MWANZO

Utangulizi

Neno "Mwanzo" linatokana na neno la Kiyunani *"genesis*" ambalo maana yake ni "asili," "chimbuko" au "chanzo," ambalo ndilo jina lililopewa kitabu hiki na watafsiri wa Agano la Kale la Kiyunani lijulikanalo kama *Septuagint.*katika karne ya tatu kabla ya Kristo. Ingawa kitabu hiki cha Mwanzo kinaanza kuelezea uumbaji wa vitu vyote, mtazamo mkubwa ni uumbaji wa mwanadamu. Kitabu hiki kinaeleza mwanzo wa ulimwengu, mwanzo wa mwanadamu, yaani, mwanamke na mwanamume, mwanzo wa dhambi ya mwanadamu, mwanzo wa ahadi na mipango ya Mungu ya wokovu na uhusiano wa kipekee kati ya Abrahamu na Mungu. Kitabu kinaelezea juu ya watu mahsusi wa Mungu na mipango Yake katika maisha yao. Baadhi ya watu hawa ni Adamu na Eva,wanadamu wa kwanza kabisa kuumbwa, Noa, Abrahamu, Isaki, Yakobo, Yosefu na ndugu zake na wengine wengi.

Mwanzo ni kitabu cha kwanza miongoni mwa vile vitabu vinavyoitwa, ''Vitabu Vitano vya Mose,'' vilivyoko mwanzoni mwa Biblia. Vitabu hivi vinaitwa pia vitabu vya sheria kwa sababu ndipo palipoandikwa maagizo na sheria za Mungu kwa watu wa Israeli. Kitabu hiki cha Mwanzo kama kitabu cha utangulizi katika habari za Mungu kuendelea kujifunua mwenyewe katika jamaaa ya wanadamu,jambo hili ni la muhimu sana.Katika kitabu hiki ndiko tunapopata ahadi ya kwanza kabisa ya ukombozi wa mwanadamu aliyeanguka, *"….uzao wa mwanamke utakuponda kichwa…"(3:15).* Mwanzo kinaelezea jinsi ilivyotokea hadi Israeli wakafanyika watu maalum wa Mungu.

Wazo Kuu

Kueleza uumbaji, anguko, ukombozi wa uzao wa mwanadamu kwa njia ya Yesu Kristo.Katika maeneo haya ndipo ulipo ufunuo wote wa ki-Mungu na kweli yote katika Maandiko.Kitabu hiki ni kama kitalu cha mbegu cha Biblia nzima, hivyo ni muhimu sana kuwa na uelewa sahihi wa kila sehemu.Mwanzo ndio msingi ambako ufunuo wote wa ki-Mungu ulipo na ambako umejengwa. Kila msingi mkuu wa imani katika Maandiko, mizizi yake iko katika Mwanzo kama asili, kitu kamili au mfano,au ufunuo wa halisi.

Mwandishi

Mose. Kuna uwezekano mkubwa kwamba Mwanzo ambacho ni mojawapo ya vile vitabu vitano viliandikwa na Mose, isipokuwa sura ya mwisho ya kitabu cha Kumbukumbu la Torati inayoelezeajuu ya kifo cha Mose.

Mahali

Sehemu ambayo kwa sasa inaitwa Mashariki ya Kati.

Wahusika Wakuu

Adamu, Eva, Kaini, Abeli, Enoki, Noa, Abrahamu, Sara, Loti, Isaki, Rebeka, Yakobo, Yosefu na ndugu zake.

Tarehe

Kitabu hiki kiliandikwa 1688 K.K.

Mgawanyo

- Kuumbwa kwa ulimwengu, dunia, mwanadamu. (1:1-2:25)
- Anguko la mwanadamu na matokeo ya dhambi. (3:1-5:32)
- Habari za Noa. (6:1-9:29)
- Kutawanywa kwa mataifa. (10:1-11:32)
- Maisha ya Abrahamu. (12:1-25:18)
- Isaki na familia yake. (25:19-26:35)
- Yakobo na wanawe. (27:1-37:1)
- Maisha ya Yosefu. (37:2-50:26)

Siku Sita za Uumbaji na Sabato

1 Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia. [2]Sasa[a] Dunia ilikuwa haina umbo tena ilikuwa tupu, giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, naye Roho wa Mungu alikuwa ametanda juu ya maji.

[3]Mungu akasema, "Iwepo nuru'' nayo nuru ikawepo. [4]Mungu akaona ya kuwa nuru ni njema, ndipo Mungu akatenganisha nuru na giza. [5]Mungu akaiita nuru "mchana'' na giza akaliita "usiku.'' Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku ya kwanza.

[6]Mungu akasema, "Iwepo nafasi kati ya maji igawe maji na maji.'' [7]Kwa hiyo Mungu akafanya nafasi na akatenganisha maji yaliyo chini ya hiyo nafasi na maji yaliyo juu yake. Ikawa hivyo. [8]Mungu akaiita hiyo nafasi "anga.'' Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya pili.

[9]Mungu akasema, "Maji yaliyopo chini ya anga na yakusanyike mahali pamoja pawepo na nchi kavu.''Ikawa hivyo.10 Mungu akaiita nchi kavu "ardhi,'' nalo lile kusanyiko la maji akaliita ''bahari.'' Mungu akaona kuwa ni vema. [11]Kisha Mungu akasema, "Ardhi na itoe mimea: miche itoayo mbegu, miti juu ya nchi itoayo matunda yenye mbegu ndani yake, kila mmea kulingana na aina zake mbalimbali." Ikawa hivyo. [12]Ardhi ikachipua mimea: Mimea itoayo mbegu kulingana na aina zake na miti itoayo matunda yenye mbegu kulingana na aina zake. Mungu akaona ya kuwa hili ni jema. [13]Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tatu.

[14]Mungu akasema, "Iwepo mianga kwenye nafasi ya anga ili itenganishe mchana na usiku, nayo iwe alama ya kutambulisha majira mbali mbali, siku na miaka, [15]nayo iwe ndiyo mianga kwenye nafasi ya anga itoe nuru juu ya dunia.'' Ikawa hivyo. [16]Mungu akafanya mianga miwili mikubwa. Mwanga mkubwa utawale mchana na mwanga mdogo utawale usiku. Pia Mungu akafanya nyota. [17]Mungu akaiweka katika nafasi ya anga iangaze dunia, [18]itawale mchana na usiku na ikatenganishe nuru na giza. Mungu akaona kuwa hili ni jema. [19]Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya nne.

[20]Mungu akasema "Kuwepo na viumbe hai tele kwenye maji, ndege waruke juu ya dunia katika nafasi ya anga.'' [21]Kwa hiyo Mungu akaumba viumbe wakubwa wa baharini na kila kiumbe hai kiendacho majini, kulingana na aina zake na kila ndege mwenye mabawa kulingana na aina yake. Mungu akaona kuwa hili ni jema. [22]Mungu akavibariki akasema, "Zaeni mkaongezeke mkayajaze maji ya bahari, nao ndege waongezeke katika dunia.'' [23]Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tano.

[24]Mungu akasema, "Ardhi na itoe viumbe hai kulingana na aina zake: Wanyama wa kufugwa, viumbe vitambaavyo ardhini na wanyama pori, kila mnyama kulingana na aina yake.'' Ikawa hivyo. [25]Mungu akafanya wanyama pori kulingana na aina zake, wanyama wafugwao kulingana na aina zake na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi kulingana na aina zake. Mungu akaona kuwa hili ni jema.

[26]Ndipo Mungu akasema, "Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wakatawale juu ya samaki wa baharini na ndege wa angani, juu ya mifugo, juu ya dunia yote, na juu ya viumbe wote watambaao juu ya nchi.''

[27]Kwa hiyo Mungu alimwumba mtu kwa mfano wake mwenyewe,
kwa mfano wa Mungu alimwumba,
mwanaume na mwanamke aliwaumba.

[28]Mungu akawabariki na akawaambia, "Zaeni na mkaongezeke, mkaijaze tena dunia[b] na kuitiisha. Mkatawale samaki wa baharini, ndege wa angani na kila kiumbe hai kiendacho juu ya ardhi.''

[29]Kisha Mungu akasema, "Nimewapa kila mche utoao mbegu juu ya uso wa dunia yote na kila mti wenye matunda yenye mbegu ndani yake. Vitakuwa kwa ajili ya chakula chenu, [30]Cha wanyama wote wa dunia, ndege wote wa angani na viumbe vyote viendavyo juu ya ardhi. Kila kiumbe chenye pumzi ya uhai, ninawapa kila mche wa kijani kuwa chakula.'' Ikawa hivyo.

[31]Mungu akatazama vyote alivyoumba na ilikuwa vizuri sana. Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya sita.

---

a[2] "Sasa" ina maana kwamba Mungu anatengeneza upya ulimwengu ulioharibiwa wakati wa uasi wa Lusifa.

b[28] "mkaijaze tena dunia" hapa ina maana Mungu anawabariki wanadamu ili wakaijaze tena dunia baada ya maangamizi kutokana na uasi wa Lusifa.

2 Kwa hiyo mbingu na dunia zikakamilika, pamoja na vyote vilivyomo.

2Katika siku ya saba Mungu alikuwa amekamilisha kazi aliyokuwa akiifanya, hivyo siku ya saba akapumzika kutoka kazi zake zote. 3Mungu akaibariki siku ya saba akaifanya takatifu, kwa sababu katika siku hiyo alipumzika kutoka kazi zote za kuumba alizokuwa amefanya.

Adamu na Eva

4Haya ndiyo maelezo ya mbingu na dunia wakati zilipoumbwa.

BWANA Mungu alipoziumba mbingu na dunia, 5hapakuwepo na mche wa shambani uliokuwa umejitokeza ardhini wala hapakuwepo na mmea wa shamba uliokuwa umeota, kwa kuwa BWANA Mungu alikuwa hajanyeshea mvua juu ya nchi na hapakuwepo mtu wa kuilima ardhi, 6lakini umande ulitokeza kutoka ardhini na kunyesha uso wote wa nchi, 7BWANA Mungu alimwuumba mtu kutoka mavumbi ya ardhi akampulizia pumzi ya uhai puani mwake, mtu akawa kiumbe hai.

8Basi BWANA Mungu alikuwa ameotesha bustani upande wa mashariki, katika Eden, huko akamweka huyo mtu aliyemwumba. 9BWANA Mungu akafanya aina zote za miti ziote kutoka ardhini, miti yenye kupendeza macho na mizuri kwa chakula. Katikati ya bustani ulikuwepo mti wa uzima na mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

10Mto wa kunyeshea bustani ulitiririka toka Edeni, kuanzia hapa ukagawanyika kuwa mito minne. 11Mto wa kwanza uliitwa Pishoni, nao huzunguka nchi yote ya Havila ambako kuna dhahabu. 12(Dhahabu ya nchi hiyo ni nzuri, lulu na vito shohamu pia hupatikana huko.) 13Jina la mto wa pili ni Gihoni, ambao huzunguka nchi yote ya Kushi. 14Jina la mto wa tatu ni Tigrisi, unaopita mashariki ya Ashuru. Mto wa nne ni Eufrati.

15BWANA Mungu akamchukua huyo mtu akamweka kwenye Bustani ya Edeni ailime na kuitunza. 16BWANA Mungu akamwagiza huyo mtu akamwambia, ‘‘Uko huru kula matunda ya mti wo wote katika bustani, 17lakini kamwe usile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya, kwa maana siku utakapokula matunda yake, hakika utakufa.’’

18BWANA Mungu akasema, ‘‘Si vema huyu mtu awe peke yake. Nitamfanyia msaidizi wa kumfaa.’’

19Basi BWANA Mungu alikuwa amefanyiza kutoka katika ardhi wanyama wote wa porini na ndege wote wa angani. Akawaleta kwa huyu mtu aone atawaitaje, nalo jina lo lote alilokiita kila kiumbe hai, likawa ndilo jina lake. 20Hivyo Adamu akawapa majina wanyama wote wa kufugwa, ndege wa angani na wanyama wote wa porini.

Lakini kwa Adamu hakupatikana msaidizi wa kumfaa. 21Hivyo BWANA Mungu akamfanya Adamu kulala usingizi mzito, naye alipokuwa amelala akachukua moja ya mbavu zake akapafunika mahali pale kwa nyama. 22Kisha BWANA Mungu akamfanya mwanamke kutoka kwenye ule ubavu aliouchukua kutoka kwa huyo mwanaume, akamleta huyo mwanamke kwa huyo mwanaume.

23Huyo mwanaume akasema,

“Huyu sasa ni mfupa wa mifupa yangu
na nyama ya nyama yangu,
ataitwa ‘mwanamke,’
kwa kuwa alitolewa katika mwanaume.’’

24Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana na mkewe nao watakuwa mwili mmoja.

25Adamu na mkewe wote wawili walikuwa uchi, wala hawakuona aibu.

Anguko la Mwanadamu

3 Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa porini ambao BWANA Mungu aliowafanya. Nyoka akamwambia mwanamke, “Ati kweli Mungu alisema, ‘Kamwe msile matunda ya mti wo wote wa bustanini?’ ’’

2Mwanamke akamjibu nyoka, “Tunaweza kula matunda ya miti iliyoko bustanini, 3lakini Mungu alisema, ‘Kamwe msile tunda la mti ulio katikati ya bustani, wala msiguse kabisa, la sivyo mtakufa.’ ’’

4Lakini nyoka akamwambia mwanamke, “Hakika hamtakufa. 5Kwa maana Mungu anajua ya kuwa wakati mtakapoyala macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya.’’

6Mwanamke alipoona ya kuwa tunda la mti huo lilikuwa zuri kwa chakula na la kupendeza macho, tena linatamanika kwa kujipatia hekima, basi akachuma katika matunda yake, akala, pia akampa mumewe, aliyekuwa pamoja naye, naye akala. 7Ndipo macho yao wote wawili

yakafumbuliwa, wakajiona kwamba walikuwa uchi, hivyo wakashona majani ya mtini wakajifunika.

8Ndipo yule mwanamume na mkewe, waliposikia sauti ya BWANA Mungu alipokuwa akitembea bustanini wakati wa utulivu wa jioni, wakajificha kutoka mbele za BWANA Mungu katikati ya miti ya bustani. 9Lakini BWANA Mungu akamwita Adamu, "Uko wapi?''

10Naye akajibu, "Nilikusikia katika bustani nikaogopa kwa sababu nilikuwa uchi, hivyo nikajificha.

11Mungu akamwuliza, "Ni nani aliyekuambia yakuwa ulikuwa uchi? Je, umekula matunda ya mti niliokuamuru usile?''

12Adamu akasema, ''Huyu mwanamke uliyenipa awe pamoja nami, ndiye aliyenipa sehemu ya tunda kutoka kwenye huo mti, nami nikala.''

13Ndipo BWANA Mungu akamwuliza mwanamke, ''Ni nini hili ambalo umelifanya?''

Mwanamke akajibu, ''Nyoka alinidanganya, nami nikala.''

14Hivyo BWANA Mungu akamwambia nyoka, ''kwa kuwa umefanya hili,

''Umelaaniwa kuliko wanyama wote wa
kufugwa na wa porini!
Utatambaa kwa tumbo lako na kula
mavumbi siku zote za maisha yako.
15Nami nitaweka uadui kati yako na huyo
mwanamke,
na kati ya uzao wako na wake,
huo atakuponda kichwa,
nawe utamgonga kisigino.''

16Kwa mwanamke akasema,

"Nitakuzidishia sana utungu wakati wa
kuzaa kwako,
kwa utungu utazaa watoto,
tamaa yako itakuwa kwa mumeo naye
atakutawala."

17Kwa Adamu akasema, "Kwa sababu umemsikiliza mke wako na ukala kutoka kwenye mti niliokuamuru, 'msile tunda lake,'

"Ardhi imelaaniwa kwa sababu yako,
kwa kazi ngumu utakula chakula kitokacho
humo siku zote za maisha yako.
18Itazaa miiba na mibaruti kwa ajili yako,
nawe utakula mimea ya shambani.
19Kwa jasho la uso wako utakula chakula chako
hadi utakaporudi ardhini,
kwa kuwa ulitwaliwa kutoka humo,
kwa kuwa wewe u mavumbi
na mavumbini wewe utarudi.''

20Adamu akamwita mkewe Eva, kwa kuwa atakuwa mama wa wote walio hai.

21BWANA Mungu akawatengenezea Adamu na mkewe mavazi ya ngozi akawavika. 22Kisha BWANA Mungu akasema, "Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya. Sharti asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchuma pia kutoka katika mti wa uzima akala, naye akaishi milele.'' 23Hivyo BWANA Mungu akamfukuzia mbali kutoka Bustani ya Edeni, akalime ardhi ambamo alitolewa. 24Baada ya kumfukuzia mbali Adamu, Mungu akaweka makerubi mashariki ya Bustani ya Edeni pamoja na upanga wa moto, ukimulika huku na huko kulinda njia ya kuuendea mti wa uzima.

Kaini na Abeli

4 Adamu akakutana kimwili na mkewe Eva, akapata mimba, akamzaa Kaini. Eva akasema, "Kwa msaada wa BWANA nimemzaa mwanaume." 2Baadaye akamzaa Abeli ndugu yake.

Basi Abeli akawa mfugaji na Kaini akawa mkulima. 3Baada ya muda Kaini akaleta baadhi ya mazao ya shamba kama sadaka kwa BWANA. 4Lakini Abeli akaleta fungu nono kutoka katika baadhi ya wazaliwa wa kwanza wa mifugo yake. BWANA akamkubali Abeli pamoja na sadaka yake, 5lakini Mungu hakumkubali Kaini pamoja na sadaka yake. Kwa hiyo Kaini akakasirika sana, uso wake ukawa na huzuni.

6Kisha BWANA akamwambia Kaini, "Kwa nini umekasirika? Kwa nini uso wako una huzuni? 7Ukifanya lililo sawa, hutakubalika? Lakini usipofanya lililo sawa, dhambi inakuvizia mlangoni mwako, inakutamani wewe, lakini inakupasa uishinde.''

8Basi Kaini akamwambia ndugu yake Abeli, "Twende shambani.'' Walipokuwa shambani, Kaini akamshambulia Abeli ndugu yake akamwua.

9Kisha BWANA akamwuliza Kaini, "Ndugu yako Abeli yuko wapi?'' Akamjibu,

''Sijui, je, mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?''

10BWANA akasema, "Umefanya nini? Sikiliza! Damu ya ndugu yako inanililia mimi

kutoka ardhini. [11]Sasa umelaaniwa na umehamishwa kutoka katika ardhi, ambayo imefungua kinywa chake na kupokea damu ya ndugu yako kutoka mkononi mwako. [12]Utakapoilima ardhi, haitakupa tena mazao yake. Utakuwa mtu wa kutangatanga duniani asiye na utulivu.''

[13]Kaini akamwambia BWANA, "Adhabu yangu ni zaidi ya niwezavyo kustahimili. [14]Leo unanifukuza kutoka katika nchi, nami nitafichwa mbali na uwepo wako. Nitakuwa mtu wa kutangatanga asiyetulia duniani na ye yote anionaye ataniua.''

[15]Lakini BWANA akamwambia, "La sivyo, ikiwa mtu ye yote atamwua Kaini atalipizwa kisasi mara saba zaidi.'' Kisha BWANA akamwekea Kaini alama ili mtu yeyote ambaye angemwona asimwue. [16]Kwa hiyo Kaini akaondoka mbele za BWANA akaenda kuishi katika nchi ya Nodi, iliyoko mashariki ya Edeni.

[17]Kaini akakutana kimwili na mkewe, naye akapata mimba na akamzaa Enoki. Wakati huo Kaini alikuwa anajenga mji akauita Enoki jina la mtoto wake. [18]Enoki akamzaa Iradi, Iradi akamzaa Mehuyaeli, Mehuyaeli akamzaa Methushaeli na Methushaeli akamzaa Lameki.

[19]Lameki alioa wanawake wawili, mmoja aliitwa Ada na mwingine Sila. [20]Ada akamzaa Yabali ambaye ni baba wa wale walioishi katika mahema na kufuga wanyama. [21]Kaka yake aliitwa Yubali, alikuwa baba wa wote wachezao zeze na filimbi. [22]Pia Sila alikuwa na mtoto wa kiume aliyeitwa Tubali – Kaini ambaye alifua vifaa vya aina mbalimbali vya shaba na chuma. Naama alikuwa dada wa Tubali - Kaini.

[23]Lameki akawaambia wake zake,

"Ada na Sila nisikilizeni mimi,
Wake wa Lameki sikieni maneno yangu.
Nimemwua mtu kwa kunijeruhi,
kijana mdogo kwa kuniumiza
[24]Kama Kaini atalipizwa kisasi mara saba,
basi Lameki itakuwa mara sabini na saba.''

[25]Adamu akakutana kimwili na mke wake tena, akamzaa mwana akamwita Seti, akisema, ''Mungu amenijalia mwana mwingine badala ya Abeli, kwa kuwa Kaini alimwua.'' [26]Pia Seti akamzaa mwana akamwita Enoshi.

Wakati huo watu wakaanza kuliitia jina la BWANA.

Kutoka Adamu Hadi Noa

5 Hii ni orodha iliyoandikwa ya vizazi vya Adamu.

Wakati Mungu alipomuumba Adamu, alimfanya kwa sura ya Mungu. [2]Aliwaumba mwanamume na mwanamke, akawabariki. Walipokwisha kuumbwa akawaita "Mwanadamu."

[3]Adamu alipokuwa ameishi miaka 130 alikuwa na mwana aliyekuwa na sura yake, mwenye kufanana naye. Akamwita Sethi. [4]Baada ya Sethi kuzaliwa, Adamu aliishi miaka 800 akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [5]Adam aliishi jumla ya miaka 930, ndipo akafa.

[6]Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi. [7]Baada ya kumzaa Enoshi Sethi aliishi miaka 807 akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [8]Sethi aliishi jumla ya miaka 912, ndipo akafa.

[9]Enoshi alipokuwa ameshi miaka tisini akamzaa Kenani. [10]Baada ya kumzaa Kenani, Enoshi aliishi miaka 815 naye alikuwa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [11]Enoshi aliishi jumla ya miaka 905, ndipo akafa.

[12]Kenani alipokuwa ameishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli. [13]Baada ya kumzaa Mahalaleli Kenani aliishi miaka 840 akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [14]Kenani aliishi jumla miaka 910, ndipo akafa.

[15]Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano akamzaa Yaredi. [16]Baada ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli aliishi miaka 830 akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [17]Mahalaleli aliishi jumla ya miaka 895, ndipo akafa.

[18]Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, akamzaa Enoki. [19]Baada ya kumzaa Enoki, Yaredi aliishi miaka 800 naye akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [20]Yaredi aliishi jumla ya miaka 962, ndipo akafa.

[21]Enoki alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano akamzaa Methusela. [22]Baada ya kumzaa Methusela, Enoki alitembea na Mungu miaka 300 na akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. [23]Enoki aliishi jumla ya miaka 365. [24]Enoki akatembea na Mungu, kisha akatoweka, kwa sababu Mungu alimchukua.

[25]Mathusela alipokuwa ameishi miaka 187, alimzaa Lameki. [26]Baada ya kumzaa Lameki, Methusela aliishi miaka 782, akawa na watoto

wengine wa kiume na wa kike. 27Methusela
aliishi jumla ya miaka 969, ndipo akafa.
28Lameki alipokuwa ameishi miaka 182,
alimzaa mwana. 29Akamwita jina lake Noa,
Akasema, "yeye ndiye atakayetufariji katika kazi
na maumivu makali ya mikono yetu
yaliyosababishwa na ardhi iliyolaaniwa na
BWANA.'' 30Baada ya Noa kuzaliwa, Lameki
aliishi miaka 595 akawa na watoto wengine wa
kiume na wa kike. 31Aliishi jumla ya miaka 777,
ndipo akafa.
32Baada ya Noa kuishi miaka 500 aliwazaa
Shemu, Hamu na Yafethi.

Sababu za Gharika

6 Watu walipoanza kuongezeka idadi katika
uso wa dunia na watoto wa kike
wakazaliwa kwao, 2wana wa Mungu wakawaona
kuwa hao binti za wanadamu walikuwa wazuri
wa sura, wakaoa ye yote miongoni mwao
waliyemchagua. 3Ndipo BWANA akasema,
"Roho yangu haitakaa ndani ya mwanadamu
milele, kwa kuwa yeye ni wa kufa, siku zake
zitakuwa miaka 120.''
4Wanefili walikuwako duniani siku hizo, pia
na baadaye, hao walizaliwa na binti za watu
wakati wana wa Mungu walipoingia kwao na
kuzaa nao. Wanefili walikuwa mashujaa na watu
waliojulikana wa zamani hizo.
5BWANA akaona jinsi ambavyo uovu wa
mwanadamu umekuwa mkubwa duniani na
ya kuwa kila mwelekeo wa mawazo ya moyo
wake wakati wote ulikuwa mbaya tu. 6BWANA
akasikitika kwamba alimwumba mwanadamu
duniani, moyo wa Mungu ukajaa masikitiko.
7Kwa hiyo BWANA akasema, "Nitamfutilia mbali
mwanadamu niyemwumba kutoka kwenye uso
wa dunia, wanadamu na wanyama, pamoja na
viumbe vitambaavyo na ndege wa angani. Kwa
maana nasikitika kwa kuwaumba.'' 8Lakini Noa
akapata kibali machoni pa BWANA.

9Hivi ndivyo vizazi vya Noa.

Noa alikuwa mtu wa haki, asiye na lawama
miongoni mwa watu wa wakati wake, tena
alitembea na Mungu. 10Noa alikuwa na wana
watatu: Shemu, Hamu na Yafethi.
11Wakati huu dunia ilikuwa imejaa uharibifu
na jeuri machoni pa Mungu. 12Mungu akaona
jinsi dunia ilivyoharibika, kwa maana watu wote
duniani walikuwa wameharibu njia zao. 13Kwa
hiyo Mungu akamwambia Noa,
"Nitawaangamiza watu wote, kwa kuwa dunia
imejaa jeuri kwa sababu yao. Hakika mimi
nitaangamiza watu pamoja na dunia. 14Kwa hiyo
jitengenezee safina kubwa kwa mbao za mvinje,
tengeneza vyumba ndani yake na uipake lami
ndani na nje. 15Hivi ndivyo utakavyoitengeneza:
Safina iwe na urefu wa dhiraa 300, upana wake
dhiraa hamsini, na kimo chake dhiraa
thelathini[a]. 16Itengenezee paa na umalizie
safina kwa kuacha nafasi ya dhiraa moja juu.
Weka mlango ubavuni mwa safina na uifanye ya
ghorofa ya chini, ya kati na ya juu. 17Nitaleta
gharika ya maji juu ya nchi ili kuharibu uhai wote
chini ya mbingu, kila kiumbe chenye pumzi ya
uhai ndani yake. Kila kitu juu ya nchi
kitaangamia. 18Lakini Mimi nitaweka agano
langu na wewe, nawe utaingia ndani ya Safina,
wewe pamoja na mke wako, wanao na wake
zao. 19Utaingiza ndani ya Safina kila aina ya
kiumbe hai wawili wawili, wa kiume na wa kike,
ili kuwahifadhi hai pamoja na wewe. 20Wawili wa
kila aina ya ndege, wa kila aina ya mnyama na
wa kila aina ya kitambaacho ardhini watakuja
kwako ili wahifadhiwe hai. 21Utachukua kila aina
ya chakula kitakacholiwa na ukiweke akiba
kama chakula kwa ajili yako na yao.''
22Noa akafanya kila kitu sawasawa kama
vile Mungu alivyomwamuru.

Gharika

7 Ndipo BWANA akamwambia Noa, "Ingia
katika safina wewe na jamaa yako yote,
kwa sababu katika kizazi hiki nimeona ya kuwa
wewe ni mwenye haki. 2Uchukue wanyama saba
waliosafi wa kila aina, wa kiume na wa kike na
wanyama wawili wawili wa kila aina walionajisi
wa kiume na wa kike. 3Pia uchukue ndege saba
waliosafi wa kila aina, wa kiume na wa kike, ili
kuhifadhi aina zao mbalimbali katika dunia yote.
4Siku saba tangu sasa nitaleta mvua juu ya nchi
kwa siku arobaini mchana na usiku, nami
nitafutilia mbali kutoka katika uso wa nchi kila
kiumbe hai nilichokiumba.''
5Noa akafanya yote kama BWANA
alivyomwamuru.
6Noa alikuwa na miaka 600 gharika ilipokuja
juu ya dunia. 7Noa na mkewe na wanawe na
wake zao wakaingia katika safina ili waepuke ile
gharika. 8Jozi ya wanyama wasio najisi na walio
najisi, ndege na viumbe vitambaavyo, 9wa kiume

a15 Dhiraa 300 ni sawa na meta 140, dhiraa 50 ni sawa na mita 23 na dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. Dhiraa 1 ni kama sentimita 45.

na wa kike, walikuja kwa Noa wakaingia katika
safina kama Mungu alivyomwamuru Noa.
10Baada ya siku zile saba maji ya gharika yakaja
juu ya dunia.
11Katika siku ya kumi na saba ya mwezi wa
pili mwaka wa 600 wa kuishi kwake Noa, siku
hiyo ndipo chemchemi zote hata zilizo chini sana
ya ardhi zilibubujika kwa nguvu, na malango ya
mafuriko ya mbinguni yakafunguliwa. 12Mvua
ikanyesha juu ya nchi siku arobaini mchana na
usiku.
13Siku hiyo Noa na mkewe na wanawe
Shemu, Hamu na Yafethi pamoja na wake zao
wakaingia katika ile safina. 14Nao walikuwa
pamoja na kila mnyama wa mwituni kufuatana
na aina yake, wanyama wote wafugwao
kufuatana na aina zao, kila kiumbe kitambaacho
juu ya ardhi kwa aina yake, kila ndege kufuatana
na aina yake kila kiumbe chenye mabawa.
15Viumbe vyote vyenye pumzi ya uhai ndani
yake vikaja kwa Noa viwili viwili, vikaingia katika
safina. 16Wanyama walioingia katika safina
walikuwa wa kiume na wa kike, wa kila kiumbe
chenye uhai kama Mungu alivyomwamuru Noa,
ndipo BWANA akamfungia ndani.
17Kwa siku arobaini mafuriko yaliendelea
kujaa duniani na maji yalivyozidi kuongezeka,
yaliinua safina juu sana kutoka kwenye uso wa
nchi. 18Maji yakajaa na kuongezeka sana juu ya
nchi, na safina ikaelea juu ya uso wa maji. 19Maji
yakazidi kujaa juu ya nchi, yakaifunika milima
yote mirefu chini ya mbingu yote. 20Maji
yakaendelea kujaa yakaifunika milima kwa kina
cha zaidi ya dhiraa kumi na tano[b]. 21Kila kiumbe
hai kitambaacho juu ya nchi kikaangamia:
ndege, wanyama wa kufugwa, wanyama pori,
viumbe vyote juu ya nchi na wanadamu wote.
22Kila kiumbe juu ya nchi kavu chenye pumzi ya
uhai kikafa. 23Kila kitu chenye uhai juu ya uso
wa nchi kilifutiliwa mbali, watu, wanyama,
viumbe vitambaavyo na ndege warukao angani
wakafutiliwa mbali toka duniani. Waliobaki ni
Noa peke yake na wale waliokuwa pamoja naye
ndani ya safina.
24Maji yakaifunika dunia kwa siku 150.

Mwisho wa Gharika

8 Mungu akamkumbuka Noa na wanyama
wote wa porini na wa kufugwa waliokuwa
naye ndani ya safina, akatuma upepo ukavuma
katika dunia, nayo maji yakaondoka. 2Zile
chemchemi zilizo chini sana ya ardhi pamoja na
malango ya mafuriko ya mbinguni yakawa
yamefungwa nayo mvua ikawa imekoma
kunyesha kutoka angani. 3Maji yakaendelea
kupungua taratibu katika nchi. Kunako mwisho
wa siku ya 150 maji yalikuwa yamepungua,
4katika siku ya kumi na saba ya mwezi wa saba,
safina ikatua katika milima ya Ararati. 5Maji
yakaendelea kupungua hadi mwezi wa kumi, na
siku ya kwanza ya mwezi wa kumi, vilele vya
milima vikaonekana.
6Baada ya siku arobaini Noa akafungua
dirisha alilokuwa amelifanya katika safina 7na
akamtoa kunguru, akawa akiruka kwenda na
kurudi mpaka maji yalipokwisha kukauka juu ya
nchi. 8Kisha akamtoa hua ili aone kama maji
yameondoka juu ya uso wa ardhi. 9Lakini hua
hakupata mahali pa kutua kwa kuwa maji
yalienea juu ya uso wa dunia yote, kwa hiyo
akarudi kwa Noa ndani ya safina. Noa
akanyoosha mkono akamchukua yule hua
akamrudisha ndani ya safina. 10Noa akangojea
siku saba zaidi kisha akamtoa tena hua kutoka
katika safina. 11Wakati hua aliporejea kwa Noa
jioni, alikuwa amechukua katika mdomo wake
jani bichi la mzeituni, lililochumwa wakati ule ule!
Ndipo Noa akajua ya kuwa maji yameondoka juu
ya uso wa dunia. 12Akangojea siku saba zaidi na
akamtuma tena hua, lakini wakati huu hua
hakurudi tena kwa Noa.
13Katika siku ya kwanza ya mwezi wa
kwanza ya mwaka 601, wa kuishi kwake Noa,
maji yalikuwa yamekauka duniani. Kisha Noa
akafungua mlango wa safina akaona ya kuwa
uso wa ardhi ulikuwa umekauka. 14Katika siku
ya ishirini na saba ya mwezi wa pili dunia ilikuwa
imekauka kabisa.
15Ndipo Mungu akamwambia Noa, 16"Toka
ndani ya safina, wewe na mkeo na wanao na
wake zao. 17Utoe nje kila aina ya kiumbe hai
aliye pamoja nawe: ndege, wanyama na viumbe
vyote vitambaavyo juu ya ardhi, ili wakazae, na
kuongezeka na kuijaza tena dunia."
18Kwa hiyo Noa akatoka nje pamoja na
mkewe, wanawe na wake zao. 19Wanyama wote
na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi na
ndege wote, kila kitu kiendacho juu ya nchi, aina
moja baada ya nyingine vikatoka katika safina,
kila aina ya kiumbe, kimoja baada ya kingine.

b20 Dhiraa kumi na tano ni kama mita saba. Dhiraa moja ni kama sentimita 45.

Noa Atoa Dhabihu

20Kisha Noa akamjengea BWANA madhabahu, akachukua baadhi ya wale wanyama wote wasio najisi na ndege wasio najisi, akatoa sadaka ya kuteketezwa juu ya madhabahu. 21BWANA akasikia harufu nzuri ya kupendeza, naye akasema moyoni mwake, "Kamwe sitailaani tena ardhi kwa sababu ya mwanadamu, hata ingawaje kila mwelekeo wa moyo wake ni mbaya tangu ujana. Kamwe sitaangamiza tena viumbe hai vyote kama nilivyofanya.''

22"Kwa muda dunia idumupo,
wakati wa kupanda na wa kuvuna,
wakati wa baridi na wa joto,
wakati wa kiangazi na wa masika,
mchana na usiku kamwe havitakoma.''

Mungu Aweka Agano na Noa

9 Ndipo Mungu akambariki Noa na wanawe, akiwaambia, ''Zaeni mkaongezeke kwa idadi na mkaijaze tena[a] dunia. 2Wanyama wote wa duniani, ndege wote wa angani, kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi na samaki wote wa baharini wamekabidhiwa mikononi mwenu, nao watawaogopa na kuwahofu. 3Kila kitu chenye uhai kiendacho kitakuwa chakula chenu. Kama vile nilivyowapa mimea mbalimbali, sasa nawapa kila kitu.

4"Lakini kamwe msile nyama ambayo bado ina damu ya uhai wake, kwa maana damu ni uhai. 5Hakika damu ya uhai wenu nitadai. Nitadai kutoka kwa kila mnyama. Kutoka kwa kila mwanadamu pia nitadai kwa ajili ya uhai wa mtu mwenzake.

6"Yeyote amwagaye damu ya mwanadamu,
damu yake itamwagwa na mwanadamu,
kwa kuwa katika mfano wa Mungu,
Mungu alimwumba mwanadamu.

7Kuhusu ninyi, zaeni mwongezeke kwa wingi, mzidi katika dunia na kuijaza.''

8Ndipo Mungu akamwambia Noa na wanawe pamoja naye: 9"Sasa mimi ninaweka agano langu nanyi, pamoja na uzao wenu baada yenu, 10pia na kila kiumbe hai kilichokuwa pamoja nanyi: ndege, wanyama wa kufugwa na wanyama wote wa porini, wale wote waliotoka katika safina pamoja nanyi, kila kiumbe hai duniani. 11Ninaweka agano nanyi: kamwe uhai hautafutwa tena kwa gharika, kamwe haitakuwepo tena gharika ya kuangamiza dunia.''

12Mungu akasema, "Hii ni ishara ya agano ninalofanya kati yangu na ninyi na kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi, agano kwa vizazi vyote vijavyo: 13Nimeweka upinde wangu wa mvua mawinguni, nao utakuwa ishara ya agano nifanyalo kati yangu na dunia. 14Wakati wowote ninapotanda mawingu juu ya dunia na upinde wa mvua ukijitokeza mawinguni, 15nitakumbuka agano langu kati yangu na ninyi na viumbe vyote vilivyo hai vya kila aina. Kamwe maji hayatakuwa tena gharika ya kuangamiza uhai wote. 16Wakati wo wote upinde wa mvua unapotokea mawinguni, nitauona na kukumbuka agano la milele kati ya Mungu na viumbe vyote vilivyo hai vya kila aina duniani.''

17Hivyo Mungu akamwambia Noa, "Hii ndiyo ishara ya agano ambalo nimelifanya kati yangu na viumbe vyote vilivyo hai duniani.''

Wana wa Noa

18Wana wa Noa waliotoka ndani ya safina ni: Shemu, Hamu na Yafethi. (Hamu ndiye aliyekuwa baba wa Kanaani.) 19Hawa ndio waliokuwa wana watatu wa Noa, kutokana nao watu walienea katika dunia.

20Noa akawa mkulima, akawa mtu wa kwanza kupanda mizabibu. 21Alipokunywa huo mvinyo wake akalewa na akalala uchi kwenye hema lake. 22Hamu, baba wa Kanaani, akauona uchi wa baba yake na kuwaeleza ndugu zake wawili waliokuwa nje. 23Lakini Shemu na Yafethi wakachukua nguo wakaitanda mabegani mwao wote wawili, kisha wakaenda kinyumenyume, wakaufunika uchi wa baba yao. Nyuso zao zilielekea upande mwingine ili wasiuone uchi wa baba yao.

24Noa alipolevuka kutoka kwenye mvinyo wake na kujua lile ambalo mwanae mdogo kuliko wote alilokuwa amemtendea, 25akasema,

"Alaaniwe Kanaani!
atakuwa mtumwa wa chini sana kuliko watumwa wote kwa ndugu zake.''

26Pia akasema,

a[1] "Mkaijaze tena dunia" hapa ina maana Mungu anambariki Noa na wanawe ili waongezeke wakaijaze tena dunia iliyoangamizwa na gharika. Ona pia Mwa. 1:28

"Abarikiwe BWANA Mungu wa
Shemu!
Kanaani na awe mtumwa wa Shemu.
27Mungu na apanue mipaka ya Yafethi,
Yafethi na aishi katika mahema ya Shemu,
Kanaani na awe mtumwa wake."
28Baada ya gharika Noa aliishi miaka 350.
29Noa alikuwa na jumla ya miaka 950, ndipo
akafa.

Mataifa Yaliyotokana na Noa

10 Hawa ndio wazao wa Noa: Shemu, Hamu na Yafethi, ambao walizaa wana baada ya gharika.

Wazao wa Yafethi

2Wana wa Yafethi walikuwa:
Gomeri, Magogu, Madai, Yavani,
Tubali, Mesheki na Tirasi.
3Wana wa Gomeri walikuwa:
Ashkenazi, Rifathi na Togarma.
4Wana wa Yavani walikuwa:
Elisha, Tarshishi, Kitimu na Rodanimu.
5(Kutokana na hawa mataifa ya Pwani yalienea katika nchi zao kwa koo zao katika mataifa yao, kila moja kwa lugha yake lenyewe.)

Wazao wa Hamu

6Wana wa Hamu walikuwa:
Kushi, Misri[a], Puti na Kanaani.
7Wana wa Kushi walikuwa:
Seba, Havila Sabta, Raama na Sabteka.
Wana wa Raama walikuwa:
Sheba na Dedani.

8Kushi alikuwa baba yake Nimrodi, akakua akawa mtu shujaa mwenye nguvu duniani. 9Alikuwa mwindaji hodari mbele za BWANA. Ndiyo sababu watu husema, "Kama Nimrodi, hodari wa kuwinda mbele za BWANA." 10Vituo vyake vya kwanza katika ufalme wake vilikuwa Babeli, Ereki, Akadi na Kalne katika Shinari. 11Kutoka katika nchi ile alikwenda Ashuru, ambako alijenga Ninawi, Rehoboth-iri, Kala 12na Reseni, iliyo kati ya Ninawi na Kala, huo ndio mji mkubwa.

13Misri alikuwa baba wa Waludi, Wanami,
Walehabi, Wanaftuhi, 14Wapathrusi,
Wakasluhi, (ambao Wafilisti walitokana nao)
na Wakaftori.
15Kanaani alikuwa baba wa:
Sidoni mzaliwa wake wa kwanza, Hethi,
16Wayebusi, Waamori, Wagirgashi,
17Wahivi, Waarki, Wasini, 18Waarvadi,
Wasemari na Wahamathi.

Baadaye koo za Mkanaani zilitawanyika, 19na mipaka ya Kanaani ilienea kutoka Sidoni kuelekea Gerari hadi Gaza, kisha kuelekea Sodoma, Gomora, Adma na Seboimu hadi kufikia Lasha.

20Hawa ni wana wa Hamu kwa koo zao na lugha zao, katika nchi zao na mataifa yao.

Uzao wa Shemu

21Shemu ambaye ni ndugu mkubwa wa Yafethi, kwake kulizaliwa wana pia. Shemu alikuwa baba wa wana wote wa Eberi.

22Wana wa Shemu walikuwa:
Elamu, Ashuru, Arfaksadi, Ludi na Aramu.
23Wana wa Aramu walikuwa:
Usi, Huli, Getheri na Mashi.
24Arfaksadi alikuwa baba wa Sela,
naye Sela akamzaa Eberi.
25Eberi akazaa wana wawili:
mmoja aliitwa Pelegi, kwa kuwa katika wakati wake ndipo dunia ilipogawanyika, nduguye aliitwa Yoktani. 26Yoktani alikuwa baba wa Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera, 27 Hadoramu, Uzali, Dikla, 28Obali, Abimaeli, Seba, 29Ofiri, Havila na Yobabi. Hawa wote walikuwa wana wa Yoktani.

30Nchi waliyoishi ilienea toka Mesha kuelekea Sefari kwenye nchi ya vilima iliyoko mashariki.

31Hao ndio wana wa Shemu kwa koo zao na lugha zao, katika nchi zao na mataifa yao.

32Hizi ndizo koo za wana wa Noa, kufuatana na vizazi vyao, katika mataifa yao. Kutokana na hawa mataifa yalienea duniani kote baada ya gharika.

Mnara wa Babeli

11 Wakati huo dunia yote ilikuwa na lugha moja na msemo mmoja. 2Watu walipoelekea upande wa mashariki, wakafika kwenye tambarare katika nchi ya Shinari[a] nao wakaishi huko.

3Wakasemezana wao kwa wao, "Njoni, tufyatue matofali na tuyachome vizuri kwa

a6 "Misri" hapa ina maana "Misraimu" ambaye alikuwa mwana wa Hamu. Ona pia mstari 13.

a2 "Shinari" ndio Babeli

moto.'' Walitumia matofali badala ya mawe, na lami kwa ajili ya kulinganishia hayo matofali. [4]Ndipo wakasema, "Njoni, tujijengee mji wenye mnara ambao utafika hadi mbinguni, ili tujipatie jina tusije tukatawanyika usoni pa dunia yote.''

[5]Lakini BWANA akashuka ili auone mji na mnara waliokuwa wanaujenga wanadamu. [6]Kama taifa moja wanaozungumza lugha moja wameanza kufanya hili, basi hakuna lo lote watakalopanga kufanya ambalo halitawezekana kwao. [7]Njoni, tushuke tuvuruge lugha yao ili wasielewane wao kwa wao.''

[8]Hivyo BWANA akawatawanya kutoka mahali pale kwenda katika dunia yote, nao wakaacha kuujenga huo mji. [9]Ndiyo maana pakaitwa Babeli, kwa sababu hapo ndipo BWANA alipoivuruga lugha ya dunia nzima. Kutoka hapo BWANA akawatawanya katika uso wa dunia yote.

Shemu Hadi Abramu

[10]Hivi ndivyo vizazi vya Shemu.

Miaka miwili baada ya gharika, Shemu alipokuwa na miaka 100, akamzaa Arfaksadi. [11]Baada ya kumzaa Arfaksadi, Shemu aliishi miaka 500 akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[12]Wakati Arfaksadi alipokuwa na miaka thelathini na mitano, akamzaa Sela. [13]Baada ya Arfaksadi kumzaa Shela, aliishi miaka 403, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[14]Shela alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Eberi. [15]Shela baada ya kumzaa Eberi, aliishi miaka 403 na akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[16]Eberi alipokuwa na miaka thelathini na minne, akamzaa Pelegi. [17]Baada ya Eberi kumzaa Pelegi, aliishi miaka 430 na akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[18]Pelegi alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Reu. [19]Baada ya Pelegi kumzaa Reu, aliishi miaka 209 na akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[20]Reu alipokuwa na miaka thelathini na miwili, akamzaa Serugi. [21]Baada ya Reu kumzaa Serugi, aliishi miaka 207 na akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[22]Serugi alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Nahori. [23]Baada ya Serugi kumzaa Nahori, aliishi miaka 200 akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[24]Nahori alipokuwa na miaka ishirini na tisa, akamzaa Tera. [25]Baada ya Nahori kumzaa Tera, aliishi miaka 119 na akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.

[26]Tera alipokuwa na miaka sabini, akamzaa Abramu, Nahori na Harani.

Wazao wa Tera

[27]Hawa ndio wazao wa Tera.

Tera aliwazaa Abramu, Nahori na Harani. Harani akamzaa Loti. [28]Tera alipokuwa bado hai, Harani akafa huko Uru ya Wakaldayo, nchi alimozaliwa. [29]Abramu na Nahori walioa. Mke wa Abramu aliitwa Sarai na mke wa Nahori aliitwa Milka, Milka na Iska walikuwa watoto wa Harani. [30]Sarai alikuwa tasa, hakuwa na watoto.

[31]Tera akamchukua Abramu mwanawe, Loti mwana wa mwanawe Harani na Sarai mkwewe, mke wa Abramu mwanawe, wakatoka kwa pamoja katika Uru ya Wakaldayo kwenda nchi ya Kanaani. Lakini walipofika Harani, wakaishi huko. [32]Tera alikufa huko Harani akiwa na miaka 205.

Wito wa Abramu

12 BWANA akawa amemwambia Abramu, "Ondoka katika nchi yako, waache watu wako na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha.

[2]"Mimi nitakufanya taifa kubwa na nitakubariki,
Nitalikuza jina lako, nawe utakuwa baraka.
[3]Nitawabariki wale wanaokubariki,
yeyote akulaaniye nitamlaani
na kupitia kwako mataifa yote duniani
yatabarikiwa."

[4]Hivyo Abramu akaondoka kama BWANA alivyokuwa amemwambia, naye Loti akaondoka naye. Wakati Abramu alipoitwa aondoke Harani, alikuwa na miaka sabini na mitano. [5]Abramu akamchukua Sarai mkewe pamoja na Loti mwana wa ndugu yake, mali zote walizokuwa nazo pamoja na watu aliokuwa amewapata huko Harani, wakasafiri mpaka nchi ya Kanaani, wakafika huko.

[6]Abramu akasafiri katika nchi hiyo akafika huko Shekemu, mahali penye mti wa mwaloni ulioko More. Wakati huo Wakanaani walikuwa wanaishi katika nchi hiyo. [7]BWANA akamtokea Abramu akamwambia, "Nitawapa uzao wako nchi hii.'' Hivyo hapa Abramu akamjengea BWANA madhabahu, ambaye alikuwa amemtokea.

8Kutoka huko Abramu akasafiri kuelekea kwenye vilima mashariki ya Betheli, naye akapiga hema huko, Betheli ikiwa upande wa magharibi na Ai upande wa mashariki. Huko alimjengea BWANA madhabahu na akaliitia jina la BWANA. 9Kisha Abramu akasafiri kuelekea upande wa Negebu.

Abramu Katika Nchi ya Misri

10Basi kulikuwapo na njaa katika nchi, naye Abramu akashuka kwenda Misri kukaa huko kwa muda, kwa maana njaa ilikuwa kali. 11Alipokuwa karibu kuingia Misri, akamwambia Sarai mkewe, "Ninajua ya kwamba wewe ni mwanamke mzuri wa sura. 12Wakati Wamisri watakapokuona, watasema, 'huyu ni mke wake.' Ndipo wataniua, lakini wewe watakuacha hai. 13Sema wewe ni dada yangu, ili nitendewe mema kwa ajili yako na maisha yangu yatahifadhiwa kwa sababu yako."

14Abramu alipoingia Misri, Wamisri wakamwona Sarai kuwa ni mwanamke mzuri sana wa sura. 15Maafisa wa Farao walipomwona, wakamsifia kwa Farao, ndipo Sarai akachukuliwa kwenda kwenye jumba lake la kifalme. 16Kwa ajili ya Sarai, Farao akamtendea Abramu mema, akapata kondoo, ng'ombe, punda, ngamia na watumishi wa kiume na wa kike.

17Lakini BWANA akamwadhibu Farao na nyumba yake kwa maradhi ya kufisha kwa sababu ya kumchukua Sarai, mke wa Abramu. 18Ndipo Farao akamwita Abramu, akamwuliza, "Umenifanyia nini? Kwa nini hukuniambia ni mke wako? 19Kwa nini ulisema, 'yeye ni dada yangu,' hata nikamchukua kuwa mke wangu? Sasa basi, mke wako huyu hapa. Mchukue uende zako!" 20Kisha Farao akawapa watu wake amri kuhusu Abramu, wakamsindikiza, pamoja na mke wake na kila alichokuwa nacho.

Abramu na Loti Watengana

13 Hivyo Abramu akakwea kutoka Misri kwenda Negebu, yeye na mkewe na kila kitu alichokuwa nacho, pia Loti akaenda pamoja naye. 2Wakati huo Abramu alikuwa tajiri sana wa mifugo, fedha na dhahabu.

3Kutoka Negebu, akapita mahali hadi mahali hadi akafika Betheli, mahali hapo ambapo mwanzoni alipiga hema lake kati ya Betheli na Ai 4hapo ambapo alikuwa amejenga madhahahu ya kwanza. Huko Abramu akaliitia jina la BWANA.

5Basi Loti, ambaye alikuwa anafuatana na Abramu, alikuwa pia na makundi ya mbuzi, kondoo, ng'ombe na mahema. 6Lakini nchi haikuwatosha kukaa pamoja kwa ajili ya wingi wa mali zao. 7Ukazuka ugomvi kati ya wachunga mifugo wa Abramu na wale wa Loti. Wakati huo, Wakanaani na Waperezi ndiyo waliokuwa wenyeji wa nchi hiyo.

8Hivyo Abramu akamwambia Loti, "Pasiwepo na ugomvi wo wote kati yangu na wewe, wala kati ya wachungaji wangu na wako, kwa kuwa sisi ni ndugu. 9Je, nchi yote haiko mbele yako? Tutengane. Kama ukielekea kushoto, nitakwenda kulia, kama ukielekea kulia, mimi nitakwenda kushoto."

10Loti akatazama akaona lile bonde lote la Yordani kuwa lilikuwa na maji tele, kama bustani ya BWANA, kama nchi ya Misri, kuelekea Soari. (Hii ilikuwa kabla BWANA hajaharibu Sodoma na Gomora.) 11Hivyo Loti akajichagulia bonde lote la Yordani, akaelekea upande wa mashariki. Watu hao wawili wakatengana: 12Abramu akaishi katika nchi ya Kanaani, wakati Loti aliishi miongoni mwa miji ya lile bonde na kupiga mahema yake karibu na Sodoma. 13Basi watu wa Sodoma walikuwa waovu, wakifanya sana dhambi dhidi ya BWANA.

14Baada ya Loti kuondoka BWANA akamwambia Abramu, "Ukiwa hapo ulipo inua macho yako utazame kaskazini na kusini, mashariki na magharibi. 15Nchi yote unayoiona nitakupa wewe na uzao wako hata milele. 16Nitaufanya uzao wako uwe mwingi kama mavumbi ya nchi, hivyo kama kuna yeyote awezaye kuhesabu mavumbi, basi uzao wako utahesabika. 17Ondoka, tembea katika marefu na mapana ya nchi, kwa maana ninakupa wewe."

18Basi Abramu akaondoa mahema yake, akaenda kuishi karibu na mialoni ya Mamre huko Hebroni, huko akamjengea BWANA madhabahu.

Abramu Amwokoa Loti

14 Wakati huu Amrafeli mfalme wa Shinari, Arioko mfalme wa Elasari, Kedorlaoma mfalme wa Elamu na Tidali mfalme wa Goimu 2kwa pamoja walikwenda kupigana vita dhidi ya Bera mfalme wa Sodoma, Birsha mfalme wa Gomora, Shinabu mfalme wa Edma, Shemeberi mfalme wa Seboimu na mfalme wa Bela, (yaani Soari.) 3Hawa wote waliotajwa mwishoni waliunganisha majeshi yao kutoka

bonde la Sidimu, yaani Bahari ya Chumvi.
4Walikuwa wametawaliwa na mfalme
Kedorlaoma kwa miaka kumi na miwili, lakini
mwaka wa kumi na tatu waliasi.
5Mnamo mwaka wa kumi na nne, mfalme
Kedorlaoma na wafalme waliojiunga naye
walikwenda kupigana na kuwashinda Warefai
katika Ashtarothkanaimu, Wazuzi katika Hamu,
Waemi katika Shawe-kiriathaimu 6na Wahori
katika nchi ya kilima cha Seiri, hadi El-Parani
karibu na jangwa. 7Kisha wakarudi wakaenda
Enmisfati, (yaani, Kadeshi,) wakashinda nchi
yote ya Waamaleki, pamoja na Waamori
waliokuwa wakiishi Hasason Tamari.
8Ndipo mfalme wa Sodoma, mfalme wa
Gomora, mfalme wa Adma, mfalme wa Seboimu
na mfalme wa Bela (yaani Soari) wakatoka
kupanga majeshi yao kwenye Bonde la Sidimu
9dhidi ya Kedorlaoma, mfalme wa Elamu, Tidali
mfalme wa Goimu, Amrafeli mfalme wa Shinari
na Arioko mfalme wa Elasari, yaani wafalme
wanne dhidi ya wafalme watano. 10Basi Bonde
la Sidimu lilikuwa limejaa mashimo ya lami,
wafalme wa Sodoma na wa Gomora
walipokimbia, baadhi ya watu walitumbukia huko
na wengine wakakimbilia vilimani. 11Wale
wafalme wanne wakateka mali yote ya Sodoma
na Gomora pamoja na vyakula vyao vyote, kisha
wakaenda zao. 12Pia walimteka Loti mwana wa
ndugu yake Abramu pamoja na mali zake, kwa
kuwa alikuwa akiishi Sodoma.
13Mtu mmoja aliyekuwa ametoroka akaja
kumpa Abramu Mwebrania taarifa. Sasa Abramu
alikuwa anaishi karibu na mialoni ya Mamre
Mwamori, aliyekuwa ndugu yake Eshkoli na
Aneri ambao wote walikuwa wameungana na
Abramu. 14Abramu alipopata habari kwamba
jamaa yake amechukuliwa mateka, akawaita
watu 318 wa nyumbani mwake waliokuwa
wamefunzwa wakawafuatilia hadi Dani. 15Wakati
wa usiku Abramu aliwagawa watu wake katika
vikosi ili awashambulie na akawafuatilia,
akiwafukuza hadi Hoba, kaskazini ya Dameski.
16Akarudisha mali zote na akamrudisha Loti
jamaa yake na mali zake, pamoja na wanawake
na watu wengine.
17Abramu aliporudi baada ya kumshinda
mfalme Kedorlaoma na wale wafalme
waliojiunga naye, mfalme wa Sodoma akatoka
kwenda kumlaki katika bonde la Shawe, (yaani,
Bonde la Mfalme.)
18Ndipo Melkizedeki mfalme wa Salemu
alipoleta mkate na divai. Alikuwa kuhani wa
Mungu Aliye Juu Sana, 19akambariki Abramu,
akisema,

"Abarikiwe Abramu na Mungu Aliye Juu
Sana,
Muumba wa mbingu na nchi.
20Abarikiwe Mungu Aliye Juu Sana,
ambaye amewaweka adui zako mkononi
mwako."

Ndipo Abramu akampa Melkizedeki sehemu ya
kumi ya kila kitu.
21Mfalme wa Sodoma akamwambia
Abramu, "Nipe hao watu na hizo mali uchukue
wewe mwenyewe."
22Lakini Abramu akamwambia mfalme wa
Sodoma, "Nimeinua mkono wangu kwa BWANA,
Mungu aliye Juu Sana, Muumba wa mbingu na
dunia na nimeapa 23kwamba sitapokea kitu
chochote kilicho chako, hata kama ni uzi au
gidamu ya kiatu, ili kamwe usije ukasema,
'Nimemtajirisha Abramu.' 24Sitapokea cho chote
ila kile tu watu wangu walichokula na sehemu
ambayo ni fungu la watu waliokwenda pamoja
nami, ambao ni Aneri, Eshkoli na Mamre. Wao
na wapewe fungu lao."

Agano la Mungu na Abramu

15 Baada ya jambo hili, neno la BWANA
likamjia Abramu katika maono:

"Usiogope, Abramu.
Mimi ni ngao yako na
thawabu yako kubwa sana."

2Lakini Abramu akasema, "Ee BWANA
Mwenyezi, utanipa nini na mimi sina hata mtoto
na atakayerithi nyumba yangu ni huyu Eliezeri
Mdameski?" 3Abramu akasema, "Hukunipa
watoto, hivyo mtumishi katika nyumba yangu
ndiye atakuwa mrithi wangu."
4Ndipo neno la BWANA lilipomjia: "Mtu huyu
hatakuwa mrithi wako, bali mwana atakayetoka
katika viuno vyako mwenyewe ndiye
atakayekuwa mrithi wako." 5Akamtoa nje na
kusema, "Tazama juu kuelekea mbinguni na
uhesabu nyota, kama hakika utaweza
kuzihesabu." Ndipo akamwambia, "Hivyo ndivyo
uzao wako utakavyokuwa."
6Abramu akamwamini BWANA, naye kwake
hili likahesabiwa kuwa haki.
7Pia akamwambia, "Mimi ndimi BWANA,
niliyekutoa toka Uru ya Wakaldayo nikupe nchi

hii uimiliki.''

8Lakini Abramu akasema, ''Ee BWANA Mwenyezi, nitawezaje kujua kwamba nitapata kuimiliki?''

9Ndipo BWANA akamwambia, ''Niletee mtamba wa ng'ombe, mbuzi na kondoo mume, kila mmoja wa miaka mitatu, pamoja na hua na kinda la njiwa.''

10Abramu akamletea hivi vyote, akampasua kila mnyama vipande viwili, akavipanga kila kimoja kuelekea mwenzake, lakini hata hivyo ndege, hakuwapasua vipande viwili. 11Kisha ndege walao nyama wakatua juu ya mizoga, lakini Abramu akawafukuza.

12Wakati jua lilipokuwa linatua, Abramu akashikwa na usingizi mzito, giza nene na la kutisha likaja juu yake. 13Kisha BWANA akamwambia, ''Ujue hakika kwamba wazao wako watakuwa wageni kwenye nchi ambayo si yao wenyewe, nao watakuwa watumwa na watateswa kwa miaka mia nne. 14Lakini nitaliadhibu taifa lile wanaolitumikia kama watumwa, hatimaye watatoka huko na mali nyingi. 15Wewe, hata hivyo utakwenda kwa baba zako kwa amani na kuzikwa katika uzee mwema. 16Katika kizazi cha nne wazao wako watarudi hapa, kwa maana dhambi ya Waamori bado haijafikia kipimo kilichojaa.''

17Wakati jua lilipokuwa limeshatua na giza limeingia, tanuru la moshi na mwali wa moto unaowaka vikatokea na kupita kati ya vile vipande vya nyama. 18Siku hiyo BWANA akafanya agano na Abramu na kumwambia, ''Nitawapa wazao wako nchi hii, kuanzia mto wa Misri[a] hadi mto ule mkubwa, Eufrati, 19yaani nchi ya Wakeni, Wakenizi, Wakadmoni, 20Wahiti, Waperizi, Warefai, 21Waamori, Wakanaani, Wagirgashi na Wayebusi.''

Hagari na Ishmaeli

16 Basi Sarai, mkewe Abramu, alikuwa hajamzalia watoto. Lakini alikuwa na mtumishi wa kike Mmisri jina lake Hagari, 2hivyo Sarai akamwambia Abramu, ''BWANA amenizuilia kupata watoto. Nenda, ukakutane kimwili na mtumishi wangu wa kike, huenda nitaweza kupata watoto kupitia kwake.''

Abramu akakubaliana na lile Sarai alilosema. 3Hivyo baada ya Abramu kuishi katika nchi ya Kanaani miaka kumi, Sarai akamchukua mtumishi wake wa kike wa Kimisri Hagari na kumpa mumewe awe mke wake. 4Akakutana kimwili na Hagari, naye akapata mimba.

Hagari alipojua kuwa ana mimba, alianza kumdharau Sarai. 5Ndipo Sarai akamwambia Abramu, ''Unawajibika na manyanyaso ninayoyapata. Nilimweka mtumishi wangu mikononi mwako, sasa kwa vile anajua kwamba ana mimba, ananidharau mimi. BWANA na aamue kati yako na mimi.''

6Abramu akamwambia, ''Mtumishi wako yuko mikononi mwako. Mtendee lolote unalofikiri ni bora zaidi.'' Ndipo Sarai akamtesa Hagari hivyo akamtoroka.

7Malaika wa BWANA akamkuta Hagari karibu na chemchemi huko jangwani, ilikuwa chemchemi ile iliyokuwa kando ya barabara iendayo Shuri. 8Malaika akamwambia, ''Hagari, mtumishi wa Sarai, umetokea wapi na unakwenda wapi?''

Akamjibu, ''Ninamkimbia bibi yangu Sarai.''

9Ndipo malaika wa BWANA akamwambia, ''Rudi kwa bibi yako ukajishushe chini yake.'' 10Malaika akaendelea akasema, ''Nitazidisha wazao wako kwamba watakuwa wengi mno wasiohesabika.''

11Pia malaika wa BWANA akamwambia:

"Wewe sasa una mimba
nawe utamzaa mwana.
Utamwita jina lake Ishmaeli[a],
kwa sababu BWANA amesikia juu
ya huzuni yako.
12Atakuwa punda mwitu katikati ya wanadamu,
mkono wake utakuwa dhidi ya kila mtu
na mkono wa kila mtu dhidi yake,
naye ataishi kwa uhasama na ndugu zake
wote.''

13Akampa BWANA aliyezungumza naye jina hili, ''Wewe ndiwe Mungu unionaye mimi.'' Kwa maana alisema, ''Sasa nimemwona yeye anayeniona mimi.'' 14Ndiyo sababu kisima kile kikaitwa Beer-lahai-roi[b], bado kipo huko hata leo kati ya Kadeshi na Beredi.

15Hivyo Hagari akamzalia Abramu mwana naye Abramu akamwita huyo mwana Hagari aliyemzalia Ishmaeli. 16Abramu alikuwa na umri wa miaka themanini na sita wakati Hagari alipomzalia Ishmaeli.

---

a18 ''Mto wa Misri'' hapa ina maana ''Wadi-el-Arish'' kwenye mpaka wa kusini wa Yuda.

a11 "Ishmaeli" maana yake "Mungu husikia.''

b14 "Beer-lahai-roi'' maana yake "Yeye Aliye hai anionaye mimi.''

Agano la Tohara

17 Abramu alipokuwa na miaka tisini na tisa, BWANA akamtokea akamwambia, “Mimi ndimi Mungu Mwenye Nguvu, enenda mbele zangu na uishi kwa unyofu. 2Nami nitafanya agano langu kati yangu na wewe, nami nitakuzidisha sana sana.”

3Abramu akaanguka kifudifudi, naye Mungu akamwambia, 4“kwa upande wangu, hili ndilo agano langu na wewe: Wewe utakuwa baba wa mataifa mengi. 5Jina lako hutaitwa tena Abramu, bali jina lako litakuwa Abrahamu[a], kwa maana nimekufanya wewe baba wa mataifa mengi. 6Nitakufanya uwe na uzao mwingi sana, kwako yatatoka mataifa nao wafalme watatoka kwako. 7Nitalithibitisha agano langu kama agano la milele kati yangu na wewe na wazao wako baada yako na vizazi vijavyo niwe Mungu wako na Mungu wa wazao wako. 8Nchi yote ya Kanaani, unakoishi sasa kama mgeni, nitakupa kuwa milki yako milele, na uzao wako, nami nitakuwa Mungu wao.”

9Ndipo Mungu akamwambia Abrahamu, “Kwa upande wako, lazima ushike agano langu, wewe na wazao wako kwa ajili ya vizazi vijavyo. 10Hili ni agano langu na wewe pamoja na wazao wako baada yako, agano mtakalolishika: Kila mwanaume miongoni mwenu atatahiriwa. 11Mtafanyiwa tohara na hii itakuwa ni alama ya agano kati yangu na ninyi. 12Kwa vizazi vijavyo, kila mwanaume miongoni mwenu mwenye siku nane ni lazima atahiriwe, pamoja na watakaozaliwa nyumbani mwako au walionunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni, wale ambao sio watoto wako. 13Awe amezaliwa nyumbani mwako au amenunuliwa kwa fedha yako, ni lazima watahiriwe. Agano langu katika mwili wako litakuwa ni agano la milele. 14Kila mwanaume asiyetahiriwa, ambaye hajapata tohara ya mwilini, atatengwa na watu wake, amelivunja agano langu.’’

15Pia BWANA akamwambia Abrahamu, ‘‘Kwa upande wa Sarai mkeo, hutamwita tena Sarai bali jina lake litakuwa Sara. 16Nitambariki na hakika nitakupatia mwana kwake. Nitambariki na kwamba atakuwa mama wa mataifa, wafalme wa mataifa watatoka kwake.’’

17Abrahamu akaanguka kifudifudi, akacheka na kusema moyoni mwake, “Je, mtu wa miaka mia moja aweza kuzaa mwana? Je, Sara atazaa mtoto katika umri wa miaka tisini?’’ 18Abrahamu akamwambia Mungu, ‘‘Laiti Ishmaeli naye angeshiriki baraka yako!’’

19Ndipo Mungu akasema, ‘‘Ndiyo, lakini mkeo Sara atakuzalia wewe mwana, nawe utamwita jina lake Isaki[b]. Nitalithibitisha agano langu naye kama agano la milele kwa ajili yake na wazao wake baada yake. 20Kwa upande wa Ishmaeli, nimekusikia: hakika nitambariki, nitamfanya awe na uzao mwingi na nitaongeza sana idadi yake. Atakuwa baba wa watawala kumi na wawili, nami nitamfanya awe taifa kubwa. 21Lakini agano langu nitalithibitisha kwa Isaki, ambaye Sara atakuzalia mwaka ujao majira kama haya.’’ 22Wakati alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, Mungu akapanda juu akaondoka kwa Abrahamu.

23Siku ile ile, Abrahamu akamchukua Ishmaeli mwanawe na wote waliozaliwa nyumbani mwake pamoja na walionunuliwa kwa fedha zake, kila mwanaume wa nyumbani mwake, akawatahiri, kama Mungu alivyomwagiza. 24Abrahamu alikuwa na umri wa miaka tisini na tisa alipotahiriwa, 25naye Ishmaeli mwanawe alitahiriwa akiwa na umri wa miaka kumi na mitatu. 26Abrahamu na Ishmaeli mwanawe walitahiriwa siku ile ile, 27Kila mwanaume nyumbani mwa Abrahamu, pamoja na wote waliozaliwa nyumbani mwake au aliyenunuliwa kutoka kwa mgeni, alitahiriwa pamoja naye.

Wageni Watatu

18 BWANA akamtokea Abrahamu karibu na mialoni ya Mamre wakati alipokuwa ameketi kwenye ingilio la hema lake wakati wa adhuhuri. 2Abrahamu akainua macho akaona watu watatu wamesimama karibu naye. Alipowaona, aliharakisha kutoka kwenye ingilio la hema lake kuwalaki na kuwasujudia hadi nchi.

3Akasema, “Kama nimepata kibali machoni penu, ee bwana wangu, usimpite mtumishi wako. 4Acha yaletwe maji kidogo, kisha ninyi nyote mnawe miguu yenu na mpumzike chini ya mti huu. 5Niruhusuni niwapatie chakula kidogo mle, ili mpate nguvu mwendelee na safari yenu, kwa kuwa mmekuja kwa mtumishi wenu.’’

Nao wakamjibu, “Vema sana, fanya kama unavyosema.’’

a5 ‘‘Abrahamu’’ maana yake ‘‘baba wa watu wengi.’’

b19 “Isaki” maana yake “hucheka.’’

[6]Hivyo Abrahamu akaharakisha akaingia hemani kwa Sara. Akasema, “Chukua vipimo vitatu vya unga laini haraka, ukande na uoke mikate.”

[7]Kisha akakimbia kwenda kwenye kundi akachagua ndama mzuri, laini na akampa mtumishi, ambaye aliharakisha kumtayarisha. [8]Kisha akaleta jibini, maziwa na nyama ya yule ndama iliyoandaliwa, akaviweka mbele ya wageni. Walipokuwa wakila, alisimama karibu nao chini ya mti.

[9]Wakamwuliza, “Yuko wapi Sara mkeo?’’

Akasema, “Yuko huko, ndani ya hema.’’

[10]Kisha BWANA akasema, “Hakika nitakurudia tena majira kama haya mwakani na Sara mkeo atakuwa ana mwana.’’

Sara alikuwa akiwasikiliza kwenye ingilio la hema, lililokuwa nyuma yake. [11]Abrahamu na Sara walikuwa wazee tena waliosogea miaka, naye Sara alikwishakoma katika desturi ya wanawake. [12]Hivyo Sara akacheka kimoyomoyo alipokuwa akiwaza, “Baada ya mimi kuwa mkongwe hivi na bwana wangu amezeeka, je, nitaweza kufurahia jambo hili?’’

[13]Ndipo BWANA akamwambia Abrahamu, “Kwa nini Sara amecheka na kusema, ‘Kweli nitazaa mtoto nami sasa ni mzee?’ [14]Je, kuna jambo lo lote gumu lisilowezekana kwa BWANA? Nitakurudia mwakani majira kama haya, naye Sara atakuwa na mwana.’’

[15]Sara akaogopa kwa kuwa alidanganya na kusema, “Mimi sikucheka.’’

Lakini Bwana akasema, “Ndiyo, ulicheka!’’

Abrahamu Aiombea Sodoma

[16]Wakati watu hao waliposimama ili waondoke, walielekeza nyuso zao Sodoma, Abrahamu akawatoa kitambo kidogo ili awasindikize. [17]Ndipo BWANA akasema, “Je, nimfiche Abrahamu jambo ninalokusudia kufanya? [18]Hakika Abrahamu atakuwa taifa kubwa na lenye nguvu, kupitia kwake mataifa yote ya dunia yatabarikiwa. [19]Kwa maana nimemchagua yeye, ili kwamba aongoze watoto wake na jamaa yake kumtii BWANA, wawe waadilifu na kutenda haki, ili BWANA atimize ahadi yake kwa Abrahamu.’’

[20]Basi BWANA akasema, “Kilio dhidi ya Sodoma na Gomora ni kikubwa sana na dhambi yao inasikitisha sana, [21]kwamba nitashuka nione kama waliyoyatenda ni mabaya kiasi cha kilio kilichonifikia. Kama sivyo, nitajua.”

[22]Basi wale watu wakageuka wakaenda kuelekea Sodoma, lakini Abrahamu akabaki amesimama mbele za BWANA. [23]Ndipo Abrahamu akamsogelea akasema: “Je, utawaangamiza wenye haki na waovu? [24]Je, ikiwa watakuwepo watu wenye haki hamsini katika mji huo, hivi kweli utauangamiza na wala hutauacha kwa ajili ya hao watu hamsini wenye haki waliomo ndani yake? [25]Hilo na liwe mbali nawe, kufanya jambo kama hilo, kuwaua wenye haki pamoja na waovu, kuwatendea wenye haki sawasawa na waovu. Iwe mbali nawe! Je, Mwamuzi wa dunia yote hatafanya lililo sawa?’’

[26]BWANA akasema, “Kama nikipata watu hamsini wenye haki katika mji wa Sodoma, nitausamehe huo mji wote kwa ajili yao.’’

[27]Kisha Abrahamu akasema tena: “Sasa kwa kuwa nimekuwa na ujasiri wa kuzungumza na Bwana, ingawa mimi si kitu bali ni mavumbi na majivu, [28]je, kama hesabu ya wenye haki imepungua watano katika hamsini, utauangamiza huo mji wote kwa ajili ya hao watano waliopungua?’’

Bwana akamwambia, “Kama nikiwakuta huko watu arobaini na watano sitauangamiza.’’

[29]Abrahamu akazungumza naye kwa mara nyingine, “Je, kama huko watapatikana watu arobaini tu?’’

Akamjibu, “Kwa ajili ya hao arobaini sitauangamiza.’’

[30]Ndipo akasema, “BWANA na asikasirike, lakini niruhusu nizungumze. Je, kama huko watakuwepo thelathini tu?’’

Akajibu, ‘‘Sitapaangamiza ikiwa nitawakuta huko watu thelathini.’’

[31]Abrahamu akasema, ‘‘Sasa kwa kuwa nimekuwa na ujasiri sana kuzungumza na Bwana, je, kama wakipatikana huko watu ishirini tu?’’

Bwana akajibu, ‘‘Kwa ajili ya hao ishirini, sitauangamiza.’’

[32]Abrahamu akasema, ‘‘Bwana na asikasirike, lakini niruhusu nizungumze tena mara moja tu. Itakuwaje kama watapatikana huko watu kumi tu?’’

Bwana akajibu, ‘‘Kwa ajili ya hao kumi, sitauangamiza.’’

[33]BWANA alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, akaondoka, naye Abrahamu akarudi nyumbani kwake.

Kuangamizwa kwa Sodoma na Gomora

19 Malaika wale wawili wakafika Sodoma wakati wa jioni, naye Loti alikuwa

ameketi kwenye lango la mji. Wakati alipowaona, aliondoka kwenda kuwalaki na kuwasujudia hadi chini. 2Akasema, ‘‘Bwana zangu, tafadhali karibuni kwenye nyumba ya mtumishi wenu. Mnaweza kunawa miguu na kulala hapa kisha asubuhi na mapema mwendelee na safari yenu.’’

Wakamjibu, ‘‘La hasha tutalala hapa nje uwanjani.’’

3Lakini akasisitiza kwa nguvu kwamba waingie pamoja naye nyumbani kwake. Akawandalia chakula, mikate isiyotiwa chachu, nao wakala. 4Kabla hawajaenda kulala, watu wote kutoka kila sehemu ya mji wa Sodoma, vijana kwa wazee, waliizunguka nyumba. 5Wakamwita Loti wakisema, ‘‘Wako wapi wale watu ambao walikuja kwako jioni hii? Watoe nje kwetu ili tuweze kuwalawiti.’’

6Loti akatoka nje kuonana nao, akaufunga mlango nyuma yake, 7akasema, ‘‘La hasha, rafiki zangu. Msifanye jambo hili ovu. 8Tazama, ninao binti wawili ambao kamwe hawajakutana kimwili na mwanaume. Acha niwatoe nje kwenu, nanyi mnaweza kuwafanyia lolote mnalotaka. Lakini msiwafanyie cho chote watu hawa, kwa sababu wako kwenye ulinzi chini ya dari langu.’’

9Wakamjibu, “Tuondokee mbali.’’ Wakaendelea kusema, “Huyu mtu alikuja hapa kama mgeni na sasa anataka kuwa mwamuzi wetu! Tutakutenda vibaya kuliko wao.’’ Waliendelea kumlazimisha Loti na kusonga mbele ili kuvunja mlango.

10Lakini watu wale waliokuwa ndani wakanyoosha mkono wakamvuta Loti ndani ya nyumba na kufunga mlango. 11Kisha wakawapiga kwa upofu wale watu waliokuwa mlangoni mwa ile nyumba, vijana kwa wazee, hivyo hawakuweza kuupata mlango.

12Wale watu wawili wakamwambia Loti, “Una mtu mwingine yeyote hapa, wakwe zako, wana au binti, ama yeyote mwingine aliye wako katika mji huu? Waondoe hapa, 13kwa sababu tunapaangamiza mahali hapa. Kilio kwa BWANA dhidi ya watu wa hapa, ni kikubwa kiasi kwamba ametutuma kupaangamiza.’’

14Kwa hiyo Loti alitoka ili kuzungumza na wakwe zake, waliokuwa wamewaposa binti zake. Akawaambia, “Fanyeni haraka kuondoka mahali hapa, kwa kuwa BWANA ni karibu kuangamiza mji huu!’’ Lakini wakwe zake walifikiri kwamba alikuwa akitania.

15Kunako mapambazuko, malaika wakawahimiza Loti, wakamwambia, “Fanya haraka! Mchukue mke wako na binti zako wawili walioko hapa, vinginevyo utaangamizwa wakati mji utakapoadhibiwa.’’

16Alipositasita, wale watu wakamshika mkono wake na mikono ya mke wake na binti zake wawili na kuwaongoza salama nje ya mji, kwa kuwa BWANA alikuwa na huruma kwao. 17Mara walipokwisha kuwatoa nje, mmoja wao akawaambia, “Mkimbie kwa usalama wenu! Msitazame nyuma, wala msisimame popote katika tambarare! Kimbilieni milimani, ama sivyo mtaangamizwa!’’

18Lakini Loti akawajibu, “La hasha, bwana zangu, tafadhalini! 19Mtumishi wenu amepata kibali mbele ya macho yenu, nanyi mmeonyesha wema mkubwa kwangu kwa kuokoa maisha yangu. Lakini siwezi kukimbilia milimani, janga hili litanikumba, nami nitakufa. 20 Tazama, hapa kuna mji karibu wa kukimbilia, nao ni mdogo. Niruhusuni nikimbilie humo, ni mdogo sana, ama sivyo? Ndipo maisha yangu yatasalimika.’’

21Akamwambia, ‘‘Vema sana, nitalikubali hili ombi pia, sitauangamiza mji ulioutaja. 22Lakini ukimbilie huko haraka, kwa sababu sitaweza kufanya lolote mpaka ufike huko.’’ (Ndiyo maana mji huo ukaitwa Soari[a].)

23Wakati Loti alipofika Soari, jua lilikuwa limechomoza katika nchi. 24Ndipo BWANA akanyesha moto wa kiberiti juu ya Sodoma na Gomora, uliotoka mbinguni kwa BWANA. 25Hivyo akaiteketeza miji ile na eneo lote la tambarare pamoja na wote waliokuwa wanaishi katika miji, pia mimea yote katika nchi. 26Lakini mke wa Loti akatazama nyuma, akawa nguzo ya chumvi.

27Asubuhi na mapema siku iliyofuata, Abrahamu akaamka na kurudi mahali pale aliposimama mbele za BWANA. 28Akatazama upande wa Sodoma na Gomora, kuelekea nchi yote ya tambarare, akaona moshi mzito ukipanda kutoka kwenye nchi, kama moshi utokao kwenye tanuru.

29Kwa hiyo Mungu alipoiangamiza miji ya tambarare alimkumbuka Abrahamu, akamtoa Loti kutoka kwenye lile janga lililoharibu miji ile ambamo Loti alikuwa ameishi.

Loti na Binti Zake

30Loti na binti zake wawili waliondoka Soari na kufanya makao yao kule milimani, kwa maana aliogopa kukaa Soari. Yeye na binti zake

---

a22 ‘‘Soari’’ maana yake ‘‘Samehe.’’

wawili waliishi katika pango. 31Siku moja binti mkubwa akamwambia yule mdogo, “Baba yetu ni mzee na hakuna mwanaume mahali hapa atakayekutana na sisi kimwili, kama ilivyo desturi ya mahali pote duniani. 32Tumnyweshe baba yetu mvinyo kisha tukutane naye kimwili ili tuhifadhi uzao wetu kupitia baba yetu.”

33Usiku ule walimnywesha baba yao mvinyo, alipolewa binti yake mkubwa akaingia na kukutana naye kimwili. Baba yao hakujua wakati binti yake alipoingia kulala naye wala alipotoka.

34Siku iliyofuata binti mkubwa akamwambia yule mdogo, “Usiku uliopita mimi nilikutana kimwili na baba yangu. Tumnyweshe divai tena, usiku huu nawe ukutane naye kimwili ili tuweze kuhifadhi uzao wetu kupitia baba yetu.” 35Kwa hiyo wakamnywesha baba yao mvinyo tena usiku ule, naye binti yake mdogo akaingia akakutana naye kimwili. Kwa mara nyingine baba yao hakujua binti yake alipolala naye wala alipoondoka.

36Hivyo binti wawili wa Loti wakapata mimba kwa baba yao. 37Binti mkubwa akamzaa mwana, akamwita jina lake Moabu, ndio baba wa Wamoabu hata leo. 38Binti mdogo naye pia akamzaa mwana, naye akamwita Benami ndiye baba wa Waamoni hata leo.

Abrahamu na Abimeleki

20 Basi Abrahamu akaendelea mbele kutoka huko hadi nchi ya Negebu na akaishi kati ya Kadeshi na Shuri. Kwa muda mfupi alikaa Gerari kama mgeni, 2huko Abrahamu akasema kuhusu Sara mkewe, “Huyu ni dada yangu.” Kisha Abimeleki mfalme wa Gerari akatuma Sara aletwe naye akamchukua.

3Lakini Mungu akamjia Abimeleki katika ndoto wakati wa usiku na kumwambia, “Wewe ni kama mfu kwa sababu ya huyu mwanamke uliyemchukua, yeye ni mke wa mtu.”

4Wakati huo Abimeleki alikuwa bado hajamsogelea, kwa hiyo akasema, “Je, Bwana utaliharibu taifa lisilo na hatia? 5Hakusema kwangu, ‘Huyu ni dada yangu,’ naye Sara pia hakusema, ‘Huyu ni kaka yangu?’ Nimefanya haya kwa dhamiri njema na mikono safi.”

6Kisha Mungu akamwambia katika ndoto, “Ndiyo, najua ya kwamba umefanya haya kwa dhamiri safi, kwa hiyo nimekuzuia usinitende dhambi. Ndiyo sababu sikukuacha umguse. 7Sasa umrudishe huyo mke wa mtu, kwa maana ni nabii, naye atakuombea nawe utaishi. Lakini kama hukumrudisha, ujue kwa hakika kuwa wewe na watu wako wote mtakufa.”

8Kesho yake asubuhi na mapema Abimeleki akawaita maafisa wake wote, baada ya kuwaambia yote yaliyotokea, waliogopa sana. 9Kisha Abimeleki akamwita Abrahamu na kumwambia, “Wewe umetufanyia nini? Nimekukosea nini hata ukaleta hatia kubwa namna hii juu yangu na ufalme wangu? Umenifanyia mambo ambayo hayakupasa kufanyika.” 10Abimeleki akamwuliza Abrahamu, “Ulikuwa na kusudi gani kufanya hivi?”

11Abrahamu akajibu, “Niliwaza kwamba, ‘Hakika hakuna hofu ya Mungu mahali hapa, nao wataniua kwa sababu ya mke wangu.’ 12Pamoja na hayo, ni kweli kwamba yeye ni dada yangu, binti wa baba yangu ingawa si mtoto wa mama yangu basi akawa mke wangu. 13Wakati BWANA aliponifanya nisafiri mbali na nyumbani mwa baba yangu, nilimwambia, ‘Hivi ndivyo utakavyoonyesha pendo lako kwangu: Kila mahali tutakapokwenda, kuhusu mimi sema, “Huyu ni kaka yangu.”

14Kisha Abimeleki akatwaa kondoo na ng'ombe na watumwa wa kiume na wa kike akampa Abrahamu, akamrudisha Sara kwa mumewe. 15Abimeleki akasema, “Nchi yangu iko mbele yako, ishi popote unapotaka.”

16Akamwambia Sara, “Ninampa kaka yako shekeli elfu moja za fedha. Hii ni kufidia kosa lililofanyika dhidi yako mbele ya wote walio pamoja nawe, haki yako imethibitishwa kabisa.”

17Kisha Abrahamu akamwomba Mungu, naye Mungu akamponya Abimeleki, mke wake na watumwa wake wa kike kwamba waweze kupata watoto tena, 18kwa kuwa BWANA alikuwa ameyafunga matumbo ya wote katika nyumba ya Abimeleki kwa sababu ya mke wa Abrahamu.

Kuzaliwa kwa Isaki

21 Wakati huu BWANA akamrehemu Sara kama alivyokuwa amesema, naye BWANA akamtendea Sara kile alichokuwa ameahidi. 2Sara akapata mimba, akamzalia Abrahamu mwana katika uzee wake, majira yale ya Mungu aliomwahidi. 3Abrahamu akamwita Isaki[a] yule mwana ambaye Sara alimzalia. 4Isaki alipokuwa na umri wa siku nane, Abrahamu akamtahiri, kama Mungu alivyomwamuru.

---

a[3] “Isaki” maana yake “hucheka.”

5Abrahamu alikuwa na miaka 100 wakati Isaki mwanawe alipozaliwa.

6Sara akasema, “Mungu amenileteа kicheko, kila mmoja atakayesikia jambo hili atacheka pamoja nami.’’ 7Akaongeza kusema, “Nani angemwambia Abrahamu kuwa Sara angenyonyesha watoto? Tena nimemzalia mwana katika uzee wake.’’

Hagari na Ishimaeli Wafukuzwa

8Mtoto akakua akaachishwa kunyonya na siku hiyo Abrahamu alifanya sherehe kubwa. 9Lakini Sara aliona kuwa mwana ambaye Hagari Mmisri aliyemzalia Abrahamu, alikuwa anadhihaki, 10Sara akamwambia Abrahamu, “Mwondoe mwanamke huyu mtumwa na mwanawe, kwa kuwa mwana wa mwanamke mtumwa kamwe hatashiriki urithi pamoja na mwanangu Isaki.’’

11Jambo hili lilimhuzunisha sana Abrahamu kwa sababu lilimhusu mwanawe. 12Lakini Mungu akamwambia, “Usihuzunike hivyo kwa sababu ya kijana na mtumishi wako wa kike. Sikiliza lolote Sara analokuambia, kwa sababu uzao wako utahesabiwa kupitia Isaki. 13Nitamfanya huyu mwana wa mtumishi wako wa kike kuwa taifa pia, kwa sababu naye ni uzao wako.’’

14Kesho yake asubuhi na mapema Abrahamu akachukua chakula na kiriba cha maji akampa Hagari. Akaviweka mabegani mwa Hagari akamwondoa pamoja na kijana. Akashika njia akatangatanga katika jangwa la Beersheba.

15Maji yalipokwisha kwenye kiriba, akamwacha kijana chini ya mojawapo ya vichaka. 16Kisha akajiendea zake akaketi karibu, umbali wa kutupa mshale, akawaza, “Siwezi kumwangalia kijana akifa.’’ Ikawa alipokuwa ameketi pale karibu, akaanza kulia kwa huzuni.

17Mungu akamsikia kijana akilia, malaika wa Mungu akamwita Hagari kutoka mbinguni na kumwambia, “Kuna nini Hagari? Usiogope, Mungu amesikia kijana analia akiwa amelala pale. 18Mwinue kijana na umshike mkono, kwa maana nitamfanya kuwa taifa kubwa.’’

19Ndipo Mungu akamfumbua Hagari macho yake naye akaona kisima cha maji. Hivyo akaenda akajaza kiriba maji na kumpa kijana anywe. 20Mungu akawa pamoja na huyu kijana alipokuwa akiendelea kukua. Aliishi jangwani na akawa mpiga upinde. 21Alipokuwa akiishi katika Jangwa la Parani, mama yake akampatia mke kutoka Misri.

Mapatano Katika Beersheba

22Wakati huo Abimeleki na Fikoli mkuu wa majeshi yake wakamwambia Abrahamu, “Mungu yu pamoja nawe katika kila kitu unachofanya. 23Sasa niapie hapa mbele za Mungu kwamba hutanitenda hila mimi, watoto wangu wala wazao wangu. Nitendee mimi na nchi ambayo unaishi kama mgeni wema ule ule ambao nimekutendea.’’

24Abrahamu akasema, “Ninaapa hivyo.’’

25Ndipo Abrahamu akalalamika kwa Abimeleki kuhusu kisima cha maji ambacho watumishi wa Abimeleki walikuwa wamekinyang'anya. 26Lakini Abimeleki akasema, ‘‘Sijui ni nani ambaye amefanya hili. Hukuniambia, leo tu ndipo ninasikia habari zake.’’

27Hivyo Abrahamu akaleta kondoo na ngo'mbe akampa Abimeleki, nao watu hawa wawili wakafanya mapatano. 28Abrahamu akatenga kondoo wake saba kutoka kwenye kundi, 29Abimeleki akamwuliza Abrahamu, ‘‘Ni nini maana ya hawa kondoo wake saba uliowatenga peke yao?’’

30Abrahamu akamjibu, ‘‘Upokee hawa kondoo wake saba kutoka mkononi mwangu kama ushahidi kuwa nilichimba kisima hiki.’’

31Hivyo mahali pale pakaitwa Beersheba, kwa sababu watu wawili waliapiana hapo.

32Baada ya mapatano kufanyika huko Beersheba, Abimeleki na Fikoli mkuu wa majeshi yake wakarudi katika nchi ya Wafilisti. 33Abrahamu akapanda mti wa mkwaju huko Beersheba na hapo akaliitia jina la BWANA Mungu wa Milele. 34Naye Abrahamu akakaa katika nchi ya Wafilisti kwa muda mrefu.

Kujua Uthabiti wa Abrahamu

22 Baadaye Mungu akamjaribu Abrahamu. Akamwambia, “Abrahamu!’’ Abrahamu akajibu, “Mimi hapa.’’

2Kisha Mungu akamwambia, “Umchukue mwanao, mwana wako wa pekee, Isaki umpendaye, uende katika nchi ya Moria. Mtoe huko kama sadaka ya kuteketezwa juu ya mlima mmojwapo nitakaokuambia.’’

3Abrahamu akaamka asubuhi na mapema siku iliyofuata akamtayarisha punda wake. Akawachukua watumishi wake wawili pamoja na Isaki mwanawe. Baada ya kuchanja kuni za kutosha kwa ajili ya hiyo sadaka ya kuteketezwa, akaondoka kuelekea mahali

Mungu alipokuwa amemwambia. [4]Siku ya tatu
Abrahamu akainua macho, akapaona mahali
pale kwa mbali. [5]Akawaambia watumishi wake,
"Kaeni hapa pamoja na punda, wakati mimi na
kijana tunakwenda kule. Tutakwenda kuabudu
na kisha tutawarudia.''

[6]Abrahamu akachukua kuni kwa ajili ya
sadaka ya kuteketezwa, akamtwika Isaki
mwanawe, yeye mwenyewe akachukua moto na
kisu. Walipokuwa wakienda pamoja, [7]Isaki
akanena akamwambia baba yake Abrahamu,
"Baba yangu!''

Abrahamu akaitika, "Mimi hapa,
mwanangu.''

Isaki akasema, "Moto na kuni zipo, Je, yuko
wapi mwanakondoo kwa ajili ya sadaka ya
kuteketezwa?''

[8]Abrahamu akajibu, "Mwanangu, Mungu
mwenyewe atajipatia mwana kondoo kwa ajili
ya hiyo sadaka.'' Nao hawa wawili wakaendelea
mbele pamoja .

[9]Walipofika mahali pale alipokuwa
ameambiwa na Mungu, Abrahamu akajenga
madhabahu hapo, akaziweka kuni juu yake.
Akamfunga Isaki mwanawe na akamlaza
kwenye madhabahu, juu ya zile kuni. [10]Kisha
akanyoosha mkono wake na akachukua kisu ili
amchinje mwanawe. [11]Lakini malaika wa
BWANA akamwita kutoka mbinguni,
akamwambia, "Abrahamu! Abrahamu!''

Akajibu, "Mimi hapa."

[12]Akamwambia, "Usimdhuru kijana,
wala usimtendee jambo lolote. Sasa ninajua
kwamba unamcha Mungu, kwa sababu
hukunizuilia mwanao, mwana wako wa pekee.''

[13]Abrahamu akainua macho yake, akaona
kondoo mume amenaswa pembe zake nyuma
yake katika kichaka. Akaenda akamchukua
huyo kondoo mume, akamtoa awe sadaka ya
kuteketezwa badala ya mwanawe. [14]Abrahamu
akapaita mahali pale Yehova-yire[a], yaani
BWANA atatupatia. Mpaka siku ya leo
inasemekana, "Katika mlima wa BWANA
itapatikana.''

[15]Basi malaika wa BWANA akamwita
Abrahamu kutoka mbinguni mara ya pili,
[16]akasema, "Ninaapa kwa nafsi yangu, asema
BWANA, kwamba kwa sababu umefanya hili na
hukunizuilia mwanao, mwana wako wa pekee,
[17]hakika nitakubariki na nitauzidisha uzao wako
kama nyota za angani na kama mchanga ulioko
pwani. Wazao wako watamiliki miji ya adui zao,
[18]kupitia uzao wako mataifa yote duniani
yatabarikiwa, kwa sababu umenitii.''

[19]Ndipo Abrahamu akawarudia watumishi
wake, wakaondoka wakaenda wote pamoja
mpaka Beer-sheba. Abrahamu akaishi huko
Beer-sheba.

Wana wa Nahori

[20]Baada ya muda, Abrahamu akaambiwa,
"Milka pia amepata watoto, amemzalia ndugu
yako Nahori wana: [21]Usi mzaliwa wake wa
kwanza, Buzi nduguye, Kemueli (baba wa
Aramu), [22]Kesedi, Hazo, Pildashi, Yidlafu na
Bethueli.'' [23]Bethueli akamzaa Rebeka. Milka
alimzalia Nahori nduguye Abrahamu hao wana
wanane. [24]Suria wake Nahori aliyeitwa Reuma
pia alikuwa na wana: Teba, Gahamu, Tahashi
na Maaka.

Kifo cha Sara

23 Sara aliishi akawa na umri wa miaka
mia na ishirini na saba. [2]Sara akafa
huko Kiriathi-Arba (yaani Hebroni) katika nchi ya
Kanaani, Abrahamu akamwombolezea na
kumlilia Sara.

[3]Ndipo Abrahamu akainuka kutoka pale
penye maiti ya mke wake. Akazungumza na
Wahiti, akasema, [4]''Mimi ni mpitaji na mgeni
miongoni mwenu. Niuzieni sehemu ya ardhi
yenu ili niweze kumzika maiti wangu.''

[5]Wahiti wakamjibu Abrahamu, [6]''Bwana,
tusikilize. Wewe ni mtawala mkuu sana
miongoni mwetu. Zika maiti wako katika kaburi
unalolipenda kati ya makaburi yetu. Hakuna mtu
wa kwetu atakayekuzuia kaburi lake ili kuzika
maiti wako.''

[7]Abrahamu akainuka na akasujudu mbele
ya wenyeji wa nchi, yaani Wahiti. [8]Akawaambia,
''Kama mnaniruhusu kumzika maiti wangu, basi
nisikilizeni mkamsihi Efroni mwana wa Sohari
kwa niaba yangu [9]ili aniuzie pango la Makpela,
lililo mali yake, nalo liko mwisho wa shamba
lake. Mwambieni aniuzie kwa bei kamili
atakayosema ili liwe mahali pangu pa kuzikia
miongoni mwenu.''

[10]Efroni Mhiti alikuwa ameketi miongoni
mwa watu wake, akamjibu Abrahamu mbele ya
Wahiti wote waliokuwepo katika lango la mji.
[11]''La hasha, bwana wangu, nisikilize, nakupa
shamba, pia nakupa pango lililomo ndani yake.
Nakupa mbele ya watu wangu. Uzike maiti
wako.''

---

a[14] ''Yehova-yire'' maana yake Bwana atatupatia.

12Abrahamu akasujudu tena, mbele ya
wenyeji wa nchi, 13akamwambia Efroni wale
watu wakiwa wanasikia, ''Tafadhali nisikilize.
Nitakulipa fedha za hilo shamba. Kubali
kuzipokea ili niweze kumzika maiti wangu."
14Efroni akamjibu Abrahamu, 15"Nisikilize,
bwana wangu, thamani ya ardhi hiyo ni shekeli
400 za fedha[a], lakini hiyo ni nini kati yako na
mimi? Mzike maiti wako.''
16Abrahamu akakubali masharti ya Efroni,
akampimia ile fedha aliyotaja masikioni mwa
Wahiti: Shekeli 400 za fedha kulingana na
viwango vya uzito vilivyokuwa vikitumika wakati
huo na wafanya biashara.
17Hivyo shamba la Efroni huko Makpela
karibu na Mamre, yaani shamba pamoja na
pango lililokuwamo, nayo miti yote iliyokuwemo
ndani ya mipaka ya shamba hilo, vilikabidhiwa,
18kwa Abrahamu kuwa mali yake mbele ya
Wahiti wote waliokuwa wamekuja kwenye lango
la mji. 19Baada ya hayo Abrahamu akamzika
Sara mkewe kwenye pango ndani ya shamba la
Makpela karibu na Mamre (huko Hebroni) katika
nchi ya Kanaani. 20Hivyo Wahiti wakamkabidhi
Abrahamu shamba pamoja na pango lililokuwa
humo kuwa mahali pa kuzikia.

Isaki na Rebeka

24 Wakati huu Abrahamu alikuwa mzee na
mwenye miaka mingi, BWANA alikuwa
amembariki katika kila njia. 2Akamwambia
mtumishi wake mkuu wa vitu vyote katika
nyumba yake, yule aliyekuwa msimamizi wa vitu
vyote alivyokuwa navyo, "Weka mkono wako
chini ya paja langu, 3Ninataka uape kwa
BWANA, Mungu wa mbingu na Mungu wa nchi,
kwamba hutamtwalia mwanangu mke kutoka
katika binti za Wakanaani, ambao ninaishi
miongoni mwao, 4bali utakwenda katika nchi
yangu na jamaa zangu umpatie Isaki mwanangu
mke.''
5Yule mtumishi akamwuliza, "Je, kama huyo
mwanamke atakataa kuja nami katika nchi hii?
Je, nimpeleke mwanao katika hiyo nchi
uliyotoka?''
6Abrahamu akasema, "Hakikisha kwamba
hutamrudisha mwanangu huko. 7BWANA,
Mungu wa mbingu, aliyenitoa nyumbani kwa
baba yangu na nchi yangu niliyozaliwa na
aliyesema nami na akaniahidi kwa kiapo,
akisema, 'Nitawapa watoto wako nchi hii,'
atatuma malaika wake akutangulie ili umpatie
mwanangu mke kutoka huko. 8Kama huyo
mwanamke asipokubali kufuatana nawe, basi
utafunguliwa kutoka kiapo nilichokuapisha. Ila
usimrudishe mwanangu huko.'' 9Basi yule
mtumishi akaweka mkono wake chini ya paja la
bwana wake Abraham akamwapia kuhusu
shauri hili.
10Ndipo huyo mtumishi akachukua ngamia
kumi miongoni mwa ngamia za bwana wake
akaondoka, akachukua aina zote za vitu vizuri
kutoka kwa bwana wake. Akaelekea Aram
Naharaimu[a] na kushika njia kwenda mji wa
Nahori. 11Akawapigisha ngamia magoti karibu
na kisima cha maji nje ya mji, ilikuwa inaelekea
jioni, wakati ambapo wanawake wanakuja
kuteka maji.
12Kisha akaomba, "Ee BWANA, Mungu wa
bwana wangu Abrahamu, nipatie ushindi leo,
uonyeshe huruma kwa bwana wangu
Abrahamu. 13Tazama, nimesimama karibu na
kisima hiki cha maji, nao binti za watu wa mji
huu wanakuja kuteka maji. 14Basi na iwe hivi,
nitakapomwambia binti mmojawapo, 'Tafadhali
tua mtungi wako nipate kunywa maji,' naye
akisema, 'kunywa, nitawanywesha na ngamia
wako pia.' Basi na awe ndiye uliyemchagua kwa
ajili ya mtumishi wako Isaki. Kwa hili nitajua
umemhurumia bwana wangu.''
15Ikawa kabla hajamaliza kuomba, Rebeka
akatokea akiwa na mtungi begani mwake.
Alikuwa binti wa Bethueli. Bethueli alikuwa
mwana wa Milka aliyekuwa mke wa Nahori
ndugu wa Abrahamu. 16Huyu msichana alikuwa
mzuri sana wa sura, bikira, ambaye hakuna mtu
aliyekuwa amekutana naye kimwili. Aliteremka
kisimani, akajaza mtungi wake akapanda juu.
17Ndipo yule mtumishi akaharakisha
kukutana naye akamwambia, "Tafadhali nipe
maji kidogo katika mtungi wako.''
18Yule msichana akasema, "Kunywa, bwana
wangu.'' Akashusha kwa haraka mtungi mkononi
mwake na akampa, akanywa.
19Baada ya kumpa yule mtumishi yale maji,
akamwambia, "Nitateka maji kwa ajili ya ngamia
zako pia mpaka wote watosheke.'' 20Akafanya
haraka kumimina maji kwenye birika ya
kunyweshea wanyama, akakimbia kisimani
kuteka maji mengine na akateka ya kuwatosha
ngamia wake wote. 21Pasipo kusema neno, yule

a15 Shekeli 400 za fedha ni sawa na kilo 4.5.

a10 "Aramu Naharaimu" maana yake ni Mesopotania ya kaskazini- Magharibi.

mtumishi akamtazama kwa makini aone kama
BWANA ameifanikisha safari yake, au la.
22Ikawa ngamia walipokwisha kunywa wote,
yule mtumishi akampa huyo msichana pete ya
puani ya dhahabu yenye uzito wa beka moja[b]
na bangili mbili za dhahabu zenye uzito wa
shekeli kumi[c]. 23Kisha akamwuliza, "Wewe ni
binti wa nani? Tafadhali uniambie, je, kuna
nafasi katika nyumba ya baba yako
tutakapoweza kulala?''
24Yule msichana akamjibu, "Mimi ni binti wa
Bethueli, mwana wa Milka aliyemzalia Nahori.''
25Akaendelea kusema, "Kwetu kuna majani
mengi na malisho, tena kuna nafasi kwa ajili
yenu kulala.''
26Yule mtumishi akasujudu na kumwabudu
BWANA, 27akisema, "Atukuzwe BWANA, Mungu
wa bwana wangu Abrahamu, ambaye
hakuondoa wema na uaminifu wake kwa bwana
wangu. Mimi nami, BWANA ameniongoza
safarini akanifikisha nyumbani kwa jamaa za
bwana wangu.''
28Yule msichana akakimbia akawaeleza
watu wa nyumbani mwa mama yake kuhusu
mambo haya. 29Rebeka alikuwa na kaka
aliyeitwa Labani, huyo akaharakisha kukutana
na yule mtumishi kule kisimani. 30Mara alipoiona
ile pete puani, na bangili mikononi mwa dada
yake na kusikia yale maneno Rebeka
aliyoambiwa na huyo mtumishi, alimwendea
huyo mtumishi, akamkuta amesimama karibu na
ngamia wake pale karibu na kisima.
31Akamwambia, "Karibu nyumbani wewe
uliyebarikiwa na BWANA, kwa nini unasimama
huko nje? Mimi nimekuandalia nyumba na
mahali kwa ajili ya ngamia."
32Hivyo yule mtumishi akaenda nyumbani,
mizigo ikaondolewa juu ya ngamia. Majani na
malisho yakaletwa kwa ajili ya ngamia na maji
kwa ajili yake na watu wake ili kunawa miguu.
33Ndipo chakula kikaandaliwa kwa ajili yake,
lakini akasema, "Sitakula mpaka niwe
nimewaambia yale niliyo nayo ya kusema."
Labani akasema, ''Basi tuambie.''
34Hivyo akasema, ''Mimi ni mtumishi wa
Abrahamu. 35BWANA amembariki sana bwana
wangu, amekuwa tajiri. Amempa kondoo na
ng'ombe, fedha na dhahabu, watumishi wa
kiume na wa kike, ngamia na punda. 36Sara
mkewe bwana wangu amemzalia mwana katika
uzee wake, naye amempa kila kitu alichokuwa
nacho. 37Naye bwana wangu ameniapisha na
akasema, 'Kamwe usimtwalie mwanangu mke
katika binti za Wakanaani, ambao ninaishi katika
nchi yao, 38ila uende mpaka kwa jamaa ya baba
yangu na ukoo wangu mwenyewe, ukamtwalie
mwanangu mke huko.'
39''Kisha nikamwuliza bwana wangu, 'Je,
kama huyo mwanamke hatakubali kurudi nami?'
40''Akanijibu, 'BWANA ambaye nimetembea
mbele zake, atatuma malaika wake pamoja
nawe, na kuifanikisha safari yako, ili uweze
kupata mke kwa ajili ya mwanangu katika ukoo
wangu na kutoka katika jamaa ya baba yangu.
41Kisha, utakapokwenda kwenye ukoo wangu,
utakuwa umefunguliwa kutoka katika kiapo
changu hata kama wakikataa kukupa huyo binti,
utakuwa umefunguliwa kutoka kiapo changu.'
42''Nilipokuja kisimani leo, nilisema, 'Ee
BWANA, Mungu wa bwana wangu Abrahamu,
ikikupendeza, naomba uifanikishe safari
niliyoijia. 43Tazama, ninasimama kando ya
kisima hiki, kama mwanamwali akija kuteka maji
nami nikimwambia, 'Tafadhali niruhusu ninywe
maji kidogo kutoka kwenye mtungi wako,''
44naye kama akiniambia, 'Kunywa, nami nitateka
maji kwa ajili ya ngamia wako pia,'' basi huyo
awe ndiye mke ambaye BWANA amemchagulia
mwana wa bwana wangu.'
45''Kabla sijamaliza kuomba moyoni
mwangu, Rebeka akatokea, amebeba mtungi
begani mwake. Akashuka kisimani akateka
maji, nami nikamwambia, 'Tafadhali unipe maji
ninywe.'
46''Akafanya haraka kushusha mtungi wake
begani na kusema, 'Kunywa na nitawanywesha
ngamia wako pia,' basi nikanywa,
akawanywesha na ngamia pia.
47''Nikamwuliza, 'Wewe ni binti wa nani?'
Akasema, 'Mimi ni binti wa Bethueli mwana
wa Nahori, Milka aliyemzalia.'
''Ndipo nilipotia pete puani mwake na bangili
mikononi mwake, 48nikasujudu na nikamwabudu
BWANA. Nikamtukuza BWANA, Mungu wa
bwana wangu Abrahamu, aliyeniongoza katika
njia sahihi ili nimtwalie mwana na bwana wangu
mke katika jamaa zake. 49''Ikiwa mtaonyesha
wema na uaminifu kwa bwana wangu,
mniambie, la sivyo, mniambie, ili niweze kujua
njia ya kugeukia.''
50Labani na Bethueli wakajibu, ''Jambo hili
limetoka kwa BWANA, hatuwezi kukuambia
jambo lolote baya au jema. 51Rebeka

b22 "Beka moja ya dhahabu ni sawa na gramu 5.5.
c22 "Shekeli kumi za dhahabu ni sawa na gramu 110.

yuko hapa, mchukue na uende, awe mke wa mwana wa bwana wako, sawasawa na BWANA alivyoongoza.''

52Ikawa huyo mtumishi wa Abrahamu aliposikia waliyosema, alisujudu mpaka nchi mbele ya BWANA. 53Ndipo huyo mtumishi akatoa vitu vilivyotengenezwa kwa dhahabu na kwa fedha pamoja na mavazi, akampa Rebeka, pia akawapa zawadi za thamani kubwa nduguye na mamaye. 54Kisha yeye na wale watu waliokuwa pamoja naye wakala, wakanywa na kulala pale pale.

Walipoamka asubuhi, yule mtumishi, akasema, ''Nipeni ruhusa nirudi kwa bwana wangu.''

55Lakini ndugu yake Rebeka pamoja na mama yake wakajibu, ''Acha binti akae kwetu siku kumi au zaidi, ndipo mwondoke.''

56Lakini yule mtumishi akawaambia, ''Msinichelewesheshe, kwa kuwa BWANA amefanikisha safari yangu, nipeni ruhusa nirudi kwa bwana wangu.''

57Ndipo wakasema, ''Acha tumwite huyo binti tumwulize tusikie atakavyosema.'' 58Kwa hiyo wakamwita Rebeka na kumwuliza, ''Je, utakwenda na mtu huyu?''

Akasema, ''Nitakwenda.''

59Hivyo wakamwaga ndugu yao Rebeka aondoke, pamoja na mjakazi wake, mtumishi wa Abrahamu na watu wake. 60Wakambariki Rebeka wakamwambia,

''Ndugu yetu, uwe wewe kumi elfu,
mara elfu nyingi,
nao wazao wako wamiliki malango ya adui zao.''

61Rebeka na vijakazi wake wakajiandaa, wakapanda ngamia zao wakafuatana na yule mtu. Hivyo yule mtumishi akamchukua Rebeka akaondoka.

62Basi Isaki alikuwa ametoka Beer-Lahai-roi, kwa kuwa alikuwa anaishi nchi ya Negebu. 63Isaki akatoka kwenda shambani kutafakari wakati wa jioni, alipoinua macho yake, akaona ngamia wanakuja. 64Rebeka pia akainua macho akamwona Isaki. Akashuka kutoka kwenye ngamia wake 65na akamwuliza yule mtumishi, ''Ni nani mtu yule aliye kule shambani anayekuja kutulaki?''

Yule mtumishi akajibu, ''Huyu ndiye bwana wangu.'' Hivyo Rebeka akachukua shela yake akajifunika.

66Kisha yule mtumishi akamweleza Isaki mambo yote aliyoyatenda. 67Ndipo Isaki akamwingiza Rebeka katika hema la Sara mama yake, Isaki akamchukua Rebeka, hivyo akawa mke wake, Isaki akampenda, akafarijika baada ya kifo cha mama yake.

Kifo cha Abrahamu

25 Abrahamu alioa mke mwingine, ambaye jina lake aliitwa Ketura. 2Huyu alimzalia Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbaki na Shua. 3Yokshani alikuwa baba wa Sheba na Dedani, wazao wa Dedani walikuwa Waashuri, Waletushi na Waleumi. 4Wana wa Midiani walikuwa Efa, Eferi,Hanoki, Abida na Eldaa. Hawa wote walikuwa uzao wa Ketura.

5Abrahamu akamwachia Isaki kila kitu alichokuwa nacho. 6Lakini alipokuwa bado hai, akawapa watoto wa masuria wake zawadi kisha akawaondoa waende kuishi pande za mashariki mbali na mwanawe Isaki.

7Kwa jumla, Abrahamu aliishi miaka mia moja sabini na mitano. 8Ndipo Abrahamu akapumua pumzi ya mwisho na akafa mwenye umri mzuri, akiwa mzee ameshiba siku, akakusanywa pamoja na watu wake. 9Watoto wake Isaki na Ishmaeli wakamzika katika pango la Makpela karibu na Mamre, katika shamba lililokuwa la Efroni mwana wa Sohari Mhiti, 10Shamba ambalo Abrahamu alilinunua kwa Wahiti. Hapo ndipo Abrahamu alipozikwa pamoja na mkewe Sara. 11Baada ya kifo cha Abrahamu, Mungu akambariki mwanawe Isaki, ambaye baadaye aliishi karibu na Beer-Lahoi-roi.

Wana wa Ishmaeli

12Hivi ndivyo vizazi vya Ishmaeli mtoto wa Abrahamu, ambaye mjakazi wake Sara, Hagari Mmisri, alimzalia Abrahamu.

13Haya ndiyo majina ya wana wa Ishmaeli, yaliyoorodheshwa kulingana na jinsi walivyozaliwa: Mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli ni Nebayothi, akafuatia Kedari, Adbeeli Mibsamu, 14Mishma, Duma, Masa, 15Hadadi, Tema, Yeturi, Nafishi na Kedema. 16Hawa walikuwa wana wa Ishmaeli na haya ni majina ya viongozi wa makabila kumi na mawili kulingana na makao yao na kambi zao. 17Kwa jumla Ishmaeli aliishi miaka mia thelathini na saba. Akapumua pumzi ya mwisho, akafa, naye akakusanywa pamoja na watu wake. 18Wazao wa Ishmaeli waliishi kuanzia nchi ya Havila hadi Shuri, karibu na mpaka wa Misri, unapoelekea Ashuri. Hao waliishi kwa uhasama na ndugu

zao wote.

19Hivi ndivyo vizazi vya Isaki mwana wa Abrahamu.

Abrahamu akamzaa Isaki, 20Isaki alikuwa na umri wa miaka arobaini alipomwoa Rebeka binti Bethueli Mwaramu kutoka Padan-aramu, nduguye Labani Mwaramu.

21Isaki akamwomba BWANA kwa ajili ya mke wake, kwa sababu alikuwa tasa. BWANA akajibu maombi yake na Rebeka mkewe akapata mimba. 22Watoto wakashindana tumboni mwake, akasema, "Kwa nini haya yanatokea kwangu?'' Kwa hiyo akaenda kumwuliza BWANA.

23BWANA akamjibu,

"Mataifa mawili yamo tumboni mwako,
na mataifa hayo mawili kutoka ndani
yako watatenganishwa,
mmoja atakuwa na nguvu zaidi kuliko
mwingine,
na mkubwa atamtumikia mdogo.''

24Wakati wake wa kujifungua ulipotimia, walikuwepo mapacha wa kiume tumboni mwake. 25Wa kwanza kuzaliwa alikuwa mwekundu, mwili wake wote ulikuwa kama mtu aliyevaa vazi lenye nywele, wakamwita jina lake Esau[a]. 26Baadaye, ndugu yake akatoka, mkono wake ulikuwa umemshika Esau kisigino, akaitwa jina lake Yakobo[b]. Isaki alikuwa mwenye miaka sitini Rebeka alipowazaa.

27Watoto wakakua, Esau alikuwa mwindaji hodari, mtu wa mbugani, wakati Yakobo alikuwa mtu mkimya, mwenye kukaa nyumbani. 28Isaki, ambaye alikuwa anapendelea zaidi nyama za porini, alimpenda Esau, bali Rebeka alimpenda Yakobo.

29Siku moja Yakobo alipika mchuzi wa dengu, Esau akarudi kutoka porini akiwa na njaa kali. 30Akamwambia Yakobo, "Haraka, nipe huo mchuzi mwekundu! Nina njaa kali sana!'' (Hii ndiyo sababu pia aliitwa Edomu[c].)

31Yakobo akamjibu, "Niuzie kwanza haki yako ya mzaliwa wa kwanza.''

32Esau akasema, "Tazama, mimi niko karibu ya kufa, itanifaa nini haki ya mzaliwa wa kwanza?''

33Yakobo akamwambia, "Niapie kwanza.'' Hivyo Esau akamwapia, akamwuzia Yakobo haki yake ya kuzaliwa.

34Ndipo Yakobo akampa Esau mkate na ule mchuzi wa dengu. Akala na kunywa, kisha akainuka akaenda zake.

Kwa hiyo Esau alidharau haki yake ya mzaliwa wa kwanza.

Isaki na Abimeleki

26 Basi njaa kubwa ikawa katika nchi hiyo, kuliko ile njaa iliyotangulia iliyotokea wakati wa Abrahamu. Isaki akamwendea Abimeleki mfalme wa Wafilisti huko Gerari. 2BWANA akamtokea Isaki akamwambia, "Usiende Misri, bali ukae katika nchi nitakayokuambia. 3Kaa katika nchi hii kwa kitambo, mimi nitakuwa pamoja na wewe na nitakubariki. Kwa maana nitakupa wewe na uzao wako nchi hizi zote na nitatimiza kiapo nilichomwapia Abrahamu baba yako. 4Nitafanya wazao wako kuwa wengi kama nyota za angani, nami nitawapa nchi hizi zote na kutokana na uzao wako mataifa yote yatabarikiwa, 5kwa sababu Abrahamu alinitii mimi akatunza kanuni zangu na maagizo yangu, amri zangu pamoja na sheria zangu.'' 6Hivyo Isaki akaishi huko Gerari.

7Watu wa mahali pale walipomwuliza habari za mke wake, akasema, "Huyu ni dada yangu,'' kwa sababu aliogopa kusema, "Huyu ni mke wangu.'' Alifikiri, "Watu wa mahali pale wataweza kumwua kwa sababu ya Rebeka, kwa kuwa alikuwa mzuri wa sura.''

8Wakati Isaki alipokuwa amekaa huko siku nyingi, Abimeleki mfalme wa Wafilisti akachungulia dirishani, akaona jinsi Isaki alivyomkumbatia Rebeka mke wake. 9Abimeleki akamwita Isaki akamwambia, "Hakika huyu ni mke wako! Mbona uliniambia, 'Huyu ni dada yangu?' ''

Isaki akamjibu, ''Kwa sababu nilifikiri ningeweza kuuawa kwa sababu yake.''

10Ndipo Abimeleki akamjibu, ''Ni nini hiki ulichotufanyia? Ingewezekana mtu ye yote akawa amekutana kimwili na mke wako, nawe ungeleta hatia juu yetu.''

11Hivyo Abimeleki akatoa amri kwa watu wote, akisema, ''Yeyote atakayemnyanyasa mtu huyu au mkewe hakika atauawa.''

12Isaki akapanda mazao katika nchi hiyo,

---

a25 "Esau" maana yake "mwenye nywele nyingi.'

b26 "Yakobo" maana yake "ashikaye kisigino, atwaaye mahali pa mwingine, mdanganyaji, mwenye hila, mwerevu, mlaghai, mjanja.

c30 "Edomu" maana yake "mwekundu.''

kwa mwaka uo huo, akavuna mara mia, kwa
sababu BWANA alimbariki. 13Isaki akawa tajiri,
mali zake zikaendelea kuongezeka mpaka
akawa tajiri sana. 14Akawa na kondoo, ng'ombe
na watumishi wengi sana kiasi kwamba Wafilisti
wakamwonea wivu. 15Kwa hiyo visima vyote
vilivyochimbwa na watumishi wakati wa
Abrahamu baba yake, Wafilisti wakavifukia
wakavijaza udongo.

16Ndipo Abimeleki akamwambia Isaki,
''Ondoka kwetu, kwa maana umetuzidi nguvu
sana.''

17Basi Isaki akatoka huko akajenga kambi
katika Bonde la Gerari, akaishi huko. 18Ndipo
Isaki akavichimbua tena vile visima vya maji
ambavyo vilichimbwa siku zile za Abrahamu
baba yake, ambavyo Wafilisti walivifukia baada
ya kufa Abrahamu, akavipa majina yale yale
ambayo baba yake alikuwa amevipa.

19Watumishi wa Isaki wakachimba katika lile
bonde wakagundua huko kisima chenye maji
safi. 20Lakini wachungaji wa Gerari
wakagombana na wachungaji wa Isaki
wakisema, ''Maji haya ni yetu!'' Ndipo akakiita
kile kisima Eseki[a], kwa sababu waligombana
naye. 21Kisha wakachimba kisima kingine, lakini
hata hicho pia wakakigombania, akakiita Sitna[b].
22Akaondoka huko, akachimba kisima kingine,
wala hakuna yeyote aliyekigombania. Akakiita
Rehobothi[c], akisema, "Sasa BWANA
ametufanyia nafasi, nasi tutasitawi katika nchi.''

23Kutoka pale akaenda Beer-sheba. 24Usiku
ule BWANA akamtokea akamwambia, "Mimi
ndimi Mungu wa Abrahamu baba yako.
Usiogope, kwa maana mimi niko pamoja nawe,
nitakubariki na kuongeza idadi ya wazao wako
kwa ajili ya Abrahamu mtumishi wangu.''

25Isaki akajenga madhababu huko, akaliitia
jina la BWANA. Akapiga hema lake huko,
watumishi wake wakachimba kisima.

26Wakati huo, Abimeleki alikuwa amemjia
kutoka Gerari, akifuatana na Ahuzathi mshauri
wake pamoja na Fikoli jemadari wa majeshi
yake. 27Isaki akawauliza, "Mbona mmekuja
kwangu na ninyi mlinichukia na kunifukuza?''

28Wakamjibu, "Tuliona wazi kuwa BWANA
alikuwa pamoja nawe, kwa hiyo tukasema,
'Inabidi kuwe na kiapo cha mapatano kati yetu,
kati yetu na wewe. Na tufanye mkataba pamoja
nawe 29kwamba hutatudhuru, kama jinsi nasi
hatukuwanyanyasa bali tuliwatendea mema
wakati wote na kuwaondoa kwetu kwa amani.
Tena sasa umebarikiwa na BWANA.''

30Basi Isaki akawaandalia karamu, nao
wakala na kunywa. 31Kesho yake asubuhi na
mapema, wakaapizana wao kwa wao. Kisha
Isaki akawaruhusu waende zao, wakamwacha
Isaki kwa amani.

32Siku hiyo watumishi wa Isaki wakaja
wakampa habari kuhusu kisima walichokuwa
wamekichimba, wakamwambia, "Tumepata
maji!'' 33Naye akakiita Shiba[d], mpaka leo mji huo
unaitwa Beer-sheba[e].

34Esau alipokuwa na umri wa miaka
arobaini, akamwoa Yudithi binti Beeri Mhiti,
kisha akamwoa Basemathi binti Eloni Mhiti.
35Hawa walikuwa chanzo cha huzuni ya Isaki na
Rebeka.

Yakobo Anaipata Baraka ya Isaki

27 Isaki alipokuwa mzee na macho yake
yalipokuwa yamekosa nguvu asiweze
kuona tena, akamwita Esau mwanawe mkubwa
akamwambia, "Mwanangu.''

Akajibu, "Mimi hapa.''

2Isaki akasema, "Mimi sasa ni mzee na sijui
siku ya kifo changu. 3Sasa basi, chukua silaha
zako, podo na upinde, uende nyikani, ukawinde
nyama pori kwa ajili yangu. 4Uniandalie aina ya
chakula kitamu nikipendacho uniletee nile, ili
niweze kukubariki kabla sijafa.''

5Basi Rebeka alikuwa akisikiliza Isaki
alipokuwa akizungumza na mwanawe Esau.
Esau alipoondoka kwenda nyikani kuwinda
nyama pori na kuleta, 6Rebeka akamwambia
Yakobo mwanawe, "Tazama, nimemsikia baba
yako akimwambia ndugu yako Esau, 7'Niletee
mawindo, kisha ukaniandalie chakula kitamu
nile, ili niweze kukubariki mbele za BWANA
kabla sijafa.' 8Sasa, mwanangu, nisikilize kwa
makini na ufanye yale ninayokuambia: 9Nenda
sasa katika kundi ukaniletee wana mbuzi wawili
wazuri, ili niandalie chakula kitamu kwa ajili ya
baba yako, kama vile anavyotaka. 10Kisha
umpelekee baba yako ale, ili apate kukubariki
kabla hajafa."

11Yakobo akamwambia Rebeka mama yake,

a20 "Eseki" maana yake hapa ni "ugomvi.''
b21 "Sitna" maana yake "upinzani''
c22 "Rehobothi" maana yake hapa ni "Mungu ametufanyia.''
d33 ''Shiba'' maana yake ni ''saba'' kwa Kiebrania.
e33 ''Beer-sheba'' maana yake ni ''kisima cha wale saba'' yaani wale kondoo saba ambao Abrahamu aliwatoa kama ushahidi kati yake na Abimeleki.

"Lakini ndugu yangu Esau ana nywele mwilini, mimi nina ngozi nyororo. 12Itakuwaje kama baba yangu akinigusa? Itaonekana kwake kama niliyemfanyia ujanja na kuleta laana juu yangu badala ya baraka.''

13Mama yake akamwambia, "Mwanangu, laana na iwe juu yangu. Fanya tu ninalokuambia, nenda ukaniletee hao wanambuzi.''

14Kwa hiyo alikwenda akawaleta, akampa mama yake, akaandaa chakula kitamu, kama vile alivyotaka baba yake. 15Kisha Rebeka akachukua nguo nzuri za Esau mwanawe wa kwanza, alizokuwa nazo nyumbani, akamvika Yakobo mwanawe mdogo. 16Pia akamfunika mikononi na sehemu laini ya shingo kwa ngozi za mbuzi. 17Hatimaye akampa Yakobo hicho chakula kitamu pamoja na mkate aliouoka.

18Akamwendea baba yake akasema, "Baba yangu.''

Akajibu, "Naam, mwanangu, wewe ni nani?''

19Yakobo akamwambia baba yake, ''Mimi ni Esau mzaliwa wako wa kwanza. Nimefanya kama ulivyoniambia. Tafadhali uketi, ule sehemu ya mawindo yangu ili uweze kunibariki.''

20Isaki akamwuliza mwanawe. "Umepataje haraka namna hii, mwanangu?''

Akajibu, "BWANA Mungu wako amenifanikisha.''

21Kisha Isaki akamwambia Yakobo, "Mwanangu tafadhali sogea karibu nami ili nikupapase, nione kama hakika ndiwe Esau mwanangu, au la."

22Yakobo akasogea karibu na baba yake Isaki, ambaye alimpapasa na kusema, "Sauti ni ya Yakobo, bali mikono ni ya Esau.'' 23Hakumtambua, kwa sababu mikono yake ilikuwa na nywele kama ya ndugu yake Esau, kwa hiyo akambariki. 24Akamwuliza, "Hivi kweli wewe ni mwanangu Esau?"

Akajibu, "Mimi ndiye.''

25Kisha akasema, "Mwanangu, niletee sehemu ya mawindo yako nile, ili nipate kukubariki.''

Yakobo akamletea naye akala, akamletea na divai akanywa. 26Kisha Isaki baba yake akamwambia, "Njoo hapa, mwanangu, unibusu.''

27Kwa hiyo akamwendea akambusu. Isaki aliposikia harufu ya nguo zake, akambariki, akasema,

"Aha, harufu ya mwanangu
ni kama harufu ya shamba
ambalo BWANA amelibariki.
28Mungu na akupe umande kutoka mbinguni
na utajiri wa duniani,
wingi wa nafaka na divai mpya.
29Mataifa na yakutumikie
na mataifa yakusujudie.
Uwe bwana juu ya ndugu zako,
wana wa mama yako wakusujudie.
Walaaniwe wale wakulaanio,
nao wale wakubarikio wabarikiwe.''

30Baada ya Isaki kumaliza kumbariki na baada tu ya Yakobo kuondoka kwa baba yake, ndugu yake Esau akaingia kutoka mawindoni. 31Naye pia akaandaa chakula kitamu akamletea baba yake. Kisha akamwambia, "Baba yangu, keti ule sehemu ya mawindo yangu, ili upate kunibariki.''

32Isaki baba yake akamwuliza,
"Wewe ni nani?''

Akajibu, "Mimi ni mwanao, mzaliwa wako wa kwanza, Esau.''

33Isaki akatetemeka kwa nguvu sana akasema, "Alikuwa nani basi, ambaye aliwinda mawindo akaniletea? Nilikula kabla tu hujaja na nikambariki, naye hakika atabarikiwa!"

34Esau aliposikia maneno haya ya baba yake, akalia sauti kubwa na ya uchungu na kumwambia baba yake, "Nibariki mimi, mimi pia, baba yangu!''

35Lakini akasema, "Ndugu yako amekuja kwa udanganyifu na akachukua baraka yako.''

36Esau akasema, ''Si ndiyo sababu anaitwa Yakobo? Amenidanganya mara hizi mbili: Alichukua haki yangu ya kuzaliwa na sasa amechukua baraka yangu!'' Kisha akauliza, "Hukubakiza hata baraka moja kwa ajili yangu?''

37Isaki akamjibu Esau, "Nimemfanya yeye kuwa bwana juu yako, pia nimewafanya ndugu zako wote kuwa watumishi wake, nimemtegemeza kwa nafaka na divai mpya. Sasa nitaweza kukufanyia nini, mwanangu?''

38Esau akamwambia baba yake, "Je, baba yangu una baraka moja tu? Unibariki mimi pia, baba yangu!'' Kisha Esau akalia kwa sauti kubwa.

39Baba yake Isaki akamjibu, akamwambia,

"Makao yako yatakuwa
mbali na utajiri wa dunia,
mbali na umande wa mbinguni juu.

[40]Utaishi kwa upanga,
nawe utamtumikia ndugu yako,
lakini wakati utakapokuwa umejikomboa,
utatupa nira yake kutoka shingoni
mwako."

Yakobo Anakimbilia kwa Labani

[41]Esau akawa na kinyongo dhidi ya Yakobo kwa ajili ya baraka ambazo baba yake alikuwa amembariki. Akasema moyoni mwake, "Siku za kuomboleza kwa ajili ya baba yangu zimekaribia, ndipo nitamwua ndugu yangu Yakobo.''

[42]Rebeka alipokwisha kuambiwa yale aliyoyasema Esau mwanawe mkubwa, alimwita Yakobo mwanawe mdogo akamwambia, "Ndugu yako Esau anajifariji kwa wazo la kukuua. [43]Sasa basi, mwanangu, fanya nisemalo: Kimbilia haraka kwa Labani ndugu yangu kule Harani. [44]Ukae naye kwa muda mpaka ghahabu ya ndugu yako itulie. [45]Wakati ndugu yako atakapokuwa hana hasira nawe tena na amesahau uliyomtendea, nitakupelekea ujumbe urudi. Kwa nini niwapoteze wote wawili kwa siku moja?"

[46]Kisha Rebeka akamwambia Isaki, "Nimechukia kuishi kwa sababu ya hawa wanawake wa Kihiti. Ikiwa Yakobo ataoa mke miongoni mwa wanawake wa nchi hii, wanawake wa Kihiti kama hawa, sitakuwa na faida kuendelea kuishi.''

28 Basi Isaki akamwita Yakobo akambariki akamwamuru akisema, "Usioe mwanamke wa Kikanaani. [2]Nenda mara moja mpaka Padan-Aram, kwenye nyumba ya Bethueli baba wa mama yako. Uchukue mke kati ya binti za Labani ambaye ni ndugu wa mama yako. [3]Mungu Mwenyezi na akubariki uwe na uzao uongezeke idadi yako upate kuwa jamii kubwa ya watu. [4]Na akupe wewe na uzao wako baraka aliyopewa Abrahamu, upate kumiliki nchi unayoishi sasa kama mgeni, nchi ambayo Mungu alimpa Abrahamu.'' [5]Kisha Isaki akamuaga Yakobo, naye akaenda Padan-Aram, kwa Labani mwana wa Bethueli Mwaramu, ndugu wa Rebeka, aliyekuwa mama wa Yakobo na Esau."

[6]Sasa Esau akajua kuwa Isaki amembariki Yakobo na kumtuma kwenda Padan-Aram ili achukue mke huko na kwamba alipombariki alimwamuru akisema, "Usioe mke katika binti za Wakanaani,'' [7]tena kwamba Yakobo amewatii baba yake na mama yake naye amekwenda Padan-Aram. [8]Esau akatambua jinsi ambavyo baba yake Isaki anavyowachukia binti za Wakanaani, [9]ndipo akaenda kwa Ishmaeli akamwoa Mahalati, ndugu wa Nebayothi na binti wa Ishmaeli mwana wa Abrahamu, kuongezea wale wake wengine aliokuwa nao.

Ndoto Ya Yakobo Huko Betheli

[10]Yakobo akatoka Beer-sheba kwenda Harani. [11]Alipofika mahali fulani, akalala hapo kwa sababu jua lilikuwa limetua. Akachukua jiwe moja la mahali pale, akaliweka chini ya kichwa chake akajinyoosha akalala usingizi. [12]Akaota ndoto ambayo aliona ngazi imesimamishwa juu ya ardhi, ncha yake ikiwa imefika mbinguni na malaika wa Mungu wakawa wakipanda na kushuka juu yake. [13]Juu yake alisimama BWANA, akasema, "Mimi ni BWANA, Mungu wa baba yako Abrahamu na Mungu wa Isaki. Nchi ambayo umelala juu yake, nitakupa wewe na uzao wako. [14]Uzao wako utakuwa kama mavumbi ya nchi, nawe utaenea upande wa magharibi na mashariki, kaskazini na kusini. Kupitia wewe na uzao wako mataifa yote ya duniani yatabarikiwa. [15]Niko pamoja nawe nami nitakulinda kila uendako na nitakurudisha katika nchi hii. Sitakuacha mpaka nitakapofanya hayo niliyokuahidi.''

[16]Yakobo alipoamka kutoka usingizini, akawaza, "Hakika BWANA yuko mahali hapa, wala mimi sikujua.'' [17]Kwa hiyo akaogopa, akasema, "Mahali hapa panatisha kama nini! Bila shaka hapa ndipo nyumba ya Mungu ilipo, hili ni lango la mbinguni.''

[18]Asubuhi yake na mapema, Yakobo akalichukua lile jiwe alililoliweka chini ya kichwa chake, akalisimamisha kama nguzo na kumimina mafuta juu yake. [19]Mahali pale akapaita Betheli[a], ingawa mji ule hapo kwanza uliitwa Luzu.

[20]Kisha Yakobo akaweka nadhiri, akisema, ''Kama Mungu akiwa pamoja nami na kunilinda katika safari niendayo, akinipa chakula nile na nguo nivae [21]na nirudi salama nyumbani kwa baba yangu, hapo ndipo BWANA atakuwa Mungu wangu, [22]nalo jiwe hili nililolisimamisha kama nguzo litakuwa nyumba ya Mungu na katika yote utakayonipa nitakutolea wewe sehemu moja ya kumi.''

---

a[19] ''Betheli'' maana yake ''nyumba ya Mungu

Yakobo Awasili Padan Aramu

29 Kisha Yakobo akaendelea na safari yake na akafika kwenye nchi za mataifa ya mashariki. [2]Huko akaona kisima katika shamba, pamoja na makundi matatu ya kondoo yamelala karibu na kisima hicho kwa sababu walikuwa wanakunywa maji kutoka kwenye kisimani hicho. Jiwe lililokuwa mdomoni mwa kisima lilikuwa kubwa. [3]Wakati kondoo wanapokuwa wamekusanyika hapo, wachungaji huvingirisha jiwe hilo kutoka kwenye mdomo wa kisima na kunywesha kondoo. Kisha hulirudisha jiwe mahali pake juu ya mdomo wa kisima.

[4]Yakobo aliwauliza wachungaji, ''Ndugu zangu, ninyi mmetoka wapi?''

Wakamjibu, ''Tumetoka Harani.''

[5]Aliwaambia, ''Je, mnamjua Labani, mjukuu wa Nahori ?''

Wakamjibu, ''Ndiyo, tunamfahamu.''

[6]Kisha Yakobo akawauliza, ''Je, yeye ni mzima ?''

Wakasema, ''Ndiyo, ni mzima, na hapa yu aja Raheli binti yake akiwa na kondoo.''

[7]Akasema, ''Tazama, jua bado liko juu, si wakati wa kukusanya kondoo. Nywesheni kondoo na mwarudishe malishoni.''

[8]Walijibu, ''Haiwezekani, mpaka kondoo wote wakusanyike na jiwe liwe limevingirishwa kutoka mdomo wa kisima. Ndipo tutanywesha kondoo.''

[9]Alipokuwa akizungumza nao, Raheli akaja pamoja na kondoo wa baba yake, kwa maana alikuwa mchunga kondoo. [10]Yakobo alipomwona Raheli binti Labani, ndugu wa mama yake, pamoja na kondoo wa Labani, alikwenda na kulivingirisha jiwe kutoka mdomoni mwa kisima na kuwanywesha kondoo wa mjomba wake. [11]Kisha Yakobo akambusu Raheli na akaanza kulia kwa sauti. [12]Alikuwa amemwambia Raheli kuwa yeye alikuwa jamaa ya baba yake na kwamba ni mwana wa Rebeka. Basi Raheli alikimbia na kumweleza baba yake.

[13]Mara Labani aliposikia habari kuhusu Yakobo, mwana wa ndugu yake, aliharakisha kwenda kumlaki. Akamkumbatia na kumbusu halafu akamleta nyumbani kwake, kisha Yakobo akamwambia mambo yote. [14]Ndipo Labani akamwambia, ''Wewe ni nyama yangu na damu yangu mwenyewe.''

Yakobo Awaoa Lea na Raheli

Baada ya Yakobo kukaa kwa Labani mwezi mzima, [15]Labani akamwambia, ''Kwa vile wewe ni jamaa yangu, ndiyo unifanyie kazi bila ujira? Niambie ujira wako utakuwa nini.''

[16]Labani alikuwa na binti wawili, binti mkubwa aliitwa Lea na binti mdogo aliitwa Raheli. [17]Lea alikuwa na macho dhaifu, lakini Raheli alikuwa na umbo la kupendeza na mzuri wa sura. [18]Yakobo akampenda Raheli, akamwambia Labani, ''Nitakutimikia kwa miaka saba kwa ajili ya kumpata Raheli binti yako mdogo.''

[19]Labani akasema, ''Ni bora zaidi nikupe Raheli kuliko kumpa mtu mwingine yeyote. Kaa pamoja na mimi hapa.'' [20]Kwa hiyo Yakobo akatumika miaka saba ili kumpata Raheli, lakini ilionekana kwake kama siku chache tu kwa sababu ya upendo wake kwa Raheli.

[21]Ndipo Yakobo akamwambia Labani, ''Nipe mke wangu. Muda wangu umekamilika, nami nataka nikutane naye kimwili.''

[22]Basi Labani akaalika watu wote wa mahali pale na akafanya karamu.

[23]Lakini ilipofika jioni, akamchukua Lea binti yake akampa Yakobo, naye Yakobo akakutana naye kimwili. [24]Naye Labani akamtoa Zilpa mtumishi wake wa kike kuwa mtumishi wa binti yake.

[25]Kesho yake asubuhi, Yakobo akagundua kuwa amepewa Lea! Basi Yakobo akamwambia Labani, ''Ni jambo gani hili ulilonitendea? Nilikutumikia kwa ajili ya Raheli, Sivyo? Kwa nini umenidanganya?''

[26]Labani akajibu, ''Si desturi yetu kumwoza binti mdogo kabla ya kumwoza binti mkubwa. [27]Maliza juma la arusi ya binti huyu, kisha pia nitakupa huyu binti mdogo, kwa kutumika miaka mingine saba.''

[28]Naye Yakobo akafanya hivyo. Akamaliza juma na Lea, kisha Labani akampa Raheli binti yake kuwa mke wake. [29]Labani akamtoa Bilha mtumishi wake wa kike kwa Raheli ili kuwa mtumishi wake. [30]Pia Yakobo akakutana na Raheli kimwili, naye akampenda Raheli zaidi kuliko Lea. Yakobo akamtumikia Labani kwa miaka mingine saba.

Wana wa Yakobo

[31]BWANA alipoona kwamba Lea hapendwi, akampa watoto, lakini Raheli alikuwa tasa. [32]Lea akapata mimba akazaa mwana. Akamwita Reubeni[a], kwa maana alisema, ''Ni kwa sababu

a[32] ''Reubeni'' maana yake ''Ona mwana'' – kwa maana Yehova ameangalia taabu yake.

BWANA ameona huzuni yangu. Hakika mume wangu sasa atanipenda.

33Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, ‘‘Kwa sababu BWANA alisikia kwamba sipendwi, amenipa tena huyu mwana.’’ Kwa hiyo akamwita Simeoni[b].

34Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, ‘‘Sasa afadhali mume wangu ataambatana na mimi, kwa sababu nimemzalia wana watatu.’’ Kwa hiyo akamwita Lawi[c].

35Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, ‘‘Wakati huu nitamsifu BWANA.’’ Kwa hiyo akamwita Yuda[d]. Kisha akaacha kuzaa watoto.

30 Raheli alipoona hamzalii Yakobo watoto, akamwonea ndugu yake wivu. Hivyo akamwambia Yakobo, ‘‘Nipe watoto, la sivyo nitakufa!’’

2Yakobo akamkasirikia akamwambia, ‘‘Je, mimi ni badala ya Mungu, ambaye amekuzuia usizae watoto?’’

3Ndipo Raheli akamwambia, ‘‘Hapa yupo Bilha, mtumishi wangu wa kike. Kutana naye kimwili ili aweze kunizalia watoto na kwa kupitia yeye mimi pia niweze kuwa na uzao.’’

4Hivyo Raheli akampa Yakobo Bilha awe mke wake. Yakobo akakutana naye kimwili, 5akapata mimba naye akamzalia mwana. 6Ndipo Raheli akasema, “Mungu amenipatia haki yangu, amesikiliza maombi yangu na kunipa mwana.’’ Kwa sababu hiyo akamwita Dani[a].

7Bilha mtumishi wa kike wa Raheli akapata mimba tena akamzalia Yakobo mwana wa pili. 8Ndipo Raheli akasema, ‘‘Nilikuwa na mashindano makubwa na ndugu yangu, nami nimeshinda.’’ Kwa hiyo akamwita Naftali[b].

9Lea alipoona kuwa amekoma kuzaa watoto, alimchukua mtumishi wake wa kike Zilpa naye akampa Yakobo awe mke wake. 10Mtumishi wa Lea yaani Zilpa, akamzalia Yakobo mwana. 11Ndipo Lea akasema, “Hii ni bahati nzuri iliyoje!’’ Kwa hiyo akamwita Gadi.

12Mtumishi wa kike wa Lea akamzalia Yakobo mwana wa pili. 13Ndipo Lea aliposema, “Jinsi gani nilivyo na furaha! Wanawake wataniita furaha.’’ Kwa hiyo akamwita Asheri[c].

14Wakati wa kuvuna ngano, Reubeni akaenda shambani akakuta tunguja, ambazo alizileta kwa Lea mama yake. Raheli akamwambia Lea, “Tafadhali nakuomba unipe baadhi ya tunguja za mwanao.”

15Lakini Lea akamwambia, “Haikukutosha kumtwaa mume wangu? Je, utachukua na tunguja za mwanangu pia?’’

Raheli akasema, ‘‘Vema sana.’’ Yakobo atakutana nawe kimwili leo usiku, kwa malipo ya tunguja za mwanao.’’ 16Kwa hiyo Yakobo alipokuja kutoka shambani jioni ile, Lea akaenda kumlaki, akamwambia, ‘‘Lazima ukutane nami kimwili. Nimekukodisha kwa tunguja za mwanangu.’’ Kwa hiyo akakutana naye kimwili usiku ule.

17Mungu akamsikiliza Lea, naye akapata mimba akamzalia Yakobo mwana wa tano. 18Ndipo Lea akasema, “Mungu amenizawadia kwa kumpa mume wangu mtumishi wangu wa kike.” Kwa hiyo akamwita Isakari[d].

19Lea akapata mimba tena akamzalia Yakobo mwana wa sita. 20Ndipo Lea aliposema, “Mungu amenizawadia kwa zawadi ya thamani sana. Wakati huu mume wangu ataniheshimu kwa sababu nimemzalia wana sita.’’ Kwa hiyo akamwita Zabuloni[e].

21Baadaye akamzaa mtoto wa kike akamwita Dina[f].

22Ndipo Mungu akamkumbuka Raheli, akasikia maombi yake na akafungua tumbo lake. 23Akapata mimba na akamzaa mwana na kusema, “Mungu ameniondolea aibu yangu.’’ 24Akamwita Yosefu[g] na kusema, “BWANA na anipe mwana mwingine.’’

Makundi ya Yakobo Yaongezeka

25Baada ya Raheli kumzaa Yosefu, Yakobo akamwambia Labani, “Nipe ruhusa nirudi katika nchi yangu. 26Nipe wake zangu na watoto, ambao nimetumika kuwapata, nami niende zangu. Unajua ni kazi kiasi gani ambayo nimekufanyia.’’

---

b33 “Simeoni’’ maana yake “Anasikia’’ – kwa sababu Bwana alisikia kwamba sipendwi kama Raheli ataungana nami.
c34 “Lawi’’ maana yake “nimeunganishwa’’ – mume wangu
d35 “Yuda’’ maana yake “sifa’’ – Nitamsifu Yehova.
a6 ‘‘Dani’’ maana yake ‘‘anahukumu’’ – Mungu amenipatia haki angu.’’
b8 ‘‘Naftali’’ maana yake ‘‘Nimeshindana nami nimeshinda.’’

c13 ‘‘Asheri’’ maana yake ‘‘Furaha.’’
d18 ‘‘Isakari’’ maana yake ‘‘Zawadi’’ yaani Mungu amenizawadia.
e20 ‘‘Zabuloni’’ maana yake ‘‘heshima’’, alisema sasa mume wangu ataniheshimu na kuishi nami.
f21 “Dina’’ maana yake ‘‘tetea haki’’ – Mungu amenitetea katika mashindano yangu.
g24 ‘‘Yosefu’’ maana yake ‘‘Yeye na aongeze’’ – Mungu na aniongezee.

27Lakini Labani akamwambia, ‘‘Ikiwa nimepata kibali machoni pako, tafadhali ukae. Nimegundua kwa njia ya uaguzi kwamba BWANA
amenibariki kwa sababu yako.’’ 28Akaongeza kumwambia, ‘‘Taja ujira wako nami nitakulipa.’’

29Yakobo akamwambia, ‘‘Unajua jinsi ambavyo nimekutumikia na jinsi ambavyo wanyama wako walivyolishwa vizuri chini ya uangalizi wangu. 30Kidogo ulichokuwa nacho kabla sijaja kimeongezeka sana, naye BWANA amekubariki popote nilipokuwa. Lakini sasa, ni lini nitashughulikia mambo ya nyumba yangu mwenyewe?’’

31Labani akamwuliza, ‘‘Nikupe nini?’’

Yakobo akamjibu, ‘‘Usinipe chochote lakini kama utanifanyia jambo hili moja, nitaendelea kuchunga na kuyaangalia makundi yako. 32Niruhusu nipite katika makundi yako yote leo niondoe humo kila kondoo mwenye mabakabaka au madoadoa, kila mwana kondoo mweusi na kila mbuzi mwenye madoadoa au mabakabaka. Hawa watakuwa ujira wangu. 33Uadilifu wangu utanishuhudia siku zijazo, kila utakapochunguza ujira ambao umenilipa mimi. Mbuzi ye yote wangu ambaye hana mabakabaka wala madoadoa, au mwanakondoo ambaye si mweusi, atahesabika ameibwa.’’

34Labani akasema, “Ninakubali na iwe kama ulivyosema.” 35Siku ile ile Yakobo akawaondoa beberu wote waliokuwa na mistari au madoadoa na mbuzi wake wote waliokuwa na mistari au madoadoa (wote waliokuwa na alama nyeupe juu yao) na wanakondoo weusi wote, akawaweka chini ya uangalizi wa wanawe. 36Kisha Labani akamwacha Yakobo kwa mwendo wa safari ya siku tatu kati yake na Yakobo, wakati Yakobo akiendelea kuchunga lile kundi la Labani lililobaki.

37Hata hivyo, Yakobo, akachukua fito mbichi zilizokatwa wakati huo huo za miti ya mlubna, mlozi na mwaramoni akazibambua ili mistari myeupe ionekane katika fito hizo. 38Kisha akaweka fito alizozibambua kwenye mabirika yote ya kunyweshea mifugo, ili ziwe mbele ya makundi walipokuja kunywa maji. Wanyama walipokuja kunywa maji, hali wakiwa wanahitaji mbegu, 39wakapandwa hizo fito zikiwa mbele yao, wanyama waliopata mimba mbele ya hizo fito, walizaa wanyama wenye mistari, madoadoa na mabakabaka. 40Yakobo akawatenga wadogo wa kundi peke yao, lakini akazielekeza nyuso za hao waliobaki kwenye wale wenye mistari na weusi waliokuwa mali ya Labani. Hivyo akatenga makundi yake mwenyewe na wala hakuwachanganya na wanyama wa Labani. 41Kila mara wanyama wenye nguvu walipohitaji mbegu, Yakobo aliweka zile fito kwenye mabirika mbele ya hao wanyama, ili wapandwe karibu na hizo fito, 42lakini ikiwa wanyama walikuwa wadhaifu hakuziweka hizo fito. Hivyo wanyama dhaifu wakawa wa Labani na wanyama wenye nguvu wakawa wa Yakobo. 43Kwa njia hii Yakobo akastawi sana, tena akawa na makundi makubwa, watumishi wa kike na wa kiume na ngamia na punda.

Yakobo Akimbia Kutoka kwa Labani

31 Yakobo akawasikia wana wa Labani wakisema, ‘‘Yakobo amechukua kila kitu kilichokuwa cha baba yetu naye amepata utajiri huu wote kutokana na vile vilivyokuwa mali ya baba yetu.’’ 2Yakobo akatambua kwamba moyo wa Labani kwake haukuwa kama ulivyokuwa mwanzo.

3Ndipo BWANA akamwambia Yakobo, ‘‘Rudi katika nchi ya baba zako na kwa watu wako, nami nitakuwa pamoja nawe.’’

4Hivyo Yakobo akatuma ujumbe kwa Raheli na Lea waje machungani yalikokuwa makundi yake. 5Akawaambia, ‘‘Naona moyo wa baba yenu kwangu sivyo kama ulivyokuwa mwanzoni, lakini Mungu wa baba yangu amekuwa pamoja nami. 6Mnajua kwamba nimemtumikia baba yenu kwa nguvu zangu zote, 7hata hivyo baba yenu amenidanganya kwa kubadilisha ujira wangu mara kumi. Hata hivyo, Mungu hakumruhusu kunidhuru. 8Kama alisema, ‘Wenye madoadoa watakuwa ujira wako,’ basi makundi yote yalizaa wenye madoadoa, kama alisema, ‘Wenye mistari watakuwa ujira wako,’ ‘basi makundi yote yalizaa wenye mistari. 9Hivyo Mungu amechukua mifugo ya baba yenu na amenipa mimi.

10Wakati fulani majira ya kuzaliana niliota ndoto ambayo niliinua macho na kuona kwamba wale mabeberu waliokuwa wakipanda kundi walikuwa wa mistari, madoadoa na mabakabaka. 11Malaika wa Mungu akaniambia katika ndoto, ‘Yakobo.’ nikamjibu, ‘Mimi hapa,’ 12akasema, ‘Inua macho yako uone wale mabeberu wote wanaopanda kundi wana mistari, madoadoa au mabakabaka, kwa maana nimeona yale yote ambayo Labani amekuwa akikutendea. 13Mimi ndiye Mungu wa Betheli, ulikomiminia ile nguzo mafuta na pale mahali

uliponiwekea nadhiri. Sasa ondoka katika nchi hii mara moja urudi katika nchi uliyozaliwa.''

14Ndipo Raheli na Lea wakajibu, "Je bado tu tunalo fungu lo lote katika urithi wa nyumba ya baba yetu? 15Je, yeye hatuhesabu sisi kama wageni? Sio kwamba ametuuza tu, bali ametumia hata na vile vilivyolipwa kwa ajili yetu. 16Hakika utajiri wote ambao Mungu ameuchukua kutoka kwa baba yetu ni mali yetu na watoto wetu. Hivyo fanya lo lote lile Mungu alilokuambia.''

17Ndipo Yakobo akawapandisha watoto wake na wake zake juu ya ngamia, 18naye akawaswaga wanyama wote mbele yake pamoja na vitu vyote alivyokuwa amechuma huko Padan-Aram kwenda kwa baba yake Isaki katika nchi ya Kanaani.

19Labani alipokuwa amekwenda kukata kondoo wake manyoya, Raheli aliiba miungu ya nyumba ya baba yake. 20Zaidi ya hayo, Yakobo alimdanganya Labani Mwaramu kwa kutokumwambia kwamba anakimbia. 21Hivyo akakimbia pamoja na vitu vyote alivyokuwa navyo na kuvuka Mto Eufrati akaelekea nchi ya vilima katika Gileadi.

Labani Amfuatilia Yakobo

22Siku ya tatu Labani akaambiwa kwamba Yakobo amekimbia. 23Akichukua jamaa zake, akamfuatia Yakobo kwa siku saba na kumkuta kwenye nchi ya vilima katika Gileadi. 24Ndipo Mungu akamjia Labani Mwaramu katika ndoto usiku na kumwambia, "Jihadhari usiseme neno lo lote kwa Yakobo, liwe zuri au baya.''

25Yakobo alikuwa amepiga hema lake katika nchi ya vilima katika Gileadi wakati Labani alipomkuta, Labani na jamaa yake wakapiga kambi huko pia. 26Ndipo Labani akamwambia Yakobo, "Umefanya nini? Umenidanganya na umewachukua binti zangu kama mateka katika vita. 27Kwa nini ulikimbia kwa siri na kunidanganya? Kwa nini hukuniambia ili nikuage kwa furaha na nyimbo za matari na vinubi? 28Hata hukuniruhusu niwabusu wajukuu zangu na kuwaaga binti zangu. Umefanya kitu cha kipumbavu. 29Nina uwezo wa kukudhuru, lakini usiku uliopita Mungu wa baba yako alisema nami, 'Akaniambia, 'Jihadhari, usiseme neno lolote kwa Yakabo liwe zuri au baya.' 30Sasa umeondoka kwa sababu umetamani kurudi nyumbani kwa baba yako. Lakini kwa nini umeiba miungu yangu?''

31Yakobo akamjibu Labani, "Niliogopa, kwa sababu nilifikiri ungeweza kuninyang'anya binti zako kwa nguvu. 32Lakini kama ukimkuta ye yote aliye na miungu yako, hataishi. Mbele ya jamaa yetu, angalia mwenyewe uone kama kuna cho chote chako hapa nilicho nacho, kama kipo, kichukue." Basi Yakobo hakujua kwamba Raheli alikuwa ameiba hiyo miungu.

33Kwa hiyo Labani akaingia ndani ya hema la Yakobo na ndani ya hema la Lea na ndani ya hema la watumishi wawili wa kike, lakini hakukuta cho chote. Baadaye alipotoka katika hema la Lea, akaingia hema la Raheli. 34Basi Raheli ndiye aliyekuwa amechukua ile miungu ya nyumbani kwao na kuiweka katika matandiko ya ngamia na kukalia. Labani akatafuta kila mahali kwenye hema lakini hakupata cho chote.

35Raheli akamwambia baba yake, "Usikasirike, bwana wangu kwa kuwa siwezi kusimama ukiwepo, niko katika hedhi.'' Labani akatafuta lakini hakuweza kuipata miungu ya nyumbani kwake.

36Yakobo akakasirika na kumshutumu Labani, akisema, "Uhalifu wangu ni nini?'' Akamwuliza Labani, ''Ni dhambi gani niliyofanya hata unaniwinda? 37Sasa kwa kuwa umepekua vitu vyangu vyote umepata nini kilicho cha nyumbani mwako? Kiweke hapa mbele ya jamaa yako na yangu, nao waamue kati yetu sisi wawili.

38"Mpaka sasa nimekuwa pamoja nawe miaka ishirini. Kondoo wako na mbuzi wako hawajaharibu mimba, wala sijala kondoo waume kutoka katika makundi yako. 39Sikukuletea mfugo aliyeraruliwa na wanyama pori, nilibeba hasara mimi mwenyewe. Tena ulinidai malipo kwa cho chote kilichoibwa mchana au usiku. 40Hii ndiyo iliyokuwa hali yangu: Niliumia kwa joto la mchana na baridi usiku, pia usingizi ulinipaa. 41Ilikuwa hivi kwa miaka ile ishirini niliyokuwa nyumbani kwako. Nilikutumikia miaka ile kumi na minne kwa ajili ya binti zako wawili, miaka sita kwa ajili ya makundi yako, nawe ulibadilisha ujira wangu mara kumi. 42Kama Mungu wa baba yangu, Mungu wa Abrahamu na Hofu ya Isaki, hakuwa pamoja nami, hakika ungenifukuza mikono mitupu. Lakini Mungu ameona taabu yangu na kazi ngumu ya mikono yangu, naye usiku uliopita amekukemea.''

43Labani akamjibu Yakobo, "Wanawake hawa ni binti zangu, watoto hawa ni watoto wangu na makundi haya ni makundi yangu. Vyote unavyoviona ni vyangu. Lakini hata hivyo ninaweza kufanya nini kuhusu hawa binti zangu,

au kuhusu watoto waliowazaa? 44Njoo sasa na
tufanye agano, wewe na mimi, na liwe kama
shahidi kati yetu.''
45Hivyo Yakobo akachukua jiwe
akalisimamisha kama nguzo. 46Akawaambia
jamaa yake, ''Kusanyeni mawe.'' Hivyo
wakachukua mawe na kuyakusanya yakawa
lundo, wakala chakula hapo karibu na hilo lundo.
47Labani akaliita Yegarsahadutha[a] na Yakobo
akaliita Galeedi[b].
48Labani akasema, ''Lundo hili ni shahidi kati
yako na mimi leo.'' Ndiyo maana likaitwa
Galeedi. 49Pia liliitwa Mispa[c], kwa sababu
alisema, "BWANA na aweke ulinzi kati yako na
mimi wakati kila mmoja akiwa mbali na
mwingine. 50Kama ukiwatenda mabaya binti
zangu au ukioa wake wengine zaidi ya binti
zangu, hata ingawa hakuna hata mmoja aliye
pamoja nasi, kumbuka kwamba Mungu ni
shahidi kati yako na mimi.''
51Pia Labani akamwambia Yakobo, "Hili
ndilo lundo, na hii ndiyo nguzo niliyoisimamisha
kati yako na mimi. 52Lundo hili ni shahidi na
nguzo hii ni shahidi, kwamba sitavuka lundo hili
kuja upande wako kukudhuru, nawe kwamba
hutavuka lundo hili na nguzo hii kuja upande
wangu kunidhuru. 53Mungu wa Abrahamu na
Mungu wa Nahori, Mungu wa baba zao, aamue
kati yetu.''
Hivyo Yakobo akaapa kwa jina la Hofu ya
baba yake Isaki. 54Yakobo akatoa dhabihu juu
ya kilima na akawaalika jamaa zake kula
chakula. Baada ya kula, wakalala huko.
55Kesho yake asubuhi na mapema, Labani
akawabusu wajukuu zake, binti zake na
kuwabariki. Kisha akaondoka akarudi nyumbani.

Yakobo Ajiandaa Kukutana na Esau

32 Yakobo pia akaondoka akaenda zake,
malaika wa Mungu wakakutana naye.
2Yakobo alipowaona, akasema, ''Hii ni kambi ya
Mungu!'' Kwa hiyo akapaita mahali pale
Mahanaimu[a].
3Yakobo akatuma wajumbe kumtangulia
kwa Esau ndugu yake huko Seiri, katika nchi ya
Edomu. 4Akawaagiza akisema: ''Hili ndilo
mtakalomwambia bwana wangu Esau: 'Mtumishi
wako Yakobo anasema, nimekuwa nikiishi
pamoja na Labani na nimekuwako huko mpaka
sasa. 5Ninao ng'ombe na punda, kondoo na
mbuzi, watumishi wa kiume na wa kike. Sasa
ninatuma ujumbe huu kwa bwana wangu, ili
nipate kibali machoni pako.' ''
6Wajumbe waliporudi kwa Yakobo,
wakamwambia, ''Tulikwenda kuonana na ndugu
yako Esau, naye sasa anakuja kukulaki
akifuatana na wanaume mia nne.''
7Kwa hofu kuu na huzuni, Yakobo
akagawanya watu aliokuwa nao katika makundi
mawili, pia akagawanya makundi ya kondoo na
mbuzi, ya vile vile ng'ombe na ngamia. 8Yakobo
alifikiri, ''Kama Esau akija na kushambulia kundi
moja, kundi lililobaki litaweza likanusurika.''
9Ndipo Yakobo akaomba, ''Ee Mungu wa
baba yangu Abrahamu, Mungu wa baba yangu
Isaki, Ee BWANA, ambaye uliniambia, 'Rudi
katika nchi yako na jamaa yako, nami
nitakufanya ustawi,' 10mimi sistahili fadhili na
uaminifu wako wote ulionitendea mimi mtumishi
wako. Nilikuwa na fimbo tu mkononi mwangu
nilipovuka mto huu wa Yordani, lakini sasa
ninayo makundi mawili. 11Nakuomba, uniokoe
na mkono wa ndugu yangu Esau, kwa maana
ninaogopa kuwa atakuja kunishambulia, pia
mama pamoja na watoto wao. 12Lakini
umeshasema, 'Hakika nitakufanya ustawi na
kuufanya uzao wako kuwa mwingi kama
mchanga wa baharini ambao hauwezi
kuhesabika!' ''
13Akalala pale usiku ule, miongoni mwa vitu
alivyokuwa navyo, akachagua zawadi kwa ajili
ya Esau ndugu yake: 14Mbuzi waume ishirini na
mbuzi wake 200, kondoo waume ishirini na
kondoo wake 200. 15Ngamia wake thelathini
pamoja na ndama zao, ng'ombe wake arobaini
na mafahali kumi, punda wake ishirini na punda
waume kumi. 16Akaviweka chini ya uangalizi wa
watumishi wake, kila kundi peke yake na
kuwaambia, ''Nitangulieni na kuacha nafasi kati
ya makundi.''
17Akamwagiza yule aliyetangulia kuwa,
''Ndugu yangu Esau atakapokutana nawe na
kukuuliza, 'Wewe ni wa nani? Unakwenda wapi?
Wanyama hawa wote mbele yako ni mali ya
nani?' 18Ndipo utakaposema, 'Ni mali ya
mtumishi wako Yakobo. Ni zawadi ambazo
zimetumwa kwa bwana wangu Esau, naye
anakuja nyuma yetu.' ''
19Akamwagiza pia yule mtumishi wa kundi la
pili, la tatu na yale mengine yote yaliyofuata
akiwaambia, ''Mtamwambia Esau maneno hayo

a47 "Yegarsahadutha'' maana yake ni "Lundo la Ushahidi'' kwa Kiaramu.
b47 "Galeedi'' maana yake ni "Lundo la Ushahidi'' kwa kiebrania.
c49 "Mispa'' maana yake "Mnara wa Ulinzi.''
a2 "Mahanaimu" maana yake "kambi mbili.''

hayo mtakapokutana naye. [20]Hakikisheni mmesema, 'Mtumishi wako Yakobo anakuja nyuma yetu.' " Kwa kuwa alifikiri, "Nitaweza kumtuliza kwa zawadi hizi ninazotanguliza, hatimaye, nitakapomwona, huenda atanikubali." [21]Kwa hiyo zawadi za Yakobo zilitangulia mbele yake, lakini yeye mwenyewe alilala kambini usiku ule.

Yakobo Ashindana Mweleka na Mungu

[22]Usiku ule Yakobo akaamka akawachukua wake zake wawili, watumishi wake wawili wa kike na wanawe kumi na mmoja na akavuka kivuko cha Yaboki. [23]Baada ya kuwavusha ng'ambo ya kijito, alivusha pia mali zake zote. [24]Kwa hiyo Yakobo akaachwa peke yake na mtu mmoja akashikana naye mweleka mpaka mapambazuko. [25]Yule mtu alipoona kuwa hawezi kumshinda, aligusa kiungio cha nyonga ya Yakobo kwa hiyo nyonga yake ikateguka wakati alipokuwa akishikana mweleka na yule mtu. [26]Ndipo yule mtu akasema, "Niache niende, kwa kuwa ni mapambazuko."

Lakini Yakobo akajibu, "Sitakuacha uende usiponibariki."

[27]Yule mtu akamwuliza, "Jina lako nani?"

Akajibu, "Yakobo."

[28]Ndipo yule mtu akasema, "Jina lako halitakuwa tena Yakobo, bali Israeli[b], kwa sababu umeshindana na Mungu na watu pia nawe umeshinda."

[29]Yakobo akasema, "Tafadhali niambie jina lako."

Lakini akajibu, "Kwa nini kuniuliza jina langu?" Ndipo akambariki huko.

[30]Kwa hiyo Yakobo akapaita mahali pale Penieli[c], akasema, "Ni kwa sababu nimemwona Mungu uso kwa uso na bado maisha yangu yameokoka."

[31]Jua lilikuwa linachomoza Yakobo alipoondoka Penueli, naye alikuwa akichechemea kwa sababu ya nyonga yake. [32]Kwa hiyo mpaka leo Waisraeli hawali mshipa ulioungana na kiungio cha nyonga, kwa sababu kiungio cha nyonga ya Yakobo kiliteguliwa karibu na mshipa huo.

b[28] "Israeli" maana yake "Yeye ashindanaye na Mungu."
c[30] "Penieli" maana yake "uso wa Mungu" ambalo ni sawa na Penueli kwa Kiebrania.

Yakobo Akutana na Esau

33 Yakobo akainua macho akamwona Esau akija na watu wake mia nne, kwa hiyo akawagawanya watoto kati ya Lea, Raheli na wale watumishi wake wawili wa kike. [2]Akawaweka wale watumishi wa kike na watoto wao mbele, Lea na watoto wake wakafuata, Raheli na Yosefu wakaja nyuma. [3]Yeye mwenyewe akatangulia mbele na kusujudu mara saba alipomkaribia ndugu yake.

[4]Lakini Esau akamkimbilia Yakobo kumlaki na kumkumbatia, akamwangukia shingoni na kumbusu. Nao wakalia. [5]Esau akainua macho akawaona wale wanawake na watoto. Akauliza, "Hawa uliofuatana nao ni nani?"

Yakobo akamjibu, "Ni watoto ambao Mungu amempa mtumishi wako kwa neema."

[6]Kisha wale watumishi wa kike na watoto wao wakakaribia na kusujudu. [7]Kisha Lea na watoto wake wakaja na kusujudu. Mwisho wa wote wakaja Yosefu na Raheli, nao pia wakasujudu.

[8]Esau akauliza, "Una maana gani kuhusu makundi hayo yote niliyokutana nayo?"

Akasema, "Ni ili kupata kibali machoni pako, bwana wangu."

[9]Lakini Esau akamwambia, "Ndugu yangu, tayari nina wingi wa mali. Ulivyo navyo viwe vyako mwenyewe."

[10]Yakobo akasema, "La hasha! Tafadhali, kama nimepata kibali machoni pako, upokee zawadi hii kutoka kwangu. Kwa maana kuuona uso wako, ni kama kuuona uso wa Mungu, kwa kuwa umenipokea kwa takabali kubwa. [11]Tafadhali ukubali zawadi iliyoletwa kwako, kwa kuwa Mungu amenineemesha na ninavyo vyote ninavyohitaji." Kwa sababu Yakobo alisisitiza,

[12]Ndipo Esau akasema, "Na tuendelee na safari, nitakuwa pamoja nawe."

[13]Lakini Yakobo akamwambia, "Bwana wangu unajua kwamba watoto ni wachanga na kwamba ni lazima nitunze hawa kondoo wake na ng'ombe wanaonyonyesha. Wakipelekwa kwa haraka hata kama ni kwa siku moja tu, wanyama wote watakufa. [14]Hivyo bwana wangu umtangulie mtumishi wako, wakati mimi nikija polepole kwa mwendo wa makundi yaliyo mbele yangu na mwendo wa watoto, mpaka nifike kwa bwana wangu huko Seiri.

[15]Esau akamwambia, "Basi na niwaache baadhi ya watu wangu pamoja nawe."

Yakobo akauliza, "Lakini kwa nini ufanye hivyo, niache tu nipate kibali machoni pa bwana

wangu.''

16Hivyo siku hiyo Esau akashika njia akarudi
Seiri. 17Pamoja na hayo, Yakobo akaenda
Sukothi, mahali alipojijengea makazi kwa ajili
yake na mabanda kwa ajili ya mifugo yake. Hii
ndiyo sababu sehemu ile inaitwa Sukothi[a].

18Baada ya Yakobo kutoka Padan-Aramu,
alifika salama katika mji wa Shekemu huko
Kanaani na kuweka kambi yake karibu na mji.
19Akanunua kiwanja kutoka kwa wana wa
Hamori, baba wa Shekemu, kwa bei ya vipande
mia vya fedha, ambapo alipiga hema lake.
20Pale akajenga madhabahu na kupaita, El-
Elohe-Israeli[b].

Dina na Washekemu

34 Basi Dina, binti wa Yakobo aliyezaliwa
na Lea, akatoka nje kuwatembelea
wanawake wa nchi ile. 2Ikawa Shekemu mwana
wa Hamori Mhivi, mtawala wa eneo lile
alipomwona, akamchukua na kumnajisi. 3Moyo
wake ukavutwa sana kwa Dina binti Yakobo,
akampenda huyu msichana na akazungumza
naye kwa kumbembeleza. 4Shekemu
akamwambia baba yake Hamori, "Nipatie
msichana huyu awe mke wangu.''

5Yakobo aliposikia kwamba binti yake Dina
amenajisiwa, wanawe walikuwa mashambani
wakichunga mifugo yake, kwa hiyo
akalinyamazia jambo hilo mpaka waliporudi
nyumbani.

6Kisha Hamori baba yake Shekemu
akaenda kuzungumza na Yakobo. 7Basi wana
wa Yakobo walikuwa wamerudi kutoka
mashambani mara tu waliposikia kilichotokea.
Walikuwa wamejawa na huzuni na ghadhabu,
kwa sababu Shekemu alikuwa amefanya jambo
la aibu katika Israeli kwa kukutana kimwili na
binti wa Yakobo, kitu ambacho hakingepasa
kufanyika.

8Lakini Hamori akawaambia, "Moyo wa
mwanangu Shekemu umeelekea kwa binti yenu.
Tafadhali mpeni awe mke wake. 9Oaneni na sisi,
tupeni binti zenu nanyi mchukue binti zetu.
10Mwaweza kuishi kati kati yetu, nchi ni wazi
kwenu. Ishini ndani yake, fanyeni biashara humu
na mjipatie mali.''

11Kisha Shekemu akamwambia baba yake
Dina pamoja na ndugu zake, ''Na nipate kibali
machoni penu, nami nitawapa chochote
mtakachosema. 12Niambieni kiasi cha mahari na
zawadi nitakayoileta, hata iwe kubwa kiasi gani,
nami nitawalipa chochote mtakachodai. Nipeni
tu huyu msichana awe mke wangu.''

13Kwa sababu ndugu yao Dina alikuwa
amenajisiwa, wana wa Yakobo wakajibu kwa
udanganyifu walipozungumza na Shekemu
pamoja na baba yake Hamori. 14Wakawaambia,
"Hatuwezi kufanya jambo kama hili, hatuwezi
kumtoa dada yetu kwa mtu ambaye
hakutahiriwa. Hiyo itakuwa aibu kwetu.
15Tutakuruhusu kwa sharti moja tu, kwamba
mtakuwa kama sisi kwa kuwatahiri wanaume
wenu wote. 16Kisha tutawapa binti zetu na sisi
tutawachukua binti zenu. Tutaishi kwenu na
tutakuwa watu wamoja nanyi. 17Lakini mkikataa
kutahiriwa, tutamchukua ndugu yetu na
kuondoka.''

18Pendekezo lao likawa jema kwa Hamori
na Shekemu mwanawe. 19Kijana mdogo,
ambaye alikuwa ameheshimiwa kati ya wote
walioishi nyumbani mwa baba yake, hakupoteza
muda kufanya waliyoyasema, kwa sababu
alikuwa amependezwa sana na binti Yakobo.
20Kwa hiyo Hamori na Shekemu mwanawe
walikwenda kwenye lango la mji kuzungumza na
wenzao wa mjini. 21Wakasema, "Hawa watu ni
marafiki kwetu, tuwaruhusu waishi katika nchi
yetu na kufanya biashara ndani yake, nchi ina
nafasi tele kwa ajili yao. Tunaweza kuoa binti
zao. Nao wanaweza kuoa binti zetu. 22Lakini
watu hao watakuwa tayari kukubali kuishi nasi
kama watu wamoja nao kwa sharti kwamba
wanaume
wetu watahiriwe, kama wao. 23Je, si mifugo yao,
mali zao na wanyama wao wengine wote
watakuwa wetu? Basi na tuwape kibali, nao
wataishi miongoni mwetu.''

24Wanaume wote waliotoka nje ya lango la
mji walikubaliana na Hamori na mwanae
Shekemu na kila mwanaume katika mji ule
alitahiriwa.

25Baada ya siku tatu, wakati wote wakiwa
wangali katika maumivu, wana wawili wa
Yakobo, yaani Simeoni na Lawi, ndugu zake
Dina, wakachukua panga zao nakuvamia mji
ambao haukutazamia vita, wakaua kila
mwanaume. 26Wakawaua Hamori na mwanawe
Shekemu kwa upanga kisha wakamchukua Dina
kutoka nyumba ya Shekemu na kuondoka.
27Wana wa Yakobo walipita juu ya maiti na
katika kuteka nyara mji ule ambamo dada yao

a17 ''Sukothi'' maana yake ''vibanda.''
b20 ''El-Elohe-Israeli'' maana yake ''Mungu, Mungu wa Israeli au Mwenye Nguvu ni Mungu wa Israeli.

alikuwa amenajisiwa. 28Wakachukua kondoo na
mbuzi, ng'ombe, punda na kila kitu kilichokuwa
chao ndani ya mji ule na mashambani.
29Walichukua utajiri wao wote pamoja na
wanawake na watoto wao, wakachukua nyara
kila kitu ndani ya nyumba zao.

30Kisha Yakobo akawaambia Simeoni na
Lawi, ''Mmeleta taabu kwangu kwa kunifanya
ninuke kama uvundo kwa Wakanaani na
Waperizi, watu waishio katika nchi hii. Sisi ni
wachache, kama wakiunganisha nguvu zao
dhidi yangu na kunishambulia, mimi na nyumba
yangu tutaangamizwa.''

31Lakini wakamjibu, "Je, ilikuwa vema
kumtendea dada yetu kama kahaba?''

Yakobo Arudi Betheli

35 Kisha Mungu akamwambia Yakobo,
"Panda uende Betheli ukakae huko na
ukamjengee Mungu madhabahu huko, yeye
aliyekutokea ulipokuwa unamkimbia Esau ndugu
yako.''

2Hivyo Yakobo akawaambia watu wa
nyumbani mwake pamoja na wote waliokuwa
naye, "Iondoeni miungu ya kigeni ile iliyoko kati
kati yenu, jitakaseni na mkabadilishe nguo zenu.
3Kisha njoni, twende Betheli, mahali
nitakapomjengea Mungu madhabahu, aliyenijibu
katika siku ya shida yangu, ambaye amekuwa
pamoja nami po pote nilipokwenda.'' 4Kwa hiyo
wakampa Yakobo miungu yote ya kigeni
waliyokuwa nayo pamoja na pete zilizokuwa
masikioni mwao, Yakobo akavizika chini ya mti
wa mwaloni huko Shekemu. 5Kisha wakaondoka
na hofu ya Mungu ikawapata miji yote
iliyowazunguka kwa hiyo hakuna aliyewafuatia.

6Yakobo na watu wote waliokuwa pamoja
naye wakafika Luzu, (ndio Betheli) katika nchi ya
Kanaani. 7Huko akajenga madhabahu na
akapaita mahali pale El-Betheli[a], kwa sababu
mahali pale ndipo Mungu alipojifunua kwake
alipokuwa akimkimbia ndugu yake.

8Wakati huu Debora, mlezi wa Rebeka,
akafa na akazikwa chini ya mti wa mwaloni
ulioko chini ya Betheli. Kwa hiyo pakaitwa Alon-
Bakuthi[b].

9Baada ya Yakobo kurudi kutoka Padan-
Aramu, Mungu alimtokea tena na kumbariki.
10Mungu akamwambia, "Jina lako ni Yakobo,
lakini hutaitwa tena Yakobo, jina lako litakuwa
Israeli.'' Kwa hiyo akamwita Israeli.

11Mungu akamwambia, "Mimi ndimi Mungu
Mwenye Nguvu, ukazae na kuongezeka. Taifa
na jamii ya mataifa itatoka kwako, nao wafalme
watatoka viunoni mwako. 12Nchi niliyowapa
Abrahamu na Isaki nakupa wewe pia, nami
nitawapa wazao wako baada yako.'' 13Kisha
Mungu akapanda juu kutoka kwake mahali pale
alipozungumza naye.

14Yakobo akasimamisha nguzo ya jiwe
mahali pale Mungu alipozungumza naye,
akamimina sadaka ya kinywaji juu yake, pia
akamimina mafuta juu yake. 15Yakobo akapaita
mahali pale Mungu alipozungumza naye
Betheli[c].

Vifo vya Raheli na Isaki

16Kisha wakaondoka Betheli. Walipokuwa
umbali fulani kabla ya kufika Efratha, Raheli
akaanza kusikia uchungu na alipata shida kuu.
17Alipokuwa katika shida hii katika kujifungua,
mkunga akamwambia, "Usiogope, kwa sababu
umempata mwana mwingine.'' 18Hapo
alipopumua pumzi yake ya mwisho, kwa maana
alikuwa akifa, akamwita mwanawe Benoni[d].
Lakini babaye akamwita Benyamini[e].

19Kwa hiyo Raheli akafa, akazikwa kando ya
njia iendayo Efrathi (ndio Bethlehemu.) 20Juu ya
kaburi lake, Yakobo akasimamisha nguzo,
ambayo mpaka leo inatambulisha kaburi la
Raheli.

21Israeli akaendelea tena na safari yake na
kupiga hema mbele ya Ederi. 22Wakati Israeli
alipokuwa akiishi katika nchi ile, Reubeni
mwanawe alikutana kimwili na suria wa baba
yake aitwaye Bilha, Israeli akasikia jambo hili.

Yakobo alikuwa na wana kumi na wawili:
23Wana wa Lea walikuwa:
Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Yakobo,
Simeoni, Lawi, Yuda, Isikari na Zabuloni.
24Wana wa Raheli walikuwa:
Yosefu na Benyamini.
25Wana waliozaliwa na Bilha mtumishi wa kike
wa Raheli walikuwa:
Dani na Naftali.
26Wana waliozaliwa na Zilpa mtumishi wa kike
wa Lea walikuwa:
Gadi na Asheri.

---

a7 "El-Betheli'' maana yake ''Mungu wa Betheli.''
b8 "Alon-Bakuthi'' maana yake "Mwaloni wa kilio.''
c15 "Betheli'' maana yake "nyumba ya Mungu.''
d18 "Benoni'' maana yake "mwana wa mkono wangu wa kuume.''
e18 "Benyamini'' maana yake "Mwana wa mkono wangu wa kuume.''

Hawa walikuwa wana wa Yakobo, waliozaliwa kwake akiwa Padan-aramu.
27Yakobo akarudi nyumbani kwa baba yake Isaki huko Mamre, karibu na Kiriath-arba (yaani Hebroni), ambapo walikuwa wameishi Abrahamu na Isaki. 28Isaki aliishi miaka 180. 29Kisha Isaki akafa akiwa mzee wa miaka mingi. Basi wanawe Esau na Yakobo wakamzika.

Wazao wa Esau

36 Hivi ndivyo vizazi vya Esau (yaani, Edomu).

2Esau akaoa wake kutoka miongoni mwa wanawake wa Kanaani: Ada binti wa Eloni Mhiti, Oholibama binti wa Ana na mjukuu wa kike wa Sibeoni Mhivi, 3pia akaoa Basemathi binti wa Ishmaeli na dada yake Nebayothi.
4Ada akamzalia Esau Elifasi, Basemathi akamzaa Reueli, 5Oholibama akamzaa Yeushi, Yalami na Kora. Hawa ndio wana wa Esau waliozaliwa kwake huko Kanaani.
6Esau akawachukua wake zake, watoto wake wa kiume na wa kike na wote wa nyumbani mwake, mifugo yake pamoja na wanyama wake wengine wote na mali yake yote ambayo alikuwa ameipata akiwa Kanaani, akahamia katika nchi iliyo mbali na Yakobo ndugu yake. 7Mali zao zilikuwa nyingi sana kiasi kwamba haikuwa rahisi wao kuishi pamoja, nchi waliyokuwa wakiishi isingewatosha wote kwa ajili ya mifugo yao. 8Kwa hiyo Esau (ambaye ni Edomu) aliishi katika nchi ya kilima huko Seiri.

9Hawa ndio wazao wa Esau, baba wa Waedomu, katika nchi ya kilima cha Seiri.

10Haya ndiyo majina ya wana wa Esau:
Elifazi, mwana wa Esau ambaye mkewe Ada alimzalia na Reueli, mwana wa Esau ambaye mkewe Basemathi alimzalia.
11Wana wa Elifazi ni:
Temani, Omari, Sefo, Gatamu na Kenazi.
12Elifazi mwana wa Esau alikuwa pia na suria aliyeitwa Timna, ambaye alimzalia Amaleki. Hawa waliokuwa wajukuu wa Ada mke wa Esau.

13Wana wa Reueli ni:
Nahathi, Zera, Shama na Miza. Hawa ndio waliokuwa wajukuu wa Basemathi mkewe Esau.
14Wana wa Oholibama mkewe Esau, binti Ana aliye mjukuu wa Sibeoni aliyemzalia Esau ni:
Yeushi, Yalamu na Kora.

15Hawa ndio waliokuwa wakuu miongoni mwa wazao wa Esau.

Wakuu wa wana wa Elifazi, mzaliwa wa kwanza wa Esau ni:
Temani, Omari, Sefo, Kenazi, 16Kora Gatamu na Amaleki.
Hawa ndio waliokuwa wakuu waliotoka kwa Elifazi huko Edomu, waliokuwa wajukuu wa kiume wa Ada.
17Wakuu wa wana wa Reueli mwana wa Esau ni:
Nathani, Zera, Shama na Miza. Hawa ndio wakuu waliotoka kwa Reueli huko Edomu, waliokuwa wajukuu wa kiume wa Basemathi mkewe Esau.
18Wakuu wa wana wa Esau ambao mkewe Oholibama alimzalia ni:
Yeushi, Yalamu na Kora. Hawa ndio wakuu waliotoka kwa mke wa Esau, Oholibama binti Ana.
19Hawa ndio waliokuwa wana wa Esau (ndiye Edomu), na hawa ndio waliokuwa wakuu wao.
20Hawa ndio walikuwa wana wa Seiri Mhori, waliokuwa wakiishi katika nchi ile:
Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana, 21Dishoni, Eseri na Dishani. Hawa ndio wana wa Seiri huko Edomu waliokuwa wakuu walitoka kwa Wahori.
22Wana wa Lotani walikuwa:
Hori na Homamu. Timna alikuwa dada yake Lotani.
23Wana wa Shobali walikuwa:
Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo na Onamu.
24Wana wa Sibeoni walikuwa:
Aiya na Ana. Huyu Ana ndiye aliyegundua chemchemi ya maji moto jangwani alipokuwa akichunga punda za Sibeoni baba yake.
25Watoto wa Ana walikuwa:
Dishoni na Oholibama binti wa Ana.
26Wana wa Dishoni walikuwa:
Hemdani, Eshbani, Ithrani na Kerani.
27Wana wa Ezeri walikuwa:
Bilhani, Zaavani na Akani.
28Wana wa Dishani walikuwa:
Usi na Arani
29Hawa ndio waliokuwa wakuu wa Wahori:
Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana, 30Dishoni,

Ezeri na Dishani. Hawa ndio walikuwa wakuu wa Wahori, kufuatana na makundi yao katika nchi ya Seiri.

Watawala wa Edomu

31Wafuatao ni wafalme waliotawala Edomu kabla ya mfalme yeyote wa Israeli kutawala:

32Bela mwana wa Beiri alikuwa mfalme wa Edomu. Mji wake uliitwa Dinhaba.

33Bela alipokufa, nafasi yake ya ufalme ikashikwa na Yobabu mwanawe Zera kutoka Bosra.

34Yobabu alipokufa, Hushamu kutoka nchi ya Watemani akatawala baada yake.

35Hushamu alipokufa, Hadadi mwana wa Bedadi, ambaye alikuwa ameshinda Midiani katika nchi ya Moabu, akatawala baada yake. Mji wake uliitwa Avithi.

36Hadadi alipokufa, Samla kutoka Masreka akawa mfalme baada yake.

37Samla alipokufa, Shauli kutoka Rehoboti ng'ambo ya Mto Eufrati akatawala baada yake.

38Shauli alipokufa, Baal-Hanani mwana wa Akbori alitawala badala yake.

39Baal-Hanani mwana wa Akbori alipokufa, Hadadi akatawala baada yake. Mji wake uliitwa Pau, mke wake aliitwa Mehetabeli binti Matredi, binti Me-Zahabu.

40Hawa ndio wakuu waliotokana na Esau, kwa jina, kufuatana na koo zao na nchi zao:

Timna, Alva, Yethethi, 41Oholibama, Ela, Pinoni, 42Kenazi, Femani, Mibsari, 43Magdieli na Iramu. Hawa walikuwa ndio wakuu wa Edomu, kufuatana na makazi yao katika nchi waliyoimiliki.

Huyu ndiye aliyekuwa Esau baba wa Waedomu.

Ndoto za Yosefu

37 Yakobo akaishi Kanaani katika nchi ambayo baba yake alikuwa ameishi.

2Zifuatazo ni habari za Yakobo.

Yosefu, kijana wa miaka kumi na saba, alikuwa akichunga makundi ya kondoo na mbuzi pamoja na ndugu zake wa mama wengine, yaani wana wa Bilha na wana wa Zilpa wake za baba yake, naye akawa akimletea baba yake taarifa mbaya kuhusu hao ndugu zake.

3Basi, Israeli akampenda Yosefu kuliko ye yote miongoni mwa kaka zake, kwani ni mwanawe wa uzeeni, akamshonea joho lililorembwa vizuri sana. 4Ndugu zake walipoona kwamba baba yao anampenda Yosefu kuliko ye yote mwingine miongoni mwao, walimchukia na hawakusema naye neno lo lote jema.

5Yosefu akaota ndoto, naye alipowaeleza ndugu zake, wakamchukia zaidi. 6Akawaambia, ‘‘Sikilizeni ndoto niliyoota: 7Tulikuwa tukifunga miganda ya nafaka shambani, ghafla mganda wangu ukasimama wima, wakati miganda yenu ilizunguka na kuuinamia.’’

8Ndugu zake wakamwambia, ‘‘Wewe unakusudia kututawala? Hivi kweli wewe utatutawala sisi?’’ Wakaongeza kumchukia zaidi kwa sababu ya ndoto yake pamoja na yale aliyowaambia.

9Kisha akaota ndoto nyingine, akawaambia ndugu zake akisema, ‘‘Sikilizeni, nimeota ndoto nyingine, wakati huu jua, mwezi na nyota kumi na moja zilikuwa zinanisujudia.’’

10Alipomwambia baba yake pamoja na ndugu zake, baba yake akamkemea akisema, ‘‘Ni ndoto gani hii uliyoota? Hivi kweli mama yako na mimi na ndugu zako tutakuja kukusujudia wewe hadi nchi?’’ 11Ndugu zake wakamwonea wivu, lakini baba yake akaliweka jambo hilo moyoni.

Yosefu Anauzwa na Ndugu Zake

12Basi, ndugu zake walikuwa wamekwenda kuchunga makundi ya baba yao karibu na Shekemu, 13naye Israeli akamwambia Yosefu, ‘‘Kama ujuavyo, ndugu zako wanachunga makundi huko karibu na Shekemu. Njoo, nitakutuma kwao.’’

Yosefu akajibu, ‘‘Vema sana niko tayari.’’

14Kwa hiyo akamwambia, “Nenda uone kama mambo yote ni salama kwa ndugu zako na makundi, kisha uniletee habari.’’ Ndipo akamtuma Yosefu kutoka Bonde la Hebroni.

Yosefu alipofika Shekemu, 15mtu mmoja akamkuta akizunguka-zunguka mashambani na akamwuliza, ‘‘Unatafuta nini?’’

16Akajibu, ‘‘Ninawatafuta ndugu zangu. Unaweza kuniambia wanachunga wapi makundi yao?’’

17Yule mtu akajibu, ‘‘Wamehama hapa, nimesikia wakisema, ‘Twende Dothani.’ ’’

Kwa hiyo Yosefu akawafuatilia ndugu zake na kuwakuta karibu na Dothani. 18Ndugu zake walipomwona akiwa mbali, kabla hajawafikia,

wakapanga shauri baya la kumwua.

19Wakaambiana, "Yule mwota ndoto anakuja! 20Njoni sasa, tumwue na kumtupa katika shimo mojawapo na tuseme kwamba mnyama mkali amemrarua. Kisha tutaona matokeo ya ndoto zake.''

21Reubeni aliposikia jambo hili, akajaribu kumwokoa kutoka mikononi mwao akasema, "Tusiutoe uhai wake, 22tusimwage damu yo yote. Mtupeni katika shimo lililoko hapa jangwani, lakini msimguse.'' Reubeni alisema hivyo ili amwokoe kutoka mikononi mwao kisha amrudishe nyumbani kwa baba yake.

23Kwa hiyo Yosefu alipowafikia ndugu zake, walimvua lile joho lake, lile joho lililorembwa vizuri alilokuwa amevaa. 24Kisha wakamchukua wakamtupa katika shimo. Wakati huo shimo lilikuwa tupu, halikuwa na maji ndani yake.

25Walipokaa ili wale chakula chao, wakainua macho wakaona msafara wa Waishmaeli ukija kutoka Gileadi. Ngamia wao walikuwa wamepakizwa mizigo ya vikolezo, uvumba na manemane, nao walikuwa njiani kuvipeleka Misri.

26Yuda akawaambia ndugu zake, "Tutafaidi nini ikiwa tutamwua ndugu yetu na kuficha damu yake? 27Njoni, tumwuze kwa hawa Waishmaeli, tusimguse kwa kuwa hata hivyo, yeye ni ndugu yetu, nyama yetu na damu yetu wenyewe.'' Ndugu zake wakakubali. 28Kwa hiyo wale wafanya biashara Wamidiani walipofika, pale ndugu zake wakamtoa Yosefu kutoka kwenye lile shimo na kumwuza kwa shekeli ishirini[a] za fedha kwa wale Waishimaeli, ambao walimpeleka Misri.

29Rubeni aliporudi kutazama kwenye lile shimo na kuona kwamba Yosefu hayupo, alirarua nguo zake. 30Akawarudia ndugu zake na kusema, "Kijana hayuko mle! Nielekee wapi sasa?''

31Kisha wakalichukua lile joho la Yosefu, wakachinja mbuzi na kulichovya katika damu. 32Wakalichukua lile joho lililorembwa vizuri na kulipeleka kwa baba yao na kusema, "Tumeliokota hili joho. Uchunguze uone kama ni la mwanao.''

33Baba yao akalitambua akasema, "Hili ni joho la mwanangu! Mnyama mkali amemrarua. Hakika Yosefu ameraruliwa vipande vipande.''

34Kisha Yakobo akararua nguo zake, akavaa nguo ya gunia na kumwombolezea mwanawe kwa siku nyingi. 35Wanawe wote na binti zake wakaja kumfariji, lakini hakukubali kufarijiwa. Akasema, "Hapana, nitamwombolezea mwanangu mpaka nimfikie kaburini.'' Kwa hiyo baba yake akaendelea kumlilia.

36Wakati ule ule, Wamidiani wakamwuza Yosefu huko Misri kwa Potifa mmojawapo wa maafisa wa Farao, mkuu wa ulinzi.

Yuda na Tamari

38 Wakati ule, Yuda akawaacha ndugu zake akaenda kuishi na Hira Mwadulami. 2Huko Yuda akakutana na binti wa Kikanaani aitwaye Shua akamwoa na akakutana naye kimwili, 3akapata mimba akamzaa mwana, ambaye alimwita Eri. 4Akapata mimba tena, akamzaa mwana na kumwita Onani. 5Akamzaa mwana mwingine tena, akamwita Shela. Huyu alimzalia mahali paitwapo Kezibu.

6Yuda akampatia Eri, mzaliwa wake wa kwanza mke, aitwaye Tamari. 7Lakini Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda alikuwa mwovu machoni pa BWANA, kwa hiyo BWANA akamwua.

8Kisha Yuda akamwambia Onani, "Kutana kimwili na mke wa ndugu yako na utimize wajibu wako kwake kama mke wa ndugu yako ili umpatie ndugu yako uzao.'' 9Lakini Onani alijua kwamba uzao haungekuwa wake, kwa hiyo kila alipokutana kimwili na mke wa ndugu yake, alimwaga chini mbegu za kiume ili asimpatie ndugu yake uzao. 10Alichofanya kilikuwa kiovu machoni pa BWANA, hivyo, pia BWANA akamwua Onani.

11Kisha Yuda akamwambia Tamari mkwewe, "Ishi kama mjane nyumbani mwa baba yako mpaka mwanangu Shela atakapokua." Kwa maana alifikiri, "Angeweza kufa pia kama ndugu zake.'' Kwa hiyo Tamari alikwenda kuishi nyumbani kwa baba yake.

12Baada ya muda mrefu mke wa Yuda binti wa Shua akafariki. Baada ya msiba, Yuda alikwenda Timna, kwa watu waliokuwa wakikata kondoo wake manyoya, naye alifuatana na rafiki yake Hira Mwadulami.

13Tamari alipoambiwa, "Baba mkwe wako yuko njiani kwenda Timna kukata kondoo wake manyoya,'' 14alivua mavazi yake ya ujane, akajifunika kwa shela ili asifahamike, akaketi kwenye mlango wa Enaimu, ambao upo njiani kuelekea Timna. Akafanya hivyo kwa sababu aliona kwamba ingawa Shela amekua, lakini

a28 "Shekeli ishirini'' ni sawa na kilo 0.2.

alikuwa hajakabidhiwa kwake kuwa mkewe.

15Yuda alipomwona, alifikiri ni kahaba, kwa sababu alikuwa amefunika uso wake. 16Pasipo kutambua kwamba alikuwa mkwe wake akamwendea kando ya njia na kumwambia, "Njoo sasa, nikutane na wewe kimwili.''

Yule mkwewe akamwuliza, "Utanipa nini nikikutana nawe kimwili?''

17Akamwambia, "Nitakutumia mwanambuzi kutoka kundi langu.''

Akamwuliza, "Utanipa kitu chochote kama amana mpaka utakapompeleka?''

18Akamwuliza, "Nikupe amana gani?''

Akamjibu, "Pete yako na kamba yake pamoja na fimbo iliyo mkononi mwako.'' Kwa hiyo akampa vitu hivyo kisha akakutana naye kimwili, naye akapata mimba yake. 19Tamari akaondoka, akavua shela yake akavaa tena nguo zake za ujane.

20Wakati ule ule, Yuda akamtuma rafiki yake Mwadulami apeleke yule mwanambuzi ili arudishiwe amana yake kutoka kwa yule mwanamke, lakini yule rafiki yake hakumkuta yule mwanamke. 21Akawauliza watu wanaoishi mahali pale, "Yuko wapi yule kahaba aliyekuwa kando ya barabara hapa Enaimu?''

Wakamjibu, "Hajawahi kuwepo mwanamke yeyote kahaba hapa.''

22Kwa hiyo akamrudia Yuda na kumwambia, "Sikumpata. Zaidi ya hayo, watu wanaoishi mahali pale walisema 'Hapakuwahi kuwepo mwanamke yeyote kahaba hapa.''

23Kisha Yuda akasema, "Mwache avichukue vitu hivyo, ama sivyo tutakuwa kichekesho. Hata hivyo, nilimpelekea mwanambuzi, lakini hukumkuta.''

24Baada ya miezi mitatu Yuda akaambiwa, "Tamari mkweo ana hatia ya kuwa kahaba, na matokeo yake ana mimba.''

Yuda akasema, "Mtaoeni nje na achomwe moto hadi afe!''

25Alipokuwa akitolewa nje, akatuma ujumbe kwa baba mkwe wake kusema, "Nina mimba ya mtu mwenye vitu hivi,'' akaongeza kusema, "Angalia kama utatambua kwamba pete hii na kamba yake pamoja na fimbo hii ni vya nani.''

26Yuda akavitambua na kusema, "Yeye ana haki kuliko mimi, kwa kuwa sikumkabidhi kwa mwanangu Shela ili awe mkewe.'' Tangu hapo hakukutana naye kimwili tena.

27Wakati ulipofika wa kujifungua, kukawa na wana mapacha tumboni mwake. 28Alipokuwa akijifungua, mmoja akatoa mkono wake nje, kwa hiyo muuguzi akachukua uzi mwekundu na kuufunga mkononi mwa yule mtoto akasema, "Huyu ametoka kwanza.'' 29Lakini alipourudisha mkono wake ndugu yake akaanza kutoka naye akasema, "Hivi ndivyo ulivyotoka kwa nguvu!'' Akaitwa Peresi. 30Kisha ndugu yake, aliyekuwa na uzi mwekundu mkononi, akatoka naye akaitwa Zera.

Yosefu na Mke wa Potifa

39 Wakati huu Yosefu alikuwa amechukuliwa mpaka Misri. Mmisri aliyeitwa Potifa aliyekuwa mmojawapo wa maafisa wa Farao, mkuu wa ulinzi, akamnunua Yosefu kutoka kwa Waishimaeli waliomleta Misri.

2BWANA alikuwa pamoja na Yosefu, naye akastawi, Yosefu akaishi nyumbani kwa bwana wake Mmisri. 3Potifa alipoona kuwa BWANA alikuwa pamoja na Yosefu na kwamba BWANA alimfanikisha kwa kila kitu alichokifanya, 4Yosefu alipata kibali machoni pa Potifa, akamfanya mhudumu wake. Potifa akamweka kuwa msimamizi wa nyumba yake, naye akamkabidhi kuwa mwangalizi wa kila kitu alichokuwa nacho. 5Kuanzia wakati huo Potifa alipomweka Yosefu kuwa msimamizi wa nyumba na mali zake zote alizokuwa nazo, BWANA aliibariki nyumba ya Potifa kwa sababu ya Yosefu. Baraka ya BWANA ilikuwa juu ya kila kitu alichokuwa nacho Potifa, nyumbani na shambani. 6Kwa hiyo Potifa akamwachia Yosefu uangalizi wa kila kitu alichokuwa nacho, Yosefu alipokuwa katika uongozi, Potifa hakuwa na sababu ya kujishughulisha na kitu chochote isipokuwa chakula alichokula.

Yosefu alikuwa mwenye umbo zuri na sura ya kuvutia, 7baada ya kitambo mke wa Potifa akamtamani Yosefu akamwambia, "Njoo, ukutane nami kimwili!''

8Lakini Yosefu akakataa. Akamwambia yule mwanamke, "Mimi nikiwa katika uongozi, bwana wangu hahusiki na kitu chochote katika nyumba hii, kila kitu alicho nacho amenikabidhi. 9Hapa nyumbani hakuna aliye mkuu kuliko mimi.
Bwana wangu hakunizuilia kitu chochote isipokuwa wewe, kwa kuwa wewe ni mke wake. Nitawezaje basi kufanya uovu huu na kutenda dhambi dhidi ya Mungu?'' 10Ingawa yule mwanamke aliendelea kumshawishi Yosefu siku baada ya siku, Yosefu alikataa kukutana naye kimwili wala kukaa karibu naye.

11Siku moja Yosefu akaingia ndani ya

nyumba kufanya kazi zake, wala hapakuwepo
na mfanyakazi yeyote ndani ya nyumba. 12Mke
wa Potifa akashika vazi alilokuwa amevaa
Yosefu, akamwambia, "Njoo tukutane kimwili!''
Lakini Yosefu akaacha vazi lake mkononi mwa
huyo mwanamke, akatoka nje ya nyumba
akikimbia.

13Wakati yule mwanamke alipoona kwamba
Yosefu amemwachia vazi lake mkononi na
kukimbilia nje ya nyumba, 14akawaita watumishi
wake wa nyumbani, akawaambia, "Tazameni,
Huyu Mwebrania ameletwa hapa kutudhihaki!
Aliingia hapa ndani ili akutane nami kimwili,
lakini nikapiga kelele. 15Aliposikia kelele za
kuomba msaada, akaacha vazi lake kando
yangu akakimbilia nje.''

16Yule mwanamke akaliweka lile vazi karibu
naye mpaka Potifa aliporudi nyumbani. 17Ndipo
akamweleza kisa hiki, akisema: "Yule mtumwa
wa Kiebrania uliyetuletea alinijia ili kunidhihaki.
18Lakini mara nilipopiga kelele kuomba msaada,
akaliacha vazi lake kando yangu akakimbia nje
ya nyumba.''

19Wakati Potifa aliposikia kisa hiki mkewe
alichomweleza, akisema, "Hivi ndivyo mtumwa
wako alivyonitenda.'' Hasira ya Potifa ikawaka.
20Potifa akamchukua Yosefu na kumweka
gerezani, mahali ambapo wahalifu wa mfalme
walikuwa wamefungwa.

Lakini wakati Yosefu alipokuwa huko
gerezani, 21BWANA alikuwa pamoja naye,
akamhurumia na kumpa kibali mbele ya
msimamizi wa gereza. 22Kwa hiyo msimamizi wa
gereza akamweka Yosefu awe mkuu wa
wafungwa pamoja na kusimamia yote ambayo
yalitendeka mle gerezani. 23Msimamizi wa
gereza hakujishughulisha tena na kitu chochote
kilichokuwa chini ya uangalizi wa Yosefu, kwa
sababu BWANA alikuwa pamoja na Yosefu
akimfanikisha kwa kila alichofanya.

Mnyweshaji na Mwokaji

40 Baada ya muda, mnyweshaji na
mwokaji wa mfalme wa Misri,
wakamkosea bwana wao, mfalme wa Misri.
2Farao akawakasirikia hawa maafisa wake
wawili, mnyweshaji mkuu na mwokaji mkuu,
3akawaweka chini ya ulinzi katika nyumba ya
mkuu wa kikosi cha ulinzi katika gereza lile lile
alimofungwa Yosefu. 4Mkuu wa kikosi cha ulinzi
akawakabidhi kwa Yosefu, naye akawahudumia.

Walipokuwa wamekaa chini ya ulinzi kwa
muda, 5kila mmoja wa hao wawili, yaani
mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa Misri,
waliokuwa wamewekwa gerezani, waliota ndoto
usiku mmoja na kila ndoto ilikuwa na maana
yake tofauti.

6Yosefu alipowajia asubuhi yake, akawaona
kwamba walikuwa na huzuni. 7Ndipo Yosefu
akawauliza maofisa hao wa Farao waliokuwa
chini ya ulinzi pamoja naye nyumbani mwa
bwana wake, akasema, "Mbona nyuso zenu
zimejaa huzuni leo?''

8Wakamjibu, "Sisi sote tuliota ndoto, lakini
hakuna mtu yeyote wa kuzifasiri.''

Ndipo Yosefu akawaambia, "Je, kufasiri
ndoto si kazi ya Mungu? Niambieni ndoto zenu.''

9Basi mkuu wa wanyweshaji akamweleza
Yosefu ndoto yake. Akamwambia, ''Katika ndoto
yangu niliona
mzabibu mbele yangu, 10nao mzabibu ulikuwa
na matawi matatu. Mara tu ulipoanza kuchipua,
maua yalichanua na vishada vyake vikawa
zabibu zilizoiva. 11Kikombe cha Farao kilikuwa
mkononi mwangu, nikazitwaa zabibu,
nikazikamua katika kikombe cha Farao na
nikaweka kikombe mkononi mwake.''

12Yosefu akamwambia, ''Hii ndiyo maana
yake, matawi matatu ni siku tatu. 13Katika siku
hizi tatu, Farao atakutoa gerezani na kukuweka
tena kwenye nafasi yako, nawe utaweka
kikombe cha Farao mikononi mwake, kama vile
ulivyokuwa unafanya ulipokuwa mnyweshaji
wake. 14Lakini wakati mambo yatakapokuwia
mazuri, unikumbuke unifanyie wema, useme
mema juu yangu kwa Farao ili niondoke huku
gerezani. 15Kwa maana nilichukuliwa kwa nguvu
kutoka nchi ya Waebrania, na hata hapa nilipo
sikufanya lolote linalostahili niwekwe gerezani.''

16Yule mwokaji mkuu alipoona kuwa Yosefu
amefasiri ikiwa na maana nzuri, akamwambia
Yosefu, ''Mimi pia niliota ndoto: Kichwani
mwangu kulikuwepo vikapu vitatu vya mikate.
17Katika kikapu cha juu kulikuwa na aina zote za
vyakula vilivyookwa kwa ajili ya Farao, lakini
ndege walikuwa wakivila kutoka kwenye kikapu
nilichokuwa nimebeba kichwani.''

18Yosefu akamwambia, ''Hii ndiyo maana
yake, vikapu vitatu ni siku tatu. 19Katika siku hizi
tatu, Farao atakata kichwa chako na
kukutundika juu ya mti. Nao ndege watakula
nyama ya mwili wako.''

20Mnamo siku ya tatu, ilikuwa kumbukumbu
ya kuzaliwa kwa Farao, akawaandalia maafisa
wake wote karamu. Akawatoa gerezani
mnyweshaji mkuu na mwokaji mkuu akawaweka

mbele ya maafisa wake: [21]Ndipo akamrudisha mnyweshaji kwenye nafasi yake, ili aweke kikombe mikononi mwa Farao tena, [22]lakini akamwangika yule mwokaji mkuu, sawasawa na jinsi Yosefu alivyowaambia katika tafsiri yake.

[23]Pamoja na hayo, mnyweshaji mkuu hakumkumbuka Yosefu bali alimsahau.

Ndoto za Farao

41 Baada ya miaka miwili kamili kupita, Farao aliota ndoto: alikuwa amesimama kando ya mto Nile, [2]wakati ng'ombe saba, wazuri na wanono, walitokea mtoni wakajilisha kwenye manyasi. [3]Baada yao ng'ombe wengine saba, wabaya na waliokonda, wakatokea mtoni Nile wakasimama kando ya wale wanono ukingoni mwa mto. [4]Wale ng'ombe wabaya na waliokonda wakawala wale saba wazuri na wanono. Kisha Farao akaamka.

[5]Farao akaingia usingizini tena akaota ndoto ya pili: Akaona masuke saba ya nafaka, yenye afya na mazuri, yanakua katika bua moja. [6]Baadaye, masuke mengine saba yakachipua, yakiwa membamba yaliyonyaushwa na upepo wa mashariki. [7]Masuke yale membamba yakameza yale masuke saba yenye afya na yaliyojaa. Basi Farao akaamka kutoka usingizini, kumbe ilikuwa ndoto.

[8]Asubuhi yake, alifadhaika akilini, hivyo akawaita waaguzi wote pamoja na watu wenye busara wa Misri. Walipokuja, Farao akawaeleza ndoto zake, lakini hakuna hata mmoja aliyeweza kumfasiria.

[9]Ndipo mnyweshaji mkuu alipomwambia Farao, "Leo nimekumbushwa kuhusu kosa langu. [10]Wakati fulani Farao aliwakasirikia watumishi wake, akanifunga mimi na mwokaji mkuu katika nyumba ya mkuu wa ulinzi. [11]Kila mmoja wetu aliota ndoto katika usiku mmoja na kila ndoto ilikuwa na maana yake tofauti. [12]Basi kijana wa Kiebrania alikuwa pamoja nasi huko, alikuwa mtumishi wa mkuu wa kikosi cha ulinzi. Tulimweleza ndoto zetu, naye akatufasiria, akitupa kila mtu tafsiri ya ndoto yake. [13]Nayo mambo yakawa sawa kabisa na jinsi alivyotufasiria ndoto zetu. Mimi nilirudishwa kazini mwangu na huyo mtu mwingine akaangikwa."

[14]Basi, Farao akatuma Yosefu aitwe, naye akatolewa kifungoni haraka. Baada ya kunyoa na kubadilisha nguo zake akaenda mbele ya Farao.

[15]Farao akamwambia Yosefu, "Nimeota ndoto, wala hakuna mtu hata mmoja anayeweza kuifasiri. Lakini nimesikia ikisemwa kwa habari yako kwamba unapoelezwa ndoto waweza kuifasiri."

[16]Yosefu akamjibu Farao, "Siwezi kuifasiri, lakini Mungu atampa Farao jibu analolihitaji."

[17]Kisha Farao akamwambia Yosefu, "Katika ndoto yangu nilikuwa nimesimama ukingoni mwa mto Nile, [18]nikawaona ng'ombe saba, wazuri na wanono, wakijitokeza kutoka mtoni wakaja kujilisha kwenye manyasi. [19]Baada ya hao, ng'ombe wengine saba wakatokea wadhaifu, wabaya sana na waliokonda. Kamwe sikuwahi kuona ng'ombe wabaya jinsi hiyo katika nchi yote ya Misri. [20]Hao ng'ombe waliokonda na wabaya sana wakawala wale ng'ombe saba walionona waliojitokeza kwanza. [21]Lakini hata baada ya kuwala, hakuna mtu ambaye angeweza kusema kwamba wamekula, bado walionekana wabaya kama mwanzoni. Kisha nikaamka kutoka usingizini.

[22]"Pia katika ndoto zangu niliona masuke saba ya nafaka, yamejaa na mazuri, yanakua katika bua moja. [23]Baada ya hayo masuke mengine saba yakachipua, yaliyonyauka, membamba na yamekaushwa na upepo wa mashariki. [24]Yale masuke membamba ya nafaka yakayameza yale masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka. Nimewaeleza waaguzi, wala hakuna ye yote aliyeweza kunifasiria.''

[25]Ndipo Yosefu akamwambia Farao, "Ndoto za Farao ni ndoto iyo hiyo moja, Mungu amemfunulia Farao jambo analokusudia kufanya karibuni. [26]Ng'ombe saba wazuri ni miaka saba, nayo masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka ni miaka saba, ni ndoto iyo hiyo moja. [27]Ng'ombe saba waliokonda na wabaya wale waliojitokeza baadaye ni miaka saba, vivyo hivyo masuke saba ya ngano yaliyodhoofika na kukaushwa na upepo wa mashariki, ni miaka saba ya njaa.

[28]"Ni kama vile nilivyomwambia Farao: Mungu amemwonyesha Farao jambo analokusudia kufanya karibuni. [29]Miaka saba ya neema inakuja katika nchi yote ya Misri, [30]lakini itafuata miaka saba ya njaa. Ndipo neema yote ya Misri itasahaulika na njaa itaikumba nchi.

[31]Neema iliyokuwa katika nchi haitakumbukwa, kwa sababu njaa itakayofuata itakuwa kali mno. [32]Sababu ya ndoto kumjia Farao kwa namna mbili ni kwamba jambo hilo Mungu ameshaamua kwa hakika, naye Mungu atalifanya karibuni.

[33]"Basi sasa Farao na atafute mtu mwenye akili na hekima ili amweke kuwa msimamizi wa

nchi ya Misri. 34Farao na aweke wenye amri
nchini kote wakusanye moja ya tano ya mavuno
ya Misri katika miaka hii saba ya neema.
35Wakusanye chakula chote katika miaka hii
saba ya neema inayokuja na kuhifadhi nafaka
chini ya mamlaka ya Farao, iwe akiba ya
chakula katika miji. 36Chakula hiki kitakuwa
akiba ya tahadhari kwa ajili ya nchi, ili kitumike
katika ile miaka saba ya njaa itakayokuja Misri,
ili nchi isiharibiwe na njaa.''

37Mpango huu ulionekana mzuri kwa Farao
na kwa maafisa wake wote. 38Hivyo Farao
akawauliza, "Je tunaweza kumpata yeyote kama
mtu huyu, ambaye Roho wa Mungu yumo ndani
yake?''

39Ndipo Farao akamwambia Yosefu,
"Maadam Mungu amekufunulia yote haya,
hakuna mwingine yeyote mwenye akili na
hekima kama wewe. 40Wewe utakuwa
msimamizi wa jumba langu la kifalme, na watu
wangu wote watatii amri zako. Ni kuhusu kiti cha
ufalme tu, nitakuwa mkuu kuliko wewe.''

Yosefu Msimamizi wa Misri

41Kwa hiyo Farao akamwambia Yosefu,
"Sasa nakuweka uwe msimamizi wa nchi yote
ya Misri.'' 42Ndipo Farao akaivua pete yake ya
mhuri kutoka kidoleni mwake na kuivalisha
katika kidole cha Yosefu. Akamvika majoho
mazuri ya kitani safi na mkufu wa dhahabu
shingoni mwake. 43Akampandisha katika gari
lake la farasi kama msaidizi wake, watu
wakatangulia wakishangilia, wakisema, "Achieni
njia!'' Ndivyo Farao alivyomweka Yosefu kuwa
msimamizi wa nchi yote ya Misri.

44Kisha Farao akamwambia Yosefu, "Mimi ni
Farao, lakini pasipo neno lako, hakuna mtu
mwenye ruhusa kuinua mkono au mguu katika
nchi yote ya Misri.'' 45Farao akamwita Yosefu
Safenath-panea, pia akampa Asenathi binti
Potifera, kuhani wa mji wa Oni, kuwa mke wake.
Ndipo Yosefu akaitembelea nchi yote ya Misri.

46Yosefu alikuwa na miaka thelathini
alipoingia katika utumishi wa Farao mfalme wa
Misri. Naye Yosefu akatoka mbele ya Farao
akasafiri katika nchi yote ya Misri. 47Katika ile
miaka saba ya neema nchi ilizaa mazao kwa
wingi sana. 48Yosefu akakusanya chakula chote
kilichozalishwa katika ile miaka saba ya neema
nchini Misri, akakihifadhi katika ghala za miji.
Katika kila mji kulihifadhiwa chakula
kilichozalishwa katika mashamba
yaliyouzunguka mji huo. 49Yosefu alihifadhi
nafaka nyingi, mfano wa mchanga wa bahari,
ilikuwa nyingi mno kiasi kwamba walishindwa
kuweka kumbukumbu kwa sababu akiba ilizidi
sana kupita kipimo.

50Kabla ya miaka ya njaa kuanza, Asenathi
binti Potifera, kuhani wa mji wa Oni, alikuwa
amemzalia Yosefu wana wawili wa kiume.
51Yosefu akamwita mzaliwa wake wa kwanza
Manase, akisema, "Ni kwa sababu Mungu
amenifanya nisahau taabu zangu zote pamoja
na jamaa yote ya nyumba ya baba yangu.''
52Mwana wa pili akamwita Efraimu, akisema, "Ni
kwa sababu Mungu amenistawisha katika nchi
ya mateso yangu.''

53Ile miaka saba ya neema huko Misri
ikaisha, 54nayo miaka ile saba ya njaa ikaanza,
sawasawa na alivyosema Yosefu. Kulikuwa na
njaa katika nchi nyingine zote, bali katika nchi
yote ya Misri kulikuwa na chakula. 55Wakati nchi
yote ya Misri ilipopatwa na njaa, watu wakamlilia
Farao ili awape chakula. Ndipo Farao
alipowaagiza Wamisri wote, akisema, "Nendeni
kwa Yosefu, nanyi mfanye anachowaambia.''

56Wakati njaa ilipokuwa imeenea katika nchi
yote, Yosefu akafungua ghala za vyakula na
kuwauzia Wamisri nafaka, kwa sababu njaa
ilikuwa kali mno katika nchi yote ya Misri. 57Pia
nchi nyingine zote zilikuja Misri kununua nafaka
kutoka kwa Yosefu, kwa sababu njaa ilikuwa kali
mno duniani kote.

Ndugu za Yosefu Waenda Misri

42 Wakati Yokobo alipofahamu kuwa kuna
nafaka huko Misri, akawaambia
wanawe, "Mbona mnakaa tu hapa
mnatazamana?'' 2Akaendelea kuwaambia,
"Nimesikia kuwa huko Misri kuna nafaka.
Teremkeni huko mkanunue chakula kwa ajili
yetu, ili tuweze kuishi wala tusife.''

3Ndipo wale ndugu kumi wa Yosefu,
wakateremka huko Misri kununua nafaka.
4Lakini Yakobo hakumtuma Benyamini, ndugu
yake Yosefu, pamoja na wengine, kwa sababu
aliogopa asije akapatwa na madhara. 5Hivyo
wana wa Israeli walikuwa miongoni mwa wale
waliokwenda Misri kununua nafaka, kwani njaa
ilikuwa katika nchi ya Kanaani pia.

6Wakati huo Yosefu alikuwa mtawala wa
nchi ya Misri, naye alikuwa ndiye aliyewauzia
watu wote nafaka. Kwa hiyo wakati ndugu zake
Yosefu walipofika, wakamsujudia hadi nyuso
zao zikagusa ardhi. 7Mara Yosefu alipowaona
ndugu zake, akawatambua, lakini akajifanya

mgeni na kuzungumza nao kwa ukali, akiwauliza, “Ninyi mnatoka wapi?’’

Wakamjibu, “Tumetoka katika nchi ya Kanaani kuja kununua chakula.’’

8Ingawa Yosefu aliwatambua ndugu zake, wao hawakumtambua. 9Ndipo Yosefu alipokumbuka ndoto zake kuwahusu wao, akawaambia, “Ninyi ni wapelelezi! Mmekuja kuangalia mahali ambapo nchi yetu haina ulinzi.’’

10Wakamjibu, “Sivyo bwana wangu. Watumishi wako wamekuja kununua chakula. 11Sisi sote ni wana wa baba mmoja. Watumishi wako ni watu waaminifu, wala sio wapelelezi.’’

12Akawaambia, “La hasha! Mmekuja kuangalia mahali ambapo nchi yetu haina ulinzi.’’

13Lakini wakamjibu, “Watumishi wako walikuwa kumi na wawili, wana wa mtu mmoja ambaye anaishi katika nchi ya Kanaani. Sasa mdogo wetu wa mwisho yupo na baba yetu na mwingine alikufa.’’

14Yosefu akawaambia, “Ni sawa kabisa kama nilivyowaambia: Ninyi ni wapelelezi! 15Na hivi ndivyo mtakavyojaribiwa: Hakika kama Farao aishivyo, hamtaondoka mahali hapa mpaka ndugu yenu mdogo aje hapa. 16Tumeni mmoja wenu akamlete huyo ndugu yenu, wengine mtawekwa gerezani, ili maneno yenu yajaribiwe kuona kama mnasema kweli. La sivyo, hakika kama Farao aishivyo ninyi ni wapelelezi!’’ 17Akawaweka wote chini ya ulinzi kwa siku tatu.

18Siku ya tatu Yosefu akawaambia, ‘‘Fanyeni hili nanyi mtaishi, kwa maana namwogopa Mungu: 19Ikiwa ninyi ni watu waaminifu, mmoja wa ndugu zenu na abaki kifungoni, nanyi wengine pelekeni nafaka kwa jamaa yenu wanaoteseka kwa njaa. 20Lakini ni lazima mniletee ndugu yenu mdogo hapa, ili maneno yenu yathibitike na kwamba msife.’’ Wakakubali kufanya hivyo.

21Wakaambiana wao kwa wao, “Hakika tunaadhibiwa kwa sababu ya ndugu yetu. Tuliona jinsi alivyohuzunika alipokuwa anatusihi kuponya maisha yake, lakini hatukumsikiliza, hiyo ndiyo sababu dhiki hii imetupata.’’

22Reubeni akawajibu, “Sikuwaambieni msitende dhambi dhidi ya kijana? Lakini hamkunisikiliza! Sasa ni lazima tuadhibiwe kwa ajili ya damu yake.’’ 23Hawakujua kuwa Yosefu angewaelewa, kwa sababu alitumia mkalimani.

24Yosefu akajitenga nao akaanza kulia, kisha akawarudia na kuzungumza nao tena. Akataka Simeoni akamatwe na kufungwa mbele yao.

25Yosefu akatoa amri ya kujaza magunia yao nafaka na kuweka fedha ya kila mmoja ndani ya gunia lake, kisha wapewe mahitaji ya njiani. Baada ya kufanyiwa hayo yote, 26wakapakiza nafaka juu ya punda zao, wakaondoka. 27Walipofika mahali pa kulala huko njiani mmoja wao akafungua gunia lake ili amlishe punda wake, akakuta fedha yake kwenye mdomo wa gunia lake. 28Akawaambia ndugu zake, “Fedha yangu imerudishwa. Iko ndani ya gunia langu.’’

Mioyo yao ikazimia kila mmoja akamgeukia mwenzake wakitetemeka, wakaulizana, ‘‘Ni nini hiki Mungu alichotufanyia?’’

29Walipofika kwa Yakobo baba yao katika nchi ya Kanaani, wakamweleza mambo yote yaliyowapata. Wakasema, 30‘‘Huyo mtu ambaye ndiye bwana katika nchi hiyo alisema nasi kwa ukali akatutendea kana kwamba sisi tulikuwa tunaipeleleza nchi. 31Lakini tulimwambia, ‘Sisi ni watu waaminifu, sio wapelelezi. 32Tulizaliwa ndugu kumi na wawili, wana wa baba mmoja. Mmoja alikufa na mdogo wetu wa mwisho yupo na baba yetu huko Kanaani.’

33Ndipo huyo mtu aliye bwana katika nchi hiyo alipotuambia, ‘Hivi ndivyo nitafahamu kuwa ninyi ni watu waaminifu: Mwacheni mmoja wa ndugu zenu pamoja nami hapa, kisha nendeni mpeleke chakula kwa ajili ya jamaa yenu inayoteseka kwa njaa. 34Lakini mleteni huyo ndugu yenu mdogo kwangu, ndipo nitajua kuwa ninyi sio wapelelezi ila ni watu waaminifu. Kisha nitamrudisha ndugu yenu, nanyi mtaweza kufanya biashara katika nchi hii.’ ’’

35Walipokuwa wanamimina nafaka kutoka kwenye magunia yao, ndani ya gunia la kila mtu kulikuwa na mfuko wa fedha! Wakati wao na baba yao walipoona mifuko ya fedha, wakaogopa. 36Yakobo baba yao akawaambia, ‘‘Ninyi mmenipokonya watoto wangu. Yosefu hayupo na Simeoni hayupo tena na sasa mnataka kumchukua Benyamini. Kila kitu ni kinyume yangu!’’

37Ndipo Reubeni akamwambia baba yake, “Waweza kuwauwa wanangu wote wawili, ikiwa sitamrudisha Benyamini kwako. Mkabidhi Benyamini katika uangalizi wangu, nami nitamrudisha.’’

38Lakini Yakobo akasema, “Mwanangu hatashuka huko pamoja nanyi, ndugu yake

amekufa naye ndiye peke yake aliyebaki. Ikiwa atapatwa na madhara katika safari mnayoiendea, mtashusha kichwa changu chenye mvi kaburini kwa masikitiko.''

Safari ya Pili ya Kwenda Misri

43 Wakati huu njaa ilikuwa bado ni kali mno katika nchi. [2]Hivyo wakati walipokuwa wamemaliza kula nafaka yote waliyoileta kutoka Misri, Yakobo baba yao akawaambia, "Rudini Misri mkatununulie chakula kingine zaidi.''

[3]Lakini Yuda akamwambia, "Mtu yule alituonya kwa msisitizo, 'Hamtauona uso wangu tena mpaka mje na ndugu yenu.' [4]Kama utakubali ndugu yetu aende pamoja nasi, tutakwenda kuwanunulia chakula. [5]Lakini ikiwa hutamruhusu aende, hatutakwenda, kwa sababu mtu yule alituambia, 'Hamtauona uso wangu tena mpaka mje pamoja na ndugu yenu.' ''

[6]Israeli akauliza, "Kwa nini mkaniletea taabu hii kwa kumwambia yule mtu mlikuwa na ndugu mwingine?''

[7]Wakamjibu, "Yule mtu alituhoji kwa undani sana habari zetu na za jamaa yetu. Alituuliza, 'Je, baba yenu bado yungali hai? Je mnaye ndugu mwingine?' Sisi tulimjibu maswali yake tu. Tungewezaje kujua kwamba angesema, 'Mleteni mdogo wenu hapa?' ''

[8]Ndipo Yuda akamwambia baba yake Israeli, ''Mtume kijana pamoja nami, nasi tutaondoka mara, ili sisi na wewe pamoja na watoto wetu tuweze kuishi, wala tusife. [9]Mimi mwenyewe nitakuhakikishia usalama wake, mimi mwenyewe nitawajibika kumrudisha. Ikiwa sitamrudisha kwako na kumweka mbele yako, nitakuwa mwenye lawama mbele yako maisha yangu yote. [10]Hakika, kama hatukuchelewa kuondoka, tungekuwa tumekwenda na kurudi mara mbili.''

[11]Basi baba yao Israeli akawaambia, "Kama ni lazima iwe hivyo, basi fanyeni hivi: Wekeni baadhi ya mazao bora ya nchi katika mifuko yenu na mpelekeeni yule mtu kama zawadi, zeri kidogo, asali kidogo, vikolezo, manemane, kungu na lozi. [12]Chukueni fedha mara mbili, kwa kuwa mtazirudisha zile fedha zilizowekwa midomoni mwa magunia yenu. Labda ziliwekwa kwa makosa. [13]Mchukueni ndugu yenu pia mrudi kwa huyo mtu mara moja. [14]Naye Mungu Mwenye Nguvu awajalieni rehema mbele ya huyo mtu ili apate kuwaachieni yule ndugu yenu na Benyamini mweze kurudi pamoja. Kwangu mimi kama nikufiwa nimefiwa.''

[15]Basi hao watu wakazichukua zile zawadi na zile fedha mara mbili pamoja na Benyamini. Wakafanya haraka kwenda Misri na walipofika wakajionyesha kwa Yosefu. [16]Yosefu alipomwona Benyamini pamoja nao, akamwambia msimamizi wa nyumba yake, "Wachukue watu hawa nyumbani kwangu, mchinje mnyama na kuandalia chakula kwa kuwa watakula chakula cha mchana pamoja nami.''

[17]Yule Msimamizi akafanya kama Yosefu alivyomwambia na akawachukua wale watu nyumbani kwa Yosefu. [18]Basi watu hao wakaogopa walipopelekwa nyumbani kwa Yosefu. Wakafikiri, "Tumeletwa hapa kwa ajili ya zile fedha zilizorudishwa katika magunia yetu mara ile ya kwanza. Anataka kutushambulia na kutushinda, atuchukue sisi kama watumwa na atwae hawa punda zetu.''

[19]Hivyo wakamwendea msimamizi wa nyumba wa Yosefu na kuzungumza naye kwenye ingilio la nyumbani. [20]Wakasema, "Tafadhali bwana, tulikuja hapa mara ya kwanza kununua chakula. [21]Lakini mahali pale tulipotua wakati wa jioni tulifungua magunia yetu na kila mmoja wetu akakuta fedha zake, kwenye mdomo wa gunia lake kiasi kile kile tulicholeta. Kwa hiyo tumezirudisha. [22]Pia tumeleta fedha nyingine kwa ajili ya kununulia chakula. Hatujui ni nani aliziweka fedha hizo katika magunia yetu.''

[23]Akawaambia, "Vema msiogope. Mungu wenu, Mungu wa baba yenu, amewapa ninyi hazina katika magunia yenu, mimi nilipokea fedha yenu.'' Ndipo akawaletea Simeoni.

[24]Msimamizi akawapeleka wale watu katika nyumba ya Yosefu, akawapa maji ya kunawa miguu na kuwapa punda wao majani. [25]Wakaandaa zawadi zao ili wampe Yosefu wakati atakapofika adhuhuri, kwa kuwa walikuwa wamesikia kwamba watakula chakula huko.

[26]Yosefu alipokuja nyumbani, walimkabidhi zile zawadi walizokuwa nazo, ambazo walikuwa wamezileta mle nyumbani, nao wakamsujudia hadi nchi. [27]Akawauliza kuhusu hali yao kisha akawaambia, "Yule baba yenu mzee mliyeniambia habari zake, yu hali gani? Je, bado yu hai?''

[28]Wakamjibu, ''Mtumishi wako baba yetu bado anaishi na ni mzima.'' Kisha wakainama chini kumpa heshima.

29Alipotazama na kumwona Benyamini
ndugu yake, mwana wa mama yake hasa,
akauliza, “Je, huyu ndiye ndugu yenu wa
mwisho, ambaye mlinieleza habari zake?’’ Ndipo
akasema, “Mungu na akufadhili mwanangu.’’
30Akiwa ameguswa sana kwa kumwona ndugu
yake, Yosefu akatoka nje kwa haraka na
kutafuta mahali pa kulilia. Akaingia kwenye
chumba chake cha pekee na kulilia humo.
31Baada ya kunawa uso wake, akatoka nje
na huku akajizuia akasema, “Pakueni chakula.’’
32Wakampakulia Yosefu peke yake, ndugu
zake peke yao na Wamisri waliokula pamoja
naye peke yao, kwa sababu Wamisri
wasingeweza kula pamoja na Waebrania, kwa
maana ilikuwa ni chukizo kwa Wamisri. 33Watu
hao walikuwa wameketi mbele yake kwa
mfuatano wa umri wao, kuanzia mzaliwa wa
kwanza hadi mzaliwa wa mwisho,
wakatazamana wao kwa wao kwa mshangao.
34Wakati walipopelekewa sehemu ya chakula
kutoka mezani mwa Yosefu, sehemu ya
Benyamini ilikuwa mara tano zaidi ya sehemu ya
wale wengine. Kwa hiyo wakanywa na kufurahi
pamoja naye.

Kikombe cha Fedha Ndani ya Gunia

44 Kisha Yosefu akampa yule msimamizi
wa nyumbani mwake maagizo haya:
“Jaza magunia ya watu hawa kiasi cha chakula
ambacho wanaweza kuchukua, na uweke fedha
ya kila mtu kwenye mdomo wa gunia lake.
2Kisha weka kikombe changu, kile cha fedha,
kwenye mdomo wa gunia la yule mdogo wa
wote pamoja na fedha zake ambazo
angenunulia nafaka yake.’’ Naye akafanya kama
Yosefu alivyosema.
3Kulipopambazuka, hao watu wakaruhusiwa
kuondoka pamoja na punda zao. 4Kabla
hawajafika mbali kutoka mjini, Yosefu
akamwambia mtumishi wake, “Wafuatilie wale
watu mara moja, utakapowakuta, waambie,
‘Kwa nini mmelipiza wema kwa ubaya? 5Je,
kikombe hiki sicho anachonywea bwana wangu
pia hukitumia kwa kutabiri mambo yajayo? Hili ni
jambo ovu mlilolitenda.’ ’’
6Alipowafikia, akarudia maneno haya kwao.
7Lakini wakamwambia mtumishi, ‘‘Kwa nini
bwana wangu anasema maneno kama haya?
Liwe mbali na watumishi wako wasije wakafanya
jambo kama hilo! 8Hata hivyo tulikurudishia zile
fedha kutoka nchi ya Kanaani ambazo tulizikuta
kwenye midomo ya magunia yetu. Hivyo kwa
nini tuibe fedha au dhahabu kutoka nyumbani
kwa bwana wako? 9Ikiwa ye yote miongoni mwa
watumishi wako atapatikana nacho, auwawe, na
sisi wengine tutakuwa watumwa wa bwana
wangu.’’
10Akajibu, ‘‘Vema sana na iwe kama
msemavyo. Yeyote atakayekutwa nacho
atakuwa mtumwa wangu, lakini ninyi wengine
mtakuwa hamna lawama.’’
11Kila mmoja wao akafanya haraka
kushusha gunia lake chini na kulifungua. 12Ndipo
msimamizi akaendelea kutafuta, akianzia kwa
mkubwa wa wote na akaishia kwa mdogo wa
wote. Basi kikombe kikapatikana katika gunia la
Benyamini. 13Kwa jambo hili, wakararua nguo
zao. Ndipo wote wakapakiza mizigo yao juu ya
punda zao na kurudi mjini.
14Yosefu alikuwa bado yuko nyumbani
mwake wakati Yuda na kaka zake walipoingia,
wote wakajitupa chini mbele yake. 15Yosefu
akawaambia, ‘‘Ni jambo gani hili mlilolifanya?
Hamjui kuwa mtu kama mimi anaweza
kufahamu mambo kwa njia ya kutabiri?’’
16Yuda akajibu, ‘‘Tutaweza kusema nini kwa
bwana wangu? Tutaweza kuzungumza nini?
Tutawezaje kuthibitisha kwamba hatuna hatia?
Mungu amefunua hatia ya watumishi wako.
Sasa sisi tu watumwa wa bwana wangu, sisi
wenyewe pamoja na yule aliyepatikana na
kikombe.’’ 17Lakini Yosefu alisema, “Liwe mbali
nami kufanya jambo kama hili! Mtu yule tu
aliyekutwa na kikombe ndiye atakayekuwa
mtumwa wangu. Ninyi wengine, rudini kwa baba
yenu kwa amani.’’
18Ndipo Yuda akamwendea na kumwambia:
“Tafadhali bwana wangu, mruhusu mtumishi
wako aseme neno kwa bwana wangu.
Usimkasirikie mtumishi wako, ingawa wewe ni
sawa na Farao mwenyewe. 19Bwana wangu
aliwauliza watumishi wake, ‘Mnaye baba au
ndugu?’ 20Nasi tukakujibu, ‘Tunaye baba yetu
ambaye ni mzee, pia yupo mwanawe mdogo
aliyezaliwa katika uzee wake. Ndugu yake
amekufa, na huyu mdogo ndiye mwana pekee
kwa mama yake aliyebaki, naye baba yake
anampenda.’
21“Ndipo ulipowaambia watumishi wako,
‘Mleteni kwangu ili niweze kumwona kwa macho
yangu mwenyewe.’ 22Nasi tukamwambia bwana
wangu, ‘Kijana hawezi kumwacha baba yake,
akimwacha, baba yake atakufa.’ 23Lakini
ukawaambia watumishi wako, ‘Ndugu yenu
mdogo asiposhuka pamoja nanyi, hamtauona

uso wangu tena.' [24]Tuliporudi nyumbani kwa mtumwa wako baba yangu, tulimwambia lile bwana wangu alilokuwa amesema.

[25]Ndipo baba yetu aliposema, 'Rudini Misri mkanunue chakula kingine.' [26]Lakini tukamwambia, 'Hatuwezi kushuka Misri mpaka ndugu yetu mdogo awe pamoja nasi ndipo tutakapokwenda. Hatutaweza kuuona uso wa yule mtu mpaka ndugu yetu mdogo awe pamoja nasi.'

[27]Mtumwa wako baba yangu alituambia, 'Mnajua mke wangu alinizalia wana wawili. [28]Mmojawapo alipotea, nami nikasema, "Hakika ameraruliwa vipande vipande.'' Nami sijamwona tangu wakati huo. [29]Ikiwa mtaniondolea huyu tena na akapatwa na madhara, mtashusha kichwa changu chenye mvi kaburini nikiwa mwenye huzuni.'

[30]Hivyo sasa, kama kijana hatakuwa pamoja nasi nitakaporudi kwa mtumishi wako baba yangu na kama baba yangu, ambaye maisha yake yamefungamanishwa na uhai wa kijana huyu, [31]akiona kijana hayupo nasi atakufa. Watumishi wako watashusha kichwa chenye mvi cha baba yetu kaburini kwa huzuni. [32]Mtumwa wako alimhakikishia baba yangu usalama wa kijana. Nikamwambia, 'Kama sikumrudisha kwako nitakuwa mwenye lawama mbele yako, baba yangu, maisha yangu yote!'

[33]"Sasa basi, tafadhali mruhusu mtumishi abaki hapa kama mtumwa wa bwana wangu badala ya kijana, naye kijana umruhusu arudi na ndugu zake. [34]Ninawezaje kurudi kwa baba yangu kama kijana hatakuwa pamoja nami? La hasha! Usiniache nikaone huzuni ile itakayompata baba yangu."

Yosefu Anajitambulisha

45 Hapo Yosefu hakuweza kujizuia zaidi mbele ya wote waliokuwa wamesimama karibu naye, akapaza sauti, akasema, "Mwondoeni kila mtu mbele yangu!'' Kwa hiyo hapakuwepo mtu ye yote pamoja na Yosefu alipojitambulisha kwa ndugu zake. [2]Naye akalia kwa sauti kubwa kiasi kwamba Wamisri walimsikia, hata watu wa nyumbani mwa Farao wakapata hizo habari.

[3]Yosefu akawaambia ndugu zake, "Mimi ni Yosefu! Je, baba yangu angali hai bado?" Lakini ndugu zake hawakuweza kumjibu, kwa sababu walipatwa na hofu kuu mbele yake.

[4]Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake, "Sogeeni karibu nami.'' Waliposogea, akasema, "Mimi ni ndugu yenu Yosefu, yule ambaye mlimwuza Misri! [5]Sasa, msihuzunike wala msijichukie wenyewe kwa kuniuza huku, kwa sababu ilikuwa ni ili kuokoa maisha ya watu ndiyo sababu Mungu alituma niwatangulie ninyi. [6]Kwa miaka miwili sasa imekuwepo njaa katika nchi, pia kwa miaka mitano ijayo hapatakuwepo kulima wala kuvuna. [7]Lakini Mungu alinitanguliza mbele yenu ili kuhifadhi kwa ajili yenu mabaki katika nchi na kuokoa maisha yenu, kwa wokovu mkuu.

[8]Kwa hiyo basi, si ninyi mlionileta huku, bali ni Mungu. Alinifanya kuwa baba kwa Farao, bwana wa watu wa nyumbani mwake wote na mtawala wa Misri yote. [9]Sasa rudini haraka kwa baba yangu na mwambieni, 'Hili ndilo mwanao Yosefu asemalo: 'Mungu amenifanya mimi kuwa bwana wa Misri yote. Shuka uje kwangu, wala usikawie. [10]Nawe utaishi katika nchi ya Gosheni na kuwa karibu nami, wewe, watoto wako na wajukuu wako, makundi yako ya kondoo, mbuzi na ng'ombe, pamoja na vyote ulivyo navyo. [11]Nitawatunza huko, kwa sababu bado iko miaka mingine mitano inayokuja ya njaa. Vinginevyo wewe na nyumba yako na wote ulionao mtakuwa fukara.'

[12]Mnaweza kujionea wenyewe, hata ndugu yangu Benyamini, kwamba hakika ni mimi ninayezungumza nanyi. [13]Mwambieni baba yangu juu ya heshima yote niliyopewa huku Misri na kuhusu kila kitu mlichokiona. Mleteni baba yangu huku haraka.''

[14]Ndipo akamkumbatia Benyamini ndugu yake na kulia, naye Benyamini akamkumbatia akilia. [15]Pia akawabusu ndugu zake wote, huku akilia. Baada ya hayo ndugu zake wakazungumza naye.

[16]Habari zilipofika kwenye jumba la kifalme la Farao kwamba ndugu zake Yosefu wamefika, Farao na maafisa wake wote wakafurahi. [17]Farao akamwambia Yosefu, "Waambie ndugu zako, 'Fanyeni hivi: Pakieni wanyama wenu mrudi mpaka nchi ya Kanaani, [18]mkamlete baba yenu na jamaa zenu kwangu. Nitawapa sehemu nzuri sana ya nchi ya Misri nanyi mtafurahia unono wa nchi.'

[19]Mnaagizwa pia kuwaambia, 'Fanyeni hivi: 'Chukueni magari ya kukokotwa kutoka Misri, kwa ajili ya watoto wenu na wake zenu, mkamchukue baba yenu mje. [20]Msijali kamwe kuhusu mali zenu, kwa sababu mema yote ya Misri yatakuwa yenu.' "

[21]Hivyo wana wa Israeli wakafanya hivi.

Yosefu akawapa magari ya kukokotwa, kama Farao alivyoagiza, pia akawapa mahitaji kwa ajili ya safari yao. 22Kila mmoja mavazi mapya, lakini Benyamini akampa shekeli mia tatu za fedha, na jozi tano za nguo, 23hivi ndivyo vitu alivyotuma kwa baba yake: Punda kumi waliochukua vitu vizuri vya Misri, punda wake kumi waliobeba nafaka, mikate na mahitaji mengine ya safari. 24Akaagana na ndugu zake, walipokuwa wakiondoka, akawaambia, "Msigombane njiani!''

25Basi wakatoka Misri na kufika kwa baba yao Yakobo katika nchi ya Kanaani. 26Wakamwambia baba yao, "Yosefu angali hai! Ukweli ni kwamba yeye ndiye mtawala wa Misri yote.'' Yakobo akapigwa na bumbuwazi, hakuwasadiki. 27Lakini walipokwisha kumweleza kila kitu ambacho Yosefu alikuwa amewaambia, na alipoona magari ya kukokotwa Yosefu aliyokuwa amempelekea ya kumchukua aende Misri, roho ya baba yao Yakobo ikahuishwa. 28Ndipo Israeli akasema, "Nimesadiki! Mwanangu Yosefu bado yu hai. Nitakwenda nikamwone kabla sijafa.''

Yakobo Aenda Misri

46 Hivyo Israeli akaondoka na vyote vilivyokuwa mali yake, naye alipofika Beer-sheba, akamtolea dhabihu Mungu wa Isaki baba yake.

2Mungu akanena na Israeli katika maono usiku na kusema, "Yakobo! Yakobo!''

Akajibu, "Mimi hapa.''

3Mungu akamwambia, "Mimi ndimi Mungu wa baba yako, usiogope kushuka Misri, kwa maana huko nitakufanya taifa kubwa. 4Nitashuka Misri pamoja nawe, nami hakika nitakurudisha tena Kanaani. Mikono ya Yosefu mwenyewe ndiyo itakayofunga macho yako.''

5Ndipo Yakobo akaondoka Beer-sheba nao wana wa Israeli wakamchukua baba yao Yakobo na watoto wao na wake zao katika magari ya kukokotwa yale Farao aliyokuwa amempelekea kumsafirisha. 6Wakachukua pia mifugo yao na mali walizokuwa wamezipata Kanaani, Yakobo na uzao wake wote wakashuka Misri. 7Akawachukua wanawe na binti zake, wajukuu wake wa kiume na wa kike, yaani uzao wake wote mpaka Misri.

8Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli (Yakobo na wazao wake), waliokwenda Misri:

Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Yakobo.

9Wana wa Reubeni ni:
Hanoki, Palu, Hesroni na Karmi.

10Wana wa Simeoni ni:
Yemueli, Yemimi, Ohadi, Yakini, Sohari na Shauli mwana wa mwanamke Mkanaani.

11Wana wa Lawi ni:
Gershoni, Kohathi na Merari.

12Wana wa Yuda ni:
Eri, Onani, Shela, Peresi na Zera.
(Lakini Eri na Onani walifariki katika nchi ya Kanaani.)
Wana wa Perisi ni:
Hesroni na Hamuli.

13Wana wa Isakiri ni:
Tola, Puva, Yashubu na Shimroni.

14Wana wa Zabuloni ni:
Seredi, Eloni na Yaleeli.

15Hawa ndio wana wa Lea aliomzalia Yakobo huko Padan Aramu pamoja na binti yake Dina. Jumla ya wanawe na binti zake walikuwa thelathini na watatu.

16Wana wa Gadi ni:
Sefoni, Hagi, Shuni, Esboni, Eri, Arodi na Areli.

17Wana wa Asheri ni:
Imna, Ishva, Ishvi na Beria. Dada yao alikuwa Sera.
Wana wa Beria ni:
Heberi na Malkieli.

18Hawa ndio watoto Zilpa, aliomzalia Yakobo, ambao Labani alimpa binti yake Lea, jumla yao walikuwa kumi na sita.

19Wana wa Raheli mke wa Yakobo ni:
Yosefu na Benyamini. 20Huko Misri, Asenathi binti wa Potifera, aliyekuwa kuhani wa mji wa Oni, alimzalia Yosefu wana wawili, Manase na Efraimu.

21Wana wa Benyamini ni:
Bela, Bekeri, Ashbeli, Gera, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimu, Hupimu na Ardi.

22Hawa ndio wana wa Raheli aliomzalia Yakobo, jumla yao ni kumi na wanne.

23Mwana wa Dani ni:
Hushimu.

24Wana wa Naftali ni:
Yasieli, Guni, Yeseri na Shilemu.

25Hawa walikuwa wana wa Bilha aliomzalia Yakobo, ambaye Labani alikuwa amempa Raheli binti yake, jumla yao walikuwa saba.

26Wote waliokwenda Misri pamoja na
Yakobo, ambao walikuwa wazao wake hasa,
pasipo kuhesabu wakwe zake, walikuwa watu
sitini na sita. 27Pamoja na wana wawili
waliozaliwa na Yosefu huko Misri, jumla yote ya
jamaa ya Yakobo, waliokwenda Misri, walikuwa
sabini.

28Basi Yakobo akamtanguliza Yuda aende
kwa Yosefu ili amwelekeze njia ya Gosheni.
Walipofika nchi ya Gosheni, 29Gari kubwa zuri la
Yosefu, liliandaliwa naye akaenda Gosheni
kumlaki baba yake Israeli. Mara Yosefu alipofika
mbele yake, alimkumbatia baba yake akalia kwa
muda mrefu.

30Israeli akamwambia Yosefu, ''Sasa niko
tayari kufa, kwa kuwa nimejionea mwenyewe
kwamba bado uko hai.''

31Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake na
watu wa nyumbani mwa baba yake, ''Nitapanda
kwa Farao na kumwambia, 'Ndugu zangu na
watu wa nyumbani mwa baba yangu, ambao
walikuwa wakiishi katika nchi ya Kanaani,
wamekuja kwangu. 32Watu hao ni wachunga
mifugo, huchunga mifugo, wamekuja na
makundi ya kondoo, mbuzi na ng'ombe pamoja
na kila kitu walichonacho.' 33Farao atakapowaita
na kuwaulizeni, 'Kazi yenu ni nini?' 34Mjibuni,
'Watumwa wako wamekuwa wachunga mifugo
tangu ujana wetu mpaka sasa, kama baba zetu
walivyofanya.' Ndipo mtakaporuhusiwa kukaa
katika nchi ya Gosheni, kwa kuwa wachunga
mifugo wote ni chukizo kwa Wamisri.''

Yakobo Ambariki Farao

47 Yosefu akaenda na kumwambia Farao,
''Baba yangu na ndugu zangu,
wamekuja kutoka nchi ya Kanaani wakiwa na
makundi yao ya kondoo, mbuzi na ng'ombe,
pamoja na kila kitu walichonacho, nao sasa
wapo huko Gosheni.'' 2Akachagua ndugu zake
watano na kuwaonyesha kwa Farao.

3Farao akawauliza hao ndugu zake, ''Kazi
yenu ni nini?''

Wakamjibu, ''Watumishi wako ni wachunga
mifugo, kama vile baba zetu walivyokuwa.'' 4Pia
wakamwambia, ''Tumekuja kukaa huku kwa
muda mfupi, kwa sababu njaa ni kali huko
Kanaani, na mifugo ya watumishi wako haina
malisho. Kwa hiyo sasa, tafadhali uruhusu
watumishi wako wakae huko Gosheni.''

5Farao akamwambia Yosefu, ''Baba yako na
ndugu zako wamekuja kwako, nayo 6nchi ya
Misri ipo mbele yako, uwakalishe baba yako na
ndugu zako katika sehemu iliyo bora kupita zote
katika nchi. Na waishi Gosheni. Kama
unamfahamu ye yote miongoni mwao mwenye
uwezo maalum, waweke wawe wasimamizi wa
mifugo yangu.''

7Ndipo Yosefu akamleta Yakobo baba yake
na kumtambulisha mbele ya Farao. Baada ya
Yakobo kumbariki Farao, 8Farao akamwuliza,
"Je una umri gani?''

9Naye Yakobo akamwambia Farao, "Siku za
miaka ya kusafiri kwangu ni miaka 130. Miaka
yangu imekuwa michache na ya taabu, wala
haikufikia miaka ya kusafiri ya baba zangu.''
10Kisha Yakobo akambariki Farao naye
akaondoka mbele ya uso wake.

11Ndipo Yosefu akawakalisha baba yake na
ndugu zake katika nchi ya Misri na kuwapa milki
katika sehemu bora sana ya nchi, wilaya ya
Ramesesi kama Farao alivyoelekeza. 12Pia
Yosefu akampa baba yake na ndugu zake na
wote wa nyumbani mwa baba yake vyakula, kwa
kulingana na hesabu ya watoto wao.

Uongozi wa Yosefu Wakati wa Njaa

13Hata hivyo, hapakuwepo chakula katika
sehemu yote kwa kuwa njaa ilikuwa kali sana,
Misri na Kanaani zote zikaharibiwa kwa sababu
ya njaa. 14Yosefu akakusanya fedha zote
zilizopatikana kutoka katika mauzo ya nafaka
huko Misri na Kanaani akazileta kwenye jumba
la kifalme la Farao. 15Fedha za watu wa Misri na
Kanaani zilipokwisha, Wamisri wote wakamjia
Yosefu na kumwambia, "Tupatie chakula. Kwa
nini tufe mbele ya macho yako? Fedha zetu
zimekwisha.''

16Yosefu akawaambia, "Basi leteni mifugo
yenu, nitawauzia chakula kwa kubadilisha na
mifugo yenu, kwa kuwa fedha zenu
zimekwisha." 17Kwa hiyo wakaleta mifugo yao
kwa Yosefu, naye akawapa chakula kwa
kubadilishana na farasi zao, kondoo na mbuzi
zao, ng'ombe na punda zao. Katika mwaka huo
wote Yosefu akawapa chakula kwa
kubadilishana na mifugo yao yote.

18Mwaka ule ulipokwisha, wakamjia mwaka
uliofuata na kumwambia, "Hatuwezi kuficha
ukweli mbele ya bwana wetu kwamba, kwa
kuwa fedha zetu zimekwisha na wanyama wetu
ni mali yako, sasa hakuna chochote kilichosalia
kwa ajili ya bwana wetu isipokuwa miili yetu na
ardhi yetu. 19Kwa nini tuangamie mbele ya

macho yako, sisi pamoja na nchi yetu? Utununue sisi pamoja na ardhi yetu ili kubadilishana kwa chakula. Nasi pamoja na nchi yetu tutakuwa watumwa wa Farao. Tupe sisi mbegu ili tuweze kuishi wala tusife, nchi yetu isije ikawa ukiwa.''

20Kwa hiyo Yosefu akamnunulia Farao nchi yote ya Misri. Wamisri, mmoja baada ya mwingine waliuza mashamba yao, kwa sababu njaa ilikuwa kali sana kwao. Nchi ikawa mali ya Farao, 21Yosefu akawafanya watu watumike kama watumwa kuanzia upande mmoja wa Misri hadi upande mwingine. 22Hata hivyo, hakununua nchi ya makuhani, kwa sababu walikuwa wanapata mgao wao wa kawaida kutoka kwa Farao, nao walikuwa na chakula cha kuwatosha kutokana na mgao waliopewa na Farao. Hii ndiyo sababu hawakuuza ardhi yao.

23Yosefu akawaambia watu, ''Kwa vile nimewanunua ninyi pamoja na nchi yenu leo kuwa mali ya Farao, hapa kuna mbegu kwa ajili yenu ili mweze kuziotesha. 24Lakini wakati mazao yatakapokuwa tayari, mpeni Farao sehemu moja ya tano. Sehemu hizo nne zitakazobaki mtaziweka kama mbegu kwa ajili ya mashamba na kwa ajili ya chakula chenu wenyewe na cha watu wa nyumbani mwenu na watoto wenu.''

25Wakamwambia, ''Umeokoa maisha yetu basi na tupate kibali mbele ya macho ya bwana wetu, tutakuwa watumwa wa Farao.''

26Basi Yosefu akaiweka iwe sheria kuhusu nchi ya Misri, ambayo inatumika mpaka leo, kwamba, sehemu moja ya tano ya mazao ni mali ya Farao. Ni nchi ya makuhani tu ambayo haikuwa ya Farao.

27Basi Waisraeli wakaishi Misri katika nchi ya Gosheni. Wakapata mali huko wakastawi na kuongezeka kwa wingi sana.

28Yakobo akaishi Misri miaka kumi na saba, nayo miaka ya maisha yake ilikuwa 147. 29Wakati ulipokaribia wa Israeli kufa, akamwita mwanawe Yosefu na kumwambia, ''Kama nimepata kibali machoni pake, weka mkono wako chini ya paja langu na uniahidi kuwa utanifanyia fadhili na uaminifu. Usinizike Misri, 30lakini nitakapopumzika na babu zangu, unichukue kutoka Misri ukanizike walipozikwa.''

Yosefu akamwambia, "Nitafanya kama unavyosema.''

31Akamwambia, ''Niapie'' Ndipo Yosefu akamwapia, naye Israeli akaabudu akijiegemeza kwenye mchago wa kitanda chake.

Manase na Efraimu

48 Baada ya muda Yosefu akaambiwa kwamba, "Baba yako ni mgonjwa.'' Kwa hiyo akawachukua wanawe wawili Manase na Efraimu, pamoja naye. 2Yakobo alipoambiwa, "Mwanao Yosefu amekujia kukuona,'' Israeli akakusanya nguvu zake akaketi kitandani.

3Yakobo akamwambia Yosefu, "Mungu Mwenye Nguvu alinitokea huko Luzu katika nchi ya Kanaani, huko akanibariki, 4naye akaniambia, 'Nitakufanya ustawi na kuongezeka hesabu yako, nitakufanya kuwa jamii ya mataifa, nami nitakupa nchi hii uimiliki milele wewe na wazao wako baada yako.'

5"Sasa basi, wanao wawili waliozaliwa kwako huku Misri kabla sijaja hapa kwako watahesabiwa kuwa ni wangu, Efraimu na Manase watakuwa wangu, kama vile Rubeni na Simeoni walivyo wangu. 6Lakini watoto utakaowazaa baada yao watakuwa wako. Katika nchi watakayoirithi, watatambuliwa kwa jina la ndugu zao. 7Nilipokuwa ninarudi kutoka Padani, katika huzuni yangu Raheli alifariki katika nchi ya Kanaani tulipokuwa tungali tukisafiri, tukiwa karibu kufika Efratha. Kwa hiyo nilimzika huko, kando ya njia iendayo Efratha.'' (Yaani, Bethlehemu.)

8Wakati Israeli alipowaona wana wa Yosefu akauliza, "Hawa ni nani?''

9Yosefu akamjibu baba yake, "Hao ni wana ambao Mungu amenipa nikiwa huku.''

Ndipo Israeli akasema, "Walete kwangu ili niwabariki.''

10Basi macho ya Israeli yalikuwa hayaoni vizuri kwa sababu ya uzee, naye aliona kwa shida. Kwa hiyo Yosefu akawaleta wanawe karibu na baba yake, Israeli akawabusu na akawakumbatia.

11Israeli akamwambia Yosefu, "Kamwe sikutazamia kuuona uso wako tena, sasa Mungu ameniruhusu kuwaona watoto wako pia.''

12Ndipo Yosefu akawaondoa wanawe magotini mwa Israeli naye akasujudu hadi nchi. 13Yosefu akachukua wale wana wawili, Efraimu kwenye mkono wake wa kuume akimwelekeza kwenye mkono wa kushoto wa Israeli na Manase katika mkono wake wa kushoto akimwelekeza kwenye mkono wa kuume wa Israeli, akawaleta karibu na babu yao. 14Lakini Israeli akaupeleka mkono wake wa kuume akauweka juu ya kichwa cha Efraimu, ingawa alikuwa ndiye mdogo, na mkono wake wa kushoto akaukatisha akauweka juu ya kichwa

cha Manase, ingawa Manase alikuwa ndiye mzaliwa wa kwanza.

15Ndipo akambariki Yosefu akisema,

"Mungu ambaye baba zangu
Abrahamu na Isaki walimtii,
Mungu ambaye amekuwa mchungaji
wa maisha yangu yote mpaka leo hii,
16Malaika ambaye aliniokoa kutoka katika
madhara yote,
yeye na awabariki vijana hawa.
Na waitwe kwa jina langu na kwa majina
ya baba zangu Abrahamu na Isaki,
wao na waongezeke kwa wingi katika
dunia.''

17Yosefu alipoona baba yake akiweka mkono wa kuume juu ya kichwa cha Efraimu, hakupendezwa, kwa hiyo akauchukua mkono wa baba yake kutoka kichwa cha Efraimu na kuuweka juu ya kichwa cha Manase. 18Yosefu akamwambia, "Hapana, baba yangu, huyu ndiye mzaliwa wa kwanza, uweke mkono wako wa kuume juu ya kichwa chake.''
19Lakini baba yake akakataa akasema, "Ninajua, mwanangu, ninajua. Yeye pia atakuwa taifa, naye pia atakuwa mkuu. Hata hivyo, ndugu yake mdogo atakuwa mkuu kuliko yeye, nao wazao wake watakuwa kundi la mataifa.'' 20Akawabarikia siku ile na kusema,

"Kwa jina lenu Israeli watatamka
baraka hii:
'Mungu na awafanye kama Efraimu na
Manase.' "

Kwa hiyo akamtanguliza Efraimu mbele ya Manase.
21Ndipo Israeli akamwambia Yosefu, "Mimi ninakaribia kufa, lakini Mungu atakuwa pamoja nanyi na atawarudisha katika nchi ya baba zenu. 22Kwako wewe, kama aliye juu ya ndugu zako, ninakupa sehemu moja zaidi ya ndugu zako, lile eneo nililoteka kwa Waamori kwa upanga wangu na upinde wangu.''

Yakobo Abariki Wanawe

49 Ndipo Yakobo akawaita wanawe na kusema: "Kusanyikeni kunizunguka ili niweze kuwaambia lile litakalowatokea siku zijazo.

2"Kusanyikeni na msikilize, enyi wana wa
Yakobo,
msikilizeni baba yenu Israeli.

3"Reubeni, wewe ni mzaliwa wangu wa kwanza,
nguvu zangu, tunda la kwanza la nguvu
zangu,
umepita kwa heshima, umepita kwa uwezo.
4Usiyezuiwa kama maji, basi hutakuwa
mkuu tena,
kwa kuwa ulipanda kwenye kitanda cha
baba yako,
kwenye kitanda changu na kukinajisi.

5''Simeoni na Lawi ni wana ndugu,
panga zao ni silaha za jeuri.
6 Mimi na nisiingie katika baraza lao,
nami nisiunganike katika kusanyiko lao,
kwa kuwa wamewaua watu katika hasira yao
walikata mishipa ya miguu ya mafahali kama
walivyopenda.
7Hasira yao na ilaaniwe, kwa kuwa ni kali mno,
nayo ghadhabu yao, ni ya ukatili!
Nitawatawanya katika Yakobo
Na kuwasambaza katika Israeli.

8"Yuda, ndugu zako watakusifu,
mkono wako utakuwa shingoni mwa adui
zako.
Wana wa baba yako watakusujudia.
9Ee Yuda, wewe ni mwana simba,
unarudi toka mawindoni, mwanangu.
Kama simba hunyemelea na kulala chini,
kama simba jike, nani athubutuye
kumwamsha?
10Fimbo ya ufalme haitaondoka kwa Yuda,
wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake,
hadi aje yeye ambaye milki ni yake,
ambaye utii wa mataifa ni wake.
11Atamfunga punda wake katika mzabibu,
naye mwana-punda wake kwenye tawi lililo
bora zaidi,
atafua mavazi yake katika divai,
majoho yake katika damu ya mizabibu.
12Macho yake yatakuwa mekundu kwa divai,
meno yake yatakuwa meupe kwa maziwa.

13''Zabuloni ataishi pwani ya bahari
na kuwa bandari za kuegesha meli,
mpaka wake utapanuka kuelekea Sidoni.

14''Isakari ni punda mwenye nguvu
ambaye amelala kati ya mizigo yake.

15Aonapo palivyo pazuri mahali pake pa
kupumzika na jinsi nchi yake
inavyopendeza,
atainamisha bega lake kwenye mzigo
na kujitolea kwa ajili ya kazi ngumu.

16"Dani atahukumu watu wake kwa haki
kama mmoja wa makabila ya Israeli
17Dani atakuwa nyoka kando ya barabara,
nyoka mwenye sumu kando ya njia,
yule aumaye visigino vya farasi
ili yule ampandaye aanguke chali.

18''Ee BWANA, nautafuta wokovu wako.

19''Gadi atashambuliwa ghafula na kundi la
washambuliaji,
lakini yeye atawageukia na kuwashinda
kabisa.

20"Chakula cha Asheri kitakuwa kinono,
naye atatoa chakula kitamu kimfaacho
mfalme.

21"Naftali ni kulungu jike aliyeachiwa huru
azaaye watoto wazuri.

22Yosefu ni mzabibu uzaao,
mzabibu uzaao ulio kando ya chemchemi,
ambao matawi yake hutanda ukutani.
23Kwa uchungu wapiga mshale walimshambulia,
wakampiga mshale kwa ukatili.
24Lakini upinde wake ulibaki imara,
mikono yake ikatiwa nguvu,
na mkono wa Mwenye Nguvu wa Yakobo,
kwa sababu ya Mchungaji, Mwamba wa
Israeli,
25kwa sababu ya Mungu wa baba yako,
anayekusaidia,
kwa sababu ya Mwenye Nguvu,
yeye anayekubariki kwa baraka za mbinguni
juu,
baraka za kilindi kilichoko chini,
baraka za matitini na za tumbo la uzazi.
26Baraka za baba yako ni kubwa
kuliko baraka za milima ya kale,
nyingi kuliko vilima vya kale.
Baraka hizo zote na zikae juu ya kichwa cha
Yosefu,
juu ya paji la mwana wa kifalme miongoni
mwa ndugu zake.

27''Benyamini ni mbwa mwitu mlafi mwenye njaa
kuu,
asubuhi hurarua mawindo yake,
jioni hugawa nyara.''

28Haya yote ndiyo makabila kumi na mawili ya Israeli, na hivi ndivyo baba yao alivyowaambia alipowabariki, akimpa kila mmoja baraka inayomfaa.

Kifo cha Yakobo

29Ndipo alipowapa maelekezo haya: "Mimi niko karibu kukusanywa kwa watu wangu. Mnizike pamoja na baba zangu kwenye pango katika shamba la Efroni Mhiti, 30pango lililoko katika shamba la Makpela, karibu na Mamre huko Kanaani, ambalo Abrahamu alinunua kwa ajili ya mahali pa kuzikia kutoka kwa Efroni Mhiti, pamoja na shamba. 31Huko ndiko Abrahamu na Sara mkewe walikozikwa, huko akazikwa Isaki na Rebeka mkewe, na huko nilimzika Lea. 32Shamba hilo na pango lililoko ndani yake lilinunuliwa kutoka kwa Wahiti.''

33Baada ya Yakobo kumaliza kutoa maelekezo hayo kwa wanawe, akarudisha miguu yake kitandani, akapumua pumzi ya mwisho na akakusanywa kwa watu wake.

50 Basi Yosefu akamwangukia baba yake akalilia juu yake na akambusu. 2Ndipo Yosefu akawaagiza matabibu waliokuwa wakimhudumia, wamtie baba yake Israeli dawa ili asioze, 3wakafanya hivyo kwa siku arobaini, kwa maana ndio muda uliotakiwa wa kutia dawa. Nao Wamisri wakamwombolezea Yakobo kwa siku sabini.

4Siku za kumwombolezea zilipokwisha, Yosefu akawaambia washauri wa Farao, "Kama nimepata kibali machoni penu semeni na Farao kwa ajili yangu. Mwambieni, 5'Baba yangu aliniapisha na kuniambia, "Mimi nipo karibu kufa, unizike katika kaburi lile nililochimba kwa ajili yangu mwenyewe katika nchi ya Kanaani.'' Sasa nakuomba uniruhusu niende kumzika baba yangu, nami nitarudi.' ''

6Farao akasema, "Panda uende kumzika baba yako, kama alivyokuapiza kufanya.''

7Hivyo Yosefu akapanda kwenda kumzika baba yake, maafisa wote wa Farao wakaenda pamoja naye, watu mashuhuri wa baraza lake na watu mashuhuri wote wa Misri. 8Hawa ni mbali na watu wote wa nyumbani kwa Yosefu na ndugu zake na wale wote wa nyumbani mwa baba yake. Ni watoto wao, makundi yao ya

kondoo, mbuzi na ng'ombe tu waliobakia katika nchi ya Gosheni. 9Magari makubwa na wapanda farasi pia walipanda pamoja naye. Likawa kundi kubwa sana.

10Walipofika kwenye sakafu ya kupuria nafaka ya Atadi, karibu na Yordani, wakalia kwa sauti na kwa uchungu, huko Yosefu akapumzika kwa siku saba kumwombolezea baba yake. 11Wakanaani walioishi huko walipoona maombolezo yaliyofanyika katika sakafu ile ya kupuria ya Atadi, wakasema, "Wamisri wanafanya maombolezo makubwa, kwa hiyo mahali pale karibu na Yordani pakaitwa Abel-Mizraimu[a].

12Hivyo wana wa Yakobo wakafanya kama baba yao alivyowaagiza: 13Wakamchukua mpaka nchi ya Kanaani, wakamzika kwenye pango katika shamba la Makpela, karibu na Mamre, ambalo Abrahamu alilinunua kutoka kwa Efroni Mhiti pamoja na shamba liwe mahali pa kuzikia. 14Baada ya Yosefu kumzika baba yake, akarudi Misri pamoja na ndugu zake na wale wote waliokuwa wamekwenda naye kumzika baba yake.

Yosefu Awaondolea Ndugu Zake Mashaka

15Ndugu zake Yosefu walipoona kwamba baba yao amekufa, wakasema, "Itakuwaje kama Yosefu ataweka kinyongo dhidi yetu na kutulipa mabaya yote tuliyomtendea?'' 16Kwa hiyo wakampelekea Yosefu ujumbe, wakasema, Kabla baba yako hajafa aliacha maagizo haya: 17'Hili ndilo mtakalomwambia Yosefu: Ninakuomba uwasamehe ndugu zako dhambi na mabaya kwa vile walivyokutenda vibaya.' Sasa tafadhali samehe dhambi za watumishi wa Mungu wa baba yako.'' Ujumbe huu ulipomfikia, Yosefu akalia.

18Ndipo ndugu zake wakaja na kujitupa chini mbele yake. Wakasema, "Sisi ni watumwa wako.''

19Lakini Yosefu akawaambia, "Msiogope. Je, mimi ni badala ya Mungu? 20Mlikusudia kunidhuru, lakini Mungu alikusudia mema ili litimie hili linalofanyika sasa, kuokoa maisha ya watu wengi. 21Hivyo basi, msiogope. Mimi nitawatunza ninyi nyote pamoja na watoto wenu.'' Akawahakikishia na kusema nao kwa wema.

Kifo cha Yosefu

22Yosefu akakaa katika nchi ya Misri, yeye pamoja na jamaa yote ya baba yake. Akaishi miaka 110 23naye akaona kizazi cha tatu cha watoto wa Efraimu. Pia akaona watoto wa Makiri mwana wa Manase, wakawekwa magotini mwa Yosefu walipozaliwa.

24Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake, "Mimi ninakaribia kufa. Lakini kwa hakika Mungu atawasaidia na kuwachukueni kutoka nchi hii na kuwapeleka katika nchi aliyomwahidi kwa kiapo Abrahamu, Isaki na Yakobo.'' 25Naye Yosefu akawaapisha wana wa Israeli na kuwaambia, "Hakika Mungu atawasaidia, nanyi ni lazima mhakikishe mmepandisha mifupa yangu kutoka mahali hapa.''

26Kwa hiyo Yosefu akafa akiwa na umri wa miaka 110. Baada ya kumtia dawa ili asioze akawekwa kwenye jeneza huko Misri.

a11 "Abel Mizraimu'' maana yake "maombolezo ya Wamisri.

KUTOKA

Utangulizi

Jina la kitabu hiki cha pili katika vile vitabu vinavyoitwa, "Vitabu Vitano vya Mose" linatokana na jina kililopewa na watafsiri wa Agano la Kale la Kiyunani "*Septuagint"* likimaanisha "kutoka", "kuhama" au "kuondoka." Linatokana na ajabu moja kubwa katika zile alizozifanya Mungu katika uhusiano Wake na watu Wake Waisraeli katika agano la kale, kuwatoa utumwani na kuwaondoa utumwani katika nchi ya Misri. Huu ni mwujiza mkubwa katika historia ya Waisraeli kwa jambo hili alilofanya Mungu *("…uliwatoa kwa uweza Wako mkuu na kwa mkono wenye nguvu…".(32:11). Nao Wamisri watajua kuwa Mimi ndimi BWANA nitakapounyosha mkono wangu dhidi ya Misri na kuwatoa Waisraeli watoke humo"* (*7:5).*

Kitabu cha Kutoka kinaendeleza habari za wazao wa mababa wakuu ambao kwa sasa wanaitwa Waisraeli. Habari za Waisraeli zilianza na Abrahamu katika kitabu cha Mwanzo *(Mwa. 12:1).*

Mkazo maalum umewekwa kwenye hali ya Waisraeli huko Misri walipokabiliwa na utumwa na kutendewa jeuri *(1:13)* kulinganisha na hali nzuri waliyokuwa nayo wakati wa Yosefu.

Kutokana na hali hiyo, Mungu alimchagua Mose kwa kazi maalum, kuwaokoa Waisraeli kutoka utumwani Misri, kuwaongoza na kuwaingiza katika nchi ya Kanaani, ambayo Mungu alikuwa amewaahidi baba zao. Mose alijulishwa ukweli kwamba Mungu wa baba zao alikuwa karibu kuingilia kati ili kuwaokoa Waisraeli kutoka kwenye utawala wa Farao. Yale yaliyotukia baadaye kwa Wamisri na kwa Waisraeli pia, katika yale mapigo kumi *(7:6-11:10)* yalitimia wakati wa kutoka.

Mungu alionyesha nguvu Zake kwa Waisraeli na kwa Wamisri katika yale mapigo kumi. Pigo la mwisho lilisababisha Waisraeli waruhusiwe kuondoka Misri. Kabla ya Waisraeli kuondoka Misri waliadhimisha Sikukuu ya Pasaka. Kuanzishwa kwa Pasaka *(12:1-28)* na kuadhimishwa kila mwaka kulifanyika ili kuvikumbusha vizazi vijavyo ukombozi huu wa mwujiza kutoka katika utumwa wa Misri.Tukio hili linafanyika katika historia iliyofuata baadaye na kuandikwa katika vitabu vya Israeli kama mfano wa hali ya juu kabisa wa mwingilio wa Mungu kwa ajili ya watu Wake.

Waisraeli walianza safari yao wakiwa wanalindwa na kuongozwa na Mungu katika nguzo ya wingu wakati wa mchana na nguzo ya moto wakati wa usiku. Mose aliwaongoza wakavuka Bahari ya Shamu *[Bahari ya Mafunjo* au *Bahari Nyekundu] (13:17–15:21)* baada ya Mungu kuigawa, wakapiga hema jangwani chini ya Mlima Sinai kwa muda wa mwaka mmoja. Hapa ndipo Mungu alipofanya Agano Lake na Waisraeli na kuwapa sheria za kuwaongoza, jinsi watakavyoishi na kumwabudu *(19:1-24:18),* kwani hapa ndipo Mose alipopewa ufunuo mkuu wa Mungu akipewa kiini na asili ya dini ya Kiisraeli.

Kubadilishwa kwa Waisraeli waliokuwa watumwa kwa zaidi ya miaka 430 kuwa taifa huru linalojitegemea chini ya uongozi wa Mose ni moja ya miujiza mikubwa kabisa katika nyakati za Agano la Kale. Yale mapigo kumi na kule kutoka kwao Mungu alimtafsiria Mose kwa njia ya ufunuo.

Wazo Kuu

Kutolewa utumwani, kuanzishwa kwa Pasaka, kuongozwa na Mungu,kuingia kwenye agano na Mungu na kuanzishwa kwa uhusiano baina ya Israeli na Mungu (Agano) kulisababisha Israeli litambuliwe kuwa taifa takatifu.Kwa njia ya kumwabudu Mungu kwa moyo wote na utii Kwake, Israeli ilipaswa kuonyesha kielelezo kuwa wao ni watu wa Mungu. Mungu aliwapa watu Wake amri kumi, sanduku la agano, makuhani, hema ya ibada ili kuwafanya wawe na maisha ambayo yangedhihirisha kwamba wao ni watu wa Mungu kweli kweli na vitu hivyo viwaongoze katika lengo hilo. Jambo muhimu ni kwamba kitabu cha Kutoka kinaelezea miujiza mingi kuliko kitabu kingine cho chote katika Agano la Kale. Kinafahamika kwa kuwa na Amri Kumi.

Wahusika Wakuu

Yakobo (Israeli) na wanawe, Yosefu, Binti Farao, Mose, Aroni, Miriamu,Yethro, Farao na Wamisri, Yoshua na Bezaleli. Mose ni mhusika mkuu aliyetumiwa na Mungu kuwaokoa Waisraeli na kuwa kiongozi wao kwa muda wa miaka arobaini.

Mwandishi

Mwandishi wa kitabu hiki ni Mose. Ingawa alikuwa mtu dhaifu, Mungu kwa uweza Wake mwenyewe, alimpa uwezo mkubwa wa kutenda miujiza *(7:6-11)* na kuongoza.

Mahali

Jangwani wakati Waisraeli wanatangatanga, mahali fulani katika Ghuba ya Sinai.

Mgawanyo

- Mose, Kiongozi aliyechaguliwa na Mungu. (1:1-4 :31)
- Ugumu wa Farao na matokeo yake. (5:1-11:10)
- Kuanzishwa kwa Pasaka na pigo la mwisho(12:1-30)
- Kutoka Misri mpaka Mlima Sinai. (12:31-19:2)
- Agano la Mungu na amri Zake. (19:3-24:8)
- Hema ya ibada. (24:9-9-40:38)

Waisraeli Waonewa

1 Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli ambao walikwenda Misri na Yakobo, kila mmoja akiwa pamoja na jamaa yake: [2]Reubeni, Simeoni, Lawi na Yuda, [3]Isakari, Zabuloni na Benyamini, [4]Dani na Naftali, Gadi na Asheri. [5]Wazao wote wa Yakobo walikuwa watu sabini, Yosefu alikuwa tayari yuko Misri.

[6]Basi Yosefu na kaka zake wote na kizazi kile chote walikufa, [7]lakini Waisraeli walikuwa wamezaana na kuongezeka sana, idadi yao ikawa kubwa mno, kwa hiyo wakaijaza nchi.

[8]Kisha mfalme mpya, ambaye hakufahamu habari za Yosefu, aliitawala Misri. [9]Akawaambia watu wake, "Tazameni, Waisraeli wamekuwa wengi mno kwa idadi kuliko sisi. [10]Njoni, ni lazima tuwashughulikie kwa uangalifu la sivyo watazidi kuwa wengi zaidi na ikiwa patatokea vita, watajiunga na adui zetu, kupigana dhidi yetu na kuondoka katika nchi hii."

[11]Basi Wamisri wakaweka wasimamizi waliokuwa watumwa kuwasimamia na kuwatesa Waisraeli kwa kazi ngumu, wakajenga miji ya Pithomu na Ramesesi ya kuweka akiba ya Farao. [12]Lakini walivyozidi kuteswa ndivyo walivyozidi kuongezeka na kuenea katika nchi, Wamisri wakawaogopa Waisraeli, [13]kwa hiyo wakawatumikisha kwa ukatili. [14]Wakafanya maisha ya Waisraeli kuwa machungu kwa kufanya kazi ngumu ya kutengeneza lami na kufyatua matofali, walifanya kazi zote za mashambani na katika kazi zao zote ngumu Wamisri waliwatumia Waisraeli kwa ukatili.

[15]Mfalme wa Misri akawaambia wakunga wa Kimisri waliowazalisha wanawake wa Kiebrania, ambao majina yao ni Shifra na Pua, [16]"Mtakapowazalisha wanawake wa Kiebrania, wanapojifungua, chunguzeni ikiwa ni mtoto wa kiume, mwueni, lakini ikiwa ni msichana mwacheni aishi." [17]Lakini hao wakunga, walimcha Mungu na hawakufanya kile mfalme wa Misri alichowaambia kufanya, bali wakawaacha watoto wa kiume waishi. [18]Ndipo mfalme wa Misri akawaita hao wakunga, akawauliza, "Kwa nini mmefanya hivi? Mbona mmeacha watoto wa kiume waishi?"

[19]Wakunga wakamjibu Farao, "Wanawake wa Kiebrania ni tofauti na wanawake wa Kimisri, wao wana nguvu nao hujifungua watoto kabla wakunga hawajafika."

[20]Kwa hiyo Mungu akawatendea mema wakunga hao. Waisraeli wakaongezeka na kuendelea kuwa wengi zaidi. [21]Kwa vile hao wakunga walimcha Mungu, Mungu akawajalia kuwa na jamaa zao wenyewe.

[22]Kisha Farao akatoa agizo hili kwa watu wake wote: "Kila mtoto wa kiume atakayezaliwa kwa Waebrania lazima atupwe katika mto Nile bali kila mtoto wa kike aachwe aishi."

Kuzaliwa Kwa Mose

2 Basi mtu mmoja wa nyumba ya Lawi akaoa mwanamke Mlawi, [2]mwanamke huyo akapata mimba akazaa mtoto wa kiume. Alipoona mtoto huyo ni mzuri, akamficha kwa miezi mitatu. [3]Lakini alipoona hawezi kumficha zaidi, akamtengenezea kisafina cha matete akakipaka lami. Kisha akamweka huyo mtoto ndani yake akakificha katikati ya matete kando ya ukingo wa Mto Nile. [4]Dada wa huyo mtoto akasimama mbali ili kuona kitakachompata mtoto.

[5]Ndipo binti Farao akatelemka mtoni Nile kuoga, nao wahudumu wake wakawa wanatembea ukingoni mwa mto. Binti mfalme akaona kisafina katikati ya manyasi akamtuma mmoja wa mtumwa wake wa kike kukichukua. [6]Alifungua kisafina akaona mtoto ndani yake. Mtoto alikuwa akilia, akamhurumia. Akasema, "Huyu ni mmoja wa watoto wa Kiebrania."

[7]Ndipo dada wa huyo mtoto akamwuliza binti Farao, "Je, niende nikakutafutie mmoja wa wanawake wa Kiebrania akulelee huyu mtoto?"

[8]Binti Farao akamjibu, "Ndiyo, nenda." Yule msichana akaenda akamleta mama wa mtoto. [9]Binti Farao akamwambia, "Mchukue huyu mtoto unisaidie kumlea, nami nitakulipa." Basi yule mwanamke akamchukua mtoto na kumlea. [10]Mtoto alipokua, akampeleka kwa binti Farao, naye akawa mwanawe. Akamwita jina lake Mose, akisema, "Nilimtoa kwenye maji."

Mose Akimbilia Midiani

[11]Siku moja, baada ya Mose kukua, akaondoka kwenda walikokuwa watu wake, akachunguza jinsi walivyokuwa wakifanya kazi ngumu. Akamwona Mmisri akimpiga Mwebrania, mmojawapo wa watu wake. [12]Mose akatazama huku na huko asione mtu ye yote, akamwua yule Mmisri akamficha mchangani. [13]Kesho yake akatoka, akaona Waebrania wawili wakipigana. Akamwuliza yule aliyekosa, "Mbona unampiga Mwebrania mwenzako?"

[14]Yule mtu akamjibu, "Ni nani aliyekuweka wewe kuwa mtawala na mwamuzi juu yetu? Je,

unataka kuniua kama ulivyomwua yule Mmisri?''
Ndipo Mose akaogopa na kuwaza, "Jambo lile
nililofanya lazima limefahamika.''
15Farao aliposikia jambo hili, alijaribu
kumwua Mose, lakini Mose akamkimbia Farao
na kwenda kuishi katika nchi ya Midiani, akaketi
kando ya kisima. 16Kuhani wa Midiani alikuwa na
binti saba, nao wakaja kisimani ili kuchota maji
na kujaza hori kwa ajili ya kunyweshea mifugo
ya baba yao. 17Baadhi ya wachungaji wakaja
wakawafukuza hao wasichana. Ndipo Mose
akainuka, akawasaidia na kunywesha mifugo
yao.
18Hao wasichana waliporudi nyumbani kwa
Reueli baba yao, akawauliza, "Imekuwaje leo
mmerudi mapema hivyo?''
19Wakamjibu, "Mmisri mmoja alituokoa
kutoka mikononi mwa wachungaji. Pia mtu huyo
alituchotea maji na kunywesha mifugo.''
20Akawauliza binti zake, "Yuko wapi? Mbona
mmemwacha? Mkaribisheni ale chakula.''
21Mose akakubali kukaa kwa huyo mtu,
ambaye alimpa Mose binti yake aliyeitwa Sipora
amwoe. 22Sipora alizaa mtoto wa kiume, naye
Mose akamwita Gershomu, akisema,
"Nimekuwa mgeni katika nchi ya kigeni."
23Baada ya muda mrefu, mfalme wa Misri
akafa. Waisraeli wakalia kwa huzuni katika
utumwa wao, walilia na kilio chao cha kutaka
msaada kwa ajili ya utumwa kikamfikia Mungu.
24Mungu akasikia kilio chao cha huzuni,
akakumbuka agano alilofanya na Abrahamu
pamoja na Isaki na Yakobo. 25Kwa hiyo Mungu
akawaangalia Waisraeli na kuwahurumia.

Mose na Kichaka Kinachowaka Moto

3 Basi Mose alikuwa anachunga mifugo ya
Yethro mkwewe, kuhani wa Midiani. Mose
akapeleka mifugo mbali nyuma ya jangwa, naye
akafika Horebu, Mlima wa Mungu. 2Huko
malaika wa BWANA akamtokea Mose katika
mwali wa moto kutoka katika kichaka. Mose
akaona hilo, ingawa kile kichaka kilikuwa
kinawaka moto, kilikuwa hakiteketei. 3Ndipo
Mose akawaza, "Nitageuka sasa nione kitu hiki
cha ajabu, nami nione ni kwa nini kichaka hiki
hakiteketei.''
4BWANA alipoona kuwa amegeuka ili aone,
Mungu akamwita kutoka ndani ya kile kichaka,
"Mose! Mose!''
Naye Mose akajibu, "Mimi hapa.''
5Mungu akamwambia, "Usikaribie zaidi. Vua
viatu vyako, kwa maana mahali unaposimama ni
ardhi takatifu.'' 6Kisha akamwambia, "Mimi ni
Mungu wa baba yako, Mungu wa Abrahamu,
Mungu wa Isaki na Mungu wa Yakobo." Katika
jambo hili, Mose akafunika uso wake, kwa
sababu aliogopa kumtazama Mungu.
7BWANA akamwambia, "Hakika nimeona
mateso ya watu wangu katika Misri. Nimesikia
kilio chao kwa sababu ya wasimamizi wao, nami
naguswa na mateso yao. 8Basi nimeshuka
niwaokoe kutoka mkono wa Wamisri, niwatoe na
kuwapandisha kutoka katika nchi hiyo,
niwapeleke katika nchi nzuri na kubwa, nchi
itiririkayo maziwa na asali, nchi ya Wakanaani,
Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi na
Wayebusi. 9Sasa kilio cha Waisraeli kimenifikia,
nami nimeona jinsi Wamisri wanavyowatesa.
10Basi, sasa nenda. Ninakutuma kwa Farao ili
kuwatoa watu wangu Waisraeli kutoka Misri.''
11Lakini Mose akamwambia Mungu, ''Mimi ni
nani hata niende kwa Farao kuwatoa Waisraeli
nchini Misri?''
12Naye Mungu akasema, ''Mimi nitakuwa
pamoja nawe. Hii itakuwa ishara kwako kwamba
ni Mimi nimekutuma: Hapo utakapokuwa
umewatoa watu Misri, mtamwabudu Mungu
katika mlima huu.''
13Mose akamwambia Mungu, ''Ikiwa
nitawaendea Waisraeli na kuwaambia, 'Mungu
wa baba zenu amenituma kwenu,' nao
wakiniuliza, 'Jina lake ni nani?' Nitawaambia
nini?''
14Mungu akamwambia Mose, ''MIMI NIKO
AMBAYE NIKO. Hivyo ndivyo utakavyowaambia
Waisraeli: 'MIMI NIKO' amenituma kwenu.''
15Vile vile Mungu akamwambia Mose,
''Waambie Waisraeli, 'BWANA Mungu wa baba
zenu, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki na
Mungu wa Yakobo amenituma kwenu.' Hili ndilo
jina langu milele, jina ambalo mtanikumbuka
kwalo kutoka kizazi hadi kizazi.
16"Nenda, ukawakusanye wazee wa Israeli
uwaambie, 'BWANA Mungu wa baba zenu,
Mungu wa Abrahamu, Isaki na Yakobo,
alinitokea akaniambia: Nimewatazama nami
nimeona mliyofanyiwa katika Misri. 17Nami
nimeahidi kuwapandisha kutoka katika mateso
yenu katika nchi ya Misri niwapeleke nchi ya
Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi
na Wayebusi, nchi itiririkayo maziwa na asali.'
18"Wazee wa Israeli watakusikiliza. Kisha
wewe na wazee mtakwenda kwa mfalme wa
Misri na kumwambia, 'BWANA Mungu wa
Waebrania ametutokea. Turuhusu tuende safari

ya siku tatu huko jangwani kutoa dhabihu kwa
BWANA, Mungu wetu.' [19]Lakini nafahamu
kwamba mfalme wa Misri hatawaruhusu kwenda
mpaka mkono wenye nguvu umlazimishe. [20]Kwa
hiyo nitaunyoosha mkono wangu na kuwapiga
Wamisri kwa maajabu yote nitakayofanya
miongoni mwao. Baada ya hayo, atawaruhusu
mwondoke.

[21]"Nami nitawapa hawa watu upendeleo
mbele ya Wamisri, kwa hiyo mtakapoondoka
nchini hamtaondoka mikono mitupu. [22]Kila
mwanamke Mwisraeli atamwomba jirani yake
Mmisri na mwanamke ye yote anayeishi
nyumbani kwake ampe vyombo vya fedha,
dhahabu na nguo, ambavyo mtawavika wana
wenu na binti zenu. Hivyo mtawateka nyara
Wamisri."

Ishara za Mose

4 Mose akamjibu, "Itakuwaje kama
hawataniamini au kunisikiliza, waseme,
'BWANA hakukutokea?' "

[2]Ndipo BWANA akamwambia, "Ni nini hicho
kilicho mkononi mwako?"

Akajibu, "Fimbo."

[3]BWANA akasema, "Itupe chini."

Mose akaitupa chini hiyo fimbo nayo ikawa
nyoka, naye akaikimbia. [4]Kisha BWANA
akamwambia, "Nyoosha mkono wako uikamate
mkiani." Basi Mose akanyoosha mkono
akamkamata yule nyoka, nayo ikabadilika tena
kuwa fimbo mkononi mwake. [5]BWANA
akasema, "Hivi ndivyo Waisraeli watakavyoamini
kuwa BWANA Mungu wa baba zao, Mungu wa
Abrahamu, Mungu wa Isaki na Mungu wa
Yakobo, amekutokea wewe."

[6]Kisha BWANA akamwambia, "Weka mkono
wako ndani ya joho lako." Basi Mose akaweka
mkono wake ndani ya joho lake, naye alipoutoa,
ulikuwa na ukoma, mweupe kama theluji.

[7]Mungu akamwambia, "Sasa urudishe tena
huo mkono ndani ya joho lako." Basi Mose
akaurudisha mkono wake ndani ya joho lake na
alipoutoa, ulikuwa mzima, kama sehemu zingine
za mwili wake.

[8]Ndipo BWANA akamwambia, "Kama
hawatakuamini wewe, au kutojali ishara ya
kwanza, wataamini ishara ya pili. [9]Lakini kama
hawataamini ishara hizi mbili au
hawatawasikiliza ninyi, chukua kiasi cha maji
kutoka Mto Nile uyamimine juu ya ardhi kavu.
Maji mtakayotoa mtoni yatakuwa damu juu ya
ardhi."

[10]Mose akamwambia BWANA, "Ee Bwana,
kamwe sijapata kuwa msemaji kwa ufasaha
wakati uliopita wala tangu ulipoanza
kuzungumza na mtumishi wako. Ulimi wangu ni
mzito kuzungumza."

[11]BWANA akamwambia, "Ni nani aliyempa
mwandamu kinywa? Ni nani aliyemfanya mtu
kuwa kiziwi au bubu? Ni nani anayempa mtu
kuona au upofu? Je, si mimi, BWANA? [12]Sasa
nenda, nitakusaidia kusema, nami
nitakufundisha jambo la kusema."

[13]Lakini Mose akasema, "Ee Bwana,
tafadhali mtume mtu mwingine kufanya kazi
hiyo."

[14]Ndipo hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya
Mose, akamwambia, "Vipi kuhusu ndugu yako,
Aroni Mlawi? Ninajua yeye anaweza
kuzungumza vizuri. Naye yuko tayari njiani
kukulaki, na moyo wake utafurahi wakati
atakapokuona. [15]Utazungumza naye na kuweka
maneno kinywani mwake. Nitawasaidia ninyi
wawili kusema, nami nitawafundisha jambo la
kufanya. [16]Aroni ataongea na watu badala yako
na itakuwa kwamba yeye amekuwa kinywa
chako nawe utakuwa kama Mungu kwake.
[17]Lakini chukua fimbo hii mkononi mwako ili
uweze kuitumia kufanya ishara hizo za ajabu."

Mose Anarudi Misri

[18]Kisha Mose akarudi kwa Yethro mkwewe
akamwambia, "Niruhusu nirudi kwa watu wangu
Misri kuona kama yuko hata mmoja wao
ambaye bado anaishi."

Yethro akamwambia, "Nenda, nami
nakutakia mema."

[19]Basi BWANA alikuwa amemwambia Mose
huko Midiani, "Rudi Misri kwa maana watu wote
waliotaka kukuua wamekufa." [20]Basi Mose
akamchukua mkewe na wanawe,
akawapandisha juu ya punda na kuanza safari
kurudi Misri. Naye akaichukua ile fimbo ya
Mungu mkononi mwake.

[21]BWANA akamwambia Mose, "Utakaporudi
Misri, hakikisha kwamba utafanya mbele ya
Farao maajabu yote niliyokupa uwezo wa
kuyafanya. Lakini nitafanya moyo wake kuwa
mgumu ili kwamba asiwaruhusu watu waende.
[22]Kisha mwambie Farao, 'Hili ndilo asemalo
BWANA: Israeli ni mwanangu mzaliwa wa
kwanza, [23]nami nilikuambia, "Ruhusu
mwanangu aondoke, ili aweze kuniabudu mimi."
Lakini ukakataa kumruhusu kwenda, basi nitaua
mwana wako mzaliwa wa kwanza.' "

[24]Mose alipokuwa mahali pa kulala wageni akiwa njiani kurudi Misri, BWANA akakutana naye akataka kumwua. [25]Lakini Sipora akachukua jiwe gumu, akakata govi la mwanawe na kugusa nalo miguu ya Mose. Sipora akasema, “Hakika wewe ni bwana arusi wa damu kwangu.” [26]Sipora alipomwita Mose, “Bwana arusi wa damu,” alikuwa anamaanisha ile tohara. Baada ya hayo BWANA akamwacha.

[27]BWANA akamwambia Aroni, “Nenda jangwani ukamlaki Mose.” Basi akakutana na Mose kwenye Mlima wa Mungu akambusu. [28]Kisha Mose akamwambia Aroni kila kitu BWANA alichomtuma kusema, vile vile habari za ishara na maajabu alizokuwa amemwamuru kufanya.

[29]Mose na Aroni wakawakusanya wazee wote wa Waisraeli, [30]naye Aroni akawaambia kila kitu BWANA alichokuwa amemwambia Mose. Pia akafanya ishara mbele ya watu, [31]nao wakaamini. Nao waliposikia kuwa BWANA anajishughulisha nao na kwamba ameona mateso yao, walisujudu na kuabudu.

5 Baadaye Mose na Aroni wakaenda kwa Farao wakamwambia, “Hili ndilo asemalo BWANA Mungu wa Israeli: ‘Waruhusu watu wangu waende, ili waweze kunifanyia sikukuu huko jangwani.’ ”

[2]Farao akasema, “Huyo BWANA ni nani, hata nimtii na kuruhusu Israeli waende?. Simjui huyo BWANA wala sitawaruhusu Israeli waende.”

[3]Ndipo Mose na Aroni wakasema, “Mungu wa Waebrania amekutana nasi. Sasa turuhusu tuwe na safari ya siku tatu ya jangwani ili tukamtolee BWANA, Mungu wetu dhabihu, la sivyo aweza kutupiga sisi kwa tauni au kwa upanga.”

[4]Lakini mfalme wa Misri akasema, “Mbona ninyi Mose na Aroni mnawachukua watu waache kazi zao? Rudini kwenye kazi zenu!” [5]Kisha Farao akasema, “Tazama, sasa watu hawa ni wengi, nanyi mnawazuia kufanya kazi.”

[6]Siku iyo hiyo Farao akatoa amri hii kwa viongozi wa watumwa na wasimamizi wa watu akawaambia: [7]Tangu sasa msiwape hawa watu nyasi za kutengenezea matofali. Wao wakusanye nyasi zao wenyewe. [8]Lakini watakeni kutengeneza matofali kiasi kile kile cha mwanzo, kiwango kisipunguzwe. Wao ni wavivu, ndiyo sababu wanalia, wakisema, ‘Turuhusiwe twende kumtolea Mungu wetu dhabihu.’ [9]Fanyeni kazi kuwa ngumu zaidi kwa watu hao ili kwamba wakazane na kazi na kuacha kusikiliza uongo.”

[10]Basi viongozi wa watumwa na wasimamizi wakaenda kuwaambia watu, “Hivi ndivyo Farao asemavyo: ‘Sitawapa tena nyasi. [11]Nendeni mkatafute nyasi wenyewe po pote mnapoweza kuzipata, lakini kazi yenu haitapunguzwa hata kidogo.’ ” [12]Basi watu wakatawanyika kote nchini Misri kukusanya mabua ya kutumia badala ya nyasi. [13]Viongozi wa watumwa wakasisitiza, wakisema, “Timizeni kazi mnayotakiwa kwa kila siku, kama wakati ule mlipokuwa mkipewa nyasi.” [14]Wasimamizi wa Kiisraeli waliochaguliwa na viongozi wa watumwa wa Farao waliwapiga na kuwauliza, “Kwa nini hamkutimiza kiwango chenu cha kutengeneza matofali jana na leo, kama mwanzoni?”

[15]Ndipo wasimamizi wa Kiisraeli wakaenda kumlilia Farao, wakisema: “Mbona umewatendea watumishi wako hivi? [16]Watumishi wako hawapewi nyasi, hata hivyo tumeambiwa, ‘Tengenezeni matofali!’ Watumishi wako wanapigwa, lakini kosa ni la watu wako wenyewe.”

[17]Farao akasema, “Ninyi ni wavivu ndiyo sababu mnasema, ‘Turuhusu twende tukamtolee BWANA dhabihu.’ [18]Sasa nendeni kazini. Hamtapewa nyasi zo zote, nanyi ni lazima mtengeneze matofali.”

[19]Wasimamizi wa Kiisraeli walitambua kuwa wako taabuni walipoambiwa, “Hamtakiwi kupunguza idadi ya matofali mliotakiwa kutengeneza kila siku.” [20]Walipoondoka kwa Farao, wakawakuta Mose na Aroni wakingojea kukutana nao, [21]wakawaambia Mose na Aroni, “BWANA na awaangalie awahukumu ninyi! Mmetufanya tunuke kwa Farao na maafisa wake, nanyi mmeweka upanga mkononi mwao ili kutuua sisi.”

Mungu Anaahidi Ukombozi

[22]Mose akarudi kwa BWANA na kumwambia, “Ee Bwana, mbona umewaletea watu hawa taabu? Kwa nini basi ukanituma mimi? [23]Tangu nilipomwendea Farao kuzungumza naye kwa jina lako, amewapatisha taabu watu hawa, nawe kamwe hujawakomboa watu wako.”

6 Kisha BWANA akamwambia Mose, “Sasa utaona kitu nitakachomfanyia Farao: Kwa

sababu ya mkono wangu wenye nguvu
atawaachia watu waende, kwa sababu ya
mkono wangu wenye nguvu atawafukuza
waondoke nchini mwake.''
2Pia Mungu akamwambia Mose, ''Mimi
ndimi BWANA. 3Nilimtokea Abrahamu, Isaki na
Yakobo kama Mungu Mwenyezi, ingawa
sikuwajulisha jina langu, Yehova[a], Mimi
mwenyewe sikujitambulisha kwao. 4Pia niliweka
agano langu nao kuwapa nchi ya Kanaani,
ambako waliishi kama wageni. 5Zaidi ya hayo,
nimesikia kilio cha huzuni cha Waisraeli ambao
Wamisri wamewatia utumwani, nami
nimelikumbuka agano langu.
6Kwa hiyo, waambie Waisraeli: 'Mimi ndimi
BWANA, nitawatoa mtoke katika kongwa la
Wamisri. Nitawaweka huru mtoke katika kuwa
watumwa wao, nami nitawakomboa kwa mkono
ulionyooshwa pamoja na matendo makuu ya
hukumu. 7Nitawatwaa mwe watu wangu
mwenyewe, nami nitakuwa Mungu wenu. Ndipo
mtajua kuwa mimi ndimi BWANA, Mungu wenu,
niliyewatoa chini ya kongwa la Wamisri. 8Nami
nitawaleta mpaka nchi niliyoapa kwa mkono
ulioinuliwa kumpa Abrahamu, Isaki na Yakobo.
Nitawapa iwe milki yenu. Mimi ndimi BWANA.' ''
9Mose akawaarifu Waisraeli jambo hili, lakini
hawakumsikiliza kwa sababu ya maumivu
makuu ya moyoni na utumwa wa kikatili.
10Ndipo BWANA akamwambia Mose,
11''Nenda, mwambie Farao mfalme wa Misri
awaachie Waisraeli waondoke nchini mwake.''
12Lakini Mose akamwambia BWANA, ''Ikiwa
Waisraeli hawatanisikiliza, kwa nini yeye Farao
anisikilize mimi, ambaye huzungumza kwa
kigugumizi?''

Orodha ya Jamaa ya Mose na Aroni

13Ndipo BWANA akanena na Mose na Aroni
kuhusu Waisraeli na Farao mfalme wa Misri,
naye akawaamuru wawatoe Waisraeli kutoka
Misri.

14Hawa walikuwa wakuu wa jamaa zao:

Wana wa Reubeni mzaliwa wa kwanza
wa kiume wa Israeli walikuwa Hanoki, Palu,
Hesroni na Karmi. Hawa walikuwa ndio koo
za Reubeni.
15Wana wa Simeoni walikuwa Yemueli,
Yamini, Ohadi, Yakini, Sohari na Shauli
mwana wa mwanamke Mkanaani. Hawa
walikuwa ndio koo za Simeoni.
16Haya yalikuwa ndiyo majina ya wana
wa Lawi kufuatana na orodha zao:
Gershoni, Kohathi na Merari. Lawi aliishi
miaka 137.
17Wana wa Gershoni kwa koo, walikuwa
Libni na Shimei.
18Wana wa Kohathi walikuwa Amramu,
Ishari, Hebroni na Uzieli. Kohathi aliishi
miaka 133.
19Wana wa Merari walikuwa Mahli na
Mushi.
Hizi ndizo zilizokuwa koo za Lawi
kufuatana na orodha zao.
20Amramu akamwoa Yokobedi shangazi
yake, ambaye alimzalia Aroni na Mose.
Amramu aliishi miaka 137.
21Wana wa Ishari walikuwa Kora, Nefegi
na Zikri.
22Wana wa Uzieli walikuwa Mishaeli,
Elisafani na Sithri.
23Aroni akamwoa Elisheba binti wa
Aminadabu ndugu yake Nashoni, naye
akamzalia Nadabu, Abihu, Eleazari na
Ithamari.
24Wana wa Kora walikuwa Asiri, Elkana
na Abiasafu. Hawa walikuwa ndio koo za
Kora.
25Eleazari mwana wa Aroni akamwoa
mmoja wa binti za Putieli, naye akamzalia
Finehasi.

Hawa walikuwa ndio wakuu wa jamaa
za Walawi, ukoo kwa ukoo.

26Hawa walikuwa Aroni na Mose wale wale
ambao BWANA aliwaambia, "Watoeni Waisraeli
katika nchi ya Misri kwa vikosi vyao.'' 27Ndio hao
hao waliozungumza na Farao mfalme wa Misri
kuhusu kuwatoa Waisraeli Misri. Ilikuwa ni huyo
Mose na huyo Aroni.

Aroni Kuzungumza Badala ya Mose

28BWANA aliponena na Mose huko Misri,
29akamwambia, "Mimi ndimi BWANA. Mwambie
Farao mfalme wa Misri kila kitu nikuambiacho.''
30Lakini Mose akamwambia BWANA, "Kwa
kuwa mimi huzungumza kwa kigugumizi, Farao
atanisikiliza mimi?''

7 Kisha BWANA akamwambia Mose,
"Tazama, nimekufanya kuwa kama
Mungu kwa Farao, naye Aroni, huyo ndugu
yako, atakuwa nabii wako. 2Utasema kila kitu

nitakachokuagiza, naye Aroni ndugu yako
atamwambia Farao awaachie Waisraeli watoke
katika nchi yake. 3Lakini nitaufanya moyo wa
Farao kuwa mgumu, hata ingawa nitazidisha
ishara na maajabu katika Misri, 4hatawasikiliza.
Kisha nitaupeleka mkono wangu juu ya Misri na
kwa matendo makuu ya hukumu nitavitoa
vikundi vyangu, watu wangu Waisraeli. 5Nao
Wamisri watajua kuwa Mimi ndimi BWANA
nitakapounyosha mkono wangu dhidi ya Misri na
kuwatoa Waisraeli watoke humo.''

6Mose na Aroni wakafanya sawasawa kama
vile BWANA alivyowaagiza. 7Mose alikuwa na
umri wa miaka themanini na Aroni alikuwa na
umri wa miaka themanini na mitatu
walipozungumza na Farao.

Fimbo ya Aroni Yawa Nyoka

8BWANA akamwambia Mose na Aroni,
9Farao atakapowaambia, 'Fanyeni mwujiza,'
basi mwambie Aroni, 'Chukua fimbo yako na
uitupe chini mbele ya Farao,' nayo fimbo
itakuwa nyoka.''

10Ndipo Mose na Aroni wakaenda kwa
Farao wakafanya sawasawa kama vile BWANA
alivyoagiza. Aroni akaitupa ile fimbo yake chini
mbele ya Farao na maafisa wake, nayo ikawa
nyoka. 11Farao naye akawaita watu wenye
maarifa na wachawi na waganga wa Kimisri,
nao wakafanya vivyo hivyo kwa siri ya uganga
wao. 12Kila mmoja alitupa fimbo yake chini, nayo
ikawa nyoka. Lakini fimbo ya Aroni ikazimeza
zile fimbo zao. 13Hata hivyo moyo wa Farao
ukawa mgumu, naye hakuwasikiliza Mose na
Aroni, sawasawa kama vile BWANA alivyokuwa
amesema.

Pigo la Kwanza - Damu

14Kisha BWANA akamwambia Mose, "Moyo
wa Farao ni mgumu, anakataa kuwaachia watu
kuondoka. 15Nenda kwa Farao asubuhi wakati
anapokwenda mtoni. Ungoje ukingoni mwa Nile
ili kuonana naye, nawe uchukue mkononi
mwako fimbo ile iliyobadilishwa kuwa nyoka.
16Kisha umwambie, 'BWANA Mungu wa
Waebrania, amenituma nikuambie: Uwaachie
watu wangu waende, ili wapate kuniabudu
jangwani. Lakini hadi sasa hujasikiliza. 17Hili
ndilo BWANA asemalo: Kwa hili utajua kuwa
Mimi ndimi BWANA: Fimbo iliyo mkononi
mwangu nitapiga nayo maji ya Nile nayo
yatabadilika kuwa damu. 18Samaki waliopo
katika Mto Nile watakufa, nao mto utanuka
vibaya, Wamisri hawataweza kunywa hayo maji
yake.' ''

19BWANA akamwambia Mose, "Mwambie
Aroni, 'Chukua ile fimbo yako unyoshe mkono
wako juu ya maji ya Misri, juu ya chemchemi na
mifereji, juu ya madimbwi na mabwawa yote'
navyo vitabadilika kuwa damu. Damu itakuwa
kila mahali katika Misri, hata kwenye vyombo
vya miti na vya mawe.''

20Mose na Aroni wakafanya kama vile
BWANA alivyokuwa amewaagiza. Akainua
fimbo yake machoni pa Farao na maafisa wake
na kuyapiga maji ya mto Nile, na maji yote
yakabadilika kuwa damu. 21Samaki katika mto
Nile wakafa, nao mto ukanuka vibaya sana kiasi
kwamba Wamisri hawakuweza kunywa maji
yake. Damu ilikuwa kila mahali katika nchi ya
Misri.

22Lakini waganga wa Misri kwa kutumia siri
ya uganga wao wakafanya vivyo hivyo, nao
moyo wa Farao ukawa mgumu, hakuwasikiliza
Mose na Aroni, kama vile BWANA alivyokuwa
amesema. 23Badala yake, akageuka akaenda
kwenye jumba lake la kifalme, wala hakulitia hili
moyoni. 24Nao Wamisri wote wakachimba kando
kando ya Mto Nile kupata maji ya kunywa, kwa
sababu hawakuweza kunywa maji ya mto.

Pigo la Pili - Vyura

25Zilipita siku saba baada ya BWANA
kuyapiga maji ya Mto Nile.

8 Ndipo BWANA akamwambia Mose,
"Nenda kwa Farao ukamwambie, 'Hili
ndilo asemalo BWANA: Waachie watu wangu
waende, ili wapate kuniabudu. 2Kama ukikataa
kuwaruhusu kuondoka, basi nitaipiga nchi yako
yote kwa kuwaletea vyura. 3Mto Nile utafurika
vyura. Watakuja kwenye jumba lako la kifalme
na katika chumba chako cha kulala na kitandani
mwako, katika nyumba za maafisa wako na kwa
watu wako, vyura hao wataingia katika meko
yenu na kwenye vyombo vya kukandia unga.
4Vyura watapanda juu yako, juu ya watu wako
na maafisa wako wote.' ''

5Ndipo BWANA akamwambia Mose,
"Mwambie Aroni, 'nyosha mkono wako ukiwa na
ile fimbo yako juu ya vijito, mifereji na madimbwi,
fanya vyura waje juu ya nchi ya Misri.' ''

6Ndipo Aroni akaunyosha mkono wake juu
ya maji ya Misri, nao vyura wakatokea na
kuifunika nchi. 7Lakini waganga wakafanya vivyo
hivyo kwa siri ya uganga wao, nao pia

wakafanya vyura kuja juu ya nchi ya Misri.' ''

8Ndipo Farao akamwita Mose na Aroni na kusema, "Mwombeni BWANA awaondoe vyura kutoka kwangu na kwa watu wangu, nami nitawaachia watu wenu waende kumtolea BWANA dhabihu.''

9Mose akamwambia Farao, "Ninakupa heshima ya kuamua ni wakati gani wa kukuombea wewe, maafisa wako na watu wako ili kwamba vyura watoke kwenu na kwenye nyumba zenu. Isipokuwa wale walio katika mto Nile.''

10Farao akasema, "Kesho.''

Mose akamjibu, "Itakuwa kama unavyosema, ili upate kujua kwamba hakuna ye yote kama BWANA, Mungu wetu. 11Vyura wataondoka kwako na katika nyumba zako, kwa maafisa wako na kwa watu wako, ila watabakia katika mto Nile tu.''

12Baada ya Mose na Aroni kuondoka kwa Farao, Mose akamlilia BWANA kuhusu vyura aliokuwa amewaleta kwa Farao. 13Naye BWANA akafanya lile Mose alilomwomba. Vyura wafia ndani ya nyumba, viwanjani na mashambani. Wakayakusanya malundo, nchi nzima ikanuka. 15Lakini Farao alipoona pametokea nafuu, akaushupaza moyo wake na hakuwasikiliza Mose na Aroni, kama vile BWANA alivyokuwa amesema.

Pigo la Tatu - Chawa

16Ndipo BWANA akamwamba Mose, "Mwambie Aroni, 'Nyosha fimbo yako uyapige mavumbi ya ardhi,' nayo nchi yote ya Misri mavumbi yatakuwa viroboto.'' 17Wakafanya hivyo, Aroni aliponyosha mkono wake wenye fimbo na kuyapiga mavumbi ya nchi, viroboto wakawajia watu na wanyama. Mavumbi yote katika nchi ya Misri yakawa viroboto. 18Lakini waganga walipojaribu kutengeneza viroboto kwa siri ya uganga wao, hawakuweza. Nao chawa walikuwa juu ya watu na wanyama.

19Waganga wale wakamwambia Farao, "Hiki ni kidole cha Mungu.'' Lakini moyo wa Farao ukawa mgumu naye hakuwasikiliza, kama vile BWANA alivyosema.

Pigo la Nne - Mainzi

20Kisha BWANA akamwambia Mose, "Amka mapema asubuhi na usimame mbele ya Farao wakati anapokwenda mtoni nawe umwambie, 'Hili ndilo BWANA asemalo: Waachie watu wangu waende, ili wapate kuniabudu. 21Kama hutawaachia watu wangu waondoke nitakupelekea makundi ya mainzi juu yako, kwa maafisa wako, kwa watu wako na kwenye nyumba zenu. Nyumba za Wamisri zitajazwa mainzi, hata na ardhi yote ya Misri.

22" 'Lakini siku ile nitafanya kitu tofauti katika nchi ya Gosheni, ambapo watu wangu wanaishi, hapatakuwepo na makundi ya mainzi, ili mpate kujua kwamba Mimi, BWANA, niko katika nchi hii. 23Nitaweka tofauti kati ya watu wangu na watu wenu. Ishara hii ya ajabu itatokea kesho.' ''

24Naye BWANA akafanya hiyo. Makundi makubwa ya mainzi yalimiminika katika jumba la kifalme la Farao na katika nyumba za maafisa wake, pia nchi yote ya Misri ikaharibiwa na mainzi.

25Ndipo Farao akamwita Mose na Aroni na kuwaambia, "Nendeni mkamtolee Mungu wenu dhabihu katika nchi hii.''

26Lakini Mose akamwambia, "Hilo halitakuwa sawa. Dhabihu tutakazomtolea BWANA, Mungu wetu zitakuwa chukizo kwa Wamisri. Kama tukitoa dhabihu ambazo ni chukizo mbele yao, je, hawatatupiga mawe? 27Ni lazima twende mwendo wa siku tatu mpaka tufike jangwani ili tumtolee BWANA, Mungu wetu dhabihu, kama alivyotuagiza.''

28Farao akamwambia, "Nitawaruhusu mwende kumtolea BWANA, Mungu wenu dhabihu huko jangwani, lakini hamna ruhusa kwenda mbali sana. Sasa mniombee.''

29Mose akajibu, "Mara tu nitakapoondoka, nitamwomba BWANA na kesho mainzi yataondoka kwa Farao, kwa maafisa wake na kwa watu wake. Hakikisha tu kwamba Farao hatatenda kwa udanganyifu tena kwa kutokuwaachia watu waende kumtolea BWANA dhabihu.''

30Ndipo Mose akamwacha Farao na kumwomba BWANA, 31naye BWANA akafanya lile Mose alilomwomba. Mainzi yakaondoka kwa Farao, kwa maofisa wake na kwa watu wake, wala hakuna hata inzi aliyebakia. 32Lakini wakati huu pia Farao akaushupaza moyo wake, wala hakuwaruhusu Waisraeli waondoke.

Pigo la Tano – Vifo vya Mifugo

9 Ndipo BWANA akamwambia Mose, "Nenda kwa Farao ukamwambie, 'Hili ndilo BWANA Mungu wa Waebrania asemalo: Waachie watu wangu waende ili wapate kuniabudu." 2Kama ukikataa kuwaachia waende, nawe ukiendelea kuwashikilia, 3mkono wa

BWANA utaleta pigo baya kwa mifugo yako, juu
ya farasi wako, punda, ngamia, ng'ombe wako,
kondoo na mbuzi. 4Lakini BWANA ataweka
tofauti kati ya mifugo ya Israeli na ile ya Misri,
kwamba hakuna mnyama wa Mwisraeli
atakayekufa.' ''

5BWANA akaweka wakati na kusema,
"Kesho BWANA atalitenda hili katika nchi.'' 6Siku
iliyofuata BWANA akalitenda: Mifugo yote ya
Wamisri ikafa, lakini hakuna hata mnyama
mmoja wa wana wa Israeli iliyekufa. 7Farao
akatuma watu kuchunguza, nao wakakuta kuwa
hakuna hata mnyama mmoja wa Waisraeli
aliyekufa. Lakini moyo wa Farao haukukubali
kuwaachia watu waende.

Pigo la Sita - Majipu

8Kisha BWANA akamwambia Mose na
Aroni, "Chukueni majivu ya tanuru, naye Mose
ayarushe angani mbele ya Farao. 9Yatakuwa
vumbi jepesi juu ya nchi yote ya Misri, pia
yatatokea majipu yenye kufura juu ya watu na
wanyama katika nchi yote."

10Basi wakachukua majivu kwenye tanuru
na kusimama mbele ya Farao. Mose
akayarusha hewani, nayo majipu yenye kufura
yakatokea miilini mwa watu na wanyama.
11Waganga hawakuweza kusimama mbele ya
Mose kwa sababu ya majipu yale yaliyokuwa
miilini mwao na juu ya miili ya Wamisri wote.
12Lakini BWANA akaufanya moyo wa Farao
kuwa mgumu, naye hakuwasikiliza Mose na
Aroni, sawasawa kama vile BWANA alivyokuwa
amemwambia Mose.

Pigo la Saba – Mvua ya Mawe

13Kisha BWANA akamwambia Mose, "Amka
mapema asubuhi, usimame mbele ya Farao
umwambie, 'Hili ndilo asemalo BWANA Mungu
wa Waebrania: Waachie watu wangu waende, ili
kwamba waweze kuniabudu, 14au wakati huu
nitaleta mapigo yangu yenye nguvu dhidi yako,
maafisa wako na watu wako, ili upate kujua
kuwa hakuna mwingine kama Mimi katika dunia
yote. 15Kwa kuwa mpaka sasa ningelikuwa
nimenyoosha mkono wangu na kukupiga wewe
na watu wako kwa pigo ambalo lingekufutilia
mbali juu ya nchi. 16Lakini nimekuacha wewe
uwepo kwa kusudi hili hasa, ili nipate
kukuonyesha uwezo wangu na ili jina langu
lipate kutangazwa katika dunia yote. 17Bado
unaendelea kujiinua juu ya watu wangu, wala
hutaki kuwaachia waende. 18Kwa hiyo, kesho
wakati kama huu nitaleta mvua mbaya sana ya
mawe ambayo haijapata kunyesha katika nchi
ya Misri, tangu siku ilipoumbwa mpaka leo.
19Sasa toa amri urudishe wanyama wote watoke
malishoni na cho chote ambacho kipo
mashambani waje mpaka mahali pa usalama,
kwa sababu mvua ya mawe itanyesha juu ya
kila mtu na kila mnyama ambaye hajaletwa
ndani ambao bado wako nje mashambani, nao
watakufa.' ''

20Wale maofisa wa Farao ambao
waliliogopa neno la BWANA wakafanya haraka
kuwaleta watumwa wao na mifugo yao ndani.
21Lakini wale waliopuuza neno la BWANA
wakawaacha watumwa wao na mifugo yao
shambani.

22Ndipo BWANA akamwambia Mose,
"Nyosha mkono wako kuelekea angani ili
kwamba mvua ya mawe inyeshe juu ya Misri
yote, juu ya watu, wanyama na juu ya kila kitu
kiotacho katika mashamba ya Misri.'' 23Mose
alipoinyosha fimbo yake kuelekea angani,
BWANA akatuma ngurumo na mvua ya
mawe,umeme wa radi ulimulika hadi nchi. Kwa
hiyo BWANA akanyesha mvua ya mawe juu ya
nchi ya Misri, 24mvua ya mawe ikanyesha na
radi ikamulika pote. Ikawa dhoruba ya kutisha
ambayo haijakuwako katika nchi ya Misri, tangu
nchi hiyo iwe taifa. 25Mvua ya mawe ikaharibu
kila kitu katika nchi ya Misri kilichokuwa katika
mashamba, watu na wanyama, ikaharibu kila
kitu kinachoota mashambani na kuvunja kila mti.
26Mahali pekee ambapo mvua ya mawe
haikunyesha ni nchi ya Gosheni, ambako
Waisraeli waliishi.

27Ndipo Farao akawaita Mose na Aroni
akawaambia, "Wakati huu nimetenda dhambi.
BWANA ni mwenye haki, mimi na watu wangu ni
wakosaji. 28Mwombeni BWANA, kwa kuwa
tumepata ngurumo na mvua za mawe za
kututosha, nitawaachia mwondoke, hamtahitaji
kungoja zaidi.''

29Mose akamjibu, "Nitakapokuwa nimetoka
nje ya mji, nitanyoosha mikono yangu juu
kumwomba BWANA. Ngurumo zitakoma na
hapatakuwepo mvua ya mawe tena, ili upate
kujua kuwa, nchi ni mali ya BWANA. 30Lakini
ninajua kuwa wewe na maafisa wako bado
hamumwogopi BWANA, Mungu."

31(Kitani na shayiri viliharibiwa, kwa kuwa
shayiri ilikuwa na masuke na kitani ilikuwa katika
kutoa maua. 32Hata hivyo, ngano na jamii
nyingine ya ngano hazikuharibiwa kwa sababu

zilikuwa hazijakomaa bado.)

33Kisha Mose akaondoka kwa Farao akaenda nje ya mji. Mose akanyoosha mikono yake kuelekea kwa BWANA, ngurumo na mvua ya mawe vikakoma, mvua haikuendelea tena kunyesha nchini. 34Farao alipoona kwamba mvua ya mawe na ngurumo zimekoma, akafanya dhambi tena. Yeye na maafisa wake wakafanya mioyo yao kuwa migumu. 35Kwa hiyo moyo wa Farao ukawa mgumu, wala hakuwaachia Waisraeli waende, kama vile BWANA alivyokuwa amesema kupitia Mose.

Pigo la Nane - Nzige

10 Ndipo BWANA akamwambia Mose, "Nenda kwa Farao, kwa kuwa nimeufanya moyo wake kuwa mgumu na mioyo ya maafisa wake ili kwamba nipate kutenda ishara hizi zangu za ajabu miongoni mwao 2ili upate kuwaeleza watoto wako na wajukuu wako jinsi nilivyowatendea Wamisri kwa ukali na jinsi nilivyofanya ishara zangu miongoni mwao, nanyi mpate kujua kuwa Mimi ndimi BWANA.''

3Kwa hiyo Mose na Aroni wakaenda kwa Farao na kumwambia, "Hili ndilo BWANA Mungu wa Waebrania, asemalo: 'Utaendelea hata lini kukataa kunyenyekea mbele yangu? Waachie watu wangu waende, ili wapate kuniabudu. 4Kama ukikataa kuwaachia waende, kesho nitaleta nzige katika nchi yako. 5Nao watafunika uso wa ardhi hata usionekana. Watatafuna mabaki machache yaliyobakizwa baada ya ile mvua ya mawe, yaani pamoja na kila mti unaoota katika mashamba yenu. 6Nzige hao watajaza nyumba zako, za maafisa wako wote na za Wamisri wote. Jambo ambalo baba zenu wala babu zenu hawajapata kuona tangu siku ile walipoanza kuishi katika nchi hii mpaka leo hii.' '' Ndipo Mose akageuka na kumwacha Farao.

7Maafisa wa Farao wakamwambia, "Mpaka lini huyu mtu atakuwa tanzi kwetu? Waachei hao watu waende zao, ili wapate kumwabudu BWANA Mungu wao. Je, bado hutambui kuwa Misri imeangamia?''

8Ndipo Mose na Aroni wakaletwa kwa Farao. Farao akawaambia, "Nendeni, mkamwabudu BWANA, Mungu wenu. Lakini ni nani hasa watakaokwenda?''

9Mose akajibu, ''Tutakwenda na vijana wetu na wazee, pamoja na wana wetu na binti zetu, pia pamoja na kondoo zetu, ng'ombe, mbuzi, farasi na punda kwa sababu tutaadhimisha sikukuu kwa BWANA.''

10Farao akasema, ''BWANA awe pamoja nanyi, kama nikiwaruhusu mwondoke pamoja na wanawake zenu na watoto wenu! Ni wazi kwamba mna makusudi mabaya. 11La hasha! Wanaume peke yao na waende, wakamwabudu BWANA, kwa kuwa hilo ndilo mmekuwa mkiomba.'' Kwa hiyo Mose na Aroni wakaondolewa mbele ya Farao.

12Basi BWANA akamwambia Mose, "Nyosha mkono wako juu ya Misri ili kundi la nzige liweze kuingia juu ya nchi na kutafuna kila kitu kiotacho katika mashamba na kila kitu kilichosazwa na ile mvua ya mawe.''

13Kwa hiyo Mose akanyoosha fimbo yake juu ya Misri, BWANA akauleta upepo wa mashariki ukavuma katika nchi yote mchana wote na usiku kucha, kufikia asubuhi upepo ukawa umeleta nzige. 14Wakaivamia Misri yote na kukaa kila eneo la nchi kwa wingi. Kamwe hapajapata kuwepo pigo la nzige kama hilo, wala halitakuwepo tena. 15Wakafunika ardhi yote mpaka ardhi ikawa nyeusi. Wakatafuna kile chote kilichokuwa kimebakizwa na ile mvua ya mawe, kila kitu kiotacho mashambani pamoja na matunda kwenye miti. Hakuna kitu cho chote cha kijani kilichosalia katika miti au mmea katika nchi yote ya Misri.

16Farao akawaita Mose na Aroni kwa haraka na kuwaambia, "Nimetenda dhambi dhidi ya BWANA, Mungu wenu na dhidi yenu pia. 17Sasa unisamehe dhambi yangu mara moja tena na umwombe BWANA Mungu wako aondoe pigo hili baya kwangu.''

18Kisha Mose akaondoka kwa Farao akamwomba BWANA. 19Naye BWANA akaugeuza upepo ukavuma kutoka magharibi, wenye nguvu nyingi, ambao uliwaondoa wale nzige na kuwapeleka kwenye Bahari ya Shamu. Hakuna nzige hata mmoja aliyebaki po pote katika nchi ya Misri. 20Lakini BWANA akaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, wala hakuwaachia Waisraeli waondoke.

Pigo la Tisa - Giza

21Kisha BWANA akamwambia Mose, "Nyosha mkono wako kuelekea angani ili giza litande katika nchi ya Misri, giza ambalo watu wanaweza kulipapasa na kulihisi.'' 22Kwa hiyo Mose akaunyosha mkono wake kuelekea angani, na giza nene likafunika pote katika nchi ya Misri kwa muda wa siku tatu. 23Hakuna mtu ye yote aliyeweza kumwona mwenzake, wala kuondoka mahali alipokuwa kwa muda wa siku

tatu. Lakini Wasraeli wote walikuwa na mwanga katika maeneo yao waliyokuwa wanaishi.

24Ndipo Farao akamwita Mose na kusema, "Nendeni, mkamwabudu BWANA. Hata wanawake na watoto wenu mwaweza kwenda nao pia, lakini kondoo, mbuzi na ng'ombe wenu waacheni.''

25Lakini Mose akasema, "Huna budi kuturuhusu tuwe na dhabihu na sadaka za kuteketezwa za kutoa mbele za BWANA, Mungu wetu. 26Sisi ni lazima tuondoke na mifugo yetu pia, wala hakuna ukwato utakaoachwa nyuma. Inatupasa kutumia baadhi ya hiyo mifugo katika kumwabudu BWANA, Mungu wetu, kwa kuwa mpaka tutakapofika huko hatutakuwa tumefahamu ni nini tutakachotumia katika kumwabudu BWANA.''

27Lakini BWANA akaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, hakuwa radhi kuwaachia waondoke. 28Farao akamwambia Mose, "Ondoka mbele yangu! Hakikisha kuwa hutakuja mbele yangu tena! Siku ile utakapouona uso wangu utakufa.''

29Mose akamjibu, "Iwe kama ulivyosema! Kamwe sitauona uso wako tena.''

Pigo la Kumi – Kuuawa Wazaliwa wa Kwanza

11 Basi BWANA alikuwa amemwambia Mose, "Nitaleta pigo moja zaidi kwa Farao na katika nchi ya Misri. Baada ya hilo, atawaacha mwondoke hapa na atakapofanya hivyo, atawafukuza mtoke kabisa. 2Waambie watu wote waume kwa wake wawaombe majirani zao vitu vya fedha na vya dhahabu.'' 3(BWANA akawafanya Wamisri wawe na moyo wa ukarimu kwa Waisraeli, naye Mose mwenyewe akaheshimiwa sana na maafisa wa Farao na watu wote katika nchi ya Misri.)

4Kwa hiyo Mose akasema, "Hili ndilo BWANA asemalo: 'Panapo usiku wa manane Mimi nitapita katika nchi yote ya Misri. 5Kila mwanamume kifungua mimba katika Misri atakufa, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa kiume wa Farao, aketiye penye kiti cha ufalme, hadi mzaliwa wa kwanza wa kiume wa mtumwa wa kike, anayesaga nafaka kwa jiwe, pamoja na kila mzaliwa wa kwanza wa mifugo. 6Patakuwepo kilio kikubwa katika nchi yote ya Misri, kilio kibaya ambacho hakijakuwepo wala kamwe hakitakuwepo tena. 7Lakini miongoni mwa Waisraeli hakuna hata mbwa atakayembwekea mwanadamu wala mnyama ye yote.' Ndipo mtakapojua kuwa BWANA huweka tofauti kati ya Misri na Israeli. 8Maafisa hawa wako wote watanijia, wakisujudu mbele yangu, wakisema, 'Ondoka, wewe pamoja na watu wako wote wanaokufuata!' Baada ya haya nitaondoka.'' Kisha Mose, huku akiwa amewaka hasira akamwacha Farao.

9BWANA alikuwa amemwambia Mose, "Farao atakataa kukusikiliza, ili maajabu yangu yapate kuongezeka katika nchi ya Misri." 10Mose na Aroni wakafanya maajabu haya yote mbele ya Farao, lakini BWANA akaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, wala hakuwaachia Waisraeli waondoke katika nchi yake.

Pasaka

12 BWANA akamwambia Mose na Aroni katika nchi ya Misri, 2"Mwezi huu utakuwa mwanzo wa miezi kwenu, yaani, mwezi wa kwanza wa mwaka wenu. 3Iambie jumuiya yote ya Israeli kwamba katika siku ya kumi ya mwezi huu, kila mtu atatwaa mwana kondoo mmoja kwa ajili ya familia yake, mmoja kwa kila nyumba. 4Ikiwa nyumba yo yote ina watu wachache wasioweza kumaliza huyo mwana kondoo mzima, nyumba hiyo itabidi ishirikiane na nyumba ya jirani wa karibu, baada ya kuzingatia idadi ya watu waliomo. Mtaangalia ni kiasi gani cha nyama kitahitajika kulingana na mahitaji ya kila mtu. 5Wanyama mtakaowachagua, lazima wawe wa kiume wa umri wa mwaka mmoja wasio kuwa na dosari, mwaweza kuwachukua kati ya kondoo au mbuzi. 6Tunzeni wanyama hao mpaka siku ya kumi na nne ya mwezi, ambapo lazima watu wa jumuiya yote ya Israeli wachinje wanyama hao wakati wa jioni. 7Ndipo watakapochukua baadhi ya hiyo damu na kuipaka kwenye vizingiti na miimo ya milango ya nyumba ambamo watakula wanakondoo hao. 8Usiku huo huo watakula nyama iliyookwa kwenye moto, pamoja na mboga chungu za majani na mikate isiyotiwa chachu. 9Msile nyama mbichi wala iliyochemshwa, lakini iwe imeokwa kwenye moto, kichwa, miguu na nyama zake za ndani. 10Msibakize nyama yo yote mpaka asubuhi, nazo kama zitabakia mpaka asubuhi, lazima mziteketeze kwa moto. 11Hivi ndivyo mtakavyokula: Mtajifunga mikanda viunoni, mtakuwa mmevaa viatu vyenu miguuni na fimbo zenu mkononi mwenu. Mle kwa haraka, hii ni Pasaka ya BWANA.

12"Usiku uo huo nitapita katika nchi yote ya Misri na kumwua kila mzaliwa wa kwanza, wa

wanadamu na wa wanyama, nami nitaihukumu
miungu yote ya Misri. Mimi ndimi BWANA.
13Damu itakuwa ishara kwa ajili yenu ya
kuonyesha nyumba ambazo mtakuwamo, nami
nitakapoiona damu, nitapita juu yenu. Hakuna
pigo la uharibifu litakalowagusa ninyi
nitakapoipiga Misri.

14Siku hii itakuwa kumbukumbu kwenu.
Mtaiadhimisha kuwa sikukuu kwa BWANA,
katika vizazi vyenu vyote mtaishika kuwa amri
ya kudumu. 15Kwa siku saba mtakula mikate
isiyotiwa chachu. Katika siku ya kwanza
mtaondoa chachu yote ndani ya nyumba zenu,
kwa maana ye yote atakayekula cho chote
chenye chachu kuanzia siku ya kwanza hadi ya
saba lazima akatiliwe mbali kutoka katika Israeli.
16Katika siku ya kwanza mwe na kusanyiko
takatifu, na kusanyiko jingine katika siku ya
saba. Katika siku hizo msifanye kazi kamwe
isipokuwa kutayarisha chakula cha kila mmoja,
hilo ndilo tu mtakalofanya.

17"Mtaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
Chachu, kwa sababu hiyo ndiyo siku ile
niliyovitoa vikosi vyenu kutoka Misri.
Mtaiadhimisha siku hii kwa vizazi vyenu vyote
kuwa amri ya kudumu. 18Katika mwezi wa
kwanza mtakula mikate isiyotiwa chachu,
kuanzia jioni ya siku ya kumi na nne hadi jioni ya
siku ya ishirini na moja. 19Kwa muda wa siku
saba isionekane chachu yo yote katika nyumba
zenu. Ye yote alaye cho chote chenye chachu
ndani yake, lazima akatiliwe mbali kutoka katika
jumuiya ya Israeli, akiwa ni mgeni au mzawa.
20Msile cho chote kilichotiwa chachu. Po pote
muishipo, ni lazima mle mikate isiyotiwa
chachu.''

21Ndipo Mose akawaita wazee wote wa
Israeli na kuwaambia, ''Nendeni mara moja
mkachague wanyama kwa ajili ya jamaa zenu
mkachinje mwana kondoo wa Pasaka.
22Chukueni kitawi cha hisopo, kichovyeni
kwenye damu iliyopo kwenye sinia na kuipaka
baadhi ya hiyo damu kwenye vizingiti na kwenye
miimo yote miwili ya milango. Mtu ye yote
asitoke nje ya mlango wa nyumba yake mpaka
asubuhi. 23BWANA apitapo katika nchi yote
kuwapiga Wamisri, ataiona damu juu ya vizingiti
na kwenye miimo ya milango naye atapita juu,
wala hatamruhusu mwangamizi kuingia katika
nyumba zenu na kuwapiga ninyi.

24''Shikeni maagizo haya kuwa kanuni ya
kudumu kwenu na kwa ajili ya wazao wenu.
25Mtakapoingia katika nchi BWANA
atakayowapa kama alivyoahidi, shikeni desturi
hii. 26Watoto wenu watakapowauliza, 'Sikukuu
hii ina maana gani kwenu?' 27Basi waambieni,
'Hii ni dhabihu ya Pasaka kwa BWANA, ambaye
alipita juu ya nyumba za Waisraeli katika nchi ya
Misri na hakudhuru nyumba zetu alipowapiga
Wamisri.' '' Ndipo watu wa Israeli waliposujudu
na kuabudu. 28Waisraeli wakafanya kama vile
BWANA alivyomwagiza Mose na Aroni.

29Ilipofika usiku wa manane BWANA
akawapiga wazaliwa wa kwanza wote katika
Misri, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa Farao,
mrithi wa kiti cha ufalme, hadi mzaliwa wa
kwanza wa mfungwa, aliyekuwa gerezani na
wazaliwa wa kwanza wa mifugo yote pia.
30Farao na maafisa wake wote na Wamisri wote
wakaamka usiku na kulikuwa na kilio kikubwa
katika nchi ya Misri, kwa kuwa haikuwepo
nyumba ambayo hakufa mtu.

Kutoka

31Wakati huo Farao akawaita Mose na Aroni
na kuwaambia, "Ondokeni! Tokeni katika watu
wangu, ninyi pamoja na Waisraeli! Nendeni
mkamwabudu BWANA kama mlivyoomba.
32Chukueni makundi yenu ya kondoo na mbuzi
pamoja na ng'ombe, kama mlivyosema, nanyi
mwende zenu. Nanyi pia mnibarikini.''

33Wamisri wakawahimiza Waisraeli
waondoke kwa haraka na kuacha nchi yao. Kwa
kuwa walisema, "La sivyo, tutakufa wote!''
34Hivyo watu wakachukua donge lao la unga
kabla ya kutiwa chachu, wakaweka ndani ya
mabakuli ya kukandia wakayaviringisha katika
vitambaa na kuyabeba mabegani mwao.
35Waisraeli wakafanya kama Mose
alivyowaelekeza nao wakawaomba Wamisri
wawapatie vitu vya fedha, dhahabu na nguo.
36Basi BWANA alikuwa amewafanya Wamisri
kuwa wakarimu kwa hawa watu, wakawapatia
Waisraeli vile walivyotaka kwao, kwa hiyo
wakawateka nyara Wamisri.

37Waisraeli wakasafiri kutoka Ramesesi
mpaka Sukothi. Walikuwepo wanaume wapatao
600,000 waendao kwa miguu bila kuhesabu
wanawake na watoto. 38Watu wengine wengi
wakafuatana nao, pamoja na makundi makubwa
ya mifugo wakiwemo kondoo, mbuzi na
ng'ombe. 39Wakatengeneza maandazi
yasiyotiwa chachu kwa ule unga uliokandwa
waliokuwa wameutoa Misri, donge hilo la unga
halikuwa limetiwa chachu, kwa kuwa walikuwa
wameondolewa Misri kwa haraka nao

hawakuwa na muda wa kuandaa chakula chao.

40Waisraeli walikuwa wameishi Misri kwa
muda wa miaka 430. 41Ilikuwa ni siku ya mwisho
ya hiyo miaka 430, vikosi vyote vya BWANA
vilipokuwa vimeondoka Misri. 42Kwa sababu
BWANA aliutenga usiku ule ili kuwatoa Waisraeli
katika nchi ya Misri, katika usiku huu Waisraeli
wote wanapaswa kuadhimisha kwa kukesha ili
kumheshimu BWANA katika vizazi vijavyo.

43BWANA akamwambia Mose na Aroni,
"Haya ndiyo masharti kwa ajili ya Pasaka:

"Mgeni hataruhusiwa kula Pasaka.
44Mtumwa ye yote ambaye mmemnunua aweza
kuila kama mmemtahiri, 45lakini kibarua ye yote
au msafiri haruhusiwi kula.

46Sharti iliwe ndani ya nyumba, msichukue
nyama yo yote nje ya nyumba hiyo. Msiuvunje
mfupa wo wote. 47Jumuiya yote ya Israeli ni
lazima waiadhimishe Pasaka hiyo.

48Mgeni aishiye miongoni mwenu ambaye
anataka kuadhimisha Pasaka ya BWANA ni
lazima wanaume wote waliomo nyumbani
mwake wawe wametahiriwa, ndipo aweze
kushiriki kama mzawa. Mwanaume ye yote
asiyetahiriwa haruhusiwi kuila. 49Sheria iyo hiyo
itamuhusu mzawa na mgeni anayeishi miongoni
mwenu.''

50Waisraeli wote walifanya kama vile
BWANA alivyomwagiza Mose na Aroni. 51Siku
ile ile BWANA akawatoa Waisraeli katika nchi ya
Misri kwa vikosi vyao.

Kuwekwa Wakfu kwa Wazaliwa wa Kwanza

13 BWANA akamwambia Mose,
2"Niwekeeni wakfu kila mzaliwa wa
kwanza wa kiume. Kila mtoto wa kwanza, aliye
kifungua tumbo miongoni mwa Waisraeli ni mali
yangu, akiwa wa mwanadamu au wa mnyama."

3Ndipo Mose akawaambia watu,
"Ikumbukeni siku hii, siku ambayo mlitoka katika
nchi ya Misri, katika nchi ya utumwa, kwa
sababu BWANA aliwatoa humo kwa mkono
wenye nguvu. Msile cho chote kilichotiwa
chachu. 4Leo, katika mwezi wa Abibu[a],
mnatoka. 5BWANA atakapokuleta katika nchi ya
Wakanaani, Wahiti, Waamori, Wahivi na
Wayebusi, nchi aliyowaapia baba zako kukupa,
nchi itiririkayo maziwa na asali, utaiadhimisha
sikukuu hii katika mwezi huu: 6Kwa siku saba
utakula mikate isiyotiwa chachu na katika siku
ya saba utamfanyia BWANA sikukuu. 7Kwa
muda wa siku saba utakula mikate isiyotiwa
chachu, pasionekane kitu cho chote kilicho na
chachu miongoni mwako, wala chachu yo yote
isionekane po pote ndani ya mipaka yako. 8Siku
ile utamwambia mwanao, 'Nafanya hivi kwa
sababu ya jambo ambalo BWANA alinitendea
nilipotoka katika nchi ya Misri.' 9Adhimisho hili,
litakuwa kama alama kwenye mkono wako na
ukumbusho katika paji lako la uso, kwamba
sheria ya BWANA inapaswa iwe kinywani
mwako. Kwa kuwa BWANA alikutoa katika nchi
ya Misri kwa mkono wake wenye nguvu. 10Ni
lazima uishike amri hii kwa wakati uliopangwa
mwaka baada ya mwaka.

11Baada ya BWANA kukuingiza katika nchi
ya Wakanaani na kukupa nchi hiyo, kama
alivyokuahidi kwa kiapo na kwa baba zako,
12inakupasa kumtolea BWANA mzaliwa wa
kwanza wa kila tumbo. Wazaliwa wote wa
kwanza wa kiume wa mifugo yako ni mali ya
BWANA. 13Kila mzaliwa wa kwanza wa punda
utamkomboa kwa mwana kondoo, lakini kama
hukumkomboa, utamvunja shingo yake. Kila
mzaliwa wa kwanza mwanaume miongoni mwa
wana wenu utamkomboa.

14"Katika siku zijazo, mwanao akikuuliza, 'Hii
ina maana gani?' Mwambie, 'Kwa mkono wenye
nguvu BWANA alitutoa katika nchi ya Misri,
kutoka nchi ya utumwa. 15Farao alipokataa kwa
ukaidi kuturuhusu kuondoka, BWANA aliua kila
mzaliwa wa kwanza wa Wamisri, mwanadamu
na wa mnyama. Hii ndiyo sababu ninatoa
dhabihu kwa BWANA mzaliwa wa kwanza wa
kiume, wa kila tumbo na kumkomboa kila
mzaliwa wa kwanza wa wana wangu.' 16Jambo
hili litakuwa kama ishara kwenye mkono wako
na kama alama kwenye paji la uso wako,
kwamba BWANA alikutoa katika nchi ya Misri
kwa mkono wake wenye nguvu."

Kuvuka Bahari

17Farao alipowaachia watu waende, Mungu
hakuwaongoza kufuata njia ipitiayo katika nchi
ya Wafilisti, ingawa njia hiyo ilikuwa fupi zaidi.
Kwa maana Mungu alisema, "Wakikabiliana na
vita, wanaweza kubadili mawazo yao na kurudi
Misri.'' 18Kwa hiyo Mungu akawaongoza watu
kupitia njia ya kuzunguka kupitia jangwani,
kuelekea Bahari ya Shamu. Waisraeli walipanda
kutoka katika nchi ya Misri wakiwa wamejiandaa
kwa vita.

19Mose akachukua mifupa ya Yosefu kwa

a[4] Abibu hili ni jina la mwezi wa nne, ambao ndio mwezi wa kwanza kwa Wayahudi.

sababu Yosefu alikuwa amewaapisha wana wa Israeli. Alikuwa amewaambia, “Hakika Mungu atakuja kuwasaidia, nanyi ni lazima mwiichukue mifupa yangu mwende nayo kutoka mahali hapa.’’

20Baada ya Waisraeli kuondoka Sukothi wakapiga kambi huko Ethamu ukingoni mwa jangwa. 21Wakati wa mchana BWANA aliwatangulia kwa nguzo ya wingu kuwaongoza katika njia yao na wakati wa usiku aliwatangulia kwa nguzo ya moto, kuwaangazia, ili waweze kusafiri mchana au usiku. 22Ile nguzo ya wingu wakati wa mchana au ile nguzo ya moto wakati wa usiku haikuondoka mahali pake mbele ya watu.

Kuvuka Bahari ya Shamu

14 Ndipo BWANA akamwambia Mose, 2“Waambie Waisraeli wageuke nyuma na wapige kambi karibu na Pi-hahirothi, kati ya Migdoli na bahari. Watapiga kambi kando ya bahari, mkabala na Baal Sefoni. 3Farao atafikiri kwamba, ‘Hao Waisraeli wanatangatanga katika nchi kwa kuchanganyikiwa, nalo jangwa limewafungia.’ 4Nami nitaufanya moyo wa Farao mgumu, naye atawafuatilia. Lakini nitajipatia utukufu kwa ajili yangu mwenyewe kupitia Farao na jeshi lake lote, nao Wamisri watajua kuwa mimi ndimi BWANA.’’ Kwa hiyo Waisraeli wakafanya hivyo.

5Mfalme wa Misri alipoambiwa kuwa Waisraeli wamekimbia, Farao na maafisa wake wakabadili nia zao kuhusu Waisraeli, wakasema, “Tumefanya nini? Tumewaachia Waisraeli waende zao na tumeukosa utumishi wao!’’ 6Kwa hiyo akaandaliwa gari lake la vita naye akaenda pamoja na jeshi lake. 7Akachukua magari bora mia sita, pamoja na magari mengine yote ya Misri, pamoja na maofisa wa magari hayo yote. 8BWANA akaufanya mgumu moyo wa Farao, mfalme wa Misri, kwa hiyo akawafuatia Waisraeli, waliokuwa wakiondoka Misri kwa ujasiri. 9Wamisri, farasi wote wa Farao na magari ya vita, wapanda farasi na vikosi vya askari, wakawafuatia Waisraeli, wakawakuta karibu na Pi-hahirothi mkabala na Baal-Sefoni walipokuwa wamepiga kambi kando ya bahari.

10Farao alipokaribia, Waisraeli wakainua macho yao wakawaona Wamisri, wakija nyuma yao. Wakashikwa na hofu wakamlilia BWANA. 11Wakamwambia Mose, “Je, ni kwamba hayakuweko makaburi huko Misri hata umetuleta tufe huku jangwani? Umetufanyia nini kututoa Misri? 12Hatukukuambia tulipokuwa huko Misri, tuache tuwatumikie Wamisri? Ingekuwa vema zaidi kwetu kuwatumikia Wamisri kuliko kufa jangwani!’’

13Mose akawajibu Waisraeli, “Msiogope. Simameni imara, nanyi mtauona wokovu BWANA atakaowapatia leo. Hao Wamisri mnaowaona leo kamwe hamtawaona tena. 14BWANA atawapigania ninyi, nanyi mnatakiwa kutulia tu.’’

15Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Kwa nini wewe unanililia? Waambie Waisraeli waendelee mbele. 16Inua fimbo yako na unyoshe mkono wako juu ya bahari ili kuyagawa maji, hivyo kwamba Waisraeli wapate kupita mahali pakavu baharini. 17Nitaifanya mioyo ya Wamisri kuwa migumu kusudi waingie baharini wakiwafuatia. Nami nitajipatia utukufu kupitia Farao pamoja na jeshi lake lote, kupitia magari yake ya vita na wapanda farasi wake. 18Nao Wamisri watajua kwamba Mimi ndimi BWANA nitakapojipatia utukufu kupitia Farao, magari yake ya vita na wapanda farasi wake.’’

19Ndipo malaika wa Mungu, aliyekuwa akisafiri mbele ya jeshi la Israeli, akaondoka akakaa nyuma yao. Pia ile nguzo ya wingu ikaondoka hapo mbele yao na kusimama nyuma, 20ikakaa kati ya majeshi ya Misri na Israeli. Usiku kucha wingu likalileta giza upande mmoja na nuru kwa upande mwingine, kwa hiyo hakuna aliyemkaribia mwenzake usiku kucha.

21Ndipo Mose akanyosha mkono wake juu ya bahari, naye BWANA akayasukuma maji ya bahari nyuma kwa upepo mkali wa mashariki usiku ule wote na kupafanya nchi kavu. Maji yakagawanyika, 22nao Waisraeli wakapita baharini mahali pakavu, maji yakiwa ukuta upande wao wa kuume na upande wao wa kushoto.

23Wamisri wakawafuatia, pamoja na farasi wote wa Farao, magari ya vita na wapanda farasi ndani ya bahari. 24Karibia mapambazuko, BWANA akaliangalia jeshi la Wamisri kutoka katika ile nguzo ya moto na ya wingu, akalifadhaisha. 25Mungu akayaondoa magurudumu ya magari yao, kwa hivyo wakayaendesha kwa shida. Nao Wamisri wakasema, “Tuachane na Waisraeli! BWANA anawapigania dhidi ya Misri.’’

Wafuatiliaji Wazama

26Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Nyosha mkono wako juu ya bahari ili maji

yarudiane yawafunike Wamisri, magari yao ya vita na wapanda farasi wao.'' [27]Mose akanyosha mkono wake juu ya bahari, wakati wa mapambazuko bahari ikarudiana na kuwa kama kawaida. Wamisri wakajaribu kuyakimbia maji, lakini BWANA akawasukumia ndani ya bahari. [28]Maji yakarudiana na kuyafunika magari ya vita na wapanda farasi pamoja na jeshi lote la Farao lililokuwa limewafuata Waisraeli ndani ya bahari. Hakuna hata mmoja wao aliyenusurika.

[29]Lakini Waisraeli wakapita baharini mahali pakavu, ukiwepo ukuta wa maji upande wao wa kuume na upande wao wa kushoto. [30]Siku ile BWANA akawaokoa Waisraeli kutoka mikononi mwa Wamisri, nao Waisraeli wakawaona Wamisri wamelala ufuoni mwa bahari wakiwa wamekufa. [31]Basi Waisraeli walipoona uwezo mkubwa BWANA aliodhihirisha dhidi ya Wamisri, watu wakamwogopa BWANA na wakaweka tumaini lao kwake na kwa Mose mtumishi wake.

Wimbo wa Mose na Miriamu

15 Ndipo Mose na Waisraeli wakamwimbia BWANA wimbo huu:

"Nitamwimbia BWANA,
kwa kuwa ametukuzwa sana.
Farasi na mpanda farasi
amewatosa baharini.
[2]BWANA ni nguvu zangu na wimbo
wangu,
amekuwa wokovu wangu.
Yeye ni Mungu wangu, nami nitamsifu,
Mungu wa baba yangu, nami nitamtukuza.
[3]BWANA ni shujaa wa vita,
BWANA ndilo jina lake.
[4]Magari ya vita ya Farao na jeshi lake
amewatosa baharini.
Maafisa wa Farao walio bora sana
wamezamishwa katika Bahari ya Shamu.
[5]Maji yenye kina yamewafunika,
wamezama mpaka vilindini kama jiwe.

[6]"Mkono wako wa kuume, Ee BWANA
ulitukuka kwa uweza.
Mkono wako wa kuume, Ee BWANA,
ukamponda adui.
[7]Katika ukuu wa utukufu wako,
ukawaangusha chini wale waliokupinga.
Uliachia hasira yako kali,
ikawateketeza kama kapi.
[8]Kwa pumzi ya pua zako
maji yalijilundika.
Mawimbi ya maji yakasimama imara kama
ukuta,
vilindi vikagandamana ndani ya moyo wa
bahari.

[9]''Adui alijivuna,
'nitawafuatia, nitawapata.
Nitagawanya nyara,
nitajishibisha kwa wao.
Nitafuta upanga wangu
na mkono wangu utawaangamiza.'
[10]Lakini ulipuliza kwa pumzi yako,
bahari ikawafunika.
Wakazama kama risasi
kwenye maji makuu.

[11]"Ni nani miongoni mwa miungu aliye,
kama Wewe,'' Ee BWANA?
Ni nani kama Wewe,
aliyetukuka katika utakatifu,
atishaye katika utukufu,
ukitenda maajabu?
[12]Uliunyosha mkono wako wa kuume
na nchi ikawameza.

[13]"Katika upendo wako usiokoma utawaongoza
watu uliowakomboa.
Katika nguvu zako utawaongoza
mpaka makao yako matakatifu.
[14]Mataifa watasikia na kutetemeka,
uchungu utawakamata watu wa Filistia .
[15]Wakuu wa Edomu wataogopa,
viongozi wa Moabu watatetemeka kwa hofu,
watu wa Kanaani watayeyuka,
[16]vitisho na hofu vitawaangukia.
Kwa nguvu ya mkono wako
watatulia kama jiwe,
mpaka watu wako waishe kupita,
Ee BWANA,
mpaka watu uliowanunua wapite.
[17]Utawaingiza na kuwapandikiza juu ya mlima
wa urithi wako,
hapo mahali, Ee BWANA,
ulipopafanya kuwa makao yako,
Mahali patakatifu, Ee BWANA,
ulipopajenga kwa mikono yako.
[18]BWANA atatawala
milele na milele."

[19]Farasi wa Farao, magari yake ya vita na wapanda farasi wake walipoingia baharini, BWANA aliyarudisha maji ya bahari

yakawafunika, lakini wana wa Israeli walipita
baharini mahali pakavu. [20]Kisha Miriamu yule
nabii mke, ndugu yake Aroni akachukua matari
mkononi mwake na wanawake wote
wakamfuata na matari yao wakicheza. [21]Miriamu
akawaimbia:

"Mwimbieni BWANA,
kwa maana ametukuka sana.
Farasi na mpanda farasi
amewatosa baharini."

Maji ya Mara na Elimu

[22]Kisha Mose akawaongoza Israeli kutoka
Bahari ya Shamu na kuingia katika jangwa la
Shuri. Kwa siku tatu walisafiri jangwani bila
kupata maji. [23]Walipofika Mara, hawakuweza
kunywa maji yake kwa sababu yalikuwa
machungu, (Ndiyo sababu mahali hapo
panaitwa Mara[a].) [24]Kwa hiyo watu
wakamnung'unikia Mose, wakisema, "Tunywe
nini?"

[25]Ndipo Mose akamlilia BWANA, naye
BWANA akamwonyesha kipande cha mti.
Akakitupa ndani ya maji, nayo maji yakawa
matamu.

Huko BWANA akawapa amri na sheria na
huko akawajaribu. [26]Mungu akasema, "Kama
mkisikiliza kwa bidii sauti ya BWANA, Mungu
wenu na kuyafanya yaliyo sawa machoni pake,
kama mkiyatii maagizo yake na kuzishika amri
zake zote, sitaleta juu yenu ugonjwa wo wote
niliowaletea Wamisri, kwa kuwa Mimi ndimi
BWANA, niwaponyaye."

[27]Kisha wakafika Elimu, mahali palipokuwa
na chemchemi kumi na mbili na miti sabini ya
mitende, wakapiga kambi huko karibu na maji.

Mana na Kware

16 Jumuiya yote ya Kiisraeli ikaondoka
Elimu, wakafika jangwa la Sini,
lililokuwa kati ya Elimu na Sinai, siku ya kumi na
tano ya mwezi wa pili baada ya kutoka Misri.
[2]Huko jangwani hiyo jumuiya yote
ikamnung'unikia Mose na Aroni. [3]Waisraeli
wakawaambia, "Laiti tungelikufa kwa mkono wa
BWANA huko Misri! Huko tuliketi tukizunguka
masufuria ya nyama na tukala vyakula
tulivyovitaka, lakini ninyi mmetuleta huku
jangwani ili mpate kuua mkutano huu wote kwa
njaa."

[4]Kisha BWANA akamwambia Mose,
"Nitanyesha mikate kutoka mbinguni kwa ajili
yenu. Watu watatoka kila siku na kukusanya
kitakachowatosha kwa siku ile, kwa njia hii,
nitawajaribu nione kama watafuata maelekezo
yangu. [5]Siku ya sita watatayarisha kile
waletacho ndani, nacho kitakuwa mara mbili
kuliko ya kile walichokusanya kila siku."

[6]Kwa hiyo Mose na Aroni wakawaambia
Waisraeli wote, "Jioni mtajua kwamba BWANA
ndiye aliyewatoa katika Misri, [7]kisha asubuhi
mtauona utukufu wa BWANA, kwa sababu
amesikia manung'uniko yenu dhidi yake. Sisi ni
nani hata mtunung'unikie?" [8]Pia Mose akasema,
"Mtajua kuwa alikuwa BWANA wakati
atakapowapa nyama mle ifikapo jioni na mikate
yote mtakayoihitaji asubuhi kwa sababu
amesikia manung'uniko yenu dhidi yake. Sisi ni
nani? Hamnung'uniki dhidi yetu, bali dhidi ya
BWANA."

[9]Kisha Mose akamwambia Aroni, "Iambie
jumuiya yote ya Waisraeli kwamba, Waje mbele
zake BWANA kwa maana amesikia
manung'uniko yenu.' "

[10]Aroni alipokuwa akizungumza na jumuiya
yote ya Waisraeli, wakatazama kuelekea
jangwani na huko wakaona utukufu wa BWANA
ukitokeza katika wingu.

[11]BWANA akamwambia Mose, [12]"Nimesikia
manung'uniko ya Waisraeli. Waambie, 'Jioni
mtakula nyama, na asubuhi mtashiba mikate.
Ndipo mtajua ya kwamba Mimi ndimi BWANA,
Mungu wenu.' "

[13]Jioni ile kware wakaja wakaifunika kambi
na asubuhi kulikuwa na tabaka la umande
kuzunguka kambi. [14]Wakati umande
ulipoondoka, vipande vidogo vidogo kama theluji
vilionekana juu ya uso wa jangwa. [15]Waisraeli
walipoona, wakaambiana, "Hiki ni nini?" Kwa
kuwa hawakujua kilikuwa kitu gani.

Mose akawaambia, "Huu ndio mkate ambao
BWANA amewapa mle. [16]Hivi ndivyo BWANA
alivyoamuru: 'Kila mmoja akusanye kiasi
anachohitaji. Chukueni pishi[a] moja kwa kila mtu
mliye naye katika hema yenu.' "

[17]Waisraeli wakafanya kama
walivyoambiwa, baadhi yao wakakusanya zaidi,
wengine pungufu. [18]Nao walipopima katika pishi,
yule aliyekusanya zaidi hakuwa na ziada, pia

a[23] Mara maana yake ni "Chungu."

a[16] Pishi ni kipimo cha ujazo, kwa Kiebrania ni Omeri ambacho ni sawa na kilo mbili.

yule aliyekusanya kidogo hakuwa na upungufu. Kila mmoja alikusanya kiasi alichohitaji.

19Kisha Mose akawaambia, “Mtu ye yote asibakize cho chote mpaka asubuhi.’’

20Hata hivyo, wengine hawakuzingatia aliyosema Mose, wakahifadhi kiasi fulani mpaka asubuhi, lakini kile alichohifadhi kikajaa mabuu na kuanza kunuka. Kwa hiyo Mose akawakasirikia.

21Kila asubuhi, kila mmoja alikusanya kiasi alichohitaji na jua lilipokuwa kali, iliyeyuka. 22Siku ya sita, wakakusanya mara mbili, kiasi cha pishi mbili kwa kila mtu, viongozi wa jumuiya wakaja kumwuarifu Mose. 23Mose akawaambia, “Hivi ndivyo alivyoagiza BWANA: ‘Kesho itakuwa siku ya mapumziko, Sabato takatifu kwa BWANA. Kwa hiyo okeni kile mnachotaka kuoka na mchemshe kile mnachotaka kumchemsha. Hifadhini cho chote kinachobaki na mkiweke mpaka asubuhi.’ ’’

24Kwa hiyo wakavihifadhi mpaka asubuhi, kama Mose alivyoagiza, havikunuka wala kuwa na mabuu. 25Mose akawaambia, “Kuleni leo, kwa sababu leo ni Sabato kwa BWANA. Hamtapata cho chote juu ya nchi leo. 26Kwa siku sita mtakusanya, lakini siku ya saba, yaani Sabato, hakutakuwepo cho chote.’’

27Hata hivyo baadhi ya watu wakatoka kwenda kukusanya siku ya saba, lakini hawakupata cho chote. 28Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Je, mtaacha kushika maagizo na maelekezo yangu mpaka lini? 29Fahamuni kuwa BWANA amewapa ninyi Sabato, ndiyo sababu katika siku ya sita amewapa mikate ya siku mbili. Kila mmoja inampasa kukaa pale alipo katika siku ya saba. Hata mmoja haruhusiwi kutoka.’’ 30Kwa hiyo watu wakapumzika siku ya saba.

31Watu wa Israeli wakaita ile mikate Mana[b]. Ilikuwa myeupe kama mbegu za mtama na ladha yake ilikuwa kama mkate mwembamba uliotengenezwa kwa asali. 32Mose akasema, “Hivi ndivyo alivyoagiza BWANA: ‘Chukueni pishi ya mana na kuhifadhi kwa ajili ya vizazi vijavyo ili vione mikate niliyowapa mle jangwani nilipowatoa katika nchi ya Misri.’ ”

33Kwa hiyo Mose akamwambia Aroni, “Chukua gudulia na uweke pishi moja ya mana ndani yake. Kisha uweke mbele za BWANA ili kihifadhiwe kwa ajili ya vizazi vijavyo.”

34Kama BWANA alivyomwagiza Mose, hatimaye Aroni alikuja kuihifadhi ndani ya Sanduku la Agano. 35Waisraeli wakala mana kwa miaka arobaini, mpaka walipofika katika nchi iliyokaliwa na watu. Walikula mana mpaka walipofika mpakani mwa Kanaani.

36(Pishi moja[c] ni sehemu moja ya kumi ya kipimo cha efa[d].)

Maji Kutoka Kwenye Mwamba

17 Jumuiya yote ya Israeli ikaondoka kutoka jangwa la Sini, ikisafiri kutoka sehemu moja hadi nyingine kama BWANA alivyoagiza. Wakapiga kambi huko Refidimu, lakini hapakuwa na maji ya watu kunywa. 2Kwa hiyo wakagombana na Mose wakisema, “Tupe maji ya kunywa.’’

Mose akajibu, “Mbona mnagombana nami? Kwa nini mnamjaribu BWANA?’’

3Lakini watu walikuwa na kiu huko, wakanung’unika dhidi ya Mose, wakisema, “Kwa nini ulitutoa kule Misri, ukatuleta hapa utuue kwa kiu sisi, watoto wetu na mifugo yetu?’’

4Kisha Mose akamlilia BWANA, akasema, “Niwafanyie nini watu hawa? Sasa wanakaribia kunipiga kwa mawe.’’

5BWANA akamjibu Mose, “Pita mbele ya watu. Wachukue pamoja nawe baadhi ya wazee wa Israeli, ichukue mkononi mwako ile fimbo uliyopiga nayo Mto Nile, nawe uende. 6Huko nitasimama mbele yako karibu na mwamba wa Horebu. Uupige mwamba na maji yatatoka ndani yake kwa ajili ya watu kunywa.’’ Kwa hiyo Mose akafanya haya mbele ya wazee wa Israeli. 7Naye akapaita mahali pale Masa[a] na Meriba[b], kwa sababu Waisraeli waligombana na kumjaribu BWANA wakisema, “Je, BWANA yu pamoja nasi au la?’’

Vita na Waamaleki

8Waamaleki wakaja na kuwashambulia Waisraeli huko Refidimu. 9Mose akamwambia Yoshua, “Chagua baadhi ya watu wetu na uende kupigana na Waamaleki. Kesho nitasimama juu ya kilima nikiwa na fimbo ya Mungu mkononi mwangu.’’

10Kwa hiyo Yoshua akapigana na Waamaleki kama Mose alivyomwagiza, nao Mose, Aroni na Huri wakapanda juu ya kilima. 11Ikawa wakati wote Mose alipokuwa amenyanyua mikono yake, Waisraeli walikuwa

b31 Mana maana yake “mkate kutoka mbinguni.’’

c36 Pishi ni sawa na omeri ambayo ni sehemu moja ya kumi ya efa.

d36 Efa ni sawa na kilo mbili.

a7 Masa maana yake ni kujaribu.

b7 Meriba maana yake ni kugombana.

wakishinda, lakini kila aliposhusha mikono yake
Waamaleki walishinda. 12Mikono ya Mose
ilipochoka, wakachukua jiwe na kumpa alikalie.
Aroni na Huri wakaishikilia juu mikono ya Mose,
mmoja upande huu na mwingine upande huu.
Wakaitegemeza mikono yake ikabaki imeinuliwa
mpaka jua lilipozama. 13Kwa hiyo Yoshua
akalishinda jeshi la Waamaleki kwa upanga.

14Kisha BWANA akamwambia Mose,
'Andika mambo haya katika kitabu ili
yakumbukwe na uhakikishe kwamba Yoshua
amesikia, kwa sababu nitafuta kabisa
kumbukumbu la Amaleki chini ya mbingu.''

15Mose akajenga madhabahu na kuiita,
'Yehova Nisi,' yaani, BWANA ni Bendera yangu.
16Mose akasema, "Kwa maana mikono iliinuliwa
mpaka kwenye kiti cha Enzi cha BWANA.
BWANA atakuwa na vita dhidi ya Waamaleki
kutoka kizazi hata kizazi.''

Yethro Amtembelea Mose

18 Basi Yethro, kuhani wa Midiani, baba
mkwe wa Mose, akawa amesikia kila
kitu Mungu alichomfanyia Mose na watu wake
wa Israeli, pia jinsi BWANA alivyowatoa Israeli
Misri.

2Baada ya Mose kumrudisha mkewe Sipora,
Yethro baba mkwe wake, alimpokea 3pamoja na
wanawe wawili. Jina la mmoja aliitwa Gershoni,
kwa kuwa Mose alisema, "Nimekuwa mgeni
katika nchi ya kigeni.'' 4Mwingine aliitwa Eliezeri,
kwa kuwa alisema, "Mungu wa baba yangu
alikuwa msaada wangu, akaniokoa kutoka
upanga wa Farao.''

5Yethro, baba mkwe wa Mose, pamoja na
wana wawili wa Mose na mkewe, wakamjia
Mose huko jangwani, mahali alipokuwa amepiga
kambi karibu na mlima wa Mungu. 6Yethro
alikuwa ametuma ujumbe kwake kusema, "Mimi
Yethro baba mkwe wako, ninakuja kwako
pamoja na mke wako na wanawe wawili.''

7Kwa hiyo Mose akatoka kumlaki baba
mkwe wake, akainama na kumbusu.
Wakasalimiana kisha wakaingia hemani. 8Mose
akamwambia baba mkwe wake kuhusu kila kitu
BWANA alichomfanyia Farao na Wamisiri, kwa
ajili ya Israeli na pia kuhusu shida zote
walizokutana nazo njiani na jinsi BWANA
alivyowaokoa.

9Yethro akafurahishwa sana kusikia juu ya
mambo yote mazuri BWANA aliyowatendea
Waisraeli katika kuwaokoa na mkono wa
Wamisri. 10Akasema, "Sifa na ziwe kwa
BWANA, aliyekuokoa wewe kutoka mkononi
mwa Wamisri na Farao na aliyewaokoa watu
kutoka mkononi mwa Wamisri. 11Sasa najua ya
kuwa BWANA ni mkuu kuliko miungu mingine
yote, kwa kuwa amewatendea hivi wale
waliowatenda Israeli kwa ujeuri.'' 12Kisha Yethro,
baba mkwe wa Mose, akaleta sadaka ya
kuteketezwa na dhabihu nyingine kwa Mungu,
Aroni pamoja na wazee wote wa Israeli wakaja
kula chakula pamoja na baba mkwe wa Mose
mbele za Mungu.

Ushauri wa Yethro

13Siku iliyofuata, Mose akachukua nafasi
yake kama hakimu wa watu, nao wakasimama
kumzunguka kuanzia asubuhi hadi jioni. 14Baba
mkwe wake alipoona yote Mose anayowafanyia
watu, akasema, "Ni nini hiki unachowafanyia
watu? Kwa nini wewe unakuwa mwamuzi wa
watu hawa peke yako, wakati watu hawa
wamesimama wakikuzunguka tangu asubuhi
mpaka jioni?''

15Mose akamjibu, "Kwa sababu watu
wananijia kutaka mapenzi ya Mungu. 16Kila
wakiwa na shauri huletwa kwangu, nami
huamua kati ya mtu na mwenzake na
kuwajulisha juu ya amri na sheria za Mungu."

17Baba mkwe wa Mose akamjibu,
"Unachofanya sio kizuri. 18Wewe pamoja na
watu hawa wanaokujia mtajichosha bure. Kazi ni
nzito sana kwako, huwezi kuibeba mwenyewe.
19Sasa nisikilize mimi, nitakupa shauri, Mungu
na awe pamoja nawe. Yapasa wewe uwe
mwakilishi wa watu mbele za Mungu na ulete
mashauri yao kwake. 20Uwafundishe amri na
sheria, tena uwaonyeshe namna ya kuishi na
kazi zinazowapasa wao kufanya. 21Lakini
uchague watu wenye uwezo miongoni mwa
watu wote, watu wanaomwogopa Mungu, watu
waaminifu wanaochukia mali ya dhuluma,
uwateuwe wawe maafisa juu ya maelfu, mamia,
hamsini na makumi. 22Waweke wawe waamuzi
wa watu kwa wakati wote, lakini waambie
wakuletee kila shauri lililo gumu, yale yaliyo
rahisi wayaamue wao wenyewe. Hii itafanya
mzigo wako kuwa mwepesi, kwa sababu
watashirikiana nawe. 23Kama ukifanya hivi na
ikiwa Mungu ameagiza hivyo, utaweza kushinda
uchovu, nao watu hawa wote watarudi nyumbani
wameridhika.''

Kuchaguliwa kwa Waamuzi

24Mose akamsikiliza baba mkwe wake na

kufanya kila kitu alichosema. [25]Akawachagua watu wenye uwezo kutoka Israeli yote akawafanya kuwa viongozi wa watu, maafisa juu ya maelfu, mamia, hamsini na makumi. [26]Wakatumika kama waamuzi wa watu kwa wakati wote. Mashauri magumu wakayaleta kwa Mose, lakini yale yaliyo rahisi wakayaamua wenyewe.

[27]Kisha Mose akaagana na Yethro baba mkwe wake, akarudi katika nchi yake.

Waisraeli Kwenye Mlima Sinai

19 Mnamo mwezi wa tatu baada ya Waisraeli kuondoka Misri, siku kama iyo hiyo wakafika katika Jangwa la Sinai. [2]Baada ya kuondoka Refidimu, waliingia katika jangwa la Sinai na Israeli wakapiga kambi pale jangwani mbele ya mlima.

[3]Kisha Mose akakwea kwenda kwa Mungu, naye BWANA akamwita kutoka kwenye ule mlima akasema, "Hivi ndivyo utakavyosema na nyumba ya Yakobo na utakachowaambia watu wa Israeli: [4]'Ninyi wenyewe mmeona nililofanya huko Misri, jinsi nilivyowabeba kwenye mbawa za tai na kuwaleta kwangu. [5]Sasa kama mkinitii kikamilifu na kutunza agano langu, basi ninyi mtakuwa mali yangu ya thamani kubwa miongoni mwa mataifa yote. Ijapokuwa dunia yote ni mali yangu, [6]ninyi mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani na taifa takatifu.' Haya ndiyo maneno utakayosema kwa wana wa Israeli.

[7]Kwa hiyo Mose akarudi, akawaita wazee wa watu na kuwaambia maneno yote ambayo BWANA alikuwa amemwamuru ayaseme. [8]Watu wote wakajibu kwa pamoja, "Tutafanya kila kitu BWANA alichokisema.'' Naye Mose akarudisha majibu yao kwa BWANA.

[9]BWANA akamwambia Mose, "Nitakujia katika wingu zito, ili watu wanisikie nikinena nawe na kila mara waweke tumaini lao kwako." Kisha Mose akamwambia BWANA yale ambayo watu walikuwa wamesema.

[10]Naye BWANA akamwambia Mose, "Nenda kwa watu ukawaweke wakfu leo na kesho. Waambie wafue nguo zao [11]na wawe tayari katika siku ya tatu, kwa sababu siku hiyo, BWANA atashuka juu ya mlima Sinai machoni pa watu wote. [12]Weka mipaka kuzunguka mlima kwa ajili ya watu uwaambie, 'Mwe waangalifu msije mkapanda mlimani, au kuugusa. Ye yote atakayeugusa mlima hakika atauawa. [13]Hakika atapigwa mawe au kupigwa mishale, mkono wa mtu hautamgusa. Akiwa mwanadamu au mnyama, hataruhusiwa kuishi.' Ila tu wakati baragumu itakapopigwa kwa mfululizo, ndipo watu wote watakapopanda mlimani.''

[14]Baada ya Mose kushuka kutoka mlimani akawaendea watu na kuwaweka wakfu, wakafua nguo zao. [15]Kisha akawaambia watu, "Jitayarisheni, kwa ajili ya siku ya tatu, mwanamume ye yote asimkaribie mwanamke.''

[16]Asubuhi ya siku ya tatu kulikuwa na ngurumo na radi pamoja na wingu nene juu ya mlima na mlio mkubwa sana wa tarumbeta. Kila mmoja aliyekuwa kambini akatetemeka. [17]Kisha Mose akawaongoza watu kutoka kambini kukutana na Mungu, nao wakasimama chini ya mlima. [18]Mlima Sinai ulikuwa umefunikwa na moshi, kwa sababu BWANA akashuka juu yake katika moto. Moshi wa moto huo ulipanda juu kama moshi kutoka kwenye tanuru kubwa na mlima wote ukatetemeka kwa nguvu nyingi, [19]nayo sauti ya tarumbeta ikawa kubwa zaidi na zaidi. Kisha Mose akazungumza na sauti ya BWANA ikamjibu.

[20]BWANA akashuka juu ya mlima Sinai na akamwita Mose apande juu mlimani. Kwa hiyo Mose akapanda juu [21]na BWANA akamwambia, "Shuka ukawaonye watu ili wasijipenyeze kutafuta kumwona BWANA na wengi wao wakafa. [22]Hata makuhani, watakaomkaribia BWANA ni lazima wajiweke wakfu, la sivyo BWANA atawaadhibu.''

[23]Mose akamwambia BWANA, "Watu hawawezi kupanda mlima Sinai kwa sababu wewe mwenyewe ulituonya, 'Wekeni mipaka kuuzunguka mlima na kuutenga kama patakatifu.' ''

[24]BWANA akajibu, "Shuka ukamlete Aroni pamoja nawe. Lakini makuhani pamoja na watu wasije wakalazimisha kuja kwa BWANA, nisije nikawaadhibu.''

[25]Basi Mose akashuka kwa watu na kuwaambia lile aliloambiwa.

Amri Kumi

20 Ndipo Mungu akasema maneno haya yote:

[2]"Mimi ndimi BWANA Mungu wako
aliyekutoa Misri, kutoka nchi ya utumwa.
[3]"Usiwe na miungu mingine ila mimi.
[4]"Usijifanyie sanamu ya kuchonga katika
umbo la kitu cho chote kilicho juu
mbinguni au duniani chini au ndani ya

maji. [5]Usivisujudie au kuviabudu, kwa kuwa Mimi BWANA wako ni Mungu mwenye wivu, ninayewaadhibu watoto kwa ajili ya dhambi ya baba zao kizazi cha tatu na cha nne cha wanichukiao, [6]lakini ninaonyesha upendo kwa vizazi elfu vya wale wanipendao na kuzishika amri zangu.

[7]"Usilitaje bure jina la BWANA Mungu wako, kwa kuwa BWANA hataacha kumhesabia hatia yeye alitajaye jina lake bure.

[8]Ikumbuke siku ya Sabato uitakase. [9]Kwa siku sita utafanya kazi zako zote, [10]lakini siku ya saba ni Sabato kwa BWANA Mungu wako. Siku hiyo hutafanya kazi yo yote, wewe wala mwana wako au binti yako, wala mtumishi wako wa kiume au wa kike wala wanyama wako, wala mgeni aliye ndani ya malango yako. [11]Kwa kuwa kwa siku sita, BWANA aliumba mbingu na nchi, bahari na vyote vilivyomo ndani yake, lakini akapumzika siku ya saba. Kwa hiyo BWANA akaibariki siku ya Sabato na kuifanya takatifu.

[12]"Waheshimu baba yako na mama yako, ili upate kuishi siku nyingi katika nchi anayokupa BWANA Mungu wako.

[13]"Usiue.

[14]"Usizini.

[15]"Usiibe.

[16]"Usitoe ushuhuda wa uongo dhidi ya jirani yako.

[17]"Usiitamani nyumba ya jirani yako. Usimtamani mke wa jirani yako, wala mtumishi wake wa kiume au wa kike, wala ng'ombe wake au punda wake wala cho chote kile alicho nacho jirani yako."

[18]Watu walipoona ngurumo na radi na kusikia mlio wa tarumbeta na kuuona mlima katika moshi, walitetemeka kwa woga. Wakasimama mbali [19]na wakamwambia Mose, "Sema nasi wewe mwenyewe nasi tutakusikiliza. Lakini usimwache Mungu aseme nasi, la sivyo tutakufa.''

[20]Mose akawaambia watu, "Msiogope! Mungu amekuja kuwajaribu, ili kwamba hofu ya Mungu iwakalie msitende dhambi."

[21]Watu wakabaki mbali, wakati Mose alipolisogelea lile giza nene mahali pale Mungu alipokuwa.

Sanamu na Madhabahu

[22]Kisha BWANA akamwambia Mose, "Waambie Waisraeli hivi: 'Mmejionea wenyewe kwamba nimesema nanyi kutoka mbinguni: [23]Msijifanyize miungu yo yote na kuilinganisha nami, msijitengenezee miungu ya fedha wala miungu ya dhahabu.

[24]" 'Utanitengenezea madhabahu ya udongo na juu yake utoe sadaka za kuteketezwa kwa moto na sadaka za amani, kondoo zako, mbuzi na ng'ombe zako. Po pote nitakapofanya jina langu liheshimiwe, nitakuja kwenu na kuwabariki. [25]Ikiwa unanitengenezea madhabahu ya mawe, usiijenge kwa mawe ya kuchonga, maana mkitumia chombo cha kuchongea mtaitia unajisi. [26]Msitumie ngazi kupandia kwenye madhabahu yangu, uchi wako usije ukadhihirika kwa chini.'

21 "Hizi ndizo sheria utakazoweka mbele ya Waisraeli:

Watumishi wa Kiebrania

[2]"Kama ukimnunua mtumwa wa Kiebrania, atakutumikia kwa miaka sita. Lakini katika mwaka wa saba, atakuwa huru naye atakwenda zake pasipo kulipa cho chote. [3]Kama akija mwenyewe, atakwenda huru mwenyewe, lakini kama akija na mke, ataondoka pamoja naye. [4]Kama bwana wake alimpatia mke naye akamzalia wana au binti, mwanamke pamoja na watoto wake watakuwa mali ya bwana wake na huyo mwanaume ataondoka peke yake.

[5]"Lakini kama mtumishi akisema, 'Ninampenda bwana wangu, mke wangu pamoja watoto na hataki kuwa huru, [6]ndipo bwana wake atakapolazimika kumpeleka mbele ya waamuzi. Kisha atampeleka kwenye mlango au kizingiti na kutoboa sikio lake kwa shazia naye atamtumikia bwana wake maisha yake yote.

[7]"Kama mtu akimwuza binti yake kuwa mtumwa, hataachwa huru kama watumwa wa kiume waachiwavyo. [8]Kama hakumpendeza bwana wake aliyemchagua, huyo bwana atamwacha akombolewe. Hatakuwa na haki ya kumwuza kwa wageni kwa sababu huyo bwana atakuwa amekosa uaminifu. [9]Kama akimchagua aolewe na mwanawe, ni lazima ampe haki za kuwa binti yake. [10]Ikiwa huyo mwana aliyeozwa mtumwa mwanamke ataoa mwanamke mwingine, ni lazima aendelee kumtosheleza

huyo mke wa kwanza kwa chakula, mavazi na haki zote za ndoa. 11Iwapo hatamtosheleza kwa mambo hayo matatu, huyo mke wa kwanza ataondoka na kuwa huru bila malipo yo yote ya fedha.

Majeraha ya Mwilini

12"Ye yote ampigaye mtu na kumwua ni lazima auawe hakika. 13Hata hivyo, kama hakumwua kwa makusudi, lakini Mungu akaruhusu itokee hivyo, basi atakimbilia mahali nitakapomchagulia. 14Lakini kama mtu akipanga na kumwua mwingine kwa makusudi, mwondoe katika madhabahu yangu na kumwua.

15"Ye yote amshambuliaye baba yake au mama yake ni lazima auawe.

16''Ye yote amtekaye nyara mwingine akamuuza au akamweka kwake, akikamatwa ni lazima auawe.

17''Ye yote atakayemlaani baba yake au mama yake ni lazima auawe.

18''Kama watu wakigombana na mmoja akimpiga mwingine kwa jiwe au kwa ngumi yake na hakufa bali akaugua na kulala kitandani, 19yule aliyempiga ngumi hatahesabiwa kuwa na hatia kama mwenzake ataamka na kujikongoja kwa fimbo yake, lakini hata hivyo, ni lazima amlipe fidia ya muda wake aliopoteza na awajibike mpaka amepona kabisa.

20''Kama mtu akimpiga mtumwa wake wa kiume au wa kike kwa fimbo na mtumwa huyo akafa papo hapo, ni lazima aadhibiwe, 21lakini ikiwa mtumwa ataamka baada ya siku moja au mbili hataadhibiwa, kwa sababu yule mtumwa ni mali yake.

22''Ikiwa watu wawili wanapigana na wakamwumiza mwanamke mja mzito, naye akazaa kabla ya wakati lakini hakuna majeraha makubwa, mhalifu atatozwa mali kiasi cha madai ya mume wa yule mwanamke na jinsi mahakama itakavyoamua. 23Lakini kukiwa na jeraha kubwa, ni lazima ulipe uhai kwa uhai, 24jicho kwa jicho, jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu, 25kuchomwa moto kwa kuchomwa moto, jeraha kwa jeraha, mchubuko kwa mchubuko.

26''Ikiwa mtu atampiga mtumwa mwanaume au mwanamke kwenye jicho na kuliharibu, ni lazima amwache huru yule mtumwa kama fidia ya hilo jicho. 27Kama akimvunja jino mtumwa wa kiume au wa kike, ni lazima amwache huru huyo mtumwa kwa kufidia hilo jino.

28''Kama fahali akimwua mwanaume au mwanamke kwa kumpiga kwa pembe, fahali huyo ni lazima auawe kwa kupigwa mawe, na nyama yake haitaliwa. Lakini mwenye fahali huyo hatawajibika. 29Lakini hata hivyo, ikiwa huyo fahali amekuwa na tabia ya kupiga kwa pembe na mwenyewe ameonywa na hakutaka kumfungia naye akamwua mwanaume au mwanamke, huyo fahali ni lazima auawe kwa mawe na mwenye fahali pia auawe. 30Lakini ikiwa malipo yatatakiwa kwake, basi anaweza kulipa kinachodaiwa ili kuukomboa uhai wake. 31Sheria hii pia itatumika ikiwa fahali atampiga kwa pembe mwana au binti. 32Ikiwa fahali atampiga mtumwa wa kike au wa kiume, mwenye fahali atalipa shekeli thelathini za fedha kwa bwana mwenye mtumwa na fahali ni lazima auawe kwa mawe.

33"Kama mtu akiacha shimo wazi, ama akachimba shimo kisha asilifukie na ng'ombe au punda akatumbukia ndani yake, 34mwenye shimo ni lazima alipe hasara iliyotokea, ni lazima amlipe mwenye mnyama. Mnyama aliyekufa atakuwa wake.

35"Kama fahali wa mtu fulani atamwumiza fahali wa mtu mwingine na akafa, watamwuza yule aliye hai na wagawane sawa fedha pamoja na mnyama aliyekufa. 36Hata hivyo kama ikifahamika kwamba fahali huyo alikuwa na tabia ya kupiga pembe na mwenyewe hakumfunga ni lazima mwenye fahali alipe mnyama kwa mnyama, na mnyama aliyekufa atakuwa wake.

Ulinzi wa Mali

22 "Kama mtu akiiba maksai au kondoo na kumchinja au kumwuza, ni lazima alipe ng'ombe watano badala ya maksai mmoja na kondoo wanne badala ya kondoo mmoja.

2"Kama mwizi akishikwa anavunja nyumba akapigwa hata akafa, aliyemwua hana hatia ya kumwaga damu, 3lakini jambo hilo likitokea wakati jua limechomoza, huyo mtu atakuwa na hatia ya kumwaga damu.

"Mwizi huyo sharti alipe, lakini kama hana kitu, lazima auzwe ili alipe kwa ajili ya wizi wake.

4"Kama mnyama aliyeibwa akikutwa hai mikononi mwake, ikiwa ni maksai au punda au kondoo, lazima alipe mara mbili.

5"Kama mtu akichunga mifugo yake katika shamba, au shamba la mizabibu na akawaachia wajilishe katika shamba la mtu mwingine, ni lazima alipe vitu bora kutoka kwenye shamba lake mwenyewe au kutoka katika shamba la mizabibu.

6"Kama moto ukiwaka na kuenea kwenye vichaka vya miiba na kuteketeza miganda ya nafaka au nafaka ambayo haijavunwa au kuteketeza shamba lote, mtu yule aliyewasha moto lazima alipe.

7"Kama mtu akimpa jirani yake fedha au mali nyingine amtunzie na kama vikiibwa kutoka nyumba ya huyo jirani, kama mwizi atashikwa, lazima alipe mara mbili. 8Lakini mwizi asipopatikana, mwenye nyumba atafika mbele ya waamuzi ili kuthibitisha kuwa hakuchukua mali ya mwenzake. 9Pakiwepo jambo lo lote la mali isiyo halali, ikiwa ni maksai, punda, kondoo, mavazi, ama mali yo yote iliyopotea ambayo fulani atasema, 'Hii ni yangu,' pande zote mbili wataleta mashauri yao mbele ya waamuzi. Yule ambaye waamuzi watamwona kuwa na hatia, atamlipa jirani yake mara mbili.

10"Kama mtu akimpa jirani yake punda, ng'ombe, kondoo au mnyama mwingine ye yote amtunzie na akifa au akijeruhiwa au akichukuliwa wakati haonekani na mtu ye yote, 11jambo hili kati yao wawili litaamuliwa kwa kuapa kiapo mbele ya BWANA, kwamba huyo jirani hakuhusika na wizi wa mali ya jirani yake. Mwenye mali itampasa akubali jambo hili na hakuna malipo yatakayohitajika. 12Lakini kama mnyama aliibwa kwa jirani, atampasa amlipe mwenye mnyama. 13Kama ameraruliwa na mnyama pori, ataleta mabaki ya mnyama kama ushahidi, naye hatadaiwa kulipa mnyama aliyeraruliwa.

14"Kama mtu akimwazima mnyama kutoka kwa jirani yake na kama akiumia au akafa na mwenye mnyama hayupo, lazima amlipe huyo mnyama. 15Lakini mwenye mnyama akiwa angalipo na mnyama wake, mwazimaji hatalazimika kumlipa. Kama mnyama alikuwa amekodishwa, fedha iliyolipwa kwa kukodisha inatosha kwa kufidia hasara.

Uwajibikaji wa Kijamii

16"Kama mtu akimshawishi bikira ambaye hajaposwa na akilala naye, lazima alipe mahari, kisha atamwoa msichana huyo. 17Baba wa msichana akikataa kata kata kumpa huyo mtu huyo msichana wake, bado ni lazima huyo mtu atalipa mahari kama inavyostahili malipo ya ubikira.

18"Usiruhusu mwanamke mchawi aishi.

19"Mtu ye yote aziniye na mnyama lazima auawe.

20"Mtu awaye yote anayemtolea mungu mwingine dhabihu isipokuwa BWANA, lazima aangamizwe.

21"Usimtendee mgeni vibaya au kumwonea, kwa kuwa nanyi mlikuwa wageni huko Misri.

22"Usimdhulumu mjane wala yatima. 23Kama ukifanya hivyo nao wakinililia, hakika nitasikia kilio chao. 24Hasira yangu itawaka, nami nitawaua kwa upanga, wake zenu watakuwa wajane na watoto wenu watakuwa yatima.

25"Kama ukimkopesha mmojawapo wa watu wangu fedha ambaye ni mhitaji, usiwe kama mtu mkopesha fedha, usimtoze riba. 26Kama ukichukua vazi la jirani kama rehani, ulirudishe kwake kabla jua kuzama, 27kwa kuwa vazi lake ndilo pekee alilonalo la kumfunika mwili wake. Ni nini kingine atajifunika nacho? Atakaponililia, nitasikia, kwa kuwa nina huruma.

28"Usimkufuru Mungu au kulaani mtawala wa watu wako.

29''Usiache kutoa sadaka kutoka ghala zako au mapipa yako.

''Lazima unipe mzaliwa wa kwanza wa wana wako. 30Ufanye vivyo hivyo kwa ng'ombe wako na kwa kondoo wako. Waache wakae na mama zao kwa siku saba, lakini siku ya nane unipe.

31"Ninyi mtakuwa watu wangu watakatifu. Kwa hiyo msile nyama ya mnyama aliyeraruliwa na wanyama pori, mtupieni mbwa.

Sheria za Haki na Rehema

23 ''Usieneze habari za uongo. Usimsaidie mtu mwovu kwa kuwa shahidi mwenye nia ya kudhuru wengine.

2"Usifuate umati wa watu katika kutenda mabaya. Unapotoa ushahidi kwenye mashtaka, usipotoshe haki ukijumuika na umati wa watu, 3nawe usimpendelee mtu maskini katika mashtaka yake.

4"Kama ukikutana na maksai au punda wa adui yako anapotea, hakikisha umemrudisha kwake. 5Ukiona punda wa mtu anayekuchukia, ameanguka na mzigo wake, usimwache hapo alipoangukia, hakikisha kuwa umemsaidia.

6"Usiwanyime haki watu wako walio maskini katika mashtaka yao. 7Ujiepushe na mashtaka ya uongo wala usimwue mtu asiye na hatia au mtu mwaminifu, kwa maana sitamhesabia hana hatia yeye aliye na hatia.

8"Usipokee rushwa, kwa kuwa rushwa hupofusha wale waonao na kupinda maneno ya wenye haki.

9"Usimwonee mgeni, ninyi wenyewe mnajua jinsi mgeni anavyojisikia, kwa sababu mlikuwa

wageni Misri.

Sheria za Sabato

10"Kwa muda wa miaka sita mtapanda mashamba yenu na kuvuna mazao, 11lakini katika mwaka wa saba usiilime ardhi wala kuitumia. Ili watu walio maskini miongoni mwenu waweze kupata chakula kutoka kwenye hayo mashamba, nao wanyama wa pori wapate chakula kwa yale mabaki watakayobakiza. Utafanya hivyo katika shamba lako la mizabibu na la mizeituni.

12"Kwa siku sita fanya kazi zako, lakini siku ya saba usifanye kazi, ili maksai wako na punda wako wapate kupumzika naye mtumwa aliyezaliwa nyumbani mwako, pamoja na mgeni wapate kustarehe.

13"Uzingatie kutenda kila kitu nilichokuambia. Usiombe kwa majina ya miungu mingine, wala usiyaruhusu kusikika kinywani mwako.

Sikukuu Tatu za Mwaka

14"Mara tatu kwa mwaka utanifanyia sikukuu.

15"Utaadhimisha Sikukuu ya Mikate isiyotiwa Chachu, kwa siku saba utakula mikate isiyotiwa chachu kama nilivyokuagiza. Fanya jambo hili kwa wakati uliopangwa katika mwezi wa Abibu, ndio mwezi wa nne,kwa sababu katika mwezi huo ulitoka Misri.

"Mtu ye yote asije mbele yangu mikono mitupu.

16"Utaadhimisha Sikukuu ya Mavuno kwa malimbuko ya mazao yako uliyopanda katika shamba lako.

"Utaadhimisha Sikukuu ya Kukusanya mavuno mwishoni mwa mwaka, unapokusanya mavuno yako toka shambani.

17"Mara tatu kwa mwaka wanaume wote watakuja mbele za BWANA Mwenyezi.

18"Msitoe damu ya dhabihu kwangu pamoja na kitu cho chote kilicho na chachu.

"Mafuta ya mnyama wa sadaka ya sikukuu yangu yasibakizwe mpaka asubuhi.

19"Utaleta malimbuko bora ya ardhi yako katika nyumba ya BWANA wako.

"Usimchemshe mwana mbuzi kwa kutumia maziwa ya mama yake.

Malaika wa Mungu Kuandaa Njia

20"Tazama, ninamtuma malaika akutangulie mbele yako akulinde njiani na kukuleta mpaka mahali nilipoandaa. 21Mtamtii na kusikiliza kile anachokisema. Usiasi dhidi yake, kwa maana hatakusamehe uasi wako, kwa maana Jina langu limo ndani yake. 22Kama ukitii kweli kweli kile asemacho na kufanya yote nisemayo, nitakuwa adui wa adui zako, nitawapinga wale wakupingao. 23Malaika wangu atatangulia mbele yako na kukuleta katika nchi ya Waamori, Wahiti, Waperizi, Wakanaani, Wahivi na Wayebusi, nami nitawafutilia mbali. 24Usiisujudie miungu yao au kuiabudu wala kufuata desturi yao. Utawabomoa kabisa na kuvunja vunja mawe yao ya ibada vipande vipande. 25Utamwabudu BWANA Mungu wako, na baraka zake zitakuwa juu ya vyakula vyako na maji yako. Nami nitaondoa maradhi miongoni mwako, 26hakuna atakayeharibu mimba wala atakayekuwa tasa katika nchi yako. Nami nitakupa maisha makamilifu.

27''Nitapeleka utisho wangu mbele yako na kufadhaisha kila taifa utakalolifikia. Nitafanya adui zako wote wakupe kisogo na kukimbia. 28Nitatanguliza manyigu mbele yako kuwafukuza Wahivi, Wakanaani na Wahiti waondoke njiani mwako. 29Lakini sitawafukuza kwa mara moja, kwa sababu nchi itabaki ukiwa na wanyama wa pori watakuwa wengi mno kwako. 30Nitawafukuza kidogo kidogo mbele yako, mpaka uwe umeongezeka kiasi cha kutosha kuimiliki nchi.

31''Nitaweka mipaka ya nchi yako kuanzia Bahari ya Shamu hadi Bahari ya Wafilisti na kuanzia jangwani hadi Mto Eufrati. Nitawatia watu wanaoishi katika nchi hizo mikononi mwako, nawe utawafukuza watoke mbele yako. 32Usifanye agano lo lote nao wala na miungu yao. 33Usiwaache waishi katika nchi yako, la sivyo watakusababisha utende dhambi dhidi yangu, kwa sababu ibada ya miungu yao hakika itakuwa mtego kwako."

Agano Lathibitishwa

24 Kisha Mungu akamwambia Mose, "Njoni huku juu kwa BWANA, wewe na Aroni, Nadabu na Abihu, pamoja na wazee sabini wa Israeli. Mniabudu kwa mbali, 2lakini Mose peke yake ndiye atakayemkaribia BWANA, wengine wasije karibu. Nao watu wasije wakapanda pamoja naye."

3Mose alipokwenda na kuwaambia watu maneno yote na sheria zote za BWANA, wakaitikia kwa sauti moja, ''Kila kitu alichosema BWANA tutakifanya.'' 4Ndipo Mose akaandika

kila kitu BWANA alichokuwa amesema.

Akaamka kesho yake asubuhi na mapema na kujenga madhabahu chini ya mlima na kusimamisha nguzo kumi na mbili za mawe kuwakilisha makabila kumi na mawili ya Israeli. 5Kisha akawatuma vijana wanaume wa Kiisraeli, nao wakatoa sadaka za kuteketezwa na dhabihu za mafahali wachanga kuwa sadaka za amani kwa BWANA. 6Mose akachukua nusu ya damu ya wale wanyama na kuiweka kwenye mabakuli na nusu nyingine akainyunyiza juu ya madhabahu. 7Kisha akachukua kile Kitabu cha Agano na kuwasomea watu. Nao wakajibu, "Tutafanya kila kitu alichosema BWANA, nasi tutatii.''

8Ndipo Mose akachukua ile damu, akainyunyiza juu ya watu akasema, "Hii ni damu ya agano ambalo BWANA amefanya nanyi kufuatana na maneno haya yote.''

9Mose na Aroni, Nadabu na Abihu, pamoja na wazee sabini wa Israeli wakapanda mliman,i 10nao wakamwona Mungu wa Israeli. Chini ya miguu yake kulikuwa na kitu kama sakafu ya mawe ya yakuti samawi, iliyo safi kama anga angavu. 11Lakini Mungu hakuinua mkono wake dhidi ya hawa viongozi wa Waisraeli, walimwona Mungu, nao wakala na kunywa.

12BWANA akamwambia Mose, "Panda uje kwangu huku mlimani na ukae hapa, nami nitakupa vibao vya mawe, vyenye sheria na amri ambazo nimeziandika ziwe mwongozo wao.''

13Basi Mose akaondoka na Yoshua mtumishi wake, Mose akapanda juu kwenye mlima wa Mungu. 14Mose akawaambia wazee wa Israeli, "Tungojeni hapa mpaka tutakapowarudia. Aroni na Huri wako pamoja nanyi na kila aliye na neno aweza kuwaendea wao.''

15Mose alipopanda juu mlimani wingu liliufunika huo mlima, 16nao utukufu wa BWANA ukatua juu ya Mlima Sinai. Kwa muda wa siku sita wingu lilifunika mlima na siku ya saba BWANA akamwita Mose kutoka katikati ya lile wingu. 17Kwa Waisraeli utukufu wa BWANA ulionekana kama moto uteketezao juu ya mlima. 18Kisha Mose akaingia ndani ya lile wingu alivyokuwa akipanda mlimani. Naye akakaa huko mlimani kwa muda wa siku arobaini, mchana na usiku.

Sadaka kwa Ajili ya Maskani ya Mungu

25 BWANA akamwambia Mose, 2"Waambie Waisraeli waniletee sadaka. Utapokea sadaka kwa ajili yangu kutoka kwa kila mtu ambaye moyo wake wapenda kutoa. 3Hizi ndizo sadaka utakazozipokea kutoka kwao: dhahabu, fedha, shaba, 4nyuzi za buluu, za zambarau na za rangi nyekundu pamoja na nguo za kitani safi, singa za mbuzi, 5ngozi za kondoo waume zilizotiwa rangi nyekundu, ngozi za mbuzi, mbao za mshita, 6mafuta ya mzeituni kwa ajili ya taa, vikolezi kwa ajili ya mafuta ya kupaka na kwa ajili ya uvumba wenye harufu nzuri, 7vito vya shohamu na vito vingine vya kutiwa kwenye kile kisibau na kifuko cha kifuani.

8"Kisha amuru watengeneze mahali patakatifu kwa ajili yangu, nami nitakaa miongoni mwao. 9Tengeneza hema hili na vyombo vyake vyote sawasawa na kielelezo nitakacho kuonyesha.

Sanduku la Agano

10Nao watatengeneza sanduku la mbao za mshita, lenye urefu wa dhiraa mbili na nusu[a], upana dhiraaa moja na nusu[b], na kimo cha dhiraa moja na nusu. 11Utalifunika hilo sanduku kwa dhahabu safi ndani na nje na kulifanyia ukingo wa dhahabu juu yake kulizunguka. 12Utalitengenezea pete nne za dhahabu na kuzifunga kwenye miguu yake minne, pete mbili upande mmoja na pete mbili upande mwingine. 13Kisha utatengeneza mipiko ya mti wa mshita na kuzifunika kwa dhahabu. 14Utaiingiza hiyo mipiko kwenye hizo pete zilizo katika pande mbili za hilo sanduku ili kulibeba. 15Hiyo mipiko itabakia daima katika hizo pete za hilo sanduku, hazitaondolewa. 16Kisha weka ndani ya hilo sanduku Ushuhuda nitakaokupa.

17"Tengeneza kiti cha rehema cha dhahabu safi, chenye urefu wa dhiraa mbili na nusu na upana wa dhiraa moja na nusu. 18Tengeneza makerubi wawili kwa dhahabu iliyofuliwa kwenye miisho miwili ya hicho kifuniko. 19Tengeneza kerubi mmoja kwenye mwisho mmoja na kerubi mwingine kwenye mwisho mwingine, yatengeneze makerubi yawe kitu kimoja na hicho kifuniko,katika miisho hiyo miwili. 20Makerubi hao watakuwa wametandaza mabawa kuelekea juu, yakitia kivuli hicho kifuniko. Makerubi hao wataelekeana, wakitazama hicho kifuniko. 21Weka huo Ushuhuda nitakaokupa ndani ya hilo sanduku la agano na uweke hicho kifuniko juu ya hilo sanduku. 22Hapo juu ya hicho kifuniko, kati ya

a10 Dhiraa mbili ni nusu ni kama sentimita 112.5
b10 Dhiraa moja ni nusu ni kama sentimita 67.5

hao makerubi wawili walioko juu ya hilo sanduku
la Ushuhuda, hapo ndipo nitakapokutana nawe
na kukupa maagizo yangu kwa ajili ya Waisraeli.

Meza ya Mikate ya Wonyesho

23"Tengeneza meza ya mti wa mshita yenye
urefu wa dhiraa mbili[c], upana wa dhiraa moja[d]
na kimo cha dhiraa moja na nusu[e]. 24Ifunike hiyo
meza kwa dhahabu safi kisha uifanyie ukingo
wa dhahabu kuizunguka pande zote. 25Kisha
tengeneza upapi wenye upana wa nyanda nne[f]
na ufanyie ule upapi ukingo kuuzunguka pande
zote. 26Tengeneza pete nne za dhahabu kwa
ajili ya meza hiyo, uzifungie kwenye pembe nne,
kwenye miguu yake minne. 27Pete hizo zitakuwa
karibu na ukingo ule kushika ile mipiko ambayo
ni ya kubebea hiyo meza. 28Tengeneza mipiko
ya mti wa mshita, uifunike dhahabu, hiyo mipiko
itakuwa ya kuibebea hiyo meza. 29Tengeneza
sahani zake na masinia yake kwa dhahabu safi,
pamoja na bilauri na bakuli zake kwa ajili ya
kumiminia sadaka. 30Utaweka mikate ya
wonyesho juu ya meza hii iwe mbele yangu
daima.

Kinara cha Taa

31"Tengeneza kinara cha taa cha dhahabu
safi nacho kiwe cha kazi ya kufua, tako lake na
ufito wake, vikombe vyake vinavyofanana na ua,
matovu yake na maua yake, vitakuwa vya kitu
kimoja. 32Matawi sita yatatokeza kuanzia ule
ufito wa katikati wa kinara cha taa, matawi
matatu upande mmoja na matawi matatu
upande mwingine. 33Vikombe vitatu mfano wa
maua ya mlozi yenye matovu na maua yawe
katika tawi moja, matovu matatu katika tawi
jingine na vivyo hivyo kwa matawi yote sita
yaliyoanzia kwenye kinara cha taa. 34Juu ya
kinara chenyewe vitakuwepo vikombe vinne
mfano wa maua ya mlozi, pamoja na matovu
yake na maua yake. 35Tovu moja litakuwa chini
ya jozi ya kwanza ya matawi yaliyoanzia kwenye
kinara cha taa, tovu la pili chini ya jozi ya pili,
nalo tovu la tatu chini ya jozi ya tatu, yaani
matawi sita kwa jumla. 36Matovu na matawi yote
yatakuwa ya kitu kimoja na kile kinara cha taa
vyote vitafuliwa kutoka dhahabu safi.

37Kisha tengeneza taa zake saba uziweke
juu ya kinara hicho ili ziweze kuangaza mbele
yake. 38Vitu vya kusawazishia vya tambi na
vyano, vitakuwa vya dhahabu safi. 39Utatumia
talanta moja[g] ya dhahabu safi kutengeneza
hicho kinara na hivi vifaa vyake vyote.
40Hakikisha kuwa umevitengeneza sawasawa
na kile kielelezo ulichoonyeshwa kule mlimani.

Maskani ya Mungu

26 "Tengeneza Hema kwa mapazia kumi
ya kitani iliyosokotwa vizuri na nyuzi za
buluu, za zambarau na za rangi nyekundu.
Fundi stadi, atatarizi makerubi kwenye mapazia
hayo. 2Mapazia yote yatakuwa na ukubwa
mmoja, kila moja litakuwa na urefu wa dhiraa
ishirini na nane[a] na upana wa dhiraa nne[b].
3Unganisha mapazia matano kuwa kipande
kimoja, fanya vivyo hivyo kwa hayo mengine
matano. 4Tengeneza vitanzi vya kitambaa cha
buluu kwenye ukingo wa pazia la mwisho la
kipande cha kwanza, pia kipande cha mwisho
cha pazia la pili ufanye vivyo hivyo. 5Fanya
vitanzi hamsini katika pazia la mwisho la
kipande cha kwanza na vitanzi hamsini vingine
kwenye pazia la mwisho la kipande cha pili,
vitanzi vyote vielekeane. 6Kisha tengeneza
kulabu hamsini za dhahabu ili kukaza mapazia
pamoja kufanya Hema liwe moja.

7"Tengeneza mapazia kumi na moja ya
singa za mbuzi kwa ajili ya kufunika Hema.
8Mapazia hayo kumi na moja yatakuwa na
kipimo cha aina moja. Kila pazia litakuwa na
urefu wa dhiraa thelathini na tatu[c] na upana wa
dhiraa nne. 9Unganisha hayo mapazia matano
pamoja na hayo mengine sita pamoja. Kunja hilo
pazia la sita mara mbili mbele ya Hema.
10Tengeneza vitanzi hamsini ukingoni mwa
pazia la mwisho la kipande cha kwanza na
vitanzi hamsini ukingoni mwa pazia la mwisho la
kipande cha pili. 11Kisha tengeneza kulabu
hamsini za shaba uziingize katika vile vitanzi
hamsini ili kukaza Hema kuwa kitu kimoja.
12Kuhusu kile kipande cha ziada cha pazia la
Hema, nusu ya hilo pazia lililobaki litaning'inizwa
upande wa nyuma wa Hema. 13Mapazia ya
hema yatakuwa na urefu wa dhiraa moja[d] zaidi
pande zote, sehemu itakayobaki itaning'inia
pande zote za Hema ili kuifunika. 14Tengeneza
kifuniko cha Hema kwa ngozi za kondoo waume
zilizotiwa rangi nyekundu, juu ya kifuniko hicho

c[23] Dhiraa mbili ni kama sentimita 90.
d[23] Dhiraa moja ni kama sentimita 45.
e[23] Dhiraa moja na nusu ni kama sentimita 67.5.
f[25] Nyanda nne ni kama sentimita 8.

g[39] Talanta moja ya dhahabu ni kama kilo 34.
a[2] Dhiraa ishirini na nane ni kama mita 13.
b[2] Dhiraa nne ni kama mita 1.8.
c[8] dhiraa thelathini na tatu ni kama mita 15.3.
d[13] dhiraa moja ni kama sentimita 45.

ufunike ngozi laini za wanyama.

15"Tengeneza mihimili ya mti wa mshita kwa ajili ya Hema. 16Kila mhimili uwe na urefu wa dhiraa kumi[e] na upana wake dhiraa moja na nusu[f], 17ikiwa na ndimi mbili zilizo sambamba. Tengeneza mihimili yote ya Hema jinsi hii. 18Tengeneza mihimili ishirini ya upande wa kusini wa Hema 19kisha tengeneza vitako arobaini vya fedha vya kuweka chini ya hiyo mihimili, vitako viwili kwa kila mhimili, moja chini ya kila ulimi. 20Kuhusu upande mwingine, yaani upande wa kaskazini wa Hema, tengeneza mihimili ishirini 21na vitako arobaini vya fedha, viwili chini ya kila mhimili. 22Kisha tengeneza mihimili sita kwa kila mwisho, yaani, upande wa magharibi wa Hema, 23pia utengeneze mihimili miwili ya pembe za mwishoni. 24Katika pembe hizi mbili ni lazima mihimili iwe miwili kuanzia chini mpaka juu na kushikizwa kwenye pete moja, yote miwili itafanana. 25Kwa hiyo itakuwepo mihimili minane na vitako kumi na sita vya fedha, viwili chini ya kila mhimili.

26"Pia tengeneza fito za mti wa mshita: tano kwa ajili ya mihimili ya upande mmoja wa Hema, 27tano kwa ajili ya mihimili ya upande mwingine na tano kwa ajili ya mihimili ya upande wa magharibi, mwishoni kabisa mwa Hema. 28Ufito wa katikati utapenya toka mwisho huu hadi mwisho mwingine katikati ya mihimili. 29Funika hiyo mihimili kwa dhahabu kisha tengeneza pete za dhahabu ambazo zitashikilia hizo fito. Pia funika fito hizo kwa dhahabu.

30"Simamisha Hema sawasawa na ramani uliyoonyeshwa kule juu mlimani.

31"Tengeneza pazia la nyuzi za buluu, za zambarau na za rangi nyekundu na kitani safi iliyosokotwa vizuri, fundi stadi atarizi makerubi kwenye hayo mapazia. 32Litundike kwa kulabu za dhahabu kwenye nguzo nne za mti wa mshita ambazo zimefunikwa kwa dhahabu, zikiwa zimesimamishwa kwenye vitako vinne vya fedha. 33Ning'iniza pazia hilo kwenye vifungo, kisha weka sanduku la Ushuhuda nyuma ya pazia. Pazia litatenganisha Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu. 34Weka kifuniko cha kiti cha rehema juu ya sanduku la Ushuhuda ndani ya Mahali Patakatifu pa Patakatifu. 35Weka meza nje ya pazia upande wa kaskazini wa Hema, kisha weka kinara cha taa upande wa kusini wa Hema.

36"Kwa ajili ya lango la hema tengeneza pazia la nyuzi za buluu, za zambarau na za rangi nyekundu na kitani safi iliyosokotwa vizuri, ambayo ni kazi ya mtarizi. 37Tengeneza kulabu za dhahabu kwa ajili ya hilo pazia na nguzo tano za mshita zilizofunikwa kwa dhahabu. Kisha mimina vitako vitano vya shaba kwa ajili yake.

Madhabahu ya Sadaka ya Kuteketezwa

27 "Jenga madhabahu ya mbao za mti wa mshita, kimo chake ni dhiraa tatu[a], itakuwa mraba, urefu wake dhiraa tano[b] na upana wake dhiraa tano. 2Tengeneza upembe kwenye kila pembe ya hizo pembe nne, ili kwamba zile pembe na madhabahu ziwe zimeungana na uifunike madhabahu kwa shaba. 3Tengeneza vyombo vyake vyote kwa shaba, vyungu vyake vya kuondolea majivu, sepeto zake, mabakuli ya kunyunyuzia, nyuma za nyama na vyombo vya kuchukulia moto. 4Kisha itengenezee hiyo madhabahu wavu wa shaba na tengeneza pete za shaba kwenye kila pembe nne za huo wavu. 5Weka wavu huo chini ya ukingo wa madhabahu ili ufike nusu ya kimo cha madhabahu. 6Tengeneza mipiko ya mti wa mshita kwa ajili ya madhabahu, ifunike kwa shaba. 7Hiyo mipiko itaingizwa kwenye zile pete ili iwe katika pande mbili za madhabahu, wakati inapobebwa. 8Tengeneza madhabahu iwe na uvungu ndani yake, ukitumia mbao. Utaitengeneza sawasawa na vile ulivyoonyeshwa mlimani.

Ua wa Kukutania

9"Tengeneza ua kwa ajili ya Hema la Kukutania. Upande wa kusini utakuwa na urefu wa dhiraa mia moja[c] na itakuwa na mapazia ya kitani iliyosokotwa vizuri, 10pamoja na nguzo ishirini na vitako vya shaba ishirini. Pia kutakuwa na kulabu za fedha na tepe za fedha juu ya hizo nguzo. 11Upande wa kaskazini itakuwa na urefu wa dhiraa mia moja nao utakuwa na mapazia na nguzo zake ishirini na vitako ishirini vya shaba, pamoja na kulabu na tepe za fedha juu ya hizo nguzo.

12"Upande wa magharibi wa ua wa kukutania utakuwa na upana wa dhiraa hamsini[d] nao utakuwa na mapazia na nguzo zake kumi na vitako vyake kumi. 13Upande wa mwisho wa

e16 dhiraa kumi ni kama mita 4.5.
f16 dhiraa moja na nusu ni kama sentimita 67.5

a1 dhiraa tatu ni sawa na mita 1.35.
b1 dhiraa tano ni sawa na mita 2.25.
c9 dhiraa mia moja ni sawa na mita 45.
d12 dhiraa hamsini ni sawa na mita 22.5.

mashariki jua linakotokea, ua wa mkutano utakuwa na upana wa dhiraa hamsini. 14Mapazia yenye urefu wa dhiraa kumi na tano ambayo yatakuwa upande mmoja wa lango, pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu, 15Kutakuwepo tena na mapazia ya dhiraa kumi na tano[e] kwa upande mwingine wa mlango, pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu.

16"Kuhusu lango la kuingilia kwenye ua wa kukutania, weka pazia lenye urefu wa dhiraa ishirini[f], la nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau na za rangi nyekundu pamoja na kitani iliyosokotwa vizuri kazi ya mtarizi. Pazia hilo litashikiliwa na nguzo nne na vitako vinne. 17Nguzo zote zinazozunguka ua wa kukutania zitakuwa na tepe na kulabu za fedha, na vitako vya shaba. 18Ua wa kukutania utakuwa na urefu wa dhiraa mia moja[g] na upana wa dhiraa hamsini[h], ukiwa na mapazia ya kitani yaliyosokotwa vizuri yenye urefu wa dhiraa tano[i] kwenda juu na vitako vya shaba. 19Vyombo vingine vyote vinavyotumika katika maskani ya BWANA kwa shughuli yo yote, pamoja na vigingi vyote na hata vile vya ua wa kukutania vitakuwa vya shaba.

Mafuta ya Kinara cha Taa

20"Utawaamuru Waisraeli wakuletee mafuta safi ya zeituni yaliyokamuliwa kwa ajili ya mwanga ili zile taa ziwake daima. 21Katika Hema la Kukutania, nje ya pazia lililo mbele ya Sanduku la Ushuhuda, Aroni na wanawe watahakikisha kuwa taa hizo zinawaka kuanzia jioni mpaka asubuhi mbele za BWANA. Hili litakuwa agizo la milele miongoni mwa Waisraeli kwa vizazi vyote vijavyo.

Mavazi ya Kikuhani

28 "Mtwae Aroni ndugu yako aliyeletwa kwako kutoka miongoni mwa Waisraeli, pamoja na wanawe Nadabu, Abihu, Eliazari na Ithamari ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani. 2Mshonee Aroni ndugu yako mavazi matakatifu ili yampe ukuu na heshima. 3Waambie mafundi stadi wote niliowapa hekima katika shughuli hiyo wamtengenezee Aroni mavazi hayo, ili awekwe wakfu, anitumikie katika kazi ya ukuhani. 4Haya ndiyo mavazi watakayoshona: kifuko cha kifuani, kisibau, kanzu, joho lililorembwa, kilemba na mshipi. Mavazi haya yatashonwa kwa ajili ya ndugu yako Aroni na wanawe ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani. 5Waambie watumie dhahabu na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau na za rangi nyekundu pamoja na kitani safi.

Kisibau

6Tengeneza kisibau cha nyuzi za dhahabu, za buluu, za zambarau, za rangi nyekundu na kitani safi iliyosokotwa, kazi ya fundi stadi. 7Kitakuwa na vipande viwili vya mabegani vilivyoshikizwa kwenye pembe zake mbili ili kufungia kisibau. 8Mshipi wa kiunoni uliotengenezwa kwa ustadi ambao ni kitu kimoja na kisibau utatengenezwa kwa nyuzi za dhahabu, za buluu, za zambarau na za rangi nyekundu, kitani safi iliyosokotwa vizuri.

9Chukua mawe mawili ya shohamu na uchore juu yake majina ya wana wa Israeli 10kufuatana na walivyozaliwa, majina sita katika jiwe moja na mengine sita katika jiwe jingine. 11Yachore majina ya wana wa Israeli juu ya hayo mawe mawili kama vile sonara anavyochonga mhuri. Kisha uyatie hayo mawe katika vijalizo vya dhahabu 12na uvifungie juu ya vipande vya mabega ya kisibau yawe kama mawe ya kumbukumbu ya wana wa Israeli. Aroni atavaa majina hayo mabegani mwake kama kumbukumbu mbele za BWANA. 13Tengeneza vijalizo vya dhahabu 14na mikufu miwili ya dhahabu safi, iliyosokotwa kama kamba na uifunge mikufu hiyo kwenye vijalizo.

Kifuko cha Kifuani

15"Fanyiza kifuko cha kifuani kwa ajili ya kufanya maamuzi, kazi ya fundi stadi. Kitengeneze kama kile kisibau: cha nyuzi za dhahabu, buluu, za zambarau na za rangi nyekundu, cha kitani safi iliyosokotwa. 16Kitakuwa cha mraba, nusu dhiraa[a] kila upande, kikunjwe mara mbili. 17Kisha weka safu nne za vito vya thamani juu yake. Safu ya kwanza itakuwa ya akiki, yakuti manjano, zabarajadi, 18katika safu ya pili kitakuwa na almasi, yakuti samawi na zumaridi, 19safu ya tatu itakuwa na hiakintho, akiki nyekundu na amethisto 20na safu ya nne itakuwa ya krisolitho, shohamu na yaspi. Yote yatiwe kwenye vijalizo vya dhahabu. 21Patakuwa na mawe kumi na mawili, moja kwa kila jina la wana wa Israeli, kila

e15 dhiraa kumi na tano ni sawa na mita 6.75.
f16 dhiraa ishirini ni sawa na mita 9.
g18 dhiraa mia moja sawa na mita 45.
h18 dhiraa hamsini ni sawa na mita 22.5.
i18 dhiraa tano ni sawa na mita 2..25.

a16 nusu dhiraa ni sawa na sentimita 22.5.

moja lichorwe kama muhuri likiwa na jina la moja ya makabila kumi na mawili ya Israeli.

22"Kwa ajili ya kifuko cha kifuani, tengeneza mikufu ya dhahabu safi, iliyosokotwa kama kamba. 23Tengeneza pete mbili za dhahabu kwa ajili yake uzifungie kwenye pembe mbili za kifuko cha kifuani. 24Funga ile mikufu miwili ya dhahabu kwenye zile pete zilizo katika pembe za kifuko cha kifuani, 25zile ncha nyingine mbili za mkufu wa dhahabu zishikamanishe kwenye vijalizo viwili vya kisibau upande wa mbele. 26Tengeneza pete mbili za dhahabu uzifunge kwenye ncha mbili za chini upande wa ndani wa kifuko cha kifuani karibu na kisibau. 27Tengeneza pete mbili zaidi za dhahabu na uzishikize mbele katika ncha za chini za vipande vya kisibau, mahali kinapoungana juu ya mshipi wa kiunoni wa kisibau. 28Pete za kifuko cha kifuani zitafungwa pamoja na zile za kisibau kwa kamba ya buluu, ili kiunganishwe na ule mshipi wa kiunoni ili kifuko cha kifuani kisitoke na kuachana na kisibau.

29"Wakati wo wote Aroni aingiapo Mahali Patakatifu, atakuwa na yale majina ya wana wa Israeli moyoni mwake juu ya kile kifuko cha kifuani cha uamuzi kama kumbukumbu ya kudumu mbele ya BWANA. 30Pia weka Urimu na Thumimu[b] ndani ya kifuko cha kifuani, yawe juu ya moyo wa Aroni kila mara aingiapo mbele za BWANA. Kwa hiyo siku zote Aroni atakuwa na uwezo kufanya maamuzi kwa ajili ya wana wa Israeli mbele za BWANA.

Mavazi Mengine ya Kikuhani

31"Shona kanzu ya kuvalia kisibau kwa kitambaa cha buluu tupu, 32katikati weka nafasi ya kuingizia kichwa. Kutakuwa na utepe unaofanana na ukosi uliozungushwa kwenye nafasi hiyo ya shingo, ili isichanike. 33Tengeneza makomamanga ya nyuzi za buluu, za zambarau na za rangi nyekundu kuzunguka pindo la hilo joho, weka pia vikengele vya dhahabu kati ya hayo makomamanga. 34Hivyo vikengele vya dhahabu na makomamanga vitapishana kuzunguka pindo la kanzu. 35Ni lazima Aroni alivae anapofanya huduma. Sauti ya hivyo vikengele itasikika anapoingia na kutoka katika mahali patakatifu mbele za BWANA, ili asije akafa.

36"Tengeneza bamba la dhahabu safi na uchore kama muhuri juu yake maneno haya: TAKATIFU KWA BWANA. 37Lifunge hilo bamba kwa kamba ya buluu kwenye kilemba, nalo ni lazima liwe mbele yakilemba. 38Aroni alivae bamba hilo kwenye paji la uso wake, naye atachukua hatia kuhusu sadaka takatifu za Waisraeli wanazoweka wakfu, sadaka za aina yo yote. Litakuwa kwenye paji la uso wa Aroni daima ili zikubalike kwa BWANA.

39"Fuma koti la kitani safi na ufanye kilemba cha kitani safi. Mshipi uwe ni kazi ya mtarizi. 40Watengenezee wana wa Aroni makoti, mishipi na kofia, ili kuwapa ukuu na heshima. 41Baada ya kumvika Aroni ndugu yako pamoja na wanawe nguo hizi, watie mafuta na kuwabariki. Waweke wakfu ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani.

42Watengenezee nguo za ndani za kitani zitakazofunika mwili, kutoka kiunoni hadi mapajani. 43Aroni na wanawe ni lazima wavae haya kila wanapoingia katika Hema ya Kukutania au wanaposogelea madhabahu wakati wa kutoa huduma mahali patakatifu, ili wasije wakafanya kosa wakafa.

"Haya yawe maagizo ya kudumu kwa Aroni na vizazi vyake.

Kuweka Wakfu Makuhani

29 "Hili ndilo utakalofanya ili kuwaweka wakfu makuhani ili wanitumikie mimi katika kazi ya ukuhani: Chukua fahali mchanga mmoja na kondoo waume wawili wasio na dosari. 2Kutokana na unga laini wa ngano usiotiwa chachu, tengeneza mikate na maandazi yaliyokandwa kwa mafuta, pamoja na mikate midogo myembamba. 3Viwekwe vyote ndani ya kikapu na kuvitoa pamoja na yule fahali na wale kondoo waume wawili. 4Kisha mlete Aroni na wanawe kwenye lango la Hema la Kukutania na uwaoshe kwa maji. 5Chukua yale mavazi na umvike Aroni koti, joho la kisibau na kisibau chenyewe pamoja na kile kifuko cha kifuani. Mfungie hicho kisibau kwa ule mshipi wa kiunoni uliosukwa kwa ustadi. 6Weka kilemba kichwani mwake na kuweka taji takatifu ishikamane na hicho kilemba. 7Chukua yale mafuta ya upako umimine juu ya kichwa chake. 8Walete wanawe na uwavike makoti 9na uwavike zile tepe za kichwani. Ndipo uwafunge Aroni na wanawe mishipi. Ukuhani ni wao kwa agizo la kudumu. Kwa njia hii utamsimika Aroni na wanawe.

10Mlete yule fahali mbele ya Hema la

b30 Urimu na Thumimu maana yake "Nuru na kweli," viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

Kukutania, naye Aroni na wanawe wataweka
mikono yao juu ya kichwa chake. 11Mchinje huyo
fahali mbele ya BWANA kwenye mlango wa
Hema la Kukutania. 12Chukua sehemu ya damu
ya huyo fahali na kuipaka kwenye pembe za
hiyo madhabahu kwa kidole chako, na damu
iliyobaki uimwage sehemu ya chini ya
madhabahu. 13Kisha chukua mafuta yote ya
huyo mnyama ya sehemu za ndani, yale
yanayofunika ini na figo zote mbili pamoja na
mafuta yake, uvichome juu ya madhabahu.
14Lakini nyama ya huyo fahali na ngozi yake na
matumbo yake utavichoma nje ya kambi. Hii ni
sadaka ya dhambi.

15"Chukua mmoja wa wale kondoo mume,
naye Aroni na wanawe wataweka mikono yao
juu ya kichwa chake. 16Mchinje huyo kondoo
mume, chukua damu yake na uinyunyizie pande
zote za hiyo madhabahu. 17Mkate huyo kondoo
mume vipande vipande na usafishe sehemu za
ndani pamoja na miguu, ukiviweka pamoja na
kichwa na vipande vingine. 18Kisha mteketeze
huyo kondoo mzima juu ya madhabahu. Hii ni
sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA, harufu ya
kupendeza, sadaka iliyotolewa kwa BWANA
kwa moto.

19"Mchukue yule kondoo mume mwingine,
naye Aroni na wanawe waweke mikono yao juu
ya kichwa chake. 20Mchinje, chukua sehemu ya
damu yake na kuipaka kwenye masikio ya Aroni
na wanawe, kwenye vidole gumba vya mikono
yao ya kuume, pia kwenye vidole gumba vya
miguu yao ya kuume. Kisha nyunyiza hiyo damu
pande zote za madhabahu. 21Pia chukua
sehemu ya damu iliyo juu ya madhabahu na
sehemu ya mafuta ya upako mnyunyizie Aroni
na mavazi yake, pia wanawe na mavazi yao.
Ndipo Aroni na wanawe pamoja na mavazi yao
watakuwa wamewekwa wakfu.

22"Chukua mafuta ya huyu kondoo mume,
mafuta ya mkia, mafuta ya sehemu za ndani
yale yanayofunika ini, figo zote mbili na mafuta
yake pamoja na paja la kulia. (Huyo ndiye
kondoo mume kwa ajili ya kuwasimika.)
23Kutoka kwenye kile kikapu chenye mikate
isiyotiwa chachu, kilichoko mbele za BWANA,
chukua mkate, andazi lililokandwa kwa mafuta
na mkate mdogo mwembamba. 24Viweke vitu
hivi vyote mikononi mwa Aroni na wanawe na
uviinue mbele za BWANA kuwa sadaka ya
kuinuliwa. 25Kisha vichukue vitu hivyo kutoka
mikononi mwao, uviteketeze juu ya madhabahu
pamoja na sadaka ya kuteketezwa
kuwa harufu nzuri ya kupendeza kwa BWANA,
sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto.
26Baada ya wewe kuchukua kidari cha huyo
kondoo mume wa kusimikwa kwa Aroni, kiinue
mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa,
nayo itakuwa fungu lako.

27"Weka wakfu zile sehemu za kondoo
mume aliyetumika kwa kumsimika Aroni na
wanawe: kidari kile kilichoinuliwa na lile paja
lililotolewa. 28Siku zote hili litakuwa fungu la
kawaida kutoka kwa Waisraeli kwa ajili ya Aroni
na wanawe. Hili ni toleo la Waisraeli watakalotoa
kwa BWANA kutoka katika sadaka zao za
amani.

29"Mavazi matakatifu ya Aroni yatakuwa ya
wazao wake ili kwamba waweze kutiwa mafuta
na kusimikwa wakiwa wameyavaa. 30Mwana
atakayeingia mahali pake kuwa kuhani na kuja
kwenye Hema la Kukutania kuhudumu katika
Mahali Patakatifu atayavaa kwa siku saba.

31"Chukua nyama ya huyo kondoo mume wa
kuwasimika uipike katika Mahali Patakatifu.
32Kwenye ingilio la Hema la Kukutania, Aroni na
wanawe wataila ile nyama ya huyo kondoo
mume pamoja na ile mikate iliyo kwenye hicho
kikapu. 33Watakula sadaka hizi ambazo kwa
hizo upatanisho ulifanywa kwa ajili ya kusimikwa
kwao na kuwekwa kwao wakfu. Lakini hakuna
mtu mwingine ye yote anayeruhusiwa kuvila,
kwa sababu ni vitakatifu. 34Ikiwa nyama yo yote
ya huyo kondoo mume iliyotumika kwa
kuwasimika au mkate wo wote umebaki mpaka
asubuhi, vichomwe. Kamwe visiliwe, kwa
sababu ni vitakatifu.

35Hivyo utamfanyia Aroni na wanawe kila
kitu kama vile nilivyokuamuru: Utachukua muda
wa siku saba kuweka wakfu. 36Utatoa dhabihu
ya fahali kila siku kuwa sadaka ya dhambi ili
kufanya upatanisho. Takasa madhabahu kwa
kufanya upatanisho kwa ajili yake nayo uitie
mafuta na kuiweka wakfu. 37Kwa muda wa siku
saba fanya upatanisho kwa ajili ya madhabahu
na kuiweka wakfu. Ndipo madhabahu itakuwa
takatifu sana na cho chote kitakachoigusa
kitakuwa kitakatifu.

38Kwa kawaida hiki ndicho utakachotoa juu
ya madhabahu kila siku: wana kondoo wawili
wenye umri wa mwaka mmoja. 39Utamtoa
mmoja asubuhi na huyo mwingine wakati wa
machweo. 40Pamoja na mwana kondoo wa
kwanza utatoa efa moja[a] ya unga wa ngano laini

[a] 40 efa moja ni kama kilo mbili.

uliochanganywa na robo ya hini[b] ya mafuta yaliyokamuliwa ya zeituni pamoja na robo ya hini ya divai kuwa sadaka ya kinywaji. 41Huyo mwana kondoo mwingine mtoe dhabihu wakati wa machweo pamoja na sadaka za unga na za kinywaji kama vile ulivyofanya asubuhi, kuwa harufu ya kupendeza, sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto.

42"Kwa vizazi vijavyo itakuwa kawaida kutoa sadaka hii ya kuteketezwa kila mara kwenye ingilio la Hema la Kukutania mbele ya BWANA. Hapo ndipo nitakapokutana na ninyi na kusema nanyi, 43Huko ndipo nitakapokutana na Waisraeli, nalo Hema la Kukutania litatakaswa na utukufu wangu.

44Kwa hiyo nitaliweka wakfu Hema la Kukutania pamoja na madhabahu, nami nitamweka wakfu Aroni na wanawe ili wanitumikie mimi katika kazi ya ukuhani. 45Ndipo nitakapofanya makao miongoni mwa Waisraeli na kuwa Mungu wao. 46Nao watajua kuwa Mimi Ndimi BWANA Mungu wao, aliyewatoa Misri ili nipate kufanya makao miongoni mwao. Mimi Ndimi BWANA Mungu wao.

Madhabahu ya Kufukizia Uvumba

30 "Tengeneza madhabahu ya mti wa mshita kwa ajili ya kufukizia uvumba. 2Madhabahu iwe mraba, urefu na upana wa dhiraa moja[a] na kimo cha dhiraa mbili[b], pembe zake zitakuwa za kitu kimoja nayo. 3Funika juu ya hiyo madhabahu na pande zote na pembe zake kwa dhahabu safi na ufanyize ukingo wa dhahabu kuizunguka. 4Tengeneza pete mbili za dhahabu kwa ajili ya madhabahu chini ya huo ukingo, nyingine mbili upande wa pili ili kushika hiyo mipiko itumikayo wakati wa kuibeba. 5Tengeneza mipiko ya mti wa mshita na uifunike kwa dhahabu. 6Weka hiyo madhabahu mbele ya lile pazia lililo mbele ya Sanduku la Ushuhuda lililo mbele ya kiti cha rehema kilicho juu ya Sanduku la Ushuhuda, mahali ambapo nitakutana nawe.

7"Aroni itampasa kufukiza uvumba wenye harufu nzuri juu ya madhabahu kila siku asubuhi wakati anapowasha zile taa. 8Itampasa afukize uvumba tena wakati anapowasha taa wakati wa machweo ili uvumba ufukizwe daima mbele za BWANA kwa vizazi vijavyo. 9Usifukize uvumba mwingine wo wote juu ya madhabahu hii au sadaka nyingine yo yote ya kuteketezwa wala sadaka ya nafaka, wala usimimine sadaka ya kinywaji juu yake. 10Mara moja kwa mwaka Aroni atafanya upatanisho juu ya pembe za hiyo madhabahu. Upatanisho huu wa mwaka lazima ufanywe kwa damu ya sadaka ya upatanisho kwa ajili ya dhambi kwa vizazi vijavyo. Ni takatifu sana kwa BWANA.''

Fedha ya Upatanisho

11"Naye BWANA akamwambia Mose, 12"Utakapowahesabu Waisraeli, kila mmoja lazima alipe kwa BWANA fidia kwa ajili ya nafsi yake wakati wa kuhesabiwa kwake. Ndipo hakutakuwa na pigo juu yao unapowahesabu. 13Kila mmoja anayekwenda upande wa wale waliokwisha hesabiwa atatoa nusu shekeli[c], kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, ambayo ina uzito wa gera ishirini[d]. Hii nusu shekeli ni sadaka kwa BWANA. 14Wote wale wanaovuka, wenye umri wa miaka ishirini au zaidi, watatoa sadaka kwa BWANA. 15Matajiri hawatalipa zaidi ya nusu shekeli, nao maskini hawatatoa pungufu wakati mnatoa sadaka kwa BWANA kwa kufanya upatanisho wa nafsi zenu. 16Utapokea fedha ya upatanisho kutoka kwa Waisraeli na uzitumie kwa ajili ya huduma ya Hema la Kukutania. Itakuwa ni ukumbusho kwa Waisraeli mbele za BWANA kufanya upatanisho kwa ajili ya nafsi zenu."

Sinia la Kunawia

17Kisha BWANA akamwambia Mose, 18"Tengeneza sinia la shaba, lenye kishikilio cha shaba kwa ajili ya kunawia. Liweke kati ya Hema la Kukutania na madhabahu, kisha weka maji ndani yake. 19Aroni na wanawe watanawa mikono na miguu yao kwa maji yatokayo katika hilo sinia. 20Wakati wo wote wanapoingia katika Hema la Kukutania, watanawa kwa maji ili kwamba wasije wakafa. Pia, wanapokaribia madhabahu ili kuhudumu, kwa kuleta sadaka zilizotolewa kwa BWANA kwa moto, 21watanawa mikono na miguu yao ili kwamba wasije wakafa. Hii itakuwa ni amri ya kudumu kwa ajili ya Aroni na wazao wake kwa vizazi vijavyo."

b[40] robo ya hini ni kama lita moja.

a[2] Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45
b[2] Dhiraa mbili ni sawa na sentimita 90

c[13] nusu shekeli ni sawa na gramu 6.
d[13] gera ishirini ni sawa na shekeli moja, ni sawa na gramu 12.

Mafuta ya Upako

22Kisha BWANA akamwambia Mose,
23"Chukua vikolezi bora vifuatavyo: shekeli 500[e]
za manemane ya maji, shekeli 250[f] za
mdalasini wenye harufu nzuri, shekeli 250 za
miwa yenye harufu nzuri, 24shekeli 500 za aina
nyingine ya mdalasini vyote kulingana na shekeli
ya mahali patakatifu, pia hini[g] ya mafuta ya
zeituni. 25Vikolezi hivi vitengeneze kuwa mafuta
matakatifu ya upako yenye harufu nzuri, kazi ya
mtengeneza manukato. Yatakuwa mafuta
matakatifu ya upako. 26Kisha yatumie kupaka
hilo Hema la Kukutania, sanduku la Ushuhuda,
27meza na vifaa vyake vyote, kinara cha taa na
vifaa vyake vyote, madhabahu ya kufukizia
uvumba, 28madhabahu ya sadaka ya
kuteketezwa na vyombo vyake vyote na sinia
pamoja na kitako chake. 29Utaviweka wakfu ili
viwe vitakatifu sana na kila kitakachoigusa
kitakuwa kitakatifu.

30"Mtie Aroni na wanawe mafuta na
uwaweke wakfu ili waweze kunitumikia katika
kazi ya ukuhani. 31Waambie Waisraeli, 'Haya
yatakuwa mafuta matakatifu yangu ya upako
kwa vizazi vijavyo. 32Usiyamimine juu ya miili ya
wanadamu wala usitengeneze mafuta ya aina
nyingine kwa utaratibu huu. Ni mafuta
matakatifu na ni lazima myaone kuwa ni
matakatifu. 33Mtu ye yote atakayetengeneza
manukato kama hayo na ye yote
atakayeyamimina juu ya mtu ye yote ambaye si
kuhani atakatiliwa mbali na watu wake.' "

Uvumba

34Kisha BWANA akamwambia Mose,
"Chukua vikolezi vyenye harufu nzuri vifuatavyo:
natafi, shekelethi, kelbena na uvumba safi vyote
vikiwa na vipimo sawa, 35pia tengeneza
mchanganyiko wa uvumba wenye harufu nzuri,
kazi ya mtengeneza manukato. Utiwe chumvi ili
upate kuwa safi na mtakatifu. 36Saga baadhi
yake kuwa unga na uweke mbele ya sanduku la
Ushuhuda ndani ya Hema la Kukutania, mahali
ambapo nitakutana nawe. Itakuwa takatifu sana
kwenu. 37Msitengeneze uvumba mwingine wo
wote wa namna hii kwa ajili yenu wenyewe,
uoneni kuwa ni mtakatifu kwa BWANA. 38Ye
yote atakayetengeneza uvumba kama huu ili
kufurahia harufu yake nzuri lazima akatiliwe
mbali na watu wake."

Bezaleli na Oholiabu

31 Ndipo BWANA akamwambia Mose,
2"Tazama, nimemchagua Bezaleli
mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila la
Yuda, 3nami nimemjaza Roho wa Mungu,
pamoja na ustadi, uwezo na maarifa katika aina
zote za ufundi, 4ili kubuni kazi za ustadi katika
ufundi wa dhahabu, fedha na shaba, 5kuchonga
vito vya kutia mahali, kufanya kazi kwa mbao na
kujishughulisha na aina zote za ufundi. 6Tena,
nimemweka Oholiabu mwana wa Ahisamaki, wa
kabila la Dani, ili kumsaidia. Pia mafundi wote
nimewapa ustadi wa kufanya kila kitu
nilichokuamuru wewe: 7Hema la Kukutania,
sanduku la Ushuhuda pamoja na kiti cha
rehema juu yake, pia na vifaa vyote vya kwenye
hema, 8meza na vifaa vyake, kinara cha taa cha
dhahabu safi na vifaa vyake vyote, madhabahu
ya kufukizia uvumba, 9madhabahu ya sadaka ya
kuteketezwa na vyombo vyake vyote, sinia na
kinara chake, 10pamoja na mavazi matakatifu
yaliyofumwa ya kuhani Aroni na mavazi kwa ajili
ya wanawe wakati wakihudumu katika kazi ya
ukuhani, 11pia mafuta ya upako na uvumba
wenye harufu nzuri kwa ajili ya Mahali
Patakatifu. Watavitengeneza sawasawa kama
vile nilivyokuagiza wewe."

Sabato

12Kisha BWANA akamwambia Mose,
13"Waambie Waisraeli, 'Ninyi ni lazima mzishike
Sabato zangu. Hii itakuwa ni ishara kati yangu
na ninyi kwa ajili ya vizazi vijavyo, ili mpate
kujua kwamba Mimi Ndimi BWANA,
niwafanyaye ninyi watakatifu.

14" 'Mtaishika Sabato, kwa sababu ni takatifu
kwenu. Ye yote atakayeinajisi lazima auawe, ye
yote atakayefanya kazi siku hiyo lazima akafie
mbali na watu wake. 15Kwa siku sita, mtafanya
kazi, lakini siku ya saba ni Sabato ya
kupumzika, takatifu kwa BWANA. Ye yote
afanyaye kazi yo yote siku ya Sabato ni lazima
auawe. 16Waisraeli wataishika Sabato,
kuiadhimisha kwa vizazi vijavyo kuwa agano la
milele. 17Itakuwa ishara kati yangu na Waisraeli
milele, kwa kuwa kwa muda wa siku sita
BWANA aliumba mbingu na dunia na siku ya
saba akaacha kufanya kazi na akapumzika.' "

18BWANA alipomaliza kusema na Mose juu
ya Mlima Sinai, Mungu akampa vibao viwili vya

e23 Shekeli 500 ni sawa na kilo 6
f23 Shekeli 250 ni swa na kilo 3
g24 Hini moja ni sawa na lita 4

Ushuhuda, vya mawe vilivyoandikwa kwa kidole cha Mungu.

Ndama ya Dhahabu

32 Watu walipoona kuwa Mose amekawia sana kushuka kutoka mlimani, walimkusanyikia Aroni na kumwambia, "Njoo, tutengenezee miungu itakayotutangulia. Kwa maana huyu jamaa yetu Mose aliyetupandisha kutoka Misri, hatujui jambo lililompata."

2Aroni akawajibu, "Vueni vipuli vya dhahabu ambavyo wake zenu, wana wenu na binti zenu wamevaa, mkaniletee." 3Kwa hiyo watu wote wakavua vipuli vyao wakavileta kwa Aroni. 4Akavichukua vile vitu walivyomkabidhi akavifanyiza kwa kusubu sanamu yenye umbo la ndama, akaichonga kwa kutumia chombo. Kisha wakasema, "Hii ndiyo miungu yenu, Ee Israeli, iliyowapandisha kutoka Misri."

5Aroni alipoona hili, akajenga madhabahu mbele ya yule ndama na kutangaza, "Kesho kutakuwa na sikukuu kwa BWANA." 6Kwa hiyo siku iliyofuata watu wakaamka asubuhi na mapema na kutoa sadaka za kuteketeza na sadaka za amani. Baadaye watu wakaketi kula na kunywa, nao wakasimama wakajizamisha katika karamu ya ulevi na ulafi.

7Kisha BWANA akamwambia Mose, "Shuka, kwa sababu, watu wako uliowatoa Misri, wamepotoka. 8Wamekuwa wepesi kugeuka na kuacha niliyowaamuru na wamejitengenezea sanamu ya kuyeyusha yenye umbo la ndama. Wameisujudia na kuitolea dhabihu nao wamesema, 'Hii ndiyo miungu yenu, Ee Israeli iliyokupandisha kutoka Misri.'

9"BWANA akamwambia Mose, "Nimeona watu hawa, nao ni watu wenye shingo ngumu. 10Sasa niache ili hasira yangu ipate kuwaka dhidi yao, nami nipate kuwaangamiza. Kisha nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa.''

11Lakini Mose akamsihi BWANA Mungu wake, akasema, "Ee BWANA, kwa nini hasira yako iwake dhidi ya watu wako, wale uliowatoa Misri kwa uweza mkuu na mkono wenye nguvu? 12Kwa nini Wamisri waseme, 'Ni kwa nia mbaya aliwatoa Misri, ili awaue milimani na kuwafuta usoni mwa dunia? Achilia mbali hasira yako kali, waonee huruma na usilete maafa juu ya watu wako. 13Wakumbuke watumishi wako Abrahamu, Isaki na Israeli, ambao uliwaapia kwa nafsi yako mwenyewe: 'Nitawafanya uzao wako kuwa wengi kama nyota za angani, nami nitawapa wazao wako nchi hii yote ambayo niliwaahidia, nayo itakuwa urithi wao milele.'" 14Kisha BWANA akawaonea huruma wala hakuleta juu ya watu wake maafa aliyokuwa amekusudia.

15Mose akageuka, akashuka kutoka mlimani akiwa na vibao viwili vya Ushuhuda mikononi mwake. Vilikuwa vimeandikwa pande zote mbili, mbele na nyuma. 16Vibao hivyo vilikuwa kazi ya Mungu, maandishi yalikuwa mwandiko wa Mungu, yaliyochorwa kama muhuri juu ya vibao.

17Yoshua aliposikia sauti za watu wakipiga kelele, akamwambia Mose, ''Kuna sauti ya vita kambini.''

18Mose akajibu:

"Si sauti ya ushindi,
wala si sauti ya kushindwa,
ni sauti ya kuimba ninayosikia.''

19Mose alipoikaribia kambi na kuona ile ndama na ile michezo, hasira yake ikawaka, akatupa vile vibao vilivyokuwa mikononi mwake, akavipasua vipande vipande pale chini ya mlima. 20Kisha akaichukua ile ndama waliyokuwa wameitengeneza na kuichoma kwenye moto kisha akaisaga kuwa unga, akainyunyiza kwenye maji na kuwafanya Waisraeli wanywe.

21Mose akamwambia Aroni, "Watu hawa walikufanyia nini, hata ukawaongoza kufanya dhambi kubwa hivyo?''

22"Aroni akamwambia, "Usikasirike bwana wangu. Unajua jinsi watu hawa walivyo tayari kwa maovu. 23Wao waliniambia, 'Tufanyie miungu itakayotuongoza. Kwa kuwa huyu jamaa yetu Mose aliyetupandisha kutoka Misri, hatufahamu yaliyompata.' 24Kwa hiyo nikawaambia, 'Ye yote aliye na kito cho chote cha dhahabu avue.' Kisha wakanipa hiyo dhahabu nami nikaitupa motoni, akatokea huyu ndama!''

25Mose akaona kuwa watu wameasi kwa kuwa Aroni alikuwa amewaacha waasi na kuwa kichekesho kwa adui zao. 26Kwa hiyo Mose akasimama kwenye ingilio la kambi akasema, ''Ye yote aliye upande wa BWANA, aje upande wangu.'' Walawi wote wakamjia.

27Ndipo alipowaambia, "Hili ndilo BWANA Mungu wa Israeli asemalo: 'Kila mmoja wenu ajifunge upanga wake kiunoni aende huku na huko kambi yote mwisho hadi mwisho mwingine, kila mmoja amue ndugu yake na rafiki yake na jirani yake.' '' 28Walawi wakafanya kama Mose

alivyoamuru, siku ile wakafa watu wapatao
3,000. 29Kisha Mose akasema, “Leo mmewekwa
wakfu kwa BWANA, kwa kuwa mlikuwa kinyume
na wana wenu wenyewe na ndugu zenu, naye
Mungu amewabariki leo.’’
30Siku iliyofuata Mose akawaambia watu,
“Mmefanya dhambi kubwa. Lakini sasa
nitapanda juu kwa BWANA, labda nitaweza
kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi yenu.’’
31Hivyo Mose akarudi kwa BWANA na
kumwambia, “Loo! Hawa watu wamefanya
dhambi kubwa namna gani! Wamejitengenezea
miungu ya dhahabu. 32Lakini sasa, nakusihi
wasamehe dhambi yao, lakini kama sivyo, basi
nifute kutoka kwenye kitabu ulichoandika.’’
33BWANA akamjibu Mose, “Ye yote
aliyenitenda dhambi ndiye nitakayemfuta kutoka
kwenye kitabu changu. 34Sasa nenda, uongoze
hao watu mpaka mahali nilipokuambia, naye
malaika wangu atakutangulia. Pamoja na hayo,
wakati utakapofika wa mimi kuwaadhibu,
nitawaadhibu kwa ajili ya dhambi yao.”
35Ndipo BWANA akawapiga watu kwa
ugonjwa wa tauni kwa sababu ya yale
waliyoyafanya kwa ndama yule ambaye
alitengenezwa na Aroni.

Amri ya Kuondoka Sinai

33 Kisha BWANA akamwambia Mose,
“Ondoka mahali hapa, wewe pamoja na
hao watu uliowapandisha kutoka Misri, mpande
mpaka nchi niliyomwahidi Abrahamu, Isaki na
Yakobo kwa kiapo, nikisema, ‘Nitawapa wazao
wenu nchi hii.’ 2Nitamtuma malaika mbele yenu
naye atawafukuza Wakanani, Waamori, Wahiti,
Waperizi, Wahivi na Wayebusi. 3Pandeni
mwende katika nchi itiririkayo maziwa na asali.
Lakini mimi sitakwenda pamoja nanyi, kwa
sababu ninyi ni watu wenye shingo ngumu,
nisije nikawaangamiza njiani.’’
4Watu waliposikia habari hizo za huzuni,
wakaanza kuomboleza wala hakuna mtu
aliyevaa mapambo yo yote. 5Kwa kuwa BWANA
alikuwa amemwambia Mose, “Waambie
Waisraeli, ‘Ninyi ni watu wenye shingo ngumu.
Kama ningefuatana nanyi hata kwa muda mfupi,
ningewaangamiza. Sasa vueni mapambo yenu
nami nitaamua nitakalowatendea.’ ’’ 6Hivyo
Waisraeli wakavua mapambo yao katika Mlima
wa Horebu.

Hema la Kukutania

7Basi Mose alikuwa na desturi ya kuchukua
hema na kulisimika nje ya kambi umbali kiasi,
akaliita “Hema la Kukutania.’’ Kila aliyekuwa
akiulizia shauri kwa BWANA, angelikwenda
katika Hema la Kukutania nje ya kambi. 8Wakati
wo wote Mose alipokwenda kwenye hema, watu
wote waliinuka na kusimama kwenye maingilio
ya mahema yao, wakimwangalia Mose mpaka
aingie kwenye hema. 9Kila mara Mose alipoingia
ndani ya hema, nguzo ya wingu ingeshuka chini
na kukaa kwenye ingilio, wakati Mungu
akizungumza na Mose. 10Kila mara watu
walipoona hiyo nguzo ya wingu ikiwa
imesimama kwenye ingilio la hema, wote
walisimama wakaabudu, kila mmoja kwenye
ingilio la hema lake. 11BWANA angezungumza
na Mose uso kwa uso, kama vile mtu
azungumzavyo na rafiki yake. Kisha Mose
angerudi kambini, lakini msaidizi wake kijana
Yoshua mwana wa Nuni hakuondoka mle
hemani.

Mose na Utukufu wa BWANA

12Mose akamwambia BWANA, “Umekuwa
ukiniambia, ‘Ongoza watu hawa,’ lakini
hujanifahamisha ni nani utakayemtuma pamoja
nami. Umesema, ‘Ninakujua wewe kwa jina
lako, nawe umepata kibali mbele zangu.’ 13Ikiwa
umependezwa nami, nifundishe njia zako ili
nipate kukujua nami nizidi kupata kibali mbele
zako. Kumbuka kuwa taifa hili ni watu wako.’’
14BWANA akajibu, “Uso wangu utakwenda
pamoja nawe, nami nitakupa raha.’’
15Kisha Mose akamwambia, “Kama uso
wako hauendi pamoja nasi, usituondoe hapa.
16Mtu ye yote atajuaje kuwa mimi pamoja na
watu wako tumepata kibali mbele zako,
usipokwenda pamoja nasi? Ni nini kingine
kitakachoweza kututofautisha mimi na watu
wako miongoni mwa watu wengine wote walio
katika uso wa dunia?”
17BWANA akamwambia Mose, “Nitakufanyia
jambo lile ulilloomba, kwa sababu ninapendezwa
nawe nami ninakujua kwa jina lako.’’
18Kisha Mose akasema, “Basi nionyeshe
utukufu wako.’’
19Ndipo BWANA akasema, “Nitapitisha
wema wangu wote mbele yako, nami
nitalitangaza jina langu, BWANA, mbele ya uso
wako. Nitakuwa na rehema kwake yeye
nimrehemuye, pia nitakuwa na huruma kwake
yeye nimhurumiaye. 20Lakini Mungu akasema,
“Hutaweza kuuona uso wangu, kwa kuwa
hakuna mtu ye yote awezaye kuniona akaishi.’’

21Kisha BWANA akasema, “Kuna mahali
karibu nami ambapo unaweza kusimama juu ya
mwamba. 22Utukufu wangu unapopita,
nitakuweka gengeni kwenye mwamba na
kukufunika kwa mkono wangu mpaka
nitakapokwisha kupita. 23Kisha nitaondoa mkono
wangu nawe utaona mgongo wangu, lakini
kamwe uso wangu hautaonekana.”

Vibao Vipya vya Mawe

34 BWANA akamwambia Mose, “Chonga
vibao viwili vya mawe kama vile vya
kwanza, nami nitaandika juu yake maneno yale
yaliyokuwa kwenye vile vibao vya kwanza,
ulivyovivunja. 2Uwe tayari wakati wa asubuhi,
kisha upande juu ya Mlima Sinai. Uje mbele
zangu kukutana nami huko juu ya mlima. 3Mtu
ye yote asije pamoja nawe wala asionekane mtu
po pote juu ya mlima, wala kondoo na mbuzi au
ng’ombe wasilishe karibu mbele ya huo mlima.’’

4Kwa hiyo Mose akachonga vibao viwili vya
mawe kama vile vya kwanza naye akapanda juu
ya Mlima Sinai asubuhi na mapema, kama
BWANA alivyokuwa amemwagiza, akachukua
vile vibao viwili vya mawe mikononi mwake.
5Kisha BWANA akashuka katika wingu
akasimama pamoja naye huko, akalitangaza jina
lake,‘‘BWANA’’. 6BWANA akapita mbele ya
Mose, akitangaza,

“BWANA, BWANA,
Mungu mwenye huruma na neema,
asiye mwepesi wa hasira,
mwingi wa upendo na uaminifu,
7akidumisha upendo kwa maelfu,
pia akisamehe uovu, uasi na dhambi,
lakini haachi kuadhibu mwenye hatia,
huwaadhibu watoto na watoto wao
kwa ajili ya dhambi ya baba zao
hata katika kizazi cha tatu na cha nne.”

8Mara Mose akasujudu na kuabudu. 9Mose
akasema, ‘‘Ee BWANA, kama nimepata kibali
mbele zako, basi BWANA uende pamoja nasi.
Ingawa watu hawa ni wenye shingo ngumu,
samehe uovu wetu na dhambi yetu, tuchukue
kuwa urithi wako.’’

10Kisha BWANA akasema: “Tazama
ninafanya agano mbele ya watu wako wote.
Mbele ya watu wako wote nitafanya maajabu
ambayo hayajafanyika katika taifa lo lote katika
ulimwengu wote. Watu wale mnaoishi miongoni
mwao wataona jinsi ilivyo ya kushangaza ile kazi
nitakayowafanyia mimi BWANA wenu. 11Tii yale
ninayokuamuru leo. Tazama nawafukuza mbele
yako Waamori, Wakanaani, Wahiti, Waperizi,
Wahivi na Wayebusi. 12Uwe mwangalifu,
usifanye agano na wale wanaokaa katika nchi
ile unayoiendea, la sivyo watakuwa mtego
katikati yako. 13Bomoa madhabahu zao, vunja
mawe yao ya kuabudia na ukatekate nguzo zao
za Ashera. 14Usiabudu mungu mwingine, kwa
kuwa BWANA, ambaye jina lake ni Wivu, ni
Mungu mwenye wivu.

15“Uwe mwangalifu usifanye agano na wale
watu wanaoishi katika nchi, kwa maana wakati
wanapojifanyia ukahaba kwa miungu yao na
kuwatolea kafara, watakualika wewe nawe
utakula sadaka za matambiko yao.
16Unapowachagua baadhi ya binti zao kuwa
wake wa wana wenu na binti hao wakajifanyia
ukahaba kwa miungu yao, watawaongoza wana
wenu kufanya vivyo hivyo.

17“Usijifanyie sanamu za kusubu.

18“Utaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
Chachu. Kwa siku saba mtakula mikate isiyotiwa
chachu, kama nilivyokuamuru. Fanya hivi kwa
wakati ulioamuriwa, katika mwezi wa Abibu, ndio
mwezi wa nne, kwa kuwa katika mwezi huo
ndipo wewe ulipotoka Misri.

19“Mzaliwa wa kwanza wa kila tumbo ni mali
yangu, pamoja na wazaliwa wa kwanza wote wa
kiume wa mifugo yako, ikiwa ni wa ng’ombe au
wa kondoo au mbuzi. 20Utakomboa mzaliwa wa
kwanza wa punda kwa mwana kondoo, lakini
kama humkomboi, utavunja shingo yake.
Utakomboa wazaliwa wako wa kwanza wote wa
kiume.

“Mtu ye yote asije mbele zangu mikono
mitupu.

21“Kwa siku sita utafanya kazi, lakini siku ya
saba utapumzika, hata ikiwa ni majira ya kulima
au ya kuvuna lazima upumzike.

22“Utaadhimisha Sikukuu ya Majuma kwa
malimbuko ya mavuno ya ngano na Sikukuu ya
Kukusanya mavuno mwishoni mwa mwaka.
23Mara tatu kwa mwaka wanaume wako wote
watakuja mbele za BWANA Mwenyezi, Mungu
wa Israeli. 24Nitawafukuza mataifa mbele yako
na kupanua mipaka ya nchi yako, wala hakuna
mtu ye yote atakayeitamani nchi yako wakati
unapokwenda mara tatu kila mwaka kuonana na
BWANA Mungu wako.

25“Usinitolee damu ya dhabihu pamoja na
kitu cho chote chenye chachu, wala usibakize
dhabihu yo yote ya Sikukuu ya Pasaka mpaka
asubuhi.

26"Leteni matunda ya kwanza yaliyo bora
zaidi ya ardhi yako katika nyumba ya BWANA
Mungu wako.
"Usimchemshe mwana mbuzi katika maziwa
ya mama yake.
27Kisha BWANA akamwambia Mose,
"Andika maneno haya, kwa maana kulingana na
maneno haya, nimefanya agano na wewe
pamoja na Israeli.'' 28Mose alikuwa huko pamoja
na BWANA kwa siku arobaini mchana na usiku
bila kula chakula wala kunywa maji. Naye
akaandika juu ya vibao maneno ya agano, yaani
zile Amri Kumi.

Mng'ao wa Uso wa Mose

29Mose alipotelemka kutoka Mlima Sinai
akiwa na vile vibao viwili vya Ushuhuda
mikononi mwake, hakujua kuwa uso wake
ulikuwa uking'aa, kwa sababu alikuwa
amezungumza na BWANA. 30Aroni na Waisraeli
wote walipomwona Mose, kuwa uso wake
unang'aa, waliogopa kumkaribia. 31Lakini Mose
akawaita, kwa hiyo Aroni na viongozi wote wa
jumuiya wakarudi, naye akazungumza nao.
32Baadaye Waisraeli wote wakamkaribia, naye
akawapa amri zote BWANA alizompa katika
Mlima wa Sinai.
33Mose alipomaliza kuzungumza nao,
akaweka utaji kwenye uso wake. 34Lakini kila
wakati Mose alipoingia mbele za BWANA
kuzungumza naye, aliondoa ule utaji mpaka
alipotoka nje. Naye alipotoka nje na kuwaambia
Waisraeli lile ambalo ameagizwa, 35waliona
kuwa uso wake unang'aa. Kisha Mose
angeliweka tena utaji juu ya uso wake mpaka
alipokwenda kuzungumza na BWANA.

Masharti ya Sabato

35 Mose akakusanya jumuiya yote ya
Waisraeli na kuwaambia, "Haya ndiyo
mambo ambayo BWANA amewaamuru ninyi
mfanye: 2Kwa siku sita, mtafanya kazi, lakini
siku ya saba itakuwa takatifu kwenu, Sabato ya
kupumzika kwa BWANA. Ye yote atakayefanya
kazi yo yote siku hiyo ni lazima auawe.
3Msiwashe moto mahali po pote katika makazi
yenu siku ya Sabato.''

Vifaa kwa Ajili ya Maskani mwa Mungu

4Mose akaiambia jumuiya yote ya Waisraeli,
"Hili ndilo BWANA aliloamuru: 5Toeni kutoka
katika yale mliyo nayo, sadaka kwa BWANA.
Kila mmoja kwa moyo wa kupenda atamletea
BWANA sadaka ya dhahabu, fedha na shaba,
6nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, za rangi
nyekundu na kitani safi, singa za mbuzi, 7ngozi
za kondoo waume zilizopakwa rangi nyekundu
na ngozi za mbuzi, mbao za mshita, 8mafuta ya
zeituni kwa ajili ya taa, vikolezi kwa ajili ya
mafuta ya upako pamoja na uvumba wa harufu,
9vito vya shohamu na vito vingine vya thamani
vya kuweka kwenye kisibau na kile kifuko cha
kifuani.
10"Wote wenye ujuzi miongoni mwenu
inawapasa kuja na kutengeneza kila kitu
BWANA alichoamuru: 11maskani ya BWANA
pamoja na hema lake na kifuniko chake, vibanio,
mihimili, mataruma, nguzo na vitako, 12sanduku
la agano pamoja na mipiko yake, kifuniko cha
kiti cha rehema na pazia linalokizuia, 13meza na
mipiko yake pamoja na vyombo vyake vyote,
mikate ya Wonyesho, 14kinara cha taa kwa ajili
ya mwanga pamoja na vifaa vyake vyote, taa na
mafuta kwa ajili ya mwanga, 15madhabahu ya
kufukiza uvumba pamoja na mipiko yake,
mafuta ya upako na uvumba wenye harufu
nzuri, pazia la mlangoni mahali pa kuingilia
ndani ya maskani, 16madhabahu ya sadaka za
kuteketeza pamoja na wavu wake wa shaba,
mipiko yake pamoja na vyombo vyake vyote,
sinia la shaba pamoja na kitako chake, 17pazia
la eneo la ua pamoja na nguzo zake na vitako
vyake, pazia la ingilio la kwenye ua, 18vigingi vya
hema kwa ajili ya maskani pamoja na ua na
kamba zake, 19mavazi yaliyofumwa yavaliwayo
wakati wa huduma ndani ya mahali patakatifu,
mavazi matakatifu kwa ajili ya kuhani Aroni na
mavazi kwa ajili ya wanawe watakapokuwa
wakihudumu katika kazi ya ukuhani."
20Ndipo jumuiya yote ya Waisraeli
ilipoondoka mbele ya Mose 21na kila mmoja
aliyependa na ambaye moyo wake ulimsukuma
alikuja na kuleta sadaka kwa BWANA kwa ajili
ya kazi katika Hema ya Kukutania, kwa ajili ya
huduma yake yote na kwa ajili ya mavazi
matakatifu. 22Wote waliokuwa na utayari
wanaume kwa wanawake, wakaja wakaleta vito
vya dhahabu vya kila aina: vipini, vipuli, pete na
mapambo. Wote wakatoa dhahabu zao kama
sadaka ya kuinuliwa kwa BWANA. 23Kila mmoja
aliyekuwa na nyuzi za rangi ya buluu, za
zambarau au za rangi nyekundu au kitani safi au
singa za mbuzi, ngozi za kondoo waume
zilizotiwa rangi nyekundu au ngozi za mbuzi
wakavileta. 24Wale waliotoa sadaka ya fedha au
shaba wakavileta kama sadaka kwa BWANA na

kila aliyekuwa na mti wa mshita kwa ajili ya kazi yo yote ile akauleta. 25Kila mwanamke aliyekuwa na ujuzi alisokota kwa mikono yake na alileta kile alichosokota, nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau au za rangi nyekundu au kitani safi. 26Wanawake wote waliopenda na waliokuwa na ujuzi wakasokota singa za mbuzi. 27Viongozi wakaleta vito vya shohamu pamoja na vito vingine vya thamani kwa ajili ya kuweka kwenye kisibau na kwenye kifuko cha kifuani. 28Wakaleta pia viungo na mafuta ya zeituni kwa ajili ya mwanga, kwa ajili ya mafuta ya upako na kwa ajili ya uvumba wenye harufu nzuri. 29Waisraeli wote waume kwa wake waliokuwa wanapenda wakaleta mbele za BWANA kwa hiari yao wenyewe sadaka kwa ajili ya kazi yote ya BWANA aliyokuwa amewaagiza kuifanya kupitia kwa Mose.

Bezaleli na Ohaliabu

30Kisha Mose akawaambia Waisraeli, "Tazameni, BWANA amemchagua Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila la Yuda, 31naye amemjaza Roho wa Mungu, na ujuzi, uwezo na ustadi katika aina zote za ufundi, 32ili kutengeneza michoro ya kitaalamu kwa ajili ya kazi za dhahabu, fedha na shaba, 33kuchonga na kuyatia mawe mahali, kufanya kazi za mbao na kuhusika katika aina zote za kazi za ubunifu na ufundi. 34Tena amemvuvia pamoja naye utaalamu huo Oholiabu, mwana wa Ahisamaki, wa kabila la Dani, uwezo wa kufundisha wengine. 35Amewajaza ustadi wa kufanya kazi za aina zote zifanywazo na mafundi wenye kubuni, watarizi kwa rangi ya buluu, ya zambarau, nyekundu na kitani safi, au wafumaji, wote walikuwa mafundi na wabunifu hodari.

36 Kwa hiyo Bezaleli, Oholiabu na kila mtu BWANA aliyempa ustadi na uwezo wa kujua jinsi ya kufanya kazi zote za kujenga mahali patakatifu wataifanya hiyo kazi kama vile Bwana alivyoagiza."

2Ndipo Mose akawaita Bezaleli na Oholiabu na kila mtu mwenye ustadi ambaye BWANA alikuwa amempa uwezo na mwenye kupenda kuja na kufanya kazi. 3Wakapokea kutoka kwa Mose sadaka zote ambazo Waisraeli walikuwa wameleta ili kuifanya kazi ya ujenzi wa Mahali Patakatifu. Nao watu wakaendelea kuleta sadaka za hiari kila asubuhi.Ikafika wakati mafundi wote wenye ujuzi waliokuwa wakiifanya kazi yote ya mahali patakatifu wakasimamisha kazi zao 5ili kuja kumwambia Mose, "Watu wanaleta zaidi kuliko mahitaji kwa ajili ya kazi hii ambayo BWANA ameagiza ifanyike."

6Ndipo Mose akatoa agizo, nao wakapeleka neno hili katika kambi yote: "Mtu ye yote mwanaume au mwanamke asilete tena kitu cho chote kwa ajili ya sadaka ya mahali patakatifu.'' Hivyo watu wakazuiliwa kuleta zaidi, 7kwa sababu walivyokuwa navyo tayari vilitosha na kuzidi kuifanya kazi yote.

Maskani Ya Mungu

8Watu wote wenye ustadi miongoni mwa wafanyakazi wote wakatengeneza maskani kwa mapazia kumi ya kitani iliyosokotwa vizuri, na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau na za rangi nyekundu, pamoja na makerubi yaliyotariziwa juu yake na fundi stadi. 9Mapazia yote yalikuwa yamelingana, kila moja lilikuwa na urefu wa dhiraa ishirini na nane[a] na upana wa dhiraa nne[b]. 10Wakayaunganisha mapazia matano pamoja, pia wakafanya hivyo hivyo kwa yale mengine matano. 11Kisha wakatengeneza vitanzi vya buluu kwenye upindo wa pazia la mwisho la kipande cha kwanza na vitanzi vingine katika pazia la mwisho la kipande cha pili. 12Wakatengeneza pia vitanzi hamsini katika pazia la kipande cha kwanza na vitanzi vingine hamsini mwishoni mwa pazia la pili na vitanzi vyote vikaelekeana. 13Kisha wakatengeneza vibanio hamsini vya dhahabu na wakavitumia kufunga na kuunganisha vile vipande viwili vya pazia pamoja ili maskani ipate kuwa kitu kimoja.

14Wakatengeneza mapazia kumi na moja ya singa za mbuzi kwa ajili ya hema juu ya maskani. 15Mapazia yote kumi na moja yalikuwa yamelingana urefu wa dhiraa thelathini[c] na upana wa dhiraa nne. 16Wakaunganisha mapazia matano pamoja na yale mengine sita pamoja. 17Kisha wakatengeneza vitanzi hamsini kwenye upindo wa pazia la mwishoni wa kipande cha kwanza na vivyo hivyo kwenye upindo wa pazia la mwishoni la kipande cha pili. 18Wakatengeneza vibanio hamsini vya shaba ili kulikaza hema pamoja kuwa kitu kimoja. 19Kisha wakatengeneza kifuniko cha hema kwa ngozi za kondoo waume zilizotiwa rangi nyekundu na juu yake kifuniko cha ngozi laini za wanyama.

---

a9 dhiraa ishirini na nane ni kama mita 12.6.
b9 dhiraa nne ni kama mita 1.8 mia mstari wa 15.
c15 dhiraa thelathini ni kama mita 13.5.

[20]Wakatengeneza mihimili ya kusimamisha
ya mti wa mshita kwa ajili ya maskani. [21]Kila
mhimili ulikuwa na urefu wa dhiraa kumi[d] na
upana wa dhiraa moja na nusu[e], [22]zikiwa na
ndimi mbili kila moja sambamba na mwingine.
Wakatengeneza mihimili yote ya maskani kwa
njia hii. [23]Wakatengeneza mihimili ishirini kwa
ajili ya upande wa kusini wa maskani [24]na
wakatengeneza vitako arobaini vya fedha vya
kuwekwa chini yake, vitako viwili kwa kila
mhimili, kimoja chini ya kila ulimi. [25]Kwa upande
wa kaskazini wa maskani wakatengeneza
mihimili ishirini [26]na vitako arobaini vya shaba,
viwili chini ya kila mhimili. [27]Wakatengeneza
mihimili sita kwa ajili ya upande wa mwisho,
yaani upande wa magharibi wa maskani, [28]na
mihimili miwili ikatengenezwa kwa ajili ya pembe
za maskani za upande wa mwisho. [29]Katika
pembe hizi mbili mihimili yake ilikuwa jozi moja
kuanzia chini mpaka juu na vikaingizwa kwenye
pete moja, jozi zote mbili zilikuwa za kufanana.
[30]Kwa hiyo kulikuwa na mihimili minane na
vitako kumi na sita vya fedha, viwili chini ya kila
kizingiti.

[31]Wakatengeneza pia mataruma kwa mti wa
mshita: matano kwa ajili ya mihimili ya upande
mmoja wa maskani, [32]matano kwa ajili ya yale
yaliyo upande mwingine na matano kwa ajili ya
upande wa magharibi, mwisho kabisa wa
maskani. [33]Wakatengeneza taruma la katikati
likapenya katikati ya mihimili kutoka upande
mmoja hadi mwingine. [34]Wakaifunika hiyo
mihimili kwa dhahabu, wakatengeneza pete za
dhahabu za kushikilia hayo mataruma. Pia
wakayafunika yale mataruma kwa dhahabu.

[35]Wakatengeneza mapazia kwa nyuzi za
buluu, za zambarau na za rangi nyekundu kwa
kitani iliyosokotwa vizuri, yakiwa yametariziwa
makerubu na fundi stadi. [36]Wakatengeneza
nguzo nne za mti wa mshita kwa ajili yake na
kuzifunika kwa dhahabu. Wakatengeneza
kulabu za dhahabu kwa ajili yake na kusubu
vitako vinne vya fedha. [37]Kwa ajili ya ingilio la
hema wakatengeneza pazia la nyuzi za rangi ya
buluu, za zambarau, za rangi nyekundu na kitani
iliyosokotwa vizuri, kazi ya mtarizi, [38]pia
wakatengeneza nguzo tano zenye kulabu.
Wakafunika ncha za juu za hizo nguzo kwa
dhahabu pamoja na tepe zake, pia
wakatengeneza vitako vyake vitano vya shaba.

d[21] dhiraa kumi ni kama mita 4.5.
e[21] dhiraa moja na nusu ni sawa na sentimita 67.5 pia 37:1,6.

Sanduku La Agano

37 Bezaleli akatengeneza sanduku kwa
mbao za mshita, urefu wake ulikuwa
dhiraa mbili na nusu[a], upana wake dhiraa moja
na nusu na kimo chake dhiraa moja na nusu.
[2]Akafunika kwa dhahabu safi ndani na nje na
kulizungushia ukingo wa dhahabu. [3]Akasubu
pete nne za dhahabu na kuzifungia kwenye
miguu yake minne, pete mbili kwa upande
mmoja na nyingine mbili upande mwingine.
[4]Kisha akatengeneza mipiko kwa mti wa mshita
na kuzifunika kwa dhahabu. [5]Akaiingiza ile
mipiko ndani ya zile pete kwenye pande za
sanduku ili kulibeba.

[6]Akatengeneza kifuniko cha upatanisho kwa
dhahabu safi, urefu wake dhiraa mbili na nusu
na upana wake dhiraa moja na nusu. [7]Kisha
akatengeneza makerubi mawili kwenye miisho
ya kile kifuniko kutokana na dhahabu iliyofuliwa.
[8]Akaweka kerubi moja mwisho huu na kerubi la
pili mwisho mwingine, akayafanya kuwa kitu
kimoja na hicho kifuniko. [9]Mabawa ya makerubi
yalikuwa yaliyokunjuliwa kuelekea juu, yakitilia
kifuniko uvuli. Makerubi yalielekeana,
yakitazama kuelekea kifuniko.

Meza

[10]Akatengeneza meza ya mbao za mshita
urefu wake dhiraa mbili[b], upana wake dhiraa
moja[c] na kimo chake dhiraa moja na nusu[d].
[11]Kisha akaifunika kwa dhahabu safi na
kuitengenezea ukingo wa dhahabu kuizunguka.
[12]Pia akatengeneza upapi wenye upana wa
nyanda nne[e] kuizunguka ile meza na kuuweka
ukingo wa dhahabu juu yake. [13]Akasubu pete
nne za dhahabu kwa ajili ya ile meza na
kuzifungia kwenye pembe zake nne, pale penye
miguu minne ya meza. [14]Pete hizo ziliwekwa
karibu na ile duara ya upapi ili kuishikilia ile
mipiko iliyotumika kuibebea hiyo meza. [15]Mipiko
hiyo ya kubebea meza, ilitengenezwa kwa mti
wa mshita na ilikuwa imefunikwa kwa dhahabu.
[16]Vyombo vyote vya mezani vilitengenezwa kwa
dhahabu safi, yaani, sahani zake, masinia,
mabakuli na magudulia kwa ajili ya kumiminia
sadaka za kinywaji.

a[1] dhiraa mbili na nusu ni sawa na mita 1.13
b[10] dhiraa mbili ni sawa na sentimita 90 pia mstari wa 25.
c[10] dhiraa moja ni sawa na sentimita 45 pia mstari wa 25.
d[10] dhiraa moja na nusu ni sawa na sentimita 67.5.
e[12] Nyanda nne ni sawa na sentimita 8

Kinara cha Taa

17Akatengeneza kinara cha taa kwa dhahabu safi iliyofuliwa vizuri, kitako chake na ufito, vikombe vilivyofanana na ua, matovu na maua vilikuwa vya kitu kimoja. 18Matawi sita yalijitokeza kwenye pande za kile kinara cha taa, matatu upande mmoja na matatu upande mwingie. 19Vikombe vyenye muundo wa maua ya mlozi vikiwa na matovu na maua kwenye tawi moja, vitatu vilikuwa kwenye tawi lililofuata na yanayofanana na matawi yote sita yalitokeza kwenye kile kinara cha taa. 20Juu ya kinara kulikuwepo na vikombe vinne vyenye muundo kama maua ya mlozi vikiwa na matovu yake na maua yake. 21Tovu moja lilikuwa chini ya jozi ya kwanza ya matawi yaliyojitokeza kwenye kinara cha taa, tovu la pili chini ya jozi ya pili, nalo tovu la tatu chini ya jozi ya tatu, yaani, jumla matawi sita. 22Matovu na matawi vyote vilikuwa ya kitu kimoja na kinara cha taa, kikiwa kimefuliwa kwa dhahabu safi.

23Akatengeneza taa zake saba, mikasi ya kusawazishia tambi pamoja na masinia ya dhahabu safi. 24Akatengeneza kinara hicho cha taa pamoja na vifaa vyake vyote kutoka kwenye talanta[f] moja ya dhahabu safi.

Madhabahu ya Kufukizia Uvumba

25Akatengeneza madhabahu ya kufukiza uvumba kwa mbao za mshita. Ilikuwa ya mraba, urefu wake dhiraa moja, upana wake dhiraa moja na kimo chake dhiraa mbili, pembe zake zilikuwa za kitu kimoja nayo. 26Sehemu ya juu ya meza pande zake zote pamoja na zile pembe zilifunikwa kwa dhahabu safi, pia akazitengenezea ukingo wa dhahabu kuizunguka. 27Akatengeneza pete mbili za dhahabu chini ya huo ukingo, mbili kila upande, ili zishikilie ile mipiko iliyobebea hiyo madhabahu. 28Akatengeneza mipiko kwa miti ya mshita na kuifunika kwa dhahabu.

29Pia akatengeneza mafuta matakatifu ya upako na uvumba safi, wenye harufu nzuri, kazi ya mtengeneza manukato.

Madhabahu ya Sadaka ya Kuteketezwa

38 Akatengeneza madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kwa mbao za mti wa mshita, kimo chake dhiraa tatu[a], nayo ilikuwa mraba, urefu wake dhiraa tano[b] na upana wa dhiraa tano. 2Akatengeneza upembe kwenye kila pembe katika hizo pembe nne, ili kwamba zile pembe na madhabahu ziwe zimeungana, akafunika madhabahu kwa shaba. 3Akatengeneza vyombo vyake vyote kwa shaba, vyungu vyake vya kuondolea majivu, masepeto, mabakuli ya kunyunyizia, nyuma za nyama na sufuria za kuchukulia moto. 4Akatengeneza wavu wa shaba, uwe chini ya ukingo wa madhabahu ili kwamba ufikie nusu ya kimo cha madhabahu. 5Akasubu pete za shaba za kushikilia ile mipiko kwa ajili ya pembe nne za huo wavu wa shaba. 6Akatengeneza mipiko ya mti wa mshita na kuifunika kwa shaba. 7Akaingiza ile mipiko kwenye zile pete ili hiyo mipiko iwe upande huu na upande huu wa madhabahu kwa ajili ya kuibeba. Akaitengeneza madhabahu yenye uvungu ndani yake akitumia mbao.

Sinia la Kunawia

8Akatengeneza sinia la shaba na kitako chake cha shaba kutokana na vioo vya shaba vilivyotolewa na wanawake waliohudumu penye ingilio la Hema ya Kukutania.

Ua wa Kukutania

9Kisha akatengeneza ua ambao upande wa kusini ulikuwa na urefu wa dhiraa mia moja[c] na ulikuwa na mapazia ya kitani iliyosokotwa vizuri, 10wenye nguzo ishirini na vitako ishirini vya shaba, pia zilikuwa na kulabu za fedha na tepe za fedha juu yake. 11Upande wa kaskazini ulikuwa pia na urefu wa dhiraa mia moja, na ulikuwa na wenye nguzo ishirini na vitako ishirini vya shaba, pamoja na kulabu za fedha na tepe za fedha juu yake.

12Upande wa mwisho wa magharibi ulikuwa na upana wa dhiraa hamsini[d] na ulikuwa na mapazia, pamoja na nguzo kumi na vitako kumi, pamoja na kulabu za fedha na tepe za fedha juu yake. 13Upande wa mwisho wa mashariki linakotokea jua, pia kulikuwa na upana wa dhiraa hamsini. 14Mapazia yenye urefu wa dhiraa kumi na tano[e] yalikuwa upande mmoja wa ingilio pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu, 15mapazia yenye urefu wa dhiraa kumi na tano yalikuwa upande mwingine wa ingilio kuelekea kwenye ua, pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu. 16Mapazia yote yaliyozunguka ua

f24 Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34.
a1 dhiraa tatu ni sawa na mita 1.4.
b1 dhiraa tano ni sawa na mita 2.5.

c9 dhiraa mia moja ni sawa na mita 46 pia mstari wa 11
d12 dhiraa hamsini ni sawa na mita 23.
e14 dhiraa kumi na tano ni sawa na mita 6.9.

yalikuwa ya kitani iliyosokotwa vizuri. [17]Vitako vya nguzo vilikuwa vya shaba. Kulabu na tepe juu ya nguzo zilikuwa za fedha, ncha zake zilifunikwa kwa fedha, kwa hiyo nguzo yote ya ua ilikuwa na tepe za fedha.

[18]Pazia la kwenye ingilio la ua lilikuwa la kitani lililosokotwa vizuri la rangi ya buluu, ya zambarau na nyekundu, kazi ya mtarizi. Pazia hilo lilikuwa na urefu wa dhiraa ishirini kama yale ya kwenye ua, kwenda juu kwake lilikuwa dhiraa tano, [19]pakiwa na nguzo nne na vitako vinne vya shaba. Kulabu zake na tepe zake zilikuwa za fedha, ncha zake zilikuwa zimefunikwa kwa fedha. [20]Vigingi vyote vya maskani vilivyozunguka ua vilikuwa vya shaba.

Vifaa Vilivyotumika

[21]Ifuatayo ni orodha ya vifaa vilivyotumika kwa ajili ya ujenzi wa maskani, maskani ya Ushuhuda, ambavyo vilitayarishwa na Walawi kama alivyoagiza Mose, chini ya usimamizi wa Ithamari, mwana wa kuhani Aroni. [22](Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila la Yuda, alifanya kila kitu BWANA alichomwamuru Mose, [23]akiwa pamoja na Oholiabu mwana wa Ahisamaki wa kabila la Dani, fundi stadi wa kutia nakshi, kubuni michoro, mtarizi kwa rangi ya buluu, ya zambarau, nyekundu na kitani safi.) [24]Jumla ya dhahabu iliyopatikana kutokana na sadaka ya kuinuliwa kwa ajili ya kazi ya mahali patakatifu ilikuwa na uzito wa talanta ishirini na tisa na shekeli 730[f], kulingana na shekeli ya mahali patakatifu.

[25]Fedha iliyopatikana kutokana na jumuiya ya watu waliohesabiwa ilikuwa yenye uzito wa talanta mia moja na shekeli 1775[g], kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. [26]Kila mtu alitoa beka moja[h] ambayo ni sawa na nusu shekeli ya fedha, kwa kazi ya mahali patakatifu, kutoka kwa kila mtu aliyekuwa amehesabiwa mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi, ambao jumla yao walikuwa wanaume 603,550. [27]Talanta 100 za fedha zilitumika kusubu vile vitako mia moja kwa ajili ya mahali patakatifu na mapazia, vitako mia moja kwa talanta mia, yaani, talanta moja kwa kila kitako. [28]Akatumia zile shekeli 1775 kutengeneza kulabu za nguzo, kufunika ncha za nguzo na kutengeneza vitanzi vyake.

[29]Shaba iliyopatikana kutokana na sadaka ya kuinuliwa ilikuwa na uzito wa talanta sabini na shekeli 2400[i] [30]Akaitumia hiyo shaba kutengeneza vitako vya ingilio la Hema la Kukutania, madhabahu ya shaba pamoja na ule wavu wake na vyombo vyake vyote, [31]vile vitako vya ule ua uliozunguka na vile vya ingilio na vigingi vyote vya maskani ya BWANA pamoja na ule ua uliozunguka.

Mavazi ya Kikuhani

39 Kutokana na nyuzi za rangi ya buluu, ya zambarau na nyekundu akatengeneza mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika mahali patakatifu. Pia akamshonea Aroni mavazi matakatifu, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

Kisibau

[2]Akatengeneza kisibau kwa nyuzi za rangi ya dhahabu, ya buluu, ya zambarau na nyekundu na kwa kitani iliyosokotwa vizuri. [3]Akafua kwa nyundo vipande vyembamba vya dhahabu na kutengeneza nyuzi nyembamba ili kufuma pamoja na hizo nyuzi za rangi ya buluu, ya zambarau, nyekundu na kitani safi, kazi ya fundi stadi. [4]Akatengeneza vile vipande vya begani kwa ajili ya kisibau, vilivyokuwa vimeshikizwa kwenye pembe zake mbili, ili kiweze kufungwa. [5]Mshipi wa kiunoni uliofumwa kwa ustadi ulifanana nacho, ulikuwa kitu kimoja na hicho kisibau, nao ulitengenezwa kwa nyuzi za rangi ya dhahabu, ya buluu, ya zambarau na nyekundu na kwa kitani iliyosokotwa vizuri, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

[6]Akatengeneza vito vya shohamu, vilivyowekwa katika vijalizo vya dhahabu, navyo vilichorwa kama muhuri vikiwa na majina ya wana wa Israeli. [7]Kisha akavifungia kwenye vipande vya begani vya kisibau kuwa mawe ya ukumbusho kwa ajili ya wana wa Israeli, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

Kifuko cha Kifuani

[8]Akatengeneza kifuko cha kifuani, kazi ya fundi stadi. Akakitengeneza kama kile kisibau: kwa nyuzi za rangi ya dhahabu, ya buluu, ya zambarau, nyekundu na za kitani iliyosokotwa vizuri. [9]Kifuko hicho kilikuwa cha mraba chenye urefu wa shibiri moja[a] na upana wa shibiri moja nacho kilikunjwa mara mbili. [10]Kifuko hicho kilipambwa kwa safu nne za vito vya thamani.

---

f[24] talanta 29 na shekeli 730 za dhahabu ni sawa na tani moja.
g[25] talanta 100 na shekeli 1,775 za fedha ni sawa na tani 3.4.
h[26] talanta moja ni sawa na nusu shekeli ni sawa na gramu 5.5.

i[29] talanta 70 na shekeli 2,400 ni sawa na tani 2.4.
a[9] Shibiri moja ni sawa na sentimita 22.

Safu ya kwanza ilikuwa ya akiki, yakuti manjano
na zabarajadi, 11safu ya pili ilikuwa ya almasi,
yakuti-samawi na zumaridi, 12safu ya tatu ilikuwa
ya yakintho, akiki nyekundu na amethisto,
13katika safu ya nne ilikuwa ya krisolitho,
shohamu na yaspi. Vito hivyo viliwekwa kwenye
vijalizo vya dhahabu. 14Palikuwa na vito kumi na
viwili, kila kimoja kikiwa na jina mojawapo la
wana wa Israeli, kila kito kilichorwa kama muhuri
kikiwa na jina mojawapo la yale makabila kumi
na mawili.

15Kwa kile kifuko cha kifuani
akakitengenezea mikufu ya dhahabu safi, mfano
wa kamba. 16Akaitengeneza vijalizo viwili vya
dhahabu na pete mbili za dhahabu na kuzifungia
pete hizo kwenye pembe mbili za hicho kifuko
cha kifuani. 17Akafunga hiyo mikufu miwili ya
dhahabu kwenye hizo pete katika pembe za
hicho kifuko cha kifuani, 18zile ncha nyingine za
mikufu kwenye vile vijalizo viwili,
akazishikamanisha na vile vipande vya begani
vya kile kisibau kwa mbele. 19Akatengeneza
pete mbili za dhahabu na kuzishikamanisha
kwenye pembe mbili za hicho kifuko cha kifuani
kwenye ukingo wa ndani karibu na kisibau.
20Kisha akatengeneza pete nyingine mbili za
dhahabu na kuzishikamanisha upande wa chini
wa vipande vya begani mbele ya kile kisibau,
karibu na pindo juu kidogo ya mshipi wa kiunoni
wa kisibau. 21Akafunga pete za hicho kifuko cha
kifuani kwenye pete za kisibau kwa kamba ya
buluu, wakiiunganisha na mshipi wa kiunoni, ili
kifuko cha kifuani kisije kikasogea kutoka
kwenye kile kisibau, kama BWANA
alivyomwagiza Mose.

Mavazi Mengine ya Kikuhani

22Akatengeneza joho la kisibau lote la rangi
ya buluu, kazi ya mfumaji. 23Joho hilo lilikuwa na
nafasi ya shingo yenye ukosi na utepe
ulishonewa kwa kuizunguka nafasi hiyo ili
lisichanike. 24Akatengeneza makomamanga ya
nyuzi za rangi ya buluu, ya zambarau, nyekundu
na ya kitani iliyosokotwa vizuri kuzunguka pindo
la hilo joho. 25Kisha akatengeneza njuga za
dhahabu safi na kuzishikamanisha kuzunguka
pindo kati ya makomamanga. 26Njuga hizo na
makomamanga vilipitana kwa kuzunguka upindo
wa joho ili livaliwe kwa kuhudumu, kama
BWANA alivyomwagiza Mose.

27Pia akamtengenezea Aroni na wanawe
makoti ya kitani safi, kazi ya mfumaji, 28kilemba
cha kitani safi, tepe za kichwani za kitani na
nguo za ndani za kitani zilizosokotwa vizuri.
29Mshipi ulikuwa wa kitani iliyosokotwa vizuri ya
rangi ya buluu, ya zambarau na nyekundu, kazi
ya mtarizi, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

30Kisha akatengeneza bamba, taji takatifu,
kwa dhahabu safi na kuchora juu yake kama
mchoro juu ya mhuri: MTAKATIFU KWA
BWANA. 31Kisha wakalifunga kwa kamba ya
rangi ya buluu ili kulishikamanisha na kile
kilemba kama BWANA alivyomwagiza Mose.

Mose Akagua Maskani ya Mungu

32Kwa hiyo kazi yote ya maskani, Hema la
Kukutania ikakamilika. Waisraeli wakafanya kila
kitu sawasawa kama vile BWANA
alivyomwagiza Mose. 33Ndipo wakaleta maskani
kwa Mose: hema pamoja na vifaa vyake vyote,
vibanio vyake, mihimili yake, mataruma yake,
nguzo na vitako vyake, 34kifuniko cha ngozi za
kondoo waume kilichotiwa rangi nyekundu,
kifuniko cha ngozi laini za wanyama, pazia la
kufunikia, 35sanduku la Ushuhuda pamoja na
mipiko yake na kiti cha rehema, 36meza pamoja
na vyombo vyake vyote na mikate ya
Wonyesho, 37kinara cha taa cha dhahabu safi,
safu zake za taa pamoja na vifaa vyake vyote
pamoja na mafuta kwa ajili ya taa, 38madhabahu
ya dhahabu, mafuta ya upako, uvumba wenye
harufu nzuri na pazia la ingilio la hema,
39madhabahu ya shaba, pamoja na wavu wa
shaba, nguzo zake na vyombo vyake vyote,
sinia, na kishikilio chake, 40mapazia ya ua
pamoja na nguzo na vitako vyake, pia na
mapazia kwa ajili ya ingilio la kwenye ua, kamba
zake na vigingi vya hema kwa ajili ya ua,
vyombo vyote vilivyohitajiwa kwa ajili ya
maskani, Hema la Kukutania, 41mavazi
yaliyofumwa yanayovaliwa kwa kuhudumia
mahali patakatifu, mavazi matakatifu ya kuhani
Aroni na mavazi kwa ajili ya wanawe wakati
wanapohudumu katika kazi ya ukuhani.

42Waisraeli walikuwa wamefanya kazi yote
sawasawa vile BWANA alivyokuwa
amemwagiza Mose. 43Mose akakagua kazi na
kuona kuwa walikuwa wameifanya sawasawa
kama vile BWANA alivyokuwa ameagiza. Kwa
hiyo Mose akawabariki.

Kusimika Maskani ya Mungu

40 Kisha BWANA akamwambia Mose:
2"Simika maskani ya Mungu,yaani,
Hema la Kukutania, katika siku ya kwanza ya
mwezi wa kwanza. 3Weka sanduku la Ushuhuda

ndani yake na ulifunike kwa pazia. Ingiza meza
na kupanga vitu vyake juu yake. Kisha ingiza
kinara cha taa na uweke taa zake juu yake.
5Weka ile madhabahu ya dhahabu ya kufukizia
uvumba mbele ya sanduku la Ushuhuda kisha
uweke pazia kwenye lango la Maskani ya
Mungu.

6"Weka madhabahu ya sadaka za
kuteketezwa mbele ya lango la maskani ya
Mungu, Hema ya Kukutania, 7weka sinia kati ya
Hema ya Kukutania na madhabahu, na uweke
maji ndani yake. 8Fanyiza ua kuzunguka
maskani na uweke pazia penye ingilio la ua.

9"Chukua mafuta ya upako, ipake maskani
ya Mungu pamoja na kila kitu kilichomo ndani
yake, iweke wakfu pamoja na vitu vyote
vilivyomo ndani mwake, nayo itakuwa takatifu.
10Kisha ipake mafuta hiyo madhabahu ya
kuteketezea sadaka pamoja na vifaa vyake
vyote, weka wakfu madhabahu nayo itakuwa
takatifu sana. 11Paka sinia mafuta pamoja na
kishikilio chake na uviweke wakfu.

12"Mlete Aroni na wanawe kwenye ingilio la
Hema la Kukutania na uwaoshe kwa maji.
13Kisha mvike Aroni yale mavazi matakatifu,
umtie mafuta na kumweka wakfu ili apate
kunitumikia katikati ya ukuhani. 14Walete
wanawe na uwavike makoti. 15Kisha watie
mafuta kama ulivyomtia baba yao, ili nao pia
wanitumikie katika kazi ya ukuhani. Kutiwa
mafuta kwao kutakuwa kwa ajili ya ukuhani
utakaoendelea kwa vizazi vyote vijavyo." 16Mose
akafanya kila kitu sawa kama vile BWANA
alivyomwagiza .

17Kwa hiyo maskani ya Mungu ilisimikwa
katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza
katika mwaka wa pili. 18Mose aliposimika
maskani ya Mungu, aliweka vitako mahali pake,
akasimamisha mihimili, akatia mataruma na
kusimamisha nguzo. 19Kisha akalitandaza hema
juu ya maskani ya Mungu na kuifunika hema,
kama BWANA alivyomwagiza.

20Akachukua ule ushuhuda na kuuweka
ndani ya sanduku la agano, akaweka ile mipiko
ya kubebea sanduku na kuweka kiti cha rehema
juu yake. 21Kisha akalileta sanduku ndani ya
maskani ya Mungu, akatundika pazia ili
kulifunika sanduku la Ushuhuda, kama BWANA
alivyomwagiza.

22Mose akaweka meza ndani ya Hema la
Kukutania, upande wa kaskazini ya maskani ya
Mungu nje ya pazia 23na kupanga mikate juu
yake mbele za BWANA, kama BWANA
alivyomwagiza.

24Akaweka kinara cha taa ndani ya Hema la
Kukutania mkabala na meza upande wa kusini
mwa maskani ya Mungu 25na kuziweka taa
mbele ya BWANA, kama BWANA
alivyomuagiza.

26Mose akaweka madhabahu ya dhahabu
ndani ya Hema la Kukutania mbele ya pazia
27na kufukiza uvumba wenye harufu nzuri kama
BWANA alivyomuagiza. 28Kisha akaweka pazia
kwenye ingilio la maskani ya Mungu.

29Akaweka madhabahu ya sadaka za
kuteketezwa karibu na ingilio la maskani ya
Mungu ndani ya Hema la Kukutania na kutoa juu
yake sadaka za kuteketezwa na sadaka za
nafaka kama BWANA alivyomwagiza.
30Akaweka sinia kati ya Hema la kukutania na
madhabahu, akaweka maji ndani yake kwa ajili
ya kunawia, 31Naye Mose, Aroni na wanawe
wakayatumia kwa kunawia mikono na miguu
yao. 32Wakanawa kila wakati walipoingia katika
Hema la Kukutania au walipoikaribia
madhabahu kama BWANA alivyomwagiza
Mose.

33Kisha Mose akafanya ua kuizunguka
maskani ya Mungu na madhabahu, pia akaweka
pazia kwenye ingilio la huo ua. Hivyo Mose
akaikamilisha kazi.

Utukufu wa BWANA

34Ndipo wingu likafunika Hema la Kukutania
na utukufu wa BWANA ukaijaza maskani ya
Mungu. 35Mose hakuweza kuingia ndani ya
Hema la Kukutania kwa sababu wingu lilikuwa
limetua juu ya Hema, nao utukufu wa BWANA
ukaijaza maskani ya Mungu.

36Katika safari yote ya Waisraeli, kila wakati
wingu lilipoinuka kutoka juu ya maskani ya
Mungu, wangeondoka 37lakini kama wingu
halikuinuka, hawakuondoka mpaka siku
lilipoinuka. 38Kwa hiyo wingu la BWANA lilikuwa
juu ya maskani, mchana na moto ulikuwa katika
hilo wingu wakati wa usiku, machoni pa nyumba
yote ya Israeli siku zote za safari zao.

Utangulizi

Aroni na wanawe walikuwa wamechaguliwa na Mungu kuwa katika nafasi ya ukuhani ili dhabihu ziweze kutolewa inavyokubalika (8:1-10:20).Maelekezo mbalimbali juu ya kanuni za kuishi maisha matakatifu zilitolewa. Nyingi ya hizi kanuni huwa za maana sana kwa wasomi wa kisasa ili kufahamu maendeleo ya utamaduni wa Israei yanayofanana na ya wakati ule.

Walawi ndio waliokuwa wamechaguliwa na Mungu kuwa makuhani. Aroni ni Mlawi kutoka katika ukoo wa Lawi. Kitabu cha Walawi kina amri nyingi walizopaswa kuzitii katika kuitenda kazi hii ya ukuhani – amri za kumwabudu Mungu, utoaji dhabihu na sadaka na jinsi ya kushughulikia matatizo ya kila siku kuhusu uadilifu. Ingawa amri nyingi zilitolewa kwa ajili ya Walawi, kusudi la amri zote hizo zilikuwa kuwasaidia Waisraeli wote jinsi ya kumwabudu Mungu na kuishi katika utakatifu kama watu wateule wa Mungu.

Katika Agano la Kale Mungu aliamuru kutolewa kwa sadaka na dhabihu, nazo zikapata maana yake kutokana na uhusiano wa agano la Mungu na Israeli. Makusanyiko matakatifu yaliyofanyika katika mwaka mzima yalitoa mwito kwa Waisraeli kufanya upya tabia na ile hali ya kutambua wajibu wao kama watu waliochaguliwa na Mungu.Kudumishwa kwa uhusiano huu wa agano na Mungu kulikuwa kwa muhimu sana kwa Waisraeli. Kwa njia ya kutoa sadaka na dhabihu kuliwezesha mtu binafsi au Waisraeli kwa pamoja kumkaribia mara kwa mara katika kuabudu, wakionyesha shukrani zao. Ondoleo la dhambi lilifanyika kwa njia ya kumwaga damu wakati wanyama walipokuwa wanatolewa dhabihu kufuatana na maelekezo yaliyokuwa yametolewa kupitia kwa Mose.

Kutolewa kwa mwongozo wa kuishi maisha matakatifu kulitolewa kutokana na upendo wa Mungu kwetu, upendo wetu kwa Mungu na upendo wetu kwa wengine. Ile amri kuu ya pili isemayo: *"Mpende jirani yako kama uanavyojipenda wewe mwenyewe" (19:18; Mat.22:39)* imetolewa kutokana na uhusiano huu.

Wazo Kuu

Kitabu hiki cha tatu miongoni mwa " Vitabu Vitano vya Mose" kimsingi kinashughulika sana na maelekezo kuhusu kuishi maisha matakatifu na kuabudu. *" …iweni watakatifu kwa sababu Mimi ni mtakatifu''*(11:45). Kwa hiyo *"Utakatifu"* ndilo wazo kuu la kitabu hiki ambalo limetajwa mara 152. Neno hili "takatifu" au "utakatifu" limetokana na neno la Kiebrania *"qodesh."*

Wahusika Wakuu

Walawi, Mose, Aroni, Nadabu, Abihu, Eleazeri na Ithamari.

Jambo Muhimu

Utakatifu umetajwa mara nyingi katika kitabu hiki kuliko kitabu kingine cho chote cha Biblia. Mungu anawafundisha Waisraeli jinsi ya kuishi maisha matakatifu.

Mahali.

Chini ya Mlima Sinai, wakati wa safari ya Wana wa Israeli.

Mwandishi

Mose, kiongozi wa Israeli.

Mgawanyo

- Amri na maelekezo ya kutoa dhabihu na sadaka. (1:1-7:38)
- Kuteuliwa kwa Aroni na wanawe na Mungu kuwa makuhani. (8:1-10:20)
- Amri ili kuishi maisha matakatifu. (11:1-15:33)
- Siku ya upatanisho. (16:1-34)
- Utakatifu kimatendo. (17:1-22:33)
- Sabato, sikukuu na majira. (23:1-25:55)
- Vitu vya kufanya ili kustahili baraka za Mungu. (26:1-27:34)

Sadaka ya Kuteketezwa

1 BWANA akamwita Mose na kusema naye kutoka kwenye Hema la Kukutania, akamwambia, 2"Sema na Waisraeli na uwaambie: 'Ye yote miongoni mwenu aletapo sadaka ya mnyama kwa BWANA, alete mnyama kama sadaka yake kutoka kundi lake la ng'ombe au la kondoo na mbuzi.

3" 'Kama sadaka hiyo ni ya kuteketezwa kutoka kwenye kundi la ng'ombe, atamtoa ng'ombe mume asiye na dosari. Ni lazima amlete kwenye ingilio la Hema la Kukutania ili aweze kukubalika kwa BWANA. 4Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha sadaka ya kuteketezwa, nayo itakubaliwa kwa niaba yake ili kufanya upatanisho kwa ajili yake. 5Atamchinja yule fahali mchanga mbele za BWANA, kisha wana wa Aroni kuhani wataleta damu na kuinyunyiza pande zote za madhabahu iliyoko penye ingilio la Hema la Kukutania. 6Ataichuna hiyo sadaka ya kuteketezwa na kuikata vipande vipande. 7Wana wa Aroni kuhani wataweka moto juu ya madhabahu na kupanga kuni juu ya huo moto. 8Kisha wana wa Aroni kuhani watapanga vile vipande vya nyama, pamoja na kichwa na mafuta ya huyo mnyama juu ya zile kuni zinazowaka juu ya madhabahu. 9Ataziosha sehemu za ndani na miguu yake kwa maji, naye kuhani atavichoma vyote juu ya madhabahu. Hii ni sadaka ya kuteketezwa, sadaka iliyotolewa kwa moto, yenye harufu nzuri ya kumpendeza BWANA.

10" 'Kama sadaka ni ya kuteketezwa kutoka kwenye kundi la kondoo au mbuzi, atamtoa mnyama mume asiye na dosari. 11Atamchinja upande wa kaskazini wa madhabahu mbele za BWANA, nao wana wa Aroni kuhani watanyunyizia damu yake pande zote za madhabahu. 12Atamkata vipande vipande, naye kuhani atavipanga, pamoja na kichwa na mafuta ya mnyama juu ya zile kuni zinazowaka juu ya madhabahu. 13Ataosha sehemu za ndani na miguu kwa maji, naye kuhani atavileta vyote na kuvichoma juu ya madhabahu. Hii ni sadaka ya kuteketezwa, sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza BWANA.

14" 'Kama sadaka ya kuteketezwa inayotolewa kwa BWANA ni ndege, atamtoa hua au kinda la njiwa. 15Kuhani atamleta kwenye madhabahu, naye atamvunja shingo na kumnyofoa kichwa na kumchoma juu ya madhabahu, damu yake itachuruzishwa ubavuni mwa madhabahu. 16Ataondoa kifuko cha chakula pamoja na uchafu wake na kuvitupa upande wa mashariki wa madhabahu, mahali pale penye majivu. 17Atampasua na kumweka wazi katika mabawa yake lakini asimwachanishe kabisa, kisha kuhani ataichoma juu ya zile kuni zinazowaka juu ya madhabahu. Hii ni sadaka ya kuteketezwa, sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza BWANA.

Sadaka ya Nafaka

2 " 'Mtu ye yote aletapo sadaka ya nafaka kwa BWANA, sadaka yake itakuwa ya unga laini. Atamimina mafuta juu yake, aweke uvumba juu yake 2naye atapeleka kwa makuhani wana wa Aroni. Kuhani atachukua konzi moja iliyojaa unga laini na mafuta, pamoja na uvumba wote na kuuteketeza kama sehemu ya kumbukumbu juu ya madhabahu, sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. 3Sadaka ya nafaka iliyobaki ni ya Aroni na wanawe, ni sehemu ya sadaka iliyo takatifu sana iliyotolewa kwa BWANA kwa moto.

4" 'Kama utaleta sadaka ya nafaka iliyookwa jikoni, itakuwa ya unga laini, maandazi yaliyotengenezwa bila kutiwa chachu, yaliyochanganywa na mafuta, au mikate myembamba iliyotengenezwa bila kutiwa chachu na iliyopakwa mafuta. 5Iwapo sadaka yako ya nafaka imeandaliwa kwenye kikaango, itakuwa ni ya unga laini uliochanganywa na mafuta na bila chachu. 6Ukande na kumimina mafuta juu yake, hii ni sadaka ya nafaka. 7Kama sadaka yako ya nafaka imepikwa kwenye sufuria, itatengenezwa kwa unga laini na mafuta. 8Ilete hiyo sadaka ya nafaka iliyotengenezwa kwa vitu hivi kwa BWANA, mkabidhi kuhani ambaye ataipeleka madhabahuni. 9Naye atatoa ile sehemu ya kumbukumbu kutoka kwenye hiyo sadaka ya nafaka na kuiteketeza juu ya madhabahu kuwa sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. 10Sadaka ya nafaka iliyobaki ni ya Aroni na wanawe, ni sehemu ya sadaka iliyo takatifu sana ya sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto.

11" 'Kila sadaka ya nafaka unayoleta kwa BWANA ni lazima ifanywe bila kutiwa chachu, kwa kuwa huna ruhusa kuchoma chachu yo yote au asali katika sadaka itolewayo kwa BWANA kwa moto. 12Unaweza kuzileta kwa BWANA kama sadaka ya malimbuko, lakini haziwezi kutolewa juu ya madhabahu kama harufu nzuri

ya kupendeza. 13Koleza sadaka zako zote za
nafaka kwa chumvi. Usiache kuweka chumvi ya
agano la Mungu wako katika sadaka zako za
nafaka, weka chumvi kwenye sadaka zako zote.
14“ ‘Kama ukileta malimbuko ya sadaka ya
nafaka kwa BWANA, utatoa masuke
yaliyopondwa ya nafaka mpya iliyookwa kwa
moto. 15Weka mafuta na uvumba juu yake, ni
sadaka ya nafaka. 16Kuhani atateketeza ile
sehemu ya kumbukumbu kutoka kwenye hiyo
sadaka ya nafaka iliyopondwa kwa mafuta,
pamoja na uvumba wote, kama sadaka
iliyotolewa kwa BWANA kwa moto.

Sadaka ya Amani

3 “ ‘Kama sadaka ya mtu ni sadaka ya
amani, naye akatoa ng’ombe kutoka
katika kundi, akiwa dume au jike, atamleta huyo
mbele za BWANA mnyama asiye na dosari.
2Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha hiyo
sadaka yake na kumchinja penye ingilio la
Hema la Kukutania. Ndipo makuhani wana wa
Aroni watanyunyiza damu yake pande zote za
madhabahu. 3Kutoka kwenye hiyo sadaka ya
amani ataleta sadaka iliyotolewa kwa BWANA
kwa moto: mafuta yote ya mnyama yafunikayo
sehemu za ndani, ama yanayoungana na hizo
sehemu za ndani, 4figo zote pamoja na mafuta
yote yanayozizunguka karibu na kiuno na yale
yanayofunika ini, ambayo atayaondoa pamoja
na figo. 5Kisha wana wa Aroni wataiteketeza juu
ya madhabahu, juu ya ile sadaka ya
kuteketezwa iliyoko juu ya kuni zinazowaka,
kama sadaka ya kuteketezwa kwa moto, harufu
nzuri ya kumpendeza BWANA.
6“ ‘Kama akitoa kondoo au mbuzi kutoka
katika kundi kama sadaka ya amani kwa
BWANA, atamtoa dume au jike asiye na dosari.
7Kama akimtoa mwana-kondoo, atamleta mbele
za BWANA. 8Ataweka mkono wake juu ya
kichwa cha sadaka yake naye atamchinja mbele
ya Hema la Kukutania. Kisha wana wa Aroni
watanyunyiza damu yake kwenye madhabahu
pande zote. 9Kutoka kwenye hiyo sadaka ya
amani ataleta dhabihu iliyotolewa kwa BWANA
kwa moto: Mafuta yake, mafuta yote ya mkia
uliokatwa karibu na uti wa mgongo, mafuta yote
yanayofunika sehemu za ndani au yale
yanayounganika nazo, 10figo mbili pamoja na
mafuta yanayozizunguka yaliyo karibu na kiuno
na yale yanayofunika ini, ambayo atayatoa
pamoja na figo. 11Kuhani ataviteketeza juu ya
madhabahu kama chakula, sadaka iliyotolewa
kwa BWANA kwa moto.
12“ ‘Kama sadaka yake ni mbuzi, ataileta
mbele za BWANA. 13Ataweka mkono wake juu
ya kichwa chake na kumchinja mbele ya Hema
la Kukutania. Kisha wana wa Aroni
watanyunyiza damu yake kwenye madhabahu
pande zote. 14Kutokana na ile sadaka anayotoa,
atatoa sadaka hii kwa BWANA kwa moto:
Mafuta yote yanayofunika sehemu za ndani na
yale yanayoungana nazo, 15figo zote mbili
pamoja na mafuta yaliyo juu yake karibu na
kiuno na yanayofunika ini, ambayo atayaondoa
pamoja na figo. 16Kuhani ataviteketeza juu ya
madhabahu kama chakula, sadaka iliyotolewa
kwa moto, harufu nzuri. Mafuta yote ya mnyama
ni ya BWANA.
17“ ‘Hii ni kanuni ya kudumu kwa vizazi
vijavyo, po pote muishipo. Msile mafuta yo yote
ya mnyama wala damu.’ ”

Sadaka ya Dhambi

4 BWANA akamwambia Mose, 2“Waambie
Waisraeli: ‘Mtu ye yote afanyapo dhambi
bila kukusudia na akatenda lile lililokatazwa
katika amri yo yote ya BWANA:

3“ ‘Ikiwa kuhani aliyetiwa mafuta amefanya
dhambi na kuwaletea watu hatia, lazima alete
kwa BWANA fahali mchanga asiye na dosari,
kuwa sadaka ya dhambi kwa ajili ya dhambi
aliyotenda. 4Atamkabidhi huyo fahali kwenye
ingilio la Hema la Kukutania mbele za BWANA.
Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha huyo
fahali na kumchinja mbele za BWANA. 5Kisha
kuhani huyo aliyetiwa mafuta atachukua sehemu
ya damu ya huyo fahali na kuileta katika Hema
la Kukutania. 6Atachovya kidole chake katika
hiyo damu na kuinyunyiza sehemu yake mara
saba mbele za BWANA mbele ya pazia la
mahali patakatifu. 7Kisha kuhani atatia sehemu
ya hiyo damu juu ya pembe za madhabahu ya
kufukizia uvumba wenye harufu nzuri iliyoko
mbele za BWANA katika Hema la Kukutania.
Damu iliyobaki ya huyo fahali ataimwaga chini
ya hiyo madhabahu ya kuteketezea sadaka
kwenye ingilio la Hema la Kukutania.
8Atayaondoa mafuta yote ya fahali huyo wa
sadaka ya dhambi, mafuta yale yanayofunika
sehemu za ndani au zile zinazounganika nazo,
9figo zote mbili na mafuta yaliyo juu yake karibu
na kiuno na yale yanayofunika ini ambayo
atayaondoa pamoja na figo zote, 10kama vile
mafuta yanayoondolewa kutoka kwenye maksai

aliyetolewa sadaka ya amani. Kisha kuhani ataviteketeza juu ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa. [11]Lakini ngozi ya huyo fahali na nyama zake zote, pamoja na kichwa na miguu yake, sehemu za ndani na matumbo, [12]yaani, sehemu nyingine zote zilizobaki za huyo fahali lazima azitoe nje ya kambi mpaka mahali palipo safi kiibada, ambapo majivu hutupwa, naye atamchoma kwa moto juu ya kuni zilizoko juu ya lundo la majivu.

[13]‘‘ ‘Ikiwa jumuiya yote ya Israeli watatenda dhambi pasipo kukusudia na kufanya lile lililokatazwa katika amri ye yote ya BWANA, hata kama jumuiya haifahamu juu ya jambo hilo, wana hatia. [14]Wanapotambua juu ya dhambi waliyoitenda, lazima kusanyiko lilete fahali mchanga kuwa sadaka ya dhambi na kuikabidhi mbele ya Hema la Kukutania. [15]Wazee wa jumuiya wataweka mikono yao juu ya kichwa cha huyo fahali aliye mbele za BWANA, naye fahali atachinjwa mbele za BWANA. [16]Kisha kuhani aliyetiwa mafuta ataiingiza sehemu ya damu ya huyo fahali ndani ya Hema la Kukutania. [17]Atachovya kidole chake kwenye damu na kuinyunyiza mara saba mbele za BWANA mbele ya hilo pazia. [18]Atatia sehemu ya hiyo damu juu ya pembe za ile madhabahu iliyo mbele ya BWANA katika Hema la Kukutania. Damu iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu ya kuteketezea sadaka, penye ingilio la Hema la Kukutania. [19]Atayaondoa mafuta yote ya yule fahali na kuyateketeza juu ya madhabahu, [20]naye atamfanyia fahali huyu kama alivyomfanyia yule fahali mwingine wa sadaka ya dhambi. Kwa njia hii kuhani atawafanyia watu upatanisho, nao watasamehewa. [21]Kisha atamchukua yule fahali nje ya kambi na kumteketeza kama alivyomteketeza yule wa kwanza. Hii ni sadaka ya dhambi kwa ajili ya jumuiya.

[22]‘‘ ‘Wakati kiongozi ametenda dhambi bila kukusudia na kufanya yaliyokataliwa katika amri yo yote ya BWANA Mungu wake, ana hatia. [23]Atakapofahamishwa dhambi aliyotenda, ni lazima alete mbuzi mume asiye na dosari kama sadaka yake. [24]Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha yule mbuzi na kumchinja mahali pale ambapo sadaka za kuteketezwa huchinjwa mbele za BWANA. Hii ni sadaka ya dhambi. [25]Kisha kuhani atachukua sehemu ya damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake na kuitia kwenye pembe za madhabahu ya sadaka ya kuteketeza na kuimwaga damu iliyobaki chini ya madhabahu. [26]Atayateketeza mafuta yote juu ya madhabahu kama alivyoteketeza mafuta ya sadaka ya amani. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho wa dhambi kwa ajili ya yule mtu, naye atasamehewa.

[27]‘‘ ‘Kama mtu katika jumuiya ametenda dhambi pasipo kukusudia na kufanya lile lililokatazwa katika amri yo yote ya BWANA, yeye ana hatia. [28]Atakapofahamishwa dhambi yake aliyoitenda, ni lazima alete mbuzi jike asiye na dosari kama sadaka yake kwa ajili ya dhambi aliyotenda. [29]Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha sadaka ya dhambi na kumchinjia mahali pa kuteketezea sadaka. [30]Kisha kuhani atachukua sehemu ya ile damu kwa kidole chake na kuitia kwenye pembe za madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na kuimwaga damu iliyobaki chini ya madhabahu. [31]Atayaondoa mafuta yote, kama vile mafuta yaondolewavyo kwenye sadaka ya amani, naye kuhani atayateketeza juu ya madhabahu kama harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake, naye atasamehewa.

[32]‘‘ ‘Ikiwa ataleta mwana-kondoo kama sadaka yake ya dhambi, atamleta jike asiye na dosari. [33]Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha huyo mwana-kondoo na kumchinja kwa ajili ya sadaka ya dhambi mahali sadaka ya kuteketezwa ichinjiwapo. [34]Kisha kuhani atachukua sehemu ya damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake na kuitia juu ya pembe za madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na ile damu iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu. [35]Ataondoa mafuta yote, kama vile mafuta yaondolewavyo kutoka kwenye mwana-kondoo wa sadaka ya amani, naye kuhani atayateketeza juu ya madhabahu juu ya zile sadaka zilizotolewa kwa BWANA kwa moto. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa dhambi aliyoitenda, naye atasamehewa.

Sadaka Nyingine za Kuondoa Dhambi

5 ‘‘ ‘Ikiwa mtu atakuwa ametenda dhambi kwa sababu hakusema alipotakiwa kutoa ushahidi hadharani kuhusu jambo aliloona au kujua habari zake, yeye anastahili adhabu.

[2]‘‘ ‘Au kama mtu akigusa kitu cho chote ambacho si safi kwa kawaida ya ibada, kama ni mizoga ya wanyama pori walio najisi au ya

wanyama wafugwao walio najisi au ya viumbe vitambaavyo ardhini hata kama hana habari, amekuwa najisi na mwenye hatia.

3“ ‘Au kama akigusa kitu kilicho kichafu kinachotokana na binadamu, kitu cho chote kile kinachoweza kumfanya awe najisi, hata ikiwa hana habari juu yake, atakapojua atakuwa ana hatia.

4“ ‘Au kama mtu ameapa kufanya kitu cho chote bila kufikiri kikiwa chema au kibaya, kwa vyo vyote mtu aweza kuapa kwa uzembe akiwa hana habari juu yake, hata kama hatambui juu yake kwa vyo vyote atakapofahamu atakuwa na hatia.

5“ ‘Wakati mtu ye yote atakapokuwa na hatia katika mojawapo ya haya, lazima akiri kuwa ni kwa njia gani ametenda dhambi 6na kwa ajili ya adhabu ya dhambi aliyoitenda lazima alete kwa BWANA kondoo jike au mbuzi kutoka kwenye kundi lake kama sadaka ya dhambi, naye kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa dhambi yake.

7“ ‘Lakini huyo mtu kama hataweza kumtoa mwana-kondoo, ataleta hua wawili au makinda wawiili wa njiwa kwa BWANA kuwa adhabu kwa ajili ya dhambi yake, mmoja wa hao ndege kwa ajili ya sadaka ya dhambi na wa pili kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa. 8Atawaleta kwa kuhani, ambaye atamtoa kwanza huyo mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi. Atamvunja shingo yake na kuacha kichwa chake kikining’inia, 9naye atanyunyiza sehemu ya hiyo damu ya sadaka ya dhambi kwenye pembe za madhabahu, damu iliyobaki lazima ichuruzwe chini ya madhabahu. Hii ni sadaka ya dhambi. 10Kisha kuhani atamtoa yule wa pili kama sadaka ya kuteketezwa kwa kufuata utaratibu uliowekwa na kufanya upatanisho kwa ajili yake kwa dhambi aliyoitenda, naye atasamehewa.

11“ ‘Ikiwa basi, hawezi kupata hua wawili au makinda mawili ya njiwa, ataleta moja ya kumi ya efa[a] ya unga laini kwa ajili ya sadaka ya dhambi. Kamwe asiweke mafuta wala uvumba juu yake kwa sababu ni sadaka ya dhambi. 12Atauleta kwa kuhani, naye atauchukua unga huo konzi moja kama sehemu ya kumbukumbu na atauteketeza kwenye madhabahu juu ya sadaka zilizotolewa kwa BWANA kwa moto. Hii ni sadaka ya dhambi. 13Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa dhambi mojawapo ya hizi alizotenda, naye atasamehewa. Sadaka iliyobaki itakuwa ya kuhani, kama ilivyokuwa ile sadaka ya nafaka.’ ”

Sadaka ya Hatia

14BWANA akamwambia Mose: 15“Mtu anapokiuka na kutenda dhambi pasipo kukusudia kuhusu mojawapo ya mambo matakatifu ya BWANA, huyo mtu ataleta kwa BWANA kama adhabu, kondoo mume mmoja kutoka katika kundi lake, asiye na dosari na mwenye thamani halisi kifedha, kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, hii ni sadaka ya hatia. 16Ni lazima alipe kwa yale aliyoshindwa kufanya kuhusu vitu vitakatifu, kwa kuongeza sehemu moja ya tano ya thamani ile na kuitoa yote kwa kuhani, ambaye atamfanyia upatanisho kwa huyo kondoo dume kama sadaka ya dhambi, naye atasemehewa.

17“Kama mtu akifanya dhambi na kufanya yale yaliyokatazwa katika mojawapo ya amri za BWANA, hata ikiwa hajui, yeye ana hatia na anastahili adhabu. 18Atamletea kuhani kama sadaka ya hatia kondoo mume kutoka kundi lake, kondoo asiye na dosari na mwenye thamani halisi kifedha. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa kosa alilotenda bila kukusudia, naye atasamehewa. 19Hii ni sadaka ya hatia, amekuwa na hatia kwa kufanya kosa dhidi ya BWANA.”

Kurudisha Kilichochukuliwa

6 BWANA akamwambia Mose: 2“Kama mtu ye yote akitenda dhambi naye si mwaminifu kwa BWANA kwa kumdanganya jirani yake kuhusu kitu fulani alichokabidhiwa au kimeachwa chini ya utunzaji wake au kimeibwa, au kama akimdanganya, 3au akiokota mali iliyopotea na akadanganya au kuapa kwa uongo, au kama akitenda dhambi yo yote ambayo watu waweza kuitenda, 4wakati akitenda dhambi hizo na kuwa mwenye hatia, ni lazima arudishe kile alichokuwa amekiiba au amekichukua kwa dhuluma, au alichokuwa amekabidhiwa, au mali iliyokuwa imepotea akaipata, 5au cho chote alichokuwa amekiapia kwa uongo. Lazima akirudishe kikamilifu, aongeze sehemu moja ya tano ya thamani yake na kumpa vyote mwenye mali siku ile anapopeleka sadaka yake ya hatia. 6Kisha kama adhabu lazima amletee kuhani, yaani kwa BWANA, sadaka yake ya hatia, kondoo dume kutoka katika kundi asiye na dosari na mwenye thamani kamili. 7Kwa njia hii kuhani atafanya

[a] 11 Moja ya kumi (1/10) ya efa ni sawa na kilo moja.

upatanisho kwa ajili yake mbele za BWANA, naye atasamehewa kwa kosa lo lote katika mambo hayo aliyoyatenda yaliyomfanya kuwa na hatia.''

Sadaka ya Kuteketezwa

8BWANA akamwambia Mose: 9''Mpe Aroni na wanawe agizo hili: 'Haya ndiyo masharti kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa: Sadaka ya kuteketezwa itabaki kwenye moto juu ya madhabahu usiku kucha, mpaka asubuhi, nao moto lazima uwe unaendelea kuwaka juu ya madhabahu. 10Kisha kuhani atavaa mavazi yake ya kitani, pamoja na nguo za kitani za ndani, kisha ataondoa majivu ya sadaka ya kuteketezwa ambayo moto umeteketeza juu ya madhabahu na kuyaweka kando ya madhabahu. 11Kisha atayavua mavazi haya na kuvaa mengine, atachukua yale majivu nje ya kambi na kupeleka mahali palipo safi kwa kawaida ya ibada. 12Moto ulio juu ya madhabahu lazima uwe unaendelea kuwaka, kamwe usizimike. Kila asubuhi kuhani ataongeza kuni na kupanga sadaka ya kuteketezwa juu ya moto na kuteketeza mafuta ya sadaka za amani juu yake. 13Moto lazima uendelee kuwaka juu ya madhabahu mfululizo, kamwe usizimike.

Sadaka ya Nafaka

14'' 'Haya ndiyo masharti ya sadaka ya nafaka: Wana wa Aroni wataileta mbele za BWANA, mbele za madhabahu. 15Kuhani atachukua konzi ya unga laini na mafuta, pamoja na uvumba wote juu ya sadaka ya nafaka na kuteketeza sehemu ya kumbukumbu juu ya madhabahu kama harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. 16Aroni na wanawe watakula sehemu iliyobaki, lakini italiwa bila kutiwa chachu mahali patakatifu, wataila kwenye ua wa Hema la Kukutania. 17Kamwe haitaokwa na chachu, nimewapa kama fungu lao la sadaka iliyotolewa kwangu kwa moto. Ni takatifu sana kama vile ilivyo sadaka ya dhambi na ya hatia. 18Kila mwanamume mzao wa Aroni aweza kuila. Ni fungu lake la kawaida la sadaka zilizotolewa kwa BWANA kwa moto kwa vizazi vijavyo. Cho chote kinachozigusa kitakuwa kitakatifu.' ''

19Tena BWANA akamwambia Mose, 20''Hii ni sadaka ambayo Aroni na wanawe wanapaswa kuleta kwa BWANA siku atakapotiwa mafuta: moja ya kumi ya efa[a] ya unga laini kama sadaka ya kawaida ya nafaka, nusu yake ataitoa asubuhi na nusu nyingine jioni. 21Iandae kwa mafuta kwenye kikaango, ilete ikiwa imechanganywa vizuri na utoe hiyo sadaka ya nafaka ikiwa imevunjwa vipande vipande kuwa harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. 22Mtoto atakayeingia mahali pake kama kuhani aliyetiwa mafuta ndiye atakayeiandaa. Ni fungu la kawaida la BWANA, nalo litateketezwa kabisa. 23Kila sadaka ya nafaka ya kuhani itateketezwa kabisa, kamwe haitaliwa.''

Sadaka ya Dhambi

24BWANA akamwambia Mose, 25''Mwambie Aroni na wanawe: 'Haya ndiyo masharti kwa ajili ya sadaka ya dhambi: Sadaka ya dhambi itachinjwa mbele za BWANA mahali sadaka ya kuteketezwa ichinjiwapo, ni takatifu sana. 26Kuhani anayeitoa ndiye atakayeila, italiwa mahali patakatifu, katika ua wa Hema la Kukutania. 27Cho chote kitakachogusa nyama yo yote ya hiyo sadaka kitakuwa kitakatifu na kama hiyo damu itadondokea juu ya vazi, lazima uifulie mahali patakatifu. 28Chungu cha udongo kitakachopikiwa nyama lazima kivunjwe, lakini kama imepikiwa kwenye chombo cha shaba, chombo hicho kitasuguliwa na kusuuzwa kwa maji. 29Kila mwanaume katika familia ya kuhani aweza kula nyama hiyo, ni takatifu sana. 30Lakini kila sadaka ya dhambi ambayo damu yake imeletwa ndani ya Hema la Kukutania kufanya upatanisho katika Mahali Patakatifu kamwe haitaliwa, lazima iteketezwe.

Sadaka ya Hatia

7 '' 'Haya ndiyo masharti kwa ajili ya sadaka ya hatia, ambayo ni takatifu sana: 2Sadaka ya hatia itachinjiwa mahali pale ambapo sadaka ya kuteketezwa huchinjiwa, damu yake itanyunyizwa pande zote za madhabahu. 3Mafuta yake yote yatatolewa sadaka: mafuta ya mkia na mafuta yale yanayofunika sehemu za ndani, 4figo zote mbili pamoja na mafuta yanayozizunguka yaliyo karibu na kiuno na yale yanayofunika ini, ambayo yataondolewa pamoja na hizo figo. 5Kuhani atayateketeza juu ya madhabahu kuwa sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto. Hii ni sadaka ya hatia. 6Mwanaume ye yote katika jamaa ya kuhani aweza kuila, lakini lazima iliwe mahali patakatifu, ni takatifu sana.

[a] 20 Moja ya kumi (1/10) ya efa ni sawa na kilo moja

7“ ‘Sheria hii ya sadaka ya hatia ni sawa
sawa na ile ya sadaka ya dhambi: Nyama ya
yule mnyama aliyetolewa sadaka ni ya yule
kuhani anayesimamia ibada ya upatanisho.
8Kuhani anayetoa sadaka ya kuteketezwa kwa
ajili ya ye yote anaweza kuichukua ile ngozi ya
mnyama yule aliyetolewa iwe yake. 9Kila sadaka
ya nafaka iliyookwa jikoni au kupikwa katika
sufuria au katika kikaangio itakuwa ya kuhani
anayeitoa 10na kila sadaka ya nafaka, ikiwa
imechanganywa na mafuta au kavu, itakuwa ya
wana wa Aroni, nayo itagawanywa sawa.

Sadaka ya Amani

11“ ‘Haya ndiyo masharti kwa ajili ya sadaka
ya amani ambayo mtu aweza kuileta kwa
BWANA:

12“ ‘Ikiwa mtu atatoa sadaka ya amani kwa
ajili ya kuonyesha shukrani, ndipo pamoja na
sadaka hii ya shukrani, atatoa maandazi
yasiyotiwa chachu yaliyochanganywa na mafuta,
mikate myembamba isiyotiwa chachu iliyopakwa
mafuta, maandazi ya unga laini uliokandwa
vizuri na kuchanganywa na mafuta. 13Pamoja na
sadaka hii ya amani ya shukrani ataleta sadaka
ya maandazi yaliyotengenezwa kwa chachu.
14Ataleta moja ya kila aina ya andazi kama
sadaka, matoleo kwa BWANA, hii ni ya kuhani
anayenyunyiza damu ya sadaka ya amani.
15Nyama ya sadaka ya amani kwa ajili ya
shukrani lazima iliwe siku iyo hiyo inapotolewa,
hutabakiza kitu cho chote mpaka asubuhi.

16“ ‘Lakini kama sadaka yake ni kwa ajili ya
nadhiri au ni sadaka ya hiari, sadaka hiyo italiwa
siku hiyo inapotolewa, lakini cho chote
kinachobakia kinaweza kuliwa kesho yake.
17Nyama yo yote ya sadaka inayobaki mpaka
siku ya tatu lazima iteketezwe kwa moto.
18Kama nyama yo yote ya sadaka ya amani
italiwa siku ya tatu,BWANA hataikubali.
Haitahesabiwa kwake huyo aliyeitoa, kwa kuwa
ni najisi, mtu atakayekula sehemu yake yo yote
atakuwa na hatia kwa uovu huo.

19“ ‘Nyama ile inayogusa cho chote
ambacho ni najisi kwa kawaida ya ibada kamwe
haitaliwa, ni lazima iteketezwe kwa moto.
Kuhusu nyama nyingine, mtu ye yote aliye safi
kwa kawaida ya ibada anaweza kuila. 20Lakini
kama mtu ye yote ni najisi akila nyama yo yote
ya sadaka ya amani iliyotolewa kwa BWANA,
huyo mtu atakatiliwa mbali na watu wake.
21Kama mtu ye yote akigusa kitu kilicho najisi
ikiwa ni uchafu wa mwanadamu au mnyama
najisi au kitu cho chote kilicho najisi, kitu cha
kuchukiza, kisha akala nyama yo yote ya
sadaka ya amani iliyotolewa kwa BWANA, mtu
huyo ni lazima akatiliwe mbali na watu wake.’ ”

Kula Mafuta na Kunywa Damu Kwakatazwa

22BWANA akamwambia Mose, 23“Waambie
Waisraeli: ‘Msile mafuta yo yote ya ng’ombe,
kondoo wala mbuzi. 24Mafuta ya mnyama
aliyekutwa amekufa au amararuliwa na mnyama
pori yanaweza kutumika kwa kazi nyingine yo
yote lakini kamwe msiyale. 25Mtu ye yote alaye
mafuta ya mnyama ambaye ametolewa sadaka
kwa BWANA kwa moto ni lazima akatiliwe mbali
na watu wake. 26Po pote mtakapoishi, kamwe
msinywe damu ya ndege ye yote wala ya
mnyama. 27Ikiwa mtu ye yote atakunywa damu,
mtu huyo lazima akatiliwe mbali na watu wake.’
”

Fungu la Makuhani

28BWANA akamwambia Mose, 29“Waambie
Waisraeli: ‘Mtu ye yote aletaye sadaka ya amani
kwa BWANA ataleta sehemu ya sadaka hiyo
kama dhabihu yake kwa BWANA. 30Kwa mikono
yake mwenyewe ataileta sadaka iliyotolewa kwa
BWANA kwa moto, ataleta mafuta ya huyo
mnyama pamoja na kidari, naye atainua hicho
kidari mbele za BWANA kuwa sadaka ya
kuinuliwa. 31Kuhani atayateketeza hayo mafuta
juu ya madhabahu, lakini kidari kitakuwa cha
Aroni na wanawe. 32Paja la kulia la sadaka zako
za amani utampa kuhani kama matoleo.
33Mwana wa Aroni atoaye damu na mafuta ya
sadaka ya amani, ndiye atakayepewa paja hilo
la kulia kuwa fungu lake. 34Kutoka kwenye
sadaka za amani za Waisraeli, mimi Mungu
nimepokea kidari kile kilichoinuliwa pamoja na
lile paja lililotolewa, nami nimevitoa kwa kuhani
Aroni na wanawe kuwa fungu lao la kawaida
kutoka kwa Waisraeli.’ ”

35Hii ndiyo sehemu ya sadaka zilizotolewa
kwa BWANA kwa moto ambazo zilitengwa kwa
ajili ya Aroni na wanawe siku ile walipowekwa
wakfu kumtumikia BWANA katika kazi ya
ukuhani. 36Siku ile walipotiwa mafuta, BWANA
aliagiza kwamba Waisraeli wawape hili kama
fungu lao la kawaida kwa vizazi vijavyo.

37Basi haya ndiyo masharti kuhusu sadaka
ya kuteketezwa, sadaka ya nafaka, sadaka ya
dhambi, sadaka ya hatia, sadaka ya kuwekwa
wakfu na sadaka ya amani, 38ambayo BWANA

alimpa Mose juu ya mlima Sinai siku ile alipowaagiza Waisraeli walete sadaka zao kwa BWANA, katika Jangwa la Sinai.

Kuwekwa Wakfu kwa Aroni na Wanawe

8 BWANA akamwambia Mose, [2]"Mletee Aroni na wanawe mavazi yao, mafuta ya upako, fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, kondoo waume wawili na kikapu chenye mikate iliyotengenezwa bila chachu, [3]kisha kusanya mkutano wote kwenye ingilio la Hema la Kukutania." [4]Mose akafanya kama BWANA alivyomwagiza, mkutano ukakusanyika kwenye ingilio la Hema la Kukutania.

[5]Mose akaliambia kusanyiko, "Hili ndilo BWANA aliloagiza lifanyike." [6]Kisha Mose akamleta Aroni na wanawe mbele akawaosha kwa maji. [7]Akamvika Aroni koti, akamfunga mshipi, akamvika joho na kumvalisha kisibau. Pia akafunga kisibau juu yake na kukifunga kiunoni mwake kwa mshipi uliosokotwa kwa ustadi. [8]Akaweka kifuko cha kifuani juu yake na kuweka Urimu na Thumimu[a] kwenye hicho kifuko. [9]Kisha akamvika Aroni kilemba kichwani pake, akaweka lile bamba la dhahabu, ile taji takatifu, upande wa mbele wa kilemba, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

[10]Ndipo Mose akachukua mafuta ya upako na kuipaka maskani na kila kitu kilichokuwamo ndani yake, kisha akaviweka wakfu. [11]Akanyunyiza baadhi ya mafuta juu ya madhabahu mara saba, akiipaka madhabahu mafuta na vyombo vyake vyote pamoja na sinia na kinara chake, ili kuviweka wakfu. [12]Akamimina sehemu ya hayo mafuta ya upako kichwani mwa Aroni, akamtia mafuta ili kumweka wakfu. [13]Kisha akawaleta wana wa Aroni mbele, akawavika makoti, akawafunga mishipi na kuwavika vilemba kama BWANA alivyomwagiza Mose.

[14]Kisha akamtoa fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa chake. [15]Mose akamchinja yule fahali na akachukua sehemu ya hiyo damu, kisha kwa kidole chake akaitia kwenye pembe zote za madhabahu ili kuitakasa madhabahu. Akaimwaga damu iliyobaki chini ya madhabahu, kwa hiyo akaiweka wakfu ili kufanya upatanisho kwa ajili ya hiyo madhabahu. [16]Pia Mose akachukua mafuta yote yanayozunguka sehemu za ndani, mafuta yanayofunika ini, figo zote mbili na mafuta yake na kuyateketeza juu ya madhabahu. [17]Lakini fahali pamoja na ngozi yake na nyama yake na sehemu zake za ndani na matumbo akayateketeza nje ya kambi, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

[18]Kisha Mose akamleta kondoo mume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa chake. [19]Ndipo Mose akamchinja yule kondoo mume na kunyunyiza damu yake pande zote za ile madhabahu. [20]Akamkata yule kondoo mume vipande vipande na kukiteketeza kichwa, vile vipande na yale mafuta. [21]Kisha akamsafisha sehemu za ndani na miguu kwa maji na kumteketeza yule kondoo mume mzima juu ya madhabahu kuwa sadaka ya kuteketezwa, harufu nzuri ya kumpendeza, sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

[22]Kisha akaleta kondoo mume mwingine, ndiye kondoo mume kwa ajili ya kuwaweka wakfu, Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa chake. [23]Mose akamchinja yule kondoo mume na kuichukua sehemu ya damu yake na kuipaka juu ya ncha ya sikio la kuume la Aroni na juu ya kidole gumba cha mkono wa kuume na juu ya kidole kikubwa cha mguu wa kuume. [24]Pia Mose akawaleta hao wana wa Aroni mbele na kuipaka sehemu ya hiyo damu kwenye ncha za masikio yao ya kuume, juu ya vidole gumba vya mikono ya kuume na juu ya vidole vikubwa vya miguu ya kuume. Kisha akanyunyiza damu pande zote za madhabahu. [25]Akachukua mafuta ya mnyama: mafuta ya mkia, mafuta yote yanayozunguka sehemu za ndani, mafuta yanayofunika ini, figo zote mbili pamoja na mafuta yake na paja la kulia. [26]Kisha kutoka kwenye kikapu cha mikate iliyotengenezwa bila chachu, kilichokuwa mbele za BWANA, akachukua andazi moja na jingine lililotengenezwa kwa mafuta na mkate mwembamba, akaviweka hivi vyote juu ya mafungu ya mafuta ya mnyama na juu ya lile paja la kulia. [27]Akaviweka hivi vyote mikononi mwa Aroni na wanawe na kuviinua mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa. [28]Kisha Mose akavichukua kutoka mikononi mwao na kuviteketeza juu ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kuwa sadaka ya kuwekwa wakfu, harufu nzuri ya kupendeza, sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto. [29]Kisha akachukua kidari, kilicho fungu la Mose la kondoo mume

[a] 8 Urimu na Thumimu maana yake "Nuru na kweli," viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

kwa ajili ya kuwekwa wakfu na kukiinua mbele
ya BWANA kama sadaka ya kuinuliwa, kama
BWANA alivyomwagiza Mose.
30Kisha Mose akachukua sehemu ya mafuta
ya upako, sehemu ya damu kutoka kwenye
madhabahu na kuvinyunyiza juu ya Aroni na
mavazi yake na juu ya wanawe na mavazi yao.
Kwa hiyo akamweka Aroni na mavazi yake
wakfu pamoja na wanawe na mavazi yao.
31Kisha Mose akamwambia Aroni na
wanawe, ''Pika hiyo nyama kwenye ingilio la
Hema la Kukutania na uile hapo pamoja na
mkate kutoka kwenye kikapu cha sadaka ya
kuweka wakfu, kama nilivyoagiza, nikisema,
'Aroni na wanawe wataila.' 32Kisha teketeza
nyama na mikate iliyobaki. 33Msitoke kwenye
ingilio la Hema la Kukutania kwa muda wa siku
saba, mpaka siku zenu za kuwekwa wakfu ziwe
zimetimia, kwa kuwa muda wenu wa kuwekwa
wakfu utakuwa siku saba. 34Lile lililofanyika leo
liliagizwa na BWANA ili kufanya upatanisho kwa
ajili yenu. 35Lazima mkae kwenye ingilio la
Hema la Kukutania mchana na usiku kwa siku
saba na kufanya lile BWANA analolitaka ili
kwamba msife, kwa kuwa hilo ndilo
nililoamriwa.'' 36Kwa hiyo Aroni na wanawe
wakafanya kila kitu BWANA alichoamuru kupitia
Mose.

Makuhani Waanza Huduma Yao

9 Katika siku ya nane Mose akawaita Aroni
na wanawe na wazee wa Israeli.
2akamwambia Aroni, "Chukua ndama mume
kwa ajili ya sadaka yako ya dhambi na kondoo
mume kwa sadaka yako ya kuteketezwa, wote
wawili wasiwe na dosari, nao uwalete mbele za
BWANA. 3Kisha waambie Waisraeli: 'Chukueni
mbuzi mume kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
ndama na mwana-kondoo, wote wawili wawe wa
umri wa mwaka mmoja, wasio na dosari, kwa
ajili ya sadaka ya kuteketezwa 4na maksai na
kondoo mume kwa ajili ya sadaka ya amani, ili
kutoa dhabihu mbele za BWANA, pamoja na
sadaka ya nafaka iliyochanganywa na mafuta.
Kwa kuwa leo BWANA atawatokea.' ''
5Wakavileta vile vitu Mose alivyowaagiza
mbele ya Hema la Kukutania, nalo kusanyiko
lote likakaribia na kusimama mbele za BWANA.
6Ndipo Mose akasema, "Hili ndilo BWANA
alilowaagiza mlifanye, ili utukufu wa BWANA
upate kuonekana kwenu.''
7Mose akamwambia Aroni, "Njoo
madhabahuni ili utoe dhabihu yako ya sadaka
ya dhambi na sadaka yako ya kuteketezwa,
ufanye upatanisho kwa ajili yako mwenyewe na
kwa ajili ya watu, kisha utoe sadaka ya
upatanisho kwa ajili ya watu, kamavile BWANA
alivyoagiza.''
8Hivyo Aroni akaja madhabahuni na
kumchinja yule ndama kuwa sadaka ya dhambi
kwa ajili yake mwenyewe. 9Wanawe
wakamletea damu, na akachovya kidole chake
katika hiyo damu, akaitia kwenye pembe za
madhabahu, damu iliyobaki akaimwaga chini ya
madhabahu. 10Juu ya madhabahu akateketeza
mafuta, figo na mafuta yanayofunika ini kutoka
kwenye hiyo sadaka ya dhambi, kama BWANA
alivyomwagiza Mose, 11nyama na ngozi
akaviteketeza nje ya kambi.
12Kisha Aroni akachinja sadaka ya
kuteketezwa. Wanawe wakamletea damu naye
akainyunyiza pande zote za madhabahu.
13Wakamletea sadaka ya kuteketezwa kipande
kwa kipande, pamoja na kichwa, naye
akaviteketeza juu ya madhabahu. 14Akasafisha
sehemu za ndani na miguu na kuviteketeza juu
ya sadaka ya kuteketezwa juu ya madhabahu.
15Kisha Aroni akaleta sadaka ile iliyokuwa
kwa ajili ya watu. Akachukua yule mbuzi wa
sadaka ya dhambi kwa ajili ya watu, akamchinja
na kumtoa kwa ajili ya sadaka ya dhambi, kama
alivyofanya kwa ile ya kwanza.
16Aroni akaleta sadaka ya kuteketezwa na
kuitoa kama ilivyoelekezwa. 17Pia akaleta
sadaka ya nafaka, akachukua konzi moja na
kuiteketeza juu ya madhabahu pamoja na
sadaka ya kuteketezwa ya asubuhi.
18Akachinja maksai na kondoo mume kama
sadaka ya amani kwa ajili ya watu. Wanawe
wakampa ile damu, naye akainyunyiza kwenye
madhabahu pande zote. 19Lakini sehemu zile za
mafuta ya yule maksai na kondoo mume, yaani,
mafuta ya mkia, mafuta yaliyofunika tumbo, ya
figo na yaliyofunika ini, 20hivi vyote wakaviweka
juu ya vidari, kisha Aroni akayateketeza hayo
mafuta ya wanyama juu ya madhabahu. 21Aroni
akaviinua vile vidari na paja la kulia mbele za
BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa, kama Mose
alivyoagiza.
22Kisha Aroni akainua mikono yake
kuwaelekea watu na kuwabariki. Naye baada ya
kutoa dhabihu ya sadaka ya dhambi, sadaka ya
kuteketezwa na sadaka ya amani, akashuka
chini.
23Kisha Mose na Aroni wakaingia kwenye
Hema la Kukutania. Walipotoka nje

wakawabariki watu, nao utukufu wa BWANA
ukawatokea watu wote. 24Moto ukaja kutoka
katika uwepo wa BWANA, ukairamba ile sadaka
ya kuteketezwa, pamoja na sehemu ya mafuta
yaliyokuwa juu ya madhabahu. Watu wote
walipoona jambo hili, wakapiga kelele kwa
furaha na kusujudu.

Kifo cha Nadabu na Abihu

10 Nadabu na Abihu wana wa Aroni
wakachukua vyetezo vyao, wakaweka
moto ndani yake na kuongeza uvumba, kisha
wakamtolea BWANA moto usio halali, kinyume
na agizo la Mungu. 2Hivyo moto ukaja kutoka
katika uwepo wa BWANA na kuwaramba, nao
wakafa mbele za BWANA. 3Kisha Mose
akamwambia Aroni, "Hili ndilo alilonena BWANA
wakati aliposema:

'Miongoni mwa wale watakaonikaribia
nitajionyesha kuwa mtakatifu,
machoni pa watu wote
nitaheshimiwa.'

Aroni akanyamaza.

4Mose akawaita Mishaeli na Elisafani, wana
wa Uzieli mjomba wake Aroni, akawaambia,
"Njoni hapa, itoeni miili ya binamu zenu nje ya
kambi mbali na mahali patakatifu.'' 5Hivyo
wakaja na kuwaondoa wakiwa wamevalia
makoti yao ya ibada, wakawapeleka nje ya
kambi, kama Mose alivyoamuru.

6Ndipo Mose akamwambia Aroni pamoja na
wanawe Eleazari na Ithamari, "Msifunue vichwa
vyenu wala msirarue mavazi yenu, la sivyo
mtakufa na BWANA ataikasirikia jumuiya nzima.
Lakini ndugu zenu, nyumba yote ya Israeli
wanaweza kuwaombolezea wale ambao
BWANA amewaangamiza kwa moto. 7Msitoke
nje ya ingilio la Hema la Kukutania la sivyo
mtakufa, kwa sababu mafuta ya BWANA ya
upako yako juu yenu.'' Kwa hiyo wakafanya
kama vile Mose alivyosema.

8Kisha BWANA akamwambia Aroni, 9"Wewe
na wanao msinywe mvinyo wala kinywaji kingine
kilichochachuka wakati mwingiapo katika Hema
la Kukutania, la sivyo mtakufa. Hili litakuwa
Agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo. 10Ni lazima
mtenganishe kilicho kitakatifu na kile kilicho cha
kawaida, kati ya yaliyo najisi na yaliyo safi,
11lazima mwafundishe Waisraeli amri zote
ambazo BWANA aliwapa kupitia Mose.''

12Mose akamwambia Aroni pamoja na
wanawe waliosalia, Eleazari na Ithamari,
"chukueni sadaka ya nafaka iliyobaki kutoka
katika sadaka zilizotolewa kwa BWANA kwa
moto, muile hapo kando ya madhabahu ikiwa
imeandaliwa bila chachu kwa sababu ni takatifu
sana. 13Mtaila katika mahali patakatifu kwa
sababu ni fungu lenu na fungu la wana wenu la
sadaka zilizotolewa kwa BWANA kwa moto, kwa
maana hivyo ndivyo nilivyoamuriwa. 14Lakini
wewe na wanao na binti zako mwaweza kula
kidari kile kilichoinuliwa na paja lile lililotolewa.
Mtavila mahali safi pa kawaida ya ibada,
mmepewa wewe na watoto wako kuwa fungu
lenu la sadaka za amani za Waisraeli. 15Paja lile
lililotolewa na kidari kile kilichoinuliwa lazima
viletwe pamoja na sehemu za mafuta ya sadaka
za kuteketezwa kwa moto, ili kuinuliwa mbele za
BWANA kama sadaka ya kuinuliwa. Hili litakuwa
fungu lako la kawaida na wanao kama BWANA
alivyoagiza.''

16Mose alipouliza kuhusu mbuzi atolewaye
kwa ajili ya sadaka ya dhambi na kukuta
kwamba ameteketezwa, aliwakasirikia Eliazari
na Ithamari wana wa Aroni waliobaki,
akawauliza, 17"Kwa nini hamkula sadaka ya
dhambi katika eneo la mahali patakatifu? Ni
takatifu sana, mlipewa ninyi ili kuondoa hatia ya
jumuiya kwa ajili ya kuwafanyia upatanisho
mbele za BWANA. 18Kwa kuwa damu yake
haikuletwa ndani ya Mahali Patakatifu, mngemla
mbuzi huyo ndani ya mahali patakatifu kama
nilivyoagiza.''

19Aroni akamjibu Mose, "Leo wanangu
wametoa sadaka zao za dhambi na sadaka zao
za kuteketezwa mbele za BWANA, lakini
mambo kama haya yamenitokea mimi. Je,
BWANA angependezwa kama ningekuwa
nimekula sadaka ya dhambi leo?" 20Mose
aliposikia haya, akaridhika.

Vyakula Najisi na Visivyo Najisi

11 BWANA akawaambia Mose na Aroni,
2"Waambie Waisraeli: 'Kati ya wanyama
wote waishio juu ya nchi, hawa ndio
mtakaowala: 3Mwaweza kula mnyama ye yote
mwenye kwato zilizogawanyika sehemu mbili na
ambaye hucheua.

4" 'Kuna wanyama wengine ambao hucheua
tu au wenye kwato zilizogawanyika tu, lakini hao
kamwe msiwale. Ngamia, ingawa hucheua hana
kwato zilizogawanyika, kwa kawaida ya ibada
hiyo ni najisi kwenu. 5Pelele, ingawa hucheua,
lakini hana kwato zilizogawanyika, huyo ni najisi

kwenu. 6Sungura, ingawa hucheua lakini hana
kwato zilizogawanyika, ni najisi kwenu. 7Naye
nguruwe ingawa anazo kwato zilizogawanyika
sehemu mbili, lakini hacheui, ni najisi kwenu.
8Kamwe msile nyama yao wala kugusa mizoga
yao, wao ni najisi kwenu.

9“ ‘Kuhusu viumbe vyote vinavyoishi ndani
ya maji ya bahari na vijito, mtakula wale wote
wenye mapezi na magamba. 10Lakini viumbe
vyote ndani ya bahari au vijito visivyo na mapezi
na magamba, vikiwa miongoni mwa makundi au
viumbe vyote ndani ya maji, hivyo ni machukizo
kwenu. 11Navyo vitakuwa machukizo kwenu.
Msile nyama yao, nayo mizoga yao itakuwa
machukizo. 12Cho chote kinachoishi ndani ya
maji ambacho hakina mapezi na magamba
kitakuwa chukizo kwenu.

13“ ‘Wafuatao ndio ndege watakaokuwa
machukizo kwenu, hivyo msiwale kwa sababu ni
chukizo: tai, furukombe, kipungu, 14mwewe
mwekundu, aina zote za mwewe mweusi, 15aina
zote za kunguru 16mbuni, kiruka njia, dudumizi,
kipanga, shakwe, aina zote za mwewe, 17bundi,
mnandi, bundi mkubwa, 18mumbi, mwari, mderi,
19korongo, aina zote za koikoi, hudihudi na
popo.

20“ ‘Wadudu wote warukao wale watembeao
kwa miguu minne watakuwa chukizo kwenu.
21Lakini, wako viumbe wenye mabawa ambao
hutembea kwa miguu minne mtakaowala: wale
wenye vifundo katika miguu yao ya kurukaruka
juu ya ardhi. 22Miongoni mwa hawa, mtakula:
nzige wa aina zote, senene, parare au panzi.
23Lakini viumbe wengine wote wenye mabawa
na wenye miguu minne ni machukizo kwenu.

Wanyama Ambao ni Najisi

24“ ‘Wanyama hawa watawanajisi ninyi. Ye
yote agusaye mizoga yao atakuwa najisi mpaka
jioni. 25Ye yote atakayebeba mizoga ya viumbe
hawa ni lazima afue nguo zake naye atakuwa
najisi mpaka jioni.

26“ ‘Kila mnyama mwenye ukwato
ulioachana lakini haukugawanyika kabisa au
yule asiyecheua ni najisi kwenu, ye yote
atakayegusa mzoga wo wote wa hao atakuwa
najisi. 27Miongoni mwa wanyama wote
watembeao kwa miguu minne, wale watembeao
kwa vitanga vyao ni najisi kwenu, ye yote
atakayegusa mizoga yao atakuwa najisi mpaka
jioni. 28Ye yote atakayebeba mizoga yao ni
lazima afue nguo zake na atakuwa najisi mpaka
jioni. Wanyama hawa ni najisi kwenu.

29“ ‘Kuhusu wanyama watambaao juu ya
ardhi, hawa ni najisi kwenu: kicheche, panya,
aina yo yote ya mijusi mikubwa, 30guruguru,
kenge, mijusi ya ukutani, goromoe na kinyonga.
31Hao wote watambaao juu ya ardhi ni najisi
kwenu. Ye yote atakayegusa mizoga yao
atakuwa najisi mpaka jioni. 32Ikiwa mmoja wao
atakufa na kuangukia juu ya kitu fulani, chombo
hicho, hata kikiwa cha matumizi gani, kitakuwa
najisi, kiwe kimetengenezwa kwa mti, nguo,
ngozi au gunia. Kiweke ndani ya maji, kitakuwa
najisi mpaka jioni, kisha kitakuwa safi tena.
33Ikiwa mmoja wa wanyama aliyekufa
ataangukia ndani ya chungu, kila kilichomo
katika chungu hicho kitakuwa najisi, nawe ni
lazima uvunje chungu hicho. 34Chakula cho
chote ambacho chaweza kuliwa lakini kikawa
kimeingia maji kutoka kwenye chungu hicho ni
najisi na kitu cho chote cha majimaji ambacho
chaweza kunyweka kutoka kwenye chungu
hicho ni najisi. 35Cho chote ambacho mzoga wa
mmojawapo utaangukia kitakuwa najisi, jiko au
chungu cha kupikia ni lazima kivunjwe. Ni najisi
nawe ni lazima uvihesabu kuwa najisi. 36Lakini
chemchemi au kisima mahali pa kuchota maji
patakuwa safi, lakini ye yote atakayegusa moja
ya mizoga hii ni najisi. 37Kama mzoga ukianguka
juu ya mbegu zo zote ambazo ni za kupanda,
zinabaki safi. 38Lakini kama mbegu imetiwa maji
na mzoga ukaanguka juu yake, hiyo mbegu ni
najisi kwenu.

39“ ‘Kama mnyama ambaye mnaruhusiwa
kumla akifa, ye yote atakayeugusa mzoga wake
atakuwa najisi mpaka jioni. 40Ye yote
atakayekula sehemu ya mzoga huo ni lazima
afue nguo zake, naye atakuwa najisi mpaka
jioni. Ye yote atakayebeba mzoga huo ni lazima
afue nguo zake, naye atakuwa najisi mpaka
jioni.

41“ ‘Kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi ni
chukizo, kisiliwe. 42Msile kiumbe cho chote
kitambaacho juu ya ardhi, kiwe kitambaacho
kwa tumbo lake au kitambaacho kwa miguu
minne au kwa miguu mingi, ni chukizo. 43Msijitie
unajisi kwa cho chote katika viumbe hivi. Msijitie
unajisi kwa viumbe hivyo na hivyo ninyi
wenyewe kuwa najisi. 44Mimi ndimi BWANA
wenu, jitakaseni mwe watakatifu kwa sababu
mimi ni mtakatifu. Msijitie unajisi wenyewe kwa
kiumbe cho chote kile kiendacho juu ya ardhi.
45Mimi ndimi BWANA niliyewapandisha mtoke
Misri ili niwe Mungu wenu, kwa hiyo iweni
watakatifu kwa sababu Mimi ni mtakatifu.

46“ ‘Haya ndiyo masharti kuhusu wanyama,
ndege, kila kiumbe hai kiendacho ndani ya maji
na kila kiumbe kiendacho juu ya ardhi. 47Ni
lazima mpambanue kati ya kilicho najisi na
kilicho safi, kati ya viumbe hai vinavyoweza
kuliwa na vile visivyoweza kuliwa.’ ”

Utakaso Baada ya Kuzaa Mtoto

12 BWANA akamwambia Mose,
2“Waambie Waisraeli: ‘Mwanamke
ambaye atapata mimba na kuzaa mtoto wa
kiume atakuwa najisi kwa kawaida ya ibada kwa
siku saba, kama anavyokuwa najisi wakati wa
siku zake za hedhi. 3Mvulana atatahiriwa siku ya
nane. 4Kisha ni lazima huyo mwanamke asubiri
kwa siku thelathini na tatu ndipo atakaswe
kutoka damu kwake. Hataruhusiwa kugusa kitu
cho chote kilicho kitakatifu au kuingia mahali
patakatifu mpaka siku za kutakaswa kwake
zimetimia. 5Kama akimzaa mtoto wa kike,
mwanamke huyo atakuwa najisi kwa majuma
mawili, kama wakati wake wa hedhi. Kisha
atasubiri kwa siku sitini na sita ndipo atatakaswa
kutoka damu kwake.

6“Siku zake za utakaso kwa ajili ya mwana
au binti, zitakapotimia, mwanamke huyo
atamletea kuhani kwenye ingilio la Hema la
Kukutania mwana-kondoo mwenye umri wa
mwaka mmoja kwa ajili ya sadaka ya
kuteketezwa na kinda la njiwa au hua kwa ajili
ya sadaka ya dhambi. 7Atavitoa mbele za
BWANA ili kufanya upatanisho kwa ajili yake na
kisha atakuwa safi kwa desturi ya ibada
kutokana na kutokwa damu kwake.

“ ‘Haya ndiyo masharti kwa ajili ya
mwanamke atakayezaa mtoto wa kiume au wa
kike. 8Kama huyo mwanamke hana uwezo wa
kumpata mwana-kondoo, ataleta hua wawili au
makinda mawili ya njiwa, moja kwa ajili ya
sadaka ya kuteketezwa na mwingine kwa ajili ya
sadaka ya dhambi. Kwa njia hii, kuhani atafanya
upatanisho kwa ajili yake, naye atakuwa safi.’ ”

Masharti Kuhusu Magonjwa ya Ngozi Yaambukizayo

13 BWANA akawaambia Mose na Aroni,
2“Iwapo mtu ye yote atakuwa na uvimbe
au upele au alama nyeupe juu ya ngozi yake
ambayo yaweza kuwa ugonjwa wa ngozi wa
kuambukiza[a], ni lazima aletwe kwa Aroni kuhani
ama kwa wanawe,kuhani mmojawapo. 3Kuhani
atachunguza hicho kidonda kilichopo juu ya
ngozi yake na kama nywele za mahali palipo na
kidonda zimebadilika kuwa nyeupe na ikiwa
kidonda kimeingia ndani ya ngozi, basi ni
ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. Kuhani
atakapomchunguza, atamtangaza mtu huyo
kuwa ni najisi kwa kawaida ya ibada. 4Kama
alama juu ya ngozi yake ni nyeupe lakini
haionekani kuwa imeingia ndani zaidi ya ngozi
na nywele kwenye alama hiyo hazijageuka kuwa
nyeupe, kuhani atamtenga mtu huyo mahali pa
pekee kwa siku saba. 5Siku ya saba, kuhani
atamchunguza na kama hakuona badiliko
kwenye kile kidonda na hakijaenea juu ya ngozi,
atamtenga kwa siku nyingine saba. 6Siku ya
saba kuhani atamchunguza tena na kama
kidonda kimepungua na hakijaenea juu ya
ngozi, kuhani atamtangaza mtu huyo kuwa ni
safi, ni upele tu. Ni lazima mtu huyo afue mavazi
yake, naye atakuwa safi. 7Lakini ikiwa ule upele
utaenea juu ya ngozi yake baada ya yeye
kujionyesha kwa kuhani na kutangazwa kuwa
safi, ni lazima aende tena kwa kuhani. 8Kuhani
atamchunguza na kama upele umeenea kwenye
ngozi, atamtangaza kuwa najisi kwani ni
ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza.

9“Wakati mtu ye yote ana ugonjwa wa ngozi
wa kuambukiza, ni lazima aletwe kwa kuhani.
10Kuhani atamchunguza na kama kuna uvimbe
mweupe juu ya ngozi ambao umefanya nywele
kuwa nyeupe na kama kuna nyama mbichi
ndani ya uvimbe, 11ni ugonjwa sugu wa ngozi na
kuhani atamtangaza kuwa najisi. Hatamtenga
tena kwa sababu ni najisi tayari.

12“Ikiwa ugonjwa utakuwa umeenea kwenye
ngozi yake yote kwa kadiri kuhani atakavyoweza
kuona, kwamba umeenea kwenye ngozi yote ya
huyo mgonjwa kutoka kichwani mpaka wayo,
13kuhani atamchunguza na kama ugonjwa
umeenea mwili mzima, atamtangaza huyo mtu
kuwa safi. Kwa kuwa mwili wote umekuwa
mweupe, yeye ni safi. 14Lakini itokeapo nyama
mbichi kwenye ngozi yake atakuwa najisi.
15Kuhani atakapoiona hiyo nyama mbichi
atamtangaza mtu huyo kuwa najisi. Hiyo nyama
mbichi ni najisi, ana ugonjwa wa kuambukiza.
16Hiyo nyama mbichi ikigeuka na kuwa nyeupe,
ni lazima amwendee kuhani. 17Kuhani
atamchunguza, kama vidonda vimekuwa
vyeupe, kuhani atamtangaza mgonjwa huyo
kuwa safi, kisha atakuwa safi.

18“Wakati mtu ana jipu juu ya ngozi yake
nalo likapona, 19napo mahali palipokuwa na jipu,

a2 “ Ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, ambao kwa desturi ni Ukoma.

pakatokea uvimbe mweupe au alama yenye wekundu na weupe, ni lazima akajionyeshe kwa kuhani. 20Kuhani atapachunguza na kama uvimbe umezama ndani ya ngozi na nywele zimegeuka kuwa nyeupe kuhani atamtangaza mtu huyo kuwa najisi. Ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza uliojitokeza pale jipu lilipokuwa. 21Lakini ikiwa wakati kuhani anapopachunguza pakawa hapana nywele nyeupe ndani yake wala hakuna shimo, bali pamepungua, basi kuhani atamtenga mtu huyo kwa siku saba. 22Kama unaenea kwenye ngozi, kuhani atamtangaza kuwa najisi, ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. 23Lakini ikiwa ile alama haijabadilika wala kuenea, ni kovu tu kutokana na jipu, kuhani atamtangaza kuwa safi.

24"Wakati mtu ameungua kwenye ngozi yake pakatokea alama yenye wekundu na weupe au alama nyeupe ikaonekana penye nyama mbichi pale palipoungua, 25kuhani ataichunguza ile alama, kama nywele zilizoko juu yake zimegeuka kuwa nyeupe, napo pametokea shimo, basi huo ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza ambao umetokea juu ya jeraha la moto. Kuhani atamtangaza kuwa najisi, ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. 26Lakini kama kuhani akichunguza na kuona kwamba hakuna nywele nyeupe kwenye alama ile wala hakuna shimo napo pameanza kupungua, basi kuhani atamtenga kwa siku saba. 27Siku ya saba kuhani atamchunguza tena na kama unaenea kwenye ngozi, kuhani atamtangaza kuwa najisi, ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. 28Lakini, kama alama ile haikubadilika na wala haijaenea kwenye ngozi napo pamepungua, ni uvimbe kutokana na jeraha la moto na kuhani atamtangaza kuwa safi, ni kovu tu kutokana na kuungua.

29"Ikiwa mwanamume au mwanamke ana kidonda juu ya kichwa au juu ya kidevu, 30kuhani atakichunguza kile kidonda na kama ataona kuwa kimeingia ndani na nywele zilizoko juu yake ni njano na nyembamba, kuhani atamtangaza mtu huyo kuwa najisi, kwani ni upele, ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza wa kichwa au kidevu. 31Lakini kama kuhani akichunguza aina hii ya kidonda, kikionekana kuwa hakina shimo na hakuna nywele nyeusi juu yake ndipo atakapomtenga mtu huyo kwa siku saba. 32Siku ya saba kuhani atachunguza kidonda kile, kama upele haujaenea na hakuna nywele za manjano juu yake wala hakuna shimo lo lote, 33mtu huyo ni lazima atanyolewa isipokuwa mahali palipo na ugonjwa, naye kuhani atamtenga kwa siku nyingine saba. 34Siku ya saba kuhani atachunguza tena ule upele, ikiwa kwamba haujaenea kwenye ngozi na hakuna shimo mahali pale, kuhani atamtangaza kuwa safi. Lazima afue nguo zake naye atakuwa safi. 35Lakini ikiwa upele utaenea juu ya ngozi baada ya kutangazwa kuwa safi, 36kuhani atamchunguza na kama upele umeenea kwenye ngozi kuhani hana haja ya kutazama kama kuna nywele za manjano, mtu huyo ni najisi. 37Lakini, hata hivyo, katika hukumu yake akiona hapajabadilika na nywele nyeusi zimeota juu yake, upele umepona. Yeye si najisi na kuhani atamtangaza kuwa safi.

38"Ikiwa mwanaume au mwanamke ana alama nyeupe juu ya ngozi yake, 39kuhani atawachunguza, kama alama hizo zina weupe uliofifia, ni vipele visivyo na madhara vilivyojitokeza kwenye ngozi, mtu huyo ni safi.

40"Wakati mwanamume hana nywele naye ana upaa, yeye ni safi. 41Ikiwa hana nywele kwenye ngozi ya kichwa chake na ana upaa tangu kwenye paji, ni safi. 42Lakini kama ana kidonda chenye wekundu na weupe kwenye kichwa chake chenye upaa au kwenye paji la uso ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza unaojitokeza kichwani au kwenye paji lake la uso. 43Kuhani atamchunguza na kama kidonda kilichovimba juu ya kichwa chake au kwenye paji la uso ni chekundu au cheupe kama ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, 44mtu huyo ni mgonjwa naye ni najisi. Kuhani atamtangaza kuwa najisi kwa sababu ya kidonda kwenye kichwa chake.

45"Mtu mwenye ugonjwa kama huo wa kuambukiza ni lazima avae nguo zilizoraruka, asichane nywele zake, afunike sehemu ya chini ya uso wake na apige kelele, 'najisi! najisi!' 46Kwa muda wote atakaokuwa na ugonjwa huo wa kuambukiza atabaki kuwa najisi, ni lazima aishi peke yake, ni lazima aishi nje ya kambi.

Masharti Kuhusu Upele

47"Kama vazi lo lote lina maambukizo ya upele: likiwa ni vazi la sufu au kitani, 48lo lote lililofumwa au kusokotwa likiwa la kitani au la sufu, ngozi yo yote au cho chote kilichotengenezwa kwa ngozi, 49tena kama maambukizo kwenye vazi, au ngozi, au lililofumwa au kusokotwa, au kifaa cho chote cha ngozi, ni rangi ya kijani au nyekundu, huo ni upele unaoenea na ni lazima kuhani aonyeshwe. 50Kuhani atachunguza upele huo na

kukitenga kifaa hicho kwa siku saba. 51Siku ya saba atakichunguza, kama upele umeenea kwenye nguo, au kifaa kilichofumwa au kusokotwa, au ngozi, kwa vyo vyote vile itumikavyo, ni upele uangamizao, kifaa hicho ni najisi. 52Ni lazima aichome hiyo nguo, ikiwa ni ya sufu ama kitani iliyofumwa ama kusokotwa ama chombo cho chote cha ngozi chenye maambukizo kwa kuwa ni upele unaoangamiza, vyombo vyote ni lazima vichomwe moto.

53"Lakini wakati kuhani atakapokichunguza na kuona kuwa ule upele haujaenea kwenye nguo iliyofumwa au kusokotwa au vifaa vya ngozi, 54ataagiza kwamba kifaa chenye maambukizo kisafishwe. Kisha atakitenga kwa siku saba. 55Baada ya kifaa chenye maambukizo kusafishwa, kuhani atakichunguza na kama upele hujaonyesha badiliko lo lote, hata kama haujaenea ni najisi. Choma kwa moto, kama upele umeenea upande mmoja au mwingine. 56Kama kuhani ataona kuwa ile alama imefifia baada ya kuoshwa, basi atararua sehemu iliyo ambukizwa ya nguo au ngozi au kifaa kilichofumwa au kusokotwa. 57Lakini kama ikijitokeza tena kwenye nguo au kitu kilichofumwa au kusokotwa, ama kifaa cha ngozi, kwamba ule upele unaenea, cho chote chenye upele ni lazima kichomwe kwa moto. 58Nguo au kitu kilichofumwa au kusokotwa au kifaa cho chote cha ngozi ambacho kimesafishwa na kuondolewa upele, ni lazima kioshwe tena nacho kitakuwa safi."

59Haya ni masharti kuhusu maambukizo ya upele kwenye mavazi ya sufu au kitani, yaliyofumwa ama kusokotwa, ama kifaa cho chote cha ngozi, kwa ajili ya kuvitangaza kuwa safi au najisi.

Kutakasa Kutoka Maambukizo ya Magonjwa ya Ngozi

14 BWANA akamwambia Mose, 2"Haya ndiyo masharti yamhusuyo mtu mgonjwa wakati wa kufanyiwa ibada ya utakaso wakati aletwapo kwa kuhani: 3Kuhani atakwenda kumchunguza nje ya kambi. Kama mtu huyo atakuwa amepona ugonjwa wake wa ngozi wa kuambukiza, 4kuhani ataagiza vitu vifuatavyo viletwe kwa ajili ya mtu atakayetakaswa: ndege wawili safi walio hai, mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo. 5Kisha kuhani ataagiza kwamba mmoja wa ndege wale achinjwe kwenye chungu chenye maji safi. 6Kisha kuhani atamchukua ndege aliye hai na kumtumbukiza pamoja na mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo ndani ya damu ya yule ndege aliyechinjiwa kwenye maji safi. 7Atamnyunyizia yule mwenye ugonjwa wa kuambukiza maji hayo mara saba na kumtangaza kuwa safi. Kisha atamwachia yule ndege aliye hai aende zake kwenye mashamba.

8"Huyo mtu atakayetakaswa ni lazima afue nguo zake, anyoe nywele zake zote, aoge kwa maji, ndipo atakapokuwa safi kwa desturi ya ibada. Baada ya hili anaweza kuingia kambini, lakini ni lazima akae nje ya hema lake kwa siku saba. 9Siku ya saba ni lazima anyoe nywele zake zote, yaani anyoe nywele za kichwa, ndevu zake, kope zake na nywele nyingine zote. Ni lazima afue nguo zake, aoge kwa maji naye atakuwa safi.

10"Siku ya nane, ni lazima alete kondoo waume wawili na kondoo mke mmoja wote wa mwaka mmoja wasio na dosari pamoja na sehemu tatu za kumi za efa moja[a] za unga laini uliochanganywa na moja ya mafuta kwa ajili ya sadaka ya nafaka na logi moja[b] ya mafuta. 11Kuhani atakayemtangaza kuwa safi atahitaji kumkabidhi mgonjwa aliyepona pamoja na sadaka zake zote mbele za BWANA katika ingilio la Hema la Kukutania.

12"Kisha kuhani atamchukua mmoja wa wale kondoo waume na kumtoa kuwa sadaka ya hatia pamoja na ile logi moja[c] ya mafuta, ataviinua mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa. 13Atamchinja huyo kondoo katika mahali patakatifu ambapo sadaka ya dhambi na ile ya kuteketezwa huchinjwa. Kama ilivyo sadaka ya dhambi, sadaka ya hatia ni ya kuhani, nayo ni takatifu sana. 14Kuhani atachukua sehemu ya damu ya sadaka ya hatia na kuitia kwenye ncha ya sikio la kuume la yule atakayetakaswa, kwenye kidole gumba cha mkono wa kuume na kidole kikubwa cha mguu wa kuume. 15Kuhani atachukua sehemu ya ile logi ya mafuta, atamimina kwenye kiganja cha mkono wake mwenyewe wa kushoto, 16atachovya kidole chake cha mkono wa kuume kwenye mafuta yaliyoko kwenye kiganja chake na kwa kidole hicho atamnyunyizia mtu yule anayetakaswa mara saba mbele za BWANA. 17Kuhani atampaka sehemu ya mafuta yaliyobaki kiganjani kwenye ncha ya sikio la

---

a10 Sehemu tatu za kumi (3/10) za efa moja ni sawa na kilo tatu.
b10 Logi moja ni sawa na lita 0.3. pia mstari wa 12.
c12 angalia b10 pia mstari wa15,21,24

kuume la yule anayetakaswa, kwenye kidole gumba cha mkono wa kuume na kidole kikubwa cha mguu wa kuume, mahali pale pale alipompaka damu ya sadaka ya kuondoa hatia. 18Kuhani atayapaka mafuta yaliyobaki kwenye kiganja chake juu ya kichwa cha yule anayetakaswa na kufanya upatanisho kwa ajili yake mbele za BWANA.

19"Kisha kuhani atatoa dhabihu ya sadaka ya dhambi na kufanya upatanisho kwa ajili ya yule atakayetakaswa kutoka unajisi wake. Baada ya hayo, kuhani atachinja sadaka ya kuteketezwa 20na kuitoa juu ya madhabahu, pamoja na sadaka ya nafaka ili kumfanyia upatanisho, naye atakuwa safi.

21"Hata hivyo, kama ni maskini na hawezi kupata vitu hivi, ni lazima achukue mwana-kondoo mmoja kama sadaka ya hatia ipate kuinuliwa ili kumfanyia upatanisho pamoja na sehemu ya kumi ya efa[d] ya unga laini uliochanganywa na logi moja ya mafuta kwa ajili ya sadaka ya nafaka, 22na hua wawili au makinda mawili ya njiwa, kile atakachoweza kupata, mmoja kwa sadaka ya dhambi na mwingine kwa sadaka ya kuteketezwa.

23"Katika siku ya nane ni lazima avilete vitu hivyo kwa kuhani, kwa ajili ya kutakaswa kwake kwenye ingilio la Hema la Kukutania mbele za BWANA. 24Kuhani atamchukua mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya hatia pamoja na ile logi ya mafuta ya kuinuliwa mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa. 25Atamchinja huyo mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya hatia pia ataichukua sehemu ya damu yake na kuipaka kwenye ncha ya sikio la kuume la yule atakayetakaswa, ataipaka pia kwenye kidole gumba cha mkono wa kuume na kidole kikubwa cha mguu wa kuume. 26Kuhani atamiminia sehemu ya mafuta kwenye kiganja chake cha mkono wa kushoto 27na kwa kidole chake cha shahada cha mkono wa kuume atamnyunyizia yule anayetakaswa yale mafuta yaliyo kwenye kiganja chake mara saba mbele za BWANA. 28Atampaka mafuta yaliyobaki kwenye kiganja chake katika sehemu zote kama alivyompaka damu ya sadaka ya hatia, yaani kwenye ncha ya sikio la kuume la yule anayetakaswa, kwenye kidole gumba cha mkono wake wa kuume na kidole kikubwa cha mguu wa kuume. 29Kuhani atayapaka mafuta yaliyobaki katika kiganja chake kwenye kichwa cha yule anayetakaswa na kufanya upatanisho kwa ajili yake mbele za BWANA. 30Kisha atatoa dhabihu wale hua ama yale makinda ya njiwa, ambayo mtu ataweza kuwapata, 31mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi na mwingine kuwa sadaka ya kuteketezwa, pamoja na sadaka ya nafaka. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho mbele za BWANA kwa ajili ya yule anayetakaswa.

32Haya ndiyo masharti kwa mtu ye yote mwenye ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza na ambaye hana uwezo wa kutoa sadaka za kawaida kwa ajili ya kutakaswa kwake.

Kutakaswa Upele

33BWANA akamwambia Mose na Aroni, 34"Mtakapoingia katika nchi ya Kanaani ambayo ninawapa kuwa milki yenu, nami nikaweka upele ueneao kwenye nyumba katika nchi ile, 35ni lazima mwenye nyumba hiyo akamwambie kuhani, 'Nimeona kitu fulani kinachofanana na upele kwenye nyumba yangu. 36Kuhani ataagiza vitu vyote vitolewe ndani ya nyumba kabla hajaenda kuchunguza kama ina ugonjwa huo ili kitu cho chote ndani ya nyumba kisitangazwe kuwa najisi. Baada ya hili kuhani ataingia ndani na kuikagua hiyo nyumba. 37Atachunguza upele huo katika kuta za nyumba hiyo, nazo kama zina rangi ya kijani kibichi au wekundu na kuna mibonyeo ndani ya ukuta, 38kuhani atatoka na kufunga mlango wa nyumba hiyo kwa siku saba. 39Siku ya saba kuhani atarudi kuikagua nyumba. Kama upele umeenea juu ya kuta, 40ataagiza kwamba mawe yote yaliyoambukizwa yaondolewe na kutupwa katika eneo lililo najisi nje ya mji. 41Kuta zote za ndani ya nyumba hiyo ni lazima zikwanguliwe na kifusi chake kitupwe mahali najisi nje ya mji. 42Kisha watachukua mawe mengine na kujenga palipobomolewa kwa udongo mpya wa mfinyanzi na kuipiga nyumba hiyo lipu mpya.

43"Ikiwa upele huo utatokea tena ndani ya ile nyumba baada ya mawe kuondolewa na nyumba kukwanguliwa na kuwekwa lipu mpya, 44kuhani atakwenda kuikagua na kama upele umeenea ndani ya nyumba, basi ni upele uharibuo, nyumba hiyo ni najisi. 45Ni lazima ibomolewe: mawe yake, mbao na lipu yake, vikatupwe nje ya mji mahali palipo najisi.

46"Ye yote atakayeingia katika nyumba hiyo ikiwa imefungwa atakuwa najisi mpaka jioni.47Ye yote atakayelala au kula ndani ya nyumba hiyo ni lazima afue nguo zake.

48"Lakini ikiwa kuhani atakuja kuikagua na

d21 sehemu moja ya efa ni sawa na lita 2

kukuta kuwa upele haujaenea tena baada ya nyumba kupigwa lipu, ataitangaza nyumba ile kuwa safi, kwa sababu upele umekwisha. [49]Ili kuitakasa nyumba hiyo, mwenye nyumba ataleta ndege wawili, mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo. [50]Atamchinja mmoja wa wale ndege kwenye chungu chenye maji safi. [51]Kisha atachukua mti wa mwerezi, hisopo, kitani nyekundu na ndege aliye hai na kuvitumbukiza ndani ya damu ya ndege aliyechinjwa pamoja na maji safi na kuinyunyizia nyumba ile mara saba. [52]Ataitakasa nyumba kwa damu ya yule ndege, maji safi, ndege aliye hai, mti wa mwerezi, hisopo na kitani nyekundu. [53]Kisha atamwachia yule ndege aliye hai huru mashambani nje ya mji. Kwa njia hii atafanya upatanisho kwa ajili ya nyumba ile, nayo itakuwa safi.''

[54]Haya ndiyo masharti kuhusu aina yo yote ya ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, mwasho wo wote, [55]upele ndani ya nguo au ndani ya nyumba, [56]kwa uvimbe, vipele au kipaku king'aacho, [57]kupambanua wakati kitu fulani ni safi au najisi.

Haya ndiyo masharti kuhusu magonjwa ya ngozi ya kuambukiza na upele.

Kutokwa na Umajimaji Usababishao Unajisi

15 BWANA akawaambia Mose na Aroni, [2]''Semeni na Waisraeli na mkawaambie: 'Wakati mtu ye yote anapotokwa na usaha mwilini, usaha huo ni najisi. [3]Iwe kwamba unaendelea kutiririka kutoka mwilini mwake au umeziba, utamfanya kuwa najisi. Hivi ndivyo usaha wake utakavyomletea unajisi:

[4]" 'Kitanda cho chote atakacholala mtu mwenye kutokwa na usaha kitakuwa najisi na cho chote atakachokalia kitakuwa najisi. [5]Ye yote atakayegusa kitanda chake ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni. [6]Ye yote atakayeketi juu ya kitu cho chote alichokalia mwenye kutokwa na usaha, ni lazima afue nguo zake, aoge kwa maji naye atakuwa najisi mpaka jioni.

[7]" 'Ye yote atakayemgusa mtu mwenye kutokwa na usaha ni lazima afue nguo zake aoge kwa maji naye atakuwa najisi mpaka jioni.

[8]" 'Ikiwa mtu mwenye kutokwa na usaha atamtemea mate mtu ye yote ambaye ni safi, mtu huyo ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni.

[9]" 'Kila tandiko ambalo mtu huyo atalikalia wakati wa kupanda mnyama litakuwa najisi [10]na ye yote atakayegusa kitu cho chote alichokuwa amekalia atakuwa najisi mpaka jioni, ye yote atakayeinua vitu hivyo, ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni.

[11]" 'Ye yote atakayeguswa na mtu anayetokwa na usaha bila kunawa mikono yake kwa maji, ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni.

[12]" 'Chungu cha udongo kitakachoguswa na mtu huyo ni lazima kivunjwe na kifaa cho chote cha mbao kitaoshwa kwa maji.

[13]" 'Wakati mtu atakapotakasika kutokwa usaha kwake, anapaswa kuhesabu siku saba za kawaida ya ibada ya utakaso, ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji safi, naye atatakasika. [14]Siku ya nane, atachukua hua wawili au makinda mawili ya njiwa, aje mbele za BWANA kwenye ingilio la Hema ya Kukutania na kumpa kuhani. [15]Kuhani atavitoa dhabihu, huyo mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi na huyo mwingine kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa. Kwa njia hii atafanya upatanisho mbele za BWANA kwa ajili ya huyo mtu kwa sababu ya kutokwa usaha kwake.

[16]" 'Wakati mtu akitokwa na shahawa, ni lazima aoge mwili mzima kwa maji na atakuwa najisi mpaka jioni. [17]Vazi lo lote ama ngozi yenye shahawa juu yake ni lazima ioshwe kwa maji na itakuwa najisi mpaka jioni. [18]Ikiwa mtu atalala na mwanamke na kukawa na kutoka kwa shahawa, ni lazima wote waoge kwa maji nao watakuwa najisi mpaka jioni.

[19]" 'Ikiwa mwanamke atatokwa na damu ya kawaida ya mwezi, atakuwa najisi kwa siku saba na ye yote atakayemgusa atakuwa najisi mpaka jioni.

[20]" 'Cho chote atakacholalia wakati wake wa hedhi kitakuwa najisi na cho chote atakachokikalia kitakuwa najisi. [21]Ye yote atakayegusa kitanda chake ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji naye atakuwa najisi mpaka jioni. [22]Ye yote atakayegusa cho chote atakachokalia ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji naye atakuwa najisi mpaka jioni. [23]Kiwe ni kitanda ama cho chote alichokuwa amekikalia, ikiwa mtu ye yote atakigusa atakuwa najisi mpaka jioni.

[24]" 'Ikiwa mwanaume atalala naye na ile damu ya mwezi ikamgusa, atakuwa najisi kwa siku saba, kitanda cho chote atakachokilalia huyo mwanaume kitakuwa najisi.

[25]" 'Ikiwa mwanamke atatokwa na damu kwa siku nyingi zaidi ya siku zake za mwezi au

amekuwa na damu inayoendelea zaidi ya kipindi
chake, atakuwa najisi kwa kipindi chote cha
shida hiyo, kama ilivyokuwa katika siku za hedhi
yake. 26Kitanda cho chote atakachokilalia huyo
mwanamke wakati akiendelea kutokwa na damu
kitakuwa najisi kama kilivyokuwa kitanda chake
wakati wa siku zake za hedhi, cho chote
atakachokalia kitakuwa najisi, kama wakati wake
wa hedhi. 27Ye yote agusaye vitu hivyo atakuwa
najisi, ni lazima afue nguo zake na kuoga kwa
maji naye atakuwa najisi mpaka jioni.

28" 'Wakati atakapotakasika kutoka hedhi
yake, ni lazima ahesabu siku saba na baada ya
hapo atakuwa safi kwa kawaida ya ibada. 29Siku
ya nane ni lazima achukue hua wawili au
makinda mawili ya njiwa na kuyaleta kwa kuhani
kwenye mlango wa Hema la Kukutania.
30Kuhani atatoa dhabihu, huyo mmoja kwa ajili
ya sadaka ya dhambi na huyo mwingine kwa ajili
ya sadaka ya kuteketezwa. Kwa njia hii,
atafanya upatanisho kwa ajili yake mbele za
BWANA kwa sababu ya unajisi wa kutokwa
damu kwake.

31" 'Ni lazima uwatenge Waisraeli kutokana
na vitu ambavyo vinawafanya najisi, ili wasife
katika unajisi wao kwa kunajisi makao yangu,
ambayo yapo katikati yao.' "

32Haya ni masharti kwa ajili ya mtu mwenye
kutokwa na usaha, kwa ajili ya ye yote
atakayetokwa na shahawa, 33kwa ajili ya
mwanamke katika siku zake za hedhi, kwa ajili
ya mwanaume au mwanamke atokwaye na
usaha na kwa ajili ya mwanaume alalaye na
mwanamke ambaye ni najisi kwa kawaida ya
ibada.

Siku ya Upatanisho

16 BWANA akasema na Mose baada ya
kifo cha wana wawili wa Aroni waliokufa
walipokaribia mbele za BWANA. 2BWANA
akamwambia Mose: "Mwambie ndugu yako
Aroni asije wakati wo wote atakavyo yeye ndani
ya Patakatifu pa Patakatifu nyuma ya pazia
mbele ya kiti cha rehema kile kilichoko juu ya
sanduku la agano, la sivyo atakufa, kwa sababu
huwa ninatokea ndani ya wingu juu ya kile kiti
cha rehema.

3"Hivi ndivyo Aroni atakavyoingia katika
mahali patakatifu: akiwa na fahali mchanga kwa
ajili ya sadaka ya dhambi na kondoo mume kwa
ajili ya sadaka ya kuteketezwa. 4Atavaa koti
takatifu la kitani, pamoja na nguo za ndani za
kitani, atafunga mshipi wa kitani kiunoni na
kuvaa kilemba cha kitani. Haya ni mavazi
matakatifu, kwa hiyo ni lazima aoge kwa maji
kabla ya kuyavaa mavazi hayo. 5Atachukua
mbuzi waume wawili kutoka kwa jumuiya ya
Kiisraeli kwa ajili ya sadaka ya dhambi na
kondoo mume kwa ajili ya sadaka ya
kuteketezwa.

6"Aroni atamtoa huyo fahali kwa ajili ya
sadaka yake ya dhambi ili afanye upatanisho
kwa ajili yake mwenyewe na nyumba yake.
7Kisha atawachukua wale mbuzi waume wawili
na kuwaleta mbele za BWANA kwenye ingilio la
Hema la Kukutania. 8Atapiga kura kwa ajili ya
hao mbuzi wawili, mmoja kwa ajili ya BWANA na
mwingine kwa ajili ya Azazeli[a]. 9Aroni atamleta
yule mbuzi ambaye kura ya BWANA
imemwangukia na kumtoa dhabihu kwa ajili ya
sadaka ya dhambi. 10Lakini mbuzi
aliyechaguliwa kwa kura kuwa wa Azazeli
atatolewa akiwa hai mbele za BWANA atumike
kwa kufanya upatanisho kwa kumwacha aende
jangwani kama aliyebebeshwa dhambi.

11"Aroni atamleta yule fahali kwa ajili ya
sadaka ya dhambi yake mwenyewe ili kufanya
upatanisho kwa ajili yake na nyumba yake, naye
atamchinja huyo fahali kwa ajili ya sadaka ya
dhambi yake mwenyewe. 12Atachukua chetezo
kilichojaa makaa yanayowaka kutoka
madhabahuni mbele za BWANA na konzi mbili
za uvumba laini uliosagwa vizuri wenye harufu
na kuvipeleka nyuma ya pazia. 13Ataweka
uvumba juu ya moto mbele za BWANA na
moshi wa uvumba utafunika kile kiti cha rehema
kilicho juu ya Ushuhuda, ili kwamba asife.
14Atachukua sehemu ya damu ya fahali na kwa
kidole chake atanyunyiza sehemu ya mbele ya
kiti cha rehema, kisha atanyunyiza sehemu ya
hiyo damu kwa kidole chake mara saba mbele
ya kiti cha rehema.

15"Kisha atamchinja mbuzi wa sadaka ya
dhambi kwa ajili ya watu na kuichukua damu
yake nyuma ya pazia aifanyie kama alivyofanya
kwa damu ya fahali: Atanyunyiza juu ya kiti cha
rehema na mbele yake. 16Kwa njia hii atafanya
upatanisho kwa ajili ya Patakatifu pa Patakatifu
kwa sababu ya unajisi na uasi wa Waisraeli, kwa
dhambi zao zo zote. Atafanya hivyo kwa ajili ya
Hema la Kukutania ambalo liko miongoni mwao
katikati ya unajisi wao. 17Mtu ye yote haruhusiwi
kuwa ndani ya Hema la Kukutania kuanzia
wakati Aroni anapoingia kufanya upatanisho

---

a8 "Azazeli" hapa maana yake 'Mbuzi wa kubebeshwa dhambi.'

katika Patakatifu pa Patakatifu mpaka atakapotoka nje, baada ya kujifanyia upatanisho yeye mwenyewe, nyumba yake pamoja na jumuiya yote ya Israeli.

18"Kisha atatoka kuja kwenye madhabahu ile iliyo mbele za BWANA na kufanya upatanisho kwa ajili yake. Atachukua sehemu ya damu ya fahali na sehemu ya damu ya mbuzi na kuiweka kwenye pembe za madhabahu. 19Atanyunyiza baadhi ya hiyo damu juu ya madhabahu kwa kidole chake mara saba ili kuitakasa na kuiweka wakfu kutokana na unajisi wa Waisraeli.

20"Aroni atakapokuwa amemaliza kufanya upatanisho kwa ajili ya Patakatifu pa Patakatifu, Hema la Kukutania na madhabahu, atamleta mbele yule mbuzi aliye hai. 21Ataweka mikono yake miwili juu ya kichwa cha mbuzi aliye hai na kuungama juu yake uovu wote na uasi wa Waisraeli pamoja na dhambi zao zote, kisha kuziweke juu ya kichwa cha huyo mbuzi. Atamwachia huyo mbuzi akimbilie jangwani kwa uangalizi wa mtu aliyepewa wajibu huo. 22Yule mbuzi atachukua juu yake dhambi zao zote mpaka mahali pasipo na watu na yule mtu atamwachia akimbilie jangwani.

23"Kisha Aroni atakwenda ndani ya Hema la Kukutania na kuvua yale mavazi ya kitani aliyoyavaa kabla ya kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu, naye atayaacha pale. 24Ataoga kwa maji mahali patakatifu na kuvaa mavazi yake ya kawaida. Kisha atatoka na kutoa dhabihu ya sadaka ya kuteketezwa kwa ajili yake na sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya watu, ili kufanya upatanisho kwa ajili yake na kwa ajili ya watu. 25Pia atachoma mafuta ya mnyama wa sadaka ya dhambi juu ya madhabahu.

26"Yule mtu anayemwachia yule mbuzi wa Azazeli ni lazima afue nguo zake na kuoga kwa maji, baadaye anaweza kuingia kambini. 27Yule fahali na mbuzi aliyetolewa kwa ajili ya sadaka za dhambi, ambao damu yao ilikuwa imeletwa Patakatifu pa Patakatifu kwa ajili ya kufanya upatanisho, ni lazima watolewe nje ya kambi, ngozi zao, nyama na matumbo yake pamoja na mavi vitateketezwa kwa moto. 28Mtu atakayevichoma ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji baadaye ataweza kuingia kambini.

29"Hili litakuwa agizo la kudumu kwa ajili yenu: Katika siku ya kumi ya mwezi wa saba ni lazima mfunge wala msifanye kazi yo yote akiwa mzaliwa au mgeni anayeishi miongoni mwenu, 30kwa sababu siku hii upatanisho utafanyika kwa ajili yenu ili kuwatakasa. Kisha, mbele ya BWANA, mtakuwa safi kutokana na dhambi zenu zote. 31Ni sabato ya mapumziko, ni lazima mfunge, ni agizo la kudumu. 32Kuhani ambaye ametiwa mafuta na kuwekwa wakfu ili kuingia mahali pa baba yake kama kuhani mkuu atafanya upatanisho. Atavaa mavazi matakatifu ya kitani 33na kufanya upatanisho kwa ajili ya Patakatifu pa Patakatifu, Hema la Kukutania na madhabahu, pia kwa ajili ya makuhani pamoja na jumuiya yote ya watu.

34"Hili litakuwa agizo la kudumu kwa ajili yenu. Upatanisho utafanywa mara moja tu kwa mwaka kwa ajili ya dhambi zote za Waisraeli."

Ndivyo ilivyofanyika, kama vile BWANA alivyomwamuru Mose.

Kunywa Damu Kumekatazwa

17 BWANA akamwambia Mose, 2"Sema na Aroni na wanawe pamoja na Waisraeli wote uwaambie: 'Hili ndilo BWANA aliloagiza: 3Mwisraeli ye yote atakayetoa dhabihu ya maksai, mwana-kondoo au mbuzi ndani ya kambi au nje yake 4badala ya kuileta kwenye ingilio la Hema la Kukutania ili kuileta kama sadaka kwa BWANA mbele ya maskani ya BWANA, mtu huyo atahesabiwa kuwa na hatia ya kumwaga damu na ni lazima akatiliwe mbali na watu wake. 5Hii ni ili kwamba Waisraeli wamletee BWANA dhabihu wanazozifanya sasa mahali pa wazi mashambani. Ni lazima wazilete kwa makuhani, yaani, kwa BWANA, katika ingilio la Hema la Kukutania na kutoa dhabihu kama sadaka za amani. 6Kuhani atanyunyiza damu kwenye madhabahu ya BWANA katika ingilio la Hema la Kukutania na kuyateketeza mafuta ya hiyo dhabihu kuwa harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. 7Hawatatoa kamwe dhabihu zao kwa sanamu za mbuzi ambazo wamekuwa wakijifanyia nazo ukahaba. Hili litakuwa agizo la kudumu kwao na kwa ajili ya vizazi vijavyo.'

8"Waambie: 'Mwisraeli ye yote au mgeni ye yote anayeishi miongoni mwao atakayetoa sadaka ya kuteketezwa au dhabihu 9na bila kuileta kwenye ingilio la Hema la Kukutania ili kutoa dhabihu kwa BWANA, mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali na watu wake.

10" 'Mwisraeli ye yote au mgeni anayeishi miongoni mwao ambaye hunywa damu yo yote, nitakuwa kinyume cha mtu huyo atakayekunywa damu na kumkatilia mbali na watu wake. 11Kwa kuwa uhai wa kiumbe uko ndani ya damu nami

nimewapa hiyo damu ili mfanyie upatanisho kwa
ajili yenu wenyewe juu ya madhabahu, damu
ndiyo ifanyayo upatanisho kwa ajili ya maisha ya
mtu. 12Kwa hiyo, ninawaambia Waisraeli,
"Hakuna hata mmoja wenu anayeruhusiwa
kunywa damu, wala mgeni anayeishi miongoni
mwenu haruhusiwi kunywa damu.''
13" 'Mwisraeli ye yote au mgeni anayeishi
miongoni mwenu ambaye atamwinda mnyama
au ndege anayeruhusiwa kuliwa ni lazima
aimwage damu na kuifunika kwa udongo, 14kwa
sababu uhai wa kila kiumbe ni katika damu
yake. Ndiyo sababu nimewaambia Waisraeli,
"Kamwe msinywe damu ya kiumbe cho chote,
kwa sababu uhai wa kila kiumbe ni katika damu
yake, ye yote atakayekunywa damu ni lazima
akatiliwe mbali.''
15" 'Mtu ye yote, awe mzaliwa au mgeni
ambaye atakula mzoga wa kitu cho chote ama
kilichouawa na wanyama mwitu ni lazima afue
nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa
najisi kwa kawaida ya ibada mpaka jioni, kisha
atakuwa safi. 16Lakini kama hakufua nguo zake
na kuoga, atakuwa na hatia kwa kosa hilo.

Uhusiano wa kukutana Kimwili Kinyume cha Sheria

18 BWANA akamwambia Mose, 2''Sema
na Waisraeli uwaambie: 'Mimi ndimi
BWANA wenu. 3Msifanye kama wafanyavyo
huko Misri, mahali mlipokuwa mnaishi, wala
msifanye kama wanavyofanya katika nchi ya
Kanaani, mahali ninapowapeleka. Msifuate
matendo yao. 4Ni lazima mzitii sheria zangu,
nanyi iweni waangalifu kuzifuata amri zangu.
Mimi ndimi BWANA wenu. 5Mzishike amri zangu
na sheria zangu kwa maana mtu anayezitii
ataishi kwa hizo, Mimi ndimi BWANA.
6" 'Hakuna mtu awaye yote
atakayemsogelea ndugu wa karibu ili kukutana
naye kimwili. Mimi ndimi BWANA.
7'' 'Usimvunjie heshima baba yako kwa
kukutana kimwili na mama yako. Yeye ni mama
yako, usiwe na mahusiano kama hayo naye.
8" 'Usikutane kimwili na mke wa baba yako,
hiyo itamvunjia heshima baba yako.
9" 'Usikutane kimwili na dada yako, wala
binti wa baba yako, au binti wa mama yako, awe
amezaliwa katika nyumba hiyo au mahali
pengine.
10" 'Usikutane kimwili na binti wa mwanao
ama binti wa binti yako, utajivunjia heshima.
11" 'Usikutane kimwili na binti wa mke wa
baba yako, aliyezaliwa na baba yako, huyo ni
dada yako.
12" 'Usikutane kimwili na dada wa baba
yako, ni ndugu wa karibu wa baba yako.
13" 'Usikutane kimwili na dada wa mama
yako, kwa sababu ni ndugu wa mama yako wa
karibu.
14" 'Usimvunjie heshima ndugu wa baba
yako, kwa kukutana kimwili na mke wake, yeye
ni shangazi yako.
15" 'Usikutane kimwili na mkwe wako, yeye
ni mke wa mwanao, usiwe na mahusiano kama
hayo naye.
16" 'Usikutane kimwili na mke wa kaka yako,
utamvunjia heshima kaka yako.
17" 'Usikutane kimwili na mwanamke kisha
na binti yake. Usikutane kimwili na binti wa
mwanawe au binti wa binti yake. Hao ni ndugu
zake wa karibu, huo ni uovu.
18'' 'Usimchukue dada wa mke wako kuwa
mke mwenza na kukutana naye kimwili wakati
bado mke wako anaishi.
19'' 'Usimsogelee mwanamke ili kukutana
naye kimwili wakati wa unajisi wa siku zake za
mwezi.
20'' 'Usikutane kimwili na mke wa jirani yako
na kujitia naye unajisi.
21'' 'Usimtoe mtoto wako ye yote awe kafara
kwa mungu Moleki, kamwe usilinajisi jina la
Mungu wako. Mimi ndimi BWANA.
22'' 'Usikutane kimwili na mwanaume kama
mtu akutanaye na mwanamke, hilo ni chukizo.
23" 'Usikutane kimwili na mnyama na kujitia
unajisi kwake. Mwanamke asijipeleke kwa
mnyama ili kukutana naye kimwili, huo ni
upotovu.
24'' 'Msijitie unajisi kwa njia yo yote katika
hizi, kwa sababu hivi ndivyo mataifa
nitakayoyafukuza mbele yenu yalivyojitia najisi.
25Hata nchi ikatiwa unajisi, hivyo nikaiadhibu
kwa dhambi zake nayo nchi ikawataapika
wakazi wake. 26Lakini ni lazima uzitunze amri
zangu na sheria zangu. Mzaliwa na wageni
waishio miongoni mwenu kamwe wasifanye
mambo yo yote ya machukizo haya, 27kwa kuwa
mambo haya yote yalifanywa na watu walioishi
katika nchi hii kabla yenu na nchi ikawa najisi.
28Kama mkiinajisi nchi, itawataapika kama
ilivyowataapika mataifa yaliyowatangulia.
29" 'Kila mtu atakayefanya mojawapo ya
machukizo haya, watu hao ni lazima wakatiliwe
mbali na watu wao. 30Shikeni maagizo yangu
wala msifuate desturi za machukizo yo yote

yaliyofanywa kabla hamjafika katika nchi hii na kujitia unajisi kwa hayo. Mimi ndimi BWANA wako.' "

Sheria Mbalimbali

19 BWANA akamwambia Mose, 2"Sema na kusanyiko lote la Israeli na uwaambie: 'Iweni watakatifu kwa sababu Mimi ni Mtakatifu, BWANA wenu niliye mtakatifu.

3" 'Kila mmoja wenu ni lazima amheshimu mama yake na baba yake, pia ni lazima kuzishika Sabato zangu. Mimi ndimi BWANA wenu.

4" 'Msiabudu sanamu wala msijitengenezee miungu ya shaba. Mimi ndimi BWANA wenu.

5" 'Mnapotoa dhabihu ya sadaka ya amani kwa BWANA, toeni kwa namna ambayo itakubaliwa kwa niaba yenu. 6Sadaka hiyo italiwa siku iyo hiyo mnayoitoa au kesho yake, cho chote kitakachobaki hadi siku ya tatu lazima kiteketezwe kwa moto. 7Kama sehemu yo yote ya sadaka hiyo italiwa siku ya tatu itakuwa si safi nayo haitakubaliwa. 8Ye yote atakayekula atawajibishwa kwa sababu amenajisi kitu kilicho kitakatifu kwa BWANA, mtu huyo lazima akatiliwe mbali na watu wake.

9" 'Wakati uvunapo mavuno ya nchi yako, usivune hadi kwenye mipaka ya shamba lako, wala usikusanye mabaki ya mavuno yako. 10Usirudi mara ya pili katika shamba lako la mizabibu wala usiokote zabibu zilizoanguka chini. Ziache kwa ajili ya maskini na mgeni. Mimi ndimi BWANA wako.

11" 'Usiibe.

" 'Usiseme uongo.

" 'Msidanganyane.

12" 'Usiape kwa uongo kwa jina langu na hivyo kulinajisi jina la Mungu wako. Mimi ndimi BWANA.

13" 'Usimdhulumu wala kumwibia jirani yako.

" 'Usishikilie mshahara wa kibarua usiku kucha hadi asubuhi.

14" 'Usimlaani kiziwi wala usiweke kikwazo mbele ya kipofu, lakini umche Mungu wako. Mimi ndimi BWANA.

15" 'Usipotoshe haki, usionyeshe kumpendelea maskini wala upendeleo kwa mwenye cheo, bali mwamulie jirani yako kwa haki.

16Usiende huko na huko ukieneza uchochezi miongoni mwa watu wako.

" 'Usifanye kitu cho chote kile kinachohatarisha maisha ya jirani yako. Mimi ndimi BWANA.

17" 'Usimchukie ndugu yako moyoni mwako. Karipia jirani yako kwa uwazi ili usishiriki hatia yake.

18" 'Usijilipizie kisasi wala kuwa na kinyongo dhidi ya mmoja wa jamaa yako, lakini mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe mwenyewe. Mimi ndimi BWANA..

19" 'Mtazishika amri zangu.

" 'Usiwaache wanyama wako wa kufugwa wakazaana na wengine wa aina tofauti.

" 'Usipande mbegu za aina mbili katika shamba lako, ambazo zinaweza kuenezeana chavua na kuchanganya ile asili yake.

" 'Usivae nguo iliyofumwa kwa nyuzi za aina mbili tofauti.

20" 'Kama mwanaume atakutana kimwili na mwanamke ambaye ni msichana mtumwa aliyeposwa na mwanaume mwingine, lakini ambaye hajakombolewa wala hajapewa uhuru, lazima iwepo adhabu. Hata hivyo hawatauawa, kwa sababu msichana alikuwa bado hajaachwa huru. 21Hata hivyo huyo mtu lazima alete kondoo mume kwenye ingilio la Hema la Kukutania kwa ajili ya sadaka ya hatia kwa BWANA. 22Pamoja na kondoo mume wa sadaka ya hatia kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake mbele za BWANA kwa ajili ya dhambi aliyotenda, naye atasamehewa dhambi yake.

23" 'Mtakapoingia katika hiyo nchi na kupanda aina yo yote ya mti wa matunda, hesabuni matunda yake kama yaliyokatazwa. Kwa miaka mitatu mtayahesabu kwamba yamekatazwa, hayataliwa. 24Katika mwaka wa nne matunda yote ya mti huo yatakuwa matakatifu, sadaka ya sifa kwa BWANA. 25Bali katika mwaka wa tano mnaweza kula matunda ya mti huo. Kwa njia hii mavuno yenu yataongezwa. Mimi ndimi BWANA wako.

26" 'Msile nyama yo yote yenye damu ndani yake.

" 'Msifanye uaguzi wala uchawi.

27" 'Nywele za kichwa zisikatwe denge wala kunyoa pembe za ndevu zenu.

28" 'Msichanje chale miili yenu kwa ajili ya mfu wala msijichore alama juu ya miili yenu.
Mimi ndimi BWANA.

29" 'Usimdhalilishe binti yako kwa kumfanya kahaba, la sivyo nchi itageukia ukahaba na kujaa uovu.

30" 'Shika Sabato zangu na kuheshimu mahali pangu patakatifu. Mimi ndimi BWANA.

31" 'Msiwaendee waaguzi, wala msitafute

wapunga pepo, kwa maana vitawanajisi. Mimi
ndimi BWANA Mungu wako.
32“ ‘Uwapo mbele ya mzee usimame,
kuonyesha heshima kwa wazee, nawe umche
Mungu wako. Mimi ndimi BWANA.
33Wakati mgeni anaishi pamoja nawe katika
nchi yako, usimnyanyase. 34Mgeni anayeishi
pamoja nawe ni lazima umtendee kama mmoja
wa wazawa wa nchi yako. Mpende kama
unavyojipenda mwenyewe, kwa maana ulikuwa
mgeni katika nchi ya Misri. Mimi ndimi BWANA
Mungu wako.
35“ ‘Usitumie vipimo vya udanganyifu
unapopima urefu, kupima uzito wala kupima
wingi. 36Tumia mizani halali, mawe ya kupimia
uzito halali, efa[a] halali na hini[b] halali. Mimi ndimi
BWANA wako, ambaye alikutoa katika nchi ya
Misri.
37“ ‘Shika amri zangu zote na sheria zangu
zote, nawe uzifuate. Mimi ndimi BWANA.’ ”

Adhabu Kwa Ajili ya Dhambi

20 BWANA akamwambia Mose, 2“Sema
na wana wa Israeli: ‘Mwisraeli ye yote
au mgeni anayeishi katika Israeli ambaye
atamtoa ye yote miongoni mwa watoto wake
kuwa sadaka kwa mungu Moleki, mtu huyo
lazima auawe. Watu wa jumuiya hiyo
watamkatilia mbali, watampiga kwa mawe.
3Mimi nitauelekeza uso wangu dhidi ya mtu
huyo, nami nitamkatilia mbali na watu wake.
Kwa maana kwa kumtoa mmoja wa watoto wake
kwa mungu Moleki, amenajisi madhabahu
yangu na kulinajisi jina langu takatifu. 4Ikiwa
watu wa jumuiya watafumba macho wakati mtu
huyo anapomtoa mmoja wa watoto wake kwa
mungu Moleki, nao wakaacha kumwua, 5mimi
nitauelekeza uso wangu dhidi ya mtu huyo
pamoja na jamaa yake, nami nitawakatilia mbali
yeye na watu wote waliofanya ukahaba na
Moleki.
6“ ‘Mimi nitauelekeza uso wangu dhidi ya
mtu anayewaendea waaguzi na wenye pepo
kwa kujifanyia ukahaba kwa kuwafuata hao
waaguzi na wenye pepo, nami nitamkatilia mbali
na watu wake.
7“ ‘Jitakaseni basi, nanyi iweni watakatifu,
kwa sababu mimi ndimi BWANA, Mungu wenu.
8Shikeni amri zangu na kuzifuata. Mimi ndimi
BWANA, niwafanyaye ninyi watakatifu.

a36 “Efa” kilikuwa kipimo cha vitu vikavu.
b36 “Hini” kilikuwa kipimo cha vitu majimaji.

9“ ‘Ikiwa mtu ye yote atamlaani baba yake
au mama yake, lazima auawe. Amemlaani baba
yake au mama yake, damu yake itakuwa juu ya
kichwa chake mwenyewe.
10“ ‘Ikiwa mtu atazini na mke wa mtu
mwingine, yaani, mke wa jirani yake, wazinzi
hao wawili lazima wauawe.
11“ ‘Kama mtu atakutana kimwili na mke wa
baba yake, hakumheshimu baba yake.
Mwanaume huyo na mwanamke huyo wote
wauawe, damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao
wenyewe.
12“ ‘Ikiwa mtu atakutana kimwili na mke wa
mwanawe lazima wote wawili wauawe.
Walichokifanya ni upotovu, damu yao itakuwa
juu ya vichwa vyao wenyewe.
13“ ‘Kama mwanaume akikutana kimwili na
mwanaume mwenzake kama vile mwanaume
afanyavyo na mwanamke, wanaume hao wawili
wamefanya lililo chukizo sana. Lazima wauawe,
nayo damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao
wenyewe.
14“ ‘Ikiwa mwanaume ataoa binti pamoja na
mama yake, huo ni uovu. Wote watatu ni lazima
wachomwe moto, ili kwamba pasiwepo na uovu
katikati yenu.
15“ ‘Kama mwanaume akikutana kimwili na
mnyama, ni lazima auawe, pia ni lazima
mnyama huyo auawe.
16“ ‘Kama mwanamke atamsogelea mnyama
kukutana naye kimwili, mwueni mwanamke huyo
pamoja na mnyama pia. Lazima wauawe, damu
yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.
17“ ‘Ikiwa mtu anamwoa dada yake, binti
aliyezaliwa na baba yake au mama yake, nao
wakakutana kimwili, ni aibu. Lazima wakatiliwe
mbali machoni pa watu wao. Huyo mwanaume
amemwaibisha dada yake, hivyo atawajibika
kwa ajili ya uovu huo.
18“ ‘Ikiwa mwanaume atalala na mwanamke
aliye katika hedhi yake na kukutana naye
kimwili, amefunua mtiririko wa hedhi yake, naye
huyo mwanamke amejifunua uchi wake. Wote
wawili lazima wakatiliwe mbali na watu wao.
19“ ‘Usikutane kimwili na dada wa mama
yako wala wa baba yako, kwa maana hilo
litamwaibisha jamaa wa karibu, ninyi wawili
mtawajibika kwa ajili ya uovu huo.
20“ ‘Ikiwa mwanaume atakutana kimwili na
shangazi yake, huyo amemwaibisha mume wa
huyo shangazi. Nao watawajibika kwa ajili ya
uovu huo, nao watakufa bila kuzaa mtoto.
21“ ‘Ikiwa mwanaume ataoa mke wa ndugu

yake, hili ni tendo lichafu, amemwaibisha ndugu yake. Nao hawatazaa mtoto.

22“ ‘Shika amri na sheria zangu zote na kuzifuata, ili kwamba katika nchi ninayowaleta kuishi isiwataapike. 23Kamwe msiishi kwa kufuata desturi za mataifa nitakayoyafukuza mbele yenu. Kwa sababu walifanya mambo haya yote, nami nikachukizwa sana nao. 24Lakini niliwaambia, “Mtaimiliki nchi yao, nitawapa ninyi kuwa urithi, nchi inayotiririka maziwa na asali.” Mimi ndimi BWANA wenu, ambaye amewatenga kutoka katika mataifa.

25“ ‘Kwa hiyo, ninyi lazima mweze kutofautisha kati ya wanyama walio safi na wasio safi pia kati ya ndege wasio safi na walio safi. Msijitie unajisi kutokana na mnyama ye yote au ndege wala kitu cho chote kitambaacho juu ya ardhi, vile ambavyo nimevitenga kuwa najisi kwa ajili yenu. 26Mtakuwa watakatifu kwangu, kwa sababu Mimi, BWANA, ni mtakatifu, nami nimewatenga kutoka katika mataifa kuwa wangu mwenyewe.

27“ ‘Mwanaume au mwanamke ambaye ni mwaguzi au mwenye kupunga pepo miongoni mwenu lazima auawe. Mtawapiga kwa mawe, nayo damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.’ ”

Sheria Kwa Ajili ya Makuhani

21 BWANA akamwambia Mose, “Sema na makuhani, wana wa Aroni, uwaambie: ‘Kwa utaratibu wa kiibada kamwe kuhani asijitie unajisi kwa ajili ya kugusa maiti ya mtu wake ye yote, 2isipokuwa maiti ya jamaa yake wa karibu, kama vile mama yake au baba yake, mwanawe au binti yake, ndugu yake, 3au dada yake asiyeolewa ambaye anamtegemea kwa kuwa hana mume, kwa ajili ya hao aweza kugusa maiti na kujitia unajisi. 4Kamwe asijitie unajisi mwenyewe kutokana na wale watu ambao anahusiana nao kwa kuoana na hivyo kujitia unajisi.

5“ ‘Kamwe makuhani wasinyoe nywele za vichwa vyao wala wasinyoe pembeni mwa ndevu zao au kuweka chale kwenye miili yao. 6Lazima wawe watakatifu kwa Mungu wao na kamwe wasilinajisi jina la Mungu wao. Kwa sababu ndio wanaotoa sadaka za kuteketezwa kwa moto, kwa BWANA, chakula cha Mungu wao, hivyo lazima wawe watakatifu.

7“ ‘Kamwe wasioe wanawake waliojinajisi kwa ukahaba au waliopewa talaka na waume wao, kwa sababu makuhani ni watakatifu kwa Mungu wao. 8Waoneni kuwa watakatifu, kwa sababu ndio wanaotoa chakula cha Mungu wenu. Kumbukeni kuwa ni watakatifu, kwa sababu Mimi BWANA ni mtakatifu, Mimi niwafanyaye ninyi watakatifu.

9“ ‘Ikiwa binti wa kuhani amejitia unajisi kwa kufanya ukahaba, anamwaibisha baba yake, lazima achomwe kwa moto.

10“ ‘Kuhani mkuu, aliye miongoni mwa ndugu zake, ambaye amekwisha kutiwa mafuta kwa kumiminiwa juu ya kichwa chake na ambaye amewekwa wakfu kuvaa mavazi ya ukahuni, kamwe asiache nywele zake bila kufunikwa wala asirarue nguo zake. 11Kamwe asiingie ndani mahali penye maiti. Kamwe asijitie unajisi, hata kwa ajili ya baba yake au mama yake, 12wala asiondoke mahali patakatifu pa Mungu wake au kupanajisi, kwa sababu amewekwa wakfu kwa kupakwa mafuta ya Mungu wake. Mimi ndimi BWANA.

13“ ‘Mwanamke atakayemwoa ni lazima awe bikira. 14Kamwe asimwoe mjane au mwanamke aliyepewa talaka, wala mwanamke aliyejinajisi kwa ukahaba, bali atamwoa tu bikira kutoka miongoni mwa watu wake, 15hivyo hatawatia unajisi watoto wake miongoni mwa watu wake. Mimi ndimi BWANA, nimfanyaye mtakatifu.’ ”

16BWANA akamwambia Mose, 17“Mwambie Aroni: ‘Kwa vizazi vijavyo hakuna mzao wako mwenye dosari atakayekaribia kutoa chakula cha Mungu wake. 18Hakuna mtu mwenye dosari yo yote awezaye kukaribia: hakuna mtu aliye kipofu au kiwete, au aliyeharibika uso au asiye na viungo kamili, 19hakuna mtu mwenye mguu au mkono uliolemaa, 20au mwenye kibiongo au aliyedumaa, au aliye na tatizo la macho, au aliye na uvimbe wenye usaha au majipu au aliyehasiwa. 21Hakuna mzao wa kuhani Aroni mwenye kilema cho chote atakayekaribia kutoa sadaka kwa BWANA ya kuteketezwa kwa moto. Kama ana kilema, kamwe asikaribie kutoa chakula cha Mungu wake. 22Anaweza kula chakula kitakatifu sana cha Mungu wake, pia hata chakula kitakatifu, 23lakini kwa sababu ya kilema chake, kamwe asikaribie karibu na pazia wala kukaribia madhabahu, asije akanajisi mahali patakatifu pangu. Mimi ndimi BWANA, niwafanyaye watakatifu.’ ”

24Basi Mose akamwambia Aroni jambo hili na wanawe pamoja na Waisraeli wote.

Matumizi ya Sadaka Takatifu

22 BWANA akamwambia Mose,
2"Mwambie Aroni na wanawe
kushughulikia kwa uangalifu sadaka takatifu
Waisraeli wanazoziweka wakfu kwangu, ili
wasilinajisi jina langu takatifu. Mimi ndimi
BWANA.
3"Waambie: 'Katika vizazi vijavyo, ikiwa ye
yote wa wazao wako ni najisi kwa taratibu za
kiibada, naye akakaribia sadaka takatifu
Waisraeli wanazoziweka wakfu kwa BWANA,
mtu huyo lazima akatiliwe mbali na uso wangu.
Mimi ndimi BWANA.
4" 'Ikiwa mzao wa Aroni ana ugonjwa wa
ngozi unaoambukiza au anatokwa na usaha
mwilini, hawezi kula sadaka takatifu mpaka
atakasike. Vile vile atakuwa najisi ikiwa atagusa
kitu cho chote kilichotiwa unajisi kwa kugusa
maiti au mtu aliyetokwa na shahawa, 5au ikiwa
atagusa kitu cho chote kitambaacho hicho
kimfanyacho mtu najisi, au mtu ye yote awezaye
kumtia unajisi, unajisi uwao wote. 6Mtu
anayegusa kitu cho chote cha aina hiyo
atakuwa najisi mpaka jioni. Kamwe hatakula
sadaka yo yote takatifu mpaka yeye mwenyewe
awe ameoga kwa maji. 7Wakati jua linapotua,
atakuwa safi na baada ya hilo anaweza kula
sadaka takatifu, kwa kuwa ni vyakula vyake.
8Kamwe asile nyama ya mzoga wala
iliyoraruliwa na wanyama pori, naye akatiwa
unajisi kwa hilo. Mimi ndimi BWANA.
9" 'Makuhani lazima washike maagizo yangu
ili wasiwe na hatia wakafa kwa kuyadharau.
Mimi ndimi BWANA ninayewafanya watakatifu.
10" 'Hakuna mtu ye yote asiye wa jamaa ya
kuhani anayeruhusiwa kula sadaka takatifu,
wala mgeni wa kuhani au mfanyakazi wake
haruhusiwi kuila. 11Lakini ikiwa kuhani
amenunua mtumwa kwa fedha, au mtumwa
amezaliwa katika nyumba ya kuhani huyo,
mtumwa huyo aweza kula chakula cha huyo
kuhani. 12Ikiwa binti wa kuhani ameolewa na mtu
asiye kuhani, binti huyo haruhusiwi kula cho
chote cha matoleo matakatifu. 13Lakini ikiwa binti
wa kuhani amekuwa mjane au amepewa talaka,
naye hana watoto, naye akarudi kuishi na jamaa
ya baba yake kama wakati wa usichana wake,
binti huyo anaweza kula chakula cha baba yake.
Hata hivyo, mtu asiyeruhusiwa hawezi kula cho
chote katika chakula hiki.
14" 'Ikiwa mtu ye yote amekula sadaka
takatifu kwa makosa, lazima atoe malipo ya
sadaka hiyo kwa kuhani na kuongeza sehemu
moja ya tano ya thamani ya sadaka hiyo.
15Kamwe makuhani wasiinajisi sadaka takatifu
ambayo Waisraeli wameitoa kwa BWANA 16kwa
kuwaruhusu kuzila sadaka hizo takatifu na hivyo
kuwaletea hatia ya kudaiwa malipo. Mimi ndimi
BWANA niwafanyaye watakatifu.' "

Dhabihu Zisizokubalika

17BWANA akamwambia Mose, 18"Sema na
Aroni, wanawe na Waisraeli wote na uwaambie:
'Ikiwa mmoja wenu, aliye Mwisraeli au mgeni
anayeishi katika nchi ya Israeli, atatoa matoleo
kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa kwa moto
kwa BWANA, iwe kutimiza nadhiri au kuwa
sadaka ya hiari, 19lazima mtoe mnyama mume
asiye na dosari akiwa ng'ombe, mbuzi au
kondoo ili kwamba aweze kukubalika kwa niaba
yako. 20Kamwe usitoe kitu cho chote chenye
dosari kwa sababu hakitakubaliwa kwa niaba
yako. 21Mtu ye yote aletapo sadaka ya amani
kwa BWANA kutoka kundi la ngo'mbe au mbuzi
ili kutimiza nadhiri maalum au sadaka ya hiari,
lazima sadaka hiyo isiwe na dosari au waa ili
ikubalike. 22Kamwe usimtolee BWANA mnyama
aliye kipofu, aliyejeruhiwa wala aliye kilema, au
cho chote kilicho na uvimbe, chenye upele au
chenye vidonda vinavyotoka usaha. Kamwe cho
chote cha aina hii kisiwekwe juu ya madhabahu
kuwa sadaka iliyotolewa kwa BWANA ya
kuteketezwa kwa moto. 23Pengine, waweza
kuamua na ukatoa sadaka ya hiari ng'ombe au
kondoo mwenye kilema au aliyedumaa, lakini hii
haitakubalika ili kuwa sadaka ya kutimiza
nadhiri. 24Kamwe usimtolee BWANA mnyama
ambaye mapumbu yake yamejeruhiwa, au
aliyehasiwa au yaliyoraruliwa au kukatwa.
Kamwe usifanye katika nchi yako mwenyewe,
25kamwe usikubali wanyama wa aina hii kutoka
katika mkono wa mgeni na kuwatoa wanyama
hao kuwa chakula kwa Mungu wako. Wanyama
hao hawatakubaliwa kwa niaba yako, kwa
sababu wana vilema nao wana dosari.' "
26BWANA akamwambia Mose, 27"Wakati
ndama, mwana-kondoo au mwana mbuzi
azaliwapo, atabaki na mama yake kwa siku
saba. Kuanzia siku ya nane na kuendelea
anaweza kukubaliwa kuwa sadaka iliyotolewa
kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa moto.
28Usimchinje ng'ombe na ndama wake au
kondoo na kitoto chake siku moja.
29"Unapomtolea BWANA dhabihu ya
shukurani, itoe kwa namna ambayo itakubalika
kwa niaba yako. 30Ni lazima iliwe siku iyo hiyo,

pasipo kubakiza cho chote mpaka asubuhi. Mimi ndimi BWANA.

31“ ‘Shikeni maagizo yangu na kuyafuata. Mimi ndimi BWANA. 32Msilinajisi jina langu takatifu. Lazima nikubalike kuwa mtakatifu kwa Waisraeli. Mimi ndimi BWANA ninayewafanya watakatifu 33na niliyewatoa katika nchi ya Misri niwe Mungu wenu. Mimi ndimi BWANA.’’

Sikukuu Zilizoamuriwa

23 BWANA akamwambia Mose, 2“Sema na Waisraeli na uwaambie: Hizi ndizo sikukuu zangu zilizoamuriwa, sikukuu zilizoamuriwa za BWANA, ambazo mtazitangaza kuwa makusanyiko matakatifu.

Sabato

3“ ‘Kuna siku sita mnazoweza kufanya kazi, lakini siku ya saba ni Sabato ya kupumzika, siku ya kusanyiko takatifu. Hamtafanya kazi yo yote, po pote mnapoishi, ni Sabato kwa BWANA.

Pasaka na Mikate isiyotiwa Chachu

4“ ‘Hizi ni sikukuu za BWANA zilizoamuriwa, makusanyiko matakatifu mtakayoyatangaza kwa nyakati zilizoamuriwa: 5Pasaka ya BWANA huanza jioni ya siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza. 6Siku ya kumi na tano ya mwezi huo wa kwanza Sikukuu ya BWANA ya Mikate Isiyotiwa Chachu huanza, kwa siku saba mtakula mikate isiyotiwa chachu. 7Katika siku ya kwanza mtafanya kusanyiko takatifu na msifanye kazi zenu za kawaida. 8Kwa siku saba mtamletea BWANA sadaka ya kuteketezwa kwa moto. Kwenye siku hiyo ya saba mtafanya kusanyiko takatifu na msifanye kazi zenu za kawaida.’ ’’

Malimbuko

9BWANA akamwambia Mose, 10“Sema na Waisraeli na uwaambie: ‘Mtakapoingia katika nchi nitakayowapa na kuvuna mazao ya nchi hiyo, leteni kwa kuhani mganda wa mavuno ya kwanza ya nafaka. 11Naye atauinua huo mganda mbele za BWANA ili ukubaliwe kwa niaba yenu, kuhani ataupunga siku inayofuata Sabato. 12Siku hiyo mtakapoinua huo mganda, lazima mtoe kwa BWANA dhabihu ya kuteketezwa kwa moto mwana-kondoo wa mwaka mmoja asiye na dosari, 13pamoja na sadaka ya unga laini wa nafaka sehemu mbili za kumi za efa[a] uliochanganywa na mafuta, sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa moto, harufu nzuri ya kupendeza na sadaka ya kinywaji robo ya hini[b] ya divai. 14Kamwe msile mkate wo wote, au cho chote kilichokaangwa au nafaka mpya mpaka siku ile mtakayomletea Mungu sadaka hii. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo, po pote mnapoishi.

Sikukuu Za Majuma

15“ ‘Tangu siku ile iliyofuata Sabato, siku mliyotoa sadaka ya mganda wa kuinuliwa, hesabuni majuma saba kamili. 16Mtahesabu mpaka siku inayofuata Sabato ya saba, siku hamsini, ndipo mtatoa sadaka ya nafaka mpya kwa BWANA. 17Kutoka po pote mnapoishi, leteni mikate miwili iliyookwa kwa unga laini, sehemu mbili za kumi za efa uliookwa wenye chachu kuwa sadaka ya kuinuliwa ya malimbuko kwa BWANA. 18Toeni pamoja na hiyo mikate wana-kondoo saba, kila mmoja wa mwaka mmoja asiye na dosari, fahali mchanga na kondoo waume wawili. Watakuwa sadaka ya kuteketezwa kwa moto iliyotolewa kwa BWANA, pamoja na sadaka za nafaka na sadaka za vinywaji, sadaka iliyotolewa kwa moto yenye harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. 19Kisha toeni dhabihu mbuzi mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi na wana-kondoo wawili kila mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya amani. 20Kuhani atawainua hao wana-kondoo wawili mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa, pamoja na mkate wa malimbuko. Ni sadaka takatifu kwa BWANA kwa ajili ya kuhani. 21Siku iyo hiyo mtatangaza kusanyiko takatifu na msifanye kazi zenu za kawaida. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo po pote mnapoishi.

22“ ‘Mnapovuna mavuno ya ardhi yenu, msivune hadi mpakani mwa shamba lenu au kukusanya masazo ya mavuno yenu. Hayo utayaacha kwa ajili ya maskini na mgeni. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu.’ ’’

Sikukuu ya Tarumbeta

23BWANA akamwambia Mose, 24“Waambie Waisraeli: ‘Katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba mtakuwa na siku ya mapumziko, kusanyiko takatifu kwa ukumbusho pamoja na kupigwa kwa tarumbeta. 25Msifanye kazi zenu zo zote za kawaida, lakini toeni sadaka kwa BWANA iliyoteketezwa kwa moto.’ ’’

---

a13 Sehemu mbili za kumi (2/10) za efa ni sawa na kilo mbili.

Pia mstari wa 17.

b13 Robo ya hini ni sawa na lita moja.

Siku Ya Upatanisho

26BWANA akamwambia Mose, 27"Siku ya kumi ya mwezi huu wa saba ni Siku ya Upatanisho. Mtafanya kusanyiko takatifu, mfunge, nanyi mtoe sadaka kwa BWANA yakuteketezwa kwa moto. 28Msifanye kazi siku hiyo, kwa sababu ni Siku ya Upatanisho, upatanisho unapofanyika kwa ajili yenu mbele za BWANA Mungu wenu. 29Mtu ye yote ambaye hatafunga siku hiyo ni lazima akatiliwe mbali na watu wake. 30Mtu ye yote atakayefanya kazi siku hiyo nitamwangamiza kutoka miongoni mwa watu wake. 31Hamtafanya kazi kamwe. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo po pote mnapoishi. 32Ni sabato ya mapumziko kwenu ninyi, ni lazima mfunge. Tangu jioni ya siku ya tisa ya mwezi hadi jioni inayofuata, mtaishika sabato yenu.''

Sikukuu ya Vibanda

33BWANA akamwambia Mose, 34"Waambie Waisraeli: 'Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba Sikukuu ya BWANA ya vibanda itaanza, nayo itaadhimishwa kwa siku saba. 35Siku ya kwanza ni kusanyiko takatifu, msifanye kazi zenu za kawaida. 36Kwa siku saba toeni sadaka kwa BWANA za kuteketezwa kwa moto, kwenye siku ya nane fanyeni kusanyiko takatifu na mtoe sadaka kwa BWANA ya kuteketezwa kwa moto. Ni kusanyiko la mwisho, msifanye kazi zenu za kawaida.

37("'Hizi ni sikukuu za BWANA zilizoamuriwa, ambazo mtazitangaza kuwa makusanyiko matakatifu kwa kuleta sadaka kwa BWANA za kuteketeza kwa moto. Sadaka za kuteketezwa na sadaka za nafaka, sadaka za vinywaji zitahitajika kila siku. 38Sadaka hizi ni nyongeza ya zile mnazozitoa katika Sabato za BWANA, pia ni nyongeza ya matoleo yenu ya cho chote mlichoweka nadhiri na sadaka zenu zote za hiari mnazozitoa kwa BWANA.)

39" 'Basi kuanzia siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, baada ya kuvuna mazao yote ya nchi, mtaadhimisha sikukuu kwa BWANA kwa siku saba, siku ya kwanza ni mapumziko, pia siku ya nane ni mapumziko. 40Kwenye siku ya kwanza mtachukua matunda mazuri ya miti, matawi ya mitende, matawi yenye majani mengi na matawi ya mirebi, nanyi mtashangilia mbele za BWANA wenu kwa siku saba. 41Mtaadhimisha siku hii kuwa sikukuu kwa BWANA kwa siku saba kila mwaka. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo, iadhimisheni kwenye mwezi wa saba. 42Mtaishi katika vibanda kwa siku saba: Wazawa wote wa Waisraeli wataishi katika vibanda 43ili wazao wenu wajue kuwa niliwafanya Waisraeli waishi kwenye vibanda nilipowatoa Misri. Mimi ndimi BWANA wenu.' ''

44Kwa hiyo Mose akawatangazia Waisraeli sikukuu zilizoamuriwa na BWANA.

Mafuta na Mikate Mbele za BWANA

24 BWANA akamwambia Mose, 2"Waagize Waisraeli wakuletee mafuta safi yaliyokamuliwa ya zeituni kwa ajili ya mwanga ili kwamba taa ziwe zinawaka mfululizo. 3Nje ya pazia la ushuhuda ndani ya Hema la Kukutania, Aroni ataziwasha taa mbele za BWANA kuanzia jioni hadi asubuhi kwa mfululizo. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo. 4Taa zilizo juu ya kinara cha dhahabu safi mbele za BWANA lazima zihudumiwe mfululizo.

5"Chukua unga laini na uoke mikate kumi na miwili, ukitumia sehemu mbili za kumi za efa[a] za unga kwa kila mkate. 6Iweke katika mistari miwili, kila mstari mikate sita, uiweke mbele za BWANA juu ya meza iliyotengenezwa kwa dhahabu safi. 7Kando ya kila mstari weka uvumba safi kama sehemu ya ukumbusho ili kuwakilisha mikate kuwa sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa moto. 8Mikate hii itawekwa mbele za BWANA kila wakati, Sabato baada ya Sabato, kwa niaba ya Waisraeli, kuwa agano la kudumu. 9Hii ni mali ya Aroni na wanawe, watakaoila katika mahali patakatifu, kwa sababu ni sehemu takatifu sana ya fungu lao la kawaida la sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa moto.''

Mwenye Kukufuru Apigwe Mawe.

10Basi mwana wa mama wa Kiisraeli ambaye baba yake ni Mmisri alikwenda miongoni mwa Waisraeli na mapigano yakatokea ndani ya kambi kati yake na Mwiisraeli. 11Huyu mwana wa mwanamke wa Kiisraeli akalikufuru Jina la BWANA na kulaani, kwa hiyo wakamleta kwa Mose. (Jina la mama yake aliitwa Shelomithi binti wa Dibri wa kabila la Dani.) 12Nao wakamweka mahabusu mpaka mapenzi ya BWANA yatakapokuwa wazi kwao.

13Ndipo BWANA akamwambia Mose: 14"Mchukue huyo aliyekufuru nje ya kambi. Wale

a5 Sehemu mbili za kumi za efa ni sawa na kilo mbili

wote waliomsikia akikufuru wataweka mikono juu ya kichwa chake, kisha kusanyiko lote litampiga mawe. 15Waambie Waisraeli: 'Ikiwa mtu ye yote atamlaani Mungu wake, atakuwa na hatia kwa uovu wake, 16ye yote atakayekufuru jina la BWANA ni lazima auawe. Kusanyiko lote litampiga kwa mawe. Iwapo ni mgeni au mzawa, atakapolikufuru Jina la BWANA, ni lazima auawe.

17" 'Kama mtu ye yote atamwua mtu mwingine, ni lazima auawe. 18Mtu ye yote auaye mnyama wa mtu mwingine lazima afidie, uhai kwa uhai. 19Ikiwa mtu ye yote atamjeruhi jirani yake, cho chote alichomtenda naye atatendewa: 20Iwapo amemvunja mfupa atavunjwa mfupa, jicho kwa jicho, jino kwa jino. Kama alivyomjeruhi mwenzake, vivyo hivyo ndivyo atakavyojeruhiwa. 21Ye yote auaye mnyama wa mtu lazima alipe fidia, lakini ye yote auaye mtu, lazima auawe. 22Mtakuwa na sheria iyo hiyo kwa mgeni na kwa mzawa. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu.' "

23Kisha Mose akasema na Waisraeli, nao wakamchukua yule aliyekufuru nje ya kambi na kumpiga mawe. Waisraeli wakafanya kama BWANA alivyomwagiza Mose.

Mwaka wa Sabato

25 BWANA akamwambia Mose katika Mlima Sinai, 2"Sema na Waisraeli na uwaambie: 'Mtakapoingia katika nchi ninayowapa ninyi, nchi yenyewe ni lazima ishike sabato kwa ajili ya BWANA. 3Kwa miaka sita mtapanda mazao katika mashamba yenu, nanyi kwa miaka sita mtaikata mizabibu yenu matawi na kuvuna mazao yake. 4Lakini mwaka wa saba nchi lazima iwe na sabato ya mapumziko, ni sabato kwa BWANA. Msipande mbegu katika mashamba yenu wala msikate mizabibu yenu matawi. 5Msivune na kuweka akiba kinachoota chenyewe wala kuvuna na kusindika zabibu ambayo hamkuhudumia mashamba yake. Nchi lazima iwe na mwaka wa mapumziko. 6Cho chote nchi itoacho katika mwaka wa sabato kitakuwa chakula chenu wenyewe, watumishi wenu wa kiume na wa kike, mfanyakazi aliyeajiriwa na mkazi wa muda anayeishi miongoni mwenu, 7vile vile malisho ya mifugo yenu na wanyama pori katika nchi yenu. Cho chote nchi itakachozalisha kinaweza kuliwa.

Mwaka wa Yubile

8" 'Hesabu sabato saba za miaka, yaani, miaka saba mara saba, ili kwamba sabato saba za miaka utakuwa muda wa miaka arobaini na tisa. 9Ndipo tarumbeta itapigwa kila mahali katika siku ya kumi ya mwezi wa saba, katika Siku ya Upatanisho piga tarumbeta katika nchi yako yote. 10Mwaka wa hamsini mtauweka wakfu na kutangaza uhuru katika nchi kwa wakazi wake wote. Itakuwa ni yubile[a] kwenu, kila mmoja wenu atairudia mali ya jamaa yake na kila mmoja kurudi kwenye ukoo wake. 11Mwaka wa hamsini utakuwa yubile kwenu, msipande wala msivune kile kiotacho chenyewe au kuvuna zabibu zisizohudumiwa. 12Kwa kuwa ni yubile nayo itakuwa takatifu kwenu, mtakula tu kile kilichotoka moja kwa moja mashambani.

13" 'Katika Mwaka huu wa Yubile kila mmoja atarudi kwenye mali yake mwenyewe.

14" 'Ikiwa utauza ardhi kwa mmoja wa wazawa wa nchi yako au ukinunua ardhi kutoka kwake, mmoja asimpunje mwingine. 15Utanunua ardhi kwa mzawa wa nchi yako kwa misingi ya hesabu ya miaka baada ya Yubile. Naye ataiuza kwako kwa misingi ya hesabu ya miaka iliyobaki kwa kuvuna mavuno. 16Miaka inapokuwa mingi, utaongeza bei, nayo miaka ikiwa michache, utapunguza bei, kwa sababu kile anachokuuzia kwa hakika ni hesabu ya mazao. 17Mmoja asimpunje mwingine, bali utamcha Mungu wako. Mimi ndimi BWANA Mungu wako.

18" 'Fuateni amri zangu nanyi mwe waangalifu kutii amri zangu, nanyi mtaishi salama katika nchi. 19Kisha nchi itazaa matunda yake, nanyi mtakula na kushiba na kuishi humo kwa salama. 20Mwaweza kuuliza, "Tutakula nini katika mwaka wa saba ikiwa hatutapanda wala kuvuna mazao yetu?" 21Nitawapelekeeni baraka ya pekee katika mwaka wa sita kwamba nchi itazalisha mazao ya kutosha kwa miaka mitatu. 22Iwapo mtapanda mwaka wa nane mtakula mavuno ya miaka iliyopita, pia mtaendelea kuyala mazao hayo mpaka yajapo mavuno ya mwaka wa tisa.

23" 'Kamwe ardhi isiuzwe kwa mkataba wa kudumu, kwa sababu nchi ni mali yangu, nanyi ni wageni na wapangaji wangu. 24Katika nchi yote mtakayoshika kuwa milki yenu ni lazima mtoe ukombozi wa ardhi.

25" 'Ikiwa mmoja wa wazawa wa nchi yako amekuwa maskini na akauza baadhi ya mali

---

a10 Yubile: ni baragumu iliyopigwa kila mwaka wa hamsini.
: Sabato ya nchi ya kila mwaka wa hamsini uliokuwa mwaka wa ukombozi, yaani kuachia huru.

yake, ndugu yake wa karibu atakuja na
kukomboa kile ndugu yako alichokiuza. [26]Iwapo
mtu huyo hana jamaa wa karibu wa kukomboa
mali hiyo kwa ajili yake, lakini yeye mwenyewe
akafanikiwa na kupata njia itoshayo kuikomboa,
[27]ataamua tena thamani yake kwa miaka tangu
alipoiuza na kurudisha kiasi kilichobaki cha
thamani kwa mtu ambaye alikuwa amemwuzia
mali hiyo, naye ataweza kuirudia mali yake.
[28]Lakini kama hatapata njia ya kumlipa mnunuzi,
ile mali aliyouza itabaki kumilikiwa na mnunuzi
mpaka Mwaka wa Yubile. Mali hiyo itarudishwa
mwaka wa Yubile, naye anaweza kuirudia mali
yake. [29]“ ‘Ikiwa mtu atauza nyumba iliyo ndani
ya mji, uliozungukwa kwa ukuta, yeye anayo
haki ya kuikomboa mwaka mmoja baada ya
mauzo ya hiyo nyumba. Wakati huo anaweza
kuikomboa. [30]Ikiwa haikukombolewa kabla ya
mwaka mmoja kamili kupita, nyumba iliyo ndani
ya mji uliozungukwa kwa ukuta itakuwa mali ya
kudumu ya mnunuzi na wazao wake.
Haitarudishwa mwaka wa Yubile. [31]Lakini
nyumba zilizo vijijini bila ya kuwa na kuta
zilizozizunguka zitahesabiwa kama mashamba.
Zinaweza kukombolewa, nazo zirudishwe katika
mwaka wa Yubile.

[32]“ ‘Walawi siku zote wana haki ya
kukomboa nyumba zao katika miji ya Walawi
wanayoimiliki. [33]Kwa hiyo mali ya Mlawi inaweza
kukombolewa, yaani, nyumba iliyouzwa katika
mji wo wote wanaoushikilia, itarudishwa mwaka
wa Yubile, kwa sababu nyumba zilizo katika miji
ya Walawi ni mali yao miongoni mwa Waisraeli.
[34]Lakini nchi ya malisho iliyo mali ya miji yao
kamwe isiuzwe, ni milki yao ya kudumu.

[35]“ ‘Ikiwa mmoja wa wazawa wa nchi yako
amekuwa maskini naye akashindwa
kujitegemeza mwenyewe katikati yako, msaidie
kama vile ambavyo ungelimsaidia mgeni au
kama mkazi wa muda, ili aweze kuendelea
kuishi katikati yako. [36]Usichukue riba wala faida
yo yote kutoka kwake, bali utamwogopa Mungu
wako, ili kwamba mzawa wa nchi yako aweze
kuendelea kuishi katikati yako. [37]Usimkopeshe
fedha ili alipe na riba, wala usimwuzie chakula
kwa faida. [38]Mimi ndimi BWANA Mungu wako,
niliyekuleta kutoka nchi ya Misri nikupe nchi ya
Kanaani nami niwe Mungu wako.

[39]“ ‘Ikiwa mmoja wa wazawa wa nchi yako
amekuwa maskini katikati yako naye akajiuza
kwako, usimfanye atumike kama mtumwa.
[40]Atatendewa kama mfanyakazi aliyeajiriwa au
kama mkazi wa muda katikati yako, naye
atatumika mpaka Mwaka wa Yubile. [41]Ndipo
yeye na watoto wake wataachiwa, naye atarudi
kwa watu wa ukoo wake na kwenye mali ya
baba zake. [42]Kwa sababu Waisraeli ni
watumishi wangu niliowaleta kutoka nchi ya
Misri, kamwe wasiuzwe kama watumwa.
[43]Usiwatawale kwa ukatili, lakini utamcha Mungu
wako.

[44]“ ‘Watumwa wako wa kiume na wa kike
watatoka katika mataifa yanayokuzunguka,
kutoka kwao waweza kununua watumwa. [45]Pia
waweza kununua baadhi ya wakazi wa muda
wanaoishi katikati yako na jamaa ya koo zao
waliozaliwa katika nchi yako, nao watakuwa mali
yako. [46]Hao waweza kuwarithisha watoto wako
kuwa urithi wao na wanaweza kuwafanya
watumwa maisha yao yote, lakini usiwatawale
ndugu zako Waisraeli kwa ukatili.

[47]“ ‘Ikiwa mgeni au mkazi wa muda katikati
yako atakuwa tajiri na mmoja wa wazawa wa
nchi yako akawa maskini, naye akajiuza kwa
yule mgeni anayeishi katikati yako au kwa
mmoja wa jamaa wa koo za wageni, [48]anayo
haki ya kukombolewa baada ya kujiuza. Mmoja
wa jamaa zake aweza kumkomboa: [49]Mjomba
wake au binamu yake au ye yote aliye ndugu wa
damu katika ukoo wake aweza kumkomboa. Au
ikiwa atafanikiwa, anaweza kujikomboa
mwenyewe. [50]Yeye na huyo aliyemnunua
watahesabu muda kuanzia mwaka aliojiuza hadi
Mwaka wa Yubile. Mahali pa kuanzia bei ya
kuachiwa kwake itakadiriwa na kilicholipwa kwa
mfanyakazi aliyeajiriwa kwa idadi ya hiyo miaka.
[51]Ikiwa imebaki miaka mingi, ni lazima atalipia
ukombozi wake fungu kubwa la bei iliyolipwa
kumnunua yeye. [52]Ikiwa miaka iliyobaki ni
michache kufikia Mwaka wa Yubile, atafanya
hesabu yake naye atalipa malipo yanayostahili
kwa ajili ya ukombozi wake. [53]Atatendewa kama
mtu wa kuajiriwa mwaka hadi mwaka, lazima
uone kwamba yule aliyemnunua hamtawali kwa
ukatili.

[54]“ ‘Hata ikiwa hakukombolewa kwa njia
mojawapo ya hizi, yeye na watoto wake
wataachiwa katika Mwaka wa Yubile, [55]kwa
maana Waisraeli ni mali yangu kama watumishi.
Wao ni watumishi wangu, niliowatoa kutoka nchi
ya Misri. Mimi ndimi BWANA Mungu wako.

Thawabu Ya Utii

26 “ ‘Msijitengenezee sanamu au
kusimamisha kinyago cha kuchonga
wala jiwe la kuabudia, pia msijewekee jiwe

lililochongwa katika nchi yenu na kusujudu mbele yake. Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu.

2“ ‘Zishikeni Sabato zangu na kuheshimu mahali patakatifu pangu. Mimi ndimi BWANA.

3“ ‘Ikiwa mtafuata amri zangu na kuwa waangalifu kutii maagizo yangu, 4nitawanyeshea mvua katika majira yake, nayo ardhi itatoa mazao yake na miti ya mashambani itazaa matunda yake. 5Kupura nafaka kwenu kutaendelea mpaka wakati wa kuvuna zabibu, pia kuvuna zabibu kutaendelea mpaka wakati wa kupanda mbegu, nanyi mtakula na kushiba, nanyi mtaishi salama katika nchi yenu.

6“ ‘Nitawapa amani katika nchi, mpate kulala pasipo kutiwa hofu na ye yote. Nitawaondoa wanyama wakali watoke kwenye nchi, nao upanga hautapita katika nchi yenu. 7Mtawafukuza adui zenu, nanyi mtawaua kwa upanga mbele yenu. 8Watu wenu watano watafukuza adui mia, watu wenu mia watafukuza adui 10,000, nao adui zenu wataanguka kwa upanga mbele yenu.

9“ ‘Nitawaangalia kwa upendeleo na kuwafanya mzae na kuzidisha idadi yenu, nami nitalishika agano langu na ninyi. 10Wakati wa kuvuna mtakuwa bado mnakula mavuno yaliyohifadhiwa muda mrefu, ndipo itawalazimu kuyaondoa ghalani ili mpate nafasi ya mavuno mapya. 11Nitafanya makao yangu miongoni mwenu, nami sitawachukia. 12Nitatembea katikati yenu niwe Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu. 13Mimi ndimi BWANA Mungu wenu, niliyewatoa katika nchi ya Misri ili msiendelee kuwa watumwa wa Wamisri, nikavunja kongwa lenu na kuwawezesha kutembea mkiwa mmeinua vichwa vyenu juu.

Adhabu ya Kutokutii

14“ ‘Lakini kama hamtanisikiliza na kutimiza maagizo haya yote, 15nanyi kama mtazikataa amri zangu na kuzichukia sheria zangu, tena mkishindwa kutimiza amri zangu na hivyo mkavunja agano langu, 16ndipo nitakapowafanyia hili: ‘Nitawaletea juu yenu hofu ya ghafula, magonjwa ya kufisha na homa itakayopofusha macho yenu na kuwaondolea uhai wenu. Mtapanda mbegu bila ya mafanikio, kwa sababu adui zenu wataila. 17Nitauelekeza uso wangu dhidi yenu ili kwamba mshindwe na adui zenu, wale wanaowachukia watawatawala, nanyi mtakimbia ingawa hakuna mtu anayewafukuza.

18“ ‘Kama baada ya haya yote hamtanisikiliza, nitawaadhibu mara saba zaidi kwa ajili ya dhambi zenu. 19Nitakivunja kiburi chenu cha ukaidi na kuifanya anga lililo juu yenu liwe kama chuma na ardhi yenu kama shaba. 20Nguvu zenu zitatumika bila ya mafanikio, kwa sababu ardhi yenu haitawazalia mazao yake, wala miti ya nchi yenu haitazaa matunda yake.

21“ ‘Kama mtaendelea kuwa na uadui nami na kukataa kunisikiliza, nitawazidishia mateso yenu mara saba zaidi, kama dhambi zenu zinavyostahili. 22Nitawatuma wanyama mwitu dhidi yenu, nao watawaibieni watoto wenu, watawaangamiza ng’ombe wenu na kuifanya idadi yenu kuwa ndogo, kwamba barabara zenu zitakuwa hazina watu.

23“ ‘Ikiwa pamoja na mambo haya hamtakubali maonyo yangu lakini mkaendelea kuweka uadui nami, 24mimi mwenyewe nitaweka uadui nanyi na kuwatesa kwa ajili ya dhambi zenu mara saba zaidi. 25Nitawaletea upanga juu yenu ili kuwapatiliza kwa kuvunja agano langu. Mtakapokimbilia mijini mwenu, nitatuma tauni katikati yenu, nanyi mtatiwa mikononi mwa adui zenu. 26Nitakatilia mbali upatikanaji wa mkate wenu, wanawake kumi wataoka mkate wenu katika tanuru moja, nao wataugawa mkate kidogo kwa kupima. Mtakula, lakini hamtashiba.

27“ ‘Kama hata baada ya haya bado hamtanisikiliza lakini mkaendelea kuweka uadui nami, 28ndipo katika hasira yangu nitaweka uadui nanyi, nami mwenyewe nitawaadhibu mara saba kwa ajili ya dhambi zenu. 29Mtakula nyama ya wana wenu na nyama ya binti zenu. 30Nitapaharibu mahali penu pa juu pa kuabudia miungu, nitabomoa madhabahu zenu za kufukizia uvumba na kuzilundika maiti zenu juu ya sanamu zenu zisizo na uhai, nami nitawachukia ninyi sana. 31Nitaifanya miji yenu kuwa magofu na kuharibu mahali patakatifu penu pa kuabudia, nami sitapendezwa na harufu nzuri ya sadaka zenu. 32Nitaiharibu nchi, ili kwamba adui zenu watakaokuja kuishi humo washangae. 33Nitawatawanya ninyi miongoni mwa mataifa na kuufuta upanga wangu na kuwafuatia. Nchi yenu itaharibiwa, nayo miji yenu itakuwa magofu. 34Ndipo nchi itafurahia sabato zake muda wote ule itakapokuwa ukiwa nanyi mkiwa katika nchi ya adui zenu, ndipo nchi itapumzika na kufurahia sabato zake. 35Wakati wote nchi itakapobaki ukiwa, itapumzika na kufurahia Sabato zake ambazo haikuzipata mlipokuwa mnaishi humo.

36“ ‘Kwa habari ya wenzenu wale
watakaobaki, nitaifanya mioyo yao kuwa na hofu
kuu katika nchi za adui zao kiasi kwamba sauti
ya jani linalopeperushwa na upepo itawafanya
wakimbie. Watakimbia kana kwamba
wanakimbia upanga, nao wataanguka, ingawa
hakuna anayewafukuza. 37Watajikwaa mmoja
juu ya mwingine kama wakimbiao upanga, hata
ingawa hakuna anayewafuatia. Hivyo
hamtaweza kusimama mbele ya adui zenu.
38Mtaangamia katikati ya mataifa, nchi ya adui
zenu itawala. 39Wengine wenu watakaobaki
wataangamia katika nchi za adui zao kwa
sababu ya dhambi zao, pia kwa sababu ya
dhambi za baba zao wataangamia.

40“ ‘Lakini kama watatubu dhambi zao na
dhambi za baba zao, udanganyifu wao dhidi
yangu na uadui wao kwangu, 41ambao ulinifanya
niwe na uadui nao, hata nikawapeleka katika
nchi ya adui zao, kisha mioyo yao isiyotahiriwa
ikanyenyekea na kutubu dhambi yao,
42nitakumbuka agano langu na Yakobo na
agano langu na Isaki na agano langu na
Abrahamu, nami nitaikumbuka nchi. 43Kwa kuwa
wataiacha nchi ukiwa, nayo itafurahia sabato
zake wakati ikiwa ukiwa pasipo wao kuwepo.
Watalipizwa kwa ajili ya dhambi zao kwa sababu
walizikataa sheria zangu na kuzichukia amri
zangu. 44Lakini pamoja na hili, wakati wakiwa
katika nchi ya adui zao, sitawakataa wala
kuwachukia kiasi cha kuwaharibu kabisa na
kuvunja agano langu nao. Mimi ndimi BWANA
wao. 45Lakini kwa ajili yao nitalikumbuka agano
langu na baba zao ambao niliwatoa Misri mbele
ya mataifa ili niwe Mungu wao. Mimi ndimi
BWANA.’ ”

46Hizi ndizo amri, sheria pia masharti
ambayo BWANA alifanya kati yake mwenyewe
na Waisraeli katika Mlima Sinai kwa kupitia
Mose.

Kukomboa Kile Kilicho cha BWANA

27 BWANA akamwambia Mose, 2“Sema
na Waisraeli na uwaambie: ‘Kama mtu
ye yote ataweka nadhiri maalum ili kuweka watu
wakfu kwa BWANA, kwa kutoa kiasi cha
thamani inayolingana, 3thamani ya mwanaume
mwenye kati ya umri wa miaka ishirini na miaka
sitini atakombolewa kwa shekeli hamsini[a] za
fedha kulingana na shekeli ya mahali patakatifu,
4ikiwa ni mwanamke weka thamani yake kwa
shekeli thelathini[b]. 5Kama ni mwenye umri wa
miaka kati ya mitano na ishirini, weka thamani
ya mwanaume kuwa shekeli ishirini[c] na
mwanamke shekeli kumi[d]. 6Kama ni mtu
mwenye umri kati ya mwezi mmoja na miaka
mitano, weka thamani ya mwanaume kuwa
shekeli tano[e] za fedha na ile ya mwanamke
kuwa shekeli tatu[f] za fedha. 7Kama ni mtu
mwenye miaka sitini na zaidi, weka thamani ya
mwanaume kuwa shekeli kumi na tano[g] na
mwanamke shekeli kumi. 8Kama mtu ye yote
anayeweka nadhiri ni maskini mno kulipa kiasi
kilichowekwa, atampeleka huyo mtu kwa kuhani,
ambaye ataweka thamani yake kulingana na kile
mweka nadhiri anachoweza kulipa.

9Kama kile mtu alichokiwekea nadhiri ni
mnyama anayekubalika kama sadaka kwa
BWANA, mnyama wa namna hiyo aliyetolewa
kwa BWANA anakuwa mtakatifu. 10Mtu
haruhusiwi kumbadilisha au kutoa mnyama
mzuri kwa mbaya au mnyama mbaya kwa
mzuri, kama atatoa mnyama badala ya
mwingine, wanyama wote wawili, yaani, yule
aliyetolewa na yule aliyebadiliwa, huwa
watakatifu. 11Kama alichokiwekea nadhiri ni
mnyama aliye najisi kiibada, yaani, yule asiye
kubalika kuwa sadaka kwa BWANA, huyo
mnyama lazima aletwe kwa kuhani, 12ambaye
ataamua ubora wa mnyama huyo kama ni mzuri
au mbaya. Thamani yo yote atakayoweka
kuhani, hivyo ndivyo itakavyokuwa. 13Kama
mwenye mnyama atapenda kumkomboa
mnyama huyo, lazima aongeze sehemu moja ya
tano ya thamani.

14“ ‘Kama mtu ataweka nyumba yake wakfu
kama kitu kitakatifu kwa BWANA, kuhani
ataamua ubora wa nyumba hiyo kama ni nzuri
au mbaya. Thamani yo yote kuhani
atakayoweka, basi hivyo ndivyo itakavyokuwa.
15Kama mtu aliyeweka nyumba yake wakfu
ataikomboa, lazima aongeze sehemu moja ya
tano ya thamani yake, nayo nyumba itakuwa
tena yake.

16“ ‘Kama mtu anaweka sehemu ya ardhi ya
jamaa yake wakfu kwa BWANA, thamani yake
itawekwa kulingana na kiasi cha mbegu
inayohitajiwa kupandwa katika ardhi hiyo,

a 3 Shekeli hamsini za fedha ni sawa na gramu 600.

b 4 Shekeli thelathini za fedha ni sawa na gramu 360.
c 5 Shekeli ishirini za fedha ni sawa na gramu 240.
d 5 Shekeli kumi za fedha ni sawa na gramu 120.
e 6 Shekeli tano za fedha ni sawa na gramu 60.
f 6 Shekeli tatu za fedha ni sawa na gramu 36.
g 7 Shekeli kumi na tano za fedha ni sawa na gramu 180.

homeri moja[h] ya mbegu za shayiri kwa shekeli hamsini[i] za fedha. 17Kama akiweka shamba lake wakfu katika mwaka wa Yubile, ile thamani iliyokwisha wekwa itakuwa iyo hiyo. 18Lakini kama akiweka shamba lake wakfu baada ya Yubile, kuhani ataweka thamani kulingana na idadi ya miaka iliyobaki kufikia mwaka unaofuata wa Yubile na thamani yake iliyoamuliwa itapunguzwa. 19Kama mtu anayeweka wakfu shamba anataka kulikomboa, lazima aongeze sehemu moja ya tano ya thamani yake, nalo shamba litakuwa lake tena. 20Kama pengine, halikomboi shamba, au kama ameliuza kwa mtu mwingine, kamwe haliwezi kukombolewa. 21Shamba litakapoachiwa mwaka wa Yubile, litakuwa takatifu, kama shamba lililotolewa kwa BWANA, nalo litakuwa mali ya makuhani.

22“ ‘Kama mtu ameweka wakfu kwa BWANA shamba alilonunua, ambalo si sehemu ya ardhi ya jamaa yake, 23kuhani ataamua thamani yake hadi mwaka wa Yubile, naye huyo mtu atalazimika kulipa thamani yake siku hiyo kama kitu kitakatifu kwa BWANA. 24Katika mwaka wa Yubile shamba litarudishwa kwa mtu yule ambaye lilinunuliwa kutoka kwake, yule ambaye ardhi ilikuwa mali yake. 25Kila thamani lazima iwekwe kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, gera ishirini kwa shekeli[j].

26“ ‘Kwa vyo vyote, hakuna mtu atakayeweka wakfu mzaliwa wa kwanza wa mnyama, kwa kuwa mzaliwa wa kwanza tayari ni mali ya BWANA, awe maksai au kondoo ni wa BWANA. 27Kama ni mmoja wa wanyama walio najisi, aweza kumnunua kwa bei iliyowekwa, akiongeza sehemu moja ya tano ya thamani yake. Kama hatamkomboa, mnyama huyo atauzwa kwa bei iliyowekwa.

28“ ‘Lakini cho chote kile mtu alichonacho na kukitoa kwa BWANA, ikiwa ni binadamu au mnyama au ardhi ya jamaa, chaweza kuuzwa au kukombolewa, cho chote kilichotolewa ni kitakatifu sana kwa BWANA..

29“ ‘Mtu ye yote aliyetolewa ili kuangamizwa, hawezi kukombolewa. Mtu kama huyo lazima auawe.

30“ ‘Zaka ya kila kitu kutoka shambani, ikiwa ni nafaka kutoka kwenye ardhi, au tunda kwenye miti, ni mali ya BWANA, ni takatifu kwa BWANA. 31Kama mtu akikomboa cho chote cha zaka yake, lazima aongeze sehemu moja ya tano ya thamani yake. 32Zaka yote ya kundi la ng'ombe au la kondoo na mbuzi kila mnyama wa kumi apitaye chini ya fimbo ya yule awachungaye, atakuwa mtakatifu kwa BWANA. 33Yule mnyama wa kumi hatachaguliwa kwa kigezo cha uzuri au ubaya, naye haruhusiwi kubadiliwa. Ikiwa atabadiliwa, basi mnyama yule wa kwanza na huyo aliyebadiliwa wote watahesabiwa kuwa watakatifu na haiwezekani kuwakomboa.’ ”

34Haya ndiyo maagizo BWANA aliyompa Mose juu ya Mlima Sinai kwa ajili ya Waisraeli.

---

h16 Homeri moja ni sawa na efa 10 ambazo ni sawa na kilo 100.
i16 Shekeli hamsini za fedha ni sawa na gramu 600.
j25 Shekeli moja ya mahali patakatifu ni sawa na gramu 11.

Hesabu

Utangulizi

Kitabu hiki kimepata jina lake kutokana na matukio mawili ya kuwahesabu wana wa Israeli. La kwanza huko Sinai katika mwaka wa pili baada ya kutoka Misri (*sura ya kwanza*) na la pili huko Yordani katika mwaka wa arobaini *(sura ya ishirini na sita)*. Jina la kitabu hiki kwa Kiebrania, *"Bemidbar,"* ambalo maaana yake ni *"Huko jangwani,"* linaelekea kueleza zaidi yale yaliyomo.

Kitabu hiki kinaweza kugawanywa katika sehemu tatu kuu.

1. Sehemu hii ya kwanza ya kitabu hiki*(1:1-10:10)* inashughulika na Waisraeli wakiwa wamepiga kambi huko Mlima Sinai. Sehemu hii ya kwanza inazungumzia kuhusu wana wa Israeli ule mwaka mmoja walipokuwa wamepiga hema chini ya Mlima Sinai.
2. Maelezo ya safari ya wana wa Israeli tangu Sinai *(10:11-21:35)*kuelekea mashariki mwa Bahari ya Chumvi*(Bahari Mfu),*kutekwa kwa nchi zilizoko mashariki mwa ukingo wa Yordani. Sehemu hii ya pili inazungumza juu ya safari ya wana wa Israeli kutoka Mlima Sinai mpaka kufika upande wa mashariki wa Bahari ya Chumvi *(Bahari Mfu).*
3. Sehemu hii ya mwisho ya kitabu hiki, inahusu maelekezo waliyopewa Wana wa Israeli wakiwa huko Shitimu mkabala na Yeriko katika maandalizi ya kuingia na kuiteka Kanaani. Sehemu hii ya tatu*(22:1-36:13)* ni juu ya maandalizi ya kuingia, kuishinda Kanaani na jinsi ya kuigawanya nchi.

Wazo Kuu

Kitabu hiki kinaeleza juu ya utunzaji na uongozi wa Mungu, uvumilivu Wake, uasi wa watu wa Mungu na matokeo yake.Jambo moja lililokuwa dhahiri na ambalo limerudiwa mara kwa mara katika kitabu chote ni jinsi mkono wa Mungu ulivyokuwa pamoja na wana wa Israeli saa zote ili kuwahudumia na kuwapatia mahitaji yao. Kwa miujiza Mungu aliwapatia mana, maji na kware kwa miaka arobaini kule jangwani zaidi ya wanaume 603,550 wawezao kwenda vitani pamoja na wanawake na watoto. Walawi hawakuhesabiwa katika idadi hiyo kwani Mungu alikuwa amemwagiza Mose asiwahesabu*(2:32-33)*.

Wahusika Wakuu

Mose, Aroni, Miriamu, Yoshua, Kalebu, Eleazari, Kora, Balaamu na Balaki.

Mahali

Katika jangwa la Sinai kwenye nyanda za Moabu, karibu Yeriko mashariki ya nchi ya Kanaani.

Mwandishi

Mose.Kwa kuwa Hesabu ni mojawapo ya vile vitabu vitano vya kwanza vya Biblia, basi mwandishi ni Mose.

Tarehe

Muda mfupi tu kabla ya kuingia Kanaani.

Mgawanyo

- Maelezo ya kupiga hema na kuendelea na safari. (1:1-10:10)
- Kutoka Sinai mpaka nchi tambarare ya Moabu. (10:11-21:35)
- Balaamu, Balaki na Israeli. (22:1-25 :18)
- Maelekezo juu ya kuishinda na kuitwaa nchi ya Kanaani. (26:1-36:13)

1 BWANA alisema na Mose katika Jangwa
la Sinai, katika Hema la Mkutano, siku ya
kwanza ya mwezi wa pili, katika mwaka wa pili
baada ya Waisraeli kutoka nchi ya Misri,
akamwambia: 2"Hesabu watu wa jumuiya yote
ya Waisraeli kwa kufuata koo zao na jaama zao,
ukiorodhesha kila mwanaume kwa jina lake,
mmoja mmoja. 3Wewe na Aroni mtawahesabu
kwa migawanyo yao wanaume wote katika
Israeli wenye miaka ishirini na kuendelea ambao
wanaweza kutumika katika jeshi. 4Mwanaume
mmoja kutoka kila kabila, kila aliye kiongozi wa
jamaa yake atawasaidia. 5Haya ndiyo majina ya
wanaume watakaowasaidia:

Kutoka Reubeni, ni Elisuri mwana wa
Shedeuri,
6kutoka Simeoni, ni Shelumieli mwana wa
Surishadai,
7kutoka Yuda, ni Nashoni mwana wa
Aminadabu,
8 kutoka Isakari, ni Nethaneli mwana wa
Suari,
9kutoka Zabuloni, ni Eliabu mwana wa
Heloni,
10kutoka wana wa Yosefu:
kutoka Efraimu, ni Elishama mwana wa
Amihudi,
kutoka Manase, ni Gamalieli mwana wa
Pedasuri,
11kutoka Benyamini, ni Abidani mwana wa
Gideoni,
12kutoka Dani, ni Ahiezeri mwana wa
Amishadai,
13kutoka Asheri, ni Pagieli mwana wa
Okrani,
14kutoka Gadi, ni Eliasafu mwana wa Deueli,
15kutoka Naftali, Ahira mwana wa Enani."

16Hawa walikuwa wanaume walioteuliwa
kutoka jumuiya, viongozi wa makabila ya baba
zao. Walikuwa wakuu wa koo za Israeli.
17Mose na Aroni wakawachukua wanaume
hao ambao walikuwa wamepewa majina yao,
18wakaita jumuiya yote pamoja katika siku ya
kwanza ya mwezi wa pili. Watu wakaonyesha
nasaba zao kwa koo zao na jamaa zao,
wanaume waliokuwa na miaka ishirini au zaidi
walioorodheshwa kwa majina, mmoja mmoja,
19kama BWANA alivyomwagiza Mose. Hivyo
aliwahesabu katika Jangwa la Sinai:

20Kutoka wazao wa Reubeni mzaliwa wa
kwanza wa kiume wa Israeli:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini
au zaidi ambao waliweza kutumika katika
jeshi waliorodheshwa kwa majina, mmoja
mmoja kufuatana na kumbukumbu za koo
zao na jamaa zao. 21Idadi kutoka kabila la
Reubeni ilikuwa watu 46,500.

22Kutoka wazao wa Simeoni:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini
au zaidi ambao waliweza kutumika katika
jeshi walihesabiwa na kuorodheshwa kwa
majina, mmoja mmoja kufuatana na
kumbukumbu za koo zao na jamaa zao.
23Idadi kutoka kabila la Simeoni walikuwa
watu 59,300.

24Kutoka wazao wa Gadi:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini
au zaidi ambao waliweza kutumika katika
jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana
na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao.
25Idadi kutoka kabila la Gadi walikuwa watu
45,650.

26Kutoka wazao wa Yuda:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini
au zaidi ambao waliweza kutumika katika
jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana
na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao.
27Idadi kutoka kabila la Yuda walikuwa watu
74,600.

28Kutoka wazao wa Isakari:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini
au zaidi ambao waliweza kutumika katika
jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana
na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao.
29Idadi kutoka kabila la Isakari walikuwa
watu 54,400.

30Kutoka wazao wa Zabuloni:
Waume wote waliokuwa na miaka ishirini au
zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi
waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na
kumbukumbu za koo zao na jamaa zao.
31Idadi kutoka kabila la Zabuloni walikuwa
watu 57,400.

32Kutoka wana wa Yosefu, yaani Efraimu na
Manase:
Kutoka wazao wa Efraimu:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini

au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 33Idadi kutoka kabila la Efraimu walikuwa watu 40,500.

34Kutoka wazao wa Manase:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 35Idadi kutoka kabila la Manase walikuwa watu 32,200.

36Kutoka wazao wa Benyamini:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 37Idadi kutoka kabila la Benyamini walikuwa watu 35,400.

38Kutoka wazao wa Dani:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 39Idadi kutoka kabila la Dani walikuwa watu 62,700.

40Kutoka wazao wa Asheri:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 41Idadi kutoka kabila la Asheri walikuwa watu 41,500.

42Kutoka wazao wa Naftali:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 43Idadi kutoka kabila la Naftali walikuwa watu 53,400.

44Hawa walikuwa wanaume waliohesabiwa na Mose, Aroni na viongozi kumi na wawili wa Israeli kila mmoja akiwakilisha jamaa yake. 45Wanaume wote Waisraeli waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi la Israeli, walihesabiwa kufuatana na jamaa zao. 46Jumla ya hesabu yao ilikuwa watu 603,550.

47Hata hivyo jamaa ya kabila la Lawi hawakuhesabiwa pamoja na wengine. 48BWANA alikuwa amemwambia Mose: 49"Kamwe usihesabu kabila la Lawi wala kuwaweka pamoja katika hesabu ya Waisreli wengine. 50Badala yake, waweke Walawi kuwa viongozi wa Maskani ya BWANA ya Ushuhuda, pia juu ya samani zake na kila kitu kilichomo ndani yake. Wao watabeba Maskani ya BWANA na samani zake zote, wataitunza na kupiga kambi kuizunguka. 51Wakati wo wote maskani ya BWANA inapohamishwa, Walawi wataifungua, wakati wo wote maskani inapotakiwa kusimamishwa, Walawi watafanya kazi hiyo. Mtu ye yote mwingine ambaye atasogea karibu nayo atauawa. 52Waisreli watapiga mahema yao kwa makundi makundi, kila mwanaume katika kambi yake mwenyewe chini ya bendera yake. 53Hata hivyo Walawi watapiga mahema yao kuzunguka Maskani ya BWANA ya Ushuhuda ili ghadhabu isiipate jumuiya ya Waisraeli. Walawi watawajibika kwa utunzaji wa Maskani ya BWANA ya Ushuhuda."

54Waisraeli walifanya yote haya sawasawa kama BWANA alivyomwamuru Mose.

Mpangilio wa Kambi za Makabila

2 BWANA aliwaambia Mose na Aroni: 2"Waisraeli watapiga kambi zao kuzunguka Hema la Mkutano kwa umbali fulani kutoka kwenye hema, kila mwanaume chini ya alama yake pamoja na bendera ya jamaa yake.''

3Kwa upande wa mashariki kuelekea maawio ya jua, kambi ya makundi ya Yuda watapiga kambi chini ya alama yao. Kiongozi wa watu wa Yuda ni Nashoni mwana wa Aminadabu. 4Kundi lake lina watu 74,600.

5Kabila la Isakari watapiga kambi karibu na Yuda. Kiongozi wa watu wa Isakari ni Nethaneli mwana wa Suari. 6Kundi lake lina watu 54,400.

7Kabila la Zabuloni litafuata. Kiongozi wa watu wa Zabuloni ni Eliabu mwana wa Heloni. 8Kundi lake lina watu 57,400.

9Wanaume wote waliohesabiwa kuwa katika kambi ya Yuda kufuatana na makundi yao, walikuwa watu 186,400. Wao watatangulia kwanza kuondoka.

10Kwa upande wa kusini kutakuwa

kambi ya makundi ya Reubeni chini ya alama yao. Kiongozi wa watu wa Reubeni ni Elisuri mwana wa Shedeuri. 11Kundi lake lina watu 46,500.

12Kabila la Simeoni watapiga kambi karibu na Reubeni. Kiongozi wa watu wa Simeoni ni Shelumieli mwana wa Surishadai. 13Kundi lake lina watu 59,300.

14Kabila la Gadi litafuata. Kiongozi wa watu wa Gadi ni Eliasafu mwana wa Deueli. 15Kundi lake lina watu 45,650.

16Wanaume wote waliohesabiwa kuwa katika kambi ya Reubeni kufuatana na makundi yao, walikuwa watu 151,450. Nao watakuwa nafasi ya pili kuondoka.

17Kisha Hema la Mkutano na kambi ya Walawi vitakuwa katikati ya kambi zote. Wao watasafiri kwa utaratibu ule ule kama walivyopiga kambi, kila mmoja mahali pake mwenyewe chini ya alama yake.

18Upande wa magharibi kutakuwepo na kambi ya makundi ya Efraimu chini ya alama yao. Kiongozi wa watu wa Efraimu ni Elishama mwana wa Amihudi. 19Kundi lake lina watu 40,500.

20Kabila la Manase litafuata baada ya Efraimu. Kiongozi wa watu wa Manase ni Gamalieli mwana wa Pedasuri. 21Kundi lake lina watu 32,200.

22Kabila la Benyamini litafuata baada ya Manase. Kiongozi wa watu wa Benyamini ni Abidani mwana wa Gideoni. 23Kundi lake lina watu 35,400.

24Wanaume wote waliohesabiwa kuwa katika kambi ya Efraimu kufuatana na makundi yao walikuwa watu 108,100. Nao watakuwa nafasi ya tatu kuondoka.

25Upande wa Kaskazini kutakuwa na makundi ya kambi ya Dani, chini ya alama yao. Kiongozi wa watu wa Dani ni Ahiezeri mwana wa Amishadai. 26Kundi lake lina watu 62,700.

27Kabila la Asheri watapiga kambi karibu na Dani. Kiongozi wa watu wa Asheri ni Pagieli mwana wa Okrani. 28Kundi lake lina watu 41,500.

29Kabila la Naftali litafuata. Kiongozi wa watu wa Naftali ni Ahira mwana wa Enani. 30Kundi lake lina watu 53,400.

31Wanaume wote waliohesabiwa kuwa katika kambi ya Dani walikuwa 157,600. Wao watakuwa wa mwisho kuondoka chini ya alama yao.

32Hawa ndio Waisraeli waliohesabiwa kwa kufuatana na jamaa zao. Wote wale waliokuwa kambini kwa makundi yao ni watu 603,550. 33Hata hivyo, Walawi hawakuhesabiwa pamoja na Waisraeli wengine, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

34Kwa hiyo Waisreli wakafanya kila kitu BWANA alichomwamuru Mose, hivyo ndivyo walivyopiga kambi chini ya alama zao, pia hivyo ndivyo walivyoondoka, kila mmoja akiwa na ukoo wake na jamaa yake.

Walawi

3 Hii ni hesabu ya jamaa ya Aroni na Mose kwa wakati ule BWANA alipozungumza na Mose, katika Mlima Sinai.

2Majina ya wana wa Aroni yalikuwa: Nadabu mzaliwa wa kwanza, Abihu, Eleazari na Ithamari. 3Hayo yalikuwa majina ya wana wa Aroni, makuhani wapakwa mafuta, ambao walikuwa wamesimikwa kuhudumu kama makuhani. 4Hata hivyo, Nadabu na Abihu, walikufa mbele za BWANA wakati walipotoa sadaka kwa moto usioruhusiwa mbele zake katika Jangwa la Sinai. Hawakuwa na wana, kwa hiyo Eleazari na Ithamari peke yao walihudumu kama makuhani wakati wote wa maisha ya Aroni baba yao.

5BWANA akamwambia Mose, 6"Walete watu wa kabila la Lawi mbele ya Aroni kuhani ili wamsaidie. 7Watafanya huduma kwa ajili yake na kwa jumuiya yote katika Hema la Mkutano kwa kufanya kazi za maskani ya BWANA. 8Watatunza samani zote za Hema la Mkutano, wakitimiza wajibu wa kuhudumia Waisraeli kwa kufanya kazi ya maskani ya BWANA. 9Wakabidhi Walawi kwa Aroni na wanawe, hao ndio Waisraeli ambao wanakabidhiwa kabisa kwake. 10Waweke Aroni na wanawe kuhudumu kama makuhani, mtu mwingine ye yote atakayesogelea mahali patakatifu ni lazima auawe."

11BWANA akamwambia Mose, 12"Nimewatwaa Walawi kutoka miongoni mwa Waisraeli badala ya mzaliwa wa kwanza wa kiume wa kila mwanamke wa Mwisraeli. Walawi ni wangu, 13kwa kuwa wazaliwa wote wa

kwanza ni wangu. Nilipowaua wazaliwa wa kwanza huko Misri, nilimtenga kila mzaliwa wa kwanza katika Israeli awe wangu, akiwa mwanadamu au mnyama. Watakuwa wangu. Mimi ndimi BWANA.''

14BWANA akamwambia Mose katika Jangwa la Sinai, 15"Wahesabu Walawi kwa jamaa zao na koo zao. Mhesabu kila mwanaume mwenye umri wa mwezi mmoja au zaidi.'' 16Kwa hiyo Mose akawahesabu, kama alivyoamriwa na neno la BWANA.

17Haya yalikuwa majina ya wana wa Lawi:

Gershoni, Kohathi na Merari

18Haya ndiyo yaliyokuwa majina ya koo za Wagershoni:

Libni na Shimei

19Koo za Wakohathi ni:

Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli

20Koo za Wamerari zilikuwa ni:

Mahli na Mushi.

Hizi ndizo zilizokuwa koo za Walawi kufuatana na jamaa zao.

21Kulikuwa na koo za Walibni na Washimei kwa Gershoni, hizi ndizo zilizokuwa koo za Wagershoni. 22Idadi ya waume wote waliokuwa na mwezi mmoja au zaidi waliohesabiwa walikuwa 7,500. 23Ukoo wa Wagershoni walitakiwa kuweka kambi zao upande wa magharibi, nyuma ya maskani ya BWANA. 24Kiongozi wa jamaa za Wagershoni alikuwa Eliasafu mwana wa Laeli. 25Katika Hema la Mkutano, Wagershoni walikuwa na wajibu wa kutunza maskani ya BWANA na hema, vifuniko vyake, pazia katika mlango wa kuingilia ndani ya Hema la Mkutano, 26mapazia ya ua unaozunguka maskani ya BWANA na madhabahu, pamoja na kamba, yaani kila kinachohusika kwa matumizi yake.

27Kwa Kohathi kulikuwepo koo za Waamrami, Waishari, Wahebroni na Wauzieli, hizi ndizo zilizokuwa koo za Wakohathi. 28Hesabu ya wanaume wote wenye mwezi mmoja au zaidi ilikuwa watu 8,600. Wakohathi waliwajibika kutunza mahali patakatifu. 29Koo za Wakohathi zilitakiwa kuweka kambi zao upande wa kusini wa maskani ya BWANA. 30Kiongozi wa jamaa za koo za Wakohathi alikuwa Elisafani mwana wa Uzieli. 31Waliwajibika kutunza sanduku la agano, meza, kinara cha taa, madhabahu, na vile vyombo vya mahali patakatifu vinavyotumika kuhudumu, pazia na kila kitu kinachohusika na matumizi yake. 32Kiongozi mkuu wa Walawi alikuwa Eliazari mwana wa kuhani Aroni. Aliwekwa juu ya wale waliowajibika kutunza mahali patakatifu.

33Kwa Merari kulikuwa na koo za Wamahli na Wamushi, hizi zilikuwa koo za Merari. 34Hesabu ya waume wote wenye umri wa mwaka mmoja au zaidi waliohesabiwa walikuwa 6,200. 35Kiongozi wa jamaa za koo za Wamerari alikuwa Surieli mwana wa Abihaili, hawa walitakiwa kuweka kambi zao upande wa kaskazini mwa maskani ya BWANA. 36Wamerari waliwekwa kutunza miimo ya maskani ya BWANA, mataruma yake, nguzo, vitako na vifaa vyake vyote na kila kitu kilichohusika na matumizi yake. 37Pia nguzo za ua unaozunguka pamoja na vitako vyake, vigingi vya hema na kamba zake.

38Mose, Aroni na wanawe walitakiwa kuweka kambi zao mashariki mwa maskani ya BWANA kuelekea maawio ya jua, mbele ya Hema la Mkutano. Wao walihusika na utunzaji wa mahali patakatifu kwa niaba ya Waisraeli. Mtu mwingine ye yote aliyepasogelea mahali patakatifu angeuawa.

39Jumla ya hesabu ya Walawi waliohesabiwa na Mose na Aroni kwa amri ya BWANA, kufuatana na koo, pamoja na kila mwanaume mwenye mwezi mmoja au zaidi walikuwa 22,000.

40BWANA akamwambia Mose, ''Wahesabu wazaliwa wa kwanza wa kiume wote wa Waisraeli wenye umri wa mwezi mmoja au zaidi na uorodheshe majina yao. 41Nitwalie Walawi badala ya wazaliwa wa kwanza wa Waisraeli, nayo mifugo ya Walawi badala ya wazaliwa wa mifugo ya Waisraeli. Mimi ndimi BWANA.''

42Hivyo Mose akawahesabu wazaliwa wa kwanza wote wa Waisraeli, kama BWANA alivyomwamuru. 43Jumla ya hesabu ya wazaliwa wa kwanza waume wenye umri wa mwezi mmoja au zaidi, walioorodheshwa kwa majina walikuwa 22,273.

44BWANA akamwambia Mose, 45''Watwae Walawi badala ya wazaliwa wa kwanza wote wa Israeli, nayo mifugo ya Walawi badala ya mifugo yao. Walawi watakuwa wangu. Mimi ndimi BWANA. 46Ili kukomboa wazao wa kwanza 273 wa Waisraeli ambao wamezidi hesabu ya

Walawi, 47kusanya shekeli tano[a] kwa kila mmoja, kufuatana na shekeli ya mahali patakatifu, ambayo ina uzito wa gera ishirini[b]. 48Mpe Aron na wanawe hizo fedha kwa ajili ya ukombozi wa idadi ya Waisraeli waliozidi.''

49Kwa hiyo Mose akakusanya fedha za ukombozi kutoka kwa wale ambao hesabu yao ilizidi wale waliokombolewa na Walawi. 50Kutokana na wazaliwa wa kwanza wa Waisraeli alikusanya fedha yenye uzito wa shekeli 1,365[c] kufuatana na shekeli ya mahali patakatifu. 51Mose akampa Aroni na wanawe ile fedha ya ukombozi, kama alivyoamuriwa na neno la BWANA.

Wakohathi

4 BWANA akawaambia Mose na Aroni, 2"Wahesabu Wakohathi walio sehemu ya Walawi kwa koo zao na jamaa zao. 3Wahesabu wanaume wote wenye umri wa miaka thelathini hadi hamsini wanaokuja kutumika katika kazi ya Hema la Mkutano.

4"Hii ndiyo kazi ya Wakohathi katika Hema la Mkutano: Watatunza vitu vilivyo vitakatifu sana. 5Wakati kambi inapohamishwa, Aroni na wanawe wataingia ndani na kushusha lile pazia la kuzuilia na kufunika nalo sanduku la Ushuhuda. 6Kisha watafunika juu yake na ngozi ya mnyama[a] na kutandaza juu yake kitambaa cha rangi ya buluu iliyokolea na kuingiza mipiko mahali pake.

7"Juu ya meza ya mikate ya Wonyesho watatandaza kitambaa cha buluu na waweke sahani juu yake, masinia, bakuli na magudulia kwa ajili ya sadaka za kinywaji; mkate ule ambao upo hapa daima utabaki juu yake. 8Juu ya hivyo vitu watatandaza kitambaa chekundu na kufunika kwa ngozi laini ya mnyama na kuweka mipiko yake mahali pake.

9"Watachukua kitambaa cha buluu na kufunika kinara cha taa kilicho kwa ajili ya nuru, pamoja na taa zake, mikasi yake, sinia zake, magudulia yake yote yaliyotumika kuwekea mafuta. 10Kisha watakisokotea pamoja na vifaa vyake vyote katika ngozi laini ya mnyama na kukiweka kwenye jukwaa lake.

11"Juu ya madhabahu ya dhahabu watatandaza kitambaa cha buluu na kukifunika kwa ngozi laini ya mnyama na kuweka mipiko yake mahali pake.

12"Watavichukua vyombo vyote vinavyotumika kuhudumia mahali patakatifu, watavisokotea kwenye kitambaa cha buluu na kufunika kwa ngozi laini ya mnyama na kuviweka juu ya miti ya kuchukulia.

13"Wataondoa majivu kutoka katika madhabahu ya shaba na kutandaza kitambaa cha zambarau juu yake. 14Kisha wataweka vyombo vyote juu yake vinavyotumika kwa kuhudumia madhabahuni pamoja na vyombo vya kutolea moto, nyuma, miiko na mabakuli ya kunyunyizia juu yake watatandaza ngozi laini ya mnyama ya kufunika na kuweka mipiko mahali pake.

15"Baada ya Aroni na wanawe kumaliza kazi ya kufunika samani takatifu na vyombo vyake vyote, watu watakapokuwa tayari kung'oa kambi, Wakohathi watakuja kufanya kazi ya kubeba. Lakini wasije wakagusa vitu vitakatifu la sivyo watakufa. Wakohathi ndio watakaobeba vile vitu vilivyomo katika Hema la Mkutano.

16''Eleazari mwana wa Aroni kuhani ndiye atakayesimamia mafuta kwa ajili ya taa, uvumba wenye harufu nzuri, sadaka za kila siku za nafaka na mafuta ya upako. Ndiye atakayekuwa msimamizi wa maskani yote ya BWANA na kila kitu kilichomo ndani mwake pamoja na samani takatifu na vyombo vyake.''

17BWANA akawaambia Mose na Aroni, 18''Hakikisheni kwamba koo za kabila la Wakohathi hawatengwi kutoka Walawi. 19Ili wapate kuishi wala wasife wanapokaribia vitu vitakatifu sana, uwafanyie hivi: Aroni na wanawe watakwenda mahali patakatifu na kumgawia kila mtu kazi yake na kwamba ni nini atakachochukua. 20Lakini Wakohathi hawaruhusiwi kuingia ndani ili kuangalia vitu vitakatifu, hata kwa kitambo kidogo, la sivyo watakufa.''

Wagershoni

21BWANA akamwambia Mose, 22''Wahesabu pia Wagershoni kwa jamaa zao na koo zao. 23Wahesabu wanaume wote wenye umri wa miaka thelathini hadi hamsini ambao huja kutumika katika Hema la Mkutano.

24''Hii ndiyo huduma ya koo za Wagershoni wakati wanapofanya kazi na kubeba mizigo. 25Watabeba mapazia ya maskani. Hema la

---

a47 Shekeli tano ni sawa na gramu 55.
b47 Gera ishirini ni sawa na gramu 11.
c50 Shekeli 1,365 ni sawa na kg. 15.5
a6 Ngozi ya mnyama hapa ina maana ngozi ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye msitu, pia mst. 8,10-12,14 na 25

Mkutano, kifuniko chake na kifuniko cha nje cha ngozi laini ya mnyama, mapazia ya maingilio ya Hema la Mkutano, 26mapazia ya ua unaozunguka maskani ya BWANA na madhabahu, pazia la maingilio, kamba na vifaa vyote vinavyotumika katika huduma yake. Wagershoni watafanya yote yatakiwayo kufanyika na vitu hivi. 27Utumishi wao wote ukiwa ni kuchukua au wa kufanya kazi nyingine, utafanyika chini ya maelekezo ya Aroni na wanawe. Mtawapangia kama wajibu wao yote watakayoyafanya. 28Hii ndiyo huduma ya koo za Wagershoni katika Hema la Mkutano. Wajibu wao utakuwa chini ya maelekezo ya Ithamari mwana wa kuhani Aroni.

Wamerari

29"Wahesabu Wamerari kwa koo zao na jamaa zao. 30Wahesabu wanaume wote kuanzia umri wa miaka thelathini hadi hamsini ambao watakuja kutumika katika Hema la Mkutano. 31Huu ndio wajibu wao wanapofanya huduma katika Hema la Mkutano: Kubeba miimo ya maskani yaBWANA, mataruma yake, nguzo na vitako, 32nguzo za ua unaozunguka pamoja na vitako vyake, vigingi vya hema, kamba, vifaa vyake vyote na kila kitu kinachohusiana na matumizi yake. Kila mtu mpangie vitu maalum vya kubeba. 33Huu ndio utumishi wa koo za Merari kama watakavyofanya kazi katika Hema la Mkutano, chini ya maelekezo ya Ithamari mwana wa kuhani Aroni.''

Kuhesabiwa kwa Koo za Walawi

34Mose, Aron na viongozi wa jumuiya wakawahesabu Wakohathi kwa koo zao na jamaa zao. 35Wanaume wote kuanzia umri wa miaka thelathini hadi hamsini ambao walikuja kutumika katika Hema la Mkutano, 36waliohesabiwa kwa koo zao walikuwa 2,750. 37Hii ilikuwa ndiyo jumla ya wote wale wa koo za Wakohathi ambao walitumika katika Hema la Mkutano. Mose na Aroni waliwahesabu kufuatana na amri ya BWANA kupitia kwa Mose.

38Wagershoni walihesabiwa kwa koo zao na jamaa zao. 39Watu wote kuanzia umri wa miaka thelathini hadi hamsini ambao walikuja kutumika katika Hema la Mkutano, 40waliohesabiwa kwa koo zao na jamaa zao, walikuwa 2,630. 41Hii ilikuwa ndiyo jumla ya wale wa koo za Gershoni ambao walitumika katika Hema la Mkutano. Mose na Aroni waliwahesabu kufuatana na amri ya BWANA.

42Wamerari walihesabiwa kwa koo zao na jamaa zao. 43Wanaume wote kuanzia umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini ambao walikuja kutumika katika Hema la mkutano, 44waliohesabiwa kwa koo zao walikuwa 3,200. 45Hii ilikuwa ndiyo jumla ya wale wa koo za Wamerari. Mose na Aroni waliwahesabu kufuatana na amri ya BWANA kupitia kwa Mose.

46Hivyo Mose, Aroni na viongozi wa Israeli waliwahesabu Walawi wote kwa koo zao na jamaa zao. 47Wanaume wote wenye umri kuanzia miaka thelathini hadi hamsini waliokuja kufanya kazi ya kuhudumu na kubeba Hema la Mkutano 48walikuwa watu 8,580. 49Kwa amri ya BWANA kupitia Mose, kila mmoja aligawiwa kazi yake na kuambiwa kitu cha kubeba.

Hivyo ndivyo walivyohesabiwa kama BWANA alivyomwamuru Mose.

Utakaso wa Kambi

5 BWANA akamwambia Mose, 2''Waamuru Waisraeli kumtoa nje ya kambi mtu ye yote ambaye ana ugonjwa wa ngozi uambukizao[a], au anayetokwa na majimaji ya aina yo yote, au ambaye ni najisi kwa utaratibu wa ibada kwa sababu ya maiti. 3Hii itakuwa ni kwa wote,yaani, wanaume na wanawake, watoeni nje ya kambi ili wasije wakanajisi kambi yao, ambamo ninaishi miongoni mwao.'' 4Waisraeli wakafanya vile vile kama BWANA alivyomwelekeza Mose.

Malipo kwa Ajili ya Makosa

5BWANA akamwambia Mose, 6''Waambie Waisraeli, 'Wakati mwanaume au mwanamke akimkosea mwenzake kwa njia yo yote na vivyo hivyo akawa si mwaminifu kwa BWANA, mtu huyo ana hatia 7na ni lazima atubu dhambi aliyoifanya. Ni lazima atoe malipo kamili kwa ajili ya kosa lake, aongeze sehemu moja ya tano juu ya malipo hayo na kutoa yote kwa mtu aliyemkosea. 8Lakini ikiwa mtu huyo hana jamaa ya karibu ambaye malipo yanaweza kufanywa kwa ajili ya kosa, malipo yatakuwa mali ya BWANA nayo ni lazima apewe kuhani, pamoja na kondoo mume ambaye anatumika kufanyia upatanisho kwa ajili yake. 9Matoleo yote matakatifu ya Waisreli wanayoleta kwa kuhani yatakuwa yake. 10Kila kitu cha mtu kilichowekwa

a2 "Ugonjwa wa ngozi uambukizao'' hapa ina maana ya "Ukoma."

wakfu ni chake mwenyewe, lakini kile atoacho kwa kuhani kitakuwa cha kuhani.' "

Jaribio kwa Ajili ya Mwanamke Asiyemwaminifu

11Kisha BWANA akamwambia Mose, 12"Nena na Waisraeli uwaambie: 'Ikiwa mke wa mtu amepotoka na si mwaminifu kwa mumewe, 13kwa kukutana kimwili na mwanaume mwingine, tendo hili likafichika kwa mumewe na unajisi wake usigundulike (kwa kuwa hakuna ushahidi dhidi yake naye hakukamatwa katika tendo hilo,) 14nazo hisia za wivu zikamjia mumewe na kumshuku mkewe, naye mke yule ni najisi, au mumewe ana wivu na akamshuku ingawa si najisi, 15basi atampeleka mkewe kwa kuhani. Huyo mume itampasa apeleke pia sadaka ya unga wa shayiri kiasi cha sehemu moja ya kumi ya efa[b] kwa niaba ya mkewe. Huyo mwanaume kamwe asimimine mafuta juu ya huo unga wala asiweke uvumba juu yake, kwa sababu ni sadaka ya nafaka kwa ajili ya wivu, sadaka ya ukumbusho ili kukumbushia uovu.

16" 'Kuhani atamleta huyo mwanamke na kumsimamisha mbele za BWANA. 17Kisha kuhani atachukua sehemu ya maji matakatifu ndani ya gudulia la udongo na kuchanganya na baadhi ya vumbi kutoka katika sakafu ya maskani ya BWANA. 18Baada ya kuhani kumsimamisha huyo mwanamke mbele za BWANA, atazifungua nywele za huyo mwanamke na kuweka sadaka ya ukumbusho mikononi mwake, ile sadaka ya nafaka kwa ajili ya wivu, huku kuhani mwenyewe akishikilia yale maji machungu yaletayo laana. 19Kisha kuhani atamwapiza huyo mwanamke akimwambia, "Ikiwa hakuna mwanaume mwingine aliyekutana kimwili nawe, wala hujapotoka na kuwa najisi wakati ukiwa umeolewa na mumeo, maji haya machungu yaletayo laana na yasikudhuru. 20Lakini ikiwa umepotoka wakati ukiwa umeolewa na mume wako na umejinajisi mwenyewe kwa kukutana kimwili na mwanaume mwingine asiyekuwa mumeo", 21hapa kuhani atamweka huyo mwanamke chini ya laana ya kiapo akisema, "BWANA na awafanye watu wako wakulaani na kukukataa, wakati BWANA atakapolifanya paja lako kupooza na tumbo lako kuvimba. 22Maji haya yaletayo laana na yaingie ndani ya mwili wako ili tumbo lako livimbe na paja lako lipooze[c]."

" 'Kisha mwanamke atasema, Amen. Iwe hivyo.' "

23" 'Kuhani ataandika laana hizi kwenye kitabu, kisha atazioshea laana hizo kwenye yale maji machungu. 24Kuhani atamnywesha yule mwanamke yale maji machungu yaletayo laana, nayo maji haya yatamwingia na kumsababishia maumivu makali. 25Kuhani atachukua sadaka ya nafaka kwa ajili ya wivu kutoka mikononi mwa huyo mwanamke, naye ataipunga mbele za BWANA na kuileta madhabahuni. 26Kisha Kuhani atachota sadaka ya nafaka mkono uliojaa kama sadaka ya ukumbusho na kuiteketeza juu ya madhabahu, baada ya hayo, atamtaka huyo mwanamke anywe yale maji. 27Kama amejitia unajisi na kukosa uaminifu kwa mumewe, wakati anapotakiwa anywe maji yale yaletayo laana, yatamwingia na kusababisha maumivu makali, tumbo lake litavimba na paja lake litapooza, naye atakuwa amelaaniwa miongoni mwa watu wake. 28Hata hivyo, ikiwa huyo mwanamke hakujitia unajisi, naye ni safi, atasafishwa hatia na ataweza kuzaa watoto.

29" 'Basi, hii ndiyo sheria ya wivu mwanamke anapopotoka na kujitia unajisi wakati akiwa ameolewa na mumewe, 30au hisia za wivu zinapomjia mwanaume kwa sababu ya kumshuku mkewe. Kuhani atamfanya huyo mwanamke kusimama mbele za BWANA na atatumia sheria hii yote kwa huyo mwanamke. 31Mume atakuwa hana hatia ya kosa lo lote, bali mwanamke atayachukua matokeo ya dhambi yake." '

Mnadhiri

6 BWANA akamwambia Mose, 2"Sema na Waisraeli na uwaambie: 'Ikiwa mwanaume au mwanamke anataka kuweka nadhiri maalum, nadhiri ya kutengwa kwa ajili ya BWANA kama Mnadhiri, 3ni lazima ajitenge na mvinyo na kinywaji kingine cho chote chenye chachu na kamwe asinywe siki itokanayo na mvinyo au itokanayo na kinywaji kingine chenye chachu. Kamwe asinywe maji ya zabibu wala kula zabibu mbichi au kavu. 4Kwa muda wote atakaokuwa mnadhiri, kamwe hatakula cho chote kitokanacho na mzabibu, sio mbegu wala maganda.

b15 Sehemu moja ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja.

c22 "paja kupooza" maana yake hapa ni kuwa tasa au kuharibu mimba.

5“ ‘Kwa muda wote wa nadhiri yake ya kujitenga kwa ajili ya BWANA, wembe hautapita kichwani mwake. Ni lazima awe mtakatifu mpaka kipindi cha kujitenga kwake kwa ajili ya BWANA kiishe, ni lazima aache nywele za kichwa chake zirefuke. 6Kwa kipindi cho chote cha kujitenga kwa ajili ya BWANA hatakaribia maiti. 7Hata kama baba yake mwenyewe au mama au kaka au dada akifa, hatajinajisi mwenyewe kwa taratibu za ibada kwa ajili yao kwa sababu ishara ya kujiweka wakfu kwake kwa Mungu ipo katika kichwa chake. 8Kwa kipindi chote cha kujitenga kwake yeye ni wakfu kwa BWANA.

9“ ‘Kama mtu ye yote akifa ghafula karibu naye, atakuwa ametiwa unajisi nywele zake alizoziweka wakfu, hivyo ni lazima anyoe nywele zake, siku ya utakaso wake, yaani siku ya saba. 10Kisha siku ya nane ni lazima alete hua wawili au makinda mawili ya njiwa kwa kuhani katika mlango wa Hema la Mkutano. 11 Kuhani atatoa mmoja kama sadaka ya dhambi na mwingine kama sadaka ya kuteketezwa ili kufanya upatanisho kwa ajili yake kwa sababu ametenda dhambi kwa kuwepo mbele ya maiti. Siku iyo hiyo atakiweka wakfu kichwa chake. 12 Ni lazima ajitoe kabisa kwa BWANA kwa kipindi cha kujitenga kwake na ni lazima atoe mwana-kondoo wa mwaka mmoja kama sadaka ya hatia. Siku zilizopita hazitahesabiwa kwa sababu alijitia unajisi katika siku zake za kujitenga.

13“ ‘Basi hii ndiyo sheria kwa ajili ya Mnadhiri baada ya kipindi chake cha kujitenga kupita. Ataletwa kwenye ingilio la Hema la Mkutano. 14Hapo atatoa sadaka zake kwa BWANA. Mwana-kondoo wa mwaka mmoja asiye na waa kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, kondoo mke wa mwaka mmoja asiye na waa kwa ajili ya sadaka ya dhambi, kondoo mume asiye na waa kwa ajili ya sadaka ya amani, 15pamoja na sadaka zake za nafaka na za vinywaji, kikapu cha mikate isiyotiwa chachu, pamoja na maandazi yaliyotengenezwa kwa unga laini uliochanganywa na mafuta na mikate myembamba iliyopakwa mafuta.

16“ ‘Kuhani atavileta vitu hivyo mbele ya BWANA na kufanya sadaka ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa. 17Ataleta pia kikapu cha mikate isiyotiwa chachu na atatoa dhabihu kondoo mume kama sadaka ya amani kwa BWANA, pamoja na sadaka yake ya nafaka na sadaka ya kinywaji.

18“ ‘Kisha kwenye ingilio la Hema la Mkutano, Mnadhiri ni lazima anyoe nywele zake ambazo alikuwa ameziweka wakfu. Atazichukua hizo nywele na kuziweka ndani ya moto ulio chini ya dhabihu ya sadaka ya amani.

19“ ‘Baada ya Mnadhiri kunyoa hizo nywele zake za kujitenga kwake, kuhani atampa mikononi mwake bega la kondoo mume lililochemshwa, andazi na mkate mwembamba kutoka kwenye kikapu, vyote vikiwa vimetengenezwa bila kuwekwa chachu. 20Kisha kuhani atavipunga mbele za BWANA kama sadaka ya kupunga, ni vitakatifu na ni mali ya kuhani, pamoja na kile kidari kilichopungwa na lile paja lililotolewa. Baada ya hayo, Mnadhiri anaweza kunywa divai.

21“ ‘Hii ndiyo sheria ya Mnadhiri ambaye anaweka nadhiri kwa matoleo yake kwa BWANA kufuatana na kujitenga kwake, zaidi ya cho chote kile anachoweza kupata. Ni lazima atimize nadhiri aliyoiweka kufuatana na sheria ya Mnadhiri.’ ”

Baraka ya Kikuhani

22BWANA akamwambia Mose, 23“Mwambie Aroni na wanawe, ‘Hivi ndivyo mtakavyowabariki Waisraeli. Waambieni:

24‘ “BWANA akubariki
na kukulinda,
25BWANA akuangazie nuru ya uso wake
na kukufadhili,
26BWANA akugeuzie uso wake
na kukupa amani.’ ”

27“Hivyo wataliweka jina langu juu ya Waisraeli, nami nitawabariki.”

Sadaka Wakati wa kuweka Wakfu Maskani ya BWANA

7 Mose alipomaliza kuisimamisha maskani ya BWANA, aliitia mafuta na kuiweka wakfu pamoja na samani zake zote. Pia alitia madhabahu mafuta na kuweka wakfu pamoja na vyombo vyake vyote. 2Ndipo viongozi wa Israeli, wakuu wa jamaa waliokuwa viongozi wa kabila wasimamizi wa wale waliohesabiwa, wakatoa sadaka. 3Walizileta kama matoleo yao mbele za BWANA magari sita ya kukokotwa yaliyofunikwa pamoja na maksai kumi na wawili, yaani, maksai mmoja kutoka kwa kila kiongozi na gari moja la kukokotwa kutoka kwa kila viongozi wawili. Haya waliyaleta mbele ya maskani ya BWANA.

4BWANA akamwambia Mose, 5"Vikubali vitu hivi kutoka kwao, ili viweze kutumika katika kazi kwenye Hema la Mkutano. Wapatie Walawi kama kazi ya kila mtu itakavyohitaji.''

6Hivyo Mose akachukua yale magari ya kukokotwa pamoja na maksai na kuwapa Walawi. 7Aliwapa Wagershoni magari mawili ya kukokotwa na maksai wanne, kama walivyohitaji kwa kazi yao,8pia aliwapa Wamerari magari manne ya kukokotwa na maksai wanane, kama kazi yao ilivyohitaji. Wote walikuwa chini ya maelekezo ya Ithamari mwana wa kuhani Aroni. 9Lakini Mose hakuwapa Wakohathi cho chote kati ya hivyo, kwa sababu walitakiwa kubeba vitu vitakatifu mabegani mwao, kwa kuwa walikuwa wanawajibika.

10Wakati madhabahu ilipotiwa mafuta, viongozi walileta sadaka zao kwa ajili ya kule kuwekwa wakfu kwake na kuziweka mbele ya madhabahu. 11Kwa maana BWANA alikuwa amemwambia Mose, "Kila siku kiongozi mmoja ataleta sadaka yake ili kuwekwa wakfu madhabahu.''

12Yule ambaye alileta sadaka yake siku ya kwanza alikuwa Nashoni mwana wa Aminadabu wa kabila la Yuda.

13Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130[a], bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini[b] vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa na mafuta kama sadaka ya nafaka, 14sinia moja la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi[c], lililojazwa uvumba, 15fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, 16mbuzi mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi, 17maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Nashoni mwana wa Aminadabu.

18Siku ya pili yake Nethaneli mwana wa Suari, kiongozi wa kabila la Isakari, alileta sadaka yake. 19Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130[d] na bakuli la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kila kimoja kikawa kimejazwa unga laini uliochanganywa na la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi likiwa limejazwa uvumba, 21fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, 22mbuzi mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi, 23maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Nethaneli mwana wa Suari.

24Siku ya tatu, Eliabu mwana wa Heloni, kiongozi wa kabila la Zabuloni, alileta sadaka yake.

25Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130[e] na bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini[f], vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa kimejazwa unga laini uliochanganywa na mafuta kama sadaka ya nafaka, 26sinia moja la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi[g], likiwa limejazwa uvumba, 27fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, 28mbuzi mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi, 29maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Eliabu mwana wa Heloni.

30Siku ya nne Elisuri mwana wa Shedeuri, kiongozi wa kabila la Reubeni alileta sadaka yake.

a13 Shekeli mia na thelathini za fedha ni kama kilo 1.5, mst. 19
b13 Shekeli sabini za fedha ni kama gramu 800 (0.8kg), mst. 19
c14 Shekeli kumi za dhahabu ni kama gramu 110 (0.11kg), mst. 20

d19 Shekeli 130 za fedha ni kama kilo 1.5 (1.5kg)
e25 Shekeli 130 za fedha ni kama kilo 1.5 (1.5kg) pia mst. 25, 31,37,43 na 49
f25 Shekeli sabini za fedha ni kama gramu 800 (0.8kg) pia mst. 31,37,43 na 49
g26 Shekeli kumi za dhahabu ni kama gramu 110 (0.11kg) pia mst. 32,38,44 na 50.

31Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha
yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la
fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli
sabini, vyote kulingana na shekeli ya mahali
patakatifu, kila kimoja kikiwa kimejazwa
unga laini uliochanganywa na mafuta kama
sadaka ya nafaka, 32sinia moja la dhahabu
lenye uzito wa shekeli kumi, lililojazwa
uvumba, 33fahali mmoja mchanga, kondoo
mume mmoja na mwana-kondoo mume
mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya
sadaka ya kuteketezwa, 34mbuzi mume
mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
35maksai wawili, kondoo waume
watano,mbuzi waume watano na wana-
kondoo waume watano wenye mwaka
mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka
ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Elisuri
mwana wa Shedeuri.

36Siku ya tano Shelumieli mwana wa Surishadai,
kiongozi wa watu wa Simeoni, alileta sadaka
yake.
37Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha
yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la
fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli
sabini, vyote kwa kulingana na shekeli ya
mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa
kimejazwa unga laini uliochanganywa na
mafuta kama sadaka ya nafaka, 38sinia moja
la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi
likiwa limejazwa uvumba, 39fahali mmoja
mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-
kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja,
kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, 40mbuzi
mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya
dhambi, 41pamoja na maksai wawili, kondoo
waume watano, mbuzi waume watano na
wana-kondoo waume watano wa mwaka
mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya
amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya
Shelumieli mwana wa Surishadai.

42Siku ya sita Eliasafu mwana wa Deueli,
kiongozi wa watu wa Gadi, akaleta sadaka yake.
43Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha
yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la
fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli
sabini, vyote kwa kulingana na shekeli ya
mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa
kimejazwa unga laini uliochanganywa na
mafuta kama sadaka ya nafaka, 44sinia moja
la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi,
lililojazwa uvumba, 45fahali mmoja mchanga,
kondoo mume mmoja na mwana-kondoo
mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili
ya sadaka ya kuteketezwa, 46mbuzi mume
mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
47maksai wawili, kondoo waume watano,
mbuzi waume watano na wana-kondoo
waume watano wa mwaka mmoja, ili
vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii
ilikuwa ndiyo sadaka ya Eliasafu mwana wa
Deueli.

48Siku ya saba Elishama mwana wa Amihudi,
kiongozi wa watu wa Efraimu alileta sadaka
yake.
49Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha
yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la
fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli
sabini vyote kulingana na shekeli ya mahali
patakatifu, kila kimoja kikiwa kimejazwa
unga laini uliochanganywa na mafuta kama
sadaka ya nafaka, 50sinia moja la dhahabu
lenye uzito wa shekeli kumi, lililojazwa
uvumba, 51fahali mmoja mchanga, kondoo
mume mmoja na mwana-kondoo mume
mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya
sadaka ya kuteketezwa, 52mbuzi mume
mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
53maksai wawili, kondoo waume watano,
mbuzi waume watano, na wana-kondoo
waume watano wa mwaka mmoja, ili
vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii
ilikuwa ndiyo sadaka ya Elishama mwana
wa Amihudi.

54Siku ya nane Gamalieli mwana wa Pedasuri,
kiongozi wa watu wa Manase, alileta sadaka
yake.
55Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha
yenye uzito wa shekeli 130[h] na bakuli moja
la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa
shekeli sabini[i], vyote kulingana na shekeli
ya mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa
kimejazwa unga laini uliochanganywa na
mafuta kama sadaka ya nafaka, 56sinia moja
la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi[j],

h55 Shekeli 130 za fedha ni kama kilo 1.5 pia mstari 61,67,73 na 79.
i55 Shekeli sabini za fedha ni kama gramu 800 (0.8kg) pia mstari 61,67,73,na 79.
j56 Shekeli kumi za dhahabu ni kama gramu 110 (0.11kg) pia mstari 62,68,74 na 80

lililojazwa uvumba, [57]fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, [58]mbuzi mmoja mume kwa ajili ya sadaka ya dhambi, [59]maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Gamalieli mwana wa Pedasuri.

[60]Siku ya tisa Abidani mwana wa Gideoni kiongozi wa watu wa Benyamini, alileta sadaka yake.

[61]Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa kimejazwa unga laini uliochanganywa na mafuta kama sadaka ya nafaka, [62]sinia moja la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi, lililojazwa uvumba, [63]fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, [64]mbuzi mmoja mume kwa ajili ya sadaka ya dhambi, [65]maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Abidani mwana wa Gideoni.

[66]Siku ya kumi Ahiezeri mwana wa Amishadai, kiongozi wa watu wa Dani, alileta sadaka yake.

[67]Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli mia moja na thelathini na bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa kimejazwa unga laini uliochanganywa na mafuta kama sadaka ya nafaka, [68]sinia moja la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi, lililojazwa uvumba, [69]fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, [70]mbuzi mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi, [71]maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Ahiezeri mwana wa Amishadai.

[72]Siku ya kumi na moja Pagieli mwana wa Okrani, kiongozi wa watu wa Asheri, alileta sadaka yake.

[73]Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kila kimoja kikiwa kimejazwa unga laini uliochanganywa na mafuta, kama sadaka ya nafaka, [74]sinia moja la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi, lililojazwa uvumba, [75]fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, [76]mbuzi mume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi, [77]maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Pagieli mwana wa Okrani.

[78]Siku ya kumi na mbili Ahira mwana wa Enani, kiongozi wa watu wa Naftali, alileta sadaka yake.

[79]Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130 na bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, kila moja kikiwa kimejazwa unga laini uliochanganywa na mafuta kama sadaka ya nafaka, [80]sinia moja la dhahabu lenye uzito wa shekeli kumi, lililojazwa uvumba, [81]fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na mwana-kondoo mume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, [82]mbuzi mume mmoja, kwa ajili ya sadaka ya dhambi, [83]maksai wawili, kondoo waume watano, mbuzi waume watano na wana-kondoo waume watano wa mwaka mmoja ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ilikuwa ndiyo sadaka ya Ahira mwana wa Enani.

[84]Hizi zilikuwa ndizo sadaka za viongozi wa Israeli madhabahu ilipowekwa wakfu wakati ilipotiwa mafuta, sahani kumi na mbili za fedha, bakuli kumi na mbili za fedha za kunyunyizia na masinia kumi na mawili ya dhahabu. [85]Kila sahani ya fedha ilikuwa na uzito wa shekeli 130[k], na kila bakuli la fedha la kunyunyizia lilikuwa na uzito wa shekeli sabini[l]. Masinia kumi na mawili yalikuwa na uzito wa shekeli 2,400[m] kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. [86]Sahani kumi na mbili za dhahabu zilizojazwa uvumba zilikuwa na uzito wa shekeli kumi[n] kila moja kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. Zote kwa pamoja, sahani za dhahabu zilikuwa na uzito wa shekeli 120[o]. [87]Jumla ya wanyama waliotolewa kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, walikuwa fahali kumi na wawili wachanga, kondoo waume kumi na wawili, na wana-kondoo waume kumi na wawili wa mwaka mmoja, pamoja na sadaka zao za nafaka. Mbuzi waume kumi na wawili walitolewa kwa ajili ya sadaka za dhambi. [88]Jumla ya wanyama kwa ajili ya dhabihu ya sadaka ya amani walikuwa maksai ishirini na wanne, kondoo waume sitini, mbuzi waume sitini na wana-kondoo waume wa mwaka mmoja sitini. Hizi zilikuwa ndizo sadaka zilizoletwa kwa ajili ya kuwekwa wakfu kwa madhabahu baada ya kutiwa mafuta.

[89]Mose alipoingia kwenye Hema la Mkutano kuzungumza na BWANA, alisikia sauti ikisema naye kutoka kati ya wale makerubi wawili waliokuwa juu ya kile kiti cha rehema, juu ya sanduku la Ushuhuda. Mose akazungumza naye.

Kuwekwa kwa Taa

8 BWANA akamwambia Mose, [2]"Sema na Aroni umwambie, 'Wakati utakapoziweka zile taa saba, zinatakiwa kuangaza eneo lililo mbele ya kinara cha taa.' "

[3]Aroni akafanya hivyo, akaziweka zile taa ili zielekee mbele kwenye kinara cha taa, kama vile BWANA alivyomwamuru Mose. [4]Hivi ndivyo kinara cha taa kilivyotengenezwa: Kilitengenezwa kwa dhahabu iliyofuliwa, kuanzia kwenye kitako chake hadi kwenye maua yake. Kinara cha taa kilitengenezwa sawasawa kabisa na kielelezo ambacho BWANA alikuwa amemwonyesha Mose.

Kutengwa Kwa Walawi Kwa Ajili Ya BWANA

[5]BWANA akamwambia Mose: [6]"Watwae Walawi kutoka miongoni mwa Waisraeli wengine na uwatakase kwa kawaida ya ibada. [7]Ili kuwatakasa fanya hivi: Nyunyizia maji ya utakaso juu yao, kisha uwaambie wanyoe nywele kwenye mwili mzima, wafue nguo zao na hivyo wajitakase wenyewe. [8]Waambie wamchukue fahali mchanga pamoja na sadaka yake ya nafaka ya unga laini uliochanganywa na mafuta, kisha utamchukua fahali mchanga wa pili kwa ajili ya sadaka ya dhambi. [9]Walete Walawi mbele ya Hema la Mkutano na ukusanye jumuiya yote ya Waisraeli. [10]Utawaleta Walawi mbele ya BWANA na Waisraeli wataweka mikono yao juu ya Walawi. [11]Aroni atawaweka Walawi mbele ya BWANA kama sadaka ya kupunga kutoka kwa Waisraeli, ili kwamba wawe tayari kuifanya kazi ya BWANA.

[12]"Baada ya Walawi kuweka mikono yao juu ya vichwa vya hao mafahali wawili, tumia mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi kwa BWANA, na mwingine kuwa sadaka ya kuteketezwa, ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Walawi. [13]Waambie hao Walawi wasimame mbele ya Aroni na wanawe kisha wawatoe kama sadaka ya kupunga kwa BWANA. [14]Kwa njia hii utakuwa umewatenga Walawi kutoka Waisraeli wengine, nao Walawi watakuwa wangu.

[15]"Utakapokuwa umekwisha kuwatakasa Walawi na kuwatoa kama sadaka ya kupunga, watakuja kufanya kazi yao katika Hema la Mkutano. [16]Wao ndio Waisraeli ambao watatolewa kabisa kwangu. Nimewatwaa kama mali yangu mwenyewe badala ya mzaliwa wa kwanza, mzaliwa wa kwanza wa kiume kutoka kwa kila mwanamke wa Kiisraeli. [17]Kila mzaliwa wa kwanza wa kiume katika Israeli, awe wa mwanadamu au mnyama, ni wangu. Wakati nilipowaua wazaliwa wote wa kwanza huko Misri, niliwatenga kwa ajili yangu mwenyewe. [18]Nami nimewatwaa Walawi badala ya wazaliwa wote wa kwanza wa kiume katika Israeli. [19]Kati ya Waisraeli wote, nimempa Aroni na wanawe Walawi kama zawadi ili kufanya kazi katika Hema la Mkutano kwa niaba ya Waisraeli, na kufanya upatanisho kwa ajili yao ili pasiwepo na pigo lo lote litakalowapata Waisreli wakati watakapokaribia mahali patakatifu."

---

k[85] Shekeli 130 za fedha ni kama kilo moja na nusu (1.5kg)
l[85] Shekeli 70 za fedha ni kama gramu 800 (0.8kg)
m[85] Shekeli 2400 za fedha ni kama kilo 28 (28kg)
n[86] Shekeli 10 za dhahabu ni kama gramu 110 (0.11kg)
o[86] Shekeli 120 za dhahabu ni kama kilo 1.4 (1.4kg)

[20]Mose, Aroni na jumuiya yote ya Waisraeli wakawafanyia Walawi kama BWANA alivyomwamuru Mose. [21]Walawi wakajitakasa wenyewe na wakafua nguo zao. Kisha Aroni akawasogeza mbele za BWANA kuwa sadaka ya kupunga na kufanya upatanisho kwa ajili yao ili kuwatakasa. [22]Baada ya hayo, Walawi walikuja kufanya kazi yao katika Hema la Mkutano chini ya usimamizi wa Aroni na wanawe. Waliwafanyia Walawi kama vile BWANA alivyomwamuru Mose.

[23]BWANA akamwambia Mose, [24]"Hili linawahusu Walawi: Wanaume wenye umri wa miaka ishirini na mitano au zaidi watakuja kushiriki katika kazi kwenye Hema la Mkutano, [25]lakini watakapofika umri wa miaka hamsini, ni lazima waache kazi zao za kawaida wala wasiendelee. [26]Wanaweza kuwasaidia ndugu zao kufanya wajibu wao katika Hema la Mkutano, lakini wao wenyewe kamwe hawatafanya hiyo kazi. Basi, hivi ndivyo utakavyogawa wajibu kwa Walawi.''

Pasaka Huko Sinai

9 BWANA akasema na Mose katika Jangwa la Sinai katika mwezi wa kwanza wa mwaka wa pili baada ya Waisraeli kutoka Misri. Akasema, [2]"Waamuru Waisraeli waadhimishe Pasaka katika wakati ulioamuriwa. [3]Adhimisheni wakati ulioamuriwa, yaani wakati wa kuzama jua siku ya kumi na nne ya mwezi huu, kufuatana na desturi zake zote na masharti yake."

[4]Hivyo Mose akawaambia Waisraeli waiadhimishe Pasaka, [5]nao wakafanya hivyo kwenye Jangwa la Sinai wakati wa kuzama jua siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza. Waisraeli wakafanya kila kitu sawasawa kama vile BWANA alivyomwamuru Mose.

[6]Lakini baadhi yao hawakuweza kuadhimisha Pasaka siku ile kwa sababu walikuwa najisi kwa taratibu za kiibada kwa ajili ya kugusa maiti. Kwa hiyo wakamwendea Mose na Aroni siku ile ile, [7]wakamwambia Mose, "Tumekuwa najisi kwa sababu tumegusa maiti, lakini kwa nini tuzuiliwe kumtolea BWANA sadaka yake pamoja na Waisraeli wengine katika wakati ulioamuriwa?"

[8]Mose akawajibu, "Ngojeni mpaka nitafute kile BWANA anachoagiza kuwahusu ninyi."

[9]Ndipo BWANA akamwambia Mose, [10]"Waambie Waisraeli: 'Wakati mmoja wenu au wazao wenu wanapokuwa najisi kwa sababu ya maiti au wakiwa safarini, hata hivyo wanaweza kuadhimisha Pasaka ya BWANA. [11]Wataiadhimisha wakati wa kuzama jua siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili. Watamla mwana-kondoo, pamoja na mkate usiotiwa chachu, na mboga chungu. [12]Wasibakize cho chote hadi asubuhi wala wasivunje mifupa ya mwana-kondoo. Wakati wanapoadhimisha Pasaka, hawana budi kufuata masharti yote. [13]Lakini kama mtu ni safi kwa taratibu za kiibada naye hayuko safarini asipoadhimisha Pasaka, mtu huyo hana budi kukatiliwa mbali na watu wake kwa sababu hakutoa sadaka ya BWANA kwa wakati ulioamuriwa. Mtu huyo atawajibika kubeba matokeo ya dhambi yake.

[14]" 'Mgeni anayeishi miongoni mwenu ambaye anataka kuadhimisha Pasaka ya BWANA, lazima afanye hivyo kwa kufuata desturi na masharti. Lazima masharti yawe sawasawa, kwa mgeni na mzawa.' ''

Wingu la Juu ya Maskani ya BWANA

[15]Katika siku hiyo ambayo maskani ya BWANA, Hema la Ushuhuda liliposimamishwa, wingu liliifunika. Kuanzia jioni mpaka asubuhi wingu lililokuwa juu ya maskani lilionekana kama moto. [16]Hivyo ndivyo lilivyoendelea kuwa, wingu liliifunika wakati wa mchana, na usiku lilionekana kama moto. [17]Wakati wo wote wingu lilipoinuka kutoka juu ya Hema, nao Waisraeli waliondoka. Mahali po pote wingu liliposimama, Waisraeli walipiga kambi. [18]Kwa amri ya BWANA Waisraeli waliondoka, na kwa amri yake walipiga kambi. Kwa muda wote wingu liliposimama juu ya maskani ya BWANA, Waisraeli walibaki wamepiga kambi. [19]Wakati wingu lilipobaki juu ya maskani ya BWANA kwa muda mrefu, Waisraeli walitii amri ya BWANA nao hawakuondoka. [20]Wakati mwingine wingu lilikuwa juu ya maskani ya BWANA kwa siku chache tu, kwa amri ya BWANA wangelipiga kambi na kisha kwa amri yake wangeliondoka. [21]Wakati mwingine wingu lilikuwapo kuanzia jioni mpaka asubuhi tu, lilipoinuka asubuhi, nao waliondoka. Ikiwa ni mchana au usiku, wakati wo wote wingu lilipoinuka, waliondoka. [22]Ikiwa wingu lilikaa juu ya maskani ya BWANA, kwa siku mbili au mwezi au mwaka, Waisraeli wangebaki wamepiga kambi na hawakuondoka, lakini lilipoinuka, wangeondoka. [23]Kwa amri ya BWANA walipiga kambi na kwa amri ya BWANA waliondoka. Walitii amri ya BWANA, kufuatana na agizo lake kupitia Mose.

Tarumbeta za Fedha

10 BWANA akamwambia Mose:
2"Tengeneza tarumbeta mbili za fedha
ya kufua, uzitumie kwa kuita jumuiya pamoja na
wakati wa kuvunja makambi ili kuondoka.
3Tarumbeta zote mbili zikipigwa, jumuiya yote
itakusanyika mbele yako katika ingilio la Hema
la Mkutano. 4Kama tarumbeta moja tu ikipigwa,
viongozi, yaani, wakuu wa koo za Israeli, ndio
watakaokusanyika mbele yako. 5Wakati mlio wa
kujulisha hatari ukipigwa, makabila yaliyo na
makambi upande wa mashariki yataondoka.
6Ukisikika mlio wa pili wa jinsi hiyo, walioko
kwenye makambi ya kusini wataondoka. Mlio
huo wa kujulisha hatari utakuwa ishara ya
kuondoka. 7Ili kukusanya kusanyiko, piga
tarumbeta zote, lakini siyo kwa mlio wa kujulisha
hatari.

8"Wana wa Aroni, makuhani, ndio
watakaopiga hizo tarumbeta. Hili litakuwa agizo
la kudumu kwa ajili yenu na kwa vizazi vijavyo.
9Wakati mtakapopigana vita katika nchi yenu
wenyewe dhidi ya adui anayewaonea, piga
tarumbeta kwa mlio wa kujulisha hatari. Ndipo
utakumbukwa na BWANA Mungu wenu na
kuokolewa kutoka kwa adui zenu. 10Pia nyakati
za furaha yenu, yaani sikukuu zenu zilizoamriwa
na sikukuu za Mwezi Mwandamo, mtapiga
tarumbeta juu ya sadaka zenu za kuteketezwa
na sadaka zenu za amani, nazo zitakuwa
ukumbusho kwa ajili yenu mbele za Mungu
wenu. Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu."

Waisraeli Waondoka Sinai

11Katika siku ya ishirini ya mwezi wa pili wa
mwaka wa pili, wingu liliinuka kutoka juu ya
maskani ya Ushuhuda. 12Ndipo Waisraeli
wakaondoka kutoka Jangwa la Sinai wakasafiri
kutoka sehemu moja hadi nyingine mpaka wingu
lilipotua katika Jangwa la Parani. 13Waliondoka
kwa mara ya kwanza kwa agizo la Mungu kupitia
kwa Mose.

14Vikosi vya kambi ya Yuda vilitangulia
kwanza chini ya alama yao, Nahshoni mwana
wa Aminadabu alikuwa kiongozi wao.
15Nethaneli mwana wa Suari alikuwa kiongozi
wa kabila la Isakari, 16Eliabu mwana wa Heloni
alikuwa kiongozi wa kabila la Zabuloni. 17Ndipo
maskani ya BWANA iliposhushwa, nao wana wa
Gershoni na wana wa Merari ambao waliibeba,
wakaondoka.

18Vikosi vya kambi ya Reubeni vilifuata,
chini ya alama yao. Elisuri mwana wa Shedeuri
alikuwa kiongozi wao. 19Shelumieli mwana wa
Surishadai aliongoza kikosi cha kabila la
Simeoni, 20naye Eliasafu mwana wa Deueli
aliongoza kikosi cha kabila la Gadi. 21Kisha
Wakohathi wakaondoka, wakichukua vitu
vitakatifu. Maskani ya BWANA ilikuwa
isimamishwe kabla wao hawajafika.

22Vikosi vya kambi ya Efraimu vilifuata, chini
ya alama yao. Elishama mwana wa Amihudi
alikuwa kiongozi wao. 23Gamalieli mwana wa
Pedasuri aliongoza kikosi cha kabila la Manase,
24naye Abidani mwana wa Gideoni alikuwa
kiongozi wa kikosi cha kabila la Benyamini.

25Mwishowe, kama kikosi cha nyuma cha
ulinzi wa vikosi vyote, vikosi vya kambi ya Dani
viliondoka chini ya alama yao. Ahiezeri mwana
wa Amishadai alikuwa kiongozi wao. 26Pagieli
mwana wa Okrani aliongoza kikosi cha kabila la
Asheri, 27naye Ahira mwana wa Enani aliongoza
kikosi cha kabila la Naftali. 28Huu ulikuwa ndio
utaratibu wa kuondoka wa vikosi vya Waisraeli
walipokuwa wanaondoka.

29Basi Mose akamwambia Hobabu mwana
wa Reueli Mmidiani, mkwewe Mose,
"Tunaondoka kwenda mahali ambapo BWANA
amesema 'Nitawapa ninyi mahali hapo'. Twende
pamoja nasi tutakutendea mema, kwa maana
BWANA ameahidi mambo mema kwa Israeli."

30Akajibu, "Hapana, sitakwenda, nitarudi
kwenye nchi yangu mwenyewe na watu wangu
mwenyewe."

31Lakini Mose akasema, "Tafadhali
usituache. Wewe unajua mahali ambapo
yatupasa kupiga kambi jangwani, nawe
unaweza kuwa macho yetu. 32Ikiwa utafuatana
nasi, tutashirikiana nawe yale mema yo yote
tutakayopewa na BWANA.

33Hivyo waliondoka kutoka mlima wa
BWANA nao wakasafiri kwa siku tatu. Sanduku
la agano la BWANA liliwatangulia kwa zile siku
tatu ili kuwatafutia mahali pa kupumzika.
34Wingu la BWANA lilikuwa juu yao wakati wa
mchana walipoondoka kambini.

35Wakati wo wote sanduku lilipoondoka,
Mose alisema,

"Ee BWANA, inuka!
Watesi wako na watawanyike,
adui zako na wakimbie mbele zako."

36Wakati wo wote Sanduku liliposimama,
alisema,

"Ee BWANA, rudi,
kwa maelfu ya Waisraeli
wasiohesabika.''

Moto Kutoka Kwa BWANA

11 Basi watu wakalalamika kwa habari ya taabu zao masikioni mwa BWANA, naye alipowasikia hasira yake ikawaka. Ndipo moto kutoka kwa BWANA ukawaka miongoni mwao na kuteketeza baadhi ya viunga vya kambi. 2Watu walipomlilia Mose, akamwomba BWANA nao moto ukazimika. 3Hivyo mahali pale pakaitwa Tabera[a], kwa sababu moto kutoka kwa BWANA uliwaka miongoni mwao.

Kware Kutoka Kwa BWANA

4Umati wa mchanganyiko wa watu wenye kufanya makelele ya ghasia waliokuwa miongoni mwao walitamani sana chakula kingine, Waisraeli wakaanza kulia tena na kusema, 'Laiti tungekuwa na nyama tule! 5Tunakumbuka wale samaki tuliokula huko Misri bila gharama, pia yale matango, matikiti maji, mboga, vitunguu na vitunguu saumu. 6Lakini sasa tumepoteza hamu ya chakula, hatuoni kitu kingine cho chote isipokuwa hii mana!"

7Mana ilifanana kama mbegu za giligilani, nayo ilikuwa na rangi ya manjano iliyopauka. 8Hao watu walikwenda kukusanya, kisha waliisaga kwa mawe ya kusagia ya mkono au kuitwanga kwenye vinu. Waliipika vyunguni au kutengeneza maandazi. Ladha yake ilikuwa kama kitu kilichotengenezwa kwa mafuta ya zeituni. 9Umande ulipoanguka kambini wakati wa usiku, pia mana ilianguka pamoja nao.

10Mose akasikia watu wa kila jamaa wakilia, kila mmoja kwenye mlango wa hema lake. BWANA akakasirika mno, naye Mose akafadhaika. 11Akamwuliza BWANA, "Kwa nini umeleta taabu hii juu ya mtumishi wako? Nimekufanyia nini cha kukuchukiza hata ukaweka mzigo huu wa watu hao wote juu yangu? 12Je! watu hawa wote mimi ndiye niliyewatungisha mimba? Je! ni mimi niliyewazaa? Kwa nini unaniambia niwachukue mikononi mwangu, kama vile mlezi abebavyo mtoto mchanga, hadi kwenye nchi uliyowaahidi baba zao? 13Nitapata wapi nyama kwa ajili ya watu wote hawa? Wanaendelea kunililia wakisema, 'Tupe nyama tule!' 14Mimi siwezi kuwabeba watu hawa wote peke yangu, mzigo ni mzito sana kwangu. 15Kama hivi ndivyo unavyonitendea, uniue sasa hivi, kama nimepata kibali machoni pako, usiniache nione maangamizi yangu mwenyewe."

16BWANA akamwambia Mose: "Niletee wazee sabini wa Israeli, unaowafahamu kama viongozi na maafisa miongoni mwa watu. Walete katika Hema la Mkutano, ili waweze kusimama huko pamoja nawe. 17Nami nitashuka na kusema nawe huko. Nami nitachukua sehemu ya Roho ile iliyo juu yako na kuiweka hiyo Roho juu yao. Watakusaidia kubeba mzigo wa watu hao ili usije ukaubeba peke yako.

18"Waambie hao watu: 'Jiwekeni wakfu wenyewe kwa ajili ya kesho, wakati mtakapokula nyama. BWANA aliwasikia mlipolia, mkisema, "Laiti tungekuwa na nyama tule! Tulikuwa na hali nzuri zaidi katika nchi ya Misri!'' Sasa BWANA atawapa nyama, nanyi mtaila. 19Hamtaila kwa siku moja tu, au siku mbili, au tano, kumi au siku ishirini, 20bali kwa mwezi mzima, mpaka ziwatokee puani na mtaichukia kabisa, kwa kuwa mmemkataa BWANA, ambaye yupo miongoni mwenu, nanyi mmelia mbele zake, mkisema, "Hivi kwa nini tulitoka Misri?'' '

21Lakini Mose alisema, "Mimi niko hapa miongoni mwa watu mia sita elfu wanaotembea kwa miguu, nawe umesema, 'Nitawapa nyama za kula kwa mwezi mzima!' 22Je! wangeweza kupata ya kuwatosha hata kama makundi ya kondoo na ya ng'ombe yangechinjwa kwa ajili yao? Je, wangetosheka hata kama samaki wote wa baharini wangevuliwa kwa ajili yao?'' '

23BWANA akamjibu Mose, ''Je! Mkono wa BWANA ni mfupi sana? Sasa utaona kama jambo nililolisema halitatimizwa kwa ajili yako au la.''

24Kwa hiyo Mose akatoka na kuwaambia watu lile ambalo BWANA alikuwa amesema. Akawakusanya wazee wao sabini akawasimamisha kuzunguka Hema. 25Kisha BWANA akashuka katika wingu na kunena na Mose, naye akachukua sehemu ya Roho iliyokuwa juu ya Mose na kuiweka hiyo Roho juu ya wale wazee sabini. Roho alishuka juu yao, wakatabiri, lakini hawakufanya hivyo tena.

26Lakini, watu wawili, ambao majina yao ni Eldadi na Medadi, walibaki kambini. Walikuwa wameorodheshwa miongoni mwa wale wazee sabini, lakini hawakutoka kwenda kwenye Hema. Lakini Roho pia alishuka juu yao, nao wakatabiri huko kambini. 27Mwanaume mmoja kijana alikimbia na kumwambia Mose, ''Eldadi

a3 "Tabera'' hapa maana yake "Kunaungua."

na Medadi wanatabiri Kambini.''

28Yoshua mwana wa Nuni, ambaye alikuwa msaidizi wa Mose tangu ujana wake, akajibu akasema, ''Mose bwana wangu, wanyamazishe!''

29Lakini Mose akajibu, ''Je, unaona wivu kwa ajili yangu? Ningetamani watu wote wa BWANA wangekuwa manabii na kwamba BWANA angeweka Roho yake juu yao!'' 30Ndipo Mose na wale wazee wa Israeli wakarudi kambini.

BWANA Atuma Kware

31Kisha ukatokea upepo kutoka kwa BWANA nao ukawaletea kware kutoka baharini. Ukawaangusha kwenye eneo lote linalozunguka kambi na kujaa ardhini kimo cha meta moja hivi kutoka ardhini kwenye eneo la umbali wa mwendo wa siku moja kila upande. 32Mchana kutwa na usiku kucha pamoja na siku nzima iliyofuata watu walitoka kwenda kuokota kware. Hakuna mtu ye yote aliyekusanya chini ya homeri kumi[b]. Kisha wakazianika kuzunguka kambi yote. 33Lakini wakati walipokuwa wakila nyama ingali bado kati ya meno yao na kabla hawajamaliza kula, hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya watu, naye akawapiga kwa tauni. 34Kwa hiyo mahali hapo pakaitwa Kibroth-hataava[c], kwa sababu huko ndiko walipowazika watu ambao walitamani sana chakula kingine.

35Kutoka Kibroth-hataava watu wakasafiri mpaka Haaserothi na kukaa huko.

Miriamu na Aroni Wampinga Mose

12 Miriamu na Aroni walianza kuzungumza dhidi ya Mose kwa sababu ya mke wake Mkushi, kwa kuwa alikuwa ameoa Mkushi. 2Waliuliza, "Je, BWANA amesema kupitia Mose peke yake?'' ''Je, hajasema kutupitia sisi pia?'' BWANA akasikia hili.

3(Basi Mose alikuwa mtu mnyenyekevu sana, mnyenyekevu kuliko mtu mwingine ye yote katika uso wa dunia.)

4Ghafula BWANA akawaambia Mose, Aroni na Miriamu, "Njoni katika Hema la Mkutano, ninyi nyote watatu." Kwa hiyo wote watatu wakaenda. 5Kisha BWANA akashuka katika nguzo ya wingu, akasimama kwenye ingilio la Hema akawaita Aroni na Miriamu. Wakati wote wawili waliposogea mbele, 6BWANA akasema, "Sikilizeni maneno yangu:

"Akiwapo nabii wa BWANA miongoni mwenu,
ninajifunua kwake kwa maono,
ninanena naye katika ndoto.
7Lakini sivyo kwa mtumishi wangu Mose,
yeye ni mwaminifu katika nyumba yangu yote.
8Kwake ninanena naye uso kwa uso,
wazi wazi wala si kwa mafumbo,
yeye huona umbo la BWANA.
Kwa nini basi ninyi hamkuogopa kuzungumza kinyume cha mtumishi wangu Mose?"

9Hasira ya BWANA ikawaka dhidi yao, akawaacha.

10Wakati hilo wingu lilipoinuka kutoka juu ya Hema, Miriamu akawa tayari ana ukoma, mweupe kama theluji. Aroni akamgeukia akaona ana ukoma, 11akamwambia Mose, "Tafadhali, bwana wangu, usituhesabie dhambi hii ambayo tumeifanya kwa upumbavu. 12Usimwache awe kama mtoto mchanga aliyezaliwa akiwa mfu ambaye nusu ya mwili wake imeharibika hapo atokapo katika tumbo la mama yake."

13Hivyo Mose akamlilia BWANA akisema, "Ee Mungu, nakuomba umponye!"

14BWANA akamjibu Mose, "Je, kama baba yake angemtemea usoni, asingeona aibu kwa siku saba? Mfungie nje ya kambi kwa siku saba, baada ya hapo anaweza kurudishwa kambini." 15Kwa hiyo Miriamu akafungiwa nje ya kambi kwa siku saba na watu hawakuendelea na safari mpaka aliporudishwa kambini.

16Baada ya hayo, watu waliondoka Haserothi, wakapiga kambi katika Jangwa la Parani.

Kupeleleza Kanaani

13 BWANA akamwambia Mose, 2"Watume baadhi ya watu wakaipeleleze nchi ya Kanaani, ambayo ninawapa Waisraeli. Kutoka katika kila kabila la baba zao tuma mmoja wa viongozi wao.''

3Hivyo kwa agizo la BWANA Mose akawatuma kutoka Jangwa la Parani. Wote walikuwa viongozi wa Waisraeli. 4Haya ndiyo majina yao:

Kutoka kabila la Reubeni, Shamua mwana

b32 "Homeri kumi" hapa ni sawa na 1000
c34 "Kibroth-hataava'' maana yake makaburi ya wenye tamaa nyingi.''

wa Zakuri,
5kutoka kabila la Simeoni, Shafati mwana wa Hori,
6kutoka kabila la Yuda, Kalebu mwana wa Yefune,
7kutoka kabila la Isakari, Igali mwana wa Yosefu,
8kutoka kabila la Efraimu, Hoshea mwana wa Nuni,
9kutoka kabila la Benyamini, Palti mwana wa Rafu,
10kutoka kabila la Zabuloni, Gadieli mwana wa Sodi,
11kutoka kabila la Manase (kabila la Yosefu), Gadi mwana wa Susi,
12kutoka kabila la Dani, Amieli mwana wa Gemali,
13kutoka kabila la Asheri, Sethuri mwana wa Mikaeli,
14kutoka kabila la Naftali, Nabi mwana wa Wofsi,
15kutoka kabila la Gadi, Geueli mwana wa Maki.

16Haya ndiyo majina ya watu ambao Mose aliwatuma kuipeleleza nchi. Mose akampa Hoshea mwana wa Nuni jina la Yoshua."

17Mose alipowatuma wakaipeleleze Kanaani, alisema, ''Pandeni kupitia Negebu, mwende mpaka nchi ya vilima. 18Mwuone nchi ni ya namna gani na kama watu waishio humo wana nguvu au dhaifu, iwapo ni wachache au wengi. 19Kwamba wanaishi katika nchi ya namna gani? Je, ni nzuri au mbaya? Wanaishi katika miji ya namna gani? Je, haina kuta au ngome? 20Ardhi ikoje? Ina rutuba au la? Je, kuna miti ndani yake au la? Jitahidini kadri mwezavyo kuleta baadhi ya matunda ya nchi.'' (Ulikuwa msimu wa kuiva zabibu za kwanza.)

21Hivyo wakapanda na kuipeleleza nchi kutoka Jangwa la Sini hadi Rehobu, kuelekea Lebo Hamathi. 22Wakapanda kupitia Negebu hadi wakafika Hebroni, mahali ambapo Ahimani, Sheshai na Talmai, wazao wa Anaki walipoishi. (Hebroni ulikuwa umejengwa miaka saba kabla ya mji wa Soani ulioko Misri.) 23Walipofika katika bonde la Eshkoli, walivunja tawi lililokuwa na kishada kimoja cha zabibu. Wawili wao wakalichukua lile tawi kwenye mti pamoja na komamanga na tini. 24Eneo lile likaitwa Bonde la Eshkoli kwa sababu ya kile kishada cha zabibu ambacho Waisraeli walikikata huko. 25Mwishoni mwa siku arobaini wakarudi kutoka kuipeleleza nchi.

Taarifa juu ya Upelelezi

26Wakarudi kwa Mose, Aroni na jumuiya yote ya Waisraeli huko Kadeshi kwenye Jangwa la Parani. Hapo ndipo walipotoa habari kwao na kwa kusanyiko lote na kuwaonyesha matunda ya hiyo nchi. 27Wakampa Mose taarifa hii: "Tuliingia katika nchi uliyotutuma, nayo inatiririka maziwa na asali! Hili hapa tunda lake. 28Lakini watu wanaoishi huko ni wenye nguvu na miji yao ina ngome na ni mikubwa sana. Huko tuliona hata wazao wa Anaki. 29Waamaleki wanaishi Negebu, Wahiti, Wayebusi na Waamori wanaishi katika nchi ya vilima, nao Wakanaani wanaishi karibu na bahari na kando ya Yordani.''

30Kisha Kalebu akawanyamazisha watu mbele ya Mose na kusema, "Imetupasa kupanda na kuimiliki nchi, kwa maana hakika tunaweza kufanya hivyo."

31Lakini watu waliokuwa wamepanda pamoja naye wakasema, "Hatuwezi kuwashambulia wale watu, wana nguvu kuliko sisi." 32Wakaeneza taarifa mbaya miongoni mwa Waisraeli kuhusu nchi waliyoipeleleza. Wakasema, "Nchi tuliyoipeleleza hula watu waishio ndani yake. Watu wote tuliowaona huko ni majitu. 33Tuliwaona Wanefili huko (wazao wa Anaki wanatokana na Wanefili.) Tulijiona kama panzi machoni petu wenyewe, nao ndivyo walivyotuona.''

Watu Wanaasi

14 Usiku ule watu wote wa jumuiya walipaza sauti zao na kulia kwa sauti kuu. 2Waisraeli wote wakanung'unika dhidi ya Mose na Aroni, nalo kusanyiko lote wakawaambia, "Laiti tungekuwa tumefia humo nchi ya Misri! Au humu kwenye hili jangwa! 3Kwa nini BWANA anatuleta katika nchi hii ili tufe kwa upanga? Wake zetu na watoto wetu watachukuliwa kama nyara. Je, isingekuwa bora kwetu kurudi Misri?" 4Wakasemezana wao kwa wao, "Inatupasa kumchagua kiongozi na kurudi Misri.''

5Ndipo Mose na Aroni, wakaanguka kifudifudi mbele ya kusanyiko lote la Kiisraeli lililokusanyika hapo. 6Yoshua mwana wa Nuni na Kalebu mwana wa Yefune, waliokuwa miongoni mwa watu wale waliokwenda kuipeleleza nchi, wakararua nguo zao, 7wakasema na kusanyiko lote la Kiisraeli wakawaambia, "Nchi tuliyopita katikati yake na

kuipeleleza ni nzuri sana sana. 8Ikiwa BWANA anapendezwa nasi, atatuongoza kuingia katika nchi ile, nchi itiririkayo maziwa na asali, naye atatupa nchi hiyo. 9Ila tu msimwasi BWANA. Wala msiwaogope watu wa nchi hiyo, kwa sababu tutawameza. Ulinzi wao umeondoka, lakini BWANA yupo pamoja nasi. Msiwaogope.''

10Lakini kusanyiko lote likazungumza juu ya kuwapiga kwa mawe. Ndipo utukufu wa BWANA ukaonekana katika Hema la Mkutano kwa Waisreali wote. 11BWANA akamwambia Mose, ''Watu hawa watanidharau mpaka lini? Wataendelea kukataa kuniamini mimi mpaka lini, ingawa nimetenda ishara za miujiza miongoni mwao? 12Nitawapiga kwa tauni na kuwaangamiza, lakini nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa lenye nguvu kuliko wao.''

13Mose akamwambia BWANA, ''Ndipo Wamisri watasikia juu ya jambo hili! Kwa uweza wako uliwapandisha watu hawa kutoka miongoni mwao. 14Nao watawaambia wenyeji wa nchi hii jambo hili. Wao tayari wameshasikia kwamba wewe, Ee BWANA, upo pamoja na watu hawa, kuwa wewe, Ee BWANA, umeonekana uso kwa uso, nalo wingu lako hukaa juu yao, tena wewe, unawatangulia kwa nguzo ya wingu mchana na kwa nguzo ya moto usiku. 15Ikiwa utawaua watu hawa wote kwa mara moja, mataifa ambayo yamesikia taarifa hii kukuhusu wewe watasema, 16'BWANA alishindwa kuwaingiza, watu hawa katika nchi aliyowaahidi kwa kiapo, hivyo akawaua jangwani.'

17''Basi sasa nguvu za Bwana na zionekane, sawasawa na vile ulivyosema, 18'BWANA si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo na mwenye kusamehe dhambi na uasi. Lakini haachi kumwadhibu mwenye hatia, huadhibu watoto kwa ajili ya dhambi ya baba zao hata kizazi cha tatu na cha nne.' 19Kwa kadri ya upendo wako mkuu, usamehe dhambi ya watu hawa, kama vile ulivyowasamehe tangu wakati walipotoka Misri mpaka sasa.''

20BWANA akajibu, ''Nimewasamehe, kama ulivyoomba. 21Hata hivyo kwa hakika kama niishivyo na kwa hakika kama utukufu wa BWANA uijazavyo dunia yote, 22hakuna hata mmoja wa watu hawa, ambao waliuona utukufu wangu na ishara za miujiza niliyotenda huko Misri na huko jangwani lakini ambaye hakunitii na akanijaribu mara hizi kumi, 23hakuna hata mmojawapo atakayeona nchi niliyowaahidi baba zao kwa kiapo. Hakuna hata mmoja ambaye amenidharau atakayeiona. 24Lakini kwa sababu mtumishi wangu Kalebu ana roho ya tofauti na ananifuata kwa moyo wote, nitamwingiza katika nchi aliyoiendea, nao wazao wake watairithi. 25Kwa kuwa Waameleki na Wakanaani wanaishi katika mabonde, kesho geukeni mwelekee jangwani kwa kufuata njia iendayo Bahari ya Shamu[a].''

26BWANA akamwambia Mose na Aroni: 27''Jumuiya hii ovu itanung'unika dhidi yangu hadi lini? Nimesikia malalamiko ya hawa Waisraeli wanaonung'unika. 28Hivyo waambie, 'Hakika kama niishivyo, asema BWANA,nitawafanyia vitu vile vile nilivyosikia mkisema: 29Kila mmoja wenu mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi ambaye alihesabiwa na ambaye amenung'unika dhidi yangu miili yenu itaanguka katika jangwa hili. 30Hakuna hata mmoja wenu atakayeingia katika nchi niliyoapa kwa mkono ulioinuliwa kuwa makao yenu, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune na Yoshua mwana wa Nuni. 31Lakini kwa watoto wenu ambao mlisema watachukuliwa kama mateka, nitawaingiza humo ili waifurahie nchi ambayo ninyi mmeikataa. 32Lakini ninyi, miili yenu itaanguka katika jangwa hili. 33Watoto wenu watakuwa wachungaji wa mifugo hapa kwa miaka arobaini, wakiteseka kwa ajili ya kukosa uaminifu kwenu, hadi mwili wa mtu wenu wa mwisho ulale katika jangwa hili. 34Kwa miaka arobaini, mwaka mmoja kwa kila siku katika zile siku arobaini mlizoipeleleza nchi, mtateseka kwa ajili ya dhambi zenu na kujua jinsi ilivyo kunifanya mimi kuwa adui yenu.' 35Mimi, BWANA nimesema, hakika nitafanya mambo haya kwa jumuiya hii yote ovu, ambayo imefungamana pamoja dhidi yangu. Watakutana na mwisho wao katika jangwa hili, hapa ndipo watafia.''

36Hivyo watu wale ambao Mose alikuwa amewatuma kuipeleleza nchi, waliorudi na kuifanya jumuiya nzima kunung'unika dhidi ya Mose kwa kueneza taarifa mbaya kuhusu hiyo nchi, 37watu hawa waliohusika kueneza taarifa mbaya kuhusu hiyo nchi walipigwa na kuanguka kwa tauni mbele za BWANA. 38Miongoni mwa watu waliokwenda kuipeleleza hiyo nchi, ni Yoshua mwana wa Nuni na Kalebu mwana wa Yefune peke yao waliosalia.

39Mose alipotoa taarifa hii kwa Waisraeli wote, waliomboleza kwa uchungu. 40Mapema

---

a25 Bahari ya Shamu hapa ina maana Bahari Nyekundu au " Bahari ya Mafunjo.''

asubuhi siku iliyofuata walipanda juu kuelekea kwenye nchi ya vilima virefu wakasema, "Tumetenda dhambi, tutakwea mpaka mahali BWANA alipotuahidi.''

41Lakini Mose akasema, "Kwa nini hamtii amri ya BWANA? Jambo hili halitafanikiwa! 42Msipande juu, kwa kuwa BWANA hayupo pamoja nanyi. Mtashindwa na adui zenu, 43Kwa kuwa Waameleki na Wakanaani watapambana nanyi huko. Kwa sababu mmemwacha BWANA, hatakuwa pamoja nanyi, ninyi mtaanguka kwa upanga.''

44Hata hivyo, kwa kiburi chao walipanda juu kuelekea nchi ya vilima virefu, ijapokuwa Mose hakutoka kambini wala sanduku la agano la BWANA. 45Ndipo Waameleki na Wakanaani walioishi katika hiyo nchi ya vilima wakatelemka na kuwashambulia, wakawapiga njia yote hadi Horma.

Sadaka za Nyongeza

15 BWANA akamwambia Mose, 2"Sema na Waisraeli uwaambie: 'Baada ya ninyi kuingia katika nchi ninayowapa kama nyumbani, 3nanyi mkitoa sadaka za kuteketezwa kwa moto, kutoka katika makundi ya ng'ombe au kondoo, kama harufu nzuri inayompendeza BWANA, ikiwa ni sadaka za kuteketezwa au dhabihu, kwa ajili ya nadhiri maalum ama sadaka ya hiari au sadaka ya sikukuu zenu, 4ndipo yeye aletaye sadaka yake ataiweka mbele za BWANA sadaka ya nafaka moja ya kumi ya efa[a] ya unga laini uliochanganywa na robo ya hini[b] ya mafuta. 5Pamoja kila mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa au dhabihu, andaa robo ya hini ya divai kwa sadaka ya kinywaji.

6" 'Pamoja na kondoo mume andaa sadaka ya nafaka ya sehemu mbili za kumi za efa[c] za unga laini uliochanganywa na theluthi moja ya hini[d] ya mafuta. 7Pamoja na theluthi moja ya hini ya divai kama sadaka ya kinywaji. Vitoe kama harufu nzuri inayompendeza BWANA.

8" 'Unapoandaa fahali mchanga kama sadaka ya kuteketezwa au dhabihu, kwa ajili ya nadhiri maalum au sadaka ya amani kwa BWANA, 9leta pamoja na huyo fahali sadaka ya nafaka ya unga laini sehemu tatu za kumi za efa[e] uliochanganywa na nusu ya hini[f] ya mafuta. 10Pia utaleta nusu ya hini ya divai kama sadaka ya kinywaji. Itakuwa sadaka iliyoteketezwa kwa moto, harufu nzuri inayompendeza BWANA. 11Kila fahali au kondoo mume, kila mwana-kondoo au mbuzi mchanga, atatayarishwa kwa njia hii. 12Fanyeni hivi kwa ajili ya kila mmoja, kwa kadri ya wingi wa mtakavyoandaa.

13" 'Kila mmoja ambaye ni mzawa ni lazima afanye vitu hivi kwa njia hii hapo aletapo sadaka ya kuteketezwa kwa moto kama harufu nzuri inayompendeza BWANA. 14Kwa vizazi vijavyo, wakati wo wote mgeni au mtu mwingine ye yote anayeishi miongoni mwenu aletapo sadaka ya kuteketezwa kuwa harufu nzuri ya kumpendeza BWANA, ni lazima afanye sawasawa kabisa na jinsi mnavyofanya ninyi. 15Jumuiya itakuwa na sheria hizo hizo kwenu na kwa mgeni aishiye miongoni mwenu, hii ni amri ya kudumu kwa vizazi vijavyo. Ninyi na mgeni mtakuwa sawa mbele za BWANA: 16Sheria hizo hizo na masharti hayo hayo, yatawahusu ninyi na mgeni aishiye miongoni mwenu.' "

17BWANA akamwambia Mose, 18"Sema na Waisraeli na uwaambie: 'Mtakapoingia katika nchi ninayowapeleka 19nanyi mkala chakula cha nchi hiyo, toeni sehemu ya chakula hicho kama sadaka kwa BWANA. 20Toeni andazi kutoka katika malimbuko ya chakula chenu kitokacho katika ardhi na mkitoe kama sadaka kutoka katika sakafu ya kupuria nafaka. 21Kwa vizazi vyote vijavyo hamna budi kutoa sadaka hii kwa BWANA kutoka katika malimbuko ya unga wenu.

Sadaka kwa ajili ya Dhambi Isiyo ya Makusudi

22" 'Basi kama pasipo kukusudia umeshindwa kushika mojawapo katika amri hizi ambazo BWANA alimpa Mose, 23amri yo yote ya BWANA kwenu kupitia Mose, tangu siku ile BWANA alipowapa na inaendelea hadi vizazi vyote vijavyo, 24ikiwa hili limefanyika pasipo kukusudia bila jumuiya kuwa na habari nalo, basi jumuiya yote itatoa fahali mchanga kuwa sadaka ya kuteketezwa kuwa harufu nzuri inayompendeza BWANA pamoja na vilivyoamriwa, yaani sadaka ya nafaka na ya kinywaji na mbuzi mume kwa ajili ya sadaka ya dhambi. 25Kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya jumuiya yote ya Kiisraeli, nao watasamehewa, kwa kuwa haikuwa makusudi nao wamemletea BWANA kwa ajili ya kosa lao sadaka iliyoteketezwa kwa moto na sadaka ya

a4 "Moja ya kumi ya efa" ni kipimo cha uzito sawa na kilo moja.
b4 "Robo ya hini" ni kipimo cha ujazo sawa na "lita moja.''
c6 "Sehemu mbili za kumi za efa" ni sawa na "kilo mbili.''
d6 "Theluthi ya hini'' ni sawa na "lita moja na nusu.''
e9 Sehemu tatu za kumi za efa ni sawa na kilo tatu.
f9 Nusu ya hini ni lita mbili

dhambi. [26]Jumuiya yote ya Kiisraeli pamoja na
wageni waishio miongoni mwao watasamehewa,
kwa sababu watu wote walihusika katika kosa
lile lisilokusudiwa.

[27]“ ‘Lakini kama mtu mmoja peke yake
akitenda dhambi pasipo kukusudia, ni lazima
alete mbuzi mke wa mwaka mmoja kwa ajili ya
sadaka ya dhambi. [28]Kuhani atafanya
upatanisho mbele za BWANA kwa ajili ya yule
aliyekosa kwa kufanya dhambi pasipo
kukusudia, wakati upatanisho utakapokuwa
umefanyika kwa ajili yake, atasamehewa.
[29]Sheria hiyo moja itamhusu kila mmoja ambaye
ametenda dhambi pasipo kukusudia, awe
mzawa ama mgeni.

[30]“ ‘Lakini ye yote ambaye amefanya dhambi
kwa dharau awe mzawa au mgeni, anamkufuru
BWANA, naye mtu huyo ni lazima akatiliwe
mbali na watu wake. [31]Kwa sababu amelidharau
neno la BWANA na kuvunja amri zake, mtu
huyo ni lazima kwa hakika akatiliwe mbali, hatia
yake inabaki juu yake.’ ”

Mvunja Sabato Auawe

[32]Waisraeli walipokuwa jangwani, mtu
mmoja alikutwa akikusanya kuni siku ya
Sabato. [33]Wale waliomkuta akikusanya kuni
wakamleta kwa Mose, Aroni na kusanyiko lote,
[34]nao wakamweka kifungoni, kwa sababu
haikufahamika kwa wazi kwamba afanyiwe nini.
[35]Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Huyo mtu
ni lazima afe. Kusanyiko lote lazima limpige
mawe nje ya kambi.” [36]Hivyo kusanyiko likamtoa
nje ya kambi na kumpiga mawe hadi akafa,
kama BWANA alivyomwamuru Mose.

Vifundo Kwenye Mavazi

[37]BWANA akamwambia Mose, [38]“Sema na
Waisraeli uwaambie: ‘Kwa vizazi vyote vijavyo
jifanyieni vifundo katika pindo za mavazi yenu
vikiwa na uzi wa buluu kwenye kila kifundo.
[39]Mtakuwa mkivitazama vifundo hivyo ili mpate
kukumbuka amri zote za BWANA, ili mpate
kuzitii msije mkajitia uzinzi wenyewe kwa
kuzifuata tamaa za mioyo yenu na za macho
yenu. [40]Ndipo mtakumbuka kuzitii amri zangu
zote nanyi mtawekwa wakfu kwa Mungu wenu.
[41]Mimi Ndimi BWANA, Mungu wenu, niliyewatoa
Misri niwe Mungu wenu. Mimi Ndimi BWANA,
Mungu wenu.’ ”

Kora, Dathani na Abiramu

16 Kora mwana wa Ishari mwana wa
Kohathi mwana wa Lawi, pamoja na
baadhi ya Wareubeni, yaani Dathani na
Abiramu, wana wa Eliabu na Oni mwana wa
Palethi, wakachukua baadhi ya watu,
[2]wakainuka dhidi ya Mose. Pamoja nao
walikuwapo wanaume wa Kiisraeli 250, watu
waliojulikana, viongozi wa jumuiya waliokuwa
wameteuliwa kuwa wakuu wa kusanyiko.
[3]Wakaja kama kikundi kuwapinga Mose na
Aroni, wakawaambia, “Ninyi mmejitukuza sana!
Kusanyiko hili lote ni takatifu, kila mmoja wao,
naye BWANA yu pamoja nao. Kwa nini basi
mmejitukuza wenyewe juu ya kusanyiko la
BWANA?”

[4]Mose aliposikia jambo hili, akaanguka
kifudifudi. [5]Kisha akamwambia Kora na wafuasi
wake wote: “Asubuhi BWANA ataonyesha ni
nani aliye wake na ni nani aliye mtakatifu, tena
atamtaka mtu huyo aje kwake. Mtu yule ambaye
atamchagua atamfanya kuja karibu naye.
[6]Wewe Kora na wafuasi wako wote mtafanya
hivi: Chukueni vyetezo, [7]kesho wekeni moto na
uvumba kwenye hivyo vyetezo mbele za
BWANA. Mtu ambaye BWANA atamchagua
atakuwa ndiye mtakatifu. Ninyi Walawi
mmejitukuza sana!’ ”

[8]Pia Mose akamwambia Kora, “enyi Walawi!
Sasa nisikilizeni. [9]Haiwatoshi ninyi kwamba
Mungu wa Israeli amewateua ninyi kutoka katika
kusanyiko lote la Kiisraeli na kuwaleta karibu
naye mpate kufanya kazi kwenye maskani ya
BWANA na kusimama mbele ya kusanyiko ili
kuwahudumia? [10]Amekuleta wewe na ndugu
zako Walawi mwe karibu naye, lakini sasa
unajaribu kupata na ukuhani pia. [11]Wewe na
wafuasi wako wote mmekusanyika pamoja
kinyume cha BWANA. Aroni ni nani kwamba
ninyi mnung’unike dhidi yake?”

[12]Kisha Mose akawaita Dathani na Abiramu
wana wa Eliabu. Lakini wao wakasema, “Sisi
hatuji! [13]Haitoshi tu kwamba wewe umetuleta
kutoka nchi itiririkayo maziwa na asali ili kutuua
sisi jangwani? Nawe sasa pia unataka kuwa
mkuu juu yetu? [14]Zaidi ya hayo, hujatuingiza
katika nchi inayotiririka maziwa na asali wala
hujatupa urithi wa mashamba na mashamba ya
mizabibu. Je, utayang’oa macho ya watu hawa?
Hapana, sisi hatuji!”

[15]Ndipo Mose akakasirika sana na
kumwambia BWANA, “Usiikubali sadaka yao.
Mimi sikuchukua cho chote, hata punda kutoka

kwao, wala sijamkosea hata mmoja wao.''

16Mose akamwambia Kora, "Wewe na wafuasi wako wote kesho mtatokea mbele za BWANA, yaani wewe na hao wenzako pamoja na Aroni. 17Kila mtu atachukua chetezo chake na kuweka uvumba ndani yake, vyetezo 250 kwa jumla na kuleta mbele za BWANA. Pia wewe na Aroni mtaleta vyetezo vyenu." 18Kwa hiyo kila mtu akachukua chetezo chake, akaweka moto na uvumba ndani yake na kusimama pamoja na Mose na Aroni kwenye mlango wa Hema la Mkutano. 19Kora alipokuwa amekusanya wafuasi wake wote kuwapinga Mose na Aroni kwenye mlango wa Hema la Mkutano, utukufu wa BWANA ukatokea kwa kusanyiko lote. 20BWANA akamwambia Mose na Aroni, 21"Jitengeni kutoka kwenye kusanyiko hili ili nipate kuwaangamiza mara moja."

22Lakini Mose na Aroni wakaanguka kufudifudi na kulia kwa sauti, wakasema, "Ee Mungu, Mungu wa roho za wanadamu wote, utakuwa na hasira na kusanyiko lote wakati ni mtu mmoja tu ametenda dhambi?"

23Ndipo BWANA akamwambia Mose, 24"Liambie kusanyiko, 'Ondokeni hapo karibu na mahema ya Kora, Dathani na Abiramu.' ''

25Mose akainuka na kuwaendea Dathani na Abiramu nao wazee wa Israeli wakafuatana naye. 26Mose akalionya kusanyiko, "Sogeeni nyuma mbali na mahema ya hawa watu waovu! Msiguse kitu cho chote kilicho mali yao, la sivyo mtafagiliwa mbali kwa sababu ya dhambi zao zote." 27Hivyo wakaondoka karibu na mahema ya Kora, Dathani na Abiramu. Dathani na Abiramu walikuwa wametoka nje nao walikuwa wamesimama pamoja na wake zao, watoto wao na wale wanyonyao kwenye mlango wa mahema yao.

28Ndipo Mose akasema, "Hivi ndivyo mtakavyojua kuwa BWANA amenituma kufanya mambo haya na kwamba halikuwa wazo langu. 29Ikiwa watu hawa watakufa kifo cha kawaida na kupatwa na yale ya kawaida yanayowapata wanadamu, basi BWANA hakunituma mimi. 30Lakini ikiwa BWANA ataleta jambo jipya kabisa, ardhi ikifunua kinywa chake na kuwameza wao, pamoja na kila kitu kilicho mali yao, nao washuke chini kaburini[a] wakiwa hai, ndipo mtafahamu kuwa watu hawa wamemdharau BWANA."

31Mara Mose alipomaliza kusema haya yote, ardhi iliyokuwa chini yao ikapasuka, 32nchi ikafunua kinywa chake na kuwameza wao, pamoja na jamaa zao na watu wote wa Kora na mali zao zote. 33Wakashuka chini kaburini wakiwa hai, pamoja na kila kitu walichokuwa nacho, nchi ikajifunika juu yao, nao wakaangamia wakatoweka kutoka katika kusanyiko, 34kutoka kilio chao, Waisraeli wote waliowazunguka walikimbia, wakipaza sauti, "Nchi inatumeza na sisi pia!"

35Moto ukaja kutoka kwa BWANA ukawateketeza wale watu 250 waliokuwa wakifukiza uvumba.

36BWANA akamwambia Mose, 37"Mwambie Eleazari mwana wa kuhani Aroni, atoe vyetezo kwenye mabaki ya moto na kutawanya makaa mbali kiasi kwa maana vyetezo ni vitakatifu, 38ni vyetezo vya watu waliofanya dhambi iliyowagharimu maisha yao. Fua vyetezo hivyo kuwa bamba ili kufunika madhabahu, kwa maana vimeletwa mbele za BWANA na vimekuwa vitakatifu. Navyo viwe ishara kwa Waisraeli."

39Hivyo kuhani Eleazari akavikusanya vile vyetezo vya shaba vilivyoletwa na wale waliokuwa wameteketezwa kwa moto, naye akavifua kufunika madhabahu, 40kama vile BWANA alivyomwelekeza kupitia Mose. Hili lilikuwa kuwakumbusha Waisraeli kwamba hakuna mtu hata mmoja isipokuwa mzao wa Aroni awezaye kuja kufukiza uvumba mbele za BWANA, la sivyo, angekuwa kama Kora na wafuasi wake.

41Siku iliyofuata jumuiya yote ya Kiisraeli wakanung'unika dhidi ya Mose na Aroni, wakisema, "Mmewauwa watu wa BWANA."

42Lakini wakati kusanyiko lilipokusanyika kupingana na Mose na Aroni na kugeuka kuelekea Hema la Mkutano, ghafula wingu likafunika Hema na utukufu wa BWANA ukatokea. 43Ndipo Mose na Aroni wakaenda mbele ya Hema la Mkutano, 44naye BWANA akamwambia Mose, 45"Jitenge mbali na kusanyiko hili ili niweze kuwaangamiza mara moja." Wakaanguka chini kifudifudi.

46Kisha Mose akamwambia Aroni, "Chukua chetezo chako na uweke uvumba ndani yake, pamoja na moto kutoka madhabahuni, nawe uende haraka kwenye kusanyiko ili kufanya upatanisho kwa ajili yao. Ghadhabu imekuja kutoka kwa BWANA, tauni imeanza.'' 47Hivyo Aroni akafanya kama Mose alivyosema,

a30 "Kaburi" hapa maana yake ni "Kuzimu'', "Sheol kwa kiebrania, ona pia mst. 33.

akakimbilia katikati ya kusanyiko. Tauni ilikuwa tayari imeanza miongoni mwa watu, lakini Aroni akafukiza uvumba na kufanya upatanisho kwa ajili yao. 48Aroni akasimama kati ya waliokuwa hai na waliokufa nayo tauni ikakoma. 49Lakini walikufa watu 14,700 kutokana na tauni hiyo, licha ya wale waliokuwa wamekufa kwa sababu ya Kora. 50Ndipo Aroni akamrudia Mose kwenye mlango wa Hema la Mkutano, kwa maana tauni ilikuwa imekoma.

Kuchipuka kwa Fimbo ya Aroni

17 BWANA akamwambia Mose, 2"Sema na Waisraeli na ujipatie fimbo kumi na mbili kutoka kwao, moja kutoka kwa kila mmoja wa viongozi wa kabila za baba zao. Andika jina la kila mtu kwenye fimbo yake. 3Kwenye fimbo ya Lawi andika jina la Aroni, kwa maana ni lazima iwepo fimbo moja kwa kila kiongozi kwa ajili ya kila kabila la baba zao. 4Ziweke hizo fimbo ndani ya Hema la Mkutano mbele ya sanduku la Ushuhuda, mahali nikutanapo nawe. 5Fimbo ya mtu nitakayemchagua itachipua, nami mwenyewe nitayakomesha haya manung'uniko ya mara kwa mara ya Waisraeli dhidi yako."

6Hivyo Mose akasema na Waisraeli, nao viongozi wao wakampa fimbo kumi na mbili, fimbo moja kwa ajili ya kila kabila la baba zao, nayo fimbo ya Aroni ikiwa miongoni mwa hizo. 7Mose akaziweka hizo fimbo mbele za BWANA ndani ya Hema la Ushuhuda.

8Siku iliyofuata Mose aliingia kwenye Hema la Ushuhuda akaona ile fimbo ya Aroni ambayo iliwakilisha jamaa ya Lawi haikuwa tu imechipua bali pia ilikuwa imetoa machipukizi, kuchanua maua na kuzaa malozi. 9Ndipo Mose akaleta zile fimbo zote kwa Waisraeli wote kutoka mbele za BWANA. Wakaziangalia, kila mtu akaichukua fimbo yake mwenyewe.

10BWANA akamwambia Mose, "Rudisha fimbo ya Aroni mbele ya sanduku la Ushuhuda, ili ihifadhiwe kama alama kwa waasi. Hili litakomesha manung'uniko yao dhidi yangu, ili kwamba wasife." 11Mose akafanya sawasawa kama BWANA alivyomwamuru.

12Waisraeli wakamwambia Mose, "Tutakufa! Tumepotea, sote tumepotea! 13Ye yote akaribiaye maskani ya BWANA atakufa. Je, sisi sote tutakufa?''

Wajibu wa Makuhani na Walawi

18 BWANA akamwambia Aroni, "Wewe, wanao na jamaa ya baba yako mtawajibika kwa makosa dhidi ya mahali patakatifu, wewe na wanao peke yenu ndio mtakaowajibika kwa makosa dhidi ya ukuhani. 2Walete Walawi wenzako kutoka kabila la baba zako ili waungane nanyi na kuwasaidia wakati wewe na wanao mnapohudumu mbele ya Hema la Ushuhuda. 3Watawajibika kwenu na watafanya kazi zote za Hema, lakini kamwe wasisogelee vifaa vya patakatifu au madhababu, la sivyo wao na ninyi mtakufa. 4Watajiunga nanyi na watawajibika kwa utunzaji wa Hema la Mkutano, kazi zote kwenye Hema, wala hakuna mtu mwingine ye yote atakayeweza kusogea karibu hapo mlipo.

5"Mtawajibika katika utunzaji wa mahali patakatifu na madhabahu, ili kwamba ghadhabu isiwaangukie Waisraeli tena. 6Mimi mwenyewe nimewachagua Walawi wenzenu kutoka miongoni mwa Waisraeli kama zawadi kwenu, waliowekwa wakfu kwa BWANA ili kufanya kazi katika Hema la Mkutano. 7Lakini ni wewe tu na wanao mtakaoweza kutumika kama makuhani kuhusiana na kila kitu kwenye madhabahu na ndani ya pazia. Ninawapa utumishi wa ukuhani kama zawadi. Mtu mwingine ye yote atakayekaribia mahali patakatifu ni lazima auawe."

Sadaka Kwa Ajili ya Makuhani na Walawi

8Kisha BWANA akamwambia Aroni, "Mimi mwenyewe nimekuweka kuwa mwangalizi wa sadaka zote zitakazotolewa kwangu, matoleo yote matakatifu Waisraeli wanayonipa ninakupa wewe na wanao kama sehemu yenu na fungu lenu la kawaida. 9Mtachukua sehemu ya yale matoleo matakatifu sana ambayo hayateketezwi kwa moto. Kutoka katika matoleo yote wanayoniletea kama sadaka takatifu sana, ziwe za nafaka au za dhambi au za makosa, sehemu ile itakuwa yako na wanao. 10Myale kama kitu kilicho kitakatifu sana, kila mwanaume atayala. Ni lazima myaheshimu kama takatifu.

11"Hiki pia ni chako: Cho chote kilichotengwa kutoka kwenye matoleo yote ya sadaka za kupunga za Waisraeli. Ninakupa wewe haya, wana na binti zako kama sehemu yenu ya kawaida. Kila mmoja wa nyumba yako ambaye ni safi kwa taratibu za ibada anaweza kuyala.

12"Ninawapa mafuta ya zeituni yaliyo bora kuliko yote na divai mpya iliyo bora kuliko zote wanayompa BWANA kama malimbuko katika mavuno yao. 13Malimbuko yote ya nchi ambayo wanamletea BWANA yatakuwa yenu. Kila

mmoja nyumbani kwako ambaye ni safi kwa taratibu za Ibada anaweza kula.

14"Kila kitu katika Israeli ambacho kimetolewa kwa BWANA ni chenu. 15Kila mzaliwa wa kwanza wa mwanadamu na wa mnyama, ambaye ametolewa kwa BWANA ni wenu. Lakini ni lazima mumkomboe kila mwana mzaliwa wa kwanza na kila mzaliwa wa kwanza wa kiume wa wanyama wasio safi. 16Watakapokuwa na umri wa mwezi mmoja ni lazima mtawakomboa kwa bei ya ukombozi iliyowekwa, kwa shekeli tano[a] za fedha, kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, yenye uzito wa gera ishirini[b].

17"Lakini kamwe usimkomboe mzaliwa wa kwanza wa maksai, kondoo au mbuzi, hawa ni watakatifu. Nyunyizia damu yao juu ya madhabahu na uchome mafuta yao kama sadaka itolewayo kwa moto, harufu nzuri inayompendeza BWANA. 18Nyama zao zitakuwa chakula chenu, kama ilivyokuwa kidari cha kupungwa na paja la mguu wa kulia. 19Cho chote kitakachotengwa kutoka katika sadaka takatifu ambazo Waisraeli wanamtolea BWANA, ninakupa wewe, wanao na binti zako kama fungu lenu la kawaida. Ni agano la milele la chumvi mbele ya BWANA kwako na watoto wako."

20BWANA akamwambia Aroni, "Hutakuwa na urithi wo wote katika nchi yao, wala hutakuwa na sehemu miongoni mwao, Mimi ni fungu lako na urithi wako miongoni mwa Waisraeli.

21"Ninawapa Walawi zaka yote katika Israeli kama urithi wao kuwa kama malipo kwa kazi wanayoifanya wakati wanapohudumu katika Hema la Mkutano. 22Kuanzia sasa, kamwe Waisraeli wasisogelee karibu na Hema la Mkutano, la sivyo watabeba matokeo ya dhambi zao nao watakufa. 23Ni Walawi watakaofanya kazi katika Hema la Mkutano na kubeba wajibu wa makosa dhidi yake. Hili ni agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo. Hawatapokea urithi wo wote miongoni mwa Waisraeli. 24Badala yake, ninawapa Walawi zaka zote zinazotolewa na Waisraeli kama sadaka kwa BWANA kuwa urithi wao. Hiyo ndiyo sababu nimesema hivi kuhusu wao, 'Hawatakuwa na urithi miongoni mwa Waisraeli.' "

25BWANA akamwambia Mose, 26"Sema na Walawi na uwaambie: 'Mtakapopokea zaka kutoka kwa Waisraeli ambayo ninawapa kama urithi wenu kutoka kwao, ni lazima mtoe sehemu moja ya kumi ya hiyo zaka kama sadaka kwa BWANA, iwe zaka ya hiyo zaka. 27Sadaka yenu itahesabiwa kwenu kama nafaka kutoka katika sakafu ya kupuria au divai kutoka kwenye shinikizo la kukamulia zabibu. 28Kwa njia hii ninyi pia mtatoa sadaka kwa BWANA kutoka katika zaka zote mtakazopokea kutoka kwa Waisraeli. Kutoka kwenye zaka hizi, ni lazima mtoe sehemu ya BWANA kwa Aroni kuhani. 29Ni lazima mtoe kama sehemu ya BWANA iliyo nzuri sana tena ile sehemu iliyo takatifu sana kuliko zote ya kile kitu mlichopewa.'

30"Waambie Walawi: 'Wakati mtakapotoa sehemu zilizo bora sana, itahesabiwa kwenu kama mazao ya sakafu ya kupuria nafaka au ya shinikizo la kukamulia zabibu. 31Ninyi na wa nyumbani mwenu mnaweza kula sehemu iliyobaki mahali po pote, kwani ndio ujira wenu kwa ajili ya kazi yenu katika Hema la Mkutano. 32Kwa kutoa sehemu zake zilizo bora sana hamtakuwa na hatia katika jambo hili, ndipo hamtatia unajisi sadaka takatifu za Waisraeli, nanyi hamtakufa.' "

Maji ya Utakaso

19 BWANA akamwambia Mose na Aroni: 2"Hivi ndivyo sheria ambayo BWANA ameagiza itakavyo: Waambie Waisraeli wakuletee mtamba mwekundu asiye na dosari wala waa na ambaye hajapata kufungwa nira. 3Mpeni kuhani Eleazari huyo mtamba, naye atatolewa nje ya kambi na kuchinjwa mbele yake huyo kuhani. 4Kisha kuhani Eleazari atachukua baadhi ya damu yake kwenye kidole chake na kuinyunyiza mara saba kuelekea upande wa mbele ya Hema la Mkutano. 5Wakati akali akitazama, mtamba huyo atateketezwa ngozi yake, nyama yake, damu na sehemu zake za ndani. 6Kuhani atachukua kuni za mti wa mwerezi, hisopo na sufu nyekundu na kuvitupa kwenye huyo mtamba anayeungua. 7Baada ya hayo, kuhani lazima afue nguo zake, na aoge mwili wake kwa maji. Kisha anaweza kurudi kambini, lakini atakuwa najisi kwa kawaida ya ibada mpaka jioni. 8Mtu amchomaye huyo mtamba lazima naye pia afue nguo zake na kuoga kwa maji, naye pia atakuwa najisi mpaka jioni.

9"Mtu ambaye ni safi atakusanya majivu ya mtamba huyo na kuyaweka mahali ambapo ni safi nje ya kambi kwa taratibu za kiibada.

a16 Shekeli tano za fedha ni sawa na gramu ishirini ambazo ni kama gramu 55.
b16 "Gera ishirini" ni sawa na uzito wa kama gramu 55.

Yatahifadhiwa na jumuiya ya Kiisraeli kwa matumizi katika maji ya utakaso, ni kwa ajili ya kutakasa kutoka dhambini. 10Mtu akusanyaye majivu ya huyo mtamba ni lazima pia afue nguo zake, kadhalika naye pia atakuwa najisi hadi jioni. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa Waisraeli na kwa wageni wanaoishi miongoni mwao.

11"Mtu ye yote agusaye maiti ya mtu ye yote atakuwa najisi kwa siku saba. 12Ni lazima ajitakase mwenyewe kwa maji katika siku ya tatu na siku ya saba, ndipo atakuwa safi. Lakini kama hatajitakasa mwenyewe katika siku ya tatu na ya saba, hatakuwa safi. 13Mtu ye yote agusaye maiti ya mtu ye yote na kushindwa kujitakasa mwenyewe hunajisi maskani ya BWANA. Mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali na Israeli. Kwa sababu hajanyunyiziwa maji ya utakaso, yeye ni najisi, unajisi wake hubaki juu yake.

14''Hii ndiyo sheria itumikayo wakati mtu amekufa ndani ya hema: Ye yote aingiaye ndani ya hema hilo na ye yote aliye ndani yake watakuwa najisi kwa muda wa siku saba, 15nacho kila chombo kisicho na mfuniko juu yake kitakuwa najisi.

16''Mtu ye yote aliyeko nje mahali pa wazi agusaye mtu aliyeuawa kwa upanga au mtu aliyekufa kwa kifo cha kawaida, au mtu ye yote agusaye mfupa wa mtu aliyekufa au kaburi, atakuwa najisi kwa siku saba.

17''Kwa mtu aliye najisi, weka majivu ya sadaka ya utakaso wa dhambi ndani ya chombo umimine maji safi juu yao. 18Kisha mtu aliye safi kwa kawaida za kiibada atachukua hisopo, achovye ndani ya maji na kunyunyizia hema na vifaa vyote pamoja na watu ambao walikuwemo. Pia ni lazima amnyunyizie mtu ye yote ambaye amegusa mfupa wa mtu aliyekufa au kaburi au mtu ambaye ameuawa au mtu ambaye amekufa kifo cha kawaida. 19Mtu ambaye ni safi ndiye atakayemnyunyizia ye yote ambaye ni najisi siku ya tatu na siku ya saba, na katika siku ya saba atamtakasa mtu huyo. Mtu ambaye ametakaswa lazima afue nguo zake na kuoga kwa maji na jioni ile atakuwa safi. 20Lakini ikiwa mtu ambaye ni najisi hakujitakasa mwenyewe ni lazima akatiliwe mbali na jumuiya, kwa sababu ameinajisi maskani ya BWANA. Maji ya utakaso hayajanyunyizwa juu yake, naye ni najisi. 21Hii ni sheria ya kudumu kwao.

"Mtu ye yote ambaye ananyunyiza yale maji ya utakaso lazima pia afue nguo zake, na ye yote ambaye hugusa maji ya utakaso atakuwa najisi mpaka jioni. 22Kitu cho chote anachogusa mtu aliye najisi kitakuwa najisi na ye yote akigusaye huwa najisi mpaka jioni.''

Maji Kutoka Kwenye Mwamba

20 Katika mwezi wa kwanza jumuiya yote ya Kiisraeli ilifika kwenye Jangwa la Sini, nao wakakaa Kadeshi. Miriamu akafa huko na kuzikwa.

2Mahali hapo hapakuwa na maji kwa ajili ya jumuiya hiyo, nao wakakusanyika ili kumpinga Mose na Aroni. 3Watu wakagombana na Mose na kusema, "Laiti tungelikufa wakati ndugu zetu walipoanguka na kufa mbele za BWANA! 4Kwa nini mmeileta jumuiya ya BWANA kwenye jangwa hili, ili tufe humu sisi na mifugo yetu? 5Kwa nini mmetupandisha kutoka Misri mpaka mahali hapa pa kutisha? Hapa hakuna nafaka wala tini, zabibu au makomamanga. Wala hapa hakuna maji ya kunywa!''

6Mose na Aroni wakaondoka pale kwenye kusanyiko mpaka kwenye mlango wa Hema la Mkutano na kuanguka kifudifudi na utukufu wa BWANA ukawatokea. 7BWANA akamwambia Mose, 8''Chukua ile fimbo, wewe na ndugu yako Aroni kusanyeni kusanyiko pamoja. Nena na ule mwamba mbele ya macho yao nao utatoa maji yake. Utatoa maji kutoka katika huo mwamba kwa ajili ya jumuiya ili wao na mifugo yao waweze kunywa.''

9Kwa hiyo Mose akaichukua hiyo fimbo kutoka pale ilipokuwa mbele za BWANA kama alivyomwagiza. 10Mose na Aroni wakakusanya kusanyiko pamoja mbele ya huo mwamba, naye Mose akawaambia, ''Sikilizeni, enyi waasi, je, ni lazima tuwatoleeni maji kutoka katika mwamba huu?'' 11Ndipo Mose akainua mkono wake na kuupiga mwamba mara mbili kwa fimbo yake. Maji yakabubujika, jumuiya na mifugo yao wakanywa.

12Lakini BWANA akamwambia Mose na Aroni, ''Kwa sababu hamkuniamini mimi kiasi cha kuniheshimu kama mtakatifu machoni pa Waisraeli, hamtaiingiza jumuiya hii katika nchi ninayowapa.''

13Haya yalikuwa maji ya Meriba[a], mahali pale ambapo Waisraeli waligombana na BWANA naye akajionyesha mwenyewe huko kuwa mtakatifu katikati yao.

---

a13 ''Meriba'' maana yake ''kugombana.''

Edomu Waliwakatalia Israeli Kupita

14Mose akawatuma wajumbe kutoka Kadeshi kwenda kwa mfalme wa Edomu, akisema:

> ‘‘Hili ndilo ndugu yako Israeli asemalo: Wewe unafahamu juu ya taabu zote ambazo zimetupata. 15Baba zetu walishuka Misri, nasi tumeishi huko miaka mingi. Wamisri walitutesa sisi na baba zetu, 16lakini tulipomlilia BWANA, alisikia kilio chetu na akamtuma malaika akatutoa Misri.
>
> ‘‘Sasa tupo hapa Kadeshi, mji ulio mpakani mwa nchi yako. 17Tafadhali turuhusu tupite katika nchi yako. Hatutapita katika shamba lo lote, wala shamba la mizabibu, au kunywa maji kutoka kwenye kisima cho chote. Tutasafiri kufuata njia kuu ya mfalme na hatutageuka kulia wala kushoto mpaka tuwe tumeshapita nchi yako.’’

18Lakini mfalme wa Edomu akajibu:

> “Hamtapita hapa, kama mkijaribu kupita, tutatoka na kuwashambulia kwa upanga.”

19Waisraeli wakajibu:

> “Sisi tutafuata njia kuu, tena ikiwa sisi au mifugo yetu tutakunywa tone la maji yenu, tutalilipia. Sisi tunataka tu kupita kwa miguu, wala si kitu kingine cho chote.’’

20Watu wa Edomu wakajibu tena:

> ‘‘Hamwezi kupita hapa.’’

Ndipo watu wa Edomu wakatoka dhidi ya Waisraeli, jeshi kubwa lenye nguvu. 21Kwa kuwa Waedomu waliwakatalia Waisraeli kupita katika nchi yao, Israeli wakageuka wakawaacha.

Kifo cha Aroni

22Jumuiya yote ya Kiisraeli ikaondoka kutoka Kadeshi wakafika kwenye Mlima Hori. 23Kwenye Mlima Hori, karibu na mpaka wa Edomu, BWANA akamwambia Mose na Aroni, 24‘‘Aroni atakusanywa pamoja na watu wake, hataingia katika nchi ninayowapa Waisraeli, kwa sababu ninyi wawili mliasi dhidi ya agizo langu kwenye maji ya Meriba. 25Watwae Aroni na Eleazari mwanawe na uwapandishe juu katika Mlima wa Hori. 26Mvue Aroni mavazi yake na umvike Eleazari mwanawe, kwa maana Aroni atakusanywa pamoja na watu wake, atafia huko.’’

27Mose akafanya kama BWANA alivyomwagiza: Wakapanda Mlima Hori mbele ya macho ya jumuiya yote ya Kiisraeli. 28Mose akamvua Aroni mavazi yake na kumvika mwanawe Eleazari mavazi hayo. Naye Aroni akafia pale juu ya mlima. Kisha Mose na Eleazari wakatelemka kutoka mlimani. 29Jumuiya yote ilipofahamu kwamba Aroni amekufa, jamaa yote ya Kiisraeli wakamwambolezea kwa siku thelathini.

Nchi ya Aradi Yaangamizwa

21 Mfalme wa Kikanaani wa Aradi aliyeishi huko Negebu, aliposikia kwamba Waisraeli walikuwa wanakuja kwa njia ya Atharimu, aliwashambulia Waisraeli na kuwateka baadhi yao. 2Ndipo Israeli akaweka nadhiri hii kwa BWANA: “Ikiwa utawatia watu hawa mikononi mwetu, tutaiangamiza kabisa miji yao.’’ 3BWANA akasikiliza ombi la Waisraeli naye akawapa ushindi juu ya Wakanaani. Wakawaangamiza kabisa na miji yao, hivyo mahali pale pakaitwa Horma[a].

Nyoka wa Shaba

4Waisraeli wakasafiri kutoka mlima Hori kupitia njia inayoelekea Bahari ya Shamu[b] kuizunguka Edomu. Lakini watu wakakosa uvumilivu njiani, 5wakamnung’unikia Mungu na Mose wakisema, “Kwa nini umetupandisha kutoka Misri ili tufe jangwani? Hakuna mkate! Hakuna maji! Nasi tunachukia sana chakula hiki duni!’’

6Ndipo BWANA akapeleka nyoka wenye sumu katikati yao, wakawauma watu, nao Waisraeli wengi wakafa. 7Watu wakamjia Mose na kusema, “Tumetenda dhambi wakati tuliponena dhidi ya BWANA na dhidi yako. Mwombe BWANA ili atuondolee hawa nyoka.’’ Hivyo Mose akawaombea hao watu.

8BWANA akamwambia Mose, “Tengeneza nyoka wa shaba na umweke juu ya mti, ye yote aliyeumwa na nyoka anaweza kumtazama na akaishi tena.’’ 9Kwa hiyo Mose akatengeneza

---

a3 “Horma” hapa maana yake “maangamizi.

b4 Kiebrania “Yam Suph” ndiyo “Bahari ya Mafunjo” yaana Bahari ya Matete.

nyoka wa shaba na kumweka juu ya mti. Kisha wakati mtu ye yote alipoumwa na nyoka, naye akamtazama yule nyoka wa shaba, aliishi.

Safari Kwenda Moabu

10Waisraeli waliendelea na safari yao na wakapiga kambi huko Obothi. 11Kisha wakaondoka Obothi na kupiga kambi huko Iye-Abarimu, katika jangwa linalotazamana na Moabu kuelekea maawio ya jua. 12Kutoka hapo waliendelea mbele wakapiga kambi kwenye bonde la Zeredi. 13Wakasafiri kutoka hapo na kupiga kambi kando ya Mto Arnoni, ambao uko katika jangwa lililoenea hadi nchi ya Waamori. Arnoni ni mpaka wa Moabu, kati ya Moabu na Waamori. 14Ndiyo sababu kitabu cha vita vya BWANA kinasema:

"…Mji wa Wahebu nchini Seifa na mabonde
ya Armoni 15na mitelemko ya mabonde
inayofika hadi mji wa Ari na huelekea
mpakani mwa Moabu.''

16Kutoka hapo waliendelea mbele kisima cha Beeri, kwenye kile kisima ambacho BWANA alimwambia Mose, "Wakusanye watu pamoja nami nitawapa maji.''

17Kisha Israeli akaimba wimbo huu:

"Bubujika, Ee kisima!
Imba kuhusu maji,
18kuhusu kisima ambacho kilichimbwa na
wakuu,
ambacho watu mashuhuri walikifukua,
watu mashuhuri wakiwa na fimbo za
utawala na bakora.''

Kisha wakatoka jangwani kwenda Matana, 19kutoka Matana wakafika Nahalieli, kutoka Nahalieli wakafika Bamothi, 20kutoka Bamothi wakafika kwenye bonde lililoko Moabu mahali ambapo kilele cha Pisga kinatazamana na nyika.

Kushindwa kwa Sihoni na Ogu

21Israeli akawatuma wajumbe kumwambia Sihoni mfalme wa Waamori:

22"Uturuhusu tupite katika nchi yako. Hatutageuka kando kwenda katika mashamba au mashamba ya mizabibu, ama kunywa maji kutoka kisima cho chote. Tutasafiri kwenye njia kuu ya mfalme hata tutakapokuwa tumekwisha kupita katika nchi yako.''

23Lakini Sihoni hakumruhusu Israeli apite katika nchi yake. Alilikutanisha jeshi lake lote wakaondoka kwenda jangwani ili kupigana na Israeli. Wakati alipofika huko Yahasa, akapigana na Israeli. 24Hata hivyo, Israeli, alimshinda kwa upanga na kuiteka ardhi yake kutoka Arnoni mpaka Yaboki, lakini ni hadi kufikia nchi ya Waamoni tu. Kwa sababu mipaka yake ilikuwa imezungushwa ukuta. 25Israeli akaiteka miji yote ya Waamori na kuikalia, pamoja na Heshboni na makazi yote yanayoizunguka. 26Heshboni ulikuwa mji wa Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alikuwa amepigana dhidi ya mfalme wa Moabu aliyetangulia na akawa amechukua ardhi yake yote mpaka Arnoni.

27Ndiyo sababu watunga mashairi husema:

"Njoo Heshboni na ujengwe tena,
mji wa Sihoni na ufanywe upya.

28"Moto uliwaka kutoka Heshboni,
mwali wa moto kutoka mji wa Sihoni.
Uliteketeza Ari ya Moabu,
raia wa mahali pa Arnoni palipoinuka.
29Ole wako, Ee Moabu!
Umeharibiwa, Enyi watu wa Kemoshi!
Amewatoa wanawe kuwa wakimbizi
na binti zake kama mateka kwa mfalme
Sihoni wa Waamori.

30"Lakini tumewashinda,
Heshboni umeharibiwa hadi Diboni.
Tumebomoa hadi kufikia Nofa ulioenea hadi
Medeba.''

31Kwa hiyo Israeli akaishi katika nchi ya Waamori.

32Baada ya Mose kutuma wapelelezi kwenda mji wa Yazeri, Waisraeli waliteka viunga vya mji huo na kuwafukuza Waamori waliokuwa wanaishi huko. 33Kisha wakageuka na kwenda katika njia inayoelekea Bashani, Ogu mfalme wa Bashani pamoja na jeshi lake lote wakatoka kupigana nao huko Edrei.

34BWANA akamwambia Mose, "Usimwogope Ogu, kwa sababu nimeshamkabidhi mikononi mwako, pamoja na jeshi lake lote na nchi yake. Mtendee kama ulivyomtendea Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala huko Heshboni."

35Kwa hiyo wakamuua, pamoja na wanawe
na jeshi lake lote, bila ya kumwacha hata mtu
mmoja hai. Wakaimiliki nchi yake.

Balaki Anamwita Balaamu

22 Kisha Waisraeli wakasafiri katika
tambarare za Moabu na kupiga kambi
kando ya mto Yordani ng'ambo ya Yeriko.
2Basi Balaki mwana wa Sipori, aliona
mambo yote yale Israeli aliyowatendea
Waamori, 3Moabu aliogopa kwa kuwa
walikuwapo watu wengi sana. Hakika, Moabu
alijawa na hofu kubwa kwa sababu ya Waisraeli.
4Wamoabu wakawaambia wazee wa
Midiani, "Umati huu wa watu unakwenda
kulamba kila kitu kinachotuzunguka, kama
maksai alambavyo majani ya shambani.''
Kwa hiyo Balaki mwana wa Sipori, ambaye
alikuwa mfalme wa Moabu wakati huo,
5akatuma wajumbe kwenda kumwita Balaamu
mwana wa Beori, ambaye alikuwa huko Pethori,
karibu na mto Eufrati, katika nchi yake ya
kuzaliwa. Balaki akasema:

> "Taifa limekuja kutoka Misri, nao
> wamefunika uso wa nchi, nao wametua
> karibu nami. 6Sasa uje kuwalaani watu
> hawa, kwa kuwa wana nguvu sana kuliko
> mimi. Kisha huenda nikaweza kuwashinda
> na kuwatoa nje ya nchi. Kwa kuwa ninajua
> kwamba, wale unaowabariki wanabarikiwa
> na wale unaowalaani wanalaaniwa.''

7Wazee wa Moabu na Wamidiani
wakaondoka, wakiwa wamechukua ada ya
uaguzi. Walipokwenda kwa Balaamu,
wakamweleza kile Balaki alichokuwa amesema.
8"Balaamu akawaambia, "Mlale hapa usiku
huu, nami nitawaletea jibu lile BWANA
atakalonipa.'' Kwa hiyo wakuu wa Moabu
wakakaa naye.
9Mungu akamjia Balaamu na kumwuliza,
"Watu gani hawa walio pamoja nawe?''
10Balaamu akamwambia Mungu, "Balaki
mwana wa Sipori, mfalme wa Moabu,
alinipelekea ujumbe huu: 11'Taifa ambalo
limekuja kutoka Misri limefunika uso wa nchi.
Sasa uje ukanilaaniye hao watu. Kisha huenda
nitaweza kupigana nao na kuwafukuza.' ''
12Lakini BWANA akamwambia Balaamu,
"Usiende pamoja nao. Hupaswi kulaani watu
hao, kwa kuwa wamebarikiwa.''
13Asubuhi iliyofuata akaamka akawaambia
wakuu wa Balaki, "Rudini katika nchi yenu, kwa
kuwa BWANA amenikataza nisiende pamoja
nanyi.''
14Kwa hiyo wakuu wa Maobu wakarudi kwa
Balaki na kumwambia, "Balaamu amekataa kuja
pamoja nasi."
15Kisha Balaki akatuma wakuu wengine,
wengi zaidi na wanaoheshimiwa zaidi kuliko
wale wa kwanza. 16Wakafika kwa Balaamu na
kumwambia:

> "Balaki mwana wa Sipori amesema hivi:
> 'Usiruhusu kitu cho chote kikuzuie kuja
> kwangu, 17kwa sababu nitakulipa vizuri sana
> na kufanya lo lote usemalo. Njoo unilaanie
> watu hawa.' ''

18Lakini Balaamu akawajibu, "Hata kama
Balaki angenipa jumba lake la kifalme likiwa
limejazwa fedha na dhahabu, singeweza
kufanya kitu cho chote kikubwa au kidogo,
kutenda kitu nje ya agizo la BWANA Mungu
wangu. 19Mlale hapa usiku huu kama wale
wengine walivyofanya, nami nitatafuta ni nini
kingine BWANA atakachoniambia.''
20Usiku ule BWANA akamjia Balaamu na
kumwambia, "Kwa kuwa watu hawa wamekuja
kukuita wewe, nenda nao, lakini ufanye tu lile
nitakalokuambia.''

Punda wa Balaamu

21Balaamu akaamka asubuhi, akatandika
punda wake akaenda pamoja na wakuu wa
Moabu. 22Lakini Mungu alikasirika sana
alipokwenda, naye malaika wa BWANA
akasimama barabarani kumpinga. Balaamu
alikuwa amepanda punda wake na watumishi
wake wawili walikuwa pamoja naye. 23Wakati
punda alipomwona malaika wa BWANA akiwa
amesimama barabarani akiwa na upanga
uliofutwa mkononi mwake, punda akageukia
upande kuelekea shambani. Balaamu akampiga
ili amrudishe barabarani.
24Ndipo malaika wa BWANA akasimama
katika njia nyembamba iliyo kati ya mashamba
mawili ya mizabibu, yakiwa na kuta pande zote
mbili. 25Punda alipomwona malaika wa BWANA,
alijisukumiza karibu na ukuta, na kugandamiza
mguu wa Balaamu ukutani. Ndipo Balaamu
akampiga tena punda.
26Kisha malaika wa BWANA akaendelea
mbele na kusimama mahali pembamba ambapo
hapakuwepo nafasi ya kugeuka, upande wa

kulia wala wa kushoto. 27Punda alipomwona malaika wa BWANA, alilala chini Balaamu angali amempanda, naye Balaamu akakasirika na kumpiga kwa fimbo yake. 28Kisha BWANA akakifunua kinywa cha punda, akamwambia Balaamu, ‘‘Nimekutendea nini kinachokufanya unipige mara hizi tatu?’’

29Balaamu akamjibu punda, ‘‘Umenifanya mjinga! Kama ningelikuwa na upanga mkononi mwangu, ningelikuua sasa hivi.’’

30Punda akamwambia Balaamu, ‘‘Je, mimi si punda wako mwenyewe, ambaye umenipanda siku zote, hadi leo? Je, nimekuwa na tabia ya kufanya hivi kwako?’’

Akajibu, ‘‘Hapana.’’

31Kisha BWANA akafungua macho ya Balaamu, naye akamwona malaika wa BWANA amesimama barabarani akiwa ameufuta upanga wake. Balaamu akainama akasujudu.

32Malaika wa BWANA akamwuliza Balaamu, ‘‘Kwa nini umempiga punda wako mara tatu hizi?’’ Nimekuja kukuzuia kwa sababu njia yako imepotoka mbele yangu. 33Punda aliniona na kunikwepa mara hizi tatu. Kama punda hangenikwepa, hakika ningekuwa nimesha kuua sasa, lakini ningemwacha punda hai.’’

34Balaamu akamwambia malaika wa BWANA, ‘‘Nimetenda dhambi. Sikutambua kuwa umesimama barabarani kunizuia. Basi kama haikupendezi nitarudi.’’

35Malaika wa BWANA akamwambia Balaamu, ‘‘Uende na watu hao, lakini useme tu lile nikuambialo.’’ Kwa hiyo Balaamu akaenda na wale wakuu wa Balaki.

36Balaki aliposikia kuwa Balaamu anakuja, akatoka kumlaki katika mji wa Moabu katika mpaka wa Arnoni ukingoni mwa nchi yake. 37Balaki akamwambia Balaamu, ‘‘Je, sikukupelekea jumbe za haraka? Kwa nini hukuja kwangu? Hivi kweli mimi siwezi kukulipa?’’

38‘‘Balaamu akajibu, ‘‘Vema, sasa nimekuja kwako. Lakini kwani nina uwezo wa kusema tu cho chote ? Ni lazima niseme tu kile ambacho Mungu ataweka kinywani mwangu.’’

39Kisha Balaamu alikwenda na Balaki mpaka Kiriathi Husothi. 40Balaki akatoa dhabihu ya ng’ombe na kondoo, baadhi yake akampa Balaamu na wakuu waliokuwa pamoja naye. 41Asubuhi iliyofuata Balaki akamchukua Balaamu mpaka Bamothi Baali, kutoka huko Balaamu akawaona baadhi ya watu.

Ujumbe wa Kwanza wa Balaamu

23 Balaamu akasema, ‘‘Nijengee hapa madhabahu saba, mnitayarishie mafahali saba na kondoo waume saba.’’ 2Balaki akafanya kama Balaamu alivyosema, hao wawili, kila mmoja wao akatoa fahali mmoja na kondoo dume mmoja juu ya kila madhabahu.

3Kisha Balaamu akamwambia Balaki, ‘‘Kaa hapa kando ya sadaka yako wakati mimi ninakwenda kando. Huenda BWANA atakuja kukutana nami. Lo lote atakalonifunulia, nitakuambia.’’ Basi akaenda hata mahali peupe palipoinuka.

4Mungu akakutana naye, Balaamu akasema, ‘‘Nimekwisha kutengeneza madhabahu saba na juu ya kila madhabahu nimetoa sadaka ya fahali mmoja na kondoo mume mmoja.’’

5BWANA akaweka ujumbe katika kinywa cha Balaamu na kusema, ‘‘Rudi kwa Balaki umpe ujumbe huu.’’

6Basi Balaamu akarudi kwa Balaki akamkuta amesimama kando ya sadaka yake akiwa na wakuu wote wa Moabu. 7Ndipo Balaamu akasema ujumbe wake:

‘‘Balaki amenileta kutoka Aramu,
naye mfalme wa Moabu kutoka milima
ya mashariki.
Akasema, ‘Njoo, unilaanie Yakobo,
njoo unishutumie Israeli.’
8Nitawezaje kuwalaani,
hao ambao Mungu hajawalaani?
Nitawezaje kuwashutumu
hao ambao Mungu hakuwashutumu?
9Kutoka vilele vya miamba ninawaona,
kutoka mahali palipoinuka ninawatazama.
Ninaliona taifa ambalo wanaishi peke yao,
Nao hawahesabiwi kama mojawapo ya
mataifa.
10Ni nani awezaye kuhesabu mavumbi ya
Yakobo
au kuhesabu robo ya Israeli?
Mimi na nife kifo cha mtu mwenye haki
na mwisho wangu na uwe kama wao!”

11Balaki akamwambia Balaamu, ‘‘Ni nini ulichonitendea? Nimekuleta ulaani adui zangu, lakini wewe badala yake umewabariki!’’

12Balaamu akajibu, ‘‘Je, hainipasi kusema kile BWANA anachoweka katika kinywa changu?’’

Ujumbe wa Pili wa Balaamu

13Ndipo Balaki akamwambia, ‘‘Twende pamoja mahali pengine ambapo unaweza kuwaona, utawaona baadhi tu wala si wote. Nawe kutoka huko, unilaanie.’’ 14Basi akampeleka kwenye shamba la Sofimu, juu ya kilele cha Mlima Pisga, pale akajenga madhabahu saba na kutoa sadaka ya fahali na kondoo mume mmoja juu ya kila madhabahu.

15Balaamu akamwambia Balaki, ‘‘Kaa hapa kando ya sadaka yako wakati ninapokwenda kuonana na Mungu kule.’’

16BWANA akakutana na Balaamu, akaweka ujumbe katika kinywa chake akasema, “Rudi kwa Balaki umpe ujumbe huu.’’

17Basi Balaamu akarudi kwa Balaki akamkuta amesimama kando ya sadaka yake, akiwa na wakuu wa Moabu. Balaki akamwuliza, ‘‘Je, BWANA amesema nini?’’

18Ndipo Balaamu akasema ujumbe wake:
“Balaki inuka na usikilize,
nisikie mimi, wewe mwana wa Sipori.
19Mungu si mtu, hata aseme uongo,
wala yeye si mwanadamu, hata ajute.
Je, anasema, kisha asitende?
Je, anaahidi, asitimize?
20Nimepokea agizo kubariki,
amebariki, nami siwezi kubadilisha.

21“Haijaonekana bahati mbaya katika Yakobo,
wala taabu katika Israeli.
BWANA, Mungu wao yu pamoja nao,
nayo sauti kuu ya Mfalme imo katikati yao.
22Mungu aliwatoa kutoka Misri,
wana nguvu za nyati.
23Hakuna uchawi dhidi ya Yakobo,
wala hakuna uaguzi dhidi ya Israeli.
Sasa kuhusu Yakobo na Israeli itasemwa,
‘Tazama yale Mungu aliyotenda!’
24Taifa lainuka kama simba jike,
linajiinua kama simba ambaye hatulii mpaka amalize kurarua mawindo yake
na kunywa damu ya mawindo yake.’’

25Kisha Balaki akamwambia Balaamu, “Usiwalaani kabisa wala usiwabariki kabisa!’’

26Balaamu akajibu, “Je, sikukuambia ni lazima nifanye lo lote analosema BWANA?’’

Ujumbe wa Tatu wa Balaamu

27Basi Balaki akamwambia Balaamu, “Njoo, nikupeleke mahali pengine. Huenda itampendeza Mungu kukuruhusu unilaanie hao watu kutoka mahali hapo.’’ 28Balaki akamchukua Balaamu juu ya mlima Peori,unaotazamana na nyika.

29Balaamu akasema, “Nijengee hapa madhabahu saba, uandae mafahali saba na kondoo waume saba kwa ajili yangu.’’ 30Balaki akafanya kama Balaamu alivyosema, kisha akatoa sadaka ya fahali mmoja na kondoo mume mmoja juu ya kila madhabahu.

24 Basi Balaamu alipoona imempendeza BWANA kubariki Israeli, hakuendelea tena kutafuta kwa bidii kujua mapenzi ya Mungu kama nyakati nyingine, bali aligeuza uso wake kuelekea nyikani. 2Balaamu alipotazama nje na kuona Israeli amepiga kambi kabila kwa kabila, Roho wa Mungu akawa juu yake, 3naye akatoa ujumbe wake:

“Ujumbe wa Balaamu mwana wa Beori,
ujumbe wake yeye ambaye jicho lake
linaona vizuri,
4Ujumbe wake yeye ambaye husikia maneno ya
Mungu,
ambaye huona maono kutoka kwa Mwenye
Nguvu,
ambaye huanguka kifudifudi na ambaye
macho yake yamefunguka:

5“Tazama jinsi yalivyo mazuri mahema yako, Ee
Yakobo,
maskani yako, Ee Israeli!

6“Kama mabonde yanaenea,
kama bustani kando ya mto,
kama miti ya udi iliyopandwa na BWANA,
kama mierezi kando ya maji.
7Maji yatatiririka kutoka katika ndoo zake,
mbegu yake itakuwa na maji tele.
Mfalme wake atakuwa mkuu kuliko mfalme
Agagi,
ufalme wake utatukuka.
8Mungu alimleta kutoka Misri,
yeye ana nguvu kama nyati.
Anayararua mataifa yaliyo adui zake
na kuvunja mifupa yao vipande vipande,
huwachoma kwa mishale yake.
9Hujikunyata na kuvizia kama simba,
kama simba jike, nani anayethubutu
kumwaamsha?

“Abarikiwe kila akubarikie
na alaaniwe kila akulaaniye!’’

[10]Ndipo hasira ya Balaki ikawaka dhidi ya Balaamu. Akapiga mikono yake pamoja akamwambia Balaamu, "Nilikuita uje kulaani adui zangu, lakini umewabariki mara hizi tatu. [11]Sasa ondoka upesi uende nyumbani! Mimi nilisema nitakuzawadia vizuri sana, lakini BWANA amekuzuia usizawadiwe."

[12]Balaamu akamwambia Balaki, "Je hukumbuki jinsi nilivyowaambia wajumbe uliowatuma kwangu? Niliwaambia hivi, [13]'Hata ikiwa Balaki angenipa jumba lake la kifalme likiwa limejazwa fedha na dhahabu, nisingeweza kufanya kitu cho chote kwa matakwa yangu, kikiwa kizuri au kibaya, kwenda kinyume na agizo la BWANA, nami imenipasa kusema tu kile BWANA atakachosema?' [14]Sasa ninarudi kwa watu wangu, lakini njoo, nikuonye kuhusu kile watu hawa watakachowatenda watu wako siku zijazo.''

Ujumbe wa Nne wa Balaamu

[15]Kisha Balaamu akatoa ujumbe wake:

"Ujumbe wa Balaamu mwana wa Beori,
ujumbe wake yeye ambaye jicho lake
linaona vizuri,
[16]Ujumbe wake yeye ambaye husikia maneno
ya Mungu,
ambaye ana maarifa kutoka kwa Aliye Juu,
huona maono kutoka Mwenye Nguvu,
ambaye huanguka kifudifudi na ambaye
macho yake yamefunguka:

[17]''Namwona yeye, lakini si sasa,
namtazama yeye, lakini si karibu.
Nyota itatoka kwa Yakobo,
fimbo ya ufalme itainuka kutoka kwa Israeli.
Atawaponda Wamoabu vipaji vya nyuso na
mafuvu yote ya wana wa Shethi.
[18]Edomu itamilikiwa,
Seiri, adui wake, itamilikiwa,
Lakini Israeli atakuwa na nguvu.
[19]Mtawala atakuja kutoka kwa Yakobo
na kuangamiza walionusurika katika mji.''

[20]Kisha Balaamu akawaona watu wa Amaleki na kutoa ujumbe wake:

"Amaleki ilikuwa ya kwanza miongoni mwa
mataifa,
lakini mwisho wake itaangamizwa
milele.

[21]Kisha akawaona Wakeni akatoa ujumbe wake:

"Makao yenu ni salama,
kiota chenu kiko kwenye mwamba,
[22]Hata hivyo ninyi Wakeni mtaangamizwa
Ashuru atakapowachukuwa mateka."

[23]Ndipo akatoa ujumbe wake:

''Lo, ni nani atakayeweza kuishi wakati Mungu atakapofanya hili?
[24]Meli zitakuja kutoka pwani za Kitimu,
zitaitiisha Ashuru na Eberi,
lakini nao pia wataangamizwa.''

[25]Kisha Balaamu akainuka na kurudi nyumbani kwake, naye Balaki akashika njia yake.

Moabu Yashawishi Israeli

25 Wakati Israeli alipokuwa akikaa Shitimu, wanaume wa Israeli walianza kuzini na wanawake wa Kimoabu, [2]ambao waliwaalika kushiriki katika kutoa kafara kwa miungu yao. Watu wakala na kusujudu mbele ya miungu hii. [3]Kwa hiyo Israeli akaungana katika kumwabudu Baali wa Peori. Hasira ya BWANA ikawaka dhidi yao.

[4]BWANA akamwambia Mose, "Uwachukue viongozi wote wa watu hawa, uwaue na uwaweke hadharani mchana peupe mbele za BWANA, ili hasira kali ya BWANA iweze kuondoka kwa Israeli.''

[5]Kwa hiyo Mose akawaambia waamuzi wa Israeli, "Kila mmoja wenu lazima awaue wale wanaume wenu, walioshiriki katika kumwabudu Baali wa Peori.''

[6]Ndipo mwanaume wa Kiisraeli akamleta mwanamke wa Kimidiani katika jamaa yake pale pale mbele ya Mose na mkutano wote wa Israeli walipokuwa wakilia kwenye lango la Hema la Mkutano. [7]Finehasi mwana wa Eleazari, mwana wa Kuhani Aroni, alipoona jambo hili, akaondoka kwenye kusanyiko, akachukua mkuki mkononi mwake, [8]akamfuata yule Mwiisraeli ndani ya hema. Akawachoma mkuki wote wawili kwa pamoja, ukapenya kwenye mwili wa yule Mwisraeli na mwili wa yule mwanamke. Ndipo tauni iliyokuwepo dhidi ya Waisraeli ikakoma. [9]Lakini wale waliokufa kwa hiyo tauni walikuwa watu 24,000.

10BWANA akamwambia Mose, 11"Finehasi
mwana wa Eleazari, mwana wa kuhani Aroni,
amegeuza hasira yangu mbali na Waisraeli, kwa
sababu alikuwa na wivu kama nilio nao, kwa
heshima yangu miongoni mwao, kwamba kwa
wivu wangu sikuwaangamiza. 12Kwa hiyo
mwambie Finehasi ninafanya agano langu la
amani naye. 13Yeye pamoja na wazao wake
watakuwa na agano la ukuhani milele, kwa
sababu alikuwa na wivu kwa ajili ya heshima ya
Mungu wake na akafanya upatanisho kwa
Waisraeli."

14Jina la Mwisraeli ambaye aliuawa pamoja
na mwanamke wa Kimidiani ni Zimri mwana wa
Salu, kiongozi wa jamaa ya Simeoni. 15Jina la
mwanamke wa Kimidiani aliyeuawa ni Kozbi
binti wa Suri, aliyekuwa mkuu wa kabila la
jamaa ya Wamidiani.

16BWANA akamwambia Mose,
17"Watendeeni Wamidiani kama adui na
muwaue, 18Kwa sababu wao waliwatendea
kama adui wakati walipowadanganya katika
tukio la Peori na dada yao Kozbi, binti wa
kiongozi wa Kimidiani, mwanamke ambaye
aliuawa wakati tauni ilipokuja kama matokeo ya
tukio la Peori."

Kuhesabiwa Watu Mara ya Pili

26 Baada ya hiyo tauni BWANA
akamwambia Mose na Eleazari mwana
wa kuhani Aroni, 2"Hesabu jumuiya yote ya
Kiisraeli kwa jamaa zao, wale wote wenye umri
wa miaka ishirini na zaidi ambao wanaweza
kutumika katika jeshi la Israeli." 3Hivyo Mose na
kuhani Eleazari wakazungumza na watu kwenye
nchi tambarare ya Moabu ng'ambo ya Yordani
kutokea Yeriko, wakasema, 4"Hesabuni
wanaume wenye umri wa miaka ishirini na zaidi,
kama BWANA alivyomwagiza Mose."

Hawa ndio Waisraeli waliotoka Misri:

5Wazao wa Reubeni, yaani mwana mzaliwa wa
kwanza wa Israeli, walikuwa:
Kutoka kwa Hanoki, ukoo wa Wahanoki,
kutoka kwa Palu, ukoo wa Wapalu,
6kutoka kwa Hezroni, ukoo wa Wahezroni,
kutoka kwa Karmi, ukoo wa Wakarmi.
7Hizi zilikuwa ndizo koo za Reubeni, wale
waliohesabiwa walikuwa 43,730.

8Mwana wa Palu alikuwa Eliabu, 9wana wa
Eliabu walikuwa Nemueli, Dathani na Abiramu.
Hawa wawili Dathani na Abiramu walikuwa
maafisa wa jumuiya ambao walimwasi Mose na
Aroni, nao walikuwa miongoni mwa wafuasi wa
Kora wakati walipomwasi BWANA. 10Ardhi
ilifunua kinywa chake na kuwameza pamoja na
Kora, ambaye wafuasi wake walikufa wakati
moto ulipowateketeza wanaume 250. Nao
walikuwa kama alama ya onyo. 11Pamoja na
hayo, ukoo wa Kora, hawakufa.

12Wazao wa Simeoni kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Nemueli, ukoo wa Wanemueli,
kutoka kwa Yamini, ukoo wa Wayamini,
13kutoka kwa Sohari, ukoo wa Wasohari,
kutoka kwa Shauli, ukoo wa Washauli.
14Hizi ndizo koo za Simeoni, walikuwa 22,200.

15Wazao wa Gadi kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Sifoni, ukoo wa Wasifoni,
kutoka kwa Hagi, ukoo wa Wahagi,
kutoka kwa Shuni, ukoo wa Washuni,
16kutoka kwa Ozni, ukoo wa Waozni,
kutoka kwa Eri, ukoo wa Waeri,
17kutoka kwa Arodi, ukoo wa Waarodi,
kutoka kwa Areli, ukoo wa Waareli.
18Hizi ndizo zilizokuwa koo za Gadi, wale
waliohesabiwa walikuwa 40,500.

19Eri na Onani walikuwa wana wa Yuda, lakini
walifia huko Kanaani.
20Wazao wa Yuda kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Shela, ukoo wa Washela,
kutoka kwa Peresi, ukoo wa Waperesi,
kutoka kwa Zera, ukoo wa Wazera.
21Wazao wa Peresi walikuwa:
Kutoka kwa Hezroni, ukoo wa Wahezroni,
kutoka kwa Hamuli, ukoo wa Wahamuli.
22Hizi ndizo zilizokuwa koo za Yuda, wale
waliohesabiwa walikuwa 76,500

23Wazao wa Isakari kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Tola, ukoo wa Watola,
kutoka kwa Pua, ukoo wa Wapua,
24kutoka kwa Yashubu, ukoo wa Wayashubu,
kutoka kwa Shimroni, ukoo wa Washimroni.
25Hizi ndizo zilizokuwa koo za Isakari, wale
waliohesabiwa walikuwa 64,300

26Wazao wa Zabuloni kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Seredi, ukoo wa Waseredi,
kutoka kwa Eloni, ukoo wa Waeloni,
kutoka kwa Yahleeli, ukoo wa Wayahleeli.
27Hizi ndizo zilizokuwa koo za Zabuloni, wale
waliohesabiwa walikuwa 60,500

[28]Wazao wa Yosefu kwa koo zao kutoka kwa Manase na kwa Efraimu walikuwa:

[29]Wazao wa Manase:
Kutoka kwa Makiri, ukoo wa Wamakiri (Makiri alikuwa baba wa Gileadi,)
kutoka kwa Gileadi, ukoo wa Wagileadi.
[30]Hawa ndio waliokuwa wazao wa Gileadi:
Kutoka kwa Iezeri, ukoo wa Waiezeri,
kutoka kwa Heleki, ukoo wa Waheleki,
[31]kutoka kwa Asrieli, ukoo wa Waasrieli,
kutoka kwa Shekemu, ukoo wa Washekemu,
[32]kutoka kwa Shemida, ukoo wa Washemida,
kutoka kwa Heferi, ukoo wa Waheferi.
[33](Selofehadi mwana wa Heferi hakuzaa wana, bali alikuwa na watoto wa kike tu, ambao majina yao yalikuwa Mahla, Noa, Hogla, Milka na Tirsa.)
[34]Hizi ndizo zilizokuwa koo za Manase, wale waliohesabiwa walikuwa 52,700.

[35]Hawa walikuwa wazao wa Efraimu kwa koo zao:
Kutoka kwa Shuthela, ukoo wa Washuthela,
kutoka kwa Bekeri, ukoo wa Wabekeri,
kutoka kwa Tahani, ukoo wa Watahani,
[36]Hawa ndio walikuwa wazao wa Shuthela:
Kutoka kwa Erani, ukoo wa Waerani.
[37]Hizi ndizo zilizokuwa koo za Efraimu, wale waliohesabiwa walikuwa 32,500.

Hawa ndio waliokuwa wazao wa Yosefu kwa koo zao.

[38]Wazao wa Benyamini kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Bela, ukoo wa Wabela,
kutoka kwa Ashbeli, ukoo wa Waashbeli,
kutoka kwa Ahiramu, ukoo wa Waahiramu,
[39]kutoka kwa Shufamu, ukoo wa Washufamu,
kutoka kwa Hufamu, ukoo wa Wahufamu.
[40]Wazao wa Bela kutoka kwa Ardi na Naamani walikuwa:
Kutoka kwa Ardi, ukoo wa Waardi,
kutoka kwa Naamani, ukoo wa Wanaamani.
[41]Hizi ndizo zilizokuwa koo za Benyamini, wale waliohesabiwa walikuwa 45,600

[42]Hawa ndio waliokuwa wazao wa Dani kwa koo zao:
Kutoka kwa Shuhamu, ukoo wa Washuhamu.
Hizi ndizo zilizokuwa koo za Dani: [43]Wote walikuwa koo za Washuhamu, wale waliohesabiwa walikuwa 64,400

[44]Wazao wa Asheri kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Imna, ukoo wa Waimna,
kutoka kwa Ishvi, ukoo wa Waishvi,
kutoka kwa Beria, ukoo wa Waberia,
[45]kutoka kwa wazao wa Beria:
Kutoka kwa Heberi, ukoo wa Waheberi,
kutoka kwa Malkieli, ukoo wa Wamalkieli
[46]Asheri alikuwa na binti aliyeitwa Sera.
[47]Hizi ndizo zilizokuwa koo za Asheri, wale waliohesabiwa walikuwa 53,400.

[48]Wazao wa Naftali kwa koo zao walikuwa:
Kutoka kwa Yahseeli, ukoo wa Wayahseeli,
kutoka kwa Guni, ukoo wa Waguni,
[49]kutoka kwa Yeseri, ukoo wa Wayeseri,
kutoka kwa Shilemu, ukoo wa Washilemu.
[50]Hizi ndizo zilizokuwa koo za Naftali, wale waliohesabiwa walikuwa 45,400

[51]Jumla ya hesabu ya wanaume wa Israeli ilikuwa 601,730.

[52]BWANA akamwambia Mose, [53]"Watagawiwa nchi kama urithi kwa kulingana na hesabu ya majina. [54]Kundi kubwa zaidi lipe urithi mkubwa zaidi na kundi dogo zaidi lipewe urithi mdogo zaidi, kila kundi litapokea urithi wake kulingana na hesabu ya wale walioorodheshwa. [55]Hakikisha kuwa nchi inagawanywa kwa kura. Kile kitakachorithiwa na kila kikundi kitakuwa kwa kulingana na majina ya kabila la babu yao. [56]Kila urithi utagawanywa kwa kura miongoni mwa makundi makubwa na madogo."

[57]Hawa walikuwa Walawi ambao walihesabiwa kwa koo zao:
Kutoka kwa Gershoni, ukoo wa Wagershoni,
kutoka kwa Kohathi, ukoo wa Wakohathi,
kutoka kwa Merari, ukoo wa Wamerari.
[58]Hizi pia zilikuwa koo za Walawi:
ukoo wa Walibni,
ukoo wa Wahebroni,
ukoo wa Wamatili,
ukoo wa Wamushi,
ukoo wa Wakora.
(Kohathi alikuwa baba aliyemzaa Amramu,

59jina la mke wa Amramu ni Yokobedi, naye pia alikuwa mzao wa Lawi, ambaye alizaliwa kwa Walawi nchini Misri. Alimzalia Amramu Aroni, Mose na dada yao Miriamu. 60Aroni alikuwa baba yake Nadabu na Abihu, Eleazari na Ithamari.
61Lakini Nadabu na Abihu walikufa wakati walipotoa sadaka mbele za BWANA kwa moto usioruhusiwa.)

62Wanaume wote wa Walawi wa umri wa mwezi mmoja na zaidi walikuwa 23,000. Wao hawakuhesabiwa pamoja na Waisraeli wengine kwa sababu hawakupokea urithi miongoni mwao.

63Hawa ndio walioorodheshwa na Mose na kuhani Eleazari wakati walipowahesabu Waisraeli kwenye nchi tambarare ya Moabu kando ya Yordani ng'ambo ya Yeriko. 64Hakuna hata mmoja wao aliyekuwa miongoni mwa wale waliohesabiwa na Mose na kuhani Aroni wakati walipowahesabu Waisraeli katika Jangwa la Sinai. 65Kwa maana BWANA alikwishawaambia hao Waisraeli hakika wangekufa huko jangwani, wala hakuna mmoja wao aliyeachwa isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune na Yoshua mwana wa Nuni.

Binti Wa Selofehadi

27 Binti za Selofehadi mwana wa Heferi, mwana wa Gileadi, mwana wa Makiri, mwana wa Manase, walikuwa wa koo za Manase mwana wa Yosefu. Majina ya hao binti yalikuwa Mahla, Noa, Hogla, Milka na Tirsa. Walikaribia 2ingilio la Hema la Mkutano na kusimama mbele ya Mose, kuhani Eleazari, viongozi na kusanyiko lote wakasema, 3"Baba yetu alikufa jangwani. Hakuwa miongoni mwa wafuasi wa Kora, ambao walifungamana pamoja dhidi ya BWANA, lakini alikufa kwa ajili ya dhambi yake mwenyewe na hakuacha wana. 4Kwa nini jina la baba yetu lifutike kutoka katika ukoo wake kwa sababu hakuwa na mwana? Tupatie milki miongoni mwa ndugu za baba yetu."

5Kwa hiyo Mose akalileta shauri lao mbele za BWANA 6naye BWANA akamwambia, 7"Wanachosema binti za Selofehadi ni sawa, ni lazima kwa hakika uwape milki kama urithi miongoni mwa ndugu za baba yao na kubadili urithi wa baba yao uwe wao.

8"Waambie Waisraeli, 'Ikiwa mtu atakufa naye hakuacha mwana, utampa binti yake urithi wake. 9Ikiwa hana binti, wape ndugu zake wa kiume urithi wake. 10Ikiwa hana ndugu wa kiume toa urithi wake kwa ndugu za baba yake. 11Ikiwa baba yake hakuwa na ndugu wa kiume, toa urithi wake kwa ndugu wa karibu katika ukoo wake, ili aumiliki. Hili litakuwa dai la sheria kwa Waisraeli kama BWANA alivyomwamuru Mose.' "

Yoshua Kuchukua Nafasi ya Mose

12Kisha BWANA akamwambia Mose, "Panda juu ya mlima huu katika kilele cha Abarimu uione nchi ambayo nimewapa Waisraeli. 13Baada ya kuiona, wewe pia utakusanywa pamoja na watu wako kama ndugu yako Aroni alivyokusanywa, 14kwa kuwa jumuiya ilipoasi amri yangu kwenye maji katika jangwa la Sini, wakati jumuiya ilipogombana nami, nyote wawili mliacha kuitii amri yangu ya kuniheshimu kama mtakatifu mbele ya macho yao." (Haya yalikuwa maji ya Meriba huko Kadeshi, katika jangwa la Sini.)

15Mose akamwambia BWANA, 16"BWANA, Mungu wa roho zote za wanadamu na amteue mtu juu ya jumuiya hii 17ili atoke na kuingia mbele yao, yeye atakayewaongoza katika kutoka kwao na kuingia kwao, ili watu wa BWANA wasiwe kama kondoo wasio na mchungaji."

18Kwa hiyo BWANA akamwambia Mose, "Mchukue Yoshua mwana wa Nuni, mtu ambaye Roho yuko ndani yake, uweke mkono juu yake. 19Msimamishe mbele ya kuhani Eleazari pamoja na kusanyiko lote umpe maagizo mbele yao. 20Mpe sehemu ya mamlaka yako ili jumuiya yote ya Waisraeli ipate kumtii. 21Atasimama mbele ya kuhani Eliazeri, ambaye atapokea maamuzi kwa ajili yake kwa kuuliza mbele za BWANA kwa ile Urimu. Kwa amri yake yeye na jumuia yote ya Waisraeli watatoka na kwa amri yake wataingia."

22Mose akafanya kama BWANA alivyomwagiza. Akamtwaa Yoshua na kumsimamisha mbele ya kuhani Eleazari na kusanyiko lote. 23Kisha akaweka mikono yake juu ya kichwa cha Yoshua na kumpa maagizo, kama vile BWANA alivyoelekeza kupitia kwa Mose.

Sadaka za Kila Siku

28 BWANA akamwambia Mose, 2"Wape Waisraeli agizo hili na uwaambie: 'Hakikisheni kwamba mnaniletea mimi kwa

wakati uliowekwa chakula kwa ajili ya sadaka za
kuteketezwa kwa moto kama harufu nzuri ya
kupendeza.' 3Waambie: 'Hii ni sadaka ya
kuteketezwa kwa moto mnayomtolea BWANA:
Wana-kondoo wawili wa mwaka mmoja wasio
na dosari, kama sadaka ya kawaida ya
kuteketezwa kila siku. 4Andaa mwana-kondoo
mmoja asubuhi na mwingine jioni, 5kila mmoja
atatolewa pamoja na sadaka ya nafaka sehemu
moja ya kumi ya efa[a] ya unga laini
uliochanganywa pamoja na robo ya hini[b] ya
mafuta ya zeituni. 6Hii ni sadaka ya kawaida ya
kuteketezwa iliyoanzishwa katika Mlima Sinai
kama harufu nzuri ya kupendeza, sadaka
iliyotolewa kwa BWANA kwa moto. 7Sadaka ya
kinywaji itakayotolewa pamoja na kila mwana-
kondoo ni robo ya hini ya kinywaji
kilichochachuka. Mimina sadaka ya kinywaji kwa
BWANA mahali patakatifu. 8Andaa yule mwana-
kondoo wa pili jioni, pamoja na sadaka ya
nafaka na sadaka ya kinywaji kama ulivyofanya
kwa ile sadaka nyingine ya asubuhi. Hii ni
sadaka iliyotolewa kwa kuteketezwa kwa moto,
harufu nzuri ya kumpendeza BWANA.

Sadaka za Sabato

9" 'Siku ya Sabato, utatoa sadaka ya wana-
kondoo wawili wa mwaka mmoja wasiokuwa na
dosari pamoja na sadaka yake ya kinywaji na
sadaka ya nafaka yenye uzito wa sehemu mbili
za kumi za efa[c] za unga laini uliochanganywa
na mafuta. 10Hii ni sadaka ya kuteketezwa
itakayotolewa kwa ajili ya kila Sabato, pamoja
na sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na
sadaka yake ya kinywaji.

Sadaka za Kila Mwezi

11" 'Siku ya kwanza ya kila mwezi,
mtamletea BWANA sadaka ya kuteketezwa ya
fahali wawili wachanga, kondoo mume mmoja
na wana-kondoo saba wa mwaka mmoja, wote
wasiokuwa na dosari. 12Pamoja na kila fahali
kutakuwa na sadaka ya nafaka ya unga laini
sehemu tatu za kumi za efa[d] uliochanganywa na
mafuta, pamoja na kondoo mume mmoja,
sadaka ya nafaka ya unga laini uliochanganywa
na mafuta, 13pamoja na kila mwana-kondoo,
sadaka ya nafaka yenye uzito wa sehemu moja
ya kumi ya efa ya unga laini uliochanganywa na
mafuta. Hii ni kwa ajili ya sadaka ya
kuteketezwa, harufu nzuri, sadaka ya
kuteketezwa iliyotolewa kwa moto kwa BWANA.
14Pamoja na kila fahali kutakuwa na sadaka ya
kinywaji nusu ya hini[e] ya divai, pamoja na kila
kondoo mume, theluthi moja ya hini[f] pamoja na
kila mwana-kondoo robo hini[g]. Hii ni sadaka ya
kuteketezwa ya kila mwezi itakayotolewa kila
mwandamo wa mwezi kwa mwaka. 15Zaidi ya
sadaka ya kawaida ya kuteketezwa pamoja na
sadaka yake ya kinywaji, mbuzi mmoja mume
atatolewa kwa BWANA kama sadaka ya
dhambi.

Pasaka

16" 'Katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa
kwanza itafanyika Pasaka ya BWANA. 17Katika
siku ya kumi na tano ya mwezi huo itakuwa
sikukuu, kwa siku saba mtakula mkate usiotiwa
chachu. 18Katika siku ya kwanza mwe na
kusanyiko takatifu, msifanye kazi za kawaida.
19Leteni mbele za BWANA sadaka ya
kuteketezwa, sadaka ya kuteketezwa ya
mafahali wawili wachanga, kondoo mume
mmoja na wana-kondoo waume saba wenye
umri wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
20Pamoja na kila fahali andaa sadaka ya nafaka
sehemu tatu za kumi za efa za unga laini
uliochanganywa na mafuta, pamoja na kondoo
mume, sehemu mbili za kumi za efa, pia
pamoja 21na kila mmoja wa wale wana-kondoo
saba, sehemu moja ya kumi ya efa. 22Pia mtoe
beberu mmoja kama sadaka ya dhambi ambaye
atafanya upatanisho kwa ajili yenu. 23Andaa hizi
licha ya zile sadaka za kawaida za kuteketezwa
za kila asubuhi. 24Kwa njia hii andaa chakula
cha sadaka ya kuteketezwa kila siku, kwa siku
saba kama harufu nzuri impendezayo BWANA,
hii itaandaliwa licha ya ile sadaka ya kawaida ya
kuteketezwa ya kila siku pamoja na sadaka ya
kinywaji. 25Siku ya saba muwe na kusanyiko
takatifu na msifanye kazi zenu za kaiwada.

Sikukuu ya Majuma

26" 'Siku ya malimbuko, mnapomletea
BWANA sadaka ya nafaka mpya wakati wa
sikukuu ya majuma, mwe na kusanyiko takatifu
na msifanye kazi za kawaida. 27Mlete sadaka ya

a5 Sehemu moja ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja, pia mstari 21 na 29
b5 robo ya hini ni sawa na lita moja, pia mstari wa 7,
c9 Sehemu mbili za kumi za efa ni sawa na kilo mbili, pia mstari 13,20,28.
d12 Sehemu tatu za kumi za efa ni sawa na kilo tatu, pia mstari 20 na 28.

e14 Nusu ya hini ni sawa na lita mbili.
f14 Theluthi moja ya hini ni sawa na lita 1.2.
g14 Robo ya hini ni sawa na lita 2.

kuteketezwa ya mafahali wawili wachanga, kondoo mume mmoja na wana-kondoo saba wenye umri wa mwaka mmoja, kama harufu nzuri ya kumpendeza BWANA. [28]Pamoja na kila fahali itatolewa sadaka ya nafaka ya unga laini sehemu tatu za kumi za efa uliochanganywa na mafuta, pamoja na kondoo mume, sehemu mbili za kumi za efa za unga laini, [29]pamoja na sehemu moja ya kumi ya efa ya unga laini kwa kila mmoja wa wana-kondoo saba. [30]Ongeza Beberu mmoja kwa kufanya upatanisho kwa ajili yenu. [31]Andaa hizi sadaka pamoja na sadaka zake za vinywaji, kuwa nyongeza ya sadaka za kawaida za kuteketezwa pamoja na sadaka yake ya nafaka. Hakikisha kuwa wanyama hao hawana dosari.

Sikukuu ya Tarumbeta

29 Katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba mtakuwa na kusanyiko takatifu na msifanye kazi ya kawaida. Ni siku kwa ajili yenu ya kupiga tarumbeta. [2]Mtatayarisha sadaka ya kuteketezwa kama harufu nzuri impendezayo BWANA ya fahali moja mchanga, kondoo mume mmoja na wana-kondoo saba wa mwaka mmoja, wote wasiwe na dosari. [3]Pamoja na fahali andaeni sadaka ya nafaka sehemu ya kumi tatu za efa za unga laini uliochanganywa na mafuta, kondoo mume, unga sehemu ya kumi mbili za efa, [4]pamoja na wana-kondoo saba kila mmoja aandaliwe na sehemu ya kumi moja ya efa ya unga. [5]Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi kufanya upatanisho kwa ajili yenu. [6]Hivi ni nyongeza ya sadaka za kuteketezwa kila mwezi na kila siku pamoja na sadaka za nafaka na sadaka za vinywaji kama ilivyoainishwa. Ni sadaka zinazotolewa kwa BWANA kwa moto, harufu inayopendeza.

Siku ya Upatanisho

[7]“ ‘Kwenye siku ya kumi ya mwezi huu wa saba mtakuwa na kusanyiko takatifu. Mtajikana wenyewe na msifanye kazi. [8]Toeni sadaka ya kuteketezwa ya fahali mmoja mchanga, kondoo mume mmoja na wana-kondoo saba wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari kama harufu nzuri inayompendeza BWANA. [9]Pamoja na fahali andaeni sadaka ya nafaka sehemu ya kumi tatu za efa za unga laini uliochanganywa na mafuta, pamoja na kondoo mume, sehemu ya kumi mbili za efa za unga laini, [10]na kila mmoja wa wana-kondoo saba sehemu ya kumi moja ya unga laini kwa kila mmoja. [11]Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi, katika nyongeza ya sadaka ya dhambi kwa ajili ya upatanisho na sadaka ya kawaida ya kuteketezwa pamoja na sadaka yake ya nafaka na sadaka zake za vinywaji.

Sikukuu ya Vibanda

[12]“ ‘Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu na hamtafanya kazi za kawaida. Adhimisheni sikukuu kwa BWANA kwa siku saba. [13]Toeni sadaka ya kuteketezwa mafahali wachanga kumi na watatu, kondoo waume wawili na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari kama harufu nzuri inayompendeza BWANA. [14]Pamoja na hao mafahali kumi na watatu kila mmoja aandaliwe na sadaka ya nafaka sehemu ya kumi tatu za efa za unga laini uliochanganywa na mafuta, kwa kondoo waume wawili kila mmoja aandaliwe sehemu ya kumi mbili za efa za unga laini [15]na wana-kondoo kumi na wanne kila mmoja aandaliwe sehemu moja ya kumi ya efa ya unga laini. [16]Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi kwa nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya vinywaji.

[17]“ ‘Katika siku ya pili andaeni mafahali wachanga kumi na wawili, kondoo waume wawili na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. [18]Pamoja na mafahali, kondoo waume na wana-kondoo andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za vinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. [19]Weka beberu mmoja kama sadaka ya dhambi kwa nyongeza ya kawaida ya sadaka ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka zao za vinywaji.

[20]“ ‘Katika siku ya tatu andaeni mafahali kumi na mmoja, kondoo waume wawili na wana-kondoo waume kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. [21]Pamoja na mafahali, kondoo waume na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za vinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. [22]Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi, katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya kinywaji.

[23]“ ‘Katika siku ya nne andaeni mafahali kumi, kondoo waume wawili na wana-kondoo waume kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. [24]Pamoja na mafahali, kondoo

waume na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za kinywaji kulingana na idadi iliyotajwa. 25Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya kinywaji.

26" 'Katika siku ya tano andaeni mafahali tisa, kondoo waume wawili na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. 27Pamoja na mafahali, kondoo waume na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za kinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. 28Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya kinywaji.

29" 'Katika siku ya sita andaeni mafahali wanane, kondoo waume wawili na wana-kondoo kumi na nne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. 30Pamoja na mafahali, kondoo waume na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za kinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. 31Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa pamoja na sadaka yake ya nafaka na sadaka ya kinywaji.

32" 'Katika siku ya saba andaeni mafahali saba, kondoo waume wawili na wana-kondoo kumi na nne wa mwaka mmoja wote wasio na dosari. 33Pamoja na mafahali, kondoo waume na wana-kondoo,andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za kinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. 34Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya kinywaji.

35" 'Katika siku ya nane mtakuwa na kusanyiko na msifanye kazi ya kawaida. 36Toeni sadaka ya kuteketezwa kama harufu nzuri inayompendeza BWANA, sadaka ya kuteketezwa ya fahali mmoja, kondoo mume mmoja na wana-kondoo waume saba wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. 37Pamoja na fahali, kondoo mume na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka za vinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. 38Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya kinywaji.

39" 'Zaidi ya kile unachoweka nadhiri na sadaka zenu za hiari, andaeni hizi kwa ajili ya BWANA kwenye sikukuu zenu zilizoamuriwa: sadaka zenu za kuteketezwa, sadaka za nafaka, sadaka za vinywaji pamoja na sadaka zenu za amani.' "

40Mose akawaambia Waisraeli yale yote BWANA aliyomwagiza.

Nadhiri

30 Mose akawaambia viongozi wa makabila ya Israeli: "Hili ndilo BWANA analoagiza: 2Wakati mwanamume awekapo nadhiri kwa BWANA au anapoapa kujifunga kwa ahadi, kamwe asitangue neno lake bali ni lazima afanye kila kitu alichosema.

3"Wakati mwanamwali anayeishi bado nyumbani kwa baba yake atakapoweka nadhiri kwa BWANA ama amejifunga mwenyewe kwa ahadi, 4na baba yake akisikia kuhusu nadhiri au ahadi yake lakini asimwambie lo lote, ndipo nadhiri zake zote na kila ahadi aliyoiweka na kujifunga kwayo itathibitika. 5Lakini kama baba yake akimkataza wakati anapoisikia, hakuna nadhiri wala ahadi yake ye yote aliyojifunga kwayo itakayosimama, BWANA atamwacha huru huyo mwanamwali kwa sababu baba yake amemkataza.

6"Ikiwa ataolewa baada ya kuweka nadhiri au baada ya midomo yake kutamka ahadi fulani bila kufikiri akawa amejifunga hivyo 7na mume wake akasikia habari hiyo asimwambie neno lo lote, ndipo nadhiri zake ama ahadi zake ambazo alikuwa amejifunga nazo zitathibitika. 8Lakini ikiwa mume wake atamkataza atakaposikia kuhusu hilo, atakuwa ametangua nadhiri ambazo zilikuwa zimemfunga mkewe ama ahadi aliyotamka pasipo kufikiri ambayo amejifunga kwayo, BWANA atamwacha huru yule mwanamke.

9"Nadhiri ye yote ama patano ambalo limefanywa na mjane ama mwanamke aliyeachika vitakuwa vimemfunga.

10"Ikiwa mwanamke anayeishi na mumewe ataweka nadhiri ama kujifunga mwenyewe kwa ahadi chini ya kiapo 11na mumewe akasikia kuhusu jambo hili lakini asimwambie lo lote wala hakumkataza, ndipo viapo vyake vyote au ahadi zinazomfunga zitakapothibitika. 12Lakini ikiwa mumewe atabatilisha nadhiri hizo baada ya kuzisikia, basi hakuna nadhiri au ahadi zo zote alizoziweka kwa midomo yake zitakazothibitika. Mumewe atakuwa amezibatilisha na BWANA atamweka huru yule mwanamke. 13Mumewe anaweza kuthibitisha au kutangua nadhiri ye yote anayoweka au ahadi ye yote aliyoweka kwa

kuapa ili kujikana mwenyewe. 14Lakini ikiwa mumewe hasemi lo lote kwake kuhusu jambo hilo siku baada ya siku, basi mumewe atakuwa amethibitisha nadhiri zote na ahadi zote zinazomfunga mkewe. Anavithibitisha kwa kutokusema lo lote kwa mkewe anapoyasikia hayo. 15Hata hivyo, ikiwa mumewe atavibatilisha baada ya kusikia hayo, basi atawajibika kwa hatia ya mkewe.''

16Haya ndiyo masharti ambayo BWANA alimpa Mose kuhusu mahusiano kati ya mtu na mkewe na kati ya baba na binti yake ambaye bado anaishi nyumbani kwa baba yake.

Kulipiza Kisasi Juu ya Wamidiani

31 BWANA akamwambia Mose, 2"Uwalipize kisasi Wamidiani kwa ajili ya Waisraeli. Halafu baada ya hayo, utakufa.''

3Kwa hiyo Mose akawaambia watu, "Waandaeni baadhi ya wanaume wenu waende vitani kupigana na Wamidiani ili wawalipize kisasi cha BWANA . 4Peleka wanaume moja elfu vitani kutoka kila kabila la Israeli." 5Kwa hiyo waliandaliwa wanaume kumi na mbili elfu kwa vita, wanaume moja elfu kutoka kila kabila, walitolewa kutoka koo za Israeli. 6Mose aliwatuma vitani, watu moja elfu kutoka kila kabila, pamoja na Finehasi mwana wa kuhani Eleazari, ambaye alichukua vyombo vya mahali patakatifu na tarumbeta za kuashiria.

7Walipigana dhidi ya Wamidiani, kama BWANA alivyomwagiza Mose, nao waliua kila mwanamme. 8Miongoni mwa watu waliouawa walikuwepo wafalme watano wa Midiani, nao ni Evi, Rekemu, Suri, Huri na Reba. Vile vile walimwua Balaamu mwana wa Beori kwa upanga. 9Waisraeli waliwateka wanawake wa Kimidiani pamoja na watoto wao na walichukua makundi ya ng'ombe, kondoo na mali zao kama nyara. 10Walichoma moto miji yote ambayo Wamidiani walikuwa wanaishi, pamoja na kambi zao zote. 11Walichukua nyara zote na mateka, pamoja na watu na wanyama, 12nao waliwaleta wafungwa mateka na nyara kwa Mose na kwa kuhani Eleazari, nao Waisraeli walikusanyika kwenye kambi zao katika tambarare za nchi ya Moabu, kando ya Yordani ng'ambo ya Yeriko.

13Mose, kuhani Eleazari na viongozi wote wa jumuia wakatoka kuwalaki nje ya kambi. 14Mose aliwakasirikia maafisa wa jeshi yaani hao wakuu wa jeshi la maelfu na wakuu wa jeshi la mamia, ambao walirudi kutoka vitani.

15Mose akawauliza, ''Je, mmewaacha wanawake wote hai?'' 16''Wanawake hao ndio waliofuata ushauri wa Balaamu nao ndio waliowasababisha Waisraeli wamwasi BWANA kwa kile kilichotokea kule Peori, kwa hiyo pigo liliwapata watu wa BWANA. 17Sasa wauwe wavulana wote. Pia umuue kila mwanamke ambae alikwisha fanya tendo la ndoa, 18lakini mwacheni hai kwa ajili yenu kila msichana ambaye kamwe hajawahi kuzini na mwanamume.

19''Ninyi nyote ambao mmeua mtu ye yote au kumgusa mtu ye yote ambaye ameuawa, lazima mkae nje ya kambi kwa muda wa siku saba. Katika siku ya tatu na ya saba lazima mjitakase wenyewe pamoja na wafungwa wenu. 20Takaseni kila vazi pamoja na kila kitu kilichotengenezwa kwa ngozi, kwa singa za mbuzi au kwa mti.''

21Kisha kuhani Eleazari aliwaambia askari ambao walikuwa wamekwenda vitani, ''Haya ndiyo matakwa ya sheria ambayo BWANA alimpa Mose: 22Dhahabu, fedha, shaba, chuma, bati, risasi 23na kitu kingine cho chote ambacho kinaweza kuhimili moto lazima mkipitishe kwenye moto, kisha kitakuwa safi. Lakini ni lazima pia kitakaswe kwa maji ya utakaso. Kitu cho chote kisichoweza kuhimili moto lazima kipitishwe kwenye yale maji ya utakaso. 24Katika siku ya saba fueni nguo zenu nanyi mtakuwa safi. Kisha mtaweza kuingia kambini."

Kugawanya Mateka

25BWANA akamwambia Mose, 26"Wewe na kuhani Eleazari pamoja na viongozi wa jamaa ya jumuiya mtahesabu watu wote na wanyama ambao walitekwa. 27Gawanyeni hizo nyara kati ya askari ambao walishiriki katika vita na kwa jumuiya. 28Kutoka katika fungu la wale waliokwenda kupigana vitani, tenga kama ushuru kwa ajili ya BWANA kitu kimoja kati ya kila mia tano, ikiwa ni wanadamu, ng'ombe, punda, kondoo au mbuzi. 29Chukua ushuru huu kutoka katika fungu lao umpe kuhani Eleazari kama sehemu ya BWANA. 30Kutoka katika fungu la Waisraeli,chukua kitu kimoja kati ya kila hamsini, ikiwa ni wanadamu, ng'ombe, punda, kondoo, mbuzi au wanyama wengine. Hivyo uwape Walawi, ambao wanawajibika kutunza maskani ya BWANA." 31Kwa hiyo Mose na kuhani Eleazari wakafanya kama BWANA alivyomwagiza Mose.

32Nyara zilizobaki kutoka katika mateka ambayo askari walichukua ni kondoo 675,000,

33ng'ombe 72,000, 34punda 61,000, 35na wanawake 32,000 ambao hawakumjua mume kwa kufanya tendo la ndoa.

36Nusu ya fungu la wale waliokwenda kupigana vitani lilikuwa:

Kondoo 337,500, 37ambayo ushuru kwa ajili ya BWANA ilikuwa kondoo 675,
38ng'ombe 36,000, ambao ushuru kwa ajili ya BWANA ulikuwa ng'ombe 72, 39punda 30,500 ambao ushuru kwa ajili ya BWANA ulikuwa punda 61,
40Watu 16,000 ambao ushuru kwa ajili ya BWANA ulikuwa watu 32.

41Mose alimpa kuhani Eleazari ushuru kama sehemu ya BWANA, kama BWANA alivyomwagiza Mose.

42Ile nusu iliyokuwa ya Waisraeli, ambayo Mose aliitenga kutoka kwa ile ya watu waliokwenda vitani, 43nusu iliyokuwa ya jumuiya ilikuwa kondoo 337,500, 44ng'ombe 36,000, 45punda 30,500, 46na wanadamu 16,000. 47Kutoka hiyo nusu iliyokuwa ya Waisraeli, Mose alichagua moja kati ya kila hamsini ya wanadamu na wanyama, kama BWANA alivyomwagiza naye aliwapa Walawi, ambao waliwajibika kutunza maskani ya BWANA.

48Kisha maafisa ambao walikuwa juu ya vikosi vya jeshi, wakuu wa jeshi wa maelfu na wakuu wa jeshi la mamia, walimwendea Mose 49na kumwambia, "Watumishi wako wamehesabu askari walio chini ya amri yetu na hakuna hata mmoja aliyekosekana. 50Kwa hiyo tumeleta kama sadaka kwa BWANA vyombo vya dhahabu kila mmoja wetu alivyopata, vikuku, bangili, pete za mhuri, vipuli na mikufu, ili kufanya upatanisho kwa ajili yetu mbele za BWANA."

51Mose na kuhani Eleazari wakapokea kutoka kwao dhahabu na vyombo vyote vilivyonakishiwa. 52Dhahabu yote kutoka kwa wakuu wa jeshi wa maelfu na wakuu wa jeshi wa mamia ambavyo Mose na kuhani Eleazari walimletea BWANA kama zawadi ilikuwa shekeli 16,750[a], 53Kila askari alikuwa amejichukulia nyara zake binafsi. 54Mose na kuhani Eleazari walipokea dhahabu kutoka kwa wakuu wa jeshi la maelfu na wakuu wa jeshi la mamia, wakazileta katika Hema la kukutania kama ukumbusho kwa Waisraeli mbele za BWANA.

a52 Shekeli 16,750 ni sawa na uzito wa kilo 200 hivi.

Makabila Ng'ambo ya Yordani

32 Kabila la Wareubeni na Wagadi, ambao walikuwa na makundi makubwa ya ng'ombe, kondoo na mbuzi, waliona kuwa nchi ya Yazeri na nchi ya Gileadi ni nzuri kwa mifugo. 2Hivyo walimjia Mose na kuhani Eleazari na viongozi wa jumuiya, na kuwaambia, 3"Atarothi, Diboni, Yazeri, Nimra, Heshboni, Eleale, Sebamu, Nebo na Beoni, 4nchi ambayo BWANA ameishinda mbele ya wana wa Israeli inafaa kwa mifugo, nao watumishi wako wana mifugo. 5Kama tumepata kibali mbele ya macho yako, nchi hii na ipewe watumishi wako kama miliki yetu. Usitufanye tuvuke Yordani."

6Mose akawaambia Wagadi na Wareubeni, "Je, watu wa nchi yenu watakwenda vitani wakati ninyi mmeketi hapa? 7Kwa nini mmewakatisha Waisraeli tamaa wasivuke katika nchi ambayo BWANA amewapa? 8Hivi ndivyo baba zenu walivyofanya wakati nilipowatuma kutoka Kadeshi-Barma kuipeleleza nchi. 9Baada ya kufika kwenye Bonde la Eshkeli na kuitazama nchi waliwakatisha tamaa Waisraeli wasiingie katika nchi ambayo BWANA alikuwa amewapa. 10Siku ile hasira ya BWANA iliwaka naye akaapa kiapo hiki: 11'Kwa kuwa hawakunifuata kwa moyo, hakuna mtu ye yote mwenye miaka ishirini au zaidi ambao walikuja kutoka Misri watakaoona nchi niliyoahidi kwa kiapo kwa Abrahamu, Isaka na Yakobo, 12hakuna hata mmoja isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi, na Yoshua mwana wa Nuni, kwa sababu walimfuata BWANA kwa moyo wote.' 13Hasira ya BWANA iliwaka dhidi ya Waisraeli na akawafanya watangetange katika jangwa kwa miaka arobaini, mpaka kizazi chote cha wale waliofanya maovu mbele yake kimeangamia.

14"Nanyi mko hapa, uzao wa wenye dhambi, mkisimamia mahali pa baba zenu na mkimfanya BWANA kuwakasirikia Waisraeli hata zaidi. 15Kama mkigeuka na mkiacha kumfuata, atawaacha tena watu hawa wote jangwani na mtakuwa sababu ya maangamizi yao."

16Ndipo wakamjia Mose na kumwambia, "Tungalitaka kujenga mazizi hapa kwa ajili ya mifugo yetu na miji kwa ajili ya wanawake wetu na watoto. 17Lakini sisi tuko tayari kuchukua silaha zetu na kutangulia mbele ya Waisraeli mpaka tutakapowaleta mahali pao. Wakati huo wanawake wetu na watoto wataishi katika miji yenye ngome, kwa ajili ya ulinzi dhidi ya wenyeji wa nchi. 18Hatutarudi nyumbani mwetu mpaka

kila Mwiisraeli amepokea urithi wake.
19Hatutapokea urithi wo wote pamoja nao
ng'ambo ya pili ya Yordani, kwa sababu urithi
wetu umekuja kwetu upande wa mashariki ya
Yordani.''

20Kisha Mose akawaambia, "Kama mtafanya
jambo hili, kama mtajivika silaha mbele ya
BWANA kwa ajili ya vita, 21na kama ninyi nyote
mtakwenda mmejivika silaha ng'ambo ya
Yordani mbele za BWANA mpaka awe
amewafukuza adui zake mbele zake, 22hadi
wakati nchi itakapokuwa imeshindwa mbele za
BWANA, ndipo mtaweza kurudi na kuwa huru
kutoka masharti yenu kwa BWANA na Israeli.
Nayo nchi hii itakuwa milki yenu mbele za
BWANA.

23"Lakini mkishindwa kufanya hili, mtakuwa
mnatenda dhambi dhidi ya BWANA, nanyi iweni
na hakika kuwa dhambi yenu itawapata.
24Jengeni miji kwa ajili ya wanawake na watoto
wenu na mazizi kwa ajili ya mbuzi na kondoo
zenu, lakini fanyeni yale mliyoahidi.''

25Wagadi na Wareubeni wakamwambia
Mose, "Sisi watumishi wako tutafanya kama
bwana wetu anavyotuagiza. 26Watoto na wake
zetu, makundi ya mbuzi na kondoo na makundi
ya ng'ombe zetu, watabaki hapa katika miji ya
Gileadi. 27Lakini watumishi wenu kila
mwanamume aliyevaa silaha za vita watavuka
ng'ambo kupigana mbele za BWANA, sawa
kama bwana wetu anavyosema.''

28Kisha Mose akatoa amri kuhusu wao kwa
kuhani Eleazari na Yoshua mwana wa Nuni na
viongozi wa jamaa za makabila ya Waisraeli.
29Mose akawaambia, "Ikiwa Wagadi na
Wareubeni, kila mwanamume aliyevaa silaha za
vita, atavuka Yordani pamoja nanyi mbele za
BWANA, basi wakati mtakapoishinda nchi
iliyoko mbele yenu, wapeni nchi ya Gileadi kama
milki yao. 30Lakini kama hawatavuka pamoja
nanyi wakiwa wamevaa silaha za vita, lazima
wakubali kupokea milki yao pamoja nanyi katika
nchi ya Kanaani.''

31Wagadi na Wareubeni wakajibu,
"Watumishi wako watafanya lile BWANA
alilosema. 32Tutavuka mbele za BWANA kuingia
Kanaani tukiwa tumevaa silaha za vita lakini
mali tutakayoirithi itakuwa ng'ambo hii ya
Yordani.''

33Kisha Mose akawapa Wagadi, Wareubeni
na nusu ya kabila la Manase mwana wa Yosefu,
ufalme wa Sihoni mfalme wa Waamori na
ufalme wa Ogu mfalme wa Bashani, nchi yote
pamoja na miji yake na nchi inayowazunguka.

34Wagadi wakajenga Diboni, Atarothi,
Aroeri, 35Atroth-shofani, Yazeri, Yogbeha,
36Beth-nimra na Beth-harani kama miji
iliyozungushiwa ngome, tena wakajenga mazizi
kwa ajili ya makundi yao ya mbuzi na kondoo.
37Nao Wareubeni wakajenga upya miji ya
Heshboni, Eleale na Kiriathaimu, 38pia Nebo na
Baal-meoni (majina ya hiyo miji yalibadilishwa)
na Sibma. Miji waliyoijenga upya waliipa majina.

39Wazao wa Makiri mwana wa Manase
walikwenda Gileadi, wakaiteka nchi na
kuwafukuza Waamori ambao walikuwa huko.
40Kwa hiyo Mose akawapa Wamakiri wazao wa
Manase nchi ya Gileadi nao wakakaa huko.
41Yairi, mzao wa Manase, akateka makao yao
akayaita Hawoth-Yairi. 42Naye Noba akateka
Kenathi na makao yaliyoizunguka akayaita Noba
kwa jina lake.

Vituo Katika Safari ya Waisraeli

33 Hivi ndivyo vituo katika safari ya
Waisraeli wakati walipotoka Misri kwa
vikosi chini ya uongozi wa Mose na Aroni. 2Kwa
agizo la BWANA Mose aliweka kumbukumbu ya
vituo katika safari yao. Hivi ndivyo vituo katika
safari yao:

3Waisraeli walisafiri kutoka Ramesesi
katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa
kwanza, siku iliyofuata Pasaka. Walitembea
kwa ujasiri wazi mbele ya Wamisri wote,
4ambao walikuwa wakizika wazaliwa wao
wa kwanza wote ambao BWANA alikuwa
amewaua katikati yao, kwa kuwa BWANA
alikuwa ameleta hukumu juu ya miungu yao.

5Waisraeli waliondoka Ramesesi na
kupiga kambi huko Sukothi. 6Wakaondoka
Sukothi na kupiga kambi huko Ethamu,
pembeni mwa jangwa.

7Wakaondoka Ethamu, wakageuka
wakarudi Pi-hahirothi, hadi mashariki ya
Baal-sefoni, wakapiga kambi yao karibu na
Migdoli.

8Wakaondoka Pi-ha-hirothi wakapita
katikati ya bahari mpaka jangwani, baada ya
kusafiri kwa siku tatu katika Jangwa la
Ethamu, walipiga kambi huko Mara.

9Wakaondoka Mara wakaenda Elimu,
mahali ambapo palikuwa na chemchemi
kumi na mbili na mitende sabini, huko
wakapiga kambi.

10Wakaondoka Elimu na kupiga kambi

kando ya bahari ya Shamu.
11Wakaondoka kando ya bahari ya Shamu na kupiga kambi katika jangwa la Sini.
12Wakaondoka katika jangwa la Sini, wakapiga kambi huko Dofka.
13Wakaondoka Dofka wakapiga kambi huko Alushi.
14Wakaondoka Alushi wakapiga kambi Refidimu, mahali ambapo hapakuwa na maji kwa ajili ya watu kunywa.
15Wakaondoka Refidimu na kupiga kambi katika Jangwa la Sinai.
16Wakaondoka katika Jangwa la Sinai na kupiga kambi huko Kibrothi Hataava.
17Wakaondoka Kibrothi Hataava na kupiga kambi huko Haserothi.
18Wakaondoka Haserothi na kupiga kambi huko Rithma.
19Wakaondoka Rithma na kupiga kambi huko Rimon Peresi.
20Wakaondoka Rimon Peresi na kupiga kambi huko Libna.
21Wakaondoka Libna na kupiga kambi huko Risa.
22Wakaondoka Risa na kupiga kambi huko Kehelatha.
23Wakaondoka Kehelatha na kupiga kambi kwenye mlima Sheferi.
24Wakaondoka kwenye mlima Sheferi na kupiga kambi huko Harada.
25Wakaondoka Harada na kupiga kambi huko Makelothi.
26Wakaondoka Makelothi na kupiga kambi huko Tahathi.
27Wakaondoka Tahathi na kupiga kambi huko Tera.
28Wakaondoka Tera na kupiga kambi huko Mithka.
29Wakaondoka Mithka na kupiga kambi huko Hashmona.
30Wakaondoka Hashmona na kupiga kambi Moserothi.
31Wakaondoka Moserothi na kupiga kambi huko Bene-yakani.
32Wakaondoka Bene-yakani na kupiga kambi huko Hor-hagidgadi.
33Wakaondoka Hor-hagidgadi na kupiga kambi huko Yotbatha.
34Wakaondoka Yotbatha na kupiga kambi uko Abrona.
35Wakaondoka Abrona na kupiga kambi huko Esion-geberi.
36Wakaondoka Esion-geberi na kupiga kambi huko Kadeshi katika Jangwa la Sini.
37Wakaondoka Kadeshi na kupiga kambi kwenye Mlima Hori, mpakani mwa Edomu. 38Kwa amri ya BWANA, kuhani Aroni alipanda Mlima Hori, mahali alipofia katika siku ya kwanza ya mwezi wa tano mwaka wa arobaini baada ya Waisraeli kutoka Misri. 39Aroni alikufa juu ya Mlima Hori akiwa na umri wa miaka mia moja na ishirini na mitatu.
40Mfalme Mkanaani wa Aradi, ambaye aliishi huko Negebu ya Kanaani, akasikia kwamba Waisraeli wanakuja.
41Wakaondoka kwenye mlima Hori na kupiga kambi huko Salmona.
42Wakaondoka Salmona wakapiga kambi huko Punoni.
43Wakaondoka Punoni wakapiga kambi huko Obothi.
44Wakaondoka Obothi wakapiga kambi huko Iye Abarimu, mipakani mwa Moabu.
45Wakaondoka Iye Abarimu wakapiga kambi huko Dibon-gadi.
46Wakaondoka Dibon-gadi na kupiga kambi huko Almon-Diblathaimu.
47Wakaondoka Almon-Diblathaimu na kupiga kambi katika milima ya Abarimu karibu na Nebo.
48Wakaondoka kwenye milima ya Abarimu na kupiga kambi kwenye tambarare ya Moabu kando ya Yordani ng'ambo ya Yeriko. 49Huko kwenye tambarare za Moabu walipiga kambi kando kando ya mto Yordani kuanzia Beth-Yeshimothi mpaka Abel-Shitimu.

50Katika tambarare za Moabu kando ya Yordani kuvukia Yeriko BWANA akamwambia Mose, 51"Sema na Waisraeli uwaambie: 'Mtakapovuka mto Yordani kuingia Kanaani, 52wafukuzeni wakazi wote wa nchi iliyo mbele yenu. Haribuni sanamu zao zote za kuchongwa na sanamu zilizotengenezwa kwa kuyeyusha chuma na kupabomoa mahali pao pa ibada, 53mtaimiliki nchi hiyo na kukaa huko kwa kuwa nimewapeni ninyi kuimiliki. 54Mtaigawanya nchi hiyo kwa kupiga kura, kufuatana na koo zenu. Kwa kundi kubwa zaidi toa urithi mkubwa zaidi na kwa kundi dogo zaidi urithi mdogo zaidi. Cho chote kinachowaangukia kwa kura kitakuwa chao. Mtaigawanya nchi kufuatana na makabila ya baba zenu.

55“ ‘Lakini kama hamkuwafukuza wenyeji wakaao katika nchi hiyo, wale mtakaowaruhusu wabaki watakuwa kama miiba kwenye macho yenu na miiba kwenu kila upande. Watawasumbua katika nchi mtakayoishi. 56Kisha nitawatenda ninyi kile ambacho nimepanga kuwatenda wao.’’

Mipaka ya Kanaani

34 BWANA akamwambia Mose, 2“Waamuru Waisraeli na uwaambie: ‘mtakapoingia nchi ya Kanaani, nchi ambayo itagawanywa kwenu kama urithi itakuwa na mipaka ifuatayo:

3“ ‘Upande wenu wa kusini utajumuisha sehemu ya jangwa la Sini kufuata mpaka wa Edomu, upande wa mashariki mpaka wenu wa kusini utaanzia mwisho wa Bahari ya Chumvi, 4katiza kusini mwa Pito la Akrabimu, endelea mpaka Sini na kwenda kusini ya Kadesh Barnea. Kisha mpaka huo utaenda hadi Hasar-Adari hadi Azmoni, 5mahali ambapo utapinda na kuunganika na mpaka wa Misri na kumalizikia kwenye Bahari ya Kati.

6“ ‘Mpaka wenu wa magharibi utakuwa Bahari ya Kati. Huu utakuwa mpaka wenu upande wa magharibi.

7“ ‘Kwa mpaka wenu wa kaskazini, wekeni alama kuanzia Bahari ya Kati hadi mlima Hori 8na kutoka mlima Hori hadi Pito la Hamathi. Kisha mpaka utaenda hadi Sedadi, 9kuendelea hadi Zifroni na kuishia Hazar Enani. Huu utakuwa mpaka wenu upande wa kaskazini.

10“ ‘Kwa mpaka wenu wa mashariki, wekeni alama kuanzia Hazar Enani hadi Shefamu. 11Mpaka utaelekea kusini kuanzia Shefamu hadi Ribla upande wa mashariki wa Aini na kuendelea kwenye mitelemko mashariki mwa bahari ya Kinerethi. 12Kisha mpaka utashuka kuelekea mto Yordani na kuishia katika Bahari ya Chumvi.

“ ‘Hii itakuwa nchi yenu ikiwa na mipaka kila upande.’ ’’

13Mose akawaamuru Waisraeli: “Gawanyeni nchi hii kwa kura kama urithi. BWANA ameagiza kwamba itolewe kwa yale makabila tisa na nusu, 14kwa sababu jamaa ya kabila la Reubeni, kabila la Gadi na nusu ya kabila la Manase wamekwishapokea urithi wao. 15Haya makabila mawili na nusu wamekwishapokea urithi wao upande wa mashariki wa Yordani ng’ambo ya Yeriko kuelekea maawio ya jua.”

16BWANA akamwambia Mose, 17“Haya ndiyo majina ya watu ambao watakusaidia kugawanya nchi kama urithi. Eleazari kuhani na Yoshua mwana wa Nuni. 18Tena uteue kiongozi mmoja kutoka kila kabila kusaidia kuigawanya nchi. 19Haya ndiyo majina yao:

Kalebu mwana wa Yefune,
kutoka kabila la Yuda
20Shemueli mwana wa Amihudi,
kutoka kabila la Simeoni,
21Elidadi mwana wa Kisloni,
kutoka kabila la Benyamini,
22Buki mwana wa Yogli,
kiongozi kutoka kabila la Dani,
23Hanieli mwana wa Efodi,
kiongozi kutoka kabila la Manase mwana wa Yosefu,
24Kemueli mwana wa Shiftani,
kiongozi kutoka kabila la Efraimu mwana wa Yosefu,
25Elisafani mwana wa Parnaki,
kiongozi kutoka kabila la Zabuloni,
26Patieli mwana wa Azani,
kiongozi kutoka kabila la Isakari,
27Ahihudi mwana wa Shelomi,
kiongozi kutoka kabila la Asheri,
28Pedaheli mwana wa Amihudi,
kiongozi kutoka kabila la Naftali.”

29Hawa ndio watu ambao BWANA aliamuru kuwa wagawanye urithi kwa Waisraeli katika nchi ya Kanaani.

Miji kwa ajili ya Walawi

35 BWANA akamwambia Mose katika nchi tambarare ya Moabu, kando ya mto Yordani kuvukia Yeriko, 2“Waagize Waisraeli kuwapa Walawi miji ya kuishi kutoka urithi ambao Waisraeli wataumiliki. Wape maeneo ya malisho kuzunguka hiyo miji. 3Kisha watakuwa na miji ya kuishi na maeneo ya malisho kwa ajili ya ng’ombe zao, mbuzi, kondoo na mifugo yao mingine yote.

4“Maeneo ya malisho kuzunguka miji hiyo ambayo mtawapa Walawi yataenea meta mia nne na hamsini kutoka kwenye ukuta wa miji. 5Nje ya mji, pima meta mia tisa upande wa mashariki, upande wa kusini meta mia tisa, upande wa magharibi meta mia tisa na upande wa kaskazini meta mia tisa, mji utakuwa katikati. Eneo hili litakuwa lao kwa ajili ya malisho.

Miji ya Makimbilio

6"Miji sita mtakayowapa Walawi itakuwa ya makimbilio, ambayo mtu anayemwua mwenzake, aweze kukimbilia humo. Nyongeza ya hiyo, wapeni miji mingine arobaini na miwili. 7Kwa jumla ni lazima mwape Walawi miji arobaini na minane, hii ni pamoja na maeneo ya malisho yao. 8Miji ambayo mtawapa Walawi kutoka nchi ambayo Waisraeli wanamiliki itatolewa kwa uwiano wa urithi wa kila kabila. Chukua miji mingi kutoka lile kabila lenye miji mingi, lakini uchukue miji michache kwa kabila lile lenye miji michache."

9Kisha BWANA akamwambia Mose: 10"Sema na Waisraeli uwaambie: 'Wakati mtakapovuka Yordani kuingia Kanaani, "chagueni baadhi ya miji iwe miji yenu ya makimbilio, ambayo mtu ambaye amemua mwenzake bila kukusudia aweze kukimbilia. 12Itakuwa mahali pa kukimbilia kutoka mlipiza kisasi, ili kwamba mtu aliyeshtakiwa kwa mauaji asife kabla ya kujitetea mbele ya mkutano. 13Miji hii sita mtakayoitoa itakuwa miji yenu ya makimbilio. 14Mtatoa miji mitatu ng'ambo hii ya Yordani na mitatu upande wa Kanaani kama miji ya makimbilio. 15Miji hii sita itakuwa mahali pa makimbilio kwa ajili ya Waisraeli, wageni na watu wengine wo wote wanaoishi katikati yenu, ili kwamba mtu ye yote ambaye ameua mtu mwingine pasipo kukusudia aweze kukimbilia humo.

16" 'Kama mtu akimpiga mwenzake kwa chuma naye mtu huyo akafa, mtu huyo ni mwuaji, mwuaji sharti atauawa. 17Au kama mtu analo jiwe mkononi mwake ambalo laweza kuua, naye akampiga mwenzake akafa, yeye ni mwuaji, mwuaji huyo sharti atauawa. 18Au kama mtu ana chombo cha mti mkononi mwake ambacho chaweza kuua, naye akampiga mwenzake akafa, yeye ni mwuaji, mwuaji huyo sharti atauawa. 19Mlipiza kisasi cha damu atamwua mwuaji, wakati akikutana naye, atamwua. 20Ikiwa mtu ana chuki ya siku nyingi na mwenzake akamsukuma au akamtupia kitu kwa kukusudia naye akafa, 21au ikiwa katika uadui akampiga ngumi naye akafa, mtu yule sharti atauawa, yeye ni mwuaji. Mlipiza kisasi cha damu atamwua mwuaji atakapokutana naye.

22" 'Lakini kama mtu akimsukuma mwenzie ghafla pasipo chuki, au kumtupia kitu pasipo kukusudia, 23au pasipo kumwona, akimwangushia jiwe ambalo laweza kumua, naye akafa, basi kwa kuwa hakuwa adui wake naye hakukusudia kumumiza, 24kusanyiko lazima liamue kati yake na mlipiza kisasi wa damu kufuatana na sheria hizi. 25Kusanyiko ni lazima limlinde yule anayeshtakiwa kuua kutoka kwa mlipiza kisasi wa damu na kumrudisha katika mji wa makimbilio alikokuwa amekimbilia. Lazima akae humo mpaka atakapokufa kuhani mkuu ambaye alikuwa amepakwa mafuta matakatifu.

26" 'Lakini kama mshtakiwa atatoka nje ya mipaka ya mji wa makimbilio ambao amekimbilia, 27na mlipiza kisasi wa damu akimkuta nje ya mji, mlipiza kisasi wa damu anaweza kumwua mshtakiwa huyo bila kuwa na hatia ya kuua. 28Mshtakiwa lazima akae katika mji wake wa makimbilio mpaka atakapokufa kuhani mkuu, atarudi tu kwenye mali yake baada ya kifo cha kuhani mkuu.

29" 'Hizi ndizo kanuni za sheria zitakazohitajiwa kwenu na katika vizazi vyenu vijavyo, po pote mtakapoishi.

30" 'Ye yote anayeua mtu atauawa kama muuaji ikiwa tu kuna ushuhuda wa mashahidi. Lakini hakuna mtu atakayeuawa kwa ushuhuda wa shahidi mmoja tu.

31" 'Usikubali fidia ye yote ya kuokoa uhai wa muuaji ambaye anastahili kufa. Mtu huyo hakika lazima auawe.

32" 'Usikubali fidia ya mtu ye yote ambaye amekimbilia katika mji wa makimbilio na kumruhusu kurudi kuishi katika nchi yake kabla ya kifo cha kuhani mkuu.

33" 'Msiinajisi nchi mnayoishi. Umwagaji damu hunajisi nchi, na upatanisho hauwezekani kufanyika katika nchi ambayo damu imemwagwa, isipokuwa tu kwa damu ya yule aliyeimwaga damu. 34Msiinajisi nchi mnayoishi ambayo nami ninakaa, kwa kuwa Mimi, BWANA, ninakaa katikati ya Waisraeli.' "

Urithi wa binti za Selofehadi

36 Viongozi wa jamaa ya ukoo wa Gileadi mwana wa Makiri, mwana wa Manase, ambao walikuwa wametoka katika koo za wazao wa Yosefu, walikuja na kuzungumza mbele ya Mose na viongozi, wakuu wa jamaa ya Waisraeli. 2Wakasema, "Wakati BWANA alipomwamuru bwana wangu kuwapa Waisraeli nchi kama urithi kwa kura, alikuamuru kutoa urithi wa ndugu yetu Selofehadi kwa binti zake. 3Sasa ikiwa wataolewa na watu wa makabila mengine ya Kiisraeli, itakuwa kwamba urithi wao

utaondolewa kutoka urithi wa mababu zetu na kuongezwa katika urithi wa kabila ambalo dada hao wameolewa. Kwa hiyo sehemu ya urithi tuliyogawiwa itachukuliwa kutoka kwetu. 4Wakati mwaka wa Yubile kwa Waisraeli utakapofika, urithi wao utaongezwa kwa lile kabila ambalo wameolewa na mali yao itaondolewa kutoka urithi wa kabila la mababu zetu."

5Ndipo kwa agizo la BWANA Mose akatoa amri ifuatayo kwa Waisraeli: "Kile wazao wa kabila la Yosefu wanachosema ni kweli. 6Hivi ndivyo BWANA anavyoamuru kwa binti za Selofehadi: Wanaweza kuolewa na mtu ye yote wampendaye, mradi tu waolewe miongoni mwa koo za kabila za baba yao. 7Hakuna urithi katika Israeli utakaohamishwa kutoka kabila moja kwenda kabila jingine, kwa kuwa kila Mwisraeli atatunza ardhi ya kabila lake aliyoirithi kutoka kwa baba zake, 8kila binti atakayerithi ardhi katika kabila lo lote la Israeli ni lazima aolewe na mtu kutoka kabila na ukoo wa baba yake ili kila Mwisraeli amiliki urithi wa baba zake. 9Hakuna urithi uwezao kuhamishwa kutoka kabila moja kwenda kabila jingine, kwa kuwa kila kabila la Israeli litatunza nchi linayorithi.''

10Kwa hiyo binti za Selofehadi wakafanya kama BWANA alivyomwamuru Mose. 11Binti za Selofehadi ambao ni Mala, Tirsa, Hogla, Milka na Noa, wakaolewa na waume, wana wa ndugu za baba yao. 12Waliolewa ndani ya koo za wazao wa Manase mwana wa Yosefu na urithi wao ukabaki katika ukoo na kabila la baba yao.

13Haya ndiyo maagizo na masharti ambayo BWANA aliwapa Waisraeli kupitia Mose katika tambarare za Moabu karibu na Yordani ng'ambo ya Yeriko.

KUMBUKUMBU LA TORATI

Utangulizi

Kumbukumbu la Torati limetokana na neno la Kiyunani *'' Deuteronomion''* ambalo maana yake ni '' kutolewa kwa amri mara ya pili.'' Kitabu hiki kilipewa jina hili na watafsiri wa *(Septuagint*), yaani, Agano la Kale kwa Kiyunani.Katika hotuba zilizonakiliwa katika Kumbukumbu la Torati, Mose anafanya ufupisho wa dini ya Wairaeli kuwa agano lililotolewa kwa baba zao wakuu kuwa ndilo msingi wa uhusiano ulioanzishwa na Mungu baina Yake na Waisraeli, wala si sheria, ambalo sasa linadhihirishwa kwa Waisraeli kwa kuokolewa kutoka Misri na kutunzwa kwa muda wote wa kutangatanga huko jangwani. Baada ya miaka arobaini, Waisraeli walikuwa wamekaribia kuingia katika Nchi ya Ahadi. Lakini kabla ya kufanya hivyo, Mose alitaka kuwakumbusha historia yao, yaani, yale yote ambayo Mungu alikuwa amewatendea, pamoja na amri zile zote walizopaswa kuendelea kutii kama taifa teule la Mungu.

Kusudi kubwa la Mose lilikuwa wao Waisraeli waitikie upendo wa Mungu kwa moyo wote.Hii ndiyo njia pekee ambayo wangeweza kuendelea kufurahia upendeleo wa Mungu na baraka Zake.Upendo wa halisi kwa Muingu ungekuwa ushahidi katika kicho na heshima kwa Mungu na kujitoa kwao Kwake.Hivyo kwa asili, wangetii maagizo ya kimungu yanayohusu kuishi maisha matakatifu.

Mazungumzo ya kwanza ya Mose yalikuwa kuwakumbusha watu wema wa Mungu kwa kipindi chote cha safari ili kuwapa nchi ya Kanaani. Mazungumzo ya pili yalikuwa ni muhtasari wa sheria za Mungu zikiwepo Amri kumi. Mose aliwaambia watu ''Mpende BWANA Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa nafsi yako yote na kwa nguvu zako zote,'' *(6 :5)* ili waweze kuendelea kuzifurahia baraka za Mungu. Pia Mose alitilia mkazo ukweli kwamba ili waweze kuwa na uhusiano mzuri na Mungu, ilikuwa ni lazima watu wawafundishe watoto wao kumpenda Mungu na kuzitii amri zake. Kutokana na hilo haki na uadilifu ungepenya katika maisha yao ya kila siku, kadiri ambavyo upendo wao ungeelekezwa kwa ndugu wa kiume na wa kike.

Ili kudumisha uhusiano huu muhimu wa upendo kati ya Waisraeli na Mungu, wazazi waliagizwa kuwafundisha watoto wao*(4 :9-10 ; 6 :7)* kumcha Mungu kwa mafundisho na kwa kielelezo. Kwa njia ya kuadhimisha zile sikukuu za mwaka, yaani, Pasaka, Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu,Sikukuu ya Majuma, Sikukuu ya Vibanda, Pentekoste, pamoja na yale makusanyiko mengine, Waisraeli walivikumbusha vizazi vingine vilivyofuata juu ya upendo wa Mungu ulioonyeshwa kwenye ukombozi wao toka Misri na kuendelea kwao kutunzwa Naye kwa kuwapa mazao.

Kumbukumbu la Torati linaishia likiwakumbusha Waisraeli juu ya agano ambalo Mungu alifanya nao *(Kumbukumbu la Torati 29),* kuteuliwa kwa Yoshua kuwa kiongozi mpya *(Kumbukumbu la Torati 31)* na kifo cha Mose (*Kumbukumbu la Torati 34).*

Wazo Kuu

Kuwakumbusha Waisaeli juu ya agano la Mungu na baba zao, kuwapa mwongozo jinsi ya kudumisha hilo agano kwa kumpenda Mungu kwa moyo wote na kuwapenda wengine.Upendo na utii ndio mkazo mkuu katika kitabu hiki.

Mwandishi

Inakubalika kwamba Mose ndiye aliyeandika kitabu hiki isipokuwa hii sura inayoelezea juu ya kifo chake.

Tarehe

Kiliandikwa kama 1645 K.K.

Mahali

Kaitka nchi tambarare ya Moabu, Mashariki mwa mto Yordani, karibu na Yeriko, wakiwa wanaikabili nchi ya Kanaani, kabla tu ya kuvuka kuingia *(1 :5 ; 34 :1-12).*

Wahusika Wakuu

Mose, Yoshua na Waisraeli

Mgawanyo

- Mazungumzo ya kwanza ya Mose. (1:1-4:43)
- Mazungumzo ya pili ya Mose. (4:44-11:32)
- Sheria za maisha ya kila siku. (12:1-26 :29)
- Matokeo ya kutii na kutokutii. (27:1-28:68)
- Kufanya upya agano. (29:1-30:20)
- Baraka za Mose kwa Israeli na kifo chake. (31:1-34:12)

Amri Ya Kuondoka Mlima Horebu

1 Haya ni maneno Mose aliyoyasema kwa Israeli yote jangwani mashariki ya Yordani, ambayo iko katika Araba inayokabiliana na Sufu kati ya Parani, Tofeli, Labani, Hazerothi na Dizahabu. 2(Ni mwendo wa siku kumi na moja kutoka Horebu kwa njia ya Mlima Seiri mpaka Kadesh Barnea.

3Katika mwaka wa arobaini, siku ya kwanza ya mwezi wa kumi na moja, Mose aliwatangazia Waisraeli yale yote BWANA aliyomwamuru kuwahusu. 4Hii ilikuwa ni baada ya kumshinda Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala Heshboni na huko Edrei alikuwa amemshinda Ogu mfalme wa Bashani, ambaye alitawala huko Ashtarothi. 5Huko Mashariki ya Yordani katika nchi ya Moabu,Mose alianza kuielezea sheria hii, akisema:

6BWANA Mungu wetu alisema nasi huko Horebu, 'Mmekaa vya kutosha katika mlima huu. 7Vunjeni kambi msonge mbele kuelekea katika nchi ya mlima wa Waamori, nendeni kwa watu wote ambao ni majirani wa Araba, katika milima, upande wa magharibi chini ya vilima, katika Negebu na kandokando ya pwani mpaka nchi ya Wakanaani hadi Lebanoni, na kufika mto mkubwa Eufrati. 8Tazama, nimewapa ninyi nchi hii. Ingieni mkaimiliki nchi ambayo BWANA aliapa kuwa angaliwapa baba zenu, Abrahamu, Isaki na Yakobo pamoja na vizazi vyao baada yao.' "

Uteuzi Wa Viongozi

9Wakati ule niliwaambia, "Ninyi mmekuwa mzigo mzito sana kwangu kuwachukua peke yangu. 10BWANA Mungu wenu ameongeza hesabu yenu kwamba leo ninyi ni wengi kama nyota za angani. 11Naye BWANA Mungu wa baba zenu, na awaongeze mara elfu na kuwabariki kama alivyoahidi! 12Lakini mimi nitawezaje kubeba matatizo yenu na mizigo yenu na magomvi yenu peke yangu?. 13Chagueni baadhi ya watu wenye hekima, wenye ufahamu na wanaoheshimika kutoka katika kila kabila lenu, nami nitawaweka juu yenu."

14Mlinijibu, "Shauri ulilolitoa ni zuri.''

15Kwa hiyo niliwachukua wanaume viongozi wa makabila yenu, wenye hekima na wanaoheshimika, nami nikawateua wawe na mamlaka juu yenu kama majemadari wa maelfu, wa mamia, wa hamsini na wa makumi na kama maafisa wa makabila. 16Nami wakati ule nikawaagiza waamuzi wenu: "Sikilizeni magomvi kati ya ndugu zenu na mwamue kwa haki, hata kama shauri ni kati ya ndugu wa Kiisraeli au kati ya mmoja wa ndugu wa Kiisraeli na mgeni. 17Msionyeshe upendeleo katika maamuzi, wasikilizeni wote sawasawa, wadogo na wakubwa. Msimwogope mtu ye yote kwa kuwa hukumu ni ya Mungu, mniletee mimi shauri lo lote lililo gumu sana kwenu, nami nitalisikiliza. 18Nami wakati ule niliwaambia kila kitu ambacho mngefanya.

Wapelelezi Wanatumwa

19Kisha, kama BWANA Mungu wetu alivyotuamuru, tuliondoka kutoka Horebu na kwenda kuelekea nchi ya vilima ya Waamori kupitia jangwa lile kubwa lote la kutisha, lile mliloliona,nasi tukafika Kadeshi-Barnea. 20Kisha niliwaambia, "Mmefika katika nchi ya vilima ya Waamori, ambayo BWANA Mungu wetu anatupa. 21Tazama, BWANA Mungu wenu amewapa nchi. Pandeni mkaimiliki kama BWANA, Mungu wa baba zenu, alivyowaambia. Msiogope wala msikate tamaa.''

22Ndipo ninyi nyote mkanijia na kusema, "Tupeleke watu watutangulie kuipeleleza nchi kwa ajili yetu na kutuletea taarifa kuhusu njia tutakayopita na miji tutakayoiendea.''

23Wazo hilo lilionekana zuri kwangu, kwa hiyo niliwachagua watu wenu kumi na wawili, mwanaume mmoja kutoka kila kabila. 24Waliondoka na kukwea katika nchi ya vilima, wakafika katika Bonde la Eshkoli na kuipeleleza. 25Wakachukua baadhi ya matunda ya nchi, wakatuletea na kutuarifu. "Ni nchi nzuri ambayo BWANA Mungu wetu anatupa.''

Uasi Dhidi Ya BWANA

26Lakini hamkuwa tayari kukwea, mkaasi dhidi ya amri ya BWANA Mungu wenu. 27Mkanun'gunika ndani ya mahema yenu na kusema, "BWANA anatuchukia, kwa hiyo alitutoa Misri ili kututia mikononi mwa Waamori kutuangamiza. 28Twende wapi? Ndugu zetu wametufanya kufa moyo. Wanasema, 'Watu wa huko wana nguvu zaidi na ni warefu kuliko sisi tulivyo, miji ni mikubwa, yenye kuta zilizofika juu angani. Zaidi ya hayo tumewaona Waanaki huko.' ''

29Ndipo nikawaambia, "Msihofu, wala msiwaogope. 30 BWANA Mungu wenu anayewatangulia, atawapigania, kama

alivyofanya kwa ajili yenu huko Misri, mbele ya
macho yenu hasa, 31pia huko jangwani. Huko
mliona jinsi BWANA Mungu wenu
alivyowachukua, kama baba amchukuavyo
mwanawe, katika njia yote mliyoiendea mpaka
mkafika mahali hapa."

32Pamoja na hili, hamkumtegemea BWANA
Mungu wenu, 33ambaye aliwatangulia katika
safari yenu, kwa moto usiku na kwa wingu
mchana, kuwatafutia mahali penu pa kupiga
kambi na kuwaonyesha njia mtakayoiendea.

34Wakati BWANA aliposikia lile mlilosema,
alikasirika akaapa, akasema: 35"Hakuna mtu wa
kizazi hiki kiovu atakayeona nchi nzuri niliyoapa
kuwapa baba zenu, 36isipokuwa Kalebu mwana
wa Yefune. Yeye ataiona, nami nitampa yeye na
wazao wake nchi aliyoikanyaga kwa miguu, kwa
sababu alimfuata BWANA kwa moyo wote."

37Kwa sababu yenu BWANA pia
alinikasirikia mimi akasema, "Hutaingia hiyo nchi
pia. 38Lakini msaidizi wako, Yoshua mwana wa
Nuni, ataiingia. Mtie moyo, kwa sababu
atawaongoza Waisraeli kuirithi hiyo nchi. 39Wale
watoto ambao mliwasema wangelichukuliwa
mateka, yaani watoto wenu ambao bado
hawajui jema na baya wataingia katika nchi.
Nitawapa hiyo nchi nao wataimiliki. 40Bali ninyi,
geukeni, mwondoke kuelekea jangwani kwa
kufuata njia ya Bahari ya Shamu.''

41Ndipo mkanijibu, "Tumemtenda BWANA
dhambi. Tutakwenda kupigana, kama BWANA
Mungu wetu alivyotuamuru." Hivyo kila mmoja
wenu akachukua silaha zake, huku mkifikiri
kuwa ni rahisi kukwea katika nchi ya vilima.

42Lakini BWANA aliniambia, "Waambie,
'msipande kupigana, kwa sababu sitakuwa
pamoja nanyi. Mtashindwa na adui zenu.' "

43Hivyo niliwaambia, lakini hamkutaka
kusikia. Mliasi dhidi ya amri ya BWANA na
katika kiburi chenu mlienda katika nchi ya vilima.
44Waamori ambao waliishi katika vilima hivyo
waliinuka dhidi yenu, wakawafukuza kama kundi
la nyuki wakiwapiga njia yote ya Seiri mpaka
Horma. 45Mlirudi na kulia mbele za BWANA,
lakini Mungu hakusikiliza kilio chenu, wala
hakuwajali. 46Hivyo mlikaa Kadeshi kwa siku
nyingi, kwa muda wote mlikaa huko.

Kutangatanga Jangwani

2 Kisha tukageuka nyuma na kusafiri
kuelekea jangwani kwa njia inayoelekea
bahari ya Shamu, kama BWANA
alivyonielekeza. Kwa muda mrefu tulitembea
kuzunguka vilima katika nchi ya Seiri.

2Kisha BWANA akaniambia, 3''Umetembea
kuzunguka hii nchi ya vilima kwa muda wa
kutosha, sasa geukia kaskazini. 4Wape watu
maagizo haya: 'Mko karibu kupita katikati ya
nchi ya ndugu zako ambao ni wazao wa Esau,
ambao wanaishi Seiri. Watawaogopa, lakini
mwe waangalifu. 5Msiwachokoze kwa vita kwa
maana sitawapa ninyi sehemu yo yote ya nchi
yao, hata sehemu ya kutosha kuweka wayo
wenu juu yake. Nimempa Esau nchi ya vilima ya
Seiri kama yake mwenyewe. 6Mtawalipa fedha
kwa chakula mtakachokula na maji
mtakayokunywa.' ''

7 BWANA Mungu wenu amewabariki kwa
kazi yote ya mikono yenu. Amewalinda katika
safari yenu katikati ya jangwa hili kubwa. Kwa
miaka hii arobaini BWANA Mungu wenu
amekuwa pamoja nanyi na hamkupungukiwa na
kitu cho chote.

8Basi tulipita kwa ndugu zetu wazao wa
Esau ambao wanaishi Seiri. Tuligeuka kutoka
njia ya Araba ambayo inatokea Elathi na Esion-
geberi, tukasafiri kufuata njia ya jangwa la
Moabu.

9Kisha BWANA akaniambia, "Usiwasumbue
Wamoabi kwa vita, kwa kuwa sitawapa sehemu
yo yote ya nchi yao. Nimetoa nchi ya Ari kwa
wazao wa Loti kama milki yao.''

10(Waemi walikuwa wakiishi huko hapo
zamani, watu wenye nguvu, wengi na warefu
kama Waanaki. 11Kama walivyokuwa Waanaki,
hao pia walikuwa kama Warefai, lakini
Wamoabu waliwaita Waemi. 12Wahori waliishi
Seiri, lakini wazao wa Esau waliwafukuza.
Wakawaangamiza Wahori na kukaa mahali pao,
kama Waisraeli walivyofanya katika nchi
ambayo BWANA aliwapa kama milki yao.)

13BWANA akasema, "Sasa ondokeni mvuke
Bonde la Zeredi." Hivyo tukavuka bonde.

14Miaka thelathini na minane ilipita tangu
wakati tulipoondoka Kadesh-Barnea mpaka
tulipovuka Bonde la Zeredi. Kwa wakati huo kile
kizazi chote cha wanaume kuanzia wale
wawezao kwenda vitani kilikuwa kimekufa, kama
BWANA alivyokuwa amewaapia. 15Mkono wa
BWANA uliwakabili hadi alipowaangamiza wote
huko kambini.

16Ikawa baada ya mtu wa mwisho kuanzia
wale wawezao kwenda vitani, kufa, 17BWANA
akaniambia, 18"Leo utapita katika nchi ya Moabu
huko Ari. 19Utakapokuja kwa Waamori,
msiwasumbue wala kuwachokoza kwa vita, kwa

kuwa sitawapa ardhi yo yote iliyo ya Waamori kuwa milki yenu. Nimeitoa kama milki ya wazao wa Loti.''

20(Hiyo pia ilidhaniwa kuwa nchi ya Warefai waliokuwa wakiishi huko, lakini Waamoni waliwaita Wazamzumi. 21Walikuwa watu wenye nguvu na wengi, warefu kama Waanaki, BWANA akawaangamiza kutoka mbele ya Waamoni, ambao waliwafukuza na kukaa mahali pao. 22BWANA alikuwa amefanya hivyo kwa wazao wa Esau, ambao waliishi Seiri, wakati alipowaangamiza Wahori watoke mbele yao. Waliwafukuza na wao wakaishi mahali pao mpaka leo. 23Nao Waavi ambao waliishi katika vijiji mpaka Gaza, Wakaftori waliokuja kutoka Kaptori waliwaangamiza na kukaa mahali pao.)

Kushindwa Kwa Sihoni Mfalme Wa Heshboni

24''Ondoka sasa na uvuke bonde la Arnoni. Tazama, nimemweka Sihoni Mwamori mikononi mwako, mfalme wa Heshboni na nchi yake. Anza kuimiliki nchi hiyo na umwingize katika vita. 25Siku hii ya leo nitaanza kuwatia hofu na woga mataifa yote chini ya mbingu wawaogope ninyi. Watakaposikia taarifa zenu, watatetemeka na kufadhaika kwa sababu yenu.''

26Kutoka jangwa la Kedemothi nilituma wajumbe wenye maneno ya amani kwa Sihoni mfalme wa Heshboni kusema, 27''Turuhusu tupite katika nchi yako. Tutapita katika barabara kuu, hatutageuka kuume wala kushoto. 28Tuuzie chakula tule na maji tunywe kwa thamani yake katika fedha. Turuhusu tu tupite kwa miguu, 29kama wazao wa Esau ambao wanaishi Seiri na Wamoabu ambao wanaishi Ari walivyotufanyia, mpaka tuvuke Yordani kuingia nchi ambayo BWANA Mungu wetu anatupatia.'' 30Lakini Sihoni mfalme wa Heshboni alikataa kuturuhusu kupita. Kwa kuwa BWANA Mungu wako ameifanya roho yake kuwa ngumu na moyo wake kuwa mkaidi ili amweke kwenye mikono yenu, kama alivyofanya sasa.

31BWANA akaniambia, ''Tazama, nimeanza kuwapa mfalme Sihoni na nchi yake. Sasa anzeni kuishinda na kuimiliki nchi yake.''

32Wakati Sihoni pamoja na jeshi lake lote walipokuja kukutana nasi katika vita huko Yahazi, 33 BWANA Mungu wetu alimweka mikononi mwetu nasi tukamwangamiza pamoja na wanawe na jeshi lake lote. 34Kwa wakati ule tuliteka miji yake yote na kuiangamiza kabisa: wanaume, wanawake na watoto. Hatukubakiza mtu hata mmoja. 35Lakini mifugo na nyara tulizoziteka kutoka ile miji tulijichukulia wenyewe. 36Kutoka Aroeri kwenye ukingo wa bonde la Arnoni, kutoka mji ulio ndani ya bonde, hata mpaka Gileadi hapakuwa na mji hata mmoja uliokuwa na nguvu kutushinda. BWANA Mungu wetu alitupa yote. 37Lakini kulingana na amri ya BWANA Mungu wetu, hamkujiingiza katika nchi yo yote ya Waamori, wala katika sehemu yo yote iliyo kando kando ya mto Yaboki au katika miji iliyoko katika vilima, au po pote pengine alipotukataza BWANA Mungu wetu.

Kushindwa Kwa Ogu Mfalme Wa Bashani

3 Kisha tukageuka tukakwea kufuata barabara iliyoelekea Bashani, Ogu mfalme wa Bashani akaondoka na jeshi lake lote kupigana na sisi huko Edrei. 2BWANA akaniambia, "Usimwogope kwa kuwa nimekwisha mkabidhi mikononi mwako pamoja na jeshi lake lote na nchi yake. Umfanyie sawasawa na ulivyomfanyia Sihoni mfalme wa Waamori ambaye alitawala huko Heshboni.''

3Hivyo BWANA Mungu wetu pia akamweka Ogu mfalme wa Bashani pamoja na jeshi lake lote mikononi mwetu. Tuliwaangamiza wote, hakubakia hata mmoja. 4Wakati huo tuliteka miji yake yote. Hakuna mji hata mmoja kati ya ile sitini ambao hatukuuteka, yaani eneo lote la Argobu, utawala wa mfalme Ogu katika Bashani. 5Miji yote hii ilijengewa ngome zenye kuta ndefu zenye malango na makomeo, pia kulikuwako na vijiji vingi ambavyo havikujengewa kuta. 6Tuliwaangamiza kabisa, kama tulivyomfanyia Sihoni mfalme wa Heshboni, tukiangamiza kila mji, wanaume, wanawake na watoto. 7Lakini wanyama wote wa kufuga pamoja na nyara kutoka kwenye miji yao tulichukua vikawa vyetu.

8Hivyo kwa wakati huo tukachukua kutoka kwa wafalme hawa wawili wa Waamori nchi ya mashariki ya Jordani, kutoka bonde la Arnoni mpaka kufika kwenye Mlima Hermoni. 9(Wasidoni huuita mlima huo Sirioni, na Waamori huuita Seniri.) 10Tuliteka miji yote kwenye uwanda wa juu, Gileadi yote, Bashani yote mpaka kufika Saleka na Edrei, miji ya utawala wa mfalme Ogu huko Bashani. 11Mfalme Ogu ndiye peke yake aliyesalia miongoni mwa mabaki ya Warefai, kitanda chake kilikuwa cha chuma chenye urefu wa

dhiraa tisa[a] na upana wa dhiraa nne[b]. Mpaka sasa kinaweza kuonekana katika mji wa Waamori wa Raba.)

Mgawanyo wa nchi mashariki ya Yordani.

12Katika nchi tuliyoiteka wakati ule, niliwapa kabila la Reubeni na Gadi eneo lililoko kaskazini la Aroeri kando ya bonde la Arnoni na nusu ya eneo la milima ya Gileadi pamoja na miji yake. 13Kisha nusu ya kabila la Manase niliwapa sehemu ya Gileadi iliyobaki pamoja na Bashani yote ambayo ni utawala wa Ogu. (Eneo lote la Argobu katika Bashani lilikuwa linajulikana kama nchi ya Warefai, 14Yairi mzao wa kabila la Manase, alichukuwa eneo lote la nchi ya Argobu hadi kufikia mpaka wa Wageshuri na Wamaaka, ukaitwa kwa jina lake, kwa hiyo mpaka leo hii Bashani inaitwa Hawath-yairi.) 15Nikampa Makiri nchi ya Gileadi. 16Lakini niliwapa Wareubeni na Wagadi eneo kuanzia Gileadi hadi bonde la Arnoni, (katikati ya bonde ulikuwa ndio mpaka,) kuelekea mpaka mto Yaboki, ambao ndio mpaka wa Waamoni. 17Kwa upande wa magharibi mpaka wao ulikuwa Yordani katika Araba, toka ziwa Galilaya hadi bahari ya Araba, (yaani Bahari ya chumvi), kwenye mitelemko ya Pisga.

18Wakati huo nilikuamuru: "BWANA Mungu wako amekupa nchi hii uimiliki. Lakini ni lazima wanaume wenu wote wenye uwezo, wakiwa wamejiandaa tayari kwa vita, wavuke ng'ambo ya pili wakiwatangulia ndugu zako Waisraeli. 19Lakini wake zenu, watoto wenu na mifugo yenu, (kwani najua mnayo mifugo mingi,) wanaweza kukaa katika miji niliyowapa, 20mpaka hapo BWANA atakapowapa ndugu zenu kupumzika kama alivyowapa ninyi, wao pia wamiliki ile nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa, ng'ambo ya Yordani. Baada ya hapo, kila mmoja wenu anaweza kurudi kwenye milki niliyowapa."

Mose Akataliwa kuvuka Yordani

21Wakati huo nilimwamuru Yoshua, "Umejionea kwa macho yako mwenyewe yale yote ambayo BWANA Mungu wenu amewafanyia wafalme hawa wawili. BWANA atazifanyia falme zote huko mnakokwenda vivyo hivyo. 22Msiwaogope, BWANA Mungu wenu atapigana kwa ajili yenu."

23Wakati huo nilimsihi BWANA: 24"Ee BWANA Mwenyezi, umemwonyesha mtumishi wako ukuu wako na mkono wako wenye uweza. Kwa kuwa ni mungu yupi aliyeko mbinguni au duniani anayeweza kufanya kazi na matendo makuu kama ufanyayo wewe? 25Acha niende nikaione hiyo nchi nzuri ng'ambo ya Yordani, ile nchi nzuri ya vilima na Lebanoni.''

26Lakini kwa sababu yenu BWANA alinikasirikia na hakutaka kunisikiliza. BWANA aliniambia, "Hilo latosha usiseme nami jambo hili tena. 27Kwea juu ya kilele cha Pisga uangalie magharibi, kaskazini, kusini na mashariki. Iangalie hiyo nchi kwa macho yako, kwa vile wewe hutavuka Yordani. 28Lakini mwagize Yoshua, mtie moyo na umtie nguvu, kwa kuwa yeye atawaongoza watu hawa hadi ng'ambo na kuwarithisha nchi utakayoiona.'' 29Kwa hiyo tulikaa kwenye bonde karibu na Beth-peori.

Waamriwa Utii

4 Sikia sasa, Ee Israeli, amri na sheria nitakazokufundisha wewe. Zifuate ili upate kuishi na uingie kuimiliki nchi ambayo BWANA Mungu wa baba zako anawapa. 2Usiongeze wala usipunguze cho chote ninachowaamuru ninyi, ila myashike maagizo ya BWANA Mungu wenu ambayo nawapa.

3Mliona kwa macho yenu wenyewe kile BWANA alichokifanya kule Baali-Peori. BWANA Mungu wenu aliwaharibu kutoka miongoni mwenu kila mmoja aliyemfuata Baali wa Peori, 4lakini ninyi nyote mlioshikamana na BWANA kwa uthabiti, Mungu wenu, mko hai mpaka leo.

5Tazama, nimewafundisha amri na sheria kama BWANA Mungu wangu alivyoniamuru mimi, ili mzifuate katika nchi mnayoingia kuimiliki. 6Zishikeni kwa uangalifu, kwa kuwa hii itaonyesha hekima na ufahamu wenu kwa mataifa, ambayo yatasikia kuhusu amri zote hizi, nao watasema, "Hakika taifa hili kubwa ni watu wenye hekima na ufahamu.'' 7Ni taifa gani jingine lililo kubwa kiasi cha kuwa na miungu yao iliyo karibu nao kama BWANA Mungu wetu alivyo karibu nasi wakati wo wote tunapomwomba? 8Nalo ni taifa gani jingine lililo kubwa hivi lenye kuwa na amri na sheria za haki kama hizi ninazoweka mbele yenu leo?

9Mwe waangalifu, na makini ili msije mkasahau mambo ambayo mliyaona kwa macho yenu, wala kuyaacha yaondoke moyoni mwenu siku zote za uhai wenu. Mwafundishe hayo watoto wenu na watoto wao baada yao.

a11 Dhiraa tisa ni sawa na mita 4.
b11 Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8.

10Kumbuka siku uliyosimama mbele za BWANA
Mungu wako kule Horebu, wakati aliponiambia,
"Wakutanishe watu mbele yangu wasikie
maneno yangu ili kwamba waweze kujifunza
kuniheshimu kwa muda wote watakaoishi katika
nchi, nao waweze kuwafundisha watoto wao
maneno hayo." 11Mlisogea karibu na
mkasimama chini ya mlima wakati ulipowaka
moto mpaka mbinguni juu, pamoja na mawingu
meusi na giza nene. 12Ndipo BWANA
alipozungumza nanyi kutoka katika moto.
Mkasikia sauti ya maneno lakini hamkuona
umbo, kulikuwa na sauti tu. 13Aliwatangazia
agano lake na amri kumi, ambazo aliwaamuru
mzifuate, kisha akaziandika juu ya vibao viwili
vya mawe. 14Naye BWANA alinielekeza wakati
huo kuwafundisha ninyi sheria na amri ambazo
mnapaswa kuzifuata katika nchi ambayo
mnavuka Yordani kuimiliki.

Kuabudu Sanamu Kwakatazwa

15Hamkuona umbo la aina yo yote siku
ambayo BWANA alizungumza na ninyi kule
Horebu kutoka kwenye moto. Kwa hiyo
mjihadhari kwa uangalifu sana, 16ili msije
mkajichafua na kujitengenezea sanamu au
kinyago chenye umbo lo lote kama la
mwanaume au mwanamke, 17au kama mnyama
aliye juu ya nchi au ndege ye yote arukaye
angani, 18au kama kiumbe kitambaacho juu ya
ardhi au samaki ye yote aliye ndani ya maji.
19Na utazamapo juu angani na ukaliona jua,
mwezi na nyota na vyote vinavyoipamba
mbingu, usije ukashawishiwa kuviinamia na
kuviabudu vile ambavyo BWANA Mungu wenu
alivyogawia mataifa yote chini ya mbingu.
20Lakini kwenu ninyi, BWANA amewatoa kutoka
kwenye tanuru ya kuyeyushia chuma, katika
Misri kuwa watu wa urithi wake kama mlivyo
sasa.

21BWANA alinikasirikia kwa sababu yenu na
akaapa kwamba sitavuka Yordani kuingia katika
nchi nzuri BWANA Mungu wenu anayowapa
kuwa urithi wenu. 22Nitakufa katika nchi hii,
sitavuka Yordani, lakini ninyi ni karibu mvuke
mkaimiliki ile nchi nzuri. 23Jihadharini msilisahau
agano la BWANA Mungu wenu lile alilofanya
nanyi, msijitengenezee sanamu katika umbo la
kitu cho chote ambacho BWANA Mungu wenu
amewakataza. 24Kwa kuwa BWANA Mungu
wenu ni moto ulao, Mungu mwenye wivu.

25Baada ya kuwa na watoto na wajukuu na
kuishi katika nchi hiyo siku nyingi, tena kama
mkijichafua na kutengeneza sanamu ya aina yo
yote, mkifanya maovu machoni pa BWANA
Mungu wenu na kumfanya awe na hasira, 26
ninaziita mbingu na nchi kama mashahidi dhidi
yenu siku hii kwamba mtaangamia mara moja
kutoka katika nchi ile ambayo mnavuka Yordani
kuimiliki. Hamtaishi kule kwa muda mrefu bali
kwa hakika mtaangamizwa. 27BWANA
atawatawanya miongoni mwa mataifa na ni
wachache wenu tu watakaosalia miongoni mwa
mataifa hayo ambayo BWANA atawafukuzia.
28Huko mtaabudu miungu ya miti na mawe
iliyotengenezwa na watu, ambayo haiwezi
kuona au kusikia wala kula au kunusa. 29Lakini
kama mtamtafuta BWANA Mungu wenu,
mtampata; kama mtamtafuta kwa moyo wenu
wote na kwa roho yote. 30Wakati mnapokuwa
katika dhiki, nayo mambo haya yote
yamewatokea siku hizo, ndipo mtamrudia
BWANA Mungu wenu na kumtii. 31Kwa maana
BWANA Mungu wenu ni Mungu mwenye
huruma, hatawaacha au kuwaangamiza wala
kusahau agano alilofanya na baba zenu,
alilowathibitishia kwa kiapo.

BWANA ndiye Mungu

32Sasa uliza kuhusu siku za zamani, zamani
kabla ya wakati wako, tangu siku ile Mungu
alipomwumba mtu juu ya nchi, uliza kutoka
mwisho mmoja wa mbingu mpaka mwisho
mwingine wa mbingu. Je, kumepata kutokea
jambo jingine lililo kubwa kama hili, au kuna
jambo jingine kama hilo limepata kusikiwa? 33Je,
kuna watu wengine wo wote waliosikia sauti ya
Mungu ikizungumza kwenye moto, kama
mlivyosikia, nao wakaishi? 34Je, kuna mungu ye
yote amepata kujaribu mwenyewe kuchukua
taifa moja kutoka taifa lingine, kwa mapigo, kwa
ishara za miujiza na maajabu, kwa vita, kwa
mkono wenye nguvu na mkono ulionyooshwa au
kwa matendo makuu yakutisha, kama yale
ambayo BWANA Mungu wenu aliyofanya kwa
ajili yenu huko Misri mbele ya macho yenu?

35Mlionyeshwa mambo haya ili mpate kujua
kuwa BWANA ndiye Mungu, hakuna mwingine
ila Yeye. 36Kutoka mbinguni amewasikizisha
sauti yake ili kuwaadilisha. Hapa duniani
aliwaonyesha moto wake mkubwa, nanyi
mlisikia maneno yake kutoka kwenye ule moto.
37Kwa sababu aliwapenda baba zenu na
alichagua wazao wao baada yao, aliwatoa
katika nchi ya Misri kwa Uwepo wake na kwa
uwezo wake mkuu, 38aliwafukuza mbele yenu

mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko ninyi
na kuwaleta ninyi katika nchi yao na akawapa
ninyi kuwa urithi wenu, kama ilivyo leo.
39Kubalini na mweke moyoni leo kuwa
BWANA, ndiye Mungu mbinguni juu na duniani
chini. Hakuna mwingine. 40Mshike amri na
maagizo yake ninayowapa leo, ili mpate
kufanikiwa ninyi na watoto wenu baada yenu
mpate kuishi maisha marefu katika nchi
awapayo BWANA Mungu wenu siku zote.

Miji ya Makimbilio

41Kisha Mose akatenga miji mitatu mashariki
ya Yordani, 42ambayo mtu ye yote aliyemwua
mtu angeweza kukimbilia ikiwa amemwua jirani
yake bila kukusudia na bila kuwa na chuki naye
siku zilizopita. Angeweza kukimbilia katika
mmojawapo ya miji hii na kuokoa maisha yake.
43Miji hiyo ilikuwa: Beseri katika tambarare ya
jangwa kwa ajili ya Wareubeni, Ramothi katika
nchi ya Gileadi kwa ajili ya Wagadi, nao mji wa
Golani katika nchi ya Bashani kwa ajili ya
Wamanase.

Utangulizi wa Sheria

44Hii ndiyo sheria Mose aliyoweka mbele ya
Waisraeli. 45Haya ndiyo masharti, amri na sheria
Mose aliyowapa wakati walipotoka Misri 46nao
walikuwa katika bonde karibu na Beth-Peori
mashariki ya Yordani, katika nchi ya Sihoni
mfalme wa Waamori, ambaye alitawala
Heshboni naye alishindwa na Mose na Waisraeli
walipokuja toka Misri. 47Waliimiliki nchi yake na
nchi ya Ogu mfalme wa Bashani, wafalme hao
wawili walitawala mashariki ya Yordani. 48Nchi
hii ilienea kutoka Aroeri ukingoni mwa bonde la
Arnoni mpaka Mlima Sioni (yaani ndio Hermoni,)
49pamoja na eneo lote la Araba mashariki ya
Yordani na kuenea mpaka Bahari ya Araba
kwenye mitelemko ya Pisga.

Amri Kumi

5 Mose akaiita Israeli yote na kuwaambia:
Ee Israeli, sikilizeni amri na sheria
ninazowatangazia leo. Jifunzeni na mwe na
hakika kuzifuata. 2 BWANA Mungu wetu alifanya
agano nasi katika mlima wa Horebu. 3Si
kwamba BWANA alifanya agano na baba zetu,
bali alifanya nasi, nasi sote ambao tuko hai hapa
leo. 4BWANA alisema nanyi uso kwa uso kutoka
katika moto juu ya mlima. 5(Wakati huo
nilisimama kati ya BWANA na ninyi
kuwatangazia neno la BWANA, kwa sababu
mliogopa ule moto nanyi hamkupanda mlimani.)
Naye Mungu alisema :

6"Mimi ndimi BWANA Mungu wako,
niliyekutoa katika nchi ya Misri, kutoka
katika nchi ya utumwa.
7"Usiwe na miungu mingine ila mimi,
8"Usijitengenezee sanamu katika umbo la
kitu cho chote kilicho juu mbinguni
auduniani chini au ndani ya maji.
9Usivisujudie wala kuviabudu, kwa
maana Mimi, BWANA Mungu wako, ni
Mungu mwenye wivu, ninayewaadhibu
watoto kwa ajili ya dhambi za baba zao
hata kizazi cha tatu na cha nne cha
wale wanichukiao, 10lakini ninaonyesha
upendo kwa maelfu ya vizazi vya wale
wanipendao na kuzishika amri zangu.
11"Usilitaje jina la BWANA Mungu wako
bure, kwa kuwa BWANA hataacha
kumhesabia hatia yeye alitajaye jina
lake bure.
12"Adhimisha siku ya Sabato na kuiweka
takatifu, kama BWANA Mungu wako
alivyokuagiza. 13Siku sita utafanya kazi
na kufanya kazi zako zote. 14Lakini
siku ya Saba ni Sabato kwa Bwana
Mungu, Mungu wako. Siku hiyo
hutafanya kazi yo yote, ikiwa ni wewe,
wala mwanao au binti yako, wala
mtumishi wa kiume au mtumishi wa
kike, wala ng'ombe wako, punda wako
au mnyama wako ye yote, wala mgeni
aliyeko malangoni mwako, ili kwamba
mtumishi wako wa kiume na wa kike
wapate kumpumzika kama wewe.
15Kumbuka mlikuwa watumwa huko
Misri na BWANA Mungu wenu aliwatoa
huko kwa mkono wenye nguvu na kwa
mkono ulionyooshwa. Kwa hiyo BWANA
Mungu wako amekuagiza kuiadhimisha
siku ya Sabato.
16"Waheshimu baba yako na mama yako,
kama BWANA Mungu wako
alivyokuagiza, ili siku zako zipate kuwa
nyingi na kufanikiwa katika nchi BWANA
Mungu wako anayokupa.
17"Usiue.
18"Usizini.
19"Usiibe.
20"Usimshuhudie jirani yako uongo.
21"Usitamani mke wa jirani yako. Usitamani
nyumba ya jirani yako au shamba lake,
mtumishi wake wa kiume au wa kike,

ng'ombe au punda wake wala kitu cho chote cha jirani yako.''

22Hizi ndizo amri alizozitangaza BWANA kwa sauti kubwa kwa kusanyiko lenu lote huko mlimani kutoka kwenye moto, wingu na giza nene, wala hakuongeza cho chote zaidi. Kisha akaziandika juu ya vibao viwili vya mawe, naye akanipa mimi.

23Mliposikia sauti kutoka kwenye giza, mlima ulipokuwa ukiwaka moto, viongozi wenu wote wa makabila yenu na wazee wenu walinijia mimi. 24Nanyi mkasema, '' BWANA Mungu wetu ametuonyesha utukufu na enzi yake, nasi tumesikia sauti yake kutoka kwenye moto. Leo tumeona kwamba mwanadamu anaweza kuishi hata kama Mungu akizungumza naye. 25Lakini sasa, kwa nini tufe? Moto huu mkubwa utatuteketeza sisi na tutakufa kama tukiendelea kusikia sauti ya BWANA Mungu wetu zaidi. 26Ni mtu yupi mwenye mwili ambaye amewahi kuisikia sauti ya Mungu aliye hai akizungumza kutoka kwenye moto, kama sisi tulivyoisikia naye akaishi? 27Sogea karibu usikie yale yote asemayo BWANA Mungu wetu. Kisha utuambie cho chote kile ambacho BWANA Mungu wetu anakuambia. Tutasikiliza na kutii.''

28BWANA aliwasikia wakati mlipozungumza nami, na BWANA akaniambia, ''Nimesikia kile hawa watu walichokuambia. Kila kitu walichokisema ni kizuri. 29Laiti kama mioyo yao ingekuwa na mwelekeo wa kuniogopa na kuzishika amri zangu zote daima, ili kwamba wafanikiwe wao pamoja na watoto wao milele!

30''Nenda uwaambie warudi kwenye mahema yao. 31Lakini wewe baki hapa pamoja nami ili niweze kukupa maagizo yote, amri na sheria ambazo utawafundisha wazifuate katika nchi ninayokwenda kuwapa waimiliki.''

32Hivyo iweni waangalifu kuyafanya yale BWANA Mungu wenu aliyowaagiza, msigeuke upande wa kuume wala wa kushoto. 33Fuateni yale yote ambayo BWANA Mungu wenu aliwaagiza, ili mpate kuishi, kustawi na kuziongeza siku zenu katika nchi mtakayoimiliki.

Mpende BWANA Mungu wako.

6 Haya ndiyo maagizo, amri na sheria ambazo BWANA Mungu wenu aliniagiza niwafundishe ninyi ili mpate kuyashika katika nchi ambayo ninyi mnavuka Yordani kuimiliki, 2ili kwamba ninyi, watoto wenu na watoto wao baada yao wamwogope BWANA Mungu wenu siku zote kwa kushika amri na maagizo yake yote ninayowapa ili mweze kuyafurahia maisha marefu. 3Sikia, Ee Israeli, nawe uwe mwangalifu kutii ili upate kufanikiwa na kuongezeka sana katika nchi itiririkayo maziwa na asali kama BWANA Mungu wa baba zenu alivyowaahidi ninyi.

4Sikia, Ee Israeli: BWANA Mungu wako, ni BWANA mmoja. 5Mpende BWANA Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote na kwa nguvu zako zote. 6Amri hizi ninazokupa leo zitakuwa katika moyo wako. 7Wafundishe watoto wako kwa bidii. Nena kuhusu amri hizi uketipo nyumbani na wakati utembeapo njiani, ulalapo na uamkapo. 8Zifunge kama alama juu ya mkono wako, zifunge juu ya paji la uso wako. 9Ziandike kwenye miimo ya milango ya nyumba yako na juu ya malango yako.

10Wakati BWANA Mungu wako atakapokuleta katika nchi aliyowaapia baba zako, Abrahamu, Isaki na Yakobo, kukupa wewe nchi kubwa, miji inayopendeza ambayo hukuijenga, 11nyumba zilizojaa vitu vizuri vya aina nyingi ambavyo hukuvijaza, visima ambavyo hukuchimba na mashamba ya mizabibu na mizeituni ambayo hukupanda wewe, utakapokula na kushiba, 12 jihadhari usije ukamwacha BWANA, aliyekutoa katika nchi ya Misri, kutoka katika nchi ya utumwa.

13Utamcha BWANA Mungu wako, mtumikie yeye peke yake na kuapa kwa jina lake. 14Usifuate miungu mingine, miungu ya mataifa yanayokuzunguka, 15kwa kuwa BWANA Mungu wako ambaye yuko katikati yako, ni Mungu mwenye wivu na hasira yake itawaka dhidi yako, naye atakuangamiza kutoka katika uso wa nchi. 16Usimjaribu BWANA Mungu wako kama ulivyofanya huko Masa. 17Utayashika maagizo ya BWANA Mungu wako kwa bidii na masharti na amri alizokupa. 18Fanya lililo haki na jema mbele za BWANA ili upate kufanikiwa, uweze kuingia na kuimiliki nchi nzuri ambayo BWANA aliahidi kwa kiapo kwa baba zako, 19kuwafukuza kwa nguvu adui zako mbele yako kama BWANA alivyosema.

20Siku zijazo, mtoto wako atakapokuuliza, "Ni nini maana ya masharti haya, amri na sheria hizi ambazo BWANA Mungu wako alizokuagiza wewe?'' 21Mwambie: "Tulikuwa watumwa wa Farao huko Misri, lakini Bwana Mungu alitutoa sisi kutoka Misri kwa mkono wenye nguvu. 22Bwana akapeleka Mbele yetu ishara za

miujiza na maajabu makubwa na ya kutisha juu ya Misri na Farao pamoja na nyumba yake yote. 23Lakini Mungu akatutoa huko akatuleta na kutupa nchi hii ambayo aliwaahidi baba zetu kwa kiapo. 24BWANA akatuagiza tutii amri hizi zote na kumcha BWANA Mungu wetu ili tupate kustawi na kuendelea kuwa hai kama ilivyo leo. 25Kama tukizitii kwa bidii amri hizi zote mbele za BWANA Mungu wetu, kama alivyotuamuru sisi, hiyo itakuwa haki yetu.''

Kuyafukuza Mataifa

7 BWANA Mungu wako akuletapo katika nchi unayoiingia ili kuimiliki na awafukuzapo mbele yako mataifa mengi, yaani, Wahiti, Wagirgashi, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi, mataifa saba makubwa tena yenye nguvu kuliko wewe, 2pia BWANA Mungu wako atakapowatia mkononi mwako na ukawashinda, basi ni lazima uwaangamize wote kabisa. Usifanye agano nao, usiwahurumie wala 3usioane nao. Usimtoe binti yako kuolewa na mwanawe au kumchukua binti yake aolewe na mwanao. 4Kwa maana watamgeuza mwanao aache kunifuata, ili aitumikia miungu mingine, nayo hasira ya BWANA itawaka dhidi yako naye atakuangamiza ghafula. 5Hili ndilo utakalowafanyia. Utavunja madhabahu zao, yabomoe mawe yao yaliyowekwa wakfu, kata kata nguzo zao za Ashera na kuchoma sanamu zao kwa moto. 6Kwa kuwa wewe ni taifa takatifu kwa BWANA Mungu wako. BWANA Mungu wako amekuchagua wewe kutoka katika mataifa yote juu ya uso wa dunia kuwa watu wake, hazina yake ya thamani.

7BWANA hakuweka upendo wake juu yenu na kuwachagua kwa sababu mlikuwa wengi mno kuliko watu wengine, kwa maana ninyi ndio mliokuwa wachache sana kuliko mataifa yote. 8Lakini ni kwa sababu BWANA aliwapenda ninyi na kutunza kiapo alichowaapia babu zenu kwamba atawatoa ninyi kwa mkono wenye nguvu na kuwakomboa kutoka nchi ya utumwa, kutoka nguvu za Farao mfalme wa Misri. 9Basi ujue kwamba BWANA Mungu wwako ndiye Mungu, ni Mungu mwaminifu, anayetunza agano la upendo kwa maelfu ya vizazi vya wale wanaompenda na kuzishika amri zake. 10Lakini

kwa wale wanaomchukia atawalipiza
kwenye nyuso zao kwa maangamizi,
hatachelewa kuwalipiza kwenye nyuso zao
wale wamchukiao.

11Kwa hiyo, mwe waangalifu kufuata maagizo, amri na sheria ninazowapa leo.

12Kama mkizingatia sheria hizi na kuzifuata kwa uangalifu, basi BWANA Mungu wenu atatunza agano lake la upendo nanyi kama alivyowaapia baba zenu. 13Atawapenda ninyi na kuwabariki na kuongeza idadi yenu. Atabariki uzao wa tumbo lenu, mazao ya nchi yenu, nafaka, divai mpya na mafuta, ndama wa ng'ombe wa kundi lenu na kondoo za kundi lenu katika nchi ile aliyoapa kuwapa baba zenu. 14Mtabarikiwa kuliko mataifa mengine yote, hakuna wanaume wala wanawake kwenu watakaokosa watoto, wala mifugo yenu haitakuwa tasa. 15BWANA atawakinga na kila ugonjwa. Mungu hatatia juu yenu ugonjwa wo wote mbaya mlioufahamu huko Misri, lakini atatia ugonjwa juu ya wale wote wanaomchukia. 16Ni lazima mwangamize watu wote ambao BWANA Mungu wenu atawatia mikononi mwenu. Msiwatazame kwa kuwahurumia na msitumikie miungu yao, kwa kuwa itakuwa mtego kwenu.

17Mnaweza kujiuliza wenyewe "Mataifa haya ni yenye nguvu kuliko sisi. Tutawezaje kuwafukuza?'' 18Lakini msiwaogope.Kumbukeni vema jinsi BWANA Mungu wenu alivyofanya kwa Farao na kwa wote huko Misri. 19Mliona kwa macho yenu wenyewe majaribu makubwa, ishara za miujiza na maajabu, mkono wenye nguvu na ulionyooshwa, ambao kwa huo BWANA Mungu wenu aliwatoa mtoke Misri. BWANA Mungu wenu atawafanyia hivyo watu wote ambao mnawaogopa sasa. 20Zaidi ya hayo, BWANA Mungu wenu atatuma mavu miongoni mwao hadi yale mabaki watakaojificha waangamie. 21Msiingiwe na hofu kwa sababu yao, kwa kuwa BWANA Mungu wenu, ambaye yupo miongoni mwenu ni mkuu naye ni Mungu wa kutisha. 22 BWANA Mungu wenu atawafukuza mataifa hayo mbele yenu kidogo kidogo. Hamtaruhusiwa kuwaondoa wote kwa mara moja, la sivyo wanyama mwitu wataongezeka na kuwa karibu nanyi. 23Lakini BWANA Mungu wenu atawatia watu hao mikononi mwenu, akiwatia katika kuchanganyikiwa kukubwa mpaka wawe wameangamizwa. 24Atawatia wafalme wao mikononi mwenu, nanyi mtayafuta majina yao chini ya mbingu. Hakuna hata mmoja atakayeweza kusimama dhidi yenu bali

mtawaangamiza. [25]Vinyago vya miungu yao mtavichoma moto. Msitamani fedha wala dhahabu iliyo juu yao, wala msizichukue kwa ajili yenu, la sivyo mtakuwa mmetekwa navyo. Kwa kuwa ni chukizo kwa BWANA Mungu wenu. [26] Msilete vitu vya machukizo katika nyumba zenu kwani ninyi, mtatengwa kama vitu hivyo kwa maangamizo. Ukichukie kabisa kitu hicho kwa kuwa kimetengwa kwa maangamizo.

Usimsahau BWANA

8 Uwe mwangalifu kufuata kila agizo ninalokupa wewe leo, ili mweze kuishi, kuongezeka na mweze kuingia mkamiliki nchi ambayo BWANA aliahidi kwa kiapo kwa baba zenu. [2]Kumbuka jinsi BWANA Mungu wenu alivyowaongoza katika njia yote katika jangwa kwa miaka hii arobaini, kukunyenyekeza na kukujaribu ili ajue lililoko moyoni mwako, kwamba utayashika maagizo yake au la. [3]Alikudhili na kukufanya uone njaa kisha akulishe kwa mana, ambayo wewe wala baba zako hamkuijua, awafundishe kuwa mwanadamu hataishi kwa mkate tu bali kwa kila neno litokalo katika kinywa cha BWANA. [4]Nguo zenu hazikuchakaa wala miguu yenu haikuvimba kwa miaka hii arobaini. [5]Mjue basi ndani ya mioyo yenu kama mtu anavyomwadibisha mwanae, ndivyo BWANA Mungu wako atawaadibisha ninyi.

[6]Shikeni maagizo ya BWANA Mungu wenu mtembee katika njia zake na kumheshimu. [7]Kwa kuwa BWANA Mungu wenu anawaleta katika nchi nzuri, nchi yenye vijito na mabwawa ya maji, yenye chemchemi zinazotiririka mabondeni na katika vilima, [8]nchi yenye ngano na shayiri, mizabibu na mitini, mikomamanga, mafuta ya zeituni na asali, [9]nchi ambayo chakula hakitapungua na hamtakosa cho chote, nchi ambayo miamba yake ni chuma na mnaweza kuchimba shaba kutoka kwenye vilima.

[10]Wakati mtakapokwisha kula na kushiba, msifuni BWANA Mungu wenu kwa ajili ya nchi nzuri aliyowapa. [11]Jihadharini msimsahau BWANA Mungu wenu, mkashindwa kushika maagizo yake, sheria na amri zake ambazo ninawapa leo. [12]Angalia wakati mtakapokuwa mmekula na kushiba, mkajenga nyumba nzuri na kukaa humo [13]na wakati makundi yenu ya ng'ombe na mbuzi na kondoo yatakapoongezeka na fedha na dhahabu yenu itakapoongezeka na vyote mlivyo navyo vitakapozidishwa, [14]basi mioyo yenu isiwe na kiburi mkamsahau BWANA Mungu wenu aliyewatoa katika nchi ya Misri, kutoka nchi ya utumwa. [15]Aliwaongoza kupitia jangwa kubwa na la kutisha, nchi ile ya kiu isiyo na maji, yenye nyoka wa sumu na nge. Aliwatolea maji kutoka kwenye mwamba mgumu. [16]Aliwapa mana ya kula jangwani, kitu ambacho baba zenu hawakukijua, ili kuwanyenyekeza na kuwajaribu ninyi ili mwishoni mfanikiwe. [17]Mnaweza kusema, "Uwezo wangu na nguvu za mikono yangu ndizo zilizonipatia utajiri huu." [18]Lakini kumbukeni BWANA Mungu wenu, ndiye ambaye huwapa uwezo wa kupata utajiri na hivyo kulithibitisha agano lake ambalo aliwaapia baba zenu, kama ilivyo leo.

[19]Ikiwa mtamsahau BWANA Mungu wenu, mkaifuata miungu mingine mkaiabudu na kuisujudia, ninashuhudia dhidi yenu leo kwamba hakika mtaangamizwa. [20]Kama mataifa BWANA aliyoyaangamiza mbele yenu, ndivyo ninyi mtakavyoangamizwa kwa kutokumtii BWANA Mungu wenu.

Si kwa Sababu ya Haki ya Waisraeli.

9 Sikiliza, Ee Israeli. Sasa mnakaribia kuvuka Yordani mwingie na kuwafukuza mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko ninyi pamoja na miji mikubwa yenye kuta zilizofika juu angani. [2]Watu ni wenye nguvu, warefu ni wana wa Waanaki! Mnafahamu habari zao na mmesikia inavyosemekana: "Ni nani awezaye kusimama dhidi ya Waanaki?" [3]Iweni na hakika leo kwamba BWANA Mungu wenu ndiye atakayetangulia kuvuka mbele yenu kama moto uteketezao. Atawaangamiza, atawatiisha mbele yenu. Nanyi mtawafukuza na kuwaangamiza mara moja, kama BWANA alivyowaahidi.

[4]Baada ya BWANA Mungu wenu kuwafukuza mbele yenu, msiseme mioyoni mwenu, "BWANA ametuleta hapa kuimiliki nchi hii kwa sababu ya haki yetu." La, ni kwa sababu ya uovu wa mataifa haya kwamba BWANA anawafukuza mbele yenu. [5]Si kwa sababu ya haki yenu wala uadilifu wenu kwamba mtaimiliki nchi yao, lakini kwa sababu ya uovu wa mataifa haya, BWANA Mungu wenu atawafukuza mbele yenu, kutimiza lile aliloapa kwa baba zenu, kwa Abrahamu, Isaki na Yakobo. [6]Basi mjue, si kwa sababu ya haki yenu BWANA Mungu wenu anawapa nchi hii nzuri kuimiliki, kwa kuwa ninyi ni taifa lenye shingo ngumu.

Ndama ya Dhahabu

7Kumbukeni hili, kamwe msisahau jinsi mlivyomkasirisha BWANA Mungu wenu kwa hasira huko jangwani. Tangu siku mlipotoka Misri mpaka mlipofika hapa, mmekuwa waasi dhidi ya BWANA. 8Kule Horebu mliamsha ghadhabu ya BWANA, kwa hiyo alikasirika vya kutosha hata akataka kuwaangamiza. 9Nilipopanda mlimani kupokea mbao za mawe, mbao za agano lile BWANA alilofanya nanyi, nilikaa mlimani siku arobaini mchana na usiku, sikula mkate wala sikunywa maji. 10BWANA alinipa mbao mbili za mawe zilizoandikwa kwa kidole cha Mungu. Juu ya mbao hizo kulikuwapo amri zote ambazo BWANA aliwatangazieni kule mlimani kwa njia ya moto siku ya kusanyiko.

11Mwisho wa siku arobaini mchana na usiku, BWANA alinipa mbao mbili za mawe, mbao za agano. 12Kisha BWANA akaniambia, "Shuka chini mara moja, kwa sababu watu wako ambao umewatoa katika nchi ya Misri wamepotoka. Wamegeukia mbali haraka kutoka lile nililowaagiza, wamejitengenezea sanamu ya kusubu.''

13Naye BWANA akaniambia, "Nimewaona watu hawa nao ni watu wenye shingo ngumu sana! 14Niache, ili nipate kuwaangamiza na kufuta jina lao kutoka chini ya mbingu. Nami nitakufanya kuwa taifa lenye nguvu zaidi na kuwa wengi kuliko wao."

15Kwa hiyo niligeuka na kutelemka kutoka mlimani kwani mlima ulikuwa ukiwaka moto. Pia vibao vile viwili vya agano vilikuwa mikononi mwangu. 16Nilipotazama, niliona kuwa mmefanya dhambi dhidi ya BWANA Mungu wenu, mmejifanyia sanamu ya kusubu katika umbo la ndama. Mmegeuka upesi kutoka njia ile BWANA aliyowaagiza. 17Kwa hiyo nilichukua vibao vile viwili nikavitupa na kuvipasua vipande vipande mbele ya macho yenu.

18Ndipo tena nikasujudu mbele za BWANA kwa siku arobaini mchana na usiku, sikula mkate wala sikunywa maji, kwa sababu ya dhambi yote mliyoifanya, mkifanya lile lililo ovu mbele za BWANA na kumkasirisha. 19Niliogopa hasira na ghadhabu ya BWANA, kwa kuwa aliwakasirikia vya kutosha na kutaka kuwaangamiza. Lakini BWANA alinisikiliza tena. 20Bali Yeye alimkasirikia Aroni kiasi cha kutaka kumwangamiza, nami wakati huo nilimwombea Aroni pia. 21Kisha nikachukua ile sanamu ya ndama mliyoitengeneza na kuichoma kwenye moto. Nikaiponda na kuisaga ikawa unga laini kama vumbi, nikatupa lile vumbi kwenye kijito kilichotiririka toka mlimani.

22Pia mlimkasirisha BWANA huko Tebera, Masa na Kibroth-hataava.

23Vile vile wakati BWANA alipowatuma kutoka Kadeshi-Barnea, alisema, "Kweeni mkaimiliki nchi ambayo nimekwisha wapa.'' Lakini mliasi dhidi ya agizo la BWANA Mungu wenu. Hamkumtegemea wala kumtii. 24Mmekuwa waasi dhidi ya BWANA tangu nilipowajua ninyi.

25Nilianguka kifudifudi mbele za BWANA kwa zile siku arobaini mchana na usiku kwa sababu BWANA alikuwa amesema angewaangamiza ninyi. 26Nilimwomba BWANA na kusema, "Ee BWANA Mwenyezi, usiangamize watu wako. Urithi wako mwenyewe ule ulioukomboa kwa uweza wako mkuu na kuwatoa katika nchi ya Misri kwa mkono wenye nguvu. 27Wakumbuke watumishi wako Abrahamu, Isaki na Yakobo. Usiangalie ukaidi wa watu hawa, uovu wao wala dhambi yao. 28Watu wa nchi ile uliyotutoa sisi wasije wakasema, 'Ni kwa sababu BWANA hakuweza kuwachukua mpaka nchi aliyokuwa amewaahidia, kwa sababu aliwachukia, akawaleta ili aje kuwaua jangwani.' 29Bali wao ni watu wako, urithi wako ule ulioutoa Misri kwa uweza wako mkuu na kwa mkono wako ulionyooka.''

Vibao Vingine vya Amri Kumi

10 Wakati ule BWANA aliniambia, "Chonga vibao viwili vya mawe kama vile vya kwanza uje kwangu juu mlimani. Pia utengeneze sanduku la mbao. 2Nitaandika juu ya vibao maneno yaliyokuwa katika vile vibao vya kwanza, ambavyo ulivivunja. Kisha utaviweka ndani ya sanduku.''

3Hivyo nikatengeneza sanduku kwa mti wa mshita, nikachonga pia vibao vya mawe kama vile vya kwanza, kisha nikakwea mlimani nikiwa na vibao viwili mikononi mwangu. 4BWANA akaandika juu ya hivi vibao kile alichokuwa amekiandika kabla, Amri Kumi alizokuwa amewatangazia juu mlimani, kutoka kwenye moto siku ile ya kusanyiko. BWANA akanikabidhi. 5Kisha nikashuka kutoka mlimani na kuweka vibao ndani ya sanduku nililokuwa nimelitengeneza, kama BWANA alivyoniagiza, navyo viko huko sasa.

6(Waisraeli walisafiri kutoka visima vya

Yaakani hadi Mosera. Huko Aroni alifariki na kuzikwa, Eliezeri mwanawe akachukua nafasi yake kama kuhani. 7Kutoka pale, walisafiri hadi Gudgoda wakaendelea mpaka Yotbatha, nchi yenye vijito vya maji. 8Wakati huo BWANA aliteua kabila la Lawi kulibeba sanduku la agano la BWANA, kusimama mbele ya BWANA ili kutoa huduma na kutangaza baraka kwa Jina lake, kama wanavyofanya mpaka leo. 9Hiyo ndiyo sababu ya Walawi kutokuwa na sehemu wala urithi miongoni mwa ndugu zao, BWANA ndiye urithi wao kama BWANA Mungu wao alivyowaambia.)

10Basi nilikaa mlimani kwa siku arobaini mchana na usiku, kama nilivyofanya mara ya kwanza,pia BWANA alinisikiliza hata wakati huu. Haikuwa nia yake kuangamiza. 11BWANA akaniambia, ‘‘Nenda, ukawaongoze watu katika njia yao ili kwamba waweze kuingia na kuimiliki nchi ile niliyowaapia baba zao kuwapa.’’

Mche BWANA

12Na sasa, Ee Israeli, BWANA Mungu wako anataka nini kwako ila kumcha BWANA Mungu wako, kwenda katika njia zake, kumpenda na kumtumikia BWANA Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote, 13kuyashika maagizo ya BWANA na amri zake ninazokupa leo kwa mafanikio yako mwenyewe?

14Mbingu, hata mbingu za juu sana, dunia na kila kitu kilichomo ndani yake, ni mali ya BWANA Mungu wako. 15Hata hivyo BWANA alikuwa na shauku na baba zako, akawapenda na akawachagua ninyi, wazao wao, kuliko mataifa yote, kama ilivyo leo. 16Kwa hiyo tahirini mioyo yenu na msiwe na shingo ngumu tena. 17Kwa kuwa BWANA Mungu wenu ni Mungu wa miungu na Bwana wa ma BWANA Mungu mkuu, mwenye uweza na wa kutisha ambaye hana upendeleo na hapokei rushwa. 18Huwapigania yatima na wajane, humpenda mgeni akimpa chakula na mavazi. 19Nanyi wapendeni wageni, kwa kuwa ninyi wenyewe mlikuwa wageni huko Misri. 20Mche BWANA Mungu wako na umtumikie yeye. Shikamana naye kwa uthabiti na kuapa kwa jina lake. 21Yeye ni sifa yako, yeye ni Mungu wako, ambaye alikutendea yale maajabu makubwa na ya kutisha uliyoyaona kwa macho yako mwenyewe. 22Baba zako walioshuka kwenda Misri jumla yao walikuwa sabini, na sasa BWANA Mungu wako amekufanya wengi kama nyota za angani.

Mpende na Umtii BWANA.

11 Mpende BWANA Mungu wako na kushika masharti yake, amri zake, sheria zake na maagizo yake siku zote. 2Kumbuka hivi leo kwamba sio watoto wako waliona na kujua marudi ya BWANA Mungu wako: utukufu wake, mkono wake wenye nguvu, mkono wake ulionyooshwa, 3ishara alizozifanya na mambo aliyoyafanya katikati ya Misri, kwa Farao mfalme wa Misri na kwa nchi yake yote, 4lile alilolifanyia jeshi la Wamisri, farasi na magari yake, jinsi alivyowafurikisha na maji ya bahari ya Shamu walipokuwa wakiwafuatilia ninyi na jinsi BWANA alivyowaletea angamizo la kudumu juu yao. 5Haikuwa ni watoto wenu walioona lile Mungu alilowafanyia huko jangwani mpaka mkafika mahali hapa, 6Wala lile Mungu alilowafanyia Dathani na Abiramu, wana wa Eliabu wa kabila la Reubeni, wakati ardhi ilipofungua kinywa chake katikati ya Israeli yote, ikawameza pamoja na wa nyumbani mwao, hema zao na kila kitu kilichokuwa hai ambacho kilikuwa mali yao. 7Bali ilikuwa ni macho yenu wenyewe ambayo yaliona mambo haya yote makuu BWANA aliyoyatenda.

8Kwa hiyo fuateni maagizo yote ninayowapa leo, ili mpate kuwa na nguvu za kuingia na kuiteka nchi ile ambayo mnavuka Yordani kuimiliki, 9ili mpate kuishi siku nyingi katika nchi ile ambayo BWANA aliapa kuwapa baba zenu na wazao wao, nchi itiririkayo maziwa na asali. 10Nchi mnayoiingia kuimiliki haifanani na nchi ya Misri mlikotoka ambako mlipanda mbegu yenu na kuinywesha, kama bustani ya mboga. 11Lakini nchi mnayovuka Yordani kuimiliki ni nchi ya milima na mabonde inywayo mvua kutoka mbinguni. 12Ni nchi ambayo BWANA Mungu wenu anaitunza, macho ya BWANA Mungu wenu yanaitazama daima kutoka mwanzo wa mwaka hadi mwisho wa mwaka.

13Hivyo kama mkiyatii maagizo yangu ninayowapa leo kwa uaminifu, yaani kwa kumpenda BWANA Mungu wenu na kumtumikia kwa moyo wako wote na kwa roho yenu yote, 14ndipo atawanyweshea mvua katika nchi yenu kwa majira yake, mvua ya masika na ya vuli, ili mpate kuvuna nafaka zenu, divai mpya na mafuta. 15Nitawapa majani kwa ajili ya ng’ombe wenu, nanyi mtakula na kushiba.

16Jihadharini, la sivyo mtashawishika kugeuka na kuabudu miungu mingine na kuisujudia. 17Ndipo hasira ya BWANA itawaka dhidi yenu, naye atafunga mbingu ili mvua

isinyeshe nayo ardhi haitatoa mazao, nanyi
mtaangamia mara katika nchi nzuri ambayo
BWANA anawapa. [18]Yawekeni haya maneno
yangu katika mioyo yenu na akili zenu,
yafungeni kama alama juu ya mikono yenu na
kwenye paji za nyuso zenu. [19]Wafundisheni
watoto wenu, yazungumzeni wakati mketipo
nyumbani na wakati mtembeapo njiani, wakati
mlalapo na wakati mwamkapo. [20]Yaandikeni juu
ya miimo ya nyumba zenu na juu ya malango
yenu, [21]ili kwamba siku zenu na siku za watoto
wenu zipate kuwa nyingi katika nchi ile BWANA
aliyoapa kuwapa baba zenu, kama zilivyo nyingi
siku za mbingu juu ya nchi.

[22]Kama mkishika kwa makini maagizo haya
yote ninayowapa kuyafuata: Kumpenda
BWANA Mungu wenu, kuenenda katika njia
zake zote na kushikamana naye kwa uthabiti,
[23]ndipo BWANA atawafukuza mataifa haya yote
mbele yako, nawe utawafukuza mataifa yaliyo
makubwa na yenye nguvu kuliko wewe. [24]Kila
mahali mtakapoweka mguu wenu patakuwa
penu: Nchi yenu itaenea kutoka jangwa la
Lebanoni, na kutoka mto wa Eufrati hadi bahari
ya magharibi[a]. [25]Hapatakuwa na mtu
atakayeweza kusimama dhidi yenu. BWANA
Mungu wenu, kama alivyoahidi, ataweka juu ya
nchi yote utisho na hofu kwa ajili yenu po pote
mwendako.

[26]Tazama, leo ninaweka mbele yenu baraka
na laana, [27]baraka kama mtatii maagizo ya
BWANA Mungu wenu, ambayo ninawapa leo,
[28]laana kama hamtatii maagizo ya BWANA
Mungu wenu na kuacha njia ambayo
ninawaamuru leo kwa kufuata miungu mingine,
ambayo hamkuijua. [29]Wakati BWANA Mungu
wenu atakapokuwa amewaleta katika nchi
mnayoingia kuimiliki, mtatangaza baraka kutoka
Mlima Gerizimu, na kutangaza laana kutoka
Mlima Ebali. [30]Kama mnavyofahamu, milima hii
ipo ng'ambo ya Yordani, magharibi ya barabara,
kuelekea machweo ya jua, karibu na miti
mikubwa ya More, katika nchi ya wale
Wakanaani wanaoishi Araba jirani na Gilgali.
[31]Karibu mvuke ng'ambo ya Yordani kuingia na
kuimiliki nchi ambayo BWANA Mungu wenu
anawapa. Wakati mtakapokuwa mmeichukua na
mnaishi humo, [32]hakikisheni kwamba mnatii
amri na sheria zote ninazoziweka mbele yenu
leo.

Mahali Pekee pa Kuabudia.

12 Hizi ndizo amri na sheria ambazo ni
lazima mwe waangalifu kuzifuata katika
nchi ambayo BWANA Mungu wa baba zenu,
amewapa kumiliki, kwa muda wote mtakaoishi
katika nchi. [2]Haribuni kabisa kila mahali pao pa
kuabudia kwenye milima mirefu, vilima na chini
ya kila mti mkubwa ambamo mataifa haya
mnayokwenda kuchukua ardhi yao huabudia
miungu yao. [3]Bomoeni madhabau zao, vunjeni
yale mawe wanayoabudu, chomeni moto nguzo
zao za Ashera, katilieni mbali sanamu za
miungu yao na mfute majina yao mahali hapo.

[4]Kamwe msimwabudu BWANA Mungu
wenu kama wanavyoabudu wao. [5]Bali mtatafuta
mahali BWANA Mungu wenu atakapopachagua
katika makabila yenu yote ili aliweke jina lake
huko kuwa makao yake. Mahali hapo ndipo
iwapasapo kwenda, [6]hapo ndipo mtakapoleta
sadaka zenu za kuteketezwa na dhabihu, zaka
zenu na changizo zenu, kile
ulichoweka nadhiri kutoa, sadaka zenu za hiari
na malimbuko ya makundi yenu ya ng'ombe
pamoja na mbuzi na kondoo. [7]Hapo, katika
uwepo wa BWANA Mungu wenu, ninyi pamoja
na jamaa zenu, mtakula na kufurahia kila kitu
ambacho mmegusa kwa mikono yenu, kwa
sababu BWANA Mungu wenu amewabariki.

[8]Msifanye kama tunavyofanya hapa leo, kila
mtu anavyopenda mwenyewe, [9]kwa kuwa bado
hamjafikia mahali pa mapumziko na urithi
ambao BWANA Mungu wenu anawapa. [10]Lakini
mtavuka Yordani na kuishi katika nchi BWANA
Mungu wenu anayowapa kama urithi, naye
atawapa pumziko kutokana na adui zenu wote
wanaowazunguka ili ninyi mpate kuishi kwa
salama. [11]Kisha kuhusu mahali BWANA Mungu
wenu atakapopachagua kuwa mahali pa makao
ya Jina lake, hapo ndipo inapowapasa kuleta
kila kitu ninachowaamuru: Sadaka zenu za
kuteketezwa na dhabihu, zaka zenu na
changizo, pamoja na vitu vyote vyenye thamani
ambavyo mmeweka nadhiri kumtolea BWANA.
[12]Hapo furahini mbele za BWANA Mungu wenu,
ninyi, wana wenu, binti zenu, watumishi wenu
wa kiume na wa kike, pamoja na Walawi kutoka
katika miji yenu ambao hawana mgao wala urithi
wao wenyewe. [13]Iweni waangalifu, msitoe
dhabihu zenu za kuteketezwa mahali po pote
mnapopapenda. [14]Mtazitoa tu mahali pale
ambapo BWANA atachagua katika mojawapo ya
makabila yenu, nanyi hapo zingatieni kila jambo
ninalowaamuru.

a[24] Bahari ya Magharibi ndio Mediterania

15Hata hivyo, mnaweza kuwachinja wanyama wenu katika miji yenu yo yote ile na kula nyama nyingi mpendavyo kama vile mmemchinja paa au kulungu, kulingana na baraka mtakazojaliwa na BWANA Mungu wenu. Watu walio najisi au walio safi wanaweza kula. 16Lakini kamwe usinywe damu, imwage juu ya ardhi kama maji. 17Hamruhusiwi kula katika miji yenu zaka yenu ya nafaka, ya divai mpya na ya mafuta, au mzaliwa wa kwanza wa makundi yenu ya ng'ombe na makundi yenu ya mbuzi na kondoo, wala cho chote ambacho mmeweka nadhiri kukitoa, au sadaka zako za hiari, wala matoleo maalumu. 18Badala yake, mtakula vitu hivyo katika uwepo wa BWANA Mungu wenu mahali ambapo BWANA Mungu wenu atapachagua, wewe, wana wako na binti zako, watumishi wako wa kiume na wa kike na Walawi kutoka miji yenu. Mnatakiwa mfurahi mbele za BWANA Mungu wenu kwa kula kitu mtakachoweka mikono yenu. 19Mwe waangalifu msiwapuuze Walawi kwa muda wote mnaoishi katika nchi yenu.

20 BWANA Mungu wenu atakapokuwa ameongeza nchi yenu kama alivyowaahidi, nanyi mkitamani nyama na mkisema, "Ningependa nyama,'' hapo unaweza kula nyingi upendavyo. 21Kama mahali ambapo BWANA Mungu wenu atapachagua kuweka Jina lake ni mbali sana kutoka kwenu, unaweza kuchinja wanyama kutoka makundi yenu ya ng'ombe, ya mbuzi na ya kondoo ambayo BWANA amewapa, kama nilivyokuamuru, na mkiwa katika miji yenu wenyewe mnaweza kula nyingi mtakavyo. 22Mle kama vile mngekula paa na kulungu. Wote walio najisi kiibada na walio safi mwaweza kula. 23Lakini hakikisheni kwamba hamkunywa damu, kwa sababu damu ni uhai, kamwe msile uhai pamoja na nyama. 24Hamruhusiwi kamwe kunywa damu, imwageni juu ya ardhi kama maji. 25Msinywe damu, ili mweze kufanikiwa ninyi pamoja na watoto wenu baada yenu, kwa sababu mtakuwa mkifanya lililo haki machoni pa BWANA.

26Lakini vichukueni vitu vyenu vilivyowekwa wakfu pamoja na vile mlivyoweka nadhiri, mwende mahali pale BWANA atakapopachagua. 27Leteni sadaka zenu za kuteketezwa juu ya madhabahu ya BWANA Mungu wenu, vyote nyama na damu. Damu ya dhabihu zenu lazima imiminwe kando ya madhabahu ya BWANA Mungu wenu, lakini nyama mnaweza kula. 28Mwe waangalifu kutii masharti haya yote ninayowapa, ili kwamba siku zote mweze kufanikiwa ninyi pamoja na watoto wenu baada yenu, kwa sababu mtakuwa mkifanya lililo jema na sahihi mbele za macho ya BWANA Mungu wenu.

29 BWANA Mungu wenu atayakatilia mbali mbele yenu mataifa ambayo punde kidogo mtayavamia na kuyaondoa. Lakini mtakapokuwa mmeyafukuza na kuishi katika nchi yao, 30na baada ya kuangamizwa mbele yenu, mwe waangalifu msijiingize katika tanzi kwa kuuliza habari za miungu yao mkisema, "Je, mataifa haya hutumikiaje miungu yao? Nasi tutafanya vivyo hivyo.'' 31Kamwe msimwabudu BWANA Mungu wenu kwa njia wanayoabudu miungu yao, kwa sababu katika kuabudu miungu yao, wanafanya aina zote za machukizo anayoyachukia BWANA. Hata huwateketeza wana wao na binti zao kwa moto kama kafara kwa miungu yao.

32Angalieni kwamba mnafanya yote niliyowaamuru, msiongeze kitu wala msipunguze kitu.

Kuabudu Miungu Mingine

13 Kama nabii, au yule anayetabiri kwa njia ya ndoto, akijitokeza miongoni mwenu na akawatangazia ishara ya miujiza na ajabu, 2ikiwa ishara au ajabu ya aliyozungumza ikatokea, naye akasema, "Na tufuate miungu mingine," (miungu ambayo hamjaifahamu) na tuiabudu," 3kamwe msiyasikilize maneno ya nabii wala mwota ndoto huyo. BWANA Mungu wenu anawajaribu kuangalia kama mnampenda kwa moyo wenu wote na kwa roho yenu yote. 4Ni BWANA Mungu wenu ambaye mnapaswa kumfuata tena ni yeye mnapaswa kumheshimu. Shikeni maagizo yake na kumtii, mtumikieni na kushikamana naye. 5Huyo nabii au mwota ndoto lazima auawe, kwa sababu amehubiri uasi dhidi ya BWANA Mungu wenu, ambaye aliwatoa kutoka nchi ya Misri na kuwakomboa kutoka nchi ya utumwa, amejaribu kuwageuza kutoka njia ambayo BWANA Mungu wenu aliwaagiza mfuate. Ni lazima mwondoe uovu miongoni mwenu.

6Kama ndugu yako hasa, au mwanao au binti yako, au mke umpendaye, au rafiki yako wa karibu sana akikushawishi kwa siri akisema, ''Na twende tukaabudu miungu mingine,'' (miungu ambayo ninyi wala baba zenu hamkuifahamu, 7miungu ya watu wanaowazunguka, ikiwa karibu au mbali, kutoka mwisho mmoja wa nchi mpaka

mwingine,) [8]usikubali wala usimsikilize.
Usimhurumie! Usimwache wala usimkinge.
[9]Hakika ni lazima auawe. Ni lazima mkono wako
uwe wa kwanza katika kumwua kisha mikono ya
watu wengine wote. [10]Mpigeni kwa mawe mpaka
afe, kwa sababu alijaribu kuwageuza mtoke kwa
BWANA Mungu wenu ambaye aliwatoa Misri,
kutoka nchi ya utumwa. [11]Kisha Israeli wote
watasikia na kuogopa wala hakuna mmoja
miongoni mwenu atakayefanya uovu tena.

[12]Kama mkisikia ikisemwa kwamba moja ya
miji ambayo BWANA Mungu wenu anawapa
mkae ndani yake [13]kuwa wanaume waovu
wameinuka miongoni mwenu na
wamewapotosha watu wa mji, wakisema,
"Twendeni tukaabudu miungu mingine" (miungu
ambayo hamkuifahamu,) [14]ndipo itakubidi
kuuliza, kupima na kuchunguza kwa makini.
Kama ni kweli tena ikihakikishwa kwamba jambo
hili lichukizalo limefanyika miongoni mwenu
[15]kwa hakika ni lazima mwaue kwa upanga wale
wote wanoishi katika mji ule. Uharibuni kabisa,
pamoja na watu wake na mifugo yake.
[16]Kusanyeni nyara zote za mji katika uwanja wa
wazi na kuuchoma mji kabisa pamoja na nyara
zake zote kama sadaka ya kuteketezwa kwa
BWANA Mungu wenu. Utabaki kuwa magofu
milele na hautajengwa tena. [17]Hakuna kimoja
kati ya vitu vilivyolaaniwa kitakachokutwa
mikononi mwenu, ili BWANA ageuze hasira
yake kali. Atawahurumia na kuwa na rehema
kwenu pia kuongeza idadi yenu, kama
alivyowaahidi baba zenu, [18]kwa sababu mnamtii
BWANA Mungu wenu, mkizishika amri zake
zote zile ninazowapa leo na kufanya lile lililo
jema machoni pake.

Vyakula Vilivyo Najisi na Vilivyo Safi

14 Ninyi ni watoto wa BWANA Mungu
wenu. Msijichanje ama kujinyoa upara
kwenye paji la uso kwa ajili ya aliyekufa, [2]kwa
maana ninyi ni taifa takatifu kwa BWANA Mungu
wenu. BWANA amewachagua ninyi kuwa taifa la
kipekee kutoka mataifa yote juu ya uso wa
dunia, mwe tunu yake.

[3]Msile kitu cho chote ambacho ni
machukizo. [4]Hawa ndio wanyama mtakaokula:
ng'ombe, kondoo, mbuzi, [5]kulungu, paa,
kongoni, paa mweupe, mbuzi mwitu, pofu na
kondoo wa mlimani. [6]Mnaweza kumla mnyama
ye yote mwenye kwato zilizogawanyika mara
mbili pia yule anayecheua. [7]Hata hivyo,
miongoni mwa wale wanaocheua au wale walio
na kwato zilizogawanyika kamwe msile ngamia,
sungura na pelele. Iwapo wanacheua, lakini
hawana kwato zilizogawanyika, ni najisi kwenu
kwa taratibu za kiibada. [8]Nguruwe pia ni najisi,
ingawa ana kwato zilizogawanyika, hacheui.
Msile nyama yake wala kugusa mzoga wake.

[9]Katika viumbe hai vyote viishivyo kwenye
maji, mnaweza kula ye yote aliye na mapezi
pamoja na magamba. [10]Lakini cho chote kisicho
na mapezi na magamba msile, kwenu ni najisi.

[11]Mnaweza kula ndege ye yote aliye safi.
[12]Lakini wafuatao msiwale: tai, kipungu, kipungu
mweusi, [13]kengewa mwekundu, kengewa
mweusi, mwewe wa aina yo yote, [14]kunguru wa
aina yo yote, [15]mbuni, kirukanjia, dudumizi,
kipanga wa aina yo yote [16]bundi, muvurila, bundi
mkubwa, [17]mwari, nderi, ndezi, mnandi,
[18]membe, koikoi wa aina yo yote, hudihudi na
popo.

[19]Wadudu wote warukao kwa makundi ni
najisi kwenu, msiwale. [20]Lakini viumbe vyote
vyenye mabawa vilivyo safi mwaweza kula.

[21]Msile kitu cho chote mtakachokuta
kimekufa. Mnaweza kumpa mgeni ye yote
anayeishi katika mojawapo ya miji yenu, naye
anaweza kula au mnaweza kumuuzia mtu wa
nchi nyingine. Lakini ninyi ni watu watakatifu
kwa BWANA Mungu wenu.

Msitokose mwanambuzi katika maziwa ya
mama yake.

Zaka

[22]Hakikisheni mmetenga sehemu ya kumi ya
mazao yote ya mashamba yenu kila mwaka.
[23]Mtakula zaka za nafaka yenu, divai mpya,
mafuta na wazaliwa wa kwanza wa makundi
yenu ya ng'ombe na ya kondoo na mbuzi mbele
za BWANA Mungu wenu pale mahali
atakapopachagua kama maskani kwa ajili ya
Jina lake, ili kwamba mpate kujifunza
kumheshimu BWANA Mungu wenu daima.
[24]Lakini ikiwa mahali pale ni mbali sana nanyi
mmebarikiwa na BWANA Mungu wenu na
hamwezi kubeba zaka yenu, (kwa sababu
mahali pale BWANA atakapopachagua kuliweka
Jina lake ni mbali sana,) [25]basi badilisheni zaka
yenu kuwa fedha, mkaichukue hiyo fedha
mwende nayo mahali BWANA Mungu wenu
atakapopachagua. [26]Tumieni hiyo fedha
kununua cho chote ukitakacho: ng'ombe,
kondoo, divai au kinywaji cho chote chenye
chachu au cho chote mnachotaka. Kisha ninyi
na wa nyumbani mwenu mtaila mbele ya

BWANA Mungu wenu na kufurahi. [27]Msiache kuwajali Walawi waishio katika miji yenu, kwa kuwa hao hawana shamba wala urithi wao wenyewe

[28]Mwishoni mwa kila mwaka wa tatu, leteni zaka zote za mazao ya miaka ile na uyahifadhi kwenye miji yenu [29]ili Walawi (ambao hawana mashamba wala urithi wao wenyewe) na wageni, yatima na wajane wanaoishi kwenye miji yenu wapate kuja kula na kushiba, ili BWANA Mungu wenu apate kuwabariki ninyi katika kazi zote za mikono yenu.

Mwaka wa Kufuta Madeni

15 Kila mwisho wa miaka saba ni lazima mfute madeni. [2]Hivi ndivyo itakavyofanyika; Kila mkopeshaji atafuta mkopo aliomkopesha Mwisraeli mwenzake. Hatamtaka Mwisraeli mwenzake au ndugu yake amlipe hilo deni, kwa sababu wakati wa BWANA wa kufuta madeni umetangazwa. [3]Unaweza kudai malipo kwa mgeni, lakini lazima ufute kila deni ambalo ndugu yako anawiwa nawe. [4]Hata hivyo, hapatakuwepo maskini miongoni mwenu, kwa kuwa katika nchi BWANA Mungu wenu anayowapa kuimiliki kama urithi wenu, atawabariki sana, [5]ikiwa tu mtamtii BWANA Mungu wenu kikamilifu na kuwa waangalifu kuyafuata maagizo haya yote ninayowapa leo. [6]Kwa kuwa BWANA Mungu wenu atawabariki kama alivyoahidi, nanyi mtawakopesha mataifa mengi lakini hamtakopa kwa ye yote. Mtatawala mataifa mengi lakini hakuna taifa litakalowatawala ninyi.

[7]Ikiwa kuna mtu maskini miongoni mwa ndugu zenu, katika mji wo wote wa hiyo nchi ambayo BWANA wenu anawapa, msiwe na moyo mgumu wala usimfumbie mkono ndugu yako aliye masikini. [8]Afadhali fungua mikono yako na umkopeshe kwa hiari cho chote anachohitaji. [9]Jihadhari usijiwekee wazo hili ovu: “Mwaka wa saba, mwaka wa kufuta madeni umekaribia,’’ usije ukaonyesha nia mbaya kwa ndugu yako mhitaji na ukaacha kumpa cho chote. Anaweza kumlalamikia BWANA dhidi yako nawe utakuwa umepatikana na hatia ya dhambi. [10]Mpe kwa ukarimu na ufanye hivyo bila kinyongo moyoni, ndipo kwa sababu ya hili BWANA Mungu wenu atakubariki katika kazi zako zote na kwa kila kitu utakachokiwekea mkono wako. [11]Siku zote watakuwepo watu maskini katika nchi. Kwa hiyo ninawaamuru mwe na mikono iliyokunjuliwa kuwaelekea ndugu zenu, kuwaelekea maskini na wahitaji katika nchi yenu.

Kuwaacha huru Watumishi.

[12]Kama Mwebrania mwenzako, mwanaume au mwanamke, akijiuza kwako na kukutumikia miaka sita, katika mwaka wa saba ni lazima umwache aende zake akiwa huru. [13]Nawe wakati utakapomwachia usimwache aende mikono mitupu. [14]Mpe kwa uhuru kutoka katika zizi lako la kondoo na mbuzi, kutoka katika sakafu yako ya kupuria nafaka na kutoka katika mashinikizo yako ya kukamulia divai. Mpe kama vile ambavyo BWANA Mungu wako alivyokubariki. [15]Kumbukeni kuwa ninyi mlikuwa watumwa huko Misri naye BWANA Mungu wenu aliwakomboa. Ndiyo sababu nimewapa agizo hili leo.

[16]Lakini mtumishi wako akikuambia, “Sitaki kukuacha,’’ kwa sababu anakupenda wewe na jamaa yako naye anaridhika nawe, [17]ndipo utachukua chuma ndogo utoboe sikio lake mpaka hiyo chuma iingie kwenye ubao wa mlango, naye atakuwa mtumishi wako wa maisha. Ufanye vivyo hivyo kwa mtumishi wa kike.

[18]Usifikiri kuwa kuna ugumu kumwacha mtumishi wako huru, kwa sababu utumishi wake kwako kwa miaka hii sita umekuwa wa thamani mara mbili ya ujira wa mtumishi wa kuajiriwa. Naye BWANA Mungu wenu atakubarikia kwa kila kitu utakachofanya.

Wazaliwa wa Kwanza wa Wanyama

[19]Wekeni wakfu kwa BWANA Mungu wenu kila mzaliwa wa kwanza wa kiume wa makundi yenu ya n’gombe na ya mbuzi na kondoo. Maksai walio wazaliwa wa kwanza msiwafanyize kazi, wala msinyoe manyoya ya wazaliwa wa kwanza wa kondoo. [20]Kila mwaka ninyi na jamaa zenu mtapaswa kuwala mbele za BWANA Mungu wenu pale mahali atakapopachagua. [21]Kama mnyama ana dosari, akiwa ni kilema au kipofu au kama ana kilema kibaya, kamwe usimtoe dhabihu kwa BWANA Mungu wenu. [22]Itawapasa kumla ninyi wenyewe katika miji yenu. Wote wasio safi na walio safi kwa desturi za kiibada mwaweza kula kama vile mnavyokula paa au kulungu. [23] Lakini kamwe msinywe damu, imwageni ardhini kama maji.

Pasaka

16 Shikeni mwezi wa Abibu,ndio mwezi wa nne na kuiadhimisha Pasaka ya BWANA Mungu wenu, kwa sababu katika mwezi wa Abibu Mungu aliwatoa Misri usiku. [2]Mtatoa dhabihu ya Pasaka ya mnyama kwa BWANA Mungu wenu kutoka kundi lenu la mbuzi na kondoo au la ng'ombe mahali pale ambapo BWANA atapachagua kama makao kwa ajili ya Jina lake. [3]Msile nyama hiyo pamoja na mikate iliyotiwa hamira, lakini kwa siku saba mtakula mikate isiyotiwa chachu, mikate ya kujitesa, kwa sababu mliondoka Misri kwa haraka, ili kwamba siku zote za maisha yenu mpate kukumbuka wakati wenu wa kuondoka Misri. [4]Hamira isionekane katika mali zenu katika nchi yenu yote kwa siku saba. Nyama yo yote ya dhabihu mtakayotoa jioni ya siku ya kwanza isibakizwe mpaka asubuhi.

[5]Kamwe msitoe dhabihu ya Pasaka katika mji wo wote ambao BWANA Mungu wenu amewapa, [6]isipokuwa mahali atakapopachagua kama makao kwa ajili ya Jina lake. Hapo ndipo lazima mtoe dhabihu ya Pasaka jioni, jua litakapotua, iwe kumbukumbu yenu ya kutoka Misri. [7]Okeni na mle mahali pale ambapo BWANA Mungu wenu atakapopachagua, kisha asubuhi mrudi kwenye mahema yenu. [8]Kwa siku sita mtakula mikate isiyotiwa chachu na siku ya saba fanyeni kusanyiko kwa ajili ya BWANA Mungu wenu na msifanye kazi.

Sikukuu ya Mavuno

[9]Mhesabu majuma saba tangu wakati mnapoanza kuchukua mundu kuvuna nafaka. [10]Kisha msheherekee sikukuu ya majuma kwa BWANA Mungu wenu kwa kutoa matoleo kwa kadri ya baraka ambayo BWANA Mungu wenu amewapa. [11]Shangilieni mbele za BWANA Mungu wenu mahali atakapopachagua kama makao ya Jina lake, ninyi, wana wenu na mabinti zenu, watumishi wenu wa kiume na wa kike, Walawi walio katika miji yenu na wageni, yatima na wajane waishio miongoni mwenu. [12]Kumbukeni kwamba mlikuwa watumwa kule Misri na mfuate amri hizi kwa uangalifu.

Sikukuu ya Vibanda

[13]Adhimisheni sikukuu ya vibanda kwa siku saba baada ya kukusanya mazao yenu ya nafaka na kukamua zabibu. [14]Mfurahie sikukuu yenu, ninyi, wana wenu, mabinti zenu, watumishi wenu wa kiume na wa kike, Walawi, wageni, yatima na wajane ambao wanaishi katika miji yenu. [15]Kwa siku saba mtaiadhimisha sikukuu ya BWANA Mungu wenu katika mahali atakapopachagua BWANA. Kwa kuwa BWANA Mungu wenu atawabariki katika mavuno yenu na katika kazi zote za mikono yenu na furaha yenu itakamilika.

[16]Wanaume wenu wote lazima wajitokeze mara tatu kwa mwaka mbele za BWANA Mungu wenu mahali atakapopachagua: kwa ajili ya Sikukuu ya Mikate isiyotiwa chachu, Sikukuu ya Majuma na Sikukuu ya Vibanda. Hakuna mtu atakayejitokeza mbele ya BWANA mikono mitupu: [17]Kila mmoja wenu ni lazima alete zawadi kulingana na jinsi ambavyo BWANA Mungu wenu alivyowabariki.

Waamuzi

[18]Wateue waamuzi na maafisa kwa kila kabila lenu katika kila mji ambao BWANA Mungu wenu anawapa, nao watawaamua watu kwa usawa. [19]Msipotoshe haki au upendeleo. Msikubali rushwa kwa sababu rushwa hupofusha macho ya wenye busara na kugeuza maneno ya wenye haki. [20]Mfuate haki na haki peke yake, ili mweze kuishi na kuimiliki nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa.

Kuabudu Miungu Mingine

[21]Msisimamishe nguzo yo yote ya Ashera kando ya madhabahu mliyomjengea BWANA Mungu wenu, [22]wala msisimamishe jiwe la kuabudu, kwa maana BWANA Mungu wenu anavichukia vitu hivi.

17 Msimtolee BWANA Mungu wenu dhabihu ya maksai au kondoo ambaye ana dosari yo yote au hitilafu ndani yake, kwa kuwa hilo litakuwa chukizo kwake.

[2]Ikiwa mwanaume au mwanamke anayeishi kati ya mojawapo ya miji akupayo BWANA, anakutwa anafanya uovu mbele za BWANA Mungu wenu, kwa kuvunja agano lake, [3]naye amekwenda kinyume na agizo langu kuabudu miungu mingine na kuisujudia, kama vile jua, mwezi au nyota za angani, [4]hili likiwa limeletwa mbele yenu, ni lazima kulichunguza kikamilifu. Ikiwa ni kweli na kuwa limehakikishwa kwamba hili ni chukizo lililofanyika katika Israeli, [5]mchukueni huyo mwanaume au mwanamke ambaye amelifanya tendo hili ovu kwenye lango la mji wenu na kumpiga mawe mtu huyo mpaka

afe. [6]Kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu mtu huyo atauawa, bali hakuna mtu atakayeuawa kwa ushuhuda wa shahidi mmoja tu. [7]Ni lazima kwanza mikono ya mashahidi itangulie kumwua huyo mtu. Ni lazima mwondoe uovu miongoni mwenu.

Mahakama za Sheria

[8]Kama mashauri yanaletwa katika mahakama zenu ambayo ni magumu zaidi kwenu kuyaamua, ikiwa ni umwagaji wa damu, madai au mashambulio, yapelekeni mahali ambapo BWANA Mungu wenu atapachagua. [9]Nendeni kwa makuhani, ambao ni Walawi na kwa mwamuzi ambaye atakuwa kazini wakati huo. Ulizeni kwao nao watawapa maamuzi. [10]Ni lazima mtende sawasawa na maamuzi watakayowapa mahali BWANA atapachagua. Iweni waangalifu kufanya kila kitu watakachowaongoza kufanya. [11]Fanyeni sawasawa na sheria wanayowafundisha na maamuzi wanayowapa. Msigeuke mkono wa kuume au kushoto kuacha kufanya yale wanayowaambia. [12]Mwanaume atakayeonyesha dharau kwa mwamuzi au kwa kuhani ambaye amewekwa kumtumikia BWANA Mungu wenu lazima auawe. Lazima mwondoe uovu kutoka Israeli. [13]Watu wote watasikia na kuogopa, nao hawatakuwa wenye kudharau tena.

Mfalme

[14]Wakati utakapoingia katika nchi anayowapa BWANA Mungu wenu kuimiliki na kukaa humo, nanyi mkasema, "Na tumweke mfalme juu yetu kama mataifa yanayotuzunguka." [15]Iweni na uhakika wa kumweka mfalme juu yenu ambaye BWANA Mungu wenu atamchagua. Ni lazima atoke miongoni mwa ndugu zenu wenyewe. Msimweke mgeni juu yenu ambaye si ndugu wa Kiisraeli. [16]Hata hivyo, mfalme si lazima ahitaji hesabu kubwa ya farasi kwa ajili yake mwenyewe au kuwafanya watu warudi Misri ili kupata farasi zaidi, kwa maana BWANA amekuambia, "Hamtairudia njia ile tena." [17]Kamwe asioe wake wengi, la sivyo moyo wake utapotoka. Kamwe asijilimbikizie kiasi kikubwa cha fedha na dhahabu.

[18]Atakapokuwa amekalia kiti cha ufalme wake, aandike kwenye kitabu cha sheria kwa ajili yake mwenyewe kutoka zile sheria za makuhani ambao ni Walawi. [19]Atakuwa na nakala hiyo, naye ataisoma siku zote za maisha yake ili kwamba ajifunze kumheshimu BWANA Mungu wake na kufuata kwa uangalifu maneno yote ya sheria hii na amri hizi, [20]naye asijifikirie bora kuliko ndugu zake na kuipotosha sheria. Ndipo yeye na wazao wake watatawala ufalme wake kwa muda mrefu katika Israeli.

Sadaka kwa Makuhani na Walawi

18 Makuhani ambao ni Walawi, yaani kabila lote la Lawi hawatakuwa na mgao wala urithi pamoja na Israeli. Wataishi kwa sadaka zitolewazo kwa ajili ya BWANA za kuteketezwa kwa moto, kwa maana huo ndio urithi wao. [2]Hawatakuwa na urithi miongoni mwa ndugu zao, BWANA ndiye urithi wao, kama alivyowaahidi.

[3]Hili ndilo fungu la makuhani kutoka kwa watu watakaotoa dhabihu ya fahali au kondoo: mguu wa mbele, mataya na matumbo. [4]Mtawapa malimbuko ya nafaka zenu, divai mpya, mafuta na sufu ya kwanza kutoka manyoya ya kondoo zenu, [5]kwa kuwa BWANA Mungu wenu amewachagua pamoja na wazao wao kutoka makabila yenu kusimama na kuhudumu katika jina la BWANA siku zote.

[6]Ikiwa Mlawi atahama kutoka mmojawapo ya miji yenu popote katika Israeli ambapo anaishi, akaja kwa moyo wote mahali ambapo BWANA atapachagua, [7]anaweza akahudumu katika jina la BWANA Mungu wake kama Walawi wenzake wote wanaohudumu hapo mbele za BWANA. [8]Atashiriki sawa katika mafao yao, hata kama amepokea fedha kutoka mauzo ya mali ya jamaa yake.

Matendo ya Machukizo

[9]Wakati mtakapoingia katika nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa, msijifunze kuiga njia za machukizo za mataifa ya huko. [10]Asionekane mtu ye yote miongoni mwenu ampitishaye mwanawe au binti yake katika moto, atakayefanya uaguzi, ulozi, anayetabiri nyakati, anayejishughulisha na uchawi, [11]wala alogaye kwa kupiga mafundo, wala apandishaye pepo, anayeabudu mizimu, wala awaombaye wafu. [12]Mtu ye yote afanyaye mambo haya ni chukizo kwa BWANA, tena ni kwa sababu ya matendo haya ya kuchukiza wayafanyayo ndiyo maana BWANA Mungu wenu atayafukuza mataifa hayo mbele yenu. [13]Kamwe msilaumiwe mbele ya BWANA Mungu wenu.

Nabii

14Mataifa, mtakayowafukuza husikiliza wale
wafanyao ulozi na uaguzi. Lakini kwenu ninyi,
BWANA Mungu wenu hajawaruhusu kufanya
hivyo. 15 BWANA Mungu wenu atawainulia nabii
kama mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu
wenyewe. Lazima mumsikilize yeye. 16Kwa
kuwa hivi ndivyo mlivyomwomba BWANA
Mungu wenu kule Horebu siku ile ya kusanyiko,
wakati mliposema, ‘‘Na tusiisikie sauti ya
BWANA Mungu wetu wala kuuona moto huu
mkubwa tena, ama sivyo tutakufa.’’

17BWANA akaniambia: ‘‘Wanachosema ni
vema. 18Nitawainulia nabii kama wewe kutoka
miongoni mwa ndugu zao, nitaweka maneno
yangu kinywani mwake naye atawambia kila kitu
nitakachomwamuru. 19Kama mtu ye yote
hakusikiliza maneno yangu ambayo nabii
atayasema kwa jina langu, Mimi mwenyewe
nitamwajibisha. 20Lakini nabii ambaye
atathubutu kusema kwa jina langu kitu cho chote
ambacho sikumwamuru akiseme, au nabii
ambaye husema kwa jina la miungu mingine ni
lazima auawe.’’

21Mnaweza kuulizana wenyewe,
‘‘Tutawezaje kujua wakati ujumbe haukusemwa
na BWANA?’’ 22Ikiwa kile nabii anachotangaza
kwa jina la BWANA hakikutokea au kutimia, huo
ni ujumbe ambao BWANA hakusema. Nabii
huyo amesema kwa kudhania tu. Msimwogope
huyo.

Miji ya Makimbilio

19 Wakati BWANA Mungu wenu
atakapokuwa amewaangamiza mataifa
ambayo nchi yao anawapa ninyi, wakati
mtakapokuwa mmewafukuza na kuishi katika
miji yao na nyumba zao, 2ndipo mtenge miji
mitatu iliyopo katikati ya nchi kwa ajili yenu,
katika nchi ambayo BWANA Mungu wenu
anawapa kuimiliki. 3Jengeni barabara katika miji
hiyo na kuigawa mara tatu, nchi anayowapa
BWANA Mungu wenu kama urithi, ili kwamba ye
yote amwuaye mtu aweze kukimbilia humo.

4Hii ndiyo kanuni kuhusu mtu amwuaye
mwingine na kukimbilia humo kuokoa maisha
yake, yaani, yeye amwuaye jirani yake bila
kukusudia, wala hakumchukia kabla ya hapo.
5Kwa mfano, mtu aweza kwenda msituni na
jirani yake kukata miti, naye anapozungusha
shoka kuangusha mti, shoka linaweza
kuchomoka kutoka kwenye mpini na kumpiga
jirani yake na kumwua. Yule mtu anaweza
kukimbilia katika mmojawapo ya miji hii na
kuokoa maisha yake. 6Vinginevyo, mlipiza kisasi
cha damu anaweza kumfuatilia kwa hasira kali,
naye akamkamata na kumwua kama umbali ni
mrefu sana , hata ingawa hastahili kifo, kwa
sababu amemwua jirani yake bila kukusudia.
7Hii ndiyo sababu nimewaagiza ninyi kutenga
miji mitatu ya makimbilio kwa ajili yenu.

8Kama BWANA Mungu wenu akipanua nchi
yenu, kama alivyoahidi kwa kiapo kwa baba
zenu na kuwapa nchi yote aliyowaahidi, 9kwa
sababu mmefuata kwa uangalifu sheria zote
ninazowaamuru leo, kumpenda BWANA Mungu
wenu na kuenenda siku zote katika njia zake,
ndipo mtenge miji mingine, mitatu zaidi.
10Fanyeni hivi ili damu isiyo na hatia isimwagwe
katika nchi yenu, ambayo BWANA Mungu wenu
anawapa kama urithi wenu, ili kwamba msije
mkawa na hatia ya kumwaga damu.

11Lakini kama mtu anamchukia ndugu yake,
akamvizia, akamshambulia na kumwua, kisha
akakimbilia katika mmojawapo ya miji hii,
12wazee wa mji wake watatuma ujumbe kwake,
kumleta kutoka mji ule na kumkabidhi mlipiza
kisasi cha damu kumwua. 13Msimwonee
huruma. Lazima mwondoe katika Israeli hatia ya
umwagaji damu isiyo na hatia ili kwamba mpate
kufanikiwa.

14Usisogeze jiwe la mpaka wa jirani yako
ambao uliwekwa na wale waliokutangulia katika
urithi upokeao katika nchi BWANA Mungu wako
anayowapa kuimiliki.

Mashahidi

15Shahidi mmoja hatoshi kumtia hatiani mtu
kwa uhalifu au kosa lo lote ambalo anaweza
kuwa amelitenda. Lazima shauri lithibitishwe
kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu.

16Kama shahidi mwenye nia ya kumdhuru
mwingine akisimama kumshtaki mtu kwa uhalifu,
17watu wawili wanaohusika katika mabishano
lazima wasimame mbele za BWANA na mbele
ya makuhani na waamuzi ambao wako kazini
wakati huo. 18Waamuzi lazima wafanye
uchunguzi kwa makini na shahidi akionekana
kuwa ni mwongo, akitoa ushuhuda wa uongo
dhidi ya ndugu yake, 19basi mtende kama
alivyotaka kumtendea ndugu yake. Ni lazima
mwuondoe uovu miongoni mwenu. 20Watu
watakaosalia watasikia hili na kuogopa, uovu
kama huo kamwe hautatendeka tena miongoni
mwenu. 21Msionyeshe huruma, uhai kwa uhai,

jicho kwa jicho, jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu.

Kwenda Vitani

20 Mtakapokwenda vitani kupigana na adui zenu na mkaona farasi na magari ya vita na jeshi kubwa kuliko lenu, msiwaogope, kwa sababu BWANA Mungu wenu aliyewatoa kutoka Misri, atakuwa pamoja nanyi. [2]Wakati mtakapokaribia kwenda vitani, kuhani atakuja mbele na kuhutubia jeshi. [3]Atasema: ''Sikia, Ee Israeli, leo unakwenda vitani kupigana na adui zako. Usife moyo wala usiogope, usitishwe wala usitiwe hofu mbele yao. [4]Kwa kuwa BWANA Mungu wenu ni mmoja, ndiye huenda pamoja nanyi kuwapigania dhidi ya adui zenu na kuwapatia ushindi.''

[5]Maofisa wataliambia jeshi: ''Je, kuna ye yote aliyejenga nyumba mpya ambayo haijawekwa wakfu? Yeye na arudi nyumbani, ama sivyo anaweza kufa vitani na mtu mwingine akaiweka wakfu. [6]Je, kuna ye yote aliyepanda shamba la mizabibu na hajaanza kulifurahia? Yeye na arudi nyumbani, au sivyo anaweza kufa vitani na mtu mwingine akalifurahia. [7]Je, kuna ye yote aliyeposa mwanamke na hajamwoa? Yeye na arudi nyumbani, ama sivyo anaweza kufa vitani na mtu mwingine akamwoa.'' [8]Kisha maafisa wataongeza haya, ''Je, kuna mtu anayeogopa ama kufa moyo? Yeye na arudi nyumbani ili ndugu zake nao wasije wakafa moyo pia.'' [9]Wakati maafisa watakapomaliza kuzungumza na jeshi, watawateua wakuu wa vikosi.

[10]Wakati mtakapokwenda kushambulia mji, wapeni watu wake masharti ya amani. [11]Wakikubali na kuwafungulia malango yao, watu wake wote watawatumikia kwa kufanya kazi ngumu na watawatumikia. [12]Ikiwa watakataa kufanya mapatano ya amani na wakiwaingiza katika vita, basi mtauzunguka mji huo kwa vita. [13]Wakati BWANA Mungu wenu atakapouweka mji huo mkononi mwenu, waueni kwa upanga wanaume wote waliomo ndani yake. [14]Kwa upande wa wanawake, watoto, mifugo na kila kitu kingine cho chote ndani ya huo mji, mnaweza kuvichukua kama nyara kwa ajili yenu. Nanyi mnaweza kuzitumia hizo nyara ambazo BWANA Mungu wenu amewapa kutoka kwa adui zenu. [15]Hivi ndivyo mtakavyofanya kwa miji yote ambayo iko mbali nanyi ambayo haimilikiwi na mataifa ya karibu.

[16]Hata hivyo, katika miji ya mataifa ambayo BWANA Mungu wenu anawapa kama urithi, msiache kitu cho chote hai kinachopumua. [17]Waharibuni kabisa Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi kama BWANA Mungu wenu alivyowaamuru. [18]La sivyo, watawafundisha kufuata mambo yote ya machukizo wanayofanya wakiabudu miungu yao, nanyi mtatenda dhambi dhidi ya BWANA Mungu wenu.

[19]Wakati mtakapouzunguka mji kwa vita kwa muda mrefu, mkipigana dhidi yake ili kuuteka, msiharibu miti yake kwa kuikata kwa shoka kwa sababu mtaweza kula matunda yake. Hivyo msiikate. Je, miti hiyo ya mashambani ni watu, hata muizingire? [20]Hata hivyo, mnaweza kuikata miti ambayo sio miti ya matunda na kuitumia kujenga ngome, mpaka mji ulio katika vita na ninyi utakapoanguka.

Upatanisho kuhusu Mauaji

21 Kama mtu akikutwa ameuawa, naye amelala kwenye shamba katika nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa kuimiliki, wala haijulikani ni nani aliyemwua, [2]wazee wenu na waamuzi watatoka na kupima umbali kutoka maiti alipolala mpaka kwenye miji ya jirani. [3]Kisha wazee wa ule mji uliokaribu zaidi na yule maiti watamchukua mtamba ambaye hajapata kufanyizwa kazi na ambaye hajafungwa nira [4]na kumpeleka kwenye bonde ambalo halijapata kulimwa au kupandwa mazao na ambapo kuna chemchemi itiririkayo. Huko kwenye hilo bonde watamvunja yule mtamba shingo. [5]Makuhani, wana wa Lawi, watasogea mbele, kwa kuwa BWANA Mungu wenu, amewachagua kuhudumu na kutoa baraka katika jina la BWANA na kuamua mashauri yote ya mabishano na mashambulio. [6]Ndipo wazee wote wa mji ulio karibu zaidi na huyo maiti watanawa mikono yao juu ya huyo mtamba ambaye shingo yake imevunjwa huko kwenye bonde, [7]nao watatangaza: "Mikono yetu haikumwaga damu hii, wala macho yetu hayakuona likifanyika. [8]Ee BWANA, ukubali upatanisho kwa watu wako Israeli, ambao umewakomboa, wala usiwahesabie watu wako hatia ya damu ya mtu asiyekuwa na hatia.'' Nayo damu iliyomwagika itakuwa imefanyiwa upatanisho. [9]Hivyo mtakuwa mmejitakasa wenyewe kutoka hatia ya kumwaga damu isiyokuwa na hatia, kwa kuwa mmefanya lile lililosawa mbele za macho ya BWANA.

Kuoa Mwanamke Mateka

10Mkienda vitani kupigana na adui zenu naye BWANA Mungu wenu akawatia adui mikononi mwenu, nanyi mkachukua mateka, 11kama ukiona miongoni mwa mateka mwanamke mzuri wa sura nawe wavutwa naye, waweza kumwoa akawa mke wako. 12Mlete nyumbani mwako, anyoe nywele na kukata kucha zake, 13avue nguo alizokuwa amevaa alipotekwa. Baada ya kuishi nyumbani mwako na kumwombolezea baba yake na mama yake kwa mwezi mzima, ndipo utakapoweza kumwendea na kuwa mume wake naye atakuwa mke wako. 14Lakini kama hutaendelea kupendezwa naye, mwache aende po pote anapotaka. Kamwe huwezi kumuuza au kumtendea kama mtumwa, kwa sababu utakuwa umemvunjia heshima.

Haki ya Mzaliwa wa kwanza

15Kama mwanaume ana wake wawili, naye anampenda mmoja na mwingine hampendi na wote wawili wamemzalia wana wa kiume, lakini mwana mzaliwa wa kwanza ni wa yule mke asiyempenda, 16wakati anapotoa wosia wa mali yake kwa wanawe, kamwe asitoe haki za mzaliwa wa kwanza kwa mwana wa mke ampendaye kwa upendeleo, badala ya mzaliwa hasa wa kwanza, ambaye ni mwana wa mke ambaye hampendi. 17Ni lazima amkubali mwana wa mke asiyempenda kama mzaliwa wa kwanza kwa kumpa sehemu ya vile vyote alivyonavyo mara dufu. Mwana huyo ni ishara ya kwanza ya nguvu za baba yake. Haki ya mzaliwa wa kwanza ni yake yeye.

Mwana Mwasi

18Kama mtu ana mwana mkaidi na mwasi ambaye hamtii baba yake na mama yake na hasikii wazazi wanapomrudi, 19baba yake na mama yake watamleta kwa wazee kwenye lango la mji wake. 20Watawaambia wazee, “Huyu mwanetu ni mkaidi na mwasi. Hatutii sisi, yeye ni mpotovu na mlevi.” 21Kisha wanaume wote wa mjini mwake watampiga kwa mawe mpaka afe. Ndivyo imewapasa kuondoa maovu kati yenu. Israeli yote itasikia hili na kuogopa.

Sheria Mbalimbali

22Kama mtu ana hatia ya kosa linalompasa kuuawa naye akauawa, mwili wake utaangikwa mtini, 23kamwe msiuache mwili wake mtini usiku kucha. Hakikisheni mnauzika mwili wake siku ile ile, kwa sababu kila mtu anayeangikwa mtini yupo chini ya laana ya Mungu. Msiinajisi nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa kama urithi wenu.

22 Kama ukimwona ng’ombe au kondoo wa ndugu yako anapotea, usipuuze bali uhakikishe unamrudisha kwa mwenyewe. 2Ikiwa huyo ndugu haishi karibu nawe au kama hufahamu yeye ni nani, mchukue nyumbani kwako huyo mnyama umweke mpaka mwenyewe aje kumtafuta. Ndipo umrudishie. 3Fanya vivyo hivyo ukimkuta punda wa nduguyo au joho lake au cho chote alichopoteza. Usipuuze jambo hilo.

4Kama ukimwona punda wa nduguyo au ng’ombe wake ameanguka barabarani, usipuuze jambo hilo. Msaidie asimame kwa miguu yake.

5Haimpasi mwanamke kuvaa nguo za kiume wala mwanaume kuvaa nguo za kike, kwa maana BWANA Mungu wenu anachukia ye yote ambaye hufanya hivi.

6Kama ukikuta kiota cha ndege kando ya barabara au juu ya mti naye ndege amelala juu ya makinda au mayai, usimchukue huyo ndege pamoja na makinda yake. 7Waweza kuchukua makinda, lakini uwe na hakika ya kumwacha huyo ndege, ili upate kufanikiwa na uweze kuishi maisha marefu.

8Wakati unapojenga nyumba mpya, fanya kitu cha kuzuia kandokando ya dari ili usijiletee hatia ya kumwaga damu juu ya nyumba yako ikiwa ye yote ataanguka kutoka humo.

9Usipande aina mbili za mbegu katika shamba lako la mizabibu, ikiwa utafanya hivyo, si mazao utakayopanda tu yatakuwa najisi, bali nayo matunda ya shamba la mizabibu pia.

10Usilime kwa maksai aliyefungwa nira pamoja na punda.

11Usivae nguo za sufu na kitani zilizofumwa pamoja.

12Fanya vishada kwenye pembe nne za joho unalovaa.

Kukiuka Taratibu za Ndoa

13Ikiwa mtu atamwoa mke na baada ya kufanya naye tendo la ndoa, akamchukia, 14akimsingizia na kumwita jina baya, akisema, “Nilimwoa mwanamke huyu, lakini nilipomkaribia sikupata uthibitisho wa ubikira wake.” 15Ndipo baba na mama wa msichana wataleta uthibitisho kwamba alikuwa bikira kwa wazee wa mji

kwenye lango. [16]Baba wa msichana atawaambia wazee, "Nilimwoza binti yangu kwa huyu mwanaume, lakini hampendi. [17]Sasa amemsingizia na kusema, 'Sikumkuta huyu binti akiwa bikira.' Lakini hapa kuna uthibitisho wa ubikira wa binti yangu.'' Kisha wazazi wake wataonyesha nguo zake kwa wazee wa mji, [18]nao wazee watamchukua huyo mwanaume na kumwadhibu. [19]Watamtoza shekeli za fedha mia moja[a] na kupewa wazazi wa msichana, kwa sababu mwanaume huyu amempa bikira wa KiIsraeli jina baya. Ataendelea kuwa mke wake, kamwe hawezi kumpa talaka siku zote za maisha yake.

[20]Hata hivyo, kama shitaka ni la kweli na hakuna uthibitisho juu ya ubikira wa huyo msichana ulioweza kupatikana, [21]huyo msichana ataletwa kwenye mlango wa nyumba ya baba yake na hapo watu wa mji wake watampiga kwa mawe hadi afe. Amefanya kitu cha aibu katika Israeli kwa kutokuwa na utaratibu wakati akiwa nyumbani kwa babaye. Lazima mwondoe uovu katikati yenu.

[22]Ikiwa mwanaume atakutwa akizini na mke wa mtu mwingine, wote wawili mwanaume na mwanamke aliyezini naye lazima wauawe. Lazima mwondoe uovu katika Israeli.

[23]Ikiwa mwanaume atakutana na bikira mjini ambaye ameposwa na mtu akazini naye [24]utawachukua wote wawili kwenye lango la mji na kuwapiga kwa mawe mpaka wafe, yule msichana kwa kuwa alikuwa mjini na hakupiga kelele kuomba msaada, na yule mwanaume kwa sababu amemtenda jeuri mke wa mtu mwingine. Lazima mwondoe uovu katikati yenu.

[25]Lakini ikiwa itatokea mwanaume akakutana na msichana aliyeposwa huko mashambani akambaka, mwanaume aliyefanya hivi peke yake ndiye atakayeuawa. [26]Usimtendee msichana jambo lo lote, hajafanya dhambi inayostahili kifo. Shauri hili ni kama lile la ye yote ambaye anamshambulia na kumwua kwa makusudi jirani yake, [27]kwa maana mwanaume huyo alimkuta msichana huko mashambani, na ingawa msichana aliyeposwa alipiga kelele pale hapakuwa na mtu wa kumwokoa.

[28]Ikiwa itatokea mwanaume akutane na bikira ambaye hajaposwa na kumbaka nao wakakutwa, [29]mwanaume atamlipa baba wa msichana shekeli hamsini[b] za fedha. Ni lazima amwoe huyo msichana, kwa maana amemfanyia jeuri. Kamwe hawezi kumpa talaka siku zote za maisha yake.

[30]Mwanaume asimwoe mke wa baba yake, kamwe asidhalilishe kitanda cha baba yake.

Kutengwa na Mkutano

23 Asiingie mtu ye yote aliyehasiwa kwa kupondwa makende au kwa kukatwa uume wake katika kusanyiko la BWANA.

[2]Mtu ye yote ambaye amezaliwa kwenye ndoa isiyo halali au wazao wake wasiingie kwenye kusanyiko la BWANA, hata mpaka kizazi cha kumi.

[3]Hapatakuwa na Mwamori au Mmoabu au ye yote wa wazao wao atakayeruhusiwa kuingia katika kusanyiko la BWANA, hata mpaka kizazi cha kumi. [4]Kwa kuwa hawakuja kuwalaki wakiwa na mkate na maji mlipokuwa njiani mlipotoka Misri, tena walimwajiri Balaamu mwana wa Beori kutoka Pethori iliyoko Aramu Naharaimu[a] ili kuwalaani ninyi. [5]Hata hivyo, BWANA Mungu wenu hakumsikiliza Balaam bali aligeuza laana kuwa baraka kwenu kwa sababu BWANA Mungu wenu anawapenda. [6]Msitafute mapatano ya urafiki nao maisha yenu yote.

[7]Usimchukie Mwedomu, kwa kuwa yeye ni ndugu yako. Usimchukie Mmisri, kwa sababu uliishi kama mgeni katika nchi yake. [8]Kizazi cha tatu cha watoto watakaozaliwa nao wanaweza kuingia katika kusanyiko la BWANA.

Unajisi katika Kambi

[9]Unapokuwa umepiga kambi dhidi ya adui zako, jitenge na kitu cho chote kisicho safi. [10]Ikiwa mtu amechafuka kwa sababu ya kutokwa na shahawa usiku, inampasa atoke nje ya kambi na kukaa huko. [11]Lakini jioni ikikaribia ataoga na baada ya jua kuzama ataingia tena kambini.

[12]Tengeni mahali nje ya kambi ambapo mnaweza kwenda kujisaidia. [13]Kama sehemu ya vifaa vyenu iweni na kitu cha kulimia, nanyi mnapojisaidia, chimba shimo na kisha funika kile kikutokacho. [14]Kwa kuwa BWANA Mungu wenu hutembea katika kambi yenu ili kuwalinda na kuwaweka adui zenu mikononi mwenu. Kambi yenu ni lazima iwe takatifu, ili asione kitu cho

a[19] Shekeli mia moja za fedha ni kama kilo moja

b[29] Shekeli hamsini za fedha ni kama kilo 0.6

a[4] "Aramu Naharaimu" ndiyo "Mesopotania Kaskazini Magharibi.

chote miongoni mwenu kilicho kichafu akageuka na kuwaacha.

Sheria Mbalimbali

15Ikiwa mtumwa amekimbilia kwako, usimrudishe kwa bwana wake. 16Mwache aishi miongoni mwenu mahali po pote anapopapenda na katika mji wo wote anaochagua. Usimwonee.

17Asiwepo Mwiisraeli mwanamke kahaba au mwanaume mlawiti wa mahali pa ibada. 18Kamwe usilete mapato ya ukahaba ikiwa ni ya mwanamke au ni ya mwanaume katika nyumba ya BWANA Mungu wako kwa ajili ya nadhiri yo yote, kwa sababu BWANA Mungu wako anachukizwa na yote mawili.

19Usimtoze ndugu yako riba, iwe ni fedha ama chakula ama kitu kingine cho chote ambacho waweza kupata riba juu yake. 20Unaweza kumtoza mgeni riba, lakini siyo nduguyo Mwiisraeli, ili kwamba BWANA Mungu wako akubariki katika kila kitu unachoweka mkono katika nchi unayoingia kuimiliki.

21Ukiweka nadhiri kwa BWANA Mungu wako, usichelewe kuitimiza, kwa kuwa BWANA Mungu wako atakudai, nawe utakuwa na hatia ya dhambi. 22Lakini ukijizuia kuweka nadhiri, hutakuwa na hatia. 23Cho chote kitakachotamkwa kwa midomo yako ni lazima uhakikishe umekifanya, kwa sababu uliweka nadhiri yako kwa hiari mbele za BWANA Mungu wako kwa kinywa chako mwenyewe.

24Kama ukiingia katika shamba la mizabibu la jirani yako, unaweza kula zabibu kadiri utakavyo, lakini usiweke cho chote kwenye kikapu chako. 25Kama ukiingia katika shamba la nafaka la jirani yako, unaweza kukwanyua kwa mikono yako, lakini usikate kwa mundu nafaka iliyosimama.

Sheria Kuhusu Ndoa na Talaka

24 Ikiwa mtu atamwoa mke na akamchukia kwa sababu ya kukosa adabu, akamwandikia hati ya talaka, akampa na kumfukuza kutoka nyumbani kwake, 2ikiwa baada ya kuondoka nyumbani kwake atakuwa mke wa mtu mwingine, 3ikiwa mume wake wa pili atachukizwa naye akamwandikia hati ya talaka, akampa na kumfukuza kutoka nyumbani kwake, au kama akifa, 4basi yule mume wake wa kwanza, ambaye alimpa talaka, haruhusiwi kumwoa tena baada ya mwanamke huyo kuwa najisi. Hayo yatakuwa machukizo machoni pa BWANA. Usilete dhambi juu ya nchi ambayo BWANA Mungu wako anakupa kama urithi.

5Kama mtu ameoa karibuni, kamwe asipelekwe vitani au kupewa wajibu mwingine wo wote. Kwa mwaka mmoja atakuwa huru kubaki nyumbani ili amfurahishe mke aliyemwoa.

6Usitoe jozi ya mawe ya kusagia, hata ikiwa lile la juu, kuweka rehani kwa ajili ya deni, kwa sababu itakuwa ni kuweka uhai wa mtu kama dhamana.

7Kama mtu akikamatwa akiiba,ye yote miongoni mwa ndugu zake wa Waisraeli na kumtenda kama mtumwa au akimwuza, mwizi huyo ni lazima auawe. Nawe utaondoa uovu kutoka miongoni mwenu.

8Pakitokea magonjwa ya ngozi ya kuambukiza, mwe waangalifu sana kufanya sawasawa na maagizo ya makuhani, ambao ni Walawi. Ni lazima mfuate kwa uangalifu yale niliyowaamuru. 9Kumbukeni kile BWANA Mungu wenu alichomfanyia Miriamu njiani baada ya ninyi kutoka Misri.

10Unapomkopesha jirani yako cho chote, usiingie nyumbani kwake kutwaa kile anachokitoa kama rehani. 11Ukae nje na umwache huyo mtu uliyemkopesha akuletee hiyo rehani. 12Ikiwa mtu huyo ni maskini, usiende kulala ukiwa na hiyo rehani yake katika milki yako. 13Rudisha vazi lake kabla ya machweo ya jua ili apate kulilalia. Kisha atakushukuru na kitaonekana kama kitendo cha haki mbele za BWANA Mungu wako.

14Usimwonee mtu maskini na mhitaji ambaye umemwajiri, akiwa ni nduguyo Mwisraeli au mgeni anayeishi katika mojawapo ya miji yenu. 15Mlipe ujira wake kila siku kabla ya jua kutua, kwa sababu yeye ni maskini na anautegemea ujira huo. La sivyo, anaweza kumlilia BWANA dhidi yako, nawe ukapata hatia ya dhambi.

16Baba wasiuawe kwa ajili ya watoto wao, wala watoto wasiuawe kwa ajili ya baba zao, kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi yake mwenyewe.

17Usipotoshe hukumu ya mgeni au yatima, au kuchukua vazi la mjane kama rehani. 18Kumbukeni kwamba mlikuwa watumwa huko Misri naye BWANA Mungu wenu akawakomboa kutoka huko. Hii ndiyo sababu ninawaamuru kutenda hili.

19Unapovuna shamba lako na ukasahau mganda, usirudi kuuchukua. Acha kwa ajili ya mgeni, yatima na mjane, ili BWANA Mungu

wako aweze kukubariki wewe katika kazi zote za
mikono yako. 20Unapovuna zeituni kutoka katika
miti yako, usirudie matawi mara ya pili. Acha
kilichobaki kwa ajili ya mgeni, yatima na mjane.
21Unapochuma zabibu katika shamba lako la
mizabibu usirudie tena. Acha zinazobaki kwa
ajili ya mgeni, yatima na mjane. 22Kumbuka
kwamba mlikuwa watumwa katika nchi ya Misri.
Ndiyo sababu ninawaamuru kufanya hili.

25 Watu wanapokuwa na ugomvi,
wapeleke mahakamani na waamuzi
wataamua shauri hilo, watawaachia wasio na
kosa na kuwahukumu wenye hatia. 2Kama mtu
mwenye hatia anastahili kuchapwa, mwamuzi
atamwamuru alale chini ili achapwe mbele yake
idadi ya viboko kulingana na kosa lake, 3lakini
kamwe asichapwe zaidi ya viboko arobaini.
Ikiwa atachapwa zaidi ya viboko arobaini,
nduguyo atadhalilika machoni pako.

4Usimfunge maksai kinywa anapopura
nafaka.

5Ikiwa ndugu wanaishi pamoja na mmoja
wao akafa bila kuacha mwana, kamwe mjane
wake asiolewe nje ya jamaa hiyo. Ndugu wa
mumewe atamchukua amwoe na kutimiza
wajibu wa shemeji kwake. 6Mwana wa kwanza
atakayemzaa atapewa jina la ndugu aliyekufa ili
jina lake lisifutike katika Israeli.

7Hata hivyo, ikiwa ndugu huyo wa mume
hataki kuoa huyo mke wa nduguye, mjane
atawaendea wazee kwenye lango la mji na
kusema, “Ndugu wa mume wangu anakataa
kuendeleza jina la nduguye katika Israeli. Hataki
kutimiza wajibu wa shemeji kwangu.” 8Ndipo
wazee wa mji wake watamwita na kuzungumza
naye. Kama atashikilia kukataa akisema, “Sitaki
kumwoa,” 9mjane wa nduguye atamwendea
mbele ya wazee, atamvua kiatu kimoja na
kumtemea mate usoni na kusema, “Hivi ndivyo
ambavyo hufanywa kwa mtu ambaye atakataa
kuendeleza jamaa ya ndugu yake.” 10Jamaa ya
mtu huyo itafahamika katika Israeli kama
“Jamaa ya Aliyevuliwa Kiatu.”

11Ikiwa watu wawili wanapigana na mke wa
mmoja wao akaja kumwokoa mumewe na yule
anayemshambulia, akifika na kumkamata
sehemu za siri, 12huyo mwanamke utamkata
mkono wake. Usimhurumie.

13Usiwe na mawe ya kupimia ya aina mbili
katika mkoba wako, moja zito na jingine jepesi,
14Usiwe na vipimo viwili tofauti katika nyumba
yako, kimoja kikubwa, kingine kidogo. 15Ni
lazima uwe na uzito na vipimo sahihi na vya
haki, ili upate kuishi maisha marefu katika nchi
anayokupa BWANA Mungu wako. 16Kwa maana
BWANA Mungu wako humchukia ye yote
ambaye hufanya mambo kama haya, ye yote
anayetenda kwa udanganyifu.

17Kumbuka kile Waamaleki
walichowatendea mlipokuwa njiani mkitoka
Misri. 18Wakati mlipokuwa mmechoka na
kuishiwa nguvu kwa safari yenu, wakawapiga
wale wote waliokuja nyuma, Waameleki
hawakumwogopa Mungu. 19BWANA wako
atakapokupa pumziko mbali na adui zako wote
wanaokuzunguka katika nchi akupayo kuimiliki
kuwa urithi, utafutilia mbali kumbukumbu lote la
Waameleki chini ya mbingu. Usisahau.

Malimbuko na zaka.

26 Mtakapokuwa mmeingia nchi ile
ambayo BWANA Mungu wenu
anawapa kama urithi na mtakapokuwa
mmeimiliki na kukaa ndani yake, 2chukueni
baadhi ya mavuno ya kwanza ya yale yote
mtakayozalisha kutoka udongo wa nchi ambayo
BWANA Mungu wenu anawapa na mweke
kwenye kapu. Kisha uende mahali ambapo
BWANA Mungu wako atapachagua kuwa makao
kwa ajili ya Jina lake 3na umwambie kuhani
atakayekuwapo kwa wakati huo, “Ninatangaza
leo kwa BWANA Mungu wako kwamba nimekuja
katika nchi ambayo BWANA aliwaapia baba
zetu kwamba atatupa.” 4Kuhani atapokea lile
kapu mikononi mwako na kuliweka chini mbele
ya madhabahu ya BWANA Mungu wako. 5Kisha
utatangaza mbele za BWANA Mungu wako:
“Baba yangu alikuwa Mwarami aliyekuwa
anatangatanga, akaenda Misri pamoja na watu
wachache akaishi huko akawa taifa kubwa,
lenye nguvu na watu wengi. 6Lakini Wamisri
walituonea na kututaabisha, walitufanyisha kazi
ngumu. 7Kisha tulimlilia BWANA Mungu wa
baba zetu, naye BWANA akasikia sauti yetu na
akaona huzuni yetu, taabu yetu na mateso yetu.
8Kwa hiyo BWANA akatutoa nchi ya Misri kwa
mkono wenye nguvu na ulionyooshwa, pamoja
na utisho mkuu, ishara za miujiza na maajabu.
9Akatuleta mahali hapa akatupa nchi hii, nchi
inayotiririka maziwa na asali, 10nami sasa
ninaleta malimbuko ya ardhi ambayo wewe, Ee
BWANA, umenipa.” Weka kapu mbele za
BWANA Mungu wako na usujudu mbele zake.
11Kisha wewe pamoja na Walawi na wageni
wote walioko miongoni mwenu mtafurahi katika

vitu vyote vizuri ambavyo BWANA Mungu wenu amewapa pamoja na wa nyumbani mwenu.

12Wakati utakapokuwa umeshatoa zaka zote za mazao yako katika mwaka wa tatu, ambao ni mwaka wa zaka, utampa Mlawi, mgeni, yatima na mjane, ili waweze kula katika miji yenu na kushiba. 13Kisha umwambie BWANA Mungu wako: "Nimeondoa katika nyumba yangu ile sehemu iliyowekwa wakfu na nimempa Mlawi, mgeni, yatima na mjane, kulingana na yote uliyoamuru. Sijazihalifu amri zako wala kusahau hata mojawapo. 14Sijala sehemu iliyowekwa wakfu wakati nilipokuwa nikiomboleza, wala sijaondoa mojawapo wakati nilipokuwa najisi, wala sijatoa sehemu yake yo yote kwa wafu. Nimemtii BWANA Mungu wangu, nimefanya kila kitu ulichoniamuru. 15Angalia chini kutoka mbinguni, maskani yako matakatifu, uwabariki watu wako Israeli pamoja na nchi uliyotupa kama ulivyoahidi kwa kiapo kwa baba zetu, nchi inayotiririka maziwa na asali.''

Fuata Maagizo ya BWANA

16BWANA Mungu wako anayokuagiza leo kufuata amri hizi na sheria, zishike kwa bidii kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote. 17Umetangaza leo kwamba BWANA ndiye Mungu wako na kwamba utafuata njia zake, kwamba utayashika maagizo yake, amri zake na sheria zake nawe utamtii. 18Naye BWANA ametangaza leo kwamba ninyi ni taifa lake, hazina yake ya thamani kama alivyoahidi, ili kwamba mpate kuyashika maagizo yake yote. 19Ametangaza kwamba atawaweka juu kuliko mataifa mengine aliyoyafanya katika sifa, kuwa fahari na heshima na kwamba mtakuwa taifa takatifu kwa BWANA Mungu wenu, kama alivyoahidi.

Madhabahu katika Mlima Ebali

27 Mose na wazee wa Israeli wakawaagiza watu: "Yashikeni maagizo haya yote ninayowaagiza leo. 2Mtakapokuwa mmevuka mto Yordani na kuingia katika nchi awapayo BWANA Mungu wenu, msimamishe mawe makubwa na mkayatie lipu. 3Andikeni juu yake maneno yote ya sheria hii wakati mtakapokuwa mmevuka na kuingia katika nchi awapayo BWANA Mungu wenu, nchi itiririkayo maziwa na asali, kama vile BWANA Mungu wa baba zenu, alivyowaahidi. 4Mtakapokuwa mmevuka Yordani, simamisheni mawe haya juu ya Mlima Ebali, kama ninavyowaagiza leo, mkayatie lipu. 5Huko mjengeeni BWANA Mungu wenu madhabahu, madhabahu ya mawe. Msitumie kifaa cho chote cha chuma juu yake. 6Jengeni madhabahu ya BWANA Mungu wenu kwa mawe ya shambani na mtoe sadaka za kuteketezwa juu yake kwa BWANA Mungu wenu. 7Toeni sadaka za amani juu yake, mkizila na kufurahia mbele za BWANA Mungu wenu. 8Nanyi mtaandika juu yake kwa wazi sana maneno yote ya sheria hii juu ya mawe haya ambayo mmesimamisha.''

Laana kutoka Mlima Ebali.

9Kisha Mose na makuhani, ambao ni Walawi, wakawaambia Israeli wote, "Nyamaza Ee Israeli, sikiliza! Sasa umekuwa taifa la BWANA Mungu wako. 10Mtii BWANA Mungu wako na kufuata amri zake na maagizo ninayokupa leo.''

11Siku ile ile Mose akawaagiza watu:

12Mtakapovuka mto Yordani, makabila haya yatasimama juu ya Mlima Gerizimu kubariki watu: Simeoni, Lawi, Yuda, Isakari, Yosefu na Benyamini. 13Makabila haya yatasimama juu ya Mlima Ebali kwa kutamka laana: Reubeni, Gadi, Asheri, Zabuloni, Dani na Naftali.

14Nao Walawi watawasomea watu wote wa Israeli kwa sauti kubwa:

> 15"Alaaniwe mtu afanyaye sanamu ya kuchonga au mwenye kusubu sanamu, kitu ambacho ni chukizo kwa BWANA, kazi ya mikono ya fundi stadi na kuisimamisha kwa siri.''
>
> Kisha watu wote watasema,
>
> "Amen!''
>
> 16"Alaaniwe mtu amdharauye baba yake na mama yake."
>
> Kisha watu wote watasema,
>
> "Amen!''
>
> 17"Alaaniwe mtu asogezaye jiwe la mpaka wa jirani yake.''
>
> Kisha watu wote watasema,
>
> "Amen!''
>
> 18"Alaaniwe mtu ampotoshaye kipofu njiani.''
>
> Kisha watu wote watasema,
>
> ''Amen!''
>
> 19''Alaaniwe mtu apotoshaye haki ya mgeni, yatima au mjane.''
>
> Kisha watu wote wataseme,
>
> "Amen!"
>
> 20"Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na

mke wa baba yake, kwa maana anadharau malazi ya baba yake.''

Kisha watu wote watasema,

"Amen!''

21"Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na mnyama ye yote.''

Kisha watu wote watasema,

"Amen!''

22"Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na dada yake, binti wa baba yake au binti wa mama yake.''

Kisha watu wote watasema,

"Amen!''

23"Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na mama mkwe.''

Kisha watu wote watasema,

"Amen!''

24"Alaaniwe mtu amwuaye jirani yake kwa siri.''

Kisha watu wote watasema,

"Amen!''

25"Alaaniwe mtu apokeaye rushwa ili kumwua mtu asiye na hatia.''

Kisha watu wote watasema,

''Amen!''

26"Alaaniwe mtu ambaye hatashika maneno haya ya sheria hii kwa kuyafanya.''

Kisha watu wote watasema,

"Amen!''

Baraka kwa Ajili ya Utii

28 Kama ukimtii BWANA Mungu wako kwa bidii na kufuata amri zake zote ninazokupa leo kwa bidii, BWANA Mungu wako atakuweka juu ya mataifa yote katika dunia. 2Baraka hizi zote zitakuja juu yako na kukupata, kama ukimtii BWANA Mungu wako:

3Utabarikiwa mjini na utabarikiwa mashambani.

4Utabarikiwa uzao wa tumbo lako, mazao ya nchi yako na wanyama wako, wachanga wa kufugwa, ndama wa makundi yako ya ng'ombe na wanakondoo wa makundi yako.

5Kapu lako na vyombo vyako vya kukandia vitabarikiwa.

6Utabarikiwa uingiapo na utabarikiwa utokapo.

7BWANA atakujalia adui wainukao dhidi yako watashindwa mbele yako. Watakujia kwa njia moja lakini watakimbia mbele yako kwa njia saba.

8BWANA ataagiza baraka juu ya ghala zako na juu ya kila kitu utakachogusa kwa mkono wako. BWANA Mungu wako atakubariki katika nchi anayokupa.

9BWANA atakufanya kuwa taifa lake takatifu kama alivyokuahidi kwa kiapo, kama ukishika maagizo ya BWANA Mungu wako na kwenda katika njia zake. 10Kisha mataifa yote ya dunia wataona kuwa unaitwa kwa jina la BWANA, nao watakuogopa. 11BWANA atakupa kustawi kwa wingi, katika tunda la uzao wa tumbo lako, wanyama wachanga wa mifugo yako na mazao ya ardhi yako, katika nchi aliyowaapia baba zako kuwapa.

12BWANA atafungua mbingu, ghala zake za baraka, kukupa mvua kwa majira yake na kubariki kazi zako zote za mikono yako. Utakopesha mataifa mengi lakini hutakopa kwa ye yote. 13BWANA atakufanya kichwa, wala si mkia. Kama utazingatia maagizo ya BWANA Mungu wako ninayokupa siku hii ya leo na kuzifuata kwa bidii, daima utakuwa juu, kamwe hutakuwa chini. 14Usihalifu amri zangu zo zote ninazokupa leo, kwa kwenda kuume au kushoto, kwa kufuata miungu mingine na kuitumikia.

Laana kwa Kutokutii

15Hata hivyo, kama hutamtii BWANA Mungu wako na kuzishika kwa bidii amri zake zote na maagizo ninayokupa leo, laana hizi zote zitakuja juu yako na kukupata:

16Utalaaniwa mjini na utalaaniwa mashambani.

17Kapu lako na chombo chako cha kukandia kitalaaniwa.

18Uzao wa tumbo lako utalaaniwa, mazao ya ardhi yako, ndama wa makundi yako ya ng'ombe na wanakondoo wa makundi yako.

19Utalaaniwa uingiapo na utokapo.

20BWANA ataleta laana juu yako, fadhaa na kukaripiwa katika kila kitu unachokigusa kwa mkono wako, mpaka umeangamia na kuharibika ghafula kwa ajili ya maovu uliyoyafanya kwa kumwacha yeye. 21BWANA atakupiga kwa magonjwa mpaka akuangamize kutoka katika nchi unayoiingia kuimiliki. 22BWANA atakupiga kwa magonjwa ya kudhoofisha, kwa homa na kuwashwa, hari na kwa ukame, kutu na kuwa na uchungu ambavyo vitakupiga mpaka uangamie.

23Anga juu yako itakuwa shaba, na ardhi chini
yako itakuwa chuma. 24BWANA atafanya mvua
ya nchi yako kuwa mavumbi na mchanga,
vitakujia kutoka angani mpaka umeangamia.

25BWANA atakufanya ushindwe mbele ya
adui zako. Utawajia kwa njia moja lakini
utawakimbia mbele yao kwa njia saba, nawe
utakuwa kitu cha kuchukiza kwa falme zote za
dunia. 26Mizoga yenu itakuwa chakula cha
ndege wa angani na wanyama wa nchi, wala
hapatakuwepo mtu ye yote wa kuwafukuza.
27BWANA atakupiga kwa majipu ya Misri na kwa
vidonda vitokavyo usaha na kuwashwa, ambako
huwezi kuponywa. 28BWANA atakupiga kwa
wazimu, upofu na kuchanganyikiwa kwa akili.
29Wakati wa adhuhuri utapapasapapasa huko
na huko kama mtu kipofu katika giza.
Hutafanikiwa katika lo lote ufanyalo, siku baada
ya siku utaonewa na kunyang'anywa, wala
hakuna ye yote atakayekuokoa.

30Utaposa mke, lakini mtu mwingine
atakutana naye kimwili. Utajenga nyumba, lakini
hutaishi ndani yake. Utapanda shamba la
mizabibu, lakini hutakula matunda yake.
31Ng'ombe wako atachinjwa mbele ya macho
yako lakini hutakula nyama yake. Punda wako
atachukuliwa kwa nguvu kutoka kwako wala
hatarudishwa. Kondoo wako watapewa adui
zako, wala hakuna mtu ye yote wa kuwaokoa.
32Wanao na binti zako watatolewa kwa mataifa
mengine, nawe utayachosha macho yako
ukiwatazamia siku baada ya siku, hutakuwa na
nguvu kuinua mkono. 33Taifa usilolijua watakula
mazao ya nchi yako na taabu ya kazi yako,
hutakuwa na cho chote, bali kuonewa kikatili
siku zako zote. 34Vitu utakavyoviona kwa macho
yako vitakufanya wazimu. 35BWANA atayapiga
magoti yako na miguu yako kwa majipu yenye
maumivu makali yasiyoponyeka, yakienea
kutoka nyayo za miguu yako hadi utosini.

36BWANA atakupeleka wewe na mfalme
uliyemweka juu yako uende kwenye taifa
ambalo hukulijua wewe wala baba zako. Huko
utaabudu miungu mingine, miungu ya miti na
mawe. 37Utakuwa kitu cha kuchukiza tena kitu
cha kudharauliwa na kudhihakiwa kwa mataifa
yote huko BWANA atakakokupeleka.

38Utapanda mbegu nyingi katika shamba
lakini utavuna haba, kwa sababu nzige watazila.
39Utapanda mashamba ya mizabibu na
kuyapalilia, lakini hutakunywa divai yake wala
hutakusanya zabibu, kwa sababu wadudu
watazila. 40Utakuwa na mizeituni katika nchi
yako yote, lakini hutatumia hayo mafuta yake,
kwa sababu zeituni zitapukutika. 41Utakuwa na
wana na binti lakini hawatakuwa nawe, kwa
sababu watachukuliwa mateka. 42Makundi ya
nzige yatavamia miti yako yote na mazao ya
nchi yako.

43Mgeni anayeishi miongoni mwako
atainuka juu zaidi na zaidi kuliko wewe, lakini
wewe utashuka chini zaidi na zaidi. 44Yeye
atakukopesha, lakini wewe hutamkopesha. Yeye
atakuwa kichwa, lakini wewe utakuwa mkia.

45Laana hizi zote zitakuja juu yako.
Zitakufuatia na kukupata mpaka uangamizwe,
kwa sababu hukumtii BWANA Mungu wako na
kuzishika amri zake alizokupa. 46Zitakuwa ishara
na ajabu kwako na kwa wazao wako milele.
47Kwa sababu hukumtumikia BWANA Mungu
wako kwa furaha na kwa moyo wakati wa
kufanikiwa kwako, 48kwa hiyo katika njaa na kiu,
katika uchi na umaskini wa kutisha,
utawatumikia adui ambao BWANA atawatuma
dhidi yako. Yeye ataweka nira ya chuma
shingoni mwako hadi amekwisha
kukuangamiza.

49BWANA ataleta taifa dhidi yako kutoka
mbali, kutoka miisho ya dunia, kama tai
ashukiavyo mawindo chini, taifa ambalo hutaijua
lugha yake, 50taifa lenye uso mkali lisilojali
wazee wala kuwahurumia vijana. 51Watakula
wadogo wa mifugo yako na mazao ya nchi yako
mpaka umeangamia. Hawatakuachia nafaka,
divai mpya au mafuta, wala ndama wo wote wa
kundi lako au wana-kondoo wa kundi lako
mpaka umekuwa magofu. 52Nao waizingira miji
yote katika nchi yako mpaka kuta ndefu za
ngome ambazo unazitegemea zimeanguka.
Watazingira miji yote katika nchi ambayo
BWANA Mungu wako anakupa.

53Kwa sababu ya mateso yale adui zako
watakayokuletea wakati wa kukuzingira, utakula
uzao wa tumbo lako, nyama ya wana wako na
binti zako ambao BWANA Mungu wako
amekupa. 54Hata yule mtu mwungwana sana na
makini miongoni mwako hatakuwa na huruma
kwa ndugu yake mwenyewe au kwa mke
ampendaye au watoto wake waliosalia, 55naye
hatampa hata mmoja wao nyama ya watoto
wake ambao anawala. Kwa kuwa hakuna kitu
kingine kilichosalia kwake katika mazingirwa
makali ambayo adui yako watakuletea kwa miji
yako yote. 56Mwanamke ambaye ni mwungwana
sana na makini miongoni mwako, yaani, ambaye
ni makini sana na muungwana kiasi kwamba

asingethubutu kugusa ardhi kwa wayo wa mguu wake, yeye atakuwa mchoyo kwa mume ampendaye na mwanawe mwenyewe au binti yake, 57kondo la nyuma kutoka kwenye tumbo lake na watoto anaowazaa, kwa kuwa anakusudia kuwala kwa siri wakati wa kuzingirwa na katika taabu zile ambazo adui yako atazileta juu yako na miji yako.

58Kama hutafuata kwa bidii maneno yote ya sheria hii, ambayo yameandikwa katika kitabu hiki na kama hutalicha hili jina la fahari na la kutisha la BWANA Mungu wako, 59BWANA ataleta mapigo ya kutisha juu yako na kwa wazao wako, maafa makali na ya kudumu, magonjwa mazito na ya kudumu. 60Atakuletea juu yako magonjwa yote ya Misri yale uliyoyaogopa, nayo yataambatana nawe. 61Pia BWANA atakuletea kila aina ya ugonjwa na maafa ambayo hayakuandikwa humu katika kitabu hiki cha sheria, mpaka utakapokuwa umeangamizwa. 62Ninyi ambao mlikuwa wengi kama nyota za angani mtaachwa wachache tu, kwa sababu hamkumtii BWANA Mungu wenu. 63Kama ilivyompendeza BWANA kuwafanya ninyi mstawi na kuongezeka kwa idadi, ndivyo itakavyompendeza kuwaharibu na kuwaangamiza ninyi. Mtang'olewa kutoka katika nchi mnayoiingia kuimiliki.

64Kisha BWANA atawatawanya miongoni mwa mataifa yote, kutoka mwisho mmoja wa dunia hadi mwingine. Huko mtaabudu miungu mingine, miungu ya miti na ya mawe, ambayo ninyi wala baba zenu hamkuijua. 65Miongoni mwa mataifa hayo hamtapata raha wala mahali pa kupumzisha wayo wa mguu wenu. Huko BWANA atawapa mahangaiko ya mawazo, macho yaliyochoka kwa kungojea na moyo uliokata tamaa. 66Utaishi katika mahangaiko siku zote, ukiwa umejaa hofu usiku na mchana, wala hutakuwa kamwe na uhakika wa maisha yako. 67Wakati wa asubuhi utasema, “Laiti ingekuwa jioni!” na jioni utasema, “Laiti ingekuwa asubuhi!” kwa sababu ya hofu ile itakayojaza moyo wako na vitu vile macho yako yataviona. 68BWANA atawarudisha tena Misri kwa meli, safari niliyosema kamwe hamngeenda tena. Huko mtajiuza ninyi wenyewe kwa adui zenu kama watumwa wa kiume na wa kike, lakini hakuna ye yote atakayewanunua.

Kufanya Upya Agano

29 Haya ndiyo maneno ya agano BWANA aliyomwagiza Mose kufanya na Waisraeli huko Moabu, kuwa nyongeza ya agano alilofanya nao huko Horebu.

2Mose akawaita Waisraeli wote akawaambia:

Macho yenu yameona yale yote BWANA aliyofanya kwa Mfalme Farao huko Misri, kwa maafisa wake wote na kwa nchi yake yote. 3Kwa macho yenu wenyewe mliona yale majaribu makubwa, ishara zile za miujiza na maajabu makubwa. 4Lakini mpaka leo BWANA hajawapa akili ya kuelewa au macho yanayoona au masikio yanayosikia. 5Kwa muda wa miaka arobaini niliyowaongoza jangwani, nguo zenu hazikuchakaa, wala viatu miguuni mwenu. 6Hamkula mkate na hamkunywa mvinyo wala kileo cho chote. Nilifanya hivi ili mpate kujua kuwa mimi ndimi BWANA Mungu wenu.

7Wakati mlipofika mahali hapa, Mfalme Sihoni wa Heshboni na Mfalme Ogu wa Bashani walikuja kupigana dhidi yetu, lakini tuliwashinda. 8Tuliichukua nchi yao na kuwapa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase kama urithi wao.

9Fuateni kwa bidii masharti ya agano hili, ili kwamba mweze kustawi katika kila kitu mnachofanya. 10Ninyi nyote leo mnasimama mbele za BWANA Mungu wenu na mbele ya viongozi na wakuu wenu, wazee na maafisa wenu na wanaume wengine wote wa Israeli, 11pamoja na watoto wenu, wake zenu na pia wageni waishio katika kambi zenu wanaowapasulia kuni na kuwachotea maji. 12Mnasimama hapa ili kufanya agano na BWANA Mungu wenu, agano Mungu analolifanya nanyi siku hii ya leo na kulitia muhuri kwa kiapo, 13kuwathibitisha ninyi siku hii ya leo kama taifa lake, ili aweze kuwa Mungu wenu kama alivyowaahidi na kama alivyowaapia baba zenu Abrahamu,Isaki na Yakobo. 14Ninafanya agano hili pamoja na kiapo chake, sio na ninyi tu 15mnaosimama hapa na sisi leo mbele za BWANA Mungu wetu, bali pia pamoja na wale ambao hawapo hapa leo.

16Ninyi wenyewe mnajua jinsi tulivyoishi nchini Misri na jinsi tulivyopita katikati ya nchi mpaka tukafika hapa. 17Mliona miongoni mwao vinyago vyao vya kuchukiza na sanamu za miti na mawe, za fedha na dhahabu. 18Hakikisheni kwamba hakuna mwanaume au mwanamke, ukoo au kabila miongoni mwenu leo ambalo moyo wake utamwacha BWANA Mungu wetu kwenda kuabudu miungu ya mataifa hayo,

hakikisheni hakuna mzizi miongoni mwenu unaotoa sumu chungu ya namna hii.

19Wakati mtu wa namna hii asikiapo maneno ya kiapo hiki, hujibariki mwenyewe na kisha hufikiri, "Nitakuwa salama, hata kama nikiendelea kuifuata njia yangu mwenyewe.'' Hili litaleta maafa juu ya nchi iliyonyeshewa sawasawa na nchi kame. 20BWANA kamwe hatakuwa radhi kumsamehe, ghadhabu na wivu wa Mungu vitawaka dhidi ya mtu huyo. Laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki zitamwangukia na BWANA atafuta jina lake chini ya mbingu. 21BWANA atamtwaa peke yake kutoka makabila ya Israeli kwa maangamizo, kulingana na laana zote za agano zilizoandikwa kwenye Kitabu hiki cha Sheria.

22Watoto wako watakaofuata baada yako katika vizazi vya baadaye na wageni ambao watakuja kutoka nchi za mbali, wataona maafa, yaliyoipata nchi na magonjwa ambayo BWANA aliyaleta juu yake. 23Nchi yote itakuwa jaa linaloungua la chumvi na kiberiti, hakuna kilichopandwa, hakuna kinachochipua, hakuna mimea inayoota juu yake. Itakuwa kama maangamizo ya Sodoma na Gomora, Adma na Seboimu ambazo BWANA aliangamiza kwa hasira kali. 24Mataifa yote yatauliza: "Kwa nini BWANA amefanya hivi juu ya nchi hii? Kwa nini hasira hii kali ikawaka?''

25Na jibu litakuwa: "Ni kwa sababu watu hawa waliacha agano la BWANA Mungu wa baba zao, agano alilofanya nao wakati alipowatoa katika nchi ya Misri. 26Walienda zao na kuabudu miungu mingine na kuisujudia, miungu wasioijua, miungu ambayo Mungu hakuwapa. 27Kwa hiyo hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya nchi hii, hivyo Mungu akaleta juu yake laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki. 28Katika hasira kali na katika ghadhabu kuu BWANA aliwang'oa kutoka nchi yao na kuwasukumia katika nchi nyingine, kama ilivyo sasa.''

29Mambo ya siri ni ya BWANA Mungu wetu, bali yaliyofunuliwa ni yetu na watoto wetu milele, ili tuweze kuyashika maneno yote ya sheria hii.

Mafanikio Baada ya Kumgeukia BWANA

30 Wakati baraka hizi zote pamoja na laana nilizoziweka mbele yako zitakapokujia na kutafakari moyoni popote BWANA Mungu wako atakapokutawanya miongoni mwa mataifa, 2hapo wewe na watoto wako mtakapomrudia BWANA Mungu wako na kumtii kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote kulingana na kila kitu ninachokuamuru leo, 3ndipo BWANA Mungu wako atakapokurudisha kutoka utumwani na kukuhurumia, naye atakukusanya tena kutoka katika mataifa yote kule alikokutawanya wewe. 4Hata kama umefukuziwa katika nchi ya mbali kiasi gani chini ya mbingu, kutoka huko BWANA Mungu wako atakukusanya na kukurudisha. 5Atakurudisha katika nchi iliyokuwa mali ya baba zako, nawe utaimiliki. Atakufanya ufanikiwe sana na kukuzidisha kwa idadi kuliko baba zako. 6BWANA Mungu wako ataitairi mioyo yenu na mioyo ya wazao wenu ili mweze kumpenda kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote ukaishi. 7BWANA Mungu wako ataweka laana hizi zote juu ya adui zako ambao wanakuchukia na kukutesa. 8Utamtii tena BWANA na kuzishika amri zake zote ninazokupa leo. 9Ndipo BWANA Mungu wako atakapokufanikisha sana katika kazi zote za mikono yako na katika uzao wa tumbo lako, wadogo wa mifugo yako na mazao ya nchi yako. BWANA atakufurahia tena na kukufanikisha, kama alivyowafurahia baba zako, 10kama ukimtii BWANA Mungu wako na kuzishika amri zake na maagizo yake ambayo yameandikwa katika Kitabu hiki cha Sheria na kumgeukia BWANA Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote.

Uzima na Mauti

11Ninachokuagiza leo sio kigumu sana kwako au usichokiweza. 12Hakiko juu mbinguni, ili uulize, "Ni nani atakayepanda kwenda mbinguni kukileta na kututangazia ili tuweze kutii?'' 13Wala hakiko ng'ambo ya bahari ili uulize, "Ni nani atakayevuka bahari kwenda kukichukua na kututangazia ili tupate kutii?'' 14La hasha! Lile neno liko karibu sana nawe, liko kunywani mwako na ndani ya moyo wako ili uweze kulitii.

15Tazama, naweka mbele yako leo uzima na mafanikio, mauti na maangamizo. 16Ninakuamuru leo kwamba umpende BWANA Mungu wako, utembee katika njia zake na kutunza maagizo yake, amri na sheria zake, ndipo utakapoishi na kuongezeka, naye BWANA Mungu wako atakubariki katika nchi unayoingia kuimiliki.

17Lakini kama moyo wako ukigeukia mbali ukawa huna utii, kama umevutwa kuisujudia miungu mingine na kuiabudu, 18nakutangazia

leo hii kwamba hakika utaangamizwa. Hutaishi maisha marefu katika nchi unayovuka Yordani kuiingia na kuimiliki.

19Leo ninaziita mbingu na nchi kama mashahidi dhidi yako kwamba nimeweka mbele yako uzima na mauti, baraka na laana. Basi sasa chagueni uzima, ili wewe na watoto wako mpate kuishi 20na ili upate kumpenda BWANA Mungu wako, uisikilize sauti yake na kuambatana naye. Kwa kuwa BWANA ndiye uzima wako na atakupa wingi wa siku ili upate kuishi katika nchi aliyoapa kuwapa baba zako Abrahamu, Isaki na Yakobo.

Yoshua Kutawala baada ya Mose

31 Kisha Mose akaenda akasema maneno haya kwa Waisraeli wote: 2"Sasa nina miaka mia moja na ishirini nami siwezi tena kuwaongoza. BWANA ameniambia, 'Hutavuka Yordani.' 3 BWANA Mungu wenu yeye mwenyewe atavuka mbele yenu. Ataangamiza mataifa haya mbele yenu, nanyi mtaimiliki nchi yao. Pia Yoshua atavuka mbele yenu, kama BWANA alivyosema. 4Naye BWANA atawafanyia watu hao kile alichowafanyia Sihoni na Ogu, wafalme wa Waamori, ambao aliwaangamiza pamoja na nchi yao. 5BWANA atawakabidhi kwenu, nanyi lazima mwatendee yale yote niliyowaamuru, 6Iweni imara na moyo wa ushujaa. Msiogope wala msifadhaike kwa sababu yao, kwa kuwa BWANA Mungu wenu anakwenda pamoja nanyi, kamwe hatawaacha wala hatawatupa ninyi.''

7Kisha Mose akamwita Yoshua na akamwambia mbele ya Israeli wote, "Uwe imara na moyo wa ushujaa, kwa kuwa ni lazima uende na watu hawa katika nchi ile BWANA aliyowaapia baba zao kuwapa, nawe ni lazima uwagawie kama urithi wao. 8BWANA mwenyewe atakutangulia naye atakuwa pamoja nawe, kamwe hatakuacha wala hatakutupa. Usiogope wala usifadhaike.''

Kusoma Sheria

9Kwa hiyo Mose akaandika sheria hii na kuwapa makuhani, wana wa Lawi, waliochukua sanduku la agano la BWANA na wazee wote wa Israeli. 10Kisha Mose akawaamuru akasema: "Mwishoni mwa kila miaka saba, katika mwaka wa kufuta madeni, wakati wa Sikukuu ya Vibanda, 11Waisraeli wote wanapokuja mbele za BWANA Mungu wenu mahali atakapopachagua, utasoma sheria hii mbele yao masikioni mwao. 12Kusanya watu, wanaume, wanawake,watoto na wageni wanaoishi katika miji yenu, ili waweze kusikia na kujifunza kumcha BWANA Mungu wenu na kufuata kwa bidii maneno yote ya sheria hii. 13Watoto wao, ambao hawaijui sheria hii, lazima waisikie na kujifunza kumcha BWANA Mungu wenu kwa muda mtakaoishi katika nchi mnayovuka Yordani kuimiliki.''

Kuasi kwa Waisraeli Kunatabiriwa

14BWANA akamwambia Mose, "Sasa siku ya kifo chako imekaribia. Mwite Yoshua, mkajihudhurishe katika Hema ya Kukutania, mahali nitakapompa maagizo." Kwa hiyo Mose na Yoshua wakaja na kujihudhurisha kwenye Hema la Kukutania.

15Kisha BWANA akatokea katika Hema katika nguzo ya wingu, nalo wingu likasimama juu ya ingilio la Hema. 16Kisha BWANA akamwambia Mose: "Unakwenda kupumzika na baba zako, nao watu hawa hivi karibuni watazini na miungu migeni ya nchi wanayoingia. Wataniacha na kuvunja agano nililofanya nao. 17Siku hiyo nitawakasirikia na kuwaacha, nitawaficha uso wangu, nao wataangamizwa. Maafa mengi na shida nyingi zitakuja juu yao, nao siku hiyo watauliza, 'Je, maafa haya hayakuja juu yetu kwa sababu Mungu wetu hayuko pamoja nasi?' 18Nami hakika nitauficha uso wangu siku hiyo kwa sababu ya maovu yao yote kwa kugeukia miungu mingine.

19"Sasa uandike wimbo huu[a], kwa ajili yenu na uwafundishe Waisraeli na uwaamuru wauimbe, ili upate kuwa shahidi yangu dhidi yao. 20Nitakapokwisha kuwaingiza katika nchi itiririkayo maziwa na asali, nchi niliyowaahidi baba zao kwa kiapo, nao watakapokula wakashiba na kufanikiwa, watageukia miungu mingine na kuiabudu, wakinikataa mimi na kuvunja agano langu. 21Maafa na shida zitakapokuja juu yao, wimbo huu utashuhudia dhidi yao, kwa sababu hautasahauliwa na wazao wao. Ninajua lile wanaloandaa kufanya, hata kabla sijawaingiza katika nchi niliyowaahidi kwa kiapo.'' 22Hivyo Mose akaandika wimbo huu siku ile na akawafundisha Waisraeli.

23BWANA akampa Yoshua mwana wa Nuni agizo hili: "Uwe hodari na shujaa kwa kuwa

a19 "Wimbo huu'' upo 32:1-44 ambao pia huitwa "Wimbo wa Mose.''

utawaleta Waisraeli katika nchi niliyowaahidi kwa kiapo, nami mwenyewe nitakuwa pamoja nawe.''

[24]Baada ya Mose kumaliza kuandika kwenye kitabu maneno ya sheria hii kutoka mwanzo hadi mwisho, [25]akawapa Walawi agizo hili wale waliolibeba sanduku la agano la BWANA, akawaambia: [26]"Chukueni Kitabu hiki cha Sheria mkakiweke kando ya sanduku la agano la BWANA Mungu wenu. Hapo ndipo kitakapokaa kama shahidi dhidi yenu. [27]Kwa kuwa ninajua jinsi mlivyo waasi na mlivyo na shingo ngumu. Kama mmekuwa mkiasi dhidi ya BWANA nikiwa bado niko hai na nikiwa pamoja nanyi, mtaasi mara ngapi baada kufa kwangu! [28]Kusanyeni mbele yangu wazee wote wa makabila yenu na maafisa wenu wote, ili nipate kusema maneno haya masikioni mwao na kuziita mbingu na nchi ili kushuhudia dhidi yao. [29]Kwa kuwa ninajua baada ya kifo changu hakika mtakuwa waovu kabisa na kugeuka kutoka njia niliyowaamuru ninyi. Katika siku zijazo, maafa yatawapata kwa sababu mtafanya maovu mbele ya macho ya BWANA na kuchochea hasira yake kwa yale mikono yenu iliyofanya.''

Wimbo wa Mose

[30]Mose akayasoma maneno ya wimbo huu kutoka mwanzo hadi mwisho katika masikio ya kusanyiko lote la Israeli:

32 Sikilizeni, enyi mbingu, nami nitasema,
sikia ee nchi, maneno ya kinywa
changu.
[2]Mafundisho yangu na yanyeshe kama mvua
na maneno yangu na yashuke kama
umande,
kama manyunyu juu ya majani mabichi,
kama mvua tele juu ya mimea myororo.

[3]Nitalitangaza jina la BWANA.
Naam, sifuni ukuu wa Mungu wetu!
[4]Yeye ni Mwamba, kazi zake ni kamilifu,
njia zake zote ni haki.
Mungu mwaminifu ambaye hakosei,
mnyofu na mwenye haki ni Yeye.

[5]Wamefanya mambo ya upotovu mbele zake,
kwa aibu yao, wao si watoto wake tena,
lakini ni kizazi kilicho kiovu na kilichopotoka.
[6]Je, hii ndiyo njia ya kumlipa BWANA,
Enyi watu wajinga na wasio na busara?
Je, Yeye si Baba yenu, Muumba wenu,
aliyewafanya ninyi na kuwaumba?

[7]Kumbuka siku za kale,
tafakari vizazi vya zamani vilivyopita.
Uliza baba yako naye atakuambia,
wazee wako, nao watakueleza.
[8]Aliye Juu sana alipowapa mataifa urithi wao,
alipogawanya wanadamu wote,
aliweka mipaka kwa ajili ya mataifa
sawasawa na hesabu ya wana wa Israeli.
[9]Kwa kuwa fungu la BWANA ni watu
wake,
Yakobo kura yake ya urithi.
[10]Katika nchi ya jangwa alimkuta,
katika nyika tupu ivumayo upepo.
Alimhifadhi na kumtunza,
akamlinda kama mboni ya jicho lake.
[11]Kama tai avurugaye kiota chake
na kurukaruka juu ya makinda yake,
ambaye hutanda mabawa yake na kuwadaka
na kuwachukua kwenye mbawa zake.
[12]BWANA peke yake alimwongoza,
hakuwepo mungu mgeni pamoja naye.

[13]Akamfanya apande sehemu zilizoinuka za
nchi,
akamlisha kwa mavuno ya mashamba.
Akamlea kwa asali toka mwambani,
na kwa mafuta kutoka mwamba mgumu.
[14]Kwa jibini kutoka makundi ya ng'ombe
na maziwa kutoka makundi ya mbuzi,
kwa mafuta ya wana-kondoo na mbuzi,
kwa kondoo waume wazuri wa Bashani,
na kwa ngano nzuri.
Ukanywa damu ya zabibu inayotoa povu.

[15]Yeshuruni alinenepa na kupiga teke,
alikuwa na chakula tele, akawa mzito na
akapendeza sana.
Akamwacha Mungu aliyemuumba
na kumkataa Mwamba Mwokozi wake.
[16]Wakamfanya Mungu kuwa na wivu kwa
miungu yao migeni,
na kumkasirisha kwa sanamu zao za
machukizo.
[17]Wakatoa dhabihu kwa pepo, ambao si Mungu,
miungu wasiyoijua,
miungu iliyojitokeza siku za karibuni,
miungu ambayo baba zenu hawakuiabudu.
[18]Mkamwacha Mwamba, aliyewazaa ninyi,
mkamsahau Mungu aliyewazaa.

[19]BWANA akaona hili akawakataa
kwa sababu alikasirishwa na wanawe na binti zake.
[20]Akasema, “Nitawaficha uso wangu,
“nami nione mwisho wao utakuwa nini,
kwa kuwa wao ni kizazi kilichopotoka,
watoto ambao si waaminifu.
[21]Wamenifanya niwe na wivu kwa kile ambacho si mungu
na kunikasirisha kwa sanamu zao zisizokuwa na thamani.
Nitawafanya wawaonee wivu wale ambao si taifa,
nitawafanya wakasirishwe na taifa lile lisilo na ufahamu.
[22]Kwa maana moto umewashwa kwa hasira yangu,
ule uwakao hadi kwenye vina vya mauti.
Utateketeza dunia pamoja na mazao yake
na kuwasha moto katika misingi ya milima.
[23]“Nitalundika majanga juu yao
na kutumia mishale yangu dhidi yao.
[24]Nitatuma njaa kali dhidi yao maradhi mabaya yateketezayo na tauni ya kufisha,
nitawapelekea meno makali ya wanyama mwitu,
sumu ya nyoka wale watambaao mavumbini.
[25]Barabarani upanga utawakosesha watoto,
nyumbani mwao hofu itatawala.
Vijana wao wa kiume na wa kike wataangamia,
watoto wachanga na wazee wenye mvi.
[26]Nilisema ningewatawanya
na kufuta kumbukumbu lao katika mwanadamu.
[27]Lakini nilihofia dhihaka za adui,
adui asije akashindwa kuelewa,
na kusema, ‘Mikono yetu imeshinda,
BWANA hakufanya yote haya.’ ”

[28]Wao ni taifa lisilo na akili,
hakuna busara ndani yao.
[29]Laiti wangekuwa na hekima wangefahamu hili
na kutambua kwamba mwisho wao utakuwa nini!
[30]Mtu mmoja angewezaje kufukuza elfu moja,
au wawili kufukuza elfu kumi,
kama si kwamba Mwamba wao amewauza,
kama si kwamba BWANA amewaacha?
[31]Kwa kuwa mwamba wao si kama Mwamba wetu,
sawasawa na vile adui zetu wanavyokiri.
[32]Mzabibu wao unatoka kwenye mzabibu wa Sodoma
na kutoka kwenye mashamba ya Gomora.
Zabibu zake zimejaa sumu,
na vishada vyake vimejaa uchungu.
[33]Mvinyo wao ni sumu ya nyoka
sumu yenye kufisha ya swila.

[34]‘‘Je, hili sikuliweka akiba
na kulifungia kwenye vyumba vyangu vya hazina?
[35]Ni juu yangu kulipiza kisasi, nitalipiza.
Wakati utakapowadia mguu wao utateleza
siku yao ya maafa ni karibu
na maangamizo yao yanawajia haraka.’’

[36]BWANA atahukumu watu wake
na kuwahurumia watumishi wake
anapoona nguvu zao zimekwisha
wala hakuna ye yote aliyebaki, mtumwa au aliye huru.
[37]Atasema: “Sasa iko wapi miungu yao,
mwamba walioukimbilia,
[38]miungu wale waliokula mafuta ya dhabihu zao
na kunywa mvinyo wa sadaka zao za vinywaji?
Wainuke basi wawasaidie!
Wapeni basi ulinzi!

[39]“Tazama basi mimi mwenyewe Mimi Ndiye!
Hakuna mungu mwingine ila Mimi.
Mimi ninaua na Mimi ninafufua,
Mimi nimejeruhi na Mimi nitaponya,
wala hakuna awezaye kuokoa kutoka mkononi mwangu.
[40]Ninainua mkono wangu kuelekea mbinguni na kusema:
Hakika kama niishivyo milele,
[41]wakati ninapounoa upanga wangu unaomeremeta
na mkono wangu unapoushika katika kutoa hukumu,
nitalipiza kisasi juu ya adui zangu
na kuwalipiza wale wanaonichukia.
[42]Nitailevya mishale yangu kwa damu,
wakati upanga wangu ukitafuna nyama:
damu ya waliochinjwa pamoja na mateka,
vichwa vya viongozi wa adui.’’

[43]Furahini, Enyi mataifa, pamoja na watu wake,
kwa kuwa atailipiza damu ya watumishi wake,
atalipiza kisasi juu ya adui zake
na kufanya upatanisho kwa ajili ya nchi na

watu wake.

44Mose na Yoshua[a] mwana wa Nuni wakaja
wakanena maneno yote ya wimbo watu wakiwa
wanasikia. 45Mose alipomaliza kuyasoma
maneno haya yote kwa Israeli wote,
46akawaambia, "Yawekeni moyoni maneno yote
ambayo nimewatangazia kwa makini siku hii ya
leo, ili kwamba mpate kuwaagiza watoto wenu
wayatii kwa bidii maneno yote ya sheria hii.
47Siyo maneno matupu tu kwenu, ni uzima
wenu. Kwa hayo mtaishi maisha marefu katika
nchi mnayovuka Yordani kuimiliki.''

Mose Kufia juu ya Mlima Nebo

48Siku hiyo hiyo BWANA akamwambia
Mose, 49"Kwea katika mapangano ya mlima
Abarimu hadi kilima cha Nebo kilichoko Moabu,
ng'ambo ya Yeriko na uitazame Kanaani, nchi
ninayowapa Waisraeli kama milki yao wenyewe.
50Utafia kwenye mlima huo unaokwea na
kukusanyika pamoja na watu wako kama ndugu
yako Aroni alivyokufa juu ya mlima Hori naye
akakusanyika kwa watu wake. 51Hii ni kwa
sababu ninyi wawili mlivunja uaminifu nami
mbele ya Waisraeli kwenye maji ya Meriba
Kadeshi katika Jangwa la Sini na kwa sababu
hamkuuinua utakatifu wangu miongoni mwa
Waisraeli. 52Kwa hiyo, utaiona tu nchi kwa mbali,
wewe hutaiingia nchi ninayowapa watu wa
Israeli.''

Mose Anayabariki Makabila

33 Hii ndiyo baraka Mose mtu wa Mungu
aliyotamka kwa Waisraeli kabla ya kifo
chake. 2Alisema :

''BWANA alikuja kutoka mlima Sinai
Akachomoza kama jua juu yao kutoka
mlima Seiri,
akaangaza kutoka Mlima Parani.
Akaja pamoja na watakatifu makumi elfu
kutoka kusini, kutoka matelemko ya mlima
wake.
3Hakika ni wewe ambaye huwapenda watu,
watakatifu wako wote wamo mkononi
mwako.
Miguuni pako wote wanasujudu
na kutoka kwako wanapokea mafundisho,
4sheria ile Mose aliyotupa sisi,
milki ya kusanyiko la Yakobo.

5Alikuwa mfalme juu ya Yeshuruni[a]
wakati viongozi wa watu walipokusanyika,
pamoja na makabila ya Israeli.

6"Rubeni na aishi, asife,
wala watu wake wasiwe wachache.''
7Akasema hili kuhusu Yuda:

"Ee, BWANA, sikia kilio cha Yuda,
mlete kwa watu wake.
Kwa mikono yake mwenyewe hujitetea.
Naam, uwe msaada wake dhidi ya adui
zake!''

8Kuhusu Lawi alisema:

''Ee BWANA, umewapa Thumimu na
Urimu[b]
watumishi wako waaminifu Walawi.
Uliwajaribu huko Masa
na kushindana nao kwenye maji ya
Meriba.
9Wakalitii neno lako
na kulilinda agano lako.
Wakawa waaminifu kwako kuliko kwa baba zao,
ndugu zao na watoto wao.
10Humfundisha Yakobo mausia yako
na Israeli sheria yako.
Hufukiza uvumba mbele zako
na sadaka nzima za kuteketezwa juu ya
madhabahu yako.
11Ee BWANA, bariki ustadi wake wote,
nawe upendezwe na kazi ya mikono yake.
Vipige viuno vya wale wainukao dhidi yake,
wapige adui zake hata wasiinuke tena.''

12Kuhusu Benyamini akasema :

"Mwache mpenzi wa BWANA
apumzike salama kwake,
kwa maana humkinga mchana kutwa
na yule BWANA ampendaye
hupumzika kati ya mabega yake.''

13Kuhusu Yosefu akasema:

"BWANA na aibariki nchi yake
kwa umande wa thamani kutoka
mbinguni juu

a44 "Yoshua" yaani, "Hosea" kwa Kiebrania.

a5 "Yeshuruni" maana yake "Aliye mnyofu," yaani, Israeli.

b8 Urimu na Thumimu maana yake "Nuru na kweli,'' viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

na vilindi vya maji vilivyotulia chini,
14pamoja na vitu vilivyo bora sana viletwavyo na jua
na vitu vizuri sana vinavyoweza kutolewa na mwezi,
15pamoja na zawadi bora sana za milima ya zamani
na kwa wingi wa baraka za vilima vya milele,
16pamoja na baraka nzuri mno za ardhi na ukamilifu wake na upendeleo wake yeye aliyeishi kwenye kichaka
kilichokuwa kinawaka moto.
Hivi vyote na vikae juu ya kichwa cha Yosefu,
juu ya paji la uso la aliye mkuu miongoni mwa ndugu zake.
17Katika fahari yeye ni kama fahali mzaliwa wa kwanza,
pembe zake ni pembe za nyati na
kwa pembe hizo atapiga mataifa,
hata yaliyo miisho ya dunia.
Hivyo ndivyo yalivyo makumi elfu ya Efraimu,
hivyo ndivyo yalivyo maelfu ya Manase."

18Kuhusu Zabuloni akasema:

''Shangilia, Zabuloni, wakati wa kutoka nje,
nawe Isakari, katika mahema yako.
19Watawaita mataifa kwenye mlima
na huko mtatoa dhabihu za haki,
watajifurahisha kwa wingi uliojaza bahari,
kwa hazina zilizofichwa mchangani.''

20Kuhusu Gadi akasema :

"Atabarikiwa yeye aongezaye milki ya Gadi!
Gadi huishi huko kama simba,
akirarua kwenye mkono au kichwa.
21Alijichagulia nchi nzuri kuliko zote kwa ajili yake mwenyewe,
fungu la kiongozi lilikuwa limehifadhiwa kwa ajili yake.
Viongozi wa watu walipokusanyika,
alitimiza haki ya mapenzi ya BWANA
na hukumu zake kuhusu Israeli.''

22Kuhusu Dani akasema :

''Dani ni mwana simba,
akiruka kutoka Bashani.''

23Kuhusu Naftali akasema:

"Naftali amejaa tele upendeleo wa Bwana Mungu
naye amejaa baraka yake,
atarithi magharibi na kusini.''

24Kuhusu Asheri akasema :

''Mbarikiwa zaidi sana katika wana ni Asheri,
yeye na apate upendeleo kwa ndugu zake,
yeye na anawe miguu yake kwenye mafuta.
25Makomeo ya malango yako yawe chuma na shaba,
nazo nguvu zako zitakuwa sawa na siku zako.

26"Hakuna mwingine kama Mungu wa Yeshuruni,
ambaye hupanda juu ya mbingu ili akusaidie
na juu ya mawingu katika utukufu wake.
27Mungu wa milele ni kimbilio lako,
na chini kuna mikono ya milele.
Atamfukuza adui yako mbele yako,
akisema, 'Mwangamize yeye!'
28Hivyo Israeli ataishi salama peke yake,
mzao wa Yakobo ni salama
katika nchi ya nafaka na divai mpya,
mahali ambapo mbingu hudondosha umande.
29Ee Israeli, wewe umebarikiwa!
Ni nani kama wewe,
taifa lililookolewa na BWANA?
Yeye ni ngao yako na msaada wako
na upanga wako uliotukuka.
Adui zako watatetemeka mbele yako,
nawe utapakanyaga mahali pao pa juu[a].''

Kifo cha Mose

34 Kisha Mose akaupanda mlima Nebo kutoka tambarare za Moabu mpaka kilele cha Pisga, ng'ambo ya Yeriko. Huko BWANA akamwonyesha nchi yote, kutoka Gileadi mpaka Dani, 2Naftali yote, nchi ya Efraimu na Manase, nchi yote ya Yuda mpaka bahari ya magharibi[a], 3Negebu na nchi yote kuanzia bonde la Yeriko, mji wa Mitende, hadi Soari. 4Kisha BWANA akamwambia, "Hii ndiyo

a29 Au "mtakanyaga juu ya miili yao''

a2 Bahari ya "magharibi'' hapa maana yake ''Bahari ya Kati,'' yaani Mediterania

nchi niliyomwahidi Abrahamu na Isaka na Yakobo kwa kiapo niliposema, ‘Nitawapa wazao wako.’ Nimekuruhusu uione kwa macho yako, lakini hutavuka kuingia.’’

5Naye Mose mtumishi wa BWANA akafa huko Moabu, kama BWANA alivyokuwa amesema. 6Mungu akamzika huko Moabu, katika bonde mkabala na Beth-Peor, lakini hakuna ajuae kaburi lake lilipo mpaka leo. 7Mose alikuwa na umri wa miaka mia moja na ishirini alipofariki, hata hivyo nguvu ya macho yake haikufifia wala mwili wake haukudhoofika. 8Waisraeli wakaomboleza kwa ajili ya Mose kwenye tambarare za Moabu kwa siku thelathini, mpaka wakati wa kulia na kuomboleza ulipopita.

9Basi Yoshua mwana wa Nuni alijazwa roho ya hekima kwa sababu Mose alikuwa ameweka mikono yake juu yake. Kwa hiyo Waisraeli wakamsikiliza na wakafanya yale ambayo BWANA alikuwa amemwagiza Mose.

10Tangu wakati huo, katika Israeli hajainuka nabii mwingine kama Mose, ambaye BWANA alimjua uso kwa uso, 11aliyetenda ishara zote zile za miujiza na maajabu ambayo BWANA alimtuma kuyatenda huko Misri, kwa Farao na maafisa wake wote na nchi yake yote. 12Kwa kuwa hakuna mtu ye yote aliyewahi kuonyesha nguvu nyingi ama kutenda matendo ya kutisha ambayo Mose aliwahi kuyafanya mbele ya Israeli yote.

Utangulizi

Kitabu hiki kinachukua jina la mhusika wake mkuu, yaani, Yoshua, mwana wa Nuni, ambaye anatoka kwenye kabila la Efraimu *(Hes.13:8).* Yoshua maana yake Yehova (BWANA) ni wokovu. Yoshua alichaguliwa na Mungu kuwa kiongozi muda mfupi kabla ya kifo cha Mose *(Kum.31).* Maandalizi kwa ajili ya huduma yake yanajumuisha: Kiongozi wa jeshi la Israeli kupigana na Waamaleki *(Kut..17:8-16)*; msaidizi wa Mose (*Kut..33:11)*; mmoja wa wale wapelelezi kumi na wawili waliokwenda kupeleleza Kanaani *(Hes.13-14);* kuchaguliwa kwake kuingia mahali pa Mose kwa sababu ya kujionyesha kwa kipekee kwa huduma yake (*Hes.27:18 - 23; 32:13; Kum.1:38; 31:7- 8)*

. Kitabu cha Yoshua ni habari juu ya Waisraeli wakiongozwa na Yoshua. Yoshua ambaye bila shaka kufanikiwa kwake kunasababishwa na hali yake ya kumwelekea Mungu na ufunuo wa Mose, mara anawafanya Waisraeli watambue uhusiano wao na Mungu kwa kuadhimisha Pasaka *(5:10)* na kanuni ya tohara *(5:3)* na kwa kusimamisha kumbukumbu ya jiwe *(4:3)* baada ya kuvuka Mto Yordani. Waisraeli walivuka Mto Yordani kimwujiza. Kutokana na vile mji wa Yeriko ulivyotekwa kwa mwujiza *(5:13 -627)*, ungeweza ukawa ndio msingi wao wa imani katika Mungu kwamba sehemu iliyosalia ya Kanaani pia ingekaliwa na wao. Kule kutekwa kwa mji wa Ai, kushindwa kwa umoja wa Waamori upande wa kusini, kule kuanguka kwa Hazori, iliyokuwa ngome ya Wakanaani upande wa kaskazini, kuliwapa Waisraeli kumiliki sehemu muhimu za nchi ya Ahadi, yaani, Kanaani.

Ingawa makabila mawili na nusu, yaani, kabila la Reubeni, Gadi na nusu ya kabila la Manase tayari walikwisha kumiliki eneo la mashariki mwa Mto Yordani chini ya uongozi wa Mose, makabila mengine yaliyosalia yalipata sehemu zao chini ya uongozi wa Yoshua. Kabila la Lawi halikupewa mgao wa urithi katika nchi, bali wao walipewa miji arobaini na minane kuwa miliki yao katika nchi nzima ili waweze kutoa huduma yao ya kiroho kwa sababu wao walipewa ukuhani.

Kabla Yoshua hajafa aliwakumbusha watu juu ya agano la Mungu na ahadi Zake kwao, akawaonya kuhusu kuabudu sanamu.Yeye aliweka wazi upya agano kati ya Mungu na Israeli, akiwaonya Waisraeli kudumisha ile hali ya kujitoa kwa Mungu na kumpenda kwa moyo wote. Aliwaelekeza watu waendelee kumpenda, kumtii na kumtumikia Mungu. Alizungumza hadharani jinsi ambavyo yeye binafsi alikuwa tayari kumtumikia Mungu aliposema, *"….Chagueni hivi leo mtakayemtumikia, lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia BWANA.." (24:15)*

Wazo Kuu

Kuvuka Mto Yordani kwa mwujiza, kuingia, kutekwa na kugawanywa kwa Nchi ya Ahadi – Kanaani.
Miongoni mwa wanaume 603,550 wenye umri wa miaka kuanzia ishirini wawezao kwenda vitani waliotoka Misri, ni Yoshua na Kalebu peke yao ndio walioingia Nchi ya Ahadi, yaani, Kanaani.

Mwandishi

Mwandishi wa kitabu hiki ni Yoshua, kiongozi wa Israeli baada ya Mose, isipokuwa sehemu ya mwisho ambayo mwandishi wake hajulikani, lakini mapokeo ya Kiyahudi yanasema kwamba *(24:29-32)* iliongezwa na Eleazari na (*mst..33)* uliandikwa na kuhani Finehasi, shahidi ambaye alishuhudia kwa macho yake mambo yaliyoandikwa humu.

Mahali

Kanaani, ambayo ndiyo iliyokuwa Nchi ya Ahadi. Kwa sasa ndiyo nchi ya Israeli.

Tarehe

1646 – 1616 K.K. kwani matukio yaliyomo ni yale yaliyotukia wakati huo.

Wahusika Wakuu

Yoshua, Rahabu, Akani, Finehasi, Eleazari.

Mgawanyo

- Maandalizi ya kuiteka Kanaani. (1:1-5:15)
- Kuishinda Kanaani. (6:1-12:24)
- Mgawanyo wa nchi kwa makabila. (13:1-21:45)
- Kuagana na Yoshua na kifo chake. (22:1-24:33)

BWANA Anamwagiza Yoshua

1 Baada ya kifo cha Mose mtumishi wa BWANA, BWANA akamwambia Yoshua mwana wa Nuni, msaidizi wa Mose: [2]''Mtumishi wangu Mose amekufa. Sasa basi, wewe pamoja na watu wote hawa, jiandaeni kuvuka huu Mto Yordani kuingia nchi ambayo karibu nitawapa wana wa Israeli. [3]Kila mahali nyayo za miguu yenu zitakapokanyaga nimewapa, kama vile nilivyomwahidi Mose. [4]Nchi yenu itaenea kuanzia jangwa hili hadi Lebanoni, tena kuanzia mto huu mkubwa, yaani, Eufrati, nchi yote ya Wahiti, hadi Bahari ile Kubwa ndiyo Mediterania iliyoko upande wa magharibi. [5]Hakuna mtu ye yote atakayeweza kushindana na wewe siku zote za maisha yako. Kama vile nilivyokuwa pamoja na Mose, ndivyo nitakavyokuwa pamoja na wewe, sitakuacha wala sitakupungukia.

[6]''Uwe hodari na moyo wa ushujaa, kwa sababu wewe ndiwe utakayewaongoza watu hawa kuirithi nchi niliyowaapia baba zao kuwapa. [7]Uwe hodari tu na ushujaa mwingi. Uwe na bidii kutii sheria zote alizokupa Mose mtumishi wangu, usiziache kwa kugeuka kuelekea kuume au kushoto, ili upate kufanikiwa po pote uendako. [8]Usiache Kitabu hiki cha Torati kiondoke kinywani mwako, bali yatafakari maneno yake mchana na usiku, ili upate kuwa mwangalifu kufanya kila kitu sawasawa na yote yaliyoandikwa ndani yake. Ndipo utakapoifanikisha njia yako na kisha utasitawi sana. [9]Je, si mimi niliyekuamuru? Uwe imara na hodari sana. Usiogope wala usivunjike moyo, kwa kuwa BWANA wako, atakuwa pamoja nawe ko kote uendako.''

[10]Ndipo Yoshua akawaagiza viongozi wa watu akisema, [11]''Pitieni katika kambi yote mkawaambie watu, 'Wekeni tayari mahitaji yenu. Siku tatu kuanzia sasa mtavuka hii Yordani ili kuingia na kuimiliki nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa iwe yenu wenyewe.' ''

[12]Lakini kwa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase, Yoshua akasema, [13]''Kumbukeni agizo lile Mose mtumishi wa BWANA alilowapa: ' BWANA Mungu wenu, anawapa ninyi raha, naye amewapa nchi hii.' [14]Wake zenu, watoto wenu na mifugo yenu watakaa katika nchi ile Mose aliyowapa mashariki ya Yordani, lakini mashujaa wenu wote, wakiwa wamevikwa silaha kikamilifu lazima wavuke mbele ya ndugu zenu. Imewapasa kuwasaidia ndugu zenu hadi [15] BWANA awape nao raha, kama alivyokwisha kufanya kwa ajili yenu hadi wao nao watakapokuwa wamemiliki nchi ile BWANA wenu anayowapa. Baada ya hilo, mwaweza kurudi na kukalia nchi yenu wenyewe, ambayo Mose mtumishi wa BWANA aliwapa mashariki ya Yordani kuelekea linakochomoza jua.

[16]Ndipo wakamjibu Yoshua, ''cho chote ambacho umetuagiza tutafanya na po pote utakapotutuma tutakwenda. [17]Kama vile tulivyomtii Mose kikamilifu, ndivyo tutakavyokutii Wewe. BWANA wako tu na awe pamoja nawe kama vile alivyokuwa pamoja na Mose. [18]Ye yote atakayeasi neno lako na kuacha kuyatii maneno yako, au cho chote utakachowaamuru, atauawa. Uwe imara na hodari tu!''

Rahabu Na Wapelelezi

2 Kisha Yoshua mwana wa Nuni kwa siri akatuma wapelelezi wawili kutoka Shitimu, akawaambia, ''Nendeni mkaikague hiyo nchi, hasa Yeriko.'' Kwa hiyo wakaenda na kuingia kwenye nyumba ya kahaba jina lake Rahabu na kukaa humo. [2]Mfalme wa Yeriko akaambiwa, ''Tazama! Baadhi ya Waisraeli wamekuja huku usiku huu kuipeleleza nchi.'' [3]Hivyo mfalme wa Yeriko akatuma huu ujumbe kwa Rahabu: ''Watoe wale watu waliokujia na kuingia nyumbani mwako, kwa sababu wamekuja kuipeleleza nchi yote.''

[4]Lakini huyo mwanamke alikuwa amewachukua hao watu wawili na kuwaficha. Akasema, ''Naam, watu hao walikuja kwangu, lakini sikujua walikotoka. [5]Kulipoingia giza, wakati wa kufunga lango la mji, watu hao wakaondoka. Sijui njia waliyoiendea. Wafuatilieni haraka. Huenda mkawapata.'' [6](Lakini alikuwa amewapandisha darini akawafunika kwa mabua ya kitani aliyokuwa ameyatandika darini.) [7]Basi hao watu wakaondoka kuwafuatilia hao wapelelezi katika njia ile inayoelekea vivuko vya Yordani, mara tu wafuatiliaji walipotoka nje, lango likafungwa.

[8]Kabla wale wapelelezi hawajalala, Rahabu akawaendea huko juu darini, [9]akawaambia, ''Ninajua kuwa BWANA amewapa nchi hii na hofu kuu imetuangukia kwa sababu yenu, kiasi kwamba wote waishio katika nchi hii wanayeyuka kwa hofu kwa sababu yenu. [10]Tumesikia jinsi BWANA alivyokausha maji ya Bahari ya Shamu[a] kwa ajili yenu mlipotoka Misri, pia lile mlilowatendea Sihoni na Ogu, wafalme

wawili wa Waamori mashariki ya Yordani,
ambao mliwaangamiza kabisa. 11Tuliposikia juu
ya hili, mioyo yetu iliyeyuka na kila mmoja
alikosa ujasiri kwa sababu yenu, kwa maana
BWANA Mungu wenu ni Mungu aliye juu
mbinguni na duniani chini. 12Sasa basi, tafadhali
niapieni kwa BWANA, kwamba mtaitendea
hisani jamaa ya baba yangu, kwa kuwa mimi
nimewatendea hisani. Nipeni ishara ya uaminifu.
13kwamba mtayahifadhi maisha ya baba yangu
na mama yangu, ndugu zangu wa kiume na wa
kike, pamoja na wale wote walio wa kwao na
kwamba mtatuokoa na kifo.''

14Wale watu wakamhakikishia Rahabu,
"Uhai wetu kwa uhai wenu! Ikiwa hutatoa habari
ya nini tunachofanya, wakati BWANA
atakapotupa nchi hii, tutawatendea kwa hisani
na kwa uaminifu."

15Kisha akawatelemsha dirishani kwa
kamba, kwa kuwa nyumba yake aliyokuwa
anaishi ilikuwa sehemu ya ukuta wa mji.
16Akawaambia, "Nendeni vilimani ili wale
wafuatiliaji wasiwapate. Jificheni huko kwa siku
tatu mpaka watakaporudi, hatimaye mwende
zenu."

17Wale watu wakamwambia, "Hiki kiapo
ulichotuapisha hakitatufunga, 18isipokuwa, hapo
tutakapoingia katika nchi hii, utakuwa umefunga
hii kamba nyekundu dirishani pale
ulipotutelemshia na kama utakuwa umewaleta
baba yako na mama yako, ndugu zako na jamaa
yako yote ndani ya nyumba yako. 19Ikiwa mtu ye
yote atatoka nje ya nyumba yako akaenda
mtaani, damu yake itakuwa juu ya kichwa chake
mwenyewe, hatutawajibika. Lakini yule ambaye
atakuwa ndani pamoja nawe, kama mkono wa
mtu ye yote ukiwa juu yake damu yake itakuwa
juu ya vichwa vyetu. 20Lakini ikiwa utatoa habari
ya shughuli yetu tunayofanya, tutakuwa
tumefunguliwa kutoka kwenye kiapo hiki
ulichotufanya tuape.''

21Naye akajibu, "Nimekubali. Na iwe kama
mnavyosema." Kwa hiyo akaagana nao, nao
wakaondoka. Yeye akaifunga ile kamba
nyekundu dirishani.

22Walipoondoka, wakaelekea vilimani na
kukaa huko siku tatu, hadi wale waliokuwa
wakiwafuatilia wakawa wamewatafuta njia nzima
na kurudi pasipo kuwapata. 23Ndipo wale
wapelelezi wawili wakaanza kurudi. Wakashuka
kutoka kule vilimani, wakavuka mto na kuja kwa
Yoshua mwana wa Nuni, na kumweleza kila kitu
kilichowatokea. 24Wakamwambia Yoshua,
"Hakika BWANA
ametupa nchi yote mikononi mwetu, watu wote
wanayeyuka kwa hofu kwa sababu yetu."

Kuvuka Yordani

3 Yoshua na Waisraeli wote wakaondoka
asubuhi na mapema, kutoka Shitimu
wakaenda mpaka mto Yordani, ambako alipiga
kambi kabla ya kuvuka. 2Baada ya siku tatu
maafisa wakapita katika kambi yote, 3wakitoa
maagizao kwa watu wakiwaambia: "Mtakapoona
Sanduku la Agano la BWANA Mungu wenu,
likichukuliwa na Walawi ambao ndio makuhani,
mtaondoka hapo mlipo na kulifuata. 4Ndipo
mtakapotambua njia mtakayoiendea, kwa kuwa
hamjawahi kuipita kabla. Lakini msisogee karibu
bali kuwe na umbali wa dhiraa elfu mbili[a] kati
yenu na sanduku."

5Ndipo Yoshua akawaambia hao watu,
"Jitakaseni, kwa kuwa kesho BWANA atatenda
mambo ya kushangaza katikati yenu."

6Yoshua akawaambia makuhani, "Liinueni
Sanduku la Agano mkatangulie mbele ya watu."
Hivyo wakaliinua na kutangulia mbele yao.
7Ndipo BWANA akamwambia Yoshua, "Leo
nitaanza kukutukuza machoni pa Israeli yote, ili
wapate kujua kuwa niko pamoja nawe kama
nilivyokuwa pamoja na Mose. 8Uwaambie
makuhani wanaochukua Sanduku la Agano,
'Mnapofika kwenye ukingo wa maji ya Yordani,
nendeni mkasimame ndani ya mto." '

9Yoshua akawaambia Waisraeli, "Njoni hapa
msikilize maneno ya BWANA Mungu wenu.
10Hivi ndivyo mtakavyojua yakuwa Mungu aliye
hai yupo katikati yenu na kwamba kwa hakika
atawafukuza mbele yenu hao Wakanaani,
Wahiti, Wahivi, Waperizi, Wagirgashi, Waamori
na Wayebusi. 11Tazama, sanduku la agano la
BWANA wa dunia yote litaingia ndani ya mto
Yordani likiwa limetangulia. 12Sasa basi,
chagueni watu kumi na wawili kutoka katika
makabila ya Israeli, mtu mmoja kutoka kila
kabila. 13Mara tu nyayo za makuhani
walichukuao sanduku la agano la
BWANA, Bwana wa dunia yote,
zitakapokanyaga ndani ya mto wa Yordani, maji
hayo yatiririkayo kutoka juu yatatindika na
kusimama kama chuguu."

14Basi, watu walipovunja kambi ili kuvuka
Yordani, makuhani wakiwa wamebeba sanduku

a4 Dhiraa 2000 ni sawa na mita 900

la agano waliwatangulia. [15]Wakati huu ulikuwa wakati wa mavuno, nao mto Yordani ulikuwa umefurika hadi kwenye kingo zake. Ilikuwa kawaida ya Yordani kufurika nyakati zote za mavuno. Mara tu makuhani wale waliokuwa wamebeba sanduku la agano walipofika mtoni na nyayo zao kuzama ndani ya yale maji, [16]maji hayo yaliyotiririka kutoka upande wa juu yalitindika yakasimama kama chuguu mbali nao, kwenye mji ulioitwa Adamu karibu na Sarethani, wakati yale maji yaliyokuwa yanatiririka kuingia kwenye bahari ya Araba, yaani Bahari ya Chumvi, yalikauka kabisa. Hivyo watu wakavuka kukabili Yeriko. [17]Wale makuhani waliobeba sanduku la agano la BWANA wakasimama imara mahali pakavu katikati ya mto wa Yordani, wakati Waisraeli wote wakiwa wanapita hadi taifa lile lote likaisha kuvuka mahali pakavu.

Ukumbusho Wa Kuvuka Mto Yordani

4 Wakati taifa lote lilipokwisha kuvuka mto Yordani, BWANA akamwambia Yoshua, [2]"Chagua watu kumi na wawili miongoni mwa watu, kila kabila mtu mmoja, [3]nawe uwaambie wachukue mawe kumi na mawili katikati ya mto Yordani, pale pale makuhani waliposimama, wayachukue na kuyaweka mahali mtakapokaa usiku huu wa leo."

[4]Basi Yoshua akawaita watu kumi na wawili ambao alikuwa amewachagua kutoka miongoni mwa Waisraeli, kila kabila mtu mmoja, [5]naye akawaambia, "Mtangulie mbele ya sanduku la agano la BWANA wenu mwende katikati ya mto wa Yordani. Kila mmoja wenu atainua jiwe begani mwake, kufuatana na hesabu ya makabila ya Waisraeli, [6]kuwa kama ishara katikati yenu. Siku zijazo, wakati watoto wenu watakapowauliza wakisema, 'Ni nini maana ya mawe haya?' [7]Waambieni kwamba maji ya mto Yordani yaliyokuwa yakitiririka yalitindika mbele ya sanduku la agano la BWANA. Wakati lilipovuka Yordani, maji ya Yordani yalitindika. Mawe haya yatakuwa kumbukumbu kwa watu wa Israeli milele."

[8]Hivyo Waisraeli wakafanya kama Yoshua alivyowaagiza. Wakachukua mawe kumi na mawili kutoka katikati ya mto Yordani, kulingana na hesabu ya kabila za Waisraeli kama BWANA alivyomwambia Yoshua, nao wakayabeba hadi kambini, mahali walipoyatua chini. [9]Yoshua akayasimamisha yale mawe kumi na mawili ambayo yalikuwa katikati ya mto Yordani, mahali pale ambapo miguu ya makuhani waliobeba sanduku la agano iliposimama. Nayo yako huko mpaka leo.

[10]Makuhani waliobeba sanduku walibakia wakiwa wamesimama katikati ya mto Yordani mpaka kila kitu BWANA alichomwamuru Yoshua kilipokuwa kimefanywa na watu, sawasawa na vile Mose alivyokuwa amemwamuru Yoshua! Watu wakafanya haraka kuvuka, [11]mara tu watu wote walipokwisha kuvuka, Sanduku la BWANA na makuhani wakavuka watu wakiwa wanatazama. [12]Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase wakavuka mbele ya Waisraeli wakiwa wamevaa silaha, kama Mose alivyowaamuru. [13]Kiasi cha watu arobaini elfu waliojiandaa kwa vita walivuka mbele za BWANA hadi nchi tambarare za Yeriko kwa ajili ya vita.

[14]Siku ile BWANA akamtukuza Yoshua mbele ya Waisraeli wote, nao wakamheshimu siku zote za maisha yake, kama vile walivyomheshimu Mose.

[15]Basi BWANA akamwambia Yoshua, [16]"Waamuru hao makuhani wanaolibeba sanduku la Ushuhuda, wapande kutoka ndani ya mto Yordani."

[17]Kwa hiyo Yoshua akawaamuru hao makuhani akisema, "Pandeni kutoka ndani ya mto Yordani."

[18]Nao makuhani wakapanda kutoka ndani ya mto Yordani wakilibeba hilo sanduku la agano la BWANA. Mara walipoiweka miguu yao penye kingo, nje ya mto, maji ya Yordani yakarudi kufurika kama ilivyokuwa kabla.

[19]Siku ya kumi ya mwezi wa kwanza watu walipanda kutoka Yordani na kupiga kambi huko Gilgali, kwenye mpaka wa mashariki ya Yeriko. [20]Yale mawe kumi na mawili ambayo walikuwa wameyachukua katikati ya mto Yordani, Yoshua akayasimamisha huko Gilgali. [21]Akawaambia Waisraeli, "Wazao wenu watakapowauliza baba zao siku zijazo wakisema, 'Mawe haya maana yake ni nini?' Waambieni, 'Israeli walivuka mahali pakavu katika mto wa Yordani.' [23]Kwa maana BWANA Mungu wenu alikausha maji ya Yordani mbele yenu, hadi mlipomaliza kuvuka. BWANA Mungu wenu alifanya haya kwa mto Yordani sawasawa na kile alichoifanyia Bahari ya Shamu wakati alipoikausha mbele yetu hadi tulipomaliza kuvuka. [24]Alifanya hivi ili kwamba mataifa yote ya dunia yapate kujua kuwa mkono wa BWANA ni wenye nguvu na ili kwamba kila wakati mpate kumcha BWANA Mungu wenu."

5 Basi wafalme wote wa Waamori magharibi ya Yordani na wafalme wote wa Kanaani waliokuwa kwenye mwambao wa bahari, waliposikia jinsi BWANA alivyoukausha mto Yordani mbele ya Waisraeli hata tulipokwisha kuvuka, mioyo yao ikayeyuka kwa hofu, wala hawakuwa na ujasiri kuwakabili Waisraeli.

Tohara Huko Gilgali

2Wakati huo BWANA akamwambia Yoshua, "Tengeneza visu vya mawe magumu sana na uwatahiri Waisraeli." 3Kwa hiyo Yoshua akatengeneza visu vya mawe magumu sana na kutahiri Waisraeli huko Gibeath Haaralothi[a].

4Hii ndiyo sababu ya kufanya hivyo: wanaume wote waliotoka Misri, wote wenye umri wa kwenda vitani, walikufa jangwani wakiwa njiani, baada ya kuondoka Misri. 5Watu wote waliotoka Misri walikuwa wametahiriwa, lakini watu wote waliozaliwa jangwani wakiwa safarini toka Misri walikuwa hawajatahiriwa. 6Waisraeli walitembea jangwani miaka arobaini mpaka wanaume wote wale waliokuwa na umri wa kwenda vitani wakati walipoondoka Misri walipokwisha kufa, kwa kuwa hawakumtii BWANA. Kwa maana BWANA alikuwa amewaapia kuwa wasingeweza kuona nchi ambayo alikuwa amewaahidi baba zao kutupatia, nchi inayotiririka maziwa na asali. 7Kwa hiyo akawainua wana wao baada yao na hawa ndio hao ambao Yoshua aliwatahiri. Walikuwa hawajatahiriwa bado kwa sababu walikuwa safarini. 8Baada ya taifa lote kutahiriwa, waliendelea kukaa kambini mpaka walipokuwa wamepona.

9BWANA akamwambia Yoshua, "Leo nimeiondoa aibu ya Wamisri kutoka kwenu." Basi mahali pale pakaitwa Gilgali hadi leo.

10Jioni ya siku ya kumi na nne ya mwezi, wakiwa kambini huko Gilgali katika tambarare za Yeriko, Waisraeli wakaadhimisha Pasaka. 11Siku ya pili baada ya Pasaka, katika siku ile ile, wakala mazao ya nchi, mikate isiyotiwa chachu na nafaka za kukaanga. 12Mana ilikoma siku iliyofuata baada ya Waisraeli kula chakula kilichotoka katika nchi, hapakuwa na mana tena kwa ajili ya Waisraeli ila mwaka huo walikula mazao ya nchi ya Kanaani.

Kuanguka Kwa Yeriko

13Basi wakati Yoshua alipokaribia Yeriko, akainua macho na akaona mtu aliyesimama mbele yake, akiwa na upanga mkononi uliofutwa kwenye ala. Yoshua akamwendea na kumwuliza, "Je, wewe uko upande wetu au upande wa adui zetu?"

14Akajibu, "La, siko upande wo wote, lakini mimi nimekujia nikiwa amiri jeshi wa jeshi la BWANA." Yoshua akaanguka kifudifudi hadi nchi akasujudu, akamwuliza, "Je, BWANA una ujumbe gani kwa mtumishi wake?" 15Amiri Jeshi wa jeshi la BWANA akajibu, "Vua viatu vyako, kwa maana mahali hapa unaposimama ni patakatifu." Naye Yoshua akafanya hivyo.

Yeriko Yatekwa Na Kuangamizwa

6 Basi malango ya Yeriko yalifungwa kwa uthabiti kwa ajili ya Waisraeli. Hakuna mtu ye yote aliyetoka au kuingia.

2Kisha BWANA akamwambia Yoshua, "Tazama, nimeitia Yeriko mikononi mwako, pamoja na mfalme wake na watu wake wa vita. 3Zunguka mji mara moja pamoja na watu wako wote wa vita. Fanya hivi kwa siku sita. 4Uwe na makuhani saba wakibeba mabaragumu ya pembe za kondoo waume mbele ya sanduku. Siku ya saba, mzunguke mji mara saba, nao makuhani wakipiga baragumu hizo. 5Utakaposikia makuhani wamepaliza sauti kubwa ya baragumu, watu wote wapige kelele kwa sauti kuu, kisha ukuta wa mji utaanguka na watu watakwea, kila mtu aingie ndani moja kwa moja kutokea pale alipo.''

6Ndipo Yoshua mwana wa Nuni akaita makuhani na kuwaambia, ''Chukueni sanduku la agano la BWANA na makuhani saba wachukue baragumu za pembe za kondoo waume mbele yake.'' 7Naye akawaagiza watu, ''Songeni mbele! Mkazunguke mji, na walinzi wenye silaha watangulie mbele ya sanduku la BWANA.''

8Baada ya Yoshua kuzungumza na watu, wale makuhani saba wenye kuzibeba zile baragumu saba mbele za BWANA, wakatangulia mbele, wakipiga baragumu zao na sanduku la agano la BWANA likawafuata. 9Walinzi waliokuwa na silaha wakaenda mbele ya hao makuhani waliopiga hizo baragumu na hao walinzi wa nyuma waliokuwa nyuma wakafuata sanduku. Wakati wote huu baragumu zilikuwa zikipigwa. 10Bali Yoshua aliwaagiza watu, ''Msipige kelele za vita, msipaze sauti

a3 Gibeath Haaralothi hapa maana yake,''Kilima cha magovi''

zenu, wala kusema neno lo lote mpaka siku ile
nitakayowaambia mpige kelele. Ndipo mtapiga
kelele!'' 11Basi akalipeleka sanduku la
BWANA kuzunguka huo mji, likazungushwa
mara moja. Kisha watu wakarudi kambini kulala.
12Yoshua akaamka mapema asubuhi
iliyofuata na makuhani wakalichukua sanduku la
BWANA. 13Makuhani saba wakachukua zile
baragumu saba wakatangulia mbele ya sanduku
la BWANA wakizipiga hizo baragumu. Watu
wenye silaha wakatangulia mbele yao,walinzi
waliokuwa nyuma wakalifuata sanduku la
BWANA, huku makuhani wakiendelea kuzipiga
hizo baragumu. 14Siku ya pili wakazunguka mji
mara moja na kurudi kambini. Wakafanya hivi
kwa siku sita.
15Siku ya saba, wakaamka asubuhi na
mapema wakazunguka mji kama walivyokuwa
wakifanya, isipokuwa siku ile waliuzunguka mji
mara saba. 16Walipouzunguka mara ya saba,
makuhani walipopiga baragumu kwa sauti
kubwa, Yoshua akawaamuru watu akisema,
''Pigeni kelele ! Kwa maaana BWANA amewapa
mji huu! 17Mji huu pamoja na vyote vilivyomo
ndani yake utawekwa wakfu kwa BWANA kwa
kuangamizwa kabisa. Ila Rahabu tu, yaani yule
kahaba na wote ambao wako pamoja naye
nyumbani mwake ndio watakaosalimishwa, kwa
sababu aliwaficha wale wapelelezi tuliowatuma.
18Lakini mjiepushe na vitu vilivyowekwa wakfu,
msije mkachukua cho chote katika hivyo, msije
mkajiletea maangamizi katika maskani ya Israeli
na kuiletea taabu. 19Fedha yote na dhahabu,
vyombo vya shaba na chuma ni vitakatifu kwa
BWANA, lazima viletwe katika hazina.''
20Wakati baragumu zilipopigwa, watu
walipiga kelele, kwa sauti ya baragumu, wakati
watu walipopaza sauti, ukuta ukaanguka, hivyo
kila mtu akasonga mbele moja kwa moja
kutokea pale alipokuwa kutokea kila upande na
kuuteka mji. 21Wakauweka mji wakfu kwa
BWANA na kila chenye uhai ndani yake
walikiangamiza kwa upanga, wanaume kwa
wanawake, vijana kwa wazee, ng'ombe, kondoo
na punda.
22Yoshua akawaambia wale watu wawili
waliokuwa wameipeleleza nchi, ''Nendeni
nyumbani kwa yule kahaba, mleteni pamoja na
wote waliomo nyumbani mwake, kulingana na
kiapo chenu kwake.'' 23Basi wale watu
waliofanya upelelezi wakaenda kumleta
Rahabu, baba yake na mama yake, ndugu zake
na watu wote waliokuwa pamoja naye nyumbani
mwake. Akaleta jamaa yake yote na kuwaweka
mahali nje karibu na kambi ya Israeli.
24Kisha wakauchoma mji wote na kila kitu
kilichokuwamo ndani yake. Lakini fedha,
dhahabu, vyombo vya shaba na chuma
wakaviweka katika hazina ya nyumba ya
BWANA. 25Lakini Yoshua akamhifadhi Rahabu
yule kahaba, jamaa yake yote na wote
waliokuwa wa kwake, kwa sababu aliwaficha
watu waliotumwa na Yoshua kuipeleleza Yeriko,
naye anaishi miongoni mwa Waisraeli hata leo.
26Wakati ule Yoshua akatamka kiapo hiki
akasema, "Alaaniwe mbele za BWANA mtu
atakayeinuka kuujenga tena mji huu wa Yeriko,

"Kwa gharama ya mzaliwa wake wa kwanza
wa kiume ataweka misingi yake,
kwa gharama ya mtoto wake wa mwisho
ataweka malango yake.''

27Hivyo BWANA alikuwa pamoja na Yoshua,
sifa zake zikaenea katika nchi ile yote.

Dhambi Ya Akani

7 Lakini Waisraeli hawakuwa waaminifu
kuhusu vile vitu vilivyowekwa wakfu, Akani
mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa
Zera, wa kabila la Yuda, alivichukua baadhi ya
hivyo vitu. Hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya
Israeli.
2Basi Yoshua akatuma watu kutoka Yeriko
waende Ai, karibu na Bethveni mashariki ya
Betheli, akawaambia, ''Pandeni mkaipeleleze
nchi.'' Wakapanda wakaipeleleza Ai.
3Waliporudi kwa Yoshua, wakasema, ''Si
lazima watu wote waende kupigana na Ai.
Watume watu elfu mbili au tatu wakauteke huo
mji. Hakuna sababu ya kuwachosha watu wote,
kwa sababu huko kuna watu wachache tu.''
4Basi wakapanda kama watu elfu tatu tu, lakini
wakashambuliwa na watu wa Ai, 5ambao
waliwaua watu kama thelathini na sita miongoni
mwao. Wakawafukuza Waisraeli kutoka lango la
mji hadi Shebarimu, nao wakawapiga huko
kwenye matelemko. Kutokana na hili mioyo ya
watu ikayeyuka ikawa kama maji.
6Ndipo Yoshua akararua mavazi yake,
akapomoka kifudifudi mbele ya sanduku la
BWANA, akabakia hapo mpaka jioni. Wazee wa
Israeli wakafanya vivyo hivyo, wakatia mavumbi
vichwani mwao. 7Yoshua akasema, ''Ee
BWANA Mwenyezi, kwa nini umewavusha watu
hawa ng'ambo ya Yordani ili kututia mikononi

mwa Waamori watuangamize? Laiti tungeliridhika kukaa ng'ambo ile nyingine ya Yordani! [8]Ee BWANA, niseme nini sasa, ikiwa sasa Israeli ameshafukuzwa na adui zake? [9]Wakanaani na watu wengine wa nchi watasikia habari hii, nao watatuzunguka na kutufutilia jina letu duniani. Utafanya nini basi kwa ajili ya jina lako mwenyewe lililo kuu?''

[10]BWANA akamwambia Yoshua, ''Simama! Unafanya nini hapo chini kifudifudi? [11]Israeli ametenda dhambi. Wamekiuka agano langu, nililowaamuru kulishika. Wamechukua baadhi ya vitu vilivyowekwa wakfu, wameiba, wamesema uongo, wameviweka pamoja na mali zao. [12]Ndiyo sababu Waisraeli hawawezi kusimama dhidi ya adui zao, wanawapa visogo na kukimbia kwa kuwa wanastahili maangamizi. Sitakuwa pamoja nanyi tena mpaka mwangamize kila kitu miongoni mwenu kilichowekwa kwa maangamizi.

[13]'' 'Nenda, ukawaweke watu wakfu. Waambie, 'Jitakaseni mjiandae kwa kesho, kwa sababu hili ndilo asemalo BWANA wa Israeli: kwamba kitu kilichowekwa wakfu kipo katikati yenu, Ee Israeli. Hamwezi kusimama dhidi ya adui zenu mpaka mtakapokiondoa.'' '

[14]'' 'Asubuhi, mjihudhurishe kabila kwa kabila. Itakuwa kabila lile atakalolitwaa BWANA litakuja mbele ukoo kwa ukoo, ukoo ule atakaotwaa BWANA utakuja mbele jamaa kwa jamaa, nayo jamaa ile atakayoitwaa BWANA atakuja mbele mtu baada ya mtu. [15]Yule atakayekutwa na vitu vilivyowekwa wakfu, atateketezwa kwa moto, pamoja na vitu vyote alivyonavyo. Kwa kuwa amelivunja agano la BWANA na kufanya kitu cha aibu katika Israeli!''

[16]Kesho yake asubuhi na mapema Yoshua akawaamuru Israeli kuja mbele kabila kwa kabila, Yuda akatwaliwa. [17]Koo za Yuda zikaja mbele, akawatwaa Wazera. Akaamuru ukoo wa Wazera kuja mbele jamaa kwa jamaa, jamaa ya Zabdi ikatwaliwa. [18]Yoshua akaamuru watu wa jamaa ya Zabdi kuja mbele mtu baada ya mwingine, Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, wa kabila la Yuda, akatwaliwa.

[19]Ndipo Yoshua akamwambia Akani, ''Mwanangu, umpe BWANA utukufu, Mungu wa Israeli, nawe ukiri kwake. Niambie ni nini ulichotenda, wala usinifiche.''

[20]Akani akamjibu, ''Ni kweli! Nimetenda dhambi dhidi ya BWANA wa Israeli. Hili ndilo nililofanya: [21]Nilipoona katika nyara joho nzuri la kutoka Babeli, shekeli mia mbili[a] za fedha na kabari ya dhahabu uzito wake shekeli hamsini[b], nikavitamani nami nikavichukua. Tazama, vimefichwa ardhini ndani ya hema langu, pamoja na hiyo fedha chini yake.''

[22]Kwa hiyo Yoshua akatuma wajumbe, nao wakapiga mbio mpaka hemani, tazama, vile vitu vilikuwa vimefichwa hemani mwake, pamoja na ile fedha chini yake. [23]Wakavichukua vile vitu toka mle hemani, wakamletea Yoshua pamoja na wana wa Israeli wote, nao wakavitandaza mbele za BWANA.

[24]Basi Yoshua, pamoja na Israeli yote, wakamchukua Akani mwana wa Zera, pamoja na ile fedha, joho, kabari ya dhahabu, wanawe na binti zake, ng'ombe, punda, kondoo, hema pamoja na vitu vyote alivyokuwa navyo, wakavileta katika bonde la Akori. [25]Yoshua akasema, ''Kwa nini umeleta taabu hii juu yetu? BWANA ataleta taabu juu yako leo hii.''

Ndipo Waisraeli wote wakampiga Akani kwa mawe na baada ya kuwapiga jamaa yake yote kwa mawe, wakawateketeza kwa moto. [26]Wakakusanya lundo la mawe juu ya Akani, ambalo lipo mpaka leo. Naye BWANA akageuka kutoka katika hasira yake kali. Kwa hiyo mahali pale pakaitwa Bonde la Akori, tangu siku hiyo.

Mji Wa Ai Waangamizwa

8 Ndipo BWANA akamwambia Yoshua, ''Usiogope, wala usivunjike moyo, chukua jeshi lote la vita uende pamoja nalo kuishambulia Ai. Kwa kuwa nimeshamweka mikononi mwako huyo mfalme wa Ai pamoja na watu wake, mji wake na nchi yake. [2]Utafanya Ai na mfalme wake kama ulivyofanya kwa mji wa Yeriko na mfalme wake, isipokuwa mnaweza kuchukua mateka yake na mifugo yake, kwa ajili yenu. Weka waviziaji upande wa nyuma ya mji.''

[3]Basi Yoshua na jeshi lote wakainuka kushambulia Ai. Akachagua watu mashujaa elfu thelathini walio bora miongoni mwa wapiganaji wake, akawapeleka wakati wa usiku [4]akiwaagiza: ''Sikilizeni kwa makini. Mtavizia nyuma ya mji. Msiende mbali sana na mji. Wote iweni macho. [5]Mimi na watu walio pamoja nami, tutaukabili mji, kisha itakuwa hapo watu watakapotoka nje kupigana nasi, kama walivyofanya hapo kwanza, sisi tutawakimbia. [6]Watatufuatilia mpaka tutakapokuwa tumewavuta waende mbali na mji, kwa kuwa

a[21] Shekeli 200 za fedha ni kama kilogram 2.3
b[21] Shekeli 50 ni kama kilogramu o.6

watasema, 'Wanatukimbia, kama walivyofanya hapo awali. Hivyo tutakapowakimbia, 7ninyi inawapasa mwinuke mtoke huko mafichoni na kuuteka mji. BWANA Mungu wenu atautia mkononi mwenu. 8Mtakapokuwa mmeuteka mji, uteketezeni kwa moto. Fanyeni kama vile BWANA alivyoamuru. Angalieni nimewaagiza.''

9Ndipo Yoshua akawatuma watu, nao wakaenda mahali pa kujificha, wakawa wanavizia kati ya Betheli na Ai, kuelekea upande wa magharibi wa Ai, lakini Yoshua akalala miongoni mwa watu usiku huo.

10Yoshua akaamka asubuhi na mapema siku ya pili, akawakutanisha watu wake, yeye na viongozi wa Israeli wakawa mbele ya watu kwenda Ai. 11Watu wote wa vita waliokuwa pamoja naye walipanda, wakakaribia na kufika mbele ya mji. Wakapiga kambi kaskazini ya Ai, pakiwa na bonde kati yao na huo mji. 12Yoshua alikuwa amewachukua watu wapatao elfu tano, akawaweka mafichoni kati ya Betheli na Ai, upande wa magharibi wa mji. 13Wakawaweka askari katika maeneo yao, wale wote waliokuwa kambini wakawa kaskazini ya mji na wale waliokuwa wamejificha wakawa upande wa magharibi. Usiku huo Yoshua akaenda katika lile bonde.

14Mfalme wa Ai alipoona jambo hili, yeye pamoja na watu wote wa mji wakatoka nje kwa haraka asubuhi na mapema, ili kukutana na Israeli katika vita mahali fulani panapotazamana na Araba. Lakini hakujua kwamba kulikuwa kumewekwa waviziaji dhidi yake nyuma ya Mji. 15Yoshua na Israeli wote wakaruhusu kurudishwa nyuma mbele yao, wakakimbia kuelekea jangwani. Watu wote wa Ai wakaitwa ili kuwafuatia, nao wakavutwa kumfuatia Yoshua mbali na mji. 17Hakuna hata mwanaume mmoja aliyebakia Ai au Betheli ambaye hakufuatia Israeli. Wakauacha mji wazi na kuwafuatia Israeli.

18Ndipo BWANA akamwambia Yoshua, ''Inua huo mkuki ulio mkononi mwako, kuuelekeza Ai, kwa kuwa nitautia huo mji mkononi mwako.'' Hivyo Yoshua akauelekeza mkuki wake Ai. 19Mara tu alipofanya hivi, wale watu waliokuwa mafichoni wakaondoka upesikutoka mahali pao na kukimbilia mbele. Wakaingia ndani ya mji, wakauteka na kuutia moto kwa haraka.

20Watu wa Ai wakaangalia nyuma wakauona moshi wa huo mji ukielekea angani, lakini hawakuwa na nafasi ya kutoroka kwa upande wo wote, kwa kuwa wale Waisraeli waliokuwa wanawakimbia kuelekea jangwani walikuwa wamegeuka nyuma kuwakabili hao waliokuwa wakiwafuatia. 21Basi Yoshua na Israeli wote walipoona kwamba waviziaji wameshauteka mji na moshi ulikuwa unapaa juu kutoka kwenye mji, wakawageukia watu wa Ai na kuwashambulia. 22Wale waviziaji nao wakatoka nje ya mji dhidi yao kuwashambulia kwa nyuma, hivyo watu wa Ai wakashikiwa katikati, Waisraeli wakiwa pande zote mbili. Israeli wakawaua, bila kuwaachia ye yote aliyenusurika wala aliyetoroka. 23Lakini wakamchukua mfalme wa Ai akiwa hai na kumleta kwa Yoshua.

24Waisraeli walipomaliza kuwaua wanaume wote wa Ai katika mashamba na jangwani walipokuwa wamewafukuzia, baada ya kila mmoja wao kuuawa kwa upanga, Waisraeli wote wakarudi Ai na kuwaua wale waliokuwa wamebakia mjini. 25Watu kumi na mbili elfu waume kwa wake waliangamia siku ile yaani watu wote wa Ai. 26Kwa maana Yoshua hakuurudisha ule mkono wake uliokuwa umeinua mkuki hadi alipomaliza kuwaangamiza wote walioishi huko Ai. 27Lakini Israeli wakajichukulia mifugo na nyara za mji huu, kama vile BWANA alivyokuwa amemwagiza Yoshua.

28Kwa hiyo Yoshua akauchoma moto mji wa Ai na kuufanya kuwa lundo la kudumu la magofu, mahali pa ukiwa hadi leo. 29Akamwangika mfalme wa Ai kwenye mti na kumwacha hapo mpaka jioni. Wakati wa jua kutua, Yoshua akawaamuru wautoe mwili wake kwenye mti na kuutupa kwenye ingilio la lango la mji. Kisha wakalundika mawe makubwa mengi juu yake, ambayo yamesalia huko mpaka leo.

Agano Linafanywa Upya Katika Mlima Ebali.

30Kisha Yoshua akajenga madhabahu ya BWANA wa Israeli katika Mlima wa Ebali, 31kama Mose mtumishi wa BWANA alivyokuwa amewaamuru Waisraeli. Akaijenga sawasawa na ilivyoandikwa katika Kitabu cha Torati ya Mose, madhabahu ya mawe yasiyochongwa, ambayo juu yake hakuna chombo cha chuma kilichotumika. Hapo juu yake wakamtolea BWANA sadaka za kuteketezwa na kutoa sadaka za amani. 32Huko, mbele ya Waisraeli wote Yoshua akanakili juu ya hayo mawe sheria ya Mose aliyokuwa ameiandika. 33Israeli wote, wageni na wazawa sawasawa, wazee wao, maafisa wao na waamuzi walikuwa

wamesimama pande zote mbili za hilo sanduku la agano la BWANA, wakiwaelekea wale waliokuwa wamelichukua, yaani Walawi ambao ni makuhani. Nusu ya watu walisimama mbele ya mlima wa Gerizimu na nusu yao walisimama mbele ya mlima wa Ebali, kama vile Mose mtumishi wa BWANA alivyokuwa amewaagiza hapo mwanzo alipowapa maagizo ili kuwabariki watu wa Israeli.

34Hatimaye, Yoshua akasoma maneno yote ya sheria, yaani, baraka na laana, kama vile ilivyoandikwa katika Kitabu cha Torati. 35Hakuna neno lo lote katika yale yote ambayo Mose alikuwa ameamuru ambalo Yoshua hakulisomea kusanyiko lote la Israeli, ikiwa ni pamoja na wanawake na watoto na wageni walioishi miongoni mwao.

Udanganyifu Wa Wagibioni

9 Basi ikawa wafalme wote waliokuwa magharibi ya Yordani waliposikia juu ya haya yote, wale waliokuwa katika nchi ya vilima, upande wa magharibi mwa vilima na katika pwani yote ya hiyo Bahari Kuu, ndiyo Mediterania, hadi kufikia Lebanoni (wafalme wa Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi), 2wakajiunga pamoja ili kupigana vita dhidi ya Yoshua na Israeli.

3Hata hivyo, watu wa Gibeoni waliposikia juu ya hayo yote Yoshua aliyowatendea watu wa Yeriko na Ai, 4nao wakaamua kufanya hila: Wakaenda kama wajumbe wakiwa na punda waliobebeshwa mizigo wakiwa na magunia yaliyochakaa na vibuyu vikuukuu vya mvinyo vilivyochakaa, vyenye nyufa zilizozibwa. 5Walivaa viatu vilivyoraruka na kushonwa na nguo kuu-kuu, chakula chao kilikuwa mkate uliokauka na kuingia koga. 6Ndipo wakamwendea Yoshua kambini huko Gilgali wakamwambia yeye pamoja na watu wa Israeli, ‘‘Tumetoka katika nchi ya mbali, fanyeni mkataba nasi.’’

7Basi watu wa Israeli wakawaambia hao Wahiti, ‘‘Lakini huenda mnakaa karibu nasi, twawezaje basi kufanya mapatano nanyi?’’

8Wakamwambia Yoshua, “Sisi ni watumishi wako.’’ Yoshua akawauliza, ‘‘Ninyi ni nani, nanyi mnatoka wapi?”

9Nao wakamjibu: “Watumishi wako wametoka nchi ya mbali sana kwa ajili ya umaarufu wa BWANA Mungu wenu. Kwa kuwa tumesikia taarifa zake: hayo yote aliyofanya huko Misri, 10pia yale yote aliyowatendea wafalme wawili wa Waamori mashariki ya Yordani, huyo Sihoni mfalme wa Heshboni na Ogu mfalme wa Bashani, aliyetawala huko Ashtarothi. 11Basi wazee wetu na wale wote wanaoishi katika nchi yetu walituambia, “Chukueni chakula cha safari, mkakutane na watu hao na kuwaambia, ‘Sisi tu watumishi wenu, fanyeni mapatano nasi.” ’ 12Mkate huu ulikuwa wa moto tulipoufunga siku tulipoanza safari kuja kwenu, lakini sasa angalia jinsi ulivyokauka na kuota ukungu. 13Viriba hivi vya mvinyo vilikuwa vipya tulipovijaza, lakini ona jinsi vilivyo na nyufa. Nguo zetu na viatu vimechakaa kwa ajili ya safari ndefu.”

14Basi watu wa Israeli wakapokea vyakula vyao na kuvikagua bila kutaka shauri kutoka kwa BWANA. 15Ndipo Yoshua akafanya mapatano ya amani pamoja nao kuwaacha waishi, nao viongozi wa kusanyiko wakathibitisha kwa kiapo.

16Siku ya tatu baada ya kufanya mapatano na Wagibeoni, Waisraeli wakapata habari kuwa hao watu ni jirani zao. 17Ndipo wana wa Israeli walisafiri na siku ya tatu wakafika kwenye miji yao ya Gibeoni, Kefira, Beerothi na Kiriath-Yearimu. 18Lakini Waisraeli hawakuwashambulia kwa kuwa viongozi wa kusanyiko walikuwa wamewaapia kwa BWANA wa Israeli.

Kusanyiko lote likanung’unika dhidi ya hao viongozi, 19lakini viongozi wote wakawajibu, ‘‘Tumeshawaapia kwa BWANA wa Israeli, kwa hiyo hatuwezi kuwagusa sasa. 20Hivi ndivyo tutakavyowafanyia: Tutawaacha waishi, ili ghadhabu isije juu yetu kwa kuvunja kiapo tulichowaapia.” 21Wakaendelea kusema, “Waacheni waishi, lakini wawe wapasua kuni na wachota maji kwa ajili ya jamii yote.” Hivyo ahadi waliyoweka viongozi ikawa hivyo.

22Kisha Yoshua akawaita Wagibeoni na kuwaambia, ‘‘Kwa nini mmetudanganya kwa kutuambia ‘Tunaishi mbali nanyi,’ wakati ambapo ninyi mnaishi karibu nasi? 23Sasa mko chini ya laana: Daima mtakuwa wapasua kuni na wachota maji kwa ajili ya nyumba ya Mungu wangu.”

24Wakamjibu Yoshua, ‘‘Watumwa wako waliambiwa waziwazi jinsi BWANA Mungu wenu alivyomwamuru mtumishi wake Mose kuwapa ninyi nchi hii yote na kuwafutilia mbali wakazi wake wote mbele zenu. Kwa hiyo tuliogopa mno kwa ajili ya uhai wetu kwa sababu yenu, ndiyo maana tukafanya neno hili. 25Sasa tupo mikononi mwenu. Tufanyieni lo lote

mnaloona kuwa jema na haki.''

[26]Kwa hiyo Yoshua akawaokoa mikononi mwa Waisraeli nao hawakuuawa. [27]Kuanzia siku hiyo akawafanya Wagibeoni wapasua kuni na wachota maji kwa ajili ya jamii nzima na kwa ajili ya madhabahu ya BWANA mahali pale ambapo BWANA angepachagua. Hivyo ndivyo walivyo mpaka hivi leo.

Jua Linasimama

10 Baada ya haya Adoni-Sedeki mfalme wa Yerusalemu alisikia kuwa Yoshua alikuwa ameteka mji wa Ai na kuuharibu kabisa, tena alikuwa ameua mfalme wake, kama alivyofanya huko Yeriko na mfalme wake, tena ya kuwa watu wa Gibeoni wamefanya mapatano ya amani na Waisraeli, tena ya kwamba walikuwa wakiishi karibu yao. [2]Yeye na watu wake wakataharuki mno kwa kuwa Gibeoni ulikuwa mji mkubwa kama mmojawapo ya miji ya kifalme, ulikuwa mkubwa kuliko Ai, nao watu wake wote walikuwa mashujaa wa vita. [3]Hivyo Adoni-Sedeki mfalme wa Yerusalemu akaomba msaada kwa Hohamu mfalme wa Hebroni, Piramu mfalme wa Yarmuthi, Yafia mfalme wa Lakishi na Debiri mfalme wa Egloni. [4]Akawaambia, ''Njoni mnisaidie kuipiga Gibeoni, kwa sababu imefanya mapatano ya amani na Yoshua pamoja na Waisraeli.''

[5]Ndipo hao wafalme watano wa Waamori,ambao ni wafalme wa Yerusalemu, Hebroni, Yarmuthi, Lakishi na Egloni wakaunganisha majeshi yao. Wakapanda na vikosi vyao vyote, nao wakajipanga dhidi ya Gibeoni na kuishambulia.

[6]Nao Wagibeoni wakatuma ujumbe kwa Yoshua kwenye kambi ya Gilgali na kumwambia, ''Usiwaache watumishi wako. Panda haraka uje kwetu kutuokoa! Tusaidie, kwa sababu wafalme wote wa Waamori wakaao kwenye nchi ya vilima, wameunganisha majeshi yao pamoja dhidi yetu.''

[7]Basi Yoshua akaondoka Gilgali pamoja na jeshi lake lote, wakiwepo watu wote mashujaa wa vita. [8]BWANA akamwambia Yoshua, ''Usiwaogope watu hao, nimewatia mkononi mwako. Hakuna ye yote atakayeweza kushindana nawe.''

[9]Baada ya Yoshua kutembea usiku kucha kutoka Gilgali, Yoshua akawashambulia kwa ghafula. [10]BWANA akawatia hofu ya ghafula na kuwafadhaisha mbele ya Waisraeli, nao wakawashinda kwa ushindi mkuu huko Gibeoni. Israeli wakawafukuza kuelekea njia iendayo Beth-Horoni wakiwaua mpaka kufikia njia iendayo Azeka hadi Makeda. [11]Walipokuwa wakikimbia mbele ya Israeli kwenye barabara itelemkayo kutoka Beth-Horoni hadi Azeka, BWANA akawavumishia mvua za mawe makubwa kutoka mbinguni, wengi wao wakauawa na hizo mvua za mawe kuliko wale waliouawa kwa upanga wa Waisraeli.

[12]Katika siku ile ambayo BWANA aliwatia Waamori mkononi mwa Israeli, Yoshua akasema na BWANA mbele ya Waisraeli :

''Wewe jua, simama kimya juu ya Gibeoni,
Wewe mwezi, simama katika Bonde la Aiyaloni.''

[13]Hivyo jua likasimama kimya,
nao mwezi ukatulia
hadi Waisraeli walipokwisha kujipatilizia kwa adui zao.

Kama ilivyoandikwa katika Kitabu cha Yashari.

Jua likasimama katikati ya mbingu kimya, likachelewa kuzama muda wa siku moja nzima. [14]Haijakuwepo siku nyingine mfano wa hiyo kabla au baada, siku ambayo BWANA alimsikiliza mwanadamu. Hakika BWANA alikuwa akiwapigania Israeli.

[15]Ndipo Yoshua akarudi kambini huko Giligali pamoja na Waisraeli wote.

Wafalme Watano wa Waamori Wauawa

[16]Basi wale wafalme watano wakawa wamekimbia kujificha kwenye pango huko Makeda. [17]Yoshua alipoambiwa kuwa wafalme hao watano wamekutwa wakiwa wamejificha ndani ya pango huko Makeda, [18]akasema, "Vingirisheni mawe makubwa kwenye mdomo wa hilo pango, tena wekeni walinzi wa kulilinda. [19]Lakini msiwaache! Wafuatieni adui zenu, washambulieni walio nyuma, wala msiwaache wafike kwenye miji yao, kwa kuwa BWANA wenu amewatia mikononi mwenu.''

[20]Hivyo Yoshua pamoja na Waisraeli wakawaangamiza kabisa karibu wote, lakini wachache waliosalia ndio waliofika kwenye miji yao yenye maboma. [21]Jeshi lote likarudi salama kwa Yoshua huko kambini Makeda, hakuna ye yote aliyetoa neno kinyume cha Waisraeli.

[22]Ndipo Yoshua akasema, "Haya fungueni mdomo wa pango mniletee hao wafalme watano." [23]Kwa hiyo wakawatoa hao wafalme watano nje ya pango, mfalme wa Yerusalemu,

Hebroni, Yarmuthi, Lakishi na Egloni. [24]Baada ya kuwaleta kwa Yoshua, akawaita watu wote wa Israeli na kuwaambia majemadari wa vita waliokwenda pamoja naye, "Njoni hapa mweke nyayo zenu juu ya shingo za hawa wafalme." Basi wakaja wakawakanyaga shingoni.

[25]Yoshua akawaambia, "Msiogope, wala msivunjike moyo. Iweni hodari na wenye moyo mkuu. Hili ndilo BWANA atakalowatendea adui zenu wote mnaokwenda kupigana nao." [26]Ndipo Yoshua akawapiga na kuwaua wale wafalme na kuwatundika juu ya miti mitano, nao wakaachwa wananing'inia juu ya ule mti mpaka jioni.

[27]Wakati wa kuzama jua Yoshua akaamuru wawashushe kutoka kwenye ile miti na kuwatupa kwenye lile pango ambalo walikuwa wamejificha. Kwenye mdomo wa lile pango wakaweka mawe makubwa, ambayo yapo hadi leo.

[28]Siku ile Yoshua akateka Makeda. Akamwua mfalme na kumwangamiza kila mtu aliyekuwa ndani yake kwa upanga. Hakubakiza mtu ye yote. Akamfanyia mfalme wa Makeda kama vile alivyokuwa amemfanyia mfalme wa Yeriko.

Israeli Yaangamiza Miji Ya Kusini

[29]Ndipo Yoshua akaondoka Makeda akiwa pamoja na Israeli wote mpaka mji wa Libna na kuushambulia. [30]BWANA pia akautia mji wa Libna pamoja na mfalme wake mkononi mwa Israeli. Yoshua akaangamiza ule mji na kila mtu aliyekuwa ndani yake kwa upanga. Hakubakiza huko mtu ye yote. Akamfanyia mfalme wa Libna kama alivyokuwa amemfanyia mfalme wa Yeriko.

[31]Kisha Yoshua akaondoka Libna kwenda Lakishi akiwa pamoja na Israeli wote, wakajipanga dhidi yake na kuushambulia. [32]BWANA akauweka Lakishi mkononi mwa Israeli, Yoshua akauteka siku ya pili. Yoshua akauangamiza mji na kila kilicho ndani yake kwa upanga, kama vile alivyokuwa ameufanyia mji wa Libna. [33]Wakati huo huo, Horamu mfalme wa Gezeri alikuwa amepanda ili kusaidia Lakishi, lakini Yoshua akamshinda yeye pamoja na jeshi lake, hadi alipowaangamiza wote.

[34]Ndipo Yoshua akaondoka Lakishi kwenda Egloni akiwa pamoja na Israeli wote, wakajipanga dhidi yake na kuushambulia. [35]Wakauteka mji siku ile ile, wakaupiga kwa upanga na kumwangamiza kila mmoja aliyekuwa ndani yake, kama vile walivyokuwa wameufanyia Lakishi.

[36]Kisha Yoshua akapanda kutoka Egloni kwenda Hebroni akiwa pamoja na Israeli wote na kuushambulia. [37]Wakauteka mji na kuupiga kwa upanga, pamoja na mfalme wake, vijiji vyake na kila mmoja aliyekuwa ndani yake. Hawakubakiza huko mtu ye yote kama vile huko Egloni, waliuangamiza kabisa pamoja na kila mmoja aliyekuwa ndani yake.

[38]Ndipo Yoshua na Israeli wote wakageuka na kuushambulia Debiri. [39]Wakauteka mji, mfalme wake na vijiji vyake na kuupiga kwa upanga, kila mmoja aliyekuwa ndani yake wakamwangamiza kabisa. Hawakubakiza huko mtu ye yote. Wakaufanyia Debiri na mfalme wake, kama vile walivyokuwa wameifanyia miji ya Libna na Hebroni na wafalme wao.

[40]Hivyo Yoshua akashinda eneo lote, hii ni pamoja na nchi ya vilima, Negebu, sehemu ya magharibi chini ya vilima, matelemko ya milima pamoja na wafalme wake wote. Hakubakiza humo mtu ye yote. Akaangamiza kabisa kila kitu chenye pumzi, kama vile BWANA wa Israeli alivyokuwa ameamuru. [41]Yoshua akawashinda kuanzia Kadesh-Barnea hadi Gaza na kutoka eneo lote la Gosheni hadi Gibeoni. [42]Wafalme hawa wote pamoja na nchi zao Yoshua aliwashinda kwa wakati mmoja, kwa sababu BWANA wa Israeli, aliwapigania Israeli.

[43]Ndipo Yoshua akarudi pamoja na Israeli wote kwenye kambi huko Gilgali.

Wafalme Wa Kaskazini Washindwa

11 Ikawa Yabini mfalme wa Hazori aliposikia habari za mambo haya akatuma ujumbe kwa Yobabu mfalme wa Madoni, na kwa mfalme wa Shimroni na kwa mfalme wa Akshafu, [2]pia kwa wafalme wa upande wa kaskazini wale waliokuwa milimani, katika Araba upande wa kusini mwa Kinerothi, nchi chini ya vilima upande wa magharibi na katika miinuko ya Nafoth-Dori upande wa magharibi, [3]kwa Wakaanani upande wa mashariki na magharibi, kwa Waamori, Wahiti, Waperizi na Wayebusi, katika nchi ya vilima na kwa Wahivi chini ya Hermoni katika nchi ya Mispa. [4]Wakaja na vikosi vyao vyote na hesabu kubwa ya magari ya kuvutwa na farasi, jeshi kubwa, kama wingi wa mchanga ulio pwani ya bahari. [5]Wafalme hao wote wakaunganisha majeshi yao na kupiga kambi pamoja penye Maji ya Meromu, ili kupigana dhidi ya Israeli.

[6]BWANA akamwambia Yoshua,

"Usiwaogope, kwa sababu kesho saa kama hii
nitawatia wote mkononi mwa Israeli, wakiwa
wameuawa. Utakata mishipa ya nyuma ya
miguu ya farasi wao na kuyachoma moto magari
yao."
7Hivyo Yoshua pamoja na jeshi lake lote
wakaja dhidi yao ghafula na kwenye maji ya
Meromu kuwashambulia, 8naye BWANA
akawatia mkononi mwa Israeli. Wakawashinda
na kuwafukuza hadi Sidoni Kuu na kuwafikisha
Misrefoth Maimu, hadi Bonde la Mispa upande
wa mashariki, hadi pakawa hakuna ye yote
aliyebaki. 9Yoshua akawatendea kama
BWANA alivyomwamuru. Akakata mishipa ya
nyuma ya miguu ya farasi wao na kuchoma
moto magari yao.
10Wakati huo Yoshua akarudi kuuteka mji
wa Hazori na kumwua mfalme wake kwa
upanga. (Hazori ulikuwa mji mkuu wa falme hizo
zote.) 11Kila aliyekuwa ndani yake wakamwua
kwa upanga. Wakawaangamiza kabisa, wala
hawakusaza cho chote chenye pumzi na
akauchoma Hazori kwa moto.
12Yoshua akaiteka hii miji yote ya kifalme
pamoja na wafalme wake na kuwapiga kwa
upanga. Akawaangamiza kabisa wote, kama
Mose mtumishi wa BWANA alivyowaagiza.
13Lakini Israeli hawakuichoma moto hata
mojawapo ya miji hiyo iliyojengwa katika vilima
vya hao wafalme isipokuwa mji wa Hazori
ambao Yoshua aliuchoma moto. 14Waisraeli
wakajichukulia nyara zote na mifugo yote ya miji
hii, bali waliwaua watu wote kwa upanga hadi
walipowaangamiza kabisa, wala
hawakumbakiza ye yote mwenye pumzi. 15Kama
vile BWANA alivyomwagiza Mose mtumishi
wake, vivyo hivyo Mose alimwagiza Yoshua,
naye Yoshua akafanya kama vile alivyoagizwa,
akafanya yote kwa uangalifu kama vile
BWANA alivyomwagiza Mose.
16Yoshua akaiteka nchi hii yote: nchi ya
vilima, Negebu yote, nchi yote ya Gosheni, nchi
chini ya vilima upande wa magharibi, Araba na
milima ya Israeli pamoja na nchi chini ya vilima,
17kuanzia Mlima Halaki ambao umeinuka
kuelekea Seiri hadi Baal-Gadi katika Bonde la
Lebanoni chini ya Mlima Hermoni. Akawateka
wafalme wake wote akawapiga na kuwaua.
18Yoshua akapigana vita dhidi ya wafalme hawa
wote kwa muda mrefu. 19Hakuna ye yote katika
eneo hili aliyetafuta amani na Israeli isipokuwa
hao Wahivi wa Gibeoni. Wengine wote
walishindwa. 20Kwa maana ni BWANA
mwenyewe ambaye aliyeifanya mioyo yao iwe
migumu ili kupigana vita dhidi ya Israeli ili
kwamba apate kuwafutilia mbali, pasipo huruma,
kama BWANA alivyomwagiza Mose.
21Wakati huo Yoshua akaenda
kuwaangamiza Waanaki kutoka katika nchi ya
vilima: kuanzia Hebroni, Debiri na Anabu, na
kutoka katika nchi yote ya milima ya Yuda na
kutoka katika nchi yote ya milima ya Israeli.
Yoshua akawaangamiza kabisa pamoja na miji
yao. 22Hawakubaki Waanaki wo wote katika nchi
ya Israeli, ila katika nchi ya Gaza, Gathi na
Ashdodi. 23Yoshua akaiteka nchi hiyo yote kama
BWANA alivyokuwa amemwagiza Mose, naye
Yoshua akawapa Israeli kuwa urithi wao, kama
walivyogawanyika katika kabila zao.
Ndipo nchi ikawa na amani bila vita.

Orodha Ya Wafalme Walioshindwa

12 Hawa ndio wafalme wa nchi ambao
Waisraeli walikuwa wamewashinda na
kutawala nchi yao upande wa mashariki ya
Yordani, kuanzia Bonde la Arnoni mpaka Mlima
Hermoni, pamoja na eneo lote la upande wa
mashariki ya Araba:

2Sihoni mfalme wa Waamori ambaye alitawala
huko Heshboni. Alitawala kuanzia Aroeri
kwenye ukingo wa Bonde la Arnoni, kuanzia
katikati ya bonde, hadi kwenye Mto Yaboki,
ambao ni mpaka wa Waamoni. Hii ni
pamoja na nusu ya Gileadi. 3Pia alitawala
Araba ya mashariki kuanzia Bahari ya
Kinerothi[a] hadi Bahari ya Araba (Bahari ya
Chumvi,) hadi Beth Yeshimothi, kisha
kuelekea kusini chini ya matelemko ya
Pisga.

4Nayo nchi ya Ogu mfalme wa Bashani,
aliyekuwa mmoja wa mabaki ya Warefai,
aliyetawala Ashtarothi na Edrei. 5Naye
alitawala katika Mlima Hermoni, Saleka,
Bashani yote hadi mpaka wa Wageshuri,
Wamaaka na nusu ya Gileadi, hadi kwenye
mpaka wa Sihoni mfalme wa Heshboni.

6Mose mtumishi wa BWANA na Waisraeli
wakawashinda. Naye Mose mtumishi wa
BWANA akawapa Wareubeni, Wagadi na nusu
ya kabila la Manase nchi ya hao wafalme ili iwe
milki yao.

---

a3 ''Bahari ya Kinereth'' hapa ina maana ''Bahari ya Galilaya''

7Hawa ndio wafalme wa nchi ambao Yoshua na Waisraeli waliwashinda upande wa magharibi wa Yordani, kuanzia Baalgadi katika bonde la Lebanoni hadi kufikia Mlima Halaki, unaoinuka ulioelekea Seiri. (Yoshua alitoa nchi zao kwa makabila ya Israeli iwe urithi wao sawasawa na mgawanyiko wa makabila yao, 8nchi ya vilima, nchi chini ya vilima, upande wa magharibi, Araba, matelemko ya mlima, jangwa, Negebu, watu waliokuwa wanaishi katika maeneo haya walikuwa Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi.
Hawa ndio wafalme ambao Israeli waliwashinda:

9mfalme wa Yeriko, mmoja
mfalme wa Ai, (karibu na Betheli) mmoja
10mfalme wa Yerusalemu, mmoja
mfalme wa Hebroni, mmoja
11mfalme wa Yarmuthi, mmoja
mfalme wa Lakishi, mmoja
12mfalme wa Egloni, mmoja
mfalme wa Gezeri, mmoja
13mfalme wa Debiri, mmoja
mfalme wa Gederi, mmoja
14mfalme wa Horma, mmoja
mfalme wa Aradi, mmoja
15mfalme wa Libna, mmoja
mfalme wa Adulamu, mmoja
16mfalme wa Makeda, mmoja
mfalme wa Betheli, mmoja.
17mfalme wa Tapua, mmoja
mfalme wa Heferi, mmoja
18mfalme wa Afeki, mmoja
mfalme wa Lasharoni, mmoja
19mfalme wa Madoni, mmoja
mfalme wa Hazori, mmoja
20mfalme wa Shimron-Meroni, mmoja
mfalme wa Akshafu, mmoja
21mfalme wa Taanaki, mmoja
mfalme wa Megido, mmoja
22mfalme wa Kedeshi, mmoja
mfalme wa Yokneamu katika Karmeli, mmoja
23mfalme wa Dori (katika miinuko ya Dori,) mmoja
mfalme wa Goyimu katika Gilgali, mmoja
24Mfalme wa Tirsa, mmoja
wafalme jumla yao ilikuwa thelathini na mmoja.

Sehemu Za Kanaani Ambazo Hazijatwaliwa

13 Yoshua alipokuwa mzee na umri wake ukiwa umesogea sana, BWANA akamwambia, "Wewe ni mzee sana, na bado kumesalia sehemu kubwa sana za nchi ambazo ni za kutwaliwa.

2"Haya ndiyo maeneo ambayo bado hayajatekwa: maeneo ya Wafilisti na Wageshuri, 3yaani, ile nchi ya Wakanaani. Eneo hili linaanzia Mto Shihori ambao uko upande wa mashariki ya Misri, kuelekea kaskazini kwenye mpaka wa Ekroni, 4ambako kuna miji mitano ya Wafilisti ambayo ni: Gaza, Ashdodi, Ashkeloni, Gathi na Ekroni. Nchi ya Waavi iliyoko kusini pia bado haijatekwa. Kwa upande wa kaskazini eneo hili halijatekwa: Eneo lote la Wakanaani, pamoja na Meara (ambayo ni ya Wasidoni), ikienea kuelekea kaskazini hadi Afeki kwenye mpaka wa Waamori, 5eneo la Wagebali na sehemu yote ya mlima Lebanoni kuelekea mashariki, kuanzia Baal-Gadi chini ya Mlima Hermoni hadi Lebo-Hamathi,

6nayo nchi yote ya vilima kuanzia Lebanoni hadi Misrefath-Maimu, pamoja na eneo lote la Wasidoni, mimi mwenyewe nitawafukuza watoke mbele ya Waisraeli, hakikisha umeligawa eneo hili kwa Israeli kuwa urithi, kama nilivyokuamuru, 7sasa basi, ligawanye eneo hili kwa yale makabila tisa na ile nusu ya kabila la Manase kuwa urithi.

Mgawanyo Wa Nchi Mashariki Ya Yordani

8Ile nusu nyingine ya kabila la Manase, Wareubeni na Wagadi, wao walishapokea urithi Mose aliokuwa amewapa mashariki ya Yordani, sawasawa na mtumishi wa BWANA alivyowagawia.

9Eneo lao lilienea toka Aroeri, iliyoko ukingoni mwa bonde la Arnoni kuanzia mji ulio katikati ya bonde, ikijumuisha nchi ya uwanda wa juu wote wa Medeba mpaka Diboni, 10nayo miji yote ya Sihoni mfalme wa Waamori, aliyetawala Heshboni, hadi mpakani mwa Waamori. 11Vile vile ilijumuisha Gileadi, nchi ya Wageshuri na Wamaaka, mlima wote wa Hermoni na Bashani yote hadi Saleka, 12yaani ufalme wote wa Ogu katika Bashani, waliokuwa wametawala katika Ashtarothi na Edrei ambao ndio mabaki ya Warefai. Mose alikuwa amewashinda na kuteka nchi yao.

13Lakini Waisraeli hawakuwafukuza watu wa Geshuri na wa Maaka, kwa hiyo wanaendelea kuishi miongoni mwa Waisraeli mpaka leo hii.

14Lakini kabila la Lawi Mose hakuwapa urithi, kwa kuwa sadaka za kuteketezwa kwa moto zilizotolewa kwa BWANA wa Israeli, ndizo zilizokuwa urithi wao, kama alivyowaahidi.

15Haya ndiyo maeneo ambayo Mose alikuwa amewapa kabila la Reubeni ukoo kwa ukoo:

16Kuanzia nchi ya Aroeri iliyo ukingoni mwa Bonde la Aroni, na kuanzia mji ulio katikati ya bonde, pia uwanda wote wa juu kupita Madeba 17mpaka Heshiboni na miji yake yote kwenye uwanda wa juu, ikiwa ni pamoja na Diboni, Bamoth-Baali, Beth-baal-meoni, 18Yahasa, Kedemothi, Mefaathi, 19Kiriathaimu, Sibma, Sereth-Shahari juu ya kilima kilicho katika bonde, 20Beth-peori, matelemko ya Pisga na Beth-yeshi-moth, 21miji yote ya uwanda wa juu na eneo lote la utawala wa Sihoni mfalme wa Waamori, aliyetawala Heshboni. Mose alikuwa amemshinda Sihoni, pia watawala wakuu wa Wamidiani, ambao ni Evi, Rekemu, Suri, Huri na Reba waliokuwa wameungana na Sihoni, ambao waliishi katika nchi ile. 22Pamoja na wale waliouawa katika vita, Waisraeli walikuwa wamemwua kwa upanga Balaamu mwana wa Beori aliyekuwa nabii. 23Mpaka wa Wareubeni ulikuwa ni ukingo wa mto Yordani. Miji hii ndiyo iliyokuwa urithi wa Wareubeni ukoo kwa ukoo.

24Haya ndiyo maeneo ambayo Mose alikuwa amewagawia kabila la Gadi, ukoo kwa ukoo:

25Nchi ya Yazeri, miji yote ya Gileadi na nusu ya nchi ya Amoni mpaka Aroeri, karibu na Raba, 26Kuanzia Heshboni mpaka Ramath-Mizpa na Betonimu, tena kutoka Mahanaimu hadi nchi ya Debiri, 27tena katika bonde, Beth-Nimra, Sukothi na Safoni na sehemu iliyobaki ya eneo la utawala wa Sihoni mfalme wa Heshboni (upande wa mashariki wa mto Yordani, nchi inayoishia kwenye bahari ya Kinerethi.) 28Miji hii na vijiji vyake vilikuwa urithi wa kabila la Gadi ukoo kwa ukoo.

29Haya ndiyo maeneo ambayo Mose alikuwa amewapa hiyo nusu ya kabila la Manase, yaani, kwa nusu ya jamaa ya uzao wa Manase, ukoo kwa ukoo:

30Nchi iliyoenea kuanzia Mahanaimu, pamoja na Bashani yote, ufalme wote wa Ogu mfalme wa Bashani, makazi yote ya Yairi, huko Bashani, miji sitini, 31nusu ya Gileadi, Ashtarothi na Edrei (miji ya kifalme ya Ogu katika Bashani.) Hii ilikuwa kwa ajili ya wazao wa Makiri mwana wa Manase, kwa ajili ya nusu ya wana wa Makiri, ukoo kwa ukoo.

32Huu ndio urithi alioutoa Mose wakati alipokuwa katika tambarare za Moabu, ng'ambo ya Yordani mashariki ya Yeriko. 33Lakini kwa kabila la Walawi, Mose hakuwapa urithi, BWANA Mungu, Mungu wa Israeli ndiye urithi wao, kama alivyowaahidi.

Mgawanyo Wa Nchi Magharibi Mwa Yordani.

14 Basi haya ndiyo maeneo Waisraeli waliyopokea kama urithi katika nchi ya Kanaani, ambayo kuhani Eleazari, Yoshua mwana wa Nuni na viongozi wa koo za kabila za Israeli waliwagawia. 2Urithi wao uligawanywa kwa kura kwa yale makabila tisa na nusu, kama BWANA alivyomwagiza Mose. 3Mose alikuwa amewapa yale makabila mawili na nusu urithi wao upande wa mashariki ya Yordani, lakini Walawi hawakupewa urithi miongoni mwa hao wengine, 4kwa kuwa wana wa Yosefu walikuwa makabila mawili, Manase na Efrahimu. Walawi hawakupata mgao wa ardhi, bali walipewa miji tu kwa ajili ya kuishi, pamoja na maeneo ya malisho kwa ajili ya makundi yao ya kondoo, mbuzi na ng'ombe. 5Kwa hiyo Waisraeli wakagawana ile nchi, kama vile BWANA alivyomwagiza Mose.

Kalebu Anapewa Mji Wa Hebroni

6Kisha watu wa Yuda wakamwendea Yoshua huko Gilgali, naye Kalebu mwana wa Yefune, Mkenizi, akawaambia, "Unajua jambo ambalo BWANA alimwambia Mose mtu wa Mungu huko Kadesh-Barnea kukuhusu wewe na mimi. 7Nilikuwa na umri wa miaka arobaini, wakati Mose mtumishi wa BWANA, aliponituma kutoka Kadesh-Barnea kuipeleleza hiyo nchi. Nami nikamletea taarifa kama kulingana na nilivyosadiki moyoni. 8Lakini wenzangu

tuliopanda nao waliifanya mioyo ya watu iyeyuke
kwa hofu. Bali mimi, nilimfuata BWANA wangu
kwa moyo wote. 9Hivyo siku ile Mose akaniapia,
'Nchi ambayo umeikanyaga kwa miguu yako
itakuwa urithi wako na wa watoto wako milele,
kwa sababu umemfuata BWANA wangu kwa
moyo wote.'
10"Sasa basi, kama vile BWANA alivyoahidi,
ameniweka hai kwa miaka arobaini na mitano
tangu wakati alipomwambia Mose jambo hili,
wakati Waisraeli wakiwa wanazunguka
jangwani. Hivyo mimi hapa leo, nina umri wa
miaka themanini na mitano! 11Bado ninazo
nguvu kama siku ile Mose aliponituma. Bado
ninazo nguvu za kwenda vitani sasa kama vile
nilivyokuwa wakati ule. 12Basi nipe nchi hii ya
kilima, ambayo BWANA aliniahidi siku ile. Wewe
mwenyewe ulisikia wakati ule kwamba Waanaki
walikuwako huko na miji yao ilikuwa mikubwa na
yenye maboma, lakini, kwa msaada wa
BWANA, nitawafukuza watoke huko kama vile
alivyonena.''
13Ndipo Yoshua akambariki Kalebu mwana
wa Yefune, naye akampa Hebroni kuwa urithi
wake. 14Hivyo Hebroni ikawa mali ya Kalebu
mwana wa Yefune, Mkenizi tangu wakati ule,
kwa sababu alimwandama BWANA wa Israeli
kwa moyo wote. 15(Hebroni uliitwa Kiriath-Arba
hapo mwanzo, kutokana na huyo Arba ambaye
alikuwa mtu mkuu kupita wote miongoni mwa
Waanaki. Kisha nchi ikawa na amani bila vita.

Mgawo Kwa Yuda

15 Mgawo kwa kabila la Yuda, ukoo kwa
ukoo, ulishuka kufikia nchi ya Edomu,
hadi Jangwa la Sini mwisho kabisa upande wa
kusini.
2Mpaka wao wa kusini ulianzia kwenye
ghuba iliyoko kwenye ncha ya kusini mwa
Bahari ya Chumvi, 3ukakatiza kusini mwa
Akrabimu, ukaendelea hadi Sini ukaenda
hadi kusini mwa Kadesh-Barnea, tena
ukapitia Hezroni ukapanda hadi Adari na
ukapinda hadi Karka. 4Kisha ukaendelea
mpaka Azmoni na kuunganika na mto wa
Misri na kuishia baharini. Huu ndio mpaka
wao wa upande wa kusini.
5Mpaka wa upande ulikuwa mashariki ni
Bahari ya Chumvi hadi mahali mto wa
Yordani unapoingilia.
Mpaka wa kaskazini ulianzia penye
ghuba ya bahari mahali mto wa Yordani
unapoingilia, 6ukapanda hadi Beth-Hogla,
na kuendelea kaskazini mwa Beth-Araba
hadi kwenye jiwe la Bohani mwana wa
Reubeni. 7Kisha mpaka ulipanda hadi Debiri
kutoka bonde la Ahori na kugeuka kaskazini
hadi Gilgali inayotazamana na matelemko
ya Adumimu, kusini mwa bonde.
Ukaendelea hadi maji ya En-Shemeshi na
kutokeza huko En Rogeli. 8Kisha ukapanda
kwa kufuata bonde la Ben-Hinomu
sambamba na mtelemko wa kusini wa mji
wa Wayebusi (yaani Yerusalemu.) Kutoka
hapo ukapanda juu ya kilima magharibi ya
bonde la Hinomu mwisho wa ncha ya
kaskazini ya Bonde la Warefai. 9Kutoka juu
ya kilima mpaka ukaendelea hadi kwenye
chemchemi ya maji ya Neftoa, ukatokea
kwenye miji ya Mlima Efroni na kutelemka
kuelekea Baala, (yaani, Kiriath-Yearimu.)
10Kisha ukapinda upande wa magharibi
kutoka Baala hadi Mlima Seiri ukafuatia
mtelemko wa kaskazini wa Mlima Yearimu
(yaani, Kesaloni), ukaendelea chini hadi
Beth-Shemeshi na kukatiza hadi Timna.
11Ukaelekea hadi kwenye mtelemko wa
kaskazini wa Ekroni, ukageuka kuelekea
Shikeroni ukapita hadi Mlima Baala na
kufika Yabneeli. Mpaka ukaishia baharini.
12Mpaka wa magharibi ni pwani ya
Bahari Kuu. Hii ndiyo iliyokuwa mipaka ya
watu wa Yuda kwa koo zao.

Nchi Aliyopewa Kalebu

13Kwa kufuata maagizo ya BWANA kwake,
Yoshua alimpa Kalebu mwana wa Yefune
sehemu katika Yuda, Kiriath Arba, yaani,
Hebroni. (Arba alikuwa baba wa Anaki.)
14Kutoka Hebroni Kalebu alifukuza hao wana
watatu wa Anaki, nao ni Sheshai, Ahimani na
Talmai, Wazao wa Anaki. 15Kutoka hapo
akaondoka kupigana dhidi ya watu waishio
Debiri, jina la Debiri hapo kwanza iliitwa Kiriath-
Seferi. 16Kalebu akasema, ''Nitamwoza binti
yangu Aksa kwa mtu atakayeweza kupigana na
kuteka Kiriath-seferi." 17Basi Othnieli mwana wa
Kenazi, ndugu yake Kalebu akauteka, hivyo
Kalebu akamtoa Aksa binti yake aolewe naye.
18Siku moja baada ya yule mwanamke
kuolewa na Othnieli, alimsihi amwombe Kalebu
baba yake shamba. Aliposhuka kutoka juu ya
punda wake, Kalebu akamwuliza, "Wataka
nikufanyie nini?"
19Akamjibu, "Nifanyie jambo moja la hisani.
Kwa kuwa umenipa shamba lililoko huko

Negebu, nipe pia chemchemi za maji." Basi Kalebu akampa Aksa binti yake chemchemi za juu na za chini.

Miji ya Yuda

[20]Huu ndio urithi wa kabila la Yuda, ukoo kwa ukoo:

[21]Miji ya kusini kabisa ya kabila la Yuda katika Negebu kuelekea mpaka wa Edomu ilikuwa:
Kabseeli, Ederi, Yaguri, [22]Kina, Dimona, Adada, [23]Kadeshi, Hazori, Ithnani, [24]Zifu, Telemu, Bealothi, [25]Hazor Hadata, Kerioth Hezroni (yaani Hazori), [26]Amamu, Shema, Molada, [27]Hasar Gada, Heshmoni, Beth-Peleti, [28]Hasar-Shuali, Beer-Sheba, Biziothia, [29]Baala, Iyimu, Esemu, [30]Eltoladi, Kesili, Horma, [31]Siklagi, Madmana, Sansana, [32]Lebaothi, Shilhimu, Aini na Rimoni, hiyo yote ni miji ishirini na tisa, pamoja na vijiji vyake.

[33]Upande wa magharibi chini ya vilima:
Eshtaoli, Sora, Ashna, [34]Zanoa, En-Ganimu, Tapua, Enamu, [35]Yarmuthi, Adulamu, oko, Azeka, [36]Shaaraimu, Adithaimu na Gedera, (au Gederothaimu) yote ni miji kumi na minne, pamoja na vijiji vyake.
[37]Senani, Hadasha, Migdal-Gadi, [38]Dileani, Mispa, Yoktheeli, [39]Lakishi, Boskathi, Egloni, [40]Kaboni, Lahmasi, Kitlishi, [41]Gederothi, Beth-Dagoni, Naama na Makeda, yote miji kumi na sita pamoja na vijiji vyake.
[42]Libna, Etheri, Ashani, [43]Yifta, Ashna, Nesibu, [44]Keila, Akzibu na Maresha, yote miji tisa pamoja na vijiji vyake.
[45]Ekroni, pamoja na viunga vyake na vijiji vyake, [46]kutoka Ekroni hadi kwenye bahari maeneo yote yaliyokuwa karibu na Ashdodi pamoja na vijiji vyake, [47]Ashdodi, miji yake na vijiji vyake na Gaza viunga vyake na vijiji vyake, hadi kufikia Mto wa Misri na Pwani ya Bahari Kuu.

[48]Katika nchi ya vilima:
Shamiri, Yatiri, Soko, [49]Dana, Kiriath-Sana (yaani, Debiri,) [50]Anabu, Eshtamoa, Animu, [51]Gosheni, Holoni na Gilo, miji kumi na mmoja pamoja na vijiji vyake.
[52]Arabu, Duma, Ashani, [53]Yanimu, Beth-Tapua, Afeka, [54]Humta, Kiriath-Arba (yaani Hebroni,) na Siori, miji tisa pamoja na vijiji vyake.
[55]Maoni, Karmeli, Zifu, Yuta, [56]Yezreeli, Yokdeamu, Zanoa, [57]Kaini, Gibea na Timna, miji kumi pamoja na vijiji vyake.
[58]Halhuli, Beth-Zuri, Gedori, [59]Maarathi, Beth-Anothi na Eltekoni, miji sita pamoja na vijiji vyake.
[60]Kiriath-Baali, (yaani, Kiriath-Yearimu,) na Raba, miji miwili pamoja na vijiji vyake.

[61]Huko jangwani:
Beth-Araba, Midini, Sekaka, [62]Nibshani, Mji wa Chumvi, na En-Gedi, miji sita pamoja na vijiji vyake.
[63]Yuda hakuweza kuwafukuza Wayebusi, ambao walikuwa wakiishi Yerusalemu, hadi leo Wayebusi huishi huko pamoja na watu wa Yuda.

Mgawo kwa Ajili ya Efraimu na Manase.

16 Mgawanyo wa Yosefu ulianzia Yordani ya Yeriko, mashariki mwa maji ya Yeriko na kutoka hapo ulipanda kupitia jangwani na kuingia katika nchi ya kilima ya Betheli. [2]Ukaendelea kutoka Betheli ndiyo Luzu, ukavuka kuingia nchi ya Waarki huko Atarothi, [3]ukatelemkia kuelekea magharibi hadi nchi ya Wayafleti mpaka sehemu ya Beth-Horoni ya Chini hadi Gezeri, ukiishia baharini.
[4]Kwa hiyo Manase na Efraimu, wazao wa Yosefu, walipokea urithi wao.

[5]Hii ndiyo iliyokuwa nchi ya Efraimu, ukoo kwa ukoo:
mpaka wa urithi wao ulianzia Atarothi Adari upande wa mashariki hadi Beth-Horoni ya Juu, [6]na kuendelea mpaka baharini. Kutoka Mikmethathi upande wa kaskazini ulipinda kuelekea mashariki mpaka Taanath-Shilo ukipitia Yanoa upande wa mashariki, [7]kisha ulitelemkia kutoka Yanoa hadi Atarothi na Naara, ukagusa Yeriko na kutokea katika mto Yordani. [8]Kutoka Tapua mpaka ulikwenda magharibi hadi kijito cha Kana na kuishia baharini. Huu ulikuwa ndio urithi wa kabila la Waefraimu, ukoo kwa ukoo. [9]Pia ulijumuisha miji yote na vijiji vyake ambavyo vilitengwa kwa ajili ya Waefraimu ndani ya urithi wa kabila la Manase.
[10]Hawakuwafukuza Wakanaani waishio Gezeri, mpaka leo Wakanaani wanaishi miongoni mwa watu wa Efraimu lakini wanatakiwa kufanya kazi

ngumu za kulazimishwa.

Mgawo kwa Ajili ya Ile Nusu Nyingine ya Manase (Upande wa Magharibi)

17 Huu ndio mgawo wa kabila la Manase kama mzaliwa wa kwanza wa Yosefu, yaani, kwa ajili ya Makiri, mzaliwa wa kwanza wa Manase. Makiri alikuwa baba wa Wagileadi ambaye alimpokea Gileadi na Bashani kwa sababu Wamakiri walikuwa askari wakuu. 2Kwa hiyo mgawo huu ulikuwa kwa ajili ya watu wa Manase waliokuwa wamebaki, ambao ni koo za Abiezeri, Heleki, Asrieli, Shekemu, Heferi na Shemida. Hawa ndio wanaume wengine wa uzao wa Manase mwana wa Yosefu kwa koo zao.

3Basi Selofehadi mwana wa Heferi, mwana wa Gileadi, mwana wa Makiri, mwana wa Manase hakuwa na wana waume ila binti tu ambao majina yao ni Mala, Noa, Hogla, Milka na Tirsa. 4Wakawaendea kuhani Eleazari, Yoshua mwana wa Nuni na viongozi, wakasema: " BWANA alimwagiza Mose atupatie urithi miongoni mwa ndugu zetu." Kwa hiyo Yoshua akawapa urithi pamoja na ndugu wa baba yao, kufuatana na agizo la BWANA. 5Fungu la Manase lilikuwa na sehemu kumi za nchi, licha ya Gileadi na Bashani mashariki mwa Yordani, 6kwa sababu wale binti za kabila la Manase walipokea urithi miongoni mwa ndugu zao. Nchi ya Gileadi ilikuwa mali ya wale wazao wengine wa Manase waliobaki.

7Nchi ya Manase ilienea kuanzia Asheri hadi Mikmeta mashariki mwa Shekemu. Mpaka ulielekea upande wa kusini kutoka pale ukajumuisha watu wanaoishi En-Tapua. 8Nchi ya Tapua ilikuwa mali ya Manase, lakini Tapua yenyewe iliyo mpakani mwa nchi ya Manase ilikuwa ya Waifraimu. 9Kisha mpaka uliendelea kuelekea kusini hadi Kijito cha Kana. Kulikuwepo miji ya Efraimu iliyokuwa miongoni mwa miji ya Manase. Lakini mpaka wa Manase ulikuwa upande wa kaskazini wa kile kijito na kuishia kwenye bahari[a]. 10Nchi ya kusini mwa kile kijito ilikuwa ya Efraimu na ile iliyokuwa upande wa kaskazini mwa kile kijito ilikuwa ya Manase, Bahari ya Kati, ndiyo Mediterania, ilikuwa ndio mpaka wa magharibi wa Manase. Kaskazini mwa Manase ilikuwa nchi ya Asheri na kwa upande wa mashariki ilikuwa nchi ya Isakari.

11Miji ifuatayo katika nchi ya Isakari na Asheri ilipewa Manase: Beth Shani, Ibleamu na Dori, (ndiyo Nafoth Dori), Endori, Taanaki na Megido pamoja na vijiji vyote vinavyohusika na miji hiyo.

12Lakini Wamanase hawakuweza kuimiliki miji hii, kwa kuwa Wakanaani waliendelea kuishi katika maeneo hayo. 13Hata hivyo, Waisraeli walivyoendelea kupata nguvu waliwatumikisha Wakaanani na kuwatia katika kazi ngumu za kulazimisha, lakini hawakuwafukuza kutoka katika ile nchi.

Kabila la Yosefu Lakataa

14Kabila la Yosefu wakamwambia Yoshua, "Kwa nini umetupa sisi mgawo mmoja tu na sehemu moja tu kuwa urithi? Sisi tu watu wengi sana naye BWANA ametubariki kwa wingi."

15Yoshua akajibu, "Kama ninyi ni wengi sana na kama nchi ya kilima ya Efraimu ni ndogo sana kwenu, pandeni msituni mkafyeke eneo kwa ajili yenu, huko kwenye nchi ya Waperizi na Warefai."

16Kabila la Yosefu wakajibu, "Hiyo nchi ya vilima haitutoshi, nao Wakanaani wote wanaoishi katika tambarare wanayo magari ya chuma, wote wa Beth-Sheani na miji yake na wale walio katika bonde la Yezreeli."

17Lakini Yoshua akanena na nyumba ya Yosefu, yaani Efraimu na Manase, "Ninyi ni wengi sana na wenye nguvu sana. Hamtakuwa na mgawo mmoja tu 18bali pia nchi hii ya kilima yenye msitu. Ifyekeni, nayo mipaka yake itakuwa yenu umbali mtakaoweza kufika. Ingawa Wakanaani wana magari ya chuma, nao wana nguvu, mwaweza kuwafukuza humo."

Mgawanyo wa Nchi iliyobaki.

18 Kusanyiko lote la Waisraeli likakusanyika huko Shilo na kusimamisha Hema ya Mkutano. Nchi ikawa chini ya utawala wao, 2lakini palikuwa bado makabila saba ya Israeli ambayo yalikuwa hayajapokea urithi wao.

3Hivyo Yoshua akawaambia Waisraeli, "Je, mtasubiri hata lini ili kuingia kumiliki nchi ambayo BWANA wa baba zenu amewapa? 4Chagueni watu watatu kutoka kwenye kila kabila. Nitawatuma hao watu kukagua hiyo nchi ambayo bado haijatekwa, nao watanirudia wakiwa na taarifa ya mapendekezo ya

a9 Bahari hapa ina maana Mediterania.

mgawanyo wa urithi wa kila kabila. [5]Mtaigawanya hiyo nchi sehemu saba. Yuda atabaki katika nchi yake upande wa kusini na nyumba ya Yosefu katika nchi yake upande wa kaskazini. [6]Baada ya kuandika maelezo ya hizo sehemu saba za nchi, myalete kwangu, nami nitawagawia kwa kura mbele za BWANA Mungu wetu. [7]Hata hivyo, Walawi hawatakuwa na sehemu miongoni mwenu, maana huduma ya ukuhani kwa BWANA ndio urithi wao. Nao Gadi, Reubeni na nusu ya kabila la Manase wameshapata urithi wao upande wa mashariki mwa Yordani, ambako Mose mtumishi wa BWANA aliwapa.''

[8]Hivyo hao watu walipokuwa wanaondoka kwenda kuandika vizuri kuhusu hiyo nchi, Yoshua akawaagiza, "Nendeni mkakague hiyo nchi na mwandike maelezo yake kisha mrudi kwangu, nami nitawapigia kura hapa Shilo mbele za BWANA." [9]Ndipo hao watu walipoondoka na kupita katika ile nchi yote. Wakaandika maelezo yake, mji kwa mji, katika sehemu saba kwenye kitabu na kurudisha taarifa kwa Yoshua huko kambini Shilo. [10]Basi Yoshua akapiga kura kwa ajili yao huko Shilo mbele za BWANA, akagawanya nchi kwa Waisraeli kwa kufuatana na mgawanyo wa kabila zao.

Mgawo kwa Benyamini

[11]Kura iliangukia kabila la Benyamini, ukoo kwa ukoo. Nchi yao waliyogawiwa ilikuwa kati ya kabila la Yuda na la Yosefu.

[12]Upande wa kaskazini mpaka wao ulianzia Yordani, kupitia kaskazini ya mtelemko wa Yeriko na kuendelea magharibi kuingia katika nchi ya kilima, ukitokea kwenye jangwa la Beth-Aveni. [13]Kutoka hapo ulikatiza kwenye mtelemko wa kusini wa Luzu (yaani Betheli) na kushuka hadi Ataroth-Adari, katika kilima kusini mwa Beth-Horoni ya chini.

[14]Kutoka kilima kinachotazamana na Beth-Horoni upande wa kusini mpaka ulizunguka kusini kufuatia upande wa magharibi, ukatokezea Kiriath-Baali (yaani, Kiriath-Yearimu), mji wa watu wa Yuda. Huu ndio uliokuwa upande wa magharibi.

[15]Upande wa kusini mpaka ulianzia kwenye viunga vya Kiriath-Yearimu kwa upande wa magharibi, nao ukatokeza kwenye chemchemi ya maji ya Neftoa. [16]Mpaka ukatelemka hadi kwenye mwanzo wa mlima unaotazamana na Bonde la Ben-Hinomu, kaskazini ya Bonde la Warefai. Ukaendelea chini kwenye Bonde la Hinomu na kupitia mtelemko wa kusini wa mji wa Wayebusi na kisha hadi Enrogeli. [17]Kisha ukapinda kuelekea kaskazini, ukaenda hadi En-Shemeshi na kuendelea mpaka Gelilothi, inayotazamana na Njia ya Adumimu, ukatelemka hadi kwenye Jiwe la Bohani mwana wa Reubeni. [18]Ukaendelea upande wa mtelemko wa kaskazini wa Beth-Araba ukatelemka hadi Araba. [19]Kisha ukaendelea mpaka kwenye mtelemko wa kaskazini wa Beth-Hogla na kujitokeza kwenye ghuba ya kaskazini ya Bahari ya Chumvi, kwenye maingilio ya mto Yordani upande wa kusini. Huo ndio uliokuwa mpaka wa kusini.

[20]Mto Yordani ulikuwa ndio mpaka wa upande wa mashariki.

Hii ilikuwa ndiyo mipaka iliyoonyesha urithi wa koo za Benyamini pande zote.

[21]Kabila za Benyamini, ukoo kwa ukoo, zilikuwa na miji ifuatayo:

Yeriko, Beth-Hogla, Emeki-Kesisi, [22]Bethi-Araba, Semaraimu, Betheli, [23]Avimu, Para na Ofra, [24]Kefar-Amoni, Ofni, na Geba, miji kumi na miwili pamoja na vijiji vyake.

[25]Gibeoni, Rama na Beerothi, [26]Mispa, Kefira, Moza, [27]Rekemu, Irpeeli, Tarala, [28]Zela, Elefu, mji wa Wayebusi (yaani, Yerusalemu), Gibea na Kiriathi, miji kumi na minne pamoja na vijiji vyake.

Huu ndio uliokuwa urithi wa Benyamini kwa ajili ya koo zake.

Mgawo kwa Simeoni

19 Kura ya pili ikaangukia kabila la Simeoni, ukoo kwa ukoo: Urithi wao ulikuwa ndani ya nchi ya Yuda. [2]Ulijumuisha:

Beer-Sheba (au Sheba), Molada, [3]Hasar-Shuali, Bala na Esemu, [4]Eltoladi, Bethuli, Horma, [5]Siklagi, Beth-Markabothi, Hazarsusa, [6]Beth-Lebaothi na Sharuheni, hii ilikuwa miji kumi na mitatu pamoja na vijiji yake.

[7]Pia Aini, Rimoni, Etheri, Ashani, hii ilikuwa miji minne na vijiji vyake, [8]Pamoja na vijiji vyote vinavyoizunguka miji hii mpaka Baalath-Beeri ambayo ndiyo Rama iliyo katika Negebu. Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Simeoni ukoo kwa ukoo. [9]Urithi wa

Wasimeoni ulitolewa kutoka katika fungu la Yuda, kwa kuwa fungu la Yuda lilikuwa kubwa kuliko walivyohitaji. Hivyo kabila la Simeoni lilipewa urithi wao ndani ya nchi ya Yuda.

Mgawo kwa Wazabuloni

10Nayo kura ya tatu ikaangukia kabila la Zabuloni ukoo kwa ukoo:

Mpaka wa urithi wao uliendelea hadi Saridi. 11Kuelekea upande wa magharibi ukafika Marala, ukagusa Dabeshethi, na kuendelea mpaka kijito cha maji karibu na Yokneamu. 12Ukageuka mashariki kuanzia Saridi kuelekea maawio ya jua hadi kwenye nchi ya Kisilothtabori na kwenda hadi Daberathi na kupanda Jafia. 13Kisha ukaendelea mashariki hadi Gath-Heferi na kufika Ethkasini, ukatokea Rimoni na kugeuka kuelekea Nea. 14Huko mpaka ukazungukia upande wa kaskazini hadi Hanathoni na kuishia katika bonde la Iftaeli. 15Miji mingine ni Katathi, Nahalali, Shimroni, Idala na Bethlehemu. Kulikuwa na miji kumi na miwili pamoja na vijiji vyake.

16Miji hii na vijiji vyake vilikuwa ndio urithi wa Zabuloni ukoo kwa ukoo.

Mgawo kwa Isakari

17Kura ya nne ikamwangukia Isakari ukoo kwa ukoo. 18Nchi yao ilijumuisha:

Yezreeli, Kesulothi, Shunemu. 19Hafaraimu, Shioni, Anaharathi, 20Rabithi, Kishioni, Ebesi. 21Remethi, En-Ganimu, En-Hada na Beth-Pasesi. 22Mpaka ukagusa Tabori, Shahasuma, Beth-Shemeshi na ukaishia kwenye mto Yordani. Hii ilikuwa miji kumi na sita, pamoja na vijiji vyake.

23Miji hii pamoja na vijiji vyake ilikuwa urithi wa kabila la Isakari ukoo kwa ukoo.

Mgawo kwa Asheri

24Kura tano iliangukia kabila la Asheri ukoo kwa ukoo. 25Nchi yao ilijumuisha:

miji ya Helkathi, Hali, Beteni, Akishafu, 26Alameleki, Amadi na Mishali. Upande wa magharibi mpaka uligusa Karmeli na Shihor-Libnathi. 27Tena ukageuka mashariki kuelekea Beth-Dagoni, ukagusa Zabuloni na bonde la Iftaeli, ulikwenda upande wa kaskazini hadi Beth-Emeki na Neyeli, ukipitia Kabuli upande wa kushoto. 28Ukaendelea hadi Abdoni, Rehobu, Hamoni na Kana na kufika Sidoni kuu. 29Mpaka huo ukageukia nyuma kuelekea Rama na kwenda hadi kwenye mji wenye ngome wa Tiro, ukageuka kuelekea Hosa na kutokeza bahari katika nchi ya Akzibu, 30Uma, Afeki na Rehobu. Ilikuwepo miji ishirini na miwili, pamoja na vijiji vyake.

31Miji hii pamoja na vijiji vyake ilikuwa ndio urithi wa kabila la Asheri, ukoo kwa ukoo.

Mgawo kwa Naftali

32Kura ya sita iliangukia kabila la Naftali, ukoo kwa ukoo :

33Mpaka wao uliendelea kutoka Helefi na kwenye mti mkubwa ulio katika Sananimu, ukipitia Adami-Nekebu na Yabineeli: hadi Lakumu na kuishia katika mto wa Yordani. 34Mpaka ukaendelea magharibi kupitia Aznoth-Tabori na kutokea Hukoki. Ukagusa Zabuloni upande wa kusini, Asheri upande wa magharibi na Yordani upande wa mashariki. 35Miji yenye ngome ilikuwa Sidimu, Seri, Hamathi, Rakathi, Kinerethi, 36Adama, Rama, Hazori, 37Kedeshi, Edrei, na Enhasori, 38Ironi, Migdal-Eli, Horemu, Beth-Anathi na Beth-Shemeshi. Kulikuwa na miji kumi na tisa na vijiji vyake.

39Miji hiyo pamoja na vijiji vyake ndiyo iliyokuwa urithi wa kabila la Naftali, ukoo kwa ukoo.

Mgawo kwa Dani

40Kura ya saba iliangukia kabila la Dani, ukoo kwa ukoo. Nchi ya urithi wao ilijumuisha:

Sora, Eshtaoli, Ir-Shemeshi, 42Shaalabini, Aiyaloni, Ithla, 43Eloni, Timna, Ekroni, 44Elteke, Gibethoni, Baalathi, 45Yehudi, Bene-Beraki, Gath-Rimoni, 46Me-Yarkoni na Rahoni, pamoja na eneo linalotazamana na Yafa.

47(Lakini Wadani walipata shida kuimiliki nchi yao, kwa hiyo walipanda kuishambulia Leshemu, wakaitwaa wakawaua watu wake kwa upanga na kuukalia. Walikaa Leshemu na kuuita Dani kufuatana na jina la Baba yao.)

48Miji hii na vijiji vyake ndivyo vilivyokuwa urithi wa kabila la Dani, ukoo kwa ukoo.

Mgawo kwa Yoshua

49Walipomaliza kugawanya nchi katika migawo kulingana na sehemu zao zilizowaangukia, Waisraeli wakampa Yoshua

mwana wa Nuni urithi katikati yao, 50kama vile
BWANA alivyokuwa ameamuru. Walimpa mji
alioutaka, ambao ni Timnatha-Sera ulio katika
nchi ya vilima ya Efraimu.Naye akajenga mji
akakaa huko.
51Hizo ndizo nchi ambazo Eleazari kuhani,
Yoshua mwana wa Nuni na viongozi wa koo za
kabila za Israeli walizigawanya kwa kura huko
Shilo mbele za BWANA penye ingilio la Hema la
Mkutano. Nao wakamaliza kazi ya kuigawanya
hiyo nchi.

Miji ya Makimbilio

20 Ndipo BWANA akamwambia Yoshua,
2"Waambie Waisraeli, watenge miji ya
kukimbilia, kama nilivyokuamuru kupitia Mose,
3ili mtu ye yote atakayemwua mtu kwa bahati
mbaya na pasipokukusudia aweze kukimbilia
huko na kujiepusha na mlipiza kisasi cha damu.
4"Anapokimbilia mojawapo ya miji hii,
atasimama kwenye maingilio ya lango la mji na
kueleza wazee wa mji kuhusu shauri lake. Kisha
watampokea katika mji wao na kumpa mahali pa
kuishi nao. 5Kama mlipiza kisasi cha damu
akimfuatilia, wazee wa mji kamwe wasimkabidhi
yule mshitakiwa, kwa sababu alimwua jirani
yake bila kukusudia, na bila kuwa na nia ya
kudhuru. 6Huyu aliyeua atakaa kwenye mji huo
mpaka awe amesimama kukabili mashtaka yake
mbele ya kusanyiko na mpaka kuhani mkuu
anayehudumu kwa wakati huo atakapokufa.
Ndipo atakapoweza kurudi nyumbani kwake
katika mji ambao aliukimbia."
7Basi wakatenga Kadeshi katika Galilaya
kwenye nchi ya kilima ya Naftali, Shekemu
katika nchi ya kilima ya Efraimu, na Kiriath-Arba
(yaani Hebroni) kwenye nchi ya kilima ya Yuda.
8Katika upande wa mashariki ya Yordani ya
Yeriko wakatenga Bezeri katika jangwa katika
uwanda wa juu katika kabila la Reubeni,
Ramothi katika Gileadi katika kabila la Gadi na
Golani huko Bashani katika kabila la Manase.
9Mwisraeli ye yote au mgeni ye yote aishiye
miongoni mwao aliyemwua mtu kwa bahati
mbaya, angeweza kukimbilia katika miji hiyo
iliyotengwa na asiuawe na mwenye kulipiza
kisasi cha damu kabla hajasimama kukabili
mashtaka mbele ya kusanyiko.

Miji Kwa Ajili ya Walawi

21 Basi viongozi wa jamaa ya Walawi,
wakamwendea kuhani Eleazari, Yoshua
mwana wa Nuni na viongozi wa jamaa nyingine
za makabila ya Israeli 2huko Shilo katika
Kanaani na kuwaambia, "BWANA aliagiza
kupitia Mose kuwa mtupe miji ya kuishi yenye
sehemu za malisho kwa ajili ya mifugo yetu."
3Hivyo kama vile BWANA alivyoagiza, Waisraeli
wakawapa Walawi miji ifuatayo pamoja na
sehemu zake za malisho kutoka katika urithi
wao wenyewe.
4Sehemu ya kwanza ikatoka kwa ajili ya
Wakohathi, ukoo kwa ukoo. Walawi waliokuwa
wazao wa kuhani Aroni walipewa miji kumi na
mitatu kutoka katika makabila ya Yuda, Simeoni
na Benyamini. 5Wazao wengine waliobaki wa
Wakohathi, walipewa miji kumi kutoka katika koo
za makabila ya Efraim, Dani na nusu ya
Manase.
6Wazao wa Gershoni walipewa kwa kura
miji kumi na mitatu kutoka katika koo za
makabila ya Isakari, Asheri, Naftali na nusu ya
Manase huko Bashani.
7Wazao wa Merari, ukoo kwa ukoo,
walipewa miji kumi na miwili, kutoka katika
makabila ya Reubeni, Gadi na Zabuloni.
8Kwa hiyo Waisraeli wakawapa Walawi miji
hii pamoja na sehemu zake za malisho, kama
vile BWANA alivyokuwa ameagiza kupitia kwa
Mose.

9Kutoka katika makabila ya Yuda na Simeoni
waligawa miji ifuatayo kwa majina 10(Miji hii
walipewa wazao wa Aroni ambao walitokana na
koo za Wakohathi, za Walawi, kwa sababu
fungu la kwanza liliwaangukia):
11Waliwapa Kiriath-Arba (yaani,
Hebroni), pamoja na sehemu zake za
malisho zilizoizunguka Kiriath-Arba, katika
nchi ya vilima ya Yuda. (Arba alikuwa baba
wa Anaki.) 12Lakini mashamba na vijiji
vilivyozunguka mji walikuwa wamempa
Kalebu mwana wa Yefune kuwa milki yake.
13Kwa hiyo wazao wa kuhani Aroni
wakapewa Hebroni, (mji wa makimbilio kwa
ajili ya ye yote anayeshtakiwa kwa mauaji)
huko Libna, 14Yatiri, Eshtemoa, 15Holoni,
Debiri, 16Aini, Yuta na Beth- Shemeshi, kwa
ujumla ilikuwa miji tisa pamoja na sehemu
zake za malisho kutoka kwa makabila haya
mawili.
17Kutoka katika kabila la Benyamini
wakawapa: Gibeoni, Geba, 18Anathothi na
Almoni miji yote minne pamoja na sehemu
zake za malisho.
19Miji yote waliyopewa makuhani, wazao wa

Aroni, ilikuwa jumla kumi na mitatu, pamoja na sehemu zake za malisho.

20Koo nyingine za Wakohathi za Walawi walipewa miji kutoka katika kabila la Efraimu.
21Katika nchi ya vilima ya Efraimuwalipewa Shekemu (mji wa makimbilio kwa ajili ya ye yote anayeshtakiwa kwa mauaji,)
22Kibisaimu na Beth-Horoni na Gezeri pamoja na sehemu zake za malisho yote ilikuwa miji minne.
23Pia kutoka kabila la Dani wakapokea Elteke, Gibethoni, 24Aiyaloni na Gath-Rimoni, yote miji minne pamoja na sehemu zake za malisho.
25Kutoka katika nusu ya kabila la Manase, wakapokea Taanaki na Gath-Rimoni, yote miji miwili pamoja na sehemu zake za malisho.
26Miji yote hii kumi pamoja na sehemu zake za malisho ilipewa koo za Wakohathi zilizobaki.

27Koo za Walawi za Wagershoni walipewa:
kutoka katika nusu ya Manase, Golani katika Bashani (mji wa makimbilio kwa ye yote aliyeshtakiwa kwa mauaji) na Beeshtera, pamoja na sehemu zake za malisho.
28Kutoka katika kabila la Isakari, walipewa
Kishioni, Daberathi, 29Yermuthi na En-Ganimu, yote miji minne pamoja na sehemu zake za malisho.
30Kutoka kabila la Asheri, walipewa,
Mishali, Abdoni, 31Helka-thi na Rehobu, yote miji minne pamoja na sehemu zake za malisho.
32Kutoka katika kabila la Naftali, walipewa Kadeshi katika Galilaya, (mji wa makimbilio kwa ajili ya ye yote anayeshtakiwa kwa mauaji) anayeshtakiwa kwa Hamoth-Dori na Kartani yote miji mitano, pamoja na sehemu zake za malisho.
33Jumla yote ya miji ya koo za Wagershoni, ilikuwa kumi na mitatu, pamoja na sehemu zake za malisho.

34Koo za Wamerari (Waliobaki wa Walawi) walipewa:
kutoka katika kabila la Zabuloni, Yokneamu, Karta, 35Dimna na Nahalali, miji minne pamoja na sehemu zake za malisho.
36Kutoka katika kabila la Reubeni, walipewa Bezeri, Yahazi, 37Kedemothi na Mefaathi, miji minne pamoja na sehemu zake za malisho.
38Kutoka katika kabila la Gadi walipewa Ramothi katika Gileadi (mji wa makimbilio kwa ajili ya ye yote anayeshtakiwa kwa ajili ya mauaji), Makanaimu,
39Heshboni na Yazeri, miji minne pamoja na sehemu zake za malisho.
40Miji yote waliyopewa koo za Wamerari, ambao walikuwa mabaki ya Walawi, jumla ni kumi na miwili.
41Miji yote ya Walawi katika nchi iliyoshikwa na Waisraeli, ilikuwa arobaini na minane pamoja na sehemu zake za malisho. 42Kila mmoja wa miji hii ulikuwa na sehemu ya malisho kuuzunguka, ndivyo ilivyokuwa kwa miji hii yote.

43Kwa hiyo BWANA akawapa Israeli nchi yote aliyokuwa ameapa kuwapa baba zao, nao wakaimiliki na kukaa humo. 44BWANA akawapa raha kila upande, kama vile alivyokuwa amewaapia baba zao, hakuna hata mmoja wa adui zao aliyeweza kusimama mbele yao, BWANA akawatia adui zao wote mikononi mwao. 45Hakuna hata mojawapo ya ahadi nzuri za BWANA kwa ajili ya nyumba ya Israeli ambayo haikutimia, kila moja ilitimia.

Makabila ya Mashariki Yarudi Nyumbani

22 Ndipo Yoshua akawaita Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase, 2naye akawaambia, “Mmeshafanya yale yote Mose mtumishi wa BWANA aliyowaamuru, nanyi mmenitii kwa kila jambo nililowaamuru. 3Kwa muda mrefu sasa, hadi siku hii ya leo, hamkuwaacha ndugu zenu, bali ninyi mmetimiza ile kazi BWANA Mungu wenu aliyowapa. 4Sasa kwa kuwa BWANA Mungu wenu amewapa ndugu zenu raha kama alivyoahidi, rudini nyumbani mwenu katika nchi ile ambayo Mose mtumishi wa BWANA aliwapa ng’ambo ya pili wa Yordani. 5Lakini mwe waangalifu sana kushika amri na sheria zile Mose mtumishi wa BWANA alizowapa, yaani kumpenda BWANA Mungu wenu na kuenenda katika njia zake zote, kutii amri zake, kushikamana naye kwa uthabiti na kumtumikia kwa moyo wenu wote na roho yenu yote.”
6Ndipo Yoshua akawabariki na kuwaaga waende zao, nao wakaenda nyumbani mwao. 7(Kwa nusu ya kabila la Manase Mose alikuwa

amewapa eneo katika Bashani na ile nusu nyingine Yoshua aliwapa eneo upande wa magharibi ya Yordani pamoja na ndugu zao.) Yoshua alipowapeleka waende zao nyumbani mwao, aliwabariki, 8akisema, "Rudini ninyi nyumbani mwenu na utajiri wenu, yaani, makundi makubwa ya mifugo, mkiwa na fedha, dhahabu, shaba na chuma, pia wingi wa nguo, nanyi mkagawane na ndugu zenu hizo nyara zilizotoka kwa adui zenu.''

9Kwa hiyo Wareubeni, Wagadi na hiyo nusu ya kabila la Manase wakawaacha Waisraeli huko Shilo katika nchi ya Kanaani ili kurudi Gileadi, nchi yao wenyewe waliyoipata sawasawa na agizo la BWANA kupitia Mose.

10Walipofika Gelilothi karibu na Yordani, katika nchi ya Kanaani, Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase wakajenga madhabahu ya fahari kubwa huko kando ya Yordani. 11Wale Waisraeli wengine waliposikia kwamba Wareubeni, Wagadi na ile nusu ya kabila la Manase walikuwa wamejenga madhabahu upande wa magharibi mwa Yordani kwenye mpaka wa Kanaani huko Gelilothi, 12kusanyiko lote la Israeli wakakusanyika huko Shilo ili wakapigane vita dhidi yao.

13Kwa hiyo hao Waisraeli wengine wakamtuma Finehasi mwana wa kuhani Eleazari katika nchi ya Gileadi, aende kwa Wareubeni, Wagadi na hiyo nusu ya kabila la Manase. 14Wakatuma pamoja naye watu kumi ambao ni viongozi, mmoja kwa ajili ya kila kabila la Israeli, kila mmoja aliye kiongozi katika mgawanyiko wa jamaa miongoni mwa koo za Israeli.

15Walipofika katika nchi ya Gileadi, kwa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase wakawaambia: 16"Je, mmewezaje kuacha kumwamini Mungu wa Israeli kwa kufanya jambo kama hili? Mmewezaje kumwacha BWANA na kujijengea madhabahu na kumwasi? 17Je, dhambi ya Peori ilikuwa ndogo sana kwetu? Mpaka leo hatujatakasika kutokana na dhambi hiyo, hata ingawa kulikuja tauni juu ya kusanyiko la BWANA! 18Je, sasa ndiyo mnamwacha BWANA?

" 'Kama mkimwasi BWANA leo, kesho atalikasirikia kusanyiko lote la Israeli. 19Kama nchi mnayomiliki imenajisika, vukeni mje katika nchi ya BWANA, mahali maskani ya BWANA ilipo, nanyi mkajitwalie sehemu miongoni mwetu, lakini msije mkaasi dhidi ya BWANA wala dhidi yetu sisi kwa kujijengea madhabahu nyingine kwa ajili yenu, zaidi ya madhabahu ya BWANA Mungu wetu. 20Wakati Akani mwana wa Zera alipokosa uaminifu kwa vitu vilivyowekwa wakfu, je, ghadhabu ya Mungu haikulipata kusanyiko lote la Israeli? Wala hakuwa yeye peke yake aliyekufa kwa ajili ya hiyo dhambi yake.''

21Ndipo Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase walipowajibu viongozi wa koo za Israeli wakisema: 22''BWANA Mwenye Nguvu,Yeye peke yake ndiye Mungu ! BWANA Mwenye Nguvu, Yeye peke yake ndiye Mungu! Yeye anajua! Israeli na wajue! Kama hili limekuwa ni kuasi au kukosa utii kwa BWANA, asituache hai siku hii ya leo. 23Kama tumejijengea madhabahu yetu wenyewe ili kumwacha BWANA na kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za nafaka, au kutoa sadaka za amani juu yake, BWANA mwenyewe na atupatilize leo.

24''Sivyo! Tulifanya hivyo kwa hofu kwamba siku zijazo wazao wenu wanaweza wakawaambia wazao wetu, 'Mna uhusiano gani na BWANA wa Israeli? 25BWANA ameifanya Yordani kuwa mpaka kati yetu na ninyi, ninyi Wareubeni na Wagadi! Hamna fungu kwa BWANA.' Kwa hiyo wazao wenu wanaweza wakawasababisha wazao wetu wakaacha kumcha BWANA.''

26Hii ndiyo sababu tulisema, "Tujiweke tayari na tujenge madhabahu, lakini si kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa au dhabihu. 27Badala yake, itakuwa ni ushahidi kati yetu na sisi na vizazi vijavyo, kwamba tutamwabudu BWANA katika mahali patakatifu pake pamoja na sadaka zetu za kuteketezwa, dhabihu na sadaka za amani. Ndipo siku zijazo wazao wenu hawataweza kuwaambia wazao wetu, 'Ninyi hamna fungu katika BWANA.' "

28''Nasi tulisema, 'Ikiwa wakati wo wote watatuambia hilo, au kuwaambia uzao wetu, tutawajibu hivi: Angalieni nakala hii ya madhabahu ya BWANA, ambayo baba zetu waliijenga, si kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa na dhabihu, bali kama ushahidi kati yetu sisi na ninyi.'

29"Hili jambo la kumwasi BWANA na kumwacha siku hii ya leo kwa kujenga madhabahu kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, sadaka za nafaka na dhabihu, zaidi ya madhabahu ya BWANA Mungu wetu iliyo mbele ya maskani yake na liwe mbali nasi."

30Wakati kuhani Finehasi na viongozi wa

kusanyiko, wakuu wa koo za Israeli, waliposikia hayo waliyosema hao Wareubeni, Wagadi na hiyo nusu ya kabila la Manase, wakaridhika. [31]Naye Finehasi mwana wa kuhani Eleazari, akawaambia hao Wareubeni, Wagadi na hiyo nusu ya kabila la Manase, "Leo tunajua kwamba BWANA yuko pamoja nasi, kwa sababu hamkukosa uaminifu kwa BWANA katika jambo hili, sasa mmewaokoa Waisraeli na mkono wa BWANA."

[32]Ndipo Finehasi, mwana wa kuhani Eleazari na viongozi wakarudi Kanaani kutoka kwenye kukutana kwao na Wareubeni na Wagadi huko Gileadi nao wakatoa taarifa kwa Waisraeli. [33]Walifurahi kusikia taarifa hiyo, nao wakamhimidi Mungu. Wala hawakuzungumza tena habari za kupigana vita dhidi yao kuharibu nchi ambayo Wareubeni na Wagadi waliishi.

[34]Nao Wareubeni na Wagadi wakaiita ile madhabahu: "Ed, yaani, shahidi, kwa kuwa itakuwa shahidi kati yetu na ninyi kwamba BWANA *NDIYE MUNGU.''*

Yoshua anawaaga Viongozi

23 Baada ya muda mrefu kupita, naye BWANA alikuwa amewapa Israeli raha mbele ya adui zao wote waliowazunguka, Yoshua, wakati huo alikuwa mzee na umri ukiwa umeendelea sana, [2]akawaita Israeli wote, wazee wao, viongozi, waamuzi na maafisa wao na kuwaambia: "Mimi ni mzee na umri umeendelea sana. [3]Ninyi wenyewe mmeona kila kitu BWANA Munguwenu, alichowatendea makabila haya yote kwa ajili yenu, ilikuwa ni BWANA Munguwenu aliyewapigania. [4]Kumbukeni jinsi nilivyowagawia kama urithi kwa ajili ya makabila yenu yote nchi ya mataifa yaliyobaki, yaani mataifa niliyowashinda, kati ya mto Yordani na Bahari ile kuu upande wa magharibi. [5]BWANA Mungu wenu mwenyewe, atawaondoa watoke mbele yenu. Atawafukuza mbele yenu, nanyi mtamiliki nchi yao, kama vile BWANA Mungu wenu alivyowaahidi.

[6]"Iweni hodari sana, iweni waangalifu kutii yote yaliyoandikwa katika kitabu cha Torati ya Mose, pasipo kugeuka upande wa kuume au kushoto. [7]Msishirikiane na mataifa yaliyobakia katikati yenu, wala msiombe kwa majina ya miungu yao au kuapa kwayo. Msiitumikie wala kuisujudia. [8]Bali mtashikamana kwa uthabiti na Mungu wenu, kama vile ambavyo mmefanya mpaka sasa.

[9]"BWANA amewafukuza mbele yenu mataifa makubwa na yenye nguvu, mpaka siku ya leo hakuna ye yote aliyeweza kusimama mbele yenu. [10]Mtu mmoja miongoni mwenu atafukuza watu elfu, kwa kuwa BWANA Mungu wenu anawapigania, kama alivyoahidi. [11]Kwa hiyo iweni waangalifu sana kumpenda BWANA Mungu wenu.

[12]"Lakini ikiwa mtageuka na kushikamana na mabaki ya mataifa haya yaliyosalia katikati yenu na kama mtaoana na kushirikiana nao, [13]basi mwe na hakika kuwa BWANA Mungu wenu hatawafukuza tena mataifa hayo mbele yenu. Badala yake, watakuwa tanzi na mitego kwenu, mijeledi migongoni mwenu na miiba machoni penu, mpaka mwangamie kutoka katika nchi hii nzuri, ambayo BWANA Mungu wenu amewapa.

[14]"Sasa mimi ninakaribia kwenda katika njia ya watu wote wa dunia. Mnajua kwa mioyo yenu na roho zenu kwamba hakuna ahadi zote njema ambazo BWANA Mungu wenu alizowaahidia ambayo ilishindwa. Kila ahadi imetimizwa, hakuna hata moja ambayo imeshindwa. [15]Bali kama vile ambavyo kila ahadi njema ya BWANA Mungu wenu imekuwa kweli, vivyo hivyo BWANA ataleta maovu yote aliyosema, mpaka awe amewaangamiza kutoka katika nchi hii nzuri aliyowapa. [16]Kama mkilivunja agano la BWANA Mungu wenu, ambalo aliwaamuru ninyi, mkaenda na kuitumikia miungu mingine na kuisujudia, hasira ya BWANA itawaka dhidi yenu, nanyi mtaangamia mara kutoka katika nchi nzuri aliyowapa ninyi."

Agano Lafanywa Upya Huko Shekemu

24 Ndipo Yoshua akaita pamoja makabila yote ya Israeli huko Shekemu. Akawaita wazee, viongozi, waamuzi na maafisa wa Israeli, nao wakaja mbele za Mungu.

[2]Yoshua akawaambia watu wote, "Hili ndilo BWANA wa Israeli asemalo: 'Hapo zamani baba zenu, pamoja na Tera baba yake Abrahamu na Nahori, waliishi ng'ambo ya Mto Eufrati nao waliiabudu miungu mingine. [3]Lakini nilimwondoa baba yenu Abrahamu kutoka nchi hiyo ng'ambo ya Mto, nami nikamwongoza katika nchi yote ya Kanaani, nikampa wazao wengi. Nikampa Isaki, [4]naye Isaki nikampa Yakobo na Esau. Esau nikampa nchi ya vilima ya Seiri, lakini Yakobo pamoja na wanawe wakashuka Misri.

[5]" 'Kisha nikawatuma Mose na Aroni, nami nikawapiga Wamisri kwa kile nilichokitenda huko, tena nikawatoa huko. [6]Nilipowatoa baba

zenu katika nchi ya Misri, mlifika kwenye bahari,
nao Wamisri wakawafuatia baba zenu kwa
magari na wapanda farasi mpaka kwenye bahari
ya Shamu. 7Lakini wakamlilia BWANA wakitaka
msaada, Mungu akaweka giza kati yenu na
Wamisri, akaileta bahari juu yao ikawafunika.
Ninyi mliona kwa macho yenu wenyewe kile
nilichowatendea Wamisri. Kisha mliishi jangwani
kwa muda mrefu.

8“ ‘Nikawaleta katika nchi ya Waamori
ambao waliishi mashariki ya Yordani.
Wakapigana nanyi, lakini nikawatia mikononi
mwenu. Nikawaangamiza mbele yenu nanyi
mkaimiliki nchi yao. 9Wakati Balaki mwana wa
Sipori, mfalme wa Moabu, alipojiandaa kupigana
dhidi ya Israeli, alimwita Baalamu mwana wa
Beori apate kuwalaani. 10Lakini sikumkubali
Baalamu, kwa hiyo aliwabariki tena na tena,
nami niliwaokoa toka mkononi mwake.

11“ ‘Ndipo mlipovuka Yordani mkafika
Yeriko. Raia wa Yeriko wakapigana nanyi, kama
walivyofanya Waamori, Waperizi, Wakanaani,
Wahiti, Wagirigashi, Wahivi na Wayebusi, lakini
niliwatia mikononi mwenu. 12Nikatuma manyigu
mbele yenu, ambao pia waliwafukuza mbele
yenu, hao wafalme wawili wa Waamori. Sio
upanga au upinde wenu wenyewe viliowapatia
ushindi. 13Hivyo nikawapa ninyi nchi ambayo
hamkuitaabikia na miji ambayo hamkuijenga,
mkaishi ndani yake na kula mizabibu na
mizeituni msiyoipanda.’

14“Sasa basi mcheni BWANA na kumtumikia
kwa uaminifu wote. Itupeni mbali miungu
ambayo baba zenu waliiabudu huko ng’ambo ya
Eufrati na huko Misri, nanyi mtumikieni
BWANA. 15Lakini msipoona vema kumtumikia
BWANA, chagueni hivi leo mtakayemtumikia,
kama ni miungu ile ambayo baba zenu
waliitumikia ng’ambo Eufrati, au miungu ya
Waamori, ambao mnakaa katika nchi yao. Lakini
mimi na nyumba yangu, tutamtumikia
BWANA.”

16Ndipo hao watu wakajibu, “Hili liwe mbali
nasi la kumsahau BWANA na kuitumikia miungu
mingine! 17Ilikuwa ni BWANA Mungu wetu
mwenyewe aliyetutoa sisi na baba zetu
akatupandisha kutoka Misri, kutoka nchi ile ya
utumwa, na kutenda zile ishara kubwa mbele ya
macho yetu. Ndiye aliyetulinda katika safari yetu
yote na kutokana na mataifa yote ambayo
tulipita katikati yao. 18BWANA akawafukuza
mbele yetu mataifa yote pamoja na Wamori,
walioishi katika nchi hii. Hivyo sisi nasi
tutamtumikia BWANA, kwa kuwa Yeye ndiye
Mungu wetu.”

19Yoshua akawaambia watu, “Hamwezi
kumtumikia BWANA. Yeye ni Mungu Mtakatifu,
ni Mungu mwenye wivu. Hatasamehe uasi wenu
na dhambi zenu. 20Ikiwa mkimwacha
BWANA na kuitumikia miungu migeni, yeye
atageuka na kuwaleteeni maafa na
kuwaangamiza, baada ya kuwa mwema
kwenu.”

21Lakini watu wakamwambia
Yoshua, “Sivyo! Sisi tutamtumikia
BWANA.”

22Ndipo Yoshua akawaambia, “Ninyi
mmekuwa mashahidi juu yenu wenyewe kuwa
mmechagua kumtumikia BWANA.” Nao
wakajibu, “Ndiyo, tu mashahidi.”

23Yoshua akawaambia, “Sasa basi, itupeni
mbali hiyo miungu migeni iliyo katikati yenu,
nanyi mtoleeni BWANA wa Israeli mioyo yenu.”

24Nao watu wakamwambia Yoshua,
“Tutamtumikia BWANA Mungu wetu na kumtii
yeye.”

25Siku ile Yoshua akafanya agano kwa ajili
ya watu na hapo Shekemu ndipo alipowaandikia
amri na sheria. 26Naye Yoshua akayaandika
mambo haya katika Kitabu cha Sheria ya
Mungu. Ndipo akalitwaa jiwe kubwa
akalisimamisha huko, chini ya mwaloni huko
karibu na mahali patakatifu pa BWANA.

27Akawaambia watu wote, “Angalieni! Jiwe
hili litakuwa shahidi juu yetu. Limesikia maneno
yote BWANA aliyotuambia. Litakuwa shahidi juu
yenu kama mtakuwa waongo kwa Mungu
wenu.”

Kuzikwa katika Nchi ya Ahadi

28Basi Yoshua akawatuma watu kila mmoja
aende katika urithi wake mwenyewe.

29Baada ya mambo haya, Yoshua mwana
wa Nuni, mtumishi wa BWANA akafa akiwa na
umri wa miaka mia moja na kumi. 30Nao
wakamzika katika nchi ya urithi wake huko
Timnath-Sera katika nchi ya vilima ya Efraimu,
kaskazini ya Mlima wa Gashi.

31Israeli wakamtumikia BWANA wakati wote
wa kipindi cha Yoshua, na kipindi cha hao
wazee walioishi baada ya Yoshua kufa na
ambao waliona wenyewe kila kitu BWANA
alichowatendea Israeli.

32Nayo ile mifupa ya Yosefu, ambayo
Waisraeli waliipandisha kutoka huko Misri,

wakaizika huko Shekemu kwenye eneo, ambalo Yakobo alilinunua kwa wana wa Hamori baba yake Shekemu, kwa vipande mia vya fedha. Eneo hili likawa ni urithi wa uzao wa Yosefu.

33 Naye Eleazari mwana wa Aroni akafariki akazikwa huko Gibeathi, ambapo alikuwa amepewa mtoto wake Finehasi, kwenye nchi ya vilima ya Efraimu.

WAAMUZI

Utangulizi

Kitabu hiki kinaelezea habari za Waisraeli kwa kipindi kati ya kifo cha Yoshua na huduma ya Samweli. Mungu alikuwa amewasaidia Waisraeli kuishinda na kuiteka Kanaani, ambako ndani yake yaliishi mataifa mengi maovu. Lakini walikuwa katika hatari ya kuipoteza hii Nchi ya Ahadi kwa sababu walianza kumwasi Mungu. Walipomrudia Mungu , Mungu aliwainulia waamuzi wa kuwaongoza.Hivyo kipindi hiki kilijulikana kwa mashujaa walioitwa waamuzi ambao ndio walioongoza makabila ya Israeli. Jumla ya waamuzi kumi na watano wameorodheshwa kuwa waliiongoza Israeli. Waliojulikana zaidi walikuwa Yefta, Debora, Gideoni na Samsoni.

Matukio katika kitabu cha Waamuzi yalifanyika katika mtiririko ufuatao:

- Waisraeli waliishi kwa amani wakiwa wanampenda na kumtumikia Mungu.
- Waisraeli wakamsahau Mungu na kuanza kuabudu miungu.
- Mungu akawaadhibu watu Wake kwa kupeleka taifa la jirani kupigana nao na kuwatawala.
- Waisraeli wakamgeukia Mungu na kuomba msamaha.
- Mungu akawasamehe watu Wake na akawaokoa kwa kumtuma mwamuzi kuwasaidia kumshinda adui.

Huu mtindo wa matukio ulijirudia mara nyingi kwa wakati huu katika historia ya Israeli.

Mataifa yaliyowaonea Waisraeli wakati wa kipindi hiki cha Waamuzi yalikuwa: Wakaldayo *(Mesopotamia),* Wamoabu, Wakanaani, Wamidiani, Waamoni na Wafilisti. Kipindi hiki cha waamuzi kilidumu kwa miaka 410.

Wazo Kuu

Kuinuka na kuanguka kwa Israeli.Baada ya kufa kwa Yoshua Waisraeli walikuwa wakiinuka walipompata kiongozi na baada ya kiongozi huyo walipotoka na hivyo wakaangukia mikononi mwa maadui.Walipomlilia Mungu aliwainulia mwamuzi, ambaye aliwaongoza na kupata ushindi. Kitabu hiki kinaweka kumbukumbu za vita vya kwanza vya Waisraeli kati yao wenyewe.

"Siku hizo hapakuwa na mfalme katika Israeli, kila mtu alifanya yaliyokuwa mema machoni pake mwenyewe.'' (21:25).

Wahusika Wakuu

Othinieli, Ehudi, Debora, Gideoni, Abimeleki, Yefta, Samsoni, Delila.

Mahali

Nchi ya Kanaani ambayo baadaye iliitwa Israeli.

Mwandishi

Uwezekano mkubwa ni kwamba kiliandikwa na Samweli. Mapokeo ya Kiyahudi yanasema Samweli ndiye mwandishi.

Tarehe

Kitabu hiki kiliandikwa 1126 K.K.

Mgawanyo

- Hali ilivyokuwa wakati wa kipindi cha Waamuzi. (1:1-3:6)
- Waamuzi walioongoza na mataifa waliyoyashinda (3:7-16:31)
- Ushirikina na vita baina yao wenyewe. (17:1-21:25)

Kipindi cha Waamuzi kilianza kati ya 1375 au (1220)

Othnieli	*Ehudi*	*Debora*	*Gideoni*
1367 – 1327	*1309 – 1229*	*1209 – 1169*	*1162 – 1122*
au	*au*	*au*	*au*
(1220 – 1162)	*(1184 – 1104)*	*(1192 – 1152)*	*(1146 – 1106)*

Israeli Wapigana Na Wakanaani Waliobaki

1 Baada ya kifo cha Yoshua, Waisraeli wakamwuliza BWANA, "Ni nani atakayetangulia kupanda mbele yetu kwa ajili ya kupigana na Wakanaani?"

2BWANA akajibu, ''Yuda ndiye atakayetangulia, nimewapa hiyo nchi mikononi mwao."

3Ndipo watu wa Yuda wakawaambia Wasimeoni ndugu zao, pandeni pamoja nasi katika nchi tuliyopewa, ili tupate kupigana na Wakanaani. Sisi pia tutakwenda pamoja nanyi katika sehemu yenu mliyopewa.'' Basi Wasimeoni wakaenda pamoja nao.

4Yuda aliposhambulia, BWANA akawatia Wakanaani na Waperizi mikononi mwao, nao wakawaua watu 10,000 huko Bezeki. 5Huko ndiko walipomkuta huyo Adoni-
Bezeki, nao wakapigana naye na kuwafanya Wakanaani na Waperizi wakimbie. 6Lakini Adoni-Bezeki alikimbia, nao wakamfuatia na kumkamata, wakamkata vidole vyake gumba vya mikono na vya miguu.

7Ndipo Adoni-Bezeki akasema, ''Nimewatendea wafalme sabini kama nilivyotendewa na kuwalisha makombo ya chakula chini ya meza yangu. Sasa Mungu amenilipa haya, kama yale niliyowatendea." Wakamleta Yerusalemu, naye akafa huko.

8Watu wa Yuda wakashambulia pia Yerusalemu na kuiteka. Wakaupiga mji kwa upanga na kuuchoma kwa moto.

9Baada ya hayo, watu wa Yuda wakatelemka kupigana na Wakanaani walioishi katika nchi ya vilima, yaani, Negebu na nchi chini ya vilima vya magharibi. 10Yuda wakakabiliana na Wakanaani walioishi Hebroni (ambayo hapo kwanza iliitwa Kiriath-Arba) na kuwashinda Sheshai, Ahimani na Talmai.

11Kutoka huko wakasonga mbele kukabiliana na watu walioishi Debiri (ambayo hapo kwanza uliitwa Kiriath-Seferi.) 12Kalebu akasema, "Mtu atakayewashinda Kiriath-Seferi nitamtoa binti yangu Aksa awe mkewe.'' 13Basi Othnieli mwana wa Kenazi, ndugu mdogo wa huyo Kalebu akawashinda, kwa hiyo Kalebu akamtoa binti yake Aksa akaolewa naye.

14Aksa alipokuja kwa Othnieli, akamsisitiza amwombe Kalebu baba yake shamba. Aksa aliposhuka kutoka juu ya punda wake, Kalebu akamwuliza, "Je, nikufanyie nini?"

15Akajibu, "Naomba unifanyie upendeleo maalum. Kwa kuwa umenipa ardhi huko Negebu, nipe pia chemchemi za maji.'' Ndipo akampa chemchemi za juu na za chini.

16Kabila la Yuda lilipoondoka Yeriko (ambao uliitwa Mji wa Mitende), Wakeni, ambao walikuwa wazao wa mkewe Mose, walisafiri pamoja nao katika Nyika ya Yuda. Wakaishi humo miongoni mwa watu, karibu na mji wa Aradi huko Negebu.

17Basi watu wa Yuda wakaenda na Wasimeoni ndugu zao kushambulia Wakanaani waishio Sefathi, nao wakauangamiza huo mji
kabisa. Kwa hiyo huo mji ukaitwa Horma[a]. 18Watu wa Yuda wakatwaa pia Gaza, Ashkeloni na Ekroni, kila mji na vijiji vyake vinavyouzunguka.

19BWANA alikuwa pamoja na watu wa Yuda. Wakaimiliki nchi ya vilima, lakini hawakuweza kuwafukuza watu waliokaa katika hiyo tambarare, kwa sababu walikuwa na magari ya chuma. 20Kama vile Mose alivyoahidi, Kalebu alipewa Hebroni, naye akawafukuza wana watatu wa Anaki. 21Hata hivyo, Wabenyamini, walishindwa kuwafukuza Wayebusi, waliokuwa wanaishi Yerusalemu, hivyo hadi leo Wayebusi huishi humo pamoja na Wabenyamini.

22Basi nyumba ya Yosefu wakashambulia Betheli, naye BWANA alikuwa pamoja nao. 23Walipotuma watu kwenda kupeleleza Betheli (ambao hapo kwanza uliitwa Luzu), 24wale wapelelezi wakaona mtu anatoka mjini, nao wakamwambia, ''Tuonyeshe jinsi ya kuingia mjini nasi tutakutendea wema.'' 25Hivyo akawaonyesha, nao wakaupiga mji kwa upanga lakini wakamhifadhi hai yule mtu na jamaa yake yote. 26Yule mtu akaende hadi nchi ya Wahiti, ambapo aliujenga mji na kuuita Luzu, ambao ndio jina lake hadi leo.

---

a17 Horma hapa maana yake "Maangamizi.''

Kipindi cha Waamuzi kilianza kati ya 1375 au (1220)

Samweli azaliwa	*Samsoni*	*Sauli atawazwa kuwa mfalme*	*Daudi awa mfalme*
1105	*1075 – 1055*	*1050*	*1010*
au	*au*	*au*	
1083	*(1083 – 1063)*	*1045*	

27Lakini Manase hawakuwafukuza watu wa
Beth-Sheani na vijiji vyake, au watu wa Taanaki
na vijiji vyake, au watu wa Dori na vijiji vyake, au
watu wa Ibleamu na vijiji vyake, au watu wa
Megido na vijiji vyake, lakini Wakanaani
waliazimu kuishi katika nchi ile. 28Israeli
walipopata nguvu, wakawatia Wakanaani katika
kazi ya kulazimishwa, lakini kamwe
hawakuwafukuza watoke kabisa. 29Wala Efraimu
hawakuwafukuza kabisa Wakanaani walioishi
Gezeri, bali Wakanaani waliendelea kuishi humo
miongoni mwao. 30Vivyo hivyo Zabuloni
hawakuwafukuza Wakanaani walioishi huko
Kitroni, wala walioishi Nahaloli, ambao walibaki
miongoni mwao bali waliwatia katika kazi ya
kulazimishwa. 31Wala Asheri hawakuwafukuza
wale walioishi huko Ako, Sidoni, Ahlabu, Akzibu,
Helba, Afeki wala Rehobu 32na kwa sababu ya
jambo hili Waasheri wakaishi miongoni mwa
Wakanaani, wale wenyeji wa nchi. 33Wala Naftali
hawakuwafukuza wale walioishi Beth-Shemeshi
wala wale walioishi Beth-Anathi, lakini Naftali
nao pia wakaishi miongoni mwa Wakanaani,
wenyeji wa nchi, nao wale walioishi Beth-
Shemeshi na Beth-Anathi wakawa watumishi
wao katika kazi ya kulazimishwa 34Waamori
wakawazuilia Wadani kwenye nchi ya vilima,
kwa maana hawakuwaacha washuke kuingia
kwenye sehemu tambarare. 35Waamori pia
wakaendelea kukaa katika Mlima Heresi, katika
Aiyaloni na Shaalbimu, lakini mkono wa nyumba
ya Yosefu ukawalemea, nao wakashindwa hata
wakalazimika kuingia katika kazi ya
kulazimishwa. 36Mpaka wa Waamori ulikuwa
kuanzia Genge la Akrabimu, kuendelea hadi
Sela na kuelekea juu.

Malaika wa BWANA Huko Bokimu

2 Malaika wa BWANA akakwea kutoka
Gilgali hadi Bokimu, naye akasema,
"Niliwapandisha kutoka Misri na kuwaingiza
katika nchi niliyoapa kuwapa baba zenu.
Nikasema, 'Kamwe sitalivunja agano langu
nanyi. 2Nanyi msifanye agano na watu wa nchi
hii, bali mtazibomoa madhabahu zao.' Lakini
ninyi hamkunitii mimi. Kwa nini mmefanya jambo
hili? 3Sasa basi ninawaambia kuwa
sitawafukuza watoke katikati yenu ila watakuwa
miiba kwenu, nao miungu yao itakuwa tanzi
kwenu."
4Malaika wa BWANA alipomaliza kusema
mambo haya kwa Waisraeli wote, watu wakalia
kwa sauti kuu. 5Wakapaita mahali pale Bokimu.
Nao wakamtolea BWANA sadaka.

Kifo cha Yoshua

6Baada ya Yoshua kuwapa watu ruhusa
waende zao, Waisraeli wakaenda kwenye urithi
wao wenyewe ili kumiliki nchi yao. 7Watu
wakamtumikia BWANA siku zote za maisha za
Yoshua na za wazee walioishi kuliko Yoshua,
ambao walikuwa wameona mambo makuu
ambayo BWANA alikuwa ametenda kwa ajili ya
Israeli.
8Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa
BWANA, akafa akiwa na umri wa miaka 110.
9Wakamzika katika nchi ya urithi wake huko
Timnath-Heresi[a] katika nchi ya vilima ya
Efraimu, kaskazini ya Mlima Gaashi.
10Baada ya kizazi kile chote kukusanywa
pamoja na baba zao, kikainuka kizazi kingine
baada yao ambacho hakikumjua BWANA, wala
matendo yale aliyokuwa ametenda kwa ajili ya
Waisraeli. 11Kwa hiyo Waisraeli wakatenda
maovu machoni pa BWANA na kuwatumikia
Mabaali. 12Wakamwacha BWANA Mungu wa
baba zao, aliyekuwa amewatoa katika nchi ya
Misri. Wakaifuata na kuiabudu miungu
mbalimbali ya mataifa yanayowazunguka.
Wakamkasirisha BWANA 13kwa sababu
walimwacha Yeye na kutumikia Baali na
Maashtorethi. 14Hivyo hasira ya BWANA
ikawaka juu ya Israeli, naye akawatia mikononi
mwa wavamizi waliowateka nyara. Akawauza
katika mikono ya adui zao pande zote, hivyo
hawakuweza tena kuwazuia adui zao. 15Po pote
Israeli walipotoka kwenda kupigana, mkono wa
BWANA ulikuwa kinyume nao ili kuwashinda,
kama vile alivyokuwa amewaapia. Nao wakawa
katika taabu kubwa.
16Ndipo BWANA akawainua waamuzi,
ambao waliwaokoa katika mikono ya hao watu

a9 Timnath-Heresi unajulikana pia kama Timnath-Sera.

waliowashambulia. 17Lakini hawakuwasikiliza
hata waamuzi wao, bali walifanya uasherati kwa
kuifuata miungu mingine na kuiabudu.
Waligeuka mara na kuiacha njia ambayo baba
zao waliiendea, yaani, njia ya kutii amri za
BWANA. 18Kila mara BWANA alipowainulia
mwamuzi, BWANA alikuwa pamoja na huyo
mwamuzi, naye aliwaokoa kutoka mkononi mwa
adui zao kwa kipindi chote alichoishi yule
mwamuzi. Kwa kuwa BWANA aliwahurumia kwa
sababu ya kilio chao cha huzuni kwa ajili ya
wale waliokuwa wakiwatesa na kuwataabisha.
19Lakini kila mara mwamuzi alipokufa, watu
walirudia katika hali mbaya ya uovu zaidi kuliko
baba zao, wakiifuata miungu mingine kuitumikia
na kuiabudu. Walikataa kuacha matendo yao
maovu na njia zao za ukaidi.

20Kwa hiyo BWANA akawakasirikia sana
Israeli na kusema, ''Kwa kuwa taifa hili limevunja
agano lile nililofanya na baba zao na
hawakunisikiliza, 21Mimi nami sitafukuza taifa lo
lote ambalo Yoshua aliliacha alipokufa.
22Nitayatumia ili nipate kuwapima Israeli na
kuona kama wataishika njia ya BWANA na
kuenenda katika hiyo kama baba zao
walivyofanya.'' 23BWANA alikuwa ameyaacha
hayo mataifa yabaki, hakuyaondoa mara moja
kwa kuyatia mikononi mwa Yoshua.

Mataifa Yaliyobaki Katika Ile Nchi

3 Haya ndiyo mataifa BWANA aliyoyaacha
ili kuwajaribu Waisraeli wote ambao
hawakujua vita yo yote ya Kanaani 2(alifanya
hivi ili tu kuwafundisha wazao wa Waisraeli
ambao hawakuwa wamejua vita, hapo awali):
3Wafalme watano wa Wafilisti, Wakanaani wote,
Wasidoni, Wahivi waishio katika milima ya
Lebanoni kuanzia mlima wa Baal-Hermoni hadi
Lebo-Hamathi. 4Waliachwa ili kuwajaribu
Waisraeli kuona kama wangetii amri za BWANA,
alizokuwa amewapa baba zao kwa mkono wa
Mose.

5Waisraeli wakaishi miongoni mwa
Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi
na Wayebusi. 6Wakawaoa binti zao nao
wakawatoa binti zao waolewe na wana wa hayo
mataifa na kuitumikia miungu yao.

Othnieli

7Waisraeli wakafanya maovu machoni pa
BWANA, wakamsahau BWANA Mungu wao na
kutumikia Mabaali na Maashera. 8Hasira ya
BWANA ikawaka dhidi ya Israeli, hivyo
akawauza na kuwatia mikononi mwa Kushan-
Rishathaimu mfalme wa Aram-Naharaimu[a]
ambaye Israeli walikuwa chini yake
wakimtumikia kwa muda wa miaka minane.
9Walipomlilia BWANA akawainulia mwokozi,
Othnieli mwana wa Kenazi, ndugu mdogo wa
Kalebu. 10Roho wa BWANA akaja juu yake,
hivyo akawa mwamuzi wa Israeli, akaenda
vitani. BWANA akamtia Kushan-Rishathaimu
mfalme wa Aramu mikononi mwa Othnieli naye
akamshinda. 11Hivyo nchi ikawa na amani kwa
muda wa miaka arobaini, mpaka Othnieli mwana
wa Kenazi alipokufa.

Ehudi

12Waisraeli wakafanya yaliyo maovu mbele
za BWANA tena, kwa kuwa walifanya maovu
hayo BWANA akamtia nguvu Egloni mfalme wa
Moabu dhidi ya Israeli. 13Egloni akawataka
Waamoni na Waamaleki waungane naye, akaja
kuishambulia Israeli, nao wakatwaa Mji wa
Mitende[b]. 14Waisraeli wakawa chini ya Egloni
mfalme wa Moabu kwa muda wa miaka kumi na
minane.

15Waisraeli wakamlilia tena BWANA, naye
akawapa mwokozi, Ehudi, mtu wa shoto, mwana
wa Gera, Mbenyamini. Waisraeli wakamtuma
kwa Egloni mfalme wa Moabu ushuru kwa
mkono wa Ehudi. 16Basi Ehudi alikuwa
ametengeneza upanga wenye makali kuwili,
urefu wake ni kama dhiraa moja[c], akaufunga
upanga huo ndani ya nguo yake kwenye paja
lake la mkono wa kuume. 17Akamkabidhi ushuru
Egloni mfalme wa Moabu, ambaye alikuwa mtu
mnene sana. 18Baada ya Ehudi kumkabidhi ule
ushuru, wale watu waliokuwa wameubeba huo
ushuru aliwaruhusu waende zao. 19Yeye
mwenyewe akafuatana nao hadi kwenye
sanamu ya kuchora kwenye mawe karibu na
Gilgali, ndipo yeye akarudi akafika kwa Egloni
na kusema, "Ee Mfalme, ninao ujumbe wa siri
kwa ajili yako.''

Mfalme akasema, "Nyamazeni kimya!" Nao
wale waliomhudumia wote wakamwacha
wakatoka nje. 20Ndipo Ehudi akamsogelea
alipokuwa ameketi peke yake kwenye chumba
cha juu cha jumba lake la kifalme la majira ya
kiangazi na kusema, "Ninao ujumbe kutoka kwa
Mungu kwa ajili yako. Mfalme alipokuwa
anainuka kutoka kwenye kiti chake, 21Ehudi

---

a[8] Aram-Naharaimu ndiyo Mesopotamia.
b[13] Mji wa Mitende ndio Yeriko.
c[16] Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45.

akaunyoosha mkono wake wa kushoto na
kuufuta ule upanga aliokuwa ameufunga
kwenye paja lake la kulia na kuuchomeka
tumboni mwa mfalme Egloni kwa nguvu. 22Hata
mpini nao ukazama tumboni pamoja na upanga
wenyewe, nao upanga ukatokea mgongoni
mwake. Ehudi hakuuchomoa huo upanga, nayo
mafuta yakashikamana juu ya panga. 23Ehudi
akatoka nje barazani, akamfungia milango ya
chumba cha juu na kuifunga kwa funguo.

24Baada ya kuondoka, watumishi wakaja na
kukuta milango ya chumba cha juu imefungwa
kwa funguo. Wakasema, ‘‘Bila shaka
amejipumzisha kwenye chumba cha ndani cha
nyumba yake ya majira ya kiangazi.’’
25Wakangoja hata wakawa na fadhaa, basi
alipokuwa hakufungua milango ya chumba,
wakachukua funguo na kuifungua. Tazama
wakaona bwana wao amelala sakafuni,
amekufa.

26Walipokuwa angali wanangoja, Ehudi
akatoroka akapita hapo kwenye sanamu ya
kuchora kwenye mawe na kukimbilia Seira.
27Alipofika huko akapiga tarumbeta katika nchi
ya vilima ya Efrahim, nao Waisraeli
wakatelemka pamoja naye kutoka vilimani, yeye
akiwa anawaongoza.

28Akawaagiza, ‘‘Nifuateni, kwa kuwa
BWANA amewatia Moabu, adui zenu, mkononi
mwenu.’’ Kwa hiyo wakatelemka wakamfuata,
wakavishika vivuko vya Yordani kuelekea
Moabu, wala hawakuacha mtu ye yote kuvuka.
29Wakati huo wakawaua Wamoabu watu waume
wapatao 10,000, wote walikuwa wenye nguvu
na mashujaa, hakuna mtu ye yote aliyetoroka.
30Siku ile Moabu wakashindwa na Israeli, nayo
nchi ikawa na amani kwa miaka themanini.

Shamgari

31Baada ya Ehudi akaja Shamgari mwana
wa Anathi, aliyewapiga Wafilisti 600 kwa fimbo
iliyochongoka ya kuongozea ng’ombe. Naye pia
akawaokoa Waisraeli.

Debora

4 Baada ya Ehudi kufa, Waisraeli
wakafanya tena maovu machoni pa
BWANA. 2Hivyo BWANA akawatia mikononi
mwa Yabini, mfalme wa Kanaani, aliyetawala
huko Hazori. Jemadari wa jeshi lake alikuwa
Sisera, aliyeishi huko Haroshethi Hagoyimu[a].
3Kwa kuwa Sisera alikuwa na magari ya chuma
yapatayo 900, naye alikuwa amewatesa
Waisraeli kwa ukatili kwa muda wa miaka
ishirini, Waisraeli wakamlilia BWANA wakaomba
msaada.

4Debora, nabii mwanamke, mkewe
Lapidothi, ndiye aliyekuwa anaamua Israeli
wakati ule. 5Debora alikuwa akiketi chini ya
Mtende wa Debora uliokuwa kati ya Rama na
Betheli katika nchi ya vilima ya Efraimu, nao
Waisraeli wakaja kwake ili awaamue. 6Akatuma
wamwite Baraka mwana wa Abinoamu kutoka
Kedesh huko Naftali na kumwambia,‘‘BWANA,
Mungu wa Israeli, anakuagiza: ‘Nenda, chukua
wanaume 10,000 toka Naftali na Zabuloni,
mwende Mlima Tabori. 7Nitamshawishi Sisera,
jemadari wa jeshi la Yabini, pamoja na magari
yake na jeshi lake, hadi Mto Kishoni na kumtia
mikononi mwako.’’

8Baraka akamwambia, ‘‘Ukienda pamoja
nami nitakwenda, lakini usipokwenda pamoja
nami, sitakwenda.’’ 9Debora akamwambia,
‘‘Hakika nitakwenda pamoja nawe, lakini njia
unayoiendea haitakupa heshima wewe, kwa
kuwa BWANA atamtia Sisera mikononi mwa
mwanamke.’’ Hivyo Debora akaenda pamoja na
Baraka mpaka Kedeshi, 10mahali ambapo
Baraka aliwaita Zabuloni na Naftali. Watu
10,000 wakamfuata Baraka, naye Debora pia
akaenda pamoja naye.

11Basi Heberi Mkeni, alikuwa amejitenga na
Wakeni wengine, yaani, wazao wa Hobabu,
mkwewe Mose, naye akapiga hema lake karibu
na ule mti mkubwa wa mwaloni ulioko
Saananimu, karibu na Kedeshi.

12Sisera alipoambiwa kuwa Baraka mwana
wa Abinoamu alikuwa amepanda Mlima Tabori,
13Sisera akakusanya pamoja magari yake yote
600 ya chuma na watu wote waliokuwa pamoja
naye, kuanzia Haroshethi-Hagoyimu mpaka Mto
wa Kishoni.

14Ndipo Debora akamwambia Baraka,
‘‘Nenda! Hii ndiyo siku ambayo BWANA
amemtia Sisera mikononi mwako. Je! BWANA
hakukutangulia mbele yako?’’ Hivyo Baraka
akashuka kutoka Mlima Tabori, akifuatwa na
watu 10,000. 15BWANA akamfadhaisha Sisera
na magari yake yote, pamoja na jeshi lake lote
kwa upanga mbele ya Baraka, naye Sisera
akaliacha gari lake na kukimbia kwa miguu.
16Lakini Baraka akafuatia magari pamoja na
jeshi mpaka Haroshethi-Hagoyimu. Jeshi lote la
Sisera likaanguka kwa upanga, wala hakuna
hata mtu mmoja aliyesalia.

[a] 2 Haroshethi Hagoyimu hapa ina maana Haroshethi ya Mataifa.

17Sisera, hata hivyo, akakimbia kwa miguu
mpaka kwenye hema la Yaeli, mkewe Heberi
Mkeni, kwa sababu palikuwa na uhusiano wa
kirafiki kati ya Yabini mfalme wa Hazori na ukoo
wa Heberi Mkeni.
18Yaeli akaenda kumlaki Sisera na
kumwambia, ‘‘Karibu, bwana wangu, karibu
ingia ndani kabisa. Usiogope.’’ Basi Sisera
akaingia ndani ya hema ya Yaeli, naye
akamfunika kwa blanketi nene.
19Akamwambia, ‘‘Nina kiu, tafadhali nipe
maji ya kunywa.’’ Ndipo akafungua kiriba cha
maziwa na kumpa akanywa, kisha akamfunika.
20Naye Sisera akamwambia, ‘‘Simama
mlangoni pa hema na mtu ye yote akija na
kukuuliza, ‘Je, kuna mtu ye yote hapa? Sema,
Hapana.’’ ’
21Ndipo Yaeli mkewe Heberi, akatwaa
kigingi cha hema,akachukua nyundo mkononi
mwake, akamwendea polepole, akiwa amelala
usingizi, akiwa amechoka. Akakigongomea kile
kigingi kwenye paji la uso wake, kikapenya hata
kuingia ardhini, naye akafa.
22Baraka akakaribia akimfuatia Sisera, Yaeli
akatoka kumlaki. Akamwambia, ‘‘Njoo,
nitakuonyesha mtu unayemtafuta.’’ Hivyo
wakaingia ndani ya hema wakiwa wamefuatana
na tazama Sisera alikuwa amelala humo akiwa
amekufa na hicho kigingi cha hema kikiwa
kimegongomewa kupitia paji la uso wake.
23Basi siku ile Mungu akamshinda Yabini,
mfalme wa Kanaani, mbele ya Israeli. 24Nao
mkono wa Waisraeli ukaendelea kuwa na nguvu
zaidi na zaidi dhidi ya Yabini mfalme wa
Kanaani, mpaka wakamwangamiza.

Wimbo wa Debora

5 Ndipo Debora na Baraka mwana wa
Abinoamu wakaimba wimbo huu:

2‘‘Wakuu katika Israeli wanapoongoza,
wakati watu wanapojitoa kwa hiari yao
wenyewe,
mhimidini BWANA!
3‘‘Sikieni hili, enyi wafalme! Sikilizeni, enyi
watawala!
Nitamwimbia BWANA, nitaimba,
kwa wimbo nitamhimidi BWANA,
Mungu wa Israeli.
4“Ee BWANA, ulipotoka katika Seiri,
ulipopita katika mashamba ya Edomu,
nchi ilitetemeka, mbingu nazo zikamwaga,
naam, mawingu yakamwaga maji.
5Milima ilitetemeka mbele za BWANA,
hata ule wa Sinai,
mbele ya BWANA, Mungu wa Israeli.
6“Katika siku za Shamgari mwana wa Anathi,
katika siku za Yaeli, barabara kuu hazikuwa
na watu,
wasafiri walipita njia za kando.
7Mashujaa walikoma katika Israeli,
walikoma mpaka mimi Debora nilipoinuka,
nilipoinuka kama mama katika Israeli.
8Walipochagua miungu migeni,
vita vilikuja katika malango ya mji,
hapakuonekana ngao wala mkuki
miongoni mwa mashujaa 40,000 katika
Israeli.
9Moyo wangu u pamoja na wakuu wa Israeli,
pamoja na wale wanaojitoa wenyewe kwa
hiari yao miongoni mwa watu.
Mhimidini BWANA!
10“Nanyi mpandao punda weupe,
mkiketi juu ya matandiko ya thamani,
nanyi mtembeao barabarani, fikirini
11juu ya sauti za waimbaji mahali pa
kunyweshea maji.
Wanasimulia matendo ya haki ya BWANA,

matendo ya haki ya mashujaa wake katika
Israeli.

“Ndipo watu wa BWANA
walipotelemka malangoni pa mji.
12‘Amka, amka! Debora,
Amka, amka, uimbe! Ee Baraka!
Inuka, chukua mateka wako uliowateka, Ee
mwana wa Abinoamu.’

13“Ndipo mabaki ya watu wakashuka kutoka
Tabori dhidi ya wenye nguvu,
watu wa BWANA, wakashuka dhidi ya
mashujaa wenye nguvu.
14Kutoka Efraimu, wakaja watu ambao chimbuko
lao ni Amaleki,
Benyamini akiwa miongoni mwa watu
waliokufuata.
Kutoka Makiri wakashuka viongozi na kutoka
Zabuloni wale washikao fimbo ya jemadari.
15Wakuu wa Isakari walikuwa pamoja na
Debora,
Naam, Isakari alikuwa pamoja na Baraka,
wakija nyuma yake kwa mbio wakielekea
bondeni.
Katika jamaa za Reubeni,
palikuwa na kujihoji kukubwa moyoni.

16Kwa nini ulikaa katikati ya mazizi ya kondoo
kusikiliza sauti ya filimbi zinazoita makundi?
Katika jamaa za Reubeni,
palikuwa na kujihoji kukubwa moyoni.
17Giliadi alikaa ng'ambo ya Yordani.
Naye Dani, kwa nini alikaa kwenye merikebu siku nyingi?
Asheri alikaa kwa utulivu ufuoni mwa bahari,
akikaa kwenye ghuba zake ndogo.
18Watu wa Zabuloni walihatirisha maisha yao,
vile vile nao watu wa Naftali.

19"Wafalme walikuja na kufanya vita,
wafalme wa Kanaani walipigana
huko Taanaki karibu na maji ya Megido,
lakini hawakuchukua fedha wala nyara.
20Kutoka mbinguni nyota zilipigana,
nyota kutoka katika njia zake zilipigana na Sisera.
21Mto wa Kishoni uliwasomba,
ule mto wa zamani, mto wa Kishoni.
Songa mbele, Ee nafsi yangu, kwa ujasiri!
22Ndipo kwato za farasi zikafanya mshindo,
farasi wake wenye nguvu huenda mbio kwa kurukaruka.
23Malaika wa BWANA akasema, 'Merozi alaaniwe,'
'Walaaniwe watu wake kwa uchungu,
kwa kuwa hawakuja kumsaidia BWANA,
kumsaidia BWANA dhidi ya hao wenye nguvu.'
24"Yaeli abarikiwe kuliko wanawake wote,
mkewe Heberi Mkeni,
abarikiwe kuliko wanawake wote waishio kwenye mahema.
25Aliomba maji, naye akampa maziwa
kwenye bakuli la heshima akamletea maziwa mgando.
26Akanyosha mkono wake akashika kigingi cha hema,
mkono wake wa kuume ukashika nyundo ya fundi,
akampiga Sisera kwa hiyo nyundo,
akamtoboa kichwa chake.
Akakipiga kichwa chake kwa nguvu,
akiisha kukitoboa kichwa chake
na kumchoma kwenye paji lake la uso.
27Aliinama miguuni pa Yaeli,
akaanguka, pale alipoinama,
hapo ndipo alipoanguka akiwa amekufa.

28"Kupitia dirishani mama Sisera alichungulia,
'Mbona gari lake linachelewa kufika?
Mbona vishindo vya magari yake vimechelewa?'
29Wanawake wake wenye busara kuliko wengine wote wakamjibu,
Naam, husema moyoni mwake,
30'Je, Hawapati na kugawanya nyara?
Msichana mmoja au wawili kwa kila mtu.
Mavazi ya rangi mbali mbali kwa Sisera kuwa nyara,
mavazi ya rangi mbali mbali yaliyotariziwa.
Mavazi yaliyotariziwa vizuri kwa ajili ya shingo yangu,
yote haya kuwa nyara?'

31"Adui zako wote na waangamie, Ee BWANA,

bali wote wakupendao na wawe kama jua lichomozavyo kwa nguvu zake."
Hivyo nchi ikawa na amani kwa miaka arobaini.

Gideoni

6 Waisraeli wakafanya tena yaliyo maovu mbele za BWANA, naye kwa miaka saba BWANA akawatia mikononi mwa Wamidiani. 2Mkono wa Midiani ukawa na nguvu dhidi ya Israeli na kwa ajili ya Wamidiani Waisraeli wakajitengenezea mahali pa kujificha milimani, kwenye mapango na ngome. 3Kila wakati Waisraeli walipopanda mazao mashambani, Wamidiani, Waameleki na mataifa mengine ya mashariki walivamia nchi yao. 4Wakapiga kambi katika mashamba yao na kuharibu mazao ya nchi yote hadi kufikia Gaza, wala hawakuacha kiumbe cho chote kilicho hai kwa Waisraeli, iwe kondoo au ng'ombe au punda. 5Walipanda na mifugo yao na mahema yao, mfano wa makundi ya nzige. Ilikuwa haiwezekani kuwahesabu watu na ngamia zao, wakavamia nchi ili kuiharibu. 6Waisraeli wakafanywa kuwa maskini sana na Wamidiani, hata Israeli wakamlilia BWANA kuomba msaada.

7Waisraeli walipomlilia BWANA kwa sababu ya Wamidiani, 8BWANA akawapelekea nabii, ambaye aliwaambia, "Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo: 'Niliwapandisha mtoke Misri, toka nchi ya utumwa. 9Nikawanyakua kutoka mkononi mwa Wamisri na kutoka mkononi mwa watesi wenu wote. Nikawafukuza watoke mbele yenu nami nikawapa ninyi nchi

yao. [10]Nikawaambia, ‘Mimi ndimi BWANA
Mungu wenu, msiiabudu miungu ya Waamori,
ambayo mnakaa katika nchi yao! Lakini ninyi
hamkuitii sauti yangu.”

[11]Malaika wa BWANA akaja akaketi chini ya
mti wa mwaloni huko Ofra, ambao ulikuwa mali
ya Yoashi Mwebiezeri, ambalo mwanawe
Gideoni alikuwa akipepeta ngano penye
shinikizo la kukamulia zabibu, ili kuficha
Wamidiani wasiione. [12]Malaika wa BWANA
alipomtokea Gideoni, akamwambia, “BWANA yu
pamoja nawe, Ewe shujaa mwenye nguvu.”

[13]Gideoni akajibu, “Ee Bwana wangu, kama
BWANA yu pamoja nasi, mbona mambo haya
yote yametutokea? Yako wapi basi yale
matendo yake makuu baba zetu waliyotusimulia
juu yake waliposema, ‘Je, BWANA
hakutupandisha kutoka Misri? Lakini sasa
BWANA ametuacha na kututia katika mkono wa
Midiani.”

[14]BWANA akamgeukia na kusema “Enenda
kwa uwezo wako huu, ukawaokoe Israeli kutoka
mkononi mwa Wamidiani. Je, si mimi
ninayekutuma wewe?’’

[15]Gideoni akauliza, ‘‘Ee Bwana wangu,
nitawezaje kuwaokoa Israeli? Ukoo wangu ndio
dhaifu kuliko zote katika Manase, nami ndiye
mdogo wa wote katika jamaa yangu.’’

[16]BWANA akamjibu, ‘‘Nitakuwa pamoja
nawe, nawe utawapiga Wamidiani kana kwamba
walikuwa ni mtu mmoja.’’

[17]Gideoni akajibu, ‘‘Kama basi nimepata
kibali machoni pako, nipe ishara kuonyesha
kweli kwamba ni Wewe unayesema nami.
[18]Tafadhali ninakuomba usiondoke hapa mpaka
nitakaporudi na kukuletea sadaka yangu na
kuiweka mbele yako.’’

Naye BWANA akamwambia, ‘‘Nitangoja
mpaka utakaporudi.’’

[19]Gideoni akaingia ndani ya nyumba yake
na kuandaa mwana mbuzi pamoja na kuoka
mikate isiyotiwa chachu kutokana na efa moja[a]
ya unga, akaweka nyama kwenye kikapu na
mchuzi kwenye chungu, akamletea huyo
malaika hapo nje chini ya mti wa mwaloni na
kumpa.

[20]Malaika wa Mungu akamwambia, ‘‘Itwae
nyama na mikate isiyotiwa chachu, uviweke juu
ya mwamba huu na umimine huo mchuzi juu
yake.’’ Gideoni akafanya hivyo. [21]Malaika wa
BWANA akainyosha fimbo iliyokuwa mkononi
mwake, ncha yake ikagusa ile nyama na ile
mikate isiyotiwa chachu, nao moto ukatoka
kwenye mwamba ukateketeza ile nyama na ile
mikate. Malaika wa BWANA akatoweka kutoka
machoni pake. [22]Gideoni alipotambua kuwa ni
malaika wa BWANA, akapiga kelele kwa
mshangao, akasema, “Ole wangu, BWANA
Mwenyezi! Kwa kuwa nimemwona malaika wa
BWANA uso kwa uso!’’

[23]Lakini BWANA akamwambia, ‘‘Amani iwe
kwako! Usiogope. Hutakufa.

[24]Hivyo Gideoni akamjengea BWANA
madhabahu mahali pale na kupaita, Yehova-
Shalom[b]. Mpaka leo ingalipo imesimama huko
Ofra ya Waabiezeri.

[25]Usiku ule ule BWANA akamwambia,
“Mchukue ng’ombe dume wa baba yako, yaani,
yule wa pili mwenye miaka saba na ubomoe ile
madhabahu ya Baali, aliyo nayo baba yako na
ukaikate ile Ashera iliyo karibu nayo. [26]Kisha
mjengee BWANA Mungu wako, madhabahu
halisi, kwa taratibu zake, juu ya huu mwamba.
Kwa kutumia kuni za hiyo nguzo ya Ashera
uliyoikatakata, mtoe sadaka huyo dume wa pili
kuwa sadaka ya kuteketezwa.’’

[27]Basi Gideoni akawachukua watumishi
wake kumi na kufanya kama BWANA
alivyomwambia. Lakini kwa kuwa aliwaogopa
jamaa yake na watu wa mji, akafanya haya
usiku badala ya mchana.

[28]Watu wa mji walipoamka asubuhi, tazama
madhabahu ya Baali imebomolewa na nguzo ya
Ashera iliyokuwa karibu nayo imekatwakatwa na
yule ng’ombe wa pili ametolewa sadaka juu ya
madhabahu iliyojengwa upya!

[29]Wakaulizana, “Ni nani aliyetenda mambo
haya?’’

Walipochunguza kwa makini, wakaambiwa,
“Ni Gideoni mwana wa Yoashi, ndiye aliyetenda
hivi.’’

[30]Watu wa mji wakamwambia Yoashi, “Mlete
mwanao hapa. Ni lazima afe, kwa sababu
amebomoa madhabahu ya Baali na kukatakata
nguzo ya Ashera iliyokuwa karibu nayo.’’

[31]Lakini Yoashi akauambia ule umati
uliokuwa umezunguka ukiwa kinyume naye, “Je,
ninyi mtamtetea Baali? Mnajaribu kumwokoa?
Ye yote mwenye kumpigania atauawa kufikia
kesho asubuhi! Kama Baali ni mungu kweli,
anaweza kujitetea mwenyewe wakati mtu
anapobomoa madhabahu yake.’’ [32]Basi siku ile
wakamwita Gideoni Yerub-Baali, yaani, “Baali

a[19] Efa moja ni sawa na lita 22.

b[24] Yehova Shalom maana yake Bwana ni Amani.

na ashindane naye kwa sababu amebomoa madhabahu yake.''

33Basi Wamidiani wote, Waamaleki na mataifa mengine ya mashariki wakaunganisha majeshi yao, wakavuka ng'ambo ya Yordani na kupiga kambi katika bonde la Yezreeli. 34Ndipo Roho wa BWANA ikamjia Gideoni, akapiga tarumbeta, akiwaita Waabiezeri ili wamfuate. 35Akatuma wajumbe waende katika Manase yote, akiwataka wachukue silaha na pia katika Asheri, Zabuloni na Naftali, nao wakakwea ili kukutana nao.

36Gideoni akamwambia Mungu, "Kama utawaokoa Waisraeli kwa mkono wangu, kama ulivyoahidi, 37tazama, nitaweka ngozi ya kondoo kwenye kiwanja cha kupuria nafaka, na kama utakuwepo umande juu ya ngozi tu, nayo ardhi yote ikiwa kavu, ndipo nitakapojua kuwa utaokoa Israeli kwa mkono wangu, kama ulivyosema.'' 38Hivyo ndivyo ilivyotokea. Gideoni akaamka asubuhi na mapema kesho yake, akaikamua ile ngozi, umande ukatoka, maji ya kujaa bakuli.

39Kisha Gideoni akamwambia BWANA, "Usinikasirikie. Ninaomba nifanye ombi moja lingine. Niruhusu nifanye jaribio jingine moja kwa ngozi hii. Wakati huu uifanye ngozi hii kavu na ardhi yote ifunikwe na umande.'' 40Usiku ule Mungu akafanya hivyo, ngozi ile ilikuwa kavu, nayo ardhi yote ikafunikwa na umande.

Gidioni Awashinda Wamidiani

7 Ndipo Yerubaali (yaani Gideoni) na lile jeshi lililokuwa pamoja naye, wakaondoka asubuhi na mapema na kupiga kambi kando ya chemchemi ya Harodi. Kambi ya Wamidiani ilikuwa kaskazini yao katika bonde karibu na kilima cha More. 2BWANA akamwambia Gideoni, ''Jeshi lililo pamoja nawe ni kubwa sana kwa mimi kuwatia Wamidiani mikononi mwao. Ili kwamba Israeli asije akajisifu juu yangu akisema, 'Mkono wangu ndio ulioniokoa, 3kwa hiyo sasa tangaza jeshi lote likiwa linasikia, kwamba: Ye yote anayeogopa na kutetemeka, yeye na arudi nyumbani, aondoke katika Mlima Gileadi.' '' Hivyo watu 22,000 walirudi, wakabaki 10,000.

4Lakini BWANA akamwambia Gideoni, "Idadi ya jeshi bado ni kubwa, wapeleke chini katika maji nami nitawajaribu huko kwa ajili yako. Kama nikikuambia, 'Huyu atakwenda pamoja nawe,' yeye atakwenda, lakini kama nikisema, 'Huyu hatakwenda pamoja nawe,' yeye hatakwenda.''

5Hivyo Gideoni akalileta lile jeshi chini kwenye maji naye BWANA akamwambia Gideoni, "Watenge upande mmoja wale wote wanywao maji kwa ulimi, kama vile mbwa anywavyo, wale wote wapigao magoti ili kunywa wakipeleka mikono yao vinywani mwao, waweke upande mwingine. 6Idadi ya wale waliokunywa kwa kulamba lamba walikuwa 300, lakini wengine wote katika jeshi walipiga magoti ili kunywa.

7BWANA akamwambia Gideoni, "Kwa hao watu 300 waliolamba maji nitawaokoa ninyi, nami nitawatia Wamidiani mkononi mwako. Waache hao watu wengine wote warudi kila mmoja nyumbani mwake.'' 8Hivyo Gideoni akawaacha wale Waisraeli wengine kila mmoja aende kwenye hema yake. Akabakia na wale 300 ambao walichukua vyakula na tarumbeta za wale wenzao.

Basi kambi ya Wamidiani ilikuwa chini yake bondeni. 9Usiku ule ule BWANA akamwambia Gideoni, ''Ondoka, ushuke kambini, kwa kuwa nimeitia mkononi mwako. 10Lakini kama unaogopa kushambulia, shuka kambini pamoja na mtumishi wako Pura, 11nawe sikiliza wanayosema. Hatimaye, utatiwa moyo kushambulia kambi.'' Basi yeye na Pura mtumishi wake wakashuka na kufikia walinzi wa mbele wenye silaha waliokuwa mle kambini. 12Wamidiani, Waameleki na mataifa mengine yote ya mashariki walikaa bondeni, nao walikuwa mfano wa nzige kwa wingi wao. Ngamia zao hazikuweza kuhesabika, wingi wao ulikuwa kama mchanga wa ufuoni mwa bahari.

13Gideoni alifika wakati huo huo kukiwa na mtu mmoja aliyekuwa anamweleza mwenzake ndoto yake, akisema, "Niliota ndoto, tazama mkate wa shayiri ulioviringana ulianguka katika kambi moja ya Wamidiani, ukaipiga na ikaanguka nao ukaipindua juu chini na hema ikaporomoka chini.''

14Rafiki yake akamjibu, "Habari hii si kitu kingine zaidi ya upanga wa Gideoni mwana wa Yoashi, Mwisraeli. Mungu amewatia Wamidiani na jeshi lote mkononi mwake.''

15Gideoni alipoisikia hiyo ndoto na tafsiri yake, akamwabudu Mungu. Akarudi kwenye kambi ya Israeli na kusema, "Inukeni! BWANA amelitia jeshi la Wamidiani mkononi mwenu.'' 16Akawagawa wale watu 300 katika makundi matatu, akawakabidhi tarumbeta mikononi mwao wote na mitungi isiyokuwa na maji yenye

mienge ndani yake.

17Akawaambia, “Nitazameni, fanyeni kama
nitakavyofanya, nitakapofika mwisho wa kambi
mfanye kama nitakavyofanya. 18Wakati mimi na
wale walio pamoja nami wote, tutakapopiga
tarumbeta zetu, ninyi nanyi pigeni tarumbeta
pande zote za kambi na mpige kelele, mseme,
‘Upanga wa BWANA na wa Gideoni.’’

19Gideoni na wale watu mia moja waliokuwa
pamoja naye wakafika mwisho wa kambi usiku
mwanzoni mwa zamu ya kati, mara tu
walipokuwa wamebadili zamu, wakapiga zile
tarumbeta zao na kuvunja ile mitungi iliyokuwa
mikononi mwao. 20Yale makundi matatu
yakapiga tarumbeta na kuvunja mitungi.
Wakashika mienge kwa mikono yao ya kushoto
na katika mikono yao ya kuume tarumbeta ili
kuzipiga, wakapaza sauti zao, ‘‘Upanga wa
BWANA na wa Gideoni!’’ 21Wakasimama kila
mtu mahali pake kuizunguka kambi pande zote,
Wamidiani wote wakakimbia, huku wakipiga
kelele.

22Walipozipiga zile tarumbeta 300, BWANA
akafanya watu katika kambi yote
kugeuziana upanga kila mmoja na mwenziwe.
Jeshi likakimbia mpaka Beth-Shita kuelekea
Serera[a] hadi mpakani mwa Abel-Mehola karibu
na Tabathi. 23Watu wa Israeli wakaitwa kutoka
Naftali, Asheri na Manase, wakawafuatia
Wamidiani. 24Gideoni akatuma wajumbe katika
nchi yote ya vilima vya Efraimu akisema,
‘‘Telemkeni dhidi ya Wamidiani na mkazuie
vivuko vya maji mbele yao hadi Beth-Bara na
pia Yordani.’’

Hivyo watu wote wa Efraimu wakakutanika
pamoja na kuzingira mto wa Yordani hadi
Bethbara. 25Wakawakamata wakuu wawili wa
Midiani, Orebu na Zeebu. Wakamwulia Orebu
pale penye mwamba wa Orebu na Zeebu
wakamwulia penye shinikizo la kukamulia divai
la Zeebu. Wakawafuatia Wamidiani na kuleta
vichwa vya Orebu na Zeebu kwa Gideoni, huko
ng’ambo ya Yordani.

Ushindi wa Gideoni na Kulipiza Kisasi

8 Basi Waifraimu wakamwuliza Gideoni,
“Mbona mmetutenda hivi? Kwa nini
hukutuita ulipokwenda kupigana na Wamidiani?’’
Wakawalaumu kwa ukali sana.

2Gideoni akawajibu, “Nilichofanya mimi ni
nini kulinganisha na kile ninyi mlichofanya? Je,
kuokoa masazo ya zabibu za Efraimu si bora
kuliko mavuno kamili ya zabibu ya Abiezeri?
3Mungu amewatia Orebu na Zeebu, hao
viongozi wa Wamidiani, mikononi mwenu. Je,
mimi niliweza kufanya nini kulinganisha na
mlichofanya ninyi? ‘‘Aliposema hili, hasira yao
dhidi yake ikatulia.

4Gideoni akiwa pamoja na wale watu 300,
waliofuatana naye, wakiwa wamechoka na
wenye njaa lakini bado wakiwafuatia, wakafika
Yordani na kuuvuka. 5Akawaambia watu wa
Sukothi, ‘‘Tafadhali lipatieni jeshi langu mikate,
kwa maana wamechoka, nami ningali
ninawafuatia Zeba na Salmuna, wafalme wa
Midiani.’’

6Lakini maafisa wa Sukothi wakasema, “Je,
mikono ya Zeba na Salmuna tayari mnayo sasa
ili tuweze kulipatia jeshi lako mikate?’’

7Gideoni akajibu, “Kwa ajili ya hilo tu,
BWANA atakapowatia Zeba na Salmuna
mkononi mwangu, nitaichana nyama ya miili
yenu kwenye miiba ya nyikani na kwenye
michongoma.’’

8Kutoka hapo alikwea mpaka Penieli na
kutoa ombi lile lile, lakini nao watu wa Penueli
wakamjibu kama watu wa Sukothi walivyokuwa
wamemjibu. 9Hivyo akawaambia watu wa
Penieli, “Nitakaporudi baada ya kushinda,
nitaubomoa mnara huu.’’

10Wakati huu Zeba na Salmuna walikuwa
Karkori wakiwa na jeshi lenye watu wapatao
15,000 wale wote waliokuwa wamesalia wa
mataifa ya mashariki, kwa kuwa watu wapatao
120,000 wenye panga walikuwa wameuawa.
11Basi Gideoni akakwea kwa njia ya wasafiri
mashariki ya Noba na Yogbeha na
kulishambulia jeshi bila lenyewe kushuku lo lote.
12Zeba na Salmuni, hao wafalme wawili wa
Midiani, wakakimbia lakini yeye Gideoni
akawafuatia na kuwakamata, akalishinda hilo
jeshi lao lote.

13Gideoni mwana wa Yoashi akarudi kutoka
vitani kwa kupitia Mwinuko wa Heresi.
14Akamkamata kijana mmoja wa Sukothi na
kumwuliza maswali, naye yule kijana
akamwandikia majina ya maafisa sabini wa
Sukothi, ambao ni viongozi wa mji. 15Ndipo
Gideoni akaja na kuwaambia watu wa Sukothi,
“Tazama, hapa wapo Zeba na Salmuna
mlionisimanga kwa ajili yao mkisema, ‘Je,
mikono ya Zeba na Salmuna tayari mnayo sasa
ili tuweze kulipatia jeshi lako mikate?’
16Akawachukua hao viongozi wa mji na

a22 Serera au Seretha.

kuwafundisha watu wa Sukothi somo kwa
kuwaadhibu kwa miiba na michongoma ya
nyikani. 17Pia akaubomoa mnara wa Penieli na
kuwaua watu wa mji.
18Kisha akawauliza Zeba na Salmuna, "Ni
watu wa aina gani mliowaua huko Tabori?"
Wakajibu, "Ni watu kama wewe, kila mmoja wao
akiwa na nafasi ya uana wa mfalme.''
19Gideoni akajibu, "Hao walikuwa ndugu
zangu, wana wa mama yangu hasa. Hakika
kama aishivyo BWANA, kama mngekuwa
mmewaacha hai, mimi nisingewauwa ninyi.''
20Akamgeukia Yetheri, mwanawe mzaliwa wa
kwanza, akasema, "Waue hawa!" Lakini Yetheri
hakuufuta upanga wake, kwa sababu aliogopa,
kwa kuwa alikuwa bado kijana mdogo tu.
21Zeba na Salmuna wakasema, "Njoo
ufanye hivyo wewe mwenyewe. 'Alivyo mtu,
ndivyo zilivyo nguvu zake.' ' Hivyo Gideoni
akatoka mbele na kuwaua, naye akayaondoa
mapambo kwenye shingo za ngamia zao.

Kisibau cha Gideoni

22Waisraeli wakamwambia Gideoni,
"Ututawale, wewe, wanao na wana wa wana
wako, kwa kuwa umetuokoa kutoka mkononi
mwa Wamidiani.''
23Lakini Gideoni akawaambia, "Mimi
sitatawala juu yenu, wala wanangu
hawatatawala juu yenu. BWANA ndiye
atakayetawala juu yenu ninyi. 24Naye akasema,
"Ninalo ombi moja, kwamba kila mmoja wenu
anipatie kipuli kutoka kwenye fungu lake la
nyara.'' (Ilikuwa desturi ya Waishmaeli kuvaa
vipuli vya dhahabu.)
25Wakajibu, "Tutafurahi kuvitoa.'' Hivyo
wakatanda vazi chini na kila mwanaume
akatupia juu yake pete kutoka kwenye fungu
lake la nyara. 26Uzito wa pete za dhahabu
alizoomba zilifikia shekeli 1,700[a], bila kuhesabu
mapambo mengine, pete za masikio na mavazi
ya zambarau yaliyovaliwa na wafalme wa
Midiani au mikufu iliyokuwa kwenye shingo za
ngamia zao. 27Gideoni akatengeneza kisibau
kwa kutumia ile dhahabu, ambacho alikiweka
katika mji wake, yaani, Ofra. Waisraeli wote
wakafanya uasherati kwa kukiabudu huko,
nacho kikawa mtego kwa Gideoni na jamaa
yake.
28Hivyo Midiani ikashindwa mbele ya Israeli
nayo haikuinua kichwa chake tena. Wakati wa
siku za uhai wa Gideoni, nchi ikafurahia amani
miaka arobaini.

Kifo cha Gideoni

29Yerub-Baali akarudi kwenda kuishi katika
nyumba yake. 30Alikuwa na wana sabini wa
kwake mwenyewe, kwa kuwa alikuwa na wake
wengi. 31Suria wake, aliyekuwa anaishi huko
Shekemu, pia alimzalia mwana, ambaye
alimwita Abimeleki. 32Gideoni mwana wa Yoashi
akafa akiwa na umri mzuri wa uzee na akazikwa
katika kaburi la Yoashi baba yake huko Ofra ya
Waabiezeri.
33Mara tu alipokufa Gideoni, Waisraeli
wakarudia hali ya uovu na kufanya uasherati
kwa kuabudu Mabaali. Wakamsimamisha Baali-
Berithi kuwa mungu wao na 34wala
hawakumkumbuka BWANA Mungu wao,
aliyewaokoa kutoka mkononi mwa adui zao
wote kutoka kila upande. 35Pia wakashindwa
kuitendea mema jamaa ya Yerub-Baali, yaani,
Gideoni kwa ajili ya mambo yote mema
aliyokuwa amefanya kwa ajili yao.

Abimeleki Ajaribu Kuanzisha Ufalme

9 Siku moja Abimeleki mwana wa Yerub-
Baali akaenda kwa ndugu wa mama yake
huko Shekemu na kuwaambia yeye na ukoo
wote wa mama yake, akisema, 2"Waulizeni watu
wote wa Shekemu, 'Lipi lililo bora kwenu:
Kutawaliwa na wana wote sabini wa Yerub-
Baali, au mtu mmoja peke yake? Kumbukeni
kwamba, mimi ni mfupa wenu nyama yenu
hasa.''
3Ndugu za mama yake walipowaeleza watu
wote wa Shekemu, wakaelekea kumkubali
Abimeleki kwa kuwa walisema, "Yeye ni ndugu
yetu.'' 4Wakampa shekeli sabini[a] za fedha
kutoka katika hekalu la Baal-Berithi, naye
Abimeleki akaitumia kuajiri watu ovyo wasiojali,
wakawa ndio wafuasi wake. 5Akaenda nyumbani
kwa baba yake huko Ofra, na juu ya jiwe moja
wakawaua ndugu zake sabini, ambao ni wana
wa Yerub-Baali. Lakini Yothamu, mwana mdogo
wa wote wa Yerub-Baali, akaokoka kwa
kujificha. 6Ndipo watu wote wa Shekemu na
Beth-Milo wakakusanyika pamoja chini ya mti
mkubwa wa mwaloni penye nguzo iliyoko
Shekemu wakamvika Abimeleki taji kuwa
mfalme.

a26 shekeli 1,700 ni sawa na 19.5 Kilograms.

a4 Shekeli sabini za fedha ni sawa na kilo 0.8.

7Yothamu alipoambiwa hayo, akapanda juu
ya kilele cha mlima Gerizimu, akawapazia sauti
yake akawaambia, “Nisikilizeni enyi watu wa
Shekemu, ili Mungu naye apate kuwasikiliza
ninyi. 8Siku moja miti ilitoka ili kwenda
kujitawazia mfalme. Ikauambia mzeituni, ‘Wewe
uwe mfalme wetu.’
9“Lakini mzeituni ukaijibu, ‘Je, niache kutoa
mafuta yangu ambayo kwayo miungu na
wanadamu huheshimiwa, ili nikawe juu ya miti.?”
10Kisha miti ikauambia mtini, ‘Njoo na uwe
mfalme wetu!
11“Lakini mtini ukaijibu, ‘Je, niache kutoa
matunda yangu mazuri na matamu, ili niende
nikawe juu ya miti?’
12“Ndipo miti ikauambia mzabibu, “Njoo na
uwe mfalme wetu.’
13“Lakini mzabibu ukaijibu, ‘Je, niache kutoa
divai yangu inayofurahisha miungu na
wanadamu ili nikawe juu ya miti?’
14“Mwishoni miti yote ikauambia mti wa
miiba, ‘Njoo na uwe mfalme wetu.’
15“Nao mti wa miiba ukaijibu, ‘Kama kweli
mnataka niwe mfalme wenu, basi njoni mpate
kupumzika chini ya kivuli changu, lakini kama
sivyo, moto nautoke kwenye mti wa miiba
ukateketeze mierezi ya Lebanoni!’
16“Basi ikiwa mmetenda kwa uaminifu na
heshima kumfanya Abimeleki kuwa mfalme na
kama mmetendea vema kwa Yerub-Baali na
jamaa yake kama alivyostahimili, 17kwa kuwa
baba yangu aliwapigania ninyi na kuhatirisha
nafsi yake na kuwaokoa ninyi kutoka mikononi
mwa Wamidiani, 18(lakini leo mmeasi dhidi ya
jamaa ya baba yangu na kuwaua wanawe sabini
juu ya jiwe moja, nanyi mkamfanya Abimeleki
mwana wa mwanamke mtumwa kuwa mfalme
juu ya Shekemu, kwa kuwa yeye ni ndugu
yenu,) 19nanyi kama basi mmemtendea Yerub-
Baali na jamaa yake kwa heshima na uaminifu,
basi Abimeleki na awe furaha yenu nanyi mwe
furaha yake pia! 20Lakini kama sivyo, moto na
utoke kwa Abimeleki na uwateketeze ninyi na
watu wa Shekemu na Beth-Milo, nao moto utoke
kwenu, watu wa Shekemu na Beth-Milo
umteketeze Abimeleki!”
21Ndipo Yothamu akakimbia, akatoroka
akaenda Beeri, akaishi huko kwa sababu
alimwogopa ndugu yake Abimeleki.
22Baada ya Abimeleki kutawala Israeli kwa
muda wa miaka mitatu, 23Mungu akaruhusu roho
mbaya kati ya Abimeleki na watu wa Shekemu,
watu wa Shekemu wakamtendea Abimeleki kwa
hila. 24Hili lilitokea ili ule ukatili waliotendewa hao
wana sabini wa Yerub-Baali upatilizwe, na damu
yao iwe juu ya Abimeleki ndugu yao, aliyewaua
pia iwe juu ya watu wa Shekemu, ambao
walimsaidia kuua ndugu zake. 25Hivyo, kutokana
na uadui juu yake watu wa Shekemu wakaweka
watu wa kumvizia katika vilele vya milima.
Wakawanyang’anya watu wote waliopita karibu
nao, haya yakaarifiwa kwa Abimeleki.
26Basi Gaali mwana wa Ebedi akaenda
pamoja na ndugu zake wakaingia Shekemu, nao
watu wa huko wakamtumainia yeye.
27Wakaenda mashambani mwao kuvuna zabibu
na kuzisindika hizo zabibu, wakafanya siku kuu
katika hekalu la Mungu wao. Wakati wakila na
kunywa wakamlaani Abimeleki. 28Gaali mwana
wa Ebedi akasema, “Abimeleki ni nani na
Shekemu ni nani, hata tumtumikie? Je, yeye, si
mwana wa Yerub-Baali? Naye Zebuli si ndiye
msaidizi wake? Basi watumikieni watu wa
Hamori, babaye Shekemu. Kwa nini tumtumikie
Abimeleki? 29Laiti watu hawa wangekuwa chini
ya amri yangu! Basi mimi ningemwondoa huyo
Abimeleki. Ningemwambia Abimeleki, ‘Ondoa
jeshi lako lote.’ ”
30Zebuli aliyekuwa mtawala wa mji aliposikia
aliyosema Gaali mwana wa Ebedi, akakasirika
sana. 31Akatuma ujumbe uende kwa Abimeleki
kwa siri na kusema, “Gaali mwana wa Ebedi na
ndugu zake wamekuja Shekemu na
wanauchochea mji huu kinyume chako. 32Sasa,
basi, usiku huu wewe uondoke na watu wako ili
mje kuwavizia mashambani. 33Kisha asubuhi
wakati wa kuchomoza jua, amka mapema na
ujipange dhidi ya huo mji, wakati yeye na jeshi
lililo pamoja naye watakapotoka kukabiliana
nanyi, mwaweza kuwatendea kwa kadiri
mnavyoweza.
34Kwa hiyo Abimeleki pamoja na jeshi lake
lote wakaondoka usiku na kujificha karibu na
Shekemu wakiwa vikosi vinne. 35Basi Gaali
mwana wa Ebedi alikuwa ametoka nje akawa
amesimama katika ingilio la mji wakati ule ule
ambao Abimeleki na watu wake walipokuwa
wanatoka sehemu zao za maficho.
36Gaali alipowaona, akamwaambia Zebuli,
“Tazama, watu wanashuka kutoka kwenye vilele
vya milima!’’
Zebuli akajibu, “Wewe unaona vivuli vya
milima kana kwamba ni watu.’’
37Lakini Gaali akasema tena, “Tazama, watu
wanashuka kutoka katikati ya nchi na kikosi
kimoja kinakuja kutoka Tabur-Ezeri na kikosi

kingine kutoka upande wa Elon-Meonenimu.''

38Ndipo Zebuli akamwambia, "Kuko wapi kujivuna kwako sasa, wewe uliyesema, 'Huyo Abimeleki ni nani hata tumtumikie?' Hawa si wale watu uliowadharau? Toka nje sasa ukapigane nao!''

39Basi Gaali akatoka akawaongoza watu wa Shekemu kupigana na Abimeleki. 40Abimeleki akamfukuza, watu wengi wakajeruhiwa katika kukimbia huko, njia nzima hadi kwenye ingilio la lango. 41Abimeleki akakaa Aruma, naye Zebuli akawafukuza Gaali na ndugu zake watoke Shekemu.

42Kesho yake watu wa Shekemu wakatoka wakaenda mashambani, Abimeleki akaambiwa juu ya jambo hili. 43Hivyo akawachukua watu wake, akawagawanya katika vikosi vitatu na kuwaweka waviziao huko mashambani. Alipowaona watu wanatoka kwenda nje ya mji, akainuka dhidi yao na kuwashambulia. 44Abimeleki pamoja na vile vikosi wakaharakisha kwenda mbele kwenye nafasi mahali pa ingilio la lango la mji. Vile vikosi viwili vikawawahi wale waliokuwa mashambani na kuwaua. 45Siku hiyo nzima Abimeleki akazidisha mashambulizi yake dhidi ya mji hadi akawa ameuteka na kuwaua watu wa huo mji. Kisha akauangamiza mji na kusambaza chumvi juu yake.

46Kwa kusikia jambo hili watu wote katika mnara wa Shekemu, wakaingia kwenye ngome ya hekalu la El-Berithi. 47Abimeleki aliposikia kuwa wamekusanyika huko, 48yeye na watu wake wote wakakwea kwenye Mlima Salmoni. Akachukua shoka akakata baadhi ya matawi ambayo aliyachukua mabegani. Akawaagiza wale watu waliokuwa pamoja naye kuwa, ''Fanyeni kile mlichoona mimi nikifanya!'' 49Basi watu wote wakakata matawi na kumfuata Abimeleki. Wakayakusanya hayo matawi juu ya ngome na kuitia moto ili kuwachoma wale watu wote waliokuwa ndani yake. Hivyo watu wote katika mnara wa Shekemu, karibia watu 1,000 waume kwa wake, pia wakafa.

50Baadaye Abimeleki akaenda Thebesi na kuuzingira kwa jeshi na kuuteka. 51Hata hivyo, ndani ya huo mji, kulikuwa na mnara imara, ambako watu wote wa mji wanaume na wanawake, watu wote wa mji walikimbilia ndani yake. Wakajifungia ndani yake na kupanda juu ya paa la mnara. 52Abimeleki akaja kwenye ule mnara na kuushambulia, lakini alipokaribia kwenye ingilio la mnara ili kuuchoma kwa moto, 53mwanamke mmoja akaangusha sehemu ya juu ya jiwe la kusagia juu ya kichwa cha Abimeleki likapasua fuvu la kichwa chake.

54Akamwita kwa haraka kijana yule aliyechukua silaha zake, na kumwambia, "Chukua upanga wako na uniue, watu wasije wakasema kwamba, 'Mwanamke amemwua.' '' Basi yule kijana akamchoma upanga, naye akafa. 55Waisraeli walipoona kuwa Abimeleki amekufa, kila mtu akaenda nyumbani kwake.

56Hivyo ndivyo Mungu alivyolipiza uovu ule ambao Abimeleki alikuwa ameutenda kwa baba yake kwa kuwaua ndugu zake sabini. 57Mungu akawapatiliza watu wa Shekemu uovu wao juu ya vichwa vyao, na juu yao ikaja laana ya Yothamu mwana wa Yerub-Baali.

Tola na Yairi

10 Baada ya Abimeleki, Tola mwana wa Pua mwana wa Dodo, mtu wa Isakari, aliyeishi huko Shamiri, katika nchi ya vilima ya Efraimu, akainuka kuokoa Israeli. 2Akaamua Israeli kwa miaka ishirini na mitatu. Ndipo akafa, naye akazikwa huko Shamiri.

3Baada yake akafuatiwa na Yairi Mgileadi, ambaye aliamua Israeli kwa miaka ishirini na miwili. 4Alikuwa na wana thelathini waliopanda punda thelathini. Nao walikuwa na miji thelathini iliyoko Gileadi, inayoitwa Hawoth-Yairi mpaka leo. 5Yairi akafa, naye akazikwa huko Kamoni.

Yefta

6Wana wa Israeli wakatenda tena maovu machoni pa BWANA. Wakaabudu Mabaali na Maashtorethi, miungu ya Aramu, miungu ya Sidoni, miungu ya Moabu, miungu ya Waamoni na miungu ya Wafilisti. Kwa kuwa Waisraeli walimwacha BWANA wala hawakuendelea kumtumikia, 7hivyo hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Israeli, naye akawatia mikononi mwa Wafilisti na Waamoni, 8ambao waliwaonea na kuwatesa mwaka ule. Kwa miaka kumi na minane wakawatesa Waisraeli wote upande wa mashariki ya Mto Yordani katika Gileadi, nchi ya Waamoni. 9Waamoni nao wakavuka Yordani ili kupigana na Yuda, Benyamini na nyumba ya Efraimu, nayo nyumba ya Israeli ikawa katika taabu kubwa. 10Ndipo Waisraeli wakamlilia BWANA, "wakasema, "Tumetenda dhambi dhidi yako, kumwacha Mungu wetu na kutumikia Mabaali.''

11BWANA akawaambia, "Wakati Wamisri, Waamoni, Wafilisti, 12Wasidoni, Waamaleki na Wamaoni walipowaonea na ninyi mkanililia na

kuomba msaada, je, sikuwaokoa kutoka
mikononi mwao? 13Lakini ninyi mmeniacha mimi
na kutumikia miungu mingine, kwa hiyo
sitawaokoa tena. 14Nendeni mkaililie ile miungu
mlioichagua. Hiyo miungu na iwaokoe
mnapokuwa katika taabu!".
15Lakini Waisraeli wakamwambia BWANA,
"Tumetenda dhambi. Ututendee lile unaloona
kuwa jema kwako, lakini twakusihi utuokoe
sasa.'' 16Nao wakaiondoa hiyo miungu migeni
katikati yao nao wakamtumikia BWANA. Naye
akahuzunika kwa sababu ya taabu ya Israeli.
17Ndipo Waamoni wakaitwa vitani na kupiga
kambi huko Gileadi, Waisraeli wakakusanyika
na kupiga kambi huko Mizpa. 18Viongozi wa
watu wa Gileadi wakaambiana wao kwa wao,
"Ye yote yule atakayeanzisha mashambulizi
dhidi ya Waamoni atakuwa kiongozi wa wote
wakaao Gileadi.''

YEFTA

11 Basi Yefta Mgileadi alikuwa mtu shujaa.
Baba yake alikuwa Gileadi, naye mama
yake alikuwa kahaba. 2Mke wa Gileadi
akamzalia wana wengine, watoto hao
walipokua, wakamfukuza Yefta na kumwambia,
"Wewe huwezi kupata urithi katika jamaa yetu,
kwa sababu wewe ni mwana wa mwanamke
mwingine." 3Basi Yefta akawakimbia ndugu zake
akaenda kuishi katika nchi ya Tobu, mahali
ambako watu waasi walijiunga naye na
kumfuata.
4Baada ya muda Waamoni wakafanya vita
na Israeli, 5viongozi wa Gileadi wakaenda
kumchukua Yefta katika nchi ya Tobu.
6Wakamwambia Yefta, "Uwe jemadari wetu, ili
tuweze kupigana na Waamoni."
7Yefta akawaambia, "Je, hamkunichukia
mimi na kunifukuza katika nyumba ya baba
yangu? Kwa nini mnanijia sasa, wakati mna
matatizo."
8Viongozi wa Gileadi wakamwambia, "Lakini
sasa tumegeuka kukuelekea wewe, ili uende
pamoja nasi kupigana na Waamoni, nawe
utakuwa kiongozi wetu juu ya watu wote wa
Gileadi."
9Yefta akawaambia, "Ikiwa mtanirudisha
kwetu kupigana na Waamoni, naye BWANA
akanisaidia kuwashinda, Je, ni kweli nitakuwa
kiongozi wenu?"
10Viongozi wa Gileadi wakamjibu, "BWANA
ndiye shahidi yetu, kwa hakika tutafanya kama
usemavyo.'' 11Basi Yefta akaenda na viongozi
wa Gileadi, nao watu wakamfanya kiongozi na
jemedari wao. Naye akarudia maneno yake yote
mbele za BWANA huko Mizpa.
12Ndipo Yefta akatuma wajumbe kwa
mfalme wa Waamoni akisema, "Una nini juu
yetu, hata umekuja kushambulia nchi yetu?"
13Mfalme wa Waamoni akawajibu wajumbe
wale wa Yefta, ''Wakati Waisraeli walipopanda
kutoka Misri, waliichukua nchi yangu kuanzia
Arnoni mpaka Yaboki, hadi kufikia Yordani.
Sasa rudisha kwa amani.''
14Yefta akarudisha wajumbe kwa mfalme wa
Waamoni, 15''kusema: '

'Hili ndilo asemalo Yefta, Israeli
hawakuchukua nchi ya Moabu wala ya
Waamoni. 16Lakini walipopanda kutoka
Misri, Israeli walipitia katika jangwa hadi
bahari ya Shamu na wakafika Kadeshi.
17Ndipo Israeli wakatuma wajumbe kwa
mfalme wa Edomu, wakisema, "Tupe
ruhusa kupita katika ya nchi yako,' Lakini
mfalme wa Edomu hakutusikia. Wakapeleka
pia wajumbe kwa mfalme wa Moabu, naye
akakataa. Kwa hiyo Israeli wakakaa huko
Kadeshi.''
18Baadaye wakasafiri kupitia katika
jangwa wakiambaa ambaa na hiyo nchi ya
Edomu na Moabu, wakapitia upande wa
mashariki wa nchi ya Moabu na kupiga
kambi upande mwingine wa Arnoni.
Hawakuingia katika nchi ya Moabu kwa
kuwa Arnoni ilikuwa ndio mpaka wake.
19"Kisha Israeli wakatuma wajumbe kwa
Sihoni mfalme wa Waamoni, aliyetawala
Heshboni na kumwambia, 'Tupe ruhusa
kupita katika nchi yako ili kufikia mahali
petu.' 20Hata hivyo, Sihoni hakuwaamini
Waisraeli kupita katika nchi yake. Akaandaa
jeshi lake lote na kupiga kambi huko
Yahasa, nao wakapigana na Israeli.
21Ndipo BWANA, Mungu wa Israeli,
akamtia Sihoni na watu wake wote
mkononi mwa Israeli, nao wakawashinda.
Israeli wakaitwaa nchi yote ya Waamoni,
waliokuwa wakiishi katika nchi hiyo,
22wakiiteka nchi yote kuanzia Arnoni mpaka
Yaboki na kutoka jangwani mpaka Yordani.
23"Basi kwa kuwa BWANA, Mungu wa
Israeli, amewafukuza Waamoni watoke
mbele ya watu wake Israeli, wewe unayo
haki gani ya kuitamalaki? 24Je, haikupasi
kuchukua kile ambacho mungu wako

Kemoshi amekupa? Vivyo hivyo, cho chote
kile BWANA Mungu wetu alichotupa sisi,
tutakimiliki. 25Je, wewe ni bora kuliko Balaki
mwana wa Sipori mfalme wa Moabu? Je,
yeye alishagombana na Israeli au kupigana
nao wakati wo wote? 26Kwa maana kwa
miaka 300 Israeli wameishi Heshboni na
vijiji vyake, Aroeri navijiji vyake na katika miji
yote iliyo kando ya Arnoni. Kwa nini wewe
haukuichukua wakati huo? 27Mimi
sijakukosea jambo lo lote, bali wewe ndiye
unayenikosea kwa kufanya vitanami. Basi
BWANA aliye mwamuzi leo na aamue
ugomvi kati ya Waisraeli na Waamoni.''

28Hata hivyo, Mfalme wa Waamoni, hakuyajali maneno ya ujumbe wa Yefta.

29Ndipo Roho wa BWANA akaja juu ya Yefta. Akapita katikati ya Gileadi na Manase, pia akapita katika Mizpa ya Gileadi, na kutokea huko akasonga mbele kushambulia Waamoni. 30Naye Yefta akaweka nadhiri mbele za BWANA akisema, "Ikiwa utawatia Waamoni mkononi mwangu, 31cho chote kile kitakachotoka katika mlango wa nyumba yangu cha kwanza ili kunilaki nirudipo kwa amani katika kuwashinda Waamoni, kitakuwa ni cha BWANA na nitakitoa kuwa sadaka ya kuteketezwa."

32Ndipo Yefta akavuka kupigana na hao Waamoni, naye BWANA akawatia mkononi mwake. 33Akawapiga kwa ushindi mkubwa kuanzia Aroeri mpaka karibu na Minithi na kuendelea mpaka Abel-Keramimu, miji yote iliyopigwa ni ishirini. Basi Israeli wakawashinda Waamoni.

34Yefta aliporudi nyumbani Mizpa, tazama, binti yake akatoka ili kumlaki kwa matari na kucheza. Alikuwa ndiye mtoto pekee, hakuwa na mwana wala binti mwingine, 35Alipomwona akararua mavazi yake akalia, "Ee binti yangu! Umenifanya niwe na huzuni na kunyong'onyea sana, kwa kuwa nimeweka nadhiri kwa BWANA, ambayo siwezi kuivunja."

36Akajibu, "Baba yangu, umetoa neno lako kwa BWANA. Nitendee mimi kama vile ulivyoahidi, kwa kuwa BWANA amekupatia ushindi dhidi ya adui zako Waamoni. 37Naye akamwambia baba yake, "Naomba nifanyiwe jambo hili, mimi na nipewe miezi miwili ili kuzunguka vilimani nikaulilie ubikira wangu, mimi na wenzangu."

38Baba yake akamwambia, "Waweza kwenda." Naye akamwacha aende kwa miezi miwili. Hivyo akaondoka pamoja na wasichana wenzake, naye akaulilia ubikira wake huko vilimani kwa sababu asingeolewa kamwe. 39Baada ya hiyo miezi miwili, alirejea kwa baba yake, naye baba yake akamtendea kama alivyokuwa ametoa nadhiri yake. Naye alikuwa bikira.

Nayo ikawa desturi katika Israeli, 40kwamba kila mwaka binti za Israeli huenda kwa siku nne ili kumkumbuka huyo binti wa Yefta Mgileadi.

Yefta na Efraimu

12 Watu wa Efraimu wakaita majeshi yao, wakavuka kwenda Zafoni, wakamwambia Yefta, "Kwa nini mmekwenda kupigana na Waamoni bila kutuita ili tuende pamoja nawe? Basi tutaichoma moto nyumba yako, pamoja nawe ukiwa ndani yake."

2Yefta akajibu, "Mimi na watu wangu tulikuwa na ugomvi mkubwa na Waamoni, hata ingawa niliwaita hamkuniokoa katika mkono wao. 3Nilipoona kuwa hamkunipa msaada nikauhatirisha uhai wangu na nikavuka kupigana na Waamoni. Naye BWANA akanipatia ushindi dhidi yao. Sasa kwa nini mnanijia leo ili kupigana nami?"

4Ndipo Yefta akakusanya watu wa Gileadi pamoja na kupigana na Efraimu. Wagileadi wakawashinda Efraimu, kwa kuwa Waefraimu walisema, "Ninyi Wagileadi ni watoro mliotoroka toka Efraimu na Manase.'' 5Wagileadi wakaviteka vivuko vya Yordani kinyume cha hao Waifraimu, kisha ilikuwa ye yote yule aliyenusurika katika Efraimu aliposema, "Niache nivuke," hao watu wa Gileadi walimwuliza, "Je wewe ni Mwefraimu?" Kama alijibu "Hapana," 6walimwambia, "Sawa," sema 'Shibolethi.' '' Iwapo alitamka, kwa sababu hakuweza kutamka hilo neno sawasawa, walimkamata na kumwua hapo kwenye vivuko vya Yordani. Waefaremu 42,000 waliuawa wakati huo.

7Yefta akawa mwamuzi wa Waisraeli kwa muda wa miaka sita. Basi Yefta akafa akazikwa katika mmojawapo wa miji ya Gileadi.

Ibzani, Eloni na Abdoni

8Baada yake, Ibzani wa Bethlehemu akawa mwamuzi wa Israeli. 9Alikuwa na wana thelathini na binti thelathini. Akawaoza binti zake kwa watu wengine nje ya ukoo wake na kuwatwalia wanawe wanawake thelethini toka nje ya ukoo wake. Ibzani akawa mwamuzi wa Israeli kwa muda wa miaka saba. 10Ibzani akafa akazikwa

huko Bethlehemu.

11Baada yake, Eloni Mzabuloni akawa mwamuzi wa Israeli, naye akawaamua kwa muda wa miaka kumi. 12Kisha Eloni akafa akazikwa katika Aiyaloni katika nchi ya Zabuloni.

13Baada yake, Abdoni mwana wa Hileli, Mpirathoni, akawa mwamuzi wa Israeli. 14Naye akazaa wana arobaini na wana wa wanawe thelathini waliopanda punda sabini. Akawa mwamuzi wa Israeli kwa muda wa miaka minane. 15Ndipo Abdoni mwana wa Hileli Mpirathoni akafa, naye akazikwa huko Pirathoni katika Efraimu, katika nchi ya vilima ya Waamaleki.

Kuzaliwa kwa Samsoni

13 Waisraeli wakafanya maovu tena mbele zake BWANA. Hivyo BWANA akawatia mkononi mwa Wafilisti kwa muda wa miaka arobaini.

2Basi palikuwa na mtu mmoja wa Sora, aliyeitwa Manoa, wa kabila la Wadani, naye alikuwa na mke ambaye alikuwa tasa na hakuwa na mtoto. 3Malaika wa BWANA akamtokea huyo mwanamke na kumwambia, "Wewe ni tasa na huna mtoto, lakini utachukua mimba na utamzaa mtoto mwanaume. 4Lakini ujiadhari sana usinywe mvinyo wala kileo kingine cho chote, wala usile kitu cho chote kilicho najisi, 5kwa kuwa utachukuwa mimba na utamzaa mtoto mwanaume. Wembe usipite kichwani pake, kwa kuwa huyo mwana atakuwa Mnadhiri wa Mungu, aliyewekwa wakfu kwa ajili ya Mungu tangu tumboni mwa mama yake, naye ataanza kuwakoa Waisraeli kutoka mkononi mwa Wafilisti."

6Ndipo huyo mwanamke akamwendea mumewe na kumweleza kuwa, "Mtu wa Mungu alinijia. Kule kuonekana kwake kulikuwa kama kwa malaika wa Mungu, wa kutisha sana. Sikumwuliza alikotoka wala hakuniambia jina lake. 7Lakini aliniambia, 'Utachukua mimba na utazaa mtoto mwanaume. Basi sasa, usinywe mvinyo wala kileo kingine cho chote wala usile kitu kilicho najisi, kwa kuwa huyo mtoto atakuwa Mnadhiri wa Mungu tangu tumboni mwa mama yake mpaka kufa kwake."

8Ndipo Manoa akamwomba BWANA, akasema: "Ee Bwana, nakusihi, huyo mtu wa Mungu uliyemtuma kwetu aje tena ili atufundishe jinsi ya kumlea huyo mwana atakayezaliwa."

9Mungu akamsikia Manoa, naye malaika wa Mungu akamjia tena huyo mwanamke, alipokuwa shambani, lakini mumewe Manoa hakuwepo. 10Basi yule mwanamke akaenda haraka na kumwambia mumewe, "Tazama mtu yule aliyenitokea siku ile yupo hapa!''

11Manoa akainuka akaandamana na mkewe. Alipomfikia yule mtu akamwuliza, "Je, wewe ndiye yule uliyesema na mke wangu?"

Akasema, "Mimi ndiye.''

12Basi Manoa akamwuliza "Wakati maneno yako yatakapotimia, masharti ya maisha ya mtoto huyu yatakuwa nini na kazi yake itakuwa ni nini?"

13Malaika wa BWANA akamjibu, "Mke wako hana budi kufanya yale yote niliyomwambia. 14Kamwe asile kitu cho chote kitakachotoka katika mzabibu, wala asinywe mvinyo wa aina yo yote wala kileo cho chote wala asile kitu cho chote kilicho najisi. Hana budi kufanya kila kitu nilichomwagiza.''

15Manoa akamjibu yule malaika wa BWANA, "Twakuomba usubiri kwanza ili tuweze kuandaa mwana mbuzi kwa ajili yako."

16Malaika wa BWANA akamjibu, "Hata kama utanizuia, sitakula cho chote kwako. Lakini ukitaka kuandaa sadaka ya kuteketezwa, mtolee BWANA hiyo sadaka." Kwa kuwa Manoa hakujua kuwa alikuwa malaika wa BWANA.

17Ndipo Manoa akamwuliza yule malaika wa BWANA, "Jina lako ni nani, ili kwamba tuweze kukupa heshima hapo hayo uliyonena yatakapotimia?"

18Akamjibu, "Kwa nini unauliza jina langu? Ni jina la ajabu.'' 19Ndipo Manoa akamchukua mwana mbuzi, pamoja na sadaka ya unga, naye akamtolea BWANA dhabihu hapo juu ya mwamba. Naye yule malaika wa BWANA akafanya jambo la ajabu wakati Manoa na mkewe wakiwa wanaangalia: 20Mwali wa moto kutoka hapo madhabahuni ulipowaka kuelekea mbinguni, malaika wa BWANA akapaa ndani ya huo mwali. Manoa na mkewe kwa kuona jambo hili, wakaanguka chini kifudifudi. 21Malaika wa BWANA hakumtokea tena Manoa na mkewe. Ndipo Manoa akatambua kuwa huyo alikuwa malaika wa BWANA.

22Manoa akamwambia mkewe, ''Hakika tutakufa, kwa kuwa tumemwona Mungu.''

23Lakini mkewe akamwambia, ''Ikiwa BWANA alikuwa amekusudia kutuua, asingelipokea sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya unga kutoka mikononi mwetu, wala asingelituonyesha mambo haya yote wala kututangazia mambo kama haya wakati huu.

[24]Yule mwanamke akazaa mtoto wa kiume akamwita jina lake Samsoni. Kijana akakua, naye BWANA akambariki. [25]Roho wa BWANA akaanza kumsukuma wakati alipokuwa huko Mahane-Dani, kati ya Sora na Eshtaoli.

Ndoa ya Samsoni

14 Samsoni akatelemkia Timna, akamwona mwanamke wa Kifilisti. [2]Alipopanda kutoka huko, akawaambia baba yake na mama yake, "Nimemwona mwanamke wa Kifilisti huko Timna, basi mnipatie ili awe mke wangu."

[3]Baba yake na mama yake wakamjibu, "Je, hakuna mwanamke miongoni mwa jamaa yako au miongoni mwa ndugu zako hata ulazimike kwenda kujitwalia mwanamke kutoka kwa hawa Wafilisti wasiotahiriwa?"

Lakini Samsoni akamwambia baba yake, "Nipatieni huyo kwa maana ndiye aliyenipendeza." [4]Baba yake na mama yake hawakujua kuwa jambo hili limetoka kwa BWANA, kwani alikuwa akitafuta sababu ya kukabiliana na Wafilisti, kwa kuwa wakati huo walikuwa wakiwatawala Waisraeli. [5]Samsoni akatelemkia Timna pamoja na baba yake na mama yake. Walipofika kwenye mashamba ya mizabibu huko Timna, ghafula mwana simba akamjia akimngurumia. [6]Roho wa BWANA akaja juu yake kwa nguvu, naye akampasua yule simba kwa mikono yake bila silaha yo yote kama vile mtu ampasuavyo mwanambuzi, wala hakumwambia baba yake wala mama yake aliyoyafanya. [7]Basi akatelemka na kuongea na yule mwanamke, naye akampendeza Samsoni.

[8]Baada ya muda aliporudi ili akamwoe, akatazama kando ili kuutazama mzoga wa yule simba na tazama, kulikuwa na kundi la nyuki ndani ya ule mzoga wa simba na kulikuwa na asali, [9]akachukua asali mkononi mwake akaendelea huku akila. Alipowafikia baba yake na mama yake, akawapa ile asali nao wakala. Lakini hakuwaambia kuwa alitwaa asali kutoka kwenye mzoga wa simba.

[10]Basi baba yake akatelemka kumwona huyo mwanamke. Samsoni akafanya karamu huko kama ilivyokuwa desturi ya vijana. [11]Watu walipomwona, wakaleta vijana wenzake thelathini ili kuwa pamoja naye.

[12]Samsoni akawaambia, "Niwape kitendawili, mkiweza kunipa jibu katika muda wa siku hizi saba za karamu, nitawapa mavazi thelathini ya kitani na mavazi mengine mivao thelathini. [13]Lakini msipoweza kufumbua, ndipo ninyi mtanipa mavazi thelethini ya kitani na mavazi mengine mivao thelathini."

Wakamwambia, "Tuambie hicho kitendawili, hebu na tukisikie."

[14]Akawaambia,

"Ndani ya mlaji kulitoka kitu cha kuliwa,
ndani ya mwenye nguvu kulitoka kitu
kitamu."

Kwa muda wa siku tatu hawakuweza kutoa jibu.

[15]Siku ya saba, wakamwambia mkewe Samsoni, "Mbembeleze mumeo ili atueleze hicho kitendawili, la sivyo tutakuchoma moto wewe na wa nyumba ya baba yako. Je, mmetualika ili mpate kutunyang'anya kile tulicho nacho?"

[16]Basi mke wa Samsoni akalia mbele yake na kumwambia, "Unanichukia! Hunipendi kabisa. Umewategea watu wangu kitendawili, lakini mimi hujaniambia jibu.''

Samsoni akamwambia, ''Wala sijamweleza baba yangu wala mama yangu, kwa nini nikufumbulie?'' [17]Mkewe akalia kwa muda wa zile siku zote saba za karamu. Hivyo siku ile ya saba Samsoni akamweleza, kwa kuwa aliendelea kumsisitiza sana. Naye akawaeleza watu wake kile kitendawili.

[18]Siku ya saba kabla ya jua kutua, watu wa mji wakamwambia Samsoni,

''Ni nini kitamu kama asali ?
Ni nini chenye nguvu kama simba?''

Samsoni akawaambia,

''Kama hamkulima na mtamba wangu,
Hamngeweza kufumbua kitendawili
changu."

[19]Ndipo Roho wa BWANA akamjia Samsoni kwa nguvu. Akatelemka mpaka Ashkeloni, akawaua watu waume thelathini, miongoni mwa watu wa mji, akatwaa mali zao na nguo zao akawapa watu wale waliofumbua kile kitendawili. Akiwa na hasira akakwea kurudi nyumbani kwa baba yake. [20]Lakini huyo mke wa Samsoni akakabidhiwa kwa rafiki yake Samsoni ambaye alikuwa rafiki yake msaidizi siku ya arusi.

Kisasi cha Samsoni kwa Wafilisti

15 Baada ya kitambo kidogo, wakati wa

mavuno ya ngano, Samsoni akachukua mwana mbuzi, kwenda kumzuru mkewe. Akasema, “Nataka kuingia chumbani kwa mke wangu.” Lakini baba yake huyo mwanamke hakumruhusu kuingia.

2Huyo baba mkwe wake akamwambia, “Nilikuwa na hakika kwamba ulimkataa, hivyo mimi nikampa rafiki yako. Je, mdogo wake wa kike si mzuri zaidi kuliko yeye? Mchukue huyo badala yake.’’

3Samsoni akawaambia, “Wakati huu, nitakapowadhuru Wafilisti, sitakuwa na lawama. 4Hivyo Samsoni akatoka akawakamata mbweha 300 na kuwafunga wawili wawili kwa mikia yao kila mmoja kwa mwingine. Kisha akafungia mwenge wa moto, kwenye mikia ya kila jozi moja ya mbweha aliyokuwa ameifunga 5akawasha ile mienge na kuwaachia wale mbweha katika mashamba ya Wafilisti ya nafaka zilizosimamishwa matitamatita: Akateketeza matita ya nafaka zilizosimama, pamoja na mashamba ya mizabibu na viungo vya mizeituni.

6Ndipo Wafilisti wakauliza, “Ni nani aliyetenda jambo hili?’’ Wakaambiwa, ‘‘Ni Samsoni, yule mkwewe Mtimna, kwa sababu alimchukua mkewe akampa mwenzake.’’

Hivyo Wafilisti wakapanda wakamteketeza kwa moto yeye huyo mwanamke pamoja na baba yake. 7Samsoni akawaambia, ‘‘Kwa kuwa mmetenda hivyo, hakika sitatulia mpaka niwe nimelipiza kisasi juu yenu.’’ 8Akawashambulia kwa ukali kwa mapigo makuu na kuwaua watu wengi sana. Kisha akatelemka na kukaa katika ufa kwenye mwamba wa Etamu.

9Wafilisti wakapanda na kupiga kambi huko Yuda na kuenea huko Lehi. 10Watu wa Yuda wakawauliza, “Kwa nini mmekuja kupigana nasi?’’

Wakawajibu, ‘‘Tumekuja ili kumkamata Samsoni na kumtenda kama alivyotutendea.’’

11Ndipo watu 3,000 toka Yuda walipotelemka na kwenda kwenye ufa wa mwamba huko Etamu na kumwambia Samsoni, ‘‘Je, hujatambua kuwa Wafilisti wanatutawala? Ni nini hiki ulichotutendea?’’

Akawajibu, ‘‘Mimi nimewatendea tu kile walichonitendea.’’

12Wakamwambia, “Tumekuja kukufunga na kukutia mikononi mwa Wafilisti.” Samsoni akawaambia, “Niapieni kuwa hamtaniua ninyi wenyewe.’’

13Wakamjibu, “Sisi hatutakuua, bali tutakufunga tu na kukutia mikononi mwao.’’ Basi wakamfunga kwa kamba mbili mpya. Wakamchukua toka huko kwenye ufa katika mwamba. 14Alipokaribia Lehi, Wafilisti wakamjia wakipiga kelele. Roho wa BWANA akamjia juu yake kwa nguvu. Kamba zilizomfunga mikono yake zikawa kama katani iliyochomwa kwa moto na vifungo vyake vikaanguka chini toka mikononi mwake. 15Ndipo akaona mfupa mpya wa taya la punda, akanyoosha mkono akauchukua na kuua nao Wafilisti wapatao 1,000.

16Ndipo Samsoni akasema,

“Kwa taya la punda malundo juu ya malundo,
kwa taya la punda nimeua watu 1,000.’’

17Alipomaliza kusema, akautupa ule mfupa wa taya na mahali pale pakaitwa Ramathi-Lehi[a].

18Kwa kuwa alikuwa amesikia kiu sana, akamlilia BWANA akisema, “Umempa mtumishi wako ushindi huu mkuu. Je, sasa nife kwa kiu na kuangukia mikononi mwa hawa watu wasiotahiriwa?” 19BWANA akafunua shimo huko Lehi, pakatoka maji. Samsoni alipoyanywa, nguvu zikamrudia na kuhuika. Hivyo chemchemi ile ikaitwa En-Hakore[b], nayo iko mpaka leo.

20Samsoni akawa mwamuzi wa Waisraeli katika siku za Wafilisti kwa muda wa miaka ishirini.

Samsoni na Delila

16 Siku moja Samsoni akaenda Gaza, akamwona huko mwanamke kahaba naye akaingia kwake. 2Watu wa Gaza wakaambiwa, “Samsoni amekuja huku!’’ Hivyo wakapazinngira pale mahali nao wakamvizia usiku kucha, penye lango la mji. Wakanyamaza kimya usiku kucha, wakisema, “Tumvizie hadi mapambazuko ndipo tutamwua.”

3Samsoni akalala mpaka usiku wa manane, akaondoka katikati ya usiku, akashika milango ya lango la mji pamoja na miimo yake miwili, akaing’oa, makomeo yake na vyote, akaviweka mabegani mwake na kuvipeleka mpaka kwenye kilele cha mlima ule unaokabili Hebroni.

4Baada ya hayo akampenda mwanamke mmoja katika Bonde la Soreki aliyeitwa Delila. 5Viongozi wa Wafilisti wakamwendea yule mwanamke na kumwambia, “Umbembeleze ili upate kujua siri za nguvu zake zilizo nyingi na

a17 Ramathi-Lehi hapa maana yake “Kilima cha taya.’’
b19 En-Hakore maana yake hapa ni “Chemchemi ya Aliyeita.’’

jinsi tutakavyoweza kumshinda ili tuweze kumfunga na kumtiisha. Nasi kila mmoja wetu tutakupa shekeli 1,100[a] za fedha."

[6]Hivyo Delila akamwambia Samsoni, "Naomba niambie siri ya hizi nguvu zako nyingi na jinsi utakavyoweza kufungwa ili kukutiisha." [7]Samsoni akamjibu, "Kama wakinifunga kwa kamba saba za upindi ambazo hazijakauka bado, hapo ndipo nitakapokuwa dhaifu kama mtu mwingine ye yote."

[8]Viongozi wa Wafilisti wakamletea yule mwanamke kamba saba za upindi ambazo hazijakauka bado, akamfunga nazo Samsoni. [9]Wakati watu wakiwa wanamvizia katika chumba cha ndani, yule mwanamke akamwambia, "Samsoni, Wafilisti wanakujia! Lakini yeye akazikata zile kamba za upindi, kama vile uzi wa pamba unapoguswa na moto. Hivyo siri ya nguvu zake haikujulikana.

[10]Ndipo Delila akamwambia Samsoni, "Umenifanyia mzaha na kuniambia uongo. Tafadhali niambie waweza kufungwa kwa kitu gani?"

[11]Akamwambia, "Wakinifunga kwa uthabiti kwa kamba mpya ambazo hazijatumika, basi nitakuwa dhaifu kama mtu mwingine ye yote.''

[12]Hivyo Delila akachukua kamba mpya na kumfunga nazo. Kisha akamwambia, "Samsoni, Wafilisti wanakujia!" Wale watu waliokuwa wanamvizia walikuwa katika chumba cha ndani. Lakini akazikata zile kamba zilizokuwa zimefunga mikono yake kama akatavyo uzi.

[13]Ndipo Delila akamwambia Samsoni, "Mpaka sasa, umenifanyia mzaha na kuniambia uongo. Nieleze ni jinsi gani utakavyoweza kufungwa."

Samsoni akamwambia, "Kama ukivisuka hivi vishungi saba vya nywele za kichwa changu katika mtande wa nguo na kukaza kwa msumari, ndipo nitakuwa dhaifu kama mtu mwingine ye yote.'' [14]Hivyo Samsoni alipokuwa amelala, Delila akachukua vile vishungi saba vya nywele za kichwa chake na kuvifunga kwenye mtande wa nguo na kuvikaza kwa msumari.

Kisha akamwambia, "Samsoni, Wafilisti wana kujia!" Lakini akaamka kutoka usingizini na kuung'oa ule msumari na ule mtande.

[15]Ndipo Delila akamwambia, "Wawezaje kusema, 'Nakupenda wakati moyo wako haupo pamoja nami? Umenifanyia mzaha mara hizi tatu na hujaniambia siri ya hizi nguvu zako nyingi." [16]Hatimaye, baada ya kuwa anamsumbua kwa maneno siku kwa siku na kumwudhi, roho yake ikataabika hata kufa.

[17]Hivyo akamwambia yule mwanamke siri yake yote, akamwambia, "Wembe haujapita kamwe kichwani mwangu, kwa kuwa mimi ni Mnadhiri wa Mungu tangu tumboni mwa mama yangu. Kama nywele za kichwa changu zikinyolewa, nguvu zangu zitanitoka na nitakuwa dhaifu kama mtu mwingine ye yote!"

[18]Delila alipoona kuwa amemweleza siri yake yote, akatuma ujumbe kwa viongozi wa Wafilisti na kusema, "Njoni tena mara nyingine, maana amenieleza siri yake yote.'' Basi viongozi wa Wafilisti wakaja kwa Delila, wakiwa na fedha mikononi mwao. [19]Delila akamfanya alale usingizi magotini pake, akamwita mtu akamnyoa vile vishungi saba vya nywele za kichwa chake. Akaanza kumsumbua ili aamke nazo nguvu zake zikamtoka.

[20]Yule mwanamke akamwita, "Samsoni, hao Wafilisti wanakujia!''

Akaamka toka usingizini akasema, "Nitatoka nje kama hapo awali, nitawakung'utia mbali na kuwa huru.'' Lakini hakujua kuwa BWANA amemwacha.

[21]Basi Wafilisti wakamkamata, wakamng'oa macho yake wakamchukuwa wakamtelemsha mpaka Gaza. Wakiwa wamemfunga kwa pingu za shaba, wakamweka ili asage ngano huko gerezani. [22]Wakati huo nywele za kichwa chake zikaanza kukua tena baada ya kunyolewa.

Kifo cha Samsoni

[23]Basi viongozi wa Wafilisti wakakusanyika pamoja ili kutoa kafara kwa mungu wao Dagoni na kufanya karamu, wakisema, "Mungu wetu amemtia adui yetu Samsoni mkononi mwetu.''

[24]Watu walipomwona Samsoni wakamsifu mungu wao wakisema:

"Mungu wetu amemtia adui yetu mkononi
mwetu,
yule aliyeharibu nchi yetu na kuwaua watu
wengi miongoni mwetu.''

[25]Mioyo yao ilipokuwa imefurahishwa wakasema, "Mleteni Samsoni aje acheze ili tufurahi." Basi wakamleta Samsoni kutoka mle gerezani naye akacheza mbele yao.

Wakamweka kati ya nguzo mbili. [26]Samsoni akamwambia mtumishi aliyeshika mkono wake, "Niweke mahali ambapo ninaweza kuzigusa

a[5] Shekeli 1,100 za fedha ni sawa na kilo 13.

nguzo ambazo zinategemeza jengo ili nipate kuziegemea.'' [27]Basi lile jengo lilikuwa na wingi wa watu waume kwa wake, viongozi wote wa Wafilisti walikuwemo humo na kwenye sakafu ya juu walikuwepo watu 3,000 waume kwa wake, waliokuwa wakimtazama Samsoni wakati anacheza. [28]Ndipo Samsoni akamwomba BWANA, akasema, "Ee BWANA Mwenyezi, unikumbuke. Ee Mungu nakusihi ukanitie nguvu, mara hii moja tena ili kwa tendo hili nipate kulipiza kisasi juu ya Wafilisti kwa ajili ya macho yangu mawili. [29]Ndipo Samsoni akazikaribia zile nguzo mbili za katikati ambazo lile jengo lilikuwa linazitegemea. Akazishika moja kwa mkono wa kuume na nyingine mkono
wa kushoto. [30]Samsoni akasema, "nife pamoja na Wafilisti!'' Ndipo akazisukuma zile nguzo kwa nguvu zake zote, lile jengo likaanguka juu ya viongozi na watu wote waliokuwamo mle ndani yake. Hivyo akawaua watu wengi wakati wa kufa kwake, kuliko siku za uhai wake.

[31]Basi ndugu zake na jamaa yote ya baba yake wakatelemka kwenda kumchukua. Wakampandisha na kumzika kati ya Sora na Eshtaoli kwenye kaburi la Manoa baba yake. Naye Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka ishirini.

Sanamu za Mika

17 Palikuwa na mtu aliyeitwa Mika ambaye aliishi katika vilima vya Efrahimu. [2]Akamwambia mama yake, "Zile shekeli 1,100[a] za fedha zilizochukuliwa kwako, ambazo nilisikia ukizinenea maneno ya laana, hizi hapa, mimi ndiye niliyezichukua, lakini sasa ninakurudishia."

Ndipo mama yake akamwambia, "BWANA na akubariki, mwanangu.''

[3]Alipozirudisha zile shekeli 1,100 za fedha kwa mama yake, mama yake akamwambia, "Mimi nimeiweka fedha hii wakfu kwa BWANA kwa ajili ya mwanangu kutengenezea kinyago cha kuchonga na sanamu ya kusubu. Mimi nitakurudishia wewe."

[4]Hivyo akamrudishia mama yake ile fedha, naye mama yake akachukua shekeli mia mbili[b] za hiyo fedha na kumpa mfua fedha, ambaye aliifanyiza kinyago na sanamu. Navyo vikawekwa ndani ya nyumba ya Mika.

[5]Basi Mika alikuwa na mahali pa kuwekea vitu vya ibada za miungu, akatengeneza vazi la kikuhani liitwalo naivera na kinyago na kumweka mmoja wa wanawe kuwa kuhani wake. [6]Katika siku hizo Israeli hawakuwa na mfalme, kila mmoja akafanya kama alivyoona vema machoni pake mwenyewe.

[7]Basi palikuwa na kijana mmoja wa Bethlehemu ya Yuda. Yeye alikuwa Mlawi aliyeishi miongoni mwa kabila la Yuda. [8]Huyu kijana akatoka katika mji huo wa Bethlehemu ya Yuda na kutafuta mahali pengine ambapo angeweza kuishi. Alipokuwa akisafiri akafika nyumbani kwa Mika katika vilima vya Efraimu.

[9]Mika akamwuliza, "Wewe umetoka wapi?''

Akamjibu, "Mimi ni Mlawi kutoka Bethlehemu ya Yuda, ninatafuta mahali pa kuishi.''

[10]Ndipo Mika akamwambia, "Ishi pamoja nami, uwe baba yangu na kuhani wangu, nami nitakupa shekeli kumi[c] za fedha, nguo na chakula.'' [11]Hivyo yule Mlawi akakubali kuishi pamoja naye, naye huyo kijana akawa kwake kama mmoja wa wanawe. [12]Hivyo Mika akamweka wakafu huyo kijana Mlawi, naye huyo akawa kuhani wake na kuishi nyumbani mwake. [13]Ndipo Mika akasema, "Sasa najua BWANA atanitendea mema, kwa kuwa Mlawi amekuwa kuhani wangu.''

Wadani Wahamia Laishi

18 Katika siku hizo Israeli walikuwa hawana mfalme. Katika siku hizo kabila la Wadani walikuwa wanatafuta mahali pao wenyewe pa kuishi, kwa sababu walikuwa hawajafika kwenye urithi wao miongoni mwa makabila ya Israeli. [2]Hivyo Wadani wakatuma mashujaa watano kutoka Sora na Eshtaoli ili kupeleleza nchi na kuichunguza. Hawa watu waliwakilisha koo zao zote. Wao waliwaambia, "Nendeni mkaichuguze hiyo nchi.''

Hao watu wakaingia katika nchi ya vilima ya Efraimu, nao wakafika kwenye nyumba ya Mika, ambako walilala usiku huo. [3]Walipofika karibu na nyumba ya Mika, waliitambua sauti ya yule kijana Mlawi, hivyo wakaingia humo na kumwuliza, "Ni nani aliyekuleta hapa? Unafanya nini mahali hapa? Kwa nini uko hapa?''

[4]Akawaeleza yale Mika aliyomtendea, naye akasema, "Ameniajiri nami ni kuhani wake.'' [5]Kisha wakamwambia, "Tafadhali tuulizie kwa Mungu kama safari yetu itafanikiwa.'' [6]Yule kuhani akawajibu, "Enendeni kwa amani. Safari yenu ina kibali cha BWANA.''

a[2] Shekeli 1,100 za fedha ni sawa na kilo 13.
b[4] Shekeli mia mbili za fedha ni sawa na kilo 2.3.

c[10] Shekeli kumi za fedha ni sawa na gramu 115.

7Basi hao watu watano wakaondoka na
kufika Laishi, mahali ambapo waliwakuta watu
wanaishi kwa amani na salama, kama Wasidoni,
kwa utulivu na bila mashaka, bili kupungukiwa
na kitu cho chote duniani, wakiwa na utajiri. Nao
walikaa mbali na Wasidoni wala
hawakushughulika na mtu ye yote.
8Waliporudi kwa ndugu zao huko Sora na
Eshtaoli, ndugu zao wakawauliza, "Mlionaje
mambo huko?" 9Wakajibu, "Twendeni,
tukapigane nao! Tumeona kuwa nchi ni nzuri
sana. Je, hamtafanya cho chote? Msisite
kupanda ili kuimiliki. 10Mtakapokwenda huko
mtakuta watu waliotulia walio salama, nayo nchi
hiyo ni kubwa na Mungu ameitia mikononi
mwenu, nayo ni nchi ambayo haikupungukiwa
na kitu cho chote kilicho duniani."
11Ndipo watu 600 toka ukoo wa Wadani,
waliojifunga silaha za vita wakaondoka Sora na
Eshtaoli. 12Walipokuwa wakisafiri wakapiga
kambi huko Kiriath-Yearimu katika Yuda. Hii
ndiyo sababu sehemu ya magharibi ya Kiriathi-
Yearimu inaitwa Mahane-Dani[a] mpaka leo.
13Kutoka hapo wakaendelea mbele mpaka nchi
ya vilima ya Efraimu na kufika katika nyumba ya
Mika.
14Ndipo wale watu watano waliopeleleza
nchi ya Laishi wakawaambia ndugu zao, "Je,
mwajua kuwa mojawapo ya nyumba hizi kuna
naivera, sanamu ndogo za nyumbani, sanamu
ya kuchonga na sanamu ya kusubu? Sasa basi
fikirieni mtakalofanya." 15Basi wakaingia humo
na kwenda kwenye nyumba ya yule kijana Mlawi
katika nyumba ya Mika na kumsalimu. 16Wale
Wadani 600, waliovaa silaha za vita,
wakasimama penye ingilio la lango. 17Wale watu
watano waliokwenda kupeleleza nchi wakaingia
ndani na kuchukua ile sanamu ya kuchonga, ile
naivera,ndiyo kisibau cha kuhani, zile sanamu
nyingine ndogo za nyumbani pamoja na ile
sanamu ya kusubu wakati yule kuhani akiwa
amesimama pale penye ingilio la lango pamoja
na wale watu 600 waliokuwa wamejifunga silaha
za vita.
18Hao watu walipoingia katika nyumba ya
Mika na kuchukua ile sanamu ya kuchonga, ile
naivera na zile sanamu nyingine ndogo za
nyumbani pamoja na ile sanamu ya kusubu,
yule kuhani akawaambia, "Mnafanya nini?"
19Wakamjibu, "Nyamaza kimya! Weka
mkono wako juu ya kinywa chako na ufuatane
nasi, uwe baba yetu na kuhani wetu. Si ni
afadhali utumikie kabila na ukoo katika Israeli
kama kuhani kuliko kumtumikia mtu mmoja na
watu wa nyumbani mwake?" 20Yule kuhani
akafurahi, akachukua ile naivera, zile sanamu
nyingine ndogo za nyumbani, sanamu ya
kuchonga, naye akaenda pamoja na wale watu.
21Ndipo wakageuka na kuondoka
wakiwatanguliza mbele watoto wao wadogo,
wanyama wao wa kufugwa na mali zao.
22Walipokuwa wamesafiri umbali kidogo
toka nyumbani kwa Mika, watu walioishi karibu
na Mika wakaitwa wakakusanyika pamoja, nao
wakawafikia Wadani. 23Walipofuatilia wakipiga
kelele Wadani wakawageukia na kumwambia
Mika, "Una nini wewe hata ukaja na kundi la
watu namna hii ili kupigana?"
24Akawajibu, "Mmechukua miungu yote
niliyoitengeneza, mkachukua na kuhani wangu,
nanyi mkaondoka. Nimebakiwa na nini kingine?
Mnawezaje kuniuliza, 'Una nini wewe?' "
25Wadani wakamjibu, "Usibishane na sisi,
vinginevyo watu wenye hasira kali
watakushambulia, nawe na watu wa nyumbani
mwako mtapoteza maisha." 26Basi Wadani
wakaenda zao, naye Mika alipoona kuwa wana
nguvu kuliko yeye, akageuka na kurudi
nyumbani kwake.
27Kisha wakachukua vile Mika alivyokuwa
ametengeneza pamoja na kuhani wake,
wakaendelea hadi Laishi, dhidi ya watu walio na
amani wasiokuwa na wasiwasi.
Wakawashambulia kwa upanga na kuuteketeza
mji wao kwa moto. 28Hapakuwepo na ye yote wa
kuwaokoa, kwa kuwa kulikuwa mbali sana na
Sidoni na hawakuwa na ushirikiano na mtu
mwingine ye yote. Mji ulikuwa kwenye bonde
karibu na Beth-Rehobu.
Wadani wakaujenga upya huo mji na kuishi
humo. 29Wakauita ule mji Dani kwa kufuata jina
la baba yao aliyezaliwa na Israeli, ingawa mji
huo ulikuwa ukiitwa Laishi hapo kwanza. 30Kisha
Wadani wakajisimamishia sanamu ile ya
kuchonga, naye Yonathani mwana wa
Gershomu, mwana wa Mose na wanawe
walikuwa makuhani wa kabila la Wadani mpaka
nchi hiyo ilipotekwa. 31Wakaisimamisha na
kuiabudu hiyo sanamu ya kuchonga ya Mika
aliyokuwa ameitengeneza, wakati wote ule
nyumba ya Mungu ilipokuwa huko Shilo.

Mlawi na Suria Wake

19 Katika siku hizo Israeli hawakuwa na
mfalme. Basi Mlawi mmoja aliyeishi

a12 Mahane-Dani hapa maana yake "Kambi ya Dani.

sehemu za mbali katika nchi ya vilima ya Efraimu, akamchukua suria mmoja kutoka Bethlehemu ya Yuda. 2Lakini suria wake akafanya ukahaba dhidi yake, naye akamwacha akarudi nyumbani kwa baba yake huko Bethlehemu ya Yuda. Baada ya kukaa huko kwa muda wa miezi minne, 3mume wake akaenda kumsihi ili arudi. Alikwenda na mtumishi wake na punda wawili. Yule mwanamke akamkaribisha nyumbani mwa baba yake, baba yake alipomwona akamkaribisha kwa furaha. 4Baba mkwe wake, yaani, baba yake yule msichana, akamzuia ili akae, hivyo akakaa na huyo baba mkwe wake kwa siku tatu, wakila, wakinywa na kulala huko.

5Siku ya nne wakaamka mapema naye akajiandaa kuondoka, lakini baba wa yule msichana akamwambia mkwewe, “Ujiburudishe kwa kula kitu cho chote, ndipo uweze kwenda.’’ 6Basi wakaketi wote wawili ili kula na kunywa pamoja. Baadaye baba wa msichana akamwambia, “Tafadhali ubakie usiku huu upate kujifurahisha nafsi yako.’’ 7Basi yule mtu alipotaka kuondoka baba wa yule msichana akamsihi, basi akabakia usiku ule. 8Asubuhi ya siku ya tano, alipoamka ili aondoke, baba wa yule msichana akamwambia, ‘‘Jiburudishe nafsi yako. Ngoja mpaka mchana!’’ Kwa hiyo wote wawili wakala chakula pamoja.

9Basi wakati yule mtu alipoinuka aende zake pamoja na suria wake na mtumishi wake, baba mkwe wake, yaani, baba wa yule msichana akamwambia, “Tazama sasa jioni inakaribia. Ulale hapa usiku unakaribia. Ukae ukajifurahishe nafsi yako. Kesho unaweza kuamka mapema asubuhi na uende nyumbani kwako.’’ 10Lakini akakataa kulala tena, akaondoka na kwenda mpaka Yebusi, ndio Yerusalemu, akiwa na punda wake wawili waliotandikiwa pamoja na suria wake.

11Alipokaribia Yebusi na usiku ukiwa umekaribia mtumishi akamwambia bwana wake, “Haya sasa natuingie katika mji huu wa Wayebusi tulale humo.’’

12Lakini bwana wake akamjibu, “Hapana. Hatutaingia kwenye mji wa kigeni, ambao watu wake si Waisraeli. Tutaendelea mpaka tufike Gibea.’’ 13Akasema, “Haya, tujitahidi tufike Gibea au Rama nasi tutalala katika mji mmojawapo.’’ 14Hivyo wakaendelea na safari, jua likachwea walipokaribia Gibea ambao ni mji wa Benyamini. 15Wakageuka ili kuingia na kulala Gibea. Wakaingia humo, wakaketi kwenye uwanja wa mji, wala hakuna mtu ye yote aliyewakaribisha kwake ili wapate kulala.

16Jioni ile mtu mmoja mzee toka nchi ya vilima ya Efraimu, aliyekuwa anaishi huko Gibea (watu wa sehemu ile walikuwa Wabenyamini), akarudi kutoka kwenye kazi za shamba. 17Alipotazama na kuwaona hao wasafiri katika uwanja wa mji, yula mzee akawauliza, “Ninyi mnakwenda wapi? Nanyi mmetoka wapi?’’

18Akamwambia, “Tumepita kutoka Bethlehemu ya Yuda, tunaelekea katika nchi ya vilima ya Efraimu, ambako ndiko ninakoishi. Nilikwenda Bethlehemu ya Yuda na sasa ninakwenda katika nyumba ya BWANA. Hakuna mtu ye yote aliyenikaribisha katika nyumba yake. 19Tunazo nyasi na chakula cha punda zetu na mkate na divai kwa ajili yetu sisi watumishi wako, yaani, mimi, mtumishi wako mwanamke pamoja na huyu kijana tuliyefuatana naye. Hatuhitaji kitu cho chote.’’

20Yule mzee akawaambia, “Amani iwe kwenu! Karibuni nyumbani mwangu. Nitawapa mahitaji yenu yote, msilale katika uwanja huu wa mji.’’ 21Hivyo akamwingiza nyumbani mwake na kuwalisha punda wake. Baada ya kunawa miguu yao, wakala na kunywa.

22Walipokuwa wakijiburudisha, watu waovu wa mji huo, wakaizingira ile nyumba. Wakagonga mlango na kusema na yule mzee mwenye nyumba, “Mtoe nje yule mtu aliyeingia kwako, tupate kumlawiti.’’

23Yule mwenye nyumba akatoka nje na kuwaambia, “Hapana, ndugu zangu msiwe waovu namna hii, ninawasihi. Kwa kuwa huyu mtu ni mgeni wangu msifanye jambo hili la aibu. 24Tazameni, hapa yupo binti yangu ambaye ni bikira na suria wa huyu mtu. Nitawatoleeni hawa kwenu sasa, mkawatwae kwa nguvu na kuwafanyia lo lote mtakalo, lakini kwa mtu huyu msimfanyie jambo ovu.’’

25Lakini wale watu hawakumsikia. Hivyo yule mtu akamtoa yule suria wake nje kwa wale watu, nao wakambaka na kumnajisi usiku ule kucha mpaka asubuhi. Kulipoanza kupambazuka wakamwachia aende. 26Alfajiri yule mwanamke akarudi kwenye ile nyumba bwana wake alikokuwa, akaanguka chini mlangoni akalala pale hata kulipopambazuka.

27Bwana wake alipoamka asubuhi na kufungua mlango wa nyumba na kutoka nje ili kuendelea na safari yake, tazama, yule suria wake alikuwa ameanguka pale penye ingilio la nyumba na mikono yake ikiwa penye kizingiti

cha chini. 28Akamwambia yule suria, “Inuka, twende.’’ Lakini hakujibu. Yule bwana akamwinua akampandisha juu ya punda wake wakaondoka kwenda nyumbani.

29Alipofika nyumbani, akachukua kisu na kumkatakata yule suria kiungo kwa kiungo, sehemu kumi na mbili na kuvipeleka hivyo vipande katika sehemu zote za Israeli. 30Kila mtu aliyeona akasema, “Jambo la namna hii halijaonekana wala kutendeka, tangu Israeli walipopanda kutoka Misri. Fikirini juu ya jambo hili! tafakarini juu ya jambo hili! Tuambieni tufanye nini!’’

Waisraeli Wapigana na Wabenyamini

20 Ndipo Waisraeli wote kuanzia Dani hadi Beer-Sheba na wa kutoka nchi ya Gileadi wakatoka kama mtu mmoja wakakusanyika mbele za BWANA huko Mizpa. 2Viongozi wote wa kabila za Israeli wakakaa kwenye nafasi zao katika kusanyiko la watu wa Mungu, askari 400,000 waendao kwa miguu wenye panga. 3(Wabenyamini wakasikia kuwa Waisraeli wamepanda kwenda Mizpa.) Ndipo Waisraeli wakasema, “Tuelezeni jinsi jambo hili ovu lilivyotendeka.’’

4Hivyo yule Mlawi mume wa yule mwanamke aliyeuawa akasema, “Mimi na suria wangu tulifika Gibea ya Benyamini ili tulale huko. 5Wakati wa usiku watu wa Gibea wakanijia na kuizingira nyumba, wakitaka kuniua. Wakambaka suria wangu mpaka akafa. 6Ndipo nikamchukua suria wangu, nikamkatakata vipande vipande na kuvipeleka katika nchi yote ya urithi wa Israeli, kwa kuwa wametenda uasherati mkubwa na jambo la aibu katika Israeli. 7Sasa, ninyi Waisraeli wote, semeni na mtoe uamuzi wenu.”

8Watu wote wakainuka wakasema, kama mtu mmoja, “Hakuna hata mmoja wetu atakayekwenda nyumbani. Wala hakuna hata mmoja wetu atakayerudi nyumbani kwake. 9Sasa hili ndilo tutakalotendea Gibea: Tutaikabili jinsi kura itakavyotuongoza. 10Tutatoa watu kumi katika kila mia kutoka kwenye kabila zote za Israeli, watu mia moja katika watu elfu na watu elfu katika elfu kumi, ili waende wakalete mahitaji kwa ajili ya jeshi. Basi wakati jeshi litakapofika Gibea ya Benyamini, watawatendea yale wanayostahili, kwa ajili ya uovu huu wa aibu waliotenda katika Israeli.’’ 11Hivyo wanaume wote wa Israeli wakakutanika pamoja na kujiunga kama mtu mmoja dhidi ya huo mji.

12Makabila ya Israeli yakatuma watu kwenda katika kabila la Benyamini lote na kuwaambia, “Ni uovu gani huu wa kutisha uliotendeka katikati yenu? 13Basi watoeni hao watu waovu kabisa walioko Gibea, ili tupate kuwaua na kuondoa uovu katika Israeli.’’

Lakini Wabenyamini hawakuwasikia ndugu zao, Waisraeli. 14Wakatoka katika miji yao ya Gibea ili kupigana na Waisraeli. 15Siku ile Wabenyamini wakakusanya watu 26,000 kutoka katika miji yao, waliojifunga panga mbali na hao 700 waliochaguliwa miongoni mwa hao waliokaa Gibea. 16Miongoni mwa hao askari wote kulikuwa na watu 700 bora waliochaguliwa watumiao mkono wa kushoto, kila mmoja wao aliweza kutupa jiwe kwa kombeo na kulenga unywele mmoja bila kukosa.

17Nao watu wa Israeli, mbali na hao wa Benyamini, wakakusanya watu waume 400,000, wenye kutumia panga, wote hao walikuwa mashujaa.

18Waisraeli wakapanda Betheli na kumwuliza Mungu, “Ni nani miongoni mwetu atakayetangulia mbele yetu ili kupigana na Wabenyamini?’’

BWANA akawajibu, “Yuda ndiye atakayetangulia.’’

19Asubuhi yake Waisraeli wakaamka na kupiga kambi karibu na Gibea. 20Waisraeli wakatoka kupigana na Wabenyamini, nao Waisraeli wakajiweka kwenye nafasi zao katika vita dhidi yao huko Gibea. 21Wabenyamini wakatoka Gibea na kuwaua watu 22,000 wa Israeli siku ile. 22Lakini Waisraeli wakatiana moyo kila mmoja na mwenzake, nao wakajiweka kwenye nafasi zao katika vile vita mara ya pili mahali pale walipokuwa wamejiweka mara ya kwanza. 23Waisraeli wakapanda mbele ya BWANA na kulia mbele zake mpaka jioni, nao wakamwuliza BWANA wakisema, ‘‘Je, tupande tena kupigana vita na Wabenyamini, ndugu zetu?’’

BWANA akajibu, “Pandeni mkapigane nao.’’

24Ndipo Waisraeli wakawakaribia Wabenyamini siku ya pili. 25Wakati huu, Wabenyamini walipotoka Gibea ili kupigana nao, wakawaua watu Waisraeli 18,000, wote wakiwa wamejifunga panga.

26Ndipo Waisraeli, watu wote wakapanda Betheli, huko wakakaa mbele za BWANA wakilia. Wakafunga siku ile mpaka jioni na kutoa sadaka ya kutekezwa na sadaka ya amani kwa BWANA. 27Nao Waisraeli wakauliza kwa

BWANA. (Katika siku hizo sanduku la agano la Mungu lilikuwako huko [28]na Finihasi mwana wa Eleazari, mwana wa Aroni, alikuwa anahudumu mbele za hilo sanduku.) Wakauliza, "Je, tupande kwenda vitani kupigana tena na Wabenyamini ndugu zetu, au la?''

BWANA akajibu, "Nendeni, kwa kuwa kesho nitawatia mikononi mwenu.''

[29]Basi Waisraeli wakaweka waviziao kuizunguka Gibea. [30]Kisha Waisraeli wakapanda kupigana na Wabenyamini katika siku ya tatu na kujiweka kwenye nafasi zao dhidi ya Gibea kama walivyokuwa wamefanya hapo kwanza. [31]Wabenyamini wakatoka ili kukabiliana nao, Waisraeli wakawavuta Wabenyamini watoke katika mji. Wakaanza kupigana na kuua watu wapatao thelathini wa Israeli, kama walivyofanya nyakati nyingine, katika njia kuu, moja iendayo Betheli na nyingine Gibea.

[32]Wabenyamini wakafikiri, "Wanapigwa mbele yetu kama hapo kwanza.'' Waisraeli wakasema, "Sisi na turudi nyuma ili tuwavute wauache mji waende kuelekea barabarani.''

[33]Watu wote wa Israeli wakaondoka kwenye sehemu zao na kujipanga huko Baali-Tamari, nao wale waviziaji wa Waisraeli, wakatoka hapo walipokuwa kwenye uwanda wa magharibi ya Gibea. [34]Ndipo watu 10,000 bora waliochaguliwa katika Israeli wote, wakaja kuishambulia Gibea. Vita vilikuwa vikali sana, hata Wabenyamini hawakutambua kuwa maangamizi yalikuwa karibu nao kwa kiasi hicho. [35]BWANA akawashinda Wabenyamini mbele ya Waisraeli na siku ile Waisraeli wakawaua Wabenyamini watu waume 25,100, wote wakiwa wenye kujifunga silaha za vita. [36]Hivyo Wabenyamini wakaona kuwa wamepigwa.

Basi Waisraeli walikuwa wameondoka mbele ya Wabenyamini, kwa sababu Waisraeli waliwategemea hao waviziaji waliokuwa wamewaweka dhidi ya Gibea. [37]Wale waviziaji wakafanya haraka kuingia Gibea, wakasambaa na kuwaua watu wote wa mji kwa upanga. [38]Waisraeli walikuwa wamepatana na hao waviziaji kuwa wangefanya lipande wingu kubwa la moshi kutoka katika huo mji, [39]ndipo watu wa Waisraeli wangegeuka kupigana.

Watu wa Benyamini walikuwa wameanza kuwapiga na kuua watu wa Israeli wapatao thelathini, hivyo wakafikiri, "Hakika tutawapiga, kama tulivyowashinda katika vita hapo kwanza. [40]Lakini wakati lile wingu la moshi lilipoanza kupanda kutoka katika ule mji, Wabenyamini wakageuka na kuona moshi wa mji mzima unapaa juu angani. [41]Ndipo watu wa Israeli wakawageukia, nao Wabenyamini wakatiwa hofu, kwa kuwa walitambua kwamba maafa yamewajia. [42]Basi wakakimbia mbele ya Waisraeli kuelekea nyikani, lakini hawakuweza kuikwepa ile vita. Nao watu wa Israeli waliotoka katika ile miji wakawaua huko. [43]Wakawazingira Wabenyamini pande zote, wakawafuatia na kuwapata hapo walipopumzika katika viunga vya Gibea upande wa mashariki. [44]Wakaanguka Wabenyamini 18,000 ambao wote ni mashujaa. [45]Walipogeuka na kukimbia kuelekea nyikani hata kufikia mwamba wa Rimoni, Waisraeli wakawaua watu 5,000 wakiwa njiani. Wakawafuatia kwa kasi mpaka Gidomu huko wakawaua watu wengine 2,000.

[46]Siku ile wakawaua watu 25,000 waliokuwa mashujaa wa vita. [47]Lakini watu 600 wakakimbia kuelekea nyikani katika mwamba wa Rimoni na kukaa huko muda wa miezi minne. [48]Waisraeli wakarudi na kuua watu wote wa Benyamini, pamoja na wanyama na kila walichokikuta. Pia kila mji waliouona waliuchoma moto.

21 Wana wa Israeli walikuwa wameapa kwa kiapo kule Mispa. "Hapana mtu awaye yote atakaye mwoza binti yake kwa Wabenyamini.''

[2]Watu wakaenda Betheli, wakaketi mbele za Mungu mpaka jioni, wakapaza sauti zao wakalia sana. [3]Wakasema, "Ee BWANA, Mungu wa Israeli, kwa nini jambo hili limewapata Waisraeli? Kwa nini kabila moja la Israeli limekosekana.''

[4]Kesho yake asubuhi na mapema watu wakajenga madhabahu na kuleta sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani.

[5]Ndipo Waisraeli wakasema, "Ni kabila lipi la Israeli ambalo halikufika katika mkutano kumkaribia BWANA?" Kwa kuwa walikuwa wameweka kiapo kikuu kuwa ye yote asiyefika mbele za BWANA huko Mispa, kwa hakika angeuawa.

[6]Basi Waisraeli wakaghairi kwa ajili ya ndugu zao Wabenyamini wakasema, "Leo kabila moja limekatiliwa mbali na Israeli. [7]Sasa tutawezaje kuwapa mabinti zetu wawe wake zao kwa hao waliobakia maadamu tumeapa kuwa hatutawapa binti zetu kuwa wake zao?'' [8]Ndipo wakasema, "Ni kabila lipi la Israeli ambalo halikufika mbele za BWANA huko Mispa? Wakagundua kuwa hakuna hata mmoja

aliyetoka Yabeshi-Gileadi aliyefika kambini kwa ajili ya kusanyiko la mkutano. 9Walipohesabu waliona hakuna mtu ye yote wa Yabeshi-Gileadi aliyekuwapo.

10Ndipo mkutano wakatuma askari kumi na wawili, wakawaamuru kwenda Yabeshi-Gileadi na kuwaua wale wote waishio huko, walikuwepo wake na watoto. 11Wakasema, “Hilo ndilo mtakalofanya. Ueni kila mtu mume na mke ambaye si bikira.’’ 12Wakawakuta watu waishio Yabeshi-Gileadi wanawali mia nne ambao hawajakutana kimwili, nao wakawachukua kwenye kambi huko Shilo katika nchi ya Kanaani.

13Ndipo mkutano ukatuma ujumbe wa amani kwa Wabenyamini huko katika mwamba wa Rimoni. 14Basi Wabenyamini wakarudi nyumbani mwao, wakapewa wale wanawali wa Yabeshi-Gileadi waliowaponya. Lakini hawakuwatosha wanaume wote.

15Waisraeli wakasikitika kwa ajili ya Wabenyamini, kwa kuwa BWANA ameweka ufa katika makabila ya Israeli. 16Viongozi wa kusanyiko wakasema, “Kwa kuwa wanawake wa Wabenyamini wameangamizwa, tufanyeje ili kuwapatia wake wale wanaume waliosalia? 17Wale waliopona wa Wabenyamini ni lazima tuwapatie wake, ili wawe na warithi, ili kabila lo lote katika Israeli lisifutike. 18Hatuwezi kuwapa binti zetu kuwa wake, kwa kuwa sisi Waisraeli tumeapa kiapo hiki, “Alaaniwe mtu ye yote ampaye Mbenyamini mke.’’ 19Ndipo waliposema, "Tazama iko sikukuu ya kila mwaka ya BWANA katika Shilo,kaskazini ya Betheli na mashariki mwa ile barabara itokayo Betheli kwenda Shekemu, nako ni kusini ya Lebona.

20Hivyo wakawaelekeza Wabenyamini wakisema, "Nendeni mkajifiche kwenye mashamba ya mizabibu, 21nanyi mwangalie. Wasichana wa Shilo watakapojiunga kwenye kucheza, ninyi tokeni kwenye hayo mashamba ya mizabibu na kila mmoja akamate mwanamke mmoja toka miongoni mwa hao wasichana wa Shilo na mwende nao katika nchi ya Benyamini. 22Baba zao au ndugu zao waume watakapotulalamikia, tutawaambia, “Iweni wakarimu kwetu, nanyi mturuhusu tuwe nao kwa kuwa hatukuweza kumpatia kila mtu mke tulipopigana. Lakini ninyi pia hamna hatia kwa kuwapa wao binti zenu kuwa wake.’’

23Basi hivyo ndivyo Wabenyamini walivyofanya. Wakati wasichana walipokuwa wakicheza, kila mtu akamkamata msichana mmoja akamchukua akaenda naye ili awe mke wake. Kisha wakarudi katika urithi wao na kuijenga upya miji na kuishi humo.

24Wakati huo Waisraeli wakaondoka sehemu ile na kwenda nyumbani kwao, kwenye makabila yao na kwa jamaa zao, kila mmoja kwenye urithi wake mwenyewe.

25Katika siku hizo kulikuwa hakuna mfalme katika Israeli, kila mtu alifanya kile alichoona ni sawa machoni pake mwenyewe.

Utangulizi

Kitabu hiki kinachukua jina la mhusika wake mkuu, yaani, Yoshua, mwana wa Nuni, ambaye anatoka kwenye kabila la Efraimu*(Hes.13:8).* Yoshua maana yake Yehova (BWANA) ni wokovu. Yoshua alichaguliwa na Mungu kuwa kiongozi muda mfupi kabla ya kifo cha Mose *(Kum.31).*

Maandalizi kwa ajili ya huduma yake yanajumuisha: Kiongozi wa jeshi la Israeli kupigana na Waamaleki *(Kut..17:8-16)*; msaidizi wa Mose(*Kut..33:11)*; mmoja wa wale wapelelezi kumi na wawili waliokwenda kupeleleza Kanaani*(Hes.13-14);* kuchaguliwa kwake kuingia mahali pa Mose kwa sababu ya kujionyesha kwa kipekee kwa huduma yake(*Hes.27:18 - 23; 32:13; Kum.1:38; 31:7- 8)*

Kitabu cha Yoshua ni habari juu ya Waisraeli wakiongozwa na Yoshua. Yoshua ambaye bila shaka kufanikiwa kwake kunasababishwa na hali yake kumwelekea Munguna ufunuo wa Mose, mara anwafanya Waisraeli watambue uhusiano wao na Mungu kwa kuadhimisha Pasaka(5:10) na kanuni ya tohara(5:3) na kwa kusimamisha kumbukumbu ya jiwe (4:3) baada ya kuvuka Mto Yordani. Waisraeli walivuka Mto Yordani kimwujiza. Kutokana na vile mji wa Yeriko ulivyotekwa kwa mwujiza(5:13 -627), ungeweza ukawa ndio msingi wao wa imani katika Mungu kwamba sehemu iliyosalia ya Kanaani pia ingekaliwa na wao. Kule kutekwa kwa mji wa Ai, kushindwa kwa umoja wa Waamori upande wa kusini, kule kuanguka kwa Hazori, iliyokuwa ngome ya Wakanaani upande wa kaskazini, kuliwapa Waisraeli kumiliki sehemu muhimu za nchi ya Ahadi, yaani, Kanaani.

Ingawa makabila mawili na nusu, yaani, kabila la Reubeni, Gadi na nusu ya kabila la Manase tayari walikwisha kumiliki eneo la mashariki mwa Mto Yordani chini ya uongozi wa Mose, makabila mengine yaliyosalia yalipata sehemu zao chini ya uongozi wa Yoshua. Kabila la Lawi halikupewa mgao wa urithi katika nchi, bali wao walipewa miji arobaini na minane kuwa miliki yao katika nchi nzima ili waweze kutoa huduma yao ya kiroho kwa sababu wao walipewa ukuhani.

Kabla Yoshua hajafa aliwakumbusha watu juu ya agano la Mungu na ahadi Zake kwao, akawaonya kuhusu kuabudu sanamu.Yeye aliweka wazi upya agano kati ya Mungu na Israeli, akiwaonya Waisraeli kudumisha ile hali ya kujitoa kwa Mungu na kumpenda kwa moyo wote.Aliwaelekeza watu waendelee kumpenda, kumtii na kumtumikia Mungu. Alizungumza hadharani jinsi ambavyo yeye binafsi alikuwa tayari kumtumikia Mungu aliposema, *"….Chagueni hivi leo mtakayemtumikia, lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia BWANA.." (24:15)*

Wazo Kuu

Kuvuka Mto Yordani kwa mwujiza, kuingia, kutekwa na kugawanywa kwa Nchi ya Ahadi – Kanaani.

Miongoni mwa wanaume 603,550 wenye umri wa miaka kuanzia ishirini wawezao kwenda vitani waliotoka Misri, ni Yoshua na Kalebu peke yao ndio walioingia Nchi ya Ahadi, yaani, Kanaani.

Mwandishi

Mwandishi kitabu hiki ni Yoshua,kiongozi wa Israeli baada ya Mose, isipokuwa sehemu ya mwisho ambayo mwandishi wake hajulikani, lakini mapokeo ya Kiyahudi yanasema kwamba*(24:29-32)* iliongezwa na Eleazari na (*mst..33)* uliandikwa na kuhani Finehasi, shahidi ambaye alishuhudia kwa macho yake mambo yaliyoandikwa humu.

Mahali

Kanaani, ambayo ndiyo iliyokuwa Nchi ya Ahadi. Kwa sasa ndiyo nchi ya Israeli.

Tarehe

1646 – 1616 K.K. kwani matukio yaliyomo ni yale yaliyotukia wakati huo.

Wahusika Wakuu

Yoshua, Rahabu, Akani, Finehasi, Eleazari.

Mgawanyo

- Maandalizi ya kuiteka Kanaani. (1:1-5:15)
- Kuishinda Kanaani. (6:1-12:24)
- Mgawanyo wa nchi kwa makabila. (13:1-21:45)
- Kuagana na Yoshua na kifo chake. (22:1-24:33)

Naomi na Ruthi

1 Wakati Waamuzi walipotawala Israeli, kulikuwa na njaa katika nchi, akaondoka mtu mmoja kutoka nchi ya Bethlehemu ya Yuda pamoja na mke wake na wanae wawili, akaenda kuishi katika nchi ya Moabu. [2]Mtu huyu aliitwa Elimeleki, mkewe aliitwa Naomi, na hao wanawe wawili waliitwa Maloni na Kilioni. Walikuwa Waefrathi kutoka Bethlehemu ya Yuda. Wakaenda katika nchi ya Moabu wakaishi huko.

[3]Elimeleki mumewe Naomi akafa, Naomi akabaki na wanawe wawili. [4]Nao wakaoa wanawake wa Kimoabu, jina la mmoja aliitwa Orpa na wa pili aliitwa Ruthi. Baada ya miaka kumi, [5]Maloni na Kilioni pia wakafa, basi Naomi akabaki hana mume wala wanawe wawili.

[6]Aliposikia huko Moabu kwamba BWANA amewasaidia watu wake kwa kuwapa chakula, Naomi na wakweze wakajiaandaa kurudi nyumbani. [7]Yeye na wakweze wawili, wakaondoka pale walipokuwa wakiishi na kushika njia kurudi nchi ya Yuda.

[8]Ndipo Naomi akawaambia wale wakwe zake wawili, "Rudini, kila mmoja wenu nyumbani kwa mama yake. BWANA na awatendee fadhili kama mlivyowatendea hao waliofariki pamoja na mimi. [9]BWANA na amjalie kila mmoja wenu maisha mema nyumbani kwa mume mwingine."

Kisha akawabusu, nao wakalia kwa sauti kubwa [10]wakamwambia, "Tutarudi pamoja na wewe nyumbani kwa watu wako."

[11]Lakini Naomi akasema, "Rudini nyumbani, binti zangu. Kwa nini mnifuate? Mimi nitaweza tena kuwa na wana wengine, ambao wataweza kuwaoa ninyi? [12]Rudini nyumbani binti zangu, mimi ni mzee kiasi kwamba siwezi kumpata mume mwingine. Hata kama ningefikiria kuwa bado kuna tumaini kwangu, hata kama ningekuwa na mume usiku huu na kuwazaa wana, [13]je, mngesubiri mpaka wakue? Mngebakia bila kuolewa mkiwasubiri? La, hasha, binti zangu. Nimepata uchungu kuliko ninyi, kwa sababu mkono wa BWANA umekuwa kinyume nami!"

[14]Kisha wakalia tena kwa sauti. Orpa akambusu mama mkwe wake akaenda zake, lakini Ruthi akaambatana naye.

[15]Naomi akamwambia, "Tazama, mwenzako anarejea kwa watu wake na kwa miungu yake. Rudi pamoja naye."

[16]Lakini Ruthi akajibu, "Usinisihi nikuache au niache kukufuata. Utakakokwenda nami nitakwenda, na wewe utakapoishi nitaishi. Watu wako watakuwa watu wangu na Mungu wako atakuwa Mungu wangu. [17]Pale utakapofia nami nitafia hapo na papo hapo nitazikwa.BWANA na aniadhibu vikali, kama kitu kingine cho chote kitanitenga nawe isipokuwa kifo." [18]Naomi alipotambua kwamba Ruthi amenuia kufuatana naye, hakuendelea kumsihi tena.

[19]Kwa hiyo hao wanawake wawili wakaondoka wakafika Bethlehemu. Walipofika Bethlehemu, mji mzima ulitaharuki, wanawake wakashangaa wakasema, "Huyu aweza kuwa ni Naomi?"

[20]Akawaambia, "Msiniite tena Naomi[a], niiteni Mara[b], kwa sababu Mwenyezi Mungu amenitendea mambo machungu sana. [21]Mimi niliondoka hali nimejaa, lakini BWANA amenirudisha mtupu. Kwa nini kuniita Naomi? BWANA amenitendea mambo machungu, Mwenyezi Mungu ameniletea msiba."

[22]Kwa hiyo Naomi alirudi pamoja na Ruthi Mmoabi, mkwe wake, nao wakafika Bethlehemu mwanzoni mwa kuvuna shayiri.

Ruthi Akutana na Boazi

2 Basi Naomi alikuwa na jamaa wa upande wa mume wake, kutoka katika ukoo wa Elimeleki, jina lake aliitwa Boazi.

[2]Ruthi Mmoabi akamwambia Naomi, "Nitakwenda mashambani nikaokote mabaki ya nafaka nyuma ya yule nitakayepata kibali machoni pake."

Naomi akamwambia, "Nenda, binti yangu." [3]Basi akaenda akaokota mabaki ya nafaka nyuma ya wavunaji. Ikatokea kwamba, alijikuta anafanya kazi kwenye shamba lililokuwa mali ya Boazi, ambaye alitoka kwenye ukoo wa Elimeleki.

[4]Papo hapo Boazi akarudi kutoka Bethlehemu akawasalimu wavunaji akasema, "BWANA awe nanyi!" Nao wakamjibu,

"BWANA akubariki."

[5]Boazi akamwuliza msimamizi wa wavunaji, "Je, huyo mwanamwali ni wa nani?"

[6]Msimamizi akamjibu, "Yeye ni yule Mmoabi aliyerudi kutoka nchi ya Moabu pamoja na Naomi. [7]Yeye aliomba, 'Tafadhali niruhusu niokote na kukusanya miongoni mwa minganda nyuma ya wavunaji.' Naye ameshinda shambani tangu asubuhi pasipo kupumzika, isipokuwa kwa muda mfupi kivulini."

---

a[20] Naomi: maana yake ni "wa kupendeza"
b[20] Mara: maana yake ni "Chungu."

8Kisha Boazi akamwambia Ruthi, “Binti yangu, nisikilize, usiende kuokota mabaki ya mavuno katika shamba lingine na usiondoke hapa. Kaa hapa na hawa watumishi wangu wa kike. 9Angalia shamba wanamovuna, ufuate nyuma yao. Nimewaamuru hao wanaume wasikuguse. Wakati wo wote ukiona kiu, nenda kwenye mitungi ukanywe maji waliyoyateka hao wanaume.’’

10Kwa ajili ya hili akasujudu mpaka nchi, akamwambia, “Ni kwa nini nimepata kibali machoni pako hata ukanijali mimi, mgeni?”

11Boazi akamjibu, “Nimeambiwa yote uliyomtendea mama mkwe wako tangu mume wake alipofariki, na jinsi ulivyomwacha baba yako na mama yako na nchi yako ulimozaliwa, ukaja kuishi na watu ambao hukuwafahamu. 12 na akulipe kwa yale uliyoyatenda. Ubarikiwe kwa wingi na BWANA wa Israeli, ambaye umekimbilia mbawani mwake.”

13Kisha Ruthi akasema, “Naomba niendelee kupata kibali machoni pako bwana wangu. Kwa maana umenifariji na umezungumza kwa ukarimu na mjakazi wako, hata ingawa mimi si bora kama mmoja wa watumishi wako wa kike.”

14Wakati wa chakula Boazi akamwambia Ruthi, “Karibia hapa. Kula mkate na uchovye ndani ya divai.”

Alipoketi pamoja na wavunaji, akampa nafaka zilizookwa. Akala kiasi alichotaka na kusaza. 15Alipoinuka ili kuokota mabaki ya nafaka, Boazi akawaagiza watu wake, “Hata kama atakusanya kati ya miganda msimzuie. 16Badala yake toeni masuke katika miganda mwacheni ayaokote na msimkemee.’’

17Basi Ruthi akaokota masazo kondeni hata jioni. Akatwanga ile shayiri aliyokusanya, ikajaa efa moja[a]. 18Akaibeba na kuelekea mjini, mama mkwe wake akaona jinsi alivyoweza kuokota nafaka nyingi. Pia Ruthi akachukua kile alichobakiza baada ya kula na kushiba, akampa.

19Basi mkwewe akamwuliza, “Je, umeokota wapi leo? Umefanya kazi wapi? Abarikiwe mtu yule aliyekujali.”

Ndipo Ruthi akamwambia mama mkwe wake juu ya yule ambaye yeye alikuwa amefanyia kazi katika shamba lake. Akasema, “Yule mtu niliyefanyia kazi kwake leo, anaitwa Boazi.”

20Naye Naomi akamwambia mkwewe, “BWANA ambariki! Hakuacha kuonyesha fadhili zake kwa walio hai na kwa hao waliokufa.” Pia akamwambia, “Huyo mtu ni mmoja wa jamaa yetu wa karibu anayestahili kukomboa.’’

21Kisha Ruthi Mmoabi akasema, “Hata aliniambia, ‘Kaa pamoja na watumishi wangu mpaka watakapomaliza kuvuna nafaka yangu yote.’”

22Kisha Naomi akamwambia Ruthi mkwewe, “Binti yangu, itakuwa vema wewe ufuatane na wasichana wake, kwa sababu katika shamba la mtu mwingine wanaweza kukudhuru.”

23Kwa hivyo Ruthi akafuatana na watumishi wasichana wa Boazi kuokota mpaka mwisho wa mavuno ya shayiri na ya ngano. Naye aliishi na mama mkwe wake.

Ruthi na Boazi Kwenye Sakafu ya Kupuria

3 Kisha Naomi akamwambia mkwewe, “Binti yangu, je, nisingelikutafutia pumziko ambako utatunzika vema? 2Je, Boazi, ambaye umekuwa pamoja na watumishi wake wasichana, si jamaa yetu wa karibu? Usiku wa leo atakuwa anapepeta ngano kwenye sakafu ya kupuria. 3Basi oga na ukajipake marashi, ujivalie nguo zako nzuri. Kisha uende kwenye sakafu ya kupuria, lakini angalia asijue kwamba upo pale mpaka atakapomaliza kula na kunywa. 4Atakapokwenda kulala, angalia mahali atakapolala. Kisha uende ufunue miguu yake, ulale. Naye atakuambia utakalofanya.’’

5Ruthi akajibu, “Lo lote usemalo nitatenda.” 6Basi akashuka mpaka kwenye sakafu ya kupuria, akafanya kila kitu mama mkwe wake alichomwambia kufanya.

7Wakati Boazi alipomaliza kula na kunywa, naye alikuwa amejawa na furaha, alikwenda kulala mwisho wa lundo la nafaka. Ruthi akakaribia kimya kimya, akafunua miguu yake akalala. 8Usiku wa manane kitu kilimshtua Boazi, akajigeuza, akagundua yupo mwanamke amelala miguuni pake.

9Akauliza, “Wewe ni nani?’’

Akajibu, “Ni mimi Ruthi mjakazi wako. Uitande nguo yako juu yangu kwa sababu wewe ndiwe jamaa wa karibu wa kukomboa.

10Akamwambia, “Binti yangu, ubarikiwe na BWANA. Wema huu wa sasa ni mkuu kushinda hata ule ulioonyesha mwanzoni. Hukuwakimbilia vijana, wakiwa matajiri au maskini. 11Sasa, binti yangu, usiogope. Nitakufanyia yote uliyoomba. Kwa maana mji wote wa watu wangu wanakujua ya kwamba

a17 Efa moja ni sawa na kilo 20

wewe ni mwanamke mwenye tabia nzuri. 12Ingawa ni kweli kwamba mimi ndiye jamaa aliye karibu, lakini kuna mtu mwingine wa jamaa aliye karibu zaidi wa kukomboa kuliko mimi. 13Wewe kaa hapa usiku huu, kisha asubuhi kama akikubali kukomboa, vema na akomboe. La sivyo kama hayuko tayari, hakika kama BWANA aishivyo nitafanya hivyo. Lala hapa mpaka asubuhi.''

14Hivyo huyo mwanamke akalala miguuni pake mpaka asubuhi, akaondoka mapema asijaweza mtu kumtambua mwenzake, maana Boazi alisema, "Isijulikane kabisa ya kuwa mwanamke alifika kwenye sakafu ya kupuria."

15Pia akamwambia, "Lete shela yako uliyoivaa uitandaze." Naye alipoitandaza, akamimina vipimo sita[a] vya shayiri akamtwika. Kisha Ruthi akarudi zake mjini.

16Basi Ruthi alipofika kwa mama mkwe wake Naomi, akamwuliza, "Je, binti yangu, ilikuwaje huko?

Ndipo akamwelezea kila kitu Boazi alichomfanyia. 17Akaendelea kusema, "Amenipa shayiri vipimo sita akisema, 'Usiende kwa mama mkwe wako mikono mitupu.' "

18Kisha Naomi akasema, "Subiri binti yangu, mpaka utakapojua kwamba hili jambo limekwendaje. Kwa sababu mtu huyu hatatulia mpaka akamilishe jambo hili leo."

Boazi Amwoa Ruthi

4 Boazi akakwea mpaka kwenye lango la mji, akaketi pale. Kisha muda si mrefu yule mtu wa jamaa aliyekuwa wa karibu wa kukomboa, ambaye Boazi alimtaja, akaja. Boazi akasema, "Njoo hapa rafiki yangu, karibu uketi." Naye akakaribia, akaketi.

2Boazi akatwaa watu kumi miongoni mwa wazee wa mji, akawaambia, "Ketini hapa." Nao wakaketi. 3Kisha akamwambia yule jamaa wa karibu wa kukomboa, "Huyu Naomi, aliyerudi hapa kutoka nchi ya Moabu, anauza sehemu ya ardhi iliyokuwa mali ya ndugu yetu Elimeleki. 4Nami niliwaza nikujulishe wewe na kukuambia uinunue mbele ya hawa waliopo hapa na mbele ya wazee wa watu wangu. Kama wewe utaikomboa, haya fanya hivyo. Lakini kama hutaikomboa, uniambie, ili nijue. Kwa kuwa hakuna mtu mwingine mwenye haki ya kuikomboa ila wewe na baada yako ni mimi."

Naye akasema, "Nitaikomboa mimi."

5Ndipo Boazi akasema "Siku utakaponunua shamba kutoka kwa Naomi na Ruthi Mmoabi, itakubidi kumchukua pia huyo mjane, ili kudumisha jina la marehemu pamoja na mali yake."

6Kuhusu hili, yule jamaa wa karibu wa kukomboa akasema, "Basi mimi sitaweza kukomboa kwa sababu inaonekana nitauhatarisha urithi wangu. Wewe komboa mwenyewe. Mimi sitaweza."

7(Basi katika siku za kale huko Israeli, ili kukamilisha tendo la kukomboa na kukabidhiana mali, mmoja huvua kiatu chake na kumpatia mwingine. Hii ilikuwa ni njia ya kuhalalisha mabadilishano katika Israeli.)

8Basi yule jamaa wa karibu wa kukomboa akamwambia Boazi, "Wewe nunua mwenyewe.'' Naye huyo jamaa akavua kiatu chake.

9Kisha Boazi akawatangazia wazee na watu wote waliokuwepo, "Leo ninyi ni mashahidi kwamba mimi nimenunua kutoka kwa Naomi yote yaliyokuwa mali ya Elimeleki, Kilioni na Maloni. 10Nimemchukua pia Ruthi Mmoabi, mjane wa Maloni, awe mke wangu, ili kuendeleza jina la marehemu pamoja na mali zake, ili jina lake marehemu lisitoweke miongoni mwa jamaa yake wala katika kumbukumbu za mji wake. Leo hivi ninyi ni mashahidi!"

11Kisha wazee pamoja na watu wote waliokuwa langoni wakasema, "Sisi ni mashahidi. BWANA na amfanye mwanamke huyu aingiaye nyumbani mwako kuwa kama Raheli na kama Lea, wale wawili ambao kwa pamoja waliijenga nyumba ya Israeli. Nawe ufanikiwe katika Efrata, na uwe mashuhuri katika Bethlehemu. 12Kupitia kwa watoto ambao BWANA atakupa kutokana na huyu mwanamke kijana, jamaa yako na ifanane na ya Peresi, ambaye Tamari alimzalia Yuda."

Wazao wa Boazi

13Basi Boazi akamwoa Ruthi, naye akawa mke wake. Alipoingia kwake, BWANA akamjalia Ruthi naye akapata mimba, akamzaa mtoto wa kiume. 14Wanawake wakamwambia Naomi: "Ahimidiwe BWANA, asiyekuacha bila kuwa na jamaa wa karibu wa kukomboa. Na awe mashuhuri katika Israeli yote! 15Atakurejeshea uhai wako na kukuangalia katika siku za uzee wako. Kwa maana mkweo ambaye anakupenda na ambaye kwako ni bora zaidi ya watoto wa kiume saba, ndiye aliyemzaa.''

a15 Vipimo sita hapa ni sawa na kilo 15, pia mstari wa 17

[16]Basi Naomi akamchukua yule mtoto,
akampakata na akawa mlezi wake. [17]Wanawake
waliokuwa jirani zake, wakasema, “Naomi ana
mtoto wa kiume.” Wakamwita jina lake Obedi.
Yeye ndiye baba yake Yese, aliye baba yake
Daudi.

[18]Hivi ndivyo vizazi vya Peresi:
Peresi alimzaa Hesroni,
[19]Hesroni akamzaa Ramu,
Ramu akamzaa Aminadabu,
[20]Aminadabu akamzaa Nashoni,
Nashoni akamzaa Salmoni;
[21]Salmoni akamzaa Boazi,
Boazi akamzaa Obedi;
[22]Obedi akamzaa Yese
na Yese akamzaa Daudi.

Utangulizi

Katika andiko la Kiebrania, kitabu cha 1Samweli na 2Samweli vilikuwa kitabu kimoja kilichotambuliwa kwa jina hilo. Huku kugawanyika na kuwa vitabu kuwa viwili kulifanyika katika tafsiri ya *Septuagint,* yaani,Agano la Kale la Kiyunani, ambalo liliviita Kitabu cha Kwanza na cha Pili cha Wafalme.

Kitabu cha 1Samweli kinaandika habari za maisha ya Samweli, Sauli na sehemu kubwa ya maisha ya Daudi. 1Samweli kinaanza kuelezea kuzaliwa kwa Samweli na mafundisho yake hekaluni. Kinaelezea jinsi alivyoiongoza Israeli akiwa kama nabii, kuhani na mwamuzi.

Wakati wana wa Israeli walipodai kuwa na mfalme, Samweli, kwa uongozi wa Mungu, alimtia Sauli mafuta kuwa mfalme wa kwanza wa Waisraeli. Lakini Sauli aliacha kumtii Mungu, naye Mungu akamkataa asiendelee kuwa mfalme. Kisha Mungu akamongoza Samweli akamtia Daudi mafuta kwa siri kuwa mfalme badala ya Sauli. Mapambano kati ya Sauli na Daudi ndiyo yaliyomo katika sehemu iliyobaki ya kitabu hiki. Ingawa tunajifunza mengi kuhusu watu hawa wawili, pamoja na kutokumtii Mungu kwa Sauli, pia kuna mkazo mkubwa kuhusu wema wao kwa Mungu.

Wazo Kuu

Hiki kilikuwa ni kipindi cha mabadiliko katika historia ya Israeli, wakati taifa hili lilipoondokana na mfumo wa kuwa na waamuzi kama viongozi wao na kuwa na mfalme kama mataifa ya jirani yalivyokuwa. Samweli, akiwa nabii, kuhani na mwamuzi, alichangia kikubwa katika kipindi hiki.

Mwandishi

Ingawa 1 na 2Samweli mapokeo yanasema mwandishi ni Samweli, ni vigumu sana yeye kuwa ndiye aliyeandika wakati kifo chake kimeandikwa katika 1Samweli 25. Ye yote aliyeandika vitabu hivi anaweza kuwa alitumia kitabu cha Yashari, ambacho kimetajwa katika 2Samweli 18 kama chanzo cha habari hizi. Uandishi wa Samweli, nabii Nathani na Gadi, *"Daudi mwana wa Yese alitawala juu ya Israeli miaka arobaini: Alitawala huko Hebroni miaka saba na miaka thelatini na mitatu akatawala huko Yerusalemu" (1Mambo ya Nyakati 29:29.).* Hawa ndio ambao wameeleza matendo yote ya Mfalme Daudi tangu mwanzo hadi mwisho.

Wahusika Wakuu

Eli, Elikana, Hana, Samweli, Sauli, Yonathani, Daudi.

Mahali

Kitabu kinaanzia wakati walipokuwa wanaongozwa na waamuzi na kuelezea Israeli kuondoka katika utawala wa Mungu na kuingia katika utawala wa wanadamu kwa kuwa na mfalme.

Tarehe

1204 – 1035 K.K.

Mgawanyo

- Eli kuhani na mwamuzi (1:1-4:22)
- Samweli kiongozi wa Israeli (5:1-8:22)
- Sauli mfalme wa kwanza wa Israeli (9:1-15:35)
- Kifo cha Sauli (31:1-13).

Kuzaliwa Kwa Samweli

1 Kulikuwepo na mtu mmoja kutoka Rama,
Msufi kutoka nchi ya vilima vya Efraimu,
ambaye jina lake aliitwa Elikana mwana wa
Yerohamu, mwana wa Elihu mwana wa Tohu,
mwana wa Sufu, Mwefraimu. 2Alikuwa na wake
wawili, mmoja aliitwa Hana na mwingine Penina.
Penina alikuwa na watoto, lakini Hana hakuwa
na mtoto.

3Kila mwaka mtu huyu alikwea kutoka mji
wake ili kuabudu na kutoa dhabihu kwa BWANA
Mwenye Nguvu huko Shilo, ambapo Hofni na
Finehasi, wana wawili wa Eli, walikuwa
makuhani wa BWANA. 4Kila mara ilipofika siku
ya Elikana kutoa dhabihu, aliwapa mafungu
Penina mkewe na wanawe wote pamoja na binti
zake. 5Lakini alimpa Hana fungu mara dufu kwa
sababu alimpenda, ingawa BWANA alikuwa
amemfunga tumbo. 6Kwa sababu BWANA
alikuwa amemfunga tumbo, mke mwenzake
alikuwa anamchokoza ili kumwudhi. 7Hili
liliendelea mwaka baada ya mwaka. Kila mara
Hana alipokwenda katika nyumba ya BWANA,
mke mwenzake alikuwa akimkasirisha mpaka
analia na kushindwa kula. 8Elikana mumewe
akawa anamwambia, “Hana, kwa nini unalia?
Kwa nini huli? Kwa nini kuvunjika moyo? Je,
mimi si bora zaidi kwako kuliko watoto kumi?’’

9Siku moja walipokuwa wamemaliza kula na
kunywa huko Shilo, Hana alisimama. Wakati huo
kuhani Eli alikuwa ameketi kwenye kiti pembeni
mwa mwimo wa mlango wa hekalu la BWANA.
10Kwa uchungu wa rohoni Hana alilia sana na
akamwomba BWANA. 11Naye akaweka nadhiri,
akisema, “Ee BWANA Mwenye Nguvu, laiti
ungeangalia huzuni kuu ya mtumishi wako na
kunikumbuka mimi, wala
usimsahau mtumishi wako nawe ukampa
mwana, basi huyo mwana nitamtoa kwa
BWANA kwa siku zote za maisha yake, wala
wembe hautapita kichwani mwake.

12Alipokuwa anaendelea kumwomba
BWANA, Eli alichunguza kinywa chake. 13Hana
alikuwa akiomba moyoni mwake midomo yake
ikiwa inachezacheza lakini sauti haikusikika. Eli
akafikiri alikuwa amelewa 14naye akamwambia,
“Utaendelea kulewa mpaka lini? Achilia mbali
mvinyo wako.’’

15Hana akajibu, “Si hivyo bwana wangu,
mimi ni mwanamke mwenye huzuni kubwa. Mimi
sijanywa mvinyo wala kileo, nilikuwa
ninaumimina moyo wangu kwa BWANA.
16Usimdhanie mtumishi wako kuwa mwanamke
mwovu, nimekuwa nikiomba hapa katika wingi
wa uchungu mkuu na huzuni.’’

17Eli akamjibu, “Nenda kwa amani, naye
Mungu wa Israeli na akujalie kile
ulichomwomba.’’

18Hana akasema, “Mtumishi wako na apate
kibali machoni pako.’’ Kisha akaondoka zake na
kula chakula wala uso wake haukuwa na huzuni
tena.

19Kesho yake asubuhi na mapema waliamka
wakaabudu mbele za BWANA na kisha
wakarudi nyumbani kwao huko Rama. Elikana
akakutana kimwili na mkewe Hana, naye
BWANA akamkumbuka. 20Hivyo wakati
ulipotimia, Hana akapata mimba na akamzaa
mwana. Hana akamwita jina lake Samweli,
akasema, “Kwa kuwa nilimwomba kwa
BWANA.’’

Hana Anamweka Samweli Wakfu.

21Wakati huyo mtu Elikana alipopanda
pamoja na jamaa yake yote kutoa dhabihu ya
mwaka kwa BWANA na kutimiza nadhiri yake,
22Hana hakwenda. Alimwambia mume wake,
“Baada ya mtoto kuachishwa kunyonya,
nitamchukua na kumpeleka mbele za BWANA,
naye ataishi huko wakati wote.’’

23Elikana mumewe akamwambia, “Fanya lile
unaloona ni bora zaidi kwako. Ukae hapa mpaka
utakapomwachisha kunyonya, BWANA na
akujalie kutimiza nadhiri yako.’’ Hivyo huyo
mwanamke akakaa nyumbani na kunyonyesha
mwanawe mpaka alipomwachisha kunyonya.

24Baada ya mtoto kuachishwa kunyonya,
Hana akamchukua huyo mtoto, akiwa mdogo
hivyo hivyo pamoja na fahali wa miaka mitatu,
efa[a] ya unga na kiriba cha divai, naye akamleta
mtoto kwenye nyumba ya BWANA huko Shilo.
25Wakati walipokwisha kumchinja yule fahali;
wakamleta mtoto kwa Eli, 26Hana akamwambia
Eli, “Hakika kama uishivyo, bwana wangu, mimi
ndiye yule mama ambaye alisimama hapa
karibu nawe akiomba kwa BWANA. 27Niliomba
mtoto huyu, naye BWANA amenijalia kile
nilichomwomba. 28Hivyo sasa ninamtoa kwa
BWANA. Kwa maana maisha yake yote atakuwa
ametolewa kwa BWANA.’’ Naye akamwabudu
BWANA huko.

---

a24 “Efa moja” ni kipimo cha kilo 22

Maombi Ya Hana

2 Kisha Hana akaomba na kusema:
"Moyo wangu wamshangilia BWANA,
katika BWANA pembe yangu
imeinuliwa juu.
Kinywa changu chajisifu juu ya adui zangu,
kwa kuwa naufurahia wokovu wako.

2"Hakuna ye yote aliye mtakatifu kama BWANA,

hakuna mwingine zaidi yako,
hakuna Mwamba kama Mungu wetu.

3"Msiendelee kusema kwa kiburi hivyo
wala msiache vinywa vyenu kunena kwa
kiburi,
kwa kuwa BWANA ndiye Mungu ajuaye,
na kwa Yeye matendo hupimwa.

4"Pinde za mashujaa zimevunjika,
lakini wale wanaojikwaa wamevikwa nguvu.
5Wale waliokuwa na chakula tele wamejikodisha
wenyewe ili kupata chakula,
lakini wale waliokuwa na njaa hawana njaa
tena.
Mwanamke yule aliyekuwa tasa amezaa watoto
saba,
lakini yule ambaye alikuwa na wana wengi
amedhoofika.

6"BWANA huua na huleta uhai,
hushusha chini mpaka kaburini[a] na kufufua.
7BWANA humfanya mtu maskini naye
hutajirisha,
hushusha na hukweza.
8Humwinua maskini kutoka mavumbini
na humwinua mhitaji kutoka lundo la majivu;
huwaketisha pamoja na wakuu
na kuwafanya warithi kiti cha enzi cha
heshima.

"Kwa kuwa misingi ya dunia ni ya BWANA,

juu yake ameuweka ulimwengu.
9Yeye atailinda miguu ya watakatifu wake,
lakini waovu watanyamazishwa kwenye
giza.

"Si kwa nguvu mtu hushinda,
10wale wampingao BWANA wataharibiwa
kabisa.
Atapiga radi dhidi yao kutoka mbinguni,
BWANA ataihukumu miisho ya dunia.

"Atampa nguvu mfalme wake
na kuitukuza pembe ya mpakwa mafuta[b]
wake.''

11Kisha Elkana akaenda nyumbani Rama, lakini mtoto akahudumu mbele za BWANA chini ya kuhani Eli.

Wana Waovu Wa Eli

12Wana wa Eli walikuwa watu wabaya kabisa, hawakumheshimu BWANA. 13Basi ilikuwa desturi ya makuhani pamoja na watu kwamba kila mara ye yote anapotoa dhabihu na huku nyama ikiwa inachemshwa, mtumishi wa kuhani angalikuja na uma wenye meno matatu mkononi mwake. 14Angeutumbukiza huo uma kwenye sufuria au birika au sufuria kubwa au chungu, naye kuhani angalijichukulia mwenyewe cho chote ambacho uma ungelikileta. Hivi ndivyo walivyowatendea Waisraeli wote waliokuja Shilo. 15Lakini hata kabla mafuta ya mnyama hayajachomwa, mtumishi wa kuhani angalikuja na kusema kwa mtu ambaye alikuwa akitoa dhabihu, "Mpe kuhani nyama akaoke, kwani hatapokea nyama iliyochemshwa kutoka kwako, ila iliyo mbichi tu.''

16Kama mtu akimwambia, "Mafuta ya mnyama na yachomwe kwanza, kisha ndipo uchukue cho chote unachotaka," mtumishi angalijibu, "Hapana, nipe sasa, kama huwezi nitaichukua kwa nguvu.''

17Hii Dhambi ya hawa vijana ilikuwa kubwa sana machoni pa BWANA, kwa kuwa waliitendea dhabihu ya BWANA kwa dharau.

18Lakini Samweli alikuwa akihudumu mbele za BWANA, kijana akivaa kisibau cha kitani. 19Kila mwaka mama yake alimshonea joho dogo na kumchukulia wakati alipokwea pamoja na mumewe kutoa dhabihu ya mwaka. 20Eli alikuwa akiwabariki Elkana na mkewe, akisema, "BWANA na akupe watoto kwa mwanamke huyu ili kuchukua nafasi ya yule aliyekuwa amemwomba na akamtoa kwa BWANA. Kisha wakawa wanakwenda nyumbani. 21BWANA akawa mwenye neema kwa Hana, naye akapata mimba akazaa wana watatu na binti wawili.

a6 "Kaburini" hapa ina maana "Kuzimu", yaani, kwa Kiebrania "Sheol"

b10 "Mpakwa mafuta" hapa maana yake "Masihi" yaani, "Aliyetiwa mafuta"

Wakati huo, kijana Samweli akaendelea kukua mbele za BWANA.

22Basi Eli, ambaye alikuwa mzee sana, alisikia kuhusu kila kitu ambacho wanawe walikuwa wakiwafanyia Israeli wote na jinsi walivyokutana kimwili na wanawake waliohudumu kwenye ingilio la Hema la Mkutano. 23Hivyo akawaambia, "Kwa nini mmefanya mambo kama haya? Nimesikia kutoka kwa watu wote juu ya haya matendo yenu maovu. 24Sivyo, wanangu, hii si habari nzuri ambayo ninasikia ikienea miongoni mwa watu wa BWANA. 25Kama mtu akifanya dhambi dhidi ya mtu mwenzake, mtu mwingine aweza kumwombea kwa Mungu, lakini kama mtu akimfanyia Mungu dhambi, ni nani atakayemwombea? Hata hivyo wanawe hawakusikia maonyo ya baba yao, kwa sababu BWANA alitaka kuwaua.

26Naye kijana Samweli akaendelea kukua katika kimo akimpendeza BWANA na wanadamu.

Unabii Dhidi Ya Nyumba Ya Eli

27Basi mtu wa Mungu akaja kwa Eli na kumwambia, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA : 'Je, sikujifunua wazi wazi kwa nyumba ya baba yako wakati walipokuwa huko Misri chini ya Farao? 28Nilimchagua baba yako kati ya makabila yote ya Israeli kuwa kuhani wangu, kukwea kwenye madhabahu yangu, kufukiza uvumba na kuvaa kisibau mbele yangu. Pia niliwapa nyumba ya baba yako sadaka zote zilizotolewa kwa moto na Waisraeli. 29Kwa nini unadharau dhabihu zangu na sadaka zile nilizoziamuru kwa ajili ya makao yangu? Kwa nini unawaheshimu wanao kuliko mimi kwa kujinenepesha wenyewe kwa kula zile sehemu zilizo bora za kila sadaka zinazotolewa na watu wangu wa Israeli?

30"Kwa hiyo, BWANA, Mungu wa Israeli asema: "Niliahidi kuwa nyumba yako na nyumba ya baba yako wangehudumu mbele zangu milele". Lakini sasa BWANA anasema: Jambo hili na liwe mbali nami! Wale wanaoniheshimu nitawaheshimu, wale wanaonidharau mimi watadharauliwa. 31Wakati unakuja nitakapozipunguza nguvu zenu na nguvu ya nyumba ya baba yenu, ili pasiwepo mtu katika mbari yenu atakayeishi kuuona uzee 32nanyi mtaona huzuni katika makao yangu. Ingawa Israeli watafanyiwa mema, katika mbari yenu kamwe hapatakuwepo mtu atakayeishi hadi kuwa mzee. 33Kila mmoja wenu ambaye sitamkatilia mbali kutoka madhabahuni pangu atabakizwa tu kupofusha macho yenu kwa machozi na kuihuzunisha mioyo yenu, nao wazao wenu wote watakufa watakapokuwa wamefikia umri wa kustawi.

34Kile kitakachotokea kwa wanao wawili, Hofni na Finehasi, kitakuwa ishara kwako. Wote wawili watakufa katika siku moja. 35Mimi mwenyewe nitajiinulia kuhani mwaminifu, ambaye atafanya sawasawa na kile kilichoko moyoni mwangu na akilini mwangu. Nitaifanya nyumba yake kuwa imara, naye atahudumu mbele ya mpakwa mafuta wangu daima. 36Kisha kila mmoja aliyeachwa katika mbari yenu atakuja na kusujudu mbele yake kwa ajili ya kipande cha fedha na ganda la mkate akisema, "Niteue katika baadhi ya ofisi ya ukuhani ili niweze kupata chakula.''

BWANA Amwita Samweli

3 Kijana Samweli alihudumu mbele za BWANA chini ya Eli. Katika siku zile neno la Mungu lilikuwa adimu, hapakuwepo na maono mengi.

2Usiku mmoja Eli, ambaye macho yake yalikuwa yamefifia sana kiasi kwamba aliona kwa shida sana, alikuwa amelala mahali pake pa kawaida. 3Taa ya Mungu ilikuwa haijazimika bado na Samweli alikuwa amelala hekaluni[a] mwa BWANA, ambapo sanduku la Mungu lilikuwako. 4Kisha BWANA akamwita Samweli.

Samweli akajibu, "Mimi hapa.'' 5Naye akakimbia kwa Eli na kumwambia, "Mimi hapa, kwa kuwa umeniita.''

Lakini Eli akasema, "Sikukuita, rudi ukalale.'' Hivyo akaenda kulala.

6BWANA akaita tena, "Samweli!'' Naye Samweli akaamka, kwenda kwa Eli na kusema, "Mimi hapa, kwa kuwa umeniita''

Eli akasema, "Mwanangu, sikukuita, rudi ukalale.''

7Wakati huu Samweli alikuwa bado hajamjua BWANA. Neno la BWANA lilikuwa bado halijafunuliwa kwake.

8BWANA akamwita Samweli mara ya tatu, naye Samweli akaamka kwenda kwa Eli na kusema, "Mimi hapa, kwa kuwa umeniita.''

Ndipo Eli akatambua kuwa BWANA alikuwa akimwita kijana. 9Hivyo Eli akamwambia Samweli, "Nenda ukalale, na kama akikuita, sema, 'Nena BWANA, kwa kuwa mtumishi wako

a3 "Hekalu" hapa ina maana "Maskani ya BWANA "

anasikiliza.'' Hivyo Samweli akaenda na kulala mahali pake.

10BWANA akaja akasimama hapo, akiita kama mara zile nyingine, "Samweli! Samweli!"

Kisha Samweli akasema, "Nena, kwa kuwa mtumishi wako anasikiliza.''

11Naye BWANA akamwambia Samweli: "Tazama, nipo karibu kufanya kitu katika Israeli ambacho kitafanya masikio ya kila mmoja atakayesikia yawashe. 12Wakati huo nitatimiza dhidi ya Eli kila kitu nilichonena dhidi ya jamaa yake, kuanzia mwanzo mpaka mwisho. 13Kwa kuwa nilimwambia kwamba ningehukumu jamaa yake milele kwa sababu ya dhambi aliyoijua, wanawe kumkufuru Mungu, naye akashindwa kuwazuia. 14Kwa hiyo, nikaapa kuhusu nyumba ya Eli, "Hatia ya nyumba ya Eli kamwe haitaweza kufidiwa kwa dhabihu au sadaka.''

15Samweli akalala mpaka asubuhi, kisha akafungua milango ya nyumba ya BWANA. Aliogopa kumwambia Eli yale maono, 16lakini Eli akamwita na kumwambia, "Samweli mwanangu.''

Samweli akamjibu, "Mimi hapa.''

17Eli akamwuliza, "Ni nini alichokuambia? Usinifiche. BWANA na ashughulike nawe, tena kwa ukali, kama utanificha cho chote alichokuambia.'' 18Kwa hiyo Samweli akamwambia kila kitu, bila kumficha cho chote. Ndipo Eli akasema, "Yeye ni BWANA na afanye lile lililo jema machoni pake!''

19BWANA alikuwa pamoja na Samweli alipokuwa akikua na hakuacha hata moja ya maneno yake lianguke chini. 20Nao Israeli wote kuanzia Dani hadi Beer-Sheba wakatambua kuwa Samweli amethibitishwa kuwa nabii wa BWANA. 21BWANA akaendelea kutokea huko Shilo na huko kujidhihirisha kwa Samweli kwa njia ya neno lake.

Wafilisti Wateka Sanduku La Mungu

4 Nalo neno la Samweli likaja kwa Israeli yote. Basi Waisraeli walitoka kwenda kupigana dhidi ya Wafilisti. Waisraeli wakapiga kambi huko Ebenezeri, nao Wafilisti wakapiga kambi huko Afeki. 2Wafilisti wakapanga safu za majeshi yao kupambana na Israeli, wakati vita vilipoenea, Israeli wakashindwa na Wafilisti, ambao waliwaua askari wa Israeli wapatao 4,000 kwenye uwanja wa vita. 3Wakati Askari waliporudi kambini, wazee wa Israeli wakawauliza, "Kwa nini BWANA ameruhusu leo tushindwe mbele ya Wafilisti? Tulete sanduku la agano la BWANA kutoka Shilo, ili kwamba lipate kwenda pamoja nasi na kutuokoa kutoka mkono wa adui zetu.''

4Hivyo wakatumwa watu kwenda Shilo, nao wakalichukua sanduku la agano la BWANA Mwenye Nguvu, aliyekaa kwenye kiti chake cha enzi kati ya makerubi. Nao wale wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, walikuwako huko pamoja na sanduku la agano la Mungu.

5Wakati sanduku la agano la BWANA lilipokuja kambini, Waisraeli wote wakapiga kelele kwa sauti kuu hata ardhi ikatikisika. 6Wafilisti waliposikia makelele wakauliza, "Ni nini makelele haya yote katika kambi ya Waebrania?''

Walipofahamu kuwa sanduku la BWANA limekuja kambini, 7Wafilisti wakaogopa wakasema, "Mungu amekuja kambini, ole wetu.'' Halijatokea jambo kama hili tangu hapo. 8Ole wetu! Ni nani atakayetuokoa kutoka mikononi mwa miungu hii yenye nguvu? Ni miungu ile iliyowapiga Wamisri kwa mapigo ya aina zote huko jangwani. 9Tuweni hodari, enyi Wafilisti! Tuweni wanaume, la sivyo mtakuwa watumwa wa Waebrania, kama wao walivyokuwa kwenu. Iweni wanaume, mpigane!''

10Basi Wafilisti wakapigana, nao Waisraeli wakashindwa na kila mtu akakimbilia hemani mwake. Mauaji yalikuwa makubwa sana, Israeli wakapoteza askari 30,000 waendao kwa miguu. 11Sanduku la Mungu likatekwa, na hao wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, wakauawa.

Kifo Cha Eli

12Siku ile ile mtu mmoja wa kabila la Benyamini akakimbia kutoka kwenye uwanja wa vita na kwenda Shilo, nguo zake zikiwa zimeraruka na akiwa na mavumbi kichwani mwake. 13Alipofika, Eli alikuwa ameketi juu ya kiti chake kando ya barabara akiangalia, kwa sababu moyo wake ulikuwa na hofu kwa ajili ya sanduku la Mungu. Mtu yule alipoingia mjini na kueleza ni nini kilichokuwa kimetokea, mji wote ukalia.

14Eli akasikia kelele za kilio naye akauliza, "Ni nini maana ya makelele haya?

Yule mtu akafanya haraka kwenda kwa Eli, 15wakati huu Eli alikuwa na miaka tisini na minane nayo macho yake yalikuwa yamepofuka na hakuweza kuona. 16Akamwambia Eli, "Mimi nimetoka vitani sasa hivi, nimekimbia kutoka huko leo hii.''

Eli akamwuliza, "Je, mwanangu, ni nini

kimetokea huko?''

17Yule mtu aliyeleta habari akajibu, "Israeli amekimbia mbele ya Wafilisti, nalo jeshi limepata hasara kubwa. Pia wana wako wawili, Hofni na Finehasi, wamekufa, na sanduku la Mungu limetekwa.''

18Mara alipotaja sanduku la Mungu, Eli alianguka kutoka kwenye kiti chake kwa nyuma kando ya lango. Shingo yake ikavunjika naye akafa, kwa kuwa alikuwa mzee tena mzito. Alikuwa amewaongoza Israeli kwa miaka arobaini.

19Mkwewe, mke wa Finehasi alikuwa mja mzito na karibu wakati wa kujifungua. Aliposikia habari kwamba sanduku la Mungu limetekwa na yakuwa baba mkwe wake na mumewe wamekufa, akapata utungu naye akajifungua lakini akazidiwa na utungu. 20Alipokuwa akifa, wanawake waliokuwa wanamhudumia wakamwambia, "Usikate tamaa, umemzaa mwana.'' Lakini hakujibu wala kuweka maanani.

21Alimwita yule mtoto Ikabodi[a], akisema, "Utukufu umeondoka katika Israeli,'' kwa sababu ya kutekwa kwa sanduku la Mungu na vifo vya baba mkwe na muwewe. 22Akasema, "Utukufu umeondoka katika Israeli, kwa kuwa sanduku la Mungu limetekwa.''

Sanduku La Agano Katika Ashdodi Na Ekroni

5 Baada ya Wafilisti kuteka sanduku la Mungu, walilichukua kutoka Ebenezeri mpaka Ashdodi. 2Kisha wakaliingiza lile sanduku ndani ya hekalu la Dagoni na kuliweka kando ya huyo Dagoni. 3Watu wa Ashdodi walipoamka asubuhi na mapema kesho yake kumbe, wakamkuta Dagoni ameanguka chini kifudifudi mbele ya sanduku la BWANA ! Wakamwinua Dagoni na kumrudisha mahali pake. 4Lakini asubuhi iliyofuata, walipoamka kumbe, walimkuta huyo Dagoni ameanguka chini kifudifudi mbele ya sanduku la BWANA ! Kichwa chake na mikono vilikuwa vimevunjwa navyo vimelala kizingitini, ni kiwiliwili chake tu kilichokuwa kimebaki. 5Ndiyo sababu mpaka leo makuhani wa Dagoni wala wengine waingiao katika hekalu la Dagoni huko Ashdodi hawakanyagi kizingiti.

6Mkono wa BWANA ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi na vijiji vya jirani akaleta uharibifu juu yao na kuwatesa kwa majipu. 7Watu wa Ashdodi walipoona kile kilichokuwa kikitokea, wakasema, "Sanduku la Mungu wa Israeli kamwe lisikae hapa pamoja na sisi, kwa sababu mkono wake ni mzito juu yetu na juu ya Dagoni mungu wetu.'' 8Basi wakawaita watawala wote wa Wafilisti pamoja na kuwauliza, "Tutafanya nini na hili sanduku la Mungu wa Israeli?''

Wakajibu, "Sanduku la Mungu wa Israeli na liende Gathi." Basi wakalihamisha sanduku la Mungu wa Israeli.

9Lakini baada ya kulihamisha, mkono wa BWANA ulikuwa dhidi ya huo mji wa Gathi, akiuweka katika fadhaa kuu. Mungu akawatesa watu wa huo mji, vijana kwa wazee, kwa kuwaletea majipu. 10Basi wakapeleka sanduku la Mungu Ekroni.

Wakati sanduku la Mungu lilipokuwa linaingia Ekroni, watu wa Ekroni walilia wakisema "Wamelileta sanduku la Mungu wa Israeli kwetu ili kutuua sisi na watu wetu.'' 11Basi wakawaita watawala wote wa Wafilisti pamoja na kusema, "Liondoeni sanduku la Mungu wa Israeli na lirudishwe mahali pake, la sivyo litatuua sisi na watu wetu. Kwa kuwa kifo kilikuwa kimeujaza mji hofu, kwani mkono wa Mungu, ulikuwa mzito sana juu yake. 12Wale ambao hawakufa walipatwa na majipu, na kilio cha mji kilikwenda juu hadi mbinguni.

Sanduku La Mungu Larudishwa Israeli

6 Wakati sanduku la BWANA lilipokuwa katika nchi ya Wafilisti kwa miezi saba, 2Wafilisti waliwaita makuhani wa Dagoni na waaguzi na kuwaambia, "Tutafanya nini na hili sanduku la BWANA? Tuambieni jinsi tutakavyolirudisha mahali pake.''

3Wakajibu, "Kama mtalirudisha sanduku la Mungu wa Israeli, msilirudishe mikono mitupu bali kwa vyo vyote mpelekeeni sadaka ya hatia. Kisha mtaponywa, nanyi mtafahamu kwa nini mkono wake haujaondolewa kwenu.''

4Wafilisti wakawauliza, "Ni sadaka gani ya hatia tutakayompelekea?''

Wakajibu, "Majipu matano ya dhahabu na panya wa dhabahu watano, kulingana na idadi ya watawala wa Wafilisti, kwa sababu tauni iyo hiyo imewaua ninyi na watawala wenu. 5Tengenezeni mifano ya majipu na ya mapanya wale wanaoharibu nchi yenu, nanyi mheshimuni Mungu wa Israeli. Labda ataondoa mkono wake kutoka kwenu na kwa miungu yenu na nchi yenu. 6Kwa nini ninyi mnafanya mioyo yenu migumu kama Wamisri na Farao walivyofanya?

a21 Ikabodi maana yake Utukufu wa Bwana umeondoka katika Israeli.

Je, alipowatendea kwa ukali, hawakuwaachia Waisraeli wakaenda zao?

7Sasa basi, wekeni gari jipya la kukokotwa pamoja na ng'ombe wawili ambao wamezaa lakini ambao kamwe hawajafungwa nira. Fungieni hao ng'ombe hilo gari, lakini ondoeni ndama wao na muwaweke zizini. 8Chukueni hilo sanduku la BWANA na mliweke juu ya gari la kukokotwa, ndani ya kasha kando yake wekeni hivyo vitu vya dhahabu mnavyompelekea BWANA kama sadaka ya hatia, ipelekeni, 9lakini liangalieni kwa makini. Iwapo litakwenda katika nchi yake lenyewe, kuelekea Beth-Shemeshi, basi tutajua kwamba BWANA ndiye aliyeleta haya maafa makubwa juu yetu. Lakini kama halikwenda, basi tutajua kwamba haukuwa mkono wa BWANA uliotupiga na kwamba iliyotokea kwetu ni ajali.''

10Basi wakafanya hivyo. Wakachukua ng'ombe wawili wa aina hiyo, wakawafungia hilo gari la kukokotwa, ndama wao wakawekwa zizini. 11Wakaliweka sanduku la BWANA juu ya hilo gari la kukokotwa pamoja na lile kasha lenye ile mifano ya panya wa dhahabu na ya majipu ya dhahabu. 12Kisha hao ng'ombe wakaenda moja kwa moja kuelekea Beth-Shemeshi wakishuka bila kugeuka kuume au kushoto, huku wakilia njia yote. Watawala wa Wafilisti waliwafuata hao ng'ombe hadi mpakani
mwa Beth-Shemeshi.

13Wakati huu watu wa Beth-Shemeshi walikuwa wakivuna ngano yao huko bondeni, walipoinua macho yao na kuona lile sanduku, wakafurahi kuliona. 14Lile gari la kukokotwa lilikuja mpaka kwenye shamba la Yoshua wa Beth-Shemashi, nalo likasimama kando ya mwamba mkubwa. Watu wakapasua mbao za lile gari la kukokotwa na kutoa dhabihu wale ng'ombe kama sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA. 15Walawi walilishusha sanduku la BWANA, pamoja na lile kasha lililokuwa na vile vitu vya dhahabu na kuviweka juu ya ule mwamba mkubwa. Siku ile watu wa Beth-Shemeshi wakatoa sadaka za kuteketezwa na dhabihu kwa BWANA. 16Wale watawala watano wa Wafilisti waliona haya yote, nao wakarudi siku ile ile mpaka Ekroni.

17Haya ndiyo yale majipu ya dhahabu Wafilisti waliyotuma kama sadaka ya hatia kwa BWANA, moja kwa ajili ya Ashdodi, moja kwa Gaza, moja kwa Ashkeloni, moja kwa Gathi na moja kwa Ekroni. 18Nayo hesabu ya wale panya wa dhahabu ilikuwa kulingana na idadi ya miji ya Wafilisti ya watawala watano wa Wafilisti na miji yao iliyozungukwa na maboma pamoja na vijiji vya nchi yao. Ule mwamba mkubwa, ambao juu yake waliliweka lile sanduku la BWANA, ni ushahidi hadi leo katika shamba la Yoshua wa Beth-Shemeshi.

19Lakini Mungu aliwapiga baadhi ya watu wa Beth-Shemeshi, akiwaua watu sabini miongoni mwao kwa sababu walichungulia ndani ya sanduku la BWANA. Watu wakaomboleza kwa sababu ya pigo zito kutoka kwa BWANA, 20nao watu wa Beth-Shemeshi wakauliza, "Ni nani awezaye kusimama mbele za BWANA, huyu Mungu aliye mtakatifu? Sanduku litapanda kwenda kwa nani kutoka hapa?''

21Kisha wakatuma wajumbe kwa watu wa Kiriathi Yearimu, wakisema, "Wafilisti wamerudisha sanduku la BWANA. Shukeni na mlipandishe huko kwenu.''

7 isha watu wa Kiriathi Yearimu wakaja na kulichukua sanduku la BWANA. Wakalipeleka katika nyumba ya Abinadabu juu kilimani na kumweka Eleazari mwanawe wakfu kulichunga sanduku la BWANA.

Samweli Awatiisha Wafilisti Huko Mispa

2Sanduku la BWANA lilibakia huko Kiriathi Yearimu kwa muda mrefu, yaani jumla ya miaka ishirini, nao watu wa Israeli wakaomboleza na kumtafuta BWANA. 3Naye Samweli akawaambia nyumba yote ya Israeli, "Ikiwa mtamrudia BWANA kwa mioyo yenu yote, basi iacheni miungu migeni na Maashtorethi na kujitoa wenyewe kwa BWANA na kumtumikia yeye peke yake, naye atawaokoa ninyi na mkono wa Wafilisti.'' 4Hivyo Waisraeli wakaweka mbali Mabaali yao na Maashtorethi nao wakamtumikia BWANA peke yake.

5Kisha Samweli akasema, "Wakusanyeni Israeli wote huko Mispa nami nitawaombea ninyi kwa BWANA.'' 6Walipokwisha kukutanika huko Mispa, walichota maji na kuyamimina mbele za BWANA. Siku hiyo walifunga na wakaungama wakisema, "Tumetenda dhambi dhidi ya BWANA.'' Naye Samweli alikuwa kiongozi wa Israeli huko Mispa.

7Wafilisti waliposikia kwamba Israeli wamekusanyika huko Mispa, watawala wa Wafilisti wakapanda ili kuwashambulia. Waisraeli waliposikia habari hiyo, waliogopa kwa sababu ya Wafilisti. 8Wakamwambia Samweli, "Usiache kumlilia BWANA, Mungu wetu kwa ajili yetu, ili

kwamba apate kutuokoa na mikono ya Wafilisti.''
9Kisha Samweli akamchukua mwana kondoo
anyonyaye na kumtoa mzima kama sadaka ya
kuteketezwa kwa BWANA. Akamlilia BWANA
kwa niaba ya Israeli, naye BWANA akamjibu.

10Wakati Samweli alipokuwa anatoa hiyo
dhabihu ya kuteketezwa, Wafilisti wakasogea
karibu ili kupigana vita na Israeli. Lakini siku ile
BWANA alinguruma kwa ngurumo kubwa dhidi
ya Wafilisti na kuwafanya wafadhaike na
kutetemeka kwamba walikimbizwa mbele ya
Waisraeli. 11Watu wa Israeli wakatoka mbio
huko Mispa na kuwafuatia Wafilisti,
wakiwachinja njiani hadi mahali chini ya Beth
kari.

12Ndipo Samweli akachukua jiwe na
kulisimamisha kati ya Mispa na Sheni. Akaliita
Ebenezeri, akisema, "Hata sasa BWANA
ametusaidia.'' 13Basi Wafilisti wakashindwa na
hawakuvamia nchi ya Israeli tena.

Katika maisha yote ya Samweli, mkono wa
BWANA ulikuwa dhidi ya Wafilisti. 14Miji kuanzia
Ekroni hadi Gathi ile ambayo Wafilisti walikuwa
wameiteka kutoka Israeli ilirudishwa kwake,
nayo Israeli akazikomboa nchi za jirani kutoka
mkononi mwa Wafilisti. Kukawepo amani
kati ya Israeli na Waamori.

15Samweli akaendelea kama mwamuzi juu
ya Israeli siku zote za maisha yake. 16Mwaka
hadi mwaka aliendelea kuzunguka kutoka
Betheli mpaka Gilgali na Mispa, akiamua Israeli
katika sehemu hizo zote. 17Lakini kila mara
alirudi Rama, ambako ndiko kulikokuwa
nyumbani kwake, huko pia aliwaamua Israeli.
Naye huko alimjengea BWANA madhabahu.

Israeli Waomba Mfalme

8 Samweli alipokuwa mzee, akaweka
wanawe kuwa waamuzi wa Israeli.
2Mzaliwa wa kwanza alikuwa Yoeli na jina la wa
pili alikuwa Abiya, nao wakatumika huko Beer-
sheba. 3Lakini wanawe hawakuenenda katika
njia zake. Waliziacha wakageukia faida za
udanganyifu nao wakapokea rushwa na
kupotosha haki.

4Basi wazee wote wa Israeli wakakusanyika
pamoja na kumjia Samweli huko Rama.
5Wakamwambia, "Wewe umekuwa mzee, nao
wanao hawaenendi katika njia zako, sasa
tuwekee mfalme wa kutuongoza, kama ilivyo
kwa mataifa mengine yote.''

6Lakini wao waliposema, "Tupe mfalme wa
kutuongoza,'' hili lilimchukiza Samweli, hivyo
akamwomba BWANA. 7Naye BWANA
akamwambia "Sikiliza yale yote watu
wanayokuambia, si wewe ambaye
wamekukataa, bali wamenikataa mimi kuwa
mfalme wao. 8Kama vile walivyofanya tangu siku
nilipowapandisha kutoka Misri mpaka siku hii ya
leo; wakiniacha mimi na kutumikia miungu
mingine, ndivyo wanavyokufanyia wewe. 9Sasa
wasikilize, lakini waonye kwa makini na
uwafahamishe yale watakayotendewa na
mfalme atakayewatawala.''

10Samweli akawaambia wale watu ambao
walikuwa wakiomba wapewe mfalme maneno
yote ya BWANA. 11Akasema, "Hivi ndivyo
atakavyowatendea mfalme atakayewatawala.
Atawachukua wana wenu na kuwafanya
watumike kwa magari yake ya vita na farasi, nao
watakimbia mbele ya magari yake. 12Baadhi yao
atawaweka kuwa majemedari wa jeshi wa
maelfu na majemedari wa jeshi wa hamsini,
wengine kulima mashamba yake na kuvuna
mavuno yake, pia na wengine kutengeneza
silaha za vita na vifaa kwa ajili ya magari yake.
13Atawachukua binti zenu kuwa watengeneza
manukato, wapishi na waokaji. 14Atayachukua
mashamba yenu yaliyo mazuri, mashamba ya
mizabibu na mashamba yenu ya mizeituni na
kuwapa watumishi wake. 15Ataichukua sehemu
ya kumi ya nafaka yenu na ya zabibu zenu na
kuwapa maafisa wake na watumishi wake.
16Atawachukua watumishi wenu wa kiume na wa
kike na ng'ombe wenu walio wazuri sana na
punda zenu atawachukua kwa matumizi yake
mwenyewe. 17Atachukua sehemu ya kumi ya
makundi yenu ya kondoo na mbuzi na ninyi
wenyewe mtakuwa watumwa wake. 18Siku ile
itakapowadia, mtalia kwa kutaka msaada
kutokana na mfalme mliyemchagua, naye
BWANA hatawajibu."

19Lakini watu wakakataa kumsikiliza
Samweli wakasema, "Hapana! Tunataka mfalme
wa kututawala. 20Kisha tutakuwa kama mataifa
mengine yote, tukiwa na mfalme wa kutuongoza
na kwenda mbele yetu na kutupigania vita
vyetu.''

21Samweli aliposikia yale yote watu
waliyosema, akarudia kuyasema mbele za
BWANA. 22BWANA akamjibu, "Wasikilize na
uwape mfalme.''

Kisha Samweli akawaambia watu wa Israeli,
"Kila mmoja arudi mjini kwake.''

Samweli Anamtia Sauli Mafuta

9 Kulikuweko Mbenyamini mmoja, mtu
maarufu, ambaye jina lake aliitwa Kishi
mwana wa Abieli, mwana wa Serori, mwana wa
Bekorathi, mwana wa Afia wa Benyamini.
2Alikuwa na mwana aliyeitwa Sauli, kijana
anayevutia sana, hakuwepo aliyelingana naye
miongoni mwa Waisraeli, alikuwa mrefu kuliko
wengine wote.

3Basi punda wa Kishi baba yake Sauli
walipotea, naye Kishi akamwambia mwanawe
Sauli, "Mchukue mmoja wa watumishi mwende
pamoja naye kuwatafuta punda.'' 4Hivyo akapita
katika nchi ya vilima ya Efraimu na katika eneo
la Shalisha, lakini hawakuwapata. Wakaendelea
katika sehemu ya Shaalimu, lakini punda
hawakuwepo huko. Kisha wakapita katika nchi
ya Benyamini, lakini hawakuwapata.

5Walipofika sehemu ya Sufu, Sauli
akamwambia mtumishi aliyekuwa pamoja naye,
"Njoo, sisi na turudi, au baba yangu ataacha
kufikiria juu ya punda na kuanza kufadhaika
kuhusu sisi.''

6Lakini mtumishi akajibu, "Tazama, katika
mji huu yupo mtu wa Mungu, anayeheshimiwa
sana na kila kitu asemacho hutokea kweli. Sasa
na twende huko. Huenda atatuambia twende
njia ipi.''

7Sauli akamwambia mtumishi wake, "Kama
tukienda, tutampa nini huyo mtu? Chakula
kimekwisha kwenye mifuko yetu. Hatuna zawadi
ya kumpelekea huyo mtu wa Mungu. Je tuna
nini?''

8Mtumishi akamjibu tena, akasema,
"Tazama, nina fedha robo shekeli[a]. Hiyo
nitampa huyo mtu wa Mungu ili aweze
kutuambia tuende kwa njia ipi.'' 9(Zamani katika
Israeli, kama mtu alikwenda kuuliza neno kwa
Mungu, angalisema, "Njoo na twende kwa
mwonaji,'' kwa sababu nabii wa sasa alikuwa
akiitwa mwonaji.)

10Sauli akamwambia mtumishi wake,
"Vyema, njoo na twende.'' Basi wakaenda mjini
alipokuwepo huyo mtu wa Mungu.

11Walipokuwa wakipanda mlima kwenda
mjini, wakakutana na baadhi ya wasichana
wanakuja kuchota maji, nao wakawauliza, "Je,
mwonaji yuko?''

12Wakajibu, "Yuko, yu mbele yenu
amewatangulia, sasa fanyeni haraka, ndiyo tu
amekuja mjini kwetu leo, kwa kuwa watu wana
dhabihu huko mahali pa juu. 13Mara tu
mwingiapo mjini, mtamkuta kabla hajapanda
kwenda mahali pa juu kula. Watu hawataanza
kula mpaka atakapofika kwa sababu ni lazima
kwanza yeye abariki dhabihu, ndipo wale
walioalikwa watakapokula. Pandeni sasa,
mtamkuta kwa wakati huu.''

14Wakapanda mjini, nao walipokuwa
wakiingia mjini, tazama, Samweli alikuwa akija
kuelekea waliko kwenda mahali pa juu.

15Basi siku moja kabla Sauli hajaja, BWANA
alikuwa amemfunulia Samweli jambo hili:
16"Kesho wakati kama huu nitakupelekea mtu
kutoka nchi ya Benyamini. Umtie mafuta awe
kiongozi juu ya watu wangu Israeli, ndiye
atakayewakomboa watu wangu na mkono wa
Wafilisti. Nimewaangalia watu wangu, kwa kuwa
kilio chao kimenifikia.''

17Samweli alipomwona Sauli, BWANA
akamwambia, "Huyu ndiye mtu yule
niliyekuambia habari zake, kwamba yeye
atawatawala watu wangu.''

18Sauli akamkaribia Samweli langoni na
kumwuuliza, "Tafadhali, je, waweza kuniambia
mahali nyumba ya mwonaji ilipo?"

19"Samweli akamjibu, Mimi ndiye mwonaji,
panda utangulie mbele yangu mpaka mahali pa
juu, kwa kuwa leo itakupasa kula pamoja nami
na asubuhi nitakuruhusu uende na nitakuambia
yale yote yaliyo moyoni mwako. 20Kuhusu wale
punda uliowapoteza siku tatu zilizopita,
usifadhaike kwa habari yao, wamepatikana ni
kwa nani ambaye shauku yote ya Israeli
imeelekea, kama si kwako na jamaa yote ya
baba yako?''

21Sauli akajibu, "Je, mimi si Mbenyamini,
kutoka kabila dogo kuliko yote ya Israeli, nao
ukoo wangu si ndio mdogo kuliko koo zote za
kabila la Benyamini? Kwa nini uniambie jambo la
namna hiyo?"

22Kisha Samweli akamleta Sauli na
mtumishi wake ndani ukumbini na kuwaketisha
mahali pa heshima zaidi miongoni mwa wale
waliokuwa wamealikwa, jumla yao walikuwa
kama watu thelathini. 23Samweli akamwambia
mpishi, "Lete ile sehemu ya nyama niliyokupa,
ile niliyokuambia iweke kando.''

24Hivyo mpishi akachukua mguu pamoja na
kile kilichokuwa juu yake akaiweka mbele ya
Sauli. Samweli akasema, "Hiki ndicho ambacho
kimewekwa kwa ajili yako. Ule, kwa sababu
kilitengwa kwa ajili yako kwa tukio hili, tangu
niliposema, 'Nimewaalika wageni.'" Naye Sauli

a[8] "Robo Shekeli" ni kama gramu 3.

akala pamoja na Samweli siku ile.

25Baada ya kushuka kutoka mahali pa juu
na kufika mjini, Samweli alizungumza na Sauli
juu ya dari ya nyumba yake, kisha kitanda
kikaandaliwa kwa ajili ya Sauli naye akalala.
26Walipoamka mapema alfajiri Samweli
akamwita Sauli darini akamwambia, "Jiandae,
nami nitakuaga uende zako." Sauli alipokuwa
tayari yeye na Samweli wakatoka nje pamoja.
27Hata walipokuwa wakitelemka kuelekea
mwisho wa mji, Samweli akamwambia Sauli,
"Mwambie mtumishi atangulie mbele yetu.''
Naye mtumishi akafanya hivyo. "Lakini subiri
hapa kwa kitambo kidogo, ili nipate kukupa
ujumbe kutoka kwa Mungu.''

10 Ndipo Samweli akachukua chupa ndogo
ya mafuta na kuyamimina juu ya kichwa
cha Sauli, akambusu, akisema, "Je, BWANA
hakukutia mafuta uwe kiongozi juu ya watu wake
Israeli? 2Utakapoondoka kwangu leo, utakutana
na watu wawili karibu na kaburi la Raheli, huko
Selsa kwenye mpaka wa Benyamini.
Watakuambia, 'Punda wale uliotoka kwenda
kuwatafuta, wamekwisha kupatikana.
Sasa baba yako ameacha kufikiri kuhusu punda
na sasa ana hofu kukuhusu wewe. Anauliza,
"Nitafanyaje kuhusu mwanangu?'"

3"Kisha utakwenda mbele kutoka hapa
mpaka uufikie mti mkubwa wa Tabari. Watu
watatu wanaopanda kwa Mungu huko Betheli
watakutana nawe hapo. Mmoja atakuwa
amechukua wana mbuzi watatu, mwingine
mikate mitatu na mwingine kiriba cha divai.
4Watakusalimu na kukupa mikate miwili, ambayo
utaipokea kutoka kwao.

5"Baada ya hayo utakwenda Gibea ya
Mungu, ambapo hapo kuna kambi ya Wafilisiti.
Unapokaribia mji utakutana na kundi la manabii
wakiteremka kutoka mahali pa juu wakiwa na
vinubi, matari, filimbi na zeze vikipigwa mbele
yao, nao watakuwa wakitoa unabii. 6Roho wa
BWANA atakuja juu yako kwa nguvu, nawe
utatoa unabii pamoja nao, nawe utageuzwa
kuwa mtu wa tofauti. 7Mara ishara hizi
zitakapotimizwa, fanya lo lote mkono wako
upasao kufanya, kwa kuwa Mungu yu pamoja
nawe.

8"Tangulia kushuka mbele yangu mpaka
Gilgali. Hakika nami nitatelemka nikujie ili kutoa
dhabihu za sadaka za kuteketezwa na dhabihu
za amani, lakini lazima ungojee kwa siku saba
hata nitakapokujia na kukuambia likupasalo
kufanya."

Sauli Afanywa Mfalme

9Ikawa Sauli alipogeuka kumwacha
Samweli, Mungu aliubadilisha moyo wa Sauli na
ishara hizi zote zikatimizwa siku ile. 10Walipofika
Gibea, akakutana na kundi la manabii, Roho wa
Mungu akaja juu yake kwa nguvu, naye
akajiunga nao katika kutoa unabii kwao. 11Ikawa
wale wote waliomfahamu hapo mwanzo
walipomwona akitoa unabii pamoja na manabii,
wakaulizana, "Ni nini hiki kilichomtokea mwana
wa Kishi? Je, Sauli naye pia yumo miongoni
mwa manabii?"

12Mtu mmoja ambaye aliishi huko akajibu,
'Je, naye baba yao ni nani?" Basi ikawa mithali,
kusema, "Je! Sauli pia yumo miongoni mwa
manabii?" 13Baada ya Sauli kumaliza kutoa
unabii, alikwenda mahali pa juu.

14Basi babaye mdogo akamwuliza Sauli na
mtumishi wake, "Je, mlikuwa wapi?"

Akajibu, "Tulikuwa tukiwatafuta punda.
Lakini tulipoona hawapatikani, tulikwenda kwa
Samweli."

15Babaye mdogo Sauli akasema, "Niambie
Samweli amekuambia nini."

16Sauli akajibu, "Alituhakikishia kwamba
punda wamepatikana." Lakini hakumwambia
babaye mdogo kila kitu Samweli alichomwambia
kuhusu ufalme.

17Samweli akawaita watu wa Israeli kuja
kwa BWANA huko Mispa 18naye akawaambia,
"Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli:
'Niliwatoa Israeli kutoka Misri, nami niliwaokoa
toka nguvu za Misri na falme zote zile
zilizowaonea.' 19Lakini sasa mmemkataa Mungu
wenu, ambaye anawaokoa toka katika maafa
yenu yote na taabu zenu zote. Nanyi mmesema,
"Hapana, tuwekee, mfalme atutawale. Sasa
basi, jihudhurisheni wenyewe mbele za BWANA
kwa kabila zenu na kwa koo zenu."

20Samweli alipoyasogeza makabila yote ya
Israeli, kabila la Benyamini likachaguliwa.
21Kisha akalisogeza mbele kabila la Benyamini,
ukoo kwa ukoo, nao ukoo wa Matri
ukachaguliwa. Mwishoni Sauli mwana wa Kishi
akachaguliwa. Lakini walipomtafuta
hakuonekana. 22Wakazidi kuuliza kwa BWANA,
"Je, huyo mtu amekwisha kufika hapa?,"

Naye BWANA akasema, "Ndiyo, amejificha
kati kati ya mizigo."

23Wakakimbia na kumleta kutoka huko, naye
aliposimama kati kati ya watu alikuwa mrefu

kuliko watu wengine wote. [24]Samweli akawaambia watu wote, “Je, mnamwona mtu ambaye BWANA amemchagua? Hayupo aliye kama yeye miongoni mwa watu wote.”

Ndipo watu wakapiga kelele, wakasema, “Mfalme na aishi maisha marefu.”

[25]Samweli akawaeleza watu madaraka ya ufalme. Akayaandika kwenye kitabu na kuweka mbele za BWANA. Kisha Samweli akawaruhusu watu, kila mmoja aende nyumbani kwake.

[26]Sauli pia akaenda nyumbani kwake huko Gibea, akisindikizwa na watu hodari ambao Mungu alikuwa amegusa mioyo yao. [27]Lakini baadhi ya watu wakorofi walisema, “Huyu mtu atawezaje kutuokoa? Wakamdharau na wala hawakumletea zawadi. Lakini Sauli akanyamaza kimya.

Sauli Aukomboa Mji Wa Yabeshi

11 Nahashi Mwamori akakwea kuuzunguka kwa jeshi mji wa Yabeshi Gileadi. Watu wote wa Yabeshi wakamwambia, “Fanya mkataba na sisi tutakuwa chini yako.”

[2]Lakini Nahashi Mwamori akajibu, “Nitafanya mkataba na ninyi tu kwa sharti kwamba nitang’oa jicho la kulia la kila mmoja wenu na hivyo kuleta aibu juu ya Israeli yote.”

[3]Viongozi wa Yabeshi wakamwambia, “Tupe siku saba ili tuweze kutuma wajumbe katika Israeli yote, kama hakuna hata mmoja anayekuja kutuokoa, tutajisalimisha kwako.”

[4]Wajumbe walipofika Gibea ya Sauli na kutoa taarifa juu ya masharti haya kwa watu, wote walilia kwa sauti kubwa. [5]Wakati huo huo Sauli alikuwa anarudi kutoka mashambani, akiwa nyuma ya maksai wake, naye akauliza, “Watu wana nini? Mbona wanalia?” Ndipo wakamweleza jinsi watu wa Yabeshi walivyokuwa wamesema.

[6]Sauli aliposikia maneno yao, Roho wa Mungu akaja juu yake kwa nguvu, naye akawaka hasira. [7]Akachukua jozi ya maksai na kuwakata vipande vipande naye kuvituma hivyo vipande kupitia wajumbe katika Israeli yote, wakitangaza, “Hivi ndivyo itakavyofanyika kwa maksai wa kila mmoja ambaye hatamfuata Sauli na Samweli. “Kisha hofu ya BWANA ikawaangukia watu, nao wakatoka kama mtu mmoja. [8]Sauli alipowakusanya huko Bezeki, watu wa Israeli walikuwa 300,000 na watu wa Yuda 30,000.

[9]Wakawaambia wale wajumbe waliokuwa wamekuja, “Waambieni watu wa Yabeshi Gileadi, ‘Kesho kabla jua halijawa kali mtaokolewa.’’ Wajumbe walipokwenda na kutoa taarifa hii kwa watu wa Yabeshi, wakafurahi. [10]Wakawaambia Waamoni, “Kesho tutajisalimisha kwenu, nanyi mtaweza kututendea cho chote mnachoona chema kwenu.”

[11]Kesho yake Sauli alitenganisha watu wake katika vikosi vitatu, wakati wa zamu ya mwisho ya usiku wakaingia katika kambi ya Waamoni na kuwachinja mpaka mchana. Wale walionusurika wakasambaa, kiasi kwamba hawakusalia watu wawili pamoja.

Sauli Athibitishwa Kuwa Mfalme.

[12]Kisha watu wakamwambia Samweli, “Ni nani yule aliyeuliza, Je, Sauli atatawala juu yetu? Tuletee hawa watu nasi tutawaua.”

[13]Lakini Sauli akasema, “Hakuna hata mmoja atakayeuawa leo, kwa kuwa siku hii BWANA ameokoa Israeli.”

[14]Ndipo Samweli akawaambia watu, “Njoni, twendeni Gilgali na huko tuthibitishe ufalme.” [15]Kwa hiyo watu wote wakaenda Gilgali na kumthibitisha Sauli kuwa mfalme mbele za BWANA. Huko wakatoa dhabihu za sadaka za amani mbele za BWANA, naye Sauli na Waisraeli wote wakafanya karamu kubwa.

Hotuba Ya Samweli Ya Kuaga

12 Samweli akawaambia Israeli wote, “Nimesikiliza kila kitu mlichoniambia nami nimewawekea mfalme juu yenu. [2]Sasa mnaye mfalme kama kiongozi wenu. Lakini kwa habari yangu mimi ni mzee na nina mvi, nao wanangu wapo hapa pamoja nanyi. Nimekuwa kiongozi wenu tangu ujana wangu mpaka siku hii ya leo. [3]Mimi ninasimama hapa. Shuhudieni juu yangu mbele za BWANA na mpakwa mafuta wake. Nimechukua maksai wa nani? Nimechukua punda wa nani? Ni nani nimepata kumdanganya? Ni nani nimepata kumwonea? Ni kutoka kwenye mkono wa nani nimepokea rushwa ili kunifanya nifumbe macho yangu? Kama nimefanya cho chote katika hivi, mimi nitawarudishia.”

[4]Wakajibu, “Hujatudanganya wala kutuonea. Hujapokea cho chote kutoka kwenye mkono wa mtu awaye yote.”

[5]Samweli akawaambia, “BWANA ni shahidi juu yenu, pia mpakwa mafuta wake ni shahidi siku hii ya leo, kwamba hamkukuta cho chote mkononi mwangu.”

Wakasema, “Yeye ni shahidi.”

6Kisha Samweli akawaambia watu, “BWANA ndiye aliyemchagua Mose na Aroni na kuwaleta baba zenu akiwapandisha kutoka Misri. 7Sasa basi, simameni hapa, kwa sababu ninakwenda kukabiliana nanyi kwa ushahidi mbele za BWANA kwa matendo yote ya haki yaliyofanywa na BWANA kwenu na kwa baba zenu.

8“Baada ya Yakobo kuingia Misri, walimlilia BWANA kwa ajili ya msaada, naye BWANA akawatuma Mose na Aroni, ambao waliwatoa baba zenu kutoka Misri na kuwakalisha mahali hapa.

9“Lakini wakamsahau BWANA Mungu wao, hivyo Mungu akawauza katika mkono wa Sisera, jemadari wa jeshi la Hazori na katika mikono ya Wafilisti na mfalme wa Moabu, ambaye alipigana dhidi yao. 10Wakamlilia BWANA na kusema, ‘Tumetenda dhambi, tumemwacha BWANA na kutumikia
Mabaali na Maashtorethi. Lakini sasa tuokoe kutoka katika mikono ya adui zetu, nasi tutakutumikia.’ 11Ndipo BWANA akawatuma Yeru-Baali[a], Baraka, Yeftha na Samweli, naye akawaokoa kutoka katika mikono ya adui zenu kila upande, ili ninyi mpate kukaa salama.

12“Lakini mlipomwona yule Nahashi mfalme wa Waamoni anakuja dhidi yenu, mliniambia, ‘Hapana, tunataka mfalme atutawale,’ hata ingawa BWANA Mungu wenu alikuwa mfalme wenu. 13Sasa huyu hapa ndiye mfalme mliyemchangua, yule mliyeomba, tazameni, BWANA amemweka mfalme juu yenu. 14Kama mkimcha BWANA na kumtumikia na kumtii nanyi msipoasi dhidi ya amri zake, ninyi pamoja na mfalme anayetawala juu yenu mkimfuata BWANA, Mungu wenu,mambo yatakuwa mema kwenu! 15Lakini kama hamkumtii BWANA, nanyi kama mkiasi dhidi ya amri zake, mkono wake utakuwa dhidi yenu, kama ulivyokuwa dhidi ya baba zenu.

16”Sasa basi, simameni kimya mkaone jambo hili kubwa ambalo BWANA anakwenda kulifanya mbele ya macho yenu! 17Je, sasa si mavuno ya ngano? Nitamwomba BWANA ili alete ngurumo na mvua. Nanyi mtatambua jambo hili lilivyo baya mlilolifanya mbele za macho ya BWANA mlipoomba mfalme.”

18Kisha Samweli akamwomba BWANA na siku ile ile BWANA akatuma ngurumo na mvua. Hivyo watu wote wakamwogopa sana BWANA na Samweli.

19Watu wote wakamwambia Samweli, “Mwombe BWANA Mungu wako, kwa ajili ya watumishi wako ili tusije tukafa,kwa kuwa tumeongeza uovu juu ya dhambi zetu nyingine kwa kuomba mfalme.”

20Samweli akajibu, “Msiogope, mmefanya uovu huu wote, hata hivyo msimwache BWANA, bali mtumikieni BWANA kwa moyo wenu wote. 21Msigeukie sanamu zisizofaa. Haziwezi kuwatendea jema, wala haziwezi kuwaokoa kwa sababu hazina maana. 22Kwa ajili ya jina lake kuu BWANA hatawakataa watu wake, kwa sababu ilimpendeza BWANA kuwafanya kuwa wake mwenyewe. 23Kwa habari yangu, iwe mbali nami kutenda dhambi dhidi ya BWANA kwa kushindwa kuwaombea. Mimi nitawafundisha njia iliyo njema na ya kunyooka. 24Lakini hakikisheni mnamcha BWANA na kumtumikia kwa uaminifu kwa moyo wenu wote, tafakarini ni mambo gani makubwa aliyotenda kwa ajili yenu. 25Hata hivyo mkiendelea kufanya uovu, ninyi na mfalme wenu mtafutiliwa mbali!”

Samweli Amkemea Sauli

13 Sauli alikuwa na miaka thelathini, alipokuwa mfalme, akatawala Israeli miaka arobaini na miwili.

2Sauli alichagua watu 3,000 kutoka Israeli, miongoni mwa hao watu 2,000 walikuwa pamoja naye huko Mikmashi na katika nchi ya vilima ya Betheli, nao watu 1,000 walikuwa pamoja na Yonathani huko Gibea ya Benyamini. Watu waliosalia aliwarudisha nyumbani mwao.

3Yonathani akashambulia ngome ya Wafilisti huko Geba, nao Wafilisti wakapata habari hizo. Kisha Sauli akaamuru tarumbeta ipigwe nchi yote na kusema, “Waebrania na wasikie!” 4Hivyo Israeli wote wakasikia habari kwamba: “Sauli ameshambulia ngome ya Wafilisti, nao sasa Israeli wamekuwa harufu mbaya kwa Wafilisti.” Basi watu waliitwa kuungana na Sauli huko Gilgali.

5Wafilisti wakakusanyika ili kupigana na Israeli, wakiwa na magari ya vita 3,000, waendesha magari ya vita 6,000 na askari wa miguu wengi kama mchanga wa ufuoni mwa bahari. Walipanda na kupiga kambi huko Mikmashi, mashariki ya Beth Aveni. 6Watu wa Israeli walipoona kuwa hali yao ni ya hatari na kuwa jeshi lao limesongwa sana, wakajificha katika mapango na katika vichaka, katikati ya

a11 Yeru Baali ambaye pia aliitwa Gideoni.

miamba, kwenye mashimo na kwenye mahandaki. 7Hata baadhi ya Waebrania wakavuka Yordani mpaka nchi ya Gadi na Gileadi.

Sauli akabaki huko Gilgali, navyo vikosi vyote vilivyokuwa pamoja naye vilikuwa vikitetemeka kwa hofu. 8Akangoja kwa siku saba, muda uliowekwa na Samweli, lakini Samweli hakuja Gilgali, nao watu wa Sauli wakaanza kutawanyika. 9Basi akasema, "Nileteeni hapa sadaka ya kuteketezwa na sadaka za amani." Naye Sauli akatoa sadaka ya kuteketezwa. 10Mara alipomaliza kutoa hiyo sadaka, Samweli akatokea, naye Sauli akaondoka kwenda kumlaki.

11Samweli akamwuliza, "Umefanya nini?" Sauli akajibu, "Nilipoona kwamba watu wanatawanyika, na kwamba hukuja wakati uliopangwa na kwamba Wafilisti walikuwa wakikusanyika huko Mikmashi, 12nikawaza, 'Sasa Wafilisti watatelemka dhidi yangu huko Gilgali nami sijaomba kibali kwa BWANA. Hivyo nikalazimika kutoa sadaka ya kuteketezwa."

13Samweli akasema, "Umetenda kwa upumbavu. Hukuyashika maagizo ya BWANA Mungu wako aliyokupa, kama ungelitii, angeudumisha ufalme wako juu ya Israeli kwa wakati wote. 14Lakini sasa ufalme wako hautadumu, BWANA amemtafuta mtu aupendezae moyo wake na amemchagua awe kiongozi wa watu wake, kwa sababu hukuyatii maagizo ya BWANA."

15Kisha Samweli akaondoka Gilgali, akapanda Gibea ya Benyamini, naye Sauli akawahesabu watu aliokuwa nao. Jumla yao walikuwa watu 600.

Israeli Bila Silaha

16Sauli, mwanawe Yonathani na watu waliokuwa pamoja nao walikuwa wakiishi huko Gibea ya Benyamini, wakati Wafilisti wakiwa wamepiga kambi huko Mikmashi. 17Makundi ya wavamiaji walikuja kutoka katika kambi ya Wafilisti katika vikosi vitatu. Kikosi kimoja kilielekea Ofra karibu na Shuali, 18Kikosi kingine kilielekea Beth- Horoni, nacho kikosi cha tatu kilielekea kwenye nchi ya mpakani ielekeayo Bonde la Seboimu linalotazamana na jangwa.

19Hapakuwa na mhunzi ambaye angeweza kupatikana katika nchi yote ya Israeli, kwa sababu Wafilisti walikuwa wamesema, "Waebrania wasije wakatengeneza panga au mikuki!." 20Hivyo Waisraeli wote hutelemka kwa Wafilisti ili kunoa majembe ya plau, majembe ya mkono, mashoka na miundu. 21Bei ilikuwa fedha theluthi mbili za shekeli[a] kunoa majembe ya plau na majembe ya mkono, na theluthi moja ya shekeli[b] kwa nyuma, mashoka na michokoo.

22Kwa hiyo siku ya vita hakuna askari ye yote aliyekuwa kambini na Sauli na Yonathani ambaye alikuwa na upanga wala mkuki mkononi mwake, ila Sauli tu na mwanawe Yonathani ndio waliokuwa navyo.

Yonathani Awashambulia Wafilisti

23Basi kikosi cha Wafilisti kilikuwa kimetoka kuelekea njia iendayo Mikmashi.

14

Siku moja Yonathani mwana wa Sauli akamwambia kijana mbeba silaha wake, akasema, "Njoo, tuwavukie Wafilisti kwenye doria upande ule mwingine." Lakini hakumwambia baba yake.

2Sauli alikuwa akikaa kwenye viunga vya Gibea chini ya mkomamanga huko Migroni. Alikuwa pamoja na watu kama 600, 3miongoni mwao alikuwepo Ahiya, ambaye alikuwa amevaa kisibau. Alikuwa mwana wa Ikabodi, nduguye Ahitubu mwana wa Finehasi, mwana wa Eli, kuhani wa BWANA huko Shilo. Hakuna ye yote aliyekuwa na habari kwamba Yonathani alikuwa ameondoka.

4Kila upande wa njia ambayo Yonathani alikusudia kupita ili kuvuka kufikia doria ya Wafilisti kulikuwepo na jabali, jabali moja lilikuwa linaitwa Bosesi na jingine Sene. 5Jabali moja lilisimama kaskazini kuelekea Mikmashi na jingine upande wa kusini kuelekea Geba.

6Yonathani akamwambia kijana wake mbeba silaha. "Njoo, tuvukie doria ya wale jamaa wasiotahiriwa. Huenda BWANA atatenda kwa ajili yetu. Hakuna cho chote kitakachoweza kumzuia BWANA kuokoa, kwamba ni kwa wingi au kwa uchache."

7Mbeba silaha wake akamwambia, "Fanya yale yote uliyonayo katika moyo wako. Songa mbele, moyo wangu na roho yangu viko pamoja nawe."

8Yonathani akasema, "Basi njoo, tutavuka kuwaelekea hao watu na acha watuone. 9Kama wakituambia, Subirini hapo mpaka tuje kwenu, tutakaa pale tulipo na hatutakwea kwao. 10Lakini kama watasema, "Pandeni mje kwetu, tutakwea,

---

a21 Fedha theluthi mbili za shekeli ni sawa na gramu 8.
b21 Fedha theluthi moja ya shekeli ni sawa na gramu 4.

kwa sababu hiyo itakuwa ishara yetu kwamba BWANA amewatia mikononi mwetu."

11Basi wote wawili wakajionyesha kwa doria ya Wafilisti. Wafilisti wakasema, "Tazama! Waebrania wanatambaa toka mashimoni walimokuwa wamejificha." 12Watu wa kwenye doria wakawapigia kelele Yonathani na mbeba silaha wake wakisema. "Njoni pandeni kwetu nasi tutawakomesha."

Basi Yonathani akamwambia mbeba silaha wake, "Panda nyuma yangu, BWANA amewatia mikononi mwa Israeli."

13Yonathani akapanda juu, akitumia mikono yake na miguu, pamoja na mbeba silaha wake papo hapo nyuma yake. Wafilisti wakaanguka mbele ya Yonathani, naye mbeba silaha wake akamfuata akiwaua nyuma yake. 14Katika hilo shambulio la kwanza Yonathani na mbeba silaha wake waliua kama watu ishirini kwenye eneo kama la nusu eka.

Israeli Wawafukuza Wafilisti

15Kisha fadhaa ikawapata jeshi lote, wale waliokuwa kambini na shambani, wale waliokuwa katika doria na makundi ya washambuliaji, nayo nchi ilitetemeka. Ilikuwa ni hofu ya ghafula iliyotumwa na Mungu.

16Wapelelezi wa Sauli huko Gibea ya Benyamini wakaona jeshi likitokomea pande zote. 17Ndipo Sauli akawaambia watu wale waliokuwa pamoja naye, "Kagueni jeshi mkaone ni nani ameondoka katikati yetu." Walipokagua, akawa ni Yonathani na mbeba silaha wake ambao hawakuwepo.

18Sauli akamwambia Ahiya, "Leta sanduku la Mungu." (Wakati huo lilikuwa kwa Waisraeli). 19Wakati Sauli alipokuwa akisema na kuhani, makelele katika kambi ya Wafilisti yakaongezeka zaidi na zaidi. Hivyo Sauli akamwambia kuhani, "Rudisha mkono wako."

20Kisha Sauli na watu wake wote wakakusanyika na kwenda vitani. Wakawakuta Wafilisti wakiwa wamechanganyikiwa kabisa, wakitiana panga kila mmoja na wenzake. 21Wale Waebrania ambao walishakuwa pamoja na Wafilisti na ambao walikuwa wamepanda pamoja nao katika kambi zao wakaenda upande wa Waisraeli waliokuwa pamoja na Sauli na Yonathani. 22Waisraeli wote waliokuwa wamejificha katika nchi ya milima ya Efraimu waliposikia kuwa Wafilisti wamekimbia, wakajiunga vitani na kuwafuata kwa bidii. 23Hivyo BWANA akawaokoa Waisraeli siku ile, navyo vita vilienea hadi kupita Beth Aveni.

Yonathani Ala Asali

24Basi watu wa Israeli walikuwa katika dhiki siku ile, kwa sababu Sauli alikuwa amewafunga watu kwa kiapo akisema, "Alaaniwe mtu ye yote ambaye atakula chakula kabla ya jioni, kabla sijalipiza kisasi juu ya adui zangu! "Kwa hiyo hakuna mtu ye yote katika jeshi aliyeonja chakula.

25Jeshi lote liliingia mwituni na huko kulikuwepo na asali ardhini. 26Walipoingia mwituni, wakaona asali ikitiririka, hata hivyo hakuna mtu ye yote aliyetia mkono wake kinywani, kwa sababu waliogopa kiapo. 27Lakini Yonathani alikuwa hajasikia kuwa baba yake alikuwa amewafunga watu kwa kiapo, hivyo akainyosha ncha ya fimbo iliyokuwa mkononi mwake na kuichovya katika sega la asali. Akainua mkono wake na kuutia kinywani mwake, nayo macho yake yakawa maangavu. 28Kisha mmoja wa askari wake akamwambia, "Baba yako alilifunga jeshi kwa kiapo kikali, akisema, 'Alaaniwe mtu ye yote alaye chakula leo!' Ndiyo sababu watu wanalegea."

29Yonathani akasema, "Baba yangu ameitaabisha nchi. Ona jinsi nilivyopata nguvu mpya nilipoonja asali hii kidogo. 30Ingekuwa bora zaidi mara ngapi kama watu wangalikula leo baadhi ya nyara walizoteka kutoka kwa adui zao. Je, mauaji ya Wafilisti yasingekuwa makubwa zaidi?"

31Siku ile baada ya Waisraeli kuwaua Wafilisti kutoka Mikmashi mpaka Aiyaloni, walikuwa wamechoka. 32Watu wakarukia zile nyara, wakichukua kondoo, ng'ombe na ndama, wakawachinja hapo juu ya nchi na kuwala, pamoja na damu. 33Kisha mtu mmoja akamwambia Sauli, "Tazama, watu wanatenda dhambi dhidi ya BWANA kwa kula nyama yenye damu ndani yake."

Akasema, "Mmevunja uaminifu." Livingirisheni jiwe kubwa hapa mara moja." 34Kisha akasema, "Nendeni miongoni mwa watu na waambieni, "Kila mmoja wenu aniletee ng'ombe wake na kondoo, wachinjeni hapa na mle. Msitende dhambi dhidi ya BWANA, kwa kula nyama ikiwa na damu ndani yake."

Hivyo kila mmoja akaleta ng'ombe wake jioni ile na kumchinja hapo. 35Ndipo Sauli akamjengea BWANA madhabahu, na ndiyo ilivyokuwa mara yake ya kwanza kujenga madhabahu.

36Sauli akasema, “Tutelemke tufuatie
Wafilisti usiku na kuwateka nyara mpaka
mapambazuko, nasi tusiache hata mmoja wao
hai.”
Wakajibu, “Fanya lo lote lile uonalo jema
zaidi kwako.” Lakini kuhani akasema, “Tuulize
kwa Mungu mahali hapa”
37Basi Sauli akamwuliza Mungu akisema,
“Je, nitelemke kuwafuatia Wafilisti? Je, utawatia
mkononi mwa Israeli?” Lakini Mungu hakumjibu
siku ile.
38Kwa hiyo Sauli akasema, “Njoni hapa,
ninyi nyote ambao ni viongozi wa jeshi, na
tutafute ni dhambi gani imefanywa leo. 39Kwa
hakika kama BWANA aiokoaye Israeli aishivyo,
hata kama itakuwa juu ya mwana wangu
Yonathani, ni lazima afe.” Lakini hakuna mtu ye
yote aliyesema neno.
40Kisha Sauli akawaambia Waisraeli wote,
“Ninyi simameni huko, mimi na mwanangu
Yonathani tutasimama hapa.”
Watu wakajibu, “Fanya lile unaloona jema
zaidi kwako.”
41Kisha Sauli akamwomba BWANA, Mungu
wa Israeli, akisema, “Nipe jibu lililo sawa.”
Jonathani na Sauli wakatolewa kwa kura, nao
watu wakawa salama. 42Sauli akasema, “Pigeni
kura kati yangu na mwanangu Yonathani.” Kura
ikamwangukia Yonathani.
43Basi Sauli akamwambia Yonathani,
“Niambie ni nini ulichokifanya”
Hivyo Yonathani akamwambia, “Nilionja tu
asali kidogo kwa ncha ya fimbo yangu, Je, sasa
ni lazima nife?”
44Sauli akasema, “Mungu na anishughulikie
kwa ukali zaidi kama wewe Yonathani hutakufa.”
45Lakini watu wakamwambia Sauli, “Je,
Yonathani atakufa, yeye ambaye ameleta
wokovu huu mkubwa Israeli? Hasha! Hakika
kama BWANA aishivyo, hakuna hata unywele
wa kichwa chake utakaoanguka juu ya ardhi,
kwa kuwa alifanya jambo hili leo kwa msaada
wa Mungu.” Basi watu wakamwokoa Yonathani,
wala hakuuawa.
46Kisha Sauli akaacha kuwafuata Wafilisti,
nao wakajiondoa na kurudi katika nchi yao.
47Baada ya Sauli kujitwalia utawala katika
Israeli, alipigana dhidi ya adui zake kila upande:
Moabu, Waamoni, Edomu, wafalme wa Soba na
Wafilisti. Po pote alipogeukia, aliwashinda.
48Akapigana kishujaa na kuwashinda
Waameleki, akiikomboa Israeli kutoka katika
mikono ya wale ambao walikuwa wamewateka
nyara.

Jamaa Ya Sauli

49Wana wa Sauli walikuwa Yonathani, Ishvi
na Malki - Shua. Jina la binti yake mkubwa
aliitwa Merabu na mdogo aliitwa Mikali. 50Jina la
mkewe Sauli aliitwa Ahinoamu binti wa
Ahimaasi. Jina la jemadari wa jeshi la Sauli
aliitwa Abneri mwana wa Neri, naye Neri alikuwa
babaye mdogo Sauli. 51Babaye Sauli yaani,
Kishi na Neri baba yake Abneri walikuwa wana
wa Abieli. 52Siku zote za kutawala kwa Sauli
zilikuwa za vita vikali dhidi ya Wafilisti na wakati
wo wote Sauli alipomwona mtu mwenye nguvu
au shujaa, alimchukua kwa utumishi wake.

BWANA Anamkataa Sauli Asiwe Mfalme

15 Samweli akamwambia Sauli, “Mimi ndiye
ambaye BWANA alinituma nikutie
mafuta uwe mfalme juu ya watu wake Israeli,
basi sasa sikiliza ujumbe kutoka kwa BWANA.
2Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo:
‘Nitawaadhibu Waamaleki kwa kile
walichowatendea Israeli walipowavizia wakati
walipopanda kutoka Misri. 3Basi sasa nenda
ukawashambulie Waamaleki na kuwaangamiza
kabisa pamoja na kila kitu kilicho mali yao.
Usiwahurumie, waue wanaume na wanawake,
watoto na wanyonyao, ng’ombe na kondoo,
ngamia na punda”.
4Ndipo Sauli akawaita watu na kuwapanga
huko Telaimu, askari wa miguu 200,000 pamoja
na watu 10,000 kutoka Yuda. 5Sauli akaenda
katika mji wa Amaleki na kuwavizia bondeni.
6Kisha akawaambia Wakeni, “Ondokeni,
waacheni Waamaleki ili kwamba nisije
nikawaangamiza ninyi pamoja nao, kwa kuwa
ninyi mliwatendea mema Waisraeli wote wakati
walipopanda toka Misri. “Basi Wakeni
wakaondoka wakawaacha Waamaleki.
7Ndipo Sauli akawashambulia Waamaleki
toka Havila mpaka Shuri, hadi mashariki ya
Misri. 8Akamchukua Agagi, mfalme wa
Waamaleki akiwa hai, nao watu wake wote
akawaangamiza kabisa kwa upanga. 9Lakini
Sauli na hilo jeshi wakamhifadhi hai Agagi na
kondoo na ng’ombe walio wazuri, mafahali na
wanakondoo walionona kila kitu kilichokuwa
kizuri. Hivi vitu hawakuwa radhi kuviangamiza
kabisa, bali kila kitu kilichodharauliwa na kilicho
dhaifu wakakiangamiza kabisa.
10Kisha neno la BWANA likamjia Samweli
kusema: 11“Ninasikitika kwamba nimemfanya

Sauli kuwa mfalme, kwa sababu ameacha
kunifuata mimi na hakutimiza maagizo yangu."
Samweli akafadhaika, naye akamlilia BWANA
usiku ule wote.
12Asubuhi na mapema Samweli akaamka
kwenda kukutana na Sauli, lakini akaambiwa,
"Sauli amekwenda Karmeli. Huko
amesimamisha mnara kwa heshima yake
mwenyewe naye ameendelea na kutelemkia
Gilgali."
13Samweli alipomfikia, Sauli akamwambia,
"BWANA akubariki! Nimetimiza yale BWANA
aliyoniagiza."
14Lakini Samweli akasema, "Nini basi huu
mlio wa kondoo masikioni mwangu? Huu mlio
wa ng'ombe ninaousikia ni kitu gani?"
15Sauli akajibu, "Askari wamewaleta kutoka
kwa Waamaleki, waliwaacha wale kondoo na
ng'ombe wazuri ili kuwatoa dhabihu kwa
BWANA, Mungu wako, lakini tuliwaangamiza
kabisa wengine wote."
16Samweli akamwambia Sauli, "Ngoja. Nami
nitakuambia lile BWANA alilonialiambia usiku huu."
"Sauli akajibu, "Niambie."
17Samweli akamwambia, "Ingawa zamani
ulijiona mdogo machoni pako mwenyewe, Je,
hukuwa kiongozi wa kabila za Israeli? BWANA
alikutia mafuta kuwa mfalme juu ya Israeli.
18Naye akakutuma kwa ujumbe maalum,
akisema, 'Nenda ukaangamize kabisa wale watu
waovu, wale Waamaleki, upigane nao vita
mpaka atakapowakatilia mbali. 19Kwa nini
hukumtii BWANA ? Kwa nini ulivamia nyara na
kufanya uovu machoni pa BWANA ?"
20Sauli akasema, "Lakini nilimtii BWANA.
Nilikamilisha ile kazi BWANA aliyonituma.
Niliwaangamiza Waamaleki kabisa na kumleta
Agagi mfalme wao. 21Askari walichukua kondoo
na ng'ombe kutoka kwenye nyara, zile ambazo
ni nzuri sana zimewekwa wakfu kwa Mungu ili
zitolewe dhabihu kwa BWANA Mungu wako
huko Gilgali."
22Lakini Samweli akajibu:

Je, BWANA anafurahia sadaka za
kuteketezwa na dhabihu
kama vile kuitii sauti ya BWANA ?
Kutii ni bora zaidi kuliko dhabihu,
nako kusikia ni bora kuliko mafuta ya
kondoo dume.
23Kwa maana kuasi ni kama dhambi ya uaguzi,
nao ukaidi ni kama uovu wa kuabudu
sanamu.
Kwa sababu umelikataa neno la BWANA,
naye amekukataa wewe kuendelea kuwa
mfalme."

24Ndipo Sauli akamwambia Samweli,
"Nimetenda dhambi. Nimevunja amri ya BWANA
na maagizo yako. Niliwaogopa watu na kwa hiyo
nikafanya walivyotaka. 25Sasa ninakusihi,
usamehe dhambi yangu nawe urudi pamoja
nami, ili nipate kumwabudu BWANA."
26Lakini Samweli akamwambia, "Sitarudi
pamoja nawe. Umelikataa neno la BWANA,
nawe BWANA amekukataa wewe usiendelee
kuwa mfalme juu ya Israeli!"
27Samweli alipogeuka ili aondoke, Sauli
akang'ang'ania pindo la joho lake, nalo
likararuka. 28Samweli akamwambia, "BWANA
ameurarua ufalme wa Israeli kutoka kwako leo,
naye ameutia kwa mmoja wa majirani zako,
aliye bora kuliko wewe. 29Yeye aliye Utukufu wa
Israeli hasemi uongo wala hana kigeugeu, kwa
kuwa Yeye si mwanadamu, hata abadili nia
yake."
30Sauli akajibu, "Nimetenda dhambi. Lakini
tafadhali niheshimu mbele ya wazee wa watu
wangu na mbele ya Israeli, rudi pamoja nami, ili
nipate kumwabudu BWANA Mungu wako."
31Hivyo Samweli akarudi pamoja na Sauli, naye
Sauli akamwabudu BWANA.
32Ndipo Samweli akasema, "Niletee Agagi
mfalme wa Waamaleki."
Agagi akaja kwake kwa ujasiri, akifikiri,
"Hakika uchungu wa mauti umepita."
33Lakini Samweli akasema,
"Kama upanga wako ulivyofanya wanawake
kufiwa na watoto wao,
ndivyo mama yako atakavyokuwa hana
mtoto miongoni mwa wanawake."

Naye Samweli akamwua Agagi mbele za
BWANA huko Gilgali.
34Kisha Samweli akaenda Rama, lakini Sauli
akapanda nyumbani kwake huko Gibea ya Sauli.
35Hadi siku Samweli alipokufa hakwenda
kumwona Sauli tena, ingawa Samweli
alimwombolezea. Naye BWANA alihuzunika
kwamba alimfanya Sauli kuwa mfalme juu ya
Israeli.

Samweli Anamtia Daudi Mafuta

16 BWANA akamwambia Samweli,
"Utamlilia Sauli mpaka lini, maadam
nimemkataa asiendelee kuwa mfalme juu ya

Israeli? Jaza pembe yako mafuta ushike njia uende, ninakutuma kwa Yese Mbethlehemu. Nimemchagua mmoja wa wanawe kuwa mfalme."

2Lakini Samweli akasema, "Nitakwendaje? Sauli atasikia juu ya jambo hili na ataniua."

BWANA akamwambia, "Chukua mtamba wa ng'ombe na useme, 'Nimekuja kumtolea BWANA dhabihu. 3Mwalike Yese aje kwenye dhabihu, nami nitakuonyesha utakalofanya. Utamtia mafuta kwa ajili yangu yule nitakayekuonyesha."

4Samweli akafanya kile BWANA alichosema. Alipofika Bethlehemu, wazee wa mji wakatetemeka walipomlaki. Wakauliza, "Je, umekuja kwa amani?"

5Samweli akajibu, "Ndiyo, kwa amani, nimekuja kumtolea BWANA dhabihu. Jiwekeni wakfu na mje kwenye dhabihu pamoja nami." Ndipo akamweka Yese wakfu pamoja na wanawe na kuwaalika kwenye dhabihu.

6Walipofika, Samweli akamwona Eliabu naye akafikiri, "Hakika mpakwa mafuta wa BWANA anasimama hapa mbele za BWANA."

7Lakini BWANA akamwambia Samweli, "Usitazame sura yake wala kimo chake, kwa kuwa nimemkataa. BWANA hatazami katika vile vitu mwanadamu avitazamavyo. Mwanadamu hutazama katika sura ya nje, lakini BWANA hutazama moyoni.

8Kisha Yese akamwita Abinadabu na kumpitisha mbele ya Samweli. Lakini Samweli akasema, "Hata huyu BWANA hakumchagua." 9Kisha Yese akampitisha Shama, lakini Samweli akasema, "Wala huyu BWANA hakumchagua." 10Yese alikuwa na wana saba aliowapitisha mbele ya Samweli, lakini Samweli akamwambia, "BWANA hajawachagua hawa." 11Hivyo akamwuliza Yese, "Je, hawa ndio wana pekee ulio nao?"

Yese akajibu, "Bado yuko mdogo kuliko wote, - lakini anachunga kondoo."

Samweli akasema, "Tuma aitwe, hatutaketi mpaka afike."

12Basi akatuma aitwe naye akaletwa. Alikuwa mwekundu mwenye sura nzuri na umbo la kupendeza.

Ndipo BWANA akasema, "Inuka na umtie mafuta, huyu ndiye."

13Basi Samweli akachukua ile pembe ya mafuta na kumtia mafuta mbele ya ndugu zake, kuanzia siku ile na kuendelea Roho wa BWANA akaja juu ya Daudi kwa nguvu. Kisha Samweli akaenda zake Rama.

Daudi Katika Utumishi Kwa Sauli

14Basi Roho wa BWANA alikuwa ameondoka kwa Sauli, nayo roho mbaya ikaachiwa nafasi na BWANA ili imtese.

15Watumishi wa Sauli wakamwambia, "Angalia, roho mbaya imeachiwa nafasi na BWANA nayo inakutesa. 16Basi bwana wetu na aamuru watumishi wake walioko hapa kutafuta mtu ambaye anaweza kupiga kinubi. Atakipiga kinubi wakati roho mbaya iliyoachiwa nafasi na Mungu ikujiapo, nawe utajisikia vizuri."

17Basi Sauli akawaambia watumishi wake, "Mtafuteni mtu apigaye kinubi vizuri mkamlete kwangu."

18Mmoja wa watumishi wake akajibu, "Nimemwona mwana wa Yese Mbethlehemu ambaye anajua kupiga kinubi. Yeye ni mtu hodari na shujaa wa vita. Mwenye busara katika kunena, mtu mzuri wa umbo BWANA yu pamoja naye."

19Ndipo Sauli akatuma wajumbe kwa Yese na kumwambia, "Nitumie mwanao Daudi, ambaye anachunga kondoo." 20Kwa hiyo Yese akamchukua punda aliyepakizwa mikate, kiriba cha divai na mwana mbuzi na kuvipeleka vitu hivyo kwa Sauli pamoja na Daudi mwanawe.

21Daudi akafika kwa Sauli na kuingia kwenye kazi yake. Sauli akampenda sana, naye Daudi akawa mmoja wa wabeba silaha zake. 22Basi Sauli akatuma ujumbe kwa Yese, akisema, "Mruhusu Daudi abaki katika utumishi wangu, kwa kuwa ninapendezwa naye."

23Kila mara roho mbaya iliyoachiwa nafasi na Mungu ilipomjia Sauli, Daudi alichukua kinubi chake na kupiga. Ndipo Sauli angetulizwa na kujisikia vizuri, nayo ile roho mbaya ingemwacha.

Daudi Na Goliathi

17 Wakati huu Wafilisti wakakusanya majeshi yao kwa ajili ya vita nao wakakusanyika huko Soko katika Yuda. Wakapiga kambi huko Efes-Damimu, kati ya Soko na Azeka. 2Sauli na Waisraeli wakakusanyika na kupiga kambi katika Bonde la Ela na kupanga jeshi ili kupigana vita na Wafilisti. 3Wafilisti wakawa katika kilima kimoja na Waisraeli katika kilima kingine, hilo bonde likiwa kati yao.

4Shujaa aliyeitwa Goliathi, aliyetoka Gathi, akajitokeza kutoka katika kambi ya Wafilisti.

Alikuwa na urefu dhiraa sita na shibiri moja[a].
5Alikuwa na chepeo ya shaba kichwani mwake
na alivaa dirii ya shaba kifuani mwake yenye
uzito wa shekeli elfu tano[b]. 6Miguuni mwake
alivaa mabamba ya shaba na mkuki wa shaba
mkononi mwake. 7Mpini wa huo mkuki ulikuwa
kama mti wa mfumaji na ncha ya chuma yake
ilikuwa na uzito wa shekeli mia sita[c]. Mbeba
ngao wake alitangulia mbele yake.

8Goliathi alisimama na kuwapigia kelele
majeshi ya Israeli, akisema, "Kwa nini mmetoka
kupanga vita? Je, mimi si Mfilisti na ninyi ni
watumishi wa Sauli? Chagueni mtu na anishukie
mimi. 9Kama anaweza kupigana nami na kuniua,
tutakuwa chini yenu, lakini kama nikimshinda na
kumwua, ninyi mtakuwa chini yetu na
mtatutumikia." 10Kisha yule Mfilisti akasema,
"Siku hii ya leo nayatukana majeshi ya Israeli!
Nipeni mtu tupigane." 11Kwa kusikia maneno ya
Wafilisti, Sauli na Waisraeli wote wakafadhaika
na kuogopa.

12Basi Daudi alikuwa mwana wa Mwefrathi
jina lake Yese aliyekuwa ametoka Bethlehemu
ya Yuda. Yese alikuwa na wana wanane, naye
wakati wa Sauli alikuwa mzee tena wa umri
mkubwa. 13Wana wakubwa watatu wa Yese
walikuwa wamefuatana na Sauli vitani: Mzaliwa
wa kwanza alikuwa Eliabu, wa pili Abinadabu na
wa tatu Shama. 14Daudi ndiye aliyekuwa mdogo
wa wote. Hao wakubwa watatu wakamfuata
Sauli, 15Lakini Daudi alikuwa akienda kwa Sauli
na kurudi ili kuchunga kondoo za baba yake
huko Bethlehemu.

16Kwa siku arobaini huyo Mfilisti alikuwa
akija mbele kila siku asubuhi na jioni na
kujionyesha.

17Wakati huo Yese akamwambia mwanawe
Daudi, "Chukua hii efa[d] ya bisi na hii mikate
kumi kwa ajili ya ndugu zako uwapelekee upesi
kambini mwao. 18Chukua pamoja na hizi jibini
kumi kwa jemadari wa kikosi chao. Ujue hali ya
ndugu zako na uniletee taarifa za uhakika
kutoka kwao. 19Wao wako pamoja na Sauli na
watu wote wa Israeli huko kwenye Bonde la Ela,
wakipigana na Wafilisti."

20Asubuhi na mapema Daudi akaondoka,
akaliacha kundi la kondoo pamoja na mchungaji,
akapakia vitu vile na kuondoka, kama vile Yese
alivyokuwa amemwagiza.Akafika kambini wakati
jeshi lilipokuwa likitoka kwenda kwenye sehemu
yake ya kupigania, huku wakipiga kelele za vita.
21Israeli na Wafilisti walikuwa wakipanga safu
zao wakitazamana. 22Daudi akaacha vile vitu
vyake kwa mtunza vifaa, akakimbilia katika safu
za vita na kuwasalimu ndugu zake. 23Alipokuwa
akisema nao, Goliathi, yule Mfilisti shujaa kutoka
Gathi, akajitokeza mbele ya safu zake na kupiga
ile kelele yake ya kawaida ya matukano, naye
Daudi akayasikia. 24Waisraeli walipomwona yule
mtu, wote wakamkimbia kwa woga mkuu.

25Basi Waisraeli walikuwa wakisema, Je,
mnaona jinsi mtu huyu anavyoendelea
kujitokeza. Hujitokeza ili kutukana Israeli.
Mfalme atatoa utajiri mwingi kwa yule mtu
atakayemwua. Pia atamwoza binti yake na
atasamehe jamaa ya baba yake kulipa kodi
katika Israeli."

26Daudi akauliza watu waliokuwa
wamesimama karibu naye, "Je, atafanyiwa nini
mtu atakayemwua huyu Mfilisti na kuondoa aibu
hii itoke katika Israeli? Ni nani huyu Mfilisti
asiyetahiriwa hata atukane majeshi ya Mungu
aliye hai?"

27Wakarudia yale yaliyokuwa yamesemwa
na kumwambia kuwa, "Hili ndilo atakalotendewa
mtu yule atakayemwua.

28Eliabu nduguye mkubwa Daudi alipomsikia
akizungumza na watu hasira ikawaka juu yake
akamwuliza, "Kwa nini umetelemka kuja hapa?
Nao wale kondoo wachache kule nyikani
umewaacha na nani? Ninajua jinsi ulivyo na
kiburi na jinsi moyo wako ulivyo mwovu,
umekuja hapa kutazama vita tu."

29Daudi akasema, "Sasa nimefanya nini? Je,
siwezi hata kuongea." 30Daudi akamgeukia mtu
mwingine na kumwuliza jambo hilo hilo na watu
wakamjibu vile vile kama mwanzo. 31Lile Daudi
alilosema likasikiwa na kuelezwa kwa Sauli,
naye Sauli akatuma aitwe.

32Daudi akamwambia Sauli, "Mtu ye yote
asife moyo kwa habari ya huyu Mfilisti, mtumishi
wako atakwenda kupigana naye."

33Sauli akajibu, "Wewe hutaweza kwenda
kupigana dhidi ya huyu Mfilisti, wewe ni kijana
tu, naye amekuwa mtu wa vita tangu ujana
wake."

34Lakini Daudi akamwambia Sauli,
"Mtumishi wako amekuwa akichunga kondoo za
baba yake. Wakati simba au dubu alipokuja na
kuchukua kondoo kutoka katika kundi,
35nilifuatia, nikampiga na nikampokonya kondoo

a[4] Dhiraa sita na shabiri moja ni sawa na mita 3.
b[5] Shekeli 5,000 ni sawa na kilo 50.
c[7] Shekeli 600 ni sawa na kilo 7.
d[17] Efa ni kipimo cha uzito sawa na kilo 10.

kwenye kinywa chake. Aliponigeukia, nilimkamata nywele zake, nikampiga na kumwua. 36Mtumishi wako ameshaua simba na dubu pia, huyu Mfislisti asiyetahiriwa atakuwa kama mmoja wa hao, kwa sababu ameyatukana majeshi ya Mungu aliye hai. 37BWANA ambaye aliniokoa toka katika makucha ya simba na makucha ya dubu ataniokoa kutoka katika mikono ya huyu Mfilisti,"

Sauli akamwambia Daudi, "Nenda, naye BWANA na awe pamoja nawe."

38Ndipo Sauli akamvika Daudi silaha zake mwenyewe za vita. Akamvika dirii na chepeo ya shaba kichwani mwake. 39Daudi akajifunga upanga juu ya hayo mavazi na kujaribu kutembea kwa sababu alikuwa hana uzoefu navyo.

Daudi akamwambia Sauli, "Siwezi kwenda nikiwa nimevaa hivi, kwa sababu sina uzoefu navyo." Hivyo akavivua. 40Kisha akachukua fimbo yake mkononi, akachagua mawe laini matano kutoka kwenye kijito akayaweka kwenye kifuko ndani ya mfuko wake wa kichungaji, akiwa na kombeo yake mkononi mwake, akamkaribia yule Mfilisti.

41Wakati ule ule, yule Mfilisti, akiwa na mbeba ngao wake mbele yake akaendelea kujongea karibu na Daudi. 42Mfilisti akamwangalia Daudi kote na kumwona kuwa ni kijana tu, mwekundu na mzuri wa kupendeza, naye akamdharau. 43Akamwambia Daudi, 'Je, mimi ni mbwa, hata unanijia na fimbo? ' Yule Mfilisti akamlaani Daudi kwa miungu yake. 44Akamwambia, "Njoo hapa, nami nitawapa ndege wa angani na wanyama wa mwituni nyama yako."

45Daudi akamwambia yule Mfilisti. "Wewe unanijia na upanga, mkuki (fumo) lakini mimi ninakujia kwa jina la BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa majeshi ya Israeli, ambaye wewe umemtukana. 46Siku hii leo BWANA atakutia mkononi mwangu, nami nitakupiga na kukukata kichwa chako. Leo nitawapa ndege wa angani na wanyama wa nchi mizoga ya jeshi la Wafilisti, nayo dunia yote itajua kuwa yuko Mungu katika Israeli. 47Wale wote waliokusanyika hapa watajua kuwa BWANA haokoi kwa upanga wala kwa mkuki, kwa kuwa vita ni vya BWANA, naye atawatia wote mikononi mwetu."

48Yule Mfilisti aliposogea karibu ili kumshambulia, Daudi akaenda mbio kuelekea safu ya vita kukutana naye. 49Akatia mkono wake mfukoni na kuchukua jiwe, akalirusha kwa kombeo nalo likampiga yule Mfilisti kwenye paji la uso. Nalo lile jiwe likaingia chini kipajini mwa uso, akaanguka kifudifudi.

50Basi Daudi akamshinda huyo Mfilisti kwa kombeo na jiwe, bila kuwa na upanga mikononi mwake akampiga huyo Mfilisti na kumwua.

51Daudi akakimbia na kusimama juu yake. Akaushika upanga wa huyo Mfilisti na kuuvuta toka kwenye ala yake. Baada ya kumwua, akakata kichwa chake kwa ule upanga.

Wafilisti walipoona kuwa shujaa wao amekufa, wakageuka na kukimbia. 52Ndipo watu wa Israeli na Yuda wakainuka kwenda mbele wakipiga kelele na kufuatia Wafilisti mpaka kwenye ingilio la Gathi kwenye malango ya Ekroni. Maiti zao zilitawanyika kando ya barabara ya Shaaraimu hadi Gathi na Ekroni. 53Waisraeli waliporudi kutoka kuwafukuza Wafilisti wakateka nyara kambi yao. 54Daudi akachukua kichwa cha yule Mfilisti na kukileta Yerusalemu, naye akaweka silaha za huyo Mfilisti katika hema lake mwenyewe.

55Wakati Sauli alipomwona Daudi anakwenda kukabiliana na huyo Mfilisti, alimwambia Abneri, jemadari wa jeshi, "Abneri, yule kijana ni mwana wa nani?"

Abneri akajibu, "Hakika kama uishivyo, Ee mfalme, mimi sifahamu."

56Mfalme akasema, "Uliza huyu kijana ni mwana wa nani"

57Mara Daudi aliporudi kutoka kumwua huyo Mfilisti, Abneri akamchukua na kumleta mbele ya Sauli. Daudi alikuwa bado anakishikilia kile kichwa cha yule Mfilisti.

58Sauli akamwuliza, "Kijana, wewe ni mwana wa nani?"

Daudi akasema, "Mimi ni mwana wa mtumishi wako Yese Mbethlehemu."

Sauli Amwonea Daudi Wivu

18 Baada ya Daudi kumaliza kuongea na Sauli, roho ya Yonathani ikaambatana na roho ya Daudi, naye akampenda kama nafsi yake mwenyewe. 2Kuanzia siku ile Sauli akamchukua Daudi naye hakumruhusu kurudi nyumbani kwa baba yake. 3Yonathani akafanya agano na Daudi kwa sababu alimpenda kama nafsi yake mwenyewe. 4Yonathani akavua joho alilokuwa amevaa na kumpa Daudi, pamoja na koti lake, silaha zake, hata pamoja na upanga wake, upinde wake na mshipi wake.

5Lo lote Sauli alilomtuma Daudi kufanya, alitenda kwa hekima, hata Sauli akampa cheo

cha juu katika jeshi. Jambo hili likawapendeza watu wote, hata maofisa wa Sauli pia.

6Watu walipokuwa wanarudi nyumbani baada ya Daudi kumwua yule Mfilisti, wanawake wakaja kutoka pande zote za miji ya Israeli kumlaki mfalme Sauli kwa kuimba na kucheza, kwa nyimbo za furaha na kwa matari na zeze.
7Walipokuwa wanacheza, wakaimba:

"Sauli amewaua elfu zake,
naye Daudi makumi elfu yake."

8Sauli akakasirika sana, sehemu hii ya kurudia rudia ya wimbo huu ilimkasirisha sana. Akafikiri kuwa, "Wamempa Daudi makumi elfu, lakini mimi wamenipa elfu tu. Apate nini zaidi isipokuwa ufalme?" 9Kuanzia wakati ule na kuendelea Sauli akawa na jicho la wivu juu ya Daudi.

10Kesho yake roho mbaya iliyoachiwa nafasi na Mungu ikaja kwa nguvu juu ya Sauli. Alikuwa akitabiri nyumbani mwake, wakati Daudi alipokuwa akipiga kinubi, kama alivyozoea. Sauli alikuwa na mkuki mkononi mwake 11akautupa kwa nguvu, akijisemea mwenyewe "Nitamchoma kwa mkuki abaki hapo ukutani." Lakini Daudi akamwepa mara mbili.

12Sauli akamwogopa Daudi, kwa sababu BWANA alikuwa pamoja na Daudi lakini alikuwa amemwacha yeye. 13Kwa hiyo Sauli akamwondoa Daudi mbele yake na kumpa kuwa kiongozi wa watu elfu moja, naye Daudi akatoka na kuingia akiongoza vikosi katika vita. 14Katika kila kitu alichofanya alipata mafanikio makubwa, kwa sababu BWANA alikuwa pamoja naye. 15Sauli alipoona jinsi alivyokuwa akifanikiwa, akamwogopa. 16Lakini Israeli wote na Yuda walimpenda Daudi, kwa sababu ndiye aliyekuwa akitoka na kuingia mbele yao katika vita vyao.

17Sauli akamwambia Daudi, "Huyu hapa binti yangu mkubwa Merabu. Nitakupa umwoe, endapo tu utanitumikia kwa ushujaa na kupigana vita vya BWANA." Kwa maana Sauli alisema moyoni mwake, "Sitainua mkono wangu dhidi yake. Acha mkono wa Wafilisti uwe juu yake."

18Lakini Daudi akamwambia Sauli, "Mimi ni nani, nayo jamaa yangu ni nini au ukoo wa baba yangu katika Israeli, kwamba mimi niwe mkwewe mfalme?" 19Basi ulipofika wakati wa Merabu, binti Sauli, Daudi apewe, aliozwa kwa Adrieli Mmeholathi.

20Basi Mikali binti Sauli alimpenda Daudi, nao walipomwambia Sauli juu ya jambo hili, likampendeza.. 21Sauli akawaza, "Nitampa Daudi binti yangu, ili apate kuwa mtego kwake ili kwamba mkono wa Wafilisti upate kuwa juu yake." Hivyo Sauli akamwambia Daudi, "Sasa unayo nafasi ya pili ya kuwa mkwe wangu."

22Ndipo Sauli akawaagiza watumishi wake akisema, "Zungumzeni na Daudi kwa siri na kumwambia, 'Tazama, mfalme amependezwa nawe, nao watumishi wake wote wanakupenda, basi na uwe mkwewe mfalme."

23Wakarudia hayo maneno kwa Daudi. Lakini Daudi akasema, "Je, mnafikiri ni jambo dogo kuwa mkwewe mfalme? Mimi ni mtu maskini tu na nisiyejulikana sana"

24Watumishi wa Sauli walipomweleza yale Daudi aliyoyasema, 25Sauli akajibu, "Mwambieni Daudi, 'Mfalme hataki zawadi nyingine kwa mahari isipokuwa magovi mia moja ya Wafilisti, ili kulipiza kisasi juu ya adui zake.'" Mawazo ya Sauli yalikuwa Daudi akaanguke mikononi mwa Wafilisti.

26Watumishi walipomwambia Daudi mambo haya, ikampendeza kuwa mkwewe mfalme. Basi kabla siku iliyopangwa haijafika, 27Daudi na watu wake walitoka na kuua Wafilisti mia mbili. Akayaleta magovi yao na kupeleka hesabu kamilifu kwa mfalme ili kwamba apate kuwa mkwewe mfalme. Ndipo Sauli akamwoza Daudi Mikali binti yake.

28Sauli alipotambua kuwa BWANA alikuwa pamoja na Daudi na kwamba Mikali binti yake anampenda Daudi, 29Sauli akazidi kumwogopa Daudi, naye Sauli akabaki kuwa adui yake siku zote za maisha yake.

30Jemadari wa jeshi wa Wafilisti waliendelea kupigana vita na kadiri walivyoendelea kupigana, Daudi akazidi kutenda kwa hekima kuliko maafisa wengine wa Sauli, nalo jina lake likajulikana sana.

Sauli Ajaribu Kumwua Daudi

19 Sauli akamwambia mwanawe Yonathani na watumishi wake wote wamwue Daudi. Lakini Yonathani mwana wa Sauli alimpenda sana Daudi 2naye akamwonya akisema, "Baba yangu Sauli anatafuta nafasi ya kukuua. Ujilinde kesho asubuhi, nenda ukajifiche na ukae huko. 3Nitatoka na kukaa na baba yangu shambani mahali uliko. Nitazungumza naye juu yako nami nitakueleza nilichogundua".

4Yonathani akanena mema juu ya Daudi kwa Sauli baba yake na kumwambia, "Mfalme asitende mabaya kwa mtumishi wake Daudi,

hajakukosea, aliyoyafanya yamekuwa ya faida sana kwako. [5]Alihatarisha maisha yake alipomwua yule Mfilisti. BWANA akajipatia ushindi mkubwa kwa ajili ya Israeli wote, nawe uliuona na ukafurahi. Kwa nini basi utende mabaya kwa mtu asiye na hatia kama Daudi kwa kumwua bila sababu?"

[6]Sauli akamsikiliza Yonathani na kuapa hivi: "Hakika kama BWANA aishivyo, Daudi hatauawa."

[7]Basi Yonathani akamwita Daudi na kumweleza mazungumzo yote. Akamleta kwa Sauli, naye Daudi akawa pamoja na Sauli kama kwanza.

[8]Vita vilitokea tena, naye Daudi akatoka na kupigana na Wafilisti. Akawapiga kwa nguvu nyingi hata wakakimbia mbele yake.

[9]Lakini roho mbaya iliyoachiwa nafasi na BWANA ikaja juu ya Sauli alipokuwa ameketi katika nyumba yake akiwa na mkuki mkononi mwake. Daudi alipokuwa anampigia kinubi, [10]Sauli akajaribu kumchoma Daudi ukutani kwa huo mkuki wake, lakini Daudi akamuepa Sauli alipouchoma huo mkuki ukutani. Usiku ule ule Daudi akakimbia na kuokoka.

[11]Sauli akatuma watu nyumbani mwa Daudi wailinde hiyo nyumba na kumwua asubuhi. Lakini Mikali, mkewe Daudi, akamwonya akisema, "Kama hukukimbia kuokoa maisha yako usiku huu, kesho yake utauawa." [12]Basi Mikali akamtelemsha Daudi kupitia dirishani, naye akakimbia na kuokoka. [13]Kisha Mikali akachukua kinyago, akakilaza kitandani, akakifunika kwa vazi na kukiwekea singa za mbuzi kichwani.

[14]Sauli alipotuma watu kumkamata Daudi, Mikali akasema, "Yeye ni mgonjwa."

[15]Kisha Sauli akatuma watu tena kumwona Daudi naye akawaambia, "Mleteni kwangu juu ya kitanda chake ili nipate kumwua." [16]Lakini wale watu walipoingia, kumbe! ni kinyago tu kilichokuwa kitandani na kwenye kichwa kulikuwepo na singa za mbuzi.

[17]Sauli akamwambia Mikali, "Kwa nini umenidanganya mimi hivi na kumwacha adui yangu aende zake ili apate kuokoka?"

Mikali akamwambia, "Yeye aliniambia, 'Niache niende zangu. Kwa nini nikuue?"

[18]Daudi alipokuwa amekimbia na kuokoka, alimwendea Samweli huko Rama na kumwambia yale yote Sauli aliyomfanyia. Ndipo Daudi na Samweli wakaenda Nayothi kukaa huko. [19]Habari zikamfikia Sauli kusema: "Daudi yuko Nayothi huko Rama." [20]Basi Sauli akatuma watu kumkamata lakini walipoona kundi la manabii wakitoa unabii, wakiwa pamoja na Samweli akiwa amesimama hapo kama kiongozi wao, Roho wa Mungu akaja juu ya watu wa Sauli nao pia wakatoa unabii. [21]Sauli akaelezwa juu ya hilo, naye akapeleka watu wengine zaidi, nao wakatoa unabii pia. Sauli akatuma watu mara ya tatu, nao pia wakatoa unabii. [22]Mwishowe, yeye mwenyewe akaondoka kwenda Rama na kwenda hadi kwenye kile kisima, kikubwa kilichoko huko Seku. Naye akauliza, "Wako wapi Samweli na Daudi?"

Wakasema, "Wako Nayothi huko Rama."

[23]Hivyo Sauli akaenda Nayothi huko Rama. Lakini Roho wa Mungu akaja juu yake hata yeye, akawa anatembea huku anatoa unabii hadi akafika Nayothi. [24]Akavua majoho yake na pia akatoa unabii mbele ya Samweli. Akalala hali hiyo ule mchana kutwa na usiku kucha. Hii ndiyo sababu watu husema, "Je, Sauli pia yumo miongoni mwa manabii?"

Daudi Na Yonathani

20 Kisha Daudi akakimbia kutoka Nayothi huko Rama akamwendea Yonathani na kumwuliza, "Kwani nimefanya nini? Kosa langu ni nini? Nimemkosea baba yako kwa jinsi gani, hata kwamba anajaribu kuuondoa uhai wangu?''

[2]Yonathani akajibu, ''La hasha! hutakufa! Tazama, baba yangu hafanyi kitu chochote, kikubwa au kidogo, bila kuniambia mimi. Kwa nini anifiche hili? Sivyo ilivyo!''

[3]Lakini Daudi akaapa na kusema, "Baba yako anajua kabisa kwamba nimepata kibali mbele yako, naye amesema moyoni mwake, 'Yonathani sharti asilijue hili, vinginevyo atahuzunika.' Lakini kweli kama BWANA aishivyo na kama uishivyo, kuna hatua moja tu kati yangu na mauti.''

[4]Yonathani akamwambia Daudi, "Cho chote unachotaka nifanye, nitakufanyia.''

[5]Basi Daudi akasema, "Angalia, kesho ni sikukuu ya Mwezi Mwandamo, nami inanipasa kula chakula pamoja na mfalme, lakini niache niende kujificha shambani mpaka kesho kutwa. [6]Kama baba yako akiona nimekosekana, mwambie, 'Daudi aliniomba sana ruhusa kuwahi Bethlehemu, mji wake wa nyumbani, kwa sababu dhabihu ya mwaka inafanywa huko kwa ajili ya ukoo wake wote' [7]Kama akisema, Ni vyema sana; basi mtumishi wako yu salama. Lakini kama akikasirika, unaweza kuwa na

hakika kwamba anakusudia kunidhuru. 8Lakini kwa habari yako wewe, umtende wema mtumishi wako, kwa sababu mmeingia kwenye agano pamoja naye mbele za BWANA.
Kama nina hatia, basi niue wewe mwenyewe! Kwa nini unikabidhi kwa baba yako?"

9Yonathani akasema, "La hasha! Kama ningekuwa na kidokezo kidogo kwamba baba yangu amekusudia kukudhuru wewe, je, nisingekuambia?''

10Daudi akamwuliza, je nani atakayeniambia kama baba yako atakujibu kwa ukali?''

11Yonathani akamwambia; "Njoo, twende shambani.'' Basi wakaenda huko pamoja.

12Kisha Yonathani akamwambia Daudi, "Ninakuahidi kwa jina la BWANA, Mungu wa Israeli hakika nitamchunguza baba yangu wakati kama huu kesho kutwa! Kama ameweka utaratibu wa kufaa kukuhusu wewe, je, sitakutumia ujumbe na kukufahamisha? 13Lakini ikiwa baba yangu amenuia kukudhuru, BWANA na anishughulikie tena iwe kwa ukali, iwapo sitakufahamisha na kukuaga uende kwa salama. BWANA na awe pamoja nawe kama alivyokuwa pamoja na baba yangu. 14"Lakini nitendee wema usiokoma kama ule wa BWANA siku zote za maisha yangu, ili nisije nikauawa, 15Wala usiuondoe wema wako kwa jamaa yangu, hata kama ni wakati ule BWANA atakapokuwa amekatilia mbali kila adui wa Daudi kutoka kwenye uso wa dunia."

16Basi Yonathani akafanya agano na nyumba ya Daudi, akisema: "BWANA na awaangamize adui za Daudi.'' 17Naye Yonathani akamtaka Daudi athibitishe tena kiapo chake cha kumpenda, kwa sababu Yonathani alimpenda Daudi kama nafsi yake mwenyewe.

18Kisha Yonathani akamwambia Daudi, "Kesho ni Sikukuu ya Mwezi Mwandamo. Itajulikana kwamba haupo kwa kuwa kiti chako kitakuwa hakina mtu. 19Kesho kutwa, inapokaribia jioni, nenda mahali pale ulipojificha wakati tatizo hili lilipoanza na usubiri karibu na jiwe la Ezeli. 20Nitapiga mishale mitatu kando yake, kama kwamba nilikwenda kulenga shabaha. 21Kisha nitamtuma mvulana na kumwambia, 'Nenda ukaitafute mishale.' Kama nikimwambia, 'Tazama mishale iko upande huu wako! Uilete hapa; basi ujue, kwa sababu hakika kama BWANA aishivyo wewe ni salama, hakuna hatari. 22Lakini kama nikimwambia huyo mvulana, 'Angalia, mishale iko mbele yako,' basi inakupasa uondoke, kwa sababu BWANA amekuruhusu uende zako. 23Kuhusu yale tuliyozungumza wewe na mimi, kumbuka, BWANA naye shahidi kati yako wewe na mimi milele.''

24Basi Daudi akajificha shambani, Sikukuu ya Mwezi Mwandamo ilipowadia, mfalme akaketi ili ale. 25Akaketi mahali pake pa kawaida karibu na ukuta, kuelekeana na Yonathani, naye Abneri akaketi karibu na mfalme Sauli, lakini kiti cha Daudi kilikuwa wazi. 26Sauli hakusema cho chote siku ile kwa kuwa alifikiri, "Kuna kitu cha lazima kimetokea kwa Daudi ambacho kimemfanya najisi asihudhurie karamuni, hakika yeye yu najisi.'' 27Lakini siku iliyofuata, siku ya pili ya mwezi, kiti cha Daudi kilikuwa wazi tena. Kisha Sauli akamwambia mwanawe Yonathani, "Kwa nini mwana wa Yese hajaja chakulani jana wala leo?''

28Yonathani akamjibu, "Daudi alinisihi sana nimpe ruhusa ya kwenda Bethlehemu. 29Alisema, 'Niruhusu niende, kwa sababu jamaa yetu wana dhabihu mjini na ndugu yangu ameniagiza niwepo huko. Kama nimepata kibali mbele yako, niruhusu niende kuona ndugu zangu.' Hii ndiyo sababu hakuja mezani pa mfalme.''

30Hasira ya Sauli ikawaka dhidi ya Yonathani na kumwambia, "Wewe mwana wa mwanamke mkaidi na mwasi! Je, sijui kuwa umekuwa upande wa mwana wa Yese kwa aibu yako mwenyewe na kwa aibu ya mama yako aliyekuzaa? 31Maadam mwana wa Yese angali anaishi katika dunia hii wewe wala ufalme wako hautasimama. Sasa tuma aitwe umlete kwangu, kwa kuwa ni lazima afe!''

32Yonathani akamwuliza baba yake, "Kwa nini auawe? Kwani amefanya nini?'' 33Lakini Sauli akamtupia Yonathani mkuki wake kwa nguvu ili amwue. Hapo ndipo Yonathani alipotambua kwamba baba yake alikusudia kumwua Daudi.

34Yonathani akainuka kutoka mezani kwa hasira kali, siku ile ya pili ya mwezi hakula chakula, kwa kuwa alikuwa amehuzunishwa na vitendo vya aibu baba yake alivyokuwa anamtendea Daudi.

35Kesho yake asubuhi Yonathani alikwenda shambani kukutana na Daudi. Alikuwa amefuatana na mvulana mdogo, 36naye Yonathani akamwambia yule mvulana, "Kimbia ukatafute mishale nitakayorusha.'' Mvulana alipokuwa akikimbia, akarusha mishale mbele yake. 37Yule mvulana alipofika mahali pale

ambapo mshale wa Yonathani ulipokuwa umeanguka, Yonathani akamwita!; "Je, mshale hauko mbele yako? 38Yonathani akampigia kelele, "Harakisha, nenda haraka! Usisimame!" Mvulana akaokota mshale na kurudi kwa bwana wake. 39(Mvulana hakujua cho chote juu ya hayo yote, Yonathani na Daudi tu ndio waliojua) 40Basi Yonathani akampa yule mvulana silaha zake na kumwambia, "Nenda, zirudishe mjini.''

41Baada ya mvulana kwenda Daudi akainuka kutoka upande wa kusini wa lile jiwe naye akasujudu uso wake mpaka nchi mara tatu mbele ya Yonathani. Kisha kila mmoja akambusu mwenzake wakalia pamoja. Lakini Daudi akalia zaidi sana.

42Yonathani akamwambia Daudi, "Nenda kwa amani, kwa kuwa tumeapiana kiapo cha urafiki kati yetu kwa jina la BWANA, tukisema, 'BWANA ndiye shahidi kati yako na mimi na kati ya wazao wako na wazao wangu milele.' '' Kisha Daudi akaondoka, naye Yonathani akarudi mjini.

Daudi Huko Nobu

21 Daudi akaenda Nobu, kwa Ahimeleki kuhani. Ahimeleki akatetemeka alipokutana naye, akamwuliza, "Kwa nini uko peke yako? Kwa nini hukufuatana na mtu ye yote?''

2Daudi akamjibu Ahimeleki kuhani akisema, "Mfalme ameniagiza shughuli fulani na kuniambia, 'Mtu ye yote asijue cho chote kuhusu kazi yake wala maagizo yako! Kuhusu watu wangu, nimewaambia tukutane mahali fulani. 3Sasa basi, una nini mkononi? Nipatie mikate mitano au cho chote unachoweza kupata.''

4Lakini kuhani akamjibu Daudi, ''Sina mkate wo wote wa kawaida kwa sasa, hata hivyo, ipo hapa mikate iliyowekwa wakfu, iwapo watu wamejitenga na wanawake.''

5Daudi akajibu, ''Hakika tumejitenga na wanawake kwa siku hizi chache kama kawaida ya ninapotoka kwenda kwenye shughuli, navyo vyombo vya wale vijana huwa ni vitakatifu hata kwenye safari ya kawaida, si zaidi sana leo vyombo vyao vitakuwa ni vitakatifu ? '' 6Hivyo kuhani akampa ile mikate iliyowekwa wakfu, kwa kuwa hapakuwepo mikate mingine isipokuwa hiyo ya Wonyesho iliyokuwa imeondolewa hapo mbele za BWANA na kubadilishwa na mingine yenye moto siku ile ilipoondolewa.

7Basi siku hiyo palikuwepo na mmoja wa watumishi wa Sauli, aliyezuiliwa mbele za BWANA jina lake Doegi Mwedomu, kiongozi wa wachungaji wanyama wa Sauli.

8Daudi akamwuliza Ahimeleki, "Je, unao mkuki au upanga hapa? Sikuleta upanga wala silaha nyingine yo yote, kwa sababu shughuli ya mfalme ilikuwa ya haraka.''

9Kuhani akajibu, "Upanga wa Goliathi Mfilisti, ambaye ulimwua katika Bonde la Ela, upo hapa, umefungiwa katika kitambaa nyuma ya kisibau. Kama unauhitaji, uchukue, hakuna upanga mwingine hapa ila huo tu.''

Daudi akasema, "Hakuna upanga mwingine kama huo". Nipatie huo.''

Daudi Huko Gathi

10Siku ile Daudi akamkimbia Sauli na kwenda kwa Akishi mfalme wa Gathi. 11Lakini watumishi wa Akishi wakamwambia, "Je, huyu si ndiye Daudi mfalme wa nchi? Je, huyu si ndiye yule ambaye wanaimba katika ngoma zao wakisema:

" 'Sauli amewaua elfu zake,
naye Daudi makumi elfu yake?' ''

12Daudi akayaweka maneno haya moyoni naye akamwogopa sana Akishi mfalme wa Gathi. 13Basi akajifanya mwenda wazimu mbele yao, naye alipokuwa mikononi mwao, alitenda kama kichaa, akikwaruza kwa kutia alama juu ya milango ya lango na kuachia udelele kutiririka kwenye ndevu zake.

14Akishi akawaambia watumishi wake, "Tazameni mtu huyu! Ana wazimu! Kwa nini mnamleta kwangu? 15Je, mimi nimepungukiwa na wenda wazimu kiasi kwamba mmeniletea mtu huyo hapa aendelee kufanya hivi mbele yangu? Je, ilikuwa ni lazima mtu huyo aje nyumbani kwangu?''

Daudi Akiwa Adulamu Na Mispa

22 Daudi akaondoka Gathi na kukimbilia kwenye pango la Adulamu. Ndugu zake na watu wa nyumba ya baba yake waliposikia habari hiyo, wakamwendea huko. 2Wale wote waliokuwa katika dhiki au waliokuwa na madeni au wale ambao hawakuridhika wakamkusanyikia Daudi, naye akawa kiongozi wao. Watu wapatao 400 walikuwa pamoja naye.

3Kutoka huko Daudi akaenda Mispe huko Moabu na kumwambia mfalme wa Moabu, "Naomba uwaruhusu baba yangu na mama yangu waje kukaa nawe mpaka nijue nini Mungu atakachonifanyia.'' 4Hivyo akawaacha wazazi

wake wakae na mfalme wa Moabu, nao wakakaa naye muda wote Daudi aliokuwa ngomeni.

5Ndipo nabii Gadi akamwambia Daudi, "Usikae ngomeni. Nenda katika nchi ya Yuda.'' Hivyo Daudi akaondoka na kwenda katika msitu wa Herethi.

Sauli Awaua Makuhani Wa Nobu

6Basi Sauli akasikia kwamba Daudi na watu wake wameonekana. Sauli akiwa na mkuki mkononi, alikuwa ameketi chini ya mti wa mkwaju kwenye kilima huko Gibea akiwa na maafisa wake wote wakiwa wamesimama kumzunguka. 7Sauli akawaambia, "Sikilizeni enye watu wa Benyamini! Je, mwana wa Yese atawapa ninyi nyote mashamba na mashamba ya mizabibu? Je, atawafanya ninyi nyote majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia? 8Je, ndiyo sababu ninyi mkapanda hila mbaya dhidi yangu? Hakuna hata mmoja wenu ambaye ameniambia ni lini mwanangu alifanya agano na mwana wa Yese. Hapana hata mmoja wenu anayejishughulisha nami wala anayeniambia kwamba mwanangu amechochea mtumishi wangu kunivizia, kama afanyavyo leo.''

9Lakini Doegi Mwedomu, ambaye alikuwa akisimama na maafisa wa Sauli, akasema, "Nilimwona mwana wa Yese akija kwa Ahimeleki mwana wa Ahitubu huko Nobu. 10Ahimeleki akamwuliza BWANA kwa ajili yake, pia akampa vyakula na ule upanga wa Goliathi Mfilisti.''

11Kisha mfalme akatuma watu wamwite kuhani Ahimeleki mwana wa Ahitubu na jamaa yote ya baba yake, ambao walikuwa makuhani huko Nobu, nao wote wakaja kwa mfalme. 12Sauli akasema, "Sikiliza sasa, mwana wa Ahitubu.''

Akajibu, "Naam bwana wangu.''

13Sauli akamwambia, "Kwa nini umepanga shauri baya dhidi yangu, wewe na mwana wa Yese, ukampa vyakula na upanga tena kumwuliza Mungu kwa ajili yake, kwa sababu hiyo ameasi dhidi yangu na kunivizia, kama afanyavyo leo?''

14Ahimeleki akamjibu mfalme, "Ni nani miongoni mwa watumishi wako wote aliyemwaminifu kama Daudi, mkwewe mfalme, kiongozi wa walinzi wako na anayeheshimika sana katika watu wa nyumbani mwako? 15Je, siku hiyo ilikuwa ndiyo ya kwanza kumwomba Mungu kwa ajili yake? La hasha! Mfalme na usiwashutumu watumishi wako wala yeyote wa jamaa ya baba yake, kwa kuwa mtumishi wako hafahamu lolote kabisa kuhusu jambo hili lote.''

16Lakini mfalme akasema, "Ahimeleki, hakika utakufa, wewe na jamaa yote ya baba yako.''

17Ndipo mfalme akawaamuru walinzi wake waliokuwa kando yake akisema, "Geukeni na kuwaua makuhani wa BWANA, kwa sababu nao pia wamejiunga na Daudi. Walijua kuwa alikuwa anakimbia, wala hawakuniambia.''

Lakini maafisa wa mfalme hawakuwa radhi kuinua mkono kuwaua makuhani wa BWANA.

18Kisha mfalme akamwagiza Doegi, akisema, "Wewe geuka ukawaue makuhani.'' Hivyo basi Doegi Mwedomu akageuka na kuwaua. Siku ile aliwaua watu themanini na watano wavaao visibau vya kitani. 19Pia akaupiga Nobu kwa upanga, mji wa makuhani, wakiwemo wanaume na wanawake, watoto wadogo na wale wanyonyao, ng'ombe zake, punda na kondoo.

20Lakini Abiathari, mwana wa Ahimeleki mwana wa Ahitubu, akatoroka, akakimbia na kujiunga na Daudi. 21Akamwambia Daudi kuwa Sauli amewaua makuhani wa BWANA. 22Kisha Daudi akamwambia Abiathari: "Siku ile, wakati Doegi Mwedomu alipokuwa pale nilijua atahakikisha amemwambia Sauli, mimi ninawajibika kwa vifo vya jamaa ya baba yako yote. 23Ukae pamoja nami, usiogope, mtu anayeutafuta uhai wako anautafuta uhai wangu pia. Ukiwa pamoja nami utakuwa salama.''

Daudi Aokoa Keila

23 Daudi alipoambiwa kuwa, "Tazama, Wafilisti wanapigana dhidi ya Keila nao wanapokonya nafaka katika sakafu za kupuria,'' 2akauliza kwa BWANA akisema, "Je, niende na kuwashambulia hawa Wafilisti?''

BWANA akamjibu, "Nenda washambulie Wafilisti na uiokoe Keila.''

3Lakini watu wa Daudi wakamwambia, "Hapa Yuda kwenyewe tunaogopa. Si zaidi sana, kama tukienda Keila dhidi ya majeshi ya Wafilisti!"

4Daudi akauliza kwa BWANA tena, naye BWANA akamjibu akamwambia, "Shuka uende Keila, kwa kuwa nitawatia Wafilisti mkononi mwako.'' 5Basi Daudi na watu wake wakaenda Keila, wakapigana na Wafilisti na kutwaa wanyama wao wa kutosha. Daudi akawatia hasara kubwa Wafilisti na kuwaokoa

watu wa Keila. [6](Basi Abiathari mwana wa Ahimeleki alikuwa ameleta kisibau alipokimbilia kwa Daudi huko Keila.)

Sauli Anamfuata Daudi

[7]Sauli akaambiwa kwamba Daudi alikuwa amekwenda Keila, naye akasema, "Mungu amemtia mkononi mwangu, kwa kuwa Daudi amejifunga mwenyewe kwa kuingia kwenye mji wenye malango na makomeo.'' [8]Naye Sauli akayaita majeshi yake yote yaende vitani, kuishukia Keila ili kumzingira Daudi na watu wake kwa jeshi.

[9]Daudi alipojua kuwa Sauli alikuwa ana hila dhidi yake, akamwambia Abiathari kuhani, "Lete kile kisibau.'' [10]Daudi akasema, "Ee BWANA, Mungu wa Israeli, mtumishi wako amesikia kwa hakika kwamba Sauli anapanga kuja Keila na kuangamiza mji kwa ajili yangu. [11]Je, watu wa Keila watanisalimisha kwake? Je, Sauli atatelemka, kama mtumishi wako alivyosikia? Ee BWANA, Mungu wa Israeli, mwambie mtumishi wako.''

Naye BWANA akasema, "Ndiyo atashuka.''

[12]Daudi akauliza tena, "Je watu wa Keila watanisalimisha mimi pamoja na watu wangu kwa Sauli?''

Naye BWANA akasema, "Ndiyo watafanya hivyo.''

[13]Basi Daudi na watu wake, wapatao 600, wakaondoka Keila wakawa wanakwenda sehemu moja hadi nyingine. Sauli alipoambiwa Daudi ametoroka kutoka Keila, hakwenda huko.

[14]Daudi akakaa katika ngome za jangwani na katika vilima vya Jangwa la Zifu. Siku baada ya siku aliendelea kumsaka, lakini Mungu hakumtia Daudi mikononi mwake.

[15]Daudi alipokuwa huko Horeshi katika Jangwa la Zifu, akajua kuwa Sauli alikuwa amekuja ili amwue. [16]Naye Yonathani mwana wa Sauli akamwendea Daudi huko Horeshi na kumtia moyo kusimama imara katika imani yake kwa Mungu. [17]Akamwambia, "Usiogope Daudi, baba yangu Sauli hatakutia mkononi mwake. Utakuwa mfalme juu ya Israeli, nami nitakuwa wa pili wako. Hata baba yangu Sauli anajua hili.'' [18]Wote wawili wakaweka agano mbele za BWANA. Kisha Yonathani akaenda zake nyumbani, lakini Daudi akabaki Horeshi.

[19]Basi Wazifu wakakwea kwa Sauli huko Gibea na kusema, "Je, Daudi hajifichi miongoni mwetu katika ngome huko Horeshi, katika kilima cha Hakila, kusini ya Yeshimoni? [20]Sasa, Ee mfalme, utelemke wakati wo wote unapoona vyema kufanya hivyo, sisi tutawajibika kumkabidhi kwa mfalme.''

[21]Sauli akajibu, "BWANA awabariki kwa kunifikiria. [22]Nendeni mkafanye maandalizi zaidi. Mkajue mahali ambapo Daudi huenda mara kwa mara na nani amepata kumwona huko. Wananiambia yeye ni mwerevu sana. [23]Jueni kila mahali anapojificha mrudi na kunipa taarifa kamili. Kisha nitakwenda pamoja nanyi, kama atakuwa katika eneo hilo, nitamsaka miongoni mwa koo zote za Yuda.''

[24]Basi wakaondoka na kwenda mpaka Zifu wakimtangulia Sauli. Naye Daudi na watu wake walikuwa katika Jangwa la Maoni, katika Araba kusini ya Yeshimoni. [25]Sauli na watu wake wakaanza msako, naye Daudi alipoelezwa hili, akatelemka mpaka mwambani na kukaa katika Jangwa la Maoni. Sauli aliposikia hili, akaenda katika Jangwa la Maoni akimfuata Daudi.

[26]Sauli alikuwa akienda upande mmoja wa mlima, naye Daudi na watu wake walikuwa upande mwingine wa mlima, wakiharakisha kumkimbia Sauli. Wakati Sauli na majeshi yake walipokaribia kumkamata Daudi na watu wake, [27]mjumbe alikuja kwa Sauli akisema, "Njoo haraka! Wafilisti wanashambulia nchi.'' [28]Ndipo Sauli akarudi akaacha kumfuata Daudi na kwenda kukabiliana na Wafilisti. Ndiyo sababu wanaiita sehemu hii Sela Hamahlekothi[a]. [29]Naye Daudi akakwea kutoka huko na kuishi katika ngome za En Gedi.

Daudi Amwacha Sauli Hai

24 Baada ya Sauli kurudi kuwafuatia Wafilisti, akaambiwa kwamba, "Daudi yuko katika Jangwa la En Gedi.'' [2]Basi Sauli akachukua watu hodari 3,000 kutoka Israeli yote kwenda kumsaka Daudi na watu wake karibu na Majabali ya Mbuzi Mwitu.

[3]Akaja mpaka kwenye mazizi ya kondoo kando ya njia, hapo palikuwa na pango, na Sauli akaingia ndani kujipumzisha. Daudi na watu wake walikuwa wamo mle pangoni kwa ndani zaidi. [4]Watu wa Daudi wakasema, "Hii ndiyo siku aliyonena BWANA akikuambia, 'Nitamtia adui yako mikononi mwako ili wewe umtendee utakavyo.' '' Basi Daudi akanyemelea bila kuonekana na kukata upindo wa joho la Sauli.

[5]Baada ya hilo, dhamiri ya Daudi ikataabika kwa kukata upindo wa joho la Sauli. [6]Akawaambia watu wake, "BWANA na

a[28] "Hamahlekothi" maana yake "Mwamba wa kutengana.''

apishie mbali nisije nikafanya jambo kama hilo
kwa bwana wangu, yeye ambaye ni mpakwa
mafuta wa BWANA, au kuinua mkono wangu
dhidi yake, kwani yeye ni mpakwa mafuta wa
BWANA. 7Kwa maneno haya Daudi akawaonya
watu wake na hakuwaruhusu wamshambulie
Sauli. Naye Sauli akaondoka pangoni na
kwenda zake.

8Ndipo Daudi naye akatoka pangoni na
kumwita Sauli akisema, "Mfalme bwana wangu!
Sauli alipotazama nyuma, Daudi akainama na
kusujudu uso wake mpaka nchi. 9Akamwambia
Sauli, "Kwa nini unasikiliza wakati watu
wanapokuambia, 'Daudi amenuia kukudhuru?'
10Leo umeona kwa macho yako mwenyewe jinsi
BWANA alivyokutia mikononi mwangu huko
pangoni. Watu wengine walisisitiza nikuue lakini
nilikuacha, nikisema! 'Sitainua mkono wangu
dhidi ya bwana wangu, kwa sababu yeye ni
mpakwa mafuta wa BWANA.' 11Tazama, Baba
yangu, ona kipande hiki cha joho lako mkononi
mwangu! Nilikata upindo wa joho lako lakini
sikukuua. Basi ujue na kutambua kuwa sina
hatia ya kutenda mabaya wala ya kuasi. Wewe
sijakukosea, lakini wewe, unaniwinda mimi ili
kuuondoa uhai wangu. 12BWANA na ahukumu
kati yangu na wewe. Naye BWANA alipize
mabaya unayonitendea, lakini mkono wangu
hautakugusa. 13Kama msemo wa kale
usemavyo, 'Kutoka kwa watenda maovu hutoka
matendo maovu,' kwa hiyo mkono wangu
hautakugusa wewe.

14"Je, mfalme wa Israeli ametoka dhidi ya
nani? Ni nani unayemfuatia? Je, ni mbwa mfu?
Ni kiroboto? 15BWANA na awe mwamuzi wetu,
Yeye na aamue kati yetu. Yeye na anitetee
shauri langu, anihesabie haki kwa kuniokoa
mkononi mwako."

16Daudi alipomaliza kusema haya, Sauli
akamwuliza, "Je, hiyo ni sauti yako, Daudi
mwanangu?" Ndipo Sauli akalia kwa sauti kuu
akisema, 17"Wewe ni mwenye haki kuliko mimi,'
umenitendea mema, lakini mimi nimekutendea
mabaya. 18Sasa umeniambia juu ya mema
uliyonitendea, BWANA alinitia mikononi mwako,
lakini wewe hukuniua. 19Je, mtu ampatapo adui
yake, humwacha aende zake bila kumdhuru?
BWANA na akulipe mema kwa jinsi
ulivyonitenda leo. 20Ninajua kwamba hakika
utakuwa mfalme na ya kwamba ufalme wa
Israeli utakuwa imara mikononi mwako. 21Sasa
niapie kwa BWANA kwamba hutakatilia mbali
uzao wangu wala kulifuta jina langu kutoka
katika jamaa ya baba yangu."

22Basi Daudi akamwapia Sauli. Kisha Sauli
akarudi zake nyumbani, lakini Daudi na watu
wake wakapanda kwenda ngomeni.

Daudi, Nabali Na Abigaili

25 Basi Samweli akafa, nao Israeli wote
wakakusanyika na kumwombolezea,
wakamzika nyumbani kwake huko Rama.

Kisha Daudi akatelemka kwenye Jangwa la
Maoni. 2Mtu mmoja huko Maoni, aliyekuwa na
mali huko Karmeli, yeye alikuwa tajiri sana.
Alikuwa na mbuzi elfu moja na kondoo elfu tatu,
aliokuwa akiwakata manyoya huko Karmeli.
3Jina la mtu huyo aliitwa Nabali na jina la mkewe
aliitwa Abigaili. Alikuwa mwanamke mwenye
busara na mzuri wa sura, lakini mumewe
ambaye alikuwa wa ukoo wa Kalebu, alikuwa
mwenye hasira na mchoyo katika utendaji wake.

4Wakati Daudi alipokuwa huko jangwani,
akasikia kuwa Nabali alikuwa anakata kondoo
manyoya. 5Basi akatuma vijana kumi na
kuwaambia, "Pandeni kwa Nabali huko Karmeli
na msalimieni kwa jina langu. 6Msalimieni
mkimwambia: 'Amani iwe kwako! Amani iwe
kwako pamoja na wa nyumbani mwako! Pia
amani iwe pamoja na vyote ulivyo navyo!

7" 'Nasikia kuwa huu ni wakati wa kukata
kondoo manyoya. Wachungaji wa mifungo yako
walipokuwa pamoja nasi, hatukuwatendea
mabaya na wakati wote waliokuwa huko Karmeli
hakuna cho chote chao kilichopotea. 8Waulize
watumishi wako nao watakuambia. Kwa hiyo
uwatendee wema vijana wangu, kwani tumekuja
wakati wa furaha. Tafadhali wape watumishi
wako na mwanao Daudi chochote kitakachokuja
mkononi mwako kwa ajili yao.' "

9Watu wa Daudi walipofika wakampa Nabali
ujumbe huu kwa jina la Daudi. Kisha
wakangojea.

10Nabali akawajibu watumishi wa Daudi,
"Huyu Daudi ni nani? Huyu Mwana wa Yese ni
nani? Watumishi wengi wanakimbia kutoka kwa
bwana zao siku hizi. 11Kwa nini nichukue mkate
wangu, maji yangu na nyama niliyochinja kwa
ajili ya wakata manyoya wangu, na kuwapa watu
ambao hakuna anayejua wanakotoka?"

12Watu wa Daudi wakageuka na kurudi.
Walipofika, wakaarifu kila neno. 13Daudi
akawaambia watu wake, "Jifungeni panga zenu!
Basi wakajifunga panga zao, naye Daudi
akajifunga upanga wake. Watu kama mia nne
hivi wakapanda pamoja na Daudi na watu mia

mbili wakabaki na vifaa.

14Mmoja wa watumishi akamwambia Abigaili
mkewe Nabali: “Daudi alituma wajumbe kutoka
jangwani kumpa bwana wetu salamu zake, lakini
akawavurumishia matukano. 15Hata hivyo watu
hawa walikuwa wema sana kwetu.
Hawakututendea mabaya, wakati wote
tulipokuwa nje huko mashambani karibu nao,
hatukupotewa na kitu cho chote. 16Usiku na
mchana walikuwa ukuta wakituzunguka wakati
wote tulipokuwa tukichunga kondoo zetu karibu
nao. 17Sasa fikiri juu ya jambo hili na uone
unaweza kufanya nini, kwa sababu maafa
yanakaribia juu ya bwana wetu na nyumba yake
yote. Yeye ni mtu mwovu kiasi kwamba hakuna
mtu awezaye kuzungumza naye.’’

18Abigaili akafanya haraka, akachukua
mikate mia mbili, viriba viwili vya divai, kondoo
watano waliochinjwa vipimo vitano vya bisi,
vishada mia moja vya zabibu kavu, mikate mia
mbili ya tini, akavipakia juu ya punda. 19Kisha
akawaambia watumishi wake, “Tangulieni, mimi
nitakuja nyuma yenu.’’ Lakini hakumwambia
Nabali mumewe.

20Ikawa alipokuwa amepanda punda wake
kwenye bonde la mlima, tazama, Daudi na watu
wake wakawa wanatelemka kumwelekea, naye
akakutana nao. 21Daudi alikuwa amesema,
“Ilikuwa ni kazi bure kuchunga kwangu kote mali
za huyu mtu huko jangwani kwamba hakuna cho
chote chake kilichopotea. Yeye amenilipa baya
kwa ajili ya wema. 22BWANA na amshughulikie
Daudi, tena kwa ukali, ikiwa kesho asubuhi
nitambakizia mwanaume hata mmoja aliye hai
miongoni mwa watu wake wote!”

23Abigaili alipomwona Daudi, akashuka
haraka kwenye punda wake akainama kifudifudi
uso wake mpaka nchi mbele ya Daudi.
24Akamwangukia miguuni pake na kusema;
“bwana wangu, kosa hili na liwe juu yangu
mwenyewe. Tafadhali mruhusu mtumishi wako
aseme nawe. Sikia kile mtumishi wako
atakachosema. 25Bwana wangu na asimjali huyo
mtu mwovu Nabali. Yeye anafanana na jina
lake, jina lake ni Mpumbavu, nao upumbavu
huenda pamoja naye. Lakini kwangu mimi,
mtumishi wako, sikuwaona hao watu
waliotumwa na bwana wangu.

26Basi sasa, kwa kuwa BWANA amekuzuia,
wewe bwana wangu, kutokumwaga damu na
kutolipiza kisasi kwa mikono yako mwenyewe,
hakika kama BWANA aishivyo na kama
uishivyo, maadui zako na wote wanaokusudia
kumdhuru bwana wangu wawe kama Nabali.
27Nayo zawadi hii ambayo mtumishi wako
amemletea bwana wangu, wapewe watu
wanaofuatana nawe. 28Tafadhali samehe kosa
la mtumishi wako, kwa kuwa BWANA kwa
hakika atafanya imara jamaa ya kifalme kwa
bwana wangu, kwa sababu anapigana vita vya
BWANA. 29Hata ingawa yuko mtu anayekufuatia
kuondoa uhai wako, usiruhusu baya lo lote
kuonekana kwako siku zote za maisha yako,
uhai wa bwana wangu utafungwa salama
kwenye furushi la walio hai na BWANA Mungu
wako. Lakini uhai wa adui zako atavurumishwa
kama vile jiwe kutoka kwenye kombeo.
30BWANA atakapokuwa ameshamtendea bwana
wangu kila kitu chema alichoahidi kumhusu yeye
na kumweka kuwa kiongozi wa Israeli, 31bwana
wangu hatakuwa na dhamiri inayolemewa na
mzigo kwa kumwaga damu kusiko na sababu au
ya kujilipizia kisasi yeye mwenyewe. BWANA
atakapomletea bwana wangu mafanikio
umkumbuke mtumishi wako.’’

32Daudi akamwambia Abigaili, “Ahimidiwe
BWANA, Mungu wa Isreli aliyekutuma kunilaki
leo. 33Ubarikiwe kwa uamuzi wako mzuri na kwa
kunizuia nisimwage damu leo na kulipiza kisasi
kwa mikono yangu. 34La sivyo hakika kama
BWANA, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye
amenizuia nisiwadhuru, kama usingekuja haraka
kunilaki, hakuna hata mwanaume mmoja wa
Nabali angeachwa hai kufikia mapambazuko.’’

35Ndipo Daudi akapokea kutoka mkononi
mwake kile alichokuwa amemletea naye
akasema, “Nenda nyumbani kwako kwa amani,
nimesikia maneno yako na kukujalia ombi lako.’’

36Abigaili alipokwenda kwa Nabali; alikuwa
ndani ya nyumba yake akifanya karamu kama ile
ya mfalme. Naye alikuwa anafuraha nyingi na
akiwa amelewa sana. Kwa hiyo Abigaili
hakumwambia mumewe kitu cho chote mpaka
asubuhi yake. 37Basi asubuhi, Nabali alipokuwa
amelevuka, mkewe akamwambia mambo yote,
nao moyo wake ukazimia akawa kama jiwe.
38Baada ya siku kumi, BWANA akampiga Nabali
naye akafa.

39Daudi aliposikia kwamba Nabali amekufa
akasema, “Ahimidiwe BWANA, ambaye
amenitetea shauri langu dhidi ya Nabali kwa
kuwa alinitendea kwa dharau. Amemzuia
mtumishi wake asitende mabaya na BWANA
ameuleta ubaya wa Nabali juu ya kichwa chake
mwenyewe.’’

Kisha Daudi akatuma ujumbe kwa Abigaili

kumwomba awe mke wake. 40Watumishi wa
Daudi wakaenda mpaka Karmeli na kumwambia
Abigaili wakisema, “Daudi ametutuma kwako
kukuchukua uwe mkewe.’’
41Akainama chini uso wake mpaka ardhini
akasema, “Mjakazi wako yuko hapa, tayari
kuwatumikia na kuwatawadha miguu watumishi
wa bwana wangu.’’ 42Abigaili akainuka kwa
haraka akapanda punda wake, akihudumiwa na
wajakazi wake watano, akaenda pamoja na
wajumbe wa Daudi naye akawa mkewe. 43Pia
Daudi alikuwa amemwoa Ahinoamu wa Yezreeli,
wote wawili wakawa wake zake. 44Lakini Sauli
alikuwa amemwoza Mikali binti yake, aliyekuwa
mkewe Daudi, kwa Palitieli mwana wa Laishi,
aliyekuwa mtu kutoka Galimu.

26 Hao Wazifi wakamwendea Sauli huko
Gibea na kusema, “Je, Daudi
hakujificha katika kilima cha Akila,
kinachotazamana na Yeshimoni?’’
2Hivyo Sauli akashuka kwenda katika
Jangwa la Zifu, akiwa na watu wake 3,000 wa
Israeli waliochaguliwa, kumsaka Daudi huko.
3Sauli akapiga kambi yake kando ya barabara
juu ya kilima cha Hakila kinachotazamana na
Yeshimoni, lakini Daudi alikuwa anaishi huko
jangwani. Alipoona kuwa Sauli amemfuata huko,
4akatuma wapelelezi na akapata habari kwa
hakika kwamba Sauli alikuwa amewasili.
5Ndipo Daudi akaondoka akaenda hadi
mahali Sauli alipokuwa amepiga kambi. Akaona
mahali Sauli na Abiner mwana wa Neri, jemadari
wa jeshi, walipokuwa wamelala. Sauli alikuwa
amelala ndani ya kambi, jeshi likiwa
limemzunguka.
6Basi Daudi akamwuliza Ahimeleki Mhiti na
Abishai mwana wa Seruya, nduguye Yoabu,
akisema, “Ni nani atakayeshuka pamoja nami
kambini kwa Sauli?’’
Abishai akajibu, “Nitakwenda pamoja nawe.’’
7Hivyo Daudi na Abishai wakaenda kwenye
jeshi wakati wa usiku, tazama Sauli, alikuwa
amelala ndani ya kambi na mkuki wake
umekitwa ardhini karibu na kichwa chake. Abneri
na askari walikuwa wamelala kumzunguka Sauli.
8Abishai akamwambia Daudi, “Leo Mungu
amemtia adui yako mikononi mwako. Sasa
niruhusu nimchome mpaka ardhini kwa pigo
moja la mkuki wangu sitamchoma mara mbili.’’
9Lakini Daudi akamwambia Abishai,
“Usimwangamize! Ni nani awezaye kutia mkono
juu ya mpakwa mafuta wa BWANA na asiwe na
hatia? 10Akasema, “Hakika kama vile BWANA
aishivyo, BWANA mwenyewe atampiga, au
wakati wake utafika naye atakufa, au atakwenda
vitani na kuangamia. 11Lakini Mungu na apishie
mbali nisije nikainua mkono juu ya mpakwa
mafuta wa BWANA. Sasa chukua huo mkuki na
hilo gudulia la maji, vilivyo karibu na kichwa
chake na tuondoke.’’
12Hivyo Daudi akachukua huo mkuki na hilo
gudulia la maji vilivyokuwa karibu na kichwa cha
Sauli, nao wakaondoka. Hakuna ye yote
aliyeona au kufahamu habari hii wala hakuna
hata mmoja aliyeamka usingizini. Wote walikuwa
wamelala,kwa sababu BWANA alikuwa
amewatia kwenye usingizi mzito.
13Kisha Daudi akavuka upande mwingine na
kusimama juu ya kilima mahali palipokuwa na
nafasi pana kati yao. 14Daudi akalipigia kelele
jeshi na Abneri mwana wa Neri, akisema, “Je,
Abneri hutanijibu?’’
Abneri akajibu, “Nani wewe umwitaye
mfalme?’’
15Daudi akasema, ‘‘Wewe si ni mtu shujaa?
Ni nani aliye kama wewe katika Israeli? Kwa nini
basi hukumlinda mfalme bwana wako? Mtu
mmoja alikuja kumwangamiza mfalme bwana
wako. 16Ulichokifanya si kizuri. Kwa hakika kama
aishivyo BWANA, wewe na watu wako
mnastahili kufa, kwa sababu hamkumlinda
bwana wenu, mpakwa mafuta wa BWANA.
Tazameni hapo mlipo. Uko wapi mkuki wa
mfalme na gudulia la maji ambavyo vilikuwa
karibu na kichwa chake?’’
17Sauli akatambua sauti ya Daudi na
kusema, ‘‘Je, hiyo ni sauti yako Daudi
mwanangu?’’
Daudi akajibu, ‘‘Naam hiyo ndiyo, bwana
wangu mfalme.’’ 18Pia akaongeza, ‘‘Kwa nini
bwana wangu anamfuatia mtumishi wake?
Nimefanya nini, nalo kosa langu ni nini
nililolifanya niwe na hatia ? 19Sasa mfalme
bwana wangu na asikilize maneno ya mtumishi
wake. Kama BWANA amekuchochea dhidi
yangu, basi yeye na aipokee sadaka yangu.
Lakini hata hivyo, kama ni wanadamu
waliofanya hivyo, walaaniwe mbele za BWANA !
Wao sasa wamenifukuza kutoka katika sehemu
yangu katika urithi wa BWANA wangu
wakisema, ‘Nenda ukatumikie miungu mingine.’
20Basi usiache damu yangu imwagike kwenye
ardhi mbali na uso wa BWANA. Mfalme wa
Israeli ametoka kutafuta kiroboto, kama vile mtu
awindavyo kware katika milima.’’

21Ndipo Sauli akasema, “Nimetenda dhambi.
Rudi Daudi mwanangu. Kwa kuwa uliyahesabu
maisha yangu kuwa ya thamani leo, sitajaribu
kukudhuru tena. Hakika nimetenda kama
mpumbavu na nimekosa sana.’’
22Daudi akajibu, “Mkuki wa mfalme uko
hapa. Mmoja wa vijana wako na avuke
kuuchukua. 23BWANA humlipa kila mtu kwa ajili
ya haki yake na uaminifu wake. BWANA alikutia
katika mikono yangu leo, lakini sikuinua mkono
wangu juu ya mpakwa mafuta wa BWANA.
24Kwa hakika kama vile maisha yako
yalivyokuwa ya thamani kwangu leo, vivyo hivyo
maisha yangu na yawe na thamani kwa BWANA
na kuniokoa kutoka katika taabu zote.”
25Ndipo Sauli akamwambia Daudi,
“Mwanangu Daudi na ubarikiwe, utafanya
mambo makubwa na hakika utashinda.’’
Basi Daudi akaenda zake, naye Sauli
akarudi nyumbani.

Daudi Miongoni Mwa Wafilisti

27 Daudi akasema moyoni mwake,
“Katika mojawapo ya siku hizi
nitaangamizwa kwa mkono wa Sauli. Jambo lililo
bora ni kutorokea kwenye nchi ya Wafilisti. Hivyo
Sauli atakata tamaa ya kunisaka po pote katika
Isareli, nami nitakuwa nimeponyoka mkononi
mwake.”
2Hivyo Daudi akaondoka na hao watu mia
sita waliokuwa pamoja naye na kwenda kwa
Akishi mwana wa Maoki mfalme wa Gathi.
3Daudi na watu wake wakakaa huko Gathi
pamoja na Akishi. Kila mtu alikuwa pamoja na
jamaa yake, naye Daudi pamoja na wakeze
wawili, yaani Ahinoamu wa Yezreeli na Abigaili
wa Karmeli, mjane wa Nabali. 4Sauli alipokuwa
ameambiwa kwamba Daudi alikuwa amekimbilia
Gathi, hakuendela kumsaka tena.
5Ndipo Daudi akamwambia Akishi, “Kama
nimepata kibali machoni pako, unipe sehemu
katika mojawapo ya miji katika nchi nikae huko,
kwa nini mtumwa wako akae pamoja nawe
katika mji huu wa kifalme?”
6Hivyo siku hiyo Akishi akampa Daudi
Siklagi, nayo Siklagi umekuwa mali ya wafalme
wa Yuda tangu wakati huo. 7Daudi akaishi katika
nchi ya Wafilisti muda wa mwaka mmoja na
miezi minne.
8Basi Daudi na watu wake wakapanda na
kuwashambulia Wageshuri, Wagirizi na
Waamaleki. Tangu zamani haya mataifa
yalikuwa yameishi kwenye eneo lililotanda
kuanzia Telemu katika njia itelemkayo Shuri hadi
kufikia nchi ya Misri. 9Kila mara Daudi
aliposhambulia eneo, hakubakiza hai
mwanaume wala mwanamke, lakini alichukua
kondoo na ng’ombe, punda na ngamia na nguo.
Kisha akarudi kwa Akishi.
10Akishi alipomwuliza, “Je leo umeshambulia
wapi?” Daudi humjibu, “Dhidi ya Negebu ya
Yuda au mwingine husema, Dhidi ya Negebu ya
Yerameeli, au dhidi ya Negebu ya Wakeni.
11Daudi hakumbakiza hai mwanaume au
mwanamke ili apate kuletwa Gathi, kwa maana
Daudi aliwaza, Wanaweza kujulisha habari zetu
na kusema, ‘Hivi ndivyo alivyofanya Daudi.’ ” Hii
ndiyo iliyokuwa desturi yake wakati wote
alipoishi katika nchi ya Wafilisti. 12Akishi
akamsadiki Daudi na kuwaza moyoni mwake
akasema, “Daudi amekuwa kitu cha kuchukiza
kabisa kwa watu wake, yaani Waisraeli, kwamba
atakuwa mtumishi wangu milele.”

Sauli Na Mchawi Wa Endori

28 Siku zile Wafilisti wakakusanya majeshi
yao ili kupigana vita dhidi ya Israeli.
Akishi akamwambia Daudi, “lazima ujue kuwa
wewe pamoja na watu wako mtafuatana nami
kwenda vitani.”
2Daudi akasema, “Ndipo wewe mwenyewe
utakapojionea jambo ambalo mtumishi wako
anaweza kufanya.”
Akishi akamjibu Daudi, “vyema sana, mimi
nitakufanya uwe mlinzi wangu daima.”
3Wakati huo Samweli alikuwa amekufa, nao
Israeli wote walikuwa wamemwombolezea na
kumzika kwenye mji wake mwenyewe huko
Rama. Sauli alikuwa amewafukuza wenye pepo
wa utambuzi na wachawi.
4Wafilisti wakakusanyika na kupiga kambi
yao huko Shunemu, naye Sauli akawakusanya
Waisraeli wote na kupiga kambi yao huko Giboa.
5Sauli alipoona jeshi la Wafilisti, akaogopa,
moyo wake ukajawa na hofu kuu. 6Lakini Sauli
akauliza ushauri kwa BWANA, lakini BWANA
hakumjibu kwa ndoto, wala kwa Urimu[a], wala
kwa njia ya manabii. 7Basi Sauli akawaambia
watumishi wake, “Nitafutieni mwanamke
mwenye pepo wa utambuzi ili nimwendee nipate
kuuliza kwake.

a6 “Urimu” maana yake Nuru. Urimu na Thumimu viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha Kuhani Mkuu ili kujua mapenzi ya Mugu kwenye mambo ya kutatanisha.

Watumishi wake wakamwambia, “Yuko mwanamke mmoja huko Endori.”

8Hivyo Sauli akajigeuza kwa kuvaa mavazi mengine, naye usiku akiwa amefuatana na watu wawili wakaenda kwa huyo mwanamke. Akamwambia, “Nibashirie na unipandishie huyo nitakayekutajia,”

9Huyo mwanamke akamwambia, “Wewe unajua lile alilofanya mfalme Sauli. Amewakatilia mbali wapunga pepo, wapiga ramli wote na wachawi katika nchi. Mbona umenitegea maisha yangu ili wapate kuniua?”

10Sauli akamwapia huyo mwananmke kwa Jina la BWANA, akasema, “Kwa hakika kama BWANA aishivyo, hutaadhibiwa kwa ajili ya jambo hili.”

11Ndipo yule mwanamke akauliza, “Je unataka nikupandishie nani?

Sauli akasema, “Nipandishie Samweli.”

12Yule mwanamke alipomwona Samweli alipiga yowe kwa sauti kuu, naye akamwuliza Sauli, “Mbona umenidanganya? Wewe ndiwe Sauli.”

13Mfalme akamwambia, “Usiogope. Unaona nini?

Yule mwanamke akasema, “Naona Mungu anapanda kutoka ardhini.”

14Sauli akamwuliza, “Ni mfano wa nini?”

Yule mwanamke akasema, “Ni mwanaume mzee amevaa joho anayepanda.”

Ndipo Sauli akatambua kwamba ni Samweli. Sauli akasujudu kifudifudi uso wake hadi ardhini.

15Samweli akamwuliza Sauli, Kwa nini unanitaabisha, kunipandisha juu?”

Sauli akasema, “Mimi ninasumbuka sana, kwa maana Wafilisti wanapigana vita dhidi yangu, naye Mungu ameniacha. Hanijibu tena wala kwa njia ya manabii wala kwa ndoto. Kwa hiyo nimekuita wewe ili unijulishe lakufanya.”

16Samweli akamwuliza, “Kwa nini uniulize mimi, maadam BWANA amekuacha na kuwa adui yako? 17BWANA ametenda lile alilotangulia kusema kwa kupitia kwangu. BWANA ameurarua ufalme kutoka mikononi mwako, naye amempa mmoja wa jirani zako, yaani, Daudi. 18Kwa sababu wewe hukumtii BWANA, wala hukumtimizia ghadhabu yake kali juu ya Waamaleki, BWANA amekutendea mambo haya leo. 19Zaidi ya hayo, BWANA atawatia Israeli pamoja na wewe mkononi mwa Wafilisti na kesho wewe na wanao mtakuwa pamoja nami. BWANA pia atalitia jeshi la Israeli mkononi mwa Wafilisti.

20Papo hapo Sauli akaanguka chini akajinyoosha, akiwa amejawa na hofu kwa ajili ya maneno ya Samweli. Nguvu zake zikamwishia kwa maana alikuwa hajala cho chote mchana ule wote na usiku.

21Yule mwanamke alipomwendea Sauli na kumwona amepatwa na hofu, akamwambia, “Tazama mimi mtumishi wako mwanamke nimekutii. Nimeweka maisha yangu hatarini kwa kufanya kile ulichoniagiza nifanye. 22Sasa tafadhali isikilize sauti ya mtumishi wako uniruhusu nikupatie chakula kidogo ule ili uwe na nguvu za kurejea ulikotoka.”

23Akakataa, akisema, “Mimi sitaki kula.” Lakini watumishi wake wakaungana na yule mwanamke wakamsisitiza ale, naye akakubali. Basi akainuka hapo chini, akaketi juu ya kitanda.

24Yule mwanamke alikuwa na ndama aliyenona hapo nyumbani, akamchinja mara akachukua unga, akaukanda, akatengeneza mkate usio chachu. 25Ndipo akamwandalia meza Sauli pamoja na watu wake, nao wakala. Usiku ule ule wakainuka na kwenda zao.

Akishi Amrudisha Daudi Siklagi

29 Wafilisti wakakusanya majeshi yao yote huko Afeki, nao Waisraeli wakapiga kambi karibu na chemchemi iliyoko Yezreeli. 2Watawala wa Wafilisti walipokuwa wakipita pamoja na vikosi vyao vya mamia na vya maelfu, Daudi na watu wake walikuwa wakitembea huko nyuma pamoja na Akishi. 3Majemadari wa Wafilisti wakauliza, “Vipi kuhusu hawa Waebrania?”

Akishi akajibu, “Huyu si Daudi, aliyekuwa afisa wa Sauli mfalme wa Israeli? Ameshakuwa pamoja nami kwa zaidi ya mwaka, naye tangu alipomwacha Sauli hadi sasa, sikuona kosa lo lote kwake.

4Lakini majemadari wa Wafilisti, wakamkasirikia na kusema, “Mrudishe mtu huyu, apate kurudi mahali pale ulipompangia. Haimpasi kufuatana pamoja nasi vitani, asije akageuka akawa kinyume chetu vitani. Ni kwa njia ipi bora zaidi angeweza kujipatia tena kibali kwa bwana wake, isipokuwa kwa vichwa vya watu wetu wenyewe 5Je, huyu si ndiye Daudi walioimba kumhusu katika ngoma zao wakisema,

“Sauli amewaua elfu zake,
naye Daudi makumi elfu yake?”

6Basi Akishi akamwita Daudi na
kumwambia, “Kama vile BWANA aishivyo, wewe
umekuwa mtu mwaminifu, nami ningependa
utumike pamoja nami katika jeshi. Tangu siku ile
uliyofika kwangu hadi sasa, sijaona kosa lo lote
kwako, lakini hao watawala hawakukubali. 7Rudi
na uende kwa amani, usifanye cho chote cha
kuwakasirisha watawala wa Kifilisti.”
8Daudi akauliza, “Lakini mimi nimefanya
nini? Je, umeona nini kibaya juu ya mtumishi
wako tangu siku ile niliyokuja kwako hadi leo?
Kwa nini nisirudi na kupigana na adui za bwana
wangu mfalme?”
9Akishi akamjibu Daudi, “Mimi ninajua ya
kuwa wewe umekuwa wa kupendeza machoni
pangu kama vile malaika wa Mungu, lakini hao
majemadari wa Wafilisti wamesema, ‘Huyu
haimpasi kwenda vitani pamoja nasi. 10Sasa
amka mapema, pamoja na watumishi wa bwana
wako waliofuatana nawe, nanyi ondokeni
asubuhi mara kutakapopambazuka.”
11Hivyo Daudi na watu wake wakaamka
asubuhi na mapema wakaenda zao kurudi
katika nchi ya Wafilisti, nao Wafilisti wakapanda
kwenda Yezreeli.

Daudi Aangamiza Waamaleki

30 Daudi na watu wake wakafika Siklagi
siku ya tatu. Basi Waamaleki walikuwa
wamevamia Negebu na Siklagi. Wakawa
wameshambulia Siklagi na kuuteketeza kwa
moto, 2nao wakawa wamewachukua mateka
wanawake pamoja na wote waliokuwamo humo,
vijana na wazee. Hawakuua ye
yote, bali waliwachukua wakaenda zao.
3Daudi na watu wake walipofika Siklagi,
wakakuta mji umeangamizwa kwa moto na wake
zao pamoja na wana wao na binti
zaowamechukuliwa mateka. 4Hivyo Daudi na
watu wake wakapiga yowe mpaka wakaishiwa
na nguvu za kulia. 5Wake wawili wa Daudi
walikuwa wametekwa, yaani Ahinoamu wa
Yezreeli na Abigaili, mjane wa Nabali wa
Karmeli. 6Daudi alihuzunika sana kwa sababu
watu walikuwa wakisemezana juu ya kumpiga
kwa mawe, kila mmoja alikuwa na uchungu
rohoni kwa sababu ya wanawe na binti zake.
Lakini Daudi akajitia nguvu katika BWANA,
Mungu wake.
7Kisha Daudi akamwambia kuhani Abiathari,
mwana wa Ahimeleki, “Niletee kile kisibau”.
Abiathari akamletea, 8naye Daudi alimwuliza
BWANA, “Je, nifuatie kundi hili la wavamizi? Je,
nitawapata? ”
BWANA akajibu, “Wafuatie. Hakika
utawapata na utafanikiwa kuwaokoa.”
9Daudi pamoja na watu wake 600 wakafika
kwenye Bonde la Besori, mahali ambapo
wengine waliachwa nyuma, 10kwa kuwa watu
200 walikuwa wamechoka sana kuweza kuvuka
hilo bonde. Lakini Daudi pamoja na watu 400
wakaendelea kufuatia.
11Wakamkuta Mmisri katika shamba fulani,
nao wakamleta kwa Daudi. Wakampa huyo
Mmisri maji ya kunywa na chakula, 12 kipande
cha andazi la tini na andazi la zabibu
zilizokaushwa. Akala naye akapata nguvu, kwa
kuwa hakuwa amekula chakula cho chote wala
kunywa maji kwa siku tatu mchana na usiku.
13Daudi akamwuliza, “Wewe ni wa nani na
umetoka wapi?”
Akajibu, “Mimi ni Mmisri, mtumwa wa
Mwamaleki. Bwana wangu alinitelekeza
nilipougua siku tatu zilizopita. 14Tulivamia
Negebu ya Wakerethi na nchi ya Yuda na
Negebu ya Kalebu. Nasi tulichoma moto
Siklagi.”
15Daudi akamwuliza, “Je, unaweza
kuniongoza kufikia kundi hili la uvamizi?”
Akajibu, “Niapie mbele ya Mungu kwamba
hutaniua wala kunikabidhi mikononi mwa bwana
wangu, nami nitakupeleka hadi waliko.”
16Akamwongoza Daudi mpaka mahali
walipokuwa, nao walikuwa wametawanyika eneo
lote, wakila, wakinywa na wakifanya karamu kwa
sababu ya nyara nyingi walizochukua kutoka
katika nchi ya Wafilisti na kutoka Yuda. 17Daudi
akapigana nao kuanzia machweo ya jua hadi
kesho yake jioni na hakuna ye yote miongoni
mwao aliyetoroka, isipokuwa vijana wanaume
400 waliopanda ngamia na kutoroka. 18Daudi
akarudisha kila kitu Waamaleki walichokuwa
wamechukua, pamoja na wake zake wawili.
19Hakuna cho chote kilichopotea kijana au
mzee, mvulana au msichana, nyara au kitu
kingine cho chote walichokuwa wamechukua.
Daudi akarudisha kila kitu. 20Akachukua
makundi yote ya kondoo, mbuzi na ng’ombe,
nao watu wake wakawaswaga wanyama hao
mbele ya wanyama wengine wa kufugwa,
wakisema, “Hizi ni nyara za Daudi.”
21Kisha Daudi akafika kwa wale watu 200
waliokuwa wamechoka sana kumfuata na
ambao waliachwa nyuma kwenye Bonde la
Besori. Wakatoka kwenda kumlaki Daudi na
wale watu aliokuwa nao. Daudi na watu wake

walipowakaribia, akawasalimu. [22]Lakini watu wote waovu na wakorofi miongoni mwa wafuasi wa Daudi wakasema, “Kwa sababu hawakwenda pamoja nasi, hatutagawana nao nyara tulizorudisha. Lakini, kila mtu aweza kuchukua mkewe na watoto wake na kuondoka.”

[23]Daudi akajibu, “La hasha, ndugu zangu, kamwe hamwezi kufanya hivyo kwa kile ambacho BWANA ametupatia. Bwana ametulinda na kuweka mikononi mwetu majeshi yale yaliyokuja kupigana dhidi yetu. [24]Ni nani atasikiliza yale mnayosema? Fungu la mtu aliyekaa na vyombo litakuwa sawa na la yule aliyekwenda vitani. Wote watashiriki sawa.” [25]Daudi akafanya hili liwe amri na agizo kwa Israeli kutoka siku ile hata leo.

[26]Daudi alipofika Siklagi, akatuma baadhi ya nyara kwa wazee wa Yuda, waliokuwa rafiki zake, akasema, “Tazama, hapa kuna zawadi kwa ajili yenu kutoka katika nyara za adui za BWANA.”

[27]Akazituma kwa wale waliokuwa Betheli, Ramoth, Negebu na Yatiri, [28]kwa wale walioko Aroeri, Sifmothi, Eshtemoa [29]na Rakali, kwa wale waliokuwa katika miji ya Wayeralimeeli na ya Wakeni [30]na kwa wale walioko Horma, Bori Ashani, Aihaki, [31]na kwa wakazi wa Hebroni na kwa wale waliokuwa mahali pengine pote ambako Daudi na watu wake walitembelea.

Sauli Ajiua

31 Basi Wafilisti wakapigana dhidi ya Israeli, Waisraeli wakakimbia mbele ya Wafilisti, na wengi wakauawa kwenye Mlima wa Gilboa. [2]Wafilisti wakawasonga Sauli na wanawe kwa nguvu, na kuwaua wanawe Yonathani, Abinadabu na Malki-shua. [3]Mapigano yakawa makali sana kumzunguka Sauli, nao wapiga upinde wakampata na kumjeruhi vibaya.

[4]Sauli akamwambia mchukua silaha wake, “Futa upanga wako unichome nao, la sivyo hawa jamaa wasiotahiriwa watakuja kunichoma na kunitendea vibaya.”

Lakini mchukua silaha wake aliogopa na hakuweza kufanya hivyo, basi Sauli akachukua upanga wake mwenyewe na kuuangukia. [5]Mchukua silaha wake alipoona Sauli amekufa naye pia akaangukia upanga wake akafa pamoja naye. [6]Basi Sauli, wanawe watatu, mchukua silaha wake na watu wake wote wakafa pamoja siku ile ile.

[7]Waisraeli waliokuwa kando kando ya bonde na wale waliokuwa ng’ambo ya Yordani walipoona kuwa jeshi la Waisraeli limekimbia na kwamba Sauli na wanawe wamekufa, wakaacha miji yao na kukimbia. Nao Wafilisti wakaja na kumiliki humo.

[8]Kesho yake Wafilisti walipokuja kuwavua maiti silaha, wakamkuta Sauli na wanawe watatu wameanguka kwenye Mlima Gilboa. [9]Wakamkata Sauli kichwa na wale walioouawa kuwavua silaha zao, nao wakatuma wajumbe katika nchi yote ya Wafilisti kutangaza habari katika hekalu la sanamu zao na miongoni mwa watu wao. [10]Wakaweka silaha zake katika hekalu la Maashtorethi na kukifunga kiwiliwili chake katika ukuta wa Beth-Shani.

[11]Watu wa Yabeshi Gileadi waliposikia kile Wafilisti walichomfanyia Sauli, [12]mashujaa wao wote wakaenda usiku hadi Beth-Shani. Wakauchukua mwili wa Sauli na miili ya wanawe kutoka kwenye ukuta wa Beth-Shani na kurudi hadi Yabeshi, mahali ambapo waliiteketeza kwa moto. [13]Kisha wakachukua mifupa yao na kuizika chini ya mti wa mkwaju huko Yabeshi, nao wakafunga siku saba.

Utangulizi

Kitabu kinaendeleza historia ya kuanzishwa kwa ufalme katika Israeli. Kinaanza na kifo cha Sauli, kinaendelea na habari za kutawazwa kwa Daudi kukalia kiti cha ufalme cha Israeli na kipindi chote cha miaka arobaini ya utawala wake. Kinaweka kumbukumbu ya vita na matukio mengine ya wakati wa utawala wa Daudi kama vile kutekwa kwa mji wa Yerusalemu *(5:6-16)*, dhambi ya Daudi na Bathsheba *(11:1-27)* na uasi wa Absalomu *(13: 1-20).*

Wazo Kuu

Kitabu hiki kimepewa jina la nabii aliyempaka Daudi mafuta na kumwongoza katika kumfuata Mungu.Kitabu hiki kinashughulika zaidi na miaka arobaini ya utawala wa Mfalme Daudi, kikionyesha jinsi ambavyo ustawi wa watu wote kifamilia na kitaifa umefungwa katika hali ya kiroho na ya kimaadili ya kiongozi wao. Uadilifu au upotovu wa kiongozi huamua ustawi au kudidimia kwa jamii au taifa.

Mwandishi

Haijulikani kwa uhakika. Wengine wamesema inawezekana ikawa ni Zabudi, mwanawe Nathani. *(1Wafalme 4:5).* Pia kitabu kina habari zilizoandikwa na Nathani na Gadi (*1Mambo ya Nyakati 29:29).*Wengine wanaodhaniwa kuhusika ni Samweli, Daudi, Nathani na Gadi (*1Mambo ya Nyakati 29:29).* Ni muhimu kuchukulia vitabu hivi vya 1Samweli na 2Samweli kama kitabu kimoja.

Mahali

Katika nchi ya Israeli chini ya utawala wa Mfalme Daudi.

Tarehe

1204 -1035 K.K.

Wahusika Wakuu

Daudi, Yoabu, Bathsheba, Nathani na Absalomu

Mgawanyiko

- Daudi mfalme wa Yuda *(1:1 - 4:12)*
- Daudi anaiunganisha Israeli (5:1 - 24:25)

1 Baada ya kifo cha Sauli, Daudi alipokuwa
amerudi kutoka kuwashinda Waamaleki,
Daudi alikaa siku mbili huko Siklagi. [2]Siku ya
tatu akaja mtu mwenye nguo zilizoraruka na
mavumbi kichwani mwake kutoka kwenye kambi
ya Sauli. Alipomjia Daudi akajitupa chini ili
kumpa heshima.
[3]Daudi akamwuliza, "Wewe umetoka wapi?"
Akamjibu, "Nimetoroka kutoka katika kambi
ya Waisraeli."
[4]Daudi akamwuliza, "Ni nini kilichotokea?
Niambie."
Akasema, "Watu walikimbia kutoka vitani.
Wengi wao walianguka na kufa. Naye Sauli na
Yonathani mwanawe wamekufa."
[5]Ndipo Daudi akamwambia huyo kijana
mwanaume aliyemletea taarifa, "Je,
umefahamuje kwamba Sauli na Yonathani
mwanawe wamekufa?"
[6]Yule kijana mwanaume akasema, "Ilitokea
nikawa juu ya Mlima Gilboa, naye Sauli
alikuwako huko akiwa ameegemea mkuki wake,
magari ya vita na wapanda farasi wa upande wa
adui wakawa wamemkaribia sana.
[7]Alipogeuka na kuniona, akaniita, nami
nikasema, "Je nifanye nini?"
[8]Akaniuliza, 'Wewe ni nani?' Nikamjibu,
"Mimi ni Mwamaleki."
[9]Kisha akaniambia, 'Nikaribie mimi na uniue!
Niko katika maumivu makali ya kifo, lakini bado
ningali hai.'
[10]Kwa hiyo nikamkaribia nikamwua, kwa
sababu nilijua kwamba baada ya kuanguka
hangeweza kupona. Nami nikachukua lile taji
lililokuwa kichwani mwake na utepe uliokuwa
mkononi mwake nami nimevileta hapa kwa
bwana wangu."
[11]Ndipo Daudi pamoja na watu wote
waliokuwa pamoja naye wakazishika nguo zao
na kuzirarua. [12]Wakaomboleza, wakalia pia na
kufunga mpaka jioni kwa ajili ya Sauli na
Yonathani mwanawe, kwa ajili ya jeshi la
BWANA na nyumba ya Israeli, kwa sababu
wameanguka kwa upanga.
[13]Daudi akamwambia yule mwanaume
kijana aliyemletea taarifa, "Wewe ni mwenyeji
wa wapi?"
Akamjibu, "Mimi ni mwana wa mgeni,
Mwamaleki."
[14]Daudi akamwuliza; 'Kwa nini hukuogopa
kuinua mkono wako ili kumwangamiza mpakwa
mafuta wa BWANA ?"
[15]Kisha Daudi akamwita mmoja wa watu
wake na kumwambia, "Nenda ukamwue!" Kwa
hiyo akampiga, naye akafa. [16]Kwa maana Daudi
alikuwa amemwambia, "Damu yako iwe juu ya
kichwa chako mwenyewe. Kinywa chako
mwenyewe kimeshuhudia dhidi yako uliposema,
'Nilimwua mpakwa mafuta wa BWANA '."

Ombolezo La Daudi Kwa Ajili Ya Sauli Na Yonathani

[17]Daudi akafanya maombolezo haya kuhusu
Sauli na Yonathani mwanawe, [18]naye akaagiza
kwamba watu wa Yuda wafundishwe ombolezo
hili la upinde (ambalo limeandikwa katika kitabu
cha Yashari):
[19]"Walio fahari yako, Ee Israeli wameuawa juu
ya mahali pako palipoinuka".
Jinsi wenye nguvu walivyoanguka!
[20]Msilisimulie hili katika Gathi,
msilitangaze hili katika barabara za
Ashkeloni,
binti za Wafilisti wasije wakafurahia,
binti za hao wasiotahiriwa wasije
wakashangilia.

[21]Enyi milima ya Gilboa,
msipate umande wala mvua,
wala mashamba yazaayo sadaka ya nafaka.
Kwa maana huko ndiko ngao ya mwenye nguvu
iliponajisiwa,
ngao ya Sauli haitapakwa tena mafuta.
[22]Kutokana na damu ya waliouawa,
kutokana na miili ya wenye nguvu,
ule upinde wa Yonathani haukugeuka
nyuma.
upanga wa Sauli haukurudi bure.
[23] "Sauli na Yonathani,
maishani walipendwa na kuneemeka
na katika kifo hawakutengana.
Walikuwa wepesi kuliko tai,
walikuwa na nguvu kuliko simba".

[24] "Enyi binti za Israeli,
lieni kwa ajili ya Sauli,
ambaye aliwavika nguo nyekundu na
maridadi,
ambaye aliremba mavazi yenu kwa
mapambo ya dhahabu.

[25]"Tazama jinsi mashujaa walivyoanguka vitani!
Yonathani ameuawa mahali pako
palipoinuka.
[26]Nahuzunika kwa ajili yako, Yonathani ndugu
yangu,

kwangu ulikuwa mpendwa sana.
Upendo wako kwangu ulikuwa wa ajabu,
wa ajabu zaidi kuliko ule wa wanawake".

27 "Tazama jinsi mashujaa walivyoanguka!
Silaha za vita zimeangamia!"

Daudi Atiwa Mafuta Kuwa Mfalme Wa Yuda

2 Ikawa baada ya mambo haya, Daudi akamwuliza BWANA , "Je nipande kwenda katika mojawapo ya miji ya Yuda?"

BWANA akasema, "Panda."

Daudi akauliza, "Je niende wapi?"

BWANA akajibu, "Nenda Hebroni".

2Basi Daudi akakwea kwenda huko pamoja na wake zake wawili Ahinoamu wa Yezreeli na Abigaili, mjane wa Nabali wa Karmeli. 3Pia Daudi akawachukua watu waliokuwa pamoja naye, kila mmoja na jamaa yake, nao wakaishi huko Hebroni na miji yake. 4Ndipo watu wa Yuda wakaja Hebroni, huko wakamtia Daudi mafuta awe mfalme juu ya nyumba ya Yuda.

Daudi alipoambiwa kuwa ni watu wa Yabeshi-Gileadi waliomzika Sauli, 5akatuma wajumbe kwa watu wa Yabeshi – Gileadi kuwaambia, "BWANA awabariki kwa kuonyesha wema huu kwa kumzika Sauli bwana wenu. 6Sasa BWANA na awaonyeshe wema na uaminifu, nami pia nitawaonyesha wema ule ule kwa kuwa mmefanya jambo hili. 7Sasa basi, iweni hodari na mashujaa, kwa maana bwana wenu Sauli amekufa, nayo nyumba ya Yuda imenitia mafuta niwe mfalme juu yao".

Vita Kati ya Nyumba ya Daudi na Sauli

8Wakati huo Abneri mwana wa Neri, jemadari wa jeshi la Sauli, alikuwa amemchukua Ish-Boshethi mwana wa Sauli na kumleta hadi Mahanaimu. 9Akamweka awe mfalme juu ya nchi ya Gileadi, Ashuri[a], Yezreeli, Efraimu, Benyamini na Israeli yote.

10Ish-Boshethi mwana wa Sauli alikuwa na umri wa miaka arobaini alipoanza kutawala Israeli, naye akatawala miaka miwili. Hata hivyo, nyumba ya Yuda ikamfuata Daudi. 11Muda ambao Daudi alikuwa mfalme juu ya nyumba ya Yuda huko Hebroni ilikuwa miaka saba na miezi sita.

12Abneri mwana wa Neri, pamoja na watu wa Ish-Boshethi mwana wa Sauli, wakatoka Mahanaimu kwenda Gibeoni. 13Yaobu mwana wa Seruya na watu wa Daudi wakatoka na kukutana nao kwenye bwawa la Gideoni. Kikundi kimoja kiliketi upande mmoja wa bwawa na kikundi kingine upande wa pili.

14Ndipo Abneri akamwambia Yoabu, "Tuwaweke baadhi ya vijana wasimame na wapigane ana kwa ana mbele yetu."

Yoabu akasema, "Sawa na wafanye hivyo."

15Kwa hiyo vijana wakasimama wakahesabiwa, watu wa Benyamini na wa Ish-Boshethi mwana wa Sauli kumi na wawili na upande wa Daudi kumi na wawili. 16Kisha kila mtu akakamatana na mpinzani wake kichwani na kuchomana kwa upanga, nao wakaanguka chini pamoja. Kwa hiyo mahali pale katika Gibeoni pakaitwa Helkath Hasurimu.

17Siku hiyo vita vilikuwa vikali sana, naye Abneri na watu wa Israeli wakashindwa na watu wa Daudi.

18Wana watatu wa Seruya walikuwako huko: Nao ni Yoabu, Abishai na Asaheli. Basi huyo Asaheli alikuwa na mbio kama paa. 19Asaheli akamfukuza Abneri, pasipo kugeuka kulia wala kushoto wakati akimfuata. 20Abneri akaangalia nyuma na kumwuliza, "Ni wewe Asaheli?.

Akamjibu, "Ndiyo"

21Ndipo Abneri akamwambia, "Geuka upande wa kulia au kushoto. Mchukue mmoja wa vijana wa kiume na umvue silaha zake." Lakini Asaheli hakuacha kumfukuza.

22Abneri akamwonya tena Asaheli akimwambia, "Acha kunifukuza! Kwa nini nikuue? Je, nitawezaje kumtazama ndugu yako Yoabu usoni?

23Lakini Asaheli alikataa kuacha kumfuatia, kwa hiyo Abneri akamchoma Asaheli tumboni kwa ncha butu ya mkuki wake, mkuki ukamtoboa ukatokea mgongoni mwake. Akaanguka na kufa papo hapo. Ikawa kila mtu alisimama alipofika mahali pale Asaheli alipoanguka na kufa.

24Lakini Yoabu na Abishai walimfuata Abneri, jua lilipokuwa linatua, wakafika kwenye kilima cha Ama, karibu na Gia kwenye njia ya kuelekea kwenye nyika ya Gibeoni. 25Ndipo watu wa kabila la Benyamini wakakusanyika tena nyuma ya Abneri. Wakaunda kikosi na kujiimarisha juu ya kilima.

26Abneri akamwita Yoabu, akamwambia, "Je, ni lazima upanga uendelee kuangamiza milele? Hutambui kwamba jambo hili litaishia katika uchungu? Utaacha kuwaagiza watu wako waache kuwafuatilia ndugu zao hata lini?"

a9 "Ashuri" hapa ina maana "Asheri.''

27Yoabu akajibu, “Hakika kama aishivyo
Mungu, kama hukusema, hawa watu
wangeendelea kuwafuatia ndugu zao mpaka
asubuhi.”
28Basi Yoabu akapiga tarumbeta, nao watu
wote wakasimama, hawakuwafuata Israeli tena,
wala hawakuwapiga tena.
29Usiku ule wote Abneri na watu wake
wakatembea kupitia Araba. Wakavuka Mto
Yordani, wakaendelea wakipitia nchi yote ya
Bithroni wakafika Mahanaimu.
30Basi Yoabu akarudi kutoka kumfuatia
Abneri na kuwakusanya watu wake wote.
Pamoja na Asaheli, watu kumi na tisa wa Daudi
walikuwa wamepotea. 31Lakini watu wa Daudi
walikuwa wamewauwa watu wa kabila la
Benyamini 360 waliokuwa pamoja na Abneri.
32Wakamchukua Asaheli, wakamzika katika
kaburi la baba yake huko Bethlehemu. Kisha
Yaobu na watu wake wakatembea usiku kucha
na kufika huko Hebroni wakati wa
mapambazuko.

3 Vita kati ya nyumba ya Sauli na nyumba
ya Daudi vilidumu kwa muda mrefu. Daudi
akaendelea kuwa imara zaidi na zaidi wakati
nyumba ya Sauli iliendelea kudhoofika zaidi na
zaidi.
2Wana walizaliwa kwa Daudi huko Hebroni:
Mzaliwa wake wa kwanza alikuwa
Amnoni, mwana wa Ahinoamu wa
Yezreeli,
3mzaliwa wake wa pili alikuwa Kileabu
mwana wa Abigaili mjane wa Nabali wa
Karmeli, wa tatu, Absalomu mwana wa
Maaka binti Talmai mfalme wa Geshuri,
4wa nne, Adoniya mwana wa Hagithi,
wa tano, Shefatia mwana wa Abitali,
5wa sita, Ithreamu mwana wa Egla
mkewe Daudi. Hawa ndio waliozaliwa
kwa Daudi huko
Hebroni.

Abneri anamwendea Daudi

6Wakati wa vita kati ya nyumba ya Sauli na
nyumba ya Daudi, Abneri alikuwa anajiimarisha
katika nafasi yake kwenye nyumba ya Sauli.
7Basi Sauli alikuwa amekuwa na suria jina lake
Rispa binti wa Aia. Naye Ish-Boshethi
akamwambia Abneri, “Kwa nini umekutana
kimwili na suria wa baba yangu?”
8Abneri akakasirika sana kwa sababu ya kile
Ish-Boshethi alichosema, naye akamjibu, “Je,
mimi ni kichwa cha mbwa, kwa upande wa
Yuda? Siku hii ya leo mimi ni mtiifu kwa nyumba
ya baba yako Sauli, kwa jamaa yake na rafiki
zake. Sijakukabidhi kwa Daudi lakini bado
unanilaumu kwa kosa la kuhusika na huyu
mwanamke! 9Mungu na amshughulikie Abneri,
tena kwa ukali, ikiwa sitafanya kwa ajili ya Daudi
kile BWANA alichomwahidi kwa kiapo 10na
kuuhamisha ufalme kutoka kwenye nyumba ya
Sauli na kuimarisha kiti cha ufalme cha Daudi
juu ya Israeli na Yuda kuanzia Dani mpaka
Beersheba.” 11Ish-Boshethi hakuthubutu kusema
neno jingine kwa Abneri, kwa sababu
alimwogopa Abneri.
12Ndipo Abneri akatuma wajumbe kwa niaba
yake kwa Daudi, kumwambia, “Nchi hii ni ya
nani? Fanya mapatano na mimi, nami
nitakusaidia kuiweka Israeli yote juu yako.”
13Daudi akasema, “vyema nitafanya
mapatano nawe. Lakini nahitaji jambo moja
kwako: Usije mbele yangu mpaka umemleta
Mikali binti Sauli wakati utakapokuja kuniona’,”
14Kisha Daudi akapeleka wajumbe kwa Ish-
Boshethi mwana wa Sauli, kudai, “Nipe Mikali
mke wangu, ambaye nilimposa mwenyewe kwa
mahari ya magovi mia ya Wafilisti”.
15Kwa hiyo Ish-Boshethi akatoa amri
kwamba Mikali achukuliwe kutoka kwa Paltieli
mumewe mwana wa Laishi. 16Hata hivyo,
mumewe, alikwenda pamoja naye, akilia nyuma
ya mkewe njia yote hadi Bahurimu. Ndipo Abneri
akamwambia Paltieli, “Rudi nyumbani!” Kwa hiyo
akarudi.
17Abneri akafanya shauri pamoja na wazee
wa Israeli, akasema, “Muda mrefu mmetaka
kumfanya Daudi mfalme wenu. 18Sasa fanyeni
hivyo! Kwa maana BWANA alimwahidi Daudi
akisema, ‘Kwa kupitia Daudi mtumishi wangu
nitawaokoa watu wangu Israeli kutoka mkononi
mwa Wafilisti na kutoka mkononi mwa adui zako
wote’ ”
19Pia Abneri mwenyewe akazungumza na
kabila la Benyamini. Kisha akaenda mpaka
Hebroni kumwambia Daudi kila kitu ambacho
Israeli na nyumba yote ya Benyamini
walichotaka kufanya. 20Wakati Abneri aliyekuwa
na watu ishirini pamoja naye, alipokuja kwa
Daudi huko Hebroni, Daudi akamwandalia
karamu pamoja na watu wake. 21Ndipo Abneri
akamwambia Daudi, “Niache niende mara moja
nikakusanye Israeli yote kwa ajili ya mfalme
bwana wangu, ili waweze kufanya mapatano na
wewe, ili kwamba uweze kutawala juu ya yote

yale ambayo moyo wako unaonea shauku." Basi Daudi akamwaga Abneri, naye akaenda kwa amani.

Yoabu Amwua Abneri

22Wakati huo huo, watu wa Daudi na Yoabu walirudi kutoka kwenye kushambulia, nao wakarudi na nyara nyingi mno. Lakini Abneri hakuwa tena pamoja na Daudi huko Hebroni, kwa sababu Daudi alikuwa amemruhusu aende zake, naye akaenda kwa amani. 23Yoabu na askari wote aliokuwa nao walipowasili, aliambiwa kwamba Abneri mwana wa Neri alikuwa amekuja kwa mfalme na kwamba mfalme alikwishamruhusu aende zake na kwamba alikwisha ondoka kwa amani.

24Basi Yoabu alikwenda kwa mfalme na kumwambia, "Ni nini hiki ulichofanya?" Tazama, Abneri alikujia. Kwa nini ukamwacha aende? Sasa amekwenda! 25Wajua Abneri mwana wa Neri alikuja kukudanganya na kuchunguza nyendo zako na kupata kila kitu unachokifanya."

26Ndipo Yoabu akamwacha Daudi na kutuma wajumbe wamfuate Abneri, nao wakamrudisha kutoka kisima cha Sira. Lakini Daudi hakufahamu jambo hili. 27Basi Abneri aliporudi Hebroni, Yoabu akamchukua kando ndani ya lango, kama vile kuzungumza naye faraghani. Pale pale kwa kulipiza kisasi damu ya nduguye Asaheli, Yoabu akamchoma mkuki tumboni, naye akafa.

28Baadaye, Daudi aliposikia kuhusu jambo hili, akasema, "Mimi na ufalme wangu kamwe hatuna hatia mbele za BWANA kuhusu damu ya Abneri mwana wa Neri. 29Damu yake na iwe juu ya kichwa cha Yoabu na juu ya nyumba yote ya baba yake! Kamwe asikosekane ye yote katika nyumba ya Yoabu mwenye kidonda chenye usaha, au ukoma au mwenye kuegemea fimbo au aangukaye kwa upanga au kupungukiwa na chakula."

30(Yoabu na Abishai ndugu yake walimwuua Abneri kwa sababu alikuwa amemwua Asaheli ndugu yao katika vita huko Gibeoni.)

31Kisha Daudi akamwambia Yoabu na watu wote aliokuwa pamoja nao, "Rarueni nguo zenu na mvae nguo za gunia na mtembee mkiomboleza mbele ya Abneri." Mfalme Daudi mwenyewe akatembea nyuma ya jeneza. 32Wakamzika Abneri huko Hebroni, naye mfalme akalia kwa sauti kwenye kaburi la Abneri. Pia watu wote wakalia.

33Mfalme akaimba ombolezo hili kwa ajili ya Abneri:

"Je, ilipasa Abneri afe kama afavyo
mpumbavu?
34Mikono yako haikufungwa,
miguu yako haikufungwa pingu.
Ulianguka kama yeye aangukaye mbele ya watu
waovu."

Nao watu wote wakamlilia tena.

35Kisha watu wote wakaja kumsihi Daudi ale cho chote kulipokuwa kungali bado mchana, lakini Daudi akaapa akisema, "Mungu na anishughulikie tena kwa ukali, kama nikionja mkate au kitu kingine cho chote kabla ya jua kutua!"

36Watu wote wakaona hilo nao ikawapendeza, naam, kila kitu mfalme alichofanya kiliwapendeza. 37Kwa hiyo siku ile watu wote na Israeli yote wakajua kwamba mfalme hakushiriki katika mauaji ya Abneri mwana wa Neri.

38Kisha mfalme akawaambia watu wake,"Je, hamfahamu kwamba mkuu na mtu mashuhuri ameanguka katika Israeli leo? 39Nami leo ingawa ni mfalme mpakwa mafuta, mimi ni dhaifu, nao hawa wana wa Seruya wananizidi nguvu. BWANA na amlipize mtenda maovu sawasawa na matendo yake maovu!"

Ish-Boshethi Anauawa

4 Ish-Boshethi mwana wa Sauli aliposikia kwamba Abneri amekufa huko Hebroni, akakosa ujasiri, nayo Israeli yote wakatiwa hofu kuu. 2Basi mwana wa Sauli alikuwa na watu wawili ambao walikuwa viongozi wa vikundi vya uvamizi. Mmoja aliitwa Baana na mwingine Rekabu, waliokuwa wana wa Rimoni Mbeerothi kutoka kabila la Benyamini. Beerothi alihesabiwa kuwa sehemu ya Benyamini, 3kwa sababu watu wa Beerothi walikimbilia huko Gitaimu na wameishi huko kama wageni mpaka siku hii ya leo.

4(Yonathani mwana wa Sauli alikuwa na mwana aliyekuwa mlemavu miguu yote miwili. Alikuwa na miaka mitano wakati habari kuhusu Sauli na Yonathani zilipofika kutoka Yezreeli. Yaya wake akambeba ili kukimbia, lakini yaya alipokuwa anaharakisha kuondoka, mtoto alianguka akawa kiwete. Jina lake aliitwa Mefiboshethi).

5Basi Rekabu na Baana, wana wa Rimoni Mbeerothi wakaenda nyumbani kwa Ish-

Boshethi, nao walifika huko wakati alipokuwa
kwenye mapumziko yake ya mchana.
6Wakaingia kwenye chumba cha ndani kana
kwamba wanachukua ngano, wakamchoma Ish-
Boshethi mkuki wa tumboni. Ndipo Rekabu na
Baana nduguye wakatoroka.
7Walikuwa wameingia ndani ya nyumba
wakati alipokuwa amelala kitandani chumbani
kwake. Baada ya kumchoma mkuki na kumwua,
walikata kichwa chake. Wakawa wamekichukua,
walitembea usiku kucha kwa njia ya Araba.
8Wakamletea Daudi kichwa cha Ish-Boshethi
huko Hebroni wakamwambia mfalme, "Hiki hapa
kichwa cha Ish-Boshethi mwana wa Sauli, adui
yako, aliyejaribu kuondoa uhai wako. Siku hii ya
leo BWANA amemlipia kisasi mfalme bwana
wangu dhidi ya Sauli na mzao wake".
9Daudi akawajibu Rekabu na Baana
nduguye, wana wa Rimoni Mbeerothi, akasema,
"Hakika kama BWANA aishivyo, ambaye
ameniokoa kutoka katika taabu zote, 10yule mtu
aliponiambia, 'Sauli amekufa', akadhani
ananiletea habari njema, nilimkamata nikamwua
huko Siklagi. Hiyo ndiyo zawadi niliyompa kwa
ajili ya taarifa yake! 11Je, ni mara ngapi zaidi
wakati watu waovu wamemwua mtu asiye na
hatia akiwa ndani ya nyumba yake mwenyewe
na kwenye kitanda chake mwenyewe? Je, sasa
nisidai damu yake mikononi mwenu na
kuwaondoa duniani?
12Kwa hiyo Daudi akawaamuru watu wake,
wakawaua. Wakakata mikono yao na miguu na
kutundika viwiliwili vyao kando ya dimbwi huko
Hebroni. Lakini wakakichukua kichwa cha Ish-
Boshethi na kukizika katika kaburi la Abneri
huko Hebroni.

Daudi Awa Mfalme Juu ya Israeli

5 Makabila yote ya Israeli yakamjia Daudi
huko Hebroni na kumwambia, "Sisi tu
nyama yako na damu yako hasa. 2Zamani,
wakati Sauli alipokuwa mfalme juu yetu, wewe
ulikuwa ndiye uliyeongoza Israeli vitani. Naye
BWANA akakuambia, 'Utawachunga watu
wangu Israeli, nawe utakuwa kiongozi wao.' "
3Wazee wote wa Israeli wakamwendea
Mfalme Daudi huko Hebroni, mfalme akafanya
mapatano nao huko Hebroni mbele za BWANA ,
nao wakamtia Daudi mafuta kuwa mfalme wa
Israeli.
4Daudi alikuwa na miaka thelathini alipoanza
kutawala, naye akatawala Israeli miaka arobaini.
5Huko Hebroni alitawala Yuda kwa miaka saba
na miezi sita na katika Yerusalemu alitawala
Israeli yote na Yuda kwa miaka thelathini na
mitatu.

Daudi Anashinda Yerusalemu

6Mfalme na watu wake wakaenda
Yerusalemu kuwashambulia Wayebusi walioishi
huko. Wayebusi wakamwambia Daudi,
"Hutaingia hapa ndani, kwani hata vipofu na
viwete wanaweza kukufukuza." "Walidhani
"Daudi hawezi kuingia humu". 7Hata hivyo,
Daudi akateka ngome ya Sayuni, Mji wa Daudi.
8Siku ile Daudi akasema, "Ye yote ambaye
atawashinda Wayebusi, atatumia huo mfereji
kuwafikia hao Viwete na Vipofu, ambao ni adui
za Daudi. Ndiyo sababu wanasema, "Vipofu na
Viwete hawataingia kwenye jumba la ufalme."
9Ndipo Daudi akafanya makao ndani ya
ngome na kuiita Mji wa Daudi. Akajenga eneo
linalozunguka kuanzia Milo kuelekea ndani.
10Daudi akazidi kuwa na mamlaka zaidi na zaidi,
kwa sababu BWANA Mungu Mwenye Nguvu
alikuwa pamoja naye.
11Basi Hiramu mfalme wa Tiro akatuma
wajumbe kwa Daudi, pamoja na magogo ya
mierezi, maseremala na waashi, nao wakajenga
jumba la kifalme kwa ajili ya Daudi. 12Naye
Daudi akafahamu kuwa BWANA
amemwimarisha kama mfalme juu ya Israeli na
ameinua ufalme wake kwa ajili ya Israeli watu
wake.
13Baada ya Daudi kuondoka Hebroni,
akajitwalia masuria zaidi na wake huko
Yerusalemu, nao wana na binti wengi walizaliwa
kwake. 14Haya ndiyo majina ya watoto
waliozaliwa kwake huko. Shamua, Shobabu,
Nathani, Solomoni, 15Ibhari, Elishua, Nefegi,
Yafia, 16Elishama, Eliada na Elifeleti.

Daudi Awashinda Wafilisti

17Wafilisti waliposikia kuwa Daudi ametiwa
mafuta kuwa mfalme wa Israeli, wakapanda kwa
nguvu zote kumtafuta, lakini Daudi akasikia
kuhusu jambo hili akatelemka kwenye ngome.
18Basi Wafilisti walikuwa wamekuja na
kusambaa kwenye Bonde la Refaimu, 19kwa
hiyo Daudi akamwuliza BWANA , "Je, niende
kuwashambulia Wafilisti? Je, utawatia mikononi
mwangu?"
BWANA akamjibu, "Nenda, kwa maana
hakika nitawatia Wafilisti mikononi mwako."
20Ndipo Daudi akaenda mpaka Baal
Perasimu na huko akawashinda Wafilisti.

Akasema, “Kama mafuriko yafurikavyo, BWANA
amewafurikia adui zangu mbele yangu.” Kwa
hiyo mahali hapo pakaitwa Baali Perasimu[a].
[21]Wafilisti wakatelekeza vinyago vyao huko,
naye Daudi na watu wake wakavichukua.

[22] Wafilisti walikwea kwa mara nyingine tena
na kusambaa katika Bonde la Refaimu, [23]Kwa
hiyo Daudi akamwuliza BWANA , naye
akamjibu, “Usipande moja kwa moja, bali
wazungukie kwa nyuma na uwashambulie
mbele ya miti ya miforosadi. [24]Mara utakaposikia
sauti ya kutembea kutoka kwenye vilele vya miti
ya miforosadi, nenda haraka, kwa sababu hiyo
itamaanisha kuwa BWANA ametangulia mbele
yako kupiga jeshi la Wafilisti” [25]Basi Daudi
akafanya kama BWANA alivyomwagiza, naye
akawaangusha Wafilisti njia yote kuanzia
Gebba[b] hadi Gezeri.

Sanduku la Mungu Laletwa Yerusalemu

6 Daudi akakusanya tena watu 30,000 wa
Israeli waliochaguliwa. [2]Yeye na watu
wake wote wakatoka Baala ya Yuda kuleta
kutoka huko sanduku la Mungu, linaloitwa kwa
Jina, naam, jina la BWANA mwenye nguvu,
ambaye ameketi kwenye kiti cha enzi kati ya
makerubi walioko juu ya hilo sanduku.
[3]Wakaweka hilo sanduku la Mungu juu ya gari
jipya la kukokotwa na kulileta kutoka katika
nyumba ya Abinadabu, iliyokuwa juu ya kilima.
Uza na Ahio, wana wa Abinadabu, walikuwa
wakiongoza hilo gari jipya la kukokotwa [4]Iikiwa
na sanduku la Mungu juu yake, naye Ahio
alikuwa anatembea akiwa mbele yake. [5]Daudi
na nyumba yote ya Israeli walikuwa wanacheza
mbele za BWANA kwa nguvu zao zote, kwa
nyimbo, vinubi, zeze, matari, kayamba na
matoazi.

[6]Walipofika kwenye sakafu ya kupuria ya
Nakoni, Uza akanyoosha mkono na kulishika
sanduku la Mungu kwa sababu maksai
walijikwaa. [7]Hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya
Uza kwa sababu ya kitendo chake cha kukosa
heshima, kwa hiyo Mungu akampiga akafia
papo hapo kando ya sanduku la Mungu.

[8]Ndipo Daudi akakasirika kwa sababu
ghadhabu ya Bwana ilifurika juu ya Uza, hivyo
hadi leo mahali hapo panaitwa Peres Uza.

[9]Daudi akamwogopa BWANA siku ile,
akasema, “Ni jinsi gani sanduku la BWANA
litakavyoweza kunijia?” [10]Hakuwa radhi
kulichukua sanduku la BWANA kwake katika mji
wa Daudi. Badala yake akalipeleka kwenye
nyumba ya Obed Edomu Mgiti. [11]Sanduku la
BWANA likabaki katika nyumba ya Obedi
Edomu Mgiti kwa miezi mitatu, naye BWANA
akambariki pamoja na nyumba yake yote.

[12]Kisha Mfalme Daudi akaambiwa, “BWANA
ameibariki nyumba ya Obed Edomu pamoja na
kila alicho nacho, kwa sababu ya sanduku la
Mungu. Basi Daudi akateremka na kulipandisha
sanduku la Mungu kutoka katika nyumba ya
Obed Edomu mpaka Mji wa Daudi kwa furaha.
[13]Wale waliokuwa wamebeba sanduku la
BWANA walipokuwa wametembea hatua sita,
Daudi alitoa dhabihu fahali na ndama aliyenona.
[14]Daudi akiwa amevaa kisibau cha kitani,
alicheza mbele za BWANA kwa nguvu zake
zote, [15]wakati yeye na nyumba yote ya Israeli
walipopandisha sanduku la BWANA kwa
shangwe na sauti za tarumbeta.

[16]Ikawa sanduku la BWANA lilipokuwa
linaingia katika Mji wa Daudi, Mikali binti Sauli
akachungulia kutoka dirishani. Naye alipoona
Mfalme Daudi akirukaruka na kucheza mbele za
BWANA , akamdharau moyoni mwake.

[17]Wakaleta sanduku la BWANA na kuliweka
mahali pake ndani ya hema ambalo Daudi
alikuwa amelisimika kwa ajili yake, naye Daudi
akatoa sadaka za kuteketezwa kwa moto na
sadaka za amani mbele za BWANA. [18]Baada ya
kumaliza kutoa sadaka za kuteketezwa na
sadaka za amani, akawabariki watu katika jina la
BWANA Mwenye nguvu. [19]Kisha akatoa mkate,
andazi la tende na andazi la zabibu kavu kwa
kila mtu katika mkutano wote wa Waisraeli,
wanaume kwa wanawake. Nao watu wote
wakaenda nyumbani kwao.

[20]Daudi aliporudi ili kuwabariki watu wa
nyumbani mwake, Mikali binti Sauli akatoka nje
kumlaki, akamwambia, “Tazama jinsi mfalme wa
Israeli alivyojibainisha mwenyewe leo machoni
pa vijakazi wa watumishi wake kama vile
ambavyo mtu asiye na adabu angelifanya! ”

[21]Daudi akamwambia Mikali, “Nilifanya hivyo
mbele za BWANA ambaye alinichagua mimi
badala ya baba yako au mwingine ye yote
kutoka katika nyumba yake wakati aliponiweka
niwe mtawala juu ya Israel, watu wa BWANA .
Kwa hiyo nitacheza mbele za BWANA.
[22]Nitakuwa asiye na heshima zaidi kuliko sasa,
nami nitajishusha machoni pangu mwenyewe.
Lakini kwa hawa vijakazi uliosema habari zao
nitaheshimiwa.

---

a[20] “Baal Perasimu” maana yake “Bwana afurikaye.’’
b[25] “Gebba,’’ mji huu uliitwa “Gibeoni’’ kwa Kiebrania.

23Naye Mikali binti Sauli hakuwa na watoto
mpaka siku ya kufa kwake.

Ahadi ya Mungu kwa Daudi

7 Baada ya mfalme kukaa katika jumba lake
la kifalme kwa utulivu, naye BWANA
akiwa amemstarehesha pande zote mbali na
adui zake, 2akamwambia nabii Nathani, "Mimi
hapa, ninaishi katika jumba la kifalme la mierezi,
wakati sanduku la Mungu limebaki katika hema."
3Nathani akamjibu mfalme, "Lo lote ulilo
nalo moyoni, endelea ukalifanye, kwa maana
BWANA yu pamoja nawe".
4Usiku ule neno la BWANA likamjia Nathani,
kusema:

5"Nenda ukamwambie mtumishi wangu
Daudi, 'Hili ndilo BWANA asemalo: Je, ewe
ndiwe wa kunijengea mimi nyumba ili nikae
ndani yake? 6Sijakaa ndani ya nyumba
tangu siku niliyowaleta Waisraeli kutoka
Misri hadi leo. Nimekuwa nikitembea kutoka
mahali pamoja hadi mahali pengine ndani
ya hema kama makao yangu. 7Po pote
nilipotembea pamoja na Waisraeli wote, je,
nimewahi kumwambia kiongozi wao ye yote
niliyemwamuru kuwachunga watu wangu
Israeli, "Kwa nini hujanijengea nyumba ya
mierezi?"
8"Sasa basi, mwambie mtumishi wangu
Daudi, 'Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu
asemalo: 'Nilikutoa wewe kutoka
machungani na kutoka kuandama kundi la
kondoo na mbuzi ili kuwaongoza watu
wangu Israeli. 9Nimekuwa pamoja nawe po
pote ulipokwenda, nami nimekatilia mbali
adui zako wote mbele ya uso wako. Basi
nitalifanya jina lako kuwa kuu kama majina
ya walio wakuu sana wa dunia. 10Nami
nitawapatia watu wangu Israeli mahali
niwapande humo ili kwamba wawe na
nyumbani kwao wenyewe wasisumbuliwe
tena. Watu waovu hawatawaonea tena,
kama walivyofanya mwanzoni 11na kama
walivyofanya tangu mwanzo wakati
nilipowaweka viongozi juu ya watu wangu
Israeli. Pia nitawapa raha mbele ya adui
zenu wote.
BWANA akuambia kwamba, BWANA
mwenyewe atakujengea nyumba. 12Siku
zako zitakapokwisha nawe ulale pamoja
na baba zako, nitainua mzao wako aingie
mahali pako, ambaye atatoka viunoni
mwako, nami nitauimarisha ufalme wake.
13Yeye ndiye atakayejenga nyumba kwa ajili
ya Jina langu, nami nitaimarisha kiti cha
enzi cha ufalme wake milele. 14Nitakuwa
baba yake, naye atakuwa mwanangu.
Atakapokosea nitamwadhibu kwa fimbo ya
wanadamu, kwa adhabu ya kupigwa na
wanadamu. 15Lakini upendo wangu kamwe
hautaondolewa kwake, kama nilivyouondoa
kwa Sauli, niliyemwondoa atoke mbele
yako. 16Nyumba yako na ufalme wako
utadumu milele mbele zangu, kiti chako cha
enzi kitafanywa imara milele."

17Nathani akamwarifu Daudi maneno yote
ya maono haya.

Maombi Ya Daudi

18Basi Daudi akaingia ndani akaketi mbele
za BWANA , akasema,

"Ee BWANA Mwenyezi, mimi ni nani,
nayo jamaa yangu ni nini, hata umenileta
mpaka hapa nilipo? 19Naam, kana kwamba
hili halitoshi machoni pako, Ee BWANA
Mwenyezi, wewe umenena pia habari za
wakati ujao kuhusu nyumba ya mtumishi
wako. Je, hii ndiyo njia yako ya kawaida ya
kushughulika na mwanadamu, Ee BWANA
Mwenyezi?

20"Je, Daudi aweza kukuambia nini
zaidi? Kwa maana unamjua mtumishi wako,
Ee BWANA Mwenyezi. 21Kwa ajili ya
neno lako na kwa mapenzi yako, umefanya
jambo hili kubwa na kulifanya lijulikane na
lifahamike kwa mtumishi wako.
22"Tazama jinsi ulivyo mkuu, Ee
BWANA Mwenyezi! Hakuna mwingine kama
Wewe, wala hakuna Mungu ila Wewe, kama
vile tulivyosikia kwa masikio yetu wenyewe,
23Ni nani aliye kama watu wako Israeli, taifa
pekee duniani ambalo Mungu alitoka
kwenda kulikomboa kama taifa kwa ajili
yake mwenyewe na kujifanyia jina
mwenyewe na kufanya mambo makuu na
maajabu ya kutisha kwa kuwafukuza
mataifa na miungu yao kutoka mbele ya
watu wako, ambao uliwakomboa kutoka
Misri? 24Umeimarisha watu wako Israeli
hasa kama watu wako mwenyewe milele,
nawe, Ee BWANA , umekuwa Mungu
wao.

[25]Basi sasa, BWANA , ukaitimize ahadi uliyosema kuhusu mtumishi wako na nyumba yake milele. Ukafanye kama ulivyoahidi, [26]ili kwamba jina lako litukuke milele. Ndipo watu watasema, "BWANA Mwenye Nguvu ni Mungu juu ya Israeli! Nayo nyumba ya mtumishi wako Daudi itakuwa imara mbele zako.

[27]Ee BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli, umelifunua hili kwa mtumishi wako, ukisema, "Nitakujengea nyumba. "Hivyo mtumishi wako amepata ujasiri kukuletea dua hii. [28]Ee BWANA Mwenyezi, Wewe ndiwe Mungu! Maneno yako ndiyo kweli, nawe umeahidi mambo haya mazuri kwa mtumishi wako. [29]Sasa naomba uwe radhi kuibariki nyumba ya mtumishi wako, ili iweze kudumu mbele zako milele, kwa maana Wewe, Ee BWANA Mwenyezi, umesema na kwa baraka zako nyumba ya mtumishi wako itaendelea kubarikiwa milele.

Ushindi wa Daudi

8 Ikawa baada ya jambo hili, Daudi akashinda Wafilisti na kuwatiisha, akatwaa Metheg Amma,ndiyo Gathi, kutoka kwenye utawala wa Wafilisti.

[2]Pia Daudi akawashinda Wamoabu. Akawafanya walale chini kwa mstari akawapima kwa urefu wa kamba. Kila alipopima urefu wa hiyo kamba mara mbili hilo kundi waliuawa na alipopima mara ya tatu aliwaacha hai. Kwa hiyo Wamoabu wakawa chini ya Daudi na wakamletea kodi.

[3]Zaidi ya hayo, Daudi akapigana na Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme wa Soba, alipokwenda kurudisha tena utawala wake kwenye eneo la Mto Eufrati. [4]Daudi akateka magari yake ya vita 1,000, askari wapanda farasi 7,000 na askari 20,000 watembeao kwa miguu. Daudi akawakata wale farasi wote wakokotao magari mishipa ya miguu isipokuwa farasi 100 hakuwakata.

[5]Waaramu wa Dameski walipokuja kumsaidia Hadadezeri mfalme wa Soba, Daudi akawaua 22,000 miongoni mwao. [6]Daudi akaweka askari walinzi katika ufalme wa Waaramu huko Dameski, nao Waaramu wakawa chini yake na kumlipa kodi. BWANA akampa Daudi ushindi ko kote alikokwenda.

[7]Daudi akazitwaa ngao za dhahabu zilizokuwa mali ya maafisa wa Hadadezeri na kuzileta Yerusalemu. [8]Kutoka miji ya Beta[a] na Berothai, ambayo alitawala Hadadezeri, Mfalme Daudi akatwaa shaba nyingi sana.

[9]Tou mfalme wa Hamathi aliposikia kwamba Daudi ameshinda jeshi lote la Hadadezeri, [10]akamtuma Yoramu mwanawe kwa Mfalme Daudi kumsalimu na kumpongeza kwa ajili ya ushindi wake katika vita juu ya Hadadezeri, kwa maana Hadadezeri alikuwa amepigana vita na Tou. Yoramu akamletea Daudi vyombo vya fedha, dhahabu na shaba.

[11]Mfalme Daudi akaviweka vyombo hivi wakfu kwa BWANA , kama vile alivyokuwa amefanya kwa fedha na dhahabu kutoka kwa mataifa yote aliyokuwa ameyashinda: [12]yaani Edomu, Moabu, Waamoni, Wafilisti na Waamaleki. Pia akaweka wakfu nyara alizoteka kutoka kwa Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme wa Soba.

[13]Naye Daudi akajulikana baada ya kurudi kutoka kuwaua Waedomu 18,000 katika Bonde la Chumvi.

[14]Akaweka kambi za askari walinzi katika Edomu yote, nao Waedomu wakawa chini ya Daudi. BWANA alimpatia Daudi ushindi ko kote alikokwenda.

Maafisa wa Daudi

[15]Daudi akatawala Israeli yote, akitenda lililo haki na sawa kwa watu wake wote. [16]Yoabu mwana wa Seruya alikuwa mkuu wa jeshi, Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa mweka kumbukumbu, [17]Sadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki mwana wa Abiathari walikuwa makuhani, Seraia alikuwa mwandishi, [18]Benaia mwana wa Yehoiada alikuwa kiongozi wa Wakerethi na Wapelethi, nao wana wa Daudi walikuwa washauri wa kifalme.

Daudi na Mefiboshethi

9 Daudi akauliza, "Je, hakuna mtu hata mmoja wa nyumba ya Sauli aliyebaki ambaye naweza kumtendea wema kwa ajili ya Yonathani?"

[2]Basi palikuwepo mtumishi wa nyumba ya Sauli aliyeitwa Siba. Wakamwita aje mbele ya Daudi, naye mfalme akamwambia, "Wewe ndiwe Siba?" Akamjibu,

"Naam, mimi ndiye mtumishi wako."

---

a[8] "Beta'' mji wa Aramu – Soba ambao yamkini ungesomeka "Teba,'' ambao uliitwa Tibhathi kwenye 1Nya. 18:8.

[3]Mfalme akauliza, “Je, hakuna ye yote ambaye amebaki wa nyumba ya Sauli ninayeweza kumwonyesha wema wa Mungu?”

Siba akamjibu mfalme, “Bado yupo mwana wa Yonathani, yeye ni kiwete miguu yote”

[4]Mfalme akauliza, “Yuko wapi?”

Siba akajibu, “Yuko nyumbani kwa Makiri mwana wa Amieli huko Lo-Debari.”

[5]Basi Mfalme Daudi akamtaka aletwe kutoka Lo-Debari kutoka nyumbani kwa Makiri mwana wa Amieli.

[6]Mefiboshethi mwana wa Yonathani mwana wa Sauli alipofika kwa Daudi, akainama kumpa mfalme heshima.

Daudi akamwita, “Mefiboshethi!”

Mefiboshethi akajibu, “Ndimi mtumishi wako.”

[7]Daudi akamwambia, “Usiogope, kwa maana hakika nitakutendea wema kwa ajili ya baba yako Yonathani. Nitakurudishia ardhi yote iliyokuwa mali ya Sauli baba yako, nawe daima utakula chakula mezani pangu.

[8]Mefiboshethi akasujudu akasema, “mimi mtumishi wako ni nini hata uangalie mbwa mfu kama mimi?”

[9]Ndipo mfalme akamwita Siba mtumishi wa Sauli na kumwambia, “Nimempa mwana wa bwana wako kila kitu kilichokuwa mali ya Sauli na jamaa yake. [10]Wewe, wanao na watumishi wako mtamlimia mashamba Mefiboshethi na kumletea mavuno, ili kwamba mwana wa bwana wako apate mahitaji yake. Naye Mefiboshethi mwana wa bwana wako atakula chakula mezani pangu daima.” (Siba alikuwa na wana kumi na watano na watumishi ishirini.)

[11]Ndipo Siba akamwambia mfalme, “Mtumishi wako atafanya cho chote bwana wangu mfalme atakachoagiza mtumishi wake kufanya”. Basi Mefiboshethi akala chakula mezani pa Daudi kama mmoja wa wana wa mfalme.

[12]Mefiboshethi alikuwa na mwanaye mdogo aliyeitwa Mika, nao watu wote wa nyumba ya Siba walikuwa watumishi wa Mefiboshethi. [13]Naye Mefiboshethi akaishi huko Yerusalemu, kwa sababu daima alikula mezani pa mfalme, naye alikuwa kiwete miguu yote.

Daudi Awashinda Waamoni

10 Baada ya muda, mfalme wa Waamoni akafa, Hanuni mwanawe akaingia mahali pake. [2]Daudi akawaza, “nitamtendea wema Hanuni mwana wa Nahashi, kama vile baba yake alivyonitendea mimi wema”. Hivyo Daudi akatuma ujumbe kuonyesha wema wake kwa Hanuni kuhusu baba yake.

Watu wa Daudi walipofika katika nchi ya Waamoni, [3]wakuu wa Waamoni wakamwambia Hanuni bwana wao, “unadhani Daudi anamheshimu baba yako kwa kukutumia watu ili kuonyesha masikitiko? Je, Daudi hakuwatuma watu hawa kuchunguza na kuupeleleza mji ili kuupindua?” [4]Basi Hanuni akawakamata watu wa Daudi, akawanyoa kila mmoja ndevu zake nusu, akakata mavazi yao nyuma katikati kwenye matako, akawaacha waende zao.

[5]Daudi alipoambiwa jambo hili, akatuma wajumbe ili kwenda kuwalaki, kwa maana walikuwa wamevunjiwa heshima sana. Mfalme akasema, “Kaeni huko Yeriko mpaka ndevu zenu zikishakuwa ndipo mje.”

[6]Waamoni walipotambua kuwa wamekuwa harufu mbaya kwenye pua za Daudi, wakaajiri askari wa miguu 20,000 wa Kiaramu kutoka Bethi Rehobu na Soba, pia mfalme wa Maaka pamoja na watu 1,000 vile vile watu 12,000 kutoka Tobu.

[7]Daudi aliposikia jambo hili, akamtuma Yoabu na jeshi lote la wapiganaji. [8]Waamoni wakatoka wakajipanga kwenye vita penye ingilio la lango la mji wao, wakati Waaramu wa Soba, wa Rehobu, watu wa Tobu na Maaka walikuwa peke yao kwenye eneo la wazi.

[9]Yoabu akaona kuwa mbele yake na nyuma yake kumepangwa vita, hivyo akachagua baadhi ya vikosi vilivyo bora sana katika Israeli akavipanga dhidi ya Waaramu. [10]Akawaweka waliobaki chini ya uongozi wa Abishai nduguye na kuwapanga dhidi ya Waamoni. [11]Yoabu akasema, “Ikiwa Waaramu wana nguvu kunizidi, basi itawabidi mje kuniokoa, lakini ikiwa Waamoni wana nguvu kuwazidi ninyi, basi nitakuja kuwaokoa. [12]Iweni hodari na tupigane kishujaa kwa ajili ya watu wetu na miji ya Mungu wetu. BWANA atafanya lile lililo jema machoni pake.”

[13]Basi Yoabu na vikosi vyake wakatangulia mbele kupigana na Waaramu, nao wakakimbia mbele yake. [14]Waamoni walipoona kwamba Waaramu wanakimbia, nao wakakimbia mbele ya Abishai na kuingia ndani ya mji. Basi Yoabu akarudi kutoka kupigana na Waamoni na kufika Yerusalemu.

[15]Baada ya Waaramu kuona wamekimbizwa na Israeli, wakajikusanya tena. [16]Hadadezeri akaagiza Waaramu walioletwa kutoka ng’ambo

ya Mto Eufrati, wakaenda Helamu pamoja na Shobaki jemadari wa jeshi la Hadadezeri akiwaongoza.

17Daudi alipoambiwa jambo hili, akakusanya Israeli yote, wakavuka mto Yordani wakaenda Helamu. Waaramu wakapanga vikosi vyao vya askari kukabiliana na kupigana dhidi ya Daudi. 18Lakini wakakimbia mbele ya Israeli, naye Daudi akaua watu wao mia saba wapanda magari yao ya vita na askari wao wa miguu 40,000. Vile vile alimpiga Shobaki jemadari wa jeshi lao, naye akafa huko. 19Wafalme wote waliokuwa wanamtumikia Hadadezeri walipoona kuwa wameshindwa na Israeli, wakafanya amani na Waisraeli na wakawa chini yao.

Hivyo Waaramu wakaogopa kuwasaidia Waamoni tena.

Daudi na Bath/Sheba

11 Katika mwanzo wa mwaka mpya, wakati wafalme watokapo kwenda vitani, Daudi akamtuma Yoabu pamoja na watu wa mfalme na jeshi lote la Israeli. Wakawaangamiza Waamoni na kuuzunguka kwa jeshi mji wa Raba. Lakini Daudi akabaki Yerusalemu.

2Ikawa siku moja wakati wa jioni Daudi aliinuka kitandani mwake na kutembeatembea juu ya paa la jumba lake la kifalme. Kutokea kule kwenye paa, akamwona mwanamke akioga. Mwanamke huyo alikuwa mzuri sana wa sura, 3naye Daudi akatuma mtu mmoja kuuliza habari za huyo mwanamke. Huyo mtu akamwambia Daudi, “Je huyu si Bath-Sheba binti Elamu, naye ni mke wa Uria Mhiti?” 4Ndipo Daudi akatuma wajumbe kumleta. Huyo mwanamke akaja kwa Daudi, Daudi akakutana naye kimwili (huyo mwanamke ndipo tu alikuwa amejitakasa kutoka siku zake za hedhi). Kisha akarudi nyumbani kwake. 5Huyo mwanamke akapata mimba akampelekea Daudi ujumbe, kusema, “Mimi ni mjamzito.”

6Ndipo Daudi akapeleka ujumbe kwa Yoabu, “Unipelekee Uria Mhiti.” Naye Yoabu akamtuma Uria kwa Daudi. 7Uria alipofika, Daudi akamwuliza habari za Yoabu, hali za askari na vita kwamba inaendeleaje. 8Kisha Daudi akamwambia Uria, “Teremka nyumbani kwako ukanawe miguu yako.” Basi Uria akaondoka kutoka kwenye jumba la kifalme tena zawadi zikamfuata kutoka kwa mfalme, 9lakini Uria akalala kwenye ingilio la jumba la kifalme pamoja na watumishi wote wa bwana wake na hakuteremka kwenda nyumbani kwake.

10Daudi alipoambiwa kwamba Uria hakwenda nyumbani, Daudi akamwuliza, “Je, si ndiyo tu umefika kutoka safari ya mbali? Kwa nini hukwenda nyumbani?”

11Uria akamwambia Daudi, “Sanduku la Mungu, Israeli na Yuda wanakaa kwenye mahema, naye bwana wangu Yoabu na watu wa bwana wangu wamepiga kambi mahali pa wazi. Ningewezaje kwenda nyumbani kwangu ili nile, ninywe na kukutana na mke wangu? Hakika kama uishivyo sitafanya jambo la namna hiyo!”

12Ndipo Daudi akamwambia, “Kaa hapa siku moja zaidi, nami kesho nitakutuma urudi.” Kwa hiyo Uria akakaa Yerusalemu siku ile na siku iliyofuata. 13Kwa ukaribisho wa Daudi, Uria akala na kunywa pamoja naye, Daudi akamlevya. Lakini jioni Uria alitoka kwenda kulala juu ya mkeka wake miongoni mwa watumishi wa bwana wake, hakwenda nyumbani.

14Asubuhi yake Daudi akamwandikia Yoabu barua akamtuma Uria kuipeleka 15Ndani ya barua aliandika, “Mweke Uria mstari wa mbele mahali ambapo mapigano ni makali sana. Kisha wewe uondoke ili Uria aangushwe chini na kuuawa.”

16Hivyo Yoabu alipokuwa ameuzingira mji kwa jeshi, akamweka Uria mahali ambapo alijua kuwa ulinzi wa adui ulikuwa imara sana. 17Wakati watu wa mjini walipotoka kwenda kupigana dhidi ya Yoabu, baadhi ya watu katika jeshi la Daudi wakauawa, zaidi ya hayo, Uria Mhiti akafa.

18Yoabu akampelekea Daudi maelezo yote ya vita. 19Akamwagiza mjumbe hivi, “Utakapokuwa umemaliza kumpa mfalme maelezo ya vita, 20hasira ya mfalme yaweza kuwaka, naye aweza kukuuliza, “Kwa nini mlisogea karibu hivyo na mji kupigana? Hamkujua kuwa wangeweza kuwapiga mishale kutoka ukutani?” 21 Ni nani aliyemwua Abimeleki mwana wa Yerub – Besheth? Je, mwanamke hakutupa juu yake jiwe la juu la kusagia kutoka ukutani, kwa hiyo akafa huko Thebesi? Kwa nini mlisogea hivyo karibu ya ukuta? Ikiwa atakuuliza hivi, ndipo umwambie, Pia mtumishi wako Uria Mhiti amekufa.”

22Mjumbe akaondoka, alipowasili akamwambia Daudi kila kitu alichokuwa ametumwa na Yoabu kusema. 23Mjumbe akamwambia Daudi, “Watu walituzidi nguvu wakatoka nje ya mji dhidi yetu kwenye eneo la wazi, lakini tuliwarudisha nyuma mpaka kwenye

ingilio la mji. [24]Ndipo wapiga upinde walitupa mishale kwa watumishi wako kutoka ukutani, na baadhi ya watu wa mfalme wakafa. Zaidi ya hayo, Uria Mhiti mtumishi wako amekufa."

[25]Daudi akamwambia mjumbe, "ukamwambie Yoabu hivi, 'Jambo hili lisikutie wasiwasi, upanga hula huyu sawa na ulavyo mwingine. Zidisha mashambulizi dhidi ya mji na uangamize. Mwambie Yoabu hivi ili kumtia moyo."

[26]Mke wa Uria aliposikia kwamba mumewe amekufa, akamwombelezea. [27]Baada ya muda wa maombolezo kwisha, Daudi akamtaka aletwe nyumbani kwake, naye akawa mkewe na akamzalia mwana. Lakini jambo alilokuwa amefanya Daudi lilimchukiza BWANA.

Nathani Amkemea Daudi

12 BWANA akamtuma Nathani kwa Daudi. Alipofika kwake akamwambia, "Katika mji mmoja kulikuwapo na watu wawili, mmoja alikuwa tajiri na mwingine alikuwa maskini. [2]Yule mtu tajiri alikuwa na idadi kubwa sana ya kondoo na ng'ombe, [3]lakini yule maskini hakuwa na cho chote ila kondoo jike mdogo aliyekuwa amemnunua. Akamtunza kondoo huyo, akakulia kwake pamoja na watoto wake. Kondoo huyo alishiriki chakula cha bwana wake na kunywea kikombe chake hata pia huyo kondoo alilala mikononi mwa bwana wake. Kwake alikuwa kama binti yake.

[4]Siku moja yule tajiri akafikiwa na mgeni, lakini huyo tajiri akaacha kuchukua mmoja wa kondoo au ng'ombe wake mwenyewe amwandalie mgeni. Badala yake akachukua yule kondoo jike mdogo aliyekuwa mali ya yule maskini na kumwandalia yule mgeni wake."

[5]Daudi akawakwa na hasira dhidi ya mtu huyo tajiri na kumwambia Nathani, "Hakika kama BWANA aishivyo, mtu huyo aliyefanya hivyo anastahili kufa! [6]Lazima alipe mara nne zaidi, kwa ajili ya kondoo huyo, kwa sababu amefanya jambo kama hilo na hakuwa na huruma."

[7]Ndipo Nathani akamwambia Daudi, "Wewe ndiwe huyo mtu! Hivi ndivyo asemavyo BWANA , Mungu wa Israeli: 'Nilikupaka mafuta uwe mfalme juu ya Israeli, nilikuokoa kutokana na mkono wa Sauli. [8]Nilikupa nyumba ya bwana wako na wake za bwana wako mikononi mwako. Nikakupa nyumba ya Israeli na Yuda. Kama haya yote yalikuwa madogo sana, ningekupa hata zaidi. [9]Kwa nini ulilidharau neno la BWANA kwa kufanya lililo ovu machoni pake? Ulimwua Uria Mhiti kwa upanga na kumchukua mke wake awe mkeo. Ulimwua kwa upanga wa Waamoni. [10]Basi kwa hiyo, upanga hautaondoka nyumbani mwako kamwe kwa sababu ulinidharau mimi na kumchukua mke wa Uria Mhiti kuwa mkeo.

[11]Hili ndilo asemalo BWANA , "Kutoka katika nyumba yako mwenyewe nitaondokesha maafa juu yako, mbele ya macho yako mwenyewe nitatwaa wake zako na kumpa yeye aliye wa karibu nawe, naye atakutana kimwili na wake zako wazi. [12]Ulifanya kwa siri, lakini nitalifanya jambo hili wakati wa mchana mwangavu wazi mbele ya Israeli yote."

[13]Ndipo Daudi akamjibu Nathani, "Nimefanya dhambi dhidi ya BWANA."

Nathani akamjibu, "BWANA amekuondolea dhambi yako. Hutakufa. [14]Lakini kwa sababu kwa kufanya hili umefanya adui za BWANA kuonyesha dharau kabisa, mwana atakayezaliwa kwako atakufa.

[15]Baada ya Nathani kurudi nyumbani kwake, BWANA akampiga yule mtoto ambaye mke wa Uria alikuwa amemzalia Daudi, akaugua. [16]Daudi akamwomba Mungu kwa ajili ya mtoto. Akafunga na akaingia ndani ya nyumba yake akawa siku zote analala sakafuni usiku kucha. [17]Wazee wa nyumbani mwake wakamwendea wakasimama karibu naye ili kumwamsha kutoka pale sakafuni, lakini akakataa, wala hakula cho chote pamoja nao.

[18]Kunako siku ya saba yule mtoto akafa. Watumishi wa Daudi wakaogopa kumwambia kuwa mtoto amekufa, kwa maana walifikiri, "Wakati mtoto alipokuwa angali hai, tulizungumza na Daudi lakini hakutusikiliza. Tutawezaje kumwambia kwamba mtoto amekufa? Anaweza kufanya kitu cha kujidhuru".

[19]Daudi akaona kuwa watumishi wake wananong'onezana wenyewe naye akatambua kuwa mtoto alikuwa amekufa. Akauliza "Je, ni kwamba huyo mtoto amekufa?"

Wakamjibu, "Ndiyo, mtoto amekufa."

[20]Basi Daudi akainuka kutoka pale sakafuni. Baada ya kuoga, akajipaka mafuta na kubadilisha nguo zake kisha akaenda ndani ya nyumba ya Mungu akaabudu. Baada ya hapo akaenda nyumbani kwake kwa kutaka kwake, wakamwandalia chakula, naye akala.

[21]Watumishi wake wakamwuliza, "Kwa nini unafanya hivi? Mtoto alipokuwa angali hai, ulifunga na kulia, lakini sasa mtoto amekufa, umeinuka na kula".

22Akajibu, “Wakati mtoto alipokuwa bado
yungali hai, nilifunga na kulia. Nilifikiri, ‘Nani
ajuaye? BWANA aweza kunirehemu ili
kumwacha mtoto aishi? 23Lakini sasa kwa kuwa
amekufa, kwa nini nifunge? Je, naweza
kumrudisha tena? Mimi nitakwenda kwake,
lakini yeye hatanirudia mimi.”

24Ndipo Daudi akamfariji Bathsheba mkewe,
akaingia kwake akakutana naye kimwili. Akazaa
mwana, wakamwita jina lake Solomoni. BWANA
alimpenda Solomoni. 25Kwa kuwa BWANA
alimpenda, akatuma neno kwa Daudi kwa
kinywa cha nabii Nathani kuwa mtoto aitwe
Yedidia[a].

26Wakati huo Yoabu akapigana dhidi ya
Raba jamii ya Waamoni na kuteka ngome ya
kifalme. 27Kisha Yoabu akatuma wajumbe kwa
Daudi, kusema, “Nimepigana dhidi ya Raba,
nami nimetwaa chanzo chake cha maji. 28Sasa
kusanya vikosi vilivyobaki na ukauzingire mji
kwa jeshi na kuuteka. La sivyo, nitauteka mimi,
nao utaitwa kwa jina langu.”

29Kwa hiyo Daudi akakusanya jeshi lote
akaenda Raba, akaushambulia na kuuteka.
30Akatwaa taji kutoka kwenye kichwa cha
mfalme wao, lililokuwa na uzito wa talanta ya
dhahabu[b], nayo ilikuwa imewekewa vito vya
thamani, nayo ikawekwa juu ya kichwa cha
Daudi. Alichukua nyara nyingi kutoka mjini
31akawatoa humo watu waliokuwa ndani yake
akawaweka wafanye kazi wakitumia misumeno,
sululu za chuma na mashoka, naye akawaweka
kwenye kazi ya kutengeneza matofali. Akafanya
hivi kwa miji yote ya Waamoni. Kisha Daudi na
Jeshi lake lote wakarudi Yerusalemu.

Amnoni Na Tamari

13 Ikawa baada ya hayo, Amnoni mwana
wa Daudi akampenda Tamari, umbu
lake Absalomoni mwana wa Daudi ambaye
alikuwa mzuri wa sura.

2Amnoni akasumbuka sana kuhusu Tamari
hata akaugua, kwa kuwa Tamari alikuwa bikira
ilionekana kwamba haiwezekani Amnoni
kumfanyia jambo lo lote.

3Basi Amnoni alikuwa na rafiki jina lake
Yonadabu mwana wa Shimea[a], nduguye Daudi.
Yonadabu alikuwa mtu wa hila nyingi sana.
Akamwuliza Amnoni, “Wewe ni mtoto wa
mfalme, kwa nini siku baada ya siku
unaonekana kukonda? Hutaniambia?

Amnoni akamwambia, “Ninampenda Tamari
dada yake Absalomoni ndugu yangu.”

5Yonadabu akamwambia, “Nenda ukalale
kitandani na ujifanye kuwa mgonjwa. Baba yako
atakapokuja kukuona mwambie, ‘Ningependa
Tamari dada yangu aje kunipatia cho chote ili
nile. Tafadhali mruhusu aje na kuniandalia
chakula mbele yangu ningali ninamwona, ili
nipate kula kutoka mkononi mwake”.

6Kwa hiyo Amnoni akalala kitandani
kujifanya mgonjwa. Mfalme alipokuja kumwona,
Amnoni akamwambia, ‘Ningependa dada yangu
Tamari aje na kuniandalia mikate maalum mbele
yangu, ili nipate kula toka mkononi mwake.”

7Daudi akampelekea Tamari ujumbe huko
kwenye jumba la kifalme, kusema: “Nenda
katika nyumba ya ndugu yako Amnoni
ukamwandalie chakula.” 8Kwa hiyo Tamari
akaenda nyumbani kwa nduguye Amnoni,
ndugu ambaye alikuwa amelala. Tamari
akachukua unga uliotiwa hamira akaukanda,
akaiandaa mikate mbele yake na kuioka.
9Tamari akaondoa mikate kwenye kikaango ili
ampatie Amnoni, lakini akakataa kula.

Amnoni akamwambia, “Mtoe nje kila mtu
aliyeko hapa.” Kwa hiyo kila mmoja akaondoka.
10Ndipo Amnoni akamwambia Tamari, “Lete
mkate hapa ndani ya chumba changu li nipate
kula kutoka mkononi mwako, “Basi Tamari
akachukua mikate aliyoiandaa na kumletea
Amnoni ndugu yake ndani ya chumba chake.
11Lakini alipompelekea ili ale, akamkamata kwa
nguvu na kumwambia “njoo ulale nami dada
yangu.”

12Akamwambia, “Usifanye hivyo ndugu
yangu! Usinitende jeuri! Jambo la namna hii
halistahili kufanyika katika Israeli! Usitende
jambo hili ovu. 13Kwa upande wangu je,
itakuwaje? Nitaipeleka wapi aibu yangu? Pia
kwa upande wako itakuwaje? Utakuwa kama
mmoja wa wapumbavu waovu katika Israeli.
Tafadhali zungumza na mfalme, hatakukatalia
wewe kunioa,” 14Lakini Amnoni akakataa
kumsikiliza na kwa kuwa alikuwa na nguvu
kuliko Tamari, akamtenda jeuri.

15Kisha Amnoni akamchukia Tamari, kwa
machukio makuu sana. Kwa kweli, Amnoni
alimchukia kuliko alivyokuwa amempenda.
Amnoni akamwambia, “Inuka na utoke nje!

16Tamari akamwambia, “Hapana!
Kunifukuza itakuwa vibaya zaidi kuliko yale

a25 “Yedidia’’ maana yake “Anayependwa na BWANA.
b30 Talanta ya dhahabu ni sawa na kilo 34.
a3 “Shimea” ni namna nyingine ya kutaja jina “Shama’’ kwa Kiebrania.

uliyonitendea."

Lakini Amnoni akakataa kumsikiliza. 17Akamwita mtumishi wake mahsusi na kumwambia, "Mtoe huyu mwanamke hapa na ufunge mlango nyuma yake." 18Kwa hiyo, mtumishi wake akamtoa nje na kufunga mlango nyuma yake. Tamari alikuwa amevaa joho lililopambwa vizuri, kwa maana lilikuwa ndilo aina ya vazi lililovaliwa na binti za kifalme walio mabikira. 19Tamari akajitia majivu kichwani mwake na kurarua lile joho alilokuwa amevaa. Akaweka mkono wake kichwani akaenda zake akilia kwa sauti.

20Absolomu nduguye akamwuliza, "Je, huyo Amnoni ndugu yako, amekutana nawe kimwili? Sasa nyamaza umbu langu, yeye ni ndugu yako. Usilitie jambo hili moyoni. "Naye Tamari akaishi nyumbani kwa Absolomu nduguye, akiwa mwanamke mwenye huzuni.

21Mfalme Daudi aliposikia mambo haya yote, akakasirika sana. 22Absolomu hakusema neno lo lote na Amnoni, likiwa zuri au baya, kwa kuwa alimchukia Amnoni kwa sababu alikuwa amemtia aibu Tamari dada yake.

Absalomu Amwua Amnoni

23Miaka miwili baadaye, wakati wakata manyoya ya kondoo wa Absalomu walipokuwa huko Baal-Hasori karibu na mpaka wa Efraimu, alialika wana wote wa mfalme kuja huko. 24Absalomu akaenda kwa mfalme na kumwambia, "Mtumishi wako ninao wakata kondoo manyoya waliokuja. Tafadhali, je, mfalme na maafisa wake wanaweza kuungana nami?"

25Mfalme akajibu, "La hasha, mwanangu si lazima sisi sote tuje, tutakuwa tu mzigo kwako." Ingawa Absalomu alimsihi sana, mfalme alikataa kwenda, lakini alimbariki.

26Basi Absalomu akasema, "Kama hutakuja, tafadhali mruhusu ndugu yangu Amnoni twende pamoja naye."

Mfalme akamwuliza, "Kwa nini aende pamoja nawe?" 27Lakini Absalomu alimsihi, kwa hiyo mfalme akamtuma Amnoni pamoja na wana wengine wa mfalme waliobaki.

28Absalomu aliagiza watu wake, "Sikilizeni! Wakati Amnoni atakapokuwa amekunywa mvinyo na kulewa sana nami nikiwaambia, 'Mpigeni Amnoni, basi mwueni. Msiogope. Je, si mimi niliyewapa amri hii? Jipeni hodari na wenye ushujaa". 29Kwa hiyo watu wa Absalomu wakamtendea Amnoni kama vile Absalomu alivyokuwa amewaagiza. Ndipo wana wote wa mfalme wakainuka, wakapanda nyumbu zao wakakimbia.

30Wakati wakiwa njiani, taarifa ilimjia Daudi kusema "Absalomu amewaua wana wote wa mfalme, hakuna hata mmoja aliyesalia." 31Mfalme akasimama, akararua nguo zake akalala chini ardhini, nao watumishi wake wote wakasimama kando yake na nguo zao zikiwa zimeraruliwa.

32Lakini Yonadabu mwana wa Shimea nduguye Daudi, akasema, "Bwana wangu asifikiri kwamba wamewaua wana wote wa mfalme, ni Amnoni peke yake ndiye aliyekufa. Hili limekuwa kusudi la moyo wa Absalomu tangu siku ile Amnoni alipomtendea jeuri Tamari dada yake. 33Mfalme bwana wangu asisumbuliwe na taarifa kwamba wamewauwa wana wote wa mfalme. Ni Amnoni peke yake aliyekufa."

34Wakati huo Absalomu akawa amekimbia.

Basi mlinzi akaangalia, naye akaona watu wengi barabarani magharibi yake, wakishuka kutoka upande wa kilima. Mlinzi akaenda akamwambia mfalme, "Naona watu wakitokea upande wa Horonaimu, huko upande wa kilimani."

35Yonadabu akamwambia mfalme, "Tazama, wana wa mfalme wako hapa, imekuwa kama vile mtumishi wako alivyosema."

36Mara alipomaliza kusema, wana wa mfalme wakaingia ndani wakiomboleza kwa makelele. Pia mfalme na watumishi wake wote wakalia sana kwa uchungu.

37Absalomu akakimbia na kwenda kwa Talmai mwana wa Amihudi, mfalme wa Geshuri. Lakini mfalme Daudi akaomboleza kwa ajili ya mwanawe kila siku.

38Baada ya Absalomu kukimbia na kwenda Geshuri, akakaa huko miaka mitatu. 39Roho ya Mfalme Daudi ikatamani kumwendea Absalomu kwa maana mfalme alikuwa amefarijika kuhusu kifo cha Amnoni.

Absalomu Arudi Yerusalemu

14 Yoabu mwana wa Seruya akafahamu kuwa moyo wa mfalme ulikuwa na shauku ya kumwona Absalomu. 2Kwa hiyo Yoabu akamtuma mtu fulani kwenda Tekoa na kumleta mwanamke mwenye hekima kutoka huko. Akamwambia huyo mwanamke, "Jifan\ye uko katika maombolezo. Vaa nguo za kuomboleza, nawe usitumie mafuta yo yote ya

uzuri, jifanye kama mwanamke ambaye amekuwa na huzuni kwa siku nyingi kwa ajili ya kufiwa. 3Kisha nenda kwa mfalme ukazungumze maneno haya, “Naye Yaobu akaweka maneno kinywani mwa yule mwanamke.

4Huyo huyo mwanamke kutoka Tekoa alipofika kwa mfalme, akaanguka kifudifudi kumpa mfalme heshima, akasema, “Ee mfalme, nisaidie!”

5Mfalme akamwuliza, “Una shida gani?

Akamwambia, “Mimi ni mjane hasa, mume wangu amekufa. 6Mimi mtumishi wako nilikuwa na wana wawili. Wakapigana wao kwa wao huko shambani wala huko hapakuwa na mtu hata mmoja wa kuwaamua. Mmoja akampiga mwenzake na kumwua. 7Sasa ukoo wote umeinuka dhidi ya mtumishi wako, wakisema, “Utukabidhi huyo aliyemwua ndugu yake, ili tumwue kwa ajili ya uhai wa ndugu yake ambaye alimwua, nasi hapo tutakuwa tumekatilia mbali na mrithi pia. Wakifanya hivyo, watakuwa wamezima tumaini langu lililobaki, mume wangu hataachiwa jina wala mzao katika uso wa dunia.”

8Mfalme akamwambia huyo mwanamke, “Nenda nyumbani, nami nitatoa agizo kwa ajili yako.”

9Lakini huyo mwanamke kutoka Tekoa akamwambia, “Mfalme bwana wangu, lawama na iwe juu yangu na juu ya nyumba ya baba yangu, naye mfalme na kiti chake cha enzi na asiwe na hatia.”

10Mfalme akajibu, “Ikiwa mtu ye yote atakusemesha lo lote, mlete kwangu, naye hatakusumbua tena.”

11Huyo mwanamke akasema, “Basi mfalme na amwombe BWANA Mungu wake ili kuzuia mlipiza kisasi cha damu kuongeza juu ya uharibifu, ili kwamba mwanangu asije akaangamizwa.”

Mfalme akasema, “Hakika kama aishivyo BWANA , hakuna unywele mmoja wa kichwa cha mwanao utakaoanguka chini.”

12Ndipo huyo mwanamke akasema, “Mruhusu mtumishi wako aseme neno kwa mfalme bwana wangu.”

Mfalme akajibu, “Sema”

13 Huyo mwanamke akasema, “Mbona basi wewe umewaza jambo kama hili dhidi ya watu wa Mungu? Je, mfalme asemapo hili, hajitii hatiani mwenyewe, kwa maana mfalme hajamrudisha mwanawe aliyefukuziwa mbali? 14Kama vile maji yaliyomwagika ardhini, yasivyoweza kuzoleka tena, hivyo sisi kufa ni lazima. Lakini Mungu haondoi uhai, badala yake, yeye hufanya njia ili kwamba aliyefukuzwa asibaki akiwa amefarikishwa naye.

15“Nami sasa nimekuja kusema hili kwa bwana wangu mfalme kwa sababu watu wameniogopesha. Mtumishi wako alifikiri, ‘Nitanena na mfalme, labda mfalme atamfanyia mtumishi wake kile anachoomba. 16Labda mfalme atakubali kumwokoa mtumishi wake kutoka mkononi mwa mtu anayejaribu kunikatilia mbali mimi na mwanangu kutoka kwenye urithi Mungu aliotupatia.’

17Basi sasa mtumishi wako anasema, ‘Neno la bwana wangu mfalme na linipatie pumziko, kwa maana bwana wangu mfalme ni kama malaika wa Mungu katika kutambua jema na baya. BWANA Mungu wako na awe pamoja nawe.”

18Basi mfalme akamwambia huyo mwanamke, “Usinifiche jibu kuhusu hilo nitakalokuuliza”.

Huyo mwanamke akasema, “Mfalme bwana wangu na aseme.”

19Mfalme akauliza, “Je, mkono wa Yoabu haupo pamoja nawe katika jambo hilo lote?”

Huyo Mwanamke akajibu, “Hakika kama uishivyo, bwana wangu mfalme, hakuna ye yote anayeweza kugeuka kulia wala kushoto kutokana na cho chote anachosema bwana wangu mfalme. Naam, ni mtumishi wako Yoabu ndiye aliyenifundisha kufanya hivi, naye ndiye aliyeweka maneno haya yote kinywani mwa mtumishi wako. 20Mtumishi wako Yaobu amefanya hivi ili kubadili hali iliyopo. Bwana wangu ana hekima kama ile ya malaika wa Mungu, hufahamu kila kitu kinachotokea katika nchi”.

21Mfalme akamwambia Yoabu, “vyema sana, nitalifanya jambo hili. Nenda, ukamlete kijana Absalomu.”

22Yoabu akaanguka kifudifudi mpaka ardhini kumpa mfalme heshima, naye akambariki mfalme. Yoabu akasema, “Leo mtumishi wako anajua kuwa amepata kibali machoni pako, bwana wangu mfalme, kwa sababu mfalme amemjalia mtumishi wake ombi lake.”

23Ndipo Yoabu akaenda hadi Geshuri akamrudisha Absalomu Yerusalemu. 24Lakini mfalme akasema, “Lazima Absalomu aende kwenye nyumba yake mwenyewe, kamwe asiuone uso wangu.” Kwa hiyo Absalomu akaenda kwenye nyumba yake na hakuuona

uso wa mfalme.

[25]Katika Israeli yote hakuna mtu ye yote aliyesifiwa kwa uzuri wa sura kama Absalomu. Kuanzia utosi wa kichwa chake hadi wayo wa mguu wake hapakuwa na kasoro. [26]Kila mara aliponyoa nywele za kichwa chake, kwa kuwa alikuwa akinyoa mara kwa mara zilipokuwa zinamwia nzito, alizipima uzito wake ulikuwa shekeli mia mbili[a] kwa kipimo cha kifalme.

[27]Walizaliwa wana watatu na binti mmoja kwa Absalomu. Jina la binti yake aliitwa Tamari, naye akawa mwanamke mzuri wa sura.

[28]Absalomu akaishi miaka miwili huko Yerusalemu pasipo kuuona uso wa mfalme. [29]Basi Absalomu akamwita Yaobu kwa kusudi la kumtuma kwa mfalme, lakini Yoabu akakataa kuja kwa Absalomu. Ndipo akamwita tena mara ya pili, lakini pia akakataa kuja. [30]Ndipo akawaambia watumishi wake, "Tazama, shamba la Yoabu liko jirani na langu, naye ana shayiri humo. Nendeni mkalitie moto." Kisha watumishi wa Absalomu wakalitia moto shamba hilo.

[31]Basi Yoabu akaenda nyumbani kwa Absalomu, akamwambia, "Kwa nini watumishi wako wametia moto shamba langu?"

[32]Absalomu akamwambia Yoabu, "Tazama, nilikutumia ujumbe na kusema, 'Njoo ili niweze kukutuma kwa mfalme kuuliza, "Kwa nini nimekuja kutoka Geshuri? Ingekuwa bora zaidi kwangu kama ningebaki huko huko! Sasa basi, nataka kuuona uso wa mfalme na ikiwa nina hatia ya jambo lo lote, basi na aniue."

[33]Basi Yoabu akaenda kwa mfalme na kumwambia jambo hili. Kisha mfalme akamwita Absalomu, naye akaingia ndani akasujudu uso wake mpaka ardhini mbele ya mfalme. Naye mfalme akambusu Absalomu.

Mipango ya Hila ya Absalomu

15 Baada ya muda, Absalomu akajipatia magari ya vita na farasi pamoja na watu hamsini wa kupiga mbio mbele yake. [2]Akawa anaamka asubuhi na mapema na kusimama kando ya barabara inayoelekea kwenye lango la mji. Wakati wo wote alipokuja mtu ye yote mwenye mashtaka yanayohitaji kuletwa mbele ya mfalme kwa uamuzi, Absalomu nae angemwita na kumwuliza, " Wewe unatoka mji upi?" Naye angejibu, "Mtumishi wako anatoka katika mojawapo ya makabila ya Israeli." [3]Kisha Absalomu angemwambia, "Tazama, malalamiko yako ni ya haki na sawasawa, lakini hakuna mwakilishi wa mfalme wa kukusikiliza." [4]Absalomu angeongeza, Laiti tu ningeteuliwa kuwa mwamuzi katika nchi. Ndipo kila mmoja mwenye mashtaka au shauri angekuja kwangu nami ningeona kwamba anapata haki."

[5]Pia, wakati mtu ye yote alipomkaribia ili kusujudu mbele yake, Absalomu angenyoosha mkono wake na kumshika pia kumbusu. [6]Absalomu akaendelea na tabia hii mbele ya Waisraeli wote waliomjia mfalme kumwomba awapatie haki, kwa hiyo Absalomu akaiba mioyo ya watu wa Israeli.

[7]Mnamo mwisho wa mwaka wa nne, Absalomu akamwambia mfalme, "Naomba unipe ruhusa niende Hebroni nikatimize nadhiri niliyomwekea BWANA. [8]Wakati mtumishi wako alipokuwa huko Geshuri katika nchi ya Aramu, niliweka nadhiri hii, 'Ikiwa BWANA atanirudisha Yerusalemu, nitamwabudu BWANA huko Hebroni.'"

[9]Mfalme akamwambia, "Enenda kwa amani." Hivyo akaenda Hebroni.

[10]Kisha Absalomu akatuma wajumbe kwa siri katika makabila yote ya Israeli, kusema, "Mara mtakaposikia sauti ya tarumbeta basi semeni, "Absalomu ni mfalme huko Hebroni." [11]Watu mia mbili kutoka Yerusalemu walikuwa wamefuatana na Absalomu. Walikuwa wamealikwa kama wageni nao walikwenda kwa nia njema, pasipo kujua lo lote. [12]Wakati Absalomu alipokuwa anatoa dhabihu, pia akatuma aitwe Ahithofeli Mgiloni, mshauri wa Daudi, aje kutoka Gilo, ambao ndio mji wake wa nyumbani. Kwa hiyo mpango wa hila ukapata nguvu na idadi ya waliofuatana na Absalomu ikaongezeka.

Kukimbia kwa Daudi

[13]Mjumbe akaja na kumwambia Daudi, "Mioyo ya watu wa Israeli inaambatana na Absalomu."

[14]Ndipo Daudi akawaambia maafisa wake wote waliokuwa pamoja naye huko Yerusalemu, "Njoni! Ni lazima tukimbie, la sivyo hakuna hata mmoja wetu atakayeokoka kutoka mkononi mwa Absalomu. Ni lazima tuondoke kwa haraka, la sivyo atakuja mbio na kutupata, atatuangamiza na kuupiga mji kwa upanga."

[15]Maafisa wa mfalme wakamjibu, "Watumishi wako tu tayari kufanya lo lote mfalme bwana wetu analochagua."

[16]Mfalme akatoka, pamoja na watu wa

a[26] "Shekeli mia mbili'' kwa kipimo cha kifalme ni kama kilo 2.3.

nyumbani mwake wakimfuata, lakini akawaacha
masuria kumi ili kuangalia jumba la kifalme.
17Hivyo mfalme akaondoka, pamoja na watu
wote wakimfuata, wakatua mahali mbali kiasi.
18Watu wake wote wakatembea wakampita,
wakiwa wamefuatana na Wakerethi wote pia
Wapelethi pamoja na Wagiti wote mia sita
waliokuwa wamefuatana naye kutoka Gathi
wakapita mbele ya mfalme.

19Mfalme akamwambia Itai, Mgiti, "Kwa nini
ufuatane na sisi? Rudi ukakae pamoja na
mfalme Absalomu. Wewe ni mgeni, mkimbizi
kutoka nchini mwako. 20Ulikuja jana tu. Nami leo
nikufanye utangetange pamoja nasi, wakati sijui
niendako? Rudi, nawe ukawachukue watu wa
kwenu. Wema na uaminifu na viwe pamoja
nawe."

21Lakini Itai akamjibu mfalme, "Hakika kama
BWANA aishivyo na kama mfalme bwana
wangu aishivyo, po pote mfalme bwana wangu
atakapokuwa, ikiwa ni kuishi au kufa, hapo
ndipo mtumishi wako atakapokuwa."

22Daudi akamwambia Itai, "Songa mbele,
endelea." Kwa hiyo Itai Mgiti akaendelea pamoja
na watu wake wote pia jamaa zote waliokuwa
pamoja naye.

23 Watu wote wa nje ya mji wakalia kwa
sauti wakati watu wote walipokuwa wakipita.
Mfalme naye akavuka Bonde la Kidroni, nao
watu wote wakaelekea jangwani.

24Sadoki pia alikuwako, kadhalika Walawi
wote waliokuwa pamoja naye walikuwa
wamechukua sanduku la agano la Mungu.
Wakaweka chini sanduku la Mungu, naye
Abiathari akatoa dhabihu mpaka watu wote
walipokuwa wameondoka mjini.

25Kisha mfalme akamwambia Sadoki,
"Rudisha sanduku la Mungu mjini. Ikiwa nitapata
kibali mbele ya BWANA , atanirudisha nami
nitaliona tena pamoja na maskani ya Bwana.
26Lakini kama yeye atasema, "Mimi sipendezwi
nawe", basi mimi niko tayari, yeye na anifanye
cho chote aonacho chema kwake".

27Pia mfalme alimwambia kuhani Sadoki,
"Je, wewe si mwonaji? Rudi mjini kwa amani
pamoja na mwanao Ahimaasi na Yonathani
mwana wa Abiathari. Wewe na Abiathari
wachukueni wana wenu wawili. 28Nitasubiri
kwenye vivuko katika jangwa mpaka neno
litakapotoka kwenu kuniarifu." 29Kwa hiyo
Sadoki na Abiathari wakarudisha sanduku la
Mungu mpaka Yerusalemu na kukaa huko.

30Bali Daudi akaendelea akapanda Mlima
wa Mizeituni, akaenda huku analia, akiwa
amefunika kichwa chake na bila viatu miguuni.
Watu wote waliokuwa pamoja naye, nao
wakafunika vichwa vyao wakawa wanalia
walipokuwa wakipanda. 31Basi Daudi alikuwa
ameambiwa, "Ahithofeli alikuwa miongoni mwa
washiriki wa shauri baya la Absalomu." Ndipo
Daudi akaomba akisema, "Ee BWANA , geuza
shauri la Ahithofeli kuwa ujinga."

32Daudi alipofika kwenye kilele cha mlima,
mahali ambapo watu walikuwa wamezoea
kumwabudu Mungu, Hushai Mwarki alikuwako
huko kumlaki, joho lake likiwa limeraruka na
mavumbi kichwani mwake. 33Daudi
akamwambia, "Kama ukienda pamoja nami,
utakuwa mzigo kwangu. 34Lakini ikiwa utarudi
mjini na kumwambia Absalomu, 'Nitakuwa
mtumishi wako, Ee mfalme, nilikuwa mtumishi
wa baba yako wakati uliopita, lakini sasa
nitakuwa mtumishi wako,' Basi utaweza
kunisaidia kwa kupinga shauri la Ahithofeli. 35Je,
makuhani Sadoki na Abiathari hawatakuwa
pamoja nawe? Waambie lo lote utakalosikia
katika jumba la mfalme. 36Wana wao wawili,
Ahimaasi mwana wa Sadoki na Yonathani
mwana wa Abiathari, wako pamoja nao huko.
Watume kwangu na lo lote utakalosikia".

37Kwa hiyo Hushai rafiki wa Daudi akafika
Yerusalemu wakati Absalomu alipokuwa
anaingia mjini.

Daudi na Siba

16 Daudi alipokuwa amekwenda umbali
mfupi kupita kilele cha mlima, akamkuta
huko msimamizi Siba wa shughuli za
Mefiboshethi, akingojea kumlaki Daudi. Alikuwa
na punda wawili wakiwa wametandikwa na
kupakiwa mikate mia mbili, maandazi mia ya
zabibu kavu, maandazi mia ya tini na kiriba cha
divai.

2Mfalme Daudi akamwuliza Siba, "Kwa nini
umeleta vitu hivi?"

Siba akamjibu, "Punda ni kwa ajili ya watu
wa nyumba ya mfalme kupanda, mikate na
matunda ni kwa ajili ya watu kula, nayo divai ni
kwa kuwaburudisha watakaochoka jangwani."

3Kisha mfalme akauliza, "Yuko wapi mwana
wa bwana wako?"

Siba akamwambia, "Anakawia Yerusalemu,
kwa sababu anafikiri, 'Leo nyumba ya Israeli
itanirudishia utawala wa baba yangu.'"

4Ndipo mfalme akamwambia Siba, "Yote
yaliyokuwa mali ya Mefiboshethi sasa ni mali

yako."

Siba akasema, "Nasujudu kwa unyenyekevu, naomba nipate kibali mbele yako bwana wangu mfalme".

Shimei Amlaani Daudi

5Mfalme Daudi alipokuwa anakaribia Bahurimu, mtu mmoja kutoka katika ukoo huo huo kama jamaa ya Sauli, akatoka humo, ambaye jina lake ni Shimei mwana wa Gera, akawa analaani alipokuwa akitoka. 6Akamtupia Daudi mawe na maafisa wote wa mfalme, ingawa vikosi vyote na walinzi maalum walikuwa kulia na kushoto mwa Daudi. 7Shimei alivyokuwa akilaani, akasema, "Toka hapa, toka hapa, wewe mtu wa damu, wewe mtu mbaya kabisa! 8BWANA amekulipiza kwa ajili ya damu yote uliyomwaga ya watu wa nyumba ya Sauli, ambaye nafasi yake umeimiliki wewe. BWANA amekabidhi ufalme mkononi mwa mwanao Absalomu. Maangamizi yamekupata kwa sababu wewe ni mtu wa damu!"

9Ndipo Abishai mwana wa Seruya akamwambia mfalme, "Kwa nini huyu mbwa mfu amlaani bwana wangu mfalme? Niruhusu nivuke nikatilie mbali kichwa chake."

10Lakini mfalme akamwambia, "mna nini nami enyi wana wa Seruya? Ikiwa analaani kwa sababu BWANA amemwambia, 'Mlaani Daudi,' nani awezaye kuuliza, 'Kwa nini unafanya hivi?'"

11Ndipo Daudi akamwambia Abishai na maafisa wake wote, "Mwanangu, yeye ambaye ametoka viunoni mwangu mwenyewe, anajaribu kuuondoa uhai wangu. Je, si zaidi sana, kwa huyu Mbenyamini! Mwacheni, acha alaani, kwa maana BWANA amemwambia afanye hivyo. 12Inawezekana kwamba BWANA ataona dhiki yangu na kunilipa mema kwa ajili ya laana ninayopokea leo."

13Kwa hiyo Daudi na watu wake wakaendelea na safari yao barabarani huku Shimei akiwa anatembea pembezoni mwa kilima sambamba na Daudi, huku akimlaani na kumtupia Daudi mawe na kumrushia mavumbi. 14Mfalme na watu wote aliokuwa pamoja nao wakafika kwenye kituo chao wakiwa wamechoka. Mfalme akajiburudisha hapo.

Shauri la Hushai na Ahithofeli

15Wakati huo, Absalomu pamoja na watu wote wa Israeli wakafika Yerusalemu, naye Ahithofeli alikuwa pamoja naye. 16Ndipo Hushai Mwarki, rafiki wa Daudi, akamwendea Absalomu na kumwambia, "Mfalme aishi maisha marefu! Mfalme aishi maisha marefu!"

17Absalomu akamwuliza Hushai, "Je, huu ndio upendo unaomwonyesha rafiki yako? Kwa nini hukufuatana na rafiki yako?"

18Hushai akamwambia Absalomu, "La hasha, yeye aliyechaguliwa na BWANA , aliyechaguliwa na watu hawa, atakayechaguliwa tena na watu wote wa Israeli, huyu ndiye nitakayekuwa wake, nami nitabakia pamoja naye. 19Zaidi ya hayo, nimtumikie nani? Je, nisimtumikie mwana? Kama vile nilivyomtumikia baba yako, ndivyo nitakavyokutumikia wewe."

20Absalomu akamwambia Ahithofeli, "Tupe shauri lako. Tufanye nini?"

21Ahithofeli akajibu, "kutana kimwili na masuria wa baba yako aliowaacha kuangalia jumba la kifalme. Ndipo Israeli yote itakaposikia kwamba umejifanya chukizo kwa baba yako, nayo mikono ya kila mmoja aliye pamoja nawe itatiwa nguvu". 22Kwa hiyo wakasimika hema kwa ajili ya Absalomu juu ya paa, naye akakutana kimwili na masuria wa baba yake mbele ya Israeli wote.

23Ilikuwa katika siku hizo shauri lililotolewa na Ahithofeli lilikuwa kama lile ambalo limeulizwa kwa Mungu. Ndivyo Daudi na Absalomu walivyoyaheshimu mashauri yote ya Ahithofeli.

17 Ahithofeli akamwambia Absalomu, "Nipe ruhusa niwachague watu kumi na mbili elfu na waanze safari usiku huu huu kumfuatia Daudi. 2Nitamshambulia wakati akiwa amechoka na ni dhaifu. Nitampiga na hofu na kisha watu wote walio pamoja naye watakimbia. Nitampiga mfalme peke yake 3na kuwarudisha watu wote kwako. Kifo cha mtu yule unayemtafuta kitamaanisha kurudi kwa wote, hakuna hata mtu mmoja atakayeumizwa." 4Mpango huu ulionekana mzuri kwa Absalomu na kwa wazee wote wa Israeli.

5Lakini Absalomu akasema, "Pia mwiteni Hushai Mwarki, ili tuweze kusikia anachokisema." 6Hushai alipokuja, Absalomu akasema, "Ahithofeli ametoa shauri hili. Je, tufanye anavyosema? Kama sivyo, tupe maoni yako."

7Hushai akamjibu Absalomu, "Shauri la Ahithofeli alilotoa halifai kwa wakati huu. 8Unamfahamu baba yako na watu wake, ni wapiganaji hodari, nao ni wakali kama dubu mwitu aliyepokonywa watoto wake. Zaidi ya

hayo, baba yako ni mpiganaji mahiri, usiku
hatalala pamoja na vikosi. 9Hata sasa,
amefichwa ndani ya pango au mahali pengine,
Kama atatangulia kushambulia vikosi vyako, ye
yote asikiaye habari hii atasema, kuna machinjo
makubwa miongoni mwa vikosi vinavyomfuata
Absalomu.' 10Basi hata yule askari hodari kuliko
wengine wote, ambaye moyo wake ni kama wa
simba, atayeyuka kwa hofu, kwa maana Israeli
yote wanajua kwamba baba yako ni mpiganaji
na kwamba wale walio pamoja naye ni watu
hodari.

11"Kwa hiyo nakushauri: Israeli wote na
wakusanyikie kwako, kuanzia Dani hadi Beer-
Sheba, katika wingi wao jinsi walivyo kama
mchanga wa ufuoni mwa bahari, wewe
mwenyewe ukiwaongoza vitani. 12Ndipo
tutakapomshambulia po pote atakapoonekana,
nasi tutamwangukia kama umande
unavyoshuka juu ya ardhi. Yeye mwenyewe
wala watu wake hakuna atakayeachwa hai.
13Kama atakimbilia katika mji wo wote basi
Israeli wote watazungushia mji ule kamba, nasi
tutauburuta mji huo mpaka bondeni hadi
isionekane hata changarawe ya huo mji."

14Absalomu na watu wote wa Israeli
wakasema, "Shauri la Hushai Mwarki ni jema
zaidi kuliko lile la Ahithofeli." Kwa maana
BWANA alikuwa amekusudia kupinga shauri
nzuri la Ahithofeli, ili kuleta maafa juu ya
Absalomu.

15Hushai akawaambia makuhani Sadoki na
Abiathari, "Ahithofeli amemshauri Absalomu na
wazee wa Israeli kufanya kadha wa kadha, lakini
mimi nimewashauri wao kufanya kadha wa
kadha. 16Sasa tumeni ujumbe haraka na
kumwambia Daudi, 'Usiku huu usilale kwenye
vivuko katika jangwa, vuka bila kukosa, la sivyo,
mfalme pamoja na watu wote waliofuatana naye
watamezwa.'"

17Yonathani na Ahimaasi walikuwa
wakingoja huko En-Rogeli, naye mtumishi
mmoja wa kike akawa anakwenda kuwapasha
habari nao wakawa wanakwenda kumwambia
Mfalme Daudi, kwa maana wasingetaka
kujihatarisha kuonekana wakiingia mjini. 18Lakini
kijana mmoja mwanaume akawaona naye
akamwambia Absalomu. Basi wote wawili
wakaondoka haraka wakaenda mpaka kwenye
nyumba ya mtu mmoja huko Bahurimu. Mtu
huyo alikuwa na kisima katika ua wa nyumba
yake, nao Yonathani na Ahimaasi wakateremka
ndani ya kisima hicho. 19Mkewe akachukua
mfuniko akauweka kwenye mdomo wa kile
kisima na kuanika nafaka juu yake. Wala
hakuna mtu ye yote aliyefahamu cho chote
kuhusu jambo hili.

20Watu wa Absalomu walipofika kwa huyo
mwanamke, wakamwuliza, "Wako wapi
Ahimaasi na Yonathani?"

Huyo mwanamke akawajibu, "Walivuka
kijito." Watu wa Absalomu wakapekua lakini
hawakuwaona hata mmoja, hivyo wakarudi
Yerusalemu.

21Baada ya watu hao kuondoka, wale watu
wawili yaani Yonathani na Ahimaasi wakapanda
kutoka mle kisimani na kwenda kumpasha
Mfalme Daudi habari. Wakamwambia, "Ondoka,
uvuke haya maji haraka, Ahithofeli ameshauri
kadha wa kadha dhidi yako." 22Kwa hiyo Daudi
na watu wote aliokuwa nao waliondoka na
kuvuka Yordani. Kufika wakati wa
mapambazuko hapakuwa na mtu hata mmoja
ambaye alikuwa hajavuka Mto Yordani.

23Ahithofeli alipoona kwamba shauri lake
halikufuatwa, akatandika punda wake
akaondoka kwenda nyumbani kwake kwenye mji
wake. Akaiweka nyumba yake katika utaratibu,
kisha akajinyonga mwenyewe. Hivyo akafa na
akazikwa katika kaburi la baba yake.

24Daudi akaenda Mahanaimu, naye
Absalomu akavuka Yordani pamoja na watu
wote wa Israeli. 25Absalomu alikuwa amemweka
Amasa juu ya jeshi badala ya Yoabu. Amasa
alikuwa mwana wa mtu mmoja aliyeitwa Yetheri,
Mwishmaeli ambaye alikuwa amemwoa Abigaili,
binti Nahashi dada yake Seruia mamaye Yaobu.
26Waisraeli na Absalomu wakapiga kambi huko
nchi ya Gileadi.

27Daudi alipofika Mahanaimi, Shobi mwana
wa Nahashi kutoka Raba ya Waamoni, Makiri
mwana wa Amieli kutoka Lo-debari na Barzilai,
Mgileadi kutoka Rogelimu 28wakaleta matandiko
ya kitandani, mabakuli na vyombo vya
mfinyanzi. Walileta pia ngano na shayiri, unga
na bisi, maharage na kunde, 29asali na maziwa
yaliyoganda, kondoo na jibini kutoka kwenye
maziwa ya ng'ombe kwa ajili ya Daudi na watu
wake ili wale. Kwa maana walisema, "Watu
wameona njaa tena wamechoka na wamepata
kiu huko jangwani."

Kifo cha Absalomu

18 Daudi akakusanya watu aliokuwa nao
na kuweka majemadari wa maelfu na
majemadari wa mamia. 2Daudi akatuma vikosi

vya askari, theluthi moja ilikuwa chini ya amri ya Yoabu, theluthi ya pili chini ya Abishai mwana wa Seruya nduguye Yoabu na theluthi ya tatu chini ya Itai Mgiti. Mfalme akaviambia vikosi, "Hakika mimi mwenyewe nitakwenda pamoja nanyi."

3Lakini watu wakasema, "Haikupasi kwenda, ikiwa sisi tutalazimika kukimbia, wao hawatatujali. Hata kama nusu yetu tukifa hawatajali, lakini wewe una thamani ya watu kama sisi kumi elfu. Ingekuwa bora zaidi kwako basi kutupatia msaada kutoka mjini."

4Mfalme akajibu, "Nitafanya lo lote linaloonekana jema zaidi kwenu."

Kwa hiyo mfalme akasimama kando ya lango wakati watu wote wakitoka nje kwa makundi ya mamia na maelfu. 5Mfalme akawaamuru Yoabu, Abishai na Itai, "Iweni wapole kwa kijana Absalomu kwa ajili yangu". Vikosi vyote vikasikia mfalme akitoa amri kwa kila jemadari kumhusu Absalomu.

6Jeshi likatoka kwenda kwenye uwanja wa vita kupigana na Israeli, hivyo vita vikapiganwa katika msitu wa Efraimu. 7Huko jeshi la Israeli likashindwa na watu wa Daudi, siku hiyo majeruhi walikuwa wengi kiasi cha watu ishirini elfu. 8Vita vikaenea nchi nzima, msitu uliua watu wengi zaidi siku hiyo kuliko waliouawa kwa upanga.

9Basi ikawa Absalomu alikutana na watu wa Daudi. Yeye alikuwa amepanda nyumbu wake, naye nyumbu alipopita chini ya matawi yaliyosongana ya mwaloni mkubwa, kichwa cha Absalomu kilinaswa kwenye mti. Akaachwa ananing'inia hewani, wakati nyumbu aliyekuwa amempanda aliendelea kwenda.

10Mmojawapo wa wale watu alipoona, akamwambia Yoabu, "Nimemwona Absalomu akining'inia kwenye mti wa mwaloni."

11Yoabu akamwambia huyo mtu, "Nini! Ulimwona Absalomu? Kwa nini hukumpiga papo hapo mpaka chini? Ndipo ningekupa shekeli kumi[a] za fedha na mkanda wa askari shujaa."

12Lakini huyo mtu akajibu, "Hata kama ungenipimia shekeli elfu[b] mikononi mwangu nisingeinua mkono wangu dhidi ya mwana wa mfalme. Tukiwa tunasikia mfalme alikuagiza wewe na Abishai pamoja na Itai, akisema, 'Mlindeni kijana Absalomu kwa ajili yangu.' 13Nami kama ningekuwa nimemtendea kwa hila na hakuna lo lote linalofichika kwa mfalme, wewe mwenyewe ungejitenga nami."

14Yoabu akasema, "Mimi sitapoteza muda hapa pamoja nawe" Hivyo akachukua mikuki mitatu mkononi mwake na kumchoma nayo Absalomu kwenye moyo alipokuwa angali hai akiwa ananing'inia katika ule mwaloni. 15Nao wabeba silaha kumi wa Yoabu wakamzunguka Absalomu, wakampiga na kumwua.

16Kisha Yaobu akapiga tarumbeta, navyo vikosi vikaacha kuwafuata Israeli, kwa maana Yoabu aliwasimamisha. 17Wakamchukua Absalomu, wakamtupa katika shimo kubwa huko msituni na kulundika lundo kubwa la mawe juu yake. Huko nyuma, Waisraeli wote wakakimbilia nyumbani kwao.

18Wakati wa uhai wa Absalomu alikuwa amechukua nguzo na kuisimamisha katika Bonde la Mfalme, kwa maana alifikiri, "Sina mwana atakayeendeleza kumbukumbu ya jina langu." Akaita nguzo hiyo kwa jina lake mwenyewe. Nayo inaitwa Mnara wa Ukumbusho wa Absalomu mpaka leo.

Daudi aomboleza Kifo cha Absalomu

19Basi Ahimaasi mwana wa Sadoki akasema, "Niruhusu mimi nikimbie na kumpelekea mfalme habari kwamba BWANA amemwokoa mfalme kutoka mkononi mwa adui zake."

20Yoabu akamwambia Ahimaasi, "Leo si wewe utakayepeleka habari. Unaweza kupeleka habari wakati mwingine, lakini leo haikupasi kupeleka, kwa sababu mwana wa mfalme amekufa."

21Ndipo Yoabu akamwambia mtu mmoja Mkushi, "Nenda, ukamwambie mfalme kile ulichoona." Mkushi akasujudu mbele ya Yoabu akaondoka mbio.

22Ahimaasi mwana wa Sadoki akamwambia tena Yoabu, "Liwalo na liwe, tafadhali niruhusu nikimbie nyuma ya huyo Mkushi."

Lakini Yoabu akajibu, "Mwanangu, mbona wataka kwenda? Wewe huna habari yo yote itakayokupatia tuzo."

23Ahimaasi akasema, "Liwalo na liwe, nataka kukimbia."

Kwa hiyo Yaobu akamwambia, "haya kimbia!" Ndipo Ahimaasi akakimbia kufuata njia ya kupitia tambarare na akafika kabla ya huyo Mkushi.

24Wakati Daudi alipokuwa ameketi kati ya lango la ndani na la nje, mlinzi akapanda juu ya

a11 Shekeli kumi za fedha ni sawa na gramu 115.
b12 Shekeli elfu za fedha ni sawa na kilo 11.5

paa la lango kupitia ukutani. Alipotazama nje, akaona mtu mmoja akikimbia peke yake. [25]Mlinzi akampaazia mfalme sauti na kumpa taarifa.

Mfalme akasema, “Ikiwa yuko peke yake, lazima atakuwa na habari njema.” Naye yule mtu akazidi kujongea karibu.

[26]Kisha mlinzi akaona mtu mwingine anakuja akikimbia, akamwita bawabu, “Tazama, mtu mwingine anakuja akikimbia peke yake!”

Mfalme akasema, “Lazima atakuwa analeta habari njema pia.”

[27]Mlinzi akasema, “ninaona kuwa yule wa kwanza anakimbia kama Ahimaasi mwana wa Sadoki.”

Mfalme akasema, “Yeye ni mtu mwema. Analeta habari njema.”

[28]Ndipo Ahimaasi akamwita mfalme, akasema, “Mambo yote ni mema!” akasujudu mbele ya mfalme uso wake mpaka ardhini, akasema, “Ahimidiwe BWANA Mungu wako! Yeye aliyewatoa watu wale walioinua mikono yao dhidi ya mfalme bwana wangu.”

[29]Mfalme akauliza, “Je, huyo kijana Absalomu yuko salama?.”

Ahimaasi akajibu, “Kulikuwa na machafuko mengi mara tu Yoabu alipokuwa anataka kumtuma mtumishi wa mfalme pamoja nami mtumishi wako, lakini sijui ilikuwa nini?”

[30]Mfalme akasema, “Simama kando na usubiri hapa.” Basi akasogea kando na kusimama hapo.

[31]Ndipo huyo Mkushi akawasili na kusema, “mfalme bwana wangu, sikia habari njema! Leo BWANA amekuokoa kutoka kwa wale wote walioinuka dhidi yako.”

[32]Mfalme akamwuliza huyo Mkushi, “Je, kijana Absalomu yuko salama?”

Huyo Mkushi akajibu, “Adui wa mfalme bwana wangu na wote wale walioinuka kukudhuru na wawe kama huyo kijana.”

[33]Mfalme akatetemeka. Akapanda chumbani juu kupitia langoni akilia. Alipokuwa akienda, akasema, “Ee mwanangu Absalomu! Mwanangu, mwanangu Absalomu! Laiti ningekufa badala yako, Ee Absalomu, mwanangu, mwanangu!”

Yoabu Amkemea Mfalme

19 Yoabu akaambiwa, “Mfalme analia na kumwombolezea Absalomu.” [2]Kwa jeshi lote, ushindi wa siku ile ukageuka kuwa maombolezo, kwa sababu siku ile vikosi vilisikia ikisemwa, “Mfalme anahuzunika kwa ajili ya mwanawe.” [3]Siku ile watu wakaingia mjini kimya kama vile waingiavyo kwa aibu watu waliokimbia kutoka vitani. [4]Mfalme akafunika uso wake akalia kwa sauti, akisema, “Ee mwanangu Absalomu! Ee Absalomu, mwanangu, mwanangu!”

[5]Kisha Yoabu akaingia ndani ya nyumba ya mfalme na kusema, “Leo umewaaibisha watu wako wote, waliookoa maisha yako, maisha ya wanao na binti zako, maisha ya wake zako na masuria wako. [6]Unawapenda wale wanaokuchukia na unawachukia wale wanaokupenda. Leo umeonyesha wazi kwamba majemadari wako na watu wao hawana maana kwako. Naona kwamba ungefurahi kama Absalomu angekuwa hai leo na sisi sote tuwe tumekufa. [7]Sasa utoke nje ukawatie moyo watu wako. Naapa kwa BWANA kwamba ikiwa hutatoka nje, hakuna mtu atakayesalia pamoja nawe ifikapo leo jioni. Hii itakuwa mbaya zaidi kwako kuliko maafa yote yaliyokupata tangu ujana wako hadi sasa.”

[8]Kwa hiyo mfalme akaondoka akaketi kitini pake penye lango. Watu walipoambiwa, “Mfalme ameketi langoni, watu wote wakamjia.

Daudi Arudi Yerusalemu

Wakati huo, Waisraeli walikuwa wamekimbilia nyumbani kwao. [9]Katika makabila yote ya Israeli, watu walikuwa wanabishana wao kwa wao, wakisema, “mfalme alituokoa kutoka mkononi mwa adui zetu, yeye ndiye aliyetuokoa kutoka mikononi mwa Wafilisti. Lakini sasa mfalme ameikimbia nchi kwa sababu ya Absalomu, [10]naye Absalomu, tuliyemtia mafuta atutawale, amekufa vitani. Basi mbona hamsemi lo lote kuhusu kumrudisha mfalme?

[11]Mfalme Daudi akapeleka ujumbe huu kwa makuhani Sadoki na Abiathari, kusema: “Waulizeni wazee wa Yuda, ‘kwa nini muwe wa mwisho kumrudisha mfalme katika jumba lake la kifalme, maadam kile kinachosemwa katika Israeli yote kimemfikia mfalme katika makao yake? [12]Ninyi ni ndugu zangu, nyama yangu na damu yangu mwenyewe. Kwa hiyo kwa nini mwe wa mwisho kumrudisha mfalme? [13]Nanyi mwambieni Amasa, ‘Je wewe si nyama yangu mwenyewe na damu yangu? Mungu na anishughulikie, tena kwa ukali, kama kuanzia sasa na kuendelea wewe si jemadari wa jeshi langu mahali pa Yoabu”

[14]Aliipata mioyo ya watu wote wa Yuda

kama vile walikuwa mtu mmoja. Wakapeleka
ujumbe kwa mfalme, kusema, “Rudi, wewe na
watu wako wote.” 15Ndipo mfalme akarudi
akaenda hadi kufikia Yordani.

Basi watu wa Yuda walikuwa wamekuja
mpaka Gileadi ili kutoka kwenda kumlaki mfalme
na kumvusha Mto Yordani. 16Shimei mwana wa
Gera, wa kabila la Benyamini kutoka Bahurimu,
akaharakisha kutelemka pamoja na watu wa
Yuda ili kumlaki Mfalme Daudi. 17Pamoja naye
walikuwapo Wabenyamini elfu moja wakiwa
wamefuatana na Siba, msimamizi wa nyumba
ya Sauli, pia wanawe kumi na watano na
watumishi ishirini. Wakaharakisha kwenda
Yordani, mahali mfalme alipokuwa. 18Wakavuka
kivuko ili kuwachukua watu wa nyumbani mwa
mfalme ili kuwavusha na kufanya kila kitu
alichotaka.

Shimei mwana wa Gera alipovuka Yordani,
akaanguka kifudifudi mbele ya mfalme, 19na
kumwambia, “Bwana wangu na asinihesabie
hatia. Usikumbuke jinsi mtumishi wako
alivyofanya kosa siku ile bwana wangu mfalme
alipoondoka Yerusalemu. Mfalme aliondoe
moyoni mwake. 20Kwa maana mimi mtumishi
wako najua nimefanya dhambi, lakini leo
nimekuja hapa kama wa kwanza wa nyumba
yote ya Yosefu kushuka na kumlaki bwana
wangu mfalme.”

21Ndipo Abishai mwana wa Seruya
akasema, “Je, Shimei hapaswi kuuawa kwa ajili
ya hili? Alimlaani mpakwa mafuta wa BWANA.”

22Daudi akajibu, “Mimi nina nini nanyi, enyi
wana wa Seruya? Leo hii mmekuwa adui zangu!
Je, leo kuna ye yote atakayeuawa katika Israeli?
Je, mimi sijui kuwa leo ndimi mfalme katika
Israeli yote?’ 23Basi mfalme akamwambia
Shimei, “Hutakufa.” Naye mfalme akamwahidi
kwa kiapo.

24Pia Mefiboshethi mwana wa Sauli
akashuka kwenda kumlaki mfalme. Hakuwa
amenawa miguu wala kunyoa ndevu zake wala
kufua nguo zake tangu siku mfalme alipoondoka
Yerusalemu mpaka siku aliporudi ile salama.
25Wakati alipotoka Yerusalemu kuja kumlaki
mfalme, mfalme akamwuliza, “Mefiboshethi, kwa
nini hukufuatana nami?”

26Akasema, “Bwana wangu mfalme,
maadam mimi mtumishi wako ni kiwete,
nilisema, ‘Nitandikiwe punda wangu, nimpande,
ili niweze kwenda pamoja na mfalme’ lakini Siba
mtumishi wangu akanisaliti. 27Naye
amemchongea mtumishi wako kwa bwana
wangu mfalme. Bwana wangu mfalme ni kama
malaika wa Mungu, kwa hiyo fanya lo lote
linalokupendeza. 28Wazao wote wa baba yangu
hawastahili kitu kingine isipokuwa kifo kutoka
kwa bwana wangu mfalme, lakini ulimpa
mtumishi wako nafasi miongoni mwa wale
waliokula mezani pako. Je, ninayo haki gani
kumwomba mfalme zaidi ya hayo?

29Mfalme akamwambia, “Kwa nini useme
zaidi? Naamuru wewe na Siba mgawanye
mashamba.”

30Mefiboshethi akamwambia mfalme,
“Mruhusu achukue kila kitu, kwa kuwa sasa
bwana wangu mfalme amerudi nyumbani
salama.”

31Barzilai, Mgileadi pia akashuka kutoka
Rogelimu ili kuvuka Yordani pamoja na mfalme
na kumsindikiza kutoka huko. 32Basi Barzilai
alikuwa mzee sana mwenye umri wa miaka
themanini. Alikuwa amempatia mfalme mahitaji
wakati alipokuwa anaishi Mahanaimu, kwa huko
alikuwa mtu tajiri sana. 33Mfalme akamwambia
Barzilai, “Vuka pamoja nami na ukae nami huko
Yerusalemu, nami nitakuptia mahitaji yako.

34Lakini Barzilai akamjibu mfalme, “Je,
nitaishi miaka mingine mingapi, hata nipande
kwenda Yerusalemu pamoja na mfalme? 35Sasa
nina miaka themanini. Je, naweza kutofautisha
kati ya lililo jema na lililo baya? Je, mtumishi
wako anaweza kujua ladha ya kile anachokula
au anachokunywa? Je, bado naweza kusikiliza
sauti za waimbaji wa kiume na za wanawake?
Kwa nini mtumishi wako aongeze mzigo kwa
bwana wangu mfalme? 36Mtumishi wako
atavuka Yordani pamoja na mfalme kwa umbali
mfupi tu, lakini kwa nini mfalme anizawadie kwa
namna hii? 37Mruhusu mtumishi wako arudi,
kwamba mimi nikafie katika mji wangu
mwenyewe karibu na kaburi la baba na mama
yangu. Lakini yupo hapa mtumishi wako
Kimhamu. Mruhusu avuke Yordani pamoja na
bwana wangu mfalme. Mtendee lo,lote
linalokupendeza.”

38Mfalme akamwambia Barzilai, “Kimhamu
atavuka Yordani pamoja nami, nami
nitamtendea lo lote litakalokupendeza. Nawe
kitu cho chote unachotaka kutoka kwangu
nitakutendea.”

39Kwa hiyo watu wote wakavuka Yordani,
kisha mfalme akavuka. Mfalme akambusu
Barzilai na kumbariki, Barzilai akarudi nyumbani
kwake.

40Mfalme alipovuka kwenda Gilgali,

Kimhamu alivuka pamoja naye. Vikosi vyote vya Yuda na nusu ya vikosi vya Israeli vilimvusha mfalme.

41Baada ya kitambo kidogo watu wote wa Israeli wakaja kwa mfalme na kumwambia, "Kwa nini ndugu zetu, watu wa Yuda wamemrudisha mfalme kwa siri bila kutushirikisha na kumvusha ng'ambo ya Yordani, yeye na nyumba yake, pamoja na watu wake wote?

42Watu wote wa Yuda wakawajibu watu wa Israeli, "Tulifanya hivi kwa sababu mfalme ni jamaa yetu wa karibu. Kwa nini mnakasirikia jambo hili? Je, tumekula kitu cho chote cha mfalme? Je, tumejichukulia kitu cho chote kwa ajili yetu wenyewe?

43Ndipo watu wa Israeli wakawajibu watu wa Yuda, "Tunayo haki mara kumi kwa mfalme, sisi tunahusika zaidi na Daudi kuliko ninyi. Kwa nini basi mnatudharau? Je, hatukuwa wa kwanza kuzungumza kuhusu kumrudisha mfalme nyumbani?"

Lakini watu wa Yuda wakajibu kwa ukali hata zaidi kuliko watu wa Israeli.

Sheba Aasi Dhidi ya Daudi

20 Basi, kulikuwa na mtu mbaya sana aliyeitwa Sheba mwana wa Bikri, Mbenyamini, aliyekuwako huko. Akapiga tarumbeta na kupaza sauti,

"Hatuna fungu katika Daudi,
wala hatuna sehemu katika mwana wa Yese!
Kila mtu aende hemani mwake, Enyi Israeli!

2Kwa hiyo watu wote wa Israeli wakamwacha Daudi na kumfuata Sheba mwana Bikri. Lakini watu wa Yuda wakawa karibu na mfalme wao katika safari yote kutoka Yordani mpaka Yerusalemu.

3Daudi aliporudi katika jumba lake la kifalme huko Yerusalemu, aliwachukua wale masuria kumi aliokuwa amewaacha ili kuangalia jumba la kifalme na kuwaweka ndani ya nyumba chini ya ulinzi. Akawapa mahitaji yao lakini hakukutana nao kimwili. Waliwekwa kifungoni wakaishi kama wajane mpaka kifo chao.

4Ndipo mfalme akamwambia Amasa, "Waite watu wa Yuda waje kwangu katika muda wa siku tatu, nawe mwenyewe uwepo hapa." 5Lakini Amasa alipokwenda kuwaita Yuda, alichukua muda mrefu zaidi ya ule mfalme aliokuwa amemwekea.

6Daudi akamwambia Abishai, "Sasa Sheba mwana wa Bikri atatuletea madhara zaidi kuliko alivyofanya Absalomu. Wachukue watu wa bwana wako na umfuatie, la sivyo atapata mji wenye ngome na kututoroka." 7Hivyo watu wa Yoabu Wakerethi na Wapelethi pamoja na wapiganaji mashujaa wote wakaondoka chini ya uongozi wa Abishai. Wakatoka Yerusalemu ili kumfuata Sheba mwana wa Bikri.

8Wakati walipokuwa kwenye mwamba mkubwa huko Gibeoni, Amasa alikuja kuwalaki. Yoabu alikuwa amevaa mavazi yake ya kijeshi, juu yake alifunga mkanda kwenye kiuno wenye upanga ndani ya ala. Alipokuwa akienda mbele, ule upanga ukaanguka kutoka kwenye ala.

9Yoabu akamwambia Amasa, "U hali gani, ndugu yangu?" Kisha Yoabu akamshika Amasa ndevu kwa mkono wake wa kuume ili ambusu. 10Amasa hakuona upanga uliokuwa mkononi mwa Yoabu, naye Yoabu akamchoma nao tumboni, nayo matumbo yake yakamwagika chini. Pasipo kuchomwa mara ya pili, Amasa akafa. Basi Yoabu na Abishai nduguye wakamfuatia Sheba mwana wa Bikri.

11Mmoja wa watu wa Yoabu akasimama kando ya Amasa akasema, "Ye yote ampendaye Yoabu na ye yote aliye upande wa Daudi, na amfuate Yoabu!" 12Amasa alikuwa akigaagaa katika damu yake katikati ya barabara, mtu mmoja akaona kwamba vikosi vyote vilikuwa vinasimama pale. Huyo mtu alipotambua kwamba kila aliyefika pale Amasa alipokuwa alisimama, alimburuta Amasa kutoka barabarani mpaka kwenye shamba na kutupia nguo juu yake. 13Baada ya Amasa kuondolewa kutoka barabarani, watu wote walienda pamoja na Yoabu kumfuatia Sheba mwana wa Bikri.

14Sheba akapita katika makabila yote ya Israeli hadi Abeli Beth Maaka na kupitia eneo lote la Wabikri ambao walijikusanya pamoja na kumfuata. 15Vikosi vyote vya Yoabu vikaja na kumhusuru Sheba mwana wa Bikri huko Abeli Beth Maaka. Wakauzingira mji kwa kuweka vikosi vya askari, ili kukabiliana na ngome ya Mji. Walipokuwa wanagongagonga ukuta ili kuubomoa na kuuangusha chini, 16mwanamke mmoja mwenye busara akaita kutoka ndani ya Mji, akisema, "Sikilizeni! Sikilizeni! Mwambieni Yoabu aje hapa ili niweze kuzungumza naye," 17Yoabu alikwenda mbele yake, akamwuliza, "Wewe ni Yoabu?"

Akamjibu, "Mimi ndiye,"

Yule mwanamke akamwambia, "Sikiliza kile

mtumishi wako atakachokuambia."
Akamwambia, "Ninasikiliza."
18Huyo mwanamke akaendelea kusema,
"Zamani za kale walikuwa wakisema, 'Wakaulize
ushauri huko Abeli', hivyo kulimaliza lile shauri.
19Sisi ni watu wa amani na waaminifu katika
Israeli. Wewe unajaribu kuharibu mji ambao ni
mama katika Israeli. Kwa nini unataka kumeza
urithi wa BWANA ?"
20Yoabu akajibu, "Hilo liwe mbali nami. Hilo
liwe mbali nami kumeza au kuharibu. 21Hivyo
sivyo ilivyo. Mtu mmoja jina lake Sheba mwana
wa Bikri, kutoka nchi ya vilima vya Efraimu,
ameinua mkono wake dhidi ya mfalme, dhidi ya
Daudi. Nikabidhini mtu huyu mmoja, nami
nitajiondoa katika mji huu."
Huyu mwanamke akamwambia Yoabu,
"Kichwa chake mtatupiwa kupitia juu ya ukuta."
22Ndipo huyo mwanamke akaenda kwa watu
wote akiwa na ushauri wake wa busara, nao
wakakata kichwa cha Sheba mwana wa Bikri na
kumtupia Yoabu. Kwa hiyo Yoabu akapiga
tarumbeta, na watu wake wakatawanyika kutoka
Mjini, kila mmoja akirejea nyumbani kwake.
Naye Yoabu akarudi kwa mfalme huko
Yerusalemu.
23Yoabu alikuwa mkuu wa jeshi lote la
Israeli. Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa
juu ya Wakerethi na Wapelethi, 24Adoniramu
alikuwa kiongozi wa wale waliofanya kazi ya
kulazimishwa, Yehoshafati mwana wa Ahiludi
alikuwa mweka kumbukumbu, 25Sheva[a] alikuwa
mwandishi, Sadoki na Abiathari walikuwa
makuhani, 26na Ira Myairi alikuwa kuhani wa
Daudi.

Wagibioni Wanalipiza Kisasi

21 Wakati wa utawala wa Daudi kulikuwa
na njaa kwa miaka mitatu mfululizo,
kwa hiyo Daudi akautafuta uso wa BWANA.
BWANA akasema, "Ni kwa sababu ya Sauli na
nyumba yake iliyotiwa madoa ya damu, kwa
sababu aliwaua Wagibioni."
2Mfalme akawaita Wagibioni na
kuzumgumza nao. (Wagibioni hawakuwa wa
wana wa Israeli, ila walikuwa mabaki ya
Waamori. Waisraeli walikuwa wameapa
kuwaacha hai, lakini Sauli katika wivu wake kwa
ajili ya Israeli na Yuda, alikuwa amejaribu
kuwaangamiza.) 3Daudi akawauliza Wagibioni,
"Niwatendee nini? Nitawaridhishaje ili mbariki
urithi wa BWANA ?"
4Wagibioni wakamjibu, "Hatuna haki ya
kudai fedha wala dhahabu kutoka kwa Sauli au
jamaa yake, wala hatuna haki ya kumwua mtu
ye yote katika Israeli."
Daudi akawauliza, "Mnataka niwafanyie
nini?"
5Wakamjibu mfalme, "Kwa habari ya mtu
aliyetuangamiza na kufanya hila mbaya dhidi
yetu ili kwamba tuangamizwe na tusiwe na ye
yote katika Israeli, 6tupatieni wazao wake saba
wa kiume tuwaue hadharani mbele za BWANA
huko Gibea ya Sauli, aliyekuwa amechaguliwa
na BWANA."
Basi mfalme akasema, "Nitawakabidhi
kwenu."
7Mfalme akamhifadhi Mefiboshethi mwana
wa Yonathani, mwana wa Sauli, kwa sababu ya
kile kiapo mbele za BWANA kati ya Daudi na
Yonathani. 8Lakini mfalme akamchukua Armoni
na Mefiboshethi wana wawili wa Rispa binti
Ahiya, ambao alikuwa amemzalia Sauli, pamoja
na wana watano wa Merabu binti Sauli, aliokuwa
amemzalia Adrieli mwana wa Barzilai
Mmeholathi. 9Akawakabidhi kwa Wagibioni,
ambao waliwaua na kuwaweka wazi juu ya
kilima mbele ya BWANA. Wote saba walianguka
kwa pamoja, waliuawa katika siku za kwanza za
mavuno, mara tu uvunaji wa shayiri ulipokuwa
unaanza.
10Rispa binti Ahiya akachukua nguo ya
gunia akajitandikia juu ya mwamba. Kuanzia
mwanzo wa mavuno mpaka mvua ziliponyesha
juu ya miili ya hao waliouawa, Rispa hakuruhusu
ndege wa angani kuwagusa wakati wa mchana
wala wanyama wa mwitu wakati wa usiku.
11Daudi alipoambiwa kile Rispa binti Ahiya, suria
wa Sauli, alichokuwa amekifanya, 12alikwenda
akachukua mifupa ya Sauli na mwanawe
Yonathani kutoka kwa watu wa Yabeshi Gileadi,
(Walikuwa wameichukua kwa siri kutoka katika
uwanja wa watu wote huko Beth-Shani, mahali
ambapo Wafilisti walikuwa wamewatundika
baada ya kumwua Sauli huko Gilboa.) 13Daudi
akaileta mifupa ya Sauli na ya mwanawe
Yonathani kutoka huko, pia mifupa ya wale
ambao walikuwa wameuawa na kutupwa,
ilikusanywa.
14Wakazika mifupa ya Sauli na ya mwanawe
Yonathani katika kaburi la Kishi, babaye Sauli,
huko Sela katika nchi ya Benyamini, nao
wakafanya kila kitu mfalme alichoagiza. Baada

a25 "Sheva'' ambaye mahali pengine ametajwa kwa jina la "Shausha'' (1Nya. 18:16, 1Fal. 4:3)

ya hayo, Mungu akajibu maombi kwa ajili ya nchi.

Vita Dhidi ya Wafilisti.

15Kwa mara nyingine tena kulikuwa na vita kati ya Wafilisti na Israeli. Daudi akashuka pamoja na watu wake ili kupigana dhidi ya Wafilisti, naye akawa amechoka sana. 16Naye Ishbi-Benobu, mmoja wa wazao wa Warefai[a], ambaye mkuki wake wa shaba ulikuwa na uzito wa shekeli 300[b], ambaye alikuwa amejifunga upanga mpya, alisema angemwua Daudi. 17Lakini Abishai mwana wa Seruya akaja kumwokoa Daudi, akampiga huyo Mfilisti na kumwangusha chini na kumwua. Ndipo watu wakamwapia Daudi, wakisema, "Kamwe hutakwenda tena nasi vitani, ili kwamba taa ya Israeli isije ikazimwa."

18Baada ya muda, kukawa na vita nyingine na Wafilisti, huko Gobu. Wakati huo Sibekai Mhushathi akamwua Safu, mmoja wa wazao wa Warefai.

19Katika vita nyingine na Wafilisti huko Gobu, Elihana mwana wa Yaare-Origemu Mbethlehemu alimwua nduguye Goliathi, Mgiti ambaye mkuki wake ulikuwa na mpini kama mti wa mfumaji.

20Katika vita vingine tena, vilivyopiganwa huko Gathi, kulikuwako jitu kubwa sana refu lililokuwa na vidole sita katika kila mkono na vidole sita kila mguu, jumla vidole ishirini na vinne. Vile vile alikuwa mzao wa Warefai. 21Alipowadhihaki Israeli, Yonathani mwana wa Shama nduguye Daudi, akamwua.

22Hawa wanne walikuwa wazao wa Warefai katika Gathi, nao walianguka katika mikono ya Daudi na watu wake.

Wimbo wa Daudi wa Sifa

22 Daudi akamwimbia BWANA maneno ya wimbo huu hapo BWANA alipomwokoa kutoka katika mkono wa adui zake wote pia kutoka katika mkono wa Sauli. 2Akasema.

"BWANA ni mwamba wangu, ngome
yangu na mwokozi wangu,
3Mungu wangu ni mwamba wangu, ambaye
kwake nakimbilia.
ngao yangu na pembe ya wokovu wangu.
Yeye ni ngome yangu, kimbilio langu na
mwokozi wangu,
Huniokoa kutoka kwa watu wenye jeuri.
4Namwita BWANA , Yeye anayestahili
kusifiwa,
"nami ninaokolewa kutoka kwa adui zangu.

5Mawimbi ya mauti yalinizunguka,
maji mengi ya ghafula ya uharibifu
yalinifunika.
6Kamba za kuzimu[a] zilinizunguka,
mitego ya kifo ilinikabili.
7Katika shida yangu nilimwita BWANA ,
nilimwita Mungu wangu.
Kutoka hekaluni mwake alisikia sauti yangu,
"kilio changu kikafika masikioni mwake.
8Dunia ilitetemeka na kutikisika,
misingi ya mbingu ilitikisika,
vilitetemeka kwa sababu alikuwa
amekasirika.
9Moshi ukapanda kutoka puani mwake,
moto ulao ukatoka kinywani mwake,
makaa ya moto yawakayo kwa nguvu
yalitoka humo.
10Akazipasua mbingu akashuka chini,
mawingu meusi yalikuwa chini ya miguu
yake.
11Alipanda juu ya kerubi akaruka,
akapaa juu kwa mbawa za upepo.
12Alifanya giza kuwa kitu chake cha kujifunika,
mawingu meusi ya mvua ya angani.
13Kutokana na mng'ao wa uwepo wake mawingu
yalisogea
ikanyesha mvua ya mawe na umeme wa
radi.
14BWANA alinguruma kutoka mbinguni,
sauti ya Aliye Juu ilisikika.
15Aliipiga mishale akatawanya adui,
umeme wa radi na kuwakimbiza.
16Mabonde ya bahari yalifunuliwa
na misingi ya dunia ikawa wazi
kwa kukaripia kwake BWANA ,
kwa uvumi, wa pumzi kutoka puani mwake.
17Alinyoosha mkono kutoka juu na kunishika,
alinitoa kutoka katika kilindi cha maj makuu.
18Aliniokoa kutoka watesi wangu mwenye
nguvu nyingi,
kutoka adui zangu, waliokuwa na nguvu
nyingi kuliko mimi.
19Walinikabili katika siku ya msiba wangu,
lakini BWANA alikuwa msaada
wangu.
20Alinileta nje mahali penye nafasi tele,

a16 Warefai yaani "Majitu.''
b16 Shekeli 300 za shaba ni sawa na kilo tatu na nusu (kg. 3.5)

a6 "Kuzimu" hapa ina maana "Sheol'' kwa Kiebrania

akaniokoa kwa sababu alipendezwa nami.

21BWANA alinitendea kwa kadiri ya
uadilifu wangu.
Kwa kadiri ya usafi wa mikono yangu
amenilipa.
22Kwa maana nimezishika njia za BWANA
sijatenda ubaya nikamwacha Mungu wangu.
23Sheria zake zote zi mbele yangu,
wala sijayaacha maagizo yake.
24Nimekuwa sina hatia mbele zake,
nami nimejilinda nisitende dhambi.
25BWANA amenilipa sawa sawa na
uadilifu wangu,
sawa sawa na usafi wangu machoni pake.
26Kwa Yeye aliye mwaminifu unajionyesha kuwa
mwaminifu,
kwa asiye na hatia unajionyesha kuwa asiye
na hatia,
27kwa aliye mtakatifu unajionyesha kuwa
mtakatifu,
lakini kwa aliyepotoka unajionyesha kuwa
mkaidi.
28Wewe huwaokoa wanyenyekevu,
lakini macho yako ni juu ya wenye kiburi ili
uwashushe.
29 Wewe ni taa yangu, Ee BWANA.
BWANA hulifanya giza langu kuwa
mwanga.
30Kwa msaada wako naweza kusogeza jeshi,
nikiwa pamoja na Mungu wangu nitaweza
kuruka.

31Kuhusu Mungu, njia yake ni kamilifu,
neno la BWANA ni kamilifu.
Yeye ni ngao kwa wote wanaokimbilia
kwake.
32Kwa maana ni nani aliye Mungu zaidi ya
BWANA ?
Ni nani aliye Mwamba isipokuwa Mungu
wetu?
33Mungu ndiye anivikaye nguvu
na kufanya njia yangu kuwa kamilifu.
34Huifanya miguu yangu kama miguu ya
kulungu,
huniwezesha kusimama mahali palipo juu.
35Huifundisha mikono yangu kwa ajili ya
kupigana vita,
mikono yangu inaweza kupinda upinde wa
shaba.
36Hunipa ngao yako ya ushindi,
hujishusha chini ili kuniinua.
37Huyapanua mapito yangu,
ili vifundo vya miguu yangu visipinduke.

38Nilifuatia adui zangu na nikawaseta,
sikurudi nyuma mpaka walipoangamizwa.
39Niliwaseta kabisa, nao hawakuweza kuinuka,
walianguka chini ya miguu yangu.
40Ulinivika nguvu kwa ajili ya kupigana vita,
uliwafanya adui zangu kusujudu miguuni
pangu.
41Uliwafanya adui zangu wageuke na
wakakimbia,
nami nikawaangamiza adui zangu.
42Walipiga yowe, lakini hapakuwapo na ye yote
wa kuwaokoa,
walimlilia BWANA , lakini hakuwajibu.
43Niliwapiga wakawa laini kama mavumbi ya
nchi,
nikawaponda na kuwakanyaga kama tope
barabarani.
44Umeniokoa kutokana na mashambulizi ya
watu wangu,
umenihifadhi mimi kama kiongozi wa
mataifa.
Watu ambao sikuwajua wananitumikia,
45nao wageni huja wakininyenyekea,
mara wanisikiapo, hunitii.
46Wote hulegea,
huja wakitetemeka kutoka kwenye ngome
zao.
47BWANA yu hai! Sifa ni kwa Mwamba
wangu!
Atukuzwe Mungu, Mwamba, Mwokozi
wangu!
48Yeye ndiye Mungu anilipiziaye kisasi,
ayawekaye mataifa chini yangu,
49aniwekaye huru toka kwa adui zangu.
Uliniinua juu ya adui zangu,
uliniokoa toka watu wajeuri.
50Kwa hiyo nitakusifu Wewe, Ee BWANA ,
katikati ya mataifa,
nitaliimbia sifa jina lako.
51Humpa mfalme wake ushindi mkuu,
huonyesha fadhili zake kwa mpakwa mafuta
wake,
kwa Daudi na wazao wake milele.”

Maneno ya Mwisho ya Daudi

23 Haya ni maneno ya mwisho ya Daudi:

“Neno la Daudi mwana wa Yese,
neno la mtu aliyeinuliwa na aliye juu,
mtu aliyepakwa mafuta na Mungu wa
Yakobo,

mwimbaji wa nyimbo wa Israeli.

2"Roho ya BWANA ilinena kupitia kwangu,
neno lake lilikuwa ulimini mwangu.
3Mungu wa Israeli alinena,
mwamba wa Israeli akaniambia:
"Mtu anatawala watu kwa haki,
wakati anapotawala akiwa na hofu ya Mungu,
4yeye ni kama mwanga wa asubuhi jua
lichomozapo asubuhi isiyo na mawingu,
kama mwanga baada ya mvua
uchipuzao majani kutoka ardhini.

5Je, si hivyo ilivyo nyumba yangu mbele za Mungu?
Je, hajafanya agano la milele nami,
lililopangwa na kuimarishwa kila sehemu?
Je, hatanifanya niufurahie wokovu wangu na kunijalia matakwa yangu yote?
6Lakini watu waovu wote watatupwa kando kama miiba,
ambayo haikusanywi kwa mkono.
7Ye yote agusaye miiba
hutumia chombo cha chuma au mpini wa mkuki,
nayo huchomwa pale ilipo.

Mashujaa wa Daudi

8Haya ndiyo majina ya mashujaa wa Daudi:
Yosheb-Bashebethi[a], Mtahkemoni alikuwa ndiye kiongozi wa wale watatu, yeye aliinua mkuki wake dhidi ya watu 800, ambao aliwaua kwa siku moja.
9Wa pili wake alikuwa Eleazari mwana wa Dodai[b] Mwahohi. Akiwa mmojawapo wa wale mashujaa watatu, alikuwa pamoja na Daudi wakati walipowadhihaki Wafilisti waliokuwa wamekusanyika huko Pasi-Daminu kwa ajili ya vita. Kisha watu wa Israeli wakarudi nyuma, 10lakini yeye alisimama imara akawaua Wafilisti hadi mkono wake ukachoka na ukagandamana na upanga. BWANA akawapa ushindi mkubwa siku ile. Vikosi vikarudi kwa Eleazari, kuteka tu nyara za waliokufa.
11Aliyefuata alikuwa Shama mwana wa Agee Mharari. Wafilisti walipokusanyika pamoja mahali palipokuwa shamba lililojaa dengu, vikosi vya Israeli viliwakimbia. 12Lakini Shama akasimama imara katikati ya shamba. Akatetea na kuwaua Wafilisti, naye BWANA akawapatia ushindi mkubwa.
13Wakati wa mavuno, viongozi watatu kati ya viongozi thelathini walishuka wakamwendea Daudi katika pango la Adulamu, wakati ambapo kikundi cha Wafilisti kilikuwa kimepiga kambi kufika Bonde la Refaimu. 14Wakati huo Daudi alikuwa ndani ya ngome, nao askari walinzi wa ngome wa Wafilisti walikuwa huko Bethlehemu. 15Daudi akatamani maji, akasema, "Laiti kwamba mtu angenipatia maji ya kunywa kutoka kile kisima kilicho karibu na lango la Bethlehemu!'' 16Basi mashujaa hao watatu wakapenya katikati ya Wafilisti, wakaenda kuchota maji kutoka kwenye kile kisima kilicho karibu na lango la Bethelemu na kumletea Daudi. Lakini Daudi akakataa kuyanywa, badala yake, aliyamimina mbele za BWANA. 17Akasema, "Iwe mbali nami, Ee BWANA , kufanya kitu hiki. Je, hii si damu ya watu ambao walikwenda kwa kuhatarisha maisha yao? Naye Daudi hakuyanywa.
Haya yalifanywa na hao mashujaa watatu.
18Abishai ndugu yake Yoabu mwana wa Seruya ndiye aliyekuwa kiongozi wa hao watatu. Aliinua mkuki wake dhidi ya watu 300 ambao aliwaua, kwa hiyo naye akawa na sifa kama hao watatu. 19Je, hakupata heshima kubwa zaidi kuliko hao Watatu? Alikuwa jemadari wao, ingawa hakuwekwa miongoni mwao.
20Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa mpiganaji hodari kutoka Kabzeeli, ambaye alifanya mambo mengi ya ushujaa. Aliwaua mashujaa wawili waliokuwa hodari kuliko wote wa Moabu. Pia alishuka Shimoni siku kulipokuwa na barafu na kumwuua simba. 21Pia alimwua Mmisri mrefu mkubwa. Ingawa Mmisri alikuwa na mkuki mkononi mwake, Benaya alimwendea akiwa na rungu. Alipokonya mkuki kutoka mkononi mwa Mmisri na kumwua kwa mkuki wake mwenyewe. 22Haya yalikuwa mambo ya ushujaa ya Benaya mwana wa Yehoyada, naye pia alikuwa maarufu sawa na wale mashujaa watatu. 23Alipata heshima kubwa zaidi kuliko ye yote wa wale Thelathini, lakini hakuwekwa miongoni mwa wale watatu. Daudi alimweka kuwa kiongozi wa walinzi wake mwenyewe.

24Miongoni mwa wale thelathini walikuwepo:
Asaheli ndugu wa Yoabu,
Elhana mwana wa Dodo kutoka Bethlehemu.

a8 Yosheb-Bashebethi au Yashobeamu.(1Nyakati 11:11)
b9 "Dodai'' tafsiri nyingine zinamwita "Dodo.''

[25]Shama Mharodi,
Elika Mharodi,
[26]Helesi Mpalti,
Ira mwana wa Ikeshi kutoka Tekoa,
[27]Abiezeri kutoka Anathothi,
Mebunai Mhushathi,
[28]Salmoni Mwahohi,
Muharai Mnetofathi,
[29]Heledi mwana wa Baana Mnetofathi,
Ithai mwana wa Ribai kutoka Gibea
katika Benyamini,
[30]Benaya Mpirathoni,
Hidai kutoka vijito vya Gaashi,
[31]Abi - Alboni Mwarbathi,
Azmawethi Mbarhumi,
[32]Eliaba Mshaalboni,
wana wa Yasheni, Yonathani [33]mwana
wa Shama Mharari,
Ahiamu mwana wa Sharari Mharari,
[34]Elifeleti mwana wa Ahasbai Mmaakathi,
Eliamu mwana wa Ahithofeli Mgiloni,
[35]Hezro Mkarmeli,
Paarai Mwarbi
[36]Igali mwana wa Nathani kutoka Soba,
mwana wa Hagri,
[37]Seleki Mwaamori,
Naharai Mbeerothi, aliyekuwa mchukuzi
wa silaha za Yoabu mwana wa Seruya,
[38]Ira Mwithri,
Gerebu Mwithri
[39]na Uria Mhiti.

Jumla yao wote walikuwa watu thelathini na saba.

Daudi Ahesabu Wapiganaji

24 Hasira ya BWANA ikawaka tena dhidi ya Israeli, naye akamchochea Daudi dhidi yao, akisema, “Nenda ukawahesabu Israeli na Yuda.”

[2]Kwa hiyo mfalme akamwambia Yoabu, pamoja na majemadari wengi wa jeshi aliokuwa nao, “Nendeni kwa makabila yote ya Israeli kuanzia Dani hadi Beer-Sheba na mwandikishe watu wapiganaji, ili niweze kujua idadi yao.”

[3]Lakini Yaobu akamjibu mfalme, “BWANA Mungu wako na azidishe vikosi mara mia, nayo macho ya bwana wangu mfalme na yaone hili. Lakini kwa nini bwana wangu mfalme anataka kufanya kitu cha namna hii?”

[4]Hata hivyo, neno la mfalme, likawa na nguvu juu ya Yaobu pamoja na majemadari wa jeshi, kwa hiyo wakaondoka mbele ya mfalme kuandikisha wapiganaji wa Israeli.

[5]Baada ya kuvuka Yordani, walipiga kambi karibu na Aroeri, kusini ya mji ulioko kwenye bonde jembamba, ndipo wakipitia Gadi, wakaenda hadi Yazeri. [6]Walikwenda mpaka Gileadi pia eneo la Tahtimu Hodshi, wakaendelea mpaka Dani-Yaani na kuzunguka kuelekea Sidoni. [7]Kisha wakaenda kuelekea ngome ya Tiro pamoja na miji yote ya Wahivi na ya Wakanaani. Mwishoni, walikwenda mpaka Beer-Sheba katika Negebu ya Yuda.

[8]Baada ya kupita katika nchi nzima, walirudi Yerusalemu baada ya miezi tisa na siku ishirini,

[9]Yoabu akatoa hesabu ya wapiganaji kwa mfalme: Katika Israeli kulikuweko watu 800,000 wenye uwezo wa kupigana na katika Yuda watu 500,000.

[10]Dhamiri ya Daudi ilishtuka baada ya kuwahesabu wapiganaji, naye akamwambia BWANA, “Nimefanya dhambi kubwa kwa kufanya jambo hili. Ee BWANA, sasa nakuomba, uondolee mbali hatia ya mtumishi wako. Nimefanya jambo la kipumbavu sana.”

[11]Kabla Daudi hajaamka kesho yake asubuhi, neno la BWANA lilikuwa limemjia Gadi nabii, aliyekuwa mwonaji wa Daudi, kusema, [12]”Nenda mwambie Daudi, ‘Hivi ndivyo asemavyo BWANA: Ninakupa wewe uchaguzi wa mambo matatu. Nichagulie mojawapo nitakalotenda dhidi yako.

[13]Basi Gadi akaenda kwa Daudi na kumwambia, “Je, ije njaa ya miaka mitatu katika nchi yako? Au miezi mitatu ya kukimbia adui zako wakikufuatia? Au siku tatu za tauni katika nchi yako? Basi sasa, fikiri juu ya hilo na uamue jinsi nitakavyomjibu huyo aliyenituma.”

[14]Daudi akamjibu Gadi, “Nitataabika sana. Afadhali tuangukie mikononi mwa BWANA , kwa maana rehema zake ni kubwa, lakini usiniache nianguke mikononi mwa wanadamu.”

[15]Basi BWANA akaruhusu tauni katika Israeli kuanzia asubuhi mpaka mwisho wa muda ulioamuriwa, wakafa watu 70,000 kuanzia Dani hadi Beer-Sheba. [16]Malaika aliponyoosha mkono wake ili kuangamiza Yerusalemu, BWANA alihuzunika kwa sababu ya maafa akamwambia malaika aliyekuwa anawadhuru watu, “Yatosha! Rudisha mkono wako.” Wakati huo malaika alikuwa kwenye sakafu ya kupuria ya Arauna Myebusi.

[17]Ikawa Daudi alipomwona huyo malaika aliyekuwa akiwaua watu, akamwambia BWANA, “Mimi ndiye niliyetenda dhambi na kufanya kosa. Hawa ni kama kondoo tu. Wamefanya nini?

Mkono wako uwe juu yangu na nyumba yangu."

Daudi Ajenga Madhabahu

18Siku hiyo Gadi akamwendea Daudi na kumwambia, "Panda ukamjengee BWANA madhabahu kwenye sakafu ya kupuria ya Arauna Myebusi." 19Kwa hiyo Daudi akapanda kama vile BWANA alivyokuwa ameamuru kwa kinywa cha Gadi. 20Arauna alipotazama na kuona mfalme na watu wake wanakuja kumwelekea, alitoka nje na kusujudu mbele ya mfalme kifudifudi uso wake mpaka ardhini.

21Arauna akasema, "Mbona Bwana wangu mfalme amekuja kwa mtumishi wake?"

Daudi akajibu, "Kununua sakafu yako ya kupuria, ili niweze kumjengea BWANA madhabahu, ili tauni iliyo katika watu iondolewe."

22Arauna akamwambia Daudi, "Bwana wangu mfalme na achukue chochote kinachompendeza na akitoe sadaka. Hapa kuna maksai kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, pia kuna miti ya kupuria na nira za ng'ombe kwa ajili ya kuni. 23Ee mfalme, Arauna anatoa vyote hivi kwa mfalme." Pia Arauna akamwambia mfalme, "BWANA , Mungu wako na akukubali."

24Lakini mfalme akamjibu Arauna, "La hasha, nasisitiza kuvilipia. Sitatoa sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA Mungu wangu isiyonigharimu cho chote."

Kwa hiyo Daudi akanunua ile sakafu ya kupuria na maksai, akalipa shekeli hamsini[a] za fedha. 25Daudi akamjengea BWANA madhabahu huko na kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani. Kisha BWANA akajibu kwa ajili ya nchi nayo tauni ikakoma katika Israeli.

.

a24 Shekeli 50 za fedha ni sawa na kilogramu 0.6

Utangulizi

Katika andiko la Kiebrania, vitabu vya 1Wafalme na 2Wafalme vinahesabiwa kuwa ni kitabu kimoja kinachoitwa “Wafalme” katika mapokeo ya Kiyahudi. Huku kutenganishwa kwa vitabu hivi kulifanywa na watafsiri wa Agano la Kale la Kiyunani “Septuagint”na kuvitambulisha kama “Kitabu cha Tatu na cha Nne cha Wafalme. Kitabu hiki kinaanzia utawala wa Solomoni (1046K.K – 616K.K.) na kuelezea habari za Israeli mpaka kufikia kifo cha Mfalme Ahazia mwana wa Ahabu. *(3:1 – 11:43)* kinaelezea utawala wa Solomoni, ikiwa ni pamoja na ujenzi wa hekalu na jumba la kifalme katika Yerusalemu.

Rehoboamu, mwana wa Solomoni alichukua ufalme baada ya kifo cha Solomoni baba yake, lakini sehemu ya kaskazini ilichukuliwa na Yeroboamu aliyekuwa mtumishi wa Sauli. Baada ya mgawanyiko huu, upande wa kaskazini uliitwa Israeli na ule wa kusini ukaitwa Yuda. Sura za mwisho za 1Wafalme,zinazungumzia habari za mfalme mwovu Ahabu aliyekuwa amemwoa Yezebeli, mtumishi wa Baali na Eliya nabii wa Mungu ambaye alikemea uovu wa Ahabu na kutokutii kwa Israeli.Kipindi hiki Israeli walimwacha BWANA na kuabudu Baali.

Kwa kuwa mwandishi wa 1 na 2Wafalme alivutiwa zaidi kuhusu suala la uaminifu wa Israeli kwa Mungu na agano lake, aliandika kuhusu kila mfalme kuonyesha jinsi alivyokuwa mwaminifu au jinsi alivyomwasi Mungu. Mara kwa mara mwandishi alitumia maneno, ‘‘Alifanya yaliyo maovu machoni pa Mungu,’’ ili kuelezea uovu wa mfalme mhusika au, “Alifanya yaliyo mema machoni pa Mungu,’’ kuelezea uadilifu wa mfalme mhusika.

Kama ilivyo katika Walawi, mwandishi anaandika kwamba, wakati Israeli walipomtii Mungu, alileta amani katika nchi, lakini walipoacha kumtii na kuabudu sanamu, nchi ya Israeli iliathirika kwa vita na maafa mengine.

Mwandishi

Inasemekana labda ni Isaya na Yeremia ndio walioandika au waliofanya makusanyo ya mwisho kwa kutumia kumbukumbu za wafalme wa Israeli. Waliohusika kuandika kumbukumbu hizo walikuwa Nathani, Godi, Ido, Ahiya, Yehu na wengine. Mapokeo ya Kiyahudi yanasema Yeremia ndiye mwandishi. Inaelekea kutokana na 2Mambo ya Nyakati 32:32 kwamba Isaya ndiye mwandishi hadi wakati wa Mfalme Hezekia, naye Yeremia akamalizia akieleza matukio kuanzia hapo hadi wakati wa uhamisho.

Mahali

Kitabu hiki kiliandikwa katika nchi ya Palestina. Taifa la Israeli ambalo lilikuwa taifa moja kubwa, sasa limegawanyika. Siyo tu kijeografia lakini pia kiroho.Sasa panakuwa na taifa la kaskazini –Israeli na la kusini – Yuda.

Tarehe

1046 -616 K. K.

Wahusika Wakuu

Daudi, Solomoni, Rehoboamu, Yeroboamu, Abiya, Asa, Eliya, Ahabu na Yezebeli.

Mgawanyo

- Utawala wa Solomoni. (1:1-11:43)
- Rehoboamu na Yeroboamu. (12:1-14:31)
- Wafalme wa Israeli na Yuda. (15:1-16:34)
- Eliya na Ahabu. (17:1-19:21)
- Utawala wa Ahabu na Yezebeli. (20:1-22:53)

Adonia Ajitangaza Mwenyewe Kuwa Mfalme

1 Mfalme Daudi alipokuwa mzee umri ukiwa umesogea, hakuweza kupata joto hata walipomfunika kwa nguo. [2]Kwa hiyo watumishi wake wakamwambia, "Turuhusu tumtafute kijana mwanamwali bikira amhudumie mfalme na kumtunza. Anaweza kulala pembeni mwake ili bwana wetu mfalme apate joto."

[3]Kisha wakatafuta katika Israeli yote ili kumpata msichana mzuri wa sura na wakampata Abishagi, Mshunami, wakamleta kwa mfalme. [4]Msichana huyo alikuwa mzuri sana wa sura, akamtunza mfalme na kumhudumia, lakini mfalme hakufanya naye tendo la ndoa.

[5]Basi Adonia, ambaye mama yake alikuwa Hagithi, akajigamba na kusema, "Mimi nitakuwa mfalme." Hivyo akajiwekea tayari magari na wapanda farasi, pamoja na watu hamsini watakaomtangulia wakikimbia. [6](Baba yake hakuwa ameingilia na kumwuliza, "Kwa nini unafanya hivyo?" Alikuwa pia kijana mzuri sana wa sura na alizaliwa baada ya Absalomu.)

[7]Adonia akashauriana pamoja na Yoabu mwana wa Seruya na kuhani Abiathari, nao wakamsaidia. [8]Lakini kuhani Sadoki, Benaya mwana wa Yehoyada, Nathani nabii, Shimei, Rei na walinzi maalumu wa Daudi hawakujiunga na Adonia.

[9]Ndipo Adonia akatoa dhabihu ya kondoo, ng'ombe na ndama walionona kwenye Jiwe la Zohelethi karibu na En Rogeli. Akawaalika ndugu zake wote, wana wa mfalme na wanaume wote wa Yuda waliokuwa maafisa wa kifalme, [10]lakini hakumwalika nabii Nathani, Benaya, walinzi maalumu wa mfalme wala ndugu yake Solomoni.

[11]Ndipo Nathani akamwuliza Bathsheba, mama yake Solomoni, "Je, hujasikia kwamba Adonia, mwana wa Hagathi, amekuwa mfalme pasipo bwana wetu Daudi kujua jambo hili? [12]Sasa basi, acha nikushauri jinsi utakavyookoa uhai wako mwenyewe na uhai wa mwanao Solomoni. [13]Ingia kwa Mfalme Daudi na umwambie, 'Bwana wangu mfalme, je hukuniapia mimi mtumishi wako: "Hakika mwanao Solomoni atakuwa mfalme baada yangu na ndiye atakayeketi juu ya kiti changu cha ufalme?'' Kwa nini basi Adonia amekuwa mfalme?' [14]Utakapokuwa ukizungumza na mfalme, nitaingia na kuthibitisha hayo uliyoyasema.''

[15]Hivyo Bath-sheba akaenda kumwona mfalme aliyekuwa mzee chumbani mwake mahali ambapo Abishagi Mshunami alikuwa akimhudumia. [16]Bath-sheba akasujudu na kupiga magoti mbele ya mfalme.

Mfalme akauliza, "Ni nini hiki unachotaka?''

[17]Akamwambia, "Bwana wangu, wewe mwenyewe uliniapia mimi mtumishi wako kwa BWANA wa ko kwamba: 'Solomoni Mwanao atakuwa mfalme baada yangu na ndiye atakayeketi kwenye kiti changu cha ufalme.' [18]Lakini sasa Adonia amekuwa mfalme, nawe, bwana wangu mfalme huna habari kuhusu jambo hilo. [19]Ametoa dhabihu idadi kubwa ya ng'ombe, ndama walionona na kondoo, naye amewaalika wana wa mfalme wote, kuhani Abiathari na Yoabu jemadari wa jeshi, lakini hakumwalika Solomoni mtumishi wako. [20]Bwana wangu mfalme, macho ya Israeli yote yanakutazama wewe wajue kutoka kwako kuwa ni nani atakayeketi katika kiti cha ufalme cha bwana wangu mfalme baada yake. [21]Kama sivyo, mara tu bwana wangu mfalme atakapopumzishwa pamoja na baba zake, mimi na mwanangu Solomoni tutatendewa kama wahalifu.''

[22]Alipokuwa angali anazungumza na mfalme, nabii Nathani akafika. [23]Wakamwambia mfalme, "Nabii Nathani yuko hapa.'' Kisha akaenda mbele ya mfalme na kumsujudia hadi uso wake ukagusa ardhi.

[24]Nathani akasema, "Je, bwana wangu mfalme, umetangaza kuwa Adonia atakuwa mfalme baada yako na kwamba ataketi kwenye kiti chako cha ufalme? [25]Leo ameshuka na kutoa dhabihu idadi kubwa ya ng'ombe, ndama walionona na kondoo. Amewaalika wana wote wa mfalme, jemadari wa jeshi na kuhani Abiathari. Sasa hivi, wanakula na kunywa pamoja naye wakisema, 'Aishi maisha marefu Mfalme Adonia!' [26]Lakini mimi mtumishi wako, kuhani Sadoki, Benaya mwana wa Yehoyada na mtumishi wako Solomoni hakutualika. [27]Je, hili ni jambo ambalo bwana wangu mfalme amelifanya pasipo kuwajulisha watumishi wake ili wapate kujua ni nani atakayeketi kwenye kiti cha ufalme cha bwana wangu mfalme baada yake?''

Daudi Amfanya Solomoni Kuwa Mfalme

[28]Ndipo mfalme Daudi akasema, "Mwite Bath-sheba, aingie ndani.'' Hivyo akaingia mbele ya mfalme na kusimama mbele yake.

[29]Ndipo mfalme akaapa: “Hakika kama
BWANA aishivyo, ambaye ameniokoa kutoka
katika kila taabu, [30]hakika nitatekeleza leo kile
nilichokuapia kwa BWANA wa Israeli: Mwanao
Solomoni atakuwa mfalme baada yangu, naye
ataketi kwenye kiti changu cha ufalme baada
yangu.’’

[31]Kisha Bathsheba akasujudu akipiga
magoti mbele ya mfalme uso wake ukigusa ardhi
akasema, “Bwana wangu Mfalme Daudi na aishi
milele!’’

[32]Mfalme Daudi akasema, “Mwite kuhani
Sadoki ndani, nabii Nathani na Benaya mwana
wa Yehoyada.’’ Walipofika mbele ya mfalme,
[33]akawaambia: “Wachukueni watumishi wa
bwana wenu pamoja nanyi na mkamkalishe
mwanangu Solomoni juu ya nyumbu wangu
mwenyewe mkamtelemshe hadi Gihoni. [34]Huko
kuhani Sadoki na nabii Nathani wamtie mafuta
awe mfalme juu ya Israeli. Pigeni tarumbeta na
mpaze sauti, ‘Mfalme Solomoni aishi maisha
marefu!’ [35]Kisha mtapanda pamoja naye,
atakuja na kuketi kwenye kiti changu cha ufalme
na kutawala badala yangu. Nimemweka awe
mtawala juu ya Israeli na Yuda.”

[36]Benaya mwana wa Yehoyada akamjibu
mfalme, “Amen! BWANA wa bwana wangu
mfalme na aseme vivyo hivyo. [37]Kama vile
BWANA alivyokuwa na bwana wangu mfalme,
vivyo hivyo na awe na Solomoni
kukifanya kiti chake cha utawala kuwa kikuu
kuliko kile cha bwana wangu Mfalme Daudi!’’

[38]Hivyo kuhani Sadoki, nabii Nathani,
Benaya mwana Yehoyada, Wakerethi na
Wapelethi wakampandisha Solomoni juu ya
nyumbu wa Mfalme Daudi nao wakamsindikiza
hadi Gihoni. [39]Kuhani Sadoki akachukua pembe
ya mafuta kutoka kwenye hema takatifu na
kumtia Solomoni mafuta. Kisha wakapiga
tarumbeta na watu wote wakapaza sauti
wakisema, “Mfalme Solomoni aishi maisha
marefu!’’ [40]Na watu wote wakakwea wakimfuata,
wakipiga filimbi na kushangilia sana, hata ardhi
ikatikisika kwa ile sauti.

[41]Adonia pamoja na wageni wote waliokuwa
pamoja naye wakasikia sauti hiyo walipokuwa
wakimalizia karamu yao. Waliposikia sauti ya
tarumbeta, Yoabu akauliza, “Nini maana ya
makelele yote haya katika mji?’’

[42]Hata alipokuwa anasema, Yonathani
mwana wa kuhani Abiathari akafika. Adonia
akasema, “Ingia ndani, mtu mstahiki kama wewe
ni lazima alete habari njema.’’

[43]“Yonathani akajibu, “La hasha! Mfalme
Daudi bwana wetu amemfanya Solomoni kuwa
mfalme. [44]Mfalme amemtuma pamoja naye
kuhani Sadoki, nabii Nathani, Benaya mwana
wa Yehoyada, Wakerethi na Wapelethi nao
wamempandisha juu ya nyumbu wa mfalme,
[45]nao kuhani Sadoki na nabii Nathani wamemtia
mafuta kuwa mfalme huko Gihoni. Kuanzia hapo
wameendelea kushangilia na sauti zimeenea
pote mjini. Hizo ndizo kelele unazosikia. [46]Zaidi
ya hayo, Solomoni ameketi juu ya kiti chake cha
ufalme. [47]Pia, maafisa wa kifalme wamekuja ili
kumtakia heri bwana wetu mfalme Daudi
wakisema, ‘Mungu wako na alifanye jina la
Solomoni kuwa mashuhuri kuliko lako na kiti
chake cha ufalme kiwe na ukuu kuliko chako!’
Naye mfalme akasujudu akiabudu kitandani
mwake [48]na kusema, ‘Ahimidiwe BWANA wa
Israeli, ambaye ameruhusu macho yangu kuona
mrithi juu ya kiti changu cha ufalme leo hii.’ ’’

[49]Katika hili, wageni wote wa Adonia
wakainuka kwa mshtuko wa hofu na
kutawanyika. [50]Lakini Adonia kwa kumwogopa
Solomoni, akaenda na kushika pembe za
madhabahu. [51]Kisha Solomoni akaambiwa,
“Adonia anamwogopa Mfalme Solomoni na
ameshikilia pembe za madhahabu. Anasema,
‘Mfalme Solomoni na aniapie leo kwamba
hatamwua mtumishi wake kwa upanga.’ ’’

[52]Solomoni akajibu, “Kama akijionyesha
kuwa mtu mstahiki, hakuna unywele wake
utakaoanguka juu ya ardhi, lakini kama uovu
ukionekana ndani yake, atakufa.’’ [53]Ndipo
Mfalme Solomoni akawatuma watu, nao
wakamshusha kutoka madhabahuni. Naye
Adonia akaja akamwinamia Mfalme Solomoni,
naye Solomoni akamwambia, “Nenda nyumbani
kwako.’’

Maagizo Ya Daudi Kwa Solomoni

2 Siku zilipokaribia za Daudi kufa, akampa
mwanawe Solomoni agizo,

[2]akasema, “Mimi ninakaribia kwenda njia ya
dunia yote. Hivyo uwe hodari, jionyeshe kuwa
mwanaume, [3]shika lile BWANA wako
analokuagiza: Enenda katika njia zake, ushike
maagizo na amri zake, sheria zake na kanuni
zake, kama ilivyoandikwa katika Sheria ya
Mose, ili upate kustawi katika yote ufanyayo na
po pote uendako, [4]ili kwamba BWANA aweze
kunitimizia ahadi yake: ‘Kama wazao wako
wakiangalia sana wanavyoishi na kama
wakienenda kwa uaminifu mbele zangu kwa

mioyo yao yote na kwa roho zao zote, kamwe
hutakosa kuwa na mtu kwenye kiti cha ufalme
cha Israeli.'
5"Sasa wewe mwenyewe unafahamu lile
Yoabu mwana wa Seruya alilonitendea, lile
alilofanya kwa majemadari wawili wa majeshi ya
Israeli, Abneri mwana wa Neri na Amasa mwana
Yetheri. Aliwaua, akimwaga damu yao wakati wa
amani kama vile ni kwenye vita, tena akaipaka
damu ile kwenye mkanda uliokuwa kiunoni
mwake na viatu alivyovaa miguuni mwake.
6Shughulika naye kwa kadiri ya hekima yako,
lakini usiache kichwa chake chenye mvi kishukie
kaburi[a] kwa amani.
7"Lakini uwaonyeshe wema wana wa
Barzilai wa Gileadi na uwaruhusu wawe
miongoni mwa wale walao mezani pako.
Walisimama nami nilipomkimbia ndugu yako
Absalomu.
8"Ukumbuke, unaye Shimei mwana wa
Gera, Mbenyamini, kutoka Bahurimu, ambaye
alinilaani kwa laana kali siku niliyokwenda
Mahanaimu. Aliposhuka kunilaki huko Yordani,
nilimwapia kwa BWANA : 'Sitakuua kwa
upanga!' 9Lakini sasa, usidhani kwamba hana
hatia. Wewe ni mtu wa hekima, utajua la
kumtendea. Zishushe mvi zake kaburini kwa
damu.''
10"Kisha Daudi akapumzika pamoja na baba
zake naye akazikwa katika Mji wa Daudi.
11Alikuwa ametawala juu ya Israeli miaka
arobaini, miaka saba huko Hebroni na miaka
thelathini na mitatu katika Yerusalemu. 12Kwa
hiyo Solomoni akaketi katika kiti cha ufalme cha
baba yake Daudi, nao utawala wake ukaimarika
sana.

Kiti Cha Ufalme Cha Solomoni Chaimarishwa

13Basi Adonia, mwana wa Hagithi, akaenda
kwa Bathsheba, mama yake Solomoni.
Bathsheba akamwuliza, "Je, umekuja kwa
amani?'' Akajibu, "Ndiyo, kwa amani." 14Kisha
akaongeza, ''Ninalo jambo la kukuambia.''
Akajibu, "Waweza kulisema.''
15Akasema, "Kama unavyojua, ufalme
ulikuwa wangu. Israeli wote waliniangalia mimi
kama mfalme wao. Lakini mambo yalibadilika,
ufalme umekwenda kwa ndugu yangu, kwa
maana umemjia kutoka kwa BWANA. 16Sasa
ninalo ombi moja ninalokuomba. Usinikatalie.''
Bathsheba akasema, "Waweza kuliomba.''

17Kwa hiyo akaendelea kusema, "Tafadhali
mwombe mfalme Solomoni, anipatie Abishagi
Mshunami awe mke wangu, hatakukatalia
wewe.''
18Bathsheba akamjibu, "Vema sana,
nitazungumza na mfalme kwa ajili yako.''
19Bathsheba alipokwenda kwa Mfalme
Solomoni kuzungumza naye kwa ajili ya Adonia,
mfalme alisimama kumlaki mama yake,
akamwinamia na kuketi kwenye kiti chake cha
ufalme. Akaamuru kiti cha ufalme kuletwa kwa
ajili ya mama yake mfalme, naye akaketi mkono
wake wa kuume.
20"Bathsheba akamwambia mfalme, "Ninalo
ombi moja dogo la kukuomba, usinikatalie.''
Mfalme akajibu, "Omba mama yangu,
sitakukatalia.''
21Akasema, "Mruhusu Abishagi Mshunami,
aolewe na ndugu yako Adonia.''
22Mfalme Solomoni akamjibu mama yake,
"Kwa nini uombe Abishagi Mshunami kwa ajili ya
Adonia? Ungeweza pia kuomba ufalme kwa ajili
yake, hata hivyo, yeye ni ndugu yangu mkubwa,
naam, pia kuhani Abiathari na Yoabu mwana wa
Seruya wapo upande wake!"
23Mfalme Solomoni akaapa kwa BWANA,
akasema: "Mungu na aniulie mbali, tena bila
huruma, ikiwa Adonia hatalipa kwa uhai wake
kwa ajili ya ombi hili! 24Basi sasa, hakika kama
BWANA aishivyo, yeye ambaye ameniimarisha
salama kwenye kiti cha ufalme cha Daudi baba
yangu naye amenipatia ukoo wa kifalme kama
alivyoahidi, Adonia atauawa leo!'' 25Hivyo
mfalme Solomoni akatoa amri kwa Benaya
mwana wa Yehoyada, naye akampiga Adonia
akafa.
26Mfalme akamwambia kuhani Abiathari,
"Nenda huko Anathothi katika mashamba yako.
Wewe unastahili kufa, lakini sitakuua sasa, kwa
sababu ulilichukua sanduku la BWANA
Mwenyezi mbele ya Daudi baba yangu na
ulishiriki taabu zote za baba yangu.'' 27Hivyo
Solomoni akamwondoa Abiathari kwenye
ukuhani wa BWANA, akilitimiza neno la BWANA
alilokuwa amenena huko Shilo kuhusu nyumba
ya Eli.
28Habari zilipomfikia Yoabu, ambaye alikuwa
amefanya shauri baya na Adonia, Absalomu
hakuhusika, alikimbilia kwenye hema la BWANA
na kushika pembe za madhabahu. 29Mfalme
Solomoni akaambiwa kuwa Yoabu amekimbilia
kwenye hema la BWANA naye alikuwa kando ya
madhabahu. Basi Solomoni akamwagiza

[a] 6 "Kaburi" maana yake hapa ni "Kuzimu," yaani, Sheol kwa Kiebrania.

Benaya mwana wa Yehoyada: “Nenda ukamwue!’’

30Ndipo Benaya akaingia kwenye hema la BWANA na kumwambia Yoabu, “Mfalme anasema, ‘Toka nje!’ ’’

Lakini akajibu, “La! Nitafia hapa hapa.’’

Benaya akamwarifu mfalme, “Hivi ndivyo Yoabu alivyonijibu.

31Kisha mfalme akamwamuru Benaya, “Fanya kama asemavyo. Mwue na kumzika, ili uniondolee mimi na nyumba ya baba yangu dhambi ya damu isiyokuwa na hatia ile Yoabu aliyoimwaga. 32BWANA atamlipiza kwa ajili ya damu aliyoimwaga, kwa sababu, pasipo Daudi baba yangu kujua, aliwashambulia watu wawili na kuwaua kwa upanga. Wote wawili, Abneri mwana wa Neri, jemadari wa jeshi la Israeli na Amasa mwana wa Yetheri, jemadari wa jeshi la Yuda, ambao walikuwa watu wazuri na wanyofu kuliko yeye. 33Hatia ya damu yao na iwe juu ya kichwa cha Yoabu na wazao wake milele. Lakini kwa Daudi na uzao wake, nyumba yake na kiti chake cha ufalme, iwepo amani ya BWANA milele.’’

34Basi Benaya mwana wa Yehoyada akakwea, akampiga na kumwua Yoabu, naye akazikwa katika nchi yake mwenyewe katika jangwa. 35Mfalme akamweka Benaya mwana wa Yehoyada juu ya jeshi kwenye nafasi ya Yoabu na kumweka kuhani Sadoki badala ya Abiathari.

36Kisha mfalme akatuma ujumbe kwa Shimei na kumwambia, “Ujijengee nyumba huko Yerusalemu uishi huko, lakini usiende mahali pengine po pote. 37Siku utakayoondoka kuvuka Bonde la Kidroni, uwe na hakika utakufa, damu yako itakuwa juu ya kichwa chako mwenyewe.’’

38Shimei akamjibu mfalme, “Ulilolisema ni jema. Mtumishi wako atatenda kama bwana wangu mfalme alivyosema.’’ Naye Shimei akakaa Yerusalemu kwa muda mrefu.

39Lakini baada ya miaka mitatu, watumwa wawili wa Shimei wakatoroka kwenda kwa Akishi mwana wa Maaka, mfalme wa Gathi, naye Shimei akaambiwa, “Watumwa wako wako Gathi.’’ 40Kwa ajili ya hili, Shimei akatandika punda wake, akaenda kwa Akishi huko Gathi kuwatafuta watumwa wake. Basi Shimei akaondoka na kuwarudisha watumwa wake kutoka Gathi.

41Solomoni alipoambiwa kuwa Shimei ametoka Yerusalamu na kwenda Gathi na amekwisha kurudi, 42mfalme akamwita Shimei na kumwambia, “Je, sikukuapiza kwa BWANA na kukuonya kuwa, ‘Siku utakayoondoka kwenda mahali pengine po pote, uwe na hakika utakufa?’ Wakati ule uliniambia, ‘Ulilolisema ni jema. Nitatii! 43Kwa nini basi hukutunza kiapo chako kwa BWANA na kutii amri niliyokupa?’’

44Pia mfalme akamwambia Shimei, ‘‘Unajua katika moyo wako, makosa uliyomtendea baba yangu Daudi. Sasa BWANA atakulipiza kwa ajili ya mabaya yako uliyotenda. 45Lakini mfalme Solomoni atabarikiwa, na kiti cha ufalme cha Daudi kitakuwa imara mbele za BWANA milele.’’

46Kisha mfalme akatoa amri kwa Benaya mwana wa Yehoyada, naye akatoka nje akampiga Shimei na kumwua.

Sasa ufalme ukawa umeimarika kikamilifu mikononi mwa Solomoni.

Solomoni Anaomba Hekima

3 Solomoni akafanya urafiki na Mfalme Farao wa Misri na kumwoa binti yake. Akamleta huyo binti katika mji wa Daudi mpaka alipomaliza kujenga jumba lake la kifalme na hekalu la BWANA, pamoja na ukuta kuzunguka Yerusalemu. 2Hata hivyo, watu bado walikuwa wakitoa dhabihu huko kwenye vilima, kwa sababu hekalu lilikuwa bado halijajengwa kwa ajili ya Jina la BWANA. 3Solomoni akaonyesha upendo wake kwa BWANA kwa kuenenda sawasawa na amri za Daudi baba yake, ila yeye alitoa dhabihu na kufukiza uvumba huko mahali pa juu.

4Mfalme akaenda Gibeoni kutoa dhabihu, kwa maana ndipo palipokuwa mahali maarufu zaidi, naye Solomoni akatoa sadaka elfu moja za kuteketezwa juu ya hiyo madhabahu. 5BWANA akamtokea Solomoni huko Gibeoni wakati wa usiku katika ndoto, naye Mungu akasema, ‘‘Omba lo lote utakalo nikupe.’’

6Solomoni akajibu, ‘‘Umemfanyia mtumishi wako baba yangu Daudi fadhili nyingi, kwa kuwa alikuwa mwaminifu kwako na mwenye haki tena mnyofu wa moyo. Nawe umemzidishia fadhili hii kuu na umempa mwana wa kuketi kwenye kiti chake cha ufalme kama ilivyo leo.

7Sasa, Ee BWANA wangu, umemfanya mtumishi wako mfalme baada ya baba yangu Daudi. Lakini mimi ni mtoto mdogo tu wala sijui jinsi ya kutekeleza wajibu wangu. 8Mtumishi wako yuko hapa miongoni mwa watu uliowachagua. Taifa kubwa, watu wengi wasioweza kuhesabika wala kutoa idadi yao. 9Hivyo mpe mtumishi wako moyo wa ufahamu kutawala watu wako na kupambanua kati ya

mema na mabaya. Kwa maana ni nani awezaye
kutawala watu wako hawa walio wengi?
10Bwana akapendezwa kwamba Solomoni
ameliomba jambo hili. 11Basi Mungu
akamwambia, ''Kwa kuwa umeomba neno hili na
hukuomba maisha marefu au upate utajiri kwa
nafsi yako, wala adui zako wafe, bali umeomba
ufahamu katika kutoa haki, 12nitafanya lile
uliloomba. Nitakupa moyo wa hekima na wa
ufahamu, kiasi kwamba hajakuwepo mtu
mwingine kama wewe wala kamwe hatakuwapo
baada yako. 13Zaidi ya hayo, nitakupa yale
ambayo hukuomba, yaani utajiri na heshima, ili
kwamba maisha yako yote hapatakuwa na mtu
kama wewe miongoni mwa wafalme. 14Nawe
kama ukienenda katika njia zangu na kutii sheria
na amri zangu kama baba yako Daudi
alivyofanya, nitakupa maisha marefu.'' 15Ndipo
Solomoni akaamka, akatambua kuwa alikuwa
katika ndoto.

Akarudi Yerusalemu, akasimama mbele ya
sanduku la Bwana la agano, naye akatoa
dhabihu za kuteketezwa na sadaka za amani.
Kisha akawafanyia watumishi wake wote
karamu.

Utawala Wa Hekima

16Basi wanawake wawili makahaba walikuja
kwa mfalme na kusimama mbele yake.
17Mmojawapo akasema, "Bwana wangu, mimi
na mwanamke huyu tunaishi kwenye nyumba
moja. Nilikuwa nimezaa alipokuwa pamoja nami.
18Siku ya tatu baada ya mtoto wangu kuzaliwa,
mwanamke huyu pia naye akazaa mtoto.
Tulikuwa peke yetu, hapakuwa na mtu mwingine
ye yote katika nyumba isipokuwa sisi wawili.
19''Wakati wa usiku mwana wa huyu
mwanamke akafa kwa sababu alimlalia. 20Hivyo
akaondoka katikati ya usiku na kumchukua
mwanangu kutoka ubavuni pangu wakati mimi
mtumishi wako nilipokuwa nimelala. Akamweka
kifuani mwake na kumweka mwanawe aliyekufa
kifuani mwangu. 21Asubuhi yake, nikaamka ili
kumnyonyesha mwanangu, naye alikuwa
amekufa! Lakini nilipomwangalia sana katika
nuru ya asubuhi, niliona kuwa hakuwa yule
mwana niliyekuwa nimemzaa.
22Huyo mwanamke mwingine akasema,
"Hapana! Mwana aliye hai ndiye wangu,
aliyekufa ni wako.''
Lakini yule wa kwanza akasisitiza, "Hapana!
Mwana aliyekufa ni wako, aliye hai ni wangu."
Hivi ndivyo walivyobishana mbele ya mfalme.
23Mfalme akasema, "Huyu anasema,
"Mwanangu ndiye aliye hai na aliyekufa ndiye
mwanao, maadam yule anasema, 'Hapana!
Aliyekufa ni wako na aliye hai ni wangu.''
24Kisha mfalme akasema, "Nileteeni
upanga." Basi wakamletea mfalme upanga.
25Ndipo mfalme akatoa amri: "Mkate mtoto aliye
hai vipande viwili, mpe huyu nusu na mwingine
nusu."
26Mwanamke ambaye mwanaye alikuwa hai
akajawa na huruma kwa ajili ya mwanawe na
kumwambia mfalme, "Tafadhali, bwana wangu,
mpe yeye mtoto aliye hai! Usimue!"
Lakini yule mwanamke mwingine akasema,
"Mkate vipande viwili. Asiwe wangu au wake!''
27Kisha mfalme akatoa uamuzi wake:
"Mpeni mama wa kwanza mtoto aliye hai.
Msimue, ndiye mama yake.''
28Wakati Israeli yote iliposikia hukumu
aliyotoa mfalme, wakamwogopa mfalme, kwa
sababu waliona kuwa alikuwa na hekima kutoka
kwa Mungu kwa kutoa haki.

Maafisa Wa Solomoni Na Watawala

4 Basi Mfalme Solomoni akatawala Israeli
yote. 2Hawa ndio waliokuwa maafisa wake
wakuu:
kuhani Azaria mwana wa Sadoki.
3Elihorefu na Ahiya, wana wa Shisha, nao ni
waandishi,
Yehoshafati mwana wa Ahihudi karani.
4Benaya mwana wa Yehoiyada,
jemadari mkuu wa jeshi,
Sadoki na Abiathari, makuhani,
5Azaria mwana wa Nathani, kiongozi wa maafisa
wa wilaya.
Zabudi mwana wa Nathani,
kuhani na mshauri binafsi wa mfalme.
6Ahishari, msimamizi wa jumba la kifalme,
Adoniramu mwana wa Abda, msimamizi wa
kazi za kulazimisha.

7Pia Solomoni alikuwa na watawala kumi na
wawili wa wilaya katika Israeli yote, walioleta
mahitaji kwa mfalme na kwa watu wa nyumbani
kwa mfalme. Kila mmoja alitoa chakula kwa
mwezi mmoja katika mwaka. 8Majina yao ni
haya:
Ben-Huri, katika nchi ya vilima ya Efraimu,
9Ben-Dekeri, katika Makasi, Shaalbimu,
Bethshemeshi na Eloni Bethhanani.
10Ben-Hesedi, katika Arubothi (Soko na nchi
yote ya Heferi zilikuwa zake,)

11Ben-Abinadabu, katika Nafathidori (Alimwoa
Tafathi binti Solomoni.)
12Baana mwana wa Ahihudi katika Taanaki,
Megido na katika Bethshani yote karibu na
Zarethani chini ya Yezreeli, kuanzia Beth-
Shani hadi Abel-Mehola kupitia Yokmeamu,
13Ben-Geberi katika Ramothi Gileadi (makao ya
Yairi mwana wa Manase katika Gileadi
ilikuwa miji yake, pamoja na wilaya ya
Argobu, katika Bashani na miji yake
mikubwa sitini yenye kuzungukwa na kuta
zenye makomeo ya shaba.
14Ahinadabu mwana wa Ido, katika Mahanaimu,
15Ahimaasi, katika Naftali (alikuwa amemwoa
Basemathi binti Solomoni.)
16Baana mwana wa Hushai, katika Asheri na
katika Alothi,
17Yehoshafati mwana wa Parua, katika Isakari,
18Shimei mwana wa Ela, katika Benyamini,
19Geberi mwana wa Uri katika Gileadi (nchi ya
Sihoni mfalme wa Waamori na nchi ya Ogu
mfalme wa Bashani.) Naye alikuwa ndiye
mtawala pekee katika wilaya.

Mahitaji Ya Solomoni Ya Kila Siku

20Watu wa Yuda na Israeli walikuwa wengi
kama mchanga wa pwani, walikula, wakanywa
na kufurahi. 21Mfalme Solomoni akatawala
katika falme zote kuanzia Mto Eufrati hadi nchi
ya Wafilisti, hadi kwenye mpaka wa Misri. Nchi
hizi zilileta ushuru na zilikuwa chini ya Solomoni,
siku zote za maisha yake.

22Mahitaji ya Solomoni ya kila siku yalikuwa
kori 30[a] za unga laini, kori 60[b] za unga wa
kawaida. 23Ng'ombe kumi wa zizini, ng'ombe
ishirini wa malisho, kondoo na mbuzi mia moja,
pamoja na ayala, paa, kulungu na kuku wazuri
sana. 24Kwa kuwa Solomoni alitawala falme zote
magharibi ya mto, kuanzia Tifsa hadi Gaza,
naye akawa na amani pande zote. 25Wakati wa
maisha ya Solomoni Yuda na Israeli, kuanzia
Dani mpaka Beersheba, wakaishi salama kila
mtu chini ya mzabibu wake na chini ya mtini
wake.

26Solomoni alikuwa na mabanda 4,000[c] ya
magari ya vita, na farasi 12,000.

27Maafisa wa wilaya, kila mmoja katika
mwezi wake alileta mahitaji kwa ajili ya mfalme
Solomoni na wote waliokula mezani mwa
mfalme. Walihakikisha kuwa hakuna cho chote
kilichopungua. 28Pia walileta sehemu
walizopangiwa za shayiri na majani kwa ajili ya
farasi wavutao magari na farasi wengine mahali
palipostahili.

Hekima Ya Solomoni

29Mungu akampa Solomoni hekima na akili
kubwa, pia ufahamu mpana usiopimika kama
mchanga ulioko pwani ya bahari. 30Hekima ya
Solomoni ilikuwa kubwa kuliko hekima ya watu
wote wa Mashariki na kubwa kuliko hekima yote
ya Misri. 31Alikuwa na hekima kuliko kila
mwandishi, akiwemo Ethani Mwezrahi, Hemani,
Kalkoli na Darda, wana wa Maholi. Umaarufu
wake ukaenea kwa mataifa yote
yaliyomzunguka. 32Akanena mithali 3,000 na
nyimbo zake zilikuwa 1,005. 33Akaelezea
maisha ya mimea kuanzia mwerezi wa Lebanoni
hadi hisopo iotayo ukutani. Pia akafundisha
kuhusu wanyama na ndege, wanyama wenye
damu baridi, wakiwemo samaki. 34Watu wa
mataifa yote wakaja kusikiliza hekima ya
Solomoni, waliotumwa na wafalme wote wa
ulimwengu, waliokuwa wamesikia juu ya hekima
yake.

Maandalio Ya Ujenzi Wa Hekalu

5 Hiramu mfalme wa Tiro aliposikia kuwa
Solomoni ametiwa mafuta awe mfalme
mahali pa Daudi baba yake, akatuma wajumbe
kwa Solomoni, kwa sababu Hiramu siku zote
alikuwa na uhusiano mzuri wa kirafiki na Daudi.
2Solomoni akapeleka ujumbe huu kwa Hiramu:

3"Unajua kwamba kwa sababu ya vita
vilivyopiganwa dhidi ya baba yangu Daudi
kutoka pande zote, hakuweza kujenga
hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA Mungu
wake, hadi BWANA alipowaweka adui zake
chini ya miguu yake. 4Lakini sasa BWANA
wangu amenipa utulivu kila upande hakuna
adui wala maafa. 5Kwa hiyo, ninakusudia
kujenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA,
Mungu wangu, kama BWANA
alivyomwambia baba yangu Daudi, wakati
aliposema, 'Mwanao nitakayemweka
kwenye kiti cha ufalme mahali pako, ndiye
atajenga hekalu kwa ajili ya jina langu.'
6Hivyo toa amri ili mierezi ya Lebanoni
ikatwe kwa ajili yangu. Watu wangu
watafanya kazi na watu wako, nami
nitawalipa watu wako kwa ujira wo wote

a22 "kori 30" ni sawa na madebe 360.
b22 "kori 60" ni sawa na madebe 720.
c26 "mabanda 4,000'' waandishi wengine wana sema 40,000 (angalia pia 2Nya. 9:12,25)

utakaoupanga. Unajua kwamba hatuna mtu ye yote mwenye ustadi katika kukata miti kama Wasidoni.''

7Hiramu aliposikia ujumbe wa Solomoni, akafurahishwa sana akasema, "Ahimidiwe BWANA leo, kwa kuwa amempa Daudi mwana mwenye hekima kutawala juu ya taifa hili kubwa."

8Hiramu akatuma neno kwa Solomoni:

"Nimepokea ujumbe ulionipelekea nanitafanya yote unayohitaji katika kukupatia magogo ya mierezi na misunobari. 9Watu wangu watayakokota kutoka Lebanoni hadi kwenye bahari, nami nitayafunga mafungu mafungu yaelee juu ya maji hadi utakapoelekeza. Huko nitayatenganisha, nawe utaweza kuyachukua. Wewe utakidhi haja yangu kwa kunipatia chakula kwa ajili ya watu wa nyumbani mwangu.''

10Kwa njia hii Hiramu akampa Solomoni miti yote ya mierezi na magogo ya misunobari kama alivyohitaji, 11naye Solomoni akampa Hiramu kori 20,000[a] za ngano kama chakula kwa ajili ya watu wa nyumbani mwake, pamoja na mafuta safi ya zeituni yaliyokamuliwa bathi 20,000[b]. Solomoni aliendelea kumfanyia Hiramu hivyo mwaka baada ya mwaka. 12BWANA akampa Solomoni hekima, kama alivyomwahidi. Palikuwepo na uhusiano wa amani kati ya Hiramu na Solomoni na wote wawili wakafanya mkataba.

13Mfalme Solomoni akakusanya wafanya kazi 30,000 kutoka Israeli yote. 14Akawapeleka Lebanoni kwa zamu za watu 10,000 kwa mwezi, hivyo walikaa Lebanoni kwa mwezi mmoja na miezi miwili nyumbani. Adoniramu ndiye aliyekuwa kiongozi wa shokoa. 15Solomoni alikuwa na wachukuzi wa mizigo 70,000 na wachonga mawe 80,000 huko vilimani, 16pamoja na wasimamizi 3,300 ambao walisimamia kazi hiyo na kuwaongoza wafanyakazi. 17Kwa amri ya mfalme walitoa kwenye machimbo ya mawe, mawe makubwa, yaliyo bora kwa kujengea msingi wa nyumba yaliyochongwa kwa ajili ya hekalu. 18Mafundi wa Solomoni, wa Hiramu na watu wa Gebali[c] walikata na kuandaa mbao na mawe kwa ajili ya ujenzi wa hekalu.

Solomoni Ajenga Hekalu

6 Katika mwaka wa 480 baada ya Waisraeli kutoka katika nchi ya Misri, katika mwaka wa nne wa kutawala kwa Solomoni katika Israeli, katika mwezi wa Zifu, ambao ndio mwezi wa pili, alianza kujenga hekalu la BWANA.

2Hekalu hilo mfalme Solomoni alilojenga kwa ajili ya BWANA lilikuwa na urefu wa dhiraa sitini[a], upana wa dhiraa ishirini[b] na kimo cha dhiraa thelathini[c] kwenda juu. 3Baraza ya mbele ya hekalu ilienea dhiraa ishirini kulingana na upana wa hekalu na kujitokeza dhiraa kumi mbele ya hekalu. 4Akatengeneza madirisha membamba yenye vidirisha vidogo vya juu katika hekalu. 5Akafanyiza vyumba vya pembeni kulizunguka hekalu lote vikishikamana na kuta za hekalu na za Patakatifu pa Patakatifu. 6Ghorofa ya chini kabisa ilikuwa na upana wa dhiraa tano[d], ya kati ilikuwa dhiraa sita na ya tatu ilikuwa dhiraa saba[e]. Kuzunguka ukuta wa nje wa hekalu akapunguza ukuta pande zote ili boriti zisishikane kwenye kuta za hekalu.

7Katika kujenga hekalu, yalitumika tu mawe yaliyochongwa huko machimboni, wala hakuna nyundo, patasi au chombo kingine cho chote cha chuma kilichosikika sauti yake katika eneo la ujenzi wa hekalu wakati lilipokuwa likijengwa.

8Ingilio la ghorofa ya chini kabisa lilikuwa upande wa kusini wa hekalu, ngazi ilielekea ghorofa ya kati na kutokea hapo ilielekea hadi ghorofa ya tatu. 9Basi Solomoni akajenga hekalu na kulikamilisha, akilipaua kwa boriti na mbao za mierezi. 10Mfalme Solomoni akajenga vyumba vya pembeni kuzunguka hekalu lote. Kimo cha kila kimoja kilikuwa dhiraa tano. Navyo vilikuwa vimeunganishwa na hekalu kwa boriti za mierezi.

11Neno la BWANA likamjia Solomoni kusema: 12''Kwa habari ya hekalu hili unalojenga, kama ukifuata amri zangu, ukatunza masharti yangu na kushika maagizo yangu yote na kuyatii, kwa kupitia wewe nitatimiza ahadi

a11 "Kori 20,000 "kipimo cha Kiebrania sawa na madebe 240,000
b11 "bathi 20,000 kipimo cha Kiebrania, kitumikacho kupima vitu vya majimaji hapa ni sawa na madebe 200.

c18 'Gebali" mji kaskazini mwa Sidoni kama km67.2
a2 Dhiraa 60 ni sawa na mita 27.
b2 Dhiraa 20 ni sawa na mita 9.
c2 Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5.
"Dhiraa" sawa na "mkono mmoja,'' yaani, urefu kuanzia kwenye kiwiko hadi nchi ya kidole, kama sentimeta 45.
d6 Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25 (pia 6:10)
e6 dhiraa saba ni sawa na mita3.15

niliyomwahidi Daudi baba yako. [13]Nami nitakaa miongoni mwa Waisraeli, nami sitawaacha watu wangu Israeli.''

[14]Basi Solomoni akajenga hekalu na kulikamilisha. [15]Akazifunika kuta zake za ndani kwa mbao za mierezi, akizipigilia ukutani kuanzia sakafuni mwa hekalu hadi kwenye dari na kufunika sakafu ya hekalu kwa mbao za misunobari. [16]Akagawa dhiraa ishirini sehemu ya nyuma ya hekalu kwa mbao za mierezi kuanzia kwenye sakafu hadi darini ili kufanya sehemu ya ndani ya patakatifu, yaani Patakatifu pa Patakatifu. [17]Ukumbi mkubwa uliokuwa mbele ya chumba hiki ndio ulikuwa na urefu wa dhiraa arobaini[f]. [18]Ndani ya hekalu kulikuwa na mierezi, ilionakishiwa mfano wa maboga na maua yaliyochanua. Kila kitu kilikuwa cha mwerezi, hakuna jiwe ambalo lilionekana.

[19]Ndani ya mahali patakatifu pa ndani akatengeneza Patakatifu pa Patakatifu, mahali pa kuweka sanduku la agano la BWANA. [20]Mahali patakatifu pa Patakatifu palikuwa na upana, urefu na kimo cha dhiraa ishirini ndani kwa ndani. Akakifunika ndani kwa dhahabu safi, pia akaifunika madhabahu ya mierezi vivyo hivyo. [21]Solomoni akaifunika sehemu ya ndani ya hekalu kwa dhahabu safi, naye akaitandaza mikufu ya dhahabu kutoka upande huu hadi upande mwingine, mbele ya Patakatifu pa Patakatifu ambako palifunikwa kwa dhahabu. [22]Basi akafunika sehemu yote ya ndani kwa dhahabu. Pia akafunika madhabahu ile iliyokuwa ndani ya Patakatifu pa Patakatifu kwa dhahabu.

[23]Katika mahali Patakatifu pa Patakatifu akatengeneza makerubi wawili kwa mzeituni, kila moja likiwa na dhiraa kumi[g] kwenda juu. [24]Bawa moja la kerubi wa kwanza lilikuwa na urefu wa dhiraa tano na bawa jingine dhiraa tano, hivyo urefu kutoka ncha ya bawa moja hadi ncha ya bawa jingine ulikuwa dhiraa kumi. [25]Kerubi wa pili alikuwa na urefu wa dhiraa kumi pia, hivyo makerubi hao wawili walifanana kwa vipimo na kwa umbo. [26]Kimo cha kila kerubi kilikuwa dhiraa kumi. [27]Aliwaweka makerubi hao ndani ya Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu, mabawa yake yakiwa yamekunjuliwa. Bawa la kerubi mmoja liligusa ukuta mmoja, wakati bawa la yule mwingine liligusa ukuta mwingine, nayo mabawa yao mengine yaligusana katikati ya chumba. [28]Akafunika wale makerubi kwa dhahabu.

[29]Juu ya kuta zote zilizozunguka hekalu, za vyumba vya ndani na vya nje, zilipambwa kwa nakshi zilizokatwa za makerubi, miti ya mitende na maua yaliyochanua. [30]Pia alifunika sakafu zote za vyumba vya ndani na vya nje vya hekalu kwa dhahabu.

[31]Kwa ingilio la mahali Patakatifu pa Patakatifu akapatengeneza milango ya mbao za mzeituni zikiwa na miimo na vizingiti vyenye umbo la pembe tano. [32]Juu ya milango miwili ya mbao za mzeituni alinakshi makerubi, miti ya mitende pamoja na maua yaliyochanua na kufunika makerubi na miti ya mtende kwa dhahabu iliyofuliwa. [33]Kwa njia iyo hiyo akatengeneza miimo yenye pande nne ya miti ya mizeituni, kwa ajili ya ingilio la ukumbi mkubwa. [34]Kulikuwa na milango miwili iliyoweza kukunjuka iliyotengenezwa kwa mbao za msunobari na kila mmoja ulikuwa na bawaba ambazo zingeuwezesha kujikunja kila kipande juu ya kingine. [35]Akanakshi makerubi, miti ya mitende na maua yaliyochanua juu yake na kufunika kwa dhahabu iliyonyoshwa vizuri juu ya michoro.

[36]Tena akajenga ua wa ndani safu tatu za mawe yaliyochongwa na safu moja ya boriti za mierezi zilizorembwa.

[37]Msingi wa hekalu la BWANA uliwekwa katika mwaka wa nne, katika mwezi wa Zivu, ndio mwezi wa tano. [38]Katika mwaka wa kumi na moja, mwezi wa Buli, ndio mwezi wa nane, Hekalu lilikamilika katika hatua zake zote kwa kufuatana na maelekezo yake Solomoni. Alilijenga kwa miaka saba.

Solomoni Ajenga Jumba Lake La Kifalme

7 Ilimchukua Solomoni miaka kumi na mitatu kukamilisha ujenzi wa Jumba lake la kifalme. [2]Alijenga Jumba la Kifalme la Msitu wa Lebanoni, urefu wake ulikuwa dhiraa mia moja[a], upana wake dhiraa hamsini[b] na kimo chake dhiraa thelathini[c], likiwa na safu nne za nguzo za mierezi zikishikilia boriti za mierezi zilizorembwa. [3]Ilipauliwa kwa mierezi juu ya boriti zile zilizolala juu ya nguzo arobaini na tano, kumi na tano kwa kila safu. [4]Madirisha yake yaliwekwa juu kwa safu tatu, yakielekeana. [5]Milango yote ilikuwa na

f[17] “ Dhiraa 40'' ni sawa na mita 18.
g[23] “Dhiraa 10” ni sawa na mita 4.5.

a[2] ''Dhiraa mia moja'' ni sawa na mita 45.
b[2] ''Dhiraa hamsini'' ni sawa na mita 22.5 (pia 7:6)
c[2] ''Dhiraa thelathini ni sawa na mita 13.5 (pia 7:6)

miimo ya mstatili, ilikuwa upande wa mbele katika safu tatu, ikielekeana.

6Akajenga ukumbi wa nguzo, ambao urefu wake ulikuwa dhiraa hamsini na upana wake dhiraa thelathini. Mbele ya jengo hilo kulikuwepo baraza. Mbele ya baraza kulikuwapo na nguzo na paa lililoning'inia.

7Akajenga ukumbi wa kiti cha enzi, ukumbi wa Hukumu, mahali ambapo angelitolea hukumu, akaufunika kwa mierezi kutoka sakafuni hadi darini. 8Kwenye jumba la kifalme ambamo angeliishi, aliiweka nyuma zaidi, ikiwa na mjengo wa aina moja na hiyo nyingine. Pia Solomoni akajenga jumba la kifalme linalofanana na huo ukumbi mkubwa kwa ajili ya binti Farao, aliyekuwa amemwoa.

9Ujenzi huu wote, kuanzia nje mpaka kwenye ua mkuu na kuanzia kwenye msingi hadi upenuni, ulifanywa kwa mawe ya ubora wa hali ya juu yaliyokuwa yamechongwa kwa vipimo na kusawazishwa kwa msumeno nyuso zake za ndani na za nje. 10Misingi iliwekwa kwa mawe makubwa yaliyo bora, yenye urefu wa dhiraa kumi[d] na mengine yenye urefu wa dhiraa nane[e]. 11Sehemu za juu kulikuwepo na mawe yenye ubora wa hali ya juu, yaliyokatwa kwa vipimo na boriti za mierezi. 12Ule ua mkuu ulizungukwa na ukuta wa safu tatu za mawe yaliyochongwa na safu moja ya boriti za mierezi zilizorembwa, kama ulivyokuwa ua wa ndani wa hekalu la BWANA na baraza yake.

Samani Za Hekalu

13Mfalme Solomoni akatuma watu Tiro kumleta Hiramu, 14ambaye mama yake alikuwa mjane kutoka kabila la Naftali na baba yake alikuwa mtu wa Tiro tena fundi wa shaba. Hiramu alikuwa na ustadi wa hali ya juu na mzoefu katika aina zote za kazi ya shaba. Alikuja kwa Mfalme Solomoni na kufanya kazi zake zote alizopangiwa.

15Hiramu akasubu nguzo mbili za shaba, kila moja ikiwa na urefu wa dhiraa kumi na nane[f], kila nguzo ikiwa na mzingo wa dhiraa kumi na mbili[g] kwa mstari. 16Pia alitengeneza mataji mawili ya shaba ya kusubu ili kuyaweka juu ya hizo nguzo, kila taji lilikuwa na kimo cha dhiraa tano[h] kwenda juu. 17Wavu wa mikufu iliyosokotewa kwenye zile taji juu ya zile nguzo, saba kwa kila taji. 18Akatengeneza makomamanga katika safu mbili kuzunguka kila wavu kuremba mataji yaliyo juu ya nguzo. Alifanya hivyo kwa kila nguzo. 19Mataji yaliyokuwa juu ya nguzo kwenye baraza, yalikuwa katika umbo la yungiyungi, kimo chake ni dhiraa nne[i]. 20Juu ya mataji ya zile nguzo mbili, juu ya ile sehemu yenye umbo kama bakuli, karibu na ule wavu, kulikuwa na yale makomamanga 200 katika safu kuzunguka pande zote. 21Hiramu akasimamisha nguzo kwenye baraza ya hekalu. Nguzo ya upande wa kusini akaiita Yakini[j] na ile ya upande wa kaskazini Boazi[k]. 22Mataji yaliyokuwa juu yalikuwa umbo la yungiyungi. Hivyo kazi ya nguzo ikakamilika.

23Hiramu akasubu Bahari ya chuma, yenye umbo la mviringo, vipimo vyake dhiraa kumi kutoka ukingo hadi ukingo na kimo cha dhiraa tano. Mzunguko wake ulikuwa dhiraa thelathini[l]. 24Chini ya ukingo, ilizungukwa na maboga, kumi kwenye kila dhiraa moja. Maboga yalikuwa yamesubiwa katika safu mbili ili kuwa kitu kimoja na hiyo bahari.''

25Bahari iliwekwa juu ya mafahali kumi na wawili, watatu wakielekea kaskazini, watatu wakielekea magharibi, watatu wakielekea kusini na watatu wakielekea mashariki. Bahari iliwekwa juu yao na sehemu zao za nyuma zilielekeana. 26Ilikuwa na unene wa nyanda nne[m] na ukingo wake ulifanana na ukingo wa kikombe, kama ua la yungiyungi iliyochanua. Iliweza kuchukua bathi 2,000[n].

27Pia akatengeneza vitako kumi vya shaba vinavyoweza kuhamishika, kila kimoja kilikuwa na urefu wa dhiraa nne, upana dhiraa nne na kimo chake dhiraa tatu[o]. 28Hivi ndivyo vile vitako vilivyotengenezwa. Vilikuwa na mbao za pembeni zilizoshikamanishwa na mihimili. 29Juu ya mbao kati ya hiyo mihimili kulikuwa na simba, mafahali na makerubi, pia kwenye mihimili yake. Juu na chini ya simba na mafahali kulikuwa kumesokotewa taji za kufuliwa. 30Kila kitako kilikuwa na magurudumu manne ya shaba, na vyuma vya katikati vya kuyazungusha hayo magurudumu na kila kimoja kilikuwa na sinia

d10 ''Dhiraa kumi'' ni sawa na mita 4.5.
e10 ''Dhiraa nane'' ni sawa na mita 3.6.
f15 ''Dhiraa 18'' ni sawa na mita 8.1.
g15 ''Dhiraa 12'' ni sawa na mita 5.4.
h16 "Dhiraa 5" ni sawa na mita 2.25.

i19 "Dhiraa nne" ni sawa na mita 1.80.
j21 Yakini maana yake "Yeye (Mungu atafanya imara.)
k21 Boazi maana yake "Ndani yake (Mungu) kuna nguvu.
l23 "Dhiraa thelathini" ni sawa na mita 13.5.
m26 "Kiganja kimoja" sawa na upana wa kiganja kwenye vidole vinne vilivyokunjuliwa, ambao ni sawa na sentimeta 75.
n26 "Bathi 2,000'' ni sawa na lita 40,000
o31 "Dhiraa tatu" ni sawa na mita 1.35.

kwenye vishikizo vinne vya taji iliyosubiwa kila upande. [31]Ndani ya kitako kulikuwa na nafasi ya wazi iliyokuwa na umbile la mviringo lenye kina cha dhiraa moja[p]. Nafasi hii ya wazi ilikuwa ya mviringo, pamoja na kitako chake ilikuwa dhiraa moja na nusu[q]. Kuzunguka huo mdomo wake kulitiwa nakshi. Papi za vitako zilikuwa mraba na si za mviringo. [32]Magurudumu manne yalikuwa chini ya papi, na vyuma vya katikati vya kuzungushia magurudumu hayo vilikuwa vimeunganishwa kwenye kitako. Kipenyo cha kila gurudumu kilikuwa dhiraa moja na nusu. [33]Magurudumu yalitengenezwa kama ya magari ya vita ya kukokotwa, vyuma vya katikati vya magurudumu, duara zake, matindi yake na vikombe vyake vyote vilikuwa vya kusubu.

[34]Kila kitako kilikuwa na mikono minne, moja kwenye kila pembe, ukitokeza kutoka kwenye kitako. [35]Juu ya kitako kulikuwepo na utepe wa mviringo wenye kina cha nusu dhiraa. Vishikio na papi vilishikamana upande wa juu wa kitako. [36]Alitia nakshi za makerubi, simba na miti ya mitende juu ya uso wa vishikio na juu ya papi, katika kila nafasi iliyopatikana, pamoja na mataji yaliyosokotwa kuzunguka pande zote. [37]Hivi ndivyo Hiramu alivyotengeneza vile vitako kumi. Vyote vilikuwa vya kusubu kwenye kalibu za kufanana kwa vipimo na kwa umbo.

[38]Kisha akatengeneza masinia kumi ya shaba, kila moja likiwa na ujazo wa bathi arobaini[r] yakiwa na kipenyo cha dhiraa nne[s], kila sinia moja kwa kila kimoja ya vile vitako kumi. [39]Aliweka vitako vitano upande wa kusini wa hekalu na vingine vitano upande wa kaskazini. Akaweka ile bahari upande wa kusini, katika pembe ya kusini ya hekalu. [40]Pia akatengeneza masinia, masepeto na mabakuli ya kunyunyizia.

Hivyo hatimaye Hiramu akakamilisha kazi zote za hekalu la BWANA sawasawa na Mfalme Solomoni alivyomwagiza, yaani:

[41]Nguzo mbili,
mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo,
nyavu mbili za kupamba hayo mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo.
[42]Makomamanga 400 kwa ajili ya hizo nyavu mbili (zikiwa na safu mbili za makomamanga kwa kila wavu, zikipamba hayo mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo)
[43]vitako kumi pamoja na masinia yake kumi,
[44]ile bahari ya chuma na yale mafahali kumi na mawili chini yake,
[45]masufuria, masepeto na mabakuli ya kunyunyizia.

Vyombo hivi vyote ambavyo Hiramu alimtengenezea mfalme Solomoni kwa ajili ya hekalu la BWANA vilikuwa vya shaba iliyong'arishwa. [46]Mfalme akaamuru wavisubu katika kalibu ya udongo wa mfinyanzi katika uwanda wa Yordani ulio kati ya Sukothi na Sarethani. [47]Solomoni akaviacha vitu hivi vyote bila kupima uzani wake, kwa sababu vilikuwa vingi sana, uzito wa shaba haukujulikana.

[48]Pia Solomoni akatengeneza samani zote kwa ajili ya hekalu la BWANA :

Madhabahu ya dhahabu,
meza ya dhahabu ambayo juu yake ndipo palipokuwa mikate ya wonyesho.
[49]Vinara vya taa vya dhahabu safi (vitano upande wa kuume na vitano upande wa kushoto, mbele ya Patakatifu pa Patakatifu,)
kazi ya maua ya dhahabu na taa na makoleo.
[50]Masinia ya dhahabu safi, mikasi ya kusawazishia tambi, mabakuli ya kunyunyizia, vyano na vyetezo,
bawaba za dhahabu kwa ajili ya milango ya chumba cha ndani sana, yaani Patakatifu pa Patakatifu na pia kwa ajili ya milango ya ukumbi mkuu wa hekalu.

[51]Mfalme Solomoni alipomaliza kazi ya hekalu la BWANA, akavileta vile vitu ambavyo Daudi baba yake alikuwa ameviweka wakfu, yaani fedha, dhahabu na samani, kisha akaviweka katika hazina ya hekalu la BWANA.

Sanduku La Agano Laletwa Hekaluni

8 Kisha Mfalme Solomoni akawaita mbele zake huko Yerusalemu wazee wa Israeli, viongozi wote wa makabila na wakuu wa jamaa za Waisraeli, ili walilete sanduku la agano la BWANA kutoka Sayuni, Mji wa Daudi. [2]Wanaume wote wa Israeli wakakusanyika kwa Mfalme Solomoni wakati wa sikukuu ya mwezi wa Ethanimu, ndio mwezi wa saba.

[3]Viongozi wote wa Israeli walipokwisha kufika, makuhani wakajitwika hilo sanduku la agano, [4]wakalipandisha sanduku la BWANA,

p[31] "Dhiraa moja" ni sawa na sentimita 45.
q[31] "Dhiraa moja na nusu" ni sawa na sentimeta 67.5
r[38] "Bathi arobaini" ni sawa na lita 800.
s[38] "Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8.

Hema la Mkutano pamoja na vyombo vyote vitakatifu ndani yake. Makuhani na Walawi wakavibeba, 5naye Mfalme Solomoni pamoja na kusanyiko lote la Israeli waliokusanyika kumzunguka walikuwa mbele ya hilo sanduku, wakatoa dhabihu nyingi za kondoo na ng'ombe ambao idadi yao hawakuweza kuandika au kuhesabu.

6Ndipo makuhani wakalileta sanduku la agano la BWANA mahali pake ndani ya hekalu, katika Patakatifu pa Patakatifu na kuliweka chini ya mabawa ya yale makerubi. 7Makerubi yalitandaza mabawa yao juu ya mahali pa sanduku la agano na kutia kivuli sanduku pamoja na mipiko yake ya kubebea. 8Mipiko hiyo ilikuwa mirefu kiasi kwamba ncha zake ziliweza kuonekana kutoka Mahali Patakatifu mbele ya mahali Patakatifu pa Patakatifu, lakini si kutoka nje ya Mahali Patakatifu, nayo iko huko hadi leo. 9Hapakuwa na cho chote ndani ya sanduku la agano isipokuwa zile mbao mbili za mawe ambazo ziliwekwa na Mose huko Horebu, mahali ambapo BWANA alifanya agano na Waisraeli baada ya kutoka Misri.

10Makuhani walipoondoka katika Mahali Patakatifu, wingu likalijaza hekalu la BWANA. 11Nao makuhani hawakuweza kufanya huduma yao kwa sababu ya lile wingu, kwa kuwa utukufu wa BWANA ulilijaza hekalu lake.

12Ndipo Solomoni akasema, ‘‘BWANA alisema kwamba ataishi katika giza nene, 13Naam, hakika nimekujengea hekalu zuri sana, mahali pako pa kuishi milele.’’

Hotuba Ya Solomoni

14Kusanyiko lote la Israeli lilipokuwa limesimama hapo, mfalme akageuka na kuwabariki. 15Kisha akasema:

‘‘Ahimidiwe BWANA Mungu wa Israeli, ambaye kwa mkono wake mwenyewe ametimiza lile alilomwahidi baba yangu Daudi kwa kinywa chake mwenyewe. Kwa kuwa alisema, 16‘Tangu siku niliyowatoa watu wangu Israeli kutoka Misri, sikuchagua mji katika kabila lo lote la Israeli hekalu lijengwe kwa ajili ya Jina langu ili lipate kuwako huko, bali nimemchagua Daudi kuwatawala watu wangu Israeli.’

17‘‘IIikuwa moyoni mwa Daudi baba yangu kujenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA wa Israeli. 18Lakini BWANA akamwambia Daudi baba yangu, ‘Kwa sababu ilikuwa moyoni mwako kujenga hekalu kwa ajili ya Jina langu, ulifanya vema kuwa na jambo hili moyoni mwako. 19Hata hivyo, sio wewe utakayenijengea hekalu, bali mwanao, ambaye ni nyama yako na damu yako mwenyewe, ndiye atakayejenga hekalu kwa ajili ya Jina langu.’

20‘‘BWANA ametimiza ahadi aliyoiweka: Nimeingia mahali pa Daudi baba yangu na sasa ninakikalia kiti cha ufalme cha Israeli, kama vile BWANA alivyoahidi, nami nimejenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA wa Israeli. 21Nimetenga nafasi humo kwa ajili ya sanduku la agano, ambamo ndani yake kuna agano la BWANA lile alilofanya na baba zetu wakati alipowatoa Misri.’’

Maombi Ya Solomoni Ya Kuweka Hekalu Wakfu

22Kisha Solomoni akasimama mbele ya madhabahu ya BWANA machoni pa kusanyiko lote la Israeli, akakunjua mikono yake kuelekea mbinguni 23na kusema:

“Ee BWANA Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe mbinguni juu wala duniani chini, wewe unayetunza agano lako la upendo pamoja na watumishi wanaodumu katika njia yako kwa moyo wote. 24Umetimiza ahadi yako kwa mtumishi wako Daudi baba yangu, kwa kinywa chako uliahidi na kwa mkono wako umetimiza, kama ilivyo leo.

25Sasa BWANA Mungu wa Israeli, mtimizie mtumishi wako Daudi baba yangu ahadi zako ulizomwahidi uliposema, ‘Kamwe hutakosa kuwa na mtu atakayeketi mbele zangu kwenye kiti cha ufalme cha Israeli, kama wanao wakiangalia yote wayafanyayo kuenenda mbele zangu kama vile ulivyofanya.’ 26Sasa, Ee Mungu wa Israeli, acha neno lako lile ulilomwahidi mtumishi wako Daudi baba yangu litokee sawasawa.

27“Lakini kweli, je, Mungu atafanya makao duniani? Mbingu, hata mbingu zilizo juu sana, haziwezi kukutosha wewe. Sembuse hekalu hili nililojenga! 28Hata hivyo sikiliza dua ya mtumishi wako na maombi yake kwa huruma, Ee BWANA Mungu wangu. Sikia kilio na dua ambayo mtumishi wako anaomba mbele zako siku hii ya leo. 29Macho yako na yafumbuke

kuelekea hekalu hili usiku na mchana,
mahali hapa ambapo ulisema, 'Jina langu
litakuwako humo,' ili kwamba upate kusikia
maombi ambayo mtumishi wako ataomba
kuelekea mahali hapa. 30Usikie maombi ya
mtumishi wako na ya watu wako Israeli
wakati wanapoomba kuelekea mahali hapa.
Sikia kutoka mbinguni, mahali pa makao
yako na usikiapo, samehe.

31"Mtu anapomkosea jirani yake na
akatakiwa kuapa, akija na kuapa mbele ya
madhabahu yako ndani ya hekalu hili,
32basi, sikia kutoka mbinguni na ukatende.
Hukumu kati ya watumishi wako,
ukimhukumu yule mwenye hatia na kuleta
juu ya kichwa chake yale aliyoyatenda.
Umtangazie asiye na hatia kwamba hana
hatia, hivyo ukathibitishe kutokuwa na hatia
kwake.

33"Wakati watu wako Israeli
watakapokuwa wameshindwa na adui kwa
sababu ya dhambi walizofanya dhidi yako,
watakapokugeukia na kulikiri jina lako,
wakiomba na kufanya dua kwako katika
hekalu hili, 34basi usikie kutoka mbinguni,
ukasamehe dhambi ya watu wako Israeli na
kuwarudisha katika nchi uliyowapa baba
zao.

35"Wakati mbingu zitakapokuwa
zimefungwa kusiwe na mvua kwa sababu
watu wako wametenda dhambi dhidi yako,
watakapoomba kuelekea mahali hapa na
kulikiri jina lako nao wakageuka kutoka
katika dhambi zao kwa sababu
umewaadhibu, 36basi usikie kutoka mbinguni
na usamehe dhambi ya watumishi wako,
watu wako Israeli. Wafundishe njia sahihi ya
kuishi na ukanyeshe mvua juu ya nchi
uliyowapa watu wako kuwa urithi.

37"Wakati njaa au tauni vikija juu ya nchi,
au koga au kawa, nzige au panzi, au wakati
adui atakapowazingira katika mji wao wo
wote, maafa ya namna yo yote au ugonjwa
wo wote unaoweza kuwajia, 38wakati dua au
maombi yatakapofanywa na mmojawapo wa
watu wako Israeli, kila mmoja akijua juu ya
taabu ya moyo wake mwenyewe,
akainyoosha mikono yake kuelekea
hekalu hili, 39basi usikie kutoka mbinguni,
katika makao yako. Usamehe na utende,
umpe kila mtu kulingana na matendo yake,
kwa kuwa unaujua moyo wake (kwa
kuwa ni wewe peke yako ujuaye mioyo ya
watu wote), 40ili wakuogope kwa wakati wote
watakaoishi katika nchi uliyowapa baba
zetu.

41"Kwa habari ya mgeni ambaye si
miongoni mwa watu wako Israeli, lakini
amekuja kutoka nchi ya mbali kwa sababu
ya jina lako, 42kwa maana watu watasikia
juu ya Jina lako kuu na juu ya mkono wako
wenye nguvu na mkono wako ulionyooshwa,
wakati atakapokuja na kuomba kuelekea
hekalu hili, 43basi na usikie kutoka mbinguni,
mahali pa makao yako, ukafanye lo lote
ambalo mgeni huyo anakuomba, ili mataifa
yote ya dunia wapate kujua jina lako na
wakuogope kama wafanyavyo watu wako
Israeli na wapate pia kujua kwamba nyumba
hii niliyoijenga imeitwa kwa Jina lako.

44"Wakati watu wako watakapokwenda
vitani dhidi ya adui zao, po pote
utakapowapeleka, wakati watakapoomba
kwa BWANA kuelekea mji ambao
umeuchagua, na hekalu nililolijenga kwa ajili
ya Jina lako, 45basi usikie dua na maombi
yao kutoka mbinguni, ukawatetee haki yao.

46"Watakapotenda dhambi dhidi yako,
kwa kuwa hakuna mtu ye yote ambaye
hatendi dhambi, nawe ukachukizwa nao na
kuwakabidhi kwa adui, ambaye
atawachukua utumwani katika nchi yake
mwenyewe, mbali au karibu 47na kama
watabadilika mioyo yao katika nchi
wanakoshikiliwa mateka, nao wakatubu na
kukulilia katika nchi ya wale waliowashinda
na kusema, 'Tumetenda dhambi, tumefanya
makosa, tumetenda kwa uovu,' 48kama
wakikugeukia kwa moyo wao wote na nafsi
zao katika nchi ya adui zao ambao
waliwachukua mateka, wakakuomba
kuelekea nchi uliyowapa baba zao, kuelekea
mji uliouchagua na hekalu nililolijenga kwa
ajili ya Jina lako, 49basi kutoka mbinguni,
mahali pa makao yako, usikie dua yao na
maombi yao na ukawatetee haki yao.
50Uwasamehe watu wako, waliotenda
dhambi dhidi yako, uwasamehe makosa
yote waliyoyatenda dhidi yako, ukawafanye
wale waliowashinda kuwaonea huruma,
51kwa maana ni watu wako na urithi wako,
uliowatoa Misri, kutoka kwenye lile tanuru la
kuyeyushia chuma.

52Macho yako na yafumbuke juu ya
ombi la mtumishi wako na ombi la watu
wako Israeli, nawe uwasikilize wakati wo

wote wanapokulilia. [53]Kwa maana uliwachagua wao kutoka mataifa yote ya ulimwengu kuwa urithi wako mwenyewe, kama ulivyotangaza kupitia mtumishi wako Mose wakati wewe, Ee BWANA Mwenyezi, ulipowatoa baba zetu kutoka Misri.''

[54]Wakati Solomoni alipomaliza dua hizi zote na maombi kwa BWANA, akainuka kutoka mbele ya madhabahu ya BWANA, mahali alipokuwa amepiga magoti, mikono yake ikawa imekunjuliwa kuelekea juu mbinguni. [55]Akasimama na kubariki kusanyiko lote la Israeli kwa sauti kubwa akisema:

[56]"Ahimidiwe BWANA, aliyewapa pumziko watu wake Israeli kama vile alivyokuwa ameahidi. Hakuna hata neno moja lililopunguka kati ya ahadi zote nzuri alizozitoa kupitia mtumishi wake Mose. [57]BWANA Mungu wetu na awe pamoja nasi kama alivyokuwa na baba zetu, kamwe asituache wala kutukataa. [58]Yeye na aielekeze mioyo yetu kwake, ili tutembee katika njia zake zote na kuzishika amri na maagizo na masharti aliyowapa baba zetu. [59]Nami maneno yangu haya, ambayo nimeyaomba mbele za BWANA, yawe karibu na BWANA Mungu wetu mchana na usiku, ili kwamba atetee shauri la mtumishi wake na la watu wake Israeli kulingana na hitaji lao la kila siku, [60]ili kwamba mataifa yote ya dunia wajue kwamba BWANA ndiye Mungu na kwamba hakuna mwingine. [61]Lakini ni lazima mwiweke mioyo yenu kikamilifu kwa BWANA Mungu wetu, kuishi kwa maagizo yake na kutii amri zake, kama ilivyo wakati huu.''

Kuwekwa Wakfu Hekalu

[62]Kisha mfalme na Israeli wote pamoja naye wakatoa dhabihu mbele za BWANA. [63]Solomoni akatoa dhabihu sadaka za amani kwa BWANA: ng'ombe 22,000, kondoo pamoja na mbuzi 120,000. Hivyo mfalme pamoja na Waisraeli wote wakaliweka wakfu hekalu la BWANA.

[64]Siku iyo hiyo mfalme akaweka wakfu sehemu ya kati ya ua ulioko mbele ya hekalu la BWANA na hapo akatoa sadaka za kuteketezwa, sadaka za nafaka na mafuta ya wanyama wa sadaka za amani, kwa sababu madhabahu ya shaba iliyokuwa mbele za BWANA ilikuwa ndogo sana kuweza kubeba sadaka hizo za kuteketezwa, sadaka za nafaka na mafuta ya wanyama wa sadaka za amani.

[65]Hivyo Solomoni akaiadhimisha sikukuu kwa wakati ule, na Israeli wote pamoja naye, kusanyiko kubwa sana, watu kutoka ingilio la Hamathi hadi korongo la Misri. Wakiadhimisha mbele za BWANA Mungu wetu kwa siku saba na siku saba zaidi, yaani, jumla siku kumi na nne. [66]Siku iliyofuata, aliwaruhusu watu waondoke. Wakambariki mfalme, kisha wakaenda nyumbani, wakiwa na mashangilio na furaha rohoni kwa ajili ya mambo yote mema ambayo BWANA ametenda kwa ajili ya Daudi mtumishi wake na watu wake Israeli.

BWANA Anamtokea Solomoni

9 Solomoni alipomaliza kujenga hekalu la BWANA pamoja na jumba la kifalme, alipokwisha kufanya yote aliyotaka kufanya, [2]BWANA akamtokea mara ya pili, kama alivyokuwa amemtokea huko Gibeoni. [3]BWANA akamwambia:

"Nimesikia dua na maombi uliyofanya mbele zangu, nimeliweka wakfu hekalu hili ambalo umelijenga, kwa kuweka Jina langu humo milele. Macho yangu na moyo wangu utakuwa humo siku zote.

[4]''Kukuhusu wewe, kama ukienenda kwa unyofu wa moyo na uadilifu, kama baba yako Daudi alivyofanya na kutenda yote ninayoyaagiza kwa kutunza maagizo yangu na sheria, [5]nitaimarisha kiti chako cha ufalme juu ya Israeli milele kama nilivyomwahidi Daudi baba yako nikisema, 'Hutakosa kamwe kuwa na mtu kwenye kiti cha ufalme cha Israeli.'

[6]''Lakini kama ninyi au wana wenu wakigeukia mbali nami na kuziacha amri na maagizo yangu niliyowapa na kwenda kuwatumikia miungu mingine na kuiabudu, [7]basi nitakatilia mbali Israeli kutoka katika nchi niliyowapa na kulikataa hekalu hili nililoliweka wakfu kwa Jina langu. Ndipo Israeli itakuwa kitu cha kudharauliwa na watu na kuwa kitu cha mzaha miongoni mwa watu wote. [8]Ingawa hekalu hili linavutia sasa, wote watakaopita karibu yake watashangaa na kudhihaki wakisema, 'Kwa nini BWANA amefanya kitu cha namna hii katika nchi hii na kwenye hekalu hili?' [9]Watu watajibu, ''Kwa sababu wamemwacha BWANA wao, aliyewatoa baba zao Misri,

nao wamekumbatia miungu mingine, wakiiabudu na kuitumikia, ndiyo sababu BWANA ameyaleta maafa haya yote juu yao.' ''

Shughuli Nyingine Za Solomoni

10Miaka ishirini ilipopita, ambayo katika hiyo Solomoni alijenga majengo haya mawili, yaani hekalu la BWANA na jumba la kifalme, 11Mfalme Solomoni akampa Hiramu mfalme wa Tiro miji ishirini katika Galilaya, kwa sababu Hiramu alikuwa amempatia mierezi yote, misunobari na dhahabu yote aliyohitaji. 12Lakini Hiramu alipotoka Tiro kwenda kuiona ile miji ambayo Solomoni alikuwa amempa, hakupendezwa nayo. 13Hiramu akauliza, ''Hii ni miji ya namna gani uliyonipa, ndugu yangu?''
Naye akaiita nchi ya Kabul[a], jina lililoko hadi leo. 14Basi Hiramu alikuwa amempelekea mfalme talanta 120[b] za dhahabu.

15Haya ni maelezo kuhusu Mfalme Solomoni,jinsi alivyowafanyiza watu kazi za kulazimishwa ili kulijenga hekalu la BWANA, jumba la kifalme kwa ajili yake mwenyewe, Milo[c], ukuta wa Yerusalemu, Hazori, Megido na Gezeri. 16(Farao mfalme wa Misri alikuwa ameshambulia na kuuteka mji wa Gezeri. Alikuwa ameuchoma moto. Akawaua Wakanaani waliokuwa wakikaa humo na kisha kuutoa kwa binti yake, yaani mkewe Solomoni, kama zawadi ya arusi. 17Solomoni akaujenga tena upya Gezeri.) Akajenga Beth Horoni ya Chini, 18akajenga pia Baalathi na Tamari kwenye jangwa katika eneo la nchi yake, 19vile vile miji ya ghala na miji kwa ajili ya magari yake na farasi wake, cho chote alichotaka kujenga katika Yerusalemu, Lebanoni na katika nchi yote iliyokuwa chini ya mamlaka yake.

20Watu wote wakaondoka, kuanzia Waamori, Wahiti, Waperezi, Wahivi na Wayebusi (mataifa haya hayakuwa Waisraeli,) 21yaani, uzao wao uliobaki katika nchi, ambao Waisraeli wasingeweza kuwaangamiza, hawa Solomoni akawalazimisha kuwa watumwa katika shokoa, kama ilivyo hadi leo. 22Lakini Solomoni hakumfanya ye yote wa Waisraeli kuwa mtumwa, wao ndio waliokuwa wapiganaji wake, maafisa wake wa serikali, maafisa wake, wakuu wake, majemadari wa jeshi wa magari yake ya vita na wapanda farasi. 23Pia walikuwa maafisa wakuu wasimamizi wa miradi ya Solomoni, maafisa 550 waliowasimamia watu waliofanya kazi.

24Baada ya binti Farao kuja kutoka Mji wa Daudi na kuingia katika jumba la kifalme Solomoni alilokuwa amemjengea, akajenga Milo.

25Solomoni akatoa dhabihu za kuteketezwa na sadaka za amani mara tatu kwa mwaka, juu ya madhabahu aliyokuwa amejenga kwa ajili ya BWANA, akifukiza uvumba mbele za BWANA pamoja na dhabihu hizo, hivyo kutimiza kanuni za hekalu.

26Mfalme Solomoni akatengeneza pia meli huko Ezion Geberi, ambayo iko karibu na Elathi katika Edomu, kwenye ukingo wa Bahari ya Shamu[d]. 27Naye Hiramu akatuma watu wake, mabaharia walioijua bahari, kuhudumu katika hizo meli pamoja na watu wa Solomoni. 28Wakasafiri kwenda Ofiri na kurudi na talanta 420[e] za dhahabu, ambazo walimletea mfalme Solomoni.

Malkia Wa Sheba Amtembelea Solomoni

10 Malkia wa Sheba aliposikia habari za umaarufu wa Solomoni na uhusiano wake na jina la BWANA, malkia alikuja kumjaribu kwa maswali magumu. 2Alipofika Yerusalemu pamoja na msafara mkubwa sana, pamoja na ngamia waliobeba vikolezi, kiasi kikubwa cha dhahabu na vito vya thamani, alikuja kwa Solomoni na kuzungumza naye kuhusu yote ambayo alikuwa nayo moyoni mwake. 3Solomoni akamjibu maswali yake yote, hakukuwa na jambo lo lote lililokuwa gumu kwa mfalme asiweze kumwelezea. 4Malkia wa Sheba alipoona hekima yote ya Solomoni na jumba la kifalme alilokuwa amejenga, 5chakula kilichokuwa mezani pake, jinsi maafisa wake walivyokaa, wahudumu katika majoho yao, wanyweshaji wake na sadaka za kuteketezwa alizotoa katika hekalu la BWANA, alipatwa na mshangao.

6Akamwambia mfalme, "Taarifa niliyosikia kwenye nchi yangu mwenyewe kuhusu mafanikio na hekima yako ni kweli. 7Lakini sikuamini mambo haya mpaka nilipokuja na kuona kwa macho yangu mwenyewe. Naam, sikuambiwa hata nusu yake, katika hekima na mali umezidi sana ile taarifa niliyoisikia. 8Watu

a13 ''Kabul'' maana yake ''isiyofaa kitu.''
b14 ''Talanta120'' za dhahabu ni sawa na tani 4.5
c15 ''Milo'' maana yake ''Boma la ngome.''

d26 ''Bahari ya Shamu,'' yaani, ''Bahari Nyekundu au Bahari ya Mafunjo.''
e28 "talanta 420 za dhahabu ni kama tani 14."

wako wanafurahi namna gani! Maafisa wako
wanafurahi namna gani, wale ambao husimama
mbele yako daima na kusikia hekima yako!
9Ahimidiwe BWANA wako, ambaye
amependezwa sana nawe na kukuweka juu ya
kiti cha ufalme cha Israeli. Kwa sababu ya
upendo wa BWANA wa milele kwa ajili ya Israeli,
amekufanya mfalme, ili kudumisha haki na
uadilifu."

10Naye akampa mfalme talanta mia moja na
ishirini[a] za dhahabu, kiasi kikubwa cha vikolezi
na mawe ya thamani. Haikuwahi kamwe kutokea
tena vikolezi vingi hivyo kuletwa kama vile
malkia wa Sheba alivyompa Mfalme Solomoni.

11(Meli za Hiramu zilileta dhahabu kutoka
Ofiri, tena kutoka huko zilileta shehena kubwa
ya miti ya msandali na mawe ya thamani.
12Mfalme akatumia miti ya msandali kuwa nguzo
kwa ajili ya hekalu la BWANA na kwa jumba la
kifalme, pia kwa kutengeneza vinubi na zeze
kwa ajili ya waimbaji. Kiasi hicho kingi cha miti
ya msandali hakijawahi kuingizwa nchini tangu
siku ile.)

13Mfalme Solomoni akampa malkia wa
Sheba kila kitu alichohitaji na kukiomba, zaidi ya
vile mfalme alivyokuwa amempa kwa ukarimu
wake wa kifalme. Kisha malkia akaondoka
akarudi pamoja na wafuasi wake kwenye nchi
yake mwenyewe.

Fahari Ya Solomoni

14Uzito wa dhahabu ambayo Solomoni
alipokea kwa mwaka ulikuwa talanta mia sita
sitini na sita[b], 15pasipo kuweka mapato kutoka
wafanyibiashara, wachuuzi na kutoka kwa
wafalme wote wa Arabuni na watawala wa nchi.

16Mfalme Solomoni akatengeneza ngao
kubwa mia mbili kwa dhahabu iliyofuliwa, kila
ngao ilikuwa na dhahabu yenye uzito wa shekeli
mia sita[c]. 17Akatengeneza pia ngao ndogo mia
tatu za dhahabu iliyofuliwa, kila ngao ikiwa na
uzito wa mane tatu[d] za dhahabu. Mfalme
akaziweka katika jumba la kifalme la msitu wa
Lebanoni.

18Kisha mfalme akatengeneza kiti kikubwa
cha kifalme kwa kutumia pembe za ndovu na
kukifunika kwa dhahabu safi. 19Kiti hicho
kilikuwa na ngazi sita na egemeo la nyuma
lilikuwa la mviringo kwa juu. Juu pande zote za
kiti kulikuwa na mahali pa kuwekea mikono,
sanamu ya simba akisimama kila upande wake
mahali pa kuwekea mikono. 20Simba kumi na
wawili walisimama kwenye ngazi sita, wawili
kwenye kila ngazi, yaani, mmoja upande huu na
mwingine upande huu. Hakuna kitu kama hicho
kilichokuwa kimefanyika kwenye ufalme
mwingine wo wote. 21Vikombe vyote vya mfalme
Solomoni vya kunywea vilikuwa vya dhahabu na
vyombo vyote vya nyumbani katika jumba la
kifalme la msitu wa Lebanoni vilikuwa dhahabu
safi. Hakukuwa na kitu kilichotengenezwa kwa
fedha, kwa sababu fedha ilionekana ya thamani
ndogo wakati wa Solomoni. 22Mfalme alikuwa na
meli nyingi za biashara baharini zilizokuwa
zikiandamana na meli za Hiramu. Mara moja kila
miaka mitatu zilirudi, zikiwa zimebeba dhahabu,
fedha, pembe za ndovu na nyani wadogo na
wakubwa.

23Mfalme Solomoni alikuwa mkuu zaidi kwa
utajiri na hekima kuliko wafalme wote wa dunia.
24Dunia yote ikatafuta kukutana na Solomoni
kusikia hekima ambayo Mungu alikuwa
ameweka katika moyo wake. 25Mwaka baada ya
mwaka, kila mmoja ambaye alikuja, alileta
zawadi, vyombo vya fedha na dhahabu, majoho,
silaha na vikolezi, farasi na nyumbu.

26Solomoni akalimbikiza magari makubwa
mazuri na farasi, alikuwa na magari 1,400 na
farasi 12,000 ambayo aliyaweka katika miji ya
magari pia pamoja naye huko Yerusalemu.
27Mfalme akafanya fedha kuwa ya kawaida huko
Yerusalemu kama mawe, mierezi akaifanya
kuwa mingi kama mikuyu chini ya vilima.
28Farasi wa Solomoni waliletwa kutoka Misri na
kutoka Kue[e], wafanya biashara wa kifalme
waliwanunua kutoka Kue. 29Waliingiza magari
kutoka Misri kwa bei ya shekeli za fedha 600[f] na
farasi kwa shekeli za fedha 150[g]. Pia waliwauza
nje kwa wafalme wote wa Wahiti na Waaramu[h].

Wakeze Solomoni

11 Hata hivyo, mfalme Solomoni
akawapenda wanawake wengi wa
kigeni zaidi mbali na binti Farao: Wanawake wa
Wamoabu, Waamoni, Waedomu, Wasidoni na
Wahiti. 2Wakitoka katika mataifa ambayo
BWANA aliwaambia Waisraeli, "Msije mkaoana
nao, kwa hakika wataigeuza mioyo yenu

a10 "talanta 120 za dhahabu ni kama tani 4.5"
b14 "talanta 666" za dhahabu ni kama tani 25.
c16 "shekeli 600" za dhahabu ni kama kilo 3.5
d17 "mane tatu" za dhahabu ni kama kilo 1.7.

e28 "Kue," yaani, "Kilikia,'' iliyoko Syria (pia mst. 29)
f29 "Shekeli 600" za fedha ni kama kilo 7.
g29 "Shekeli 150" za fedha ni kama kilo 1.7.
h29 "Waaramu" hapa in maana Washamu.

mgeukie miungu yao.'' Hata hivyo, Solomoni
akakaza kuwapenda. 3Alikuwa na wake mia
saba wa uzao wa kifalme na masuria mia tatu,
hao wake zake wakampotosha. 4Kadiri Solomoni
alivyozidi kuzeeka, wake zake wakageuza moyo
wake kuelekea miungu mingine, moyo wake
haukuwa mkamilifu kwa BWANA wake, kama
ulivyokuwa moyo wa Daudi baba yake.
5Akafuata Ashtorethi mungu mke wa Wasidoni
na Moleki[a] mungu aliyekuwa chukizo la
Waamoni. 6Kwa hiyo Solomoni akafanya uovu
machoni pa BWANA, hakumfuata BWANA
kikamilifu kama alivyofanya Daudi baba yake.

7Kwenye kilima mashariki mwa Yerusalemu,
Solomoni akajenga mahali pa juu kwa ajili ya
Kemoshi chukizo la Wamoabu na kwa Moleki
mungu chukizo la Waamoni. 8Akafanya hivyo
kwa wake zake wote wa kigeni, ambao
walifukiza uvumba na kutoa dhabihu kwa
miungu yao.

9BWANA akamkasirikia Solomoni kwa
sababu moyo wake uligeuka mbali na BWANA,
Mungu wa Israeli, ambaye alikuwa amemtokea
mara mbili. 10Ingawa alikuwa amemkataza
Solomoni kufuata miungu mingine, Solomoni
hakutii amri ya BWANA. 11Kwa hiyo BWANA
akamwambia Solomoni, "Kwa kuwa hii ndiyo hali
yako na hukushika agano langu na sheria zangu
nilizokuamuru, hakika nitaurarua ufalme kutoka
kwako na kumpa mmoja wa walio chini yako.
12Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi baba yako,
sitafanya jambo hili wakati wa uhai wako.
Nitaurarua kutoka mikononi mwa mwanao.
13Lakini pia sitaurarua ufalme wote kutoka
kwake, bali nitampa kabila moja kwa ajili ya
Daudi mtumishi wangu na kwa ajili ya
Yerusalemu, ambao nimeuchagua..

Adui Za Solomoni

14Kisha BWANA akamwinua adui dhidi ya
Solomoni, Hadadi Mwedomu kutoka ukoo wa
kifalme wa Edomu. 15Huko nyuma wakati Daudi
alipokuwa akipigana na Edomu, Yoabu jemadari
wa jeshi, aliyekuwa amekwenda kuzika
waliouawa, alikuwa amewaua wanaume wote
waliokuwako Edomu. 16Yoabu na Waisraeli wote
walikaa huko kwa miezi sita, mpaka
walipomaliza kuwaangamiza wanaume wote
huko Edomu. 17Lakini Hadadi, akiwa bado
mvulana mdogo, alikimbilia Misri akiwa na
baadhi ya maafisa wa Kiedomu waliokuwa
wakimhudumia baba yake. 18Wakaondoka
Midiani wakaenda Parani. Basi wakichukua
pamoja nao wanaume kutoka Parani, wakaenda
Misri, kwa Farao mfalme wa Misri, ambaye
alimpa Hadadi nyumba, ardhi na akampatia
chakula.

19Farao akapendezwa sana na Hadadi hata
akampa ndugu wa mkewe mwenyewe Malkia
Tapenesi, ili aolewe na Hadadi. 20Huyo ndugu
wa Tapenesi akamzalia mwana aliyeitwa
Genubathi, ambaye alilelewa na Tapenesi katika
jumba la kifalme. Huko Genubathi aliishi pamoja
na watoto wa Farao mwenyewe.

21Alipokuwa huko Misri, Hadadi alisikia
kwamba Daudi amepumzika na baba zake na ya
kwamba pia Yoabu aliyekuwa jemadari wa jeshi
amekufa. Ndipo Hadadi akamwambia Farao,
"Niruhusu niende ili niweze kurudi katika nchi
yangu.''

22Farao akauliza, "Umekosa nini hapa
kwamba unataka kurudi katika nchi yako?"

Hadadi akajibu, "Hakuna, lakini niruhusu
niende!"

23Mungu akamwinua adui mwingine dhidi ya
Solomoni, Rezoni mwana wa Eliyada, ambaye
alikuwa amemkimbia bwana wake Hadadezeri
mfalme wa Soba. 24Akawakusanya watu, naye
akawa kiongozi wa kundi la waasi, wakati Daudi
alipoangamiza majeshi ya Soba, waasi
walikwenda Dameski, mahali walipokaa na
kumiliki. 25Rezoni alikuwa adui wa Israeli kwa
muda wote alioishi Solomoni, ukiongezea
matatizo yaliyosababishwa na Hadadi. Kwa hiyo
Rezoni akatawala katika Aramu[b] na alikuwa
mkatili kwa Israeli.

Yeroboamu Anaasi Dhidi Ya Solomoni

26Pia, Yeroboamu mwana wa Nebati aliasi
dhidi ya mfalme. Alikuwa mmoja wa maafisa wa
Solomoni, Mwefraimu kutoka Sereda, ambaye
mama yake alikuwa mjane aliyeitwa Serua.

27Haya ndiyo maelezo ya jinsi alivyomwasi
mfalme: Solomoni alikuwa amejenga milo[c] naye
akawa ameziba mwanya katika ukuta wa mji wa
Daudi baba yake. 28Basi Yeroboamu alikuwa
mtu shujaa na hodari, naye Solomoni alipoona
jinsi kijana alivyofanya kazi yake, akamweka
kuwa kiongozi wa kazi yote ya mikono ya
nyumba ya Yosefu.

---

a5 "Moleki" au "Milkomu," chukizo la Waamoni, yaani, mungu aliyekuwa akiabudiwa na Waamoni. Alikuwa chukizo kwa sababu watoto walitolewa kafara kwake.

b25 ''Aramu'' yaani Shamu ambayo ni Syria.

c27 ''Milo'' maana yake, ''Boma la ngome.''

[29]Karibu na wakati ule Yeroboamu alikuwa
anatoka nje ya Yerusalemu, Ahiya nabii Mshiloni
akakutana naye njiani, akiwa amevaa joho jipya.
Hawa wawili walikuwa peke yao mashambani,
[30]naye Ahiya akachukua joho jipya alilokuwa
amevaa akalirarua vipande kumi na viwili.
[31]Kisha akamwambia Yeroboamu, "Chukua
vipande kumi kwa ajili yako, kwa kuwa hivi
ndivyo BWANA, Mungu wa Israeli asemavyo,
'Tazama, ninakwenda kuuchana ufalme kutoka
mikononi mwa Solomoni na kukupa wewe
makabila kumi. [32]Lakini kwa ajili ya mtumishi
wangu Daudi na mji wa Yerusalemu, ambao
nimeuchagua miongoni mwa makabila yote ya
Israeli, atakuwa na kabila moja. [33]Nitafanya hivi
kwa sababu wameniacha mimi na kuabudu
Ashtorethi mungu mke wa Wasidoni, Kemoshi
mungu wa Wamoabu na Moleki mungu wa
Waamoni, nao hawakwenda katika njia zangu ili
kufanya yaliyo sawa machoni pangu, wala
kushika amri na sheria zangu kama Daudi,
babaye Solomoni alivyofanya.

[34]' "Lakini sitauondoa ufalme wote kutoka
mikononi mwa Solomoni, nimemfanya mtawala
siku zote za maisha yake kwa ajili ya Daudi
mtumishi wangu, niliyemchagua na ambaye
aliyatunza maagizo na amri zangu. [35]Nitauondoa
ufalme kutoka mikononi mwa mwanaye na
kukupa wewe makabila kumi. [36]Nitampa
mwanawe kabila moja ili kwamba Daudi
mtumishi wangu awe na taa mbele zangu daima
katika Yerusalemu, mji ambao nimeuchagua
kuweka jina langu. [37]Hata hivyo, kukuhusu
wewe Yeroboamu, nitakutwaa, nawe utatawala
juu ya yote yale moyo wako unayotamani,
utakuwa mfalme juu ya Israeli. [38]Ikiwa utafanya
kila nitakalokuamuru, kuenenda katika njia
zangu na kufanya yaliyo sawa mbele za macho
yangu kwa kuzishika amri zangu na maagizo
yangu kama alivyofanya Daudi mtumishi wangu,
nitakuwa pamoja nawe. Nitakujengea ukoo wa
kifalme utakaodumu kama ule niliomjengea
Daudi, nami nitakupa Israeli. [39]Nitawatesa
wazao wa Daudi kwa ajili ya hili, lakini siyo
milele.' "

[40]Solomoni akajaribu kumwua Yeroboamu,
lakini Yeroboamu akakimbilia Misri, kwa mfalme
Shishaki, naye akakaa huko mpaka Solomoni
alipokufa.

Kifo Cha Solomoni

[41]Kwa habari za matukio mengine ya
utawala wa Solomoni, yote aliyoyafanya na
hekima aliyoionyesha, je hayakuandikwa yote
katika kitabu cha matendo cha Solomoni?
[42]Solomoni alitawala Israeli yote miaka arobaini,
akiwa Yerusalemu. [43]Kisha akalala pamoja na
baba zake na akazikwa katika mji wa Daudi
baba yake. Naye Rehoboamu mwanawe
akatawala badala yake.

Israeli Yaasi Dhidi Ya Rehoboamu

12 Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa
kuwa Waisraeli wote walikuwa
wamekwenda huko kumfanya yeye kuwa
mfalme. [2]Yeroboamu mwana wa Nebati
aliposikia hili (alikuwa bado yuko Misri alikokuwa
amekimbilia awe mbali na Mfalme Solomoni),
akarudi kutoka Misri. [3]Kwa hiyo wakatuma watu
kumwita Yeroboamu, yeye na kusanyiko lote la
Israeli wakamwendea Rehoboamu na
kumwambia, [4]"Baba yako aliweka nira nzito juu
yetu, lakini sasa ufanye nyepesi kazi za kikatili
na nira nzito aliyoweka juu yetu, nasi
tutakutumikia.''

[5]Rehoboamu akajibu, 'Nendeni kwa muda
wa siku tatu na kisha mnirudie.' Basi watu
wakaenda zao.

[6]Kisha mfalme Rehoboamu akataka shauri
kwa wazee ambao walimtumikia Solomoni baba
yake wakati wa uhai wake akawauliza,
"Mnanishauri nini katika kuwajibu watu hawa?"

[7]Wakajibu, "Kama leo utakuwa mtumishi wa
watu hawa na kuwahudumia na kuwapa jibu
linaloridhisha, watakuwa watumishi wako
daima."

[8]Lakini Rehoboamu akakataa shauri
alilopewa na wazee na akataka ushauri kwa
vijana wanaume rika lake waliokuwa
wakimtumikia. [9]Akawauliza, "Ninyi ushauri wenu
ni nini? Tutawajibuje watu hawa wanaoniambia,
'Ifanye nyepesi nira baba yako aliyoweka juu
yetu?' "

[10]Wale vijana wa rika lake wakamjibu,
"Waambie watu hawa waliokuambia, 'Baba yako
aliweka nira nzito juu yetu, lakini ifanye nira yetu
nyepesi, kuwa, 'Kidole changu kidogo ni kinene
kuliko kiuno cha baba yangu. [11]Baba yangu
aliweka nira nzito juu yenu, mimi nitaifanya hata
iwe nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa
mijeledi, mimi nitawachapa kwa nge.' "

[12]Siku tatu baadaye, Yeroboamu na watu
wote wakamrudia Rehoboamu, kama mfalme
alivyokuwa amesema, "Rudini kwangu baada ya
siku tatu.'' [13]Mfalme akawajibu watu kwa ukatili.
Akikataa shauri alilopewa na wazee, [14]akafuata

shauri la vijana wa rika lake na kusema, “Baba yangu alifanya nira yenu kuwa nzito, mimi nitaifanya kuwa nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa mijeledi, mimi nitawachapa kwa nge.’’ 15Kwa hiyo mfalme hakuwasikiliza watu, kwa kuwa jambo hili lilitoka kwa BWANA, ili kutimiza neno ambalo BWANA alikuwa amenena kwa Yeroboamu mwana wa Nebati kupitia Ahiya Mshiloni.

16Israeli wote walipoona kuwa mfalme amekataa kuwasikiliza, wakamjibu mfalme:

“Tuna fungu gani kwa Daudi?
Sisi hatuna urithi kwa mwana wa Yese.
Nendeni kwenye mahema yenu, Ee Israeli,
Angalia nyumba yako mwenyewe,
Ee Daudi!”

Hivyo Waisraeli wakaenda kwenye mahema yao. 17Lakini kwa habari ya Waisraeli waliokuwa wakiishi katika miji ya Yuda, Rehoboamu akaendelea kuwatawala bado.

18Mfalme Rehoboamu akamtuma Adoramu aliyekuwa msimamizi wa wale waliofanya kazi ngumu kwa kulazimishwa, lakini Israeli yote wakampiga kwa mawe hadi akafa. Hata hivyo, mfalme Rehoboamu, akafanikiwa kuingia kwenye gari lake na kutorokea Yerusalemu. 19Hivyo Israeli ameasi dhidi ya nyumba ya Daudi hadi leo.

20Waisraeli wote waliposikia kwamba Yeroboamu amerudi, wakatuma watu na kumwita kwenye kusanyiko na kumfanya mfalme juu ya Israeli yote. Ni kabila la Yuda peke yake lililobaki kuwa tiifu kwa nyumba ya Daudi.

21Ikawa Rehoboamu alipofika Yerusalemu, akakusanya nyumba yote ya Yuda na kabila la Benyamini, wanaume wapiganaji 180,000, kufanya vita dhidi ya nyumba ya Israeli na kuurudisha tena ufalme kwa Rehoboamu mwana wa Solomoni.

22Lakini neno hili la Mungu likamjia Shemaiya mtu wa Mungu: 23“Mwambie Rehoboamu mwana wa Solomoni mfalme wa Yuda, nayo nyumba yote ya Yuda, ya Benyamini na watu wengine wote, 24‘Hili ndilo asemalo BWANA : Usipande kupigana dhidi ya ndugu zako, Waisraeli. Nendeni nyumbani, kila mmoja wenu, kwa kuwa hili limetoka kwangu.” Kwa hiyo wakalitii neno la BWANA na kurudi nyumbani, kama BWANA alivyokuwa ameagiza.

Ndama Wa Dhahabu Huko Betheli Na Dani

25Kisha Yeroboamu akajenga Shekemu akaizungushia ngome katika nchi ya kilima ya Efraimu na akaishi huko. Akatoka huko, akajenga Penueli[a].

26Yeroboamu akawaza moyoni mwake, “Sasa inawezekana ufalme ukarudi katika nyumba ya Daudi. 27Kama watu hawa watapanda kwenda kutoa dhabihu katika hekalu la BWANA huko Yerusalemu, mioyo yao itamrudia bwana wao, Rehoboamu mfalme wa Yuda. Wataniua mimi na kurudi kwa mfalme Rehoboamu.’’

28Baada ya kutafuta shauri, mfalme akatengeneza ndama wawili wa dhahabu. Akawaambia watu, “Ni gharama kubwa kwenu kukwea kwenda Yerusalemu. Hii hapa miungu yenu, Ee Israeli, iliyowapandisha kutoka Misri.’’ 29Ndama mmoja akamweka Betheli na mwingine Dani. 30Nalo jambo hili likawa dhambi, watu wakawa wanaenda hadi Dani kumwabudu huyo aliyewekwa huko.

31Yeroboamu akajenga madhabahu mahali pa juu pa kuabudia miungu na kuwateua makuhani kutoka watu wa aina zote, ijapokuwa hawakuwa Walawi. 32Akaweka sikukuu katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, kama sikukuu iliyokuwa ikifanyika huko Yuda na akatoa dhabihu juu ya madhabahu. Akafanya hivyo huko Betheli akitoa dhabihu kwa ndama alizotengeneza. Huko Betheli, akawaweka makuhani pia katika sehemu za juu za kuabudia miungu alizotengeneza. 33Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, mwezi aliouchagua mwenyewe, alitoa dhabihu juu ya madhabahu aliyokuwa amejenga huko Betheli. Kwa hiyo akaweka sikukuu kwa ajili ya Waisraeli na akapanda madhabahuni kutoa sadaka.

Mtu Wa Mungu Kutoka Yuda

13 Kwa neno la BWANA mtu wa Mungu alifika Betheli kutoka Yuda wakati Yeroboamu alipokuwa amesimama kando ya madhabahu ili kutoa sadaka. 2Akapiga kelele dhidi ya madhabahu kwa neno la BWANA : “Ee madhabahu, madhabahu! Hivi ndivyo asemavyo BWANA: ‘Mwana aitwaye Yosia atazaliwa katika nyumba ya Daudi. Juu yako atawatoa dhabihu makuhani wa mahali pa juu pa kuabudia miungu wale ambao wanatoa sadaka hapa sasa, nayo mifupa ya wanadamu itachomwa juu yako.’ ’’ 3Siku iyo hiyo, mtu wa

a25 “Penueli” ni jina lingine la Penieli kwa Kiebrania.

Mungu akatoa ishara: “Hii ndiyo ishara BWANA aliyotangaza: Madhabahu hii itapasuka na majivu yaliyo juu yake yatamwagika.’’

4Mfalme Yeroboamu aliposikia kile mtu wa Mungu alichosema alipopiga kelele dhidi ya madhabahu huko Betheli,akanyosha mkono wake kutoka madhabahuni na kusema, “Mkamate!” Lakini mkono aliokuwa ameunyoosha kumwelekea yule mtu ukasinyaa na kubaki hapo hapo, kiasi kwamba hakuweza kuurudisha. 5Pia madhabahu ilipasuka na majivu yakamwagika sawasawa na ishara iliyotolewa na mtu wa Mungu kwa neno la BWANA.

6Kisha mfalme akamwambia mtu wa Mungu, “Niombee kwa BWANA wa ko ili mkono wangu upate kupona.” Kwa hiyo mtu wa Mungu akamwombea kwa BWANA, nao mkono wa mfalme ukapona na kuwa kama ulivyokuwa hapo kwanza.

7Mfalme akamwambia yule mtu wa Mungu, “Twende nyumbani kwangu upate chakula, nami nitakupa zawadi.’’

8Lakini yule mtu wa Mungu akamjibu mfalme, “Hata kama ungenipa nusu ya mali zako, nisingekwenda pamoja na wewe, wala nisingekula mkate au kunywa maji hapa. 9Kwa kuwa niliagizwa kwa neno la BWANA : ‘Kamwe usile mkate wala usinywe maji au kurudi kwa njia uliyojia.’ ’’ 10Kwa hiyo akafuata njia nyingine na hakurudi kupitia njia ile ambayo alikuwa ameijia Betheli.

11Basi kulikuwepo na nabii fulani mzee aliyekuwa anaishi Betheli, ambaye wanawe walikuja kumwambia yote ambayo mtu wa Mungu alikuwa ameyafanya pale siku ile. Pia wakamwambia baba yao yale aliyomwambia mfalme. 12Baba yao akawauliza, “Ameelekea njia gani?” Nao wanawe wakamwonyesha ile njia yule mtu wa Mungu kutoka Yuda aliyopita. 13Hivyo akawaambia wanawe, “Nitandikieni punda.’’ Walipokwisha kumtandikia punda, akampanda 14na kumfuatilia yule mtu wa Mungu. Akamkuta ameketi chini ya mwaloni na akamwuliza, “Je, wewe ndiwe mtu wa Mungu kutoka Yuda?”

Akamjibu, “Mimi ndiye.”

15Basi nabii akamwambia, “Karibu nyumbani pamoja na mimi ule.”

16Yule mtu wa Mungu akasema, “Siwezi kurudi na kwenda nawe, wala siwezi kula mkate au kunywa maji pamoja nawe mahali hapa. 17Nimeambiwa kwa neno la BWANA : ‘Kamwe usile mkate au kunywa maji huko au kurudia njia uliyojia.’ ’’

18Yule nabii mzee akajibu, “Mimi pia ni nabii, kama wewe. Naye malaika alisema nami kwa neno la BWANA : ‘Mrudishe aje katika nyumba yako ili apate kula mkate na kunywa maji.’ ’’ (Lakini alikuwa akimwambia uongo.) 19Hivyo mtu wa Mungu akarudi pamoja naye na akala na kunywa katika nyumba yake.

20Wakati walipokuwa wameketi mezani, neno la BWANA likamjia yule nabii mzee aliyemrudisha huyo mtu wa Mungu. 21Akampazia sauti yule mtu wa Mungu aliyekuwa ametoka Yuda, “Hivi ndivyo asemavyo BWANA : “Umeasi neno la BWANA na hukushika amri uliyopewa na BWANA wa ko, 22bali ulirudi na ukala mkate na kunywa maji mahali ambapo alikuambia usile wala usinywe. Kwa hiyo maiti yako haitazikwa katika kaburi la baba zako.”

23Wakati huyo mtu wa Mungu alipomaliza kula na kunywa, nabii aliyekuwa amemrudisha akamtandikia punda wake. 24Alipokuwa akienda akakutana na simba njiani akamwua na maiti yake ikabwagwa barabarani, yule punda wake na simba wakiwa wamesimama karibu yake. 25Baadhi ya watu waliopita pale waliona maiti imebwagwa pale chini, simba akiwa amesimama kando ya maiti, wakaenda na kutoa habari katika mji ambao nabii mzee aliishi.

26Yule nabii aliyekuwa amemrudisha kutoka katika safari yake aliposikia habari hii akasema, “Ni yule mtu wa Mungu ambaye aliasi neno la BWANA. BWANA amemtoa kwa simba, ambaye amemrarua na kumwua, sawasawa na neno la BWANA lilivyokuwa limemwonya.”

27Nabii akawaambia wanawe, “Nitandikieni punda,” nao wakafanya hivyo. 28Kisha akatoka akaenda akakuta maiti imebwagwa chini barabarani, punda na simba wakiwa wamesimama kando yake. Simba hakuwa amekula ile maiti wala kumrarua punda. 29Basi yule nabii mzee akachukua maiti ya mtu wa Mungu, akailaza juu ya punda na akairudisha katika mji wake, ili amwombolezee na kumzika. 30Kisha akailaza ile maiti katika kaburi lake huyo nabii mzee, nao wakaomboleza juu yake na kusema, ‘‘Ee ndugu yangu!’’

31Baada ya kumzika, akawaambia wanawe, “wakati nitakapokufa, mnizike kwenye kaburi alimozikwa huyu mtu wa Mungu, lazeni mifupa yangu kando ya mifupa yake. 32Kwa maana ujumbe alioutangaza kwa neno la BWANA dhidi ya madhabahu huko Betheli na dhidi ya

madhababu yote katika mahali pa juu pa kuabudia miungu katika miji ya Samaria, hakika yatatokea kweli."

33Hata baada ya haya, Yeroboamu hakubadili njia zake mbaya, lakini mara nyingine tena akaweka makuhani kwa ajili ya mahali pa juu pa kuabudia miungu kutoka watu wa aina zote. Ye yote aliyetaka kuwa kuhani alimweka wakfu kwa ajili ya mahali pa juu pa kuabudia miungu. 34Hii ilikuwa ndiyo dhambi ya nyumba ya Yeroboamu ambayo iliisababishia kuanguka na kuangamia kwake kutoweka kwenye uso wa dunia.

Unabii Wa Ahiya Dhidi Ya Yeroboamu

14 Wakati ule Abiya mwana wa Yeroboamu akaugua, 2naye Yeroboamu akamwambia mke wake, ''Nenda ukajibadilishe, ili watu wasijue kwamba wewe ni mke wa Yeroboamu. Kisha uende Shilo. Nabii Ahiya yuko huko, yule aliyeniambia kuwa nitakuwa mfalme juu ya watu hawa. 3Chukua mikate kumi, maandazi kadhaa na gudulia la asali na umwendee. Atakuambia kitakachotokea kwa kijana.'' 4Basi mke wa Yeroboamu akafanya kama alivyosema mumewe, akaenda kwenye nyumba ya Ahiya huko Shilo.

Wakati huu Ahiya alikuwa kipofu naye alishindwa kuona kwa sababu ya umri wake. 5Lakini BWANA alikuwa amemwambia Ahiya, "Mke wa Yeroboamu anakuja kukuuliza kuhusu mwanaye, kwa kuwa ni mgonjwa, nawe utamjibu hivi na hivi. Atakapowasili, atajifanya kuwa ni mtu mwingine.''

6Hivyo Ahiya aliposikia kishindo cha hatua zake mlangoni, akasema, "Karibu ndani, mke wa Yeroboamu. Kwa nini kujibadilisha? Nimetumwa kwako nikiwa na habari mbaya. 7Nenda, ukamwambie Yeroboamu kwamba hivi ndivyo asemavyo BWANA wa Israeli: 'Nilikuinua miongoni mwa watu na kukufanya kiongozi juu ya watu wangu Israeli. 8Nikararua ufalme kutoka kwa nyumba ya Daudi na kukupa wewe, lakini hukuwa kama mtumishi wangu Daudi ambaye aliyashika maagizo yangu na kunifuata kwa moyo wake wote, akifanya tu lile lililokuwa sawa machoni pangu. 9Umefanya maovu mengi kuliko wote walio kutangulia. Umejitengenezea miungu mingine, sanamu za chuma, umenighadhibisha na kunitupa nyuma yako.

10"Kwa sababu ya hili, nitaleta maafa juu ya nyumba ya Yeroboamu. Nitakatilia mbali kutoka kwa Yeroboamu kila mzaliwa wa mwisho wa kiume katika Israeli, mtumwa au mtu huru. Nitachoma nyumba ya Yeroboamu kama mtu achomaye kinyesi mpaka imeteketea yote. 11Mbwa watawala wale walio wa nyumba ya Yeroboamu watakaofia ndani ya mji na ndege wa angani watajilisha kwa wale watakaofia mashambani. BWANA amesema!'

12Kukuhusu wewe, rudi nyumbani. Wakati utakapotia mguu katika mji wako, kijana atakufa. 13Israeli yote itamwombolezea na kumzika. Kwa sababu ni yeye pekee wa nyumba ya Yeroboamu atakayezikwa, kwa sababu ni yeye peke yake ndani ya nyumba ya Yeroboamu ambaye BWANA, Mungu wa Israeli, ameona walau kitu cho chote chema kwake.

14"BWANA atajiinulia mwenyewe mfalme juu ya Israeli ambaye ataikatilia mbali jamaa ya Yeroboamu. Siku ndiyo hii! Nini? Naam, hata sasa hivi. 15Naye BWANA ataipiga Israeli, hata iwe kama unyasi unaosukwasukwa juu ya maji. Ataing'oa Israeli kutoka nchi hii nzuri aliyowapa baba zao na kuwatawanya ng'ambo ya Mto Eufrati, kwa sababu wamemghadhibisha BWANA kwa kutengeneza nguzo za Ashera[a]. 16Naye atawaacha Israeli kwa ajili ya makosa ya Yeroboamu aliyoyatenda na kusababisha Israeli kuyatenda.''

17Kisha mke wa Yeroboamu akainuka, akaondoka kwenda Tirza. Mara alipokanyaga kizingiti cha mlango, kijana akafa. 18Wakamzika na Israeli yote ikamwombolezea, kama BWANA alivyokuwa amesema kupitia mtumishi wake nabii Ahiya.

19Matukio mengine ya utawala wa Yeroboamu, vita vyake na jinsi alivyotawala, vimeandikwa katika vitabu vya tarehe vya wafalme wa Israeli. 20Akawatawala kwa miaka ishirini na miwili kisha akalala na baba zake. Naye Nadabu mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Rehoboamu Mfalme Wa Yuda

21Rehoboamu mwana wa Solomoni alikuwa mfalme wa Yuda. Alikuwa na umri wa miaka arobaini na moja alipoanza kutawala, naye akatawala miaka kumi na saba huko Yerusalemu, mji ambao BWANA alikuwa ameuchagua kutoka makabila yote ya Israeli ili apate kuliweka humo Jina lake. Mama yake aliitwa Naama, ambaye alikuwa Mwamoni.

---

a15 "Nguzo za Ashera" maana yake ni "mfano wa Mungu mke Ashera.''

22Yuda wakatenda maovu machoni pa
BWANA. Kwa dhambi walizotenda
wakachochea hasira yake yenye wivu zaidi
kuliko baba zao walivyofanya. 23Pia
wakajijengea mahali pa juu pa kuabudia miungu,
mawe ya kuabudiwa na nguzo za Ashera juu ya
kila kilima kilichoinuka na kila mti uliotanda.
24Walikuwepo hata wanaume mahanithi wa
mahali pa ibada za sanamu katika nchi, watu
wakajiingiza katika kutenda machukizo ya
mataifa ambayo BWANA aliyafukuza mbele ya
Waisraeli.

25Katika mwaka wa tano wa kutawala kwake
Mfalme Rehoboamu, Shishaki mfalme wa Misri
akashambulia Yerusalemu. 26Akachukua hazina
yote ya hekalu la BWANA na hazina yote ya
jumba la kifalme. Alichukua kila kitu, pamoja na
ngao zote za dhahabu Solomoni alizotengeneza.
27Kwa hiyo mfalme Rehoboamu akatengeneza
ngao za shaba kuweka mahali pa zile za
dhahabu, akawagawia wakuu wa ulinzi,
waliokuwa zamu kwenye ingilio la jumba la
mfalme. 28Kila wakati mfalme alipokwenda
katika hekalu la BWANA, walinzi walizichukua
zile ngao, hatimaye walizirudisha kwenye
chumba cha ulinzi.

29Kwa matukio mengine ya utawala wa
Rehoboamu na yote aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu
cha wafalme wa Yuda? 30Kulikuwa na vita
vinavyoendelea kati ya Rehoboamu na
Yeroboamu. 31Naye Rehoboamu akalala na
baba zake na akazikwa pamoja nao katika mji
wa Daudi. Mama yake aliitwa Naama, ambaye
alikuwa Mwamoni. Naye Abiya[b] mwanawe
akaingia mahali pake kama mfalme.

Abiya Mfalme Wa Yuda

15 Katika mwaka wa kumi na nane wa
utawala wa Yeroboamu mwana wa
Nebati, Abiya akawa mfalme wa Yuda, 2naye
akatawala katika Yerusalemu miaka mitatu.
Mama yake aliitwa Maaka binti Abishalomu[a].

3Alitenda dhambi zote baba yake alizotenda
kabla yake, moyo wake haukuwa mkamilifu kwa
BWANA wa ke kama moyo wa Daudi baba yake
ulivyokuwa. 4Pamoja na hayo, kwa ajili ya Daudi,
BWANA wa ke akampa taa katika Yerusalemu
kwa kumwinua mwana atawale badala yake na
kwa kuifanya Yerusalemu kuwa imara. 5Kwa
kuwa Daudi alifanya yaliyo mema machoni pa
BWANA na hakushindwa kushika maagizo yote
ya BWANA siku zote za uhai wake, isipokuwa
katika habari ya Uria Mhiti.

6Kulikuwa na vita kati ya Rehoboamu na
Yeroboamu wakati wote wa maisha ya Abiya.
7Kwa habari ya matukio mengine ya utawala wa
Abiya na yote aliyofanya, je, hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa
Yuda? Kulikuwa na vita kati ya Abiya na
Yeroboamu. 8Naye Abiya akalala pamoja na
baba zake akazikwa katika mji wa Daudi. Naye
Asa mwanawe akaingia mahali pake kama
mfalme.

9Katika mwaka wa ishirini wa kutawala
kwake Yeroboamu mfalme wa Israeli, Asa
akawa mfalme wa Yuda, 10naye akatawala
katika Yerusalemu miaka arobaini na mmoja.
Jina la bibi yake aliitwa Maaka binti Abshalomu.

11Asa akatenda yaliyo mema machoni mwa
BWANA, kama alivyokuwa ametenda Daudi
baba yake. 12Akawafukuza mahanithi wa mahali
pa kuabudia miungu kutoka katika nchi na
kuondoa sanamu zote ambazo baba zake
walikuwa wametengeneza. 13Hata akamwondoa
bibi yake Maaka kwenye nafasi yake kama
mama malkia, kwa sababu alikuwa
ametengeneza nguzo ya Ashera ya kuchukiza.
Asa akakatakata hiyo nguzo na kuiteketeza kwa
moto kwenye Bonde la Kidroni. 14Japokuwa
hakuondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu,
moyo wa Asa ulikuwa umejiweka kwa BWANA
kikamilifu maisha yake yote. 15Akaleta ndani ya
hekalu la BWANA fedha na dhahabu pamoja na
vitu ambavyo yeye na baba yake walikuwa
wameviweka wakfu.

16Kulikuwa na vita kati ya Asa na Baasha
mfalme wa Israeli siku zote za utawala wao.
17Baasha mfalme wa Israeli akakwea dhidi ya
Yuda na kuweka ngome Rama kuzuia ye yote
kuingia au kutoka katika nchi ya Asa mfalme wa
Yuda.

18Kisha Asa akachukua fedha yote na
dhahabu iliyokuwa imeachwa katika hazina za
hekalu la BWANA na za jumba lake mwenyewe
la kifalme. Akawakabidhi maafisa wake na
kuwatuma kwa Ben-Hadadi mwana wa
Tabrimoni, mwana wa Hezioni, mfalme wa
Aramu[b], aliyekuwa akitawala Dameski.
19"Akasema na pawepo mkataba kati yangu na

b31 "Abiya, maandishi mengi ya Kiebrania yanamwita "Abiyamu."

a2 "Abishalomu," yaani namna nyingine ya kutaja "Absalomu." "Absalomu" maana yake "baba wa amani," pia mst. wa 10.

b18 "Aramu" ndiyo Shamu, yaani, Syria.

wewe, kama ulivyokuwepo kati ya baba yangu
na baba yako. Tazama, nakutumia zawadi ya
fedha na dhahabu. Sasa vunja mkataba wako
na Baasha mfalme wa Israeli ili aniache huru.''
20Ben-Hadadi akakubaliana na mfalme Asa
na akatuma majemadari wake dhidi ya miji ya
Israeli. Akaishinda miji ya Iyoni, Dani, Abel-beth
Maaka na Kinerothi yote pamoja na Naftali.
21Wakati Baasha aliposikia hili, akaacha
kuijenga Rama na akaenda kuishi Tirza. 22Kisha
Mfalme Asa akatoa amri kwa Yuda yote, pasipo
kumbagua hata mmoja, kubeba mawe na mbao
kutoka Rama, ambazo Baasha alikuwa akitumia
huko. Mfalme Asa akazitumia kujengea Geba
iliyoko Benyamini na Mispa pia.
23Kwa matukio yote ya utawala wa Asa,
mafanikio yake yote, yote aliyofanya na miji
aliyoijenga, je, hayakuandikwa katika kitabu cha
kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? Katika
uzee wake, hata hivyo alipata ugonjwa wa
miguu. 24Kisha Asa akalala pamoja na baba
zake na kuzikwa pamoja nao katika mji wa
Daudi baba yake. Naye Yehoshafati mwanawe
akaingia mahali pake kama mfalme.

Nadabu Mfalme Wa Israeli

25Nadabu mwana wa Yeroboamu akawa
mfalme wa Israeli katika mwaka wa pili wa
utawala wa Mfalme Asa wa Yuda, naye
akatawala Israeli kwa miaka miwili. 26Akafanya
maovu machoni pa BWANA akienenda katika
njia za baba yake na katika dhambi yake,
ambayo alisababisha Israeli kuifanya.
27Baasha mwana wa Ahiya wa nyumba ya
Isakari akafanya shauri baya dhidi yake, naye
akamwua huko Gibethoni, mji wa Wafilisti,
wakati Nadabu na Israeli yote walipokuwa
wameuzingira. 28Baasha akamwua Nadabu
katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake Asa
mfalme wa Yuda, naye Baasha akaingia mahali
pake kama mfalme.
29Mara tu alipoanza kutawala, aliua jamaa
yote ya Yeroboamu. Hakumwachia Yeroboamu
ye yote aliyekuwa hai, bali aliwaangamiza wote,
kulingana na neno la BWANA lililotolewa kupitia
kwa mtumishi wake Ahiya Mshiloni, 30kwa
sababu ya dhambi alizokuwa amezitenda
Yeroboamu na kusababisha Israeli kuzitenda,
tena kwa sababu alimkasirisha BWANA wa
Israeli.
31Kwa matukio mengine ya utawala wa
Nadabu na yote aliyofanya, je hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu cha Wafalme wa
Israeli? 32Kulikuwa na vita kati ya Asa na
Baasha mfalme wa Israeli wakati wote wa
utawala wao.

Baasha Mfalme Wa Israeli

33Katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake
Asa mfalme wa Yuda, Baasha mwana wa Ahiya
akawa mfalme wa Israeli yote huko Tirza, naye
akatawala kwa miaka ishirini na minne.
34Akatenda maovu machoni pa BWANA,
akienenda katika njia za Yeroboamu na dhambi
yake, ambayo alikuwa amesababisha Israeli
kuitenda.

16 Ndipo neno la BWANA likamjia Yehu
mwana wa Hanani dhidi ya Baasha
kusema: 2"Nilikuinua kutoka mavumbini na
kukufanya kiongozi wa watu wangu Israeli, lakini
ukaenenda katika njia za Yeroboamu na
kusababisha watu wangu Israeli kutenda dhambi
na kunikasirisha kwa dhambi zao. 3Basi
nitamwangamiza Baasha pamoja na nyumba
yake, nami nitaifanya nyumba yako kama ile ya
Yeroboamu mwana wa Nebati. 4Mbwa watawala
watu wa Baasha watakaofia mjini na ndege wa
angani watajilisha kwa wale watakaofia
mashambani.''
5Kwa matukio mengine ya utawala wa
Baasha, aliyoyafanya na mafanikio yake, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu
cha wafalme wa Israeli? 6Baasha akalala na
baba zake naye akazikwa huko Tirza. Naye Ela
mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.
7Zaidi ya hayo, neno la BWANA likamjia
Baasha pamoja na nyumba yake kupitia kwa
Yehu mwana wa Hanani, kwa sababu ya maovu
yote aliyokuwa ametenda machoni pa BWANA,
akamkasirisha kwa mambo aliyotenda na kuwa
kama nyumba ya Yeroboamu na pia kwa
sababu aliiangamiza.

Ela Mfalme Wa Israeli

8Katika mwaka wa ishirini na sita wa
kutawala kwake Asa mfalme wa Yuda, Ela
mwana wa Baasha akawa mfalme wa Israeli,
naye akatawala huko Tirza kwa miaka miwili.
9Zimri, mmoja wa maafisa wake, aliyekuwa
na amri juu ya nusu ya magari yake ya vita,
akafanya hila mbaya dhidi ya Ela. Wakati huo
Ela alikuwa Tirza, akilewa katika nyumba ya
Arsa, mtu aliyekuwa msimamizi wa jumba la
kifalme huko Tirza. 10Zimri akaingia, akampiga
na kumwua katika mwaka wa ishirini na saba wa

kutawala kwake Asa mfalme wa Yuda. Kisha Zimri akaingia mahali pake kama mfalme.

11Mara tu alipoanza kutawala na kuketi juu ya kiti cha ufalme, aliua jamaa yote ya Baasha. Hakumwacha mwanamume hata mmoja, akiwa ni ndugu au rafiki. 12Hivyo Zimri akaangamiza jamaa yote ya Baasha, kulingana na neno la BWANA lililonenwa dhidi ya Baasha kupitia nabii Yehu, 13Kwa sababu ya dhambi
zote Baasha na mwanaye Ela walizokuwa wametenda na wakasababisha Israeli kuzitenda, basi wakamkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli kwa sanamu zao zisizofaa.

14Kwa matukio mengine ya utawala wa Ela na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli?

Zimri Mfalme Wa Israeli

15Katika mwaka wa ishirini na saba wa kutawala kwake Asa mfalme wa Yuda, Zimri akatawala huko Tirza siku saba. Jeshi lilikuwa limepiga kambi karibu na Gibethoni, mji wa Wafilisti. 16Wakati Waisraeli waliokuwa kambini waliposikia kuwa Zimri alikuwa amefanya hila mbaya dhidi ya mfalme na kumwua, wakamtangaza Omri, jemadari wa jeshi, kuwa mfalme wa Israeli siku iyo hiyo huko kambini. 17Ndipo Omri na Waisraeli wote pamoja naye wakaondoka Gibethoni na kuizingira Tirza. 18Wakati Zimri alipoona kuwa mji umechukuliwa, alikwenda ndani ya ngome ya jumba la kifalme na kulichoma moto jumba la kifalme na kujiteketeza ndani yake. Kwa hiyo akafa, 19kwa sababu ya dhambi alizofanya, akitenda maovu machoni pa BWANA na kuenenda katika njia za Yeroboamu na katika dhambi alizofanya na kusababisha Israeli kuzifanya.

20Kwa matukio mengine ya utawala wa Zimri na uasi alioutenda, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli?

Omri Mfalme Wa Israeli

21Ndipo watu wa Israeli wakagawanyika katika makundi mawili, nusu wakamwunga mkono Tibni mwana wa Ginathi ili awe mfalme na nusu nyingine wakamwunga mkono Omri. 22Lakini wafuasi wa Omri wakajionyesha wenye nguvu kuliko wale wa Tibni mwana wa Ginathi. Hivyo Tibni akafa na Omri akawa mfalme.

23Katika mwaka wa thelathini na moja wa kutawala kwake Asa mfalme wa Yuda, Omri akawa mfalme wa Israeli, naye akatawala kwa miaka kumi na miwili, sita kati ya hiyo katika Tirza. 24Alinunua kilima cha Samaria kutoka kwa Shemeri kwa talanta mbili[a] za fedha na akajenga mji juu ya hicho kilima, akiuita Samaria, kutokana na Shemeri, jina la mmiliki wa kwanza wa kilima hicho.

25Lakini Omri akatenda maovu machoni pa BWANA na kutenda dhambi kuliko wote waliomtangulia. 26Akaenenda katika njia zote za Yeroboamu mwana wa Nebati na katika dhambi zake, ambazo alisababisha Israeli kutenda, hivyo basi wakamkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli kwa sanamu zao zisizofaa.

27Kwa matukio mengine ya utawala wa Omri, yale aliyofanya na vitu alivyovifanikisha, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli? 28Omri akalala pamoja na baba zake na akazikwa huko Samaria. Ahabu mwanawe akatawala mahali pake.

Ahabu Awa Mfalme Wa Israeli

29Katika mwaka wa thelathini na nane wa kutawala kwake Asa mfalme wa Yuda, Ahabu mwana wa Omri akawa mfalme wa Israeli, naye akatawala Israeli akiwa Samaria kwa miaka ishirini na miwili. 30Ahabu mwana wa Omri akafanya maovu zaidi machoni mwa BWANA kuliko ye yote aliyewatangulia. 31Kama vile haikutosha kuishi kama Yeroboamu mwana wa Nebati, akamwoa Yezebeeli binti wa Ethbaali mfalme wa Wasidoni, naye akaanza kumtumikia Baali na kumwabudu. 32Akajenga madhabahu kwa ajili ya Baali katika hekalu la Baali lile alilolijenga huko Samaria. 33Pia Ahabu akatengeneza nguzo ya Ashera na kufanya mengi ili kumkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli kuliko walivyofanya wafalme wote wa Israeli waliomtangulia.

34Katika wakati wa Ahabu, Hieli Mbetheli akaijenga upya Yeriko. Aliweka misingi yake kwa gharama ya mzaliwa wake wa kwanza Abiramu na kuweka malango yake kwa gharama ya mwanaye mdogo Seguba, kulingana na neno la BWANA alilosema kupitia Yoshua mwana wa Nuni.

---

a24 "talanta mbili za fedha'' ni sawa na kilo 70.

Eliya Analishwa Na Kunguru

17 Basi Eliya Mtishbi kutoka Tishbe katika Gileadi, akamwambia Ahabu, “Kama , Mungu wa Israeli aishivyo, ambaye ninamtumikia, hapatakuwa na umande wala mvua katika miaka hii isipokuwa kwa neno langu.’’

2Kisha neno la BWANA likamjia Eliya kusema, 3“Ondoka hapa, elekea upande wa mashariki ukajifiche katika Kijito cha Kerithi, mashariki mwa Yordani. 4Utakunywa maji kutoka katika kile kijito, nami nimeagiza kunguru wakulishe huko.’’

5Hivyo akafanya kile alichoambiwa na BWANA. Akaenda katika Kijito cha Kerithi, mashariki ya Yordani na akakaa huko. 6Kunguru wakamletea mkate na nyama asubuhi na mkate na nyama jioni, naye akanywa maji kutoka katika kile kijito.

Mjane Wa Sarepta

7Baada ya muda, kile kijito kikakauka kwa sababu mvua haikuwa imenyesha katika nchi. 8Kisha neno la BWANA likamjia kusema, 9‘‘Ondoka, uende Sarepta ya Sidoni na ukae huko. Nimemwagiza mjane katika sehemu ile akupatie chakula.’’ 10Hivyo akaenda Sarepta. Alipofika kwenye lango la mji, mjane alikuwa huko akiokota kuni. Akamwita na kumwomba, “Naomba uniletee maji kidogo kwenye gudulia ili niweze kunywa.’’ 11Alipokuwa anakwenda kumletea, akamwita akasema, “Tafadhali niletee pia kipande cha mkate.”

12Akamjibu, ‘Hakika kama BWANA wako aishivyo, sina mkate wo wote, isipokuwa konzi ya unga kwenye gudulia na mafuta kidogo kwenye chupa. Ninakusanya kuni chache nipeleke nyumbani na nikapike chakula kwa ajili yangu na mwanangu, ili kwamba tule kiishe tukafe.’’

13Eliya akamwambia, “Usiogope. Nenda nyumbani ukafanye kama ulivyosema. Lakini kwanza unifanyizie mimi mkate mdogo kutoka vile ulivyonavyo kisha uniletee na ndipo utayarishe cho chote kwa ajili yako na mwanao. 14Kwa kuwa hivi ndivyo asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli: “Lile gudulia la unga halitakwisha wala ile chupa ya mafuta haitakauka hadi siku ile BWANA atakapoleta mvua juu ya nchi.’’

15Akaondoka na kufanya kama Eliya alivyomwambia. Kwa hiyo kukawa na chakula kila siku kwa ajili ya Eliya, yule mwanamke na jamaa yake. 16Kwa kuwa lile gudulia la unga halikwisha na ile chupa ya mafuta haikukauka, sawasawa na lile neno la BWANA alilosema Eliya.

17Baada ya muda, mwana wa yule mwanamke mwenye nyumba akaugua. Hali yake ikaendelea kuwa mbaya sana na hatimaye akaacha kupumua. 18Akamwambia Eliya, “Una nini dhidi yangu, ewe mtu wa Mungu? Umekuja ili kukumbushia dhambi yangu na kusababisha kifo cha mwanangu?”

19Eliya akamjibu, “Nipe mwanao.’’ Eliya akampokea kutoka kifuani mwake, akambeba mpaka chumba cha juu alipokuwa anaishi, akamlaza kitandani mwake. 20Kisha akamlilia BWANA, akasema “Ee BWANA wangu, je, pia umeleta msiba juu ya mjane huyu ninayeishi pamoja naye, kwa kusababisha mwanaye kufa?” 21Kisha akajinyoosha juu ya kijana mara tatu na kumlilia BWANA, akisema, “Ee BWANA wa ngu, nakuomba roho ya huyu kijana imrudie!’’

22BWANA akasikia kilio cha Eliya, na roho ya kijana ikamrudia, naye akafufuka. 23Eliya akamtwaa kijana na kumbeba kutoka chumbani mwake akamshusha kumpeleka kwenye nyumba. Akampa mama yake na kusema, ‘‘Tazama, mwanao yu hai!’’

24Ndipo yule mwanamke akamwambia Eliya, “Sasa ninajua kwamba wewe ni mtu wa Mungu na kwamba neno la BWANA kutoka kinywani mwako ni kweli.

Eliya Na Obadia

18 Baada ya muda mrefu, katika mwaka wa tatu, neno la BWANA likamjia Eliya kusema, “Nenda ukajionyeshe kwa Ahabu na mimi nitanyesha mvua juu ya nchi.’’ 2Kwa hiyo Eliya akaenda kujionyesha kwa Ahabu.

Wakati huu njaa ilikuwa kali sana katika Samaria, 3naye Ahabu alikuwa amemwita Obadia ambaye alikuwa msimamizi wa jumba lake la kifalme. (Obadia alimcha BWANA sana. 4Wakati Yezebeli alipokuwa akiwauwa manabii wa BWANA, Obadia alikuwa amewachukua manabii mia moja na kuwaficha katika mapango mawili, hamsini kwenye kila moja na akawa anawapatia chakula na maji.) 5Ahabu alikuwa amemwambia Obadia, “Nenda katika nchi yote kwenye vijito vyote na mabonde. Huenda tunaweza kupata majani ya kuwalisha farasi na nyumbu wapate kuishi ili tusilazimike kuwaua hata mmoja wa wanyama wetu.” 6Kwa hiyo wakagawanya nchi waliyokusudia kutafuta

majani, Ahabu akaenda upande mmoja na Obadia upande mwingine.

7Wakati Obadia alipokuwa akitembea njiani, Eliya akakutana naye. Obadia akamtambua, akamsujudia hadi nchi na kusema, “Je, hivi kweli ni wewe bwana wangu Eliya?”

8Eliya akamjibu, “Ndiyo, nenda ukamwambie bwana wako Ahabu, Eliya yuko hapa.’’

9Obadia akamwuliza, “Ni kosa gani nimefanya, hata ukaamua kumkabidhi mtumishi wako mkononi mwa Ahabu ili aniue?’’ 10Hakika kama BWANA wa ko aishivyo, hakuna taifa hata moja au ufalme ambapo bwana wangu hajamtuma mtu kukutafuta. Kila wakati taifa au ufalme walipodai kwamba haupo huko, aliwafanya waape kwamba hawakuweza kukupata. 11Lakini sasa unaniambia niende kwa bwana wangu na kusema, ‘Eliya yuko hapa.’ 12Sijui ni wapi Roho wa BWANA ataamua kukupeleka wakati nitakapokuacha. Kama nikienda kumwambia Ahabu na asikupate, ataniua. Hata hivyo mimi mtumishi wako nimemwabudu BWANA tangu ujana wangu. 13Je, hukusikia, bwana wangu, nilifanya nini wakati Yezebeli alipokuwa akiua manabii wa BWANA ? Niliwaficha manabii wa BWANA mia moja katika mapango mawili, hamsini katika kila moja, nami nikawapatia chakula na maji. 14Nawe sasa unaniambia niende kwa bwana wangu na kumwambia, ‘Eliya yuko hapa.’ Yeye ataniua!”

15Eliya akasema, “Kama BWANA Mwenye Nguvu aishivyo, Yeye ninayemtumikia, hakika nitajionyesha kwa Ahabu leo.’’

Eliya Juu Ya Mlima Karmeli.

16Basi Obadia akaenda kukutana na Ahabu na kumwambia, naye Ahabu akaenda kukutana na Eliya. 17Alipomwona Eliya akamwambia, “Je, ni wewe, mtaabishaji wa Israeli?’’

18Eliya akamjibu, “mimi sijaitaabisha Israeli. Lakini ni wewe na jamaa ya baba yako ndio mnaofanya hivyo. Mmeziacha amri za BWANA na mkafuata Mabaali. 19Sasa waite watu kutoka Israeli yote tukutane nao juu ya Mlima Karmeli. Nawe uwalete hao manabii wa Baali mia nne na hamsini na hao manabii mia nne wa Ashera, walao chakula mezani mwa Yezebeli.’’

20Ndipo Ahabu akatuma ujumbe katika Israeli yote na kuwakusanya manabii hao juu ya mlima Karmeli. 21Eliya akasimama mbele ya watu na kusema, “Mtasitasita katika mawazo mawili hadi lini? Ikiwa BWANA ndiye Mungu, mfuateni yeye, lakini ikiwa Baali ni Mungu, basi mfuateni yeye.’’

Lakini watu hawakusema kitu.

22Kisha Eliya akawaambia, “Ni mimi peke yangu nabii wa BWANA aliyebaki, lakini Baali ana manabii mia nne na hamsini. 23Leteni mafahali wawili. Wao na wajichagulie mmoja, wamkate vipande vipande na waweke juu ya kuni lakini wasiiwashie moto. Nitamwandaa huyo fahali mwingine na kumweka juu ya kuni lakini sitawasha moto. 24Kisha mliitie jina la mungu wenu, nami nitaliitia jina la BWANA Mungu yule ambaye atajibu kwa moto, huyo ndiye Mungu.’’

Kisha watu wote wakasema, “Hilo unalosema ni jema’’

25Eliya akawaambia manabii wa Baali, “Chagueni mmoja kati ya hawa mafahali na muwe wa kwanza kumwandaa, kwa kuwa ninyi mko wengi sana. Liitieni jina la mungu wenu, lakini msiwashe moto.’’ 26Kwa hiyo wakamchukua yule fahali waliyepewa nao wakamwandaa.

Kisha wakaliitia jina la Baali kutoka asubuhi hadi adhuhuri, wakapiga kelele, ‘‘Ee Baali, utujibu!’’ Lakini hapakuwa na jibu, hakuna aliyejibu. Nao wakacheza kuizunguka madhabahu waliyoijenga.

27Wakati wa adhuhuri, Eliya akaanza kuwadhihaki akisema, “Pigeni kelele zaidi! Hakika yeye ni mungu! Labda amezama katika mawazo mazito, au ana shughuli nyingi, au amesafiri. Labda amelala usingizi mzito, naye ni lazima aamshwe.’’ 28Kwa hiyo wakapiga kelele zaidi na kama ilivyokuwa desturi yao wakajichanja wenyewe kwa visu na vyembe, mpaka damu ikachuruzika. 29Adhuhuri ikapita, nao wakaendelea na utabiri wao wa kiwazimu mpaka wakati wa dhabihu ya jioni. Lakini hapakuwa na jibu, hakuna aliyejibu, hakuna aliyeangalia.

30Kisha Eliya akawaambia watu wote, “Sogeeni karibu nami.’’ Watu wote wakamkaribia, naye akakarabati madhabahu ya BWANA, ambayo ilikuwa imevunjwa. 31Eliya akachukua mawe kumi na mawili, moja kwa ajili ya kila kabila la wana wa Yakobo, ambaye neno la BWANA lilimjia, likisema, “Jina lako litakuwa Israeli.’’ 32Kwa mawe hayo, akajenga madhabahu katika jina la BWANA, na akachimba handaki kuizunguka, ukubwa wa kutosha vipimo viwili vya mbegu. 33Akapanga kuni, akamkata yule fahali vipande vipande na kuvipanga juu ya kuni. Kisha akawaambia, “Jazeni mapipa manne maji na kuyamwaga juu

ya sadaka ya kuteketezwa na juu ya kuni.''

34Akawaambia, “Fanyeni hivyo tena.'' Nao wakafanya hivyo tena.

Akaagiza, “Fanyeni kwa mara ya tatu.'' Nao wakafanya hivyo kwa mara ya tatu. 35Maji yakatiririka kuizunguka madhabahu na hata kujaza lile handaki.

36Wakati wa kutoa dhabihu ya jioni, nabii Eliya akasogea mbele na kuomba akisema: “Ee BWANA wa Abrahamu na Isaki nawe Israeli, ijulikane leo kwamba Wewe ndiye Mungu katika Israeli na ya kwamba mimi ni mtumishi wako na nimefanya mambo haya yote kwa neno lako. 37Unijibu mimi, Ee BWANA, nijibu mimi, ili watu hawa wajue kwamba Wewe, Ee BWANA, ndiwe Mungu na kwamba unaigeuza mioyo yao ikurudie tena.''

38Kisha moto wa BWANA ukashuka na kuiteketeza ile dhabihu, zile kuni, yale mawe, ule udongo, na pia kuramba yale maji yaliyokuwa ndani ya handaki.

39Wakati watu wote walipoona hili, wakaanguka kifudifudi na kulia, “BWANA, Yeye ndiye Mungu! BWANA, Yeye ndiye Mungu!''

40Kisha Eliya akawaamuru, “Wakamateni hao manabii wa Baali. Msimwache hata mmoja atoroke!'' Wakawakamata, naye Eliya akawaleta mpaka Bonde la Kishoni na kuwachinja huko.

41Eliya akamwambia Ahabu, “Nenda, ukale na kunywa, kwa kuwa kuna sauti ya mvua kubwa.'' Hivyo Ahabu akaondoka ili kula na kunywa. Lakini Eliya akapanda kileleni mwa Karmeli, akasujudu na akaweka kichwa chake katikati ya magoti yake.

43Akamwambia mtumishi wake, “Nenda ukatazame kuelekea bahari.'' Akaenda na kutazama.

Akasema, “Hakuna kitu cho chote huko.''

Eliya akasema, “Nenda tena, mara saba.''

44Mara ya saba, mtumishi akaleta taarifa, ‘‘Wingu dogo kama mkono wa mwanadamu linainuka kutoka baharini.''

Hivyo Eliya akasema, ‘‘Nenda ukamwambie Ahabu, ‘Tandika gari lako na ushuke kabla mvua haijakuzuia.’ ''

45Wakati ule ule anga likawa jeusi kwa mawingu, upepo ukainuka na mvua kubwa ikanyesha, naye Ahabu akaenda zake Yezreeli. 46Nguvu za BWANA, zikamjia Eliya, naye akajikaza viuno, akakimbia mbele ya Ahabu njia yote hadi maingilio ya Yezreeli.

Eliya Akimbilia Horebu

19 Ahabu akamwambia Yezebeli kila kitu Eliya alichokuwa amefanya na jinsi alivyowaua manabii wote kwa upanga. 2Hivyo Yezebeli akamtuma mjumbe kwa Eliya, kusema, ‘‘Hao miungu initendee hivyo na kuzidi, kama kufikia kesho wakati kama huu sitaifanya roho yako kama mmojawapo wa hao manabii.''

3Eliya aliogopa na akakimbia kuokoa maisha yake. Alipofika Beersheba katika Yuda, akamwacha mtumishi wake huko, 4lakini yeye mwenyewe akatembea mwendo wa kutwa nzima katika jangwa. Akafika kwenye mti wa mretemu, akakaa chini yake na kuomba ili afe. Akasema, “Yatosha sasa, BWANA, ondoa roho yangu, kwani mimi si bora kuliko baba zangu.'' 5Kisha akajinyosha chini ya mti akalala usingizi.

Mara malaika akamgusa na akamwambia, “Inuka na ule.'' 6Akatazama pande zote, napo hapo karibu na kichwa chake palikuwepo mkate uliookwa kwenye makaa ya moto na gudulia la maji. Akala na kunywa kisha akajinyosha tena.

7Yule malaika wa BWANA akaja tena mara ya pili, akamgusa akamwambia, “Inuka na ule, kwa kuwa safari ni ndefu kwako.'' 8Kwa hiyo akainuka akala na kunywa. Akiwa ametiwa nguvu na kile chakula, akasafiri siku arobaini mchana na usiku mpaka akafika Horebu, mlima wa Mungu. 9Huko akaingia katika pango akalala humo usiku ule.

BWANA Amtokea Eliya

Nalo neno la BWANA likamjia kusema, “Unafanya nini hapa Eliya?''

10Akajibu, “Nimeona wivu mwingi kwa ajili ya BWANA Mungu Mwenye Nguvu. Waisraeli wamelikataa agano lako, wamevunja madhabahu zako na kuwaua manabii wako kwa upanga. Ni mimi, mimi peke yangu, niliyebaki nao sasa wanaitafuta roho yangu waitoe pia.''

11BWANA akasema, “Toka nje ukasimame juu ya mlima mbele za BWANA, kwa kuwa BWANA yu karibu kupita hapo.''

Kisha upepo mwingi na wenye nguvu ukapasua milima ile na kuvunjavunja miamba mbele za BWANA, lakini BWANA hakuwamo katika ule upepo. Baada ya upepo palikuwa na tetemeko la nchi, lakini BWANA hakuwamo kwenye lile tetemeko. 12Baada ya tetemeko la nchi ukaja moto, lakini BWANA hakuwamo katika ule moto. Baada ya moto ikaja sauti ya utulivu ya kunong’ona. 13Eliya alipoisikia,

akafunika uso kwa vazi lake, akatoka na kusimama kwenye mdomo wa pango.

Kisha ile sauti ikamwambia, "Eliya, unafanya nini hapa?"

14Akajibu, "Nimeona wivu mwingi kwa ajili ya BWANA Mungu Mwenye Nguvu. Waisraeli wamekataa agano lako, wamevunja madhabahu zako na kuwaua manabii wako kwa upanga. Ni mimi, mimi peke yangu, niliyebaki nao wanaitafuta roho yangu waitoe."

15BWANA akamwambia, "Rudi kwa njia uliyoijia, uende kwenye jangwa la Dameski. Wakati utakapofika huko, mtie Hazaeli mafuta awe mfalme wa Aramu[a]. 16Pia mtie mafuta Yehu mwana wa Nimshi awe mfalme wa Israeli na umtie Elisha mwana wa Shafati kutoka Abel-Mehola awe nabii badala yako. 17Yehu atamwua ye yote atakayeutoroka upanga wa Hazaeli, naye Elisha atamwua ye yote atakayeutoroka upanga wa Yehu. 18Hata sasa nimeweka akiba watu 7,000 katika Israeli, wote ambao hawajampigia Baali magoti, nao wote ambao midomo yao haijambusu.

Wito Wa Elisha

19Hivyo Eliya akaondoka kutoka huko na kumkuta Elisha mwana wa Shafati. Alikuwa akilima kwa jozi kumi na mbili za maksai na yeye mwenyewe aliongoza ile jozi ya kumi na mbili. Eliya, akapita karibu naye akamrushia vazi lake. 20Kisha Elisha akawaacha maksai wake akamkimbilia Eliya, akamwambia, "Niruhusu nikawabusu baba yangu na mama yangu, halafu nitafuatana nawe."

Eliya akajibu, "Rudi zako, kwani nimekutendea nini?."

21Basi Elisha akamwacha Eliya, naye akarudi. Akachukua ile jozi yake ya maksai na kuwachinja. Akaipika ile nyama kwa kutumia miti ya nira kama kuni na kuwapa watu, nao wakala. Kisha akaondoka akamfuata Eliya akamtumikia.

Ben – Hadadi Aishambulia Samaria

20 Wakati huu, Ben-Hadadi mfalme wa Aramu akakusanya jeshi lake lote. Akifuatana na wafalme thelathini na wawili wakiwa na farasi na magari ya vita, akakwea kuuzingira kwa jeshi Samaria na kuishambulia. 2Akawatuma wajumbe katika mji kwa Ahabu mfalme wa Israeli, kusema, "Hivi ndivyo asemavyo Ben-Hadadi: 3'Fedha yako na dhahabu ni yangu, nao wake zako walio wazuri sana na watoto ni wangu.' "

4Mfalme wa Israeli akajibu, "Iwe kama usemavyo, bwana wangu mfalme. Mimi na vyote nilivyo navyo ni mali yako."

5Wale wajumbe wakaja tena na kusema, "Hivi ndivyo asemavyo Ben-Hadadi: 'Nimetuma kutaka fedha yako na dhahabu, wake zako na watoto wako. 6Lakini kesho wakati kama huu, nitawatuma maafisa wangu kukagua jumba lako la kifalme na nyumba za maafisa wako. Watatwaa kitu unachokithamini nao watakichukua."

7Mfalme wa Israeli akawaita wazee wote wa nchi na akawaambia, "Tazama jinsi mtu huyu anavyochokoza! Wakati alipotuma apelekewe wake zangu na watoto wangu, fedha zangu na dhahabu yangu, sikumkatalia."

8Wazee na watu wote wakajibu, "Usimsikilize wala usiyakubali matakwa yake."

9Kwa hiyo akawajibu wajumbe wa Ben-Hadadi, "Mwambieni bwana wangu mfalme, mtumishi wako atafanya yote uliyoyadai mwanzoni, lakini dai hili la sasa siwezi kulitekeleza.' " Wakaondoka na kupeleka jibu kwa Ben-Hadadi.

10Kisha Ben-Hadadi akatuma ujumbe mwingine kwa Ahabu, kusema 'Miungu iniletee maafa, tena makubwa zaidi, ikiwa vumbi la Samaria litatosheleza konzi moja ya kila mtu ya wale wafuatanao nami.

11Mfalme wa Israeli akajibu, "Mwambieni, yule anayevaa mavazi ya vita asije akajisifu kama yule anayevua."

12Ben-Hadadi alisikia ujumbe huu wakati ambapo yeye na wafalme walikuwa wanakunywa katika mahema yao, na akawaamuru watu wake, "Jiandaeni kushambulia." Kwa hiyo wakajiandaa kuushambulia mji.

Ahabu Amshinda Ben-Hadadi.

13Wakati ule ule nabii akamjia Ahabu mfalme wa Israeli na kutangaza, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA : 'Je, unaona jeshi hili kubwa? Nitaliweka mkononi mwako leo, nawe ndipo utajua kwamba mimi ndimi BWANA."

14Ahabu akauliza, "Ni nani atakayefanya hili?' nabii akamjibu, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA : 'Maafisa vijana majemadari wa majimbo watafanya hili.' "

Akauliza, "Ni nani atakayeanzisha vita?"

Nabii akamjibu, 'Ni wewe."

a15 "Aramu" hapa ina maana ya Shamu, yaani, Syria (pia 20:1)

15Kwa hiyo Ahabu akawaita maafisa vijana majemadari wa majimbo, wanaume 232. Kisha akawakusanya Waisraeli wote waliobaki, jumla yao 7,000. 16Wakaondoka wakati wa adhuhuri Ben-Hadadi na wale wafalme thelathini na wawili walioungana naye walipokuwa katika mahema yao wakilewa. 17Maafisa vijana majemadari wa majimbo waliondoka kwanza.

Wakati huu Ben-Hadadi alikuwa amewatuma wapelelezi, ambao walileta taarifa kusema kwamba, ''Askari wanasonga mbele kutoka Samaria.''

18Akasema, ''Ikiwa wamekuja kwa amani, wakamate wakiwa hai, ikiwa wamekuja kwa vita, wakamate wakiwa hai.''

19Wale maafisa vijana majemadari wa majimbo wakatoka nje ya mji jeshi likiwa nyuma yao, 20kila mmoja akamwua adui yake. Hii ilisababisha Waaramu kukimbia, huku Waisraeli wakiwafuatia. Lakini Ben-Hadadi mfalme wa Aramu akatoroka akiwa amepanda farasi wake pamoja na baadhi ya wapanda farasi wake. 21Mfalme wa Israeli akasonga mbele na kushinda farasi na magari ya vita na kusababisha hasara kubwa kwa Waaramu.

22Baadaye nabii akaja kwa mfalme wa Israeli na kusema, ''Jiandae vizuri ufikirie la kufanya kwa sababu mwakani mfalme wa Aramu atakuja kukushambulia tena.''

23Wakati ule ule, maafisa wa mfalme wa Aramu wakamshauri wakamwambia, ''Miungu yao ni miungu ya vilimani. Ndiyo sababu walikuwa na nguvu sana kutuzidi. Lakini kama tukipigana nao katika nchi tambarare, hakika tutawashinda. 24Fanya hivi: Waondoe hao wafalme wote thelathini na wawili kutoka nafasi zao na uweke maafisa wengine mahali pao. 25Ni lazima pia uandae jeshi jingine kama lile ulilopoteza, farasi kwa farasi,gari la vita kwa gari la vita ili tuweze kupigana na Israeli katika nchi tambarare. Kisha kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao.'' Akakubaliana nao naye akashughulika ipasavyo.

26Mwaka uliofuata, majira kama hayo, Ben-Hadadi akawakusanya Waaramu mpaka Afeki kupigana dhidi ya Israeli. 27Baada ya Waisraeli kukusanywa na kupewa mahitaji, walikwenda kukabiliana nao. Waisraeli wakapiga kambi mkabala nao kama makundi mawili madogo ya mbuzi, wakati Waaramu walienda katika nchi yote.

28Mtu wa Mungu akaja na kumwambia mfalme wa Israeli, "Hivi ndivyo BWANA asemavyo: 'Kwa sababu Waaramu wanafikiri BWANA ni mungu wa vilimani na sio mungu wa mabondeni, nitatia jeshi hili kubwa mkononi mwako, nawe utajua kuwa mimi ndimi BWANA.'"

29Kwa siku saba walipiga kambi wakitazamana na siku ya saba vita vikaanza. Waisraeli wakawajeruhi askari wa miguu wa Waaramu 100,000 kwa siku moja. 30Waliobaki wakatorokea katika mji wa Afeki mahali ambapo watu 27,000 waliangukiwa na ukuta. Naye Ben-Hadadi akakimbilia mjini na kujificha kwenye chumba cha ndani.

31Maafisa wake wakamwambia, "Tazama, tumesikia kwamba wafalme wa nyumba ya Israeli wana huruma. Twendeni kwa mfalme wa Israeli tukiwa tumevaa nguo za gunia viunoni mwetu na kamba kuzunguka vichwa vyetu. Huenda akakuacha hai.''

32Wakiwa wamevaa nguo za gunia viunoni mwao na kamba kuzunguka vichwa vyao, walikwenda kwa mfalme wa Israeli na kusema, "Mtumishi wako Ben-Hadadi anasema: 'Tafadhali naomba uniache hai.''

Mfalme akajibu, "Je, bado yuko hai? Yeye ni ndugu yangu.'' 33Wale watu wakalipokea jambo lile kama dalili nzuri nao wakawa wepesi kulichukua neno lake wakisema, ''Ndiyo, yeye ni ndugu yako Ben-Hadadi!''

Mfalme akawaambia, ''Nendeni mkamlete.'' Ikawa Ben-Hadadi alipokuja, Ahabu akampandisha katika gari lake la vita. Ben-Hadadi akajitolea akisema, 34''Nitairudisha ile miji ambayo baba yangu aliiteka kutoka kwa baba yako.'' Unaweza kuweka maeneo yako ya soko katika Dameski, kama baba yangu alivyofanya huko Samaria.

Ahabu akasema, ''Katika misingi ya mkataba, nitakuachilia huru.'' Kwa hiyo akaweka mkataba naye, akamruhusu aende zake.

Nabii Amlaumu Ahabu

35Kwa neno la BWANA, mmoja wa wana wa manabii akamwambia mwenzake, ''Nipige kwa silaha yako,'' lakini yule mtu akakataa.

36Kwa hiyo yule nabii akasema, ''Kwa sababu hukumtii BWANA, mara tu tutakapoachana utauawa na simba.'' Na baada ya yule mtu kuondoka, simba akatokea na kumwua.

37Nabii akamkuta mtu mwingine na kumwambia, ''Nipige tafadhali.'' Kisha yule mtu akampiga na kumjeruhi. 38Ndipo nabii akaenda

na kusimama barabarani akimsubiri mfalme. Akajibadilisha kwa kushusha kitambaa cha kichwani mwake hadi kwenye macho. 39Mfalme alipopita pale, yule nabii akamwita, ''Mtumishi wako alikwenda vitani wakati vita vilipopamba moto, mtu mmoja akanijia na mateka akasema, 'Mlinde mtu huyu. Kama akitoroka itakuwa uhai wako kwa uhai wake, ama vipande 3,000 vya fedha. 40Wakati mtumishi wako alipokuwa na shughuli nyingi hapa na pale, yule mtu akatoweka.''

Mfalme wa Israeli akasema, ''Hiyo ndiyo hukumu yako. Wewe umeitaja mwenyewe.''

41Kisha yule nabii akajifunua macho yake haraka na mfalme wa Israeli akamtambua kama mmoja wa manabii. 42Akamwambia mfalme, ''Hivi ndivyo BWANA asemavyo: 'Umemwacha huru mtu niliyekusudia afe. Kwa hiyo ni uhai wako kwa uhai wake, watu wako kwa watu wake.' '' 43Kwa uchungu na hasira, mfalme wa Israeli akaenda kwenye jumba lake la kifalme huko Samaria.

Shamba La Mizabibu La Nabothi

21 Baada ya hayo, Nabothi Myezreeli, alikuwa na shamba la mizabibu jirani na jumba la kifalme la Ahabu mfalme wa Samaria. 2Ahabu akamwambia Nabothi, "Unipatie shamba lako la mizabibu nilitumie kwa bustani ya mboga, kwa kuwa liko karibu na jumba langu la kifalme. Badala yake, nitakupa shamba jingine la mizabibu zuri zaidi au, kama utapenda, nitakulipa kiasi cho chote unachoona ni thamani yake.

3Lakini Nabothi akajibu, "BWANA na apitishie mbali kukupa wewe urithi wa baba zangu.''

4Basi Ahabu akaenda nyumbani, mwenye huzuni na hasira kwa sababu ya yale ambayo Nabothi Myezreeli alikuwa amesema, "Sitakupa urithi wa baba zangu.'' Akajinyosha juu ya kitanda akisononeka na akakataa kula.

5Yezebeli mke wake akaingia na akamwuliza, "Kwa nini unahuzunika hivi? Kwa nini huli chakula?''

6Akamjibu, ''Kwa sababu nilimwambia Nabothi Myezreeli, 'Niuzie shamba lako la mizabibu, au kama ukipenda, nitakupa shamba jingine la mizabibu badala yake.' Lakini akasema, 'Sitakupa shamba langu la mizabibu.'''

7Yezebeli mke wake akasema, "Hivi ndivyo unavyofanya nawe ni mfalme katika Israeli yote? Inuka na ule! Changamka. Nitakupatia shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli.''

8Kwa hiyo akaandika barua kwa jina la Ahabu akaweka muhuri wake juu ya hizo barua, akazipeleka kwa wazee na kwa watu wenye cheo walioishi katika mji pamoja na Nabothi. 9Katika barua hizo aliandika:"Tangazeni siku ya watu kufunga na mumketishe Nabothi mahali pa wazi miongoni mwa watu. 10Lakini ketisheni watu wawili wabaya kabisa mkabala naye nao washuhudie kuwa yeye amemlaani Mungu na mfalme. Kisha mtoeni nje na kumpiga kwa mawe hadi afe.''

11Hivyo wazee na watu wenye cheo walioishi katika mji wa Nabothi wakafanya kama Yezebeli alivyoelekeza katika barua aliyowaandikia. 12Wakatangaza mfungo na kumketisha Nabothi mahali pa wazi miongoni mwa watu. 13Kisha watu wawili wabaya kabisa wakaja wakaketi mkabala naye, nao wakaleta mashtaka dhidi ya Nabothi mbele ya watu, wakisema, "Nabothi amemlaani Mungu na mfalme.'' Kwa hiyo wakamtoa nje na kumpiga kwa mawe hadi akafa. 14Kisha wakatuma ujumbe kwa Yezebeli, kusema, "Nabothi amepigwa mawe na amekufa.''

15Mara tu Yezebeli aliposikia kwamba Nabothi amepigwa mawe na amekufa, akamwambia Ahabu, "Amka na uchukue lile shamba la mizabibu la Nabothi Myezreeli ambalo alikataa kukuuzia. Hayuko hai tena, bali amekufa.'' 16Ahabu aliposikia Nabothi amekufa, akainuka na kushuka ili kulichukua shamba la mizabibu la Nabothi.

17Kisha neno la BWANA likamjia Eliya Mtishbi: 18"Shuka ukakutane na Ahabu mfalme wa Israeli, anayetawala Samaria. Sasa yuko katika shamba la mizabibu la Nabothi, ambapo amekwenda alimiliki. 19Umwambie, 'Hivi ndivyo BWANA asemavyo: Je, hujamwua mtu na kuitwaa mali yake? Kisha umwambie, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA : Mahali ambapo mbwa walilamba damu ya Nabothi, mbwa watailamba damu yako, naam, yako wewe!' ''

20Ahabu akamwambia Eliya, "Kwa hiyo umenipata,wewe adui yangu!''

Akajibu, "Ndiyo, nimekupata, 'Kwa sababu umejiuza mwenyewe kufanya uovu mbele ya macho ya BWANA. 21Nitaleta maafa juu yako. Nitaangamiza uzao wako na kukatilia mbali kutoka kwa Ahabu, kila mzaliwa wa mwisho wa kiume katika Israeli, wa mtumwa au wa mtu huru. 22Nitaifanya nyumba yako kama ile ya

Yeroboamu mwana wa Nebati na ile ya Baasha mwana wa Ahia, kwa sababu umenighadhibisha kwa kuwa umesababisha Israeli kutenda dhambi.'

23Pia kwa habari ya Yezebeli BWANA anasema, 'Mbwa watamla Yezebeli karibu na ukuta wa Yezreeli.

24Mbwa watawala wale wa nyumba ya Ahabu watakaofia mjini, nao wale watakaofia mashambani wataliwa na ndege wa angani.''

25(Hapajapata kamwe kuwa na mtu kama Ahabu aliyejiuza mwenyewe kutenda uovu machoni mwa BWANA, akiwa anachochewa na Yezebeli mkewe. 26Alitenda kwa uovu sana katika kuabudu sanamu, kama wale Waamori ambao BWANA aliowafukuza mbele ya Israeli.)

27Ahabu aliposikia maneno haya, akararua nguo zake, akavaa nguo za gunia na kufunga. Akalala na kujifunika nguo za gunia na kwenda kwa unyenyekevu.

28Ndipo neno la BWANA lilipomjia Eliya Mtishbi kusema, 29"Umeona jinsi Ahabu alivyojinyenyekeza mbele zangu? Kwa kuwa amejishusha mwenyewe, sitaleta maafa haya wakati akiwa hai, lakini nitayaleta juu ya nyumba yake katika siku za mwanawe.

Mikaya Anatabiri Dhidi Ya Ahabu

22 Kwa miaka mitatu hapakuwa na vita kati ya Aramu na Israeli. 2Lakini katika mwaka wa tatu Yehoshafati mfalme wa Yuda akashuka kwenda kumwona mfalme wa Israeli. 3Mfalme wa Israeli alikuwa amewaambia maafisa wake, "Je, hamjui Ramothi-Gileadi ni mali yetu na bado hatufanyi cho chote kuirudisha kwetu kutoka kwa mfalme wa Aramu?''

4Kwa hiyo, akamwuliza Yehoshafati, "Je, utakwenda pamoja nami kupigana dhidi ya Ramothi-Giliadi?"

Yehoshafati akamjibu mfalme wa Israeli, "Mimi ni kama wewe, watu wangu ni kama watu wako, farasi wangu ni kama farasi wako." 5Lakini Yehoshafati pia akamwambia mfalme wa Israeli, "Kwanza tafuta shauri la BWANA.''

6Kwa hiyo mfalme wa Israeli akawaleta pamoja manabii wanaume wapatao mia nne, akawauliza, "Je, niende vitani dhidi ya Ramothi-Gileadi, au niache?''

Wakajibu, "Naam, nenda kwa kuwa Bwana ataiweka Ramothi-Gileadi mkononi mwa mfalme.''

7Lakini Yehoshafati akauliza, "Je, hayuko nabii wa BWANA hapa ambaye tunaweza kumwulizia?''

8Mfalme wa Israeli akamjibu Yehoshafati, "Bado yupo mtu mmoja ambaye kupitia yeye twaweza kumwuliza shauri la BWANA, lakini namchukia kwa sababu huwa hatabiri jambo lo lote jema kunihusu mimi, lakini kila mara hunitabiria mabaya tu. Yeye ni Mikaya mwana wa Imla.''

Yehoshafati akajibu, "Mfalme hapaswi kusema hivyo.''

9Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwita mmoja wa maafisa wake na kusema, "Mlete Mikaya mwana wa Imla mara moja.''

10Wakiwa wamevalia majoho yao ya kifalme, mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda walikuwa wameketi juu ya viti vyao vya kifalme katika sakafu ya kupuria, kwenye ingilio la lango la Samaria, pamoja na manabii wote wakiwa wakitabiri mbele yao. 11Wakati huu Zedekia mwana wa Kenaana alikuwa ametengeneza pembe za chuma na akatangaza, "Hivi ndivyo BWANA asemavyo, 'Kwa hizi pembe utawapiga na kuwarudisha Waaramu nyuma mpaka wameangamizwa.''

12Manabii wengine wote walikuwa wanatabiri kitu hicho hicho wakisema, "Ishambulie Ramothi-Gileadi na uwe mshindi. Kwa kuwa BWANA ataiweka mkononi mwa mfalme.''

13Mjumbe aliyekuwa amekwenda kumwita Mikaya akamwambia, "Tazama, manabii wote kama mtu mmoja wanatabiri ushindi kwa mfalme. Neno lako na likubaliane na lao, nawe unene mema kuhusu mfalme.''

14Lakini Mikaya akasema, "Hakika kama BWANA aishivyo, nitamwambia kile tu BWANA atakachoniambia."

15Alipofika, mfalme akamwuliza, "Mikaya, je, twende vitani dhidi ya Ramothi-Gileadi au niache?''

Akamjibu, "Shambulia na ushinde, kwa kuwa BWANA atauweka mkononi mwa mfalme.''

16Mfalme akamwambia, "Je, ni mara ngapi nitakuapisha ili usiniambie kitu cho chote ila kweli tu kwa jina la BWANA ?''

17Kisha Mikaya akajibu, "Niliona Israeli yote imetawanyika vilimani kama kondoo wasio na mchungaji, na BWANA akasema, 'Watu hawa hawana bwana. Mwache kila mmoja aende nyumbani kwa amani.' "

18Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Sikukuambia kwamba huwa

hatabiri jambo lo lote jema kunihusu bali mabaya tu?''

19Mikaya akaendelea, "Kwa hiyo lisikie neno la BWANA : Nilimwona BWANA ameketi juu ya kiti chake cha enzi pamoja na jeshi lote la mbinguni wamesimama kumzunguka kulia kwake na kushoto kwake. 20Naye BWANA akasema, “Ni nani atakayemshawishi Ahabu ili aishambulie Ramoth-Gileadi na kukiendea kifo chake huko?”

“Mmoja akapendekeza hili na mwingine lile. 21Mwishoni, pepo mchafu akajitokeza, akasimama mbele za BWANA na kusema, ‘Nitamshawishi.’

22BWANA akauliza, ‘Kwa njia gani?’

Akasema, “ ‘Nitakwenda na kuwa roho ya uongo katika vinywa vya manabii wake wote.’

BWANA akasema, “Utafanikiwa katika kumshawishi, nenda ukafanye hivyo.''

23“Kwa hiyo sasa BWANA ameweka roho ya kudanganya ndani ya vinywa vya hawa manabii wako wote. BWANA ameamuru maafa kwa ajili yako.''

24Kisha Zedekia mwana wa Kenaana akatoka na kumpiga Mikaya kofi usoni. Akauliza, “Huyo Roho kutoka kwa BWANA alipita njia gani, alipotoka kwangu ili kusema nawe?''

25Mikaya akajibu, “Utagundua siku hiyo utakapokwenda kujificha kwenye chumba cha ndani.''

26Kisha mfalme wa Israeli akaagiza, “Mchukueni na mkamrudishe kwa Amoni mtawala wa mji na kwa Yoashi mwana wa mfalme. 27Mkaseme, ‘Hivi ndivyo asemavyo mfalme: Mwekeni mtu huyu gerezani na asipewe cho chote ila mkate na maji mpaka nitakaporudi salama.’ ''

28Mikaya akasema, “Kama utarudi salama, basi BWANA hajanena kupitia kwangu.'' Kisha akaongeza kusema, “Zingatieni maneno yangu, enyi watu wote!''

Ahabu Anauawa Huko Ramothi-Gileadi

29Basi mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda wakaenda Ramothi-Gileadi. 30Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Nitaingia vitani nikiwa nimejibadilisha, lakini wewe uvae majoho yako ya kifalme.” Kwa hiyo mfalme wa Israeli akajibadilisha na kwenda vitani.

31Wakati huu, mfalme wa Aramu alikuwa amewaagiza majemadari thelathini na wawili wa magari ya vita, “Msipigane na ye yote, mdogo au mkubwa, isipokuwa mfalme wa Israeli.” 32Wakati wale majemadari wa magari ya vita walipomwona Yehoshafati wakafikiri, “Hakika huyu ndiye mfalme wa Israeli.” Kwa hiyo wakageuka ili wamshambulie, lakini Yehoshafati alipiga kelele, 33wale majemadari wakaona kwamba hakuwa mfalme wa Israeli nao wakaacha kumfuatilia.

34Lakini mtu fulani akavuta upinde pasipo lengo na kumpiga mfalme wa Israeli katikati ya kiungio cha mavazi yake ya chuma, mfalme akamwambia mwendesha gari lake, “Geuza gari na uniondoe mimi katika mapigano, nimejeruhiwa.'' 35Vita vikaendelea mchana kutwa naye mfalme Ahabu akategemezwa ndani ya gari kuelekea Waaramu. Damu kutoka kwenye jeraha lake ikachuruzika ndani ya gari na jioni yake akafa. 36Jua lilipokuwa linazama, mbiu ikaenea katika jeshi lote: “Kila mtu aende mjini kwake na kila mtu shambani kwake!''

37Basi mfalme akafa na akaletwa Samaria, nao wakamzika huko. 38Wakasafisha lile gari la vita katika bwawa la Samaria (mahali makahaba walipooga) na mbwa wakalamba damu yake, sawasawa na neno la BWANA lilivyokuwa limesema.

39Kwa matukio mengine ya utawala wa Ahabu, pamoja na yote aliyoyafanya, jumba la kifalme alilojenga na kunakishiwa kwa pembe za ndovu, nayo miji aliyoijengea maboma, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli? 40Ahabu akalala pamoja na baba zake. Naye Ahazia mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Yehoshafati Mfalme wa Yuda

41Yehoshafati mwana wa Asa akawa mfalme wa Yuda katika mwaka wa nne wa Ahabu mfalme wa Israeli. 42Yehoshafati alikuwa na umri wa miaka thelathini na miwili alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka ishirini na mitano. Jina la mama yake aliitwa Azuba binti Shilhi, 43Katika kila jambo alienenda katika njia za Asa baba yake wala hakwenda kinyume chake, akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA. Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia palikuwa hapakuondolewa na watu waliendelea kutoa dhabihu na kufukiza uvumba huko. 44Yehoshafati pia alikuwa na amani na mfalme wa Israeli.

45Kwa habari ya matukio mengine ya utawala wa Yehoshafati, mafanikio aliyokuwa

nayo na uhodari wake katika vita, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu
cha wafalme wa Yuda? 46Aliondolea mbali katika
nchi mabaki ya madhabahu za mahanithi
waliobaki huko hata baada ya utawala wa baba
yake Asa. 47Tangu hapo hapakuwepo na
mfalme katika Edomu, naibu ndiye aliyetawala.

48Wakati huu Yehoshafati akaunda
merikebu nyingi za biashara ili kwenda Ofiri
kuchukua dhahabu, lakini kamwe hazikusafiri,
kwa maana zilivunjika huko Ezion-Geberi.
49Wakati ule, Ahazia mwana wa Ahabu
akamwambia Yehoshafati, “Waache watu wangu
wasafiri baharini pamoja na watu wako,’’ lakini
Yehoshafati akakataa.

50Kisha Yehoshafati akalala na baba zake
na akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi
baba yake. Naye Yehoramu mwanawe akaingia
mahali pake kama mfalme.

Ahazia Mfalme Wa Israeli

51Ahazia mwana wa Ahabu akawa mfalme
wa Israeli huko Samaria katika mwaka wa kumi
na saba wa Yehoshafati mfalme wa Yuda, naye
alitawala katika Israeli kwa miaka miwili.
52Akafanya maovu machoni mwa BWANA kwa
sababu alienenda katika njia za baba yake na
mama yake na katika njia za Yeroboamu mwana
wa Nebati, ambaye alisababisha Israeli itende
dhambi. 53Alimtumikia na kumwabudu Baali na
kumghadhibisha BWANA, Mungu wa Israeli,
kama vile baba yake alivyokuwa amefanya.

Utangulizi

Kwa kuwa kitabu cha 1Wafalme na 2Wafalme ni historia moja inayoendelea, taarifa za msingi kwa ajili ya 2Wafalme ziko katika utangulizi wa 1Wafalme.Kitabu hiki kinaanza kufuatilia kudidimia kwa Israeli na Yuda, kuanzia 852 K.K. Kinafuatilia historia ya falme zote mbili na kushindwa kwake. Israeli ilishindwa na Waashuru 722-721 K.K. na Yuda ikashindwa na Wakalidayo (Babeli) 586 K.K. Katika falme zote hizi mbili manabii waliendelea kuonya watu juu ya hatari ya hukumu ya Mungu iwapo hawatatubu.Pia kinaelezea juu ya ufalme wa kaskazini wa Israeli na ufalme wa kusini wa Yuda mpaka nyakati falme hizi zote mbili ziliposhindwa. Katika falme zote hizi mbili manabii wa Mungu waliendelea kuwaonya kwamba Mungu angewaadhibu kama wasingetubu.
Kinaandika majanga mawili makubwa yaliyosababisha kuanguka kwa Israeli na Yuda:

(1) Kuharibiwa kwa mji mkuu wa Israeli, yaani, Samaria na taifa kuchukuliwa kwenda utumwani (Ashuru 722 K.K.)

(2) Kuharibiwa kwa Yerusalemu na Yuda kupelekwa utumwani Babeli mnamo mwaka 586 K.K. 2Wafalme kimeelezea kipindi chote cha miaka 130 kati ya miaka 345 cha historia ya Yuda.Ile hali ya kutokuwepo kwa utulivu kabisa katika Israeli, yaani, yale makabila kumi ya kaskazini, inadhihirishwa na kule kubadilishwa kwa wafalme mara kwa mara ambao idadi yao inafikia 19 kutoka kwenye koo tisa tofauti katika kipindi cha miaka 210, ukilinganisha na wafalme ishirini wa Yuda kutoka kwenye ukoo mmoja (ulioingiliwa kidogo) kwa zaidi ya kipindi cha miaka 345.

Wengi wa manabii walioandikwa walihudumu wakati wa kipindi kilichoandikwa katika kitabu hiki. Waliwakumbusha, kuwaonya na kuwasihi juu ya wajibu wao kwa Mungu kama wawakilishi Wake wa utawala miongoni mwa wanadamu. Amosi na Hosea walitabiri katika Israeli, wakati Yoeli, Isaya, Mika, Nahumu, Habakuki, Sefania na Yeremia walitabiri katika Yuda. Vitabu hivi vya hawa manabii vinatoa historia na ufunuo wa kitheologia ulio wa muhimu sana ambao hauko katika kitabu hiki cha 2Wafalme,yaani, kuhusu kule kudidimia kiroho na kimaadili kwa mataifa yote mawili.

Wazo Kuu

Kuanguka kwa falme zote mbili (Israeli na Yuda) kulisababishwa na kutokutii maagizo ya Mungu na kuishi maisha ya dhambi. Hali hii iliwapelekea kuwa mateka na kukaa utumwani na miji yao kuharibiwa kama adhabu ya Mungu.

Jambo Muhimu

Vitabu 17 vya unabii vilivyoko mwishoni mwa Agano la kale, vinatoa habari nyingi kuhusu nyakati za kitabu cha 2Wafalme.

Mwandishi

Haijulikani kwa uhakika, pengine huenda akawa ni Yeremia au kikundi cha manabii.

Mahali

Taifa la Israeli ambalo lilikuwa limeungana, sasa limegawanyika na kuwa falme mbili, Israeli na Yuda kwa muda zaidi ya karne moja.

Tarehe

Idadi kadhaa ya wasomi wanaamini vitabu hivi vya Wafalme viliandikwa wakati fulani kabla ya 600 – 550 K.K. na kuna uwezekano kuwa vyote viwili viliandikwa na mwandishi mmoja akiwa anaishi uhamishoni, ambaye akitumia vitendea kazi vilivyokuwa chini ya madaraka yake aliweza kufuatilia historia kwa uangalifu mkubwa.

Wahusika Wakuu

Eliya, Elisha, Mwanamke Mshunami, Naamani, Yezebeli, Yehu, Yoashi, Hezekia, Senakeribu, Isaya, Manase, Yosia, Yehoiakimu, Sedekia, Nebukadneza.

Yaliyomo

- Eliya na Elisha (1:1-8:15)
- Wafalme wa Israeli na wa Yuda (8:16-17:6)
- Israeli wachukuliwa mateka kwenda Ashuru (17:7-23:37)

Ufalme unagawanyika 930 K.K	*Ahabu anafia vitani 853*	*Huduma ya Eliya inahamishiwa kwa Elisha 848*	*Yehu anakuwa mfalme wa Israeli 841*	*Yoashi anakuwa mfalme wa Yuda 835*	*Mwisho wa huduma ya Elisha 797*	*Yeroboamu II anakuwa mfalme wa Israeli 793*	*Huduma ya Amosi inaanza 760*	*Mwanzo wa huduma ya Hosea 753*

Hukumu Ya BWANA Juu Ya Ahazia

1 Baada ya kifo cha mfalme Ahabu, nchi ya Moabu iliasi dhidi ya Israeli. 2Basi Ahazia alikuwa ameanguka huko Samaria kutoka baraza ya chumba chake cha juu akaumia. Hivyo akatuma wajumbe, akiwaambia, "Nendeni mkaulize kwa Baal-Zebubu, aliye mungu wa Ekroni, mkaone kama nitapona kutokana na kuumia huku."

3Lakini malaika wa BWANA akamwambia Eliya Mtishbi, "Panda ukakutane na wajumbe wa mfalme wa Samaria na uwaulize, 'Je, ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli ndiyo maana mnakwenda kumwuliza Baal-Zebubu, mungu wa Ekroni?" 4Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA, 'Hutaondoka kwenye kitanda unachokilalia. Hakika utakufa!' " Hivyo Eliya akaenda.

5Wajumbe waliporudi kwa mfalme, akawauliza, "Kwa nini mmerudi?"

6Wakamjibu, "Mtu fulani alikuja kukutana nasi, naye akatuambia, 'Rudini kwa mfalme aliyewatuma na mwambieni, "Hili ndilo asemalo BWANA: "Je, ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli ndiyo maana unawatuma watu kwenda kuuliza kwa Baal-Zebubu, aliye mungu wa Ekroni? Kwa hiyo hutaondoka kwenye kitanda unachokilalia. Hakika utakufa!"

7Mfalme akawauliza, "Alikuwa mtu wa namna gani ambaye mlikutana naye na kuwaambia hili?"

8Wakamjibu, "Alikuwa mtu aliyekuwa na vazi la manyoya na mkanda wa ngozi kiunoni mwake."

Mfalme akasema, "Huyo alikuwa ni Eliya Mtishbi."

9Ndipo mfalme akamtuma mkuu wa kikosi pamoja na kikosi chake cha askari hamsini kwa nabii Eliya. Yule mkuu wa kikosi akamwendea Eliya, aliyekuwa ameketi juu ya kilima na kumwambia, "Mtu wa Mungu, mfalme anasema, 'Ushuke chini!' "

10Eliya akamjibu yule mkuu wa kikosi, "Ikiwa mimi ni mtu wa Mungu, moto na ushuke kutoka mbinguni ukuteketeze wewe na watu wako hamsini!" Ndipo moto ukashuka kutoka mbinguni na kuwateketeza yule mkuu wa kikosi pamoja na watu wake.

11Katika hili, mfalme akatuma kwa Eliya mkuu wa kikosi mwingine na askari wake hamsini. Yule mkuu wa kikosi akamwambia Eliya, "Mtu wa Mungu, hili ndilo asemalo mfalme, "Ushuke chini mara moja!' "

12Eliya akajibu, "Ikiwa mimi ni mtu wa Mungu, moto na ushuke kutoka mbinguni ukuteketeze wewe na watu wako hamsini!" Ndipo moto wa Mungu ukashuka kutoka mbinguni ukamteketeza yeye na watu wake hamsini.

13Hivyo mfalme akatuma mkuu wa kikosi wa tatu na watu wake hamsini. Huyu mkuu wa kikosi wa tatu akapanda na kupiga magoti mbele ya Eliya, akiomba "Mtu wa Mungu, tafadhali niachie uhai wangu na uhai wa hawa watu hamsini, watumishi wako! 14Tazama, moto umeshuka kutoka mbinguni na kuwateketeza wale wakuu wa vikosi viwili vya kwanza pamoja na watu wao. Lakini sasa niachie uhai wangu!"

15Malaika wa BWANA akamwambia Eliya, "Shuka pamoja naye, usimwogope." Hivyo Eliya akainuka na kushuka pamoja naye kwa mfalme.

16Akamwambia mfalme, "Hili ndilo asemalo BWANA, 'Je, ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli wa wewe kumwuliza ndiyo maana ukatuma wajumbe kuuliza Baal-Zebubu, aliye mungu wa Ekroni? Kwa sababu umefanya hili, kamwe hutaondoka kwenye kitanda unachokilalia, Hakika utakufa!" 17Hivyo akafa, sawasawa na lile neno la BWANA ambalo Eliya alikuwa amesema.

Kwa kuwa Ahazia hakuwa na mwana, Yoramu[a] akaingia mahali pake kama mfalme katika mwaka wa pili wa Yehoramu mwana wa Yehoshafati mfalme wa Yuda. 18Kwa matukio mengine ya utawala wa Ahazia na yale aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli?

---

a17 Yoramu ni namna nyingine ya kutaja Yehoramu.

Mwanzo wa huduma ya Mika 742	*Mwanzo wa huduma ya Isaya 740*	*Kuanguka kwa Israeli (Ufalme wa Kaskazini) 722*	*Hezekia anakuwa mfalme wa Israeli 715*	*Yosia anakuwa mfalme wa Yuda 640*	*Mwanzo wa huduma ya Yeremia 627*	*Kitabu cha Sheria kinakutwa hekaluni 622*	*Yuda yatekwa kwa mara ya kwanza, Danieli achukuliwa 605*	*Kutekwa kwa Yuda kwa mara ya pili, Ezekieli achukuliwa 597*	*Kuanguka kwa Yuda (Ufalme wa Kusini) 586*

Eliya Achukuliwa Juu Mbinguni

2 Wakati BWANA alipokuwa karibu kumchukua Eliya juu mbinguni kwa upepo wa kisulisuli, Eliya na Elisha walikuwa njiani kutoka Gilgali. [2]Eliya akamwambia Elisha, “Kaa hapa, BWANA amenituma Betheli.”

Lakini Elisha akasema, “Kwa hakika, kama BWANA aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha.” Kwa hiyo wakaenda Betheli pamoja. [3]Wana wa manabii walikuwako huko Betheli wakamjia Elisha na kumwuliza, “Je, unajua ya kwamba BWANA atakuondolea bwana wako leo?”

Elisha akawajibu, “Ndiyo najua, lakini msizungumze juu ya jambo hilo.”

[4]Kisha Eliya akamwambia, “Baki hapa Elisha, BWANA amenituma Yeriko.”

Naye akajibu, “Kwa hakika kama BWANA aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha.” Hivyo wakaenda Yeriko.

[5]Wana wa manabii waliokuwako huko Yeriko wakamwendea Elisha na kumwuliza, “Je, unajua ya kwamba BWANA atakuondolea bwana wako leo?”

Akawajibu “Ndiyo najua,lakini msizungumze juu ya jambo hilo.”

[6]Kisha Eliya akamwambia, “Kaa hapa, BWANA amenituma kwenda Yordani.”

Naye akamjibu, “Kwa hakika kama BWANA aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha.” Hivyo wote wawili wakaendelea pamoja.

[7]Wana hamsini wa manabii wakaenda na kusimama kwa mbali, kuelekea mahali ambapo Eliya na Elisha walikuwa wamesimama katika mto Yordani. [8]Eliya akachukua vazi lake, akalisokota na kupiga nalo maji. Maji yakagawanyika upande wa kuume na upande wa kushoto, nao wawili wakavuka pakavu.

[9]Walipokwisha kuvuka, Eliya akamwambia Elisha, “Niambie, nikufanyie nini kabla sijaondolewa kutoka kwako?”

Elisha akajibu, “Naomba nirithi sehemu maradufu ya roho yako.’’

[10]Eliya akasema, “Umeomba jambo gumu, lakini kama utaniona wakati ninapoondolewa kutoka kwako litakuwa lako, la sivyo, haitakuwa hivyo.’’

[11]Walipokuwa wakitembea pamoja na kuzungumza, ghafula gari la moto na farasi wa moto vilitokea na kuwatenganisha wao wawili, naye Eliya akapanda mbinguni katika upepo wa kisulisuli. [12]Elisha aliona hili akapaza sauti, ‘Baba yangu! Baba yangu! Magari ya Israeli na wapanda farasi wake.” Naye Elisha hakumwona tena. Kisha akazishika nguo zake mwenyewe na kuzichana.

[13]Akaliokota lile vazi lililoanguka kutoka kwa Eliya kisha akarudi na kusimama ukingoni mwa Yordani. [14]Ndipo akalichukua lile vazi ambalo lilikuwa limeanguka kutoka kwa Eliya naye akayapiga nalo yale maji. Akauliza, “Yuko wapi sasa BWANA, Mungu wa Eliya?” Alipoyapiga maji, yakagawanyika kulia na kushoto naye akavuka.

[15]Wale wana wa manabii kutoka Yeriko, waliokuwa wakitazama, wakasema, “Roho wa Eliya inamkalia Elisha.” Nao wakaenda kumlaki na kusujudu hadi nchi mbele yake. [16]Wakasema, “Tazama, sisi watumishi wako tunao watu hamsini wenye uwezo. Waruhusu waende kumtafuta bwana wako. Labda Roho wa BWANA amemtwaa na kumweka katika mlima fulani au bonde fulani.

Elisha akajibu, “Hapana msiwatume.”

[17]Lakini wakasisitiza mpaka akaona aibu kuwakatalia. Hivyo akasema, “Watumeni.” Nao wakawatuma watu hamsini, wakamtafuta kwa siku tatu lakini hawakumpata. [18]Walipomrudia Elisha, ambaye alikuwa akingojea huko Yeriko, akawaambia, “Je, sikuwaambia msiende?”

Kuponywa Kwa Maji

[19]Watu wa mji wakamwambia Elisha, “Tazama, bwana wetu, mahali mji huu ulipojengwa ni pazuri, kama bwana wangu aonavyo, lakini maji yake ni mabaya na nchi haizai.”

[20]Akasema, “Nileteeni bakuli mpya, wekeni chumvi ndani yake.” Kwa hiyo wakamletea.

21Kisha akatoka akaenda kwenye
chemchemi na kuitupa ile chumvi ndani yake,
akisema, "Hili ndilo asemalo BWANA:
'Nimeyaponya maji haya. Kamwe
hayatasababisha mauti tena wala kutozaa.' "
22Nayo yale maji yakaponywa mpaka leo,
sawasawa na neno la Elisha alilokuwa
amesema.

Elisha Anafanyiwa Mzaha

23Kutoka huko Elisha akakwea kwenda
Betheli. Ikawa alipokuwa akitembea barabarani,
baadhi ya vijana wakatoka mjini na kumfanyia
mzaha. Wakisema, "Paa wewe mwenye upaa!
Paa wewe mwenye upaa!" 24Akageuka,
akawatazama na kuwalaani kwa Jina la
BWANA. Kisha dubu wawili wa kike wakatokea
mwituni na kuwararua vijana arobaini na wawili
miongoni mwao. 25Naye akaondoka huko
akaenda Mlima Karmeli na kutoka huko akarudi
Samaria.

Moabu Wanaasi

3 Yehoramu[a] mwana wa Ahabu akawa
mfalme wa Israeli katika Samaria mwaka
wa kumi na nane wa kutawala kwake
Yehoshafati mfalme wa Yuda, naye akatawala
kwa miaka kumi na miwili. 2Akafanya maovu
machoni pa BWANA, lakini sio kama baba yake
na mama yake walivyokuwa wamefanya.
Akaondoa nguzo ya ibada ya Baali ambayo
baba yake alikuwa ameitengeneza. 3Hata hivyo
akashikamana na dhambi za Yeroboamu
mwana wa Nebati, ambazo alisababisha Israeli
kuzitenda, wala hakuziacha.

4Basi Mesha mfalme wa Moabu akafuga
kondoo, naye akawa ampatie mfalme wa Israeli
wanakondoo 100,000 pamoja na sufu ya kondoo
waume 100,000. 5Lakini baada ya Ahabu kufa,
mfalme wa Moabu aliasi dhidi ya mfalme wa
Israeli. 6Kwa hiyo kwa wakati ule mfalme
Yehoramu akaondoka kutoka Samaria na
kukusanya tayari Israeli yote kwenda vitani.
7Akapeleka pia ujumbe ufuatao kwa Yehoshafati
mfalme wa Yuda: "Mfalme wa Moabu ameasi
dhidi yangu. Je, utakwenda pamoja nami
kupigana dhidi ya Moabu?"

Akajibu, "Nitakwenda pamoja nawe, Mimi ni
kama wewe, watu wangu ni kama watu wako,
farasi wangu ni kama farasi wako."

8Akauliza, "Je, tutashambulia kupitia njia
gani?''

Akajibu, "Kupitia Jangwa la Edomu."

9Hivyo mfalme wa Israeli akaondoka pamoja
na mfalme wa Yuda na mfalme wa Edomu.
Baada ya kuzunguka kwa siku saba
wakitembea, jeshi likawa limeishiwa maji kwa
matumizi yao na kwa ajili ya wanyama
waliokuwa pamoja nao.

10Mfalme wa Israeli akamaka akisema, "Nini!
Je, BWANA ametuita tu sisi wafalme watatu ili
kututia mkononi mwa Moabu?"

11Lakini Yehoshafati akauliza, "Je, hayuko
nabii wa BWANA hapa, ili tuweze kumwuliza
BWANA kupitia kwake?"

Afisa mmoja wa mfalme wa Israeli akajibu,
"Elisha mwana wa Shafati yuko hapa. Yeye
ndiye aliyekuwa akimimina maji juu ya mikono
ya Eliya."

12Yehoshafati akasema, "Neno la BWANA
liko pamoja naye." Kwa hiyo mfalme wa Israeli
na Yehoshafati pamoja na mfalme wa Edomu
wakamwendea.

13Elisha akamwambia mfalme wa Israeli,
"Nina nini mimi nawe? Nenda kwa manabii wa
baba yako na manabii wa mama yako."

Mfalme wa Israeli akajibu, "La hasha, kwa
sababu ni BWANA ambaye ametuita pamoja sisi
wafalme watatu ili atutie mkononi mwa Moabu."

14Elisha akasema, "Hakika, kama BWANA
Mwenye Nguvu aishivyo, ambaye ninamtumikia,
kama si kuheshimu uwepo wa Yehoshafati
mfalme wa Yuda, nisingekutazama wala hata
kukutupia jicho. 15Lakini sasa nileteeni mpiga
kinubi"

Mpiga kinubi alipokuwa akipiga, mkono wa
BWANA ukaja juu ya Elisha, 16naye akasema,
"Hivi ndivyo asemavyo BWANA, 'Chimbeni
bonde hili lijae mahandaki.' '' 17Kwa kuwa hivi
ndivyo asemavyo BWANA, 'Hamtaona upepo
wala mvua, lakini bonde hili litajaa maji, nanyi
pamoja na ng'ombe wenu na wanyama wenu
wengine mtakunywa. 18Hili ni jambo rahisi
machoni pa BWANA, ataitia Moabu mikononi
mwenu pia. 19Mtaushinda kila mji wenye ngome
na kila mji mkubwa. Mtakata kila mti ulio mzuri,
mtaziba chemchemi zote na kuharibu kila
shamba zuri kwa mawe."

20Kesho yake asubuhi, karibu na wakati wa
kutoa dhabihu ya asubuhi, tazama, maji yakawa
yanatiririka kutoka upande wa Edomu! Nayo
nchi ikajaa maji.

21Basi Wamoabu wote walikuwa wamesikia

a[1] "Yehoramu" wakati mwingine limetajwa kama "Yoramu."

kuwa wale wafalme wamekuja kupigana dhidi yao, hivyo kila mtu, kijana na mzee, ambaye angeweza kushika silaha akaitwa na kuwekwa kwenye mpaka. 22Walipoamka asubuhi na mapema, jua likawa linamulika juu ya maji. Wamoabu waliokuwa upande wa pili, wakaona maji ni mekundu kama damu. 23Wamoabu wakasema, "Ile ni damu! Lazima wafalme watakuwa wamepigana na kuchinjana wao kwa wao. Sasa Moabu twendeni tukateke nyara.''

24Lakini Wamoabu walipofika kwenye kambi ya Israeli, Waisraeli wakainuka na kuwapiga mpaka wakakimbia. Nao Waisraeli wakaivamia nchi na kuwachinja Wamoabu. 25Wakaiharibu miji, kila mtu akatupa jiwe juu ya kila shamba zuri mpaka likafunikwa. Wakaziba chemchemi zote na kukata kila mti mzuri. Kir-haresethi peke yake ndio uliobaki na mawe yake yakiwa mahali pake, lakini hata hivyo watu waliokuwa na makombeo wakauzunguka na kuushambulia vile vile.

26Mfalme wa Moabu alipoona kuwa vita vimekuwa vikali dhidi yake, akachukua watu 700 wenye panga ili kuingia kwa mfalme wa Edomu, lakini wakashindwa. 27Ndipo akamchukua mwanawe mzaliwa wake wa kwanza, ambaye angeingia mahali pake kama mfalme, akamtoa kama dhabihu ya kuteketezwa juu ya ukuta wa mji. Ghadhabu ikawa kubwa dhidi ya Israeli, wakajiondoa kwake na kurudi katika nchi yao wenyewe.

Mafuta Ya Mjane

4 Mke wa mtu mmoja kutoka katika wana wa manabii akamwendea Elisha, akamwambia, "Mtumishi wako mume wangu amekufa, nawe unajua alikuwa anamcha BWANA. Lakini sasa yule anayemdai anakuja kuchukua wanangu wawili kama watumwa wake."

2Elisha akamjibu, "Nitawezaje kukusaidia? Niambie, una nini ndani ya nyumba yako?"

Akasema, "Mtumishi wako hana kitu cho chote kabisa isipokuwa mafuta kidogo."

3Elisha akasema, "Zunguka kwa majirani zako wote ukaombe vyombo vitupu. Usiombe vichache. 4Kisha ingia ndani na ujifungie mlango wewe na wanao. Mimina mafuta kwenye vyombo vyote, kila kimoja kinapojaa, kiweke kando."

5Yule mjane akaondoka na kujifungia ndani, yeye na wanawe. Wao wakamletea vyombo naye akaendelea kumimina mafuta. 6Vyombo vyote vilipojaa, akamwambia mwanaye, "Niletee chombo kingine."

Lakini mwanaye akajibu, "Hakuna chombo kingine kilichobaki." Basi mafuta yakakoma kutiririka.

7Yule mwanamke akamwendea yule mtu wa Mungu, naye yule mtu wa Mungu akasema, "Nenda ukayauze hayo mafuta ulipe madeni yako. Wewe na wanao mnaweza kuishi kwa kile kinachosalia.''

Mwana Wa Mshunami Afufuliwa

8Siku moja Elisha akaenda Shunemu. Huko kulikuwa na mwanamke mmoja mwenye uwezo, ambaye alimsisitiza Elisha aje kula chakula. Kwa hiyo kila mara alipokuja, alipitia pale ili ale. 9Akamwambia mumewe, "Ninajua kwamba huyu mtu ambaye anakuja kwetu mara kwa mara ni mtu mtakatifu wa Mungu. 10Tutengeneze chumba kidogo juu darini na tuweke ndani yake kitanda na meza, kiti na taa kwa ajili yake. Kisha anaweza kukaa humo kila mara akija kwetu."

11Siku moja Elisha alipokuja, akapanda chumbani kwake na kulala humo. 12Akamwambia mtumishi wake Gehazi, "Mwite huyo Mshunami." Hivyo akamwita naye akaja akasimama mbele yake. 13Elisha akamwambia mtumishi wake, "Mwambie huyu mwanamke, umetaabika sana kwa ajili yetu. Sasa utendewe nini? Je, tunaweza kuzungumza na mfalme au jemadari wa jeshi kwa niaba yako?"

Akajibu, "Mimi nina kwangu miongoni mwa watu wangu."

14Elisha akamwambia mtumishi wake, "Je, ni nini kinachoweza kufanyika kwa ajili yake?"

Gehazi akasema, "Vyema, hana mwana na mume wake ni mzee."

15Ndipo Elisha akasema, "Mwite huyo mwanamke." Kwa hiyo akamwita, naye akaja akasimama mlangoni. 16"Elisha akamwambia, "Mwaka ujao, wakati kama huu utabeba mwana mikononi mwako."

Yule mama akapinga, akasema, "La hasha bwana wangu, usimpotoshe mtumishi wako, Ee mtu wa Mungu!"

17Lakini yule mwanamke akapata mimba na mwaka uliofuata wakati kama ule ule akamzaa mwana, kama vile Elisha alivyokuwa amemwambia.

18Mtoto akakua, naye siku moja akamwendea baba yake, ambaye alikuwa pamoja na wavunaji. 19Akamwambia baba yake,

"Kichwa changu! Kichwa changu!"

Baba yake akamwambia mtumishi, "Mchukue umpeleke kwa mama yake." 20Baada ya mtumishi kumbeba na kumpeleka kwa mama yake, mtoto akaketi mapajani mwa mama yake mpaka adhuhuri, kisha akafa. 21Mama akampandisha na kumlaza juu ya kitanda cha yule mtu wa Mungu, kisha akafunga mlango akatoka nje.

22Akamwita mume wake na kusema, 'Tafadhali mtume mmoja miongoni mwa mtumishi pamoja na punda ili niweze kwenda kwa mtu wa Mungu haraka na kurudi."

23Mume wake akamwuliza, "Kwa nini kwenda kwake leo? Leo si mwandamo wa mwezi wala si Sabato."

Mwanamke akasema, "Yote ni sawa".

24Akatandika punda na kumwambia mtumishi wake, "Mwongoze huyo punda, usinipunguzie mwendo mpaka nikuambie." 25Kwa hiyo akaenda na kumfikia huyo mtu wa Mungu katika Mlima Karmeli.

Alipomwona kwa mbali, huyo mtu wa Mungu akamwambia mtumishi wake Gehazi, "Tazama, yule Mshunami! 26Kimbia ukamlaki na umwulize, 'Je, wewe hujambo, mume wako hajambo? Mtoto wako ni mzima?' "

Akasema, "Kila kitu ni sawasawa."

27Alipomfikia huyo mtu wa Mungu pale mlimani, akashika miguu yake. Gehazi akaja ili amwondoe, lakini yule mtu wa Mungu akasema, "Mwache! Yuko katika uchungu mkubwa, lakini BWANA amenificha jambo hili na hajaniambia kwa nini."

28Yule mwanamke akasema, "Je, bwana wangu, mimi nilikuomba mwana? "Je, sikukuambia usiamshe matumaini yangu?"

29Elisha akamwambia Gehazi, "Jikaze viuno, chukua fimbo yangu mkononi mwako na ukimbie. Ikiwa utakutana na mtu ye yote, usimsalimie na mtu ye yote akikusalimu, usimjibu. Ilaze fimbo yangu juu ya uso wa mtoto."

30Lakini mama wa mtoto akasema, "Hakika kama BWANA aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha." Kwa hiyo Elisha akainuka akafuatana naye.

31Gehazi akatangulia mbele na kuilaza fimbo juu ya uso wa mtoto, lakini hapakuwa na sauti wala itikio. Hivyo Gehazi akarudi kukutana na Elisha na kumwambia, "Mtoto hajaamka."

32Elisha alipofika kwenye ile nyumba, mtoto alikuwa amelala juu ya kitanda chake angali amekufa. 33Akaingia ndani, akajifungia yeye na yule mtoto, akamwomba BWANA. 34Kisha akapanda kitandani akalala juu ya yule mtoto, mdomo wake juu ya mdomo wa mtoto, macho yake juu ya macho ya mtoto, mikono yake juu ya mikono ya mtoto. Naye alipojinyosha juu yake, mwili wa mtoto ukapata joto. 35Elisha akajiondoa juu yake na kuanza kutembeatembea ndani ya chumba na kisha akarudi tena kitandani na kujinyosha tena juu ya mtoto mara nyingine. Mtoto akapiga chafya mara saba na akafungua macho yake.

36Elisha akamwita Gehazi na kumwambia, "Mwite huyo Mshunami," naye akafanya hivyo. Yule Mshunami alipokuja, Elisha akasema, "Mchukue mwanao." 37Akaingia ndani, akaanguka miguuni pa Elisha na kusujudu hadi nchi. Kisha akamchukua mwanawe na kutoka nje.

Mauti ndani ya Chungu

38Elisha akarudi Gilgali nako huko kulikuwa na njaa katika eneo lile. Wakati wana wa kundi la manabii walipokuwa wanakutana naye, akamwambia mtumishi wake, "Teleka chungu kikubwa jikoni uwapikie manabii."

39Mmoja wao akatoka kwenda mashambani kuchuma mboga na akapata mtango mwitu. Akachuma matango na kujaza nguo yake aliyoikunja ili kubebea. Aliporudi, akayakatakata na kuyatumbukiza ndani ya chungu, ingawa hakuna aliyejua ni nini. 40Mchuzi ukagawiwa watu, lakini walipoanza kula, wakalia, "Ee mtu wa Mungu, kuna mauti ndani ya chungu." Nao hawakuweza kula.

41Elisha akasema, "Leteni unga," akauweka ndani ya chungu na kusema, "Wagawie watu ili wale." Wala hapakuwa na kitu cho chote chenye madhara ndani ya chungu.

Mamia Wanalishwa

42Akaja mtu kutoka Baal-Shalisha, akimletea mtu wa Mungu mikate ishirini ya shayiri iliyookwa kutokana na nafaka ya kwanza, pamoja na masuke ya nafaka mpya. Elisha akasema, "Wape watu ili wale"

43Mtumishi wake akamwuliza, "Nitawezaje kuandaa hii mbele ya watu mia?"

Lakini Elisha akajibu, "Wape watu ili wale. Kwa maana hivi ndivyo asemavyo BWANA. 'Watakula na kusaza.' " 44Basi akaiandaa mbele yao ile mikate, wakala na baadhi yake wakasaza, sawasawa na neno la BWANA.

Naamani Aponywa Ukoma

5 Wakati huu, Naamani alikuwa jemadari wa jeshi la mfalme wa Aramu. Alikuwa mtu mkuu mbele ya bwana wake na aliyeheshimiwa sana, kwa sababu kwa kupitia yeye, BWANA alikuwa amewapa Aramu ushindi. Alikuwa askari shujaa, lakini alikuwa na ukoma.

2Panapo siku hizo vikosi kutoka Aramu vilikuwa vimekwenda na vikawa vimemchukua mateka msichana kutoka Israeli, naye akamtumikia mkewe Naamani. 3Akamwambia bibi yake, "Kama bwana wangu angelimwona nabii aliyeko Samaria! Angemponya ukoma wake"

4Naamani akaenda kwa bwana wake na kumwambia alichosema yule msichana kutoka Israeli. 5Mfalme wa Aramu akamjibu, "Hakika, nenda, nitatuma barua kwa mfalme wa Israeli." Kwa hiyo Naamani akaondoka, akiwa amechukua talanta kumi[a] za fedha, shekeli 6,000 za dhahabu[b] na mivao kumi ya mavazi. 6Barua aliyokuwa ameichukua ili aipeleke kwa mfalme wa Israeli ilisomeka hivi: "Pamoja na barua hii ninamtuma mtumishi wangu Naamani kwako ili uweze kumponya ukoma wake."

7Mara mfalme wa Israeli alipomaliza kuisoma ile barua, akararua majoho yake na kusema, "Je, mimi ni Mungu? Je, mimi naweza kuua na kufufua tena? Kwa nini huyu mtu anamtuma mtu ili mimi nipate kumponya ukoma wake? Tazama jinsi anavyotafuta kuanzisha ugomvi nami!"

8Elisha mtu wa Mungu aliposikia kwamba mfalme wa Israeli alikuwa amerarua majoho yake, akamtumia ujumbe huu: "Kwa nini umerarua mavazi yako? Mwamuru mtu huyo aje kwangu naye atajua ya kuwa yuko nabii katika Israeli." 9Kwa hiyo Naamani akaenda akiwa na farasi wake na magari yake na kusimama mlangoni mwa nyumba ya Elisha. 10Elisha akamtuma mjumbe kumwambia, "Nenda ukaoge katika mto Yordani mara saba na nyama ya mwili wako itapona nawe utatakasika."

11Lakini Naamani akaondoka akiwa amekasirika na kusema, "Hakika nilidhani kwamba angetoka nje asimame na kuliitia jina la BWANA Mungu wake na kuweka mkono wake juu ya mahali pagonjwa aniponye ukoma wangu. 12Je, Abana na Farpari, mito ya Damaski si bora zaidi kuliko mito yo yote ya Israeli? Je, nisingeweza kuoga ndani ya hiyo mito na kutakasika?" Basi akageuka na kuondoka kwa hasira kuu.

13Watumishi wa Naamani wakamwendea na kumwambia, "Baba yangu, kama huyo nabii angekwambia kufanya jambo lililo kubwa, je, usingefanya? Je, si zaidi sana basi, anapokuambia, 'Oga na utakasike!' " 14Hivyo akashuka na kujizamisha ndani ya mto Yordani mara saba, kama vile huyo mtu wa Mungu alivyokuwa amemwambia, nayo nyama ya mwili wake ikapona na kutakasika kama ya mwili wa mvulana mdogo.

15Kisha Naamani na wahudumu wake wote wakarudi kwa yule mtu wa Mungu. Akasimama mbele yake na kusema, "Sasa najua kwamba hakuna Mungu katika ulimwengu wote isipokuwa katika Israeli. Tafadhali sasa upokee zawadi kutoka kwa mtumishi wako."

16Nabii akajibu, "Hakika kama BWANA aishivyo, ambaye ninamtumikia, sitapokea kitu hata kimoja." Ingawa Naamani alimsihi sana, yeye alikataa.

17Naamani akasema, "Ikiwa hutapokea, tafadhali mtumishi wako na apewe udongo kiasi cha mzigo wa kuweza kubebwa na punda wawili, kwa sababu mtumishi wako hatatoa tena sadaka ya kuteketezwa na dhabihu kwa mungu mwingine isipokuwa BWANA. 18Lakini BWANA na amsamehe mtumishi wake kwa kitu hiki kimoja: Wakati bwana wangu atakapoingia kwenye hekalu la Rimoni ili kusujudu, naye akiwa anauegemea mkono wangu nami nikasujudu huko pia, wakati nitakaposujudu ndani ya hekalu la Rimoni, BWANA na amsamehe mtumishi wako kwa ajili ya jambo hili.''

19Elisha akamwambia, "Nenda kwa amani."

Baada ya Naamani kusafiri umbali fulani, 20Gehazi, mtumishi wa Elisha mtu wa Mungu, akajiambia mwenyewe, "Bwana wangu amemwachia kirahisi sana Naamani, huyu Mwaramu, kwa kutokupokea kutoka kwake vile alivyovileta. Hakika kama BWANA aishivyo, nitamkimbilia na kupata kitu kutoka kwake."

21Hivyo Gehazi akaharakisha kumfuatilia Naamani. Naamani alipomwona akikimbia kumwelekea, akashuka chini kutoka kwenye gari lake na kwenda kumlaki. Akauliza, "Je, mambo yote ni sawa?''

22Gehazi akajibu, "Mambo yote ni sawa. Bwana wangu amenituma nikuambie, 'Vijana wawili kutoka kwa wana wa manabii wamenijia

a5 Talanta kumi za fedha ni kama kilo 340.
b5 Shekeli 6,000 za dhahabu ni kama kilo 70.

kutoka nchi ya kilima cha Efraimu. Tafadhali wape talanta ya fedha[c] na mivao miwili ya mavazi.''

23Naamani akasema, "Hakika, chukua talanta mbili za fedha." Akamsihi Gehazi azipokee, kisha akafunga talanta mbili za fedha katika mifuko miwili pamoja na mivao miwili ya mavazi. Akawapa watumishi wake wawili mizigo hiyo, nao wakaibeba wakitangulia mbele ya Gehazi. 24Gehazi alipofika kwenye kilima akavichukua vile vitu kutoka kwa wale watumishi na kuvificha mbali ndani ya nyumba. Akawaaga wale watu nao wakaondoka. 25Kisha akaingia ndani na kusimama mbele ya Elisha bwana wake.

Elisha akamwuliza, "Gehazi, ulikuwa wapi?''

Gehazi akajibu, "Mtumishi wako hakwenda po pote."

26Lakini Elisha akamwambia, "Je, roho yangu haikuwa pamoja nawe wakati yule mtu aliposhuka kutoka kwenye gari lake ili kukulaki? Je, huu ni wakati wa kupokea fedha au kupokea nguo, mashamba ya mizeituni, mashamba ya mizabibu, makundi ya kondoo na mbuzi, makundi ya ng'ombe au watumishi wa kiume na wa kike? 27Ukoma wa Naamani utakushika wewe na wazao wako milele." Kisha Gehazi akaondoka mbele ya Elisha, mwenye ukoma, mweupe kama theluji.

Shoka Laelea

6 Wana wa manabii wakamwambia Elisha, "Tazama, mahali hapa tunapoishi chini ya uongozi wako ni padogo sana kwa ajili yetu. 2Twendeni Yordani, mahali ambapo kila mmoja wetu anaweza kupata nguzo moja, nasi tujenge huko mahali petu pa kuishi."

Naye akawaambia, "Nendeni"

3Kisha mmoja wao akasema, "Je, tafadhali, huwezi kufuatana na watumishi wako?"

Elisha akajibu, "Nitakuja." 4Naye akaenda pamoja nao.

Basi wakaenda Jordani nao wakaanza kukata miti. 5Mmoja wao alipokuwa anakata mti, shoka lilitumbukia kwenye maji. Akapiga kelele akasema, "Ee bwana wangu, lilikuwa la kuazima!"

6Mtu wa Mungu akauliza, "Je, liliangukia wapi?" Alipomwonyesha mahali penyewe, Elisha akakata kijiti na kukitupa mahali pale, nalo shoka likaelea. 7Akasema, "Lichukue" Kisha yule mtu akanyosha mkono wake akalichukua.

Elisha Awanasa Waaramu Waliopofushwa

8Wakati huo mfalme wa Aramu alikuwa akipigana vita na Israeli. Baada ya kukubaliana na maafisa wake, akasema, "Nitapiga kambi yangu mahali fulani na fulani."

9Mtu wa Mungu akatuma ujumbe kwa mfalme wa Israeli. Jihadhari usije ukapita mahali pale, kwa sababu Waaramu wanashuka huko." 10Kwa hiyo mfalme wa Israeli akatuma neno la tahadhari mahali pale alikokuwa ameelekezwa na mtu wa Mungu. Mara kwa mara Elisha alimwonya mfalme, kwamba watu wawe macho kwenye maeneo kama hayo.

11Hili lilimfadhaisha sana mfalme wa Aramu. Akawaita maafisa wake naye akawauliza, "Je, hamtaniambia ni nani miongoni mwenu aliye upande wa mfalme wa Israeli?"

12Mmoja wa maafisa wake akasema, "Mfalme bwana wangu, hakuna hata mmoja wetu, lakini Elisha, yule ambaye ni nabii katika Israeli, humwambia mfalme wa Israeli hata yale maneno unayozungumza ukiwa katika chumba chako cha kulala.''

13Mfalme akaagiza akisema, 'Nendeni, mkatafute aliko, ili niweze kutuma watu kumkamata." Taarifa ikarudi kwamba, "Yuko Dothani." 14Ndipo akatuma farasi na magari ya vita na jeshi lenye nguvu huko. Walikwenda usiku na kuuzunguka mji.

15Kesho yake asubuhi na mapema mtumishi wa mtu wa Mungu alipoamka na kutoka nje, jeshi pamoja na farasi na magari ya vita likawa limeuzunguka mji. Mtumishi wake akasema, "Ole wetu bwana wangu! Tutafanya nini?"

16Nabii akajibu, "Usiogope. Wale walio pamoja nasi ni wengi zaidi kuliko wale walio pamoja nao."

17Kisha Elisha akaomba, "Ee BWANA, mfungue macho huyu mtumishi ili apate kuona.'' Ndipo BWANA akayafungua macho ya yule mtumishi, naye akatazama na kuona vilima vimejaa farasi na magari ya moto yote yamemzunguka Elisha pote.

18Wakati adui waliposhuka kumwelekea Elisha, Elisha akamwomba BWANA akasema: "Wapige watu hawa kwa upofu." Basi Mungu akawapiga kwa upofu, kama Elisha alivyoomba.

19Elisha akawaambia, "Hii sio njia yenyewe na huu sio huo mji. Nifuateni mimi, nami nitawapeleka kwa huyo mtu mnayemtafuta.''

c22 Talanta ya fedha ni kama kilo 34.

Naye akawapeleka Samaria.

20Baada ya kuingia mjini, Elisha akasema, "BWANA, yafungue macho ya watu hawa ili wapate kuona." Ndipo BWANA akayafungua macho yao na walipotazama, kumbe hapo ndipo walipojikuta ndani ya Samaria.

21Wakati mfalme wa Israeli alipowaona akamwuliza Elisha, "Je, baba yangu,niwauwe?"

22Naye akajibu, "Usiwauwe, je, utawauwa watu uliowateka kwa upanga wako mwenyewe na upinde wako? Wape chakula na maji ili wapate kula na kunywa na kisha wamrudie bwana wao." 23Basi akawaandalia karamu kubwa, na baada ya kula na kunywa, akawaaga nao wakarudi kwa bwana wao. Kisha vikosi kutoka Aramu vikakoma kuvamia nchi ya Israeli.

Njaa Katika Samaria iliyozingirwa

24Baada ya kitambo kidogo, Ben- Hadadi mfalme wa Aramu akaandaa jeshi lake lote akapanda kwenda kuihusuru Samaria. 25Kukawa na njaa kuu katika mji, Samaria ilizingirwa kwa muda mrefu kiasi kwamba kichwa cha punda kiliuzwa kwa shekeli themanini[a] za fedha, robo ya kibaba[b] cha mavi ya njiwa kiliuzwa kwa shekeli tano[c] za fedha.

26Wakati mfalme wa Israeli alipokuwa anapita juu ya ukuta, mwanamke mmoja akamlilia, "Bwana wangu mfalme, nisaidie!"

27Mfalme akajibu, "Ikiwa BWANA hakusaidii, nitapata wapi msaada kwa ajili yako? Je, ni kutoka kwenye sakafu ya kupuria? Au kwenye shinikizo la divai?" 28Kisha akamwuliza, "Kwani kuna nini?''

Yule mwanamke akamjibu, "Huyu mwanamke aliniambia, 'Mtoe mwanao ili tupate kumla leo na kesho tutamla mwanangu.' 29Basi tukampika mwanangu na kumla. Siku iliyofuata nikamwambia, 'Mtoe mwanao ili tupate kumla.' Lakini akawa amemficha."

30Wakati mfalme aliposikia maneno ya yule mwanamke, alirarua majoho yake. Naye alipoendelea kutembea ukutani, watu wakamtazama, ndani ya majoho yake alikuwa amevaa nguo ya gunia mwilini mwake. 31Akasema, "Mungu na anitendee hivyo na kuzidi, ikiwa kichwa cha Elisha mwana wa Shafati kitabaki juu ya mabega yake leo!"

32Wakati huu, Elisha alikuwa ameketi ndani ya nyumba yake, akiwa pamoja na wazee. Mfalme akatuma mjumbe kumtangulia, lakini kabla hajafika, Elisha akawaambia wale wazee, "Hamumwoni huyu mwuaji jinsi anavyotuma mtu kukata kichwa changu? Tazama, wakati mjumbe huyo atakapofika fungeni mlango na mzuieni asiingie. Je, vishindo vya nyayo za bwana wake haviko nyuma yake?"

33Alipokuwa angali bado anazungumza nao, mjumbe akamfikia akiwa amefuatana naye. Naye mfalme akasema, "Maafa haya yanatoka kwa BWANA. Kwa nini niendelee kumngoja BWANA zaidi?"

7 Elisha akasema, "Sikiliza neno la BWANA. Hivi ndivyo asemavyo BWANA: Wakati kama huu kesho, kipimo kimoja[a] cha unga mzuri kitauzwa kwa shekeli moja ya fedha[b] na vibaba viwili vya shayiri kwa shekeli moja ya fedha katika lango la Samaria."

2Yule afisa ambaye mfalme alikuwa anautegemea mkono wake akamwambia yule mtu wa Mungu, "Tazama, hata kama BWANA atafungua madirisha ya mbinguni, je, jambo hili litawezekana?"

Elisha akajibu, "Utaona kwa macho yako mwenyewe, lakini wewe hutakula cho chote kati ya hivyo!"

Mwisho Wa Kuzingirwa

3Basi kulikuwepo na watu wanne wenye ukoma katika ingilio la lango la mji. Wakaambiana, "Kwa nini tukae hapa mpaka tufe? 4Kama tukisema, 'Tutaingia mjini, mjini kuna njaa, nasi tutakufa humo. Kama tukikaa hapa tutakufa. Kwa hiyo twende kwenye kambi ya Waaramu na tujisalimishe. Kama wakituacha hai, tutaishi, kama wakituua, basi na tufe.''

5Wakati wa giza la jioni wakaondoka na kwenda kwenye kambi ya Waaramu. Walipofika mwanzo wa kambi, hapakuwa na mtu, 6kwa kuwa Bwana alilifanya jeshi la Waaramu lisikie sauti kama ya magari ya vita, farasi na jeshi kubwa kiasi kwamba waliambiana, "Tazama, mfalme wa Israeli ameajiri mfalme wa Wahiti na mfalme wa Wamisri kuja kutushambulia sisi!" 7Kwa hiyo wakaondoka na kukimbia wakati wa giza la jioni na kuacha mahema yao, farasi wao na punda wao. Wakakimbia kuokoa maisha yao na kuacha kila kitu ndani ya kambi kama kilivyokuwa.

a25 Shekeli themanini za fedha ni sawa na kilo moja.
b25 Kibaba kimoja ni sawa na lita 0.3.
c25 Shekeli tano za fedha ni sawa na gramu 55.

a1 Kipimo kimoja ni sawa na kilo 3.
b1 Shekeli moja ya fedha ni sawa na gramu 11.

[8]Wale watu wenye ukoma walipofika mwanzoni mwa kambi wakaingia kwenye mojawapo ya mahema. Wakala na kunywa na kuchukua fedha, dhahabu na nguo, wakaenda kuvificha. Wakarudi na kuingia katika hema jingine na kuchukua baadhi ya vitu kutoka ndani yake na kuvificha pia.

[9]Kisha wakaambiana, "Hili tunalolifanya sio jema. Hii ni siku ya habari njema nasi tunaifanya iwe yetu wenyewe. Kama tukisubiri mpaka mapambazuko, maafa yatatupata. Twendeni mara moja tukatoe habari hizi katika jumba la kifalme."

[10]Hivyo wakaenda mjini na kuwaita walinzi wa langoni na kuwaambia, "Tulikwenda katika kambi ya Waaramu wala hapakuwapo na mtu huko, hapakuwa na sauti ya mtu ye yote, ila farasi na punda waliofungwa na mahema yaliyoachwa kama yalivyokuwa.'' [11]Walinzi wa langoni wakatangaza habari ile kwa nguvu na taarifa hii ikatolewa ndani ya jumba la kifalme.

[12]Mfalme akaamka usiku na kuwaambia maafisa wake, "Nitawaambia kile Waaramu walichotufanyia. Wanajua kwamba tuna njaa, hivyo wameacha kambi yao ili kujificha mashambani, wakifiri, 'Kwa hakika watatoka nje ya mji, nasi tutawakamata wakiwa hai na kuingia ndani ya mji.' "

[13]Mmoja wa maafisa wake akajibu, "Waamuru watu wachache wakawachukue wale farasi watano waliobaki katika mji. Kama wakipatwa na mambo mabaya huko, haitakuwa hasara kubwa kama vile wangebakia hapa na sisi sote Waisraeli tukafa".

[14]Ndipo wakachagua magari mawili ya vita pamoja na farasi wake, naye mfalme akawatuma wafuatilie jeshi la Waaramu. Akawaamuru waendeshaji akisema, "Nendeni mkaone ni nini kilichotokea" [15]Wakawafuatia hadi Yordani, nao wakakuta barabara yote ikiwa imetapakaa nguo na vyombo vya Waaramu walivyokuwa wamevitupa wakati walipokuwa wanakimbia. Basi wale wajumbe wakarudi na kutoa taarifa kwa mfalme. [16]Kisha watu wakatoka na kuteka nyara kambi ya Waaramu. Kwa hiyo kipimo cha unga mzuri kikauzwa kwa shekeli na vipimo viwili vya shayiri kwa shekeli sawasawa kama vile BWANA alivyokuwa amesema.

[17]Basi mfalme akamweka yule afisa ambaye yeye mfalme alikuwa anautegemea mkono wake awe msimamizi wa lango, nao watu wakamkanyaga walipoingia langoni, naye akafa, kama vile mtu wa Mungu alivyokuwa ametangulia kusema wakati mfalme alipofika nyumbani kwake. [18]Ikatokea kama vile mtu wa Mungu alivyokuwa amemwambia mfalme: "Kesho wakati kama huu kipimo kimoja cha unga mzuri wa ngano au vipimo viwili vya shayiri vitauzwa kwa shekeli moja ya fedha katika lango la Samaria.

[19]Yule afisa aliyekuwa amemwambia yule mtu wa Mungu, "Tazama, hata kama BWANA atafungua madirisha ya mbinguni, je, jambo hili litawezekana?" Yule mtu wa Mungu alikuwa amemjibu, "Utaona kwa macho yako mwenyewe, lakini hutakula cho chote kati ya hivyo." [20]Ndivyo hasa ilivyotokea kwake, kwa kuwa watu walimkanyaga langoni, naye akafa.

Ardhi Ya Mshunami Yarudishwa

8 Wakati huu, Elisha alikuwa amemwambia yule mwanamke ambaye mwanawe alikuwa amefufuliwa, "Ondoka wewe na jamaa yako ukaishi mahali po pote unapoweza, kwa kitambo kidogo, kwa sababu BWANA ameamuru njaa katika nchi hii ambayo itadumu kwa miaka saba." [2]Yule mwanamke akafanya kama vile yule mtu wa Mungu alivyosema. Yeye na jamaa yake wakaondoka na kwenda kuishi katika nchi ya Wafilisti kwa miaka saba.

[3]Baada ya miaka saba yule mwanamke akarudi kutoka nchi ya Wafilisti na kwenda kwa mfalme kumwomba kwa ajili ya nyumba yake na shamba lake. [4]Mfalme alikuwa anazungumza na Gehazi, mtumishi wa mtu wa Mungu, naye alikuwa amesema, "Hebu niambie mambo yote makuu yaliyofanywa na Elisha." [5]Wakati Gehazi alipokuwa akimweleza mfalme jinsi Elisha alivyomfufua mtu, yule mwanamke ambaye mwanawe alikuwa amefufuliwa na Elisha akaja ili amwombe mfalme kwa ajili ya nyumba yake na shamba lake.

Gehazi akasema, "Huyu ndiye huyo mwanamke, bwana wangu mfalme na huyu ndiye mwanaye ambaye Elisha alimfufua." [6]Mfalme akamwuliza yule mwanamke kuhusu mambo hayo, naye akamweleza.

Ndipo akaamuru afisa ashughulikie shauri lake na kumwambia, "Mrudishie huyu mwanamke kila kitu kilichokuwa mali yake, pamoja na mapato yote yaliyotokana na shamba lake tangu siku alipoondoka nchini hadi sasa."

Hazaeli Anamwua Ben-Hadadi

[7]Elisha akaenda Dameski, naye Ben-Hadadi

mfalme wa Aramu alikuwa mgonjwa. Mfalme alipoambiwa, "Mtu wa Mungu ametoka mbali akapanda hadi hapa, [8]mfalme akamwambia Hazaeli, "Chukua zawadi na uende kumlaki huyo mtu wa Mungu. Mwulize BWANA kupitia yeye, kwamba, 'Je nitapona ugonjwa huu?' "

[9]Hazaeli akaenda kumlaki Elisha, akiwa amechukua kila kitu kizuri kilichopatikana Dameski, mizigo iliyobebwa na ngamia arobaini. Akaingia ndani na kusimama mbele yake, akasema, "Mwanao Ben-Hadadi mfalme wa Aramu amenituma niulize, 'Je, nitapona ugonjwa huu?' "

[10]Elisha akajibu, "Nenda ukamwambie, 'Hakika utapona,' lakini BWANA amenifunulia kwamba kweli atakufa.' " [11]Elisha akamkazia Hazaeli macho kwa nguvu mpaka akaona aibu. Kisha mtu wa Mungu akaanza kulia.

[12]Hazaeli akauliza "Kwa nini bwana wangu analia?"

Elisha akajibu "Kwa sababu najua mabaya utakayowatendea Waisraeli. Utachoma moto ngome zao, utawaua vijana wao kwa upanga, kuwatupa chini kwa nguvu watoto wachanga na kuwatumbua wanawake wenye mimba."

[13]Hazaeli akasema, "Itawezekanaje mtumishi wako, aliye mbwa tu, kufanya tendo la ajabu namna hiyo?"

Elisha akamjibu, "BWANA amenionyesha kuwa utakuwa mfalme wa Aramu."

[14]Kisha Hazaeli akamwacha Elisha na kumrudia bwana wake. Ben-Hadadi akamwuliza, "Elisha alikuambia nini?" Hazaeli akajibu, "Aliniambia kwamba hakika utapona" [15]Lakini kesho yake Hazaeli akachukua nguo nzito, akailoweka ndani ya maji, akaitandaza juu ya uso wa mfalme, hivyo akafa. Kisha Hazaeli akaingia mahali pake kama mfalme wa Aramu.

Yehoramu Mfalme wa Yuda

[16]Katika mwaka wa tano wa Yoramu mwana wa Ahabu mfalme wa Israeli, wakati huo Yehoshafati akiwa mfalme wa Yuda, Yehoramu mwana wa Yehoshafati akaanza kutawala kama mfalme wa Yuda. [17]Alikuwa na umri wa miaka thelathini na miwili alipoanza kutawala, akatawala huko Yerusalemu kwa miaka minane. [18]Akaziendea njia za wafalme wa Israeli, kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa imefanya, kwa kuwa alimwoa binti wa Ahabu. Akatenda maovu machoni pa BWANA. [19]Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi mtumishi wake, BWANA hakutaka kuiangamiza Yuda. Alikuwa ameahidi kuidumisha taa kwa ajili ya Daudi na uzao wake milele.

[20]Wakati wa Yehoramu, Edomu waliasi dhidi ya Yuda na kuweka mfalme wao wenyewe. [21]Basi Yehoramu akaenda Sairi pamoja na magari yake yote ya vita. Waedomu wakamzunguka pamoja na jemadari wake wa jeshi wa magari ya vita. Lakini akaondoka usiku na kuwashambulia Waedomu waliokuwa wamemzunguka, hata hivyo, jeshi lake likakimbia kurudi nyumbani. [22]Mpaka leo Edomu wamekuwa waasi dhidi ya Yuda. Libna pia wakaasi wakati huo huo.

[23]Kwa matukio mengine ya utawala wa Yehoramu na yote aliyoyafanya, je,hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? [24]Yehoramu akalala pamoja na baba zake na akazikwa pamoja nao katika Mji wa Daudi. Naye Ahazia mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Ahazia Mfalme wa Yuda

[25]Katika mwaka wa kumi na mbili wa kutawala kwake Yoramu mwana wa Ahabu mfalme wa Israeli, Ahazia mwana wa Yehoramu mfalme wa Yuda alianza kutawala. [26]Ahazia alikuwa na umri wa miaka ishirini na miwili wakati alipokuwa mfalme, naye akatawala katika Yerusalemu kwa mwaka mmoja. Jina la mama yake ni Athalia, mjukuu wa Omri mfalme wa Israeli. [27]Akaziendea njia za nyumba ya Ahabu na kutenda maovu machoni pa BWANA, kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa imefanya, kwa kuwa alikuwa ameoa kutoka nyumba ya Ahabu.

[28]Ahazia akaenda vitani na Yoramu mwana wa Ahabu dhidi ya Hazaeli mfalme wa Aramu huko Ramoth-Gileadi. Waaramu wakamjeruhi Yoramu. [29]Basi mfalme Yoramu akarudi Yezreeli ili apate kutibu majeraha aliyoyapata huko Ramothi[a] alipokuwa anapigana na Hazaeli mfalme wa Aramu.

Yehu Atiwa Mafuta Kuwa Mfalme

9 Nabii Elisha akamwita mtu mmoja kutoka kwa wana wa manabii na kumwambia, "Jikaze viuno, ichukue hii chupa ya mafuta nenda Ramothi-Gileadi. [2]Ukifika huko, mtafute Yehu mwana wa Yehoshafati, mwana wa Nimshi. Mwendee, mtenge mbali na wenzake na umpeleke katika chumba cha ndani. [3]Kisha

a[29] Ramothi au Rama kwa Kiebrania.

chukua hii chupa na umiminie mafuta juu ya kichwa chake nawe utangaze, 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA: 'Ninakutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli.' Kisha ufungue mlango na ukimbie, usikawie!''

4Basi yule kijana, ambaye ni nabii, akaenda Ramothi-Gileadi. 5Wakati alipofika, akawakuta maafisa wa jeshi wameketi pamoja, akasema, "Nina ujumbe wako ee jemadari.''

Yehu akauliza, "Kwa yupi mmoja wetu?''

Akamjibu, "Kwako wewe jemadari.''

6Yehu akainuka na kuingia ndani ya nyumba. Ndipo yule nabii akamimina mafuta juu ya kichwa cha Yehu na kutangaza kwamba, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli: 'Ninakutia mafuta uwe mfalme juu ya watu wa BWANA,Mungu wa Israeli. 7Inakupasa uiangamize nyumba ya bwana wako Ahabu, nami nitalipiza kisasi juu ya damu ya watumishi wangu manabii na damu ya watumishi wote wa BWANA iliyomwagwa na Yezebeli. 8Nyumba yote ya Ahabu itaangamia. Nitamkatilia mbali kila mzaliwa wa kiume wa mwisho wa Ahabu katika Israeli, mtumwa ama aliye huru. 9Nitaifanya nyumba ya Ahabu kuwa kama ile nyumba ya Yeroboamu mwana wa Nebati na kama ile nyumba ya Baasha mwana wa Ahiya. 10Kuhusu Yezebeli, mbwa watamla kwenye kiwanja huko Yezreeli na hakuna mtu atakayemzika.' '' Kisha akafungua mlango na kukimbia.

11Yehu alipotoka nje na kurudi kwenda kwa maafisa wenzake, mmoja wao akamwuliza, "Je, kila kitu ni salama? Kwa nini huyu mwenye wazimu alikuja kwako?''

Yehu akajibu, "Wewe unamfahamu huyo mtu na aina ya vitu ambavyo yeye husema.''

12Wakasema, "Hiyo siyo kweli! Tuambie.''

Yehu akasema, "Haya ndiyo aliyoniambia: 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA: Ninakutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli.'''

13Wakaharakisha kuvua mavazi yao na kuyatandaza chini ya Yehu ili akanyage juu kwenye ngazi ya nje. Kisha wakapiga tarumbeta na kupiga kelele wakisema, "Yehu ni mfalme!''

Yehu Anamwua Yoramu na Ahazia

14Basi Yehu mwana wa Yehoshafati, mwana wa Nimshi akafanya shauri baya dhidi ya Yoramu. (Wakati huu, Yoramu na Israeli wote walikuwa wakiilinda Ramothi-Gileadi dhidi ya Hazaeli mfalme wa Aramu, 15lakini mfalme Yoramu alikuwa amerudishwa Yezreeli ili kujiuguza kutokana na majeraha ambayo Waaramu walimtia katika vita na Hazaeli mfalme wa Aramu.) Yehu akasema, "Kama hii ndiyo nia yenu, msimruhusu hata mmoja kutoroka nje ya mji kwenda kupeleka habari huko Yezreeli.'' 16Ndipo akaingia katika gari lake la vita na kuendesha kwenda Yezreeli, kwa sababu Yoramu alikuwa amepumzika huko na Ahazia mfalme wa Yuda alikuwa ameshuka ili kumwona.

17Mlinzi asimamaye juu ya kinara cha Yezreeli alipoona askari wa Yehu wanakuja, akaita akisema, "Naona askari wanakuja.''

Yoramu akaamuru, "Mtwae mpanda farasi umtume akakutane nao na kuuliza, 'Je, mmekuja kwa amani?' ''

18Mpanda farasi akaondoka kwenda kukutana na Yehu na kusema, "Hivi ndivyo asemavyo mfalme: 'Je, mmekuja kwa amani?' ''

Yehu akamjibu, "Una nini na amani? Unga msafara nyuma yangu.''

Mlinzi akatoa habari, "Mjumbe amewafikia lakini harudi.''

19Basi mfalme akamtuma mpanda farasi wa pili. Wakati alipowafikia akasema, "Hivi ndivyo asemavyo mfalme, 'Je, mmekuja kwa amani?' ''

Yehu akajibu, "Una nini na amani? Unga msafara nyuma yangu.''

20Yule mlinzi akatoa taarifa akasema, "Mjumbe amewafikia lakini hata yeye harudi. Uendeshaji ule ni kama wa Yehu mwana wa Nimshi, anaendesha kama mwenye wazimu!''

21Yoramu akaagiza akasema, "Weka tayari gari langu la vita,'' na baada ya gari kuwa tayari, Yoramu mfalme wa Israeli na Ahazia mfalme wa Yuda wakaondoka, kila mmoja kwenye gari lake, ili kukutana na Yehu. Walikutana naye katika shamba lililokuwa mali ya Nabothi Myezreeli. 22Yoramu alipomwona Yehu akauliza, "Je, Yehu umekuja kwa amani?''

Yehu akajibu, "Kunawezaje kuwa na amani wakati ibada za sanamu na uchawi wa mama yako Yezebeli ungaliko?''

23Yoramu akageuka nyuma na kukimbia, akimwambia Ahazia, "Huu ni uhaini Ahazia!''

24Kisha Yehu akatwaa upinde wake na kumchoma Yoramu katikati ya mabega. Mshale ukapenya kwenye moyo wake naye akaanguka ghafula ndani ya gari lake. 25Yehu akamwambia Bidkari, msaidizi wa gari lake, "Mwinue na umtupe katika shamba lililokuwa mali ya Nabothi Myezreeli. Kumbuka jinsi mimi na wewe tulivyokuwa tukiendesha pamoja magari yetu

nyuma ya Ahabu baba yake wakati BWANA alipotoa unabii huu kumhusu: [26]'Jana niliona damu ya Nabothi na damu ya wanawe, nami kwa hakika nitakufanya uilipe juu ya shamba hili, asema BWANA.' Sasa basi, mwinue na umtupe juu ya kiwanja kile, kulingana na neno la BWANA.''

[27]Wakati Ahazia mfalme wa Yuda alipoona kilichotokea, akakimbia kupitia barabara ya Beeth Hagani. Yehu akamkimbiza akipiga kelele akisema, "Mwue naye pia!'' Wakamjeruhi katika gari lake kwenye njia ielekeayo Guri karibu na Ibleamu, lakini akatorokea Megido na akafia huko. [28]Watumishi wake wakambeba kwa gari la vita na kumpeleka Yerusalemu na kumzika pamoja na baba zake kwenye kaburi lake katika Mji wa Daudi. [29](Katika mwaka wa kumi na moja wa Yoramu mwana wa Ahabu, Ahazia alianza kutawala katika Yuda.

Yezebeli Auawa

[30]Kisha Yehu akaenda Yezreeli. Yezebeli aliposikia habari hii, akayapaka macho yake rangi, akatengeneza nywele zake na kutazama nje dirishani. [31]Yehu alipokuwa akiingia langoni Yezebeli akasema, "Je, umekuja kwa amani, Zimri, wewe mwuaji wa bwana wako?''

[32]Yehu akaangalia juu dirishani na kuita, "Je, ni nani aliye upande wangu? Ni nani?'' Matowashi wawili au watatu wakamtazama. [33]Yehu akasema, "Mtupeni huyo mwanamke chini!'' Kwa hiyo wakamtupa chini, sehemu ya damu yake ikatapanyika ukutani na nyingine juu ya farasi walipokuwa wakimkanyaga kwa miguu yao.

[34]Yehu akaingia ndani akala na akanywa. Akasema, "Mshughulikieni huyo mwanamke aliyelaaniwa, mzikeni, kwa sababu alikuwa binti wa mfalme.'' [35]Lakini walipotoka kwenda ili kumzika, hawakukuta kitu cho chote isipokuwa fuvu la kichwa, miguu yake na mikono. [36]Wakarudi na kumwambia Yehu, ambaye alisema, "Hili ndilo neno la BWANA alilosema kupitia kinywa cha mtumishi wake Eliya Mtishbi, kusema, 'Katika kiwanja cha Yezreeli mbwa wataila nyama ya Yezebeli. [37]Maiti ya Yezebeli itakuwa kama mavi shambani katika uwanja wa Yezreeli, kwamba hakutakuwepo mtu atakayeweza kusema, "Huyu ndiye Yezebeli.' ''

Jamii Ya Ahabu Yauawa

10 Wakati huu katika Samaria walikuwepo wana sabini wa nyumba ya Ahabu. Kwa hiyo Yehu akaandika barua na kuzituma Samaria kwa: maafisa wa Yezreeli, kwa wazee na kwa walezi wa watoto wa Ahabu. Akasema, [2]"Mara tu barua hii itakapokufikia, kwa kuwa wana wa bwana wako wapo pamoja nawe, nawe una magari ya vita na farasi, mji wenye ngome na silaha, [3]mchague mwenye uwezo zaidi kati ya wana wa bwana wako na umweke juu ya kiti cha enzi cha baba yake. Kisha upigane kwa ajili ya nyumba ya bwana wako.''

[4]Lakini wakaogopa sana na kusema, "Ikiwa wafalme wawili hawakuweza kupambana na Yehu, sisi tutawezaje?''

[5]Basi msimamizi wa jumba la kifalme, mtawala wa mji, wazee na walezi wakatuma ujumbe huu kwa Yehu: "Sisi tu watumishi wako na tutafanya kila kitu utakachosema. Hatutamteuwa mtu ye yote kuwa mfalme, wewe fanya uonalo kuwa ni bora.''

[6]Kisha Yehu akawaandikia barua ya pili, akisema, "Ikiwa ninyi mko upande wangu na mtanitii mimi, twaeni vichwa vya wana wa bwana wenu na mnijie huku Yezreeli kesho wakati kama huu.''

Wakati huo wana sabini wa kifalme, walikuwa wakiishi pamoja na viongozi wa mji wa Samaria, ambao walikuwa wakiwalea. [7]Hiyo barua ilipowafikia, watu hawa wakawachukua wale wana sabini wa mfalme na kuwachinja wote. Wakaweka vichwa vyao ndani ya makapu na kumpelekea Yehu huko Yezreeli. [8]Mjumbe alipofika, akamwambia Yehu, "Wameleta vichwa vya wana wa mfalme.''

Ndipo Yehu akaagiza, "Viwekeni katika malundo mawili katika ingilio la lango la mji mpaka asubuhi.''

[9]Asubuhi yake, Yehu akatoka nje. Akasimama mbele ya watu wote na akasema, "Hamna hatia. Ni mimi niliyefanya shauri baya dhidi ya bwana wangu na kumwua, lakini ni nani aliyewaua wote hawa? [10]Fahamuni basi kwamba, hakuna neno ambalo BWANA amesema dhidi ya nyumba ya Ahabu ambalo halitatimia. BWANA amefanya lile aliloahidi kupitia mtumishi wake Eliya.'' [11]Hivyo Yehu akaua kila mtu huko Yezreeli aliyekuwa amebaki wa nyumba ya Ahabu, ikiwa ni pamoja na wakuu wake, rafiki zake wa karibu na makuhani wake, hakuacha ye yote anusurike.

[12]Kisha Yehu akaondoka kuelekea Samaria. Alipokuwa njiani karibu na nyumba ya kukatia manyoya ya kondoo, yaani, Beth-Ekedi ya wachunga kondoo, [13]Yehu akakutana na watu

wa jamaa ya Ahazia mfalme wa Yuda akauliza, "Ninyi ni nani?''

Wao wakasema, "Sisi ni jamaa ya Ahazia, nasi tumeshuka kuwasalimu jamaa ya mfalme na ya mama malkia."

14Yehu akaagiza, "Wakamateni wakiwa hai!'' Kwa hiyo wakawachukuwa wakiwa hai watu arobaini na wawili na kuwachinja kando ya kisima cha nyumba ya kukatia manyoya ya kondoo, yaani, Beth-Ekedi ya wachunga kondoo. Hakuacha ye yote anusurike.

15Baada ya kuondoka hapo, alimkuta Yehonadabu mwana wa Rekabu, aliyekuwa akienda kumlaki. Yehu akamsalimu na kusema, "je, moyo wako ni mnyofu kwangu kama moyo wangu ulivyo kwako?''

Yehonadabu akajibu, "Ndiyo.''

Yehu akasema, "Kama ndivyo, nipe mkono wako.'' Yeye akampa mkono naye Yehu akampandisha kwenye gari lake la vita. 16Yehu akasema, "Twende pamoja ukaone wivu wangu kwa ajili ya BWANA.'' Hivyo wakasafiri pamoja kwenye gari lake.

17Yehu alipofika Samaria, akawaua wale wote waliokuwa wamesalia wa jamaa ya Ahabu, akawaangamiza, sawasawa na neno la BWANA alilosema kwa kupitia Eliya.

Watumishi Wa Baali Wauawa

18Kisha Yehu akawaleta watu wote pamoja na kuwaambia, "Ahabu alimtumikia Baali kidogo, Yehu atamtumikia zaidi. 19Sasa waiteni manabii wote wa Baali, watumishi wake wote na makuhani wake wote. Hakikisheni kwamba hakuna hata mmoja atakayekosekana, kwa sababu ninakwenda kutoa kafara kubwa sana kwa Baali. Ye yote atakayeshindwa kuja hataendelea kuishi.'' Lakini Yehu alifanya hivyo kwa hila ili apate kuwaangamiza watumishi wote wa Baali.

20Yehu akasema, "Itisheni kusanyiko kwa heshima ya Baali.'' Basi wakatangaza jambo hilo. 21Kisha akapeleka ujumbe katika Israeli yote na watumishi wote wa Baali wakaja, hakuna hata mmoja ambaye hakufika. Wakasongana ndani ya hekalu la Baali mpaka likajaa tangu mwanzo hadi mwisho wake. 22Naye Yehu akamwambia yule aliyekuwa mtunza chumba cha mavazi, "Lete majoho kwa ajili ya watumishi wote wa Baali.'' Basi akawaletea majoho.

23Kisha Yehu na Yehonadabu mwana wa Rekabu wakaingia ndani ya hekalu la Baali. Yehu akawaambia watumishi wa Baali, "Tazameni kila mahali mhakikishe kwamba hakuna hata mtumishi mmoja wa BWANA aliye hapa pamoja nanyi, wawe ni watumishi wa Baali tu.'' 24Kwa hiyo wakaingia ndani ili kutoa kafara na sadaka ya kuteketezwa. Wakati huu, Yehu alikuwa amewaweka watu wake themanini akiwa amewapa onyo kwamba, "Ikiwa mmoja wenu atamwachia mtu ye yote ninayemweka mikononi mwake atoroke, itakuwa uhai wako kwa uhai wake.''

25Mara baada ya Yehu kutoa sadaka ya kuteketezwa akawaamuru walinzi na maafisa: "Ingieni ndani na waueni, "Asitoroke hata mmoja.'' Basi wakawakatakata kwa upanga. Walinzi na maafisa wakazitupa zile maiti nje na kisha wakaingia mahali pa ndani pa kuweka vitu vya ibada katika hekalu la Baali. 26Wakaileta ile nguzo ya kuabudiwa nje ya hekalu la Baali na wakaichoma moto. 27Wakabomoa ile nguzo ya kuabudiwa ya Baali pamoja na hekalu la Baali, nao watu wakapafanya kuwa choo hadi leo.

28Kwa hiyo Yehu akaangamiza kuabudiwa kwa Baali katika Israeli. 29Hata hivyo, hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alikuwa amesababisha Israeli kuzitenda, yaani, kuabudu ndama za dhahabu huko Betheli ya Dani.

30BWANA akamwambia Yehu, "Kwa kuwa umefanya vema kwa kutimiza yaliyo sawa machoni pangu na umetenda kwa nyumba ya Ahabu yale yote niliyokuwa nimekusudia kutenda, wazao wako wataketi juu ya kiti cha enzi cha Israeli hadi kizazi cha nne. 31Lakini Yehu hakuwa mwangalifu kushika sheria za BWANA, Mungu wa Israeli, kwa moyo wake wote. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu, ambazo alikuwa amesababisha Israeli kuzitenda.

32Katika siku hizo, BWANA akaanza kupunguza ukubwa wa Israeli. Hazaeli akawashinda Waisraeli sehemu zote za nchi yao 33mashariki ya Yordani katika nchi yote ya Gileadi (eneo la Gadi, Reubeni na Manase), kutoka Aroeri karibu na Bonde la Arnoni kupitia Gileadi hadi Bashani.

34Kwa matukio mengine ya utawala wa Yehu, yote aliyofanya na mafanikio yake yote, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli?

35Yehu akalala pamoja na baba zake naye akazikwa huko Samaria. Naye Yehoahazi mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme

badala yake. 36Muda Yehu aliotawala juu ya
Israeli huko Samaria ilikuwa miaka ishirini na
minane.

Athalia Na Yoashi

11 Wakati Athalia mamaye Ahazia alipoona
kwamba mwanawe amekufa, akainuka
na kuiangamiza jamaa yote ya kifalme. 2Lakini
Yehosheba, binti wa mfalme Yehoramu ambaye
ni dada yake Ahazia akamtwaa Yoashi mwana
wa Ahazia kwa siri kutoka miongoni mwa wana
wa kifalme, ambao walikuwa karibu kuuawa.
Akamweka Yoashi pamoja na yaya wake ndani
ya chumba cha kulala na kumficha humo ili
Athalia asimwone, kwa hiyo hakuuawa. 3Alibaki
amefichwa pamoja na yaya wake kwenye hekalu
la BWANA kwa miaka sita wakati Athalia
alipokuwa akitawala nchi.

4Katika mwaka wa saba Yehoiada kuhani
akaamuru wakuu wa vikundi vya mamia,
Wakari[a] na walinzi, waletwe kwake kwenye
hekalu la BWANA. Akafanya agano nao na
kuwaapisha katika hekalu la BWANA. Ndipo
akawaonyesha mwana wa mfalme.
5Akawaamuru akisema, "Hivi ndivyo iwapasavyo
kufanya: Ninyi ambao mko makundi matatu
mnaokwenda zamu siku ya Sabato, theluthi
yenu itakuwa ikilinda jumba la kifalme, 6theluthi
nyingine italinda Lango la Suri na theluthi
nyingine italinda lango lililo nyuma ya walinzi,
ambao hupeana zamu kulinda hekalu, 7nanyi
ambao mko katika makundi mengine mawili
ambao kwa kawaida hupumzika Sabato, wote
mtalinda hekalu kwa ajili ya mfalme. 8Jipangeni
kumzunguka mfalme, kila mtu akiwa na silaha
yake mkononi mwake. Ye yote anayesogelea
safu yenu ya askari ni lazima auawe. Kaeni
karibu na mfalme popote aendako.''

9Majemadari wa vikosi vya mamia
wakafanya sawasawa kama alivyoagiza kuhani
Yehoiada. Kila mmoja akawachukua watu wake,
wale waliokuwa wakienda zamu siku ya Sabato
na wale waliokuwa katika mapumziko, nao
wakaja kwa kuhani Yehoiada. 10Ndipo akawapa
wale majemadari mikuki na ngao zilizokuwa mali
ya Mfalme Daudi na zile zilizokuwa ndani ya
hekalu la BWANA. 11Wale walinzi, kila mmoja
akiwa na silaha yake mkononi mwake,
wakajipanga kumzunguka mfalme, karibu na
madhabahu na hekalu, kuanzia upande wa
kusini hadi upande wa kaskazini mwa hekalu.

12Yehoiada akamtoa mwana wa mfalme na
kumvika taji, akampa nakala ya agano na
kumtangaza kuwa mfalme. Wakamtia mafuta,
nao watu wakapiga makofi na kupaza kwa sauti,
"Mfalme aishi maisha marefu!''

13Athalia aliposikia kelele iliyofanywa na
walinzi pamoja na watu akawaendea watu pale
penye hekalu la BWANA. 14Akaangalia na
tazama alikuwako mfalme, akiwa amesimama
karibu na nguzo, kama ilivyokuwa desturi.
Maafisa na wapiga tarumbeta walikuwa pembeni
mwa mfalme, nao watu wote wa nchi walikuwa
wakifurahi na kupiga tarumbeta. Kisha Athalia
akararua majoho yake na kupiga kelele, "Uhaini!
Uhaini!''

15Kuhani Yehoiada akawaagiza majemadari
wa vikosi vya mamia, waliokuwa wasimamizi wa
jeshi, "Mleteni huyo Athalia nje katikati ya safu
na mtieni upanga mtu ye yote atakayemfuata.''
Kwa kuwa kuhani alikuwa amesema, "Hatauawa
ndani ya hekalu la BWANA.'' 16Basi
wakamkamata Athalia na alipofika mahali
ambapo farasi huingilia katika viwanja vya jumba
la mfalme wakamwulia hapo.

17Ndipo Yehoiada akafanya agano kati ya
BWANA na mfalme na watu kwamba watakuwa
watu wa BWANA. Akafanya pia agano kati ya
mfalme na watu. 18Watu wote wa nchi
wakaenda kwenye hekalu la Baali na kulibomoa.
Wakavunja madhabahu zote na sanamu
vipande vipande na kumwua Matani kuhani wa
Baali mbele ya hiyo madhabahu.

Kisha Yehoiada kuhani akawaweka walinzi
kwenye hekalu la BWANA. 19Pamoja naye
akawachukua majemadari wa mamia, Wakari[a],
walinzi na watu wote wa nchi, nao kwa pamoja
wakamshusha mfalme kutoka katika hekalu la
BWANA na kwenda kwenye jumba la kifalme,
wakiingilia njia ya lango la walinzi. Ndipo mfalme
akachukua nafasi yake kwenye kiti cha enzi,
20nao watu wote wa nchi wakafurahi. Mji
ukatulia, kwa sababu Athalia alikuwa ameuawa
kwa upanga huko kwenye jumba la kifalme.

21Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba
wakati alipoanza kutawala.

Yoashi Anakarabati Hekalu

12 Katika mwaka wa saba wa kutawala
kwake Yehu, Yoashi alianza kutawala,

a4 Wakari hapa ina maana ya Wakerethi (Ona 1Sam.30:14, Eze 25:16 na Sefania 2:5,6

a19 Wakari hapa ina maana ya Wakerethi.

naye akatawala huko Yerusalemu miaka arobaini. Jina la mama yake aliitwa Sibia, kutoka Beer-sheba. [2]Yoashi akafanya yaliyo mema machoni pa Mungu miaka yote ambayo Yehoyada kuhani alikuwa akimwelekeza. [3]Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia hapakuondolewa, watu waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba huko.

[4]Yoashi akawaambia makuhani, "Kusanyeni fedha zote ambazo zitaletwa kama sadaka takatifu kwenye hekalu la BWANA, yaani, fedha zilizokusanywa katika kodi, fedha zilizopokelewa kutokana na nadhiri za watu binafsi na fedha zilizoletwa kwa hiari hekaluni. [5]Kila kuhani na apokee fedha kutoka kwa mmoja wa watunza hazina, nazo zitumike kukarabati uharibifu wo wote unaoonekana katika hekalu."

[6]Lakini ikawa kufikia mwaka wa ishirini na tatu wa utawala wake mfalme Yoashi, makuhani walikuwa bado hawajalikarabati hekalu. [7]Kwa hiyo mfalme Yoashi akamwita Yehoyada kuhani na makuhani wengine na akawauliza, "Kwa nini hamtengenezi uharibifu uliofanyika hekaluni? Msichukue fedha zaidi kutoka kwa watunza hazina wenu kwa ajili ya matumizi yenu, lakini kuanzia sasa ni lazima yote itumike kwa ajili ya kukarabati hekalu." [8]Makuhani wakakubali kuwa hawatakusanya tena fedha kutoka kwa watu na kwamba hawatakarabati hekalu wenyewe.

[9]Yehoyada kuhani akachukua kisanduku na akatoboa tundu kwenye kifuniko chake. Akakiweka kando ya madhabahu upande wa kulia unapoingia hekaluni mwa BWANA. Makuhani waliolinda ingilio wakaweka ndani ya kisanduku fedha zote ambazo zililetwa katika hekalu la BWANA. [10]Kila mara walipoona kuwa kuna kiasi kikubwa cha fedha ndani ya kisanduku, mwandishi wa jumba la kifalme na kuhani mkuu walikuja, wakazihesabu fedha hizo zilizoletwa katika hekalu la BWANA na kuziweka katika mifuko. [11]Wakiisha kuthibitisha kiasi cha hizo fedha, waliwapa watu walioteuliwa kusimamia kazi katika hekalu. Kwa fedha hizo, wakiwalipa wale watu waliofanya kazi katika hekalu la BWANA: maseremala na wajenzi, [12]yaani, waashi na wakata mawe. Walinunua mbao na mawe ya kuchongwa kwa ajili ya ukarabati wa hekalu la BWANA na kulipia gharama nyingine zote za kulitengeneza.

[13]Fedha zilizoletwa kwenye hekalu hazikutumiwa kutengenezea masinia ya fedha, mikasi ya kusawazishia tambi, mabakuli ya kunyunyizia, tarumbeta wala vyombo vingine vyo vyote vya dhahabu au fedha kwa ajili ya hekalu la BWANA, [14]zililipwa kwa wafanyakazi, ambao walizitumia kwa kukarabati hekalu. [15]Wao hawakudai kupewa hesabu ya fedha kutoka kwa wale waliowapa ili kuwalipa wafanyakazi, kwa sababu walifanya kwa uaminifu wote. [16]Fedha zilizopatikana kutokana na sadaka za hatia na sadaka za dhambi hazikuletwa katika hekalu la BWANA, zilikuwa mali ya makuhani.

[17]Wakati huu Hazaeli mfalme wa Aramu akapanda kuishambulia Gathi na akaiteka. Kisha akageuka ili kuishambulia Yerusalemu. [18]Lakini Yoashi mfalme wa Yuda akavichukua vyombo vyote vitakatifu vilivyowekwa wakfu na baba zake, yaani Yehoshafati, Yehoramu na Ahazia wafalme wa Yuda, zawadi ambazo yeye mwenyewe alikuwa ameziweka wakfu pamoja na dhahabu yote iliyokutwa katika hazina za hekalu la BWANA na katika jumba la kifalme, akazipeleka kwa Hazaeli mfalme wa Aramu, ambaye hatimaye aliondoka Yerusalemu.

[19]Kwa matukio mengine ya utawala wa Yoashi na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha tarehe cha wafalme wa Yuda? [20]Maafisa wake wakafanya shauri baya dhidi yake nao wakamwua huko Beth Milo, kwenye barabara itelemkayo kuelekea Sila. [21]Maafisa waliomwua walikuwa Yozabadi mwana wa Shimeathi na Yehozabadi mwana wa Shomeri. Akafa na akazikwa pamoja na baba zake katika Mji wa Daudi. Naye Amazia mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Yehoahazi Mfalme Wa Israeli

13 Katika mwaka wa ishirini na tatu wa kutawala kwake Yoashi mwana wa Ahazia mfalme wa Yuda, Yehoahazi mwana wa Yehu alianza kutawala Israeli katika Samaria, naye akatawala miaka kumi na saba. [2]Akafanya maovu machoni pa BWANA kwa kufuata dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alikuwa amesababisha Israeli kuzitenda na wala hakuziacha. [3]Kwa hiyo hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Israeli na kwa muda mrefu akawaweka chini ya utawala wa Hazaeli mfalme wa Aramu na Ben-Hadadi mwanawe.

[4]Ndipo Yehoahazi akamsihi BWANA rehema, naye BWANA akamsikiliza, kwa maana aliona jinsi mfalme wa Aramu alivyokuwa akiwatesa Israeli vikali. [5]BWANA akamtoa mwokozi kwa ajili ya Israeli, nao wakaokoka kutoka kwenye mamlaka ya Aramu. Hivyo

Waisraeli wakaishi katika nyumba zao wenyewe
kama ilivyokuwa hapo awali. 6Lakini
hawakuziacha dhambi za nyumba ya
Yeroboamu, ambazo alisababisha Israeli
kuzitenda, bali wakaendelea kuzitenda. Nguzo
ya Ashera pia iliendelea kusimama katika
Samaria.

7Hapakubaki kitu cho chote katika jeshi la
Yehoahazi isipokuwa wapanda farasi hamsini,
magari kumi ya vita na askari wa miguu 10,000,
kwa kuwa mfalme wa Aramu alikuwa
amewaangamiza hao wengine na kuwafanya
kama mavumbi wakati wa kupura nafaka.

8Matukio mengine ya utawala wa Yehoahazi
yote aliyoyafanya na mafanikio yake, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu
cha wafalme wa Israeli? 9Yehoahazi akalala
pamoja na baba zake na akazikwa huko
Samaria. Naye Yehoashi[a] mwanawe akaingia
mahali pake kama mfalme.

Yehoashi Mfalme Wa Israeli.

10Katika mwaka wa thelathini na saba wa
kutawala kwake Yoashi mfalme wa Yuda,
Yehoashi mwana wa Yehoahazi alianza
kutawala Israeli huko Samaria, naye akatawala
miaka kumi na sita. 11Alifanya maovu machoni
pa BWANA na hakuacha dhambi yo yote kati ya
zile za Yeroboamu mwana wa Nebati ambazo
alikuwa amesababisha Israeli kuzitenda,
aliendelea kuzitenda.

12Na kwa matukio mengine ya utawala wa
Yehoashi, yote aliyoyafanya na mafanikio yake,
pamoja na vita yake dhidi ya Amazia mfalme wa
Yuda, je, hayakuandikwa katika kitabu cha
kumbukumbu cha wafalme wa Israeli?
13Yehoashi akalala pamoja na baba zake,
akazikwa Samaria pamoja na wafalme wa
Israeli. Yeroboamu akaingia mahali pake kama
mfalme.

14Wakati huu, Elisha alikuwa anaumwa na
baadaye ugonjwa huu ulimwua. Yehoashi
mfalme wa Israeli akashuka kwenda kumwona
na kumlilia. Akalia, "Baba yangu! Baba yangu!
Magari ya vita ya Israeli na wapanda farasi
wake!''

15Elisha akasema, "Leta upinde na baadhi
ya mishale,'' mfalme akafanya hivyo. 16Elisha
akamwambia mfalme wa Israeli, "Shika upinde
mikononi mwako.'' Alipokwisha kuichukua,
Elisha akaweka mikono yake juu ya mikono ya
mfalme.

17Elisha akasema, "Fungua dirisha la
mashariki,'' naye akalifungua. Elisha akasema,
"Piga mishale!" Naye akapiga mishale. Elisha
akasema, "Mshale wa ushindi wa BWANA,
mshale wa ushindi juu ya Aramu!
Utawaangamiza kabisa Waaramu katika Afeki.''
18Kisha akasema, "Chukua mishale,'' naye
mfalme akaichukua. Elisha akamwambia, "Piga
ardhi kwa hiyo mishale.'' Akaipiga mara tatu
halafu akaacha.

19Mtu wa Mungu akamkasirikia na akasema,
"Ungepiga chini mara tano au sita, ndipo
ungeishinda Aramu na kuiangamiza kabisa.
Lakini sasa utaishinda mara tatu tu.''

20Elisha akafa nao wakamzika.

Vikosi vya Wamoabu vilikuwa vinashambulia
nchi kwa vita kila mwaka wakati wa vuli. 21Ikawa
Waisraeli fulani walipokuwa wanamzika mtu,
ghafula wakaona kikosi cha washambuliaji, basi
wakaitupa ile maiti ya yule mtu ndani ya kaburi
la Elisha. Wakati ile maiti ilipogusa mifupa ya
Elisha, yule mtu akafufuka na kusimama kwa
miguu yake.

22Hazaeli mfalme wa Aramu aliwatesa
Israeli wakati wote wa utawala wa Yehoahazi.
23Lakini BWANA akawarehemu na
akawahurumia, akaonyesha kujishughulisha nao
kwa sababu ya agano lake na Abrahamu, Isaki
na Yakobo. Hadi leo, hajawaangamiza wala
kuwafukuza mbele zake.

24Hazaeli mfalme wa Shamu akafa, naye
Ben-Hadadi mwanawe akaingia mahali pake
kama mfalme. 25Kisha Yehoashi mwana wa
Yehoahazi akateka tena kutoka kwa Ben-Hadadi
mwana wa Hazaeli ile miji aliyokuwa ameitwaa
kwa vita kutoka kwa baba yake Yehoahazi.
Yehoashi alimshinda mara tatu, hivyo akaweza
kuiteka tena ile miji ya Waisraeli.

Amazia Mfalme Wa Yuda

14 Katika mwaka wa pili wa kutawala
kwake Yehoashi mwana wa Yehoahazi
mfalme wa Israeli, Amazia mwana wa Yoashi
mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2Alikuwa na
umri wa miaka ishirini na mitano alipokuwa
mfalme, naye akatawala katika Yerusalemu
miaka ishirini na tisa. Jina la mama yake aliitwa
Yehoadini, kutoka Yerusalemu. 3Akatenda yaliyo
mema machoni pa BWANA, lakini sio kama
Daudi baba yake alivyokuwa amefanya. Katika
kila kitu alifuata mfano wa Yoashi baba yake.

a9 Yehoashi ni namna nyingine ya kutaja Yoashi. (Yoashi ni Kiebrania.)

4Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia miungu
hapakuondolewa, watu waliendelea kutoa kafara
na kufukiza uvumba huko.
5Baada ya ufalme kuwa imara mikononi
mwake, aliwaua wale maafisa waliomwua
mfalme Yoashi baba yake. 6Hata hivyo,
hakuwaua wana wa wale wauaji, sawasawa na
ilivyoandikwa katika kitabu cha Sheria ya Mose
ambako BWANA aliagiza akisema, "Baba
hawatauawa kwa ajili ya watoto wao, wala
watoto hawatauawa kwa ajili ya baba zao, kila
mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi zake
mwenyewe."
7Yeye ndiye aliyewashinda Waedomi 10,000
katika Bonde la Chumvi na akauteka Sela katika
vita akauita Yokitheeli, jina ambalo mji huo unalo
hadi leo.
8Kisha Amazia akatuma wajumbe kwa
Yehoashi mwana wa Yehoahazi, mwana wa
Yehu, mfalme wa Israeli, akisema, "Njoo,
tuonane uso kwa uso."
9Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akamjibu
Amazia mfalme wa Yuda, akisema: "Mbaruti
ulioko Lebanoni uliutumia ujumbe mwerezi
ulioko Lebanoni, 'Mtoe binti yako aolewe na
mwanangu.' Kisha mnyama wa mwituni katika
Lebanoni akaja na kuukanyaga ule mbaruti chini
ya nyayo zake. 10Hakika umeishinda Edomu na
sasa unajivuna. Jisifu katika ushindi wako, lakini
kaa nyumbani! Kwa nini unachokoza nawe
usababishe anguko lako mwenyewe na lile la
Yuda pia?"
11Hata hivyo, Amazia hakusikia, hivyo
Yehoashi mfalme wa Israeli akashambulia. Yeye
na Amazia mfalme wa Yuda wakakutana uso
kwa uso huko Beth-Shemeshi katika Yuda.
12Yuda ikashindwa na Israeli na kila mtu
akakimbilia nyumbani kwake. 13Yehoashi
mfalme wa Israeli akamkamata Amazia mfalme
wa Yuda, mwana wa Yoashi, mwana wa Ahazia,
huko Beth-Shemeshi. Kisha Yehoashi akaenda
Yerusalemu na kuvunja ukuta wa Yerusalemu
kuanzia Lango la Efraimu hadi Lango la kwenye
Pembe, kisehemu chenye urefu wa kama dhiraa
mia nne[a]. 14Akachukua dhahabu yote na fedha
na vyombo vyote vilivyopatikana ndani ya hekalu
la BWANA na katika hazina zote za jumba la
mfalme. Akachukua pia mateka na kurudi
Samaria.
15Matukio mengine ya utawala wa Yehoashi,
aliyoyafanya na mafanikio yake, pamoja na vita
vyake dhidi ya Amazia mfalme wa Yuda, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu
cha wafalme wa Israeli? 16Yehoashi akalala
pamoja na baba zake na akazikwa Samaria
pamoja na wafalme wa Israeli, naye Yeroboamu
mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.
17Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa
Yuda aliishi miaka kumi na mitano baada ya kifo
cha Yehoashi mwana wa Yehoahazi mfalme wa
Israeli. 18Matukio mengine ya utawala wa
Amazia, je, hayakuandikwa katika kitabu cha
kumbukumbu cha wafalme wa Yuda?
19Wakafanya shauri baya dhidi ya Amazia
huko Yerusalemu, naye akakimbilia Lakishi,
lakini wakawatuma watu wamfuatilie huko
Lakishi nao wakamwua huko. 20Akarudishwa
kwa farasi na akazikwa huko Yerusalemu
pamoja na baba zake, katika mji wa Daudi.
21Kisha watu wote wa Yuda wakamchukua
Azaria[b] aliyekuwa na umri wa miaka kumi na
sita na kumfanya mfalme mahali pa baba yake
Amazia. 22Yeye ndiye aliyeijenga tena Elathi na
kuirudisha kwa Yuda baada ya Amazia kulala
pamoja na baba zake.

Yeroboamu II Mfalme Wa Israeli

23Katika mwaka wa kumi na tano wa
kutawala kwake Amazia mwana wa Yoashi
mfalme wa Yuda, Yeroboamu mwana wa
Yehoashi mfalme wa Israeli alianza kutawala
huko Samaria, naye akatawala kwa miaka
arobaini na mmoja. 24Akafanya maovu machoni
pa BWANA na hakuacha dhambi hata moja ya
Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alikuwa
amesababisha Israeli kuzitenda. 25Yeye ndiye
aliyerudishia mipaka ya Israeli kuanzia Lebo
Hamathi hadi bahari ya Araba, sawasawa na
neno la BWANA, Mungu wa Israeli, lililosemwa
kupitia mtumishi wake Yona mwana wa Amitai,
nabii kutoka Gath-Heferi.
26BWANA alikuwa ameona jinsi kila mmoja
katika Israeli, awe mtumwa au aliye huru
alivyoteseka kwa uchungu, hapakuwepo na ye
yote wa kuwasaidia. 27Kwa kuwa BWANA
alikuwa hajasema kuwa atafuta jina la Israeli
chini ya mbingu, akawaokoa kwa mkono wa
Yeroboamu mwana wa Yehoashi.
28Kwa matukio mengine ya utawala wa
Yeroboamu, yote aliyoyafanya na mafanikio
yake ya kijeshi, ikiwa ni pamoja na jinsi
alivyorudisha Dameski na Hamathi kwa Israeli,
ambayo ilikuwa mali ya Yaudi[c], je,

a[13] Dhiraa mia nne ni kama mita 180.

b[21] Azaria aliitwa pia Uzia.
c[28] Yaudi yaani Yuda.

hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli? [29]Yeroboamu akalala pamoja na baba zake, wafalme wa Israeli. Naye Zekaria mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Azaria Mfalme Wa Yuda

15 Katika mwaka wa ishirini na saba wa kutawala kwake Yeroboamu mfalme wa Israeli Azaria mwana wa Amazia mfalme wa Yuda alianza kutawala. [2]Alikuwa na umri wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka hamsini na miwili. Jina la mama yake aliitwa Yekoliya kutoka Yerusalemu. [3]Akatenda yaliyo mema machoni pa BWANA, kama Azaria baba yake alivyofanya. [4]Hata hivyo, mahali pa juu pa kuabudia miungu hapakuondolewa, watu waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba huko.

[5]BWANA akampiga mfalme kwa ukoma mpaka siku aliyokufa, naye aliishi katika nyumba iliyotengwa peke yake. Yothamu mwana wa mfalme akawa msimamizi wa jumba la kifalme na akawatawala watu wa nchi.

[6]Matukio mengine ya utawala wa Azaria na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? [7]Azaria akalala pamoja na baba zake naye akazikwa karibu nao katika mji wa Daudi na Yothamu mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Zekaria Mfalme wa Israeli

[8]Katika mwaka wa thelathini na nane wa kutawala kwake mfalme Azaria mfalme wa Yuda, Zekaria mwana wa Yeroboamu akawa mfalme wa Israeli katika Samaria, naye akatawala miezi sita. [9]Akafanya maovu machoni pa BWANA, kama baba zake walivyofanya. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati ambazo alisababisha Israeli kuzitenda.

[10]Shalumu mwana Yabeshi akafanya shauri baya dhidi ya Zekaria. Akamshambulia mbele ya watu, akamwua na kuingia mahali pake kama mfalme. [11]Matukio mengine ya utawala wa Zekaria yameandikwa kwenye kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli. [12]Kwa hiyo neno la BWANA lililonenwa kwa Yehu likatimia kwamba, "Uzao wako utaketi juu ya kiti cha enzi cha Israeli mpaka kizazi cha nne.''

Shalumu Mfalme Wa Israeli

[13]Shalumu mwana Yabeshi akawa mfalme katika mwaka wa thelathini na tisa wa Uzia mfalme wa Yuda, naye akatawala katika Samaria kwa mwezi mmoja. [14]Kisha Menahemu mwana wa Gadi akaenda kutoka Tirza mpaka Samaria. Akamshambulia Shalumu mwana Yabeshi huko Samaria, akamwua na kuingia mahali pake kama mfalme.

[15]Matukio mengine ya utawala wa Shalumu na mauaji aliyoyafanya, yameandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli.

[16]Wakati ule, akianzia Tirza, Menahemu akashambulia Tifsa na kila mtu ndani yake na wale waliokuwa jirani kwa sababu walikataa kufungua malango yao, yaani kujitolea ili mji wao utekwe. Akaiangamiza Tifsa yote na kuwapasua matumbo wanawake wote wenye mimba.

Menahemu Mfalme Wa Israeli

[17]Katika mwaka wa thelathini na tisa wa kutawala kwake Azaria mfalme wa Yuda, Menahemu mwana wa Gadi akawa mfalme wa Israeli na alitawala huko Samaria kwa miaka kumi. [18]Akatenda maovu machoni pa BWANA. Katika wakati wa utawala wake wote hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati ambazo alisababisha Israeli kuzitenda.

[19]Kisha Pulu mfalme wa Ashuru akaishambulia Israeli, Menahemu mfalme wa Israeli akampa talanta elfu moja[a] za fedha ili amsaidie na kumwezesha katika utawala wake. [20]Menahemu akatoza fedha hizi kwa nguvu kutoka kwa Israeli. Kila mtu tajiri alilazimika kuchanga shekeli hamsini[b] za fedha ambazo alipewa mfalme wa Ashuru. Basi mfalme wa Ashuru akajiondoa na hakuendelea kuikalia nchi.

[21]Matukio mengine ya utawala wa Menahemu na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli? [22]Mehahemu akalala pamoja na baba zake. Naye Pekahia mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Pekahia Mfalme Wa Israeli

[23]Katika mwaka wa hamsini wa kutawala kwake Azaria mfalme wa Yuda, Pekahia mwana wa Menahemu akawa mfalme wa Israeli huko Samaria, akatawala miaka miwili. [24]Pekahia akafanya uovu machoni pa BWANA.

---

a[19] Talanta 1,000 za fedha ambazo ni sawa na tani 34.
b[20] Shekeli hamsini za fedha ni kama kilo 0.6.

Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alisababisha Israeli kuzitenda. 25Mmoja wa maafisa wake wakuu, Peka mwana wa Remalia, akafanya shauri baya dhidi yake. Akichukua watu hamsini wa Gileadi pamoja naye akamwua Pekahia pamoja na Argobu na Aria, katika ngome ya jumba la kifalme huko Samaria. Kwa hiyo Peka akamwua Pekahia naye akaingia mahali pake kama mfalme.

26Matukio mengine ya utawala wa Pekahia na yote aliyoyafanya yameandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli.

Peka Mfalme wa Israeli

27Katika mwaka wa hamsini na mbili wa kutawala kwake Azaria mfalme wa Yuda, Peka mwana wa Remalia akawa mfalme wa Israeli huko Samaria, naye alitawala miaka ishirini. 28Akafanya maovu machoni pa BWANA. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alisababisha Israeli kuzitenda.

29Wakati wa utawala wa Peka mfalme wa Israeli, Tiglathi-Pileseri mfalme wa Ashuru alikuja na kuiteka Iyoni, Abeli beth Maaka, Yanoa, Kedeshi na Hazori. Akateka miji ya Gileadi na Galilaya, pamoja na nchi yote ya Naftali na kuwahamishia watu wote Ashuru. 30Kisha Hoshea mwana Ela akafanya shauri baya dhidi ya Peka mwana Remalia. Akamshambulia na kumwua, kisha akaingia mahali pake kama mfalme katika mwaka wa ishirini wa Yothamu mwana wa Uzia.

31Matukio mengine ya utawala wa Peka na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha tarehe cha wafalme wa Israeli?

Yothamu Mfalme Wa Yuda

32Katika mwaka wa pili wa kutawala kwake Peka mwana wa Remalia mfalme wa Israeli, Yothamu mwana wa Uzia mfalme wa Yuda alianza kutawala. 33Alikuwa na miaka ishirini na mitano wakati alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na sita. Jina la mama yake aliitwa Yerusha binti Zadoki. 34Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA, kama Uzia baba yake alivyokuwa amefanya. 35Hata hivyo, mahali pa juu hapakuondolewa, watu waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba huko. Yothamu akajenga upya Lango la Juu la hekalu la BWANA.

36Matukio mengine ya utawala wa Yothamu na yale aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? 37(Katika siku hizo BWANA akaanza kuwatuma Resini mfalme wa Aramu na Peka mwana wa Remalia dhidi ya Yuda.) 38Yothamu akalala na baba zake na akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi, mji wa baba zake. Na Ahazi mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Ahazi Mfalme Wa Yuda

16 Katika mwaka wa kumi na saba wa kutawala kwake Peka mwana wa Remalia, Ahazi mwana wa Yothamu mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2Ahazi alikuwa na miaka ishirini alipoanza kutawala kama mfalme, naye akatawala katika Yerusalemu kwa miaka kumi na sita. Tofauti na Daudi baba yake, hakufanya yaliyo sawa mbele ya macho ya BWANA,
Mungu wake. 3Akaenenda katika njia za wafalme wa Israeli na hata kumtoa mwanawe kafara katika moto, akafuata njia za machukizo za mataifa ambayo BWANA alikuwa ameyafukuza mbele ya Waisraeli. 4Akatoa kafara na kuchoma uvumba katika mahali pa juu pa kuabudia miungu, juu ya vilele vya vilima na chini ya kila mti uliotanda.

5Kisha Resini mfalme wa Aramu na Peka mwana wa Remalia mfalme wa Israeli wakaondoka kwenda kupigana dhidi ya Yerusalemu na kumzunguka Ahazi kwa jeshi, lakini hawakuweza kumshinda. 6Wakati ule, Resini mfalme wa Aramu akaurudisha Elathi kwa Aramu kwa kuwafukuza watu wa Yuda. Kisha Waedomu wakahamia Elathi nao wanaishi huko mpaka leo.

7Ahazi akatuma wajumbe kumwambia Tiglath-Pileseri mfalme wa Ashuru kwamba, “Mimi ni mtumishi na mtumwa wako. Njoo na uniokoe kutoka mkononi mwa mfalme wa Aramu na wa mfalme wa Israeli ambao wananishambulia.” 8Naye Ahazi akachukua fedha na dhahabu zilizopatikana ndani ya hekalu la BWANA na katika hazina ya jumba la kifalme na kuzituma kama zawadi kwa mfalme wa Ashuru. 9Mfalme wa Ashuru akamwitikia kwa kushambulia Dameski na kuiteka. Akawahamishia wenyeji wake huko Kiri na kumwua Resini.

10Kisha mfalme Ahazi akaenda Dameski kukutana na Tiglathi-Pileseri wa Ashuru. Akaiona madhabahu huko Dameski na akamtumia Uria kuhani mchoro wa hiyo madhabahu, pamoja na maelezo yakiwa ya mpango kamili kwa ajili ya ujenzi wake. 11Kwa

hiyo Uria kuhani akajenga madhabahu kulingana
na mipango yote ambayo mfalme Ahazi alikuwa
ameituma kutoka Dameski na kumaliza ujenzi
kabla ya kurudi mfalme Ahazi. 12Mfalme
aliporudi kutoka Dameski na kuiona hiyo
madhabahu, aliisogelea na kutoa sadaka juu
yake. 13Akatoa sadaka yake ya kuteketezwa na
sadaka ya nafaka, akamimina sadaka ya
kinywaji na kunyunyuzia damu ya sadaka zake
za amani juu ya hiyo madhabahu. 14Mfalme
Ahazi akaiondoa ile madhabahu ya zamani ya
shaba kutoka hapo mbele ya hekalu la BWANA,
iliyokuwa imesimama kati ya ingilio la hekalu na
hiyo madhabahu mpya, naye akaiweka upande
wa kaskazini mwa hiyo madhabahu mpya.

15Ndipo Mfalme Ahazi akatoa amri zifuatazo
kwa kuhani Uria: "Juu ya hiyo madhabahu
kubwa mpya, utoe sadaka ya asubuhi ya
kuteketezwa na sadaka ya jioni ya nafaka,
sadaka ya mfalme ya kuteketezwa pamoja na
sadaka yake ya nafaka, sadaka za kuteketezwa
za watu wote wa nchi, pamoja na sadaka yao ya
nafaka na sadaka yao ya kinywaji. Unyunyize
juu ya hiyo madhabahu damu yote ya sadaka za
kuteketezwa na dhabihu. Lakini mimi nitatumia
hiyo madhabahu ya zamani ya shaba kwa ajili
ya kutafuta uongozi.'' 16Naye Uria kuhani,
akafanya sawasawa kama mfalme Ahazi
alivyoagiza.

17Mfalme Ahazi akaondoa mbao za pembeni
na kuondoa masinia kwenye vile vishikilio
vinavyohamishika. Akaondoa ile Bahari kutoka
kwenye mafahali wa shaba walioishikilia na
kuiweka kwenye kitako cha jiwe. 18Kwa ajili ya
mfalme wa Ashuru akaliondoa pia pazia la
Sabato lililokuwa limewekwa ndani ya hekalu na
akafuata ile njia ya kifalme ya kuingia kwenye
hekalu la BWANA.

19Matukio mengine ya utawala wa Ahazi na
yale aliyoyafanya, je hayakuandikwa katika
kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda?
20Ahazia akalala pamoja na baba zake naye
akazikwa pamoja nao katika mji wa Daudi.
Hezekia mwanawe akaingia mahali pake kama
mfalme.

Hoshea, Mfalme Wa Mwisho Katika Israeli

17 Katika mwaka wa kumi na mbili wa
kutawala kwake Ahazi mfalme wa
Yuda, Hoshea mwana wa Ela akawa mfalme wa
Israeli katika Samaria, akatawala kwa miaka
tisa. 2Akafanya maovu machoni pa BWANA,
lakini si kama wafalme wengine wa Israeli
waliomtangulia.

3Mfalme Shalmanesa wa Ashuru akainuka
dhidi ya mfalme Hoshea, hivyo Hoshea akawa
mtumwa wake na kumlipa ushuru. 4Lakini
mfalme wa Ashuru akagundua kuwa Hoshea
alikuwa msaliti, kwa kuwa alikuwa ametuma
wajumbe kwa So mfalme wa Misri, naye
hakuendelea kulipa ushuru kwa mfalme wa
Ashuru tena kama alivyokuwa anafanya kila
mwaka. Kwa hiyo Shalmanesa akamkamata na
kumtia gerezani. 5Mfalme wa Ashuru
akaishambulia nchi yote, akapigana dhidi ya
Samaria na kuizunguka kwa majeshi miaka
mitatu. 6Katika mwaka wa tisa wa Hoshea,
mfalme wa Ashuru akaiteka Samaria na
kuwahamishia Waisraeli huko Ashuru.
Akawaweka huko Hala, Gozani karibu na Mto
Habori na katika miji ya Wamedi.

Israeli Inakwenda Uhamishoni Kwa Sababu Ya Dhambi

7Yote haya yalitokea kwa sababu Waisraeli
walikuwa wametenda dhambi dhidi ya BWANA
Mungu wao, ambaye alikuwa amewapandisha
kutoka Misri akiwatoa chini ya utawala wa nguvu
wa Farao mfalme wa Misri. Waliabudu miungu
mingine 8na kufuata desturi za mataifa ambayo
BWANA alikuwa ameyafukuza mbele yao,
pamoja na desturi ambazo wafalme wa Israeli
walizileta. 9Waisraeli wakafanya vitu kwa siri
dhidi ya BWANA Mungu wao, ambavyo
havikuwa sawa. Kuanzia kwenye mnara wa
ulinzi hadi kwenye mji wenye maboma
walijijengea wenyewe mahali pa juu pa kuabudia
miungu katika miji yao yote. 10Wakaweka mawe
ya kuabudiwa na nguzo za Ashera juu ya kila
kilima kirefu na chini ya kila mti uliotanda.
11Wakafukiza uvumba kila mahali palipoinuka,
kama walivyofanya yale mataifa ambayo
BWANA alikuwa ameyafukuza mbele yao.
Wakafanya mambo maovu ambayo
yalimghadhibisha BWANA. 12Wakaabudu
sanamu, ingawa BWANA alikuwa amesema,
"Msifanye mambo haya.'' 13BWANA akawaonya
Israeli na Yuda kupitia kwa manabii na waonaji
wake wote: "Acheni njia zenu mbaya. Zishikeni
amri na maagizo yangu, sawasawa na sheria
yangu yote niliyowaagiza baba zenu kuitii
ambayo niliileta kwenu kupitia kwa watumishi
wangu manabii.''

14Lakini hawakusikiliza, walikuwa na shingo
ngumu kama baba zao, ambao
hawakumtegemea BWANA Mungu wao.

15Walizikataa amri zake na agano alilokuwa
amelifanya na baba zao na maonyo aliyokuwa
amewapa. Wakafuata sanamu zisizofaa, nao
wenyewe wakawa hawafai. Wakayaigiza mataifa
yaliyowazunguka, ingawa BWANA alikuwa
amewaonya akiwaambia, "Msifanye kama
wanavyofanya,'' nao wakafanya mambo ambayo
BWANA alikuwa amewakataza wasifanye.
16Wakayaacha maagizo yote ya BWANA
Mungu wao na kujitengenezea sanamu mbili
walizozisubu katika sura ya ndama na nguzo ya
Ashera. Wakasujudia mianga yote ya angani,
wakamtumikia Baali. 17Wakawatoa kafara wana
wao na mabinti zao katika moto. Wakafanya
uaguzi na uchawi, nao wakajiuza wenyewe
katika kutenda uovu machoni pa BWANA,
wakamghadhibisha.
18Basi BWANA akawakasirikia sana Israeli
na kuwaondoa kwenye uwepo wake. Ni kabila la
Yuda tu ndilo lililobaki, 19hata hivyo nao
hawakuzishika amri za BWANA Mungu wao.
Wakafuata desturi ambazo Israeli alikuwa
amezileta. 20Kwa hiyo BWANA aliwakataa watu
wote wa Israeli, akawatesa na kuwaachia katika
mikono ya wateka nyara hadi alipowaondoa
kutoka kwenye uwepo wake.
21Alipokwisha kuwatenga Israeli mbali na
nyumba ya Daudi, wakamfanya Yeroboamu
mwana wa Nebati kuwa mfalme wao.
Yeroboamu akawashawishi Israeli waache
kumfuata BWANA na akawasababisha kutenda
dhambi kuu. 22Nao Israeli wakadumu katika
dhambi zote za Yeroboamu mwana wa Nebati,
hawakuziacha 23hadi BWANA alipowaondoa
kutoka kwenye uwepo wake, kama vile
alivyokuwa ameonya kupitia watumishi wake
wote manabii. Hivyo watu wa Israeli
wakaondolewa kutoka katika nchi yao kwenda
uhamishoni Ashuru, nao wako huko mpaka
sasa.

Samaria Inakaliwa Tena

24Mfalme wa Ashuru akawaleta watu kutoka
Babeli, Kutha, Ava, Hamathi na Sefarvaimu na
kuwaweka katika miji ya Samaria badala ya
Waisraeli. Wakaimiliki Samaria na kuishi katika
miji yake. 25Wakati walipoanza kuishi humo,
hawakumwabudu BWANA, kwa hiyo akatuma
simba miongoni mwao, wakawaua baadhi ya
watu. 26Habari ikapelekwa kwa mfalme wa
Ashuru kusema: "Watu uliowahamisha na
kuwaweka katika miji ya Samaria hawajui kile
Mungu wa nchi hiyo anachokitaka. Ametuma
simba miongoni mwao, ambao wanawaua, kwa
sababu watu hawajui anachokitaka.''
27Ndipo mfalme wa Ashuru akaamuru hivi:
"Mtwae mmoja wa makuhani uliowachukua
mateka kutoka Samaria ili arudi kuishi humo na
awafundishe watu kile ambacho Mungu wa nchi
anataka.'' 28Basi mmoja wa makuhani ambaye
alikuwa amepelekwa uhamishoni kutoka
Samaria akaja kuishi Betheli na kuwafundisha
jinsi ya kumwabudu BWANA.
29Hata hivyo, kila kikundi cha taifa lililoletwa
Samaria kilitengeneza miungu yao wenyewe
katika miji kadhaa mahali walipoishi, nao
wakaiweka mahali pa kuwekea vitu vya ibada za
miungu ambapo watu wa Samaria walikuwa
wametengeneza katika mahali pa juu pa
kuabudia miungu. 30Watu kutoka Babeli
wakamtengeneza Sukoth Benothi kuwa mungu
wao, watu kutoka Kutha wakamtengeneza
Nergali na watu kutoka Hamathi
wakamtengeneza Ashima, 31Waavi
wakamtengeneza Nibhazi na Tartaki, Wasefarvi
wakachoma watoto wao kama kafara kwa
Adrameleki na Anameleki miungu ya
Sefarvaimu. 32Walimwabudu BWANA, lakini pia
waliteua aina zote za watu wao ili
kuwawakilisha kama makuhani katika mahali pa
kuwekea vitu vya ibada za miungu mahali pa juu
pa kuabudia miungu. 33Walimwabudu BWANA,
lakini pia waliitumikia miungu yao kulingana na
desturi za mataifa walikotoka.
34Mpaka leo wanashikilia desturi zao za
zamani. Hawamwabudu BWANA wala kuzishika
hukumu na maagizo, sheria na amri ambazo
BWANA aliwapa uzao wa Yakobo, ambaye
alimwita Israeli. 35Wakati BWANA alipofanya
agano na Waisraeli aliwaamuru akisema:
"Msiiabudu miungu mingine yo yote wala
kuisujudia, wala kuitumikia wala kuitolea
dhabihu. 36Bali imewapasa kumwabudu BWANA
aliyewapandisha kutoka Misri kwa uwezo wake
mkuu na kwa mkono wake ulionyooshwa.
Kwake yeye mtasujudu na kwake yeye mtatoa
dhabihu. 37Imewapasa daima kuwa waangalifu
kutunza hukumu na maagizo, sheria na amri
alizowaandikia. Msiabudu miungu mingine.
38Msisahau agano nililofanya nanyi wala
msiabudu miungu mingine. 39Bali mtamwabudu
BWANA Mungu wenu, kwani yeye ndiye
atakayewakomboa kutoka mkononi mwa adui
zenu wote.''
40Hata hivyo, hawakusikiliza, lakini
waliendelea na desturi zao za awali. 41Hata

wakati watu hawa walipokuwa wanamwabudu BWANA, walikuwa bado wakitumikia sanamu zao. Mpaka leo watoto wao na watoto wa watoto wao wanaendelea kufanya kama baba zao walivyofanya.

Hezekia Mfalme Wa Yuda

18 Katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake Hoshea mwana wa Ela mfalme wa Israeli, Hezekia mwana wa Ahazi mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2Alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala katika Yerusalemu kwa miaka ishirini na tisa. Jina la mama yake aliitwa Abiya binti Zekaria. 3Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA, kama Daudi baba yake alivyofanya. 4Akapaondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu, akazivunja sanamu, akakatakata nguzo za Ashera, akavunja vipande vipande ile nyoka ya shaba Mose aliyotengeneza, kwa kuwa hadi siku hizo wana wa Israeli walikuwa wanaifukizia uvumba, nayo (ilikuwa ikiitwa Nehushtani[a])

5Hezekia aliweka tumaini lake kwa BWANA, Mungu wa Israeli. Hapakuwepo na mfalme mwingine wa kufanana naye miongoni mwa wafalme wa Yuda, kabla yake au baada yake. 6Alishikamana na BWANA kwa bidii wala hakuacha kumfuata, alishika amri ambazo BWANA alikuwa amempa Mose. 7Naye BWANA alikuwa pamoja naye, akafanikiwa katika kila alichokifanya. Aliasi dhidi ya mfalme wa Ashuru na wala hakumtumikia. 8Kuanzia mnara wa ulinzi hadi kwenye mji wenye ngome, aliwashinda Wafilisti, hadi kufikia Gaza na himaya yake yote.

9Mwaka wa nne wa mfalme Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa saba wa Hoshea mwana wa Ela kutawala Israeli, Shalmanesa mfalme wa Ashuru alikwenda kuishambulia Samaria na kuuzunguka kwa majeshi. 10Baada ya miaka mitatu Waashuru wakautwaa. Kwa hiyo Samaria ulitekwa katika mwaka wa sita wa utawala wa mfalme Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa tisa wa kutawala kwake Hoshea mfalme wa Israeli. 11Mfalme wa Ashuru akawahamishia Waisraeli huko Ashuru na akawaweka Hala, Gozani karibu na mto Habori na katika miji ya Wamedi. 12Hili lilitokea kwa sababu walikuwa hawakumtii BWANA Mungu wao, lakini walikuwa wamevunja agano lake, yale yote ambayo Mose mtumishi wa BWANA aliwaamuru. Hawakuzisikiliza amri wala kuzitimiza.

a4 "Nahushtani" maana yake "Kipande cha shaba.''

13Katika mwaka wa kumi na nne wa utawala wa mfalme Hezekia, Senakeribu mfalme wa Ashuru akaishambulia miji yote ya Yuda iliyozungushiwa ngome na kuitwaa. 14Basi Hezekia mfalme wa Yuda akamtumia ujumbe mfalme wa Ashuru huko Lakishi akisema: "Nimefanya makosa. Ondoka katika nchi yangu, nami nitakulipa cho chote unachokitaka kwangu.'' Mfalme wa Ashuru akamtoza Hezekia mfalme wa Yuda talanta mia tatu[b] za fedha na talanta thelathini[c] za dhahabu. 15Basi Hezekia akampa fedha yote iliyopatikana ndani ya hekalu la BWANA na katika hazina ya jumba la kifalme.

16Wakati huu Hezekia mfalme wa Yuda akabandua dhahabu yote iliyokuwa imefunika milango na miimo ya hekalu la BWANA, akampa mfalme wa Ashuru.

Senakeribu Anaitishia Yerusalemu.

17Mfalme wa Ashuru akamtuma jemadari wake mkuu, afisa wake mkuu, jemadari wa jeshi lake pamoja na jeshi kubwa, kutoka Lakishi mpaka kwa mfalme Hezekia huko Yerusalemu. Wakaja mpaka Yerusalemu na kusimama kando ya mfereji unaopeleka maji katika Bwawa la Juu, kwenye barabara iendayo kwenye Uwanja wa Dobi. 18Wakaagiza mfalme aitwe, Eliyakimu mwana wa Hilkia msimamizi wa jumba la kifalme, Shebna mwandishi na Yoa mwana wa Asafu mwandishi wa kumbukumbu,nao wakawaendea.

19Yule jemadari wa jeshi akawaambia, "Mwambieni Hezekia:

> "Hivi ndivyo mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru asemavyo: Ni wapi unapoweka hilo tumaini lako? 20Unasema unazo mbinu na nguvu za kijeshi, lakini unasema maneno matupu tu. Ni nani unayemtegemea hata kuasi dhidi yangu? 21Tazama, sasa unategemea Misri, ile fimbo ya mwanzi iliyopasuka, ambayo huuchoma mkono wa mtu na kumjeruhi kama akiuegemea. Hivyo ndivyo alivyo Farao mfalme wa Misri kwa ye yote anayemtegemea. 22Nawe kama ukiniambia, "Tunamtumaini BWANA Mungu wetu,'' je, siyo yeye ambaye Hezekia aliondoa mahali pake pa juu pa kuabudia miungu na madhabahu zake, akisema kwa

b14 Talanta mia tatu za fedha ni sawa na tani kumi.
c14 Talanta thelathini za dhahabu ni sawa na tani moja.

Yuda na Yerusalemu, 'Ni lazima mwabudu mbele ya madhabahu hii katika Yerusalemu?' ''

23"'Njoni sasa, mfanye majadiliano na bwana wangu, mfalme wa Ashuru: Nitakupa farasi elfu mbili, kama unaweza kuwapata wapanda farasi elfu mbili. 24Wewe na hilo jeshi lako dogo, utawezaje kumzuia hata afisa mmoja wa kundi dogo na dhaifu la jeshi la bwana wangu, ijapo unaitegemea Misri kwa magari ya vita na wapanda farasi? 25Zaidi ya hayo, je, nimekuja kushambulia na kuangamiza mahali hapa pasipo neno kutoka kwa BWANA? BWANA mwenyewe ndiye aliyeniambia niishambulie nchi hii na kuiangamiza.' ''

26Kisha Eliakimu mwana wa Hilkia, Shebna na Yoa wakamwambia yule jemadari wa jeshi, "Tafadhali zungumza na watumishi wako kwa Kiaramu, kwa kuwa tunakielewa vizuri. Usiseme nasi kwa Kiebrania wakati hao watu walio juu ya ukuta wanasikia.

27Lakini yule jemadari wa jeshi akajibu, "Je, bwana wangu amenituma kutoa ujumbe huu kwa bwana wenu na kwenu tu? Je, hakunituma pia kwa watu walioko ukutani, ambao, kama ninyi, itawabidi kula mavi yao na kunywa mikojo yao wenyewe?''

28Kisha yule jemadari wa jeshi akasimama na kuita kwa Kiebrania: "Sikieni neno la mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru! 29Hivi ndivyo asemavyo mfalme: Msikubali Hezekia awadanganye. Hawezi kuwaokoa mikononi mwangu. 30Msimkubali Hezekia awashawishi kumtumaini BWANA kwa kuwaambia, 'Hakika BWANA atatuokoa, mji huu hautaangukia mkononi mwa mfalme wa Ashuru.'

31Msimsikilize Hezekia. "Hivi ndivyo asemavyo mfalme wa Ashuru: Fanyeni amani nami na mje kwangu. Kisha kila mmoja wenu atakula kutoka kwenye mzabibu wake mwenyewe na kwenye mtini wake na kunywa maji kutoka kwenye kisima chake mwenyewe, 32mpaka nitakapokuja na kuwapeleka kwenye nchi iliyo kama hii ya kwenu, nchi yenye nafaka na divai mpya, nchi ya mikate na mashamba ya mizabibu, nchi ya mizeituni na asali. Chagueni uzima na sio mauti!

"Msimsikilize Hezekia, kwa kuwa anawapotosha wakati anaposema, 'BWANA atatuokoa.' 33Je, yuko mungu wa taifa lo lote aliyeiokoa nchi yake kutoka mkononi mwa mfalme wa Ashuru? 34Iko wapi miungu ya Hamathi na ya Arpadi? Iko wapi miungu ya Sefarvaimu, Hena na Iva? Je, imeweza kuiokoa Samaria kutoka mkononi mwangu? 35Je, Ni nani kati ya miungu yote ya nchi hizi ameweza kuokoa nchi yake kutoka kwangu? Itawezekanaje basi, BWANA aiokoe Yerusalemu mkononi mwangu?''

36Lakini wale watu wakakaa kimya hawakujibu lo lote, kwa sababu mfalme Hezekia alikuwa amewaamuru, "Msimjibu lo lote.''

37Kisha Eliyakimu mwana wa Hilkia msimamizi wa jumba la kifalme, Shebna mwandishi na Yoa mwana wa Asafu mwandishi wa kumbukumbu wakamwendea mfalme Hezekia, wakiwa wamerarua nguo zao, wakamwambia yale waliyoambiwa na yule jemadari wa jeshi.

Hezekia Autafuta Msaada Wa BWANA

19 Wakati mfalme Hezekia aliposikia haya, akararua nguo zake na kuvaa nguo ya gunia, naye akaenda katika hekalu la BWANA. 2Akamtuma Eliyakimu msimamizi wa jumba la kifalme, Shebna mwandishi na makuhani viongozi, wote wakiwa wamevaa nguo ya gunia, waende kwa nabii Isaya mwana wa Amozi. 3Wakamwambia, "Hivi ndivyo asemavyo Hezekia: 'Siku hii ni siku ya huzuni, kukemewa na fedheha, kama vile wakati watoto wanapofikia hatua ya kuzaliwa lakini hakuna nguvu ya kuwazaa. 4Inawezekana kuwa BWANA Mungu wako atasikia maneno yote ya jemadari wa jeshi, ambaye bwana wake, mfalme wa Ashuru, amemtuma kumdhihaki Mungu aliye hai na kwamba atamkemea kwa maneno ambayo BWANA Mungu wako ameyasikia. Kwa hiyo omba kwa ajili ya mabaki ambao bado wanaishi.' ''

5Maafisa wa mfalme Hezekia walipofika kwa Isaya, 6Isaya akawaambia, "Mwambieni bwana wenu, 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA: Usiogope kwa hayo uliyoyasikia, yale maneno ambayo watumishi wa mfalme wa Ashuru wamenikufuru mimi. 7Sikia! Ninakwenda kuweka roho ndani yake ambayo wakati atakaposikia habari fulani, atarudi kwenye nchi yake mwenyewe na huko nitahakikisha ameanguka kwa upanga.' ''

8Yule jemadari wa jeshi aliposikia kwamba mfalme wa Ashuru ameondoka Lakishi, alijiondoa na kumkuta mfalme akipigana dhidi ya Libna.

9Mfalme Senakeribu alipokea taarifa

kwamba Tirhaka, Mkushi mfalme wa Misri, ametoka ili kupigana dhidi yake. Basi akatuma tena wajumbe kwa Hezekia wakiwa na neno hili.
10"Mwambieni Hezekia mfalme wa Yuda: Usiruhusu huyo Mungu unayemtumaini akudanganye wakati anaposema, 'Yerusalemu haitatiwa mkononi mwa mfalme wa Ashuru.'
11Hakika umesikia yale ambayo wafalme wa Ashuru wamefanya kwa nchi zote, walivyoziangamiza kabisa. Je, unafikiri wewe utaokoka? 12Je, miungu ya mataifa ambayo yaliangamizwa na baba zangu iliweza kuwaokoa, yaani: miungu ya Gozani, Harani, Resefu na watu wa Edeni ambao walikuwa Telasari? 13Yuko wapi mfalme wa Hamathi, mfalme wa Arpadi, mfalme wa mji wa Sefarvaimu au wa Hena au Iva?"

Maombi Ya Hezekia

14Hezekia akapokea barua kutoka kwa wajumbe naye akaisoma. Kisha akapanda kwenda katika hekalu la BWANA na kuikunjua mbele ya BWANA. 15Naye Hezekia akamwomba BWANA akisema: "Ee BWANA, Mungu wa Israeli, uliyeketi kwenye kiti chako cha enzi kati ya makerubi, wewe peke yako, ndiwe Mungu juu ya falme zote za dunia. Wewe ndiye uliyeumba mbingu na dunia. 16Tega sikio, Ee BWANA, usikie, fungua macho yako, Ee BWANA, uone, sikiliza maneno ambayo Senakeribu ametuma kumtukana Mungu aliye hai.

17"Ni kweli, Ee BWANA, kwamba wafalme wa Ashuru wameyaangamiza mataifa haya na nchi zao. 18Wameitupa miungu yao kwenye moto na kuiangamiza, kwa kuwa haikuwa miungu bali ni miti na mawe tu, iliyotengenezwa kwa mikono ya wanadamu. 19Sasa basi, Ee BWANA Mungu wetu, tuokoe kutoka mkononi mwake, ili kwamba falme zote duniani zipate kujua kwamba Wewe peke yako, Ee BWANA, ndiwe Mungu."

Isaya Anatabiri Kuanguka kwa Senakeribu

20Kisha Isaya mwana wa Amozi akatuma ujumbe kwa Hezekia kusema: "Hivi ndivyo asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli: 'Nimesikia maombi yako kuhusu Senakeribu mfalme wa Ashuru. 21Hili ndilo neno ambalo BWANA amelisema dhidi yake:

" 'Bikira Binti Sayuni
anakudharau wewe na kukudhihaki.
Binti Yerusalemu anatikisa kichwa chake
unapokimbia.
22Unafikiri ni nani uliyemtukana na kumkufuru?
Ni nani uliyeinua sauti yako dhidi yake
na kumwinulia macho yako kwa kiburi?
Ni dhidi ya yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli!
23Kupitia kwa wajumbe wako
umelundika matukano juu ya Bwana,
Nawe umesema,
"Kwa magari yangu mengi ya vita,
nimepanda juu ya vilele vya milima,
vilele vya juu sana katika Lebanoni.
Nami nimeiangusha mierezi yake mirefu,
misunobari yake mizuri,
nimefikia sehemu zake zilizo mbali sana
misitu yake iliyo mizuri sana.
24Nimechimba visima katika nchi za kigeni
na kunywa maji yake.
Kwa nyayo za miguu yangu
nimekausha chemchemi zote za Misri."

25" 'Je, hujasikia?
Zamani sana niliamuru hili.
Siku za kale nilipanga hili,
sasa nimelifanya litokee,
kwamba umegeuza miji yenye ngome
kuwa lundo la mawe.
26Watu wake, wakiwa wameishiwa nguvu,
wamevunjika moyo na wameaibishwa.
Wamekuwa kama mimea katika shamba,
kama machipukizi mabichi mororo,
kama majani yanayochipua kwenye paa la
nyumba,
yaliyokauka kabla hayajakua.

27" 'Lakini mimi ninajua ukaapo,
kuingia kwako na kutoka kwako
na jinsi unavyonighadhabikia.
28Kwa sababu unaghadhabika dhidi yangu
na kiburi chako kimefika masikioni mwangu,
nitaweka ndoana yangu puani mwako
na lijamu yangu kinywani mwako
nami nitakufanya urudi kwa njia ile uliyoijia.'

29Hii itakuwa ishara kwako, Ee Hezekia:

"Mwaka huu, utakula kile kinachoota
chenyewe
na mwaka wa pili, utakula maotea yake.
Lakini katika mwaka wa tatu panda na
uvune.
panda mashamba ya mizabibu na kula
matunda yake.
30Kwa mara nyingine tena wale waliobaki wa

nyumba ya Yuda
watatia mizizi chini na kuzaa matunda juu.
31Kwa maana kutoka Yerusalemu watakuja
mabaki,
na kutoka Mlima Sayuni kundi la
walionusurika.

Wivu wa BWANA Mwenye Nguvu ndio utakaotimiliza hili.

32"Kwa hiyo hivi ndivyo asemavyo BWANA kuhusu mfalme wa Ashuru:

"Hataingia katika mji huu
wala kupiga mshale hapa.
Hatakuja mbele yake akiwa na ngao,
wala kuweka jeshi kuuzunguka.
33Kwa njia ile aliyojia, atarudi,
hataingia katika mji huu,
asema BWANA.
34Nitaulinda mji huu na kuuokoa,
kwa ajili yangu na kwa ajili ya Daudi
mtumishi wangu."

35Usiku ule, malaika wa BWANA akatokea na kuwauwa watu 185,000 katika kambi ya Waashuru. Askari waliosalia walipoamka asubuhi yake, walikuta maiti kila mahali! 36Basi Senakeribu mfalme wa Ashuru akavunja kambi na kuondoka. Akarudi Ninawi na kukaa huko.

37Siku moja, wakati alipokuwa anaabudu katika hekalu la mungu wake Nisroki, wanawe Adrameleki na Shareza wakamwua kwa upanga, nao wakatoroka kwenda katika nchi ya Ararati. Esar-hadoni mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Ugonjwa Wa Hezekia

20 Katika siku zile, Hezekia akaugua na akawa karibu ya kufa. Nabii Isaya mwana wa Amozi akamwendea na kusema, "Hivi ndivyo BWANA asemavyo. 'Tengeneza mambo ya nyumba yako, kwa sababu utakufa, hutapona.' "

2Hezekia akaelekeza uso wake ukutani akamwomba BWANA akisema, 3"Ee BWANA, kumbuka jinsi nilivyoenenda mbele zako kwa uaminifu na kujitoa kwa moyo wangu wote na kufanya yaliyo mema machoni pako." Hezekia akalia sana sana.

4Kabla Isaya hajaondoka katika ua wa kati neno la BWANA likamjia: 5"Rudi ukamwambie Hezekia, kiongozi wa watu wangu, hivi ndivyo BWANA Mungu wa baba yako Daudi asemavyo: 'Nimeyasikia maombi yako na kuona machozi yako, nitakuponya. Katika siku ya tatu kuanzia sasa utapanda kwenda hekaluni mwa BWANA. 6Nitaongeza miaka kumi na tano katika maisha yako. Nami nitakuokoa wewe na mji huu kutoka katika mkono wa mfalme wa Ashuru. Nitaulinda mji huu kwa ajili yangu na kwa ajili ya mtumishi wangu Daudi!"

7Kisha Isaya akasema, "Tengeneza dawa ya kubandika itokanayo na tini." Wakafanya hivyo na kuweka kwenye jipu, naye akapona.

8Hezekia alikuwa amemwuliza Isaya, "Kutakuwa na ishara gani kwamba BWANA ataniponya mimi na kwamba nitapanda hekaluni mwa BWANA siku ya tatu tangu leo?"

9Isaya akajibu, "Hii ndiyo ishara ya BWANA kwako kwamba BWANA atafanya kile alichoahidi: Je, kivuli kiende hatua kumi mbele, au kivuli kirudi nyuma hatua kumi?"

10Hezekia akasema, "Ni jambo rahisi kwa kivuli kutangulia mbele hatua kumi, kuliko kukifanya kirudi nyuma hatua kumi."

11Ndipo nabii Isaya akamwita BWANA, naye BWANA akakifanya kivuli kurudi nyuma hatua kumi ambazo kilikuwa kimeshuka kwenye ngazi ya Ahazi.

Wajumbe Kutoka Babeli

12Wakati ule Merodak-Baladani mwana wa Baladoni mfalme wa Babeli akamtumia Hezekia barua pamoja na zawadi, kwa sababu alikuwa amesikia habari za kuugua kwa Hezekia. 13Hezekia akawapokea wale wajumbe na kuwaonyesha vitu vyote vile vilivyokuwa katika ghala zake, yaani fedha, dhahabu, vikolezo na mafuta safi, ghala la silaha na kila kitu kilichokuwa katika hazina zake. Hapakuwa na kitu cho chote katika jumba lake la kifalme au katika ufalme wake wote ambacho Hezekia hakuwaonyesha.

14Kisha nabii Isaya akaenda kwa mfalme Hezekia na kumwuliza, "Hao watu wamesema nini na wametoka wapi?"

Hezekia akajibu, "Wametoka nchi ya mbali, wametoka Babeli."

15Nabii akauliza, "Wameona nini katika jumba lako la kifalme?"

Hezekia akasema, "Wameona kila kitu katika jumba langu la kifalme, hakuna kitu katika hazina yangu ambacho sikuwaonyesha."

16Kisha Isaya akamwambia Hezekia, "Sikia neno la BWANA: 17Hakika wakati utakuja ambao kila kitu katika jumba lako la kifalme na vyote vile ambavyo baba zako waliweka akiba mpaka

siku hii ya leo, vitachukuliwa kwenda Babeli. Hakuna cho chote kitakachobaki, asema BWANA. 18Baadhi ya wazao wako, nyama yako mwenyewe na damu yako, ambao watazaliwa kwako, watachukuliwa, nao watakuwa matowashi ndani ya jumba la mfalme wa Babeli.''

19Hezekia akajibu, "Neno la BWANA ulilosema ni jema.'' Mfalme alifikiri, "Lakini si patakuwa na amani na usalama wakati wa uhai wangu?''

20Matukio mengine ya utawala wa Hezekia, mafanikio yake yote na jinsi alivyotengeneza bwawa na mfereji ambao ulileta maji katika mji, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? 21Hezekia akafa akazikwa pamoja na baba zake. Manase mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Manase Mfalme Wa Yuda

21 Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili alipoanza kutawala, akatawala katika Yerusalemu kwa miaka hamsini na mitano. Jina la mama yake aliitwa Hefsiba. 2Akafanya maovu machoni pa BWANA, akafuata desturi za machukizo za mataifa ambayo BWANA aliyafukuza mbele ya Waisraeli. 3Akajenga tena mahali pa juu pa kuabudia miungu ambapo baba yake Hezekia alikuwa amepabomoa, pia akasimamisha madhabahu za Baali na kutengeneza nguzo ya Ashera, kama Ahabu mfalme wa Israeli alivyofanya. Akasujudia na kuabudu jeshi lote la angani. 4Akajenga madhabahu ndani ya hekalu la BWANA, ambalo BWANA alikuwa amesema, "Katika Yerusalemu nitaliweka Jina langu.'' 5Katika nyua zote mbili za hekalu la BWANA, akajenga madhabahu kwa ajili ya jeshi lote la angani. 6Akamtoa kafara mwanawe mwenyewe katika moto, akafanya uchawi na uaguzi, akataka shauri kwa wapiga ramli na kwa mizimu. Akafanya maovu mengi sana machoni mwa BWANA na kumghadhibisha.

7Akachukua nguzo ya Ashera aliyoitengeneza na kuiweka ndani ya hekalu, ambalo BWANA alikuwa amemwambia Daudi na Solomoni mwanawe hivi, "Katika hekalu hili na katika Yerusalemu, ambavyo nimevichagua kutoka katika makabila yote ya Israeli, nitaliweka Jina langu milele. 8Sitaifanya tena miguu ya Waisraeli itangetange kutoka katika nchi niliyowapa baba zao, ikiwa watakuwa waangalifu kufanya kila kitu nilichowaamuru na kuishika Sheria yote ambayo walipewa na Mose mtumishi wangu.'' 9Lakini hawa watu hawakusikiliza. Manase akawapotosha, hivyo kwamba walifanya maovu mengi zaidi kuliko mataifa yale ambayo BWANA aliwaangamiza mbele ya Waisraeli.

10BWANA akasema kupitia watumishi wake manabii: 11"Manase mfalme wa Yuda ametenda dhambi hizi za kuchukiza. Amefanya maovu mengi kuliko Waamori waliokuwepo kabla yake na ameiongoza Yuda katika dhambi kwa sanamu zake. 12Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli: Nitaleta maafa makubwa juu ya Yerusalemu na Yuda kiasi kwamba masikio ya kila mmoja atakayesikia habari zake yatawasha. 13Nitanyosha juu ya Yerusalemu kamba ya kupimia iliyotumika dhidi ya Samaria na timazi iliyotumika dhidi ya nyumba ya Ahabu. Nitaifutilia mbali Yerusalemu kama mtu afutaye sahani, nikiifuta na kuifunikiza. 14Nitawakataa mabaki wa urithi wangu na kuwatia mkononi mwa adui zao. Watapokonywa mali zao na kutekwa nyara na adui zao wote, 15kwa sababu wametenda uovu machoni pangu na kunighadhibisha tangu siku baba zao walipotoka Misri mpaka siku ya leo.''

16Zaidi ya hayo, Manase pia alimwaga damu nyingi isiyo na hatia kwamba aliijaza Yerusalemu kutoka mwanzo hadi mwisho, mbali na dhambi ambayo alikuwa amesababisha Yuda kufanya, hivyo kwamba wakatenda maovu machoni pa BWANA.

17Matukio mengine ya utawala wa Manase, na yote aliyoyafanya, pamoja na dhambi alizotenda, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? 18Manase akalala pamoja na baba zake na akazikwa katika bustani ya jumba la mfalme, katika bustani ya Uza. Naye Amoni mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Amoni Mfalme Wa Yuda

19Amoni alikuwa na miaka ishirini na miwili alipoanza kutawala, akatawala katika Yerusalemu kwa miaka miwili. Jina la mama yake aliitwa Meshulemethi binti Haruzi, alitoka Yotba. 20Akatenda maovu machoni mwa BWANA, kama baba yake Manase alivyofanya. 21Akaenenda katika njia zote za baba yake, akaabudu sanamu ambazo baba yake aliziabudu na kuzisujudia. 22Akamwacha BWANA, Mungu wa baba zake, wala hakuenenda katika njia za BWANA.

[23]Maafisa wa Amoni wakafanya shauri baya dhidi yake nao wakamwua mfalme katika jumba lake la kifalme. [24]Kisha watu wa nchi wakawaua wote waliopanga hilo shauri baya dhidi ya mfalme Amoni, nao wakamfanya Yosia mwanawe kuwa mfalme mahali pake.

[25]Matukio mengine ya utawala wa Amoni na yale aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda? [26]Akazikwa kwenye kaburi lake katika bustani ya Uza. Yosia mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Kitabu Cha Torati Chapatikana

22 Yosia alikuwa na miaka minane alipoanza kutawala, naye akatawala katika Yerusalemu miaka thelathini na mmoja. Jina la mama yake aliitwa Yedida binti Adaya, kutoka Bozkathi. [2]Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA na kuenenda katika njia zote za Daudi baba yake, bila kugeuka upande wa kuume wala wa kushoto.

[3]Katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wake, mfalme Yosia akamtuma mwandishi, Shafani mwana wa Azalia, mwana wa Meshulamu, kwenda katika hekalu la BWANA. Akisema: [4]"Panda uende kwa Hilkia kuhani mkuu, mwambie ahesabu zile fedha ambazo zimeletwa katika hekalu la BWANA, ambazo mabawabu wamekusanya kutoka kwa watu. [5]Waambie waikabidhi kwa watu walioteuliwa kusimamia kazi ya hekalu. Waamuru watu hawa wawalipe wafanyakazi ambao wanakarabati hekalu la BWANA, [6]yaani mafundi seremala, wale wajenzi na mafundi waashi. Waambie pia wanunue mbao na mawe yaliyochongwa ili kukarabati hekalu. [7]Lakini hawahitajiki kutoa hesabu ya fedha walizokabidhiwa kwa sababu wanafanya kwa uaminifu.''

[8]Hilkia kuhani mkuu akamwambia Shafani mwandishi, "Nimekipata Kitabu cha Torati ndani ya hekalu la BWANA.'' Akampa Shafani, ambaye alikisoma. [9]Kisha Shafani mwandishi akamwendea mfalme na kumpa taarifa akisema: "Maafisa wako wametoa ile fedha ambayo ilikuwa ndani ya hekalu la BWANA na imekabidhiwa mikononi mwa wasimamizi wa marekebisho ya hekalu.'' [10]Ndipo Shafani mwandishi akampasha mfalme habari kwamba: "Hilkia kuhani amenipa kitabu hiki.'' Naye Shafani akakisoma kile kitabu mbele ya mfalme.

[11]Mfalme aliposikia maneno ya kile kitabu cha Torati, akararua majoho yake. [12]Akatoa amri hizi kwa Hilkia kuhani, Ahikamu mwana wa Shafani, Akbori mwana wa Mikaia, Shafani mwandishi na Asaia mhudumu wa mfalme: [13]"Nendeni na mkaulize kwa BWANA kwa ajili yangu na kwa ajili ya watu na Yuda wote kuhusu kile kilichoandikwa ndani ya kitabu hiki ambacho kimepatikana. Hasira ya BWANA ni kubwa inayowaka dhidi yetu kwa sababu baba zetu hawakuyatii maneno ya kitabu hiki, hawajatenda kulingana na yale yote yaliyoandikwa humo kutuhusu sisi."

[14]Hilkia kuhani, Ahikamu, Akbori, Shafani na Asaia wakaenda kuongea na nabii mke Hulda, ambaye alikuwa mke wa Shalumu mwana wa Tikva, mwana wa Harhasi mtunzaji wa chumba cha mavazi. Hulda aliishi Yerusalemu katika mtaa wa pili.

[15]Akawaambia, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli: Mwambieni yule mtu aliyewatuma ninyi kwangu, [16]'Hivi ndivyo asemavyo BWANA: nitaleta maafa juu ya mahali hapa na watu wake, kulingana na kila kitu kilichoandikwa katika kitabu hicho mfalme wa Yuda alichosoma. [17]Kwa sababu wameniacha mimi na kufukiza uvumba kwa miungu mingine na kunighadhibisha kwa sanamu zote zilizotengenezwa kwa mikono yao, hasira yangu itawaka dhidi ya mahali hapa nayo haiwezi kuzimwa.' [18]Mwambieni mfalme wa Yuda, ambaye amewatuma ninyi kuulizia kwa BWANA, 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli kuhusu maneno uliyoyasikia: [19]Kwa sababu moyo wako ulikuwa msikivu na ulijinyenyekeza mbele za BWANA uliposikia kile nilichosema dhidi ya mahali hapa na watu wake, kwamba wangelaaniwa na kuachwa ukiwa, basi kwa sababu uliyararua majoho yako na kulia mbele zangu, nimekusikia, asema BWANA. [20]Kwa hiyo nitakukusanya wewe kwa baba zako, nawe utazikwa kwa amani. Macho yako hayataona maafa yote nitakayoleta juu ya mahali hapa.' ''

Basi wakapeleka jibu kwa mfalme.

Yosia Analifanya Upya Agano

23 Kisha mfalme akawaita pamoja wazee wote wa Yuda na Yerusalemu. [2]Akapanda mpaka kwenye hekalu la BWANA pamoja na watu wa Yuda, watu wa Yerusalemu, makuhani na manabii, watu wote kuanzia aliye mdogo hadi aliye mkubwa kabisa. Akasoma wakiwa wanasikia maneno yote ya Kitabu cha Agano, ambacho kilikuwa kimepatikana katika

hekalu la BWANA. 3Mfalme akasimama karibu
na nguzo na kulifanya upya lile agano mbele za
BWANA: yaani kumfuata BWANA na kuzishika
amri zake, maagizo na hukumu zake kwa moyo
wake wote na kwa roho yake yote, hivyo
kuyathibitisha maneno ya hilo agano
yaliyoandikwa ndani ya kitabu hiki. Kisha watu
wote wakajifunga wenyewe kwa kiapo katika
agano.

4Mfalme akamwamuru Hilkia kuhani mkuu,
makuhani wanaomfuata kwa cheo na
mabawabu kuondoa kutoka kwenye hekalu la
BWANA vyombo vyote vilivyofanywa kwa ajili ya
Baali na Ashera na jeshi lote la mianga ya
angani! Akavichoma nje ya Yerusalemu katika
mashamba ya Bonde la Kidroni na kuyachukua
hayo majivu mpaka Betheli. 5Aliwafukuza
makuhani wa kipagani waliokuwa wameteuliwa
na wafalme wa Yuda kufukiza uvumba katika
mahali pa juu pa kuabudia miungu katika miji ya
Yuda na ile inayozunguka Yerusalemu yaani,
wale waliofukiza uvumba kwa Baali, kwa jua na
mwezi, kwa kundi la nyota na jeshi lote la
angani. 6Akaiondoa nguzo ya Ashera kutoka
kwenye hekalu la BWANA na kuipeleka kwenye
Bonde la Kidroni nje ya Yerusalemu na
kuiteketeza huko. Akaisaga hadi ikawa unga na
kusambaza hilo vumbi juu ya makaburi ya watu
wabaya ambao waliitolea kafara. 7Akabomoa pia
nyumba za mahanithi wa mahali pa ibada za
miungu, zilizokuwa ndani ya hekalu la BWANA
na mahali wanawake walipofuma kwa ajili ya
Ashera.

8Yosia akawaleta makuhani wote wa
BWANA kutoka miji yote ya Yuda na kupafanya
mahali pa juu pa kuabudia miungu pasifae tena
kufanyia hizo ibada, kuanzia Geba hadi Beer-
Sheba, mahali pote ambapo hao makuhani wa
miungu walifukiza uvumba. Akabomoa mahali
pa kuwekea vitu vya ibada za miungu
palipokuwa katika malango, kwenye ingilio la
lango la Yoshua, mtawala wa mji, lililoko upande
wa kushoto wa lango la mji. 9Ingawa makuhani
wa mahali pa juu pa kuabudia miungu
hawakuhudumu katika madhabahu ya BWANA
katika Yerusalemu, walikula mikate isiyotiwa
chachu miongoni mwa ndugu zao.

10Kisha mfalme akapafanya Tofethi pasifae
tena kufanyiwa hizo ibada za miungu,
palipokuwa katika bonde la Ben-Hinomu, ili mtu
ye yote asiweze kupatumia kumtoa kafara
mwanawe au binti yake katika moto kwa mungu
Moleki. 11Akaondoa kutoka kwenye ingilio la
hekalu la BWANA wale farasi ambao wafalme
wa Yuda walikuwa wamewaweka wakfu kwa ajili
ya mungu jua. Walikuwa kwenye
ua karibu na chumba cha afisa aliyeitwa
Nathani-Meleki. Basi Yosia akayachoma moto
yale magari yaliyokuwa yamewekwa wakfu kwa
mungu jua.

12Alizivunja madhabahu ambazo wafalme
wa Yuda walikuwa wamezijenga kwenye paa la
ghorofa ya Ahazi, pia madhabahu alizokuwa
amezijenga Manase katika nyua mbili za hekalu
la BWANA. Akaziondoa huko, akazivunja
vipande vipande na kutupa hicho kifusi katika
Bonde la Kidroni. 13Mfalme pia akapafanya
mahali pa juu pa kuabudia miungu palipokuwa
mashariki ya Yerusalemu upande wa kusini wa
kilima cha Uharibufu, pale ambapo Solomoni
mfalme wa Israeli alikuwa amejenga kwa ajili ya
Ashtorethi mungu mke aliye chukizo la
Wasidoni, kwa ajili ya Kemoshi yule mungu
chukizo la Wamoabu na kwa ajili ya Moleki
mungu aliye chukizo la watu wa Amoni pasifae
tena kufanyia hizo ibada. 14Yosia akapasua yale
mawe ya kuabudiwa na kuzikatakata nguzo za
Ashera. Kisha akafunika hayo maeneo kwa
mifupa ya wanadamu.

15Hata madhabau iliyokuwa huko Betheli,
mahali pa juu pa kuabudia miungu palipokuwa
pamejengwa na Yeroboamu mwana wa Nebati,
ambaye aliwafanya Israeli watende dhambi, hata
hiyo madhabahu na mahali pa juu pa kuabudia
miungu alipabomoa. Alipateketeza kwa moto
hapo mahali pa juu pa kuabudia miungu na
kupasaga hadi pakawa vumbi na kuichoma hiyo
nguzo ya Ashera pia. 16Kisha Yosia
akatazamatazama huku na huko, naye alipoona
makaburi yaliyokuwa huko kwenye kilima,
akaamuru mifupa itolewe humo na akaichoma
juu ya madhabahu hiyo ya Betheli ili kupafanya
pasifae tena kufanyia hizo ibada za miungu. Hili
lilitokea sawasawa na neno la BWANA
lililosemwa na mtu wa Mungu ambaye
alitangulia kusema mambo haya.

17Mfalme akauliza, “Lile kaburi lenye mnara
wa ukumbusho ninaloliona ni kwa ajili gani?”

Watu wa mji wakasema, ‘‘Hii ni alama ya
kaburi la mtu wa Mungu ambaye alikuja kutoka
Yuda,naye akanena dhidi ya hii madhabahu ya
Betheli mambo yale yale uliyoifanyia leo.’’

18Akasema, ‘‘Liacheni msiliguse.
Msimruhusu mtu ye yote kuiondoa mifupa yake.’’
Basi wakaiacha mifupa yake pamoja na ile ya
yule nabii ambaye alikuwa amekuja kutoka

Samaria.

19Kama alivyokuwa amefanya huko Betheli, Yosia akabomoa na kufanya mahali pa kuwekea vitu vya ibada za mahali pa juu pa kuabudia miungu ambapo wafalme wa Israeli walikuwa wamejenga ndani ya miji ya Samaria ambayo ilikuwa imemghadhibisha BWANA pasifae tena kwa ibada. 20Yosia akawachinja makuhani wote wa mahali pa juu pa kuabudia miungu katika madhabahu zao wenyewe na kuchoma mifupa ya wanadamu juu yake. Kisha akarudi Yerusalemu.

Yosia Aadhimisha Pasaka

21Mfalme akatoa agizo hili kwa watu wote: "Adhimisheni Pasaka kwa BWANA Mungu wenu, kama ilivyoandikwa katika Kitabu hiki cha Agano.'' 22Hapakuwahi kuwapo na adhimisho jingine la Pasaka kama hilo tangu nyakati za Waamuzi walioongoza Israeli, wala katika nyakati zote za wafalme wa Israeli na wafalme wa Yuda. 23Lakini katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa mfalme Yosia, Pasaka hii iliadhimishwa kwa BWANA huko Yerusalemu.

24Zaidi ya hayo, Yosia akawaondoa wapunga pepo, wanaoabudu mizimu, sanamu za kuagulia, sanamu za kuabudiwa na vitu vingine vyote vya machukizo vilivyoonekana katika Yuda na Yerusalemu. Haya aliyafanya ili kutimiza itakiwavyo kulingana na sheria iliyoandikwa ndani ya kile kitabu ambacho Hilkia kuhani alikikuta ndani ya hekalu la BWANA. 25Kabla wala baada ya mfalme Yosia hapakuwepo na mfalme mwingine ye yote ambaye alimpenda BWANA kwa moyo wake wote, kwa roho yake yote na kwa nguvu zake zote sawasawa na Sheria yote ya Mose.

26Hata hivyo, BWANA hakuacha ghadhabu yake, iliyowaka dhidi ya Yuda kwa sababu ya yale yote ambayo Manase alikuwa amefanya ili kumghadhibisha. 27Hivyo BWANA akasema, "Nitamwondoa Yuda mbele zangu kama nilivyomwondoa Israeli, nami nitaukataa Yerusalemu, mji niliouchagua na hekalu hili, ambalo nilisema, 'Humo Jina langu litakaa.' ''

28Matukio mengine ya utawala wa Yosia na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Yuda?

29Yosia alipokuwa mfalme, Farao-Neko mfalme wa Misri akapanda mpaka mto Eufrati kumsaidia mfalme wa Ashuru. Mfalme Yosia akatoka kwenda kupigana naye, lakini Neko akamkabili na kumwua huko Megido. 30Watumishi wa Yosia wakauleta mwili wake ndani ya gari la vita kutoka Megido hadi Yerusalemu na kumzika kwenye kaburi lake mwenyewe. Nao watu wa nchi wakamchukua Yehoahazi mwana wa Yosia, wakamtia mafuta na kumfanya mfalme mahali pa baba yake.

Yehoahazi Mfalme Wa Yuda

31Yehoahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitatu alipoanza kutawala, akatawala katika Yerusalemu kwa miezi mitatu. Jina la mama yake aliitwa Hamutali binti Yeremia kutoka Libna. 32Akafanya maovu machoni mwa BWANA, kama baba zake walivyofanya. 33Farao-Neko akamfunga katika minyororo huko Ribla katika nchi ya Hamathi ili kwamba asiweze kutawala huko Yerusalemu, naye akaamuru kodi ya talanta mia[a] za fedha na talanta ya dhahabu[b] katika Yuda. 34Farao-Neko akamfanya Eliyakimu mwana wa Yosia kuwa mfalme mahali pa baba yake Yosia na kulibadilisha jina la Eliyakimu kuwa Yehoiakimu. Lakini akamchukua Yehoahazi na kumpeleka Misri, naye akafia huko. 35Yehoiakimu akamlipa Farao-Neko ile fedha na dhahabu aliyodai. Ili kuweza kufanya hivyo, Yehoiakimu akatoza nchi kodi na kulipiza fedha na dhahabu kutoka kwa watu wa nchi kulingana na makadirio ya mapato yao.

Yehoiakimu Mfalme Wa Yuda

36Yehoiakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala katika Yerusalemu miaka kumi na mmoja. Jina la mama yake aliitwa Zebida binti Pedaiya kutoka Ruma. 37Naye akafanya maovu machoni mwa BWANA kama baba zake walivyokuwa wamefanya.

24 Wakati wa utawala wa Yehoiakimu, Nebukadneza mfalme wa Babeli aliishambulia nchi, naye Yehoiakimu akawa mtumwa wake kwa miaka mitatu. Lakini hatimaye akabadili mawazo yake na kuasi dhidi ya Nebukadneza. 2BWANA akatuma Wakaldayo, Waaramu, Wamoabu na Waamoni ili kumshambulia ghafula. Aliwatuma kuiangamiza Yuda sawasawa na neno la BWANA lililosemwa na watumishi wake manabii. 3Hakika mambo haya yalitokea Yuda kulingana

a33 "Talanta mia moja za fedha ni sawa na tani 3.4.
b33 "Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34.

na agizo la BWANA, ili kuwaondoa kutoka machoni pake kwa sababu ya dhambi za Manase na yote aliyoyafanya, 4ikiwa ni pamoja na kumwaga damu isiyo na hatia. Kwa kuwa aliijaza Yerusalemu kwa damu isiyo na hatia na BWANA hakuwa radhi kusamehe.

5Matukio mengine ya utawala wa Yehoiakimu na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha tarehe cha wafalme wa Yuda? 6Yehoiakimu akalala pamoja na baba zake. Naye Yehoiakini mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

7Mfalme wa Misri hakutoka tena katika nchi yake, kwa sababu mfalme wa Babeli alikuwa ameitwaa himaya yake yote, kuanzia kijito cha Misri hadi Mto Eufrati.

Yehoiakini Mfalme Wa Yuda

8 Yehoiakini alikuwa na umri wa miaka kumi na minane alipoanza kutawala, naye akatawala katika Yerusalemu kwa miezi mitatu. Jina la mama yake aliitwa Nehushta binti Elnathani kutoka Yerusalemu. 9Akafanya maovu machoni pa BWANA, kama vile baba yake alivyokuwa amefanya.

10Wakati huo, maafisa wa Nebukadneza mfalme wa Babeli walikuja ili kuishambulia Yerusalemu nao wakaizunguka kwa jeshi. 11Nebukadneza mwenyewe akaupandia mji wakati maafisa wake walipokuwa wameuzunguka kwa jeshi. 12 Yehoiakini mfalme wa Yuda, mama yake, wahudumu wake, wakuu na maafisa wake wote wakajisalimisha kwa Nebukadneza.

Katika mwaka wa nane wa utawala wa mfalme wa Babeli, akamchukua Yehoiakini kuwa mfungwa. 13Kama vile BWANA alivyokuwa amesema, Nebukadneza akaondoa hazina yote kutoka hekalu la BWANA na kutoka jumba la mfalme, akavichukua vyombo vyote vya dhahabu ambavyo Solomoni mfalme wa Israeli alikuwa amevitengeneza kwa ajili ya hekalu la BWANA. 14Akawachukua Yerusalemu wote kwenda uhamishoni, yaani: maafisa wote na mashujaa, watu wenye ustadi na ufundi, jumla yao watu elfu kumi. Watu maskini sana ndio tu waliobaki katika nchi.

15Nebukadneza akamchukua mateka Yehoiakini kwenda Babeli. Pia akawachukua utumwani kutoka Yerusalemu kwenda Babeli mama yake mfalme, wake zake, maafisa wake na viongozi wote wa nchi. 16Mfalme wa Babeli pia akawahamishia Babeli mashujaa elfu saba, wenye nguvu na wanaofaa kupigana vita, watu wenye ustadi na mafundi elfu moja. 17Akamfanya Matania, ndugu wa baba yake Yehoiakini kuwa mfalme mahali pake na akalibadilisha jina lake kuwa Sedekia.

Sedekia Mfalme wa Yuda

18Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala, naye akatawala katika Yerusalemu miaka kumi na mmoja. Jina la mama yake aliitwa Hamuthi binti Yeremia, kutoka Libna. 19Akafanya maovu machoni mwa BWANA kama alivyofanya Yehoiakimu. 20Ilikuwa ni kwa sababu ya hasira ya BWANA haya yote yakatokea katika Yerusalemu na katika Yuda na mwishoni akawasukumia mbali na uso wake.

Kuanguka Kwa Yerusalemu

25 Basi, Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli.Hivyo katika mwaka wa tisa wa utawala wa Sedekia, katika siku ya kumi ya mwezi wa kumi, Nebukadneza mfalme wa Babeli akaenda kupigana dhidi ya Yerusalemu pamoja na jeshi lake lote. Akapiga kambi nje ya mji na kuuzunguka kwa jeshi kote. 2Mji ulizungukwa na jeshi mpaka mwaka wa kumi na moja wa mfalme Sedekia. 3Kufikia siku ya tisa ya mwezi wa nne njaa ilizidi kuwa kali sana ndani ya mji, hapakuwa na chakula kwa ajili ya watu. 4Kisha ukuta wa mji ukavunjwa, jeshi lote likakimbia usiku kupitia lango lililokuwa kati ya kuta mbili karibu na bustani ya mfalme, ingawa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka mji. Wakakimbia kuelekea Araba, 5lakini jeshi la Wakaldayo likamfuatilia mfalme na kumkuta katika sehemu tambarare za Yeriko. Askari wake wote wakajitenga naye na kutawanyika, 6naye akakamatwa. Akapelekwa kwa mfalme wa Babeli huko Ribla, mahali ambapo hukumu yake ilitangazwa. 7Wakawaua wanawe Sedekia mbele ya macho yake. Kisha wakayang'oa macho yake, wakamfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli.

8Katika siku ya saba ya mwezi wa tano katika mwaka wa kumi na tisa wa kutawala kwake mfalme Nebukadneza mfalme wa Babeli, Nebuzaradani jemadari wa jeshi la walinzi wa mfalme na afisa wa mfalme wa Babeli, wakaja Yerusalemu. 9Akachoma moto hekalu la BWANA, jumba la kifalme na nyumba zote za Yerusalemu. Alichoma kila jengo muhimu. 10Jeshi lote la Wakaldayo chini ya jemadari wa jeshi la walinzi wa mfalme, wakavunja kuta

zilizoizunguka Yerusalemu. [11]Nebuzaradani jemadari wa jeshi la walinzi akawapeleka uhamishoni watu waliokuwa wamebaki katika mji, pamoja na watu wengine waliokuwa wamebaki pamoja na wale askari waliojisalimisha kwa mfalme wa Babeli. [12]Lakini yule jemadari wa jeshi akawaacha baadhi ya wale watu maskini mno wa nchi ili kutunza mashamba ya mizabibu na mashamba mengine.

[13]Wakaldayo wakavunja zile nguzo za shaba, vishikilio vya shaba vinavyohamishika na ile Bahari ya shaba, vile vitu ambavyo vilikuwa katika hekalu la BWANA, nao wakaichukua hiyo shaba kwenda Babeli. [14]Wakachukua pia vyungu, masepetu, mikasi ya kusawazishia utambi, vile vyombo vya udongo na vile vyombo vyote vya shaba vilivyotumika katika huduma hekaluni. [15]Yule jemadari wa jeshi la walinzi wa mfalme akachukua vile vyetezo na yale mabakuli ya kunyunyuzia, vitu vyote vile vilivyokuwa vimetengenezwa kwa dhahabu safi au fedha.

[16]Shaba iliyotokana na zile nguzo mbili, ile Bahari na vile vishikilio vinavyohamishika, ambavyo Solomoni alikuwa ametengeneza kwa ajili ya hekalu la BWANA, ilikuwa nzito kiasi kwamba haikuweza kupimika. [17]Kila nguzo ilikuwa na urefu wa dhiraa kumi na nane[a]. Ile taji ya shaba juu ya nguzo moja ilikuwa dhiraa tatu[b] na ilikuwa imepambwa kwa wavu na makomamanga za shaba kuizunguka kote. Ile nguzo nyingine, pamoja na wavu wake ilifanana na hiyo.

[18]Yule jemadari wa jeshi la walinzi akawachukua Seraya aliyekuwa kuhani mkuu, Sefania kuhani aliyekuwa msaidizi wake pamoja na mabawabu watatu kama wafungwa. [19]Miongoni mwa wale ambao bado walikuwa katika mji, akamchukua afisa aliyesimamia mashujaa na washauri watano wa kifalme. Akamchukua pia mwandishi ambaye alikuwa afisa aliyesimamia uandikishaji wa watu wa nchi pamoja na watu wake sitini waliokutwa ndani ya mji. [20]Nebuzaradani jemadari wa jeshi akawachukua wote akawaleta kwa mfalme wa Babeli huko Ribla. [21]Huko Ribla, katika nchi ya Hamathi, mfalme akaamuru wanyongwe.

Hivyo Yuda akaenda utumwani mbali na nchi yake.

[22]Nebukadneza mfalme wa Babeli akamteua Gedalia mwana wa Ahikamu, mwana wa Shafani, awe msimamizi wa watu aliowaacha Yuda. [23]Wakati maafisa wote wa jeshi na watu wao waliposikia kwamba mfalme wa Babeli amemteua Gedalia kama mtawala, wakamjia Gedalia huko Mispa, nao ni Ishmaeli mwana wa Nethania, Yohanani mwana wa Karea, Seraya mwana wa Tanhumeti Mnetofa, Yezania mwana wa Mmaaka, pamoja na watu wao. [24]Gedalia akaapa kuwahakikishia wao na watu wao, akasema, “Msiwaogope maafisa wa Kikaldayo, kaeni katika nchi na mtumikieni mfalme wa Babeli na itakuwa vyema kwenu.”

[25]Hata hivyo, katika mwezi wa saba, Ishmaeli mwana wa Nethania, mwana wa Elishama, aliyekuwa wa damu ya kifalme, akaja na watu kumi na wakamwua Gedalia na watu wa Yuda, pamoja na Wakaldayo waliokuwa pamoja naye huko Mispa. [26]Katika hili, watu wote kuanzia aliye mdogo sana hadi aliye mkubwa kabisa, pamoja na maafisa wa jeshi, wakakimbilia Misri kwa kuwaogopa Wakaldayo.

Yehoiakini Anaachiliwa

[27]Katika mwaka wa thelathini na saba wa uhamisho wa Yehoiakini mfalme wa Yuda, katika mwaka ule ambao Evil-Merodaki alikuwa mfalme wa Babeli, akamfungua Yehoiakini kutoka gerezani siku ya ishirini na saba ya mwezi wa kumi na mbili. [28]Akazungumza naye kwa wema na akampa kiti cha heshima kilicho juu kuliko cha wale wafalme wengine waliokuwa naye huko Babeli. [29]Hivyo Yehoiakini akayavua yale mavazi yake ya kufungwa na kwa maisha yake yote, akawa anakula mezani mwa mfalme. [30]Pia siku kwa siku, mfame akampa Yehoiakini mahitaji yake siku zote za maisha yake.

---

a[17] Dhiraa kumi na nane ni sawa na mita 8.2.
b[17] Dhiraa la tatu ni sawa na mita 1.35.

Utangulizi

Jina hili la kitabu *"Mambo ya Nyakati*" linaweza likafuatiliwa mpaka kwa Yerome ambaye ndiye aliyelitumia kwa ajili ya kitabu hiki katika tafsiri ya *Kilatini ya Vulgate.*Jina la kitabu hiki katika Kiyunani *"Mambo Yaliyorukwa"*, linaonyesha ile hali ya watafsiri wa Agano la Kale katika *Septuagint* kwamba vitabu hivi kimsingi yalikuwa mambo ya nyongeza kuhusu mambo ya dhabihu yaliyokuwa yameachwa na vitabu vya Samweli na Wafalme.

Ingawaje vitabu vya Mambo ya Nyakati vinaelekea kurudia yaliyomo katika Samweli na Wafalme,haina maana vinarudia mambo yale yale. Mambo ya Nyakati viliandikwa kwa ajili ya wale waliorudi Israeli kutoka uhamishoni baada ya kutekwa na kupelekwa Babeli ili kuwakumbusha kwamba walikuwa wa ukoo wa kifalme wa Daudi na ya kwamba, wao walikuwa watu wateule wa Mungu.

Wazo Kuu

Wazo kubwa ni kwamba, daima Mungu ni mwaminifu katika agano Lake. Kwa sababu hizi (Mambo ya Nyakati) kinaanza na kuelezea kwa ufupi habari tangu Adamu mpaka kifo cha Mfalme Sauli. Sehemu ya kitabu iliyobaki inaelezea habari za Mfalme Daudi. Vitabu hivi vinachukua nafasi ya kuwaonya na pia kuwatia moyo Wayahudi kuwa waaminifu kwa agano lao na BWANA.

1Mambo ya Nyakati kinaenda sambamba na 2Samweli na kinatoa ufafanuzi wake. Kitabu hiki kinakazia habari za kiroho za Yuda na Israeli.

Wahusika Wakuu

Daudi na Solomoni.

Mahali

Hebroni na Yerusalemu,

Mwandishi

Ezra, kulingana na mapokeo ya Kiyahudi.

Tarehe

1279 – 461 K.K.

Mgawanyo

- Orodha ya Vizazi (1:1-9:44)
- Utawala wa Daudi (10:1-29:30)

Kumbukumbu ya Historia Kuanzia Adamu hadi Abrahamu

Adamu Hadi Wana Wa Noa

1 Adamu, Sethi, Enoshi, Kenani,
2Mahalaleli, Yaredi, 3Yaredi, Henoko,
Methusela, Lameki, Noa.

4Wana wa Noa:
Shemu, Hamu na Yafethi.

Wana Wa Yafethi

5Wana wa Yafethi
walikuwa: Gomeri, Magogu, Madai,
Yavani, Tubali, Mesheki na Tirasi.
6Wana wa Gomeri walikuwa:
Ashkenazi, Rifathi na Togarma.
7Wana wa Yavani walikuwa:
Elisha, Tarshishi, Kitimu na
Warodanimu.

Wana wa Hamu

8Wana wa Hamu walikuwa:
Kushi, Misraimu[a], Puti na Kanaani.
9Wana wa Kushi walikuwa:
Seba, Havila, Sabta, Raama na Sabteka.
Wana wa Raama walikuwa:
Sheba na Dedani.
10Kushi alimzaa
Nimrodi aliyekuwa mtu shujaa katika nchi.
11Misraimu akawazaa,
Waludi, Waanamu, Walehabi,
Wanaftuhi, 12Wapathrusi, Wakasluhi (hao
ndio asili ya Wafilisti) na Wakaftori.
13Wana wa Kanaani walikuwa
Sidoni, mzaliwa wake wa kwanza na Hethi,
14Wayebusi, Waamori, Wagirgashi,
15Wahivi, Waariki, Wasini, 16Waarvadi,
Wasemari na Wahamathi.

Wana wa Shemu

17Wana wa Shemu walikuwa:
Elamu, Ashuri, Arfaksadi, Ludi na Aramu,
Wana wa Aramu walikuwa:
Usi, Huli, Getheri na Mesheki.
18Arfaksadi akamzaa Shela,
Shela akamzaa Eberi.
19Eberi alikuwa na wana wawili:
Mmoja wao aliitwa Pelegi[b] kwa sababu ni
katika wakati wake dunia iligawanyika,
ndugu yake aliitwa Yoktani.
20Wana wa Yoktani walikuwa:
Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera,
21Hadoramu, Uzali, Dikla, 22Obali, Abimaeli,
Sheba, 23Ofiri, Havila na Yobabu. Wote
hawa walikuwa wana wa Yoktani.

24Wana wa Shemu walikuwa Arfaksadi,
Shela,
25Eberi, Pelegi, Reu,
26Serugi, Nahori, Tera,
27Tera akamzaa Abramu, yaani, Abrahamu.

Jamaa ya Abrahamu

28Abrahamu alikuwa na wana wawili:
Isaki na Ishmaeli.

Wazao wa Hagari

29Hawa ndio waliokuwa wazao wa Hagari:
Nebayothi mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli,
Kedari, Adbeeli, Mibsamu, 30Mishma Duma,
Masa, Hadadi, Tema, 31Yeturi, Nafishi na
Kedema. Hao ndio wana wa Ishmaeli.

Wazao wa Ketura

32Wana waliozaliwa na Ketura suria wa
Abrahamu walikuwa:
Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbaki
na Shua.
Wana wa Yokshani walikuwa:
Sheba na Dedani.
33Wana wa Midiani walikuwa:
Efa, Eferi, Hanoki, Abida na Eldaa.
Wote hao walikuwa wa uzao wa Ketura.

Wazao wa Sara

34Abrahamu alikuwa baba wa Isaki.
Esau na Israeli walikuwa wana wa Isaki.

Wana wa Esau

35Wana wa Esau walikuwa:
Elifazi, Rehueli, Yeushi, Yalamu na Kora.
36Wana wa Elifazi walikuwa:
Temani, Omari, Sefo, Gatamu na Kenazi,
Esau kwa Timna akamzaa Amaleki.
37Wana wa Rehueli walikuwa:
Nahathi, Zera, Shama na Miza.

Watu wa Seiri Walikuwa Edomu

38Wana wa Seiri walikuwa:
Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana, Dishoni, Eseri
na Dishani.

a[8] "Misraimu" ndiyo "Misri."

b[19] "Pelegi" hapa maana yake "gawanyika."

39Wana wa Lotani walikuwa wawili:
Hori na Homamu. Lotani alikuwa na dada yake aliyeitwa Timna.
40Wana wa Shobali walikuwa:
Alvani[c], Manahathi, Ebali, Shefi na Onamu.
Wana wa Sibeoni walikuwa:
Aya na Ana.
41Mwana wa Ana alikuwa:
Dishoni.
Nao wana wa Dishoni walikuwa:
Hemdani, Eshbani, Ithrani na Kerani.
42Wana wa Eseri walikuwa:
Bilhani, Zaawani na Akani.
Wana wa Dishani walikuwa:
Usi na Arani.

Watawala wa Edomu

43Hawa ndio wafalme waliotawala Edomu kabla hajatawala mfalme ye yote wa Waisraeli:
Bela mwana wa Beori, ambaye mji wake ni Dinhaba.
44Bela alipofariki,
Yobabu mwana wa Zera kutoka Bosra akaingia mahali pake kama mfalme.
45Yobabu alipofariki,
Hushamu kutoka nchi ya Watemani akaingia mahali pake kama mfalme.
46Hushamu alipofariki,
Hadadi mwana wa Bedadi, aliyeshinda Midiani katika nchi ya Moabu, akaingia mahali pake kama mfalme, mji wake uliitwa Avithi.
47Hadadi alipofariki,
Samla kutoka Masreka akaingia mahali pake kama mfalme.
48Samla alipofariki,
Shauli kutoka Rehobothi ulio karibu na Mto Eufrati, akaingia mahali pake kama mfalme.
49Shauli alipofariki,
Baal-Hanani mwana wa Akbori akaingia mahali pake kama mfalme.
50Baali-Hanani alipofariki,
Hadadi akaingia mahali pake kama mfalme. Mji wake uliitwa Pau, na mkewe aliitwa Mehetabeli binti Matredi, binti Me-Zahabu. 51Naye Hadadi pia akafa.

Wakuu wa Edomu walikuwa:
Timna, Alva, Yetheli, 52Oholibama, Ula, Pinoni, 53Kenazi, Temani, Mibsari, 54Magdieli na Iramu. Hao ndio wakuu wa makabila ya Edomu.

c40 "Alavani" maandishi mengine ya Kiebrania yanamwita "Zefi."

Wana wa Israeli

2 Hawa ndio waliokuwa wana wa Israeli:
Reubeni, Simeoni, Lawi, Yuda, Isakari, Zabuloni, 2Dani, Yosefu, Benyamini, Naftali, Gadi na Asheri.

Yuda hadi Wana wa Hesroni

3Wana wa Yuda waliozaliwa kwake na mkewe Mkanaani, binti wa Shua walikuwa:
Eri, Onani na Shela. Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda alikuwa mwovu machoni pa BWANA kwa hiyo BWANA alimwua. 4Tamari, mkwewe Yuda, alimzalia wana wawili: Peresi na Zera. Yuda alikuwa na jumla ya wana watano.
5Wana wa Peresi ni:
Hesroni na Hamuli.
6Wana wa Zera walikuwa:
Zimri, Ethani, Hemani, Kalkoli na Daido. Jumla ya wana wa Zera walikuwa watano.
7Mwana wa Karmi, alikuwa:
Akari[a], ambaye alileta taabu kwa Waisraeli kwa kukiuka onyo la kutokuchukua vitu ambavyo vilikuwa vimewekwa wakfu. 8Mwana wa Ethani alikuwa, Azariya. 9Wana wa Hesroni walikuwa Yerameeli, Ramu na Kalebu.

Kuanzia Ramu mwana wa Hesroni

10Ramu alimzaa
Aminadabu na Aminadabu akamzaa Nashoni, kiongozi wa kabila la Yuda. 11Nashoni akamzaa Salmoni, Salmoni akamzaa Boazi, 12Boazi akamzaa Obedi, Obedi akamzaa Yese.
13Yese akawazaa
Eliabu mwanawe wa kwanza, wa pili Abinadabu, wa tatu Shimea[b], 14wa nne Nethaneli, wa tano Radai, 15wa sita Osemu na wa saba Daudi. 16Dada zao walikuwa Seruya na Abigaili. Wana wa Seruya walikuwa watatu: Abishai, Yoabu na saheli. 17Abigaili alikuwa mama yake Amasa ambaye baba yake alikuwa Yetheri, Mwishmaeli.

a7 "Akari'' maana yake "taabisha,'' ambaye anaitwa Akani katika Kitabu cha Yoshua 6:1-26; 22:20
b13 "Shimei'' au "Shima'' ndiye mwana wa tatu wa Yese, yaani Shama katika 1Sam 16:9; 17:13. Hii inawezekana jina lake lilibadilishwa kutoka Shama, yaani, "Fanya ukiwa'' kuwa Shimea, yaani, "Sifa njema.''

Kalebu Mwana wa Hesroni

18Kalebu mwana wa Hesroni akazaa wana
na mkewe Azuba na Yeriothi. Hawa ndio
wana Azuba aliomzalia Kalebu:
Yesheri, Shobabu na Ardoni. 19Azuba
alipofariki, Kalebu akamwoa Efrathi,
ambaye alimzalia Huri. 20Huri akamzaa Uri,
Uri akamzaa Bezaleli.
21Hatimaye, Hesroni akakutana kimwili na binti
wa Makiri babaye Gileadi, ambaye alimwoa
alipokuwa na umri wa miaka sitini, naye
akamzaa Segubu. 22Segubu akamzaa Yairi,
ambaye alitawala miji ishirini na mitatu
katika Gileadi. 23Lakini Geshuri na Aramu
wakateka miji ya Hayothi-Yairi pamoja na
Kenathi na viunga vyake, jumla ilikuwa miji
sitini. Wote hawa walikuwa wazao wa
Makiri babaye Gileadi.

24Baada ya Hesroni kufa huko Efratha, alikuja
mjane wa Hesroni akamzalia Ashuru, aliye
baba wa Tekoa.

Yerameeli Mwana wa Hesroni

25Wana wa Yerameeli mzaliwa wa kwanza wa
Hesroni walikuwa:
Ramu mzaliwa wake wa kwanza, Buna,
Oreni, Osemu na Ahiya. 26Yerameeli
alikuwa na mke mwingine, aliyeitwa Atara,
aliyekuwa mama yake Onamu.
27Wana wa Ramu mzaliwa wa kwanza wa
Yerameeli, walikuwa:
Maasi, Yamini na Ekeri.
28Wana wa Onamu walikuwa:
Shamai na Yada.
Wana wa Shamai walikuwa:
Nadabu na Abishuri.
29Mke wa Abishuri aliitwa Abihali,
ambaye alimzalia Abani na Molidi.
30Wana wa Nadabu walikuwa Seledi na Apaimu,
Lakini Seledi alikufa bila kuzaa watoto.
31Apaimu akamzaa
Ishi ambaye alikuwa baba wa Sheshani.
Sheshani akamzaa Alai.
32Wana wa Yada, nduguye Shamai walikuwa:
Yetheri na Yonathani. Yetheri alikufa bila
kuzaa watoto.
33Wana wa Yonathani walikuwa:
Pelethi na Zaza.

Hawa ndio waliokuwa wazao wa Yerameeli.
34Sheshani hakuwa na wana, ila wasichana tu.
Alikuwa na mtumishi Mmisri aliyeitwa Yarha.
35Sheshani akamwoza huyu mtumishi wake
Yarha binti yake, akamzalia mwana jina lake
Atai.
36Atai akamzaa Nathani,
Nathani akamzaa Zabadi,
37Zabadi akamzaa Eflali,
Eflali akamzaa Obedi,
38Obedi akamzaa Yehu,
Yehu akamzaa Helesi, Helesi akamzaa Eleasa,
40Eleasa akamzaa Sismai,
Sismai akamzaa Shalumu,
41Shalumu akamzaa Yekamia,
naye Yekamia akamzaa Elishama.

Koo za Kalebu

42Wana wa Kalebu nduguye Yerameeli
walikuwa:
Mesha mzaliwa wake wa kwanza alimzaa
Zifu, naye mwanawe Maresha akamzaa
Hebroni.
43Hebroni alikuwa na wana wanne:
Kora, Tapua, Rekemu na Shema. 44Shema
alikuwa baba yake Rahamu na Rahamu
alikuwa baba wa Yorkeamu na Rekemu
alikuwa baba wa Shamai. 45Shamai
akamzaa Maoni na Maoni akamzaa Beth-
Suri.
46Efa, suria wa Kalebu alikuwa mamaye Harani,
Mosa na Gazezi. Harani alikuwa baba wa
Gazezi.
47Wana wa Yadai walikuwa Regemu, Yothamu,
Geshani, Peleti, Efa na Shaafu.
48Maaka suria wa Kalebu alikuwa mamaye
Sheberi na Tirhana. 49Pia Maaka akamzaa
Shaafu babaye Madmana na Shevu babaye
Makbena na Gibea. Kalebu alikuwa na binti
jina lake Aksa. 50Hawa ndio waliokuwa
wazao wa Kalebu.

Wana wa Huri, mzaliwa mkuu wao wa Efratha
walikuwa:
Shobali akamzaa Kiriath-yearimu, 51Salma
akamzaa Bethlehemu, naye Herefu
akamzaa Bethi-Gaderi.
52Wazao wa Shobali baba yake Kiriath-Yearimu
walikuwa:
Haroe, nusu ya wakazi wa mji wa
Menuhothi, 53pamoja na koo za Kiriath-
Yearimu ambazo ni: Waithri, Waputhi,
Washumathi na Wamishrai. Kutokana na
watu hawa walizaliwa Wasorathi na
Waeshtaoli.

54Wazao wa Salma walikuwa:
Bethlehemu, Mnetofathi, Waatrothi-Beth-Yoabu, nusu ya Wamenahathi, Wasori, 55pamoja na koo za waandishi zilizoishi katika mji wa Yabesi: Watirathi, Washimeathi na Wasukathi. Hawa ndio Wakeni waliotokana na Hamathi, baba wa nyumba ya Rekabu.

Wana wa Daudi

3 Hawa ndio waliokuwa wana wa Daudi waliozaliwa huko Hebroni:
Mzaliwa wa kwanza alikuwa Amoni ambaye mama yake aliitwa Ahinoamu wa Yezreeli, wa pili, Danieli ambaye mama yake alikuwa Abigaili wa Karmeli.
2Wa tatu, alikuwa Absalomu, ambaye mama yake alikuwa Maaka, binti Talmai mfalme wa Geshuri. Wa nne, Adoniya, ambaye mama yake alikuwa Hagithi,
3Wa tano, alikuwa Shefatia ambaye mama yake alikuwa Abitali, wa sita alikuwa Ithreamu, aliyezaliwa na mke wake Egla.
4Hawa sita walizaliwa huko Hebroni ambako Daudi alitawala kwa miaka saba na miezi sita.
Daudi alitawala Yerusalemu kwa miaka thelathini na mitatu, 5hawa ndio watoto wa mfalme Daudi waliozaliwa huko Yerusalemu:
mkewe Bathsheba, binti Amieli, alimzalia: Shamua[a], Shobabu, Nathani na Solomoni. 6Pia kulikuwa na wana wengine: Ibhari, Elishua, Elifeleti, 7Noga, Nefegi, Yafai, 8Elishama, Eliada na Elifeleti, wote walikuwa tisa. 9Hawa wote walikuwa wana wa Daudi, mbali na wale wana waliozaliwa na masuria. Tamari alikuwa dada yao.

Wafalme wa Yuda

10Wana wa Solomoni walikuwa Rehoboamu, Abiya,
Yehoshafati, Asa,
11Yehoramu, Ahazia, Yoashi,
12Amazia, Azaria, Yothamu,
13aliyemzaa Ahazi, Hezekia, Manase
14Amoni na Yosia.
15Wana wa Yosia walikuwa:
Yohana ni mzaliwa wake wa kwanza, Yehoyakimu, mwanawe wa pili, wa tatu Sedekia, wa nne Shalumu.
16Walioingia mahali pa Yehoyakimu kama wafalme ni:
Yekonia mwanaye na Sedekia.

Ukoo wa Kifalme Baada ya Uhamisho

17Hawa ndio waliokuwa wazao wa Yekonia aliyekuwa mateka:
Shealtieli, 18Malkiramu, Pedaya, Shenasari, Yekamia, Hoshama na Nedabia.
19Wana wa Pedaya walikuwa:
Zerubabeli na Shimei.
Wana wa Zerubabeli walikuwa:
Meshulamu na Hanania, Shelomithi alikuwa dada yao.
20Pia walikuwepo wengine watano:
Hashuba, Oheli, Berekia, Hasadia na Yushab-Hesedi.
21Wazao wa Hanania walikuwa
Pelatia na Yeshaya. Yeshaya akamzaa Refaya, Refaya akamzaa Arnani, Arnani akamzaa Obadia, Obadia akamzaa Shekania,
22Wazao wa Shekania
Shemaya na wanawe: Hatushi, Igali, Baria, Nearia na Shafati, jumla yao walikuwa sita.
23Wana wa Nearia walikuwa:
Elionenai, Hizkia na Azrikamu, jumla watatu.
24Wana wa Elioenai walikuwa:
Hodavia, Eliashibu, Pelaya, Akubu, Yohana, Delaya na Anani, jumla yao wote saba.

Koo Nyingine za Yuda

4 Wana wa Yuda walikuwa:
Peresi, Hesroni, Karmi, Huri na Shobali.
2Reaya mwana wa Shobali akamzaa
Yahathi, Yahathi akamzaa Ahumai na Lahadi. Hizi ndizo zilizokuwa koo za Wasorathi.
3Hawa ndio waliokuwa wana wa Etamu:
Yezreeli, Ishma na Idbashi. Dada yao aliitwa Haselelponi. 4Penueli akamzaa Gedori na Ezeri, naye Ezeri akamzaa Husha.
Hawa walikuwa wazao wa Huri, mzaliwa wa kwanza wa Efratha, baba yake Bethlehemu.
5Ashuri baba yake Tekoa alikuwa na wake wawili; Hela na Naara.
6Hawa walikuwa wazao wa Naara:
Ahuzamu, Heferi, Temeni na Haahashtari.
7Wana wa Hela walikuwa,
Serethi, Sohari, Ethnani, 8na Kosi ambaye aliwazaa Anubi, Sobeba na jamaa zote za Aharheli mwana wa Harumu.

a5 "Shamua'' hapa ni "Shimea'' kwa Kiebrania.

9Yabesi aliheshimiwa kuliko ndugu zake. Mama yake alimwita Yabesi, akisema, “Nilimzaa kwa huzuni.” 10Yabesi akamlilia Mungu wa Israeli akisema, “Ee Mungu, laiti ungenibariki kweli kweli na kuipanua mipaka yangu! Mkono wako na uwe pamoja nami, uniepushe na uovu ili nisithurike! Naye Mungu akamjalia hayo aliyoyaomba.

11Kelubu, nduguye Shuha, akamzaa Mehiri, naye Mehiri akamzaa Eshtoni. 12Eshtoni akawazaa Beth-Rafa, Pasea na Tehina. Tehina alikuwa baba wa Ir-Nahashi. Hawa ndio waliokuwa wazao wa Reka.

13Wana wa Kenazi walikuwa:
Othniel na Seraia,
wana wa Othnieli walikuwa:
Hathathi na Meonathai. 14Meonothai akamzaa Ofra.
Seraia akamzaa Yoabu baba wa bonde la Ge-Harashimu. Waliitwa hivyo kwa sababu watu walikuwa mafundi.
15Kalebu mwana wa Yefune alikuwa na wana watatu:
Iru, Ela na Naamu.
Na Mwana wa Ela alikuwa
Kenazi.
16Wana wa Yehaleli walikuwa
Zifu, Zifa, Tiria na Asareli.
17Wana wa Ezra walikuwa:
Yetheri, Meredi, Eferi na Yaloni. Mmojawapo wa wake zake Meredi aliwazaa: Miriamu, Shamai na Ishba aliyekuwa baba yake Eshtemoa. 18Meredi alikuwa na mke mwingine Myahudi ambaye aliwazaa: Yeredi baba wa Gedori, Heberi baba wa Soko na Yekuthieli baba wa Zanoa. Hawa walikuwa watoto wa Bithia binti Farao, ambaye Meredi alikuwa amemwoa.
19 Wana wa Mke wa Hodia aliyekuwa dada yake Nahamu walikuwa:
baba yake Keila Mgarmi na Eshtemoa Mmaakathi.
20Wana wa Shimoni walikuwa:
Amnoni, Rina, Ben-Hanani na Tiloni.
Wazao wa Ishi
walikuwa: Zohethi na Ben-Zohethi.
21Wana wa Shela, mwana wa Yuda, walikuwa:
Eri baba yake Leka, Laada baba yake Maresha na jamaa za wafumaji nguo za kitani safi waliokuwa wakiishi huko Beth-Ashbea, 22Yokimu, watu walioishi Kozeba, Yoashi na Sarafi waliotawala huko Moabu
na Yoshubi - Lehemu. (Taarifa hizi ni za zamani sana.) 23Hawa walikuwa wafinyanzi walioishi Netaimu na Gedera, waliishi huko wakimtumikia mfalme.

Simeoni

24Wazao wa Simeoni walikuwa:
Nemueli, Yamini, Yaribu, Zera na Shauli.
25Mwana wa Shauli alikuwa Shalumu, Shalumu akamzaa Mibsamu na Mibsamu akamzaa Mishma.
26Wazao wa Mishma walikuwa:
Hamueli aliyemzaa Zakuri, Zakuri akamzaa Shimei.
27Shimei alikuwa na wana kumi na sita na binti sita, lakini ndugu zake hawakuwa na watoto wengi, hivyo ukoo wao wote haukuwa na watu wengi kama ukoo wa Yuda. 28Waliishi Beer-Sheba, Molada, Hazar-Shuali, 29Bilha, Ezemu, Toladi, 30Bethueli, Horma, Siklagi, 31Bethi-Makabothi, Hazar-Susimu, Beth-Biri na Shaaraimu. Hii ilikuwa miji yao mpaka wakati wa utawala wa mfalme Daudi. 32Vijiji vilivyoizunguka vilikuwa Etamu, Aini, Rimoni, Tokeni na Ashani jumla miji mitano, 33pamoja na vijiji vyote kuizunguka hii miji hadi huko Baalathi. Haya yalikuwa makao yao, wao waliweka kumbukumbu ya ukoo wao.

34Meshobabu, Yamleki, Yosha mwana wa Amazia, 35Yoeli, Yehu mwana wa Yoshibia, mwana wa Seraia, mwana wa Asieli. 36 Pia Elieonai, Yaakoba, Yeshohaia, Asaia, Adieli, Yesimieli, Benaya, 37Ziza Mwana wa Shifi, mwana wa Aloni, mwana wa Yedaya, mwana wa Shimri na mwana wa Shemaia.

38Watu hawa walioorodheshwa hapa juu kwa majina walikuwa viongozi wa koo zao. Jamaa zao ziliongezeka sana, 39wakaenea mpaka kwenye viunga vya Gedori kuelekea mashariki mwa bonde wakitafuta Malisho kwa ajili ya mifugo yao. 40Huko walipata Malisho mengi mazuri, nayo nchi ilikuwa na nafasi kubwa, yenye amani na utulivu. Baadhi ya Wahamu waliishi huko zamani.

41Watu walioorodheshwa majina walikuja katika nchi hiyo wakati na Hezekia mfalme wa Yuda. akawashambulia Wahamu katika makao yao pamoja na Wameuni ambao walikuwa huko nao wakawaangamiza kabisa, kama ilivyo dhahiri hadi leo. Kisha wakafanya makazi yao

huko sababu kulikuwa na malisho mazuri kwa ajili ya mifugo yao. 42Watu wa kabila la wa Simeoni wapatao mia tano, wakiongozwa na Pelatia, Nearia, Refaya na Uzieli wana wa Ishi, wakavamia nchi ya kilima ya Seiri. 43Wakawaua Waamaleki waliobaki waliokuwa wamenusurika, nao wanaishi huko hadi leo.

Wana wa Reubeni

5 Wana wa Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Israeli (yeye alikuwa mzaliwa wa kwanza, lakini kwa kuwa alikinajisi kitanda cha baba yake, haki zake za mzaliwa wa kwanza walipewa wana wa Yosefu mwana wa Israeli, hivyo hakuorodheshwa kwenye orodha ya ukoo wao kulingana na haki yake ya kuzaliwa, 2ingawa Yuda alikuwa na nguvu zaidi ya ndugu zake wote, na kwamba mtawala alitoka kwake, haki za mzaliwa wa kwanza zilikuwa za Yosefu.) 3Wana wa Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Israeli walikuwa:

Hanoki, Palu, Hesroni na Karmi.

4Wazao wa Yoeli walikuwa:

Shemaia, Gogu, Shimei, 5Milka, Reaya, Baali 6na Beera mwanawe ambaye Tiglath-Pileseri mfalme wa Ashuru, alimchukua kwenda uhamishoni. Beera alikuwa kiongozi wa Wareubeni.

7Jamaa zao kulingana na koo zao, walioorodheshwa kwa kufuata koo zao kama ifuatavyo:

Yeieli aliyekuwa mkuu wao, Zekaria, 8Bela mwana wa Azazi, mwana wa Shema, mwana wa Yoeli. Hao waliishi katika eneo kuanzia Aroeri mpaka Nebo na Baal-Meoni. 9Kwa upande wa mashariki walienea hadi pembeni mwa jangwa linaloenea mpaka kwenye Mto Eufrati, kwa sababu mifugo yao ilikuwa imeongezeka huko Gileadi.

10Wakati wa utawala wa mfalme Sauli, walipigana vita dhidi ya Wahagari, wakaanguka kwa mikono yao, kisha wakaishi katika mahema ya Wahagari katika eneo lote la mashariki ya Gileadi.

Wana wa Gadi

11Wagadi waliishi jirani nao katika nchi ya Bashani, mpaka Saleka.

12Yoeli alikuwa ndiye mkuu wao, Shafamu alikuwa wa pili, wakafuata Yanai na Shafati, huko Bashani.

13Ndugu zao kulingana na koo zao walikuwa saba:

Mikaeli, Meshulamu, Sheba, Yorai, Yakani, Zia na Eberi.

14Hawa walikuwa ndio wana wa Abihaili, mwana wa Huri, mwana wa Yaroa, mwana wa Gileadi, mwana wa Mikaeli, mwana wa Yeshishai, mwana wa Yahdo, mwana wa Buzi.

15Ahi mwana wa Abdieli, mwana wa Guni, alikuwa ndiye kiongozi wa jamaa yao.

16Wagadi waliishi Gileadi, huko Bashani pamoja na vijiji vilivyoizunguka, pia katika nchi yote ya malisho ya Sharoni kote walikoenea.

17Yote haya yaliwekwa katika kumbukumbu za ukoo wao wakati wa utawala wa Yothamu, mfalme wa Yuda na Yeroboamu mfalme wa Israeli.

18Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase walikuwa na watu mashujaa 44,760 waliokuwa wameandaliwa kwa ajili ya vita, watu wenye nguvu, hodari wa kutumia ngao na upanga, mashujaa wa kutumia upinde, waliokuwa tayari kwa ajili ya kazi hiyo. 19Walipigana vita dhidi ya Wahagari, Yeturi, Nafishi na Nodabu. 20Walisaidiwa katika kupigana nao, Mungu akawatia Wahagari pamoja na wote walioungana nao mikononi mwao, kwa sababu walimlilia Mungu wakati wa vita. Alijibu maombi yao, kwa sababu walimtegemea. 21Walitwaa mifugo ya Wahagari: ngamia 50,000, kondoo 250,000, punda 2,000. Pia wakateka watu 100,000, 22na wengine wengi waliuawa kwa sababu vita vilikuwa ni vya Mungu. Nao waliendelea kuikalia nchi hiyo mpaka wakati wa uhamisho.

Nusu ya Kabila la Manase

23Idadi ya nusu ya kabila la Manase walikuwa wengi sana, Wakakaa kuanzia Bashani hadi Baal-Hermoni, yaani mpaka Seniri na mlima Hermoni.

24Hawa ndio waliokuwa viongozi wa jamaa za kabila hilo: Eferi, Ishi, Elieli, Azrieli, Yeremia, Hodavia na Yahdieli. Walikuwa askari shujaa watu maarufu, viongozi wa jamaa zao. 25Lakini hawakuwa waaminifu kwa Mungu wa baba zao,nao wakafanya ukahaba kwa Mungu wa mataifa, ambayo Mungu alikuwa ameyaangamiza mbele yao. 26Kwa hiyo Mungu wa Israeli akaiamsha roho ya Pulu, mfalme wa Ashuru, (ambaye pia alijulikana kama Tiglathi-Pi-Leseri), ambaye aliwachukua Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase kwenda

uhamishoni. Akawapeleka huko Hala, Habori, Hara na mto Gozani, ambako wamekaa mpaka leo.

Wana wa Lawi

6 Wana wa Lawi walikuwa:
Gershomu, Kehathi na Merari.
2Wana wa Kohathi walikuwa:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.
3Amramu alikuwa na wana wawili:
Aroni, Mose na binti mmoja jina lake Miriamu.
Aroni alikuwa na wana wanne:
Nadabu, Abihu, Eliazari na Ithamari.
4Eliazari akamzaa Fihenasi, Fihenasi akamzaa Abishua,
5Abishua akamzaa Buki,
Buki akamzaa Uzi,
6Uzi akamzaa Zerahia,
Zerahia akamzaa Merayothi,
7Merayothi akamzaa Amaria,
Amaria akamzaa Ahitubu,
8Ahitubu akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Ahimaasi,
9Ahimaasi akamzaa Azaria,
Azaria akamzaa Yohanani,
10Yohanani akamzaa Azaria,
(Azaria ndiye aliyefanya kazi ya ukuhani katika hekalu alilojenga mfalme Solomoni huko Yerusalemu).
11Azaria akamzaa Amaria,
Amaria akamzaa Ahitubu,
12Ahitubu akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Shalumu,
13Shalumu akamzaa Hilkia,
Hilkia akamzaa Azaria,
14Azaria akamzaa Seraia,
Seraia akamzaa Yehosadiki.
15Yehosadiki alihamishwa wakati BWANA alipowapeleka uhamishoni watu wa Yuda na Yerusalemu kwa mkono wa mfalme Nebukadneza.

16Wana wa Lawi walikuwa:
Gershomu, Kohathi na Merari.
17Haya ndiyo majina ya wana wa Gershomu:
Libni na Shimei,
18wana wa Kohathi walikuwa:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.
19Wana wa Merari walikuwa:
Mahli na Mushi.
Zifuatazo ni koo za Walawi zilizoorodheshwa kufuatana na baba zao:
20Wafuatao ndio wazao wa Gershomu kutoka kizazi hadi kizazi:
Gershomu akamzaa Libni, Libni akamzaa Yahathi, Yahathi akamzaa Zima, 21Zima akamzaa Yoa, Yoa akamzaa Ido, Ido akamzaa Zera, Zera akamzaa Yeatherai.
22Wazao wa Kohathi walikuwa:
Aminadabu akamzaa Kora, Kora akamzaa Asiri, 23Asiri akamzaa Elikana, Elikana akamzaa Ebiasafu, Ebiasafu akamzaa Asiri, 24Asiri akamzaa Tahathi, Tahathi akamzaa Urieli, Urieli akamzaa Usia, Usia akamzaa Shauli.
25Wazao wa Elkana walikuwa:
Amasia na Ahimothi, 26Ahimothi akamzaa Elkana, Elkana akamzaa Sofai, Sofai akamzaa Nahathi, 27Nahathi akamzaa Eliabu, Eliabu akamzaa Yerohamu, Yerohamu akamzaa Elkana, Elkana akamzaa Samweli.
28Wana wa Samweli walikuwa:
Yoeli mzaliwa wake wa kwanza na Abiya mwanawe wa pili.
29Wafuatao ndio wazao wa Merari:
Merari akamzaa Mahli, Mahli akamzaa Libni, Libni akamzaa Shimei, Shimei akamzaa Uza,
30Uza akamzaa Shimei, Shimei akamzaa Hagia,
Hagia akamzaa Asaia.

Waimbaji wa Hekalu

31Hawa ndio watu ambao mfalme Daudi aliwaweka kuwa viongozi wa uimbaji katika nyumba ya BWANA baada ya sanduku la agano kuletwa ili kukaa huko. 32Walihudumu kwa kuimba mbele ya maskani ya BWANA, Hema la kukutania, mpaka hapo Mfalme Solomoni alipojenga hekalu la BWANA huko Yerusalemu. Walitimiza wajibu wao kulingana na taratibu walizokuwa wamewekewa.
33Wafuatao ni watu waliohudumu pamoja na wana wao:
Kutoka ukoo wa Kohathi walikuwa:
Hemani, mpiga kinanda, alikuwa mwana wa Yoeli, mwana wa Samweli,
34mwana wa Elkana, mwana wa Yerohamu, mwana wa Elieli, mwana wa
Toa,
35mwana wa Zufu, mwana wa Elkana, mwana wa Mahathi, mwana wa Amasai,
36mwana wa Elkana, mwana wa Yoeli, mwana wa Azaria, mwana wa Sefania,
37mwana wa Tahathi, mwana wa Asiri,

mwana wa Ebiasafu, mwana wa Kora,
38mwana wa Ishari, mwana wa Kohathi,
mwana wa Lawi, mwana wa Israeli
39na msaidizi wa Hemani alikuwa Asafu, kutoka
ukoo wa Gerishoni, aliyesimama mkono wa
kuume, Asafu mwana wa Berekia, mwana
wa Shimea,
40mwana wa Mikaeli, mwana wa
Baaseya, mwana wa Malkiya, 41mwana
wa Ethni, mwana wa Zera, mwana wa
Adaia,
42mwana wa Ethani, mwana wa Zima,
mwana wa Shimei, 43mwana wa
Yahathi, mwana wa Gershomu, mwana
wa Lawi.
44na kutoka kwa walioshirikiana nao,
Wamerari,
mkono wake wa kushoto ni Elthani
mwana wa Kishi, mwana wa Abdi,
mwana wa Maluki, 45mwana wa
Hashabia,
mwana wa Amazia, mwana wa Hilkia,
46mwana wa Amsi, mwana wa Bani, mwana
wa Shemeri, 47mwana wa Mahli, mwana
wa Mushi, mwana wa Merari, mwana
wa Lawi.

48Ndugu zao wengine Walawi walipewa huduma nyingine za kuhudumia hema takatifu, nyumba ya Mungu. 49Lakini Aroni na uzao wake ndio waliokuwa na wajibu wa kutoa sadaka katika madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na kwenye madhabahu ya kufukizia uvumba pamoja na yote yaliyofanyika pa Patakatifu, wakifanya upatanisho kwa ajili ya Israeli, sawasawa na yale yote aliyoagiza Mose mtumishi wa Mungu.

50Hawa ndio waliokuwa wazao wa Aroni:
Aroni akamzaa Eleazari, Eleazari akamzaa
Finehasi, Finehasi akamzaa Abishua,
51Abishua akamzaa Buki, Buki akamzaa Uzi,
Uzi akamzaa Serahia,
52Serahia akamzaa Merayothi, Merayothi
akamzaa Amaria, Amaria akamzaa Ahitubu,
53Ahitubu akamzaa Sadoki, Sadoki akamzaa
Ahimaasi.

54Zifuatazo ni sehemu walizopewa ziwe nchi yao kwa ajili ya makazi yao. (Walipewa wazao wa Aroni waliotoka katika ukoo wa Wakohathi, kwa sababu kura ya kwanza iliwaangukia:)
55Walipewa Hebroni katika nchi ya Yuda
pamoja na sehemu ya Malisho
inayoizunguka. 56Lakini mashamba pamoja
na vijiji vilivyoizunguka mji alipewa Kalebu
mwana wa Yefune.
57Kwa hiyo wazao wa Aroni walipewa
miji ifuatayo pamoja na eneo la Malisho:
Hebroni (mji wa makimbilio), Libna, Yatiri,
Eshtemoa, 58Hileni, Debiri, 59Ashani, Yuta
na Beth-Shemeshi pamoja na maeneo yake
ya Malisho. 60Kutoka kabila la Benyamini
walipewa Gibeoni, Geba, Alemethi na
Anathothi, pamoja na maeneo yake ya
malisho.
Miji hii kumi na mitatu iligawanywa
miongoni mwa koo za Wakohathi.
61Wazao waliobaki wa Wakohathi walipewa miji kumi kutoka koo za nusu ya kabila la Manase.
62Wazao wa Gershomu, ukoo kwa ukoo, walipewa miji kumi na mitatu kutoka kwa makabila ya Isakari, Asheri na Naftali kutoka sehemu ya kabila la Manase huko Bashani.
63Wazao wa Merari, ukoo kwa ukoo walipewa miji kumi na miwili kutoka makabila ya Reubeni, Gadi na Zabuloni.
64Kwa hiyo Waisraeli waliwapa Walawi miji hii pamoja na maeneo yake ya malisho. 65Kutoka makabila ya Yuda, Simeoni na Benyamini walipewa miji iliyotajwa hapo juu.
66Baadhi ya koo za Wakohathi walipewa kama nchi yao miji kutoka kabila la Efraimu.
67Katika nchi ya vilima ya Efraimu
walipewa Shekemu, (mji wa makimbilio) na
Gezeri, 68Yokmeamu, Beth-Horoni 69Aiyaloni
na Gath-Rimoni, pamoja na maeneo yake
ya malisho.
70Kutoka nusu ya kabila la Manase,
Waisraeli waliwapa koo za Wakohathi
waliobaki wa miji ya Eneri na Bileamu
pamoja na maeneo yake ya malisho.

71Wagershoni walipokea miji ifuatayo pamoja na maeneo yake ya malisho:
katika nusu ya kabila la Manase walipewa:
Golani katika Bashanina na pia Ashtarothi.
72Kutoka kabila la Isakari walipokea Kedeshi,
Deberathi,
73Ramothi na Anemu, pamoja na maeneo
yake ya Malisho.
74Kutoka kabila la Asheri walipokea:
Mashali, Abdoni, 75Hukoki na Rehobu,
pamoja na maeneo yake ya malisho.
76Kutoka kabila la Naftali

walipokea Kedeshi katika Galilaya, Hamoni
na Kiriathaimu pamoja na maeneo yake ya
malisho.

77Wamerari (Walawi waliobakia) walipokea miji
ifuatayo:
kutoka kabila la Zabuloni walipokea
Yokneamu, Karta, Rimono na Tabori pamoja
na maeneo yake ya malisho.
78Kutoka kabila la Reubeni, ng'ambo ya Yordani
mashariki ya Yeriko walipokea Bezeri ulioko
jangwani, Yahsa, 79Kedemothi na Mefaathi
pamoja na maeneo yake ya malisho,
80na kutoka kabila la Gadi walipokea: Ramothi
huko Gileadi, Mahanaimu, 81Heshboni na
Yezeri pamoja na maeneo yake ya malisho.

Wana wa Isakari

7 Wana wa Isakari walikuwa wanne:
Tola, Pua, Yashubu na Shimroni.
2Wana wa Tola walikuwa:
Uzi, Refaia, Yerieli, Yahmai, Ibsamu na
Shemueli waliokuwa viongozi wa jamaa zao.
Wakati wa utawala wa Mfalme Daudi,
wazao wa Tola walioorodheshwa kama
wapiganaji katika ukoo wao walikuwa watu
22,600.
3Mwana wa Uzi alikuwa
Izrahia.
Wana wa Izrahia walikuwa:
Mikaeli, Obadia, Yoeli na Ishia. Wote hawa
watano walikuwa wakuu wao. 4Kulingana na
ukoo wa jamaa zao, walikuwa na watu
hodari wa vita wapatao 36,000, kwa sababu
walikuwa na wanawake na watoto wengi.
5Jamaa ya watu waliokuwa wapiganaji hodari
kutoka koo zote za Isakari, kama
ilivyoorodheshwa katika ukoo wao, jumla
yao walikuwa 87,000.

Wana wa Benyamini

6Wana watatu wa Benyamini walikuwa:
Bela, Bekeri na Yediaeli.
7Bela alikuwa na wana watano:
Esboni, Uzi, Uzieli, Yeremothi na Iri. Hawa
ndio walikuwa viongozi wa jamaa zao. Watu
wapiganaji walioorodheshwa katika ukoo
wao walikuwa 22,034.
8Wana wa Bekeri walikuwa:
Zemira, Yoashi, Eliezeri, Elieonai, Omri,
Yeremothi, Abiya, Anathothi na Alemethi.
Hawa wote walikuwa wana wa Bekeri.
9Orodha ya ukoo wao iliyoandikwa viongozi
wa jamaa zao walikuwa wapiganaji 20,200.
10Yadiaeli alikuwa na mwana mmoja
jina lake Bilhani.
Wana wa Bilhani walikuwa:
Yeushi, Benyamini, Ehudi, Kenaana.
Zethani, Tarshishi na Ahishahari. 11Hawa
wana wote wa Yadieli walikuwa viongozi wa
jamaa zao. Kulikuwako wanaume
wapiganaji 17,200, waliokuwa tayari kwenda
vitani.
12Shupimu na Hupimu walikuwa wana wa Iri.
Hushimu alikuwa mwana wa Aheri.

Wana wa Naftali

13Wana wa Naftali walikuwa:
Yahzieli, Guni, Yezeri na Shalumu. Hao
walikuwa wazao wa Bilha.

Wana wa Manase

14Wana wa Manase walikuwa:
Asirieli alikuwa mzao wake kutokana na
Suria wake wa Kiaramu. Huyu Suria
akamzaa Makiri baba wa Gileadi. 15Makiri
akatwaa mke kutoka miongoni mwa Hupimu
na Shupimu. Jina la dada yake aliitwa
Maaka.
Mwana wa pili wa Makiri aliitwa
Selofehadi, ambaye alikuwa na wasichana
tu.
16Maaka mkewe Makiri, akamzaa
mwana aliyemwita Pereshi. Jina la nduguye
Pereshi lilikuwa Shereshi. Wana wa
Shereshi walikuwa Ulamu na Rakemu.
17Mwana wa Ulamu alikuwa:
Bedani.
Hawa ndio waliokuwa wana wa Gileadi
mwana wa Makiri, mwana wa Manase.
18Dada yake aliyeitwa Hamolekethi
aliwazaa: Ish-Hodi, Abiezeri na Mahla.
19Wana wa Shemida walikuwa:
Ahiani, Shekemu, Liki na Aniamu.

Wana wa Efraimu

20Wana wa Efraimu walikuwa:
Shuthela akamzaa Beredi, Beredi akamzaa
Tahathi, Tahathi akazaa Eleada, Eleada
akamzaa Tahathi, 21Tahathi akamzaa
Zabadi na Shuthela.
Ezeri na Eliadi waliuawa na wenyeji wa
Gathi walipokuwa wamekwenda huko
kuwanyang'anya mifugo yao. 22Baba yao
Efraimu akawaombolezea kwa siku nyingi
na jamaa zake wakaja kumfariji. 23Kisha

akakutana kimwili na mke wake tena, akachukua mimba, akamzalia mwana. Akamwita Beria, kwa sababu ya misiba iliyoipata nyumba yake. [24]Beria alikuwa na binti jina lake Sheera. Huyu ndiye aliyeijenga miji ya Beth-Horoni ya juu na chini, pamoja na Uzen-Sheera.

[25]Beria akamzaa pia Refa na Reshefu,
Reshefu akamzaa Tela, Tela akamzaa Tahani, [26]Tahani akamzaa Ladani, Ladani akamzaa Amihudi, Amihudi akamzaa Elishama, [27]Elishama akamzaa Nuni, Nuni akamzaa Yoshua.

[28]Nchi zao na makazi yao yalijumuisha Betheli na vijiji vilivyouzunguka, Naarani ilikuwa upande wa mashariki, Gezeri pamoja na vijiji vyake upande wa magharibi, pia Shekemu na vijiji vyake hadi kufikia Aya na vijiji vyake. [29]Katika mipaka ya Manase walikuwepo Beth-Shani, Taanaki, Megido na Dori pamoja na vijiji vyake. Wana wa Yosefu, mwana wa Israeli waliishi katika miji hii.

Wana wa Asheri

[30]Wana wa Asheri walikuwa:
Imna, Ishva, Ishri na Beria. Dada yao alikuwa Sera.

[31]Wana wa Beria walikuwa:
Heberi na Malkieli, aliyekuwa baba yake Birzaithi.

[32]Heberi akawazaa:
Yafleti, Shomeri na Hothamu, naye Shua alikuwa dada yao.

[33]Wana wa Yafleti walikuwa:
Pasaki, Bimhali na Ashvathi. Hawa walikuwa ndio wana wa Yafleti.

[34]Wana wa Shomeri walikuwa:
Ahi, Roga, Yehuba na Aramu.

[35]Wana wa Helemu ndugu yake, walikuwa:
Sofa, Imna, Sheleshi na Amali.

[36]Wana wa Sofa walikuwa:
Sua, Harneferi, Shuali, Beri, Imra, [37]Bezeri, Hodu, Shama, Shilsha, Ithrani na Beera.

[38]Wana wa Yetheri walikuwa:
Yefune, Pispa na Ara.

[39]Wana wa Ula walikuwa:
Ara, Hanieli na Risia.

[40]Hawa wote ndio waliokuwa wazao wa Asheri, viongozi wa jamaa zao, watu bora, mashujaa walio hodari na viongozi maarufu. Idadi ya watu waliokuwa tayari kwa vita, kama ilivyoorodheshwa katika ukoo wao, walikuwa 26,000.

Ukoo wa Sauli Mbenyamini

8 Benyamini akamzaa:
Bela mzaliwa wake wa kwanza, Ashbeli mwanawe wa pili, Ahara wa tatu,
[2]Noha wa nne na Rafa wa tano.

[3]Wana wa Bela walikuwa:
Adari, Gera, Abihudi, [4]Abishua, Naamani, Ahoa, [5]Gera, Shefufani na Huramu.

[6]Hawa ndio wana wa Ehudi.
walikuwa viongozi wa jamaa za wale walioishi huko Geba na ambao walihamishiwa Manahathi.
[7]Wana wa Ehudi walikuwa: Naamani, Ahiya na Gera, ambaye naye aliyewahamisha, alikuwa baba yake Uza na Ahihudi.
[8]Shaharaimu aliwazaa wana katika nchi ya Moabu baada ya kuwapa talaka wake zake wawili yaani, Hushimu na Baara. [9]Kwa mkewe Hodeshi, akawazaa wana saba: Yoabu, Sibia, Mesha, Malkamu, [10]Yeuzi, Sakia na Mirma. Hawa ndio waliokuwa wanawe, viongozi wa jamaa zao. [11]Hushimu alimzalia: Abitubu na Elpaali.

[12]Wana wa Elpaali walikuwa:
Eberi, Mishamu, Shemedi (ambaye aliijenga miji ya Ono na Lodi, pamoja na vijiji vilivyoizunguka) [13]Beria na Shema, ambao walikuwa viongozi wa zile jamaa zilizokuwa zinaishi katika mji wa Aiyaloni na ambao waliwafukuza wenyeji wa Gathi.

[14]Wana wa Beria walikuwa:
Ahio, Shashaki, Yeremothi, [15]Zebadia, Aradi, Ederi, [16]Mikaeli, Ishpa, na Yoha

[17]Zebadia, Meshulumu, Hizki, Heberi,
[18]Ishmerai, Izlia na Yobabu ndio waliokuwa wana wa Epaali.

[19]Wana wa Shimei walikuwa:
Yakimu, Zikri, Zabdi, [20]Elienai, Zilethai, Elieli, [21]Adaya, Beraya na Shimrathi.

[22]Wana wa Shashaki walikuwa:
Ishpani, Eberi, Elieli, [23]Abdoni, Zikri, Hanani, [24]Hanania, Elamu, Anthothiya, [25]Ifdeya na Penueli.

[26]Wana wa Yerohamu walikuwa:
Shamsherai, Sheharia, Athalia, [27]Yaareshia, Elia na Zikri.

[28]Hawa wote walikuwa ni viongozi wa jamaa zao, wakuu kama ilivyoorodheshwa katika koo zao, nao waliishi Yerusalemu.

[29]Yeieli alikuwa baba yake Gibeoni naye aliishi huko Gibeoni.

Mke wake aliitwa Maaka. 30Mzaliwa wake
wa kwanza alikuwa Abdoni, wakafuatia Zuri,
Kishi, Baali, Neri, Nadabu, 31Gedori, Ahio,
Zekeri, 32na Miklothi ambaye alikuwa baba
yake Shimea. Hawa pia waliishi karibu na
jamaa zao katika Yerusalemu.
33Neri akamzaa Kishi, Kishi akamzaa Sauli,
Sauli akamzaa Yonathani, Malkishua,
Abinabu na Esh-Baali. 34Yonathani akamzaa
Merib-Baali[a], Merib-Baali akamzaa Mika.
35Wana wa Mika walikuwa:
Pithoni, Meleki, Tarea na Ahazi.
36Ahazi akamzaa Yehoada. Naye Yehoada
aliwazaa Alemethi, Azmawethi na Zimri,
naye Zimri akamzaa Mosa. 37Mosa
akamzaa Binea, Binea akamzaa Rafa, Rafa
akamzaa Eleasa na Aseli.
38Aseli alikuwa na wana sita, haya ndiyo majina
yao:
Azrikamu, Bokeru, Ishmaeli, Shearia,
Obadia na Hanani. Hawa wote ndio
waliokuwa wana wa Aseli.
39Wana wa Esheki, nduguye Aseli, walikuwa
hawa wafuatao:
Mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Ulamu,
wa pili Yeushi na wa tatu Elifeleti. 40Wana
wa Ulamu walikuwa mashujaa hodari
walioweza kutumia upinde. Alikuwa na wana
wengi na wajukuu, jumla yao 150.
Hawa wote ndio waliokuwa wazao wa
Benyamini.

9 Waisraeli wote waliorodheshwa katika koo
zilizoandikwa kwenye kitabu cha wafalme
wa Israeli.

Watu katika Yerusalemu

Watu wa Yuda walichukuliwa mateka
kwenda Babeli kwa sababu ya kukosa uaminifu
kwa Mungu. 2Basi watu wa kwanza kurudi kukaa
kwenye milki zao katika miji yao walikuwa
baadhi ya Waisraeli, makuhani, Walawi na
Wanethini[a].
3Wale waliotoka Yuda, Benyamini, Efraimu
na Manase ambao waliishi Yerusalemu
walikuwa:
4Uthai mwana wa Amihudi, mwana wa Omri,
mwana wa Imri, mwana wa Bani, wa
wana wa Peresi, mwana wa Yuda.
5Wa wazao wa Washilo waliorudi ni:
Asaya mzaliwa wa kwanza na wanawe.
6Wa wana wa Zera:
Yeuli, na ndugu zao, jumla yao ni watu
690.
7Wa Benyamini walikuwa:
Salu mwana wa Meshulamu, mwana wa
Hodavia, mwana wa Hasenua, 8Ibneya
mwana wa Yerohamu, Ela mwana wa
Uzi, mwana wa Mikri na Meshulamu
mwana wa Shefatia, mwana wa Reueli,
mwana wa Ibniya, 9watu kutoka
Benyamini kama walivyoorodheshwa
katika koo zao jumla yao ni 956. Watu
hawa wote walikuwa viongozi wa jamaa
zao.

Jamaa za Kikuhani

10 Wa jamaa za makuhani walikuwa:
Yedaia, Yehoyaribu na Yakini,
11Azaria mwana wa Hilkia, mwana wa
Meshulamu, mwana wa Sadoki, mwana wa
Merayothi, mwana wa Ahitubu aliyekuwa
afisa kiongozi wa nyumba ya Mungu.
12Adaia, mwana wa Yerohamu, mwana wa
Pashuri, mwana wa Malkiya, Maasai,
mwana wa Adieli, mwana wa Yahzera,
mwana wa Meshulamu, mwana wa
Meshilemithi, mwana wa Imeri.
13Makuhani waliokuwa viongozi wa jamaa
zao walikuwa 1,760. Walikuwa watu wenye
uwezo, waliowajibika kuhudumu katika
nyumba ya Mungu.

Jamaa za Walawi

14Wa jamaa za Walawi walikuwa:
Shemaia, mwana wa Hashubu, mwana
wa Azrikamu, mwana wa Hashabia, wa
wana wa Merari, 15Bakbakari, Hereshi,
Galali na Matania mwana wa Mika, mwana
wa Zikri, mwana wa Asafu. 16Obadia mwana
wa Shemaia, mwana wa Galali, mwana wa
Yeduthuni, Berekia mwana wa Asa, mwana
wa Elkana, ambao waliishi katika vijiji vya
Wanetofathi.
17Mabawabu katika hekalu la BWANA waliorudi
walikuwa:
Shalumu, Akubu, Talmoni, Ahimani na
ndugu zao. Shalumu alikuwa mlinzi wao
mkuu. 18Walikuwa wamewekwa katika lango

a34 "Merib-Baali" ni jina jingine la Mefi-boshethi mwana wa Yonathani mwana wa Sauli, ambalo linamaanisha, "Mshindani ni BWANA" au huenda linamaanisha "Mshindani Dhidi ya Baali". Mefiboshethi maana yake "Siku ya kuangamiza." (2Sam. 4:4)

a2 "Wanethini'' hapa ina maana "Wahudumu wa hekalu.

la Mfalme lililokuwa upande wa mashariki, mpaka wakati huu. Hawa walikuwa mabawabu wa kutoka kwenye kambi ya Walawi. 19Shalumu mwana wa Kore, mwana wa Ebiasafu, mwana wa Kora, pamoja na mabawabu wenzake kutoka jamaa yake (ya Wakora) waliwajibika kulinda sakafu ya kupuria ya Hema, kama vile baba zao walivyokuwa wamewajibika kulinda ingilio la maskani ya BWANA. 20Hapo zamani Finehasi mwana wa Eleazari alikuwa kiongozi wa mabawabu, naye BWANA alikuwa pamoja naye:

21Zekaria mwana wa Meshelemia alikuwa bawabu katika ingilio la Hema la Mkutano.

22Jumla ya waliochaguliwa kuwa mabawabu katika sakafu za kupuria walikuwa 212. Waliandikishwa kwa koo zao kwenye vijiji vyao. Mabawabu hawa waliwekwa katika nafasi zao walizokabidhiwa na Mfalme Daudi pamoja na mwonaji Samweli. 23Wao na wazao wao walikuwa viongozi wa kulinda malango ya nyumba ya BWANA, nyumba iliyoitwa Hema. 24Mabawabu walikuwa pande zote nne: mashariki, magharibi, kaskazini na kusini. 25Ndugu zao katika vijiji vyao walikuwa wakija mara kwa mara na kuwasaidia katika kazi zao kwa vipindi mbalimbali vya siku saba. 26Lakini mabawabu wanne wakuu, ambao walikuwa Walawi, walikabidhiwa wajibu kwa ajili ya vyumba na hazina katika nyumba ya Mungu. 27Walikesha mahali walipowekwa kuizunguka nyumba ya Mungu, kwa sababu iliwapasa kuilinda. Pia walitunza funguo kwa ajili ya kufungua mlango kila siku asubuhi.

28Baadhi yao walikuwa viongozi wa kutunza vifaa vilivyotumika katika huduma ndani ya hekalu, walivihesabu kila vilipoingizwa ndani na kila vilipotolewa. 29Wengine walipangiwa kutunza mapambo na vifaa vingine vya patakatifu, pamoja na unga, divai, mafuta, uvumba na vikolezo. 30Lakini baadhi ya makuhani walifanya kazi ya kuchanganya vikolezo. 31Mlawi aliyeitwa Metithia, mwana mzaliwa wa kwanza wa Shalumu, wa ukoo wa Kora, alikabidhiwa wajibu kwa ajili ya kuoka mikate ya sadaka. 32Baadhi ya ndugu zao wa ukoo wa Kohathi walikuwa viongozi wa kuandaa mikate ya wonyesho kwa ajili ya kila sabato, mikate iliyokuwa inawekwa mezani.

33Wale waliokuwa waimbaji, viongozi wa jamaa za Walawi, waliishi katika vyumba vya hekalu, nao hawakufanya shughuli nyingine yo yote kwa sababu iliwapasa kuwajibika kwa kazi hiyo mchana na usiku.

34Hawa wote walikuwa viongozi wa jamaa za Walawi, wakuu kama walioorodheshwa katika koo zao, nao waliishi Yerusalemu.

Ukoo wa Sauli

35Baba yake Yaieli, aliishi huko Gibeoni.

Mkewe aliitwa Maaka, 36mwanawe mzaliwa wa kwanza aliitwa Abdoni, akafuatiwa na Zuri, Kishi, Baali, Neri, Nadabu, 37Gedori, Ahio, Zekaria na Miklothi. 38Miklothi akamzaa Shimeamu. Wao pia waliishi karibu na jamaa zao huko Yerusalemu.

39Neri akamzaa Kishi, Kishi akamzaa Sauli.

Sauli akamzaa: Yonathani, Malkishua, Abinadabu na Esh-Baali[a].

40Yonathani akamzaa Merib-Baali[b],

Merib-Baali akamzaa Mika.

41Wana wa Mika walikuwa:

Pithoni, Meleki, Tarea, na Ahazi.

42Ahazi akamzaa Yara, Yara akawazaa Alemethi, Azmawethi na Zimri, naye Zimri akamzaa Mosa. 43Mosa akamzaa Binea, Binea akamzaa Refaya, Refaya akamzaa Eleasa, naye Eleasa akamzaa Aseli.

44Aseli alikuwa na wana sita na haya ndiyo majina yao:

Azrikamu, Bokeru, Ishmaeli, Shearia, Obadia na Hanani: Hawa ndio waliokuwa wana wa Aseli.

Sauli Ajiua

10 Basi Wafilisti wakapigana na Israeli, Waisraeli wakawakimbia, wengi wakauawa katika mlima Gilboa. 2Wafilisti wakawafuatia kwa bidii Sauli na wanawe, wakawaua wanawe Yonathani, Abinadabu na Malkishua. 3Mapigano yakawa makali kumzunguka Sauli na wakati wapiga mishale walipompata, wakamjeruhi.

4Sauli akamwambia mbeba silaha wake, “Futa upanga wako unichome, la sivyo hawa watu wasiotahiriwa watanifanya vibaya.’’

Lakini yule mbeba silaha wake akaogopa na hakuthubutu kufanya hivyo, kwa hivyo Sauli akachukua upanga wake akajichoma mwenyewe. 5Mbeba silaha wake alipoona

---

a39 Esh-Baali ndiye anayejulikana kwa jina la Ishboshethi.

b40 Merib-Baali ndiye anayejulikana kwa jina la Mefi-Boshethi (Sam 4:4.)

kwamba Sauli amekufa, naye pia akauangukia upanga wake akafa. 6Kwa hiyo Sauli na wanawe watatu wakafa, pamoja na nyumba yake yote.

7Waisraeli wote waliokuwa bondeni walipoona kwamba jeshi limekimbia na kwamba Sauli na wanawe wamekufa, waliacha miji yao wakakimbia. Nao Wafilisti wakaja na kukaa humo.

8Kesho yake, Wafilisti walipokuja kuchukua nyara za hao waliouawa, walimkuta Sauli na wanawe wameanguka juu ya Mlima Gilboa. 9Wakamvua mavazi, wakachukua kichwa chake pamoja na silaha zake, wakawatuma wajumbe katika nchi yote ya Wafilisti kutangaza habari hizi miongoni mwa sanamu zao na watu wao. 10Waliweka silaha zake katika hekalu la miungu yao, wakatundika kichwa chake katika hekalu la Dagoni.

11Wakazi wote wa Yabesh-Gileadi waliposikia hayo yote Wafilisti waliyomtendea Sauli, 12mashujaa wote wakaondoka, wakautwaa mwili wa Sauli na miili ya wanawe, wakaileta Yabeshi. Wakaizika mifupa yao chini ya mti mkubwa huko Yabeshi, nao wakafunga kwa siku saba.

13Sauli alikufa kwa sababu hakuwa mwaminifu kwa BWANA hakulishika neno la BWANA hata akataka shauri kwa mwaguzi kwa ajili ya uongozi, 14hakumwuliza BWANA kwa hiyo BWANA alimwua, na ufalme akampa Daudi mwana wa Yese.

Daudi Atiwa Mafuta kuwa Mfalme wa Israeli

11 Israeli yote walimjia Daudi kwa pamoja huko Hebroni wakamwambia, “Sisi ni nyama yako na damu yako.’’ 2Wakati wote uliopita, hata wakati Sauli alipokuwa mfalme, wewe ndiwe uliyeiongoza Israeli vitani, naye BWANA Mungu wako alikuambia, ‘Wewe utawachunga watu wangu Israeli, na utakuwa mtawala wao.’

3Wazee wote wa Israeli walipokuwa wamewasili kwa Mfalme Daudi huko Hebroni, alifanya mapatano nao huko Hebroni mbele za BWANA nao wakamtia Daudi mafuta awe mfalme wa Israeli, sawasawa na BWANA alivyoahidi kupitia kwa Samweli.

Daudi Ashinda Yerusalemu

4Daudi na Waisraeli wote wakaenda Yerusalemu, (ndio Yebusi.) Nao Wayebusi, ambao ndio waliokuwa wanaishi humo 5wakamwambia Daudi, “Wewe hutaingia humu.’’ Hata hivyo, Daudi akaiteka ngome ya Sayuni, Mji wa Daudi.

6Daudi alikuwa amesema, “Ye yote aongozaye mashambulizi dhidi ya Wayebusi, atakuwa jemadari mkuu.’’ Yoabu mwana wa Seruya, akawa wa kwanza kukwea, naye akawa mkuu.

7Daudi akafanya maskani yake kwenye ngome, hivyo ukaitwa Mji wa Daudi. 8Akajenga mji pande zote, kuanzia kwenye mito hadi kwenye ukuta kuzunguka, wakati huo huo Yoabu akajenga sehemu zingine zilizobaki za Yerusalemu. 9Daudi akazidi kuwa na nguvu zaidi na zaidi, kwa sababu BWANA Mwenye nguvu alikuwa pamoja naye.

Watu Mashujaa wa Daudi

10Hawa ndio waliokuwa wakuu wa mashujaa wa Daudi, wao pamoja na Israeli wote, wakauimarisha ufalme wake ili kuenea katika nchi yote, kama BWANA alivyoahidi. 11Hii ndio orodha ya mashujaa wa Daudi:

Yashobeamu, Mhakmoni alikuwa mkuu wa maafisa, yeye aliinua mkuki wake dhidi ya watu mia tatu, ambao aliwaua katika pambano moja.

12Aliyefuata alikuwa Eleazari, mwana wa Dodai, Mwahoni, mmojawapo wa wale mashujaa watatu. 13Huyo alikuwa pamoja na Daudi huko Pas-Damimu, wakati Wafilisti walipokusanyika huko kwa ajili ya vita. Huko kulikuwa na shamba lililokuwa limejaa shayiri, vikosi vya Israeli vikawakimbia Wafilisti. 14Lakini Eleazari na Daudi wakasimama imara katikati ya lile shamba, nao wakalishindania na wakawaua Wafilisti. Naye BWANA akawapa ushindi mkubwa.

15Wakuu watatu miongoni mwa wale thelathini, walimwendea Daudi katika mwamba huko kwenye pango la Adulamu, wakati kikosi cha Wafilisti kilikuwa kimepiga kambi kwenye Bonde la Warefai. 16Wakati ule Daudi alikuwa katika ngome na askari walinzi wa Wafilisti walikuwa katika mji wa Bethlehemu. 17Daudi alitamani maji akasema, “Laiti mtu angenipatia maji ya kunywa kutoka kisima kilichoko karibu na lango la Bethlehemu!’’ 18Kwa hivyo wale watatu, wakapita katikati ya safu za Wafilisti, wakachota maji kutoka kwenye hicho kisima kilichoko nje ya lango la Bethlehemu, wakamletea Daudi. Lakini yeye akakataa kuyanywa, badala ya kuyanywa akayamimina mbele za BWANA. 19Akasema, “Mungu apishie mbali kwamba nifanye hivi! Je kweli, niinywe

damu ya watu hawa waliohatarisha maisha yao?'' Kwa sababu walihatarisha maisha yao kuyaleta yale maji, Daudi hakukubali kuyanywa.

Huo ndio uliokuwa ujasiri wa wale mashujaa watatu.

Watu thelathini mashujaa wa Daudi

[20]Abishai, nduguye Yoabu alikuwa mkuu wa wale Thelathini. Aliinua mkuki wake dhidi ya watu mia tatu, ambao aliwaua, hivyo akawa maarufu kama wale Watatu. [21]Alitunukiwa heshima maradufu ya wale Watatu akawa jemadari wao, ingawa hakuhesabiwa miongoni mwao.

[22]Benaia, mwana wa Yehoyada alikuwa mpiganaji hodari kutoka Kabseeli, aliyefanya mambo makubwa ya ujasiri. Aliwaua watu wawili mashujaa wa Moabu. Pia aliingia shimoni siku ya theluji na kumwua simba. [23]Alimwua Mmisri aliyekuwa na urefu kama dhiraa tano[a]. Ingawa Mmisri alikuwa na mkuki kama mti wa mfumaji mkononi mwake, Benaia alimwendea na rungu. Akamnyang'anya Mmisri mkuki wake na kumwua nao. [24]Mambo kama hayo ya ujasiri ndiyo aliyoyafanya Benaia, mwana wa Yehoyada, yeye pia alikuwa maarufu kama wale mashujaa watatu. [25]Yeye aliheshimiwa zaidi ya wale thelathini, lakini hakuwekwa miongoni mwa wale Watatu: Daudi akamweka kuwa kiongozi wa kundi la walinzi wake.

[26]Wale watu mashujaa walikuwa:
Asaheli nduguye Yoabu, Ehanani mwana wa Dodo kutoka Bethlehemu,
[27]Shamothi Mharori,
Helesi Mpeloni,
[28]Ira mwana wa Ikeshi kutoka Tekoa,
Abiezeri kutoka Anathothi,
[29]Sibekai Mhushathi,
Ilai, Mwahohi,
[30]Maharai Mnetofathi,
Heledi mwana wa Baana Mnetofathi,
[31]Itai mwana wa Ribai kutoka Gibea ya Benyamini,
Benaya Mpirathoni,
[32]Hurai kutoka mabonde ya Gaashi,
Abieli Mwairibathi,
[33]Azmawethi Mbaharumi,
Eliahba Mshaalboni,
[34]wana wa Hashemu Mgiloni,
Yonathani mwana wa Shagee Mharari,
[35]Ahiamu mwana wa Sakari Mharari,
Elifale mwana wa Uri,
[36]Heferi Mmekerathi,
Ahia Mpeloni,
[37]Hezro Mkarmeli,
Naarai mwana wa Ezbai.
[38]Yoeli nduguye Nathani,
Mibhari mwana wa Hagri,
[39]Seleki Mwamoni,
Naharai Mbeorothi, Mbeba silaha wa Yoabu, mwana wa Seruya,
[40]Ira na Garebu
Waithiri,
[41]Uria Mhiti,
Zabadi mwana wa Ahlai,
[42]Adina mwana wa Shiza Mreubeni,
ambaye alikuwa mkuu wa Wareubeni, ambaye alikuwa pamoja na watu thelathini.
[43]Hanani mwana wa Maaka, Yoshafati
Mmithni,
[44]Uzia Mwashterathi, Shama na Yeieli wana
wa Hothamu Mwaroeri,
[45]Yediaeli mwana wa Shimri,
nduguye Yoha Mtizi,
[46]Elieli Mmahawi, Yeribai na Yoshavia,
wana wa Elnaamu,
Ithma Mmoabu,
[47]Elieli, Obedi na Yaasieli Mmesobai.

Mashujaa Waungana na Daudi

12 Hawa ndio watu waliomjia Daudi huko Siklagi, wakati alipokuwa amefukuzwa mbele ya Sauli mwana wa Kishi, (walikuwa miongoni mwa mashujaa waliomsaidia Daudi vitani, [2]walikuwa na pinde na walikuwa na uwezo wa kupiga mishale au kutupa mawe kwa kombeo wakitumia mkono wa kushoto au wa kulia: hawa walikuwa ndugu zake Sauli kutoka kabila la Benyamini):

[3]Mkuu wao alikuwa Ahiezeri, na wa pili Yoashi, wote wana wa Shemaa Mgibeathi, pia Yezieli na Peleti wana wa Azmawethi, Beraka, Yehu wa Anathothi, [4]na Ishimaia Mgibeoni, shujaa miongoni mwa wale thelathini, ambaye alikuwa kiongozi wa wale Thelathini, Yeremia, Yahazieli, Yohanani, Yozabadi, Mgederathi, [5]Eluzai, Yerimothi, Bealia, Shemaria, Shefatia Mharufi, [6]Elkana, Isshia, Azareli, Yoezeri na Yashobeamu, wana wa Wakora, [7]Yoela na Zebadia, wana wa Yerohamu, kutoka Gedori.

a[23] Dhiraa tano ni sawa na mita 2.25.

8Baadhi ya Wagadi wakajitenga na kujiunga
na Daudi katika ngome yake huko jangwani.
Walikuwa mashujaa hodari, waliokuwa tayari
kwa vita na wenye uwezo wa kutumia ngao na
mkuki. Nyuso zao zilikuwa nyuso za simba na
walikuwa na wepesi kama paa milimani.
9Ezeri alikuwa mkuu wao,
Obadia alikuwa wa pili katika uongozi,
Eliabu alikuwa wa tatu,
10Mishmana wa nne, Yeremia wa tano,
11Atai wa sita, Elieli wa saba,
12Yohanani wa nane, Elzabadi wa tisa,
13Yeremia wa kumi na Makbanai wa kumi na
moja.
14Hawa Wagadi walikuwa majemadari.
Aliyekuwa wa mwisho kuliko wote aliweza
kuongoza askari mia moja na aliyekuwa na
uweza zaidi ya wote aliongoza elfu moja. 15Wao
ndio walivuka Mto Yordani katika mwezi wa
kwanza wakati ukiwa umefurika hadi kwenye
kingo zake zote na kusababisha watu wote
waliokuwa wanaishi kwenye mabonde kukimbilia
mashariki na wengine magharibi.
16Wabenyamini wengine na baadhi ya watu
kutoka Yuda pia walikuja kwa Daudi katika
ngome yake. 17Daudi akatoka nje kuwalaki na
akawaambia, “Kama mmekuja kwangu kwa
amani, kunisaidia, mimi niko tayari kuwaruhusu
ninyi kuungana nami. Lakini kama mmekuja ili
kunisaliti kwa adui zangu wakati mimi mikono
yangu haina hatia, basi Mungu wa baba zetu
aone na awahukumu.’’
18Kisha Roho akaja juu ya Amasia, mkuu wa
wale Thelathini akasema,

“Sisi tu watu wako, Ee Daudi!
Nasi tuko pamoja na wewe, Ee mwana
wa Yese!
Ushindi, naam, ushindi uwe kwako,
pia ushindi kwa wale walio upande
wako,
kwa kuwa Mungu wako atakusaidia.’’

Kwa hiyo Daudi akawapokea na kuwafanya
viongozi wa vikosi vyake vya uvamizi.
19Baadhi ya watu kutoka kabila la Manase
wakajiunga na Daudi wakati alipokwenda
pamoja na Wafilisti, kupigana na Sauli. Daudi na
watu wake hawakuwasaidia Wafilisti kwa
sababu, baada ya ushauri, watawala wao
walimrudisha. Wakasema, “Itatugharimu vichwa
vyetu kama Daudi atatuasi na kurudi kwa Sauli
BWANA wake.’’ 20Daudi alipokwenda Siklag,
hawa ndio watu wa kabila la Manase waliojiunga
naye: Adna, Yozabadi, Yediaeli, Mikaeli,
Yozabadi, Elihu na Silethai, viongozi wa vikosi
vya watu elfu moja katika kabila la Manase.
21Walimsaidia Daudi dhidi ya makundi ya
uvamizi, kwa kuwa wote walikuwa mashujaa
hodari na walikuwa majemadari katika jeshi
lake. 22Siku baada ya siku watu walikuja
kumsaidia Daudi, mpaka akawa na jeshi kubwa,
kama jeshi la Mungu.

Wengine Waungana na Daudi Huko Hebroni

23Hawa ndio watu waliojiandaa kwa ajili ya
vita waliokuja kwa Daudi huko Hebroni ili
kumtwalia ufalme kutoka kwa Sauli, kama
BWANA alivyokuwa amesema:-
24watu wa Yuda, wanaochukua ngao na mikuki
walikuwa 6,800. Wote walikuwa tayari kwa
vita.
25Watu wa Simeoni, mashujaa waliokuwa tayari
kwa vita walikuwa 7,100,
26watu wa Lawi walikuwa 4,600, 27pamoja na
Yehoyada, kiongozi wa jamaa ya Aroni,
pamoja na watu 3,700, 28 na Sadoki, kijana
shujaa na hodari, pamoja na maafisa 22
kutoka katika jamaa yake,
29watu wa Benyamini,
Ndugu zake Sauli, walikuwa 3,000, wengi
wao walikuwa wameendelea kuwa
waaminifu kwa Sauli mpaka wakati huo,
30watu wa Efraimu,
mashujaa hodari 20,800, watu waliokuwa
maarufu katika koo zao.
31Watu wa nusu ya kabila la Manase,
waliotajwa kwa majina ili waje kumweka
Daudi kuwa mfalme 18,000.
32Watu wa Isakari, waliofahamu majira na kujua
kile ambacho Israeli inapasa kufanya,
walikuwa wakuu 200, pamoja na jamaa zao
wote chini ya uongozi wao,
33Watu wa Zabuloni, askari wenye uzoefu
mkubwa walioandaliwa tayari kwa vita
wakiwa na silaha za kila aina, ili kumsaidia
Daudi kwa uaminifu thabiti walikuwa 50,000,
34watu wa Naftali maafisa 1,000,
pamoja na watu 37,000 waliochukua ngao
na mikuki,
35Watu wa Dani, 28,600 walio tayari kwa vita,
36Watu wa Asheri 40,000,
askari wenye uzoefu mkubwa waliondaliwa
kwa ajili ya vita,
37watu kutoka mashariki ya Yordani, watu wa

Reubeni, Gadi na nusu ya kabila la Manase, wakiwa na kila aina ya silaha 120,000,

38wote hawa walikuwa watu wapiganaji waliojitolea kutumika katika safu zao. Walikuja Hebroni wakiwa wameamua kikamilifu kumfanya Daudi mfalme juu ya Israeli yote. Waisraeli wengine wote walikuwa pia na nia hiyo moja ya kumfanya Daudi kuwa mfalme. 39Watu hawa wakakaa huko na Daudi siku tatu, wakila na kunywa, kwa sababu jamaa zao zilikuwa zimewapatia mahitaji yao. 40Pia, majirani zao hata wale walio mbali hadi Isakari, Zabuloni na Naftali, walikuja wakiwaletea vyakula walivyovibeba kwa punda, ngamia, nyumbu na maksai. Kulikuwepo na wingi wa unga, maandazi ya tini, maandazi ya zabibu kavu, divai, mafuta, ng'ombe na kondoo, kwa maana kulikuwa na furaha katika Israeli.

Kurudishwa kwa Sanduku la Agano

13 Daudi alishauriana na kila afisa wake, majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia. 2Ndipo akaliambia kusanyiko lote la Israeli, “Kama mkiona ni vema na kama ni mapenzi ya BWANA Mungu wetu, tupeleke ujumbe kwa ndugu zetu wengine walio mbali na walio karibu katika nchi yote ya Israeli, pia kwa makuhani na Walawi walio pamoja nao katika miji yao na katika sehemu zao za malisho yao waje waungane na sisi. 3Sisi na tulirudishe sanduku la Mungu wetu kwetu kwa maana hatukujali wakati wa utawala wa Sauli.” 4Kusanyiko lote likakubaliana kufanya hivyo, kwa sababu ilionekana vema kwa watu wote.

5Basi Daudi akawakusanya Waisraeli wote, kuanzia Mto Shihori ulioko Misri hadi Lebo Hamathi, ili kulileta sanduku la Mungu kutoka Kiriathi-Yearimu. 6Daudi akiwa pamoja na Waisraeli wote wakaenda Baada ya Yuda (Kiriath–Yearimu) kulipandisha sanduku la Mungu BWANA kutoka huko, ambaye anaketi katika kiti chake cha enzi kilichoko kati ya makerubi, sanduku ambalo linaitwa kwa Jina lake.

7Wakalisafirisha Sanduku la Mungu kwa gari jipya lenye magurudumu mawili likikokotwa na maksai kutoka katika nyumba ya Abinadabu, Uza na Ahio wakiliongoza gari hilo. 8Daudi pamoja na Waisraeli wote walikuwa wanasifu kwa nguvu zao zote mbele za Mungu, kwa nyimbo na kwa vinubi, zeze, matari, matoazi na tarumbeta.

9Walipofika kwenye uwanja wa kupuria nafaka wa Kidoni, Uza akaunyoosha mkono wake ili kulizuia sanduku, kwa sababu hao maksai walijikwaa. 10Hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Uza, akampiga kwa sababu aliuweka mkono wake kwenye sanduku. Kwa hiyo akafa pale mbele za Mungu.

11Kisha Daudi akakasirika kwa sababu ghadhabu ya BWANA iliwaka dhidi ya Uza, mahali pale panaitwa Peres–Uza hadi leo.

12Siku ile Daudi akamwogopa Mungu nae akauliza. “Nitawezaje kulichukua sanduku la Mungu kwangu?” 13Hakulichukua hilo sanduku akae nalo katika mji wa Daudi. Badala yake, akalipeleka nyumbani kwa Obedi – Edomu, Mgiti. 14Sanduku la Mungu likabaki pamoja na jamaa ya Obedi-Edomu, nyumbani kwake, kwa miezi mitatu, naye BWANA akaibariki nyumba yake pamoja na kila kitu alichokuwa nacho.

Nyumba ya Daudi na Jamaa yake

14 Basi Hiramu mfalme wa Tiro akapeleka wajumbe kwa Daudi, wakiwa na magogo ya mierezi, waashi na maseremala ili kumjengea jumba la kifalme. 2Naye Daudi akatambua kwamba BWANA amemthibitisha kuwa mfalme juu ya Israeli na kwamba ufalme wake umetukuzwa kwa ajili ya watu wake Israeli.

3Huko Yerusalemu Daudi akaoa wake wengine zaidi na akawa baba wa wana na binti wengi. 4Haya ndiyo majina ya watoto waliozaliwa kwake huko; Shamua, Shobabu, Nathani, Solomoni, 5Ibhari, Elishua, Elpeleti, 6Noga, Nefegi, Yafia, 7Elishama, Beeliada na Elifeleti.

Daudi Awashinda Wafilisti

8Wakati Wafilisti waliposikia kwamba Daudi ametiwa mafuta kuwa mfalme katika Israeli yote, wakaondoka na jeshi lao lote ili kwenda kumsaka, lakini Daudi akapata habari naye akatoka ili kwenda kukabiliana nao. 9Basi Wafilisti walikuwa wameingia na kushambulia Bonde la Warefai, 10Hivyo Daudi akamwuliza Mungu: “Je, niende na kuwashambulia hao Wafilisti? Je, utawatia mkononi mwangu?’’

BWANA akamjibu, “Nenda, nitawatia mkononi mwako.’’

11Hivyo Daudi pamoja na watu wake wakakwea mpaka Baal-Perasimu, akawashinda huko. Akasema, "Kama maji yafurikayo, Mungu amewafurikia adui zangu kwa kutumia mkono wangu" Kwa hiyo mahali pale pakaitwa Baal-Perasimu. 12Wafilisti walikuwa wameacha

miungu yao huko, Daudi akaamuru iteketezwe kwa moto.

13Kwa mara nyingine tena Wafilisti wakavamia lile bonde, 14hivyo Daudi akamwuliza Mungu tena, naye Mungu akamjibu, “Usiwapandie moja kwa moja, bali wazungukie na uwashambulie kutoka mbele ya hiyo miti ya miforosadi. 15Mara usikiapo sauti ya kwenda juu ya hiyo miti ya miforosadi, hapo ndipo utoke upigane vita, kwa sababu hiyo itaonyesha kwamba Mungu amekutangulia ili kupiga jeshi la Wafilisti. 16Kwa hiyo Daudi akafanya sawasawa na alivyoagizwa na Mungu, wakalipiga jeshi la Wafilisti kuanzia Gibeoni hadi Gezeri.

17Hivyo umaarufu wa Daudi ukaenea katika kila nchi, naye BWANA akayafanya mataifa yote kumwogopa Daudi.

Sanduku la Agano Laletwa Yerusalemu

15 Baada ya Daudi kujijengea nyumba zake katika mji wa Daudi, akatengeneza sehemu kwa ajili ya sanduku la Mungu, kisha akasimamisha hema kwa ajili yake. 2Kisha Daudi akasema, "Hakuna mtu ye yote isipokuwa Walawi peke yao anayeruhusiwa kubeba sanduku la Mungu, kwa sababu BWANA aliwachagua kulibeba sanduku la BWANA na kuhudumu mbele zake milele."

3Daudi akawakusanya Israeli wote huko Yerusalemu ili kulipandisha sanduku la BWANA na kulileta hadi kwenye sehemu aliyokuwa ametengeneza kwa ajili yake. 4Kisha Daudi akawakusanya pamoja wazao wa Aroni na Walawi:

5Kutoka wazao wa Kohathi,
Urieli kiongozi na ndugu zake 120,
6kutoka wazao wa Merari,
Asaia kiongozi na ndugu zake 220.
7Kutoka wazao wa Gershoni[a]
Yoeli kiongozi na ndugu zake 130.
8Kutoka wazao wa Elisafani,
Shemaia kiongozi na ndugu zake 200.
9Kutoka wazao wa Hebroni,
Elieli kiongozi na ndugu zake 80,
10kutoka wazao wa Uzieli,
Aminadabu kiongozi na ndugu zake 112.

11Kisha Daudi akawaita Sadoki na Abiathari makuhani, pamoja na Walawi Urieli, Asaia, Yoeli, Shemaia, Elieli na Aminadabu, 12akawaambia, "Ninyi ndio viongozi wa jamaa za Walawi. Ninyi pamoja na Walawi wenzenu inawapasa mjitakase na kulipandisha sanduku la BWANA, Mungu wa Israeli hadi mahali ambapo nimetengeneza kwa ajili yake. 13Ilikuwa ni kwa sababu ninyi, Walawi, hamkulipandisha safari ya kwanza, hata ikasababisha BWANA Mungu wetu kuwaka hasira dhidi yetu. Hatukumwuliza jinsi ya kufanya ili tupate kulileta jinsi alivyoagiza." 14Kwa hiyo makuhani pamoja na Walawi wakajitakasa ili kulipandisha sanduku la BWANA, Mungu wa Israeli. 15Nao Walawi wakalichukua sanduku la Mungu mabegani mwao wakitumia mipiko, kama vile Mose alivyoamuru sawasawa na neno la BWANA.

16Daudi akawaambia viongozi wa Walawi kuwaweka ndugu zao waimbaji ili waimbe nyimbo za shangwe, wakiwa na vyombo vya uimbaji: zeze, vinubi na matoazi.

17Basi Walawi wakawaweka Hemani mwana wa Yoeli, kutoka miongoni mwa ndugu zake, Asafu mwana wa Berekia kutoka miongoni mwa ndugu zao Wamerari, Ethani mwana wa Kushaia, 18hawa walichaguliwa kuwa wasaidizi wao: Zekaria, Yaazieli, Shemiramoth, Yahieli, Uni, Eliabu, Benaia, Maaseya, Mtittua, Elifelehu, Mikneia, pamoja na mabawabu Obed, Edomu na Yeieli[b].

19Waimbaji Hemani, Asafu na Ethani walichaguliwa kupiga matoazi ya shaba, 20Zekaria, Azieli, Shemiramothi, Yehieli, Uni, Eliabu, Maaseya na Benaia walikuwa wapiga zeze kufuatana na sauti ya alamothi[c], 21na Matithia, Elifelehu, Mikneia, Obed-Edomu, Yeieli na Azazia walikuwa wapiga vinubi, wakiongozwa kwa kufuata sauti ya Sheminithi[d]. 22Kenania kiongozi wa Walawi alikuwa msimamizi wa uimbaji, huu ndio uliokuwa wajibu wake kwa sababu alikuwa stadi katika hilo.

23Berekia na Elkana walikuwa mabawabu kwa ajili ya sanduku la Mungu. 24Shebania, Yoshafati, Nethaneli, Amasai, Zekaria, Benaia na Eliezeri, makuhani walikuwa, wapiga tarumbeta mbele ya sanduku la BWANA. Obed-Edomu na Yehiya waliwekwa pia kuwa mabawabu wa sanduku.

25Basi Daudi pamoja na wazee wa Israeli na majemadari wa vikosi vya elfu wakaenda ili kulipandisha sanduku la agano la BWANA

a7 “Gershoni’’ ni namna nyingine ya kutaja “Gershomu.’’

b18 “Yeieli’’ tafsiri nyingine za Kiebrania, Septuagint (pia mst. 21) zina “Yeieli na Azazia.’’

c20 alamothi huenda ni aina ya uimbaji.

d21 Shiminithi huenda ni aina ya uimbaji.

kutoka katika nyumba ya Obed-Edomu kwa shangwe. [26]Kwa sababu Mungu alikuwa amewasaidia Walawi waliokuwa wanalichukua sanduku la agano la BWANA mafahali saba na kondoo waume saba walitolewa dhabihu. [27]Basi Daudi alikuwa amevaa joho la kitani safi, kama walivyokuwa wamevaa Walawi wote waliokuwa wanalichukua lile sanduku, waimbaji nao walivaa vivyo hivyo, pamoja na Kenania aliyekuwa anaongoza nyimbo za waimbaji. Daudi alivaa pia kisibau cha kitani safi. [28]Hivyo Israeli wote wakalipandisha sanduku la agano la BWANA kwa shangwe, wakipiga pembe za kondoo waume,
tarumbeta, matoazi, wakipiga zeze na vinubi.

[29]Wakati sanduku la agano la BWANA lilipokuwa linaingia katika Mji wa Daudi, Mikali binti Sauli akachungulia dirishani. Alipomwona Mfalme Daudi akicheza na kusifu, akamdharau moyoni mwake.

Sanduku Lawekwa Ndani ya Hema

16 Wakaleta sanduku la Mungu na kuliweka ndani ya hema ambalo Daudi alikuwa amelisimamisha kwa ajili hiyo, wakatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani mbele za Mungu. [2]Baada ya Daudi kutoa hizo sadaka za kuteketezwa na hizo sadaka za amani, akawabariki watu katika jina la BWANA. [3]Kisha akamgawia kila Mwisraeli mwanaume na mwanamke mkate, maandazi ya tende na maandazi ya zabibu kavu.

[4]Akawaweka pia baadhi ya Walawi ili wahudumu mbele ya sanduku la BWANA kufanya maombi, kumshukuru na kumsifu BWANA, Mungu wa Israeli: [5]Asafu ndiye aliyekuwa mkuu wao, akisaidiwa na Zekaria, Yeieli, Shemiramothi, Yehieli, Matithia, Eliabu, Benaia, Obed -Edomu na Yehieli. Hawa ndio ambao wangepiga zeze na vinubi, Asafu angelipiga matoazi, [6]nao Benaia na Yahazieli makuhani, ndio ambao wangelipiga tarumbeta mara kwa mara mbele ya sanduku la agano la Mungu.

Zaburi ya Daudi ya Shukrani

[7]Siku ile kitu cha kwanza Daudi alichofanya ni kumkabidhi Asafu na wenzake zaburi hii ya shukrani kwa BWANA :

[8]Mshukuruni BWANA, liitieni jina lake,
wajulisheni mataifa yale aliyoyatenda.
[9]Mwimbieni Yeye, mwimbieni Yeye sifa,
waambieni matendo yake yote ya ajabu.
[10]Utukufu kwa jina lake takatifu,
mioyo ya wale wamtafutao BWANA
na ifurahi.
[11]Mtafuteni BWANA na nguvu zake,
utafuteni uso wake siku zote.
[12]Kumbuka matendo ya ajabu aliyoyafanya,
miujiza yake na hukumu alizozitamka.
[13]Ee wazao wa Israeli mtumishi wake,
Ee wana wa Yakobo, wateule wake.
[14]Yeye ndiye BWANA Mungu wetu,
hukumu zake zimo duniani pote.
[15]Hulikumbuka agano lake milele,
neno ambalo aliamuru, kwa vizazi elfu,
[16]agano alilolifanya na Abrahamu,
kiapo alichomwapia Isaki.
[17]Alilithibitisha kwa Yakobo kama amri,
kwa Israeli kama agano la milele:
[18]"Wewe nitakupa nchi ya Kanaani
kama sehemu utakayoirithi."

[19]Walipokuwa wachache kwa idadi,
wachache sana na wageni ndani yake,
[20]walitangatanga kutoka taifa moja hadi jingine,
kutoka ufalme mmoja hadi mwingine.
[21]Hakuruhusu mtu ye yote awaonee,
kwa ajili yao aliwakemea wafalme,
[22]akisema, "Msiwaguse masiya[a] wangu,
msiwadhuru manabii wangu."

[23]Mwimbieni BWANA dunia yote.
tangazeni wokovu wake siku baada ya siku.
[24]Tangazeni utukufu wake katikati ya mataifa,
matendo yake ya ajabu miongoni mwa
mataifa yote.
[25]Kwa kuwa BWANA ni mkuu mwenye
kustahili kusifiwa kuliko wote,
Yeye ni wa kuogopwa kuliko miungu yote.
[26]Kwa maana miungu yote ya mataifa ni
sanamu,
lakini BWANA aliziumba mbingu.
[27]Fahari na enzi viko mbele yake,
nguvu na utukufu vimo patakatifu pake.
[28]Mpeni BWANA enyi jamaa za mataifa,
mpeni BWANA utukufu na nguvu.
[29]Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina
lake,
leteni sadaka na mje katika nyua zake.
Mwabuduni BWANA katika
uzuri wa utakatifu wake,

---

a[22] "Masiya" hapa ina maana "Watiwa mafuta." Po pote neno Masiya lilipotajwa maana yake "Aliyetiwa mafuta."

30Dunia yote na itetemeke mbele zake.
Ulimwengu ameuweka imara hauwezi
kusogezwa.
31Mbingu na zishangilie, nchi na ifurahi,
Katikati ya mataifa semeni, " BWANA
anatawala.''
32Bahari na ivume na vyote vilivyomo ndani
yake.
Mashamba na yashangilie,
na vyote vilivyomo ndani yake.
33Kisha miti yote ya msituni itaimba kwa furaha,
vitaimba mbele za BWANA kwa maana
anakuja kuihukumu dunia..
34Mshukuruni BWANA kwa kuwa ni
Mwema,
upendo wake wadumu milele.
35Ee BWANA Mungu wetu, utuokoe,
utukusanye tena kutoka kwa mataifa,
ili tuweze kulishukuru jina lako takatifu
na kujisifu katika sifa zako.
36Atukuzwe BWANA, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele.

Watu wote na waseme, "Amen!''
Msifuni BWANA.

37Daudi akamwacha Asafu na wenzake mbele ya sanduku la agano la BWANA ili wahudumu humo mara kwa mara, kulingana na mahitaji ya kila siku. **38**Pia akamwacha Obed-Edomu pamoja na wenzake sitini na wanane wahudumu pamoja nao. Obed-Edomu mwana wa Yeduthuni na pia Hosa walikuwa mabawabu wa lango.

39Daudi akamwacha Sadoki, kuhani pamoja na makuhani wenzake mbele ya hema ya ibada ya BWANA katika mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni 40ili kutoa sadaka za kuteketezwa kwa BWANA kwenye madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa mara kwa mara, asubuhi na jioni, sawasawa na kila kitu kilichoandikwa katika sheria ya BWANA ambayo alikuwa amempa Israeli. 41Waliohudumu pamoja nao walikuwa Hemani, Yeduthuni na wale wote waliochaguliwa na kutajwa kwa jina kumpa BWANA shukrani, "Kwa maana fadhili zake zadumu milele." 42Hemani na Yeduthuni walikuwa na wajibu wa kupiga tarumbeta, matoazi na kutumia vyombo vingine kwa ajili ya nyimbo za sifa kwa Mungu. Wana wa Yeduthuni waliwekwa langoni.

43Kisha watu wote wakaondoka, kila mmoja akarudi nyumbani kwake, naye Daudi akarudi nyumbani kuibariki jamaa yake.

Ahadi ya Mungu kwa Daudi

17 Baada ya Daudi kukaa kwa utulivu katika jumba lake la kifalme, akamwambia nabii Nathani, "Hebu tazama, mimi ninakaa kwenye nyumba nzuri iliyojengwa kwa mierezi, wakati Sanduku la Agano la BWANA liko ndani ya hema.''

2Nathani akamjibu Daudi, "Lo lote ulilo nalo moyoni mwako litende, kwa sababu Mungu yuko pamoja na wewe".

3Usiku ule neno la Mungu likamjia Nathani, kusema:

4"Nenda ukamwambie mtumishi wangu Daudi, hili ndilo asemalo BWANA: 'Wewe hutanijengea mimi nyumba ili nikae humo. 5Mimi sijakaa ndani ya nyumba tangu siku ile niliyowatoa Israel Misri mpaka leo. Nimehama kutoka hema moja hadi jingine na kutoka mahali pamoja hadi pengine. 6Je, po pote nilipokwenda pamoja na Waisraeli wote, wakati wo wote nilimwambia kiongozi ye yote niliyemwagiza kuwachunga watu wangu, "Kwa nini hujanijengea nyumba ya mierezi?'' '

7"Sasa basi, mwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: Nilikuchukua machungani na kutoka kuandama kondoo ili uwatawale watu wangu Israeli. 8Nimekuwa pamoja nawe po pote ulipokwenda, nami nimewakatilia mbali adui zako wote mbele yako. Basi nitalifanya jina lako kuwa kama majina ya watu wengine wakuu sana wa dunia. 9Nami nitawapatia watu wangu Israeli mahali na nitawapa ili wawe na mahali pao wenyewe pa kuishi na wasisumbuliwe tena. Watu waovu hawatawaonea tena, kama walivyofanya hapo mwanzo, 10na ambavyo wamefanya siku zote tangu nilipowachagua viongozi kwa ajili ya watu wangu Israel. Pia nitawatiisha adui zenu wote.

Pamoja na hayo ninakuambia kwamba BWANA atakujengea nyumba: 11Wakati wako utakapokuwa umekwisha, nawe ukawa umekwenda kukaa na baba zako, nitamwinua mzao wako aingie mahali pako kama mfalme, mmoja wa wana wako mwenyewe, nami nitaufanya imara ufalme wake. 12Yeye ndiye atakayejenga nyumba kwa ajili yangu, nami nitakifanya imara kiti

cha ufalme wake milele. 13Mimi nitakuwa
baba yake, naye atakuwa mwanangu. Kamwe sitaondoa upendo wangu kwake, kama nilivyouondoa kwa yeye aliyekutangulia. 14Nitamweka juu ya nyumba yangu na ufalme wangu milele, kiti chake cha enzi nitakifanya imara milele.

15Nathani akamwarifu Daudi maneno yote ya maono haya.

Maombi ya Daudi

16Ndipo Mfalme Daudi akaingia ndani akaketi mbele za BWANA akasema:

"Mimi ni nani, Ee BWANA Mungu na jamaa yangu ni nini, hata unitendee haya yote? 17Kama vile haya hayakutosha machoni pako, Ee Mungu, umesema pia kuhusu siku zijazo za nyumba ya mtumishi wako. Umeniangalia kama mtu aliyetukuka kuliko watu wote, Ee BWANA Mungu.

18"Daudi aweza kukuambia nini zaidi kuhusu kumheshimu mtumishi wako? Kwa maana wewe unamjua mtumishi wako, 19Ee BWANA Mungu. Kwa ajili ya mtumishi wako, tena sawasawa na mapenzi yako, umefanya hili jambo kubwa sana na kujulisha ahadi hizi zote zilizo kubwa sana.

20Hakuna aliye kama wewe, Ee BWANA Mungu, wala hakuna Mungu ila wewe, kama vile tulivyosikia kwa masikio yetu wenyewe. 21Naye ni nani aliye kama watu wako Israeli, taifa moja duniani ambalo Mungu wake alitoka kwenda kulikomboa kwa ajili yake mwenyewe na kujifanyia jina kwa ajili yake mwenyewe, wa kufanya maajabu makubwa ya kutisha kwa kuwafukuza mataifa mbele ya watu wako, uliowakomboa kutoka Misri? 22Uliwafanya watu wako Israeli kuwa watu wako wewe mwenyewe milele, nawe, Ee BWANA Mungu, umekuwa Mungu wao.

23Sasa basi, BWANA ahadi uliyoweka kuhusu mtumishi wako na nyumba yake na uithibitishe milele. Fanya kama ulivyoahidi, 24ili ithibitike na jina lako litakuwakuu milele. Kisha watu watasema, ' BWANA Mungu Mwenye nguvu, Mungu aliye juu ya Israeli, ndiye Mungu wa Israeli' Nayo nyumba ya mtumishi wako Daudi itafanywa imara mbele zako.

25Wewe, Mungu wangu, umemfunulia mtumishi wako Daudi kwamba utamjengea yeye nyumba. Hivyo mtumishi wako amekuwa na ujasiri wa kukuomba maombi haya. 26Ee BWANA, wewe ndiye Mungu! Umemwahidi mtumishi wako mambo haya mazuri. 27Basi imekupendeza kuibariki nyumba ya mtumishi wako, ili ipate kudumu milele machoni pako, kwa ajili yako, Ee BWANA, umeibariki, nayo itabarikiwa milele.

Ushindi wa Daudi 18:1-13pp-2Sa 8:1-14

18 Baada ya muda, Daudi akawashinda Wafilisti na kuwatiisha, akautwaa Gathi pamoja na vijiji vinavyouzunguka kutoka katika utawala wa Wafilisti.

2Daudi akawashinda pia Wamoabu, wakawa watumishi wake, nao wakawa wanamletea ushuru.

3Zaidi ya hayo, Daudi akapigana na Hadadezeri mfalme wa Soba, hadi Hamathi, wakati alipokwenda kuimarisha utawala wake katika Mto Eufrati. 4Daudi akateka magari ya vita 1,000 miongoni mwa magari yake, waendesha hayo magari ya kukokotwa na farasi 7,000 na askari wa miguu 20,000. Daudi akakata mishipa ya miguu ya nyuma ya farasi wote wakokotao magari, ila akabakiza mia moja.

5Waaramu wa Dameski, walipokuja kumsaidia Hadadezeri mfalme wa Soba, Daudi akawashambulia na kuwaua 22,000 miongoni mwao. 6Kisha Daudi akaweka askari walinzi katika ufalme wa Waaramu huko Dameski. Basi Waaramu wakawa watumishi wa Daudi, wakawa wanamletea ushuru. BWANA akampa Daudi ushindi kila mahali alipokwenda.

7Daudi akatwaa zile ngao za dhahabu zilizochukuliwa na maafisa wa Hadadezeri, akazileta Yerusalemu. 8Kutoka mji wa Tibhathi na mji wa Kuni, iliyokuwa miji ya Hadadezeri,Daudi akachukua pia shaba nyingi sana, ambayo Solomoni aliitumia kutengenezea ile Bahari ya shaba, zile nguzo na vifaa mbalimbali vya shaba.

9Tou mfalme wa Hamathi aliposikia kwamba Daudi amelishinda jeshi lote la Hadadezeri mfalme wa Soba, 10akamtuma mwanawe, Hadoramu kwa Mfalme Daudi ili kumsalimu na kumpongeza kwa ushindi wake juu ya Mfalme Hadadezeri vitani, kwa kuwa alikuwa amepigana vita mara nyingi na Tou. Hadoramu akamletea Daudi vifaa mbalimbali vya dhahabu fedha na

shaba.

11Mfalme Daudi akaviweka vifaa hivi wakfu
kwa BWANA kama vile alivyokuwa amefanya
kwa fedha na dhahabu aliyokuwa ameitwaa
katika mataifa yote haya: Edomu na Moabu,
Waamoni, Wafilisti na Waamaleki.

12Abishai mwana wa Seruya akawaua
Waedomu 18,000 katika Bonde la Chumvi.
13Akaweka askari walinzi huko Edomu, nao
Waedomu wote wakawa watumishi wa Daudi.
BWANA akampa Daudi ushindi kila mahali
alipokwenda.

Maafisa wa Daudi

14Daudi akatawala katika Israeli yote,
akitenda lililo haki na lililo sawa kwa watu wake
wote. 15Yoabu, mwana wa Seruya alikuwa mkuu
wa jeshi, Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa
mtunza kumbukumbu, 16Sadoki, mwana wa
Ahitubu na Ahimeleki mwana wa Abiathari
walikuwa makuhani, Shavsha alikuwa
mwandishi, 17naye Benaia, mwana wa
Yehoyada alisimamia Wakerethi na Wapelethi,
nao wana wa Daudi walikuwa maafisa wakuu
katika utumishi wa mfalme.

Vita Dhidi Ya Waamoni

19 Baada ya muda, Nahashi mfalme wa
Waamoni akafa, mwanawe akaingia
mahali pake kama mfalme. 2Daudi akawaza,
"Nitamtendea mema Hanuni mwana wa
Nahashi, kwa sababu baba yake alinitendea
mema."

Hivyo Daudi akatuma wajumbe ili kumfariji
Hanuni kwa ajili ya kifo cha baba yake. Watu wa
Daudi walipofika kwa Hanuni katika nchi ya
Waamoni ili kumfariji, 3wakuu wa Waamoni
wakamwambia Hanuni, "Hivi unadhani Daudi
anamheshimu baba yako kwa kuwatuma
wajumbe kukufariji? Je, hawa watu hawakuja
kuipeleleza na kuidadisi nchi ili waishinde?"
4Kwa hiyo Hanuni akawakamata wale watu wa
Daudi, akawanyoa ndevu akakata nguo zao
katikati kwenye matako, akawaondoa waende
zao.

5Mtu mmoja alipofika na kumpasha Daudi
habari za watu hawa, akawatuma wajumbe
wengine kuwalaki, kwa sababu waliaibishwa
sana. Mfalme akasema, "Kaeni huko Yeriko
mpaka ndevu zenu ziote, ndipo mrudi."

6Waamoni walipogundua kwamba
wamekuwa harufu mbaya puani mwa Daudi,
Hanuni na Waamoni wakatuma talanta elfu
moja[a] za fedha ili kukodisha magari ya vita
pamoja na waendeshaji wa hayo magari ya
kukokotwa na farasi, kutoka Aramu Naharaimu[b],
Aram – Maaka na Soba. 7Walikodisha magari ya
vita 32,000 yakiwa na waendeshaji wake,
pamoja na mfalme wa Maaka na vikosi vyake,
walikuja na kupiga kambi karibu na Medeba,
Waamoni nao walikusanyika toka miji yao,
wakatoka ili kupigana vita.

8Daudi aliposikia juu ya haya, akamtuma
Yoabu na jeshi lote la wapiganaji. 9Waamoni
wakatoka wakajipanga tayari kwa vita katika
ingilio la mji wao, wakati ambapo wale wafalme
wengine waliokuja nao walijipanga kwa vita
uwanjani.

10Yoabu akaona kwamba jeshi limejipanga
mbele yake na nyuma yake, kwa hiyo
akachagua baadhi ya vikosi bora katika Israeli
na kuvipanga dhidi ya Waaramu. 11Akawaweka
wale wanajeshi wengine waliobaki chini ya amri
ya Abishai ndugu yake, nao wakapangwa ili
wakabiliane na Waamoni. 12Yoabu akasema,
"Kama Waamoni watanizidi nguvu, basi
itakupasa wewe unisaidie, lakini kama Waamoni
watakuzidi nguvu, basi mimi nitakusaidia. 13Uwe
hodari na tupigane kwa ujasiri kwa ajili ya watu
wetu na miji ya Mungu wetu. BWANA atafanya
lile lililo jema machoni pake."

14Kisha Yoabu na vikosi vilivyokuwa pamoja
naye wakasonga mbele kupigana na Waaramu,
nao Waaramu wakakimbia. 15Waamoni
walipoona Waaramu wanakimbia, nao pia
wakakimbia mbele ya nduguye Abishai na
kuingia ndani ya Mji. Hivyo Yoabu, akarudi
Yerusalemu.

16Baada ya Waaramu kuona kwamba
wamefukuzwa na Israeli, wakapeleka wajumbe
na kuwataka Waaramu wengine kutoka ng'ambo
ya Mto Eufrati, wakiongozwa na Shofaki,
jemadari wa jeshi la Hadadezeri.

17Daudi alipoelezwa haya, akawakusanya
Israeli wote na kuvuka Yordani, alisonga mbele
dhidi yao na akajipanga kuwakabili. Daudi
akapanga vita ili kupigana na Waaramu, nao
wakapigana dhidi yake. 18Lakini walikimbia
mbele ya Israeli, Daudi akawaua waendesha
magari 7,000 na askari wao wa miguu 40,000.
Pia akamwua Shofaki, jemadari wa jeshi lao.

---

a 6 Talanta elfu moja za fedha ni sawa na tani 37.

b 6 Aram Naharaimu hapa ina maana ya Mesopotamia.

[19]Raia wa Hadadezeri walipoona kuwa wameshindwa na Israeli, wakafanya mapatano ya amani na Daudi, wakawa watumishi wake.

Hivyo Waaramu hawakukubali Waamoni kuwasaidia tena.

Kutekwa kwa Raba

20 Mwanzoni mwa mwaka mpya, wakati ambapo wafalme hutoka kwenda vitani, Yoabu alilionogoza jeshi. Aliangamiza nchi ya Waamoni akaenda Raba na kuuzunguka huo mji kwa Jeshi, lakini Daudi alibaki Yerusalemu. Yoabu akaushambulia Raba na kuuacha ukiwa magofu. [2]Daudi akachukua taji kutoka kwenye kichwa cha mfalme wao, uzito wake ulikuwa talanta moja[a] ya dhahabu na ilizungushiwa vito vya thamani. Ikawekwa juu ya kichwa cha Daudi. Alichukua kiasi kikubwa cha nyara kutoka katika mji huo [3]na akawatoa watu waliokuwa humo, akawaweka wafanye kazi kwa misumeno, sululu za chuma na mashoka. Daudi akafanya hivi kwa miji yote ya Waamoni. Kisha Daudi na jeshi lake lote wakarudi Yerusalemu.

Vita na Wafilisti

[4]Baada ya muda, kulitokea vita dhidi ya Wafilisti, huko Gezeri. Wakati huo Sibekai, Mhushathi, akamwua Sipai, aliyekuwa mmoja wa wazao wa Warefai[b], nao Wafilisti wakashindwa.

[5]Katika vita vingine na Wafilisti, Elhanani mwana wa Yairi alimwua Lahmi nduguye Goliathi, Mgiti, ambaye mpini wa mkuki wake ulikuwa kama mti wa mfumaji.

[6]Katika vita vingine tena, vilivyopiganwa huko Gathi, kulikuweko na mtu mmoja mkubwa mwenye vidole sita katika kila mkono na vidole sita katika kila mguu, jumla ishirini na vinne. Yeye alikuwa pia mzao wa Mrefai. [7]Alipowadhihaki Israeli, Yonathani, mwana wa Shimea, nduguye Daudi, akamwua.

[8]Hawa walikuwa ndio wazao wa Mrefai huko Gathi, nao walianguka kwa mkono wa Daudi na watu wake.

Daudi Ahesabu Wapiganaji

Shetani akainuka dhidi ya Israeli na kumshawishi Daudi ahesabu watu wa Israeli. [2]Kwa hiyo Daudi

21 akamwambia Yoabu na majemadari wa jeshi, "Nendeni mkawahesabu Waisraeli kuanzia Beer-Sheba mpaka Dani. Kisha nileteeni taarifa ili kwamba niweze kufahamu wako wangapi".

[3]Yoabu akajibu, " BWANA na aongeze jeshi lake mara mia na zaidi. Mfalme BWANA wangu, kwani hawa wote si raia wa BWANA wangu? Kwa nini BWANA wangu unataka

a[2] Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34.
b[4] "Warefai'' hawa ndio "majitu.''

kufanya hivi? Kwa nini kuleta hatia juu ya Israeli?

4Hata hivyo, neno la mfalme, likawa na nguvu juu ya Yoabu; kwa hiyo Yoabu akaondoka na kuzunguka Israeli yote kisha akarudi Yerusalemu. 5Yoabu akampa Daudi jumla ya idadi ya watu wanaoweza kupigana. Katika Israeli kulikuwa na watu 1,100,000 ambao wangeweza kutumia upanga na katika Yuda watu 470,000.

6Lakini Yoabu hakuwahesabu Walawi na Wabenyamini, kwa sababu alichukizwa sana na amri ya mfalme. 7Amri hii ilikuwa mbaya machoni pa Mungu pia, hivyo akaiadhibu Israeli.

8Kisha Daudi akamwambia Mungu, "Nimetenda dhambi kubwa kwa kufanya hivi. Sasa, ninakusihi, ondoa hatia ya mtumishi wako. Nimefanya jambo la kipumbavu sana".

9 BWANA akamwambia Gadi, mwonaji wa Daudi, 10"Nenda ukamwambie Daudi, Hili ndilo asemalo BWANA : ninakupa kuchagua kati ya mambo matatu. Chagua mojawapo ili nipate kulitenda dhidi yako."

11Kwa hiyo Gadi akamwendea Daudi akamwambia, "Hili ndilo BWANA asemalo: 'Chagua: 12Miaka mitatu ya njaa, au miezi mitatu ya kushindwa na adui zako, ukipatwa na upanga wao, au siku tatu za upanga wa BWANA, yaani, siku za tauni katika nchi na malaika wa BWANA akiangamiza kila mahali katika Israeli. Sasa basi, amua jinsi nitakavyomjibu yeye aliyenituma."

13Daudi akamwambia Gadi, "Ninayo mahangaiko makubwa. Mimi na nianguke mikononi mwa BWANA kwa sababu rehema zake ni kuu mno, lakini usiniache niangukie mikononi mwa wanadamu.

14Basi BWANA akapeleka tauni juu ya Israeli, watu 70,000 wa Israeli wakafa. 15Mungu akapeleka malaika kuangamiza Yerusalemu. Lakini malaika alipokuwa akifanya hivyo, BWANA akaona na akahuzunika kwa sababu ya maafa akamwambia yule malaika aliyekuwa anaangamiza watu, "Yatosha! Sasa rudisha mkono wako." Wakati huu huyu malaika wa BWANA alikuwa amesimama katika uwanja wa kupuria nafaka wa Arauna[a] Myebusi.

16Daudi akayainua macho yake akamwona huyo malaika wa BWANA akiwa amesimama katikati ya mbingu na dunia, naye ameunyosha upanga wake juu ya Yerusalemu tayari kuangamiza. Kisha Daudi na wazee, waliokuwa wamevaa nguo za gunia, wakaanguka kifudifudi.

17Daudi akamwambia Mungu, "Je, si mimi ndiye niliyeamuru watu wahesabiwe? Mimi ndiye niliyetenda dhambi na kukosa. Hawa ni kondoo tu. Kwani wao wamekosa nini? Ee, BWANA Mungu wangu, mkono wako na uwe juu yangu mimi na jamaa yangu, lakini usiache tauni hii iendelee juu ya watu wako."

18Kisha malaika wa BWANA akamwamuru Gadi amwambie Daudi apande na kumjengea BWANA madhabahu katika uwanja wa kupuria nafaka wa Arauna Myebusi. 19Kwa hiyo Daudi akakwea akalitii lile neno ambalo Gadi alikuwa amelisema katika jina la BWANA.

20Wakati Arauna alipokuwa anapura ngano, akageuka akamwona yule malaika. Wanawe wanne waliokuwa pamoja naye wakajificha, yeye akaendelea kupura ngano 21Kisha Daudi akakaribia, Arauna alipotazama na kumwona, akaondoka kwenye uwanja wa kupuria nafaka akamsujudia Daudi akainamisha uso wake mpaka chini.

22Daudi akamwambia, "Nipatie huu uwanja wako wa kupuria nafaka ili niweze kujenga madhabahu ya BWANA tauni ipate kukomeshwa katika watu. Niuzie kwa bei yake kamili.

23Arauna akamwambia Daudi, "Uchukue huo Uwanja. Mfalme BWANA wangu na afanye lolote analopenda. Tazama, nitatoa maksai kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, vifaa vya kupuria kuwa kuni, pamoja na ngano kwa ajili ya dhabihu ya nafaka. Natoa hivi vyote.

24Lakini mfalme Daudi akamjibu Arauna "La hasha lakini ninasisitiza kwamba nitalipa bei yake kamili. Sitachukuwa kilicho chako kwa ajili ya BWANA au kutoa sadaka ya kuteketezwa ambayo hainigharimu chochote.

25Basi Daudi akamlipa Arauna shekeli za dhahabu mia sita[a] kwa ajili ya ule uwanja. 26Kisha Daudi akamjengea BWANA madhabahu mahali hapo na kumtolea sadaka za kutekezwa na sadaka za amani. Akamwita BWANA naye BWANA akajibu maombi yake kwa moto toka mbinguni juu ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa.

27Kisha BWANA akanena na yule malaika, naye akarudisha upanga wake katika ala yake. 28Wakati huo, Daudi alipoona kwamba BWANA amemjibu kule kwenye uwanja wa kupuria nafaka wa Arauna Myebusi, akatoa dhabihu

a15 "Arauna'' ni jina lingine ambalo ni Ornani kwa Kiebrania.

a25 Shekeli mia sita za dhahabu ni sawa na kilo 7.

huko. [29]Maskani ya BWANA ambayo Mose aliitengeneza kule jangwani, pamoja na madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kwa wakati huo vilikuwa viko mahali pa juu pa kuabudu huko Gibeoni. [30]Lakini Daudi hakuthubutu kuisogelea ili kumwuliza Mungu, kwa sababu aliuogopa upanga wa yule malaika wa BWANA.

Kisha Daudi akasema, "Nyumba ya BWANA Mungu itakuwa mahali hapa, pia pamoja na madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya Israeli.

Maandalizi kwa Ajili ya Hekalu

[2]Kwa hiyo Daudi akatoa amri wakusanyike wageni wote waliokuwa wanaishi Israeli, kutoka miongoni mwao akaweka waashi ili kuchonga mawe kwa ajili ya kujenga nyumba ya Mungu. [3]Akatoa chuma tele ili kutengenezea misumari kwa ajili ya mafungo ya malango ya nyumba na shaba tele isiyopimika. [4]Pia akatoa magogo ya mierezi yasiyohesabika, kwa kuwa Wasidoni na Watiro walikuwa wamemletea Daudi, idadi kubwa ya mierezi.

[5]Daudi akasema, "Mwanangu Solomoni bado ni mdogo wa umri na hana uzoefu, nyumba itakayojengwa kwa ajili ya BWANA inatakiwa iwe yenye uzuri mwingi na sifa na fahari mbele ya mataifa yote. Kwa hiyo nitaifanyia matayarisho." Daudi akafanya matayarisho makubwa kabla ya kifo chake.

[6]Kisha akamwita mwanae Solomoni akamwagiza kujenga nyumba kwa ajili ya BWANA, Mungu wa Israeli. [7]Daudi akamwambia Solomoni, "Mwanangu, nilikuwa na jambo hili

23 ndani ya moyo wangu kujenga nyumba kwa ajili ya Jina la BWANA Mungu wangu. [8]Lakini neno hili la BWANA likanijia, kusema: 'Wewe umemwaga damu nyingi na kupigana vita vingi. Wewe hutajenga nyumba kwa ajili ya Jina langu, kwa sababu umemwaga damu nyingi juu ya nchi machoni pangu. [9]Lakini utakuwa na mwana ambaye atakuwa mtu wa amani na utulivu nami nitampa utulivu mbele ya adui zake wote pande zote. Jina lake ataitwa Solomoni, nami nitawapa Israeli amani na utulivu wakati wa utawala wake. [10]Yeye ndiye atakayejenga nyumba kwa ajili ya
Jina langu. Yeye atakuwa mwanangu, nami nitakuwa baba yake. Nami nitakifanya imara kiti chake cha enzi cha utawala wake katika Israeli milele'.

[11]"Sasa, mwanangu, BWANA awe pamoja nawe, nawe uwe na mafanikio upate kuijenga nyumba ya BWANA Mungu wako, kama alivyosema utafanya. [12] BWANA na akupe busara na ufahamu wakati atakapokuweka juu ya Israeli, ili uweze kuishika sheria ya BWANA Mungu wako. [13]Ndipo utakapofanikiwa, ikiwa utakuwa na bidii kutii amri na sheria BWANA

22 alizompa Mose kwa ajili ya Israeli. Uwe hodari na ushujaa. Usiogope wala usishuke moyo.

[14]Nimejitaabisha sana ili kupata mahitaji kwa ajili ya hekalu la BWANA talanta 100,000[a] za dhahabu, talanta 1,000,000[b] za fedha na kiasi kisichopimika cha shaba na chuma, pia mbao na mawe. Nawe waweza kuviongeza. [15]Unao wafanyakazi wengi: Wachonga mawe, waashi na maseremala, pamoja na watu walio na ustadi katika kila kazi [16]wa kufua dhahabu, fedha, shaba na chuma, mafundi wasiohesabika. Sasa basi anza kazi hii, naye BWANA awe pamoja nawe."

[17]Kisha Daudi akawaamuru viongozi wote wa Israeli wamsaidie mwanawe Solomoni. [18]Akawaambia, "Je, BWANA Mungu wenu si yuko pamoja na ninyi? Pia si amewapa raha pande zote? Kwa maana amewatia wenyeji wa nchi mikononi mwangu, nayo nchi iko chini ya BWANA na watu wake. [19] "Sasa itoeni mioyo yenu na nafsi zenu katika kumtafuta BWANA Mungu wenu. Anzeni kujenga maskani ya BWANA Mungu, ili mweze kulileta sanduku la agano la BWANA na vyombo vitakatifu vya Mungu katika hekalu litakalojengwa kwa ajili ya Jina la BWANA ".

Jamaa za Walawi na Utendaji Wao

Daudi alipokuwa mzee aliyeshiba siku, akamfanya Solomoni mwanawe kuwa mfalme juu ya Israeli.

[2]Pia akawakusanya pamoja viongozi wote wa Israeli, pamoja na makuhani na Walawi. [3]Walawi waliokuwa na umri wa miaka thelathini au zaidi walihesabiwa, nayo hesabu ya wanaume ilikuwa 38,000. [4]Daudi akasema, "Miongoni mwa hawa, 24,000 watasimamia kazi ya hekalu la BWANA na 6,000 watakuwa maafisa na waamuzi. [5]4,000 watakuwa mabawabu na wengine 4,000 watamsifu BWANA kwa ala za uimbaji nilizotoa kwa ajili ya kusudi hilo.

---

a[14] Talanta 100,000 za dhahabu ni sawa na tani 3,750.
b[14] Talanta 1,000,000 za fedha ni sawa na tani 37,500.

[6]Daudi akawagawa Walawi katika makundi kufuatana na wana wa Lawi: Gershon, Kohathi na Merari.

Wagershoni

[7]Wana wa Wagershoni walikuwa wawili:
Ladani na Shimei.
[8]Wana wa Ladani walikuwa watatu:
Yehieli mkuu wao, Zethamu na Yoeli.
[9]Wana wa Shimei walikuwa watatu:
Shelomothi[a], Hazieli na Harani. Hawa watatu walikuwa viongozi wa jamaa za Ladani.
[10] Nao wana wa Shimei walikuwa wanne:
Yahathi, Ziza[b], Yeushi na Beria.
[11]Yahathi alikuwa mkuu wao na Ziza wa pili, lakini Yeushi na Beria hawakuwa na wana wengi, kwa hiyo walihesabiwa kama jamaa moja wakapewa wajibu kwa pamoja.

Wakohathi

[12]Wana wa Kohathi walikuwa wanne:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.
[13]Wana wa Amramu walikuwa:
Aroni na Mose.
Aroni waliwekwa wakfu, yeye na wazao wake milele, wawe wakiweka wakfu vile vitu ambavyo ni vitakatifu mno, kutoa dhabihu mbele za BWANA kuhudumu mbele zake na
kutamka baraka katika jina la BWANA milele. [14]Wana wa Mose mtu wa Mungu walihesabiwa kama sehemu ya kabila la Lawi.
[15]Wana wa Mose walikuwa:
Gershomu na Eliezeri.
[16]Wazao wa Gershomu:
Shubaeli alikuwa mkuu wao,
[17]Wazao wa Eliezeri:
Eliezeri alikuwa na mwana mmoja tu,
Rehabia,naye alikuwa mkuu wao. Lakini wana wa Rehabia walikuwa wengi sana,
[18]Wana wa Ishari:
Shelomithi alikuwa mkuu wao.
[19]Wana wa Hebroni walikuwa wanne:
Yeria alikuwa mkuu wao, wa pili Amaria, wa tatu Yahazieli na wa nne Yekameamu.
[20]Wana wa Uzieli walikuwa wawili:
Mika mkuu wao na Ishia wa pili.

Wamerari

[21]Wana wa Merari walikuwa:
Mahli na Mushi.

Wana wa Mahli walikuwa:
Eliazari na Kishi.
[22]Eliazari akafa bila kuwa na wana. Alikuwa na binti tu. Binamu zao, wana wa Kishi, wakawaoa.
[23]Wana wa Mushi walikuwa watatu:
Mahli, Ederi na Yeremothi

[24]Hawa walikuwa wazao wa Lawi kwa jamaa zao "wakuu wa jamaa kama walivyoandikwa kwa majina yao na kuhesabiwa kila mmoja, yaani, wenye uwezo wa kufanya kazi kuanzia miaka ishirini au zaidi waliohudumu katika hekalu la BWANA. [25]Kwa maana Daudi alikuwa amesema, "Kwa vile BWANA, Mungu wa Israeli amewapa watu wake raha na amekuja kuishi Yerusalemu milele", [26]Walawi hawahitaji tena kubeba masikani ya BWANA wala chombo chochote cha utumishi wake. [27]Kulingana na maagizo ya mwisho ya Daudi, Walawi waliohesabiwa ni wale wa kuanzia umri miaka 20 au zaidi.

[28]Wajibu wa Walawi ulikuwa kuwasaidia wazao wa Aroni kuhudumu katika hekalu la BWANA : Kuwa wasimamizi wa nyua, vyumba vya pembeni, kutakasa vyombo vitakatifu na utendaji mwingine wowote katika nyumba ya Mungu. [29]Walikuwa wasimamizi wa mikate iliyowekwa mezani, unga kwa ajili ya sadaka za nafaka, mikate isiyotiwa chachu, uokaji na uchanganyaji, pamoja na vipimo vyote vya wingi na ukubwa. [30]Pia ulikuwa wajibu wao kila asubuhi kumshukuru na kumsifu BWANA. Iliwapasa pia kufanya hivyo jioni [31]na wakati wowote sadaka za kuteketezwa zilipotolewa kwa BWANA siku za Sabato na kwenye sikukuu za Mwezi Mwandamo na katika sikukuu nyingine zilizoamuriwa. Iliwapasa kuhudumu mbele za BWANA mara kwa mara kwa idadi maalum na kwa namna waliyokuwa wamepewa maelekezo.

[32]Hivyo Walawi wakafanya wajibu wao katika Hema la Mkutano, katika Mahali Patakatifu chini ya uongozi wa ndugu zao wazao wa Aroni, kwa ajili ya utumishi katika hekalu la BWANA.

Migawanyo ya Makuhani

24 Hii ndiyo migawanyo ya wana wa Aroni:
Aroni alikuwa na wana wanne: Nadabu,

a[9] Shelomothi ndiye Shelomithi.
b[10] Ziza ndiye tafsiri nyingine zinamwita "Zina."

Abihu, Eleazari na Ithamari. [2]Nadabu na Abihu walikufa kabla ya baba yao, nao hawakuwa na wana, kwa hiyo ndugu zao Eleazari na Ithamari wakahudumu kama makuhani. [3]Akisaidiwa na Sadoki mwana wa Eleazari na Ahimeleki mwana wa Ithamari, Daudi aliwapanga wazao wa Aroni katika migawanyo kufuatana na wajibu wa huduma zao. [4]Idadi kubwa ya viongozi walipatikana miongoni mwa wazao wa Eleazari, kuliko miongoni mwa wazao wa Ithamari, nao waligawanywa kwa uwiano: Viongozi kumi na sita wa jamaa kutoka wazao wa Eleazari na viongozi wanane wa jamaa kutoka uzao wa Ithamari. [5]Waliwagawanya bila upendeleo kwa kupiga kura, kwa kuwa kulikuwa na maafisa wa mahali patakatifu na maafisa wa Mungu, miongoni mwa wazao wa Eleazari na Ithamari.

[6]Mwandishi Shemeia mwana wa Nethaneli, Mlawi, aliorodhesha majina yao mbele ya Mfalme Daudi na maafisa: Kuhani Sadoki, Ahimeleki mwana wa Abiathari na viongozi wa jamaa za makuhani na za Walawi, jamaa moja ikitoka upande wa Eleazari na nyingine upande wa Ithamari.

[7]Kura ya kwanza ilimwangukia Yehoiaribu,
ya pili Yedaia,
[8]ya tatu Harimu,
ya nne Seorimu,
[9]ya tano Malkiya,
ya sita Miyamini,
[10]ya saba Hakosi,
ya nane Abiya,
[11]ya tisa Yeshua,
ya kumi Shekania,
[12]ya kumi na moja Eliashibu,
ya kumi na mbili Yakimu,
[13]ya kumi na tatu Hupa,
ya kumi na nne Yeshebeabu,
[14]ya kumi na tano Bilga,
ya kumi na sita Imeri,
[15]ya kumi na saba Hezeri,
ya kumi na nane Hapisesi,
[16]ya kumi na tisa Pethahia,
ya ishirini Yehezkeli,
25 [17]ya ishirini na moja Yakini,
ya ishirini na mbili Gamuli,
[18]ya ishirini na tatu Delaia,
ya ishirini na nne Maazia.

[19]Huu ulikuwa ndio utaratibu wao uliokubalika wa kuhudumu walipoingia katika hekalu la BWANA kulingana na masharti waliyoelekezwa na Aroni baba yao, kama BWANA, Mungu wa Israeli, alivyokuwa amemwamuru.

Walawi waliobaki

[20]Kuhusu wazao waliobaki wa Lawi:
kutoka kwa wana wa Amramu, alikuwa Shubaeli,
kutoka kwa wana wa Shubaeli alikuwa Yedeia.
[21]Kwa wa Rehabia, kutoka kwa wanawe,
Ishia alikuwa wa kwanza.
[22]Kutoka kwa Waishari, Shelomithi,
kutoka kwa wana wa Shelomothi alikuwa Yahathi.
[23]Wana wa Hebroni:
Yeria alikuwa mkuu, Amaria wa pili,
Yahazieli wa tatu, na Yekameamu wa nne.
[24]Mwana wa Uzieli, alikuwa Mika,
Kutoka kwa wana wa Mika Shamiri,
[25]Ndugu yake Mika alikuwa Ishia, kutoka kwa wana wa Ishia ni Zekaria.
[26]Wana wa Merari, walikuwa Mahli na Mushi.
Mwana wa Yaazia, alikuwa Beno.
[27]Wana wa Merari
kutoka kwa Yaazia, Beno, Shohamu, Zakuri na Ibri.
[28]Kutoka kwa Mahli, alikuwa Eleazari, ambaye hakuwa na wana.
[29]Kutoka kwa Kishi: Mwana wa Kishi alikuwa Yerameeli.
[30]Nao wana wa Mushi, walikuwa Mahli, Ederi na Yeremothi.

Hawa walikuwa Walawi kulingana na jamaa zao. Pia walipiga kura kama vile ndugu zao wazao wa Aroni walivyofanya, mbele ya mfalme Daudi, Sadoki, Ahimeleki na mbele ya viongozi wa jamaa ya makuhani na ya Walawi. Jamaa za ndugu wakubwa zilitendewa sawasawa na zile za ndugu wadogo.

Waimbaji

Daudi, pamoja na majemadari wa jeshi, wakawatenga baadhi ya wana wa Asafu, wana wa Hemani na wana wa Yeduthuni, kwa ajili ya huduma ya kutoa unabii, wakitumia vinubi, zeze na matoazi. Hii ndiyo orodha ya watu waliofanya huduma hii.

2Kutoka kwa wana wa Asafu walikuwa:
Zakuri, Yosefu, Nethania na Asarela. Wana wa Asafu walikuwa chini ya usimamizi wa Asafu, ambaye alitoa unabii chini ya usimamizi wa mfalme.
3Wana wa Yeduthuni walikuwa sita:
Gedalia, Seri, Yeshaya, Shimei, Hashabia, na Matithia, nao walikuwa chini ya usimamizi wa baba yao Yeduthuni, wao walikuwa wakitoa unabii wakitumia vinubi, wakimshukuru na kumtukuza BWANA.

4Wana wa Hemani walikuwa:
Bukia, Matania, Uzieli, Shubaeli na Yerimothi, Hanania, Hanani, Eliatha, Gidalti na Romanti-Ezeri, Yoshbekasha, Malothi, Hothiri na Mahaziothi. 5Wote hawa walikuwa
wana wa Hemani mwonaji wa mfalme. Aliwapata wana hawa kutokana na ahadi ya Mungu ili kumwinua. Mungu alimpa Hemani wana kumi na wanne na binti watatu.

6Hawa wanaume wote walikuwa chini ya usimamizi wa baba yao kwa ajili ya uimbaji katika hekalu la BWANA wakitumia matoazi, zeze na vinubi, kwa ajili ya huduma katika nyumba ya Mungu. Asafu, Yeduthuni na Hemani walikuwa chini ya usimamizi wa mfalme. 7Pamoja na ndugu zao wote walikuwa wamefundishwa na kuwa stadi wa uimbaji kwa BWANA. Idadi yao ilikuwa 288. 8Vijana kwa wazee, waalimu kwa wanafunzi, wote walipanga kazi zao kwa kupiga kura.

9Kura ya kwanza, ambayo ilikuwa kwa ajili ya Asafu, ilimwangukia Yosefu, wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili, ya pili ikamwangukia Gedalia, yeye na wanawe pamoja na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili.
10Ya tatu ikamwangukia Zakuri, wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
11ya nne ikamwangukia Isri[a], wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
12ya tano ikamwangukia Nethania, wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
13ya sita ikamwangukia Bukia, wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
14ya saba ikamwangukia Yesarela[b], wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,

a11Isri jina jingine ni "Seri."

b14 Yesarela jina jingine ni "Asarela."

15ya nane ikamwangukia Yeshaia,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
16ya tisa ikamwangukia Matania,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
17ya kumi ikamwangukia Shimei,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
18ya kumi na moja ikamwangukia Azareli[c],
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
19ya kumi na mbili ikamwangukia Hashabia,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
20ya kumi na tatu ikamwangukia Shubaeli,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
21ya kumi na nne ikamwangukia Matithia,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
22ya kumi na tano ikamwangukia Yeremothi,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili.
23ya kumi na sita ikamwangukia Hanania,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
24ya kumi na saba ikamwangukia Yoshbekasha,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
25ya kumi na nane ikamwangukia Hanani,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
26ya kumi na tisa ikamwangukia Malothi,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
27ya ishirini ikamwangukia Eliatha,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
28ya ishirini na moja ikamwangukia Hothiri,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
29ya ishirini na mbili ikamwangukia Gidalti,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
30ya ishirini na tatu ikamwangukia Mahaziothi,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili,
31ya ishirini na nne ikamwangukia Romanti-ezeri,
wanawe na jamaa zake, jumla yao kumi na wawili.

Mabawabu

26 Hii ndiyo migawanyo ya mabawabu:

Kutoka kwa Wakorahi alikuwa Meshelemia mwana wa Kore, mmoja wa wana wa Asafu.
2Meshelemia alikuwa na wana wafuatao:
Zekaria mzaliwa wa kwanza,
Yadiaeli wa pili,
Zebadia wa tatu,
Yathnieli wa nne,
3Elamu wa tano
Yehohanani wa sita
na Eliehoenai wa saba.
4Obedi-Edomu naye alikuwa na wana wafuatao:
Shemaia mzaliwa wa kwanza,
Yehozabadi wa pili,
Yoa wa tatu,
Sakari wa nne,
Nethaneli wa tano,
5Amieli wa sita,
Isakari wa saba
na Peulethai wa nane.
(kwa kuwa Mungu alikuwa amembariki Obed-Edomu).

6Mwanawe Shemaia pia alikuwa na wana, waliokuwa viongozi katika jamaa ya baba yao kwa sababu walikuwa watu wenye uwezo mkubwa. 7Wana wa Shemaia ni: Othni, Refaeli, Obedi na Elizabadi, jamaa zake Elihu na Semakia walikuwa pia watu wenye uwezo. 8Hawa wote walikuwa wazao wa Obed-Edomu, wao na wana wao na jamaa zao walikuwa watu wenye uwezo pamoja na nguvu za kufanya kazi. Wazao wa Obed-Edomu, jumla yao walikuwa sitini na wawili.
9Meshelemia alikuwa na wana na jamaa zake, waliokuwa watu wenye uwezo, jumla yao watu kumi na wanane.

10Hosa Mmerari alikuwa na wana wafuatao:
Shimri alikuwa mkuu wao, (baba yake alikuwa amemweka yeye kuwa mkuu

c18 Azareli jina jingine ni Uzieli.

ijapokuwa hakuwa mzaliwa wa kwanza),
11Hilkia wa pili, Tabalia wa tatu na Zekaria
wa nne. Wana na jamaa za Hosa jumla yao
walikuwa watu kumi na watatu.

12Hii migawanyo ya mabawabu, kupitia wakuu wao, walikuwa na zamu za kuhudumu hekaluni mwa BWANA kama jamaa zao walivyokuwa nazo. 13Kura zilipigwa kwa kila lango, kufuatana na jamaa zao, wakubwa kwa wadogo.

14Kura ya Lango la Mashariki ilimwangukia Shelemia[a]. Kisha wakapiga kura kwa Zekaria mwanawe, aliyekuwa mshauri mwenye hekima, nayo kura ya Lango la Kaskazini ikamwangukia. 15Kura ya Lango la Kusini ikamwungukia Obed-Edomu, nayo kura ya maghala ikawaangukia wanawe. 16Kura za lango la Magharibi na lango la Shalekethi kwenye barabara ya juu zikawaangukia Shupimu na Hosa.

Zamu za walinzi ziligawanywa kwa usawa. 17Kulikuwa na Walawi sita kila siku upande wa Mashariki, wanne upande wa Kaskazini, wanne upande wa Kusini na wawili wawili kwa mara moja kwenye ghala. 18Kuhusu ukumbi kuelekea Magharibi, kulikuwa na wanne barabarani na wawili kwenye ukumbi wenyewe.

19Hii ndiyo iliyokuwa migawanyo ya wana wa Kora na wana wa Merari.

Watunza Hazina na Maafisa Wengine

20Katika Walawi, Ahiya alikuwa mwangalizi wa hazina za nyumba ya Mungu na mwangalizi wa hazina za vitu vilivyowekwa wakfu.

21Wazao wa Ladani, ambao walikuwa Wagerishoni kupitia Ladani na ambao walikuwa viongozi wa jamaa za Ladani Mgerishoni, walikuwa Yehieli, 22wana wa Yehieli, wana wa Zethamu na wa nduguye Yoeli, wao walikuwa waangalizi wa hazina za hekalu la BWANA.

23Kutoka kwa wana wa Amramu, wana wa Ishari wana wa Hebroni na wana wa Uzieli,

24Shebueli, mzao wa Wagerishoni mwana wa
Mose, alikuwa afisa mwangalizi wa hazina.
Jamaa zake kutoka kwa Eliezeri walikuwa:
Rehabia mwanawe, Yeshaia
mwanawe, oramu mwanawe, Zikri wanawe
na Shelomithi wanawe. 26Shelomithi na
jamaa zake walikuwa waangalizi wa hazina
zote za vitu vile vilivyowekwa wakfu na
Mfalme Daudi, kwa viongozi wa jamaa
aliokuwa majemadari wa maelfu na
majemadari wa mamia, na kwa maafisa
wengine wa jeshi. 27Baadhi ya nyara
zilizotekwa vitani waliziweka wakfu kwa ajili
ya ukarabati wa hekalu la BWANA. 28Kila
kitu kilichokuwa kimewekwa wakfu na
Samweli mwonaji na Sauli mwana wa Kishi,
Abneri mwana wa Neri na Yoabu mwana wa
Seruya, pamoja na vitu vingine vyote
vilivyokuwa vimewekwa wakfu vilikuwa chini
ya uangalizi wa Shelomithi na jamaa zake.

29Kutoka kwa wana wa Ishari: Kenani na
wanawe walipewa kazi nje ya hekalu kama
maafisa na waamuzi juu ya Israeli.

30Kutoka kwa wana wa Hebroni: Hashabia na
jamaa zake, watu 1,700 wenye uwezo,
waliwajibika katika Israeli Magharibi ya
Yordani kwa ajili ya kazi zote za BWANA na
utumishi wa mfalme 31Kuhusu wana wa
Hebroni, Yeria alikuwa mkuu wao kufuatana
na orodha ya jamaa yao. Katika mwaka wa
arobaini wa utawala wa Daudi uchunguzi
ulifanyika katika kumbukumbu, nao watu
wenye uwezo miongoni mwa wana wa
Hebroni wakapatikana huko Yazeri katika
Gileadi. 32Yeria alikuwa na jamaa ya watu
2,700, waliokuwa watu wenye uwezo na
viongozi wa jamaa, Mfalme Daudi
akawaweka kuangalia Wareubeni, Wagadi
na nusu ya kabila Manase kuhusu kila
jambo lililomhusu Mungu na shughuli za
mfalme.

Vikosi vya Jeshi

27 Hii ndiyo orodha ya watu wa Waisraeli, viongozi wa jamaa, majemadari wa maelfu, majemadari wa mamia na maafisa wao, waliomtumikia mfalme kwa lo lote lile lililohusu vikosi vya jeshi vile vilivyokuwa zamu mwezi baada ya mwezi katika mwaka mzima. Kila kikosi kimoja kilikuwa na watu 24,000.

2Msimamizi wa kikosi cha kwanza kwa mwezi
wa kwanza, alikuwa Yeshobeamu mwana
wa Zabdieli. Kulikuwa na watu 24,000 katika
kikosi chake. 3Yeye alikuwa mzao wa Peresi
na mkuu wa maafisa wote wa jeshi kwa
mwezi wa kwanza.

4Msimamizi wa kikosi kwa mwezi wa pili alikuwa
Dodau Mhohi, Miklothi ndiye aliyekuwa
kiongozi wa kikosi chake. Kikosi chake
kilikuwa na watu 24,000.

5Jemadari wa kikosi cha tatu, kwa mwezi wa

a14 "Shelemia" huyu ndiye "Meshelemia."

tatu, alikuwa Benaiya mwana wa Yehoyada
kuhani. Yeye ndiye aliyekuwa mkuu wa
kikosi chake kilikuwa na watu 24,000. [6]Huyu
ndiye yule Benaiya aliyekuwa shujaa
miongoni mwa wale Thelathini na ndiye
aliyekuwa juu yao hao Thelathini. Mwanawe
Amizabadi ndiye aliyekuwa mkuu katika
kikosi chake.
[7]Jemadari wa nne, kwa mwezi wa nne, alikuwa
Asaheli nduguye Yoabu, mwanawe Zebadia
ndiye aliyeingia mahali pake kwenye
uongozi. Kikosi chake kilikuwa na watu
24,000.
[8]Jemadari wa kikosi cha tano kwa mwezi wa
tano alikuwa Shamhuthi Mwizrahi, kikosi
chake kilikuwa na watu 24,000.
[9]Jemadari wa kikosi cha sita kwa mwezi wa sita,
alikuwa Ira, mwana wa Ikeshi Mtekoi. Kikosi
chake kilikuwa na watu 24,000.
[10]Jemadari wa kikosi cha saba kwa mwezi wa
saba, alikuwa Helesi Mpeloni Mwefraimu.
Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.
[11]Jemadari wa nane kwa mwezi wa nane,
alikuwa Sibeksi Mhushathi wa Wazera.
Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.
[12]Jemadari wa tisa kwa mwezi wa tisa, alikuwa
Abiezeri Mwanathothi wa Wabenyamini.
Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.
[13]Jemadari wa kumi kwa mwezi wa kumi alikuwa
Maharai Mnetofathi wa Wazera. Kikosi
chake kilikuwa na watu 24,000.
[14]Jemadari wa kumi na moja kwa mwezi wa
kumi na moja, alikuwa Benaia Mpirathoni
Mwefraimu. Kikosi chake kilikuwa na watu
24,000.
[15]Jemadari wa kumi na mbili kwa mwezi wa
kumi na mbili, alikuwa Heldai Mnetofathi,
kutoka jamaa ya Othnieli. Kikosi chake
kilikuwa na watu 24,000.

Maafisa wa Makabila

[16]Maafisa waliokuwa wanaoongoza makabila ya
Israeli walikuwa:

Kwa Wareubeni, Eliezeri mwana wa Zikri,
kwa Wasimeoni, Shefatia mwana wa
Maaka,
[17]kwa Walawi, Hashabia mwana wa
Kemueli, kwa Aroni, Sadoki,
[18]kwa Yuda, Elihu, nduguye Daudi,
kwa Waisakari, Omri mwana wa Mikaeli,
[19]kwa Wazabuloni, Ishmaia mwana wa
Obadia,
kwa Wanaftali, Yerimothi mwana wa Azrieli,
[20]kwa Waefraimu, Hoshea mwana wa Azazia,
kwa nusu ya kabila la Manase, Yoeli mwana
wa Pedaya,
[21]kwa nusu nyingine ya kabila la Manase huko
Gileadi, Ido mwana wa Zekaria,
kwa Wabenyamini, Yaasieli mwana wa
Abneri,
[22]kwa Wadani, Azareli mwana wa Yerohamu.
Hao ndio waliokuwa maafisa wa kabila la
Israeli.

[23]Daudi hakuwahesabu wale watu
waliokuwa chini ya miaka ishirini, kwa sababu
Mungu alikuwa ameahidi kuwafanya Israeli
kuwa wengi kama nyota za angani. [24]Yoabu
mwana wa Seruya alianza kuwahesabu watu
lakini hakumaliza. Kwa sababu ya kuwahesabu
watu, hasira ya Mungu iliwaka juu ya Israeli,
nayo hiyo hesabu yao haikuingizwa katika kitabu
cha kumbukumbu za Mfalme Daudi.

Wasimamizi wa Mali za Mfalme

[25]Azmavethi mwana wa Adieli, ndiye
aliyekuwa msimamizi wa hazina za kifalme.
Msimamizi wa hazina katika mashamba,
miji, vijiji na kwenye ngome alikuwa Yonathani
mwana wa Uzia.
[26]Ezri mwana wa Kelubu alikuwa msimamizi
wa wafanya kazi waliokuwa wanalima katika
mashamba.
[27]Shimei Mramathi alikuwa msimamizi wa
mashamba ya mizabibu.
Zabdi Mshifmi alikuwa msimamizi wa
zabibu, utengenezaji na uhifadhi wa divai katika
mapipa makubwa.
[28]Baal-Hanani Mgederi ndiye aliyekuwa
mwangalizi wa mashamba ya mfalme ya
mizeituni na mikuyu katika tambarare za vilima
vya Magharibi.
Yoashi alikuwa msimamizi wa ghala za
mafuta ya zeituni.
[29]Shitrai Msharoni alikuwa msimamizi wa
makundi ya ng'ombe waliolisha huko Sharoni.
Shafati mwana wa Adlai alikuwa msimamizi
wa yale makundi ya ng'ombe yaliyolisha
makondeni.
[30]Obili Mwishimaeli alikuwa msimamizi wa
ngamia.
Yehdeya Mmeronothi alikuwa msimamizi wa
punda.
[31]Yazizi Mhagri alikuwa msimamizi wa
Makundi ya kondoo na mbuzi.

Hawa wote ndio waliokuwa maafisa wasimamizi wa mali alizokuwa nazo Mfalme Daudi,

32Yonathani mjomba wa Daudi alikuwa mshauri, mtu mwenye ufahamu mkubwa na mwandishi. Yehieli mwana wa Hakmoni alikuwa akiwahudumia wana wa mfalme.

33Ahithoefeli alikuwa mshauri wa mfalme.

Hushai Mwarki alikuwa rafiki wa mfalme. 34Baada ya Ahithofeli, Yehoyada mwana wa Benaia aliingia mahali pake kama mshauri wa mfalme pamoja na Abiathari.

Yoabu alikuwa ndiye jemadari wa majeshi ya mfalme.

Maandalizi ya Daudi Ya Kujenga Hekalu

28 Daudi akawaita maafisa wote wa Israeli wakusanyike huko Yerusalemu: yaani, maafisa walio juu ya makabila, majemadari wa vikosi katika utumishi wa mfalme,majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia, maafisa wanaosimamia mali zote na mifugo ya mfalme na wanawe, wakiwemo maafisa wa jumba la kifalme, mashujaa na maaskari wote walio hodari.

2Mfalme Daudi akainuka na kusema: “Nisikilizeni ndugu zangu nanyi watu wangu. Nilikuwa na nia ya kujenga nyumba ili iwe mahali pa kukaa sanduku la agano la BWANA kwa ajili ya kuwa mahali pa kuwekea miguu ya Mungu wetu, nami nikafanya maandalizi ya kuijenga. 3Lakini Mungu akaniambia, ‘Wewe hutajenga nyumba kwa jina langu, kwa sababu wewe umepigana vita na umemwanga damu’.”

4“Hata hivyo BWANA, Mungu wa Israeli, alinichagua mimi kutoka jamaa yangu yote niwe mfalme juu ya Israeli milele. Alimchagua Yuda kuwa kiongozi na kutoka katika nyumba ya Yuda akaichagua jamaa yangu na kutoka katika wana wa baba yangu ikampendeza kunifanya niwe mfalme juu ya Israeli yote. 5Miongoni mwa wanangu wote, naye BWANA amenipa wengi, amemchagua Solomoni mwanangu ili kukikalia kiti cha enzi cha ufalme wa BWANA juu ya Israeli. 6Aliniambia: ‘Solomoni mwanao ndiye atakayejenga nyumba yangu na nyua zangu, kwa maana nimemchagua yeye kuwa mwanangu, nami nitakuwa baba yake. 7Nitaufanya imara ufalme wake milele kama akiendelea kuzishika amri zangu na sheria zangu, kama afanyavyo hivi leo’.

8“Hivyo basi ninawaagiza mbele za Israeli yote na kusanyiko hili la BWANA naye Mungu wetu akiwa anasikia: Iweni na bidii kuzifuata amri za BWANA Mungu wenu, ili mpate kumiliki nchi hii nzuri na kuwaachia wana wenu kuwa urithi milele.

9“Nawe, Solomoni mwanangu, mjue Mungu wa baba yako, ukamtumikie kwa kujitoa kwa moyo wote na kwa nia ya kumkubali, kwa maana BWANA huuchunguza kila moyo na kujua kila kusudi la kila fikira. Ukimtafuta, ataonekana kwako, bali kama ukimwacha, Yeye atakukataa wewe milele. 10Angalia basi, kwa maana BWANA amekuchagua wewe ili ujenge hekalu kuwa mahali patakatifu. Uwe hodari ukafanye kazi hiyo”.

11Ndipo Daudi akampa mwanawe kielelezo kwa ajili ya ukumbi wa hekalu, nyumba zake, vyumba vyake vya hazina, ghorofa zake, vyumba vyake vya ndani na mahali pa kufanyia upatanisho. 12Akampa vielelezo vya yote ambavyo Roho alikuwa ameweka moyoni mwake kwa ajili ya kumbi za hekalu la BWANA na vyumba vyote vinavyolizunguka, kwa ajili ya hazina za hekalu la Mungu na kwa hazina za vitu vilivyowekwa wakfu. 13Mfalme pia akampa Solomoni maelekezo kwa ajili ya migawanyo ya huduma za makuhani na Walawi, pia kwa ajili ya kazi zote za huduma katika hekalu la BWANA akampa pia maelezo kuhusu vifaa vyote vya kutumika katika huduma ya hekalu. 14Akamwagizia uzito wa dhahabu kwa ajili ya vitu vyote vya dhahabu vya kutumika katika huduma mbalimbali, uzito wa fedha kwa ajili ya vitu vyote vya fedha vya kutumika katika huduma mbalimbali. 15Uzito wa dhahabu kwa ajili ya vinara vya dhahabu na taa zake, kukiwa na uzito kwa ajili ya kila kinara na taa zake pamoja na uzito wa fedha kwa ajili ya kila kinara cha fedha na taa zake, kulingana na matumizi ya kila kinara, 16uzito wa dhahabu kwa ajili ya meza ya mikate iliyowekwa wakfu, uzito wa fedha kwa ajili ya meza ya fedha, 17uzito wa dhahabu safi kwa ajili ya nyuma, mabakuli ya kunyunyizia na vikombe, masinia, uzito wa dhahabu kwa ajili ya kila bakuli la dhahabu, uzito wa fedha kwa ajili ya kila bakuli la fedha 18na uzito wa dhahabu safi kwa ajili ya madhabahu ya kufukizia uvumba. Pia alimpa kielelezo kwa ajili ya gari, yaani, wale makerubi wa dhahabu waliokunjua mbawa zake na kuweka kivuli juu ya sanduku la agano la BWANA.

19Daudi akasema, “Hii yote, ninayo kwa maandishi kutoka mkononi mwa BWANA ulio

juu yangu, naye amenipa ufahamu kwa ajili ya habari zote za kielelezo hiki."

[20]Daudi pia akamwambia Solomoni mwanawe, "Uwe hodari na moyo mkuu, ukafanye kazi hii. Usiogope wala usifadhaike, kwa maana BWANA aliye Mungu, Mungu wangu yu pamoja nawe. Hatakuacha wala hatakupungukia mpaka kazi hii yote kwa ajili ya utumishi wa hekalu la BWANA itakapokamilika. [21]Migawanyo ya makuhani na Walawi iko tayari kwa ajili ya kazi yote katika hekalu la Mungu, naye kila mtu mwenye moyo wa kupenda mwenye ustadi katika aina yo yote ya ufundi atakusaidia katika kazi yote. Maafisa na watu wote watatii kila agizo lako"

Matokeo Kwa Ajili ya Ujenzi wa Hekalu

29 Ndipo Mfalme Daudi akaliambia kusanyiko lote, "Mwanangu Solomoni, yeye ambaye Mungu amemchagua, ni kijana mdogo na asiye na uzoefu. Kazi hii ni kubwa, kwa sababu Hekalu hili la fahari si kwa ajili ya mwanadamu bali ni kwa ajili ya BWANA. [2]Kwa uwezo wangu wote nimetoa kwa ajili ya Hekalu la Mungu wangu, dhahabu kwa kazi za dhahabu, fedha kwa ajili ya fedha, shaba kwa kazi za shaba, chuma kwa kazi za chuma na miti kwa kazi za miti, vivyo hivyo vito vya Shohamu kwa ajili ya kutia kwenye vijalizo, almasi, mawe ya rangi mbalimbali, aina zote za mawe ya thamani, marimari, yote haya kwa wingi mno. [3]Zaidi ya hayo, kwa kujitolea kwangu kwa ajili ya hekalu la Mungu wangu sasa ninatoa hazina zangu mwenyewe za dhahabu na fedha kwa ajili ya hakalu la Mungu wangu, kwa uwezo na zaidi ya uwezo wangu nimetoa kwa ajili ya hekalu hili takatifu: [4]talanta 3,000[a] za dhahabu (dhahabu ya Ofiri) na talanta 7,000[b] za fedha safi iliyosafishwa, kwa ajili ya kufunika kuta za hekalu, [5]kwa kazi ya dhahabu na kazi ya fedha na kwa kazi yote itakayofanywa na mafundi. Basi, ni nani anayependa kujitoa kwa BWANA leo?

[6]Ndipo viongozi wa jamaa, maafisa wa kabila za Israeli, majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia, pamoja na maafisa waliokuwa wasimamizi wa kazi za mfalme wakatoa kwa hiari yao.

[7]Wakatoa kwa ajili ya kazi ya hekalu la Mungu talanta 5,000[c] na darkoni 10,000[d] za dhahabu, talanta 10,000[e] za fedha, talanta 18,000[f] za shaba na talanta 100,000[g] za chuma. [8]Kila mmoja aliyekuwa na vito vya thamani akavitoa katika hazina ya hekalu la BWANA chini ya uangalizi wa Yehieli Mgerishoni. [9]Watu wakafurahi kwa sababu ya itikio la hiari la viongozi wao, kwa kuwa walikuwa wametoa kwa hiari na kwa moyo wote kwa BWANA. Mfalme Daudi pia akafurahi sana.

Maombi ya Daudi

[10]Daudi akamhimidi BWANA mbele ya kusanyiko lote, akisema:

"Uhimidiwe Wewe, Ee BWANA,
Mungu wa Israeli baba yetu,
Tangu milele hata milele.
[11]Ukuu na uweza, ni vyako, Ee BWANA,
utukufu na enzi na uzuri,
kwa kuwa kila kilichoko mbinguni na duniani
ni chako Wewe.
Ee BWANA, ufalme ni wako,
umetukuzwa kuwa mkuu juu ya yote.
[12]Utajiri na heshima vyatoka kwako,
Wewe ndiwe utawalaye vitu vyote.
Mikononi mwako kuna nguvu na uweza
kuinua na kuwapa wote nguvu,
[13]Sasa, Mungu wetu, tunakushukuru
na kulisifu jina lako tukufu.

[14]"Lakini mimi ni nani, nao watu wangu ni nani, hata tuweze kukutolea kwa ukarimu namna hii? Vitu vyote vyatoka kwako, nasi tumekutolea tu vile vitokavyo mkononi mwako. [15]Sisi ni wageni na wapitaji machoni pako, kama walivyokuwa baba zetu wote. Siku zetu duniani ni kama kivuli, bila tumaini. [16]Ee BWANA Mungu wetu, kwa wingi wote huu ambao tumekutolea kwa kujenga hekalu kwa ajili ya Jina lako Takatifu, vimetoka mkononi mwako, navyo vyote ni mali yako. [17]Ninajua, Mungu wangu, kwamba Wewe huujaribu moyo na unapendezwa na unyoofu. Vitu hivi vyote nimetoa kwa hiari na kwa moyo

a[4] talanta 3,000 za dhahabu ni sawa na tani 110.
b[4] talanta 7,000 za fedha ni sawa na tani 260.

c[7] talanta 5,000 za dhahabu ni sawa na tani 190.
d[7] Darkoni 10,000 za dhahabu ni sawa na kilo 84.
e[7] talanta 10,000 za fedha ni sawa na tani 375.
f[7] talanta 18,000 za shaba ni sawa na tani 675.
g[7] talanta 100,000 za chuma ni sawa na tani 3,750.

mnyofu. Nami sasa nimeona kwa furaha jinsi watu wako walioko hapa kwa hiari yao walivyokutolea Wewe. 18Ee BWANA, Mungu wa baba zetu Abrahamu, Isaki na Israeli, weka shauku hii ndani ya mioyo ya watu wako daima na uifanye mioyo yao iwe na uaminifu kwako. 19Nawe umpe mwanangu Solomoni kujitolea kwako kwa moyo wote ili kuzishika amri zako, masharti yako, maagizo yako na kufanya kila kitu ili kujenga hekalu hili la fahari ambalo kwa ajili yake nimetoa,"

20Ndipo Daudi akaliambia kusanyiko lote, "Mhimidini BWANA Mungu wenu." Hivyo wote wakamhimidi BWANA, Mungu wa baba zao, wakasujudu na kuanguka kifudifudi mbele za BWANA na mfalme.

Solomoni Akubalika kuwa Mfalme

21Siku ya pili yake wakamtolea BWANA dhabihu na sadaka za kuteketezwa: mafahali 1,000, kondoo waume 1,000 na wanakondoo waume 1,000, pamoja na sadaka za kinywaji na sadaka nyingine nyingi sana kwa ajili ya Israeli. 22Wakala na kunywa kwa furaha kubwa mbele za BWANA siku ile.

Wakamtawaza Solomoni mwana wa Daudi mara ya pili kuwa mfalme, wakamtia mafuta kwa ajili ya BWANA ili awe mfalme na Sadoki kuwa kuhani. 23Solomoni akaketi kwenye kiti cha enzi cha BWANA kama mfalme mahali pa Daudi baba yake. Akafanikiwa sana na Israeli wote wakamtii. 24Maafisa wote na mashujaa, pamoja na wana wote wa Daudi, wakaahidi kumtii Mfalme Solomoni.

25BWANA akamtukuza sana Solomoni mbele ya Israeli wote na kumvika fahari ya kifalme ambayo hakuna mfalme ye yote wa Israeli kabla yake aliwahi kuwa nayo.

Muhtasari wa utawala wa Daudi

26Daudi mwana wa Yese alikuwa mfalme wa Israeli yote. 27Alitawala Israeli kwa miaka arobaini, yaani, miaka saba huko Hebroni na miaka thelathini na mitatu huko Yerusalemu.
28 Akafa akiwa mzee mwenye umri mwema, akiwa ameshiba siku, utajiri na heshima. Naye Solomoni mwanaye akaingia mahali pake kama mfalme.

29Kuhusu matukio ya utawala wa Mfalme Daudi, kuanzia mwanzo hadi mwisho, yameandikwa katika kumbukumbu za mwonaji Samweli, katika kumbukumbu za nabii Nathani na katika kumbukumbu za Gadi mwonaji, 30pamoja na habari zote za utawala wake, nguvu zake na matukio yaliyompata yeye, Israeli na falme za nchi nyingine zote.

Utangulizi

2Mambo ya Nyakati kinaendelea kuzungumza historia ya ukoo wa kifalme wa Daudi. Sura 1-9 kinaelezea kujengwa kwa hekalu wakati wa utawala wa Mfalme Solomoni. Sura ya 10-36 kinaelezea historia ya ufalme wa kusini wa Yuda mpaka kufikia kuharibiwa kwa Yerusalemu na watu kupelekwa uhamishoni Babeli.

Kitabu hiki, kama 1Mambo ya Nyakati, kinazungumzia jinsi ambavyo uhusiano wa watu na Mungu ni jambo muhimu kuliko vitu vyote. Mwandishi anaelezea kwa kifupi tawala za wafalme waovu lakini tawala za wafalme wema amezieleza kwa kirefu.

Mwanzoni 1 na 2Mambo ya Nyakati vilikuwa kitabu kimoja, kikionyesha umuhimu wa hekalu na uamsho wa kiroho katika Yuda. 2Mambo ya Nyakati kinaenda sambamba na 1 na 2Wafalme na kinatoa ufafanuzi wake. Ufalme wa kaskazini, yaani Israeli, haukutajwa kabisa katika historia hii.

Wahusika Wakuu

Solomoni, Malkia wa Sheba, Rehoboamu, Asa, Yehoshafati, Yehoramu, Yoashi, Uzia (Azaria), Ahazi, Hezekia, Manase na Yosia.

Mahali

Yerusalemu.

Wazo Kuu

Kitabu kinaelezea kwa kina habari za ujenzi wa hekalu.Kitabu hiki kama kile cha kwanza kinaonyesha wajibu wa Mungu katika historia ya watu Wake na mwingiliano kati ya maisha ya kiroho na ya kisiasa. Wafalme wanapimwa na jinsi walivyokuwa waaminifu kwa Mungu.

Mwandishi

Hakuna habari zilizo wazi kuhusu mwandishi wa kitabu hiki, ila Ezra, kulingana na utamaduni wa Kiyahudi.

Tarehe

1279 – 461 K.K.

Mgawanyo

- Utawala wa Solomoni (1:1-9:31)
- Wafalme wa Yuda (10:1-36:14)
- Kuharibiwa kwa Yerusalemu (36:15-23)

Solomoni Aomba Hekima

1 Solomoni mwana wa Daudi alijiimarisha kwenye milango yote! Katika ufalme wake, kwa kuwa BWANA Mungu wake alikuwa pamoja naye, naye akamfanya mkuu mno.

2Ndipo Solomoni akasema na Israeli wote, majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia, waamuzi na viongozi wote katika Israeli, pamoja na wakuu wa jamaa. 3Naye Solomoni na kusanyiko lote wakakwea mpaka mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni, kwa kuwa huko ndiko hema la Mungu la Mkutano lilipokuwa, ambalo Mose mtumishi wa BWANA alikuwa amelitengeneza huko jangwani. 4Basi Daudi alikuwa amelipandisha sanduku la Mungu kutoka Kiriathi–Yearimu mpaka mahali alipokuwa amepatengeneza kwa ajili yake, kwa sababu alikuwa amesimamisha hema kwa ajili ya hilo sanduku huko Yerusalemu. 5Lakini ile madhabahu ya shaba ambayo Bazaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, alikuwa ametengeneza ilikuwa huko Gibeoni mbele ya maskani ya BWANA Mungu, hivyo Solomoni na kusanyiko walimtafuta Mungu huko. 6Solomoni akapanda huko ilikokuwa madhabahu ya shaba mbele za BWANA katika Hema la Mkutano na kutoa dhabihu 1,000 za sadaka za kuteketezwa juu yake.

7Usiku ule Mungu akamtokea Solomoni na kumwambia, "Omba lo lote unalotaka mimi nitakupa.''

8Solomoni akamjibu Mungu "Umemwonyesha baba yangu Daudi fadhili nyingi nawe umeniweka niwe mfalme mahali pake. 9Sasa, BWANA Mungu, ahadi yako kwa baba yangu Daudi na ithibitike, kwa kuwa umenifanya mimi mfalme juu ya watu ambao ni wengi kama mavumbi ya dunia. 10Nakuomba unipe mimi hekima na maarifa, ili niweze kuongoza watu hawa, kwa kuwa ni nani awezaye kutawala hawa watu wako walio wengi hivi?

11Mungu akamwambia Solomoni, "Kwa kuwa jambo hili ndilo shauku ya moyo wako na hukuomba mali, utajiri au heshima wala kifo kwa ajili ya adui zako, nawe kwa kuwa hukuomba maisha marefu bali umeomba hekima na maarifa ili kuongoza watu wangu ambao nimekufanya uwe mfalme juu yao, 12kwa hiyo utapewa hekima na maarifa. Tena nitakupa pia mali, utajiri na heshima ambayo hakuna mfalme ye yote aliyekuwepo kabla yako amewahi kuwa navyo na hakuna ye yote baada yako atakayekuwa navyo".

13Ndipo Solomoni akaenda mpaka Yerusalemu kutoka mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni, kutoka mbele ya Hema la Mkutano. Naye akatawala juu ya Israeli.

14Solomoni akakusanya magari ya vita na farasi, alikuwa na magari ya vita 1,400 na farasi 12,000, ambayo aliyaweka katika miji ya magari ya vita na pia pamoja naye huko Yerusalemu. 15Mfalme akaongeza fedha na dhahabu zikawa kitu cha kawaida kama vile mawe huko Yerusalemu, nayo mierezi ikawa mingi kama miti ya mikuyu chini ya vilima. 16Farasi wa Solomoni waliletwa kutoka Misri na kutoka Kue[a], wafanya biashara wa kifalme waliwanunua kutoka Kue. 17Walileta magari ya vita kutoka Misri kwa bei ya shekeli 600[b] za fedha kwa kila moja, na kwa kila farasi shekeli 150[c]. Pia wakawapeleka ili kuwauzia wafalme wote wa Wahiti na wa Waaramu.

Maandalizi Ya Kujenga Hekalu

2 Solomoni akatoa amri kujenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA na jumba la kifalme kwa ajili yake mwenyewe. 2Akaandika watu 70,000 kuwa wachukuzi na watu 80,000 kuwa wachonga mawe vilimani na watu 3,600 kuwa wasimamizi wao. 3Solomoni akapeleka ujumbe huu kwa Mfalme Hiramu wa Tiro:

> "Unitumie magogo ya mierezi kama ulivyomfanyia baba yangu Daudi wakati ulipompelekea mierezi ya kujenga jumba lake la kifalme la kuishi. 4Sasa ninakaribia kujenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA Mungu wangu na kuliweka wakfu kwake kwa ajili ya kufukizia uvumba wenye harufu nzuri mbele zake, mahali pa kuweka mikate ya wonyesho kwa kufuata utaratibu na kwa ajili ya mahali pa kutolea sadaka za kuteketezwa kila siku asubuhi na jioni, siku za Sabato na Mwezi Mwandamo pia katika sikukuu zilizoamuriwa za BWANA Mungu wetu. Hili ni agizo la kudumu kwa ajili ya Waisreli.''
>
> 5Hekalu nitakalolijenga litakuwa kubwa, kwa sababu Mungu wetu ni mkuu kuliko miungu mingine yote. 6Lakini ni nani awezaye kumjengea hekalu, maadam mbingu, hata

a16 "Kue" hapa ina maana ya Kilikia.
b17 Shekeli 600 za fedha ni sawa na kilo 7.
c17 Shekeli 150 za fedha ni sawa na kilo 1.7.

mbingu zilizo juu sana, hazimtoshi? Mimi ni nani basi hata nijenge hekalu kwa ajili yake, isipokuwa liwe tu kama mahali pa kutolea dhabihu za kuteketezwa mbele zake?

7Hivyo basi unipelekee mtu mwenye ustadi wa kufanya kazi ya kutengeneza dhahabu na fedha, shaba na chuma, nyuzi za rangi ya zambarau, nyekundu na buluu, mwenye uzoefu wa kutia nakshi, ili afanye kazi Yuda na Yerusalemu pamoja na mafundi wangu wenye ustadi, ambao baba yangu Daudi aliwaweka.

8Pia nitumie magogo ya mierezi, miberoshi na misanduku kutoka Lebanoni kwa maana najua kwamba watu wako wanao ujuzi wa kupasua mbao huko. Watu wangu watafanya kazi pamoja na watu wako 9ili wanipatie mbao kwa wingi kwa sababu hekalu nitakalojenga lazima liwe kubwa na nzuri kabisa. 10Nitawapa watumishi wako, yaani, maseremala wakatao mbao, kori 20,000[a] za unga wa ngano, kori 20,000 za shayiri, bathi 20,000[b] za mvinyo na bathi 20,000 za mafuta ya zeituni.

11Ndipo Hiramu mfalme wa Tiro akamjibu Solomoni kwa barua:

"Kwa sababu BWANA anawapenda watu wake, amekufanya wewe kuwa mfalme wao.''

12Naye Hiramu akaongeza kusema:

"Ahimidiwe BWANA, Mungu wa Israeli aliyezifanya mbingu na nchi! Amempa Mfalme Daudi mwana mwenye hekima, aliyejaliwa akili na ufahamu, ambaye atajenga hekalu kwa ajili ya BWANA na jumba la kifalme kwa ajili yake mwenyewe.

13Mimi nitamtuma kwako Huramu-Abi, mtu mwenye ustadi mwingi, 14ambaye mama yake alitoka Dani na babaye alitoka Tiro. Yeye ni stadi wa kutengeneza vitu, kufanya kazi zote za dhahabu, fedha, shaba, chuma, mawe na mbao pamoja na kufuma. Ni stadi katika kutia rangi ya zambarau, buluu, nyekundu na nguo za kitani safi. Yeye ana ujuzi katika aina zote za kutia nakshi na anaweza kufuatiliza mchoro wo wote wa kazi anayopewa. Atafanya kazi na mafundi wako na wale wa BWANA wangu, Daudi baba yako.

15"Sasa basi BWANA wangu na awapelekee watumishi wake ngano, shayiri, mafuta ya zeituni na mvinyo kama alivyoahidi, 16nasi tutakata magogo yote yale unayohitaji kutoka Lebanoni nasi tutayafunga pamoja na kuyaweka yaelee baharini mpaka Yafa. Kisha utaweza kuyachukua mpaka Yerusalemu.''

17Ndipo Solomoni akaamuru ifanyike hesabu ya wageni wote waliokuwa katika Israeli, baada ya ile hesabu iliyofanywa na Daudi wakapatikana watu 153,000: 18Akawaweka watu 70,000 miongoni mwao kuwa wachukuzi na 80,000 kuwa wachonga mawe vilimani na 3,600 wakiwa wasimamizi juu yao ili wawahimize watu kufanya kazi.

Solomoni Ajenga Hekalu

3 Ndipo Solomoni akaanza kujenga hekalu la BWANA katika Yerusalemu juu ya Mlima Moria, pale ambapo BWANA alikuwa amemtokea Daudi baba yake. Ilikuwa katika kiwanja cha kupuria cha Arauna[a] Myebusi, mahali palipotolewa na Daudi. 2Alianza kujenga siku ya pili ya mwezi wa pili katika mwaka wa nne wa kutawala kwake.

3Msingi aliouweka Solomoni kwa ajili ya kulijenga hekalu la Mungu ulikuwa urefu wa dhiraa 60[b] na upana dhiraa 20[c]. 4Ukumbi wa mbele wa hekalu ulikuwa na urefu wa dhiraa ishirini, yaani, kuanzia upande mmoja hadi upande mwingine wa upana wa nyumba hiyo na kimo chake dhiraa 120[d].

Akaufunika ndani kwa dhahabu safi. 5Akaufunika ukumbi mkuu kwa mbao za miberoshi na kufunikwa kwa dhahabu safi na kuupamba kwa miti ya mitende na kuifanyizia kwa minyororo. 6Alilipamba hekalu kwa mawe ya thamani. Hiyo dhahabu aliyotumia ilikuwa dhahabu ya Parvaimu. 7Akaufunika boriti za dari, miimo na vizingiti vya milango, kuta na milango ya hekalu kwa dhahabu, naye akatia nakshi ya makerubi kwenye kuta.

---

a10 "Kori 20,000 za ngano/shayiri ni sawa na tani za metriki 20,000.
b10 Bathi 20,000 za mvinyo/mafuta ni sawa na lita 400,000.

a1 "Arauna'' ndiyo "Ornani'' kwa Kiebrania.
b3 Dhiraa sitini ni sawa na mita 27.
c3 Dhiraa ishirini ni sawa na mita 9.
d4 Dhiraa mia na ishirini ni sawa na mita 54. (2Nyakati 3:4 Kimo cha dhiraa 120 inaonekana ni makosa ya kunakili katika baadhi ya nakala za kale. Hii ingefanya hekalu hilo kuwa na kimo cha mita 54 ambazo ni mita 40.5 zaidi. 1Waf. 6:2 inataja dhiraa 30 ambazo ni sawa na mita 13.50 ambazo zingetosha kabisa kufanya ghorofa tatu zilizoelezwa kwenye 1Waf. 6:8.)

8Akajenga Patakatifu pa Patakatifu, urefu na
upana wake ulikuwa dhiraa ishirini, sawasawa
na upana wa hekalu. Alifunika ndani kwa talanta
120[e] za dhahabu safi. 9Misumari ya dhahabu
ilikuwa na uzito wa shekeli 50[f]. Alivifunika pia
vyumba vya juu kwa dhahabu.
10Katika sehemu ya Patakatifu pa Patakatifu
akafanyiza jozi moja ya makerubi ya kuchongwa
na kuyafunika kwa dhahabu. 11Urefu wa
mabawa ya hao makerubi ulikuwa jumla ya
dhiraa 20. Bawa moja la kerubi wa kwanza
lilikuwa na urefu wa dhiraa 50, nalo liligusa
ukuta wa hekalu, bawa lake lingine, lilikuwa pia
na urefu wa dhiraa 5[g], ambalo liligusa bawa la
kerubi lingine. 12Vivyo hivyo bawa moja la kerubi
wa pili lilikuwa na urefu wa dhiraa 5 na liligusa
ukuta mwingine wa pili wa hekalu na bawa lake
lingine, lilikuwa pia na urefu wa dhiraa tano nalo
liligusa bawa la kerubi wa kwanza. 13Mabawa ya
makerubi hawa yalitanda dhiraa 20. Walisimama
kwa miguu yao, nyuso zao zikielekea ukumbi
mkubwa.
14Akatengeneza pazia la nyuzi za buluu,
zambarau na nyekundu na za kitani safi na
kutarizi makerubi juu yake.
15Mbele ya hekalu Solomoni akatengeneza
nguzo mbili, ambazo kwa pamoja zilikuwa na
dhiraa thelathini na tano kwenda juu kwake na
urefu wa kila moja ilikuwa na taji juu yake yenye
dhiraa tano. 16Akatengeneza minyororo
iliyosokotwa na kuiweka juu ya zile nguzo. Pia
akatengeneza makomamanga 100 na
kuyashikamanisha kwenye minyororo.
17Akazisimamisha hizo nguzo mbele ya hekalu,
moja upande wa kusini na nyingine upande wa
kaskazini. Ile moja ya upande wa kusini akaita
Yakini na ya upande wa kaskazini akaita Boazi.

Vifaa Vya Hekalu

4 Mfalme Solomoni akatengeneza
madhabahu ya shaba yenye urefu wa
dhiraa 20[a], upana wa dhiraa 20 na kimo chake
dhiraa 10[b]. 2Akatengeneza Bahari ya kusubu,
yenye umbo la mviringo, ya dhiraa 10 kutoka
ukingo hadi ukingo na kina chake kilikuwa dhiraa
5. Kamba ya urefu wa dhiraa 30[c] ingeweza
kuizunguka. 3Chini ya huo ukingo, kulikuwa na
mafahali kuizunguka, yaani mafahali kumi katika
kila dhiraa moja[d]. Hayo mafahali waliyasubu
katika safu mbili yakiwa ya kitu kimoja na hiyo
Bahari.
4Bahari hiyo ilikaa juu ya mafahali kumi na
wawili, mafahali watatu walielekeza nyuso zao
kaskazini, watatu magharibi, watatu kusini na
watatu mashariki. Bahari hiyo ilikaa juu ya hao
mafahali, nazo sehemu zao za nyuma zilielekea
katikati. 5Unene wake ulikuwa nyanda nne[e],
ambao ulikuwa kama ukingo wa kikombe, kama
ua la yungiyungi lililochanua. Bahari hii iliweza
kuchukua kiasi cha bathi 3,000[f].
6Kisha akatengeneza masinia kumi kwa ajili
ya kuoshea, naye akayaweka matano upande wa
kusini na matano upande wa kaskazini. Ndani
yake ndimo vilimooshewa vifaa vya kutumika
katika sadaka za kuteketezwa, lakini ile Bahari
ilikuwa ni kwa ajili ya makuhani kunawia.
7Akatengeneza vinara vya taa kumi vya
dhahabu kama ilivyoainishwa kwao na kuviweka
hekaluni, vinara vitano upande wa kusini na vitano
upande wa kaskazini.
8Akatengeneza meza kumi na kuziweka
hekaluni, tano upande wa kusini na tano upande
wa kaskazini. Pia akatengeneza mabakuli mia
moja ya dhahabu ya kunyunyizia.
9Akatengeneza ukumbi wa makuhani na
ukumbi mwingine mkubwa na milango yake, naye
akaifunika hiyo milango kwa shaba. 10Akaweka ile
Bahari upande wa kusini, kwenye pembe ya kusini
mashariki ya nyumba.
11Pia akatengeneza masufuria, masepetu na
mabakuli ya kunyunyizia.
Kwa hiyo Huramu akamaliza kazi aliyokuwa
amefanya kwa ajili ya Mflame Solomoni katika
hekalu la Mungu:

12Zile nguzo mbili, yale mataji mawili yaliyokuwa
juu ya hizo nguzo,
zile nyavu mbili za kupamba hayo mataji
mawili yenye umbo la bakuli yaliyowekwa juu
ya zile nguzo,
13 Yale makomamanga 400 kwa ajili ya hizo nyavu
mbili (safu mbili za makomamanga kwa kila
wavu yakipamba hizo nyavu mbili zilizowekwa
juu ya zile nguzo),
14akatengeneza vishikio pamoja na masinia yake,
15akatengeneza hiyo bahari na hao mafahali kumi
na wawili chini yake.

e[8] Talanta 120 za dhahabu ni sawa na tani 23
f[9] Shekeli hamsini za dhahabu ni sawa na kilo 0.6.
g[11] Dhiraa tano ni sawa na mita 2.20.
a[1] Dhiraa ishirini ni sawa na mita 9.
b[1] Dhiraa kumi ni sawa na mita 4.5.
c[2] Dhiraa thelathini ni sawa na mita 13.5.
d[3] Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45.
e[5] Nyanda nne ni sawa na sentimita 7.5.
f[5] Bathi 3,000 ni sawa na lita 60,000.

16pia akatengeneza hayo masufuria, masepetu,
nyuma za nyama na vyombo vingine vyote
vilivyohusiana.

Vitu vyote ambavyo Huramu-Abi alimtengenezea Mfalme Solomoni kwa ajili ya hekalu la BWANA vilikuwa vya shaba iliyosuguliwa. 17Mfalme aliagiza wavisubu vitu hivi kwenye kalibu za udongo wa mfinyanzi katika uwanda wa Yordani kati ya Sukothi na Seredatha[g]. 18Vitu hivi vyote Mfalme Solomoni alivyotengeneza vilikuwa vingi sana kwamba uzito wa shaba haukuweza kuonyeshwa.

19Solomoni pia akatengeneza samani zote zilizokuwa ndani ya hekalu la Mungu:

madhabahu ya dhahabu,
meza za mikate ya wonyesho,
20vinara vya taa vya dhahabu safi pamoja na taa
zake ili ziwake mbele ya mahali pa ndani pa
mahali Patakatifu kama ilivyoelekezwa,
21maua ya dhahabu yaliyofanyizwa, taa na
makoleo (vilikuwa vya dhahabu bora
kabisa),
22mikasi ya dhahabu safi, mabakuli ya
kunyunyizia, masinia na vyetezo, milango ya
dhahabu ya hekalu: milango ya ndani ya
Patakatifu pa Patakatifu na milango ya
ukumbi mkuu.

5 Hivyo kazi yote Solomoni aliyofanya kwa ajili ya hekalu la BWANA ikamalizika, Solomoni akaviingiza ndani vile vitu ambavyo Daudi baba yake alikuwa ameviweka wakfu, yaani, fedha, dhahabu na vyombo vingine vyote na kuviweka katika hazina za hekalu la Mungu.

Sanduku La Agano Laletwa Hekaluni

2Kisha mfalme Solomoni akawaita huko Yerusalemu wazee wa Israeli, viongozi wote wa makabila na wakuu wa jamaa za Waisraeli, ili kulipandisha sanduku la agano la BWANA
kutoka Sayuni, Mji wa Daudi. 3Nao watu wote wa Israeli wakaja pamoja kwa mfalme wakati wa sikukuu katika mwezi wa saba.

4Wazee wote wa Israeli walipokuwa wamefika, Walawi wakaliinua sanduku la agano, 5nao wakalipandisha sanduku na Hema la Mkutano pamoja na vyombo vyote vitakatifu vilivyokuwa ndani yake. Makuhani, ambao walikuwa ni Walawi walivibeba vitu hivyo, 6naye Mfalme Solomoni na kusanyiko lote la Israeli lililokuwa limemkusanyikia walikuwa mbele ya sanduku, wakitoa dhabihu nyingi za kondoo na ng'ombe ambazo hazikuwezekana kuandikwa wala kuhesabiwa.

7Kisha makuhani wakaleta sanduku la agano la BWANA mpaka mahali pake ndani ya mahali Patakatifu pa hekalu, yaani mahali Patakatifu pa Patakatifu na kuliweka chini ya mabawa ya wale makerubi. 8Makerubi walitanda mabawa yao juu ya mahali pa sanduku la agano na kufunika sanduku na mipiko yake ya kubebea. 9Mipiko hiyo ilikuwa mirefu sana kiasi kwamba ncha zake, zilijitokeza kutoka kwenye sanduku, zingeweza kuonekana ukiwa ndani mbele ya mahali Patakatifu. Lakini siyo ukiwa nje ya mahali patakatifu, nayo ipo mpaka leo. 10Ndani ya sanduku hapakuwepo kitu kingine cho chote isipokuwa zile mbao mbili ambazo Mose alikuwa ameziweka ndani yake huko Horebu, mahali BWANA alipofanya agano na Waisraeli baada ya kutoka Misri.

11Basi makuhani wakaondoka hapo mahali patakatifu. Makuhani wote waliokuwa huko walikuwa wamejiweka wakfu, bila kujali migawanyo yao. 12Walawi wote waliokuwa waimbaji, yaani, Asafu, Hemani, Yeduthuni, wana wa ndugu zao, walisimama upande wa mashariki wa madhabahu, wakiwa wamevaa kitani safi huku wakipiga matoazi, vinubi na zeze. Walikuwa pamoja na makuhani 120 wakipiga tarumbeta. 13Wapiga tarumbeta na waimbaji wakaungana katika sauti linganifu, ikawa kama vile ni sauti moja, wakimsifu na kumshukuru BWANA nao walipoinua sauti zao pamoja na tarumbeta na matoazi na vyombo vingine vya uimbaji, wakamsifu BWANA wakisema:

"Kwa kuwa Yeye ni mwema,
kwa maana upendo wake usiokoma
hudumu milele.''

Ndipo hekalu la BWANA likajazwa na wingu, 14nao makuhani hawakuweza kusimama kufanya huduma yao kwa sababu ya wingu, kwa maana utukufu wa BWANA ulilijaza hekalu la Mungu.

Kuweka Hekalu Wakfu

6 Kisha Solomoni akasema " BWANA Mungu alisema ya kwamba angalikaa katika wingu jeusi. 2Nimejenga hekalu nzuri kwa ajili yako, mahali pako pa kukaa milele."

3Wakati kusanyiko lote la Israeli likiwa

g17 Seredatha au Serethani.

limesimama huko, Mfalme Solomoni akageuka na kuwabariki. 4Kisha akasema:

''Ahimidiwe BWANA ,Mungu wa Israeli, ambaye kwa mkono wake mwenyewe ametimiza lile alilomwahidi baba yangu Daudi kwa kinywa chake mwenyewe. Kwa kuwa alisema, 5'Tangu siku niliyowatoa watu wangu Israeli kutoka Misri, sikuchagua mji katika kabila lo lote la Israeli hekalu lijengwe kwa ajili ya Jina langu ili lipate kuwako huko, bali nimemchagua Daudi kuwatawala watu wangu Israeli.' 6''Ilikuwa moyoni mwa Daudi baba yangu kujenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA , Mungu wa Israeli.

7Lakini BWANA akamwambia Daudi baba yangu, 'Kwa sababu ilikuwa moyoni mwako kujenga hekalu kwa ajili ya Jina langu, ulifanya vema kuwa na jambo hili moyoni mwako. 8Hata hivyo, sio wewe utakayenijengea hekalu, bali mwanao, ambaye ni nyama yako na damu yako mwenyewe, ndiye atakayejenga hekalu kwa ajili ya Jina langu.' 9''BWANA Mungu ametimiza ahadi aliyoiweka: Nimeingia mahali pa Daudi baba yangu na sasa ninakikalia kiti cha ufalme cha Israeli, kama vile BWANA alivyoahidi, nami nimejenga hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA Mungu, Mungu wa Israeli.

10Nimetenga nafasi humo kwa ajili ya sanduku la agano, ambamo ndani yake kuna agano la BWANA lile alilofanya na baba zetu wakati alipowatoa Misri.''

Maombi Ya Solomoni Ya Kuweka Wakfu

11Kisha Solomoni akasimama mbele ya madhabahu ya BWANA machoni pa kusanyiko lote la Israeli, akakunjua mikono yake kuelekea mbinguni 12na kusema:

"Ee BWANA, Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe mbinguni juu wala duniani chini, Wewe unayetunza agano lako la upendo pamoja na watumishi wanaodumu katika njia yako kwa moyo wote. 13Umetimiza ahadi yako kwa mtumishi wako Daudi baba yangu, kwa kinywa chako uliahidi na kwa mkono wako umetimiza, kama ilivyo leo. 14Sasa BWANA, Mungu wa Israeli, mtimizie mtumishi wako Daudi baba yangu ahadi zako ulizomwahidi uliposema, 'Kamwe hutakosa kuwa na mtu atakayeketi mbele zangu kwenye kiti cha ufalme cha Israeli, kama wanao wakiangalia yote wayafanyayo kuenenda mbele zangu kama vile ulivyofanya.' 15Sasa, Ee Mungu wa Israeli, acha neno lako lile ulilomwahidi mtumishi wako Daudi baba yangu litokee sawasawa.

16"Lakini kweli, je, Mungu atafanya makao duniani? Mbingu, hata mbingu zilizo juu sana, haziwezi kukutosha Wewe. Sembuse hekalu hili nililojenga! 17Hata hivyo sikiliza dua ya mtumishi wako na maombi yake kwa huruma, Ee BWANA Mungu wangu. Sikia kilio na dua ambayo mtumishi wako anaomba mbele zako siku hii ya leo.

18Macho yako na yafumbuke kuelekea hekalu hili usiku na mchana, mahali hapa ambapo ulisema, 'Jina langu litakuwako humo,' ili kwamba upate kusikia maombi ambayo mtumishi wako ataomba kuelekea mahali hapa. 19Usikie maombi ya mtumishi wako na ya watu wako Israeli wakati wanapoomba kuelekea mahali hapa. Sikia kutoka mbinguni, mahali pa makao yako na usikiapo, samehe. 20"Mtu anapomkosea jirani yake na akatakiwa kuapa, akija na kuapa mbele ya madhabahu yako ndani ya hekalu hili, 21basi, sikia kutoka mbinguni na ukatende. Hukumu kati ya watumishi wako, ukimhukumu yule mwenye hatia na kuleta juu ya kichwa chake yale aliyoyatenda. Umtangazie asiye na hatia kwamba hana hatia, hivyo ukathibitishe kutokuwa na hatia kwake.

22"Wakati watu wako Israeli watakapokuwa wameshindwa na adui kwa sababu ya dhambi walizofanya dhidi yako, watakapokugeukia na kulikiri jina lako, wakiomba na kufanya dua kwako katika hekalu hili, 23basi usikie kutoka mbinguni, ukasamehe dhambi ya watu wako Israeli na kuwarudisha katika nchi uliyowapa baba zao.

24"Wakati mbingu zitakapokuwa zimefungwa kusiwe na mvua kwa sababu watu wako wametenda dhambi dhidi yako, watakapoomba kuelekea mahali hapa na kulikiri jina lako nao wakageuka kutoka katika dhambi zao kwa sababu umewaadhibu, 25basi usikie kutoka mbinguni na usamehe dhambi ya watumishi wako, watu wako Israeli. Wafundishe njia sahihi ya kuishi na ukanyeshe mvua juu ya nchi

uliyowapa watu wako kuwa urithi.

[26]"Wakati njaa au tauni vikija juu ya nchi, au koga au kawa, nzige au panzi, au wakati adui atakapowazingira katika mji wao wo wote, maafa ya namna yo yote au ugonjwa wo wote unaoweza kuwajia, [27]wakati dua au maombi yatakapofanywa na mmojawapo wa watu wako Israeli, kila mmoja akijua juu ya taabu ya moyo wake mwenyewe, akainyoosha mikono yake kuelekea hekalu hili, [28]basi usikie kutoka mbinguni, katika makao yako. Usamehe na utende, umpe kila mtu kulingana na matendo yake, kwa kuwa unaujua moyo wake (kwa kuwa ni wewe peke yako ujuaye mioyo ya watu wote), [29]ili wakuogope kwa wakati wote watakaoishi katika nchi uliyowapa baba zetu.

[30]"Kwa habari ya mgeni ambaye si miongoni mwa watu wako Israeli, lakini amekuja kutoka nchi ya mbali kwa sababu ya jina lako, [31]kwa maana watu watasikia juu ya Jina lako kuu na juu ya mkono wako wenye nguvu na mkono wako ulionyooshwa, wakati atakapokuja na kuomba kuelekea hekalu hili, [32]basi na usikie kutoka mbinguni, mahali pa makao yako, ukafanye lo lote ambalo mgeni huyo anakuomba, ili mataifa yote ya dunia wapate kujua jina lako na wakuogope kama wafanyavyo watu wako Israeli na wapate pia kujua kwamba nyumba hii niliyoijenga imeitwa kwa Jina lako.

[33]"Wakati watu wako watakapokwenda vitani dhidi ya adui zao, po pote utakapowapeleka, wakati watakapoomba kwa BWANA kuelekea mji ambao umeuchagua, na hekalu nililolijenga kwa ajili ya Jina lako, [34]basi usikie dua na maombi yao kutoka mbinguni, ukawatetee haki yao.

[35]"Watakapotenda dhambi dhidi yako, kwa kuwa hakuna mtu ye yote ambaye hatendi dhambi, nawe ukachukizwa nao na kuwakabidhi kwa adui, ambaye atawachukua utumwani katika nchi yake mwenyewe, mbali au karibu [36]na kama watabadilika mioyo yao katika nchi wanakoshikiliwa mateka, nao wakatubu na kukulilia katika nchi ya wale waliowashinda na kusema, 'Tumetenda dhambi, tumefanya makosa, tumetenda kwa uovu,' [37]kama wakikugeukia kwa moyo wao wote na nafsi zao katika nchi ya adui zao ambao waliwachukua mateka, wakakuomba kuelekea nchi uliyowapa baba zao, kuelekea mji uliouchagua na hekalu nililolijenga kwa ajili ya Jina lako, [38]basi kutoka mbinguni, mahali pa makao yako, usikie dua yao na maombi yao na ukawatetee haki yao. [39]Uwasamehe watu wako, waliotenda dhambi dhidi yako, uwasamehe makosa yote waliyoyatenda dhidi yako, ukawafanye wale waliowashinda kuwaonea huruma.

[40]"Sasa, Mungu wangu, macho yako na yafumbuke na masikio yako yasikie maombi yaombwayo mahali hapa.

[41] Sasa inuka, Ee BWANA Mungu na
uje mahali pako pa kupumzika.
Wewe na sanduku la nguvu zako.
Makuhani wako, Ee BWANA Mungu
na wavikwe wokovu,
watakatifu wako na wafurahi katika
wema wako.
[42]Ee BWANA Mungu, usimkataae
mpakwa mafuta wako.
Kumbuka upendo mkuu uliomwahidia
Daudi mtumishi wako."

Hekalu Lawekwa Wakfu

7 Baada ya Solomoni kumaliza kuomba, moto ukashuka kutoka mbinguni na kuteketeza sadaka ya kuteketezwa na dhabihu, nao utukufu wa BWANA ukalijaza hekalu. [2]Makuhani hawakuweza kuingia ndani ya hekalu la BWANA kwa sababu utukufu wa BWANA ulilijaza. [3]Waisrael wote walipoona moto ukishuka na utukufu wa BWANA ukiwa juu ya hekalu, wakapiga magoti sakafuni wakisujudu nyuso zao mpaka chini, nao wakamwabudu na kumshukuru BWANA wakisema,

"Kwa kuwa Yeye ni mwema,
upendo wake unadumu milele".

[4]Ndipo mfalme na watu wote wakatoa dhabihu mbele za BWANA Mungu. [5]Naye mfalme Solomoni akatoa dhabihu ya ng'ombe 22,000 pamoja na kondoo na mbuzi 120,000. Hivyo ndivyo mfalme na watu wote walivyoweka wakfu hekalu la Mungu. [6]Makuhani wakasimama kwenye nafasi zao, vivyo hivyo Walawi wakiwa na vyombo vya uimbaji vya BWANA ambavyo Mfalme Daudi alikuwa ametengeneza kwa ajili ya kumsifu BWANA navyo vilitumika wakati aliposhukuru, akisema, "Upendo wake wadumu milele." Mkabala na Walawi, makuhani walipiga tarumbeta zao, nao Waisraeli wote walikuwa

wamesimama.

7Solomoni akaweka wakfu sehemu ya katikati ya ua uliokuwa mbele ya hekalu la BWANA na huko ndiko akatolea sadaka za kuteketezwa na mafuta ya sadaka za amani, kwa sababu madhabahu ya shaba aliyokuwa ametengeneza haikutosha kuweka sadaka hizo zote za kuteketezwa, sadaka za nafaka na za mafuta.

8Kwa hiyo Mfalme Solomoni akaadhimisha sikukuu wakati ule kwa muda wa siku saba, akiwa pamoja na Israeli wote, kusanyiko kubwa sana, watu kutoka Lebo-Hamathi hadi Wadi ya Misri. 9Katika siku ya nane walifanya kusanyiko, kwa kuwa walikuwa wanaadhimisha kuwekwa wakfu kwa madhabahu kwa muda wa siku saba na sikukuu kwa muda wa siku nyingine saba zaidi. 10Katika siku ya ishirini na tatu ya mwezi wa saba Solomoni akawaaga watu waende nyumbani mwao, wakishangilia na kufurahi mioyoni mwao, kwa wema mwingi BWANA Mungu aliomtendea Daudi na Solomoni na kwa ajili ya watu wake Israeli.

BWANA Mungu Amtokea Solomoni

11Solomoni alipokuwa amemaliza kujenga hekalu la BWANA na jumba la kifalme, naye akiwa amefanikiwa kutenda yale yote aliyokuwa nayo moyoni mwake kufanya katika hekalu la BWANA na katika jumba lake mwenyewe la kifalme, 12 BWANA Mungu akamtokea Solomoni usiku na kumwambia:

"Nimesikia maombi yako nami nimechagua mahali hapa kwa ajili yangu mwenyewe kuwa hekalu kwa ajili ya dhabibu".

13Wakati nitakapofunga mbingu ili isiwepo mvua, au nikiamuru nzige kula mazao ya nchi au nikituma tauni miongoni mwa watu wangu, 14kama watu wangu, wanaoitwa kwa jina langu, watajinyenyekesha na kuomba na kuutafuta uso wangu na kuacha njia zao mbaya, basi nitasikia toka mbinguni na kuwasamehe dhambi yao na nitaiponya nchi yao. 15Sasa macho yangu yatafumbuka na masikio yangu yatasikiliza kwa makini maombi yaombwayo mahali hapa. 16 Kwa maana sasa nimechagua na kutakasa hekalu hili ili kwamba Jina langu lipate kuwa huko milele. Macho yangu na moyo wangu utakuwepo huko daima.

17"Kwa habari yako wewe, kama ukienenda mbele zangu kama Daudi baba yako alivyoenenda na kufanya yote nikuamuruyo, nawe ukizishika amri zangu na sheria zangu, 18Nitakifanya imara kiti chako cha enzi kama nilivyoagana na Daudi baba yako wakati niliposema, 'Hutakosa kamwe mtu wa kutawala juu ya Israeli'.

19Lakini kama ukigeuka na kuyaacha maagizo na amri nilizowapa na kwenda kuitumikia miungu mingine na kuiabudu, 20ndipo nitakapoing'oa Israeli kutoka nchi yangu niliyowapa, nami nitalikataa hekalu hili nililolitakasa kwa ajili ya Jina langu. Nitalifanya kitu cha kudharauliwa na kitu cha kudhihakiwa miongoni mwa mataifa yote. 21Ingawa hekalu hili sasa ni la fahari sana, wale wote watakaopita watashangaa na kusema, 'Kwa nini BWANA amefanya kitu kama hiki katika nchi hii na kwa hekalu hili?' 22"Watu watajibu, ni kwa sababu wamemwacha BWANA, Mungu wa baba zao, ambaye aliwatoa Misri, nao wamekumbatia miungu mingine, wakaiabudu na kuitumikia, hiyo ndiyo sababu alileta haya maafa yote juu yao."

Shughuli Nyingine Za Solomoni

8 Ikawa mwisho wa miaka ishirini, ambayo katika hiyo Solomoni alilijenga hekalu la BWANA na jumba lake mwenyewe la kifalme, 2Solomoni akajenga tena vijiji vile ambavyo Hiramu alikuwa amempa, naye akawapa Waisraeli waishi humo. 3Kisha Solomoni akaenda Hamathi Zoba na kuuteka. 4Pia akajenga mji wa Tadmori katika jangwa na miji yote ya kuhifadhia vitu katika Hamathi. 5Akajenga tena Beth-Horoni ya Juu na Beth-Horoni ya Chini miji yenye ngome, kuta, malango na makomeo, 6pia akajenga Baalathi na miji yake yote ya kuhifadhia vitu na miji yote kwa ajili ya magari yake ya vita na kwa ajili ya farasi wake pamoja na kila alichotaka kukijenga katika Yerusalemu, katika Lebanoni na katika nchi yote aliyotawala.

7Watu wote waliosalia miongoni mwa Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi na Wayebusi (haya mataifa hayakuwa Waisraeli), 8yaani, hii ni kwamba, wazao wao waliobakia katika nchi, ambao Waisraeli hawakuwa wamewaangamiza, Mfalme Solomoni akawalazimisha kufanya kazi kama ilivyo mpaka leo. 9Lakini Solomoni hakuwafanya Waisraeli watumwa kwa ajili ya kazi yake, bali walikuwa wapiganaji, majemadari,

maafisa wake, majemadari wa magari yake ya
vita na waendesha magari ya vita. 10Pia
walikuwa maafisa wakuu wa Mfalme Solomoni,
yaani, maafisa wakaguzi 250 waliosimamia
watu.

11Solomoni akampandisha mke wake binti
wa Farao kutoka Mji wa Daudi mpaka kwenye
jumba la kifalme alilokuwa amemjengea, kwa
kuwa alisema, "Mke wangu hataishi katika
jumba la kifalme la Daudi mfalme wa Israeli, kwa
sababu mahali ambapo sanduku la BWANA
limefika ni patakatifu."

12Mfalme Solomoni akamtolea BWANA
dhabihu za kuteketezwa juu ya madhabahu ya
BWANA ambayo alikuwa ameijenga mbele ya
ukumbi, 13kulingana na mahitaji ya kila siku kwa
ajili ya sadaka zilizoamriwa na Mose kwa ajili ya
Sabato, Mwezi Mwandamo na sikukuu nyingine
tatu za mwaka, yaani, Sikukuu ya Mikate
Isiyotiwa Chachu, Sikukuu ya Majuma na
Sikukuu ya Vibanda. 14Kwa kushika maagizo
ya Daudi baba yake, aliweka migawanyo ya
makuhani kwa ajili ya kazi zao, nao Walawi
kuongoza kusifu na kusaidia makuhani
kufuatana na mahitaji ya kila siku. Pia akaweka
mabawabu katika migawanyo kwa ajili ya
malango mbalimbali, kwa sababu hili ndilo Daudi
mtu wa Mungu alilokuwa ameagiza. 15Nao
hawakuziacha amri za mfalme alizoamuru
makuhani au Walawi katika jambo lo lote, ikiwa
ni pamoja na zile za hazina.

16Kazi yote ya Mfalme Solomoni ilifanyika
kuanzia siku msingi wa hekalu la BWANA
ulipowekwa mpaka kukamilika kwake. Kwa hiyo
hekalu la BWANA likamalizika kujengwa.

17Ndipo Solomoni akaenda Esio-Geberi na
Elathi katika pwani ya Edomu. 18Naye Hiramu
alimpelekea meli zilizoongozwa na maafisa
wake mwenyewe, watu ambao walikuwa na
ujuzi wa baharini. Hawa watu pamoja na wale
wa Solomoni wakasafiri kwa njia ya bahari
mpaka Ofiri, wakaleta kutoka huko talanta 450
za dhahabu ambayo walimkabidhi Mfalme
Solomoni.

Malkia Wa Sheba Amtembelea Solomoni

9 Malkia wa Sheba aliposikia habari za
umaarufu wa Solomoni na uhusiano wake
na jina la BWANA malkia alikuja kumjaribu kwa
maswali magumu. Alipofika Yerusalemu pamoja
na msafara mkubwa sana, pamoja na ngamia
waliobeba vikolezi, kiasi kikubwa cha dhahabu
na vito vya thamani, alikuja kwa Solomoni na
kuzungumza naye kuhusu yote ambayo alikuwa
nayo moyoni mwake. 2Solomoni akamjibu
maswali yake yote, hakukuwa na jambo lo lote
lililokuwa gumu kwa mfalme asiweze
kumwelezea. 3Malkia wa Sheba alipoona
hekima yote ya Solomoni na jumba la kifalme
alilokuwa amejenga, 4chakula kilichokuwa
mezani pake, jinsi maafisa wake walivyokaa,
wahudumu katika majoho yao, wanyweshaji
wake na sadaka za kuteketezwa alizotoa katika
hekalu la BWANA alipatwa na mshangao.

5Akamwambia mfalme, "Taarifa niliyosikia
kwenye nchi yangu mwenyewe kuhusu
mafanikio na hekima yako ni kweli. 6Lakini
sikuamini mambo haya mpaka nilipokuja na
kuona kwa macho yangu mwenyewe. Naam,
sikuambiwa hata nusu yake, katika hekima na
mali umezidi sana ile taarifa niliyoisikia. 7Heri
watu wako! Heri hawa maafisa wako
wasimamao mbele yako daima na kusikia
hekima yako! 8Ahimidiwe BWANA Mungu wako,
ambaye amependezwa sana nawe na kukuweka
juu ya kiti cha ufalme cha Israeli. Kwa sababu ya
upendo wa BWANA wa milele kwa ajili ya Israeli,
amekufanya mfalme, ili kudumisha haki na
uadilifu."

9Naye akampa mfalme talanta mia moja na
ishirini[a] za dhahabu, kiasi kikubwa cha vikolezi
na mawe ya thamani. Haikuwahi kamwe kutokea
tena vikolezi vingi hivyo kuletwa kama vile
malkia wa Sheba alivyompa Mfalme Solomoni.

10(Meli za Hiramu zilileta dhahabu kutoka
Ofiri, tena kutoka huko zilileta shehena kubwa
ya miti ya msandali na mawe ya thamani.
11Mfalme akatumia miti ya msandali kuwa nguzo
kwa ajili ya hekalu la BWANA na kwa jumba la
kifalme, pia kwa kutengeneza vinubi na zeze
kwa ajili ya waimbaji. Kiasi hicho kingi cha miti
ya msandali hakijawahi kuingizwa nchini tangu
siku ile.)

12Mfalme Solomoni akampa malkia wa
Sheba kila kitu alichohitaji na kukiomba, zaidi ya
vile mfalme alivyokuwa amempa kwa ukarimu
wake wa kifalme. Kisha malkia akaondoka
akarudi pamoja na wafuasi wake kwenye nchi
yake mwenyewe.

Fahari Ya Solomoni

13Uzito wa dhahabu ambayo Solomoni
alipokea kwa mwaka ulikuwa talanta mia sita
sitini na sita[b], 14pasipo kuweka mapato kutoka

---

a[9] Talanta 120 za dhahabu ni kama tani 4.5
b[13] Talanta 66 za dhahabu ni kama tani 25.

wafanyibiashara, wachuuzi na kutoka kwa wafalme wote wa Arabuni na watawala wa nchi.

15Mfalme Solomoni akatengeneza ngao kubwa mia mbili kwa dhahabu iliyofuliwa, kila ngao ilikuwa ya dhahabu yenye uzito wa shekeli mia sita[c]. 16Akatengeneza pia ngao ndogo mia tatu za dhahabu iliyofuliwa, kila ngao ikiwa ya uzito wa mane tatu[d] za dhahabu. Mfalme akaziweka katika jumba la kifalme la msitu wa Lebanoni.

17Kisha mfalme akatengeneza kiti kikubwa cha kifalme kwa kutumia pembe za ndovu na kukifunika kwa dhahabu safi. 18Kiti hicho kilikuwa na ngazi sita na egemeo la nyuma lilikuwa la mviringo kwa juu. Juu pande zote za kiti kulikuwa na mahali pa kuwekea mikono, sanamu ya simba akisimama kila upande wake mahali pa kuwekea mikono. 19Simba kumi na wawili walisimama kwenye ngazi sita, wawili kwenye kila ngazi, yaani, mmoja upande huu na mwingine upande huu. Hakuna kitu kama hicho kilichokuwa kimefanyika kwenye ufalme mwingine wo wote. 20Vikombe vyote vya mfalme Solomoni vya kunywea vilikuwa vya dhahabu na vyombo vyote vya nyumbani katika jumba la kifalme la msitu wa Lebanoni vilikuwa vya dhahabu safi. Hakukuwa na kitu kilichotengenezwa kwa fedha, kwa sababu fedha ilionekana ya thamani ndogo wakati wa Solomoni. 21Mfalme alikuwa na meli nyingi za biashara baharini zilizokuwa zikiandamana na meli za Hiramu. Mara moja kila miaka mitatu zilirudi, zikiwa zimebeba dhahabu, fedha, pembe za ndovu na nyani wadogo na wakubwa.

22Mfalme Solomoni alikuwa mkuu zaidi kwa utajiri na hekima kuliko wafalme wote wa dunia. 23Dunia yote ikatafuta kukutana na Solomoni kusikia hekima ambayo Mungu alikuwa ameweka katika moyo wake. 24Mwaka baada ya mwaka, kila mmoja ambaye alikuja, alileta zawadi, vyombo vya fedha na dhahabu, majoho, silaha na vikolezi, farasi na nyumbu.

25Solomoni alikuwa na mabanda elfu nne kwa ajili ya farasi na magari ya vita, farasi 12,000 ambao aliwaweka katika miji ya magari ya vita na katika Yerusalemu pamoja naye. 26Solomoni akatawala juu ya wafalme wote kuanzia Mto Eufrati mpaka kwenye nchi ya Wafilisti na kuendelea hadi mpaka wa Misri. 27Mfalme akafanya fedha kitu cha kawaida kama mawe huko Yerusalemu na mierezi mingi kama miti ya mikuyu iliyoko chini ya vilima. 28Farasi wa Solomoni waliletwa kutoka Misri na kutoka nchi nyingine zote.

Kifo Cha Solomoni

29Kwa habari ya matukio mengine ya utawala wa Solomoni, kuanzia mwanzo hadi mwisho, je, hayakuandikwa katika kumbukumbu za nabii Nathani, katika unabii wa Ahiya Mshiloni na katika maono ya Ido mwonaji kuhusu Yeroboamu mwana wa Nabati?. 30Solomoni akatawala huko Yerusalemu juu ya Israeli yote kwa miaka arobaini. 31Kisha Solomoni akalala pamoja na baba zake, naye akazikwa katika mji wa Daudi baba yake. Naye Rehoboamu mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Israeli Wanamwasi Rehoboamu

10 Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa kuwa Waisraeli wote walikuwa wamekwenda huko kumfanya yeye kuwa mfalme. 2Yeroboamu mwana wa Nebati aliposikia hili (alikuwa bado yuko Misri alikokuwa amekimbilia awe mbali na Mfalme Solomoni), akarudi kutoka Misri. 3Kwa hiyo wakatuma watu kumwita Yeroboamu, yeye na kusanyiko lote la Israeli wakamwendea Rehoboamu na kumwambia, 4"Baba yako aliweka nira nzito juu yetu, lakini sasa ufanye nyepesi kazi za kikatili na nira nzito aliyoweka juu yetu, nasi tutakutumikia.''

5Rehoboamu akajibu, 'Nendeni kwa muda wa siku tatu na kisha mnirudie.' Basi watu wakaenda zao.

6Kisha mfalme Rehoboamu akataka shauri kwa wazee ambao walimtumikia Solomoni baba yake wakati wa uhai wake akawauliza, "Mnanishauri nini katika kuwajibu watu hawa?"

7Wakajibu, "Kama leo utakuwa mtumishi wa watu hawa na kuwahudumia na kuwapa jibu linaloridhisha, watakuwa watumishi wako daima."

8Lakini Rehoboamu akakataa shauri alilopewa na wazee na akataka ushauri kwa vijana wanaume rika lake waliokuwa wakimtumikia. 9Akawauliza, "Ninyi ushauri wenu ni nini? Tutawajibuje watu hawa wanaoniambia, 'Ifanye nyepesi nira baba yako aliyoweka juu yetu?' "

10Wale vijana wa rika lake wakamjibu, "Waambie watu hawa waliokuambia, 'Baba yako

c15 Shekeli 600 za dhahabu ni kama kilo 3.5.
d16 "Mane tatu'' za dhahabu ni kama kilo 1.7.

aliweka nira nzito juu yetu, lakini ifanye nira yetu
nyepesi, kuwa, 'Kidole changu kidogo ni kinene
kuliko kiuno cha baba yangu. 11Baba yangu
aliweka nira nzito juu yenu, mimi nitaifanya hata
iwe nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa
mijeledi, mimi nitawachapa kwa nge.' "
12Siku tatu baadaye, Yeroboamu na watu
wote wakamrudia Rehoboamu, kama mfalme
alivyokuwa amesema, "Rudini kwangu baada ya
siku tatu." 13Mfalme akawajibu watu kwa ukatili.
Akikataa shauri alilopewa na wazee, 14akafuata
shauri la vijana wa rika lake na kusema, "Baba
yangu alifanya nira yenu kuwa nzito, mimi
nitaifanya kuwa nzito zaidi. Baba yangu
aliwachapa kwa mijeledi, mimi nitawachapa kwa
nge." 15Kwa hiyo mfalme hakuwasikiliza watu,
kwa kuwa jambo hili lilitoka kwa BWANA ili
kutimiza neno ambalo BWANA alikuwa
amenena kwa Yeroboamu mwana wa Nebati
kupitia Ahiya Mshiloni.
16Israeli wote walipoona kuwa mfalme
amekataa kuwasikiliza, wakamjibu mfalme:

"Tuna fungu gani kwa Daudi?
Sisi hatuna urithi kwa mwana wa Yese.
Nendeni kwenye mahema yenu, Ee Israeli,
angalia nyumba yako mwenyewe,
Ee Daudi!"

Hivyo Waisraeli wakaenda kwenye mahema yao.
17Lakini kwa habari ya Waisraeli waliokuwa
wakiishi katika miji ya Yuda, Rehoboamu
akaendelea kuwatawala bado.
18Mfalme Rehoboamu akamtuma
Adoniramu[a] aliyekuwa msimamizi wa wale
waliofanya kazi ngumu kwa kulazimishwa, lakini
Israeli yote wakampiga kwa mawe hadi akafa.
Hata hivyo, Mfalme Rehoboamu, akafanikiwa
kuingia kwenye gari lake na kutorokea
Yerusalemu. 19Hivyo Israeli ameasi dhidi ya
nyumba ya Daudi hadi leo.

Yuda Na Benyamini Zajengwa Ngome

11 Ikawa Rehoboamu alipofika Yerusalemu,
akakusanya nyumba yote ya Yuda na
kabila la Benyamini, wanaume wapiganaji
180,000, kufanya vita dhidi ya nyumba ya Israeli
na kuurudisha tena ufalme kwa Rehoboamu
mwana wa Solomoni.
2Lakini neno hili la Mungu likamjia Shemaiya
mtu wa Mungu: 3"Mwambie Rehoboamu mwana
wa Solomoni mfalme wa Yuda, nayo nyumba
yote ya Yuda, ya Benyamini na watu wengine
wote, 4'Hili ndilo asemalo BWANA Mungu:
Usipande kupigana dhidi ya ndugu zako,
Waisraeli. Nendeni nyumbani, kila mmoja wenu,
kwa kuwa hili limetoka kwangu.' " Kwa hiyo
wakalitii neno la BWANA na kurudi nyumbani,
kama BWANA alivyokuwa ameagiza.

Yeroboamu Ajengea Yuda Ngome

5Rehoboamu akaishi Yerusalemu akajenga miji
yenye ngome katika Yuda: 6Akajenga Bethlehemu,
Etamu, Tekoa, 7Bethe-Suri, Soko, Adulamu, 8Gathi,
Maresha, Zifu, 9Adoraimu, Lakishi, Azeka, 10Sora,
Aiyaloni na Hebroni. Hii ndiyo iliyokuwa miji
iliyojengewa ngome katika Yuda na Benyamini.
Akaimarisha ulinzi wake na kuweka majemadari
ndani yake, pamoja na mahitaji ya vyakula, mafuta
ya zeituni na mvinyo. 12Akaweka ngao na mikuki
katika miji na kuifanya iwe imara sana. Kwa hiyo
Yuda na Benyamini ikawa yake.
13Makuhani na Walawi kutoka sehemu zote za
Israeli wakawa upande wake. 14Pia Walawi
wakaacha maeneo yao ya malisho na mali zao,
wakaja Yuda na Yerusalemu kwa sababu
Yeroboamu na wanawe walikuwa wamewakataa
wasiwe makuhani wa BWANA Mungu. 15Naye
akawa amechagua makuhani wake mwenyewe
kwa ajili ya mahali pa juu pa kuabudia sanamu za
mbuzi na za ndama ambazo alikuwa
ametengeneza. 16Wale waliotoka katika kila kabila
la Israeli ambao walielekeza mioyo yao kumtafuta
BWANA, Mungu wa Israeli, wakawafuata Walawi
huko Yerusalemu kumtolea BWANA dhabihu,
Mungu wa baba zao. 17Wakaimarisha ufalme wa
Yuda na kumwunga mkono Rehoboamu mwana
wa Solomoni miaka mitatu, wakienenda katika njia
za Daudi na Solomoni katika wakati huu.

Jamaa Ya Rehoboamu

18Rehoboamu alimwoa Mahalati ambaye
alikuwa binti Yerimothi mwana wa Daudi, mamaye
alikuwa Abihaili binti Eliabu mwana wa Yese.
19Mahalati alimzalia Rehoboamu wana: Yeushi,
Shemaria na Zahamu. 20Kisha akamwoa Maaka
binti Absalomu, ambaye alimzalia: Abiya, Atai, Ziza
na Shelomithi. 21Rehoboamu akampenda Maaka
binti Absolomu zaidi kuliko wakeze wengine na
masuria wake. Kwa jumla alikuwa na wake kumi na
wanane na masuria sitini, wana ishirini na wanane
na binti sitini.
22Rehoboamu akamweka Abiya mwana wa
Maaka, kuwa mkuu wa wana wa mfalme miongoni
mwa ndugu zake ili amfanye mfalme. 23Akatenda

a18 Adoniramu ndiye Hadoramu kwa Kiebrania.

kwa busara, akiwasambaza baadhi ya wanawe katika wilaya zote za Yuda na Benyamini, pamoja na miji yote yenye ngome. Akawapa mahitaji tele na kuwaoza wake wengi.

Shishaki Ashambulia Yerusalemu

12 Baada ya nafasi ya Rehoboamu kuimarika na kuwa na nguvu, yeye na Israeli yote waliiacha sheria ya BWANA Mungu. [2]Kwa sababu hawakuwa waaminifu kwa BWANA Shishaki mfalme wa Misri akashambulia Yerusalemu katika mwaka wa tano wa kutawala kwa Mfalme Rehoboamu. [3]Akiwa na magari ya vita 1,200 na wapanda farasi 60,000 na idadi isiyohesabika ya majeshi ya Walibya, Wasukii na Wakushi[a] yaliyokuja pamoja naye kutoka Misri, [4]akateka miji yenye ngome ya Yuda akaendelea mpaka Yerusalemu.

[5]Ndipo nabii Shemaia akaja kwa Rehoboamu na kwa viongozi wa Yuda waliokuwa wamekusanyika huko Yerusalemu kwa ajili ya hofu ya Shishaki naye akawaambia, "Hivi ndiyo asemavyo BWANA 'Ninyi mmeniacha mimi, kwa hiyo, mimi nami sasa ninawaacha ninyi mkononi mwa Shishaki.'

[6]Viongozi wa Israeli na mfalme wakajinyenyekeza na kusema "BWANA Mungu ni mwenye haki.''

[7]BWANA Mungu alipoona kwamba wamejinyenyekeza, neno hili la BWANA likamjia Shemaia: "Maadam wamejinyenyekeza, sitawaangamiza bali hivi karibuni nitawapatia wokovu. Ghadhabu yangu haitamwagwa juu ya Yerusalemu kwa kupitia Shishaki. [8]Hata hivyo, watamtumikia Shishaki ili wapate kujifunza tofauti kati ya kunitumikia mimi na kuwatumikia wafalme wa nchi nyingine.''

[9]Shishaki mfalme wa Misri alipoishambulia Yerusalemu, alichukua hazina za hekalu la BWANA na hazina za jumba la kifalme. Akachukua kila kitu, pamoja na zile ngao za dhahabu ambazo Solomoni alikuwa amezitengeneza. Hivyo Mfalme Yehoboamu akatengeneza ngao za shaba badala ya zile za dhahabu na kuzikabidhi kwa majemadari wa ulinzi wa zamu kwenye ingilio la jumba la kifalme. [11]Kila mara mfalme alipokwenda katika hekalu la BWANA walinzi walikwenda pamoja naye wakiwa wamebeba hizo ngao na baadaye walizirudisha kwenye chumba cha ulinzi.

[12]Kwa sababu Rehoboamu alijinyenyekeza, hasira ya BWANA ikageukia mbali naye, hakuangamizwa kabisa. Kukawa na hali nzuri katika Yuda.

[13]Mfalme Rehoboamu akajiweka imara katika Yerusalemu na akaendelea kuwa mfalme. Alikuwa na umri wa miaka arobaini na mmoja alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na saba, mji ambao BWANA alikuwa ameuchagua miongoni mwa makabila yote ya Israeli ili aliweke Jina lake humo. Mama yake aliitwa Naama, alikuwa Mwaamoni. [14]Rehoboamu akatenda maovu kwa sababu hakuuelekeza moyo wake katika kumtafuta BWANA Mungu.

[15]Kwa habari ya matukio katika utawala wa Rehoboamu, tangu mwanzo mpaka mwisho, je, hayakuandikwa katika kumbukumbu za nabii Shemaia na mwonaji Ido zinazohusiana na vizazi? Kulikuwako na vita mara kwa mara kati ya Rehoboamu na Yeroboamu. [16]Rehoboamu akalala pamoja na baba zake akazikwa katika Mji wa Daudi. Naye Abiya mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Abiya Mfalme Wa Yuda

13 Katika mwaka wa kumi na nane wa kutawala kwake mfalme Yeroboamu, Abiya akawa mfalme wa Yuda, [2]naye akatawala huko Yerusalemu miaka mitatu. Mama yake aliitwaa Maaka, binti Urieli wa Gibeoni.

Basi kulikuwa na vita kati ya Abiya na Yeroboamu. [3]Abiya aliingia vitani na jeshi la watu 400,000 wenye uwezo wa kupigana, naye Yeroboamu akapanga jeshi dhidi ya Abiya akiwa na jeshi la watu 800,000 wenye uwezo.

[4]Abiya akasimama juu ya Mlima Semaraimu, katika nchi ya vilima ya Efraimu, naye akasema, "Yeroboamu na Israeli yote, nisikilizeni mimi! [5]Hamfahamu kwamba BWANA, Mungu wa Israeli, alimpa Daudi na wazao wake ufalme juu ya Israeli milele kwa agano la chumvi? [6]Hata hivyo Yeroboamu mwana wa Nebati afisa wa Solomoni mwana wa Daudi, aliasi dhidi ya BWANA wake. [7]Baadhi ya watu wasiofaa kitu wabaya kabisa walimkusanyikia na kumpinga Rehoboamu mwana wa Solomoni alipokuwa kijana mdogo asiyekuwa na uamuzi, asiye na nguvu za kuweza kupingana nao.

[8]"Hata sasa unapanga kupingana na ufalme wa BWANA ambao uko mikononi mwa wazao wa Daudi. Kweli ninyi ni jeshi kubwa nanyi mnazo ndama za dhahabu Yeroboamu alizozitengeneza kuwa miungu yenu. [9]Lakini je, hamkuwafukuza

a[3] Wakushi hapa ina maana watu kutoka sehemu ya Nile ya Juu.

makuhani wa BWANA wana wa Aroni na Walawi na kujifanyia makuhani wenu wenyewe kama yafanyavyo mataifa ya nchi nyingine? Ye yote anayekuja kujiweka wakfu akiwa na ndama mume na kondoo waume saba aweza kuwa kuhani wa kile ambacho ni miungu kwenu.

10"Kwa habari yetu sisi BWANA ndiye Mungu wetu, wala hatujamwacha. 11Makuhani wanaomtumikia BWANA ni wana wa Aroni nao Walawi wakiwasaidia kila asubuhi na jioni kutoa sadaka za kuteketezwa na kufukiza uvumba wa harufu nzuri kwa BWANA Mungu. Huweka mikate kwa taratibu za kiibada juu ya meza safi na kuwasha taa kwenye kinara cha dhahabu kila jioni. Tunazishika kanuni za BWANA Mungu wetu. Lakini ninyi mmemwacha Mungu. 12Mungu yu pamoja nasi, yeye ndiye kiongozi wetu. Makuhani wake wakiwa na tarumbeta zao watapiga baragumu ya vita dhidi yenu. Watu wa Israeli, msipigane dhidi ya BWANA, Mungu wa baba zenu, kwa maana hamtashinda.''

13Basi Yeroboamu alikuwa ametuma jeshi kuzunguka nyuma ya Yuda ili kwamba wakati akiwa mbele ya Yuda jeshi liwavizie kwa nyuma. 14wakageuka na kuona kwamba wanashambuliwa pande zote mbele na nyuma. Ndipo wakamlilia BWANA Mungu. Makuhani wakapiga tarumbeta zao, 15nao watu wa Yuda wakapaza sauti ya kilio cha vita. Katika kupiga kelele za vita, Mungu akawafukuza Yeroboamu na Israeli yote mbele ya Mfalme Abiya na Yuda. 16Waisraeli wakakimbia mbele ya Yuda, naye Mungu akawatia Israeli mikononi mwao. 17Abiya na watu wake wakawachinja kwa machinjo makuu, hata wakawepo majeruhi 500,000 miongoni mwa watu wenye uwezo wa Israeli. 18Watu wa Israeli walitiishwa katika tukio lile, nao watu wa Yuda
wakawa washindi kwa sababu walimtegemea BWANA Mungu wa baba zao.

19Abiya akamfuatia Yeroboamu na kuteka miji ya Betheli, Yeshana na Efroni kutoka kwake, pamoja na vijiji vinavyoizunguka miji hiyo. 20Yeroboamu hakupata nguvu tena wakati wa utawala wa Abiya. Naye BWANA akampiga Yeroboamu akafa.

21Lakini Abiya akapata nguvu. Alioa wanawake kumi na wanne na alikuwa na wana ishirini na wawili na binti kumi na sita.

22Matukio mengine ya utawala wa Abiya, pamoja na mambo aliyofanya na aliyosema, yameandikwa katika kitabu cha maelezo cha nabii Ido.

Asa Atawala

14 Hivyo Abiya akalala na baba zake naye akazikwa katika Mji wa Daudi. Asa mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme na katika siku zake, nchi ikawa na amani kwa miaka kumi.

2Asa akatenda yaliyo mema na haki machoni pa BWANA Mungu wake. 3Akaziondoa madhabahu za kigeni na mahali pa juu pa kuabudia miungu, akayavunja yale mawe ya kuabudiwa na kuzikatakata nguzo za Maashera. 4Akawaamuru Yuda kumtafuta Mungu, Mungu wa baba zao, na kutii sheria zake na amri zake. 5Akaondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu na madhabahu za kufukizia uvumba kwenye kila mji katika Yuda, nao ufalme ulikuwa na amani katika utawala wake. 6Akajenga miji yenye ngome katika Yuda, wakati nchi ikiwa na amani. Hakuna mtu ye yote aliyepigana vita naye katika miaka hiyo, kwa kuwa BWANA alimstarehesha.

7Mfalme akawaambia Yuda, "Tuijenge hii miji na tuizungushie kuta, pamoja na minara, malango na makomeo. Nchi bado ni yetu, kwa sababu tumemtafuta BWANA Mungu wetu, tulimtafuta naye ametupa raha kila upande.'' Hivyo wakajenga na wakafanikiwa.

8Asa alikuwa na jeshi la watu 300,000 kutoka Yuda, wenye ngao kubwa na mikuki na jeshi la watu 280,000 kutoka Benyamini, wenye ngao ndogo na pinde. Watu hawa wote walikuwa wapiganaji mashujaa.

9Zera Mkushi akatoka kupigana dhidi yao akiwa na jeshi la watu maelfu ya maelfu na magari ya vita 300, nao wakaja mpaka Maresha. 10Asa akatoka kumkabili, nao wakapanga vita katika Bonde la Sefatha karibu na Maresha.

11Kisha Asa akamlilia BWANA Mungu wake na kusema, "Ee, BWANA hakuna ye yote aliye kama wewe wa kuwasadia wasio na nguvu dhidi ya wenye nguvu. Utusaidie, Ee, BWANA Mungu wetu kwa kuwa tunakutumainia Wewe, nasi kwa jina lako tumekuja dhidi ya jeshi hili kubwa. Ee BWANA, Wewe ndiwe Mungu wetu, usiwaache wanadamu wakushinde Wewe."

12 BWANA Mungu akawapiga Wakushi mbele ya Asa na Yuda. Wakushi wakakimbia 13naye Asa na jeshi lake wakawafuatia mpaka Gerari. Idadi kubwa ya Wakushi ilianguka hata wasiweze kuinuka tena, wakapondwa-pondwa mbele za BWANA na majeshi yake. 14Watu wa Yuda

wakachukua nyara nyingi sana, wakaangamiza vijiji vyote vinavyoizunguka Gerari, kwa kuwa hofu ya BWANA ilikuwa imewaangukia. Wakateka nyara vijiji hivi vyote, kwani kulikuwapo nyara nyingi huko. [15]Pia wakashambulia kambi za wachunga makundi ya wanyama wakachukua na kuyaswaga makundi ya kondoo, mbuzi na ngamia. Kisha wakarudi Yerusalemu.

Asa Afanya Matengenezo

15 Roho ya BWANA ikamjia Azaria mwana wa Obedi. [2]Akatoka ili kumlaki Asa na kumwambia, "Nisikilizeni, Asa na Yuda wote na Benyamini. BWANA yu pamoja nanyi mkiwa pamoja naye. Kama mkimtafuta, ataonekana kwenu, lakini kama mkimwacha yeye, naye atawaacha ninyi. [3]Kwa muda mrefu Israeli walikuwa hawana Mungu wa kweli, walikuwa hawana kuhani wa kuwafundisha na wala hawakuwa na sheria. [4]Lakini katika taabu yao walimrudia BWANA, Mungu wa Israeli na kumtafuta, naye akaonekana kwao. [5]Katika siku hizo hapakuwa na amani kwa ye yote aliyesafiri,kutoka wala kuingia, kwa kuwa wakazi wote wa nchi walikuwa katika machafuko makubwa. [6]Taifa moja lilipigana na taifa lingine na mji mmoja ukapigana na mji mwingine, kwa sababu Mungu alikuwa anawahangaisha kwa taabu za kila aina. [7]Lakini kwa habari yenu ninyi, iweni hodari wala msikate tamaa, kwa kuwa mtapata thawabu kwa kazi yenu.''

[8]Asa aliposikia maneno haya na unabii wa Azaria mwana wa Obedi nabii, akajipa moyo. Akaziondoa sanamu zilizokuwa machukizo kutoka nchi yote ya Yuda na Benyamini na kutoka miji aliyoiteka katika vilima vya Efraimu. Akakarabati madhabahu ya BWANA iliyokuwa mbele ya ukumbi wa hekalu la BWANA Mungu.

[9]Kisha akakutanisha Yuda wote, Benyamini na watu kutoka Efraimu, watu wa Manase na Simeoni waliokuwa wanaishi miongoni mwao, kwa maana idadi kubwa walikuwa wamemjia kutoka Israeli walipoona kwamba BWANA Mungu wake alikuwa pamoja naye.

[10]Basi wakakusanyika huko Yerusalemu mwezi wa tatu katika mwaka wa kumi na tano wa kutawala kwake Asa. [11]Wakati huo walimtolea BWANA dhabihu za ngombe 700, kondoo na mbuzi 7,000 kutoka katika zile nyara walizoteka. [12]Wakafanya agano kumtafuta BWANA Mungu wa baba zao, kwa moyo wao wote na kwa roho yao yote. [13]Wale wote ambao hawangemtafuta BWANA, Mungu wa Israeli, wangelazimika kuuawa, akiwa mdogo au mkubwa, mwanaume au mwanamke. [14]Wakamwapia BWANA kwa sauti kuu, kwa kupiga kelele, tarumbeta na kwa mabaragumu. [15]Yuda wote wakafurahia kile kiapo kwa sababu walikuwa wameapa kwa moyo wao wote. Wakamtafuta Mungu kwa bidii, naye akaonekana kwao. Kwa hiyo BWANA akawastarehesha pande zote.

[16]Mfalme Asa akamwondolea Maaka mama yake wadhifa wake asiwe mama malkia kwa sababu alikuwa ametengenezea kichakani nguzo ya chukizo ya Ashera. Asa akaikata ile nguzo akaiangusha, akaivunja na kuiteketeza kwa moto katika bonde la Kidroni. [17]Ingawa hakuondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu katika Israeli, Asa aliuweka moyo wake wote kwa BWANA kikamilifu siku zote za maisha yake. [18]Akaleta katika hekalu la Mungu fedha, dhahabu na vile vyombo ambavyo yeye na baba yake walikuwa wameviweka wakfu.

[19]Hapakuwepo na vita tena mpaka mwaka wa thelathini na tano wa utawala wake Asa.

Miaka Ya Mwisho Ya Mfalme Asa

16 Katika mwaka wa thelathini na sita wa kutawala kwa Asa, Mfalme Baasha wa Israeli akaishambulia Yuda na kuujengea ngome mji wa Rama kumzuia ye yote asitoke wala kuingia katika nchi ya Mfalme Asa wa Yuda.

[2]Ndipo Asa akachukua fedha na dhahabu kutoka katika hazina ya hekalu la BWANA na kutoka katika jumba lake mwenyewe la kifalme na kumpelekea Ben-Hadadi mfalme wa Aramu, ambaye alikuwa anatawala huko Dameski. [3]Akasema, "Pawepo na makubaliano kati yangu na wewe, kama yalivyokuwako kati ya baba yangu na baba yako. Tazama, ninakupelekea fedha na dhahabu. Basi vunja makubaliano yako na mfalme Baasha wa Israeli ili aweze kujiondoa huku kwangu."

[4]Ben-Hadadi akakubaliana na Mfalme Asa na kutuma majemadari wa majeshi yake dhidi ya miji ya Israeli. Wakashinda Iyoni, Dani, Abeli Maimu na miji yote ya hazina ya Naftali. [5]Baasha aliposikia jambo hili, akasimamisha kujenga Rama na kuacha kazi yake. [6]Ndipo Mfalme Asa akawaleta watu wote wa Yuda, nao wakachukua mawe na miti ambayo Baasha alikuwa anavitumia huko Rama. Kwa vitu hivyo akajenga Geba na Mizpo.

[7]Ikawa wakati huo mwonaji Hanani akamjia

Mfalme Asa wa Yuda na kumwambia: "Kwa sababu ulimtegemea mfalme wa Aramu nawe hukumtegemea BWANA Mungu wako, jeshi la mfalme wa Aramu limeponyoka mkononi mwako. [8]Je, hukumbuki lililotendeka kwa Wakushi na Walibya, hawakuwa jeshi lenye nguvu na magari mengi ya vita na wapanda farasi? Hata hivyo, ulipomtegemea BWANA Yeye aliwatia mkononi mwako. [9]Kwa kuwa macho ya BWANA hukimbia-kimbia duniani kote ili kujionyesha mwenye nguvu kwa ajili ya wale ambao mioyo yao inamtegemea kwa ukamilifu. Umefanya jambo la upumbavu na kuanzia sasa na kuendelea utakuwa na vita."

[10]Asa akamkasirikia mwonaji kwa sababu ya jambo hili. Alikuwa ameghadhibika sana hata akamweka gerezani. Wakati huo huo Asa akaanza kuwatesa na kuwaonea baadhi ya watu kwa ukatili.

[11]Matukio ya utawala wa Asa, kuanzia mwanzo mpaka mwisho, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Isareli. [12]Katika mwaka wa thelathini na tisa wa utawala wake, Asa alipatwa na ugonjwa kwenye miguu yake. Ingawa ugonjwa wake ulimzidia sana, hata katika kuugua kwake hakutafuta msaada kutoka kwa BWANA bali kwa matabibu tu. [13]Ndipo katika mwaka wa arobaini na moja wa kutawala kwake Asa, akafa na kulala na baba zake. [14]Nao wakamzika katika kaburi lile alilokuwa amelichonga kwa ajili yake mwenyewe katika Mji wa Daudi. Wakamzika kwa jeneza lililowekwa vikolezo na mchanganyiko wa manukato ya aina mbali mbali yaliyotengenezwa kwa mwuuza marashi, nao wakawasha moto mkubwa kwa heshima yake.

Yehoshafati Mfalme Wa Yuda

17 Yehoshafati mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme na akajiimarisha dhidi ya Israeli. [2]Akaweka jeshi katika miji yote ya Yuda yenye ngome na kuweka askari walinzi katika Yuda na katika miji ya Efraimu ile ambayo baba yake Asa alikuwa ameiteka.

[3] BWANA Mungu alikuwa na Yehoshafati kwa sababu katika miaka yake ya mwanzoni alienenda katika njia za Daudi baba yake. Hakutafuta Mabaali [4]bali alimtafuta Mungu wa baba yake na kuzifuata amri zake badala ya kufuata desturi za watu wa Israeli. [5]Bwama Mungu akauimarisha ufalme chini ya uongozi wake, nao Yuda wote wakamletea Yehoshafati zawadi, hivyo akawa na utajiri mwingi na heshima. [6]Moyo wake ukawa hodari katika njia za BWANA na zaidi ya yote, akaondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu na nguzo za Maashera katika Yuda.

[7]Katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake akatuma maafisa wake ambao ni: Ben-Haili, Obadia, Zekaria, Nethaneli na Mikaya ili kufundisha katika miji ya Yuda. [8]Pamoja nao walikuwepo Walawi fulani nao ni: Shemaia, Nethania, Zebadia, Asaheli, Shemiramothi, Yehonathani, Adonia, Tobia, Tob-Adonia, pamoja nao walikuwapo makuhani Elishama na Yehoramu. [9]Wakafundisha Yuda yote, wakiwa wamechukua Kitabu cha Torati ya BWANA wakazunguka miji yote ya Yuda na kufundisha watu.

[10]Hofu ya BWANA ikawa juu ya falme zote za nchi zilizozunguka Yuda, hivyo hawakufanya vita na Yehoshafati. [11]Baadhi ya Wafilisti wakamletea Yehoshafati zawadi na fedha kama ushuru, nao Waarabu wakamletea mifugo: Kondoo waume 7,700 na mbuzi 7,700.

[12]Yehoshafati akaendelea kupata nguvu zaidi na zaidi, akajenga ngome na miji ya hazina katika Yuda [13]na akawa na wingi mkubwa wa vitu katika miji ya Yuda. Pia aliweka askari wa vita wenye uzoefu huko Yerusalemu. [14]Wakaandikishwa katika jamaa zao kama ifuatavyo:

Kutoka Yuda, majemadari wa vikosi vya elfu:
Jemadari Adna akiwa na askari wa vita 300,000,
[15]aliyefuata ni jemadari Yehonathani akiwa na askari 280,000 walio tayari kwa vita,
[16]aliyefuata ni Amasia mwana wa Zikri, ambaye alijitolea kwa ajili ya kazi ya BWANA Mungu, akiwa na askari 200,000.
[17]Kutoka Benyamini:
Eliada, askari shujaa akiwa na watu 200,000 wenye silaha za nyuta na ngao,
[18]aliyefuata ni Yehozabadi, akiwa na 180,000 wenye silaha za vita.

[19]Hawa ndio watu waliomtumikia mfalme huko Yerusalemu, mbali na hawa mfalme aliweka askari katika miji yenye ngome katika Yuda yote.

Mikaya Atoa Unabii DhidiYa Ahabu

18 Basi, Yehoshafati alikuwa na mali nyingi sana na heshima.Naye akafanya urafiki na Ahabu kwa mwanaye kumwoa binti wa Ahabu. [2]Baada ya miaka kadhaa akashuka

kumtembelea Ahabu huko Samaria. Ahabu akachinja ng'ombe na kondoo wengi kwa ajili yake na watu aliokuwa amefuatana nao. Kisha Ahabu akamshawishi Yehoshafati kukwea pamoja naye ili kuishambulia Ramothi-Gileadi. 3Ahabu mfalme wa Israeli akamwuliza Yehoshafati mfalme wa Yuda, "Je, utakwenda pamoja nami kupigana dhidi ya Ramothi-Gileadi?"

Yehoshafati akamjibu mfalme wa Israeli, "Mimi ni kama wewe, watu wangu ni kama watu wako, farasi wangu ni kama farasi wako.Tutakuwa pamoja nawe vitani.'' 4Lakini MfalmeYehoshafati pia akamwambia mfalme wa Israeli, "Kwanza tafuta shauri la BWANA Mungu.''

5Kwa hiyo mfalme wa Israeli akawaleta pamoja manabii wanaume wapatao mia nne, akawauliza, "Je, niende vitani dhidi ya Ramothi-Gileadi, au niache?''

Wakajibu, "Naam, nenda kwa kuwa BWANA ataiweka Ramothi-Gileadi mkononi mwa mfalme.''

6Lakini Yehoshafati akauliza, "Je, hayuko nabii wa BWANA hapa ambaye tunaweza kumwuliza?''

7Mfalme wa Israeli akamjibu Yehoshafati, "Bado yupo mtu mmoja ambaye kupitia yeye twaweza kumwuliza shauri la BWANA, lakini namchukia kwa sababu huwa hatabiri jambo lo lote jema kunihusu mimi, lakini kila mara hunitabiria mabaya tu. Yeye ni Mikaya mwana wa Imla.''

Yehoshafati akajibu, "Mfalme hapaswi kusema hivyo.''

8Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwita mmoja wa maafisa wake na kusema, "Mlete Mikaya mwana wa Imla mara moja.''

9Wakiwa wamevalia majoho yao ya kifalme, mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda walikuwa wameketi juu ya viti vyao vya kifalme katika sakafu ya kupuria, kwenye ingilio la lango la Samaria, pamoja na manabii wote wakiwa wakitabiri mbele yao. 10Wakati huu Zedekia mwana wa Kenaana alikuwa ametengeneza pembe za chuma na akatangaza, "Hivi ndivyo BWANA asemavyo, 'Kwa hizi pembe utawapiga na kuwarudisha Waaramu nyuma mpaka wameangamizwa.''

11Manabii wengine wote walikuwa wanatabiri kitu hicho hicho wakisema, "Ishambulie Ramothi-Gileadi na uwe mshindi. Kwa kuwa BWANA ataiweka mkononi mwa mfalme.''

12Mjumbe aliyekuwa amekwenda kumwita Mikaya akamwambia, "Tazama, manabii wote kama mtu mmoja wanatabiri ushindi kwa mfalme. Neno lako na likubaliane na lao, nawe unene mema kuhusu mfalme.''

13Lakini Mikaya akasema, "Hakika kama BWANA aishivyo, nitamwambia kile tu BWANA atakachoniambia."

14Alipofika, mfalme akamwuliza, "Mikaya, je, twende vitani dhidi ya Ramothi-Gileadi au niache?''

Akamjibu, "Shambulia na ushinde, kwa kuwa BWANA atauweka mkononi mwa mfalme.''

15Mfalme akamwambia, "Je, ni mara ngapi nitakuapisha ili usiniambie kitu cho chote ila kweli tu kwa jina la BWANA Mungu?''

16Kisha Mikaya akajibu, "Niliona Israeli yote imetawanyika vilimani kama kondoo wasio na mchungaji, na BWANA akasema, 'Watu hawa hawana BWANA. Mwache kila mmoja aende nyumbani kwa amani.' "

17Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Sikukuambia kwamba huwa hatabiri jambo lo lote jema kunihusu bali mabaya tu?''

18Mikaya akaendelea, "Kwa hiyo lisikie neno la BWANA Mungu: Nilimwona BWANA ameketi juu ya kiti chake cha enzi pamoja na jeshi lote la mbinguni wamesimama kumzunguka kulia kwake na kushoto kwake. 19Naye BWANA akasema, "Ni nani atakayemshawishi Ahabu ili aishambulie Ramoth-Gileadi na kukiendea kifo chake huko?"

"Mmoja akapendekeza hili na mwingine lile. 20Mwishoni, roho akajitokeza, akasimama mbele za BWANA na kusema, 'Nitamshawishi.'

BWANA Mungu akauliza, 'Kwa njia gani?'

21Akasema, " 'Nitakwenda na kuwa roho ya uongo katika vinywa vya manabii wake wote.'

BWANA Mungu akasema, "Utafanikiwa katika kumshawishi, nenda ukafanye hivyo.''

22"Kwa hiyo sasa BWANA ameweka roho ya kudanganya ndani ya vinywa vya hawa manabii wako wote. BWANA ameamuru maafa kwa ajili yako.''

23Kisha Zedekia mwana wa Kenaana akatoka na kumpiga Mikaya kofi usoni. Akauliza, "Huyo Roho kutoka kwa BWANA alipita njia gani, alipotoka kwangu ili kusema nawe?''

24Mikaya akajibu, "Utagundua siku hiyo utakapokwenda kujificha kwenye chumba cha ndani.''

25Kisha mfalme wa Israeli akaagiza,

"Mchukueni na mkamrudishe kwa Amoni mtawala wa mji na kwa Yoashi mwana wa mfalme. 26Mkaseme, 'Hivi ndivyo asemavyo mfalme: Mwekeni mtu huyu gerezani na asipewe cho chote ila mkate na maji mpaka nitakaporudi salama.' "

27Mikaya akasema, "Kama utarudi salama, basi BWANA hajanena kupitia kwangu." Kisha akaongeza kusema, "Zingatieni maneno yangu, enyi watu wote!"

Ahabu Anauawa Huko Ramothi-Gileadi

28Basi mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda wakaenda Ramothi-Gileadi. 29Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, "Nitaingia vitani nikiwa nimejibadilisha, lakini wewe uvae majoho yako ya kifalme." Kwa hiyo mfalme wa Israeli akajibadilisha na kwenda vitani.

30Wakati huu, mfalme wa Aramu alikuwa amewaagiza majemadari thelathini na wawili wa magari ya vita, "Msipigane na ye yote, mdogo au mkubwa, isipokuwa mfalme wa Israeli." 31Wakati wale majemadari wa magari ya vita walipomwona Yehoshafati wakafikiri, "Hakika huyu ndiye mfalme wa Israeli." Kwa hiyo wakageuka ili wamshambulie, lakini Yehoshafati alipiga kelele, 32wale majemadari wakaona kwamba hakuwa mfalme wa Israeli nao wakaacha kumfuatilia.

33Lakini mtu fulani akavuta upinde pasipo lengo na kumpiga mfalme wa Israeli katikati ya kiungio cha mavazi yake ya chuma, mfalme akamwambia mwendesha gari lake, "Geuza gari na uniondoe mimi katika mapigano, nimejeruhiwa." 34Vita vikaendelea mchana kutwa naye mfalme Ahabu akategemezwa ndani ya gari kuelekea Waaramu. Damu kutoka kwenye jeraha lake ikachuruzika ndani ya gari na jioni yake akafa.

Mwonaji Yehu Amkemea Yehoshafati

19 Mfalme Yehoshafati wa Yuda akarudi salama kwenye Jumba lake la kifalme huko Yerusalemu. 2Yehu mwonaji, mwana wa Hanani, akapanda kwenda kuonana naye akamwambia Mfalme Yehoshafati, "Je, utawasaidia waovu na kuwapenda wale wanaomchukia BWANA Mungu? Kwa sababu ya jambo hili, ghadhabu ya BWANA iko juu yako. 3Hata hivyo, kuna mema yaliyoonekana kwako, kwa kuwa umeondoa katika nchi nguzo za Ashera na umeukaza moyo wako katika kumtafuta BWANA Mungu.

Yehoshafati Aweka Waamuzi

4Yehoshafati aliishi huko Yerusalemu, naye akatoka akaenda tena miongoni mwa watu, kuanzia Beer-Sheba hadi nchi ya vilima ya Efraimu na kuwageuza watu wakamrudia BWANA, Mungu wa baba zao. 5Akawaweka waamuzi katika nchi, kwenye miji yote ya Yuda yenye maboma. 6Akawaambia, "Angalieni kwa makini yale mtendayo, kwa kuwa hamkuhukumu kwa ajili ya mwanadamu bali kwa ajili ya BWANA ambaye yu pamoja nanyi kila mtoapo hukumu. 7Basi sasa hofu ya BWANA na iwe juu yenu. Hukumuni kwa uangalifu, kwa kuwa BWANA wetu hakuna jambo lisilo la haki wala upendeleo wala rushwa".

8Pia huko Yerusalemu, Yehoshafati akaweka Walawi, Makuhani na Viongozi wa jamaa za Waisraeli ili kutoa hukumu kwa ajili ya BWANA na kuamua magomvi. Nao waliishi huko Yerusalemu. 9Akawapa maagizo haya: "Ni lazima mtumike kwa uaminifu na kwa moyo wote katika kicho cha BWANA Mungu. 10Katika kila shauri ifikayo mbele yenu kutoka kwa ndugu zenu wale waishio katika miji, ikiwa ni ya umwagaji wa damu au mambo mengine yahusuyo sheria, amri, hukumu au maagizo, inawapasa ninyi kuwaonya kwamba wasitende dhambi dhidi ya BWANA la sivyo ghadhabu yake itakuja juu yenu na ndugu zenu. Tendeni hivyo, nanyi hamtatenda dhambi.

11 "Amaria kuhani mkuu atakuwa juu yenu katika jambo lo lote linalomhusu BWANA naye Zebadia mwana wa Ishmaeli, kiongozi wa kabila la Yuda, atakuwa juu yenu kuhusiana na jambo lo lote la mfalme, nao Walawi watatumika kama maafisa mbele yenu. Tendeni kwa ujasiri, naye BWANA atakuwa pamoja na wale watendao vema."

20 Ikawa baada ya jambo hili, Wamoabu na Waamoni, pamoja na baadhi ya Wameuni wakaja ili wapigane vita na Yehoshafati.

2Watu fulani wakaja wakamwambia Yehoshafati, "Jeshi kubwa linakuja dhidi yako toka Edomu na ng'ambo ya Bahari[a]. Tayari wako Hasason-Tamari, ndio (En-Gedi). 3Yehoshafati akaogopa, akaazimu kumtafuta BWANA akatangaza kufunga kwa Yuda wote, 4Watu wa Yuda wakakusanyika pamoja ili

a2 Bahari hapa ina maana "Bahari ya Chumvi."

kutafuta msaada kutoka kwa BWANA wakaja kutoka kila mji wa Yuda ili kuja kumtafuta BWANA Mungu.

5Yehoshafati akasimama katika kusanyiko la Yuda na Yerusalemu katika hekalu la BWANA Mung, mbele ya ua mpya, 6akasema,

"Ee BWANA, Mungu wa baba zetu, Wewe si ndiye uliye Mungu mbinguni? Wewe watawala juu ya falme zote za mataifa? Uweza na Nguvu viko mkononi mwako, wala hakuna ye yote awezaye kushindana nawe. 7Je si Wewe, Ee Mungu wetu, uliyewafukuza wenyeji wa nchi hii mbele ya watu wako Israeli, ukawapa wazao wa Abrahamu, rafiki yako, hata milele? 8Wameishi ndani yake na humo wamekujengea mahali Patakatifu kwa ajili ya jina lako, wakisema: 9'Kama maafa yakitujia, ikiwa ni upanga, hukumu, tauni, au njaa, tutasimama mbele zako, mbele ya hekalu hili ambalo limeitwa kwa jina lako na kukulilia katika shida yetu, nawe utatusikiana kutuokoa.

10Lakini sasa hawa watu wa kutoka Amoni, Moabu na Mlima Seiri, ambao hukuwaruhusu Israeli waivamie nchi yao wakati walipotoka Misri, hivyo wakageukia mbali nao na hawakuwaangamiza. 11Tazama jinsi wanavyotulipa kwa kuja kututupa nje ya milki uliyotupa sisi kama urithi. 12Ee Mungu wetu, je, Wewe hutawahukumu? Kwa kuwa sisi hatuna uwezo wa kukabiliana na jeshi hili kubwa linalokuja kutushambulia. Sisi hatujui lakufanya, bali macho yetu yanakutazama Wewe",

13Watu wa Yuda pamoja na wake zao, watoto wao na wadogo wao wakasimama mbele za BWANA Mungu.

14Ndipo Roho wa BWANA akaja juu ya mtu mmoja jina lake Yahazieli mwana wa Zekaria, mwana wa Benaia, Mwana wa Yeieli, mwana wa Matania, Mlawi mzao wa Asafu alipokuwa amesimama katika kusanyiko,

15akasema: "Sikilizeni, enyi Yuda wote nanyi nyote mkaao Yerusalemu, nawe mfalme Yehoshafati! Hili ndilo BWANA asemalo kwenu, 'Msiogope wala msifadhaike kwa sababu ya jeshi hili kubwa. Kwa maana vita hivi si vyenu, bali ni vya Mungu. 16Kesho shukeni kukabiliana nao. Wanakwea kwa kupandia Genge la Sisi, nanyi mtawakuta mwisho wa bonde, kabla ya Jangwa la Yerueli. 17Hamtahitaji kupigana vita hivi. Kaeni kwenye nafasi zenu, simameni imara na mkaone wokovu BWANA atakaowapatia, Enyi Yuda na Yerusalemu. Msiogope, wala msifadhaike. Kesho tokeni mwende mkawakabili, naye BWANA atakuwa pamoja nanyi."

18Yehoshafati akainama na kusujudu uso wake hadi chini, nao watu wote wa Yuda na Yerusalemu wakaanguka chini ili kuabudu mbele za BWANA Mungu. 19Ndipo baadhi ya Walawi kutoka kwa Wakohathi na kwa wana wa Kora wakasimama na kumsifu BWANA, Mungu wa Israeli, kwa sauti kuu sana.

20Asubuhi na mapema wakaondoka kuelekea Jangwa la Tekoa. Walipoanza safari Yehoshafati akasimama akasema, "Nisikilizeni, Enyi Yuda, nanyi watu wa Yerusalemu! Mwaminini BWANA Mungu wenu hivyo mtathibitika, wasadikini manabii wake nanyi mtafanikiwa. 21Alipomaliza kushauriana na watu, Yehoshafati akawaweka watu wa kumwimbia BWANA na kumsifu katika uzuri wa utakatifu wake walipokuwa wametangulia mbele ya jeshi, wakisema:

"Mshukuruni BWANA
kwa kuwa upendo wake wadumu
milele."

22Walipoanza kuimba na kusifu, BWANA akaweka waviziao dhidhi ya watu wa Amoni, Moabu na wale wa Mlima Seiri waliokuwa wamekuja kuishambulia Yuda, nao wakashindwa. 23Watu wa Amoni na Moabu wakawainukia watu wa Mlima Seiri ili kuwaua na kuwaangamiza kabisa. Baada ya kumaliza kuwachinja watu wa Seiri, wakasaidia kuangamizana wao kwa wao.

24Yuda walipofika katika mnara wa ulinzi wa jangwani, wakaliangalia lile jeshi kubwa, wakaona ni maiti tupu zimetapakaa ardhini, wala hakuna ye yote aliyenusurika. 25Hivyo Yehoshafati na watu wake wakaenda kujitwalia nyara kutoka kwao, nao wakakuta humo wingi wa mifugo, mali, nguo na vitu vya thamani, ambavyo vilikuwa vingi zaidi ya vile walivyoweza kuchukua. Wakakusanya nyara kwa siku tatu kwa sababu zilikuwa nyingi mno. 26Siku ya nne wakakusanyika katika Bonde la Beraka[b] kwa

[b] 26 Bonde la Beraka maana yake "Bonde la Baraka."

maana huko walimbariki BWANA Mungu. Ndiyo sababu linaitwa Bonde la Beraka mpaka leo.

27Kisha watu wote wa Yuda na Yerusalemu, wakiongozwa na Yehoshafati, wakarudi Yerusalemu wakiwa na furaha kwa kuwa BWANA alikuwa amewasababisha wafurahi juu ya adui zao. 28Wakaingia Yerusalemu na kwenda hekaluni mwa BWANA wakiwa na vinubi, zeze na tarumbeta.

29Hofu ya Mungu ikazipata falme zote za nchi waliposikia jinsi BWANA alivyokuwa amepigana dhidi ya adui za Israeli. 30Ufalme wa Yehoshafati ukawa na amani, kwa kuwa Mungu wake alikuwa amemstarehesha pande zote.

Mwisho Wa Utawala Wa Yehoshafati

31Hivyo Yehoshafati akatawala Yuda. Alikuwa na umri wa miaka thelathini na mitano alipoanza kutawala, akatawala katika Yerusalemu kwa miaka ishirini na mitano. Mama yake aliitwa Azuba binti Shilhi. 32Akaiendea njia ya Asa baba yake wala hakuiacha, akifanya yaliyo mema machoni pa BWANA Mungu. 33Lakini hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia miungu hapakuondolewa, nao watu wakawa bado hawajaelekeza mioyo yao kwa , Mungu wa baba zao.

34Matukio mengine ya utawala wa Yehoshafati, kuanzia mwanzo hadi mwisho, yameandikwa katika kitabu cha tarehe cha Yehu mwana wa Hanani, ambazo zimeandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli.

35Hatimaye Yehoshafati mfalme wa Yuda akafanya urafiki na Ahazia mfalme wa Israeli ambaye alifanya maovu sana. 36Akaungana naye kutengeneza meli nyingi za kwenda Tarshishi, nazo zilitengenezwa huko Esion-Geberi. 37Ndipo Eliezeri mwana wa Dodavahu wa Maresha akatoa unabii dhidi ya Yehoshafati, akasema, "Kwa kuwa umeungana na Ahazia, BWANA ataangamiza vile mlivyotengeneza." Zile meli zikavunjika na hazikuweza kung'oa nanga ili kwenda Tarshishi.

Yehoramu Atawala

21 Yehoshafati akalala na baba zake, akazikwa pamoja nao katika Mji wa Daudi, mwanawe Yehoramu akaingia mahali pa baba yake kama mfalme. 2Ndugu zake Yehoramu, wana wa Yehoshafati walikuwa: Azaria, Yehieli, Zekaria, Azaria, Mikaeli na Shefatia. Hawa wote walikuwa wana wa Yehoshafati mfalme wa Israeli[a]. 3Baba yao alikuwa amewapa zawadi nyingi za fedha na dhahabu na vitu vya thamani, pamoja na miji yenye ngome huko Yuda, bali ufalme akampa Yehoramu kwa sababu alikuwa mwanawe mzaliwa wa kwanza.

4Baada ya Yehoramu kujiimarisha katika ufalme wa baba yake, akawaua kwa upanga ndugu zake wote pamoja na baadhi ya wakuu wa Israeli. 5Yehoramu alikuwa na umri wa miaka thelathini na miwili alipokuwa mfalme, akatawala huko Yerusalemu kwa miaka minane. 6Akaiendea njia ya wafalme wa Israeli, kama ilivyokuwa imefanya nyumba ya Ahabu, kwa sababu alioa binti wa Ahabu. Akatenda maovu machoni pa BWANA Mungu. 7Hata hivyo, kwa sababu ya agano ambalo BWANA alikuwa amefanya na Daudi, BWANA hakuwa radhi kuangamiza nyumba ya Daudi, Mungu alikuwa ameahidi kumpa Daudi taa, yeye na wazao wake milele.

8Wakati wa Yehoramu, Edomu iliasi dhidi ya Yuda na kujiwekea mfalme wao wenyewe. 9Hivyo Yehoramu akaenda huko pamoja na maafisa wake na magari yake yote ya vita. Waedomu wakamzunguka yeye na majemadari wake wa magari yake yote ya vita, lakini akaondoka akapenya usiku na kuwashambulia Waedomu. 10Hadi leo Edomu imeasi Yuda.

Libna nao wakaasi wakati huo huo kwa sababu Yehoramu alikuwa amemwacha BWANA, Mungu wa baba zake. 11Alikuwa pia ametengeneza mahali pa juu pa kuabudia miungu katika vilima vya Yuda na akawa amewasababisha watu wa Yerusalemu kufanya uzinzi na akawa amewapotosha watu wa Yuda.

12Yehoramu akapokea barua kutoka kwa nabii Eliya iliyosema:

> "Hili ndilo BWANA, Mungu wa Daudi baba yako, asemalo: 'Hukuenenda katika njia za Yehoshafati baba yako au za Asa mfalme wa Yuda. 13Lakini umeenenda katika njia za wafalme wa Israeli, nawe umewaongoza Yuda na watu wa Yerusalemu kuzini, kama vile nyumba ya Ahabu ilivyofanya. Pia umewaua ndugu zako mwenyewe, watu wa nyumbani mwa baba yako, watu waliokuwa bora kuliko wewe. 14Hivyo basi BWANA yu karibu kuwapiga watu wako, wanao, wake zako na kila kitu kilicho chako, kwa pigo zito.

a2 Israeli hapa ina maana Yuda.

15Wewe mwenyewe utaugua sana kwa ugonjwa wa tumbo kwa muda mrefu, hadi ugonjwa utakaposababisha matumbo yako kutoka nje."

16 BWANA Mungu akaamsha chuki ya Wafilisti na ya Waarabu walioishi karibu na Wakushi dhidi ya Yehoramu. 17Wakaishambulia Yuda, wakaivamia na kuchukua mali zote zilizopatikana katika jumba la mfalme pamoja na wanawe na wake zake. Hakubakiziwa mwana ye yote isipokuwa Ahazia aliyekuwa mdogo wa wote.

18Baada ya mambo haya yote, BWANA akampiga Yehoramu kwa ugonjwa usioponyeka wa matumbo. 19Ikawa baada ya muda, mwisho wa mwaka wa pili, matumbo yake yakatoka nje kwa sababu ya ugonjwa, naye akafa katika maumivu makali sana. Watu wake hawakuwasha moto kwa heshima yake, kama walivyokuwa wamewafanyia baba zake.

20Yehoramu alikuwa na umri wa miaka thelathini na miwili alipokuwa mfalme, naye akatawala huko Yerusalemu miaka minane. Akafa, bila kusikitikiwa na mtu ye yote, naye akazikwa katika Mji wa Daudi, lakini si katika makaburi ya wafalme.

Ahazia Mfalme Wa Yuda

22 Watu wa Yerusalemu wakamfanya Ahazia, mdogo wa wote wa wana wa Yerohamu, kuwa mfalme mahali pa baba yake, kwa sababu washambuliaji wa ghafula waliokuwa wameingia kambini pamoja na Waarabu, walikuwa wamewaua wana wakubwa wote wa Yehoramu. Kwa hiyo Ahazia mwana wa Yehoramu mfalme wa Yuda akaanza kutawala.

2Ahazia alikuwa na umri wa miaka ishirini na miwili alipokuwa mfalme, naye akatawala huko Yerusalemu kwa mwaka mmoja. Mama yake aliitwa Athalia mjukuu wa kike wa Omri.

3Ahazia naye akaziendea njia za nyumba ya Ahabu kwa sababu mama yake alikuwa mshauri wake katika kutenda maovu. 4Akafanya yaliyo maovu machoni pa BWANA kama walivyokuwa wamefanya nyumba ya Ahabu, kwa kuwa baada ya kufa kwa baba yake walikuwa washauri wake, kwa uangamivu wake. 5Pia akafuata shauri lao alipokwenda pamoja na Yoramu mwana wa Ahabu mfalme wa Israeli kupigana na Hazaeli mfalme wa Aramu huko Ramoth-Gileadi. Waaramu wakamjeruhi Yoramu, 6hivyo akarudi Yezreeli ili apate kuuguza majeraha aliyokuwa ameyapata huko Ramoth, kwenye vita vyake na Hazaeli mfalme wa Aramu.

Ndipo Ahazia mwana wa Yehoramu mfalme wa Yuda, akashuka kwenda Yezreeli kumtazama Yoramu mwana wa Ahabu kwa sababu alikuwa amejeruhiwa.

7Mungu alikuwa ameamuru kwamba kuanguka kwa Ahazia kungetokea atakapokwenda kumwona Yoramu. Ahazia alipowasili, wakatoka pamoja na Yoramu ili kwenda kukutana na Yehu mwana wa Nimshi, ambaye BWANA alikuwa amemtia mafuta kuangamiza nyumba ya Ahabu. 8Yehu alipokuwa anatekeleza hukumu juu ya nyumba ya Ahabu, akawakuta wakuu wa Yuda na wana wa jamaa ya Ahazia, waliokuwa wanamhudumia Ahazia na akawaua. 9Ndipo akaenda kumsaka Ahazia, nao watu wake wakamkamata alipokuwa amejificha huko Samaria. Akaletwa kwa Yehu na akauawa. Wakamzika kwani walisema, "Alikuwa mwana wa Yehoshafati, ambaye alimtafuta BWANA kwa moyo wake wote." Hivyo hapakuwa na mtu mwenye uwezo katika nyumba ya Ahazia aliyeweza kushika ufalme.

10Athalia mamaye Ahazia alipoona kuwa mwanawe amekufa, akaondoka akawauwa wazao wote wa kifalme wa nyumba ya Yuda. 11Lakini Yehosheba, binti wa MfalmeYehoramu akamchukua Yoashi mwana wa Ahazia na kumwiba miongoni mwa wana wa mfalme waliokuwa wanakaribia kuuawa, akamweka yeye pamoja na yaya wake kwenye chumba cha kulala. Kwa kuwa Yehosheba, binti wa Mfalme Yehoramu, mkewe Kuhani Yehoyada, alikuwa dada yake Ahazia, akamficha mtoto ili Athalia asimwue. 12Akawa pamoja nao amefichwa katika hekalu la Mungu kwa muda wa miaka sita wakati Athalia alipokuwa anatawala nchi.

Uasi Dhidhi Ya Athalia

23 Katika mwaka wa saba Yehoyada akaonyesha nguvu zake. Akafanya agano na majemadari wa vikosi vya mamia: Azaria mwana wa Yehoramu, Ishimaeli mwana wa Yehohanani, Azaria mwana wa Obedi, Maaseya mwana wa Adaia na Elishafati mwana wa Zikri. 2Wakazunguka katika Yuda yote na kukusanya Walawi na viongozi wa jamaa za Israeli kutoka katika miji yote. Walipofika Yerusalemu, 3kusanyiko lote likafanya agano na mfalme kwenye hekalu la Mungu.

Yehoyada akawaambia, "Mwana wa mfalme

atatawala, kama BWANA alivyoahidi kuhusu wazao wa Daudi. [4]Basi hili ndilo liwapasalo kufanya: theluthi ya makuhani wenu na Walawi ambao watakuwa kwenye zamu siku ya Sabato watalinda milangoni, [5]theluthi watalinda jumba la kifalme, theluthi nyingine italinda lango la Msingi, nao watu wengine wote itawapasa wawe ndani ya nyua za hekalu la BWANA. [6]Hakuna ruhusa mtu ye yote kuingia hekaluni mwa BWANA isipokuwa makuhani na Walawi walio kwenye zamu, wao wanaweza kuingia kwa sababu ni watakatifu, lakini watu wengine wote itawapasa kuangalia kile kilichoamriwa na BWANA. [7]Walawi watajipanga kumzunguka mfalme, kila mtu akiwa na silaha zake mkononi. Ye yote aingiaye hekaluni lazima auawe. Kaeni karibu na mfalme po pote aendapo."

[8]Walawi na watu wote wa Yuda wakafanya vile vile kama kuhani Yehoyada alivyoagiza. Kila mmoja akachukua watu wake, wale waliokuwa wakienda kwenye zamu siku ya Sabato na wale waliokuwa wakitoka kwenye zamu, kwa sababu kuhani Yehoyada alikuwa hakuruhusu kikosi cho chote kiondoke. [9]Kisha akawapa majemadari wa vikosi vya mamia mikuki na ngao kubwa na ndogo zilizokuwa mali ya Mfalme Daudi na ambazo zilikuwa ndani ya hekalu la Mungu. [10]Akawapanga walinzi kumzunguka mfalme, kila mmoja akiwa na silaha yake mkononi. Wakakaa kwenye mduara kuanzia upande wa kusini hadi upande wa kaskazini wa hekalu wakiizunguka madhabahu yote.

[11]Yehoyada na wanawe wakamtoa nje Yoashi mwana wa mfalme nao wakamvika taji wakampa nakala ya agano na kumtangaza kuwa mfalme. Yehoyada na wanawe wakamtia mafuta, nao watu wakapiga kelele kwa sauti kuu wakisema, "Mfalme aishi maisha marefu!"

[12]Athalia aliposikia kelele za watu wakikimbia na kumsifu mfalme, akawaendea watu katika hekalu la BWANA. [13]Athalia akaangalia, tazama alikuwepo mfalme akiwa amesimama karibu na nguzo yote kwenye ingilio. Maafisa na wapiga tarumbeta walikuwa kando ya mfalme, nao watu wote wa nchi walikuwa wanashangilia na kupiga tarumbeta na waimbaji wakiwa na vyombo vya uimbaji, walikuwa wakiongoza nyimbo za sifa. Ndipo Athalia akararua mavazi yake na kupiga kelele, akisema, "Uhaini! Uhaini!"

[14]Kuhani Yehoyada akawatoa nje majemedari wa vikosi vya mia, waliokuwa viongozi wa jeshi na kuwaambia: "Mtoeni nje kati ya safu na mkamwue kwa upanga ye yote anayemfuata." Kwa kuwa kuhani alikuwa amesema, "Msimwulie ndani ya hekalu la BWANA." [15]Kwa hiyo wakamkamata alipofika kwenye ingilio la Lango la Farasi katika viwanja vya jumba la kifalme wakamwulia hapo.

[16]Kisha Yehoyada akafanya agano kwamba yeye na watu wote pamoja na mfalme watakuwa watu wa BWANA. [17]Kisha watu wote wakaenda kwenye hekalu la Baali na kulibomoa. Wakavunjavunja madhabahu pamoja na sanamu na kumwua Matani kuhani wa Baali mbele ya hizo madhabahu.

[18]Kisha kuhani Yehoyada akaweka uangalizi wa hekalu la BWANA mikononi mwa makuhani, waliokuwa Walawi, ambao Mfalme Daudi alikuwa amewagawa ili wahudumu hekaluni kwa ajili ya kutoa sadaka za kuteketezwa za BWANA kama ilivyoandikwa katika Sheria ya Mose, kwa kushangilia na kuimba kama Daudi alivyokuwa ameagiza. [19]Pia akawaweka mabawabu kwenye malango ya hekalu la BWANA ili kwamba kwa vyo vyote asije akaingia mtu ye yote aliye najisi.

[20]Akawachukua majemadari wa mamia, watu waheshimiwa, viongozi wa watu pamoja na watu wote wa nchi na kumteremsha mfalme kutoka hekaluni mwa BWANA. Wakaingia kwenye jumba la kifalme kwa kupitia Lango la Juu na kumkalisha mfalme kwenye kiti cha enzi cha ufalme, [21]nao watu wote wa nchi wakafurahi. Mji ukatulia kwa sababu Athalia alikuwa ameuawa kwa upanga.

Yoashi Akarabati Hekalu

24 Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba alipokuwa mfalme, nae akatawala huko Yerusalemu kwa miaka arobaini. Mama yake aliitwa Sibia aliyekuwa ametoka Beer-Sheba. [2]Yoashi akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA miaka yote ya Yehoyada kuhani. [3]Yehoyada akamwoza wake wawili, akazaa watoto wa kiume na wa kike.

[4]Baada ya muda, Yoashi akaamua kukarabati hekalu la BWANA. [5]Akawaita pamoja makuhani na Walawi akawaambia, "Nendeni katika miji ya Yuda mkakusanye fedha wanazopaswa kulipa kila mwaka kutoka kwa Israel wote, ili kukarabati hekalu la Mungu wenu. Fanyeni hivyo sasa. "Lakini Walawi hawakufanya upesi.

[6]Kwa hiyo mfalme akamwita Yehoyada kuhani mkuu na kumwambia, "Kwa nini hukuwaambia Walawi walete kutoka Yuda na

Yerusalemu kodi iliyowekwa na Mose mtumishi wa BWANA pamoja na kusanyiko la Israeli kwa ajili ya Hema ya Ushuhuda?"

7Kwa kuwa wana wa yule mwanamke mwovu Athalia, walikuwa wamevunja na kuingia katika hekalu la Mungu, nao wakawa wamevitumia hata vile vitu vilivyowekwa wakfu kwa BWANA kwa mabaali.

8Kwa amri ya mfalme, likatengenezwa kasha, nalo likawekwa nje kwenye lango la hekalu la BWANA. 9Tangazo likatolewa katika Yuda na Yerusalemu kwamba inapasa wamletee BWANA kodi ile ambayo Mose, mtumishi wa BWANA alikuwa amewaagiza Israeli huko jangwani. 10Maafisa wote na watu wote wakaleta michango yao kwa furaha, wakaweka kwenye kasha mpaka likajaa. 11Ikawa kila wakati kasha lilipoletwa ndani na Walawi kwa maafisa wa mfalme na kuona kwamba kuna kiasi kikubwa cha fedha, mwandishi wa mfalme na afisa wa kuhani mkuu walikuwa wanakuja na kumimina, kisha kulirudisha mahali pake. Walifanya hivi mara kwa mara, nao wakakusanya fedha nyingi sana. 12Mfalme na Yehoyada wakawapa wale watu waliofanya kazi iliyotakiwa katika hekalu la BWANA. Wakawaajiri waashi na maseremala ili kutengeneza hekalu la BWANA pia wafanya kazi za chuma na shaba ili kukarabati hekalu la BWANA .

13Watu walioshughulika na kazi walikuwa wenye bidii, nayo kazi ya kukarabati ikaendelea vizuri mikononi mwao. Wakalitengeneza upya hekalu la BWANA likarudi katika hali yake ya awali na kuliimarisha. 14Walipokamilisha kazi ya kukarabati, walileta fedha zilizobaki wakampa mfalme Yehoyada na kwa hizo wakatengeneza vyombo kwa ajili ya hekalu la BWANA : vyombo kwa ajili ya huduma na kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, pia mabakuli na vitu vingine vya dhahabu na fedha. Wakati wote Yehoyada alipokuwa hai, sadaka za kuteketezwa zilitolewa wakati wote katika hekalu la BWANA.

15Basi Yehoyada alikuwa mzee aliyeshiba siku wakati alipokufa, naye alikufa akiwa na umri wa miaka mia moja na thelathini. 16Wakamzika pamoja na wafalme katika Mji wa Daudi, kwa sababu ya mema aliyokuwa ametenda katika Israeli kwa ajili ya Mungu na hekalu lake.

Uovu Wa Yoashi

17Baada ya kifo cha Yehoyada, wakuu wa Yuda walikuja kumpa mfalme heshima, naye akawasikiliza. 18Wakaacha hekalu la BWANA ,Mungu wa baba zao, wakaabudu nguzo za maashera na sanamu. Kwa sababu ya kosa lao, hasira ya Mungu ikaja juu ya Yuda na Yerusalemu. 19Ingawa BWANA aliwatuma manabii wawarudishe watu kwake na ingawa waliwaonya, hawakuwasikiliza.

20Ndipo Roho wa BWANA akaja juu ya Zekaria mwana wa Yehoyada kuhani. Akasimama mbele ya watu akasema, "Hili ndilo asemalo Mungu, 'Kwa nini mnakataa kuzitii amri za BWANA? Hamtafanikiwa kwa kuwa mmemwacha BWANA Yeye naye amewaacha ninyi.'

21Lakini wakafanya shauri baya juu yake na kwa amri ya mfalme wakampiga kwa mawe mpaka akafa katika ukumbi wa hekalu la BWANA. 22Mfalme Yoashi hakukumbuka wema aliotendewa na Yehoyada baba yake Zekaria ila alimwua mwanawe, ambaye alisema wakati akiwa amelala akingojea kufa, " BWANA na alione hili na alipize kisasi."

23Mwishoni mwa ule mwaka, jeshi la Waaramu likaja dhidi ya Yoashi, likavamia Yuda na Yerusalemu na kuwaua viongozi wote wa watu. Wakapeleka nyara zao zote kwa mfalme wao huko Dameski. 24Ingawa jeshi la Waaramu lilikuwa limekuja na watu wachache tu, alilitia mikononi mwao jeshi kubwa zaidi ya lao. Kwa sababu Yuda walikuwa wamemwacha BWANA, Mungu wa baba zao, hukumu ilitekelezwa juu ya Yoashi. 25Waaramu walipoondoka, walimwacha Yoashi akiwa amejeruhiwa sana. Maafisa wake wakafanya hila juu yake kwa sababu alikuwa amemwua mwana wa Yehoyada kuhani, nao wakamwulia kitandani mwake. Hivyo akafa na wakamzika katika Mji wa Daudi, lakini si katika makaburi ya Wafalme.

26Wale waliofanya hila mbaya juu yake walikuwa Zabadi, mwana wa mwanamke Mwamoni aliyeitwa, Yehozabadi, mwana wa mwanamke Mmoabu, aliyeitwa Shimrithi. 27Kwa habari za wanawe, unabii mwingi kumhusu na kumbukumbu za kutengenezwa upya kwa hekalu la Mungu, zimeandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme. Amazia mwanawe akaingia mahali pake.

Amazia Mfalme Wa Yuda

25 Amazia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipokuwa mfalme, naye akatawala huko Yerusalemu kwa miaka ishirini na tisa. Mama yake aliitwa Yehoadani kutoka Yerusalemu. 2akatenda yaliyo mema

machoni pa BWANA lakini si kwa moyo wake wote. 3Baada ya ufalme wote kuimarika katika milki yake, aliwaua maafisa waliomwua mfalme baba yake. 4Hata hivyo hakuwaua watoto wao, lakini akafanya sawasawa na yaliyoandikwa kwenye Sheria, katika kitabu cha Mose, mahali BWANA alipoamuru: “Baba hawatauawa kwa ajili ya watoto wao, wala watoto hawatauawa kwa ajili ya baba zao, kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe.”

5Amazia akawaita watu wa Yuda pamoja akawaweka chini ya majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia kufuatana na jamaa zao katika Yuda yote na Benyamini. Kisha akawahesabu wale wenye umri wa miaka ishirini au zaidi na akakuta kwamba walikuwa wanaume 300,000 watu walio tayari kwa utumishi wa jeshi, walio na uwezo wa kutumia mkuki na ngao. 6Akawaajiri pia watu 100,000 wapiganaji kutoka Israeli kwa talanta 100 za fedha[a].

7Lakini mtu wa Mungu akamjia na kumwambia, “Ee mfalme, haya majeshi kutoka Israeli kamwe usiyaruhusu yaende pamoja na wewe kwa kuwa BWANA hayuko pamoja na Israeli, wala hayupo pamoja na ye yote wa watu wa Efraimu. 8Hata kama ukienda na kupigana kwa ujasiri katika vita, Mungu atakufanya ukimbie mbele ya adui, kwa kuwa
Mungu anao uwezo wa kusaidia au wa kuangusha.

9Amazia akamwuliza yule mtu wa Mungu, “Lakini itakuwaje kwa zile talanta mia za fedha nilizolipa kwa ajili ya haya majeshi ya Israeli?”

Yule mtu wa Mungu akajibu, “ BWANA aweza kukupa zaidi sana ya hizo.”

10Hivyo Amazia akayaondoa yale majeshi yaliyokuwa yamekuja kutoka Efraimu na kuyarudisha nyumbani. Waliwakasirisha sana Yuda, nao wakarudi nyumbani wakiwa na hasira kali.

11Kisha Amazia akajitia nguvu na kuliongoza jeshi lake kwenye Bonde la Chumvi, ambapo aliua watu 10,000 wa Seiri. 12Jeshi la Yuda pia likawateka watu elfu kumi wakiwa hai, likawapandisha juu ya jabali na kuwatupa chini kwa nguvu hata wote wakavunjika vipande vipande.

13Wakati huo yale majeshi ambayo Amazia aliyarudisha na hakuwaruhusu kushiriki katika vita, walivamia miji ya Yuda kuanzia Samaria hata Beth-Horoni. Wakawaua watu 3,000 na kuchukua kiasi kikubwa sana cha mateka.

14Amazia aliporudi kutoka kuwachinja Waedomu, alileta pia kutoka huko miungu ya watu wa Seiri. Akaisimamisha kama miungu yake mwenyewe, akaisujudia na kuiteketezea dhabihu. 15Hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Amazia, naye akamtuma nabii kwake, ambaye alisema: “Kwa nini unauliza kwa miungu ya hawa watu, ambayo haikuweza kuwaokoa watu wake wenyewe kutoka mkononi mwako?”

16Wakati alipokuwa angali anazungumza, mfalme akamwambia, “Je wewe tumekuchagua kuwa mshauri wa mfalme? Nyamaza, ya nini uuawe?”

Hivyo nabii akanyamaza lakini akasema, “Najua kuwa Mungu ameazimia kukuangamiza kwa sababu umefanya jambo hili na hukusikiliza shauri langu.”

17Baada ya Amazia mfalme wa Yuda kushauriana na washauri wake akatuma ujumbe kwa Yehoashi, mwana wa Yehoahazi mwana wa Yehu, mfalme wa Israeli kusema: “Njoo tukabiliane uso kwa uso.’’

18Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akamjibu Amazia mfalme wa Yuda, "Mbaruti uliokuwa huko Lebanoni ulituma ujumbe kwa mwerezi uliokuwa huko Lebanoni kusema, ‘Mtoe binti yako aolewe na mwanangu’. Kisha mnyama wa mwituni aliyekuwa huko Lebanoni akaja na kuukanyaga ule Mbaruti. 19Wewe unasema moyoni mwako kwamba umemshinda Edomu, nawe sasa unajigamba na kujivuna. Lakini kaa nyumbani kwako! Kwa nini utafute matatizo na kusababisha anguko lako mwenyewe na la Yuda pia?

20Hata hivyo, Amazia hakutaka kusikia, kwa kuwa Mungu alifanya hivyo ili awatie mikononi mwa Yehoashi, kwa sababu waliitafuta miungu ya Edomu. 21Hivyo Yehoashi mfalme wa Israeli akakwea kuwashambulia. Yeye na Amazia mfalme wa Yuda wakakabiliana uso kwa uso huko Beth-Shemeshi katika Yuda. 22Yuda akashindwa na Israeli na kila mtu akakimbilia nyumbani kwake. 23Yehoashi mfalme wa Israeli akamteka Amazia mfalme wa Yuda, mwana wa Yoashi, mwana wa Ahazia, huko Beth-Shemeshi. Kisha Yehoashi akamleta Yerusalemu na akaubomoa ukuta wa Yerusalemu kuanzia lango la Efraimu hadi Lango la Pembeni, sehemu yenye urefu dhiraa 400[b], 24akachukua dhahabu yote, fedha na vyombo vyote vilivyopatikana katika hekalu la Mungu, ambavyo vilikuwa chini ya uangalizi wa

a6 Talanta mia moja za fedha ni sawa na tani 3.75 pia mst. 9.

b23 Dhiraa 400 ni kama mita 180.

Obed-Edomu, pamoja na hazina za jumba la mfalme na mateka, kisha akarudi Samaria.

25Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda aliishi miaka kumi na mitano baada ya kifo cha Yehoashi mwana wa Yehoazi mfalme wa Israeli. 26Kwa habari ya matukio mengine katika utawala wa Amazia, kuanzia mwanzo hadi mwisho, je, hayakuandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na wa Israeli? 27Kuanzia wakati ule Amazia alipogeuka na kuacha kumfuata BWANA walifanya shauri baya dhidi yake huko Yerusalemu naye akakimbilia Lakishi, lakini wakatuma watu wamfuatilie huko Lakishi nao wakamwulia huko. 28Akarudishwa kwa farasi nao wakamzika pamoja na baba zake katika Mji wa Yuda.

Uzia Mfalme Wa Yuda

26 Kisha watu wote wa Yuda wakamtwaa Uzia, aliyekuwa na umri wa miaka kumi na sita, nao wakamfanya mfalme mahali pa Amazia baba yake. 2Yeye ndiye aliyejenga upya Elathi kuirudisha kwa Yuda baada ya Amazia kulala pamoja na baba zake.

3Uzia alikuwa na umri wa miaka kumi na sita alipokuwa mfalme, naye akatawala huko Yerusalamu kwa miaka hamsini na miwili. Mama yake aliitwa Yekolia wa Yerusalemu. 4Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA sawasawa na Amazia baba yake alivyokuwa amefanya. 5Akamtafuta Mungu katika siku za Zekaria, aliyemwelekeza kumcha Mungu. Wakati wote alipomtafuta BWANA alimfanikisha.

6Alipigana vita dhidi ya Wafilisti na kubomoa kuta za Gathi, Yabne na Ashdodi. Kisha akajenga upya miji karibu na Ashdodi na mahali pengine katikati ya Wafilisti. 7Mungu akamsaidia dhidi ya Wafilisti na dhidi ya Waarabu walioishi Gur-Baali na dhidi ya Wameuni. 8Waamoni wakamletea Uzia ushuru, umaarufu wake ukaenea hadi kwenye mpaka wa Misri, kwa sababu alikuwa amekuwa na nguvu sana.

9Uzia akajenga minara huko Yerusalemu katika Lango la Pembeni, katika Lango la Bondeni na katika pembe, mahali kuta zikutanapo, kisha akaijengea ngome. 10Akajenga pia minara jangwani na kuchimba visima vingi vya maji, kwa sababu alikuwa na mifugo mingi chini ya vilimani na kwenye nchi tambarare. Alikuwa na watu wanaofanya kazi katika mashamba yake na kwenye mashamba yake ya mizabibu huko vilimani na katika ardhi zenye rutuba, kwa kuwa aliupenda udongo.

11Zaidi ya hayo, Uzia alikuwa na jeshi lililofunzwa vizuri, lililokuwa tayari kwenda vitani kwa vikosi kufuatana na idadi yao kama walivyokusanywa na Yeileli mwandishi na Maaseya msimamizi chini ya maelekezo ya Hanania, mmojawapo wa maafisa wa kifalme. 12Idadi yote ya viongozi wa jamaa waliowaongoza hawa wapiganaji walikuwa 2,600. 13Chini ya uongozi wao kulikuwa na jeshi la askari 307,500 watu waliofundishwa kwa ajili ya vita, jeshi lenye nguvu la kumsaidia mfalme dhidi ya adui zake. 14Uzia akalipatia jeshi lote ngao, mikuki, chapeo, deraya, pinde na mawe ya kombeo. 15Huko Yerusalemu watu wenye utaalamu mkubwa wakatengeneza mitambo iliyotumika katika minara na kwenye pembe za ulinzi ili kurusha mishale na kuvurumisha mawe makubwa. Sifa zake zikaenea mbali sana kwa sababu alisaidiwa mno mpaka akawa na nguvu sana.

16Lakini baada ya Uzia kuwa na nguvu sana, majivuno yake yakamsababishia kuanguka. Alikosa uaminifu kwa BWANA Mungu wake, naye akaingia hekaluni mwa BWANA ili afukize uvumba kwenye madhabahu ya kufukizia uvumba. 17Azaria kuhani akiwa pamoja na makuhani wengine themanini wa BWANA wenye ujasiri wakamfuata huko ndani. 18Wakamkabili na kumwambia, “Siyo sawa kwako, Uzia, kumfukizia BWANA uvumba. Hiyo ni kazi ya makuhani, wazao wa Aroni, ambao wamewekwa wakfu ili kufukiza uvumba. Ondoka mahali patakatifu, kwa kuwa umekosa uaminifu nawe hutaheshimiwa na BWANA.

19Uzia, ambaye alikuwa na chetezo mkononi mwake tayari kufukiza uvumba, akakasirika. Alipokuwa anawaghadhibikia makuhani mbele ya madhabahu ya kufukizia uvumba katika hekalu la BWANA ukoma ukamtokea penye kipaji chake cha uso. 20Azaria kuhani mkuu pamoja na makuhani wengine wote walipomtazama wakaona kwamba alikuwa na ukoma penye kipaji chake cha uso wakaharakisha kumtoa nje. Naam, hata yeye mwenyewe alikuwa anatamania kuondoka kwa sababu BWANA alikuwa amempiga.

21Mfalme Uzia alikuwa na ukoma mpaka siku ya kufa kwake. Akatengwa katika nyumba ya pekee akiwa mwenye ukoma, naye akawa ametengwa kutoka hekalu la BWANA . Yothamu mwanawe akawa msimamizi wa jumba la kifalme, pia akawaongoza watu wa nchi.

22Matukio mengine ya utawala wa Uzia,
kuanzia mwanzo mpaka mwisho, yameandikwa
na nabii Isaya mwana wa Amozi. 23Uzia akalala
na baba zake na akazikwa karibu nao katika
shamba la kuzikia lililokuwa mali ya wafalme,
kwa kuwa watu walisema, "Alikuwa na ukoma"
Yothamu mwanawe akaingia mahali pake kama
mfalme.

Yothamu Mfalme Wa Yuda

27 Yothamu alikuwa na umri wa miaka
ishirini na mitano alipokuwa mfalme,
naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi
na sita. Mama yake aliitwa Yerusha binti Sadoki.
2Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA
kama vile Uzia baba yake alivyokuwa amefanya,
lakini tofauti na yeye, hakuingilia huduma za
hekaluni mwa BWANA. Lakini hata hivyo, watu
wakaendelea na desturi zao mbaya. 3Yothamu
akajenga upya Lango la Juu la hekalu la
BWANA na kufanya kazi kubwa kwenye ukuta
katika kilima cha Ofeli. 4Akajenga miji katika
vilima vya Yuda pamoja na ngome na minara
mwituni.

5Yothamu akafanya vita na mfalme wa
Waamoni na kumshinda. Mwaka ule Waamoni
wakamlipa talanta 100[a] za fedha, kori 10,000[b]
za ngano na kori 10,000 za shayiri. Waamoni
wakamletea kiasi hicho hicho mwaka wa pili na
wa tatu.

6Yothamu akaendelea kuwa na nguvu kwa
sababu alienda kwa ukamilifu mbele za BWANA
Mungu wake.

7Matukio mengine ya utawala wa Yothamu,
pamoja na vita vyake vyote na vitu vingine
alivyofanya, vimeandikwa katika kitabu cha
wafalme wa Israeli na Yuda. 8Alikuwa na umri
wa miaka ishirini na mitano alipokuwa mfalme,
naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi
na sita. 9Yothamu akalala na baba zake na
akazikwa katika Mji wa Daudi. Naye Ahazi
mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Ahazi Mfalme Wa Yuda

28 Ahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini
na mitano alipoanza kutawala,
akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na sita.
Tofauti na Daudi baba yake, hakufanya yaliyo
mema machoni pa BWANA. 2Akaziendea njia za
wafalme wa Israeli na pia akasubu sanamu kwa
ajili ya kuabudu Mabaali. 3Akatoa sadaka za
kuteketezwa katika bonde la Hinomu na
kuwatoa wanawe kafara kwa kuwateketeza kwa
moto, akifuata njia za machukizo za yale mataifa
BWANA aliyoyafukuza humo mbele ya
Waisraeli. 4Akatoa sadaka na kufukiza uvumba
katika mahali pa juu pa kuabudia miungu, juu ya
vilima, na chini ya kila mti wenye majani mabichi
uliotanda.

5Kwa hiyo BWANA Mungu wake akamtia
mikononi mwa mfalme wa Aramu. Waaramu
wakamshinda, wakachukua watu wake wengi
mateka na kuwaleta mpaka Dameski.

Tena alitiwa mikononi mwa mfalme wa
Israeli, ambaye aliwaua watu wake wengi. 6Kwa
siku moja Peka mwana wa Remalia aliwaua
askari 120,000 katika Yuda, kwa kuwa Yuda
walikuwa wamemwacha BWANA, Mungu wa
baba zao. 7Zikri, askari shujaa Mwefraimu,
akamwua Maaseya mwana wa mfalme,
Azrikamu mkuu wa jumba la kifalme na Elkana
aliyekuwa wa pili kwa mfalme. 8Waisraeli
wakawachukua mateka kutoka ndugu zao, watu
wapatao 200,000 hawa wakiwa ni wanawake,
watoto wa kiume na wa kike. Wakachukua pia
kiasi kikubwa cha nyara, ambazo walirudi nazo
Samaria.

9Lakini kulikuwako huko nabii wa BWANA
aliyeitwa Odedi, akaondoka ili kukutana na jeshi
liliporejea Samaria. Akawaambia, "Kwa kuwa
BWANA, Mungu wa baba zenu, aliwakasirikia
Yuda, aliwatia mkononi mwenu. Lakini
mmewachinja kwa hasira ambayo imefika hadi
mbinguni. 10Nanyi sasa mnakusudia kuwafanya
wanaume na wanawake wa Yuda na
Yerusalemu watumwa wenu. Lakini ninyi je,
hamna pia hatia ya dhambi mliyotenda dhidi ya
BWANA Mungu wenu? 11Basi nisikilizeni!
Mkawarudishe mateka mliowachukua kutoka
kwa ndugu zenu, kwa kuwa hasira kali ya
BWANA iko juu yenu."

12Ndipo baadhi ya viongozi katika Efraimu,
yaani, Azaria mwana wa Yehohanani, Berekia
mwana wa Meshilemothi, Yehizkia mwana wa
Shalumu na Amasa mwana wa Hadlai,
wakakubaliana na huyo nabii, hivyo
wakawapinga wale waliokuwa wanawasili kutoka
vitani. 13Wakamwambia, "Hamna ruhusa
kuwaleta hao wafungwa hapa, ama sivyo
tutakuwa na hatia mbele za BWANA. Je,
mnataka kuongezea dhambi yetu na hatia yetu?
Kwa sababu hatia yetu tayari ni kubwa, nayo
hasira yake kali iko juu ya Israeli.

14Hivyo wale askari wakawaacha wale

a5 Talanta mia moja za fedha ni sawa na tani 3.75.
b5 Kori 10,000 za ngano/shayiri ni sawa na tani 2.2 (za metiriki.)

mateka pamoja na nyara mbele ya maafisa na kusanyiko lote. 15Kisha watu waliotajwa kwa majina wakawachukua wale mateka na kutoka katika zile nyara wakawavika wale wafungwa wote waliokuwa uchi. Wakawapatia nguo na viatu, chakula na cha kunywa, wakawapa matibabu, wote waliokuwa dhaifu miongoni mwao wakawapandisha juu ya punda, wakawaleta ndugu zao mpaka Yeriko, ndio mji wa mitende, kisha wakarudi Samaria.

Waashuru Wakataa Kusaidia Yuda

16Wakati ule mfalme Ahazi akatuma wajumbe kwa mfalme wa Ashuru kuomba msaada. 17Waedomu walikuwa wamekuja tena na kuwashambulia Yuda na kuchukua mateka. 18Pia Wafilisti walikuwa wameshambulia miji iliyokuwa chini ya vilima na katika miji ya Negebu ya Yuda. Nao wakawa wametwaa Beth-Shemeshi, Aiyaloni, Gederothi, Soko pamoja na vijiji vyake, Timna pamoja na vijiji vyake, Gimzo pia pamoja na vijiji vyake na kuishi humo. 19 BWANA aliishusha Yuda kwa sababu ya Ahazi mfalme wa Israeli, kwa kuwa alikuwa ameongeza uovu katika Yuda na kumkosea BWANA mno. 20Hivyo Tiglath-Pileseri mfalme wa Ashuru akaja kumtesa badala ya kumsaidia. 21Ahazi akachukua baadhi ya vitu kutoka hekalu la BWANA jumba la kifalme na kutoka kwa wakuu wake na kumpa mfalme wa Ashuru kama ushuru, lakini hilo halikumsaidia.

22Katika wakati wake wa mateso mfalme Ahazi akazidi kukosa uaminifu kwa BWANA. 23Akatoa kafara kwa miungu ya Dameski, ambao walikuwa wamemshinda, kwa kuwa aliwaza, "Kwa kuwa miungu ya mfalme wa Aramu imewasaidia wao, nitaitolea dhabihu ili inisaidie na mimi.'' Lakini haya ndiyo yaliyokuwa maangamizi yake na Israeli wote.

24Ahazi akakusanya pamoja vyombo vya nyumba ya Mungu na kuvivunja vipande vipande. Akafunga milango ya hekalu la BWANA na kusimamisha madhabahu katika kila njia panda ya barabara za Yerusalemu. 25Katika kila mji wa Yuda akajenga mahali pa juu pa kuabudia miungu ili kutolea miungu mingine kafara za kuteketezwa na kuchochea hasira ya BWANA, Mungu wa baba zake.

26Matukio mengine ya utawala wake na njia zake nyingine zote, tangu mwanzo hadi mwisho, zimeandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli. 27Ahazi akalala na baba zake na akazikwa katika Mji wa Yerusalemu lakini hawakumleta kwenye makaburi ya wafalme wa Israeli. Naye Hezekia nwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Hezekia Mfalme Wa Yuda

29 Hezekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, akatawala huko Yerusalemu kwa miaka ishirini na tisa. Mama yake aliitwa Abiya binti Zekaria. 2Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA sawasawa na alivyokuwa amefanya Daudi baba yake.

3Katika mwezi wa kwanza wa mwaka wa kwanza wa kutawala kwake alifungua milango ya hekalu la BWANA na kuikarabati. 4Akawaingiza makuhani na Walawi ndani na kuwakutanisha katika uwanja upande wa mashariki 5na kusema: "Nisikilizeni mimi enyi Walawi! Jitakaseni nafsi zenu sasa, mkaitakase na nyumba ya BWANA, Mungu wa baba zenu. Ondoeni uchafu wote kutoka katika mahali patakatifu. 6Baba zetu hawakuwa waaminifu, walifanya maovu machoni pa BWANA Mungu wetu na wakamwacha Yeye. Wakageuza nyuso zao mbali na maskani ya BWANA wakamgeuzia visogo vyao. 7Pia walifunga milango ya ukumbi wa hekalu na kuzima taa zake. Hawakufukiza uvumba wala kutoa sadaka yo yote ya kuteketezwa katika mahali patakatifu kwa Mungu wa Israeli. 8Kwa hiyo, hasira ya BWANA ikashuka juu ya Yuda na Yerusalemu naye amewafanya kitu cha kutisha cha kushangaza na kitu cha kufanyia mzaha kama mnavyoona kwa macho yenu wenyewe. 9Hii ndiyo sababu baba zetu wameanguka kwa upanga na ndiyo sababu wana wetu na binti zetu, pia wake zetu wamekuwa mateka. 10Sasa ninadhamiria moyoni mwangu kuweka agano na BWANA, Mungu wa Israeli, ili hasira yake kali igeuziwe mbali nasi. 11Wanangu basi msipuuze jambo hili sasa, kwa kuwa BWANA amewachagua ninyi msimame mbele zake na kumtumikia, mkawe watumishi wake na mkamfukizie uvumba.

12Ndipo Walawi wafuatao wakaanza kazi:
kutoka kwa Wakoathi, Mahathi mwana wa Amasai na Yoeli mwana wa Azaria,
kutoka kwa Wamerari, Kishi mwana wa Abdi na Azaria mwana wa Yehaleleli,
kutoka kwa Wagershoni, Yoa mwana wa Zima na Edeni

mwana wa Yoa,
13kutoka kwa wana wa Elisafani,
Shimri na Yeieli,
kutoka kwa wana wa Asafu,
Zekaria na Matania,
14kutoka kwa wana wa Hemani,
Yeieli na Shimei,
kutoka kwa wana wa Yeduthuni,
Shemaia na Uzieli.

15Walipomaliza kuwakusanya ndugu zao na kujiweka wakfu, waliingia ndani ili kutakasa hekalu la BWANA, kama vile mfalme alivyokuwa ameagiza, kwa kufuata neno la BWANA. 16Makuhani wakaingia patakatifu pa hekalu la BWANA ili kupatakasa. Wakatoa nje penye ua wa hekalu la Mungu kila kitu kichafu walichokuta kwenye hekalu la BWANA. Walawi wakavichukua na kuvipeleka nje katika Bonde la Kidroni. 17Walianza kazi ya utakaso siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza na kufikia siku ya nane ya mwezi huo wakawa wamefikia
kwenye ukumbi wa BWANA. Kwa siku nyingine nane wakalitakasa hekalu lenyewe la BWANA wakakamilisha katika siku ya kumi na sita ya mwezi huo wa kwanza.

18Kisha wakaingia ndani kwa mfalme Hezekia kutoa habari na kusema: “Tumelitakasa hekalu lote la BWANA madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa pamoja na vyombo vyake vyote, meza ya kupanga mikate iliyowekwa wakfu, pamoja na vyombo vyake vyote. 19Tumeviandaa na kuvitakasa vyombo vyote vile ambavyo mfalme Ahazi, kwa kukosa uaminifu kwake, aliviondoa wakati alipokuwa mfalme. Sasa viko mbele ya madhabahu ya BWANA ”

Kuabudu Hekaluni Kwarudishwa

20Ndipo Mfalme Hezekia akainuka asubuhi na mapema, akakusanya pamoja maafisa wa mji wakakwea hekaluni mwa BWANA. 21Wakaleta mafahali saba, kondoo waume saba, wana-kondoo waume saba na Mabeberu saba kuwa sadaka ya dhambi kwa ajili ya ufalme, kwa ajili ya mahali patakatifu na kwa ajili ya Yuda. Mfalme akawaamuru makuhani, wazao wa Aroni, kuvitoa vitu hivi sadaka katika madhabahu ya BWANA.22Hivyo wakachinja wale mafahali na makuhani wakachukua ile damu na kuinyunyiza kwenye madhabahu, halafu wakawachinja wale kondoo waume saba na kunyunyiza hiyo damu yao kwenye madhabahu, kisha wakawachinja wale wana-kondoo waume na kunyunyiza damu yao kwenye madhabahu. 23Wale mabeberu waliokuwa kwa ajili ya sadaka ya dhambi wakaletwa mbele ya mfalme na kusanyiko nao wakaweka mikono yao juu hao mabeberu. 24Ndipo makuhani wakawachinja hao mabeberu na kuweka damu yao kwenye madhabahu kwa ajili ya sadaka ya dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Isreli yote, kwa sababu mfalme alikuwa ameamuru hiyo sadaka ya kuteketezwa na hiyo sadaka ya dhambi kwa ajili ya Israeli yote.

25Akawaweka Walawi kwenye hekalu la BWANA wakiwa na matoazi, vinubi na zeze kama ilivyoagizwa na Daudi na Gadi mwonaji wa mfalme pamoja na nabii Nathani kwani hili lilikuwa limeamuriwa na BWANA kupitia manabii wake. 26Hivyo Walawi wakasimama tayari wakiwa na ala za uimbaji za Daudi na makuhani walikuwa na tarumbeta zao.

27Hezekia akaamuru amri ya kutoa sadaka ya kuteketezwa madhabahuni. Walipoanza kutoa sadaka, wakaanza pia kumwimbia BWANA pamoja na tarumbeta na zile ala za uimbaji za Daudi mfalme wa Israeli. 28Kusanyiko lote wakaabudu kwa kusujudu, wakati waimbaji wakiwa wanaimba na wenye tarumbeta wakipiga tarumbeta zao. Yote haya yaliendelea mpaka walipomaliza kutoa ile dhabihu ya sadaka ya kuteketezwa.

29Kutoa sadaka kulipomalizika mfalme na kila mtu aliyekuwapo pamoja naye wakapiga magoti na kuabudu. 30Mfalme Hezekia na maafisa wake wakawaamuru Walawi kumsifu BWANA kwa maneno ya Daudi na ya Asafu mwonaji. Hivyo wakaimba sifa kwa furaha nao wakainamisha vichwa vyao na kuabudu.

31Kisha Hezekia akasema, “Sasa mmejiweka wakfu kwa BWANA njooni mlete dhabihu na sadaka za shukrani hekaluni mwa BWANA. ” Hivyo kusanyiko likaleta dhabihu na sadaka za shukrani, nao wote waliokuwa na mioyo ya hiari wakaleta sadaka za kuteketezwa.

32Idadi ya sadaka za kuteketezwa zilizoletwa na kusanyiko zilikuwa mafahali sabini, kondoo waume 100 na wana-kondoo waume 200, wote hawa walikuwa kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA. 33Wanyama waliowekwa wakfu kwa sadaka ya kuteketezwa walikuwa mafahali 600, pamoja na kondoo na mbuzi 3,000. 34Lakini makuhani walikuwa wachache sana kuweza kuchuna wale wanyama wote wa kuteketezwa, kwa hiyo ndugu zao Walawi wakawasaidia mpaka kazi ile ikakamilika na mpaka makuhani wengine walipowekwa

wakfu, kwa kuwa Walawi walikuwa wenye bidii kujiweka wakfu kuliko makuhani. 35Kulikuwa na sadaka nyingi za kuteketezwa, pamoja na mafuta ya wanyama ya sadaka za amani, na sadaka za kinywaji ambazo ziliambatana na sadaka za kuteketezwa.

Kwa hiyo huduma ya hekalu ya BWANA ikarudishwa kwa upya. 36Hezekia pamoja na watu wote wakafurahi kwa sababu ya lile Mungu alilolifanya kwa ajili ya watu wake, kwa sababu lilitendeka papo hapo.

Hezekia Aadhimisha Pasaka

30 Hezekia akatuma ujumbe kuwaita Israeli wote na Yuda, pia akaandika barua kwa Efraimu na Manase, kuwakaribisha ili waje hekaluni mwa BWANA huko Yerusalemu kuadhimisha Pasaka kwa BWANA, Mungu wa Israeli. 2Mfalme na maafisa wake pamoja na kusanyiko lote katika Yerusalemu waliamua kuadhimisha Pasaka katika mwezi wa pili. 3Hawakuwa wameweza kuadhimisha kwa wakati wake wa kawaida kwa sababu makuhani hawakuwa wamejitakasa idadi ya kutosha na watu wakawa hawajakusanyika huko Yerusalemu. 4Mpango huu ukaonekana wafaa kwa mfalme na kusanyiko lote. 5Wakaamua kupeleka tangazo Israeli kote, kuanzia Beer-Sheba hadi Dani, wakiwaita watu waje Yerusalemu kuadhimisha Pasaka ya BWANA, Mungu wa Israeli. Ilikuwa haijaadhimishwa na idadi kubwa ya watu kufuatana na yale yaliyoandikwa katika sheria.

6Kwa amri ya mfalme, Matarishi wakapita Israeli na Yuda kote wakiwa na barua kutoka kwa mfalme na kutoka kwa maafisa wake ikisema:

> "Watu wa Israeli, mrudieni BWANA ,Mungu wa Abrahamu, Isaki na Israeli, ili naye awarudie ninyi mliosalia, mlionusurika kutoka mkononi mwa wafalme wa Ashuru. 7Msiwe kama baba zenu na ndugu zenu, ambao hawakuwa waaminifu kwa BWANA Mungu wa baba zao, hivyo akawafanya kitu cha kushangaza kama mnavyoona. 8Msiwe na shingo ngumu, kama baba zenu walivyokuwa, nyenyekeeni kwa BWANA Mungu. Njooni mahali patakatifu, alipopatakasa milele. Mtumikieni BWANA Mungu wenu, ili hasira yake kali igeuziwe mbali nanyi. 9Kama mkimrudia BWANA ndipo wale ndugu zenu waliotekwa pamoja na watoto wenu watakapoonewa huruma na wale waliowateka na kuwaachia warudi katika nchi hii, kwa kuwa BWANA Mungu wenu ni mwenye neema na huruma. Hatageuzia uso wake mbali nanyi kama ninyi mkimrudia Yeye."

10Matarishi wakaenda mji hadi mji katika Efraimu na Manase, wakafika mpaka Zabuloni, lakini watu wakawadharau na kuwadhihaki. 11Lakini, baadhi ya watu wa Asheri, Manase na Zabuloni, wakajinyenyekeza wakaja Yerusalemu. 12Pia katika Yuda mkono wa Mungu ulikuwa juu ya watu kuwapa umoja katika kutenda yale ambayo mfalme na maafisa wake waliwaamuru, kulingana na neno la BWANA .

13Basi umati mkubwa wa watu ukakusanyika huko Yerusalemu kuadhimisha sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu katika mwezi wa pili. 14Wakajitia kazini kuyaondoa yale madhabahu yaliyokuwa huko Yerusalemu, wakaziondoa pia zile madhabahu za kufukizia uvumba kwa miungu na kuzitupa katika Bonde la Kidroni.

15Kisha wakamchinja mwana kondoo wa Pasaka katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili. Makuhani na Walawi waliona aibu, wakajitakasa na kuleta sadaka za kuteketezwa katika hekalu la BWANA. 16Kisha wakachukua nafasi zao za kawaida kama ilivyoelezwa katika Sheria ya Mose mtu wa Mungu. Makuhani wakanyunyiza ile damu waliyokabidhiwa na Walawi. 17Kwa kuwa wengi waliokuwa katika lile kusanyiko walikuwa hawajajitakasa, iliwapasa Walawi wachinje wana-kondoo wengine wa Pasaka kwa ajili ya wale watu ambao hawakuwa safi, kwa kufuata taratibu za ibada ili kuwatakasa kwa BWANA. 18Ingawa watu wengi miongoni mwa wale waliotoka Efraimu, Manase, Isakari na Zabuloni walikuwa hawajajitakasa, hata hivyo walikula Pasaka kinyume na ilivyoandikwa. Lakini Hezekia akawaombea, akisema, " BWANA, ambaye ni mwema na amsamehe kila mmoja 19ambaye anauelekeza moyo wake kumtafuta Mungu, BWANA, Mungu wa baba zake, hata kama yeye si safi kulingana na sheria za mahali patakatifu." 20Naye BWANA akamsikia Hezekia akawaponya watu.

21Waisraeli waliokuwa Yerusalemu wakaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu kwa muda wa siku saba wakiwa na ala za uimbaji za kumsifu BWANA . 22Hezekia akazungumza kuwatia moyo Walawi wote, ambao walionyesha ustadi katika kumtumikia BWANA. Hivyo watu wakala chakula cha

sikukuu kwa siku saba, wakitoa dhabihu za amani na kumshukuru BWANA, Mungu wa baba zao.

23Kisha kusanyiko lote likakubali kuendelea na sikukuu kwa siku saba zaidi, kwa hiyo kwa siku saba nyingine wakaendelea kuadhimisha kwa furaha. 24Hezekia, mfalme wa Yuda akatoa mafahali 1,000, kondoo na mbuzi 7,000 kwa ajili ya kusanyiko, nao maafisa wakatoa mafahali 1,000 pamoja na kondoo na mbuzi 10,000. Idadi kubwa ya Makuhani wakajiweka wakfu. 25Kusanyiko lote la Yuda, pamoja makuhani na Walawi na lile kusanyiko lote lililotoka Israeli, pamoja na wale wageni waliotoka Israeli na wale walioishi katika Yuda wakafurahi. 26Kulikuwa na furaha kubwa katika Yerusalemu, kwa sababu tangu siku za mfalme Solomoni mwana wa Daudi mfalme wa Israeli halijakuwapo jambo kama hili katika Yerusalemu. 27Ndipo makuhani na Walawi wakasimama wakawabariki watu, naye Mungu akawasikia, kwa sababu maombi yao yalifika mbinguni, makao yake matakatifu.

Sehemu Za Ibada Za Kipagani Zatolewa

31 Baada ya mambo haya yote kumalizika, Waisraeli ambao walikuwako huko wakaenda kwenye miji ya Yuda, wakayavunja yale mawe ya kuabudia na kuzikatakata zile nguzo za Ashera. Wakabomoa mahali pa juu pa kuabudia miungu pamoja na madhabahu zake kila mahali katika Yuda na Benyamini na katika Efraimu na Manase. Baada ya kuviharibu hivi vyote, Waisraeli wakarudi katika miji yao wenyewe na kwenye milki zao.

2Hezekia akawapanga makuhani na Walawi katika migawanyo, kila mgawanyo, kulingana na wajibu wao kama ni makuhani au Walawi, ili kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani, kuhudumu, kushukuru na kuimba sifa katika malango ya makao ya BWANA . 3Mfalme akatoa matoleo kutoka katika mali zake mwenyewe kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa za asubuhi na za jioni na sadaka za kuteketezwa kwa siku za Sabato, kwa Sikukuu za Mwezi Mwandamo na kwa ajili ya sikukuu zilizoamriwa kama ilivyoandikwa katika Sheria ya BWANA. 4Akawaagiza watu wanaoishi Yerusalemu watoe sehemu iliyo haki ya makuhani na Walawi ili waweze kujitoa kikamilifu kutimiza wajibu wao katika Sheria ya BWANA. 5Mara tu baada ya kutolewa tangazo hilo, Waisraeli wakatoa kwa ukarimu malimbuko ya nafaka zao, divai mpya, mafuta na asali pamoja na vyote vilivyotoka mashambani. Wakaleta kiasi kikubwa cha fungu la kumi la kila kitu. 6Watu wa Israeli na Yuda walioishi katika miji ya Yuda wakaleta pia fungu la kumi la makundi yao ya ng'ombe na makundi ya kondoo na mbuzi pia na fungu la kumi la vitu vitakatifu vilivyowekwa wakfu kwa ajili ya BWANA wao na kuvikusanya katika malundo. 7Wakaanza kufanya haya katika mwezi wa tatu na kumaliza katika mwezi wa saba. 8Wakati Hezekia na maafisa wake walipokuja na kuona yale malundo, wakamsifu BWANA na kuwabariki watu wake Israeli.

9Hezekia akawauliza makuhani na Walawi kuhusu yale malundo, 10naye Azaria aliyekuwa kuhani mkuu, kutoka jamaa ya Sadoki, akajibu, "Tangu watu walipoanza kuleta sadaka zao katika hekalu la BWANA tumekuwa na chakula cha kutosha na vingi vya kuweka akiba kwa sababu BWANA amewabariki watu wake, hivyo tumekuwa na kiasi kingi kilichobaki."

Kutambuliwa Kwa Makuhani Na Walawi

11Hezekia akatoa agizo la kutengeneza vyumba vya ghala katika hekalu la BWANA nalo hili likafanyika. 12Kisha kwa uaminifu wakaleta sadaka zao, mafungu yao ya kumi na vitu vilivyowekwa wakfu. Konania, Mlawi, ndiye aliyekuwa msimamizi wa vitu hivi na Shimei ndugu yake ndiye aliyekuwa msaidizi wake. 13Yehieli, Azazia, Nahathi, Asaheli, Yerimothi, Yozabadi, Elieli, Ismakia, Mahathi na Benaia walikuwa waangalizi chini ya Konania na Shimei ndugu yake, waliokuwa wamewekwa na Mfalme Hezekia na Azaria, afisa msimamizi wa hekalu la Mungu.

14Kore mwana wa Imna Mlawi, bawabu wa Lango la Mashariki, alikuwa msimamizi wa sadaka za hiari zilizotolewa kwa Mungu, akiyagawanya hayo matoleo yaliyotolewa kwa BWANA na pia zile sadaka zilizowekwa wakfu. 15Edeni, Miniamini, Yeshua, Shemaia, Amaria na Shekania walimsaidia kwa uaminifu katika miji ya makuhani, wakiwagawia makuhani wenzao kufuatana na migawanyo yao, wazee kwa vijana sawasawa.

16Zaidi ya hao wakawagawia wanaume wenye umri wa miaka mitatu au zaidi ambao majina yao yalikuwa kwenye orodha ya vizazi, wale wote ambao wangeingia katika hekalu la BWANA ili kufanya kazi zao mbalimbali za kila siku kulingana na wajibu katika mgawanyo wao. 17Kuandikishwa kwa makuhani kulikuwa kwa kufuata chimbuko la nyumba za baba zao na

Walawi kuanzia umri wa miaka ishirini au zaidi ilikuwa kufuatana na ofisi zao, kwa migawanyo yao. 18Makuhani waliandikishwa pamoja na watoto wao wadogo, wake zao, watoto wao wa kiume na wa kike, jamii yote iliandikishwa kwa kufuata orodha ya vizazi vyao. Kwa kuwa walikuwa waaminifu katika kujitakasa.

19Kuhusu makuhani, wazao wa Aroni walioishi kwenye mashamba yaliyozunguka miji yao au katika miji mingine yo yote, watu walitajwa majina ili kumgawia kila mwanaume miongoni mwao na kwa wote ambao walikuwa katika orodha ya vizazi vya Walawi.

20Hivi ndivyo Hezekia alivyofanya katika Yuda yote, akifanya lile lililo jema sawa na la uaminifu mbele za BWANA Mungu wake. 21Naye katika kila kitu alichofanya katika huduma kwenye hekalu la Mungu na katika utii kwa sheria na amri, alimtafuta Mungu wake na kufanya kazi kwa moyo wake wote. Naye hivyo akafanikiwa.

Senakeribu Aitishia Yerusalemu

32 Baada ya yale yote alivyokuwa amefanya Hezekia kwa uaminifu mkubwa, Senakeribu, mfalme wa Ashuru akaja na kuivamia Yuda. Akaizunguka kwa jeshi miji yenye ngome, akifikiri kuiteka. 2Hezekia alipoona kuwa Senakeribu amekuja na kwamba alikusudia kufanya vita juu ya Yerusalemu, 3akafanya shauri na maafisa wake na mashujaa wake juu ya kuzuia maji kutoka chemchemi zilizo nje ya mji, nao wakamsaidia. 4Umati mkubwa wa watu ukakusanyika na kuzuia chemchemi zote na vijito vilivyotiririka katika nchi yote, wakisema: "Kwa nini wafalme wa Ashuru waje na kukuta maji tele?" 5Hezekia akafanya kazi kwa bidii kukarabati sehemu zote zilizokuwa zimebomoka za ukuta na kujenga minara juu yake. Akajenga ukuta mwingine nje ya ule uliokuwepo na kuimarisha milo katika mji wa Daudi. Akatengeneza pia silaha nyingi na ngao.

6Akaweka maafisa wa jeshi juu ya watu, wakawakutanisha mbele yake katika uwanja kwenye lango la mji, naye akawatia moyo kwa maneno haya: 7"Iweni hodari na wenye moyo mkuu. Msiogope, msifadhaike wala msikate tamaa kwa sababu ya mfalme wa Ashuru na hili jeshi kubwa lililo pamoja naye, kwa kuwa aliye pamoja nasi ni mkuu kuliko aliye pamoja naye. 8Kwake uko mkono wa mwili tu, bali kwetu yuko BWANA Mungu wetu atusaidie na kutupigania vita vyetu.'' Nao watu wakatiwa moyo kutokana na maneno, Hezekia mfalme wa Yuda aliyoawaambia.

9Hatimaye Senakeribu mfalme wa Ashuru na majeshi yake yote walipokuwa wameuzunguka Lakishi, akatuma maafisa wake kwenda Yerusalemu wakiwa na ujumbe huu kwa Hezekia mfalme wa Yuda na kwa watu wote wa Yuda waliokuwako kusema:

> 10"Hili ndilo Senakaribu Mfalme wa Ashuru asemalo: 'Je, mmetumainia nini, kwamba mnaendelea kukaa hali mmezungukwa na jeshi katika Yerusalemu?" 11Hezekia asemapo, 'BWANA Mungu wetu atatuokoa kutokana na mkono wa mfalme wa Ashuru, anawapotosha ninyi, akiwaacha mfe kwa njaa" 12Je, si Hezekia mwenyewe aliyeondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu pamoja na madhabahu zake, akiwaambia Yuda wa Yerusalemu, 'Hamna budi kuabudu mbele ya madhabahu moja na kuteketeza dhabihu juu yake?'
>
> 13"Je, hamjui kile ambacho mimi na baba zangu tumekifanya kwa mataifa yote ya nchi nyingine? Je, miungu ya mataifa hayo iliweza kuokoa nchi yao kutoka mkononi mwangu? 14Ni yupi miongoni mwa miungu yote ya mataifa haya ambayo baba zangu aliyaangamiza aliyeweza kuwaokoa watu wake mkononi mwangu? Ni vipi basi Mungu wenu ataweza kuwaokoa kutoka katika mkono wangu? 15Sasa basi, msikubali Hezekia awadanganye na kuwapotosha namna hii. Msimwamini kwa kuwa hakuna mungu wa taifa lo lote wala wa ufalme wo wote aliyeweza kuwaokoa watu wake kutoka mkononi mwangu au mkononi mwa baba zangu. Sembuse huyo Mungu wenu atawaokoaje kutoka mikononi mwangu!

16Maafisa wa Senakeribu wakaendelea kunena dhidi ya BWANA aliye Mungu na dhidi ya mtumishi wake Hezekia. 17Mfalme pia aliandika barua akimtukana BWANA, Mungu wa Israeli na kusema haya dhidi yake: "Kama vile miungu ya mataifa ya nchi nyingine ilivyoshindwa kuwaokoa watu wao mkononi mwangu, vivyo hivyo Mungu wa Hezekia hataweza kuwaokoa watu wake kutoka mkononi mwangu." 18Kisha wakawaita kwa Kiebrania watu wa Yerusalemu waliokuwa juu ya ukuta ili kuwatisha na kuwatia hofu ili waweze kuuteka

mji. [19]Wakanena juu ya Mungu wa
Yerusalemu kama vile walivyonena juu ya
miungu ya mataifa mingine ya dunia
ambayo ni kazi ya mikono ya wanadamu.

[20]Mfalme Hezekia na nabii Isaya mwana wa Amozi wakalia katika maombi huko mbinguni kuhusu jambo hili. [21]Naye BWANA akamtuma malaika ambaye aliangamiza wanaume wote wenye kupigana na viongozi na maafisa katika kambi ya mfalme wa Ashuru. Kwa hiyo akarudi kwenye nchi yake mwenyewe kwa aibu. Na alipokwenda katika hekalu la mungu wake, baadhi ya watoto wake walimkata na kumuua kwa upanga.

[22]Hivyo BWANA akamwokoa Hezekia na watu wa Yerusalemu kutoka mkononi mwa Senakeribu mfalme wa Ashuru na kutoka mkononi mwa wengine wote. Akawastarehesha kila upande. [23]Watu wengi wakaleta sadaka Yerusalemu kwa ajili ya BWANA na zawadi za thamani kwa ajili ya Hezekia mfalme wa Yuda. Tangu hapo na kuendelea, Hezekia aliheshimiwa sana na mataifa yote.

Kiburi Cha Hezekia, Mafanikio Na Kifo

[24]Katika siku zile, Hezekia akaugua na akawa katika hatari ya kufa. Akamwomba BWANA ambaye alimjibu na kumpa ishara. [25]Lakini moyo wa Hezekia ukajaa majivuno na hakuonyesha itikio kwa wema aliotendewa, kwa hiyo ghadhabu ya BWANA ikawa juu yake na juu ya Yuda na Yerusalemu. [26]Ndipo Hezekia akatubu kwa ajili ya kiburi cha moyo wake, kama walivyofanya watu wa Yerusalemu, kwa hiyo ghadhabu ya BWANA haikuja juu yao katika siku za Hezekia.

[27]Hezekia alikuwa na utajiri mwingi sana na heshima, naye akajifanyia hazina kwa ajili ya fedha yake na dhahabu na kwa ajili ya vito vyake vya thamani, vikolezo, ngao na aina zote za vyombo vya thamani. [28]Akajenga pia maghala ya kuhifadhi mavuno ya nafaka, divai mpya na mafuta, akatengeneza mabanda kwa ajili ya aina mbalimbali za mifugo na mazizi kwa ajili ya kondoo na mbuzi. [29]Akajenga vijiji na kujipatia idadi kubwa ya kondoo na mbuzi, pamoja na ngombe kwa kuwa Mungu alikuwa amempa utajiri mwingi sana.

[30]Ilikuwa ni Hezekia aliyeziba njia za kutolea maji za chemchemi za juu za Gihoni na kuyaelekeza maji kutiririkia upande wa magharibi wa Mji wa Daudi. Akafanikiwa katika kila kitu alichofanya. [31]Lakini wakati wajumbe walipotumwa na watawala wa Babeli kumwuliza juu ya ishara ambayo ilitokea katika nchi, Mungu alimwacha ili kumjaribu na kujua kila kitu kilichokuwa moyoni mwake.

[32]Matukio mengine ya utawala wa Hezekia na matendo yake ya kujitoa kwa moyo yameandikwa katika maono ya nabii Isaya mwana wa Amozi kwenye kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli. [33]Hezekia akalala na baba zake na akazikwa kwenye kilima mahali yalipo makaburi ya wazao wa Daudi. Yuda wote na watu wa Yerusalemu wakamheshimu alipokufa. Naye Manase mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Manase Mfalme Wa Yuda

33 Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa muda wa miaka hamsini na mitano. [2]Akafanya yaliyo maovu machoni pa BWANA akafanya machukizo kama walivyofanya mataifa BWANA aliyoyafukuza mbele ya Waisraeli. [3]Akajenga upya mahali pa juu pa kuabudia miungu ambapo Hezekia baba yake, alikuwa amebomoa, pia akasimamisha madhabahu za Mabaali na nguzo za Maashera. Akalisujudia jeshi lote la vitu vya angani na kuliabudu. [4]Akajenga madhabahu za Baali katika hekalu la BWANA ambamo BWANA alikuwa amesema, “Jina langu litakaa Yerusalemu milele.” [5]Katika nyua zote za hekalu la BWANA akajengea madhabahu kwa ajili ya jeshi lote la vitu vya angani. [6]Akawatoa wanawe kuwa kafara kwa kuwapitisha katika moto katika Bonde la Hinomu, akafanya ulozi, uaguzi na uchawi, akataka ushauri kwa wenye pepo wa utambuzi na wenye kuwasiliana na mizimu. Akafanya maovu mengi machoni pa BWANA akaichochea hasira yake.

[7]Akachukua ile sanamu aliyoichonga akaiweka katika hekalu la BWANA ambalo Mungu alikuwa amemwambia Daudi na mwanawe Solomoni. “Katika hekalu hili na katika Yerusalemu niliouchagua kutoka kabila zote za Israeli, nitaliweka Jina langu milele. [8]Sitaifanya miguu ya Waisraeli iondoke tena katika nchi niliyowapa baba zenu, kama watakuwa waangalifu kufanya kila kitu nilichowaamuru kuhusu sheria zote, maagizo na amri zilizotolewa kwa mkono wa Mose.” [9]Lakini Manase akawaongoza Yuda na watu wa Yerusalemu katika upotovu, kiasi kwamba walifanya maovu mengi kupita mataifa ambayo

BWANA aliwaangamiza mbele ya Waisraeli.

10 BWANA akasema na Manase pamoja na watu wake, lakini hawakumjali. 11Hivyo BWANA akaleta juu yao majemadari wa jeshi la mfalme wa Ashuru, ambao walimchukua Manase kwenda kifungoni, wakaweka ndoana katika pua yake, wakamfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli. 12Katika dhiki yake akamsihi BWANA Mungu wake na kujinyenyekeza sana mbele za Mungu wa baba zake. 13Naye alipomwomba BWANA akaguswa na kule kusihi kwake na akasikiliza kilio chake, kwa hiyo akamrudisha Yerusalemu na kwenye ufalme wake. Ndipo Manase akatambua kwamba BWANA ndiye Mungu.

14Baadaye akajenga ukuta wa nje wa mji wa Daudi, magharibi mwa chemchemi ya Gihoni katika bonde, hadi kufikia ingilio la Lango la Samaki na akakizunguka kilima cha Ofeli, pia akaufanya kuwa mrefu zaidi. Akawaweka majemadari katika miji yote ya Yuda iliyokuwa imejengewa ngome.

15Akaondolea mbali miungu ya kigeni na kuondoa sanamu kutoka katika hekalu la BWANA pamoja na madhabahu zote alizozijenga katika kile kilima kilichojengwa hekalu na katika Yerusalemu, akazitupa nje ya mji. 16Kisha akarudisha madhabahu ya BWANA na kutolea juu yake dhabihu za sadaka za amani pamoja na sadaka za shukrani, naye akawaamuru Yuda wamtumikie BWANA, Mungu wa Israeli. 17Lakini hata hivyo watu wakaendelea kutoa dhabihu mahali pa juu pa kuabudia miungu, lakini wakimtolea BWANA Mungu wao peke yake.

18Matukio mengine ya utawala wa Manase, maombi yake kwa Mungu wake na maneno aliyoambiwa na waonaji walionena naye kwa jina la BWANA, Mungu wa Israeli, yameandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Israeli. 19Maombi yake, pamoja na jinsi Mungu alivyoguswa na kusihi kwake, pia dhambi zake zote na kukosa kwake uaminifu pamoja na sehemu alizojenga mahali pa juu pa kuabudia miungu, kule kusimamisha nguzo za Ashera na sanamu kabla ya kujinyenyekeza kwake, yote yameandikwa katika kumbukumbu za waonaji. 20Manase akalala pamoja na baba zake akazikwa katika jumba lake la kifalme. Naye Amoni mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

Amoni Mfalme Wa Yuda

21Amoni alikuwa na umri wa miaka ishirini na miwili, alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa miaka miwili. 22Akafanya maovu machoni pa BWANA kama alivyokuwa amefanya Manase baba yake. Amoni akaabudu na kutoa dhabihu kwa sanamu zote alizokuwa ametengeneza Manase. 23Lakini tofauti na Manase baba yake, hakujinyenyekeza mbele za BWANA badala yake Amoni aliongeza makosa zaidi na zaidi.

24Maafisa wa Amoni wakafanya shauri pamoja wakamwua katika jumba lake la kifalme. 25Kisha watu wa nchi wakawaua wale wote waliokuwa wamefanya hila dhidi ya mfalme Amoni. Wakamfanya Yosia mwanawe kuwa mfalme badala yake.

Yosia Afanya Matengenezo

34 Yosia alikuwa na umri wa miaka minane alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa miaka thelathini na mmoja. 2Akafanya yaliyo mema machoni pa BWANA na kuenenda katika njia za Daudi baba yake, pasipo kugeuka upande wa kuume wala wa kushoto.

3Katika mwaka wa nane wa utawala wake, alipokuwa angali bado mdogo, alianza kumtafuta Mungu wa Daudi baba yake. Katika mwaka wake wa kumi na mbili alianza kusafisha mahali pa juu pa kuabudia miungu pa Yuda na Yerusalemu, akiondoa nguzo za Ashera, sanamu za kuchonga na vinyago vya kusubu. 4Mbele ya macho yake, wakazibomoa madhabahu za Mabaali, wakazivunja madhabahu za kufukizia uvumba zilizokuwa zimesimama juu yake, wakazivunja nguzo za Ashera, sanamu na vinyago. Hivi alivivunja vipande vipande na kuvisambaza juu ya makaburi ya waliokuwa wamevitolea kafara. 5Akachoma mifupa ya makuhani wao juu ya madhabahu zao na kwa njia hiyo akaitakasa Yuda na Yerusalemu. 6Katika miji ya Manase, Efraimu na Simeoni, hadi Naftali na kwenye magofu yanayoizunguka, 7akavunja madhabahu na nguzo za Ashera na kuziponda ponda sanamu hadi zikawa unga na kukata vipande vipande madhabahu zote za kufukizia uvumba katika Israeli yote. Kisha akarudi Yerusalemu.

8Katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Yosia, ili kutakasa nchi na hekalu, akawatuma Shafani, mwana wa Azalia na Maaseya mtawala wa mji, pamoja na Yoa

mwana wa Yoahazi, mwandishi ili kukarabati hekalu la BWANA Mungu wake.

9Wakamwendea Hilkia kuhani mkuu na kumpa fedha ambazo zilikuwa zimeletwa ndani ya hekalu la BWANA ambazo Walawi waliokuwa mabawabu walikuwa wamezikusanya kutoka kwa watu wa Manase, Efraimu na mabaki wote wa Israeli kutoka kwa watu wote wa Yuda na Benyamini na wakazi wa Yerusalemu. 10Kisha wakazikabidhi hizo fedha kwa watu waliowekwa ili kusimamia kazi ya
hekalu la BWANA. Hawa watu waliwalipa wafanyakazi waliokarabati na kutengeneza hekalu lipate kurudi katika hali yake. 11Wakawapa pia mafundi seremala na waashi fedha ili kununua mawe yaliyochongwa, mbao kwa ajili ya kufungia na boriti kwa ajili ya majengo ambayo wafalme wa Yuda walikuwa wameyaacha yakawa magofu.

12Watu wakafanya kazi kwa uaminifu. Waliokuwa wamewekwa juu yao ili kuwaelekeza ni Yahathi na Obadia, Walawi wa uzao wa Merari, Zekaria na Meshulamu, waliotoka kwenye uzao wa Kohathi. Walawi wote waliokuwa na ufundi wa kupiga ala za uimbaji, 13wakawa wasimamizi wa vibarua na kuwaongoza wale waliofanya kila aina ya kazi. Baadhi ya Walawi walikuwa, waandishi, maafisa na mabawabu.

Kitabu Cha Sheria Chapatikana.

14Wakati walipokuwa wakizitoa nje zile fedha zilizokuwa zimetolewa kwenye hekalu la BWANA kuhani Hilkia akakipata kile Kitabu cha Sheria ya BWANA kilichokua kimetolewa kwa mkono wa Mose. 15Hilkia akamwambia Shafani mwandishi, “nimekiona Kitabu cha Sheria ndani ya hekalu la BWANA.’’ Akampatia Shafani kile Kitabu.

16Ndipo Shafani akakipeleka kile Kitabu kwa mfalme na kumwambia, “Maafisa wako wanafanya kila kitu kama walivyokabidhiwa kufanya. 17Wamelipa fedha zilizokuwa katika hekalu la BWANA na wamewakabidhi wasimamizi na wafanyakazi.” 18Kisha Shafani mwandishi akamwarifu mfalme kuwa, “Kuhani Hilkia amenipatia Kitabu.” Naye Shafani akakisoma mbele ya mfalme.

19Mfalme aliposikia yale maneno ya Sheria, akayararua mavazi yake. 20Akatoa maagizo haya kwa Hilkia, Ahikamu mwana wa Shefani, Abdoni mwana wa Mika, Shefani mwandishi na Asaya mtumishi wa mfalme, 21“Nendeni mkamwulize BWANA kwa ajili yangu na kwa ajili ya mabaki walioko Israeli na Yuda kuhusu haya yaliyoandikwa katika kitabu hiki ambacho kimeonekana hekaluni. Hasira ya BWANA ni kubwa mno ambayo imemwagwa juu yetu kwa sababu baba zetu hawakulishika neno la BWANA wala hawakutenda sawasawa na yale yote yaliyoandikwa katika Kitabu hiki.’’

22Hilkia pamoja na wale wote mfalme aliokuwa amewatuma pamoja naye wakaenda kuzungumza na nabii mke aitwaye Hulda, aliyekuwa mke wa Shalumu mwana wa Tokhathi, mwana wa Hasra mtunzaji wa kabati la mavazi. Huyo nabii mke aliishi Yerusalemu, katika mtaa wa pili.

23Akawaambia, “Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli asemalo mwambieni mtu huyo aliyewatuma kwangu, 24’Hili ndilo BWANA asemalo: Nitaleta maafa juu ya mahali hapa na watu wake, laana zote zilizoandikwa ndani ya hicho kitabu ambazo zimesomwa mbele ya mfalme wa Yuda. 25Kwa sababu wameniacha mimi na kufukiza uvumba kwa miungu mingine ili waichochee hasira yangu kwa kazi yote ya mikono yao, hivyo hasira yangu itamwagwa juu ya mahali hapa, wala haitatulizwa. 26Mwambieni mfalme wa Yuda, aliyewatuma kumwuliza BWANA Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo kuhusu maneno uliyoyasikia: 27Kwa sababu moyo wako ulikuwa mwepesi kusikia, nawe ukajinyenyekeza mbele za Mungu wakati uliposikia kile alichokisema dhidi ya mahali hapa na watu wake na kwa sababu ulijinyenyekeza mbele zangu ukararua mavazi yako na kulia mbele zangu, nimekusikia, asema BWANA. 28Basi nitakukusanya kwa baba zako, nawe utazikwa kwa amani. Macho yako hayataona maafa yote nitakayoleta juu ya mahali hapa na juu ya wote wanaoishi hapa.”

Kwa hiyo wakampelekea mfalme jibu lake.

29Ndipo mfalme akawaita pamoja wazee wote wa Yuda na Yerusalemu. 30Akapanda kwenda hekaluni mwa BWANA pamoja na watu wa Yuda, watu wa Yerusalemu, makuhani na Walawi, yaani watu wote kuanzia mdogo kabisa hadi mkubwa kabisa. Akasoma wakiwa wanasikia maneno yote ya Kitabu cha Agano, ambacho kilikuwa kimepatikana katika hekalu la BWANA. 31Mfalme akasimama karibu na nguzo yake na kufanya upya agano mbele za BWANA ili kumfuata BWANA na kuzishika amri zake, maagizo na sheria kwa moyo wake wote na kwa roho yake yote na ili kuyatii maneno ya agano

yaliyoandikwa katika kitabu hiki.

32Ndipo akamtaka kila mmoja katika Yerusalemu na Benyamini kuweka ahadi zao wenyewe kwa hilo agano, watu wa Yerusalemu wakafanya hivyo kwa kufuata agano la BWANA ,Mungu wa baba zao.

33Yosia akaondoa machukizo yote ya sanamu kutoka katika nchi yote iliyokuwa mali ya Waisraeli na akawataka wale wote waliokuweko katika Israeli wamtumikie BWANA Mungu wao. Kwa muda wote alioishi, hawakushindwa kumfuata BWANA, Mungu wa baba zao.

Mfalme Yosia Anaadhimisha Pasaka

35 Yosia akaadhimisha Pasaka kwa BWANA katika Yerusalemu, mwana kondoo wa Pasaka akachinjwa siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza. 2Akawaweka makuhani kwenye wajibu wao na kuwatia moyo katika utumishi wa hekalu la BWANA. 3Akawaambia Walawi, waliowafundisha Waisraeli wote na ambao walikuwa wamejiweka wakfu kwa ajili ya kazi ya BWANA "Liwekeni hilo Sanduku takatifu katika hekalu lile alilojenga Solomoni mwana wa Daudi mfalme wa Israeli. Halipaswi kubebwa huko na huko mabegani mwenu. Sasa mtumikieni BWANA Mungu wenu na watu wake Israeli. 4Jiandaeni kwa kufuata jamaa zenu katika migawanyo yenu, kufuatana na maelezo yaliyoandikwa na Daudi mfalme wa Israeli na mwanawe Solomoni.

5"Simameni mahali patakatifu kwa kufuata migawanyo ya jamaa za baba zenu kulingana na koo zenu na pawepo Walawi kwa ajili ya kila mgawanyo wa nyumba ya baba zenu. 6Chinjeni mwana-kondoo wa Pasaka, jitakaseni, nanyi kwa niaba ya koo zenu fanyeni maandalizi, mkitenda sawasawa na neno la BWANA kwa mkono wa Mose."

7Ndipo Yosia akawapa watu wote wana mbuzi waliokuwepo jumla ya kondoo wapatao 30,000 kwa ajili ya sadaka ya Pasaka, pia na ng'ombe 10,000, vyote hivi kutoka katika mali binafsi ya mfalme.

8Pia maafisa wake, wakatoa kwa hiari yao wakawapa watu, makuhani na Walawi. Hilkia, Zekaria na Yehieli, waliokuwa maafisa wakuu wa hekalu la Mungu, wakawapa makuhani sadaka za Pasaka wana-kondoo na wana-mbuzi 2,600 na mafahali 300. 9Konania na nduguze wawili, Shemaia na Nethaneli, pamoja na Hashabia, Yeieli na Yozabadi waliokuwa viongozi wa Walawi, nao pia wakawapa Walawi wana-kondoo na wana-mbuzi 5,000 na mafahali 500, kwa ajili ya sadaka za Pasaka.

10Huduma ilipomalizika kuandaliwa makuhani wakasimama mahali pao na Walawi katika migawanyo yao kama mfalme alivyokuwa ameamuru. 11Wana kondoo wa Pasaka wakachinjwa, nao makuhani wakanyunyiza ile damu waliyokabidhiwa, wakati Walawi wakiwa wanawachuna ngozi wale wanyama. 12Wakatenga sadaka za kuteketezwa ili waweze kugawia ili migawanyo kwa kufuata jamaa za baba zao ili watoe sadaka kwa BWANA kama ilivyoandikwa katika kitabu cha Mose. Wakafanya vivyo hivyo kwa wale mafahali. 13Wakawaoka wale wanyama wa Pasaka kwenye moto kama ilivyoamuriwa, wakachemsha zile sadaka takatifu kwenye vyungu, masufuria makubwa na vikaango na kuwagawia watu wote upesi upesi. 14Hatimaye wakafanya maandalizi kwa ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhani, kwa sababu wale makuhani, yaani, wazao wa Aroni, walikuwa wanatoa sadaka za kuteketezwa pamoja na zile sehemu zilizonona mpaka usiku. Hivyo Walawi wakafanya maandalizi kwa ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhani wa uzao wa Aroni.

15Waimbaji, wazao wa Asafu, walikuwa katika nafasi zao, kama ilivyoagizwa na mfalme Daudi, Asafu, Hemani na Yeduthuni mwonaji wa Mfalme. Mabawabu katika kila lango hawakuhitaji kuacha nafasi zao kwa sababu Walawi wenzao walifanya maandalizi kwa ajili yao.

16Kwa hiyo wakati ule huduma yote ya BWANA ilifanyika katika kuadhimisha Pasaka, kutoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu ya BWANA kama alivyoamuru Mfalme Yosia. 17Waisraeli waliokuwepo wakaadhimisha Pasaka wakati huo na Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu kwa siku saba. 18Kulikuwa hakujafanyika Pasaka kama hii katika Israeli tangu siku za nabii Samweli wala hakukuwa na mfalme ye yote wa Israeli ambaye kamwe alishaadhimisha Pasaka kama ile aliyofanya Mfalme Yosia, akiwa na makuhani, Walawi na watu wote wa Yuda na watu wa Israeli waliokuwepo huko, pamoja na watu wa Yerusalemu. 19Pasaka iliadhimishwa katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa mfalme Yosia.

Kifo Cha Yosia

20Baada ya yote haya, Yosia alipomaliza kulitengeneza vizuri hekalu, Neko mfalme wa Misri, akapanda ili kupigana huko Karkemishi

katika mto Eufrati, naye Yosia akatoka kwenda kupigana naye. [21]Lakini Neko akamtumia wajumbe kusema, “Kuna ugomvi gani kati yangu mimi na wewe, Ee Mfalme wa Yuda? Si wewe ninayekushambulia wakati huu, bali ile nyumba ambayo nina vita nayo, Mungu ameniambia niharakishe, kwa hivyo acha kumpinga Mungu, ambaye yuko pamoja nami, la sivyo atakuangamiza.”

[22]Lakini hata hivyo, Yosia hakukubali kumwacha, bali alijibadilisha ili kupigana naye vita. Hakusikiliza yale Neko aliyokuwa amemwambia kwa agizo la Mungu bali alikwenda kupigana naye katika tambarare ya Megido.

[23]Wapiga upinde wakampiga Mfalme Yosia, naye akawaambia maafisa wake, “Niondoeni, nimejeruhiwa vibaya sana.” [24]Kwa hiyo wakamshusha kutoka kwenye gari lake la farasi, wakamweka kwenye gari lingine alilokuwa nalo na kumleta Yerusalemu, ambako alifia. Akazikwa katika makaburi ya baba zake, nayo Yuda yote na Yerusalemu wakamwombolezea.

[25]Nabii Yeremia akatunga maombolezo kwa ajili ya kifo chake, nao waimbaji wote, wanaume kwa wanawake, hufanya ukumbusho wa Yosia katika maombolezo hadi leo. Haya yakafanywa desturi katika Israeli nayo yameandikwa katika Maombolezo.

[26]Matukio mengine ya utawala wa Yosia na matendo yake mema, kulingana na yale yaliyoandikwa katika sheria ya BWANA [27]matukio yote, kuanzia mwanzo hadi mwisho, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli na Yuda.

Mfalme Yehoahazi Wa Yuda

36 Watu wa nchi wakamchukua Yehoahazi mwana wa Yosia na kumfanya aingie mahali pa baba yake kama mfalme katika Yerusalemu.

[2]Yehoahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitatu alipoanza kutawala, naye akatawala katika Yerusalemu kwa miezi mitatu. [3]Mfalme wa Misri akamwondoa madarakani huko Yerusalemu na akatoza Yuda kodi ya talanta mia moja[a] za fedha na talanta moja[b] ya dhahabu. [4]Mfalme wa Misri akamweka Eliakimu, nduguye Yehoahazi, kuwa mfalme juu ya Yuda na Yerusalemu na kubadili jina la Eliakimu kuwa Yehoyakimu. Lakini Neko akamchukua Yehoahazi, Nduguye Eliakimu akampeleka Misri.

Yehoyakimu Mfalme Wa Yuda

[5]Yehoyakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa miaka kumi na mmoja. Akafanya maovu machoni pa BWANA Mungu wake. [6]Nebukadneza mfalme wa Babeli akamshambulia na kumfunga kwa pingu za shaba akampeleka Babeli. [7]Nebukadneza akachukua pia vyombo kutoka katika hekalu la BWANA na kuviweka katika hekalu lake[c] huko Babeli.

[8]Matukio mengine ya utawala wa Yehoyakimu, machukizo aliyoyafanya na yote yaliyoonekana dhidi yake, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli na Yuda. Yehoyakimu mwanawe akaingia mahali pake kama mfalme.

[9]Yehoyakimu alikuwa na miaka kumi na minane alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miezi mitatu na siku kumi. Akafanya yaliyo maovu machoni pa BWANA. [10]Mnamo majira ya vuli, mfalme Nebukadneza akatuma watu wakamleta Babeli, pamoja na vyombo vya thamani kutoka katika hekalu la BWANA naye akamfanya Sedekia, ndugu yake Yehoyakimu kuwa mfalme wa Yuda na Yerusalemu.

Mfalme Sedekia Wa Yuda

[11]Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa muda wa miaka kumi na mmoja. [12]Akafanya yaliyo maovu machoni pa BWANA Mungu wake wala hakujinyenyekeza mbele ya nabii Yeremia, ambaye alinena neno la BWANA. [13]Pia alimwasi mfalme Nebukadneza, ambaye alikuwa amemwapisha kwa jina la Mungu. Akashupaza shingo na akafanya moyo wake kuwa mgumu wala hakutaka kumgeukia BWANA, Mungu wa Israeli. [14]Zaidi ya hayo viongozi wote wa makuhani pamoja na watu wakazidi kukosa uaminifu zaidi na zaidi, wakafanya machukizo yote kama walivyofanya mataifa wakinajisi hekalu la BWANA alilokuwa amelitakasa huko Yerusalemu.

Kuanguka Kwa Yerusalemu

---

a[3] Talanta mia moja za fedha ni sawa na tani 3.75.
b[3] Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34.

c[7] Hekalu lake hapa ina maana jumba lake la kifalme.

15BWANA, Mungu wa baba zao, akawapelekea
neno kupitia wajumbe wake tena
na tena, kwa sababu alikuwa unawahurumia
watu wake pamoja na mahali pa maskani yake.
16Lakini waliwadhihaki wajumbe wa BWANA
wakayadharau maneno yake na kuwacheka
manabii wake mpaka ghadhabu ya BWANA
ikawa kubwa dhidi ya watu wake na hakukuwa
na namna ya kuituliza. 17Mungu akamwinua
dhidi yao mfalme wa Wakaldayo, aliyewaua
vijana wao wa kiume kwa upanga ndani ya
mahali patakatifu, ambaye hakumbakiza kijana
mwanaume wala kijana mwanamke, wazee wala
vikongwe. Mungu akawatia wote mikononi mwa
Nebukadneza. 18Akavichukua kwenda Babeli
vyombo vyote kutoka katika hekalu la Mungu,
vikubwa na vidogo, hazina za hekalu la BWANA
pamoja na hazina za mfalme na za maafisa
wake. 19Wakalitia moto hekalu la Mungu na
kuzibomoa kuta za Yerusalemu, wakachoma
moto majumba yote ya kifalme na kuharibu kila
kitu chake cha thamani.

20Wale watu walionusurika kuuawa kwa
upanga akawachukua kwenda uhamishoni
Babeli, nao wakawa watumishi wake na wanawe
mpaka wakati ufalme wa utawala wa Uajemi.
21Nchi ikaendelea kufurahia pumziko lake la
sabato, wakati wote wa kufanywa kwake ukiwa
ilipumzika mpaka ile miaka sabini ilipotimia
katika kutimiza neno la BWANA lililonenwa na
Yeremia.

Koreshi Atangaza Uhuru Kwa Waliokuwa Uhamishoni.

22Katika mwaka wa kwanza wa utawala wa
Koreshi mfalme wa Uajemi, ili litimie lile neno la
BWANA lililosemwa na nabii Yeremia, BWANA
akausukuma moyo wa Koreshi mfalme wa
Uajemi kutoa tangazo kwa maandishi katika
utawala wake wote:

23Hili ndilo Koreshi mfalme wa Uajemi
asemalo:

> " BWANA, Mungu wa mbinguni,
> amenipa falme zote za duniani na
> ameniweka mimi kumjengea hekalu huko
> Yerusalemu katika Yuda. Ye yote aliye
> miongoni mwenu katika watu wake wote,
> BWANA Mungu wake na awe pamoja naye!
> Huyo mtu na apande."

Utangulizi

Kitabu cha Ezra kinaelezea juu ya kurudi kwa Wayahudi kutoka uhamishoni Babeli. Kinaanzia 539 K.K. na agizo alilotoa Koreshi, mfalme wa Uajemi linalotajwa katika milango miwili ya mwisho ya Mambo ya Nyakati, ambalo liliwaruhusu watu kurudi Yerusalemu chini ya uongozi wa Zerubabeli. Watu kwa hamu na juhudi kubwa walianza kujenga hekalu na wakaanza kutoa dhabihu. Lakini kwa miaka kumi na minane walicheleweshwa na adui zao kutoka kaskazini. Hatimaye mnamo 521 K.K. agizo kutoka kwa Dario mfalme wa Uajemi liliwapa nafasi ya kumalizia ujenzi huo. Walikamilisha kazi hiyo na kuweka hekalu wakfu mnamo 516 K.K.

Katika mwaka 458 K.K. Ezra, kuhani, aliwasili Yerusalemu akiwa na kundi jingine la watu waliokuwa wamesalia uhamishoni huko Babeli. Aliwafundisha watu Sheria, yaani, Torati na akarekebisha maisha yao ya kiroho ili mataifa yaliyowazunguka waweze kuona kwamba hili ni taifa lililochaguliwa na Mungu.

Wahusika wakuu

Koresh, Zerubabeli, Hagai, Zekaria, Dario, Artashasta, Ezra.

Wazo Kuu

Kitabu cha Ezra, Nehemia na Esta kilikuwa kitabu kimoja katika Biblia ya Kiebrania. Hivi ndivyo vitabu vinavyoelezea historia baada ya kutekwa na kupelekwa uhamishoni huko Babeli. Vitabu vya unabii baada ya kutekwa ni Hagai, Zekaria na Malaki. Inafaa kitabu cha Hagai na Zekaria kisomwe pamoja na kitabu cha Ezra kwa sababu vilitabiri wakati wa ujenzi.

Mwandishi

Kuna uwezekano mkubwa kwamba Ezra ndiye aliyeandika kitabu hiki chenye jina lake.Katika sura ya *7-10* Ezra anajitaja mwenyewe mara kwa mara. Ile tabia ya Ezra, shauku yake ya kidini na ya kisiasa kwa ajili ya watu wake, hali yake ya kujitoa kwa Mungu na kule kutaka kuwarudisha Wayahudi katika ufunuo wa Mose na historia yao ya baadaye, nafasi yake kama mwandishi, haya yote yanaashiria kumpa sifa zote za uandishi kwake. Hivyo inakubalika pia kwamba yeye ndiye aliyeandika vitabu vya Mambo ya Nyakati, Ezra na Nehemia, ambavyo baadaye vilikubaliwa kuwa sehemu ya maandiko matakatifu ya Kiyahudi.

Mahali

Babeli na Yerusalemu.

Tarehe

539 K.K- 458 K.K.

Mgawanyo

- Kikundi cha kwanza kinatoka uhamishoni Babeli na kurudi Yuda. (1:1-2:70)
- Kujengwa kwa hekalu. (3:1-6:22)
- Kurudi kwa kikundi cha pili pamoja na Ezra na huduma yake. (7:1-10:44)

Koreshi Asaidia Watu Kurudi Kutoka Uhamishoni

1 Katika mwaka wa kwanza wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ili kutimiza neno la BWANA lililosemwa na Yeremia, BWANA aliusukuma moyo wa Koreshi mfalme wa Uajemi kutangaza katika himaya yake yote na kuliweka katika maandishi:

2Hili ndilo asemalo Koreshi mfalme wa Uajemi:
"BWANA, Mungu wa mbingu amenipa falme zote za dunia na ameniagiza kumjengea hekalu huko Yerusalemu katika Yuda. 3Ye yote wa watu wake miongoni mwenu, Mungu wake na awe pamoja naye, apande kwenda Yerusalemu katika Yuda na kujenga hekalu la BWANA, Mungu wa Israeli, Mungu aliyeko huko Yerusalemu. 4Nao watu wa mahali po pote Wayahudi walionusurika wanapoishi sasa wampe fedha na dhahabu, pamoja na vifaa na mifugo, pia sadaka za hiari kwa ajili ya hekalu la Mungu huko Yerusalemu.' "

5Kisha viongozi wa jamaa ya Yuda na Benyamini na makuhani na Walawi kila mmoja ambaye moyo wake ulisukumwa na Mungu, walijiandaa kupanda na kuijenga nyumba ya BWANA huko Yerusalemu. 6Majirani zao wote waliwasaidia vyombo vya fedha na dhahabu, pamoja na vifaa na mifugo, pia na zawadi za thamani, pamoja na sadaka zote za hiari. 7Zaidi ya hayo, mfalme Koreshi alivitoa vyombo vilivyokuwa mali ya hekalu la BWANA, ambavyo Nebukadneza alikuwa amevichukua kutoka Yerusalemu na kuviweka katika hekalu[a] la mungu wake. 8Koreshi mfalme wa Uajemi akavitoa kwa mkono wa Mithredathi mtunza hazina, aliyevihesabu mbele ya Sheshbaza mkuu wa Yuda.

9Hii ilikuwa ndiyo orodha ya vifaa:

masinia ya dhahabu yalikuwa	30
masinia ya fedha yalikuwa	1,000
vyetezo vya fedha vilikuwa	29
10mabakuli ya dhahabu yalikuwa	30
mabakuli ya fedha yanayofanana yalikuwa	410
vifaa vingine vilikuwa	1,000

11Kwa ujumla, kulikuweko na vyombo 5,400 vya dhahabu na vya fedha. Sheshbaza alivileta hivi vyote wakati watu walipotoka uhamishoni Babeli kwenda Yerusalemu.

Orodha Ya Watu Waliorudi Kutoka Uhamishoni

2 Hawa ndio watu wa jimbo, waliotoka uhamishoni ambao Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa amewachukua mateka hadi Babeli, (walirejea Yerusalemu na Yuda, kila mmoja kwenye mji wake, 2wakiwa wamefuatana na Zerubabeli, Yeshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Mordekai, Bilshani, Mispari, Bigwai, Rehumu na Baana):

Orodha ya watu wa Israeli ilikuwa:

3Wazao wa Paroshi	2,172
4wa Shefatia	372
5wa Ara	775
6wa Pahath – Moabu (wa jamaa ya Yeshua na Yoabu)	2,812
7wa Elamu	1,254
8wa Zatu	945
9wa Zakai	760
10wa Bani	642
11wa Bebai	623
12wa Azgadi	1,222
13wa Adonikamu	666
14wa Bigwai	2,056
15wa Adini	454
16wa Ateri (kwa Hezekia)	98
17wa Besai	323
18wa Yora	112
19wa Hashumu	223
20wa Gibari	95
21watu wa Bethlehemu	123
22wa Netofa	56
23wa Anathothi	128
24wa Azmawethi	42
25wa Kiriath-yearimu, Kefira na Beerothi	743
26wa Rama na Geba	621
27wa Mikmashi	122
28wa Betheli na Ai	223
29wa Nebo	52
30wa Magbishi	156
31wengine wa Elamu wa pili	1,254
32wa Harimu	320
33wa Lodi, Hadidi na Ono	725
34wa Yeriko	345

a7 "hekalu la mungu wake'' hapa ina maana "nyumba ya miungu yake.

[35]wa Senaa 3,630

[36]Makuhani:

wazao wa Yedaya
(wa jamaa ya Yeshua) 973
[37]wa Imeri 1,052
[38]wa Pashuri 1,247
[39]wa Harimu 1,017

[40]Walawi:

wazao wa Yeshua na Kadmieli
(wa jamaa ya Hodavia) 74

[41]Waimbaji:

wazao wa Asafu 128

[42]Bawabu wa lango la hekalu:

wazao wa Shalumu, Ateri, Talmoni,
Akubu, Hatita na Shobai 139

[43]Wanethini[a]:

wazao wa Siha, Hasufa, tabaothi,
[44]Kerosi, Siaha, Padoni,
[45]Lebana, Hagaba, Akubu,
[46]Hagabu, Shalmai, Hanani,
[47]Gideli, Gahari, Reaya,
[48]Resini, Nekoda, Gazamu,
[49]Uza, Pasea, Besai,
[50]Asna, Meunimu, Nefusimu,
[51]Bakbuki, Hakufa, Harhuri,
[52]Basluthi, Mehida, Harsha,
[53]Barkosi, Sisera, Tema,
[54]Nesia na Hatifa.
[55]Wazao wa watumishi wa Solomoni:
wazao wa Sotai, Hasaferethi, Peruda,
[56]Yaala, Darkoni, Gideli,
[57]Shefatia, Hatili, Pokereth–Hasebaimu na
Ami.

[58]Wanethini na wazao
wa watumishi wa Solomoni 392

[59]Wafuatao walikuja kutoka miji ya Tel-Mela, Tel-Harsha, Kerubu, Adoni na Imeri, lakini hawakuweza kuonyesha ya kuwa jamaa zao zilitokana na uzao wa Israeli:

[60]Wazao wa
Delaya, Tobia na Nekoda 652

[61]Kutoka miongoni mwa makuhani:

Wazao wa
Habaya, Hakosi, Barzilai (ambaye alikuwa ameoa binti wa Barzilai Mgileadi akaitwa kwa jina hilo.)
[62]Hawa walitafuta orodha ya jamaa zao, lakini hawakuonekana humo, kwa hiyo waliondolewa kutoka kwenye kundi la makuhani kwa kuwa walihesabiwa kuwa najisi. [63]Mtawala aliwaagiza wasile chakula cho chote kitakatifu mpaka awepo kuhani atakayehudumu kwa Urimu na Thumimu[b].

[64]Kundi lote lilikuwa na watu 42,360, [65]pamoja na hao kulikuwapo na watumishi wa kiume na wa kike 7,337, pia walikuwapo waimbaji wanaume na wanawake 200. [66]Walikuwa na farasi 736, nyumbu 245, [67]ngamia 435 na punda 6,720.

[68]Walipofika kwenye nyumba ya BWANA huko Yerusalemu, baadhi ya viongozi wa jamaa walitoa sadaka za hiari kwa ajili ya kujenga upya nyumba ya Mungu katika lile eneo lake. [69]Wakatoa kwa kadri ya uwezo wao na kutia katika hazina darkoni 61,000[c] za dhahabu, mane 5,000[d] za fedha na mavazi 100 ya ukuhani kwa ajili ya kazi hii.
[70]Makuhani, Walawi, waimbaji, mabawabu, na Wanethini waliishi mijini mwao, pamoja na baadhi ya watu wengine, nao Waisraeli waliosalia waliishi kwenye miji yao.

Madhabahu Yajengwa Tena

3 Mwezi wa saba ulipowadia baada ya Waisraeli kukaa katika miji yao, watu wote

a[43] "Wanethini" hapa maana yake "Watumishi wa Hekalu,'' pia mstari wa 58

b[63] "Urimu na Thumimu" maana yake "Nuru na kweli.'' Urimu na Thumimu viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha Kuhani Mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

c[69] ''Darkoni'' ni kipimo cha uzito, darkoni 61,000 ni sawa na kilo 500 za dhahabu.

d[69] ''Mane'' ni kipimo cha uzito, mane 5,000 ni sawa na kilo 2,400 za fedha.

walikusanyika huko Yerusalemu kama mtu
mmoja. [2]Yeshua mwana wa Yosadaki na
makuhani wenzake, Zerubabeli mwana wa
Shealtieli pamoja na wenzake walianza kujenga
madhabahu ya Mungu wa Israeli ili kumtolea
dhabihu za sadaka za kuteketezwa kwa moto
juu yake, kulingana na ilivyoandikwa katika
sheria ya Mose mtu wa Mungu. [3]Ingawa
waliwaogopa watu waliowazunguka, walijenga
madhabahu juu ya ule msingi wake, wakamtolea
BWANA dhabihu za sadaka za kuteketezwa kwa
moto juu yake za asubuhi na za jioni. [4]Kisha
kulingana na kile kilichoandikwa,
wakaiadhimisha Sikukuu ya Vibanda wakitoa
idadi ya sadaka za kuteketezwa kama
ilivyohitajika kila siku kama ilivyoagizwa. [5]Baada
ya hayo, walitoa sadaka za kuteketezwa za
kawaida, sadaka za Mwandamo wa Mwezi na
dhabihu zote za sikukuu takatifu za BWANA
zilizoamuriwa, pamoja na zile sadaka za hiari
zilizotolewa kwa BWANA. [6]Ingawa bado msingi
wa hekalu la BWANA ulikuwa haujawekwa, watu
walianza kutoa sadaka za kuteketezwa kwa
BWANA kwa moto tangu siku ya kwanza ya
mwezi wa saba.

Kujenga Upya Hekalu

[7]Kisha watu waliwapa mafundi wa uashi na
useremala fedha, wakawapa watu wa Sidoni na
Tiro vyakula, vinywaji na mafuta ili waweze
kuleta magogo ya mierezi kwa njia ya bahari
kutoka Lebanoni hadi Yafa, kama alivyoagiza
Koreshi mfalme wa Uajemi.

[8]Katika mwezi wa pili wa mwaka wa pili
baada ya Waisraeli kufika kwenye nyumba ya
Mungu huko Yerusalemu, Zerubabeli mwana wa
Shealtieli, Yeshua mwana wa Yosadaki na
ndugu zao wengine (makuhani, Walawi na wote
waliorejea Yerusalemu kutoka uhamishoni)
walianza kazi, wakiteua Walawi wenye umri
kuanzia miaka ishirini au zaidi kusimamia ujenzi
wa nyumba ya BWANA. [9]Yeshua na wanawe
pamoja na ndugu zake, Kadmieli na wanawe
(wazao wa Hodavia), wana wa Henadadi na
wana wao na ndugu zao, Walawi wote
walijiunga pamoja kusimamia wale waliofanya
kazi katika nyumba ya Mungu.

[10]Wajenzi walipoweka msingi wa hekalu la
BWANA, makuhani wakiwa wamevalia mavazi
yao wakiwa na tarumbeta na Walawi (wana wa
Asafu) wakiwa na matoazi, walishika nafasi zao
za kumtukuza BWANA, kama ilivyoagizwa na
Daudi mfalme wa Israeli. [11]Waliimba nyimbo za
sifa na za shukrani kwa BWANA hivi:

"Yeye ni mwema,
upendo wake kwa Israeli wadumu
milele."

Watu wote wakapaza sauti kubwa za sifa kwa
BWANA, kwa sababu msingi wa nyumba ya
BWANA ulikuwa umewekwa. [12]Lakini wengi wa
makuhani wazee, Walawi na viongozi wa jamaa
ambao walikuwa wameona hekalu la mwanzoni,
walilia kwa sauti wakati walipoona msingi wa
hekalu hili ukiwekwa, huku wengine wengi
wakipiga kelele kwa furaha. [13]Hakuna mtu
ambaye angeweza kutofautisha sauti hizo za
furaha na za kilio, kwa sababu watu walipiga
kelele sana. Nayo hiyo sauti ikasikika mbali.

Upinzani Kuhusu Ujenzi Mpya

4 Adui za Yuda na Benyamini waliposikia
kwamba watu waliorudi kutoka uhamishoni
wanajenga hekalu kwa ajili ya BWANA wa
Israeli, [2]walimjia Zerubabeli na viongozi wa
jamaa, nao wakasema, "Turuhusuni tuwasaidie
kujenga, kwa sababu sisi tunamtafuta Mungu
wenu kama ninyi na tumekuwa tukimtolea
dhabihu tangu wakati wa Esar-hadoni mfalme
wa Ashuru, aliyetuleta hapa."

[3]Lakini Zerubabeli, Yeshua na viongozi
wengine wa jamaa ya Israeli wakajibu, "Ninyi
hamna sehemu nasi katika kujenga hekalu la
Mungu wetu. Sisi peke yetu tutajenga hekalu
kwa ajili ya BWANA, Mungu wa Israeli, kama
mfalme Koreshi, mfalme wa Uajemi
alivyotuagiza."

[4]Ndipo watu waliowazunguka wakajipanga
kuwakatisha tamaa watu wa Yuda na kuwafanya
waogope walipokuwa wakiendelea na ujenzi.
[5]Wakaajiri washauri kuwapinga katika kazi yao,
nao wakaipinga mipango yao wakati wote wa
utawala wa Koreshi mfalme wa Uajemi hadi
wakati wa utawala wa Dario mfalme wa Uajemi.

Upinzani Mwingine Chini Ya Ahasuero Na Artashasta

[6]Mnamo mwanzo wa utawala wa Ahasuero,
hao adui waliandika mashtaka dhidi ya watu wa
Yuda na Yerusalemu.

[7]Pia katika siku za utawala wa Artashasta
mfalme wa Uajemi, Bishlamu, Mithredathi,
Tabeeli pamoja na wenzao waliandika barua
kwa Artashasta. Barua hiyo iliandikwa kwa
mwandiko wa Kiaramu na katika lugha ya

Kiaramu.
8Rehumu afisa msimamizi na mwandishi Shimshai waliandika barua ifuatayo kwa mfalme Artashasta dhidi ya watu wa Yerusalemu kama ifuatavyo:

9Rehumu afisa msimamizi na mwandishi Shimshai, pamoja na wenzao, mahakimu na maafisa walio juu ya watu kuanzia Tripoli, Uajemi, Ereki na Babeli, Waelami wa Shushani, 10watu wengine ambao mheshimiwa Asur-bani-pali aliwahamisha na kuwakalisha katika mji wa Samaria na mahali pengine ng'ambo ya Eufrati.

11(Hii ndiyo nakala ya barua waliyompelekea.)

Kwa Mfalme Artashasta,

Kutoka kwa watumishi wako watu wa ng'ambo ya Eufrati:

12Yapasa Mfalme ajue kuwa Wayahudi waliopanda kuja kwetu kutoka kwenu, wamekwenda Yerusalemu nao wanaujenga upya ule mji wa uasi na wa uovu. Wanajenga upya kuta na kukarabati misingi yake.
13Zaidi ya hayo, mfalme yampasa ajue kwamba kama mji huu ukijengwa na kuta zake zikafanywa upya, hakutakuwa na ulipaji wa kodi wala ada au ushuru, hivyo hazina ya kifalme itaathirika. 14Sisi sasa kwa kuwa tunawajibika kwa jumba la kifalme na kwamba siyo sawasawa kwetu kuona mfalme akidharauliwa, basi tunatuma ujumbe huu kumtaarifu mfalme, 15ili kwamba ufanyike uchunguzi kwenye kumbukumbu ya maandishi ya waliokutangulia. Katika kumbukumbu hizi utagundua kwamba mji huu ni wa maasi, unaowataabisha wafalme na majimbo, ni mahali pa maasi tangu zamani. Ndiyo maana mji huu uliharibiwa. 16Tunamjulisha mfalme kwamba kama mji huu ukijengwa na kuta zake zikifanywa upya, hutabakiwa na cho chote ng'ambo ya mto Eufrati.

17Mfalme alirudisha jibu hili:

Kwa Rehumu, afisa msimamizi, mwandishi Shimshai na wenzenu wote wanaoishi katika Samaria na penginepo ng'ambo ya mto Eufrati:

Salaam.

18Barua mliyotutumia imesomwa na kutafsiriwa mbele yangu. 19Nilitoa amri na uchunguzi ukafanyika na imegundulika kwamba mji huu una historia ndefu ya maasi dhidi ya wafalme na pamekuwa mahali pa maasi na uchochezi. 20Yerusalemu umepata kuwa na wafalme wenye nguvu wakitawala nchi yote iliyo ng'ambo ya Eufrati, wakitoza kodi, ada na ushuru huko. 21Kwa hiyo toeni amri kwa watu hawa wasimamishe ujenzi, ili kwamba mji huu usiendelee kujengwa hadi nitakapoagiza. 22Mwe waangalifu msipuuze jambo hili. Kwa nini kuruhusu tishio hili kuendelea na kusababisha hasara kwa ufalme?

23Mara waliposomewa nakala ya barua ya mfalme Artashasta, Rehumu na Shimshai aliyekuwa mwandishi na wenzao, walikwenda mara moja kwa Wayahudi huko Yerusalemu na kuwalazimisha kwa nguvu kusimamisha ujenzi.

24Hivyo kazi ya ujenzi wa nyumba ya Mungu huko Yerusalemu ikasimamishwa kabisa hadi mwaka wa pili wa utawala wa Dario mfalme wa Uajemi.

Barua Ya Tatenai Kwa Dario

5 Ndipo nabii Hagai na nabii Zekaria mzao wa Ido, wakawatolea unabii Wayahudi waliokuwa Yuda na Yerusalemu kwa jina la Mungu wa Israeli, aliyekuwa pamoja nao. 2Ndipo Zerubabeli mwana wa Shealtieli na Yeshua mwana wa Yosadaki walianza kujenga tena nyumba ya Mungu huko Yerusalemu. Nao manabii wa Mungu walikuwa pamoja nao, wakiwasaidia.
3Wakati ule Tatenai mtawala wa ng'ambo ya mto Eufrati na Shethar-Bozenai na wenzao waliwaendea, wakawauliza, "Ni nani aliyewapa ruhusa ya kujenga tena hekalu hili na kurudishia upya kama lilivyokuwa?" 4Pia waliwauliza, "Je, majina ya watu wanaofanya ujenzi huu ni nani ?" 5Lakini jicho la Mungu wao lilikuwa likiwaangalia wazee wa Wayahudi, nao hawakuzuiliwa kujenga mpaka taarifa ikaandikwa kwa Dario na majibu yake kupokelewa.

[6]Hii ni nakala ya barua ile Tatenai, mtawala wa ng'ambo ya mto Eufrati na Shethar-Bozenai na wenzao maafisa wa ng'ambo ya mto Eufrati waliyompelekea Mfalme Dario. [7]Taarifa waliyompelekea ilisomeka kama ifuatavyo:

Kwa Mfalme Dario:

Salamu kwa moyo mkunjufu.

[8]Inampasa Mfalme ajue kwamba tulikwenda katika eneo la Yuda, kwenye hekalu la Mungu Mkuu. Watu wanalijenga kwa mawe makubwa na kuweka mbao kwenye kuta. Kazi inafanyika kwa bidii na inaendelea kwa haraka chini ya uongozi wao.

[9]Tuliwauliza viongozi, ''Ni nani aliyewapa ruhusa kujenga upya hekalu hili na kurejesha hali ya jengo kama lilivyokuwa?'' [10]Pia tuliwauliza majina yao, ili tukuandikie kukujulisha majina ya viongozi wao.

[11]Hili ndilo jibu walilotupa:

''Sisi ni watumishi wa Mungu wa mbingu na nchi, nasi tunalijenga upya hekalu ambalo lilijengwa miaka mingi iliyopita, lile ambalo mfalme mkuu wa Israeli alilijenga na kulikamilisha. [12]Lakini kwa sababu baba zetu walimkasirisha Mungu wa mbingu, basi aliwakabidhi kwa Nebukadneza Mkaldayo, mfalme wa Babeli, ambaye alilliharibu hekalu hili na kuwaondoa watu na kuwapeleka uhamishoni huko Babeli.

[13]''Pamoja na hayo, katika mwaka wa kwanza wa kutawala Koreshi mfalme wa Babeli, mfalme Koreshi alitoa amri ya kujengwa upya nyumba hii ya Mungu. [14]Yeye hata aliviondoa vyombo vya dhahabu na fedha vya nyumba ya Mungu, kutoka hekalu la Babeli[a] ambavyo Nebukadneza alikuwa amevichukua kutoka ndani ya hekalu huko Yerusalemu na kuvileta katika hekalu la Babeli.

''Vyombo hivyo Mfalme Koreshi alimkabidhi mtu aliyeitwa Sheshbaza, ambaye Koreshi alikuwa amemteua awe mtawala, [15]naye akamwambia, 'Chukua vyombo hivi uende ukaviweke ndani ya hekalu huko Yerusalemu. Nawe uijenge upya nyumba ya Mungu mahali pake.'

[16]Hivyo huyu Sheshbaza alikuja na kuweka misingi ya nyumba ya Mungu iliyoko Yerusalemu. Tangu siku hiyo hadi sasa imekuwa ikiendelea kujengwa lakini bado haijamalizika.''

[17]Sasa kama ikimpendeza mfalme, uchunguzi na ufanyike katika kumbukumbu ya maandishi ya kifalme mjini Babeli kuona kama kweli Mfalme Koreshi alitoa amri ya kujenga upya nyumba ya Mungu katika Yerusalemu. Kisha tunaomba mfalme na atutumie uamuzi wake kuhusu jambo hili.

Amri Ya Dario

6 Kisha Mfalme Dario alitoa amri, nao wakafanya uchunguzi katika kumbukumbu zilizohifadhiwa katika hazina huko Babeli. [2]Karatasi moja ndefu ya maandishi ilipatikana huko Ekbatana katika jimbo la Umedi, haya ndiyo yaliyokuwa yameandikwa humo:

Kumbukumbu:

[3]Katika mwaka wa kwanza wa kutawala Mfalme Koreshi, mfalme alitoa amri kuhusu hekalu la Mungu katika Yerusalemu:

Hekalu na lijengwe tena mahali pale pale Wayahudi walipokuwa wakitoa dhabihu, kwenye msingi ule ule. Iwe na kimo cha mikono sitini[a], upana wa mikono sitini, [4]kuta zijengwe kwa safu tatu za mawe makubwa kisha ifuate safu moja ya mbao. Gharama zitalipwa kutoka katika hazina ya mfalme. [5]Pia, vyombo vya dhahabu na vya fedha vya nyumba ya Mungu, ambavyo Nebukadneza alivichukua kutoka kwenye hekalu huko Yerusalemu akavileta Babeli, yapasa virudishwe mahali pake ndani ya hekalu huko Yerusalemu, yapasa viwekwe ndani ya nyumba ya Mungu.

[6]Sasa basi, Tatenai, mtawala wa ng'ambo ya Eufrati na Shethar-Bozenai pamoja na ninyi, maafisa wenzao wa jimbo hilo kaeni mbali na mahali hapo. [7]Msiingilie kazi ya hekalu hili la Mungu. Mwacheni mtawala wa Wayahudi na viongozi

a[14] ''Hekalu la Babeli'' hapa ina maana ya ''Jumba la kifalme la Babeli.''

a[3] "Mikono sitini'' ni sawa na "mita ishirini na saba.'' Mkono mmoja ni sawa na sentimita 45.

Wayahudi wajenge upya nyumba hii ya Mungu mahali pake.

8Zaidi ya hayo, hapa natao amri kuhusu mtakalofanya kwa ajili ya wazee wa Wayahudi katika ujenzi wa nyumba hii ya Mungu:

Gharama za watu hawa zitalipwa kikamilifu kutoka katika hazina ya mfalme, kutoka mapato ya ng'ambo ya Eufrati, ili ujenzi usisimame. 9Cho chote kinachohitajika kama fahali wachanga, kondoo waume, wana kondoo kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa kwa Mungu wa mbingu, ngano, chumvi, divai na mafuta kama vitakavyohitajika na makuhani huko Yerusalemu, kila siku pasipo kukosa, 10ili waweze kutoa dhabihu inayompendeza Mungu wa mbingu na kumwombea mfalme na wanawe hali njema.

11Zaidi ya hayo, ninaamuru kwamba mtu ye yote atakayebadilisha amri hii, boriti itang'olewa kutoka katika nyumba yake uchongwe upande mmoja na atumbuliwe nayo. Kwa ajili ya kosa hili nyumba yake ifanywe lundo la taka. 12Naye Mungu, aliyeliweka Jina Lake huko, amwangushe mfalme ye yote au watu watakaoinua mikono kubadili amri hii au kuharibu hekalu hili lililoko Yerusalemu.

Mimi Dario nimetoa amri hii. Nayo itekelezwe kwa bidii na kwa makini.

Jengo Linakamilika Na Kuwekwa Wakfu.

13Kwa sababu ya amri aliyotoa Mfalme Dario, Tatenai mtawala wa ng'ambo ya Eufrati na Shethar-Bozenai na wenzao wakaitekeleza kwa bidii na kwa makini. 14Hivyo wazee wa Wayahudi waliendelea kujenga na kustawi kutokana na mahubiri ya manabii Hagai na Zekaria, mwana wa Ido. Wakakamilisha ujenzi wa hekalu kulingana na agizo la Mungu wa Israeli na amri ya Koreshi, Dario na Artashasta wafalme wa Uajemi. 15Hekalu lilikamilika siku ya kumi na mbili ya mwezi wa Adari, ndio mwezi wa tatu, katika mwaka wa sita wa utawala wa Mfalme Dario.

16Kisha watu wa Israeli: makuhani, Walawi na wengine wote waliohamishwa, wakaadhimisha kule kuwekwa wakfu nyumba ya Mungu kwa shangwe. 17Kwa ajili ya kuwekwa wakfu nyumba hii ya Mungu walitoa mafahali mia moja, kondoo waume mia mbili, wana kondoo mia nne, sadaka kwa ajili ya dhambi ya Israeli yote walitoa mbuzi waume kumi na wawili, mmoja kwa ajili ya kila kabila la Israeli. 18Wakawaweka makuhani katika nafasi zao na Walawi wakawekwa katika makundi yao ya huduma kwa Mungu huko Yerusalemu, kulingana na ilivyoandikwa katika Kitabu cha Mose.

Pasaka

19Katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza, waliorudi kutoka uhamishoni waliadhimisha Pasaka. 20Makuhani na Walawi walikuwa wamekwisha kujitakasa nao wamekuwa safi kufuata kawaida za ibada. Walawi walichinja kondoo wa Pasaka kwa ajili ya wana wa uhamisho waliorudi, kwa ajili ya ndugu zao makuhani na wao wenyewe. 21Hivyo Waisraeli waliokuwa wamerudi kutoka uhamishoni wakaila Pasaka, pamoja na wale waliokuwa wamejitenga na matendo ya unajisi wa Mataifa ya jirani ili kumtafuta BWANA, Mungu wa Israeli. 22Kwa muda wa siku saba waliiadhimisha kwa furaha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, kwa sababu alikuwa amewajaza furaha kwa kubadilisha nia ya mfalme wa Ashuru kwamba awasaidie ujenzi wa nyumba ya Mungu, Mungu wa Israeli.

Ezra Awasili Yerusalemu

7 Baada ya mambo haya, wakati wa utawala wa Artashasta mfalme wa Uajemi, Ezra mwana wa Seraya, mwana wa Azaria, mwana wa Hilkia, 2mwana wa Shalumu, mwana wa Sadoki, mwana wa Ahitubu, 3mwana wa Amaria, mwana wa Azaria, mwana wa Merayothi, 4mwana wa Zerahia, mwana wa Uzi, mwana wa Buki, 5mwana wa Abishua, mwana Finehasi, mwana wa Eleazari, mwana wa kuhani mkuu Aroni. 6Huyu Ezra alipanda kutoka Babeli. Alikuwa mwalimu mwenye ujuzi mzuri katika sheria ya Mose, ambayo BWANA, Mungu wa Israeli, alikuwa ametoa. Mfalme alikuwa amempa Ezra kila kitu alichoomba, kwa maana BWANA Mungu wake alikuwa pamoja naye. 7Pia baadhi ya Waisraeli, wakiwemo makuhani, Walawi, waimbaji, mabawabu na Wanethini[a], nao walikuja Yerusalemu mwaka wa saba wa utawala wa Mfalme Artashasta.

8Ezra aliwasili Yerusalemu mwezi wa tano wa mwaka wa saba wa kutawala Mfalme Artashasta. 9Ezra alianza safari yake kutoka Babeli tangu siku ya kwanza ya mwezi wa

a7 "Wanethini" hapa maana yake "Watumishi wa Hekalu."

kwanza, naye akawasili Yerusalemu siku ya kwanza ya mwezi wa tano, kwa maana mkono wa neema wa Mungu wake ulikuwa juu yake. [10]Kwa maana Ezra alikuwa amejitoa kwa moyo wote kujifunza na kushika sheria ya BWANA na kuwafundisha watu wa Israeli amri na sheria zake.

Barua Ya Ezra Kutoka Kwa Mfalme Artashasta

[11]Hii ni nakala ya barua ambayo Mfalme Artashasta alikuwa amempa Ezra aliyekuwa kuhani na mwalimu, mtu aliyeelimika katika mambo yahusuyo maagizo na amri za BWANA kwa Israeli.

[12]Artashasta, mfalme wa wafalme,

Kwa Ezra kuhani, mwalimu wa Sheria ya Mungu wa mbinguni:

Salaam.

[13]Sasa naamuru kwamba mtu ye yote Mwisraeli katika ufalme wangu, pamoja na makuhani na Walawi, ambaye anataka kwenda Yerusalemu pamoja nawe aweza kwenda. [14]Unatumwa na mfalme na washauri wake saba kuchunguza kuhusu Yuda na Yerusalemu kulingana na Sheria ya Mungu wako, iliyoko mkononi mwako. [15]Zaidi ya hayo, uchukue pamoja nawe fedha na dhahabu ambayo mfalme na washauri wake wamempa Mungu wa Israeli kwa hiari, Mungu ambaye maskani yake yako Yerusalemu, [16]pia fedha na dhahabu yote unayoweza kuipata kutoka jimbo la Babeli, pamoja na sadaka za hiari watakazotoa watu na makuhani kwa ajili ya hekalu la Mungu wao katika Yerusalemu. [17]Hakikisha kwamba fedha hizi zimetumika kununua mafahali, kondoo waume na wana kondoo pamoja na sadaka za nafaka na sadaka za vinywaji, uvitoe dhabihu juu ya madhabahu ya hekalu la Mungu wenu katika Yerusalemu.

[18]Kisha wewe na Wayahudi ndugu zako mnaweza kufanya lo lote linaloonekana jema sana kwa fedha na dhahabu iliyosalia, kulingana na mapenzi ya Mungu wenu. [19]Uvitoe kwa Mungu wa Yerusalemu vyombo vyote ulivyokabidhiwa kwa ajili ya ibada katika hekalu la Mungu wako. [20]Kitu kingine cho chote kinachohitajika kwa ajili ya hekalu la Mungu wenu ambacho unatakiwa kukitoa, waweza kukitoa kutoka hazina ya mfalme.

[21]Mimi, Mfalme Artashasta, sasa naagiza watunza hazina wote wa ng'ambo ya Eufrati kutoa kwa bidii cho chote kwa Ezra kuhani na mwalimu wa Sheria ya Mungu wa mbinguni atakachohitaji kwenu, [22]talanta 100[b] za fedha, ngano kori 100[c], divai bathi 100[d], mafuta ya zeituni bathi100 na chumvi kiasi cho chote. [23]Cho chote ambacho Mungu wa mbinguni ameagiza, kifanyike kwa ukamilifu kwa ajili ya hekalu la Mungu wa mbinguni. Kwa nini pawepo ghadhabu dhidi ya utawala wa mfalme na wanawe? [24]Pia ninyi fahamuni kuwa hamna mamlaka ya kuwatoza kodi, ushuru au ada makuhani, Walawi, waimbaji, mabawabu, watumishi wa hekaluni au wafanyakazi wengine kwenye nyumba ya Mungu.

[25]Nawe Ezra, kufuatana na hekima ya Mungu wenu uliyo nayo, weka mahakimu na waamuzi wote wanaozifahamu Sheria za Mungu wenu ili watoe haki kwa watu wote wa ng'ambo ya Eufrati. Nawe inakupasa umfundishe ye yote ambaye hazifahamu. [26]Ye yote ambaye hataitii sheria ya Mungu wenu pia sheria ya mfalme, hakika lazima aadhibiwe kwa kuuawa, kuhamishwa, kunyang'anywa mali au kufungwa gerezani.

[27]Sifa ziwe kwa BWANA,Mungu wa baba zetu, Mungu ambaye kwa njia hii ameweka ndani ya moyo wa mfalme kuipa heshima nyumba ya BWANA iliyoko Yerusalemu, kwa namna hii [28]ambaye ameniongezea kibali chake mbele ya mfalme, washauri wake na maafisa wote wa mfalme wenye uwezo. Kwa kuwa mkono wa BWANA Mungu wangu ulikuwa pamoja nami, nilijipa moyo nikakusanya watu walio viongozi kutoka Israeli wakwee pamoja nami.

Orodha Ya Viongozi Wa Jamaa Waliorudi Na Ezra

8 Hawa ni viongozi wa jamaa pamoja na wale walioandikwa ambao walikuja pamoja nami kutoka Babeli wakati wa utawala wa Mfalme Artashasta:

---

b[22] " talanta mia moja za fedha" ni sawa na kilo 3,400
c[22] " kori mia moja za ngano", ni sawa na kilo 10,000
d[22] " bathi mia moja za divai" ni sawa na lita 2,000

[2]wa wazao wa Finehasi, Gershoni, wa
wazao wa Ithamari,
Danieli,
aliyekuwa wa wazao wa Daudi, Hatushi
[3]aliyekuwa wa wazao wa Shekania, wa

wazao wa Paroshi, Zekaria, na watu 150
walioandikishwa pamoja naye,
[4]wa wazao wa Pahath-Moabu, Eliehoenai
mwana wa Zerahia na wanaume 200
pamoja naye,
[5]wa wazao wa Zatu, Shekania mwana wa
Yahazieli na wanaume 300 pamoja
naye,
[6]wa wazao wa Adini, Ebedi mwana wa
Yonathani na wanaume 50 pamoja
naye,
[7]wa wazao wa Elamu, Yeshaia mwana wa
Athalia, na wanaume 70 pamoja naye,
[8]wa wazao wa Shefatia, Zebadia mwana wa
Mikaeli na wanaume 80 pamoja naye,
[9]wa wazao wa Yoabu, Obadia mwana wa
Yehieli na wanaume 218 pamoja naye,
[10]wa wazao wa Bani, Shelomiti mwana wa
Yosifia na wanaume 160 pamoja naye,
[11]wa wazao wa Bebai, Zekaria mwana wa
Bebai na wanaume 28 pamoja naye,
[12]wa wazao wa Azgadi, Yohana mwana wa
Hakatani na wanaume 110 pamoja
naye,
[13]wa wazao wa Adonikamu, hawa walikuwa
wa mwisho ambao majina yao yalikuwa
Elifeleti, Yeueli, Shemaya na wanaume
60 pamoja nao,
[14]wa wazao wa Bigwai, Uthai na Zakuri, na
wanaume 70 pamoja nao.

Kurudi Yerusalemu

[15]Niliwakusanya kwenye mto utiririkao kuelekea Ahava, nasi tukapiga kambi pale siku tatu. Wakati nilipokagua kati ya watu na makuhani, sikuwapata Walawi. [16]Basi niliwaita Eliezeri, Arieli, Shemaya, Elnathani, Yaribu, Elnathani, Nathani, Zekaria na Meshulamu ambao walikuwa viongozi na Yoyaribu na Elnathani ambao walikuwa wasomi, [17]nikawatuma kwa Ido kiongozi huko Kasifia. Niliwaambia watakayomwambia Ido na ndugu zake, Wanethini[a] huko Kasifia, ili kwamba waweze kutuletea wahudumu kwa ajili ya nyumba ya Mungu wetu. [18]Kwa sababu mkono wa neema wa Mungu wetu ulikuwa juu yetu, walituletea Sherebia, mtu mwenye uwezo kutoka wazao wa Mahli mwana wa Lawi, mwana wa Israeli, na wana wa Sherebia pamoja na ndugu zao wanaume kumi na wanane. [19]Naye Hashabia, pamoja na Yeshaya kutoka wazao wa Merari na ndugu zake na wapwa wake wanaume ishirini. [20]Vile vile walileta Wanethini 220 kikundi ambacho Daudi na maafisa walikuwa wamekiweka kusaidia Walawi. Wote walikuwa wameorodheshwa kwa majina.

[21]Kando ya mto Ahava, hapo nilitangaza kufunga, ili tujinyenyekeshe mbele za Mungu wetu na kumwomba kwa ajili ya kutujalia safari ya amani sisi na watoto wetu, pamoja na mali zetu zote. [22]Niliona aibu kumwomba mfalme askari na wapanda farasi wa kutulinda njiani kutokana na adui zetu, kwa sababu tulikwisha kumwambia mfalme, "Mkono wa neema wa Mungu wetu uko juu ya kila mmoja anayemtafuta, lakini hasira yake kubwa ni dhidi ya wote wamwachao." [23]Kwa hiyo tulifunga na kumwomba Mungu wetu kuhusu hili, naye akajibu maombi yetu.

[24]Kisha niliwatenga viongozi wa makuhani kumi na wawili, pamoja na Sherebia, Hashabia na ndugu zao kumi, [25]nami nikawapimia fedha, dhahabu na vifaa ambavyo mfalme, washauri wake, maafisa wake na Israeli wote waliokuwapo walikuwa wamevitoa sadaka kwa ajili ya nyumba ya Mungu wetu. [26]Niliwapimia talanta 650[b] za fedha, vifaaa vingine vya fedha talanta 100[c], talanta mia za dhahabu, [27]mabakuli ishirini ya dhahabu thamani yake darkoni 1,000[d] na vyombo viwili vilivyonakshiwa kwa shaba, thamani yake sawa na dhahabu.

[28]Niliwaambia, "Ninyi pamoja na vyombo hivi ni wakfu kwa BWANA. Fedha na dhahabu ni sadaka ya hiari kwa BWANA, Mungu wa baba zenu. [29]Vilindeni kwa uangalifu mpaka mtakapovipima ndani ya vyumba vya nyumba ya BWANA katika Yerusalemu mbele za makuhani, viongozi na Walawi pamoja na wakuu wa jamaa za Israeli." [30]Ndipo makuhani na Walawi wakapokea fedha, dhahabu na vyombo vilivyowekwa wakfu ambavyo vilipimwa na kupelekwa katika nyumba ya Mungu wetu mjini Yerusalemu.

[31]Kwenye siku ya kumi na mbili ya mwezi wa kwanza tulianza safari kutoka mto wa Ahava

a[17] "Wanethini" hapa maana yake, watumishi wa Hekalu, pia mstari wa 20

b[26] "talanta 650 za fedha" hii ni kama tani 25.
c[26] "talanta 100 za vifaa vya fedha" hii ni kama tani 3.75.
d[27] "darkoni 1,000" hii ni sawa na kilo 8.5.

kwenda Yerusalemu. Mkono wa Mungu wetu ulikuwa juu yetu, naye njiani alitulinda dhidi ya adui na wanyang'anyi. 32Kwa hiyo tuliwasili Yerusalemu ambapo tulipumzika kwa siku tatu.

33Katika siku ya nne, ndani ya nyumba ya Mungu wetu, tulipima fedha, dhahabu na vyombo vilivyowekwa wakfu, tukakabidhi mikononi mwa kuhani Meremothi mwana wa Uria. Eliazari mwana wa Finehasi alikuwa pamoja naye, vivyo hivyo walikuwako Walawi wawili, Yozabadi mwana wa Yeshua na Noadia mwana wa Binui. 34Kila kitu kilihesabiwa kwa idadi na uzito, nao uzito wote uliandikwa wakati ule.

35Kisha mateka waliokuwa wamerudi kutoka uhamishoni wakatoa sadaka za kuteketezwa kwa moto kwa Mungu wa Israeli: mafahali kumi na mawili kwa ajili ya Israeli wote, kondoo waume tisini na sita, wana kondoo sabini na saba na mbuzi waume kumi na wawili kuwa sadaka ya dhambi. Hii yote ilikuwa sadaka ya kuteketezwa kwa moto kwa BWANA. 36Pia walikabidhi manaibu wa kifalme na watawala wa ng'ambo ya Eufrati maagizo ya mfalme, ambao baadaye walitoa msaada kwa watu na kwa nyumba ya Mungu.

Maombi Ya Ezra Kuhusu Mwingiliano Wa Kuoana

9 Baada ya mambo haya kutendeka, viongozi walinijia na kusema, "Watu wa Israeli, wakiwemo makuhani na Walawi, hawakujitenga na majirani zao katika kufanya machukizo, kama yale ya Wakanaani, Wahiti, Waperizi, Wayebusi, Waamoni, Wamoabu, Wamisri na Waamori. 2Wamewaoa baadhi ya binti zao kuwa wake zao na wake za wana wao, nao wamechanganya taifa takatifu na watu waliowazunguka. Nao viongozi na maafisa wamekuwa mstari wa mbele katika njia hii potovu."

3Niliposikia jambo hili nilirarua koti langu na joho langu, nikazing'oa nywele za kichwa changu na ndevu zangu na kuketi nikishangaa. 4Kisha kila mmoja aliyetetemeshwa na maneno ya Mungu wa Israeli alikusanyika kunizunguka kwa sababu ya upotovu huu wa waliorudi kutoka uhamishoni. Nami niliketi pale nikishangaa mpaka wakati wa dhabihu ya jioni.

5Ndipo wakati wa kutoa dhabihu ya jioni niliinuka kutoka katika kujidhili kwangu nikiwa na koti na joho langu lililoraruka, nikapiga magoti mikono yangu ikiwa imeinuliwa kwa BWANA wangu. 6Nami nikaomba:

"Ee Mungu wangu, natahayari na kuona aibu kukuinulia uso wangu Mungu wangu, kwa sababu dhambi zetu zimejikusanya hata kupita juu ya vichwa vyetu na hatia yetu imefika mbinguni. 7Tokea siku za babu zetu mpaka sasa, hatia yetu imekuwa kubwa. Kwa sababu ya dhambi zetu, sisi na wafalme wetu na makuhani wetu tumekabiliwa na vita, utumwa, kutekwa na kudhiliwa katika mikono ya wafalme wa kigeni, kama ilivyo leo.

8"Lakini sasa, kwa muda mfupi, BWANA Mungu wetu amekuwa na neema kwa kutuachia mabaki na kutupa mahali imara katika mahali pake patakatifu, hivyo Mungu wetu atupa mwanga machoni petu na unafuu katika utumwa wetu. 9Ingawa tu watumwa, Mungu wetu hajatuacha katika kufungwa kwetu. Ametuonyesha huruma mbele ya wafalme wa Uajemi: Ametujalia maisha mapya kwa kujenga upya nyumba ya Mungu wetu na kukarabati magofu yake, naye ametupa ukuta wa ulinzi katika Yuda na Yerusalemu.

10"Lakini sasa, Ee Mungu wetu, tunaweza kusema nini baada ya hili? Kwa maana tumedharau maagizo 11uliyoyatoa kupitia watumishi wako manabii uliposema: 'Nchi mnayoingia kumiliki ni nchi iliyochafuliwa na uovu wa watu wake. Kwa matendo yao ya machukizo wameijaza nchi kwa unajisi wao kutoka mwisho mmoja hadi mwingine. 12Kwa hiyo, msiwaoze binti zenu kwa wana wao wala binti zao kwa wana wenu. Msitafute mkataba wa urafiki nao kwa wakati wo wote, ili mkafanikiwe na kula mema ya nchi na kuwaachia watoto wenu nchi hiyo kama urithi wao wa milele.'

13"Yale yaliyotutokea ni matokeo ya matendo yetu mabaya, pia hatia yetu kubwa, hata hivyo,Wewe Mungu wetu, umetuadhibu kidogo kuliko dhambi zetu zilivyostahili na umetupa mabaki kama haya. 14Je, tutavunja maagizo yako tena na kuoana na watu ambao hufanya mambo ya machukizo? Je, hutakuwa na hasira ya kutosha juu yetu na kutuangamiza, bila kutuachia mabaki wala atakayenusurika? 15Ee BWANA, Mungu wa Israeli, Wewe ni mwenye haki! Leo hii tumeachwa kama mabaki. Tupo hapa mbele zako na hatia

yetu, ingawa katika hali hii hakuna hata mmoja wetu anayeweza kusimama mbele zako.''

Toba Ya Watu

10 Wakati Ezra alipokuwa anaomba na kuungama, huku akilia na kujitupa chini mbele ya nyumba ya Mungu, umati mkubwa wa Waisraeli, wanaume, wanawake na watoto walikusanyika kumzunguka. Nao pia walilia sana. [2]Kisha Shekania mwana wa Yehieli, mmoja wa wazao wa Elamu, akamwambia Ezra, "Tumekosa uaminifu kwa Mungu wetu kwa kuoa wanawake wa kigeni kutoka mataifa yanayotuzunguka. Lakini pamoja na hili, bado liko tumaini kwa ajili ya Israeli. [3]Sasa na tufanye agano mbele za Mungu wetu kuwafukuza hawa wanawake wote pamoja na watoto wao, kulingana na maonyo ya bwana wangu pamoja na wale ambao wanaogopa amri za Mungu wetu. Hili na lifanyike sawasawa na hii Sheria. [4]Inuka, suala hili lipo mikononi mwako. Sisi tutaungana nawe, uwe na ujasiri ukatende hili.''

[5]Basi Ezra akainuka na kuwaapisha makuhani viongozi, Walawi na Israeli yote kufanya lile lililokuwa limependekezwa. Nao wakaapa. [6]Ndipo Ezra akaondoka hapo mbele ya nyumba ya Mungu akaenda kwenye chumba cha Yehohanani mwana wa Eliashibu. Wakati alipokuwa hapo, hakula chakula wala hakunywa maji, kwa sababu aliendelea kuomboleza kuhusu kukosa uaminifu kwa watu wa uhamishoni.

[7]Ndipo lilipotolewa tangazo Yuda yote na Yerusalemu kwa watu wote waliokuwa uhamishoni kukusanyika Yerusalemu. [8]Ye yote ambaye hangejitokeza kwa muda wa siku tatu angepoteza mali yake yote, kulingana na uamuzi wa maafisa na wazee, naye mtu huyo angefukuzwa kutoka kusanyiko la watu waliokuwa uhamishoni.

[9]Ndani ya muda wa siku tatu, watu wote wa Yuda na Benyamini walikuwa wamekusanyika huko Yerusalemu. Kwenye siku ya ishirini ya mwezi wa tisa, watu wote walikuwa wameketi ndani ya uwanja mbele ya nyumba ya Mungu, wakiwa na majonzi mno kwa tukio hilo na kwa sababu ya mvua kubwa. [10]Ndipo kuhani Ezra aliposimama akawaambia, "Mmekosa uaminifu, mmeoa wanawake wa kigeni, mkaongezea hatia ya Israeli. [11]Sasa tubuni kwa BWANA, Mungu wa baba zenu mkafanye mapenzi yake. Jitengeni na mataifa wanaowazunguka na wake zenu wa kigeni.''

[12]Kusanyiko lote likajibu kwa sauti kubwa: "Uko sawa kabisa! Ni lazima tufanye kama unavyosema. [13]Lakini hapa pana watu wengi na ni wakati wa mvua, hivyo hatuwezi kusimama nje. Hata hivyo, shauri hili haliwezi kumalizika kwa siku moja au mbili, kwa sababu tumefanya dhambi kubwa katika jambo hili. [14]Maafisa wetu na wafanye kwa niaba ya kusanyiko lote. Kisha kila mmoja katika miji yetu ambaye ameoa mwanamke wa kigeni aje kwa wakati uliopangwa, akiwa pamoja na wazee na waamuzi wa kila mji, hadi hasira kali ya Mungu wetu katika shauri hili itakapoondolewa kwetu.'' [15]Yonathani mwana wa Asaheli na Yazeya mwana wa Tikwa peke yao, wakiungwa mkono na Meshulamu na Shabethai Mlawi,ndio waliopinga jambo hili.

[16]Basi watu wa uhamishoni walifanya kama ilivyokuwa imependekezwa. Kuhani Ezra akachagua wanaume waliokuwa viongozi wa jamaa, mmoja kutoka kila mgawanyo wa jamaa, nao wote walichaguliwa kwa majina. Katika siku ya kwanza ya mwezi wa kumi waliketi kuchunguza mashauri hayo, [17]katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza walimaliza kushughulikia wanaume wote ambao walikuwa wameoa wanawake wa kigeni.

Wenye Hatia Ya Kuoa.

[18]Miongoni mwa wazao wa makuhani, wafuatao walikuwa wameoa wanawake wa kigeni:

Kutoka wazao wa Yeshua mwana wa Yozadaki na ndugu zake:

Maaseya, Eliezeri, Yaribu na Gedalia. [19](Wote walitoa nadhiri kwa kuandika kwa mikono yao kuwafukuza wake zao, kwa hatia yao, kila mmoja akatoa kondoo dume kutoka kundini kama sadaka ya hatia.)

[20]Kutoka wazao wa Imeri:

Hanani na Zebadia.

[21]Kutoka wazao wa Harimu:

Maaseya, Eliya, Shemaya, Yehieli na Uzia.

[22]Kutoka wazao wa Pashuri:

Elioenai, Maaseya, Ishmaeli, Nethaneli, Yozabadi na Elasa.

[23]Miongoni mwa Walawi:

Yozabadi, Shimei, Kelaya (ndiye Kelita), Pethahia, Yuda na Eliezeri.

[24]Kutoka waimbaji:
Eliashibu.
Kutoka mabawabu:
Shalumu, Telemu na Uri.

[25]Miongoni mwa Waisraeli wengine:

Kutoka wazao wa Paroshi:
Ramia, Izia, Malkiya, Miyamini, Eleazari, Malkiya na Benaya.
[26]Kutoka wazao wa Elamu:
Matania, Zekaria, Yehieli, Abdi, Yeremothi na Elia.
[27]Kutoka wazao wa Zatu:
Elioenai, Waliashibu, Matania, Yeremothi, Zabadi na Aziza.
[28]Kutoka uzao wa Bebai:
Yehohanani, Hanania, Zabai na Athlai.
[29]Kutoka wazao wa Bani:
Meshulamu, Maluki, Adaia, Yashubu, Sheali na Yeremothi.
[30]Kutoka wazao wa Pahath-Moabu:
Adna, Kelali, Benaya, Maaseya, Matania, Bezaleli, Binui na Manase.
[31]Kutoka wazao wa Harimu:
Eliezeri, Ishiya, Malkiya, Shemaya, Shimeoni, [32]Benyamini, Maluki, na Shemaria.
[33]Kutoka wazao wa Hashumu:
Matenai, Matata, Zabadi, Elifeleti, Yeremai, Manase na Shimei.
[34]Kutoka wazao wa Bani:
Maadai, Amramu, Ueli, [35]Benaya, Bedeya, Keluhi, [36]Vania, Meromothi na Eliashibu, [37]Matania, Matenai na Yaasu.
[38]Kutoka wazao wa Binui:
Shimei, [39]Shelamia, Nathani, Adaya, [40]Maknadebai, Shashai na Sharai, [41]Azareli, Shelemia, Shemaria, [42]Shalumu, Amaria na Yosefu.
[43]Kutoka wazao wa Nebo:
Yeieli, Matithia, Zabadi, Zebina, Yadai, Yoeli na Benaya.

[44]Hawa wote walikuwa wameoa wanawake wa kigeni, nao baadhi yao walikuwa wamezaa nao watoto.

Utangulizi

Kitabu cha Nehemia kimepewa jina la mhusika wake mkuu. Kitabu hiki ni sehemu ya kitabu cha Ezra katika andiko la Kiebrania. Kinaendeleza historia ya Wayahudi waliorudi kutoka uhamishoni Babeli. Nehemia aliacha kazi yake ya mnyweshaji wa Mfalme Artashasta wa Uajemi, akaja kuwa mtawala wa Yerusalemu. Nehemia alikwenda Yerusalemu mnamo 445 K.K. karibu miaka 100 baada ya kurudi kwa kikundi cha kwanza cha waliokuwa uhamishoni. Nehemia aliwekwa na Koreshi kuwa mtawala. Nehemia na Ezra ndio waliowaongoza watu kujenga upya kuta za Yerusalemu. Kuna uwezekano mkubwa sana kwamba nabii Malaki alikuwa katika huduma kipindi hiki.

Mwandishi

Kuna uwezekano mkubwa kwamba Nehemia au Ezra au huenda wote wawili ndio walioandika kitabu hiki, kwani mwanzoni Ezra na Nehemia vilikuwa kitabu kimoja.Hatimaye viligawanywa na kujulikana kama kitabu cha Kwanza cha Ezra na kitabu cha Pili cha Ezra. Katika karne ya 4 B.K. Yerome alikiita kitabu hicho cha pili "Kitabu cha Nehemia''. Sura zote *1- 7 na 12:27–43* zimeandikwa na mtu anayejitaja mwenyewe, ambapo 8:1 – 10:30 na 12:44-13:3 ni mtu anayetoa habari za mtu mwingine.Hii ndiyo sababu inaonekana kwamba kuna uwezekano kuwa Nehemia na Ezra wanaweza kuwa ndio waandishi. Kuna uwezekano mkubwa kwamba Ezra ndiye aliyekuwa mhariri.

Mahali

Yerusalemu.

Jambo Muhimu

Kitabu kinaonyesha kukamilika kwa unabii wa Zekaria na Danieli kuhusu kujenga upya kuta za Yerusalemu.

Wahusika Wakuu

Nehemia, Ezra, Tobia na Sanbalati.

Tarehe

Mnamo mwaka 538 K.K. Zerubabeli aliongoza kundi la kwanza kutoka uhamishoni Babeli. 458 K.K. Ezra aliliongoza kundi la pili. Baadaye 445 K.K. Nehemia alirudi na kundi jingine la watu ili kuja kuzijenga tena kuta za mji wa Yerusalemu zilizokuwa zimebomolewa na malango yake kuchomwa moto.

Mgawanyo

- Nehemia anazijenga kuta (1:1-7:3).
- Mabadiliko chini ya Ezra (7:4-10:39).
- Mipango ya Nehemia (11:1-13:31).

Maombi Ya Nehemia

1 Maneno ya Nehemia mwana wa Hakalia:

Katika mwezi wa Kisleu katika mwaka wa ishirini, wakati nikiwa katika ngome ya Shushani, [2]Hanani, mmoja wa ndugu zangu, alikuja kutoka Yuda akiwa na watu wengine, nami nikawauliza kuhusu mabaki ya Wayahudi waliopona kwenda uhamishoni na pia kuhusu Yerusalemu.

[3]Waliniambia, "Wale waliopona kwenda uhamishoni nao wamerudi kwenye jimbo lile wapo katika taabu kubwa na aibu. Ukuta wa Yerusalemu umebomoka, na malango yake yamechomwa moto.''

[4]Niliposikia mambo haya, niliketi na kulia. Kwa siku kadhaa niliomboleza na kufunga na kuomba mbele za Mungu wa Mbinguni. [5]Kisha nikasema:

"Ee BWANA, Mungu wa mbinguni, mkuu na mwenye kuogofya, ambaye hulishika agano lake la upendo na wale wampendao na kutii amri zake,

[6]masikio yako na yawe masikivu na macho yako yafunguke kusikia maombi ya mtumishi wako anayoomba mbele yako mchana na usiku kwa ajili ya watumishi wako, watu wa Israeli. Ninaungama dhambi za Waisraeli, pamoja nami na nyumba ya baba yangu, tulizotenda dhidi yako. [7]Tumetenda kwa uovu sana mbele zako. Hatukutii amri, maagizo na sheria ulizompa Mose mtumishi wako.

[8]"Kumbuka agizo ulilompa Mose mtumishi wako, ukisema, 'Kama mkikosa uaminifu, nitawatawanya miongoni mwa mataifa, [9]lakini mkinirudia na kutii amri zangu, ndipo hata kama watu wenu walio uhamishoni wako mbali sana katika miisho ya dunia, nitawakusanya kutoka huko na kuwaleta mahali ambapo nimepachagua kama makao kwa ajili ya Jina langu.'

[10]"Wao ni watumishi wako na watu wako, uliowakomboa kwa nguvu zako kuu na mkono wako wenye nguvu. [11]Ee Bwana, tega sikio lako na usikie maombi ya huyu mtumishi wako na maombi ya watumishi wako wanaofurahia kuliheshimu Jina lako. Umpe leo mtumishi wako mafanikio kwa kumpa kibali mbele ya mtu huyu.''

Nilikuwa mnyweshaji wa mfalme.

Artashasta Amtuma Nehemia Yerusalemu

2 Katika mwezi wa Nisani mwaka wa ishirini wa kutawala mfalme Artashasta, wakati divai ilipoletwa kwa ajili yake, nilichukua divai na kumpa mfalme. Sikuwahi kuonekana mwenye huzuni mbele zake kabla ya hapo, [2]basi mfalme akaniuliza, "Kwa nini uso wako unaonekana una huzuni wakati wewe si mgonjwa? Hili linaweza kuwa si kitu kingine bali ni huzuni ya moyoni.''

Niliogopa sana, [3]lakini nikamwambia mfalme, "Mfalme na aishi milele! Kwa nini uso wangu usiwe na huzuni wakati mji walipozikwa baba zangu umebaki magofu, na malango yake yameteketezwa kwa moto?''

[4]Mfalme akaniambia, "Je, haja yako ni nini?''

Kisha nikaomba kwa Mungu wa mbinguni, [5]nikamjibu mfalme, "Kama ikimpendeza mfalme na kama mtumishi wako amepata kibali machoni pake na anitume Yuda kwenye mji mahali baba zangu walipozikwa ili niweze kuujenga tena.''

[6]Kisha mfalme, pamoja na malkia akiwa ameketi karibu naye, akaniuliza, "Safari yako itachukua muda gani, nawe utarudi lini?'' Ilimpendeza mfalme kunituma kwa hiyo nikapanga muda.

[7]Pia nikamwambia, "Kama ikimpendeza mfalme, naomba nipewe barua kwa watawala walio Ng'ambo ya Eufrati, ili wanipe ulinzi mpaka nifike Yuda. [8]Naomba nipewe barua nipeleke kwa Asafu, mtunzaji wa msitu wa mfalme, ili anipe miti ya kutengeneza boriti kwa ajili ya malango ya ngome ya hekalu, kwa ajili ya ukuta wa mji na makao yangu nitakapoishi.'' Kwa kuwa mkono wenye neema wa Mungu wangu ulikuwa juu yangu, mfalme akanijalia ombi langu. [9]Basi nilikwenda kwa watawala wa Ng'ambo ya Eufrati na kuwapa barua za mfalme. Pia mfalme alikuwa ametuma maafisa wa jeshi na askari wapanda farasi pamoja nami.

[10]Sanbalati Mhoroni na Tobia afisa Mwamoni waliposikia juu ya jambo hili, waliudhika sana kwamba amekuja mtu kuinua ustawi wa Waisraeli.

Nehemia Akagua Kuta Za Yerusalemu

[11]Nilikwenda Yerusalemu, baada ya kukaa huko siku tatu [12]nikaondoka wakati wa usiku pamoja na watu wachache. Sikuwa nimemwambia ye yote kile ambacho Mungu wangu alikuwa ameweka moyoni mwangu kufanya kwa ajili ya Yerusalemu. Hapakuwepo na mnyama ye yote pamoja nami isipokuwa yule niliyekuwa nimempanda.

13Usiku nikatoka nje kupitia Lango la
Bondeni, kuelekea Kisima cha Joka na Lango la
Samadi, nikikagua kuta za Yerusalemu,
zilizokuwa zimebomolewa na malango yake,
yaliyokuwa yameteketezwa kwa moto. 14Kisha
nikaelekea mpaka Lango la Chemchemi na
Bwawa la Mfalme, lakini hapakuwepo nafasi ya
kutosha kwa ajili ya mnyama wangu kupita,
15kwa hiyo nikapandia bondeni usiku, nikikagua
ukuta. Mwishoni, nikarudi na kuingia tena kupitia
Lango la Bondeni. 16Maafisa hawakujua
nilikokwenda wala nilichokuwa nikifanya, kwa
sababu mpaka sasa nilikuwa bado sijasema lo
lote kwa Wayahudi wala makuhani wala wakuu
wala maofisa wala mtu ye yote ambaye
angefanya kazi.

17Ndipo nilipowaambia, "Mnaona taabu
tuliyo nayo: Yerusalemu imebaki magofu na
malango yake yameteketezwa kwa moto. Njoni
na tujenge tena ukuta wa Yerusalemu, nasi
hatutakuwa tena kwenye hii aibu.'' 18Pia
niliwaambia kuhusu mkono wenye neema wa
Mungu wangu juu yangu na kile mfalme
alichoniambia.

Wakajibu, "Haya na tuanze kujenga tena.''
Kwa hiyo walianza kazi hii njema.

19Lakini Sanbalati Mhoroni, Tobia afisa
Mwamoni na Geshemu Mwarabu waliposikia juu
ya hili, walitudhihaki na kutucheka. Wakauliza,
"Ni nini hiki mnachokifanya? Je, mnaasi dhidi ya
mfalme?''

20Niliwajibu kwa kusema, ''Mungu wa
mbinguni atatufanikisha. Sisi watumishi wake
tutaanza kujenga tena, lakini kwenu ninyi,
hamna sehemu wala dai lo lote wala
kumbukumbu la haki katika Yerusalemu.''

Wajenzi Wa Ukuta

3 Eliashibu kuhani mkuu na makuhani
wenzake walikwenda kufanya kazi na
kulijenga tena Lango la Kondoo. Waliliweka
wakfu na kuweka milango mahali pake,
walijenga hadi kufikia Mnara wa Mia moja,
ambao waliuweka wakfu mpaka Mnara wa
Hananeli. 2Watu wa Yeriko walijenga sehemu
zilizopakana nao, Zahuri mwana wa Ineri
aliendelea kujenga karibu nao.

3Lango la Samaki lilijengwa na wana wa
Hasena. Waliweka boriti zake na kuweka
milango yake na makomeo na nondo.
4Meremothi mwana wa Uria, mwana wa Hakosi,
alikarabati sehemu iliyofatia. Aliyemfuata ni
Meshulamu mwana wa Berekia, mwana wa
Meshezabeli, alifanya ukarabati na aliyemfuatia
ni Zadoki mwana wa Baana. 5Sehemu iliyofuata
ilikarabatiwa na watu kutoka Tekoa, lakini wakuu
wao walikataa kufanya kazi chini ya wasimamizi
wao.

6Lango la Yeshana lilikarabatiwa na Yoyada
mwana wa Pasea na Meshulamu mwana wa
Besodeya. Wakaziweka boriti zake, milango,
makomeo na nondo. 7Karibu nao ukarabati
ulifanywa na watu kutoka Gibenoni na Mispa,
Melati ya Gibeoni na Yadoni ya Meronothi,
sehemu hizi zilikuwa chini ya mamlaka ya
mtawala wa Ng'ambo ya Eufrati. 8Uzieli mwana
wa Harhaya, mmoja wa masonara, walikarabati
sehemu iliyofuata na Hanania mmoja wa
watengenezaji marashi, alikarabati sehemu
iliyofuata. Walitengeneza Yerusalemu mpaka
kufikia Ukuta Mpana. 9Refaya mwana wa Huri,
mtawala wa nusu ya wilaya ya Yerusalemu,
alikarabati sehemu iliyofuata. 10Kupakana na hii,
Yedaya mwana wa Harumafu alikarabati
sehemu iliyokuwa mkabala na nyumba yake,
naye Hatushi mwana wa Hashabnea alifanya
ukarabati sehemu iliyofuata. 11Malkiya mwana
wa Harimu na Hashubu mwana wa Pahathi-
Moabu walikarabati sehemu nyingine na Mnara
wa Tanuru. 12Shalumu mwana wa Haloheshi,
mtawala wa nusu ya wilaya ya Yerusalemu,
alikarabati sehemu iliyofuata akisaidiana na binti
zake.

13Lango la Bondeni lilikarabatiwa na Hanuni
na wakazi wa Zanoa. Walilijenga kwa upya na
kuweka milango yake na makomeo na nondo
mahali pake. Pia walikarabati ukuta wenye urefu
wa mita mia nne na hamsini hadi Lango la
Samadi.

14Lango la Samadi lilikarabatiwa na Malkiya
mwana wa Rekabu, mtawala wa wilaya ya Beth-
Hakeremu. Alijenga kwa upya na kuweka
milango yake makomeo na nondo.

15Lango la Chemchemi lilikarabatiwa na
Shalumu mwana wa Kolhoze, mtawala wa
wilaya ya Mispa. Alilijenga kwa upya, akaliezeka
na kuweka milango yake, makomeo yake na
nondo mahali pake. Pia alikarabati ukuta wa
Bwawa la Siloamu karibu na Bustani ya Mfalme
hadi kwenye ngazi zinazoshuka kutoka Mji wa
Daudi. 16Sehemu iliyofuata, Nehemia mwana wa

Azbuki, mtawala wa nusu ya wilaya ya Beth-Zuri, alikarabati kufikia mkabala na makaburi ya Daudi, mpaka kwenye bwawa lililotengenezwa na kufikia Nyumba ya Mashujaa.

17Baada yake, ukarabati ulifanywa na Walawi chini ya uongozi wa Rehumu mwana wa Bani. Aliyefuatia ni Hashabia, mtawala wa nusu ya wilaya ya Keila, aliendeleza ukarabati katika sehemu inayohusu wilaya yake. 18Baada yake, ukarabati ulifanywa na ndugu zao chini ya usimamizi wa Binui, mwana wa Henadadi, mtawala wa nusu ya wilaya ya Keila. 19Baada yake, Ezeri mwana wa Yeshua, mtawala wa Mispa, alikarabati sehemu nyingine, kuanzia ile sehemu inayotazamana na mwinuko wa kuelekea kwenye ghala la kuhifadhia silaha, mpaka kwenye pembe ya ukuta. 20Baada yake, Baruki mwana wa Zabai alikarabati kwa bidii sehemu nyingine kutoka ile pembe mpaka kwenye lango la nyumba ya Eliashibu kuhani mkuu. 21Baada yake, Meremothi mwana wa Uria, mwana wa Hakosi, alikarabati sehemu nyingine, kutoka lango la nyumba ya Eliashibu mpaka mwisho wake.

22Baada yake ukarabati ulifanywa na makuhani kutoka eneo lililouzunguka. 23Baada yao Benyamini na Hashubu walikarabati mbele ya nyumba yao, baada yao Azaria mwana wa Maaseya, mwana wa Anania alifanya ukarabati kando ya nyumba yake. 24Baada yake, Binui mwana wa Henadadi alikarabati sehemu nyingine, kutoka kwenye nyumba ya Azaria mpaka kwenye pembe ya ukuta. 25Naye Palali, mwana wa Uzai alijenga sehemu iliyo mkabala na pembe ya ukuta mpaka kwenye mnara wa juu ambao unajitokeza kutoka kwenye jumba la mfalme kando ya ua wa walinzi. Baada yake, Pedaya mwana wa Paroshi, 26na watumishi wa hekalu waishio juu ya kilima cha Ofeli walikarabati hadi kufikia mkabala na Lango la Maji kuelekea mashariki na ule mnara uliojitokeza. 27Baada yao, watu wa Tekoa walikarabati sehemu nyingine, kutoka mnara mkubwa utokezao hadi ukuta wa Ofeli.

28Juu ya Lango la Farasi, makuhani walifanya ukarabati, kila mmoja mbele ya nyumba yake. 29Baada yao, Sadoki mwana wa Imeri alifanya ukarabati mkabala na nyumba yake. Baada yake, Shemaya mwana wa Shekania, mlinzi wa Lango la Mashariki, alifanya ukarabati. 30Baada yake, Hanania mwana wa Shelemia, na Hanuni, mwana wa sita wa Salafu, alikarabati sehemu nyingine. Baada yao, Meshulamu mwana wa Berekia alikarabati sehemu iliyo mkabala na nyumba zake za kuishi. 31Baada yake, Malkiya, mmoja wa masonara, alifanya ukarabati mpaka kwenye nyumba za Wanethini[a] na wafanya biashara, mkabala na Lango la Ukaguzi, hadi kufikia chumba kilicho juu ya pembe, 32kati ya chumba juu ya pembe na Lango la Kondoo, masonara na wafanya biashara walifanya ukarabati.

Upinzani Wakati Wa Ujenzi

4 Sanbalati aliposikia kwamba tulikuwa tunajenga tena ukuta, alikasirika na akawa na uchungu sana. Aliwadhihaki Wayahudi, 2mbele ya rafiki zake na jeshi la Samaria, alisema, “Wayahudi hao wanyonge wanafanya nini? Je, wataweza kuurudishia ukuta wao? Je, watatoa dhabihu? Je, wataweza kumaliza kuujenga kwa siku moja? Je, wataweza kufufua mawe kutoka katika malundo ya vifusi yaliyoteketea hivyo?’’

3Tobia Mwamoni, aliyekuwa karibu naye akasema, ‘‘Wanachokijenga, hata kama ni mbweha angepanda juu yake, angelibomoa huo ukuta wao wa mawe!’’

4Ee Mungu wetu, utusikie, kwa kuwa tumedharauliwa. Warudishie matukano yao kwenye vichwa vyao wenyewe. Uwatoe ili wawe kama nyara katika nchi ya waliowateka. 5Usiusitiri uovu wao wala usifute dhambi zao mbele zako, kwa kuwa wamewatukana wajenzi mbele ya macho yao.

6Basi tuliujenga upya ukuta mpaka wote ukafikia nusu ya kimo chake, kwa kuwa watu walifanya kazi kwa moyo wote.

7Lakini wakati Sanbalati, Tobia, Waarabu, Waamoni na watu wa Ashdodi waliposikia kuwa ukarabati wa kuta za Yerusalemu ulikuwa umeendelea na ya kuwa nafasi zilikuwa zinazibwa, walikasirika sana. 8Wote walifanya shauri pamoja kuja kupigana dhidi ya Yerusalemu na kuchochea machafuko dhidi yake. 9Lakini tulimwomba Mungu wetu na kuweka ulinzi mchana na usiku kupambana na tishio hili.

10Wakati ule ule, watu wa Yuda walisema, “Nguvu za wafanya kazi zinapungua, nacho kifusi ni kingi mno kiasi kwamba hatuwezi kuujenga upya ukuta.’’

---

a31 Wanethini hapa ina maana ya “Watumishi wa hekalu.’’

11Pia adui zetu walisema, “Kabla hawajajua
au kutuona, tutakuwa pale pale katikati yao na
tutawaua na kuikomesha hiyo kazi.’’
12Kisha Wayahudi ambao waliishi karibu nao
walikuja zaidi ya mara kumi na kutuambia, ‘‘Po
pote mtakapoelekea, watatushambulia.’’
13Kwa hiyo niliweka baadhi ya watu nyuma
ya sehemu za chini za ukuta kwenye sehemu
zilizo wazi, niliwaweka kufuatana na jamaa zao,
wakiwa na panga zao, mikuki na pinde zao.
14Baada ya kuona hali ilivyo, nilisimama na
kuwaambia wakuu, maafisa na wengine wote,
“Msiwaogope. Mkumbukeni Bwana, ambaye ni
mkuu mwenye kuogofya, piganeni kwa ajili ya
ndugu zenu, wana na binti zenu, wake zenu na
nyumba zenu.’’
15Adui zetu waliposikia kwamba
tumetambua hila yao na kwamba Mungu
amevuruga shauri lao, wote tulirudi kwenye
ukuta, kila mmoja kwenye kazi yake.
16Kuanzia siku ile na kuendelea, nusu ya
watu wangu walifanya kazi ya ujenzi, na nusu
nyingine wakashika mikuki, ngao, pinde na kinga
ya kifuani. Maofisa walijipanga nyuma ya watu
wote wa Yuda 17waliokuwa wakijenga ukuta.
Wale waliobeba vifaa vya ujenzi walifanya kazi
yao kwa mkono mmoja na kushika silaha kwa
mkono mwingine, 18kila mjenzi alijifunga upanga
wake upande mmoja akiwa anafanya kazi.
Lakini mtu wa kupiga baragumu alikaa pamoja
nami.
19Kisha niliwaambia wakuu, maafisa na watu
wengine wote, “Kazi hii ni kubwa, na imeenea
sehemu kubwa, nasi tumetawanyika kila mmoja
yuko mbali na mwenzake juu ya ukuta. 20Po
pote mtakaposikia sauti ya baragumu, jiungeni
nasi huko. Mungu wetu atatupigania!’’
21Basi tuliendelea na kazi nusu ya watu
wakishikilia mikuki, kuanzia maawio hadi nyota
zilipoonekana. 22Wakati huo pia niliwaambia
watu, “Kila mtu na msaidizi wake wakae ndani
ya Yerusalemu wakati wa usiku, ili waweze
kutumika kama walinzi wakati wa usiku na
kufanya kazi wakati wa mchana.’’ 23Mimi wala
ndugu zangu wala watu wangu wala walinzi
waliokuwa pamoja nami hatukuvua nguo zetu.
Kila mmoja alikuwa na silaha yake, hata
alipokwenda kuchota maji.

Nehemia Anawasaidia Maskini

5 Wakati huu watu na wake zao wakalia kilio
kikuu dhidi ya ndugu zao Wayahudi.
2Baadhi yao walikuwa wakisema, “Sisi na wana
wetu na binti zetu tu wengi, ili tuweze kula na
kuishi, ni lazima tupate nafaka.’’
3Wengine walikuwa wakisema, “Tunaweka
rehani mashamba yetu, mashamba ya mizabibu
na nyumba zetu ili tupate nafaka wakati wa
njaa.’’
4Bado kukawa na wengine waliokuwa
wakisema, “Ilitubidi tukope fedha ili kulipa kodi
ya mfalme kwa ajili ya mashamba yetu na
mashamba yetu ya mizabibu. 5Ingawa sisi ni
mwili na damu moja kama watu wa nchi yetu na
ijapo wana wetu ni wema kama wana wao, bado
inatupasa kuwatoa wana na binti zetu kwenye
utumwa. Baadhi ya binti zetu wameshakuwa
watumwa tayari, lakini hatuna nguvu, kwa
sababu mashamba yetu na mashamba yetu ya
mizabibu ni mali ya wengine.’’
6Niliposikia kilio chao na malalamiko haya,
nilikasirika sana. 7Nikayatafakari katika akili
yangu, nikiwalaumu wakuu na maafisa.
Nikawaambia, “Mnawaonea ndugu zenu kwa
kuwatoza riba!’’ Basi nikaita pamoja mkutano
mkubwa ili kuwashughulikia 8na kusema: “Kwa
kulingana na uwezo wetu, tumewakomboa
ndugu zetu Wayahudi waliokuwa wameuzwa
kwa Mataifa. Sasa mnawauza ndugu zenu, ili
wauzwe tena kwetu!’’ Walinyamaza kimya, kwa
sababu hawakupata cho chote cha kusema.
9Basi nikaendelea kusema, “Mnachokifanya
si sawa. Je, haikuwapasa kutembea katika hofu
ya Mungu wetu ili tuepukane na shutuma za
adui zetu Mataifa? 10Mimi na ndugu zangu na
watu wangu tunawakopesha watu fedha na
nafaka. Lakini jambo hili la kutoza riba likome!
11Warudishieni mara moja mashamba yao,
mashamba yao ya mizabibu, mashamba yao ya
mizeituni na nyumba zao, pia riba yao
mnayowatoza na sehemu ya fungu la mia la
fedha, nafaka, divai mpya na mafuta.’’
12Wakasema, “Tutawarudishia na hatutataka
kitu cho chote zaidi kutoka kwao. Tutafanya
kama ulivyosema.’’
Kisha nikawaita makuhani na kuwafanya
wakuu na maafisa kuapa kufanya kile
walichoahidi. 13Pia nilikung'uta makunjo ya vazi
langu na kusema, “Kila mtu ambaye hatatimiza
ahadi hii, Mungu na amkung'ute hivi kutoka
katika nyumba yake na katika mali zake. Basi
mtu wa jinsi hiyo na akung'utiwe nje na aachwe
bila kitu!’’
Katika hili mkutano wote ukasema, “Amen’’
wakamtukuza BWANA . Nao watu wakafanya
kama walivyokuwa wameahidi.

14Zaidi ya hayo, kutoka mwaka wa ishirini
wa mfalme Artashasta, wakati nilipoteuliwa kuwa
mtawala wao katika nchi ya Yuda, mpaka
mwaka wake wa thelathini na mbili yaani miaka
kumi na miwili, mimi wala ndugu zangu hatukula
chakula ambacho kwa kawaida hupewa
watawala. 15Lakini watawala wa mwanzoni, wale
walionitangulia, waliwalemea watu na kuchukua
kutoka kwao shekeli arobaini za fedha[a] pamoja
na chakula na mvinyo. Wasaidizi wao pia
walipata nafasi ya kufaidi watu. Lakini kwa
kumheshimu Mungu sikufanya hivyo. 16Badala
yake, nilijitoa kwa bidii katika kazi kwenye ukuta
huu. Watu wangu wote walikutanika pale kwa
ajili ya kazi, hatukujipatia shamba lo lote.
17Juu ya hayo, Wayahudi mia moja na
hamsini na maafisa walikula mezani pangu,
pamoja na wale waliotujia kutoka mataifa jirani.
18Kila siku niliandaliwa maksai mmoja, kondoo
sita wazuri na kuku na mvinyo wa kila aina kwa
wingi kila baada ya siku kumi. Licha ya mambo
haya yote, sikudai chakula kilichokuwa fungu la
mtawala, kwa sababu madai yalikuwa mazito
sana kwa watu hawa.
19Unikumbuke kwa fadhili, Ee Mungu
wangu, kwa yote niliyofanya kwa ajili ya watu
hawa.

Upinzani Zaidi Wakati Wa Ujenzi

6 Habari zilipofika kwa Sanbalati, Tobia,
Geshemu Mwarabu na adui zetu wengine
kwamba nimejenga tena ukuta na hakuna nafasi
iliyobakia ndani mwake, ingawa mpaka wakati
huo sikuwa nimeweka milango kwenye malango,
2Sanbalati na Geshemu wakanipelekea ujumbe
huu: "Njoo, tukutane katika mojawapo ya vijiji
katika nchi tambarare ya Ono.''
Lakini walikuwa wakikusudia kunidhuru,
3kwa hiyo niliwatuma wajumbe kwao na majibu
haya: "Kazi ninayoifanya ni kubwa sana siwezi
kuja. Kwa nini niiache kazi isimame nije
kwenu?'' 4Mara nne walinitumia ujumbe wa
namna iyo hiyo na kila mara niliwapa jibu lile lile.
5Basi, mara ya tano, Sanbalati alimtuma
msaidizi wake kwangu akiwa na ujumbe wa aina
ile ile, na alikuwa amechukuwa barua
isiyofungwa mkononi mwake, 6iliyokuwa
imeandikwa:

"Habari imeenezwa miongoni mwa
mataifa naye Geshemu anasema kwamba ni
kweli, kuwa wewe na Wayahudi mnafanya
hila ya kuasi, ndiyo sababu mnajenga ukuta.
Zaidi ya yote, kwa kufuatana na taarifa hizi
karibu utakuwa mfalme wao 7na hata
umewateua manabii wafanye tangazo hili
kukuhusu wewe huko Yerusalemu: 'Yuko
mfalme katika Yuda!' Sasa taarifa hii
itarudishwa kwa mfalme, basi njoo, tufanye
shauri pamoja.''

8Nilimpelekea jibu hili: "Hakuna jambo kama
hilo unalosema linalofanyika, unalitunga tu
kwenye kichwa chako.''
9Wote walikuwa wakijaribu kutuogopesha,
wakifikiri kuwa, "Mikono ya watu italegea kiasi
kwamba hawataweza kufanya kazi, nayo
haitakamilika.''
Lakini niliomba, "Sasa itie mikono yangu
nguvu.''
10Siku moja nilikwenda nyumbani kwa
Shemaya mwana wa Delaya, mwana wa
Mehetabeli, ambaye alikuwa amefungwa ndani
ya nyumba yake. Akasema, "Na tukutane katika
nyumba ya Mungu, ndani ya hekalu, na tufunge
milango ya hekalu, kwa sababu watu wanakuja
kukuua, usiku wanakuja kukuua.''
11Lakini nilisema, "Je, mtu kama mimi
nikimbie? Au mtu kama mimi aende hekaluni
kuokoa maisha yake? Sitakwenda!'' 12Nilitambua
kwamba Mungu hakumtuma, bali alitabiri dhidi
yangu kwa sababu Tobia na Sanbalati walikuwa
wamemwajiri. 13Alikuwa ameajiriwa kunitisha ili
nitende dhambi kwa kufanya hili, kisha waweze
kuniharibia jina langu na kuniaibisha.

14Ee Mungu wangu, wakumbuke Tobia na
Sanbalati kwa sababu ya yale waliyotenda, pia
kumbuka nabii mke Noadia na manabii wengine
ambao wamekuwa wakijaribu kunitisha.

Kukamilika Kwa Ukuta

15Basi ukuta ulikamilika siku ya ishirini na
tano mwezi wa Eluli, kwa siku hamsini na mbili.
16Adui zetu wote waliposikia kuhusu hili, mataifa
yote waliotuzunguka waliogopa na kupoteza
ujasiri, kwa sababu walitambua kuwa kazi hii
imefanyika kwa msaada wa Mungu wetu.
17Pia, katika siku hizo wakuu wa Yuda
walikuwa wakituma barua nyingi kwa Tobia,
nayo majibu yaliyotoka kwa Tobia yaliendelea
kuwajia. 18Kwa kuwa watu wengi katika Yuda
walikuwa wamemwapia, kwani alikuwa mkwewe
Shekania mwana wa Ara, naye ni mwanae

a15 "Shekeli 40 za fedha ni kama gramu 456 za fedha"

Yeho-hanani aliyekuwa amemwoa binti wa Meshulamu mwana wa Berekia. [19]Zaidi ya hayo walikuwa wakiniarifu jinsi Tobia alivyo mtu mwema, nao walimwambia kila kitu nilichosema. Naye Tobia alipeleka barua za kunitisha.

7 Baada ya ukuta kukamilika kujengwa upya na kuweka milango, waliteuliwa mabawabu wa lango, waimbaji na Walawi. [2]Nilimweka Hanani ndugu yangu kuwa kiongozi wa Yerusalemu, pamoja na Hanania jemadari wa ngome, kwa kuwa alikuwa mtu mwadilifu na mwenye kumcha Mungu kuliko watu wengine. [3]Nikawaambia, "Malango ya Yerusalemu yasifunguliwe mpaka jua litakapokuwa limepanda. Wakati walinzi wa malango wakiwa kwenye zamu, wafunge milango na waweke makomeo. Pia wateueni wenyeji wa Yerusalemu wawe walinzi, wengine kwenye nafasi zao na wengine karibu na nyumba zao wenyewe."

Orodha Ya Waliorudi Toka Uhamishoni

[4]Mji ulikuwa mkubwa tena wenye nafasi nyingi, lakini walikuwepo watu wachache ndani yake, nazo nyumba zilikuwa bado magofu. [5]Hivyo Mungu wangu akaweka moyoni mwangu kuwakusanya wakuu, maafisa na watu wa kawaida kwa ajili ya kuorodheshwa kulingana na jamaa zao. Nilikuta orodha ya vizazi iliyoandikwa ya wale waliokuwa wa kwanza kurudi toka uhamishoni. Hili ndilo nililokuta limeandikwa humo:

[6]Hii ndiyo orodha ya watu wa jimbo waliorudi Yerusalemu na Yuda, kutoka utumwani baada ya kupelekwa uhamishoni na mfalme Nebukadneza wa Babeli. Kila mmoja alirudi kwenye mji wake, [7]wakiwa wamefuatana na Zerubabeli, Yeshua, Nehemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordekai, Bilshani, Mispereti, Bigwai, Nehumu na Baana:

Orodha Ya Wanaume Wa Israeli:

[8]Wazao wa Paroshi	2172
[9]wazao wa Shefatia	372
[10]wazao wa Ara	652
[11]wazao wa Pahath-Moabu (kupitia ukoo wa Yeshua na Yoabu)	2,818
[12]wazao wa Elamu	1,254
[13]wazao wa Zatu	845
[14]wazao wa Zakai	760
[15]wazao wa Binui	648
[16]wazao wa Bebai	628
[17]wazao wa Azgadi	2,322
[18]wazao wa Adonikamu	667
[19]wazao wa Bigwai	2,067
[20]wazao wa Adini	655
[21]wazao wa Ateri (kupitia Hezekia)	98
[22]wazao wa Hashumu	328
[23]wazao wa Besai	324
[24]wazao wa Harifu	112
[25]wazao wa Gibeoni	95
[26]watu wa Bethlehemu na Netofa,	188
[27]watu wa Anathothi	128
[28]watu wa Beth-Azmawethi	42
[29]watu wa Kiriathi-Yearimu, Kefira na Beerothi	743
[30]watu wa Rama na Geba,	621
[31]watu wa Mikmashi,	122
[32]watu wa Betheli na Ai	123
[33]watu wa Nebo	52
[34]watu wa Elamu	1,254
[35]watu wa Harimu	320
[36]watu wa Yeriko	345
[37]watu wa Lodi, Hadidi na Ono	721
[38]watu wa Senaa	3,930
[39]Makuhani:	
Wazao wa Yedaya (kupitia familia ya Yeshua)	973
[40]wazao wa Imeri	1,052
[41]wazao wa Pashuri	1,247
[42]wazao wa Harimu	1,017
[43]Walawi:	
Wazao wa Yeshua (kupitia Kadmieli kupitia ukoo wa Hodavia)	74
[44]Waimbaji:	
Wazao wa Asafu	148
[45]Mabawabu wa malango:	
Wazao wa Shalumu, Ateri, Talmoni, Akubu, Hatita na Shobai	138
[46]Wanethini[a] wa Hekaluni:	
wazao wa Sia, Hasufa, Tabaothi, [47]Kerosi, Siha, Padoni,	

a[46] Wanethini hapa ina maana ya "Watumishi wa hekalu."

[48]Lebana, Hagaba, Shalmai,
[49]Hanani, Gideli, Gahari,
[50]Reaya, Resini, Nekoda,
[51]Gazamu, Uza, Pasea,
[52]Besai, Meunimu, Nefusimu,
[53]Bakbuki, Hakufa, Harhuri,
[54]Basluthi, Mehida, Harsha,
[55]Barkosi, Sisera, Tema,
[56]Nesia na Hatifa.

[57]Wazao wa watumishi wa Solomoni:

wazao wa Sotai, Soferethi, Perida,
[58]Yaala, Darkoni, Gideli,
[59]Shefatia, Hatili, Pokerethi - Sebaimu na Amoni.

[60]Wanethini wote na
wazao wa watumishi wa Solomoni
walikuwa 392

[61]Wafuatao ni watu waliorudi kutoka miji ya Tel-mela, Tel-Harsha, Kerubu, Adoni na Imeri, lakini hawakuweza kuthibitisha kwamba jamii zao walitokana na Israeli:

[62]Wazao wa
Delaya, Tobia na Nekoda walikuwa 642

[63]Kutoka miongoni mwa makuhani:

Wazao wa
Habaya, Hakosi na Barzilai (mtu aliyekuwa amemwoa binti wa Barzilai Mgileadi aliitwa kwa jina hilo.)

[64]Hawa walitafuta katika orodha ya jamii zao, lakini hawakuonekana kwa hiyo waliondolewa katika ukuhani kama watu najisi. [65]Kwa hiyo, Tirshatha[b] aliagiza kuwa wasile cho chote kati ya vyakula vitakatifu mpaka atakapopatikana kuhani ahudumuye kwa Urimu na Thumimu.

[66]Jumla ya watu wote waliorudi kutoka uhamishoni walikuwa 42,360, [67]tena zaidi ya hao kulikuwepo watu 7,337 watumishi wa kiume na wa kike, pia walikuwemo waimbaji 245 wanaume na wanawake. [68]Walikuwako farasi 736, nyumbu 245, [69]ngamia 435 na punda 6,720.

b[65] Tirshatha ni jina la heshima aliloitwa mtawala wa Yuda chini ya ufalme wa Uajemi.

[70]Baadhi ya wakuu wa mbari walichangia kazi ya ujenzi. Tirshatha alikabidhi kwenye hazina darkoni 1000[c] za dhahabu, mabakuli 50 na mavazi 530 kwa ajili ya makuhani. [71]Baadhi ya wakuu wa mbari walikabidhi kwenye hazina kwa ajili ya kazi darkoni 20,000 za dhahabu na mane 2,200[d] za fedha. [72]Matoleo ya watu wengine yalikuwa kilo 168 za dhahabu, kilo 140 za fedha na mavazi sitini na saba ya makuhani.

[73]Makuhani, Walawi, walinzi wamalango, waimbaji na Wanethini[e], pamoja na baadhi ya watu wengine na Waisraeli wengine wote, waliishi katika miji yao wenyewe.

Ezra Asoma Sheria

8 Ilipotimia miezi saba nao Waisraeli wakiwa tayari wanaishi katika miji yao:
Ndipo watu wote wakakusanyika kama mtu mmoja kwenye uwanja mbele ya Lango la Maji. Wakamwambia Ezra mwandishi alete kitabu cha sheria ya Mose, ambacho BWANA aliamuru kwa ajili ya Israeli.

[2]Basi katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba kuhani Ezra akaleta Sheria mbele ya kusanyiko, ambamo walikuwemo wanaume, wanawake na watu wote walioweza kufahamu. [3]Aliisoma kwa sauti kubwa tangu mapambazuko mpaka adhuhuri akiwa ameuelekea uwanja uliokuwa mbele ya Lango la Maji mbele ya wanaume, wanawake na wengine ambao waliweza kufahamu. Watu wote wakasikiliza kwa makini kile Kitabu cha Sheria.

[4]Mwandishi Ezra alisimama juu ya jukwaa la miti lililojengwa kwa kusudi hilo. Upande wa kuume alisimama Matithia, Shema, Anaya, Uria, Hilkia na Maaseya. Upande wake wa kushoto walikuwepo Pedaya, Mishaeli, Malkiya, Hashumu, Hashbadani, Zekaria na Meshulamu.

[5]Ezra akakifungua kile kitabu. Watu wote waliweza kumwona kwa sababu alikuwa amesimama juu zaidi, naye alipokifungua watu wote walisimama. [6]Ezra akamsifu BWANA, Mungu mkuu, nao watu wote wakainua mikono yao na kuitikia, “Amen! Amen!” Kisha wakasujudu na kumwabudu BWANA hali nyuso zao zikigusa ardhi.

c[70] Darkon ni kipimo cha Kiebrania. Darkoni 1,000 za dhahabu ni sawa na uzito wa kilo 8.6.
d[71] Mane ni kipimo cha Kiebrania. Mane 2,200 ni sawa na kilo 1,300 za fedha.
e[73] Wanethini hapa ina maana ya “Watumishi wa hekalu.”

7Walawi wafuatao walikuwa
wakiwaelewesha watu ile sheria wakati wakiwa
wamesimama pale: Yeshua, Bani, Sherebia,
Jamini, Akubu, Shabethai, Hodai, Maaseya,
Kelita, Azaria, Yozabadi, Hanani na Pelaya.
8Walisoma kutoka kile Kitabu cha Sheria ya
Mungu, wakiifafanua na kuwapa maelezo ili
watu waweze kufahamu kile kilichokuwa
kikisomwa.

9Kisha Nehemia Tirshatha, kuhani Ezra na
waandishi, pamoja na Walawi waliokuwa
wakiwafundisha watu wakawaambia wote, "Siku
hii ni takatifu kwa BWANA Mungu wenu.
Msiomboleze wala msilie.'' Kwa kuwa watu wote
walikuwa wakilia walipokuwa wakisikiliza
maneno ya ile Sheria.

10Nehemia akasema, "Nendeni mkafurahie
chakula kizuri na vinywaji vitamu, na mpeleke
sehemu kwa wale ambao hawana cho chote cha
kula. Siku hii ni takatifu kwa BWANA.
Msihuzunike, kwa kuwa furaha ya BWANA ni
nguvu zenu.''

11Walawi wakawatuliza watu wote
wakisema, "Iweni watulivu, kwa kuwa hii ni siku
takatifu. Msihuzunike.''

12Kisha watu wote wakaondoka kwenda kula
na kunywa na kuwapelekea watu sehemu ya
chakula na wakaadhimisha kwa furaha kubwa,
kwa sababu sasa wamefahamu maneno yale
waliyokuwa wameelezwa.

13Katika siku ya pili ya mwezi, wakuu wa
mbari zote, pamoja na makuhani na Walawi,
wakakusanyika wakimzunguka Ezra mwandishi
wapate kusikiliza kwa makini maneno ya Sheria.
14Wakakuta imeandikwa katika ile Sheria,
ambayo BWANA aliiamuru kupitia kwa Mose
kwamba Waisraeli wanapaswa kukaa katika
vibanda wakati wa siku kuu ya mwezi wa saba
15na kwamba wanapaswa kutangaza neno hili
na kulieneza katika miji yao na katika
Yerusalemu wakisema: "Enendeni katika nchi ya
mlima na kuleta matawi kutoka miti ya mizeituni,
mizeituni mwitu, mihadasi, mitende na miti ya
kivuli, ili kutengeneza vibanda,'' kama
ilivyoandikwa.

16Basi watu wakaenda na kuleta matawi nao
wakajijengea vibanda juu ya paa za nyumba
zao, katika nyua zao, katika nyua za nyumba ya
Mungu na katika uwanja karibu na Lango la Maji
na uwanja wa Lango la Efraimu. 17Jamii yote ya
watu waliorudi kutoka uhamishoni wakajenga
vibanda na kuishi ndani yake. Tangu wakati wa
Yoshua mwana wa Nuni mpaka siku ile,
Waisraeli hawakuwahi kuiadhimisha namna hii
kama hivi. Furaha yao ilikuwa kubwa sana.

18Siku baada ya siku, kutoka siku ya kwanza
hadi ya mwisho, Ezra alisoma kutoka kwenye
kile Kitabu cha Sheria ya Mungu.
Wakaadhimisha sikukuu ile kwa siku saba na
katika siku ya nane, kwa kufuatana na maagizo,
kulikuwa na kusanyiko kubwa takatifu.

Waisraeli Waungama Dhambi Zao

9 Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi ule
ule, Waisraeli walikusanyika pamoja,
wakifunga na kuvaa nguo za gunia na kujipaka
mavumbi vichwani mwao. 2Wale wa uzao wa
Israeli walijitenga na wageni wote. Wakasimama
mahali pao na kuungama dhambi zao na uovu
wa baba zao. 3Wakasimama pale walipokuwa,
wakasoma kutoka kwenye kile Kitabu cha Sheria
ya BWANA Mungu wao kwa muda wa robo
siku, wakatumia robo nyingine kwa kuungama
na kumwabudu BWANA Mungu wao. 4Walawi
wafuatao walikuwa wamesimama kwenye ngazi:
Yeshua, Bani, Kadmieli, Shebania, Buni,
Sherebia, Bani na Kenani. Hawa walimlilia
BWANA Mungu wao kwa sauti kubwa. 5Nao
Walawi Yeshua, Kadmeli, Bani, Hashabnea,
Sherebia, Hodia, Shebania na Pethahia
wakasema: "Simameni mumsifu BWANA
Mungu wenu, yeye ambaye ni Mungu tangu
milele hata milele.''

"Libarikiwe jina lake tukufu, litukuzwe
juu ya baraka zote na sifa. 6Wewe peke
yako ndiwe BWANA . Uliumba mbingu, hata
mbingu za mbingu, nalo jeshi lote la angani,
dunia na vyote vilivyo ndani yake, bahari na
vyote vilivyomo ndani yake. Hutoa uhai kwa
kila kitu nalo jeshi la mbinguni linakuabudu
wewe.

7"Wewe ni BWANA Mungu
uliyemchagua Abramu na kumtoa kutoka Uri
ya Wakaldayo, nawe ukamwita Abrahamu.
8Uliona kuwa moyo wake ni mwaminifu
kwako, nawe ukafanya agano naye kuwapa
wazao wake nchi ya Wakanaani, Wahiti,
Waamori, Waperizi, Wayebusi na
Wagrigashi. Umetimiza ahadi yako kwa
sababu wewe ni mwenye haki.

9"Uliona mateso ya baba zetu huko
Misri, ukasikia kilio chao huko bahari ya
Shamu. 10Ulituma ishara za miujiza na
maajabu dhidi ya Farao, dhidi ya maafisa
wake wote na watu wote wa nchi yake, kwa

kuwa ulifahamu jinsi Wamisri walivyowafanyia ufidhuli. Ukajifanyia jina linalodumu hadi leo. 11Ukagawa bahari mbele yao, ili waweze kupita ndani yake penye nchi kavu, lakini uliwatupa Wamisri waliowafuatilia katika vilindi, kama jiwe kwenye maji mengi. 12Mchana uliwaongoza kwa nguzo ya wingu na usiku kwa nguzo ya moto kuwamulikia njia iliyowapasa kuiendea.

13"Ulishuka katika Mlima Sinai, ukanena nao kutoka mbinguni. Ukawapa masharti nasheria zile ambazo ni za kweli na haki, pia amri na maagizo mazuri. 14Ukawafahamisha Sabato yako takatifu na ukawapa amri, maagizo na sheria kupitia mtumishi wako Mose. 15Katika njaa yao uliwapa mkate kutoka mbinguni na katika kiu yao uliwatolea maji kutoka kwenye mwamba. Ukawaambia waingie na kuimiliki nchi ambayo ulikuwa umeapa kwa mkono ulioinuliwa kuwapa.

16"Lakini wao, baba zetu, wakawa na kiburi na shingo ngumu, nao hawakutii maagizo yako. 17Wakakataa kusikiliza na kushindwa kukumbuka miujiza uliyoifanya miongoni mwao. Wakawa na shingo ngumu na katika uasi wao wakamchagua kiongozi ili warudi kwenye utumwa wao. Lakini weweni Mungu mwenye kusamehe, mwenye neema na mwingi wa huruma, si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo. Kwa hiyohukuwaacha, 18hata wakati walipojitengenezea sanamu ya ndama yakusubu na kusema, 'Huyu ni mungu wenu, aliyewapandisha kutoka nchi ya Misri,' auwakati walipofanya makufuru makubwa.

19"Kwa sababu ya huruma zako kuu hukuwaacha jangwani. Wakati wa mchana ile nguzo ya wingu haikukoma kuwaongoza katika njia yao, wala nguzo ya moto haikuacha kuwamulikia usiku njia iliyowapasa kuiendea. 20Ukawapa Roho wako mwema ili kuwafundisha. Hukuwanyima mana yako vinywani mwao,nawe ukawapa maji kwa ajili ya kiu yao. 21Kwa miaka arobaini uliwatunza jangwani, hawakukosa cho chote, nguo zao hazikuchakaa wala miguu yao haikuvimba.

22"Ukawapa falme na mataifa, ukiwagawia hata mipaka ya mbali. Wakaimiliki nchi ya Sihoni mfalme wa Heshboni na nchi ya Ogu mfalme wa Bashani. 23Ukawafanya wana wao kuwa wengi kama nyota za angani, nawe ukawaleta katika nchi ambayo uliwaambia baba zao kuingia na kuimiliki. 24Wana wao wakaingia na kuimiliki nchi. Ukawatiisha Wakanaani mbele yao, walioishi katika nchi, ukawatia Wakanaani mikononi mwao, pamoja na wafalme wao na watu wa nchi, wawafanyie kama wapendavyo. 25Wakateka miji yenye ngome na nchi yenye rutuba, wakamiliki nyumba zilizojazwa na vitu vizuri vya kila aina, visima vilivyochimbwa tayari, mashamba ya mizabibu, mashamba ya mizeituni na miti yenye matunda kwa wingi. Wakala wakashiba nao wakanawiri sana, wakajifurahisha katika wema wako mwingi.

26"Lakini hawakukutii nao wakaasi dhidi yako, wakatupa sheria zako nyuma yao. Wakawaua manabii wako, waliowaonya ili wakurudie, wakafanya makufuru makubwa. 27Hivyo ukawatia mikononi mwa adui zao, ambao waliwatesa. Lakini walipoteswa wakakulilia wewe. Kutoka mbinguni uliwasikia, nawe kwa huruma zako kuu ukawapa waokozi, waliowaokoa kutoka mkononi mwa adui zao.

28"Lakini mara walipokuwa na raha, wakafanya maovu tena machoni pako. Kisha ukawaacha mikononi mwa adui zao nao wakawatawala. Walipokulilia tena, ukasikia kutoka mbinguni na kwa huruma zako ukawaokoa kila mara.

29"Ukawaonya warudi katika sheria yako, lakini wakawa na kiburi na hawakutii amri zako. Wakatenda dhambi dhidi ya maagizo yako ambayo kwayo mtu ataishi kama akiyatii. Kwa ukaidi wakakugeuzia kisogo, wakawa na shingo ngumu na wakakataa kusikiliza. 30Kwa miaka mingi ulikuwa mvumilivu kwao. Kwa njia ya Roho wako ukawaonya kupitia manabii wako. Hata hivyo hawakujali, basi ukawatia mikononi mwa mataifa jirani. 31Lakini kwa rehema zako kuu hukuwakomesha wala kuwaacha, kwa kuwa wewe ni Mungu mwenye neema na rehema.

32"Basi sasa, Ee Mungu wetu, uliye mkuu, mwenye nguvu na Mungu wa kuogofya, mwenye kushika agano lake la upendo, usiache taabu hizi zote zionekane ni kitu kidogo mbele za macho yako, taabu hizi zilizotupata, juu ya wafalme wetu na viongozi, juu ya makuhani wetu na manabii,

juu ya baba zetu na watu wako wote, tangu siku za wafalme wa Ashuru hadi leo. 33Katika hayo yote yaliyotupata, umekuwa mwenye haki, umetenda kwa uaminifu, wakati sisi tumetenda mabaya. 34Wafalme wetu, viongozi wetu, makuhani wetu na baba zetu hawakufuata sheria yako, hawakuzingatia amri zako wala maonyo uliyowapa. 35Hata walipokuwa wangali katika ufalme wao, wakiufurahia wema wako mkuu katika nchi kubwa na yenye rutuba uliyowapa, hawakukutumikia wala kugeuka kutoka katika njia zao mbaya.

36"Lakini tazama, leo tu watumwa, watumwa katika nchi uliyowapa baba zetu ili wapate kula matunda yake na vitu vingine vizuri inayozalisha. 37Kwa sababu ya dhambi zetu, mavuno yake mengi huenda kwa wafalme uliowaweka watutawale. Wanatawala juu ya miili yetu na mifugo yetu kama wapendavyo. Tuko katika dhiki kuu.

Mapatano Ya Watu

38"Kwa sababu ya haya yote, tunajifunga katika mapatano, maandishi, pamoja na viongozi wetu, Walawi wetu na makuhani wetu wakitia mihuri yao.''

10 Wale waliotia muhuri walikuwa:

Nehemia mtawala, mwana wa Hakalia,Sedekia, 2Seraya, Azaria, Yeremia,
3Pashuri, Amaria, Malkiya,
4Hatushi, Shebania, Maluki,
5Harimu, Meremothi, Obadia,
6Danieli, Ginethoni, Baruki,
7Meshulamu, Abiya, Miyamini,
8Maazia, Bilgai na Shemaiya.
Hawa ndio waliokuwa makuhani.

9Walawi:

Yeshua mwana wa Azania, Binui wana wa Henadadi, Kadmieli
10na wenzao, Shebania, Hodia, Kelita, Peilaya, Hanani,
11Mika, Rehobu, Hashabia,
12Zakuri, Sherebia, Shebania,
13Hodia, Bani na Beninu.

14Viongozi wa watu:

Paroshi, Pahathi-Moabu, Elamu, Zatu, Bani,
15Buni, Azgadi, Bebai,
16Adoniya, Bigwai, Adini,
17Ateri, Hezekia, Azuri,
18Hodia, Hashumu, Bezai,
19Harifu, Anathothi, Nebai,
20Magpiashi, Meshulamu, Heziri,
21Meshezabeli, Sadoki, Yadua,
22Pelatia, Hanani, Anaia,
23Hoshea, Hanania, Hashubu,
24Haloheshi, Pilha, Shobeki,
25Rehumu, Hashabna, Maaseia,
26Ahia, Hanani, Anani,
27Maluki, Harimu na Baana.

28"Watu wengine walikuwa ni: Makuhani, Walawi, mabawabu, waimbaji, Wanethini[a], na hao wote waliojitenga na mataifa jirani kwa ajili ya Sheria ya Mungu, pamoja na wake zao na wana wao na mabinti zao wote waliokuwa na uwezo wa kufahamu. 29Basi hawa wote wakajiunga na ndugu zao na wakuu wao, wakajifunga kwa laana na kwa kiapo kufuata Sheria ya Mungu iliyotolewa kupitia kwa Mose mtumishi wa Mungu na kutii kwa uangalifu amri zote, maagizo, na sheria za BWANA Bwana wetu.

30"Tunaahidi kutowaoza binti zetu kwa watu wanaotuzunguka, wala kuwaoza wana wetu binti zao.

31"Wakati mataifa jirani waletapo bidhaa zao au nafaka kuuza siku ya Sabato, hatutazinunua toka kwao siku ya Sabato wala siku nyingine yo yote takatifu. Kila mwaka wa saba tutaacha kuilima ardhi na tutafuta madeni yote.

32"Tunakubali wajibu wa kutimiza amri za kutoa theluthi ya shekeli[b] kila mwaka kwa ajili ya utumishi wa nyumba ya Mungu: 33Kwa ajili ya mikate ya wonyesho, kwa ajili ya sadaka za kawaida za nafaka na sadaka za kuteketezwa, kwa ajili ya sadaka za siku za Sabato, Sikukuu za Mwandamo wa Mwezi na sikukuu nyingine zilizoamuriwa, kwa ajili ya sadaka takatifu, kwa ajili ya sadaka za dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Israeli, na kwa ajili ya kazi zote za nyumba ya Mungu wetu.

34"Sisi, makuhani, Walawi na watu, tumepiga kura kuamua kuwa kila mmoja wa jamaa zetu lazima alete katika nyumba ya

a28 Wanethini hapa ina maana ya "Watumishi wa hekalu.''
b32 Shekeli hapa ni kipimo sawa na 1/8 ya onzi (kama gramu 4.)

Mungu wetu kwa nyakati maalum kila mwaka mchango wa kuni za kukokea moto katika madhabahu ya BWANA Mungu wetu, kama ilivyoandikwa katika Sheria.

35"Pia tunachukua wajibu wa kuleta malimbuko ya mazao yetu na matunda ya kwanza ya kila mti wa matunda katika nyumba ya BWANA kila mwaka.

36"Kama pia ilivyoandikwa katika Sheria, tutawaleta wazaliwa wetu wa kwanza wa kiume na wa mifugo yetu yaani wa ng'ombe wetu na wa makundi yetu ya kondoo na mbuzi katika nyumba ya Mungu wetu, kwa ajili ya makuhani wanaohudumu huko.

37"Zaidi ya yote, tutaleta katika ghala za nyumba ya Mungu wetu, kwa makuhani, vyakula vya kwanza vya mashamba yetu, sadaka zetu za nafaka, matunda ya miti yetu yote, divai yetu mpya na mafuta. Nasi tutaleta zaka za mazao yetu kwa Walawi, kwa kuwa Walawi ndio ambao hukusanya zaka katika miji yote tunakofanya kazi. 38Kuhani atokanaye na uzao wa Aroni atashirikiana na Walawi wakati wapokeapo zaka, nao Walawi wataleta sehemu ya kumi ya zaka katika nyumba ya Mungu wetu katika ghala za hazina. 39Watu wa Israeli, pamoja na Walawi, wataleta michango yao ya nafaka, divai mpya na mafuta katika vyumba vya ghala mahali vifaa vya mahali patakatifu vihifadhiwapo na wanapokaa makuhani wanaohudumu, mabawabu na waimbaji.

"Hatutaacha kuijali nyumba ya Mungu wetu."

Wakazi Wapya Wa Yerusalemu

11 Basi, viongozi wa watu walikaa Yerusalemu na watu wengine, walipiga kura mtu mmoja kati ya watu kumi aje kuishi Yerusalemu, mji mtakatifu, wengine tisa waliobaki ilikuwa wakae katika miji yao wenyewe. 2Watu waliwasifu wale wote waliojitolea kuishi Yerusalemu.

3Hawa ndio viongozi wa majimbo waliokuja kuishi Yerusalemu (baadhi ya Waisraeli, makuhani, Walawi, Wanethini[a], na wazao wa watumishi wa Solomoni waliendelea kuishi katika miji ya Yuda, kila mmoja katika milki yake mwenyewe katika miji mbalimbali, 4ambapo watu wengine kutoka Yuda na Benyamini waliishi Yerusalemu):

Kutoka wazao wa Yuda:

Athaya mwana wa Uzia, mwana wa Zekaria, mwana wa Amaria, mwana wa Shefatia, mwana wa Mahalaleli, mzao wa Peresi. 5Naye Maaseya mwana wa Baruki, mwana wa Kolhoze, mwana wa Hazaya, mwana wa Adaya, mwana wa Yoyaribu, mwana wa Zekaria, mzao wa Mshelani. 6Wazao wa Peresi walioishi Yerusalemu walikuwa 468 watu wenye uwezo.

7Kutoka wazao wa Benyamini:

Salu mwana wa Meshulamu, mwana wa Yoedi, mwana wa Pedaya, mwana wa Kolaya, mwana wa Maaseya, mwana wa Ithieli, mwana wa Yeshaya 8na wafuasi wake, Gabai na Salai watu 928. 9Yoeli mwana wa Zikri alikuwa afisa wao mkuu, naye Yuda mwana wa Hasenua alikuwa msaidizi wake, akiwa ndiye wa pili katika madaraka ya mji.

10Kutoka makuhani:

Yedaya, mwana wa Yoyaribu, Yakini, 11Seraya mwana wa Hilkia, mwana wa Meshulamu, mwana wa Sadoki, mwana wa Meraothi, mwana wa Ahitubu, msimamizi katika nyumba ya Mungu, 12pamoja na wenzao 822 waliofanya kazi hekaluni, Adaya mwana wa Yerohamu, mwana wa Pelalia, mwana wa Amzi, mwana wa Zekaria, mwana wa Pashuri, mwana wa Malkiya, 13na wenzao, waliokuwa viongozi wa jamaa walikuwa watu 242, Amashsai mwana wa Azareli, mwana wa Ahzai, mwana wa Meshilemothi, mwana wa Imeri, 14na wenzao waliokuwa wenye uwezo walikuwa watu 128. Afisa wao mkuu alikuwa Zabdieli mwana wa Hagedolimu.

15Kutoka Walawi:

Shemaya mwana wa Hashubu, mwana wa Azrikamu, mwana wa Hashabia, mwana wa Buni, 16Shabethai na Yozabadi, walikuwa viongozi wawili wa Walawi, ambao walisimamia kazi za nje za nyumba ya

a3 Wanethini hapa ina maana ya "Watumishi wa hekalu."

Mungu, [17]Matania mwana wa Mika, mwana wa Zabdi, mwana wa Asafu, kiongozi aliyeongoza kutoa shukrani na maombi, Bakbukia aliyekuwa msaidizi wake kati ya wenzake, na Abda mwana wa Shamua, mwana wa Galali, mwana wa Yeduthuni. [18]Jumla ya Walawi waliokaa katika mji mtakatifu walikuwa watu 284.

[19]Mabawabu:

Akubu, Talmoni na wenzao, waliolinda malango walikuwa watu 172.

[20]Waisraeli waliosalia, makuhani pamoja na Walawi, walikuwa katika miji yote ya Yuda, kila mmoja katika urithi wa baba zake.

[21]Wanethini[b] waliishi katika kilima cha Ofeli. Ziha na Gishpa walikuwa wasimamizi wao.

[22]Afisa mkuu wa Walawi huko Yeusalemu alikuwa Uzi mwana wa Bani, mwana wa Hashabia, mwana wa Matania, mwana wa Mika. Uzi alikuwa mmoja wa wazao wa Asafu, waliokuwa Waimbaji wenye kuwajibika kwa ajili ya huduma ya nyumba ya Mungu. [23]Waimbaji walikuwa chini ya amri za mfalme na shughuli zao za kila siku ziliratibishwa nayo.

[24]Pethahia mwana wa Meshezabeli, mmoja wa wazao wa Zera mwana wa Yuda, alikuwa mwakilishi wa mfalme katika mambo yote kuhusu mahusiano na watu.

[25]Kuhusu vijiji na mashamba yake, baadhi ya watu wa Yuda waliishi Kiriathi Arba na makazi yaliyokizunguka, katika Dibon na makazi yake, katika Yekabzeeli na vijiji vyake, [26]katika miji ya Yeshua, Molada, Beth-peleti, [27]katika Hazari Shuali, Beersheba na makazi yake, [28]katika Ziklagi, Mekona na katika makazi yake, [29]katika Enrimoni, Sora, Yarmuthi, [30]Zanoa, Adulamu na vijiji vyake, katika Lakishi na mashamba yake, katika Azeka na makazi yake: Hivyo walikuwa wakiishi kuanzia Beersheba mpaka Bonde la Hinomu.

[31]Wazao wa Wabenyamini kutoka Geba waliishi Mikmashi, Aiya, Betheli na makazi yake, [32]katika Anathothi, Nobu na Anania, [33]katika Hazori, Rama na Gitaimu, [34]katika Hadidi, Zeboimu na Nebalati, [35]katika Lodi, Ono na katika Bonde la Mafundi.

[36]Baadhi ya makundi ya Walawi wa Yuda waliishi huko Benyamini.

b[21] Wanethini hapa ina maana ya "Watumishi wa hekalu."

Makuhani Na Walawi

12 Hawa wafuatao walikuwa makuhani na Walawi ambao walirudi na Zerubabeli mwana wa Shealtieli pamoja na Yeshua:

Seraya, Yeremia, Ezra,
[2]Amaria, Maluki, Hatushi,
[3]Shekania, Rehumu, Meremothi,
[4]Ido, Ginethoni, Abiya,
5Miyamini, Moadia, Bilga,
[6]Shemaya, Yoyaribu, Yedaya,
[7]Salu, Amoki, Hilkia na Yedaya.

Hawa walikuwa viongozi wa makuhani na wenzao wakati wa Yeshua.

[8]Walawi walikuwa,Yeshua, Binui, Kadmieli, Sherebia, Yuda, pia Matania, ambaye pamoja na wenzake, alikuwa kiongozi wa nyimbo za shukrani. [9]Bakbukia na Uni hao ni wenzao, waliosimama mkabala nao wakati wa ibada.

[10]Yeshua alikuwa baba wa Yoiakimu, Yoiakimu alikuwa baba wa Eliashibu, Eliashibu alikuwa baba wa Yoyada, [11]Yoyada alikuwa baba wa Yonathani na Yonathani alikuwa baba wa Yadua.

[12]Katika siku za Yoiakimu, kulikuwa na wakuu wa jamaa za kikuhani:

Kuhani	*Jamaa*
Meraya	Seraya
Hanania	Yeremia
[13]Meshulamu	Ezra
Yehohanani	Amaria
[14]Yonathani	Maluki
Yosefu	Shekania
[15]Adna	Harimu
Helkia	Meremothi
[16]Zekaria	Ido
Meshulamu	Githoni
[17]Zikri	Abiya
Piltai	Miamini na Moadia
[18]Shamua	Bilga
Yehonathani	Shemaia
[19]Metania	Yoyaribu
Uzi	Yedaya
[20]Kalai	Salu
Amoki	Eberi
[21]Hashabia	Hilkia
Yedaya	Nethaneli

[22]Wakuu wa jamaa za Walawi wakati wa Eliashibu, Yoyada, Yohanani na Yadua, pamoja na wakuu wa makuhani, waliorodheshwa wakati wa utawala wa mfalme Dario Mwajemi. [23]Wakuu wa jamaa miongoni mwa wazao wa Lawi mpaka wakati wa Yohanani mwana wa Eliashibu

waliorodheshwa katika kitabu cha kumbukumbu.
[24]Viongozi wa Walawi walikuwa: Hashabia,
Sherebia, Yeshua mwana wa Kadmieli na
wenzao, waliosimama mkabala nao kusifu na
kushukuru, sehemu moja ikipokezana na
nyingine kama ilivyoagizwa na mfalme Daudi
mtu wa Mungu.
[25]Mabawabu waliokuwa wakilinda kwenye
malango ya ghala ni: Matania, Bakbukia,
Obadia, Meshulamu, Talmoni na Akubu.
[26]Walihudumu siku za Yoakimu mwana wa
Yeshua, mwana wa Yozadaki, na katika siku za
mtawala Nehemia na wa Ezra kuhani na
mwandishi.

Kuwekwa Wakfu Kwa Ukuta Wa Yerusalemu

[27]Wakati wa kuwekwa wakfu ukuta wa
Yerusalemu, Walawi walitafutwa huko
walikokuwa wakiishi, nao wakaletwa
Yerusalemu kuadhimisha kwa shangwe huko
kuweka wakfu kwa nyimbo za shukrani na kwa
uimbaji kwa kutumia matoazi, vinubi na zeze.
[28]Pia waimbaji walikusanywa pamoja kutoka
maeneo yanayozunguka Yerusalemu, kutoka
vijiji vya Wanetofathi, [29]kutoka Beth-gilgali,
kutoka eneo la Geba na Azmawethi, kwa kuwa
waimbaji walikuwa wamejijengea vijiji kuzunguka
Yerusalemu. [30]Wakati makuhani na Walawi
walipokuwa wamekwisha kujitakasa kwa
kufuatana na desturi, waliwatakasa watu,
malango na ukuta.
[31]Niliwaagiza viongozi wa Yuda wapande
juu ya ukuta. Pia niliagiza makundi mawili
makubwa ya waimbaji waimbe nyimbo za
kumshukuru Mungu. Moja ipande juu ya ukuta
upande wa kuume, kuelekea Lango la Kinyesi.
[32]Hoshaya na nusu ya viongozi wa Yuda
wakawafuata, [33]pamoja na Azaria, Ezra,
Meshulamu, [34]Yuda, Benyamini, Shemaya,
Yeremia, [35]pamoja na baadhi ya makuhani
wenye tarumbeta, pia walikuwa na Zekaria
mwana wa Yonathani, mwana wa Shemaya,
mwana wa Matania, mwana wa Mikaya, mwana
wa Zakuri, mwana wa Asafu, [36]pamoja na
wenzao, Shemaya, Azareli, Milalai, Gilalai, Maai,
Nethaneli, Yuda na Hanani wakiwa na vyombo
vya uimbaji, kama ilivyoagizwa na Daudi mtu wa
Mungu. Mwandishi Ezra aliongoza
maandamano. [37]Kwenye Lango la Chemchemi
waliendelea moja kwa moja mpaka kwenye
ngazi za Mji wa Daudi kwenye mwinuko wa
ukuta na kupitia juu ya nyumba ya Daudi mpaka
kwenye Lango la Maji upande wa mashariki.
[38]Kundi la pili lilielekea upande mwingine.
Niliwafuata juu ya ukuta, pamoja na nusu ya
watu nyuma ya mnara wa Tanuru mpaka
kwenye Ukuta Mpana, [39]juu ya Lango la
Efraimu, Lango la Yeshana, Lango la Samaki,
Mnara wa Hananeli na Mnara wa Mia, mpaka
kwenye lango la Kondoo. Walipofika kwenye
Lango la Ulinzi walisimama.
[40]Kisha yale makundi mawili yaliyoshukuru
yalichukua nafasi zao katika nyumba ya Mungu,
nami pia, pamoja na nusu ya maafisa, [41]pamoja
na makuhani wafuatao: Eliakimu, Maaseya,
Miniamini, Mikaya, Elioenai, Zekaria na Hanania
wakiwa na tarumbeta zao, [42]pia Maaseya,
Shemaya, Eleazari, Uzi, Yehohanani, Malkiya,
Elamu na Ezeri. Makundi haya yaliimba chini ya
uongozi wa Yezrahia. [43]Siku hiyo watu walitoa
dhabihu nyingi, walishangilia kwa sababu Mungu
aliwapa furaha kuu. Wanawake na watoto
walishangilia pia. Sauti ya kushangilia huko
Yerusalemu iliweza kusikika mbali sana.
[44]Wakati huo watu walichaguliwa kuwa
wasimamizi wa vyumba vya ghala kwa ajili ya
matoleo, malimbuko na zaka. Kutoka kwenye
yale mashamba yaliyozunguka miji walipaswa
walete kwenye ghala mafungu kama sheria
ilivyoamuru kwa ajili ya makuhani na Walawi,
kwa kuwa Yuda alifurahishwa na huduma ya
makuhani na Walawi. [45]Walifanya ibada ya
Mungu wao na ibada ya utakaso, waimbaji na
walinzi wa lango walifanya hivyo pia, kufuatana
na amri za Daudi na Solomoni mwanawe. [46]Kwa
muda mrefu uliopita, katika siku za Daudi na
Asafu, walikuwepo viongozi wa waimbaji na wa
nyimbo za sifa na za kumshukuru Mungu. [47]Kwa
hiyo katika siku za Zerubabeli na za Nehemia,
Israeli wote walitoa mafungu kila siku kwa ajili ya
waimbaji na mabawabu. Pia walitenga fungu
kwa ajili ya Walawi wengine, nao Walawi
walitenga fungu kwa ajili ya wazao wa Aroni.

Nehemia Afanya Matengenezo Ya Mwisho

13 Katika siku hiyo kitabu cha Mose
kilisomwa kwa sauti kuu na watu wote
wakasikia. Humo ilionekana imeandikwa
kwamba hakuna Mwamori wala Mmoabu
atakayeruhusiwa katika kusanyiko la watu wa
Mungu, [2]kwa sababu hawakuwalaki Waisraeli
kwa chakula na maji, badala yake walimwajiri
Balaamu kuwalaani (lakini hata hivyo Mungu
wetu aligeuza laana kuwa baraka). [3]Watu
waliposikia sheria hii, waliwatenga watu wote
wasio Waisraeli waliokuwa wa uzao wa kigeni.

4Kabla ya hili, kuhani Eliashibu alikuwa
amewekwa kuwa msimamizi wa vyumba vya
ghala ya nyumba ya Mungu wetu. Naye alikuwa
na uhusiano wa karibu na Tobia, 5naye alikuwa
amempa Tobia chumba kikubwa ambacho
mwanzo kilikuwa kikitumika kuweka sadaka za
nafaka, uvumba na vyombo vya hekalu, pamoja
na zaka za nafaka, divai mpya na mafuta
waliyoagizwa Waisraeli kwa ajili ya Walawi,
waimbaji na mabawabu wa Lango, pamoja na
matoleo kwa makuhani.

6Lakini wakati haya yote yalipokuwa
yakitendeka, sikuwa Yerusalemu, kwa kuwa
katika mwaka wa thelathini na mbili wa kutawala
Artashasta mfalme wa Babeli nilikuwa nimerudi
kwa mfalme. Baadaye nilimwomba ruhusa,
7nirudi Yerusalemu. Hapo niligundua jambo la
uovu alilofanya Eliashibu kwa kumpa Tobia
chumba katika nyua za nyumba ya Mungu.
8Nilikasirika sana na nilivitupa nje vyombo vyote
vya Tobia. 9Nilitoa amri kutakasa vyumba, kisha
nilivirudisha vifaa vya nyumba ya Mungu,
pamoja na sadaka za nafaka na uvumba.

10Pia niligundua kuwa mafungu
yaliyopangwa kupewa Walawi hawakuwa
wamepewa, pia Walawi wote na waimbaji
waliowajibika kwa huduma walikuwa wamerudi
katika mashamba yao. 11Basi niliwakemea
maafisa na kuwauliza, "Kwa nini nyumba ya
Mungu imepuuziwa?'' Kisha niliwaita pamoja na
kuwaweka kwenye nafasi zao.

12Yuda wote walileta zaka za nafaka, divai
mpya na mafuta kwenye ghala. 13Nikamweka
kuhani Shelemia, mwandishi Sadoki na Mlawi
aliyeitwa Pedaya kuwa wasimamizi wa ghala na
kumfanya Hanani mwana wa Zakuri, mwana wa
Matania, kuwa msaidizi wao, kwa sababu watu
hawa walionekana kuwa waaminifu. Walipewa
wajibu wa kugawa mahitaji kwa ndugu zao.

14Ee Mungu wangu, unikumbuke kwa hili,
wala usifute kile nilichokifanya kwa uaminifu kwa
ajili ya nyumba ya Mungu wangu na kwa ajili ya
huduma yake.

15Siku hizo nikaona watu katika Yuda
wakikanyaga mashinikizo ya mvinyo siku ya
Sabato na kuleta nafaka wakiwapakia punda,
pamoja na divai, zabibu, tini na aina nyingine za
mizigo. Nao walikuwa wakileta haya yote
Yerusalemu siku ya Sabato. Kwa hiyo
niliwaonya dhidi ya kuuza vyakula siku hiyo.
16Watu kutoka Tiro waliokuwa wakiishi
Yerusalemu walileta samaki na aina nyingi za
bidhaa na kuziuza Yerusalemu siku ya Sabato
kwa watu wa Yuda. 17Niliwakemea wakuu wa
Yuda na kuwaambia, "Ni uovu gani huu
mnaofanya kuinajisi siku ya Sabato? 18Je, baba
zenu hawakufanya mambo ya jinsi hii hata
kumsababisha Mungu wetu kuleta maafa haya
yote juu yetu na juu ya mji huu? Sasa bado
mnazidi kuchochea ghadhabu yake dhidi ya
Israeli kwa kuinajisi Sabato."

19Wakati vivuli vya jioni vilipoangukia juu ya
malango ya Yerusalemu kabla ya Sabato,
niliamuru milango ifungwe na isifunguliwe
mpaka Sabato iishe. Nikawaweka baadhi ya
watu wangu mwenyewe kwenye malango ili
kwamba pasiwepo mzigo utakaoingizwa ndani
siku ya Sabato. 20Mara moja au mbili wachuuzi
na wauzaji wa bidhaa za aina zote walilala usiku
nje ya mji wa Yerusalemu. 21Lakini niliwaonya
na kuwaambia, "Kwa nini mnalala karibu na
ukuta? Kama mkifanya hivi tena, nitawaadhibu.''
Kuanzia wakati ule hawakuja tena siku ya
Sabato. 22Kisha niliwaamuru Walawi kujitakasa
na kwenda kulinda malango ili kutunza Sabato
iwe takatifu.

Ee Mungu wangu, unikumbuke kwa ajili ya
hili pia, nawe unionyeshe wema wako
sawasawa na upendo wako mkuu.

23Zaidi ya yote, niliona watu wa Yuda
waliokuwa wameoa wanawake kutoka Ashdodi,
Amoni na Moabu. 24Nusu ya watoto wao
walizungumza lugha ya Kiashidodi au lugha ya
watu wengine, hawakuweza kuzungumza
Kiyahudi. 25Niliwakemea na kuwalaani.
Niliwapiga baadhi ya watu na kung'oa nywele
zao. Niliwaapisha kwa jina la Mungu na kusema:
"Msiwaoze binti zenu kwa wana wao, wala binti
zao wasiolewe na wana wenu wala ninyi
wenyewe. 26Je, Solomoni hakutenda dhambi
kwa sababu ya wanawake wa namna hiyo?
Miongoni mwa mataifa mengi hapakuwepo
mfalme kama yeye. Alipendwa na Mungu wake.
Naye Mungu alimweka kuwa mfalme juu ya
Israeli yote, hata hivyo wanawake wa mataifa
mengine walimfanya hata yeye atende dhambi.
27Je, tulazimike sasa kusikia kwamba ninyi pia
mmefanya uovu huu mkubwa na kutokuwa
waaminifu kwa Mungu wetu kwa kuoa
wanawake wa kigeni?''

28Mmoja wa wana wa Yoyada mwana wa
Eliashibu kuhani mkuu alikuwa mkwewe

Sanbalati Mhoroni. Nami nilimfukuza mbele yangu.

[29]Ee Mungu wangu, uwakumbuke, kwa sababu wamenajisi ukuhani na agano la kikuhani na la Walawi.

[30]Kwa hiyo niliwatakasa makuhani na Walawi watokane na cho chote kilichokuwa cha kigeni, na kuwapa wajibu, kila mmoja katika kazi yake. [31]Pia nilihakikisha kwamba matoleo ya kuni yaliletwa kwa wakati unaopaswa, pia malimbuko kwa wakati wake.

Ee Mungu wangu, unikumbuke, unitendee mema.

Utangulizi

Kitabu hiki kinachukua jina la mhusika wake mkuu, Esta.Jina hili limetokana na neno la Kiajemi ambalo maana yake ni *"nyota."* Jina la Esta la Kiebrania ni" *Hadassah,*" *('hadas kwa Kiebrania)* ambalo maana yake ni "*Mhadasi*[a]*, yaani, aina ya miti iliyokuwa inastawi milimani karibu na Yerusalemu, ambayo ilikuwa inatumika kujengea vibanda wakati wa Sikukuu ya Vibanda".*Kitabu hiki kinaelezea kisa cha msichana mzuri wa Kiyahudi ambaye mfalme Ahasuero wa kwanza alimchagua awe malkia wake. Wakati Hamani alipopanga hila ya kuwaangamiza Wayahudi wote, Mordekai ambaye alikuwa binamu yake Malkia Esta, alimshawishi ajaribu kuwaokoa watu wake (Wayahudi). Kwa kuhatirisha maisha yake, alimsihi mfalme awaokoe Wayahudi.

Matukio yaliyowapata Wayahudi yanayoelezewa kwenye kitabu hiki yalitukia huko Shushani, uliokuwa mji mkuu wa Uajemi wakati wa Ahusuero, aliyetawala Uajemi kuanzia 486-465K.K. Ingawa mwandishi hajulikani, anatoa habari kuhusu hali halisi, jumba la kifalme, desturi na historia ya Kiajemi. Maneno ya Kiajemi pia yanajitokeza katika kitabu hiki, lakini hakuna hata alama ya ushawishi wa lugha ya Kiyunani au wazo linaloonekana humo.

Ingawa jina la Mungu halikutajwa katika kitabu hiki, maongozi ya Mungu kwa watu Wake ambao ana agano nao, yanaonekana wazi kila mahali waziwazi. Kule kuokolewa kwa Wayahudi kwa ajabu wakati wa Ahusuero, baadaye kuliadhimishwa kila mwaka kama Sikukuu ya Puri, wakati ambapo kitabu cha Esta husomwa hadharani.Sikukuu hii ina madhumuni ya kueleza kimsingi historia iliyotolewa katika kitabu cha Esta *(3;7; 9:24, 28-32).*

Wazo Kuu

Mungu anawaokoa Wayahudi katika maangamizi yaliyokuwa yamepangwa na Hamani Mwagagi adui yao.Mungu anageuza mabaya yaliyokusudiwa dhidi ya Wayahudi yawapate adui zao, akianzia na Hamani mwenyewe kutundikwa kwenye mti aliokusudia kumtundika Mordekai na hatimaye watu katika utawala wote wa Ahusuero baada ya Esta na watu wake kumwomba Mungu.

Mwandishi

Ingawa mwandishi hajulikani kwa wazi, inawezekana akawa Mordekai (*9:29).* Wengine wamefikiria ni Ezra au Nehemia kwa sababu ya mtindo wa kuandika.Lakini uwezekano mkubwa anaweza akawa Ezra.

Mahali

Katika jumba la kifalme huko Shushani, mji mkuu wa Uajemi. Ingawaje Kitabu cha Esta kinafuata kitabu cha Nehemia katika Biblia, matukio yake ni ya miaka thelathini kabla ya yale ya Kitabu cha Nehemia.

Mambo Muhimu

Esta ni mojawapo ya vitabu viwili vyenye majina ya wanawake katika Biblia. Kingine ni Ruthi.

Wahusika Wakuu

Esta, Mordekai, Mfalme Ahasuero na Hamani.

Mgawanyo

- Esta anafanywa malkia. (1:1-2:23)
- Hila ya Hamani kuwaangamiza Wayahudi. (3:1-5:14)
- Ushindi wa Wayahudi. (6:1-10:3)

---

a"Mhadasi" ni aina ya mti uotao milimani karibu na Yerusalemu, 'hadas kwa Kiebrania, ilikuwa inatumika kujengea vibanda wakati wa Sikukuu ya vibanda (Ona Neh 8:15)

Malkia Vashti Aondolewa

1 Hili ndilo lililotokea wakati wa utawala wa mfalme Ahasuero, Ahasuero ambaye alitawala juu ya majimbo mia na ishirini na saba tangu Bara Hindi mpaka Kushi[a]. 2Wakati huo Mfalme Ahasuero alipotawala kiti chake cha enzi kilikuwa katika ngome ya mji wa Shushani, 3naye katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake, alifanya karamu kwa ajili ya wakuu wake wote pamoja na maafisa.Akawaalika viongozi wa jeshi wa Uajemi na Umedi, wana wa wafalme na wakuu wa majimbo.

4Kwa siku zote mia na themanini mfalme alionyesha utajiri mwingi wa ufalme wake na fahari na utukufu wa enzi yake. 5Siku hizo zilipopita, ndipo mfalme alifanya karamu kwa muda wa siku saba,
katika bustani ya ndani katika jumba la kifalme, kwa ajili watu wote kuanzia mdogo hadi mkubwa, ambao walikuwa katika ngome ya mji wa Shushani. 6Bustani ilikuwa na mapazia ya kitani nyeupe na buluu, yaliyofungiwa kamba za kitani nyeupe na kitambaa cha zambarau kwenye pete za fedha juu ya nguzo za marmari. Kulikuwepo viti vya dhahabu na fedha vilivyokuwa vimewekwa kwenye ile sakafu iliyotengenezwa kwa mawe ya rangi, marmari, lulumizi na mawe mengine ya thamani. 7Vyombo vya dhahabu vilitumika kwa watu kunywea mvinyo, kila kimoja tofauti na kingine, naye mfalme akatoa mvinyo kwa wingi kwa kadiri ya ukarimu wake. 8Kwa amri ya mfalme kila mgeni aliruhusiwa kunywa alichotaka, kwa kuwa mfalme alitoa maagizo kwa watumishi wote wa kuhudumu mvinyo kumhudumia kila mtu kwa jinsi alivyotaka.

9Malkia Vashti wakati huo huo naye pia akawafanyia wanawake karamu katika jumba la kifalme la Mfalme Ahasuero.

10Siku ya saba, wakati mfalme Ahasuero alipokuwa amesisimka roho yake kwa mvinyo, aliamuru matowashi saba ambao walikuwa wakimhudumia, yaani, Mehumani, Biztha,
Harbona, Bigtha, Abagtha, Zethari na Karkasi, 11kumleta Malkia Vashti mbele ya mfalme akiwa amevaa taji lake la kifalme, ili aonyeshe uzuri wake kwa watu na wakuu, kwa kuwa alikuwa ni mzuri wa kupendeza. 12Lakini wakati watumishi walipotoa amri ya mfalme, Malkia Vashti alikataa kuja. Ndipo mfalme alighadhabika na hasira ikawaka.

13Kwa kuwa ilikuwa desturi ya mfalme kupata ushauri kwa wataalamu katika mambo ya sheria na haki, alizungumza na watu wenye busara, ambao walijua nyakati, 14nao waliokuwa karibu na mfalme ni Karshena, Shethari, Admatha, Tarshishi, Meresi, Marsena na Memukani, wakuu saba wa Uajemi na Umedi ambao walikuwa na nafasi ya pekee kwa mfalme nao walikuwa na vyeo vya juu kabisa katika utawala wake.

15Mfalme akauliza, “Kulingana na sheria, Malkia Vashti anapaswa atendewe nini? Malkia hakutii amri ya Mfalme Ahasuero ambayo matowashi walimpelekea.’’

16Kisha Memukani akajibu mbele ya mfalme na wakuu, “Malkia Vashti si amemkosea mfalme tu bali pia amewakosea wakuu wote na watu wa himaya yote ya Mfalme Ahasuero. 17Kwa maana tendo hili la malkia litajulikana kwa wanawake wote, kwa hiyo watawadharau waume zao na kusema, ‘Mfalme Ahasuero aliagiza Malkia Vashti aletwe mbele yake, lakini alikataa.’ 18Leo hii wanawake wa wakuu wa Uajemi na Umedi ambao wamesikia juu ya tabia ya malkia watawatendea wakuu wote wa mfalme vivyo hivyo. Hapatakuwapo na mwisho wa dharau na magomvi.

19Kwa hiyo, kama itampendeza mfalme, atoe amri ya kifalme na iandikwe katika sheria ya Uajemi na Umedi, ambayo haitakaa ibadilike, kwamba Vashti kamwe asije tena mbele ya Mfalme Ahasuero. Pia mfalme na atoe hiyo nafasi yake ya kifalme kwa mwanamke mwingine aliye bora kuliko yeye. 20Kisha wakati mbiu hii ya mfalme itakapotangazwa katika himaya yake iliyo kubwa sana, wanawake wote watawaheshimu waume zao, kuanzia mdogo hadi mkubwa.’’

21Mfalme na wakuu wake walipendezwa na shauri hili, mfalme akafanya kama Memukani alivyopendekeza. 22Alipeleka barua katika sehemu yote ya ufalme wake, kwa kila jimbo kwa maandishi yake mwenyewe na kwa kila watu katika lugha yao wenyewe, akitangaza kwa msemo wa kila watu kwamba kila mtu atakuwa mtawala wa nyumba yake mwenyewe.

Esta Afanywa Malkia

2 Baadaye, wakati hasira ya Mfalme Ahasuero ilipokuwa imetulia, alimkumbuka Vashti na kile alichokuwa amekifanya, naye alilokuwa ameamuru juu yake. 2Kisha watumishi waliomhudumia mfalme

a[1] “Kushi’’ hapa ina maana Ethiopia

walipendekeza, “Na ufanyike utafiti kwa ajili ya wanawali mabikira wazuri wa sura kwa ajili ya mfalme. 3Mfalme na ateue maafisa katika kila jimbo la himaya yake kuwaleta hao wanawali wote wazuri wa sura katika nyumba ya wanawake na masuria katika ngome ya mji wa Shushani. Kisha wawekwe chini ya utunzaji wa Hegai, towashi wa mfalme, ambaye ndiye kiongozi wa wanawake, na wapewe matunzo yote ya urembo. 4Kisha yule ambaye atampendeza mfalme na awe malkia badala ya Vashti.’’ Shauri hili likampendeza mfalme, naye akalifuata.

5Basi katika mji wa ngome ya Shushani palikuwa na Myahudi wa kabila ya Benyamini, jina lake Mordekai mwana wa Yairi, mwana wa Shimei, mwana wa Kishi, 6ambao walichukuliwa uhamishoni kutoka Yerusalemu na mfalme Nebukadneza wa Babeli, wakiwa miongoni mwa waliochukuliwa mateka pamoja na mfalme Yekonia wa Yuda. 7Mordekai alikuwa na binamu yake msichana aliyeitwa Hadasa, ambaye alimlea kwa kuwa hakuwa na baba wala mama. Msichana huyu, ambaye pia alijulikana kwa jina la Esta, alikuwa na umbo na sura ya kupendeza, naye Mordekai alimtunza kama binti yake mwenyewe baada ya baba yake na mama yake kufariki.

8Wakati agizo na amri ya mfalme lilipotangazwa, wanawali wengi waliletwa kwenye ngome ya mji wa Shushani na kuwekwa chini ya uangalizi wa Hegai. Pia Esta alipelekwa katika jumba la mfalme na akakabidhiwa Hegai, ambaye alikuwa mkuu wa nyumba ya wanawake na masuria. 9Msichana huyu alimpendeza na kupata upendeleo mbele zake. Mara moja akaanza kumpa matunzo ya uzuri na chakula cha pekee. Alimpa Esta vijakazi saba waliochaguliwa kutoka jumba la kifalme ya mfalme na kumhamishia yeye pamoja na vijakazi wake katika sehemu bora zaidi katika nyumba ya wanawake na masuria.

10Esta alikuwa hajadhihirisha uraia wala kabila lake, kwa sababu Mordekai alikuwa amemkataza. 11Kila siku Mordekai alitembea karibu na ua la nyumba ya wanawake na masuria kuona jinsi Esta anavyoendelea na kuona yaliyokuwa yakitendeka kwake.

12Kabla zamu ya msichana haijafika ya kwenda kwa Mfalme Ahasuero, alikuwa atimize miezi kumi na miwili ya matunzo ya urembo kama ilivyokuwa imepangwa.Kwa miezi sita walikuwa wajipake mafuta ya manemane na miezi sita ya kujipaka manukato na vipodozi. 13Basi hivi ndivyo ambavyo Esta angeingia kwa mfalme: Kila kitu alichohitaji aliruhusiwa kuchukua kutoka nyumba ya wanawake na masuria na kwenda navyo katika jumba la mfalme. 14Jioni angekwenda pale na asubuhi kurudi sehemu nyingine ya nyumba ya wanawake na masuria katika utunzaji wa Shaashgazi, towashi wa mfalme ambaye alikuwa mkuu wa masuria. Hangeweza kurudi kwa mfalme mpaka apendezwe naye na kuagiza aitwe kwa jina lake.

15Wakati zamu ya Esta ilipofika kwenda kwa mfalme, (msichana ambaye Mordekai alikuwa amemlea, naye ni binti wa Abihaili mjomba wake) Esta hakutaka vitu zaidi ya vile ambavyo Hegai towashi wa mfalme aliyekuwa mkuu wa nyumba ya wanawake na masuria alivyokuwa ameshauri. Naye Esta alipata kibali kwa kila mtu aliyemwona. 16Alipelekwa kwa Mfalme Ahasuero katika makao ya kifalme katika mwezi wa kumi, mwezi wa Tebethi, katika mwaka wake wa saba wa kutawala.

17Basi ikawa mfalme alivutiwa na Esta zaidi kuliko wanawake wengine wote, naye akapata upendeleo na kibali kuliko mabikira wengine. Kisha akamvika taji la kifalme kichwani mwake na kumfanya malkia badala ya Vashti. 18Mfalme akafanya karamu kubwa, karamu ya Esta, kwa wakuu wake wote na maafisa. Mfalme alitangaza mapumziko katika majimbo yake yote na kugawa zawadi kwa ukarimu wa kifalme.

Mordekai Afunua Hila

19Wakati mabikira walipokusanyika mara ya pili, Mordekai alikuwa akiketi katika lango la mfalme. 20Lakini Esta alikuwa ameficha siri ya kabila lake na uraia wake kama Mordekai alivyokuwa amemwambia, kwa maana aliendelea kufuata maelekezo ya Mordekai kama alivyokuwa akifanya alipokuwa akimlea.

21Wakati Mordekai alipokuwa akiketi kwenye lango la mfalme, Bigthana na Tereshi maafisa wawili wa mfalme waliokuwa walinzi wa lango, walikasirika na kupanga njama ya kumua Mfalme Ahasuero. 22Lakini Mordekai aligundua juu ya hila hii na kumwambia Malkia Esta, ambaye baadaye alimwarifu mfalme huku akimsifu Mordekai. 23Kisha wakati taarifa hiyo ilipochunguzwa na kuonekana kuwa kweli, maafisa hao wawili waliangikwa juu ya miti ya kunyongea. Haya yote yaliandikwa katika kitabu cha kumbukumbu mbele ya mfalme.

Hila Ya Hamani Kuwangamiza Wayahudi

3 Baada ya matukio haya, Mfalme Ahasuero alimheshimu Hamani mwana wa Hamedatha, Mwagagi, akampandisha na kumpa kiti chake cha heshima cha juu sana kuliko wakuu wengine wote. [2]Maafisa wote wa kifalme waliokaa langoni mwa mfalme walipiga magoti na kumpa Hamani heshima, kwa kuwa mfalme alikuwa ameamuru hili kuhusu Hamani. Lakini Mordekai hakumpigia magoti wala kumheshimu.

[3]Kisha maafisa wa kifalme waliokuwa langoni mwa mfalme walimuuliza Mordekai, "Kwa nini hutii agizo la mfalme?'' [4]Siku baada ya siku walizungumza naye lakini hakukubali. Kwa hiyo walimweleza Hamani kuona kama tabia ya Mordekai itaweza kuvumiliwa, kwa maana alikuwa amewaambia kuwa yeye ni Myahudi.

[5]Wakati Hamani alipoona kuwa Mordekai hampigii magoti wala kumpa heshima alighadhibika. [6]Hata hivyo baada ya kujulishwa watu wa Mordekai ni akina nani, alibadili wazo la kumua Mordekai peke yake. Badala yake Hamani alitafuta njia ya kuwaangamiza watu wote wa Mordekai,yaani, Wayahudi, walio katika ufalme wote wa Ahasuero.

[7]Katika mwaka wa kumi na mbili wa kutawala Mfalme Ahasuero, katika mwezi wa kwanza uitwao Nisani, walipiga Puri (yaani kura) mbele ya Hamani kuchagua siku na mwezi. Kura ikaangukia kwenye mwezi wa kumi na mbili, yaani Adari.

[8]Kisha Hamani alimwambia Mfalme Ahasuero, "Wako watu fulani wameenea na kutawanyika miongoni mwa watu katika majimbo yote ya ufalme wako, ambao desturi zao ni tofauti na zile za watu wengine wote, nao hawatii sheria za mfalme. Haifai mfalme kuwavumilia watu hawa. [9]Kama inampendeza mfalme, itolewe amri kuwaangamiza, nami nitaweka talanta 10,000[a] za fedha katika hazina ya mfalme kwa ajili ya watu watakaoshughulikia jambo hili.''

[10]Basi mfalme alichukua pete yake ya muhuri kutoka kwenye kidole chake na kumpa Hamani mwana wa Hamedatha, Mwagagi, adui wa Wayahudi. [11]Mfalme akamwambia Hamani, "Baki na fedha yako na uwatendee hao watu utakavyo."

[12]Kisha siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kwanza waandishi wa mfalme waliitwa. Walipeleka barua kwa kila jimbo na katika kila lugha ya watu kama agizo la Hamani lilivyotoka kwa mfalme, kwa mtawala wa majimbo mbali mbali, na wakuu wa watu mbali mbali. Hizi ziliandikwa kwa jina la Mfalme Ahasuero mwenyewe na kutiwa muhuri wa pete yake mwenyewe. [13]Barua zilipelekwa na tarishi katika majimbo yote ya mfalme zikiwa na amri ya kuharibu, kuua na kuangamiza Wayahudi wote wadogo kwa wakubwa, wanawake na watoto wadogo kwa siku moja. Katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, ndio mwezi wa Adari, walipaswa pia kuteka nyara vitu vyao. [14]Nakala ya andiko la amri ilipaswa kutolewa kama sheria katika kila jimbo na kufahamishwa kwa watu wa kila taifa ili waweze kuwa tayari kwa siku ile.

[15]Kwa kuharakishwa na amri ya mfalme, matarishi walikwenda na andiko lilitolewa katika mji wa ngome ya Shushani. Mfalme na Hamani waliketi na kunywa, lakini mji wa Shushani ulifadhaika.

Mordekai Amshawishi Esta Kusaidia

4 Wakati Mordekai alipojua yote yaliyokwisha kufanyika, alirarua mavazi yake na kuvaa nguo za magunia na kujipaka majivu, akaenda mjini, akiomboleza kwa sauti na kwa uchungu. [2]Alikwenda akasimama nje ya lango la mfalme, kwa sababu hakuna ye yote aliyeruhusiwa kuingia akiwa amevaa nguo za magunia. [3]Katika kila jimbo ambapo amri na agizo la mfalme lilifika, kulikuwa na maombolezo makuu miongoni mwa Wayahudi pamoja na kufunga, kulia na kuomboleza. Watu wengi wakalala juu ya nguo za magunia na majivu.

[4]Wakati wajakazi wa Esta na matowashi walipokuja na kumwambia kuhusu Mordekai, alipatwa na huzuni kuu. Alimtumia nguo avae badala ya nguo za magunia, lakini Mordekai hakuzikubali. [5]Ndipo Esta akamwita Hathaki, mmojawapo wa matowashi wa mfalme ambaye alikuwa amewekwa kumhudumia Esta, akamwagiza kutafuta ni nini kilikuwa kikimtaabisha Mordekai na ni kwa nini.

[6]Basi Hathaki alitoka nje kumwendea Mordekai kwenye uwanja ulio wazi wa mji mbele ya lango la mfalme. [7]Mordekai akamwambia kila kitu ambacho kimempata, pamoja na hesabu kamili ya fedha Hamani alizoahidi kulipa katika hazina ya kifalme kwa ajili ya maangamizi ya

a[9]… "Talanta10,000'' za fedha ni kama tani 345.

Wayahudi. [8]Alimpa nakala ya andiko la amri kwa ajili ya maangamizi yao, lililokuwa limechapishwa huko Shushani, kumwonyesha Esta na kumwelezea. Mordekai akamwambia towashi amshawishi Esta kwenda mbele ya mfalme kuomba rehema na kumsihi kwa ajili ya watu wake.

[9]Hathaki akarudi kwa Esta na kumwarifu lile Mordekai alilosema. [10]Kisha Esta akamwamuru amweleze Mordekai, [11]"Maafisa wote wa mfalme na watu wa majimbo ya kifalme wanajua kuwa mwanaume au mwanamke ye yote ambaye ataingia kumwona mfalme katika ua wa ndani bila kuitwa, mfalme ana sheria moja tu: Atauawa. Njia pekee kinyume na hili ni mfalme kumnyoshea fimbo ya dhahabu ili aishi.
Lakini siku thelathini zimepita tangu nilipoitwa kwenda kwa mfalme.''

[12]Wakati maneno ya Esta yalipotaarifiwa kwa Mordekai, [13]Mordekai alirudisha jibu hili: "Usifikiri kwamba kwa sababu uko katika nyumba ya mfalme wewe mwenyewe katika Wayahudi wote utapona. [14]Kwa kuwa kama utakaa kimya wakati huu, msaada na ukombozi kwa Wayahudi utatoka mahali pengine, lakini wewe na jamaa ya baba yako mtaangamia. Nani ajuaye kwamba hukuja kwenye nafasi ya kifalme kwa ajili ya wakati kama huu?''

[15]Kisha Esta alituma jibu hili kwa Mordekai:
[16]"Nenda, kusanya pamoja Wayahudi wote walioko Shushani, fungeni kwa ajili yangu. Msile wala kunywa kwa siku tatu, usiku na mchana. Mimi na wajakazi wangu tutafunga kama mnavyofanya. Baada ya kufanyika hili, nitakwenda kwa mfalme, hata ingawa ni kinyume cha sheria. Ikiwa ni kuangamia na niangamie.''

[17]Kwa hiyo Mordekai alikwenda zake na kutekeleza maagizo yote ya Esta.

Ombi La Esta Kwa Mfalme

5 Siku ya tatu Esta alivaa mavazi yake ya kifalme, naye akasimama katika ua wa ndani wa jumba la mfalme, mbele ya ukumbi wa mfalme. Naye mfalme alikuwa akiketi katika kiti chake cha kifalme katika ukumbi, akielekea langoni. [2]Alipomwona Malkia Esta amesimama uani alipendezwa naye, akamnyoshea fimbo ya utawala ya dhahabu ile iliyokuwa mkononi mwake. Kwa hiyo Esta alikaribia na aligusa ncha ya fimbo ya mfalme.

6 [3]Kisha mfalme aliuliza, "Malkia Esta, ni nini? Ombi lako ni nini? Hata kama ni nusu ya ufalme, utapewa.''

[4]Esta alijibu, "Kama itampendeza mfalme, mfalme pamoja na Hamani, na waje leo katika karamu ambayo nimeiandaa kwa ajili yake.''

[5]Mfalme akasema, "Mleteni Hamani mara moja, ili tupate kufanya lile Esta analoomba.''

Kwa hiyo mfalme na Hamani walihudhuria karamu aliyoiandaa Esta. [6]Walipokuwa wakinywa mvinyo mfalme akamwuliza Esta tena, "Sasa haja yako ni nini? Utapewa. Ombi lako ni nini? Hata nusu ya ufalme, utapewa.''

[7]Esta akajibu, "Haja yangu na ombi langu ni hili: [8]Kama mfalme ameona vema, nami nimepata kibali kwake na kama ikimpendeza mfalme kunipa ombi langu na kunitimizia haja yangu, mfalme na Hamani waje kwangu kesho katika karamu nitakayowaandalia. Kisha nitajibu swali la mfalme.''

Ghadhabu Ya Hamani Dhidi Ya Mordekai

[9]Hamani alitoka siku hiyo kwa furaha na moyo mchangamfu. Lakini alipomwona Mordekai langoni mwa mfalme na kuona kwamba hakusimama wala hakuonyesha hofu mbele yake, alijawa na ghadhabu dhidi ya Mordekai. [10]Hata hivyo, Hamani alijizuia akaenda zake nyumbani.

Akawaita pamoja rafiki zake na Zereshi, mkewe. [11]Hamani akajisifia kwao juu ya utajiri wake mwingi, wanawe wengi na kwa njia zote ambazo mfalme amemheshimu kwazo na jinsi alivyomweka juu ya wakuu na maofisa wengine. [12]Hamani akaongeza, "Si hayo tu. Mimi ni mtu pekee ambaye Malkia Esta amemwalika kumsindikiza mfalme kwenye karamu aliyomwandalia. Naye amenialika pamoja na mfalme kesho. [13]Lakini haya yote hayanipi kuridhika iwapo ninaendelea kumwona yule Myahudi Mordekai akiketi kwenye lango la mfalme.''

[14]Zereshi mkewe na rafiki zake wote wakamwambia, "Tengeneza mahali pa kuangika watu kimo chake dhiraa hamsini[a], kisha kesho asubuhi mwombe mfalme Mordekai aangikwe juu yake. Ndipo uende na mfalme kwenye karamu kwa furaha.'' Shauri hili lilimpendeza Hamani, naye akajenga mahali pa kuangika watu.

Mordekai Anapewa Heshima

---

a[14] Dhiraa hamsini ni sawa na mita 22.5.

Usiku ule mfalme hakupata usingizi, hivyo akaagiza aletewe kitabu cha kumbukumbu za matukio ya utawala wake, asomewe. [2]Kitabu hicho kilikutwa na kumbukumbu kwamba Mordekai alikuwa amefichua jinsi Bigthana na Tereshi, waliokuwa maofisa wawili wa mfalme, walinzi wawili wa lango, ambavyo walikuwa wamepanga hila ya kumwua Mfalme Ahasuero.

[3]Mfalme akauliza, "Je, ni heshima na shukrani gani Mordekai amepokea kwa ajili ya jambo hili?''

Watumishi wake wakajibu, "Hakuna lo lote alilofanyiwa.''

[4]Mfalme akasema, "Ni nani yuko uani? Wakati uo huo Hamani alikuwa ameingia ua wa nje wa jumba la mfalme kusema na mfalme kuhusu kumwangika Mordekai katika mahali pa kuangikia watu alipokuwa amepajenga kwa ajili yake.

[5]Watumishi wake wakamjibu, "Hamani anasimama uani.''

Mfalme akaamuru, "Mleteni ndani.''

[6]Hamani alipoingia, mfalme alimwuliza, "Angefanyiwa nini mtu ambaye mfalme angependa kumheshimu?''

Basi Hamani akawaza moyoni mwake, "Ni nani mwingine ambaye mfalme angemheshimu kuliko mimi?'' [7]Kwa hiyo akamjibu mfalme, "Kwa mtu ambaye mfalme angependa kumheshimu, [8]aletewe joho la kifalme ambalo mfalme ameshalivaa na farasi ambaye mfalme alishampanda, ambaye amevikwa taji ya kifalme kichwani mwake. [9]Kisha joho na farasi vikabidhiwe kwa mmojawapo wa wakuu wa mfalme anayeheshimika sana. Nao na wamvike mtu yule ambaye mfalme anapenda kumheshimu, na aongozwe akiwa juu ya farasi akipitia barabara za mji, wakitangaza mbele yake, 'Hivi ndivyo anavyofanyiwa mtu ambaye mfalme apenda kumheshimu!' "

[10]Mfalme akamwamuru Hamani, "Nenda mara moja, chukua joho na farasi na ufanye kama vile ulivyopendekeza kwa Mordekai Myahudi, akaaye langoni mwa mfalme. Usipuuze kufanya kitu cho chote ulichoshauri.''

[11]Hivyo Hamani alichukua joho na farasi. Akamvika Mordekai, na kumpandisha juu ya farasi akamtembeza katika barabara za mji akitangaza mbele yake, "Hivi ndivyo anavyofanyiwa mtu ambaye mfalme anapenda kumheshimu!''

[12]Baadaye Mordekai akarudi kwenye lango la mfalme. Lakini Hamani alikimbia nyumbani, akiwa amejaa huzuni, [13]naye akamweleza Zereshi mkewe pamoja na rafiki zake wote kila kitu ambacho kimempata.

Washauri wake na Zereshi mkewe wakamwambia, "Kwa kuwa Mordekai, ambaye mbele yake umeaanza kuanguka ni wa asili ya Kiyahudi, huwezi kushindana naye, kwa hakika utaanguka!'' [14]Walipokuwa bado wakizungumza naye, matowashi wa mfalme wakaja na kumharakisha Hamani aende katika karamu aliyoiandaa Esta.

Hamani Aangikwa

7 Basi mfalme na Hamani walikwenda kula chakula pamoja na Malkia Esta, [2]walipokuwa wakinywa mvinyo katika siku ya pili, mfalme akauliza tena, ''Malkia Esta, ni nini haja yako? Utapewa. Ombi lako ni nini? Hata nusu ya ufalme, utapewa.''

[3]Kisha Malkia Esta akajibu, ''Kama nimepata kibali kwako, Ee mfalme, na kama inapendeza utukufu wako, nipe maisha yangu, hii ndiyo haja yangu. Pia uokoe watu wangu, hili ndilo ombi langu. [4]Kwa kuwa mimi na watu wangu tumeuzwa kwa kuangamizwa, kuchinjwa na kuharibiwa. Kama tungalikuwa tumeuzwa tu kuwa watumwa wa kiume na wa kike, ningalinyamaza kimya, kwa sababu shida kama hii isingalitosha kumsumbua mfalme.

[5]Mfalme Ahasuero akamwuliza Malkia Esta, ''Ni nani huyu? Yuko wapi mtu huyu aliyethubutu kufanya jambo kama hili?''

[6]Esta akasema, ''Mtesi na adui ni huyu mwovu Hamani.''

Hamani alifadhaika mbele ya mfalme na malkia. [7]Mfalme akainuka kwa ghadhabu, akaacha mvinyo wake akaenda kwenye bustani ya jumba la kifalme. Lakini Hamani, akitambua kwamba mfalme ameshaamua hatima yake, alibaki nyuma kumsihi Malkia Esta aokoe maisha yake.

[8]Mara mfalme aliporudi kutoka bustani ya jumba la kifalme na kuja kwenye ukumbi wa karamu, Hamani alikuwa akijitupa juu ya kiti mahali Esta alipokuwa akiegemea.

Mfalme akasema kwa nguvu, ''Je, atamuudhi malkia hata huku nyumbani akiwa pamoja nami!''

Mara neno lilipotoka kinywani mwa mfalme, walifunika uso wa Hamani. [9]Kisha Harbona mmoja wa matowashi wanaomtumikia mfalme, akazungumza ili kumsaidia mfalme, ''Mahali pa kuangika watu penye urefu wa mita ishirini na

mbili pako nyumbani mwa Hamani. Alikuwa amepatengeneza kwa ajili ya Mordekai.''

Mfalme akasema, ''Mwangikeni juu yake!'' [10]Kwa hiyo walimtundika Hamani mahali alipokuwa ameandaa kwa ajili ya Mordekai. Kisha ghadhabu ya mfalme ikatulia.

Amri Ya Mfalme Kuhusu Wayahudi

8 Siku ile ile Mfalme Ahasuero alimpa Malkia Esta shamba la Hamani, adui wa Wayahudi. Naye Mordekai akaja mbele ya mfalme, kwa kuwa Esta alikuwa amesema jinsi anavyohusiana naye. [2]Mfalme aliivua pete yake ya mhuri, ambayo alikuwa amemnyang'anya Hamani, naye akampa Mordekai na Esta akamweka Mordekai juu ya shamba la Hamani.

[3]Esta alimsihi tena mfalme, akianguka miguuni pake na kulia. Alimwomba akomeshe mpango mwovu wa Hamani Mwagagi, ambao alikuwa ameupanga dhidi ya Wayahudi. [4]Kisha mfalme alimnyoshea Esta fimbo yake ya utawala ya dhahabu naye aliinuka na kusimama mbele yake.

[5]Esta akasema, ''Kama ikimpendeza mfalme, na kama nikipata kibali na kuona ni jambo lililo sawa kunitendea na kama akipendezwa nami, basi iandikwe amri ya kuzitangua barua zile Hamani mwana wa Hamedatha, Mwagagi, alizotunga na kuandika kuangamiza Wayahudi katika majimbo yote ya mfalme. [6]Kwa maana nitawezaje kuvumilia kuona maafa yakiwapata watu wangu? Nitawezaje kuvumilia kuona maangamizi ya jamaa yangu?"

[7]Mfalme Ahasuero alimjibu Malkia Esta na Mordekai Myahudi, kusema, "Kwa sababu Hamani aliwashambulia Wayahudi, nimetoa shamba la Hamani kwa Esta, naye ameangikwa. [8]Basi andika amri nyingine kwa jina la mfalme kwa ajili ya Wayahudi kama unavyoona vema, kisha uifunge kwa kutia muhuri kwa pete ya mfalme kwa kuwa hakuna andiko lililoandikwa kwa jina la mfalme na kutiwa muhuri kwa pete ya mfalme linaloweza kutanguliwa.''

[9]Mara moja waandishi wa mfalme wakaitwa kwenye siku ya ishirini na tatu, mwezi wa tatu,ndio mwezi wa Siwani. Wakaandika yote Mordekai aliyoamuru kwa Wayahudi, kwa maliwali, watawala na wakuu wa majimbo 127 kuanzia Bara Hindi mpaka Kushi[a]. Maagizo haya yaliandikwa kwa maandishi ya kila jimbo na kwa lugha ya kila mtu pia kwa Wayahudi kwa maandishi yao wenyewe na lugha yao. [10]Mordekai aliandika nyaraka kwa jina la Mfalme Ahasuero, akazitia muhuri kwa pete ya mfalme na kuzipeleka kwa njia ya matarishi, ambao waliendesha farasi waendao kasi waliozalishwa maalum kwa ajili ya mfalme.

[11]Waraka wa mfalme uliwaruhusu Wayahudi katika kila mji kuwa na haki ya kukusanyika na kujilinda wenyewe; kuharibu, kuua na kuangamiza jeshi lo lote taifa lo lote au jimbo lile litakalowashambulia wao, wake zao, watoto wao na kuteka mali za adui zao. [12]Siku ambayo iliwekwa kwa Wayahudi kufanya hili katika majimbo yote ya Mfalme Ahasuero ilikuwa siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, yaani mwezi wa Adari. [13]Nakala ya tangazo ilikuwa itolewe kama sheria katika kila jimbo na iweze kujulikana kwa watu wa kila taifa, ili kwamba Wayahudi wawe tayari siku hiyo kulipiza kisasi kwa adui zao.

[14]Matarishi wakiwa wamepanda farasi wa kifalme walitoka mbio wakichochewa na agizo la mfalme. Tangazo lilitolewa pia katika ngome ya mji wa Shushani.

[15]Mordekai akaondoka mbele ya mfalme akiwa amevaa mavazi ya kifalme ya buluu na nyeupe, taji kubwa la dhahabu na joho la zambarau la kitani safi. Na mji wa Shushani ukaadhimishwa kwa furaha. [16]Kwa maana kwa Wayahudi ulikuwa wakati wa raha na furaha, shangwe na heshima. [17] Katika kila jimbo na katika kila jiji, popote waraka wa mfalme ulipofika, kulikuwepo furaha na shangwe miongoni mwa Wayahudi, pamoja na karamu na kushangilia. Na watu wengi wa mataifa mengine wakajifanya Wayahudi kwa sababu ya kuwahofu Wayahudi.

Ushindi Wa Wayahudi

9 Katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, yaani mwezi wa Adari, amri iliyoagizwa na mfalme ilikuwa itekelezwe. Siku hii adui wa Wayahudi walikuwa wametumaini kuwashinda, lakini sasa mambo yaliwageukia na Wayahudi wakawashinda wale waliokuwa wanawachukia. [2]Wayahudi walikusanyika katika miji yao, katika majimbo ya Mfalme Ahasuero kuwashambulia wale waliokuwa wanatafuta kuwaangamiza. Hakuna ye yote aliyeweza kushindana nao, kwa sababu watu wa mataifa mengine yote waliwaogopa. [3]Nao wakuu wote wa majimbo, wasimamizi, watawala na maafisa

a[9] "Kushi" maana yake Ethiopia.

wa mfalme waliwasaidia Wayahudi, kwa sababu walimhofu Mordekai. [4]Mordekai alikuwa mtu mashuhuri katika jumba la mfalme; sifa zake zilienea katika majimbo yote naye alipata uwezo zaidi na zaidi.

[5]Wayahudi waliawaangusha adui zao wote kwa upanga wakiwaua na kuwaangamiza, nao walifanya kile walichotaka kwa wale waliowachukia. [6]Katika ngome ya Shushani Wayahudi waliua na kuangamiza wanaume 500. [7]Pia waliwaua Parshendatha, Dalfoni, Aspatha, [8]Poratha, Adalia, Ardatha, [9]Parmashta, Arisai, Aridai na Waizatha, [10]wana kumi wa Hamani mwana wa Amedatha, adui wa Wayahudi. Lakini hawakuchukua nyara.

[11]Hesabu ya waliouawa katika ngome ya Shushani, mfalme aliarifiwa siku iyo hiyo. [12]Mfalme akamwambia Malkia Esta, "Wayahudi wamewaua wanaume 500 na wana kumi wa Hamani ndani ya ngome ya Shushani. Wamefanyaje katika majimbo mengine ya mfalme yaliyobaki? Je, sasa haja yako ni nini? Nayo pia utapewa. Nalo ombi lako ni nini? Nalo utafanyiwa.''

[13]Esta akajibu, ''Ikimpendeza mfalme, uwape ruhusa Wayahudi walioko Shushani warudie amri ya leo kesho pia, na wana wa Hamani kumi wanyongwe mahali pa kunyongea watu.''

[14]Basi mfalme akaamuru kwamba hili litendeke. Amri ilitolewa huko Shushani, nao wakawanyonga wana kumi wa Hamani. [15]Wayahudi huko Shushani wakakusanyika pamoja siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari, nao wakawaua wanaume 300 huko Shushani, lakini hawakuchukua nyara zao.

[16]Wakati ule ule, Wayahudi wengine waliokuwa kwenye majimbo ya mfalme, wakakusanyika kujilinda nao wakapata nafuu kutokana na adui zao. Waliua adui zao wapatao 75,000 lakini hawakugusa nyara zao. [17]Hili lilitendeka siku ya kumi na tatu ya mwezi wa Adari na siku ya kumi na nne walipumzika na kuifanya siku ya karamu na furaha.

Kusheherekea Purimu

[18]Wayahudi huko Shushani, hata hivyo, walikuwa wamekusanyika siku ya kumi na nne, pia siku ya kumi na tano walipumzika na kuifanya siku ya karamu na furaha.

[19]Ndiyo sababu Wayahudi wanaokaa vijijini na katika miji midogo, huadhimisha siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari kama siku ya furaha na karamu, siku ambayo hupeana zawadi.

[20]Mordekai aliandika matukio haya, naye akapeleka barua kwa Wayahudi wote walioko katika majimbo ya Mfalme Ahasuero, majimbo yaliyo mbali na karibu, [21]aliwataka kila mwaka washerehekee siku ya kumi na nne na ya kumi na tano ya mwezi wa Adari [22]kama wakati ambao Wayahudi walipata nafuu kutoka adui zao, na kama mwezi ambao huzuni yao iligeuzwa kuwa furaha na kuomboleza kwao kuwa siku ya kusherehekea. Aliwaandikia kushika siku hizo kama siku za karamu na za furaha na kupeana zawadi za vyakula wao kwa wao na zawadi kwa maskini.

[23]Hivyo Wayahudi walikubali kuendeleza sherehe walizokuwa wamezianza, wakifanya lile Mordekai alilokuwa amewaandikia. [24]Kwa maana Hamani mwana wa Hamedatha, Mwagagi, adui wa Wayahudi wote, alikuwa amepanga hila dhidi ya Wayahudi, kuwaangamiza na alikuwa amepiga puri (yaani kura) kwa ajili ya maangamizi na uharibifu wao. [25]Lakini wakati shauri hilo baya lilipoarifiwa kwa mfalme, alitoa amri iliyoandikwa kwamba mipango mibaya ambayo Hamani ameipanga dhidi ya Wayahudi inapasa limrudie juu ya kichwa chake mwenyewe, na kwamba yeye na wanawe wangeangikwa mahali pa kunyongea watu. [26](Kwa hiyo siku hizi ziliitwa Purimu, kutokana na neno puri.) Kwa sababu ya kila kitu kilichoandikwa kwenye barua hii na kwa sababu ya yale waliyoyaona na yale yaliyowatokea, [27]Wayahudi wakachukua na kuifanya desturi kwamba wao na wazao wao na wote ambao walijiunga nao wangefanya bila kuacha kushika siku hizi mbili kila mwaka, kwa njia ilivyoelekezwa na kwa wakati wake. [28]Siku hizi zinapasa zikumbukwe na kuomboleza. [32]Amri ya Esta ilithibitisha taratibu hizi kuhusu Purimu, nayo ikaandikwa katika kumbukumbu.

Ukuu Wa Mordekai

10 Mfalme Ahasuero alitoza ushuru katika ufalme wake wote hadi kwenye miambao yake ya mbali. [2]Matendo yake yote ya nguvu na uwezo, pamoja na habari zote za utukufu wa Mordekai ambavyo mfalme alikuwa amemkuza, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha wafalme wa Umedi na Uajemi? [3]Mordekai Myahudi alikuwa wa pili kwa cheo kutoka Mfalme Ahasuero, naye alikuwa

bora kabisa miongoni mwa Wayahudi, alipandishwa katika heshima ya juu na ndugu zake Wayahudi kwa sababu aliwatendea mema watu wake na alizungumza kwa ajili ya ustawi wa Wayahudi wote.

Utangulizi

Kitabu cha Ayubu kimepewa jina la aliye mhusika mkuu, mtu mwenye haki mbele za Mungu na aliyekuwa tajiri sana. Ayubu maana yake *"Yule anayemrudia Mungu daima."*Hata baada ya kuondokewa na vitu vyote alivyokuwa navyo na kuteseka kwa majipu hatari, Ayubu bado alikiri kwamba anampenda Mungu.

Kitabu kinauliza sababu za kuteseka, hasa kuteseka kwa watu ambao wanampenda Mungu nao ni wema. Marafiki wa Ayubu walisisitiza kwamba alikuwa anateseka kwa sababu alikuwa ametenda dhambi na ya kwamba hiyo ilikukwa ni adhabu yake. Ayubu alijitetea kwa kusisitiza kwamba hajafanya uovu ambao ungemstahilisha hiyo adhabu na ya kwamba yeye anamwamini Mungu.

Ndipo Mungu alipozungumza na kuonyesha uweza wake mkubwa. Mwisho wa yote Ayubu alikubali kwamba Mungu ni Mkuu na wa ajabu kwetu kiasi kwamba hatuwezi kumuelewa.

Wazo Kuu

Kumtumaini Mungu wakati wote na katika hali zote. Majaribu, mateso na mambo mabaya yanayompata mcha Mungu si lazima yawe matokeo ya dhambi au mabaya aliyotenda. Watu wana mitazamo tofauti nyakati za majaribu, hasa wengi huona ni mapatilizo kwa ajili ya dhambi. Wakati mwingine Shetani huushambulia uadilifu wa mtu ili amkufuru Mungu, ila kwa kuwa Mungu yu pamoja na wale wamchao, huwaokoa na mabaya yote. Shetani alimshtaki Ayubu kwamba hamchi Mungu bure bali ni kwa sababu Yeye Mungu alikuwa amemzunguka pande zote. Mungu ametuwekea ugo pande zote. Hivyo Shetani hawezi kutushambulia bila Mungu kujua, bali wakati mwingine Mungu hutoa ruhusa ili kumthibitishia adui juu ya uelekevu na uadilifu wa mtu. Kwa hiyo kazi ya majaribu yale ambayo Mungu anayaruhusu ni:(1) Kututhibitisha katika imani (2) Kuonyesha uweza na uaminifu wa Mungu, (3) Kudhihirisha kushindwa kwa Shetani, (4) Baraka zinazoandamana na ushindi baada ya majaribu. Ayubu alisimama katika uaminifu na uadilifu wake mpaka mwisho bila kutishwa na yale yaliyompata yote wala maneno ya rafiki zake, akashinda na kubarikiwa maradufu.

Jambo Muhimu

Ayubu ni kitabu cha kwanza chenye ushairi katika Biblia ya Kiebrania. Wengine wanaamini kwamba hiki kilikuwa kitabu cha kwanza kabisa kuandikwa katika Biblia. Kitabu hiki kinatupatia mwanga jinsi Shetani anavyofanya kazi*. Ezekieli 14:14,20 na Yakobo 5:11* vinamtaja Ayubu kama mtu wa historia. Kitabu hiki kinatoa habari za mateso ya Ayubu, hoja zilizotolwa kati ya Ayubuna rafiki zake kuhusu sababu za kuteseka kwake na utatuzi wa tatizo lenyewe.

Mwandishi

Haijulikani kwa dhahiri ni nani aliyeandika kitabu hiki, huenda ikawa ni Ayubu. Wengine wamesema ni Mose, Solomoni au Elihu.

Mahali.

Nchi ya Usi, inawezekana ilikuwa kaskazini mashariki mwa Palestina, karibu na Jangwa katikati ya Dameski na Mto Eufrati.

Wahusika Wakuu.

Ayubu, Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi, Sofari Mnaamathi, Elihu wa kabila la Buzi

Tarehe

Tarehe ya kuandikwa kwa kitabu hiki haijulikani kwa uhakika ila kianadhaniwa kuwa kitabu cha zamani sana, huenda kuliko vingine vyote katika Biblia.

Mgawanyo

- Habari za awali. (1:1-3:26)
- Mazungumzo ya Ayubu na rafiki zake watatu. (4:1-31:40)
- Mungu anahusikaje na mateso ya Ayubu? (4:1-14:22)
- Je, watu waovu huwa wanateseka mara zote? (15:1-21:34)
- Je, Ayubu ana hatia ya kuwa na dhambi ya siri? (22:1-31:40)
- Mazungumzo ya Elihu (32:1-37:24)
- Mungu anazungumza (38:1-41:34)
- Mwisho (42:1-17)

SEHEMU YA KWANZA : HABARI ZA AWALI

Ayubu na Jamaa Yake

1 Katika nchi ya Usi paliishi mtu ambaye jina lake aliitwa Ayubu. Mtu huyu alikuwa hana hatia naye alikuwa mkamilifu, alimcha Mungu na kuepuka ubaya. [2]Alikuwa na wana saba na binti watatu, [3]naye alikuwa na kondoo 7,000, ngamia 3,000, jozi 500 za maksai, punda 500, tena alikuwa na idadi kubwa ya watumishi. Alikuwa mtu mkuu sana miongoni mwa watu wa mashariki.

[4]Wanawe walikuwa na desturi ya kufanya karamu katika nyumba zao kwa zamu, nao wangewaalika ndugu zao watatu ili kula na kunywa pamoja nao. [5]Wakati kipindi cha karamu kimemalizika, Ayubu angetuma waitwe na kuwafanyia utakaso. Angetoa dhabihu ya sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya kila mmoja wao asubuhi na mapema, akifikiri, ‘‘Pengine wanangu wametenda dhambi na kumlaani Mungu mioyoni mwao.’’ Hii ilikuwa ndiyo desturi ya kawaida ya Ayubu.

Jaribu la Kwanza la Ayubu

[6]Siku moja wana wa Mungu[a] walikwenda kujionyesha mbele za BWANA. Shetani[b] naye akaja pamoja nao. [7]BWANA akamwambia Shetani, “Umetoka wapi?’’

Shetani akamjibu BWANA, “Natoka kuzunguka pote duniani, nikitembea huku na huko humo.’’

[8]Ndipo BWANA akamwambia Shetani, “Je, umemwangalia huyo mtumishi wangu Ayubu? Mtu ambaye hakuna mwingine duniani aliye kama yeye, asiye na hatia, ni mnyofu, mwenye kumcha Mungu na kuepukana na uovu.’’

[9]Shetani akajibu, ‘‘Je, Ayubu anamcha Mungu bure? [10]Je, Wewe hukumjengea boma pande zote yeye na wa nyumbani mwake pamoja na kila kitu alicho nacho? Kazi za mikono yake umezibariki na hivyo makundi yake ya kondoo na mbuzi pamoja na ya wanyama yameenea katika nchi nzima. [11]Lakini nyoosha mkono wako na kupiga kila kitu alicho nacho, naye kwa hakika atakulaani mbele za uso wako.

[12]BWANA akamwambia Shetani, ‘‘Vema sana, kwa hiyo, kila kitu alicho nacho kiko mikononi mwako, lakini juu ya huyo mtu mwenyewe usimguse hata kwa kidole.’’

Ndipo Shetani akatoka mbele za BWANA.

[13]Siku moja watoto wa Ayubu walipokuwa wakifanya karamu wakila na kunywa divai katika nyumba ya ndugu yao mkubwa, [14]akaja mjumbe kwa Ayubu na kusema, “Maksai walikuwa wakilima na punda walikuwa wakilisha karibu nao, [15]Waseba wakawashambulia na kuwachukua mifugo. Kisha wakawaua watumishi kwa upanga, ni mimi peke yangu niliyepona kukuletea habari.!’’

[16]Wakati alipokuwa bado ananena, mjumbe mwingine akaja na kusema, “Moto wa Mungu ulishuka kutoka mbinguni na kuteketeza kondoo na watumishi, ni mimi peke yangu niliyepona kukuletea habari!”

[17]Wakati alipokuwa bado ananena, mjumbe mwingine akaja na kusema, “Wakaldayo waliunda vikosi vitatu vya uvamizi na kuwaangukia ngamia wako na kuwachukua wakaondoka nao. Wakawaua watumishi kwa upanga, ni mimi peke yangu niliyepona kukuletea habari.’’

[18]Wakati alipokuwa bado ananena, mjumbe mwingine akaja na kusema, “Wana wako na binti zako walipokuwa wakifanya karamu wakila na kunywa divai katika nyumba ya ndugu yao mkubwa, [19]ghafula upepo wenye nguvu ukavuma kutoka jangwani, nao ukaipiga nyumba hiyo pembe zake nne. Ikawaangukia hao watoto nao wamekufa, ni mimi peke yangu niliyepona kukuletea habari!’’

[20]Ndipo Ayubu akasimama, akararua joho lake na kunyoa nywele zake. Kisha akaanguka chini katika kuabudu [21]na kusema:

‘‘Nilitoka tumboni mwa mama yangu uchi,
nami nitaondoka uchi[c],
BWANA alinipa, naye BWANA
ameviondoa,
jina la BWANA litukuzwe.’’

[22]Katika mambo haya yote, Ayubu hakutenda dhambi wala kumlaumu Mungu kwa kufanya ubaya.

Jaribu La Pili La Ayubu

2 Siku nyingine wana wa Mungu walikuja kujionyesha mbele za BWANA. Shetani naye akaja pamoja nao kujionyesha mbele zake. [2]BWANA akamwuliza Shetani, ‘‘Umetoka wapi?’’

Shetani akamjibu BWANA ‘‘Natoka kuzunguka pote duniani, nikitembea huku na huko humo.’’

---

a[6] “Wana wa Mungu’’ hapa ina maana “malaika au viumbe vya mbinguni.’’

b[6] “Shetani” hapa ina maana ya “mshitaki.”

c[21] au ‘‘nami nitarudi huko uchi.’’

3BWANA akamwambia Shetani, ‘‘Je, umemwangalia huyo mtumishi wangu Ayubu? Mtu ambaye hakuna mwingine duniani aliye kama yeye, asiye na hatia, mnyofu, mwenye kumcha Mungu na kuepukana na uovu. Naye bado mpaka sasa anadumisha uadilifu wake, ingawa ulinichochea dhidi yake, ili nimwangamize pasipo sababu.’’

4Shetani akajibu, ‘‘Ngozi kwa ngozi! Mwanadamu atatoa vyote alivyo navyo kwa ajili ya uhai wake. 5Lakini nyoosha mkono wako na kuipiga nyama yake na mifupa yake, naye kwa hakika atakulaani mbele za uso wako.

6BWANA akamwambia Shetani, ‘‘Vema sana, kwa hiyo, yeye yumo mikononi mwako, lakini usiguse uhai wake.’’

7Basi Shetani akatoka mbele za BWANA naye akampiga Ayubu kwa majipu mabaya tangu nyayo za miguu yake hadi utosi
wa kichwa. 8Ndipo Ayubu akachukua kigae na kujikuna nacho huku akiketi kwenye majivu.

9Mke wake akamwambia, “Je, bado unashikamana na uadilifu wako? Mlaani Mungu nawe ukafe!’’

10Akamjibu, “Unazungumza kama vile ambavyo mwanamke mpumbavu[a] ye yote angelinena. Je, tupokee mema mikononi mwa Mungu, nasi tusipokee na udhia?’’

Katika mambo haya yote, Ayubu hakutenda dhambi kwa kusema kwake.

Marafiki Watatu wa Ayubu

11Basi marafiki watatu wa Ayubu, Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi na Sofari Mnaamathi, waliposikia juu ya taabu yote iliyompata Ayubu, wakajipanga toka nyumbani kwao, nao wakakutana pamoja kwa makubaliano kwenda kumtuliza katika taabu hiyo na kumfariji. 12Walipomwona kwa mbali, ilikuwa vigumu kumtambua, wakaanza kulia kwa sauti kubwa, wakayararua majoho yao na kujirushia mavumbi juu ya vichwa vyao. 13Kisha wakaketi chini kwenye udongo pamoja na Ayubu kwa siku saba mchana na usiku. Hakuna ye yote aliyesema naye neno, kwa sababu waliona jinsi maumivu yake yalivyokuwa makubwa.

Hotuba Ya Kwanza Ya Ayubu

3 Baada ya jambo hili, Ayubu akafumbua kinywa chake na kuilaani siku ya kuzaliwa kwake.

2Akasema:

3“Siku ya kuzaliwa kwangu na ipotelee mbali,
nao usiku ule iliposemekana, ‘Mtoto wa kiume amezaliwa!’
4Siku ile na iwe giza,
Mungu juu na asiiangalie
nayo nuru isiiangazie.
5Giza na kivuli kikuu kiikalie tena,
wingu na likae juu yake
weusi na uifunike nuru yake.
6Usiku ule na ushikwe na giza kuu,
usihesabiwe katika siku za mwaka
wala usihesabiwe katika siku za mwezi wo wote.
7Usiku ule na uwe tasa,
sauti ya furaha na isisikike ndani yake.
8Wale wazilaanio siku, wailaani hiyo siku,

wale walio tayari kumwamsha Lewiathani[a].
9Nyota zake za alfajiri na ziwe giza,
nao ungojee mwanga bila mafanikio
wala usiuone muonzi wa kwanza wa mapambazuko,
10kwa sababu huo usiku haukunifungia mlango wa tumbo la mama yangu,
ili kuyaficha macho yangu kutokana na taabu.

11‘‘Kwa nini sikuangamia wakati wa kuzaliwa?
Kwa nini sikufa nilipokuwa ninatoka tumboni?
12Kwa nini pakawa na magoti ya kunipokea
na matiti ili nipate kunyonyeshwa?
13Kwa maana sasa ningekuwa nimepumzika kwa amani,
ningekuwa nimelala na kupumzika
14pamoja na wafalme na washauri wa dunia,
waliojijengea kwa ajili yao mahali ambapo sasa ni magofu,
15pamoja na watawala waliokuwa na dhahabu,
waliozijaza nyumba zao kwa fedha.
16Au kwanini sikufichwa ardhini kama mtoto aliyezaliwa mfu,
kama mtoto mchanga ambaye kamwe hakuuona mwanga?
17Huko waovu huacha kusumbua
na huko waliochoka hupumzika.
18Wafungwa nao hufurahia utulivu wao,
hawasikii tena sauti ya kukemea ya kiongozi wa watumwa.

a10 “Mwanamke mpumbavu “hapa ina maana “mwanamke aliyepungukiwa kimaadili.’’

a8 Lewiathani mnyama mkubwa wa kutisha akaaye baharini anayetajwa kwenye mashairi.

19Wadogo na wakubwa wamo humo
na mtumwa ameachiwa huru kutoka kwa BWANA wake.

20"Mbona nuru inawaangazia wale walio taabuni
na hao wenye uchungu kupewa uhai?
21Kwa nini wale wanaotamani kufa hilo haliji,
wale watafutao kufa zaidi ya kutafuta hazina iliyofichwa,
22ambao hujawa na furaha
na shangwe wafikapo kaburini?
23Kwa nini uhai hupewa mtu ambaye njia yake imefichika,
ambaye Mungu amemzungushia boma?
24Kwa maana kulia kwangu kwa uchungu kwanijia badala ya chakula,
mlio wangu wa kusononeka unamwagika kama maji.

25Lile nililokuwa naliogopa limenijia,
lile nililokuwa ninalihofia limenipata.
26Sina amani, wala utulivu,
Sina pumziko, bali taabu tu."

SEHEMU YA PILI : MAZUNGUMZO YA AYUBU NA RAFIKI ZAKE WATATU

Elifazi Anazungumza: Ayubu Ametenda Dhambi

4 Ndipo Elifazi Mtemani akajibu:
2"Kama mtu akithubutu kuzungumza nawe, kutakukasirisha?
Lakini ni nani awezaye kujizuia asiseme?
3Fikiri jinsi ambavyo umewafundisha watu wengi,
jinsi ambavyo umeitia nguvu mikono iliyokuwa dhaifu.
4Maneno yako yamewategemeza wale waliojikwaa,
umeyatia nguvu magoti yaliyokuwa dhaifu.
5Lakini sasa hii taabu imekujia wewe,
nawe unashuka moyo,
imekupiga wewe, nawe unafadhaika.
6Je, kumcha Mungu kwako hakupaswi kuwa ndiyo matumaini yako
na njia zako kutokuwa na lawama ndilo taraja lako?

7Fikiri sasa, "Ni mtu yupi, asiye na hatia, ambaye aliwahi kuangamia?
Ni wapi ambapo wanyofu waliwahi kuangamizwa?
8Kwa jinsi ambavyo mimi nimechunguza, wale walimao ubaya
na kupanda uovu, huvuna yayo hayo.
9Kwa pumzi ya Mungu huangamizwa,
kwa mshindo wa hasira zake huangamia.
10Simba anaweza kunguruma na kukoroma,
bado meno ya simba mkubwa huvunjika.
11Simba anaweza kuangamia kwa kukosa mawindo,
nao wanasimba wa simba jike hutawanyika.

12"Neno lililetwa kwangu kwa siri,
masikio yangu yakasikia mnong'ono wake.
13Katikati ya ndoto za kutia wasiwasi wakati wa usiku,
hapo usingizi mzito uwapatapo wanadamu,
14hofu na kutetemeka kulinishika
na kufanya mifupa yangu yote itetemeke.
15Kuna roho aliyopita mbele ya uso wangu,
nazo nywele za mwili wangu zikasimama.
16Yule roho akasimama,
lakini sikuweza kutambua kilikuwa kitu gani.
Umbo fulani lilisimama mbele ya macho yangu,
kukawa na ukimya kisha nikasikia sauti:
17'Je, binadamu aweza kuwa mwadilifu kuliko Mungu?
Je, mtu aweza kuwa safi kuliko Mwumba wake?
18Kama Mungu hawaamini watumishi wake,
kama Yeye huwalaumu malaika zake kwa kukosea,
19ni mara ngapi zaidi wale waishio katika nyumba za udongo,
ambazo misingi yake ipo mavumbini,
ambao wamepondwa kama nondo!
20Kati ya maawio na machweo huvunjwa vipande vipande,
bila ye yote kutambua, huangamia milele.
21Je, kamba za hema yao hazikung'olewa,
hivyo hufa bila hekima?'

Elifazi Mtemani Anaendelea

5 "Ita kama unataka, lakini ni nani atakayekujibu?
Ni yupi kati ya hao watakatifu utakayemgeukia?
2Kuweka uchungu moyoni humwua mpumbavu,
nao wivu humchinja mjinga.
3Mimi mwenyewe nimemwona mpumbavu akitia mizizi,
lakini ghafula nyumba yake ikawa imelaaniwa.
4Watoto wake hawana salama,

hushindwa mahakamani bila mtetezi.
5Wenye njaa huyala mavuno yake,
wakiyatoa hata katikati ya miiba,
nao wenye kiu huitamani sana mali yake.
6Kwa maana taabu haioti kutoka kwenye udongo,
wala udhia hauchipui kutoka ardhini.
7Lakini mwanadamu huzaliwa ili kutaabika,
kwa hakika kama cheche ya moto irukayo kuelekea juu.

8"Lakini ingekuwa ni mimi, ningemlalamikia Mungu,
ningeliweka shauri langu mbele zake.
9Yeye hutenda maajabu yasiyoweza kutambuliwa,
miujiza isiyoweza kuhesabika.
10Yeye huipa nchi mvua,
huyapeleka maji kunyesha mashamba.
11Huwainua juu wanyonge,
nao wale waombolezao huinuliwa wakawa salama.
12Huipinga mipango ya wenye hila,
ili mikono yao isifikie ufanisi.
13Yeye huwanasa wenye hekima katika hila yao,
nayo mipango ya wadanganyifu huifagilia mbali.
14Giza huwapata wakati wa mchana,
wakati wa adhuhuri hupapasa kama vile usiku.
15Humwokoa mhitaji kutokana na upanga ulioko kinywani mwao,
huwaokoa kutokana na makucha ya wenye nguvu.
16Kwa hiyo maskini analo tarajio,
nao udhalimu hufumba kinywa chake.

17"Heri mtu yule ambaye Mungu humrudi,
kwa hiyo usidharau marudi yake Mungu Mwenye Nguvu[a].
18Kwa kuwa hutia jeraha, lakini pia huyafunga,
huumiza, lakini mikono yake pia huponya.
19Kutoka katika majanga sita Yeye atakuokoa,
Naam, hata katika saba hakuna dhara litakalokupata wewe.
20Wakati wa njaa atakukomboa wewe na kifo,
naye katika vita atakukomboa na pigo la upanga.
21Utalindwa kutokana na kuchapa kwa ulimi,
wala hutakuwa na sababu ya kuogopa maangamizi yatakapokujia.
22Utayacheka maangamizo na njaa,
wala hutakuwa na sababu ya kuwaogopa wanyama wakali wa mwituni.
23Kwa kuwa utakuwa na agano na mawe ya mashamba,
nao wanyama wa mwitu watakuwa na amani nawe.
24Utajua ya kwamba hema lako li salama,
utahesabu mali zako wala hutakuta cho chote kilichopungua.
25Utajua ya kuwa watoto wako watakuwa wengi,
nao wazao wako wengi kama majani ya nchi.
26Utaingia kaburini ukiwa na umri wa uzee mtimilifu,
kama masuke ya ngano yakusanywapo kwa wakati wake.

27Tumelichunguza hili, nalo ni kweli,
hivyo lisikie na uelewe kwamba ni lako wewe.''

Hotuba ya Pili ya Ayubu
Ayubu Anajibu: Malalamiko Yangu ni ya Haki

6 Kisha Ayubu akajibu:

2"Laiti uchungu wangu ungeweza kupimwa,
nayo taabu yangu yote ingewekwa kwenye mizani!
3Kwa kuwa hakika ingekuwa nzito kuliko mchanga wa bahari zote,
kwa hiyo si ajabu maneno yangu yamekuwa ya haraka.
4Mishale ya Mungu Mwenye Nguvu iko ndani yangu,
roho yangu inakunywa sumu yake,
vitisho vya Mungu vimejipanga dhidi yangu.
5Je, punda mwitu hulia akiwa na majani,
au ng'ombe dume hulia akiwa na chakula?
6Je, chakula kisicho na ladha huliwa bila chumvi,
au upo utamu katika ute mweupe wa yai?
7Ninakataa kuvigusa
vyakula vya aina hii hunichukiza.

8''Laiti ningepata haja yangu,
kwamba Mungu angenijalia hilo nililotarajia,
9kwamba Mungu angekuwa radhi kuniponda,
kuuachia mkono wake na kunikatilia mbali!
10Ndipo bado ningekuwa na hii faraja,
bado ningekuwa na furaha katika maumivu makali,
kwamba sikuwa nimeyakana maneno yake Yeye Aliye Mtakatifu.

a17 "Mungu Mwenye Nguvu" hapa ina maana ya "Shaddai" kwa Kiebrania. Hii ni katika kitabu chote cha Ayubu.

11"Ninazo nguvu gani, hata niendelee kutegemea?
Matazamio yangu ya mbele ni nini, hata niendelee kuwa mvumilivu?
12Je, mimi nina nguvu za jiwe?
Je, mwili wangu ni shaba?
13Je, ninao uwezo wo wote wa kujisaidia mimi mwenyewe,
sasa kwamba mafanikio yamefukuziwa mbali nami?

14"Mtu anayekata tamaa angetazamia moyo wa kujitoa wa rafiki zake,
hata kama akiacha uchaji wa Mungu Mwenye Nguvu.
15Lakini ndugu zangu sio wa kutegemewa
ni kama vijito vya msimu,
ni kama vijito ambavyo hufurika
16wakati vimefunikwa barafu iyeyukayo
ambavyo hujazwa na theluji inayoyeyuka,
17lakini hukauka majira ya ukame,
na wakati wa hari hutoweka katika mikondo yake.
18Misafara hugeuka kutoka katika njia zake,
hukwea kwenda kwenye nchi ya ukiwa na kuangamia.
19Misafara ya Tema inatafuta maji,
wafanyabiashara wa Sheba wanaosafiri hutazama kwa matarajio.
20Wamedhikika, kwa sababu walikuwa na matumaini,
walipofika huko, wakahuzunika kwa kukosa walichotarajia.
21Sasa nanyi mmethibitika kwamba hamna msaada wo wote,
mnaona jambo la kutisha nanyi mnaogopa.
22Je, nimewahi kusema, 'Toeni kitu kwa ajili yangu,
au mnilipie fidia kwa ajili yangu kutoka katika mali zenu,
23au niokoeni mikononi mwa adui,
au nikomboeni kutoka kwenye makucha ya wasio na huruma?'
24Nifundisheni, nami nitanyamaza kimya,
nionyesheni nilikokosea.
25Tazama yalivyo ya kuumiza maneno ya kweli!
Lakini mabishano yenu yanathibitisha nini?
26Je, mna maana ya kuyakosoa ninayosema
na kuyafanya maneno ya mtu anayekata tamaa kama upepo?
27Mngeweza hata kupiga kura kwa ajili ya yatima
na kubadilishana rafiki yenu na mali.
28"Lakini sasa iweni na huruma mkaniangalie mimi.
Je, ningeweza kusema uongo mbele zenu?
29Tulizeni hasira, msiwe wadhalimu,
angalieni tena, kwa maana nimehatarisha uadilifu wangu[a].
30Je, pana uovu wo wote midomoni mwangu?
Je, kinywa changu hakiwezi kupambanua hila?

Ayubu: Mateso Yangu Hayana Mwisho

7 "Je, mwanadamu hana kazi ngumu duniani?
Siku zake si kama zile za mtu aliyeajiriwa?
2Kama mtumwa anavyovionea shauku vivuli vya jioni,
au mtu aliyeajiriwa anavyoungejea mshahara wake,
3ndivyo nilivyogawiwa miezi ya ubatili,
nami nimeandikiwa masiku ya huzuni kuu.
4Wakati nilalapo ninawaza, 'Itachukua muda gani kabla sijaamka?'
Usiku huwa mrefu, nami najigeuzageuza hadi mapambazuko.
5Mwili wangu umevikwa mabuu na uchafu,
ngozi yangu imetumbuka na kutunga usaha.

Ayubu Anamlilia Mungu

6"Siku zangu zinapita upesi kuliko pia ya mashine ya kufuma,
nazo zinafikia mwisho wake bila matumaini.
7Kumbuka, Ee Mungu, maisha yangu ni kama pumzi,
macho yangu kamwe hayataona tena raha.
8Lile jicho linaloniona sasa halitaniona tena,
litanitafuta, wala sitakuwapo.
9Kama vile wingu liondokavyo na kutoweka,
vivyo hivyo yeye ashukaye kaburini[a] harudi tena.
10Kamwe harudi tena kwenye nyumba yake,
wala mahali pake hapatamjua tena.

11"Kwa hiyo sitanyamaza,
nitanena kutokana na maumivu makuu ya roho yangu,
nitalalama kwa uchungu wa nafsi yangu.
12Je, mimi ni bahari au mnyama mkubwa mno akaaye vilindini,
hata uniweke chini ya ulinzi?
13Ninapofikiri kwamba kitanda changu kitanifariji,

---

a29 Au haki yangu bado inasimama.
a9 "Kaburini" hapa ina maana ya "kuzimuni," Kiebrania "Sheol."

nacho kiti changu cha fahari kitapunguza
malalamiko yangu,
14ndipo uliponitisha kwa ndoto
na kunitia hofu kwa maono,
15hivyo ninachagua kujinyonga na kufa,
kuliko huu mwili wangu.
16Ninayachukia maisha yangu, nisingetamani
kuendelea kuishi,
usinisumbue, siku zangu ni ubatili.

17"Mwanadamu ni kitu gani hata umjali kiasi hiki,
kwamba unamtia sana maanani,
18kwamba unamwangalia kila asubuhi
na kumjaribu kila wakati?
19Je, Wewe huachi kamwe kuniangalia,
au kuacha kunisumbua hata mara moja?
20Ikiwa nimetenda dhambi, nimekufanyia nini,
Ewe mlinzi wa wanadamu?
Kwa nini umeniweka niwe shabaha yako?
Je, nimekuwa mzigo kwako?
21Kwa nini husamehi makosa yangu
na kuachilia dhambi zangu?
Kwa kuwa hivi karibuni nitalala mavumbini,
nawe utanitafuta, wala sitakuwapo."

Bildadi Anasema: Ayubu Yampasa Atubu

8 Kisha Bildadi Mshuhi akajibu:

2"Hata lini wewe utasema mambo kama haya?
Maneno yako ni ya kujigamba nayo ni kama
upepo mkuu.
3Je, Mungu hupotosha hukumu?
Je, Mungu Mwenye Nguvu hupotosha kile
kilicho haki?
4Watoto wako walipomtenda dhambi,
aliwapa adhabu ya dhambi yao.
5Lakini ukimtafuta Mungu,
nawe ukamsihi Mungu Mwenye Nguvu,
6kama wewe ni safi na mnyofu,
hata sasa atainuka mwenyewe kwa niaba
yako
na kukurudisha katika mahali pako pa haki.
7Ingawa mianzo yako itaonekana ya asiyetaka
makuu,
ndivyo mwisho wako utakavyokuwa wa
mafanikio.

8"Ukaulize vizazi vilivyotangulia
na uone baba zao walijifunza nini,
9kwa kuwa sisi tumezaliwa jana tu na hatujui lo
lote,
nazo siku zetu duniani ni kama kivuli tu.
10Je, hawatakufindisha na kukueleza?
Je, hawataleta maneno kutoka kwenye
kufahamu kwao?
11Je, mafunjo yaweza kumea mahali pasipo na
matope?
Matete yaweza kustawi bila maji?
12Wakati bado yanaendelea kukua kabla ya
kukatwa,
hunyauka haraka kuliko majani mengine.
13Huu ndio mwisho wa watu wote
wanaomsahau Mungu,
vivyo hivyo mategemeo ya
wasiomjali Mungu huangamia.
14Lile analolitumainia huvunjika upesi,
lile analolitegemea ni utando wa buibui.
15Huutegemea utando wake, lakini hausimami,
huung'ang'ania, lakini haudumu.
16Yeye ni kama mti ulionyeshewa vizuri wakati
wa jua,
ukieneza machipukizi yake bustanini,
17huifunganisha mizizi yake kwenye lundo la
mawe
na kutafuta nafasi katikati ya mawe.
18Unapong'olewa kutoka mahali pake,
ndipo mahali pale huukana na kusema,
'Mimi kamwe sikukuona.'
19Hakika uhai wake hunyauka
na kutoka udongoni mimea mingine
huota.

20Hakika Mungu hamkatai mtu asiye na hatia
wala kuitia nguvu mikono ya mtenda
mabaya.
21Bado atakijaza kinywa chako na kicheko
na midomo yako na kelele za shangwe.
22Adui zako watavikwa aibu,
nazo hema za waovu hazitakuwapo tena."

Hotuba ya Tatu ya Ayubu
Ayubu Anajibu: Hakuna Mpatanishi

9 Ayubu akajibu:

2"Naam, najua hili ni kweli.
Lakini mwanadamu awezaje kuwa mwadilifu
mbele za Mungu?
3Ingawa mtu alitaka kushindana naye,
asingaliweza kumjibu Mungu hata mara
moja miongoni mwa elfu moja.
4Hekima yake ni kubwa sana na ana uwezo
mwingi mno.
Ni nani aliyeshindana naye akawa salama?
5Aiondoa milima bila yenyewe kujua
na kuipindua kwa hasira yake.
6Aitikisa dunia kutoka mahali pake

na kuzifanya nguzo zake zitetemeke.
7Husema na jua nalo likaacha kuangaza,
naye huizima mianga ya nyota.
8Yeye peke yake huzitandaza mbingu
na kuyakanyaga mawimbi ya bahari.
9Yeye ndiye mwumba wa nyota za Dubu na Orioni,
Kilimia na kundi la nyota za kusini.
10Hutenda maajabu yasiyopimika,
miujiza isiyoweza kuhesabiwa.
11Anapopita karibu nami, siwezi kumwona,
apitapo mbele yangu, simtambui.
12Anapochukua kwa ghafula, ni nani awezaye kumzuia?
Ni nani awezaye kumwambia, 'Unafanya nini?'
13Mungu hataizuia hasira yake,
hata jeshi kubwa lenye nguvu la Rahabu linajikunyata miguuni pake.

14"Ni vipi basi mimi nitaweza kubishana naye?
Nawezaje kupata maneno ya kuhojiana naye?
15Ingawa sikuwa na hatia, sikuweza kumjibu,
ningeweza tu kumsihi Mhukumu wangu anihurumie.
16Hata kama ningemwita kwenye shauri naye, akakubali,
siamini kama angenisikiliza.
17Yeye angeniangamiza kwa dhoruba
na kuongeza majeraha yangu pasipo na sababu.
18Asingeniacha nipumue
bali angenifunika kabisa na huzuni kuu.
19Kama ni suala la nguvu, yeye ni mwenye nguvu!
Kama ni suala la haki, ni nani awezaye kumwita mahakamani?
20Hata kama sikuwa na hatia, kinywa changu kingenihukumu,
kama sikuwa na kosa,
kingenitangaza kuwa mwenye hatia.

21"Ingawa mimi sina kosa,
haileti tofauti katika nafsi yangu,
nauchukia uhai wangu.
22Hayo yote ni sawa, ndiyo sababu nasema,
'Yeye huwaangamiza wasio na makosa pamoja na waovu.'
23Wakati pigo liletapo kifo cha ghafula,
yeye hudhihaki kule kukata tamaa kwa yule asiye na kosa.
24Wakati nchi inapoangukia mikononi mwa waovu,
yeye huwafunga macho mahakimu wake.
Kama si Yeye, basi ni nani?

25"Siku zangu zapita mbio kuliko mkimbiaji,
zinapita upesi bila kuona furaha hata kidogo tu.
26Zinapita upesi kama mashua ya mafunjo,
mfano wa tai ayashukiaye mawindo kwa ghafula.
27Kama nikisema, 'Nitayasahau malalamiko yangu,
nitabadili sura ya uso wangu na kutabasamu,
28bado ninahofia mateso yangu yote,
kwa kuwa ninajua hutanihesabu kuwa sina hatia.
29Kwa kuwa nimeonekana mwenye hatia,
kwa nini basi nitaabishwe bure?
30Hata kama ningejiosha kwa sabuni[a]
na kutakasa mikono yangu kwa magadi,
31wewe ungenitupa kwenye shimo la utelezi
ili kwamba hata nguo zangu zingenichukia sana.

32"Yeye si mwanadamu kama mimi ili niweze kumjibu,
ili kwamba tuweze kushindana naye mahakamani.
33Laiti angalikuwapo mtu wa kutupatanisha kati yetu,
aweke mkono wake juu yetu sote wawili,
34mtu angeliiondoa fimbo ya Mungu juu yangu,
ili utisho wake usiendelee kunitia hofu.
35Ndipo ningenena naye, bila kumwogopa,
lakini kama ilivyo kwangu sasa, sitaweza.

Ayubu: Nayachukia Maisha Yangu

10 "Nayachukia haya maisha yangu,
kwa hiyo nitatoa malalamiko yangu kwa wazi bila kujizuia,
nami nitanena kutokana na uchungu wa moyo wangu.
2Nitamwambia Mungu: usinihukumu,
bali niambie una mashtaka gani dhidi yangu.
3Je, inakupendeza wewe kunionea,
kuikataa kwa dharau kazi ya mikono yako,
huku wewe ukifurahia mipango ya waovu?
4Je, wewe una macho ya kimwili?
Je, wewe huona kama mwanadamu aonavyo?
5Je, siku zako ni kama zile za mwanadamu

a30 Au theluji.

au miaka yako ni kama ile ya mtu,
6ili kwamba utafute makosa yangu
na kuichunguza dhambi yangu,
7ingawa wajua kuwa mimi sina hatia
na hakuna awezaye kunitoa mkononi
mwako?

8"Mikono yako ndiyo iliyoniumba na kunifanya.
Je, sasa utageuka na kuniangamiza?
9Kumbuka kuwa ulinifinyanga kama udongo wa
mfinyanzi.
Je, sasa utanifanya kuwa mavumbi tena?
10Je, wewe hukunimimina mimi kama maziwa
na kunigandisha kama jibini,
11Ukanivika ngozi na nyama
na kuniunga pamoja kwa mifupa na
mishipa?
12Umenipa uhai na kunitendea wema,
katika uangalizi wako umeilinda roho yangu.

13''Lakini hili ndilo ulililoficha moyoni mwako,
nami ninajua kuwa hili lilikuwa katika nia
yako:
14Kama nilifanya dhambi, ungekuwa umeniona,
wala usingeacha kosa langu lipite bila
kuadhibiwa.
15Kama nina hatia, ole wangu!
Hata kama ningekuwa sina hatia,
siwezi kukiinua kichwa changu,
kwa kuwa nimejawa na aibu na kuzama
katika mateso yangu.
16Kama nikiinua kichwa changu juu,
unaninyatia kama simba na kuonyesha tena
uwezo wa kutisha dhidi yangu.
17Wewe waleta mashahidi wapya dhidi yangu
na kuzidisha hasira yako juu yangu,
nazo nguvu zako zinanijia wimbi moja
baada ya jingine.

18''Kwa nini basi ulinitoa tumboni?
Ninatamani ningekufa kabla jicho lo lote
halijaniona.
19Laiti nisingekuwako kamwe,
au ningekuwa nimechukuliwa moja kwa
moja
kutoka tumboni kwenda kaburini!
20Je, siku zangu chache si zimekaribia kwisha?
Niachie ili niweze kupata muda mfupi wa
kufurahi
21kabla sijaenda mahali ambapo hakuna kurudi
tena,
katika nchi ya giza na uvuli wa mauti,
22nchi ya giza kuu sana,
yenye uvuli wa giza na machafuko,
mahali ambapo hata nuru ni giza.''

Sofari Anasema: Hatia ya Ayubu Inastahili Adhabu

11 Ndipo Sofari Mnaamathi akajibu:

2''Je, maneno haya yote yapite bila kujibiwa?
Je, huyu mnenaji athibitishwe kuwa na haki?
3Je, maneno yako ya upuuzi yawafanye watu
wanyamaze kimya?
Je, mtu asikukemee unapofanya dhihaka?
4Unamwambia Mungu, 'Imani yangu ni kamili
nami ni safi mbele zako.'

5Ah! Laiti kwamba Mungu angesema ,
kwamba angefungua midomo yake dhidi
yako,
6naye akufunulie siri za hekima,
kwa kuwa hekima ya kweli ina pande mbili.
Ujue hili: Mungu amesahau hata baadhi ya
dhambi zako.

7"Je, waweza kujua siri za Mungu?
Je, waweza kuyachunguza mambo yote
kumhusu Mungu Mwenye Nguvu?
8Ni juu mno kuliko mbingu, waweza kufanya
nini?
Kina chake ni kirefu kuliko kuzimu, wewe
waweza kujua nini?
9Vipimo vyake ni virefu kuliko dunia
navyo ni vipana kuliko bahari.

10''Kama akija na kukufunga gerezani
na kuitisha mahakama, ni nani awezaye
kumpinga?
11Hakika anawatambua watu wadanganyifu,
naye aonapo uovu, je, haangalii?
12Lakini mtu asiye na akili aweza kuwa mwenye
hekima,
wakati mtoto wa punda-mwitu
atakapozaliwa mwanadamu.

13"Hata sasa ukiutoa moyo wako kwake
na kumwinulia mikono yako,
14ukiiondolea mbali ile dhambi iliyo mkononi
mwako
wala usiuruhusu uovu ukae hemani mwako,
15ndipo utainua uso wako bila aibu,
utasimama imara bila hofu.
16Hakika utaisahau taabu yako,
utayakumbuka tu kama maji yaliyokwisha
pita.

17Maisha yako yatang'aa kuliko adhuhuri,
nalo giza litakuwa kama alfajiri.
18Utakuwa salama, kwa kuwa lipo tumaini,
utatazama kando yako na kupumzika kwa salama.
19Utalala, wala hakuna atakayekuogofya,
Naam, wengi watajipendekeza kwako ili kupata fadhili.
20Bali macho ya waovu hayataona,
wokovu utawaepuka,
tarajio lao litakuwa ni kufa.

Hotuba ya Nne ya Ayubu
Ayubu Anajibu: Mimi ni Mtu wa Kuchekwa

12 Ndipo Ayubu akajibu:

2"Bila shaka ninyi ndio watu,
nayo hekima itakoma mtakapokufa!
3Lakini mimi ninao ufahamu kama ninyi,
'Mimi si duni kwenu.'
Ni nani asiyejua mambo haya yote?

4''Nimekuwa mtu wa kuchekwa na rafiki zangu,
ingawa nilimwita Mungu naye akanijibu,
mimi ni mtu wa kuchekwa tu, ingawa ni mwadilifu na nisiye na hatia.
5Wanadamu wakiwa katika utulivu huwa na dharau kwa wale wenye msiba
kana kwamba ndiyo haki yao wale ambao miguu yao inateleza.
6Hema za wanyang'anyi hazisumbuliwi,
wale wanaomghadhibisha Mungu wako salama,
wale wamchukuao mungu wao mikononi mwao.

7"Lakini ulizeni wanyama, nao watawafundisha,
au ndege wa angani, nao watawaambia,
8au zungumzeni na dunia, nayo itawafundisha,
au acheni samaki wa baharini wawape taarifa.
9Ni nani miongoni mwa hawa wote asiyejua
kwamba mkono wa BWANA ndio uliofanya hili?
10Mkononi mwake uko uhai wa kila kiumbe
na pumzi ya wanadamu wote.
11Je, sikio haliyajaribu maneno
kama vile ulimi uonjavyo chakula?
12Je, hekima haipatikani katikati ya wazee?
Je, maisha marefu hayaleti ufahamu?

13"Hekima na nguvu ni vya Mungu,
shauri na ufahamu ni vyake Yeye.
14Kile anachokibomoa hakiwezi kujengeka tena,
mtu aliyefungiwa naye hawezi kufunguliwa.
15Akizuia maji, huwa pana ukame,
akiyaachia maji, huharibu nchi.
16Kwake kuna nguvu na ushindi,
adanganywaye na adanganyaye wote wawili ni wake.
17Yeye huwaondoa washauri wakiwa wametekwa nyara,
naye huwapumbavusha wanaotoa maamuzi.
18Huondoa pingu zilizofungwa na wafalme
na kuwafunga mishipi ya kiunoni.
19Huwaondoa makuhani wakiwa wametekwa nyara
na kuwaangusha waliojiimarisha muda mrefu.
20Hunyamazisha midomo ya washauri wanaoaminika
na kuondoa busara ya wazee.
21Huwamwagia dharau wale wanaoheshimika
na kuwavua silaha wenye nguvu.
22 Hufunua mambo ya ndani ya gizani
na kuyaleta yale yaliyositirika nuruni.
23Huyafanya mataifa yatukuke na kuyaangamiza,
hufanya mataifa kuwa makubwa, naye huyatawanya.
24Huwaondolea viongozi wa nchi akili zao,
huwapeleka watangetange nyikani pasipo na njia.
25Hupapasa gizani pasipokuwa na mwanga,
huwafanya wapepesuke kama walevi.

13 "Macho yangu yameona hili lote,
masikio yangu yamesikia na kulielewa.
2Hayo mnayoyajua mimi pia ninayajua,
mimi si mtu duni kuliko ninyi.
3Lakini ninayo shauku ya kuzungumza na Mungu Mwenye Nguvu
na kuhojiana shauri langu na Mungu.
4Ninyi, hata hivyo, hunipakaza uongo,
ninyi ni matabibu wasiofaa kitu, ninyi nyote!
5Laiti wote mngenyamaza kimya!
Kwa kuwa kwenu hilo lingekuwa hekima.
6Sikieni sasa hoja yangu,
mkasikilize kusihi kwangu.
7Je, mtazungumza kwa uovu kwa niaba ya Mungu?
Je, mtazungumza kwa udanganyifu kwa niaba yake?
8Mtamwonyesha upendeleo?
Mtamtetea Mungu kwenye mashtaka yake?

9Je, ingekuwa vema Mungu akiwahoji ninyi?
Je, mngeweza kumdanganya kama
ambavyo mngeweza kuwadanganya
wanadamu?
10Hakika atawakemea
kama mkiwapendelea watu kwa siri.
11Je, huo ukuu wake haungewatisha ninyi?
Je, hofu yake isingewaangukia ninyi?
12Maneno yenu ni mithali za majivu,
utetezi wenu ni ngome za udongo wa
mfinyanzi.

13''Nyamazeni kimya nipate kusema,
kisha na yanipate yatakayonipata.
14Kwa nini nijiweke mwenyewe kwenye hatari
na kuyaweka maisha yangu mikononi
mwangu?
15Ingawa ataniua, bado nitamtumaini,
hakika nitazitetea njia zangu mbele zake.
16Naam, hili litanigeukia kuwa wokovu wangu,
kwa maana hakuna mtu asiyemcha Mungu
atakayethubutu kuja mbele yake!
17Sikilizeni maneno yangu kwa makini,
nayo masikio yenu yaingize kile nisemacho.
18Sasa kwamba nimekwisha kutayarisha mambo
yangu,
ninajua mimi nitahesabiwa kuwa na haki.
19Je, kuna ye yote anayeweza kuleta mashtaka
dhidi yangu?
Kama ndivyo, nitanyamaza kimya na kufa.

20''Ee Mungu, unijalie tu mimi haya mambo
mawili,
nami sitajificha uso wako:
21Ondoa mkono wako uwe mbali nami,
nawe uache kuniogofya kwa hofu zako kuu.
22Niite kwenye shauri nami nitajibu,
au niache niseme, nawe upate kujibu.
23Ni makosa na dhambi ngapi nilizotenda?
Nionyeshe makosa yangu na dhambi zangu.
24Kwa nini kuuficha uso wako
na kunihesabu mimi kuwa adui yako?
25Je, utaliadhibu jani lipeperushwalo na upepo?
Je, utayasaka makapi makavu?
26Kwa kuwa unaandika mambo machungu dhidi
yangu
na kunifanya nizirithi dhambi za ujana
wangu.
27Umeifunga miguu yangu kwenye pingu,
na kuzichunga kwa makini njia zangu zote
kwa kutia alama kwenye nyayo za miguu
yangu.
28''Hivyo mwanadamu huangamia kama kitu
kilichooza,
mfano wa vazi lililoliwa na nondo.

14 ''Mwanadamu aliyezaliwa na
mwanamke siku zake ni chache nazo
zimejaa taabu.
2Huchanua kama ua kisha hunyauka,
huwa kama kivuli kipitacho upesi, wala
hadumu.
3Je, unamwekea jicho lako mtu kama huyo?
Je, utamleta mbele yako katika hukumu?
4Ni nani awezaye kutoa kitu safi kutoka katika
kitu najisi?
Hakuna awezaye!
5Siku za mwanadamu zimewekewa mpaka,
umekwisha kutangaza idadi ya miezi yake
na kuweka mpaka ambao hawezi kuuvuka.
6Hivyo angalia mbali umwache,
hadi awe amekamilisha muda wake kama
mtu aliyeajiriwa.

7"Kwa vyo vyote yapo matumaini kwa mti:
kama ukikatwa utachipuka tena,
nayo machipukizi yake mapya hayatakoma.
8Mizizi yake yaweza kuchakaa ardhini
na kisiki chake kufa udongoni,
9lakini kwa kupata dalili ya maji utachipua
na kutoa machipukizi kama mche.
10Lakini mwanadamu hufa na huo ndio mwisho
wake,
hutoa pumzi ya mwisho, naye hayuko tena?
11Kama vile maji yatowekavyo katika bahari,
au mkondo wa mto ukaushwavyo na kuwa
mkavu,
12ndivyo mwanadamu alalavyo nchini asiamke,
hadi mbingu zitakapokuwa hazipo tena,
wanadamu hawataamka au kuamshwa
kutoka kwenye usingizi wao.

13"Laiti kama ungenificha kaburini[a]
na kunisitiri hadi hasira yako ipite!
Laiti ungeniwekea wakati
na kisha ukanikumbuka!
14Je, kama mtu akifa, aweza kuishi tena?
Siku zote za kazi zangu ngumu nitangojea
kufanywa upya kwangu.
15Utaniita nami nitakuitika,
utakionea shauku kiumbe ambacho mikono
yako ilikiumba.
16Hakika ndipo utakapozihesabu hatua zangu,
lakini hutazifuatia dhambi zangu.

a13 "Kaburini'' hapa ina maana ya "kuzimuni,'' Kiebrania "Sheol.''

17Makosa yangu yatafungiwa kwa lakiri kwenye mfuko,
nawe utazifunika dhambi zangu.

18"Lakini kama mlima umomonyokavyo na kufikichika
na kama vile mwamba uondolewavyo mahali pake,
19kama maji yamalizavyo mawe
na maji ya ghafula yachukuavyo udongo,
ndivyo unavyoharibu tegemeo la mwanadamu.
20Humshinda mara moja kwa daima,
naye hutoweka, waibadilisha sura yake na kumwondoa.
21Kama wanawe wakipewa heshima, yeye hafahamu,
kama wakidharauliwa yeye haoni.
22Yeye hasikii kingine isipokuwa maumivu ya mwili wake mwenyewe,
naye huomboleza kwa ajili yake mwenyewe.

Elifazi Anaongea: Ayubu Anadhoofisha Imani

15 Kisha Elifazi, Mtemani akajibu:

2"Je, mtu mwenye hekima hujibu kwa mawazo matupu
au kujaza tumbo lake kwa upepo wenye joto wa mashariki?
3Je, aweza kubishana juu ya maneno yasiyofaa,

kwa hotuba zisizo na maana?
4Lakini hata unadhoofisha uchaji wa Mungu
na kuzuia ibada mbele za Mungu.
5Dhambi zako zinasukuma kinywa chako,
nawe umechagua ulimi wa hila.
6Kinywa chako mwenyewe kinakuhukumu, wala si changu,
midomo yako mwenyewe inashuhudia dhidi yako.

7"Je, wewe ni mtu wa kwanza kuzaliwa?
Ulizaliwa kabla ya vilima?
8Je, wewe husikiliza mashauri ya siri ya Mungu?
Je, wewe unaizuia hekima iwe yako mwenyewe?
9Wewe unajua kitu gani tusichokijua sisi?
Unafahamu kitu gani tusichokifahamu sisi?

10Wale wenye mvi na wazee wako upande wetu,
watu ambao hata ni wazee kuliko baba yako.
11Je, faraja za Mungu hazikutoshi,
au maneno yaliyosemwa kwako kwa upole si kitu?
12Kwa nini moyo wako unakudanganya,
na kwa nini macho yako yanang'aa,
13ili kwamba upate kutoa hasira yako dhidi ya Mungu
na kumimina maneno ya namna hiyo kutoka kinywani mwako?

14"Mwanadamu ni kitu gani, hata aweze kuwa safi,
au yeye aliyezaliwa na mwanamke,
hata aweze kuwa mwadilifu?
15Kama Mungu hawaamini katika watakatifu wake,
kama hata mbingu zenyewe si safi machoni pake,
16sembuse mwanadamu ambaye ni mwovu na mpotovu,
ambaye hunywa uovu kama anywavyo maji!

17"Nisikilize mimi nami nitakueleza,
acha nikuambie yale niliyoyaona,
18ambayo watu wenye hekima wameyanena,
bila kuficha lo lote walilopokea toka kwa baba zao
19(wakati ambao wao peke yao ndio walipewa nchi,
hakuna mgeni aliyepita miongoni mwao.)
20Mtu mwovu siku zake zote hupata mateso,
miaka yote aliyowekewa mkorofi.
21Sauti za kutisha hujaa masikioni mwake,
katika kufanikiwa kwake, wanyang'anyi humshambulia.
22Hukata tamaa kuokoka gizani,
amewekwa kwa ajili ya upanga.
23Hutangatanga, akitafuta chakula,
anajua kwamba siku ya giza iko karibu.
24Taabu na maumivu makuu vinamtia hofu,
humshinda kama mfalme aliye tayari kwa vita,
25kwa sababu amemkunjia Mungu ngumi yake
na kujigamba dhidi ya Mungu Mwenye Nguvu,
26kwa kiburi akishambulia dhidi ya Mungu
akiwa na ngao nene, iliyo imara.

27"Ingawa uso wake umefunikwa na mafuta kwa unene
na kiuno chake kimevimba kwa kunenepa,
28wataishi katika miji ya magofu
na katika nyumba ambazo haziishi

mwanadamu ye yote,
nyumba zinazokuwa vifusi.
29Hatatajirika tena nao utajiri wake hautadumu,
wala mali zake hazitakuwa nyingi juu ya nchi.
30Hatatoka gizani,
mwali wa moto utanyausha machipukizi yake,
nayo pumzi ya kinywa cha Mungu itamwondolea mbali.
31Asijidanganye mwenyewe kutumainia ubatili,
kwa kuwa hatapata malipo yo yote.
32Atakuwa amelipwa kikamilifu kabla ya wakati wake,
nayo matawi yake hayatastawi.
33Atafanana na mzabibu uliopukutishwa
matunda yake kabla hayajaiva,
kama mzeituni unaodondosha maua yake.
34Kwa kuwa jamii ya wasiomcha Mungu watakuwa tasa,
nao moto utateketeza hema za wale wanaopenda rushwa.
35Hutunga mimba ya madhara na kuzaa uovu,
matumbo yao huumba udanganyifu.”

Hotuba ya Tano ya Ayubu
Ayubu Anathibitisha Tena Hali Yake ya Kutokuwa na Hatia.

16 Kisha Ayubu akajibu:
2“Nimepata kusikia mambo mengi kama haya,
nanyi nyote ni wafariji wenye kutaabisha!
3Je, maneno yenu mengi yasiyo na maana hayana mwisho ?
Mna nini hata mwendelee kushindana kwa maneno?
4Mimi pia ningeweza kuzungumza kama ninyi,
kama mngekuwa katika hali yangu,
ningeweza kusema maneno mazuri juu yenu na kuwatikisia ninyi kichwa changu.
5Lakini kinywa changu kingewatia moyo,
faraja kutoka midomoni mwangu,
ingewaletea nafuu.
6“Lakini kama nikisema, maumivu yangu bado hayatulizwi,
nami kama nikijizuia, wala hayaondoki.
7Ee Mungu, hakika umenichakaza,
umewaangamiza kabisa watu wa nyumbani mwangu wote.
8Umenikunjakunja, nalo limekuwa ushahidi,
nako kukonda kwangu kumeongezeka sana na kushuhudia juu yangu.
9Mungu amenishambulia na kunirarua katika hasira yake na kunisagia meno yake,
adui yangu hunikazia macho yake makali.
10Watu wamenifumbulia vinywa vyao kunidhihaki,
hunipiga shavuni mwangu na kunidharau,
nao huungana pamoja dhidi yangu.
11Mungu amenigeuzia kwa watu wabaya
na kunitupa katika makucha ya waovu.
12Mambo yote yalikuwa mazuri, lakini alinivunjavunja,
amenikamata shingo na kuniponda.
Amenifanya mimi kuwa shabaha yake,
13wapiga upinde wake wananizunguka.
Bila huruma, huchoma figo zangu
na kuimwaga nyongo yangu juu ya nchi.
14Huniponda tena na tena,
hunishambulia kama shujaa wa vita.

15“Nimejishonea nguo ya gunia juu ya mwili wangu
nami nimekizika kipaji cha uso wangu kwenye vumbi.
16Uso wangu umekuwa mwekundu kwa kulia,
macho yangu yamepigwa na giza kuu,
17lakini mikono yangu haijafanya jeuri na
maombi yangu ni safi.

18Ee nchi, usiifunike damu yangu,
nacho kilio changu kisinyamazishwe kamwe.
19Hata sasa shahidi yangu yuko mbinguni,
wakili wangu yuko juu.
20Mwombezi wangu ni rafiki yangu
macho yangu yamwagapo machozi kwa Mungu,

21kwa niaba ya mtu anamsihi Mungu
kama mtu anavyosihi kwa ajili ya rafiki yake.

22“Ni miaka michache tu itapita
kabla sijaenda safari ambayo sitarudi.

Ayubu Anaomba Msaada

17 Moyo wangu umevunjika,
siku zangu zimefupishwa, kaburi linaningojea.
2Hakika wenye mizaha wamenizunguka,
macho yangu yamebaki kutazama uadui wao.

3“Ee Mungu, nipe dhamana unayodai.

Ni nani mwingine atakayeweka dhamana
kwa ajili yangu?
4Umezifunga akili zao zisipate ufahamu,
kwa hiyo hutawaacha wapate ushindi.
5Kama mtu akiwashutumu rafiki zake ili
apate ujira,
macho ya watoto wake yatashindwa kuona.

6"Mungu amenifanya kitu cha dhihaka kwa kila
mtu,
mtu ambaye watu humtemea mate usoni.
7Macho yangu yamefifia kwa ajili ya majonzi,
umbile langu lote ni kama kivuli.
8Watu wanyofu wanatishwa na hili,
watu wasio na hatia wanasimama dhidi ya
wasiomcha Mungu.
9Hata hivyo, waadilifu watazishika njia zao,
nao wale wenye mikono safi wataendelea
kupata nguvu.
10"Lakini ninyi njoni, ninyi nyote, jaribuni tena!
Sitampata mtu mwenye hekima miongoni
mwenu.
11Siku zangu zimepita, mipango yangu
imevunjika,
vivyo hivyo shauku za moyo wangu.
12Watu hawa hufanya usiku kuwa mchana,
kwenye giza husema, 'Mwanga u karibu.'
13Kama nyumba pekee ninayoitarajia ni kaburi[a],
kama nikikitandika kitanda changu gizani,
14kama nikiuambia uharibifu, 'Wewe u baba
yangu.'
na kuliambia buu, 'Wewe u mama yangu' au
'dada yangu'
15Iiko wapi basi tarajio langu?
Ni nani awezaye kuona tarajio langu?
16Je, litashuka chini hadi kwenye milango ya
mauti[b]?
Je, tutashuka pamoja mavumbini?

Bildadi Anasema: Mungu Huwaadhibu Waovu

18 Bildadi Mshuhi akajibu:

2''Je, ni lini utafika mwisho wa maneno haya?
Uwe mwenye busara, nasi ndipo
tutakapoweza kuongea.
3Kwa nini sisi tunafikiriwa kama wanyama
na kutuona wajinga machoni pako?
4Wewe unayejirarua mwenyewe vipande
vipande katika hasira yako,
Je, dunia iachwe kwa ajili yako wewe?
Au ni lazima miamba iondolewe mahali
pake?

5''Taa ya mwovu imezimwa,
nao mwali wa moto wake umezimika.
6Mwanga hemani mwake umekuwa giza,
taa iliyokaribu naye imezimika.
7Nguvu za hatua zake zimedhoofishwa,
shauri lake mwenyewe litamwangusha.
8Miguu yake imemsukumia kwenye wavu
naye anatangatanga kwenye matundu ya
wavu.
9Tanzi litamkamata kwenye kisigino,
mtego utamshikilia kwa nguvu.
10Kitanzi kimefichwa ardhini kwa ajili yake,
mtego uko kwenye njia yake.
11Vitisho vimemtia hofu kila upande
na adui zake humwandama kila hatua.
12Janga linamwonea shauku,
maafa yako tayari kwa ajili yake aangukapo.
13Nayo yatakula sehemu ya ngozi yake,
mzaliwa wa kwanza wa mauti atakula
maungo yake.
14Atang'olewa kutoka katika salama ya hema
lake
na kupelekwa kwa mfalme wa vitisho.
15Moto utakaa katika hema lake,
moto wa kiberiti utamwagwa juu ya makao
yake.
16Mizizi yake chini itakauka
na matawi yake juu yatanyauka.
17Kumbukumbu lake litatoweka katika dunia,
wala hatakuwa na jina katika nchi.
18Ameondolewa nuruni na kusukumiwa gizani
naye amefukuzwa mbali atoke duniani.
19Hana mtoto wala mzao miongoni mwa watu
wake,
wala aliyenusurika mahali alipoishi.
20Watu wa magharibi watashangaa yaliyompata,
watu wa mashariki watapatwa na hofu.
21Hakika ndivyo yalivyo makao ya mtu mwovu,
ndivyo palivyo mahali pake mtu asiyemjua
Mungu.''

Hotuba ya Sita ya Ayubu
Ayubu Anajibu: Najua Mkombozi wangu Yu Hai

19 Ndipo Ayubu akajibu:

2"Je, mtaendelea kunitesa mpaka lini
na kuniponda kwa maneno yenu?
3Mara ya kumi hizi mmenishutumu,
bila aibu mnanishambulia.

a13 "Kaburi" hapa ina maana ya "kuzimu,'' Kiebrania "Sheol."
b16 "Mauti" hapa ina maana ya "kuzimu."

4Kama ni kweli nimepotoka,
kosa langu ninabaki kuhusika nalo mwenyewe.
5Kama kweli mngejitukuza wenyewe juu yangu
na kwa kutumia unyonge wangu dhidi yangu,
6basi jueni kuwa Mungu amenitendea yaliyo mabaya
naye amekokota wavu wake kunizunguka.

7"Ingawa ninalia, 'Nimetendewa mabaya!' Sipati jibu,
ingawa ninaomba msaada, hakuna haki.
8Yeye ameizuia njia yangu hivyo siwezi kupita,
ameyafunika mapito yangu na giza.
9Amenivua heshima yangu
na kuniondolea taji kichwani pangu.
10Amenibomoa kila upande hadi nimeisha,
ameling'oa tegemeo langu kama mti.
11Hasira yake imewaka juu yangu,
amenihesabu kuwa miongoni mwa adui zake.
12Majeshi yake yananisogelea kwa nguvu,
yamenizingira,
yamepiga kambi kulizunguka hema langu.

13"Amewatenga ndugu zangu mbali nami,
wale wanijuao wamefarikishwa nami kabisa.
14Watu wa jamaa yangu wamekwenda mbali,
rafiki zangu wamenisahau.
15Wageni wangu na watumishi wangu wa kike wananiona kama mgeni,
wananitazama kama mgeni.
16Ninamwita mtumishi wangu, wala haitiki,
ingawa ninamwomba kwa kinywa changu mwenyewe.
17Pumzi ya kinywa changu ni kinyaa kwa mke wangu,
nimekuwa kitu cha kuchukiza mno kwa ndugu zangu mwenyewe.
18Hata watoto wadogo hunidhihaki,
ninapojitokeza, hunifanyia mzaha.
19Rafiki zangu wa moyoni wote wananichukia kabisa,
wale niwapendao wamekuwa kinyume nami.
20Mimi nimebaki mifupa na ngozi tu,
nimeponea karibu na kufa.

21''Ni hurumieni, rafiki zangu, iweni na huruma,
kwa kuwa mkono wa Mungu umenipiga.
22Kwa nini mnanifuatia kama Mungu afanyavyo?
Hamtosheki kamwe na mwili wangu?

23''Laiti maneno yangu yangewekwa kwenye kumbukumbu,
laiti kwamba yangeandikwa kwenye kitabu,
24kwamba yangechorwa kwenye risasi kwa kifaa cha chuma,
au kuyachonga juu ya mwamba milele!
25Ninajua kwamba mkombozi[a] wangu yu hai,
naye kwamba mwishoni atasimama juu ya nchi.
26Nami baada ya ngozi yangu kuharibiwa,
bado nikiwa na mwili huu nitamwona Mungu,
27mimi nitamwona kwa macho yangu mwenyewe,
mimi wala si mwingine.
Tazama jinsi moyo wangu unavyomtamani sana!

28''Kama mkisema, 'Tutamwindaje,
maadam mzizi wa tatizo uko ndani yake,'
29ninyi wenyewe uogopeni upanga,
kwa kuwa ghadhabu italeta adhabu kwa upanga,
nanyi ndipo mtakapojua kwamba kuna hukumu.

Sofari Anasema: Uovu Hupokea Malipo ya Haki

20 Ndipo Sofari Mnaamathi akajibu na kusema:

2''Mawazo yanayonisumbua yananisukuma kujibu,
kwa sababu nimehangaika sana.
3Ninasikia makaripio ambayo yananivunjia heshima,
nao ufahamu wangu unanisukuma kujibu.

4''Hakika unajua jinsi ilivyokuwa tangu zamani,
tangu zamani mwanadamu alipowekwa duniani,
5furaha na macheko ya mtu mwovu
ni ya muda mfupi,
furaha ya wasiomcha Mungu
hudumu kwa kitambo tu.
6Ingawa kujikweza kwake hufikia mbinguni
na kichwa chake hugusa mawingu,
7ataangamia milele
kama mavi yake mwenyewe,
wale waliomwona watauliza, 'Yuko wapi?'
8Kama ndoto hutoweka, wala hapatikani tena,

a25 "Mkombozi" au "Mtetezi.''

amefukuziwa mbali kama maono ya usiku.
9Jicho lililomwona halitamwona tena,
mahali pake hapatamwona tena.
10Watoto wake watalipa yote baba yao
aliyowadhulumu maskini,
nayo mikono yake itarudisha mali yote
aliyonyang'anya watu.
11Nguvu za ujana zilizoijaza mifupa yake,
zitalala naye mavumbini.

12"Ingawa uovu ni mtamu kinywani mwake
naye huuficha chini ya ulimi wake,
13ingawa hawezi kukubali kuuachia uende,
lakini huuweka kinywani mwake,
14hata hivyo chakula chake kitakuwa kichungu
tumboni mwake,
nacho kitakuwa sumu kali ya nyoka ndani
yake.
15Atatema mali alizozimeza,
Mungu atalifanya tumbo lake kuzitapika.
16Atanyonya sumu za majoka,
meno yenye sumu ya fira yatamwua.
17Hatafurahia vijito,
mito inayotiririsha asali na siagi.
18Vile alivyovitaabikia atavirudisha bila kuvila,
hatafurahia faida itokanayo na biashara
yake.
19Kwa kuwa aliwaonea maskini na kuwaacha
pasipo kitu,
amenyang'anya kwa nguvu nyumba
asizozijenga.

20"Hakika hatakuwa na raha katika kutamani
kwake sana,
hawezi kujiokoa mwenyewe kwa hazina
zake.
21Hakuna cho chote kitakachosalia kwa ajili yake
ili ale,
kufanikiwa kwake hakutadumu.
22Katikati ya wingi wa ustawi wake,
dhiki itampata,
taabu itamjia kwa nguvu zote.
23Wakati atakapokuwa amelijaza tumbo lake,
Mungu ataionyesha ghadhabu kali dhidi
yake
na kumnyeshea mapigo yake.
24Ijapokuwa aikimbia silaha ya chuma
mshale wa shaba utamchoma.
25Atauchomoa katika mgongo wake,
ncha ing'aayo kutoka katika ini lake.
Vitisho vitakuja juu yake,
26giza nene linavizia hazina zake.
Moto usiopepewa na mtu utamteketeza
na kuangamiza yaliyosalia nyumbani
mwake.
27Mbingu zitaweka wazi hatia yake,
nayo nchi itainuka kinyume chake.
28Mafuriko yataichukua nyumba yake,
mali za nyumbani mwake zitachukuliwa
na maji yaendayo kasi katika siku ya
ghadhabu ya Mungu.
29Hili ndilo fungu Mungu alilowagawia waovu,
urithi uliowekwa kwa ajili yao na Mungu.''

Hotuba ya Saba ya Ayubu

Ayubu Akajibu: Waovu Mara Nyingi Huenda Bila Kuadhibiwa

21 Ndipo Ayubu akajibu:

2"Yasikilizeni maneno yangu kwa makini,
hii na iwe faraja mnayonipa mimi.
3Nivumilieni ninapozungumza,
nami nikishazungumza, endeleeni
kunidhihaki.

4Je, kwani malalamiko yangu yanaelekezwa
Kwa mwanadamu?
Kwa nini nisikose subira?
5Niangalieni mkastaajabu,
mkaweke mkono juu ya vinywa vyenu.
6Ninapowaza juu ya hili, ninaogopa,
nao mwili wangu unatetemeka.
7Kwa nini waovu wanaendelea kuishi,
wakifikia umri wa uzee na kuendelea
kuongezeka kuwa na nguvu?
8Huwaona watoto wao wakithibitika wakiwa
wamewazunguka,
wazao wao mbele za macho yao.
9Nyumba zao zi salama wala hakuna hofu,
fimbo ya Mungu haiko juu yao.
10Madume yao ya ng'ombe huzalisha bila
kushindwa kamwe,
ng'ombe wao huzaa wala hawaharibu
mimba.
11Huwatoa watoto wao nje kama kundi la
kondoo na mbuzi,
wadogo wao huchezacheza.
12Huimba nyimbo kwa matari na kwa kinubi,
nao huifurahia sauti ya filimbi.
13Huitumia miaka yao katika mafanikio
nao hushuka kaburini[a] kwa amani.
14Lakini humwambia Mungu, 'Tuache sisi!'
Hatuna hamu ya kufahamu njia zako.
15Mungu Mwenye Nguvu ni nani hata
tumtumikie?

a13 "Kaburini" hapa ina maana "Kuzimu," Kiebrania "Sheol."

Tutapata faida gani kumwomba?
16Lakini kufanikiwa kwao hakupo mikononi
mwao wenyewe,
hivyo najitenga mbali na shauri la waovu.

17"Lakini ni mara ngapi taa ya waovu huzimwa?
Ni mara ngapi maafa huwajia,
yale yawapatayo ambayo Mungu huwapangia
katika hasira yake?
18Ni mara ngapi huwa kama majani makavu
mbele ya upepo,
kama makapi yachukuliwayo na dhoruba?
19Imesemekana, 'Mungu huiweka akiba
adhabu ya mtu kwa ajili ya wanawe.'
Mungu na amlipe mtu mwenyewe, ili apate
kulijua!
20Macho yake mwenyewe na yaone maangamizi
yake,
yeye na ainywe ghadhabu ya Mungu
Mwenye Nguvu.
21Kwani anajali nini kuhusu jamaa anayoiacha
nyuma,
miezi yake aliyopangiwa ifikapo mwisho?

22"Je, yuko mtu ye yote awezaye kumfundisha
Mungu maarifa,
iwapo yeye ndiye ahukumuye hata walio juu
ya wote?
23Mtu mmoja hufa akiwa na nguvu zake kamili,
akiwa salama na mwenye raha kamili,
24mwili wake ukiwa umenawiri,
nayo mifupa yake ikiwa imejaa mafuta ndani
yake.
25Mtu mwingine hufa katika uchungu wa nafsi,
kamwe akiwa hajafurahia jambo lo lote zuri.
26Hao wote hulala mavumbini,
nao mabuu huwafunika wote.

27"Ninayajua kikamilifu yale mnayoyafikiri,
mipango ambayo kwayo mngenitendea
mabaya.
28Mwasema, 'Iko wapi sasa nyumba ya huyo
mtu mkuu,
hema ambazo watu waovu walikaa ziko
wapi?'
29Je, hamkuwahi kuwauliza hao wanaosafiri?
Je, hamkutafakari taarifa zao,
30kwamba mtu mwovu huepushwa kutoka katika
siku ya maafa,
kwamba huokolewa kutoka katika siku ya
ghadhabu?
31Ni nani hulaumu matendo yake mbele ya uso
wake?
Ni nani ampatilizaye kwa yale aliyoyatenda?
32Hupelekwa kaburini,
nao ulinzi ukawekwa kwenye kaburi lake.
33Udongo ulio bondeni ni mtamu kwake,
watu wote watamfuata,
nao umati wa watu usiohesabika
umemtangulia.

34"Hivyo ninyi mnawezaje kunifariji kwa upuuzi
wenu?
Hakuna kilichosalia cha majibu yenu
isipokuwa uongo!"

Elifazi Anasema: Uovu wa Ayubu ni Mkubwa

22 Ndipo Elifazi Mtemani akajibu:

2"Je, mwanadamu aweza kuwa wa faida kwa
Mungu?
Je, hata mtu mwenye hekima aweza
kujifaidia mwenyewe?
3Je, Mungu Mwenye Nguvu angefurahia nini
kama ungekuwa mwadilifu,
au je, Yeye angepata faida gani ikiwa njia
zako zingekuwa kamilifu?

4"Je, ni kwa ajili ya utauwa wako ndiyo maana
anakukemea
na kuleta mashtaka dhidi yako?
5Je, uovu wako si mkuu?
Dhambi zako si hazina mwisho?
6Umedai dhamana kwa ndugu zako bila sababu,
umewavua watu nguo zao, ukawaacha uchi.
7Hukumpa maji aliyechoka,
nawe ulimnyima chakula mwenye njaa,
8ingawa ulikuwa mtu mwenye uwezo ukimiliki
nchi,
mtu uliyeheshimiwa, ukiishi ndani yake.
9Umewafukuza wajane mikono mitupu
na kuzivunja nguvu za yatima.
10Ndiyo sababu mitego imekuzunguka pande
zote,
hatari ya ghafula inakutia hofu,
11ndiyo sababu ni giza sana huwezi kuona,
na ndiyo sababu mafuriko ya maji
yamekufunika.

12"Je, Mungu hayuko katika mbingu za juu?
Juu kuliko nyota zilizo juu sana!
13Hivyo wewe wasema, 'Mungu anajua nini?'
Je, Yeye huhukumu katika giza kama hilo?
14Mawingu mazito ni pazia lake, hivyo hatuoni
sisi
atembeapo juu ya anga la dunia.

15Je, utaifuata njia ya zamani,
ambayo watu waovu waliikanyaga?
16Waliondolewa kabla ya wakati wao,
misingi yao ikachukuliwa na mafuriko.
17Walimwambia Mungu, 'Tuache sisi! huyo Mungu Mwenye Nguvu
aweza kutufanyia nini?'
18Lakini Yeye ndiye aliyezijaza nyumba zao na vitu vizuri,
hivyo ninajitenga mbali na mashauri ya waovu.

19"Wenye haki wanaona maangamizi yao na kufurahi
nao wasio na hatia huwadhihaki, wakisema,
20'Hakika adui zetu wameangamizwa,
nao moto umeteketeza mali zao.'
21"Mjue sana Mungu ili uwe na amani,
ndipo mema yatakapokujia.
22Uyapokee mafundisho toka kinywani mwake
na maneno yake uyaweke moyoni mwako.
23Kama ukimrudia Mungu Mwenye Nguvu, utarudishwa upya:
Kama ukiuondoa uovu uwe mbali na hema Lako,
24kama dhahabu yako ukiihesabu kama mavumbi,
dhahabu yako ya Ofiri kama miamba ya mabondeni,
25ndipo Mungu Mwenye Nguvu atakuwa dhahabu yako
naye atakuwa fedha yako iliyo bora.
26Hakika ndipo utakapojifurahisha kwa Mungu Mwenye Nguvu,
nawe utamwinulia Mungu uso wako.
27Utamwomba Yeye, naye atakusikia,
nawe utazitimiza nadhiri zako.
28Utakusudia jambo nalo litatendeka,
nao mwanga utaangazia njia zako.
29Watu watakaposhushwa, nawe ukasema, 'Wainue!'
Ndipo atamwokoa aliyevunjika moyo.
30Atamwokoa hata yule ambaye ana hatia,
ataokolewa kwa sababu ya usafi wa mikono yako."

Hotuba ya Nane ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Kulalamika Kwangu ni Uchungu

23 Ndipo Ayubu akajibu:

2"Hata leo malalamiko yangu ni uchungu,
mkono wake ni mzito juu yangu pamoja na kulia kwangu kwa uchungu.
3Laiti ningefahamu mahali pa kumwona,
laiti ningeweza kwenda mahali akaapo!
4Ningeliweka shauri langu mbele zake
na kukijaza kinywa changu na hoja.
5Ningejua kwamba angenijibu nini
na kuelewa lile ambalo angelisema.
6Je, angenipinga kwa nguvu nyingi?
La, asingenigandamiza, bali angenisikiliza.
7Hapo mtu mwadilifu angeweka shauri lake mbele zake,
nami ningeokolewa milele na mhukumu wangu.

8"Lakini nikienda mashariki, hayupo,
nikienda magharibi, simpati.
9Anapokuwa kazini pande za kaskazini, simwoni,
akigeukia kusini, nako simwoni hata kidogo.
10Lakini anaijua njia niendeayo,
akiisha kunijaribu, nitatoka kama dhahabu.
11Nyayo zangu zimefuata hatua zake kwa karibu,
nimeishika njia yake bila kukengeuka.
12Sijaziacha amri zilizotoka midomoni mwake,
bali nimeyathamini maneno ya kinywa chake kuliko chakula changu cha kila siku.

13"Lakini yeye ndiye aamuaye peke yake, ni nani awezaye kumpinga?
Yeye hufanya lo lote alitakalo.
14Hutimiliza maagizo yake dhidi yangu,
na bado anayo mipango mingi kama hiyo ambayo ameiweka akiba.
15Hiyo ndiyo sababu ninaingiwa na hofu mbele zake,
nifikiriapo haya yote ninamwogopa.
16Mungu ameufanya moyo wangu kuzimia,
Mungu Mwenye Nguvu amenitia hofu.
17Hata hivyo sikunyamazishwa na giza,
wala kwa giza nene linalofunika uso wangu.

Ayubu Analalamikia Jeuri Duniani

24 Kwa nini Mungu Mwenye Nguvu asiweke nyakati kwa ajili ya hukumu?
Kwa nini wale wamjuao wazitafute siku kama hizo bila mafanikio?
2Watu husogeza mawe ya mpaka,
huchunga makundi ya wanyama waliyonyang'anya kwa nguvu.
3Humfukuza punda wa yatima na
kumchukua fahali wa mjane rehani.
4Humsukuma mhitaji kutoka katika njia

na kuwafanya maskini wote wa nchi
kulazimika kujificha.
5Kama punda mwitu jangwani,
maskini huzunguka katika kazi zao
wakitafuta chakula,
mahali pasipokaliwa na watu wala kulimika
hupata chakula cha watoto wao.
6Hukusanya chakula mashambani
na kuokota masazo katika mashamba ya
mizabibu ya waovu.
7Kwa kukosa nguo, usiku kucha hukaa bila
nguo,
hawana cho chote cha kujifunika baridi.
8Hutota kwa mvua za mlimani,
nao huikumbatia miamba kwa ajili ya kukosa
pa kujisetiri.
9Watoto wasio na baba hupokonywa matitini,
watoto wachanga wa maskini hukamatwa
kwa nguvu kwa ajili ya deni.
10Kwa kukosa nguo, hutembea uchi,
hubeba miganda ya ngano, lakini huwa na
njaa.
11Hukamua zeituni katika mawe ya kusagia,
hukanyaga mashinikizo, lakini wanaona kiu.
12Kilio cha huzuni cha wanaokufa kinapaa
kutoka mjini,
nazo nafsi za waliojeruhiwa zinalilia
msaada.
Lakini Mungu hamlaumu mtu ye yote
kwa kutenda mabaya.

13"Wako wale wanaoiasi nuru,
wasiofahamu njia zake
wala hawakai katika mapito yake.
14Wakati mwanga wa mchana unapotoweka,
mwuaji huinuka naye huwaua maskini na
mhitaji,
wakati wa usiku huiba kama mwivi.
15Jicho la mzinzi hungojea wakati wa giza,
naye hufikiri, 'Hakuna jicho litakaloniona,'
naye huuficha uso wake.
16Katika giza, huvunja majumba,
lakini wakati wa mchana hujifungia ndani,
hawataki kufanya lo lote nuruni.
17Kwa wote hawa, giza nene ndiyo asubuhi yao,
hujifanya rafiki na vitisho vya gizani.

18''Lakini wao ni povu juu ya maji,
sehemu yao juu ya nchi imelaaniwa,
hivyo hakuna hata mmoja aendaye kwenye
shamba la mizabibu.
19Kama vile joto na hari vikaushavyo theluji
iliyoyeyuka,
ndivyo kuzimu kuwanyakuavyo wale
waliotenda dhambi.
20Tumbo lililowazaa huwasahau,
nao huwa karamu ya mabuu,
watu waovu hawakumbukwi tena,
lakini huvunjika kama mti.
21Huwafanya mawindo wanawake walio tasa na
wale wasio na watoto,
nao hawaonyeshi huruma kwa wajane.
22Lakini Mungu huwakokota wenye nguvu kwa
uwezo wake,
ingawa wamestawi hawana hakika ya
maisha.
23Huweza akawaacha wakapumzika wakijihisi
salama,
lakini macho yake yanaona njia zao.
24Kwa kitambo kidogo hutukuka, hatimaye
hutoweka,
hushushwa na kukusanywa kama wengine
wote,
hukatwa kama masuke ya nafaka.

25"Kama hili sivyo, ni nani awezaye kunithibitisha
kuwa mimi ni mwongo
na kuyafanya maneno yangu kuwa si kitu?''

Bildadi Anasema: Mwanadamu Awezaje Kuwa Mwadilifu Mbele za Mungu

25 Ndipo Bildadi Mshuhi akajibu:

2"Mamlaka na kuheshimiwa ni vyake Mungu,
yeye huthibitisha amani katika mbingu juu.
3Je, majeshi yake yaweza kuhesabika?
Ni nani asiyeangaziwa na nuru yake?
4Mtu awezaje kuwa mwadilifu mbele za Mungu?
Awezaje mtu aliyezaliwa na mwanamke
kuwa safi?
5Ikiwa hata mwezi sio mwangavu
nazo nyota si safi machoni pake,
6sembuse mtu ambaye ni funza,
binadamu ambaye ni buu tu!''

Hotuba ya Tisa ya Ayubu

Ayubu Anajibu : Utukufu wa Mungu Hauchunguziki

26 Kisha Ayubu akajibu:

2"Tazama jinsi ulivyomsaidia mtu asiye na
uwezo!
Jinsi ulivyouokoa mkono ulio dhaifu!
3 Ni shauri gani ulilompa yeye asiye na hekima?
Nayo ni busara gani kubwa uliyoonyesha!
4Ni nani aliyekusaidia kutamka maneno hayo?

Nayo ni roho ya nani iliyosema kutoka
kinywani mwako?
5"Wafu wako katika maumivu makuu,
wale walio chini ya maji na wale waishio
ndani yake.
6Mauti[a] iko wazi mbele za Mungu,
uharibifu haukufunikwa.
7Hutandaza anga la kaskazini mahali patupu,
naye huining'iniza dunia mahali pasipo na
kitu.
8Huyafungia maji kwenye mawingu yake,
hata hivyo mawingu hayapasuki kwa uzito
wake.
9Huufunika uso wa mwezi mpevu,
akitandaza mawingu juu yake.
10Amechora mstari wa upeo juu ya uso wa maji,
ameweka mpaka wa nuru na giza.
11Nguzo za mbingu nazo zatetemeka,
zinatishika anapozikemea.
12Kwa nguvu zake aliisukasuka bahari,
kwa hekima yake, alimkata Rahabu[b]
vipande vipande.
13Aliisafisha anga kwa pumzi yake,
kwa mkono wake alimchoma joka aendaye
mbio.
14Haya ni mambo madogo tu katika matendo
yake,
tazama jinsi ulivyo mdogo mnong'ono wake
tunaousikia!
Ni nani basi awezaye kuelewa ngurumo za
nguvu zake?"

Hotuba ya Mwisho ya Ayubu
Ayubu Anadumisha Uadilifu Wake

27 Ndipo Ayubu akaendelea na hoja yake
akasema:

2"Hakika kama Mungu aishivyo, aliyeninyima
haki yangu,
Mungu Mwenye Nguvu ambaye amenifanya
nionje uchungu wa nafsi,
3kwa muda wote nitakaokuwa na uhai ndani
yangu,
nayo pumzi ya Mungu ikiwa puani mwangu,
4midomo yangu haitanena uovu,
wala ulimi wangu hautatamka udanganyifu.
5Sitakubaliana nanyi kabisa kuwa mko sahihi,
hadi nife, sitakana uadilifu wangu.
6Nitadumisha haki yangu wala sitaiacha,
dhamiri yangu haitanisuta muda wote
ninaoishi.

7"Watesi wangu wawe kama waovu,
nao adui zangu wawe kama wasio haki!
8Kwa maana mtu asiyemcha Mungu analo
tegemeo gani anapokatiliwa mbali,
Mungu anapouondoa uhai wake?
9Je, Mungu husikiliza kilio chake,
shida zimjiapo?
10Je, anaweza kumfurahia Mungu Mwenye
Nguvu?
Je, atamwita Mungu nyakati zote?

11"Nitawafundisha juu ya uweza wa Mungu,
njia za Mungu Mwenye Nguvu sitazificha.
12Ninyi nyote mmeona hili wenyewe.
Ni ya nini basi mazungumzo haya yasiyo na
maana?
13"Hili ndilo fungu ambalo Mungu humpa
mtu mwovu,
urithi wa mtu mdhalimu anaopokea kutoka
kwa Mungu Mwenye Nguvu:
14Hata kama watoto wake watakuwa wengi kiasi
gani,
fungu lao ni kuuawa kwa upanga,
wazao wake hawatakuwa kamwe na
chakula cha kuwatosha.
15Tauni itawazika wale watakaonusurika
miongoni mwao,
nao wajane wao hawatawaombolezea.
16Ajapokusanya fedha nyingi kama mavumbi
na mavazi kama malundo ya udongo wa
mfinyanzi,
17yale yote mtu mwovu aliyojiwekea akiba,
mwenye haki ndiye atakayevaa,
naye asiye na hatia ndiye atakayeigawanya
fedha yake.
18Nyumba aijengayo ni kama utando wa buibui,
kama kibanda alichotengeneza mlinzi.
19Yeye hulala akiwa tajiri, lakini ndiyo mara ya
mwisho,
afunguapo macho yake, yote yametoweka.
20Vitisho humjia kama mafuriko,
dhoruba humkumba ghafula usiku.
21Upepo mkali wa mashariki humchukua, naye
hutoweka,
humzoa kutoka mahali pake.
22Humvurumisha bila huruma,
huku akikimbia kasi kukwepa nguvu zake.
23Upepo humpigia makofi kwa dharau
na kumfukuza atoke mahali pake.

---

a[6] "Mauti" hapa ina maana "Kuzimu," Kiebrania "Sheol."
b[12] "Rahabu" ina maana ya fumbo lililomaanisha "mnyama wa baharini Lewiathani, mwenye umbo la kutisha, mwenye magamba, asiyeweza kuvuliwa."

Mapumziko: Imani Inakopatikana

28 "Kuna machimbo ya fedha
na mahali dhahabu isafishwapo.
2Chuma hupatikana ardhini,
nayo shaba huyeyushwa kutoka kwenye
mawe ya madini.
3Mwanadamu hukomesha giza,
huyatafuta hadi sehemu iliyo mbali,
kwa ajili ya kuchimbua mawe yenye madini
katika giza jeusi sana.
4Huchimba shimo jembamba mbali na makao ya
watu,
mahali paliposahaulika na nyayo za
wanadamu,
mbali na wanadamu huning'inia na
kupembea kwa kamba.
5Ardhi, ambako chakula hutoka,
chini hugeuzwa kwa moto,
6yakuti samawi hutoka katika miamba yake,
nalo vumbi lake lina vipande vya dhahabu.
7Hakuna ndege awindaye aijuaye njia ile
iliyofichika,
wala hakuna jicho la kipanga lililoiona.
8Wanyama wa porini wanaotamba hawajawahi
kupakanyaga,
wala simba azungakaye huko.
9Mikono ya mwanadamu hushambulia miamba
migumu sana
na kuiacha wazi mizizi ya milima.
10Hutoboa shimo refu la kupenya chini kwa chini
kwenye miamba,
macho yake huona hazina zake zote za
thamani.
11Hutafuta vyanzo vya mito
na kuvileta vitu vilivyofichika katika nuru.

12"Lakini hekima inaweza kupatikana wapi?
Ufahamu unakaa wapi?
13Mwanadamu hatambui thamani yake,
haiwezi kupatikana katika nchi ya walio hai.
14Kilindi husema, 'Haiko ndani yangu,'
bahari nayo husema, 'Haiko pamoja nami.'
15Haiwezi kununuliwa kwa dhahabu safi kuliko
zote,
wala thamani yake haiwezi kupimwa kwa
fedha.
16Haiwezi kununuliwa kwa dhahabu ya Ofiri,
kwa shohamu ya thamani kubwa au yakuti
samawi ya thamani kubwa.
17Dhahabu wala mawe maangavu kama kioo
haviwezi kulinganishwa nayo,
wala haiwezi hubadilishwa na
vito vya dhahabu.
18Marijani na yaspi hazistahili kutajwa,
thamani ya hekima ni zaidi ya akiki.
19Yakuti ya manjano ipatikanayo Kushi
haiwezi kulinganishwa nayo,
wala haiwezi kununuliwa kwa dhahabu safi.

20"Ni wapi basi hekima itokako?
Ufahamu hukaa wapi?
21Imefichika machoni pa kila kitu kilicho hai,
hata imesitiriwa hata kwa ndege wa angani.
22Uharibifu na Mauti husema,
'Ni uvumi wake tu uliotufikia masikioni
mwetu.'
23Mungu anaifahamu njia ya kuiendea hekima
na ndiye peke yake anayefahamu inakokaa,
24kwa maana yeye huitazama miisho ya dunia
na huona kila kitu chini ya mbingu.
25Alipofanyiza nguvu za upepo
na kuyapima maji,
26alipofanya maagizo kwa ajili ya mvua
na njia kwa ajili ya mvua na ngurumo,
27ndipo alipoitazama hekima na kuikadiria
thamani yake,
akaithibitisha na kuihakikisha.
28Naye Mungu akamwambia mwanadamu,
'Kumcha BWANA , hiyo ndiyo hekima,
nako kujitenga na uovu ndiyo ufahamu.' "

Ayubu Anamaliza Utetezi Wake

29 Ayubu akaendelea na hoja yake akasema:

2"Tazama jinsi ninavyoitamani miezi iliyopita,
zile siku ambazo Mungu alikuwa akinilinda,
3wakati taa yake iliponiangazia juu ya kichwa
changu
na kwa mwanga wake Mungu nikapita
katikati ya giza!
4Ah! Katika siku zile nilizokuwa katika ustawi
wangu,
wakati urafiki wa Mungu wa ndani
ulipoibariki nyumba yangu,
5wakati Mungu Mwenye Nguvu alipokuwa
pamoja nami,
nao watoto wangu walipokuwa
wamenizunguka,
6wakati njia yangu ilipokuwa imenyweshewa
siagi,
nao mwamba uliponimiminia vijito vya
mafuta ya zeituni.

7"Wakati nilipokwenda kwenye lango la mji

na kuketi katika kiwanja,
8vijana waliniona wakakaa kando,
nao wazee walioketi wakasimama,
9wakuu wakaacha kuzungumza
na kuziba vinywa vyao kwa mikono yao,
10wenye vyeo wakanyamazishwa,
nazo ndimi zao zikagandamana na
makaakaa ya vinywa vyao.
11Ye yote aliyenisikia alinena mema juu yangu,
nao wale walioniona walinisifu,
12kwa sababu nilimwokoa maskini aliyeomba
msaada,
naye yatima aliyekuwa hana wa kumsaidia.
13Mtu aliyekuwa karibu na kufa alinibariki,
nami niliufanya moyo wa mjane kuimba.
14Niliivaa haki kama vazi langu,
uadilifu ulikuwa joho langu na kilemba
changu.
15Nilikuwa macho ya kipofu
na miguu kwa kiwete.
16Nilikuwa baba kwa mhitaji,
nilimtetea mgeni.
17Niliyavunja meno makali ya waovu
na kuwapokonya wahanga kwenye meno
yao.

18"Nikafikiri, 'Nitafia katika nyumba yangu
mwenyewe,
nazo siku zangu zitakuwa nyingi kama
chembechembe za mchanga.
19Mizizi yangu itafika mpaka kwenye maji,
nao umande utakaa juu ya matawi yangu
usiku kucha.
20Utukufu wangu utabakia kuwa mpya ndani
yangu,
upinde wangu daima utaendelea kuwa
mpya mkononi mwangu.

21Watu walinisikiliza kwa tumaini,
wakingojea ushauri wangu kwa utulivu.
22Baada ya mimi kuzungumza, hawakusema
zaidi,
maneno yangu yaliingia masikioni mwao
kwa makini.
23Waliningojea kama manyunyu ya mvua
na kuyapokea maneno yangu kama ardhi
inyonyavyo mvua ya vuli.
24Walipokata tamaa niliwaonyesha uso wa
furaha,
nuru ya uso wangu ilikuwa ya thamani
kwao.
25Niliwachagulia njia na kukaa kama mkuu wao,
niliishi kama mfalme katikati ya majeshi
yake,
nikawa kama yeye anayewafariji
waombolezaji.

30 "Lakini sasa watu wadogo kwa umri
kuliko mimi, wananidhihaki,
watu ambao baba zao ningekataa kwa
dharau kuwaweka pamoja
na mbwa wangu wa kulinda kondoo.
2Nguvu za mikono yao zingekuwa na faida gani
kwangu,
kwa kuwa nguvu zao zilikuwa zimewaishia?
3Kukonda kwao kutokana na kupungukiwa na
kwa njaa,
walizungukazunguka usiku katika nchi
kame iliyo ukiwa,
isiyolimika wala kukaliwa na watu
4Katika vichaka walikusanya mimea yenye ladha
ya chumvi,
nacho chakula chao kilikuwa mizizi ya mti
wa mfagio.
5Walifukuzwa mbali na watu wao,
wakipigiwa kelele kama wevi.
6Walilazimika kuishi katika mikondo ya vijito
vilivyokauka,
kwenye majabali na mahandaki.
7Kwenye vichaka walilia kama punda
na walijisongasonga pamoja kwenye
vichaka.
8Wao ni watoto wa wapumbavu wenye asili ya
ubaya,
waliofukuzwa watoke katika nchi.

9"Nao sasa wana wao wananidhihaki katika
nyimbo,
nimekuwa kitu cha dhihaka kwao.
10Wananichukia sana na kujitenga nami,
wala hawasiti kunitemea mate usoni.
11Sasa kwa kuwa Mungu ananishusha na
kunitesa,
wamekuwa huru kunitendea waonavyo.
12Kuume kwangu kundi linashambulia,
huitegea miguu yangu tanzi,
hunizunguka kwa vita wakiruka huko na
huko kwa ukali dhidi yangu.
13Huizuia njia yangu,
nao hufanikiwa katika kuniletea maafa,
nami sina ye yote wa kunisaidia.
14Wananijia kama watu wapitao katika ufa
mpana katika ngome yangu,
katikati ya magofu huja na kunishambulia.
15Vitisho vimenifunika,
heshima yangu imetoweshwa kama kwa

upepo,
salama yangu imetoweka kama wingu.

16"Sasa maisha yangu yamefikia mwisho,
siku za mateso zimenikamata.
17Usiku mifupa yangu inachoma,
maumivu yanayonitafuna hayatulii kamwe.
18Kwa uwezo wake mkuu Mungu huwa kwangu
kama nguo,
hushikamana nami kama ukosi wa vazi
langu.
19Yeye amenitupa kwenye matope,
nami nimekuwa kama mavumbi na majivu.

20"Ee BWANA, ninakulilia Wewe lakini
hunijibu,
ninasimama, nawe unanitazama tu.
21Wewe unanigeukia bila huruma,
unanishambulia kwa nguvu za mkono wako.
22Unaninyakua na kunipeperusha kwa upepo,
umenirusha huko na huko kwenye dhoruba
kali.
23Ninajua utanileta mpaka kifoni,
mahali ambapo wenye uhai wote
wamewekewa.

24"Hakika hakuna ye yote amshambuliaye
mhitaji,
anapoomba msaada katika shida yake.
25Je, sikulia kwa ajili ya wale waliokuwa katika
taabu?
Je, nafsi yangu haikusononeka kwa ajili ya
maskini?
26Lakini nilipotazamia mema, mabaya yalinijia,
nilipotafuta nuru, ndipo giza lilipokuja.
27Kusukwasukwa ndani yangu kamwe hakutulii,
siku za mateso zinanikabili.
28Ninazunguka nikiwa nimeungua, lakini si kwa
jua ,
ninasimama katika kusanyiko nikiomba
msaada.
29Nimekuwa ndugu wa mbweha,
rafiki wa mabundi.
30Ngozi yangu imekuwa nyeusi nayo
inachunuka,
mifupa yangu inaungua kwa homa.
31Kinubi changu kimegeuka kuwa maombolezo,
nayo filimbi yangu imekuwa sauti ya kilio.

31 ''Nimefanya agano na macho yangu
yasimtazame msichana kwa
kumtamani.
2Kwa kuwa fungu la mwanadamu ni nini kutoka
kwa Mungu juu,
nao urithi wake nini kutoka kwa Mungu
Mwenye Nguvu Aliye juu!
3Je, si uharibifu kwa watu waovu,
maangamizi kwa wale watendao mabaya?
4Je, yeye hazioni njia zangu
na kuihesabu kila hatua yangu?

5''Kama nimeishi katika uongo
au mguu wangu umekimbilia udanganyifu,
6Mungu na anipime katika mizani za uaminifu,
naye atajua kwamba sina hatia,

7kama hatua zangu zimepotoka kutoka kwenye
njia,
kama moyo wangu umeongozwa na macho
yangu,
au kama mikono yangu imetiwa unajisi,
8basi wengine na wale vile nilivyovipanda,
nayo yale yote niliyootesha na yang'olewe.
9"Kama moyo wangu umeshawishiwa na
mwanamke,
au kama nimevizia mlangoni mwa jirani
yangu,
10basi mke wangu na asage nafaka ya
mwanaume mwingine,
nao wanaume wengine walale naye.
11Kwa kuwa hilo lingekuwa aibu,
naam, dhambi ya kuhukumiwa.
12Ni moto uwakao kwa Uharibifu[a]
ungekuwa umeng'oa mavuno yangu.

13''Kama ningewanyima haki watumishi wangu
wanaume au vijakazi wangu,
walipokuwa na nung'uniko dhidi yangu,
14nitafanya nini Mungu atakaponikabili?
Nitamjibu nini nitakapoitwa kutoa hesabu?
15Je, Yeye aliyeniumba tumboni mwa mama
yangu,
si ndiye aliyewaumba?
Je, si Yeye huyo mmoja aliyetuumba sote
ndani ya mama zetu?

16''Ikiwa nimewanyima maskini haja zao,
au kuyaacha macho ya wajane yadhoofike,
17kama nimekula chakula changu mwenyewe,
bila kuwashirikisha yatima,
18lakini tangu ujana wangu nimemlea yatima
kama ambavyo baba angefanya,

---

a12 ''Uharibifu'' yaani kwa Kiebrania Abadon ambayo maana yake ni sawa na Sheol, yaani, kuzimu. (Ayu. 26:6; Mith. 15:11 ; Ayu 28:22.)

nami tangu kuzaliwa kwangu
nimewaongoza wajane,
19kama nilimwona ye yote akiteseka kwa kukosa nguo,
au mtu mhitaji asiye na mavazi,
20wala ambaye moyo wake haukunibariki
kwa kumpatia joto kwa mavazi ya manyoya ya kondoo zangu
21na kama nimeinua mkono wangu dhidi ya yatima,
nikijua kuwa nina ushawishi mahakamani,
22basi mkono wangu na unyofoke toka begani mwangu,
nao na uvunjike kutoka katika kiungio chake.
23Kwa kuwa niliogopa uharibifu kutoka kwa Mungu,
nami kwa kuuogopa utukufu wake sikuweza kufanya mambo kama hayo.

24"Kama nimeweka tumaini langu kwenye dhahabu,
au kuiambia dhahabu safi, 'Wewe ndiwe salama yangu,'
25kama nimefurahia wingi wa utajiri wangu,
ustawi ambao mikono yangu ilikuwa imepata,
26kama nimelitazama jua katika kung'aa kwake
au mwezi ukienda kwa fahari yake,
27hivyo moyo wangu kushawishiwa kwa siri,
au kubusu mkono wangu kwa kuviheshimu,
28basi hiyo pia ingekuwa dhambi ya kuhukumiwa,
kwa kuwa ningekuwa si mwaminifu kwa Mungu Aliye Juu.

29"Kama nimeshangilia msiba wa adui yangu,
au kutazama kwa furaha taabu iliyomjia,
30sikuruhusu kinywa changu kufanya dhambi
kwa kuomba laana dhidi ya maisha yake,
31kama watu wa nyumbani mwangu kamwe hawakusema,
'Ni nani ambaye hajashibishwa na nyama ya Ayubu?'
32Hakuna mgeni aliyelala njiani,
kwa maana mlango wangu ulikuwa wazi kwa msafiri,
33kama nimeifunika dhambi yangu kama wanadamu wengine wafanyavyo,
kwa kuficha hatia yangu moyoni mwangu,
34kwa sababu ya kuogopa umati wa watu na hivyo kuwa na hofu ya kudharauliwa na jamaa,
nikanyamaza kimya nisitoke nje ya mlango,

35"Laiti kama angekuwapo mtu wa kunisikia!
Tazama sasa ninaweka sahihi kwenye utetezi wangu,
Mungu Mwenye Nguvu na anijibu,
mshitaki wangu na aweke mashtaka yake kwenye maandishi.
36Hakika ningeyavaa begani mwangu,
ningeyavaa kama taji.
37Ningempa hesabu ya kila hatua yangu,
ningemwendea kama mwana wa mfalme.

38"Kama nchi yangu inalia dhidi yangu
na mifereji yake yote imelowana kwa machozi,
39kama nimekula mazao yake bila malipo,
au kuvunja mioyo ya wapangaji wake,
40basi miiba na iote badala ya ngano
na magugu badala ya shayiri."

Mwisho wa maneno ya Ayubu.

SEHEMU YA TATU: MAZUNGUMZO YA ELIHU

Elihu Awakemea Rafiki za Ayubu

32 Basi watu hawa watatu wakaacha kumjibu Ayubu, kwa kuwa alikuwa mwadilifu machoni pake mwenyewe. 2Lakini Elihu mwana wa Barakeli, wa kabila la Buzi wa jamaa ya Ramu, akakasirika sana, kwa sababu Ayubu amejihesabia haki mwenyewe badala ya Mungu. 3Pia aliwakasirikia hao rafiki watatu wa Ayubu, kwa sababu hawakuweza kupata njia ya kuthibitisha ya kuwa hayo maneno ya Ayubu hayakuwa kweli, nao bado walikuwa wamemlaumu. 4Elihu alikuwa amesubiri kwanza waongee na Ayubu kwa sababu walikuwa na umri mkubwa kuliko yeye. 5Lakini alipoona watu hao watatu hawakuwa na kitu zaidi cha kusema, hasira yake ikaamka .

6Elihu mwana wa Barakeli wa kabila la Buzi akasema:

"Mimi ni mdogo kwa umri,
ninyi ni wazee,
ndiyo sababu niliogopa,
sikuthubutu kuwaambia kile ninachojua.
7Nilifikiri, 'Yafaa umri useme,
nao wingi wa miaka ungefundisha hekima.'
8Lakini ni Roho iliyoko ndani ya mwanadamu,
pumzi ya Mungu Mwenye Nguvu, ndiyo

impayo yeye ufahamu.
9Sio wazee peke yao walio na hekima,
wala sio wenye umri mkubwa peke yao
wanaofahamu lililo sawa.

10"Hivyo nasema: Nisikilizeni mimi,
mimi nami nitawaambia lile ninalojua.
11Nilingojea mlipokuwa mnaongea,
nilizisikiliza hoja zenu, mlipokuwa mkitafuta
maneno ya kusema,
12niliwasikiliza kwa makini.
Lakini hakuna hata mmoja wenu aliyethibitisha kwamba Ayubu amekosa,
wala hakuna hata mmoja wenu aliyeweza
kujibu hoja zake.
13Msiseme, 'Tumepata hekima,
Mungu na amthibitishe kuwa mwongo, wala
siyo mwanadamu.'
14Lakini Ayubu hajayapanga maneno yake dhidi
yangu,
nami sitamjibu kwa kutumia hoja zenu.

15''Wametiwa hofu na hawana la zaidi la
kusema,
maneno yamewaishia.
16Je, ningoje sasa kwa sababu wamekuwa
kimya,
kwa vile sasa wanasimama bila kuwa na la
kujibu?
17Mimi nami nitakuwa na la kusema,
mimi nami nitasema lile nilijualo.
18Kwa kuwa nimejawa na maneno,
nayo Roho iliyomo ndani yangu
yanisukuma,
19ndani yangu niko kama chupa iliyojazwa divai,
kama kiriba kipya cha divai kilicho tayari
kupasuka.
20Ni lazima niseme ili niweze kutulia,
ni lazima nifumbue midomo yangu nipate
kujibu.
21Sitampendelea mtu ye yote,
wala sitajipendekeza kwa mtu ye yote,
22kwa kuwa kama ningekuwa stadi wa
kujipendekeza,
Mwumba wangu angeniondolea mbali kwa
upesi.

Elihu Anamkemea Ayubu

33 ''Lakini Ayubu, sasa, sikiliza maneno
yangu,
zingatia kila kitu nitakachosema.
2Karibu nitafungua kinywa changu,
maneno yangu yapo katika ncha ya ulimi
wangu.
3Maneno yangu yanatoka katika moyo mnyofu,
midomo yangu hunena kwa uaminifu yale
niyajuayo.
4Roho wa Mungu ameniumba,
pumzi ya Mungu Mwenye Nguvu hunipa
uhai.
5Unijibu basi, kama unaweza,
jiandae kunikabili mimi.
6Mimi ni kama wewe mbele za Mungu,
mimi pia nimetolewa kwenye udongo.
7Huna sababu ya kuniogopa,
wala mkono wangu haupaswi kukulemea.

8"Lakini umesema nikakusikia,
nilisikia maneno yenyewe,
9'Mimi ni safi na sina dhambi,
mimi ni safi na sina hatia.
10Lakini bado Mungu amepata dosari kwangu,
naye ananiona kama adui yake.
11Ananifunga miguu kwa pingu,
tena anaziangalia njia zangu zote kwa
karibu.'

12"Lakini mimi ninakuambia, katika jambo hili
wewe una makosa,
kwa maana Mungu ni mkuu kuliko
mwanadamu.
13Kwa nini unamlalamikia
kwamba yeye hamjibu mwanadamu?
14Kwa kuwa Mungu husema, wakati huu kwa
njia moja,
au wakati mwingine kwa njia nyingine,
ingawa mwanadamu anaweza asielewe.
15Mungu husema na mwanadamu
katika ndoto, katika maono ya usiku,
wakati usingizi mzito uwaangukiapo
wanadamu wasinziapo vitandani mwao,
16anaweza akasemea masikioni mwao
na kuwatia hofu kwa maonyo,
17ili kumgeuza mtu kutoka kwenye kutenda
mabaya
na kumwepusha na kiburi,
18kuiokoa nafsi yake na shimo
uhai wake usiangamizwe kwa upanga.
19Mtu anaweza kutiwa adabu kwa maumivu
kitandani mwake,
kwa dhiki za mfululizo katika mifupa yake,
20kiasi kwamba maisha yake yenyewe
yanakataa chakula
nayo nafsi yake ikakichukia kabisa hata
chakula kizuri.
21Nyama ya mwili wake huisha kwa kukonda,

nayo mifupa yake ambayo mwanzoni ilikuwa imefichika, sasa inatokeza nje.
22Nafsi yake inakaribia kaburi,
nao uhai wake karibu na wale wajumbe wa kifo.

23"Kama bado kuna malaika upande wake kama mtetezi, mmoja miongoni mwa elfu,
wa kumwambia mwanadamu lililo jema kwake,
24kumwonea huruma na kusema,
'Mwokoe asije akatumbukia shimoni,
nimepata ukombozi kwa ajili yake,
25ndipo nyama ya mwili wake hufanywa mpya kama ya mtoto,
hurudishwa upya kama siku za ujana wake.
26Humwomba Mungu naye akapata kibali kwake,
huuona uso wa Mungu na kushangilia kwa furaha,
Mungu humrudisha katika hali yake ya uadilifu.
27Ndipo huja mbele za watu na kusema,
'Nilitenda dhambi na kupotosha kilichokuwa haki,
lakini sikuadhibiwa kama nilivyostahili.
28Alinikomboa nafsi yangu nisitumbukie shimoni,
nami nitaishi ili kuufurahia mwanga.'

29''Mungu hufanya haya yote kwa mwanadamu,
mara mbili, hata mara tatu,
30ili aigeuze nafsi yake toka shimoni,
ili nuru ya uzima imwangazie.

31"Ayubu, zingatia, nasikilize mimi,
nyamaza kimya, nami nitanena.
32Kama unalo lo lote la kusema, unijibu,
sema, kwa maana ninataka uonekane huna hatia.
33Lakini kama huna la kusema, basi nisikilize mimi,
nyamaza kimya, nami nitakufundisha hekima.''

Elihu Anatangaza Haki ya Mungu

34 Kisha Elihu akasema:
2"Sikieni maneno yangu, enyi watu wenye hekima,
nisikilizeni mimi, ninyi watu wenye maarifa.
3Kwa kuwa sikio huyajaribu maneno
kama vile ulimi uonjavyo chakula.
4Tujichagulie wenyewe yaliyo sawa,
nasi tujifunze pamoja yaliyo mema.

5''Ayubu anasema, 'Mimi sina hatia,
lakini Mungu ameninyima haki yangu.
6Ingawa niko sawa,
ninaonekana mwongo,
nami ingawa sina kosa,
kidonda changu hakiponi.'
7Ni mtu gani aliye kama Ayubu,
anywaye dharau kama maji?
8Ashirikianaye na watenda mabaya
na kuchangamana na watu waovu.
9Kwa kuwa anasema, 'Haimfaidii mwanadamu kitu cho chote
anapojitahidi kumpendeza Mungu.'
10"Hivyo nisikilizeni mimi, ninyi watu wenye maarifa,
Mungu kamwe hatendi uovu,
Mungu Mwenye Nguvu hafanyi kosa.
11Humlipa mwanadamu kwa ajili ya lile alilotenda,
huleta juu yake kile ambacho matendo yake yanastahili.
12Ni jambo lisiloweza kufikiriwa kwamba Mungu angefanya makosa,
kwamba Mungu Mwenye Nguvu angepotosha hukumu.
13Je, ni nani aliyemtawaza juu ya dunia?
Ni nani aliyemweka kuwa mwangalizi wa ulimwengu wote?
14Kama lilikuwa kusudi la Mungu
naye akaiondoa Roho yake na pumzi yake,
15wanadamu wote wangeliangamia kwa pamoja
na mtu angerudi mavumbini.

16"Kama ninyi mnaufahamu, sikieni hili,
sikilizeni hili nisemalo.
17Je, yeye aichukiaye haki aweza kutawala?
Je, utamhukumu mwenye haki na yule aliye na nguvu nyingi?
18Je, si ni Yeye awaambiaye wafalme, 'Ninyi hamfai kitu,'
nao watu mashuhuri, 'Ninyi ni waovu,'
19yeye asiyependelea wakuu na
wala haonyeshi upendeleo kwa matajiri kuliko maskini,
kwa kuwa wote ni kazi ya mikono yake.
20Wanakufa ghafula, usiku wa manane,
watu wanatikiswa nao hupita,
wenye nguvu huondolewa bila mkono wa mwanadamu.

21"Macho yake yanazitazama njia za wanadamu,

anaona kila hatua yao.
22Hakuna mahali penye giza nene, wala uvuli mkubwa,
ambapo watenda mabaya wanaweza kujificha.
23Mungu hana haja ya kumchunguza mtu sana,
ili wapate kuja mbele zake kwa hukumu.
24Bila kuuliza huwapondaponda wenye nguvu nyingi
na kuwaweka wengine mahali pao.
25Kwa sababu huyaangalia matendo yao yote,
huwaondoa usiku nao wakaangamia.
26Anawaadhibu kwa ajili ya uovu wao
mahali ambapo kila mmoja ataweza kuwaona,
27kwa sababu wameacha kumfuata Mungu,
nao hawakuiheshimu njia yake hata moja.
28Wamesababisha kilio cha maskini kifike mbele zake,
hivyo akasikia kilio cha wahitaji.
29Lakini kama akinyamaza kimya ni nani awezaye kumhukumu?
Kama akificha uso wake,
ni nani awezaye kumwona?
Ikiwa ni taifa au mtu mmoja kwake ni sawa,
30ili, kumzuia mtu mwovu kutawala,
au wale ambao huwategea watu mitego.

31''Kama mwanadamu akimwambia Mungu,
'Nimekosa lakini sitatenda dhambi tena.
32'Nifundishe nisichoweza kuona,
kama nimekukosea, sitafanya hivyo tena.'
33Je, basi, Mungu atakulipa kwa masharti yako, wakati wewe umekataa kutubu?
Yakupasa wewe uamue, wala si mimi,
sasa niambie lile ulijualo.

34"Wanadamu wenye ufahamu husema,
wenye hekima wanaonisikia huniambia,
35'Ayubu huongea bila ufahamu,
maneno yake hayana busara.'
36Laiti Ayubu angejaribiwa mpaka kikomo cha mwisho
kwa sababu anajibu kama mtu mwovu!
37Kwenye dhambi yake huongeza uasi,
kwa dharau hupiga makofi miongoni mwetu
na kuzidisha maneno yake dhidi ya Mungu.''

Elihu Analaumu Mtu kujiona Mwenyewe kuwa mwenye Haki

35 Ndipo Elihu akasema:
2''Je, unadhani hili ni haki?
Wewe unasema, 'Nina haki mbele za Mungu.'
3Bado unamwuliza, 'Ni faida gani nimepata
na nimefaidi nini kwa kutokutenda dhambi?'

4''Ningependa nikujibu wewe
pamoja na marafiki zako walio pamoja nawe.
5Tazama juu mbinguni ukaone,
yaangalie mawingu yaliyo juu sana juu yako.
6Je, ukitenda dhambi, inamdhuruje Mungu?
Kama dhambi zako zikiwa nyingi,
hilo linamfanyia nini Mungu?
7Kama wewe ni mwadilifu,
unampa nini,
au yeye anapokea nini mkononi kwako?
8Uovu wako unamdhuru tu mtu mwingine kama wewe,
nayo haki yako inawafaa wanadamu tu.

9"Wanadamu hulia kwa kulemewa na mateso,
huomba msaada kutoka kwenye mkono wenye nguvu.
10Lakini hakuna asemaye,
'Yuko wapi Mungu Mwumba wangu,
yeye anifanyaye niimbe usiku,
11yeye atufundishaye sisi zaidi kuliko wanyama wa dunia,
na kutufanya wenye hekima kuliko ndege wa angani?'
12Yeye hajibu wakati watu waliapo
kwa sababu ya kiburi cha watu waovu.
13Naam, Mungu hasikilizi maombi yao ya ubatili,
Mungu Mwenye Nguvu hayasikilizi.
14Si zaidi sana kwamba hatakusikiliza wewe usemapo humwoni,
tena ya kwamba shauri lako liko mbele zake
na wewe lazima umngojee,
15pia zaidi, kwamba hasira yake kamwe haiadhibu
wala haangalii uovu hata kidogo.
16Hivyo Ayubu hufumbua kinywa chake kwa maneno yasiyo na maana,
anaongea maneno mengi bila maarifa.''

Elihu Aukuza Wema wa Mungu

36 Elihu akaendelea na kusema:
2"Nivumilie kidogo zaidi nami nitakuonyesha
kwamba yako mengi zaidi ya kusemwa kwa ajili ya Mungu.
3Ninayapata maarifa yangu kutoka mbali,

nami nitamhesabia haki Mwumba wangu.
4Uwe na hakika kwamba
maneno yangu si ya uongo,
Yeye aliyemkamilifu katika maarifa
yuko pamoja na wewe.

5"Mungu ni mwenye nguvu, lakini hamdharau mwanadamu,
ni mwenye nguvu, naye ni thabiti katika shauri lake.
6Hawaachi waovu waendelee kuishi,
bali huwapa walioteswa haki yao.
7Yeye haondoi macho yake kwa wenye haki,
huwaketisha penye viti vya enzi pamoja na wafalme
na kuwatukuza milele.
8Lakini ikiwa watu wamefungwa kwenye minyororo,
wakiwa wameshikiliwa na kamba za mateso,
9huwaonyesha yale waliyoyatenda,
kwamba wametenda dhambi kwa majivuno.
10Huwafanya wao kusikia maonyo
na huwaagiza kutubu uovu wao.
11Kama wakitii na kumtumikia,
wataishi siku zao zilizobaki katika mafanikio
na miaka yao katika utoshelevu.
12Lakini wasiposikiliza,
wataangamia kwa upanga,
nao wakafa pasipo maarifa.

13"Wasiomcha Mungu moyoni mwao huficha chuki,
hata anapowafunga, hawamwombi msaada.
14Wanakufa wangali vijana,
miongoni mwa wanaume makahaba wa mahali pa kuabudia miungu.
15Bali wao wanaoteseka huwaokoa katika mateso yao
na kuzungumza nao katika dhiki zao.

16"Yeye anakubembeleza utoke katika mataya ya dhiki,
ili kukuweka mahali palipo na nafasi mbali na kizuizi,
hadi kwenye meza yako ya faraja iliyojaa vyakula vizuri.
17Lakini sasa umelemewa na hukumu kwa ajili ya uovu,
hukumu na haki vimekukamata.
18Uwe mwangalifu ye yote asikushawishi kwa utajiri,
usipotoshwe kwa fungu kubwa la rushwa.
19Je, utajiri wako hata nguvu zako nyingi
vinaweza kukusaidia usiingie kwenye dhiki?
20Usiutamani usiku uje,
ili uwaburute watu mbali na nyumba zao.
21Jihadhari usigeukie uovu,
ambao unaupenda zaidi kuliko mateso.

22"Mungu ametukuzwa katika nguvu zake,
Ni nani aliye mwalimu kama Yeye?
23Ni nani aliyemwelekeza katika njia zake,
au kumwambia, 'Wewe umetenda yasiyo sawa?'
24Kumbuka kuzitukuza kazi zake,
ambazo watu wamezisifu katika wimbo.
25Wanadamu wote wameliona,
watu wanayakazia macho kwa mbali.
26Tazama jinsi Mungu alivyo mkuu, kupita ufahamu wetu!
Hesabu ya miaka yake haitafutiki.

27"Yeye huvuta juu matone ya maji,
ayachujayo kama mvua kutoka kwenye vijito,
28mawingu huangusha chini maji yake
nayo mvua nyingi huwanyeshea wanadamu.
29Ni nani ajuaye ayatandazavyo mawingu,
jinsi angurumavyo kutoka hemani mwake.
30Tazama jinsi anavyotandaza umeme wa radi kumzunguka,
naye huvifunika vilindi vya bahari.
31Hivi ndivyo atawalavyo mataifa
na kuwapa chakula kwa wingi.
32Huujaza mkono wake kwa umeme wa radi
na kuuagiza kulenga shabaha yake.
33Ngurumo zake hutangaza dhoruba inayokuja
hata mifugo hujulisha kukaribia kwake[a].

37 "Kwa hili moyo wangu unatetemeka,
nao unaruka kutoka mahali pake.
2Sikiliza! Sikiliza ngurumo ya sauti yake,
sauti ya ngurumo itokayo kinywani mwake.
3Huuachilia umeme wake wa radi chini ya mbingu yote
na kuupeleka hata miisho ya dunia.
4Baada ya hayo huja sauti ya ngurumo yake,
Mungu hunguruma kwa sauti yake ya fahari.
Wakati sauti yake ingurumapo tena,
huuachilia umeme wake wa radi.
5Sauti ya Mungu hunguruma kwa jinsi ya ajabu,
hutenda mambo makuu kupita ufahamu wetu.
6Huiambia theluji, 'Anguka juu ya nchi,'

a33 Au "hutangaza kuja kwake.

huyaambia manyunyu ya mvua, 'Uwe mvua
ya nguvu.'
7Ili kwamba wanadamu wote aliowaumba
wapate kujua kazi zake,
humzuilia kila mtu shughuli zake.
8Wanyama hujificha,
hubakia kwenye mapango yao.
9Dhoruba hutoka katika chumba chake,
baridi hutoka katika upepo uendao kasi.
10Pumzi ya Mungu hutoa barafu,
eneo kubwa la maji huganda.
11Huyasheheneza mawingu kwa maji,
naye husambaza umeme wake wa radi
kupitia hayo.
12Nayo mawingu huzungukazunguka pande zote
kwa amri yake,
juu ya uso wa dunia yote,
kufanya lo lote ayaamuruyo.
13Huleta mawingu ili kuadhibu wanadamu,
au kunywesha dunia yake na kuonyesha
upendo wake.

14"Ayubu, sikiliza hili,
nyamaza na uyafikiri maajabu ya Mungu.
15Je, unajua jinsi Mungu anavyoyaongoza
mawingu
na kufanya umeme wake wa radi utoe
mwanga?
16Je, wajua jinsi mawingu yanavyokaa yakiwa
yametulia,
hayo maajabu yake Yeye aliyemkamilifu
katika maarifa?
17Wewe unayeshindwa na joto katika nguo zako
wakati nchi imenyamazishwa kimya bila
upepo wa kusini,
18je, waweza kuungana naye katika kuzitandaza
anga,
zilizo ngumu kama kioo cha shaba ya
kuyeyushwa?

19''Tuambieni yatupasayo kumwambia,
hatuwezi kutayarisha shauri letu kwa
sababu ya ujinga wetu.
20Je, aambiwe kwamba nataka kuongea?
Je, yuko mtu ambaye angeomba kumezwa?
21Basi hakuna awezaye kulitazama jua,
kwa jinsi linavyong'aa angani upepo
ukishafagia mawingu.
22Kutoka kaskazini Yeye huja na fahari kuu,
Mungu huja katika utukufu wa kutisha.
23Mungu Mwenye Nguvu hatuwezi kumfikia na
ametukuzwa katika uweza,
katika hukumu zake na haki yake kuu,
hataonea.
24Kwa hiyo, wanadamu mheshimuni,
kwa kuwa Yeye hamstahi ye yote
anayejidhania kuwa anayo hekima.''

SEHEMU YA NNE: MUNGU ANAZUNGUMZA
BWANA Anamjibu Ayubu

38 Kisha BWANA akamjibu Ayubu kutoka katika upepo wa kisulisuli. Akasema:

2"Nani huyu atiaye mashauri yangu giza
kwa maneno yasiyo na maarifa?
3Jikaze kama mwanaume,
nami nitakuuliza swali,
nawe unijibu.

4"Ulikuwa wapi nilipoweka misingi ya dunia?
Niambie, kama unafahamu.
5Ni nani aliyeweka alama vipimo vyake? Hakika
wewe unajua!
Ni nani aliyenyoosha kamba ya kupimia juu
yake?
6Je, misingi yake iliwekwa juu ya nini,
au ni nani aliyeweka jiwe la pembeni,
7wakati nyota za asubuhi zilipoimba pamoja
na malaika wote walipokuwa wakipiga kelele
kwa furaha?

8''Ni nani aliyefungia bahari milango
ilipopasuka kutoka katika tumbo,
9nilipoyafanya mawingu kuwa vazi lake
na kufungia katika giza nene,
10Nilipoamuru mipaka yake
na kuiweka milango yake na makomeo
mahali pake,
11niliposema, 'Unaweza kufika mpaka hapa wala
si zaidi,
hapa ndipo mawimbi yako yenye kiburi
yatakapokomea?

12"Umepata kuiamrisha asubuhi ipambazuke,
au kuyaonyesha mapambazuko mahali
pake,
13yapate kushika miisho ya dunia
na kuwakung'uta waovu waliomo?
14Dunia hubadilika kama udongo wa mfinyanzi
chini ya likiri,
sura yake hukaa kama ile ya vazi.
15Waovu huzuiliwa nuru yao,
nao mkono wao ulioinuliwa huvunjwa.

16''Je, umepata kufika kwenye chemchemi za
bahari?

Au kutembea mahali pa ndani pa vilindi?
17Umewahi kuonyeshwa malango ya mauti?
Umewahi kuiona milango ya uvuli wa mauti?
18Je, wewe unafahamu ukubwa wa dunia?
Niambie kama unajua haya yote.

19''Njia ya kufika kwenye makao ya nuru ni ipi?
Nayo masikani mwa giza ni wapi?
20Je, unaweza kuvirudisha kwenye makao yake?
Unajua njia za kufika maskani mwake?
21Hakika unajua, kwa kuwa ulikuwa umeshazaliwa!
Kwani umeishi miaka mingi!

22"Je, umeshawahi kuingia katika ghala za theluji
au kuona ghala za mvua ya mawe,
23ambazo nimeziweka akiba kwa ajili ya wakati wa taabu,
na kwa ajili ya wakati wa vita na mapigano?
24Ipi ni njia iendayo mahali umeme wa radi unapotawanyiwa,
au mahali upepo wa mashariki unaposambaziwa juu ya dunia?
25Ni nani aliyepasua mifereji kwa ajili ya maji mengi ya mvua yaendayo kasi
na njia ya mvua ya radi,
26kunyeshea mahali pasipokaliwa na mtu,
jangwa lisilo na ye yote ndani yake,
27ili kuitosheleza nchi ya ukiwa na jangwa
na majani yaanze kumea ndani yake?
28Je, mvua ina baba?
Ni nani baba azaaye matone ya umande?
29Barafu ilitoka katika tumbo la nani?
Ni nani aliyezaa ukungu kutoka mbinguni
30wakati maji yawapo magumu kama jiwe,
wakati uso wa vilindi vya maji unapoganda?

31"Je, waweza kuufunga mnyororo wa Kilimia?
Waweza kulegeza kamba za Orioni?
32Waweza kuliongoza kundi la nyota kwa majira yake?
Au kuongoza dubu na watoto wake?
33Je, unajua sheria zinazotawala mbingu?
Waweza kuweka utawala wa Mungu duniani?

34''Waweza kuiinua sauti yako mpaka mawinguni
na kujifunika mwenyewe na gharika ya maji?
35Wewe je, hutuma umeme wa radi kwenye njia zake?
Je, hutoa taarifa kwako kukuambia, 'Sisi tuko hapa?'
36Ni nani aliyeujalia moyo hekima
au kuzipa akili ufahamu?
37Nani mwenye hekima ya kuyahesabu mawingu?
Ni nani awezaye kuinamisha magudulia ya mbinguni
38wakati mavumbi yawapo magumu
na mabonge ya udongo kushikamana pamoja?

39''Je, Utamwindia simba jike mawindo
na kushibisha simba wenye njaa
40wakati wao wamejikunyata mapangoni mwao
au wakivizia kichakani?
41Ni nani awapaye kunguru chakula
wakati makinda yao yanapomlilia Mungu
wakizungukazunguka kwa ajili ya kukosa chakula?

39 ''Je! wajua ni wakati gani mbuzi wa mlimani wanapozaa?
Je, watambua ni wakati gani kulungu jike azaapo mtoto wake?
2Je, waweza kuhesabu miezi hadi wazaapo?
Je, unajua majira yao ya kuzaa?
3Wao hujiinamisha na kuzaa watoto wao,
utungu wa kuzaa unakoma.
4Watoto wao hustawi na kuongezeka nguvu nyikani,
huenda zao wala hawarudi tena.

5''Ni nani aliyemwachia punda-mwitu awe huru?
Ni nani aliyezifungua kamba zake?
6Nimempa nchi isiyokaliwa na watu kuwa masikani yake,
nchi ya chumvi kuwa makao yake.
7Huzicheka ghasia za mji,
wala hasikii kelele za mwendesha gari.
8Huzunguka vilimani kwa ajili ya malisho
na kutafuta kila kitu kibichi.

9''Je, nyati atakubali kukutumikia?
Atakaa karibu na hori lako usiku?
10Je, waweza kumfungia kwenye matuta kwa kamba?
Je, atalima mabonde nyuma yako?
11Je, utamtumainia kwa ajili ya nguvu zake nyingi?
Utamwachia yeye kazi zako nzito?
12Utaweza kumwamini akuletee nafaka yako nyumbani

kutoka shambani na kuikusanya kwenye
sakafu yako ya kupuria?

13“Mbuni hupigapiga mabawa yake kwa furaha,
lakini hayawezi kulinganishwa na mabawa
na manyoya ya korongo.
14Huyataga mayai yake juu ya ardhi
na kuyaacha yapate joto mchangani,
15bila kujali kuwa mguu waweza kuyaponda,
kwamba baadhi ya wanyama wa porini
wanaweza kuyakanyaga.
16Yeye huyafanyia makinda yake ukatili
kama vile si yake,
hajali kwamba taabu yake inaweza ikawa
bure.
17kwa kuwa Mungu hakumjalia hekima,
wala hakumpa fungu la akili njema.
18Lakini akunjuapo mabawa yake kukimbia kasi,
humcheka farasi pamoja na yeye
aliyempanda.

19‘‘Je, wewe humpa farasi nguvu
au kuivika shingo yake manyoya marefu?
20Je, wewe humfanya farasi aruke kama nzige,
akistaajabisha kwa tishio la mlio wake wa
majivuno?
21Hupara-para bila woga, akizifurahia nguvu
zake,
husonga mbele kukabiliana na silaha.
22Hucheka hofu, haogopi cho chote,
wala haukimbii upanga.
23Podo hutoa sauti kando yake,
pamoja na mkuki unaong’aa na fumo.
24Bila woga na kwa ghadhabu huimeza nchi,
wala tarumbeta iliapo yeye hawezi
kusimama.
25Asikiapo sauti ya baragumu yeye hulia, ‘Aha!’
Hunusa harufu ya vita toka mbali,
sauti ya mtoa amri na ukelele wa vita.

26“Je, mwewe huruka kwa hekima yako
na kuyakunjua mabawa yake kuelekea
kusini?
27Je, tai hupaa juu kwa amri yako
na kujenga kiota chake mahali pa juu?
28Huishi juu ya miamba mirefu na kukaa huko
usiku,
majabali yenye ncha kali ndiyo ngome yake.
29Kutoka huko hutafuta chakula chake,
macho yake hukiona kutoka mbali.
30 Makinda yake hujilisha damu,
pale palipo na machinjo, ndipo yeye alipo.

40 BWANA akamwambia Ayubu:

2“Je, mwenye kushindana na Mungu Mwenye
Nguvu aweza kumsahihisha?
Mwenye kumlaumu Mungu na ajibu.’’

3Ndipo Ayubu akamjibu BWANA:

4‘‘Mimi sistahili kabisa, ninawezaje kukujibu
Wewe?
Nauweka mkono wangu juu ya kinywa
changu.
5Nimesema mara moja, lakini sina jibu,
naam, nimesema mara mbili, lakini
sitasema zaidi.’’

6Ndipo BWANA akasema na Ayubu
kutoka katika upepo wa kisulikisuli:

7“Jikaze kama mwanaume,
nitakuuliza maswali, nawe utanijibu.

8‘‘Je, hutasadiki hukumu yangu,
utanilaumu mimi ili kujihesabia haki
mwenyewe?
9Je, una mkono kama wa Mungu,
nawe waweza kutoa sauti ya ngurumo kama
yake?
10Basi jivike mwenyewe utukufu na fahari,
nawe uvae heshima na enzi.
11Fungulia ukali wa ghadhabu yako,
mtafute kila mwenye kiburi umshushe,
12mwangalie kila mtu mwenye kiburi na
umnyenyekeze,
waponde waovu mahali wasimamapo.
13Wazike wote mavumbini pamoja,
wafunge nyuso zao kaburini.
14Ndipo mimi mwenyewe nitakukubalia kuwa
mkono wako mwenyewe wa kuume
unaweza kukuokoa.

15“Mwangalie kiboko, niliyemwumba
kama nilivyokuumba wewe,
ambaye anajilisha kwa majani kama
ng'ombe.
16Tazama basi, nguvu alizo nazo kwenye viuno
vyake,
uwezo alionao kwenye misuli ya tumbo lake!
17Mkia wake hutikisika kama mwerezi,
mishipa ya mapaja yake imesukwa pamoja.
18Mifupa yake ni bomba za shaba,
maungo yake ni kama fito za chuma.
19Yeye ni wa kwanza miongoni mwa kazi za

Mungu,
lakini Mwumba anaweza kumsogelea kwa upanga wake.
20Vilima humletea yeye mazao yake,
nao wanyama wote wa porini kucheza karibu naye.
21Hulala chini ya mimea ya yungiyungi,
katika maficho ya matete kwenye matope.
22Hiyo mimea ya yungiyungi humficha kwenye vivuli vyake,
miti mirefu karibu na kijito humzunguka.
23Wakati mto ufurikapo, yeye hapati mshtuko wa hofu,
yeye yu salama, ingawa Yordani ingefurika hadi kwenye kinywa chake.
24Je, mtu ye yote anaweza kumkamata yeye akiwa macho,
au kumnasa kwa mtego na kutoboa pua yake?

41 "Je, waweza kumvua mamba kwa ndoana ya samaki
au kufunga ulimi wake kwa kamba?
2Waweza kupitisha kamba puani mwake
au kutoboa taya lake kwa kulabu?
3Je, ataendelea kukuomba umhurumie?
Atasema nawe maneno ya upole?
4Je, atafanya agano nawe ili umtwae
awe mtumishi wako maisha?
5Je, utamfuga na kumfanya rafiki kama ndege,
au kumfunga kamba kwa ajili ya wasichana wako?
6Je, wafanya biashara watabadilishana bidhaa kwa ajili yake?
Watamgawanya miongoni mwa wafanyao biashara?
7Je, waweza kuijaza ngozi yake
kwa vyuma vyenye ncha kali?
Au kichwa chake kwa mkuki wa kuvulia samaki?
8Kama ukiweka mkono wako juu yake,
utavikumbuka hivyo vita na kamwe hutarudia tena!
9Tumaini lo lote la kumtiisha ni kujidanganya,
kule kumwona tu kunamwangusha mtu chini.
10Hakuna ye yote aliyemkali athubutuye kumchokoza.
Ni nani basi awezaye kusimama dhidi yangu Mimi?
11Ni nani mwenye madai dhidi yangu ili nipate kumlipa?
Kila kitu kilicho chini ya mbingu ni mali yangu.

12"Sitashindwa kunena juu ya maungo yake,
nguvu zake na umbo lake zuri.
13Ni nani awezaye kumvua vazi lake la nje?
Ni nani awezaye kumsogelea na lijamu?
14Nani athubutuye kuufungua mlango wa kinywa chake,
kilichozungukwa na meno yake makali pande zote?
15Mgongo wake una safu za ngao
zilizoshikamanishwa imara pamoja,
16kila moja i karibu sana na mwenzake
wala hakuna hewa iwezayo kupita kati yake.
17Yameunganishwa imara kila moja na jingine,
yameng'ang'aniana pamoja wala hayawezi kutenganishwa.
18Akipiga chafya mwanga humetameta,
macho yake ni kama mionzi ya mapambazuko.
19Mienge iwakayo humiminika kutoka kinywani mwake,
cheche za moto huruka nje.
20Moshi hufuka kutoka puani mwake,
kama kutoka kwenye chungu kinachotokota kwa moto wa manyasi.
21Pumzi yake huwasha makaa ya mawe,
nayo miali ya moto huruka kutoka kinywani mwake.
22Nguvu hukaa katika shingo yake,
utisho hutangulia mbele yake.
23Mikunjo ya nyama yake imeshikamana imara pamoja,
iko imara na haiwezi kuondolewa.
24Kifua chake ni kigumu kama mwamba,
kigumu kama jiwe la chini la kusagia.
25Ainukapo, wenye nguvu wanaogopa,
wenye nguvu hurudi nyuma mbele yake anapokwenda kwa kishindo.
26Upanga unaomfikia haumdhuru,
wala mkuki au mshale wala fumo.
27Chuma hukiona kama unyasi
na shaba kama mti uliooza.
28Mishale haimfanyi yeye akimbie,
mawe ya kombeo kwake ni kama makapi.
29Rungu kwake huwa kama kipande cha jani kavu,
hucheka sauti za kugongana kwa mkuki.
30Sehemu zake za chini kwenye tumbo,
lina menomeno na mapengo kama vigae vya chungu,
likiacha mburuzo kwenye matope kama chombo chenye meno cha kupuria.

31Huvisukasuka vilindi kama sufuria kubwa ichemkayo
na kukoroga bahari kama chungu cha marhamu.
32Anapopita nyuma yake huacha mkondo unaometameta,
mtu angedhani vilindi vilikuwa na mvi.
33Hakuna cho chote duniani kinacholingana naye,
kiumbe kisicho na woga.
34Yeye huwatazama chini wale wote wenye kujivuna,
yeye ni mfalme juu ya wale wote wenye kiburi."

SEHEMU YA TANO: MWISHO – AYUBU ANAJIBU

42 Ayubu akamjibu BWANA:
2"Ninajua yakuwa unaweza kufanya mambo yote,
wala hakuna mpango wako unaoweza kuzuilika.
3Uliuliza, 'Ni nani huyu afichaye mashauri yangu bila maarifa?
Hakika nilisema juu ya mambo niliyokuwa siyaelewi,
mambo ya ajabu mno kwangu mimi kuyajua.

4"Ulisema, 'Sikiliza sasa, nami nitanena,
nitakuuliza swali, nawe utanijibu.'
5Masikio yangu yalikuwa yamesikia habari zako,
lakini sasa macho yangu yamekuona.
6Kwa hiyo najidharau mwenyewe
na kutubu katika mavumbi na majivu."

Marafiki Wa Ayubu, Wanafedheheshwa

7Baada ya BWANA kusema mambo haya yote na Ayubu, akamwambia Elifazi Mtemani, "Nina hasira juu yako na juu ya rafiki zako wawili, kwa sababu hamkusema yaliyo sawa kwa habari yangu, kama alivyosema mtumishi wangu Ayubu. 8Basi sasa chukueni mafahali saba na kondoo waume saba mkamwendee mtumishi wangu Ayubu nanyi mkatoe sadaka za kuteketezwa kwa ajili yenu wenyewe. Mtumishi wangu Ayubu ataomba kwa ajili yenu, nami nitayakubali maombi yake ili nisiwatendee sawasawa na upumbavu wenu. Ninyi hamkusema yaliyo sawa kwa habari yangu, kama alivyosema mtumishi wangu Ayubu.'' 9Kwa hiyo Elifazi Mtemani, Bildadi Mshuhi na Sofari Mnaamathi wakafanya kama BWANA alivyowaambia, naye BWANA akayakubali maombi ya Ayubu.

10Baada ya Ayubu kuwaombea rafiki zake, BWANA akamfanikisha tena naye akampa mara mbili kama yale aliyokuwa nayo hapo kabla. 11Ndugu zake wote waume kwa wake na kila mtu aliyemfahamu kabla wakaja wakala pamoja naye katika nyumba yake. Wakamfariji na kumtuliza moyo juu ya taabu yote BWANA aliyoileta juu yake, nao kila mmoja akampa kipande cha fedha na pete ya dhahabu.

12BWANA akaibariki sehemu ya mwisho ya maisha ya Ayubu kuliko ya kwanza. Alikuwa na kondoo 14,000, ngamia 6,000, jozi za mafahali 1,000 na punda wa kike 1,000. 13Tena alikuwa na wana saba na binti watatu. 14Binti wa kwanza aliitwa Yemima, wa pili Kesia na wa tatu Keren-Hapuku. 15Hapakuwepo mahali po pote katika nchi ile yote palipopatikana wanawake wazuri kama binti za Ayubu, naye baba yao akawapa urithi pamoja na ndugu zao.

16Baada ya hili Ayubu akaishi miaka mia na arobaini, akawaona wanawe na wana wa wanawe hata kizazi cha nne. 17Hivyo Ayubu akafa, mzee sana naye ameshiba siku.

Utangulizi

Jina la kitabu hiki kwa Kiebrania ni Sepher tehillim, maana yake "Nyimbo Za Sifa." Jina la Kiyunani "Psalmoi, maana yake ni "nyimbo zinazoandamana na ala za uimbaji za nyuzi," ndiyo kiini cha kitabu hiki kiitwacho Zaburi.Kila moja ya sura zote 150 za kitabu hiki ni ya peke yake tena iliyokamilika, isipokuwa chache tu.

Pamoja na wandishi wengi walioandika kwa muda mrefu, ambao ndio wanaochangia mkusanyiko huu, Zaburi zinaleta hisia, misisimko, hali na mivuto mikubwa ya tofauti. Kwa kuwa Zaburi zinatokana na uzoefu wa kibinafsi kutoka katika asili pana namna hiyo, bado zimekuwa na mvuto mkubwa kwa ulimwengu wote kwa maelfu ya miaka tangu ziandikwe.

Mara kwa mara zaburi zimeainishwa kwa kufuata namna fulani. Baadhi ya mapendekezo ya aina zenyewe na mifano yake ambayo inaweza kuwa msaada mkubwa katika kujifunza zaidi ni kama ifuatavyo:

1. Kawaida ya ibada na sala 120 - 130
2. Masiya 2, 16, 22, 25, 69, 110
3. Toba 6, 32, 51
4. Binafsi 23, 27, 37
5. Historia 78, 105- 106
6. Kusifu 95, 100, 146 – 150
7. Kufuta mpangilio wa alfabeti 25, 111-112,119
8. Maombi ya mwenye haki 17, 20 40, 55

Daudi, ambaye ndiye aliyeandika nyingi ya hizi zaburi, alikuwa na dhamira ya dhati ya kudumisha kuabudu na nyingi ya hizo zimeanza na kawaida ya ibada na maombi (1Nyakati 15 – 16).

Kwa hiyo Zaburi ni mashairi au nyimbo za sifa, kuabudu, shukrani na toba. Pia zinaonyesha hisia mbalimbali. Kwa vile zaburi zimeandikwa na watu wengi, katika nyakati mbalimbali na zinaonyesha hisia mbalimbali imetokea kwamba watu wengi duniani wanazipenda na kuzifurahia.Ushairi wa Kiebrania mara kwa mara unatumia mistari miwili miwili. Mstari wa pili ukirudia wazo la mstari wa kwanza au kinyume chake. Kuna uwezekano mkubwa kwamba makusanyo ya awali yalifanywa na Daudi.Nyongeza nyingine na mpangilio inawezekana ulifanywa na Solomoni, Yehoshafati, Hezekia, Yosia na wengine.

Wazo Kuu

Kama kusanyiko la Zaburi 150, Kitabu cha Zaburi kimegusa mada mbalimbali kwa upana, zikiwa ni pamoja na ufunuo wa Mungu, uumbaji, mwanadamu, wokovu, dhambi na uovu, haki na uadilifu, kuabudu na kusifu, maombi na hukumu. Kitabu hiki kinamwangalia Mungu katika mitazamo mbalimbali kama: Muumbaji, mchungaji, mkombozi, mponyaji, mtawala, mtegemezaji, ngome, mwamba, ngao, askari, mhukumu,mlipiza kisasi,nk.

Mhusika Mkuu

Daudi

Mahali

Palestina na Babeli.

Kwa sehemu kubwa, haikuwa ni kusudi la zaburi kuelezea habari za kihistoria. Hata hivyo zinaenda sambamba na matukio ya kihistoria, kama vile Daudi alivyomkimbia Sauli na Absalomu, dhambi yake na Bethsheba, uhamishoni huko Babeli nk..

Mwandishi

Miongoni mwa zaburi 150, inafikiriwa kwamba jumla ya 100 zimeandikwa na waandishi wafuatao:

Daudi – 73, Asafu – 12, Wana wa Kora – 10, Mose – 1, Hemani – 1, Ethani – 1, Solomoni – 2. Ukiondoa Mose, Daudi na Solomoni, waandishi wengine wote waliotajwa walikuwa makuhani au Walawi wenye vipaji vya uimbaji na majukumu katika ibada takatifu wakati wa utawala wa Mfalme Daudi. Zaburi nyingine 50 hazijulikani ni nani mwandishi.

Tarehe

Kimeandikwa kuanzia 1,500 hadi 450 K.K.

Mgawanyo

- Kitabu I 1-41
- Kitabu II 42-72
- Kitabu III 73-89
- Kitabu IV 90-106
- Kitabu V 107-150

KITABU CHA KWANZA

Furaha Ya Kweli

1 Heri mtu yule ambaye haendi
katika shauri la watu waovu,
Wala hafuati njia ya wenye dhambi
au kukaa katika baraza la wenye
mizaha.
2 Lakini huifurahia sheria ya BWANA,
nayo huitafakari mchana na usiku.
3 Mtu huyo ni kama mti uliopandwa kando ya
vijito vya maji,
ambao huzaa matunda yake kwa majira na
majani yake hayanyauki.
Kila afanyalo hufanikiwa.

3 Huzuni Ya Waovu

4 Sivyo walivyo waovu!
Wao ni kama makapi yapeperushwayo na
upepo.
5 Kwa hiyo waovu hawatastahimili hukumu,
wala wenye dhambi katika kusanyiko la
wenye haki.

6 Kwa maana BWANA huziangalia njia za
mwenye haki,
bali njia ya mwovu itapotea.

Mfalme Aliyechaguliwa Na Mungu

2 Kwa nini mataifa wanashauriana kufanya
mabaya,
na mataifa kula njama bure?
2 Wafalme wa dunia wanajipanga
na watawala wanajikusanya pamoja dhidi ya
BWANA
na dhidi ya Mpakwa Mafuta wake.
3 Wanasema, ''Tuvunje minyororo yao
na kuvitupilia mbali vifungo vyao.''
4 Yeye atawalaye mbinguni hucheka,
Bwana huwadharau.
5 Kisha huwakemea katika hasira yake
na kuwaogopesha katika ghadhabu yake,
akisema,
6 "Nimemweka Mfalme wangu
juu ya Sayuni, mlima wangu mtakatifu.''

Ushindi Wa Mfalme

7 Nitatangaza amri ya BWANA :
yeye aliniambia, "Wewe ni mwanangu, leo
nimekuwa Baba yako.
8 Niombe, nami nitayafanya mataifa kuwa urithi
wako,
miisho ya dunia kuwa mali yako.
9 Utawatawala kwa fimbo ya kifalme ya chuma
na kuwavunjavunja kama chombo cha
mfinyanzi.''
10 Kwa hiyo, ninyi wafalme, iweni na hekima,
mwonyeke, enyi watawala wa dunia.
11 Mtumikieni BWANA kwa hofu
na mshangilieni kwa kutetemeka.
12 Mbusu Mwana, asije akakasirika nawe
ukaangamizwa katika njia yako,
kwa maana hasira yake inaweza kuwaka
ghafula.
Heri wote wanaomkimbilia.

Sala Ya Asubuhi Ya Kuomba Msaada

(Zaburi Ya Daudi Alipomkimbia Absalomu.)

Ee BWANA, tazama walivyo wengi
adui zangu!
Ni wengi kiasi gani wanaoinuka dhidi
yangu!
2 Wengi wanasema juu yangu,
"Mungu hatamwokoa.''
3 Lakini wewe, Ee BWANA, ni ngao pande
zote,
umeniwekea utukufu na kuinua kichwa
changu.
4 Ninamlilia BWANA kwa sauti kuu,
naye ananijibu kutoka katika Mlima wake
mtakatifu.
5 Ninajilaza na kupata usingizi,
naamka tena, kwa maana BWANA
hunilinda.
6 Sitaogopa makumi elfu ya adui,
wanaonizunguka pande zote.
7 Ee BWANA, Amka,
uniokoe, Ee Mungu wangu!
Wapige adui zangu wote kwenye taya,
vunja meno ya waovu.
8 Kwa BWANA hupatikana wokovu.
Baraka yako na iwe juu ya watu wako.

Sala Ya Jioni Ya Kuomba Msaada.

(Kwa Mwimbishaji: Na Ala Za Nyuzi Za Muziki. Zaburi Ya Daudi.)

4 Unijibu nikuitapo, Ee Mungu wangu
mwenye haki!
Unipumzishe katika shida zangu,
unirehemu usikie ombi langu.
2 Enyi watu, mtabadilisha utukufu wangu kuwa
aibu mpaka lini?
Mtapenda udanganyifu na kufuata miungu
ya uongo mpaka lini?
3 Fahamuni hakika kwamba BWANA
amewatenga wale wamchao kwa ajili
yake,
BWANA atanisikia nimwitapo.

4Katika hasira yako usitende dhambi,
mkiwa vitandani mwenu, mtulie kimya
mkitafakari mioyoni mwenu.
5Toeni dhabihu inavyotakiwa
na mumtegemEe BWANA, .
6Wengi wanauliza, “Ni nani awezaye
kutuonyesha jema lo lote?”
Ee BWANA, utuangazie nuru ya uso
wako.
7Wewe umejaza moyo wangu kwa furaha
kubwa
kuliko watu waliopata ngano na divai kwa
wingi.
8Nitajilaza chini na kulala kwa amani,
kwa kuwa wewe peke yako, Ee BWANA,
waniwezesha kukaa kwa salama.

Sala Kwa Ajili Ya Ulinzi Wakati Wa Hatari

(Kwa Mwimbishaji: Na Filimbi. Zaburi Ya Daudi.)

5 Ee BWANA, tegea sikio maneno
yangu,
Uangalie kupiga kite kwangu.
2Sikiliza kilio changu ili unisaidie,
Mfalme wangu na Mungu wangu,
kwa maana kwako ninaomba.
3Asubuhi, unasikia sauti yangu, Ee BWANA,
CLOSE SPACE
asubuhi naleta haja zangu mbele zako
na kusubiri kwa matumaini.
4Wewe si Mungu unayefurahia uovu,
kwako mtu mwovu hataishi.
5Wenye kiburi hawawezi kusimama mbele
yako,
unawachukia wote watendao mabaya.
6Unawaangamiza wasemao uongo,
wamwaga damu na wadanganyifu BWANA
huwachukia.

7Lakini mimi, kwa rehema zako kuu,
nitakuja katika nyumba yako, kwa
unyenyekevu,
nitasujudu kuelekea hekalu lako takatifu.
8Niongoze katika haki yako, Ee BWANA,
kwa sababu ya adui zangu,
nyosha njia yako mbele yangu.
9Hakuna neno kinywani mwao linaloweza
kuaminika,
mioyo yao imejaa maangamizi.
Koo zao ni kaburi lililo wazi,
kwa ndimi zao hunena udanganyifu.
10Uwatangaze kwamba wana hatia, Ee Mungu!
Hila zao ziwe anguko lao wenyewe.
Wafukuzie mbali kwa sababu ya dhambi
zao nyingi,
kwa kuwa wamekuasi wewe.
11Lakini wote wakimbiliao kwako na wafurahi,
waimbe kwa shangwe daima.
Ueneze ulinzi wako juu yao,
ili wale wapendao jina lako wapate
kukushangilia.
12Kwa hakika, Ee BWANA, unawabariki
wenye haki,
unawazunguka kwa wema wako kama
ngao.

Sala Kwa Ajili Ya Msaada Wakati Wa Taabu

(Kwa Mwimbishaji Na Ala Za Nyuzi Za Muziki. Mtindo Wa Sheminithi[a])
(Zaburi Ya Daudi)

6 Ee BWANA, usinikemee katika
hasira yako,
wala usiniadhibu katika ghadhabu yako.
2Unirehemu, BWANA kwa maana
nimedhoofika,
Ee BWANA, uniponye, kwa maana
mifupa yangu ina maumivu makali.
3Nafsi yangu ina uchungu mwingi.
Mpaka lini, Ee BWANA, mpaka lini?

4Geuka, Ee BWANA, unikomboe,
uniokoe kwa sababu ya fadhili zako.
5Hakuna mtu anayekukumbuka akiwa amekufa,
Ni nani awezaye kukusifu akiwa kuzimu?

6Nimechakaa kwa kulia kwa huzuni,
usiku kucha nafurikisha kitanda changu kwa
machozi,
nimelowesha viti vyangu vya fahari kwa
machozi.
7Macho yangu yamedhoofika kwa kuhuzunika,
yamedhoofika kwa sababu ya adui zangu
wote.

8Kaeni mbali nami, ninyi nyote mtendao
mabaya, kwa maana BWANA
amesikia kulia kwangu.
9 BWANA amesikia kilio changu kwa
huruma,
BWANA amekubali sala yangu.
10Adui zangu wote wataaibika na kufadhaika,
watarudi nyuma kwa aibu mara.

Sala Ya Mtu Anayedhulumiwa (Ombolezo La Daudi Kwa Mungu)

(Kwa Sababu Ya Kushi Wa Kabila La Benyamini)

[a] Sheminithi ni mtajo mmojawapo katika lugha ya uimbaji.

7 Ee BWANA, wangu,
ninakukimbilia wewe,
uniokoe na kunikomboa na wote
wanaonifuatia,
2 Ia sivyo watanirarua kama simba na
kunichana vipande vipande pasipo wa
kuniokoa.
3 Ee BWANA, wangu,
kama nimetenda haya na kuna hatia
mikononi mwangu,
4 au ikiwa nimetenda uovu kwake yeye aliye na
amani nami,
au pasipo sababu nimemnyang'anya adui
yangu,
5 basi adui anifuatie na kunipata,
auponde uhai wangu ardhini na kunilaza
mavumbini.
6 Amka kwa hasira yako, Ee BWANA,
inuka dhidi ya ghadhabu ya adui zangu.
Uamke, Mungu wangu, uamue haki.
7 Kusanyiko la watu na likuzunguke.
Uwatawale kutoka juu,
8 Unihukumu Ee BWANA, kwa kadri ya
haki yangu,
kwa kadri ya uadilifu wangu, Ewe Uliye Juu
Sana.
9 Ee Mungu mwenye haki,
uchunguzae mawazo na mioyo.
Komesha ghasia za waovu
na wenye haki waishi kwa amani.

10 Ngao yangu, ni Mungu Aliye Juu Sana,
aokoaye wanyofu wa moyo.
11 Mungu ni mwamuzi mwenye haki,
Mungu aghadhabikaye kila siku.

12 Kama hakutuhurumia,
atanoa upanga wake,
atainama na kufyatua upinde wake.
13 Ameandaa silaha kali,
ameweka tayari mishale yake ya moto.
14 Yeye aliye na mimba ya ubaya na
achukuaye mimba ya ghasia huzaa uongo.
15 Yeye achimbaye shimo na kulifukua
hutumbukia katika shimo alilochimba
mwenyewe.
16 Ghasia azianzishazo humrudia mwenyewe,
ukatili wake humrudia kichwani.
17 Nitamshukuru BWANA kwa ajili ya haki
yake na nitaliimbia sifa jina la
BWANA Aliye Juu Sana.

Utukufu Wa Mungu Na Heshima Ya Mwanadamu.

(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Gitithi). Zaburi Ya Daudi)

8 Ee BWANA, Bwana wetu,
Tazama jinsi lilivyo tukufu jina lako
duniani mwote!

Umeuweka utukufu wako
juu ya mbingu.
2 Midomoni mwa watoto wachanga na
wanyonyao umeweka sifa,
kwa sababu ya watesi wako,
kuwanyamazisha adui na mlipiza
kisasi.

3 Nikiziangalia mbingu zako, kazi ya vidole
vyako,
mwezi na nyota, ulizoziratibisha,
4 mwanadamu ni kitu gani hata umkumbuke,
binadamu hata umwangalie?
5 Umemfanya mdogo punde kuliko Mungu,
umemvika taji ya utukufu na heshima,
6 umemtawaza juu ya kazi za mikono yako,
umevitia vitu vyote chini ya miguu yake.
7 Kondoo, mbuzi na ng'ombe wote pia,
naam, na wanyama wa kondeni,
8 ndege wa angani na samaki wa baharini,
naam, kila kiogeleacho katika njia za
bahari.
9 Ee BWANA, Bwana wetu,
tazama jinsi lilivyo tukufu jina lako duniani
mwote!

Shukrani Kwa Mungu Kwa Ajili Ya Haki Yake

(Kwa Mwimbishaji Mtindo Wa Muth-Labeni[a]. Zaburi Ya Daudi).

9 Ee BWANA,
nitakutukuza kwa moyo wangu wote,
nitayasimulia matendo yako yote ya ajabu.
2 Nitafurahi na kushangilia katika wewe,
nitaliimbia sifa jina lako Ewe Uliye Juu Sana.
3 Adui zangu wamerudi nyuma,
wamejikwaa na kuangamia mbele zako.
4 Kwa maana umetetea haki yangu
na msimamo wangu,
umeketi kwenye kiti chako cha enzi,
ukihukumu kwa haki.
5 Umekemea mataifa na kuwaangamiza waovu,
umeyafuta majina yao milele na milele.
6 Uharibifu usiokoma umempata adui,
umeing'oa miji yao,

a Muth-Laben ni mtajo mmojawapo katika lugha za muziki.

hata kumbukumbu lao limetoweka.
7 BWANA anatawala milele,
ameweka kiti chake cha enzi apate kuhukumu.
8Mungu atahukumu ulimwengu kwa haki,
atatawala mataifa kwa haki.
9 BWANA ni kimbilio la watu wanaoonewa,
ni ngome imara wakati wa shida.
10Wote wanaolijua jina lako watakutumaini wewe,
kwa maana wewe BWANA,
hujawaacha kamwe wakutafutao.
11Mwimbieni BWANA sifa, ametawazwa Sayuni,
tangazeni miongoni mwa mataifa yale aliyoyatenda.
12Kwa maana yeye alipizae kisasi cha damu hukumbuka,
hapuuzi kilio cha wanaoonewa.
13Ee BWANA, tazama jinsi walivyo wengi adui zangu wanaonitesa!
Unihurumie uniinue kutoka malango ya mauti,
14ili niweze kutangaza sifa zako katika malango ya Binti Sayuni na huko niushangilie wokovu wako.
15Mataifa wameanguka kwenye shimo walilolichimba,
miguu yao imenaswa kwenye wavu waliouficha.
16 BWANA anajulikana kwa haki yake,
waovu wamenaswa katika kazi za mikono yao.
17Waovu wataishia kuzimu,
naam,mataifa yote wanaomsahau Mungu.
18Lakini mhitaji hatasahaulika siku zote,
wala matumaini ya walioonewa hayatapotea.
19Ee BWANA, inuka, usimwache binadamu ashinde,
mataifa na yahukumiwe mbele zako.
20Ee BWANA, wapige kwa hofu,
mataifa na yafahamu kuwa wao ni watu tu.

Sala Kwa Ajili Ya Haki

10 Kwa nini, Ee BWANA, unasimama mbali?
Kwa nini unajificha wakati wa shida?

2Katika kiburi chake mtu mwovu humwinda mtu aliye dhaifu,
wanaonaswa katika hila anazozitunga.
3Hujivunia tamaa za moyo wake,
humbariki mlafi na kumtukana BWANA.
4Katika kiburi chake mtu mwovu hamtafuti Mungu,
katika mawazo yake yote hakuna nafasi ya Mungu.
5Njia zake daima hufanikiwa,
hujivuna na amri zako ziko mbali naye,
huwacheka kwa dharau adui zake wote.
6Anajisemea mwenyewe, “Hakuna kitakachonitikisa,
daima nitakuwa na furaha, kamwe sitakuwa na shida.”
7Kinywa chake kimejaa laana, uongo na vitisho,
shida na ubaya viko chini ya ulimi wake.
8Huvizia karibu na vijiji,
kutoka mafichoni huwanasa wasio na hatia akivizia wapitaji.
9Huvizia kama simba aliye mawindoni,
huvizia kumkamata mnyonge,
huwakamata wanyonge na kuwaburuza katika wavu wake.
10Mateka wake hupondwa, huzimia,
wanaanguka katika nguvu zake.
11Anajisemea mwenyewe, “Mungu amesahau,
huficha uso wake na haoni kabisa.”
12Inuka BWANA! Inua mkono wako, Ee Mungu.
Usiwasahau wanyonge.
13Kwa nini mtu mwovu anamtukana Mungu?
Kwa nini anajiambia mwenyewe,
“Hataniita nitoe hesabu?”
14Lakini wewe, Ee Mungu, unaona shida na huzuni,
umekubali kuyapokea mkononi mwako.
Mhanga anajisalimisha kwako,
wewe ni msaada wa yatima.
15Vunja mkono wa mtu mwovu na mbaya,
mwite atoe hesabu ya maovu yake ambayo yasingejulikana.
16 BWANA ni Mfalme milele na milele,
mataifa yataangamia watoke nchini mwake.
17Unasikia, Ee BWANA, shauku ya wanaoonewa,
watie moyo nawe usikilize kilio chao,
18ukiwatetea yatima na walioonewa,
ili kwamba mwanadamu, ambaye ni wa duniani asiogopeshe tena.

Kumtumaini BWANA

(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi)

11 Kwa BWANA ninakimbilia, unawezaje basi kuniambia:
“Ruka kama ndege kwenye mlima wako.

2Hebu tazama, waovu wanakunja pinde zao,
huweka mishale kwenye uzi wake,
wakiwa gizani ili kuwapiga wanyofu wa moyo.
3Wakati misingi inapoharibiwa,
mwenye haki anaweza kufanya nini?''
4 BWANA yuko ndani ya hekalu lake takatifu,
BWANA yuko kwenye kiti chake cha enzi mbinguni.
Huwaangalia wana wa watu,
macho yake yanawajaribu.
5 BWANA huwajaribu wenye haki,
lakini waovu na wale wanaopenda jeuri nafsi yake huwachukia.
6Juu ya waovu atawanyeshea makaa ya moto
mkali na kiberiti kinachowaka,
upepo wenye joto kali ndio fungu lao.
7Kwa kuwa BWANA ni mwenye haki,
hupenda haki,
watu wanyofu watauona uso wake.

Kuomba Msaada

(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Sheminithi: Zaburi Ya Daudi)

12 BWANA tusaidie, kwa kuwa wacha Mungu wametoweka,
waaminifu wametoweka miongoni mwa wanadamu.
2Kila mmoja humwambia jirani yake uongo,
midomo yao ya hila huzungumza kwa udanganyifu.
3 BWANA na akatilie mbali midomo yote ya hila na kila ulimi uliojaa majivuno
4ule unaosema, ''Kwa ndimi zetu tutashinda,
midomo ni mali yetu, bwana wetu ni nani?''
5''Kwa sababu ya uonevu wa wanyonge na kulia kwa uchungu kwa wahitaji,
nitainuka sasa,'' asema BWANA .
''Nitawalinda kutokana na wale wenye nia mbaya juu yao.''
6Maneno ya BWANA ni safi,
kama fedha iliyosafishwa katika tanuru,
iliyosafishwa mara saba.
7Ee BWANA, utatuweka salama na kutulinda na kizazi hiki milele.
8Watu waovu huenda wakiringa kila mahali
wakati ambapo yule aliye mbaya sana ndiye anayeheshimiwa miongoni mwa watu.

Sala Ya Kuomba Msaada

(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi)

13 Mpaka lini Ee BWANA, ? Je utanisahau, milele?
Utanificha uso wako mpaka lini?
2Nitapambana na mawazo yangu mpaka lini
na kila siku kuwa na majonzi moyoni mwangu?
Adui zangu watanishinda mpaka lini?
3Nitazame unijibu, Ee BWANA, wangu.
Uyatie nuru macho yangu ama sivyo nitalala usingizi wa mauti,
4adui yangu atasema, ''nimemshinda,''
adui zangu watashangilia nitakapoanguka.
5Lakini ninategemea upendo wako usiokoma,
moyo wangu unashangilia katika wokovu wako.
6Nitamwimbia BWANA ,
kwa kuwa amekuwa mwema kwangu.

Uovu Wa Wanadamu

(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Mahalathi. Zaburi Ya Daudi)

14 Mpumbavu anasema moyoni mwake,
''Hakuna Mungu.''
Wameharibika, matendo yao ni maovu kabisa,
hakuna atendaye mema.
2Toka mbinguni Bwana anawachungulia wanadamu
chini aone kama wako wenye akili,
wo wote wanaomtafuta Mungu.
3Wote wamepotoka,
wameoza wote pamoja,
hakuna atendaye mema,
naam! Hata mmoja.
4Je! watendao mabaya hawatajifunza,
wale ambao huwala watu wangu kama watu walavyo mkate,
ambao hawamwiti BWANA .
5Hapo ndipo, wameingiwa na hofu nyingi,
maana Mungu yupo pamoja na wenye haki.
6Ninyi watenda mabaya mnakwamisha mipango ya maskini,
bali BWANA ni kimbilio lao.
7Laiti wokovu wa Israeli ungalikuja kutoka Sayuni!
Wakati BWANA arejeshapo wafungwa wa watu wake,
Yakobo na ashangilie, Israeli na afurahi.

Kitu Mungu Anachotaka

(Zaburi Ya Daudi)

15 BWANA ni nani awezaye kukaa katika hekalu lako?
Nani awezaye kuishi juu ya mlima wako mtakatifu?
2Ni yule aendaye pasipo mawaa,
anayetenda yaliyo haki,

asemaye kweli toka moyoni mwake
3na hana masingizio ulimini mwake,
asiyemtenda jirani yake vibaya
na asiyemsingizia mwenzake,
4ambaye humdharau mtu mbaya sana,
lakini huwaheshimu wale ambao
humwogopa BWANA
yule atunzaye kiapo chake hata kama
anaumia.
5Yeye akopeshaye fedha yake bila riba
na hapokei rushwa dhidi ya mtu asiye na
hatia.
Mtu afanyaye haya kamwe hatatikisika.

Sala ya Matumaini (Utenzi wa Daudi)

16 Ee Mungu, uniweke salama, kwa
maana kwako nimekimbilia.
2Nilimwambia BWANA "Wewe ndiwe
Bwana wangu,
pasipo wewe sina jambo jema.''
3Kwa habari ya Watakatifu walioko duniani,
ndio walio wa fahari ambao ninapendezwa
nao.
4Huzuni itaongezeka kwa wale wanaokimbilia
miungu mingine.
Sitazimimina sadaka zao za damu
au kutaja majina yao midomoni mwangu.
5 BWANA umeniwekea fungu langu na
kikombe changu,
umeifanya kura yangu ikae salama.
6Kamba za mpaka zimeniangukia mahali pazuri,
hakika nimepata urithi mzuri.
7Nitamsifu BWANA ambaye hunishauri,
hata wakati wa usiku moyo wangu
hunifundisha.
8Nimemweka BWANA mbele yangu daima.
Kwa kuwa yupo mkono wangu wa
kuume, sitatikiswa.
9Kwa hiyo moyo wangu una furaha na ulimi
wangu unashangilia,
pia mwili wangu utapumzika salama,
10kwa sababu hutanitelekeza kuzimu
wala hutaacha Mtakatifu Wako aone
uharibifu.
11Umenijulisha njia ya uzima,
utanijaza furaha katika uwepo wako,
pamoja na furaha za milele
katika mkono wako wa kuume.

Sala Ya Mtu Asiye Na Hatia
(Sala Ya Daudi)

17 Sikia, Ee BWANA, kusihi
kwangu kwa haki, sikiliza kilio changu.
Tega sikio kwa ombi langu,
hayatoki kwenye midomo ya udanganyifu.
2Hukumu yangu na itoke kwako,
macho yako na yaone yale yaliyo haki.
3Ingawa unauchunguza moyo wangu na
kunikagua usiku,
ingawa umenijaribu, hutaona cho chote,
nimeamua kwamba kinywa changu
hakitatenda dhambi.
4Kuhusu matendo ya wanadamu, kwa neno
la midomo yako,
nimejiepusha na njia za jeuri.
5Hatua zangu zimeshikamana na njia zako,
nyayo zangu hazikuteleza.
6Ee Mungu, ninakuita, kwa kuwa utanijibu,
unitegee sikio lako na usikie ombi langu.
7Uonyeshe ajabu ya upendo wako mkuu,
wewe uokoaye kwa mkono wako wa
kuume wale wanaokukimbilia
kutokana na adui zao.
8Nilinde kama mboni ya jicho lako,
unifiche chini ya kivuli cha mbawa zako
9kutokana na waovu wanaonishambulia,
kutokana na adui wauaji wanaonizunguka.
10Wamefunga mioyo yao migumu,
vinywa vyao husema kwa kiburi.
11Wamenifuatia nyayo zangu,
sasa wamenizingira,
wakiwa macho, waniangushe chini.
12Wamefanana na simba mwenye njaa
awindaye,
kama simba mkubwa anyemeleae
mafichoni.
13Inuka, Ee BWANA, pambana nao,
uwaangushe, niokoe kutokana na waovu
kwa upanga wako.
14Ee BWANA, mkono wako uniokoe na
watu wa jinsi hii,
kutokana na watu wa ulimwengu huu
ambao fungu lao liko katika maisha
haya.
Na wapate adhabu ya kuwatosha.
Watoto wao na wapate zaidi ya hayo,
hukumu na iendelee kwa watoto wa
watoto wao.
15Na mimi katika haki nitauona uso wako,
niamkapo, nitaridhika kwa kuona sura
yako.

Wimbo Wa Daudi Wa Ushindi (2Sam 22:1-15)
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi Mtumishi Wa Mungu Aliyomwimbia Mungu Wakati Mungu Alipomwokoa Mkononi Mwa Sauli Na Adui Wengine).

18 Nakupenda wewe, Ee BWANA,
nguvu yangu.
2 BWANA ni mwamba wangu, ngome
yangu na mwokozi wangu,
Mungu wangu ni mwamba wangu
ninayemkimbilia.
Yeye ni ngao yangu na pembe ya
wokovu wangu, ngome yangu.
3Ninamwita BWANA anayestahili kusifiwa,
nami nimeokoka kutoka adui zangu.
4Kamba za mauti zilinizunguka,
mafuriko ya maangamizi yalinilemea.
5Kamba za kuzimu zilinizunguka,
mitego ya mauti ilinikabili.
6Katika shida yangu nalimwita BWANA
nilimlilia Mungu wangu anisaidie.
Kutoka hekaluni mwake alisikia sauti yangu,
kilio changu kikafika mbele zake,
masikioni mwake.
7Nchi ikatetemeka na kutikisika,
misingi ya milima ikayumbayumba,
ilitetemeka kwa sababu alikuwa
amekasirika.
8Pua zake zilitoa moshi,
moto uteketezao ulitoka kinywani mwake,
makaa ya moto yawakayo yakatoka
ndani mwake.
9Alizipasua mbingu akashuka chini,
mawingu meusi yalikuwa chini ya miguu
yake.
10Alipanda kerubi akaruka,
akapaa juu kwa mbawa za upepo.
11Alifanya giza kuwa kitu chake cha kujifunika,
chandalua chake kumzunguka,
mawingu meusi ya mvua angani.
12Kutokana na mwanga mkali wa uwepo
wake mawingu yalisogea,
ikanyesha mvua ya mawe na umeme wa
radi.
13 BWANA alinguruma kutoka mbinguni,
sauti ya Aliye Juu ilisikika.
14Aliipiga mishale yake na kutawanya adui,
naam, umeme mwingi wa radi na
kuwafukuza.
15Ee BWANA, kwa uvumi wa pumzi
kutoka puani mwako,
sakafu ya bahari ikaonekana,
misingi ya dunia ikawa wazi.
16Akanyoosha mkono wake kutoka juu,
akanishika,
akanitoa kutoka katika maji mengi.
17Aliniokoa kutoka adui yangu mwenye nguvu
nyingi,
kutoka adui zangu, waliokuwa na nguvu
nyingi kuliko mimi.
18Walinishambulia siku ya taabu yangu,
lakini BWANA alikuwa msaada wangu.
19Alinileta nje mahali penye nafasi tele,
akaniokoa kwa kuwa alipendezwa nami.
20 BWANA alinitendea sawa sawa na
uadilifu wangu,
sawasawa na usafi wa mikono yangu
amenilipa.
21Kwa maana nimezishika njia za BWANA,
sijatenda ubaya nikamwacha
Mungu wangu.
22Sheria zake zote zi mbele yangu,
wala sijayaacha maagizo yake.
23Nimekuwa sina hatia mbele zake,
nami nimejilinda nisitende dhambi.
24 BWANA amenilipa sawasawa na
uadilifu wangu,
sawasawa na usafi wa mikono yangu
machoni pake.
25Kwa yeye aliye mwaminifu unajionyesha
kuwa mwaminifu,
kwa asiye na hatia unajionyesha
kutokuwa na hatia.
26Kwa aliye safi unajionyesha kuwa safi,
lakini kwa aliyepotoka unajionyesha
kuwa mkaidi.
27Wewe huwaokoa wanyenyekevu
lakini huwashusha wenye kiburi.
28Wewe, Ee BWANA, unaifanya taa
yangu iendelee kuwaka,
Mungu wangu hulifanya giza langu kuwa
mwanga.
29Kwa msaada wako nitashinda jeshi,
nikiwa pamoja na Mungu wangu
nitaweza kuruka ukuta.
30Kuhusu Mungu, njia yake ni kamilifu,
neno la BWANA ni kamili.
Yeye ni ngao kwa wote wanaokimbilia
kwake.
31Kwa maana ni nani aliye Mungu zaidi ya
BWANA?
Ni nani aliye Mwamba wetu isipokuwa
Mungu wetu?
32Mungu ndiye anivikaye nguvu na
kufanya njia yangu kuwa kamilifu.
33Huifanya miguu yangu kama miguu ya
kulungu,

huniwezesha kusimama mahali palipo juu.
34Huifundisha mikono yangu kupigana vita,
mikono yangu inaweza kupinda upinde
wa shaba.
35Hunipa ngao yako ya ushindi,
mkono wako wa kuume hunitegemeza,
hujishusha chini ili kuniinua.
36Hupanua mapito yangu,
ili miguu yangu isiteleze.
37Niliwafuatia adui zangu na nikawapata,
sikurudi nyuma mpaka walipoangamizwa.
38Niliwaseta hata hawakuweza kuinuka tena,
walianguka chini ya miguu yangu.
39Ulinivika nguvu kwa ajili ya kupigana vita,
adui zangu uliwafanya wasujudu miguuni
pangu.
40Uliwafanya adui zangu wageuke na kukimbia,
nami nikawaangamiza adui zangu.
41Walipiga yowe, lakini hapakuwepo na ye
yote wa kuwaokoa, walimlilia BWANA,
lakini hakuwajibu.
42Niliwaponda wakawa kama mavumbi
yanayopeperushwa na upepo,
nikawamwaga nje kama tope barabarani.
43Umeniokoa kutokana na mashambulizi ya
watu,
umenifanya kuwa kiongozi wa mataifa,
watu ambao sikuwajua wananitumikia.
44Mara wanisikiapo hunitii,
wageni hunyenyekea mbele yangu.
45Wote wanalegea, wanatoka katika ngome zao
wakitetemeka.
46 BWANA yu hai! Sifa ni kwa Mwamba wangu!
Atukuzwe Mungu Mwokozi wangu!
47Yeye ndiye Mungu anilipiziaye kisasa,
awatiishaye mataifa chini yangu,
48aniokoaye na adui zangu.
Uliniinua juu ya adui zangu,
Uliniokoa toka watu wajeuri.
49Kwa hiyo nitakusifu katikati ya mataifa,
Ee BWANA,
nitaliimbia Sifa jina lako.
50Humpa mfalme ushindi mkuu,
huonyesha fadhili zake kwa mpakwa
mafuta wake,
kwa Daudi na uzao wake milele.

Utukufu Wa Mungu Katika Uumbaji
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi).

19 Mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu,
anga zahubiri kazi ya mikono yake.
2Siku baada ya siku zinatoa habari,
usiku baada ya usiku zinatangaza
maarifa.

3Hakuna msemo wala lugha,
ambapo sauti zao hazisikiki.
4Sauti yao imeenea duniani pote,
maneno yao yameenea mpaka miisho ya
dunia.
Katika mbingu amepiga hema kwa ajili ya
jua,
5Iinafanana na bwana arusi akitoka chumbani
mwake,
kama shujaa afurahiavyo kukamilisha
kushindana kwake.

6Huchomoza upande mmoja wa mbingu,
na kufanya mzunguko wake hadi upande
mwingine,
hakuna kilichojificha joto lake.
7Sheria ya BWANA ni kamilifu,
zikihuisha nafsi.
Shuhuda za BWANA ni za kuaminika,
zikimpa mjinga hekima.
8Maagizo ya BWANA ni kamili,
nayo hufurahisha moyo.
Amri za BWANA huangaza,
zatia nuru machoni.
9Kumcha BWANA ni utakatifu,
nalo ladumu milele.
Amri za BWANA ni za hakika,
nazo zina haki.
10Ni za thamani kuliko dhahabu,
kuliko dhahabu iliyo safi sana,
ni tamu kuliko asali,
kuliko asali kutoka kwenye sega.
11Kwa hizo mtumishi wako anaonywa,
katika kuzishika kuna thawabu kubwa.
12Ni nani awezaye kutambua makosa yake?
Nisamehe makosa yangu nisiyoyajua.
13Mlinde mtumishi wako na dhambi za
makusudi, nazo zisinitawale.
Ndipo nitakapokuwa sina lawama,
wala sitakuwa na hatia ya kosa kubwa.

14Meneno ya kinywa changu
na mawazo ya moyo wangu,
yapate kibali mbele zako,
Ee BWANA, Mwamba wangu na
Mkombozi wangu.

Maombi Kwa Ajili Ya Ushindi(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi

20 BWANA na akujibu unapokuwa katika dhiki,
jina la Mungu wa Yakobo na liwe kinga yako.
2Na akutumie msaada kutoka patakatifu
na akupatie msaada kutoka Sayuni.
3Na azikumbuke dhabihu zako zote na
azikubali sadaka zako za kuteketezwa.
4Na akujalie haja ya moyo wako
na aifanikishe mipango yako yote.
5Tutashangilia kwa furaha utakaposhinda,
tutainua bendera zetu kwa jina la Mungu wetu.
BWANA na akupe haja zako zote.

6Sasa nafahamu kuwa BWANA humwokoa mpakwa mafuta wake,
humjibu kutoka mbingu yake takatifu
kwa nguvu za wokovu wa mkono wake wa kuume.
7Wengine wanatumaini magari ya vita na wengine farasi,
bali sisi tutalitumainia jina la BWANA, Mungu wetu.
8Wao wameshushwa chini na kuanguka,
bali sisi tunainuka na kusimama imara.

9Ee BWANA, mwokoe mfalme!
Utujibu wakati tunapokuita!

Kumsifu Mungu Kwa Ajili Ya Ushindi
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi)

21 Ee BWANA, mfalme huzifurahia nguvu zako.
Tazama jinsi ilivyo kuu furaha yake kwa ushindi unaompa!
2Umempa haja ya moyo wake
na hukumzuilia maombi ya midomo yake.
3Ulimkaribisha kwa baraka tele
na kumvika taji ya dhahabu safi kichwani pake.
4Alikuomba maisha, nawe ukampa,
wingi wa siku milele na milele
5Kutokana na ushindi uliompa, utukufu wake ni mkubwa,
umeweka juu yake fahari na utukufu.
6Hakika umempa baraka za milele,
umemfanya awe na furaha kwa shangwe ya uwepo wako.
7Kwa kuwa mfalme anamtumaini BWANA,
kwa upendo usiokoma wa Aliye Juu Sana hatatikiswa.
8Mkono wako utawakamata adui zako wote,
mkono wako wa kuume utawakamata adui zako.
9Wakati utakapojitokeza utawafanya kama tanuru ya moto.
Katika ghadhabu yake BWANA atawameza,
moto wake utawateketeza.
10Utawaangamiza wazao wao kutoka duniani,
uzao wao kutoka katika wanadamu.
11Ingawa watapanga mabaya dhidi yako
na kutunga hila, hawawezi kufanikiwa,
12Kwa kuwa utawafanya wakimbie
utakapowalenga kwa upinde.
13Ee BWANA, utukuzwe katika nguvu
zako, tutaimba na kusifu nguvu zako.

Kilio Cha Uchungu Na Wimbo Wa Sifa
(Mwimbishaji Mtindo Wa Utenzi Wa Kulungu Wa Alfajiri).

22 Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?
Kwa nini uko mbali hivyo kuniokoa?
Mbali hivyo na maneno ya kuugua kwangu?
2Ee Mungu wangu, ninalia mchana, lakini hunijibu,
hata usiku, sinyamazi.
3Hata hivyo umesimikwa katika kiti cha enzi kama Mtakatifu,
wewe ni sifa ya Israeli.
4Katika wewe baba zetu waliweka tumaini lao,
walitumaini nawe ukawaokoa.
5Walikulilia wewe na ukawaokoa,
walikutegemea wewe nao hawakuaibika.

6Mimi ni mnyoo wala si mwanadamu,
wanaume wamenibeza na watu wamenidharau
7Wote wanionao hunidhihaki,
hunivurumishia matusi, wakitikisa vichwa vyao:
8Husema, “Anamtegemea BWANA,
basi BWANA na amwokoe.
Amkomboe basi, kwa maana anapendezwa naye.”

9Hata hivyo ulinitoa tumboni,
ukanifanya nikutegemee hata nilipokuwa
ninanyonya matiti ya mama yangu.
10Nimekabidhiwa kwako tangu kuzaliwa,
toka tumboni mwa mama yangu umekuwa Mungu wangu.
11Usiwe mbali nami,

kwa maana shida iko karibu
na hakuna wa kunisaidia.

12Mafahali wengi wamenizunguka,
mafahali wa Bashani wenye nguvu
wamenizingira.
13Simba wangurumao wanaorarua mawindo
yao
hupanua vinywa vyao dhidi yangu.
14Nimemiminwa kama maji,
mifupa yangu yote imetoka katika
viungo vyake.
Moyo wangu umegeuka kuwa nta,
umeyeyuka ndani yangu.
15Nguvu zangu zimekauka kama kigae,
ulimi wangu umeganda na kaakaa la
kinywa changu,
kwa sababu umenilaza katika mavumbi
ya kifo.
16Mbwa wamenizunguka,
kundi la watu waovu limenizingira,
wametoboa mikono yangu na
miguu yangu.
17Naweza kuhesabu mifupa yangu yote,
watu wananikodolea macho na
kunisimanga.
18Wanagawana mavazi yangu wao kwa wao
na nguo zangu wakazipigia kura.

19Lakini wewe, Ee BWANA, usiwe mbali,
Ee Nguvu yangu, uje haraka unisaidie.
20Okoa maisha yangu na upanga,
uhai wangu wa thamani kutoka nguvu za
hawa mbwa.
21Niokoe kutoka kinywani mwa simba,
niokoe kutoka pembe za mafahali mwitu.
22Nitalitangaza jina lako kwa ndugu zangu,
katika kusanyiko nitakusifu wewe.
23Ninyi ambao mnamcha BWANA
msifuni!
Ninyi nyote wazao wote wa Yakobo,
mheshimuni Yeye!
Mcheni Yeye, ninyi wazao wote wa
Israeli!
24Kwa maana hakupuuza wala kudharau
mateso ya aliyeonewa,
hakumficha uso wake
bali alisikiliza kilio chake ili amsaidie.

25Kwako wewe hutoka kiini cha sifa zangu
katika kusanyiko kubwa, nitatimiza nadhiri
zangu mbele ya wale wakuchao Wewe.
26Maskini watakula na kushiba,
wale wamtafutao BWANA
watamsifu,
mioyo yenu na iishi milele!
27Miisho yote ya dunia itakumbuka na
kumgeukia BWANA
jamaa zote za mataifa watasujudu mbele
zake,
28kwa maana ufalme ni wa BWANA
naye hutawala juu ya mataifa.
29Matajiri wote wa dunia watasherehekea na
kuabudu,
wote waendao mavumbini watapiga
magoti mbele yake,
wote ambao hawawezi kudumisha uhai
wao.
30Wazao wa baadaye watamtumikia Yeye,
vizazi vijavyo vitajulishwa habari za Bwana.
31Watatangaza haki yake kwa watu ambao
hawajazaliwa bado,
kwa maana yeye ametenda hili.

Bwana Mchungaji Wetu
(Zaburi Ya Daudi)

23 BWANA ndiye mchungaji wangu,
sitapungukiwa na kitu.
2Katika malisho ya majani mabichi hunilaza,
kando ya maji ya utulivu huniongoza,
3huihuisha nafsi yangu.
Huniongoza katika njia za haki
kwa ajili ya jina lake.
4Naam, nijapopita
katikati ya bonde la uvuli wa mauti,
sitaogopa mabaya,
kwa maana wewe upo pamoja nami,
rungu yako na fimbo yako vyanifariji.
5Waandaa meza mbele yangu
machoni pa watesi wangu.
Umenipaka mafuta kichwani pangu,
kikombe changu kinafurika.
6Hakika wema na fadhili zitanifuata
siku zote za maisha yangu,
nami nitakaa nyumbani mwa BWANA
milele.

Mfalme Mkuu
(Zaburi Ya Daudi)

24 Nchi ni mali ya BWANA pamoja na
vyote vilivyomo ndani yake,
Dunia nao wote wakaao ndani yake,
2aliiwekea misingi yake baharini
na kuifanya imara juu ya maji.

3Nani awezae kupanda mlima wa BWANA?

Ni nani awezaye kusimama patakatifu
pake?
4Ni yule mwenye mikono safi na moyo mweupe,
yule ambaye hakuinulia sanamu nafsi yake
au kuapa kwa kitu cha uongo.
5Huyo atapokea baraka kutoka kwa BWANA
na hukumu ya haki kutoka kwa
Mungu mwokozi wake.
6Hiki ndicho kizazi cha wale wamtafutao,
wale wautafutao uso wako, Ee Mungu wa
Yakobo.

7Inueni vichwa vyenu, enyi malango,
inukeni enyi milango ya kale,
ili mfalme wa utukufu apate kuingia.
8Ni nani huyu Mfalme wa utukufu?
Ni BWANA mwenye nguvu na
uweza,
ni BWANA aliye hodari katika vita.
9Inueni vichwa vyenu, enyi malango,
viinueni juu enyi milango ya kale,
ili mfalme wa utukufu apate kuingia.
10Ni nani huyu, huyu mfalme wa utukufu?
Ni BWANA Mwenye Nguvu
yeye ndiye Mfalme wa utukufu.

Kumwomba Mungu Uongozi Na Ulinzi (Zaburi Ya Daudi)

25 Kwako Wewe, Ee BWANA,
nainulia nafsi yangu,
2Ee Mungu wangu, ninakutumaini Wewe.
Usiniache niaibike, wala usiache adui
zangu wakanishinda.
3Hakuna hata mmoja anayekutumainia
atakayeaibishwa, bali wataaibishwa
watendao mabaya bila sababu.

4Ee BWANA, nionyeshe njia zako,
nifundishe mapito yako,
5niongoze katika kweli yako na kunifundisha,
kwa maana Wewe ni Mungu Mwokozi
wangu,
tumaini langu ni kwako wakati wote.
6Ee BWANA, kumbuka,
rehema zako kuu na upendo,
kwa maana zimekuwapo tangu zamani.

7Usizikumbuke dhambi za ujana wangu na
njia zangu za uasi,
sawasawa na upendo wako unikumbuke,
kwa kuwa Wewe ni mwema,
Ee BWANA, .
8 BWANA ni mwema na mwenye adili,
kwa hiyo huwafundisha wenye dhambi
njia zake.
9Huwaongoza wanyenyekevu katika haki,
naye huwafundisha njia yake.
10Njia zote za BWANA ni fadhili na aminifu
kwa wale wanaoshika agano na
shuhuda zake.
11Ee BWANA, kwa ajili ya Jina lako,
unisamehe uovu wangu, ijapokuwa ni
mwingi.
12Ni nani basi, mtu yule anayemcha BWANA?
Atamfundisha njia impasayo kuichagua.
13Mtu huyo atafanikiwa maishani mwake,
wazao wake watairithi nchi.
14Siri ya BWANA iko kwa wale
wamchao, naye atawajulisha agano lake.
15Macho yangu humwelekea BWANA siku zote,
kwa kuwa yeye peke yake ndiye ataitoa
miguu yangu kutoka katika mtego.

16Niangalie na unihurumie, kwa maana mimi
ni mpweke na mwenye kuteseka.
17Shida za moyo wangu zimeongezeka,
niokoe kutoka katika dhiki yangu.
18Uangalie mateso na shida zangu na
uniondolee dhambi zangu zote.
19Tazama adui zangu walivyo wengi,
pia uone jinsi wanavyonichukia vikali!
20Uyalinde maisha yangu na uniokoe,
usiniache niaibike,
kwa maana nimekukimbilia Wewe.
21Uadilifu na ukamilifu na vinilinde,
kwa sababu tumaini langu ni Kwako.

22Ee Mungu, mkomboe Israeli,
kutoka katika shida zake zote!

Maombi Ya Mtu Mwema (Zaburi Ya Daudi)

26 Ee BWANA, unihukumu mimi,
maana nimeishi maisha yasiyo na
lawama,
nimekutumainia Wewe BWANA
bila kusitasita.
2Ee BWANA, unijaribu,
uupime moyo wangu na nia yangu,
3kwa maana pendo lako liko mbele yangu
daima,
nami natembea siku zote katika kweli yako.
4Siketi pamoja na wadanganyifu,
wala siandamani na wanafiki,
5Ninachukia kusanyiko la watenda mabaya
na nakataa kuketi na waovu.

6Ee BWANA, ninanawa mikono yangu
kuonyesha kuwa sina hatia
na kukaribia madhabahu yako,
7nikitangaza kwa sauti sifa yako
na kuelezea matendo yako ya ajabu.
8Ee BWANA, naipenda nyumba yako
unakoishi,
mahali ambapo utukufu wako hukaa.
9Usiiondoe nafsi yangu pamoja na watenda
dhambi,
uhai wangu pamoja na wamwaga damu,
10ambao mikononi mwao kuna mipango miovu,
ambao mikono yao ya kuume imejaa
rushwa.
11Bali mimi ninaishi maisha yasiyo na lawama,
unikomboe na unihurumie.
12Miguu yangu imesimama katika uwanja
tambarare,
katika kusanyiko kuu nitamsifu BWANA.

Sala Ya Kusifu
(Zaburi Ya Daudi)

27 BWANA ni nuru yangu na
wokovu wangu,
nimwogope nani?
BWANA ni ngome ya uhai wangu,
nimhofu nani?
2Waovu watakaposogea dhidi yangu
ili waile nyama yangu,
adui zangu na watesi wangu
watakaponishambulia,
watajikwaa na kuanguka.
3Hata jeshi linizunguke pande zote,
moyo wangu hautaogopa,
hata vita vitokee dhidi yangu,
hata hapo nitatumaini.
4Jambo moja ninamwomba BWANA hili
ndilo ninalolitafuta:
niweze kukaa nyumbani mwa BWANA
siku zote za maisha yangu,
niutazame uzuri wa BWANA
na kumtafuta hekaluni mwake.
5Kwa kuwa siku ya shida,
atanihifadhi salama maskani mwake,
atanificha uvulini mwa maskani yake
na kuniweka juu kwenye mwamba.
6Kisha kichwa changu kitainuliwa
juu ya adui zangu wanaonizunguka,
katika maskani yake nitatoa dhabihu
kwa kelele za shangwe,
nitamwimbia BWANA na kumsifu.
7Ee BWANA, uisikie sauti yangu nikuitapo,
unihurumie na unijibu.
8Moyo wangu unasema kuhusu wewe,
"Utafute uso wake!"
Uso wako, BWANA "Nitautafuta."

9Usinifiche uso wako,usimkatae mtumishi wako
kwa hasira,
wewe umekuwa msaada wangu.
Usinikatae wala usiniache, Ee Mungu
Mwokozi wangu.
10Hata kama baba yangu na mama
wataniacha, BWANA
atanipokea.
11Ee BWANA, nifundishe njia yako,
niongoze katika njia iliyonyooka kwa
sababu ya watesi wangu.
12Usinitie katika nia ya adui zangu,
kwa maana mashahidi wa uongo
wameinuka dhidi yangu,
wakipumua jeuri.
13Nami bado ninaamini hili:
nitauona wema wa BWANA
katika nchi ya walio hai.
14UmngojEe BWANA,
uwe hodari na mwenye moyo mkuu,
naam, umngojEe BWANA, .

Kuomba Msaada
(Zaburi Ya Daudi)

28 Ninakuita wewe, Ee BWANA,
Mwamba wangu, usiwe kwangu
kama kiziwi.
Kwa sababu ukinyamaza nitafanana na
hao waliokwisha shuka shimoni.
2Sikia kilio changu unihurumie ninapokuita kwa
ajili ya msaada,
ninapoinua mikono yangu kuelekea
patakatifu pa patakatifu pako.

3Usiniburute pamoja na waovu,
pamoja na watenda mabaya,
ambao huzungumza na jirani zao maneno
mazuri,
lakini mioyo yao wameficha uovu.
4Uwalipe sawasawa na matendo yao,
sawasawa na maovu yao,
walipe sawasawa na kazi za mikono yao,
uwalipe wanavyostahili.
5Kwa kuwa hawaheshimu kazi za BWANA,
na yale ambayo mikono yake imetenda,
atawabomoa na kamwe hatawajenga tena.

6 BWANA asifiwe,
kwa maana amesikia kilio changu

nikimwomba anihurumie.
7 BWANA ni nguvu yangu na ngao yangu,
moyo wangu umemtumaini yeye, nami
nimesaidiwa.
Moyo wangu unaruka kwa furaha
nami nitamshukuru kwa wimbo.

8 BWANA ni nguvu ya watu wake,
ngome ya wokovu kwa mpakwa mafuta
wake.
9Waokoe watu wako na bariki urithi wako,
uwe mchungaji wao na uwabebe milele.

Sauti Ya BWANA Wakati Wa Dhoruba
(Zaburi Ya Daudi)

29 Mpeni BWANA Enyi wana wa Mungu,
mpeni BWANA utukufu na nguvu.
2Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina lake,
mwabuduni BWANA katika uzuri wa
utakatifu wake.

3Sauti ya BWANA iko juu ya maji,
Mungu wa utukufu hupiga radi,
BWANA hupiga radi juu ya maji makuu.
4Sauti ya BWANA ina nguvu,
sauti ya BWANA ni tukufu.
5Sauti ya BWANA huvunja mierezi,
BWANA huvunja vipande vipande
mierezi ya Lebanoni.
6Hufanya Lebanoni irukeruke kama ndama,
Sirioni[a] kama mwana nyati.
7Sauti ya BWANA hupiga kwa miale
ya umeme wa radi.
8Sauti ya BWANA hutikisa nyika,
BWANA hutikisa Nyika ya Kadeshi.
9Sauti ya BWANA huzalisha ayala,
huuacha msitu wazi.
Hekaluni mwake wote wasema, "Utukufu!"

10 BWANA anatawala gharika,
BWANA anatawala kama mfalme milele.
11 BWANA huwapa watu wake nguvu,
BWANA huwabariki watu wake kwa
kuwapa amani.

Maombi Ya Shukrani
Utenzi Wa Kuweka Wakfu Hekalu (Zaburi Ya Daudi).

30 Nitakutukuza Wewe, Ee BWANA,
kwa kuwa umeniinua na hukuacha
adui zangu washangilie juu yangu.
2Ee BWANA, wangu,
nilikuita unisaidie na wewe umeniponya.
3Ee BWANA, umenitoa kuzimuni,
umeniokoa nisishuke kwenye shimo la
mauti.

4Mwimbieni BWANA enyi watakatifu wake,
lisifuni jina lake takatifu,
kwa kumbukumbu la utakatifu wake.
5Kwa maana hasira yake ni ya muda mfupi,
bali upendo wake hudumu siku zote,
inawezekana kilio kikawepo usiku kucha,
lakini asubuhi kukawa na furaha.

6Nilipofanikiwa nilisema,
"Sitatikiswa kamwe."
7Ee BWANA, uliponijalia,
uliuimarisha mlima wangu,
lakini ulipouficha uso wako nilifadhaika.

8Kwako Wewe, Ee BWANA, niliita,
kwa Bwana niliomba rehema:
9"Kuna faida gani katika kuangamia kwangu?
Katika kushuka kwangu shimoni?
Je, mavumbi yatakusifu?
Je, yatatangaza uaminifu wako?
10Ee BWANA, unisikie na kunihurumia,
Ee BWANA, uwe msaada wangu."
11Uligeuza maombolezo yangu kuwa kucheza,
ulinivua nguo za gunia ukanivika furaha,
12ili moyo wangu uweze kukusifu na usikae
kimya.
Ee BWANA wangu,
nitakushukuru milele.

Kumtumaini Mungu
(Zaburi Ya Daudi)

31 Ee BWANA, ninakukimbilia
Wewe,
usiache nikaaibika kamwe,
kwa haki yako uniokoe.
2Nitegee sikio lako, uje uniokoe haraka,
uwe kwangu mwamba wa kimbilio,
ngome imara ya kuniokoa.
3Kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na
ngome yangu, uniongoze na kunilinda
kwa ajili ya jina lako.
4Uniepushe na mtego niliotegewa,
maana Wewe ndiwe kimbilio langu.
5Ninaikabidhi roho yangu mikononi mwako,
Ee BWANA unikomboe, Wewe uliye
Mungu wa kweli.
6Ninawachukia wale wanaong'ang'ania
sanamu batili,

a6 Sirioni ni Mlima Hermoni.

mimi ninamtumaini BWANA .
7Nitafurahia na kushangilia upendo wako,
kwa kuwa uliona mateso yangu na ulijua
maumivu ya nafsi yangu.
8Hukunikabidhi kwa adui yangu bali umeiweka
miguu yangu mahali penye nafasi.
9Ee BWANA unihurumie, kwa kuwa niko
kwenye shida,
macho yangu yanafifia kwa huzuni,
nafsi yangu na mwili wangu kwa sikitiko.
10Maisha yangu yamedhoofika kwa majonzi,
naam, miaka yangu kwa kulia kwa
maumivu makali,
nguvu zangu zinaisha kwa ajili ya mateso,
na mifupa yangu inachakaa.
11Kwa sababu ya adui zangu wote,
nimedharauliwa kabisa na jirani zangu,
hata rafiki zangu wananiogopa,
wale wanionao barabarani hunikimbia.
12Nimesahaulika miongoni mwao kama mtu
aliyekufa,
nimekuwa kama chombo cha mfinyanzi
kilichovunjika.
13Kwa maana nimesikia maneno niliyosingiziwa
na watu wengi,
vitisho viko pande zote,
kwa kuwa wamefanya mashauri ya pamoja
dhidi yangu na kula njama kuniua.
14Lakini mimi ninakutumaini Wewe peke yako,
Ee BWANA nimesema, "Wewe ndiwe
Mungu wangu.''
15Siku za maisha yangu ziko mikononi mwako,
uniokoe mikononi mwa adui zangu na wale
wanifuatiao.
16Mwangazie mtumishi wako uso wako,
uniokoe kwa ajili ya upendo wako
usiokoma.
17Usiniache niaibike, Ee BWANA,
kwa maana nimekulilia wewe,
bali waovu waaibishwe
na kunyamazishwa kuzimuni.
18Midomo yao isemayo uongo na inyamazishwe,
kwa maana kwa kiburi na dharau husema
kwa majivuno dhidi ya wenye haki.
19Tazama jinsi ulivyo mkuu wema wako,
uliowawekea wakuchao,
ambao huwapa machoni pa watu wale
wakukimbiliao
20Unawahifadhi katika uvuli wa uwepo wako
kutokana na hila za wanadamu,
katika makao yako huwaweka salama
kutokana na ndimi za mashitaka.
21Atukuzwe BWANA
kwa kuwa amenionyesha upendo wake
wa ajabu nilipokuwa katika mji uliozingirwa.
22Kwa haraka yangu nilisema,
"Nimekatiliwa mbali na macho yako!"
Hata hivyo ulisikia kilio changu
ukanihurumia nilipokuita unisaidie.

23Mpendeni BWANA ninyi watakatifu
wake wote!
BWANA huwahifadhi waaminifu,
lakini wenye kiburi huwalipiza kikamilifu.
24Mwe hodari na mjipe moyo,
ninyi nyote mnaomtumaini BWANA .

Ungamo Na Msamaha

32 (Utenzi: Zaburi Ya Daudi. Funzo)
Heri mtu yule ambaye amesamehewa
makosa yake,
ambaye dhambi zake zimefunikwa.
2Heri mtu yule ambaye BWANA
hamwesabii dhambi na ambaye rohoni
mwake hamna udanganyifu.

3Niliponyamaza, mifupa yangu ilichakaa kwa
kulia kwa maumivu makali mchana kutwa.
4Usiku na mchana mkono wako ulinilemea,
nguvu zangu zilinyonywa
kama vile katika joto la kiangazi.
5Kisha nilikujulisha dhambi yangu
wala sikuficha uovu wangu.
Nikasema, ''Nitaungama makosa yangu
kwa BWANA ''
ndipo uliponisamehe hatia ya dhambi yangu.

6Kwa hiyo kila mtu mtauwa na akuombe
maadam unapatikana,
hakika maji makuu yatakapofurika
hayatamfikia yeye.
7Wewe ndiwe mahali pangu pa kujificha,
utaniepusha na taabu
na kunizunguka kwa nyimbo za wokovu.

8Nitakufundisha na kukuonyesha njia
utakayoiendea,
nitakushauri na kukuangalia.
9Usiwe kama farasi au nyumbu wasio na
akili, ambao ni lazima waongozwe kwa
lijamu na hatamu la sivyo
hawatakukaribia.
10Mtu mwovu ana taabu nyingi,
bali upendo usio na kikomo wa BWANA
unamzunguka mtu anayemtumaini.

11Shangilieni katika BWANA na mfurahi,
enyi wenye haki!
Imbeni, ninyi nyote mlio wanyofu wa moyo!

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

33 Mwimbieni BWANA kwa furaha,enyi wenye haki,
inawapasa wanyofu wa moyo kumsifu.
2Msifuni BWANA kwa kinubi,
mwimbieni sifa kwa zeze la nyuzi kumi.
3Mwimbieni wimbo mpya,
pigeni kwa ustadi,
pigeni kelele za furaha.

4Maana neno la BWANA ni haki na
kweli, ni mwaminifu kwa yote atendayo.
5Hupenda uadilifu na haki,
dunia imejaa upendo wake usiokoma.

6Kwa neno la BWANA mbingu ziliumbwa,
jeshi lao la angani kwa pumzi ya kinywa
chake.
7Ameyakusanya maji ya bahari kama kwenye
mtungi,
vilindi vya bahari ameviweka katika ghala.
8Dunia yote na imwogope BWANA
watu wote wa dunia wamche.
9Kwa maana Mungu alisema, na ikawa,
aliamuru na ikasimama imara.
10 BWANA huzuia mipango ya mataifa,
hupinga makusudi ya mataifa.
11Lakini mipango ya BWANA
inasimama imara milele,
makusudi ya moyo wake vizazi vyote.
12Heri taifa ambalo BWANA ni Mungu wao,
watu ambao aliwachagua kuwa urithi wake.
13Kutoka mbinguni BWANA hutazama
chini na kuwaona wanadamu wote,
14Kutoka maskani mwake
huwaangalia wote wakaao duniani,
15yeye ambaye huumba mioyo yao wote,
ambaye huangalia kila kitu wanachokitenda.
16Hakuna mfalme aokokaye kwa ukubwa wa
jeshi lake, hakuna shujaa aokokaye
kwa wingi wa nguvu zake.
17Farasi ni tumaini bure kwa wokovu,
licha ya nguvu zake nyingi hawezi kuokoa.
18Lakini macho ya BWANA yako kwa
wale wamchao, kwa wale ambao tumaini
lao ni katika upendo wake usio na kikomo,
19ili awaokoe na mauti
na kuwahifadhi wakati wa njaa.
20Sisi tunamngojea BWANA kwa matumaini,
yeye ni msaada wetu na ngao yetu.
21Katika Yeye mioyo yetu hushangilia,
kwa maana tunalitumainia jina lake takatifu.
22Upendo wako usio na mwisho ukae juu yetu,
Ee BWANA,
kama vile tunavyoweka tumaini letu kwako.

Sifa Na Wema Wa Mungu
(Zaburi Ya Daudi Alipojifanya Mwendawazimu Mbele Ya Abimeleki Ambaye Alimfukuza Naye Akaondoka.)

34 Nitamtukuza BWANA nyakati zote,
sifa zake zitakuwa midomoni
mwangu siku zote.
2Nafsi yangu itajisifu katika BWANA
walioonewa wasikie na wafurahi.
3Mtukuzeni BWANA pamoja nami,
naam, na tulitukuze jina lake pamoja.
4Nilimtafuta BWANA naye akanijibu,
akaniokoa kwenye hofu zangu zote.
5Wale wamtazamao hutiwa nuru,
nyuso zao hazifunikwi na aibu kamwe.
6Maskini huyu alimwita BWANA akamsikia,
akamwokoa katika taabu zake zote.
7Malaika wa BWANA hufanya kituo
akiwazunguka wale wamchao,
naye huwaokoa.
8Onjeni mwone kwamba BWANA ni mwema,
heri mtu yule anayemkimbilia.
9Mcheni BWANA enyi watakatifu wake,
kwa maana wale wamchao
hawapungukiwi na kitu cho chote.
10Wana simba wenye nguvu hutindikiwa na
kuona njaa,
bali wale wamtafutao BWANA
hawatakosa kitu cho chote kilicho chema.

11Njoni, watoto wangu, mnisikilize,
nitawafundisha kumcha BWANA .
12Ye yote kati yenu anayependa maisha
na kutamani kuziona siku nyingi njema,
13auzuie ulimi wake na mabaya
na midomo yake kutokana na kusema
uongo.
14Aache uovu na atende mema,
aitafute amani na kuifuatia.

15Macho ya BWANA yako kwa wenye
haki na masikio yake yako makini kusikia
kilio chao,
16uso wa Bwana uko kinyume na watenda

mabaya,
kufuta kumbukumbu lao duniani.

17Wenye haki hulia, naye BWANA huwasikia,
huwaokoa katika taabu zao zote.
18 BWANA yu karibu nao waliovunjika moyo
na huwaokoa waliopondeka roho.
19Mwenye haki ana mateso mengi,
lakini BWANA humwokoa nayo yote,
20huhifadhi mifupa yake yote,
hata mmoja hautavunjika.
21Ubaya utamwua mwovu,
adui wa mwenye haki watahukumiwa.
22 BWANA huwakomboa watumishi wake,
wale wanaomkimbilia Yeye
hawatahukumiwa hata mmojawapo.

Kuomba Msaada Kuokolewa Kutokana Na Maadui (Zaburi Ya Daudi)

35 Ee BWANA, pingana na wale
wanaopingana nami,
upigane na hao wanaopigana nami.
2Uchukue ngao na kigao, inuka unisaidie.
3Inua mkuki wako na fumo[a] lako dhidi ya
hao wanaonifuatia.
Uiambie nafsi yangu,
"Mimi ni wokovu wako."

4Wafedheheshwe na waaibishwe
wale wanaotafuta uhai wangu,
wanaofanya shauri kuniangamiza
warudishwe nyuma kwa hofu.
5Wawe kama makapi yapeperushwayo na
upepo,
malaika wa BWANA akiwafukuza,
6njia yao na iwe giza na ya utelezi,
malaika wa BWANA akiwafuatilia.
7Kwa vile walinifichia wavu wao bila sababu
na bila sababu wamenichimbia shimo,
8maafa na yawapate ghafula,
wavu walionifichia na uwatege wenyewe,
na waanguke katika shimo hilo,
kwa maangamizo yao.
9Ndipo nafsi yangu itashangilia katika
BWANA na kuufurahia wokovu wake.
10Nitapaza sauti yangu nikisema,
"Ni nani aliye kama wewe, Ee BWANA?

Huwaokoa maskini na watu walio na nguvu
kuliko wao,
maskini na mhitaji kutokana na
wanaowanyang'anya!"

11Mashahidi wakatili wanainuka,
wananiuliza kwa mambo nisiyoyajua.
12Wananilipa baya kwa jema
na kuiacha nafsi yangu ukiwa.
13Lakini walipokuwa wagonjwa, nilivaa nguo
ya gunia na nikajinyenyekesha kwa
kufunga.
Maombi yangu yaliponirudia bila kujibiwa,
14niliendelea kuomboleza
kama vile wao ni rafiki au ndugu.
Niliinamisha kichwa chini kwa huzuni
kama vile ninayemwombolezea mama
yangu.
15Lakini nilipojikwaa, walikusanyika kwa
shangwe,
washambuliaji walijikusanya dhidi yangu
bila mimi kujua.
Walinisingizia pasipo kukoma.
16Kama watu wasiomcha Mungu
wamedhihaki, wamenisagia meno.
17Ee BWANA, utatazama mpaka lini?
Niokoe maisha yangu na maangamizi
yao, uhai wangu wa thamani
kutokana na simba hawa.
18Nami nitakushukuru mbele ya kusanyiko
kubwa,
nitakusifu katikati ya watu wengi.

19Usiwaache wale wanaonisimanga,
wale ambao ni adui zangu bila sababu,
usiwaache wale ambao ni adui zangu bila
sababu wakonyeze jicho kwa hila.
20Hawazungumzi kwa amani,
bali wanatunga mashitaka ya uongo dhidi
ya wale wanaoishi kwa utulivu katika
nchi.
21 Hunifumbulia vinywa vyao wakisema,
"Aha! Aha! kwa macho yetu wenyewe
tumeliona."

22Ee BWANA, umeona hili, usiwe kimya.
Usiwe mbali nami, Ee BWANA.
23Amka, inuka unitetee!
Unipiganie Mungu wangu na Bwana wangu.
24Nihukumu kwa haki yako, Ee BWANA
Mungu wangu, sawasawa na haki
yako, usiwaache wakusimange.
25Usiwaache wafikiri, "Ahaa, hili ndilo
tulilotaka!"
au waseme, "Tumemmeza."

26Wote wanaofurahia dhiki yangu
na waabishwe na wachanganyikiwe,

a3 Fumo = sagai maana yake mkuki mfupi.

hao wanaojiinua dhidi yangu na
wavikwe aibu na dharau.
[27]Wale wanaofurahia hukumu yangu ya haki
na wapige kelele za shangwe na furaha,
waseme siku zote, " BWANA
atukuzwe, ambaye amefurahia
mafanikio ya mtumishi wake.''
[28]Ulimi wangu utanena haki yako
na sifa zako mchana kutwa.

Uovu Wa Mwanadamu (Kwa Mwimbishji: Zaburi Ya Daudi Mtumishi Wa Mungu).

36 Kuna neno moyoni mwangu kuhusu
hali ya dhambi ya mwovu.
Hakuna hofu ya Mungu mbele ya
macho yake.
[2]Kwa kuwa machoni pake mwenyewe hujisifu
mno kiasi kwamba hawezi kugundua au
kuichukia dhambi yake.
[3]Maneno ya kinywa chake ni maovu na ya
udanganyifu,
ameacha kuwa mwenye hekima na
kutenda mema.
[4]Hata kitandani mwake hupanga hila mbaya,
hujitia katika njia ya dhambi
na hakatai lililo baya.

[5]Upendo wako, Ee BWANA, unafika
hadi katika mbingu,
uaminifu wako hadi kwenye anga.
[6]Haki yako ni kama milima mikubwa,
hukumu zako ni kama kilindi kirefu sana.
Ee BWANA, wewe huwaifadhi
mwanadamu na mnyama.
[7]Upendo wako usiokoma ni wa thamani mno!
Wale wa daraja ya juu na ya chini
miongoni mwa wanadamu hupata
kimbilio katika uvuli wa mbawa zako.
[8]Watajifurahisha katika wingi wa vitu vya
nyumbani mwako,
Wewe huwapa kunywa kutoka katika mto
wa furaha zako.
[9]Kuwa pamoja nawe ni kijito cha uzima,
katika nuru yako twaona nuru.

[10]Ongeza upendo wako kwa wale wanaokujua
wewe,
haki yako kwa wale walio
wanyofu wa moyo.
[11]Mguu wa mwenye kiburi na usije dhidi
yangu,
wala mkono wa mwovu usinifukuze.
[12]Angalia jinsi watenda mabaya walivyoanguka,
wametupwa chini, hawawezi kuinuka!

Mwisho Wa Mtu Muovu Na Mtu Mwema (Zaburi Ya Daudi)

37 Usisumbuke kwa ajili ya watendao
maovu wala usiwaonee wivu
watu watendao maovu,
[2]kwa maana kama majani watanyauka mara,
kama mimea ya kijani watakufa mara.
[3]Mtumaini BWANA na utende yaliyo mema,
ukae katika nchi ukafurahie malisho salama.
[4]Jifurahishe katika BWANA
naye atakupa haja za moyo wako.

[5]Mkabidhi BWANA njia yako,
mtumaini yeye naye atatenda hili:
[6]Yeye atafanya haki yako ing'ae kama
mapambazuko,
hukumu jua la adhuhuri.

[7]Tulia mbele za BWANA na umngojee
kwa uvumilivu,
usisumbuke watu wanapofanikiwa katika
njia zao,
wanapotekeleza mipango yao miovu.
[8]Epuka hasira na uache ghadhabu,
usihangaike, itakuongoza tu kwenye
ubaya.
[9]Kwa maana waovu watakatiliwa mbali,
bali wale wanaomtumaini BWANA
watairithi nchi.
[10]Bado kitambo kidogo, waovu
hawataonekana,
ingawa utawatafuta, hawataonekana.
[11]Bali wanyenyekevu watairithi nchi
na watafurahia amani tele.
[12]Waovu hula njama dhidi ya wenye haki
na kuwasagia meno,
[13]bali Bwana huwacheka waovu,
kwa sababu anajua siku yao inakuja.
[14]Waovu huchomoa upanga
na kupinda upinde,
ili wawaangushe maskini na wahitaji,
kuwachinja wale ambao njia zao ni
nyofu.
[15]Lakini panga zao zitachoma mioyo yao
wenyewe,
na pinde zao zitavunjwa.
[16]Bora kidogo walichonacho wenye haki
kuliko wingi wa mali walizo nazo waovu
wengi,
[17]kwa maana nguvu za waovu zitavunjwa,

lakini BWANA humtegemeza mwenye haki.

18 BWANA anazifahamu siku za wanyofu,
na urithi wao utadumu milele.
19Siku za maafa hawatanyauka,
siku za njaa watafurahia kuwa na wingi
wa vitu.
20Lakini waovu wataangamia:
Adui za BWANA watatoweka
kama uzuri wa mashamba,
watatoweka, watatoweka kama moshi.

21Waovu hukopa na hawalipi,
bali wenye haki hutoa kwa ukarimu,
22wale wanaobarikiwa na BWANA
watairithi nchi,
bali wale anaowalaani watakatiliwa mbali.

23Kama BWANA akipendezwa na njia ya mtu,
huimarisha hatua zake,
24ajapojikwaa, hataanguka,
kwa maana BWANA
humtegemeza kwa mkono wake.

25Nilikuwa kijana na sasa ni mzee,
lakini sijaona kamwe wenye haki
wameachwa
au watoto wao wakiomba omba chakula.
26Wakati wote ni wakarimu hukopesha bila
masharti,
watoto wao watabarikiwa.

27Acha ubaya na utende wema,
nawe utaishi katika nchi milele.
28Kwa kuwa BWANA huwapenda
wenye haki naye hatawaacha waaminifu
wake.
Watalindwa milele,
lakini uzao wa waovu utakatiliwa mbali,

29 wenye haki watairithi nchi,
na kuishi humo milele.
30Kinywa cha mwenye haki hutamka hekima,
nao ulimi wake huzungumza lililo haki.
31Sheria ya BWANA wake imo moyoni mwake,
nyayo zake hazitelezi.
32Watu waovu huvizia wenye haki,
wakitafuta kuwaua,
33lakini BWANA hatawaacha mikononi mwao
wala hatawaacha wahukumiwe kuwa
wakosa wanaposhtakiwa.

34UmngojEe BWANA,
na uishike njia yake.
Naye atakutukuza uirithi nchi, waovu
watakapokatiliwa mbali,
utaliona hilo.

35Nimemwona mtu mwovu na mkatili akistawi
kama mwerezi wa Lebanoni,
36lakini alitoweka mara na hakuonekana,
ingawa nilimtafuta, hakupatikana.

37Watafakari watu wasio na hatia,
wachunguze watu wakamilifu,
kuna mafanikio kwa mtu apendaye amani.
38Lakini watenda dhambi wote wataangamizwa,
mafanikio yao yatakatiliwa mbali.

39Wokovu wa wenye haki hutoka kwa BWANA,
yeye ni ngome yao wakati wa shida.
40 BWANA huwasaidia na kuwaokoa,
huwaokoa kutoka kwa waovu
na kuwahifadhi,
kwa maana wanamkimbilia..

Maombi Ya Mtu Anayeteseka
(Zaburi Ya Daudi)

38 Ee BWANA, usinikemee katika
hasira yako wala kuniadhibu
katika ghadhabu yako.
2Kwa kuwa mishale yako imenichoma,
na mkono wako umenishukia.
3Hakuna afya mwilini mwangu
kwa sababu ya ghadhabu yako,
mifupa yangu haina uzima
kwa sababu ya dhambi zangu.
4Maovu yangu yamenifunika
kama mzigo usiochukulika.

5Majeraha yangu yameoza na yananuka,
kwa sababu ya upumbavu wa dhambi
zangu.
6Nimeinamishwa chini na kushushwa sana,
mchana kutwa nazunguka nikiomboleza.
7Viuno vyangu vimejaa maumivu yaunguzayo,
hakuna afya mwilini mwangu.
8Nimedhoofika na kupondwa kabisa,
nasononeka kwa maumivu makuu ya
moyoni.
9Ee BWANA, yote ninayoyaonea shauku
yako wazi mbele zako,
kutamani sana kwangu hakufichiki mbele
zako.
10Moyo wangu unapigapiga, nguvu zangu
zimeniishia,

hata macho yangu yametiwa giza.
11Rafiki na wenzangu wananikwepa kwa
sababu ya majeraha yangu,
majirani zangu wanakaa mbali nami.
12Wale wanaotafuta uhai wangu wanatega
mitego yao,
wale ambao wangetaka kunidhuru
huongea juu ya maangamizi yangu,
hufanya shauri la hila mchana kutwa.

13Mimi ni kama mtu kiziwi, asiyeweza kusikia,
ni kama bubu, asiyeweza kufungua kinywa
chake,
14nimekuwa kama mtu asiyesikia,
ambaye kinywa chake hakiwezi kutoa jibu.
15Ee BWANA, ninakungojea wewe,
Ee Bwana Mungu wangu, utajibu.
16Kwa kuwa nilisema, "Usiwaache wafurahie
wala wasijitukuze juu yangu mguu wangu
unapoteleza.''

17Kwa maana ninakaribia kuanguka,
na maumivu yangu yananiandama siku zote.
18Naungama uovu wangu,
ninataabishwa na dhambi yangu.
19Wengi ni wale ambao ni adui zangu hodari,
wale wanaonichukia bila sababu ni wengi.
20Wanaolipa maovu kwa wema wangu
hunisingizia ninapofuata lililo jema.

21Ee BWANA, usiniache,
usiwe mbali nami, Ee Mungu wangu.
22Ee Bwana Mwokozi wangu,
uje upesi kunisaidia.

Ukiri Wa Mtu Anayeteseka
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Yeduthuni. Zaburi Ya Daudi.)

39 Nilisema, ''Nitaziangalia njia zangu na
kuuzuia ulimi wangu usije ukatenda
dhambi,
nitaweka lijamu kinywani mwangu kila
wakati wote waovu wanapokuwa karibu
nami.''
2Lakini niliponyamaza kimya na kutulia,
hata pasipo kusema lo lote jema,
uchungu wangu uliongezeka.
3Moyo wangu ulipata moto ndani yangu,
nilipotafakari, moto uliwaka,
ndipo nikasema kwa ulimi wangu:
4"Ee BWANA, nijulishe mwisho wa maisha yangu na hesabu ya siku zangu,
nijalie kujua jinsi maisha yangu
yanavyopita upesi.
5Umefanya maisha yangu mafupi kama pumzi,
muda wangu wa kuishi ni kama hauna
thamani kwako.
Maisha ya kila mwanadamu ni kama pumzi.
6Hakika kila binadamu ni kama njozi aendapo
huku na huko:
hujishughulisha na mengi lakini ni ubatili,
anakusanya mali nyingi,
wala hajua ni nani atakayeifaidi.

7"Lakini sasa Bwana, nitafute nini?
Tumaini langu ni kwako.
8Niokoe kutoka kwenye makosa yangu yote,
usinifanye kuwa dhihaka ya wapumbavu.
9Nilinyamaza kimya, sikufumbua kinywa changu,
kwa sababu wewe ndiwe uliyetenda hili.
10Niondolee mjeledi wako,
nimeshindwa kwa mapigo ya mkono wako.
11Unakemea na kuadhibu wanadamu kwa ajili ya
dhambi zao,
unaharibu utajiri wao kama nondo
aharibuvyo,
kila mwanadamu ni kama pumzi tu.
12"Ee BWANA, usikie maombi yangu,
usikie kilio changu unisaidie,
usiwe kiziwi kwa kulia kwangu.
Kwani mimi ninaishi na wewe kama mgeni,
kama walivyokuwa baba zangu wote,
13Tazama mbali nami, ili niweze kufurahi tena
kabla sijaondoka na nisiwepo tena.''

Wimbo Wa Sifa
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi).

40 Nilimngoja BWANA kwa saburi,
naye akaniinamia akasikia kilio
changu.
2Alinipandisha kutoka shimo la uharibifu,
kutoka katika matope na utelezi,
akaiweka miguu yangu juu ya mwamba
na kunipa mahali imara pa kusimama.
3Akaweka wimbo mpya kinywani mwangu,
wimbo wa sifa kwa Mungu wetu.
Wengi wataona na kuogopa na kuweka
tumaini lao kwa BWANA .

4Heri mtu yule amfanyae BWANA kuwa
tumaini lake,
wasiowategemea wenye kiburi,
wale wenye kugeukia miungu ya uongo.
5Ee BWANA wangu,
umefanya mambo mengi ya ajabu.
Mambo uliyopanga kwa ajili yetu

hakuna awezaye kukuhesabia,
kama ningesema na kuyaelezea,
yangekuwa mengi mno kuyaelezea.

6Dhabihu na sadaka hukuvitaka,
lakini umefungua masikio yangu,
sadaka za kuteketezwa na sadaka za
dhambi hukuzihitaji.
7Ndipo niliposema, ''Mimi hapa, nimekuja,
imeandikwa kuhusu mimi katika gombo.
8Ee Mungu wangu, natamani kufanya mapenzi
yako,
sheria yako iko ndani ya moyo wangu.''
9Nimehubiri haki katika kusanyiko kubwa,
sikufunga mdomo wangu,
Ee BWANA, kama ujuavyo.
10Sikuficha haki yako moyoni mwangu,
ninasema juu ya uaminifu wako na
wokovu wako.
Sikuficha upendo wako na kweli yako
mbele ya kusanyiko kubwa.

11Ee BWANA, usizuilie huruma zako,
upendo wako na kweli yako daima vinilinde.
12Kwa maana taabu zisizo na hesabu
zimenizunguka,
dhambi zangu zimenikamata, hata
nisiweze kuona.
Zimekuwa nyingi kuliko nywele za kichwa
changu,
nao moyo unazimia ndani yangu.

13Ee BWANA, uwe radhi kuniokoa,
Ee BWANA, njoo hima unisaidie.
14Wote wanaotafuta kuuondoa uhai wangu
na waaibishwe na kufadhaishwa,
wote wanaotamani kuangamizwa kwangu
na warudishwe nyuma kwa aibu.
15Wale waniambiao, "Aha!''
wafadhaishwe na iwe aibu yao.
16Bali wote wakutafutao
na washangilie na kukufurahia,
wale wapendao wokovu wako siku zote
waseme,
" BWANA atukuzwe!''
17Lakini bado mimi ni maskini na mhitaji,
Bwana na anifikirie.
Wewe ni msaada wangu na Mwokozi
wangu,
Ee Mungu wangu, usikawie.

Maombi Ya Mtu Mgonjwa
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi)

41 Heri mtu yule anayemjali maskini,
BWANA atamwokoa wakati
wa shida.
2 BWANA atamlinda na kuyahifadhi maisha
yake,
atambariki katika nchi
na hatamwacha katika tamaa ya adui zake.
3 BWANA atamtegemeza awapo mgonjwa
kitandani,
atamwinua kutoka kitandani mwake.

4Nilisema, "Ee BWANA nihurumie,
niponye, maana nimekutenda dhambi
wewe.''
5Adui zangu wanasema kwa hila,
''Lini atakufa na jina lake litokomee kabisa.''
6Kila anapokuja mtu kunitazama,
huzungumza uongo, huku moyo wake
hukusanya masingizio,
kisha huondoka na kuyasambaza huko na
huko.
7Adui zangu wote hunong'onezana dhidi yangu,
hao huniwazia mabaya sana, wakisema,
8"Ugonjwa mbaya sana umempata,
kamwe hatainuka tena kitandani mwake.''
9Hata rafiki yangu wa karibu, niliyemwamini,
yule aliyekula chakula changu ameniinulia
kisigino chake.

10Lakini wewe, Ee BWANA, unihurumie ,
ukaniinue tena, ili niweze kuwalipiza kisasi.
11Najua kwamba wapendezwa nami,
kwa kuwa adui yangu hanishindi.
12Katika uadilifu wangu unanitegemeza
na kuniweka kwenye uwepo wako milele.
13Msifuni BWANA, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele. Amen.

KITABU CHA PILI
Maombi Ya Mtu Aliye Uhamishoni
(Kwa Mwimbishaji: Utenzi Wa Wana Wa Kora)

42 Kama vile paa aoneavyo shauku vijito
vya maji,
ndivyo nafsi yangu ikuoneavyo shauku,
Ee Mungu.
2Nafsi yangu inamwonea Mungu kiu,
Mungu aliye hai.
Ni lini nitaweza kwenda kukutana na
Mungu?
3Machozi yangu yamekuwa chakula changu
mchana na usiku,
huku watu wakiniambia mchana kutwa,

"Yuko wapi Mungu wako?"
4Vitu hivi ninavikumbuka
ninapoimimina nafsi yangu:
Jinsi nilivyokuwa nikienda na umati wa watu,
nikiongoza maandamano kuelekea
kwenye nyumba ya Mungu,
kwa kelele za shangwe na za shukrani
katikati ya umati wa watu
wanaoadhimisha sikukuu.

5Ee nafsi yangu kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu,
aliye afya ya uso wangu
Mwokozi wangu na Mungu wangu.
6Nafsi yangu inasononeka ndani yangu,
kwa hiyo nitakukumbuka
kutoka nchi Yordani, katika vilele vya
Hermoni,
kutoka Mlima Mizari.
7Kilindi huita kilindi,
katika ngurumo za maporomoko ya
maji yako,
mawimbi yako yote pamoja na viwimbi
vimepita juu yangu.
8Mchana BWANA huelekeza upendo wake,
usiku wimbo wake uko nami,
maombi kwa Mungu wa uzima wangu.
9Ninamwambia Mungu Mwamba wangu,
"Kwa nini umenisahau?
Kwa nini niendelee kuomboleza,
nikiwa nimeonewa na adui?"

10Mifupa yangu inateseka kwa maumivu makali
adui zangu wanaponidhihaki,
wakiniambia mchana kutwa,
"Yuko wapi Mungu wako?"

11Ee nafsi yangu kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu,
aliye afya ya uso wangu,
Mwokozi wangu, Mungu wangu.

Maombiya Mtu Aliyeko Uhamishoni Inaendelea.

43 Ee Mungu unihukumu,
nitetee dhidi ya taifa lisilomcha Mungu,
niokoe na watu wadanganyifu na waovu.
2Wewe ni Mungu ngome yangu.
Kwa nini umenikataa?
Kwa nini niendelee kuomboleza,
nikiwa nimeonewa na adui?
3Tuma hima nuru yako na kweli yako
na viniongoze,
vinilete mpaka mlima wako mtakatifu,
mpaka mahali unapoishi.
4Ndipo nitakwenda madhabahuni pa Mungu,
kwa Mungu, furaha yangu na shangwe
yangu.
Nitakusifu kwa kinubi,
Ee Mungu, Mungu wangu.

5Ee nafsi yangu kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani
yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu aliye afya
ya uso wangu,
Mwokozi wangu na Mungu wangu.

Kuomba Ulinzi Wa Mungu

(Kwa Mwimbishaji: Utenzi Wa Wana Wa Kora).

44 Ee Mungu, tumesikia kwa masikio yetu,
baba zetu wametueleza
yale uliyotenda katika siku zao,
siku za kale.
2Kwa mkono wako uliwafukuza mataifa katika
nchi hii na ukawapanda baba zetu,
uliangamiza mataifa na kuwastawisha
baba zetu,
3Sio kwa upanga wao waliipata nchi,
wala si mkono wao uliwapatia ushindi,
ilikuwa ni kitanga chako cha mkono wako
wa kuume,
na nuru ya uso wako, kwa kuwa
uliwapenda.

4Wewe ni mfalme wangu na Mungu wangu,
unayeamuru ushindi kwa Yakobo.
5Kwa uwezo wako tunawasukuma nyuma
watesi wetu,
kwa jina lako tunawakanyaga adui zetu.
6Siutumaini upinde wangu,
upanga wangu hauniletei ushindi,
7bali wewe unatupa ushindi juu ya adui zetu,
unawaaibisha watesi wetu.
8Katika Mungu wetu tunajivuna mchana kutwa,
nasi tutalisifu jina lako milele.
9Lakini sasa umetukataa na kutudhili,
wala huendi tena na jeshi letu.
10Umetufanya turudi nyuma mbele ya adui,

nao watesi wetu wametuteka nyara.

11Umetuacha tutafunwe kama kondoo
na umetutawanya katika mataifa.
12Umewauza watu wako kwa fedha kidogo,
wala hukupata faida yo yote kwa mauzo yao.
13Umetufanya lawama kwa jirani zetu,
dharau na dhihaka kwa wale wanaotuzunguka.
14Umetufanya kuwa mithali miongoni mwa mataifa,
mataifa hutikisa vichwa vyao.
15Fedheha yangu iko mbele yangu mchana kutwa,
na uso wangu umejaa aibu tele,
16kwa ajili ya dhihaka ya wale wanaonilaumu na kunitukana,
kwa sababu ya adui, ambaye anatamani kulipiza kisasi.
17Hayo yote yametutokea,
ingawa tulikuwa hatujakusahau
wala hatujaenda kinyume na agano lako.
18Mioyo yetu ilikuwa haijarudi nyuma,
lakini nyayo zetu zilikuwa hazijaiacha njia yako.
19Lakini ulituponda na kutufanya makao ya mbweha
na ukatufunika kwa giza nene.
20Kama tungalikuwa tumelisahau jina la Mungu wetu
au kunyooshea mikono yetu kwa mungu mgeni,
21je,Mungu hangaligundua hili,
kwa kuwa anazijua siri za moyo?
22Hata hivyo kwa ajili yako tunakabiliwa na kifo mchana kutwa,
tunahesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.

23Amka, Ee BWANA,! kwa nini unalala?
Zinduka! Usitukatae milele.
24Kwa nini unauficha uso wako
na kusahau taabu na mateso yetu?

25Tumeshushwa hadi mavumbini,
miili yetu imegandamana na ardhi.
26Inuka na utusaidie,
utukomboe kwa sababu ya upendo wako usio na mwisho.

Wimbo Wa Arusi Ya Kifalme
(Kwa Mwimbishaji: Utenzi Wa Wana Wa Kora.)

45 Moyo wangu umesisimuliwa na jambo jema
ninapomsimulia mfalme mabeti yangu,
ulimi wangu ni kalamu ya mwandishi stadi.

2Wewe ni bora kuliko watu wengine wote
na midomo yako imepakwa neema,
kwa kuwa Mungu amekubariki milele.
3Jifunge upanga wako pajani mwako, Ee mwenye nguvu,
jivike fahari na utukufu.
4Katika fahari yako songa mbele kwa ushindi,
kwa ajili ya kweli, unyenyekevu na haki, mkono wako wa kuume na uonyeshe matendo ya kutisha.
5Mishale yako mikali na ichome
mioyo ya adui za mfalme,
mataifa na yaanguke chini ya nyayo zako.
6Ee Mungu, kiti chako cha enzi kitadumu milele na milele,
fimbo ya utawala wa haki itakuwa fimbo ya utawala wa ufalme wako.
7Unaipenda haki na kuchukia uovu,
kwa hiyo Mungu, Mungu wako,
amekuweka juu ya rafiki zako,
kwa kukupaka mafuta ya furaha.
8Mavazi yako yote ni yenye harufu nzuri ya manemane, udi na mdalasini,
kutoka kwenye majumba ya kifalme yaliyopambwa kwa pembe za ndovu,
sauti za vinanda vya nyuzi zinakufanya ufurahi.
9Binti za wafalme ni miongoni mwa wanawake wako waheshimiwa,
kuume kwako yupo bibi arusi wa kifalme aliyevaa dhahabu ya Ofiri.

10Sikiliza, ewe binti, fikiri na utege sikio:
Sahau watu wako na wanyumbani mwa baba yako,
11Mfalme ameshangazwa na uzuri wako,
mheshimu, kwa kuwa yeye ni bwana wako.
12Binti wa Tiro atakuletea zawadi,
watu wenye utajiri watatafuta upendeleo wako.

13Utukufu wote ni binti mfalme katika chumba chake,
vazi lake limefumwa kwa kuchanganya nyuzi za dhahabu.
14Akiwa amevalia mavazi yaliyotariziwa anaongozwa kwa mfalme,
mabikira wenzake wanamfuata

na wanaletwa kwako.
15Wanaingizwa ndani kwa shangwe na furaha,
na kuingia katika jumba la mfalme.
16Wana wenu watachukua nafasi za baba
zenu, mtawafanya wana wa kifalme katika
nchi yote.
17Nitadumisha kumbukumbu lako katika vizazi
vyote,
kwa hiyo mataifa watakusifu milele na
milele.

Mungu Yuko Pamoja Nasi
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Wana Wa Kora
Mtindo Wa Alamothi)

46 Mungu kwetu sisi ni kimbilio na nguvu,
msaada utakaoonekana tele wakati
wa mateso.
2Kwa hiyo hatutaogopa, hata kama
dunia ikivunjika na milima kuanguka
katika moyo wa bahari.
3Hata kama maji yake yatanguruma na
kuumuka,
milima nayo ikitetemeka kwa mawimbi yake.
4Kuna mto ambao vijito vyake vinaufurahisha
mji wa Mungu,
mahali patakatifu ambako Aliye Juu Sana
anaishi.
5Mungu yuko katikati yake, hautaanguka,
Mungu atausaidia asubuhi na mapema.
6Mataifa yalifanya ghasia, falme zinaanguka,
huinua sauti yake, dunia ikayeyuka.

7 BWANA Mwenye Nguvu yu pamoja nasi,
Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

8Njoni na mwone kazi za BWANA
jinsi alivyofanya ukiwa katika nchi.
9Anakomesha vita hata miisho ya dunia,
anakata upinde na kuvunjavunja mkuki,
anateketeza ngao kwa moto.
10"Tulieni, mjue ya kwamba mimi ndimi Mungu,
nitatukuzwa katikati ya mataifa,
nitatukuzwa katika dunia."

11BWANA Mwenye Nguvu yu pamoja nasi,
Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

Mtawala Mwenye Enzi Yote.
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Wana Wa Kora)

47 Pigeni makofi, enyi mataifa yote,
mpigieni Mungu kelele za
shangwe!
2Jinsi gani alivyo wa kutisha, BWANA
Aliye Juu Sana,
Mfalme mkuu juu ya dunia yote.
3Ametiisha mataifa chini yetu
na mataifa chini ya miguu yetu.
4Alituchagulia urithi wetu kwa ajili yetu
fahari ya Yakobo, aliyempenda.

5Mungu amepaa katikati ya kelele za shangwe.
BWANA katikati ya sauti za tarumbeta.
6Mwimbieni Mungu sifa, imbeni sifa,
mwimbieni sifa Mfalme wetu, imbeni sifa.

7Kwa kuwa Mungu ni mfalme wa dunia yote,
mwimbieni zaburi za sifa.
8Mungu anatawala juu ya mataifa,
Mungu ameketi juu ya kiti chake cha enzi
kitakatifu.
9Wakuu wa mataifa wanakusanyika
kama watu wa Mungu wa Abrahamu,
kwa kuwa wafalme wa dunia ni mali ya
Mungu,
Yeye ametukuka sana.

Sayuni, Mji Wa Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Wana Wa
Kora).

48 BWANA ni mkuu na anayestahili
kusifiwa sana,
katika mji wa Mungu wetu,
mlima wake mtakatifu.
2Ni mzuri katika kuinuka kwake juu sana,
furaha ya dunia yote.
Kama vilele vya juu sana vya Safoni[a]
mlima Sayuni,
ndio mji wa Mfalme Mkuu.
3Mungu yuko katika ngome zake
amejionyesha mwenyewe kuwa ngome
yake.
4Wakati wafalme walipounganisha nguvu,
waliposonga mbele pamoja,
5walimwona nao wakashangaa,
wakakimbia kwa hofu.
6Kutetemeka kuliwashika huko,
maumivu kama ya mwanamke mwenye
utungu wa kuzaa.
7Uliwaangamiza kama meli za Tarshishi
zilizovunjwa na upepo wa mashariki.

8Kama tulivyokuwa tumesikia,
ndivyo tulivyoona katika mji wa BWANA
Mwenye Nguvu,

a2 Safoni hapa inaweza ikawa na maana ya: "mlima mtakatifu au upande wa Kaskazini."

katika mji wa Mungu wetu:
Mungu ataufanya uwe salama milele.

9Ee Mungu, hekaluni mwako
tunatafakari upendo wako usiokoma.
10Ee Mungu, kama jina lako lilivyo,
sifa zako zinafika hadi miisho ya dunia,
Mkono wako wa kuume umejazwa na haki.
11Mlima Sayuni unashangilia,
vijiji vya Yuda vinafurahi kwa sababu ya hukumu zako.

12Tembeeni katika Sayuni, uzungukeni mji,
hesabuni minara yake.
13Yatafakarini vema maboma yake,
angalieni ngome zake,
ili mpate kusimulia habari zake kwa kizazi kijacho.
14Kwa kuwa huyu Mungu ni Mungu wetu milele na milele,
atakuwa kiongozi wetu hata mwisho.

Upumbavu Wa Kutegemea Mali
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Wana Wa Kora)

49 Sikieni haya, enyi mataifa yote,
sikilizeni, ninyi wote mkaao dunia hii.
2Wakubwa kwa wadogo,
matajiri na masikini pamoja:
3Kinywa changu kitasema maneno ya hekima,
usemi wa moyo wangu utatoa ufahamu.
4Nitatega sikio langu nisikilize mithali,
nitafafanua kitendawili kwa zeze:

5Kwa nini niogope siku mbaya zinapokuja,
wakati wadanganyifu waovu wanaponizunguka,
6 wale wanaotegemea mali zao
na kujivunia utajiri wao mwingi?
7Hakuna mwanadamu awaye yote awezaye
kuukomboa uhai wa mwingine,
au kumpa Mungu fidia kwa ajili yake.
8Fidia ya uhai ni gharama kubwa,
hakuna malipo yo yote yanayotosha,
9ili kwamba aishi milele
na asione uharibifu.
10Wote wanaona kwamba watu wenye hekima hufa,
wajinga na wapumbavu vivyo hivyo huangamia
na kuwaachia wengine mali zao.
11Makaburi yao yatabaki kuwa nyumba zao za milele,
makao yao vizazi vyote,
ingawa walikuwa na mashamba na kuyaita kwa majina yao.

12Lakini mwanadamu, licha ya utajiri wake, hadumu,
anafanana na mnyama aangamiaye.
13Huu ndio mwisho wa wale
wanaojitumainia wenyewe,
pia wa wafuasi wao,
waliothibitisha misemo yao.
14Kama kondoo wamewekewa kwenda
kaburini[a] na kifo kitawala.
Wanyofu watawatawala asubuhi,
maumbile yao yataozea kaburini,
mbali na majumba yao makubwa ya fahari.
15Lakini Mungu atakomboa uhai[b] wangu na kaburi,
hakika atanichukua kwake.

16Usitishwe mtu anapotajirika,
fahari ya nyumba yake inapoongezeka,
17kwa maana hatachukua cho chote atakapokufa,
fahari yake haitashuka pamoja naye.
18Ingawa alipokuwa akiishi alijihesabu kuwa heri,
na wanadamu wanakusifu unapofanikiwa,
19atajiunga na kizazi cha baba zake,
ambao hawataona kamwe nuru ya uzima.
20Mwanadamu mwenye utajiri bila ufahamu
ni kama wanyama waangamiao.

Ibada Ya Kweli (Zaburi Ya Asafu)

50 Mwenye Nguvu, Mungu, BWANA,
asema na kuiita dunia,
tangu mawio ya jua hadi mahali pake liendapo kutua.
2Kutoka Sayuni, penye uzuri mkamilifu,
Mungu anaangaza.
3Mungu wetu anakuja na hatakaa kimya,
moto uteketezao unamtangulia,
akiwa amezungukwa na tufani kali.
4Anaziita mbingu zilizo juu
na nchi, ili aweze kuwahukumu watu wake:
5"Nikusanyieni watu wangu waliowekwa wakfu, waliofanya agano nami kwa dhabihu."
6Nazo mbingu zinatangaza haki yake,
kwa maana Mungu mwenyewe ni hakimu.

---

a14 Kaburi hapa ina maana ya "Kuzimu."
b15 Uhai hapa ina maana ya "nafsi."

7"Sikieni, enyi watu wangu, nami nitasema,
Ee Israeli, nami nitawashuhudia dhidi yenu,
Mimi ndimi Mungu, Mungu wenu.
8Sikukemei kwa sababu ya dhabihu zako,
au sadaka zako za kuteketezwa,
ambazo daima ziko mbele zangu.
9Sina haja ya fahali wa banda lako,
au mbuzi wa zizi lako.
10Kwa maana kila mnyama wa msituni ni
wangu, nayo makundi ya mifugo juu ya
vilima elfu.
11Ninamjua kila ndege mlimani,
nao viumbe wa kondeni ni wangu.
12Kama ningekuwa na njaa nisingewaambia
ninyi,
kwa maana ulimwengu ni wangu,
pamoja na vyote vilivyomo ndani yake.
13Je, mimi hula nyama ya mafahali
au kunywa damu ya mbuzi?
14Toa sadaka za shukrani kwa Mungu,
timiza nadhiri zako kwake Yeye Aliye Juu
Sana
15na uniiite siku ya taabu
nami nitakuokoa nawe utanitukuza.

16Lakini kwake mtu mwovu, Mungu asema:
"Una haki gani kunena sheria zangu
au kuchukua agano langu midomoni
mwako?
17Unachukia mafundisho yangu
na kuyatupa maneno yangu nyuma yako.
18Unapomwona mwizi, unaungana naye,
unapiga kura yako pamoja na wazinzi.
19Unakitumia kinywa chako kwa mabaya
na kuuongoza ulimi wako kwa hila.
20Wanena daima dhidi ya ndugu yako
na kumsingizia mwana wa mama yako.
21Mambo haya unayafanya nami nimekaa
kimya,
ukafikiri Mimi nami ni kama wewe.
Lakini nitakukemea
na kuweka mashtaka mbele yako.

22"Yatafakarini haya, ninyi mnaomsahau Mungu,
ama sivyo nitawararua vipande vipande,
wala hapatakuwapo na ye yote wa
kuwaokoa:
23Atoaye dhabihu za shukrani ananiheshimu
mimi,
naye aiandaaye njia yake jinsi ipasavyo
nitamwonyesha wokovu wa Mungu."

Kuomba Msamaha
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi Baada Ya Kukemewa Na Nabii Nathani Kwa Kosa Lake Na Bathsheba).

51 Ee Mungu, unihurumie,
kwa kadri ya upendo wakousiokoma,
kwa kadri ya huruma yako kuu
uyafute makosa yangu.
2Unioshe na uovu wangu wote
na unitakase dhambi yangu.

3Kwa maana ninajua makosa yangu,
na dhambi yangu iko mbele yangu daima.
4Dhidi yako, wewe peke yako, nimetenda
dhambi
na kufanya yaliyo mabaya machoni pako,
ili uthibitike kuwa mkweli unenapo
na kuwa na haki utoapo hukumu.
5Hakika mimi nilizaliwa mwenye dhambi,
mwenye dhambi tangu nilipotungwa
mimba kwa mama yangu.

6Hakika Wewe wapendezwa na kweli itokayo
moyoni,
ndani sana ya moyo wangu wanifundisha
hekima.
7Unioshe kwa hisopo, nami nitakuwa safi,
unisafishe, nami nitakuwa mweupe kuliko
theluji.
8Unipe kusikia furaha na shangwe,
mifupa uliyoiponda na ifurahi.
9Uufiche uso wako usiitazame dhambi yangu
na uufute uovu wangu wote.

10Ee Mungu, uniumbie moyo safi,
uifanye upya roho ya uthabiti ndani yangu.
11Usinitupe kutoka mbele zako
wala kuniondolea Roho wako Mtakatifu.
12Unirudishie tena furaha ya wokovu wako
unipe roho ya utii, ili initegemeze.

13Ndipo nitakapowafundisha wakosaji njia zako,
na wenye dhambi watakugeukia wewe.
14Ee Mungu, Mungu uniokoaye,
niokoe na hatia ya kumwaga damu,
ulimi wangu utaimba juu ya haki yako.
15Ee BWANA, fungua midomo yangu,
na kinywa changu kitatangaza sifa zako.
16Wewe hupendezwi na dhabihu,
au ningaliileta,
hufurahii sadaka za kuteketezwa.
17Bali dhabihu za Mungu ni roho iliyovunjika,
moyo uliovunjika wenye toba,

Ee Mungu, hutaudharau.
18Kwa wema wa radhi yako uifanye Sayuni isitawi,
ukazijenge upya kuta za Yerusalemu.
19Hapo ndipo kutakapokuwa na dhabihu za haki,
sadaka nzima za kuteketezwa za kukupendeza sana,
pia mafahali watatolewa madhabahuni mwako.

Hukumu Ya Mungu Na Neema
(Kwa Mwimbishaji: Utenzi Wa Daudi Baada Ya Doegi, Mwedomu, Kumwendea Sauli Na Kumjulisha Kuwa Daudi Amekwenda Nyumbani Kwa Abimeleki.)

52 Ewe jitu, mbona unajivunia ubaya?
Kwa nini unaringa mchana kutwa,
wewe ambaye ni fedheha mbele za Mungu?
2Ulimi wako hupanga mashauri mabaya ya maangamizi,
ni kama wembe mkali, ninyi mfanyao hila.
3Unapenda mabaya kuliko mema,
uongo kuliko kusema kweli.
4Unapenda kila neno lenye kudhuru,
ewe ulimi wenye hila!
5Hakika Mungu atakushusha chini kwa maangamizi ya milele:
atakunyakua na kukuondoa kwa nguvu kutoka katika hema yako,
atakung'oa kutoka nchi ya walio hai.
6Wenye haki wataona na kuogopa,
watakapomcheka, wakisema,
7"Huyu ni yule mtu ambaye
hakumfanya Mungu kuwa ngome yake,
bali alitumainia wingi wa utajiri wake
na akawa hodari kwa kuwaangamiza wengine!"

8Lakini mimi ni kama mti wa mzeituni unaostawi katika nyumba ya Mungu,
nautegemea upendo wa Mungu usiokoma milele na milele.
9Nitakusifu milele kwa yale uliyoyatenda,
nitatumaini jina lako, kwa kuwa jina lako ni jema.
Nitakusifu mbele ya watakatifu wako.

Uovu Wa Wanadamu
(Taz. Zaburi 14)
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Mahalathi. Utenzi Wa Daudi)

53 Mpumbavu anasema moyoni mwake,
"Hakuna Mungu."
Wameharibika, na njia zao ni za uovu kabisa,
hakuna hata mmoja atendaye mema.

2Mungu huwachungulia wanadamu chini
kutoka mbinguni aone kama wako wenye akili,
wo wote wanaomtafuta Mungu.

3Kila mmoja amegeukia mbali,
wameoza wote pamoja,
hakuna hata mmoja atendaye mema,
naam! hata mmoja.

4Je, watendao mabaya kamwe hawatajifunza,
wale ambao huwala watu wangu kama watu walavyo mkate
na ambao hawamwiti Mungu?

5Hapo watatetemeka kwa hofu kuu,
ambapo hakuna cha kutetemesha.
Mungu alitawanya mifupa ya wale waliokushambulia,
Umewaaibisha, kwa sababu Mungu amewadharau.

6Laiti wokovu wa Israeli ungalikuja kutoka Sayuni!
Wakati Mungu arejeshapo wafungwa wa watu wake,
Yakobo na ashangilie, Israeli na afurahi.

Kuomba Ulinzi Wa Mungu Kutokana Na Adui
(Kwa Mwimbishaji Na Ala Za Nyuzi Wa Uimbaji Utenzi Wa Daudi Wakati Mtu Mmoja Wa Zifu Alipomwendea Sauli Na Kumjulisha Kuwa Daudi Amejificha Kwao.)

54 Ee Mungu uniokoe kwa jina lako,
unitetee kwa uwezo wako.
2Ee Mungu, sikia maombi yangu,
usikilize maneno ya kinywa changu.

3Wageni jeuri wananishambulia,
na watu wakatili wanatafuta maisha yangu
watu wasiomjali Mungu.

4Hakika Mungu ni msaada wangu,
Bwana ndiye anayenitegemeza.

5Mabaya na yawarudie wale wanaonisingizia,
kwa uaminifu wako uwaangamize.

6Nitakutolea dhabihu za hiari,
Ee BWANA, nitalisifu jina lako
kwa kuwa ni vema.

7Kwa maana ameniokoa kutoka katika shida
zangu zote,
macho yangu yameona kwa furaha ushindi
dhidi ya adui zangu.

Maombi Ya Mtu Aliyesalitiwa Na Rafiki
(Kwa Mwimbishaji: Na Ala Za Uimbaji. Utenzi Wa Daudi.)

55 Ee Mungu, sikiliza maombi yangu,
wala usidharau hoja yangu,
2nisikie na unijibu.
Mawazo yangu yanasumbua na
nimehangaishwa
3kwa sauti ya adui,
kwa kukaziwa macho na waovu,
kwa sababu wananiletea mateso juu yangu
na kunitukana kwa hasira zao.

4Moyo wangu umejaa uchungu,
hofu ya kifo imenishambulia.
5Woga na kutetemeka vimenizunguka,
hofu kuu imenigharikisha.
6Nilisema, "Laiti ningekuwa na mbawa za njiwa!
Ningeruka niende mbali kupumzika.
7Ningalitorokea mbali sana
na kukaa jangwani,
8 Ningaliharakisha kwenda mahali pa salama,
mbali na tufani kali na dhoruba."

9Ee BWANA, uwatahayarishe waovu
na uwafanye maadui wasielewane semi
zao,
maana nimeona jeuri na ugomvi mjini.
10Usiku na mchana wanazunguka juu ya kuta
zake,
uovu na dhuluma vimo ndani yake.
11Nguvu za uharibifu zinatenda kazi mjini,
vitisho na uongo haviachi barabara zake.

12Kama aliyenitukana ni adui yangu
ningevumilia,
kama mtu mwovu angejiinua dhidi yangu,
ningejificha asinione.
13Kumbe ni wewe, mwenzangu,
mshiriki na rafiki yangu wa karibu,
14ambaye wakati fulani tulifurahia ushirika mzuri
tulipokuwa tukienda katikati ya umati
hekaluni mwa Mungu.

15Kifo na kiwajilie adui zangu ghafla,
na washuke kuzimu wangali hai,
kwa maana ubaya upo ndani yao.

16Lakini ninamwita Mungu,
naye BWANA huniokoa.
17Jioni, asubuhi na adhuhuri
ninalia kwa huzuni,
naye husikia sauti yangu.
18Huniokoa nikawa salama kutoka katika vita
vilivyopangwa dhidi yangu,
ingawa watu wengi hunipinga.
19Mungu anayemiliki milele,
atawasikia na kuwaadhibu, watu ambao
hawabadilishi njia zao
na wala hawana hofu ya Mungu.

20Mwenzangu hushambulia rafiki zake,
naye huvunja agano lake.
21Mazungumzo yake ni laini kama siagi,
hata hivyo vita vimo moyoni mwake,
maneno yake mororo kuliko mafuta,
hata hivyo ni upanga mkali ulifutwa.

22Mtwike BWANA fadhaa zako,
naye atakutegemeza,
hatamwacha kamwe mwenye haki wake
aanguke.
23Lakini Wewe, Ee Mungu, utawashusha waovu
katika shimo la uharibifu.
Wenye kiu ya kumwaga damu na wenye
hila,
hawataishi nusu ya siku zao.

Lakini mimi, ninakutumaini Wewe.

Kumtumaini Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Njiwa Mkimya Wa Mbali. Utenzi Wa Daudi Baada Ya Kukamatwa Na Wafilisti Huko Gathi.)

56 Ee Mungu unihurumie, maana watu
wananifuatia vikali, mchana kutwa
wanazidisha mashambulizi yao.
2Wasingiziaji wangu wananifuatia mchana
kutwa,
wengi wananishambulia kwa kiburi chao.

3Wakati ninapoogopa,
nitakutumaini wewe.
4Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu,
katika Mungu ninatumaini,
sitaogopa, mwanadamu apatikanae na

kufa atanitenda nini?

5Mchana kutwa wanayageuza maneno yangu,
siku zote wanapanga shauri la kunidhuru.
6Wanapatana kunifanyia ubaya na kujificha,
wanatazama hatua zangu,
wakiwa na shauku ya kuutoa uhai wangu.
7Kwa vyo vyote wasiepuke,
Ee Mungu katika hasira yako yaangushe mataifa.
8Andika maombolezo yangu,
orodhesha machozi yangu katika gombo lako,
je, haya hayapo katika kumbukumbu zako?

9Ndipo adui zangu hugeuzwa nyuma
ninapoita msaada.
Kwa hili nitajua kwamba Mungu yuko upande wangu.
10Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu,
katika BWANA, ambaye neno lake ninalisifu,
11katika Mungu ninatumaini, sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?

12Ee Mungu, nina nadhiri kwako,
nitakutolea wewe sadaka zangu za shukrani.
13Kwa kuwa umeniokoa toka kwenye mauti
na miguu yangu kwenye kujikwaa,
ili kwamba niweze kuenenda mbele za Mungu katika nuru ya uzima.

Kuomba Msaada
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Usiharibu! Utenzi Wa Daudi Baada Ya Kumponyoka Sauli Pangoni.)

57 Unihurumie, Ee Mungu, unihurumie,
kwa maana nafsi yangu inakukimbilia.
Chini ya uvuli wa mbawa zako nitakimbilia mpaka maafa yapite.

2Namlilia Mungu Aliye Juu Sana,
Mungu atimizaye makusudi yake kwangu.
3Hutuma kutoka mbinguni na kuniokoa,
akiwakemea wale wanaonifuatilia vikali,
Mungu huutuma upendo wake na uaminifu wake.

4Niko katikati ya simba,
nimelala katikati ya wanyama wenye njaa kuu,
watu ambao meno yao ni mikuki na mishale,
ambao ndimi zao ni panga kali.

5Ee Mungu, utukuzwe, juu mbinguni,
utukufu wako na uenee duniani kote.

6Waliitegea miguu yangu nyavu,
nikainamishwa chini na dhiki.
Wamechimba shimo katika njia yangu,
lakini wametumbukia humo wao wenyewe.

7Ee Mungu, moyo wangu uko imara,
naam moyo wangu uko imara,
nitaimba na kupiga vinanda.
8Amka, nafsi yangu!
Amka, kinubi na zeze!
Nitayaamsha mapambazuko.

9Nitakusifu Wewe, Ee BWANA, katikati ya mataifa,
nitaimba kuhusu Wewe katikati ya mataifa.
10Kwa maana upendo wako, waenea hadi mbinguni,
uaminifu wako unazifikia anga.

11Ee Mungu, utukuzwe juu mbinguni,
utukufu wako na uwe duniani pote.

Mungu Kuwaadhibu Waovu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Usiharibu! Utenzi Wa Daudi)

58 Enyi watawala, Je, kweli mwanena kwa haki?
Je, mnahukumu kwa unyofu miongoni mwa watu?
2La, mioyoni mwenu mnatunga udhalimu,
na mikono yenu hupima jeuri duniani.
3Waovu ni wapotovu hata tangu kuzaliwa kwao,
toka tumboni mwa mama zao ni wakaidi na husema uongo.
4Sumu yao ni kama sumu ya nyoka,
kama ile ya fira ambaye ameziba masikio yake,
5ambaye hatasikia sauti ya kutumbuiza ya mwaguzi,
hata kama mganga angeagua kwa ustadi kiasi gani.
6Ee Mungu, yavunje meno katika vinywa vyao,
Ee BWANA, vunja meno makali ya hao simba!
7Wana na watoweke kama maji yatiririkayo kwa kasi,

wavutapo pinde zao, mishale yao na iwe butu.
8Kama konokono ayeyukavyo akitembea,
kama mtoto aliyezaliwa akiwa mfu, na asilione jua.

9Kabla vyungu vyenu havijapata moto wa kuni za miiba,
zikiwa mbichi au kavu waovu watakuwa wamefagiliwa mbali.
10Wenye haki watafurahi waonapo
wakilipizwa kisasi, wakati wakichovya nyayo zao katika damu ya waovu.
11Ndipo wanadamu watasema,
"Hakika utulivu wa wenye haki bado una thawabu,
hakika kuna Mungu ahukumuye dunia."

Kuomba Ulinzi Wa Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Usiharibu. Utenzi Wa Daudi Wakati Sauli Alipotuma Wapelelezi Wamwue.)

59 Ee Mungu, uniokoe na adui zangu, unilinde kutokana na hao wanaoinuka dhidi yangu.
2Uniponye na watu watendao mabaya
uniokoe kutokana na wamwagao damu.

3Tazama wanavyonivizia!
Watu wakali wanajiunga pamoja kwa ubaya dhidi yangu,
Ee BWANA, mimi sijakosea
wala kutenda dhambi.
4Sijatenda kosa hata hivyo
wako tayari kunishambulia.
Inuka unisaidie, uone hali yangu mbaya!
5Ee BWANA, Mwenye Nguvu,
Mungu wa Israeli!
Zinduka uyaadhibu mataifa yote,
usionyeshe huruma kwa wasaliti.

6Hurudi wakati wa jioni,
wakibweka kama mbwa,
wakiuzungukazunguka mji.
7Tazama yale wanayotema kutoka katika vinywa vyao,
hutema upanga kutoka katika midomo yao,
nao husema, "Ni nani atakayetusikia?"
8Lakini Wewe, BWANA, uwacheke,
unayadharau mataifa hayo yote.

9Ee nguvu yangu, ninakutazama Wewe,
Wewe, Ee Mungu, ndiwe ngome yangu,
Mungu wangu unipendaye.

10Mungu atanitangulia,
naye atanifanya niwatazame kwa furaha wale wanaonisingizia.
11Ee BWANA, ngao yetu, usiwaue,
sivyo watu wangu watasahau.
Katika uwezo wako wafanye watangetange
na uwashushe chini.
12Kwa ajili ya dhambi za vinywa vyao,
kwa ajili ya maneno ya midomo yao,
waache wanaswe katika kiburi chao.
Kwa ajili ya laana na uongo wanaotamka,
13wateketeze katika ghadhabu,
wateketeze hadi wasiwepo tena.
Ndipo itakapofahamika katika miisho ya dunia
kwamba Mungu anatawala juu ya Yakobo.

14Hurudi jioni,
wakibweka kama mbwa,
wakiuzunguka zunguka mji.
15Wanatangatanga wakitafuta chakula
wasipotosheka hubweka kama mbwa.
16Lakini mimi nitaimba juu ya nguvu zako,
wakati wa asubuhi nitaimba juu ya upendo wako,
kwa maana Wewe ndiwe ngome yangu
na kimbilio langu wakati wa shida.

17Ee Uliye Nguvu zangu, ninakuimbia sifa,
Wewe, Ee Mungu ndiwe ngome yangu,
Mungu unipendaye.

Kuomba Kuokolewa
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Shushani Eduthi. Utenzi Wa Daudi Wa Kufundisha, Wakati Alipopigana Na Waaramu Kutoka Naharaimu Na Zoba, Yoabu Aliporudi Nyuma Na Kuwauwa Waedomu 12,000 Katika Bonde La Chumvi.)

60 Ee Mungu, umetukataa na kutokea ghafula juu yetu,
umekasirika, sasa uturudishe tena!
2Umetetemesha nchi na kuipasua,
uiponye na kutengeneza mavunjiko yake
kwa maana inatetemeka.
3Umewaonyesha watu wako nyakati za kukata tamaa,
umetunywesha mvinyo unaotufanya tupepesuke.

4Kwa wale wanaokucha Wewe, umewainulia bendera,
ili iweze kutwekwa dhidi ya upinde.

5Tuokoe na utusaidie kwa mkono wako wa kuume,
ili wale uwapendao waweze kuokolewa.
6Mungu amenena kutoka mahali patakatifu pake:
"Kwa furaha kuu nitaigawa Shekemu
na kupima Bonde la Sukothi.
7Gileadi ni yangu na Manase ni yangu,
Efrahimu ni kofia yangu ya chuma
na Yuda ni fimbo yangu ya utawala.
8Moabu sinia langu la kunawia,
juu ya Edomu natupa kiatu changu,
nami nitashangilia kwa kushindwa kwa Wafilisti.

9Ni nani atakayenipeleka kwenye mji wenye maboma?
Ni nani atakayeniongoza mpaka Edomu?
10Ee Mungu, si Wewe, Wewe uliyetukataa sisi
na hutoki tena na majeshi yetu?
11Tupe msaada dhidi ya adui,
kwa maana msaada wa mwanadamu haufai.
12Mungu akiwa pamoja nasi tutajipatia ushindi,
naye atawakanyaga chini adui zetu.

Kuomba Ulinzi
(Kwa Mwimbishaji: Na Ala Za Nyuzi Za Uimbaji. Zaburi Ya Daudi)

61 Ee Mungu, sikia kilio changu,
usikilize maombi yangu.

2Kutoka miisho ya dunia ninakuita,
ninaita huku moyo wangu unadhoofika,
uniongoze kwenye mwamba ule ulio juu kuliko mimi.
3Kwa kuwa umekuwa kimbilio langu,
ngome imara dhidi ya adui.

4Natamani kukaa hemani mwako milele
na kupata kimbilio chini ya uvuli wa mbawa zako.
5Ee Mungu, kwa kuwa umesikia nadhiri zangu,
umenipa urithi wa wale wanaoliogopa jina lako.

6Mwongezee mfalme siku za maisha yake,
miaka yake kwa vizazi vingi.
7Yeye na atawazwe kwenye kiti cha enzi milele,
amuru upendo wako na uaminifu wako vimlinde.

8Ndipo daima nitaliimbia sifa jina lako
na kuzitimiza nadhiri zangu siku baada ya siku.

Uhakika Katika Ulinzi Wa Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Yudumuni. Zaburi Ya Daudi)

62 Kwa Mungu peke yake nafsi yangu inapata pumziko,
wokovu wangu watoka kwake.
2Yeye peke yake ndiye mwamba wangu na wokovu wangu,
yeye ni ngome yangu, sitatikisika kamwe.

3Mtamshambulia mtu hata lini?
Je, ninyi nyote mtamtupa chini,
ukuta huu ulioinama na uzio huu unaotikisika?
4Walikusudia kikamilifu kumwangusha toka mahali pake pa fahari,
wanafurahia uongo.
Kwa vinywa vyao hubariki,
lakini ndani ya mioyo yao hulaani.

5Ee nafsi yangu, upumzike, kwa Mungu peke yake,
tumaini langu latoka kwake.
6Yeye peke yake ndiye mwamba na wokovu wangu,
ndiye ngome yangu, sitatikisika.
7Wokovu wangu na heshima yangu viko kwa Mungu,
ndiye mwamba wangu wenye nguvu na kimbilio langu.
8Enyi watu, mtumainini Yeye, wakati wote,
mmiminieni Yeye mioyo yenu,
kwa kuwa Mungu ni kimbilio letu.

9Binadamu wa ngazi ya chini ni kama pumzi,
wa ngazi ya juu ni uongo,
wakipimwa kwenye mizani, si cho chote.
10Usitumainie vya udhalimu
wala usijivune kwa ajili ya vitu vya wizi,
ingawa utajiri wako utaongezeka,
usiviwekee moyo wako.
11Jambo moja Mungu amelisema,
mambo mawili nimeyasikia:
kwamba, Wewe Ee Mungu,
una nguvu,
12na kwamba, Wewe Ee BWANA, ni mwenye

upendo.
Hakika utampa kila mtu thawabu kwa kadiri
ya alivyotenda.

Shauku Kwa Ajili Ya Mungu
(Zaburi Ya Daudi Wakati Alipokuwa Katika Jangwa La Yuda)

63 Ee Mungu, Wewe ni Mungu wangu,
nakutafuta kwa moyo wote,
nafsi yangu inakuonea kiu,
mwili wangu unakuonea wewe shauku,
katika nchi kame na iliyochoka
mahali ambapo hapana maji.

2Nimekuona katika mahali patakatifu
na kuuona uwezo wako na utukufu wako.
3Kwa sababu upendo wako ni bora kuliko uhai
midomo yangu itakuadhimisha.
4Nitakusifu siku zote za maisha yangu
na kwa jina lako nitainua mikono yangu.
5Nafsi yangu itatoshelezwa kama kwa wingi wa
vyakula,
kwa midomo iimbayo kinywa changu
kitakusifu wewe.

6Kitandani mwangu ninakukumbuka Wewe,
ninawaza juu yako makesha yote ya usiku.
7Kwa sababu wewe ndiwe msaada wangu,
chini ya uvuli wa mbawa zako naimba.
8Nafsi yangu inaambatana nawe,
mkono wako wa kuume hunishika.

9Wale wanaotafuta uhai wangu wataharibiwa,
watakwenda chini kwenye vilindi vya dunia.
10Watatolewa wafe kwa upanga,
nao watakuwa chakula cha mbweha.

11Bali mfalme atafurahi katika Mungu,
wale wote waapao kwa jina la Mungu
watamsifu,
bali vinywa vya waongo vitanyamazishwa.

Kuomba Ulinzi
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi)

64 Ee Mungu, unisikie, ninapoeleza
lalamiko langu,
uyahifadhi maisha yangu kutokana
na vitisho vya adui.
2Unifiche kutokana na shauri la siri la waovu,
kutokana na zile kelele za kundi la watenda
mabaya

3Wanaonoa ndimi zao kama panga
na kuelekeza maneno yao kama mishale
ya kufisha.
4Hutupa mishale kutoka kwenye
mavizio kwa mtu asiye na hatia,
humrushia ghafula bila woga.

5Kila mmoja humtia moyo mwenzake katika
mipango mibaya,
huzungumza juu ya kuficha mitego yao,
nao husema, ‘‘Ni nani ataiona?’’
6Hufanya shauri baya la dhuluma na kusema,
‘‘Tumebuni mpango mkamilifu!’’
Hakika nia na moyo wa mwanadamu
vina hila.

7Bali Mungu atawapiga wao kwa mishale,
nao utawapata ghafula na kuanguka.
8Atageuza ndimi zao wenyewe dhidi yao
na kuwaleta kwenye maangamizi,
wote wawaonao watatikisa vichwa vyao
kwa dharau.

9Wanadamu wote wataogopa,
watatangaza kazi za Mungu
na kutafakari yale aliyoyatenda.
10Wenye haki na wafurahi katika BWANA
na wakimbilie kwake,
Wanyofu wote wa moyo na wamsifu Yeye!

Kusifu Na Kushukuru
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi. Wimbo)

65 Ee Mungu, sifa zakungojea katika
Sayuni,
kwako Wewe nadhiri zetu zitatimizwa.
2Ee Wewe usikiaye maombi,
kwako wewe watu wote watakuja.
3Tulipokuwa tumefunikwa kabisa na dhambi,
wewe ulisamehe makosa yetu.
4Heri wale uliowachagua
na kuwaleta karibu ili waishi katika
nyua zako!
Tunashibishwa kwa mema ya nyumba yako,
ya hekalu lako takatifu.

5Unatujibu kwa matendo ya kushangaza ya
haki, Ee Mungu Mwokozi wetu,
tumaini la miisho yote ya duniani
na la bahari zilizo mbali sana,
6uliyeumba milima kwa uwezo wako,
ukiwa umejivika nguvu,
7uliyenyamazisha dhoruba za bahari,
ngurumo za mawimbi yake,
na ghasia za mataifa.

8Wale wanaoishi mbali sana wanaogopa
maajabu yako,
kule asubuhi ipambazukiapo na kule jioni
inakofifilia umeziita nyimbo za furaha.

9Waitunza nchi na kuinyweshea,
waitajirisha kwa wingi.
vijito vya Mungu vimejaa maji
ili kuwapa watu nafaka,
kwa maana Wewe umeviamuru.
10Umeilowesha mifereji yake
na kusawazisha kingo zake,
umeilainisha kwa manyunyu
na kuibariki mimea yake.
11Umeuvika mwaka taji ya baraka,
magari yako yanafurika kwa wingi.
12Mbuga za majani za jangwani
umezineemesha,
vilima vimevikwa furaha.
13Penye nyanda za malisho pamejaa makundi
ya wanyama na mabonde yamepambwa
kwa mavuno,
vyote vinashangilia kwa furaha na kuimba.

Kusifu Na Kushukuru
(Kwa Mwimbishaji: Wimbo. Zaburi)

66 Mpigieni Mungu kelele za shangwe,
dunia yote!
2Imbeni utukufu wa jina lake,
mpeni sifa zake kwa utukufu!
3Mwambieni Mungu, “Jinsi gani yalivyo ya
kutisha matendo yako!
Uwezo wako ni mkuu mno kiasi kwamba
adui wananyenyekea mbele zako.
4Dunia yote inakusujudia,
wanakuimbia wewe sifa,
wanaliimba sifa jina lako.”

5Njoni mwone yale Mungu aliyoyatenda,
mambo ya kutisha aliyoyatenda miongoni
mwa wanadamu!
6Alifanya bahari kuwa nchi kavu,
wakapita kati ya maji kwa miguu,
njoni, tumshangilie.
7Yeye hutawala kwa uwezo wake milele,
macho yake huangalia mataifa yote,
waasi na wasithubutu kujiinua dhidi yake.

8Enyi mataifa, msifuni Mungu wetu,
sauti ya sifa yake na isikike,
9ameyahifadhi maisha yetu
na kuizuia miguu yetu kuteleza.
10Ee Mungu, wewe ulitupima,
ukatusafisha kama fedha.
11Umetuingiza kwenye nyavu
na umetubebesha mizigo mizito migongoni
mwetu.
12Uliwaruhusu watu watukalie vichwani,
tulipita kwenye moto na kwenye maji,
lakini ulituleta kwenye nchi iliyojaa utajiri.

13Nitakuja hekaluni mwako na sadaka za
kuteketezwa na kukutimizia nadhiri zangu,
14nadhiri ambazo midomo yangu iliahidi
na nilizotamka kwa kinywa changu
nilipokuwa katika shida.
15Nitakutolea dhabihu za wanyama wanono
na sadaka za kondoo waume,
nitakutolea mafahali na mbuzi.

16Njoni msikilize ninyi nyote mnaomcha Mungu,
nami niwaambie aliyonitendea.
17Nilimlilia kwa kinywa changu,
sifa zake zilikuwa katika ulimi wangu.
18Kama ningekuwa nimeyaficha maovu moyoni
mwangu,
Bwana asingekuwa amenisikiliza,
19lakini hakika Mungu amenisikiliza
na amesikia sauti yangu katika maombi.
20Sifa apewe Mungu,
ambaye hakulikataa ombi langu
wala kunizuilia upendo wake!

Wimbo Wa Kushukuru
(Kwa Mwimbishaji: Na Ala Za Nyuzi Za Muziki. Zaburi. Wimbo.)

67 Mungu uturehemu na kutubariki
na kutuangazia nuru za uso wako,
2ili njia zako zijulikane duniani,
wokovu wako katikati ya mataifa yote.
3Ee Mungu, mataifa na wakusifu,
mataifa yote na wakusifu.
4Mataifa yote wafurahi na kuimba kwa shangwe,
kwa kuwa unatawala watu kwa haki
na kuongoza mataifa ya dunia.
5Ee Mungu, mataifa na wakusifu,
mataifa yote na wakusifu.

6Ndipo nchi itatoa mazao yake,
naye Mungu, Mungu wetu, atatubariki.
7Mungu atatubariki
na miisho yote ya dunia itamcha Yeye.

Wimbo wa Taifa wa Shangwe kwa Kushinda
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi ya Daudi. Wimbo).

68 Mungu na ainuke, watesi wake na watawanyike,
adui zake na wakimbie mbele zake.
2Kama vile moshi upeperushwavyo na upepo,
vile vile uwapeperushe mbali,
kama vile nta iyeyukavyo kwenye moto,
vivyo hivyo waovu na waangamie mbele za Mungu.
3Bali wenye haki na wafurahi
washangilie mbele za Mungu,
na wafurahi na kushangilia.

4Mwimbieni Mungu, imbieni sifa jina lake,
mwinueni juu yeye aendeshwaye juu ya mawingu,
jina lake ni BWANA, furahini mbele zake.
5Baba wa yatima, mtetezi wa wajane,
ni Mungu katika makao yake matakatifu.
6Mungu huwaweka wapweke katika jamaa,
huwaongoza wafungwa wakiimba,
bali waasi huishi katika nchi kame.

7Ee Mungu, ulipowatangulia watu wako,
ulipopita nyikani,
8dunia ilitikisika,
mbingu zikanyesha mvua,
mbele za Mungu, Mungu wa mlima Sinai,
mbele za Mungu, Mungu wa Israeli.
9Ee Mungu, ulinyesha mvua nyingi
na kuiburudisha ardhi iliyokuwa imechoka.
10Ee Mungu, watu wako waliishi huko,
kwa wingi wa utajiri wako uliwapa maskini mahitaji yao.

11Bwana alitangaza neno,
kundi la wanawake likatangaza amri hiyo.
12"Wafalme na majeshi walikimbia upesi,
wanawake waligawana nyara kambini.
13Hata ulalapo katikati ya mioto ya kambini,
mabawa ya njiwa wangu,
yamefunikwa kwa fedha,
manyoya yake kwa dhahabu ing'aayo."
14Wakati Mwenyezi Mungu alipowatawanya wafalme katika nchi,
ilikuwa kama theluji iliyoanguka juu ya Salmoni.
15Milima ya Bashani ni milima iliyotukuka,
milima ya Bashani ina vilele vilivyochongoka.
16Enyi milima yenye vilele vilivyochongoka,
kwa nini mnakazia macho kwa wivu,
katika mlima Mungu anaochagua kutawala,
ambako BWANA mwenyewe ataishi milele?
17Magari ya Mungu ni makumi ya maelfu,
na maelfu ya maelfu,
Bwana amekuja kutoka Sinai
kuja katika patakatifu pake.
18Ulipopanda juu, uliteka mateka,
ulipokea vipawa kutoka kwa wanadamu,
hata kutoka kwa wale walioasi,
Ee BWANA,
ili wewe upate kuishi huko.

19Sifa apewe Bwana, Mungu Mwokozi wetu,
ambaye siku kwa siku hutuchukulia mizigo yetu.
20Mungu wetu ni Mungu aokoaye,
BWANA Mwenyezi hutuokoa na kifo.

21Hakika Mungu ataponda vichwa vya adui zake,
vichwa vya hao waendao katika njia za dhambi.
22Bwana alisema, "Nitawarudisha kutoka Bashani,
nitawarudisha kutoka vilindi vya bahari,
23ili uweze kuchovya miguu yako katika damu ya adui zako,
huku ndimi za mbwa wako zikiwa na fungu lake.

24Ee Mungu, maandamano yako yameonekana,
maandamano ya Mungu wangu, Mfalme wangu,
yakielekea katika mahali patakatifu pake.
25Mbele wako waimbaji, baada yao wapiga vinanda, pamoja nao wako wanawali wakipiga matari.
26Msifuni Mungu katika kusanyiko kubwa,
msifuni BWANA katika kusanyiko la Israeli.
27Kuna kabila dogo la Benyamini, likiwaongoza,
wakifuatwa na kundi kubwa la watawala wa Yuda,
hatimaye watawala wa Zabloni na Naftali.

28Ee Mungu, amuru uwezo wako,
Ee Mungu tuonyeshe nguvu zako,
kama ulivyofanya hapo awali.
29Kwa sababu ya hekalu lako la Yerusalemu
wafalme watakuletea zawadi.
30Mkemee mnyama aliyeko kwenye manyasi,
kundi la mafahali katikati ya ndama za mataifa.
Wakiwa wamenyenyekea na walete minara

ya madini ya fedha.
Tawanya mataifa yapendayo vita.
31Wajumbe watakuja kutoka Misri,
Kushi[a] ajisalimisha kwa Mungu.

32Ee falme za dunia, mwimbieni Mungu,
imbeni sifa kwa Bwana,
33kwake yeye aendeshaye mbingu za kale za juu,
yeye angurumaye kwa sauti kuu.
34Tangazeni uwezo wa Mungu,
ambaye fahari yake iko juu ya Israeli,
ambaye uwezo wake uko katika anga.
35Ee Mungu, wewe unatisha katika mahali patakatifu pako,
Mungu wa Israeli huwapa watu wake uwezo na nguvu.
Mungu Asifiwe!

Kilio cha Kuomba Msaada
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo wa Yungiyungi. Zaburi ya Daudi.)

69 Ee Mungu, uniokoe,
kwa maana maji yamenifika shingoni.
2Ninazama kwenye vilindi vya matope,
pasipo mahali pa kukanyaga,
nimefika kwenye maji makuu,
mafuriko yamenigharikisha.
3Nimechoka kwa kuomba msaada,
koo langu limekauka.
Macho yangu yanafifia,
nikimtafuta Mungu wangu.
4Wale wanaonichukia bila sababu
ni wengi kuliko nywele za kichwa changu,
wengi ni adui bila sababu,
wale wanaotafuta kuniangamiza.
Ninalazimishwa kurudisha
kitu ambacho sikuiba.

5Ee Mungu, wewe unajua upumbavu wangu,
maovu yangu hayafichiki kwako.

6Ee Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
wakutumainio wasiaibishwe kwa ajili yangu,
Ee Mungu wa Israeli,
wakutafutao wasifedheheshwe kwa ajili yangu.
7Nimestahimili dharau kwa ajili yako,
aibu imefunika uso wangu.
8Nimekuwa mgeni kwa kaka zangu,
mgeni kwa wana wa mama yangu mwenyewe,
9kwa kuwa wivu wa nyumba yako unanila,
matukano ya wale wanaokutukana yameniangukia.
10Ninapolia na kufunga,
wao hunitukana kwa kufanya hivyo.
11Nilipovaa nguo ya gunia,
nilikuwa kitu cha kudharauliwa na watu.
12Wale wanaoketi mlangoni wananisimanga,
nimekuwa wimbo wa walevi.

13Lakini Ee BWANA, ninakuomba,
kwa wakati ukupendezao,
katika upendo wako mkuu,
Ee Mungu, unijibu kwa wokovu wako wa hakika.
14Uniokoe katika matope, usiniache nizame,
niokoe na hao wanichukiao, kutoka kwenye vilindi vya maji.
15Usiache mafuriko yanigharikishe
au vilindi vinimeze
au shimo lisifumbe kinywa chake juu yangu.
16Ee BWANA, unijibu, kwa wema wa upendo wako,
kwa huruma zako nyingi unigeukie.
17Usimfiche mtumishi wako uso wako,
uharakishe kunijibu, kwa sababu niko katika shida.
18Njoo karibu na uniokoe,
nikomboe kwa ajili ya watesi wangu.

19Unajua jinsi ninavyodharauliwa,
kufedheheshwa na kuaibishwa,
adui zangu wote unawajua.
20Dharau zimenivunja moyo
na nimekata tamaa,
nimetafuta wa kunihurumia,
lakini sikumpata ye yote,
wa kunituliza, lakini sikumpata ye yote.
21 Waliweka nyongo katika chakula changu
na walinipa siki nilipokuwa na kiu.

22Meza iliyoandaliwa mbele yao na iwe mtego,
nayo iwe upatilizo na tanzi.
23Macho yao yatiwe giza ili wasione,
migongo yao na ipinde milele.
24Uwamwagie ghadhabu yako,
hasira yako kali na iwapate.
25Mahali pao na pawe mahame,
asiwepo ye yote atakayeishi katika

a31 Kushi hapa maana yake ni "Nile ya Juu."

mahema yao.
26Kwa kuwa wanawatesa wale uliowajeruhi
na kuzungumza juu ya maumivu ya wale
uliowaumiza.
27Walipize uovu juu ya uovu,
usiwaache washiriki katika wokovu wako.
28Wafutwe kutoka kitabu cha uzima
na wasiorodheshwe pamoja na wenye haki.

29Mimi niko katika maumivu na taabu,
Ee Mungu, wokovu wako na unihifadhi.

30Nitalisifu jina la Mungu kwa wimbo,
na kumtukuza kwa kumtolea shukrani.
31Hili litampendeza BWANA kuliko
ng'ombe dume,
zaidi ya fahali akiwa na pembe na kwato
zake.
32Maskini wataona na kufurahi,
ninyi mnaomtafuta Mungu,
mioyo yenu na iishi!
33 BWANA huwasikia wahitaji
na wala hadharau watu wake waliotekwa.

34Mbingu na dunia na vimsifu,
bahari na vyote viendavyo ndani yake,
35kwa maana Mungu ataiokoa Sayuni
na kuijenga tena miji ya Yuda.
Kisha watu watafanya makao yao humo
na kuimiliki.
36Watoto wa watumishi wake watairithi
na wale wote walipendao jina lake wataishi
humo.

Kuomba Msaada
(Zab 40 :13-17)
(Kwa Mwimbishaji : Zaburi Ya Daudi. Maombolezo.)

70 Ee Mungu, ufanye haraka kuniokoa,
Ee BWANA, njoo hima
unisaidie.
2Waaibike na kufedheheshwa wale
wanaotafuta uhai wangu,
wale wanaotamani kuangamizwa kwangu
warudishwe nyuma kwa aibu.
3Wale waniambiao, "Aha! Aha!"
warudi nyuma kwa sababu ya aibu yao.
4Lakini wote wakutafutao
na washangilie na kukufurahia,
wale wapendao wokovu wako daima
na waseme,
"Mungu na atukuzwe!''
5Hata sasa mimi ni maskini na mhitaji,
Ee Mungu unijie haraka.
Wewe ndiwe msaada wangu
na mwokozi wangu,
Ee BWANA, usikawie.

Maombi Ya Mtu Mzee

71 Ee BWANA, nimekukimbilia
Wewe,
usiniache nikaaibika kamwe.
2Kwa haki yako uniponye na kuniokoa,
unitegee sikio lako uniokoe.
3Uwe mwamba wa kimbilio langu,
mahali nitakapokimbilia kila wakati,
toa amri ya kuniokoa,
kwa kuwa wewe ni mwamba wangu
na ngome yangu.
4Ee Mungu wangu uniokoe kutoka kwenye
mkono wa mwovu,
kutoka kwenye makucha ya watu wabaya
na wakatili.

5Ee BWANA, Mwenyezi, kwa kuwa
umekuwa tumaini langu,
tegemeo langu tangu ujana wangu.
6Tangu kuzaliwa nimekutegemea wewe,
ulinitoa tumboni mwa mama yangu.
Nitakusifu wewe daima.
7Nimeonekana kama kioja kwa wengi,
lakini wewe ni kimbilio langu imara.
8Kinywa changu kimejazwa sifa zako,
nikitangaza utukufu wako mchana kutwa.

9Usinitupe wakati wa uzee,
wala usiniache nguvu zangu zinapopungua.
10Kwa maana adui zangu wananisengenya,
wale wanaonivizia kuniua wafanya hila.
11Wanasema, "Mungu amemwacha,
mkimbilieni mumkamate,
kwani hakuna wa kumwokoa.''
12Ee Mungu, usiwe mbali nami,
Ee Mungu wangu njoo haraka kunisaidia.
13Washtaki wangu na waangamie kwa aibu,
wale wanaotaka kunidhuru
na wafunikwe kwa dharau na fedheha.

14Lakini mimi, nitatumaini siku zote,
nitakusifu zaidi na zaidi.
15Kinywa changu kitasimulia haki yako,
wokovu wako mchana kutwa,
ingawa sifahamu kipimo chake.
16Ee BWANA Mwenyezi,
nitakuja na kutangaza matendo yako

makuu,
nitatangaza haki yako,
yako peke yako.
17Ee Mungu, umenifundisha tangu ujana wangu,
hadi leo ninatangaza matendo yako ya
ajabu.
18Ee Mungu, usiniache,
hata niwapo mzee wa mvi,
mpaka nitangaze uwezo wako kwa kizazi
kijacho,
nguvu zako kwa wote watakaokuja
baadaye.

19Ee Mungu, haki yako imefika juu katika
mbingu,
wewe ambaye umefanya mambo makuu.
Ee Mungu, ni nani aliye kama wewe?
20Ingawa umenifanya nipate taabu,
nyingi na chungu,
utanihuisha tena, kutoka vilindi vya dunia
utaniinua tena.
21Utaongeza heshima yangu
na kunifariji tena.

22Ee Mungu wangu, nitakusifu kwa kinubi
kwa ajili ya uaminifu wako,
Ee Mtakatifu Pekee wa Israeli,
nitakuimbia sifa kwa zeze.
23Midomo yangu itapaza sauti kwa furaha
ninapokuimbia sifa,
mimi, ambaye umenikomboa.
24Ulimi wangu utasimulia matendo yako
ya haki mchana kutwa,
kwa maana wale waliotaka kunidhuru,
wameaibishwa na kufadhaishwa.

Maombi Kwa Ajili Ya Mfalme
(Zaburi Ya Solomoni)

72 Ee Mungu, mjalie mfalme aamue kwa
haki yako,
mwana wa kifalme kwa haki yako.
2Atawaamua watu wako kwa haki,
watu wako walioonewa kwa haki.
3Milima italeta mafanikio kwa watu,
vilima tunda la haki.
4Atawatetea walioonewa miongoni mwa watu
na atawaokoa watoto wa wahitaji,
ataponda mdhalimu.

5Atadumu kama jua, kama mwezi,
vizazi vyote.
6Atakuwa kama mvua inyeshayo juu ya
shamba lililofyekwa,
kama manyunyu yanyeshayo ardhi.
7Katika siku zake wenye haki watastawi,
mafanikio yatakuwepo mpaka mwezi
utakapokoma.

8Atatawala kutoka bahari hadi bahari
na kutoka Mto[a] mpaka miisho ya dunia.
9Makabila ya jangwani watamsujudia,
na adui zake watalamba mavumbi.
10Wafalme wa Tarshishi na wa pwani za mbali
watamletea kodi,
wafalme wa Sheba na Seba
watampa zawadi.
11Wafalme wote watamsujudia
na mataifa yote yatamtumikia.

12Kwa maana atamwokoa mhitaji anayemlilia,
aliyeonewa asiye na wa kumsaidia.
13Atawahurumia wanyonge na wahitaji
na kuwaokoa wahitaji kutoka mauti.
14Atawaokoa kutoka uonevu na ukatili,
kwani damu yao ni ya thamani machoni
pake.

15Aishi maisha marefu!
Dhahabu ya Sheba na apewe.
Watu na wamwombee daima
na kumbariki mchana kutwa.
16Nafaka ijae tele katika nchi yote,
juu ya vilele vya vilima na istawi.
Tunda lake na listawi kama Lebanoni,
listawi kama majani ya kondeni.
17Jina lake na lidumu milele,
na lidumu kama jua.

Mataifa yote yatabarikiwa kupitia yeye,
nao watamwita mbarikiwa.

18 BWANA wa Isreali apewe sifa,
Yeye ambaye peke yake hutenda mambo
ya ajabu.
19Jina lake tukufu lisifiwe milele,
ulimwengu wote ujae utukufu wake.
Amen na Amen.

20Huu ndio mwisho wa maombi ya Daudi mwana
wa Yese.

---

a8 Mto hapa ina maana mto Eufrati.

KITABU CHA TATU
(Zaburi 73 – 89)
Haki Ya Mungu (Zaburi Ya Asafu)

73 Hakika Mungu ni mwema kwa Israeli,
kwa wale ambao mioyo yao ni safi.

2Bali kwangu mimi, miguu yangu ilikuwa karibu kuteleza,
nilikuwa karibu mguu wangu kuachia uliposimama.
3Kwa maana niliwaonea wivu wenye kujivuna
nilipoona kufanikiwa kwa waovu.

4Wao hawana taabu[a],
miili yao ina afya na nguvu.
5Hawapati shida zinazowataabisha watu wengine,
wala hawapati mapigo na wanadamu.
6Kwa hiyo kiburi ni mkufu wao,
wamejivika jeuri.
7Uovu hutoka katika mioyo yao iliyokufa ganzi,
ubaya wa majivuno kutoka mioyoni mwao hauna kikomo.
8Hudhihaki na kusema kwa ukorofi,
katika majivuno yao wanatishia kutesa.
9Vinywa vyao huweka madai hata kwa mbingu,
nazo ndimi zao humiliki duniani.
10Kwa hiyo watu wao huwageukia
na kunywa maji tele[b].

11Wanasema, “Mungu awezaje kujua?
Je, Yeye Aliye Juu Sana anayo maarifa?’’

12Hivi ndivyo walivyo waovu,
sikuzote hawajali, wanaongezeka katika utajiri.

13Hakika nimeuweka moyo wangu safi bure,
ni bure nimenawa mikono yangu nisiwe na hatia.
14Mchana kutwa nimetaabika,
nimeadhibiwa kila asubuhi.

15Kama ningesema, ‘‘nitasema hivi,’’
ningalikuwa nimewasaliti watoto wako.
16Nilipojaribu kuelewa haya yote,
yalikuwa magumu kwangu kuelewa.
17Mpaka nilipoingia mahali patakatifu pa Mungu,
ndipo nilipotambua mwisho wao.
18Hakika unawaweka mahali pa utelezi,
unawaangusha chini kwa uharibifu.
19Tazama ni jinsi gani wanavyoangamizwa ghafula,
wanatoweshwa kabisa na vitisho!
20Kama ndoto mtu aamkapo,
hivyo wakati uinukapo, Ee BWANA,
utawatowesha kama ndoto.

21Wakati moyo wangu ulipohuzunishwa,
na roho yangu ilipotiwa uchungu,
22nilikuwa mpumbavu na mjinga,
nilikuwa mnyama mkatili mbele yako.

23Hata hivyo niko pamoja nawe sikuzote,
umenishika mkono wangu wa kuume.
24Unaniongoza kwa shauri lako,
hatimaye utaniingiza katika utukufu.
25Nani niliye naye mbinguni ila wewe?
Dunia haina cho chote ninachokitamani ila Wewe.
26Mwili na moyo wangu vyaweza kushindwa,
bali Mungu ni nguvu ya moyo wangu
na fungu langu milele.

27Wale walio mbali nawe wataangamia,
unawaangamiza wote wasio waaminifu kwako.
28Lakini kwangu mimi, ni vema kuwa karibu na Mungu.
Nimemfanya BWANA Mwenyezi kimbilio langu,
nami nitayasimulia matendo yako yote.

Maombi Kwa Ajili Ya Taifa Kuokolewa
(Utenzi Wa Asafu)

74 Ee Mungu, mbona umetukataa milele?
Mbona hasira yako inawaka na kutoka moshi juu ya kondoo wa malisho yako?
2Kumbuka watu uliowanunua zamani,
kabila la urithi wako, ambao uliwakomboa,
Mlima Sayuni, ambamo uliishi.
3Geuza hatua zako kuelekea magofu haya ya kudumu,
uharibifu wote huu ambao adui ameuleta katika mahali patakatifu.
4Adui zako wamenguruma pale ulipokutana nasi,
wanaweka bendera zao kama alama.
5Walifanya kama watu wanaotumia mashoka
kukata kichaka chote cha miti.

---

a[4] hawana taabu hapa kwenye tafsiri nyingine zinasema, “hawana maumivu katika kufa kwao /miili yao ina afya.
b[10] na kunywa maji tele hapa ina maana ya “kupokea yote wasemayo.’’

[6]Walivunjavunja milango yote iliyonakishiwa
kwa mashoka na vishoka vyao.
[7]Waliteketeza kabisa mahali patakatifu,
wakayanajisi makao ya Jina lako.
[8]Walisema mioyoni mwao, ‘‘Tutawaponda
kabisa!’’
Walichoma kila mahali ambapo
Mungu aliabudiwa katika nchi.
[9]Hatukupewa ishara za miujiza,
hakuna manabii waliobaki,
hakuna ye yote kati yetu ajuaye kwamba
hali hii itachukua muda gani.

[10]Ee Mungu, mtesi atakudhihaki mpaka lini?
Je, adui watalitukana jina lako milele?
[11]Kwa nini unazuia mkono wako,
mkono wako wa kuume?
Uutoe kutoka katika makunjo ya vazi lako
na uwaangamize.

[12]Lakini Wewe, Ee Mungu,
ni mfalme wangu tangu zamani,
unaleta wokovu duniani.
[13]Ni Wewe uliyeigawanya bahari kwa uweza
wako,
ulivunja vichwa vya wanyama wakubwa
wa kutisha katika maji.
[14]Ni Wewe uliyeponda vichwa vya Lewiathani[a]
nawe ukamtoa kama chakula cha viumbe
vya jangwani.
[15]Ni Wewe uliyefungua chemchemi na vijito,
ulikausha mito ambayo ilikuwa ikitiririka
daima.
[16]Mchana ni wako, nao usiku ni wako pia,
uliweka jua na mwezi.
[17]Ni Wewe uliyeiweka mipaka yote ya dunia,
ulifanya kiangazi na masika.

[18]Ee BWANA, kumbuka jinsi mtesi
alivyokudhihaki,
jinsi watu wapumbavu walivyolitukana jina
lako.
[19]Usiukabidhi uhai wa njiwa wako kwa
wanyama wakali wa mwitu,
usisahau kabisa uhai wa watu wako
wanaoteseka milele.
[20]Likumbuke agano lako,
maana mara kwa mara mambo ya jeuri
yamejaa katika sehemu za giza katika
nchi.
[21]Usiruhusu walioonewa warudi nyuma kwa
aibu,
maskini na wahitaji na walisifu jina lako.
[22]Inuka, Ee Mungu, ujitetee,
kumbuka jinsi wapumbavu
wanavyokudhihaki mchana kutwa.
[23]Usipuuze makelele ya watesi wako,
ghasia za adui zako zinazoinuka mfululizo.

Mungu Ni Mwamuzi

(Kwa Mwimbishaji : Na Ala Za Uimbaji Za Nyuzi, Zaburi Ya Asafu. Wimbo.)

75 Ee Mungu, tunakushukuru,
tunakushukuru Wewe,
kwa kuwa jina lako li karibu,
watu husimulia matendo yako ya ajabu.

[2]Unasema, ‘‘Ninachagua wakati maalum,
ni mimi nihukumuye kwa haki.
[3]Wakati dunia na watu wake wote
inapotetemeka,
ni mimi ninayezishikilia nguzo zake imara.
[4]Kwa wale wenye majivuno ninasema,
‘Msijisifu tena’,
kwa wale waovu, ‘Msiinue pembe zenu.
[5]Msiinue pembe zenu dhidi ya mbingu,
msiseme kwa shingo zilizonyooshwa.’ ’’

[6]Hakuna ye yote atokaye mashariki wala
magharibi
au kutoka jangwani awezaye kumkweza
mwanadamu.
[7]Bali Mungu ndiye ahukumuye:
Humshusha huyu na kumkweza mwingine.
[8]Mkononi kwa BWANA kuna kikombe
kilichojaa mvinyo unaotoka povu
uliochanganywa na vikolezo,
huumimina, nao waovu wote wa dunia
hunywa mpaka tone la mwisho.
[9]Bali mimi, nitatangaza hili milele,
nitaimba sifa kwa Mungu wa Yokobo.
[10]Nitazikatilia mbali pembe za waovu wote,
bali pembe za wenye haki zitainuliwa juu.

Mungu Ni Mshindi

(Kwa Mwimbishaji: Na Ala Za Nyuzi Za Muziki. Zaburi Ya Asafu. Wimbo.)

76 Katika Yuda Mungu anajulikana,
jina lake ni kuu katika Israeli.
[2]Hema lake liko Salemu,
makao yake katika Sayuni.
[3]Huko alivunja mishale imetametayo,
ngao na panga, silaha za vita.
[4]Wewe unang’aa kwa mwanga,

a[14] Lewiathani maana yake ni “Mnyama mkubwa wa kwenye maji.’’

mwenye fahari zaidi ya milima yenye utajiri
wa wanyama pori.
5Mashujaa hulala wametekwa nyara,
hulala usingizi wao wa mwisho,
hakuna hata mmoja wa watu wa vita
anayeweza kuinua mikono yake.
6Kwa kukemea kwako, Ee Mungu wa Yakobo,
farasi na gari la vita vilikaa kimya.
7Wewe peke yako ndiye wa kuogopwa.
Ni nani awezaye kusimama mbele yako
wakati umekasirika?
8Kutoka mbinguni ulitamka hukumu,
nayo nchi ikaogopa ikawa kimya,
9wakati Wewe, Ee Mungu, ulipoinuka kuhukumu,
kuwaokoa wote walioonewa katika nchi.

10Hakika ghadhabu yako dhidi ya wanadamu
inakuletea sifa,
na masalia ya ghadhabu yako utajifunga
mshipi.
11Wekeni nadhiri kwa BWANA
wenu na kuzitimiza,
nchi zote za jirani na walete zawadi
kwa Yeye astahiliye kuogopwa.
12Huvunja roho za watawala,
anaogopwa na wafalme wa dunia.

Faraja Wakati Wa Taabu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Yuduthuni. Zaburi Ya Asafu)

77 Namlilia Mungu ili anisaidie,
nalimlilia Mungu ili anisikie.
2Nilipokuwa katika taabu, nilimtafuta Bwana,
usiku nilinyoosha mikono bila kuchoka
na nafsi yangu ilikataa kufarijiwa.

3Ee Mungu, nilikukumbuka Wewe, nililia kwa
huzuni,
nikatafakari, roho yangu ikadhoofika.
4Ulizuia macho yangu kufumba,
nilikuwa nasumbuka kiasi cha kushindwa
kusema.
5Nilitafakari juu ya siku zilizopita,
miaka mingi iliyopita,
6Usiku nilizikumbuka nyimbo zangu.
Moyo wangu ulitafakari na roho yangu
ikauliza:

7"Je, Bwana atakataa milele?
Je, hatatenda mema tena?
8Je, upendo wake usio na mwisho umetoweka
milele?
Je, ahadi yake imekoma nyakati zote?
9Je, Mungu amesahau kuwa na huruma?
Je, Yeye katika hasira yake amezuia
huruma yake?"

10Ndipo nikawaza, "Huu ndio udhaifu wangu:
Lakini nitakumbuka miaka ya mkono wa
kuume wa Aliye Juu Sana."
11Nitayakumbuka matendo ya BWANA,
naam, nitaikumbuka miujiza yako ya
zamani.
12Nitazitafakari kazi zako zote
na kuyawaza matendo yako makuu.

13Ee Mungu, njia zako ni takatifu.
Ni mungu yupi aliye mkuu kama Mungu
wetu?
14Wewe ndiwe Mungu utendaye miujiza,
umeonyesha uwezo wako katikati ya
mataifa.
15Kwa mkono wako wenye nguvu
umewakomboa watu wako,
uzao wa Yakobo na Yosefu.

16Maji yalikuona, Ee Mungu,
maji yalikuona yakakimbia,
vilindi vilitetemeka.
17Mawingu yalimwaga maji,
mbingu zikatoa ngurumo kwa radi,
mishale yako ikametameta huku na huko.
18Ngurumo yako ilisikika katika upepo wa
kisulisuli,
umeme wako wa radi ukaangaza dunia,
dunia ikatetemeka na kutikisika.
19Njia yako ilipita baharini,
mapito yako kwenye maji makuu,
ingawa nyayo zako hazikuonekana.

20Uliongoza watu wako kama kundi
kwa mkono wa Mose na Aroni.

Mungu Na Watu Wake
(Utenzi Wa Asafu)

78 Enyi watu wangu, sikieni mafundisho
yangu,
sikilizeni maneno ya kinywa changu.
2Nitafumbua kinywa changu kwa mafumbo,
nitazungumza mambo yaliyofichika,
mambo ya kale,
3yale ambayo tuliyasikia na kuyajua,
yale ambayo baba zetu walituambia.
4Hatutayaficha kwa watoto wao
tutakiambia kizazi kijacho
matendo yastahiliyo sifa ya BWANA,

uweza wake, na maajabu aliyoyafanya.
5Aliagiza amri kwa Yakobo na
akaweka sheria katika Israeli,
ambazo aliwaamuru baba zetu
wawafundishe watoto wao,
6ili kizazi kijacho kizijue,
pamoja na watoto ambao watazaliwa,
nao pia kwa wakati wao wapate kuwaeleza
watoto wao.
7Ndipo wangeweka tumaini lao kwa Mungu,
nao wasingesahau matendo yake,
bali wangalizishika amri zake.
8Ili kwamba wasifanane na baba zao,
waliokuwa kizazi cha ukaidi na uasi,
ambao roho zao hazikuwa na uaminifu
kwake,
ambao roho zao hazikumwamini Yeye.

9Watu wa Efraimu, ingawa walijifunga pinde,
walikimbia siku ya vita,
10Hawakulishika agano la Mungu
na walikataa kuishi kwa sheria yake.
11Walisahau aliyokuwa ameyatenda,
maajabu aliyokuwa amewaonyesha.
12Alitenda miujiza machoni mwa baba zao,
huko Soani, katika nchi ya Misri.
13Aliigawanya bahari akawaongoza wakapita,
alifanya maji yasimame imara kama ukuta.
14Aliwaongoza kwa wingu mchana
na kwa nuru kutoka kwenye moto usiku
kucha.
15Alipasua miamba jangwani
na akawapa maji tele kama bahari,
16alitoa vijito kutoka kwenye jabali lililochongoka,
akayafanya maji yatiririke kama mito.

17Lakini waliendelea kutenda dhambi dhidi yake,
wakiasi jangwani dhidi ya Aliye Juu Sana.
18Kwa makusudi walimjaribu Mungu,
wakidai vyakula walivyovitamani.
19Walinena dhidi ya Mungu, wakisema,
"Je, Mungu aweza kuandaa meza
jangwani?
20Alipopiga mwamba maji yalitoka kwa nguvu,
vijito vikatiririka maji mengi.
Lakini je, aweza kutupa chakula pia?
Je, anaweza kuwapa watu wake
nyama?"
21 BWANA alipowasikia,
alikasirika sana,
moto wake ukawa dhidi ya Yakobo,
na ghadhabu yake ikawaka dhidi ya
Israeli,
22kwa kuwa hawakumwamini Mungu,
wala kuutumainia ukombozi wake.
23Hata hivyo alitoa amri kwa anga zilizo juu
na kufungua milango ya mbingu,
24akawanyeshea mana ili watu wale,
aliwapa nafaka ya mbinguni.
25Watu walikula mkate wa malaika,
aliwatumia chakula chote ambacho
wangeliweza kula.
26Aliachia upepo wa mashariki kutoka kwenye
mbingu
na kuuongoza upepo wa kusini kwa
uwezo wake.
27Aliwanyeshea nyama kama mavumbi,
ndege warukao kama mchanga wa pwani.
28Aliwafanya washuke ndani ya kambi yao,
kuzunguka mahema yao yote.
29Walikula na kusaza,
kwa maana alikuwa amewapa kile
walichotamani.
30Kabla hawajamaliza kula walichokitamani,
hata kilipokuwa kingali bado vinywani
mwao,
31hasira ya Mungu iliwaka juu yao,
akawaua wale waliokuwa na nguvu zaidi
miongoni mwao,
akiwaangusha vijana wa Israeli.

32Licha ya haya yote, waliendelea kutenda
dhambi,
licha ya maajabu yake, hawakuamini.
33Kwa hiyo akamaliza siku zao katika ubatili
na miaka yao katika vitisho.
34Kila mara Mungu alipowaua baadhi yao,
waliosalia walimtafuta,
walimgeukia tena kwa shauku.
35Walikumbuka kwamba Mungu alikuwa
Mwamba wao,
kwamba Mungu Aliye Juu Sana alikuwa
Mkombozi wao.
36Lakini walimdanganya kwa vinywa vyao,
wakisema uongo kwa ndimi zao,
37mioyo yao haikuwa thabiti kwake,
wala hawakuwa waaminifu katika agano
lake.
38Hata hivyo alikuwa na huruma,
alisamehe maovu yao na
hakuwaangamiza.
Mara kwa mara alizuia hasira yake wala
hakuchochea ghadhabu yake yote.
39Alikumbuka kwamba wao walikuwa nyama tu,
upepo upitao ambao haurudi.

40Mara ngapi walimwasi jangwani
na kumhuzunisha nyikani!
41Walimjaribu Mungu mara kwa mara,
walimkasirisha Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
42Hawakukumbuka uwezo wake,
siku aliyowakomboa kutoka kwa mtesi,
43siku aliyoonyesha ishara zake za ajabu huko Misri,
maajabu yake huko Soani.
44Aligeuza mito yao kuwa damu,
hawakuweza kunywa maji kutoka kwenye vijito vyao.
45Aliwapelekea makundi ya mainzi yakawala,
na vyura wakawaharibu.
46Aliruhusu tunutu kuharibu mimea yao,
mazao yao kwa nzige.
47Aliharibu mizabibu yao kwa mvua ya mawe
na mikuyu yao kwa mvua iliyochangamana na theluji.
48 Aliwaachia mifugo yao mvua ya mawe,
akayapiga makundi ya wanyama wao kwa radi.
49Aliwafungulia hasira yake kali,
ghadhabu yake, hasira na uadui,
na kundi la malaika wa kuharibu.
50Alitengenezea njia hasira yake,
hakuwaepusha na kifo
bali aliwaachia tauni.
51Aliwapiga wazaliwa wote wa kwanza wa Misri,
matunda ya kwanza ya ujana katika mahema ya Hamu.
52Lakini aliwatoa watu wake kama kundi,
aliwaongoza kama kondoo kupitia jangwani.
53Aliwaongoza salama, wala hawakuogopa,
bali bahari iliwameza adui zao.
54Hivyo akawaleta hadi kwenye mpaka wa nchi yake takatifu,
hadi kwenye nchi ya vilima ambayo mkono wake wa kuume ulikuwa umeitwaa.
55Aliyafukuza mataifa mbele yao,
na kuwagawia nchi zao kama urithi,
aliwakalisha makabila ya Israeli katika makao yao.

56Lakini wao walimjaribu Mungu
na kuasi dhidi ya Yeye Aliye Juu Sana,
wala hawakuzishika sheria zake.
57Kama baba zao, hawakuwa thabiti wala waaminifu,
wakawa wasioweza kutegemewa kama upinde wenye kasoro.
58Wakamkasirisha Mungu kwa mahali pao pa juu pa kuabudia miungu,
walichochea wivu wake kwa sanamu zao.
59Wakati Mungu alipowasikia, alikasirika sana,
akamkataa Israeli kabisa.
60Akaiacha hema ya Shilo,
hema aliyokuwa ameiweka katikati ya wanadamu.
61Akalipeleka sanduku la nguvu zake utumwani,
utukufu wake mikononi mwa adui.
62Aliachia watu wake wauawe kwa upanga,
akakasirikia sana urithi wake.
63Moto uliwaangamiza vijana wao,
na wanawali wao hawakuimbiwa nyimbo za arusi,
64makuhani wao waliuawa kwa upanga,
wala wajane wao hawakuweza kulia.

65Ndipo Bwana alipoamka kama vile kuamka usingizini,
kama vile mtu aamkavyo kutoka kwenye bumbuazi la mvinyo.
66Aliwapiga na kuwashinda adui zake,
akawatia katika aibu ya milele.
67Ndipo alipozikataa hema za Yosefu,
hakulichagua kabila la Efraimu,
68lakini alilichagua kabila la Yuda,
Mlima Sayuni, ambao aliupenda.
69Alijenga mahali patakatifu pake kama vilele,
kama dunia ambayo aliimarisha milele.
70Akamchagua Daudi mtumishi wake
na kumtoa kutoka kwenye mazizi ya kondoo,
71kutoka kuchunga kondoo alimleta kuwa
mchungaji wa watu wake Yakobo,
wa Israeli urithi wake.
72Naye Daudi aliwachunga kwa uadilifu wa moyo,
kwa mikono ya ustadi aliwaongoza.

Maombi Kwa Ajili Ya Wokovu Wa Taifa (Zaburi Ya Asafu)

79 Ee Mungu, mataifa yameuvamia urithi wako,
wamelinajisi hekalu lako takatifu,
wameifanya Yerusalemu kuwa magofu.
2Wametoa maiti za watumishi kuwa
chakula cha ndege wa angani
na nyama ya watakatifu wako kwa wanyama wa nchi.
3Wamemwaga damu kama maji kuzunguka Yerusalemu yote,
wala hakuna ye yote wa kuwazika.
4Tumekuwa kitu cha aibu kwa jirani zetu,

cha dharau na mzaha kwa wale
wanaotuzunguka.

5Hata lini, Ee BWANA, je,
Wewe utakasirika milele?
Wivu wako utawaka kama moto hadi lini?
6Mwaga ghadhabu yako kwa mataifa
yasiyokukubali,
juu ya falme za hao wasioliitia jina lako,
7kwa maana wamemrarua Yakobo
na kuharibu nchi ya makao yake.
8Usituhesabie dhambi za baba zetu,
huruma yako na itujie hima,
kwa maana tu wahitaji mno.

9Ee Mungu Mwokozi wetu, utusaidie,
kwa ajili ya utukufu wa jina lako,
tuokoe na kutusamehe dhambi zetu
kwa ajili ya jina lako.
10Kwa nini mataifa waseme,
"Yuko wapi Mungu wenu?"
Mbele ya macho yetu, dhihirisha kati ya
mataifa kwamba unalipiza kisasi damu
iliyomwagwa ya watumishi wako.
11Kilio cha huzuni cha wafungwa kifike mbele
zako,
kwa nguvu za mkono wako
hifadhi wale waliohukumiwa kufa.

12Walipize jirani zetu mara saba vifuani mwao
aibu walizovurumisha juu yako, Ee BWANA,
13Ndipo sisi watu wako, kondoo wa malisho
yako,
tutakusifu milele,
toka kizazi hadi kizazi tutasimulia sifa zako.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuponywa Kwa Taifa
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Yungiyungi. Zaburi Ya Asafu)

80 Ee Mchungaji wa Israeli tusikie,
wewe umwongozaye Yosefu kama
kundi,
wewe uketiye katika kiti cha enzi
katikati ya makerubi, angaza
2mbele ya Efraimu, Benyamini na Manase.
Uamshe nguvu zako,
uje utuokoe.

3Ee Mungu, uturejeshe,
utuangazie uso wako, ili tuweze kuokolewa.

4Ee BWANA, Mwenyezi,
hata lini hasira yako itawaka na kufoka
moshi
dhidi ya maombi ya watu wako?
5Umewalisha kwa mkate wa machozi,
umewafanya wanywe machozi bakuli tele.
6Tumekuwa chanzo cha ugomvi kwa jirani zetu,
na adui zetu wanatudhihaki.

7Ee Mungu Mwenyezi uturejeshe,
utuangazie uso wako, nasi tuweze
kuokolewa.

8Ulileta mzabibu kutoka Misri,
ukawafukuza mataifa ukaupanda.
9Uliandaa shamba kwa ajili yake,
mizizi ikawa imara, ukajaza nchi.
10Milima ilifunikwa kwa kivuli chake,
matawi yake yakafunika mierezi mikubwa.
11Matawi yake yalienea mpaka Baharini[a],
machipukizi yake mpaka kwenye Mto[b].

12Mbona umebomoa kuta zake
ili kwamba wote wapitao karibu wazichume
zabibu zake?
13Nguruwe mwitu wanauharibu
na wanyama wa kondeni hujilisha humo.
14Turudie, Ee Mungu Mwenyezi!
Tazama chini kutoka mbinguni na uone!
Linda mzabibu huu,
15mche ulioupanda kwa mkono wako wa kuume,
mwana uliyemlea kwa ajili yako mwenyewe.

16Mzabibu wako umekatwa, umechomwa moto,
kwa kuwakemea watu wako huangamia.
17Mkono wako na utulie juu ya mtu aliyeko
mkono wako wa kuume,
mwana wa mtu uliyemlea kwa ajili yako
mwenyewe.
18Ndipo hatutakuacha tena,
utuhuishe nasi tutaliitia jina lako.

19Ee BWANA, Mwenyezi,
uturejeshe,
utuangazie uso wako,
ili tuweze kuokolewa.

Wimbo Wa Sikukuu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Gitithi. Zaburi Ya Asafu.)

81 Mwimbieni kwa furaha Mungu aliye
nguvu yetu,
mpigieni kelele za shangwe Mungu wa

a11 Bahari hapa huenda inamaanisha: Bahari ya Kati.
b11 Mto hapa huenda ni Eufrati.

Yakobo!
2Anzeni wimbo, pigeni matari,
pigeni kinubi na zeze kwa sauti nzuri.

3Pigeni baragumu za pembe za kondoo dume
wakati wa mwandamo wa mwezi
mpevu katika siku ya Sikukuu yetu,
4hii ni amri kwa Israeli,
agizo la Mungu wa Yakobo.
5Aliiweka iwe kama sheria kwa Yosefu
alipotoka dhidi ya Misri,
huko tulikosikia lugha ambayo hatukuielewa.

6Asema, ‘‘Nimeondoa mzigo mabegani mwao,
mikono yao iliwekwa huru kutoka kwenye
kikapu.
7Katika shida yako uliniita nami nikakuokoa,
nilikujibu katika mawingu yenye ngurumo,
nilikujaribu katika maji ya Meriba.

8“Enyi watu wangu sikieni, nami nitawaonya,
laiti kama mngenisikiliza, Ee Israeli!
9Hamtakuwa na mungu mgeni miongoni mwenu,
msimsujudie mungu wa kigeni.
10Mimi ni BWANA wako,
niliyekutoa katika nchi ya Misri.
Panua sana kinywa chako nami nitakijaza.

11“Lakini watu wangu hawakutaka kunisikiliza,
Israeli hakutaka kunitii.
12Basi niliwaacha katika ukaidi wa mioyo yao
wafuate mashauri yao wenyewe.

13“Laiti kama watu wangu wangalinisikiliza,
kama Israeli wangalifuata njia zangu,
14ningaliwatiisha adui zao kwa haraka
na kuugeuza mkono wangu dhidi ya watesi
wao!
15Wale wanaomchukia BWANA
wangalinywea mbele zake,
na adhabu yao ingedumu milele.
16Bali ninyi mngalilishwa ngano iliyo bora,
na kuwatosheleza kwa asali itokayo kwenye
mwamba.’’

Mungu Mtawala Mwenye Enzi Yote
(Zaburi Ya Asafu)

82 Mungu anaongoza kusanyiko kuu,
anatoa hukumu miongoni mwa
“miungu’’
2“Hata lini utaendelea kuwatetea wasio haki
na kuonyesha upendeleo kwa waovu?
3Teteeni wanyonge na yatima,
tunzeni haki za maskini na walioonewa.
4Waokoeni mnyonge na mhitaji,
wakomboeni kutoka mkononi mwa mwovu.

5“Hawajui lo lote, hawaelewi lo lote.
Wanatembea gizani,
misingi yote ya dunia imetikiswa.

6“Nilisema, ‘Ninyi ni “miungu’’,
ninyi nyote ni wana wa Aliye Juu Sana.’
7Lakini mtakufa kama wanadamu wa kawaida,
mtaanguka kama mtawala mwingine ye
yote.’’

8Ee Mungu, inuka uihukumu nchi,
kwa kuwa mataifa yote ni urithi wako.

Maombi Kwa Ajili Ya Kushindwa Kwa Adui Wa Israeli
(Zaburi Ya Asafu. Wimbo.)

83 Ee Mungu, usinyamaze kimya,
usinyamaze, Ee Mungu usitulie.
2Tazama watesi wako wanafanya fujo,
jinsi adui zako wanavyoinua vichwa vyao.
3Kwa hila wanafanya shauri dhidi ya watu wako,
wanafanya shauri baya dhidi ya wale
unaowapenda.
4Wanasema, ‘‘Njoni, tuwaangamize kama taifa,
ili jina la Israeli lisikumbukwe tena.’’

5Kwa nia moja wanapanga pamoja mashauri
mabaya,
wanafanya muungano dhidi yako,
6mahema ya Edomu na Waishmaeli,
ya Wamoabu na Wahagari,
7Gebali[a], Amoni na Ameleki,
Ufilisti, pamoja na watu wa Tiro.
8Pia Ashuru wameungana nao
kuwapa nguvu wazao wa Loti.

9Uwatendee kama vile ulivyowatendea Midiani,
na kama vile ulivyowatendea Sisera na
Yabini
penye kijito cha Kishoni,
10ambao waliangamia huko Endori
na wakawa kama takataka juu ya nchi.
11Wafanye wakuu wao kama Orebu na Zebu,
watawala wao kama Zeba na Zalmuna,
12ambao walisema, “Na tumiliki
nchi ya malisho ya Mungu.’’

13Ee Mungu wangu, wapeperushe kama

a7 Gebali hapa ina maana ya Bahari.

mavumbi ya kisulisuli,
kama makapi yapeperushwayo na upepo.
14Kama vile moto uteketezavyo msitu
au mwali wa moto unavyounguza milima,
15kwa hiyo wafuatilie kwa tufani yako
na kuwafadhaisha kwa dhoruba yako.
16Funika nyuso zao kwa aibu ili watu
walitafute jina lako, Ee BWANA.

17Wao na waaibishwe na kufadhaishwa,
wao na waangamie kwa aibu.
18Na wajue kwamba Wewe, ambaye jina lako ni BWANA,
kwamba Wewe peke yako ni Aliye Juu Sana
ya dunia yote.

Kuionea Shauku Nyumba Ya Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Mtindo Wa Gitithi. Zaburi Ya Wana Wa Kora).

84 Ee Mwenyezi,
makao yako yapendeza kama nini!
2Nafsi yangu inatamani sana,naam, hata kuona shauku,
kwa ajili ya nyua za BWANA,
moyo wangu na mwili wangu
vinamlilia Mungu Aliye Hai.

3Hata shomoro amejipatia makao,
mbayuwayu amejipatia kiota mahali
awezapo kuweka makinda yake,
mahali karibu na madhabahu yako,
Ee BWANA, Mwenye Nguvu,
Mfalme wangu na Mungu wangu.

4Heri wale wanaokaa nyumbani mwako,
wanaokusifu Wewe daima.
5Heri ni wale ambao nguvu zao ziko kwako,
na njia ziendazo Sayuni zimo mioyoni mwao.
6Wanapopita katika Bonde la Baka[a],
hulifanya mahali pa chemchemi,
pia mvua za vuli hulijaza kwa madimbwi[b].
7Huendelea toka nguvu hadi nguvu,
hadi kila mmoja afikapo mbele za Mungu huko Sayuni.

8Ee BWANA, Mwenyezi, sikia
maombi yangu,
nisikilize, Ee Mungu wa Yakobo.
9Ee Mungu, uitazame ngao yetu,
mtazame kwa wema mpakwa mafuta wako.

10Siku moja katika nyua zako ni bora
kuliko siku elfu mahali pengine,
afadhali ningekuwa bawabu katika nyumba ya Mungu wangu
kuliko kukaa katika mahema ya waovu.
11Kwa kuwa BWANA ni jua na ngao,
BWANA hutoa wema na heshima,
hakuna kitu chema anachowanyima
wale ambao hawana hatia.

12Ee BWANA, Mwenyezi,
heri ni mtu yule anayekutumaini Wewe.

Maombi Kwa Ajili Ya Ustawi Wa Taifa
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Wana Wa Kora.)

85 Ee BWANA, ulionyesha wema
kwa nchi yako,
ulimrejeshea Yakobo baraka zake[a].
2Ulisamehe uovu wa watu wako
na kufunika dhambi zao zote.
3Uliweka kando ghadhabu yako yote
na umegeuka na kuiacha hasira yako kali.

4Ee Mungu Mwokozi wetu,
uturejeshe tena nawe uiondoe chuki yako juu yetu.
5Je, utatukasirikia milele?
Utaendeleza hasira yako kwa vizazi vyote?
6Je, hutatuhuisha tena,
ili watu wako wakufurahie?
7Utuonyeshe upendo wako usiokoma, Ee BWANA,
utupe wokovu wako.
8Nitasikiliza lile atakalosema Mungu aliye BWANA,
anaahidi amani kwa watu wake, watakatifu wake,
lakini na wasirudie upumbavu.
9Hakika wokovu wake uko karibu na wale wamchao,
ili utukufu wake udumu katika nchi yetu.

10Upendo na uaminifu hukutana pamoja,
haki na amani hubusiana.
11Uaminifu huchipua kutoka katika nchi,
haki hutazama chini kutoka mbinguni.
12Naam, hakika BWANA atatoa kilicho chema,

a6 Bonde la Baka maana yake ni "Bonde la Vilio."
b6 Mvua za vuli hulijaza kwa "madimbwi" maana yake ni "Baraka."

a1 Kumrejeshea Yakobo baraka zake maana yake "Ulirudisha mateka wa Yakobo."

nchi yetu itazaa mavuno yake.
13Haki itatangulia mbele yake
na kutengeneza njia kwa ajili ya hatua zake.

Kuomba Msaada
(Maombi Ya Daudi)

86 Ee BWANA, sikia na unijibu,
kwa maana mimi ni maskini na mhitaji.
2Linda maisha yangu, kwa maana nimejiweka kwako,
wewe ni Mungu wangu, mwokoe mtumishi wako anayekutumaini.
3Ee BWANA, nihurumie mimi,
kwa maana ninakuita mchana kutwa.
4Mpe mtumishi wako furaha,
kwa kuwa kwako Wewe, Ee BWANA,
ninainua nafsi yangu.

5Ee BWANA, Wewe ni mwema na mwenye kusamehe,
umejaa upendo kwa wote wakuitao.
6Ee BWANA, sikia maombi yangu,
sikiliza kilio changu unihurumie.
7Katika siku ya shida yangu nitakuita,
kwa maana Wewe utanijibu.

8Ee BWANA, katikati ya miungu hakuna kama wewe,
hakuna matendo ya kulinganishwa na yako.
9Ee BWANA, mataifa yote uliyoyafanya
yatakuja na kuabudu mbele zako,
watalileta utukufu jina lako.
10Kwa maana wewe ni mkuu na unafanya mambo ya ajabu,
Wewe peke yako ndiwe Mungu.

11Ee BWANA, nifundishe njia yako,
nami nitakwenda katika kweli yako,
nipe moyo usiositasita,
ili niweze kulicha jina lako.
12Ee BWANA, wangu, nitakusifu kwa moyo wote,
nitaliadhimisha jina lako milele.
13Kwa maana upendo wako ni mkuu kwangu,
umeniokoa kutoka kwenye vilindi vya kaburi[a].

14Ee Mungu, wenye majivuno wananishambulia,
kundi la watu wakatili linatafuta uhai wangu,
watu wasiokuheshimu Wewe.
15Lakini Wewe, Ee BWANA, ni Mungu wa huruma na neema,
si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo na uaminifu.

16Nigeukie na unihurumie,
mpe mtumishi wako nguvu zako,
mwokoe mwana wa mjakazi wako[b].
17Nipe ishara ya wema wako,
ili adui zangu waione nao waaibishwe,
kwa kuwa Wewe, Ee BWANA,
umenisaidia na kunifariji.

Sifa Za Yerusalemu

87 Ameuweka msingi wake
katika mlima mtakatifu,
2 BWANA anayapenda malango ya Sayuni
kuliko makao yote ya Yakobo.
3Mambo matukufu yanasemwa juu yako,
Ee mji wa Mungu:
4"Nitaweka kumbukumbu ya Rahabu[a] na Babeli
miongoni mwa wale wanaonikubali mimi.
Ufilisti pia na Tiro, pamoja na Kushi[b],
nami nitasema, 'Huyu alizaliwa Sayuni[c].' "

5Kuhusu Sayuni itasemwa hivi,
"Huyu na yule walizaliwa humo,
naye Aliye Juu mwenyewe atamwimarisha.
6 BWANA ataandika katika orodha mataifa:
"Huyu alizaliwa Sayuni."
7Watakapokuwa wanapiga vinanda wataimba,
"chemchemi zangu zote ziko kwako."

Kilio Kwa Ajili Ya Kuomba Msaada

88 Ee BWANA, Mungu uniokoaye,
nimelia mbele zako usiku na mchana.
2Maombi yangu na yafike mbele zako,
utegee sikio lako kilio changu.

3Kwa kuwa nafsi yangu imejaa taabu,
na maisha yangu yanakaribia kaburi.
4Nimehesabiwa miongoni mwa wale wanaokwenda shimoni,
niko kama mtu asiye na nguvu.
5Nimetengwa pamoja na wafu,

---

a13 Vilindi vya kaburi hapa maana yake, "Kuzimu."

b16 Mwokoe mwana wa mjakazi wako, hapa ina maana "mwokoe mwanao mwaminifu."

a4 Rahabu hapa ina maana ya jina la ushairi la Misri.
b4 Kushi hapa ina maana ya: Eneo la Nile ya Juu.
c4 "Huyu alizaliwa Sayuni," maana yake Mungu atawaorodhesha katika orodha yake ya kifalme kama wenyeji wa Mji wake.

kama waliochinjwa walalao kaburini,
ambao huwakumbuki tena,
ambao wamekatiliwa mbali na uangalizi wako.

6Umenitupa katika shimo lenye kina kirefu sana,
katika vina vya giza nene.
7Ghadhabu imekuwa nzito juu yangu,
umenigharikisha kwa mawimbi yako yote.
8Umenitenga na rafiki zangu
na kunifanya wanisukumie mbali.
Nimezuiliwa wala siwezi kutoroka,
9Nuru ya macho yangu imefifia kwa ajili ya huzuni.
Ee BWANA, ninakuita kila siku,
ninakunyooshea wewe mikono yangu.
10Je, unawaonyesha wafu maajabu yako?
Je, wale waliokufa huinuka na kukusifu?
11Je, upendo wako unatangazwa kaburini,
uaminifu wako katika uharibifu?
12Je, maajabu yako yanajulikana mahali pa gizani,
au matendo yako ya haki katika nchi ya usahaulifu?

13Lakini ninakulilia Wewe, unisaidie, Ee BWANA,
asubuhi maombi yangu huja mbele zako.
14Ee BWANA, kwa nini unanikataa
na kunificha uso wako?

15Tangu ujana wangu nimeteseka
nikakaribia kifo,
nimepatwa na hofu zako
nami nimekata tamaa.
16Ghadhabu yako imenikumba, juu yangu,
hofu zako zimeniangamiza.
17Mchana kutwa zinanizunguka kama mafuriko,
zimenimeza kabisa.
18Umeniondolea marafiki na wapendwa wangu,
giza limekuwa ndilo rafiki yangu wa karibu kuliko wote.

Wimbo Wakati Wa Taabu Ya Kitaifa
(Utenzi Wa Ethani Wa Jamii Ya Ezra.)

89 Nitaimba juu ya upendo mkuu wa BWANA milele,
kwa kinywa changu nitajulisha
uaminifu wako ujulikane kwa vizazi vyote.
2Nitatangaza kuwa, upendo wako unasimama imara milele
na uaminifu wako umeuthibitisha mbinguni.
3Ulisema, “Nimefanya agano na mteule wangu,
nimemwapia mtumishi wangu Daudi.
4‘Nitaimarisha uzao wako milele
na kudumisha ufalme wako kwa vizazi vyote.’ ”

5Ee BWANA, mbingu zinayasifu maajabu yako,
uaminifu wako pia, katika kusanyiko la watakatifu.
6Kwa kuwa ni nani katika mbingu juu anayeweza kulinganishwa na BWANA ?
Ni nani miongoni mwa viumbe vya mbinguni aliye kama BWANA ?
7Katika kusanyiko la watakatifu Mungu huogopwa sana,
anahofiwa kuliko wote wanaomzunguka.
8Ee BWANA Mwenye Nguvu, ni nani aliye kama Wewe?
Ee BWANA, Wewe ni mwenye nguvu,
na uaminifu wako unakuzunguka.

9Wewe unatawala bahari yenye msukosuko,
wakati mawimbi yake yanapoinuka, Wewe unayatuliza.
10Wewe ulimponda Rahabu[a] kama mmojawapo wa waliochinjwa,
kwa mkono wako wenye nguvu,
uliwatawanya adui zako.
11Mbingu ni zako, nayo nchi pia ni yako,
uliuwekea ulimwengu msingi pamoja na vyote vilivyomo.
12Uliumba kaskazini na kusini,
Tabori na Hermoni wanaliimbia jina lako kwa furaha.
13Mkono wako umejaa uwezo,
mkono wako una nguvu, mkono wako wa kuume umetukuzwa.

14Haki na hukumu ndio msingi wa kiti chako cha enzi,
upendo na uaminifu vinakutangulia.
15Heri ni wale ambao wamejifunza kukusifu kwa shangwe,
wanaotembea katika mwanga wa uwepo wako, Ee BWANA,.
16Wanashangilia katika jina lako mchana kutwa,
wanafurahi katika haki yako.
17Kwa kuwa wewe ni utukufu na nguvu yao,
kwa wema wako unatukuza pembe[b] yetu.

---

a[10] Rahabu hapa inamaanisha “Kiumbe mkubwa mno wa ajabu wa baharini wa hadithi.” (sio Rahabu wa Yos. 2)
b[17] Pembe hapa ina maana ya “mwenye nguvu.”

18Naam, ngao[c] yetu ni mali ya BWANA,
aliye Mtakatifu Pekee wa Israeli ni mfalme wetu.

19Ulizungumza wakati fulani katika maono,
kwa watu wako waaminifu ukasema:
"Nimeweka nguvu kwa shujaa,
nimemwinua kijana miongoni mwa watu.
20Nimempata Daudi mtumishi wangu,
nimemtia mafuta yangu matakatifu.
21Kitanga changu kitamtegemeza,
hakika mkono wangu utamtia nguvu.
22Hakuna adui atakayemtoza ushuru,
hakuna mtu mwovu atakayemwonea.
23Nitawaponda adui zake mbele zake
na kuwaangamiza watesi wake.
24Upendo wangu mkamilifu utakuwa pamoja naye,
kwa jina langu pembe yake itatukuzwa.
25Nitauweka mkono wake juu ya bahari,
mkono wake wa kuume juu ya mito.
26Naye ataniita kwa sauti, 'Wewe ni Baba yangu,
Mungu wangu, Mwamba na Mwokozi wangu.'
27Nitamteua pia awe mzaliwa wangu wa kwanza,
aliyetukuka kuliko wafalme wote wa dunia.
28Nitadumisha upendo wangu kwake milele,
na agano langu naye litakuwa imara.
29Nitaudumisha uzao wake milele,
kiti chake cha enzi kama mbingu zinavyodumu.

30"Kama wanae wataacha amri yangu
na wasifuate sheria zangu,
31kama wakihalifu maagizo yangu
na kutoshika amri zangu,
32nitaadhibu dhambi yao kwa fimbo,
uovu wao kwa kuwapiga,
33lakini sitaondoa upendo wangu kwake,
wala sitausaliti uaminifu wangu kamwe.
34Mimi sitavunja agano langu
wala sitabadili lile ambalo midomo yangu imetamka.
35Mara moja na kwa milele, nimeapa kwa utakatifu wangu,
nami sitamdanganya Daudi,
36kwamba uzao wake utaendelea milele
na kiti chake cha enzi kitadumu mbele zangu kama jua,
37kitaimarishwa milele kama mwezi,
shahidi mwaminifu angani.''

38Lakini wewe umemkataa, umemdharau,
umemkasirikia sana mpakwa mafuta wako.
39Umelikana agano lako na mtumishi wako
na umeinajisi taji yake mavumbini.
40Umebomoa kuta zake zote
na ngome zake zote umezifanya kuwa magofu.
41Wote wapitao karibu wamemnyang'anya mali zake,
amekuwa dharau kwa jirani zake.
42Umeutukuza mkono wa kuume wa adui zake,
umewafanya watesi wake wote washangilie.
43Umegeuza makali ya upanga wake
na hukumpa msaada katika vita.
44Umeikomesha fahari yake,
na kukiangusha kiti chake cha enzi.
45Umezifupisha siku za ujana wake,
umemfunika kwa vazi la aibu.

46Hata lini, Ee BWANA, ? Utajificha milele?
Ghadhabu yako itawaka kama moto hata lini?
47Kumbuka jinsi maisha yangu yanavyopita haraka.
Ni ubatili kiasi gani umemwumba mwanadamu!
48Ni mtu gani awezaye kuishi na asione kifo,
au kujiokoa mwenyewe kutoka nguvu za kaburi[d]?

49Ee BWANA, uko wapi upendo wako mkuu wa mwanzoni,
ambao katika uaminifu wako ulimwapia Daudi?
50Bwana, kumbuka, jinsi mtumishi wako amesimangwa,
jinsi ninavyovumilia moyoni mwangu dhihaka za mataifa yote,
51Dhihaka ambazo kwazo adui zako wamenisimanga, Ee BWANA,
ambazo kwazo wamesimanga kila hatua ya mpakwa mafuta wako.

52Msifuni BWANA milele!
Amen na Amen.

KITABU CHA NNE
(Zaburi 90-106)
Kwa Mungu Na Mwanadamu
(Maombi Ya Mose, Mtu Wa Mungu)

c18 Ngao yetu hapa ina maana ya "Ee Mwenyezi."

d48 Kaburi hapa maana yake ni: "Kuzimu."

90 BWANA, wewe umekuwa makao
yetu katika vizazi vyote.
2Kabla ya kuzaliwa milima
au hujaumba dunia na ulimwengu,
wewe ni Mungu tangu milele hata milele.

3Huwarudisha watu mavumbini,
ukisema, “Rudini mavumbini, enyi
wanadamu.’’
4Kwa maana kwako miaka elfu
ni kama siku moja iliyokwisha pita,
au kama kesha la usiku.
5Unawatowesha wanadamu katika usingizi wa
kifo,
nao ni kama majani machanga ya asubuhi,
6ingawa asubuhi yanachipua,
ifikapo jioni huwa yamenyauka na kukauka.

7Tumeangamizwa kwa hasira yako
na tumetishwa kwa ghadhabu yako.
8Umeyaweka maovu yetu mbele yako,
dhambi zetu za sirini katika nuru ya uwepo
wako.
9Tumeishi siku zetu zote chini ya ghadhabu
yako,
tunamaliza miaka yetu kwa kuomboleza.
10Siku zetu za kuishi ni miaka sabini,
ikiwa tuna nguvu ni miaka themanini,
lakini yote ni ya shida na taabu,
nayo yapita haraka, nasi twatoweka.

11Ni nani ajuaye nguvu za hasira yako?
Kwa maana ghadhabu yako ni kubwa
kama hofu tunayopaswa kuwa nayo
kwako,
12Tufundishe kuzihesabu siku zetu vizuri,
ili tujipatie moyo wa hekima.

13Ee BWANA, uwe na huruma!
Utakawia hata lini?
Wahurumie watumishi wako.
14Asubuhi tushibishe upendo wako usiokoma,
ili tuweze kuimba kwa shangwe
na kufurahi siku zetu zote.
15Utufurahishe kulingana na siku ulizotuadhibu,
kulingana na miaka tuliyotaabika.
16Matendo yako na yaonekane kwa watumishi
wako,
utukufu wako kwa watoto wao.

17Wema wa BWANA wetu, uwe juu yetu,
azithibitishe kazi za mikono yetu,
naam, azithibitishe kazi za mikono yetu.

Mungu Mlinzi Wetu

91 Yeye akaaye mahali pa salama pake
Yeye Aliye Juu sana,
atadumu katika uvuli wake Mungu
Mwenye Nguvu zote.
2Nitasema kuhusu BWANA, “’Yeye ndiye
kimbilio langu
na ngome yangu, Mungu wangu, ambaye
ninamtumaini.’’

3Hakika yeye atakuokoa na mtego wa mwindaji
na maradhi ya kuambukiza ya kufisha.
4Atakufunika kwa manyoya yake,
chini ya mbawa zake utapata kimbilio,
uaminifu wake utakuwa ngao na kinga yako.
5Hutaogopa vitisho vya usiku,
wala mshale urukao mchana,
6wala maradhi ya kuambukiza yanayonyemelea
gizani,
wala tauni iharibuyo adhuhuri.
7Ijapo watu elfu wataangukia kando yako,
kumi elfu mkono wako wa kuume,
lakini haitakukaribia wewe.
8Utatazama tu kwa macho yako
na kuona adhabu ya waovu.

9Kama ukimfanya Aliye Juu kuwa makao yako,
hata BWANA ambaye ni kimbilio
langu,
10basi hakuna madhara yatakayokupata wewe,
wala maafa hayataikaribia hema yako.
11Kwa kuwa atawaagiza malaika zake
kwa ajili yako,
wakulinde katika njia zako zote.
12Mikononi mwao atakuinua juu,
ili usijikwae mguu wako kwenye jiwe.
13Utawakanyaga simba na nyoka wakali,
simba mkubwa na nyoka utawaponda kwa
miguu.

14 BWANA asema, “Kwa kuwa
ananipenda nitamwokoa,
nitamlinda kwa kuwa amelikubali jina
langu.’’
15Ataniita, nami nitamjibu,
nitakuwa pamoja naye katika taabu,
nitamwokoa na kumheshimu.
16Kwa siku nyingi nitamshibisha
na kumwonyesha wokovu wangu.

Wimbo Wa Kumsifu Mungu
(Zaburi: Wimbo Wa Sabato.)

92 Ni vema kumshukuru BWANA
na kuliimbia jina lako, Ee Uliye Juu sana,
2kutangaza upendo wako asubuhi,
uaminifu wako wakati wa usiku,
3kwa zeze yenye nyuzi kumi
na kwa sauti ya kinubi.

4Ee BWANA, kwa kuwa matendo yako yamenifurahisha,
nitaziimba kwa shangwe kazi za mikono yako.
5Ee BWANA, tazama jinsi yalivyo makuu matendo yako,
tazama jinsi yalivyo ya kina mawazo yako!
6Mjinga hafahamu,
mpumbavu haelewi,
7ingawa waovu huchipua kama majani
na wote watendao mabaya wanastawi,
wataangamizwa milele

8Bali wewe, Ee BWANA,
utatukuzwa milele.

9Ee BWANA, hakika adui zako,
hakika adui zako wataangamia,
wote watendao mabaya watatawanywa.
10Umeitukuza pembe[a] yangu kama ile ya nyati dume,
mafuta mazuri yamemiminwa juu yangu.

11Macho yangu yameona adui zangu wakishindwa,
masikio yangu yamesikia maangamizi ya adui zangu waovu.

12Wenye haki watastawi kama mtende,
watakuwa kama mwerezi wa Lebanoni,
13wamepandwa katika nyumba ya BWANA,
watastawi katika nyua za Mungu wetu.
14Wakati wa uzee watakuwa bado wanazaa matunda,
watakuwa wabichi na wamejaa nguvu,
15wakitangaza, " BWANA ni mkamilifu,
Yeye ni Mwamba wangu na hamna uovu ndani yake.''

Mungu Mfalme

93 BWANA anatawala, amejivika utukufu,
BWANA amejivika utukufu
na amejivika nguvu.
Dunia imewekwa imara,
haitaondoshwa.
2Kiti chako cha enzi kimekuwa thabiti tangu zamani,
wewe umekuwapo tangu milele.

3Bahari zimeinua, Ee BWANA,
bahari zimeinua sauti zake,
bahari zimeinua sauti za mawimbi yake.
4Yeye ni mkuu kuliko ngurumo ya maji makuu,
ni mkuu kuliko mawimbi ya bahari,
BWANA Aliye Juu ni mkuu.

5Ee BWANA, sheria zako ni imara,
utakatifu umepamba nyumba yako pasipo mwisho.

Mungu Mhukumu Wa Wote

94 Ee BWANA, ulipizaye kisasi,
Ee Mungu ulipizaye kisasi, uangaze sasa.
2Ee mhukumu wa dunia, inuka,
uwalipize wenye kiburi kama wanavyostahili.
3Hata lini, waovu, Ee BWANA,
hata lini waovu watashangilia?

4Wanamimina maneno ya kiburi,
watenda mabaya wote wamejaa majivuno.
5Ee BWANA, wanawaponda watu wako,
wanawaonea urithi wako.
6Wanamchinja mjane na mgeni,
na kuwaua yatima.
7Nao husema, " BWANA haoni,
Mungu wa Yakobo hafahamu.''

8Sikia, enyi wajinga miongoni mwa watu,
enyi wapumbavu, lini mtakuwa na hekima?
9Je, aliyeweka sikio asisikie?
Aliyeumba jicho asione?
10Je, anayeadhibisha mataifa asiadhibu?
Je, awafundishaye wanadamu asiwe na maarifa?
11 BWANA anajua mawazo ya mwanadamu,
anajua ya kwamba hayafai.
12Ee BWANA, heri mtu unayemwadibisha,
mtu unayemfundisha kwa sheria yako,
13unampa utulivu siku za shida,
mpaka shimo litakapokuwa limechimbwa kwa ajili ya mwovu.
14Kwa kuwa BWANA hatawakataa watu wake,
hatauacha urithi wake.

a10 Pembe maana yake hapa ni kuonyesha mfano wa "nguvu.''

15Hukumu itapatikana tena ya haki,
wote walio na mioyo minyofu wataifuata.

16Ni nani atakayenisaidia kuinuka dhidi ya mwovu?
Ni nani atakayenikinga dhidi ya watenda maovu?
17Kama BWANA asingalinisaidia,
upesi ningalikuwa naishi katika ukimya wa kifo.
18Niliposema, "Mguu wangu unateleza,''
Ee BWANA, upendo wako ulinishikilia.
19Wakati wasiwasi ulipokuwa mwingi ndani yangu,
faraja yako ilinipa furaha nafsini mwangu.

20Je, kiti cha utawala wa udhalimu kitajiunga nawe,
ule uletao taabu kutokana na sheria zake?
21Huungana kuwashambulia wenye haki,
kuwahukumu kufa wasio na hatia.
22Lakini BWANA amekuwa ngome yangu,
na Mungu wangu mwamba ninaoukimbilia.
23Yeye atawalipa kwa ajili ya dhambi zao
na atawaangamiza kwa ajili ya maovu yao,
BWANA wetu atawaangamiza.

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

95 Njoni, tumwimbie BWANA kwa furaha,
tumfanyie kelele za shangwe Mwamba wa wokovu wetu.
2Tuje mbele zake kwa shukrani,
tumtukuze kwa vinanda na nyimbo.

3Kwa kuwa BWANA ni Mungu mkuu,
mfalme mkuu juu ya miungu yote.
4Mkononi mwake mna vilindi vya dunia
na vilele vya milima ni mali yake.
5Bahari ni yake, kwani ndiye aliyeifanya,
na mikono yake iliumba nchi kavu.

6Njoni, tusujudu tukimwabudu,
tupige magoti mbele za BWANA Muumba wetu,
7kwa maana ndiye Mungu wetu
na sisi ni watu wa malisho yake,
kondoo chini ya utunzaji wake.
Kama mkiisikia sauti yake leo,
8msiifanye migumu mioyo yenu kama mlivyofanya kule Meriba[a],
kama mlivyofanya siku ile kule Masa[b] jangwani,
9ambapo baba zenu walinijaribu na kunipima,
ingawa walikuwa wameyaona niliyoyafanya.
10Kwa miaka arobaini nilikasirikia kizazi kile,
nikasema, "Hawa ni taifa ambalo mioyo yao imepotoka,
nao hawajazifahamu njia zangu.''
11Kwa hiyo nikaapa katika hasira yangu,
"Kamwe hawataingia rahani mwangu.''

Mungu Mfalme Mkuu
(1Nya 16:23-33)

96 Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
mwimbieni BWANA dunia yote.
2Mwimbieni BWANA, lisifuni jina lake,
tangazeni wokovu wake siku baada ya siku.
3Tangazeni utukufu wake katikati ya mataifa,
matendo yake ya ajabu miongoni mwa mataifa yote.

4Kwa kuwa BWANA ni mkuu mwenye kustahili kusifiwa kuliko wote,
Yeye ni wa kuogopwa kuliko miungu yote.
5Kwa maana miungu yote ya mataifa ni sanamu,
lakini BWANA aliziumba mbingu.
6Fahari na enzi viko mbele yake,
nguvu na utukufu vimo patakatifu pake.

7Mpeni BWANA, enyi jamaa za mataifa,
mpeni BWANA utukufu na nguvu.
8Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina lake,
leteni sadaka na mje katika nyua zake.
9Mwabuduni BWANA katika uzuri wa utakatifu wake,
dunia yote na itetemeke mbele zake.

10Katikati ya mataifa semeni, " BWANA anatawala.''
Ulimwengu ameuweka imara hauwezi kusogezwa,
atawahukumu mataifa kwa uadilifu.
11Mbingu na zishangilie, nchi na ifurahi,
bahari na ivume na vyote vilivyomo ndani yake,
12mashamba na yashangilie, pamoja na vyote vilivyomo ndani yake.
Kisha miti yote ya msituni itaimba kwa furaha,
13vitaimba mbele za BWANA

a8 Meriba maana yake hapa ni: Kugombana.

b8 Masa maana yake hapa ni: Kujaribiwa.

kwa maana anakuja,
anakuja kuhukumu dunia.
Atahukumu dunia kwa haki
na mataifa katika kweli yake.

Mungu Mtawala Mkuu

97 BWANA anatawala, nchi na ifurahi,
visiwa vyote vishangilie.
2Mawingu na giza nene vinamzunguka,
haki na hukumu ndio msingi wa kiti chake
cha enzi.
3Moto hutangulia mbele zake
na huteketeza adui zake pande zote.
4Umeme wake wa radi humulika dunia,
nchi huona na kutetemeka.
5Milima huyeyuka kama nta mbele za BWANA,
mbele za Bwana wa dunia yote.
6Mbingu zinatangaza haki yake,
na mataifa yote huona utukufu wake.

7Wote waabuduo sanamu waaibishwe,
wale wajisifiao sanamu,
mwabuduni Yeye, enyi miungu yote!

8Sayuni husikia na kushangilia,
vijiji vya Yuda vinafurahi
kwa sababu ya hukumu zako, Ee BWANA.
9Kwa kuwa wewe, Ee BWANA, ndiwe
Uliye Juu Sana,
juu sana kuliko dunia yote,
umetukuka sana juu ya miungu yote.

10Wale wanaompenda BWANA
na wauchukie uovu,
kwa maana Yeye hulinda maisha
ya waaminifu wake
na kuwaokoa kutoka mkononi mwa mwovu.
11Nuru huangaza wenye haki
na furaha kwa watu wanyofu wa moyo.
12Furahini katika BWANA,
ninyi mlio wenye haki,
lisifuni jina lake takatifu.

Mungu Mtawala Wa Dunia

98 Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
kwa maana ametenda mambo ya
ajabu,
kitanga chake cha kuume na mkono wake
mtakatifu umemfanyia wokovu.
2 BWANA ameufanya wokovu wake ujulikane
na amedhihirisha haki yake kwa mataifa.
3Ameukumbuka upendo wake
na uaminifu wake kwa nyumba ya Israeli,
Miisho yote ya dunia imeuona wokovu wa
Mungu wetu.

4Mpigieni kelele za shangwe,
dunia yote ipaze sauti kwa nyimbo za
shangwe na vinanda,
5mwimbieni BWANA kwa kinubi,
kwa kinubi na sauti za kuimba,
6kwa tarumbeta na mvumo wa baragumu za
pembe za kondoo dume,
shangilieni kwa furaha mbele za BWANA,
aliye Mfalme.
7Bahari na ivume na kila kilichoko ndani yake,
dunia na wote wakaao ndani yake.
8Mito na ipige makofi,
milima na iimbe pamoja kwa furaha,
9vyote na viimbe mbele za BWANA,
kwa maana yu aja kuhukumu dunia.
Atahukumu dunia kwa haki
na mataifa kwa haki.

Mungu Mfalme Mkuu

99 BWANA anatawala,
mataifa na yatetemeke,
anaketi kwenye kiti cha enzi katikati ya
makerubi,
dunia na itikisike.
2 BWANA ni mkuu katika Sayuni,
ametukuzwa juu ya mataifa yote.
3Wanalisifu jina lako ambalo ni kuu na la
kuogopwa.
Yeye ni mtakatifu.
4Mfalme mwenye nguvu hupenda haki,
Wewe umethibitisha adili,
katika Yakobo umefanya
yaliyo haki na sawa.
5Mtukuzeni BWANA wetu
na mkaabudu katika mahali pa kuwekea
miguu Yake, Yeye ni mtakatifu.
6Mose na Aroni walikuwa miongoni
mwa makuhani wake,
Samweli alikuwa miongoni mwa walioliitia
jina lake,
walimwita naye aliwajibu.
7Alizungumza nao kutoka katika nguzo ya
wingu,
walizishika sheria zake na amri alizowapa.

8Ee BWANA, wetu,
ndiwe uliye wajibu,
kwa Israeli ulikuwa Mungu mwenye
kusamehe,
ingawa uliadhibu matendo yao mabaya.

9Mtukuzeni BWANA wetu
na mwabudu kwenye mlima wake
mtakatifu,
kwa maana BWANA wetu ni mtakatifu.

Wimbo Wa Kumsifu Mungu
(Zaburi Ya Shukrani)

100 Mpigieni BWANA kelele za
shangwe, dunia yote.
2Mwabuduni BWANA kwa furaha,
njoni mbele zake kwa nyimbo za shangwe.
3Jueni kwamba BWANA ni Mungu.
Yeye ndiye aliyetuumba, na sisi tu wake,
Sisi tu watu wake, kondoo wa malisho yake.

4Ingieni malangoni mwake kwa shukrani
na katika nyua zake kwa kusifu,
mshukuruni yeye na kulisifu jina lake.
5Kwa maana BWANA ni mwema na
Upendo wake wadumu milele,
uaminifu wake unaendelea katika vizazi
vyote.

Ahadi Ya Mfalme
(Zaburi Ya Daudi)

101 Nitaimba juu ya upendo wako na
haki yako,
kwako wewe, Ee BWANA,
nitaimba sifa.
2Nitazingatia kuishi maisha yasiyo na lawama,
utakuja kwangu lini?

Nitatembea nyumbani mwangu
kwa moyo usio na lawama.
3Sitaweka mbele ya macho yangu kitu kiovu
Ninayachukia matendo ya watu wasio na
imani,
hawatashikamana nami.
4Moyo wa ukaidi utakuwa mbali nami,
nitajitenga na kila ubaya.

5Kila amsingiziaye jirani yake kwa siri,
huyo nitamnyamazisha,
mwenye macho ya dharau na moyo wa
kiburi sitamvumilia.

6Macho yangu yatawaelekea waaminifu katika
nchi,
ili waweze kuishi pamoja nami,
yeye ambaye moyo wake hauna lawama
atawatumikia.

7Mdanganyifu hatakaa nyumbani mwangu,
yeye asemaye kwa uongo hatasimama
mbele yangu.

8Kila asubuhi nitawanyamazisha,
waovu wote katika nchi,
nitamkatilia mbali kila mtenda mabaya
kutoka katika mji wa BWANA .

Maombi Ya Mtu Mwenye Taabu
(Maombi Ya Mtu Aliyechoka, Anayeteseka Anayemimina Malalamiko Kwa Bwana)

102 Ee BWANA, usikie sala yangu,
kilio changu cha kuomba
msaada kikufikie.
2Usinifiche uso wako
ninapokuwa katika shida.
Unitegee sikio lako,
ninapoita, unijibu kwa upesi.

3Kwa kuwa siku zangu zinatoweka kama moshi,
mifupa yangu inaungua kama kaa la moto.
4Moyo wangu umefifia na kunyauka kama jani,
ninasahau kula chakula changu.
5Kwa ajili ya kulia kwangu kwa uchungu,
nimebakia ngozi na mifupa.
6Nimekuwa kama bundi wa jangwani,
kama bundi kwenye magofu.
7Nilalapo sipati usingizi, nimekuwa
kama ndege mpweke kwenye paa la
nyumba.
8Mchana kutwa adui zangu hunidhihaki,
wale wanaonizunguka hutumia jina langu
kama laana.
9Ninakula majivu kama chakula changu
na nimechanganya kinywaji changu na
machozi
10kwa sababu ya ghadhabu yako kuu,
kwa maana umeniinua na kunitupa kando.
11Siku zangu ni kama kivuli cha jioni,
ninanyauka kama jani.

12Lakini wewe, Ee BWANA, unaketi katika
kiti chako cha enzi milele,
sifa zako za ukuu zaendelea vizazi
vyote.
13Utainuka na kuihurumia Sayuni,
kwa maana ni wakati wa kumuonyesha
wema,
wakati uliokubalika umewadia.
14Kwa maana mawe yake ni ya thamani kwa
watumishi wako,
vumbi lake lenyewe hulionea huruma.
15Mataifa wataogopa jina la BWANA,

wafalme wote wa dunia
watauheshimu utukufu wako.
16Kwa maana BWANA ataijenga tena Sayuni
na kutokea katika utukufu wake.
17Ataitikia maombi ya mtu mkiwa,
wala hatadharau hoja yao

18Hili na liandikwe kwa ajili ya kizazi kijacho,
ili taifa litakaloumbwa baadaye waweze
kumsifu BWANA :
19“ BWANA alitazama chini kutoka
patakatifu pake palipo juu,
kutoka mbinguni alitazama dunia,
20kusikiliza vilio vya uchungu vya wafungwa
na kuwaweka huru wale waliohukumiwa
kufa.”

21Kwa hiyo jina la BWANA latangazwa
huko Sayuni
na sifa zake katika Yerusalemu,
22wakati mataifa na falme
zitakapokusanyika kumwabudu BWANA.

23Katika kuishi kwangu alivunja nguvu zangu,
akafupisha siku zangu.
24Ndipo niliposema:
“Ee Mungu wangu, usinichukue katikati ya
siku zangu,
miaka yako inaendelea vizazi vyote.
25Hapo mwanzo uliweka misingi ya dunia,
na mbingu ni kazi ya mikono yako.
26Hivi vitatoweka, lakini wewe utadumu,
vyote vitachakaa kama vazi.
Utavibadilisha kama nguo
navyo vitaondoshwa.
27Lakini wewe, U Yeye yule,
miaka yako haikomi kamwe.
28Watoto wa watumishi wako wataishi mbele
zako,
wazao wao wataimarishwa mbele zako.”

Pendo La Mungu
(Zaburi Ya Daudi)

103 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA,
vyote vilivyomo ndani yangu
vilihimidi jina lake takatifu.
2Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA,
wala usisahau wema wake,
3akusamehe dhambi zako zote
na kuponya magonjwa yako yote,
4aukomboa uhai wako na kaburi,
na kukuvika taji ya upendo na huruma,
5anayetosheleza mahitaji yako kwa vitu vyema,
ili ujana wako uhuishwe kama wa tai.

6 BWANA hutenda haki,
naye huwapa hukumu ya haki wote
wanaoonewa.

7Alimjulisha Mose njia zake,
matendo yake kwa wana wa Israeli:
8 ni mwenye huruma na rehema,
si mwepesi wa hasira, amejaa upendo.
9Yeye hatalaumu sikuzote,
wala haweki hasira yake milele,
10yeye hutuadhibu kulingana na dhambi zetu
wala hatulipizi sawasawa na maovu yetu.
11Kama vile mbingu zilivyo juu sana
juu ya dunia,
ndivyo wema wake ulivyo mwingi
kwa wanaomcha,
12kama mashariki ilivyo mbali na magharibi,
ndivyo Mungu ameziweka dhambi zetu
mbali na sisi.
13Kama baba alivyo na huruma
kwa watoto wake,
ndivyo BWANA anavyowahurumia
wale wanaomcha,
14kwa kuwa anajua tulivyoumbwa,
anakumbuka kwamba sisi tu mavumbi.
15Kuhusu mwanadamu, siku zake ni kama
majani,
anachanua kama ua la shambani,
16upepo huvuma juu yake nalo hutoweka,
mahali pake hapalikumbuki tena.
17Lakini kutoka milele hata milele upendo wa
BWANA uko kwa wale wamchao,
haki yake kwa watoto wa watoto wao,
18kwa wale walishikao agano lake
na kukumbuka kuyatii mausia yake.

19 BWANA ameweka imara kiti chake cha
enzi mbinguni,
ufalme wake unatawala juu ya vyote.

20Mhimidini BWANA, enyi malaika wake,
ninyi mlio mashujaa mnaozitii amri zake,
ninyi mnaotii neno lake.
21Mhimidini BWANA, ninyi jeshi lake lote
la mbinguni,
ninyi watumishi wake mnaofanya mapenzi
yake.
22Mhimidini BWANA, kazi zake zote
kila mahali katika milki yake.

Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.

Katika Kumsifu Muumba

104 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.
Ee BWANA, wangu, wewe ni mkuu sana,
umejivika utukufu na enzi.
2Amejifunika katika nuru kama vile kwa vazi,
amezitandaza mbingu kama hema
3na kuziweka nguzo za orofa yake juu ya maji.
Huyafanya mawingu kuwa gari lake kubwa zuri,
na hupanda kwenye mbawa za upepo.

4Hufanya pepo kuwa wajumbe[a] wake,
miali ya moto watumishi wake.

5Ameiweka dunia kwenye misingi yake,
hawezi kamwe kuondoshwa.
6Uliifunika kwa kilindi kama kwa vazi,
maji yalisimama juu ya milima.
7Lakini kwa kukemea kwako maji yalikimbia,
kwa sauti ya radi yako yalikimbia,
8yakapanda milima, yakatelemka mabondeni,
mpaka mahali pale ulipoyakusudia.
9Uliyawekea mpaka ambao hayawezi kuuvuka,
kamwe hayataifunika dunia tena.

10Hufanya chemchemi zimwage maji mabondeni,
hutiririka kati ya milima.
11Huwapa maji wanyama wote wa kondeni,
punda mwitu huzima kiu yao.
12Ndege wa angani hufanya viota kandokando ya maji,
huimba katikati ya matawi.
13Huinyeshea milima kutoka orofa zake,
dunia inatoshelezwa kwa matunda ya kazi yake.
14Huyafanya majani ya mifugo yaote,
na mimea kwa ajili ya watu kupanda,
wajipatie chakula kutoka ardhini:
15mvinyo wa kuufurahisha moyo wa mwanadamu,
mafuta kwa ajili ya kung'arisha uso wake
na mkate wa kutia mwili nguvu.
16Miti ya BWANA inanyeshewa vizuri,
mierezi ya Lebanoni aliyoipanda.
17Humo ndege hufanya viota vyao,
korongo ana nyumba yake kwenye msonobari.
18Milima mirefu ni makao ya mbuzi mwitu,
majabali ni kimbilio la pelele.

19Mwezi hugawanya majira,
na jua hutambua wakati wake wa kutua.
20Unaleta giza, kunakuwa usiku,
wanyama wote wa mwituni huzungukazunguka.
21Simba hunguruma kwa mawindo yao,
na kutafuta chakula chao kutoka kwa Mungu.
22Jua huchomoza, nao huondoka kwa kunyata,
hurudi na kulala katika mapango yao.
23Kisha mwanadamu hutoka nje na kwenda kazini kwake,
katika kazi yake mpaka jioni.

24Ee BWANA, jinsi gani zilivyo nyingi kazi zako!
Kwa hekima ulizifanya zote,
dunia imejaa viumbe vyako.
25Pale iko bahari, kubwa na yenye nafasi tele,
imejaa viumbe visivyo na idadi,
vitu vyenye uhai vikubwa na vidogo.
26Huko meli huenda na kurudi,
Lewiathani[b], uliyemuumba acheze ndani yake.

27Hawa wote wanakutazama wewe,
uwape chakula chao kwa wakati wake.
28Wakati unapowapa, wanakikusanya,
unapofumbua mkono wako,
wao wanashibishwa mema.
29Unapoficha uso wako,
wanapata hofu, unapoondoa pumzi yao,
wanakufa na kurudi mavumbini.
30Unapopeleka Roho wako, wanaumbwa,
nawe huufanya upya uso wa dunia.

31Utukufu wa BWANA na udumu milele,
BWANA na azifurahie kazi zake,
32yeye aitazamaye dunia, nayo ikatetemeka,
aigusaye milima nayo ikatoa moshi.

33Nitamwimbia BWANA maisha yangu yote,
nitaimba sifa kwa Mungu wangu muda wote ninaoishi.
34Kutafakari kwangu na kumpendeze Yeye
ninapofurahi katika BWANA .
35Lakini wenye dhambi na watoweke katika dunia
na waovu wasiwepo tena.

a[4] Wajumbe wake hapa ina maana ya "Malaika."

b[26] Lewiathani maana yake ni: "Msifuni BWANA ."

Ee nafsi yangu umhimidi BWANA.
Msifuni BWANA [c].

Mungu Na Watu Wake
(1nya 16:8-22)

105 Mshukuruni BWANA,
liitieni jina lake,
wajulisheni mataifa yale aliyoyatenda.
2Mwimbieni Yeye, mwimbieni Yeye sifa,
waambieni matendo yake yote ya ajabu.
3Utukufu kwa jina lake takatifu,
mioyo ya wale wamtafutao BWANA
na ifurahi.
4Mtafuteni BWANA na nguvu zake,
utafuteni uso wake siku zote.

5Kumbuka matendo ya ajabu aliyoyafanya,
miujiza yake na hukumu alizozitamka.
6Ee wazao wa Abrahamu mtumishi wake,
Ee wana wa Yakobo, wateule wake.
7Yeye ndiye BWANA wetu,
hukumu zake zimo duniani pote.

8Hulikumbuka agano lake milele,
neno ambalo aliamuru, kwa vizazi elfu,
9agano alilolifanya na Abrahamu,
kiapo alichomwapia Isaki.
10Alilithibitisha kwa Yakobo kama amri,
kwa Israeli kama agano la milele:
11"Wewe nitakupa nchi ya Kanaani
kama sehemu utakayoirithi.''

12Walipokuwa wachache kwa idadi,
wachache sana na wageni ndani yake,
13walitangatanga kutoka taifa moja hadi jingine,
kutoka ufalme mmoja hadi mwingine.
14Hakuruhusu mtu ye yote awaonee,
kwa ajili yao aliwakemea wafalme,
15akisema, "Msiwaguse masihi wangu,
msiwadhuru manabii wangu.''

16Akaiita njaa juu ya nchi
na kuharibu chakula chao chote,
17naye akatuma mtu mbele yao,
Yosefu, aliyeuzwa kama mtumwa.
18Walichubua miguu yake kwa minyororo,
shingo yake ilifungwa kwa chuma,
19mpaka yale aliyotangulia kusema yalipotimia,
mpaka neno la BWANA lilipomjaribu
na kumthibitisha.
20Mfalme alituma akamfungua,
mtawala wa watu alimwachia huru.
21Alimfanya mkuu wa nyumba yake,
mtawala juu ya vyote alivyokuwa navyo,
22kuwaelekeza wakuu wa mfalme apendavyo
na kuwafundisha wazee wake hekima.

23Kisha Israeli akaingia Misri,
Yakobo akaishi kama mgeni katika nchi ya
Hamu.
24 BWANA aliwafanya watu wake kuzaana
sana,
akawafanya kuwa wengi sana kuliko adui
zao,
25ambaye aliigeuza mioyo yao iwachukie watu
wake,
wakatenda hila dhidi ya watumishi wake.
26Akamtuma Mose mtumishi wake,
pamoja na Aroni, ambaye alikuwa
amemchagua.
27Walifanya ishara zake za ajabu miongoni
mwao,
miujiza yake katika nchi ya Hamu.
28Alituma giza na nchi ikawa giza,
kwani si walikuwa wameyaasi maneno
yake?
29Aligeuza maji yao kuwa damu,
ikasababisha samaki wao kufa.
30Nchi yao ilijaa vyura tele,
ambao waliingia hadi kwenye vyumba vya
kulala vya watawala wao.

31Alisema, yakaja makundi ya mainzi,
na viroboto katika nchi yao yote.
32Alibadilisha mvua yao ikawa mvua ya mawe,
yenye umeme wa radi katika nchi yao yote,
33akaharibu mizabibu yao na miti ya tini
na akaangamiza miti ya nchi yao.
34Alisema, nzige wakaja,
tunutu wasio na idadi,
35wakala kila kitu cha kijani kibichi katika nchi
yao,
wakala mazao ya ardhi yao.
36Akawaua wazaliwa wote wa kwanza katika
nchi yao,
kisha matunda ya kwanza ya ujana wao
wote.

37Akawatoa Israeli katika nchi wakiwa na fedha
na dhahabu nyingi,
wala hakuna hata mmoja kutoka katika
kabila zao aliyejikwaa.
38Misri ilifurahi walipoondoka,
kwa sababu hofu ya Israeli ilikuwa

c35 Kwa Kiebrania ni "Hallelu Yah" maana yake ni: "Msifuni BWANA ."

imewaangukia.
39Alitandaza wingu kama kifuniko
na moto kuwamulikia usiku.
40Waliomba, naye akawaletea kware,
akawashibisha kwa mkate wa mbinguni.
41Alipasua mwamba, maji yakabubujika,
yakatiririka jangwani kama mto.

42Kwa maana alikumbuka ahadi yake takatifu,
aliyompa Abrahamu mtumishi wake.
43Aliwatoa watu wake kwa furaha,
wateule wake kwa kelele za shangwe,
44akawapa nchi za mataifa,
wakawa warithi wa vitu ambavyo wengine
walikuwa wamevitaabikia,
45alifanya haya ili wayashike mausia yake
na kuzitii sheria zake.

Msifuni BWANA .

Wema Wa Bwana Kwa Watu Wake

106

Msifuni BWANA .

Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni
mwema,
upendo wake wadumu milele.
2Ni nani awezaye kusimulia matendo makuu ya
BWANA
au kutangaza kikamilifu sifa zake?
3Heri wale wanaodumisha haki,
ambao daima wanafanya yaliyo mema.
4Ee BWANA, unikumbuke
unapowatendea mema watu wako,
uwe msaada wangu unapowaokoa,
5ili niweze kufurahia mafanikio ya wateule wako,
niweze kushiriki katika furaha ya taifa lako
na kuungana na urithi wako katika kukusifu.

6Tumetenda dhambi, kama vile baba zetu
walivyotenda,
tumekosa na tumetenda kwa uovu.
7Wakati baba zetu walipokuwa Misri,
hawakuzingatia maajabu yako,
wala hawakukumbuka wingi wa fadhili zako,
bali waliasi kando ya bahari, bahari ya
Shamu.
8Hata hivyo aliwaokoa kwa ajili ya jina lake,
ili apate kudhihirisha uweza wake mkuu.
9Alikemea bahari ya Shamu, nayo ikakauka,
akawaongoza katika vilindi vyake kama vile
jangwani.
10Aliwaokoa kutoka mkononi mwa adui,
kutoka mkononi mwa adui aliwakomboa.
11Maji yaliwafunika adui zao,
hakunusurika hata mmoja.
12Ndipo walipoamini ahadi zake,
nao wakaimba sifa zake.

13Lakini mara walisahau aliyowatendea,
wala hawakungojea shauri lake.
14Jangwani walitawaliwa na tamaa zao,
walimjaribu Mungu nyikani.
15Kwa hiyo aliwapa kile walichoomba,
lakini akatuma juu yao ugonjwa wa
kudhoofisha.

16Kambini waliwaonea wivu Mose na Aroni,
ambaye alikuwa amewekwa wakfu
kwa BWANA .
17Ardhi ilifunguka ikawameza Dathani,
ikawazika Abiramu na kundi lake.
18Moto uliwaka katikati ya wafuasi wao,
mwali wa moto uliwateketeza waovu.

19Huko Horebu walitengeneza ndama
na kuabudu sanamu ya kusubu kutoka
kwenye dhahabu.
20Waliubadilisha Utukufu wa Mungu na kuipa
sanamu ya fahali, ambaye hula majani.
21Walimsahau Mungu aliyewaokoa,
ambaye alikuwa ametenda mambo makuu
huko Misri,
22miujiza katika nchi ya Hamu
na mambo ya kutisha huko bahari ya
Shamu.
23Kwa hiyo alisema kwamba angewaangamiza,
kama Mose mteule wake,
asingesimama kati yao na Mungu
kuizuia ghadhabu yake kuwaangamiza.

24Kisha waliidharau ile nchi nzuri,
hawakuiamini ahadi yake.
25Walinung'unika ndani ya mahema yao,
wala hawakumtii BWANA .
26Kwa hiyo akaapa kwa mkono ulioinuliwa
kwamba atawafanya waanguke jangwani,
27kuwatawanya wazao wao waanguke miongoni
mwa mataifa na kuwatawanya katika nchi
zote.

28Walijifunga nira na Baali huko Peori
wakala dhabihu zilizotolewa kwa miungu
isiyo na uhai,
29walimchokoza BWANA, wakamkasirisha
kwa matendo yao maovu,
tauni ikazuka kati yao.

30Lakini Finehasi alisimama akaingilia kati,
tauni ikazuiliwa.
31Hili likahesabiwa kwake haki,
kwa vizazi visivyo na mwisho vijavyo.
32Kwenye maji ya Meriba, walimkasirisha
BWANA,
janga likampata Mose kwa sababu yao,
33kwa maana walimwasi Roho wa Mungu
na maneno yakatoka midomoni kwa Mose
bila kufikiri.

34Hawakuwaangamiza yale mataifa
kama BWANA alivyowaagiza,
35bali walijichanganya na mataifa
na wakazikubali desturi zao.
36Waliabudu sanamu zao,
zikawa mtego kwao.
37Wakawatoa wana wao
na binti zao dhabihu kwa mashetani.
38Walimwaga damu isiyo na hatia,
damu za wana wao na binti zao,
ambao waliwatoa dhabihu kwa sanamu za
Kanaani,
nchi ikanajisika kwa damu zao.
39Wakajinajisi wenyewe kwa yale waliyotenda,
kwa matendo yao wenyewe wakajifanyia
ukahaba.

40Kwa hiyo BWANA akawakasirikia watu
wake na akauchukia sana urithi wake.
41Akawakabidhi kwa mataifa
na adui zao wakawatawala.
42Adui zao wakawaonea
na kuwatia chini ya mamlaka yao.
43Mara nyingi aliwaokoa
lakini wao walikuwa wamezama kwenye
uasi,
nao wakajiharibu katika dhambi zao.

44Lakini akaangalia mateso yao
wakati aliposikia kilio chao,
45kwa ajili yao akakumbuka agano lake
na kutokana na upendo wake mkuu
akapooza hasira yake.
46Akawafanya wahurumiwe na wote
waliowashikilia mateka.

47Ee BWANA, wetu, utuokoe,
utukusanye tena kutoka kwa mataifa,
ili tuweze kulishukuru jina lako takatifu
na kujisifu katika sifa zako.

48Atukuzwe BWANA wa Israeli,
tangu milele na hata milele.
Watu wote na waseme, “Amen!’’

Msifuni BWANA .

KITABU CHA TANO
(Zaburi 107-150)
Kuusifu Wema Wa Mungu

107 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa
Yeye ni mwema,
upendo wake hudumu milele.
2Waliokombolewa wa BWANA na
waseme hivi,
wale aliowaokoa kutoka katika mkono wa
adui,
3wale aliowakusanya kutoka nchi mbalimbali,
kutoka mashariki na magharibi,
kutoka kaskazini na kusini.

4Baadhi yao walitangatanga jangwani,
hawakuona njia ya kuwafikisha
katika mji ambao wangeweza kuishi.
5Walikuwa na njaa na kiu,
afya zao zikafifia.
6Ndipo walipomlilia BWANA katika shida
zao,
naye akawaokoa kutoka katika taabu zao.
7Akawaongoza kwa njia iliyo sawa
hadi kwenye mji ambao wangeweza kuishi.
8Basi na wamshukuru BWANA
kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa
wanadamu,
9kwa maana yeye humtosheleza mwenye kiu
na kumshibisha mwenye njaa kwa vitu
vyema.

10Wengine walikaa gizani na katika huzuni kuu,
wafungwa wakiteseka katika minyororo,
11kwa sababu walikuwa wameasi dhidi ya
maneno ya Mungu
na kudharau shauri la Aliye Juu.
12Aliwatumikisha kwa kazi ngumu,
walijikwaa na hapakuwapo na ye yote wa
kuwasaidia.
13Ndipo walipomlilia BWANA katika shida
yao,
naye akawaokoa kutoka kwenye taabu yao.
14Akawatoa katika giza na huzuni kuu
na akavunja minyororo yao.
15Basi na wamshukuru BWANA
kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu

kwa wanadamu,
16kwa kuwa yeye huvunja malango ya shaba
na kukata mapingo ya chuma.

17Wengine wakawa wajinga kutokana na uasi wao,
wakapata mateso kwa sababu ya uovu wao.
18Wakachukia kabisa vyakula vyote,
wakakaribia malango ya mauti.
19Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka kwenye taabu yao.
20Akalituma neno lake na kuwaponya,
akawaokoa kutoka maangamizo.
21Basi na wamshukuru BWANA
kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu.
22Na watoe dhabihu za kushukuru,
na wasimulie matendo yake kwa nyimbo za furaha.

23Wengine walisafiri baharini kwa meli,
walikuwa wafanyi biashara kwenye maji makuu.
24Waliziona kazi za BWANA,
matendo yake ya ajabu katika kilindi.
25Kwa maana alisema na kuamsha tufani
iliyoinua mawimbi juu.
26Yakainuka juu mbinguni
yakashuka chini hadi vilindini,
katika hatari hii ujasiri wao uliyeyuka.
27Walipepesuka na kuyumbayumba kama walevi,
ujanja wao ukafikia ukomo.
28Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawatoa kutoka kwenye taabu yao.
29Akatuliza dhoruba kwa mnong'ono,
mawimbi ya bahari yakatulia.
30Walifurahi ilipokuwa shwari,
naye akawaongoza hadi kwenye bandari waliyoitamani.
31Basi na wamshukuru BWANA
kwa upendo wake usiokoma na kwa
matendo yake ya ajabu kwa wanadamu.
32Na wamtukuze Yeye katika kusanyiko la watu,
na wamsifu katika baraza la wazee

33Yeye aligeuza mito kuwa jangwa,
chemchemi za maji zitiririkazo kuwa ardhi yenye kiu,
34nchi izaayo ikawa ya chumvi na isiyofaa,
kwa sababu ya uovu wa wale walioishi humo.
35Aligeuza jangwa likawa madimbwi ya maji,
na ardhi kame kuwa chemchemi za maji zitiririkazo,
36aliwaleta wenye njaa wakaishi humo,
nao wakajenga mji wakaishi humo.
37Walilima mashamba na kupanda mizabibu,
nayo ikazaa matunda mengi,
38Mungu aliwabariki, hesabu yao ikaongezeka sana,
wala hakuruhusu mifugo yao kupungua.

39Kisha hesabu yao ilipungua,
walinyenyekeshwa
kwa kuonewa, maafa na huzuni,
40yeye ambaye huwamwagia dharau wakuu,
aliwafanya watangetange kwenye nyika isiyo na njia.
41Lakini yeye aliwainua wahitaji katika taabu zao,
na kuongeza jamaa zao kama makundi ya kondoo.
42Wanyofu wanaona na kufurahi,
lakini waovu wote wananyamaza.

43Ye yote aliye na hekima, ayasikie mambo haya
na atafakari upendo mkuu wa BWANA.

Kuomba Msaada Dhidi Ya Adui
(Zab 57:7-11; 60:5-12)
(Zaburi Ya Daudi. Wimbo)

108 Ee Mungu, moyo wangu ni thabiti,
nitaimba na kucheza muziki kwa nafsi yangu yote.
2Amka, kinubi na zeze!
nitayaamsha mapambazuko.
3Ee BWANA, nitakusifu katikati ya mataifa,
nitaimba sifa zako katikati ya mataifa.
4Kwa maana upendo wako ni mkuu,
juu kuliko mbingu,
uaminifu wako hufika mpaka angani.
5Ee Mungu, utukuzwe, juu ya mbingu,
utukufu wako na uwe duniani pote.

6Utuokoe na kutusaidia kwa mkono wako wa kuume,
ili wale uwapendao wapate kuokolewa.
7Mungu amesema kutoka patakatifu pake:
"Kwa furaha na ushindi nitagawa Shekemu,
na kupima Bonde ka Sukothi.

8Gileadi ni yangu, Manase ni yangu,
Efraimu ni kofia yangu ya chuma,
Yuda ni fimbo yangu ya utawala.
9Moabu ni sinia langu la kunawia,
juu ya Edomu natupa kiatu changu,
juu ya Ufilisti napiga kelele ya furaha ya ushindi.''

10Ni nani atakayenileta kwenye mji wa ngome?
Ni nani atakayeniongoza nifike Edomu?
11Si wewe, Ee Mungu, wewe ambaye umetukataa
nawe huendi tena na majeshi yetu?
12Utusaidie kukabiliana na adui,
kwa maana msaada wa mwanadamu haufai kitu.
13Kwa msaada wa Mungu tutapata ushindi,
naye atawaponda adui zetu.

Lalamiko La Mtu Aliyeko Kwenye Shida
(Kwa Mwimbishaji : Zaburi Ya Daudi)

109 Ee Mungu, ambaye ninakusifu, usiwe kimya,
2 kwa maana watu waovu na wadanganyifu wamefungua vinywa vyao dhidi yangu,
wasema dhidi yangu kwa ndimi za udanganyifu.
3Wemenizunguka kwa maneno ya chuki,
wananishambulia bila sababu.
4Wanachonilipa badala ya urafiki wangu ni kunishtaki,
lakini mimi ninawaombea.
5Wananilipiza baya kwa jema,
chuki badala ya urafiki wangu.

6Agiza mtu mwovu ampinge,
mshitaki[a] na asimame mkono wake wa kuume.
7Anapohukumiwa na apatikane na hatia,
nayo maombi yake na yamhukumu.
8Siku zake za kuishi na ziwe chache,
uongozi wake na apewe mtu mwingine.
9Watoto wake na waachwe yatima,
mke wake na awe mjane.
10Watoto wake na watangetange wakiomba omba,
na wafukuzwe kwenye mabaki ya nyumba zao zilizobomoka.
11Mtu anayemdai na ateke vyote alivyo navyo,
matunda ya kazi yake na yatekwe nyara na wageni.
12Na asiwepo mtu ye yote wa kumhurumia wala wa kuwahurumia yatima wake.
13Uzao wake na ukatiliwe mbali,
majina yao yafutike katika kizazi kifuatacho.
14Maovu ya baba zake na yakumbukwe mbele za BWANA,
dhambi ya mama yake na isifutwe kamwe.
15Dhambi zao na zibaki daima mbele za BWANA,
ili apate kukatilia mbali kumbukumbu lao duniani.

16Kwa maana kamwe hakuweza kutenda wema,
bali alimfukuza mnyonge na mhitaji,
aliwafanyia jeuri wahitaji na waliovunjika moyo.
17Alipenda kulaani,
nayo laana ikampata,
hakupenda kubariki,
kwa hiyo baraka na ikae mbali naye.
18Alivaa kulaani kama vazi lake,
nayo ilimwingia mwilini mwake kama maji,
kwenye mifupa yake kama mafuta.
19 Na iwe kama joho alilozungushiwa,
kama mshipi aliofungiwa daima.
20Haya na yawe malipo ya BWANA kwa washtaki wangu,
kwa wale wanaoninenea mabaya.

21Lakini Wewe, Ee BWANA, Mwenyezi,
unitendee wema kwa ajili ya jina lako,
uniokoe kwa wema wako.
22Maana mimi ni maskini na mhitaji,
moyo wangu umejeruhiwa ndani yangu.
23Ninafifia kama kivuli cha jioni,
nimerushwarushwa kama nzige.
24Magoti yangu yamelegea kwa kufunga,
mwili wangu umedhoofika na kukonda.
25Nimekuwa kitu cha kudharauliwa kwa washtaki wangu,
wanionapo, hutikisa vichwa vyao.

26Ee BWANA, wangu, nisaidie,
niokoe sawasawa na upendo wako.
27Watu na wafahamu kuwa ni mkono wako,
kwamba Wewe, Ee BWANA, umetenda hili.
28Wanaweza kulaani, lakini wewe utabariki,
watakaposhambulia, wataaibishwa,
lakini mtumishi wako atashangilia.
29Washtaki wangu watavikwa fedheha,
na kufunikwa na aibu kama joho.

a6 mshitaki hapa ina maana shetani.

30Kwa kinywa changu nitamtukuza sana BWANA
katika umati mkubwa nitamsifu.
31Kwa maana husimama mkono wa kuume wa mhitaji,
kuokoa maisha yake kutoka kwa wale wanaomhukumu.

BWANA Na Mfalme Wake Mteule (Zaburi Ya Daudi)

110 BWANA amwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
mpaka niwafanye adui zako kuwa mahali pa kuweka miguu yako.''

2 BWANA ataeneza fimbo yako ya utawala kutoka Sayuni,
utatawala katikati ya adui zako.
3Askari wako watajitolea kwa moyo katika siku yako ya vita.
Ukiwa umevikwa fahari takatifu,
kutoka kwenye tumbo la mapambazuko utapokea umande wa ujana wako[a].

4 BWANA ameapa,
naye hatabadilisha mawazo yake:
"Wewe ni kuhani milele,
kwa mfano wa Melekizedeki.''

5Bwana yuko mkono wako wa kuume,
atawaseta wafalme siku ya ghadhabu yake.
6Atawahukumu mataifa, akilundika mizoga
na kuwaseta watawala wa dunia nzima.
7Atakunywa maji katika kijito kando ya njia[b],
kwa hiyo atainua kichwa chake juu.

Sifa Za BWANA

111 Msifuni BWANA .

Nitamtukuza BWANA kwa moyo wangu wote,
katika baraza la wenye haki na katika kusanyiko.

2Kazi za BWANA ni kuu,
wote wanaopendezwa nazo huzitafakari.
3Kazi zake zimejaa fahari na utukufu,
haki yake hudumu daima.

a3 Utapokea umande wa ujana wako maana yake ni: vijana wako watakujia kama umande.
b7 Kunywa maji katika kijito kando ya njia maana yake ni: Yeye ataoaye mtu wa kushika nafasi baada ya mwingine atamweka kwenye mamlaka.

4Amefanya maajabu yake yakumbukwe,
BWANA ni mwenye neema na huruma.
5Huwapa chakula wale wanaomcha,
hulikumbuka agano lake milele.
6Amewaonyesha watu wake uwezo wa kazi zake,
akiwapa nchi za mataifa mengine.
7Kazi za mikono yake ni za uaminifu na haki,
mausia yake yote ni ya kuaminika.
8Zinadumu milele na milele,
zikifanyika kwa uaminifu na unyofu.
9Aliwapa watu wake ukombozi,
aliamuru agano lake milele,
jina lake ni takatifu na la kuogopwa.

10Kumcha BWANA ndiyo chanzo cha hekima,
wote wanaozifuata amri zake wana busara.
Sifa zake zadumu milele.

Furaha ya Mtu Mwema

112 Msifuni BWANA .

Heri mtu yule amchaye BWANA,
mtu yule apendezwaye sana na amri zake.

2Watoto wake watakuwa wenye uwezo katika nchi,
kizazi cha wenye adili kitabarikiwa.
3Nyumbani mwake kuna mali na utajiri,
haki yake hudumu milele.
4Hata gizani nuru humzukia mtu mwadilifu,
yule mwenye rehema, huruma na haki.
5Mema yatamjia mtu yule aliye mkarimu na mwenye kukopesha bila riba,
anayefanya mambo yake kwa haki.
6Hakika hatatikisika kamwe,
mtu mwenye haki atakumbukwa milele.
7Hataogopa habari mbaya,
moyo wake ni thabiti,
ukimtegemea BWANA.
8Moyo wake ni salama, hatakuwa na hofu,
mwishoni ataona ushindi dhidi ya adui zake.
9Ametawanya kwa ukarimu vipawa vyake akawapa maskini,
haki yake yadumu milele,
pembe[a] yake itatukuzwa kwa heshima.

10Mtu mwovu ataona na kuchukizwa,
atasaga meno yake na kuyeyuka,
tamaa ya mwovu itakuwa bure.

a9 Pembe hapa inamaanisha heshima na adhama.

Kumsifu BWANA Kwa Wema Wake

113 Msifuni BWANA .

Enyi watumishi wa BWANA msifuni,
lisifuni jina la BWANA .
2Jina la BWANA na lisifiwe,
sasa na hata milele.
3Kuanzia maawio ya jua hadi machweo yake,
jina la BWANA linapaswa kusifiwa.

4 BWANA ametukuka juu ya mataifa yote,
utukufu wake juu ya mbingu.
5Ni nani aliye kama BWANA wetu,
Yeye ambaye ameketi juu kwenye kiti cha enzi,
6ambaye huinama atazame chini aone
mbingu na nchi?

7Huwainua maskini kutoka mavumbini,
na kuwanyanyua wahitaji kutoka kwenye jalala,
8huwaketisha pamoja na wakuu,
pamoja na wakuu wa watu wake.
9Humtuliza mwanamke tasa nyumbani mwake
awe mama wa watoto mwenye furaha.

Msifuni BWANA .

Wimbo Wa Pasaka

114 Wakati Israeli walipotoka Misri,
nyumba ya Yakobo kutoka kwa watu wa lugha ngeni,
2Yuda akawa makao matakatifu ya Mungu,
Israeli milki yake

3Bahari ilitazama ikakimbia,
Yordani ulirudi nyuma,
4milima ilirukaruka kama kondoo waume,
vilima kama wana kondoo.

5Ee bahari, ni nini kilichokufanya ukakimbia,
Ee Yordani, nawe ukarudi nyuma,
6enyi milima kurukaruka kama kondoo waume,
enyi vilima, kama wana kondoo?
7Ee dunia, tetemeka mbele za Bwana,
mbele za Mungu wa Yakobo,
8aliyegeuza mwamba kuwa dimbwi,
mwamba mgumu kuwa chemchemi za maji.

Mungu Mmoja Wa Kweli

115 Sio kwetu sisi, Ee BWANA,
sio kwetu sisi
bali utukufu ni kwa jina lako,
kwa sababu ya upendo na uaminifu wako.
2Kwa nini mataifa waseme,
"yuko wapi Mungu wao?"
3Mungu wetu yuko mbinguni,
naye hufanya lo lote limpendezalo.
4Lakini sanamu zao ni za fedha na dhahabu,
zilizotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
5Zina vinywa, lakini haziwezi kusema,
macho, lakini haziwezi kuona,
6zina masikio, lakini haziwezi kusikia,
pua, lakini haziwezi kunusa,
7zina mikono, lakini haziwezi kupapasa,
miguu, lakini haziwezi kutembea,
wala koo zao haziwezi kutoa sauti.
8Wale wanaozitengeneza watafanana nazo,
vivyo hivyo wale wote watakaozitumainia.

9Ee nyumba ya Israeli, mtumainini BWANA,
Yeye ni msaada na ngao yako.

10Ee nyumba ya Aroni, mtumainini BWANA,
Yeye ni msaada na ngao yako.
11Ninyi mnaomcha, mtumainini BWANA,
Yeye ni msaada na ngao yenu.

12 BWANA anatukumbuka na atatubariki,
ataibariki nyumba ya Israeli,
ataibariki nyumba ya Aroni,
13atawabariki wale wanaomcha BWANA,
wadogo kwa wakubwa,

14 BWANA na awawezeshe kuongezeka,
ninyi na watoto wenu.
15Mbarikiwe na BWANA
Muumba wa mbingu na dunia.

16Mbingu zilizo juu sana ni mali ya BWANA,
lakini dunia amempa mwanadamu.
17Sio wafu wanaomsifu BWANA,
wale waendao mahali pa kimya,
18bali ni sisi tunaomtukuza BWANA,
sasa na hata milele.

Msifuni BWANA .

Mtu Aliyeokolewa Kutoka Mautini Amsifu Mungu

116 Ninampenda BWANA kwa maana amesikia sauti yangu,
amesikia kilio changu ili anihurumie.
2Kwa sababu amenitegea sikio lake,

nitamwita siku zote za maisha yangu.

3Kamba za mauti zilinizunguka,
maumivu makuu ya kuzimu yalinipata,
nikalemewa na taabu na huzuni.
4Ndipo nikaliitia jina la BWANA :
‘‘Ee BWANA, niokoe!’’

5 BWANA ni mwenye neema na haki,
Mungu wetu ni mwingi wa huruma.
6 BWANA huwalinda wanyenyekevu,
nilipokuwa katika shida kubwa, aliniokoa.

7Ee nafsi yangu, tulia tena,
kwa kuwa BWANA amekuwa mwema
kwako.

8Kwako wewe, Ee BWANA,
umeniokoa nafsi yangu na mauti,
macho yangu kutokana na machozi,
miguu yangu kutokana na kujikwaa,
9ili niweze kutembea mbele ya BWANA,
katika nchi ya walio hai.
10Niliamini, kwa hiyo nilisema,
‘‘Mimi nimeteseka sana.’’
11Katika taabu yangu nilisema,
‘‘Wanadamu wote ni waongo.’’

12Nimrudishie BWANA nini
kwa wema wake wote alionitendea?
13Nitakiinua kikombe cha wokovu
na kulitangaza jina la BWANA .
14Nitazitimiza nadhiri zangu kwa BWANA
mbele za watu wake wote.

15Kifo cha watakatifu kina thamani
machoni pa BWANA .
16Ee BWANA, hakika mimi ni mtumishi wako,
mimi ni mtumishi wako,
mwana wa mjakazi[a] wako,
umeniweka huru toka minyororo yangu.

17Nitakutolea dhabihu ya kukushukuru
na kuliita jina la BWANA .
18Nitazitimiza nadhiri zangu kwa BWANA
mbele za watu wake wote,
19katika nyua za nyumba ya BWANA,
katikati yako, Ee Yerusalemu.

Msifuni BWANA .

a16 mjakazi maana yake mwana wako mwaminifu.

Sifa Za BWANA

117 Msifuni BWANA, mataifa yote,
mtukuzeni yeye, enyi mataifa
yote.
2Kwa kuwa upendo wake kwetu ni mkuu,
uaminifu wa BWANA unadumu milele.

Msifuni BWANA .

Shukrani Kwa Ajili Ya Ushindi

118 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa
ni mwema,
upendo wake wadumu milele.

2Israeli na aseme sasa:
“Upendo Wake wadumu milele.’’
3Nyumba ya Aroni na iseme sasa:
“Upendo Wake wadumu milele.’’
4Wote wamchao BWANA na waseme sasa:
“Upendo Wake wadumu milele.’’

5Wakati wa maumivu yangu makuu nilimlilia
BWANA,
naye akanijibu kwa kuniweka huru.
6 BWANA yuko pamoja nami, sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?
7 BWANA yuko pamoja nami, Yeye ni
msaidizi wangu.
Nitawatazama adui zangu kwa furaha
wakiwa wameshindwa.

8Ni bora kumkimbilia BWANA
kuliko kumtumainia mwanadamu.
9Ni bora kumkimbilia BWANA
kuliko kuwatumainia wakuu.

10Mataifa yote yalinizunguka,
lakini kwa jina la BWANA
naliwakatilia mbali.
11Walinizunguka pande zote,
lakini kwa jina la BWANA naliwakatilia
mbali.
12Walinizunguka kama kundi la nyuki,
lakini walikufa haraka kama miiba
iteketeayo,
kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.

13Nilisukumwa nyuma karibu kuanguka,
lakini BWANA alinisaidia.
14 BWANA ni nguvu yangu na wimbo wangu,
Yeye amefanyika wokovu wangu.
15Sauti za shangwe na ushindi
zinavuma hemani mwa wenye haki:

"Mkono wa kuume wa BWANA
umetenda mambo makuu!
16Mkono wa kuume wa BWANA umeinuliwa juu,
mkono wa kuume wa BWANA
umetenda mambo makuu!"

17Sitakufa bali nitaishi,
nitatangaza yale BWANA aliyoyatenda.
18 BWANA ameniadhibu vikali,
lakini hakuniacha nife.

19Nifungulie malango ya haki ,
nami nitaingia na kumshukuru BWANA
20Hili ni lango la BWANA
ambalo wenye haki wanaweza kuliingia.
21Nitakushukuru, kwa kuwa ulinijibu,
umekuwa wakovu wangu.

22Jiwe walilolikataa waashi,
limekuwa jiwe kuu la pembeni,
23 BWANA ametenda hili,
nalo ni la kushangaza machoni petu.
24Hii ndiyo siku BWANA aliyoifanya,
tushangilie na kufurahi ndani yake.

25Ee BWANA, tuokoe,
Ee BWANA, utujalie mafanikio.
26Heri yule ajaye kwa jina la BWANA .
Kutoka katika nyumba ya BWANA
tunakubariki.
27 BWANA ndiye Mungu,
ametuangazia nuru yake.
Mkiwa na matawi mkononi, unganeni
kwenye maandamano ya sikukuu
hadi kwenye pembe za madhabahu.

28Wewe ni Mungu wangu, nitakushukuru,
wewe ni Mungu wangu, nitakutukuza.

29Mshukuruni BWANA kwa kuwa ni mwema,
upendo wake wadumu milele.

Sheria Ya BWANA

119 Heri wale walio waadilifu katika njia zao,
wanaoenenda katika sheria ya BWANA .
2Heri wale wanaozishika shuhuda zake,
wamtafutao kwa moyo wao wote.
3Wasiofanya lo lote lililo baya,
wanaoenenda katika njia zake.
4Umetoa maagizo yako
ili tuyatii kwa ukamilifu.
5Laiti, mwenendo wangu ungekuwa imara
katika kuyatii maagizo yako!
6Hivyo mimi sitaaibishwa
ninapozingatia juu ya amri zako zote.
7Nitakusifu kwa moyo mnyofu
ninapojifunza sheria zako za haki
8Nitazitii amri zako,
usiniache kabisa.

Kutii Sheria Ya BWANA

9Jinsi gani kijana aifanye njia yake kuwa safi?
Ni kwa kutii akilifuata neno lako.
10Ninakutafuta kwa moyo wangu wote,
usiniache niende mbali na amri zako.
11Nimelificha neno lako moyoni mwangu
ili nisikutende dhambi.
12Sifa ni zako, Ee BWANA,
nifundishe amri zako.
13Kwa midomo yangu nitasimulia
sheria zote zinazotoka katika kinywa chako.
14Ninafurahia kufuata sheria zako
kama mtu afurahiaye mali nyingi.
15Ninatafakari maagizo yako
na kuziangalia njia zako.
16Ninafurahia maagizo yako,
wala sitalipuuza neno lako.

Furaha Katika Sheria Ya BWANA

17Mtendee mema mtumishi wako, nami nitaishi,
nitalitii neno lako.
18Yafungue macho yangu nipate kuona
mambo ya ajabu katika sheria yako.
19Mimi ni mgeni duniani,
usinifiche maagizo yako.
20Nafsi yangu inalika kwa shauku kubwa
juu ya sheria zako wakati wote.
21Unawakemea wenye majivuno, waliolaaniwa
waendao mbali na amri zako.
22Niondolee dharau na dhihaka,
kwa kuwa ninazishika shuhuda zako.
23Ingawa watawala huketi pamoja na
kunisingizia,
mtumishi wako atatafakari juu ya maagizo
yako.
24Shuhuda zako ni furaha yangu,
nazo ni washauri wangu.

Kuamua Kuitii Sheria Ya Bwana

25Nimelazwa chini mavumbini,
hifadhi maisha yangu sawasawa na neno
lako.
26Nilikueleza njia zangu ukanijibu,
nifundishe sheria zako.
27Nieleweshe mafundisho ya mausia yako,

nami nitatafakari maajabu yako.
28Nafsi yangu imechakazwa kwa huzuni,
uniimarishe sawasawa na neno lako.
29Niepushe na njia za udanganyifu,
kwa neema nifundishe amri zako.
30Nimechagua njia ya ukweli,
nimekaza moyo wangu katika sheria zako.
31Ninang'ang'ania sheria zako, Ee BWANA,
usiniache niaibishwe.
32Ninakimbilia katika njia ya maagizo yako,
kwa kuwa umeuweka moyo wangu huru.

Maombi Ili Kupata Ufahamu

33Ee BWANA, nifundishe kuzifuata sheria zako,
nami nitazishika mpaka mwisho.
34Nipe ufahamu, nami nitaishika sheria yako
na kuitii kwa moyo wangu wote.
35Niongoze kwenye njia ya amri zako,
kwa kuwa huko napata furaha.
36Ugeuze moyo wangu kuelekea sheria zako,
na siyo kwenye mambo ya ubinafsi.
37Geuza macho yangu kutoka kwenye mambo yasiyofaa,
uhifadhi maisha yangu sawa sawa na neno lako.
38Mtimizie mtumishi wako ahadi yako,
ili upate kuogopwa.
39Niondolee aibu ninayoiogopa,
kwa kuwa sheria zako ni njema.
40Tazama jinsi ninavyoonea shauku mausia yako!
Hifadhi maisha yangu katika haki yako.

Kuitumainia Sheria Ya BWANA

41Ee BWANA, upendo wako
usiokoma na unijie,
wokovu wako sawasawa na ahadi yako,
42ndipo nitakapomjibu anayenidhihaki,
kwa kuwa ninalitumainia neno lako.
43Usilinyakue neno la kweli kutoka kinywani mwangu,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu katika amri zako.
44Niitii amri yako siku zote,
milele na milele.
45Nitatembea nikiwa huru,
kwa kuwa nimejifunza mausia yako.
46Nitasema sheria zako mbele za wafalme
wala sitaaibishwa,
47kwa kuwa ninazifurahia amri zako
kwa sababu ninazipenda.
48Ninaziinulia amri zako mikono yangu,
ambazo ninazipenda,
nami ninatafakari juu ya maagizo yako.

Matumaini Katika Sheria Ya BWANA

49Kumbuka neno lako kwa mtumishi wako,
kwa sababu umenipa tumaini.
50Faraja yangu katika mateso yangu ni hii:
Ahadi yako inahifadhi maisha yangu.
51Wenye majivuno wamenisimanga bila kuchoka,
hata hivyo sitaiacha sheria yako.
52Ee BWANA, ninazikumbuka
sheria zako za zamani, nazo zinanifariji.
53Nimeshikwa sana na ghadhabu kwa ajili ya waovu,
ambao wameacha sheria yako.
54Maagizo yako ni kiini cha nyimbo zangu
po pote ninapoishi.
55Ee BWANA, wakati wa usiku
ninalikumbuka jina lako,
nami nitatii sheria yako.
56Hili limekuwa zoezi langu:
nami ninayatii mausia yako.

Kujitolea Katika Sheria Ya BWANA

57Ee BWANA, wewe ni fungu langu,
nimeahidi kuyatii maneno yako.
58Nimetafuta uso wako kwa moyo wangu wote,
nihurumie sawa sawa na ahadi yako.
59Nimezifikiri njia zangu
na nimeelekeza hatua zangu katika mausia yako.
60Nitafanya haraka bila kuchelewa
kuzitii amri zako.
61Hata waovu wanifunge kwa kamba,
sitasahau sheria yako.
62Usiku wa manane ninaamka kukushukuru
kwa sababu ya sheria zako za haki.
63Mimi ni rafiki kwa wale wote wakuchao,
kwa wote wanaofuata mausia yako.
64Ee BWANA, dunia imejaa upendo wako,
nifundishe maagizo yako.

Thamani Ya Sheria Ya BWANA

65Tenda wema kwa mtumishi wako
Ee BWANA, sawa sawa na neno lako.
66Nifundishe maarifa na uamuzi mzuri,
kwa kuwa ninaamini amri zako.
67Kabla sijapata shida nilipotea njia,
lakini sasa ninalitii neno lako.
68Wewe ni mwema, unalotenda ni jema,
nifundishe amri zako.
69Ingawa wenye majivuno wamenisingizia

uongo,
nitafuata mausia yako kwa moyo wangu wote.
70Mioyo yao ni katili na migumu,
bali mimi napendezwa na sheria yako.
71Ilikuwa vyema mimi kupata shida
ili nipate kujifunza amri zako.
72Sheria inayotoka kinywani mwako ina thamani
kubwa kwangu kuliko maelfu ya vipande vya fedha na dhahabu.

Haki Ya Sheria Ya BWANA

73Mikono yako ilinifanya na kuniumba,
nipe ufahamu niweze kujifunza amri zako.
74Wakuchao wafurahie wanaponiona,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu katika
] neno lako.
75Ee BWANA, ninajua kwamba
sheria zako ni za haki,
katika uaminifu wako umeniadhibu.
76Upendo wako usiokoma uwe faraja yangu,
sawasawa na ahadi yako kwa mtumishi wako.
77Huruma yako na inijie ili nipate kuishi,
kwa kuwa naifurahia sheria yako.
78Wenye majivuno na waaibishwe
kwa kunikosea mimi bila sababu,
lakini mimi nitatafakari juu ya mausia yako.
79Wale wakuchao na wanigeukie mimi,
hao ambao wanazielewa sheria zako.
80Moyo wangu na uwe bila lawama katika kutii amri zako,
ili nisiaibishwe.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuokolewa

81Nafsi yangu inazimia kwa kutamani wokovu wako,
lakini nimeweka tumaini langu katika neno lako.
82Macho yangu yamefifia, nikingoja ahadi yako,
ninasema, ‘‘Utanifajiri lini?’’
83Ingawa nimekuwa kama kiriba kwenye moshi,
bado sijasahau maagizo yako.
84Mtumishi wako itampasa angoje mpaka lini?
Ni lini utawaadhibu washtaki wangu?
85Wenye majivuno wananichimbia mashimo,
kinyume na sheria yako.
86Amri zako zote ni kweli na amini,
unisaidie, kwa sababu watu wananishtaki bila sababu.
87Walikaribia kabisa katika uso wa nchi,
lakini sijaacha mausia yako.
88Yahifadhi maisha yangu sawasawa na upendo wako,
nami nitatii sheria za kinywa chako.

Imani Katika Sheria Ya BWANA

89Ee BWANA, neno lako ni la milele,
linasimama imara mbinguni.
90Uaminifu wako unaendelea kwa vizazi vyote,
umeiumba dunia nayo inadumu.
91Sheria zako zinadumu hadi leo,
kwa kuwa vitu vyote vinakutumikia.
92Kama nisingekuwa nafurahia sheria yako,
ningekuwa nimeangamia katika taabu zangu.
93Sitasahau mausia yako kamwe,
kwa maana kwayo umehifadhi maisha yangu.
94Uniokoe, kwa maana mimi ni wako,
kwa kuwa nimetafuta mausia yako.
95Waovu wanangojea kuniangamiza,
bali mimi ninatafakari sheria zako.
96Katika ukamilifu wote ninaona mna kikomo,
lakini amri zako hazina mpaka.

Kuipenda Sheria Ya BWANA

97Ah! Tazama, sheria yako naipenda mno ajabu.
Ninaitafakari mchana kutwa.
98Amri zako zimenipa hekima zaidi kuliko adui zangu,
kwa kuwa nimezishika daima.
99Nina akili zaidi kuliko waalimu wangu wote,
kwa kuwa ninatafakari juu ya sheria zako.
100Nina ufahamu zaidi kuliko wazee,
kwa kuwa ninayatii mausia yako.
101Nimezuia miguu yangu ili isiende kwenye kila njia mbaya,
ili niweze kutii neno lako.
102Sijaacha sheria zako,
kwa kuwa umenifundisha wewe mwenyewe.
103Jinsi gani maneno yako yalivyo matamu kwangu,
matamu kuliko asali katika kinywa changu!
104Ninapata ufahamu kutoka mausia yako,
kwa hiyo ninachukia kila njia ya upotovu.

Nuru Kutoka Kwenye Sheria Ya Bwana

105Neno lako ni taa ya miguu yangu
na mwanga katika njia yangu.
106Nimeapa na nimethibitisha,
kwamba nitafuata sheria zako za haki.
107Nimeteseka sana,
uhifadhi maisha yangu, Ee BWANA,
sawasawa na neno lako.
108Ee BWANA, pokea sifa za hiari

za kinywa changu,
nifundishe sheria zako.
109Ingawa maisha yangu yako hatarini siku zote,
sitasahau sheria yako.
110Waovu wamenitegea mtego,
lakini sijavunja amri zako.
111Sheria zako ni urithi wangu milele,
naam ni furaha ya moyo wangu.
112Nimekusudia moyoni mwangu kuzifuata
amri zako mpaka mwisho.

Usalama Ndani Ya Sheria Ya BWANA

113Ninachukia watu wa nia mbili,
lakini ninapenda sheria yako.
114Wewe ni kimbilio langu na ngao yangu,
nimeweka tumaini langu katika neno lako.
115Ondokeni kwangu, ninyi mtendao mabaya,
ili niweze kushika amri za Mungu wangu!
116Nihifadhi sawasawa na ahadi yako,
nami nitaishi,
usiache matumaini yangu yakavunjwa.
117Nitegemeze nami nitaokolewa,
nami daima nitaziheshimu amri zako.
118Unawakataa wote wanaoziasi amri zako,
kwa maana udanganyifu wao ni bure.
119Waovu wa nchi unawatupa kama takataka,
kwa hivyo nazipenda sheria zako.
120Mwili wangu unatetemeka kwa kukuogopa
wewe,
ninaziogopa sheria zako.

Kuitii Sheria Ya Bwana

121Nimetenda lililo haki na sawa,
usiniache mikononi mwa watesi wangu.
122Mhakikishie mtumishi wako usalama,
usiache wenye kiburi wanionee.
123Macho yangu yamefifia, kuutazamia wokovu
wako,
kwa kuitazamia ahadi yako ya kweli.
124Mfanyie mtumishi wako kulingana na upendo
wako na unifundishe maagizo yako.
125Mimi ni mtumishi wako, nipe ufahamu
ili niweze kuelewa sheria zako.
126Ee BWANA, wakati wako wa kutenda
umewadia,
kwa kuwa sheria yako inavunjwa.
127Kwa sababu nazipenda amri zako
zaidi ya dhahabu,
naam, zaidi ya dhahabu safi,
128kwa sababu naona amri zako zote ni adili,
nachukia kila njia potovu.

Shauku Ya Kuitii Sheria Ya Bwana

129Sheria zako ni za ajabu,
hivyo ninazitii.
130Kuingia kwa maneno yako kunaleta nuru,
kunampa mjinga ufahamu.
131Nimefungua kinywa changu na kuhema,
nikitamani amri zako.
132Nigeukie na unihurumie,
kama uwafanyiavyo siku zote wale
wanaolipenda jina lako.
133Ongoza hatua zangu kulingana na neno lako,
usiache dhambi ye yote initawale.
134Niokoe na uonevu wa wanadamu,
ili niweze kutii mausia yako.
135Umwangazie mtumishi wako uso wako
na unifundishe amri zako.
136Chemchemi za machozi zinatiririka kutoka
machoni pangu,
kwa kuwa sheria yako haifuatwi.

Haki Ya Sheria Ya Bwana

137Ee BWANA, wewe ni mwenye haki,
sheria zako ni sahihi.
138Sheria ulizoweka ni za haki,
ni za kuaminika kikamilifu.
139Jitihada yangu imenidhoofisha,
kwa kuwa adui zangu wanayapuuza
maneno yako.
140Ahadi zako zimejaribiwa kikamilifu,
mtumishi wako anazipenda,
141Ingawa ni mdogo na ninadharauliwa,
sisahau mausia yako.
142Haki yako ni ya milele,
na sheria yako ni kweli.
143Shida na dhiki zimenipata,
lakini amri zako ni furaha yangu.
144Sheria zako ni sahihi milele,
hunipa ufahamu ili nipate kuishi.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuokolewa

145Ee BWANA, ninakuita kwa moyo wangu
wote,
nami nitazitii amri zako.
146Ninakuita, niokoe
nami nitazishika sheria zako.
147Ninaamka asubuhi na mapema na kukuomba
msaada,
nimeweka tumaini langu katika neno lako.
148Sikufumba macho yangu usiku kucha,
ili niweze kutafakari juu ya ahadi zako.
149Usikie sauti yangu sawasawa na upendo
wako,
Ee BWANA, uyahifadhi maisha
yangu, sawasawa na sheria zako.

150Wale wanaopanga mipango miovu wako
karibu nami,
lakini wako mbali na sheria yako.
151Ee BWANA, hata hivyo Wewe u karibu,
na amri zako zote ni za kweli.
152Tangu zamani nimejifunza toka shuhuda
zako,
kwamba umezithibitisha ili zidumu milele.

Maombi Kwa Ajili Ya Msaada

153Uangalie mateso yangu uniokoe,
kwa kuwa sijasahau sheria yako.
154Nitetee katika hali hii yangu na unikomboe,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na
ahadi yako.
155Wokovu uko mbali na waovu,
kwa kuwa hawatafuti amri zako.
156Ee BWANA, huruma zako ni kuu,
uhifadhi maisha yangu sawasawa na sheria
zako.
157Adui wanaonitesa ni wengi,
lakini mimi sitaziacha sheria zako.
158Ninawatazama wasioamini kwa chuki,
kwa kuwa hawalitii neno lako.
159Tazama jinsi ninavyopenda mausia yako,
Ee BWANA, uyahifadhi maisha yangu,
sawasawa na upendo wako.
160Maneno yako yote ni kweli,
sheria zako zote za haki ni za milele.

Kujiweka Wakfu Kwa Sheria Ya BWANA

161Watawala wamenitesa bila sababu,
lakini moyo wangu unatetemeka kwa neno
lako.
162Nafurahia ahadi zako
kama mtu aliyepata mateka mengi.
163Ninachukia na kuchukizwa sana na uongo,
lakini napenda sheria yako.
164Ninakusifu mara saba kwa siku,
kwa ajili ya sheria zako za haki.
165Wanaopenda sheria yako wana amani tele,
wala hakuna kitu kinachoweza kuwakwaza.
166Ee BWANA, ninangojea wokovu wako
nami ninafuata amri zako,
167Ninazitii sheria zako,
kwa sababu ninazipenda mno.
168Nimetii mausia yako na sheria zako,
kwa kuwa njia zangu zote zinajulikana
kwako.

Kuomba Msaada

169Ee BWANA, kilio changu na kifike
mbele zako,
nipe ufahamu sawasawa na neno lako.
170Maombi yangu na yafike mbele zako,
niokoe sawasawa na ahadi yako.
171Midomo yangu na ibubujike sifa,
kwa kuwa unanifundisha amri zako.
172Ulimi wangu na uimbe kuhusu neno lako,
kwa kuwa amri zako zote ni za haki.
173Mkono wako na uwe tayari kunisaidia,
kwa kuwa nimechagua mausia yako.
174Ee BWANA, ninatamani wokovu wako,
na sheria yako ni furaha yangu.
175Nijalie kuishi ili nipate kukusifu,
na sheria zako zinitegemeze.
176Nimetangatanga kama kondoo aliyepotea.
Mtafute mtumishi wako,
kwa kuwa sijasahau amri zako.

Kuomba Msaada
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

120 Katika dhiki yangu namwita BWANA,
naye hunijibu.
2Ee BWANA, uniokoe kutoka midomo ya uongo
na ndimi za udanganyifu.
3Atakufanyia nini,
na ni nini zaidi, Ee ulimi mdanganyifu?
4Atakuadhibu kwa mishale mikali ya shujaa,
kwa makaa yanayowaka ya mti wa
mretemu.
5Ole wangu kwa kuwa naishi Mesheki,
kwamba naishi katikati ya hema za Kedari!
6Nimeishi muda mrefu mno
miongoni mwa wale wanaochukia amani.
7Mimi ni mtu wa amani,
lakini ninaposema, wao wanataka vita.

BWANA Mlinzi Wetu
(Wimbo Wa Kwenda Juu Wa Daudi).

121 Nayainua macho yangu nitazame
vilima,
msaada wangu utatoka wapi?
2Msaada wangu hutoka kwa BWANA,
Muumba wa mbingu na dunia.

3Hatauacha mguu wako uteleze,
Yeye akulindaye hatasinzia,
4hakika, Yeye alindaye Israeli
hatasinzia wala hatalala.

5 BWANA anakulinda,
BWANA ni uvuli wako mkono wako
wa kuume,
6jua halitakudhuru mchana,
wala mwezi wakati wa usiku.

7 BWANA atakukinga na madhara yote,
atayalinda maisha yako,
8 BWANA atakulinda unapoingia na unapotoka,
tangu sasa na hata milele.

Sifa Za Yerusalemu
(Wimbo Wa Kwenda Juu Wa Daudi)

122 Nilishangilia pamoja na wale walioniambia,
"Na twende katika nyumba ya BWANA."
2Ee Yerusalemu, miguu yetu imesimama
malangoni mwako.

3Yerusalemu imejegwa vema kama mji
ambao umeshikamanishwa pamoja.
4Huko ndiko makabila hukwea,
makabila ya BWANA,
kulisifu jina la BWANA
kulingana na maagizo waliopewa Israeli.
5Huko viti vya enzi vya hukumu hukaa,
viti vya enzi vya nyumba ya Daudi.

6Omba kwa ajili ya amani ya Yerusalemu:
"Wote wakupendao na wawe salama.
7Amani na iwepo ndani ya kuta zako
na usalama ndani ya ngome zako."
8Kwa ajili ya ndugu zangu na marafiki,
nitasema, "Amani iwe ndani yako."
9Kwa ajili ya nyumba ya BWANA
Mungu wetu, nitatafuta mafanikio yako.

Kuomba Rehema
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

123 Nayainua macho yangu kwako,
kwako Wewe ambaye kiti cha enzi kiko mbinguni.
2Kama vile macho ya watumwa yatazamavyo
mkono wa bwana wao,
kama vile macho ya mjakazi yatazamavyo
mkono wa bibi yake,
ndivyo macho yetu yamtazamavyo BWANA
Mungu wetu,
mpaka atakapotuhurumia.
3Uturehemu, Ee BWANA, uturehemu
kwa maana tumevumilia dharau nyingi.
4Tumevumilia dhihaka nyingi kutoka kwa wenye kiburi,
dharau nyingi kutoka kwa wenye majivuno.

Mungu Mlinzi Wa Watu Wake
(Wimbo Wa Kwenda Juu, Wa Daudi)

124 Kama BWANA asingalikuwa upande wetu,
Israeli na aseme sasa,
2kama BWANA asingalikuwa upande wetu,
wakati watu walipotushambulia,
3wakati hasira yao ilipowaka dhidi yetu,
wangalitumeza tungali hai,
4Mafuriko yangalitugharikisha,
maji mengi yangalitufunika,
5maji yaendayo kasi
yangalituchukua.

6 BWANA asifiwe,
yeye ambaye hakuruhusu turaruliwe kwa meno yao.
7Tumeponyoka kama ndege
kutoka katika mtego wa mwindaji,
mtego umevunjika,
nasi tukaokoka.
8Msaada wetu ni katika jina la BWANA,
Muumba wa mbingu na dunia.

Usalama Wa Watu Wa Mungu
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

125 Wamtumainio BWANA ni kama mlima Sayuni,
ambao hauwezi kutikisika wadumu milele.
2Kama milima inavyozunguka Yerusalemu,
ndivyo BWANA anavyowazunguka
watu wake sasa na hata milele.

3Fimbo ya waovu haitadumu juu ya nchi waliopewa wenye haki,
ili kwamba wenye haki wasije wakatumia mikono yao kutenda ubaya.

4Ee BWANA, watendee mema walio wema,
wale walio wanyofu wa moyo.

5Bali wale wanaogeukia njia zilizopotoka,
BWANA atawafukuza pamoja na watenda mabaya.

Amani iwe juu ya Israeli.

Kuomba Kuokolewa
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

126 BWANA alipowarejeza mateka Sayuni,
tulikuwa kama watu walioota ndoto.
2Vinywa vyetu vilijaa kicheko,

ndimi zetu zilijaa nyimbo za shangwe.
Ndipo iliposemwa miongoni mwa mataifa,
" BWANA amewatendea mambo
makuu."
3 BWANA ametutendea mambo makuu,
nasi tumejaa furaha.

4Ee BWANA, turejeshee watu wetu
waliotekwa,
kama vijito katika Negebu.
5Wapandao kwa machozi
watavuna kwa nyimbo za shangwe.
6Yeye aendae akilia,
akichukua mbegu za kupanda,
atarudi kwa nyimbo za shangwe,
akiwa ameichukua miganda.

Katika Kuusifu Wema Wa Mungu
(Wimbo Wa Kwenda Juu, Wa Solomoni)

127 BWANA asipoijenga nyumba,
wajengao hufanya kazi bure.
BWANA asipoulinda mji,
walinzi wakesha bure.
2Mnajisumbua bure kuamka mapema
na kuchelewa kulala,
mkitaabikia chakula,
kwa maana yeye huwapa usingizi
wapenzi wake.

3Wana ni urithi utokao kwa BWANA,
watoto ni zawadi kutoka kwake.
4Kama mishale mikononi mwa shujaa
ndivyo walivyo wana awazaao mtu katika
ujana wake.
5Heri mtu ambaye
podo lake limejazwa nao.
Hawataaibishwa wanaposhindana
na adui zao langoni.

Thawabu Ya Kumtii BWANA
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

128 Heri ni wale wote wamchao BWANA,
waendao katika njia zake.
2Utakula matunda ya kazi yako,
baraka na mafanikio vitakuwa vyako.
3Mke wako atakuwa kama mzabibu uzaao
katika nyumba yako,
wana wako watakuwa kama machipukizi ya
mizeituni kuizunguka meza yako.
4Hivyo ndivyo atakavyobarikiwa mtu
amchaye BWANA .

5 BWANA na akubariki kutoka Sayuni
siku zote za maisha yako,
na uone mafanikio ya Yerusalemu,
6nawe ujaliwe kuishi uone watoto wa
watoto wako.
Amani iwe juu ya Israeli.

Kuomba Dhidi Ya Adui Wa Israeli
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

129 Wamenionea mno tangu ujana
wangu,
Israeli na asema sasa,
2wamenionea mno tangu ujana wangu,
lakini bado hawajanishinda.
3Wakulima wamelima mgongo wangu,
na kufanya mifereji yao mirefu.
4Lakini BWANA ni mwenye haki,
amenifungua toka kamba za waovu.

5Wale wote waichukiao Sayuni
na warudishwe nyuma kwa aibu.
6Wawe kama majani juu ya paa,
ambayo hunyauka kabla hayajakua,
7kwa hayo mvunaji hawezi kujaza vitanga vyake,
wala akusanyaye kujaza mikono yake.
8Wale wapitao karibu na wasiseme,
"Baraka ya BWANA iwe juu yako,
tunakubariki katika jina la BWANA ."

Kuomba Msaada

130 Kutoka katika vilindi ninakulilia,
Ee BWANA,
2Ee BWANA, sikia sauti yangu.
Masikio yako na yawe masikivu
kwa kilio changu unihurumie.

3Kama wewe, Ee BWANA,
ungeweka kumbukumbu ya dhambi,
Ee BWANA, ni nani angeliweza kusimama?
4Lakini kwako kuna msamaha,
kwa hiyo wewe unaogopwa.

5Namngojea BWANA, nafsi yangu
inangojea,
katika neno lake naweka tumaini langu.
6Nafsi yangu inamngojea Bwana
kuliko walinzi wanavyoingojea asubuhi,
naam,
kuliko walinzi wanavyoingojea asubuhi.

7Ee Israeli, mtumaini BWANA
maana kwa BWANA kuna upendo
usiokoma,

na kwake kuna ukombozi kamili.
8Yeye mwenyewe ataikomboa Israeli
kutoka dhambi zake zote.

Maombi Ya Kumtegemea Mungu Kwa Unyenyekevu.
(Wimbo Wa Kwenda Juu, Wa Daudi.)

131 Moyo wangu hauna kiburi, Ee BWANA,
macho yangu hayajivuni,
sijishughulishi na mambo makuu kunizidi
wala mambo ya ajabu mno kwangu.
2Lakini nimetuliza na kunyamazisha nafsi yangu,
kama mtoto aliyeachishwa kunyonya na mama yake,
kama mtoto aliyeachishwa kunyonya ndivyo ilivyo nafsi ndani yangu.

3Ee Israeli, mtumaini BWANA.
tangu sasa na hata milele.

Kusifu Hekalu

132 Ee BWANA, mkumbuke Daudi
na taabu zote alizostahimili.

2Aliapa kiapo kwa BWANA
na akaweka nadhiri kwa Yeye Mwenye Nguvu wa Yakobo:
3"Sitaingia nyumbani mwangu
au kwenda kitandani mwangu,
4sitaruhusu usingizi katika macho yangu,
wala kope zangu kusinzia,
5mpaka nitakapompatia BWANA mahali,
makao kwa ajili ya Yeye Mwenye Nguvu wa Yakobo."

6Tulisikia habari hii huko Efratha,
tulikutana nayo katika mashamba ya Yaar[a]:
7"Twendeni kwenye makao yake,
na tuabudu kwenye kiti cha kuwekea miguu yake,
8inuka, Ee BWANA, uje mahali pako pa kupumzikia,
wewe na sanduku la nguvu zako.
9Makuhani wako na wavikwe haki,
watakatifu wako na waimbe kwa furaha."

10Kwa ajili ya Daudi mtumishi wako,
usimkatae masihi wako.

11 BWANA alimwapia Daudi kiapo,
kiapo cha uhakika ambacho hatakitangua:
"Mmoja wa wazao wako mwenyewe
nitamweka katika kiti chako cha enzi,
12kama wanao watashika agano langu
na sheria ninazowafundisha,
ndipo wana wao watarithi kiti chako
cha enzi milele na milele."

13Kwa maana BWANA ameichagua Sayuni,
amepaonea shauku pawe maskani yake:
14"Hapa ni mahali pangu pa kupumzika milele na milele,
hapa ndipo nitakapoketi nikitawala, kwa sababu amepaonea shauku.
15Nitambariki kwa kumpa mahitaji tele,
nitashibisha maskini wake kwa chakula.
16Nitawavika makuhani wake wokovu,
nao watakatifu wake watadumu wakiimba kwa furaha.

17"Hapa nitamchipushia Daudi pembe[b],
na kuweka taa kwa ajili ya masihi[c] wangu.
18Adui zake nitawavika aibu,
bali taji kichwani pake itang'aa.

Sifa Za Pendo La Udugu
(Wimbo Wa Kwenda Juu, Wa Daudi).

133 Tazama jinsi ilivyo vema na kupendeza
wakati ndugu wanapoishi pamoja katika umoja!
2Ni kama mafuta ya thamani yaliyomiminwa kichwani,
yakitiririka kwenye ndevu,
yakitiririka kwenye ndevu za Aroni,
mpaka kwenye upindo wa mavazi yake.
3Ni kama vile umande wa Hermoni
unavyoanguka juu ya Mlima Sayuni.
Kwa maana huko ndiko BWANA alikoamuru baraka yake,
naam, hata uzima milele.

Wito Wa Kumsifu Mungu
(Wimbo Wa Kwenda Juu)

134 Msifuni BWANA, ninyi nyote watumishi wa BWANA,
ninyi mnaotumika usiku ndani ya nyumba ya BWANA .
2Inueni mikono yenu katika mahali patakatifu
na mumsifu BWANA .

a6 Yaar maana yake ni Kiriath-Yearimu.

b17 Pembe maana yake ni mwenye nguvu, mfalme.
c17 Masiya yaani mpakwa mafuta.

[3]Naye BWANA, Muumba wa mbingu na dunia,
awabariki kutoka Sayuni.

Wimbo Wa Sifa Kwa Mungu

135 Msifuni BWANA.

Lisifuni jina la BWANA,
msifuni, enyi watumishi wa BWANA,
[2]ninyi ambao mnatumika ndani ya nyumba ya BWANA,
katika nyua za nyumba ya Mungu wetu.
[3]Msifuni BWANA, kwa kuwa BWANA ni mwema,
liimbieni sifa jina lake, kwa maana hilo lapendeza.
[4]Kwa maana BWANA amemchagua Yakobo kuwa wake mwenyewe,
Israeli kuwa mali yake ya thamani.

[5]Ninajua ya kuwa BWANA ni mkuu,
kwamba Bwana wetu ni mkuu zaidi kuliko miungu yote.
[6] BWANA hufanya lo lote apendalo,
mbinguni na duniani,
katika bahari na vilindi vyake vyote.
[7]Hufanya mawingu kupanda kutoka miisho ya dunia,
hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua
na huleta upepo kutoka ghala zake.

[8]Alimpiga mzaliwa wa kwanza wa Misri,
mzaliwa wa kwanza wa wanadamu na wanyama.
[9]Alipeleka ishara zake na maajabu katikati yako, Ee Misri
dhidi ya Farao na watumishi wake wote.
[10]Aliyapiga mataifa mengi,
na akaua wafalme wenye nguvu,
[11]mfalme Sihoni na Waamori,
Ogu mfalme wa Bashani
na wafalme wote wa Kanaani,
[12]akatoa nchi yao kama urithi,
urithi kwa watu wake Israeli.

[13]Ee BWANA, jina lako ladumu milele,
kumbukumbu za fahari zako, Ee BWANA, vizazi vyote.
[14]Maana BWANA atawatetea watu wake
na kuwahurumia watumishi wake.

[15]Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu,
zilizotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
[16]Zina vinywa, lakini haziwezi kusema,
macho, lakini haziwezi kuona,
[17]zina masikio, lakini haziwezi kusikia,
wala hakuna pumzi katika vinywa vyao.
[18]Wale wanaozitengeneza watafanana nazo,
vivyo hivyo wote wanaozitumainia.

[19]Ee nyumba ya Israeli, msifuni BWANA,
Ee nyumba ya Aroni, msifuni BWANA,
[20]Ee nyumba ya Lawi, msifuni BWANA,
ninyi mnaomcha, msifuni BWANA.
[21]Msifuni BWANA kutoka Sayuni,
msifuni Yeye aishie Yerusalemu.

Msifuni BWANA .

Wimbo Wa Kumshukuru Mungu

136 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni mwema.
Upendo wake wadumu milele.
[2]Mshukuruni Mungu wa miungu.
Upendo wake wadumu milele.
[3]Mshukuruni Bwana wa mabwana:
Upendo wake wadumu milele.

[4]Kwake yeye pekee atendaye maajabu makuu,
Upendo wake wadumu milele.
[5]Ambaye kwa ufahamu wake aliziumba mbingu,
Upendo wake wadumu milele,
[6]Ambaye aliitandaza dunia juu ya maji,
Upendo wake wadumu milele.
[7]Ambaye aliumba mianga mikubwa,
Upendo wake wadumu milele.
[8]Jua litawale mchana,
Upendo wake wadumu milele.
[9]Mwezi na nyota vitawale usiku,
Upendo wake wadumu milele.
[10]Kwake yeye aliyempiga mzaliwa wa kwanza wa Misri,
Upendo wake wadumu milele.
[11]Na kuwatoa Israeli katikati yao,
Upendo wake wadumu milele.
[12]Kwa mkono wenye nguvu ulionyooshwa,
Upendo wake wadumu milele.

[13]Kwake yeye aliyeigawa bahari ya Shamu,
Upendo wake wadumu milele.
[14]Na kuwapitisha Israeli katikati yake,
Upendo wake wadumu milele.
[15]Lakini alimfagia Farao na jeshi lake katika Bahari ya Shamu,
Upendo wake wadumu milele.

16Kwake yeye aliyewaongoza watu wake katika jangwa,
Upendo wake wadumu milele.
17Ambaye aliwapiga wafalme wenye nguvu,
Upendo wake wadumu milele.
18Naye aliwaua wafalme wenye nguvu,
Upendo wake wadumu milele.
19Sihoni mfalme wa Waamori,
Upendo wake wadumu milele.
20Ogu mfalme wa Bashani,
Upendo wake wadumu milele.
21Akatoa nchi yao kuwa urithi,
Upendo wake wadumu milele.
22Urithi kwa Israeli mtumishi wake,
Upendo wake wadumu milele.

23Aliyetukumbuka katika unyonge wetu,
Upendo wake wadumu milele.
24Alituweka huru toka adui zetu,
Upendo wake wadumu milele.
25Ambaye humpa chakula kila kiumbe.
Upendo wake wadumu milele.
26Mshukuruni Mungu wa mbinguni,
Upendo wake wadumu milele.

Maombolezo Ya Israeli Uhamishoni

137 Kando ya mito ya Babeli tuliketi
tukaomboleza tulipokumbuka Sayuni.
2Juu ya miti ya pale
tulitundika vinubi vyetu,
3kwa maana huko hao waliotuteka walitaka tuwaimbienyimbo,
watesi wetu walidai nyimbo za furaha,
walisema, “Tuimbieni wimbo mmoja kati ya nyimbo za Sayuni!’’

4Tutaimbaje nyimbo za BWANA,
tukiwa katika nchi ya ugeni?
5Nikikusahau Wewe, Ee Yerusalemu,
basi mkono wangu wa kuume na usahau ujuzi wake.
6Ulimi wangu ushikamane na kaakaa la kinywa changu kama sitakukumbuka wewe,
kama nisipokufikiri Yerusalemu
kwa furaha yangu kubwa.
7Kumbuka, Ee BWANA, walichokifanya Waedomu,
siku ile Yerusalemu ilipoanguka.
Walisema, “Bomoa, Bomoa mpaka kwenye misingi yake!’’

8Ee binti Babeli, uliyehukumiwa kuangamizwa,
ana furaha yeye ambaye atakulipiza wewe kwa yale uliyotutenda sisi,
9yeye ambaye atawakamata watoto wako
wachanga na kuwaponda juu ya miamba.

Maombi Ya Shukrani
(Zaburi Ya Daudi)

138 Nitakusifu Wewe, Ee BWANA,
kwa moyo wangu wote,
mbele ya miungu, nitaimba sifa zako.
2Nitasujudu nikielekea hekalu lako takatifu,
nami nitalisifu jina lako
kwa ajili ya upendo wako na uaminifu,
kwa kuwa umelikuza jina lako na neno lako juu ya vitu vyote.
3Nilipoita, ulinijibu,
ulinifanya jasiri na mwenye moyo hodari.

4Wafalme wote wa dunia,
na wakusifu Wewe Ee BWANA,
wakati wanaposikia
maneno ya kinywa chako.
5Wao na waimbe kuhusu njia za BWANA,
kwa maana utukufu wa BWANA ni mkuu.

6Ingawa BWANA yuko juu,
humwangalia mnyonge,
bali mwenye kiburi
Yeye anamjua kutoka mbali.
7Nijapopita katikati ya shida,
Wewe unahifadhi maisha yangu,
unanyoosha mkono wako dhidi ya hasira ya adui zangu,
kwa mkono wako wa kuume unaniokoa.
8 BWANA atatimiza kusudi lake kwangu,
Ee BWANA, upendo wako wadumu milele,
usiziache kazi za mikono yako.

Kujua Kikamilifu Na Kujali Kwa Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi).

139 Ee BWANA, umenichunguza
na kunijua.
2Unajua ninapoketi na ninapoinuka,
unatambua mawazo yangu tokea mbali.
3Unafahamu kutoka kwangu na kulala kwangu,
unaelewa njia zangu zote.
4Kabla neno halijafika katika ulimi wangu,
Wewe walijua kikamilifu, Ee BWANA, .

5Umenizunguka nyuma na mbele,
umeweka mkono wako juu yangu.
6Maarifa haya ni ya ajabu mno kwangu,
ni ya juu sana kwangu kuyafikia.

7Niende wapi nijiepushe na Roho yako?
Niende wapi niukimbie uso wako?
8Kama nikienda juu mbinguni, Wewe uko huko,
nikifanya vilindi[a] kuwa kitanda changu,
Wewe uko huko.
9Kama nikipanda mbawa za mapambazuko,
kama nikikaa pande za mbali za bahari,
10hata huko mkono wako utaniongoza,
mkono wako wa kuume utanishika imara.

11Kama nikisema, "Hakika giza litanificha
na nuru inayonizunguka iwe usiku,''
12hata giza halitakuwa giza kwako,
usiku utang'aa kama mchana,
kwa kuwa giza ni kama nuru kwako.''

13Kwa maana Wewe ndiwe uliyeumba utu
wangu wa ndani,
uliniunga pamoja tumboni mwa mama
yangu.
14Ninakusifu kwa sababu nimeumbwa
kwa namna ya ajabu na ya kutisha,
kazi zako ni za ajabu,
ninajua hayo kikamilifu.
15Umbile langu halikufichika kwako,
nilipoumbwa mahali pa siri.
Nilipoungwa pamoja kwa ustadi
katika vilindi vya nchi,
16macho yako yaliniona kabla mwili wangu
haujakamilika.
Siku zangu zote ulizonipangia
ziliandikwa katika kitabu chako kabla
haijakuwapo hata moja.

17Tazama jinsi gani yalivyo ya thamani
mawazo yako kwangu, Ee Mungu!
Jinsi gani jumla yake ilivyo kubwa!
18Kama ningezihesabu,
zingekuwa nyingi kuliko mchanga.
Niamkapo, bado
niko pamoja nawe.

19Laiti ungewachinja waovu, Ee Mungu!
Ondokeni kwangu, ninyi wamwaga damu!
20Wanazungumza juu yako wakiwa na kusudi
baya,
adui zako wanatumia vibaya jina lako.
21Ee BWANA, je, nisiwachukie wanaokuchukia?
Nisiwachukie sana wanaoinuka dhidi yako?
22Sina kitu zaidi ya chuki dhidi yao,
ninawahesabu ni adui zangu.

23Ee Mungu, nichunguze, uujue moyo wangu,
nijaribu na ujue mawazo yangu.
24Uone kama kuna njia iletayo machukizo ndani
yangu,
uniongoze katika njia ya milele.

Kuomba Ulinzi Wa Mungu
(Kwa Mwimbishaji: Zaburi Ya Daudi)

140 Ee BWANA, niokoe, kutoka
kwa watu waovu,
nilinde na watu wenye jeuri,
2ambao hupanga mipango mibaya mioyoni
mwao
na kuchochea vita siku zote.
3Wao hufanya ndimi zao kali kama za nyoka,
sumu ya nyoka imo midomoni mwao.

4Ee BWANA, niepushe na mikono ya waovu,
nilinde na watu wenye jeuri
wanaopanga kunikwaza miguu yangu.
5Wenye kiburi wameficha mtego wa kuninasa,
wametandaza kamba za wavu wao,
wametega mitego kwenye njia yangu.
6Ee BWANA, ninakuambia, "Wewe ni
Mungu wangu.''
Ee BWANA, usikie kilio changu na
kunihurumia.
7Ee BWANA, Mwenyezi, Mwokozi wangu
mwenye nguvu,
unikinge kichwa changu siku ya vita,
8Ee BWANA, usiwape waovu matakwa yao,
usiache mipango yao ikafanikiwa,
wasije wakajisifu.

9Vichwa vya wanaonizunguka na vifunikwe
na shida zinazosababishwa na midomo yao.
10Makaa ya mawe ya moto na yawaangukie!
na watupwe motoni,
katika mashimo ya matope,
wasiinuke tena kamwe.
11Wasingiziaji na wasifanikiwe katika nchi,
maafa na yawawinde watu wenye jeuri.

12Najua kwamba BWANA huwapatia
maskini haki,
na kuitegemeza njia ya mhitaji.
13Hakika wenye haki watalisifu jina lako,
na waadilifu wataishi mbele zako.

Maombi Ya Jioni
(Zaburi Ya Daudi)

a8 Vilindi hapa ni sawa na kuzimu.

141 Ee BWANA, ninakuita Wewe,
uje kwangu hima.
Sikia sauti yangu ninapokuita.
2Maombi yangu na yafike mbele zako kama
uvumba,
kuinua mikono yangu juu na kuwe kama
dhabihu ya jioni.

3Ee BWANA, weka mlinzi kinywani
mwangu,
weka ulinzi mlangoni mwa midomo yangu.
4Usiuache moyo wangu uvutwe katika lililo baya,
kushiriki katika matendo maovu
pamoja na watu watendao mabaya,
wala nisije nikala vyakula vyao vya
anasa.

5Mtu mwenye haki na anipige, ni jambo la
huruma,
na anikemee, ni mafuta kichwani mwangu.
Kichwa changu hakitalikataa.

Hata hivyo, maombi yangu daima ni
kinyume cha watenda mabaya,
6watawala wao watatupwa chini kutoka kwenye
majabali,
waovu watajifunza kwamba
maneno yangu yalikuwa kweli.
7Watasema, "Kama mtu anavyolima na kuvunja
ardhi,
ndivyo mifupa yetu imetawanywa
kwenye mlango wa kaburi.''

8Lakini nimekaza macho yangu kwako,
Ee BWANA, Mwenyezi,
kwa Wewe nakimbilia, usiniache nife.
9Niepushe na mitego waliyonitegea,
kutokana na mitego iliyotegwa na watenda
mabaya.
10Waovu na waanguke kwenye nyavu zao
wenyewe,
pindi mimi napita salama.

Kuomba Msaada
(Utenzi Wa Daudi, Alipokuwa Pangoni;
Maombi)

142 Namlilia BWANA kwa sauti kubwa,
nainua sauti yangu kwa BWANA
anihurumie.
2Namimina malalamiko yangu mbele zake,
mbele zake naeleza shida zangu.

3Wakati roho yangu inapozimia ndani yangu,
Wewe ndiwe unajua njia zangu.
Katika njia ninayopita
watu wameweka mtego kwa ajili yangu.
4Tazama kuume kwangu na uone,
hakuna hata mmoja anayejihusisha nami.
Sina kimbilio,
hakuna anayejali maisha yangu.

5Ee BWANA, nakulilia Wewe,
nasema, "Wewe ni kimbilio langu,
fungu langu katika nchi ya walio hai.''
6Sikiliza kilio changu,
kwa sababu mimi ni mhitaji sana,
niokoe na wale wanaonifukuza,
kwa kuwa wamenizidi nguvu.
7Nifungue kutoka katika kifungo changu,
ili niweze kulisifu jina lako.

Ndipo wenye haki watanizunguka,
kwa sababu ya wema wako kwangu.

Kuomba Msaada
(Zaburi Ya Daudi)

143 Ee BWANA, sikia sala yangu,
sikiliza kilio changu unihurumie,
katika uaminifu na haki yako njoo unisaidie.
2Usimhukumu mtumishi wako,
kwa kuwa hakuna mtu anayeishi mwenye
haki mbele zako.

3Adui hunifukuza, hunipondaponda chini,
hunifanya niishi gizani kama wale waliokufa
zamani.
4Kwa hiyo roho yangu inazimia ndani yangu,
moyo wangu ndani yangu unakata tamaa.

5Nakumbuka siku za zamani,
natafakari juu ya kazi zako zote,
naangalia juu ya kazi ambazo mikono yako
imezifanya.
6Nanyoosha mikono yangu kwako,
nafsi yangu inakuonea kiu kama ardhi kame.

7Ee BWANA, unijibu haraka,
roho yangu inazimia.
Usinifiche uso wako,
ama sivyo nitafanana na wale
washukao shimoni.
8Asubuhi na uniletee neno la upendo wako
usiokoma,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu
kwako.
Nionyeshe njia nitakayoiendea,

kwa kuwa kwako nainua nafsi yangu.
9Ee BWANA, uniokoe na adui zangu,
kwa kuwa nimejificha kwako.
10Nifundishe kufanya mapenzi yako,
kwa maana Wewe ndiwe Mungu wangu,
Roho wako mwema na
aniongoze katika nchi tambarare.

11Ee BWANA, kwa ajili ya jina lako, hifadhi
maisha yangu,
kwa haki yako nitoe katika taabu.
12Kwa upendo wako usiokoma, nyamazisha adui
zangu,
waangamize watesi wangu wote,
kwa kuwa mimi ni mtumishi wako.

Mfalme Amshukuru Mungu Kwa Ushindi (Zaburi Ya Daudi)

144 Sifa ni kwa BWANA Mwamba
wangu,
aifundishaye mikono yangu vita,
vidole vyangu kupigana.
2Yeye ni Mungu wangu wa upendo na boma
langu,
ngome yangu na mwokozi wangu,
ngao yangu ninayemkimbilia,
ambaye huwatiisha mataifa chini yangu.

3Ee BWANA, mwanadamu ni nini hata
umjali,
Binadamu ni nani hata umfikirie?
4Mwanadamu ni kama pumzi,
siku zake ni kama kivuli kinachopita.

5Ee BWANA, pasua mbingu zako, ushuke,
gusa milima ili itoe moshi.
6Peleka umeme wa radi na utawanye adui,
lenga mishale yako uwashinde.
7Nyoosha mkono wako kutoka juu,
nikomboe na kuniokoa kutoka maji
makuu,
kutoka mikono ya wageni
8ambao vinywa vyao vimejaa uongo,
mikono yao ya kuume ni midanganyifu.

9Ee Mungu, nitakuimbia wimbo mpya,
kwa zeze yenye nyuzi kumi nitakuimbia,
10kwa Mmoja awapaye wafalme ushindi,
ambaye humwokoa Daudi,
mtumishi wake na upanga hatari.

11Nikomboe na uniokoe kutoka mikononi mwa
wageni ambao midomo yao imejaa
uongo,
mikono yao ya kuume ni midanganyifu.

12Kisha wana wetu wakati wa ujana wao
watakuwa kama mimea iliyotunzwa
vizuri,
binti zetu watakuwa kama nguzo
zilizoviringwa kuremba jumba la kifalme.
13Ghala zetu zitajazwa aina zote za mahitaji.
Kondoo zetu watazaa kwa maelfu,
kwa makumi ya maelfu katika mashamba
yetu,
14maksai wetu watakokota mizigo mizito.
Hakutakuwa na kubomoka kuta,
hakuna kuchukuliwa mateka,
wala kilio cha taabu katika barabara
zetu.

15Heri ni kwa watu ambao hili ni kweli,
heri ni kwa wale ambao BWANA ni Mungu
wao.

Wimbo Wa Kumsifu Mungu (Wimbo Wa Sifa Wa Daudi)

145 Nitakutukuza wewe, Mungu wangu
Mfalme,
nitalisifu jina lako milele na milele.
2Kila siku nitakusifu
na kulitukuza jina lako milele na milele.

3 BWANA ni mkuu, anayestahili kusifiwa sana,
ukuu wake haupimiki.
4Kizazi kimoja kitasifia kazi zako kwa kizazi
kingine,
watasimulia matendo yako makuu.
5Watasema juu ya utukufu wa fahari ya ukuu
wako,
nami nitatafakari juu ya kazi zako za ajabu.
6Watasimulia uwezo wa kazi zako za kutisha,
nami nitatangaza matendo yako makuu.
7Wataadhimisha wema wako mwingi
na wataimba kwa shangwe juu ya haki yako.

8 BWANA ni mwenye neema na mwingi wa
huruma,
si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo.
9 BWANA ni mwema kwa wote,
ana huruma kwa vyote alivyovifanya.
10Ee BWANA, vyote ulivyovifanya
vitakusifu,
watakatifu wako watakutukuza.
11Watasimulia utukufu wa ufalme wako
na kusema juu ya ukuu wako,

12ili watu wote wajue matendo yako makuu
na utukufu wa fahari ya ufalme wako.
13Ufalme wako ni ufalme wa milele,
mamlaka yako hudumu vizazi vyote.

BWANA ni mwaminifu kwa ahadi zake zote
na mwenye upendo kwa vyote alivyovifanya.
14 BWANA huwategemeza wote waangukao
na huwainua wote waliolemewa na mizigo yao.
15Macho yao wote yanakutazama wewe,
nawe huwapa chakula chao wakati wake.
16Waufumbua mkono wako,
watosheleza haja ya kila kitu kilicho hai.
17 BWANA ni mwenye haki katika njia zake zote
na mwenye upendo kwa vyote alivyovifanya.
18 BWANA yu karibu na wote wamwitao,
wote wamwitao kwa uaminifu.
19Huwatimizia wamchao matakwa yao,
husikia kilio chao na kuwaokoa.
20 BWANA huwalinda wote wampendao,
bali waovu wote atawaangamiza.

21Kinywa changu kitazinena sifa za BWANA.
Kila kiumbe na kilisifu jina lake takatifu milele na milele.

Kumsifu Mungu Mwokozi

146 Msifuni BWANA.
Ee nafsi yangu, umsifu BWANA,
2Nitamsifu BWANA maisha yangu yote,
nitamwimbia Mungu wangu sifa wakati wote niishipo.

3Usiweke tumaini lako kwa wakuu,
kwa wanadamu ambao hufa, ambao hawawezi kuokoa.
4Roho yao itokapo hurudi mavumbini,
siku iyo hiyo mipango yao yote hukoma.

5Heri yeye ambaye Mungu wa Yakobo ni msaada wake,
ambaye tumaini lake ni katika BWANA, Mungu wake,
6Muumba wa mbingu na dunia, bahari na vyote vilivyomo ndani yake,
BWANA anayedumu kuwa mwaminifu milele na milele.
7Naye huwapatia haki walioonewa na kuwapa wenye njaa chakula.
BWANA huwaweka wafungwa huru,
8BWANA huwafumbua vipofu macho,
BWANA huwainua waliolemewa na mizigo yao,
BWANA huwapenda wenye haki.
9 BWANA huwalinda wageni
na kuwategemeza yatima na wajane,
lakini hupinga njia za waovu.

10 BWANA atamiliki milele,
Mungu wako, Ee Sayuni, kwa vizazi vyote.

Msifuni BWANA .

Kumsifu Mungu Mwenye Nguvu Zote

147 Msifuni BWANA. .
Tazama jinsi ilivyo vyema kumwimbia Mungu wetu sifa,
jinsi inavyopendeza na kustahili kumsifu Yeye!

2 BWANA hujenga Yerusalemu,
huwakusanya Israeli walio uhamishoni.
3Anawaponya waliovunjika mioyo
na kuvifunga vidonda vyao.

4Huzihesabu nyota
na huipa kila moja jina lake.
5Bwana wetu ni mkuu na mwenye uwezo mwingi,
ufahamu wake hauna kikomo.
6 BWANA huwahifadhi wanyenyekevu
lakini huwashusha waovu mpaka mavumbini.
7Mwimbieni BWANA kwa shukrani,
mpigieni Mungu wetu kinubi.
8Yeye huzifunika anga kwa mawingu,
huinyeshea ardhi mvua
na kuzifanya nyasi kuota juu ya vilima.
9Huwapa mifugo chakula
na makinda ya kunguru yanapolia.

10Furaha yake haipo katika nguvu za farasi,
wala furaha yake kwenye miguu ya mwanadamu,
11BWANA hupendezwa na wale wamchao,
wale wanaoweka tumaini lao katika upendo wake usiokoma.

12Mtukuze BWANA, Ee Yerusalemu,
msifu Mungu wako, Ee Sayuni,
13kwa maana huimarisha makomeo ya malango yako
na huwabariki watu wako walio ndani yako.
14Huwapa amani mipakani mwenu

na kukushibisha kwa ngano safi kabisa.

15Hutuma amri yake duniani,
neno lake hukimbia kasi.
16Anatandaza theluji kama sufu
na kutawanya umande kama majivu.
17Huvurumisha mvua yake ya mawe kama changarawe.
Ni nani awezaye kustahimili ukali wa baridi yake?
18Hutuma neno lake na kuviyeyusha,
huvumisha upepo wake, maji hutiririka.

19Amemfunulia Yakobo neno lake,
sheria zake na maagizo yake kwa Israeli.
20Hajafanya hivyo kwa taifa lingine lo lote,
hawazijui sheria zake.

Msifuni BWANA.

Mwito Kwa Ulimwengu Kumsifu Mungu

148 Msifuni BWANA.

Msifuni BWANA kutoka mbinguni,
msifuni juu vileleni.
2Msifuni, malaika wake wote,
msifuni Yeye, jeshi lake lote la mbinguni.
3Msifuni Yeye, jua na mwezi,
msifuni Yeye, enyi nyota zote zing'aazo.
4Msifuni Yeye, enyi mbingu zilizo juu sana
na ninyi maji juu ya anga.
5Vilisifu jina la BWANA
kwa maana aliamuru navyo vikaumbwa.
6Aliviweka mahali pake milele na milele,
alitoa amri ambayo haibadiliki milele.

7Mtukuzeni BWANA kutoka duniani,
ninyi viumbe vikubwa vya baharini
na vilindi vyote vya bahari,
8umeme wa radi na mvua za mawe, theluji na mawingu,
pepo za dhoruba zinazofanya amri zake,
9ninyi milima na vilima vyote,
miti ya matunda na mierezi yote,
10wanyama wa mwituni na mifugo yote
viumbe vidogo na ndege warukao,
11wafalme wa dunia na mataifa yote,
ninyi wakuu na watawala wote wa dunia,
12wanaume vijana na wanawali,
wazee na watoto.
13Wote na walisifu jina la BWANA,
kwa maana jina lake pekee limetukuka,
utukufu U juu ya nchi na mbingu.
14Amewainulia watu wake pembe[a],
sifa ya watakatifu wake wote,
ya Israeli, watu walio karibu na moyo wake.

Msifuni BWANA.

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

149 Msifuni BWANA.

Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
sifa zake katika kusanyiko la watakatifu.
2Israeli na washangilie katika Muumba wao,
watu wa Sayuni na wafurahi katika mfalme wao.
3Na walisifu jina lake kwa kucheza
na wampigie muziki kwa matari na kinubi.
4Kwa maana BWANA anapendezwa na watu wake,
anawavika wanyenyekevu taji ya wokovu.
5Watakatifu na washangilie katika heshima hii
na waimbe kwa shangwe vitandani mwao.

6Sifa za Mungu na ziwe vinywani mwao
na upanga ukatao kuwili mikononi mwao,
7ili walipize mataifa kisasi
na adhabu juu ya mataifa,
8wawafunge wafalme wao kwa minyororo,
wakuu wao kwa pingu za chuma,
9ili kuwafanyia hukumu iliyoandikwa dhidi yao.
Huu ndio utukufu wa watakatifu wake wote.

Msifuni BWANA .

Msifuni BWANA

150 Msifuni BWANA .

Msifuni Mungu katika patakatifu pake,
msifuni katika mbingu zake kuu.
2Msifuni kwa matendo yake makuu,
msifuni kwa kadiri ya wingi wa ukuu wake.
3Msifuni kwa mvumo wa tarumbeta,
msifuni kwa kinubi na zeze,
4Msifuni kwa matari na kucheza,
msifuni kwa kinanda cha nyuzi na filimbi,
5Msifuni kwa matoazi yaliayo,
msifuni kwa matoazi yavumayo sana.

6Kila chenye pumzi na kimsifu BWANA.

Msifuni BWANA. Haleluya!

---

a[14] pembe maana yake ni mfalme.

Utangulizi

Neno la Kiebrania "*mashal"* ambalo ndilo lililotafsiriwa *" mithali"* lina maana nyingine zaidi,yaani, *"mapokeo," "mafumbo,"au "semi za hekima."*

Hivyo Mithali ni mkusanyiko wa semi nyingi za hekima na mambo kuhusu maisha ya busara na haki ya kila siku. Kitabu hiki kinatoa mafundisho yenye mafumbo ambayo yalikuwa ya kawaida katika eneo la Mashariki ya Kati ya zamani, hekima yake ni ya kipekee kwa sababu imeelezwa katika mtazamo wa Mungu na vigezo Vyake vya haki kwa ajili ya watu Wake wa agano.

Kama vile Daudi alivyo chimbuko la Zaburi katika Israeli ndivyo Solomoni alivyo chimbuko la hekima katika Israeli *(1 :1 ; 10 :1 ;25 :1).* Solomoni aliandika mithali 3,000 na nyimbo 1,005 wakati wa maisha yake.Waandishi wengine ambao wametajwa kwa majina katika Mithali ni Aguri mwana wa Yake *(30:1–33)* na Mfalme Lemueli *(31:1–9)*, wengine wametajwa kuwa wenye hekima katika *(22 :17 na 24 :23* ingawa majina yao hayakutajwa.

Kitabu hiki kinazungumzia mithali za hekima, kuwafundisha watu jinsi ya kuishi maisha yanayompendeza Mungu. Sura nne za kwanza zinazungumzia umuhimu wa hekima. Kinachofuata ni mkusanyo wa mistari miwili miwili mifupi yenye mithali zenye nguvu kuhusu masuala mbalimbali yakiwemo: ndoa, upendo, uvivu, maonyo kuhusu ulevi na uasherati.

Mahali

Yerusalemu

Wazo Kuu

Maisha ya uadilifu yanayofaa kimwili na kiroho. Kusudi kuu la kitabu hiki limeelezwa wazi wazi katika *1 :2-7* : Kumpatia msomaji hekima, busara na maarifa ya Kimungu katika maisha, (1) ili kuwapa wajinga werevu *(11:4),* (2) Kuwapa vijana maarifa na tahadhari *(1 :4)* na (3) kumwongezea elimu mwenye hekima *(1 :5-6)* waweze kuishi maisha ya uadilifu. Kitabu kinaanza kwa kueleza wazi kwamba, *"Kumcha BWANA ndiyo chanzo cha maarifa." (1:7).*

Mwandishi

Sehemu kubwa ya kitabu hiki imeandikwa na Solomoni.Inawezekana sura 1-24 ziliandikwa na Solomoni mwenyewe. Sura ya 25-29 ni mithali za Solomoni zilizoongezwa katika ile sehemu ya kwanza ya kitabu na Hezekia kama 730 K.K. Sura hizi mbili za mwisho haijulikani ni lini ziliingizwa humo.Aguri na Lemueli na wenye hekima wengine walichangia sehemu ya mwishoni.

Tarehe

Mithali zilizungumzwa na Mfalme Solomoni kama miaka 1,000 K.K.Hezekia ndiye aliyeingiza mithali nyingine za Solomoni ili kuziunganisha na hiyo sehemu ya kwwnza mnamo 730 K.K. Lakini sura mbili za mwisho haijulikani ziliingizwa lini.

Mgawanyo

- Maelezo juu ya hekima na upumbavu. (1:1-9 :18)
- Mithali za Solomoni. (10:1-22:16)
- Mithali za wengine wenye hekima. (22:17-24:34)
- Mithali nyingine za Solomoni. (25:1-29:27)
- Mithali za Aguri na Lemueli. (30:1-31:31)

Utangulizi: Kusudi Na Kiini

1 Mithali za Solomoni mwana wa Daudi,
mfalme wa Israeli:

2Kwa kupata hekima na nidhamu,
kwa kufahamu maneno ya busara,
3kwa kujipatia nidhamu na busara,
kufanya lililo sawa, haki na bila kupendelea,

4huwapa busara wajinga,
maarifa na akili kwa vijana,
5wenye hekima na wasikilize nao waongeze elimu yao,
wenye kupambanua na wapate mwongozo,
6kwa kufahamu mithali na mifano,
misemo na vitendawili vya wenye hekima.

7Kumcha BWANA ndiyo chanzo cha maarifa,
lakini wapumbavu hudharau hekima na adabu.

Onyo Dhidi Ya Ushawishi

8Mwanangu, sikiliza mwongozo wa baba yako,
wala usiyaache mafundisho ya mama yako.
9Hayo yatakuwa taji la maua la neema kichwani pako,
na mkufu shingoni mwako.

10Mwanangu, kama wenye dhambi wakikushawishi,
usikubaliane nao.
11Kama wakisema, "Twende tufuatane,
tukamvizie mtu na kumwaga damu,
njoo tukavizie nafsi isiyo na hatia,
12tuwameze wakiwa hai kama kaburi[a],
wakiwa wazima wazima kama wale wanaotumbukia shimoni,
13tutapata aina zote za vitu vya thamani
na kujaza nyumba zetu kwa nyara,
14njoo ushirikiane nasi,
vitu vyote tutakavyopata tutagawana."
15Mwanangu, usiandamane nao,
usiweke mguu wako katika njia zao,
16kwa kuwa miguu yao hukimbilia kwenye dhambi,
ni wepesi kumwaga damu.
17Jinsi gani ilivyo kazi bure kutandaza wavu
wakati ndege wote wanakuona!
18Wanaume hawa huvizia kumwaga damu yao wenyewe,
hujivizia tu wenyewe!
19Huu ndio mwisho wa wote ambao wanajipatia mali kwa hila,
huuondoa uhai wa wale wenye mali.

Onyo Dhidi Ya Kukataa Hekima

20Hekima huita kwa sauti kuu barabarani,
hupaza sauti yake kwenye viwanja vikubwa,
21Kwenye makutano ya barabara za mji zenye makelele mengi hupaza sauti,
kwenye malango ya mji hutoa hotuba yake:

22"Enyi wajinga, mtang'ang'ania ujinga wenu hadi lini?
Mpaka lini wenye mizaha watafurahia mizaha
na wapumbavu kuchukia maarifa?
23Kama mngekuwa mmeitikia karipio langu,
ningekuwa nimemimina roho yangu kwenu
na kuwafahamisha maneno yangu.
24Lakini kwa kuwa mlinikataa nilipowaita
na hakuna ye yote aliyekubali niliponyoosha mkono wangu,
25kwa kuwa mliyapuuza mashauri yangu yote
na hamkukubali karipio langu,
26mimi nami nitawacheka katika maafa yenu,
nitawadhihaki wakati janga litakapowapata,
27wakati janga litakapowapata kama tufani,
wakati maafa yatakapowazoa kama upepo wa kisulisuli,
wakati dhiki na taabu zitakapowalemea.

28"Ndipo watakaponiita lakini sitawajibu,
watanitafuta lakini hawatanipata.
29Kwa kuwa walichukia maarifa,
wala hawakuchagua kumcha BWANA,
30kwa kuwa hawakukubali mashauri yangu,
na kukataa maonyo yangu,
31watakula matunda ya njia zao,
na watashibishwa matunda ya hila zao.
32Kwa kuwa ukaidi wa wajinga utawaua,
nako kuridhika kwa wajinga kutawaangamiza,
33lakini ye yote anisikilizaye ataishi kwa usalama,
atatulia, bila kuwa na hofu ya madhara."

Faida Za Hekima

2 Mwanangu, kama utayakubali maneno yangu na kuyaweka akiba maagizo yangu ndani mwako,
2kutega sikio lako kwenye hekima

a12 Kaburi maana yake hapa ni "Kuzimu."

na kuweka moyo wako katika ufahamu,
3na kama ukiita busara
na kuita kwa sauti ufahamu,
4na kama utaitafuta kama fedha
na kuitafuta sana kama hazina iliyofichwa,
5ndipo utakapoelewa kumcha BWANA
na kupata maarifa ya Mungu.
6Kwa maana BWANA hutoa hekima,
na kinywani mwake hutoka maarifa na ufahamu.
7Huifadhi ushindi kwa ajili ya mwadilifu,
yeye ni ngao kwa wale wasio na lawama,
8kwa kuwa hulinda mwenendo wa mwenye haki
na kuhifadhi njia ya waaminifu wake.

9Ndipo utafahamu lipi lililo kweli na haki
na sawa, katika kila njia nzuri.
10Kwa maana hekima itaingia moyoni mwako,
nafsi yako itafurahia maarifa.
11Busara itakuhifadhi
na ufahamu utakulinda.

12Hekima itakuokoa kutoka njia za waovu,
kutoka watu ambao maneno yao yamepotoka,
13waachao mapito yaliyonyooka
wakatembea katika njia za giza,
14wapendao kutenda mabaya
na kufurahia upotovu wa ubaya,
15ambao mapito yao yamepotoka
na ambao ni wapotovu katika njia zao.

16Itakuokoa pia kutokana na mwanamke mzinzi,
kutokana na mke mpotovu mwenye maneno ya kushawishi kutenda ubaya,
17aliyemwacha mwenzi wa ujana wake
na kupuuza agano alilofanya mbele ya Mungu.
18Kwa maana nyumba yake huelekea kwenye kifo
na mapito yake kwenye roho za waliokufa.
19Hakuna ye yote aendaye kwake akarudi,
au kufikia mapito ya uzima.

20Hivyo utatembea katika njia za watu wema
na kushikamana na mapito ya wenye haki.
21Kwa maana wanyofu wataishi katika nchi,
nao wasio na lawama watabakia ndani yake,
22bali waovu watakatiliwa mbali kutoka katika nchi,
nao wasio waaminifu watang'olewa kutoka humo.

Faida Nyingine Za Hekima

3 Mwanangu, usisahau mafundisho yangu,
bali yatunze maagizo yangu moyoni mwako,
2kwa kuwa yatakuongezea miaka mingi ya maisha yako
na kukuletea mafanikio.

3Usiache kamwe upendo na uaminifu vitengane nawe,
vifunge shingoni mwako,
viandike katika ubao wa moyo wako.
4Ndipo utapata kibali na jina zuri
mbele za Mungu na mwanadamu.
5Mtumaini BWANA kwa moyo wako wote
wala usizitegemee akili zako mwenyewe,
6katika njia zako zote mkiri yeye,
naye atayanyoosha mapito yako.

7Usiwe mwenye hekima machoni pako mwenyewe,
mche BWANA ukajiepushe na uovu.
8Hii itakuletea afya mwilini mwako,
na mafuta kwenye mifupa yako.

9Mheshimu BWANA kwa mali zako na
kwa malimbuko ya mazao yako yote,
10ndipo ghala zako zitakapojaa hadi kufurika,
viriba vyako vitafurika kwa mvinyo mpya.

11Mwanangu, usidharau marudi ya BWANA
na usichukie kukaripiwa naye,
12kwa sababu BWANA huwarudi wale awapendao,
kama vile baba afanyavyo kwa mwana apendezwaye naye.

13Heri mtu yule aonaye hekima,
mtu yule apataye ufahamu,
14kwa maana hekima ana faida kuliko fedha
na mapato yake ni bora kuliko ya dhahabu safi.
15Hekima ana thamani kuliko marijani,
hakuna cho chote unachokitamani kinachoweza kulinganishwa naye.
16Maisha marefu yako katika mkono wake wa kuume,
katika mkono wake wa kushoto kuna utajiri na heshima.
17Njia zake zinapendeza,
mapito yake yote ni amani.
18Yeye ni mti wa uzima kwa wale wanaomkumbatia,

wale wamshikao watabarikiwa.

19Kwa hekima BWANA aliiweka misingi ya
dunia,
kwa ufahamu aliziweka mbingu mahali pake,
20kwa maarifa yake vilindi viligawanywa,
nayo mawingu yanadondosha umande.

21Mwanangu, hifadhi maamuzi mema na busara,
usiache vitoke machoni pako,
22ndipo vitakapokuwa uzima nafsini mwako
na pambo la neema shingoni mwako .
23Kisha utaenda katika njia yako salama,
wala mguuu wako hautajikwaa,
24ulalapo, hautaogopa,
ulalapo usingizi wako utakuwa mtamu.
25Usiogope maafa ya ghafula
au maangamizi yanayowapata waovu,
26kwa kuwa BWANA atakuwa tumaini lako
na kuepusha mguu wako kunaswa katika
mtego.

27Usizuie wema kwa wale wanaostahili
ikiwa katika uwezo wako kutenda.
28Usimwambie jirani yako,
"Njoo baadaye, nitakupa kesho,''
nawe unacho kitu kile karibu nawe.

29Usifanye hila ya kumdhuru jirani yako,
ambaye anaishi karibu na
wewe akikuamini.
30Usimshtaki mtu bila sababu,
wakati hajakutenda dhara lo lote.

31Usimwonee wivu mtu mwenye jeuri
wala kuchagua njia yake iwayo yote,
32kwa kuwa BWANA humchukia mtu
mpotovu,
lakini siri yake iko kwa mwenye haki.

33Laana ya BWANA i juu ya nyumba ya
mwovu,
lakini yeye huibariki nyumba ya mwenye
haki.
34Huwadhihaki wale wanaodhihaki kwa kiburi
lakini huwapa neema wanyenyekevu.
35Wenye hekima hurithi heshima,
bali huwaaibisha wapumbavu.

Hekima Ni Bora Kupita Vyote

4 Sikilizeni wanangu, mafundisho ya baba
yenu,
sikilizeni kwa makini na mpate ufahamu.
2Ninawapa mafundisho ya maana,
kwa hiyo msiyaache mafundisho yangu.
3Nilipokuwa mvulana katika nyumba ya baba
yangu,
ningali mchanga na mtoto pekee kwa mama
yangu,
4baba alinifundisha akisema, "Yashike maneno
yangu yote kwa moyo wako wote,
yashike maagizo yangu na wewe utaishi.
5Pata hekima, pata ufahamu,
usiyasahau maneno yangu wala usiyaache.
6Usimwache hekima naye atakuweka salama,
mpende, naye atakulinda.
7Hekima ni bora kuliko vyote, kwa hiyo jipatie
hekima.
Hata ikikugharimu vyote ulivyo navyo, pata
ufahamu.
8Mstahi, naye atakukweza,
mkumbatie, naye atakuheshimu.
9Atakuvika shada la neema kichwani mwako
na kukupa taji ya utukufu.''

10Sikiliza mwanangu, kubali ninachokuambia,
nayo miaka ya maisha yako itakuwa mingi.
11Ninakuongoza katika njia ya hekima
na kukuongoza katika mapito yaliyonyooka.
12Utembeapo, hatua zako hazitazuiliwa,
ukimbiapo, hutajikwaa.
13Mkamate sana elimu, usimwache aende zake,
mshike maana yeye ni uzima wako.
14Usiuweke mguu wako katika njia ya waovu
wala usitembee katika njia ya watu wabaya.
15Epukana nayo, usisafiri katika njia hiyo,
achana nayo na uelekee njia yako.
16Kwa kuwa hawawezi kulala mpaka watende
uovu,
wanashindwa hata kusinzia mpaka
wamwangushe mtu.
17Wanakula mkate wa uovu,
na kunywa mvinyo wa jeuri.

18Njia ya wenye haki ni kama nuru ya
kwanza ya mapambazuko,
ambayo hung'aa zaidi na zaidi mpaka
mchana mkamilifu
19Lakini njia ya waovu ni kama giza nene,
hawajui kinachowafanya wajikwae.

20Mwanangu, yasikilize kwa makini yale
ninayokuambia,
sikiliza kwa makini maneno yangu.
21Usiruhusu yaondoke machoni pako,
yahifadhi ndani ya moyo wako,

22kwa sababu ni uzima kwa wale wanaoyapata
na afya kwa mwili wote wa mwanadamu.
23Zaidi ya yote, linda moyo wako, kuliko yote uyalindayo,
maana ndiko zitokako chemchemi za uzima.
24Epusha kinywa chako na ukaidi,
weka mazungumzo machafu mbali na midomo yako.
25Macho yako na yatazame mbele,
kaza macho yako moja kwa moja mbele yako.
26Sawazisha mapito ya miguu yako
na njia zako zote ziwe zimethibitika.
27Usigeuke kulia wala kushoto,
epusha mguu wako na ubaya.

Onyo Dhidi Ya Uzinzi

5 Mwanangu, sikiliza kwa makini hekima yangu,
sikiliza vizuri maneno yangu ya busara,
2ili uweze kutunza busara
na midomo yako ihifadhi maarifa.
3Kwa maana midomo ya mwanamke mzinzi hudondosha asali,
na maneno ya kinywa chake ni laini kuliko mafuta,
4lakini mwisho wake ni mchungu kama nyongo,
mkali kama upanga ukatao kuwili.
5Miguu yake inakwenda kwenye kifo,
hatua zake zinaelekea moja kwa moja kaburini[a].
6Hafikiri juu ya njia ya uzima,
njia zake zimepotoka, lakini hana habari.

7Sasa basi wanangu, nisikilizeni,
msiache ninalowaambia.
8Njia zenu ziwe mbali naye,
msiende karibu na mlango wa nyumba yake,
9usije ukatoa nguvu zako nzuri kwa wengine
na miaka yako kwa aliye mkatili,
10wageni wasije wakasherehekea utajiri wako
na jitihada yako ikatajirisha nyumba ya mwanaume mwingine.
11Mwishoni mwa maisha yako utalia kwa uchungu,
wakati nyama na mwili wako vimechakaa.
12Utasema, “Jinsi gani nilichukia marudi!
Jinsi gani moyo wangu ulivyodharau maonyo!
13Sikuwatii walimu wangu
wala kuwasikiliza wakufunzi wangu.
14Nimefika ukingoni mwa maangamizi kabisa
katikati ya kusanyiko lote.’’

15Kunywa maji kutoka kisima chako mwenyewe,
maji yanayotiririka kutoka kisima chako mwenyewe.
16Je, chemchemi zako zifurike katika barabara za mji
na vijito vyako vya maji viwanjani?
17Na viwe vyako mwenyewe,
kamwe visishirikishwe wageni.
18Chemchemi yako na ibarikiwe
na ufurahie mke wa ujana wako.
19Kulungu jike apendaye, kulungu mzuri,
matiti yake na yakutosheleze siku zote,
nawe utekwe daima na upendo wake.
20Kwa nini mwanangu,utekwe na mwanamke mzinzi?
Kwa nini ukumbatie kifua cha mke wa mwanaume mwingine?
21Kwa maana njia za mtu ni wazi kabisa mbele za BWANA,
naye huyapima mapito yake yote.
22Matendo mabaya ya mtu mwovu humnasa yeye,
kamba za dhambi yake humkamata kwa nguvu.
23Atakufa kwa kukosa maonyo,
akipotoshwa kwa upumbavu wake mwenyewe.

Maonyo Dhidi Ya Upumbavu

6 Mwanangu, kama umekuwa mdhamini wa jirani yako,
ikiwa umeshika mikono kwa kuweka ahadi kwa ajili ya mwingine,
2kama umetegwa na ulichosema,
umenaswa kwa maneno ya kinywa chako,
3basi fanya hivi mwanangu, ili ujiweke huru,
kwa kuwa umeanguka mikononi mwa jirani yako:
Nenda ukajinyenyekeshe kwake,
msihi jirani yako!
4Usiruhusu usingizi machoni pako,
usiruhusu kope zako zisinzie.
5Jiweke huru, kama swala mkononi mwa mwindaji,
kama ndege kutoka kwenye mtego wa mwindaji.

6Ewe mvivu, mwendee mchwa,
zitafakari njia zake ukapate hekima!
7Kwa maana yeye hana msimamizi,

a5 Kaburini hapa maana yake ni “Kuzimuni.’’

wala mwangalizi, au mtawala,
8lakini hujiwekea akiba wakati wa kiangazi
na hukusanya chakula chake wakati wa mavuno.

9Ewe mvivu, utalala hata lini?
utaamka lini kutoka katika usingizi wako?
10Bado kulala kidogo, kusinzia kidogo,
bado kukunja mikono upate usingizi!
11Hivyo umaskini wako huja kama mnyang'anyi
na uhitaji wako kama mtu mwenye silaha.

12Mtu mbaya sana na mlaghai,
ambaye huzungukazunguka na maneno ya upotovu,
13ambaye anakonyeza kwa jicho lake,
anayetoa ishara kwa miguu yake
na kuashiria kwa vidole vyake,
14ambaye hupanga ubaya kwa udanganyifu moyoni mwake,
daima huchochea fitina.
15Kwa hiyo maafa yatamkumba ghafula,
ataangamizwa mara, pasipo msaada.

16Kuna vitu sita anavyovichukia BWANA,
naam, viko saba vilivyochukizo kwake:
17Macho ya kiburi,
ulimi udanganyao,
mikono imwagayo damu isiyo na hatia,
18moyo ule uwazao mipango miovu,
miguu ile iliyo myepesi kukimbilia uovu,
19shahidi wa uongo ambaye humwaga uongo
na mtu ambaye huchochea fitina kati ya ndugu.

Onyo Dhidi Ya Uasherati

20Mwanangu, yashike maagizo ya baba yako
na usiache mafundisho ya mama yako.
21Yafunge katika moyo wako daima,
yakaze kuizunguka shingo yako.
22Wakati utembeapo, yatakuongoza,
wakati ulalapo, yatakulinda,
wakati uamkapo, yatazungumza nawe.
23Kwa maana maagizo haya ni taa,
mafundisho haya ni mwanga
na maonyo ya maadili ni njia ya uzima,
24yakikulinda na mwanamke mwovu,
kutokana na maneno laini ya mwanamke mpotovu.
25Moyo wako usitamani uzuri wake
wala macho yake yasikuteke,
26kwa maana malaya hufanya mtu kuwa maskini asipate chakula
na mwanamke mzinzi huwinda maisha yako hasa.
27Je, mtu aweza kuchotea moto kwenye paja lake
bila nguo zake kuungua?
28Je, mtu aweza kutembea juu ya makaa ya moto yanayowaka
bila miguu yake kuungua?
29Ndivyo alivyo mtu alalaye na mke wa mwanaume mwingine,
hakuna ye yote amgusaye huyo mwanamke ambaye hataadhibiwa.

30Watu hawamdharau mwizi kama akiiba
kukidhi njaa yake wakati ana njaa.
31Pamoja na hayo, kama akikamatwa, lazima alipe mara saba,
ingawa inamgharimu utajiri wote wa nyumba yake.
32Lakini mwanaume aziniye na mwanamke hana akili kabisa,
ye yote afanyaye hivyo hujiangamiza mwenyewe.
33Mapigo na aibu ni fungu lake
na aibu yake haitafutika kamwe,
34kwa maana wivu huamsha ghadhabu ya mume,
naye hataonyesha huruma alipizapo kisasi.
35Hatakubali fidia yo yote,
atakataa malipo hata ikiwa kubwa kiasi gani.

Onyo Dhidi Ya Mwanamke Mzinzi

7 Mwanangu, shika maneno yangu
na kuyahifadhi maagizo yangu ndani yako.
2Shika maagizo yangu nawe utaishi,
linda mafundisho yangu kama mboni ya jicho lako.
3Yafunge katika vidole vyako,
yaandike katika kibao cha moyo wako.
4Mwambie hekima, "Wewe ni dada yangu,"
uite ufahamu jamaa yako,
5watakuepusha na mwanamke mzinzi,
kutokana na mwanamke mpotovu na maneno yake ya kubembeleza.

6Kwenye dirisha la nyumba yangu
nilitazama nje kupitia dirishani.
7Niliona miongoni mwa wajinga,
nikagundua miongoni mwa wanaume vijana,
kijana asiye na akili.
8Alikuwa akishuka njiani karibu na pembe ya huyo mwanamke,

akitembea kuelekea kwenye nyumba ya mwanamke
9wakati wa machweo, jua likipungua nuru,
giza la usiku lilipokuwa likiingia.

10Ndipo akatoka mwanamke kukutana naye
akiwa amevaa kama malaya akiwa na nia ya udanganyifu.
11(Ni mwanamke mwenye makelele na mkaidi
miguu yake haitulii nyumbani,
12mara kwenye barabara za mji, mara kwenye viwanja vikubwa,
kwenye kila pembe huvizia.)
13Huyo mwanamke alimkumbatia kijana na kumbusu
na kwa uso usio na haya akamwambia:

14"Nina sadaka za amani nyumbani,
leo nimetimiza nadhiri zangu.
15Kwa hiyo nimetoka nje kukulaki,
nimekutafuta na nimekupata!
16Nimetandika kitanda changu
kwa kitani za rangi kutoka Misri.
17Nimetia manukato kitanda changu
kwa manemane, udi na mdalasini.
18Njoo, tuzame katika mapenzi mpaka asubuhi,
tujifurahishe wenyewe kwa mapenzi!
19Mume wangu hayupo nyumbani,
amekwenda safari ya mbali.
20Amechukua mkoba uliojazwa fedha
na hatakuwepo nyumbani karibuni.''

21Kwa maneno laini yule mwanamke akampotosha,
alimshawishi kwa maneno yake laini.
22Mara huyo kijana alimfuata yule mwanamke kama fahali aendaye machinjoni,
kama kulungu aingiaye kwenye kitanzi,
23mpaka mshale umchome ini lake,
kama ndege anayenaswa kwenye mtego,
bila kujua itamgharimu maisha yake.

24Sasa basi wanangu, nisikilizeni,
sikilizeni kwa makini nisemalo.
25Usiruhusu moyo wako ugeukie njia za huyo mwanamke
wala usitangetange katika mapito yake.
26Aliowaangusha ni wengi,
aliowachinja ni kundi kubwa.
27Nyumba yake ni njia kuu iendayo kaburini[a]
ielekeayo chini kwenye vyumba vya mauti.

a[27] Kaburini hapa maana yake ni ''Kuzimuni.''

Wito Wa Hekima

8 Je, hekima haiti?
Je, ufahamu haupazi sauti?
2Juu ya miinuko karibu na njia,
penye njia panda, ndipo asimamapo,
3kando ya malango yaelekeayo mjini,
kwenye maingilio, hulia kwa sauti kubwa, akisema:
4"Ni ninyi wanaume, ninaowaita,
ninapaza sauti yangu kwa wanadamu wote.
5Ninyi ambao ni wajinga, pateni akili,
ninyi mlio wapumbavu, pateni ufahamu.
6Sikilizeni, kwa maana nina mambo muhimu ya kusema,
ninafungua midomo yangu kusema lililo sawa.
7Kinywa changu husema lililo kweli,
kwa maana midomo yangu huchukia uovu.
8Maneno yote ya kinywa changu ni haki,
hakuna mojawapo lililopotoka wala ukaidi.
9Kwa wenye kupambanua yote ni sahihi,
hayana kasoro kwa wale wenye maarifa.
10Chagua mafundisho yangu badala ya fedha,
maarifa badala ya dhahabu safi,
11kwa maana hekima ina thamani kuliko marijani
na hakuna cho chote unachohitaji kinacholingana naye.

12"Mimi hekima, nakaa pamoja na busara,
ninamiliki maarifa na busara.
13Kumcha BWANA ni kuchukia uovu,
ninachukia kiburi na majivuno,
tabia mbaya na mazungumzo potovu.
14Ushauri na hukumu sahihi ni vyangu,
nina ufahamu na nina nguvu.
15Kwa msaada wangu wafalme hutawala
na watawala hutunga sheria zilizo za haki,
16kwa msaada wangu wakuu hutawala,
na wenye vyeo wote watawalao dunia.
17Nawapenda wale wanipendao,
na wale wanitafutao kwa bidii wataniona.
18Utajiri na heshima viko kwangu,
utajiri udumuo na mafanikio.
19Tunda langu ni bora kuliko dhahabu safi,
kile nitoacho hupita fedha iliyo bora.
20Natembea katika njia ya unyofu
katika mapito ya haki,
21nawapa utajiri wale wanipendao
na kuzijaza hazina zao.

22"BWANA aliniumba mwanzoni mwa kazi yake,

kabla ya matendo yake ya zamani,
23Niliteuliwa tangu milele,
tangu mwanzoni, kabla ya dunia kuumbwa.
24Wakati hazijakuwapo bahari, nilikwishazaliwa,
wakati hazijakuwapo chemchemi zilizojaa maji,
25kabla milima haijawekwa mahali pake,
kabla vilima havijakuwapo, nilikwishazaliwa,
26kabla hajaumba dunia wala mashamba yake
au vumbi lo lote la dunia.
27Nilikuwapo alipoziweka mbingu mahali pake,
wakati alipochora mstari wa upeo wa macho juu ya uso wa kilindi,
28wakati alipoweka mawingu juu
na kuziweka imara chemchemi za bahari,
29wakati alipoiwekea bahari mpaka wake
ili maji yasivunje agizo lake,
na wakati alipoweka misingi ya dunia.
30Wakati huo nilikuwa fundi stadi kando yake
nilijazwa na furaha siku baada ya siku,
nikifurahi daima mbele zake,
31nikifurahi katika dunia yake yote
nami nikiwafurahia wanadamu.

32"Basi sasa wanangu, nisikilizeni,
heri wale wanaozishika njia zangu.
33Sikilizeni mafundisho yangu mwe na hekima,
msiyapuuze.
34Heri mtu yule anisikilizae mimi,
akisubiri siku zote milangoni mwangu,
akingoja kwenye vizingiti vya mlango wangu.
35Kwa maana ye yote anipatae mimi amepata uzima
na kujipatia kibali kutoka kwa BWANA.
36Lakini ye yote ashindwaye kunipata hujiumiza mwenyewe,
na wote wanichukiao mimi hupenda mauti.''

Makaribisho Ya Hekima Na Ya Upumbavu

9 Hekima amejenga nyumba yake,
amechonga nguzo zake saba.
2Ameandaa nyama yake na kuchanganya divai yake,
pia ameandaa meza yake.
3Amewatuma watumishi wake wa kike, naye huita
kutoka mahali pa juu sana pa mji.
4Anawaambia wale wasio na maamuzi,
"Wote ambao ni wajinga na waje hapa!"
5"Njoni, mle chakula changu
pia mnywe divai niliyoichanganya.
6Acheni njia zenu za ujinga nanyi mtaishi,
tembeeni katika njia ya ufahamu.

7"Ye yote anayemkosoa mwenye mzaha hukaribisha matukano,
ye yote anayekemea mtu mwovu hupatwa na matusi.
8Usimkemee mwenye mzaha la sivyo atakuchukia,
mkemee mwenye hekima naye atakupenda.
9Mfundishe mtu mwenye hekima naye atakuwa na hekima zaidi,
mfundishe mtu mwadilifu naye atazidi kufundishika.

10"Kumcha BWANA ni mwanzo wa hekima
na kumjua Mtakatifu ni ufahamu.
11Kwa maana kwa msaada wangu siku zako zitakuwa nyingi,
na miaka itaongezwa katika maisha yako.
12Kama wewe una hekima, hekima yako itakupa tuzo,
kama wewe ni mtu wa mzaha, wewe mwenyewe ndiwe utateseka.''
13Mwanamke aitwae Mpumbavu ana kelele,
hana adabu na hana maarifa.
14Huketi kwenye mlango wa nyumba yake,
juu ya kiti katika mahali pa juu sana pa mji,
15akiita wale wapitao karibu,
waendao moja kwa moja kwenye njia yao,
16Anawaambia wale wasio na maamuzi,
"Wote ambao ni wajinga na waje hapa ndani!''
17"Maji yaliyoibwa ni matamu,
chakula kinacholiwa sirini ni kitamu!''
18Lakini hawajui hata kidogo kuwa wafu wako humo,
kwamba wageni wake huyo mwanamke wako katika vilindi vya kuzimu.

Mithali Za Solomoni:

10 Mwana mwenye hekima huleta furaha kwa baba yake,
lakini mwana mpumbavu huleta huzuni kwa mama yake.

2Hazina zilizopatikana kwa njia mbaya hazifai,
lakini uadilifu huokoa kutoka mautini.

3BWANA hawaachi waadilifu kukaa njaa,
lakini hupinga tamaa ya mwovu.

4Mikono mivivu hufanya mtu maskini

lakini mikono yenye bidii huleta utajiri.

5Yeye akusanyaye mazao wakati wa kiangazi ni mwana mwenye hekima,
lakini yeye alalaye wakati wa mavuno ni mwana mwenye kuaibisha.
6Baraka huwa taji kichwani mwa mwenye haki,
lakini jeuri hufunika kinywa cha mwovu.

7Kumbukumbu ya mwenye haki itakuwa baraka,
lakini jina la mwovu litaoza.

8Mwenye hekima moyoni hupokea maagizo,
lakini mpumbavu apayukaye huangamia.

9Mtu mwadilifu hutembea salama,
lakini mtu aendaye katika njia zilizopotoka atagundulika.

10Yeye akonyezaye kwa nia mbaya husababisha huzuni,
naye mpumbavu apayukaye huangamia.

11Kinywa cha mwenye haki ni chemchemi ya uzima,
lakini jeuri hufunika kinywa cha mwovu.

12Chuki huchochea faraka,
lakini upendo husitiri mabaya yote.

13Hekima hupatikana katika midomo ya wenye kupambanua,
lakini fimbo ni kwa ajili ya mgongo wake asiye na ufahamu.

14Wenye hekima huhifadhi maarifa,
bali kinywa cha mpumbavu hualika maangamizi.

15Mali ya tajiri ni mji wao wenye ngome,
bali ufukara ni maangamizi ya maskini.

16Ujira wa wenye haki huwaletea uzima,
lakini mapato ya waovu huwaletea adhabu.

17Anayekubali maonyo yuko katika njia ya uzima,
lakini ye yote anayepuuza masahihisho hupotosha wengine.

18Yeye afichaye chuki yake ana midomo ya uongo,
na ye yote anayeeneza uchonganishi ni mpumbavu.

19Wakati maneno ni mengi, dhambi haikosekani,
lakini yeye ambaye huzuia ulimi wake ni mwenye busara.

20Ulimi wa mwenye haki ni fedha iliyo bora,
bali moyo wa mwovu una thamani ndogo.

21Midomo ya mwenye haki hulisha wengi,
lakini wapumbavu hufa kwa kukosa ufahamu.

22Baraka ya BWANA hutajirisha,
wala haichanganyi huzuni.

23Mpumbavu hufurahia tabia mbaya,
lakini mtu mwenye ufahamu hupendezwa na hekima.

24Kile anachoogopa mwovu ndicho kitakachompata,
kile anachoonea shauku mwenye haki atapewa.

25Tufani inapopita, waovu hutoweka,
lakini wenye haki husimama imara milele.

26Kama siki ilivyo kwa meno na moshi kwa macho,
ndivyo alivyo mvivu kwa wale waliomtuma.

27Kumcha BWANA huongeza urefu wa maisha,
lakini miaka ya mwovu inafupishwa.

28Tarajio la mwenye haki ni furaha,
bali matumaini ya mwovu huwa si kitu.

29Njia ya BWANA ni kimbilio kwa wenye haki,
lakini ni maangamizi ya wale watendao mabaya.

30Kamwe wenye haki hawataondolewa,
bali waovu hawatasalia katika nchi.

31Kinywa cha mwenye haki hutoa hekima,
bali ulimi wa upotovu utakatwa.

32Midomo ya wenye haki inajua kile kinachofaa,
bali kinywa cha mwovu hujua kile kilichopotoka tu.

11 BWANA huchukia sana mizani za udanganyifu,
bali vipimo sahihi ni furaha yake.

2Kiburi kinapokuja, ndipo huja aibu,
bali unyenyekevu huja na hekima.

3Uadilifu wa wenye haki huwaongoza,
bali wasio waaminifu uharibiwa na hila yao.

4Utajiri haufaidii kitu katika siku ya ghadhabu,
bali haki huokoa kutoka mautini.

5Haki ya wasio na lawama, huwatengenezea njia iliyonyooka,
bali waovu huangushwa kwa uovu wao wenyewe.

6Haki ya wanyofu huwaokoa,
bali wasio waaminifu hunaswa na tamaa mbaya.

7Wakati mtu mwovu anapokufa, matumaini yake hutoweka,
yote aliyoyatazamia kutokana na nguvu zake huwa si kitu.

8Mtu mwenye haki huokolewa kutoka katika taabu,
nayo huja kwa waovu badala yake.

9Kwa kinywa chake mtu asiyeamini Mungu humharibu jirani yake,
bali kutokana na maarifa mwenye haki huepuka.

10Wakati mwenye haki anapofanikiwa, mji hufurahi,
mwovu atowekapo, huwa kuna kelele za furaha.

11Kutokana na baraka ya mtu mnyofu mji hukwezwa,
bali kwa kinywa cha mwovu mji huharibiwa.

12Mtu asiye na akili humdharau jirani yake,
bali mtu mwenye ufahamu huuzuia ulimi wake.

13Masengenyo husaliti tumaini,
bali mtu mwaminifu hutunza siri.

14Pasipo ushauri wa hekima taifa huanguka,
bali washauri wengi hufanya ushindi uwe wa hakika

15Yeye amdhaminiye mgeni hakika atateseka,
bali ye yote akataaye kuunga mkono dhamana ni salama.

16Mwanamke mwenye moyo wa huruma hupata heshima,
bali wanaume wakorofi hupata mali tu.

17Mwanaume mwenye huruma hujinufaisha mwenyewe,
bali mwanaume katili hujiletea taabu mwenyewe.

18Mtu mwovu hupata ujira wa udanganyifu,
bali yeye apandaye haki huvuna tuzo ya uhakika.

19Mtu mwenye haki kweli kweli hupata uzima,
bali yeye afuatiliaye ubaya huendea kifo chake.

20BWANA huwachukia sana watu wenye moyo wa upotovu,
bali hupendezwa na wale ambao njia zao hazina lawama.

21Uwe na hakika na hili: Waovu hawataepuka kuadhibiwa,
bali wale wenye haki watakuwa huru.

22Kama pete ya dhahabu katika pua ya nguruwe
ndivyo alivyo mwanamke mzuri ambaye hana busara.

23Shauku ya mwenye haki huishia tu kwenye mema,
bali tumaini la mwovu huishia tu kwenye ghadhabu.

24Kuna atoae kwa ukarimu, hata hivyo hupata zaidi,
mwingine huzuia, lakini huwa maskini.

25Mtu mkarimu atastawi,
yeye awaburudishaye wengine ataburudishwa mwenyewe.

26Watu humlaani mtu awanyimae watu nafaka,
bali baraka itamkalia kichwa kama taji yeye

aliye radhi kuuza.

27Yeye atafutaye mema hupata ukarimu,
bali ubaya huja kwake yeye autafutaye.

28Ye yote ategemeaye utajiri wake ataanguka,
bali mwenye haki atastawi kama jani bichi.

29Yeye aletaye taabu kwa jamaa yake atarithi tu upepo,
naye mpumbavu atakuwa mtumishi wa wenye hekima.

30Tunda la mwenye haki ni mti wa uzima,
naye mwenye hekima huvuta roho za watu.

31Kama wenye haki watapokea ujira wao duniani,
si zaidi sana wasiomcha Mungu na wenye dhambi!

12 Ye yote apendaye maonyo hupenda maarifa,
bali yeye achukiaye kurekebishwa ni mpumbavu.

2Mtu mwema hupata kibali kutoka kwa BWANA,
bali BWANA humhukumu mwenye hila.

3Mtu hathibitiki kutokana na uovu,
bali mwenye haki hataondolewa.

4Mke mwenye tabia nzuri ni taji ya mumewe,
bali aaibishaye ni kama uozo katika mifupa ya mumewe.

5Mipango ya mtu mwadilifu ni ya haki,
bali ushauri wa mwovu ni udanganyifu.

6Maneno ya mwovu huotea kumwaga damu,
bali maneno ya mwadilifu huwaokoa.

7Watu waovu huangamizwa na kutoweka,
bali nyumba ya mwenye haki husimama imara.

8Mtu husifiwa kulingana na hekima yake,
bali watu wenye akili zilizopotoka hudharauliwa.

9Heri mtu wa hali ya chini mwenye mtumishi,
kuliko kujifanya mtu wa hali ya juu nawe huna chakula.

10Mtu mwenye haki hujali mahitaji ya mnyama wake,
bali matendo ya huruma ya mwovu ni ukatili.

11Yeye alimaye ardhi yake atakuwa na chakula tele,
bali yeye afuataye mambo ya upuuzi hana akili.

12Waovu hutamani mateka ya watu wabaya,
bali shina la mwenye haki hustawi.

13Mtu mwovu hunaswa kwa mazungumzo yake ya dhambi,
bali mwenye haki huepuka taabu.

14Kutokana na tunda la midomo yake mtu hujazwa na mambo mema,
hakika kama ilivyo kazi ya mikono yake humtuza.

15Njia ya mpumbavu huonekana sawa machoni pake mwenyewe,
bali mtu mwenye hekima husikiliza shauri.

16Mpumbavu huonyesha kuudhika kwake mara,
bali mtu wa busara hupuuza matukano.

17Shahidi wa kweli hutoa ushuhuda wa kuaminika,
bali shahidi wa uongo husema uongo.

18Maneno ya ushupavu huchoma kama upanga,
bali ulimi wa mwenye hekima huleta uponyaji.

19Midomo isemayo kweli hudumu milele,
bali ulimi wa uongo hudumu kwa muda mfupi tu.

20Upo udanganyifu katika mioyo ya wale ambao hupanga mabaya,
bali kuna furaha kwa wale wanaoleta amani

21Hakuna dhara linalompata mwenye haki,
bali waovu wana taabu nyingi.

22BWANA anachukia sana midomo idanganyayo,
bali hufurahia watu ambao ni wa kweli.

23Mtu mwenye busara hujihifadhia maarifa yeye mwenyewe,
bali moyo wa wapumbavu hububujika upumbavu.

24Mikono yenye bidii itatawala,
bali uvivu huishia katika kazi za utumwa.

25Moyo wa wasiwasi humlemea mtu,
bali neno la huruma humfurahisha.

26Mtu mwenye haki ni mwangalifu katika urafiki,
bali njia ya waovu huwapotosha.

27Mtu mvivu haoki mawindo yake,
bali mtu mwenye bidii ana mali za thamani.

28Katika njia ya haki kuna uzima,
katika mapito hayo kuna maisha ya milele.

13 Mwana mwenye hekima husikia mafundisho ya babaye,
bali mwenye dharau hasikilizi maonyo.

2Kutoka katika tunda la midomo yake mtu hufurahia mambo mema,
bali wasio waaminifu wanatamani sana jeuri.

3Yeye alindaye midomo yake hulinda nafsi yake,
bali yeye asemaye kwa haraka ataangamia.

4Mvivu hutamani sana na hapati kitu,
bali nafsi ya mwenye bidii hutoshelezwa kikamilifu.

5Mwenye haki huchukia uongo,
bali waovu huleta aibu na fedheha.

6Haki humlinda mtu mwadilifu,
bali uovu humwangusha mwenye dhambi.

7Mtu mmoja hujifanya tajiri, kumbe hana kitu cho chote,
mwingine hujifanya maskini, kumbe ana utajiri mwingi.

8Utajiri wa mtu waweza kukomboa maisha yake,
bali mtu maskini hatishiki kwa lo lote.

9Nuru ya mwenye haki hung'aa sana,
bali taa ya mwovu itazimishwa.

10Kiburi huzalisha magomvi tu,
bali hekima hupatikana kwa wale wanaozingatia shauri.

11Fedha isiyo ya halali hupungua,
bali yeye akusanyaye fedha kidogo kidogo huongezeka.

12Kilichotarajiwa kikikawia kuja moyo huugua,
bali tumaini lililotimizwa ni mti wa uzima.

13Yeye anayedharau mafundisho atayalipia,
bali yeye anayeheshimu agizo hupewa tuzo.

14Mafundisho ya mwenye busara ni chemchemi ya uzima,
yamgeuzayo mtu kutoka mitego ya mauti.

15Ufahamu mzuri hupata upendeleo,
bali njia ya asiye mwaminifu ni ngumu.

16Kila mwenye busara hutenda kwa maarifa,
bali mpumbavu hudhihirisha upumbavu wake.

17Mjumbe mwovu huanguka kwenye taabu,
bali mjumbe mwaminifu huleta uponyaji.

18Yeye anayedharau maonyo hupata umaskini na aibu,
bali yeye anayekubali maonyo huheshimiwa.

19Tarajio lililotimizwa ni tamu kwa nafsi,
bali wapumbavu huchukia sana kuacha ubaya.

20Yeye atembeaye na mwenye hekima atapata hekima,
bali rafiki wa mpumbavu hupata madhara.

21Balaa humwandama mtenda dhambi,
bali mafanikio ni ya mwenye haki.

22Mtu mwema huwaachia wana wa wanawe urithi,
bali mali ya wenye dhambi imehifadhiwa kwa ajili ya wenye haki.

23Shamba la mtu maskini laweza kuzalisha chakula kingi,
bali dhuluma hufutilia mbali.

24Yeye asiyemwadhibu mwanae hampendi,
bali yeye ampendaye huwa mwangalifu

kumrudi.

25Mwenye haki hula mpaka akaridhisha moyo wake,
bali tumbo la mwovu hubakia na njaa.

14 Mwanamke mwenye hekima huijenga nyumba yake,
bali mpumbavu huibomoa nyumba yake kwa mikono yake mwenyewe.

2Yeye ambaye njia zake ni nyofu humcha BWANA,
bali yeye ambaye njia zake zimepotoka humdharau Mungu.

3Mazungumzo ya mpumbavu huleta fimbo mgongoni mwake,
bali midomo ya wenye hekima huwalinda.

4Pale ambapo hakuna mafahali, hori ni tupu,
bali kutokana na nguvu za fahali huja mavuno mengi.

5Shahidi wa kweli hadanganyi,
bali shahidi wa uongo humimina uongo.

6Mwenye mzaha huitafuta hekima na haipati,
bali maarifa huja kwa urahisi kwa anayepambanua.

7Kaa mbali na mtu mpumbavu,
kwa maana hutapata maarifa katika midomo yake.

8Hekima ya mwenye busara ni kufikiria njia zake,
bali upumbavu wa wapumbavu ni udanganyifu.

9Wapumbavu hudhihaki kujirekebisha kutoka dhambi,
bali wema hupatikana miongoni mwa wanyofu.

10Kila moyo hujua uchungu wake wenyewe,
wala hakuna ye yote awezaye kushiriki furaha yake.

11Nyumba ya mwovu itaangamizwa,
bali hema la mnyofu litastawi.

12Iko njia ionekanayo sawa kwa mtu,
bali mwishoni huelekea mautini.

13Hata katika kicheko moyo waweza kuuma,
nayo furaha yaweza kuishia katika majonzi.

14Wasio na imani watapatilizwa kikamilifu kwa ajili ya njia zao,
naye mtu mwema atapewa thawabu kwa ajili ya njia yake.

15Mtu mjinga huamini kila kitu,
bali mwenye busara hufikiria hatua zake.

16Mtu mwenye hekima humcha BWANA na kuepuka mabaya,
bali mpumbavu hukasirika kwa hamaki na uzembe.

17Mtu anayekasirika kwa haraka hufanya mambo ya upumbavu,
naye mtu wa hila huchukiwa.

18Mjinga hurithi upumbavu,
bali wenye busara huvikwa maarifa kichwani kama taji.

19Watu wabaya watasujudu mbele ya watu wema,
nao waovu kwenye malango ya wenye haki.

20Maskini huepukwa hata na jirani zao,
bali matajiri wana marafiki wengi.

21Yeye anayemdharau jirani yake hutenda dhambi,
bali amebarikiwa yeye aliye na huruma kwa mhitaji.

22Je, wale wanaopanga ubaya hawapotoki?
Bali wale wanaopanga kilicho chema hupata upendo na uaminifu.

23Kazi zote zinazofanywa kwa bidii huleta faida,
bali mazungumzo matupu huelekea umaskini tu.

24Utajiri wa wenye hekima ni taji yao,
bali upumbavu wa wapumbavu huzaa upumbavu.

25Shahidi wa kweli huokoa maisha,
bali shahidi wa uongo ni mdanganyifu.

26Yeye amchaye BWANA ana ngome
salama,
na kwa watoto wake itakuwa kimbilio.

27Kumcha BWANA ni chemchemi ya
uzima,
ikimwepusha mtu na mitego ya mauti.

28Wingi wa watu ni utukufu wa mfalme,
bali pasipo watu mkuu huangamia.

29Mtu mwenye subira ana ufahamu mwingi,
bali anayekasirika haraka huonyesha
upumbavu.

30Moyo wenye amani huupa mwili uzima,
bali wivu huozesha mifupa.

31Yeye amwoneaye maskini huonyesha dharau
kwa Muumba wao,
bali ye yote anayemhurumia mhitaji
humheshimu Mungu.

32Waovu huangamizwa na dhambi zao,
bali wacha Mungu wana kimbilio
wanapokufa.

33Hekima hukaa katika moyo wa mwenye
ufahamu
bali haipatikani miongoni mwa wapumbavu.

34Haki huinua taifa,
bali dhambi ni aibu kwa watu wote.

35Mfalme hupendezwa na mtumishi mwenye
hekima,
bali ghadhabu yake ni juu ya mtumishi
mwenye kuaibisha.

15

Jawabu la upole hugeuza ghadhabu,
bali neno liumizalo huchochea hasira.

2Ulimi wa mwenye hekima husifu maarifa,
bali kinywa cha mpumbavu hufoka
upumbavu.

3Macho ya BWANA yako kila mahali,
yakiwaangalia waovu na wema.

4Ulimi uletao uponyaji ni mti wa uzima,
bali ulimi udanganyao huponda roho.

5Mpumbavu hubeza maonyo ya baba yake,
bali ye yote akubaliye maonyo huonyesha
busara.

6Nyumba ya mwenye haki ina hazina kubwa,
bali mapato ya waovu huwaletea taabu.

7Midomo ya mwenye hekima hueneza maarifa,
bali sivyo ilivyo mioyo ya wapumbavu.

8BWANA huchukia sana dhabihu za
waovu,
bali maombi ya wanyofu humfurahisha
Mungu.

9BWANA huchukia sana njia ya waovu,
bali huwapenda wale wafuatao haki.

10Adhabu kali humngoja yeye aachaye njia,
yeye achukiaye maonyo atakufa.

11Mauti na Uharibifu[a] viko wazi mbele za BWANA,
je, si zaidi sana mioyo ya watu!

12Mwenye mzaha huchukia maonyo,
hatataka shauri kwa mwenye hekima.

13Moyo wenye furaha hufanya uso uchangamke,
bali maumivu ya moyoni huponda roho.

14Moyo wa mwenye ufahamu hutafuta maarifa,
bali kinywa cha mpumbavu hujilisha
upumbavu.

15Siku zote za wanaoonewa ni za taabu,
bali moyo mchangamfu una karamu ya
kudumu.

16Afadhali kuwa na kidogo pamoja na kumcha
BWANA,
kuliko mali nyingi pamoja na ghasia.

17Afadhali chakula cha mboga mahali palipo na
upendo
kuliko nyama ya ndama iliyonona pamoja na
chuki,

18Mtu mwepesi wa hasira huchochea ugomvi,
bali mtu mvumilivu hutuliza ugomvi.

19Njia ya mvivu imezibwa na miiba,

a11 Uharibifu hapa maana yake ni “Kuzimu.”

bali njia ya mwenye haki ni barabara kuu.

20Mwana mwenye hekima huleta furaha kwa
baba yake,
bali mtu mpumbavu humdharau mama yake.

21Upumbavu humfurahisha mtu ambaye hana
akili,
bali mtu mwenye ufahamu hushika njia
iliyonyooka.

22Mipango hushindwa kufanikiwa kwa ajili ya
kukosa ushauri,
bali kukiwa na washauri wengi hufanikiwa.

23Mtu hupata furaha katika kutoa jibu linalofaa,
ni zuri namna gani neno lililotoka kwa wakati
wake.

24Mapito ya uzima huelekea juu kwa ajili ya
wenye hekima
kumwepusha asiende chini kaburini.

25BWANA hubomoa nyumba ya mtu
mwenye kiburi,
bali huilinda mipaka ya mjane isiguswe.

26BWANA huchukia sana mawazo ya
mwovu,
bali mawazo ya wale walio safi
humfurahisha Yeye.

27Mtu mwenye tamaa huletea jamaa yake taabu,
bali yeye achukiaye rushwa ataishi.

28Moyo wa mwenye haki hupima majibu yake,
bali kinywa cha mwovu hufoka ubaya.

29BWANA yuko mbali na waovu,
bali husikia maombi ya wenye haki.

30Mtazamo wa tabasamu huleta furaha moyoni,
nazo habari njema huipa mifupa afya.

31Yeye asikilizaye maonyo yatoayo uzima
atakuwa miongoni mwa wenye hekima.

32Yeye anayedharau maonyo hujidharau
mwenyewe,
bali ye yote anayekubali maonyo hupata
ufahamu.

33Kumcha BWANA humfundisha mtu
hekima,
nao unyenyekevu huja kabla ya heshima.

16 Mipango ya moyoni ni ya mwanadamu,
bali jibu la ulimi hutoka kwa BWANA.

2Njia zote za mtu huonekana safi machoni pake
mwenyewe,
bali makusudi hupimwa na BWANA.

3Mkabidhi BWANA lo lote ufanyalo,
nayo mipango yako itafanikiwa.

4BWANA hufanya kila kitu kwa kusudi lake
mwenyewe,
hata waovu kwa siku ya msiba.

5BWANA huwachukia sana wote wenye
kiburi cha moyoni.
Uwe na hakika kwa hili: “Hawataepuka
kuadhibiwa.”

6Kwa upendo na uaminifu uovu huondolewa,
kwa kumcha BWANA mtu hujiepusha
na ubaya.

7Njia za mtu zinapompendeza BWANA,
huwafanya hata adui zake waishi naye kwa
amani.

8Afadhali kitu kidogo pamoja na haki
kuliko mapato mengi pamoja na udhalimu.

9Moyo wa mtu huifikiri njia yake,
bali BWANA huelekeza hatua zake.

10Midomo ya mfalme huzungumza kwa hekima
ya kiungu,
wala kinywa chake hakipotoshi haki.

11Vipimo na mizani za halali hutoka kwa BWANA,
mawe yote ya kupimia yaliyo katika mfuko
ameyafanya yeye.

12Wafalme huchukia sana kutenda maovu,
kwa maana kiti cha kifalme hufanywa imara
kwa njia ya haki.

13Wafalme hufurahia midomo ya uaminifu,
humthamini mtu asemaye kweli.

14Ghadhabu ya mfalme ni mjumbe wa mauti,

bali mtu mwenye hekima ataituliza.

15Uso wa mfalme ung'aapo, ina maanisha uhai,
upendeleo wake ni kama wingu la mvua
wakati wa vuli.

16Ni bora kiasi gani kupata hekima kuliko
dhahabu,
kuchagua ufahamu kuliko fedha!

17Njia kuu ya wanyofu huepa ubaya,
yeye aichungaye njia yake, huuchunga uhai
wake.

18Kiburi hutangulia maangamizi,
roho ya majivuno kabla ya anguko.

19Ni afadhali kuwa mnyenyekevu katika roho
miongoni mwa walioonewa
kuliko kugawana nyara pamoja na wenye
kiburi.

20Ye yote anayekubali mafundisho hustawi,
tena amebarikiwa yeye anayemtumaini
BWANA.

21Wenye hekima moyoni huitwa wenye ufahamu
na maneno ya kupendeza huchochea
mafundisho.

22Ufahamu ni chemchemi ya uzima kwa wale
walio nao,
bali upumbavu huleta adhabu kwa
wapumbavu.

23Moyo wa mtu mwenye hekima huongoza
kinywa chake,
na midomo yake huchochea mafundisho.

24Maneno ya kupendeza ni kama sega la asali,
ni matamu kwa nafsi na uponyaji kwenye
mifupa.

25Iko njia ionekanayo kuwa sawa kwa mtu,
bali mwisho wake huongoza mautini.

26Shauku ya mfanyakazi humhimiza kufanya
kazi,
njaa yake humsukuma aendelee.

27Mtu mbaya kabisa hupanga mabaya,
maneno yake ni kama moto uunguzao.

28Mtu mpotovu huchochea ugomvi,
nayo maongezi ya upuuzi hutenganisha
marafiki wa karibu.

29Mtu mkali humvuta jirani yake
na kumwongoza katika mapito yale mabaya.

30Yeye akonyezaye kwa jicho lake
anapanga upotovu, naye akazaye midomo
yake amenuia mabaya.

31Mvi ni taji ya utukufu,
hupatikana kwa maisha ya uadilifu.

32Ni afadhali mtu mstahimilivu kuliko shujaa,
mtu anayeitawala hasira yake kuliko yule
autekaye mji.

33Kura hupigwa katika kufunika,
lakini kila uamuzi wake hutoka kwa BWANA.

17 Afadhali kula ukoko mkavu ukiwa na
amani na utulivu
kuliko kukaa kwenye nyumba ya
karamu kukiwa na magomvi.

2Mtumishi mwenye hekima atatawala juu ya
mwana aaibishaye,
naye atashirikiana katika urithi kama mmoja
wa hao.

3Kalibu ni kwa fedha na tanuru kwa dhahabu,
bali BWANA huujaribu moyo.

4Mtu mwovu husikiliza midomo mibaya,
mwongo husikiliza kwa makini ulimi wa
madhara.

5Yeye anaye mdhihaki maskini huonyesha
dharau kwa Muumba wake,
ye yote afurahiaye maafa hataepuka
kuadhibiwa.

6Wana wa wana ni taji la wazee,
nao wazazi ni fahari ya watoto wao.

7Midomo yenye uwezo wa ushawishi haimfai
mpumbavu,
ni mibaya kiasi gani midomo ya uongo kwa
mtawala!

8Kipawa ni kama kito cha thamani machoni pake
yeye aliye nacho,

ko kote kigeukiapo, hufanikiwa.

9Yeye anayesamehe kosa hudumisha upendo,
bali ye yote arudiaye jambo hutenganisha
marafiki wa karibu.

10Karipio humwingia sana mtu mwenye
kutambua
kuliko mapigo mia kwa mpumbavu.

11Mtu mbaya hupenda kuasi tu,
mjumbe asiye na huruma atatumwa dhidi
yake.

12Ni afadhali ukutane na dubu aliyenyang'anywa
watoto wake,
kuliko mpumbavu katika upumbavu wake.

13Ikiwa mtu atalipa baya kwa jema,
kamwe ubaya hautaondoka katika nyumba
yake.

14Kuanzisha ugomvi ni kama kutoboa bwawa la
maji,
kwa hiyo acha jambo hilo kabla mabishano
hayajaanza.

15Yeye asemaye asiye na haki ana haki, naye
asemaye mwenye haki hana haki,
BWANA huwachukia sana wote
wawili.

16Fedha ina faida gani mikononi mwa
mpumbavu,
wakati yeye hana haja ya kupata hekima?

17Rafiki hupenda wakati wote
naye ndugu amezaliwa kwa ajili ya wakati
wa shida.

18Mtu mjinga hupana mkono ili kuweka rehani
naye huweka dhamana kwa jirani yake.

19Yeye apendaye ugomvi apenda dhambi,
naye ainuaye sana lango[a] lake hutafuta
uharibifu.

20Mtu mwenye moyo mpotovu hawezi
kufanikiwa,
naye ambaye ulimi wake ni mdanganyifu
huangukia kwenye taabu.

21Kuwa na mwana mpumbavu huleta huzuni,
hakuna furaha kwa baba wa mpumbavu.

22Moyo wenye furaha ni dawa nzuri,
bali roho iliyonyong'onyea hukausha mifupa.

23Mtu mwovu hukubali rushwa kwa siri,
ili kupotosha njia ya haki.

24Mtu wa ufahamu huitazama hekima,
lakini macho ya mpumbavu huhangaika hadi
kwenye miisho ya dunia.

25Mwana mpumbavu huleta huzuni kwa baba
yake
na uchungu kwa yeye aliyemzaa.

26Sio vizuri kumwadhibu mtu asiye na hatia,
au kuwapiga sana maafisa kwa ajili ya
uadilifu wao.

27Mtu mwenye maarifa hutumia maneno kwa
kujizuia,
naye mtu mwenye ufahamu ana moyo wa
utulivu.

28Mtu mpumbavu hudhaniwa kuwa na hekima
kama akinyamaza
na mwenye ufahamu kama akiuzuia ulimi
wake.

18

Mtu ajitengaye na wengine hufuata
matakwa yake mwenyewe,
hupiga vita kila shauri jema.

2Mpumbavu hafurahii ufahamu,
bali hufurahia kutangaza maoni yake
mwenyewe.

3Wakati uovu unapokuja, dharau huja pia,
pamoja na aibu huja lawama.

4Maneno ya kinywa cha mwanadamu ni kina cha
maji,
bali chemchemi ya hekima ni kijito
kinachobubujika.

5Sio vizuri kumpendelea mtu mwovu,
au kumnyima asiye na hatia haki.

6Midomo ya mpumbavu humletea ugomvi
na kinywa chake hualika kipigo.

7Kinywa cha mpumbavu ni uharibifu wake

a19 Kuinua lango hapa maana yake ni "kusema kwa majivuno."

na midomo yake ni mtego kwa nafsi yake.

8Maneno ya uchongezi ni kama vyakula vitamu,
huingia sehemu za ndani sana za mtu.

9Mtu aliye mlegevu katika kazi yake
ni ndugu na yule anayeharibu.

10Jina la BWANA ni ngome imara,
wenye haki huikimbilia na kuwa salama,

11Mali ya matajiri ni mji wao wa ngome,
wanaudhania kuwa ni ukuta usioweza
kurukwa.

12Kabla ya anguko moyo wa mtu hujaa kiburi,
bali unyenyekevu hutangulia heshima.

13Yeye ajibuye kabla ya kusikiliza,
huo ni upumbavu wake na aibu yake.

14Roho ya mtu hustahimilisha katika ugonjwa
bali roho iliyovunjika ni nani awezaye
kuistahimili?

15Moyo wa mwenye ufahamu hujipatia maarifa,
masikio ya mwenye hekima huyatafuta
maarifa.

16Zawadi humfungulia njia mtoaji,
nayo humleta mbele ya wakuu.

17Yeye aliye wa kwanza kuleta mashitaka
huonekana sahihi,
hadi mwingine ajitokezapo na kumwuliza
maswali.

18Kupiga kura hukomesha mashindano
na kutenganisha wapinzani wakuu
wanaopingana.

19Ndugu aliyechukizwa ni mgumu kuridhika
kuliko mji uliozungushiwa ngome,
nayo mabishano ni kama malango
ya ngome yenye makomeo.

20Tumbo la mtu litajaa kutokana na tunda la
kinywa chake,
atashibishwa mavuno yanayotokana na
midomo yake.

21Mauti na uzima viko katika uwezo wa ulimi,
nao waupendao watakula matunda yake.

22Apataye mke apata kitu chema
naye ajipatia kibali kwa BWANA.

23Mtu maskini huomba kuhurumiwa
bali tajiri hujibu kwa ukali.

24Mtu mwenye marafiki wengi wanaweza
kumharibu,
bali yuko rafiki aambatanaye na mtu kwa
karibu kuliko ndugu.

19 Afadhali mtu maskini ambaye
mwenendo wake hauna lawama,
kuliko mpumbavu ambaye midomo yake
imepotoka.

2Sio vizuri kuwa na juhudi bila maarifa,
wala kufanya haraka na kuikosa njia.

3Upumbavu wa mtu mwenyewe huharibu
maisha yake
pamoja na hivyo moyo wake humkasirikia
BWANA.

4Mali huleta marafiki wengi,
bali rafiki wa mtu maskini humwacha.

5Shahidi wa uongo hataacha kuadhibiwa,
naye amwagaye uongo hataachwa huru.

6Wengi hujipendekeza kwa mtawala
na kila mmoja ni rafiki wa mtu atoaye
zawadi.

7Mtu maskini huepukwa na ndugu zake wote,
Je, marafiki zake watamkwepa kiasi
gani!
Ingawa huwafuata kwa kuwaomba
hawapatikani po pote.

8Yeye apataye hekima huipenda nafsi yake
mwenyewe,
yeye ahifadhiye ufahamu husitawi.

9Shahidi wa uongo hataacha kuadhibiwa,
naye amwagaye uongo ataangamia.

10Haistahili mpumbavu kuishi katika anasa,
itakuwa vibaya kiasi gani kwa mtumwa
kuwatawala wakuu.

11Hekima ya mtu humpa uvumilivu,

ni kwa utukufu wake kusamehe makosa.

12Ghadhabu ya mfalme ni kama ngurumo ya simba,
bali wema wake ni kama umande juu ya majani.

13Mwana mpumbavu ni maangamizi ya babaye,
naye mke mgomvi ni kama kutona tona kusikoisha.

14Nyumba na mali hurithiwa kutoka kwa wazazi,
bali mke mwenye busara hutoka kwa BWANA.

15Uvivu huleta usingizi mzito,
naye mtu mzembe huona njaa.

16Yeye ambaye hutii mafundisho huulinda uhai wake,
bali yeye anayezidharau njia zake atakufa.

17Yeye amhurumiaye maskini humkopesha BWANA,
naye atamtuza kwa aliyotenda.

18Mrudi mwanao, wakati bado liko tumaini,
wala nafsi yako isifadhaike kwa kulia kwake.

19Mtu mwenye kukasirika haraka ni lazima atapata adhabu yake,
kama utamwokoa, itakubidi kufanya hivyo tena.

20Sikiliza mashauri na ukubali mafundisho,
nawe mwishoni utakuwa na hekima.

21Kuna mipango mingi ndani ya moyo wa mtu,
lakini kusudi la BWANA ndilo litakalosimama.

22Lile mtu alionealo shauku ni upendo usio na mwisho,
afadhali kuwa maskini kuliko kuwa mwongo.

23Kumcha BWANA huongoza kwenye uzima,
kisha mtu hupumzika akiwa ameridhika, bila kuguswa na shida.

24Mtu mvivu huuzamisha mkono wake kwenye sahani,
lakini hawezi hata kuurudisha kwenye kinywa chake!

25Mpige mwenye mzaha, naye mjinga atajifunza busara,
mkemee mwenye ufahamu naye atapata maarifa.

26Yeye amwibiaye baba yake na kumfukuza mama yake
ni mwana aletaye aibu na fedheha.

27Mwanangu, ukiacha kusikiliza mafundisho,
utatangatanga mbali na maneno ya maarifa.

28Shahidi mla rushwa hudhihaki hukumu
na kinywa cha mtu mwovu humeza ubaya kwa upesi.

29Adhabu zimeandaliwa kwa ajili ya wenye dhihaka
na mapigo kwa ajili ya migongo ya wapumbavu.

20 Mvinyo ni mdhihaki na kileo ni mgomvi,
ye yote apotoshwaye navyo hana hekima.

2Ghadhabu ya mfalme ni kama ngurumo ya simba,
yeye amkasirishaye hupoteza uhai wake.

3Ni kwa heshima ya mtu kuepa ugomvi,
bali kila mpumbavu ni mwepesi kugombana.

4Mvivu halimi kwa majira,
kwa hiyo wakati wa mavuno hutazama lakini hapati cho chote.

5Makusudi ya moyo wa mwanadamu ni maji yenye kina,
lakini mtu mwenye ufahamu huyachota.

6Watu wengi hujidai kuwa na upendo usiokoma,
bali mtu mwaminifu ni nani awezaye kumpata?

7Mtu mwenye haki huishi maisha yasiyo na lawama,
wamebarikiwa watoto wake baada yake.

8Wakati mfalme aketipo katika kiti chake cha enzi kuhukumu,
hupepeta ubaya wote kwa macho yake.

9Ni nani awezaye kusema, “Nimeuweka moyo wangu safi,
mimi ni safi na sina dhambi?”

10Mawe ya kupimia yaliyo tofauti na vipimo tofauti,
BWANA huchukia vyote viwili.

11Hata mtoto hujulikana kwa matendo yake,
kama tabia yake ni safi na adili.

12Masikio yasikiayo na macho yaonayo,
BWANA ndiye aliyevifanya vyote viwili.

13Usiupende usingizi la sivyo utakuwa maskini,
uwe macho nawe utakuwa na chakula cha akiba.

14‘‘Haifai, haifai!’’ asema mnunuzi,
kisha huondoka akijisifia ununuzi wake.

15Kuna dhahabu na marijani kwa wingi,
lakini midomo inenayo maarifa ni kito cha thamani kilicho adimu.

16Chukua vazi la yule amdhaminiye mgeni,
lishike kwa rehani kama atafanya hivyo kwa mwanamke mpotovu.

17Chakula kilichopatikana kwa hila ni kitamu kwa mwanadamu,
bali huishia na mdomo uliojaa mchanga.

18Fanya mipango kwa kutafuta mashauri,
ukipigana vita, tafuta maelekezo.

19Maneno mengi ya upuuzi husababisha kutokuaminika,
kwa hiyo mwepuke mtu anayezungumza kupita kiasi.

20Ikiwa mtu atamlaani baba yake au mama yake,
taa yake itazimwa katika giza nene.

21Urithi upatikanao haraka mwanzoni,
hautabarikiwa mwishoni.

22Usiseme, “Nitakulipiza kwa ajili ya kosa hili!’’
Mngojee BWANA, naye atakuokoa.

23BWANA anachukia sana mawe ya kupimia ya udanganyifu,
nazo mizani zisizo halali hazimpendezi.

24Hatua za mtu huongozwa na BWANA,
anawezaje basi mtu ye yote kuelewa njia yake mwenyewe?

25Ni mtego kwa mtu kuweka wakfu kitu kwa haraka
na baada ya kitambo kidogo kufikiria tena nadhiri zake.

26Mfalme mwenye hekima hupepeta waovu,
hulipitisha gurudumu la kupuria juu yao.

27Taa ya BWANA huchunguza roho ya mwanadamu,
huchunguza utu wake wa ndani.

28Upendo na uaminifu humweka mfalme salama,
kwa njia ya upendo, kiti chake cha enzi huwa salama.

29Utukufu wa vijana ni nguvu zao,
mvi ni fahari ya uzee.

30Mapigo na majeraha huusafisha ubaya,
nayo michapo hutakasa utu wa ndani.

21 Moyo wa mfalme uko katika mkono wa BWANA,
huuongoza kama mkondo wa maji,
po pote apendapo.

2Njia zote za mwanadamu huonekana sawa kwake,
bali BWANA huupima moyo.

3Kufanya yaliyo sawa na haki inakubalika
zaidi kwa BWANA kuliko dhabihu.

4Macho ya kudharau na moyo wa kiburi,
ni taa ya waovu, navyo ni dhambi!

5Mipango ya mwenye bidii huelekeza kwenye faida,
kama vile kwa hakika pupa huelekeza kwenye umaskini.

6Mali iliyopatikana kwa ulimi wa uongo
ni mvuke upitao upesi na mtego wa kufisha.

7Jeuri ya waovu itawaburuta mbali,

kwa kuwa wanakataa kufanya yaliyo sawa.

8Njia ya mwenye hatia ni ya upotovu,
bali tabia ya mtu asiye na hatia ni nyofu.

9Ni afadhali kuishi pembeni mwa paa la nyumba
kuliko kuishi nyumba moja na mke mgomvi.

10Mtu mwovu hutamani sana ubaya,
jirani yake hapati huruma kutoka kwake.

11Wakati mwenye mzaha ameadhibiwa, mjinga
hupata hekima,
wakati mtu mwenye hekima afundishwapo,
hupata maarifa.

12Mwenye haki huyajua yanayotendeka katika
nyumba za waovu,
naye atawaangamiza waovu.

13Kama mtu akizibia masikio kilio cha maskini,
yeye pia atalia wala hatajibiwa.

14Zawadi itolewayo kwa siri hutuliza hasira
na rushwa iliyofichwa kwenye nguo hutuliza
ghadhabu kali.

15Wakati haki imetendeka, huleta furaha kwa
wenye haki,
bali kitisho kwa watenda mabaya.

16Mtu anayepotea kutoka katika mapito ya
ufahamu,
hupumzika katika kundi la waliokufa.

17Mtu apendaye anasa atakuwa maskini,
ye yote apendaye mvinyo na mafuta kamwe
hatakuwa tajiri.

18Waovu huwa fidia kwa ajili ya wenye haki,
nao wasio waaminifu kwa ajili ya wanyofu.

19Ni afadhali kuishi jangwani
kuliko kuishi na mke mgomvi na mkorofi.

20Katika nyumba ya mwenye hekima
kuna akiba ya vyakula vizuri na mafuta,
lakini mtu mpumbavu hutafuna vyote alivyo
navyo.

21Yeye afuatiaye haki na upendo
hupata uzima, mafanikio na heshima.

22Mtu mwenye hekima huushambulia mji wa
wenye nguvu,
na kuangusha ngome wanazozitegemea.

23Yeye alindaye kinywa chake na ulimi wake
hujilinda na maafa.

24Mtu mwenye kiburi na majivuno “Mdhihaki”
ndilo jina lake,
hutenda mambo kwa kiburi kilichozidi.

25Kutamani sana kwa mvivu kutakuwa kifo
chake,
kwa sababu mikono yake haitaki kufanya
kazi.

26Mchana kutwa hutamani zaidi,
lakini mnyofu hutoa pasipo kuzuia.

27Dhabihu ya mtu mwovu ni chukizo,
si zaidi sana itolewapo kwa nia mbaya!

28Shahidi wa uongo ataangamia,
bali maneno ya mwenye kusikia yatadumu.

29Mtu mwovu ana uso wa ushupavu,
bali mtu mnyofu huzifikiria njia zake.

30Hakuna hekima, wala akili, wala mpango
unaoweza kufaulu dhidi ya BWANA.

31Farasi huandaliwa kwa ajili ya siku ya vita,
bali ushindi huwa kwa BWANA.

22 Heri kuchagua jina jema kuliko utajiri
mwingi,
kuheshimiwa ni bora kuliko fedha au
dhahabu.

2Tajiri na maskini wanafanana kwa hili:
BWANA ni Muumba wao wote.

3Mtu mwenye busara huona hatari na kukimbia
bali mjinga huendelea mbele kama kipofu na
kuteswa nayo.

4Unyenyekevu na kumcha BWANA
huleta utajiri, heshima na uzima.

5Katika mapito ya waovu kuna miiba na mitego,
bali yeye ailindaye nafsi yake hukaa mbali
nayo.

6Mfundishe mtoto njia impasayo kuiendea,
naye hataiacha hata akiwa mzee.

7Matajiri huwatawala maskini
naye akopaye ni mtumwa wa akopeshaye.

8Yeye aupandaye uovu huvuna taabu,
nayo fimbo ya ghadhabu yake
itaangamizwa.

9Mtu mkarimu yeye mwenyewe atabarikiwa
kwa kuwa hushiriki chakula chake na
maskini.

10Mfukuze mwenye dhihaka, nayo mashindano
yatatoweka,
ugomvi na matukano vitakoma.

11Yeye apendaye moyo safi na yeye ambaye
maneno yake ni neema,
mfalme atakuwa rafiki yake.

12Macho ya BWANA hulinda maarifa,
bali huyapinga maneno ya asiye mwaminifu.

13Mvivu husema, ''Kuna simba nje!''
au, "Nitauawa huko njiani!"

14Kinywa cha mwanamke mzinzi ni shimo refu,
yeye aliye chini ya ghadhabu ya BWANA atatumbukia ndani yake.

15Ujinga umefungwa ndani ya moyo wa mtoto,
bali fimbo ya adhabu itaufukuzia mbali naye.

16Yeye amuoneaye maskini ili kujiongezea mali,
naye ampaye tajiri zawadi, wote huwa
maskini.

Misemo Ya Wenye Hekima

17Tega sikio na usikie misemo ya wenye hekima,
elekeza moyo wako kwenye yale
nifundishayo,
18kwa maana inapendeza unapoyahifadhi
moyoni mwako
na kuwa nayo yote tayari midomoni mwako.
19Ili tumaini lako liwe katika BWANA,
hata wewe, ninakufundisha leo.
20Je, sijakuandikia misemo thelathini,
misemo ya mashauri na maarifa,
21kukufundisha maneno ya kweli na ya
kuaminika,
ili uweze kutoa majibu sahihi kwake yeye
aliyekutuma?

22Usiwadhulumu maskini kwa hila kwa sababu ni
maskini,
wala kumdhulumu mhitaji mahakamani,
23kwa sababu BWANA atalichukua shauri
lao
naye atawateka wao waliowateka.

24Usifanye urafiki na mtu mwenye hasira ya
haraka,
usishirikiane na yule aliye mwepesi
kukasirika,
25la sivyo utajifunza njia zake
na kujiingiza mwenyewe kwenye mtego.
26Usiwe mwenye kupana mikono katika rehani,
au kuweka dhamana kwa ajili ya madeni.
27Kama ukikosa njia ya kulipa
kitanda chako ukilaliacho kitachukuliwa
ukiwa umekilalia.

28Usisogeze jiwe la mpaka wa zamani
lililowekwa na baba zako.

29Je, unamwona mtu stadi katika kazi yake?
Atahudumu mbele ya wafalme,
Hatahudumu mbele ya watu duni.

23 Uketipo kula chakula na mtawala,
angalia vema kile[a] kilicho mbele yako,
2na utie kisu kooni mwako
kama ukiwa mlafi.
3Usitamani vyakula vyake vitamu
kwa kuwa chakula hicho ni cha hila.

4Usijitaabishe ili kuupata utajiri,
uwe na hekima kuonyesha kujizuia.
5Kufumba na kufumbua utajiri hutoweka,
huwa kama umepata mabawa ghafula,
ukaruka na kutoweka angani kama tai.

6Usile chakula cha mtu mchoyo,
usitamani vyakula vyake vitamu,
7kwa maana yeye ni aina ya mtu
ambaye kila mara anafikiri juu ya
gharama.
Anakuambia, "kula na kunywa,''
lakini moyo wake hauko pamoja nawe.
8Utatapika kile kidogo ulichokula,
nawe utakuwa umepoteza bure maneno

a[1] "Kile,'' hapa ina maana "yule.''

yako ya kumsifu.

9Usizungumze na mpumbavu,
kwa maana atadhihaki hekima ya maneno yako.

10Usiondoe jiwe la mpaka wa zamani
wala kujiingiza kwenye mashamba ya yatima,
11kwa kuwa Mtetezi wao ni mwenye nguvu,
atalichukua shauri lao dhidi yako.

12Elekeza moyo wako kwenye mafundisho
na masikio yako kwenye maneno ya maarifa.

13Usimnyime mtoto adhabu,
kwa maana ukimwadhibu kwa fimbo, hatakufa.
14Mwadhibu kwa fimbo
na kuiokoa nafsi yake kutoka mautini[b].

15Mwanangu, kama moyo wako una hekima,
basi moyo wangu utafurahi,
16utu wangu wa ndani utafurahi,
wakati midomo yako itakapozungumza lililo sawa.

17Usiuruhusu moyo wako kuwaonea wivu wenye dhambi,
bali kila mara uwe na bidii katika kumcha BWANA.
18Hakika kuna tumaini la baadaye kwa ajili yako,
nalo taraja lako halitakatiliwa mbali.
19Sikiliza, mwanangu na uwe na hekima,
weka moyo wako kwenye njia iliyo sawa.
20Usiwe miongoni mwa wanywao mvinyo,
au wale walao nyama kwa pupa,
21kwa maana walevi na walafi huwa maskini,
nako kusinzia huwavika matambaa.

22Msikilize baba yako, aliyekuzaa,
wala usimdharau mama yako atakapokuwa mzee.
23Nunua kweli wala usiiuze,
pata hekima, adabu na ufahamu.
24Baba wa mwenye haki ana furaha kubwa,
naye aliye na mwana mwenye hekima humfurahia.
25Baba yako na mama yako na wafurahi,
mama aliyekuzaa na ashangilie!

26Mwanangu, nipe moyo wako,
macho yako na yafuate njia zangu,
27kwa maana malaya ni shimo refu
na mwanamke mpotovu ni kisima chembamba.
28Kama mnyang'anyi, hungojea akivizia,
naye huzidisha wasio waaminifu miongoni mwa wanaume.

29Ni nani mwenye ole? Ni nani mwenye huzuni?
Ni nani mwenye ugomvi? Ni nani mwenye malalamiko?
Ni nani aliye na majeraha yasiyo na sababu?
Ni nani mwenye macho mekundu?
30Ni hao wakaao sana kwenye mvinyo,
hao waendao kuonja mabakuli ya mvinyo uliochanganywa.
31Usiukodolee macho mvinyo wakati ukiwa mwekundu,
wakati unapometameta kwenye bilauri,
wakati ushukapo taratibu!
32Mwisho huuma kama nyoka
na kutia sumu yake kama nyoka mwenye sumu.
33Macho yako yataona mambo mageni
na moyo wako kuwazia mambo yaliyopotoka.
34Utakuwa kama alalaye katikati ya bahari,
alalaye juu ya kamba ya merikebu.
35Utasema, "Wamenipiga lakini sikuumia! wamenichapa, lakini sisikii!
Nitaamka lini ili nikanywe tena?''

24 Usiwaonee wivu watu waovu,
usitamani ushirika nao,
2kwa maana mioyo yao hupanga mambo ya jeuri,
nayo midomo yao husema juu ya kuleta taabu.

3Kwa hekima nyumba hujengwa,
nayo kwa njia ya ufahamu huimarishwa,
4kwa njia ya maarifa vyumba vyake hujazwa
hazina zilizo adimu na za kupendeza.

5Mtu mwenye hekima ana uwezo mkubwa,
naye mtu mwenye maarifa huongeza nguvu,
6kwa kufanya vita unahitaji maongozi
na kwa ushindi washauri wengi.
7Hekima i juu mno kwa mpumbavu,
katika kusanyiko langoni hana lo lote la

b14 "Mauti,'' hapa ina maana ya "kuzimu.''

kusema.

8Yeye apangaye mabaya
atajulikana kama mtu wa hila.
9Mipango ya mpumbavu ni dhambi,
watu humchukia mwenye dhihaka.

10Ukikata tamaa wakati wa taabu,
jinsi gani nguvu zako ni kidogo!

11Okoa wale wanaoongozwa kwenye kifo,
wazuie wote wanaojikokota kuelekea machinjoni.
12Kama mkisema, “Lakini hatukujua lo lote kuhusu hili,’’
Je, yule apimaye moyo halitambui hili?
Je, yule awalindaye maisha yenu halijui hili?
Je, hatamlipa kila mtu kulingana na aliyotenda?

13Ule asali mwanangu, kwa kuwa ni nzuri,
asali kutoka kwenye sega ni tamu kwa kuonja.
14Ujue pia kwamba hekima ni tamu kwa nafsi yako,
kama ukiipata, kuna matumaini kwako ya siku zijazo,
nalo tumaini lako halitakatiliwa mbali.

15Usivizie kama haramia afanyavyo
dhidi ya nyumba ya mwenye haki,
usivamie makao yake,
16kwa kuwa japo mtu mwenye haki huanguka mara saba,
huinuka tena, lakini waovu huangushwa chini kwa maafa.

17Usitazame kwa furaha adui yako aangukapo, wakati ajikwaapo,
usiruhusu moyo wako ushangilie.
18BWANA asije akaona na kuchukia
akaiondoa ghadhabu yake mbali naye.

19Usikumbuke kwa sababu ya watu wabaya
wala usiwaonee wivu waovu,
20kwa maana mtu mbaya hana tumaini la siku zijazo,
nayo taa ya mtu mwovu itazimwa.

21Mwanangu mche BWANA na mfalme,
wala usijiunge na waasi,
22kwa maana hao wawili watatuma maangamizi ya ghafula juu yao,
naye ni nani ajuaye maafa wawezayo kuleta?

Misemo Zaidi ya Wenye Hekima

23Hii pia ni misemo ya wenye hekima:

Kuonyesha upendeleo katika hukumu si vema:
24Ye yote amwambiaye mwenye hatia, “Wewe huna hatia,’’
Watu watamlaani na mataifa yatamkana.
25Bali itakuwa vema kwa wale watakaowatia hatiani wenye hatia,
nazo baraka tele zitawajilia juu yao.

26Jawabu la uaminifu
ni kama busu la midomoni.

27Maliza kazi zako za nje,
nawe uweke mashamba yako tayari,
baada ya hilo, jenga nyumba yako.

28Usishuhudie dhidi ya jirani yako bila sababu,
au kutumia midomo yako kudanganya.
29Usiseme, “Nitamtenda kama alivyonitenda mimi,
nitamlipiza mtu yule kwa kile alichonitendea.’’

30Nilipita karibu na shamba la mtu mvivu,
karibu na shamba la mizabibu la mtu asiye na akili,
31miiba ilikuwa imeota kila mahali,
ardhi ilikuwa imefunikwa na magugu, na
ukuta wa mawe ulikuwa umebomoka.
32Nikatafakari moyoni mwangu lile nililoliona,
nami nikajifunza somo kutokana na niliyoyaona:
33Bado kulala kidogo, kusinzia kidogo,
bado kukunja mikono upate kupumzika,
34nao umaskini utakuja juu yako kama mnyang’anyi,
na kupungukiwa kutakujia kama mtu mwenye silaha.

Mithali Zaidi Za Solomoni

25 Hizi ni mithali zaidi za Solomoni, zilizonakiliwa na watu wa Hezekia mfalme wa Yuda:

2Ni Utukufu wa Mungu kuficha jambo,
bali ni utukufu wa wafalme kuchunguza jambo.

3Kama mbingu zilivyo juu na nchi ilivyo chini,
ndivyo ambavyo mioyo ya wafalme haichunguziki.

4Ondoa takataka kwenye madini ya fedha,
nako ndani yake kutatokea kitu halisi kwa ajili ya mfua fedha.
5Ondoa waovu mbele ya mfalme,
nacho kiti chake cha enzi kitaimarishwa kwa njia ya haki.

6Usijikweze mwenyewe mbele ya mfalme,
wala usidai nafasi miongoni mwa watu wakuu.
7Ni afadhali yeye akuambie,
"Njoo huku juu,"
kuliko yeye kukuabisha mbele ya mkuu.

8Kile ulichokiona kwa macho yako
usiharakishe kukipeleka mahakamani,
maana utafanya nini mwishoni kama jirani yako atakuaibisha?

9Kama ukifanya shauri na jirani yako,
usisaliti siri ya mtu mwingine,

10ama yeye aisikiaye aweza kukuaibisha
na kamwe sifa yako mbaya haitaondoka.

11Neno lisemwalo kwa wakati ufaao
ni kama matunda ya mtofaa ya dhahabu yaliyowekwa kwenye vijalizo vya fedha.

12Kama vile kipuli cha dhahabu au pambo la dhahabu safi,
ndivyo lilivyo karipio la mtu mwenye hekima kwa sikio lisikilizalo.

13Kama vile ubaridi wa theluji wakati wa mavuno
ndivyo alivyo mjumbe mwaminifu kwa wale wamtumao,
huburudisha roho za bwana zake.

14Kama vile mawingu na upepo pasipo mvua
ndivyo alivyo mtu ajisifuye kwa zawadi ambazo hatoi.

15Kwa njia ya uvumilivu mtawala aweza kushawishiwa,
nao ulimi laini waweza kuvunja mfupa.

16Kama ukikuta asali, kula kiasi tu cha kukutosha,
ukila zaidi, utatapika.
17Ingiza mguu wako nyumbani kwa jirani yako mara chache,
ukizidisha,atakukinai na atakuchukia.

18Kama vile rungu au upanga au mshale mkali
ndivyo alivyo mtu atoaye ushuhuda wa uongo dhidi ya jirani yake.

19Kama vile jino bovu au mguu uliolemaa,
ndivyo ilivyo kumtegemea mtu asiye mwaminifu wakati wa shida.

20Kama vile avuaye mavazi siku ya baridi,
au kama siki iliyomwagwa juu ya magadi,
ndivyo alivyo yeye auimbiaye moyo mzito nyimbo.

21Kama adui yako ana njaa, mpe chakula ale,
kama ana kiu, mpe maji anywe.
22Kwa kufanya hivi, unampalia makaa ya moto kichwani pake,
naye BWANA atakupa thawabu.

23Kama vile upepo wa kaskazi uletavyo mvua,
ndivyo ulimi usingiziao uletavyo uso wa hasira.

24Ni afadhali kuishi pembeni mwa paa la nyumba,
kuliko kuishi nyumba moja na mke mgomvi.

25Kama vile maji baridi kwa nafsi iliyochoka
ndivyo zilivyo habari njema kutoka nchi ya mbali.

26Kama vile chemchemi iliyotibuliwa matope au kisima kilichotiwa taka
ndivyo alivyo mtu mwenye haki anayeshindwa na uovu.

27Si vema kula asali nyingi sana,
wala si heshima kujitafutia heshima yako mwenyewe.

28Kama vile mji ambao kuta zake zimebomoka
ndivyo alivyo mtu ambaye hawezi kujitawala mwenyewe.

26 Kama theluji wakati wa kiangazi au mvua wakati wa mavuno,
ndivyo asivyostahili heshima mpumbavu.

2Kama shomoro apigapigavyo mbawa zake
au mbayuwayu katika kuruka kwake kasi,
ndivyo ilivyo laana isiyo na sababu haimpati mtu.

3Mjeledi kwa farasi, lijamu kwa punda,
nayo fimbo kwa migongo ya wapumbavu!

4Usimjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake,
ama wewe mwenyewe utakuwa kama yeye.

5Mjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake,
ama atakuwa mwenye hekima machoni pake mwenyewe.

6Kama vile ilivyo kujikata miguu au kujitafutia shida,
ndivyo ilivyo kutuma ujumbe kwa mkono wa mpumbavu.

7Kama miguu ya kiwete inavyoning'inia
ndivyo ilivyo mithali katika kivywa cha mpumbavu.

8Kama kufunga jiwe kwenye kombeo,
ndivyo ilivyo kumpa mpumbavu heshima.

9Kama mwiba kwenye mkono wa mlevi
ndivyo ilivyo mithali kinywani mwa mpumbavu.

10Kama mpiga upinde ambaye hujeruhi ovyo,
ndivyo alivyo yeye aajiriye mpumbavu au ye yote apitaye njiani.

11Kama mbwa ayarudiavyo matapishi yake,
ndivyo mpumbavu arudiavyo upumbavu wake.

12Je, unamwona mtu ajionaye mwenye hekima machoni pake mwenyewe?
Liko tumaini zaidi kwa mpumbavu kuliko kwake.

13Mvivu husema, ‘‘Yuko simba barabarani,
simba mkali anazunguka mitaa!”

14Kama vile mlango ugeukavyo kwenye bawaba zake,
ndivyo mvivu ajigeuzavyo kitandani mwake.

15Mvivu hutumbukiza mkono wake kwenye sahani,
naye hushindwa kuurudisha tena kinywani mwake.

16Mvivu ni mwenye hekima machoni pake mwenyewe,
kuliko watu saba wajibuo kwa busara.

17Kama yeye amkamataye mbwa masikio,
ndivyo alivyo mtu apitaye njiani na kujiingiza kwenye ugomvi usiomhusu.

18Kama mtu mwendawazimu
atupaye vijinga vya moto au mishale ya kufisha,
19ndivyo alivyo mtu amdanganyaye jirani yake na kusema,
‘‘Nilikuwa nikifanya mzaha tu!’’

20Bila kuni moto huzimika,
pasipo uchongezi ugomvi humalizika.
21Kama makaa juu ya makaa yanayowaka na kama kuni kwenye moto,
ndivyo alivyo mtu mgomvi kwa kuchochea ugomvi.

22Maneno ya mchongezi ni kama chakula kitamu,
huingia sehemu za ndani sana za mtu.

23Kama rangi ing'aayo iliyopakwa kwenye vyombo vya udongo
ndivyo ilivyo midomo laini pamoja na moyo mbaya.

24Mtu mwenye nia ya kudhuru wengine hujificha kwa maneno ya midomo yak,
lakini moyoni mwake huficha udanganyifu.
25Ingawa maneno yake huvutia, usimwamini,
kwa maana machukizo saba hujaza moyo wake.
26Nia yake ya kudhuru wengine inaweza kufichwa na udanganyifu,
lakini uovu wake utafichuliwa kwenye kusanyiko.

27Kama mtu akichimba shimo, atatumbikia ndani yake,
kama mtu akivingirisha jiwe, litamrudia.

28Ulimi wa uongo, huwachukia wale

unaowaumiza,
nacho kinywa cha kujipendekeza hutenda
uharibifu.

27 Usijisifu kwa ajili ya kesho,
kwa kuwa hujui ni nini kitakachozaliwa
kwa siku moja.

2Mwache mwingine akusifu,
wala si kinywa chako mwenyewe,
mtu mwingine afanye hivyo
na si midomo yako mwenyewe.

3Jiwe ni zito na mchanga ni mzigo,
lakini kukasirishwa na mpumbavu ni kuzito
zaidi kuliko hivyo vyote viwili.

4Hasira ni ukatili na ghadhabu kali ni gharika,
lakini ni nani awezaye kusimama mbele ya
wivu?

5Afadhali karipio la wazi
kuliko upendo uliofichika.

6Majeraha kutoka kwa rafiki yaonyesha
uaminifu,
bali busu la adui ni udanganyifu.

7Yeye aliyeshiba huchukia kabisa asali,
bali kwa mwenye njaa hata kile kilicho
kichungu humwia kitamu.

8Kama ndege atangatangavyo mbali na kiota
chake,
ndivyo alivyo mtu atangatangaye mbali na
nyumbani mwake.

9Manukato na uvumba huleta furaha moyoni,
nao uzuri wa rafiki uchipukao kutoka kwenye
ushauri wake wa uaminifu.

10Usimwache rafiki yako wala rafiki wa baba
yako,
tena usiende nyumbani mwa ndugu yako
wakati umepatwa na maafa.
Nafuu jirani wa karibu kuliko ndugu aliye
mbali.

11Mwanangu, uwe na hekima,
nawe ulete furaha moyoni mwangu,
ndipo nitakapoweza kumjibu ye yote
anitendaye kwa dharau.

12Mtu mwenye busara huona hatari na kujificha,
bali mjinga huendelea mbele na kuteswa
nayo.

13Chukua vazi la yule awekaye dhamana kwa
ajili ya mgeni,
ishikilie iwe dhamana kama anafanya kwa
ajili ya mwanamke malaya.

14Kama mtu akimbariki jirani yake kwa sauti kuu
asubuhi na mapema,
itahesabiwa kama ni laana.

15Mke mgomvi ni kama
matone yasiyokoma ya siku ya mvua.
16Kumzuia yeye ni kama kuuzuia upepo
au kukamata mafuta kwa kiganja cha
mkono.

17Kama vile chuma kinoavyo chuma,
ndivyo mtu amnoavyo mwenzake.

18Yeye atunzaye mtini atakula tunda lake,
naye amtunzaye bwana wake
ataheshimiwa.

19Kama uso uonekanavyo kwenye maji,
ndivyo hivyo moyo wa mtu humwonyesha
alivyo.

20Kuzimu na uharibifu havishibi
kadhalika macho ya mwanadamu.

21Kalibu ni kwa fedha na tanuru kwa dhahabu,
bali mtu hupimwa kwa sifa azipokeazo.

22Hata ukimtwanga mpumbavu kwenye kinu,
ukimtwanga kama nafaka kwa mchi,
hutauondoa upumbavu wake.

23Hakikisha kuwa unajua hali ya makundi yako
ya kondoo na mbuzi,
angalia kwa bidii ng'ombe zako.
24Kwa kuwa utajiri haudumu milele,
nayo taji haidumu vizazi vyote.
25Wakati majani makavu yameondolewa
na mapya yamechipua, nayo majani toka
milimani yamekusanywa,
26wanakondoo watakupatia mavazi
na mbuzi thamani ya shamba.
27Utakuwa na maziwa mengi ya mbuzi kukulisha
wewe
na jamaa yako na kuwalisha watumishi

wako wa kike.

28 Mtu mwovu hukimbia ingawa hakuna ye yote anayemfukuza,
bali wenye haki ni wajasiri kama simba.

2Wakati nchi inapoasi, ina viongozi wengi,
bali mwenye ufahamu na maarifa
hudumisha utaratibu.

3Maskini amwoneaye yeye aliye maskini zaidi
ni kama mvua ya dhoruba isiyosaza mazao.

4Wale waiachao sheria huwasifu waovu,
bali wale waishikao sheria huwapinga.

5Watu wabaya hawaelewi haki,
bali wale wamtafutao BWANA
wanaielewa kikamilifu.

6Afadhali maskini ambaye mwenendo wake
hauna lawama
kuliko tajiri ambaye njia zake ni potovu.

7Yeye ashikaye sheria ni mwana mwenye
hekima,
bali rafiki wa walafi humwaibisha baba yake.

8Yeye aongezaye utajiri wake kwa riba kubwa
mno
hukusanya kwa ajili ya mwingine, ambaye
atamhurumia maskini.

9Kama mtu ye yote akikataa kusikia sheria,
hata maombi yake ni chukizo.

10Yeye ambaye humwongoza mwenye haki
kwenye mapito mabaya,
ataanguka kwenye mtego wake mwenyewe,
bali wasio na lawama watapokea urithi
mwema.

11Mtu tajiri anaweza kuwa na hekima machoni
pake mwenyewe,
bali mtu maskini mwenye ufahamu
atamfichua.

12Mwenye haki ashindapo, kuna furaha kubwa,
bali mwovu atawalapo, watu hujificha.

13Yeye afichaye dhambi zake hatafanikiwa,
bali ye yote aziungamaye na kuziacha
hupata rehema.

14Amebarikiwa mtu ambaye siku zote humcha
BWANA,
bali yeye afanyaye moyo wake mgumu
huangukia kwenye taabu.

15Kama simba angurumaye au dubu
ashambuliaye,
ndivyo alivyo mtu mwovu atawalaye
wanyonge.

16Mtawala dhalimu hana akili,
bali yeye achukiaye mapato ya udhalimu
atafurahia maisha marefu.

17Mtu mwenye kusumbuliwa na hatia ya kuua
atakuwa mtoro mpaka kufa,
mtu ye yote na asimsaidie.

18Yeye ambaye mwenendo wake hauna lawama
hulindwa salama,
bali yeye ambaye njia zake ni potovu
ataanguka ghafula.

19Yeye alimaye shamba lake atakuwa na
chakula tele,
bali afuataye mambo ya upuzi atakuwa na
umaskini wa kumtosha.

20Mtu mwaminifu atabarikiwa sana,
bali yeye atamaniye kupata utajiri kwa
haraka hataacha kuadhibiwa.

21Kuonyesha upendeleo si vizuri,
hata hivyo mtu atafanya kosa kwa kipande
cha mkate.

22Mtu mchoyo ana tamaa ya kupata utajiri,
naye hana habari kuwa umaskini
unamngojea.

23Yeye amkemeaye mtu mwishoni hupata kibali
zaidi,
kuliko mwenye maneno ya kusifu
isivyostahili.

24Yeye amwibiaye babaye au mamaye na kusema,
"Si kosa" yeye ni mwenzi wa yule
aharibuye.

25Mtu mwenye tamaa huchochea fitina,
bali yule amtegemeaye BWANA

atafanikiwa.

26Yeye ajitumainiaye mwenyewe ni mpumbavu,
bali yeye atembeaye katika hekima
hulindwa salama.

27Yeye ampaye maskini hatapungukiwa na kitu
cho chote,
bali yeye awafumbiaye maskini macho
hupata laana nyingi.

28Wakati mwovu atawalapo, watu huenda
mafichoni,
bali mwovu anapoangamia, wenye haki
hufanikiwa.

29 Mtu anayeendelea kuwa na shingo
ngumu baada ya maonyo mengi,
ataangamia ghafula, wala hapati dawa.

2Wenye haki wanapostawi, watu hufurahi
waovu watawalapo, watu hulia kwa huzuni.'

3Mtu apendaye hekima huleta furaha kwa baba
yake,
bali aambatanaye na malaya hutapanya
mali yake.

4Kwa haki mfalme huipa nchi uthabiti,
bali mfalme aliye na tamaa ya rushwa
huiangamiza.

5Ye yote amsifuye jirani yake isivyostahili,
anautandaza wavu kuitega miguu yake.

6Mtu mbaya hutegwa na dhambi yake
mwenyewe
bali mwenye haki huweza kuimba na
kufurahi.

7Mwenye haki hujali haki kwa ajili ya maskini,
bali mwovu hajishughulishi na hilo.

8Wenye mzaha huuchochea mji,
bali watu wenye hekima hugeuzia mbali
hasira.

9Kama mwenye hekima akienda mahakamani
na mpumbavu,
mpumbavu hukasirika na kudhihaki, wala
hakuna amani.

10Watu wamwagao damu humchukia mtu
mwadilifu
na hutafuta kumwua mtu mnyofu.

11Mpumbavu huonyesha hasira yake yote,
bali mwenye hekima hujizuia.

12Kama mtawala akisikiliza uongo,
maafisa wake wote huwa waovu.

13Mtu maskini na mtu anayeonea wanafanana
kwa jambo hili:
BWANA hutia nuru macho yao wote
wawili.

14Kama mfalme akiwaamua maskini kwa haki,
kiti chake cha enzi kitakuwa thabiti siku zote.

15Fimbo ya maonyo hutia hekima,
bali mtoto aliyeachiliwa bila maonyo
humwaibisha mama yake.

16Wakati waovu wanapostawi,
pia dhambi vivyo hivyo.
Lakini wenye haki wataliona anguko lao.

17Mrudi mwanao, naye atakupa amani,
atakufurahisha nafsi yako.

18Mahali pasipo na maono, watu huangamia,
bali ana heri mtu yule aishikaye sheria.

19Mtumishi hawezi kuonywa kwa maneno
matupu,
ajapoelewa, hataitikia.

20Je, unamwona mtu azungumzaye kwa
haraka?
Kuna matumaini zaidi kwa mpumbavu kuliko
yeye.

21Kama mtu akimdekeza mtumishi wake tangu
ujanani,
atamletea sikitiko mwishoni.

22Mtu mwenye hasira huchochea ugomvi
naye mtu mwenye hasira ya haraka hutenda
dhambi nyingi.

23Kiburi cha mtu humshusha,
bali mtu mwenye roho ya unyenyekevu
hupata heshima.

24Anayekubaliana na mwizi ni adui wa nafsi yake

mwenyewe,
huapishwa lakini hathubutu kushuhudia.

25Kuwaogopa watu huwa ni mtego,
bali ye yote amtumainiaye BWANA
atakuwa salama.

26Watu wengi hutafuta kusikilizwa na mtawala,
bali mtu hupata haki kutoka kwa BWANA.

27Mwenye haki huwachukia sana wasio
waaminifu,
waovu huwachukia sana wenye haki.

Mithali Za Aguri

30 Mithali za Aguri mwana wa Yake:

mausia aliyomwambia Ithieli,
naam, Ithieli na Ukali.

2"Mimi ni mjinga kuliko wanadamu wote
sina ufahamu wa kibinadamu.
3Sijajifunza hekima,
wala sina maarifa ya kumjua Yeye Aliye
Mtakatifu.
4Ni nani ameshapanda mbinguni na kushuka?
Ni nani ameshakusanya upepo kwenye
vitanga vya mikono yake?
Ni nani ameshafungia maji kwenye nguo yake?
Ni nani ameimarisha miisho yote ya dunia?
Jina lake ni nani na mwanaye anaitwa nani?
Niambie kama unajua!

5''Kila neno la Mungu ni kamilifu,
yeye ni ngao kwa wale wanaomkimbilia.
6Usiongeze kwenye maneno yake,
ama atakukemea na kukuthibitisha kuwa
mwongo.

7"Ninakuomba vitu viwili, Ee BWANA,
usininyime kabla sijafa:
8Uutenge mbali nami udanganyifu na uongo,
usinipe umaskini wala utajiri,
bali unipe chakula cha kunitosha kila siku.
9Nisije nikawa na vingi vya kuzidi nikakukana
na kusema, "BWANA ni nani?''
Au nisije nikawa maskini nikaiba,
nami nikaliaibisha jina la Mungu wangu.

10Usimchongee mtumishi kwa bwana wake,
asije akakulaani, ukapatilizwa kwalo.

11"Wako watu wale ambao huwalaani baba zao
na wala hawawabariki mama zao,
12wale ambao ni safi machoni pao wenyewe
kumbe hawakuoshwa uchafu wao,
13wale ambao daima macho yao ni ya kiburi,
ambao kutazama kwao ni kwa dharau,
14wale ambao meno yao ni panga
na ambao mataya yao yamewekwa visu
kuwaangamiza maskini katika nchi,
na wahitaji kutoka miongoni mwa
wanadamu.

15"Mruba anao binti wawili waliao,
"Nipe! Nipe!''

"Kuna vitu vitatu visivyotosheka kamwe,
naam,viko vinne
visivyosema, "yatosha!''
16Ni kaburi[a], tumbo lisilozaa, nchi isiyoshiba maji
kamwe na moto,
usiosema kamwe, "yatosha!''

17"Jicho lile limdhihakilo baba,
lile linalodharau kumtii mama, litang'olewa
na kunguru wa bondeni, litaliwa na tai.

18''Kuna vitu vitatu vinavyonishangaza sana,
naam, vinne nisivyovielewa:
19Ni mwendo wa tai katika anga,
mwendo wa nyoka juu ya mwamba,
mwendo wa meli katika maji makuu ya
bahari,
nao mwendo wa mtu pamoja na
msichana.

20"Huu ndio mwendo wa mwanamke mzinzi,
hula akapangusa kinywa chake na kusema,
"Sikufanya cho chote kibaya.''

21''Kwa mambo matatu nchi hutetemeka,
naam, kwa mambo manne haiwezi
kuvumilia.
22Mtumwa awapo mfalme,
mpumbavu ashibapo chakula.
23Mwanamke asiyependwa aolewapo,
naye mjakazi achukuapo nafasi ya bibi yake.

24''Vitu vinne duniani vilivyo vidogo,
lakini vina akili nyingi sana:
25Mchwa ni viumbe wenye nguvu ndogo,
hata hivyo hujiwekea akiba ya chakula chao
wakati wa kiangazi.
26Pelele ni viumbe vyenye uwezo mdogo

a16 Kaburi hapa ina maana ya "Kuzimu."

hata hivyo hujitengenezea nyumba zao
kwenye miamba.
27Nzige hawana mfalme,
hata hivyo huenda pamoja vikosi vikosi.
28Mjusi anaweza kushikwa kwa mkono,
hata hivyo huonekana katika majumba ya
kifalme.

29"Viko vitu vitatu ambavyo vinapendeza katika
mwendo wao,
naam, vinne ambavyo hutembea kwa
mwendo wa madaha,
30simba, mwenye nguvu miongoni mwa
wanyama,
asiyerudi nyuma kwa cho chote,
31jogoo atembeaye kwa maringo, beberu,
naye mfalme pamoja na jeshi lake
lililomzunguka.

32"Ikiwa umefanya upumbavu na ukajitukuza
mwenyewe,
au kama umepanga mabaya, piga kinywa
chako kofi.
33Kwa maana kama vile kusukasuka maziwa
hutoa siagi,
na pia kule kufinya pua hutoa damu,
kadhalika kuchochea hasira hutokeza
ugomvi.''

Mithali Ya Mfalme Lemueli

31 Mithali za Mfalme Lamueli,
Mausia ya mama yake aliyomfundisha:

2"Ee mwanangu, Ee mwana wa tumbo langu,
Ee mwana wa nadhiri[a] zangu,
3Usitumie nguvu zako kwa wanawake,
uhodari wako kwa wale wanaowaharibu
wafalme.

4"Ee Lemueli, haifai wafalme,
haifai wafalme kunywa mvinyo, haifai
watawala kutamani sana kileo.
5wasije wakanywa na kusahau lile sheria
inayoamuru
na kuwanyima haki zao wote walioonewa.
6Wape kileo wale wanaoangamia,
mvinyo wale walio na uchungu,
7wanywe na kusahau umaskini wao
na wasikumbuke taabu yao tena.

8"Sema kwa ajili ya wale wasioweza kujisemea,
kwa ajili ya haki za wote walioachwa ukiwa.
9Sema na uamue kwa haki,
tetea haki za maskini na wahitaji.''

Maneno Ya Mwisho: Mke Mwenye Sifa Nzuri.

10Mke mwenye sifa nzuri, ni nani awezaye
kumpata?
Yeye ni wa thamani sana kuliko marijani.
11Mume wake anamwamini kikamilifu
wala hakosi kitu cho chote cha thamani.
12Humtendea mumewe mema, wala si mabaya,
siku zote za maisha yake.
13Huchagua sufu na kitani
naye hufanya kazi kwa mikono yenye bidii.
14Yeye ni kama meli za biashara
akileta chakula chake kutoka mbali.
15Yeye huamka kungali bado giza
huwapa jamaa yake chakula na mafungu
watumishi wake wa kike.
16Huangalia shamba na kulinunua,
kutokana na mapato yake hupanda shamba
la mizabibu.
17Hufanya kazi zake kwa nguvu,
mikono yake ina nguvu kwa ajili ya kazi
zake.
18Huona kwamba biashara yake ina faida,
wala taa yake haizimiki usiku.
19Huweka mikono yake kwenye pia,
navyo vidole vyake hushikilia kijiti chenye
uzi.
20Huwanyoshea maskini mikono yake
na kuwakunjulia wahitaji vitanga vyake.
21Theluji ishukapo, hana hofu kwa ajili ya watu
wa nyumbani mwake,
kwa maana wote wamevikwa nguo za joto[b].
22Hutengeneza mazulia ya kufunika kitanda
chake,
yeye huvaa kitani safi na urujuani.
23Mume wake anaheshimiwa kwenye lango la
mji,
aketipo miongoni mwa wazee wa nchi.
24Hutengeneza mavazi ya kitani na kuyauza,
naye huwauzia wafanya biashara mishipi.
25Amevikwa nguvu na heshima,
anaweza kucheka bila kuwa na hofu kwa
siku zijazo.
26Huzungumza kwa hekima
na mafundisho ya kuaminika yapo ulimini

a2 Mwana wa nadhiri zangu hapa maana yake "Uliye jibu la maombi yangu.''

b21 "Za joto'' hapa ni kama nyekundu, kwenye Kiebrania na Kiyunani.

mwake.
27Huangalia mambo ya nyumbani mwake
wala hali chakula cha uvivu.
28Watoto wake huamka na kumwita mbarikiwa
na mumewe pia, naye humsifu.
29“Wanawake wengi hufanya vitu vyenye sifa
nzuri,
lakini wewe umewapita wote.”
30Kupendeza ni udanganyifu, uzuri unapita
upesi,
bali mwanamke anayemcha BWANA
atasifiwa.
31Mpe thawabu anayostahili,
nazo kazi zake na zimletee sifa kwenye
lango la mji.

MHUBIRI

Utangulizi

Neno la Kiyunani *''ecclesiastes''* limetafsiriwa kutoka kwenye neno la Kiebrania *''Qoheleth''* ambalo lina maana ya *''Mhubiri''*au yeye ahutubiaye kusanyiko. Maadam mwandishi anajitaja mwenyewe mara nyingi kama ndiye '' mhubiri,'' jina hili ''Mhubiri'' linaonekana kuwa ndilo jina linalofaa kukitambulisha kitabu hiki. Neno''mwalimu'' lililotumika katika tafsiri ya Agano la Kale ya Kiyunani *''Septuagint''*ndilo linalofanana na hili.

Kitabu cha Mhubiri kinachunguza umaana wa kuishi. Kwa bidii kubwa na hata kwa kushiriki, anafanya uchunguzi katika kuthubutu hata kujitia katika mafanikio ya kitambo kidogo na kule kushindwa kwa mwanadamu.mara kwa mara anarudia usemi *''chini ya jua''*na *''yote ni ubatili,''* yaani, *(''utupu, bure, udanganyifu, tena upuzi'')* akiyaweka katika mtazamo wa kibinadamu.

Mwandishi anapoangalia katika shughuli za wanadamu, anamwona mwanadamu katika wazimu wa kukimbizana na jambo moja kisha anakimbizana na jingine. Hatimaye, imani inamfundisha kwamba Mungu ameamuru mambo yote kulingana na kusudi lake na kwamba wajibu wa mwanadamu ni kukubaliana na hayo, pamoja na viwango vyake mwenyewe vyenye ukomo, kuwa ndiyo majaliwa ya Mungu. Hivyo, mwanadamu yampasa kuwa mvumilivu na kufurahia maisha kama vile Mungu ayatoavyo. Hekima, elimu, maarifa, anasa, furaha, mamlaka, uwezo, utajiri, ushawishi, dini na kadhalika, vitu vyote hivi vina thamani na umuhimu kwa wakati na mahali muafaka katika maisha ya binadamu. Lakini vitu hivi vina thamani ya kudumu pale tu ambapo Mungu anakuwa ndiye anayetawala maisha ya mtu. Kwa hiyo kumcha, kumheshimu na kumtumikia Mungu kwa moyo ni muhimu ili kuyafanya maisha yawe na maana. Pasipo Mungu, ''Mwalimu'' anasema, ''kila kitu ni ubatili.''

Wazo

Kusudi la kitabu hiki ni kuchunguza maisha kwa ujumla wake na kufundisha kwamba upembuzi wa mwisho unaonyesha kuwa maisha hayana maana, yaani, ni ubatili bila kumheshimu na kumcha Mungu kikamilifu.

Mwandishi

Inakubalika kwamba mwandishi wa kitabu hiki ni Solomoni ingawa hajitaji katika kitabu hiki kama alivyojitaja katika Mithali (1 :1 ; 10 :1 ; 25 :1) na Wimbo Ulio Bora (1 :1), hata hivyo aya kadhaa zinaashiria kuwa ndiye aliyeandika kitabu hiki. Mwandishi anaandika katika mtazamo wa mchunguzi wa kifilosofia. Ndani ya kitabu hiki huyu mwandishi anajitaja mwenyewe kuwa mwana wa Daudi aliyetawala Yerusalemu juu ya taifa la Israeli (1 :1,12).Njia zake,uelekevu katika hekima yake isiyoweza kulinganishwa, utajiri wake mkubwa, kujifurahisha katika wingi wa mali na utajiri, shughuli nyingi za ujenzi, vyote hivi vinaonyesha kwamba Solomoni ndiye mwandishi, ingawa hakutaja jina lake kwa wazi ndani ya kitabu. Mwelekeo wa mapokeo ya Kiyahudi na wasomi Wakristo unashikilia kuwa Solomoni ndiye mwandishi wa kitabu hiki. Ingawa wasomi wa hivi karibuni wameibua hoja nyingi, mpaka sasa hakuna uthibitisho ambao umeletwa unaoonyesha vinginevyo kwa ukamilifu.

Kusudi

Solomoni alikuwa anayaangalia maisha yake ya nyuma ambayo kwa sehemu kubwa aliishi mbali na Mungu.

.

Mahali

Yerusalemu

Tarehe

Kama mwaka 935 K.K.

Mgawanyo

- Maisha ni ubatili kabisa (1 :1-11)
- Kikomo cha hekima (1:12-2:26)
- Wakati kwa kila jambo (3:1-22)
- Maudhi na kutosheka (6:1-8:17)
- Maisha ni lazima yatawaliwe na hekima (9:1-1020)
- Hekima ya kweli – kumcha Mungu 911:1-12:14)

Kila Kitu Ni Ubatili Mtupu

1 Maneno ya Mhubiri, mwana wa Daudi,mfalme huko Yerusalemu:

2"Ubatili mtupu! Ubatili mtupu!''
Mhubiri anasema.
"Ubatili mtupu!
Kila kitu ni ubatili.''

3Mwanadamu anafaidi nini kutokana na kazi
yake yote anayotaabikia chini ya jua?
4Vizazi huja na vizazi hupita,
lakini dunia inadumu milele.
5Jua huchomoza na jua huzama,
nalo huarakisha kurudi maawioni.
6Upepo huvuma kuelekea kusini
na kugeukia kaskazini,
hurudia mzunguko uo huo,
daima ukirudia njia yake.
7Mito yote hutiririka baharini,
hata hivyo bahari kamwe haijai.
Mahali mito inapotoka,
huko hurudi tena.
8Vitu vyote vinachosha,
zaidi kuliko mtu anavyoweza kusema.
Jicho kamwe halitosheki kutazama,
wala sikio halishibi kusikia.
9Kile kilichokuwapo kitakuwapo tena,
kile kilichofanyika kitafanyika tena,
hakuna kilicho kipya chini ya jua.
10Kuna kitu chochote ambacho mtu anaweza kusema,
"Tazama! Kitu hiki ni kipya?''
Kilikuwapo tangu zamani za kale,
kilikuwapo kabla ya wakati wetu.
11Hakuna kumbukumbu ya watu wa zamani,
hata na wale ambao hawajaja bado
hawatakumbukwa
na wale watakaofuata baadaye.

Hekima Ni Ubatili

12Mimi, Mhubiri, nilikuwa mfalme katika Yerusalemu. 13Nilitumia muda wangu wote kujifunza na kuvumbua kwa hekima yote yanayofanyika chini ya mbingu. Jinsi gani Mungu ameweka mzigo mzito juu ya wanadamu! 14Nimeshaona mambo yote yanayotendeka chini ya jua, hayo yote ni ubatili, hii ni kukimbiza upepo.
15Kilichopindika hakiwezekani kunyoosha,
kile ambacho hakipo haiwezekani
kukihesabu.
16Niliwaza mwenyewe, "Tazama, nimekua na kuongezeka katika hekima kuliko ye yote aliyewahi kutawala Yerusalemu kabla yangu. Nimekuwa na uzoefu mkubwa wa hekima na maarifa.'' 17Ndipo nilipojitahidi kufahamu kutofautisha hekima, wazimu na upumbavu, lakini nikatambua hata hili nalo ni kukimbiza upepo.

18Kwa kuwa hekima nyingi huleta huzuni
kubwa,
maarifa yanapoongezeka, masikitiko
yanaongezeka.

Anasa Ni Ubatili

2 Nikafikiri moyoni mwangu, "Njoo sasa, nitakujaribu kwa anasa nione ni lipi lililo jema.'' Lakini hilo nalo likaonekana ni ubatili. 2Nikasema, "kicheko,'' nacho ni upumbavu. Nayo matokeo ya anasa ni nini? 3Nikajaribu kujifurahisha kwa mvinyo na kukumbatia upumbavu, huku bado akili yangu inaniongoza kwa hekima. Nilitaka kuona ni lipi bora watu wafanye kwa siku chache wanazoishi chini ya mbingu.

4Nikafanya miradi mikubwa: Nikajijengea majumba na kulima mashamba ya mizabibu. 5Nikatengeneza bustani na viwanja vya starehe nikaotesha huko kila aina ya miti ya matunda. 6Nikajenga mabwawa ya kukusanya maji ya kunyweshea hii miti iliyokuwa inastawi vizuri. 7Nikanunua watumwa wa kiume na wa kike na watumwa wengine walizaliwa nyumbani mwangu. Pia nilikuwa na makundi ya ng'ombe, kondoo na mbuzi kuliko mtu ye yote aliyewahi kuishi Yerusalemu kabla yangu. 8Nikajikusanyia fedha na dhahabu, hazina za wafalme na za majimbo. Nikajipatia waimbaji wanaume na wanawake, nazo nyumba za masuria, vitu ambavyo moyo wa mwanadamu hufurahia. 9Nikawa maarufu sana kuliko mtu mwingine yeyote aliyepata kuishi Yerusalemu kabla yangu. Katika haya yote bado nikawa nina hekima.

10Sikujinyima kitu cho chote ambacho macho
yangu yalikitamani,
hakuna anasa ambayo niliunyima moyo
wangu.
Moyo wangu ulifurahia kazi zangu zote,
hii ilikuwa thawabu ya kazi zangu zote.
11Hata hivyo nilipokuja kuangalia yote ambayo
mikono yangu ilikuwa imefanya
na yale niliyotaabika kukamilisha,
kila kitu kilikuwa ni ubatili, ni kukimbiza

upepo,
hapakuwa na faida yo yote chini ya jua.

Hekima Na Upumbavu Ni Ubatili

12Kisha nikageuza mawazo yangu kufikiria
hekima,
wazimu na upumbavu.
Ni nini zaidi mtu anayetawala
baada ya mfalme anachoweza kufanya
ambacho hakijafanywa?
13Nikaona kuwa hekima ni bora kuliko
upumbavu,
kama vile nuru ilivyo bora kuliko giza.
14Mtu mwenye hekima ana macho katika kichwa
chake,
lakini mpumbavu anatembea gizani,
lakini nikaja kuona kwamba
wote wawili hatima yao inafanana.

15Kisha nikafikiri moyoni mwangu,

"Hatima ya mpumbavu itanipata mimi pia.
Nitafaidi nini basi kwa kuwa na
hekima?''
Nikasema moyoni mwangu,
"Hili nalo ni ubatili.''
16Kwa maana kwa mtu mwenye hekima, kama
ilivyo kwa mpumbavu, hatakumbukwa
kwa muda mrefu,
katika siku zijazo wote watasahaulika.
Kama vile ilivyo kwa mpumbavu,
mtu mwenye hekima pia lazima atakufa!

Kutaabika Ni Ubatili

17Kwa hiyo nikachukia maisha, kwa sababu kazi inayofanyika chini ya jua ilikuwa masikitiko kwangu. Yote hayo ni ubatili, ni kukimbiza upepo. 18Nikachukia kila kitu nilichokuwa nimetaabikia chini ya jua, kwa sababu ni lazima nimwachie yule ajaye baada yangu. 19Nani ajuaye kama atakuwa ni mtu mwenye hekima au mpumbavu? Lakini hata hivyo yeye ndiye atakayetawala kazi zote ambazo nimemiminia juhudi na ustadi chini ya jua. Hili nalo ni ubatili. 20Kwa hiyo moyo wangu ukaanza kukata tamaa juu ya kazi yangu yote niliyoifanya kwa taabu chini ya jua. 21Kwa kuwa mtu anaweza kufanya kazi yake kwa hekima, maarifa na ustadi, kisha analazimika kuacha vyote alivyo navyo kwa mtu mwingine ambaye hajavifanyia kazi. Hili nalo pia ni ubatili tena ni balaa kubwa. 22Mtu atapata nini kwa taabu yote na kuhangaika kwa bidii katika kazi anayotaabikia chini ya jua? 23Siku zake zote kazi yake ni maumivu na masikitiko, hata usiku akili yake haipati mapumziko. Hili nalo pia ni ubatili.

24Hakuna kitu bora anachoweza kufanya mtu zaidi ya kula na kunywa na kuridhika katika kazi yake. Hili nalo pia, ninaona, latokana na mkono wa Mungu, 25kwa sababu pasipo yeye, ni nani awezaye kula na kufurahi? 26Kwa yule mtu anayempendeza Mungu, Mungu humpa hekima, maarifa na furaha, bali kwa mwenye dhambi Mungu humpa kazi ya kukusanya na kuhifadhi utajiri ili Mungu ampe yule anayempenda. Hili nalo pia ni ubatili, ni kukimbiza upepo.

Wakati Kwa Ajili Ya Kila Jambo

3 Kuna wakati kwa ajili ya kila jambo,
nayo majira kwa kila tendo chini ya mbingu:

2 Wakati wa kuzaliwa na wakati wa kufa,
wakati wa kupanda na wakati wa kung'oa
yaliyopandwa,
3 wakati wa kuua na wakati wa kuponya,
wakati wa kubomoa, na wakati wa kujenga,
4 wakati wa kulia na wakati wa kucheka,
wakati wa kuomboleza na wakati wa
kucheza,
5 wakati wa kutawanya mawe na wakati wa
kukusanya mawe,
wakati wa kukumbatia na wakati wa
kutokukumbatia,
6 wakati wa kutafuta na wakati wa kupoteza,
wakati wa kuweka na wakati wa kutupa,
7 wakati wa kurarua na wakati wa kushona,
wakati wa kunyamaza na wakati wa
kuzungumza,
8 wakati wa kupenda na wakati wa kuchukia,
wakati wa vita na wakati wa amani.

9Mfanyakazi anapata faida gani kutokana na taabu yake? 10Nimeona mzigo Mungu alioweka juu ya wanadamu. 11Amefanya kila kitu kiwe kizuri kwa wakati wake. Pia ameiweka hiyo milele katika mioyo ya wanadamu, wala hawawezi kutambua yale ambayo Mungu amefanya tangu mwanzo hadi mwisho. 12Ninajua kwamba hakuna kitu bora kwa wanadamu kuliko kuwa na furaha na kutenda mema wakati wanapoishi. 13Tena ni karama ya Mungu kila mtu apate kula na kunywa na kujiburudisha kwa mema katika kazi yake yote. 14Ninajua kwamba kila kitu anachokifanya Mungu kitadumu milele, hakuna kinachoweza

kuongezwa au kupunguzwa. Mungu hufanya hivyo ili watu wamheshimu.

15Cho chote kilichopo kilishakuwapo,
kitakachokuwapo kimekwishakuwapo kabla,
naye Mungu huyaita yale yaliyopita yarudi
tena.

16Pia nikaona kitu kingine tena chini ya jua:

Mahali pa kutolea hukumu, uovu ulikuwapo,
mahali pa kupatia haki, uovu ulikuwapo.

17Nikafikiri moyoni mwangu,

"Mungu atawaleta hukumuni
wote wawili wenye haki na waovu,
kwa maana kutakuwapo na wakati kwa ajili
ya kila jambo,
wakati kwa ajili ya kila tendo."

18Pia nikafikiri, "Kuhusu wanadamu, Mungu huwajaribu ili wajione kwamba wao ni kama wanyama. 19Hatima ya mwanadamu ni kama ile ya wanyama, wote wana mwisho unaofanana: Jinsi anavyokufa mnyama, ndivyo anavyokufa mwanadamu. Wote wana pumzi inayofanana, mwanadamu hana cha zaidi kuliko mnyama. Kila kitu ni ubatili. 20Wote huenda mahali panapofanana, wote hutoka mavumbini, mavumbini wote hurudi. 21Ni nani ajuaye kama roho ya mtu huenda juu na roho ya mnyama hushuka chini ardhini?"

22Kwa hiyo nikaona kwamba hakuna kitu kilicho bora zaidi kwa mwanadamu kuliko kuifurahia kazi yake, kwa sababu hilo ndilo fungu lake. Kwa maana ni nani awezaye kumrudisha ili aje kuona kile kitakachotendeka baada yake?

Uonevu, Taabu, Uadui

4 Nikatazama tena nikaona uonevu wote uliokuwa unafanyika chini ya jua:

Nikaona machozi ya walioonewa,
wala hawana wa kuwafariji,
uwezo ulikuwa upande wa wale
wanaowaonea,
wala hawana wa kuwafariji.
2Nami nikasema kwamba wafu,
waliokwisha kufa,
wana furaha kuliko watu walio hai,
ambao bado wanaishi.
3Lakini aliye bora kuliko hao wawili
ni yule ambaye hajazaliwa bado,
ambaye hajaona ubaya
ule unaofanyika chini ya jua.

4Tena nikaona kuwa kazi zote na mafanikio yote huchipuka kutokana na wivu wa mtu kwa jirani yake. Hili nalo ni ubatili, ni kukimbiza upepo.

5Mpumbavu hukunja mikono yake na
kujiangamiza mwenyewe.
6Afadhali konzi mmoja pamoja na utulivu
kuliko konzi mbili pamoja na taabu
na kukimbiza upepo.

7Tena nikaona kitu kingine kilicho ubatili chini ya jua:

8Kulikuwapo mwanadamu aliye peke yake,
hakuwa na mwana wala ndugu.
Hapakuwa na mwisho wa kazi yake,
hata hivyo macho yake hayakutosheka
na utajiri wake.
Aliuliza, "Ninajitaabisha hivi kwa ajili ya nani,
nami kwa nini ninajinyima kufurahia?"
Hili pia ni ubatili,
ni shughuli yenye taabu!

9Wawili ni afadhali kuliko mmoja,
kwa sababu wana malipo mazuri kwa kazi
yao:
10Kama mmoja akianguka,
mwenzake atamwinua.
Lakini ni jambo la kuhuzunisha kwa mtu
yule aangukaye
naye hana wa kumwinua!
11Pia, kama wawili wakilala pamoja
watapashana joto.
Lakini ni vipi mtu aweza kujipasha joto
mwenyewe?
12Ingawa mtu mmoja aweza kushindwa,
watu wawili wanaweza kujikinga.
Kamba ya nyuzi tatu haikatiki kwa urahisi.

Maendeleo Ni Ubatili

13Afadhali kijana maskini mwenye hekima kuliko mfalme mzee mpumbavu ambaye hajui tena kupokea maonyo. 14Kijana huyo angeweza kutokea gerezani akapata ufalme, au angeweza kuwa amezaliwa katika umaskini kwenye huo ufalme. 15Nikaona kwamba wote walioishi na kutembea chini ya jua walimfuata kijana,

aliyepokea ufalme. 16Hapakuwa na kikomo cha watu wote aliowatawala. Lakini wale waliokuja baadaye hawakufurahia kazi ya yule aliyepokea ufalme. Hili nalo pia ni ubatili, ni kukimbiza upepo.

Simama Katika Kicho Cha Mungu

5 Linda hatua zako uendapo katika nyumba ya Mungu. Karibia usikilize kuliko kutoa dhabihu ya wapumbavu, ambao hawajui kuwa wanafanya kosa.

2Usiwe mwepesi kuzungumza,
usiwe na haraka katika moyo wako
kuzungumza lo lote mbele za Mungu.
Mungu yuko mbinguni nawe uko duniani,
kwa hiyo maneno yako na yawe
machache.
3Kama vile ndoto huja wakati kuna shughuli
nyingi,
ndivyo yalivyo mazungumzo ya mpumbavu
wakati kuna maneno mengi.

4Wakati unapomwekea Mungu nadhiri, usikawie kuitimiza. Yeye hafurahii wapumbavu, timiza nadhiri yako. 5Ni afadhali usiweke nadhiri kuliko kuiweka na usiitimize. 6Usiruhusu kinywa chako kukuingiza dhambini. Tena usijitetee mbele ya huyo mjumbe wa hekaluni, ukisema, "Niliweka nadhiri kwa makosa." Kwa nini Mungu akasirike kwa ajili ya yale unayosema na kuiharibu kazi ya mikono yako? 7Kuota ndoto kwingi na maneno mengi ni ubatili. Kwa hiyo simama katika kicho cha Mungu.

Utajiri Ni Ubatili

8Kama ukiona maskini wanaonewa katika nchi, hukumu na haki vikipotoshwa, usishangazwe na mambo hayo, kwa maana afisa mmoja anaangaliwa na aliye juu yake zaidi na juu ya hao wawili kuna wengine walio juu zaidi yao. 9Mafanikio ya nchi ni kwa ajili ya wote, hata mfalme mwenyewe hufaidi kutoka mashambani.
10Ye yote apendaye fedha kamwe hatosheki na
fedha,
ye yote apendaye utajiri kamwe hatosheki
na kipato chake.
Hili nalo pia ni ubatili.

11Mali ikiongezeka, ndivyo walaji
wanavyoongezeka.
Hii nayo inamfaidia nini mwenye mali
isipokuwa ni kushibisha macho yake?
12Usingizi wa kibarua ni mtamu, awe amekula
kidogo au kingi,
lakini wingi wa mali humnyima tajiri
usingizi.

13Nimeshaona uovu mzito chini ya jua:
Utajiri uliolimbikizwa kwa kujinyima
na kuleta madhara kwa mwenye mali,
14au utajiri uliopotea kwa bahati mbaya,
hivyo kwamba wakati akiwa na mwana
hakuna cho chote kilichobaki kwa ajili
yake.
15Mtu hutoka tumboni mwa mama yake uchi,
naye jinsi alivyokuja vivyo hivyo
huondoka.
Hachukui cho chote kutokana na kazi yake
ambacho anaweza kuchukua mkononi
mwake.

16Hili nalo ni baya la kusikitisha:

Kama vile mtu ajavyo, vivyo hivyo
huondoka,
naye anapata faida gani,
maadam hutaabika kwa ajili ya upepo?
17Siku zake zote hula gizani,
pamoja na fadhaa kubwa, mateso na hasira.

18Ndipo nikatambua kwamba ni vema na sahihi kwa mtu kula na kunywa na kutosheka katika kazi yake ngumu chini ya jua katika siku chache za maisha yake Mungu alizompa, kwa maana hili ndilo fungu lake. 19Zaidi ya yote, Mungu anapompa mtu ye yote utajiri na milki, humwezesha kuvifurahia, kukubali fungu lake na kuwa na furaha katika kazi yake, hii ni karama ya Mungu. 20Mara chache mtu huzifikiri siku za maisha yake, kwa sababu Mungu humfanya ashikwe na furaha ya moyoni.

6 Nimeona ubaya mwingine chini ya jua, nao unalemea sana wanadamu: 2Mungu humpa mwanadamu utajiri, mali na heshima, hivyo hakukosa cho chote moyo wake unachokitamani. Lakini Mungu hamwezeshi kuvifurahia, badala yake mgeni ndiye anayevifurahia. Hili ni ubatili, ni ubaya unaosikitisha.

3Mtu anaweza kuwa na watoto mia moja naye akaishi miaka mingi, lakini haijalishi kuwa ataishi kirefu namna gani, kama hawezi kufurahia mali yake na kwamba hapati mazishi

ya heshima, ninasema afadhali mtoto aliyezaliwa akiwa amekufa kuliko yeye. [4]Kuzaliwa kwake hakuna maana, huondokea gizani na gizani jina lake hufunikwa. [5]Ingawa hakuwahi kuliona jua wala kujua kitu cho chote, yeye ana pumziko zaidi kuliko mtu huyo, [6]hata kama ataishi miaka elfu mara mbili na zaidi, lakini akashindwa kufurahia mali yake. Je, wote hawaendi sehemu moja?

[7]Juhudi zote za binadamu ni kwa ajili ya kinywa chake,
hata hivyo hamu yake kamwe haitoshelezwi.
[8]Mtu mwenye hekima ana faida gani zaidi ya mpumbavu?
Mtu maskini anapata faida gani kwa kujua jinsi ya kujistahi mbele ya watu wengine?
[9]Ni afadhali kile ambacho jicho linakiona kuliko hamu isiyotoshelezwa.
Hili nalo ni ubatili,
ni kukimbiza upepo.

[10]Lolote lililopo limekwisha kupewa jina,
naye mwanadamu alivyo ameshajulikana,
hakuna mtu awezaye kushindana na mwenye nguvu kuliko yeye.
[11]Maneno yanavyokuwa mengi,
ndivyo yanavyokosa maana,
Je, hilo linamfaidia vipi ye yote?

[12]Kwa maana ni nani anayejua lililo jema kwa ajili ya maisha ya mwanadamu, katika siku chache na za ubatili anazopita kama kivuli? Ni nani awezaye kumwambia yatakayotokea chini ya jua baada ya yeye kuondoka?

Hekima

7 Afadhali sifa nzuri kuliko manukato safi,
nayo siku ya kufa kuliko ya kuzaliwa.
[2]Afadhali kwenda kwenye nyumba ya msiba kuliko kwenda kwenye nyumba ya karamu,
kwa kuwa kifo ni hatima ya kila mwanadamu,
imewapasa wenye uhai watafakari hili.
[3]Huzuni ni afadhali kuliko kicheko,
kwa sababu uso wenye huzuni wafaa kwa moyo.
[4]Moyo wa wenye hekima uko katika nyumba ya msiba,
lakini moyo wa wapumbavu uko katika nyumba ya anasa.
[5]Afadhali kusikia karipio la mtu mwenye hekima,
kuliko kusikiliza wimbo wa wapumbavu.
[6]Kama ilivyo kuvunjika kwa miiba chini ya sufuria,
ndivyo kilivyo kicheko cha wapumbavu.
Hili nalo pia ni ubatili.

[7]Dhuluma humfanya mtu mwenye hekima mpumbavu,
rushwa huuharibu moyo.
[8]Mwisho wa jambo ni bora kuliko mwanzo wake,
uvumilivu ni bora kuliko kiburi.
[9]Usiwe mwepesi kukasirika rohoni mwako,
kwa kuwa hasira hukaa kifuani mwa wapumbavu.
[10]Usisema, ‘‘Kwa nini siku za kale zilikuwa bora kuliko siku hizi?’’
Kwa maana si hekima kuuliza maswali kama hayo.

[11]Hekima, kama ulivyo urithi, ni kitu chema
na huwafaidia wale walionao jua.
[12]Hekima ni ulinzi kama fedha ilivyo ulinzi,
lakini faida ya maarifa ni hii:
kwamba hekima huhifadhi maisha ya aliye nayo.

[13]Tafakari kile Mungu alichokitenda:

Nani awezaye kunyoosha kile ambacho yeye amekipinda?
[14]Nyakati zikiwa nzuri, ufurahi,
lakini nyakati zikiwa mbaya tafakari:
Mungu amefanya hiyo moja, naam na hiyo nyingine.
Kwa hiyo, mwanadamu hawezi kugundua kitu cho chote kuhusu maisha yake ya baadaye.

[15]Katika maisha haya yangu ya ubatili nimeshaona haya mawili:

Mtu mwadilifu akiangamia katika uadilifu wake,
naye mtu mwovu akiishi maisha marefu katika uovu wake.
[16]Usiwe mwenye haki kupita kiasi,
wala usiwe na hekima kupita kiasi,
kwa nini kujiangamiza mwenyewe?

17Usiwe mwovu kupita kiasi,
wala usiwe mpumbavu,
kwa nini kufa kabla ya wakati wako?
18Ni vema kushika hilo moja
na wala usiache hilo jingine likupite.
Mtu amchaye Mungu ataepuka huko
kupita kiasi kwa hayo yote mawili.

19Hekima humfanya yeye aliye nayo kuwa na
uwezo zaidi
kuliko watawala kumi katika mji.

20Hakuna mtu mwadilifu duniani
ambaye hufanya mambo ya haki na kamwe
asitende dhambi.

21Usitie maanani kila neno linalosemwa na watu,
la sivyo, waweza kumsikia mtumishi wako
akikulaani,
22kwa kuwa unafahamu moyoni mwako
kwamba wewe mwenyewe mara nyingi
umewalaani wengine.
23Yote haya niliyajaribu kwa hekima nikasema,

"Nimeamua kuwa na hekima''
lakini hii ilikuwa nje ya uwezo wangu.
24Vyo vyote hekima ilivyo,
hekima iko mbali sana na imejificha,
ni nani awezaye kuigundua?
25Nikageuza fikira zangu ili kuelewa,
kuchunguza na kuitafuta hekima
kusudi la mambo na ili kuelewa ujinga wa
uovu na wazimu wa upumbavu.

26Nimeona jambo lililo chungu kuliko mauti
mwanamke ambaye ni mtego,
ambaye moyo wake ni mtego
na mikono yake ni minyororo.
Mtu ampendezaye Mungu atamkwepa,
bali mwenye dhambi atanaswa naye.

27Mhubiri anasema, "Tazama, hili ndilo nililogundua:

"Nimegundua kitu kimoja baada ya kingine,
28Nilipokuwa katika kusudi la mambo ningali
natafiti lakini sipati,
nilimpata mwanaume mmoja mnyofu
miongoni mwa elfu,
lakini hakuna mwanamke mmoja
mnyofu miongoni mwao.
29Hili ndilo peke yake nililolipata:
Mungu amemwumba mwanadamu mnyofu,
lakini mwanadamu ametafuta mambo mengi".

8 Ni nani aliye kama mtu mwenye hekima?
Ni nani ajuaye maelezo ya mambo?
Hekima hung'arisha uso wa mtu
na kubadili ugumu wa uso wake.

Mtii Mfalme

2Nawaambia, ''Tii maagizo ya mfalme, kwa sababu uliapa mbele za Mungu. 3Usiharakishe kuondoka mbele ya mfalme. Usiendelee kutenda lililo baya, kwa maana mfalme atafanya lo lote apendalo. 4Kwa kuwa neno la mfalme ndilo lenye mamlaka ya mwisho, nani awezaye kumwambia, "Je, wewe unafanya nini?''

5Ye yote anayetii agizo lake hatadhurika,
moyo wa hekima utajua wakati muafaka na
jinsi ya kutenda.
6Kwa maana kuna wakati muafaka na utaratibu
wa kila jambo,
ingawa huzuni ya mwanadamu huwa nzito
juu yake.

7Kwa vile hakuna mtu ajuaye siku zijazo,
ni nani awezaye kumwambia linalokuja?
8Hakuna mwanadamu awezaye kushikilia roho
yake asife,
wala hakuna mwenye uwezo juu ya siku
ya kufa kwake.
Kama vile hakuna ye yote arudishwaye
nyuma wakati wa vita,
kadhalika uovu hautawaweka huru wale
wautendao.

9Yote haya niliyaona, nilipokuwa natafakari kila kitu kinachotendeka chini ya jua. Kuna wakati ambapo mtu hujifanya bwana juu ya wengine kwa madhara yake mwenyewe. 10Ndipo pia, nikaona waovu wakizikwa, wale ambao walizoea kuingia na kutoka mahali patakatifu na kupewa sifa katika mji ambapo walikuwa wamefanya haya. Hili nalo ni ubatili.

11Wakati hukumu juu ya tendo ovu haitekelezwi upesi, mioyo ya watu hujaa mipango ya kutenda maovu. 12Ingawa mtu mwovu hufanya maovu mia moja na akaendelea kuishi maisha marefu, najua kwamba itakuwa bora zaidi kwa watu wanaomwogopa Mungu, wamchao Mungu. 13Lakini kwa sababu waovu hawamwogopi Mungu, hawatafanikiwa, maisha yao hayatarefuka kama kivuli.

14Kuna kitu kingine ambacho ni ubatili

kinachotokea duniani: Watu waadilifu kupata yale yanayowastahili waovu, nao waovu kupata yale yanayowastahili waadilifu. Hili nalo pia, nasema ni ubatili. 15Kwa hiyo mimi ninasifu kufurahia maisha, kwa sababu hakuna kitu bora zaidi kwa mwanadamu chini ya jua kuliko kula, kunywa na kufurahi. Kisha furaha itafuatana naye kazini mwake siku zote za maisha yake ambazo amepewa na Mungu chini ya jua.

16Nilipotafakari akilini mwangu ili nijue hekima na kuangalia kazi ya mwanadamu duniani jinsi ambavyo macho yake hayapati usingizi mchana wala usiku, 17kisha nikaona yale yote ambayo Mungu ameyafanya. Hakuna awezaye kuelewa yale yanayotendeka chini ya jua. Licha ya juhudi zake zote za kutafuta, mtu hawezi kugundua maana yake. Hata ingawa mtu mwenye hekima anadai kuwa anafahamu, kwa hakika hawezi kulitambua.

Hatima Ya Wote

9 Kwa hiyo niliyatafakari yote haya nikafikia uamuzi kwamba waadilifu na wenye hekima na yale wanayoyafanya yako mikononi mwa Mungu, lakini hakuna mtu ajuaye kama anangojewa na upendo au chuki. 2Wote wanayo hatima inayofanana, mwadilifu na mwovu, mwema na mbaya, aliye safi na aliye najisi, wale wanaotoa dhabihu na wale wasiotoa.

Kama ilivyo kwa mtu mwema,
ndivyo ilivyo kwa mtu mwenye dhambi,
kama ilivyo kwa wale wanaoapa
ndivyo ilivyo kwa wale wasioapa.

3Huu ni ubaya ulio katika kila kitu kinachotendeka chini ya jua: Mwisho unaofanana huwapata wote. Zaidi ya hayo, mioyo ya watu, imejaa ubaya na kuna wazimu mioyoni mwao wangali hai, hatimaye huungana na waliokufa. 4Ye yote aliye miongoni mwa walio hai analo tumaini, hata mbwa hai ni bora kuliko simba aliyekufa!

5Kwa maana walio hai wanajua kwamba watakufa,
lakini wafu hawajui cho chote,
hawana tuzo zaidi,
hata kumbukumbu yao imesahaulika.
6Upendo wao, chuki yao
na wivu wao vimetoweka tangu kitambo,
kamwe hawatakuwa tena na sehemu katika
lo lote linalotendeka chini ya jua.

7Nenda, kula chakula chako kwa furaha, unywe divai yako kwa moyo wa shangwe, kwa maana sasa Mungu anakubali unachofanya. 8Daima uvae nguo nyeupe na daima upake kichwa chako mafuta. 9Furahia maisha na mke wako, umpendaye, siku zote za maisha ya ubatili uliyopewa na Mungu chini ya jua, siku zote za ubatili. Kwa maana hili ndilo fungu lako katika maisha na katika kazi yako ya taabu chini ya jua. 10Lo lote mkono wako upatalo kufanya, fanya kwa nguvu zako zote, kwa kuwa huko kuzimu, unakokwenda, hakuna kufanya kazi wala mipango wala maarifa wala hekima.

11Nimeona kitu kingine tena chini ya jua:

Si wenye mbio washindao mashindano
au wenye nguvu washindao vita,
wala si wenye hekima wapatao chakula
au wenye akili nyingi wapatao mali
wala wenye elimu wapatao upendeleo,
lakini wakati wa bahati huwapata wote.

12Zaidi ya hayo, hakuna mwanadamu ajuaye wakati saa yake itakapokuja:

Kama vile samaki wavuliwavyo katika wavu mkatili,
au ndege wanaswavyo kwenye mtego,
vivyo hivyo wanadamu hunaswa na nyakati
mbaya zinazowaangukia bila kutazamia.

Hekima Ni Bora Kuliko Upumbavu

13Pia niliona chini ya jua mfano huu wa hekima ambao ulinivutia sana: 14Palikuwa na mji mdogo uliokuwa na watu wachache ndani yake. Mfalme mwenye nguvu akainuka dhidi yake, akauzunguka akaweka jeshi kubwa dhidi yake. 15Katika mji huo kulikuwapo mtu mmoja maskini lakini mwenye hekima, naye akauokoa ule mji kwa hekima yake. Lakini hakuna aliyemkumbuka yule maskini. 16Kwa hiyo, nikasema, “Hekima ni bora kuliko nguvu.” Lakini hekima ya maskini imedharauliwa, wala hakuna anayesikiliza maneno yake.

17Maneno ya utulivu ya mwenye hekima husikiwa
kuliko makelele ya mtawala wa wapumbavu.
18Hekima ni bora kuliko silaha za vita,
lakini mwenye dhambi mmoja huharibu

mema mengi.

10 Kama vile mainzi waliokufa huacha harufu mbaya kwenye manukato,
ndivyo upumbavu kidogo huzidi nguvu hekima na heshima.
2Moyo wa mwenye hekima huelekea kuume,
lakini moyo wa mpumbavu huelekea kushoto.
3Hata anapotembea barabarani,
mpumbavu hukosa ufahamu
na kudhihirisha kwa kila mmoja jinsi alivyo mpumbavu.
4Kama hasira ya mtawala ikiwaka dhidi yako,
usiache mahali pako,
utulivu huweza kuzuia makosa mengi.

5Kuna ubaya niliouona chini ya jua,
aina ya kosa litokalo kwa mtawala:
6Wapumbavu kuwekwa kwenye nafasi nyingi za juu,
wakati matajiri hushika nafasi za chini.
7Mimi nimeona watumwa wamepanda farasi,
wakati wakuu wakitembea kwa miguu kama watumwa.

8Yeye achimbaye shimo aweza kutumbukia ndani yake,
ye yote abomoaye ukuta anaweza kuumwa na nyoka.
9Ye yote apasuaye mawe inawezekana yakamuumiza,
ye yote apasuaye magogo inawezekana yakamuumiza.
10Kama shoka ni butu na halikunolewa,
nguvu nyingi zinahitajika,
lakini ustadi utaleta mafanikio.

11Kama nyoka akiuma kabla ya kufanyiwa uaguzi,
mwaguzi hatahitajika tena.

12Maneno yatokayo kinywani mwa mtu mwenye hekima yana neema,
bali mpumbavu huangamizwa na midomo yake mwenyewe.
13Mwanzoni maneno yake ni upumbavu,
mwishoni ni wazimu mbaya,
14naye mpumbavu huzidisha maneno.

Hakuna ye yote ajuaye linalokuja,
ni nani awezaye kueleza ni jambo gani litakalotokea baada yake?

15Kazi ya mpumbavu humchosha mwenyewe,
hajui njia iendayo mjini.
16Ole wako, Ee nchi ambayo mfalme wako alikuwa mtumwa
na ambayo wakuu wako hufanya karamu asubuhi.
17Heri wewe, Ee nchi ambayo mfalme wako ni wa uzao wenye kuheshimika
na ambayo wakuu wako hula chakula kwa wakati unaofaa,
ili kupata nguvu na si kwa ajili ya ulevi.

18Kama mtu ni mvivu paa la nyumba huinama,
kutokana na mikono milegevu, nyumba huvuja.

19Karamu hufanywa kwa ajili ya kicheko,
nao mvinyo hufurahisha maisha,
lakini fedha ni jawabu la mambo yote.

20Usimshutumu mfalme hata ikiwa ni katika mawazo yako,
au kumlaani tajiri katika chumba chako cha kulala,
kwa sababu ndege wa angani wanaweza kuchukua maneno yako,
naye ndege anayeruka anaweza kutoa taarifa ya yale uliyosema.

Mkate Juu Ya Maji

11 Tupa mkate wako juu ya maji,
kwa maana baada ya siku nyingi utaupata tena.
2Wape sehemu watu saba, naam hata wanane,
kwa maana hujui ni baa gani litakalokuwa juu ya nchi.

3Kama mawingu yamejaa maji,
hunyesha mvua juu ya nchi.
Kama mti ukianguka kuelekea kusini au kuelekea kaskazini,
mahali ulipoangukia, hapo ndipo utakapolala.
4Ye yote atazamaye upepo hatapanda,
ye yote aangaliaye mawingu hatavuna.

5Kama vile usivyofahamu njia ya upepo,
au jinsi mwili uumbwavyo ndani ya tumbo la mama,
vivyo hivyo huwezi kufahamu kazi ya Mungu,

Muumba wa vitu vyote.

6Panda mbegu yako asubuhi,
nako jioni usiruhusu mikono yako ilegee,
kwa maana hujui ni ipi itakayofanikiwa,
kwamba ni hii au ni ile,
au kwamba zote zitafanikiwa sawa.

Mkumbuke Muumba Wako Ukiwa Bado Kijana

7Nuru ni tamu,
tena inafurahisha macho kuona jua.
8Hata kama mtu ataishi miaka mingi kiasi gani,
na aifurahie yote.
Lakini na akumbuke siku za giza,
kwa maana zitakuwa nyingi.
Kila kitu kitakachokuja ni ubatili.

9Furahi kijana, wakati ungali kijana,
moyo wako na ukupe furaha katika siku za ujana wako.
Fuata njia za moyo wako na cho chote macho yako yaonayo,
lakini ujue kwamba kwa ajili ya haya yote Mungu atakuleta hukumuni.
10Kwa hiyo basi, ondoa wasiwasi moyoni mwako
na utupilie mbali masumbufu ya mwili wako,
kwa kuwa ujana na nguvu ni ubatili.

12 Mkumbuke Muumba wako siku za ujana wako,
kabla hazijaja siku za taabu
wala haijakaribia miaka utakaposema,
"Mimi sifurahii hiyo,"
2kabla jua na nuru,
nao mwezi na nyota havijatiwa giza,
kabla ya kurudi mawingu baada ya mvua,
3siku ile walinzi wa nyumba watakapotetemeka,
nao watu wenye nguvu watakapojishusha,
wakati wasagao watakapokoma kwa sababu ya uchache,
nao wachunguliao madirishani kutiwa giza,
4wakati milango ya kuingia barabarani itakapofungwa
na sauti ya kusaga kufifia,
wakati watu wataamshwa kwa sauti ya ndege,
lakini nyimbo zao zote zikififia,
5wakati watu watakapoogopa kilichoinuka juu
na hatari zitakazokuwepo barabarani,
wakati mlozi utakapochanua maua
na panzi kujikokota
nawe usiwe na shauku ya kitu cho chote.
Ndipo mwanadamu aiendea nyumba yake ya milele
nao waombolezaji wakizunguka barabarani.

6Mkumbuke yeye, kabla haijakatika kamba ya fedha,
au bakuli la dhahabu halijavunjika,
kabla mtungi kuvunjika kwenye chemchemi,
au gurudumu kuvunjika kisimani,
7nayo mavumbi kurudi ardhini yalikotoka,
na roho kurudi kwa Mungu aliyeitoa.

8Mhubiri asema, "ubatili! Ubatili!
Kila kitu ni ubatili!"

Hitimisho La Mambo

9Mhubiri hakuwa tu na hekima, bali aliwagawia watu maarifa pia. Alitafakari na kutafiti na akaweka katika utaratibu mithali nyingi. 10Mhubiri alitafiti ili kupata maneno sahihi na kila alichoandika kilikuwa sawa na kweli.

11Maneno ya wenye hekima ni kama mchokoro, mithali zao zilizokusanywa pamoja ni kama misumari iliyogongomewa ikawa imara, yaliyotolewa na Mchungaji mmoja. 12Tena zaidi ya hayo, mwanangu, kubali maonyo, hakuna mwisho wa kutunga vitabu vingi, nako kusoma sana huuchosha mwili.

13Hii ndiyo jumla ya maneno,
yote yamekwisha sikiwa,
mche Mungu, nawe uzishike amri zake,
maana kwa jumla ndiyo impasayo mtu.
14Kwa maana Mungu ataleta hukumuni kila kazi,
pamoja na kila neno la siri,
likiwa jema au baya.

Utangulizi

Jina la kitabu hiki kuitwa, *"Wimbo wa Nyimbo,"* yaani, *"wimbo mzuri kupita zote,"* ni tafsiri ya moja kwa moa kutoka kwenye Kiebrania *"Shir hash-shirim"* na ya Kiyunani *"asma asmaton."* Ile nyongeza "*asher li-Shelomoth,"* ambayo imetafsiriwa *"Wimbo wa Solomoni",*ndilo chimbuko la jina linalotumika kwa kawaida katika Kiiengereza "Wimbo wa Solomoni.", ambapo kwenye Kiswahili kitabu hiki kimepewa jina *"Wimbo Ulio Bora"* ambalo limeendana kabisa na lile la Kiebrania. Baada ya mstari wa kufungua tu, Solomoni ametajwa mara sita katika *(1:1,5; 3:7,9,11; 8:11,12).*Kwa asili Kanisa la Kikristo linamtambua Solomoni kuwa ndiye mwandishi. Lile jina la kitabu la Kiebrania lililoko hapo juu, ndiyo njia ya kawaida ya kuuelezea uandishi wa mtu katika maandiko ya kumbukumbu nyingi katika historia ya kawaida na jeografia zinakubaliana na maneno ya kipindi cha Solomoni.

Wazo Kuu

Watu wengine wanafananishia Wimbo Ulio Bora na upendo wa Kristo kwa kanisa lake. Lakini vinavyokubalika zaidi ni kwamba Wimbo Ulio Bora ni mkusanyo wa mashairi kati ya wawili wapendanao. Picha nzuri ya upendo wa mume na mke katika ndoa.

Wahusika Wakuu

Mfalme Solomoni, Mwanamke Mshulami na marafiki.

Mwandishi

Solomoni.

Mahali

Israeli – bustani ya mwanamke Mshulami na jumba la Kifalme.

Tarehe

Kama 960 K.K.

Mgawanyo

- Bibi arusi na Bwana arusi. (1:1-2:7)
- Sifa za mpenzi wake. (2:8-3:5)
- Kumsifu bibi arusi. (3:6-5:1)
- Upendo wenye msukosuko. (5:2-7:9)
- Urafiki ambao haujavunjika. (7:10-8:14)

1 Wimbo ulio Bora wa Solomoni.

Shairi La Kwanza

Mpendwa.
2Unibusu kwa busu la kinywa chako,
kwa maana upendo wako unafurahisha
kuliko divai.
3Manukato yako yananukia vizuri,
jina lako ni kama manukato yaliyomiminwa.
Ndiyo sababu wanawali wanakupenda!
4Nichukue twende nawe, na tufanye haraka!
Mfalme na anilete ndani ya vyumba vyake.

Marafiki
Tunakushangilia na kukufurahia,
tutasifu upendo wako zaidi kuliko divai.

Mpendwa
Tazama ni jinsi gani ilivyo haki wakupende!
5Mimi ni mweusi, lakini napendeza,
Enyi binti za Yerusalemu,
weusi kama mahema ya Kedari,
kama mapazia ya hema la Solomoni.
6Usinikazie macho kwa sababu mimi ni mweusi,
kwa sababu nimefanywa mweusi na jua.
Wana wa mama yangu walinikasirikia
na kunifanya niwe mtunza mashamba
ya mizabibu,
shamba mwenyewe langu la mizabibu
nimeliacha.
7Niambie, wewe ambaye ninakupenda,
unalisha wapi kundi lako la kondoo
na ni wapi unapowapumzisha kondoo
wako adhuhuri.
Kwa nini niwe kama mwanamke
aliyefunikwa shela karibu na makundi ya
rafiki zako?

Marafiki
8Kama hujui, ewe mwanamke mzuri kuliko
wote,
fuata nyayo za kondoo na kulisha wana-
mbuzi wako
karibu na hema za wachungaji.

Mpenzi
9Mpenzi wangu, ninakufananisha
na farasi jike aliyefungwa katika mojawapo
ya magari ya vita ya Farao.
10Mashavu yako yanapendeza yakiwa na vipuli,
shingo yako ikiwa na mikufu ya vito.
11Tutakufanyia vipuli vya dhahabu,
vyenye kupambwa kwa fedha.

Mpendwa
12Wakati mfalme alipokuwa mezani pake,
manukato yangu yasambaza harufu yake
nzuri.
13Mpenzi wangu kwangu mimi ni kifuko cha
manemane kati ya matiti yangu.
14Mpenzi wangu kwangu mimi ni kama kishada
cha maua ya mhina
yaliyochanua kutoka mashamba ya
mizabibu ya En- Gedi.

Mpenzi
15Tazama jinsi ulivyo mzuri, mpenzi wangu!
Tazama jinsi ulivyo mzuri!
Macho yako ni kama ya hua.

Mpendwa
16Tazama jinsi ulivyo mzuri, mpenzi wangu!
O, tazama ni jinsi gani unavyopendeza!
Na kitanda chetu ni cha majani mabichi
mazuri.

Mpenzi
17Nguzo za nyumba yetu ni mierezi,
na mapao yetu ni miberoshi.

Mpedwa
2 Mimi ni ua la waridi la Sharoni,
yungiyungi ya bondeni.

Mpenzi
2Kama yungiyungi katikati ya miiba
ndivyo alivyo mpenzi wangu katikati ya
wanawali.

Mpendwa
3Kama mti wa mtofaa miongoni mwa miti ya
msituni
ndivyo alivyo mpenzi wangu miongoni
mwa wanaume vijana.
Ninafurahia kuketi kivulini mwa mwanaume
huyu,
na tunda lake ni tamu kwangu.
4Amenichukua mpaka kwenye ukumbi wa
karamu,
na bendera ya huyu mwanaume juu yangu
ni upendo.
5Nitie nguvu kwa zabibu kavu,
niburudishe kwa matofaa,
kwa maana ninazimia kwa mapenzi.
6Mkono wa kushoto uko chini ya kichwa changu,

na mkono wake wa kuume
unanikumbatia.
7Binti za Yerusalemu, ninawaagiza
kwa paa na kwa ayala wa shambani:
Msichochee wala kuamsha mapenzi
hata yatakapotaka yenyewe.

8Sikiliza! Mpenzi wangu!
Tazama! Huyu hapa anakuja,
akirukaruka juu milimani
akizunguka juu ya vilima.
9Mpenzi wangu ni kama paa au swala kijana.
Tazama! Anasimama nyuma ya ukuta
wetu,
akitazama kupitia madirishani,
akichungulia kimiani.
10Mpenzi wangu alizungumza na kuniambia,
"Inuka, mpenzi wangu,
mrembo wangu, tufuatane.
11Tazama! Wakati wa masika umepita,
mvua imekwisha imekwenda zake.
12Maua yanatokea juu ya nchi,
majira ya kuimba yamewadia,
sauti za njiwa zinasikika katika nchi yetu.
13Mtini unatunga matunda yake ya mwanzoni,
zabibu zinazochanua zaeneza harufu
yake nzuri.
Inuka, njoo, mpenzi wangu,
mrembo wangu, tufuatane."

Mpenzi
14Hua wangu penye nyufa za majabali,
mafichoni pembezoni mwa mlima,
nionyeshe uso wako,
na niisikie sauti yako,
kwa maana sauti yako ni tamu,
na uso wako unapendeza.
15Tukamatie mbweha,
mbweha wadogo wale wanaoharibu
mashamba ya mizabibu,
mashamba yetu ya mizabibu yalichanua.

Mpendwa
16Mpenzi wangu ni wangu nami ni wake,
hujilisha katikati ya yungiyungi.
17Mpaka jua linapochomoza,
na vivuli vikimbie,
rudi, mpenzi wangu,
na uwe kama paa,
au kama ayala kijana
juu ya vilima vya Betheri.

3 Usiku kucha kwenye kitanda changu
nilimtafuta yule moyo wangu
umpendaye,
nilimtafuta huyo mwanaume lakini
sikumpata.
2Sasa nitaondoka na kuzunguka mjini,
kupitia katika barabara zake na
viwanjani,
nitamtafuta yule moyo wangu umpendaye.
Kwa hiyo nilimtafuta lakini sikumpata
huyo mwanaume.
3Walinzi walinikuta
walipokuwa wakizunguka mji.
Nikawauliza, "Je, mmemwona yule moyo
wangu umpendaye?"
4Kitambo kidogo tu baada ya kuwapita
nilimpata yule moyo wangu umpendaye.
Nilimshika na sikumwachia aende
mpaka nilipomleta katika nyumba ya
mama yangu,
katika chumba cha yule aliyenichukua
mimba.
5Binti za Yerusalemu, ninawaagiza
kwa paa na kwa ayala wa shambani:
Msichochee wala kuamsha mapenzi
hata yatakapotaka yenyewe.

6Ni nani huyu anayekuja kutoka jangwani
kama nguzo ya moshi,
anayenukia manemane na uvumba
iliyotengenezwa kwa vikolezo vyote vya
mfanyi biashara?
7Tazama! Ni gari la Solomoni
lisindikizwalo na mashujaa sitini,
walio wakuu sana wa Israeli,
8wote wamevaa panga,
wote wazoefu katika vita,
kila mmoja na upanga wake pajani,
wamejiandaa kwa ajili ya hofu za usiku.
9Mfalme Solomoni alijitengenezea gari,
alitengeneza kwa mbao kutoka Lebanoni.
10Nguzo zake alitengeneza za fedha,
kitako chake kwa dhahabu.
Kiti chake kilikuwa kimepambwa kwa
zambarau,
gari lake limenakishiwa njumu kwa
ndani lilifunikwa kwa upendo
wa binti za Yerusalemu.
11Tokeni nje, ninyi binti za Sayuni,
mumtazame Mfalme Solomoni akiwa
amevaa taji,
taji ambalo mama yake alimvika siku ya

arusi yake,
siku ambayo moyo wake ulishangilia.

Mpenzi

4 Tazama jinsi ulivyo mzuri, mpenzi wangu!
O, jinsi ulivyo mzuri!
Macho yako nyuma ya shela yako ni
kama ya hua.
Nywele zako ni kama kundi la mbuzi
zikishuka kutoka mlima Gileadi.
2Meno yako ni kama kundi la kondoo
waliokatwa manyoya sasa hivi,
watokao kuogeshwa.
Kila mmoja ana pacha lake,
hakuna hata mmoja aliye peke yake.
3Midomo yako ni kama uzi mwekundu,
kinywa chako kinapendeza.
Mashavu yako nyuma ya shela yako
ni kama vipande viwili vya komamanga.
4Shingo yako ni kama mnara wa Daudi,
uliojengwa kwa madaha,
juu yake zimetundikwa ngao elfu,
zote ni ngao za mashujaa.
5Matiti yako mawili ni kama wana paa wawili,
kama mapacha ya wana paa
wale wajilishao katikati ya yungiyungi.
6Hata papambazuke
na vivuli vikimbie,
nitakwenda kwenye mlima wa manemane
na kwenye kilima cha uvumba.
7Wewe ni mzuri kote, mpenzi wangu,
hakuna hitilafu ndani yako.

8Twende pamoja nami kutoka Lebanoni, bibi
arusi wangu,
twende pamoja nami kutoka Lebanoni.
Shuka kutoka ncha ya Amana,
kutoka juu ya Seniri, kilele cha Hermoni,
kutoka mapango ya simba
na kutoka mlima wapendapo kukaa
chui.
9Umeiba moyo wangu, dada yangu, bibi arusi
wangu,
umeiba moyo wangu
kwa mtupo mmoja wa macho yako,
kwa kito kimoja cha thamani cha mkufu
wako.
10Tazama jinsi pendo lako linavyofurahisha,
dada yangu, bibi arusi wangu!
Ni mara ngapi zaidi pendo lako linafurahisha
kuliko divai,
na harufu ya manukato yako zaidi kuliko
kikolezo cho chote!
11Midomo yako inadondosha utamu
kama sega la asali, bibi arusi wangu,
maziwa na asali viko chini ya ulimi wako.
Harufu nzuri ya mavazi yako ni kama ile ya
Lebanoni.
12Wewe ni bustani iliyofungwa, dada yangu,
bibi arusi wangu,
wewe ni chanzo cha maji kilichozungukwa
kabisa, chemchemi iliyofunguliwa.
13Mimea yako ni bustani ya komamanga yenye
matunda mazuri sana,
yenye hina na nardo,
14nardo na zafarani,
mchai na mdalasini,
pamoja na kila aina ya mti wa uvumba,
manemane na udi
na aina zote za vikolezo bora kuliko vyote.
15Wewe ni chemchemi ya bustani,
kisima cha maji yatiririkayo,
yatiririkayo kutoka Lebanoni.

Mpendwa

16Amka, upepo wa kaskazi,
na uje, upepo wa kusi!
Vuma juu ya bustani yangu,
ili harufu yake nzuri iweze kuenea
mpaka ng'ambo.
Mpendwa wangu na aje bustanini mwake
na kuonja matunda mazuri sana.

Mpenzi

5 Nimekuja kwenye bustani yangu, dada yangu, bibi arusi wangu,
nimekusanya manemane yangu pamoja
na kikolezo changu,
nimekula sega langu la asali na asali
yangu,
nimekunywa divai yangu na maziwa
yangu.

Marafiki

Kuleni, enyi marafiki, mnywe,
kunyweni ya kutosha, Ee wapenzi.

Mpendwa

2Nililala lakini moyo wangu ulikuwa macho.
Sikiliza! Mpenzi wangu anabisha:
"Nifungulie, dada yangu, mpenzi wangu,
hua wangu, asiye na hitilafu.
Kichwa changu kimeloa umande,
na nywele zangu manyunyu ya usiku."
3Nimevua joho langu,
je, ni lazima nivae tena?

Nimenawa miguu yangu,
Je, ni lazima niichafue tena?
4Mpenzi wangu aliweka mkono wake
kwenye tundu la komeo,
moyo wangu ulianza kugonga kwa ajili yake.
5Niliinuka kumfungulia mpenzi wangu,
mikono yangu ilidondosha manemane,
vidole vyangu vikitiririka manemane,
penye vipini vya komeo.
6Nilimfungulia mpenzi wangu,
lakini mpenzi wangu alishaondoka,
alikuwa amekwenda zake.
Moyo wangu ulishuka kwa kuondoka kwake.
Nilimtafuta lakini sikumpata.
Nilimwita lakini hakunijibu.
7Walinzi walinikuta
walipokuwa wakifanya zamu za ulinzi mjini.
Walinipiga, walinijeruhi,
walininyang'anya joho langu,
hao walinzi wa kuta!
8Enyi binti za Yerusalemu, ninawaagiza
kama mkimpata mpenzi wangu,
mtamwambia nini?
Mwambieni ninazimia kwa mapenzi.

Marafiki
9Je, mpendwa wako ni bora kuliko wengine
namna gani,
ni mzuri sana kupita wanawake wote?
Je, mpendwa wako ni mzuri kuliko wengine,
kwa namna gani,
hata unatuagiza hivyo?

Mpendwa
10Mpenzi wangu anang'aa tena mwekundu kwa afya,
wakuvutia miongoni mwa wanaume kumi elfu.
11Kichwa chake ni dhahabu safi kuliko zote,
nywele zake ni za mawimbi
na ni nyeusi kama kunguru.
12Macho yake ni kama ya hua
kandokando ya vijito vya maji,
aliyeogeshwa kwenye maziwa,
yamepangwa kama vito vya thamani.
13Mashavu yake ni kama matuta ya vikolezo
yakitoa manukato.
Midomo yake ni kama yungiyungi
inayodondosha manemane.
14Mikono yake ni fimbo za dhahabu
iliyopambwa kwa Krisolitho.
Mwili wake ni kama pembe ya ndovu
iliyong'arishwa
iliyopambwa na yakuti samawi.
15Miguu yake ni nguzo za marimari
zilizosimikwa katika vitako vya dhahabu safi.
Sura yake ni kama Lebanoni,
mzuri kama miti yake ya mierezi.
16Kinywa chake chenyewe ni utamu,
kwa ujumla yeye ni wa kupendeza.
Huyu ndiye mpenzi wangu, huyu ndiye rafiki yangu,
Ee binti za Yerusalemu.

Marafiki
6 Mpenzi wako amekwenda wapi,
yule mzuri kupita wanawake wote?
Mpenzi wako amegeukia njia ipi,
tupate kumtafuta pamoja nawe?

Mpendwa
2Mpenzi wangu amekwenda bustanini mwake,
kwenye vitalu vya vikolezo,
kujilisha bustanini
na kukusanya yungiyungi.
3Mimi ni wake mpenzi wangu
na mpenzi wangu ni wangu mimi,
huyu mwanaume hulisha katikati ya yungiyungi.

Mpenzi
4Wewe ni mzuri, mpenzi wangu, kama Tirza,
upendezaye kama Yerusalemu,
umetukuka kama jeshi lenye bendera.
5Uyageuze macho yako mbali nami,
yananigharikisha.
Nywele zako ni kama kundi la mbuzi
wanaotelemka kutoka Gileadi.
6Meno yako ni kama kundi la kondoo
wanaotoka kuogeshwa.
Kila mmoja ana pacha lake,
hakuna hata mmojawapo aliye peke yake.
7Mashavu yako nyuma ya shela yako
ni kama vipande viwili vya komamanga.
8Panaweza kuwapo malkia sitini,
masuria themanini
na mabikira wasiohesabika,
9lakini hua wangu, mkamilifu wangu, ni wa namna ya pekee,
binti pekee kwa mama yake,
kipenzi cha yeye aliyemzaa.

Wanawali walimwona na kumwita
mbarikiwa,
malkia na masuria walimsifu.

Marafiki
10Ni nani huyu atokeaye kama
mapambazuko,
mzuri kama mwezi, mwangavu kama jua,
ametukuka kama majeshi yenye
bendera ?

Mpenzi
11Nilitelemka kwenye kichaka cha miti ya milozi
ili kutazama machipuko ya bondeni,
kuona kama mizabibu imechipua
au kama mikomamanga imechanua
maua.
12Kabla sijang'amua,
shauku yangu iliniweka katikati ya magari
ya kifalme ya kukokotwa na farasi.

Marafiki
13Rudi, rudi, Ee Mshulami
rudi, rudi ili tupate kukutazama!

Mpenzi
Kwa nini kumtazama Mshulami,
kama kutazama ngoma ya Mahanaimu[a]?

7 Ee binti wa mwana wa mfalme,
tazama jinsi inavyopendeza miguu yako
katika viatu!
Miguu yako yenye madaha ni kama vito vya
thamani,
kazi ya mikono ya fundi stadi.
2Kitovu chako ni kama bilauri ya mviringo
ambayo kamwe haikosi divai
iliyochanganywa.
Kiuno chako ni kichuguu cha ngano
kilichozungukwa kwa yungiyungi.
3Matiti yako ni kama wana paa wawili,
mapacha wa swala.
4Shingo yako ni kama mnara wa pembe ya
ndovu.
Macho yako ni vidimbwi vya Heshboni
karibu na lango la Beth-rabi.
Pua yako ni kama mnara wa Lebanoni
ukitazama kuelekea Dameski.
5Kichwa chako kinakuvika taji kama mlima
Karmeli.

a13 ''Ngome ya Mahanaimu'' hapa ina maana ''ngome kati ya majeshi mawili.''

Nywele zako ni kama zulia nene la
kutundika ukutani,
mfalme ametekwa na mashungi yake.
6Tazama jinsi ulivyo mzuri na unavyopendeza,
Ee pendo, kwa uzuri wako!
7Umbo lako ni kama la mtende,
nayo matiti yako kama vishada vya
matunda.
8Nilisema, ''Nitakwea mtende,
nami nitayashika matunda yake.''
Matiti yako na yawe kama vishada vya
mzabibu,
harufu nzuri ya pumzi yako kama
matofaa,
9na kinywa chako kama divai bora kuliko zote.

Mpendwa
Divai na iende moja kwa moja kwa mpenzi
wangu,
ikitiririka pole pole juu ya midomo na
meno.
10Mimi ni mali ya mpenzi wangu,
nayo shauku yake ni juu yangu.
11Njoo, mpenzi wangu, twende mashambani,
twende tukalale huko vijijini.
12Hebu na twende mapema katika mashamba
ya mizabibu
tuone kama mizabibu imechipua,
kama maua yake yamefunguka,
pia kama mikomamanga imetoa maua,
huko nitakupa penzi langu.
13Mitunguja hutoa harufu zake nzuri,
kwenye milango yetu kuna matunda
mazuri,
mapya na ya zamani,
ambayo nimekuhifadhia wewe, mpenzi
wangu.

8 Laiti ungelikuwa kwangu kama ndugu wa
kiume,
ambaye aliyanyonya matiti ya mama
yangu!
Kisha, kama ningekukuta huko nje,
ningelikubusu,
wala hakuna mtu ye yote
angelinidharau.
2Ningelikuongoza na kukuleta katika nyumba ya
mama yangu,
yeye ambaye angenifundisha.
Ningelikupa divai iliyokolezwa unywe,
Asali ya maua ya mikomamanga yangu.
3Mkono wa kushoto wa huyo mwanaume uko
chini ya kichwa changu

na mkono wake wa kuume unanikumbatia.
4Binti za Yerusalemu, ninawaagiza:
msichochee wala kuamsha mapenzi
hadi yatakapotaka yenyewe.

Marafiki
5Ni nani huyu anayekuja kutoka nyikani
akimwegemea mpenzi wake?

Mpendwa
Nilikuamsha chini ya mtofaa,
huko mama yako alipotunga mimba yako,
huko yeye alipata utungu akakuzaa.
6Nitie kama muhuri moyoni mwako,
kama muhuri kwenye mkono wako,
kwa maana upendo una nguvu kama mauti,
wivu wake ni mkatili kama kuzimu.
Unachoma kama mwali wa moto,
kama mwali mkubwa wa moto wa
BWANA hasa.
7Maji mengi hayawezi kuuzimisha upendo,
mito haiwezi kuugharikisha.
Kama mtu angelitoa
mali yote ya nyumbani mwake kwa ajili
ya upendo,
angelidharauliwa kabisa.

Marafiki
8Tunaye dada mdogo,
matiti yake hayajakua bado.
Tutafanya nini kwa ajili ya dada yetu
wakati atakapokuja kuposwa?
9Kama yeye ni ukuta,
tutajenga minara ya fedha juu yake
na kama yeye ni mlango,
tutazungushia mbao za mierezi.

Mpendwa
10Mimi ni ukuta,
matiti yangu ni kama minara.
Ndivyo ambavyo nimekuwa machoni pake
kama yule anayeleta utoshelevu.
11Solomoni alikuwa na shamba la mizabibu huko
Baal-hamoni,
alikodisha shamba lake la mizabibu kwa
wapangaji.
Kila mmoja angeleta kwa ajili ya matunda
yake Shekeli elfu moja[a] za fedha.
12Lakini shamba langu la mizabibu ambalo ni
langu mwenyewe ni langu kutoa:
hizo shekeli elfu ni kwa ajili yako, Ee
Solomoni,
na mia mbili ni kwa ajili ya wale wanaotunza
matunda yake.

Mpenzi
13Wewe ukaaye bustanini
pamoja na marafiki mliohudhuria,
unisikizishe na mimi sauti yako!

Mpendwa
14Njoo, mpenzi wangu,
uwe kama swala
au kama ayala mdogo
juu ya milima iliyojaa vikolezo.

---

a11 shekeli 1,000 za fedha ni sawa na kilo 11.5

ISAYA

Utangulizi

Nabii Isaya alianza huduma yake katika Yuda wakati wa utawala wa Mfalme Uzia. Isaya alimwona BWANA alipokufa Mfalme Uzia (kama mwaka 740 K.K). Aliendelea na huduma yake ya unabii huko Yerusalemu wakati wa utawala wa Yothamu, Ahazi na Hezekia wafalme wa Yuda. Kufuatana na mapokeo Isaya alikuwa akitabiri wakati mmoja na Amosi, Hosea na Mika.Kufuatana na mapokeo hayo Isaya aliuawa (kwa kupasuliwa katikati, yaani, vipande viwili) , katika mwaka 680 K.K. chini ya utawala wa Manase,aliyekuwa mwana mwovu wa Mfalme Hezekia, aliyetawala tangu 696 – 642 K.K.

Maendeleo ya kitaifa na kimataifa wakati wa uhai wa Isaya yalitoa msingi muhimu wa kuuelewa ujumbe wake. Isaya alipokuwa mtu mzima ufalme wa Yuda uliibuka kuwa utawala wenye nguvu katika Palestina ukipambana na kuendelea kupanuka kwa nguvu za dola ya Ashuru, wakati ufalme wa kaskazini, yaani, Israeli nguvu zake zilididimia kutokana na mapigano ya ndani na mapinduzi mbalimbali. Baada ya kifo cha Uzia,Waashuru waliishinda Dameski mnamo mwaka 732 K.K.na Samaria mnamo 722 K.K.na kuzifanya Shamu (Syria) na Israeli kuwa majimbo ya Ashuru.

Wakati huo huo Ahazi mfalme wa Yuda alipuuza maonyo ya Isaya naye akaanzisha ibada ya sanamu katika hekalu la Yerusalemu. Katika miongo kadhaa iliyofuata wafalme wa Ashuru walileta majeshi yao kuelekea kusini na wakatishia kuondoa utawala wa ukoo wa Daudi huko Yuda katika mwaka 701K.K. (Isa.36-39). Hezekia na mji wa Yerusalemu waliokolewa kimwujiza, ingawa kufuatana na kumbukumbu za Waashuru, miji arobaini na sita yenye maboma kusini mwa Palestina iliacha vita, ikajitolea kwa masharti kwa Senakeribu mfalme wa Ashuru, nao watu wapatao 200,000 wakapelekwa uhamishoni.

Mara kwa mara Isaya aliwaonya watu wake kwamba Yerusalemu na Yuda watahukumiwa kwa sababu ya uovu wao uliokuwa ukiendelea. Katika sura ya 39 alitabiri juu ya kwenda uhamishoni Babeli. Kwa nyongeza katika ujumbe huu wa maangamizi yaliyokuwa yanakaribia, Isaya aliwahakikishia wale watu ambao watamtumaini Mungu kwamba hatimaye ufalme ungesimamishwa tena.

Kutokana na mtazamo wa Isaya kuangamizwa kwa Yerusalemu kulikuwa lazima, maadam alitabiri uhamisho wa Babeli ulioko kwenye sura ya 39.

Isaya alitoa faraja na ahadi zifuatazo kutoka kwa Mungu :

(I) Waliokuwa uhamishoni Babeli wangeruhusiwa kurudi Yerusalemu chini ya utawala wa Dario mfalme wa Uajemi.

(ii) Ingawa Israeli amekosea kama mtumishi wa Mungu, Mtumishi Mwenye haki anaahidiwa, Yeye ambaye kwa kuteseka ataleta wokovu na haki kwa wengi,akifanya upatanisho kwa ajili ya dhambi zao (Isa. 53). Mwaliko wa kuupokea wokovu huu unatolewa kwa ulimwengu wote katika sura ya 55, hivyo nyumba ya sala imefunguliwa kwa watu wote (56 :1- 8).

(iii) Mungu atasimamisha ufalme mpya wenye haki.Hivyo ufalme utarudishwa kwa wale wanaomcha Mungu. Hii ni kusema kwamba wenye haki watashiriki baraka za milele katika mbingu mpya na nchi mpya.

Mwandishi

Isaya mwana wa Amozi. Wasomi wa kisasa wanaziangalia sura ya 40- 56 kama zilizoandikwa na mtu mwingine asiyejulikana kama kwenye mwaka 550 K.K. au baadaye, kwa msingi kwamba unabii wa sura 44 na 45 unasema kwamba mfalme Dario wa Uajemi angekuwa ndiye atakayewaruhusu Wayahudi kurudi kutoka uhamishoni. Wale wote waliokubali ule unabii kama sehemu ya msingi ya ujumbe wa nabii aliopewa na Mungu hawakuona sababu yo yote yenye nguvu ya kukana uandishi wa kihistoria wa Isaya. Zile hoja za mfumo wa uandishi na kitheolojia za kukiwekea kitabu hiki tarehe za karne ya tano hazina nguvu.

Mahali

Yerusalemu

Tarehe

700 – 680 K.K.

Wahusika Wakuu

Isaya, Wanawe wawili Shear-Yashub na Maher-Shalal-Hash-Baz.

Mahali

Isaya anazungumza na kuandika akiwa Yerusalemu zaidi.

Wazo Kuu

Kuufanya ujumbe wa Mungu uwe wazi kwa Israeli,ili kuwaonya kuhusu hukumu ikiwa wataendelea kudumu katika dhambi na kudhihirisha jinsi Mungu atakavyoshughulika nao katika kukamilisha kuwarejeza upya chini ya Masiya wao milele (9:6-7; 11:10-12;66: 22-24)

Mwandishi

Nabii Isaya mwana wa Amozi.

Mgawanyo

- Hukumu na matumaini ya matengenezo. (1:1- :13)
- Matumaini kwa Ashuru au Mungu. (7:1-12:6)
- Unabii kuhusu mataifa. (13:1-23:18)
- Hukumu ya Israeli na Ukombozi. (24:1-27:13)
- Maonyo na Sayuni yatengenezwa. (28:1-35:10)
- Mfalme Hezekia awazuia Ashuru. (36:1-39:8)
- Ahadi za ukombozi wa Mungu. (40:1-56:8)
- Ufalme wa mwisho unasimamishwa. (56:9-66:24)

1 Maono kuhusu Yuda na Yerusalemu
ambayo Isaya mwana wa Amozi aliyaona
wakati wa utawala wa Uzia, Yothamu, Ahazi na
Hezekia wafalme wa Yuda.

Taifa Asi

2Sikieni, Enyi mbingu! Sikilizeni, enyi dunia!
Kwa maana BWANA amesema:
"Nimewalisha watoto na kuwalea,
lakini wameniasi mimi.
3Ng'ombe anamjua bwana wake,
naye punda anajua hori la mmiliki wake,
lakini Israeli hajui,
watu wangu hawaelewi.''

4Lo! Taifa lenye dhambi,
taifa lililolemewa na uovu,
uzao wa watenda mabaya,
watoto waliozoelea upotovu!
Wamemwacha BWANA,
Wamemkataa kwa dharau Yeye Aliye
Mtakatifu wa Israeli
na kumgeuzia kisogo.

5Kwa nini mzidi kupigwa?
Kwa nini kudumu katika uasi?
Kichwa chako chote kimejeruhiwa,
moyo wako wote ni mgonjwa.
6Kutoka wayo wako wa mguu hadi kwenye utosi
wa kichwa chako
hakuna uzima,
ni majeraha matupu na makovu na vidonda
vitokavyo damu,
havikusafishwa au kufungwa wala
kulainishwa kwa mafuta.

7Nchi yenu imefanywa ukiwa,
miji yenu imeteketezwa kwa moto,
nchi yenu imeachwa tupu na wageni hapo
hapo mbele ya macho yenu,
imeharibiwa kama vile imepinduliwa na
wageni.
8Binti Sayuni ameachwa kama kipenu
katika shamba la mizabibu,
kama kibanda katika shamba la matikiti
maji,
kama mji uliohusuriwa.
9Kama BWANA, Mungu Mwenye Nguvu
asingelituachia walionusurika,
tungelikuwa kama Sodoma,
tungelifanana na Gomora.
10Sikieni neno la BWANA,
ninyi watawala wa Sodoma,
sikilizeni sheria ya Mungu wetu,
enyi watu wa Gomora!
11"BWANA anasema,
"Wingi wa sadaka zenu, ni kitu gani
kwangu?''
"Ninazo sadaka za kuteketezwa nyingi
kupita kiasi,
za kondoo waume na mafuta ya
wanyama walionona,
Sipendezwi na damu za mafahali
wala za wanakondoo na mbuzi.
12Mnapokuja kujihudhurisha mbele zangu,
ni nani aliyewataka ninyi mfanye hivyo,
huku kuzikanyaga nyua zangu?
13Acheni kuniletea sadaka zisizokuwa na
maana!
Uvumba wenu ni chukizo kwangu.
Miandamo ya Mwezi, Sabato na mikutano
ya ibada,
siwezi kuvumilia makusanyiko yenu
maovu.
14Sikukuu zenu za Miandamo ya Mwezi na
sikukuu zenu zilizoamriwa
moyo wangu unazichukia.
Zimekuwa mzigo kwangu,
nimechoka kuzivumilia.
15Mnaponyosha mikono yenu katika kuomba,
nitaficha macho yangu nisiwaone,
hata mkiomba maombi mengi sitasikiliza.
Mikono yenu imejaa damu,
16jiosheni na mkajitakase.
Yaondoeni matendo yenu maovu mbele
zangu!
Acheni kutenda mabaya,
17jifunzeni kutenda mema!
Tafuteni haki,
watieni moyo walioonewa.
Teteeni shauri la yatima,
wateteeni wajane.

18''Njoni basi na tuhojiane,''
asema BWANA.
''Ingawa dhambi zenu ni kama rangi
nyekundu
zitakuwa nyeupe kama theluji,
ingawa ni nyekundu sana kama damu,
zitakuwa nyeupe kama sufu.
19Kama mkikubali na kutii,
mtakula mema ya nchi,
20lakini kama mkikataa na kuasi,
mtaangamizwa kwa upanga.''
Kwa kuwa kinywa cha BWANA
kimenena.

[21]Tazama jinsi ambavyo mji uliokuwa mwaminifu
umekuwa kahaba!
Mwanzoni ulikuwa umejaa unyofu,
haki ilikuwa inakaa ndani yake,
lakini sasa ni wauaji!
[22]Fedha yenu imekuwa takataka,
divai yenu nzuri imechanganywa na maji.
[23]Watawala wenu ni waasi,
rafiki wa wezi,
wote wanapenda rushwa na kukimbilia
hongo.
Hawatetei yatima,
shauri la mjane haliletwi mbele yao
likasikilizwa.
[24]Kwa hiyo Bwana, BWANA Mwenye
Nguvu,
Mwenye Nguvu wa Israeli, asema hivi:
''Lo, nitapata faraja kutoka kwa adui zangu
na kujilipizia kisasi juu ya watesi wangu.
[25]Nitauelekeza mkono wangu dhidi yenu,
nitawasafisha takataka yenu yote na
kuwaondolea unajisi wenu wote.
[26]Nitawarudishieni waamuzi wenu kama
ilivyokuwa siku za zamani,
nao washauri wenu kama ilivyokuwa
mwanzoni.
Baadaye utaitwa,
Mji wa Haki,
Mji Mwaminifu.''

[27]Sayuni itakombolewa kwa haki,
wale waliomo ndani yake waliotubu kwa
uaminifu.
[28]Lakini waasi na wenye dhambi wote
wataangamizwa,
nao wanaomwacha BWANA
wataangamia.
[29]"Mtaaibika kwa sababu ya hiyo mialoni
mliyoipenda
mkaifanya mahali pa kuabudia sanamu,
mtafadhaika kwa sababu ya bustani
mlizozichagua.
[30]Mtakuwa kama mwaloni wenye majani
yanayonyauka,
kama bustani isiyokuwa na maji.
[31]Mtu mwenye nguvu atatoweka kama majani
makavu yawakayo moto na
kazi yake kama cheche ya moto,
vyote vitaungua pamoja,
wala hakuna wa kuuzima huo moto.''

Mlima Wa BWANA

2 Hili ndilo alililoliona Isaya mwana wa Amozi
kuhusu Yuda na Yerusalemu:

[2]Katika siku za mwisho

mlima wa hekalu la BWANA
utaimarishwa
kama mlima mkuu miongoni mwa
milima,
utainuliwa juu kupita vilima
na mataifa yote yatamiminika huko.

[3]Mataifa mengi yatakuja na kusema,

"Njoni na tuupande mlima wa BWANA,
kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo.
Atatufundisha njia zake,
ili tuweze kuenenda katika mapito
yake."
Sheria itatoka Sayuni,
neno la BWANA kutoka
Yerusalemu.
[4]Atahukumu kati ya mataifa na
ataamua magomvi ya mataifa mengi.
Watafua panga zao kuwa majembe
na mikuki yao kuwa myundu ya kukata
matawi.
Taifa halitainua upanga dhidi ya taifa jingine,
wala hayatafanya mazoezi ya vita tena.

[5]Njoni, Enyi nyumba ya Yakobo,
sisi na tutembee katika nuru ya BWANA

Siku Ya BWANA

[6]Umewatelekeza watu wako,
nyumba ya Yakobo.
Wamejaa ushirikina utokao Mashariki,
wanapiga ramli kama Wafilisti na
wanashikana mikono na wapagani.
[7]Nchi yao imejaa fedha na dhahabu,
hakuna mwisho wa hazina zao.
Nchi yao imejaa farasi,
hakuna mwisho wa magari yao.
[8]Nchi yao imejaa sanamu,
wanasujudia kazi za mikono yao,
vitu vile ambavyo vidole vyao
vimevitengeneza.
[9]Kwa hiyo mwanadamu atashushwa na
binadamu atanyenyekezwa,
usiwasamehe.

[10]Ingieni kwenye miamba,
jificheni ardhini
kutokana na utisho wa BWANA
na utukufu wa enzi yake!
[11]Macho ya mtu mwenye majivuno
yatanyenyekezwa
na kiburi cha wanadamu kitashushwa,
BWANA peke yake ndiye
atakayetukuzwa siku hiyo.

[12]BWANA Mwenye Nguvu anayo siku
aliyoiweka akiba
kwa wote wenye kujivuna na wenye kiburi,
kwa wote wanaojikweza
(nao watanyenyekezwa),
[13]kwa mierezi yote ya Lebanoni,
iliyo mirefu sana,
nayo mialoni yote ya Bashani,
[14]kwa milima yote mirefu
na vilima vyote vilivyoinuka,
[15]kwa kila mnara ulio mrefu sana
na kila ukuta wenye ngome,
[16]kwa kila meli ya biashara ya Tarshishi na
kila chombo cha baharini cha fahari.
[17]Majivuno ya mwanadamu yatashushwa na
kiburi cha wanadamu kitanyenyekezwa,
BWANA peke yake ndiye atatukuzwa
siku hiyo,
[18]nazo sanamu zitatoweka kabisa.

[19]Watu watakimbilia kwenye mapango ndani ya
miamba
na kwenye mahandaki ardhini
kutokana na utisho wa BWANA
na utukufu wa enzi yake,
ainukapo kuitikisa dunia.
[20]Katika siku ile watu watawatupia panya na
popo
vinyago vyao vya fedha na vya dhahabu,
walivyovitengeneza ili waviabudu.
[21]Watakimbilia kwenye mapango miambani na
kwenye nyufa za miamba
kutokana na utisho wa BWANA na
utukufu wa enzi yake,
ainukapo kuitikisa dunia.

[22]Acheni kumtumainia mwanadamu,
ambaye hana kitu ila pumzi katika pua
zake.
Yeye ana thamani gani?

Hukumu Juu Ya Yerusalemu Na Yuda.

3 Tazama sasa, Bwana,
BWANA Mwenye Nguvu,
yu karibu kuwaondolea Yerusalemu na
Yuda
upatikanaji wa mahitaji na misaada,
upatikanaji wote wa chakula na maji,
[2]shujaa na mtu wa vita,
mwamuzi na nabii,
mwaguzi na mzee,
[3]jemadari wa kikosi cha watu hamsini na
mtu mwenye cheo,
mshauri, fundi stadi na mlozi mjanja.

[4]Nitawafanya wavulana wawe maafisa wao,
watoto ndio watakaowatawala.

[5]Watu wataoneana wao kwa wao
mtu dhidi ya mtu, jirani dhidi ya jirani
yake.
Kijana atainuka dhidi ya mzee,
mtu mnyonge dhidi ya mtu mwenye
heshima.

[6]Mtu atamkamata mmoja wa ndugu zake
katika nyumba ya baba yake na
kusema,
“Unalo joho, wewe uwe kiongozi wetu,
tawala lundo hili la magofu!’’
[7]Lakini siku hiyo atapiga kelele akisema,
“Sina uponyaji.
Sina chakula wala mavazi katika nyumba
yangu,
msinifanye niwe kiongozi wa watu.’’

[8]Yerusalemu inapepesuka,
Yuda inaanguka,
maneno yao na matendo yao ni kinyume na
BWANA,
wakiudharau uwepo wake uliotukuka.
[9]Nyuso zao zinavyoonekana zinashuhudia dhidi
yao,
hujivunia dhambi yao kama Sodoma,
wala hawaifichi.
Ole wao!
Wamejiletea maafa juu yao wenyewe.

[10]Waambie wanyofu itakuwa heri kwao,
kwa kuwa watafurahia tunda la matendo
yao.
[11]Ole wa watu waovu! Maafa yapo juu yao!
Watalipwa kwa ajili ya yale mikono yao
iliyotenda.

12Vijana wanawatesa watu wangu,
wanawake wanawatawala.
Enyi watu wangu, viongozi wenu
wanawapotosha,
wanawapoteza njia.

13BWANA anachukua nafasi yake
mahakamani,
anasimama kuhukumu watu.
14BWANA anaingia katika hukumu
dhidi ya wazee na viongozi wa watu
wake:
''Ninyi ndio mlioharibu shamba langu la
mizabibu,
mali zilizonyang'anywa kutoka kwa
maskini zimo nyumbani mwenu.
15Mnamaanisha nini kuwaponda watu wangu
na kuzisaga nyuso za maskini?''
Asema Bwana, BWANA Mwenye
Nguvu.

16BWANA asema,
"Wanawake wa Sayuni wana kiburi,
wanatembea na shingo ndefu,
wakikonyeza kwa macho yao,
wakitembea kwa hatua fupi fupi za madaha,
wakiwa na mapambo yanayotoa mlio
kwenye vifundo vya miguu yao.
17Kwa hiyo Bwana ataleta pele
kwenye vichwa vya wanawake wa
Sayuni,
BWANA atazifanya ngozi za vichwa
vyao kuwa vipara.''

18Katika siku ile Bwana atawanyang'anya uzuri wao: bangili, tepe za kichwani, mikufu yenye alama za mwezi mwandamo, 19vipuli, vikuku, shela, 20vilemba, mikufu ya kwenye vifundo vya miguu, mshipi, chupa za manukato na hirizi, 21pete zenye muhuri, pete za puani, 22majoho mazuri, mitandio, mavazi, kifuko cha kutilia fedha, 23vioo, mavazi ya kitani, taji na shali.

24Badala ya harufu ya manukato kutakuwa na
uvundo,
badala ya mishipi, kamba,
badala ya nywele zilizotengenezwa vizuri,
upara,
badala ya mavazi mazuri, nguo za
magunia,
badala ya uzuri, aibu.
25Wanaume wako watauawa kwa upanga,
mashujaa wako watauawa vitani.
26 Malango ya Sayuni yataomboleza na kulia,
akiwa maskini, akiketi mavumbini.

4 Katika siku ile wanawake saba
watamshika mwanaume mmoja
wakisema, "Tutakula chakula chetu
wenyewe
na kuvaa nguo zetu wenyewe,
ila wewe uturuhusu tu tuitwe kwa jina lako.
Utuondolee aibu yetu!"

Tawi La BWANA

2Katika siku ile Tawi la BWANA litakuwa zuri na lenye utukufu, nalo tunda la nchi litakuwa fahari na utukufu wa wale Waisraeli watakaosalia. 3Wale watakaoachwa Sayuni, watakaobaki Yerusalemu, wataitwa watakatifu, wale wote ambao wameorodheshwa miongoni mwa walio hai huko Yerusalemu. 4Bwana atausafisha uchafu wa wanawake wa Sayuni, atatakasa madoa ya damu kutoka Yerusalemu kwa Roho ya hukumu na Roho ya moto. 5Kisha BWANA ataumba juu ya Mlima wote wa Sayuni na juu ya wale wote wanaokusanyika hapo, wingu la moshi wakati wa mchana na kung'aa kwa miali ya moto wakati wa usiku, juu ya huo utukufu wote kutatanda kifuniko cha ulinzi. 6Itakuwa sitara na kivuli kutokana na joto la mchana na kuwa mahali pa kujificha kutokana na dhoruba na mvua.

Wimbo Wa Shamba La Mizabibu

5 Nitaimba kwa ajili ya mmoja nimpendaye
wimbo kuhusu shamba lake la mizabibu :
mpendwa wangu alikuwa na shamba la
mizabibu
kwenye kilima chenye rutuba.
2Alililima na kuondoa mawe na
akaliotesha mizabibu bora sana.
Akajenga mnara wa ulinzi ndani yake na
kutengeneza shinikizo la kukamulia
divai pia.
Kisha akatazamia kupata mazao ya zabibu
nzuri,
lakini lilizaa matunda mabaya tu.

3''Sasa enyi wakazi wa Yerusalemu na watu wa
Yuda,
hukumuni kati yangu na shamba langu la
mizabibu.
4Nini zaidi ambacho kingeweza kufanyika kwa

ajili ya shamba langu la mizabibu
kuliko yale niliyofanya?
Nilipotazamia kupata zabibu nzuri,
kwa nini lilizaa zabibu mbaya tu?
5Sasa nitawaambia
lile nitakalolitendea shamba langu la mizabibu:
Nitaondoa uzio wake,
nalo litaharibiwa,
nitabomoa ukuta wake,
nalo litakanyagwa.
6Nitalifanya nchi ya ukiwa isiyokaliwa na watu,
halitakatiwa matawi wala kulimwa,
nayo michongoma na miiba itamea huko,
nitaamuru mawingu
yasinyeshe mvua juu yake."

7Shamba la mzabibu la BWANA Mwenye Nguvu
ni nyumba ya Israeli
na watu wa Yuda
ni bustani yake ya kumpendeza.
Alitazamia haki, lakini akaona umwagaji damu,
alitazamia uadilifu, lakini akasikia vilio vya taabu.

Ole Na Hukumu

8Ole wenu mnaoongeza nyumba baada ya nyumba
na kuunganisha mashamba baada ya mashamba
wala hakuna nafasi iliyobaki
nanyi mnaishi peke yenu katika nchi.

9BWANA Mwenye Nguvu amesema nikisikia:

"Hakika nyumba kubwa zitakuwa ukiwa,
nayo majumba ya fahari yatabaki bila kukaliwa.
10Shamba la mizabibu la eka kumi litatoa
bathi[a] moja ya divai,
homeri[b] ya mbegu zilizopandwa
zitatoa efa[c] moja tu ya nafaka.''

11Ole wao wale waamkao asubuhi na mapema
wakikimbilia kunywa vileo,
wale wakawiao sana mpaka usiku,
mpaka wamewaka kwa mvinyo.
12Wana vinubi na zeze kwenye karamu zao,
matari, filimbi na mvinyo,
lakini hawayajali matendo ya BWANA,
wala hawana heshima kwa ajili ya kazi ya mikono yake.
13Kwa hiyo watu wangu watakwenda uhamishoni
kwa sababu ya kukosa ufahamu,
watu wao wenye vyeo watakufa kwa njaa
na watu wao wengi watakauka kwa kiu.
14Kwa hiyo kaburi[d] limeongeza hamu yake
na kupanua mdomo wake bila kikomo,
ndani mwake watashuka wakuu wao na wingi wa watu
pamoja na kelele zao za ghasia
na karamu zao kubwa za ulevi na ulafi.
15Hivyo mwanadamu atashushwa
na binadamu atanyenyekezwa,
macho ya wenye majivuno
yatanyenyekezwa.
16Lakini BWANA Mwenye Nguvu
atatukuzwa kwa ajili ya haki yake,
naye Mungu Mtakatifu atajionyesha
mwenyewe kuwa mtakatifu kwa haki yake.
17Kondoo watajilisha kwenye malisho yao wenyewe,
wanakondoo na wageni watajilisha katika magofu ya matajiri.

18Ole wao wanaovuta dhambi kwa kamba za udanganyifu
na uovu kama kwa kamba za mkokoteni,
19kwa wale wanaosema, "Mungu na afanye haraka,
aharakishe kazi yake ili tupate kuiona.
Huo na ukamilike,
mpango wa Aliye Mtakatifu wa Israeli na udhihirike
ili tupate kuujua.''

20Ole wao wanaoita ubaya ni wema
na wema ni ubaya,
wawekao giza badala ya nuru
na nuru badala ya giza,
wawekao uchungu badala ya utamu
na utamu badala ya uchungu.

a10 "Bathi" ni kipimo cha ujazo, bathi moja ni lita 22.
b10 "homeri" ni kipimo cha ujazo, homeri moja ni lita 220.
c10 "efa" ni kipimo cha ujazo, efa moja ni lita 22.

d14 "Kaburi" hapa ina maana ya "kuzimu", yaani "Sheol" kwa Kiebrania.

21Ole wao walio na hekima machoni pao
wenyewe
na kujiona wenye akili machoni pao
wenyewe.

22Ole wao walio mashujaa kwa kunywa mvinyo
nao walio hodari katika kuchanganya vileo,
23wale wanaoachilia wenye hatia kwa kupokea
hongo,
lakini huwanyima haki wasio na hatia.

24Kwa hiyo, kama ndimi za moto zirambavyo
nyasi
na kama vile majani makavu
yazamavyo katika miali ya
moto,
ndivyo mizizi yao itakavyooza
na maua yao yatakavyopeperushwa
kama mavumbi,
kwa kuwa wameikataa sheria ya BWANA Mwenye Nguvu
na kulisukumia mbali neno la Aliye Mtakatifu
wa Israeli.
25Kwa hiyo hasira ya BWANA inawaka
dhidi ya watu wake,
mkono wake umeinuliwa na anawapiga.
Milima inatetemeka,
maiti ni kama takataka kwenye
barabara.
Hata kwa ya haya yote, hasira yake
haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

26Yeye anainua bendera kwa ajili ya mataifa
yaliyo mbali,
anapiga filimbi kwa ajili ya wale walio
kwenye miisho ya dunia.
Tazama wamekuja,
kwa kasi na kwa haraka!
27Hakuna hata mmoja wao anayechoka wala
kujikwaa,
hakuna hata mmoja anayesinzia wala
kulala,
hakuna mkanda uliolegezwa kiunoni,
hakuna gidamu ya kiatu iliyokatika.
28Mishale yao ni mikali,
pinde zao zote zimevutwa,
kwato za farasi wao ziko kama jiwe la gume
gume,
magurudumu ya magari yao ya vita ni
kama upepo wa kisulisuli.
29Ngurumo yao ni kama ile ya simba,
wananguruma kama wana simba,
wanakoroma wanapokamata mawindo yao
na kuondoka nayo pasipo ye yote wa
kuokoa.
30Katika siku ile watanguruma juu yake
kama ngurumo za bahari.
Kama mtu akiitazama nchi,
ataona giza na dhiki,
hata nuru itatiwa giza kwa mawingu.

Agizo Kwa Isaya

6 Katika mwaka ule mfalme Uzia alipokufa, nilimwona Bwana ameketi katika kiti cha enzi, kilicho juu na kilichotukuzwa sana, nalo pindo la joho lake likajaza hekalu. 2Juu yake walikuwepo maserafi, kila mmoja alikuwa na mabawa sita: Kwa mabawa mawili walifunika nyuso zao, kwa menngine mawili walifunika miguu yao na kwa mawili walikuwa wakiruka. 3Nao walikuwa wakiitana kila mmoja na mwenzake:

"Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu ni BWANA
Mwenye Nguvu,
Dunia yote imejaa utukufu wake."

4Kwa kutoa kwao sauti miimo ya milango na vizingiti vilitikisika, nalo hekalu likajaa moshi.

5Ndipo nikalia, "Ole wangu mimi! Nimeangamia! Kwa kuwa mimi ni mtu mwenye midomo michafu, nami ninaishi katikati ya watu wenye midomo michafu, nayo macho yangu yamemwona Mfalme, BWANA Mwenye Nguvu."

6Ndipo mmoja wa wale maserafi akaruka kunijia akiwa na kaa la moto linalowaka mkononi mwake, ambalo alikuwa amelichukua kwa koleo kutoka madhabahuni. 7Akanigusa nalo kinywa changu na kusema, "Tazama, hili limegusa midomo yako, uovu wako umeondolewa nayo dhambi yako imesamehewa."

8Kisha nikasikia sauti ya Bwana ikisema, "Nimtume nani? Ni nani atakayekwenda kwa ajili yetu?"

Nami nikasema, ''Mimi hapa. Nitume mimi!"

9Akasema, "Nenda ukawaambie watu hawa:

' "Mtaendelea daima kusikia,
lakini kamwe hamtafahamu,
mtaendelea daima kuona,
lakini kamwe hamtatambua.'

10Fanya mioyo ya watu hawa kuwa migumu,
fanya masikio yao yasisikie
na upofushe macho yao.

Ama sivyo wanaweza kuona kwa macho yao,
wakasikia kwa masikio yao,
wakatambua kwa mioyo yao,
nao wakageuka na kuponywa."

11Ndipo nikasema, "Hadi lini, Ee Bwana?"
Naye akanijibu:

"Hadi miji iwe imeachwa magofu
na bila wakazi,
hadi nyumba zitakapobaki bila watu,
na mashamba yatakapoharibiwa na kuangamizwa,
12hadi BWANA atakapokuwa amekwisha
kumpeleka kila mmoja mbali sana
na nchi itakapokuwa imeachwa kabisa.
13Hata kama moja ya kumi ya watu watabaki katika nchi,
itaharibiwa tena.
Lakini kama mvinje na mwaloni
ibakizavyo visiki inapokatwa,
ndivyo mbegu takatifu itakavyokuwa kisiki katika nchi."

Ishara Ya Imanueli

7 Wakati Ahazi mwana wa Yothamu, mwana wa Uzia, alipokuwa mfalme wa Yuda, Mfalme Resini wa Aramu[a] na Peka mwana wa Remalia mfalme wa Israeli walipanda kupigana dhidi ya Yerusalemu, lakini hawakuweza kuushinda.

2Wakati huu nyumba ya Daudi, iliambiwa, "Aramu wameungana na Efraimu." Kwa hiyo moyo wa Ahazi na ya watu wake ilitikiswa, kama miti ya msituni inavyotikiswa na upepo.

3Ndipo BWANA akamwambia Isaya, "Toka uende, wewe na mwanao Shear-yashubu[b], mkutane na Ahazi huko mwisho wa mfereji wa Bwawa la Juu, kwenye barabara iendayo Shamba la Dobi. 4Mwambie, 'Uwe mwangalifu, utulie na usiogope. Usife moyo kwa ajili ya watu hawa wawili walio kama visiki vya kuni vifukavyo moshi, kwa ajili ya hasira kali ya Resini na Aramu na ya mwana wa Remalia. 5Aramu, Efraimu na mwana wa Remalia wamepanga shauri baya ili wakuangamize, wakisema, 6''Tuishambulie Yuda, naam na tuirarue vipande vipande na kuigawanya miongoni mwetu na kumtawadha mwana wa Tabeeli awe mfalme juu yake." 7Lakini BWANA Mwenyezi asema hivi:

' "Jambo hili halitatendeka,
halitatokea,
8kwa kuwa kichwa cha Aramu ni Dameski
na kichwa cha Dameski ni Resini peke yake.
Katika muda wa miaka sitini na mitano
Efraimu atakuwa ameharibiwa kiasi kwamba hataweza tena kuwa taifa.
9Kichwa cha Efraimu ni Samaria
na kichwa cha Samaria ni mwana wa Remalia peke yake.
Kama hamtasimama imara katika imani yenu,
hamtasimama kamwe.' "

10BWANA akasema na Ahazi tena, 11''Mwombe BWANA, Mungu wako ishara, kama ni kwenye vina virefu sana au ni kwenye vimo virefu sana."

12Lakini Ahazi akasema, "Sitaomba, sitamjaribu BWANA."

13Ndipo Isaya akasema, "Sikia sasa, Ewe nyumba ya Daudi! Je, haitoshi kujaribu uvumulivu wa wanadamu? Je, mtaujaribu uvumulivu wa Mungu wangu pia? 14Kwa hiyo Bwana mwenyewe atawapa ishara: Bikira atachukua mimba, naye atamzaa mwana na ataitwa Imanueli[c]. 15Atakula jibini na asali hapo atakapokuwa ameweza kukataa mabaya na kuchagua lililo jema. 16Lakini kabla mtoto hajajua kukataa ubaya na kuchagua lililo jema, nchi ya wafalme hao wawili unaowaogopa itafanywa ukiwa. 17BWANA ataleta juu yako, juu ya watu wako na juu ya nyumba ya baba yako wakati ambao haujawahi kuwako tangu Efraimu alipojitenga na Yuda, atawaleteeni mfalme wa Ashuru."

18Katika siku ile BWANA atawapigia filimbi mainzi kutoka kwenye vijito vya mbali vya Misri na nyuki kutoka nchi ya Ashuru. 19Wote watakuja na kukaa kwenye mabonde yenye mitelemko na kwenye nyufa za miamba, kwenye vichaka vyote vyenye miiba na kwenye mashimo yote ya maji. 20Katika siku ile Bwana atatumia wembe ulioajiriwa kutoka ng'ambo ya Mto[d] yaani mfalme wa Ashuru, kunyoa nywele za kichwa chako, malaika ya miguu yako na kuziondoa ndevu zako pia. 21Katika siku ile, mtu

a[1] ''Aramu'' yaani ndiyo ''Shamu.''
b[3] ''Shear-Yashubu'' maana yake ''mabaki yatarudi.''
c[14] "Imanueli" maana yake "Mungu pamoja nasi.''
d[20] "Mto" hapa ina maana "Eufrati.''

atahifadhi hai ndama mmoja na kondoo wawili.
22Kwa ajili ya wingi wa maziwa watakayotoa,
atapata jibini ya kula. Wote watakaobakia katika
nchi watakula jibini na asali. 23Katika siku ile, kila
mahali palipokuwa na mizabibu elfu moja yenye
thamani ya shekeli elfu moja[e] za fedha,
patakuwa na michongoma na miiba tu. 24Watu
watakwenda huko wakiwa na upinde na mshale,
kwa maana nchi itafunikwa na michongoma na
miiba. 25Kuhusu vilima vyote vilivyokuwa
vikilimwa kwa jembe, hamtakwenda huko tena
kwa ajili ya hofu ya michongoma na miiba,
patakuwa mahali ambapo ng'ombe wataachiwa
huru na kondoo kukimbia kimbia.

Ashuru, Chombo Cha BWANA

8 BWANA akaniambia, "Chukua gombo
kubwa uandike juu yake kwa kalamu ya
kawaida. Maher-shalal-hash-bazi[a]. 2Nami
nitawaita kuhani Uria na Zekaria mwana wa
Yeberekia kama mashahidi wangu waaminifu."
3Kisha nikaenda kwa nabii mke, naye
akapata mimba akazaa mwana. Kisha BWANA
akaniambia, "Mwite huyo mtoto Maher-shalal-
Hash-Bazi. 4Kabla mtoto hajaweza kusema,
'Baba yangu' au 'Mama yangu,' utajiri wa
Dameski na nyara za Samaria zitachukuliwa na
mfalme wa Ashuru."
5BWANA akasema nami tena:

6"Kwa sababu watu hawa wamekataa
maji ya Shilo yatiririkayo taratibu
wakamfurahia
Resini na mwana wa Remalia,
7kwa hiyo Bwana yu karibu kuleta dhidi yao
mafuriko makubwa ya Mto[b],
mfalme wa Ashuru na fahari yake yote.
Yatafurika juu ya mifereji yake yote,
yatamwagikia juu ya kingo zake zote
8na kufika hadi Yuda,
ukizunguka kwa kasi juu yake,
yakipita kutoka upande huu mpaka upande
mwingine yakifika hadi shingoni,
mabawa yake yaliyokunjuliwa yatafunika
upana wa nchi yako,
Ee Imanueli!''

9Inueni kilio cha vita, enyi mataifa
na mkavunjwevunjwe!
Sikilizeni, enyi nyote nchi za mbali.
Jiandaeni kwa vita, nanyi
mkavunjwevunjwe!
Jiandaeni kwa vita, nanyi
mkavunjwevunjwe!
10Wekeni mikakati yenu, lakini itashindwa,
fanyeni mipango yenu, lakini haitafanikiwa,
kwa maana Mungu yu pamoja nasi.

Mwogope Mungu

11BWANA alisema nami mkono wake wenye
nguvu ukiwa juu yangu, akinionya nisifuate njia
za taifa hili. Akasema:

12"Usiite fitina
kila kitu ambacho watu hawa hukiita
fitina,
usiogope kile wanachokiogopa,
wala usikihofu.
13BWANA Mwenye Nguvu ndiye peke
yake
ikupasaye kumheshimu kuwa mtakatifu,
ndiye peke yake utakayemwogopa,
ndiye peke yake utakayemhofu,

14naye atakuwa mahali patakatifu,
lakini kwa nyumba zote mbili za Israeli
atakuwa
jiwe lile linalosababisha watu kujikwaa
na mwamba wa kuwaangusha.
Kwa watu wa Yerusalemu atakuwa
mtego na tanzi.
15Wengi wao watajikwaa,
wataanguka na kuvunjika,
watategwa na kunaswa."
16Funga ushuhuda na
kutia muhuri sheria miongoni mwa
wanafunzi wangu.
17Nitamngojea BWANA,
ambaye ameficha nyumba ya Yakobo uso
wake.
Nitaliweka tumaini langu kwake.

18Nipo hapa pamoja na watoto ambao
BWANA amenipa. Sisi ni ishara na mfano wake
katika Israeli, kutoka kwa BWANA Mwenye
Nguvu, anayeishi juu ya Mlima Sayuni.
19Wakati watu wanapowaambia kutafuta
ushauri kwa waaguzi na wenye kuongea na
mizimu, ambao hunong'ona na kunung'unika, je
watu wasingeuliza kwa Mungu wao? Kwa nini
watake shauri kwa wafu kwa ajili ya walio hai?

---

e23 "Shekeli elfu moja'' ni sawa na kilo 11.5 za fedha.

a1 "Maher-Shalal-hash-bazi'' maana yake "Haraka kuteka nyara, upesi kwenye hizo nyara.
b7 "Mto'' hapa ina maana ya "Eufrati.''

[20]Kwa sheria na kwa ushuhuda! Kama hawatasema sawasawa na neno hili, hawana mwanga wa mapambazuko. [21]Wakiwa na dhiki na njaa, watazunguka katika nchi yote, watakapotaabika kwa njaa, watapatwa na hasira kali, wakiwa wanatazama juu, watamlaani mfalme wao na Mungu wao. [22]Kisha wataangalia duniani na kuona dhiki na giza, hofu na huzuni tupu, nao watasukumiwa kwenye giza nene kabisa.

Kwetu Mtoto Amezaliwa

9 Hata hivyo, hapatakuwepo huzuni zaidi kwa wale waliokuwa katika dhiki. Wakati uliopita aliidhili nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, lakini katika siku zijazo ataiheshimu Galilaya ya Mataifa, karibu na njia ya bahari, kando ya Yordani.

[2]Watu wanaotembea katika giza
wameona nuru kuu,
wale wanaoishi katika nchi ya uvuli wa mauti,
nuru imewazukia.
[3]Umelikuza taifa,
na kuzidisha furaha yao,
wanafurahia mbele zako,
kama watu wanavyofurahia wakati wa mavuno,
kama watu wafurahivyo
wagawanyapo nyara.
[4]Kama katika siku ya kushindwa kwa Wamidiani,
umevunja nira ile iliyowalemea,
gongo mabegani mwao na
fimbo yake yeye aliyewaonea.

[5]Kila kiatu cha askari kilichotumiwa vitani
na kila vazi lililovingirishwa katika damu
litawekwa kwa ajili ya kuchomwa,
vitakuwa kuni za kuwasha moto.
[6]Kwa maana kwa ajili yetu mtoto amezaliwa,
tumepewa mtoto mwanamume,
nao utawala utakuwa mabegani mwake.
Naye ataitwa:
Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu,
Baba wa Milele, Mfalme wa Amani.
[7]Kuongezeka kwa utawala wake na amani
hakutakuwa na mwisho.
Atatawala katika kiti cha enzi cha Daudi
na juu ya ufalme wake, akiuthibitisha na kuutegemeza kwa haki na kwa adili,
tangu wakati huo na hata milele.
Wivu wa BWANA Mwenye Nguvu
utatimiza haya.

Hasira Ya BWANA Dhidi Ya Israeli

[8]Bwana ametuma ujumbe dhidi ya Yakobo,
utamwangukia Israeli.
[9]Watu wote watajua hili,
Efraimu na wakazi wa Samaria,
wanaosema kwa kiburi
na majivuno ya mioyo,
[10]"Matofali yameanguka chini,
lakini tutajenga tena kwa mawe yaliyochongwa,
mitini imeangushwa,
lakini tutapanda mierezi badala yake."
[11]"Lakini BWANA amemtia nguvu adui wa Resini dhidi yao
na kuchochea watesi wao.
[12]Waashuru kutoka upande wa mashariki na
Wafilisti kutoka upande wa magharibi
wameila Israeli kwa kinywa kilichopanuliwa.
Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

[13]Lakini watu hawajamrudia yeye aliyewapiga,
wala hawajamtafuta BWANA Mwenye Nguvu.
[14]Kwa hiyo BWANA,
atakatilia mbali kutoka Israeli kichwa na mkia,
tawi la mtende na unyasi katika siku moja,
[15]wazee na watu mashuhuri ndio vichwa,
manabii wanaofundisha uongo ndio mkia.
[16]Wale wanaowaongoza watu hawa
wanawapotosha,
nao wale wanaoongozwa wamepotoka.
[17]Kwa hiyo Bwana hatawafurahia vijana,
wala hatawahurumia yatima na wajane,
kwa kuwa kila mmoja wao hamchi Mungu nao ni waovu,
kila kinywa kinanena upotovu.

Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.
[18]Hakika uovu huwaka kama moto,
huteketeza michongoma na miiba,
huwasha moto vichaka vya msituni,
hujiviringisha kuelekea juu kama nguzo ya moshi.

19Kwa hasira ya BWANA Mwenye Nguvu
nchi itachomwa kwa moto
na watu watakuwa kuni za kuchochea moto,
hakuna mtu atakayemhurumia ndugu yake.
20Upande wa kuume watakuwa wakitafuna,
lakini bado wataona njaa,
upande wa kushoto watakuwa wakila, lakini hawatashiba.
Kila mmoja atajilisha kwa nyama ya mtoto wake mwenyewe,
21Manase atamla Efraimu,
naye Efraimu atamla Manase,
kwa pamoja watakuwa kinyume na Yuda.

Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

10 Ole wao wawekao sheria zisizo za haki,
kwa wale watoao amri za kuonea,
2kuwanyima maskini haki zao
na kuzuilia haki za watu wangu walioonewa,
kuwafanya wajane mawindo yao
na kuwanyang'anya yatima.
3Mtafanya nini siku ya kutoa hesabu,
wakati maafa yatakapokuja kutoka mbali?
Mtamkimbilia nani awape msaada?
Mtaacha wapi mali zenu?
4Hakutasalia kitu cho chote isipokuwa
kujikunyata miongoni mwa mateka
au kuanguka miongoni mwa waliouawa.
Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

Hukumu Ya Mungu Juu Ya Ashuru

5"Ole wa Waashuru, fimbo ya hasira yangu,
ambaye mkononi mwake iko rungu ya ghadhabu yangu!
6Ninamtuma dhidi ya taifa lisilomjua Mungu,
ninamtuma dhidi ya taifa linalonikasirisha,
kukamata mateka na kunyakua nyara,
pia kuwakanyaga chini kama matope ya barabarani.
7Lakini hili silo analokusudia,
hili silo alilonalo akilini,
kusudi lake ni kuangamiza,
kuyakomesha mataifa mengi.
8Maana asema, 'Je, wafalme wote
si majemadari wangu?
9Je, Kalno hakutenda kama Karkemishi?
Hamathi si kama Arpadi,
nayo Samaria si kama Dameski?
10Kama vile mkono wangu ulivyotwaa falme za sanamu,
falme ambazo vinyago vyao vilizidi vile vya Yerusalemu na Samaria,
11je, nisiishughulikie Yerusalemu na sanamu zake
kama nilivyoshughulikia Samaria na vinyago vyake?' "

12Bwana atakapokuwa amemaliza kazi yake yote dhidi ya Mlima Sayuni na Yerusalemu, atasema, "Nitamwadhibu mfalme wa Ashuru kwa ajili ya majivuno ya ukaidi wa moyo wake na kutazama kwa macho yenye dharau." 13Kwa kuwa anasema:

" 'Kwa nguvu za mkono wangu nimefanya hili,
kwa hekima yangu, kwa sababu nina ufahamu.
Niliondoa mipaka ya mataifa,
niliteka nyara hazina zao,
kama yeye aliye shujaa niliwatiisha wafalme wao.
14Kama mtu atiavyo mkono kwenye kiota,
ndivyo mkono wangu ulivyochukua utajiri wa mataifa,
kama watu wakusanyavyo mayai yaliyoachwa,
ndivyo nilivyokusanya nchi zote,
wala hakuna hata mmoja aliyepigapiga bawa au kufungua kinywa chake kutoa mlio.' "

15Je, shoka laweza kujigamba kuwa na nguvu zaidi kuliko yule anayelitumia,
au msumeno kujisifu dhidi ya yule anayeutumia?
Ni kana kwamba fimbo ingeweza kumwinua yeye aichukuaye,
au mkongojo ungemwinua mwenye kuutumia!
16Kwa hiyo Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
atatuma ugonjwa wa kudhoofisha kwa askari wake walio hodari,
katika fahari yake moto utawaka
kama mwali wa moto.

[17]Nuru ya Israeli itakuwa moto,
Aliye Mtakatifu wao atakuwa mwali wa moto,
katika siku moja utaunguza na kuteketeza miiba na michongoma yake.
[18]Fahari ya misitu yake na mashamba yenye rutuba
utateketeza kabisa,
kama vile mtu mgonjwa adhoofikavyo.
[19]Nayo miti inayobaki katika misitu yake itakuwa michache sana
kwamba hata mtoto mdogo angeweza kuihesabu.

Mabaki ya Israeli

[20]Katika siku ile mabaki ya Israeli,
walionusurika wa nyumba ya Yakobo,
hawatamtegemea tena yeye aliyewapiga
lakini watamtegemea kwa kweli BWANA
Aliye Mtakatifu wa Israeli.
[21]Mabaki watarudi, mabaki wa Yakobo
watamrudia Mungu Mwenye Nguvu.
[22]Ingawa watu wako, Ee Israeli,
ni wengi kama mchanga kando ya bahari,
ni mabaki yao tu ndio watakaorudi.
Maangamizi yamekwisha amriwa,
ni mengi tena ni haki.
[23]Bwana, BWANA Mwenye Nguvu, atatimiza
maangamizi yaliyoamriwa juu ya nchi yote.

[24]Kwa hiyo, hili ndilo Bwana, BWANA Mwenye Nguvu asemalo:

"Enyi watu wangu mkaao Sayuni,
msiwaogope Waashuru,
wanaowapiga ninyi kwa fimbo
na kuinua rungu dhidi yenu, kama Misri ilivyofanya.
[25]Bado kitambo kidogo sana hasira yangu dhidi yenu itakoma
na ghadhabu yangu itaelekezwa kwenye maangamizi yao."

[26]BWANA Mwenye Nguvu atawachapa kwa mjeledi,
kama alivyowapiga Wamidiani katika mwamba wa Orebu,
naye atainua fimbo yake juu ya maji,
kama alivyofanya huko Misri.
[27]Katika siku hiyo mzigo wao utainuliwa kutoka mabegani mwenu,
nira yao itaharibiwa kutoka shingoni mwenu,
nira itavunjwa
kwa sababu ya kutiwa mafuta.
[28]Wanaingia Ayathi,
wanapita katikati ya Migroni,
wanahifadhi mahitaji huko Makmashi.
[29]Wanavuka kivukoni, nao wanasema,
"Tutapiga kambi huko Geba usiku kucha."
Rama inatetemeka,
Gibea ya Sauli inakimbia.
[30]Piga kelele, Ee Binti wa Galimu!
Sikiliza, Ee Laisha!
Maskini Anathothi!
[31]Madmena inakimbia,
watu wa Gebimu wanajificha.
[32]Siku hii ya leo watasimama Nobu,
watatikisa ngumi zao
katika Mlima wa Binti Sayuni,
katika kilima cha Yerusalemu.
[33]Tazama, Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
atayakata matawi kwa nguvu kuu.
Miti mirefu sana itaangushwa,
ile mirefu itashushwa chini.
[34]Atakata vichaka vya msitu kwa shoka,
Lebanoni itaanguka mbele zake Yeye Mwenye Nguvu.

Tawi Kutoka Kwa Yese

11 Chipukizi litatokea kutoka katika shina la Yese,
kutoka mizizi yake Tawi litazaa tunda.
[2]Roho wa BWANA atakaa juu yake,
Roho wa hekima na wa ufahamu,
Roho wa shauri na uweza,
Roho wa maarifa na wa kumcha BWANA
[3]naye atafurahia kumcha BWANA.

Hatahukumu kwa yale ayaonayo kwa macho yake,
wala kuamua kwa yale ayasikiayo kwa masikio yake,
[4]bali kwa adili atahukumu wahitaji,
kwa haki ataamua wanyenyekevu wa dunia.
Ataipiga dunia kwa fimbo ya kinywa chake,
kwa pumzi ya midomo yake atawaua waovu.
[5]Haki itakuwa mkanda wake
na uaminifu mshipi kiunoni mwake.

[6]Mbwa mwitu ataishi pamoja na mwana kondoo,
chui atalala pamoja na mbuzi,
ndama, mwana simba na ng'ombe
aliyenona wa mwaka mmoja watalisha pamoja,
naye mtoto mdogo atawaongoza.
[7]Ng'ombe na dubu watalisha pamoja,
watoto wao watalala pamoja
na simba atakula majani makavu kama maksai,
[8]mtoto mchanga atacheza karibu na shimo la nyoka mwenye sumu kali,
naye mtoto mdogo ataweka mkono wake kwenye kiota cha nyoka mwenye sumu.
[9]Hawatadhuru wala kuharibu
juu ya mlima wangu mtakatifu wote,
kwa kuwa dunia itajawa na kumjua BWANA
kama maji yajazavyo bahari.

[10]Katika siku hiyo, shina la Yese litasimama kama bendera kwa ajili ya mataifa, mataifa yatamkusanyikia na mahali pake pa kupumzika patatukuka. [11]Katika siku hiyo Bwana atanyosha mkono wake mara ya pili kurudisha mabaki ya watu wake waliosalia kutoka Ashuru, Misri, Pathrosi, Kushi, Elamu, Babeli, Hamathi na kutoka visiwa vya baharini.

[12]Atainua bendera kwa mataifa
na kuwakusanya Waisraeli walioko uhamishoni,
atawakusanya watu wa Yuda waliotawanyika
katika pembe nne za dunia.
[13]Wivu wa Efraimu utatoweka,
na adui wa Yuda watakatiliwa mbali,
Efraimu hatamwonea Yuda wivu
wala Yuda hatakuwa na uadui na Efraimu.
[14]Watawashukia katika mitelemko ya Wafilisti hadi upande wa magharibi,
kwa pamoja watawateka watu nyara hadi upande wa mashariki.
Watawapiga Edomu na Moabu,
Waamoni watatawaliwa nao.
[15]BWANA atakausha ghuba ya bahari ya Misri,
kwa upepo mkavu ataupeleka mkono wake juu ya Mto Eufrati.
Ataugawanya katika vijito saba
ili watu waweze kuuvuka wakiwa wamevaa viatu.
[16]Itakuwepo njia kuu kwa mabaki ya watu wake
wale waliosalia kutoka Ashuru,
kama ilivyokuwa kwa Israeli
walipopanda kutoka Misri.

Nyimbo Za Sifa

12 Katika siku ile utasema:
"Nitakusifu wewe, Ee BWANA.
Ingawa ulinikasirikia,
hasira yako imegeukia mbali nawe umenifariji.
[2]Hakika Mungu ni wokovu wangu,
nitamtumaini wala sitaogopa.
BWANA, BWANA, ni nguvu zangu na wimbo wangu,
amekuwa wokovu wangu."
[3]Kwa furaha mtachota maji
kutoka katika visima vya wokovu.

[4]Katika siku hiyo mtasema:

"Mshukuruni BWANA, mliitie jina lake,
julisheni miongoni mwa mataifa yale aliyoyafanya,
tangazeni kuwa jina lake limetukuka.
[5]Mwimbieni BWANA, kwa kuwa ametenda mambo makuu,
hili na lijulikane duniani kote.
[6]Paza sauti uimbe kwa furaha, watu wa Sayuni,
kwa maana mkuu ni Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli miongoni mwenu."

Unabii Dhidi Ya Babeli

13 Neno kuhusu Babeli ambalo Isaya mwana wa Amozi aliliona:

[2]Inueni bendera juu ya mlima usio na kitu,
wapazieni sauti,
wapungieni mkono
waingie katika malango ya wenye heshima.
[3]Nimewaamuru watakatifu wangu,
nimewaita mashujaa wangu waitimize hasira yangu,
wale wanaoshangilia ushindi wangu.

[4]Sikilizeni kelele juu milimani,
kama ile ya umati mkubwa wa watu!
Sikilizeni, makelele katikati ya falme,
kama mataifa yanayokusanyika pamoja!
BWANA Mwenye Nguvu anakusanya
jeshi kwa ajili ya vita.

5Wanakuja kutoka nchi za mbali sana,
kutoka miisho ya mbingu,
BWANA na silaha za ghadhabu yake,
kuangamiza nchi yote.

6Ombolezeni, kwa maana siku ya BWANA
i karibu,
itakuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenye
Nguvu.
7Kwa sababu ya hili, mikono yote italegea,
moyo wa kila mtu utayeyuka.
8Hofu itawakamata,
uchungu na maumivu makali
yatawashika,
watajinyonganyonga kama mwanamke
aliye na utungu wa kuzaa.
Watatazamana kwa hofu kila mtu na
mwenzake,
nyuso zao zikiwa katika hali ya kuwaka
kama moto.

9Tazameni, siku ya BWANA inakuja,
siku katili, yenye ghadhabu na hasira
kali,
kuifanya nchi kuwa ukiwa
na kuwaangamiza wenye dhambi
waliomo ndani yake.
10Nyota za mbinguni na makundi ya nyota
havitatoa mwanga wake.
Jua linalochomoza litatiwa giza
na mwezi hautatoa nuru yake.
11Nitauadhibu ulimwengu kwa ajili ya uovu wake,
waovu kwa ajili ya dhambi zao.
Nitakomesha majivuno ya wenye kiburi
Na nitakishusha kiburi cha watu wakatili.
12Nitawafanya wanadamu kuwa adimu kuliko
dhahabu safi,
watakuwa wachache sana kuliko
dhahabu ya Ofiri.
13Kwa hiyo nitazifanya mbingu zitetemeke,
nayo dunia itatikisika kutoka mahali
pake
katika ghadhabu ya BWANA Mwenye
Nguvu,
katika siku ya hasira yake iwakayo.

14Kama swala awindwaye,
kama kondoo wasio na mchungaji,
kila mmoja atarudi kwa watu wake
mwenyewe,
kila mmoja atakimbilia nchi yake ya
kuzaliwa.
15Ye yote atakayetekwa atapasuliwa tumbo,
wote watakaokamatwa watauawa kwa
upanga.
16Watoto wao wachanga watatupwa chini kwa
nguvu
na kuvunjika vipande vipande mbele ya
macho yao,
nyumba zao zitatekwa na wake zao
watatendwa jeuri.
17Tazama, nitawachochea Wamedi dhidi yao,
ambao hawajali fedha
wala hawafurahii dhahabu.
18Mishale yao itawaangusha vijana,
hawatakuwa na huruma kwa watoto
wachanga
wala hawataangalia watoto kwa huruma.
19Babeli, johari ya falme,
utukufu wa kiburi cha Wababeli[a],
itaangushwa na Mungu
kama Sodoma na Gomora.
20Hautakaliwa na watu kamwe
wala watu hawataishi humo kwa vizazi
vyote,
hakuna Mwarabu atakayepiga hema lake
huko,
hakuna mchungaji atakayepumzisha
makundi yake ya kondoo na
mbuzi huko.
21Lakini viumbe wa jangwani watalala huko,
mbweha watajaza nyumba zake,
bundi wataishi humo
nao mbuzi mwitu watarukaruka humo.
22Fisi watalia ndani ya ngome zake,
mbweha ndani ya majumba yake ya
kifalme ya fahari.
Wakati wake umewadia,
na siku zake hazitaongezwa.

Kufanywa Upya Yuda

14 BWANA atamhurumia Yakobo,
kwa mara nyingine tena atamchagua
Israeli
na kuwakalisha katika nchi yao
wenyewe.
Wageni wataungana nao
na kujiunga na nyumba ya Yakobo.
2Mataifa watawachukua
na kuwaleta mahali pao wenyewe.
Nayo nyumba ya Israeli itamiliki mataifa
kama watumishi wa kiume na watumishi
wa kike katika nchi ya BWANA.
Watawafanya watekaji wao kuwa mateka

a19 "Wababeli" yaani "Wakaldayo."

na kutawala juu ya wale waliowaonea.

3Katika siku BWANA atakapokuondolea
mateso, udhia na utumwa wa kikatili,
4utaichukua dhihaka hii dhidi ya mfalme wa
Babeli:

Tazama jinsi mtesi alivyofikia mwisho!
Tazama jinsi ghadhabu yake kali
ilivyokoma!
5BWANA amevunja fimbo ya mwovu,
fimbo ya utawala ya watawala,
6ambayo kwa hasira waliyapiga mataifa
kwa mapigo yasiyo na kikomo,
nao kwa ghadhabu kali waliwatiisha mataifa
kwa jeuri pasipo huruma.
7Nchi zote ziko kwenye mapumziko na kwenye
amani,
wanabubujika kwa kuimba.
8Hata misonobari na mierezi ya Lebanoni
inashangilia mbele yako na kusema,
‘‘Basi kwa sababu umeangushwa chini
hakuna mkata miti atakayekuja
kutukata.”

9Huko chini kuzimuni kote kumetaharuki
kukulaki unapokuja,
inaamsha roho za waliokufa ili kukupokea,
wote waliokuwa viongozi katika
ulimwengu,
inawafanya wainuke kwenye viti vyao vya
kifalme,
wale wote waliokuwa wafalme juu ya
mataifa.
10Wote wataitika,
watakuambia,
“Wewe pia umekuwa dhaifu, kama sisi
tulivyo,
wewe umekuwa kama sisi.’’
11Fahari yako yote imeshushwa mpaka kuzimu,
pamoja na kelele ya vinubi vyako,
mafunza yametanda chini yako
na minyoo imekufunika.

12Tazama jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni,
Ewe nyota ya asubuhi, mwana wa
mapambazuko!
Umetupwa chini duniani,
wewe uliyepata kuangusha mataifa!
13Ulisema moyoni mwako,
“Nitapanda juu hadi mbinguni,
nitakiinua kiti changu cha enzi
juu ya nyota za Mungu,
nitaketi nimetawazwa juu ya mlima wa
kusanyiko,
kwenye vimo vya juu sana vya mlima
Mtakatifu.
14Nitapaa juu kupita mawingu,
nitajifanya kama Yeye Aliye Juu Sana.”
15Lakini umeshushwa chini kaburini[a],
hadi kwenye vina vya shimo.

16Wale wanaokuona wanakukazia macho,
wanatafakari hatima yako:
“Je, huyu ndiye yule aliyetikisa dunia
na kufanya falme zitetemeke,
17yule aliyeifanya dunia kuwa jangwa,
aliyeipindua miji yake na ambaye
hakuwaachia
mateka wake waende nyumbani?”

18Wafalme wote wa mataifa wamelala kwa
heshima kila mmoja katika kaburi lake
mwenyewe.
19Lakini wewe umetupwa nje ya kaburi lako
kama tawi lililokataliwa,
umefunikwa na waliouawa
pamoja na wale waliochomwa kwa
upanga,
wale washukao mpaka kwenye mawe ya
shimo.
Kama mzoga uliokanyagwa chini ya
nyayo,

20Hutajumuika nao kwenye mazishi,
kwa kuwa umeharibu nchi yako na kuwaua
watu wako.

Mzao wa mwovu
hatatajwa tena kamwe.
21Andaa mahali pa kuwachinjia wanawe
kwa ajili ya dhambi za baba zao,
wasije wakainuka ili kuirithi nchi
na kuijaza dunia kwa miji yao.

22BWANA Mwenye Nguvu asema,
“Nitainuka dhidi yao,
nitalikatilia mbali jina lake kutoka Babeli
pamoja na watu wake walionusurika,
watoto wake na wazao wake,”
asema BWANA.
23“Nitaifanya kuwa mahali pa bundi,
kuwa nchi ya matope

a15 “Kaburi” hapa maana yake ni “Kuzimu,’’ yaani “Sheol” kwa Kiebrania.

na nitaifagia kwa ufagio wa maangamizi,"
asema BWANA Mwenye Nguvu.

Unabii Dhidi Ya Ashuru

24BWANA Mwenye Nguvu ameapa,

"Hakika, kama vile nilivyopanga, ndivyo itakavyokuwa,
nami kama nilivyokusudia, ndivyo itakavyosimama.

25Nitamponda Mwashuru katika nchi yangu,
juu ya milima yangu nitawakanyagia chini.
Nira yake itaondolewa kutoka kwa watu wangu,
nao mzigo wake utaondolewa kutoka mabegani mwao."

26Huu ndio mpango uliokusudiwa kwa ajili ya ulimwengu wote,
huu ni mkono ulionyooshwa juu ya mataifa yote.
27Kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu amekusudia,
ni naniwezaye kumzuia?
Mkono wake umenyooshwa,
ni nani awezaye kuurudisha?

Unabii Dhidi Ya Wafilisti

28Neno hili lilikuja mwaka ule mfalme Ahazi alipokufa:

29Msifurahi, enyi Wafilisti wote,
kwamba fimbo iliyowapiga imevunjika,
kutoka katika mzizi wa huyo nyoka atachipuka fira,
uzao wake utakuwa joka lirukalo, lenye sumu kali.
30Maskini kuliko maskini wote watapata malisho,
nao wahitaji watalala salama.
Lakini mzizi wako nitauangamiza kwa njaa,
nayo njaa itawaua walionusurika.

31Piga yowe, Ee lango! Bweka, Ee mji!
Yeyukeni, enyi Wafilisti wote!
Wingu la moshi linakuja toka kaskazini,
wala hakuna atakayechelewa katika safu zake.
32Ni jibu gani litakalotolewa
kwa wajumbe wa taifa hilo?
"BWANA ameifanya imara Sayuni,
nako ndani yake watu wake walioonewa watapata kimbilio."

Unabii Dhidi Ya Moabu

15 Neno kuhusu Moabu:

Ari iliyo katika Moabu imeangamizwa,
imeharibiwa kwa usiku mmoja!
Kiri iliyo katika Moabu imeangamizwa,
imeharibiwa kwa usiku mmoja!
2Diboni anakwea hadi kwenye hekalu lake,
mpaka mahali pake pa juu pa kuabudia miungu ili walie,
Moabu anaombolezea Nebo na Medeba.
Kila kichwa kimenyolewa
na kila ndevu zimeondolewa.
3Wamevaa nguo za magunia barabarani,
juu ya mapaa na kwenye viwanja wote wanaomboleza,
hulala kifudifudi kwa kulia.
4Heshiboni na Eleale wanalia,
sauti zao zinasikika hadi Yahasi.
Kwa hiyo watu wenye silaha wa Moabu wanapiga kelele,
nayo mioyo yao imezimia.

5Moyo wangu unamlilia Moabu,
wakimbizi wake wanakimbilia Soari hadi Eglath Shelishiya.
Wanapanda njia ya kwenda Luhithi,
wanakwenda huku wanalia,
kwenye barabara iendayo Horonaimu
wanaombolezea maangamizi yao.
6Maji ya Nimrimu yamekauka na majani yamenyauka,
mimea imekauka wala hakuna kitu cho chote kibichi kilichobaki.
7Kwa hiyo mali waliyoipata na kujiwekea akiba
wamezichukua na kuvuka Bonde la Mierebi.
8Mwangwi wa kilio chao umefika hadi mpakani mwa Moabu,
kilio chao cha huzuni kimefika hadi Eglaimu,
maombolezo yao hadi Beer-elimu.
9Maji ya Dimoni yamejaa damu,
lakini bado nitaleta pigo jingine juu ya Dimoni,
simba juu ya wakimbizi wa Moabu
na juu ya wale wanaobaki katika nchi.

Hali Ya Kukata Tamaa Ya Moabu

16 Pelekeni wanakondoo kama ushuru kwa mtawala wa nchi,
Kutoka Sela, kupitia jangwani, hadi mlima wa Binti Sayuni.

[2]Kama ndege wanaopapatika
waliofukuzwa kutoka kwenye kiota chao,
ndivyo walivyo wanawake wa Moabu
kwenye vivuko vya Arnoni.

[3]"Tupeni shauri,
toeni uamuzi.
Wakati wa adhuhuri,
fanyeni kivuli chenu kama usiku.
Waficheni watoro
msisaliti wakimbizi.
[4]Waacheni watoro wa Moabu wakae pamoja nanyi,
iweni mahali pao pa salama ili kuepuka mharabu.''

Mtesi atafikia mwisho
na maangamizi yatakoma,
aletaye vita atatoweka kutoka katika nchi.
[5]Kwa upendo kiti cha enzi kitaimarishwa,
kwa uaminifu mtu ataketi juu yake,
yeye atokaye katika nyumba ya Daudi,
yeye ambaye katika kuhukumu hutafuta haki,
na huhimiza njia ya haki.

[6]Tumesikia juu ya kiburi cha Moabu,
kiburi chake cha kujivuna na udanganyifu,
kiburi chake na ufidhuli wake,
lakini majivuno yake si kitu.
[7]Kwa hiyo Wamoabu wanaomboleza,
wanaiombolezea Moabu kwa pamoja.
Wanaomboleza na kuhuzunika
kwa ajili ya watu wa Kir-Haresethi.
[8]Mashamba ya Heshiboni yananyauka,
pia na mizabibu ya Sibma.
Watawala wa mataifa
wamekanyaga mizabibu iliyo mizuri sana,
ambayo ilipata kufika Yazeri
na kuenea kuelekea jangwani.
Machipukizi yake yalienea yakafika hadi baharini.
[9]Hivyo ninalia kama Yazeri aliavyo,
kwa ajili ya mizabibu ya Sibma.
Ee Heshiboni, Ee Eleale,
ninakulowesha kwa machozi!
Kelele za furaha kwa ajili ya tunda lako lililoiva
na kwa ajili ya mavuno zimekomeshwa.
[10]Furaha na shangwe zimeondolewa kutoka katika
mashamba ya matunda,
hakuna ye yote aimbaye wala apazaye sauti katika mashamba ya mizabibu,
hakuna ye yote akanyagaye zabibu shinikizoni,
kwa kuwa nimekomesha makelele.
[11]Moyo wangu unaomboleza kwa ajili ya Moabu kama kinubi,
nafsi yangu yote kwa ajili ya Kir-Haresethi.
[12]Wakati Moabu anapojitokeza mahali pake pa juu pa kuabudia miungu,
anajichosha mwenyewe tu,
anapokwenda mahali pake pa kuabudia kuomba haitamfaidia lo lote.

[13]Hili ndilo neno ambalo BWANA ameshasema kuhusu Moabu. [14]Lakini sasa BWANA anasema: "Katika miaka mitatu, kama vile mtumishi aliyefungwa na mkataba angeihesabu, fahari ya Moabu na watu wake wengi watadharauliwa, nao walionusurika watakuwa wachache sana tena wanyonge,"

Neno Dhidi Ya Dameski

17 Neno kuhusu Dameski:

"Tazama, Dameski haitakuwa tena mji
bali itakuwa lundo la magofu.
[2]Miji ya Aroeri itaachwa na itaachiwa
makundi ya kondoo na mbuzi,
ambayo yatalala huko,
bila ye yote wa kuyaogopesha.
[3]Mji wenye ngome utatoweka kutoka Efraimu,
nao uweza wa kifalme kutoka Dameski,
mabaki ya Aramu yatakuwa kama utukufu wa Waisraeli.''
asema BWANA Mwenye Nguvu.

[4]"Katika siku ile utukufu wa Yakobo utafifia,
unene wa mwili wake utadhoofika.
[5]Itakuwa kama mvunaji akusanyavyo nafaka
na kuvuna nafaka kwa mikono yake,
kama wakati mtu aokotapo masazo ya masuke ya nafaka
katika Bonde la Warefai.
[6]Hata hivyo baadhi ya masazo yatabaki,
kama vile mti wa mzeituni unavyopigwa,
kukiachwa zeituni mbili au tatu juu ya matawi ya kileleni,
nne au tano katika matawi yazaayo sana.''
asema BWANA,

Mungu wa Israeli.

7Katika siku ile watu watamwangalia Mwumba wao
na kuelekeza macho yao kwa huyo Aliye Mtakatifu wa Israeli.
8Hawataziangalia tena madhabahu,
kazi za mikono yao,
nao hawatathamini nguzo za Ashera[a]
na madhabahu za kufukizia uvumba zilizofanywa kwa mikono yao.

9Katika siku ile miji yao iliyo imara, ambayo waliihama kwa sababu ya Waisraeli, itakuwa kama mahali palipoachwa pa vichaka na magugu. Nayo yote itakuwa ukiwa.

10Mmemsahau Mungu Mwokozi wenu,
hamkumkumbuka Mwamba aliye ngome yenu.
Kwa hiyo, hata ingawa mlipandikiza mimea iliyo mizuri sana
na kuotesha mizabibu ya kigeni,
11hata kama siku ile unapoipandikiza, unaifanya iote
na asubuhi ile ile unayoipanda, unaifanya ichipue,
hata hivyo mavuno yatakuwa kama si kitu
katika siku ile ya ugonjwa na maumivu yasiyoponyeka.

12Lo! Ghadhabu ya mataifa mengi,
wanaghadhabika kama bahari iliyochafuka!
Lo! Makelele ya mataifa
wanavuma kama ngurumo za maji mengi!
13Ingawa mataifa yanavuma kama ngurumo za maji yanayofanya mawimbi,
wakati anapoyakemea yanakimbia mbali,
yanafukuzwa mbele ya upepo kama makapi juu ya milima,
kama jani livingirishwapo na dhoruba.
14Wakati wa jioni, hofu ya ghafla!
Kabla ya asubuhi, wametoweka!
Hili ndilo fungu la wale wanaotupora,
fungu la wale wanaotunyang'anya mali zetu.

a8 "Ashera'' ni mungu mke.''

Unabii Dhidi Ya Kushi

18 Ole wa nchi ya mvumo wa mabawa,
kwenye mito ya Kushi,
2iwapelekayo wajumbe wake kwa njia ya bahari
kwa mashua za mafunjo[a] juu ya maji.

Nendeni, wajumbe wepesi,
kwa taifa la watu warefu wenye ngozi nyororo,
kwa taifa linaloogopwa mbali na karibu,
taifa gomvi lenye lugha ngeni,
ambalo nchi yao imegawanywa kwa mito.
3Enyi mataifa yote ya ulimwengu,
ninyi mnaoishi duniani
wakati bendera itakapoinuliwa milimani, mtaiona,
nayo tarumbeta itakapolia, mtaisikia.
4Hili ndilo BWANA aliloniambia:
"Nitatulia kimya na kutazama kutoka maskani yangu,
kama joto linalometameta katika mwanga wa jua,
kama wingu la umande katika joto, wakati wa mavuno."
5Kwa maana, kabla ya mavuno, wakati wa kuchanua ukishapita
na maua yakawa zabibu zinazoiva,
atayakata machipukizi kwa mundu wa kupunguza matawi,
naye atakata na kuyaondoa matawi yaliyopanuka.
6Yote yataachwa kwa ajili ya ndege wawindao wa mlimani
na wanyama pori,
ndege watajilisha juu yake wakati wote wa kiangazi,
nao wanyama pori wakati wote wa masika.

7Wakati huo matoleo yataletwa kwa BWANA Mwenye Nguvu

kutoka kwa taifa la watu warefu wenye ngozi nyororo,
kutoka kwa taifa linaloogopwa mbali na karibu,
taifa gomvi lenye lugha ngeni,
ambalo nchi yao imegawanywa kwa mito,

a2 Mafunjo ni majani yaotayo kwenye mabwawa au kando ya mito.

matoleo yataletwa katika Mlima Sayuni, mahali pa Jina la BWANA Mwenye Nguvu.

Unabii Kuhusu Misri

19 Neno kuhusu Misri:

Tazama, BWANA amepanda juu ya wingu
liendalo kwa haraka naye anakuja Misri.
Sanamu za Misri zinatetemeka mbele yake,
nayo mioyo ya Wamisri inayeyuka ndani yao.

2''Nitamchochea Mmisri dhidi ya Mmisri,
ndugu atapigana dhidi ya ndugu,
jirani dhidi ya jirani,
mji dhidi ya mji,
ufalme dhidi ya ufalme.

3Wamisri watakufa moyo,
na nitaifanya mipango yao kuwa batili,
watatafuta shauri kwa sanamu na kwa roho za waliokufa,
kwa wapiga ramli na kwa wale waongeao na mizimu.
4Nitawatia Wamisri mikononi mwa bwana mkatili
na mfalme mkali atatawala juu yao."
Asema Bwana, BWANA, Mwenye Nguvu.

5Maji ya mito yatakauka,
chini ya mto kutakauka kwa jua.
6Mifereji itanuka,
vijito vya Misri vitapungua na kukauka.
Mafunjo na nyasi vitanyauka,
7pia mimea iliyoko kandokando ya mto Nile,
kwenye mdomo wa mto unapomwaga maji baharini.
Kila shamba lililopandwa kando ya mto Nile litakauka,
litapeperushwa na kutoweka kabisa.
8Wavuvi watalia na kuomboleza,
wale wote watupao ndoana katika mto Nile,
watadhoofika kwa majonzi.
9Wale watu wafanyao kazi ya kitani
kilichochambuliwa watakata tamaa,
wafumaji wa kitani safi watavunjika moyo.
10Wafanyao kazi ya kufuma nguo
watahuzunishwa,
nao vibarua wataugua moyoni.

11Maafisa wa Soani ni wapumbavu kabisa,
washauri wa Farao wenye busara wanatoa shauri la kijinga.
Unawezaje kumwambia Farao,
"Mimi ni mmojawapo wa watu wenye hekima,
mwanafunzi wa wafalme wa zamani?''

12Wako wapi sasa watu wako wenye hekima?
Wao wakuonyeshe na kukufahamisha
ni nini BWANA Mwenye Nguvu
amepanga dhidi ya Misri.
13Maafisa wa Soani wamekuwa wapumbavu,
viongozi wa Memfisi[a] wamedanganyika,
walio mawe ya pembe ya taifa lake
wameipotosha Misri.
14BWANA amewamwagia roho ya kizunguzungu,
wanaifanya Misri iyumbeyumbe katika yale yote inayoyafanya,
kama vile mlevi ayumbayumbavyo katika kutaapika kwake.
15Misri haiwezi kufanya kitu cho chote,
cha kichwa au cha mkia, cha tawi la mtende au unyasi.

16Katika siku ile Wamisri watakuwa kama wanawake. Watatetemeka kwa hofu mbele ya mkono wa BWANA Mwenye Nguvu anaoinua dhidi yao. 17Nayo nchi ya Yuda itawatia hofu Wamisri, kila mmoja atakayetajiwa Yuda ataingiwa na hofu, kwa sababu ya kile ambacho BWANA Mwenye Nguvu anapanga dhidi yao.

18Katika siku hiyo miji mitano ya Misri itazungumza lugha ya Kanaani na kuapa kumtii BWANA Mwenye Nguvu. Mji mmojawapo utaitwa Mji wa Uharibifu.

19Katika siku hiyo patakuwepo madhabahu ya BWANA katikati ya Misri na mnara wa kumbukumbu kwa BWANA kwenye mpaka wa Misri. 20Itakuwa alama na ushahidi kwa ajili ya BWANA Mwenye Nguvu katika nchi ya Misri. Watakapomlilia BWANA kwa sababu ya watesi wao, Mungu atawapelekea Mwokozi na mtetezi, naye atawaokoa. 21Hivyo BWANA atajijulisha mwenyewe kwa Wamisri, nao katika siku hiyo watamkubali BWANA. Wataabudu kwa kumtolea dhabihu na sadaka za nafaka, watamwekea BWANA nadhiri na kuzitimiza. 22BWANA ataipiga Misri kwa tauni, atawapiga na kuwaponya. Watamgeukia BWANA, naye atayasikia maombi yao na kuwaponya.

23Katika siku hiyo kutakuwepo na njia kuu kutoka Misri hadi Ashuru. Waashuru

a13 Memfisi kwa Kiebrania maana yake ni Nofu.

watakwenda Misri na Wamisri watakwenda Ashuru. Wamisri na Waashuru wataabudu pamoja. [24]Katika siku hiyo Israeli itakuwa ya tatu, pamoja na Misri na Ashuru, nao watakuwa baraka kwa dunia. [25]BWANA Mwenye Nguvu atawabariki, akisema, "Baraka iwe kwa Misri watu wangu, kwa Ashuru kazi ya mikono yangu na kwa Israeli urithi wangu."

Unabii Dhidi Ya Misri Na Kushi

20 Katika mwaka ule ambao jemadari mkuu, alitumwa na mfalme Sargoni wa Ashuru, naye akaja mpaka Ashdodi akaushambulia na kuuteka, [2]wakati ule BWANA alisema kwa kinywa cha Isaya mwana wa Amozi. Akamwambia, "Uvue nguo ya gunia kutoka mwilini mwako na viatu kutoka miguuni mwako." Naye akafanya hivyo akatembea huko na huko uchi na bila viatu.

[3]Kisha BWANA akasema, "Kama vile mtumishi wangu Isaya alivyotembea uchi na bila viatu kwa miaka mitatu, kama ishara na dalili mbaya dhidi ya nchi ya Misri na Kushi, [4]hivyo mfalme wa Ashuru atawaongoza mateka wa Wamisri na watu wa uhamisho wa Kushi uchi na bila viatu, vijana na wazee, wakiwa matako wazi, kwa aibu ya Wamisri. [5]Wale waliotegemea Kushi na kujivunia Misri wataogopa na kuaibika. [6]Katika siku ile watu wanaoishi katika pwani hii watasema, 'Tazama lililowapata wale tuliowategemea, wale tuliowakimbilia kwa ajili ya msaada na wokovu kutoka mikononi mwa mfalme wa Ashuru! Tutawezaje basi kupona?' "

Unabii Dhidi Ya Babeli

21 Neno kuhusu Jangwa kando ya Bahari:

Kama upepo wa kisulisuli unaopita katika
nchi hadi kusini,
mshambuliaji anakuja kutoka jangwani,
kutoka katika nchi inayotisha.

[2]Nimeonyeshwa maono ya kutisha:
Msaliti anasaliti, mteka nyara anateka
nyara.
Elamu, shambulia! Umedi, awazunguka kwa
jeshi!
Nitakomesha huzuni zote
alizosababisha.

[3]Katika hili mwili wangu umeteswa na maumivu,
maumivu makali ya ghafula
yamenishika,
kama yale ya mwanamke mwenye
utungu wa kuzaa,
nimeduwazwa na lile ninalolisikia,
nimeshangazwa na lile ninaloliona.
[4]Moyo wangu unababaika,
woga unanifanya nitetemeke,
giza giza la jioni nililolitamani sana,
limekuwa hofu kuu kwangu.
[5]Wanaandaa meza,
wanatandaza mazulia,
wanakula, wanakunywa!
Amkeni, enyi maafisa,
zitieni ngao mafuta!

[6]Hili ndilo Bwana analoniambia:

"Nenda, weka mlinzi,
na mtake atoe taarifa ya kile
anachokiona.
[7]Anapoona magari ya vita
pamoja na kundi la farasi,
wapanda punda au wapanda ngamia,
na awe macho, awe macho kikamilifu."

[8]Naye mlinzi alipaza sauti,

"Mchana baada ya mchana, bwana wangu,
ninasimama katika mnara wa ulinzi,
kila usiku ninakaa mahali pangu
nilipoamriwa.
[9]Tazama, yu aja mtu anayepanda gari la vita
pamoja na kundi la farasi.
Naye akajibu:
'Babeli ameanguka, ameanguka!
Vinyago vyote vya miungu yake
vimelala chini vikiwa
vimevunjwavunjwa!' "

[10]Ee watu wangu, mliopondwa-pondwa kwenye
sakafu ya kupuria,
ninawaambia kile nilichokisikia
kutoka kwa BWANA Mwenye Nguvu,
kutoka kwa Mungu wa Israeli.

Unabii Dhidi Ya Edomu

[11]Neno kuhusu Duma:

Mtu fulani ananiita kutoka Seiri,
"Mlinzi, ni muda gani uliobaki
kupambazuke?
Mlinzi, usiku utaisha lini?"
[12]Mlinzi akajibu,
"Asubuhi inakuja, lakini pia usiku.

Kama ungeliuliza, basi uliza,
bado na urudi tena."

Unabii Dhidi Ya Arabia

13Neno kuhusu Arabia:

Enyi misafara ya Wadedani,
Mnaopiga kambi katika vichaka vya Arabia,
14Leteni maji kwa wenye kiu,
ninyi mnaoishi Tema,
leteni chakula kwa ajili ya wakimbizi.
15Wanaukimbia upanga,
kutoka upanga uliochomolewa alani,
kutoka upinde uliopindwa
na kutoka kwenye joto la vita.

16Hili ndilo Bwana analoniambia: "Katika muda wa mwaka mmoja, kama vile mtumishi aliyefungwa na mkataba angeihesabu, majivuno yote ya Kedari yatafikia mwisho. 17Wanaume wavutao pinde walionusurika, mashujaa wa Kedari, watakuwa wachache." BWANA, Mungu wa Israeli, amesema.

Unabii Kuhusu Yerusalemu

22 Neno Kuhusu Bonde la Maono:

Nini kinachokutaabisha sasa,
kwamba ninyi nyote mmepanda juu ya mapaa.
2Ewe mji uliojaa ghasia na makelele,
Ewe mji uliojaa ghasia, mji wa makelele na karamu za ulevi na ulafi!
Watu wenu waliokufa hawakuuawa kwa upanga,
wala hawakufa vitani.
3Viongozi wako wote wamekimbia pamoja,
wamekamatwa bila kutumia upinde.
Ninyi nyote mliokamatwa
mlichukuliwa wafungwa pamoja,
mlikimbia wakati adui alipokuwa bado mbali.
4Kwa hiyo nilisema, ''Geukia mbali nami,
niache nilie kwa uchungu.
Usijaribu kunifariji
juu ya maangamizi ya watu wangu.''

5Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
anayo siku ya ghasia,
ya kukanyaga na ya kuogofya katika Bonde la Maono,
siku ya kuangusha kuta
na ya kupiga kelele mpaka milimani.
6Elamu analichukua podo,
pamoja na waendesha magari ya vita na farasi,
Kiri anaifungua ngao.
7Mabonde yako yaliyo mazuri sana yamejaa magari ya vita,
nao wapanda farasi wamewekwa kwenye malango ya mji,
8ulinzi wa Yuda umeondolewa.

Nawe ulitazama katika siku ile
silaha katika Jumba la Kifalme la Mwituni,
9mkaona kuwa mji wa Daudi
una matundu mengi katika ulinzi wake,
mkaweka akiba ya maji
kwenye Bwawa la Chini.
10Mlihesabu majengo katika Yerusalemu
nanyi mkabomoa nyumba ili kuimarisha ukuta.
11Mlijenga birika la maji katikati ya kuta mbili
kwa ajili ya maji ya Bwawa la Zamani,
lakini hamkumtazama Yule aliyelitengeneza
au kuwa na heshima kwa Yule
aliyeubuni tangu zamani za kale.

12Bwawa, BWANA Mwenye Nguvu,
aliwaita siku ile ili kulia na kuomboleza,
kung'oa nywele zenu na kuvaa nguo ya gunia.
13Lakini tazama, kuna furaha na karamu zilizojaa ulevi na ulafi,
kuchinja ng'ombe na kuchinja kondoo,
kula nyama na kunywa mvinyo!
wakisema, "Sisi na tule na kunywa,
kwa kuwa kesho tunakufa!''

14BWANA Mwenye Nguvu amelifunua hili nikiwa ninasikia, Bwana, BWANA Mwenye Nguvu asema: "Mpaka siku ya kufa kwenu dhambi hii haitafanyiwa upatanisho,''

15Hili ndilo Bwana, BWANA Mwenye Nguvu, asemalo:

"Nenda ukamwambie huyu wakili
Shebna, ambaye ni msimamizi wa jumba la kifalme:
16Unafanya nini hapa na ni nani aliyekupa ruhusu kujikatia kaburi,
ukichonga kaburi lako mahali palipo juu
na kutoboa kwa patasi mahali pako pa kupumzikia katika mwamba?

17"Jihadhari, BWANA yu karibu
kukukamata kwa uthabiti
na kukutupa mbali kwa nguvu, Ewe mtu
mwenye nguvu.
18Atakufingirisha uwe kama mpira
na kukutupa katika nchi kubwa.
Huko ndiko utakakofia
na huko ndiko magari yako ya vita ya
fahari yatabakia,
wewe unayeifedhehesha nyumba ya
bwana wako!
19Nitakuondoa kutoka katika kazi yako
nawe utaondoshwa kutoka katika nafasi
yako

20"Katika siku ile nitamwita mtumishi wangu, Eliakimu mwana wa Hilkia. 21Nitamvika joho lako nami nitamfunga mshipi wako kiunoni mwake na kumkabidhi mamlaka yako. Yeye atakuwa baba kwa wale wanaoishi Yerusalemu na kwa nyumba ya Yuda. 22Nitaweka mabegani mwake ufunguo wa nyumba ya Daudi, kile afunguacho hakuna awezaye kufunga na kile afungacho hakuna awezaye kufungua. 23Nitamgongomea kama kigingi kilicho mahali palipo imara, naye atakuwa kiti cha enzi cha heshima kwa ajili ya nyumba ya baba yake. 24Utukufu wote wa jamaa yake utakuwa juu yake: Watoto wa jamaa hiyo na machipukizi yake, vyombo vyake vyote vidogo, tangu bakuli hadi magudulia yote.

25BWANA Mwenye Nguvu asema, "Katika siku ile, kigingi kilichogongomewa mahali imara kitaachia njia, kitakatwa, nacho kitaanguka na mzigo ulioning'inia juu yake utaanguka chini." BWANA amesema.

Unabii Kuhusu Tiro

23 Neno kuhusu Tiro:

Ombolezeni, Enyi meli za Tarshishi!
Kwa kuwaTiro imeangamizwa
imeachwa bila nyumba wala bandari.
Kuanzia nchi ya Kitimu
neno limewajia.
2Nyamazeni kimya, enyi watu wa kisiwani
pia ninyi wafanya biashara wa Sidoni,
ambao mabaharia wamewatajirisha
3Kwenye maji makuu
nafaka za Shihori zilikuja,
mavuno ya Nile yalikuwa mapato ya Tiro,
naye akawa soko la mataifa.

4Uaibishwe Ee Sidoni, nawe, Ee ngome ya
Bahari,
kwa kuwa bahari imesema,
"Sijapata kuwa na uchungu wa kuzaa
wala kuzaa,
wala sijapata kulea wana wala kutunza
mabinti."
5Habari ifikapo Misri,
watakuwa katika maumivu makuu kwa
ajili ya taarifa kutoka Tiro.

6Vukeni mpaka Tarshishi,
ombolezeni, enyi watu wa kisiwani.
7Je, huu ndio mji wenu unaofanya karamu za
ulevi na ulafi,
mji wa zamani, zamani kabisa ambao miguu
yake imeuchukua
kufanya makao nchi za mbali sana?
8Ni nani amepanga hili dhidi ya Tiro,
mji utoao mataji,
ambao wafanyabiashara wake ni wana wa
mfalme
na wachuuzi wake ni watu mashuhuri
wa dunia?
9BWANA Mwenye Nguvu ndiye
aliyepanga jambo hili,
ili kukishusha kiburi cha utukufu wote
na kuwanyenyekesha wale wote ambao ni
mashuhuri duniani.
10Ee Binti Tarshishi,
pita katika nchi yako kama vile mto Nile
kwa kuwa huna tena bandari.

11BWANA amenyoosha mkono wake juu
ya bahari
na kuzifanya falme zake zitetemeke.
Ametoa amri kuhusu Kanaani
kwamba ngome zake ziangamizwe.
12Alisema, "Usizidi kufurahi,
Ee Bikira Binti Sidoni, sasa
umepondwa!

"Simama, vuka uende Kitimu,
hata huko hutapata pumziko."
13Tazama katika nchi ya Wakaldayo[a],
watu hawa ambao sasa hawako!
Waashuri wameifanya nchi hiyo kuwa
mahali pa viumbe wa jangwani,
wamesimamisha minara yao ya vita
kuuzunguka,
wameziteka ngome zake na kuziacha
tupu na kuufanya kuwa magofu.

a13 "Wakaldayo" hawa ndio "Wababeli."

14Ombolezeni, enyi meli za Tarshishi,
ngome yenu imeangamizwa!

15Wakati huo Tiro utasahauliwa kwa miaka sabini, muda wa maisha ya mfalme. Lakini mwisho wa miaka hiyo sabini, itakuwa kwa Tiro kama ilivyo katika wimbo wa kahaba:

16"Twaa kinubi, tembea mjini kote,
Ewe kahaba uliyesahauliwa,
piga kinubi vizuri, imba nyimbo nyingi,
ili kwamba upate kukumbukwa."

17Mwishoni mwa miaka sabini, BWANA atashughulika na Tiro. Atarudia ajira yake ya ukahaba naye atafanya biashara yake na falme zote juu ya uso wa dunia. 18Lakini faida na mapato yake yatawekwa wakfu kwa ajili ya BWANA, hayatahifadhiwa kwa ajili yake binafsi. Faida zake zitakwenda kwa wale wakaao mbele za BWANA kwa ajili ya chakula tele na mavazi mazuri.

Uharibifu Wa BWANA Kwa Dunia

24 Tazama, BWANA ataifanya dunia
kuwa ukiwa na kuiharibu,
naye atauharibu uso wake
na kutawanya wakaao ndani yake,
2ndivyo itakavyokuwa
kwa makuhani na kwa watu,
kwa bwana na kwa mtumishi,
kwa bibi na kwa mjakazi,
kwa muuzaji na kwa mnunuzi,
kwa mkopaji na kwa mkopeshaji,
kwa mdaiwa na kwa mdai.
3Dunia itaharibiwa kabisa na kutekwa nyara kabisa.
BWANA amesema neno hili.

4Dunia inakauka na kunyauka,
dunia inanyong'onyea na kunyauka,
waliotukuzwa wa dunia wananyong'onyea.
5Dunia imetiwa unajisi na watu wake,
wameacha kutii sheria,
wamevunja amri na kuvunja agano la milele.
6Kwa hiyo laana inaiteketeza dunia,
watu wake lazima waichukue hatia yao.
Kwa hiyo wakazi wa dunia wameteketezwa,
nao waliosalia ni wachache sana.
7Divai mpya inakauka na mzabibu unanyauka,
watu wote wafurahishao wanalia kwa huzuni.
8Furaha ya matoazi imekoma,
kelele za wenye furaha zimekoma,
shangwe za kinubi zimenyamaza.
9Hawanywi tena mvinyo pamoja na wimbo,
kileo ni kichungu kwa wanywaji wake.
10Mji ulioharibiwa umekuwa ukiwa,
mlango wa kila nyumba umefungwa.
11Barabarani wanalilia kupata mvinyo,
furaha yote imegeuka kuwa majonzi,
furaha yote imefukuziwa mbali na duniani.
12Mji umeachwa katika uharibifu,
lango lake limepigwapigwa na kuvunjwa vipande vipande.
13Ndivyo itakavyokuwa duniani
na miongoni mwa mataifa,
kama vile wakati mzeituni upigwavyo,
au kama vile wakati masazo yabakiavyo baada ya zabibu kuvunwa.

14Wanainua sauti zao, wanapiga kelele kwa furaha,
kutoka magharibi wanasifu kwa ukelele utukufu wa BWANA.
15Kwa hiyo upande wa mashariki mpeni BWANA utukufu,
liadhimisheni jina la BWANA, Mungu wa Israeli,
katika visiwa vya bahari.
16Kutoka miisho ya dunia tunasikia uimbaji:
"Utukufu kwa Yeye Mwenye Haki."

Lakini nilisema, "Ninadhoofika, ninadhoofika!
Ole wangu!
Watenda hila wanasaliti!
Kwa hila watenda hila wanasaliti!"
17Hofu, shimo na mtego vinawangojea,
Enyi watu wa dunia.
18Kila aikimbiaye asikiapo sauti ya hofu
atatumbukia shimoni,
ye yote apandaye kutoka shimoni,
atanaswa kwenye mtego.

Malango ya gharika ya mbinguni yamefunguliwa,
misingi ya dunia inatikisika.
19Dunia imepasuka,
dunia imechanika,
dunia imetikiswa kabisa.
20Dunia inapepesuka kama mlevi,
inayumbayumba kama kibanda kwenye upepo,
imelemewa sana na mzigo wa hatia ya uasi wake

na ikianguka kamwe haitainuka tena.

21Katika siku ile BWANA ataadhibu
nguvu zilizoko mbinguni juu
na wafalme walioko duniani chini.
22Watakusanywa pamoja
kama wafungwa waliofungwa gerezani,
watafungiwa gerezani
na kujiliwa baada ya siku nyingi.
23Mwezi utatiwa haya, jua litaaibishwa
kwa maana BWANA Mwenye
Nguvu atawala
juu ya Mlima Sayuni na katika
Yerusalemu,
tena mbele ya wazee wake kwa
utukufu.

Msifuni BWANA

25 Ee BWANA, wewe ni Mungu
wangu,
nitakutukuza na kulisifu jina lako,
kwa maana katika ukamilifu wa uaminifu
umetenda mambo ya ajabu,
mambo yaliyokusudiwa tangu zamani.

2Umeufanya mji kuwa lundo la kifusi,
mji wenye ngome kuwa magofu,
ngome imara ya wageni kuwa si mji tena,
wala hautajengwa tena kamwe.
3Kwa hiyo mataifa yenye nguvu yatakuheshimu,
miji ya mataifa katili itakuheshimu wewe.
4Umekuwa kimbilio la watu maskini,
kimbilio la mhitaji katika taabu yake,
hifadhi wakati wa dhoruba
na kivuli wakati wa hari.
Kwa maana pumzi ya wakatili
ni kama dhoruba ipigayo ukuta
na kama joto la jangwani.
5Wewe wanyamazisha makelele ya wageni,
kama vile hari ipunguzwavyo na kivuli cha
wingu,
ndivyo wimbo wa wakatili
unyamazishwavyo.

6Juu ya mlima huu BWANA Mwenye
Nguvu ataandaa
karamu ya vinono kwa mataifa yote,
karamu ya mvinyo wa zamani,
nyama nzuri sana na divai zilizo bora
sana.
7Juu ya mlima huu ataharibu
sitara ile ihifadhiyo mataifa yote,
kile kifuniko kifunikacho mataifa yote,
8yeye atameza mauti milele katika kushinda.
BWANA Mwenyezi atafuta machozi
katika nyuso zote,
ataondoa aibu ya watu wake duniani
kote.
BWANA amesema hili.

9Katika siku ile watasema,

“Hakika huyu ndiye Mungu wetu,
tulimtumaini naye akatuokoa.
Huyu ndiye BWANA, tuliyetumainia
kwake,
sisi na tumshangilie na kufurahia katika
wokovu wake.’’

10Mkono wa BWANA utatulia juu ya mlima
huu,
bali Moabu atakanyagwa chini yake
kama majani makavu yakanyagwavyo chini
kwenye mbolea.
11Ingawa watakunjua mikono yao katikati yake,
kama ile mwogeleaji akunjuavyo mikono
yake ili aogelee.
Mungu atashusha kiburi chao
licha ya ujanja wa mikono yao.
12Atabomoa kuta ndefu za maboma yako
na kuziangusha chini,
atazishusha chini ardhini,
mpaka mavumbini kabisa.

Wimbo Wa Kusifu

26 Katika siku ile wimbo huu utaimbwa
katika nchi ya Yuda:

Tuna mji ulio na nguvu,
Mungu huufanya wokovu kuwa kuta
zake na maboma yake.
2Fungua malango ili taifa lenye haki lipate
kuingia,
taifa lile lishikalo imani.
3Utamlinda katika amani kamilifu yeye ambaye
moyo wake ni thabiti
kwa sababu anakutumaini wewe.
4Mtumaini BWANA milele,
kwa kuwa BWANA, BWANA, ni
Mwamba wa milele.
5Huwashusha wale wajikwezao,
huushusha chini mji wenye kiburi,
huushusha hadi ardhini na kuutupa chini
mavumbini.
6Miguu hukanyaga chini,
miguu ya hao walioonewa,

hatua za hao maskini.

7Mapito ya wenye haki yamenyooka,
Ewe uliye mwenye haki, waisawazisha njia
ya mtu myofu.
8Naam, BWANA tukienenda katika sheria
zako,
twakungojea wewe,
kulikumbuka jina lako na sifa zako
ndiyo shauku ya mioyo yetu.
9Nafsi yangu yakutamani wakati wa usiku,
wakati wa asubuhi roho yangu
yakuonea shauku.
Wakati hukumu zako zinapokuja juu ya
dunia,
watu wa ulimwengu hujifunza haki.
10Ingawa neema yaonyeshwa kwa waovu,
hawajifunzi haki,
hata katika nchi ya unyofu huendelea
kutenda mabaya
wala hawaoni utukufu wa BWANA.

11Ee BWANA, mkono wako umeinuliwa
juu,
lakini hawauoni.
Wao na waone wivu wako kwa ajili ya watu
wako na waaibishwe,
moto uliowekwa akiba kwa ajili ya adui
zako na uwateketeze.

12BWANA, unaamuru amani kwa ajili yetu,
yale yote tuliyoweza kuyakamilisha
ni wewe uliyetenda kwa ajili yetu.
13Ee BWANA, Mungu wetu, mabwana
wengine zaidi ya wewe wametutawala,
lakini jina lako peke yako ndilo
tunaloliheshimu.
14Wao sasa wamekufa, wala hawako tena hai,
roho za waliokufa hazitarudi tena.
Uliwaadhibu na kuwaangamiza,
umefuta kumbukumbu lao lote.
15Umeliongeza hilo taifa, Ee BWANA,
umeliongeza hilo taifa.
Umejipatia utukufu kwa ajili yako
mwenyewe,
umepanua mipaka yote ya nchi.

16BWANA, walikujia katika taabu yao,
wewe ulipowarudi,
waliweza kunong'ona maombi kwa shida
sana.
17Kama mwanamke aliye na mimba aliyekaribia
kuzaa
anavyogaagaa na kulia kwa ajili ya maumivu
yake,
ndivyo tulivyokuwa mbele zako, Ee BWANA.

18Tulikuwa na mimba, tuligaagaa kwa maumivu,
lakini tulizaa upepo.
Hatukuleta wokovu duniani,
hatujazaa watu katika ulimwengu huu.

19Lakini wafu wenu wataishi,
miili yao itafufuka.
Ninyi mnaokaa katika mavumbi,
amkeni mkapige kelele kwa furaha.
Umande wenu ni kama umande wa asubuhi,
dunia itawazaa wafu wake.

20Nendeni, watu wangu, ingieni vyumbani
mwenu
na mfunge milango nyuma yenu,
jificheni kwa kitambo kidogo
mpaka ghadhabu yake ipite.
21Tazama, BWANA anakuja kutoka katika
makao yake
ili kuwaadhibu watu wa dunia kwa ajili
ya dhambi zao.
Dunia itadhihirisha umwagaji damu juu
yake,
wala haitaendelea kuwaficha watu wake
waliouawa.

Wokovu Kwa Ajili Ya Israeli

27 Katika siku ile,

BWANA ataadhibu kwa upanga
wake,
upanga wake mkali, mkubwa na wenye
nguvu,
Lewiathani yule nyoka apitaye mbio kwa
mwendo laini,
Lewiathani yule nyoka mwenye
kupindapinda,
atamwua joka mkubwa sana wa baharini

2Katika siku ile,

"Imbeni kuhusu shamba la mzabibu lililozaa:
3Mimi, BWANA, ninalitunza,
ninalinyweshea maji mfulilizo.
Ninalichunga mchana na usiku
ili mtu ye yote asije akalidhuru.
4Mimi sijakasirika.
Hata kama pangekuwepo michongoma na
miiba inayonikabili!

Ningepambana dhidi yake katika vita,
ningeliichoma moto yote.
5Au niwaache waje kwangu kwa ajili ya kimbilio,
wao na wafanye amani nami,
naam, wafanye amani nami."

6Katika siku zijazo Yakobo atatia mizizi,
Israeli atatoa chipukizi na kuchanua maua,
naye atajaza ulimwengu wote kwa matunda.

7Je, BWANA amempiga
kama alivyowapiga wale waliompiga?
Je, yeye ameuawa
kama wale waliouawa ambao walimwua yeye?
8Kwa vita na kwa kumfukuza unapingana naye,
kwa mshindo wake mkali anamfukuza,
kama siku uvumapo upepo wa mashariki.
9Kwa hili, basi, hatia ya Yakobo itafanyiwa upatanisho,
hili litakuwa ndiyo matunda ya utimilizo
wa kuondolewa kwa dhambi yake:
Wakati atakapoyafanya mawe yote ya madhabahu
kuwa kama mawe ya chokaa yaliyopondwa vipande vipande,
hakuna nguzo za Ashera au madhabahu za kufukizia
uvumba zitakazobaki zimesimama.
10Mji ulio na boma umebaki ukiwa,
makao yaliyotelekezwa yameachwa kama jangwa,
huko ndama hulisha,
huko hujilaza,
wanakwanyua matawi yake.
11Wakati vijiti vyake vimekauka, huvunjwa
nao wanawake huja na kuwasha nayo moto.
Kwa kuwa hili ni taifa lisilo na ufahamu,
kwa hiyo Yeye aliyewafanya hana huruma juu yao,
Muumba wao hawaonyeshi fadhili.

12Katika siku ile BWANA atapura kutoka matiririko ya mto wa Eufrati hadi kijito cha Misri, nanyi,Ee Waisraeli mtakusanywa pamoja mmoja mmoja. 13Katika siku ile tarumbeta kubwa italia. Wale waliokuwa wakiangamia katika nchi ya Ashuru, nao wale waliokuwa uhamishoni katika nchi ya Misri watakuja na kumwabudu BWANA katika mlima mtakatifu huko Yerusalemu.

Ole Wa Efrahimu

28 Ole wa lile taji la maua,
kiburi cha walevi wa Efraimu,
kwa ua linalosinyaa, uzuri wa utukufu wake,
uliowekwa kwenye kichwa cha bonde lenye rutuba,
kwa ule mji, kiburi cha wale walioshushwa na mvinyo!
2Tazama, Bwana anaye mmoja aliye na uwezo na nguvu.
Kama dhoruba ya mvua ya mawe na upepo uharibuo,
kama mvua inyeshayo kwa nguvu na mafuriko yashukayo,
atakiangusha chini kwa nguvu.
3Lile taji la maua, kiburi cha walevi wa Efrahimu,
kitakanyagwa chini ya nyayo.
4Lile ua linalosinyaa, uzuri wa utukufu wake,
uliowekwa kwenye kichwa cha bonde lenye rutuba,
litakuwa kama tini iliyoiva kabla ya mavuno
mara mtu aionapo huichuma na kuila.

5Katika siku ile BWANA Mwenye Nguvu
atakuwa taji la utukufu,
taji zuri la maua
kwa mabaki ya watu wake.
6Atakuwa roho ya haki
kwa yeye aketiye katika kiti cha hukumu,
chanzo cha nguvu
kwa wale wazuiao vita langoni.

7Hawa pia wanapepesuka kwa sababu ya mvinyo,
wanayumbayumba kwa sababu ya kileo,
makuhani na manabii wanapepesuka kwa sababu ya kileo,
wanachanganyikiwa kwa sababu ya mvinyo,
wanapepesuka wanapoona maono,
wanajikwaa wanapotoa maamuzi.
8Meza zote zimejawa na matapishi
wala hakuna sehemu hata ndogo isiyokuwa na uchafu.

9Yeye anajaribu kumfundisha nani?
Yeye anamwelezea nani ujumbe wake?
Je, ni kwa watoto walioachishwa kunyonya,
Je, ni wale ambao ndipo tu wametolewa matitini?
10Kwa maana ni: Amri juu ya amri, amri juu ya

amri,
kanuni juu ya kanuni, kanuni juu ya kanuni,
hapa kidogo, kule kidogo.''

11Basi, vema kabisa, kwa midomo migeni na
kwa lugha ngeni,
Mungu atasema na watu hawa,
12wale ambao aliwaambia,
"Hapa ni mahali pa kupumzika,
waliochoka na wapumzike.''
"Hapa ni mahali pa mapumziko,''
lakini hawakutaka kusikiliza.
13Hivyo basi, neno la BWANA kwao
litakuwa:
Amri juu ya amri, amri juu ya amri,
kanuni juu ya kanuni, kanuni juu ya
kanuni,
hapa kidogo, kule kidogo,
ili waende na kuanguka chali,
wakijeruhiwa, wakinaswa na
kukamatwa.

14Kwa hiyo sikieni neno la BWANA,
enyi watu wenye dharau
mnaotawala watu hawa wa Yerusalemu.
15Ninyi mnajisifu, "Tumefanya agano na mauti,
tumefanya mapatano na kuzimu.
Wakati pigo lifurikalo litakapopita,
haliwezi kutugusa sisi,
kwa kuwa tumefanya uongo kuwa kimbilio
letu
na miungu ya uongo kuwa mahali petu
pa kujificha.''

16Kwa hiyo hivi ndivyo BWANA Mwenyezi asemavyo:

"Tazama, ninaweka jiwe katika Sayuni, jiwe
lililojaribiwa,
jiwe la pembe la thamani kwa ajili ya
msingi thabiti,
yeye atumainiye kamwe hatatiwa hofu.

17Nitaifanya haki kuwa kamba ya kupimia
na uadilifu kuwa timazi, mvua ya mawe
itafagia kimbilio lenu, huo uongo,
nayo maji yatafurikia mahali penu pa
kujificha.
18Agano lenu na kifo litabatilishwa,
patano lenu na kuzimu halitasimama.
Wakati pigo lifurikalo litakapowakumba
litawaangusha chini.
19Kila mara lijapo
litawachukua, asubuhi baada ya
asubuhi,
wakati wa mchana na wakati wa usiku,
litawakumba tangu mwanzo hadi
mwisho.''

Kuuelewa ujumbe huu utaleta hofu tupu.
20Kitanda ni kifupi mno kujinyosha juu yake,
nguo ya kujifunikia ni nyembamba mno mtu
asiweze kujifunikia.
21BWANA atainuka kama alivyofanya
kwenye mlima Perasimu,
ataghadhibika kama alivyofanya katika
bonde la Gibeoni,
ili kufanya kazi yake, kazi yake ya ajabu,
ili kutimiza kazi yake, kazi yake ya ajabu.
22Sasa acheni dharau zenu,
la sivyo minyororo yenu itakuwa mizito
zaidi,
Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
ameniambia
habari za maangamizi yaliyoamuriwa
dhidi ya nchi yote.

23Sikilizeni na msikie sauti yangu,
tegeni masikio na msikie niyasemayo.
24Wakati mkulima alimapo ili apande, je, hulima
sikuzote?
Je, huendelea kubomoa ardhi na
kusawazisha udongo?
25Akiisha kusawazisha shamba,
je, hasii mbegu za bizari na kutawanya
jira?
Je, hapandi ngano katika sehemu yake,
shayiri katika eneo lake
na nafaka nyingine katika shamba lake?
26Mungu wake humwelekeza
na kumfundisha njia iliyo sahihi.

27Iliki hutwangwa kwa nyundo kubwa!
wala gurudumu la gari halivingirishwi juu
ya jira,
iliki hutwangwa kwa mtwangio na jira kwa
fimbo.
28Nafaka lazima isagwe kutengeneza mkate,
kwa hiyo mtu haendelei kuipura daima.
Ingawa huendesha magurudumu ya gari
lake la kupuria juu yake,
farasi wake hawasagi.
29Haya yote pia hutoka kwa BWANA
Mwenye Nguvu,
mshauri wa ajabu na anayepita wote kwa
hekima.

Ole Wa Mji Wa Daudi

29 Ole wako wewe Arieli,
Arieli mji Daudi alimokaa!
Ongezeni mwaka kwa mwaka
na mzunguko wa siku kuu zenu
uendelee.
2Hata hivyo nitauzunguka Arieli kwa jeshi,
atalia na kuomboleza,
atakuwa kwangu kama mahali pa kuwashia
moto madhabahuni.
3Nitapiga kambi pande zote dhidi yako,
nitakuzunguka kwa minara
na kupanga mazingira yangu dhidi yako.
4Utakaposhushwa, utanena kutoka ardhini,
utamumunya maneno yako kutoka
mavumbini.
Sauti yako itatoka katika nchi kama vile ya
mzimu,
utanong'ona maneno yako toka
mavumbini.

5Lakini adui zako wengi watakuwa kama vumbi
laini,
kundi la wakatili watakuwa kama
makapi yapeperushwayo.
Naam, ghafula kwa mara moja,
6BWANA Mwenye Nguvu atakuja
na ngurumo, tetemeko la ardhi na kwa
sauti kuu,
atakuja na dhoruba, tufani na miali ya moto
iteketezayo.
7Kisha makundi ya mataifa yote yale yapiganayo
dhidi ya Arieli,
yale yanayomshambulia na ngome zake
na kumzunguka kwa jeshi,
watakuwa kama ilivyo ndoto,
kama maono wakati wa usiku,
8kama vile wakati mtu aliye na njaa aotavyo
kuwa anakula,
lakini huamka, bado njaa yake ingalipo,
kama vile wakati mtu mwenye kiu aotavyo
kuwa anakunywa maji,
lakini huamka akiwa anazimia, akiwa
bado angali ana kiu.
Hivyo ndivyo itakavyokuwa kwa makundi
yote ya mataifa,
yanayopigana dhidi ya Mlima Sayuni.

9Duwaa na kushangaa,
jifanyeni vipofu wenyewe na msione,
leweni, lakini si kwa mvinyo,
pepesukeni lakini si kwa kileo.
10BWANA amewaleteeni juu yenu usingizi
mzito:
Ameziba macho yenu (ninyi manabii),
amefunika vichwa vyenu (ninyi waonaji).

11Kwa maana kwenu ninyi, maono haya yote si kitu ila maneno yaliyotiwa lakiri katika kitabu. Kama mkimpa mtu ye yote awezaye kusoma kitabu hiki, nanyi mkamwambia, “Tafadhali, kisome,’’ yeye atajibu, “Mimi siwezi, kwa kuwa kimetiwa lakiri.’’ 12Au kama mkimpa mtu ye yote kitabu hiki asiyeweza kusoma na kumwambia, “Tafadhali kisome,’’ atajibu, “Mimi sijui kusoma.’’

13Bwana anasema:

“Watu hawa hunikaribia kwa vinywa vyao
na kuniheshimu kwa midomo yao,
lakini mioyo yao iko mbali nami.
Huniabudu bure, mafundisho yao ni sheria
tu walizofundishwa na wanadamu.
14Kwa hiyo mara nyingine tena nitawashangaza
watu hawa,
kwa ajabu juu ya ajabu,
hekima ya wenye hekima itapotea,
akili ya wenye akili itatoweka.’’
15Ole kwa wale wanaokwenda kwenye vilindi
virefu
kumficha BWANA mipango yao,
wafanyao kazi zao gizani na kufikiri kuwa,
‘‘Ni nani anayetuona? Ni nani
atakayejua?’’
16Mnapindua mambo juu chini,
kana kwamba mfinyanzi aweza
kufikiriwa kuwa kama udongo wa
mfinyanzi!
Je, kile kilichofinyangwa chaweza
kumwambia yule aliyekifinyanga,
“Wewe hukunifinyanga mimi?’’
Je, chungu kinaweza kumwambia mfinyanzi,
“Weye hujui cho chote?’’

17Kwa muda mfupi sana, je, Lebanoni
haitageuzwa
kuwa shamba lenye rutuba
na shamba lenye rutuba liwe kama msitu?
18Katika siku ile viziwi watasikia maneno ya
kitabu
na katika utusitusi na giza macho ya kipofu
yataona.
19Mara nyingine tena wanyenyekevu watafurahi
katika BWANA,
wahitaji watafurahi katika Yeye Aliye

Mtakatifu wa Israeli.
20Wakatili watatoweka na wenye kudhihaki
watatokomea,
nao wote wenye jicho la uovu watakatiliwa
mbali,
21wale ambao kwa neno humfanya mtu kuwa
mwenye hatia,
wamtegeao mtego mtetezi katika
mahakama
na kwa ushuhuda wa uongo humnyima haki
yeye asiye na hatia.

22Kwa hiyo hili ndilo BWANA, aliyemkomboa Abrahamu, analosema kwa nyumba ya Yakobo:

"Yakobo hataaibishwa tena,
wala nyuso zao hazitabadilika sura tena.
23Wakati watakapoona watoto wao miongoni
mwao,
kazi ya mikono yangu,
watalitakasa jina langu takatifu,
wataukubali utakatifu wa Yeye Aliye
Mtakatifu wa Yakobo,
nao watamcha Mungu wa Israeli.
24Wale wanaopotoka rohoni watapata ufahamu,
wale wanaolalamika watayakubali
mafundisho."

Ole wa Taifa Kaidi

30 BWANA asema,
"Ole wa watoto wakaidi,
kwa wale wanaotimiza mipango ambayo si
yangu,
wakifanya umoja, lakini si kwa Roho
wangu,
wakilundika dhambi juu ya dhambi,
2wale washukao kwenda Misri
bila kutaka shauri langu,
wanaotafuta msaada wa ulinzi wa Farao,
watafutao kivuli cha Misri kwa ajili ya
kimbilio.
3Lakini ulinzi wa Farao utakuwa kwa aibu yenu,
kivuli cha Misri kitawaletea fedheha.
4Ingawa wana maafisa katika Soani
na wajumbe wamewasili katika Hanesi,
5kila mmoja ataaibishwa
kwa sababu ya taifa lisilowafaa kitu,
ambalo haliwaletei msaada wala faida,
bali aibu tu na fedheha."

6Neno kuhusu wanyama wa Negebu:

Katika nchi ya taabu na shida,
ya simba waume na wake,
ya fira na nyoka warukao,
wajumbe huchukua utajiri wao juu ya
migongo ya punda,
hazina zao juu ya nundu za ngamia,
kwa lile taifa lisilokuwa na faida,
7kwa hiyo nimemwita kwa Misri, ambaye
msaada wake haufai kabisa.
"Rahabu, yaani, Aketiye kimya bila
kufanya cho chote."

8Nenda sasa, liandike juu ya kibao kwa ajili yao,
liandike kwenye kitabu,
ili kwa ajili ya siku zijazo
liweze kuwa shahidi milele.
9Hawa ni watu waasi, watoto wadanganyifu,
watoto ambao hawataki kusikiliza
mafundisho ya BWANA.
10Wanawaambia waonaji,
"Msione maono tena!"
Nako kwa manabii wanasema,
"Msiendelee kutupatia maono ambayo
ni ya kweli!
Tuambieni mambo ya kupendeza,
tabirini mambo ya uongo.
11Acheni njia hii,
ondokeni katika mapito haya,
nanyi acheni kutukabili pamoja na Yeye
Aliye Mtakatifu wa Israeli!"

12Kwa hiyo, hili ndilo asemalo Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli:

"Kwa sababu mmekataa ujumbe huu,
mkategemea uonevu na kutumainia
udanganyifu,
13dhambi hii itakuwa kwenu
kama ukuta mrefu, wenye ufa na wenye
kubenuka,
ambao unaanguka ghafula, kwa mara moja.
14Utavunjika vipande vipande kama chombo cha
udongo
ukipasuka pasipo huruma
ambapo katika vipande vyake hakuna
kipande kitakachopatikana
kwa kuchukulia makaa kutoka mekoni
au kuchotea maji kisimani."

15Hili ndilo BWANA Mwenyezi, Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli, asemalo:

"Katika kutubu na kupumzika ndio wokovu
wenu,

katika kutulia na kutumaini ndizo nguvu zenu,
lakini hamkutaka.
16Mlisema, 'Hapana, tutakimbia kwa farasi.'
Kwa hiyo mtakimbia!
Mlisema, 'Tutakimbia kwa farasi waendao kasi.'
Kwa hiyo wanaowafukuza watakwenda kasi!
17Elfu moja watakimbia
kwa ajili ya kitisho cha mtu mmoja,
kwa vitishio vya watu watano wote mtakimbia,
hadi mtakapoachwa
kama mlingoti wa bendera juu ya kilele cha mlima,
kama bendera juu ya kilima.''

18Hata hivyo BWANA anatamani kutupatia neema,
anainuka ili kuwaonyesha huruma.
Kwa kuwa BWANA ni Mungu wa haki.
Wamebarikiwa wote wanaomngojea yeye!

19Enyi watu wa Sayuni, mnaoishi Yerusalemu, hamtalia tena. Atakuwa na huruma kiasi gani mtakapolia kwa kumwomba msaada! Mara asikiapo, atawajibu. 20Ingawa Bwana huwapa chakula cha shida na maji ya taabu, walimu wenu hawatafichwa tena, kwa macho yenu wenyewe mtawaona. 21Kwamba mtageuka kuume au kushoto, masikio yenu yatasikia sauti nyuma yenu, ikisema, "Hii ndiyo njia, ifuateni.'' 22Kisha mtanajisi sanamu zenu zilizofunikwa kwa fedha na vinyago vyenu vilivyofunikwa kwa dhahabu, mtazitupilia mbali kama vitambaa vya wakati wa hedhi na kuziambia, "Haya, toka hapa!''

23Pia atawapelekeeni mvua kwa ajili ya mbegu mnazootesha ardhini, chakula kinachotoka ardhini kitakuwa kizuri sana tena kwa wingi. Katika siku ile ng'ombe wenu watalisha katika shamba pana la majani. 24Maksai na punda walimao watakula majani makavu na vyakula vilivyotengenezwa, vinavyotandazwa kwa uma na sepeto. 25Katika siku ile ya mauaji makuu, wakati minara itakapoanguka, vijito vya maji vitatiririka juu ya kila milima mirefu na kila kilima kilichoinuka sana. 26Mwezi utaangaza kama jua, nao mwanga wa jua utang'aa mara saba zaidi, kama nuru ya siku saba, wakati BWANA atakapoyafunga majeraha ya watu wake na kuponya vidonda alivyowatia.

27Tazama, hilo Jina la BWANA linakuja kutoka mbali,
likiwa na hasira kali inayowaka pamoja na wingu zito la moshi,
midomo yake imejaa ghadhabu
na ulimi wake ni moto ulao.
28Pumzi yake ni kama mkondo wa maji yaendayo kasi,
yakipanda hadi shingoni.
Hutikisa mataifa katika chekecheke ya uharibifu,
huweka lijamu katika mataya ya mataifa
ambayo huwaongoza upotevuni.
29Nanyi mtaimba
kama usiku mnaoadhimisha sikukuu takatifu,
mioyo yenu itashangilia
kama vile watu wanapokwea na filimbi
kwenye mlima wa BWANA,
kwa Mwamba wa Israeli.
30BWANA atawasababisha watu waisikie sauti yake ya utukufu,
naye atawafanya wauone mkono wake ukishuka
pamoja na hasira yake kali na moto ulao,
kukiwa na mpasuko wa wingu, ngurumo za radi na mvua za mawe.
31Sauti ya BWANA itaivunjavunja Ashuru,
kwa fimbo yake ya utawala atawapiga.
32Kila pigo BWANA atakaloliweka juu yao
kwa fimbo yake ya kuadhibu,
litakuwa kwa wimbo wa matari na vinubi,
anapopigana nao katika vita kwa mapigo ya mkono wake.
33Tofethi imeandaliwa toka zamani,
imewekwa tayari kwa ajili ya mfalme.
Shimo lake la moto limetengenezwa kwa kina kirefu
na kwa upana mkubwa,
likiwa na moto na kuni tele,
pumzi ya BWANA,
kama kijito cha kiberiti, huuwasha moto.

Ole wa Wale Wanaotegemea Misri

31 Ole wao wale washukao Misri kwa ajili ya msaada,
wale wategemeao farasi,
wanaoweka tumaini katika wingi wa magari yao ya vita

na katika nguvu nyingi za wapanda
farasi,
lakini hawamwangalii Yeye Aliye
Mtakatifu wa Israeli,
wala hawatafuti msaada kwa BWANA.
2Hata hivyo yeye pia ana hekima na anaweza
kuleta maafa,
wala hayatangui maneno yake.
Yeye atainuka dhidi ya nyumba ya mwovu,
dhidi ya wale ambao huwasaidia
watenda mabaya.
3Lakini Wamisri ni wanadamu wala si Mungu,
farasi wao ni nyama wala si roho.
Wakati BWANA atakaponyoosha
Mkono wake,
yeye anayesaidia atajikwaa,
yeye anayesaidiwa ataanguka,
wote wawili wataangamia pamoja.

4Hili ndilo BWANA analoniambia:

"Kama vile simba angurumavyo,
simba mkubwa juu ya mawindo yake,
hata ingawa kundi lote la wachunga mifugo
huitwa pamoja dhidi yake,
hatiwi hofu na kelele zao
wala kusumbuliwa na ghasia zao,
ndivyo BWANA Mwenye Nguvu
atakavyoshuka
kufanya vita juu ya Mlima Sayuni na juu
ya vilele vyake.
5Kama ndege warukao,
BWANA Mwenye Nguvu
ataukinga Yerusalemu,
ataukinga na kuuokoa,
atapita juu yake na kuufanya salama."

6Mrudieni yeye ambaye nyumba ya Israeli imemwasi sana. 7Kwa kuwa katika siku ile kila mmoja wenu atazikataa sanamu za fedha na za dhahabu zilizotengenezwa kwa mikono yenu yenye dhambi.

8"Ashuru itaanguka kwa upanga ambao si wa
mwanadamu,
upanga, ambao si wa kibinadamu,
utawaangamiza.
Watakimbia mbele ya upanga
na vijana wao wa kiume watafanyizwa
kazi kwa nguvu.
9Ngome zao zitaanguka kwa sababu ya hofu,
kwa kuona bendera ya vita, majemadari
wao watashikwa na hofu ya ghafla,"
asema BWANA,
ambaye moto wake uko Sayuni,
nayo tanuru yake iko Yerusalemu.

Ufalme wa Haki

32 Tazama, mfalme atatawala kwa uadilifu
na watawala watatawala kwa haki.
2Kila mtu atakuwa kama kivuli cha kujificha
kutokana na upepo
na kimbilio kutokana na dhoruba,
kama vijito vya maji jangwani
na kivuli cha mwamba mkubwa katika
ardhi yenye kiu.

3Ndipo macho ya wale wanaoona
hayatafumbwa tena,
nayo masikio ya wale wanaosikia
yatasikiliza.
4Moyo wa mtu mwenye hamaki utafahamu na
kuelewa,
nao ulimi wenye kigugumizi utanena kwa
ufasaha.
5Mpumbavu hataitwa tena muungwana
wala mtu mbaya kabisa kupewa heshima ya
juu.
6Kwa kuwa mpumbavu hunena upumbavu,
moyo wake hushughulika na uovu:
Hutenda mambo yasiyo ya uchaji Mungu,
na hueneza habari za makosa kuhusu
BWANA,
yeye huwaacha wenye njaa bila kitu
na wenye kiu huwanyima maji.
7Taratibu za mtu mbaya kabisa ni ovu,
hufanya mipango miovu ili kumwangamiza
masikini kwa uongo,
hata wakati ambapo hoja za mhitaji ni
za haki.
8Lakini mtu mwungwana hufanya mipango ya
kiungwana
na kwa matendo ya kiungwana yeye
hufanikiwa.

Wanawake wa Yerusalemu

9Enyi wanawake wenye kuridhika sana,
amkeni na mnisikilize,
enyi binti mnaojisikia kuwa salama,
Sikieni lile ninalotaka kuwaambia!
10Kwa zaidi kidogo ya mwaka
ninyi mnaojisikia salama mtatetemeka,
mavuno ya zabibu yatakoma
na mavuno ya matunda hayatakuwepo.
11Tetemekeni, enyi wanawake wenye kuridhika,
tetemekeni, kwa hofu enyi binti

mnaojisikia salama!
Vueni nguo zenu,
vaeni nguo ya gunia viunoni mwenu.
12Pigeni matiti yenu kwa ajili ya mashamba
mazuri,
kwa ajili ya mizabibu iliyozaa vizuri
13na kwa ajili ya nchi ya watu wangu,
nchi ambayo miiba na michongoma
imemea,
naam, ombolezeni kwa ajili ya nyumba zote
za furaha
na kwa ajili ya mji huu wenye kufanya
karamu za ulevi na ulafi.
14Ngome itaachwa,
mji wenye kelele nyingi utahamwa,
ngome ndani ya mji na mnara wa ulinzi
vitakuwa ukiwa milele,
mahali pazuri pa punda na malisho ya
makundi ya kondoo,
15mpaka Roho amwagwe juu yetu kutoka juu,
nalo jangwa kuwa shamba lenye rutuba
na shamba lenye rutuba kuwa kama msitu.
16Haki itakaa katika jangwa
na uadilifu utakaa katika shamba lenye
rutuba.
17Matunda ya haki yatakuwa amani,
matokeo ya haki yatakuwa utulivu
na matumaini milele.
18Watu wangu wataishi katika makao ya mahali
pa amani,
katika nyumba zilizo salama,
katika mahali pa kupumzika pasipo na
usumbufu.
19Ingawa mvua ya mawe iangushe msitu
na mji ubomolewe kabisa,
20tazama jinsi utakavyobarikiwa,
ukipanda mbegu yako katika kila kijito,
na kuwaacha ng'ombe wako
na punda wajilishe kwa uhuru.

Taabu na Msaada

33 Ole wako wewe, Ee mharabu,
wewe ambaye hukuharibiwa!
Ole wako, Ee msaliti,
wewe ambaye hukusalitiwa!
Utakapokwisha kuharibu,
utaharibiwa,
utakapokwisha kusaliti,
utasalitiwa.
2Ee BWANA, uturehemu,
tunakutamani.
Uwe nguvu yetu kila asubuhi
na wokovu wetu wakati wa taabu.
3Kwa ngurumo ya sauti yako, mataifa
yanakimbia,
unapoinuka, mataifa hutawanyika.
4Mateka yako, Ee mataifa, yamevunwa kama
vile wafanyavyo madumadu,
kama kundi la nzige watu huvamia juu yake.
5BWANA ametukuka, kwa kuwa anakaa
mahali palipoinuka,
ataijaza Sayuni kwa haki na uadilifu.
6Atakuwa msingi ulio imara kwa wakati wenu,
ghala za wokovu tele, hekima na maarifa,
kumcha Mungu ni ufunguo wa hazina hii.

7Angalia, watu wake mashujaa wanapiga kelele
kwa nguvu barabarani,
wajumbe wa amani wanalia kwa uchungu.
8Njia kuu zimeachwa,
hakuna wasafiri barabarani.
Mkataba umevunjika,
mashahidi[a] wake wamedharauliwa,
hakuna ye yote anayeheshimiwa.
9Ardhi inaomboleza[b] na kuchakaa,
Lebanoni imeaibika na kunyauka,
Sharoni ni kama Araba,
nayo Bashani na Karmeli
wanapukutisha majani yao.

10"Sasa nitainuka," asema BWANA.
"sasa nitatukuzwa,
sasa nitainuliwa juu.
11Mlichukua mimba ya makapi,
mkazaa mabua,
pumzi yenu ni moto uwateketezao.
12Mataifa yatachomwa kama ichomwavyo
chokaa,
kama vichaka vya miiba vilivyokatwa ndivyo
watakavyochomwa."

13Ninyi mlio mbali sana, sikieni lile nililofanya,
ninyi mlio karibu, tambueni uweza wangu!
14Wenye dhambi katika Sayuni wametiwa hofu,
kutetemeka kumewakumba wasiomcha
Mungu:
"Ni nani miongoni mwetu awezaye kuishi na
moto ulao?
Ni nani miongoni mwetu awezaye kuishi
na moto unaowaka milele?"
15Yeye aendaye kwa uadilifu
na kusema lile lililo sawa,
yeye anayekataa faida ipatikanayo kwa
dhuluma

a8 "Mashahidi" hapa ina maana ya "miji."
b9 "Inaomboleza" hapa ina maana "inakauka."

na kuizuia mikono yake isipokee
rushwa,
yeye azuiaye masikio yake dhidi ya
mashauri ya mauaji
na yeye afumbaye macho yake
yasitazame sana uovu,
16huyu ndiye mtu atakayeishi mahali pa juu,
ambaye kimbilio lake litakuwa ngome ya
mlimani.
Atapewa mkate wake,
maji yake hayatakoma.
17Macho yenu yatamwona mfalme katika uzuri
wake
na kuiona nchi inayoenea mbali.
18Katika mawazo yenu mtaifikiria hofu iliyopita:
"Yuko wapi yule afisa mkuu?
Yuko wapi yule aliyechukua ushuru?
Yuko wapi afisa msimamizi wa minara?"
19Hutawaona tena wale watu wenye kiburi,
wale watu wenye usemi wa mafumbo,
wenye lugha ngeni, isiyoeleweka.

20Mtazame Sayuni, mji wa sikukuu zetu,
macho yenu yatauona Yerusalemu,
mahali pa amani pa kuishi,
hema ambalo halitaondolewa,
nguzo zake hazitang'olewa kamwe,
wala hakuna kamba yake yo yote
itakayokatika.
21Huko BWANA atakuwa Mwenye Nguvu
wetu.
Patakuwa kama mahali pa mito mipana
na vijito.
Hakuna jahazi lenye makasia litakalopita
huko,
wala hakuna meli yenye nguvu
itakayopita huko.
22Kwa kuwa BWANA ni mwamuzi wetu,
BWANA ndiye mtoa sheria wetu,
BWANA ni mfalme wetu,
yeye ndiye atakayetuokoa.

23Kamba zenu za merikebu zimelegea:
Mlingoti haukusimama imara,
tanga halikukunjuliwa.
Wingi wa mateka yatagawanywa
hata yeye aliye mlemavu atachukua
nyara.
24Hakuna ye yote aishie Sayuni atakayesema,
"Mimi ni mgonjwa,"
nazo dhambi za wale waishio
humo zitasamehewa.

Hukumu Dhidi ya Mataifa

34 Njoni karibu, enyi mataifa, nanyi msikilize, sikilizeni kwa makini, enyi
mataifa!
Dunia na isikie, navyo vyote vilivyo ndani
yake,
ulimwengu na vyote vitokavyo ndani
yake!
2BWANA ameyakasirikia mataifa yote,
ghadhabu yake ni juu ya majeshi yao
yote.
Atawaangamiza kabisa,
atawakabidhi mikononi mwa wachinjaji.
3Waliouawa watatupwa nje,
maiti zao zitatoa uvundo,
milima itatota kwa damu zao.
4Nyota zote za mbinguni zitayeyuka
na anga litasokotwa kama kitabu,
jeshi lote la angani litaanguka
kama majani yaliyonyauka kutoka
kwenye mzabibu,
kama tini iliyonyauka kutoka kwenye
mtini.

5Upanga wangu umekunywa na kushiba huko
mbinguni,
tazama, unashuka katika hukumu juu ya
Edomu,
wale watu ambao nimeshawahukumu,
kuwaangamiza kabisa.
6Upanga wa BWANA umeoga katika
damu,
umefunikwa na mafuta ya nyama,
damu ya kondoo na mbuzi,
mafuta kutoka katika figo za kondoo
mume.
Kwa maana BWANA ana dhabihu
huko Bozra
na machinjo makuu huko Edomu.
7Nyati wataanguka pamoja nao,
ndama waume na mafahali wakubwa.
Nchi yao italowana kwa damu,
nayo mavumbi yataloa mafuta ya
nyama.

8Kwa sababu BWANA anayo siku ya
kulipiza kisasi,
mwaka wa malipo, siku ya kushindania
shauri la Sayuni.
9Vijito vya Edomu vitageuka kuwa lami,
mavumbi yake yatakuwa kiberiti
kiunguzacho,
nchi yake itakuwa lami iwakayo!

10Haitazimishwa usiku na mchana,
moshi wake utapaa juu milele.
Kutoka kizazi hadi kizazi itakuwa ukiwa,
hakuna mtu ye yote atakayepita huko tena.
11Bundi wa jangwani na bundi mwenye sauti nyembamba wataimiliki,
bundi wakubwa na kunguru wataweka viota humo.
Mungu atanyoosha juu ya Edomu
kamba ya kupimia ya machafuko
matupu na timazi ya ukiwa.
12Watu wake wa kuheshimiwa hawatakuwa na cho chote
huko kitakachoitwa ufalme,
wana wao wa kifalme wote watatoweka.
13Miiba itaenea katika ngome za ndani,
viwawi na michongoma itaota kwenye ngome zake.
Itakuwa maskani ya mbweha,
makao ya bundi.
14Viumbe vya jangwani vitakutana na fisi,
nao mbuzi-mwitu watalia wakiitana,
huko viumbe vya usiku vitastarehe pia
na kujitafutia mahali pa kupumzika.
15Bundi wataweka viota huko na kutaga mayai,
atayaangua na kutunza makinda yake chini ya uvuli wa mbawa zake,
pia huko vipanga watakusanyika,
kila mmoja na mwenzi wake.

16Angalieni katika gombo la BWANA na msome:

Hakuna hata mmoja katika hawa atakayekosekana,
hakuna hata mmoja atakayemkosa mwenzi wake.
Kwa kuwa ni kinywa chake Mungu kimeagiza,
na Roho wake atawakusanya pamoja.
17Huwagawia sehemu zao,
mkono wake huwagawanyia kwa kipimo.
Wataimiliki hata milele
na kuishi humo kutoka kizazi hadi kizazi.

Furaha ya Waliokombolewa

35 Jangwa na nchi kame vitafurahi,
nyika itashangilia na kuchanua maua.
Kama waridi, 2litachanua maua,
litashangilia sana na kupaza sauti kwa furaha.
Litapewa utukufu wa Lebanoni.
Fahari ya Karmeli na Sharoni,
wataona utukufu wa BWANA,
fahari ya Mungu wetu.
3Itieni nguvu mikono iliyo dhaifu,
yafanyeni imara magoti yaliyolegea,
4waambieni wale wenye mioyo ya hofu,
"iweni hodari, usiogope,
tazama, Mungu wenu atakuja,
pamoja na malipo ya Mungu,
atakuja na kuwaokoa ninyi.''
5Ndipo macho ya vipofu yatafumbuliwa
na masikio ya viziwi yatazibuliwa.
6Ndipo kilema atarukaruka kama kulungu,
nao ulimi wa aliye bubu utapaza sauti kwa shangwe.
Maji yatatiririka kwa kasi katika nyika
na vijito katika jangwa.
7Mchanga wa moto utakuwa bwawa la maji,
ardhi yenye kiu itabubujika chemchemi.
Maskani ya mbweha walikolala hapo awali
patamea majani, matete na mafunjo.

8Nako kutakuwa na njia kuu,
nayo itaitwa Njia ya Utakatifu.
Wasio safi hawatapita juu yake,
itakuwa kwa ajili ya wale watembeao katika Njia ile,
yeye asafirie juu yake, ajapokuwa mjinga, hatapotea.
9Huko hakutakuwepo na simba,
wala mnyama mkali hatapita njia hiyo,
wala hawatapatikana humo.
Ila waliokombolewa tu
ndio watakaopita huko,
10waliokombolewa na BWANA watarudi.
wataingia Sayuni wakiimba,
furaha ya milele itakuwa juu ya vichwa vyao.
Watapata furaha na shangwe,
huzuni na majonzi vitakimbia.

Senakeribu Anatishia Yerusalemu

36 Katika mwaka wa kumi na nne wa kutawala kwa mfalme Hezekia, Mfalme Senakeribu wa Ashuru alishambulia miji yote ya Yuda yenye maboma na kuiteka. 2Kisha mfalme wa Ashuru akamtuma Rabshake[a] kutoka Lakishi hadi kwa Mfalme Hezekia huko Yerusalemu, pamoja na jeshi kubwa. Rabshake aliposimama

a2 "Rabshake" hapa maana yake ni "Amiri wa jeshi" kwa Kiebrania.

kwenye mfereji wa Bwawa la Juu lililojengwa,
katika njia iendayo kwenye uwanda wa Dobi,
3Eliakimu mwana wa Hilkia aliyekuwa
msimamizi wa jumba la kifalme, Shebna
aliyekuwa katibu na Yoa mwana wa Asafu
mwandishi wakamwendea.
4Rabshake akawaambia, 'Mwambieni
Hezekia,

' 'Hili ndilo asemalo mfalme mkuu,
mfalme wa Ashuru: Ni wapi ulikoweka hili
tumaini lako? 5Unasema mnayo mikakati na
nguvu za kijeshi, lakini unasema maneno
matupu tu. Je, wewe unamtegemea nani,
hata kwamba unaniasi mimi? 6Tazama
sasa, unaitegemea Misri, fimbo ile ya
mwanzi uliopasuka, ambayo huutoboa na
kuujeruhi mkono wa mtu akiiegemea! Hivyo
ndivyo alivyo Farao mfalme wa Misri kwa
wote wanaomtegemea. 7Kama ukiniambia,
"Tunamtumainia BWANA, Mungu wetu,'' Si
ni Yeye ambaye mahali pake pa juu na
madhabahu zake Hezekia ameziondoa,
akiwaambia Yuda na Yerusalemu, "Ni
lazima msujudu mbele ya madhabahu hii?''
8" 'Njoni sasa, fanyeni patano na bwana
wangu, mfalme wa Ashuru: Nitakupa farasi
elfu mbili, kama wewe unaweza
kuwapandisha watu juu yao! 9Wawezaje
basi kurudisha nyuma mmoja wa maafisa
wangu wadogo wa bwana wangu, hata
kama unaitegemea Misri kwa ajili ya magari
ya vita na wapanda farasi? 10Zaidi ya hayo,
je, nimekuja kushambulia na kuangamiza
nchi hii bila BWANA? BWANA mwenyewe
aliniambia niingie niishambulie nchi hii na
kuiangamiza."

11Ndipo Eliakimu, Shebna na Yoa
wakamwambia Rabshake, "Tafadhali, zungumza
na watumishi wako kwa lugha ya Kiaramu, kwa
kuwa tunaifahamu. Usiseme nasi kwa Kiebrania
watu walioko juu ya ukuta wakiwa wanasikia."
12Lakini Rabshake akajibu, "Kwani ni kwa
bwana wenu na ninyi peke yenu ambao bwana
wangu amenituma kusema mambo haya, wala
si kwa watu walioketi juu ya ukuta, ambao, kama
ninyi, itawapasa kula mavi yao na kunywa mkojo
wao wenyewe?"
13Ndipo Rabshake akasimama na kuita kwa
lugha ya Kiebrania, "Sikilizeni maneno ya
mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru! 14Hili ndilo
mfalme asemalo: Msikubali Hezekia
awadanganye. Hawezi kuwaokoa! 15Msikubali
Hezekia awashawishi kumtumaini BWANA
wakati anaposema, 'Hakika BWANA atatuokoa
sisi, mji huu hautatiwa mikononi mwa mfalme wa
Ashuru.'
16"Msimsikilize Hezekia. Hili ndilo mfalme
wa Ashuru asemalo: Fanyeni amani nami na
mje kwangu. Kisha kila mmoja wenu atakula
kutoka katika mzabibu wake na mtini wake
mwenyewe na kunywa maji kutoka katika kisima
chake mwenyewe, 17mpaka nije nikawachukue
mwende kwenye nchi iliyo kama nchi yenu
wenyewe, nchi ya nafaka na divai mpya, nchi ya
mkate na ya mashamba ya mizabibu.
18"Msikubali Hezekia awapotoshe wakati
asemapo, 'BWANA atatuokoa.' Je, mungu wa
taifa lo lote ameshawahi kuokoa nchi yake
kutoka katika mkono wa mfalme wa Ashuru?
19Wako wapi miungu ya Hamath na ya Arpadi?
Wako wapi miungu ya Sefarvaimu? Je,
wameokoa Samaria kutoka katika mkono
wangu? 20Ni yupi miongoni mwa miungu yote ya
nchi hizi aliyeweza kuokoa nchi yake kutoka
kwangu? Inawezekanaje basi BWANA kuiokoa
Yerusalemu kutoka katika mkono wangu?''
21Lakini watu wakakaa kimya wala
hawakujibu lo lote, kwa kuwa mfalme aliamuru
kuwa, "Msimjibu."
22Kisha Eliakimu mwana wa Hilkia kiongozi
wa jumba la kifalme, Shebna katibu na Yoa
mwana wa Asafu, mwandishi wakamwendea
Hezekia, nguo zao zikiwa zimeraruliwa na
kumwambia yale Rabshake aliyosema.

Kuokolewa kwa Yerusalemu Kunatabiriwa

37 Wakati Mfalme Hezekia aliposikia hili,
alirarua nguo zake na kuvaa nguo ya
gunia, naye akaenda hekaluni mwa BWANA.
2Akawatuma Eliakimu msimamizi wa jumba la
kifalme, Shebna katibu na makuhani viongozi,
wote wakiwa wamevaa nguo ya gunia, waende
kwa nabii Isaya mwana wa Amozi.
3Wakamwambia, "Hili ndilo asemalo Hezekia:
Siku hii ni siku ya dhiki, ya kukaripiwa na ya
aibu, kama vile wakati watoto wanapofikia karibu
kuzaliwa na kumbe hakuna nguvu ya kuwazaa.
4Yamkini BWANA, Mungu wako atayasikia
maneno ya Rabshake[a], ambaye bwana wake,
mfalme wa Ashuru, amemtuma kumdhihaki
Mungu aliye hai, tena kwamba atamkemea kwa

a2 "Rabshake" hapa maana yake ni "Amiri wa jeshi" kwa Kiebrania.

maneno ambayo BWANA, Mungu wako
ameyasikia. Kwa hiyo omba kwa ajili ya mabaki
ambao bado wako hai."
5Watumishi wa Mfalme Hezekia walipomjia
Isaya, 6Isaya akawaambia, "Mwambieni bwana
wenu, 'Hili ndilo asemalo BWANA: Usiogope
kwa ajili ya yale uliyoyasikia, yale maneno
ambayo kwayo watumishi wa mfalme wa Ashuru
wamenitukana mimi. 7Sikiliza! Nitatia roho ndani
yake ili kwamba atakaposikia taarifa fulani,
atarudi katika nchi yake mwenyewe, nami huko
nitafanya auawe kwa upanga.' "
8Rabshake aliposikia kwamba mfalme wa
Ashuru ameondoka Lakishi, alirudi akamkuta
mfalme anapigana dhidi ya Libna.
9Basi Senakeribu akapata taarifa kwamba
Tirhaka, Mkushi mfalme wa Misri, alikuwa
anatoka kupigana dhidi yake. Aliposikia jambo
hili akatuma wajumbe kwa Hezekia kwa neno
hili: 10"Mwambieni Hezekia mfalme wa Yuda:
Usikubali Mungu unayemtumainia akudanganye
wakati anaposema, 'Yerusalemu haitatiwa
mikononi mwa mfalme wa Ashuru.' 11Hakika
umesikia yale ambayo wafalme wa Ashuru
wametenda kwa nchi zote, wakiwaangamiza
kabisa. Je, wewe utaokolewa? 12Je, miungu ya
yale mataifa ambayo yaliangamizwa na baba
zangu iliwaokoa, miungu ya Gozani, Harani,
Resefu na watu wa Edeni ambao walikuwa
katika Telasari? 13Yuko wapi mfalme wa
Hamathi, mfalme wa Arpadi, mfalme wa mji wa
Sefarvaimu, au wa Hena au wa Iva?"

Maombi ya Hezekia

14Hezekia alipokea barua kutoka kwa wale
wajumbe naye akaisoma. Kisha akapanda
hekaluni mwa BWANA akaikunjua mbele za
BWANA. 15Naye Hezekia akamwomba BWANA
akisema: 16"Ee BWANA Mwenye Nguvu, Mungu
wa Israeli, uketiye juu ya kiti cha enzi kati ya
makerubi, wewe peke yako ndiwe Mungu juu ya
falme zote za dunia. Umeumba mbingu na nchi.
17Ee BWANA, tega sikio na usikie, fungua
macho yako, Ee BWANA, uone, sikiliza maneno
yote Senakeribu aliyotuma ili kumtukana Mungu
aliye hai.
18"Ni kweli, Ee BWANA kwamba wafalme
wa Waashuru wameyaangamiza mataifa haya
yote pamoja na nchi zao. 19Wameitupa miungu
yao kwenye moto na kuiteketeza, kwani haikuwa
miungu bali ni miti na mawe tu, iliyotengenezwa
kwa mikono ya wanadamu. 20Ee BWANA,
Mungu wetu, sasa utuokoe toka mkononi
mwake ili kwamba falme zote za dunia zipate
kujua ya kwamba wewe peke yako, Ee BWANA,
ndiwe Mungu."

Kuanguka kwa Senakeribu

21Kisha Isaya mwana wa Amozi akapeleka
ujumbe kwa Hezekia akisema: "Hili ndilo
asemalo BWANA, Mungu wa Israeli: Kwa
sababu umeniomba kuhusu Senakeribu mfalme
wa Ashuru, 22hili ndilo neno ambalo BWANA
amesema dhidi yake:

"Bikira binti Sayuni
anakudharau na kukudhihaki.
Binti Yerusalemu anatikisa
kichwa chake ukimbiapo.
23Wewe ni nani uliyenitukana na kunikufuru?
Ni dhidi ya nani umeinua sauti yako
na kuinua macho yako kwa kiburi?
Ni dhidi ya Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli!
24Kwa kutumia wajumbe wako
umelundika matukano juu ya Bwana.
Nawe umesema,
'Kwa magari yangu mengi ya vita,
nimekwea kwenye vilele vya milima,
kwenye vilele vya juu kabisa vya
Lebanoni.
Nimeikata mierezi yake iliyo mirefu kuliko
yote,
misonobari yake iliyo bora sana.
Nimefika mahali pake palipoinuka palipo
mbali sana,
katika msitu wake ulio mzuri kuliko yote.
25Nimechimba visima katika nchi za kigeni
na kuyanywa maji huko.
Kwa nyayo za miguu yangu
nimevikausha vijito vyote vya Misri.'

26''Je, hukusikia?
Zamani sana nililisimika.
Katika siku za zamani nililipanga,
na sasa nimelitimiza,
kwamba umeigeuza miji yenye maboma
kuwa malundo ya mawe.
27Watu wa miji hiyo, wakiwa wameishiwa nguvu,
wanatiwa hofu na kuaibishwa.
Wao ni kama mimea katika shamba,
kama machipukizi mororo ya kijani,
kama majani yachipuayo juu ya paa la
nyumba,
ambayo hukauka kabla ya kukua.

28"Lakini ninajua mahali ukaapo,

kutoka kwako na kuingia kwako
na jinsi unavyoghadhabika dhidi yangu.
29Kwa sababu unaghadhabika dhidi yangu
na kwa sababu ufidhuli wako umefika
masikioni mwangu,
nitaweka ndoana yangu kwenye pua yako
na hatamu yangu kinywani mwako,
nami nitakufanya urudi kwa njia uliyoijia.

30"Hii itakuwa ndiyo ishara kwako, Ee Hezekia:

"Mwaka huu utakula kile kiotacho chenyewe
na mwaka wa pili utakula kutoka
machipukizi yake.
Lakini katika mwaka wa tatu panda na
kuvuna,
panda shamba la mizabibu na ule
matunda yake.
31Mara nyingine tena mabaki ya nyumba ya
Yuda
yataeneza mizizi chini na kuzaa matunda.
32Kwa kuwa kutoka Yerusalemu yatatokea
mabaki
na kutoka Mlima Sayuni kikosi cha wale
walionusurika.
Wivu wa BWANA Mwenye Nguvu,
utatimiza hili.

33''Kwa hiyo hili ndilo BWANA asemalo kuhusu mfalme wa Ashuru:

"Hataingia katika mji huu wala
hatapiga mshale hapa.
Hatakuja mbele yake na ngao
wala kupanga majeshi kuzunguka dhidi
yake.
34Kwa njia ile aliyoijia ndiyo atakayorudi kwayo,
hataingia katika mji huu,"
asema BWANA.

35"Nitaulinda mji huu na kuuokoa,
kwa ajili yangu mwenyewe na kwa ajili
ya Daudi mtumishi wangu!''

36Ndipo malaika wa BWANA akaondoka na kuwaua watu mia themanini na tano elfu katika kambi ya Waashuru. Watu walipoamka asubuhi yake, wote huko walikuwa maiti! 37Kwa hiyo Senakeribu mfalme wa Ashuru akavunja kambi na kuondoka. Alirudi Ninawi na kukaa huko.

38Siku moja, alipokuwa akiabudu katika hekalu la mungu wake Nisroki, wanawe Adrameleki na Shareza walimwua kwa upanga, nao wakakimbilia nchi ya Ararati. Naye Esarhadoni mwanawe akawa mfalme badala yake.

Kuugua kwa Mfalme Hezekia

38 Katika siku hizo Hezekia akaugua naye akawa karibu na kufa. Nabii Isaya mwana wa Amozi akamwendea na kumwambia, "Hili ndilo asemalo BWANA: Tengeneza mambo ya nyumba yako, kwa sababu utakufa, hutapona."

2Hezekia akageuza uso wake kuelekea ukutani na kumwomba BWANA, 3"Ee BWANA, kumbuka, jinsi nilivyotembea mbele zako kwa uaminifu na kujitoa kwa moyo wote nami nimefanya lile lililo jema machoni pako." Naye Hezekia akalia sana sana.

4Ndipo neno la BWANA likamjia Isaya: 5"Nenda ukamwambie Hezekia, 'Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa baba yako Daudi: Nimesikia maombi yako na nimeona machozi yako, nitaiongeza miaka kumi na mitano katika maisha yako. 6Nami nitakuokoa wewe pamoja na mji huu kutoka katika mkono wa mfalme wa Ashuru. Nitaulinda mji huu.

7'' 'Hii ndiyo ishara ya BWANA kwako ya kwamba BWANA atafanya kile alichoahidi: 8Nitafanya kivuli cha jua kwenye ngazi iliyojengwa na Ahazi kirudi nyuma madaraja kumi.' '' Hivyo jua likarudi nyuma madaraja kumi ambayo lilikuwa limeshuka.

9Maandiko ya Hezekia mfalme wa Yuda baada ya kuugua kwake na kupona:

10Nilisema, "Katika ustawi wa maisha yangu
je, ni lazima nipite katika malango ya mauti[a]
na kupokonywa miaka yangu iliyobaki?"
11Nilisema, "Sitamwona tena BWANA,
BWANA katika nchi ya walio hai,
wala sitamtazama tena mwanadamu,
wala kuwa na wale ambao sasa
wanakaa katika ulimwengu huu.
12Kama hema la mchunga mifugo,
nyumba yangu imebomolewa na
kutwaliwa kutoka kwangu.
Kama mfumaji nimevingirisha maisha
yangu,
naye amenikatilia mbali kutoka kitanda
cha mfumi,
mchana na usiku uliyakomesha maisha
yangu.

a10 "Mauti" hapa ina maana ya "kuzimu" yaani Sheol kwa Kiebrania.

[13]Nilingoja kwa uvumilivu hadi mapambazuko,
lakini kama simba alivunja mifupa yangu yote,
mchana na usiku uliyakomesha maisha yangu.
[14]Nililia kama mbayuwayu au korongo,
niliomboleza kama hua aombolezaye.
Macho yangu yalififia nilipotazama mbinguni.
Ee Bwana, ninataabika, njoo uwe msaada wangu!"

[15]Lakini niseme nini?
Amesema nami, naye yeye mwenyewe amelitenda hili.
Nitatembea kwa unyenyekevu katika miaka yangu yote
kwa sababu ya haya maumivu makali ya nafsi yangu.
[16]Bwana, kwa mambo kama haya watu huishi,
nayo roho yangu hupata uzima katika hayo pia.
Uliniponya na kuniacha niishi.
[17]Hakika ilikuwa kwa ajili ya faida yangu
ndiyo maana nikapata maumivu makali.
Katika upendo wako ukaniokoa kutoka katika shimo la uharibifu,
umeziweka dhambi zangu zote nyuma yako.
[18]Kwa maana kaburi[a] haliwezi kukusifu,
mauti haiwezi kuimba sifa zako,
wale washukao chini shimoni hawawezi kuutarajia uaminifu wako.
[19]Walio hai, walio hai, wanakusifu,
kama ninavyofanya leo,
baba huwaambia watoto wao habari za uaminifu wako.

[20]BWANA ataniokoa,
nasi tutaimba kwa vyombo vya nyuzi
siku zote za maisha yetu katika hekalu la BWANA.

[21]Isaya alikuwa amesema, "Uandae mkate wa tini uubandike juu ya jipu, naye atapona."

[22]Hezekia alikuwa ameuliza, "Ni ishara ipi kwamba nitapanda kwenda hekaluni mwa BWANA?"

a[18] "Mauti" hapa ina maana ya "kuzimu" yaani Sheol kwa Kiebrania.

Wajumbe Kutoka Babeli

39 Wakati huo Merodaki-Baladani mwana wa Baladani mfalme wa Babeli alimpelekea Hezekia barua na zawadi, kwa kuwa alikuwa amesikia habari za kuugua na kupona kwake. [2]Hezekia akawapokea wajumbe hao kwa furaha na kuwaonyesha kile kilichokuwa ndani ya ghala zake: Fedha, dhahabu, vikolezo, mafuta safi, silaha zake zote za vita na kila kitu kilichopo katika hazina zake. Hapakuwepo kitu cho chote katika jumba lake la kifalme au katika ufalme wake wote ambacho Hezekia hakuwaonyesha.

[3]Ndipo nabii Isaya akaenda kwa mfalme Hezekia na kumwuliza, "Watu wale walisema nini, nao wametoka wapi?"

Hezekia akajibu, "Kutoka nchi ya mbali. Walikuja kwangu kutoka Babeli."

[4]Nabii akauliza, "Waliona nini katika jumba lako la kifalme?"

Hezekia akajibu, "Waliona kila kitu katika jumba langu la kifalme. Hakuna kitu cho chote katika hazina yangu ambacho sikuwaonyesha."

[5]Ndipo Isaya akamwambia Hezekia, "Sikia neno la BWANA Mwenye Nguvu: [6]Hakika wakati unakuja ambapo kila kitu katika jumba lako la kifalme, navyo vyote ambavyo baba zako waliweka akiba mpaka siku hii, vitachukuliwa kwenda Babeli. Hakuna cho chote kitakachosalia, asema BWANA. [7]Tena baadhi ya wazao wako, watu wa nyama na damu yako mwenyewe watakaozaliwa kwako, watachukuliwa, nao watakuwa matowashi katika jumba la kifalme la mfalme wa Babeli."

[8]Hezekia akajibu, "Neno la BWANA ulilosema ni jema.'' Kwa kuwa alifikiri, "Patakuwepo amani na salama katika siku za maisha yangu."

Faraja kwa Watu wa Mungu

40 Wafarijini, wafarijini watu wangu,
asema Mungu wenu.
[2]Sema na Yerusalemu kwa upole,
umtangazie kwamba kazi yake ngumu imekamilika,
kwamba dhambi yake imefanyiwa fidia,
kwamba amepokea kutoka mkononi mwa BWANA
maradufu kwa ajili ya dhambi zake zote.

[3]Sauti ya mtu aliaye:
"Itengenezeni jangwani njia ya BWANA,
nyosheni njia kuu nyikani kwa ajili ya

Mungu wetu.
4Kila bonde litainuliwa,
kila mlima na kilima kitashushwa,
ardhi yenye mabonde patasawazishwa,
mahali palipoparuza patanyooshwa.
5Nao utukufu wa BWANA utafunuliwa,
nao wanadamu wote kwa pamoja watauona
kwa maana kinywa cha BWANA kimenena."

6Sauti husema, "Piga kelele."
Nami nikasema, "Nipige kelele gani?"

"Wanadamu wote ni kama majani,
nao utukufu wao wote ni kama maua ya
kondeni.
7Majani hunyauka na maua huanguka,
kwa sababu pumzi ya BWANA
huyapuliza.
Hakika wanadamu ni majani.
8Majani hunyauka na maua huanguka,
lakini neno la Mungu wetu lasimama milele."
9Wewe uletaye habari njema Sayuni,
panda juu ya mlima mrefu.
Wewe uletaye habari njema Yerusalemu,
inua sauti yako kwa kupiga kelele,
inua sauti, usiogope,
iambie miji ya Yuda,
"Yuko hapa Mungu wenu!"
10Tazameni, BWANA Mwenyezi anakuja
na nguvu,
nao mkono wake ndio utawalao kwa ajili
yake.
Tazameni, ujira wake u pamoja naye,
nayo malipo yake yanafuatana naye.
11Huchunga kundi lake kama mchungaji wa mifugo:
Hukusanya wanakondoo katika mikono
yake
na kuwachukua karibu na moyo wake,
huwaongoza taratibu wale
wanyonyeshao.

12Ni nani aliyepima maji ya bahari kwenye konzi
ya mkono wake,
au kuzipima mbingu kwa shibiri[a] yake?
Ni nani aliyeyashika mavumbi ya dunia
katika kikapu,
au kupima milima kwenye kipimio
na vilima kwenye mizani?

13Ni nani aliyeyafahamu
mawazo ya BWANA,
au kumfundisha kama mshauri wake?
14Ni nani ambaye BWANA ametaka shauri
kwake
ili kumwelimisha,
naye ni nani aliyemfundisha njia iliyo
sawa?
Ni nani aliyemfundisha maarifa
au kumwonyesha mapito ya ufahamu?

15Hakika mataifa ni kama tone ndani ya ndoo,
ni kama vumbi jembamba juu ya mizani,
huvipima visiwa kana kwamba vilikuwa
vumbi laini.
16Lebanoni hautoshi kwa moto wa
madhabahuni,
wala wanyama wake hawatoshi kwa sadaka
za kuteketezwa.
17Mbele yake mataifa yote ni kama si kitu,
yanaonekana naye kama yasio na thamani
na zaidi ya bure kabisa.

18Basi, utamlinganisha Mungu na nani?
Utamlinganisha na kitu gani?
19Kwa habari ya sanamu, fundi huisubu,
naye mfua dhahabu, huifunika kwa dhahabu
na kuitengenezea mikufu ya fedha.
20Mtu aliye maskini sana asiyeweza kuleta
sadaka kama hii
huuchagua mti usiooza.
Humtafuta fundi stadi
wa kusimamisha sanamu ambayo
haitatikisika.

21Je, hujui?
Je, hujasikia?
Je, hujaambiwa tangu mwanzo?
Je, hujafahamu tangu kuumbwa kwa
dunia?
22Anakaa kwenye kiti cha enzi juu ya duara ya
dunia,
nao watu wakaao ndani yake ni kama
panzi.
Huzitandaza mbingu kama chandalua
na kuzitandaza kama hema la kuishi.
23Huwafanya wakuu kuwa si kitu
na kuwashusha watawala wa dunia hii kuwa
kitu bure.
24Mara baada ya kupandwa,
mara baada ya kutiwa ardhini
mara baada ya kutoa mizizi yao ardhini,
ndipo huwapulizia nao wakanyauka,

a12 "Shabiri" hapa ina maana ya urefu wa kiganja kilichokunjuliwa kutoka dole gumba hadi kidole kirefu cha katikati, sawa na sentimeta 20.

upepo wa kisulisuli,
huwapeperusha kama makapi.

25''Utanilinganisha mimi na nani?
Au ni nani anayelingana nami?"
Asema Yeye Aliye Mtakatifu.
26Inueni macho yenu mtazame mbinguni:
Ni nani aliyeumba hivi vyote?
Yeye aletaye nje jeshi la nyota moja baada ya nyingine
na kuziita kila moja kwa jina lake.
Kwa sababu ya uweza wake mkuu na nguvu zake kuu,
hakuna hata mojawapo inayokosekana.

27Kwa nini unasema, Ee Yakobo,
nanyi Ee Israeli, kulalamika,
"Njia yangu imefichwa BWANA asiione,
Mungu wangu hajali shauri langu?"
28Je wewe, hufahamu?
Je wewe, hujasikia?
BWANA ni Mungu wa milele,
Muumba wa miisho ya dunia.
Hatachoka wala kulegea,
wala hakuna hata mmoja awezaye kuupima ufahamu wake.
29Huwapa nguvu waliolegea
na huongeza nguvu za wadhaifu.
30Hata vijana huchoka na kulegea,
nao vijana wanaume kujikwaa na kuanguka,
31bali wale wamtumainio BWANA
atafanya upya nguvu zao.
Watapaa juu kwa mbawa kama tai,
watapiga mbio wala hawatachoka,
watatembea kwa miguu wala hawatazimia.

Msaidizi wa Israeli

41 "Nyamazeni kimya mbele zangu, enyi visiwa!
Mataifa na wafanye upya nguvu zao!
Wao na wakaribie, kisha waseme,
tukutane pamoja mahali pa hukumu.

2''Ni nani aliyemchochea mmoja kutoka mashariki,
akimwita katika haki kwa utumishi wake?
Huyakabidhi mataifa mikononi mwake
na kutiisha wafalme mbele zake.
Huwafanya kuwa mavumbi kwa upanga wake,
huwafanya makapi yapeperushwayo na upepo kwa upinde wake.
3Huwafuatia na kuendelea salama,
katika njia ambayo miguu yake haijawahi kupita.
4Ni nani aliyefanya jambo hili na kulitimiliza,
akiita vizazi tangu mwanzo?
Mimi, BWANA, nilikuwa na cha kwanza
na nitakuwa na cha mwisho, Mimi peke yangu ndiye.''

5Visiwa vimeliona na kuogopa,
miisho ya dunia inatetemeka.
Wanakaribia na kuja mbele,
6kila mmoja humsaidia mwingine na kusema kwa ndugu yake,
"Uwe hodari!"
7Fundi humtia moyo sonara,
yeye alainishaye kwa nyundo humhimiza yeye agongeaye kwenye fuawe,
Humwambia yeye aunganishaye, "Ni kazi njema."
Naye huikaza sanamu kwa misumari ili isitikisike.

8"Lakini wewe, Ee Israeli, mtumishi wangu,
Yakobo, niliyemchagua,
ninyi wazao wa Abrahamu rafiki yangu,
9Nilikuchukua toka miisho ya dunia,
nilikuita kutoka pembe zake za mbali,
nilisema, 'Wewe ni mtumishi wangu,
nimekuchagua wala sikukukataa.
10Hivyo usiogope, kwa maana niko pamoja nawe,
usifadhaike, kwa maana mimi ni Mungu wako.
Nitakutia nguvu na kukusaidia,
Nitakutegemeza kwa mkono wa kuume wa haki yangu.

11"Wote walioona hasira dhidi yako
hakika wataaibika na kutahayarika,
wale wakupingao
watakuwa kama vile si kitu na kuangamia.
12Ingawa utawatafuta adui zako,
hutawaona.
Wale wanaopigana vita dhidi yako
watakuwa kama vile si kitu kabisa.
13Kwa maana Mimi ndimi BWANA, Mungu wako,

nikushikaye mkono wako wa kuume
na kukuambia, Usiwe na hofu,
nitakusaidia.
14Usiogope,
Ee Yakobo uliye mdudu,
Ee Israeli uliye mdogo,
kwa kuwa Mimi mwenyewe nitakusaidia,"
asema BWANA,
Mkombozi wako,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
15''Tazama, nitakufanya chombo cha kupuria,
kipya na chenye makali, chenye meno
mengi.
Utaipura milima na kuiponda
na kuvifanya vilima kuwa kama makapi.
16Utaipepeta, nao upepo utaichukua,
dhoruba itaipeperushia mbali.
Bali wewe utajifurahisha katika BWANA

na katika utukufu wa Yeye Aliye
Mtakatifu wa Israeli.

17"Maskini na wahitaji wanatafuta maji,
lakini hayapo,
ndimi zao zimekauka kwa kiu.
Lakini Mimi BWANA nitawajibu,
Mimi, Mungu wa Israeli, sitawaacha.
18Nitaifanya mito itiririke juu ya vilima vilivyo
kame,
nazo chemchemi ndani ya mabonde.
Nitaligeuza jangwa liwe mabwawa ya maji,
nayo ardhi iliyokauka kuwa chemchemi
za maji.
19Katika jangwa nitaotesha
mwerezi, mshita, mhadasi na mzeituni.
Nitaweka misunobari, mivinje na misanduku
pamoja huko nyikani,
20ili kwamba watu wapate kuona na kujua,
wapate kufikiri na kuelewa,
kwamba mkono wa BWANA
umetenda hili,
kwamba Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli
ndiye aliyelifanya.

21BWANA asema, "Lete shauri lako."
"Toa hoja yako,'' asema Mfalme wa Yakobo.
22''Leteni sanamu zenu zituambie
ni nini kitakachotokea.
Tuambieni mambo ya zamani yalikuwa nini,
ili tupate kuyatafakari
na kujua matokeo yake ya mwisho.
Au tutangazieni mambo yatakayokuja
23Tuambieni ni nini kitakachotokea baadaye,
ili tupate kujua kuwa ninyi ni miungu.
Fanyeni jambo lo lote zuri au baya,
ili tupate kutishika na kujazwa na hofu.
24Lakini ninyi ni zaidi ya bure kabisa
na kazi zenu hazifai kitu kabisa,
yeye awachaguaye ni chukizo sana.

25''Nimemchochea mtu mmoja kutoka kaskazini,
naye yuaja, mmoja toka maawio ya jua
aliitaye jina langu.
Huwakanyaga watawala kana kwamba ni
matope,
kama mfinyanzi akanyagavyo udongo
wa kufinyangia.
26Ni nani aliyenena hili tokea mwanzoni,
ili tupate kujua,
au kabla, ili tuweze kusema, 'Alikuwa
sawa?'
Hakuna aliyenena hili,
hakuna aliyetangulia kusema hili,
hakuna ye yote aliyesikia maneno
kutoka kwenu.
27Nilikuwa wa kwanza kumwambia Sayuni,
'Tazama, wako hapa!'
Nilimpa Yerusalemu mjumbe wa habari
njema.
28Ninatazama lakini hakuna ye yote,
hakuna ye yote miongoni mwao awezaye
kutoa shauri,
hakuna ye yote wa kutoa jibu wakati
ninapowauliza.
29Tazama, wote ni ubatili!
matendo yao ni bure,
vinyago vyao ni upepo mtupu na
machafuko.

Mtumishi wa BWANA

42 "Huyu hapa mtumishi wangu,
ninayemtegemeza,
mteule wangu,
ambaye ninapendezwa naye,
nitaweka Roho yangu juu yake,
naye ataleta haki kwa mataifa.
2Hatapaza sauti wala kupiga kelele,
wala hataiinua sauti yake barabarani,
3mwanzi uliopondeka hatauvunja
na utambi ufukao moshi hatauzima.
Kwa uaminifu ataleta haki,
4hatazimia roho wala kukata tamaa
mpaka atakaposimamisha haki juu ya
dunia.
Visiwa vitaweka tumaini lake
katika sheria yake."

5Hili ndilo asemalo Mungu, BWANA,
yeye aliyeziumba mbingu na kuzitanda,
aliyeitandaza dunia na vyote vitokavyo humo,
awapaye watu wake pumzi
na uzima kwa wale waendao humo.
6"Mimi, BWANA, nimekuita katika haki,
nitakushika mkono wako,
nitakulinda na kukufanya kuwa agano kwa ajili ya watu na nuru kwa Mataifa,
7kuwafungua macho wale wasioona,
kuwaacha huru kutoka kifungoni waliofungwa jela,
na kuwafungua kutoka gerezani wale wanaokaa gizani.

8''Mimi ndimi BWANA,
hilo ndilo jina langu!
Sitampa mwingine utukufu wangu
wala sanamu sifa zangu.
9Tazama, mambo ya kwanza yametokea,
nami natangaza mambo mapya,
kabla hayajatokea nawatangazia habari zake.''

Wimbo wa Kumsifu BWANA

10Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
sifa zake toka miisho ya dunia,
ninyi mshukao chini baharini
na vyote vilivyomo ndani yake,
enyi visiwa na wote wakaao ndani yake.
11Jangwa na miji yake na vipaze sauti zao,
makao anamoishi Kedari na yashangilie.
Watu wa Sela waimbe kwa furaha
na wapige kelele kutoka vilele vya milima.
12Wampe BWANA utukufu
na kutangaza sifa zake katika visiwa.
13BWANA ataenda kama mtu mwenye nguvu,
kama shujaa atachochea shauku yake,
kwa kelele ataamsha kilio cha vita
naye atashinda adui zake.

14"Kwa muda mrefu nimenyamaza kimya,
nimekaa kimya na kujizuia.
Lakini sasa, kama mwanamke wakati wa kuzaa,
ninapiga kelele, ninatweta na kushusha pumzi.
15Nitaharibu milima na vilima
na kukausha uoto wake wote,
nitafanya mito kuwa visiwa
na kukausha mabwawa.
16Nitawaongoza vipofu kwenye njia ambayo hawajaijua,
kwenye mapito wasiyoyazoea nitawaongoza,
nitafanya giza kuwa nuru mbele yao
na kufanya mahali palipoparuza kuwa laini.
Haya ndiyo mambo nitakayofanya,
mimi sitawaacha.
17Lakini wale wanaotumaini sanamu,
wanaoviambia vinyago, 'Ninyi ndio miungu yetu,'
watarudishwa nyuma kwa aibu kubwa.

Israeli Kipofu na Kiziwi

18''Sikieni, enyi viziwi,
tazameni, enyi vipofu mpate kuona!
19Ni nani aliye kipofu isipokuwa mtumishi wangu
na kiziwi kama mjumbe ninayemtuma?
Ni nani aliye kipofu kama yeye aliyejitoa kwangu,
aliye kipofu kama mtumishi wa BWANA?
20Mmeona vitu vingi, lakini hamkuzingatia,
masikio yenu yako wazi lakini hamsikii cho chote.''
21Ilimpendeza BWANA
kwa ajili ya haki yake
kufanya sheria yake kuwa kuu na tukufu.
22Lakini hili ni taifa lililoibwa na kutekwa nyara,
wote wamenaswa katika mashimo,
au wamefichwa katika magereza,
wamekuwa nyara, wala hapana ye yote awaokoaye,
wamefanywa mateka, wala hapana ye yote asemaye "Warudishe."
23Ni nani miongoni mwenu atakayesikiliza hili
au atakayezingatia kwa makini katika wakati ujao?
24Ni nani aliyemtoa Yakobo kuwa mateka,
na Israeli kwa wateka nyara?
Je hakuwa BWANA,
ambaye tumetenda dhambi dhidi yake?
Kwa kuwa hawakufuata njia zake,
hawakutii sheria zake.
25Hivyo akawamwagia hasira yake inayowaka,
ukali wa vita.
Ikawazunguka kwa miali ya moto,
hata hivyo hawakuelewa,
ikawateketeza,
lakini hawakuyatia moyoni.

Mwokozi Pekee wa Israeli

43 Lakini sasa hili ndilo asemalo BWANA,
yeye aliyekuumba, Ee Yakobo,
yeye aliyekuhuluku, Ee Israeli:
"Usiogope kwa maana nimekukomboa,
nimekuita wewe kwa jina lako, wewe u wangu.
2Unapopita kwenye maji makuu,
nitakuwa pamoja nawe,
unapopita katika mito ya maji,
hayatakugharikisha.
Utakapopita katika moto,
hutaungua,
miali ya moto haitakuunguza.
3Kwa kuwa Mimi ndimi BWANA, Mungu wako,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli, Mwokozi wako,
ninaitoa Misri kuwa fidia yako,
Kushi na Seba badala yako.
4Kwa kuwa wewe ni wa thamani na wa kuheshimiwa machoni pangu,
nami kwa kuwa ninakupenda,
nitatoa watu badala yako na mataifa badala ya maisha yako.
5Usiogope, kwa kuwa mimi nipo pamoja nawe,
nitawaleta watoto wako kutoka mashariki
na kukukusanya kutoka magharibi.
6Nitaiambia kaskazini, 'Watoe!'
nayo kusini, 'Usiwazuie.'
Walete wana wangu kutoka mbali
na binti zangu kutoka miisho ya dunia,
7kila mmoja ambaye ameitwa kwa jina langu,
niliyemuumba kwa utukufu wangu,
niliyemhuluku na kumfanya."
8Uwaongoze wale wenye macho lakini hawaoni,
wenye masikio lakini hawasikii.
9Mataifa yote yanakutanika pamoja
na mataifa wanakusanyika.
Ni nani miongoni mwao aliyetangulia kutuambia haya
na kututangazia mambo yaliyopita?
Walete mashahidi wao ili kuthibitisha kuwa walikuwa sahihi,
ili kwamba wengine waweza kusikia na kusema, "Ni kweli."
10"Ninyi ni mashahidi wangu," asema BWANA,
"na mtumishi wangu niliyemchagua,
ili mpate kunijua na kuniamini
na kutambua kwamba Mimi ndiye.
Kabla yangu hakuna mungu aliyefanyizwa,
wala hatakuwepo mwingine baada yangu.
11Mimi, naam mimi, ndimi BWANA,
zaidi yangu hakuna mwokozi.
12Nimedhihirisha, kuokoa na kutangaza Mimi,
wala si mungu mgeni katikati yenu.
Ninyi ni mashahidi wangu,"
asema BWANA, "kwamba Mimi ndimi Mungu.
13Naam, tangu siku za kale. Mimi ndiye.
Hakuna hata mmoja awezaye kuokoa
kutoka katika mkono wangu.
Mimi ninapotenda,
ni nani awezaye kutangua?"

Huruma za Mungu na Kukosa kuwa na Uaminifu kwa Israeli

14Hili ndilo BWANA asemalo,
Mkombozi wako Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli:
"Kwa ajili yenu nitatuma Babeli
na kuwaleta Wakaldayo wote kama wakimbizi,
katika meli walizozionea fahari.
15Mimi ndimi BWANA, Yeye Aliye Mtakatifu wako,
Muumba wa Israeli, Mfalme wako."

16Hili ndilo asemalo BWANA,
Yeye aliyefanya njia baharini,
mahali pa kupita kwenye maji mengi,
17aliyeyakokota magari ya vita na farasi,
jeshi pamoja na askari wa msaada,
nao wakalala huko, wala hawatainuka tena kamwe,
wamekomeshwa, Wakazimika kama utambi:
18"Msiyakumbuke mambo yaliyopita,
wala msiyatafakari mambo ya zamani.
19Tazama, nitafanya jambo jipya!
Sasa litachipuka, je, hamtalitambua?
Nitafanya njia jangwani
na vijito vya maji katika nchi kame.
20Wanyama wa mwituni wataniheshimu,
mbweha na bundi,
kwa sababu ninawapatia maji jangwani
na vijito katika nchi kame,
ili kuwapa watu wale maji, ambao ni chaguo langu.
21Watu wale niliowaumba kwa ajili yangu,
ili wapate kutangaza sifa zangu.

22"Hata hivyo hukuniita mimi, Ee Yakobo,
hujajitaabisha kwa ajili yangu, Ee Israeli.
23Hujaniletea kondoo kwa ajili ya sadaka za

kuteketezwa,
wala kuniheshimu kwa dhabihu zako.
Sikukulemea kwa sadaka za nafaka
wala kukuchosha kwa kuhitaji uvumba.
24Hukuninunulia uvumba wo wote wenye manukato
wala hukunipa kwa ukarimu mafuta ya wanyama wa dhabihu zako.
Lakini umenilemea kwa dhambi zako
na kunitaabisha kwa makosa yako.

25"Mimi, naam mimi, ndimi nizifutaye dhambi zako,
kwa ajili yangu mwenyewe,
wala sizikumbuki dhambi zako tena.
26Tafakari mambo yaliyopita,
njoo na tuhojiane,
leta shauri lako, uweze kupewa haki yako.
27Baba yako wa kwanza, alitenda dhambi,
wasemaji wako wameasi dhidi yangu.
28Kwa hiyo nitawaaibisha wakuu wa hekalu lako,
nami nitamtoa Yakobo aangamizwe
na Israeli adhihakiwe.

Israeli Aliyechaguliwa

44 "Lakini sasa sikiliza, Ee Yakobo, mtumishi wangu,
Israeli, niliyemchagua.
2Hili ndilo asemalo BWANA,
Yeye aliyekuhuluku, aliyekuumba tumboni,
Yeye atakayekusaidia:
Usiogope, Ee Yakobo, mtumishi wangu,
Yeshuruni[a], aliyekuchagua.
3Kwa maana nitamimina maji juu ya nchi yenye kiu
na vijito vya maji juu ya ardhi iliyokauka,
nitamimina Roho wangu juu ya watoto wako,
nayo baraka yangu juu ya wazao wako.
4Nao watachipua kama manyasi katika shamba la majani,
kama mierezi kando ya vijito vya maji yatiririkayo.
5Mmoja atasema, 'Mimi ni wa BWANA,'
mwingine atajiita kwa jina la Yakobo,
vile vile mwingine ataandika juu ya mkono wake,
'Wa BWANA'
na kujiita kwa jina la Israeli.

BWANA, Siyo Sanamu

6''Hili ndilo asemalo BWANA,
Mfalme wa Israeli na Mkombozi, BWANA Mwenye Nguvu:
Mimi ni wa kwanza na Mimi ni wa mwisho,
Zaidi yangu hakuna Mungu.
7Ni nani basi aliye kama mimi? Yeye na aseme.
Yeye na aseme na kuweka mbele yangu
ni kitu gani kilichotokea tangu nilipoumba watu wangu wa kale,
tena ni nini kitakachotokea,
naam, yeye na atabiri ni nini kitakachokuja.
8Msitetemeke, msiogope.
Je, sikutangaza hili na kutabiri tangu zamani?
Ninyi ni mashahidi wangu. Je, yuko Mungu zaidi yangu mimi?
Hasha, hakuna Mwamba mwingine, mimi simjui mwingine.''
9Wote wachongao sanamu ni ubatili,
vitu wanavyovithamini havifai kitu.
Wale ambao wangesema juu yao ni vipofu,
ni wajinga, ili wao waaibike.
10Ni nani atengenezaye mungu na kusubu sanamu,
ambayo haiwezi kumfaidia kitu cho chote?
11Yeye pamoja na wenziwe wa aina yake wataaibishwa,
mafundi wao si kitu ila ni wanadamu tu.
Wote na wakusanyike pamoja na kuwa na msimamo wao,
watashushwa chini kwa hofu na kwa fedheha.

12Muhunzi huchukua kifaa
na kukifanyia kazi kwenye makaa ya moto,
hutengeneza sanamu kwa nyundo,
huifanyiza kwa nguvu za mkono wake.
Huona njaa na kupoteza nguvu zake,
asipokunywa maji huzimia.
13Seremala hupima kwa kutumia kamba
na huuchora mstari kwa kalamu,
huchonga kwa patasi
na kutia alama kwa bikari,
huifanyiza katika umbo la binadamu,
la mwanadamu katika utukufu wake wote,
ili iweze kukaa kwenye sanduku lenye vitu vyake vya ibada.
14Hukata miti ya mierezi,
huchukua mteashuri au mwaloni.
Huuacha ukue miongoni mwa miti ya

a[2] "Yeshiruni" maana yake "Yeye aliye mnyofu," yaani, Israeli (ona pia Kumb. 32:15)

msituni,
au hupanda msonobari, mvua huufanya ukue.
15Ni kuni kwa ajili ya binadamu,
huchukua baadhi yake na kuota moto,
huwasha moto na kuoka mkate.
Lakini pia huutumia kumtengeneza mungu na akamwabudu,
huitengeneza sanamu na kuisujudia.
16Sehemu ya kuni huziweka motoni,
akapikia chakula chake,
hubanika nyama na kula hadi ashibe.
Huota moto na kusema,
''Aha! ninahisi joto, ninaona moto.''
17Mabaki yake hutengeneza mungu, sanamu yake,
huisujudia na kuiabudu.
Huiomba na kusema,
''Niokoe, wewe ni mungu wangu.''
18Hawajui cho chote, hawaelewi cho chote,
macho yao yamefungwa hivyo hawawezi kuona,
akili zao zimefungwa hivyo hawawezi kufahamu.
19Wala hakuna anayefikiri,
hakuna mwenye maarifa wala ufahamu wa kusema,
"Sehemu yake nilitumia kwa kuni,
hata pia nilioka mkate juu ya makaa yake,
nilibanika nyama na kuila.
Je, nifanye machukizo kwa kile kilichobaki?
Je, nisujudie gogo la mti?''
20Hujilisha kwa majivu, moyo uliodanganyika humpotosha,
hawezi kujiokoa mwenyewe, au kusema,
"Je, kitu hiki kilichoko katika mkono wangu wa kuume si uongo?''

21''Ee Yakobo, kumbuka mambo haya,
Ee Israeli, kwa kuwa wewe ni mtumishi wangu.
Nimekuumba wewe, wewe ni mtumishi wangu,
Ee Israeli, sitakusahau.
22Nimeyafuta makosa yako kama wingu,
dhambi zako kama ukungu wa asubuhi.
Nirudie mimi,
kwa kuwa nimekukomboa wewe.''

23Enyi mbingu, imbeni kwa furaha,
kwa maana BWANA amefanya jambo hili,
Ee vilindi vya dunia, piga kelele.
Enyi milima, pazeni sauti kwa nyimbo,
enyi misitu na miti yenu yote,
kwa maana BWANA amemkomboa Yakobo,
ameuonyesha utukufu wake katika Israeli.

Yerusalemu Kukaliwa

24"Hili ndilo asemalo BWANA,
Mkombozi wako, aliyekuumba tumboni:

Mimi ni BWANA,
Yeye aliyeumba vitu vyote,
Yeye peke yake aliyezitanda mbingu,
Yeye aliyeitandaza nchi mwenyewe,

25Yeye huzipinga ishara za manabii wa uongo,
na kuwatia upumbavu waaguzi,
ayapinduaye maarifa ya wenye hekima,
na kuyafanya kuwa upuuzi,
26ayathibitishaye maneno ya watumishi wake,
na kutimiza utabiri wa wajumbe wake,

Yeye aiambiaye Yerusalemu, 'Itakaliwa na watu,'
miji ya Yuda kuwa, 'itajengwa,'
na kuhusu magofu yake, 'Mimi nitayatengeneza,'
27akiambiaye kilindi cha maji, 'Kauka,
nami nitakausha vijito vyako,'
28amwambiaye Koreshi, 'Yeye ni mchungaji wangu,
naye atatimiza yote yanipendezayo,
atauambia Yerusalemu, "Ikajengwe tena,''
na kuhusu hekalu, "Misingi yake na iwekwe." '

Koreshi chombo cha Mungu

45 "Hili ndilo asemalo BWANA kwa mpakwa mafuta wake,
Koreshi, ambaye nimemshika mkono wake wa kuume
kutiisha mataifa mbele yake
na kuwavua wafalme silaha zao,
kufungua milango mbele yake
ili kwamba malango yasije yakafungwa:
2Nitakwenda mbele yako na kusawazisha milima,
nitavunjavunja malango ya shaba
na kukatakata mapingo ya chuma.
3Nitakupa hazina za gizani,
mali zilizofichwa mahali pa siri,

ili upate kujua ya kwamba Mimi ndimi
BWANA,
Mungu wa Israeli, akuitaye kwa jina
lako.
4Kwa ajili ya Yakobo mtumishi wangu,
Israeli niliyemchagua,
nimekuita wewe kwa jina lako
na kukupa jina la heshima,
ingawa wewe hunitambui.
5Mimi ndimi BWANA, wala hakuna
mwingine,
zaidi yangu hakuna Mungu.
Nitakutia nguvu,
ingawa wewe hukunitambua,
6ili kwamba kutoka maawio ya jua
mpaka machweo yake,
watu wapate kujua kwamba hakuna Mungu
mwingine ila Mimi.
Mimi ndimi BWANA wala hakuna
mwingine.
7Mimi ninaumba nuru na kuhuluku giza,
ninaleta mafanikio na kusababisha maafa,
Mimi, BWANA, hufanya vitu hivi vyote.

8"Enyi mbingu juu, nyesheni haki,
mawingu na yaidondoshe.
Dunia na ifunguke sana,
Wokovu na uchipuke,
Haki na ikue pamoja nao,
Mimi, BWANA, ndiye niliyeiumba.

9"Ole wake yeye ashindanaye na Muumba
wake,
yeye ambaye ni kigae tu kati ya vigae
juu ya ardhi.
Je, udongo wa kufinyangia humwambia
mfinyazi,
'Unatengeneza nini wewe?'
Je, kazi yako husema.
'Hana mikono?'
10Ole wake amwambiaye baba yake,
'Umezaa nini?'
au kumwambia mama yake,
'Umezaa kitu gani?'

11"Hili ndilo asemalo BWANA.
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli na
Muumba wake:
Kuhusu mambo yatakayokuja,
Je, unaniuliza habari za watoto wangu,
au kunipa amri kuhusu kazi za mikono
yangu?
12Mimi ndiye niliyeumba dunia
na kumuumba mwanadamu juu yake.
Mikono yangu mwenyewe ndiyo iliyozitanda
mbingu,
nikayapanga majeshi yake yote ya
angani.
13Mimi nitamwinua Koreshi katika haki yangu:
Nitazinyosha njia zake zote.
Yeye atajenga kwa upya mji wangu
na kuwaweka huru watu wangu walio
uhamishoni,
lakini si kwa kima cha fedha wala kwa
kupewa zawadi,
asema BWANA Mwenye Nguvu."

14Hili ndilo asemalo BWANA:
"Mazao ya Misri na bidhaa za Kushi,
nao wale Waseba warefu,
watakujia na kuwa wako,
watakujia wakijikokota nyuma yako,
watakujia wamefungwa minyororo.
Watasujudu mbele yako
wakikusihi na kusema,
'Hakika Mungu yu pamoja nawe,
wala hakuna mwingine,
hakuna Mungu mwingine.' "
15Hakika Wewe u Mungu unayejificha,
Ee Mungu na Mwokozi wa Israeli.
16Wote watengenezao sanamu wataaibika na
kutahayarika,
watatahayarika kwa pamoja.
17Lakini Israeli ataokolewa na BWANA
kwa wokovu wa milele,
kamwe hutaaibika wala kutatahayarika,
milele yote.

18Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA,
Yeye aliyeumba mbingu,
ndiye Mungu,
Yeye aliyeifanya dunia na kuiumba,
Yeye ndiye aliyeihuluku,
hakuiumba ili iwe tupu,
bali aliiumba ikaliwe,
Anasema:
"Mimi ndimi BWANA,
wala hakuna mwingine.
19Sijasema sirini,
kutoka mahali fulani katika nchi ya giza,
sijawaambia wazao wa Yakobo,
'Nitafuteni bure.'
Mimi, BWANA, nasema kweli,
ninatangaza lile lililo sahihi.

20"Kusanyikeni pamoja mje,

enyi wakimbizi kutoka katika mataifa.
Wale wabebao sanamu za mti ni watu wasio na akili,
Wale waombao miungu ile isiyoweza kuokoa.
21Tangazeni lile litakalokuwapo, lisemeni hilo,
wao na wafanye shauri pamoja.
Ni nani aliyetangulia kusema hili tangu zamani,
aliyetangaza tangu zamani za kale?
Je, haikuwa Mimi, BWANA?
Wala hapana Mungu mwingine zaidi yangu Mimi,
Mungu mwenye haki na mwokozi,
hapana mwingine ila mimi.

22"Nigeukieni mimi nanyi mkaokolewe,
enyi miisho yote ya dunia,
kwa maana mimi ndimi Mungu, wala hapana mwingine.
23Nimeapa kwa nafsi yangu,
kinywa changu kimenena katika uadilifu
wote neno ambalo halitatanguka:
Kila goti litapigwa mbele zangu,
kwangu mimi kila ulimi utaapa.
24Watasema kuhusu mimi, 'Katika Bwana peke yake
ndiko kuna haki na nguvu.' "
Wote ambao wamemkasirikia Mungu
watamjia Yeye nao watatahayarika.
25Lakini katika BWANA wazao wote wa Israeli
wataonekana wenye haki na kutukuka.

Miungu ya Babeli

46 Beli anasujudu hadi nchi,
Nebo anainama.
Sanamu zao hubebwa na wanyama
wa mwitu na ng'ombe.
Vinyago hivi mnavyobeba kila mahali ni mzigo wa kulemea,
mzigo kwa wanyama waliochoka.
2Vinyago pamoja na wale wanaovibeba vinainama chini.
Hao miungu hawawezi kuwaokoa watu,
wala watu hawawezi kuokoa hiyo miungu.
Wote wanakwenda utumwani pamoja.
3"Nisikilizeni mimi, Ee nyumba ya Yakobo,
ninyi nyote mliobaki wa nyumba ya Israeli,
ninyi ambao nimewategemeza tangu mlipotungwa mimba,
nami nimewabeba tangu kuzaliwa kwenu.
4Hata mpaka wakati wa uzee wenu na mvi
Mimi ndiye, Mimi ndiye nitakayewasaidia ninyi.
Nimewahuluku nami nitawabeba,
nitawasaidia ninyi na kuwaokoa.
5"Mtanilinganisha na nani au mtanihesabu kuwa sawa na nani?
Ni nani mtakayenifananisha naye ili tuweze kulinganishwa?
6Wengine humwaga dhahabu kutoka kwenye mifuko yao
na kupima fedha kwenye mizani,
huajiri mfua dhahabu kutengeneza mungu,
kisha huisujudia na kuiabudu.
7Huiinua kuiweka mabegani na kuichukua,
huiweka mahali pake, papo hapo ndipo isimamapo.
Wala haiwezi kusogea kutoka mahali pale.
Ingawa mtu huililia, haijibu,
haiwezi kumwokoa kwenye taabu zake.

8''Kumbukeni hili, mkajionyesha kuwa waume,
litieni akilini, liwekeni moyoni, enyi waasi.
9Kumbukeni mambo yaliyopita, yale ya zamani za kale,
Mimi ndimi Mungu, wala hakuna mwingine,
Mimi ndimi Mungu, wala hakuna mwingine aliye kama mimi.
10Nitangazaye mwisho tangu mwanzo,
naam, tangu zamani za kale, mambo ambayo hayajatendeka,
Mnasema: Kusudi langu ndilo litakalosimama,
nami nitatenda mapenzi yangu yote.
11Kutoka mashariki ninaita ndege awindaye,
kutoka nchi ya mbali, mtu atakayetimiza kusudi langu.
Lile ambalo nimelisema, ndilo nitakalolitimiza,
lile nililolipanga, hilo ndilo nitakalolitenda.
12Nisikilizeni, ninyi wenye mioyo migumu,
ninyi mlio mbali na haki.
13Ninaleta haki yangu karibu,
haiko mbali,
wala wokovu wangu hautachelewa.
Nitawapa Sayuni wokovu,
Israeli utukufu wangu.

Anguko la Babeli

47 "Shuka keti mavumbini,
Ee Bikira Binti Babeli,

keti chini pasipo na kiti cha enzi,
Ee binti wa Wakaldayo.
Hutaitwa tena mwororo wala wa
kupendeza.
2Chukua mawe ya kusagia na usage unga,
vua shela yako.
Pandisha mavazi yako, ondoa viatu vyako,
vuka vijito kwa shida.
3Uchi wako utafunuliwa
na aibu yako itaonekana.
Nitalipa kisasi,
sitamhurumia hata mmoja.''
4Mkombozi wetu, BWANA Mwenye Nguvu
ndilo jina lake,
ndiye Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
5''Keti kimya, ingia gizani,
Binti wa Wakaldayo,
hutaitwa tena malkia wa falme.

6Niliwakasirikia watu wangu
na kuaibisha urithi wangu,
niliwatia mikononi mwako,
nawe hukuwaonea huruma.
Hata juu ya wazee
uliweka nira nzito sana.
7Ukasema, 'Nitaendelea kuwa malkia milele!'
Lakini hukutafakari mambo haya
wala hukuwaza juu ya kile ambacho
kingeweza kutokea.

8"Sasa basi, sikiliza, ewe kiumbe mpenda
anasa,
ukaaye katika mahali pako pa salama
na kujiambia mwenyewe, 'Mimi ndiye, wala
hakuna mwingine zaidi yangu.
Kamwe sitakuwa mjane
wala sitafiwa na watoto.'
9Haya yote mawili yatakupata kufumba na
kufumbua, katika siku moja:
kufiwa na watoto wa ujane.
Vyote hivyo vitakupata kwa kipimo
kikamilifu,
ijapokuwa uchawi wako ni mwingi
na ulozi wako ni mwingi.
10Umeutegemea uovu wako,
nawe umesema, 'Hakuna ye yote
anionaye.'
Hekima yako na maarifa yako vinakupoteza
unapojiambia mwenyewe,
Mimi ndiye, wala hakuna mwingine zaidi
yangu.'
11Maafa yatakujia,
nawe hutaweza kuyaondoa kwa uaguzi.
Janga litakuangukia wala hutaweza
kulikinga kwa fidia,
msiba mkuu usioweza kuutabiri utakujia
ghafula.

12"Endelea basi na ulozi wako
na wingi wa uchawi wako,
ambao umeutumikia tangu utoto wako,
labda utafanikiwa,
labda unaweza ukasababisha hofu kuu.
13Ushauri wote uliopokea umekuchosha bure!
Wanajimu wako na waje mbele,
wale watazamao nyota na watabirio mwezi
baada ya mwezi,
wao na wawaokoe na lile linalokuja juu
yenu.
14Hakika wako kama mabua makavu,
moto utawateketeza.
Hawawezi hata kujiokoa wao wenyewe
kutokana na nguvu za mwali wa moto.
Hapa hakuna makaa ya kumtia mtu ye yote
joto,
hapa hakuna moto wa kuota.
15Hayo ndiyo yote wanayoweza kuwatendea
ninyi,
hawa ambao umetaabika
na kufanya nao biashara tangu utoto.
Kila mmoja atatoroka,
hakuna ye yote awezaye kukuokoa.

Israeli Mkaidi

48 "Sikilizeni hili, Ee nyumba ya Yakobo,
ninyi mnaoitwa kwa jina la Israeli
na mnaotoka katika ukoo wa Yuda,
ninyi mnaoapa kwa jina la BWANA,
mnaomwomba Mungu wa Israeli,
lakini si katika kweli au kwa haki,
2ninyi mnaojiita raia wa mji mtakatifu,
na kumtegemea Mungu wa Israeli,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo jina
lake:
3Nilitabiri mambo ya kwanza tangu zamani,
kinywa changu kiliyatangaza na kuyafanya
yajulikane,
kisha ghafula nikayatenda nayo yakatokea.
4Kwa kuwa nalijua jinsi ulivyokuwa mkaidi,
mishipa ya shingo yako ilikuwa chuma,
kipaji chako cha uso kilikuwa shaba.
5Kwa hiyo nilikuambia mambo haya tangu
zamani,
kabla hayajatokea nilikutangazia
ili kwamba usije ukasema,
'Sanamu zangu zilifanya hayo,

kinyago changu cha mti na mungu
wangu wa chuma ameyaamuru.'
6Umesikia mambo haya, yaangalie hayo yote.
Je, hutayakubali?

"Kuanzia sasa na kuendelea nitakueleza
mambo mapya,
juu ya mambo yaliyofichika usiyoyajua.
7Yameumbwa sasa, wala si tangu zamani,
hukupata kuyasikia kabla ya siku ya leo.
Hivyo huwezi kusema,
'Naam, niliyajua hayo.
8Hujayasikia wala kuyaelewa,
tangu zamani sikio lako halikufunguka.
Ninafahamu vema jinsi ulivyo mdanganyifu,
uliitwa mwasi tangu kuzaliwa kwako.
9Kwa ajili ya jina langu mwenyewe
ninaichelewesha ghadhabu yangu,
kwa ajili ya sifa zangu nimeizuia isikupate,
ili nisije nikakukatilia mbali.
10Tazama, nimekusafisha, ingawa si kama
fedha,
nimekujaribu katika tanuru ya mateso.
11Kwa ajili yangu mwenyewe, kwa ajili yangu
mwenyewe, nafanya hili.
Kwa jinsi gani niliache jina langu
lichafuliwe?
Sitautoa utukufu wangu kwa mwingine.

Israeli Anawekwa Huru

12"Ee Yakobo, nisikilize mimi,
Israeli, ambaye nimekuita:
Mimi ndiye, Mimi ndimi mwanzo na mwisho.
13Mkono wangu mwenyewe uliweka misingi ya
dunia,
nao mkono wangu wa kuume
umezitanda mbingu,
niziitapo, zote husimama pamoja.

14"Kusanyikeni, ninyi nyote, msikilize:
Ni ipi miongoni mwa hizo sanamu
ambayo imetabiri vitu hivi?
Watu wa BWANA waliochaguliwa na
kuungana
watatimiza kusudi lake dhidi ya Babeli,
mkono wa Mungu utakuwa dhidi ya
Wakaldayo
15Mimi, yaani mimi, nimenena,
naam, nimemwita yeye.
Nitamleta,
naye atafanikiwa katika lile nililomtuma.

16"Nikaribieni na msikilize hili:
"Tangu tangazo la kwanza sikusema kwa
siri,
wakati litokeapo, nitakuwako hapo."

Sasa BWANA Mwenyezi amenituma,
kwa Roho wake.

17Hili ndilo asemalo BWANA,
Mkombozi wako, Yeye Aliye Mtakatifu
wa Israeli:
"Mimi ni BWANA, Mungu wako,
nikufundishaye ili upate faida,
nikuongozaye katika njia ikupasayo
kuiendea.
18Laiti ungesikiliza kwa makini maagizo yangu,
amani yako ingekuwa kama mto,
haki yako kama mawimbi ya bahari.
19Wazao wako wangekuwa kama mchanga,
watoto wako kama chembe zake
zisizohesabika,
kamwe jina lao lisingefutiliwa mbali,
wala kuangamizwa kutoka mbele
zangu."

20Tokeni Babeli,
kimbieni kutoka kwa Wakaldayo!
Tangazeni hili kwa kelele za shangwe na
kulihubiri.
Lipelekeni mpaka miisho ya dunia,
semeni, "BWANA amemkomboa
mtumishi wake Yakobo."
21Hawakuona kiu alipowaongoza kupita katika
majangwa,
alifanya maji yatiririke kutoka kwenye
mwamba kwa ajili yao,
akapasua mwamba
na maji yakatoka kwa nguvu.

22"Hakuna amani kwa waovu," asema BWANA.

Mtumishi wa BWANA.

49 Nisikilizeni, Enyi visiwa,
sikieni hili, ninyi mataifa mlio mbali:
Kabla sijazaliwa BWANA aliniita,
tangu kuzaliwa kwangu amelitaja jina
langu.
2Akafanya kinywa changu kuwa kama upanga
ulionolewa,
katika uvuli wa mkono wake akanificha,
akanifanya kuwa mshale uliosuguliwa
na kunificha katika podo lake.
3Akaniambia, "Wewe u mtumishi wangu,

Israeli, ambaye katika yeye nitaonyesha
utukufu wangu."
4Lakini nilisema, "Nimetumika bure,
nimetumia nguvu zangu bure bila faida.
Hata hivyo linalonistahili liko mkononi mwa
BWANA,
nayo ijara yangu iko kwa Mungu
wangu."

5Sasa BWANA asema,
yeye aliyeniumba tumboni kuwa
mtumishi wake
kumrudisha tena Yakobo kwake na
kumkusanyia Israeli,
kwa maana nimepata heshima machoni
pa BWANA,
naye Mungu wangu amekuwa nguvu yangu,
6anasema:
"Je, ni jambo dogo sana wewe kuwa
mtumishi wangu
ili kurejeza upya makabila ya Yakobo,
na kuwarudisha wale Waisraeli
niliowahifadhi.
Pia nitakufanya uwe nuru kwa ajili ya
Mataifa,
ili upate kuleta wokovu wangu hata
miisho ya dunia."

7Hili ndilo asemalo BWANA,
Mkombozi na Yeye Aliye Mtakatifu wa
Israeli,
kwake yeye ambaye alidharauliwa na
kuchukiwa na taifa,
kwa mtumishi wa watawala:
"Wafalme watakuona na kusimama,
wakuu wataona na kuanguka kifudifudi,
kwa sababu ya BWANA, aliye
mwaminifu,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli, ambaye
amekuchagua wewe."

Kurejezwa kwa Israeli
8Hili ndilo asemalo BWANA:

"Wakati wangu uliokubalika nitakujibu,
nami katika siku ya wokovu
nitakusaidia,
nitakuhifadhi nami nitakufanya kuwa
agano kwa ajili ya watu,
ili kurudisha nchi na kugawanyia tena urithi
waliokuwa ukiwa,
9kuwaambia mateka, 'Tokeni nje,'
nao wale walio gizani, 'Iweni huru!'

"Watajilisha kando ya barabara
na kupata malisho yao juu ya kila kilima
kilicho kitupu.
10Hawataona njaa wala kuona kiu,
wala hari ya jangwani au jua
halitawapiga.
Yeye mwenye huruma juu yao
atawaonyesha njia
na kuwaongoza kando ya chemchemi
za maji.
11Nitaifanya milima yangu yote kuwa barabara
na njia kuu zangu zitainuliwa.
12Tazama, watakuja kutoka mbali,
wengine kutoka kaskazini, wengine kutoka
magharibi,
wengine kutoka nchi ya Sinimu."

13Pigeni kelele kwa furaha Enyi mbingu,
Furahi, Ee dunia,
pazeni sauti kwa kuimba, Enyi milima!
Kwa maana BWANA anawafariji watu
wake,
naye atakuwa na huruma kwa watu
wake walioumizwa.
14Lakini Sayuni alisema, "BWANA
ameniacha,
Bwana amenisahau."

15"Je, mama aweza kumsahau mtoto aliyeko
matitini mwake akinyonya?
Wala asiwe na huruma juu ya mtoto
aliyemzaa?
Ingawa anaweza kusahau,
Mimi sitakusahau wewe!
16Tazama, nimekuchora kama muhuri katika
vitanga vya mikono yangu,
kuta zako zi mbele yangu daima.
17Wana wako wanaharakisha kurudi,
nao wale waliokuteka wanaondoka kwako.
18Inua macho yako ukatazame pande zote,
wana wako wote wanakusanyika na
kukujia.
"Kwa hakika kama vile niishivyo,
utawavaa wote kama mapambo,
na kujifunga nao kama bibi arusi,
asema BWANA.

19"Ingawa uliangamizwa na kufanywa ukiwa
na nchi yako ikaharibiwa,
sasa utakuwa na nafasi finyu kwa ajili ya
watu wako,
nao wale waliokuangamiza watakuwa

mbali sana.
[20]Watoto waliozaliwa wakati wa msiba wako
bado watakuambia,
'Mahali hapa ni finyu sana kwa ajili yetu,
tupe eneo kubwa zaidi la kuishi.'
[21]Ndipo utasema moyoni mwako,
'Ni nani aliyenizalia hawa?
Nilikuwa nimefiwa tena ni tasa,
nilikuwa nimehamishwa na kukataliwa.
Ni nani aliyewalea hawa?
Niliachwa peke yangu,
lakini hawa, wametoka wapi?' ''

[22]Hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi,

"Tazama, nitawaashiria Mataifa,
nitainua bendera yangu kwa mataifa,
watawaleta wana wako wakiwachukua
kwenye mikono yao
na kuwabeba binti zenu juu ya mabega
yao.
[23]Wafalme watakuwa baba zenu wa kuwalea
na malkia wao watakuwa mama zenu
wa kuwalea.
Watasujudu mbele yako na nyuso zao
zikigusa ardhi,
watalamba mavumbi yaliyo miguuni
mwako.
Ndipo utajua yakuwa Mimi ndimi BWANA,
wale wanaonitumaini mimi
hawataaibika."

[24]Je, nyara zaweza kuchukuliwa kutoka kwa
mashujaa wa vita,
au mateka kuokolewa kutoka kwa watu
wakali?

[25]Lakini hili ndilo asemalo BWANA:

"Naam, mateka watachukuliwa kutoka kwa
mashujaa,
na nyara zitapokonywa kutoka kwa watu
wakali.
Nitashindana na wale wanaoshindana nawe,
nami nitawaokoa watoto wako.
[26]Nitawafanya wale wanaokuonea kula nyama
yao wenyewe,
watalewa kwa damu yao wenyewe,
kama vile kwa mvinyo.
Ndipo wanadamu wote watajua ya kuwa
Mimi,
BWANA ni Mwokozi wako,
Mkombozi wako, Yeye Aliye Mwenye
Nguvu wa Yakobo."

Dhambi ya Israeli na Utii wa Mtumishi

50 Hili ndilo asemalo BWANA:
''Iko wapi hati ya talaka ya mama yako
ambayo kwayo niliachana naye?
Au nimewauza ninyi kwa nani
miongoni mwa watu wanaonidai?
Kwa ajili ya dhambi zenu mliuzwa,
kwa sababu ya makosa mama yenu
aliachwa.
[2]Nilipokuja, kwa nini hakuwepo hata mmoja?
Nilipoita, kwa nini hakuwepo hata
mmoja wa kujibu?
Je, mkono wangu ni mfupi mno hata
nisiweze kuwakomboa?
Je, mimi sina nguvu za kukuokoa?
Kwa kukemea tu naikausha bahari,
naigeuza mito ya maji kuwa jangwa,
samaki wake wanaoza kwa kukosa maji
na kufa kwa ajili ya kiu.
[3]Ninalivika anga weusi
na kufanya nguo ya gunia kuwa kifuniko
chake.''

[4]BWANA Mwenyezi amenipa ulimi
uliofundishwa,
ili kujua neno lile limtegemezalo
aliyechoka.
Huniamsha asubuhi kwa asubuhi,
huamsha sikio langu lisikie kama mtu
afundishwaye.
[5]BWANA Mwenyezi amezibua masikio
yangu,
nami sikuwa mwasi,
wala sikurudi nyuma.
[6]Niliwapa mgongo wangu wale wanipigao,
mashavu yangu wale wang'oao ndevu
zangu,
sikuuficha uso wangu
kutokana na fedheha na kutemewa
mate.
[7]Kwa sababu BWANA Mwenyezi
ananisaidia,
sitatahayarika.
Kwa hiyo nimekaza uso wangu kama jiwe la
gumegume,
nami ninajua sitaaibika.
[8]Yeye anipatiaye haki yangu yu karibu.
Ni nani basi atakayeleta mashitaka dhidi
yangu?
Tukabiliane uso kwa uso!
Mshitaki wangu ni nani?

Ni nani aliye mshitaki wangu?
9Ni BWANA Mwenyezi ndiye anisaidiaye
mimi.
Ni nani huyo atakayenihukumu?
Wote watachakaa kama vazi,
nondo atawala awamalize.

10Ni nani miongoni mwenu amchaye BWANA
na kulitii neno la mtumishi wake?
Yeye atembeaye gizani,
yeye asiye na nuru,
na alitumainie jina la BWANA
na amtegemee Mungu wake.
11Lakini sasa, ninyi nyote mnaowasha mioto
na kupeana ninyi kwa ninyi mienge
iwakayo,
nendeni, tembeeni katika nuru ya moto
wenu
na ya mienge mliyoiwasha.
Hili ndilo mtakalolipokea kutoka mkononi
mwangu:
Mtalala chini kwa mateso makali.

Wokovu wa Milele kwa Sayuni

51 "Nisikilizeni, ninyi mnaofuatia haki
na mnaomtafuta BWANA:
Tazameni katika mwamba ambako ndiko
mlikokatwa
na mahali pa kuvunjia mawe ambako
ndiko mlikochongwa,
2mwangalieni Abrahamu, baba yenu,
na Sara, ambaye ndiye aliyewazaa.
Wakati nilipomwita alikuwa mmoja tu,
nami nikambariki na kumfanya kuwa
wengi.
3Hakika BWANA ataifariji Sayuni
naye atayaangalia kwa huruma magofu
yake yote,
atayafanya majangwa yake kama
Edeni,
nazo sehemu zake zisizolimika wala
zisizofaa kukaliwa na watu
kama bustani ya BWANA.
Shangwe na furaha zitakuwako ndani yake,
shukrani na sauti za kuimba.

4"Nisikilizeni, watu wangu,
nisikieni, taifa langu:
Sheria itatoka kwangu,
haki yangu itakuwa nuru kwa mataifa.
5Haki yangu inakaribia inakuja mbio,
wokovu wangu unakuja,
nao mkono wangu utaleta hukumu kwa
mataifa.
Visiwa vitanitegemea
na kungojea kwa matumaini mkono
wangu.
6Inueni macho yenu mbinguni,
mkaitazame dunia chini,
mbingu zitatoweka kama moshi,
dunia itachakaa kama vazi
na wakazi wake kufa kama mainzi.
Bali wokovu wangu utadumu milele,
haki yangu haitakoma kamwe.

7"Nisikieni, ninyi mnaojua lile lililo sawa,
ninyi watu ambao mnasheria yangu
mioyoni mwenu:
Msiogope mashutumu ya wanadamu
wala msitiwe hofu na matukano yao.
8Kwa maana nondo atawala kama vazi,
nao funza atawatafuna kama sufu.
Lakini haki yangu itadumu milele,
wokovu wangu kwa vizazi vyote."

9Amka, Amka! jivike nguvu,
Ewe mkono wa BWANA,
Amka, kama vile siku zilizopita,
kama vile katika vizazi vya zamani.
Si ni wewe uliyemkata Rahabu vipande
vipande,
uliyemchoma yule joka?
10Si ni wewe uliyekausha bahari,
maji ya kilindi kikuu,
uliyefanya barabara katika vilindi vya bahari
ili waliokombolewa wapate kuvuka?
11Wale waliolipiwa fidia na BWANA
watarudi.
Wataingia Sayuni wakiimba,
furaha ya milele itakuwa taji juu ya
vichwa vyao.
Furaha na shangwe zitawapata,
huzuni na kulia kwa uchungu
kutatoweka.

12"Mimi, naam Mimi, ndimi niwafarijie ninyi.
Ninyi ni nani hata kuwaogopa wanadamu
wanaokufa,
wana wa wanadamu ambao ni majani tu,
13kwamba mnamsahau BWANA Muumba
wenu,
aliyezitanda mbingu
na kuiweka misingi ya dunia,
kwamba mnaishi katika hofu siku zote
kwa sababu ya ghadhabu ya mdhalimu,
ambaye nia yake ni kuangamiza?

Iko wapi basi ghadhabu ya mdhalimu?
14Wafungwa waliojikunyata kwa hofu
watawekwa huru karibuni,
hawatafia kwenye gereza lao,
wala hawatakosa chakula.
15Kwa maana Mimi ndimi BWANA, Mungu
wako,
ambaye huisukasuka bahari ili mawimbi
yake yangurume,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo jina
lake.
16Nimeweka maneno yangu kinywani mwako
na kukufunika kwa uvuli wa mkono
wangu,
Mimi niliyeweka mbingu katika nafasi,
niliyeweka misingi ya dunia,
niwaambiaye Sayuni, 'Ninyi ni watu
wangu,' ''

Kikombe cha Ghadhabu ya BWANA
17Amka, amka!
Simama, Ee Yerusalemu,
wewe uliyekunywa kutoka katika mkono wa
BWANA
kikombe cha ghadhabu yake,
wewe uliyekunywa mpaka kufikia machujo
yake
kikombe kile cha kunywea
kiwafanyacho watu kuyumbayumba.
18Kati ya wana wote aliowazaa
hakuwepo hata mmoja wa
kumwongoza,
kati ya wana wote aliowalea
hakuwepo hata mmoja wa kumshika
mkono.
19Majanga haya mawili yamekuja juu yako,
ni nani awezaye kukufariji?
Maangamizi, uharibifu, njaa na upanga
ni nani awezaye kukutuliza?
20Wana wako wamezimia,
wamelala kwenye mwanzo wa kila
barabara,
kama swala aliyenaswa kwenye wavu.
Wamejazwa na ghadhabu ya BWANA
na makaripio ya Mungu wako.

21Kwa hiyo sikiliza hili, wewe uliyeteswa,
uliyelewa, lakini si kwa mvinyo.
22Hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi,
Mungu wako, yeye ambaye huwatetea
watu wake:
"Tazama, nimeondoa mkononi mwako
kikombe kilichokufanya uyumbeyumbe,
kutoka katika kikombe hicho,
kikombe cha kunywa cha ghadhabu yangu,
kamwe hutakunywa tena.
23Nitakiweka mikononi mwa watesi wako,
wale waliokuambia, 'Anguka kifudifudi ili
tuweze kutembea juu yako.'
Ukaufanya mgongo wako kama ardhi,
kama njia yao ya kupita.''

52 Amka, amka, Ee Sayuni,
jivike nguvu.
Vaa mavazi yako ya fahari,
Ee Yerusalemu, mji mtakatifu.
Asiyetahiriwa na aliye najisi
hataingia kwako tena.
2Jikung'ute mavumbi yako,
inuka, uketi kwenye kiti cha enzi,
Ee Yerusalemu.
Jifungue minyororo iliyo shingoni mwako.
Ee Binti Sayuni uliye mateka.

3Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA:

"Mliuzwa pasipo malipo,
nanyi mtakombolewa bila fedha.''

4Kwa maana hili ndilo asemalo BWANA
Mwenyezi:

"Hapo kwanza watu wangu walishuka Misri
kuishi,
hatimaye, Ashuru wakawaonea.

5"Basi sasa nina nini hapa?'' Asema BWANA.

"Kwa kuwa watu wangu wamechukuliwa
pasipo malipo,
nao wale wanaowatawala
wanawadhihaki,''
asema BWANA.
"Mchana kutwa jina langu limetukanwa bila
kikomo.
6Kwa hiyo watu wangu watalijua jina langu,
kwa hiyo katika siku ile watajua
kwamba ndimi niliyetangulia kulisema.
Naam, ni mimi.''

7Tazama jinsi ilivyo mizuri juu ya milima
miguu yao wale waletao habari njema,
wale wanaotangaza amani,
wanaoleta habari njema,

wanaotangaza wokovu,
wauambiao Sayuni,
"Mungu wako anatawala!"
8Sikiliza! Walinzi wako wanapaza sauti zao,
kwa pamoja wanapaza sauti zao kwa furaha.
Wakati BWANA atakaporejea Sayuni,
wataliona kwa macho yao wenyewe.
9Pazeni sauti ya nyimbo za furaha kwa pamoja,
enyi magofu ya Yerusalemu,
kwa maana BWANA amewafariji watu wake,
ameikomboa Yerusalemu.
10Mkono mtakatifu wa BWANA umefunuliwa
machoni pa mataifa yote,
nayo miisho yote ya dunia itaona
wokovu wa Mungu wetu.

11Ondokeni, ondokeni, tokeni huko!
Msiguse kitu kilicho najisi!
Tokeni kati yake mwe safi,
ninyi mchukuao vyombo vya BWANA.
12Lakini hamtaondoka kwa haraka, wala
hamtakwenda kwa kukimbia,
kwa maana BWANA atatangulia mbele yenu,
Mungu wa Israeli atakuwa mlinzi nyuma yenu.

Mateso na Utukufu wa Mtumishi

13Tazama, mtumishi wangu atatenda kwa hekima,
atatukuzwa na kuinuliwa juu na kukwezwa sana.
14Kama ambavyo walikuweko wengi
walioshangazwa naye,
uso wake ulikuwa umeharibiwa sana zaidi ya mtu ye yote
na umbo lake kuharibiwa zaidi ya mfano wa mwanadamu.
15Hivyo atashangaza mataifa mengi,
wafalme watafunga vinywa vyao kwa sababu yake.
Kwa kuwa yale ambayo hawakuambiwa, watayaona,
nayo yale wasiyoyasikia, watayafahamu.

53 Ni nani aliyeamini ujumbe wetu
na mkono wa BWANA umefunuliwa kwa nani?
2Alikua mbele yake kama mche mwororo
na kama mzizi katika nchi kavu.
Hakuwa na uzuri wala utukufu wa kutuvuta kwake,
hakuwa na cho chote katika kuonekana kwake cha kutufanya tumtamani.
3Alidharauliwa na kukataliwa na wanadamu,
mtu wa huzuni nyingi, ajuaye mateso.
Kama mtu ambaye watu humficha nyuso zao
alidharauliwa, wala hatukumhesabu kuwa kitu.

4Hakika alichukua udhaifu wetu
na akajitwika huzuni zetu,
hata hivyo tulifikiri amepigwa na Mungu,
amepigwa sana naye na kuteswa.
5Lakini alitobolewa kwa ajili ya makosa yetu,
alichubuliwa kwa maovu yetu,
adhabu iliyotuletea sisi amani ilikuwa juu yake,
na kwa majeraha yake sisi tumepona.
6Sisi sote, kama kondoo, tumepotea,
kila mmoja wetu amegeukia njia yake mwenyewe,
naye BWANA aliweka juu yake
maovu yetu sisi sote.

7Alionewa na kuteswa,
hata hivyo hakufungua kinywa chake,
aliongozwa kama mwana kondoo apelekwaye machinjoni,
kama vile kondoo anyamazavyo mbele ya amkataye manyoya,
hivyo hakufungua kinywa chake.
8Kwa kukamatwa na hukumu aliondolewa.
Ni nani atakayeweza kueleza kuhusu kizazi chake?
Kwa maana alikatiliwa mbali na nchi ya walio hai,
alipigwa kwa ajili ya makosa ya watu wangu.
9Wakamfanyia kaburi pamoja na waovu,
pamoja na matajiri katika kifo chake,
ingawa hakutenda jeuri,
wala hapakuwa na hila kinywani mwake.

10Lakini yalikuwa ni mapenzi ya BWANA
kumchubua na kumsababisha ateseke,
ingawa BWANA amefanya maisha yake kuwa sadaka ya hatia,
ataona uzao wake na kuishi siku nyingi,

nayo mapenzi ya BWANA
yatafanikiwa mkononi mwake.
11Baada ya maumivu ya nafsi yake,
ataona nuru ya uzima na kuridhika,
kwa maarifa yake, mtumishi wangu mwenye
haki atawafanya wengi kuwa wenye
haki,
naye atayachukua maovu yao.
12Kwa hiyo nitamgawia sehemu miongoni mwa
wakuu,
naye atagawana nyara pamoja na
wenye nguvu,
kwa sababu aliyamimina maisha yake hadi
mauti,
naye alihesabiwa pamoja na wakosaji.
Kwa kuwa alichukua dhambi za wengi,
na kuwaombea wakosaji.

Utukufu wa Baadaye wa Sayuni

54 Imba, Ewe mwanamke tasa,
wewe ambaye kamwe hukuzaa mtoto,
paza sauti kwa kuimba, piga kelele kwa
furaha,
ninyi ambao kamwe hamkupata
uchungu wa kuzaa,
kwa sababu watoto wa mwanamke
aliyeachwa ukiwa ni wengi
kuliko wa mwanamke mwenye mume,"
asema BWANA.

2"Panua mahali pa hema lako,
tandaza mapazia ya hema lako
uyaeneze mbali,
wala usiyazuie,
ongeza urefu wa kamba zako,
imarisha vigingi vyako.
3Kwa maana utaenea upande wa kuume na
upande wa kushoto,
wazao wako watayamiliki mataifa
na kukaa katika miji yao iliyoachwa ukiwa.

4"Usiogope, wewe hutaaibika.
Usiogope aibu, wewe.
Utasahau aibu ya ujana wako
wala hutakumbuka tena mashutumu ya
ujane wako.
5Kwa maana Muumba wako ndiye mume wako,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo jina
lake,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli ni Mkombozi
wako,
Yeye anaitwa Mungu wa dunia yote.
6BWANA atakuita urudi
kana kwamba ulikuwa mke aliyeachwa
na kuhuzunishwa rohoni,
kama mke aliyeolewa bado angali kijana
na kukataliwa," asema Mungu wako.
7"Kwa kitambo kidogo nilikuacha,
lakini kwa huruma nyingi nitakurudisha.
8Katika ukali wa hasira
nilikuficha uso wangu kwa kitambo,
lakini kwa fadhili za milele
nitakuwa na huruma juu yako,"
asema BWANA Mkombozi wako.

9"Kwangu mimi hili ni kama siku za Noa,
nilipoapa kuwa maji ya Noa kamwe
hayatafunika tena dunia.
Hivyo sasa nimeapa sitawakasirikia ninyi,
kamwe sitawakemea tena.
10Ijapotikisika milima na vilima viondolewe,
hata hivyo upendo wangu usiokoma kwenu
hautatikisika
wala agano langu la amani
halitaondolewa,"
asema BWANA, mwenye huruma
juu yenu.

11"Ewe mji uliyeteswa, uliyepigwa kwa dhoruba
na usiyetulizwa
nitakujenga kwa almasi,
nitaweka misingi yako kwa yakuti samawi.
12Nitafanya minara yako ya akiki,
malango yako kwa vito ving'aavyo,
nazo kuta zako zote za mawe ya thamani.
13Watoto wako wote watafundishwa na BWANA,
nayo amani ya watoto wako itakuwa kuu.
14Kwa haki utathibitika:
kuonewa kutakuwa mbali nawe,
hutaogopa cho chote.
Hofu itakuwa mbali nawe,
haitakukaribia wewe.
15Kama mtu ye yote akikushambulia, haitakuwa
kwa ruhusa yangu,
ye yote akushambuliaye atajisalimisha
kwako.

16"Tazama, ni mimi niliyemwumba mhunzi
yeye afukutaye makaa kuwa moto
na kutengeneza silaha inayofaa kwa
kazi yake.
Tena ni mimi niliyemwambia mharabu
kufanya uharibifu mwingi,
17hakuna silaha itakayofanyizwa dhidi yako
itakayofanikiwa,

nawe utauthibitisha kuwa mwongo kila
ulimi utakaokushtaki.
Huu ndio urithi wa watumishi wa BWANA
na hii ndiyo haki yao itokayo kwangu,''
asema BWANA

Mwaliko kwa Wenye Kiu

55 "Njoni, ninyi nyote wenye kiu,
njoni kwenye maji,
nanyi ambao hamna fedha,
njoni, nunueni na mle!
Njoni, nunueni divai na maziwa
bila fedha na bila gharama.
2Kwa nini kutumia fedha kwa kitu ambacho si
chakula,
na kutaabikia kitu kisichoshibisha?
Sikilizeni, nisikilizeni mimi na mle kilicho
kizuri,
nazo nafsi zenu zitafurahia utajiri wa
unono.
3Tegeni sikio mje kwangu,
nisikieni mimi, ili nafsi zenu zipate
kuishi.
Nitafanya agano la milele nanyi,
pendo la uaminifu nililomwahidi Daudi.
4Tazama, nimemfanya kuwa shahidi wa mataifa,
kiongozi na jemadari wa mataifa.
5Hakika utaita mataifa usiyoyajua,
nayo mataifa yale yasiyokujua
yataharakisha kukujia,
kwa sababu ya BWANA Mungu
wako,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli,
kwa maana amekutukuza."

6Mtafuteni BWANA maadamu
anapatikana,
mwiteni maadam yu karibu.
7Mtu mwovu na aiache njia yake
na mtu mbaya na ayaache mawazo
yake.
Yeye na amrudie BWANA, naye
atamrehemu,
kwa Mungu wetu, kwa kuwa
atamsamehe bure kabisa.

8"Kwa kuwa mawazo yangu si mawazo yenu,
wala njia zenu si njia zangu,''
asema BWANA.
9''Kama vile mbingu zilivyo juu kuliko dunia,
ndivyo njia zangu zilivyo juu kuliko njia zenu
na mawazo yangu kuliko mawazo yenu.
10Kama vile mvua na theluji
ishukavyo kutoka mbinguni,
nayo hairudi tena huko
bila kunywesha dunia
na kuichipusha na kuistawisha,
hivyo hutoa mbegu kwa mpanzi na
mkate kwa mlaji,
11ndivyo lilivyo neno langu lile litokalo kinywani
mwangu:
Halitanirudia tupu,
bali litatimiliza lile nililokusudia
na litafanikiwa katika kusudi lile
nililolituma.
12Mtatoka nje kwa furaha
na kuongozwa kwa amani,
milima na vilima vitapaza sauti kwa nyimbo
mbele yenu,
nayo miti yote ya shambani itapiga makofi.
13Badala ya kichaka cha miiba itaota miti ya
misunobari,
na badala ya michongoma utaota
mhadasi[a].
Hili litakuwa jambo la kumpatia BWANA jina,
kwa ajili ya ishara ya milele, ambayo
haitaharibiwa.''

Wokovu kwa Ajili ya Wengine

56 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Dumisheni haki na mkatende lile lililo sawa
kwa maana wokovu wangu u karibu
na haki yangu itafunuliwa upesi.
2Amebarikiwa mtu yule atendaye hili,
mtu yule alishikaye kwa uthabiti,
yeye ashikaye Sabato bila kuinajisi,
auzuiaye mkono wake usifanye uovu
wo wote."

3Usimwache mgeni aambatanaye na BWANA aseme,
"Hakika BWANA atanitenga na
watu wake.''
Usimwache towashi ye yote alalamike
akisema,
"Mimi ni mti mkavu tu.''

4Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA:

"Kwa matowashi washikao Sabato zangu,

a13 "Mhadasi" aina ya mti uotao milimani karibu na Yerusalemu, 'hadas kwa Kiebrania, ilikuwa inatumika kujengea vibanda wakati wa Sikukuu ya vibanda (Ona Neh 8:15)

ambao huchagua kile kinachonipendeza
na kulishika sana agano langu,
5hao nitawapa ndani ya hekalu langu na kuta zake
kumbukumbu na jina bora kuliko kuwa na watoto wa kiume na wakike:
Nitawapa jina lidumulo milele
ambalo halitakatiliwa mbali.
6Wageni wanaoambatana na BWANA kumtumikia,
kulipenda jina la BWANA,
na kumwabudu yeye,
wote washikao Sabato bila kuinajisi
na ambao hushika sana agano langu
7hawa nitawaleta kwenye mlima wangu mtakatifu
na kuwapa furaha ndani ya nyumba yangu ya sala.
Sadaka zao za kuteketeza na dhabihu zao
zitakubalika juu ya madhabahu yangu,
kwa maana nyumba yangu itaitwa
nyumba ya sala kwa mataifa yote.''
8BWANA Mwanyezi asema,
yeye awakusanyaye Waisraeli waliohamishwa:
"Bado nitawakusanya na wengine kwao
zaidi ya hao ambao wameshakusanywa tayari.''

Mashtaka ya Mungu Dhidi ya Waovu

9Njoni, enyi wanyama wote wa kondeni,
njoni mle, ninyi wanyama wote wa mwituni!
10Walinzi wa Israeli ni vipofu,
wote wamepungukiwa na maarifa,
wote ni mbwa walio bubu,
hawawezi kubweka,
hulala na kuota,
hupenda kulala.
11Ni mbwa wenye tamaa kubwa,
kamwe hawatosheki.
Wao ni wachungaji waliopungukiwa na ufahamu,
wote wamegeukia njia yao wenyewe,
kila mmoja hutafuta faida yake mwenyewe.
12Kila mmoja hulia, "Njoni, tupate mvinyo!
Tunywe kileo sana!
Kesho itakuwa kama leo,
au hata bora zaidi.''

Ibada ya Sanamu ya Israeli Iliyo Batili

57 Mwenye haki hupotea,
wala hakuna hata mmoja awazaye hilo moyoni mwake,
watu watauwa huondolewa,
wala hakuna hata mmoja anayeelewa kuwa wenye haki
wameondolewa wasipatikane na maovu.
2Wale waendao kwa unyofu huwa na amani,
hupata pumziko walalapo mautini.

3"Lakini ninyi, njoni hapa, ninyi wana wa wachawi,
ninyi wazao wa wazinzi na makahaba!
4Mnamdhihaki nani?
Ni nani mnayemcheka kwa dharau
na kumtolea ndimi zenu?
Je, ninyi si watoto wa waasi,
Uzao wa waongo?
5Mnawaka tamaa katikati ya mialoni
chini ya kila mti uliotanda matawi,
mnawatoa kafara watoto wenu kwenye mabonde
na chini ya majabali yenye mianya.

6Sanamu zilizoko katikati ya mawe laini ya mabondeni ndiyo fungu lenu,
hizo ndizo sehemu yenu.
Naam, kwa hizo mmemimina sadaka za vinywaji,
na kutoa sadaka za nafaka.
Kwa ajili ya haya yote, niendelee kuona huruma?
7Umeweka kitanda chako juu kwenye kilima kirefu kilichoinuka,
huko ulikwenda kutoa dhabihu zako.
8Nyuma ya milango yako na miimo yako
umeweka alama zako za kipagani.
Kwa kuniacha mimi, ulifunua kitanda chako,
umepanda juu yake na kukipanua sana,
ulifanya patano na wale ambao unapenda vitanda vyao,
naye uliangalia uchi wao.
9Ulikwenda kwa Moleki[a], ukiwa na mafuta ya zeituni
na ukaongeza manukato yako.
Ukawatuma wajumbe wako mbali sana,
ukashuka kwenye kaburi[b] yenyewe!
10Ulikuwa umechoshwa na njia zako zote,
lakini usingeliweza kusema,
'Hakuna tumaini.'
Ulipata uhuisho wa nguvu zako,

a9 "Moleki" mungu aliyekuwa akiabudiwa na Waamoni.
b9 "Kaburi" hapa ina maana ya "Kuzimu" yaani "Sheol" kwa Kiebrania.

kwa sababu hiyo hukuzimia.

11''Ni nani uliyemhofu hivyo na kumwogopa
hata ukaniambia uongo,
wala hamkunikumbuka
au kutafakari hili moyoni wako?
Si kwa sababu nimekuwa kimya muda
mrefu kwamba huniogopi?
12Nitaifunua haki yako na matendo yako,
nayo hayatakufaidia.
13Utakapolia kwa kuhitaji msaada,
sanamu zako ulizojikusanyia na
zikuokoe!
Upepo utazipeperusha zote,
pumzi peke yake itazipeperusha,
Lakini mtu atakayenifanya kimbilio lake,
atairithi nchi
na kuumiliki mlima wangu mtakatifu.''

Faraja Kwa Wenye Majuto

14Tena itasemwa:

"Jengeni, jengeni, itengenezeni njia!
Ondoeni vikwazo katika njia ya watu
wangu."
15Kwa maana hili ndilo asemalo aliye juu,
Yeye aliyeinuliwa sana,
Yeye aishiye milele, ambaye jina lake ni
Mtakatifu:
"Ninaishi mimi mahali palipoinuka tena
palipo patakatifu,
tena pamoja na yeye aliye na roho
iliyotubu
na mwenye roho ya unyenyekevu,
ili kuhuisha roho za wanyenyekevu
na kuhuisha mioyo yao waliotubu.
16Sitaendelea kulaumu milele,
wala sitakasirika siku zote,
kwa kuwa roho ya mwadamu ingezimia
mbele zangu,
yaani, pumzi ya mwanadamu
niliyemwuumba.
17Nilighadhibika na tamaa yake ya dhambi,
nilimwadhibu, nikauficha uso wangu kwa
hasira,
yeye bado aliendelea katika njia zake za
tamaa.
18Nimeziona njia zake, lakini nitamponya,
nitamwongoza na kumrudishia upya faraja,
19nikiumba sifa katika midomo ya waombolezaji
katika Israeli.
Amani, amani, kwa wale walio mbali na
karibu,''
asema BWANA. "Nami
nitawaponya."
20Bali waovu ni kama bahari ichafukayo,
ambayo haiwezi kutulia,
mawimbi yake hutupa takataka na matope.
21Mungu wangu asema,
''Hakuna amani kwa waovu.''

Mfungo wa Kweli

58 Piga kelele, usizuie.
Paza sauti yako kama tarumbeta.
Watangazieni watu wangu uasi wao
na kwa nyumba ya Yakobo dhambi zao.
2Kwa maana kila siku hunitafuta,
wanaonekana kutaka kujua njia zangu,
kana kwamba walikuwa taifa linalotenda lile
lililo sawa
na ambalo halijaziacha amri za Mungu
wake.
Hutaka kwangu maamuzi ya haki,
nao hutamani Mungu awakaribie.
3Wao husema, 'Mbona tumefunga, nawe
hujaona?
Mbona tumejinyenyekeza, nawe
huangalii?

"Lakini katika siku ya kufunga kwenu,
mnafanya mnavyotaka
na kuwadhulumu wafanyakazi wenu
wote.
4Kufunga kwenu huishia kwenye magomvi na
mapigano,
na kupigana ninyi kwa ninyi kwa ngumi
za uovu.
Hamwezi kufunga kama mnavyofanya leo
na kutazamia sauti zenu kusikiwa huko
juu.
5Je, hii ndiyo aina ya mfungo niliouchagua,
siku moja tu kwa ajili ya mtu
kujinyenyekeza?
Je, ni kwa kuinamisha kichwa chini kama
unyasi
Na kwa kujilaza juu ya nguo ya gunia na
majivu?
Je, huo ndio mnaouita mfungo,
siku iliyokubalika kwa BWANA ?

6"Je, hii si ndiyo aina ya mfungo niliyoichagua:
kufungua minyororo ya udhalimu
na kufungua kamba za nira,
kuwaweka huru walioonewa na kuvunja
kila nira?
7Je, sio kushirikiana chakula chako na wenye

njaa
na kuwapatia maskini wasiokuwa na
makao hifadhi,
unapomwona aliye uchi, umvike
wala si kumkimbia mtu wa nyama na
damu yako mwenyewe?
8Ndipo nuru yako itajitokeza kama
mapambazuko
na uponyaji wako utatokea upesi,
ndipo haki yako itakapokutangulia mbele
yako,
na utukufu wa BWANA utakuwa
mlinzi nyuma yako.
9Ndipo utaita, naye BWANA atajibu,
utalia kuomba msaada, naye atasema:
Mimi hapa.

"Kama ukiiondoa nira ya udhalimu,
kutokunyoosha kidole na kuzungumza
maovu,

10nanyi kama mkimkunjulia mtu mwenye njaa
nafsi zenu
na kutosheleza mahitaji ya walioonewa,
ndipo nuru yenu itakapong'aa gizani,
nao usiku wenu utakuwa kama
adhuhuri.
11BWANA atakuongoza siku zote,
atayatosheleza mahitaji yako katika nchi
kame
naye ataitia nguvu mifupa yako.
Utakuwa kama bustani iliyonyweshwa vizuri,
kama chemchemi ambayo maji yake
hayakauki kamwe.
12Watu wako watajenga tena magofu ya zamani
na kuinua misingi ya kale,
utaitwa Mwenye Kutengeneza Kuta
Zilizobomoka,
Mwenye Kufanya upya Barabara zenye
Makazi.

13"Kama ukitunza miguu yako isivunje Sabato
na kutokufanya kama vile upendavyo
katika siku yangu takatifu,
kama ukiita Sabato siku ya furaha
na siku takatifu ya BWANA ya
kuheshimiwa,
kama utaiheshimu kwa kutoenenda katika
njia zako mwenyewe
na kutokufanya yakupendezayo au
kusema maneno ya upuuzi,
14ndipo utakapojipatia furaha yako katika BWANA,
nami nitakufanya upande juu ya miinuko ya
nchi
na kusheherekea urithi wa Yakobo baba
yako."
Kinywa cha BWANA kimenena.

Dhambi, Toba na Ukombozi

59 Hakika mkono wa BWANA si mfupi hata
usiweze kuokoa,
wala sikio lake si zito hata lisiweze kusikia.
2Lakini maovu yenu yemewatenga ninyi na
Mungu wenu,
dhambi zenu zimewaficha ninyi uso wake,
ili asisikie.
3Kwa maana mikono yenu imetiwa mawaa kwa
damu
na vidole vyenu kwa hatia.
Midomo yenu imenena uongo,
nazo ndimi zenu zimenong'ona mambo
maovu.
4Hakuna hata mmoja anayedai kwa haki,
hakuna hata mmoja anayetetea shauri
lake kwa haki.
Wanategemea mabishano matupu na
kusema uongo,
huchukua mimba ya magomvi na kuzaa
uovu.
5Huangua mayai ya nyoka wenye sumu
na kutanda wavu wa buibui.
Ye yote alaye mayai yao atakufa,
wakati moja lianguliwapo, nyoka
mwenye sumu hutoka humo.
6Utando wao wa buibui haufai kwa nguo,
hawawezi kujifunika kwa kile
walichokitengeneza.
Matendo yao ni matendo maovu,
vitendo vya jeuri vipo mikononi mwao.
7Miguu yao hukimbilia kwenye dhambi,
ni myepesi kumwaga damu isiyo na
hatia.
Mawazo yao ni mawazo mabaya,
uharibifu na maangamizi huuweka
alama njia zao.
8Hawajui njia ya amani,
hakuna haki katika mapito yao.
Wamezigeuza kuwa njia za upotofu,
hakuna ye yote apitaye katika njia hizo
atakayeifahamu amani.

9Hivyo uadilifu uko mbali nasi,
nayo haki haitufikii.
Tunatazamia nuru kumbe! yote ni giza,
tunatazamia mwanga, lakini tunatembea

katika giza kuu.
10Tunapapasa ukuta kama kipofu,
tunapapasa katika njia zetu kama watu
wasio na macho.
Adhuhuri tunajikwaa kama wakati wa
gizagiza,
katikati ya wenye nguvu, tuko kama
wafu.
11Wote tunanguruma kama dubu,
tunalia kwa uchungu kwa maombolezo
kama hua.
Tunatafuta haki, kumbe hakuna kabisa,
tunatafuta wokovu, lakini uko mbali.

12Kwa sababu makosa yetu ni mengi machoni
pako,
na dhambi zetu zinashuhudia dhidi yetu.
Makosa yetu yako pamoja nasi daima,
nasi tunayatambua maovu yetu:
13Uasi na udanganyifu dhidi ya BWANA.
kumgeuzia Mungu wetu kisogo,
tukichochea udhalimu na maasi,
tukinena uongo ambao mioyo yetu
imewaza.
14Hivyo uadilifu umerudishwa nyuma,
nayo haki inasimama mbali,
kweli imejikwa njiani,
uaminifu hauwezi kuingia.
15Kweli haipatikani po pote,
na ye yote aepukaye uovu huwa
mawindo.
BWANA alitazama naye akachukizwa
kwamba hapakuwepo haki.
16Aliona kuwa hakuwepo hata mtu mmoja,
akashangaa kwamba hakuwepo hata
mmoja wa kuingilia kati,
hivyo mkono wake mwenyewe ndio
uliomfanyia wokovu,
nayo haki yake mwenyewe ndiyo
iliyomtegemeza.
17Alivaa haki kama dirii kifuani mwake,
na chapeo ya wokovu kichwanai
mwake,
alivaa mavazi ya kisasi
naye akajifunga wivu kama joho.
18Kulingana na kile walichokuwa wametenda,
ndivyo atakavyolipa ghadhabu kwa watesi
wake
na kisasi kwa adui zake,
atavilipa tena visiwa sawa na
wanavyostahili.
19Kuanzia magharibi, watu wataliogopa jina la
BWANA
na kuanzia maawio ya jua,
watauheshimu utukufu wake.
Wakati adui atakapokuja kama mafuriko,
Roho BWANA
atainua kiwango dhidi yake na
kumfukuza.

20"Mkombozi atakuja Sayuni,
kwa wale wa uzao wa Yakobo wanaozitubia
dhambi zao,''
asema BWANA.

21''Kwa habari yangu mimi, hili ni agano langu nao,'' asema BWANA. ''Roho wangu, aliyeko juu yenu na maneno yangu ambayo nimeyaweka katika vinywa vyenu hayataondoka kinywani mwenu, wala kutoka vinywani mwa watoto wenu, wala kutoka vinywani mwa wazao wao kuanzia sasa na hata milele,'' asema BWANA.

Utukufu wa Sayuni

60 "Ondoka, angaza, kwa kuwa nuru yako imekuja
na utukufu wa BWANA unaangaza juu
yako.
2Tazama, giza litaifunika dunia
na giza kuu litayafunika mataifa,
lakini BWANA atakuangazia juu yako
na utukufu wake utaonekana juu yako.
3Mataifa wataijia nuru yako
na wafalme kuujia mwanga wa
mapambazuko yako.

4''Inua macho yako na utazame pande zote:
Wote wanakusanyika na kukujia,
wana wako wanakuja toka mbali,
nao binti zako wanabebwa mikononi.
5Ndipo utatazama na kutiwa nuru,
moyo wako utasisimka na kujaa furaha,
mali zilizo baharini zitaletwa kwako,
utajiri wa mataifa utakujilia.
6Makundi ya ngamia yatajaa katika nchi yako,
ngamia vijana wa Midiani na Efa.
Nao wote watokao Sheba watakuja,
wakichukua dhahabu na uvumba
na kutangaza sifa za BWANA.
7Makundi yote ya Kedari yatakusanyika kwako,
kondoo waume wa Nebayothi
watakutumikia,
watakubalika kama sadaka juu ya
madhabahu yangu,

nami nitalipamba hekalu langu tukufu.

8"Ni nani hawa warukao kama mawingu
kama hua kuelekea kwenye viota vyao?
9Hakika visiwa vinanitazama,
merikebu za Tarshishi ndizo zinazotangulia,
zikiwaleta wana wenu kutoka mbali,
wakiwa na fedha na dhahabu zao,
kwa heshima ya BWANA, Mungu wenu,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli,
kwa maana amekujalia utukufu.

10"Wageni watazijenga upya kuta zako,
na wafalme wao watawatumikia.
Ingawa katika hasira nilikupiga,
lakini katika upendeleo wangu nitakuonyesha huruma.
11Malango yako yatakuwa wazi sikuzote,
kamwe hayatafungwa, mchana wala usiku,
ili kwamba watu wapate kukuletea utajiri wa mataifa,
wafalme wao wakiongoza maandamano ya ushindi.
12Kwa maana taifa au ufalme ule ambao
hautakutumikia utaangamia,
utaharibiwa kabisa.

13"Utukufu wa Lebanoni utakujilia,
msunobari, mvinje pamoja na mteashuri,
ili kupapamba mahali pangu patakatifu,
nami nitapatukuza mahali pa miguu yangu.
14Wana wa wale waliokuonea watakuja
wakisujudu mbele yako,
wote wanaokudharau watasujudu kwenye miguu yako
nao watakuita Mji wa BWANA,
Sayuni wa Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.

15"Ingawa umeachwa na kuchukiwa,
bila kuwapo na ye yote anayesafiri ndani yako,
nitakufanya kuwa fahari ya milele
na furaha ya vizazi vyote.
16Utanyonya maziwa ya mataifa
na kunyonyeshwa matiti ya wafalme.
Ndipo utakapojua kwamba Mimi, BWANA, ni Mwokozi wako,
Mkombozi wako, Mwenye Nguvu wa Yakobo.
17Badala ya shaba nitakuletea dhahabu
na fedha badala ya chuma.
Badala ya mti nitakuletea shaba,
na chuma badala ya mawe.
Nitafanya amani kuwa mtawala wako
na haki kuwa mfalme wako.
18Jeuri hazitasikika tena katika nchi yako,
wala maangamizi au uharibifu ndani ya mipaka yako,
lakini utaita kuta zako Wokovu
na malango yako Sifa.

19Jua halitakuwa tena nuru yako mchana,
wala mwangaza wa mwezi hautakuangazia,
kwa maana BWANA atakuwa nuru yako ya milele,
naye Mungu wako atakuwa utukufu wako.
20Jua lako halitazama tena,
nao mwezi wako hautafifia tena,
BWANA atakuwa nuru yako milele,
nazo siku zako za huzuni zitakoma.
21Ndipo watu wako wote watakuwa waadilifu
nao wataimiliki nchi milele.
Wao ni chipukizi nililolipanda,
kazi ya mikono yangu,
kwa ajili ya kuonyesha utukufu wangu.
22Aliye mdogo kwenu atakuwa elfu,
mdogo sana atakuwa taifa lenye nguvu.
Mimi ndimi BWANA,
katika wakati wake nitayatimiza haya upesi.''

Mwaka wa Upendeleo wa BWANA

61 Roho wa BWANA Mwenyezi yu juu yangu,
kwa sababu BWANA amenitia mafuta
kuwahubiri maskini habari njema.
Amenituma kuwaganga waliovunjika moyo,
kuwatangazia mateka uhuru wao
na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao,
2kutangaza mwaka wa BWANA uliokubaliwa
na siku ya kisasi ya Mungu wetu,
kuwafariji wote waombolezao,
3na kuwapa mahitaji wale wanaohuzunika katika Sayuni,
ili kuwapa taji ya uzuri badala ya majivu,
mafuta ya furaha badala ya maombolezo,
vazi la sifa badala ya roho ya kukata tamaa.

Nao wataitwa mialoni ya haki,
pando la BWANA
kwa ajili ya kuonyesha utukufu wake.

4Watajenga upya magofu ya zamani na
kupatengeneza mahali palipoachwa
ukiwa zamani,
watafanya upya miji iliyoharibiwa
iliyoachwa ukiwa kwa vizazi vingi.
5Wageni watayachunga makundi yenu,
wageni watafanya kazi katika mashamba
yenu
na kutunza mashamba yenu ya
mizabibu.
6Nanyi mtaitwa makuhani wa BWANA,
mtaitwa watumishi wa Mungu wetu.
Mtakula utajiri wa mataifa,
nanyi katika utajiri wao mtajisifu.
7Badala ya aibu yao watu wangu watapokea
sehemu maradufu,
badala ya fedheha watafurahia katika
urithi wao,
hivyo watarithi sehemu maradufu katika nchi
yao,
nayo furaha ya milele itakuwa yao.

8"Kwa maana Mimi, BWANA, napenda
haki,
ninachukia unyang'anyi na uovu.
Katika uaminifu wangu nitawapa malipo yao
ya haki na kufanya agano la milele nao.
9Wazao wao watajulikana miongoni mwa
mataifa
na uzao wao miongoni mwa kabila za
watu.
Wale wote watakaowaona watatambua
kuwa ni taifa ambalo BWANA
amelibariki.

10Ninafurahia sana katika BWANA,
nafsi yangu inashangilia katika Mungu
wangu.
Kwa maana amenivika mavazi ya wokovu
na kunipamba kwa joho la haki,
kama vile bwana arusi apambavyo kichwa
chake kama kuhani,
kama bibi arusi ajipambavyo kwa vito
vyake vya thamani.
11Kwa maana kama vile ardhi ifanyavyo
chipukizi kuota
na bustani isababishavyo mbegu kuota,
hivyo hivyo BWANA Mwenyezi
atafanya haki na sifa zichipuke mbele
ya mataifa yote.

Jina Jipya la Sayuni

62 Kwa ajili ya Sayuni sitanyamaza kimya,
kwa ajili ya Yerusalemu sitatulia,
mpaka haki yake itakapoangaza kama
mapambazuko,
wokovu wake kama mwanga wa moto.
2Mataifa wataona haki yako,
nao wafalme wote wataona utukufu
wako,
wewe utaitwa kwa jina jipya
lile ambalo kinywa cha BWANA
kitatamka.
3Utakuwa taji ya fahari mkononi mwa BWANA,
taji ya kifalme mkononi mwa Mungu wako.
4Hawatakuita tena Aliyeachwa,
wala nchi yako kuiita Ukiwa.
Bali utaitwa Hefsiba[a],
nayo nchi yako itaitwa Beula[b],
kwa maana BWANA atakufurahia,
nayo nchi yako itaolewa.
5Kama vile mwanaume kijana aoavyo
mwanamwali,
ndivyo wanao watakavyokuoa wewe,
kama bwana arusi amfurahiavyo bibi arusi
wake,
ndivyo Mungu wako atakavyokufurahia
wewe.
6Nimeweka walinzi juu ya kuta zako, Ee
Yerusalemu,
hawatanyamaza mchana wala usiku.
Ninyi wenye kumwita BWANA,
msitulie,
7msimwache apumzike hadi atakapoufanya
imara Yerusalemu
na kuufanya uwe sifa ya dunia.

8BWANA ameapa kwa mkono wake wa
kuume
na kwa mkono wake wenye nguvu:
"Kamwe sitawapa tena adui zenu nafaka
zenu kama chakula chao,
kamwe wageni hawatakunywa tena
divai mpya ambayo hiyo mmeitaabikia,
9lakini wale waivunao nafaka wataila
na kumsifu BWANA,
nao wale wakusanyao zabibu watainywa
divai yake
katika nyua za patakatifu pangu.''

a4 "Hefsiba" hapa maana yake " Namfurahia."
b4 "Beula" hapa maana yake "Ameolewa."

[10]Piteni, piteni katika malango!
Tengenezeni njia kwa ajili ya watu.
Jengeni, jengeni njia kuu!
Ondoeni mawe.
Inueni bendera kwa ajili ya mataifa.

[11]BWANA ametoa tangazo
mpaka miisho ya dunia:
"Mwambie Binti Sayuni,
'tazama, mwokozi wako anakuja!
Tazama ujira wake ukiwa pamoja naye,
na malipo yake yanafuatana naye!' "
[12]Wataitwa Watu Watakatifu,
Waliokombolewa na BWANA,
nawe utaitwa Aliyetafutwa,
Mji Usioachwa Tena.

Siku ya Mungu ya Kisasi na Ukombozi

63 Ni nani huyu anayekuja kutoka Edomu,
kutoka Bosra, mwenye mavazi
yaliyotiwa madoa mekundu?
Ni nani huyu, aliyevikwa joho la kifahari,
anayetembea kwa ukuu wa nguvu
zake?

"Mimi ndimi, nisemaye katika haki,
mwenye nguvu wa kuokoa."

[2]Kwa nini mavazi yako ni mekundu,
kama ya yule akanyagae shinikizo la
zabibu?

[3]"Nimekanyaga shinikizo la zabibu peke yangu,
kutoka katika mataifa hakuna mtu
awaye yote aliyekuwa pamoja nami.
Nimewaponda mataifa kwa miguu katika
hasira yangu
na kuwakanyaga chini katika ghadhabu
yangu,
damu yao ilitia matone matone kwenye
mavazi yangu
na kutia madoa nguo zangu zote.
[4]Kwa kuwa siku ya kisasi ilikuwa moyoni
mwangu,
mwaka wa ukombozi wangu umefika.
[5]Nilitazama, lakini hakuwepo ye yote wa
kunisaidia,
nilishangaa kwa kuwa hakuwepo ye
yote aliyetoa msaada,
hivyo mkono wangu wenyewe ndio
ulionifanyia wokovu,
na ghadhabu yangu mwenyewe ndiyo
iliyonitegemeza.
[6]Nilikanyaga mataifa kwa miguu katika hasira
yangu,
katika ghadhabu yangu niliwalewesha
na kumwaga damu yao juu ya ardhi."

Kusifu na Kuomba

[7]Nitasimulia juu ya wema wa BWANA,
kwa ajili ya matendo ambayo kwayo
apaswa kusifiwa,
sawasawa na yote ambayo BWANA ametenda kwa ajili yetu,
naam, mambo mengi mema aliyoyatenda
kwa ajili ya nyumba ya Israeli,
sawasawa na huruma zake na wema
wake mwingi.
[8]Alisema, "Hakika wao ni watu wangu,
wana ambao hawatanidanganya,"
kisha akawa Mwokozi wao.
[9]Katika taabu zao zote naye alitaabika
na malaika wa uso wake akawaokoa.
Katika upendo wake na rehema zake
aliwakomboa,
akawainua na kuwachukua siku zote
zilizopita.
[10]Lakini waliasi
na kumhuzunisha Roho Mtakatifu wake.
Hivyo aligeuka na kuwa adui yao
na Yeye mwenyewe akapigana dhidi
yao.

[11]Ndipo watu wake wakazikumbuka siku
zilizopita,
siku za Mose na watu wake,
yuko wapi yeye aliyewaleta kupitia katikati
ya bahari,
pamoja na wachungaji wa kundi lake?
Yuko wapi yule aliyeweka
Roho wake Mtakatifu katikati yao,
[12]aliyetuma mkono wake uliotukuka wenye
nguvu
kuwa katika mkono wa kuume wa Mose,
aliyegawa maji ya bahari mbele yao,
ili kujipatia jina milele,
[13]aliyewaongoza kupitia kwenye vilindi?
Kama farasi katika nchi iliyo wazi,
wao hawakujikwaa,
[14]kama ng'ombe washukao uwandani
walipewa pumziko na Roho wa BWANA,
Hivi ndivyo ulivyowaongoza watu wako
ili kujipatia mwenyewe jina tukufu.

[15]Tazama chini kutoka mbinguni ukaone

kutoka katika kiti chako cha enzi
kilichoinuliwa juu, kitakatifu na kitukufu.
Uko wapi wivu wako na uweza wako?
Umetuzuilia wema wako na huruma zako.
16Lakini wewe ni Baba yetu,
ingawa Abrahamu hatufahamu sisi
wala Israeli hatutambui,
Wewe, Ee BWANA, ni Baba yetu,
Mkombozi wetu tangu zamani za kale ndilo jina lako.
17Ee, BWANA, kwa nini unatuacha tuende mbali na njia zako
na kuifanya mioyo yetu migumu hata hatukuheshimu?
Rudi kwa ajili ya watumishi wako,
yale makabila ambayo ni urithi wako.
18Kwa maana kwa muda mfupi watu wako
walimiliki mahali pako patakatifu,
lakini sasa adui zetu wamepakanyaga
mahali patakatifu pako.
19Sisi ni wako tangu zamani,
lakini tumekuwa kama wale ambao hujawatawala kamwe,
kama wale ambao hawajaitwa kwa jina lako.

64 Laiti ungelipasua mbingu na kushuka chini,
kwamba milima ingelitetemeka mbele zako!
2Kama vile moto uteketezavyo vijiti
na kusababisha maji kuchemka,
shuka ukafanye jina lako lijulikane kwa adui zako
na kusababisha mataifa yatetemeke mbele zako!
3Kwa maana ulipofanya mambo ya kutisha
ambayo hatukuyatazamia,
ulishuka nayo milima ikatetemeka mbele zako.
4Tangu nyakati za zamani hakuna ye yote aliyesikia,
hakuna sikio lililosikia,
hakuna jicho lililomwona Mungu mwingine ila wewe
anayetenda mambo kwa ajili ya wale wamngojeao.
5Uliwasaidia watu wale watendao yaliyo haki kwa furaha,
wale wazikumbukao njia zako.
Lakini wakati tulipoendelea kutenda dhambi
kinyume na njia zako,
ulikasirika.
Tutawezaje basi kuokolewa?
6Sisi sote tumekuwa kama mtu aliye najisi,
nayo matendo yetu yote ya uadilifu ni kama matambaa machafu,
sisi sote tunasinyaa kama jani
na kama upepo maovu yetu hutupeperusha.
7Hakuna ye yote anayeliitia jina lako
wala anayejitahidi kukushika,
kwa kuwa umetuficha uso wako
na kutuacha tudhoofike kwa sababu ya dhambi zetu.

8Lakini, Ee BWANA, wewe ndiwe Baba yetu.
Sisi ni udongo wa mfinyanzi wewe ndiye mfinyanzi,
sisi sote tu kazi ya mkono wako.
9Ee BWANA, usikasirike kupita kiasi,
usizikumbuke dhambi zetu milele.
Ee Bwana, utuangalie, twakuomba,
kwa kuwa sisi sote tu watu wako.
10Miji yako mitakatifu imekuwa jangwa,
hata Sayuni ni jangwa, Yerusalemu imekuwa ukiwa.
11Hekalu letu takatifu na tukufu mahali ambapo baba zetu walikusifu wewe,
limechomwa kwa moto,
navyo vitu vyote tulivyovithamini vimeharibika.
12Ee BWANA, baada ya haya yote,
utajizuia?
Je, utanyamaza kimya na kutuadhibu kupita kiasi?

Hukumu na Wokovu

65 "Nilijifunua kwa watu wale ambao hawakuniulizia,
nimeonekana kwa watu wale ambao hawakunitafuta.
Kwa taifa lile ambalo halikuliita jina langu,
nilisema, 'Niko hapa, niko hapa.'
2Mchana kutwa nimeinyoshea mikono yangu kwa watu wakaidi,
wanaokwenda katika njia ambazo si nzuri,
wafuatao mawazo yao wenyewe,
3taifa ambalo daima hunikasirisha machoni pangu,
wakitoa dhabihu katika bustani
na kufukiza uvumba juu ya madhabahu za matofali,
4watu waketio katikati ya makaburi
na kukesha mahali pa siri, ili kuabudu

mizimu,
walao nyama za nguruwe,
nazo sufuria zao zina mchuzi wa nyama na
mboga zilizonajisi,
5wasemao, 'Kaa mbali, usinikaribie,
kwa maana mimi ni mtakatifu mno
kwako!'
Watu wa aina hiyo ni moshi katika pua
zangu,
ni moto uwakao mchana kutwa.
6"Tazama, jambo hili hubakia limeandikwa
mbele zangu,
sitanyamaza kimya bali nitalipiza kwa
ukamilifu,
nitalipiza mapajani mwao,
7dhambi zenu na dhambi za baba zenu,''
asema BWANA.
"Kwa sababu walitoa dhabihu za
kuteketezwa juu ya milima
na kunichokoza mimi juu ya vilima,
nitapima kwenye mapaja yao
malipo makamilifu kwa ajili ya matendo
yao ya zamani.''

8Hili ndilo asemalo BWANA:

"Kama vile bado divai mpya inapatikana
katika kishada cha zabibu,
na watu husema,
'Usikiharibu,
kwa kuwa bado kuna kitu kizuri ndani
yake,'
hivyo ndivyo nitavyofanya kwa ajili ya
watumishi wangu,
sitawaangamiza wote.
9Nitawaleta wazao kutoka kwa Yakobo
na kutoka kwa Yuda wale watakaomiliki
milima yangu,
watu wangu wateule watairithi,
nako huko wataishi watumishi wangu.
10Sharoni itakuwa malisho kwa ajili ya makundi
ya kondoo na mbuzi
na Bonde la Akori mahali pa kupumzikia
kwa makundi ya ng'ombe,
kwa ajili ya watu wangu wanaonitafuta.

11"Bali kwenu ninyi mnaomwacha BWANA
na kuusahau mlima wangu mtakatifu,
ninyi mnaoandaa meza kwa ajili ya Bahati[a]
na kujaza mabakuli ya mvinyo
uliochanganywa kwa ajili ya Ajali[b],
12Nitawaagiza mfe kwa upanga,
nanyi nyote mtainama chini ili
kuchinjwa,
kwa kuwa niliwaita lakini hamkuitika,
nilisema lakini hamkusikiliza.
Mlitenda maovu machoni pangu,
nanyi mkachagua mambo yale
yanayonichukiza.''

13Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi:

''Watumishi wangu watakula,
lakini ninyi mtaona njaa,
watumishi wangu watakunywa
lakini ninyi mtaona kiu,
watumishi wangu watafurahi,
lakini ninyi mtaona haya.
14Watumishi wangu wataimba
kwa furaha ya mioyo yao,
lakini ninyi mtalia kutokana
na uchungu wa moyoni na
kupiga yowe kwa sababu ya uchungu wa
roho zenu.
15Mtaliacha jina lenu
kuwa laana kwa watu wangu
waliochaguliwa,
BWANA Mwenyezi atawaua ninyi,
lakini watumishi wake atawapa jina
jingine.
16Yeye aombaye baraka katika nchi
atafanya hivyo kwa Mungu wa kweli,
yeye aapaye katika nchi
ataapa kwa Mungu wa kweli.
Kwa kuwa taabu za zamani zitasahaulika
na kufichwa kutoka machoni pangu.

Mbingu Mpya na Dunia Mpya
17''Tazama, nitaumba mbingu mpya na dunia
mpya.
Mambo ya zamani hayatakumbukwa,
wala hayatakuja akilini.
18Lakini furahini na kushangilia daima
katika hivi nitakavyoumba,
kwa kuwa nitaumba Yerusalemu uwe wa
kupendeza,
nao watu wake wawe furaha.
19Nami nitaifurahia Yerusalemu
na kuwafurahia watu wangu,
sauti ya maombolezo na ya kilio
haitasikika humo tena.

20"Kamwe hatakuwepo tena ndani yake mtoto

a11 Bahati au "Gadi" mungu wa bahati wa Wakaldayo.
b11 "Ajali" au "Meni" yaani mungu wa "majaliwa."

mchanga
atakayeishi siku chache tu,
au mzee ambaye hataishi akatimiza miaka yake,
yeye atakayekufa akiwa na umri wa miaka mia moja
atahesabiwa kwamba ni kijana tu, yeye ambaye hatafika
miaka mia moja, atahesabiwa kuwa amelaaniwa.
21Watajenga nyumba na kuishi ndani yake,
watapanda mashamba ya mizabibu na kula matunda yake.
22Hawatajenga nyumba tena na watu wengine waishi ndani yake,
au kupanda na wengine wale.
Kwa kuwa kama zilivyo siku za mti,
ndivyo zitakavyokuwa siku za watu wangu,
wateule wangu watafurahia kwa siku nyingi kazi za mikono yao.
23Hawatajitaabisha kwa kazi bure
wala hawatazaa watoto ili wapatwe na majanga,
kwa kuwa watakuwa taifa lililobarikiwa na BWANA,
wao na wazao wao pamoja nao.
24Kabla hawajaita nitajibu,
nao wakiwa katika kunena nitasikia.
25Mbwa mwitu na mwanakondoo watalisha pamoja,
naye simba atakula nyasi kama maksai,
lakini mavumbi yatakuwa chakula cha nyoka.
Hawatadhuru wala kuharibu
katika mlima wangu mtakatifu wote,''
asema BWANA.

Hukumu na Matumaini

66 Hili ndilo asemalo BWANA,
"Mbingu ni kiti changu cha enzi,
nayo dunia ni mahali pa kuweka miguu yangu.
Iko wapi nyumba mtakayojenga kwa ajili yangu?
Mahali pangu pa kupumzika patakuwa wapi?
2Je, mkono wangu haukufanya vitu hivi vyote,
hivyo vikapata kuwepo?"
asema BWANA.
"Mtu huyu ndiye ninayemthamini:
Yeye ambaye ni mnyenyekevu
na mwenye roho yenye toba,
atetemekaye asikiapo neno langu.
3Lakini ye yote atoaye dhabihu ya fahali
ni kama yeye auaye mtu
na ye yote atoaye sadaka ya mwanakondoo,
ni kama yule avunjaye shingo ya mbwa,
ye yote atoaye sadaka ya nafaka.
ni kama yule aletaye damu ya nguruwe
na ye yote afukizaye uvumba wa kumbukumbu,
ni kama yule aabuduye sanamu.
Wamejichagulia njia zao wenyewe,
nazo nafsi zao zinafurahia machukizo yao,
4hivyo, mimi pia nitachagua mapigo makali kwa ajili yao,
nami nitaleta juu yao kile wanachokiogopa.
Kwa maana nilipoita, hakuna ye yote aliyejibu,
niliposema, hakuna ye yote aliyesikiliza.
Walifanya maovu machoni pangu
na kuchagua lile linalonichukiza."

5Sikieni neno la BWANA,
ninyi mtetemekao kwa neno lake,
"Ndugu zenu wanaowachukia ninyi
na kuwatenga ninyi kwa sababu ya jina langu,
wamesema,
'BWANA na atukuzwe,
ili tupate kuona furaha yenu!'
Hata sasa wataaibika.
6Sikieni hizo ghasia kutoka mjini,
sikieni hizo kelele kutoka hekaluni!
Ni sauti ya BWANA
ikiwalipa adui zake yote wanayostahili.

7"Kabla hajasikia utungu,
alizaa,
kabla hajapata maumivu,
alizaa mtoto mwanaume.
8Ni nani amepata kusikia jambo kama hili?
Ni nani amepata kuona mambo kama haya?
Je, nchi yaweza kuzaliwa kwa siku moja
au taifa laweza kutokea mara?
Mara Sayuni alipoona utungu
alizaa watoto wake.
9Je, nilete hadi wakati wa kuzaliwa nisizalishe?''
asema BWANA.
"Je, nifunge tumbo la uzazi
wakati mimi ndiye nizalishaye?" asema

Mungu wako.

10"Shangilieni pamoja na Yerusalemu na
mfurahi kwa ajili yake,
ninyi nyote mnaompenda,
shangilieni kwa nguvu pamoja naye,
ninyi nyote mnaomboleza juu yake.
11Kwa kuwa mtanyonya na kutosheka
katika faraja ya matiti yake,
mtakunywa sana,
na kuufurahia wingi wa
mafuriko ya ustawi wake."

12Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA:

"Nitamwongezea amani kama mto,
nao utajiri wa mataifa kama kijito
kifurikacho,
utanyonya na kuchukuliwa mikononi mwake
na kuchezeshwa magotini pake.
13Kama mama anavyomfariji mtoto wake,
ndivyo nitakavyokufariji wewe,
nawe utafarijiwa huko Yerusalemu."

14Wakati mtakapoona hili, mioyo yenu
itashangilia,
nanyi mtastawi kama majani,
mkono wa BWANA utajulikana kwa
watumishi wake,
bali ghadhabu yake kali itaonyeshwa
kwa adui zake.
15Tazama, BWANA anakuja na moto,
magari yake ya vita ni kama upepo wa
kisulisuli,
atatelemsha hasira yake kwa ghadhabu kali
na karipio lake pamoja na miali ya moto.
16Kwa maana kwa moto na kwa upanga wake
BWANA atatekeleza hukumu juu ya
watu wote,
nao wengi watakuwa ni wale waliouawa
na BWANA.

17"Watu wote wanaojiweka wakfu na kujitakasa wenyewe ili kwenda bustanini, wakimfuata aliye katikati ya wale ambao hula nyama za nguruwe na panya pamoja na vitu vingine vilivyo machukizo, watafikia mwisho wao pamoja," asema BWANA.

18"Nami, kwa sababu ya matendo yao na mawazo yao, niko karibu kuja na kukusanya mataifa yote na lugha zote, nao watakuja na kuuona utukufu wangu.

19"Nitaweka ishara katikati yao, nami nitapeleka baadhi ya hao walionusurika kwa mataifa, hadi Tarshishi, kwa Puti[a] na Waludi (wanaojulikana kama wapiga upinde), kwa Tubali na Uyunani, hadi visiwa vya mbali ambavyo havijasikia juu ya sifa zangu au kuuona utukufu wangu. Watatangaza utukufu wangu miongoni mwa mataifa. 20Nao watawaleta ndugu zenu wote, kutoka katika mataifa yote, mpaka kwenye mlima wangu mtakatifu katika Yerusalemu kama sadaka kwa BWANA, juu ya farasi, katika magari ya vita na magari makubwa, juu ya nyumbu na ngamia," asema BWANA. "Watawaleta, kama Waisraeli waletavyo sadaka zao za nafaka, katika hekalu la BWANA, katika vyombo safi kwa kufuata desturi za ibada. 21Nami nitachagua baadhi yao pia wawe makuhani na Walawi," asema BWANA.

22"Kama vile mbingu mpya na nchi mpya ninazozifanya zitakavyodumu mbele zangu," asema BWANA, "ndivyo jina lenu na wazao wenu watakavyodumu. 23Kutoka Mwezi Mpya hata Mwezi Mpya mwingine na kutoka Sabato hadi Sabato nyingine, wanadamu wote watakuja na kusujudu mbele zangu," asema BWANA. 24"Nao watatoka nje na kuona maiti za wale walioniasi mimi, funza wao hawatakufa, wala moto wao hautazimika, nao watakuwa kitu cha kuchukiza sana kwa wanadamu wote."

a19 "Puti" yaani "Pul" kwa Kiebrania, maana yake "Walibya."

Utangulizi

Kitabu hiki kimepewa jina la Yeremia aliyekuwa kuhani na nabii. Kitabu hiki kinatoa taarifa kwa kina na mtazamo wa kidini na hali ya kisiasa katika Yuda kwenye kipindi cha mwisho cha ile miaka arobaini kabla ya kuharibiwa kwa Yerusalemu. Baruku aliyekuwa katibu mahsusi wa Yeremia, kuna uwezekano mkubwa kwamba aliandika matukio haya pamoja na jumbe. Mengi yanajulikana kuhusu historia binafsi ya Yeremia kuliko nabii mwingine ye yote katika Agano la Kale. Yeremia alikuwa mwana wa kuhani aliyezaliwa katika kijiji cha Anathothi (kilomita sita kaskazini-mashariki mwaYerusalemu) chini ya utawala wa mfalme mwovu Manase. Yeremia, kama Isaya, alikuwa kijana ambaye aliitwa na Mungu kuonya Yuda juu ya uovu wake.

Kitaifa na kimataifa kipindi cha uhai wa Yeremia kilikuwa kipindi kilichojaa matukio mbalimbali. Kwa miaka ishirini na moja ya mwanzo ya huduma yake,Yuda wakiwa chini ya utawala wa Yosia, walipata mwamko wa kisiasa na uamsho wa kiroho wakati dola ya Waashuru ilikuwa inadidimia. Dola hiyo iliondolewa na maangamizi ya Ninawi mnamo mwaka 612 K.K. Yosia ambaye alitawala Yuda tangu 640-609 K.K.alionyesha mfano wa uongozi unaomcha Mungu, naye akaanzisha matengenezo 633 K.K. Yeremia ambaye alianza huduma yake ya unabii 627 K.K. alipata miaka mizuri ya huduma yake mpaka Yosia alipouawa mwaka 609 K.K.

Baada ya Yosia, Yeremia alikuwa kwenye hatari kubwa kutoka kwa viongozi wa dini na wa kisiasa ambao walikasirishwa na ujumbe wake. Muda uliosalia wa kuendelea kuwako kwa huo ufalme, Yeremia alikuwa na wakati mgumu. Wakati fulani Yeremia aliyekuwa msiri na rafiki wa mfalme (Yosia), aliingia kwenye mateso akifungwa mara kwa mara na akiachiwa huru. Wababeli wakiwa wamewashinda Wamisri mnamo mwaka 605 K.K. huko Karkemishi katika mto Eufrati, walisonga mbele kuelekea Yerusalemu na kuchukua mateka kwenda uhamishoni. Mnamo mwaka 597 K.K. walirudi tena kuja kumchukua Mfalme Yehoyakini na baadhi ya Wayahudi 10,000 kwenda uhamishoni. Ingawa Yeremia alishauri Wayahudi wajitolee kwa Wababeli, wao waliasi na hivyo mnamo 586 K.K. mji wa Yerusalemu pamoja na hekalu lake vikaharibiwa. Kwa muda wote huu Yeremia alikabiliwa na mateso lakini Mungu alimwokoa na akaendelea kama mjumbe wa Mungu. Mungu alimlinda Yeremia ili aweze kuendelea kuwaonya waovu na kuwafariji wale waliomwamini Mungu. Baada ya Yerusalemu kuharibiwa, Yeremia aliamua kubaki na watu wake, lakini hatimaye akaondoka nao kwenda Misri.

Kwa vile ujumbe wa Yeremia hauna mpangilio kwamba yaliyotokea kwanza ndiyo yaliyoandikwa kwanza, ni vizuri kusoma historia ya Yuda kwenye kitabu cha Wafalme na Mambo ya Nyakati ili kuuelewa vizuri ujumbe wa Yeremia.

Wazo Kuu

Uovu usiotubiwa husababisha taifa, jamii, au mtu binafsi kuangamia.

Mwandishi

Yeremia.

Mahali

Anathothi, Yerusalemu, Rama, Misri.

Taifa la Yuda lilikuwa linaelekea kwenye uharibifu kwa kasi na hatimaye lilishindwa na Babeli mnamo mwaka 586K.K. *(Angalia 2Wafalme 21-25)*. Nabii Yeremia na Habakuki walitabiri wakati mmoja, lakini nabii Sefania ndiye aliyewatangulia.

Tarehe

627-580 K.K.

Wahusika

Wafalme wa Yuda kama ilivyotarajiwa mwanzoni, Baruku, Ebedmeleki, Mfalme Nebukadneza, Warekabi.

Mambo Muhimu

Kitabu hiki ni mchanganyiko wa historia, mashairi na habari za maisha ya watu.

Mgawanyo

- Wito wa Yeremia (1:1-9)
- Hali ya dhambi ya Yuda (2:1-6:30)
- Hekalu, sheria na Agano. (7:1-12:17)
- Uhakika wa kutekwa (13:1-18:23)
- Yeremia anakumbana na viongozi (19:1-29:32)
- Ahadi ya kufanywa upya (30:1-33:26)
- Ufalme unasambaratika. (34:1-39:18)
- Safari ya kwenda Misri. (40:1-45:5)
- Ujumbe kuhusu mataifa ya kigeni. (46:1-51:64)
- Kuanguka kwa Yerusalemu. (52:1-34)

1 Maneno ya Yeremia mwana wa Hilkia,
mmoja wa makuhani katika mji wa
Anatothi katika nchi ya Benyamini. [2]Neno la
BWANA lilimjia katika mwaka wa kumi na tatu
wa utawala wa Yosia mwana wa Amoni mfalme
wa Yuda, [3]pia wakati wa utawala wa
Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda,
mpaka mwezi wa tano wa mwaka wa kumi na
moja wa kutawala kwake Sedekia mwana wa
Yosia mfalme wa Yuda, wakati watu wa
Yerusalemu walipopelekwa kwenda uhamishoni.

Wito wa Yeremia

[4]Neno la BWANA lilinijia kusema,

[5]"Kabla sijakuumba ndani ya tumbo la
mama yako nilikujua,
kabla hujazaliwa nilikutenga kwa kazi
maalumu,
nilikuweka uwe nabii kwa mataifa.''

[6]Nami nikasema, "Aa, BWANA Mwenyezi,
sijui kusema kwani mimi ni mtoto mdogo tu.''
[7]Lakini BWANA akaniambia, "Usiseme,
'mimi ni mtoto mdogo tu. Utakwenda po pote
nitakapokutuma na kunena lo lote
nitakalokuagiza. [8]Usiwaogope, kwa maana niko
pamoja nawe nikuokoe," asema BWANA.
[9]Kisha BWANA akaunyoosha mkono wake
na kugusa kinywa changu, akaniambia, "Sasa
nimeyaweka maneno yangu kinywani mwako.
[10]Tazama, leo nimekuweka juu ya mataifa na
falme ili kung'oa na kubomoa, ili kuharibu na
kuangamiza, ili kujenga na kupanda.''
[11]Neno la BWANA likanijia kusema, "Je,
Yeremia unaona nini?''
nami nikajibu, "Naona tawi la mti wa mlozi.''
[12]BWANA akaniambia, "Umeona vyema kwa
maana ninaliangalia neno langu ili kuona
kwamba nimelitimiza.''
[13]Neno la BWANA likanijia tena, "Unaona
nini?''
Nikajibu, "Naona chungu kinachochemka
kikiwa kimeinama mdomo wake kuelekea
upande wa kaskazini.''
[14]BWANA akaniambia, "Kutoka kaskazini
maafa yatamwagwa kwa wote waishio katika
nchi. [15]Nitawaita watu wote wa falme za
kaskazini,'' asema BWANA.

"Wafalme wao watakuja na kuweka viti vyao
vya enzi
katika maingilio ya malango ya Yerusalemu,
watakuja dhidi ya kuta zake zote
zinazouzunguka
na dhidi ya miji yote ya Yuda.
[16]Nitatoa hukumu zangu kwa watu wangu
kwa sababu ya uovu wao wa kuniacha
mimi,
kwa kufukiza uvumba kwa miungu mingine
na kuabudu kile ambacho mikono yao
imekitengeneza.

[17]Jiandae! Simama nawe useme cho chote
nitakachokuamuru. Usiwaogope wao la sivyo
nitakufanya uwaogope wao. [18]Leo nimekufanya
mji wenye ngome, nguzo ya chuma na ukuta wa
shaba ili kusimama dhidi ya nchi yote, dhidi ya
wafalme wa Yuda, maafisa wake, makuhani
wake na watu wa nchi hiyo. [19]Watapigana nawe
lakini hawatakushinda, kwa kuwa niko pamoja
nawe nami nitakuokoa,'' asema BWANA.

Israeli Amwacha Mungu

2 Neno la BWANA lilinijia kusema, [2]"Nenda
ukahubiri masikioni mwa watu wa
Yerusalemu:

'' 'Nakumbuka moyo wako wa uchaji katika
ujana wako,
jinsi ulivyonipenda kama bibi arusi
na kunifuata katika jangwa lile lote,
katika nchi isiyopandwa mbegu.
[3]Israeli alikuwa mtakatifu kwa BWANA,
malimbuko ya kwanza ya mavuno yake,
wote waliowaangamiza walihesabiwa kuwa
na hatia,
nayo maafa yaliwakumba,' ''
asema BWANA.

[4]Sikia neno la BWANA, Ee nyumba ya
Yakobo,
nanyi nyote jamaa za nyumba ya Israeli.

[5]Hivi ndivyo asemavyo BWANA:

"Je, baba zenu waliona kosa gani
kwangu hata wakatangatanga mbali
nami hivyo?
Walifuata sanamu zisizofaa, nao wenyewe
wakawa hawafai.
[6]Hawakuuliza, 'Yuko wapi BWANA,
aliyetupandisha kutoka Misri
na kutuongoza kupitia katika nyika kame,
kupitia katika nchi ya majangwa na
mabonde,

nchi ya ukame na giza,
nchi ambayo hakuna mtu asafiriye ndani
yake wala hakuna mtu aishie humo?'
7Niliwaleta katika nchi yenye wingi wa vitu
mpate kula matunda yake na utajiri wa
mazao yake.
Lakini mkaja na kuinajisi nchi yangu
na kuufanya urithi wangu chukizo.
8Makuhani hawakuuliza,
'yuko wapi BWANA?'
Wale wanaoshughulikia sheria hawakunijua
mimi,
viongozi waliasi dhidi yangu,
manabii walitabiri kwa jina la Baali,
wakifuata sanamu zisizofaa.

9"Kwa hiyo naleta tena mashtaka dhidi yako''
asema BWANA.
"Nami nitaleta mashtaka dhidi ya watoto
wa watoto wako.
10Vuka nenda ng'ambo mpaka pwani ya Kitimu
nawe uangalie,
tuma watu waende Kedari na wachunguze
kwa makini,
uone kama kumekuwapo kitu kama hiki.
11Je, taifa limebadili miungu yake wakati wo
wote?
(Hata hivyo hao si miungu kamwe.)
Lakini watu wangu wamebadili Utukufu wao
kwa sanamu zisizofaa.
12Shangaeni katika hili, Ee mbingu,
nanyi tetemekeni kwa hofu kuu,''
asema BWANA.
13''Watu wangu wametenda dhambi mbili:
Wameniacha mimi,
niliye chemchemi ya maji yaliyo hai,
nao wamejichimbia visima vyao wenyewe,
visima vilivyobomoka visivyoweza
kushika maji.
14Je, Israeli ni mtumishi, yaani mtumwa kwa
kuzaliwa?
Kwa nini basi amekuwa mateka?
15Simba wamenguruma, wamemngurumia,
wameifanya nchi yake kuwa ukiwa,
miji yake imeteketezwa nayo imeachwa
haina watu.
16Pia watu wa Memfisi[a] na Tahpanhesi
wamevunja taji ya kichwa chako.
17Je, hukujiletea hili wewe mwenyewe kwa
kumwacha BWANA,
Mungu wako alipowaongoza njiani?

18Sasa kwa nini uende Misri kunywa maji kutoka
katika Shihori?
Nawe kwa nini kwenda Ashuru kunywa maji
yatokayo katika Mto Eufrati?
19Uovu wako utakuadhibu,
kurudi nyuma kwako kutakukemea.
Basi kumbuka utambue
jinsi lilivyo ovu na chungu kwako
unapomwacha BWANA Mungu wako
na kutokuwa na hofu yangu."
asema Bwana,
BWANA Mwenye Nguvu.

20"Zamani nilivunja nira yako na kukatilia mbali
vifungo vyako,
ukasema, 'Sitakutumikia'!
Naam kweli, kwenye kila kilima kirefu
na chini ya kila mti uliotanda matawi
yake ulijilaza kama kahaba.
21Nilikupanda ukiwa mzabibu ulio bora sana,
mkamilifu na wa mbegu nzuri.
Ilikuwaje basi ukawa kinyume nami,
ukaharibika na kuwa mzabibu mwitu?
22Japo ujisafishe kwa magadi na kutumia sabuni
nyingi,
bado doa la hatia yako liko mbele zangu,"
asema BWANA Mwenyezi.
23"Wawezaje kusema, 'Mimi si najisi,
sijawafuata Mabaali?'
Kumbuka jinsi ulivyotenda kule bondeni,
fikiri uliyoyafanya.
Wewe ni ngamia jike mwenye mbio
ukikimbia hapa na pale,
24punda mwitu aliyezoea jangwa, anayenusa
upepo,
ambaye katika tamaa yake kubwa,
akiwa katika wakati wake wa kuhitaji
mbegu ni nani awezae kumzuia?
Madume yo yote yanayomfuatilia hayana
haja ya kujichosha,
wakati wa kupandwa kwake watampata tu.
25Usikimbie hadi miguu yako iwe haina viatu
na koo lako liwe limekauka.
Lakini ulisema, 'Haina maana!
Ninaipenda miungu ya kigeni,
nami ni lazima niifuatie.'
26''Kama vile mwizi aaibikavyo wakati
amekamatwa,
hivyo ndivyo na nyumba ya Israeli
inavyoaibishwa,
wao wenyewe, wafalme wao na maafisa
wao, makuhani wao na manabii wao.
27Wanaiambia miti, 'Wewe ndiwe baba yangu,

a16 Memfisi ndio Nofu kwa Kiebrania.

tena wanaliambia jiwe, 'Wewe ndiwe
uliyenizaa.'
Wamenipa visogo vyao
wala hawakunigeuzia nyuso zao,
lakini wakiwa katika taabu, wanasema,
'Njoo utuokoe!'
28Iko wapi basi ile miungu mliyojitengenezea?
Yenyewe na ije kama inaweza
kuwaokoa wakati mnapokuwa katika
taabu!
Kwa maana mna miungu mingi
kama mlivyo na miji, Ee Yuda.
29''Kwa nini mnaleta mashitaka dhidi yangu?
Ninyi nyote mmeniasi,''
asema BWANA.
30''Ni bure tu nimeadhibu watu wako,
wala hukujirekebisha.
Upanga wako umewala manabii wako kama
simba mwenye njaa.

31Enyi wa kizazi hiki kumbukeni neno BWANA:

''Je, nimekuwa jangwa kwa Israeli
au nchi ya giza kuu?
Kwa nini watu wangu wanasema, 'Sisi tuko
huru kuzurura,
hatutarudi kwako tena?'
32Je, mwanamwali husahau vitu vyake
vilivyofanyizwa kwa vito,
bibi arusi husahau mapambo yake ya
arusi?
Lakini watu wangu wamenisahau mimi,
tena kwa siku zisizo na hesabu.
33Je, wewe ni fundi kiasi gani katika kufuatia
mapenzi!
Hata wale wanawake wabaya kuliko wote
wanaweza kujifunza kutokana na njia
zako.
34Katika nguo zako watu huona damu ya uhai ya
maskini wasio na hatia,
ingawa hukuwakamata wakivunja
nyumba.
Lakini pamoja na haya yote
35unasema, 'Sina hatia, Mungu
hajanikasirikia.'
Lakini nitakuhukumu kwa sababu unasema,
'Mimi sijatenda dhambi.'
36Kwa nini unatangatanga sana,
kubadili njia zako?
Utakatishwa tamaa na Misri
kama ulivyokatishwa na Ashuru.
37Pia utaondoka mahali hapo ukiwa umeweka
mikono kichwani,
kwa kuwa BWANA amewakataa wale
unaowatumainia,
hutasaidiwa na wao.

Israeli Asiyemwaminifu

3 "Kama mtu akimpa talaka mkewe, naye akamwacha na akaolewa na mtu
mwingine,
je, huyo mume aweza kumrudia tena?
Je, hiyo nchi haitanajisika kabisa?
Lakini umeishi kama kahaba na wapenzi
wengi.
Je, sasa utanirudia tena?''
asema BWANA.
2''Inua macho utazame miinuko iliyo kame na
uone.
Je, pana mahali ambapo hawajalala
nawe?
Uliketi kando ya barabara ukiwasubiri
wapenzi,
ukakaa kama yeye ahamahamaye
jangwani.
Umeinajisi nchi kwa ukahaba wako na
uovu wako.
3Kwa hiyo mvua imezuiliwa,
wala mvua za vuli hazikunyesha.
Hata hivyo, una uso wa shaba kama wa
kahaba,
unakataa kutahayari kwa aibu.
4Je, wewe hujaniita hivi punde tu:
'Baba yangu, rafiki yangu tangu ujana
wangu,
5je, utakasirika siku zote?
Je, ghadhabu yako itaendelea milele?'
Hivi ndivyo unavyozungumza,
lakini unafanya maovu yote uwezayo.''

Wito Kwa Ajili Ya Toba

6Wakati wa utawala wa mfalme Yosia, BWANA aliniambia, "Umeona kile Israeli ambaye si mwaminifu alichofanya? Amepanda juu ya kila kilima kirefu na chini ya kila mti uliotanda na amefanya uzinzi huko. 7Mimi nilifikiri kuwa baada ya kuyafanya yote haya angelinirudia lakini hakurudi, naye dada yake Yuda asiye mwaminifu aliona hili. 8Nilimpa Israeli asiye mwaminifu hati yake ya talaka na kumfukuza kwa ajili ya uzinzi wake wote. Hata hivyo nikaona kuwa Yuda umbu lake asiyemwaminifu hakuogopa, pia alitoka na kufanya uzinzi. 9Kwa sababu uasherati wa Israeli haukuwa kitu kwake aliinajisi nchi kwa

kuzini na jiwe na mti. [10]Pamoja na hayo yote,
Yuda umbu lake ambaye si mwaminifu
hakunirudia kwa moyo wake wote, bali kwa
kujifanya tu,'' asema BWANA.
[11]BWANA akaniambia, "Israeli asiye
mwaminifu ana haki kuliko Yuda aliye
mdanganyifu. [12]Nenda, ukatangaze ujumbe huu
kuelekea kaskazini:

" 'Rudi, Israeli usiye mwaminifu,
asema BWANA,
sitakutazama tena kwa uso
uliokunjamana,
kwa kuwa mimi ni mwenye huruma,'
asema BWANA,
'Sitashika hasira yangu milele.
[13]Ungama dhambi zako tu kwamba umemwasi
BWANA Mungu wako,
umetapanya wema wako kwa miungu ya
kigeni chini ya kila mti unaotanda,
nawe hukunitii mimi,' ''
asema BWANA.

[14]"Rudini, enyi watu msio waaminifu, kwa
kuwa mimi ni mume wenu," asema BWANA.
Nitawachagua ninyi, mmoja kutoka kwenye mji
na wawili kutoka kwenye ukoo, nami nitawaleta
Sayuni. [15]Kisha nitawapeni wachungaji
wanipendezao moyo wangu ambao
watawaongoza kwa maarifa na ufahamu.
[16]Katika siku hizo, idadi yenu itakapokuwa
imeongezeka sana katika nchi, watu
hawatasema tena 'Sanduku la agano la
BWANA,' '' asema BWANA. Halitaingia tena
kwenye mawazo yao wala kukumbukwa,
hawatalihitaji wala halitatengenezwa jingine.
[17]Wakati huo, watapaita Yerusalemu Kiti cha
Enzi cha BWANA, nayo mataifa yote
watakusanyika Yerusalemu kuliheshimu jina la
BWANA. Hawatafuata tena ukaidi wa mioyo yao
miovu. [18]Katika siku hizo, nyumba ya Yuda
itaungana na nyumba ya Israeli, wao kwa
pamoja watakuja kutoka nchi ya kaskazini
kwenda kwenye nchi niliyowapa baba zenu
kama urithi.
[19]"Mimi mwenyewe nilisema,

'' 'Tazama jinsi nitakavyowatunza kwa
furaha kama wana na kuwapa nchi
nzuri,
urithi ulio mzuri kuliko wa taifa jingine
lo lote.'
Nilidhani mngeniita 'Baba'
na kwamba msingegeuka mkaacha
kunifuata.
[20]Lakini kama mwanamke asiye mwaminifu kwa
mumewe,
vivyo hivyo mmekosa uaminifu kwangu pia,
Ee nyumba ya Israeli,''
asema BWANA.

[21]Kilio kinasikika juu ya miinuko iliyo kame,
kulia na kuomboleza kwa watu wa
Israeli,
kwa sababu wamepotoka katika njia zao
na wamemsahau BWANA,
Mungu wao.

[22]"Rudini, enyi watu msio waaminifu,
nami nitawaponya ukengeufu wenu.''

"Naam, tutakujia
kwa maana wewe ni BWANA,
Mungu wetu.
[23]Hakika zile ghasia za kuabudu sanamu
kwenye vilima
na milimani ni udanganyifu,
hakika katika BWANA, Mungu wetu,
uko wokovu wa Israeli.
[24]Tangu ujana wetu miungu ya aibu imeyala
matunda ya kazi za baba zetu,
makundi yao ya kondoo na mbuzi pamoja
na ng'ombe,
wana wao na binti zao.
[25]Sisi na tulale chini katika aibu yetu,
fedheha yetu na itufunike.
Tumetenda dhambi dhidi ya BWANA,
Mungu wetu,
sisi na mababa zetu,
tangu ujana wetu hadi leo hatukumtii
BWANA, Mungu wetu.

4 "Ikiwa utataka kurudi, Ee Israeli,
nirudie mimi,
asema BWANA.
"Ikiwa utataka kuachilia mbali na macho
yangu sanamu zako za
kuchukiza
na usiendelee kutanga tanga,
[2]ikiwa kwa kweli, kwa haki na kwa unyofu
utaapa, 'Kwa hakika kama vile BWANA
aishivyo,'
ndipo mataifa yatakapobarikiwa naye
na katika yeye watajitukuza.''
[3]Hili ndilo asemalo BWANA kwa watu wa
Yuda na kwa Yerusalemu:

"Vunjeni mabonge ya udongo kwenye
mashamba yenu yaliyolimwa
na kuachwa bila kupandwa mbegu,
wala msipande katikati ya miiba.
4Jitahirini katika BWANA,
tahirini mioyo yenu,
enyi wanaume wa Yuda na watu wa
Yerusalemu,
la sivyo ghadhabu yangu itatoka kwa nguvu
na kuwaka kama moto
kwa sababu ya uovu mliotenda,
ikiwaka pasipo wa kuizima.

Maafa Kutoka Kaskazini

5Tangaza katika Yuda na upige mbiu katika
Yerusalemu na kusema:
'Piga tarumbeta katika nchi yote!'
Piga kelele na kusema:
'Kusanyikeni pamoja!
Tukimbilie katika miji yenye maboma!'
6Onyesheni ishara ili kwenda Sayuni!
Kimbilieni kwenye usalama pasipo
kuchelewa!
Kwa kuwa ninaleta maafa kutoka kaskazini,
yaani maangamizi ya kutisha.''

7Simba ametoka nje ya pango lake,
mharabu wa mataifa amejipanga.
Ametoka mahali pake
ili kuja kuangamiza nchi yenu.
Miji yenu itakuwa magofu
pasipo mtu wa kuishi humo.
8Hivyo vaeni nguo ya gunia,
ombolezeni na kulia kwa huzuni,
kwa kuwa hasira kali ya BWANA
haijaondolewa kwetu.
9''Katika siku ile,
mfalme na maafisa watakata tamaa,
makuhani watafadhaika,
na manabii watashangazwa mno.''
asema BWANA.

10Ndipo niliposema, ''Aa, BWANA Mwenyezi, umewadanganyaje kabisa watu hawa na Yerusalemu kwa kusema, 'Mtakuwa na amani,' wakati upanga uko kwenye makoo yetu!''

11Wakati huo watu hawa na Yerusalemu wataambiwa, "Upepo wa moto kutoka miinuko iliyo kame katika jangwa unavuma kuelekea watu wangu, lakini sio kupepeta au kutakasa, 12upepo wenye nguvu sana kuliko wa kupepeta na kutakasa utakuja kwa amri yangu. Sasa natangaza hukumu zangu dhidi yao.''

13Tazama! Anakuja kama mawingu,
magari yake yanakuja kama upepo wa
kisulisuli,
farasi wake ni wenye mbio kuliko tai.
Ole wetu! Tunaangamia !
14Ee Yerusalemu, uusafishe uovu kutoka moyoni
mwako na uokolewe.
Utaendelea kuficha mawazo mapotovu
mpaka lini?
15Sauti inatangaza kutoka Dani,
ikipiga mbiu ya maafa kutoka vilima vya
Efraimu.
16''Waambie mataifa hili,
piga mbiu hii dhidi ya Yerusalemu :
'Jeshi la kuzingira linakuja kutoka nchi ya
mbali,
likipiga kelele ya vita dhidi ya miji ya
Yuda.
17Wamemzunguka kama watu walindao
shamba,
kwa sababu amefanya uasi dhidi yangu,' ''
asema BWANA.
18''Mwenendo wako na matendo yako
mwenyewe yameleta haya juu yako.
Hii ndiyo adhabu yako.
Tazama jinsi ilivyo chungu!
Tazama jinsi inavyochoma moyo!''

19Ee mtima wangu, mtima wangu!
Ninagaagaa kwa maumivu.
Ee maumivu makuu ya moyo wangu!
Moyo wangu umefadhaika ndani yangu,
siwezi kunyamaza.
Kwa sababu nimesikia sauti ya tarumbeta,
nimesikia kelele ya vita.
20Maafa baada ya maafa,
nchi yote imekuwa magofu.
Kwa ghafula mahema yangu
yameangamizwa,
makazi yangu kwa muda mfupi.
21Hata lini nitaendelea kuona bendera ya vita
na kusikia sauti za tarumbeta?

22''Watu wangu ni wapumbavu,
hawanijui mimi.
Ni watoto wasio na akili,
hawana ufahamu.
Ni hodari kutenda mabaya,
hawajui kutenda yaliyo mema.''

23Niliitazama dunia,

nayo haikuwa na umbo tena ni tupu,
niliziangalia mbingu,
mianga ilikuwa imetoweka.
24Niliitazama milima,
nayo ilikuwa ikitetemeka,
vilima vyote vilikuwa vikiyumbayumba.
25Nilitazama, wala watu hawakuwepo,
kila ndege wa angani alikuwa ameruka zake.
26Nilitazama, hata nchi iliyokuwa imestawi vizuri imekuwa jangwa,
miji yake yote ilikuwa magofu
mbele za BWANA, mbele ya hasira yake kali.

27Hivi ndivyo BWANA asemavyo:

"Nchi yote itaharibiwa,
ingawa sitaiangamiza kabisa.
28Kwa hiyo dunia itaomboleza
na mbingu zilizo juu zitakuwa giza,
kwa sababu nimesema nami sitakuwa na huruma,
nimeamua na wala sitageuka.''

29Kwa sauti ya wapanda farasi na wapiga upinde kila mji unakimbia.
Baadhi wanakimbilia vichakani ,
baadhi wanapanda juu ya miamba.
Miji yote imeachwa,
hakuna aishiye ndani yake.
30Unafanya nini, ewe uliyeharibiwa?
Kwa nini unajivika vazi jekundu
na kuvaa vito vya dhahabu?
Kwa nini unapaka macho yako rangi?
Unajipamba bure.
Wapenzi wako wanakudharau,
wanautafuta uhai wako.
31Nasikia kilio kama cha mwanamke aliye katika utungu wa kuzaa,
kilio cha uchungu kama cha anayemzaa mtoto wake wa kwanza,
kilio cha Binti Sayuni akitapatapa ili aweze kupumua,
akiinua mikono yake na akisema,
"Ole wangu! Ninazimia,
maisha yangu yamekabidhiwa kwa wauaji.''

Hakuna Hata Mmoja Aliye Mkamilifu

5 "Pandeni na kushuka katika mitaa ya Yerusalemu,
tazameni pande zote na mkumbuke,
tafuteni katika viwanja vyake.
Kama mtaweza kumpata hata mtu mmoja tu atendaye kwa uaminifu na kutafuta kweli,
nitausamehe mji huu.
2Ingawa wanasema, 'Kwa hakika kama BWANA aishivyo,'
bado wanaapa kwa uongo."

3Ee BWANA, je, macho yako hayaitazami kweli?
Uliwapiga, lakini hawakusikia maumivu,
uliwapondaponda lakini walikataa marudi.
Walifanya nyuso zao kuwa ngumu kuliko jiwe
nao walikataa kutubu.
4Ndipo nikasema, "Hawa ni maskini tu,
wao ni wapumbavu,
kwa maana hawaijui njia ya BWANA,
sheria ya Mungu wao.
5Kwa hiyo nitakwenda kwa viongozi
na kuzungumza nao,
hakika wao wanaijua njia ya BWANA,
sheria ya Mungu wao."
Lakini kwa nia moja nao pia walikuwa wameivunja nira
na kuvivunja vifungo.
6Kwa hiyo simba kutoka mwituni atawashambulia,
mbwa mwitu kutoka jangwani atawaangamiza,
chui atawavizia karibu na miji yao
kumrarua vipande vipande ye yote atakayethubutu kutoka nje,
kwa maana maasi yao ni makubwa
na kukengeuka kwao kumekuwa ni kwingi.

7"Kwa nini niwasamehe?
Watoto wenu wameniacha
na kuapa kwa miungu ambayo si miungu.
Niliwapatia mahitaji yao yote,
lakini bado wamefanya uzinzi
na kusongana katika nyumba za makahaba.
8Wamelishwa vizuri, kama farasi waume wenye tamaa nyingi,
kila mmoja akimlilia mke wa mwanaume mwingine.
9Je, nisiwaadhibu kwa ajili ya hili?''
Asema BWANA.

''Je, nisijilipizie kisasi juu ya taifa kama hili?

10''Piteni katika mashamba yake ya mizabibu na
kuyaharibu,
lakini msiangamize kabisa.
Pogoeni matawi yake,
kwa kuwa watu hawa sio wa BWANA.
11Nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda
wamekuwa si waaminifu kwangu
kamwe,''
asema BWANA.

12Wamedanganya kuhusu BWANA,
wamesema, ''yeye hatafanya jambo lo
lote!
Hakuna dhara litakalotupata,
kamwe hatutaona upanga wala njaa.
13Manabii ni upepo tu,
wala neno halimo ndani yao,
kwa hiyo hayo wayasemayo na yatendeke
kwao."

14Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA, Mungu Mwenyezi:

"Kwa sababu watu hawa wamesema
maneno haya,
nitayafanya maneno yangu vinywani
mwenu kuwa moto
na watu hawa wawe kuni zinazoliwa na
huo moto.
15Ee nyumba ya Israeli,'' asema BWANA,
"Ninaleta taifa toka mbali dhidi yako,
taifa la kale na linaloendelea kudumu,
taifa ambalo lugha yao huijui,
wala msemo wao huwezi kuuelewa.
16Podo zao ni kama kaburi lililo wazi,
wote ni mashujaa hodari wa vita.
17Watayaangamiza mazao yenu na chakula
chenu,
wataangamiza wana wenu na mabinti
zenu,
wataangamiza makundi yenu ya kondoo
na mbuzi na ya ng'ombe,
wataangamiza mizabibu yenu na mitini
yenu.
Kwa upanga wataangamiza
miji yenye maboma mliyoitumainia.

18''Hata hivyo katika siku hizo, sitakuangamiza kabisa,'' asema BWANA. 19Nao watu watakapouliza, 'Kwa nini BWANA, Mungu wetu ametufanyia mambo haya yote?' Utawaambia, 'Kama vile mlivyoniacha mimi na kutumikia miungu migeni katika nchi yenu wenyewe, ndivyo sasa mtakavyowatumikia wageni katika nchi ambayo si yenu.'

20''Itangazie nyumba ya Yakobo hili
na ulipigie mbiu katika Yuda:
21Sikieni hili, enyi wapumbavu na watu msio
na akili,
mlio na macho lakini hamwoni,
mlio na masikio lakini hamsikii:
22Je, haiwapasi kuniogopa mimi?''
asema BWANA.
''Je, haiwapasi kutetemeka mbele
zangu?
Niliufanya mchanga kuwa mpaka wa bahari,
kizuizi cha milele ambacho haiwezi
kupita.
Mawimbi yanaweza kuumuka,
lakini hayawezi kuupita,
yanaweza kunguruma, lakini hayawezi
kuuvuka.
23Lakini watu hawa wana mioyo ya ukaidi
na ya uasi,
wamegeukia mbali na kwenda zao.
24Wao hawajiambii wenyewe,
'Sisi na tumwogope BWANA
Mungu wetu,
anayetupatia mvua za masika na za vuli
kwa majira yake,
anayetuhakikishia majuma ya mavuno
kwa utaratibu.
25Matendo yenu mabaya yamezuia haya yote,
dhambi zenu zimewafanya msipate mema.

26"Miongoni mwa watu wangu wamo walio
waovu
wanaovizia kama watu wanaotega ndege
na kama wale wanaoweka mitego
kuwakamata watu.
27Kama vitundu vilivyojaa ndege,
nyumba zao zimejaa udanganyifu,
wamekuwa matajiri na wenye nguvu
28wamenenepa na kunawiri.
Matendo yao maovu hayana kikomo,
hawatetei mashauri ya yatima wapate
kushinda,
hawatetei haki za maskini.
29Je, nisiwaadhibu kwa ajili ya hili?''
Asema BWANA.
''Je, nisijilipizie kisasi juu ya taifa kama hili?

30''Jambo la kutisha na kushtusha

limetokea katika nchi hii:
31Manabii wanatabiri uongo,
makuhani wanatawala kwa mamlaka
yao wenyewe,
nao watu wangu wanapenda hivyo.
Lakini mtafanya nini mwisho wake?

Yerusalemu Imezingirwa Na Jeshi

6 ''Kimbieni kwa usalama wenu, enyi watu
wa Benyamini!
Kimbieni kutoka Yerusalemu!
Pigeni tarumbeta katika Tekoa!
Inueni ishara juu ya Beth Hakeremu!
Kwa kuwa maafa yanaonekana yakitoka
kaskazini
na uharibifu wa kutisha.
2Nitamwangamiza Binti Sayuni,
aliye mzuri sana na mororo.
3Wachungaji pamoja na makundi yao ya kondoo
na mbuzi watakuja dhidi yake,
watapiga mahema yao kumzunguka,
kila mmoja akichunga kundi lake
mwenyewe.''

4"Jiandaeni kwa vita dhidi yake!
Inukeni na tumshambulie mchana!
Lakini, ole wetu, mchana unaisha
na vivuli vya jioni vinazidi kuwa virefu.
5Kwa hiyo inukeni, tufanye mashambulizi usiku
na kuharibu ngome zake!''
6Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu:

"Kateni miti
mjenge boma kuzunguka Yerusalemu.
Mji huu ni lazima uadhibiwe,
umejazwa na uonevu.
7Kama vile kisima kinavyomwaga maji yake,
ndivyo anavyomwaga uovu wake.
Ukatili na maangamizi yasikika ndani yake,
ugonjwa wake na majeraha yake viko
mbele yangu daima.
8Pokea onyo, Ee Yerusalemu,
la sivyo nitageukia mbali nawe
na kuifanya nchi yako kuwa ukiwa
asiweze mtu kuishi ndani yake.''

9Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu:

"Wao na wayakusanye mabaki ya Israeli
kwa uangalifu kama kwenye mzabibu,
pitisha mkono wako kwenye matawi tena,
kama yeye avunaye zabibu.''

10Niseme na nani na kumpa onyo?
Ni nani atakayenisikiliza mimi?
Masikio yao yameziba[a]
kwa hiyo hawawezi kusikia.
Neno la BWANA ni chukizo kwao,
hawalifurahii.
11Lakini nimejaa ghadhabu ya BWANA,
nami siwezi kuizuia.

"Wamwagie watoto walioko barabarani,
na juu ya vijana waume waliokusanyika
pamoja,
mume na mke watakumbwa kwa pamoja
ndani yake,
nao wazee waliolemewa na miaka.
12Nyumba zao watapewa watu wengine,
pamoja na mashamba yao na wake zao,
nitakapounyoosha mkono wangu
dhidi ya wale waishio katika nchi,''
asema BWANA.
13''Kuanzia aliye mdogo kabisa hadi mkubwa
kabisa,
wote wanatamani kupata faida isiyo
halali,
makuhani na manabii wanafanana,
wote wanafanya udanganyifu.
14Hufunga majeraha ya watu wangu
kama vile hawakuumia sana.
Husema, 'Amani, amani,'
wakati hakuna amani.
15Je, wanaona aibu kwa ajili ya tabia yao
inayochukiza mno?
Hapana, hawana aibu hata kidogo,
hawajui hata kuona haya.
Kwa hiyo wataanguka miongoni mwa hao
walioanguka,
watashushwa nitakapowaadhibu,''
asema BWANA.

16Hivi ndivyo asemavyo BWANA:

"Simama kwenye njia panda utazame,
ulizia mapito ya zamani,
ulizia wapi ilipo njia nzuri, uifuate hiyo,
nanyi mtapata raha nafsini mwenu.
Lakini ninyi mlisema, 'Hatutaipita hiyo.'
17Niliweka walinzi juu yenu na kusema,
'Sikieni sauti ya tarumbeta!'
Lakini mkasema, 'Hatutasikiliza.'
18Kwa hiyo sikilizeni, Enyi mataifa,
angalieni, Enyi mashahidi,
lile litakalowatokea.

---

a10 "Yameziba," tafsiri nyingine zinasema "hayakutahiriwa."

[19]Sikia Ee nchi:
Ninaleta maafa juu ya watu hawa,
matunda ya mipango yao,
kwa sababu hawakusikiliza maneno yangu
na wameikataa sheria yangu.
[20]Wanifaa nini uvumba kutoka Sheba
au udi wa harufu nzuri kutoka nchi ya
mbali?
Sadaka zako za kuteketezwa hazikubaliki,
dhabihu zako hazinifurahishi mimi.''

[21]Kwa hiyo hivi ndivyo asemavyo BWANA:

''Nitawawekea vikwazo mbele ya watu
hawa.
Baba na wana wao watajikwaa juu yake,
majirani na marafiki wataangamia.''

[22]Hivi ndivyo asemavyo BWANA:

"Tazama, jeshi linakuja
kutoka nchi ya kaskazini,
taifa kubwa linaamshwa
kutoka miisho ya dunia.
[23]Wamejifunga pinde na mkuki,
ni wakatili na hawana huruma.
Wanatoa sauti kama bahari inayonguruma
wanapokuwa wamepanda farasi zao,
wanakuja kama watu walioandaliwa tayari
kwa vita
kukushambulia wewe, Ee Binti Sayuni."

[24]Tumesikia taarifa zao,
nayo mikono yetu imelegea.
Uchungu umetushika,
maumivu kama mwanamke mwenye
utungu wa kuzaa.
[25]Usitoke kwenda mashambani au kutembea
barabarani,
kwa kuwa adui ana upanga na kuna vitisho
kila upande.
[26]Enyi watu wangu, vaeni magunia
mjiviringishe kwenye majivu,
ombolezeni kwa kilio cha uchungu kama
amliliaye mwana pekee,
kwa maana ghafula mharabu atatujia.

[27]"Nimekufanya wewe kuwa kitu cha kujaribu
chuma
na watu wangu kama mawe yenye
madini,
ili upate kuzijua na kuzijaribu njia zao.
[28]Wote ni waasi sugu,
wakienda huko na huko kusengenya.
Wao ni shaba na chuma,
wote wanatenda kwa upotovu.
[29]Mivuo inavuma kwa nguvu,
kinachoungua kwa huo moto ni risasi,
lakini pamoja na kusafisha kote huku ni
bure,
waovu hawaondolewi.
[30]Wanaitwa fedha iliyokataliwa,
kwa sababu BWANA amewakataa.''

Dini za Uongo Hazina Maana

7 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA: [2]"Simama kwenye lango la nyumba ya BWANA na huko upige mbiu ya ujumbe huu:

" 'Sikieni neno la BWANA, enyi watu wote wa Yuda mliokuja kupitia malango haya ili kumwabudu BWANA. [3]Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: Tengenezeni njia zenu na matendo yenu, nami nitawaacha mkae mahali hapa. [4]Msitumainie maneno ya udanganyifu na kusema, "Hili ni hekalu la BWANA, hili ni hekalu la BWANA, hekalu la BWANA!" [5]Kama kweli mkibadili njia zenu na matendo yenu mkitendeana haki kila mmoja na mwenzake, [6]kama msipomwonea mgeni, yatima wala mjane na kumwaga damu isiyo na hatia mahali hapa, nanyi kama msipofuata miungu mingine kwa madhara yenu wenyewe, [7]ndipo nitawaacha mkae mahali hapa, katika nchi niliyowapa baba zenu milele na milele. [8]Lakini tazama, mnatumainia maneno ya udanganyifu yasiyo na maana.

[9]" 'Je, mtaiba na kuua, mtazini na kuapa kwa uongo na kufukiza uvumba kwa Baali na kufuata miungu mingine ambayo hamkuijua, [10]kisha mje na kusimama mbele yangu katika nyumba hii, inayoitwa kwa Jina langu, mkisema, "Tuko salama." Salama kwa kufanya mambo haya yote ya kuchukiza? [11]Je, nyumba hii, iitwayo kwa Jina langu, imekuwa pango la wanyang'anyi kwenu? Lakini nimekuwa nikiona yanayotendeka! Asema BWANA.

[12]" 'Nendeni sasa mahali pangu palipokuwa huko Shilo, mahali ambapo nilipafanya pa kwanza kuwa makao ya Jina langu, nanyi mwone lile nililopafanyia kwa ajili ya uovu wa watu wangu Israeli. [13]Mlipokuwa mnafanya yote haya, asema BWANA, nilisema nanyi tena na tena, lakini hamkusikiliza, niliwaita, lakini hamkujibu. [14]Kwa hiyo, nililolifanyia Shilo, nitalifanya sasa kwa nyumba hii iitwayo kwa Jina

langu, hekalu mnalolitumainia, mahali
nilipowapa ninyi na baba zenu. [15]Nitawafukuza
mbele yangu, kama nilivyowafanyia ndugu zenu,
watu wa Efraimu.'

[16]"Kwa hiyo usiombe kwa ajili ya watu hawa
wala usifanye dua wala maombi kwa ajili yao,
usinisihi kwa ajili yao, kwa sababu sitakusikiliza.
[17]Je, huyaoni hayo wanayoyatenda katika miji ya
Yuda na katika barabara za Yerusalemu?
[18]Watoto wanakusanya kuni, baba zao
wanawasha moto na wanawake wanakanda
unga na kuoka mikate kwa ajili ya Malkia wa
Mbinguni. Wanamimina sadaka za vinywaji kwa
miungu mingine ili kunikasirisha. [19]Lakini je,
mimi ndiye wanayenikasirisha? asema BWANA.
Je, hawajiumizi wenyewe kwa aibu yao?

[20]Kwa hiyo hivi ndivyo asemavyo BWANA
Mwenyezi: Hasira yangu na ghadhabu yangu
itamwagwa mahali hapa, juu ya mwanadamu na
mnyama, juu ya miti ya shambani na juu ya
matunda ya ardhini, nayo itaungua pasipo
kuzimwa.

[21]" 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye
Nguvu, Mungu wa Israeli: Endeleeni, ongezeni
sadaka zenu za kuteketezwa juu ya dhabihu
zenu nyingine, mle nyama hiyo wenyewe! [22]Kwa
kuwa nilipowaleta baba zenu kutoka Misri na
kusema nao, sikuwapa amri kuhusu sadaka za
kuteketezwa na dhabihu tu, [23]lakini niliwapa amri
hii: mtanitii mimi, nami nitakuwa Mungu wenu
nanyi mtakuwa watu wangu. Enendeni katika
njia zote ninazowaamuru ili mpate kufanikiwa.
[24]Lakini hawakusikiliza wala kujali, badala yake,
walifuata ukaidi wa mioyo yao miovu. Wakarudi
nyuma badala ya kusonga mbele. [25]Tangu
wakati ule baba zenu walipotoka Misri hadi sasa,
siku baada ya siku, tena na tena nimewatumia
watumishi wangu manabii. [26]Lakini
hawakunisikiliza wala hawakujali. Walikuwa na
shingo ngumu na kufanya maovu kuliko baba
zao.'

[27]"Utakapowaambia haya yote,
hawatakusikiliza, utakapowaita, hawatajibu.
[28]Kwa hiyo waambie, 'Hili ni taifa ambalo halimtii
BWANA, Mungu wao wala kukubali kurudiwa.
Kweli imekufa, imetoweka midomoni mwao.
[29]Nyoeni nywele zenu na kuzitupa, ombolezeni
juu ya miinuko iliyo kame, kwa kuwa BWANA
amekikataa na kukiacha kizazi hiki
kilichomkasirisha.

Bonde La Machinjo

[30]"'Watu wa Yuda wamefanya maovu
machoni pangu, asema BWANA. Wameziweka
sanamu zao za machukizo ndani ya nyumba
iitwayo kwa Jila langu na wameitia unajisi.
[31]Wamejenga mahali pa juu pa kuabudia
sanamu pa Tofethi kwenye bonde la Ben-
Hinomu ili kuwateketeza wana wao na binti zao
kwenye moto, kitu ambacho sikuamuru, wala
hakikuingia akilini mwangu. [32]Kwa hiyo
mjihadhari, siku zinakuja, asema BWANA,
wakati watu watakapokuwa hawapaiti Tofethi au
bonde la Ben-Hinomu, lakini watapaita bonde la
Machinjo, kwa sababu watawazika wafu huko
Tofethi mpaka pasiwe tena nafasi. [33]Ndipo
mizoga ya watu hawa itakuwa chakula cha
ndege wa angani na wanyama wa nchi, wala
hapatakuwepo ye yote wa kuwafukuza.
[34]Nitazikomesha sauti za shangwe na furaha na
sauti za bwana arusi na bibi arusi katikati ya miji
ya Yuda na barabara za Yerusalemu, kwa
sababu nchi itakuwa ukiwa.

8 "'Wakati huo, asema BWANA, mifupa ya
Wafalme na maafisa wa Yuda, mifupa ya
makuhani na manabii, nayo mifupa ya watu wa
Yerusalemu itaondolewa kutoka katika makaburi
yao. [2]Itawekwa wazi juani na kwenye mwezi na
nyota zote za mbingu, ambazo walizipenda na
kuzitumikia na ambazo wamezifuata kutafuta
ushauri na kuziabudu. Hawatakusanywa pamoja
au kuzikwa, lakini watakuwa kama mavi
yaliyotapakaa juu ya ardhi. [3]Po pote
nitakapowafukuzia, mabaki wote wa kizazi hiki
kiovu watatamani kufa kuliko kuishi, asema
BWANA Mwenye Nguvu.'

Dhambi Na Adhabu

[4]Waambie, 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA:

" 'Je, watu wanapoanguka hawainuki?
Je, mtu anapopotea harudi?
[5]Kwa nini basi watu hawa walipotea?
Kwa nini Yerusalemu inapotea kila
mara?
Wanang'ang'ania udanganyifu
na wanakataa kurudi.
[6]Nimewasikiliza kwa makini,
lakini hawataki kusema lililo sawa.
Hakuna anayetubia makosa yake
akisema, "Nimefanya nini?"
Kila mmoja hufuata njia yake mwenyewe
kama farasi anayekwenda vitani.
[7]Hata korongo aliyeko angani
anayajua majira yake yaliyoamriwa,

hua, mbayumbayu na koikoi hufuata
majira yao ya kurudi.
Lakini watu wangu hawajui
BWANA anachotaka kwao.

8‘ “Mwawezaje kusema, “Sisi tuna busara
kwa sababu tunayo sheria ya BWANA,’’
wakati ambapo kwa hakika kalamu ya
uongo ya waandishi imeandika
kwa udanganyifu?
9Wenye busara wataaibika,
watafadhaika na kunaswa.
Kwa kuwa wamelikataa neno la BWANA,
hiyo busara waliyo nayo ni ya namna
gani?
10Kwa hiyo nitawapa watu wengine wake zao
na mashamba yao wamiliki wengine.
Kuanzia aliye mdogo kabisa hadi aliye
mkubwa kabisa,
wana tamaa ya kupata zaidi,
manabii na makuhani vivyo hivyo,
wote wanafanya udanganyifu.
11Wanafunga majeraha ya watu wangu bila
uangalifu.
Wanasema, “Amani, amani’’ wakati hakuna
amani.
12Je, wanaona aibu kwa ajili ya tabia yao
inayochukiza mno?
Hapana, hawana aibu hata kidogo,
hawajui hata kuona haya.
Kwa hiyo wataanguka miongoni mwa hao
walioanguka,
watashushwa chini watakapoadhibiwa,
asema BWANA.

13“ ‘Nitayaondoa mavuno yao,
asema BWANA.
Hapatakuwepo zabibu kwenye mzabibu.
Hapatakuwepo na tini kwenye mtini,
majani yake yatanyauka.
Kile nilichowapa
watanyang’anywa.’ ’’

14“Kwa nini tunaketi hapa?
Kusanyikeni pamoja!
Tukimbilie kwenye miji yenye maboma
na tukaangamie huko!
Kwa kuwa BWANA, Mungu wetu
ametuhukumu kuangamia
na kutupa maji yenye sumu tunywe,
kwa sababu tumemtenda dhambi.
15Tulitegemea amani,
lakini hakuna jema lililokuja,
tulitegemea wakati wa kupona,
lakini kulikuwa hofu tu.
16Mkoromo wa farasi za adui
umesikika kuanzia Dani,
kwa mlio wa madume yao ya farasi,
nchi yote inatetemeka.
Wamekuja kuangamiza nchi na vyote
vilivyomo,
mji na wote waishio ndani yake.’’
17“Tazama, nitatuma nyoka wenye sumu kali
katikati yenu,
nyoka wenye sumu ambao hawawezi
kulogwa, nao watawauma,’’
asema BWANA.

18Ee mfariji wangu katika huzuni,
moyo wangu umezimia ndani mwangu.
19Sikia kilio cha watu wangu
kutoka nchi ya mbali:
“Je, BWANA hayuko Sayuni?
Je, mfalme wake hayuko tena huko?’’

“Kwa nini wamenikasirisha kwa vinyago
vyao,
kwa sanamu zao za kigeni zisizofaa?”

20“Mavuno yamepita,
kiangazi kimekwisha,
nasi hatujaokolewa.”
21Kwa kuwa watu wangu wamepondwa,
nami nimepondeka pia,
ninaomboleza, nayo hofu kali imenishika.
22Je, hakuna marhamu ya kuponya katika
Gileadi?
Je, hakuna tabibu huko?
Kwa nini basi hakuna uponyaji
wa majeraha ya watu wangu?

9 Laiti kichwa changu kingekuwa
chemchemi ya maji
na macho yangu yangekuwa kisima
cha machozi!
Ningelia mchana na usiku
kwa kuuawa kwa watu wangu.
2Laiti ningekuwa na nyumba ya kukaa wasafiri
katika jangwa,
ningewaacha watu wangu
na kwenda mbali nao,
kwa kuwa wote ni wazinzi,
kundi la watu wasio waaminifu.

3“Huweka tayari ndimi zao kama upinde,
ili kurusha uongo,

wamekuwa na nguvu katika nchi
kwa ajili ya uongo,
wala si katika kweli.
Wanatoka dhambi moja hadi nyingine,
hawanitambui mimi,"
asema BWANA.
4''Jihadhari na rafiki zako,
usiwaamini ndugu zako.
kwa kuwa kila ndugu ni mdanganyifu,
na kila rafiki ni msingiziaji.
5Rafiki humdanganya rafiki,
hakuna ye yote asemaye kweli.
Wamefundisha ndimi zao kudanganya,
wanajichosha wenyewe katika kutenda
dhambi.
6Unakaa katikati ya udanganyifu,
katika udanganyifu wao wanakataa
kunitambua mimi,''
asema BWANA.
7Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:

"Tazama, nitawasafisha na kuwajaribu,
kwani ni nini kingine niwezacho
kufanya?
kwa sababu ya dhambi ya watu wangu?
8Ndimi zao ni mshale wenye sumu,
hunena kwa udanganyifu.
Kwa kinywa chake kila mmoja huzungumza
maneno mazuri na jirani yake,
lakini moyoni mwake humtegea mtego.
9Je, nisiwaadhibu kwa ajili ya jambo hili?"
Asema BWANA.
"Je, nisijilipizie kisasi kwa taifa kama hili?''

10Nitalia na kuomboleza kwa ajili ya milima na
kuomboleza kuhusu malisho ya
jangwani.
Yamekuwa ukiwa na wala hakuna apitaye
humo,
milio ya ng'ombe haisikiki.
Ndege wa angani wameruka
na wanyama wameondoka.

11"Nitaifanya Yerusalemu lundo la magofu,
makao ya mbweha,
nami nitaifanya kuwa ukiwa miji ya Yuda ili
asiwepo atakayeishi humo."

12Ni mtu yupi aliye na busara ya kutosha ayaelewe haya? Ni nani aliyefundishwa na BWANA awezaye kuyaeleza haya? Kwa nini nchi imeharibiwa na kufanywa ukiwa kama jangwa ambapo hakuna awezaye kupita?

13BWANA akasema, ''Ni kwa sababu wameiacha sheria yangu, niliyoiweka mbele yao: hawajaniheshimu mimi wala kufuata sheria yangu. 14Badala yake wamefuata ukaidi wa mioyo yao, wamefuata mabaali, kama vile baba zao walivyowafundisha.'' 15Kwa hiyo, hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: "Tazama, nitawafanya watu hawa wale chakula kichungu na kunywa maji yenye sumu. 16Nitawatawanya katika mataifa ambayo wao hawakuwajua wala baba zao, nitawafuatia kwa upanga mpaka niwe nimewaangamiza kabisa."

17Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu:

"Fikiri sasa! Waite wanawake waombolezao
waje,
waite wale walio na ustadi kuliko wote.
18Nao waje upesi kutuombolezea
mpaka macho yetu yafurike machozi
na vijito vya maji vitoke kwenye kope zetu.
19Sauti ya kuomboleza imesikika kutoka Sayuni:
'Mbona tumeharibiwa hivi mbona!
Mbona aibu yetu ni kubwa sana!
Tazama jinsi ambavyo tumeangamizwa!
Tazama jinsi aibu yetu ilivyo kubwa!
Ni lazima tuihame nchi yetu
kwa sababu nyumba zetu zimekuwa
magofu.' "

20Sasa, enyi wanawake, sikieni neno la BWANA,
fungueni masikio yenu msikie maneno
ya kinywa chake.
Wafundisheni binti zenu jinsi ya
kuomboleza,
fundishaneni kila mmoja na mwenzake
kuomboleza.
21Mauti imeingia ndani kupitia madirishani
na imeingia kwenye majumba yetu ya
fahari,
imewakatilia mbali watoto katika barabara
na vijana waume kutoka katika viwanja
vya miji.
22Sema, "Hili ndilo asemalo BWANA:

" 'Maiti za wanaume zitalala kama mavi
katika mashamba,
kama matita ya nafaka yaliyokatwa nyuma
ya mvunaji,
wala hakuna anayekusanya.' "

23Hili ndilo asemalo BWANA:

"Mwenye hekima asijisifu katika hekima
yake
au mwenye nguvu asijisifu katika nguvu
zake
au tajiri asijisifu katika utajiri wake,
24Lakini yeye ajisifuye na ajisifu kwa sababu hili:
Kwamba ananifahamu na kunijua mimi,
kwamba mimi ndimi BWANA,
nitendaye wema,
hukumu na haki duniani,
kwa kuwa napendezwa na haya,''
asema BWANA.

25"Siku zinakuja, nitakapowaadhibu wale wote ambao wametahiriwa kimwili tu, asema BWANA, 26yaani Misri, Yuda, Edomu, Amoni, Moabu na wote wanaoishi jangwani sehemu za mbali. Kwa maana mataifa haya yote hayakutahiriwa mioyo yao, nayo nyumba yote ya Israeli haikutahiriwa.

Mungu Na Sanamu

10 Sikieni lile ambalo BWANA, anena nanyi Ee nyumba ya Israeli. 2Hili ndilo asemalo BWANA:

"Usijifunze njia za mataifa
wala usitishwe na ishara katika anga,
ingawa mataifa yanatishwa nazo.
3Kwa maana desturi za mataifa hazina maana,
wanakata mti kutoka msituni
na fundi anauchonga kwa patasi.
4Wanaparemba kwa fedha na dhahabu,
wanakikaza kwa nyundo na misumari
ili kisitikisike.
5Sanamu zao ni kama sanamu iliyowekwa
shambani kutishia ndege kwenye
shamba la matango,
nazo haziwezi kuongea,
sharti zibebwe
kwa sababu haziwezi kutembea.
Usiziogope haziwezi kudhuru
wala kutenda lo lote jema."

6Hakuna aliye kama wewe, Ee BWANA,
wewe ni mkuu,
jina lako ni lenye nguvu katika uweza.
7Ni nani ambaye haimpasi kukuheshimu wewe,
Ee mfalme wa mataifa?
Hii ni stahili yako.
Miongoni mwa watu wote wenye hekima
katika
mataifa na katika falme zao zote,
hakuna aliye kama wewe.
8Wote hawana akili tena ni wapumbavu,
wanafundishwa na sanamu za miti
zisizofaa lo lote.
9Huleta fedha toka Tarshishi
na dhahabu kutoka Ufazi.
Kile ambacho fundi na sonara
wametengeneza
huvikwa mavazi ya rangi ya samawi na
urujuani,
vyote vikiwa vimetengenezwa na
mafundi stadi.
10Lakini BWANA ni Mungu wa kweli,
Yeye ndiye Mungu aliye hai,
Mfalme wa milele.
Akiwa amekasirika, dunia hutetemeka,
mataifa hayawezi kustahimili hasira
yake.

11"Waambie hivi: 'Miungu hii, ambayo haikuumba mbingu na dunia, itaangamia kutoka duniani na kutoka chini ya mbingu.' "

12Lakini Mungu aliiumba dunia kwa uweza wake,
akaufanya ulimwengu kwa hekima yake
na kwa ufahamu wake akazitandaza
mbingu.
13Atoapo sauti yake, maji yaliyo katika mbingu
hunguruma,
huyafanya mawingu yainuke kutoka
miisho ya dunia.
Hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua
naye huleta upepo kutoka katika ghala
zake.

14Kila mmoja ni mjinga na hana maarifa,
kila sonara ameaibishwa na sanamu
zake.
Vinyago vyake ni madanganyo,
wala havina pumzi ndani yake.
15Havina maana, ni vitu vya mzaha tu,
hukumu yao itakapokuja, wataangamia.
16Yeye aliye Fungu la Yakobo si kama hivi,
kwani ndiye Muumba wa vitu vyote,
pamoja na Israeli, kabila la urithi wake,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo jina
lake.

Maangamizi Yajayo

17Kusanyeni mali na vitu vyenu muondoke katika
nchi hii,

enyi mnaoishi katika hali ya kuzingirwa na
jeshi.
18Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA:
"Wakati huu, nitawatupa nje kwa nguvu
wote waishio katika nchi hii,
nitawataabisha
ili waweze kutekwa."

19Ole wangu mimi kwa ajili ya kuumia kwangu!
Jeraha langu ni kubwa.
Lakini nilisema,
"Kweli hii ni adhabu yangu, nami sharti
nistahimili.''
20Hema langu limeangamizwa,
kamba zake zote zimekatwa.
Wana wangu wametekwa na hawapo tena,
hakuna hata mmoja aliyebaki kulisimika
hema langu
au wa kusimamisha kibanda changu.
21Wachungaji hawana akili
wala hawamulizi BWANA,
hivyo hawasitawi
na kundi lao lote la kondoo na mbuzi
limetawanyika.
22Sikilizeni! Taarifa inakuja,
ghasia kubwa kutoka nchi ya kaskazini!
Hii itafanya miji ya Yuda kuwa ukiwa,
makao ya mbweha.

Maombi Ya Yeremia

23Ninajua, Ee BWANA, kwamba maisha
ya mwanadamu si yake mwenyewe,
hawezi kuziongoza hatua zake mwenyewe.
24Unirudi, Ee BWANA,
lakini kwa kipimo cha haki,
si katika hasira yako, usije ukaniangamiza.
25Umwage ghadhabu yako juu ya mataifa
yale wasiokujua wewe,
juu ya mataifa yale wasioliitia jina lako.
Kwa kuwa wamemwangamiza Yakobo,
wamemwangamiza kabisa na kuiharibu
nchi yake.

Agano Limevunjwa

11 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA: 2''Sikia maneno ya agano hili, nawe uwaambie watu wa Yuda na wale waishio katika Yerusalemu. 3Waambie kwamba hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli: 'Amelaaniwa mtu yule ambaye hatayatii maneno ya agano hili, 4yaani maneno niliyowaamuru baba zenu nilipowatoa katika nchi ya Misri, kutoka tanuru la kuyeyushia vyuma.' Nilisema, 'Nitiini mimi na mfanye kila kitu ninachowaamuru, nanyi mtakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu. 5Kisha nitatimiza kiapo nilichowaapia baba zenu, kuwapa nchi itiririkayo maziwa na asali,' nchi ambayo mnaimiliki leo.''

Nikajibu, "Amina, BWANA.''

6BWANA akaniambia, "Tangaza maneno haya yote katika miji ya Yuda na katika barabara za Yerusalemu: 'Sikilizeni maneno ya agano hili na kuyafuata. 7Tangu wakati ule nilipowapandisha baba zenu kutoka Misri mpaka leo, niliwaonya tena na tena, nikisema "Nitiini mimi.'' 8Lakini hawakusikiliza wala kujali, badala yake, walifuata ukaidi wa mioyo yao miovu. Hivyo nikaleta juu yao laana zote za agano nililokuwa nimewaamuru wao kulifuata lakini wao hawakulishika.' ''

9Kisha BWANA akaniambia, "Kuna shauri baya linaloendelea miongoni mwa watu wa Yuda na wale wanaoishi katika Yerusalemu. 10Wamerudia dhambi za baba zao, waliokataa kusikiliza maneno yangu. Wameifuata miungu mingine kuitumikia. Nyumba zote mbili za Israeli na Yuda zimelivunja agano nililofanya na baba zao. 11Kwa hivyo, hili ndilo asemalo BWANA: 'Nitaleta juu yao maafa ambayo hawawezi kuyakimbia. Hata kama wakinililia mimi sitawasikiliza. 12Miji ya Yuda na watu wa Yerusalemu watakwenda kuililia miungu ambayo wameifukizia uvumba, lakini haitawasaidia kamwe wakati maafa yatakapowapiga. 13Mnayo miungu mingi kama miji mliyo nayo, Ee Yuda, nazo madhabahu mlizozijenga za kufukizia uvumba huyo mungu wa aibu Baali ni nyingi kama barabara za Yerusalemu.'

14"Wewe usiwaombee watu hawa wala kufanya maombezi yo yote au dua kwa ajili yao, kwa sababu sitawasikiliza watakaponiita wakati wa taabu yao.
15"Mpenzi wangu anafanya nini hekaluni
mwangu
anapofanya mashauri yake maovu na
wengi?
Je, nyama iliyowekwa wakfu yaweza
kuondolea mbali adhabu yako?
Unapojiingiza katika ubaya wako,
ndipo unashangilia."

16BWANA alikuita mti wa mzeituni
uliostawi
ulio na matunda mazuri kwa sura.
Lakini kwa ngurumo ya mawimbi makuu

atautia moto,
nayo matawi yake yatavunjika.

17BWANA Mwenye Nguvu, aliyekupanda,
ametamka maafa kwa ajili yako, kwa sababu nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda mmefanya maovu na kunikasirisha kwa kumfukizia Baali uvumba.

Shauri Baya Dhidi Ya Yeremia

18Kwa sababu BWANA alinifunulia hila zao mbaya, nilizifahamu, kwa kuwa wakati ule alinionyesha yale waliyokuwa wanayafanya. 19Nilikuwa kama mwana kondoo mpole aliyeongozwa machinjoni, mimi sikutambua kwamba walikuwa wamefanya shauri baya dhidi yangu, wakisema,

"Sisi na tuuangamize mti na matunda yake,
nasi tumkatilie mbali kutoka nchi ya walio hai,
ili kwamba jina lake lisikumbukwe tena."
20Lakini, Ee BWANA Mwenye Nguvu,
wewe uhukumuye kwa haki,
nawe uchunguzaye moyo na akili,
mimi na nione ukiwalipiza wao kisasi,
kwa maana kwako nimeweka shauri langu.

21Kwa hiyo hili ndilo BWANA asemalo kuhusu watu wa Anathothi wale wanaotafuta uhai wako wakisema, 'Usitoe unabii kwa jina la BWANA la sivyo utakufa kwa mikono yetu,' 22kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo: 'Nitawaadhibu. Vijana wao waume watakufa kwa upanga, wana wao na binti zao kwa njaa. 23Hawatasaziwa hata mabaki kwao, kwa sababu nitaleta maafa kwa watu wa Anathothi katika mwaka wa adhabu yao.' "

Lalamiko La Yeremia

12 Wewe daima u mwenye haki, Ee BWANA, niletapo daawa mbele yako.
Hata hivyo nitazungumza nawe kuhusu hukumu yako:
Kwa nini njia ya waovu inafanikiwa?
Kwa nini wasiowaaminifu wote wanaishi kwa raha?
2Umewapanda nao wameota,
wanakua na kuzaa matunda.
Daima u midomoni mwao
lakini mbali na mioyo yao.
3Hata hivyo unanijua mimi, Ee BWANA,
unaniona na kuyachunguza mawazo yangu kukuhusu wewe.
Wakokote kama kondoo wanaokwenda kuchinjwa!
Watenge kwa ajili ya siku ya kuchinjwa!
4Je, nchi itakaa katika hali ya kuomboleza mpaka lini
na majani katika kila shamba kunyauka?
Kwa sababu wale waishio ndani yake ni waovu,
wanyama na ndege wameangamia.
Zaidi ya hayo, watu wanasema,
"BWANA hataona yatakayotupata sisi."

Jibu La Mungu

5"Ikiwa umeshindana mbio na watu kwa mguu
na wakakushinda,
unawezaje kushindana na farasi?
Ikiwa unajikwaa kwenye nchi ambayo ni salama,
utawezaje kwenye vichaka kando ya Yordani?
6Ndugu zako, watu wa jamaa yako mwenyewe,
hata wao wamekusaliti,
wameinua kilio kikubwa dhidi yako.
Usiwaamini,
ingawa wanazungumza mema juu yako.

7"Nitaiacha nyumba yangu,
nitamtia yeye nimpendaye mikononi mwa adui zake,
8Urithi wangu umekuwa kwangu
kama simba wa msituni.
Huningurumia mimi,
kwa hiyo ninamchukia.
9Je, urithi wangu haukuwa
kama ndege wa mawindo wa madoadoa
ambaye ndege wengine wawindao humzunguka na kumshambulia?
Nenda ukawakusanye pamoja wanyama wote wa mwituni,
walete ili wale.
10Wachungaji wengi wataliharibu shamba langu la mizabibu
na kulikanyaga shamba langu,
watalifanya shamba langu zuri
kuwa jangwa la ukiwa.
11Litafanywa kuwa jangwa,
lililokauka na kuachwa ukiwa mbele zangu,
nchi yote itafanywa jangwa
kwa sababu hakuna hata mmoja anayejali.

12Juu ya miinuko yote ilivyo kama jangwani
mharabu atajaa
kwa maana upanga wa BWANA
utawala,
kuanzia ncha moja ya nchi hadi
nyingine,
hakuna hata mmoja atakayekuwa
salama.
13Watapanda ngano lakini watavuna miiba,
watajitaabisha lakini hawatafaidi cho
chote
Kwa hiyo beba aibu ya mavuno yako
kwa sababu ya hasira kali ya BWANA
Mungu.''

14Hili ndilo asemalo BWANA: "Kwa habari ya majirani zangu wote wabaya wanaonyang'anya urithi ambao ninawapa watu wangu Israeli, nitawang'oa kutoka katika nchi zao, nami nitaing'oa nyumba ya Yuda kutoka katikati yao. 15Lakini baada ya kuwang'oa, nitawahurumia tena na kumrudisha kila mmoja wao kwenye urithi wake mwenyewe na kwenye nchi yake mwenyewe. 16Ikiwa watajifunza vyema njia za watu wangu na kuapa kwa jina langu, wakisema, 'Hakika kama BWANA aishivyo,' hata kama wakati fulani walifundisha watu wangu kuapa kwa Baali, ndipo watakapofanywa imara katikati ya watu wangu. 17Lakini kama taifa lo lote halitasikiliza na kutii, nitaling'oa kabisa na kuliangamiza," asema BWANA.

Mkanda Wa Kitani

13 Hili ndilo BWANA aliloniambia: "Nenda ukanunue mkanda wa kitani ujivike kiunoni mwako, lakini usiuache uguse maji." 2Kwa hiyo nikanunua mkanda, kama BWANA alivyoniagiza, nikajivika kiunoni

3Ndipo neno la BWANA likanijia kwa mara ya pili: 4"Chukua mkanda ulionunua ambao umeuvaa kiunoni mwako, uende sasa Eufrati na ukaufiche ndani ya ufa mdogo kwenye mwamba." 5Ndipo nikaenda na kuuficha ule mkanda huko Eufrati, kama BWANA alivyoniamuru.

6Baada ya siku nyingi BWANA akaniambia, "Nenda sasa Eufrati na ukauchukue ule mkanda niliokuambia uufiche huko." 7Hivyo nikaenda Eufrati na kuuchimbua ule mkanda kutoka pale nilipokuwa nimeuficha, lakini sasa ulikuwa umeharibika na haufai tena kabisa.

8Ndipo neno la BWANA likanijia: 9"Hili ndilo BWANA asemalo: 'Vivyo hivyo ndivyo nitakavyokiharibu kiburi cha Yuda na kiburi kikuu cha Yerusalemu. 10Watu hawa waovu, wanaokataa kusikiliza maneno yangu, wafuatao ukaidi wa mioyo yao na kufuata miungu mingine kuitumikia na kuiabudu, watakuwa kama mkanda huu ambao haufai kabisa! 11Kwa maana kama vile mkanda ufungwavyo kiunoni mwa mtu, ndivyo nilivyojifunga nyumba yote ya Israeli na nyumba yote ya Yuda,' asema BWANA, 'ili wawe watu wangu kwa ajili ya utukufu wangu, sifa na heshima yangu. Lakini hawajasikiliza.'

Viriba Vya Mvinyo

12"Waambie: 'Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli asemalo: kila kiriba inapasa kijazwe mvinyo.' Kama wao wakikuambia, 'Kwani hatujui kwamba kila kiriba inapasa kijazwe mvinyo?' 13Kisha uwaambie, 'Hili ndilo asemalo BWANA: nitawajaza ulevi wote waishio katika nchi hii, pamoja na wafalme waketio juu ya kiti cha enzi cha Daudi, makuhani, manabii na wale wote waishio Yerusalemu. 14Nitawagonganisha kila mmoja na mwenzake, baba na wana wao, asema BWANA. Sitawarehemu wala kuwahurumia niache kuwaangamiza.' "

Tishio La Kutekwa

15Sikieni na mjali,
msiwe na kiburi,
kwa kuwa BWANA amenena.
16Mpeni utukufu BWANA Mungu wenu,
kabla hajaleta giza,
kabla miguu yenu haijajikwaa
juu ya vilima vitakavyotiwa giza.
Mlitarajia nuru,
lakini ataifanya kuwa giza nene
na kuibadili kuwa huzuni kubwa.
17Lakini kama hamtasikiliza,
nitalia sirini kwa ajili ya kiburi chenu,
macho yangu yatalia kwa uchungu,
yakitiririka machozi,
kwa sababu kundi la kondoo na mbuzi la
BWANA litachukuliwa mateka.

18Mwambie mfalme na mamaye,
''Shukeni kutoka kwenye viti vyenu vya
enzi,
kwa kuwa taji zenu za utukufu
zitaanguka kutoka vichwani mwenu."
19Miji iliyoko Negebu itafungwa,
wala hapatakuwa na mtu wa kuifungua.
Watu wa Yuda wote watapelekwa
uhamishoni,

wakichukuliwa kabisa waende mbali.

[20]Inua macho yako na uone
wale wanaokuja kutoka kaskazini.
Liko wapi lile kundi ulilokabidhiwa,
Kondoo wale uliojivunia?
[21]Utasema nini BWANA atakapowaweka juu yako
wale uliowafundisha ukiungana nao kama marafiki wako maalumu?
Je, hutapatwa na utungu kama ule wa mwanamke aliye katika kuzaa?
[22]Nawe kama ukijiuliza, "Kwa nini haya yamenitokea?"
Ni kwa sababu ya dhambi zako nyingi
kwamba marinda yako yameraruliwa na mwili wako umetendewa vibaya.
[23]Je, Mkushi aweza kubadili ngozi yake au chui kubadili madoadoa yake?
Vivyo hivyo nawe huwezi kufanya mema wewe uliyezoea kutenda mabaya.

[24]''Nitawatawanya kama makapi
yapeperushwayo na upepo wa jangwani.
[25]Hii ndiyo kura yako, fungu nililokuamuria.'' asema BWANA,
''Kwa sababu umenisahau mimi
na kuamini miungu ya uongo.
[26]Nitayafunua marinda yako mpaka juu ya uso wako
ili aibu yako ionekane,
[27]uzinzi wako na kulia kwako kama farasi kulikojaa tamaa,
ukahaba wako usio na aibu!
Nimeyaona matendo yako ya machukizo
juu ya vilima na mashambani.
Ole wako, Ee Yerusalemu!
Utaendelea kuwa najisi mpaka lini?''

Ukame, Njaa Na Upanga

14 Hili ndilo neno la BWANA kwa Yeremia kuhusu ukame:

[2]''Yuda anaomboleza miji yake inayodhoofika,
wanaomboleza kwa ajili ya nchi,
nacho kilio kinapanda kutoka Yerusalemu.
[3]Wakuu wanawatuma watumishi wao maji,
wanakwenda visimani lakini humo hakuna maji.
Wanarudi na vyombo bila maji,
wakiwa na hofu na kukata tamaa,
wanafunika vichwa vyao.
[4]Ardhi imepasuka nyufa kwa sababu hakuna mvua katika nchi,
wakulima wana hofu na wanafunika vichwa vyao.
[5]Hata kulungu mashambani anamwaacha mtoto wake aliyezaliwa wakati huo huo
kwa sababu hakuna majani.
[6]Punda mwitu wanasimama juu ya miinuko iliyo kame
na kutweta kama mbweha,
macho yao yanakosa nguvu za kuona
kwa ajili ya kukosa malisho.''
[7]Ingawa dhambi zetu zinashuhudia juu yetu,
Ee BWANA, tenda jambo kwa ajili ya jina lako.
Kwa kuwa kukengeuka kwetu ni kukubwa,
nasi tumetenda dhambi dhidi yako.
[8]Ee Tumaini la Israeli,
Mwokozi wake wakati wa taabu,
kwa nini unakuwa kama mgeni katika nchi,
kama msafiri anayekaa kwa usiku mmoja tu?
[9]Mbona unakuwa kama mtu aliyeshtukizwa,
kama shujaa asiye na uwezo wa kuokoa?
Wewe uko katikati yetu, Ee BWANA,
nasi tunaitwa kwa jina lako, usituache!

[10]Hili ndilo BWANA asemalo kuhusu watu hawa:

''Wanapenda sana kutangatanga,
hawaizuii miguu yao.
Hivyo BWANA hawakubali,
sasa ataukumbuka uovu wao
na kuwaadhibu kwa ajili ya dhambi zao."

[11]Kisha BWANA akaniambia, "Usiombe kwa ajili ya mafanikio ya watu hawa. [12]Ingawa wanafunga, sitasikiliza kilio chao, hata wakitoa dhabihu za kuteketezwa na dhabihu za nafaka, sitazikubali. Badala yake, nitawaangamiza kwa upanga, njaa na tauni.''

[13]Lakini nikasema, "Aa, BWANA Mwenyezi, manabii wanaendelea kuwaambia, 'Hamtaona upanga wala kukabiliwa na njaa. Naam, nitawapa amani ya kudumu mahali hapa.' "

[14]Ndipo BWANA akaniambia, "Manabii wanatabiri uongo kwa jina langu. Sikuwatuma wala sikuwaweka wala sikusema nao. Wanawatabiria maono ya uongo, maaguzi,

maono ya sanamu zisizofaa kitu na
madanganyo ya mawazo yao wenyewe. [15]Kwa
hiyo, hili ndilo BWANA asemalo kuhusu manabii
wanaotabiri kwa jina langu: Mimi sikuwatuma,
lakini wanasema, 'Hakuna upanga wala njaa
itakayoigusa nchi hii.' Manabii hao hao watakufa
kwa upanga na kwa njaa. [16]Nao watu hao
wanaowatabiria watatupwa nje katika barabara
za Yerusalemu kwa sababu ya njaa na upanga.
Hapatakuwepo ye yote wa kuwazika wao au
wake zao, wana wao au binti zao.
Nitawamwagia maafa wanayostahili.

[17]"Nena nao neno hili:

" 'Macho yangu na yatiririkwe na machozi
usiku na mchana bila kukoma,
kwa kuwa binti yangu aliye bikira,
watu wangu, wamepata jeraha baya,
pigo la kuangamiza.
[18]Kama nikienda mashambani,
ninaona wale waliouawa kwa upanga,
kama nikienda mjini
ninaona maangamizi ya njaa.
Nabii na kuhani kwa pamoja
wamekwenda katika nchi wasiyoijua."

[19]Je, umemkataa Yuda kabisa?
Umemchukia Sayuni kabisa?
Kwa nini umetuumiza
hata kwamba hatuwezi kuponyeka?
Tulitarajia amani,
lakini hakuna jema lililotujia,
tulitarajia wakati wa kupona
lakini kuna hofu kuu tu.
[20]Ee BWANA, tunatambua uovu wetu
na kosa la baba zetu,
kweli tumetenda dhambi dhidi yako.
[21]Kwa ajili ya jina lako usituchukie kabisa,
usikidharau kiti chako cha enzi
kilichotukuka.
Kumbuka agano lako nasi na usilivunje.
[22]Je, kuna sanamu yo yote isiyofaa kitu ya
mataifa iwezayo kuleta mvua?
Je, anga peke yake zaweza kutoa
mvua?
La hasha, ni wewe peke yako,
Ee BWANA, Mungu wetu.
Kwa hiyo tumaini letu liko kwako,
kwa kuwa Wewe ndiwe ufanyaye haya
yote.

Adhabu Isiyoepukika

15 Kisha BWANA akaniambia: ''Hata kama
Mose na Samweli wangesimama mbele
zangu, moyo wangu usingewaendea watu hawa.
Waondoe mbele za macho yangu! Waache
waende! [2]Nao kama wakikuuliza, 'Tuende
wapi?' Waambie, 'Hili ndilo BWANA asemalo:

" 'Wale waliowekwa kwa ajili ya kufa,
wakafe,
waliowekwa kwa ajili ya upanga, kwa
upanga,
waliowekwa kwa ajili ya njaa, kwa njaa,
waliowekwa kwa ajili ya kutekwa, watekwe.'

[3]"BWANA asema, "Nitatuma aina nne ya
waharabu dhidi yao, upanga ili kuua na mbwa ili
wakokote mbali, ndege wa angani na wanyama
wa nchi ili kula na kuangamiza. [4]Nitawafanya
wawe machukizo kwa falme zote za dunia kwa
sababu ya kile alichofanya Manase mwana wa
Hezekia mfalme wa Yuda huko Yerusalemu.

[5]''Ni nani atakayekuhurumia, Ee Yerusalemu?
Ni nani atakayeomboleza kwa ajili yako?
Ni nani atakayesimama ili kuuliza kuhusu
hali yako?
[6]Umenikataa mimi,'' asema BWANA.
''Unazidi kukengeuka.
Hivyo nitanyoosha mkono wangu juu yako
na kukuangamiza,
siwezi kuendelea kukuonea huruma.
[7]Nitawapepeta kwa uma wa kupepetea kwenye
malango ya miji katika nchi.
Nitaleta msiba na maangamizi juu ya watu
wangu,
kwa maana hawajabadili njia zao.
[8]Nitawafanya wajane wao kuwa wengi kuliko
mchanga wa bahari.
Wakati wa adhuhuri nitamleta mharabu dhidi
ya mama wa vijana wao
waume,
kwa ghafla nitaleta juu yao maumivu
makuu na hofu kuu.
[9]Mama mwenye watoto saba atazimia
na kupumua pumzi yake ya mwisho.
Jua lake litatua kungali bado mchana,
atatahayarika na kufedheheka.
Wale wote waliobaki nitawaua kwa upanga
mbele ya adui zao,''
asema BWANA.

[10]Ole wangu, mama yangu, kwamba ulinizaa,

mtu ambaye ulimwengu wote
unashindana na kugombana
naye!
Sikukopa wala sikukopesha,
lakini kila mmoja ananilaani.

11BWANA akasema,

"Hakika nitakuokoa kwa kusudi jema,
hakika nitawafanya adui zako
wakuombe msaada
nyakati za maafa na nyakati za dhiki.

12"Je, mtu aweza kuvunja chuma,
chuma kitokacho kaskazini na shaba?
13Utajiri wako na hazina zako
nitavitoa kuwa nyara, bila gharama,
kwa sababu ya dhambi zako zote
katika nchi yako yote.
14Nitakufanya uwe mtumwa wa adui zako
katika nchi usiyoijua,
kwa kuwa katika hasira yangu moto
umewashwa
utakaowaka juu yako daima.''

15Wewe unajua, Ee BWANA,
unikumbuke na unitunze mimi.
Lipiza kisasi juu ya watesi wangu.
Kwa uvumilivu wako usiniondolee mbali,
kumbuka jinsi ninavyoshutumiwa.
16Maneno yako yalipokuja, niliyala,
yakawa shangwe yangu na furaha ya moyo
wangu,
kwa kuwa nimeitwa kwa jina lako, Ee
BWANA Mungu, Mungu Mwenye Nguvu.
17Kamwe sikuketi katika kundi la hao wafanyao
karamu za ulevi na ulafi,
wala kamwe sikujifurahisha pamoja nao,
Niliketi peke yangu kwa sababu mkono
wako
ulikuwa juu yangu na wewe ulikuwa
umenijaza hasira.
18Kwa nini maumivu yangu hayakomi
na jeraha langu ni la kuhuzunisha wala
haliponyeki?
Je utakuwa kwangu kama kijito cha
udanganyifu,
kama chemchemi iliyokauka?

19Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA:

"Kama ukitubu, nitakurejeza ili uweze
kunitumikia,
kama ukinena maneno yenye maana,
wala si ya upuuzi,
utakuwa mnenaji wangu.
Watu hawa ndio watakaokugeukia,
wala si wewe utakayewageukia wao.
20Nitakufanya wewe uwe ukuta kwa watu hawa,
ngome ya ukuta wa shaba,
watapigana nawe lakini hawatakushinda,
kwa maana mimi niko pamoja nawe
kukuponya na kukuokoa,''
asema BWANA.
21"Nitakuokoa kutoka katika mikono ya waovu,
na kukukomboa kutoka katika makucha ya
watu wakatili."

Siku Ya Maafa

16 Kisha neno la BWANA likanijia: 2"Kamwe usioe na kuwa na wana wala binti mahali hapa.'' 3Kwa maana hilo ndilo asemalo BWANA kuhusu wana na binti wazaliwao katika nchi hii na kuhusu wale wanawake ambao ni mama zao na wale wanaume ambao ni baba zao: 4"Watakufa kwa magonjwa ya kufisha. Hawataombolezewa wala kuzikwa lakini watakuwa kama mavi yaliyosambaa juu ya ardhi. Watakufa kwa upanga na kwa njaa, nazo maiti zao zitakuwa chakula cha ndege wa angani na cha wanyama wa nchi.''

5Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA: "Usiingie katika nyumba ambayo kuna chakula cha matanga, usiende kuwaombolezea wala kuwahurumia, kwa sababu nimeziondoa baraka zangu, upendo wangu na huruma zangu kutoka kwa watu hawa,'' asema BWANA. 6"Wakubwa na wadogo watakufa katika nchi hii. Hawatazikwa wala kuombolezewa, hakuna atakayejikatakata au kunyoa nywele za kichwa chake kwa ajili yao. 7Hakuna ye yote atakayewapa chakula ili kuwafariji wale waombolezao kwa ajili ya wale waliokufa, hata akiwa amefiwa na baba au mama, hakuna ye yote atakayewapa kinywaji ili kuwafariji.

8"Usiingie katika nyumba ambayo kuna karamu na kuketi humo ili kula na kunywa. 9Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu, aliye Mungu wa Israeli: "Mbele ya macho yako na katika siku zako nitakomesha sauti zote za shangwe na za furaha, nazo sauti za bibi arusi na BWANA arusi mahali hapa.

10"Utakapowaambia watu hawa mambo

haya yote na wakakuuliza, 'Kwa nini BWANA
ameamuru maafa makubwa kama haya dhidi
yetu? Tumefanya kosa gani? Tumetenda
dhambi gani dhidi ya BWANA, Mungu wetu?'
11Basi waambie, 'Ni kwa sababu baba zenu
waliniacha mimi,' wakafuata miungu mingine
kuitumikia na kuiabudu. Waliniacha mimi na
hawakuishika sheria yangu asema BWANA.
12Lakini ninyi mmetenda kwa uovu zaidi kuliko
baba zenu. Tazama jinsi ambavyo kila mmoja
wenu anafuata ukaidi wa moyo wake mbaya
badala ya kunitii mimi. 13Kwa hiyo nitawaondoa
katika nchi hii na kuwatupa katika nchi ambayo
ninyi wala baba zenu hamkuijua, nako huko
mtaitumikia miungu mingine usiku na mchana,
kwa maana sitawapa fadhili zangu huko.'

14"Hata hivyo, siku zinakuja,'' asema
BWANA, "Wakati ambapo watu hawatasema
tena, 'Hakika kama BWANA aishivyo,
aliyewapandisha Waisraeli kutoka Misri,' 15bali
watasema, 'Hakika kama BWANA aishivyo,
aliyewatoa wana wa Israeli kutoka katika nchi ya
kaskazini na nchi zote ambako alikuwa
amewafukuzia.' Maana nitawarudisha katika
nchi niliyowapa baba zao.

16"Lakini sasa nitawaagiza wavuvi wengi,''
asema BWANA, "nao watawavua. Baada ya hilo
nitawaagizia wawindaji wengi, nao watawawinda
kwenye kila mlima na kilima na katika nyufa za
miamba. 17Macho yangu yanaziona njia zao
zote, hazikufichika kwangu, wala dhambi yao
haikusitirika. 18Nitawalipiza maradufu kwa ajili ya
uovu wao na dhambi yao, kwa sababu
wameinajisi nchi yangu kwa maumbo yasiyo na
uhai ya vinyago vyao vibaya na kuujaza urithi
wangu na sanamu za kuchukiza.''

19Ee BWANA, nguvu zangu na ngome
yangu,
kimbilio langu wakati wa taabu,
kwako mataifa yatakujia
kutoka miisho ya dunia na kusema,
"Baba zetu hawakuwa na cho chote zaidi ya
miungu ya uongo,
sanamu zisizofaa kitu ambazo
hazikuwafaidia lo lote.
20Je, watu hujitengenezea miungu yao
wenyewe?
Naam, lakini hao si miungu!''

21"Kwa hiyo nitawafundisha,
wakati huu nitawafundisha nguvu zangu
na uwezo wangu.
Ndipo watakapojua
kuwa jina langu ndimi BWANA.

Dhambi Ya Yuda Na Adhabu Yake

17 ''Dhambi ya Yuda imechorwa kwa
kalamu ya chuma,
imeandikwa kwa ncha ya almasi,
kwenye vibao vya mioyo yao
na kwenye pembe za madhabahu zao.
2Hata watoto wao wanakumbuka madhabahu
zao na nguzo za Ashera[a]
kandokando ya miti iliyotanda
na juu ya vilima virefu.
3Mlima wangu katika nchi pamoja na utajiri
na hazina zako zote
nitazitoa ziwe nyara,
pamoja na mahali pako pa juu pa
kuabudia miungu
kwa sababu ya dhambi katika nchi yako
yote.
4Kwa kosa lako mwenyewe,
utaupoteza urithi niliokupa.
Nitakufanya mtumwa wa adui zako
katika nchi usiyoijua,
kwa kuwa umeiwasha hasira yangu,
nayo itawaka milele.''

5Hili ndilo asemalo BWANA:

"Amelaaniwa yeye amtegemeaye
mwanadamu,
ategemeaye mwenye mwili kwa ajili ya
nguvu zake,
ambaye moyo wake umemwacha BWANA.
6Atakuwa kama kichaka cha jangwani,
hataona mafanikio yatakapokuja.
Ataishi katika sehemu zisizo na maji,
katika nchi ya chumvi
ambapo hakuna ye yote aishiye humo.

7"Lakini amebarikiwa mtu ambaye tumaini lake
ni katika BWANA,
ambaye matumaini yake
ni katika BWANA.
8Atakuwa kama mti uliopandwa kando ya maji
uenezao mizizi yake karibu na kijito cha
maji.
Hauogopi wakati wa joto ujapo,
majani yake ni mabichi daima.

---

a2 "Nguzo za Ashera" ni mfano wa "mungu mke" Ashera.

Hauna hofu katika mwaka wa ukame
na hautaacha kuzaa matunda."

9Moyo ni mdanganyifu kuliko vitu vyote,
ni mwovu kupita kiasi.
Ni nani awezaye kuujua?

10"Mimi BWANA huchunguza moyo
na kuzijaribu nia,
kumlipa mtu kwa kadiri ya mwenendo wake,
kwa kadiri ya matendo yake
yanavyostahili."

11Kama kwale aanguaye mayai asiyoyataga,
ndivyo alivyo mtu apataye mali kwa njia
zisizo za haki.
Maisha yake yafikapo katikati, siku
zitamwacha
na mwishoni atabainika kuwa
mpumbavu.

12Kiti cha enzi kilichotukuzwa, kilichoinuliwa
tangu mwanzo,
ndiyo sehemu yetu ya mahali patakatifu.
13Ee BWANA, uliye tumaini la Israeli,
wote wakuachao wataaibika.
Wale wanaogeukia mbali nawe
wataandikwa mavumbini
kwa sababu wamemwacha BWANA,
chemchemi ya maji yaliyo hai.

14Uniponye, Ee BWANA, nami
nitaponyeka,
uniokoe nami nitaokoka,
kwa maana ni wewe ndiwe ninayekusifu.
15Huendelea kuniambia,
"Liko wapi neno la BWANA?
Sasa na litimie!"
16Sijakukimbia na kuacha kuwa mchungaji wako,
unajua sijaitamani siku ya kukata tamaa.
Kile kipitacho midomoni mwangu ki wazi
mbele yako.

17Usiwe kwangu kitu cha kunitia hofu kuu,
Wewe ndiwe kimbilio langu katika siku ya
maafa.
18Watesi wangu na waaibishwe,
lakini nilinde mimi nisiaibike,
wao na watiwe hofu kuu,
lakini unilinde mimi na hofu kuu.
Uwaletee siku ya maafa,
waangamize kwa maangamizi maradufu

Kuiadhimisha Sabato

19Hili ndilo BWANA aliloniambia: "Nenda ukasimame kwenye lango la watu, mahali ambako wafalme wa Yuda huingilia na kutokea, simama pia kwenye malango mengine yote ya Yerusalemu. 20Waambie, 'Sikieni neno la BWANA, Enyi wafalme wa Yuda nanyi watu wote wa Yuda na kila mmoja aishiye Yerusalemu apitaye katika malango haya. 21Hili ndilo asemalo BWANA: Jihadharini msije mkabeba mzigo siku ya Sabato, wala kuingiza mzigo kupitia malango ya Yerusalemu. 22Msitoe mizigo nje ya nyumba zenu wala kufanya kazi yo yote wakati wa Sabato, lakini itakaseni siku ya Sabato, kama nilivyowaamuru baba zenu. 23Hata hivyo hawakusikiliza wala kujali, walishupaza shingo zao na hawakutaka kusikia wala kukubali marudi. 24Lakini mkiwa waangalifu katika kunitii, asema BWANA, nanyi msipoleta mzigo wo wote kupitia malango ya mji huu wakati wa Sabato, lakini mkaitakasa siku ya Sabato kwa kutofanya kazi siku hiyo, 25ndipo wafalme wakaao juu ya kiti cha enzi cha Daudi, wataingia kupitia malango ya mji huu pamoja na maafisa wao. Wao na maafisa wao watakuja wakiwa wamepanda magari na farasi, wakiandamana na watu wa Yuda na wale waishio Yerusalemu, nao mji huu utakaliwa na watu daima. 26Watu watakuja kutoka miji ya Yuda na vijiji vinavyoizunguka Yerusalemu, kutoka nchi ya Benyamini na chini ya vilima vya magharibi, kutoka nchi ya vilima na Negebu, wakileta sadaka za kuteketezwa na dhabihu, sadaka za nafaka, uvumba na sadaka za shukrani kwenye nyumba ya BWANA. 27Lakini ikiwa hamtanitii mimi kwa kuitakasa Sabato na kwa kutochukua mzigo wo wote mnapoingia katika malango ya Yerusalemu wakati wa Sabato, basi nitawasha moto usiozimika katika malango ya Yerusalemu utakaoteketeza ngome zake.' "

Katika Nyumba Ya Mfinyanzi

18 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA: 2"Shuka uende mpaka kwenye nyumba ya mfinyanzi, nami huko nitakupa ujumbe wangu." 3Kwa hiyo nikashuka mpaka kwenye nyumba ya mfinyanzi, nikamkuta akifinyanga kwa gurudumu lake. 4Lakini chombo alichokuwa akikifinyanga kutokana na udongo kilivunjika mikononi mwake, hivyo mfinyanzi akakifanya kuwa chombo kingine, umbo jingine kama vile ilivyoonekana vema kwake yeye.

5Kisha neno la BWANA likanijia kusema:
6''Ee nyumba ya Israeli, je, siwezi kuwafanyia
kama huyu mfinyanzi afanyavyo?'' Asema
BWANA. ''Kama vile udongo ulivyo katika
mikono ya mfinyanzi, ndivyo mlivyo katika
mkono wangu, Ee nyumba ya Israeli. 7Ikiwa
wakati wo wote nikitangaza kuwa taifa au ufalme
utang'olewa, utaangushwa na kuangamizwa,
8ikiwa lile taifa nililolionya litatubia uovu wake,
ndipo nitakapokuwa na huruma wala sitawapiga
kwa maafa niliyokuwa nimekusudia kwa ajili yao.
9Ikiwa wakati mwingine nitatangaza kuwa taifa
ama utawala ujengwe na kusimikwa, 10ikiwa
utafanya maovu mbele zangu na hukunitii, ndipo
nitakapoghairi makusudio yangu mema
niliyokuwa nimeyakusudia kwa ajili yake.
11''Basi kwa hiyo waambie watu wa Yuda na
wale waishio Yerusalemu, 'Hili ndilo asemalo
BWANA: Tazama! ninaandaa maafa kwa ajili
yenu nami ninabuni mabaya dhidi yenu. Kwa
hiyo geukeni kutoka katika njia zenu mbaya, kila
mmoja wenu, tengenezeni njia zenu na matendo
yenu.' 12Lakini wao watajibu, 'Hakuna faida.
Tutaendelea na mipango yetu wenyewe, kila
mmoja wetu atafuata ukaidi wa moyo wake
mbaya.' ''

13Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA:

''Ulizia miongoni mwa mataifa:
Ni nani alishasikia jambo kama hili?
Jambo la kutisha sana limefanywa
na Bikira Israeli.
14Je, barafu ya Lebanoni
hutoweka kwenye mitelemko yake ya
mawe wakati wo wote?
Je, maji yake baridi yatokayo katika vyanzo
vilivyo mbali
yamekoma kutiririka wakati wo wote?
15Lakini watu wangu wamenisahau mimi,
wanafukizia uvumba sanamu zisizofaa
kitu,
zilizowafanya wajikwae katika njia zao na
katika mapito ya zamani.
Zimewafanya wapite kwenye vichochoro
Na kwenye barabara ambazo
hazikujengwa.
16Nchi yao itaharibiwa,
kitu cha kudharauliwa daima,
wote wapitao karibu nayo watashangaa
na kutikisa vichwa vyao.
17Kama upepo utokao mashariki,
nitawatawanya mbele ya adui zao,
nitawaonyesha mgongo wangu wala sio
uso,
katika siku ya maafa yao."

18Wakasema, "Njoni, tutunge hila dhidi ya
Yeremia, kwa kuwa kufundisha sheria kwa
kuhani hakutapotea, wala shauri litokalo kwa
mwenye hekima, wala neno la manabii. Hivyo
njoni, tumshambulie kwa ndimi zetu na tusijali
cho chote asemacho.''

19Nisikilize, Ee BWANA,
sikia wanayosema washitaki wangu!
20Je, mema yalipwe kwa mabaya?
Lakini wao wamenichimbia shimo.
Kumbuka kwamba nilisimama mbele yako
na kunena mema
kwa ajili yao ili wewe ugeuze hasira
yako kali mbali nao.
21Kwa hiyo uwaache watoto wao waone njaa,
uwaache wauawe kwa makali ya
upanga.
Wake zao na wasiwe na watoto na wawe
wajane,
waume wao na wauawe,
nao vijana wao waume wachinjwe kwa
upanga vitani.
22Kilio na kisikike kutoka kwenye nyumba zao
ghafula uwaletapo adui dhidi yao,
kwa kuwa wamechimba shimo ili
kunikamata
na wamefichia miguu yangu mitego.
23Lakini unajua, Ee BWANA,
hila zao zote za kuniua.
Usiyasamehe makosa yao
wala usifute dhambi zao mbele za
macho yako.
Wao na waangamizwe mbele zako,
uwashughulikie wakati wa hasira yako.

Gudulia La Udongo Lililovunjika

19 Hili ndilo asemalo BWANA: "Nenda
ukanunue gudulia la udongo kutoka
kwa mfinyanzi. Wachukue baadhi ya wazee wa
watu na wa makuhani 2na mtoke mwende
mpaka kwenye bonde la Ben Hinomu, karibu na
ingilio la Lango la Vigae. Huko tangaza maneno
ninayokuambia, 3nawe useme, 'Sikieni neno la
BWANA, enyi wafalme wa Yuda na watu wa
Yerusalemu. Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
Mungu wa Israeli asemalo: Sikilizeni! Nitaleta
maafa mahali hapa ambayo yatafanya masikio
ya kila mmoja atakayesikia habari zake

yawashe. [4]Kwa kuwa wameniacha na kupafanya
mahali hapa kuwa pa miungu ya kigeni,
wameiteketezea sadaka miungu ambayo wao
wala baba zao wala wafalme wa Yuda kamwe
hawakuijua, nao wamelijaza eneo hili kwa damu
isiyo na hatia. [5]Wamejenga mahali pa juu pa
kuabudia miungu pa Baali ili kuteketeza wana
wao katika moto kama sadaka kwa Baali, kitu
ambacho sikukiamuru wala kukitaja, wala
hakikuingia akilini mwangu. [6]Hivyo jihadharini,
siku zinakuja, asema BWANA, wakati watu
hawatapaita tena mahali hapa Tofethi ama
Bonde la Ben Hinomu, bali Bonde la Machinjo.

[7]" 'Nitaiharibu mipango ya Yuda na
Yerusalemu mahali hapa. Nitawafanya
waanguke kwa upanga mbele ya adui zao,
katika mikono ya wale watafutao uhai wao, nami
nitaitoa mizoga yao kuwa chakula cha ndege wa
angani na wanyama wa nchi. [8]Nitauharibu mji
huu na kuufanya kitu cha kudharauliwa, wote
wapitao karibu watashangaa na wataudhihaki
kwa ajili ya majeraha yake yote. [9]Nitawafanya
wao kula nyama ya wana wao na binti zao, kila
mmoja atakula nyama ya mwenzake wakati wa
dhiki ya kuzungukwa na jeshi lililowekwa juu yao
na adui wanaotafuta uhai wao.'

[10]"Kisha livunje lile gudulia wakati wale walio
pamoja nawe wanaangalia, [11]uwaambie, 'Hili
ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo:
Nitalivunja taifa hili na mji huu kama gudulia hili
la mfinyanzi lilivyovunjwa, nalo haliwezi
kutengenezeka tena. Watawazika waliokufa
huko Tofethi hata isiwepo nafasi zaidi. [12]Hivi
ndivyo nitakavyopafanya mahali hapa na kwa
wale waishio ndani yake, asema BWANA.
Nitaufanya mji huu kama Tofethi. [13]Nyumba
zilizoko Yerusalemu na zile za wafalme wa Yuda
zitatiwa unajisi kama mahali hapa, yaani,
Tofethi. Nyumba zote ambazo walifukiza
uvumba juu ya mapaa yake kwa jeshi lote la
angani na kumimina dhabihu ya kinywaji kwa
miungu mingine.' "

[14]Kisha Yeremia akarudi kutoka Tofethi,
mahali ambapo BWANA alikuwa amemtuma
kutoa unabii, akasimama katika ua wa hekalu la
BWANA na kuwaambia watu wote, [15]"Hili ndilo
BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli
asemalo: 'Sikilizeni! Nitaleta juu ya mji huu
pamoja na vijiji vinavyouzunguka kila maafa
niliyosema dhidi yake, kwa sababu wamekuwa
na shingo ngumu na hawakuyasikiliza maneno
yangu.' "

Yeremia Ateswa Na Pashuri

20 Ikawa kuhani Pashuri mwana wa Imeri,
mkuu wa maafisa wa hekalu la
BWANA, alipomsikia Yeremia akitoa unabii juu
ya mambo haya, [2]akaamuru Yeremia nabii
apigwe na kufungwa katika mkatale katika
Lango la Juu la Benyamini katika hekalu la
BWANA. [3]Siku ya pili Pashuri alipomwachia
kutoka kwenye mkatale, Yeremia akamwambia,
"BWANA hakukuita jina lako kuwa Pashuri bali
Magor-Misabibu[a]. [4]Kwa kuwa hili ndilo asemalo
BWANA: 'Nitakufanya kuwa hofu kuu kwako
wewe mwenyewe na rafiki zako wote, kwa
macho yako mwenyewe utawaona wakianguka
kwa upanga wa adui zao. Nitawatia Wayahudi
wote mikononi mwa mfalme wa Babeli, ambaye
atawachukuwa na kuwapeleka Babeli ama
awauwe kwa upanga. [5]Nitatia utajiri wote wa mji
huu kwa adui zao, yaani, mazao yao yote, vitu
vyao vyote vya thamani na hazina zote za
wafalme wa Yuda. Watavitwaa kwa nyara na
kuvipeleka Babeli. [6]Nawe Pashuri pamoja na
wote waishio katika nyumba yako mtakwenda
uhamishoni Babeli. Mtafia humo na kuzikwa,
wewe na rafiki zako wote ambao umewatabiria
uongo.' "

Malalamiko Ya Yeremia

[7]Ee BWANA, umenidanganya,
nami nikadanganyika,
wewe una nguvu kuliko mimi,
nawe umenishinda.
Ninadharauliwa mchana kutwa,
kila mmoja ananidhihaki.
[8]Kila ninenapo, ninapiga kelele nikitangaza
ukatili na uharibifu.
Kwa hiyo neno la BWANA limeniletea
matukano
na mashutumu mchana kutwa.
[9]Lakini kama nikisema, "Sitamtaja
wala kusema tena kwa jina lake,"
neno lake linawaka ndani ya moyo wangu
kama moto,
moto uliofungwa ndani ya mifupa yangu.
Nimechoka sana kwa kulizuia ndani
mwangu,
kweli, siwezi kujizuia.
[10]Ninasikia minong'ono mingi,
"Hofu iko pande zote!

a[3] "Magor Misabibu" maana yake "Hofu kuu kila upande."

Mshitakini! Twendeni tumshitaki!''
Rafiki zangu wote
wananisubiri niteleze, wakisema,
"Labda atadanganyika, kisha tutamshinda
na kulipiza kisasi juu yake.''

11Lakini BWANA yu pamoja nami
kama shujaa mwenye nguvu,
hivyo washitaki wangu watajikwaa na
kamwe hawatashinda.
Watashindwa nao wataaibika kabisa,
kukosa adabu kwao hakutasahauliwa.
12Ee BWANA Mwenye Nguvu,
wewe umjaribuye mwenye haki na
kupima moyo na nia,
na nione ukilipiza kisasi juu yao,
kwa maana kwako nimeliweka shauri
langu.

13Mwimbieni BWANA!
mpeni BWANA sifa!
Huokoa uhai wa mhitaji kutoka mikononi
mwa waovu.

14Ilaaniwe siku niliyozaliwa!
Nayo isibarikiwe ile siku mama yangu
aliyonizaa!
15Alaaniwe mtu yule aliyemletea baba yangu
habari,
yule aliyemfanya afurahi sana, akisema,
"Mtoto amezaliwa kwako tena mtoto wa
kiume!''
16Mtu huyo na awe kama miji ile ambayo
BWANA Mungu aliiangamiza bila
huruma.
Yeye na asikie maombolezo asubuhi
na kilio cha vita wakati wa adhuhuri,
17kwa sababu hakuniua nikiwa tumboni,
hivyo mama yangu angekuwa kaburi langu,
nalo tumbo lake la uzazi lingebaki kuwa
kubwa daima.
18Kwa nini basi nilitoka tumboni ili kuona
taabu na huzuni
na kuzimaliza siku zangu kwa aibu?

Mungu Anakataa Ombi La Sedekia

21 Neno lilimjia Yeremia kutoka kwa BWANA wakati mfalme Sedekia alipowatuma Pashuri mwana wa Malkiya na kuhani Sefania mwana wa Maaseya kwake kusema: 2''Tuulizie sasa kwa BWANA kwa sababu Nebukadneza mfalme wa Babeli anatushambulia. Labda BWANA atatenda maajabu kwa ajili yetu kama nyakati zilizopita ili Nebukadneza atuondokee.''

3Lakini Yeremia akawajibu, ''Mwambieni Sedekia, 4'Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli asemalo: Ninakaribia kuwageuzia silaha za vita zilizo mikononi mwenu, ambazo mnatumia kupigana na mfalme wa Babeli na Wakaldayo ambao wako nje ya ukuta wakiwazunguka kwa jeshi. Nami nitawakusanya ndani ya mji huu. 5Mimi mwenyewe nitapigana dhidi yenu kwa mkono wangu ulionyooshwa na mkono wa nguvu kwa hasira na ghadhabu kali na ukali mwingi. 6Nitawaangamiza waishio katika mji huu, watu na wanyama, nao watauawa kwa tauni ya kutisha. 7Baada ya hayo, nitamtia Sedekia mfalme wa Yuda, maafisa wake na watu wa mji huu watakaonusurika tauni, upanga na njaa mkononi mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli na kwa adui zao wale wanaotafuta uhai wao. Atawaua kwa upanga, hatakuwa na rehema juu yao au huruma wala kuwasikitikia,' asema BWANA.

8"Zaidi ya hayo, waambie watu hawa, 'Hili ndilo asemalo BWANA: Tazama, naweka mbele yenu njia ya uzima na njia ya mauti. 9Ye yote atakayekaa katika mji huu atakufa kwa upanga, njaa au tauni. Lakini ye yote atakayetoka na kujisalimisha kwa Wakaldayo ambao wameuzunguka mji huu kwa jeshi atanusurika, naye ataishi. 10''Nimekusudia kuufanyia mji huu baya wala si jema. Utatiwa mikononi mwa mfalme wa Babeli naye atauteketeza kwa moto, asema BWANA.'

11"Zaidi ya hayo, iambie nyumba ya kifalme ya Yuda, 'Sikia neno la BWANA, 12Ewe nyumba ya Daudi, hili ndilo BWANA asemalo:

"Hukumuni kwa haki kila asubuhi,
Mwokoeni kutoka mikononi mwa
mdhalimu
yeye aliyetekwa nyara,
la sivyo ghadhabu yangu italipuka na
kuwaka kama moto
kwa sababu ya uovu mlioufanya,
itawaka na hakuna wa kuizima.
13Niko kinyume nawe, Ee Yerusalemu,
wewe uishiye juu ya bonde hili
kwenye uwanda wa juu wa miamba,
asema BWANA,
wewe usemaye, ''Ni nani awezaye kuja
kinyume chetu?

Nani ataingia mahali pa kimbilio letu?''
14Nitawaadhibu kama istahilivyo
matendo yenu,
nitawasha moto katika misitu yenu
ambao utateketeza kila kitu
kinachowazunguka ninyi,' ''
asema BWANA.

Hukumu Dhidi Ya Wafalme Waovu

22 Hili ndilo asemalo BWANA: "Shuka kwenye jumba la kifalme la mfalme wa Yuda na utangaze ujumbe huu huko: 2'Sikia neno la BWANA, Ee mfalme wa Yuda, wewe uketiye kwenye kiti cha enzi cha Daudi, wewe, maafisa wako na watu wako mnaokuja kwa kupitia malango haya." 3Hili ndilo BWANA asemalo: "Tenda kwa haki na kwa adili. Mwokoe kutoka mkononi mwa mdhalimu yeye aliyetekwa. Usimtendee mabaya wala ukatili mgeni, yatima au mjane na usimwage damu isiyo na hatia mahali hapa. 4Kwa kuwa kama ukiwa mwangalifu kushika maagizo haya, ndipo wafalme watakaokalia kiti cha enzi cha Daudi watakapoingia kupitia malango ya jumba hili la kifalme, wakiwa wamepanda magari na farasi huku wakifuatana na maafisa wao na watu wao. 5Lakini kama hukuyatii maagizo haya, asema BWANA, ninaapa kwa nafsi yangu kwamba jumba hili litakuwa gofu.' ''

6Kwa kuwa hili ndilo BWANA asemalo kuhusu jumba la kifalme la mfalme wa Yuda:

"Ingawa uko kama Gileadi kwangu,
kama kilele cha Lebanoni,
hakika nitakufanya uwe kama jangwa,
kama miji ambayo haijakaliwa na watu.
7Nitawatuma waharabu dhidi yako,
kila mtu akiwa na silaha zake,
nao watazikata boriti zako nzuri za mierezi
na kuzitupa motoni.

8"Watu kutoka mataifa mengi watapitia karibu na mji huu na kuulizana, 'Kwa nini BWANA amefanya jambo la namna hii juu ya mji huu mkubwa?' 9Nalo jibu litakuwa: 'Kwa sababu wameliacha agano la BWANA, Mungu wao na wameabudu na kuitumikia miungu mingine.' ''

10Usimlilie yeye aliyekufa wala
usimwombolezee,
badala yake, afadhali umlilie kwa uchungu
yule aliyehamishwa,
kwa sababu kamwe hatairudia
wala kuiona tena nchi yake alikozaliwa.

11Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA kuhusu Shalumu[a] mwana wa Yosia, aliyeingia mahali pa baba yake kama mfalme wa Yuda, lakini ameondoka mahali hapa: "Yeye kamwe hatarudi tena. 12Atafia huko mahali walipompeleka kuwa mateka, hataiona tena nchi hii."

13"Ole wake yeye ajengaye jumba lake la kifalme
kwa njia ya dhuluma,
vyumba vyake vya juu kwa udhalimu,
akiwatumikisha watu wa nchi yake
pasipo malipo,
bila kuwalipa kwa utumushi wao.
14Asemaye, 'Nitajijengea jumba kubwa la kifalme
na vyumba vya juu vyenye nafasi
kubwa.'
Hivyo anaweka ndani yake madirisha
makubwa,
huweka mbao za mierezi na kuipamba
kwa rangi nyekundu.

15Je, inakufanya kuwa mfalme
kwa kuongeza idadi ya mierezi?
Je, baba yako hakuwa na chakula na
kinywaji?
Alifanya yaliyo sawa na haki,
hivyo yeye akafanikiwa katika yote.
16Aliwatetea maskini na wahitaji,
hivyo yeye akafanikiwa katika yote,
Je, hiyo si ndiyo maana ya kunifahamu
mimi?''
Asema BWANA.
17"Lakini macho yako na moyo wako
vimeelekezwa tu katika mapato ya
udhalimu,
kwa kumwaga damu isiyo na hatia,
kwa uonevu na ukatili.''

18Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA kuhusu Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda:

"Hawatamwombolezea wakisema:
'Ole, ndugu yangu! Ole umbu langu!
Hawatamwombolezea wakisema:
'Ole, BWANA wangu! Ole, fahari yake!'
19Atazikwa maziko ya punda,
ataburutwa na kutupwa
nje ya malango ya Yerusalemu."

---

a11 "Shalumu" ambaye pia anaitwa "Yehoahazi.''

20"Panda Lebanoni ukapige kelele,
sauti yako na isikike huko Bashani,
piga kelele toka Abarimu,
kwa kuwa wale wote waliojiunga nawe
wameangamizwa.
21Nilikuonya wakati ulipojisikia kwamba uko
salama,
lakini ulisema, 'Mimi sitasikiliza!'
Hii imekuwa ndiyo kawaida yako tangu
ujana wako,
hujanitii mimi.
22Upepo utawaondoa wachungaji wako wote,
wale ulioungana nao watakwenda
uhamishoni.
Kisha utaaibika na kufedheheka
kwa sababu ya uovu wako wote.
23Wewe uishiye Lebanoni[a],
wewe uliyetulia kwenye majengo ya
mierezi,
tazama jinsi utakavyoomboleza maumivu
makali yatakapokupata,
maumivu kama yale ya mwanamke
mwenye utungu wa kuzaa!
24"Hakika kama niishivyo,'' asema BWANA,
"hata kama wewe, Yekonia[b] mwana wa
Yehoyakimu[c] mfalme wa Yuda, ungekuwa pete
yangu ya mhuri katika mkono wangu wa kuume,
bado ningekung'oa utoke hapo. 25Nitakutia
mikononi mwa wale wanaotafuta uhai wako,
wale unaowaogopa, yaani Nebukadneza mfalme
wa Babeli na kwa Wakaldayo. 26Nitakutupa
mbali wewe na mama aliyekuzaa mwende katika
nchi nyingine, ambayo hakuna hata mmoja
wenu aliyezaliwa huko, nanyi mtafia huko.
27Kamwe hamtarudi katika nchi mliyotamani
kuirudia."

28Je, huyu Yekonia ni mtu aliyedharauliwa,
chungu kilichovunjika,
tena chombo kisichotakiwa na mtu ye
yote?
Kwa nini yeye na watoto wake watupwe nje,
kwa nguvu na kutupwa kwenye nchi
wasioijua?
29Ee nchi, nchi, nchi,
sikia neno la BWANA!
30Hili ndilo BWANA asemalo:
''Mwandike huyu mtu kama asiye na
mtoto,
mtu ambaye hatafanikiwa maisha yake yote,
kwa maana hakuna mtoto wake
atakayefanikiwa,
kukaa kwenye kiti cha enzi cha Daudi
wala kuendelea kutawala katika Yuda."

Tawi La Haki

23 "Ole wa wachungaji wanaoharibu na kutawanya kondoo wa malisho yangu!'' Asema BWANA. 2Kwa hiyo hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, analowaambia wachungaji wanaowachunga watu wangu: "Kwa sababu mmelitawanya kundi langu, na kuwafukuzia mbali wala hamkuwatunza, basi mimi nitawaadhibu kwa ajili ya uovu mliofanya,'' asema BWANA. 3"Mimi mwenyewe nitayakusanya mabaki ya kundi langu kutoka nchi zote ambazo nimewafukuzia nami nitawarudisha katika malisho yao, mahali ambapo watazaa na kuongezeka idadi yao. 4Nitaweka wachungaji juu yao ambao watawachunga, nao hawataogopa tena au kutishwa, wala hatapotea hata mmoja," asema BWANA.

5BWANA asema, "siku zinakuja,
nitakapomwinulia Daudi Tawi lenye
haki,
Mfalme atakayetawala kwa hekima
na kutenda lililo haki na sawa katika
nchi.
6Katika siku zake, Yuda ataokolewa
na Israeli ataishi salama.
Hili ndilo jina atakaloitwa kwalo:
BWANA Haki Yetu.

7''Hivyo basi, siku zinakuja, wakati ambapo watu hawatasema tena, 'Hakika kama BWANA aishivyo, aliyewapandisha Waisraeli kutoka nchi ya Misri,' 8bali watasema, 'Hakika kama aishivyo BWANA, aliyewatoa wazao wa Israeli katika nchi ya kaskazini na katika nchi zote alizokuwa amewafukuzia,' asema BWANA. Ndipo wataishi katika nchi yao wenyewe.''

Manabii Wasemao Uongo

9Kuhusu manabii:

Moyo wangu umevunjika ndani yangu,
mifupa yangu yote inatetemeka.
Nimekuwa kama mtu aliyelewa,
kama mtu aliyelemewa na divai,
kwa sababu ya BWANA

a23"Lebanoni" hapa ina maana "Jumba la Kifalme huko Yerusalemu.''
b24"Yekonia" au "Konia" kwa Kiebrania ni jina jingine la "Yehoiakini.''
c24 "Yehoyakimu" ni jina jingine la "Yehoyakini.''

na maneno yake matakatifu.
10Nchi imejaa wazinzi,
kwa sababu ya laana nchi imekauka
na malisho yaliyoko nyikani yamekauka.
Mwenendo wa manabii ni mbaya
na mamlaka yao si ya haki.

11"Nabii na kuhani wote si wacha Mungu,
hata hekaluni mwangu ninaona uovu wao,''
asema BWANA.
12"Kwa hiyo mapito yao yatakuwa utelezi,
watafukuziwa mbali gizani na huko
wataanguka.
Nitaleta maafa juu yao
katika mwaka wa kuadhibiwa kwao,"
asema BWANA.

13"Miongoni mwa manabii wa Samaria
nililiona jambo la kuchukiza:
Walitabiri kwa Baali
na kuwapotosha Israeli watu wangu.
14Nako miongoni mwa manabii wa Yerusalemu
nimeona jambo baya sana:
Wanafanya uzinzi na kuenenda katika
uongo.
Wanatia nguvu mikono ya watenda mabaya,
kwa ajili hiyo hakuna ye yote
anayeachana na uovu wake.
Wote wako kama Sodoma kwangu,
watu na Yerusalemu wako kama
Gomora.''
15Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo kuhusu manabii:

"Nitawafanya wale chakula kichungu
na kunywa maji yaliyotiwa sumu,
kwa sababu kutokana na manabii wa
Yerusalemu
kutokumcha Mungu kumeenea
katika nchi yote."

16Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo:

"Msisikilize wanachowatabiria manabii,
wanawajaza matumaini ya uongo.
Wanasema maono kutoka katika akili zao
wenyewe,
hayatoki katika kinywa cha BWANA.
17Huendelea kuwaambia wale wanaonidharau
mimi kwamba,
BWANA asema: 'Mtakuwa na amani.'
Kwa wale wote wafuatao ugumu wa mioyo
yao
husema, 'Hakuna dhara litakalowapata.'
18Lakini ni yupi miongoni mwao aliyesimama
katika baraza la BWANA
ili kuona au kusikia neno lake?
Ni nani aliyesikiliza na kusikia neno lake?
19Tazama, dhoruba ya BWANA
itapasuka kwa ghadhabu,
kisulisuli kitazunguka zunguka
juu ya vichwa vya waovu.
20Hasira ya BWANA haitageuka
mpaka amelitimiza kusudi la moyo
wake.
Siku zijazo mtalifahamu kwa wazi.
21Mimi sikuwatuma manabii hawa,
lakini bado wamekimbia wakitangaza
ujumbe wao,
Mimi sikusema nao,
lakini wametabiri.
22Lakini kama wangesimama barazani mwangu,
wangetangaza maneno yangu kwa watu
wangu,
nao wangewageuza kutoka katika njia zao
mbaya
na kutoka katika matendo yao maovu

23BWANA asema,
''Je, mimi ni Mungu aliyeko hapa karibu tu,
wala si Mungu aliyeko pia mbali?
24BWANAa asema, ''Je, mtu ye yote
aweza kujificha
mahali pa siri ili nisiweze kumwona?''
''Je! Mimi sikuijaza mbingu na nchi?''

25"Nimesikia wanayoyasema manabii, hao wanaotabiri uongo kwa jina langu. Wanasema, 'Nimeota ndoto! Nimeota ndoto! 26Mambo haya yataendelea mpaka lini ndani ya mioyo ya hawa manabii wa uongo, ambao hutabiri maono ya uongo ya akili zao wenyewe? 27Wanadhani ndoto wanazoambiana wao kwa wao zitawafanya watu wangu walisahau jina langu, kama baba zao walivyolisahau jina langu kwa kumwabudu Baali. 28Mwache nabii aliye na ndoto aseme ndoto yake, lakini yule aliye na neno langu na alisema kwa uamimifu. Kwa maana jani kavu lina uhusiano gani na ngano?'' asema BWANA. 29''Je, neno langu si kama moto?'' Asema BWANA, ''nalo ni kama nyundo ivunjayo mwamba vipande vipande?
30''Kwa hiyo, niko kinyume na manabii wanaoibiana maneno kana kwamba ni yangu,'' asema BWANA. 31''Naam, mimi niko kinyume na

manabii wanaotikisa ndimi zao wenyewe na
kusema, 'BWANA asema.' [32]Kweli, niko
kinyume na hao wanaotabiri ndoto za uongo,''
asema BWANA. Wanazisimulia na kuwapotosha
watu wangu kwa uongo wao bila kujali, lakini
sikuwatuma wala sikuwaweka. Hawawafaidii
watu hawa hata kidogo,'' asema BWANA.

Maneno Ya Uongo Na Manabii Wa Uongo

[33]Watu hawa, au nabii, au kuhani
watakapokuuliza, "Mzigo wa BWANA ni nini?"
Wewe utawaambia, "Ninyi ndio mzigo, nami
nitawavua kama vazi, asema BWANA. [34]Kwa
habari ya nabii, kuhani, au wale watu wasemao,
"Mzigo wa BWANA,'' nitawaadhibu wao na
nyumba zao. [35]Hivyo mtaambiana kila mmoja na
mwenzake, miongoni mwenu: 'BWANA amejibu
nini?' au 'BWANA amesema nini?' [36]Lakini
kamwe msiseme tena, 'Nina mzigo wa BWANA,'
kwa sababu kila neno la mtu binafsi linakuwa
mzigo wake mwenyewe na hivyo kupotosha
maneno ya Mungu aliye hai, BWANA Mwenye
Nguvu, Mungu wetu. [37]Hivi ndivyo
utakavyoendelea kumwuliza nabii: 'BWANA
amekujibu nini?' Au 'je, BWANA amesema nini?'
[38]Ingawa unadai, 'Huu ni mzigo wa BWANA,' hili
ndilo BWANA asemalo: Ulitumia maneno, 'Huu
ndio mzigo wa BWANA,' hata ingawa
nilikuambia kuwa kamwe usiseme, 'Huu ni
mzigo wa BWANA.' [39]Kwa hiyo, hakika
nitakusahau na kukutupa mbali na uso wangu
pamoja na mji niliowapa ninyi na baba zenu.
[40]Nitaleta juu yako fedheha ya kudumu na aibu
ya kudumu ambayo haitasahaulika.''

Vikapu Viwili Vya Tini

24 Baada ya Yekonia mwana wa
Yehoyakimu mfalme wa Yuda pamoja
na maafisa, mafundi stadi na wahunzi wa Yuda
kuchukuliwa kutoka Yerusalemu kwenda Babeli
na Nebukadneza mfalme wa Babeli kwenda
uhamishoni huko Babeli, BWANA akanionyesha
vikapu viwili vya tini vilivyowekwa mbele ya
hekalu la BWANA. [2]Kikapu kimoja kilikuwa na
tini nzuri sana, kama zile za mavuno ya kwanza,
kikapu cha pili kilikuwa na tini dhaifu sana,
mbaya mno zisizofaa kuliwa.

[3]Kisha BWANA akaniuliza, "Je, Yeremia
unaona nini?"

Nikamjibu, ''Ninaona tini zile zilizo nzuri, ni
nzuri sana, lakini zilizo dhaifu, ni mbaya mno
zisizofaa kuliwa.''

[4]Kisha neno la BWANA likanijia: [5]''Hili ndilo
BWANA, Mungu wa Israeli asemalo: 'Kama
zilivyo hizi tini nzuri, ndivyo ninavyowaona kuwa
bora watu wa uhamisho kutoka Yuda,
niliowaondoa kutoka mahali hapa kwenda katika
nchi ya Wakaldayo. [6]Macho yangu yatakuwa juu
yao kwa ajili ya kuwapatia mema, nami
nitawarudisha tena katika nchi hii. Nitawajenga
wala sitawabomoa, nitawapanda wala
sitawang'oa, [7]nitawapa moyo wa kunifahamu
mimi, kwamba mimi ndimi BWANA. Watakuwa
watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao, kwa
maana watanirudia kwa moyo wao wote.

[8]'' 'Lakini kama zilivyo zile tini dhaifu,
ambazo ni mbaya mno zisizofaa kuliwa,' asema
BWANA, 'ndivyo nitakavyomtendea Sedekia
mfalme wa Yuda, maafisa wake na mabaki
wengine kutoka Yerusalemu, kwamba wamebaki
katika nchi hii au wanaishi Misri. [9]Nitawafanya
kuwa chukizo kabisa na kitu cha kulaumiwa
katika mataifa yote ya dunia, watakuwa aibu na
kitu cha kudharauliwa, chombo cha dhihaka na
kulaaniwa, po pote nitakakowafukuzia.
[10]Nitautuma upanga, njaa na tauni dhidi yao
mpaka wawe wameangamia kutoka nchi
niliyowapa wao na baba zao.' ''

Miaka Sabini Ya Kuwa Mateka

25 Neno likamjia Yeremia kuhusu watu
wote wa Yuda katika mwaka wa nne wa
kutawala kwake Yehoiakimu mwana wa Josia
mfalme wa Yuda, ambao ulikuwa mwaka wa
kwanza wa utawala wa Nebukadneza mfalme
wa Babeli. [2]Hivyo nabii Yeremia akawaambia
watu wote wa Yuda na wale wote waishio
Yerusalemu: [3]Kwa miaka ishirini na mitatu,
kuanzia mwaka wa kumi na tatu wa utawala wa
Yosia mwana wa Amoni mfalme wa Yuda
mpaka siku hii ya leo, neno la BWANA limekuwa
likinijia nami nimesema nanyi mara kwa mara
lakini hamkusikiliza.

[4]Ingawa BWANA amewatuma watumishi
wake wote hao manabii kwenu mara kwa mara,
hamkusikiliza wala hamkujali. [5]Wakasema,
''Geukeni sasa, kila mmoja wenu kutoka katika
njia yake mbaya na matendo yake maovu ndipo
mtaweza kukaa katika nchi ambayo BWANA
aliwapa ninyi na baba zenu milele. [6]Msiifuate
miungu mingine ili kuitumikia na kuiabudu,
msinikasirishe kwa vitu ambavyo
mmevitengeneza kwa mikono yenu.''

[7]''Lakini ninyi hamkunisikiliza mimi, tena
mkanikasirisha kwa vitu mlivyovitengeneza kwa
mikono yenu, nanyi mmejiletea madhara juu

yenu wenyewe,'' asema BWANA.

8Kwa hiyo BWANA Mwenye Nguvu asema
hivi: ''Kwa sababu hamkuyasikiliza maneno
yangu, 9nitayaita mataifa yote ya kaskazini na
mtumishi wangu Nebukadneza mfalme wa
Babeli,'' asema BWANA, ''nitawaleta
waishambulie nchi hii na wakazi wake wote na
dhidi ya mataifa yote yanayowazunguka.
Nitawaangamiza kabisa na kuwafanya kitu cha
kuchukiwa na kudharauliwa na kuwa magofu
daima. 10Nitawaondolea sauti ya shangwe na
furaha, sauti ya bibi na BWANA arusi, sauti ya
mawe ya kusagia na mwanga wa taa. 11Nchi hii
yote itakuwa ukiwa na isiyofaa kitu, nayo mataifa
haya yatamtumikia mfalme wa Babeli kwa miaka
sabini.''

12''Lakini miaka sabini itakapotimia,
nitamwadhibu mfalme wa Babeli na taifa lake na
nchi ya Wakaldayo kwa ajili ya hatia yao,''
asema BWANA. ''Nitaifanya kuwa ukiwa milele.''
13Nitaleta juu ya nchi hiyo mambo yote
niliyosema dhidi yake, yote yaliyoandikwa katika
kitabu hiki na kutabiriwa na Yeremia dhidi ya
mataifa yote. 14Wao wenyewe watakuwa
watumwa wa mataifa mengi na wafalme wakuu,
nitawalipizia sawa sawa na matendo yao na kazi
ya mikono yao.''

Kikombe Cha Ghadhabu Ya Mungu

15Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli,
aliloniambia: "Chukua kutoka mkononi mwangu
kikombe hiki kilichojaa mvinyo ya ghadhabu
yangu na kuyanywesha mataifa yote ambayo
ninakutuma kwao. 16Watakapoinywa
watapepesuka na kukasirika sana kwa sababu
ya upanga nitakaoupeleka katikati yao.''

17Hivyo nikakichukua kikombe kutoka
mkononi mwa BWANA na kuyafanya mataifa
yote aliyonituma kwao kukinywa: 18Yaani
Yerusalemu na miji ya Yuda, wafalme wake na
maafisa wake, kuwafanya magofu na kuwa kitu
cha kuchukiza, cha dhihaka na laana, kama
walivyo leo, 19Farao mfalme wa Misri, watumishi
wake, maafisa wake na watu wake wote, 20pia
wageni wote walioko huko, wafalme wote wa
nchi ya Uzi, wafalme wote wa Wafilisti (wale wa
Ashkeloni, Gaza, Ekroni na watu walioachwa
huko Ashdodi), 21Edomu, Moabu na Amoni,
22wafalme wote wa Tiro na Sidoni, wafalme wa
nchi za pwani ng'ambo ya bahari, 23Dedani,
Tema, Buzi na wote walio maeneo ya mbali,
24wafalme wote wa Arabuni na wafalme wote wa
watu wageni wanaoishi katika jangwa,
25wafalme wote wa Zimri, Elamu na Umedi,
26wafalme wote wa pande za kaskazini, wa
karibu na wa mbali mmoja baada ya mwingine,
yaani, falme zote juu ya uso wa dunia. Baada ya
hao wote, mfalme wa Sheshaki[a] atakunywa pia.

27"Kisha uwaambie, 'Hili ndilo BWANA
Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo:
Kunyweni, mlewe na mtapike, angukeni wala
msiinuke tena kwa sababu ya upanga
nitakaotuma miongoni mwenu.' 28Lakini kama
wakikataa kupokea kikombe kutoka mikononi
mwako na kunywa, waambie, 'Hili ndilo asemalo
BWANA Mwenye Nguvu: Ni lazima mywe!
29Tazama, nimeanza kuleta maafa juu ya mji ulio
na Jina langu, je, kweli ninyi mtaepuka
kuadhibiwa? Hamwezi kuepuka kuadhibiwa kwa
maana nitaleta vita juu ya wote waishio duniani,
asema BWANA Mwenye Nguvu.'

30"Basi sasa utabiri maneno haya yote dhidi
yao na uwaambie:

'' 'BWANA atanguruma kutoka juu,
atatoa sauti ya ngurumo kutoka makao
yake matakatifu
na kunguruma kwa nguvu sana dhidi ya
nchi yake.
Atapiga kelele kama wao wakanyagao
mizabibu,
atapiga kelele dhidi ya wote waishio
duniani.
31Ghasia zitasikika hadi miisho ya dunia,
kwa maana BWANA ataleta
mashtaka dhidi ya mataifa,
ataleta hukumu juu ya wanadamu wote
na kuwaua waovu wote,' ''
asema BWANA.

32Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu
asemalo:

"Tazama! Maafa yanaenea
kutoka taifa moja hadi jingine,
tufani kubwa inainuka
kutoka miisho ya dunia.''

33Wakati huo, hao waliouawa na BWANA
watatapakaa kila mahali, kuanzia mwisho mmoja
wa dunia hadi mwisho mwingine.
Hawataombolezewa wala kukusanywa au
kuzikwa lakini watakuwa kama mavi yaliyoenea
juu ya ardhi.

34Lieni na kuomboleza, enyi wachungaji,

a26 "Sheshaki" yaani ndio "Babeli" kwa maandishi ya fumbo.

mgaegae mavumbini, ninyi viongozi wa
kundi.
Kwa maana wakati wenu wa kuchinjwa
umewadia,
mtaanguka na kuvunjwavunjwa kama
vyombo vizuri vya udongo.
35Wachungaji hawatakuwa na mahali pa
kukimbilia,
viongozi wa kundi hawatapata mahali pa
kutorokea.
36Sikia kilio cha wachungaji,
maombolezo ya viongozi wa kundi,
kwa maana BWANA anayaharibu
malisho yao.
37Makao yao ya amani yataharibiwa
kwa sababu ya hasira kali ya BWANA.
38Kama simba ataacha pango lake,
nchi yao itakuwa ukiwa
kwa sababu ya upanga wa mdhalimu
na kwa sababu ya hasira kali ya
BWANA Mungu.

Yeremia

26 Mwanzoni mwa utawala wa Yehoiakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, neno hili lilikuja kutoka kwa BWANA: 2"Hili ndilo BWANA asemalo: Simama katika ua wa nyumba ya BWANA na useme na watu wote wa miji ya Yuda wanaokuja kuabudu katika nyumba ya BWANA. Waambie kila kitu nitakachokuamuru, usipunguze neno. 3Huenda watasikiliza na kila mmoja akageuka kutoka katika njia yake mbaya. Kisha nitawahurumia na kuacha kuwaletea maafa niliyokuwa ninapanga kwa sababu ya maovu waliyofanya. 4Waambie, 'Hili ndilo asemalo BWANA: Ikiwa hamtanisikiliza na kuifuata sheria yangu ambayo nimeiweka mbele yenu, 5nanyi ikiwa hamtayasikiliza maneno ya watumishi wangu manabii, ambao nimewatuma kwenu tena na tena (ijapokuwa hamkuwasikiliza), 6ndipo nitaifanya nyumba hii kama Shilo na mji huu kuwa kitu cha kulaania cha mataifa yote ya dunia.' "

7Makuhani, manabii na watu wote wakamsikia Yeremia akiyasema maneno haya ndani ya nyumba ya BWANA. 8Lakini mara tu Yeremia alipomaliza kuwaambia watu kila kitu BWANA alichomwamuru kukisema, makuhani, manabii na watu wote walimkamata wakisema, "Ni lazima ufe! 9Kwa nini unatabiri katika jina la BWANA kwamba nyumba hii itakuwa kama Shilo na mji huu utakuwa ukiwa na kuachwa tupu?" Nao watu wote wakamkusanyikia na kumzunguka Yeremia ndani ya nyumba ya BWANA.

10Maofisa wa Yuda waliposikia kuhusu mambo haya, wakapanda kutoka katika jumba la kifalme wakaenda katika nyumba ya BWANA na kushika nafasi zao kwenye ingilio la Lango Jipya la nyumba ya BWANA. 11Kisha makuhani na manabiii wakawaambia maafisa pamoja na watu wote, "Mtu huyu anastahili ahukumiwe kifo kwa sababu ametabiri mabaya dhidi ya mji huu. Mmesikia kwa masiko yenu wenyewe!"

12Kisha Yeremia akawaambia maafisa wote na watu wote: "BWANA amenituma kutabiri dhidi ya nyumba hii na mji huu mambo yote mliyoyasikia. 13Sasa tengenezeni njia zenu na matendo yenu na kumtii BWANA Mungu wenu. Ndipo BWANA atawahurumia na kuacha kuleta maafa aliyokuwa ameyatamka dhidi yenu. 14Lakini kwa habari yangu mimi, niko mikononi mwenu, nifanyieni lo lote mnaloona kuwa ni jema na la haki. 15Hata hivyo, jueni kwa hakika, ikiwa mtaniua, mtakuwa mmejipatia dhambi kwa damu isiyo na hatia juu yenu wenyewe na juu ya mji huu na wote wanaoishi ndani yake, kwa maana ni kweli BWANA amenituma kwenu ili niseme maneno haya yote masikioni mwenu."

16Kisha maafisa na watu wote wakawaambia makuhani na manabii, "Mtu huyu asihukumiwe kifo! Amesema nasi katika jina la BWANA, Mungu wetu."

17Baadhi ya wazee wa nchi wakasogea mbele wakaliambia kusanyiko lote la watu, 18"Mika wa Moreshethi alitoa unabii katika siku za Hezekia mfalme wa Yuda. Akawaambia watu wote wa Yuda, 'Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:

" 'Mji wa Sioni utalimwa kama shamba,
Yerusalemu utakuwa lundo la kifusi cha
Changarawe,
kilima cha hekalu kitakuwa kichuguu
kilichoota vichaka.'

19"Je, Hezekia mfalme wa Yuda au mtu mwingine ye yote katika Yuda alimhukumu Mika kufa? Je, Hezekia hakumcha BWANA na kuhitaji msaada wake? Je, BWANA hakuwahurumia na akaacha kuleta maafa aliyokuwa ametamka dhidi yao? Tunakaribia sana kujiletea maangamizo ya kutisha sisi wenyewe!"

20(Wakati huu, Uria mwana wa Shemaya kutoka mji wa Kiriath-Yearimu alikuwa mtu mwingine aliyetoa unabii kwa jina la BWANA,

alitoa unabii juu ya mambo yanayofanana na haya dhidi ya mji huu na nchi hii kama alivyofanya Yeremia. [21]Mfalme Yehoiakimu na wakuu wake wote na maafisa waliposikia maneno yake, mfalme alitafuta kumwua. Lakini Uria alipata habari na kwa kuogopa akakimbilia Misri. [22]Hata hivyo, mfalme Yehoiakimu, alimtuma Elnatha mwana wa Akbori huko Misri, pamoja na watu wengine ili kwenda kumkamata Uria. [23]Wakamrudisha Uria kutoka Misri na kumpeleka kwa mfalme Yehoiakimu, ambaye alimwuua kwa upanga na mwili wake kutupwa kwenye eneo la makaburi ya watu wasio na cheo).

[24]Zaidi ya hayo, Ahikamu mwana wa Shefani akamuunga mkono Yeremia, kwa hiyo hakutiwa tena mikononi mwa watu ili auawe.

Yuda Kumtumikia Nebukadneza

27 Mwanzoni mwa utawala wa Sedekia mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, neno hili lilimjia Yeremia kutoka kwa BWANA: [2]Hili ndilo BWANA aliloniambia: "Tengeneza nira kutokana na kanda za ngozi uitie shingoni mwako. [3]Kisha utume ujumbe kwa wafalme wa Edomu, Moabu, Amoni, Tiro na Sidoni kupitia wajumbe ambao wamekuja Yerusalemu kwa Sedekia mfalme wa Yuda. [4]Wape ujumbe kwa ajili ya mabwana zao na uwaambie, 'Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: "Waambieni hivi mabwana zenu: [5]Kwa uwezo wangu mkuu na kwa mkono wangu ulionyooshwa nimeumba dunia na watu wake na wanyama walioko ndani yake, nami humpa ye yote inipendezavyo. [6]Sasa nitazitia nchi zenu zote mkononi mwa mtumishi wangu Nebukadneza mfalme wa Babeli, nitawafanya hata wanyama wa mwituni wamtumikie. [7]Mataifa yote yatamtumikia yeye pamoja na mwanawe na mwana wa mwanawe hadi wakati wa nchi yake utakapowadia, kisha mataifa mengi na wafalme wenye nguvu nyingi watamshinda.

[8]' "Lakini kama kukiwa na taifa lo lote au ufalme ambao hautamtumikia Nebukadneza mfalme wa Babeli ama kuinamisha shingo yake chini ya nira yake, nitaliadhibu taifa hilo kwa upanga, njaa na tauni, asema BWANA, mpaka nitakapoliangamiza taifa hilo kwa mkono wake. [9]Kwa hiyo msiwasikilize manabiii wenu, waaguzi wenu, waota ndoto wenu, watabiri na wachawi wanaowaambia ninyi, 'Hamtamtumikia mfalme wa Babeli.' [10]Wanawatabiria ninyi uongo ambako kutawafanya ninyi mhamishwe mbali kutoka kwenye nchi yenu, nitawafukuzia mbali nanyi mtaangamia. [11]Lakini ikiwa taifa lo lote litainama na kuweka shingo yake katika nira ya mfalme wa Babeli na kumtumikia, nitaliacha taifa hilo katika nchi yake yenyewe ili wailime na kuishi humo, asema BWANA." '

[12]Nilitoa ujumbe uo huo kwa Sedekia mfalme wa Yuda. Nilisema, "Ingiza shingo yako katika nira ya mfalme wa Babeli, mtumikie yeye na watu wake, nawe utaishi. [13]Kwa nini wewe na watu wako mfe kwa upanga, njaa na tauni ambayo BWANA ameonya juu ya taifa lo lote ambalo halitamtumikia mfalme wa Babeli? [14]Msiyasikilize maneno ya manabii wanaowaambia, 'Hamtamtumikia mfalme wa Babeli,' kwa sababu wanawatabiria uongo. [15]'Sikuwatuma hao,' asema BWANA. 'Wanatabiri uongo kwa jina langu. Kwa hiyo, nitawafukuzia mbali nanyi mtaangamia, ninyi pamoja na manabii wanaowatabiria.' "

[16]Kisha nikawaambia makuhani na watu wote hawa, "Hili ndilo asemalo BWANA: Msiwasikilize manabii wanaosema, 'Hivi karibuni sana vyombo vya nyumba ya BWANA vitarudishwa kutoka Babeli.' Wanawatabiria ninyi uongo. [17]Ninyi msiwasikilize. Mtumikieni mfalme wa Babeli nanyi mtaishi. Kwa nini mji huu uwe magofu? [18]Kama wao ni manabii na wanalo neno la BWANA, basi na wamsihi BWANA Mwenye Nguvu kwamba vyombo vilivyobaki katika nyumba ya BWANA na katika jumba la kifalme la mfalme wa Yuda na katika Yerusalemu visipelekwe Babeli. [19]Kwa maana hili ndilo asemalo BWANA kuhusu zile nguzo, ile Bahari, vile vishikizo viwezavyo kuhamishika, vinara na vyombo vingine vilivyoachwa katika mji huu, [20]ambavyo Nebukadneza mfalme wa Babeli hakuvichukua wakati alipomchukua Yekonia mwana wa Yehoiakimu mfalme wa Yuda kwenda uhamishoni huko Babeli kutoka Yerusalemu, pamoja na wakuu wote wa Yuda na Yerusalemu. [21]Naam, hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo kuhusu vitu ambavyo vimebaki ndani ya nyumba ya BWANA na ndani ya jumba la kifalme la mfalme wa Yuda na katika Yerusalemu: [22]'Vitachukuliwa kupelekwa Babeli, nako huko vitabaki mpaka siku nitakayovijilia,' asema BWANA, 'Kisha nitavirudisha na kuvirejesha tena mahali hapa.' "

Hanania Nabii Wa Uongo

28 Katika mwezi wa tano wa mwaka ule
ule, yaani mwaka wa nne, mwanzoni
mwa utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda,
nabii Hanania mwana wa Azuri, ambaye alitoka
Gibeoni, akaniambia katika nyumba ya BWANA
mbele ya makuhani na watu wote: 2"Hili ndilo
BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli
asemalo: 'Nitaivunja nira ya mfalme wa Babeli.
3Katika muda wa miaka miwili nitavirudisha
mahali hapa vyombo vyote vya nyumba ya
BWANA ambavyo Nebukadneza mfalme wa
Babeli aliviondoa kutoka hapa na kuvipeleka
Babeli. 4Pia nitamrudisha mahali hapa Yekonia
mwana wa Yehoiakimu mfalme wa Yuda pamoja
na wote waliohamishwa kutoka Yuda ambao
walikwenda Babeli,' asema BWANA, 'kwa kuwa
nitaivunja nira ya mfalme wa Babeli.' "

5Ndipo nabii Yeremia akamjibu nabii
Hanania mbele ya makuhani na watu wote
waliokuwa wamesimama ndani ya nyumba ya
BWANA. 6Akasema, "Ameni! BWANA na afanye
hivyo! BWANA na ayatimize maneno uliyotabiri
kwa kuvirudisha mahali hapa kutoka Babeli
vyombo vya nyumba ya BWANA pamoja na
wote waliohamishwa. 7Hata hivyo, nisikilize
nikuambie yale nitakayoyasema masikioni
mwako na masikioni mwa watu hawa wote:
8Tangu mwanzo, manabii waliokutangulia wewe
na mimi walitabiri vita, maafa na tauni dhidi ya
nchi nyingi na falme kubwa. 9Lakini nabii
atakayetabiri amani atatambuliwa kuwa kweli
ametumwa na BWANA ikiwa unabii wake
utatimia."

10Kisha nabii Hanania akaiondoa nira
iliyokuwa shingoni mwa Yeremia na kuivunja,
11naye akasema mbele ya watu wote, "Hili ndilo
asemalo BWANA: 'Vivi hivi ndivyo
nitakavyoivunja nira ya Nebukadneza mfalme
wa Babeli kutoka kwenye shingo za mataifa
katika muda huu wa miaka miwili.' " Kwa jambo
hili, nabii Yeremia akaondoka zake.

12Kitambo kidogo baada nabii Hanania
kuivunja nira kutoka katika shingo ya nabii
Yeremia, neno la BWANA likamjia Yeremia:
13"Nenda ukamwambie Hanania, 'Hili ndilo
asemalo BWANA: Umevunja nira ya mti, lakini
badala yake utapata nira ya chuma. 14Hili ndilo
asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa
Israeli: Nitaweka nira ya chuma kwenye shingo
za mataifa haya yote ili kufanya yamtumikie
Nebukadneza mfalme wa Babeli, nao
watamtumikia. Nitampa kutawala hata wanyama
wa mwituni.' "

15Kisha nabii Yeremia akamwambia nabii
Hanania, "Sikiliza Hanania! BWANA
hajakutuma, lakini wewe umelishawishi taifa hili
kuamini uongo. 16Kwa hiyo, hili ndilo asemalo
BWANA: 'Hivi karibuni nitakuondoa kutoka juu
ya uso wa dunia. Mwaka huu huu utakufa, kwa
sababu umetangaza uasi dhidi ya BWANA.' "

17Katika mwezi wa saba wa mwaka ule ule,
nabii Hanania akafa.

Barua Kwa Watu Wa Uhamishoni

29 Haya ndiyo maneno ya ile barua
ambayo nabii Yeremia aliituma kutoka
Yerusalemu kwenda kwa wazee waliobaki
miongoni mwa wale waliohamishwa na kwa
makuhani, manabii na watu wengine wote
ambao Nebukadneza alikuwa amewachukua
kwenda uhamishoni Babeli kutoka Yerusalemu.
2(Hii ilikuwa ni baada ya Mfalme Yekonia na
malkia mamaye, maafisa wa mahakama,
viongozi wa Yuda na wa Yerusalemu, mafundi
na wahunzi kwenda uhamishoni kutoka
Yerusalemu.) 3Barua ilikabidhiwa kwa Elasa
mwana wa Shafani na Gemaria mwana wa
Hilkia, ambao Sedekia mfalme wa Yuda
aliwatuma kwa mfalme Nebukadneza huko
Babeli. Barua yenyewe ilisema:

> 4Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
> Mungu wa Israeli, awaambialo wale wote
> niliowapeleka kutoka Yerusalemu
> kwenda uhamishoni Babeli: 5"Jengeni
> nyumba na mstarehe, pandeni bustani na
> mle mazao yake. 6Oeni wake na mzae wana
> na binti, waozeni wana wenu wake nanyi
> watoeni binti zenu waolewe, ili nao pia
> wazae wana na binti. Ongezekeni idadi yenu
> huko, wala msipungue. 7Pia tafuteni amani
> na mafanikio ya mji ambamo nimewapeleka
> uhamishoni. Mwombeni BWANA kwa ajili ya
> mji kwa sababu ukistawi, ninyi pia mtastawi."
> 8Naam, hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
> Mungu wa Israeli asemalo: "Msikubali
> manabii na wabashiri walioko miongoni
> mwenu wawadanganye. Msisikilize ndoto
> ambazo mmewatia moyo kuota.
> 9Wanawatabiria ninyi uongo kwa jina langu.
> Sikuwatuma," asema BWANA.
>
> 10Hili ndilo asemalo BWANA: "Miaka
> sabini itakapotimia kwa ajili ya Babeli,
> nitakuja kwenu na kutimiza ahadi yangu ya
> rehema ya kuwarudisha mahali hapa. 11Kwa

maana ninajua mipango niliyo nayo kwa ajili
yenu,'' asema BWANA. "Ni mipango ya
kuwafanikisha na wala si ya kuwadhuru, ni
mipango ya kuwapa tumaini katika siku
zijazo. 12Kisha mtaniita na mtakuja na
kuniomba, nami nitawasikiliza. 13Mtanitafuta
na kuniona, mtakaponitafuta kwa moyo
wenu wote. 14Nitaonekana kwenu," asema
BWANA, "nami nitawarudisha watu wenu
waliotekwa. Nitawakusanya kutoka katika
mataifa yote na mahali pote nilipokuwa
nimewafukuzia, nami nitawarudisha mahali
ambapo nilikuwa nimewatoa ili wachukuliwe
uhamishoni," asema BWANA. 15Mnaweza
mkasema, "BWANA ameinua manabii kwa
ajili yetu huku Babeli," 16lakini hili ndilo
asemalo BWANA kuhusu mfalme aketiaye
kiti cha enzi cha Daudi na watu wakwenu
wote wanaobaki katika mji huu, yaani nchi
yenu, watu ambao hawakwenda pamoja
nanyi uhamishoni, 17naam, hili ndilo
asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Nitatuma
upanga, njaa na tauni dhidi yao nami
nitawafanya kuwa kama tini dhaifu zile
ambazo ni mbaya sana zisizofaa kuliwa.
18Nitawafukuza kwa upanga, kwa njaa na
kwa tauni nami nitawafanya kitu cha
kuchukiza sana kwa falme zote za dunia na
kuwa kitu cha laana na cha kuogofya, cha
dharau na kukemewa, miongoni mwa
mataifa yote nitakakowafukuzia. 19Kwa kuwa
hawakuyasikiliza maneno yangu,'' asema
BWANA, "maneno ambayo niliwatumia tena
na tena kupitia watumishi wangu manabii.
Wala ninyi watu wa uhamisho hamkusikiliza
pia,'' asema BWANA.

20Kwa hiyo, sikieni neno la BWANA,
enyi nyote mlio uhamishoni niliowapeleka
Babeli kutoka Yerusalemu. 21Hili ndilo
BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli
asemalo kuhusu Ahabu mwana wa Kolaia
na Sedekia mwana wa Maaseya,
wanaowatabiria uongo kwa jina langu:
"Nitawatia mikononi mwa Nebukadneza
mfalme wa Babeli, naye atawaua mbele ya
macho yenu hasa. 22Kwa ajili yao, watu
wote wa uhamisho kutoka Yuda walioko
Babeli watatumia laani hii: 'BWANA na
akutendee kama Sedekia na Ahabu, ambao
mfalme wa Babeli aliwachoma kwa moto.'
23Kwa kuwa wamefanya mambo maovu
kabisa katika Israeli, wamezini na wake za
majirani zao, tena kwa jina langu
wamesema uongo, mambo ambayo
sikuwaambia kuyafanya, nami ni shahidi wa
jambo hilo,'' asema BWANA.

Ujumbe Kwa Shemaya

24Mwambie Shemaya Mnehelami, 25"Hili
ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli,
asemalo: Ulituma barua kwa jina lako
mwenyewe kwa watu wote wa Yerusalemu, kwa
Sefania mwana wa kuhani Maaseya na kwa
makuhani wengine wote. Ulimwambia Sefania,
26'BWANA amekuweka wewe uwe kuhani
badala ya Yehoiada uwe msimamizi wa nyumba
ya BWANA, utamfunga mwendawazimu yeyote
anayejifanya nabii kwa mikatale na mnyororo wa
shingoni. 27Kwa nini basi hukumkemea Yeremia
wa Anathothi, aliyejifanya kama nabii miongoni
mwenu? 28Ametutumia ujumbe huu huko Babeli:
Mtakuwako huko muda mrefu. Kwa hiyo jengeni
nyumba mkakae, pandeni mashamba na mle
mazao yake.' ''

29Kuhani Sefania, hata hivyo, akamsomea
nabii Yeremia ile barua. 30Ndipo neno la
BWANA likamjia Yeremia: 31"Tuma ujumbe huu
kwa watu wote walio uhamishoni: 'Hili ndilo
BWANA asemalo kuhusu Shemaya Mnehelami:
Kwa sababu Shemaya amewatabiria ninyi, hata
ingawa sikumtuma, naye amewafanya kuamini
uongo, 32hili ndilo BWANA asemalo: Hakika
nitamwadhibu Shemaya Mnehelami pamoja na
uzao wake. Hapatakuwa na ye yote atakayebaki
miongoni mwa watu hawa, wala hataona mema
nitakayowatendea watu wangu, asema BWANA,
kwa sababu ametangaza uasi dhidi yangu.' ''

Kurudishwa kwa Israeli

30 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka
kwa BWANA: 2"Hili ndilo asemalo
BWANA, Mungu wa Israeli: 'Andika katika kitabu
maneno yote niliyonena na wewe. 3Siku
zinakuja,' asema BWANA, 'nitakapowaleta watu
wangu Israeli na Yuda kutoka uhamishoni na
kuwarudisha katika nchi niliyowapa baba zao ili
kuimiliki,' asema BWANA.''

4Haya ndiyo maneno BWANA aliyoyanena
kuhusu Israeli na Yuda: 5"Hili ndilo asemalo
BWANA:

" 'Vilio vya woga vinasikika,
hofu kuu wala si amani.
6Ulizeni na mkaone:
Je, mwanaume aweza kuzaa watoto?
Kwa nini basi ninaona kila mwanaume

mwenye nguvu
ameweka mikono yake tumboni kama
mwanamke aliye na utungu wa
kuzaa,
kila uso umegeuka rangi kabisa?
7Tazama jinsi ile siku itakavyokuwa ya
kutisha!
Hakutakuwa na nyingine mfano wake.
Utakuwa wakati wa dhiki kwa Yakobo,
Lakini ataokolewa kutoka katika hiyo.

8‘‘ ‘Katika siku ile,’ asema BWANA
Mwenye Nguvu,
‘nitaivunja nira kutoka shingoni mwao
na kuvipasua vifungo vyao,
wageni hawatawafanya tena watumwa.
9Badala yake, watamtumikia BWANA,
Mungu wao na Daudi mfalme wao,
nitakayemwinua kwa ajili yao.

10“ ‘Hivyo usiogope, Ee Yakobo mtumishi
wangu,
usifadhaike, Ee Israeli,’
asema BWANA.
Hakika, nitakuokoa wewe kutoka mahali pa
mbali,
wazao wako kutoka nchi ya uhamisho
wao,
Yakobo atakuwa tena na amani na usalama,
wala hakuna atakayemtia hofu.
11Mimi niko pamoja nawe nami nitakuokoa,’
asema BWANA.
‘Ingawa nitayaangamiza kabisa mataifa yote
ambamo miongoni mwao
nimewatawanya,
sitawaangamiza ninyi kabisa.
Nitawaadhibu lakini kwa haki.
Sitawaacha kabisa bila adhabu.

12“Hili ndilo asemalo BWANA:

‘ “Kidonda chako hakina dawa,
jeraha lako haliponyeki.
13Hakuna ye yote wa kukutetea shauri lako,
hakuna dawa ya kidonda chako,
wewe hutapona.
14Wale walioungana nawe wote wamekusahau,
hawajali cho chote kukuhusu wewe.
Nimekupiga kama vile ambavyo adui
angelifanya
na kukuadhibu kama vile ambavyo mtu
mkatili angelifanya,
kwa sababu hatia yako ni kubwa mno
na dhambi zako ni nyingi sana.
15Kwa nini unalia kwa ajili ya jeraha lako,
yale maumivu yako yasiyoponyeka?
Kwa sababu ya uovu wako mkubwa na
dhambi zako nyingi
nimekufanyia mambo haya.

16“ ‘Lakini watu wote wakuangamizao
wataangamizwa,
adui zako wote watakwenda
uhamishoni.
Wale wote wakutekao nyara watatekwa
nyara,
wote wakufanyao mateka nitawafanya
mateka.
17Lakini nitakurudishia afya yako
na kuyaponya majeraha yako,’
asema BWANA,
‘kwa sababu umeitwa mwenye kutupwa,
Sayuni ambaye hakuna ye yote
anayekujali.’

18“Hili ndilo asemalo BWANA:

“ ‘Nitarudisha baraka za mahema ya Yakobo
na kuhurumia maskani yake.
Mji utajengwa tena juu ya magofu yake,
nalo jumba la kifalme litasimama mahali
pake halisi.
19Nyimbo za kushukuru zitatoka kwao
na sauti ya furaha,
nitaiongeza idadi yao wala hawatapungua,
nitawapa heshima na hawatadharauliwa.
20Watoto wao watakuwa kama walivyokuwa siku
za zamani,
nayo jumuiya yao itaimarishwa mbele
yangu,
nitawaadhibu wale wote wawaoneao.
21Kiongozi wao atakuwa mmoja wao,
mtawala wao atainuka miongoni mwao.
Nitamleta karibu nami naye atanikaribia
mimi,
kwa maana ni nani yule atakayejitolea
kuwa karibu nami?’
asema BWANA.
22“ ‘Kwa hiyo ninyi mtakuwa watu wangu,
nami nitakuwa Mungu wenu.’ ”

23Tazama, tufani ya BWANA
italipuka kwa ghadhabu,
upepo wa kisulisuli uendao kasi
utashuka juu ya vichwa vya waovu.
24Hasira kali ya BWANA haitarudi nyuma

mpaka atakapotimiza makusudi yote ya
moyo wake.
Siku zijazo
mtayaelewa haya.

Kurudi Kwa Watu Wa Uhamishoni Kwa Shangwe

31 "Wakati huo, nitakuwa Mungu wa koo
zote za Israeli nao watakuwa watu
wangu.'' asema BWANA.
2Hili ndilo asemalo BWANA:

"Watu watakaopona upanga watapata
upendeleo jangwani,
nitakuja Israeli niwape pumziko.''
3BWANA alitutokea wakati uliopita akisema:
"Nimekupenda kwa upendo wa milele,
nimekuvuta kwa wema.
4Nitakujenga tena nawe utajengeka upya,
Ewe Bikira Israeli.
Utachukua tena matari yako
na kwenda kucheza na wenye furaha.
5Utapanda tena shamba la mizabibu
juu ya vilima vya Samaria,
wakulima watapanda
na kufarahia matunda yake.
6Itakuja siku wakati walinzi watakapowapigia
kelele
juu ya vilima vya Efraimu wakisema,
'Njoni na twendeni juu Sayuni,
kwake BWANA, Mungu wetu.' ''

7Hili ndilo asemalo BWANA:

"Mwimbieni Yakobo kwa furaha,
mpigieni kelele aliye mkuu wa mataifa.
Zifanyeni sifa zenu zisikike, nanyi mseme,
'Ee BWANA, okoa watu wako,
mabaki ya Israeli.'
8Tazama, nitawaleta kutoka nchi ya kaskazini
na kuwakusanya kutoka miisho ya
dunia.
Miongoni mwao watakuwepo vipofu na
viwete,
mama wajawazito na wenye utungu wa
kuzaa,
umati mkubwa wa watu utarudi.
9Watakuja wakilia,
wataomba wakati nikiwarudisha.
Nitawaongoza kando ya vijito vya maji
katika mapito yaliyo tambarare ambapo
hawatajikwaa,
kwa sababu mimi ndimi baba wa Israeli,
naye Efraimu ni mwanangu mzaliwa
wangu wa kwanza.

10"Sikieni neno la BWANA, Enyi mataifa,
litangazeni katika nchi za pwani ya
mbali:
'Yeye aliyewatawanya Israeli atawakusanya
na atalichunga kundi lake la kondoo
kama mchungaji.'
11Kwa kuwa BWANA atamlipia fidia
Yakobo
na kuwakomboa kutoka mkononi mwao
walio na nguvu kuliko wao.
12Watakuja na kupiga kelele kwa furaha
katika miinuko ya Sayuni,
watashangilia ukarimu wa BWANA.
nafaka, divai mpya na mafuta,
wanakondoo wachanga na ndama wa
makundi ya ng'ombe nitakaowapa.
Watakuwa kama bustani iliyonyeshewa
vizuri,
wala hawatahuzunika tena.
13Kisha wanawali watacheza na kufurahi,
vijana waume na wazee pia.
Nitageuza maombolezo yao kuwa furaha,
nitawapa faraja na furaha badala ya
huzuni.
14Nitawashibisha makuhani kwa wingi,
nao watu wangu watajazwa kwa ukarimu
wangu,''
asema BWANA.

15Hili ndilo asemalo BWANA:

"Sauti imesikika huko Rama,
maombolezo na kilio kikubwa,
Raheli akiwalilia watoto wake
na anakataa kufarijiwa,
kwa sababu watoto wake hawako tena.''

16Hili ndilo asemalo BWANA:

''Izuie sauti yako kulia na macho yako
yasitoe machozi,
kwa kuwa kazi yako itapata thawabu.''
Asema BWANA.
''Watarudi kutoka nchi ya adui.
17Kwa hiyo kuna tumaini kwa ajili yako katika
siku zijazo,''
asema BWANA.
''Watoto wako watarudi katika nchi yao
yenyewe.
18Hakika nimeyasikia maombolezo ya Efraimu:

'Ulinirudi kama ndama mkaidi,
nami nimekubali kutii.
Unirudishe, nami nitarudi,
kwa sababu wewe ndiwe BWANA ,
Mungu wangu.
19Baada ya kupotea, nilitubu,
baada ya kuelewa, nilijipiga kifua.
Niliaibika na kuona haya
kwa sababu niliibeba aibu ya ujana
wangu.'
20Je, Efraimu si mwanangu mpendwa,
mtoto ninayependezwa naye?
Ingawa mara kwa mara ninanena dhidi
yake,
bado ninamkumbuka.
Kwa hiyo moyo wangu unamwonea shauku,
nina huruma kubwa kwa ajili yake,''
asema BWANA.

21"Weka alama za barabara,
weka vibao vya kuelekeza.
Zingatia vema njia kuu,
barabara ile unayoipita.
Rudi, Ee Bikira Israeli,
rudi kwenye miji yako.
22Utatangatanga hata lini,
Ee binti usiye mwaminifu?
BWANA ameumba kitu kipya duniani,
mwanamke atamlinda mwanaume.''

23Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo, ''Nitakapowarudisha toka nchi ya kutekwa kwenu, watu walio katika nchi ya Yuda na miji yake kwa mara nyingine tena watatumia maneno haya: 'BWANA akubariki, Ee makao ya haki, Ee mlima mtakatifu.' 24Watu wataishi pamoja katika Yuda na miji yake yote, wakulima na wote wanaohamahama na mifugo yao. 25Nitawaburudisha waliochoka na kuwatuliza walio na huzuni.''

26Kwa jambo hili niliamka na kuangalia pande zote. Usingizi wangu ulikuwa mtamu kwangu.

27''BWANA asema, ''Siku zinakuja, nitakapoongeza idadi ya watu na kuzidisha hesabu ya mifugo katika nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda.'' 28Kama vile nilivyowaangalia ili kuwang'oa na kubomoa, kuharibu, kuangamiza na kuleta maafa juu yao, vivyo hivyo nitawaangalia ili kujenga na kupanda,'' asema BWANA. 29''Katika siku hizo watu hawatasema tena,

'Baba wamekula zabibu chachu,
nayo meno ya watoto yakatiwa ganzi.'

30Badala yake, kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe, ye yote alaye zabibu chachu, meno yake mwenyewe yatatiwa ganzi.

31"Wakati unakuja," asema BWANA,
"nitakapofanya agano jipya
na nyumba ya Israeli
na nyumba ya Yuda.
32Halitafanana na agano nililofanya na baba zao
wakati nilipowashika mkono na
kuwaongoza watoke Misri,
kwa sababu walivunja agano langu,
ijapokuwa nilikuwa mume kwao,"
asema BWANA.
33"Hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya
Israeli,
baada ya wakati ule," asema BWANA.
"Nitaweka sheria yangu ndani yao
na kuiandika katika mioyo yao.
Nitakuwa Mungu wao,
nao watakuwa watu wangu.
34Mtu hatamfundisha tena jirani yake,
au mtu kumfundisha ndugu yake
akisema, 'Umjue BWANA
Mungu,'
kwa sababu wote watanijua mimi,
kuanzia aliye mdogo kabisa kwao hata
aliye mkuu sana,''
asema BWANA.
"Kwa sababu nitausamehe uovu wao
na sitazikumbuka dhambi zao tena.''

35Hili ndilo asemalo BWANA,

yeye aliyeweka jua liwake mchana,
yeye anayeamuru mwezi na nyota
kung'ara usiku,
yeye aichafuaye bahari
ili mawimbi yake yangurume,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo jina
lake.
36"Ni pale tu amri hizi zitakapoondoka machoni
pangu,''
asema BWANA,
"ndipo wazao wa Israeli watakoma
kuwa taifa mbele yangu daima.''

37Hili ndilo asemalo BWANA:

"Ni pale tu mbingu zilizo juu zitakapoweza

kupimika
na misingi ya dunia chini ikaweza
kuchunguzwa
ndipo nitakapowakataa wazao wote wa Israeli
kwa sababu ya yote waliyoyatenda,''
asema BWANA.

38"Siku zinakuja," asema BWANA, "wakati mji huu utakapojengwa kwa upya kwa ajili yangu kuanzia mnara wa Hananeli hadi Lango la Pembeni. 39Kamba ya kupimia itaanzia hapo kunyooka mpaka kwenye kilima cha Garebu na kisha kugeuka kuelekea Goa. 40Bonde lote watupwapo maiti na majivu pia na matuta yote kutoka Bonde la Kidroni upande wa mashariki mpaka kwenye pembe ya Lango la Farasi, itakuwa takatifu kwa BWANA. Kamwe huu mji hautang'olewa tena wala kubomolewa.

Yeremia Anunua Shamba.

32 Hili ndili neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA katika mwaka wa kumi wa utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda, ambao ulikuwa mwaka wa kumi na nne wa kutawala kwake mfalme Nebukadneza. 2Wakati huo jeshi la mfalme wa Babeli lilikuwa likiuzunguka mji wa Yerusalemu, naye nabii Yeremia alikuwa amezuiliwa katika ua wa walinzi katika jumba la kifalme la Yuda.

3Basi Sedekia mfalme wa Yuda alikuwa amemfunga huko akisema, "kwa nini unatabiri hivyo? Wewe unasema, 'hili ndilo asemalo BWANA: Ninakaribia kuutia mji huu mkononi mwa mfalme wa Babeli, naye atauteka. 4Sedekia mfalme wa Yuda hataweza kuponyoka mikononi mwa Wakaldayo lakini kwa hakika atatiwa mikononi mwa mfalme wa Babeli, naye atazungumza naye ana kwa ana na kumwona kwa macho yake mwenyewe. 5Atamchukua Sedekia hadi Babeli, mahali atakapoishi mpaka nitakapomshughulikia, asema BWANA. Kama utapigana dhidi ya Wakaldayo, hutashinda.' "

6Yeremia akasema, "Neno la BWANA lilinijia kusema: 7Hanameli mwana wa Shalumu mwana wa ndugu wa baba yako atakuja kwako na kusema, 'Nunua shamba langu huko Anathothi, kwa sababu kama jamaa ya karibu ni haki na wajibu wako kulinunua.'

8"Kisha, kama BWANA alivyosema, binamu yangu Hanameli alinijia katika ua wa walinzi na kusema: 'Nunua shamba langu lililoko Anathothi katika nchi ya Benyamini. Kwa kuwa ni haki yako kulikomboa na kulimiliki, ujinunulie.'

"Nilijua kwamba hili lilikuwa neno la BWANA, 9hivyo nikalinunua shamba lile huko Anathothi kutoka kwa binamu yangu Hanameli nami nikampimia shekeli kumi na saba[a] za fedha. 10Nikatia sahihi na kuweka muhuri hati ya kumiliki, nikaweka mashahidi na kupima ile fedha kwenye mizani. 11Nikachukua ile hati ya kununulia, nakala iliyotiwa muhuri yenye makubaliano na masharti, pia pamoja na ile nakala isiyo na mhuri, 12nami nikampa Baruku mwana wa Neria, mwana wa Maaseya, hati hii mbele ya binamu yangu Hanameli na mbele ya mashahidi waliokuwa wameweka sahihi kwenye hati hii na mbele ya Wayahudi wote waliokuwa wameketi katika ua wa walinzi.

13Mbele yao, nilimpa Baruku maelezo hayo: 14'Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: Chukua hati hizi, nakala zote zenye mhuri na zisizo na mhuri za hati ya kununulia na uziweke kwenye gudulia la udongo wa mfinyanzi ili zidumu kwa muda mrefu. 15Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: Nyumba, mashamba na mashamba ya mizabibu yatanunuliwa tena katika nchi hii.'

16"Baada ya kumkabidhi Baruku mwana wa Neria hii hati ya kununulia, nilimwomba BWANA:

17"Ee BWANA Mwenyezi, umeumba mbingu na nchi kwa uwezo wako mkuu na kwa mkono ulionyooshwa. Hakuna jambo lililo gumu usiloliweza. 18Huonyesha upendo kwa maelfu lakini huleta adhabu kwa ajili ya dhambi za baba mapajani mwa watoto wao baada yao. Ee Mungu mkuu na mwenye uweza ambaye jina lako ni BWANA Mwenye Nguvu, 19makusudi yako ni makuu na matendo yako ni yenye uwezo. Macho yako yanaona njia zote za wanadamu, nawe humlipa kila mmoja kulingana na mwenendo wake na kama yanayostahili matendo yake. 20Ulitenda ishara za miujiza na maajabu huko Misri na umeyaendeleza mpaka leo, katika Israeli na miongoni mwa wanadamu wote, nawe umejulikana na kufahamika hivyo mpaka leo. 21Uliwatoa watu wako Israeli kutoka Misri kwa ishara na maajabu, kwa mkono wenye nguvu na ulionyooshwa na kwa matisho makuu. 22Uliwapa nchi hii uliyokuwa umeapa kuwapa baba zao, nchi ijaayo maziwa na asali. 23Wakaingia

a9 Shekeli kumi na saba za fedha ni sawa na gramu 200

nakuimiliki, lakini hawakukutii wala kuifuata
sheria yako, hawakufanya kile
ulichowaamuru kufanya. Hivyo ukaleta
maafa haya yote juu yao.
24"Tazama jinsi ambavyo
tumezungukwa na jeshi ili kuuteka huu mji.
Kwa sababu ya upanga, njaa na tauni, mji
utatiwa mikononi mwa Wakaldayo ambao
wanaushambulia. Ulilosema limetokea kama
vile unavyoona sasa. 25Ingawa mji utatiwa
mikononi mwa Wakaldayo, Wewe, Ee
BWANA Mwenyezi, uliniambia, 'Nunua
shamba kwa fedha na jambo hilo
lishuhudiwe.' "

26Ndipo neno la BWANA likamjia Yeremia
kusema: 27"Mimi ndimi BWANA, Mungu wa wote
wenye mwili, Je, kuna jambo lo lote lililo gumu
nisiloliweza? 28Kwa hiyo, hili ndilo asemalo
BWANA: 'Ninakaribia kuutia mji huu mikononi
mwa Wakaldayo na mwa Nebukadneza mfalme
wa Babeli ambaye atauteka. 29Wakaldayo
ambao wanaushambulia mji huu watakuja na
kuuchoma moto na kuuteketeza, pamoja na
nyumba ambamo ndani yake watu
wamenikasirisha kwa kumfukizia Baali uvumba
katika mapaa na kumimina sadaka ya kinywaji
kwa miungu mingine.
30"Watu wa Israeli na wa Yuda hawakufanya
kitu kingine cho chote ila uovu mbele zangu
tangu ujana wao, naam, watu wa Israeli
hawakufanya kitu kingine cho chote ila
kunikasirisha kwa kazi ambazo mikono yao
imetengeneza, asema BWANA. 31Tangu siku
ulipojengwa hadi sasa, mji huu umenikasirisha
na kunighadhibisha kiasi kwamba ni lazima
niuondoe machoni pangu. 32Watu wa Israeli na
wa Yuda wamenikasirisha kwa uovu wote
waliofanya, wao, wafalme wao na maafisa wao,
makuhani wao na manabii wao, watu wa Yuda
na wakazi wa Yerusalemu. 33Walinigeuzia
visogo vyao, wala si nyuso zao, ingawa
niliwafundisha tena na tena, hawakupenda
kusikiliza wala kuitikia marudi. 34Waliweka
miungu yao ya kuchukiza sana katika nyumba
iitwayo kwa Jina langu na kuinajisi. 35Wakajenga
mahali pa juu pa kuabudia miungu kwa ajili ya
Baali katika bonde la Ben-Hinomu ambapo
walitoa wana wao na binti zao kafara kwa
Moleki, ingawa kamwe sikuamuru, wala
halikuingia akilini mwangu, kwamba watafanya
chukizo kama hilo na kumfanya Yuda atende
dhambi.

36Mnasema kuhusu mji huu, 'Kwa upanga,
njaa na tauni mji utatiwa mkononi mwa mfalme
wa Babeli,' lakini hili ndilo BWANA, Mungu wa
Israeli asemalo: 37Hakika nitawakusanya kutoka
katika nchi zote nilizowafukuzia katika hasira
yangu kali na ghadhabu yangu kuu,
nitawarudisha mahali hapa na kuwaruhusu
waishi kwa salama. 38Watakuwa watu wangu,
nami nitakuwa Mungu wao. 39Nitawapa moyo
mmoja na kutenda pamoja, ili kwamba waniche
daima kwa mema yao wenyewe na kwa mema
ya watoto wao baada yao. 40Nitafanya nao
agano la milele: Kamwe sitaacha kuwatendea
mema, nami nitawavuvia kunicha mimi, ili
kwamba kamwe wasigeukie mbali nami.
41Nitafurahia kuwatendea mema na kwa hakika
nitawapanda katika nchi hii kwa moyo wangu
wote na roho yangu yote.
42"Hili ndilo asemalo BWANA: Kama
nilivyoleta maafa haya makubwa kwa watu
hawa, ndivyo nitakavyowapa mafanikio
niliyowaahidi. 43Kwa mara nyingine tena
mashamba yatanunuliwa katika nchi hii ambayo
mlisema, 'Imekuwa ukiwa, isiyofaa, isiyo na watu
wala wanyama, kwa sababu imetiwa mkononi
mwa Wakaldayo.' 44Mashamba yatanunuliwa wa
fedha na hati zitatiwa sahihi, zitatiwa muhuri na
kushuhudiwa katika nchi ya Benyamini katika
vijiji vinavyoizunguka Yerusalemu, katika miji ya
Yuda na katika miji ya nchi ya vilima, sehemu ya
magharibi katika miji ya tambarare na katika
Negebu, kwa sababu nitarudisha tena[b]
mafanikio yao, asema BWANA."

Ahadi ya Kurudishwa

33 Wakati Yeremia alipokuwa angali
amefungwa kwenye ua wa walinzi,
neno la BWANA lilimjia mara ya pili kusema:
2Hili ndilo BWANA asemalo, yeye aliyeumba
dunia, BWANA aliyeifanya na kuithibitisha,
BWANA ndilo jina lake: 3'Niite nami nitakuitika
na kukuambia mambo makuu na
yasiyochunguzika usiyoyajua.' 4Kwa maana hili
ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo
kuhusu nyumba katika mji huu na majumba ya
kifalme ya Yuda yaliyobomolewa yatumiwe dhidi
ya kule kuzungukwa na jeshi na upanga 5katika
kupigana na Wakaldayo: 'Zitajazwa na maiti za
watu nitakaowachinja katika hasira na ghadhabu

b44 "Nitarudisha tena mafanikio yao" au "nitawarudisha tena kutoka utumwani."

yangu. Nitauficha uso wangu kwa sababu ya maovu yake yote.

6“ ‘Hata hivyo, nitauletea afya na uponyaji, nitawaponya watu wangu na kuwafanya wafurahie amani tele na salama. 7Nitawarudisha Yuda na Israeli kutoka katika nchi ya kutekwa kwao na kuwajenga tena kama walivyokuwa hapo awali. 8Nitawatakasa dhambi zote walizofanya dhidi yangu na nitawasamehe dhambi zote za uasi dhidi yangu. 9Kisha mji huu utaniletea utukufu, furaha, sifa na heshima mbele ya mataifa yote ya dunia yatakayosikia juu ya mambo yote mazuri ninayoufanyia, nao watashangaa na kutetemeka kwa ajili ya wingi wa mafanikio na amani nitakayoupatia.’

10Hili ndilo asemalo BWANA: ‘Mnasema kuhusu mahali hapa kwamba, “Ni mahali palipoachwa ukiwa, pasipo na wanadamu wala wanyama.” Lakini katika miji ya Yuda na barabara za Yerusalemu ambazo zimeachwa, ambazo hazikaliwi na wanadamu wala wanyama, huko kutasikika kwa mara nyingine 11sauti za shangwe na furaha, sauti za bibi na BWANA arusi na sauti za wale waletao sadaka za shukrani katika nyumba ya BWANA, wakisema,

“Mshukuruni BWANA Mwenye Nguvu,
kwa maana BWANA ni mwema,
upendo wake wadumu milele.”

Kwa kuwa nitairudishia nchi baraka kama zilivyokuwa hapo awali,’ asema BWANA.

12“Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: ‘Mahali hapa, ambapo ni ukiwa na pasipo wanadamu wala wanyama, katika miji yake, patakuwepo tena malisho kwa ajili ya wachungaji kupumzisha makundi yao ya kondoo na mbuzi. 13Katika miji ya nchi ya vilima, ya vilima vya magharibi na ya Negebu, katika nchi ya Benyamini, katika vijiji vinavyoizunguka Yerusalemu na katika miji ya Yuda, makundi ya kondoo na mbuzi yatapita tena chini ya mkono wa yeye ayahesabuye,’ asema BWANA.

14“ ‘Siku zinakuja,’ asema BWANA, ‘wakati nitakapotimiza ahadi yangu ya rehema niliyoifanya kwa nyumba ya Israeli na kwa nyumba ya Yuda.

15“ ‘Katika siku hizo na wakati huo
nitalifanya Tawi la haki lichipuke
kutoka ukoo wa Daudi,
naye atafanya lile lililo haki na sawa
katika nchi.
16Katika siku hizo, Yuda ataokolewa
na Yerusalemu ataishi salama.
Hili ndilo jina atakaloitwa:
BWANA Ndiye Haki Yetu.’

17Kwa maana hili ndilo asemalo BWANA: ‘Daudi kamwe hatakosa mtu wa kukalia kiti cha enzi cha nyumba ya Israeli, 18wala hata makuhani, ambao ni Walawi, kamwe hawatakosa mtu wa kusimama mbele zangu daima ili kutoa sadaka za kuteketezwa, ili kuteketeza sadaka ya nafaka na kutoa dhabihu.’ ”

19Neno la BWANA likamjia Yeremia kusema: 20“Hili ndilo asemalo BWANA: ‘Ikiwa mtaweza kuvunja agano langu kuhusu mchana na usiku, ili mchana na usiku visiwepo kwa nyakati zake, 21basi agano langu na Daudi mtumishi wangu na agano langu na Walawi ambao ni makuhani wanaohudumu mbele zangu, linaweza kuvunjwa na Daudi hatakuwa tena na mzao wa kutawala katika kiti chake cha enzi. 22Nitawafanya wazao wa Daudi mtumishi wangu na Walawi wanaohudumu mbele zangu wasioweza kuhesabika kama nyota za angani, tena wasiopimika kama mchanga wa ufuoni mwa bahari.’ ”

23Neno la BWANA likamjia Yeremia kusema: 24“Je, hujasikia kwamba watu hawa wanasema, ‘BWANA amezikataa zile falme mbili alizozichagua?’ Kwa hiyo wamewadharau watu wangu na hawawaoni tena kama taifa. 25Hili ndilo asemalo BWANA: ‘Kama sijathibitisha agano langu na mchana na usiku na kuzisimika sheria za mbingu na nchi, 26basi nitawakataa wazao wa Yakobo na Daudi mtumishi wangu na sitachagua mmoja wa wanaye kutawala juu ya wazao wa Abrahamu, Isaki na Yakobo. Kwa maana nitawarudisha kutoka kwenye nchi ya kutekwa kwao na kuwaonea huruma.’ ”

Onyo Kwa Sedekia

34 Wakati Nebukadneza mfalme wa Babeli na jeshi lake lote pamoja na falme zote na mataifa katika himaya aliyotawala walipokuwa wakipigana dhidi ya Yerusalemu pamoja na miji yote inayoizunguka, neno hili lilimjia Yeremia kutoka kwa BWANA: 2“Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli, kusema: Nenda kwa Sedekia, mfalme wa Yuda na umwambie, ‘Hili ndilo asemalo BWANA: Ninakaribia kuutia mji huu mikononi mwa mfalme wa Babeli naye atauteketeza kwa moto.

[3]Hutaweza kuepuka mkono wake bali hakika utatekwa na kukabidhiwa kwake. Utamwona mfalme wa Babeli kwa macho yako mwenyewe naye atazungumza nawe uso kwa uso. Nawe utakwenda Babeli.

[4]“ ‘Lakini sikia ahadi ya BWANA, Ee Sedekia mfalme wa Yuda. Hili ndilo asemalo BWANA kukuhusu: Hutakufa kwa upanga, [5]utakufa kwa amani. Kama vile watu walivyowasha moto wa maziko kwa heshima ya baba zako, wafalme waliokutangulia, ndivyo watu watakavyowasha moto kwa heshima yako na kuomboleza, wakisema: “Ole, Ee BWANA!” Mimi mwenyewe ninaweka ahadi hii, asema BWANA.’ ”

[6]Ndipo nabii Yeremia akamwambia Sedekia mfalme wa Yuda mambo haya yote huko Yerusalemu, [7]wakati jeshi la mfalme wa Babeli lilipokuwa likipigana dhidi ya Yerusalemu na miji mingine ya Yuda ambayo bado ilikuwa imara yaani Lakishi na Azeka. Hii ilikuwa ndiyo miji pekee yenye ngome iliyobaki katika Yuda.

Uhuru Kwa Watumwa

[8]Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA baada ya mfalme Sedekia kufanya agano na watu wote huko Yerusalemu kutangaza uhuru kwa watumwa. [9]Kila mmoja alipaswa kuwaacha huru watumwa wake wa Kiebrania wanawake na wanaume, hakuna mtu ye yote aliyeruhusiwa kumshikilia Myahudi mwenzake kama mtumwa. [10]Kwa hiyo maafisa wote na watu walioingia katika agano hili wakakubali kwamba watawaacha huru watumwa wao wa kiume na wa kike na hawatawashikilia tena kama watumwa. Wakakubali na wakawaacha huru. [11]Lakini baadaye wakabadili mawazo yao na kuwarudisha wale watumwa waliokuwa wamewaacha huru na kuwafanya tena watumwa.

[12]Ndipo neno la BWANA likamjia Yeremia kusema: [13]“Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli: Nilifanya agano na baba zenu nilipowatoa Misri, kutoka nchi ya utumwa. Nikasema, [14]‘Kila mwaka wa saba kila mmoja wenu ni lazima amwache huru mtumwa ambaye ni Mwebrania mwenzenu aliyejiuza mwenyewe kwenu. Baada ya kukutumikia kwa miaka sita, ni lazima umwache huru aende zake.’ Hata hivyo baba zenu hawakunisikiliza wala kunijali. [15]Hivi karibuni tu mlitubu na kufanya yaliyo sawa machoni pangu: Kila mmoja wenu aliwatangazia uhuru Waebrania wake. Hata mlifanya agano mbele zangu ndani ya nyumba iitwayo kwa Jina langu. [16]Lakini sasa mmegeuka na kulinajisi jina langu, kila mmoja wenu amemrudisha mtumwa wa kiume na wa kike ambao mlikuwa mmewaacha huru waende zao walikotaka. Mmewalazimisha kuwa watumwa wenu tena.

[17]“Kwa hiyo, hili ndilo asemalo BWANA, hamkunitii mimi, hamkutangaza uhuru kwa ajili ya watu wa kwenu. Hivyo sasa, ninawatangazia ninyi ‘uhuru,’ asema BWANA, ‘uhuru’ ili kuanguka kwa upanga, tauni na njaa. Nitawafanya muwe chukizo kwa falme zote za dunia. [18]Watu waliovunja agano langu na ambao hawakutunza masharti ya agano walilofanya mbele zangu, nitawafanya kama ndama waliyemkata vipande viwili kisha kutembea kati ya vile vipande vya huyo ndama. [19]Viongozi wa Yuda na Yerusalemu, maafisa wa mahakama, makuhani na watu wote wa nchi waliopita kati ya vile vipande vya ndama, [20]nitawatia mkononi mwa adui zao wanaotafuta uhai wao. Maiti zao zitakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa nchi.

[21]“Nitamtia Sedekia mfalme wa Yuda na maafisa wake mikononi mwa adui zao wanaotafuta uhai wao, kwa jeshi la mfalme wa Babeli, lililokuwa limeondoka kwenu. [22]Nitatoa amri, asema BWANA, nami nitawarudisha tena katika mji huu. Watapigana dhidi yake, watautwaa na kuuteketeza kwa moto. Nami nitaiangamiza miji ya Yuda hivyo pasiwe na ye yote atakayeweza kuishi humo.”

Warekabi Wasifiwa

35 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA wakati wa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda: [2]“Nenda kwa jamaa ya Warekabi na uwaalike waje kwenye moja ya vyumba vya pembeni vya nyumba ya BWANA na uwape divai wanywe.”

[3]Basi nikaenda kumwita Yaazania mwana wa Yeremia, mwana wa Habazinia, ndugu zake na wanawe wote, yaani jamaa nzima ya Warekabi. [4]Nikawaleta katika nyumba ya BWANA, ndani ya chumba cha wana wa Hanani mwana wa Igdalia mtu wa Mungu. Kilikuwa karibu na chumba cha maafisa, ambacho kilikuwa juu ya kile cha Maaseya mwana wa Shalumu aliyekuwa bawabu. [5]Kisha nikaweka mabakuli yaliyojaa divai na baadhi ya vikombe mbele ya watu wa jamaa ya Warekabi na kuwaambia, “Kunyweni divai.”

[6]Lakini wao wakajibu, “Sisi hatunywi divai, kwa sababu baba yetu Yonadabu mwana wa

Rekabu, alitupa agizo hili: 'Ninyi wala wazao
wenu kamwe msinywe divai. 7Pia msijenge
nyumba kamwe, wala kuotesha mbegu au
kupanda mashamba ya mizabibu, kamwe msiwe
na kitu cho chote katika hivi, lakini siku zote
lazima muishi kwenye mahema. Ndipo
mtakapoishi kwa muda mrefu katika nchi
ambayo ninyi ni wahamaji.' 8Tumetii kila kitu
ambacho baba yetu Yonadabu, mwana wa
Rekabu, alichotuamuru. Sisi wenyewe wala
wake zetu wala wana wetu na binti zetu kamwe
hatujanywa divai 9wala kujenga nyumba za
kuishi au kuwa na mashamba ya mizabibu,
mashamba au mazao. 10Tumeishi katika
mahema na tumetii kikamilifu kila kitu
alichotuamuru baba yetu Yonadabu. 11Lakini
wakati Nebukadneza mfalme wa Babeli
alipoivamia nchi hii, tulisema, 'Njoni, ni lazima
twende Yerusalemu ili kukimbia majeshi ya
Wakaldayo na ya Washami.' Kwa hiyo tumeishi
Yerusalemu.''

12Ndipo neno la BWANA likamjia Yeremia
kusema: 13"Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
aliye Mungu wa Israeli, asemalo: Nenda
ukawaambie watu wa Yuda na watu wa
Yerusalemu, 'Je, hamwezi kujifunza kutoka kwa
wana wa Rekabu na kuyatii maneno yangu?'
asema BWANA. 14'Yonadabu mwana wa Rekabi
aliwaagiza wanawe wasinywe divai na agizo hilo
wamelishika mpaka leo hawanywi divai kwa
sababu wanatii amri ya baba yao. Lakini
nimenena nanyi tena na tena, lakini hamkunitii
mimi. 15Tena na tena nimewatuma watumishi
wangu wote manabii kwenu. Wakasema, "Kila
mmoja wenu ni lazima ageuke na kuacha njia
zake mbaya na kuyatengeneza matendo yake,
msifuate miungu mingine ili kuitumikia. Ndipo
mtakapoishi katika nchi niliyowapa ninyi na baba
zenu." Lakini hamkujali wala kunisikiliza.
16Wazao wa Yonadabu mwana wa Rekabu
walitimiza amri ambayo baba yao aliwapa, lakini
watu hawa hawakunitii mimi.

17"Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenye
Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo: 'Sikilizeni!
Nitaleta juu ya Yuda na juu ya kila mmoja
aishiye Yerusalemu kila aina ya maafa
niliyotamka dhidi yao. Nilinena nao, lakini
hawakusikiliza, niliwaita, lakini hawakujibu.' "

18Kisha Yeremia akaiambia jamaa ya
Warekabu, hili ndilo asemalo BWANA Mwenye
Nguvu, Mungu wa Israeli: 'Mmetii amri ya baba
yenu Yonadabu na mmefuata mafundisho yake
yote na mmefanya kila kitu alichowaamuru.'
19Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
Mungu wa Israeli asemalo: 'Yonadabu mwana
wa Rekabu hatakosa kamwe kumpata mtu wa
kunitumikia mimi.' "

Yehoyakimu Achoma Kitabu Cha Yeremia

36 Katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu
mwana wa Yosia mfalme wa Yuda,
neno hili lilimjia nabii Yeremia kutoka kwa
BWANA kusema: 2"Chukua kitabu na uandike
ndani yake maneno yote niliyonena nawe
kuhusu Israeli, Yuda na mataifa mengine yote
tangu nilipoanza kunena nawe wakati wa
utawala wa Yosia hadi sasa. 3Labda watu wa
Yuda watakaposikia juu ya kila maafa
ninayokusudia kuwapiga nayo kila mmoja wao
ataageuka kutoka katika njia zake mbaya, kisha
nitasamehe uovu wao na dhambi yao."

4Hivyo Yeremia akamwita Baruku mwana
wa Neria, naye Yeremia alipokuwa akiyakariri
maneno yote aliyoyasema BWANA, Baruku
akayaandika katika kitabu. 5Kisha Yeremia
akamwambia Baruku, "Nimezuiliwa, mimi siwezi
kuingia katika hekalu la BWANA. 6Basi wewe
nenda katika nyumba ya BWANA siku ya
kufunga na uwasomee watu maneno ya BWANA
kutoka katika kitabu hiki yale uliyoyaandika
kutoka kinywani mwangu. Wasomee watu wote
wa Yuda waliofika kutoka kwenye miji yao.
7Labda wataomba dua zao mbele za BWANA,
na kila mmoja ataageuka kutoka katika njia zake
mbaya, kwa sababu hasira na ghadhabu
zilizotamkwa dhidi ya watu hawa na BWANA ni
kubwa."

8Baruku mwana wa Neria akafanya kila kitu
nabii Yeremia alichomwambia kufanya, katika
hekalu la BWANA alisoma maneno ya BWANA
kutoka katika kile kitabu. 9Katika mwezi wa tisa
mwaka wa tano wa Yehoyakimu mwana wa
Yosia mfalme wa Yuda, wakati wa kufunga
mbele za BWANA ilitangazwa kwa watu wote
walioko Yerusalemu na wale wote waliokuwa
wamekuja kutoka miji ya Yuda. 10Kutoka katika
chumba cha Gemaria mwana wa Shafani
mwandishi, kilichokuwa katika ua wa juu kwenye
ingilio la Lango Jipya la hekalu, Baruku
akawasomea watu wote waliokuwa katika
hekalu la BWANA maneno ya Yeremia kutoka
kwenye kile kitabu.

11Basi Mikaya mwana wa Gemaria, mwana
wa Shafani, aliposikia maneno yote ya BWANA
kutoka kwenye kile kitabu, 12alishuka kwenye
chumba cha mwandishi kwenye jumba la

kifalme, mahali walipokuwa wameketi maafisa wote, yaani: Elishama mwandishi, Delaya mwana wa Shemaia, Elnathani mwana wa Akbori, Gemaria mwana wa Shafani, Sedekia mwana wa Hanania na maafisa wengine wote. 13Baada ya Mikaya kuwaambia kila kitu ambacho alikuwa amesikia Baruku akiwasomea watu kutoka kwenye kile kitabu, 14maafisa wote wakamtuma Yehudi mwana wa Nethania, mwana wa Shelemia, mwana wa Kushi, kumwambia Baruku, "Leta hicho kitabu ambacho umewasomea watu nawe mwenyewe uje.'' Ndipo Baruku mwana wa Neria akawaendea akiwa na hicho kitabu mkononi mwake. 15Wakamwambia, "Tafadhali, keti na utusomee hicho kitabu."

Ndipo Baruku akawasomea kile kitabu. 16Walipoyasikia maneno haya yote, wakatazamana wao kwa wao kwa woga na kumwambia Baruku, "Ni lazima tutoe taarifa ya maneno haya yote kwa mfalme.'' 17Kisha wakamwuliza Baruku, "Tuambie, uliandikaje haya yote? Je, yalitoka kinywani mwa Yeremia?"

18Baruku akajibu, "Ndiyo, maneno haya yote yalitoka kinywani mwake, nami nikayaandika kwa wino katika hiki kitabu."

19Ndipo wale maafisa wakamwambia Baruku, "Wewe na Yeremia nendeni mkajifiche. Mtu ye yote asijue mahali mlipo.''

20Baada ya kuhifadhi kile kitabu ndani ya chumba cha Elishama mwandishi, wakamwendea mfalme katika ua wa nje na kumwarifu kila kitu. 21Mfalme akamtuma Yehudi akachukue kile kitabu na Yehudi akakileta hicho kitabu kutoka kwenye chumba cha Elishama mwandishi na akakisoma mbele ya mfalme na maafisa wakiwa wamesimama kando ya mfalme. 22Ulikuwa mwezi wa tisa na mfalme alikuwa ameketi chumba cha wakati wa baridi akiota moto. 23Hata ikawa kila wakati Yehudi alipomaliza kusoma kurasa tatu au nne za hicho kitabu, mfalme alizikata kwa kisu cha mwandishi na kuzitupia motoni hadi kitabu chote kikateketea. 24Mfalme na watumishi wake wote waliosikia yote yaliyosomwa hawakuonyesha hofu yo yote wala hawakuyararua mavazi yao. 25Hata ingawa Elnathani, Delaya na Gemaria walimsihi mfalme asikichome kile kitabu lakini hakuwasikiliza. 26Badala yake, mfalme akamwamuru Yerzameeli, mwana wa mfalme, Seraya mwana wa Azrieli na Shelemia mwana wa Abdeeli kuwakamata mwandishi Baruku na nabii Yeremia. Lakini BWANA alikuwa amewaficha.

27Baada ya mfalme kuchoma kile kitabu kilichokuwa na yale maneno Baruku aliyokuwa ameyaandika kutoka kinywani mwa Yeremia, Neno la BWANA lilimjia Yeremia likisema: 28''Chukua kitabu kingine na uandike juu yake maneno yote yaliyokuwa katika kile kitabu cha kwanza, ambacho Yehoyakimu mfalme wa Yuda amekiteketeza kwa moto. 29Mwambie pia Yehoyakimu mfalme wa Yuda, hili ndilo asemalo BWANA: 'ukiteketeza kile kitabu ukasema, ''Kwa nini uliandika kwenye kitabu kwamba kwa hakika mfalme wa Babeli angekuja na kuangamiza nchi hii na kuwakatilia mbali watu na wanyama kutoka huko? 30Kwa hiyo, hili ndilo asemalo BWANA kuhusu Yehoyakimu mfalme wa Yuda: Hapatakuwa na mtu ye yote atakayekalia kiti cha enzi cha Daudi, maiti yake itatupwa nje kwenye joto wakati wa mchana na kupigwa na baridi wakati wa usiku. 31Nitamwadhibu yeye, watoto wake na watumishi wake kwa ajili ya uovu wao, nitaleta juu yao na wote waishio Yerusalemu na watu wa Yuda kila maafa niliyoyasema dhidi yao, kwa sababu hawajasikiliza.' ''

32Kisha Yeremia akachukua kitabu kingine na kumpa mwandishi Baruku mwana wa Neria, naye kama Yeremia alivyosema, Baruku akaandika juu yake maneno yote ya kile kitabu ambacho Yehoyakimu mfalme wa Yuda alikuwa amekichoma moto na maneno mengine mengi yanayofanana na hayo yaliongezwa.

Yeremia Gerezani

37 Sedekia mwana wa Yosia akafanywa kuwa mfalme wa Yuda na Nebukadneza mfalme wa Babeli, akatawala mahali pa Yehoyakini mwana wa Yehoyakimu. 2Lakini si Sedekia wala watumishi wake wala watu wa nchi waliosikiliza maneno ya BWANA aliyonena kupitia kwa nabii Yeremia.

3Hata hivyo, mfalme Sedekia, akamtuma Yehuka mwana wa Shelemia pamoja na kuhani Sefania mwana wa Maaseya kwa nabii Yeremia wakiwa na ujumbe huu: ''Tafadhali utuombee kwa BWANA, Mungu wetu.''

4Wakati huu Yeremia alikuwa huru kuingia na kutoka katikati ya watu, kwa sababu alikuwa hajawekwa gerezani bado. 5Jeshi la Farao lilikuwa limetoka Misri, nao Wakaldayo ambao walikuwa wameuzunguka Yerusalemu kwa majeshi waliposikia taarifa kuhusu jeshi hilo walijiondoa Yerusalemu.

6Ndipo neno la BWANA likamjia nabii

Yeremia kusema: 7"Hili ndilo asemalo BWANA,
Mungu wa Israeli: Mwambie mfalme wa Yuda
aliyekutuma uniulize mimi, 'jeshi la Farao
lililotoka kuja kukusaidia litarudi katika nchi yake
yenyewe, yaani Misri. 8Kisha Wakaldayo
watarudi na kushambulia mji huu, watauteka na
kuuchoma moto.'

9Hili ndilo BWANA asemalo: Msijidanganye
wenyewe mkifikiri kwamba, 'Hakika Wakaldayo
hawatatushambulia.' Hakika
hawatawashambulia! 10Hata kama
mngelilishinda jeshi lote la Wakaldayo
linalowashambulia ninyi na wakawa ni watu
waliojeruhiwa tu waliobaki kwenye mahema yao,
wangetoka na kuuchoma mji huu moto."

11Baada ya jeshi la Wakaldayo kujiondoa
kutoka Yerusalemu kwa sababu ya jeshi la
Farao, 12Yeremia akaanza kuondoka mjini ili
kwenda kwenye nchi ya Benyamini ili akapate
sehemu yake ya milki miongoni mwa watu huko.
13Lakini alipofika kwenye Lango la Benyamini,
mkuu wa walinzi, ambaye jina lake lilikuwa Iriya
mwana wa Shelemia, mwana wa Hanania,
akamkamata na kusema, "Wewe unakwenda
kujiunga na Wakaldayo!"

14"Yeremia akasema, "Hiyo si kweli, mimi
sijiungi na Wakaldayo." Lakini Iriya
hakumsikiliza, badala yake, akamkamata
Yeremia na kumpeleka kwa maafisa.
15Wakamkasirikia Yeremia, wakaruhusu apigwe
na akafungwa katika nyumba ya Yonathani
mwandishi waliyokuwa wameifanya gereza.

16Yeremia akawekwa kwenye chumba
kilichofukuliwa chini kilichojengwa kwa zege
ndani ya gereza chini ya ngome, akakaa huko
kwa muda mrefu. 17Kisha mfalme Sedekia
akatuma aletwe katika jumba la kifalme, mahali
alipomwuliza kwa siri, "Je, kuna neno lo lote
kutoka kwa BWANA?"

Yeremia akajibu, "Ndiyo, utatiwa mikononi
mwa mfalme wa Babeli."

18Kisha Yeremia akamwambia mfalme
Sedekia, "Nimefanya kosa gani dhidi yako na
maafisa wako au watu hawa, hata ukaniweka
gerezani? 19Wako wapi manabii wako
waliokutabiria wakisema, 'Mfalme wa Babeli
hatakushambulia wewe wala nchi hii?' 20Lakini
sasa, BWANA wangu mfalme, tafadhali sikiliza.
Niruhusu nilete maombi yangu mbele yako,
usinirudishe kwenye nyumba ya Yonathani
mwandishi nisije nikafa huko."

21Ndipo mfalme Sedekia akatoa maagizo
Yeremia awekwe katika ua wa walinzi na apewe
mkate kutoka mitaa ya waokaji kila siku mpaka
mikate yote katika mji itakapokwisha. Kwa hiyo
Yeremia akabaki katika ua wa walinzi.

Yeremia Atupwa Kwenye Kisima

38 Shefatia mwana wa Matani, Gedalia
mwana wa Pashuri, Yehukali mwana wa
Shelemia na Pashuri mwana wa Malkiya
wakasikia kile Yeremia alichokuwa akiwaambia
watu wote wakati aliposema, 2"Hili ndilo asemalo
BWANA: 'Ye yote akaaye ndani ya mji huu
atakufa kwa upanga, njaa au tauni, lakini ye yote
atakayejisalimisha kwa Wakaldayo ataishi.
Atakayeyatoa maisha yake kama nyara, ataishi.'
3Tena hili ndilo asemalo BWANA: 'Mji huu kwa
hakika utatiwa mikononi mwa jeshi la mfalme wa
Babeli, ambaye atauteka.' "

4Ndipo maafisa wakamwambia mfalme, "Mtu
huyu imempasa kuuawa. Anawakatisha tamaa
askari waliobaki katika mji huu, vivyo hivyo na
watu wote pia, kwa ajili ya mambo
anayowaambia. Mtu huyu hawatafutii mema
watu hawa bali maangamizi yao."

5Mfalme Sedekia akajibu, "Yeye yuko
mikononi mwenu! Mfalme hawezi kufanya lo lote
kuwapinga ninyi."

6Basi wakamchukua Yeremia na kumtia
kwenye kisima cha Malkiya, mwana wa mfalme,
kilichokuwa katika ua wa walinzi.
Wakamtelemsha Yeremia kwa kamba ndani ya
kisima, hakikuwa na maji ndani yake, ila tope tu,
naye Yeremia akazama ndani ya matope.

7Lakini Ebed-Meleki, Mkushi, afisa katika
jumba la kifalme akasikia kuwa walikuwa
wamemtia Yeremia ndani ya kisima. Wakati
mfalme alipokuwa ameketi katika lango la
Benyamini, 8Ebed-Meleki akatoka nje ya jumba
la kifalme na kumwambia, 9'Mfalme BWANA
wangu, watu hawa wamefanya uovu kwa yote
waliomtendea nabii Yeremia. Wamemtupa ndani
ya kisima, mahali ambapo atakufa kwa njaa
wakati ambapo hakuna chakula po pote katika
mji."

10Kisha mfalme akamwamuru Ebed-Meleki
Mkushi akisema, "Chukua watu thelathini kutoka
hapa pamoja nawe, mkamtoe nabii Yeremia
huko kwenye kisima kabla hajafa."

11Basi Ebed-Meleki akawachukua watu
pamoja naye wakaenda mpaka kwenye chumba
kilichoko chini ya hazina ndani ya jumba la
kifalme. Akachukua matambaa makukuu pamoja
na nguo zilizochakaa kutoka huko na
kumshushia Yeremia kwa kamba ndani ya

kisima. [12]Ebed-Meleki Mkushi akamwambia Yeremia, “Weka haya matambaa makukuu na hizo nguo zilizochakaa makwapani ili kuzuia kamba.’’ Yeremia akafanya hivyo, [13]nao wakamvuta juu kwa kamba na kumtoa katika kisima. Yeremia akakaa katika ua wa walinzi.

Sedekia Amhoji Yeremia Tena

[14]Ndipo mfalme Sedekia akatuma wamwitie nabii Yeremia na kutaka wamlete kwake kwenye ingilio la tatu kwenye hekalu la BWANA. Mfalme akamwambia Yeremia, “Ninataka kukuuliza jambo fulani, usinifiche kitu cho chote.’’

[15]Yeremia akamwambia Sedekia, “Nikikupa jibu, je, hutaniua? Hata kama nikikupa shauri wewe hutanisikiliza.’’

[16]Lakini mfalme Sedekia akamwapia Yeremia kiapo hiki kwa siri, akisema, “Hakika kama aishivyo BWANA, ambaye ametupa pumzi, sitakuua wala sitakutia mikononi mwa wale wanaotafuta uhai wako.’’

[17]Kisha Yeremia akamwambia Sedekia, “Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: ‘Ikiwa utajisalimisha kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, maisha yako yatasalimika na mji huu hautateketezwa kwa moto, wewe na jamaa yako mtaishi. [18]Lakini ikiwa hutajisalimisha kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, mji huu utatiwa mikononi mwa Wakaldayo na watauteketeza kwa moto na wewe mwenyewe hutaweza kujiokoa mikononi mwao.’ ”

[19]Mfalme Sedekia akamwambia Yeremia, “Ninawaogopa Wayahudi ambao wamekimbilia kwa Wakaldayo, kwa kuwa Wakaldayo wanaweza kunitia mikononi mwao nao wakanitenda vibaya.’’

[20]Yeremia akajibu, ‘‘Hawatakutia mikononi mwao,’’ “Mtii BWANA kwa kufanya kile ninachokuambia. Kisha utafanikiwa na maisha yako yatakuwa salama. [21]Lakini ukikataa kujisalimisha, hili ndilo BWANA, alilonifunulia: [22]“Wanawake wote walioachwa katika jumba la kifalme la mfalme wa Yuda wataletwa mbele ya maafisa wa mfalme wa Babeli. Wanawake hao watakuambia:

“ ‘Walikupotosha na kukushinda,
wale rafiki zako uliowaamini.
Miguu yako imezama matopeni,
rafiki zako wamekuacha.’

[23]“Wake zako wote na watoto wataletwa na kutiwa mikononi mwa Wakaldayo. Wewe mwenyewe hutaweza kujiokoa mikononi mwao. Lakini utatekwa na mfalme wa Babeli na mji huu utateketezwa kwa moto.’’

[24]Kisha Sedekia akamwambia Yeremia, “Mtu ye yote na asijue juu ya haya mazungumzo, la sivyo utakufa. [25]Ikiwa maafisa watasikia kwamba nimezungumza nawe, nao wakakujia na kusema, ‘Tuambie kile ulichozungumza na mfalme na kile mfalme alichokuambia, usitufiche au sivyo tutakuua,’ [26]basi waambie, ‘Nilikuwa ninamsihi mfalme asinirudishe kwenye nyumba ya Yonathani nisije nikafia huko.’ ”

[27]Maafisa wote wakamjia Yeremia na kumwuliza, naye Yeremia akawaambia kila kitu mfalme alichomwagiza kusema. Kisha hawakusema lo lote zaidi na Yeremia kwa sababu hakuna ye yote aliyesikia mazungumzo yake na mfalme.

[28]Naye Yeremia akabaki katika ua wa walinzi mpaka siku Yerusalemu ilipotekwa.

Anguko La Yerusalemu

39 Hivi ndivyo Yerusalemu ilivyotwaliwa: Katika mwaka wa tisa wa mfalme Sedekia wa Yuda, katika mwezi wa kumi, Nebukadneza mfalme wa Babeli alilipeleka jeshi lake lote dhidi ya Yerusalemu na ukauzunguka. [2]Katika siku ya tisa ya mwezi wa nne wa mwaka wa kumi na moja wa Sedekia kutawala, ukuta wa mji ulibomolewa. [3]Kisha maafisa wote wa mfalme wa Babeli wakaja na kuketi katika viti kwenye Lango la Kati nao ni: Nergal-Shareza wa Samgari, Nebo-Sarsekimu afisa mkuu, Nergal-Shareza afisa mwenye cheo cha juu na maafisa wengine wote wa mfalme wa Babeli. [4]Mfalme Sedekia wa Yuda na askari wote walipowaona, wakakimbia, na kuondoka mjini wakati wa usiku kwa njia ya bustani ya mfalme kupitia lango lililo kati ya kuta mbili na kuelekea kwenye bonde la Yordani.

[5]Lakini jeshi la Wakaldayo liliwafuatia na kumkuta Sedekia kwenye tambarare za Yeriko. Wakamkamata na kumpeleka kwa Nebukadneza mfalme wa Babeli huko Ribla katika nchi ya Hamathi, mahali walipomhukumu. [6]Huko Ribla, mfalme wa Babeli aliwachinja wana wa Sedekia mbele ya macho yake na akawaua wakuu wote wa Yuda. [7]Kisha akang’oa macho ya Sedekia na kumfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli.

[8]Jeshi la Wakaldayo likachoma moto jumba

la kifalme, nyumba za watu na kubomoa kuta za
Yerusalemu. 9Nebuzaradani kiongozi wa walinzi
wa kifalme akawachukua na kuwapeleka
uhamishoni Babeli wale watu pamoja na wale
waliokuwa wamebaki ndani ya mji, pamoja na
wale waliokuwa wamemwendea, na watu
wengine wote. 10Lakini Nebuzaradani, kiongozi
wa walinzi aliwabakiza baadhi ya watu maskini
katika nchi ya Yuda, ambao hawakuwa na kitu,
naye kwa wakati ule aliwapa mashamba ya
mizabibu na mashamba mengine.

11Basi, Nebukadneza mfalme wa Babeli
alikuwa ametoa maagizo kuhusu Yeremia
kupitia Nebuzaradani kiongozi wa walinzi wa
kifalme akisema: 12"Mchukue umtunze,
usimdhuru, lakini umfanyie cho chote
anachotaka." 13Basi Nebuzaradani kiongozi wa
walinzi, Nebu-Shazbani afisa mkuu, Nergal-
Shareza afisa wa cheo cha juu na maafisa
wengine wote wa mfalme wa Babeli 14wakatuma
watu kumwondoa Yeremia kutoka katika ua wa
walinzi. Wakamkabidhi kwa Gedalia mwana wa
Ahikamu, mwana wa Shafani, ili amrudishe
nyumbani kwake. Kwa hiyo akabaki miongoni
mwa watu wake mwenyewe.

15Wakati Yeremia alipokuwa amezuiliwa
katika ua wa walinzi, neno la BWANA lilimjia
kusema: 16"Nenda ukamwambie Ebed-Meleki
Mkushi, 'hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
Mungu wa Israeli, asemalo: Ninakaribia kutimiza
maneno yangu dhidi ya mji huu kwa njia ya
maafa, wala si kwa kuwafanikisha. Wakati huo
hayo yatatimizwa mbele ya macho yako. 17Lakini
siku hiyo nitakuokoa, asema BWANA, hutatiwa
mikononi mwa wale unaowaogopa.
18Nitakuokoa, hutaanguka kwa upanga, lakini
maisha yako yatakuwa salama, kwa sababu
unanitumaini, asema BWANA.' "

Yeremia Awekwa Huru

40 Neno likamjia Yeremia kutoka kwa
BWANA baada ya Nebuzaradani
kiongozi wa walinzi wa kifalme kumfungua huko
Rama. Alikuwa amemkuta Yeremia akiwa
amefungwa kwa minyororo miongoni mwa
mateka wote kutoka Yerusalemu na Yuda
waliokuwa wakipelekwa uhamishoni Babeli.
2Kiongozi wa walinzi alipomwona Yeremia,
akamwambia, "BWANA Mungu wako aliamuru
maafa haya kwa ajili ya mahali hapa. 3Sasa
BWANA ameyaleta haya, amefanya sawasawa
na alivyosema kwamba angefanya. Yote haya
yametokea kwa sababu ninyi watu mlifanya
dhambi dhidi ya BWANA na hamkumtii. 4Lakini
leo ninakufungua kutoka minyororo iliyo kwenye
viwiko vya mikono yako. Twende pamoja mpaka
Babeli ikiwa unataka, nami nitakutunza, lakini
kama hutaki basi usije. Tazama, nchi yote iko
mbele yako, nenda ko kote unakotaka." 5Hata
hivyo kabla Yeremia hajageuka kuondoka,
Nebuzaradani akaongeza kusema, "Rudi kwa
Gedalia mwana wa Ahikamu, mwana wa
Shafani, ambaye mfalme wa Babeli
amemchagua awe juu ya miji ya Yuda, ukaishi
naye miongoni mwa watu, au nenda po pote
panapokupendeza."

Kisha huyo kiongozi akampa mahitaji yake
na zawadi na akamwacha aende zake. 6Kwa
hiyo Yeremia akaenda kwa Gedalia mwana wa
Ahikamu huko Mizpa na kuishi naye miongoni
mwa watu walioachwa katika nchi.

Gedalia Auawa

7Maafisa wote wa jeshi na watu wao
waliokuwa bado wapo kwenye eneo la wazi
waliposikia kwamba mfalme wa Babeli
amemweka Gedalia mwana wa Ahikamu kuwa
mtawala wa nchi naye amemweka kuwa
kiongozi wa wanaume, wanawake na watoto
waliokuwa maskini sana katika nchi ambao
hawakuchukuliwa kwenda uhamishoni Babeli,
8wakamjia Gedalia huko Mizpa, ambao ni
Ishmaeli mwana wa Nethania, Yohanani na
Yonathani wana wa Karea, Seraia mwana wa
Tanhumethi, wana wa Efai Mnetofa na Yezania
mwana wa Mmaaka pamoja na watu wao.
9Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa
Shafani akaapa kuwahakikishia tena wao na
watu wao akisema: "Msiogope kuwatumikia
Wakaldayo. Kaeni katika nchi na kumtumikia
mfalme wa Babeli, nayo yote yatakuwa mema
kwenu. 10Mimi mwenyewe nitakaa Mizpa ili
kuwawakilisha ninyi mbele ya Wakaldayo
wanaotujia, lakini ninyi mtavuna divai, matunda
ya kiangazi na mafuta, nanyi mtaweka katika
vyombo vyenu vya kuhifadhia na kuishi katika
miji mliyojitwalia."

11Wayahudi wote walioko Moabu, Amoni,
Edomu na nchi nyingine zote waliposikia
kwamba mfalme wa Babeli ameacha mabaki ya
watu katika Yuda na amemweka Gedalia mwana
wa Ahikamu mwana Shafani kuwa mtawala wao,
12wakarudi wote katika nchi ya Yuda kwa
Gedalia huko Mizpa, kutoka nchi zote ambazo
walikuwa wametawanywa. Nao wakavuna divai
na matunda tele wakati wa kiangazi.

13Yohanani mwana wa Karea pamoja na
maafisa wote wa jeshi waliokuwa bado wapo
kwenye eneo la wazi wakamjia Gedalia huko
Mizpa 14na kumwambia, “Je, hujui kwamba
Baalisi mfalme wa Waamoni amemtuma
Ishmaeli mwana wa Nethania akuue?’’ Lakini
Gedalia mwana wa Ahikamu hakuwaamini.
15Kisha Yohanani mwana wa Karea
akamwambia Gedalia kwa siri huko katika
Mizpa. “Acha niende nikamwue Ishmaeli mwana
wa Nethania wala hakuna atakayejua. Kwa nini
akuue na kusababisha Wayahudi wote
waliokusanyika kukuzunguka watawanyike na
mabaki wa Yuda waangamie?’’
16Lakini Gedalia mwana wa Ahikamu
akamwambia Yohanani mwana wa Karea,
“Usifanye jambo kama hilo! Unalosema kuhusu
Ishmaeli si kweli.’’

41 Katika mwezi wa saba, Ishmaeli mwana
wa Nethania, mwana wa Elishama,
ambaye alikuwa wa uzao wa kifalme na pia
alikuwa mmoja wa maafisa wa mfalme, akaja
pamoja na watu kumi kwa Gedalia mwana wa
Ahikamu huko Mizpa. Walipokuwa wakila
pamoja huko, 2Ishmaeli mwana wa Nethania
pamoja na wale watu kumi waliokuwa pamoja
naye waliinuka na kumwua Gedalia mwana wa
Ahikamu, mwana wa Shafani kwa upanga,
wakamwua yule ambaye mfalme wa Babeli
alikuwa amemweka awe mtawala juu ya nchi.
3Ishmaeli akawaua pia Wayahudi wote
waliokuwa na Gedalia huko Mizpa, pamoja na
askari wa Kikaldayo waliokuwa huko.
4Siku moja baada ya kuuawa kwa siri kwa
Gedalia, kabla mtu ye yote hajafahamu juu ya
jambo hilo, 5watu themanini waliokuwa
wamenyoa ndevu zao, waliorarua nguo zao na
hujikatakata walikuja kutoka Shekemu, Shilo na
Samaria wakileta sadaka za nafaka na uvumba
katika nyumba ya BWANA. 6Ishmaeli mwana wa
Nethania akaondoka Mizpa ili kwenda kuwalaki,
huku akilia alipokuwa akienda. Alipokutana nao,
akasema, “Karibuni kwa Gedalia mwana wa
Ahikamu,” 7Walipoingia mjini, Ishmaeli mwana
wa Nethania na wale watu waliokuwa pamoja
naye wakawachinja na kuwatupa ndani ya
kisima. 8Lakini watu kumi miongoni mwao
wakamwambia Ishmaeli, “Sisi usituue! Tuna
ngano na shayiri, mafuta na asali, vilivyofichwa
katika shamba.’’ Kwa hiyo akawaacha na
hakuwaua pamoja na wale wengine. 9Basi kile
kisima ambacho alitupa zile maiti za watu
aliowaua pamoja na Gedalia kilikuwa ni kile
kisima ambacho mfalme Asa alikifanya sehemu
ya ulinzi wake dhidi ya Baasha mfalme wa
Israeli. Ishmaeli mwana wa Nethania akakijaza
kisima hicho kwa maiti.
10Ishmaeli akawafanya mateka watu wote
ambao Nebuzaradani kiongozi wa walinzi wa
kifalme alikuwa amewaacha huko Mizpa na
kumweka Gedalia mwana wa Ahikamu juu yao,
ambao ni binti za mfalme pamoja na watu wote
aliokuwa amewaacha huko. Ishmaeli mwana wa
Nethania akawachukua mateka na kuondoka
nao akavuka kwenda kwa Waamoni.
11Ikawa Yohanani mwana wa Karea na
maafisa wote wa jeshi waliokuwa pamoja naye
waliposikia juu ya uhalifu wote ambao Ishmaeli
mwana wa Nethania alikuwa ameufanya,
12waliwachukua watu wao wote kwenda
kupigana na Ishmaeli mwana wa Nethania.
Wakakutana naye karibu na bwawa kubwa huko
Gibeoni. 13Ikawa watu wote waliokuwa na
Ishmaeli walipomwona Yohanani mwana wa
Karea pamoja na maafisa wa jeshi waliokuwa
pamoja naye, wakafurahi. 14Watu wote ambao
Ishmaeli alikuwa amewachukua mateka huko
Mizpa wakageuka na kumfuata Yohanani
mwana wa Karea. 15Lakini Ishmaeli mwana wa
Nethania pamoja na watu wake wanane
wakamtoroka Yohanani na kukimbilia kwa
Waamoni.

Kukimbilia Misri

16Ndipo Yohanani mwana wa Karea pamoja
na maafisa wote wa jeshi waliokuwa pamoja
naye wakawaongoza wote walionusurika
waliotoka Mizpa ambao walipona kutoka
mikononi mwa Ishmaeli mwana wa Nethania
baada ya kumwua Gedalia mwana wa Ahikamu,
yaani askari, wanawake, watoto na matowashi
aliowaleta kutoka Gibeoni. 17Kisha wakaenda
mbele na kutua Geruth Kimhamu karibu na
Bethlehemu wakiwa njiani kwenda Misri 18ili
kuwatoroka Wakaldayo. Waliwaogopa kwa
sababu Ishmaeli mwana wa Nethania alikuwa
amemwua Gedalia mwana Ahikamu, ambaye
alikuwa amewekwa na mfalme wa Babeli kuwa
mtawala wa nchi.

Yeremia Ashauri Walionusurika Wasihame Yuda

42 Kisha maafisa wote wa jeshi, pamoja na
Yohanani mwana wa Karea na Yezania
mwana wa Hoshaia na watu wote kuanzia aliye

mdogo kabisa hadi aliye mkuu sana wakamjia
2nabii Yeremia na kumwambia, “Tafadhali sikia
maombi yetu na umwombe BWANA Mungu
wako kwa ajili ya watu hawa wote waliosalia.
Kwa kuwa kama unavyoona sasa, ingawa
wakati fulani tulikuwa wengi, sasa ni wachache
tu waliosalia. 3Omba ili BWANA Mungu wako
atuambie tuende wapi na tufanye nini.”
4Nabii Yeremia akajibu, “Nimewasikia. Kwa
hakika nitamwomba BWANA Mungu wenu kama
mlivyoomba, nitawaambia kila kitu asemacho
BWANA wala sitawaficha cho chote.”
5Kisha wakamwambia Yeremia, “BWANA na
awe shahidi wa kweli na mwaminifu juu yetu
kama hatutafanya sawasawa na kila kitu
BWANA Mungu wako atakachokutuma
utuambie. 6Likiwa jema au likiwa baya, tutamtii
BWANA Mungu wetu, ambaye tunakutuma
kwake, ili mambo yote yawe mema kwetu, kwa
maana tutamtii BWANA Mungu wetu.’’
7Baada ya siku kumi, neno la BWANA
likamjia Yeremia. 8Kwa hiyo akawaita pamoja
Yohanani mwana wa Karea na maafisa wote wa
jeshi waliokuwa pamoja naye na watu wote
kuanzia mdogo kabisa hadi aliye mkuu sana.
9Akawaambia, “Hili ndilo asemalo BWANA,
Mungu wa Israeli, ambaye mlinituma kuwasilisha
maombi yenu, asema: 10‘Kama mkikaa katika
nchi hii, nitawajenga wala sitawabomoa,
nitawapanda wala sitawang'oa, kwani
ninahuzunishwa na maafa niliyowapiga nayo.
11Msimwogope mfalme wa Babeli, ambaye sasa
mnamwogopa. Msimwogope, asema BWANA,
kwa kuwa niko pamoja nanyi nami nitawaokoa
na kuwaponya kutoka mikononi mwake.
12Nitawaonea huruma ili naye awe na huruma
juu yenu na kuwarudisha ninyi katika nchi yenu.’
13“Hata hivyo, kama mkisema, ‘Hatutakaa
katika nchi hii,’ hivyo mkaacha kumtii BWANA
Mungu wenu, 14nanyi kama mkisema, ‘Hapana,
tutakwenda kuishi Misri, mahali ambapo
hatutaona vita au kusikia sauti ya tarumbeta au
kuwa na njaa ya chakula,’ 15basi sikieni neno la
BWANA, Enyi mabaki ya Yuda. Hili ndilo
BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli
asemalo: ‘Ikiwa mmekusudia kwenda Misri na
kufanya makazi huko, 16basi ule upanga
mnaouogopa utawapata huko na njaa
mnayoihofia itawafuata huko Misri, nanyi mtafia
huko. 17Naam, wote waliokusudia kwenda kuishi
Misri watakufa kwa upanga, njaa na tauni,
hakuna hata mmoja wao atakayenusurika au
kuokoka maafa nitakayoyaleta juu yao.’ 18Hili
ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli
asemalo: ‘Kama vile hasira yangu na ghadhabu
yangu ilivyomwagwa juu ya wale walioishi
Yerusalemu, ndivyo ghadhabu yangu
itakavyomwagwa juu yenu mtakapokwenda
Misri. Mtakuwa kitu cha kulaania na cha kutisha,
cha kulaumia na cha kushutumia, nanyi kamwe,
hamtaona mahali hapa tena.’
19Enyi mabaki ya Yuda, BWANA
amewaambia, ‘Msiende Misri.’ Hakikisheni
jambo hili: Ninawaonya leo 20kwamba mmefanya
kosa kubwa mioyoni mwenu mliponituma kwa
BWANA Mungu wenu na kusema, ‘Mwombe
BWANA Mungu wetu kwa ajili yetu, nawe
utuambie kila kitu atakachosema nasi tutafanya.’
21Nimewaambieni leo, lakini bado ninyi hamtaki
kumtii BWANA Mungu wenu katika yote
aliyonituma mimi niwaambie. 22Basi sasa,
hakikisheni jambo hili: ‘‘Mtakufa kwa upanga,
njaa na tauni mahali ambapo mnataka kwenda
kuishi.’’

43 Yeremia alipomaliza kuwaambia watu
maneno yote ya BWANA Mungu wao,
kila kitu BWANA alichokuwa amemtuma
kuwaambia, 2Azaria mwana wa Hoshaia na
Yohanani mwana wa Karea na watu wote wenye
kiburi wakamwambia Yeremia, ‘‘Wewe unasema
uongo! BWANA Mungu wetu hajakutuma
kusema, ‘Kamwe msiende Misri kukaa huko.’
3Lakini Baruku mwana wa Neria anakuchochea
wewe dhidi yetu ili ututie mikononi mwa
Wakaldayo, ili watuue au watuchukue
uhamishoni Babeli.’’
4Basi Yohanani mwana wa Karea na
maafisa wote wa jeshi na watu wote wakakataa
kutii amri ya BWANA ya kukaa katika nchi ya
Yuda. 5Badala yake, Yohanani mwana wa Karea
na maafisa wote wa jeshi wakawaongoza
mabaki yote ya Yuda waliokuwa wamerudi
kuishi katika nchi ya Yuda kutoka katika mataifa
yote ambayo walikuwa wametawanywa. 6Pia
wakawaongoza wanaume wote, wanawake na
watoto na binti za mfalme ambao Nebuzaradani
kiongozi wa walinzi wa kifalme alikuwa
amewaacha pamoja na Gedalia mwana wa
Ahikamu, mwana wa Shafani na nabii Yeremia
na Baruku mwana wa Neria. 7Kwa hiyo
wakaingia Misri kwa kutokumtii BWANA na
wakaenda mpaka Tahpanhesi.
8Huko Tahpanhesi neno la BWANA likamjia
Yeremia kusema: 9‘‘Wakati Wayahudi wakiwa
wanaona, chukua baadhi ya mawe makubwa na

kuyazika katika udongo wa mfinyanzi katika njia
iliyojengwa kwa matofali katika ingilio la jumba la
kifalme la Farao huko Tahpanhesi. 10Kisha
uwaambie, 'hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu,
Mungu wa Israeli, asemalo: Nitamtuma mtumishi
wangu Nebukadneza mfalme wa Babeli, nami
nitakiweka kiti chake cha enzi juu ya haya mawe
niliyoyazika hapa, naye atatandaza chandarua
yake ya kifalme juu yake. 11Atakuja na
kuishambulia Misri, akiwaua wale waliokusudiwa
kuuawa, aweteke mateka wale waliokusudiwa
kutekwa na upanga kwa wale waliokusudiwa
upanga. 12Atachoma moto mahekalu yao ya
miungu ya Misri, atachoma mahekalu yao na
kuteka miungu yao. Kama vile mchungaji
ajizungushiavyo vazi lake ndivyo
atakavyojizungushia Misri na kuondoka mahali
hapo bila kudhurika. 13Humo ndani ya hekalu la
jua[a] katika Misri atabomoa nguzo za ibada na
kuteketeza kwa moto mahekalu ya miungu wa
Misri.' "

Maafa Kwa Sababu Ya Ibada Za Sanamu

44 Neno hili lilimjia Yeremia kuhusu
Wayahudi wote waishio Misri, huko
Migdoli, Tahpanhesi na Memfisi[a] katika nchi ya
Pathrosi, kusema: 2"Hili ndilo asemalo BWANA
Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli: Mliona
maangamizi makubwa niliyoyaleta juu ya
Yerusalemu na juu ya miji yote ya Yuda. Leo
imeachwa ukiwa na magofu 3kwa sababu ya
uovu waliokuwa wameufanya. Walinikasirisha
kwa kufukiza uvumba na kwa kuabudu miungu
mingine ambayo kamwe wao, wala ninyi wala
baba zenu hawakuifahamu. 4Tena na tena,
niliwatuma watumishi wangu manabii ambao
walisema, 'Msifanye jambo hili la kuchukiza
ambalo nalichukia!' 5Lakini hawakusikiliza wala
hawakujali, hawakugeuka ili kuuacha uovu wao
wala hawakuacha kufukiza uvumba kwa miungu
mingine. 6Kwa hiyo hasira yangu kali ilimwagika,
ikawaka dhidi ya miji ya Yuda na barabara za
Yerusalemu na kuifanya ukiwa na magofu kama
ilivyo leo.

7"Sasa hili ndilo BWANA Mungu Mwenye
Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo: Kwa nini
kujiletea maafa makubwa kama haya juu yenu
kwa kujikatilia mbali mtoke Yuda wanaume na
wanawake, watoto na wanyonyao hata kujiacha
bila mabaki? 8Kwa nini kuichochea hasira yangu
kwa kile ambacho mikono yenu imekitengeneza,
mkaifukizia uvumba miungu mingine huko Misri,
mahali mlipokuja kuishi? Mtajiangamiza
wenyewe na kujifanya kitu cha kulaania na
shutumu miongoni mwa mataifa yote duniani.
9Je, mmesahau uovu uliotendwa na baba zenu
na wafalme na malkia wa Yuda na uovu
uliofanywa na ninyi na wake zenu katika nchi ya
Yuda na barabara za Yerusalemu? 10Mpaka leo
hawajajinyenyekeza au kuonyesha heshima,
wala hawajafuata sheria yangu na amri
nilizoweka mbele yenu na baba zenu.

11"Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenye
Nguvu, Mungu wa Israeli, asemalo: "Mimi
nimekusudia kuleta maafa juu yenu na
kuiangamiza Yuda yote. 12Nitawaondoa mabaki
ya Yuda waliokusudia kwenda Misri kukaa
humo. Wote wataangamia huko Misri,
wataanguka kwa upanga au kufa kwa njaa.
Kuanzia aliye mdogo kabisa hadi aliye mkuu
sana watakufa kwa upanga au njaa. Watakuwa
kitu cha kulaania na cha kutisha, cha laumu na
shutumu. 13Nitawaadhibu wale waishio Misri kwa
upanga, njaa na tauni kama nilivyoiadhibu
Yerusalemu. 14Hakuna hata mmoja wa mabaki
ya Yuda ambaye amekwenda kuishi Misri
atakayeepuka au kunusurika ili kurudi katika
nchi ya Yuda, ambayo wanaitamani sana kurudi
na kuishi ndani yake, hakuna hata mmoja
atakayerudi isipokuwa wakimbizi wachache."

15Kisha wanaume wote ambao walijua
kwamba wake zao walikuwa wakifukiza uvumba
kwa miungu mingine, pamoja na wanawake
wote waliokuweko, yaani, kusanyiko kubwa na
watu wote wanaoishi katika nchi ya Misri, katika
Pathrosi, wakamwambia Yeremia,
16"Hatutausikiliza ujumbe uliotuambia katika jina
la BWANA! 17"Hakika tutafanya kila kitu
tulichosema tutakifanya: Tutafukiza uvumba kwa
Malkia wa Mbinguni na tutammiminia sadaka
zetu za kinywaji kama vile sisi na baba zetu,
wafalme wetu na maafisa wetu walivyofanya
katika miji ya Yuda na katika barabara za
Yerusalemu. Wakati ule tulikuwa na chakula
tele, tulikuwa matajiri wala hatukupata dhara lo
lote. 18Lakini tangu tulipoacha kumfukizia
uvumba Malkia wa Mbinguni na kummiminia
sadaka za kinywaji, hatukupata cho chote na
tumekuwa tukiangamizwa kwa upanga na njaa."

19Wanawake wakaongeza kusema, "Wakati
tulipomfukizia uvumba Malkia wa Mbingu na
kummiminia sadaka zetu za kinywaji, je, waume
zetu hawakujua kwamba tulikuwa tukitengeneza

a13 "Hekalu la jua" yaani "Heliopolisi."

a1 Memfisi ndio Nofu.

maandazi kwa mfano wake na kummiminia yeye
sadaka za kinywaji?''
[20]Ndipo Yeremia akawaambia watu wote,
wanaume na wanawake waliokuwa wakimjibu,
[21]"Je, BWANA hakukumbuka na kufikiri juu ya
uvumba uliofukizwa katika miji ya Yuda na
barabara za Yerusalemu na ninyi pamoja na
baba zenu, wafalme wenu, maafisa wenu na
watu wa nchi? [22]BWANA alipokuwa hawezi
kuendelea kuvumilia matendo yenu maovu na
mambo ya machukizo mliyoyafanya, nchi yenu
ilikuwa kitu cha kulaania na kuachwa ukiwa
pasipo wakazi, kama ilivyo leo. [23]Kwa sababu
mmefukiza uvumba na kufanya dhambi dhidi ya
BWANA na hamkumtii wala kufuata sheria yake
au amri zake au maagizo yake, maafa haya
yamekuja juu yenu, kama mnavyoona sasa.''
[24]Kisha Yeremia akawaambia watu wote,
pamoja na wanawake, "Sikieni neno la BWANA,
enyi watu wote wa Yuda mlioko Misri. [25]Hili ndilo
asemalo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa
Israeli: Ninyi na wake zenu mmeonyesha kwa
matendo yenu kile mlichoahidi mliposema,
'Hakika tutatimiza nadhiri tulizoziweka za
kumfukizia uvumba na kummiminia sadaka za
kinywaji Malkia wa Mbinguni.'
"Endeleeni basi, fanyeni yale mliyoahidi!
Timizeni nadhiri zenu! [26]Lakini sikieni neno la
BWANA, enyi Wayahudi wote mnaoishi Misri:
'Ninaapa kwa jina langu lililo kuu,' asema
BWANA, 'kwamba hakuna hata mmoja atokaye
Yuda anayeishi po pote katika Misri ambaye
kamwe ataomba tena kwa jina langu au kuapa,
akisema, ''Hakika kama BWANA Mwenyezi
aishivyo.'' [27]Kwa maana ninawaangalia kwa ajili
ya madhara sio kwa mema, Wayahudi walioko
Misri wataangamia kwa upanga na njaa mpaka
wote watakapoangamizwa. [28]Wale
watakaonusurika upanga na kurudi katika nchi
ya Yuda kutoka Misri watakuwa wachache sana.
Ndipo mabaki wote wa Yuda waliokuja kuishi
Misri watakapojua ni neno la nani
litakalosimama, kwamba ni langu au lao.
[29]'' 'Hii itakuwa ndiyo ishara kwenu kwamba
nitawaadhibu mahali hapa, asema BWANA, ili
kwamba mpate kujua kuwa onyo langu la
madhara dhidi yenu hakika litatimizwa.' [30]Hili
ndilo asemalo BWANA: Nitamtia Farao Hofra
mfalme wa Misri mikononi mwa adui zake
wanaoutafuta uhai wake, kama vile nilivyomtia
Sedekia mfalme wa Yuda mikononi mwa
Nebukadneza mfalme wa Babeli adui aliyekuwa
akiutafuta uhai wake.' ''

Ujumbe Kwa Baruku

45 Hili ndilo nabii Yeremia alilomwambia
Baruku mwana wa Neria katika mwaka
wa nne wa kutawala kwake Yehoyakimu mwana
wa Yosia mfalme wa Yuda, baada ya Baruku
kuandika katika kitabu maneno ambayo yalitoka
kinywani mwa Yeremia wakati ule: [2]"Hili ndilo
BWANA, Mungu wa Israeli, akuambialo wewe
Baruku: [3]Ulisema, 'Ole wangu! BWANA
ameongeza huzuni juu ya maumivu yangu,
nimechoka kwa kulia kwa uchungu wala sipati
pumziko.' ''
[4]BWANA akasema, "Mwambie hivi: 'Hili
ndilo asemalo BWANA: Nitakibomoa kile
nilichokijenga na kung'oa kile nilichokipanda,
katika nchi yote. [5]Je, utajitafutia mambo
makubwa kwa ajili yako mwenyewe? Usiyatafute
hayo. Kwa kuwa nitaleta maangamizi juu ya
watu wote, asema BWANA, lakini po pote
utakapokwenda nitayaokoa maisha yako.' ''

Ujumbe Kuhusu Misri

46 Hili ni neno la BWANA lililomjia nabii
Yeremia kuhusu mataifa:

[2]Kuhusu Misri:

Huu ni ujumbe dhidi ya jeshi la Farao Neko
mfalme wa Misri, lililoshindwa huko Kaskemishi
kwenye Mto Eufrati na Nebukadneza mfalme wa
Babeli katika mwaka wa nne wa kutawala kwake
Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda:

[3]''Wekeni tayari ngao zenu, kubwa na
ndogo,
mtoke kwa ajili ya vita!
[4]Fungieni farasi lijamu,
pandeni farasi!
Shikeni nafasi zenu mkiwa mmevaa chapeo!
Isugueni mikuki yenu, vaeni dirii vifuani!
[5]Je, ninaona nini?
Wametiwa hofu,
wanarudi nyuma,
askari wao wameshindwa.
Wanakimbia kwa haraka
pasipo kutazama nyuma,
tena kuna hofu kuu kila upande,''
asema BWANA.
[6]Walio wepesi na wenye mbio hawawezi
kukimbia
wala wenye nguvu kutoroka.
Kaskazini kando ya Mto Eufrati

wanajikwaa na kuanguka.

7"Ni nani huyu ajiinuaye kama Mto Nile,
kama mito yenye maji yanayofanya mawimbi?
8Misri hujiinua kama Mto Nile,
kama mito yenye maji yanayofanya mawimbi.
Husema, 'Nitainuka na kufunika dunia,
nitaiangamiza miji na watu wake.
9Songeni mbele, Enyi farasi!
Endesheni kwa ukali, Enyi magari ya farasi,
Endeleeni mbele, Enyi mashujaa,
watu wa Kushi[a] na Puti[b] wachukuao ngao,
watu wa Ludi[c] wavutao upinde.
10Lakini ile siku ni ya Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
siku ya kulipiza kisasi, kisasi juu ya adui zake.
Upanga utakula mpaka utakapotosheka,
mpaka utakapozima kiu yake kwa damu.
Kwa maana Bwana, BWANA Mwenye Nguvu, atatoa dhabihu
kwenye nchi ya kaskazini kando ya Mto Eufrati.

11"Panda mpaka Gileadi ukapate Zeri,
Ee Bikira Binti wa Misri.
Lakini umetumia dawa nyingi bila mafanikio,
huwezi kupona.
12Mataifa yatasikia juu ya aibu yako,
kilio chako kitaijaza dunia.
Shujaa mmoja atajikwaa juu ya mwingine,
nao wataanguka chini pamoja."

13Huu ndio ujumbe BWANA aliomwambia nabii Yeremia juu ya kuja kwa Nebukadneza mfalme wa Babeli ili kuishambulia Misri:

14"Tangaza hili katika Misri,
nawe ulihubiri katika Migdoli,
hubiri pia katika Memfisi[d] na Tahpanhesi:
'shikeni nafasi zenu na mwe tayari,
kwa kuwa upanga unawala wale wanaokuzunguka.'
15Kwa nini mashujaa wako[e] wamesombwa na kupelekwa mbali?
Hawawezi kusimama, kwa maana BWANA atawasukuma awaangushe chini.
16Watajikwaa mara kwa mara,
wataangukiana wao kwa wao.
Watasema, 'Amka, turudi kwa watu wetu na nchi yetu,
mbali na upanga wa mtesi.
17Huko watashangaa,
'Farao mfalme wa Misri ni makelele tu,
amekosa wasaa wake.'

18''Kwa hakika kama niishivyo,'' asema Mfalme,
ambaye jina lake ni BWANA Mwenye Nguvu,
"mmoja atakuja ambaye ni kama Tabori miongoni mwa milima,
kama Karmeli kando ya bahari.
19Funga mizigo yako kwenda uhamishoni,
wewe ukaaye Misri,
kwa kuwa Memfisi utaangamizwa
na kuwa magofu pasipo mkazi.

20"Misri ni mtamba mzuri wa ng'ombe,
lakini kipanga anakuja dhidi yake kutoka kaskazini.
21Askari wake waliokodiwa katika safu zake
wako kama ndama walionenepeshwa.
Wao pia watageuka na kukimbia pamoja,
hawataweza kuhimili vita,
kwa maana siku ya msiba inakuja juu yao,
wakati wao wa kuadhibiwa.
22Misri atatoa sauti kama ya nyoka anayekimbia
kadiri adui anavyowasogelea na majeshi,
watakuja dhidi yake wakiwa na mashoka,
kama watu wakatao miti.
23Wataufyeka msitu wake,''
asema BWANA.
''Hata kama umesongamana kiasi gani.
Ni wengi kuliko nzige,
hawawezi kuhesabika.
24Binti wa Misri ataaibishwa,
atatiwa mikononi mwa watu wa kaskazini.''

25BWANA wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema: "Nakaribia kuleta adhabu juu ya Amoni mungu wa Thebesi, [f] na juu ya Farao, Misri na

a9 "Watu wa Kushi" ndio "Watu wa Ethiopia.''
b9 Putu–nchi iliyoko kati ya Ethiopia na Misri, huenda ni Somalia.
c9 Watu wa Ludi, walioko Afrika kaskazini magharibi ya Mto Nile, huenda ni Nubia.
d14 "Memfisi'' ndio "Nofu" (pia mst. 19)
e15 "Mashujaa wako'' hapa ina maana ya Apis, yaani sanamu ya kuabudiwa ya mungu fahali.
f25 "Thebesi" kwa Kiebrania maana yake "Hapna."

miungu yake, wafalme wake pamoja na wale
wanaomtegemea Farao. [26]Nitawatia mikononi
mwa wale wanaotafuta uhai wao, yaani
Nebukadneza mfalme wa Babeli na maafisa
wake. Hatimaye, hata hivyo, Misri itakaliwa
kama nyakati zilizopita," asema BWANA.
[27]"Usiogope, Ee Yakobo mtumishi wangu,
usifadhaike, Ee Israeli.
Hakika nitakuokoa toka katika nchi za mbali,
uzao wako toka nchi ya uhamisho wao.
Yakobo atakuwa tena na amani na salama,
wala hakuna hata mmoja atakayewatia
hofu.
[28]Usiogope, Ee Yakobo mtumishi wangu,
kwa maana mimi niko pamoja nawe,''
asema BWANA.
"Ingawa nitayaangamiza kabisa mataifa yote
ambayo miongoni mwake
nimekutawanya,
sitakuangamiza wewe kabisa,
Nitakurudi lakini kwa haki tu,
wala sitakuacha kabisa bila
kukuadhibu.''

Ujumbe Kuhusu Wafilisti

47 Hili ndilo neno la BWANA lililomjia nabii Yeremia kuhusu Wafilisti, kabla Farao hajaishambulia Gaza:

[2]Hili ndilo asemalo BWANA:

"Tazama jinsi maji yanavyoinuka huko
kaskazini,
yatakuwa mafuriko yenye nguvu sana.
Yataifurikia nchi na vitu vyote vilivyomo
ndani yake,
miji na wale waishio ndani yake.
Watu watapiga kelele,
wote waishio katika nchi wataomboleza
[3]kwa sauti ya kwato za farasi waendao mbio,
kwa sauti ya magari ya adui
na mngurumo wa magurudumu yake.
Baba hawatageuka kuwasaidia watoto wao,
mikono yao italegea.
[4]Kwa maana siku imewadia
kuwaangamiza Wafilisti wote
na kuwakatilia mbali walionusurika wote
ambao wangeweza kuisaidia Tiro na
Sidoni.
BWANA anakaribia kuwaangamiza
Wafilisti,
mabaki toka pwani za Kaftori[a].
[5]Gaza atanyoa kichwa chake katika
kuomboleza,
Ashkeloni atanyamazishwa.
Enyi mabaki kwenye tambarare,
mtajikatakata wenyewe mpaka lini?

[6]Mnalia, ' "Aa, upanga wa BWANA,
utaendelea mpaka lini ndipo upumzike?
Rudi ndani ya ala yako,
acha na utulie.'
[7]Lakini upanga utatuliaje
wakati BWANA ameuamuru,
wakati ameuagiza
kuishambulia Ashkeloni pamoja na
pwani yake?''

Ujumbe Kuhusu Moabu

48 Kuhusu Moabu:

Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli, asemalo:

''Ole wa Nebo, kwa maana utaharibiwa.
Kiriathaimu utaaibishwa na kutekwa,
Misgabu itaaibishwa na kuvunjwa
vunjwa.
[2]Moabu haitasifiwa tena,
huko Heshboni watu watafanya shauri
baya la anguko lake:
'Njoni na tuangamize taifa lile,'
Wewe nawe, Ee Madmeni,
utanyamazishwa,
upanga utakufuatia.
[3]Sikiliza kilio kutoka Horonaimu,
kilio cha maangamizi makuu na uharibifu.
[4]Moabu utavunjwa,
wadogo wake watapiga kelele.
[5]Wanapanda kwenda njia ya kuelekea Luhithi,
wakilia kwa uchungu wanapotembea,
kwenye njia inayoshuka kwenda Horonaimu
kilio cha uchungu kwa ajili ya uharibifu
kinasikika.
[6]Kimbieni! Okoeni maisha yenu,
iweni kama kichaka jangwani.
[7]Kwa kuwa mmetumainia matendo yenu na mali
zenu,
ninyi pia mtachukuliwa mateka,
naye Kemoshi atakwenda uhamishoni,
pamoja na makuhani wake na maafisa
wake.
[8]Mharabu atakuja dhidi ya kila mji,

a[4] "Kaftori" ndio "Krete.''

wala hakuna mji utakaookoka.
Bonde litaangamizwa na uwanda
utaharibiwa,
kwa sababu BWANA amesema.
9Wekeni chumvi kwa ajili ya Moabu,
kwa kuwa ataangamizwa,
miji yake itakuwa ukiwa,
pasipo kuwa na mtu atakayeishi ndani yake.

10"Alaaniwe yeye afanyaye kazi ya
BWANA kwa hila!
Alaaniwe yeye auzuiaye upanga wake
usimwage damu!

11Moabu amestarehe tangu ujana wake,
kama divai iliyoachwa kwenye machujo
yake,
haikumiminwa kutoka chombo kimoja hadi
kingine,
hajaenda uhamishoni.
Kwa hiyo ana ladha ile ile kama aliyokuwa
nayo,
nayo harufu yake haijabadilika.
12Lakini siku zinakuja,"
asema BWANA,
''nitakapotuma watu wamiminao kutoka
kwenye magudulia,
nao watammimina,
wataacha magudulia yake yakiwa matupu
na kuvunja mitungi yake.
13Kisha Moabu atamwonea aibu mungu wao
Kemoshi,
kama vile nyumba ya Israeli walivyoona
aibu
wakati walipomtegemea mungu Betheli[a].

14"Mwawezaje kusema, 'Sisi ni mashujaa,
watu jasiri katika vita?'
15Moabu utaangamizwa na miji yake itavamiwa,
vijana wake waume walio bora sana
watachinjwa,''
asema Mfalme, ambaye jina lake ni BWANA
Mungu Mwenye Nguvu.
16''Kuanguka kwa Moabu kumekaribia,
janga kubwa litamjia kwa haraka.
17Ombolezeni kwa ajili yake, nyinyi nyote
mnaoishi kumzunguka,
ninyi nyote mnaojua sifa zake,
semeni, 'Tazama jinsi ilivyovunjika fimbo ya
kifalme yenye nguvu,
tazama jinsi ilivyovunjika fimbo
iliyotukuka!'

18"Shuka kutoka katika fahari yako
na uketi katika ardhi iliyokauka,
Enyi wenyeji wa Binti wa Diboni,
kwa maana yeye aangamizaye Moabu
atakuja dhidi yako na kuangamiza
miji yako iliyozungushiwa maboma.
19Simama kando ya barabara na utazame,
wewe ambaye unaishi Aroeri.
Mwulize mwanaume anayekimbia
na mwanamke anayetoroka,
waulize, 'Kumetokea nini?'
20Moabu amefedheheshwa, kwa kuwa
amevunjwavunjwa.
Lieni kwa huzuni na kupiga kelele!
Tangazeni kando ya Arnoni
kwamba Moabu ameangamizwa.
21Hukumu imefika kwenye uwanda wa juu,
katika Holoni, Yasa na Mefaathi,
22katika Diboni, Nebo na Beth-Diblathaimu,
23katika Kiriathaimu, Beth-Gamuli na Beth-
Meoni,
24katika Keriothi na Bosra,
kwa miji yote ya Moabu, iliyoko mbali na
karibu.
25Pembe[b] ya Moabu imekatwa,
mkono wake umevunjwa,"
asema BWANA.

26"Mlevye,
kwa kuwa amemdharau BWANA.
Moabu na agaegae katika matapishi yake,
yeye na awe kitu cha dhihaka.
27Je, Israeli hakuwa kitu chako cha
kudhihakiwa?
Je, alikamatwa miongoni mwa wezi,
kiasi cha kutikisa kichwa chako kwa dharau
kila mara unapozungumza juu yake?
28Ondokeni kwenye miji yenu na mkaishi katikati
ya miamba,
enyi mnaoishi Moabu.
Iweni kama huwa ambaye hutengeneza
kiota
chake kwenye mdomo wa pango.

29"Tumesikia juu ya kiburi cha Moabu,
kutakabari kwake kwa kiburi na
majivuno,
kiburi chake na ufidhuli wake,

a13 "Betheli" hapa ina maana "Beth-el" mahali ambapo mfalme Yeroboamu alisimamisha moja ya sanamu za ndama ili kuabudiwa. Nyingine aliiweka huko Dani. 1Wafalme 12:29-33.

b25 "Pembe" hapa ni ishara ya nguvu.

na kujivuna kwa moyo wake.
30Ninaujua ujeuri wake lakini ni bure,''
asema BWANA,
''Nako kujisifu kwake hakumsaidii cho chote.
31Kwa hiyo namlilia Moabu,
kwa ajili ya Moabu yote ninalia,
ninaomboleza kwa ajili ya watu wa
Kir-Heresethi.
32Ninalia machozi kwa ajili yenu, kama Yazeri
aliavyo,
Enyi mizabibu ya Sibma.
matawi yako yameenea mpaka baharini,
yamefika mpaka bahari ya Yazeri.
Mwarabu ameanguka juu ya matunda yako
yaliyoiva na mizabibu.
33Shangwe na furaha vimetoweka
kutoka kwenye bustani na mashamba
ya Moabu.
Nimekomesha kutiririka kwa divai kutoka
katika mashinikizo,
hakuna hata mmoja ayakanyagaye kwa
kelele za shangwe.
Ingawa kuna kelele,
sio za shangwe.

34"Sauti ya kilio chao inapanda
kutoka Heshboni mpaka Eleale na
Yahazi,
kutoka Soari mpaka Horonaimu
na Eglath-Shelishiya,
kwa kuwa hata maji ya Nimrimu
yamekauka.
35Katika Moabu nitakomesha
wale wote watoao sadaka mahali pa juu pa
kuabudia miungu,
na kufukiza uvumba kwa miungu yao,''
asema BWANA.
36''Kwa hiyo moyo wangu unaomboleza kwa ajili
ya Moabu kama filimbi ,
unaomboleza kama filimbi kwa ajili ya watu
wa Kir-Hareshethi.
Utajiri waliojipatia umetoweka.
37Kila kichwa kimenyolewa
na kila mwenye ndevu zimekatwa,
kila mkono umekatwa na kila kiuno
kimefunikwa kwa nguo ya gunia.
38Juu ya mapaa yote katika Moabu
na katika viwanja
hakuna kitu cho chote isipokuwa
maombolezo,
kwa kuwa nimemvunja Moabu kama
gudulia ambalo hakuna mtu ye
yote anayelitaka,''
asema BWANA.
39''Tazama jinsi alivyovunjikavunjika!
Jinsi wanavyolia kwa huzuni!
Tazama jinsi Moabu anavyogeuka kwa
aibu!
Moabu amekuwa kitu cha kudhihakiwa,
kitu cha kutisha kwa wale wote
wanaomzunguka.''

40Hili ndilo asemalo BWANA:

"Tazama! Tai anashuka chini,
akitanda mbawa zake juu ya Moabu.
41Miji itatekwa na ngome zake zitatwaliwa.
Katika siku hiyo, mioyo ya mashujaa wa
Moabu
itakuwa kama moyo wa mwanamke aliye
katika utungu wa kuzaa.
42Moabu ataangamizwa kama taifa
kwa sababu amemdharau BWANA.
43Hofu kuu, shimo na mtego unawangojea,
Enyi watu wa Moabu,''
asema BWANA.
44"Ye yote atakayeikimbia hiyo hofu kuu
ataanguka ndani ya shimo,
ye yote atakayepanda kutoka shimoni,
atanaswa katika mtego,
kwa sababu nitaleta juu ya Moabu
mwaka wa adhabu yake,''
asema BWANA.

45''Katika kivuli cha Heshboni,
wakimbizi wamesimama pasipo msaada
kwa kuwa moto umezimika huko Heshboni,
mwali wa moto kutoka katikati ya Sihoni,
unaunguza vipaji vya nyuso za Moabu,
mafuvu yao wenye kujivuna kwa kelele.
46Ole wako, Ee Moabu!
Watu wa Kemoshi wameangamizwa,
wana wako wamepelekwa uhamishoni
na binti zako wamechukuliwa mateka.
47"Lakini nitarudisha mateka wa Moabu,''
asema BWANA.

Huu ndio mwisho wa hukumu juu ya Moabu.

Ujumbe Kuhusu Amoni

49 Kuhusu Waamoni:

Hili ndilo asemalo BWANA:

"Je, Israeli hana wana?
Je, hana warithi?

Kwa nini basi Moleki amechukua milki ya
Gadi?
Kwa nini watu wake wanaishi katika miji
yake?
2Lakini siku zinakuja,''
asema BWANA,
''nitakapopiga kelele ya vita
dhidi ya Raba mji wa Waamoni,
utakuwa kilima cha magofu,
navyo vijiji vinavyouzunguka
vitateketezwa kwa moto.
Kisha Israeli atawafukuza
wale waliomfukuza,''
asema BWANA.
3"Lia kwa huzuni, Ee Heshboni, kwa kuwa Ai
umeangamizwa!
Piga kelele, Enyi wakazi wa Raba!
Vaeni nguo ya gunia na kuomboleza,
kimbieni hapa na pale ndani ya kuta,
kwa kuwa Moleki atakwenda uhamishoni,
yeye pamoja na makuhani na maafisa
wake.
4Kwa nini unajivunia mabonde yako,
ukijivunia mabonde yako yaliyozaa
sana?
Ee binti usiye mwaminifu,
unayeutumainia utajiri wako na kusema,
'Ni nani atakayenishambulia?'
5Nitaleta hofu kuu juu yako
kutoka kwa wale wote
wanaokuzunguka,''
asema Bwana,
BWANA Mwenye Nguvu.
''Kila mmoja wenu ataondolewa,
wala hakuna hata mmoja
atakayekusanya wakimbizi.

6Lakini hatimaye,
nitarudisha mateka wa Waamoni,''
asema BWANA.

Ujumbe Kuhusu Edomu

7Kuhusu Edomu:

Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:

''Je, hakuna tena hekima katika Temani?
Je, shauri limewapotea wenye busara?
Je, hekima yao imechakaa?
8Geuka na ukimbie, jifiche katika mapango
marefu kabisa,
wewe uishiye Dedani,
kwa kuwa nitaleta maafa juu ya Esau
wakati nitakapomwadhibu.
9Je, kama wachuma zabibu wangekuja kwako,
wasingebakiza zabibu chache?
Kama wezi wangekuja usiku,
Je, si wangeiba kiasi ambacho
wangehitaji tu?
10Lakini nitamvua Esau nguo abaki uchi,
nitayafunua maficho yake,
ili asiweze kujificha.
Watoto wake, jamaa na majirani
wataangamia,
naye hatakuwepo tena.
11Waache yatima wako, nitayalinda maisha yao.
Wajane wako pia wanaweza kunitumaini
mimi.''

12Hili ndilo asemalo BWANA: "Kama wale wasiostahili kukinywea kikombe ni lazima wakinywe, kwa nini wewe usiadhibiwe? Hutakwepa kuadhibiwa, ni lazima ukinywe. 13Ninaapa kwa nafsi yangu," asema BWANA, "kwamba Bosra utakuwa magofu na kitu cha kutisha, cha aibu na cha kulaania, miji yake yote itakuwa magofu milele.''

14Nimesikia ujumbe kutoka kwa BWANA:
Mjumbe ametumwa kwa mataifa
kusema,
"Jikusanyeni ili kuushambulia!
Inukeni kwa ajili ya vita!''

15''Sasa nitakufanya uwe mdogo miongoni mwa
mataifa,
aliyedharauliwa miongoni mwa watu.
16Vitisho vyako na kiburi cha moyo wako
vimekudanganya,
wewe unayeishi katika majabali ya
miamba,
wewe unayemiliki katika miinuko ya kilima.
Ujapojenga kiota chako juu sana kama
cha tai,
kutoka huko nitakushusha chini,''
asema BWANA.
17"Edomu atakuwa kitu cha kutisha,
wote wapitao kando yake watashangaa na
kuzomea
kwa sababu ya majeraha yake yote.
18Kama vile Sodoma na Gomora
zilivyoangamizwa,
pamoja na miji iliyokuwa jirani nayo,''
asema BWANA,
"hivyo hakuna ye yote atakayeishi humo,
hakuna mtu atakayeishi ndani yake.

19"Kama simba anayepanda kutoka katika
vichaka vya Yordani
kuja kwenye nchi ya malisho mengi,
nitamfukuza Edomu kutoka kwenye nchi
yake ghafula.
Ni nani mteule nitakayemweka kwa ajili ya
jambo hili?
Ni nani aliye kama mimi na ni nani awezaye
kupingana nami?
Na ni mchungaji yupi awezaye
kusimama kinyume nami?''
20Kwa hiyo, sikia kile ambacho BWANA
amepanga dhidi ya Edomu,
kile alichokusudia dhidi ya wale waishio
Temani:
Aliye mchanga katika kundi ataburutwa
mbali,
yeye ataangamiza kabisa malisho yao
kwa sababu yao.
21Kwa sauti ya anguko lao dunia itatetemeka,
kilio chao kitasikika mpaka Bahari ya
Shamu[a].
22Tazama! Tai atapaa juu angani na kuruka chini
kwa ghafula,
akitandaza mbawa zake juu ya Bosra.
Katika siku hiyo, mioyo ya mashujaa wa
Edomu
itakuwa kama moyo wa mwanamke
aliye katika utungu wa kuzaa.

Ujumbe Kuhusu Dameski

23Kuhusu Dameski:

''Hamathi na Arpadi imetahayarika,
kwa kuwa wamesikia habari mbaya.
Wamevunjika moyo na wametaabika
kama bahari iliyochafuka.
24Dameski amedhoofika,
amegeuka na kukimbia,
hofu ya ghafula imemkamata sana,
amepatwa na uchungu na maumivu,
maumivu kama ya mwanamke aliye
katika utungu wa kuzaa.
25Kwa nini mji ambao unajulikana haujaachwa,
mji ambao ninaupenda?
26Hakika, vijana wake wanaume wataanguka
barabarani,
askari wake wote watanyamazishwa siku
hiyo,"
asema BWANA Mwenye Nguvu.
27"Nitatia moto kuta za Dameski,
utaangamiza ngome za Ben-Hadadi.''

Ujumbe Kuhusu Kedari Na Hazori

28Kuhusu Kedari na falme za Hazori, ambazo Nebukadreza mfalme wa Babeli alizishambulia:

Hili ndilo asemalo BWANA:

"Inuka, ushambulie Kedari
na kuwaangamiza watu wa Mashariki.
29Hema zao na makundi yao ya kondoo na
mbuzi yatachukuliwa,
vibanda vyao vitatwaliwa pamoja na
mali zao zote na ngamia zao.
Watu watawapigia kelele,
'Hofu kuu iko kila upande!'

30"Kimbieni haraka!
Kaeni kwenye mapango marefu sana,
ninyi mkaao Hazori,"
asema BWANA.
''Nebukadneza, mfalme wa Babeli
amepanga shauri baya dhidi yenu,
amebuni hila dhidi yenu.

31''Inuka na ulishambulie taifa lililostarehe,
linaloishi kwa kujiamini,''
asema BWANA,
''taifa lisilo na malango wala makomeo,
watu wake huishi peke yao.
32Ngamia wao watakuwa nyara,
nayo makundi yao makubwa ya
ng'ombe yatatekwa.
Wale walio maeneo ya mbali nitawatawanya
pande zote
nami nitaleta maafa juu yao kutoka kila
upande,"
asema BWANA.
33"Hazori itakuwa makao ya mbweha,
mahali pa ukiwa milele.
Hakuna ye yote atakayeishi humo,
hakuna mtu atakayekaa ndani yake.''

Ujumbe Kuhusu Elamu

34Hili ndilo neno la BWANA lililomjia nabii Yeremia kuhusu Elamu, mapema wakati wa utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda:

35Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo:

''Tazama, nitavunja upinde wa Elamu,
ulio tegemeo la nguvu zao.

a21 "Bahari ya Shamu'' au "Bahari Nyekundu," kwa Kiebrania "Bahari ya Mafunjo.''

36Nitaleta pepo nne dhidi ya Elamu
toka pande nne za mbingu,
nitawatawanya katika hizo pande nne,
wala hapatakuwa na taifa ambalo
watu wa Elamu waliofukuzwa
hawatakwenda.
37Nitamfadhaisha Elamu mbele ya adui zao,
mbele yao wale wanaotafuta uhai wao,
nitaleta maafa juu yao,
pia hasira yangu kali,''
asema BWANA.
''Nitawafukuza kwa upanga
mpaka nitakapowamaliza.
38Nitaweka kiti changu cha enzi huko Elamu
na kumwangamiza mfalme wake na maafisa
wake,''
asema BWANA.
39''Lakini nitarudisha mateka wa Elamu
katika siku zijazo,''
asema BWANA.

Ujumbe Kuhusu Babeli

50 Hili ndilo neno alilosema BWANA kupitia nabii Yeremia kuhusu Babeli na nchi ya Wakaldayo:

2''Tangazeni na mhubiri katikati ya mataifa,
twekeni bendera na mkahubiri,
msiache kitu cho chote, bali semeni,
'Babeli utatekwa,
Beli ataaibishwa,
Merodaki atajazwa na hofu kuu.
Sanamu zake zitaaibishwa
na vinyago vyake vitajazwa hofu kuu.
3Taifa kutoka kaskazini litamshambulia
na kuifanya nchi yake ukiwa.
Hakuna hata mmoja atakayeishi ndani
yake,
watu na wanyama wataikimbia.

4"Katika siku hizo, wakati huo,''
asema BWANA,
''watu wa Israeli pamoja na watu wa Yuda
wataenda wakilia ili kumtafuta BWANA
Mungu wao.
5Wataiuliza njia iendayo Sayuni
na kuelekeza nyuso zao huko.
Watakuja na kuambatana na BWANA
katika agano la milele ambalo
halitasahaulika.
6"Watu wangu wamekuwa kondoo waliopotea,
wachungaji wao wamewapotosha
na kuwasababisha kuzungukazunguka
juu ya milima.
Walitangatanga juu ya mlima na kilima
na kusahau mahali pao wenyewe pa
kupumzikia.
7Ye yote aliyewakuta aliwala,
adui zao walisema, 'Sisi hatuna hatia,
kwa kuwa wao walitenda dhambi dhidi ya
BWANA, malisho yao halisi,
BWANA, tumaini la baba zao.'

8''Kimbieni kutoka Babeli,
ondokeni katika nchi ya Wakaldayo
tena iweni kama mbuzi wale waongozao
kundi.
9Kwa maana nitaamsha na kuleta dhidi ya
Babeli
muungano wa mataifa makubwa kutoka
nchi ya kaskazini.
Watashika nafasi zao dhidi yake,
naye kwa kutokea kaskazini atatekwa.
Mishale yao itakuwa kama mishale ya
mashujaa walio hodari
ambao hawawezi kurudi mikono mitupu.
10Kwa hiyo Ukaldayo utatekwa nyara,
wote wamtekao nyara watapata za
kutosha,''
asema BWANA.

11''Kwa sababu hushangilia na kufurahi,
wewe utekaye urithi wangu,
kwa sababu unachezacheza kama mtamba
anayepura nafaka
na kulia kama farasi dume asiyehasiwa,
12mama yako ataaibika mno,
yeye aliyekuzaa atatahayari.
Atakuwa mdogo kuliko mataifa mengine
yote,
atakuwa nyika, nchi kame na jangwa.
13Kwa sababu ya hasira ya BWANA
hatakaliwa na mtu, lakini ataachwa
ukiwa kabisa.
Wote watakaopita Babeli watatiwa hofu na
kudhihaki
kwa sababu ya majeraha yake yote.

14"Shikeni nafasi zenu kuzunguka Babeli,
enyi nyote mvutao upinde.
Mpigeni! msibakize mshale wo wote,
kwa kuwa ametenda dhambi dhidi ya
BWANA.
15Piga kelele dhidi yake kila upande!
Anajisalimisha, minara yake inaanguka,
kuta zake zimebomoka.

Kwa kuwa hiki ni kisasi cha BWANA,
mlipizeni kisasi, mtendeeni kama
alivyowatendea wengine.
16Katilieni mbali mpanzi kutoka Babeli,
naye mvunaji pamoja na mundu wake
akivuna.
Kwa sababu ya upanga wa mdhalimu
kila mmoja na arejee kwa watu wake
mwenyewe,
kila mmoja na akimbilie kwenye nchi yake
mwenyewe.

17"Israeli ni kundi lililotawanyika
ambalo simba wamelifukuzia mbali.
Wa kwanza kumla
alikuwa mfalme wa Ashuru,
wa mwisho kuponda mifupa yake
alikuwa Nebukadneza mfalme wa
Babeli.''

18Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo:

"Nitamwadhibu mfalme wa Babeli na nchi
yake
kama nilivyomwadhibu mfalme wa Ashuru.
19Lakini nitamrudisha Israeli katika malisho yake
mwenyewe
naye atalisha huko Karmeli na Bashani,
njaa yake itashibishwa juu ya vilima vya
Efraimu na Gileadi.
20Katika siku hizo, wakati huo,''
asema BWANA,
''uchunguzi utafanyika kwa ajili ya kosa la
Israeli,
lakini halitakuwepo,
kwa ajili ya dhambi za Yuda,
lakini haitapatikana hata moja,
kwa kuwa nitawasamehe mabaki
nitakaowaacha.

21"Shambulieni nchi ya Merathaimu
na wale waishio huko Pekodi,
wafuateni, waueni na kuwaangamiza
kabisa,''
asema BWANA.
''Fanyeni kila kitu nilichowaamuru.''
22Kelele ya vita iko ndani ya nchi,
kelele ya maangamizi makuu!
23Tazama jinsi nyundo ya dunia yote
ilivyovunjika na kuharibika!
Tazama jinsi Babeli ilivyokuwa ukiwa
miongoni mwa mataifa!
24Nimetega mtego kwa ajili yako, Ee Babeli,
nawe ukakamatwa kabla haujafahamu,
ulipatikana na ukakamatwa
kwa sababu ulimpinga BWANA.
25BWANA amefungua ghala lake la silaha
na kuzitoa silaha za ghadhabu yake,
kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu
anayo kazi ya kufanya katika nchi ya
Wakaldayo.
26Njoni dhidi yake kutoka mbali.
Zifungueni ghala zake za nafaka,
mlundikeni kama lundo la nafaka.
Mwangamizeni kabisa
na msimwachie mabaki yo yote.
27Waueni mafahali wake wachanga wote,
waacheni washuke machinjoni!
Ole wao! Kwa kuwa siku yao imewadia,
wakati wao wa kuadhibiwa.
28Wasikilizeni watoro na wakimbizi kutoka Babeli
wakitangaza katika Sayuni
jinsi BWANA, Mungu wetu alivyolipiza
kisasi,
kisasi kwa ajili ya hekalu lake.

29''Waiteni wapiga mishale dhidi ya Babeli,
wote wale wavutao upinde.
Pigeni kambi kumzunguka kabisa,
Asitoroke mtu ye yote.
Mlipizeni kwa matendo yake,
mtendeeni kama alivyotenda.
Kwa kuwa alimdharau BWANA,
Yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
30Kwa hiyo, vijana wake wanaume wataanguka
barabarani,
askari wake wote watanyamazishwa siku
ile,''
asema BWANA.
31"Tazama, niko kinyume nawe, Ewe mwenye
majivuno,''
asema Bwana, BWANA Mwenye
Nguvu,
"kwa kuwa siku yako imewadia,
yaani, wakati wako wa kuadhibiwa.
32Mwenye majivuno atajikwaa na kuanguka
wala hakuna ye yote atakayemuinua,
nitawasha moto katika miji yake,
utawakaoteketeza wote
wanaomzunguka."

33Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:

"Watu wa Israeli wameonewa,

nao watu wa Yuda pia.
Wote waliowateka wamewashikilia sana,
wanakataa kuwaachia waende.
34Lakini Mkombozi wao ana nguvu,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo jina lake.
Atatetea kwa nguvu shauri lao ili kwamba alete raha katika nchi yao,
lakini ataleta msukosuko kwa wale waishio Babeli.

35"Upanga dhidi ya Wakaldayo!"
asema BWANA,
"dhidi ya wale waishio Babeli
na dhidi ya maafisa wake na watu wenye busara!
36Upanga dhidi ya manabii wake wa uongo!
Watakuwa wapumbavu.
Upanga dhidi ya mashujaa wake!
Watajazwa na hofu kuu
37Upanga dhidi ya farasi na magari yake ya vita
pamoja na askari wake wote wa kigeni katika safu zake!
Wao watakuwa kama wanawake.
Upanga dhidi ya hazina zake!
Hizo zitatekwa nyara.
38Ukame juu ya maji yake!
Nayo yatakauka.
Kwa kuwa ni nchi ya sanamu,
wao wanapenda sana sanamu.

39"Hivyo viumbe vya jangwani na fisi wataishi humo,
nao bundi watakaa humo.
Kamwe haitakaliwa tena
wala watu hawataishi humo kutoka kizazi hadi kizazi.
40Kama vile Mungu alivyoangamiza Sodoma na Gomora
pamoja na miji iliyo jirani nayo,"
asema BWANA,
"vivyo hivyo hapatakuwa na mtu ye yote atakayeishi humo.,
Naam, hakuna mtu ye yote atakayekaa humo.
41"Tazama! Jeshi linakuja kutoka kaskazini,
taifa kubwa na wafalme wengi
wameamshwa kutoka miisho ya dunia.
42Wamejifunga pinde na mikuki,
ni wakatili na wasio na huruma.
Wanasikika kama bahari inayonguruma
wanapoendesha farasi zao,
wanakuja kama watu waliojipanga kwa vita
ili kukushambulia, Ee Binti Babeli.
43Mfalme wa Babeli amesikia habari kuwahusu hao,
nayo mikono yake imelegea.
Uchungu umemshika,
maumivu kama yale ya mwanamke aliye katika utungu wa kuzaa.
44Kama simba anayepanda kutoka kwenye vichaka vya Yordani
kuja kwenye nchi ya malisho manono,
nitamfukuza Babeli kutoka nchi yake ghafula.
Ni nani aliye mteule, nimweke kwa ajili ya jambo hili?
Ni nani aliye kama mimi na ni nani awezaye kunipinga?
Tena ni mchungaji yupi awezaye kusimama dhidi yangu?"
45Kwa hiyo, sikia kile BWANA alichokipanga dhidi ya Babeli,
kile alichokusudia dhidi ya nchi ya Wakaldayo:
Aliye mchanga katika kundi ataburutwa mbali,
ataharibu kabisa malisho yao kwa sababu yao.
46Kwa kusikika kutekwa kwa Babeli, dunia itatetemeka,
kilio chake kitaenea pote miongoni mwa mataifa.

51 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Tazama nitaamsha roho ya mwangamizi dhidi ya Babeli na watu wakaao Leb-kamai[a].
2Nitawatuma wageni Babeli
kumpepeta na kuiharibu nchi yake,
watampinga kila upande
katika siku ya maafa yake.
3Usimwache mpiga upinde afunge kamba upinde wake,
wala usimwache avae silaha zake.
Usiwaonee huruma vijana wake,
angamiza jeshi lake kabisa.
4Wataanguka waliouawa katika Babeli,
wakiwa na majeraha ya kutisha katika barabara zake.
5Kwa maana Israeli na Yuda hawajaachwa
na Mungu wao, BWANA Mwenye

a[1] "Leb-Kamai" ni "Ukaldayo" kwa fumbo yaani, Babeli.

Nguvu,
ingawa nchi yao imejaa uovu
mbele zake Yeye Aliye Mtakatifu wa
Israeli.

6''Kimbieni kutoka Babeli!
Okoeni maisha yenu!
Msiangamizwe kwa sababu ya dhambi
zake.
Ni wakati wa kisasi cha BWANA,
atamlipa kile anachostahili.
7Babeli alikuwa kikombe cha dhahabu katika
mkono wa BWANA,
aliufanya ulimwengu wote ulewe.
Mataifa walikunywa mvinyo wake,
kwa hiyo sasa wameingiwa na wazimu.
8Babeli ataanguka ghafula na kuvunjika.
Mwombolezeeni!
Tafuteni zeri ya kutuliza maumivu yake,
labda anaweza kupona

9"'Tungemponya Babeli,
lakini hawezi kuponyeka,
tumwache na kila mmoja aende kwenye
nchi yake mwenyewe,
kwa kuwa hukumu yake inafika angani,
inapanda juu mpaka mawinguni.'

10" 'BWANA amethibitisha haki yetu,
njoni, tutangaze katika Sayuni
kitu ambacho BWANA, Mungu wetu
amefanya.'

11"Noeni mishale, chukueni ngao!
BWANA amewaamsha wafalme
wa Wamedi,
kwa sababu nia yake ni kuangamiza
Babeli.
BWANA atalipiza kisasi,
kisasi kwa ajili ya hekalu lake.
12Twekeni bendera juu ya kuta za Babeli!
Imarisheni ulinzi,
wekeni walinzi,
andaeni waviziao!
BWANA atatimiza kusudi lake,
amri yake juu ya watu wa Babeli.
13Wewe uishiye kando ya maji mengi
na uliye na wingi wa hazina,
mwisho wako umekuja,
wakati wako wa kukatiliwa mbali.
14BWANA Mwenye Nguvu ameapa kwa
nafsi yake mwenyewe:
'Hakika nitakujaza na watu, kama kundi la
nzige,
nao watapiga kelele za ushindi juu yako.'

15"Aliifanya dunia kwa uweza wake,
ameweka misingi ya ulimwengu kwa hekima
yake
na kuzitandaza mbingu kwa ufahamu wake.
16Apigapo radi, maji katika mbingu hunguruma,
huyafanya mawingu yainuke kutoka
miisho ya dunia.
Hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua
Na huuleta upepo kutoka kwenye ghala
zake.

17"Kila mtu hana ufahamu na hana maarifa,
kila sonara ameaibika kwa sanamu
zake.
Vinyago vyake ni vya udanganyifu,
havina pumzi ndani yake.
18Hazifai kitu, ni vitu vya kufanyia mzaha,
hukumu yao itawadia, zitaangamia.
19Yeye Aliye Fungu la Yakobo sivyo alivyo,
kwa maana Yeye ni Mwumba wa vitu vyote,
pamoja na kabila la urithi wake, yaani,
BWANA Mwenye Nguvu ndilo ni jina
lake
20''Wewe ndiwe rungu langu la vita,
silaha yangu ya vita
kwa wewe navunjavunja mataifa,
kwa wewe naangamiza falme,
21kwa wewe navunjavunja farasi na mpanda
farasi,
kwa wewe navunjavunja gari la vita na
mwendeshaji wake,
22kwa wewe napondaponda mwanaume na
mwanamke,
kwa wewe napondaponda mzee na kijana,
kwa wewe napondaponda kijana wa kiume
na mwanamwali,
23kwa wewe nampondaponda mchungaji na
kundi,
kwa wewe nampondaponda mkulima na
maksai,
kwa wewe nawapondaponda watawala na
maafisa.

24"Mbele ya macho yako nitamlipiza Babeli na wote waishio Ukaldayo kwa ajili ya makosa yote waliyofanya katika Sayuni,'' asema BWANA.

25"Mimi niko kinyume nawe Ee mlima
unaoharibu,

wewe uangamizaye dunia yote,"
asema BWANA.
"Nitanyoosha mkono wangu dhidi yako,
nikuvingirishe kutoka kwenye kilele cha mwamba,
na kukufanya mlima ulioteketezwa kwa moto.
26Hakuna jiwe litakalochukuliwa kutoka kwako
kwa ajili ya kufanywa jiwe la pembeni,
wala jiwe lolote kwa ajili ya msingi,
kwa maana utakuwa ukiwa milele,"
asema BWANA
27"Twekeni bendera katika nchi!
pigeni tarumbeta katikati ya mataifa!
Andaeni mataifa kwa ajili ya vita dhidi yake,
iteni falme hizi dhidi yake:
Ararati, Mini na Ashenazi.
Wekeni jemadari dhidi yake,
pelekeni farasi wengi kama kundi la nzige.
28Andaeni mataifa kwa ajili ya vita dhidi yake,
wafalme wa Wamedi,
watawala wao na maafisa wao wote,
pamoja na nchi zote wanazotawala.
29Nchi inatetemeka na kugagaa,
kwa kuwa makusudi ya BWANA dhidi ya Babeli
yanasimama, yaani,
kuangamiza nchi ya Babeli
ili kwamba pasiwe na ye yote atakayeishi humo.
30Mashujaa wa Babeli wameacha kupigana,
wamebaki katika ngome zao.
Nguvu zao zimekwisha,
wamekuwa kama wanawake.
Makazi yake yameteketezwa kwa moto,
makomeo ya malango yake yamevunjika.
31Tarishi mmoja humfuata mwingine
na mjumbe humfuata mjumbe
kumtangazia mfalme wa Babeli
kwamba mji wake wote umetekwa,
32Vivuko vya mito vimekamatwa,
mabwawa yenye mafunjo yametiwa moto,
nao askari wameingiwa na hofu kuu."

33Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu, Mungu wa Israeli asemalo:

"Binti Babeli ni kama sakafu ya kupuria
wakati inapokanyagwa
wakati wa kumvuna utakuja upesi."

34"Nebukadneza mfalme wa Babeli ametula,
ametufanya tuchangayikiwe,
ametufanya tuwe gudulia tupu.
Kama nyoka ametumeza na kujaza tumbo lake
kwa vyakula vyetu vizuri,
kisha akatutapika.
35Jeuri iliyofanyiwa miili yetu na iwe juu ya Babeli,"
Ndivyo wasemavyo wakaao Sayuni.
"Damu yetu na iwe juu ya wale waishio Babeli,"
asema Yerusalemu.

36Kwa hiyo, hili ndilo BWANA asemalo:

"Tazama, nitatetea shauri lako
na kulipiza kisasi kwa ajili yako,
nitaikausha bahari yake
na kuzikausha chemchemi zake.
37Babeli utakuwa lundo la magofu
na makao ya mbweha,
kitu cha kutisha na kudharauliwa,
mahali asipoishi mtu.
38Watu wake wote wananguruma kama simba wadogo,
wanakoroma kama wana simba.
39Lakini wakati wakiwa wameamshwa,
nitawaandalia karamu na kuwafanya walewe,
ili wapige kelele kwa kicheko,
kisha walale milele na wasiamke,"
asema BWANA.

40Nitawatelemsha
kama wanakondoo waendao machinjoni,
kama kondoo dume na mbuzi.
41"Tazama Sheshaki[b] atakamatwa,
majivuno ya dunia yote yatakuwa yamefikia mwisho.
Babeli atakuwa mwenye hofu kiasi gani kati ya mataifa!
42Bahari itainuka juu ya Babeli,
mawimbi yake yenye kuunguruma yatamfunika.
43Miji yake itakuwa ukiwa,
kame na jangwa,
nchi ambayo hakuna ye yote anayeishi ndani yake,
ambayo hakuna mtu anayepita humo.
44Nitamwadhibu Bel katika Babeli

b41 Sheshaki maana yake Babeli kwa fumbo.

na kumfanya ataapike kile alichokimeza.
Mataifa hayatamiminika tena kwake.
Nao ukuta wa Babeli utaanguka.
45"Tokeni ndani yake, enyi watu wangu!
Okoeni maisha yenu!
Ikimbieni hasira kali ya BWANA.
46Msikate tamaa wala msiogope
tetesi zitakaposikika katika nchi,
tetesi moja inasikika mwaka huu,
nyingine mwaka unaofuata,
tetesi juu ya jeuri katika nchi
na ya mtawala dhidi ya mtawala.
47Kwa kuwa hakika wakati utawadia
nitakapoziadhibu sanamu za Babeli,
nchi yake yote itatiwa aibu
na watu wake wote waliouawa
wataangukia ndani yake.
48Ndipo mbingu na dunia na vyote vilivyomo
ndani yake
vitapiga kelele za shangwe juu ya
Babeli,
kwa kuwa kutoka kaskazini
waharabu watamshambulia,"
asema BWANA.

49''Babeli ni lazima aanguke kwa sababu ya
kuwaua Waisraeli,
kama vile waliouawa duniani kote
walivyoanguka kwa sababu ya Babeli.
50Wewe uliyepona upanga,
ondoka wala usikawie!
Mkumbuke BWANA ukiwa katika nchi
ya mbali,
na utafakari juu ya Yerusalemu.''
51"Tumetahayari,
kwa maana tumetukanwa
na aibu imefunika nyuso zetu,
kwa sababu wageni wameingia
mahali patakatifu pa nyumba ya
BWANA.''

52''Lakini siku zinakuja,'' asema BWANA,
"nitakapoadhibu sanamu zake,
na katika nchi yake yote
waliojeruhiwa watalia kwa maumivu makali.
53Hata kama Babeli ikifika angani
na kuziimarisha ngome zake ndefu,
nitatuma waharabu dhidi yake,''
asema BWANA.

54"Sauti ya kilio inasikika kutoka Babeli,
sauti ya uharibifu mkuu kutoka nchi ya
Wakaldayo.
55BWANA ataiangamiza Babeli,
atanyamazisha makelele ya kishindo
chake.
Mawimbi ya adui yatanguruma kama maji
makuu,
ngurumo ya sauti zao itavuma.
56Mharabu atakuja dhidi ya Babeli,
mashujaa wake watakamatwa,
nazo pinde zao zitavunjwa.
Kwa kuwa BWANA ni Mungu wa
kisasi,
Yeye atalipiza kikamilifu.
57Nitawafanya maafisa wake na wenye busara
walewe,
watawala wao, maafisa, pamoja na
wapiganaji wao,
watalala milele na hawataamka,''
asema Mfalme, ambaye jina lake
ni BWANA Mwenye Nguvu.

58Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo:

''Ukuta mnene wa Babeli utasawazishwa
na malango yaliyoinuka yatateketezwa
kwa moto,
mataifa yanajichosha bure,
taabu ya mataifa ni nishati tu kwa ajili ya
miali ya moto.''

59Huu ndio ujumbe Yeremia aliompa afisa Sereia mwana wa Neria, mwana wa Maaseya, alipokwenda Babeli pamoja na Sedekia mfalme wa Yuda, katika mwaka wa nne wa utawala wake. 60Yeremia alikuwa ameandika ndani ya gombo kuhusu maafa yote yatakayoipata Babeli, yaani yote yaliyokuwa yameandikwa kuhusu Babeli. 61Akamwambia Sereia, ''Utakapofika Babeli, hakikisha kwamba umesoma maneno haya yote kwa sauti kubwa. 62Kisha sema, 'Ee BWANA, umesema utaangamiza mahali hapa ili kwamba mtu wala mnyama asiishi ndani yake, itakuwa ukiwa milele.' 63Utakapomaliza kusoma hili gombo lifungie jiwe kisha ulitupe ndani ya Mto Eufrati. 64Kisha sema, 'Hivi ndivyo Babeli utakavyozama na usiinuke tena kwa sababu ya maafa nitakayoleta juu yake. Nao watu wake wataanguka.' ''

Maneno ya Yeremia yanaishia hapa.

Anguko La Yerusalemu

52 Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala naye akatawala huko Yerusalemu kwa miaka kumi na mmoja. Jina la mama yake aliitwa Hamutali binti Yeremia, kutoka Libna. [2]Alifanya maovu machoni pa BWANA, kama vile alivyokuwa amefanya Yehoyakimu. [3]Ilikuwa ni kwa sababu ya hasira ya BWANA kwamba haya yote yalitokea Yerusalemu na Yuda, naye mwishoni akawaondoa mbele zake.

Basi Sedekia aliasi dhidi ya mfalme wa Babeli

[4]Kwa hiyo katika mwaka wa tisa wa kutawala kwake Sedekia, katika siku ya kumi ya mwezi wa kumi, Nebukadneza mfalme wa Babeli alifanya vita dhidi ya Yerusalemu na jeshi lake lote. Wakapiga kambi nje ya mji na kuuzunguka mji pande zote. [5]Mji ulizungukwa kwa jeshi mpaka mwaka wa kumi na moja wa kutawala kwake mfalme Sedekia.

[6]Ilipowadia siku ya tisa katika mwezi wa nne njaa ilikuwa kali sana ndani ya mji kiasi kwamba hapakuwa na chakula kwa ajili ya watu. [7]Kisha ukuta wa mji ulivunjwa na jeshi lote likakimbia. Wakaondoka mjini usiku kupitia mlango ulioko kati ya kuta mbili karibu na bustani ya mfalme, ingawa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka mji. Walikimbia kuelekea Araba[a], [8]lakini jeshi la Wakaldayo lilimfuatia mfalme Sedekia na kumpata katika tambarare za Yeriko. Askari wake wote walitengwa naye na kutawanyika, [9]naye akakamatwa.

Alipelekwa kwa mfalme wa Babeli huko Ribla katika nchi ya Hamathi, mahali ambapo alimtangazia hukumu. [10]Huko Ribla mfalme wa Babeli aliwachinja wana wa Sedekia mbele ya macho yake, pia akawaua maafisa wote wa Yuda. [11]Kisha akayang'oa macho ya Sedekia, akamfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli alipomweka gerezani mpaka siku ya kifo chake.

[12]Mnamo siku ya kumi ya mwezi wa tano, katika mwaka wa kumi na tisa wa kutawala kwake Nebukadreza mfalme wa Babeli, Nebuzaradani jemadari wa askari walinzi wa mfalme, aliyemtumikia mfalme wa Babeli, alikuja Yerusalemu. [13]Alichoma moto hekalu la BWANA, jumba la kifalme na nyumba zote za Yerusalemu. Aliteketeza kila jengo muhimu. [14]Jeshi lote la Wakaldayo chini ya uongozi wa jemadari wa askari walinzi wa mfalme lilivunja kuta zote kuzunguka Yerusalemu. [15]Nebuzaradani jemadari walinzi akawachukua uhamishoni baadhi ya watu maskini sana na wale waliobaki katika mji, pamoja na mabaki ya watu wa hivi hivi na wale waliokuwa wamemwendea mfalme wa Babeli. [16]Lakini Nebuzaradani akaacha yale mabaki ya wale watu maskini sana wa nchi ili kufanya kazi katika mashamba ya mzabibu na mashamba mengine.

[17]Wakaldayo walivunja nguzo za shaba, vile vibanio vinavyohamishika na ile Bahari ya Shaba ambavyo vyote vilikuwa katika hekalu la BWANA, wakachukua shaba yote na kuipeleka Babeli. [18]Walichukua pia zile sufuria, yale masepetu, ile mikasi ya kusawazishia tambi, yale mabakuli ya kunyunyuzia, sahani pamoja na vyombo vyote vya shaba vilivyotumika ndani ya hekaluni. [19]Jemadari wa askari walinzi wa mfalme akachukua yale masinia, vile vyetezo, yale mabakuli ya kunyunyuzia, zile sufuria, vile vinara vya taa, zile sahani na yale mabakuli yanayotumika kwa sadaka za kinywaji, vyote vile vilivyokuwa vimetengenezwa kwa dhahabu safi au fedha.

[20]Shaba iliyotokana na zile nguzo mbili, ile Bahari na wale mafahali kumi na mawili wa shaba waliokuwa chini yake, pamoja na vile vibanio vinavyohamishika, ambavyo mfalme Solomoni alikuwa ametengeneza kwa ajili ya hekalu la BWANA, vilikuwa na uzito usioweza kupimika. [21]Kila nguzo ilikuwa na urefu wa dhiraa kumi na nane[b] kimo chake na mzunguko wa dhiraa kumi na mbili[c] zikiwa na unene wa nyanda nne[d] na zote zilikuwa wazi ndani. [22]Sehemu ya juu ya nguzo moja ilikuwa na urefu wa dhiraa tano[e] na ilipambwa kwa wavu na mikomamanga ya shaba kuizunguka kote. Nguzo nyingine, pamoja na makomamanga yake vyote vilifanana na hiyo ya kwanza. [23]Kulikuwa na makomamanga tisini na sita pembeni, jumla ya makomamanga juu ya wavu uliokuwa umezunguka yalikuwa mia moja.

[24]Waliochukuliwa na jemadari wa askari walinzi ni Seraia kuhani mkuu, kuhani Sefania aliyefuata kwa cheo na mabawabu watatu. [25]Miongoni mwa wale watu waliokuwa

a[7] "Araba" hapa ina maana " Bonde la Yordani."

b[21] Dhiraa kumi na nane ni sawa na mita 8.1
c[21] Dhiraa kumi na mbili ni sawa na mita 5.4
d[21] Nyanda nne ni sawa na sentimita 8.
Angalia: Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45(m. 0.45)
Nyanda moja ni sawa na sentimita 2.
e[22] Dhiraa tano ni sawa na mita 2.25

wamesalia katika mji, alimchukua afisa kiongozi
wa wapiganaji na washauri saba wa kifalme.
Akamchukua pia mwandishi aliyekuwa afisa
mkuu wa kuandika watu wa nchi na watu wake
sitini waliokutwa katika mji. 26Nebuzaradani
jemadari akawachukua wote na kuwapeleka kwa
mfalme wa Babeli huko Ribla. 27Huko Ribla,
katika nchi ya Hamathi, mfalme akaamuru wote
wanyongwe.

Hivyo Yuda alitekwa, akaenda mbali na nchi
yake. 28Hii ndiyo hesabu ya watu ambao
Nebukadneza aliwachukua kwenda uhamishoni:

katika mwaka wa saba Wayahudi 3,023,
29katika mwaka wa kumi na nane wa kutawala
kwake Nebukadneza,
watu 832 kutoka Yerusalemu,
30katika mwaka wa ishirini na tatu, wa kutawala
kwake,
Wayahudi 745 walichukuliwa kwenda
uhamishoni na
Nebuzaradani jemadari wa askari
walinzi wa mfalme.
Jumla ya watu wote walikuwa 4,600.

Yehoyakini Anaachiwa Huru

31Katika mwaka wa thelathini na saba tangu
Yehoyakini mfalme wa Yuda apelekwe
uhamishoni, mwaka ambao Evil-Merodaki
alifanyika mfalme wa Babeli, akamwacha huru
Yehoyakini mfalme wa Yuda na kumfungua
kutoka gerezani katika siku ya ishirini na tano ya
mwezi wa kumi na mbili. 32Alizungumza naye
kwa upole na kumpa kiti cha heshima kilicho juu
kuliko vya wale wafalme wengine aliokuwa nao
huko Babeli. 33Hivyo Yehoyakini akayavua
mavazi yake ya gerezani na siku zote za maisha
yake zilizobaki alikula katika meza ya mfalme.
34Siku kwa siku mfalme wa Babeli alimpa
Yehoyakini posho wakati wote wa uhai wake,
mpaka siku ya kifo chake.

MAOMBOLEZO

Utangulizi

Jina la kitabu hiki maana yake ni *"nyimbo za maziko."*Kitabu hiki ni mfululizo wa vitabu vitano, yaani, kila sura moja ni kitabu kinachojitosheleza, kikiwa na mada kamili.

(i) Maombolezo ya Kwanza: Uharibifu wa Yerusalemu na nabii akiulilia mbele za Mungu *(1:1-22).*
(ii) Maombolezo ya Pili*:* Yeremia anaeleza uharibifu huu kuwa ni ghadhabu ya Mungu kwa watu walioasi na kukataa kutubu. Adui wa Yuda ndiye aliyekuwa chombo cha Mungu cha kutekeleza hukumu *(2:1-22)*
(iii) Maombolezo ya Tatu: Kinalisihi taifa kukumbuka kwamba Mungu ni mwingi wa rehema na mwaminifu, tena ni mwema kwa wale ambao tumaini lao liko Kwake.
(iv) Maombolezo ya Nne : Haya ni marudio ya yale yaliyoko kwenye sura tatu zilizotangulia.
(v) Maombolezo ya Tano: Mwandishi anamwomba Mungu awarejeze watu Wake baada ya Yuda kutubu dhambi yao na kuhitaji rehema.

Katika andiko la Kiebrania sura nne za kwanza zimepangwa kiushairi ambapo herufi ya kwanza au ya mwisho ya kila mstari zikipangwa taratibu, zitafanya neno au maneno. Aya zote ishirini na mbili zilizoko katika kila sura hizi, yaani, aya zote (sitini na sita katika sura ya tatu) zinatumia herufi za alfabeti za Kiebrania.Katika mpangilio huu mwandishi anaonyesha picha ya lile janga la kutisha lililoipata Yerusalemu na kutambua kuwa hii ilikuwa hukumu ya Mungu mwenye haki. Akijua ya kwamba Mungu ni mwenye rehema, alimlalamikia Mungu kwa maombi. Maombolezo yanatambua kwamba pigo hili lilikuwa ni hukumu ya Mungu kwa Yuda kwa uasi wake wa miaka mingi ya watawala na watu wake dhidi Yake. Kwenye Maombolezo si kwamba Yeremia alitambua tu kuwa Mungu alikuwa sahihi na mwenye haki katika njia Zake zote, bali kwamba ni mwenye rehema na huruma kwa hao ambao tumaini lao liko Kwake (3:22-23, 32). Hivyo Maombolezo yamewasaidia watu kuwa na tumaini katikati ya kukata tamaa.

Yeremia aliandika maombolezo haya kuonyesha huzuni yake kubwa na kuchomwa kwa moyo wake juu ya uharibifu wa kutisha wa Yerusalemu, ukihusisha anguko la kuaibisha la utawala wa ukoo wa Daudi, kuangamizwa kabisa kwa kuta za mji, hekalu, jumba la kifalme na mji kwa ujumla, kupelekwa mbali sana kwa mateka wengi waliosalia Babeli, Andiko la juu katika kitabu hiki kwenye Agano la Kale la Kiyunani *("Septuagint"* na nakala za kale za maandiko ya Kilatini *("Vulgate")* linasema, *"Yeremia alikaa akiulilia na kuuombolezea Yerusalemu kwa maombolezo haya."* Kwenye kitabu hiki mwandishi anabubujikwa na huzuni kama mwombolezaji kwenye maziko ya ndugu wa karibu aliyekufa kifo cha kutisha.

Mwandishi

Yeremia. Kutokana na mapokeo kitabu hiki kimehesabiwa kuwa ni cha Yeremia. Hata hivyo wale wanaokataa kuwa mwandishi si Yeremia, wanapendekeza kwamba mwandishi alikuwa mtu aliyeishi wakati mmoja na Yeremia. Maadam Yeremia aliishi Yerusalemu na aliwaonya watu wake kwa miaka arobaini juu ya maangamizi yaliyokuwa yanakuja, kisha akashuhudia hukumu hii mbaya, basi yafaa kuafiki kuwa Yeremia ndiye anayekubalika zaidi kuliko mwingine awaye yote anayejulikana katika historia kuwa ndiye mwandishi wa kitabu hiki. Yeremia anaonyesha uharibifu mkubwa uliofanyika katika mji wa Yerusalemu na hekaluni, lakini anatambua yote haya ni hukumu ya Mungu Mwenye Haki. Hali akijua kwamba Mungu amejaa huruma anamsihi katika maombi ili aonyeshe huruma.

Mahali

Yerusalemu.Yerusalemu ulikuwa umeharibiwa na Babeli na watu wake walikuwa wameuawa, wameteswa na kuchukuliwa mateka.

Tarehe

585 – 586 K.K.

Wazo

Kuwafundisha watu kwamba kutokumtii Mungu husababisha maangamizi. Mungu huadhibu uovu, lakini ni mwingi wa rehema watu wakitubu.

Wahusika Wakuu

Yeremia, watu wa Yerusalemu.

Mambo Muhimu

Kitabu hiki kimeandikwa katika mtindo wa nyimbo za zamani za Wayahudi za maziko. Kinayo mashairi matano kulingana na sura zilizomo.

Mgawanyo

- Kuangamizwa kabisa kwa Yerusalemu. (1:1-22)
- Hasira ya Mungu - kutafuta faraja. (2:1-22)
- Kutafakari mateso – matumaini kwa Mungu. (3:1-66)
- Utukufu wa awali wa Yerusalemu – hali ya sasa ya ukiwa. (4:1-22)
- Kumwomba Mungu aonyeshe huruma. (5:1-22)

1 Tazama jinsi mji ulivyoachwa ukiwa,
mji ambao zamani ulikuwa umejaa watu!
Jinsi ambavyo umekuwa kama mama mjane,
ambaye wakati fulani alikuwa maarufu
miongoni mwa mataifa!
Yule ambaye alikuwa malkia miongoni mwa
majimbo sasa amekuwa mtumwa.

2Kwa uchungu, hulia sana usiku,
machozi yapo kwenye mashavu yake.
Miongoni mwa wapenzi wake wote
hakuna ye yote wa kumfariji.
Rafiki zake wote wamemsaliti,
wamekuwa adui zake.

3Baada ya mateso na kufanyishwa kazi kikatili,
Yuda amekwenda uhamishoni.
Anakaa miongoni mwa mataifa,
hapati mahali pa kupumzika.
Wote ambao wanamsaka wamemkamata
katikati ya dhiki yake.

4Barabara zielekeazo Sayuni zaomboleza,
kwa kuwa hakuna ye yote anayekuja
kwenye sikukuu zake zilizoamriwa.
Malango yake yote yamekuwa ukiwa,
makuhani wake wanalia kwa uchungu,
wanawali wake wanahuzunika,
naye yuko katika uchungu wa maumivu
makuu.

5Adui zake wamekuwa mabwana zake,
watesi wake wana raha.
BWANA amemletea huzuni
kwa sababu ya dhambi zake nyingi.
Watoto wake wamekwenda uhamishoni,
mateka mbele ya adui.

6Fahari yote imeondoka
kutoka kwa Binti Sayuni.
Wakuu wake wako kama ayala
ambaye hapati malisho,
katika udhaifu wamekimbia
mbele ya anaye wasaka.

7Katika siku za mateso yake na kutangatanga
Yerusalemu hukumbuka hazina zote
ambazo zilikuwa zake katika siku za kale.
Wakati watu wake walipoanguka katika mikono
ya adui,
hapakuwepo na ye yote wa kumsaidia
watesi wake walimtazama
na kumcheka katika maangamizi yake.

8Yerusalemu ametenda dhambi sana
kwa hiyo amekuwa najisi.
Wote waliomheshimu wanamdharau,
kwa maana wameuona uchi wake,
yeye mwenyewe anapiga kite
na kugeukia mbali.

9Uchafu wake umegandamana na nguo zake,
hakuwaza juu ya maisha yake ya baadaye.
Anguko lake lilikuwa la kushangaza,
hapakuwepo na ye yote wa kumfariji.
“Tazama, Ee BWANA, teso langu,
kwa maana adui ameshinda.”

10Adui ametia mikono juu
ya hazina zake zote,
aliona mataifa ya kipagani
wakiingia mahali patakatifu pake,
wale uliowakataza
kuingia kwenye kusanyiko lako.

11Watu wake wote wanalia kwa uchungu
watafutapo chakula,
wanabadilisha hazina zao kwa chakula
ili waweze kuendelea kuishi.
“Tazama, Ee BWANA, ufikiri,
kwa maana nimedharauliwa.”

12“Je si kitu kwenu, ninyi nyote mpitao kando?
Angalieni kote mwone.
Je, kuna maumivu kama maumivu yangu
yale yaliyotiwa juu yangu,
yale BWANA aliyoyaleta juu yangu
katika siku ya hasira yake kali?

13“Kutoka juu alipeleka moto,
akaushusha katika mifupa yangu.
Aliitandia wavu miguu yangu
na akanirudisha nyuma.
Akanifanya mkiwa,
na mdhaifu mchana kutwa.

14“Dhambi zangu zimefungwa kwenye nira,
kwa mikono yake zilifumwa pamoja.
Zimefika shingoni mwangu
na Bwana ameziondoa nguvu zangu.
Amenitia mikononi mwa wale ambao
siwezi kushindana nao.

15“Bwana amewakataa
wapiganaji wa vita wote walio kati yangu,
ameagiza jeshi dhidi yangu

kuwaponda vijana wangu wa kiume.
Katika shinikizo lake la divai Bwana
amemkanyaga Bikira Binti Yuda.

16"Hii ndiyo sababu ninalia
na macho yangu yanafurika machozi.
Hakuna ye yote aliye karibu kunifariji,
hakuna ye yote wa kuhuisha roho yangu.
Watoto wangu ni wakiwa
kwa sababu adui ameshinda.

17Sayuni ananyosha mikono yake,
lakini hakuna ye yote wa kumfariji.
BWANA ametoa amri kwa ajili ya Yakobo
kwamba majirani zake wawe adui zake,
Yerusalemu umekuwa
kitu najisi miongoni mwao.

18"BWANA ni mwenye haki,
hata hivyo niliasi dhidi ya amri yake.
Sikilizeni, enyi mataifa yote,
tazameni maumivu yangu.
Wavulana wangu na wasichana wangu
wamekwenda uhamishoni.

19"Niliita washiriki wangu
lakini walinisaliti.
Makuhani wangu na wazee wangu
waliangamia mjini
walipokuwa wakitafuta chakula
ili waweze kuishi.

20"Angalia, Ee BWANA, jinsi nilivyo katika dhiki!
Nina maumivu makali ndani yangu,
nami ninahangaika moyoni mwangu,
kwa kuwa nimekuwa mwasi sana.
Huko nje, upanga unaua watu,
ndani, kipo kifo tu.

21"Watu wamesikia ninavyolia kwa uchungu,
lakini hakuna ye yote wa kunifariji.
Adui zangu wote wamesikia juu ya dhiki yangu,
wanafurahia lile ulilolitenda.
Naomba uilete siku uliyoitangaza
ili wawe kama mimi.

22"Uovu wao wote na uje mbele zako,
uwashughulikie wao
kama vile ulivyonishughulikia mimi
kwa sababu ya dhambi zangu zote.
Kulia kwangu kwa uchungu ni kwingi
na moyo wangu umedhoofika."

2 Tazama jinsi Bwana alivyomfunika
Binti Sayuni kwa wingu la hasira yake!
Ameitupa chini fahari ya Israeli
kutoka mbinguni mpaka duniani,
hakukumbuka kiti chake cha kuwekea miguu
katika siku ya hasira yake.

2Bila huruma Bwana ameyameza
makao yote ya Yakobo,
katika ghadhabu yake
amebomoa ngome za Binti Yuda.
Ameuangusha ufalme wake na wakuu wake
chini kwa aibu.

3Katika hasira kali amevunja kila
pembe ya Israeli.
Ameuondoa mkono wake wa kuume
alipokaribia adui.
Amemteketeza Yakobo kama moto uwakao
ule uteketezao kila kitu kinachouzunguka.

4Ameupinda upinde wake kama adui,
mkono wake wa kuume uko tayari.
Kama vile adui amewachinja wote waliokuwa
wanapendeza jicho,
amemwaga ghadhabu yake kama moto juu ya
hema la Binti Sayuni.

5Bwana ni kama adui,
amemmeza Israeli.
Amemeza majumba yake yote ya kifalme
na kuangamiza ngome zake.
Ameongeza huzuni na maombolezo
kwa ajili ya Binti Yuda.

6Ameharibu maskani yake kama bustani,
ameharibu mahali pake pa mkutano.
BWANA amemfanya Sayuni kusahau
sikukuu zake zilizoamriwa na Sabato zake,
katika hasira yake kali amewakataa kwa dharau
mfalme na kuhani.

7Bwana amekataa madhabahu yake
na kuacha mahali patakatifu pake.
Amemkabidhi adui kuta za majumba yake ya
kifalme,
wamepiga kelele katika nyumba ya BWANA
kama katika siku ya sikukuu iliyoamuriwa.

8BWANA alikusudia kuangusha
ukuta uliomzunguka Binti Sayuni.
Ameinyoosha kamba ya kupimia
na hakuuzuia mkono wake usiangamize.

Alifanya maboma na kuta ziomboleze,
vyote vikaharibika pamoja.

9Malango yake yamezama ardhini,
makomeo yake ameyavunja na kuyaharibu.
Mfalme wake na wakuu wake wamepelekwa
uhamishoni miongoni mwa mataifa,
sheria haipo tena
na manabii wake hawapati tena maono
kutoka kwa BWANA.

10Wazee wa Binti Sayuni
wanaketi chini kimya,
wamenyunyiza mavumbi kwenye vichwa vyao
na kuvaa nguo za gunia.
Wanawali wa Yerusalemu
wamesujudu hadi ardhini.

11Macho yangu yamedhoofika kwa kulia,
nina maumivu makali ndani,
moyo wangu umemiminwa ardhini
kwa sababu watu wangu wameangamizwa,
kwa sababu watoto na wanyonyao
wanazimia kwenye barabara za mji.

12Wanawaambia mama zao,
"Wapi mkate na divai?"
Wazimiapo kama watu waliojeruhiwa
katika barabara za mji,
maisha yao yadhoofikavyo
mikononi mwa mama zao.

13Ninaweza kusema nini kwa ajili yako?
Nikulinganishe na nini,
Ee Binti Yerusalemu?
Nitakufananisha na nini,
ili nipate kukufariji,
Ee Bikira Binti Sayuni?
Jeraha lako lina kina kama bahari.
Ni nani awezaye kukuponya?

14Maono ya manabii wako
yalikuwa ya uongo na yasiyofaa kitu,
hawakuifunua dhambi yako
katika kuzuilia kwenda kwako utumwani.
Maneno waliyokupa yalikuwa ya uongo
na ya kupotosha.

15Wote wapitiao njia yako
hukupigia makofi,
wanakudhihaki na kutikisa vichwa vyao kwa
Binti Yerusalemu:
"Huu ndio ule mji ulioitwa mkamilifu wa uzuri,
furaha ya dunia yote?"

16Adui zako wote wanapanua vinywa vyao
dhidi yako,
wanadhihaki na kusaga meno yao
na kusema, "Tumemmeza.
Hii ndiyo siku tuliyoingojea,
tumeishi na kuiona."

17BWANA amefanya lile alilolipanga,
ametimiza neno lake
aliloliamuru siku za kale.
Amekuangusha bila huruma,
amewaacha adui wakusimange,
ametukuza pembeª ya adui yako.

18Mioyo ya watu inamlilia Bwana.
Ee ukuta wa Binti Sayuni,
machozi yako na yatiririke kama mto
mchana na usiku,
usijipe nafuu,
macho yako yasipumzike

19Inuka, lia usiku,
zamu za usiku zianzapo,
mimina moyo wako kama maji
mbele za Bwana.
Mwinulie yeye mikono yako
kwa ajili ya maisha ya watoto wako,
ambao wanazimia kwa njaa
kwenye kila mwanzo wa barabara.

20"Tazama, Ee BWANA, ufikirie:
Ni nani ambaye umepata kumtendea namna
hii?
Je, wanawake wale wazao wao,
watoto waliowalea?
Je, kuhani na nabii auawe mahali patakatifu pa
Bwana?

21"Vijana na wazee hujilaza pamoja
katika mavumbi ya barabarani,
wavulana wangu na wasichana
wameanguka kwa upanga.
Umewaua katika siku ya hasira yako,
umewachinja bila huruma.

22Kama ulivyoita siku ya karamu,
ndivyo ulivyoagiza hofu kuu dhidi yangu
kila upande.
Katika siku ya hasira ya BWANA
hakuna ye yote aliyekwepa au kupona,
wale niliowatunza na kuwalea,

adui yangu amewaangamiza.

3 Mimi ndiye mtu aliyeona mateso
kwa fimbo ya ghadhabu yake.
2Amenifukuzia mbali na kunifanya nitembee
gizani wala si katika nuru,
3hakika, amegeuza mkono wake dhidi yangu
tena na tena, mchana kutwa.

4Amefanya ngozi yangu na nyama yangu
kuchakaa
na ameivunja mifupa yangu.
5Amenizingira na kunizunguka
kwa uchungu na taabu.
6Amenifanya niishi gizani
kama wale waliokufa.

7Amenizungushia ukuta ili nisiweze kutoroka,
amenifunga kwa minyororo mizito.
8Hata ninapoita au kulia kwa ajili ya kupata
msaada,
anakataa kupokea maombi yangu.
9Ameizuia njia yangu kwa mapande ya mawe,
amepotosha njia zangu.

10Kama dubu aviziaye,
kama simba mafichoni,
11ameniburuta kutoka katika njia,
akanirarua na kuniacha bila msaada.
12Amevuta upinde wake
na kunifanya mimi niwe lengo
kwa ajili ya mishale yake.

13Alinichoma moyo wangu
kwa mishale iliyotoka kwenye podo lake.
14Nimekuwa kichekesho kwa watu wangu wote,
wananidhihaki kwa wimbo mchana kutwa.
15Amenijaza kwa majani machungu
na kunishibisha kwa nyongo.

16Amevunja meno yangu kwa changarawe,
amenikanyagia mavumbini.
17Amani yangu imeondolewa,
nimesahau kufanikiwa ni nini.
18Kwa hiyo nasema, “Fahari yangu imeondoka
na yale yote niliyokuwa nimetarajia
kutoka kwa BWANA.”

19Ninayakumbuka mateso yangu na
kutangatanga kwangu,
ni kuchungu kama nyongo.
20Ninayakumbuka vema,
nayo nafsi yangu imezimia ndani yangu.
21Hata hivyo najikumbusha neno hili
na kwa hiyo ninalo tumaini.

22Kwa sababu ya upendo mkuu wa BWANA
hatuangamii,
kwa kuwa huruma zake hazikomi kamwe.
23Ni mpya kila asubuhi,
uaminifu wako ni mkuu.

24Nimeiambia nafsi yangu, “BWANA ni fungu
langu,
kwa hiyo nitamngojea.”

25BWANA ni mwema kwa wale ambao tumaini lao ni kwake,
kwa yule ambaye humtafuta,
26ni vema kungojea kwa utulivu
kwa ajili ya wokovu wa BWANA.
27Ni vema mtu kuchukua nira
angali kijana.

28Na akae peke yake awe kimya,
kwa maana BWANA ameiweka juu yake.
29Na azike uso wake mavumbini
bado panawezekana kuwa na matumaini.
30Na atoe shavu lake kwa yule ampigaye,
na ajazwe na aibu.

31Kwa kuwa watu hawakatiliwi mbali
na Bwana milele.
32Ingawa huleta huzuni, ataonyesha huruma,
kwa kuwa upendo wake usiokoma ni mkuu.
33Kwa maana hapendi kuwaletea mateso
au huzuni watoto wa wanadamu.

34 Kuwaponda chini ya nyayo
wafungwa wote katika nchi,
35Kumnyima mtu haki zake
mbele za Aliye Juu sana,
36kumnyima mtu haki,
je, Bwana asione mambo kama haya?

37Nani awezaye kusema nalo likatendeka
kama Bwana hajaamuru?
38Je, si ni kwenye kinywa cha Aliye Juu Sana
ndiko yatokako maafa na mambo mema?
39Mwanadamu ye yote aliye hai alalamike
wakati anapoadhibiwa kwa ajili ya dhambi
zake?

40Na tuzichunguze njia zetu na kuzijaribu,
na tumrudie Bwama Mungu.
41Na tuinue mioyo yetu pamoja na mikono yetu

kwa Mungu mbinguni, na tuseme:
42''Tumetenda dhambi na kuasi
nawe hujasamehe.

43''Umejifunika mwenyewe kwa hasira na kutufuatilia,
umetuchinja bila huruma.
44Unajifunika mwenyewe kwa wingu
ili kwamba pasiwe na ombi litakaloweza kupenya.
45Umetufanya takataka na uchafu
miongoni mwa mataifa.

46''Adui zetu wote wamefumbua vinywa vyao
wazi dhidi yetu.
47Tumeteseka kwa hofu kuu na shida ya ghafula,
uharibifu na maangamizi.''
48Vijito vya machozi vinatiririka kutoka machoni mwangu,
kwa sababu watu wangu wameangamizwa.

49Macho yangu yatatiririka machozi bila kukoma,
bila kupata nafuu,
50hadi BWANA atazame chini
kutoka mbinguni na kuona.
51Lile ninaloliona huniletea huzuni nafsini
kwa sababu ya wanawake wote wa mji wangu.

52Wale ambao walikuwa adui zangu
bila sababu wameniwinda kama ndege.
53Walijaribu kukomesha maisha yangu ndani ya shimo
na kunitupia mawe,
54maji yalifunika juu ya kichwa changu,
nami nikafikiri nilikuwa karibu kukatiliwa mbali.

55Nililiitia jina lako, Ee BWANA,
kutoka vina vya shimo.
56Ulisikia ombi langu: "Usikizibie masikio yako kilio changu
nikuombapo msaada."
57Ulikuja karibu nilipokuita,
nawe ulisema, "Usiogope."

58Ee Bwana, ulichukua shauri langu,
ukaukomboa uhai wangu.
59Umeona, Ee BWANA, ubaya niliotendewa.
Tetea shauri langu!
60Umeona kina cha kisasi chao,
mashauri yao yote mabaya dhidi yangu.

61Ee BWANA, umesikia matukano yao,
mashauri yao yote mabaya dhidi yangu,
62kile adui zangu wanachonong'ona na kunung'unikia
dhidi yangu mchana kutwa.

63Watazame! Wakiwa wameketi au wamesimama,
wananidhihaki katika nyimbo zao.

64Uwalipe kile wanachostahili, Ee BWANA,
kwa yale ambayo mikono yao imetenda.
65Weka pazia juu ya mioyo yao,
laana yako na iwe juu yao!
66Wafuatilie katika hasira na uwaangamize
kutoka chini ya mbingu za BWANA.

4 Jinsi dhahabu ilivyopoteza mng'ao wake
dhahabu iliyo safi imekuwa haing'ai!
Vito vya thamani vimetawanywa
kwenye mwanzo wa kila barabara.

2Jinsi wana wa Sayuni wenye thamani,
ambao mwanzo uzito wa thamani yao ulikuwa wa dhahabu,
sasa wanaangaliwa kama vyungu vya udongo,
kazi ya mikono ya mfinyanzi!

3Hata mbweha hutoa matiti
yao kunyonyesha watoto wao,
lakini watu wangu wamekuwa wasio na huruma
kama mbuni katika jangwa.

4Kwa sababu ya kiu ulimi wa mtoto mchanga
umegandamana na kaakaa la kinywa chake,
watoto huomba mkate,
lakini hakuna ye yote awapaye.

5Wale waliokula vyakula vya kifahari
ni maskini barabarani.
Wale waliokuzwa wakivaa nguo za zambarau
sasa wanalala kwenye malundo ya majivu.

6Adhabu ya watu wangu
ni kubwa kuliko ile ya Sodoma,
ambayo ilipinduliwa ghafula
bila kuwepo mkono wa kumsaidia.

7Wakuu wao walikuwa wameng'aa kuliko theluji
na waupe kuliko maziwa,
miili yao ilikuwa myekundu kuliko marijani,
kuonekana kwao kama yakuti samawi.

8Lakini sasa ni weusi kuliko masizi,
hawatambulikani barabarani.
Ngozi yao imeshikamana juu ya mifupa yao,
imekuwa mikavu kama fimbo.

9Wale waliouawa kwa upanga ni bora
kuliko wale waliokufa kwa njaa,
waliteseka kwa njaa, walitokomea
kwa ajili ya kukosa chakula kutoka
shambani.

10Kwa mikono yao wenyewe wanawake wenye huruma
walipika watoto wao wenyewe,
ambao walikuwa chakula chao
wakati watu wangu walipoangamizwa.

11BWANA ametoa nafasi kamilifu ya ghadhabu yake,
ameimwaga hasira yake kali.
Amewasha moto katika Sayuni
ambao umeteketeza misingi yake.

12Wafalme wa dunia hawakuamini,
wala hapakuwepo mtu ye yote wa duniani,
kwamba adui na watesi wangeweza kuingia
kwenye malango ya Yerusalemu.

13Lakini hili lilitokea kwa sababu ya dhambi za manabii wake,
na maovu ya makuhani wake,
ambao walimwaga pamoja naye
damu ya wenye haki.

14Sasa wanapapasa papasa barabarani
kama watu ambao ni vipofu.
Wamenajisiwa kabisa kwa damu
kwamba hakuna ye yote anayethubutu
kugusa mavazi yao.

15Watu waliwapigia kelele wakisema, “Ondokeni! Ninyi ni najisi!
Ondokeni! Ondokeni! Msituguse!’’
Walipokimbia na kutangatanga huko na huko,
watu miongoni mwa mataifa walisema,
“Hawawezi kukaa hapa zaidi.”

16BWANA mwenyewe amewatawanya,
hawaangalii tena.
Makuhani hawaonyeshwi heshima,
wazee hawakubaliki.

17Zaidi ya hayo, macho yetu yalichoka,
kwa kutazamia bure msaada,
tuliangalia kutoka minara yetu
kwa taifa lile lisiloweza kutuokoa.

18Watu walitunyemelea katika kila hatua
kwa hiyo hatukuweza kutembea katika barabara zetu.
Mwisho wetu ulikuwa karibu, siku zetu zilikuwa zimetimia,
kwa maana mwisho wetu ulikuwa umefika.

19Waliotufuatia walikuwa wepesi
kuliko tai katika anga,
walitusaka juu milimani
na kutuvizia jangwani.

20Mpakwa mafuta wa BWANA, pumzi ya uhai wetu hasa,
alinaswa katika mitego yao.
Tulifikiri kwamba chini ya kivuli chake
tungeliweza kuishi miongoni mwa mataifa.

21Shangilia na ufurahi, Ee Binti Edomu,
wewe ambaye unaishi katika nchi ya Usi.
Lakini kwako pia kikombe kitapitishwa,
Utalewa na kuvuliwa nguo ubaki uchi.

22Ee Binti Sayuni, adhabu yako itaisha,
hatarefusha muda wako wa kukaa uhamishoni.
Lakini, Ee Binti Edomu, ataadhibu dhambi yako
na atafunua uovu wako.

5 Kumbuka, Ee BWANA, yaliyotupata,
tazama, nawe uione aibu yetu.
2Urithi wetu umegeuziwa kwa wageni,
na nyumba zetu kwa wageni.
3Tumekuwa yatima wasio na baba,
mama zetu wamekuwa kama wajane.
4Ni lazima kununua maji tunayokunywa,
kuni zetu zinaweza kupatikana tu kwa kununua.
5Wale ambao wanatufuatilia wapo kwenye visigino vyetu,
tumechoka na hakuna pumziko.
6Tumejitolea kwa Misri na Ashuru
tupate chakula cha kutosha.
7Baba zetu walitenda dhambi na hawapo tena,
na sisi tunachukua adhabu yao.
8Watumwa wanatutawala
na hakuna ye yote wa kutuweka huru kutoka katika mikono yao.

[9]Tunapata chakula chetu kwa kuhatarisha maisha yetu
kwa sababu ya upanga jangwani.
[10]Ngozi yetu ina joto kama jiko la kuokea,
kwa sababu ya fadhaa itokanayo na njaa.
[11]Wanawake wametendwa jeuri katika Sayuni,
na mabikira katika miji ya Yuda.
[12]Wakuu wametungikwa juu kwa mikono yao,
wazee hawapewi heshima.
[13]Vijana wanaume wanataabika kwenye mawe ya kusagia,
wavulana wanayumbayumba chini ya mizigo ya kuni.
[14]Wazee wameondoka toka lango la mji,
vijana wa kiume wameacha kuimba kwa vinanda vyao.
[15]Furaha imeondoka katika mioyo yetu,
kucheza kwetu kumegeuka maombolezo.
[16]Taji imeanguka kutoka kichwani petu.
Ole wetu, kwa maana tumetenda Dhambi!
[17]Kwa sababu ya hiyo mioyo yetu inazimia,
kwa sababu ya mambo haya macho yetu yamefifia,
[18]kwa ajili ya Mlima Sayuni, ambao unakaa ukiwa,
mbweha huzungukazunguka juu yake.
[19]Wewe, Ee BWANA tawala milele,
kiti chako cha enzi chadumu kutoka kizazi mpaka kizazi.
[20]Kwa nini watusahau siku zote?
Kwa nini umetuacha kwa muda mrefu?
[21]Uturudishe kwako mwenyewe, Ee BWANA, ili tupate kurudi,
zifanye mpya siku zetu kama siku za kale
[22]Iabda uwe umetukataa kabisa
na umetukasirikia pasipo kipimo.

Utangulizi

Kitabu hiki kimepewa jina la nabii Ezekieli ambaye maana ya jina lake ni"Mungu ni mwenye Nguvu."Alizaliwa katika jamaa ya kikuhani 623 K.K.Ezekieli alilelewa katika mazingira ya hekalu huko Yerusalemu. Mpangilio wa kihistoria wa kitabu cha Ezekieli ni Babeli wakati wa miaka ya mwanzo ya watu kupelekwa uhamishoni huko Babeli (593- 571 K.K). Nebukadneza alichukua mateka wa Kiyahudi kutoka Yerusalemu kwenda Babeli katika awamu tatu: (1)Mnamo 605 K.K., katika wale waliochukuliwa, walichaguliwa vijana wa Kiyahudi, miongoni mwao walikuwa Danieli na rafiki zake watatu. (2) Mnamo mwaka 597 K.K. Ezekieli alikuwa mmoja wa wale mateka 10,000 waliopelekwa uhamishoni Babeli. Mungu alimwita katika huduma mnamo mwaka 593 K.K kwa njia ya ufunuo wa Mungu kuwa nabii. Awamu ya tatu ni ipi?

Katika sehemu ya kwanza ya hudumu yake alitoa ujumbe unaliohusu yale yale ambayo Yeremia alitangaza kwamba mji wa Yerusalemu na hekalu vingaliharibiwa. Wingi wa dhambi na kuabudu sanamu kulikokuwa kunaendelea huko Yerusalemu kungelisababisha Mungu kuliacha hekelu na Yerusalemu pia, kukifuatiwa na hukumu. Babeli kuja kuteka na kuharibu kulikuwa ni uhakikisho.

Baada ya habari kufika Babeli mnamo 586 K. K kwamba Yerusalemu umeangamizwa, Ezekieli alitangaza ujumbe mpya wa matumaini na kurudishwa kwa Waisraeli. Kama Mchungaji Mkuu, Mungu angewakusanya tena Waisraeli kutoka miisho ya dunia na kuwaimarisha tena katika nchi yao wenyewe. Mataifa ambayo yangeleta upinzani kuhusu kurudi kwa Waisraeli wangeshindwa na kuhukumiwa.

Wazo Kuu

Kuwaonya watu juu ya makosa yao na matokeo ya kutokutii. Kuonyesha pia wema wa Mungu kwa watu
Wake na kuweka wazi rehema za Mungu endapo watu watatubu.

Kusudi

(1)Kutangaza hukumu ya Mungu dhidi ya Wayuda na Yerusalemu waliopotoka (sura 1 – 24) na mataifa saba ya kigeni yaliyowazunguka (sura 25 – 32), pia wokovu wa watu wa Mungu.
(2)Kuimarisha imani za watu wa Mungu waliobaki kwao na kuhusu kurejeshwa kwa watu Wake wa agano utukufu Wake wa mwisho wa ufalme Wake (33 -48).Nabii anasisitiza umuhimu wa kila mtu kuwa mwaminifu mbele za Mungu badala ta kuwatupia lawama kwa ajili ya dhambi iliyosababisha uhamisho (18:1 -32; 33:10 – 20).

Mwandishi

Ezekieli mwana wa Buzi.

Mahali

Yerusalemu, Babeli na Misri.
Ezekieli aliishi wakati mmoja na Yeremia lakini umri wake ulikuwa mdogo zaidi. Yeremia aliwatabiria watu wakiwa bado wako katika nchi ya Yuda. Ezekieli aliwatabiria waliokuwa Yerusalemu na wale ambao tayari walikuwa wameshakwenda uhamishoni Babeli baada ya kushindwa kwa Yehoiakimu. Ezekieli alipelekwa uhamishoni huko Babeli 597 K.K.

Tarehe

Aliandika ujumbe katika miaka ya 593 – 571 K.K. na ukapewa kwa wenzake wengine waliokuwa uhamishoni Babeli kama mateka.

Wahusika Wakuu

Ezekiel, viongozi wa Israeli, mke wa Ezekieli, Nebukadneza, "Mwana wa Mfalme.''

Mgawanyo

- Mwito wa Ezekieli. (1:1-3:27)
- Hali ya dhambi ya Yerusalemu na maangamizi. (4:1-24:27)
- Unabii dhidi ya mataifa ya kigeni. (25:1-32:32)
- Umaini ya kurudishwa upya. (33:1-39:29)
- Israeli warudi kwenye nchi yao (40:1-48:35)

Viumbe Hai Na Utukufu Wa BWANA

1 Katika mwaka wa thelathini, mwezi wa nne siku ya tano ya mwezi, wakati nilipokuwa miongoni mwa hao waliokuwa uhamishoni kando ya mto Kebari, mbingu zilifunguka nami nikaona maono ya Mungu.

2Katika siku ya tano ya mwezi, ilikuwa mwaka wa tano wa kuhamishwa kwa Mfalme Yehayakini, 3neno la BWANA lilimjia Ezekieli kuhani, mwana wa Buzi, kando ya mto Kebari, katika nchi ya Wakaldayo. Huko mkono wa BWANA ulikuwa juu yake.

4Nilitazama, nikaona dhoruba kubwa ikitoka kaskazini, wingu kubwa sana pamoja likiwa na umeme wa radi likiwa limezungukwa na mwanga mkali. Katikati ya huo moto kulikuwa kama rangi ya manjano ya chuma kinapokuwa ndani ya moto. 5Katika ule moto kulikuwa na kitu kinachofanana na viumbe vinne vyenye uhai. Katika kuonekana kwake vilikuwa na umbo mfano wa mwanadamu, 6lakini kila kimoja kilikuwa na nyuso nne na mabawa manne. 7Miguu yao ilikuwa imenyooka, nyayo za miguu yao zilikuwa kama kwato za miguu ya ndama, nazo zilimetameta kama shaba iliyosuguliwa. 8Chini ya mabawa yao katika pande zao nne walikuwa na mikono ya mwanadamu. Wote wanne walikuwa na nyuso na mabawa, 9nayo mabawa yao yaligusana. Kila mmoja alikwenda kuelekea mbele moja kwa moja, hawakugeuka walipokuwa wanatembea.

10Kuonekana kwa nyuso zao kulikuwa hivi: Kila mmoja wa wale wanne alikuwa na uso wa mwanadamu na kwa upande wa kulia kila mmoja alikuwa na uso wa simba, upande wa kushoto alikuwa na uso wa ng'ombe pia kila mmoja alikuwa na uso wa tai. 11Hivyo ndivyo zilivyokuwa nyuso zao. Mabawa yao yalikunjuliwa kuelekea juu, kila mmoja alikuwa na mabawa mawili ambayo kila moja liiigusa bawa la mwenzake kila upande na mabawa mengine mawili yakifunika mwili wake. 12Kila mmoja alikwenda kuelekea mbele moja kwa moja. Po pote roho alipotaka kwenda, ndipo walipokwenda pasipo kugeuka. 13Kuonekana kwa vile viumbe hai katikati kulikuwa kama makaa ya mawe yanayowaka au kama mienge. Moto ule ulikuwa ukienda mbele na nyuma katikati ya vile viumbe, ulikuwa na mwangaza mkali na katikati ya ule moto kulitoka kimulimuli kama umeme wa radi. 14Vile viumbe vilipiga mbio kwenda na kurudi, kama vimulimuli vya umeme wa radi.

15Nilipokuwa nikitazama vile viumbe hai, niliona gurudumu moja juu ya ardhi kando ya kila kiumbe kikiwa na nyuso zake nne. 16Hivi ndivyo ilivyokuwa kuonekana kwa hayo magurudumu na muundo wake: yaling'aa kama zabarajadi, nayo yote manne yalifanana. Kila gurudumu lilikuwa na gurudumu jingine ndani yake. 17Yalipokwenda yalielekea upande wo wote wa pande nne walipoelekea wale viumbe, magurudumu hayakuzunguka wakati viumbe vile vilipokwenda. 18Kingo zake zilikuwa ndefu kwenda juu na za kutisha, nazo zote nne zilijawa na macho pande zote.

19Vile viumbe hai vilipokwenda, magurudumu yaliyokuwa kando yao yalisogea na wakati hivyo viumbe hai vilipoinuka kutoka ardhini magurudumu nayo yaliinuka. 20Mahali po pote roho alipokwenda wale viumbe nao walikwenda, nayo magurudumu yaliinuka pamoja navyo, kwa sababu roho ya vile viumbe hai alikuwa ndani ya hayo magurudumu. 21Wakati viumbe vile viliposogea, nayo magurudumu yalisogea, viumbe viliposimama kimya, nayo pia yalisimama kimya, viumbe vilipoinuka juu ya nchi magurudumu yaliinuliwa pamoja navyo kwa kuwa roho ya hivyo viumbe hai ilikuwa ndani ya hayo magurudumu.

22Juu ya vichwa vya hao viumbe hai palikuwa na kitu mfano wa eneo lililokuwa wazi, lililokuwa angavu kabisa na lenye kutisha. 23Chini ya hiyo nafasi mabawa yao yalitanda moja kuelekea jingine, kila mmoja alikuwa na mabawa mengine mawili yaliyofunika mwili wake. 24Viumbe wale waliposogea nilisikia sauti ya mabawa yao, kama ngurumo ya maji yaendayo kasi, kama sauti ya Mungu Mwenye Nguvu[a], kama makelele ya jeshi. Waliposimama kimya walishusha mabawa yao.

25Ndipo ikaja sauti toka juu ya ile nafasi ya wazi iliyokuwa juu ya vichwa vyao, wakati waliposimama mabawa yao yakiwa yameshushwa. 26Juu ya ile nafasi ya wazi iliyokuwa juu ya vichwa vyao kulikuwa na kitu mfano wa kiti cha enzi kuonekana kwake chenye rangi ya yakuti samawi, na juu ya kile kiti cha enzi kulikuwa na umbo mfano wa mwanadamu. 27Nikaona kwamba kutokana na kile nilichoona kama kiuno chake kuelekea juu alionekana kama chuma inayowaka kana kwamba imejaa moto na kuanzia kiuno kwenda chini alionekana

---

a24 Mungu Mwenye Nguvu hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

kama moto na mwanga mkali ulimzunguka. [28]Kama vile kuonekana kwa upinde wa mvua mawinguni siku ya mvua, ndivyo ulivyokuwa ule mng'ao uliomzunguka.

Hivi ndivyo ilivyokuwa kuonekana kwa utukufu wa BWANA. Nilipouona, nikaanguka kifudifudi, nikasikia sauti ya mtu anaongea.

Wito Wa Ezekieli

2 Akaniambia, "Mwanadamu, simama kwa miguu yako nami nitasema nawe." [2]Alipokuwa akiongea nami, Roho akanijia na kunisimamisha wima, nikamsikia akisema nami.

[3]Akaniambia: "Mwanadamu, ninakutuma kwa Waisraeli, kwa taifa asi ambalo limeniasi mimi, wao na baba zao wananikosea mimi hadi leo. [4]Watu ambao ninakutuma kwao ni wapotovu na wakaidi. Waambie, 'Hivi ndivyo anavyosema BWANA Mwenyezi.' [5]Kama watasikiliza au hawatasikiliza, kwa kuwa wao ni nyumba ya kuasi, watajua nabii amekuwa miongoni mwao. [6]Nawe mwanadamu, usiwaogope wao wala maneno yao, usiogope, ingawa michongoma na miiba vinakuzunguka na
unaishi katikati ya nge. Usiogope yale wasemayo wala usitishwe nao, ingawa wao ni nyumba ya uasi. [7]Wewe lazima uwaambie maneno yangu, ikiwa wanasikiliza au hawasikilizi, kwa kuwa wao ni watu waasi. [8]Lakini wewe mwanadamu, sikiliza ninalokuambia. Usiwe mwenye kuasi kama hiyo nyumba ya kuasi. Fungua kinywa chako na ule nikupacho."

[9]Ndipo nikatazama, nami nikaona mkono ulionyooshwa kunielekea. Nao ulikuwa na ukurasa wa kitabu, [10]ambao aliukunjua mbele yangu. Pande zote mbili ulikuwa umeandikwa maneno ya maombolezo, vilio na ole.

3 Naye akaniambia, ''Mwanadamu, kula kile kilichoko mbele yako, kula huu ukurasa wa kitabu, kisha uende ukaseme na nyumba ya Israeli.'' [2]Ndipo nikafungua kinywa changu, naye akanilisha ule ukurasa wa kitabu.

[3]Ndipo akaniambia, ''Mwanadamu, kula ukurasa huu wa kitabu ninaokupa na ujaze nao tumbo lako.'' Kwa hiyo nikaula, ulikuwa mtamu kama asali kinywani mwangu.

[4]Kisha akaniambia, ''Mwanadamu, sasa nenda katika nyumba ya Israeli ukaseme nao maneno yangu. [5]Hukutumwa kwa taifa lenye maneno ya kutatiza na lugha ngumu, bali kwa nyumba ya Israeli. [6]Sikukutuma kwa mataifa mengi yenye maneno ya kutatiza na lugha ngumu ambao maneno yao hutayaelewa. Hakika ningekutuma kwa watu hao, wangekusikiliza. [7]Lakini nyumba ya Israeli haitakusikiliza kwa kuwa hawako radhi kunisikiliza mimi, kwa kuwa nyumba yote ya Israeli ni wenye vipaji vya nyuso vigumu na mioyo ya ukaidi. [8]Tazama nimefanya uso wako mgumu dhidi ya nyuso zao na kipaji cha uso wako kigumu dhidi ya vipaji vya nyuso zao. [9]Kama vile almasi ilivyo ngumu kuliko gumegume ndivyo nilivyokifanya kipaji cha uso wako. Usiwaogope wala usiwahofu, wajapokuwa ni nyumba ya kuasi.''

[10]Naye akaniambia, "Mwanadamu, sikiliza kwa makini na uyatie moyoni mwako maneno yote nitakayosema nawe. Kisha nenda kwa watu wa taifa lako walio uhamishoni, ukaseme nao. Waambie, 'Hivi ndivyo BWANA Mwenyezi asemavyo,' kwamba watasikiliza au hawatasikiliza.''

[12]Ndipo Roho akaniinua, nikasikia sauti kubwa nyuma yangu ya ngurumo, ikisema, 'Utukufu wa BWANA na utukuzwe katika mahali pa makao yake! Nikasikia nyuma yangu sauti ya ngurumo. [13]Ilikuwa ni sauti ya mabawa ya wale viumbe hai yakisuguana moja kwa jingine. [14]Ndipo Roho aliponiinua na kunipeleka mbali. Nikaenda nikiwa na uchungu na hasira moyoni mwangu, nao mkono wa BWANA ukiwa juu yangu. [15]Nikafika kwa wale watu waliokuwa uhamishoni huko Tel-Abibu karibu na Mto Kebari. Nikakaa miongoni mwao kwa muda wa siku saba, nikiwa nimejawa na mshangao.

Onyo Kwa Israeli

[16]Mwishoni mwa hizo siku saba neno la BWANA likanijia kusema: [17]"Mwanadamu, nimekufanya uwe mlinzi wa nyumba ya Israeli, kwa hiyo sikia neno nisemalo, ukawape onyo litokalo kwangu. [18]Nimwambiapo mtu mwovu, 'Hakika utakufa,' na wewe usipomwonya mtu huyo au kumshauri aache njia zake mbaya ili kuokoa maisha yake, huyo mtu mwovu atakufa katika dhambi yake na damu yake nitaidai mkononi mwako. [19]Lakini ukimwonya mtu mwovu naye akakataa kuacha uovu wake na njia zake mbaya, atakufa katika dhambi yake, lakini wewe utakuwa umejiokoa nafsi yako.

[20]Tena, mtu mwenye haki akiacha haki yake na kutenda maovu, nami nikaweka kikwazo mbele yake mtu huyo atakufa. Kwa kuwa hukumwonya, atakufa katika dhambi yake.

Mambo ya haki aliyotenda, hayatakumbukwa,
damu yake nitaidai mkononi mwako. 21Lakini
ukimwonya mwenye haki asitende dhambi na
akaacha kutenda dhambi, hakika ataishi kwa
sababu alipokea maonyo na utakuwa umejiokoa
nafsi yako.''

22Mkono wa BWANA ulikuwa juu yangu
huko, naye akaniambia, "Simama uende mpaka
sehemu tambarare, nami nitasema nawe huko.''
23Kwa hiyo niliinuka nikaenda mpaka mahali pa
tambarare. Utukufu wa BWANA ulikuwa
umesimama huko, kama utukufu ule niliouona
kando ya Mto Kebari, nami nikaanguka
kifudifudi.

24Ndipo Roho akaja ndani yangu
akanisimamisha kwa miguu yangu. Akasema
nami akaniambia: "Nenda ukajifungie ndani ya
nyumba yako. 25Nawe, Ee mwanadamu,
watakufunga kwa kamba, watakufunga ili
usiweze kutoka na kuwaendea watu.
26Nitaufanya ulimu wako ushikamane kwenye
kaa la kinywa chako, ili uwe kimya usiweze
kuwakemea, wajapokuwa ni nyumba ya kuasi.
27Lakini nitakaposema nawe, nitafungua kinywa
chako nawe utawaambia, 'Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo.' Ye yote atakayesikiliza na
asikilize na ye yote atakayekataa na akatae, kwa
kuwa wao ni nyumba ya kuasi.

Kuzingirwa Kwa Yerusalemu Kwaonyeshwa Kwa Mfano

4 Mwanadamu, sasa chukua tofali, uliweke
mbele yako na uchore juu yake ramani ya
mji wa Yerusalemu. 2Kisha uuzingire:
Simamisha askari dhidi yake kuuzunguka,
uzunguke kwa majeshi, weka kambi dhidi yake
pande zote pamoja na magogo ya kubomolea
boma vitani. 3Kisha chukua bamba la chuma,
ukalisimamishe liwe kama ukuta wa chuma kati
yako na huo mji, nawe uuelekeze uso wako.
Huo mji utakuwa katika hali ya kuzingirwa, nawe
utauzingira. Hii itakuwa ishara kwa nyumba ya
Israeli.

4"Kisha ulale kwa upande wako wa kushoto
na uweke dhambi za nyumba ya Israeli juu yake.
Utazibeba dhambi zao kwa idadi ya siku
utakazolala kwa huo upande mmoja.
5Nimekupangia idadi ya siku kama miaka ya
dhambi yao. Kwa hiyo kwa siku 390 utabeba
dhambi za nyumba ya Israeli.

6"Baada ya kumaliza hili, lala chini tena,
wakati huu ulale chini kwa upande wa kuume,
uchukue dhambi za nyumba ya Yuda.
Nimekupangia siku arobaini, siku moja kwa kila
mwaka mmoja. 7Geuza uso wako uelekeze
kwenye kuzingirwa kwa Yerusalemu na mkono
wako ambao haukuvikwa nguo tabiri dhidi yake.
8Nitakufunga kwa kamba ili usiweze kugeuka
kutoka upande mmoja hadi upande mwingine
mpaka hapo utakapokuwa umetimiza siku za
kuzingirwa kwako.

9"Chukua ngano na shayiri, maharagwe na
dengu, mtama na mawele, viweke na kuvihifadhi
vyote kwenye gudulia la kuhifadhia na uvitumie
kujitengenezea mkate. Utaula mkate huo kwa
hizo siku 390 utakazokuwa umelala kwa upande
mmoja. 10Pima shekeli ishirini[a] za chakula
utakachokula kwa kila siku, nawe utakula kwa
wakati uliopangwa. 11Pia pima maji moja ya sita
ya hini[b], nawe utakunywa kwa wakati
uliopangwa. 12Nawe utakula chakula kama vile
ambavyo ungekula mkate wa shayiri, uoke
mkate mbele ya macho ya watu, ukitumia
kinyesi cha mwanadamu. 13BWANA akasema,
"Hivi ndivyo watu wa Israeli watakavyokula
chakula kilicho najisi miongoni mwa mataifa
ninakowapeleka.''

14Ndipo nikasema, "Sivyo BWANA
Mwenyezi! Kamwe mimi sijajitia unajisi. Tangu
ujana wangu hadi sasa sijala kamwe kitu cho
chote kilichokufa au kilichoraruliwa na wanyama
wa mwituni. Hakuna nyama yo yote najisi
iliyoingia kinywani mwangu."

15Akasema, "Vema sana, basi nitakuruhusu
uoke mkate wako kwa kutumia kinyesi cha
ng'ombe badala ya kinyesi cha mwanadamu.''

16Ndipo Mungu akaniambia, "Mwanadamu,
mimi nitakatilia mbali upatikanaji wa chakula
katika Yerusalemu. Watu watakula chakula cha
kupimwa kwa wasiwasi pamoja na maji ya
kupimiwa kwa kukata tamaa, 17kwa kuwa
chakula na maji vitakuwa adimu. Watastajabiana
kila mmoja, nao watadhoofika kwa sababu ya
dhambi yao.

Upanga Dhidi Ya Yerusalemu

5 Mwanadamu, sasa chukua upanga mkali
na uutumie kama wembe wa kinyozi ili
kunyolea nywele za kichwa chako na ndevu
zako. Kisha uchukue mizani ya kupimia
ukazigawanye nywele hizo. 2Wakati siku zako za
kuzingirwa zitakapokwisha, choma theluthi moja
ya hizo nywele zako kwa moto ndani ya mji.

---

a 10 Shekeli ishirini ni sawa na gramu 200.
b 11 Moja ya sita ya hini ni sawa na 600ml.

Chukua theluthi nyingine ya hizo nywele uzipige
kwa upanga kuuzunguka mji wote na theluthi
nyingine ya mwisho utaitawanya kwa upepo.
Kwa kuwa nitawafuatia kwa upanga uliofutwa.
3Lakini chukua nywele chache uzifungie ndani
ya pindo la vazi lako. 4Tena chukua nywele
nyingine chache uzitupe motoni uziteketeze.
Moto utaenea kutoka humo na kufika katika
nyumba yote ya Israeli.

5Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: "Huu
ndio Yerusalemu ambao nimeuweka katikati ya
mataifa ukiwa umezungukwa na nchi pande
zote. 6Lakini katika uovu wake umeasi sheria na
amri zangu kuliko mataifa na nchi
zinazouzunguka. umeasi sheria zangu wala
haukufuata amri zangu.

7Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: "Ninyi mmekuwa wakaidi kuliko
mataifa yanayowazunguka na hamkufuata amri
zangu wala kuzishika sheria zangu. Wala
hamkuweza hata kuzifuata kawaida za mataifa
yanayowazunguka.

8Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo, "Mimi mwenyewe, niko kinyume chenu
Yerusalemu, nitawapiga kwa adhabu yangu
mbele ya mataifa. 9Kwa ajili ya sanamu zenu
zote za machukizo, nitawafanyia kile ambacho
kamwe sijawafanyia kabla wala kamwe
sitawafanyia tena. 10Kwa hiyo katikati yenu baba
watakula watoto wao na watoto watakula baba
zao. Nitawapiga kwa adhabu, nami
nitawatawanya watu wenu walionusurika pande
zote za dunia. 11Kwa hiyo hakika kama niishivyo,
asema BWANA Mwenyezi, kwa kuwa mmenajisi
mahali pangu patakatifu kwa sanamu zenu
mbaya sana na desturi zenu za machukizo,
mimi mwenyewe nitaondoa fadhili zangu kwenu.
12Theluthi ya watu wako watakufa kwa tauni au
kwa njaa humu ndani yako, theluthi nyingine
itaanguka kwa upanga nje ya kuta zako, nayo
theluthi nyingine nitaitawanya kwenye pande
nne kuwafuatia kwa upanga uliofutwa.

13"Ndipo hasira yangu itakapokoma na
ghadhabu yangu dhidi yao itatulia, nami
nitakuwa nimelipiza kisasi. Baada ya kuimaliza
ghadhabu yangu juu yao, watajua kuwa mimi
BWANA nimenena katika wivu wangu.

14"Nitakuangamiza na kukufanya kitu cha
kudharauliwa miongoni mwa mataifa
yanayokuzunguka, machoni pa watu wote
wapitao karibu nawe. 15Utakuwa kitu cha
kudharauliwa na cha aibu, cha dhihaka, ovyo na
kitu cha kutisha kwa mataifa yanayokuzunguka,
nitakapokupiga kwa adhabu yangu katika hasira
na ghadhabu yangu kwa kukukemea kwa ukali.
Mimi BWANA nimesema. 16Nitakapokupiga kwa
mishale yangu ya kufisha na yenye kuharibu ya
njaa, nitaipiga ili kukuangamiza. Nitaleta njaa
zaidi na zaidi juu yako na kukomesha
upatikanaji wako wa chakula. 17Nitapeleka njaa
na wanyama wa mwituni dhidi yenu, navyo
vitawaacha bila watoto. Tauni na umwagaji wa
damu utapita katikati yenu, nami nitaleta upanga
juu yenu. Mimi BWANA nimenena haya.''

Unabii Dhidi Ya Milima Ya Israeli

6 Neno la BWANA likanijia kusema,
2"Mwanadamu, elekeza uso wako kukabili
milima ya Israeli, utabiri dhidi yake 3na useme:
'Ee milima ya Israeli, sikia neno la BWANA
Mwenyezi. Hili ndilo BWANA Mwenyezi
aliambiayo milima na vilima, magenge na
mabonde: Ninakaribia kuleta upanga dhidi yenu,
nami nitapaharibu mahali penu pote pa juu pa
kuabudia miungu. 4Madhabahu zenu
zitabomolewa na madhabahu zenu za kufukizia
uvumba zitavunjwavunjwa, nami nitawachinja
watu wenu mbele ya sanamu zenu. 5Nitazilaza
maiti za Waisraeli mbele ya sanamu zao, nami
nitatawanya mifupa yenu kuzunguka
madhabahu zenu. 6Po pote mnapoishi, miji hiyo
itafanywa ukiwa na mahali pa juu pa kuabudia
miungu patabomolewa, ili madhabahu zenu
zifanywe ukiwa na kuharibiwa, sanamu zenu
zitavunjwavunjwa na kuharibiwa, madhabahu
zenu za kufukizia uvumba zitabomolewa na kila
mlichokifanya kitakatiliwa mbali. 7Watu wenu
watachinjwa katikati yenu, nanyi mtatambua
Mimi ndimi BWANA.

8Lakini nitawabakiza hai baadhi yenu, kwa
kuwa baadhi yenu watanusurika kuuawa
watakapokuwa wametawanyika katika nchi na
mataifa. 9Ndipo katika mataifa ambamo
watakuwa wamechukuliwa mateka, wale ambao
watanusurika watanikumbuka, jinsi ambavyo
nimehuzunishwa na mioyo yao ya uzinzi,
ambayo imegeukia mbali nami na macho yao
ambayo yametamani sanamu zao. Watajichukia
wenyewe kwa ajili ya uovu walioutenda na kwa
ajili ya desturi zao za kuchukiza. 10Nao watajua
kuwa Mimi ndimi BWANA, sikuwaonya bure
kuwa nitaleta maafa hayo yote juu yao.

11" 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
"Piga makofi, kanyaga chini kwa mguu na upige
kelele, "Ole!'' Kwa sababu ya maovu yote na
machukizo yote yanayofanywa na nyumba ya

Israeli, kwa kuwa wataanguka kwa upanga, njaa
na tauni. 12Yeye aliye mbali sana atakufa kwa
tauni, naye aliye karibu atauawa kwa upanga,
naye yule atakayenusurika na kubaki atakufa
kwa njaa. Hivyo ndivyo nitakavyotimiza
ghadhabu yangu dhidi yao. 13Nao watajua
kwamba Mimi ndimi BWANA, wakati maiti za
watu wao zitakapokuwa zimelala katikati ya
sanamu zao kuzunguka madhabahu zao, juu
kila kilima kilichoinuka na juu ya vilele vyote vya
milima, chini ya kila mti uliotanda na kila
mwaloni wenye majani, yaani, sehemu
walizofukizia uvumba kwa sanamu zao zote.
14Nami nitanyoosha mkono wangu dhidi yao na
kuifanya nchi yao ukiwa, kuanzia jangwani hadi
Dibla, kila mahali po pote wanapoishi. Ndipo
watakapojua ya kwamba Mimi ndimi BWANA.' ''

Mwisho Umewadia

7 Neno la BWANA likanijia kusema:
2"Mwanadamu, hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo kwa nchi ya Israeli: 'Mwisho!
Mwisho umekuja juu ya pembe nne za nchi.
3Sasa mwisho umekuja juu yenu nami
nitamwaga hasira yangu dhidi yenu.
Nitawahukumu sawasawa na matendo yenu na
kuwalipiza kwa ajili ya desturi zenu zote za
kuchukiza. 4Sitawaonea huruma wala
sitawarehemu, hakika nitawalipiza kwa ajili ya
matendo yenu na desturi zenu za machukizo
miongoni mwenu. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi
ndimi BWANA.

5"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
"Maafa! Maafa ambayo hayajasikiwa yanakuja.
6Mwisho umewadia! Mwisho umewadia!
Umejiinua wenyewe dhidi yenu. Umewadia!
7Maangamizi yamekuja juu yenu, ninyi mnaoishi
katika nchi. Wakati umewadia, siku imekaribia,
kuna hofu kuu ya ghafula, wala si furaha, juu ya
milima. 8Ninakaribia kumwaga ghadhabu yangu
juu yenu na kumaliza hasira yangu dhidi yenu,
nitawahukumu sawasawa na matendo yenu na
kuwalipiza kwa ajili ya desturi zenu zote za
machukizo. 9Sitawaonea huruma wala
sitawarehemu, nitawalipiza sawasawa na
matendo yenu na desturi zenu za machukizo
miongoni mwenu. Ndipo mtajua kuwa Mimi
ndimi BWANA ambaye huwapiga kwa mapigo.

10"Siku imefika! Imewadia! Maangamizi
yamezuka ghafula, fimbo imechipua, majivuno
yamechanua! 11Jeuri imeinuka kuwa fimbo ya
kuadhibu uovu, hakuna hata mmoja wa hao
watu atakayeachwa, hata mmoja wa kundi lile,
hakuna utajiri, hakuna chenye thamani. 12Wakati
umewadia, siku imefika. Mnunuzi na asifurahi
wala mwuzaji asihuzunike, kwa maana
ghadhabu iko juu ya kundi lote. 13Mwuzaji
hatajipatia tena ardhi aliyoiuza wakati wote
wawili wangali hai, kwa kuwa maono kuhusu
kundi lote hayatatanguka. Kwa sababu ya
dhambi zao, hakuna hata mmoja atakayeokoa
maisha yake. 14Wajapo piga tarumbeta na
kuweka kila kitu tayari, hakuna hata mmoja
atakayekwenda vitani, kwa maana ghadhabu
yangu iko juu ya kundi lote.

15"Nje ni upanga, ndani ni tauni na njaa,
wale walioko shambani watakufa kwa upanga,
nao wale waliomo mjini njaa na tauni vitawala.
16Wale wote watakaopona na kutoroka
watakuwa milimani, wakiomboleza kama hua wa
mabondeni, kila mmoja kwa sababu ya dhambi
zake. 17Kila mkono utalegea na kila goti litakuwa
dhaifu kama maji. 18Watavaa nguo ya gunia na
kufunikwa na hofu. Nyuso zao zitafunikwa na
aibu na nywele za vichwa vyao zitanyolewa.
19Watatupa fedha yao barabarani, nayo
dhahabu yao itakuwa najisi. Fedha yao na
dhahabu yao havitaweza kuwaokoa katika siku
hiyo ya ghadhabu ya BWANA. Hawatashibisha
njaa yao au kujaza matumbo yao kwa hiyo
fedha wala dhahabu, kwa sababu imewaponza
wajikwae dhambini. 20Walijivunia vito vyao vizuri
na kuvitumia kufanya sanamu za machukizo na
vinyago vya upotovu. Kwa hiyo nitavifanya vitu
hivyo kuwa najisi kwao. 21Nitavitia vyote
mikononi mwa wageni kuwa nyara na kuwa vitu
vilivyotekwa mikononi mwa watu waovu wa
dunia, nao watavinajisi. 22Nitageuza uso wangu
mbali nao, nao waovu wa dunia watapanajisi
mahali pangu pa thamani, wanyang'anyi
watapaingia na kupanajisi.

23"Andaa minyororo, kwa sababu nchi
imejaa umwagaji wa damu na mji umejaa
udhalimu. 24Nitaleta taifa ovu kuliko yote ili
kumiliki nyumba zao, nitakomesha kiburi cha
wenye nguvu na mahali pao patakatifu patatiwa
unajisi. 25Hofu ya ghafula itakapokuja,
watatafuta amani, lakini haitakuwepo. 26Maafa
juu ya maafa yatakuja, tetesi ya mabaya juu ya
tetesi ya mabaya. Watajitahidi kupata maono
kutoka kwa nabii, mafundisho ya sheria toka
kwa kuhani yatapotea, vivyo hivyo shauri kutoka
kwa wazee. 27Mfalme ataomboleza, mwana wa
mfalme atavikwa kukata tamaa, nayo mikono ya
watu wa nchi itatetemeka. Nitawashughulikia
sawasawa na matendo yao na kwa kanuni zao

wenyewe nitawahukumu. Ndipo watajua kwamba Mimi ndimi BWANA.''

Ibada Ya Sanamu Hekaluni

8 Katika siku ya tano ya mwezi wa sita mwaka wa sita, baada ya kupelekwa uhamishoni nilipokuwa nimeketi katika nyumba yangu na wazee wa Yuda walikuwa wameketi mbele yangu, mkono wa BWANA Mwenyezi ulikuja juu yangu. [2]Nikatazama, nikaona umbo mfano wa mwanadamu. Kutokana na kile kilichoonekana kuwa kiuno chake kuelekea chini alifanana na moto. Kuanzia kwenye kiuno kuelekea juu sura yake kama chuma king'aavyo kikiwa ndani ya moto. [3]Akanyoosha kitu kilichoonekana kama mkono, akaniinua kwa kushika nywele za kichwa changu. Roho akaniinua juu kati ya nchi na mbingu nikiwa katika maono ya Mungu akanichukua mpaka Yerusalemu, kwenye ingilio la lango la upande wa kaskazini ya ukumbi wa ndani, mahali iliposimama ile sanamu ichocheayo wivu. [4]Hapo mbele yangu palikuwa na utukufu wa Mungu wa Israeli, kama utukufu ule niliouona katika maono kule uwandani.

[5]Kisha akaniambia, "Mwanadamu, tazama kuelekea kaskazini." Hivyo nikatazama na kwenye ingilio upande wa kaskazini wa lango la madhabahu, nikaona sanamu hii ya wivu.

[6]Ndipo akaniambia, "Mwanadamu, je, unaona yale wanayofanya, haya mambo ya machukizo kabisa nyumba ya Isaraeli wanayotenda hapa, ambayo yatanifanya niende mbali na mahali pangu patakatifu? Lakini utaona vitu ambavyo vinachukiza zaidi hata kuliko hivi."

[7]Kisha akanileta mpaka ingilio la ukumbi. Nikatazama, nami nikaona tundu ukutani. [8]Akaniambia, "Mwanadamu, sasa toboa kwenye ukuta huu." Ndipo nikatoboa ule ukuta, nikaona hapo pana mlango.

[9]Naye akaniambia, "Ingia ndani, ukaone maovu na machukizo wanayofanya humu." [10]Hivyo nikaingia ndani na kutazama, nikaona kuta zote zimechorwa kila aina ya vitu vitambaavyo na ya wanyama wachukizao wa kila aina na sanamu zote za nyumba ya Israeli. [11]Mbele yao walisimama wazee sabini wa nyumba ya Israeli, naye Yaazania mwana wa Shafani alikuwa amesimama miongoni mwao. Kila mmoja alikuwa na chetezo mkononi na moshi wa harufu nzuri ya uvumba ulikuwa unapanda juu.

[12]Akaniambia, "Mwanadamu, umeona wanayoyafanya wazee wa nyumba ya Israeli gizani, kila mmoja kwenye sehemu yake mwenyewe kufanyia ibada za sanamu yake? Wao husema, 'BWANA hatuoni, BWANA ameiacha nchi.' " [3]Akasema tena, "Bado utaona machukizo wanayofanya ambayo ni makubwa kuliko haya."

[14]Ndipo akanileta mpaka ingilio la lango la Kaskazini la nyumba ya BWANA, nami nikaona wanawake wameketi hapo, wakimwombolezea Tamuzi. [15]Akaniambia, "Unaliona hili, mwanadamu? Utaona vitu ambavyo ni machukizo kuliko hili."

[16]Ndipo akanileta mpaka kwenye ukumbi wa ndani wa nyumba ya BWANA, nako huko katika ingilio la hekalu, kati ya baraza na madhabahu, walikuwapo wanaume wapatao ishirini na watano. Wakiwa wamelipa kisogo hekalu la BWANA na kuelekeza nyuso zao upande wa mashariki, wakilisujudia jua huko mashariki.

[17]Akaniambia, "Je, umeona hili mwanadamu? Je, ni jambo dogo sana kwa nyumba ya Yuda kufanya machukizo wanayoyafanya hapa? Je, ni lazima pia waijaze nchi dhuluma na kuendelea siku zote kunikasirisha? Watazame wanavyonibania pua kana kwamba ninanuka! [18]Kwa hiyo nitashughulika nao kwa hasira, sitawaonea huruma wala kuwaachilia. Wajapopiga makelele masikioni mwangu, sitawasikiliza."

Waabudu Sanamu Wauawa

9 Kisha nikamsikia akiita kwa sauti kubwa akisema, "Walete wasimamizi wa mji hapa, kila mmoja akiwa na silaha mkononi mwake.'' [2]Nami nikaona watu sita wakija toka upande wa lango la juu, linalotazama kaskazini kila mmoja na silaha za kuangamiza mkononi mwake. Pamoja nao alikuwepo mtu aliyekuwa amevaa mavazi ya kitani safi, naye alikuwa na vifaa vya mwandishi akiwa amevishikilia upande mmoja. Wakaingia ndani ya hekalu wakasimama pembeni mwa madhabahu ya shaba.

[3]Basi utukufu wa Mungu wa Israeli ukaondoka hapo juu ya makerubi, ulikokuwa umekaa, ukaenda kwenye kizingiti cha hekalu. Ndipo BWANA akamwita yule mtu aliyevaa kitani safi aliyekuwa na vifaa vya mwandishi akiwa amevishikilia upande wake mmoja, [4]akamwambia, "Pita katika mji wote wa Yerusalemu ukaweke alama juu ya vipaji vya nyuso za wale watu wanaohuzunika na

kuomboleza kwa sababu ya machukizo yote yanayotendeka katika mji huu.''

5Nikiwa ninasikia, akawaambia wale wengine, "Mfuateni anapopita katika mji wote mkiua, pasipo huruma wala masikitiko. 6Waueni wazee, vijana wa kiume na wa kike, wanawake na watoto, lakini msimguse mtu ye yote mwenye alama. Anzieni katika mahali pangu patakatifu.'' Kwa hiyo wakaanza na wale wazee waliokuwa mbele ya hekalu.

7Ndipo akawaambia, "Linajisini hekalu na mkazijaze kumbi zake maiti za wale waliouawa. Nendeni!'' Kwa hiyo wakaenda wakaanza kuua watu mjini kote. 8Wakati walipokuwa wanaua watu, mimi nilikuwa nimeachwa peke yangu, nikaanguka kifudifudi, nikapiga kelele nikisema, "Ee Mwenyezi, BWANA! Je, utaangamiza mabaki yote ya Israeli, katika kumwagwa huku kwa ghadhabu yako juu ya Yerusalemu?''

9BWANA akanijibu, "Dhambi ya nyumba ya Israeli na Yuda imekuwa kubwa mno kupita kiasi, nchi imejaa umwagaji damu na mjini kumejaa udhalimu. Kwani wamesema, 'BWANA ameiacha nchi, BWANA hauoni.' 10Kwa hiyo sitawahurumia wala kuwaachilia lakini nitaleta juu ya vichwa vyao, yale waliyoyatenda.''

11Ndipo mtu yule aliyekuwa amevaa nguo ya kitani safi na vifaa vya mwandishi akiwa amevishikilia upande wake mmoja, akarudi na kutoa taarifa akisema, "Nimefanya kama ulivyoniagiza.''

Utukufu Unaondoka Hekaluni

10 Nikatazama, nikaona juu ya ile nafasi iliyokuwa juu ya vichwa vya wale makerubi kulikuwa na kitu kilichofanana na kiti cha enzi cha yakuti samawati. 2BWANA akamwambia mtu yule aliyekuwa amevaa nguo ya kitani, "Ingia katikati ya yale magurudumu yaliyo chini ya makerubi. Ukaijaze mikono yako makaa ya mawe ya moto kutoka katikati ya makerubi na uyatawanye juu ya mji.'' Nilipokuwa nikiangalia, akaingia ndani.

3Basi wale makerubi walikuwa wamesimama upande wa kusini wa hekalu wakati yule mtu alipoingia ndani, wingu likaujaza ule ukumbi wa ndani. 4Kisha utukufu wa BWANA ukainuka kutoka juu ya wale makerubi ukaenda kwenye kizingiti cha hekalu. Wingu likajaza hekalu, nao ukumbi ukajawa na mng'ao wa utukufu wa BWANA. 5Sauti ya mabawa ya wale makerubi ingeweza kusikika mpaka kwenye ukumbi wa nje, kama sauti ya BWANA Mwenyezi wakati anapoongea.

6BWANA alipomwamuru yule mtu aliyevaa nguo za kitani akisema, "Chukua moto toka katikati ya magurudumu, kutoka katikati ya makerubi,''yule mtu aliingia ndani akasimama pembeni mwa gurudumu. 7Ndipo mmoja wa wale makerubi akanyoosha mkono wake kwenye moto uliokuwa katikati yao. Akachukua baadhi ya moto na kuutia mikononi mwa yule mtu aliyevaa mavazi ya kitani, naye akaupokea akatoka nje. 8(Chini ya mabawa ya makerubi paliweza kuonekana kitu kilichofanana na mikono ya mwanadamu.)

9Nikatazama, nikaona magurudumu manne pembeni mwa makerubi, moja pembeni mwa kila kerubi. Magurudumu hayo yalimetameta kama jiwe la zabarajadi. 10Kule kuonekana kwake, yote manne yalifanana kila gurudumu lilikuwa kama linazunguka ndani ya lingine. 11Yalipozunguka, yalikwenda ko kote katika pande nne walikoelekea wale makerubi. magurudumu hayakugeuka wakati makerubi yalipokwenda. Makerubi walikwenda upande wo wote kichwa kilikoelekea pasipo kugeuka walipokuwa wakienda. 12Miili yao yote, pamoja na migongo yao, mikono na mabawa yao yote yalikuwa yamejaa macho kabisa kama yalivyokuwa yale magurudumu yao manne. 13Nikasikia magurudumu yakiitwa, "Magurudumu ya kisulisuli.'' 14Kila mmoja wa yale makerubu alikuwa na nyuso nne: Uso mmoja ulikuwa kama vile wa kerubi, uso wa pili ulikuwa wa mwanadamu, uso wa tatu ulikuwa wa simba na uso wa nne ulikuwa wa tai.

15Kisha makerubi wakapaa juu. Hawa ndio wale viumbe walio hai niliowaona kando ya Mto Kebari. 16Wakati makerubi walipokwenda, magurudumu yaliyoko kando yao yalikwenda na wakati makerubi walipotanda mabawa yao wapate kupaa juu kutoka katika ardhi, magurudumu yale hayakuondoka pembeni mwao. 17Makerubi yaliposimama kimya, nayo pia yalitulia kimya, nao makerubi yalipoinuka juu, magurudumu nayo yaliinuka juu pamoja nao, kwa sababu roho ya vile viumbe hai ilikuwa ndani yake.

18Kisha utukufu wa Mungu ukaondoka pale kwenye kizingiti cha hekalu na kusimama juu ya wale makerubi. 19Nilipokuwa nikitazama, makerubi yakatanda mabawa yao na kuinuka kutoka ardhini, nao walipokuwa wakienda yale magurudumu yakaenda pamoja nao. Wakasimama kwenye ingilio la lango la

mashariki la nyumba ya BWANA, nao utukufu
wa Mungu wa Israeli ukawa juu yao.
20Hawa walikuwa ndio viumbe hai niliokuwa
nimewaona chini ya Mungu wa Israeli kando ya
Mto Kebari, nami nikatambua ya kuwa hao
walikuwa makerubi. 21Kila mmoja alikuwa na
nyuso nne, mabawa manne, chini ya mabawa
yao kulikuwa na kile kilichoonekana kama
mikono ya mwanadamu. 22Nyuso zao zilifanana
kama zile nilizokuwa nimeziona kando ya Mto
Kebari. Kila mmoja alikwenda mbele moja kwa
moja.

Hukumu Juu Ya Viongozi Wa Israeli

11 Ndipo Roho akaniinua na kunileta
mpaka kwenye lango la nyumba ya
BWANA linalotazama upande wa mashariki.
Pale kwenye ingilio la lango kulikuwepo
wanaume ishirini na watano, nami nikaona
miongoni mwao Yaazania mwana wa Azuri na
Pelatia mwana wa Benaia, viongozi wa watu.
2BWANA akaniambia, "Mwanadamu, hawa ndio
wafanyao hila na kutoa mashauri potovu katika
mji huu. 3Wao husema, 'Je, hivi karibuni
hautakuwa wakati wa kujenga nyumba? Mji huu
ni chungu cha kupikia, nasi ndio nyama.' 4Kwa
hiyo toa unabii dhidi yao, tabiri, Ewe
mwanadamu."
5Kisha Roho wa BWANA akaja juu yangu,
naye akaniambia niseme: "Hili ndilo BWANA
asemalo: Hili ndilo ninyi mnalosema, Ee nyumba
ya Israeli, lakini ninajua mnalowaza mioyoni
mwenu. 6Mmewaua watu wengi katika mji huu
na kujaza barabara zake maiti.
7Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA
Mwenyezi: maiti ulizozitupa huko ni nyama na
mji huu ni chungu, lakini nitawaondoa mtoke
huko. 8Mnaogopa upanga, nao upanga huo ndio
nitakaouleta juu yenu, asema BWANA
Mwenyezi. 9Nitawaondoa mtoke katika mji na
kuwatia mikononi mwa wageni nami
nitawaadhibu. 10Mtaanguka kwa upanga, nami
nitatimiza hukumu dhidi yenu katika mipaka ya
Israeli. Ndipo mtajua kuwa Mimi ndimi BWANA.
11Mji huu hautakuwa chungu kwa ajili yenu, wala
hamtakuwa nyama ndani yake. Nitatoa hukumu
dhidi yenu katika mipaka ya Israeli. 12Nanyi
mtajua ya kuwa Mimi ndimi BWANA, kwa kuwa
hamkufuata amri zangu wala kuzishika sheria
zangu, bali mmefuata mwenendo wa mataifa
yanayowazunguka."
13Basi nilipokuwa ninatoa unabii, Pelatia
mwana wa Benaia akafa. Ndipo nikaanguka
kifudifudi, nikalia kwa sauti kuu nikasema, "Ee
BWANA Mwenyezi! Je utaangamiza kabisa
mabaki ya Israeli?"
14Neno la BWANA likanijia kusema:
15"Mwanadamu, ndugu zako, ndugu zako
ambao ni wa uhusiano wa damu na nyumba
yote ya Israeli, ndio wale ambao watu wa
Yerusalemu wamesema, 'Wako mbali na
BWANA, nchi hii tulipewa sisi kuwa milki yetu.'

Ahadi Ya Kurudi Kwa Israeli

16Kwa hiyo sema, 'Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Ingawa niliwapeleka mbali
miongoni mwa mataifa na kuwatawanya katika
nchi mbalimbali, lakini kwa kitambo kidogo mimi
nimekuwa mahali patakatifu kwao katika nchi
walizokwenda.' 17Kwa hiyo sema: 'Hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo: Nitawakusanyeni
kutoka katika mataifa na kuwarudisha kutoka
katika nchi ambazo mmetawanywa, nami
nitawarudishia nchi ya Israeli.'
18Watairudia nchi na kuondoa vinyago vyote
vya upotovu na sanamu zote za machukizo.
19Nitawapa moyo mmoja na kuweka roho mpya
ndani yao, nitaondoa kutoka ndani yao moyo wa
jiwe na kuwapa moyo wa nyama. 20Kisha
watafuata amri zangu na kuwa waangalifu kutii
sheria zangu. Watakuwa watu wangu nami
nitakuwa Mungu wao. 21Lakini kwa wale ambao
mioyo yao imeambatana na vinyago vyao vya
upotovu na sanamu zao za machukizo, nitaleta
juu ya vichwa vyao yale waliyotenda asema
BWANA Mwenyezi."
22Ndipo wale makerubi, wenye magurudumu
pembeni mwao, wakakunjua mabawa yao, nao
utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa juu yao.
23Basi utukufu wa BWANA ukapaa juu kutoka
katika mji, ukatua juu ya mlima ulio upande wa
mashariki ya mji. 24Roho akaniinua na kunileta
mpaka kwa watu wa uhamisho huko Ukaldayo
nikiwa katika yale maono niliyopewa na Roho
wa Mungu.
Ndipo maono niliyokuwa nimeyaona
yakanitoka, 25nami nikawaeleza wale watu wa
uhamisho kila kitu BWANA alichokuwa
amenionyesha.

Kutekwa kwa Yuda Kwaelezwa

12 Neno la BWANA likanijia kusema:
2"Mwanadamu, unaishi miongoni mwa
watu waasi. Wana macho ya kuona, lakini
hawaoni na masikio ya kusikia lakini hawasikii,
kwa kuwa ni watu waasi.

3“ ‘Kwa hiyo, mwanadamu, funga mizigo
yako kwa kwenda uhamishoni tena wakati wa
mchana, wakiwa wanakutazama, toka nje na
uende mahali pengine kutoka hapo ulipo. Labda
wataelewa, ingawa wao ni nyumba ya kuasi.
4Wakati wa mchana, wakiwa wanakutazama,
toa nje mizigo yako iliyofungwa kwa ajili ya
kwenda uhamishoni. Kisha wakati wa jioni,
wakiwa wanakutazama toka nje kama wale
waendao uhamishoni. 5Wakiwa wanakutazama,
toboa ukuta utolee mizigo yako hapo. 6Beba
mizigo hiyo begani mwako wakikuangalia
uichukue nje wakati wa giza la jioni. Funika uso
wako ili usione nchi, kwa maana nimekufanya
ishara kwa nyumba ya Israeli.

7Basi nikafanya kama nilivyoamuriwa.
Wakati wa mchana nilitoa vitu vyangu nje
vilivyofungwa tayari kwa uhamishoni. Kisha
wakati wa jioni nikatoboa ukuta kwa mikono
yangu. Nikachukua mizigo yangu nje wakati wa
giza la jioni, nikiwa nimeibeba mabegani
mwangu huku wakinitazama.

8Asubuhi neno la BWANA likanijia kusema:
9“Mwanadamu, je, nyumba ile ya kuasi ya Israeli
haikukuuliza, ‘Unafanya nini?’

10Waambie, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Neno hili linamhusu mkuu aliye katika
Yerusalemu na nyumba yote ya Israeli ambao
wako huko.’ 11Waambie, ‘Mimi ndiye ishara
kwenu.’

Kama vile nilivyotenda, basi litatendeka
vivyo hivyo kwao. Watakwenda uhamishoni
kama mateka.

12Naye mkuu aliye miongoni mwao atabeba
mizigo yake begani mwake kwenye giza la jioni
na kuondoka na tundu litatobolewa ukutani kwa
ajili yake ili kupitia hapo. Atafunika uso wake ili
kwamba asiweze kuiona nchi. 13Nitatandaza
wavu wangu kwa ajili yake, naye atanaswa
kwenye mtego wangu, nitamleta mpaka Babeli,
nchi ya Wakaldayo, lakini hataiona, naye atafia
huko. 14Wote wanaomzunguka nitawatawanya
pande zote, watumishi wake na majeshi yake
yote, nami nitawafuatilia kwa upanga uliofutwa.

15“Wao watajua kwamba Mimi ndimi
BWANA, nitakapowatawanya miongoni mwa
mataifa na kuwafukuza huko na huko katika nchi
zote. 16Lakini nitawaacha wachache wao
waokoke na upanga, njaa na tauni, ili kwamba
katika mataifa watakakokwenda waweze
kutambua matendo ya machukizo waliotenda.
Ndipo watajua kuwa Mimi ndimi BWANA.’’

17Neno la BWANA likanijia kusema:
18“Mwanadamu, tetemeka wakati ulapo chakula
chako, tetemeka kwa hofu wakati unywapo maji
yako. 19Waambie watu wa nchi: “Hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo kuhusu hao
wanaoishi Yerusalemu na katika nchi ya Israeli:
Watakula chakula chao kwa wasiwasi na
kunywa maji yao kwa kufadhaika, kwa kuwa
nchi yao itanyang’anywa kila kitu chake kwa
sababu ya udhalimu wa wote wanaoishi humo.
20Miji inayokaliwa na watu itaharibiwa na nchi
itakuwa ukiwa. Ndipo mtakapojua kwamba Mimi
ndimi BWANA.’ ’’

21Neno la BWANA likanijia kusema:
22“Mwanadamu, ni nini hii mithali mlio nayo
katika nchi ya Israeli: ‘Siku zinapita na hakuna
maono yo yote yanayotimia?’ 23Waambie, ‘Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Nitaikomesha
mithali hii, nao hawataitumia tena katika Israeli.’
Waambie, ‘Siku zimekaribia wakati kila maono
yatakapotimizwa. 24Kwa maana hapatakuwepo
tena na maono ya uongo wala ubashiri wa
udanganyifu miongoni mwa watu wa Israeli.
25Lakini Mimi BWANA nitasema neno nitakalo,
nalo litatimizwa bila kuchelewa. Kwa maana
katika siku zako, wewe nyumba ya kuasi,
nitatimiza kila nisemalo, asema BWANA
Mwenyezi.’ ’’

26Neno la BWANA likanijia kusema:
27“Mwanadamu, nyumba ya Israeli inasema,
‘Maono yale anayoyaona ni kwa ajili ya miaka
mingi ijayo, naye hutabiri kuhusu siku zijazo
zilizo mbali.’

28Kwa hiyo, waambie, ‘Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Hakuna maneno yangu
yatakayocheleweshwa tena zaidi, lo lote
nisemalo litatimizwa, asema BWANA
Mwenyezi.’ ’’

Manabii Wa Uongo Walaumiwa

13 Neno la BWANA likanijia kusema:
2“Mwanadamu, tabiri dhidi ya manabii
wa Israeli wanaotabiri sasa. Waambie hao
ambao hutabiri kutokana na mawazo yao
wenyewe: ‘Sikia neno la BWANA! 3Hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo: Ole wao manabii
wapumbavu wafuatao roho yao wenyewe na
wala hawajaona cho chote! 4Manabii wako, Ee
Israeli ni kama mbweha katikati ya magofu.
5Hamjakwea kwenda kuziba mahali
palipobomoka katika ukuta ili kuukarabati kwa
ajili ya nyumba ya Israeli, ili kwamba isimame
imara kwenye vita katika siku ya BWANA.
6Maono yao ni ya uongo na ubashiri wao ni wa

udanganyifu. Wao husema, “BWANA amesema,’’ wakati BWANA hakuwatuma, bado wakitarajia maneno yao kutimizwa. 7Je, hamjaona maono ya uongo na kusema ubashiri wa udanganyifu hapo msemapo, “BWANA asema,’’ lakini Mimi sijasema?

8Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: kwa sababu ya uongo wa maneno yenu na kwa madanganyo ya maono yenu, Mimi ni kinyume na ninyi, asema BWANA Mwenyezi. 9Mkono wangu utakuwa dhidi ya manabii ambao huona maono ya uongo na kusema ubashiri wa udanganyifu. Hawatakuwa katika baraza la watu wangu au kuandikwa katika kumbukumbu ya nyumba ya Israeli wala hawataingia katika nchi ya Israeli. Ndipo mtajua kuwa Mimi ndimi BWANA Mwenyezi.

10“ ‘Kwa sababu ni kweli wanapotosha watu wangu, wakisema, “Amani,’’ wakati ambapo hakuna amani, pia kwa sababu, wakati ukuta dhaifu unapojengwa, wanaufunika kwa kupaka chokaa, 11kwa hiyo waambie hao wanaoupaka chokaa kwamba ukuta huo utaanguka. Mvua kubwa ya mafuriko itanyesha, nami nitaleta mvua ya mawe inyeshe kwa nguvu, nao upepo wa dhoruba utavuma juu yake. 12Wakati ukuta utakapoanguka, je, watu hawatawauliza, “Iko wapi chokaa mliyopaka ukuta?’’

13Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Katika ghadhabu yangu nitauachia upepo wa dhoruba, pia katika hasira yangu mvua ya mawe na mvua ya mafuriko itanyesha ikiwa na ghadhabu ya kuangamiza. 14Nitaubomoa ukuta mlioupaka chokaa na kuuangusha chini ili msingi wake uachwe wazi. Utakapoanguka, mtaangamizwa ndani yake, nanyi mtajua kuwa Mimi ndimi BWANA. 15Hivyo ndivyo nitakavyoitimiza ghadhabu yangu dhidi ya huo ukuta na dhidi yao walioupaka chokaa. Nitawaambia ninyi, “Ukuta umebomoka na vivyo hivyo wale walioupaka chokaa, 16wale manabii wa Israeli waliotabiri juu ya Yerusalemu na kuona maono ya amani kwa ajili yake wakati kulipokuwa hakuna amani, asema BWANA Mwenyezi.’’

17“Sasa, mwanadamu, kaza uso wako dhidi ya binti za watu wako wanaotabiri mambo kutoka katika mawazo yao wenyewe. Tabiri dhidi yao 18na useme, “Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ole wao wanawake washonao hirizi za uchawi juu ya viwiko vyao vyote na kutengeneza shela za urefu wa aina mbalimbali kwa ajili ya kufunika vichwa vyao kwa makusudi ya kuwanasa watu. Je, mtatega uhai wa watu wangu lakini ninyi mponye wa kwenu? 19Ninyi mmeninajisi miongoni mwa watu wangu kwa ajili ya konzi chache za shayiri na chembe za mkate. Kwa kuwaambia uongo watu wangu, wale ambao husikiliza uongo, mmewaua wale watu ambao wasingekufa na kuwaacha hai wale ambao wasingeishi.

20Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Mimi niko kinyume na hizo hirizi zenu za uchawi ambazo kwa hizo mnawatega watu kama ndege, nami nitazirarua kutoka mikononi mwenu, nitawaweka huru watu wale mliowatega kama ndege. 21Nitazirarua shela zenu na kuwaokoa watu wangu kutoka mikononi mwenu, nao hawatakuwa tena mawindo ya nguvu zenu. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA. 22Kwa sababu mliwavunja moyo wenye haki kwa uongo wenu, wakati mimi sikuwaletea huzuni na kwa kuwa mliwatia moyo waovu ili wasiziache njia zao mbaya na hivyo kuokoa maisha yao, 23kwa hiyo hamtaona tena maono ya uongo wala kufanya ubashiri. Nitawaokoa watu wangu kutoka mikononi mwenu. Nanyi ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.’ ’’

Waabudu Sanamu Walaumiwa

14 Baadhi ya wazee wa Israeli walinijia na kuketi mbele yangu. 2Ndipo neno la BWANA likanijia kusema: 3“Mwanadamu, watu hawa wameweka sanamu katika mioyo yao na kuweka vitu viovu vya kukwaza mbele ya macho yao. Je, kweli niwaruhusu waniulize jambo lo lote? 4Kwa hiyo sema nao uwaambie, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Wakati Mwiisraeli ye yote anapoweka sanamu moyoni mwake na kuweka kitu kiovu cha kukwaza mbele ya macho yake na kisha akaenda kwa nabii, Mimi BWANA nitamjibu peke yangu sawasawa na ukubwa wa ibada yake ya sanamu. 5Nitafanya jambo hili ili kukamata tena mioyo ya watu wa Israeli, ambao wote wameniacha kwa ajili ya sanamu zao.

6Kwa hiyo iambie nyumba ya Israeli, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Tubuni! Geukeni kutoka kwenye sanamu zenu na mkatae matendo yenu yote ya machukizo!

7Mwiisraeli ye yote au mgeni ye yote anayeishi katika Israeli anapojitenga nami na kujiwekea sanamu katika moyo wake na kwa hivyo kuweka kitu kiovu cha kukwaza mbele ya macho yake na kisha akamwendea nabii kuuliza shauri kwangu, mimi BWANA nitamjibu mwenyewe. 8Nitaukaza uso wangu dhidi ya mtu

huyo na kumwadhibisha ili wengine waonywe na kumfanya kitu cha kudharauliwa na watu. Nitamkatilia mbali kutoka katika watu wangu. Ndipo mtakapojua Mimi ndimi BWANA.

9Naye nabii kama atakuwa ameshawishika kutoa unabii, Mimi BWANA nitakuwa nimemshawishi nabii huyo, nami nitaunyoosha mkono wangu dhidi yake na kumwangamiza kutoka miongoni mwa watu wangu Israeli. 10Watachukua hatia yao, nabii atakuwa na hatia sawa na yule mtu aliyekuja kuuliza neno kwake. 11Ndipo watu wa Israeli hawataniacha tena, wala kujitia unajisi tena kwa dhambi zao zote. Ndipo watakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wao, asema BWANA Mwenyezi.' ''

Hukumu Isiyoepukika

12Neno la BWANA likanijia kusema, 13"Mwanadamu, kama nchi itanitenda dhambi kwa kutokuwa waaminifu nami nikinyoosha mkono wangu dhidi yake kukatilia mbali upatikanaji wake wa chakula na kuipelekea njaa na kuua watu wake na wanyama wao, 14hata kama watu hawa watatu: Noa, Danieli na Yobu wangekuwa ndani ya nchi hiyo, ndio hao tu wangeweza kujiokoa wenyewe kwa uadilifu wao, asema BWANA Mwenyezi.

15"Au kama nikipeleka wanyama pori katika nchi hiyo yote na kuifanya isiwe na watoto, nayo ikawa ukiwa kwamba hakuna mtu apitaye katika nchi hiyo kwa sababu ya wanyama pori, 16hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, hata kama watu hawa watatu wangekuwa humo ndani yake, wasingeweza kuokoa wana wao wala binti zao. Wao peke yao wangeokolewa, lakini nchi ingekuwa ukiwa.

17"Au kama nikileta upanga dhidi ya nchi hiyo na kusema, 'Upanga na upite katika nchi yote,' nami nikiua watu wake na wanyama wao, 18hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, hata kama watu hawa watatu wangekuwa humo ndani yake, wasingeweza kuokoa wana wao wala binti zao. Wao wenyewe tu wangeokolewa.

19"Au kama nikipeleka tauni katika nchi hiyo na kumwaga ghadhabu yangu juu yake kwa njia ya kumwaga damu, kuua watu wake na wanyama wao, 20hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, hata kama Noa, Danieli na Yobu wangekuwa humo ndani yake, wasingeweza kumwokoa mwana wala binti. Wao wangeweza kujiokoa wenyewe tu kwa uadilifu wao.

21" 'Kwa maana hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Itakuwa vibaya kiasi gani nitakapopeleka dhidi ya Yerusalemu hukumu zangu nne za kutisha, yaani, upanga, njaa, wanyama pori na tauni, ili kuua watu wake na wanyama wao! 22Lakini watakuwepo wenye kuokoka, wana na binti wataletwa kutoka nje ya nchi hiyo. Watawajia ninyi, nanyi mtakapoona mwenendo wao na matendo yao, mtafarijika kuhusu maafa niliyoleta juu ya Yerusalemu, kwa ajili ya yale yote niliyoleta juu yake. 23Mtafarijika wakati mtakapoona mwenendo wao na matendo yao, kwa kuwa mtajua kwamba sikufanya lo lote ndani yake bila sababu, asema BWANA Mwenyezi.''

Yerusalemu Mzabibu Usiofaa

15 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, je, ni vipi mti wa mzabibu unaweza kuwa bora zaidi kuliko tawi la mti mwingine wo wote ndani ya msitu? 3Je, mti wake kamwe huchukuliwa na kutengeneza cho chote cha manufaa? Je, watu hutengeneza vigingi vya kuning'inizia vitu kutokana na huo mti wake? 4Nao baada ya kutiwa motoni kama nishati na moto ukateketeza ncha zote mbili na kuunguza sehemu ya kati, je, unafaa kwa lo lote? 5Kama haukufaa kitu cho chote ulipokuwa mzima, je, si zaidi sana sasa ambapo hauwezekani kufanyizwa cho chote cha kufaa baada ya moto kuuchoma na kuuunguza?

6"Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kama nilivyoutoa mti wa mzabibu miongoni mwa miti ya msituni kuwa nishati kwa ajili ya moto, hivyo ndivyo nitakavyo watendea watu waishio Yerusalemu. 7Nitaukaza uso wangu dhidi yao. Ingawa watakuwa wameokoka kwenye moto, bado moto utawateketeza. Nami nitakapoukaza uso wangu dhidi yao, ninyi mtajua kwamba Mimi ndimi BWANA. 8Nitaifanya nchi kuwa ukiwa kwa sababu wamekuwa si waaminifu, asema BWANA Mwenyezi.''

Yerusalem – Mwanamke Asiye Mwaminifu

16 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, ijulishe Yerusalemu kuhusu mwenendo wake wa machukizo 3na useme, "Hili ndilo BWANA Mwenyezi, analoliambia Yerusalemu: Wewe asili yako na kuzaliwa kwako ni katika nchi ya Kanaani, baba yako alikuwa Mwamori, naye mama yako alikuwa Mhiti. 4Siku uliyozaliwa kitovu chako hakikukatwa, wala hukuogeshwa kwa maji ili

kukufanya safi, wala hukusuguliwa kwa chumvi wala kufunikwa kwa nguo. 5Hakuna ye yote aliyekuonea huruma au kukusikitikia kiasi cha kukutendea mojawapo ya mambo haya. Badala yake, ulipozaliwa ulitupwa nje penye uwanja, kwa kuwa katika siku uliyozaliwa ulidharauliwa.

6“ ‘Ndipo nilipopita karibu nawe nikakuona ukigaagaa kwenye damu yako, nawe ulipokuwa umelala hapo penye hiyo damu nikakuambia, “Ishi!” 7Nilikufanya uote kama mmea wa shambani. Ukakua na kuongezeka sana, ukawa kito cha thamani kuliko vyote. Matiti yako yakatokeza na nywele zako zikaota, wewe uliyekuwa uchi na bila kitu cho chote.”

8“‘Baadaye nikapita karibu nawe, nilipokutazama na kukuona kuwa umefikia umri wa kupendwa, nililitandaza vazi langu juu yako na kuufunika uchi wako. Nikakuapia na kuingia kwenye agano na wewe, asema BWANA Mwenyezi, nawe ukawa wangu.

9“ ‘Nilikuogesha kwa maji, nikakuosha ile damu na kukupaka mafuta. 10Nikakuvika vazi lililotariziwa na kukuvalisha viatu vya kamba vya ngozi. Nikakuvika nguo za kitani safi na kukufunika kwa mavazi ya thamani kubwa. 11Nikakupamba kwa vito: nikakuvika bangili mikononi mwako na mkufu shingoni mwako, 12nikaweka hazama puani mwako, vipuli masikioni mwako na taji nzuri sana kichwani mwako. 13Kwa hiyo ulipambwa kwa dhahabu na fedha, nguo zako zilikuwa za kitani safi, hariri na nguo iliyokuwa imetariziwa. Chakula chako kilikuwa unga laini, asali na mafuta ya zeituni. Ukawa mzuri sana ukainuka kuwa malkia. 14Umaarufu wako ulifahamika miongoni mwa mataifa kwa ajili ya uzuri wako, kwani ulikuwa mkamilifu kwa ajili ya utukufu wangu niliokuwa nimeuweka juu yako, asema BWANA Mwenyezi.’’

15“ ‘Lakini ulitumainia uzuri wako na kutumia umaarufu wako kuwa kahaba. Ulifanya uzinzi kwa kila mtu aliyepita, uzuri wako ukawa kwa ajili yake. 16Ulichukua baadhi ya mavazi yako ukayatumia kupamba mahali pako pa juu pa kuabudia miungu, mahali ambapo ulifanyia ukahaba wako. Mambo ya namna hiyo hayastahili kutendeka wala kamwe kutokea. 17Pia ulichukua vito vizuri nilivyokupa, vito vilivyotengenezwa kwa dhahabu yangu na fedha yangu, ukajitengenezea navyo sanamu za kiume na ukafanya ukahaba nazo. 18Ukayachukua mavazi yako niliyokupa yaliyotariziwa na ukazivalisha hizo sanamu, ukatoa mbele ya hizo sanamu mafuta yangu na uvumba wangu. 19Pia chakula changu nilichokupa ili ule: unga laini, mafuta ya zeituni na asali, ulivitoa mbele yao kuwa uvumba wa harufu nzuri. Hayo ndiyo yaliyotokea, asema BWANA Mwenyezi.

20“ ‘Nawe uliwachukua wanao na binti zako ulionizalia mimi na kuwatoa kafara kuwa chakula kwa sanamu. Je, ukahaba wako haukukutosha? 21Uliwachinja watoto wangu na kuwatoa kafara kwa sanamu. 22Katika matendo yako yote ya machukizo, pamoja na ukahaba wako hukukumbuka siku za ujana wako, wakati ulipokuwa uchi kabisa bila kitu cho chote, ulipokuwa ukigaagaa kwenye damu yako.

23 “ ‘Ole, Ole wako! Asema BWANA Mwenyezi. Pamoja na maovu yako yote mengine, 24Ukajijengea jukwaa na kujifanyia mahali pa fahari pa kujiwekea vitu vya ibada za miungu penye kila uwanja. 25Katika kila mwanzo wa barabara ulijenga mahali pa fahari pa kuwekea vitu vya ibada za miungu na kuaibisha uzuri wako,ukiutoa mwili wako kwa kuzidisha uzinzi kwa kila apitaye. 26Ulifanya ukahaba wako na Wamisri, jirani zako waliojaa tamaa, ukaichochea hasira yangu kwa kuongezeka kwa uzinzi wako. 27Hivyo nilinyoosha mkono wangu dhidi yako na kuipunguza nchi yako, nikakutia kwenye ulafi wa adui zako, binti za Wafilisti, walioshtushwa na tabia yako ya uasherati. 28Ulifanya ukahaba na Waashuru pia, kwa kuwa hukuridhika, hata baada ya hayo, ukawa bado hukutosheleka. 29Ndipo ukaongeza uzinzi wako kwa Wakaldayo nchi ya wafanyi biashara, hata katika hili hukutosholeka.

30“ ‘Tazama jinsi ulivyo na dhamiri dhaifu, asema BWANA Mwenyezi, unapofanya mambo haya yote, ukifanya kama kahaba asiyekuwa na aibu! 31Unapojenga jukwaa lako kila mwanzo wa barabara na kufanyiza mahali pa fahari pa kuwekea vitu vya ibada za miungu kila penye kiwanja cha wazi, lakini hukuwa kama kahaba, kwa sababu ulidharau malipo.

32“ ‘Wewe mke mzinzi! Unapenda wageni, kuliko mume wako mwenyewe. 33Kila kahaba hupokea malipo, lakini wewe hutoa zawadi kwa wapenzi wako wote, ukiwahonga ili waje kwako kutoka kila mahali kwa ajili ya ukahaba wako. 34Kwa hiyo wewe ulikuwa tofauti na wanawake wengine kwenye ukahaba wako, hakuna aliyekutongoza ili kuzini naye, wewe ndiye uliyelipa wakati hakuna malipo uliyolipwa wewe. Wewe ulikuwa tofauti.

35“ ‘Kwa hiyo, wewe kahaba, sikia neno la
BWANA! 36Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: kwa kuwa umemwaga tamaa zako na
kuonyesha uchi wako katika uzinzi wako kwa
wapenzi wako na kwa sababu ya sanamo zako
zako zote za machukizo na kwa sababu uliwapa
damu ya watoto wako, 37kwa hiyo
nitawakusanya wapenzi wako wote, wale ambao
ulijifurahisha nao, wale uliowapenda na wale
uliowachukia pia. Nitawakusanya wote dhidi
yako kutoka pande zote na nitakuvua nguo
mbele yao, nao wataona uchi wako wote.
38Nitakuhukumia adhabu wanayopewa
wanawake wafanyao uasherati na hao
wamwagao damu, nitaleta juu yenu kisasi cha
damu cha ghadhabu yangu na wivu wa hasira
yangu. 39Kisha nitakutia mikononi mwa wapenzi
wako, nao watabomoa majukwaa yako na
kuharibu mahali pako pa fahari pa kuwekea vitu
vyako vya ibada ya miungu. Watakuvua nguo
zako na kuchukua vito vyako vya thamani na
kukuacha uchi na bila kitu. 40Wataleta kundi la
watu dhidi yako, watakaokupiga kwa mawe na
kukukatakata vipande vipande kwa panga zao.
41Watachoma nyumba zako na kutekeleza
adhabu juu yako machoni pa wanawake wengi.
Nitakomesha ukahaba wako, nawe hutawalipa
tena wapenzi wako. 42Ndipo ghadhabu yangu
dhidi yako itakapopungua na wivu wa hasira
yangu utaondoka kwako. Nitatulia wala
sitakasirika tena.

43“ ‘Kwa sababu hukuzikumbuka siku za
ujana wako, lakini ulinikasirisha kwa mambo
haya yote, hakika nitaleta juu ya kichwa chako
yale uliyotenda, asema BWANA Mwenyezi. Je
hukuongeza uasherati juu ya matendo yako yote
ya kuchukiza?

44“ ‘Kila mtu atumiaye maneno ya mithali hii,
atayatumia juu yako: “Alivyo mama, ndivyo
alivyo bintiye.” 45Wewe ni binti halisi wa mama
yako, ambaye alimchukia kabisa mume wake na
watoto wake, tena wewe ni dada halisi wa dada
zako, waliowachukia kabisa waume zao na
watoto wao. Mama yako alikuwa Mhiti na baba
yako alikuwa Mwamori. 46Dada yako mkubwa
alikuwa Samaria, aliyeishi upande wako wa
kaskazini na binti zake, pamoja na dada yake,
naye dada yako mdogo, aliyeishi kusini yako
pamoja na binti zake, alikuwa Sodoma.
47Hukuziendea njia zao tu na kuiga matendo yao
ya kuchukiza, bali kwa muda mfupi katika njia
zako zote uliharibika tabia zaidi kuliko wao.
48Hakika kama niishivyo, asema BWANA
Mweyezi, dada yako Sodoma pamoja na binti
zake, kamwe hawakufanya yale ambayo wewe
na binti zako mmefanya.

49“ ‘Sasa hii ilikuwa ndiyo dhambi ya dada
yako Sodoma: Yeye na binti zake walikuwa na
majivuno, walafi na wazembe, hawakuwasaidia
maskini na wahitaji. 50Walijivuna na kufanya
mambo ya machukizo sana mbele zangu. Kwa
hiyo niliwakatilia mbali nami kama mlivyoona.
51Samaria hakufanya hata nusu ya dhambi
ulizofanya. Wewe umefanya mambo mengi sana
ya kuchukiza kuliko wao, nawe umewafanya
dada zako waonekane kama wenye haki kwa
ajili ya mambo haya yote uliyofanya. 52Chukua
aibu yako, kwa kuwa umefanya uovu wa dada
zako uwe si kitu, nao waonekane kama wenye
haki. Kwa kuwa dhambi zako zilikuwa mbaya
zaidi kuliko zao, wameonekana wenye haki zaidi
kuliko wewe. Kwa hiyo basi, chukua aibu yako,
kwa kuwa umewafanya dada zako waonekane
wenye haki.

53“ ‘Lakini nitarudisha baraka za Sodoma na
binti zake na za Samaria na binti zake, nami
nitarudisha baraka zako pamoja na zao, 54ili
upate kuchukua aibu yako na kufedheheka kwa
ajili ya yote uliyotenda ambayo yamekuwa faraja
kwao wakijilinganisha na wewe. 55Nao dada
zako, Sodoma na binti zake na Samaria na binti
zake, watarudishwa kama vile walivyokuwa
mwanzoni, nawe pamoja na binti zako
mtarudishwa kama mlivyokuwa hapo awali.
56Hukuweza hata kumtaja dada yako Sodoma
kwa sababu ya dharau yako katika siku za kiburi
chako, 57kabla uovu wako haujafunuliwa. Hata
hivyo, sasa unadhihakiwa na binti za Edomu na
jirani zake wote na binti za Wafilisti, wale wote
wanaokuzunguka wanakudharau. 58Utachukua
matokeo ya uasherati wako na matendo yako ya
kuchukiza, asema BWANA Mwenyezi.

59“ ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
Nitakushughulikia kama unavyostahili, kwa kuwa
umedharau kiapo changu kwa kuvunja agano.
60Lakini nitakumbuka agano nililolifanya nawe
wakati wa ujana wako, nami nitaweka nawe
agano imara la milele. 61Ndipo
utakapozikumbuka njia zako na kuona aibu
utakapowapokea dada zako, wale walio
wakubwa wako na wadogo wako. Nitakupa hao
wawe binti zako, lakini si katika msingi wa agano
langu na wewe. 62Hivyo nitalifanya imara agano
langu na wewe, nawe utajua kuwa Mimi ndimi
BWANA. 63Basi, nitakapofanya upatanisho kwa
ajili yako, kwa yale yote uliyoyatenda,

utakumbuka na kuaibika, nawe kamwe hutafumbua tena kinywa chako kwa sababu ya aibu yako, asema BWANA Mwenyezi.' ''

Tai Wawili Na Mizabibu.

17 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, tega kitendawili, ukawaambie nyumba ya Israeli fumbo. 3Waambie hivi, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Tai mkubwa mwenye mabawa yenye nguvu, yaliyojaa manyoya marefu ya rangi mbalimbali, alikuja Lebanoni. Akatua kwenye kilele cha mwerezi, 4akakwanyua ncha yake na kuichukua mpaka nchi ya wafanyi biashara, akaipanda huko katika mji wa wachuuzi.''

5" 'Akachukua baadhi ya mbegu za nchi yako na kuziweka katika udongo wenye rutuba. Akazipanda kama mti umeao kando ya maji mengi, 6nazo zikaota na kuwa mzabibu mfupi, unaoeneza matawi yake. Matawi yake yakamwelekea huyo tai, mizizi yake ikabaki chini ya huo mzabibu. Kwa hiyo ukawa mzabibu na kutoa matawi na vitawi vyenye majani mengi.

7Lakini kulikuwapo na tai mwingine mkubwa, mwenye mabawa yenye nguvu yaliyojaa manyoya. Tazama! Huu mzabibu ukatoa mizizi yake kumwelekea huyo tai kutoka mle kwenye shamba lile ulikopandwa na kutanda matawi yake kumwelekea kwa ajili ya kupata maji. 8Ulikuwa umepandwa katika udongo mzuri wenye maji mengi ili uweze kutoa matawi, kuzaa matunda na uweze kuwa mzabibu mzuri sana.

9Waambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Je, utastawi? Je, hautang'olewa na kuondolewa matunda yake, ili uweze kunyauka? Majani yake mapya yanayochipua yote yatanyauka. Hautahitaji mkono wenye nguvu au watu wengi kuung'oa na mizizi yake. 10Hata kama utapandwa pengine, Je, utastawi? Je, hautanyauka kabisa wakati upepo wa mashariki utakapoupiga, yaani, hautanyauka kabisa katika udongo mzuri ambamo ulikuwa umestawi vizuri?

11Ndipo neno la BWANA likanijia kusema: 12"Waambie nyumba hii ya kuasi, 'Je, mnajua hii ina maana gani?' Waambie: 'Mfalme wa Babeli alikwenda Yerusalemu na kumchukua mfalme na watu maarufu, akarudi nao na kuwaleta mpaka Babeli. 13Ndipo akamchukua mmoja wa jamaa ya kifalme na kufanya mapatano naye, akamfanya aape. Akawachukua pia viongozi wa nchi, 14ili kuudhoofisha ufalme huo, usiweze kuinuka tena, ila uweze kuendelea tu chini ya mapatano yake. 15Lakini mfalme aliasi dhidi yake kwa kutuma wajumbe wake kwenda Misri ili kupatiwa farasi na jeshi kubwa. Je, atashinda? Je, atafanikiwa? Je, mtu afanyaye mambo kama hayo ataokoka? Je, atavunja mapatano na bado aokoke?

16Hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, atafia huko Babeli, katika nchi ya mfalme aliyemketisha katika kiti cha enzi, ambaye alidharau kiapo chake na kuvunja mapatano yake. 17Farao na jeshi lake kubwa, na wingi wake wa watu hawataweza kusaidia cho chote katika vita, wakati watakapozungukwa na jeshi ili kukatilia mbali maisha ya watu wengi. 18Alidharau kiapo kwa kuvunja agano. Kwa sababu aliahidi kwa mkono wake mwenyewe na bado akafanya mambo haya yote, hataokoka.

19" 'Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Hakika kama niishivyo, nitaleta juu ya kichwa chake kiapo changu, alichokidharau na agano langu lile alilolivunja. 20Nitautandaza wavu wangu kwa ajili yake, naye atanaswa katika mtego wangu. Nitamleta mpaka Babeli na kutekeleza hukumu juu yake huko kwa kuwa hakuwa mwaminifu kwangu. 21Askari wake wote wanaotoroka wataanguka kwa upanga, nao watakaonusurika watatawanyika katika pande zote za dunia. Ndipo utakapojua kuwa Mimi BWANA nimesema.

Hatimaye Israeli Kutukuzwa

22Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Mimi mwenyewe nitachukua chipukizi kutoka kwenye kilele cha juu sana cha mwerezi na kukipanda, nitavunja kitawi kichanga kutoka matawi yake ya juu kabisa na kukipanda juu ya mlima mrefu ulioinuka sana. 23Katika vilele vya mlima mrefu wa Israeli nitakipanda, kitatoa matawi na kuzaa matunda na kuwa mwerezi mzuri sana. Ndege wa kila aina wataweka viota vyao ndani yake, nao watapata makazi katika kivuli cha matawi yake. 24Miti yote ya kondeni itajua kuwa Mimi BWANA ninaishusha miti mirefu na kuikuza miti mifupi kuwa miti mirefu. Mimi naikausha miti mibichi na kuifanya miti mikavu istawi.
" 'Mimi BWANA nimesema, nami nitatenda.' ''

Roho Itendayo Dhambi Itakufa

18 Neno la BWANA likanijia kusema: 2''Je, ninyi watu mna maana gani kutumia mithali hii inayohusu nchi ya Israeli:

' "Baba wamekula zabibu zenye chachu,

nayo meno ya watoto yametiwa ganzi?'

3"Hakika kama niishivyo, asema BWANA
Mwenyezi, hamtatumia tena mithali hii katika
Israeli. 4Kwa kuwa kila roho ni mali yangu, kama
vile ilivyo roho ya baba, vivyo hivyo roho ya
mtoto ni mali yangu. Roho itendayo dhambi
ndiyo itakayokufa.

5"Kama mtu ni mwenye haki
atendaye yaliyo haki na sawa.
6Kama hakula katika mahali pa kuwekea
vitu vya ibada za miungu kwenye milima
wala hakuziinulia macho sanamu za
nyumba ya Israeli,
wala hakumtia unajisi mke wa jirani yake
wala hakukutana kimwili na mwanamke
wakati wa siku zake za hedhi.
7wala yeye hamwonei mtu ye yote,
bali hurudisha kilichowekwa rehani
kwake,
hanyang'anyi,
bali huwapa wenye njaa chakula chake
na huwapa nguo walio uchi,
8hakopeshi kwa riba
wala hajipatii faida ya ziada,
huuzuia mkono wake usifanye mabaya,
naye huhukumu kwa haki kati ya mtu na
mtu,
9huzifuata amri zangu
na kuzishika sheria zangu kwa uaminifu,
huyo mtu ni mwenye haki,
hakika ataishi,
asema BWANA Mwenyezi.

10"Kama ana mwana jeuri, amwagaye damu
au atendaye mojawapo ya mambo haya
11(ingawa baba yake hakufanya mojawapo ya
hayo):

"Hula katika mahali pa kuwekea vitu vya
ibada za miungu kwenye milima,
humtia unajisi mke wa jirani yake.
12huwaonea maskini na wahitaji,
hunyang'anya,
harudishi kile kilichowekwa rehani kwake,
huziinulia sanamu macho,
hufanya mambo ya machukizo,
13hukopesha kwa riba na kutafuta faida ya
ziada.

Je, mtu wa namna hii ataishi? Hapana, hataishi!
Kwa sababu amefanya mambo haya yote ya
machukizo, hakika atauawa na damu yake
itakuwa juu ya kichwa chake mwenyewe.
14"Lakini ikiwa mwana huyo ana mwana
aonaye dhambi hizi zote anazofanya baba yake,
naye ingawa anaziona, lakini yeye hafanyi
mabaya haya, yaani:

15"Hakula katika mahali pa kuwekea vitu vya
ibada za miungu kwenye milima,
wala hainulii macho sanamu za nyumba ya
Israeli,
hakumtia unajisi mke wa jirani yake,
16hakumwonea mtu ye yote
wala hakutaka rehani kwa ajili ya
mkopo,
hanyang'anyi,
bali huwapa wenye njaa chakula chake
na kuwapa nguo walio uchi,
17huuzuia mkono wake usitende dhambi,
hakopeshi kwa riba wala hajipatii faida
ya ziada,
huzishika amri zangu na kuzifuata sheria
zangu.

Hatakufa kwa ajili ya dhambi za baba yake,
hakika ataishi. 18Lakini baba yake atakufa kwa
ajili ya dhambi yake mwenyewe, kwa sababu
alitoza bei isiyo halali kwa nguvu,
akamnyang'anya ndugu yake na kufanya yaliyo
mabaya miongoni mwa watu wake.
19"Lakini mnauliza, 'Kwa nini mwana
asiadhibiwe kwa uovu wa baba yake?' Kwa vile
mwana ametenda yaliyo haki na sawa na
amekuwa mwangalifu kuzishika amri zangu
zote, hakika ataishi. 20Roho itendayo dhambi
ndiyo itakayokufa. Mwana hataadhibiwa kwa ajili
ya makosa ya baba yake, wala baba
hataadhibiwa kwa ajili ya makosa ya mwanawe.
Haki ya mtu mwenye haki itahesabiwa juu yake
na uovu wa mtu mwovu utalipizwa juu yake.
21"Lakini mtu mwovu akiacha dhambi zake
zote alizozitenda na kushika amri zangu zote na
kufanya lililo haki na sawa, hakika ataishi,
hatakufa. 22Hakuna kosa lo lote alilotenda
litakalokumbukwa juu yake. Kwa ajili ya mambo
ya haki aliyoyatenda, ataishi. 23Je, mimi
ninafurahia kifo cha mtu mwovu? Asema
BWANA Mwenyezi. Je, si mimi ninafurahi
wanapogeuka kutoka katika njia zao mbaya na
kuishi?
24"Lakini kama mtu mwenye haki akiacha
haki yake na kutenda dhambi na kufanya
mambo ya machukizo ambayo mtu mwovu

hufanya, Je, ataishi? Hakuna hata mojawapo ya
matendo ya haki aliyotenda litakalokumbukwa.
Kwa sababu ya kukosa uaminifu kwake anayo
hatia na kwa sababu ya dhambi alizozitenda,
atakufa.
25"Lakini mnasema, 'Njia ya Bwana si ya
haki.' Sikia, Ee nyumba ya Israeli: Njia yangu
siyo iliyo ya haki? Je, si njia zenu ndizo ambazo
si za haki? 26Kama mtu mwenye haki akiacha
haki yake na kutenda dhambi, atakufa kwa ajili
ya dhambi yake, kwa sababu ya dhambi
alizotenda, atakufa. 27Lakini mtu mwovu
akigeuka kutoka katika maovu aliyoyatenda na
kufanya yaliyo haki na sawa, ataokoa maisha
yake. 28Kwa kuwa anayafikiria na kugeuka
kutoka makosa yake yote aliyoyatenda na
kuyaacha, hakika ataishi, hatakufa. 29Lakini
nyumba ya Israeli inasema, 'Njia za Bwana si
haki.' Je, njia zangu si za haki, Ee nyumba ya
Israeli? Je, si njia zenu ndizo ambazo si za
haki?"
30"Kwa hiyo, Ee nyumba ya Israeli,
nitawahukumu, kila mmoja sawasawa na njia
zake, asema BWANA Mwenyezi. Tubuni!
Geukeni kutoka katika makosa yenu yote, ndipo
dhambi haitakuwa anguko lenu. 31Tupilieni mbali
makosa yenu yote mliyoyatenda, nanyi mpate
moyo mpya na roho mpya. Kwa nini mfe, Ee
nyumba ya Israeli? 32Kwa maana sifurahii kifo
cha mtu awaye yote afaye katika uovu, asema
BWANA Mwenyezi. Tubuni basi, mkaishi.

Maombolezo Kwa Ajili Ya Wakuu Wa Israeli

19 "Wewe fanya maombolezo kuhusu
wakuu wa Israeli 2 na useme:

" 'Tazama jinsi gani mama yako alivyokuwa
simba
jike miongoni mwa simba!
Alilala katikati ya wana simba
na kulisha watoto wake.
3Alimlea mmoja wa watoto wake,
naye akawa simba mwenye nguvu.
Akajifunza kurarua mawindo
naye akala watu.
4Mataifa wakasikia habari zake,
naye akanaswa katika shimo lao.
Wakamwongoza kwa ndoana
mpaka nchi ya Misri.

5" 'Mama yake alipongoja na kuona tumaini lake
halitimiziki,
nayo matarajio yake yametoweka,
akamchukua mwanawe mwingine
na kumfanya simba mwenye nguvu.
6Alizungukazunguka miongoni mwa simba,
kwa kuwa sasa alikuwa simba mwenye
nguvu.
Akajifunza kurarua mawindo
naye akala watu.
7Akabomoa ngome zao
na kuiharibu miji yao.
Nchi na wote waliokuwa ndani yake
wakatiwa hofu kwa kunguruma kwake.
8Kisha mataifa wakaja dhidi yake
kutoka sehemu zilizomzunguka.
Wakatanda nyavu zao kwa ajili yake,
naye akanaswa katika shimo lao.
9Kwa kutumia ndoana wakamvutia kwenye
tundu
na kumleta mpaka kwa mfalme wa
Babeli.
Wakamtia gerezani,
hivyo kunguruma kwake hakukusikika
tena
katika milima ya Israeli.

10" 'Mama yako alikuwa kama mzabibu katika
shamba lako la mizabibu
uliopandwa kando ya maji,
ukiwa unazaa sana na wenye matawi mengi
kwa sababu ya wingi wa maji.
11Matawi yake yalikuwa na nguvu,
yaliyofaa kuwa fimbo ya enzi ya
mtawala.
Ulikuwa mrefu kupita miti mingine
katikati ya matawi manene,
ulionekana kwa urahisi
kwa ajili ya urefu wake
na wingi wa matawi yake.
12Lakini uling'olewa kwa hasira kali
na kutupwa chini.
Upepo wa mashariki uliufanya usinyae
matunda yake yakapukutika,
matawi yake yenye nguvu yakanyauka
na moto ukayateketeza.
13Sasa umepandwa jangwani
katika nchi kame na ya kiu.
14Moto ulienea kuanzia katika mmojawapo ya
matawi yake makubwa
na kuteketeza matunda yake.
Hakuna tawi lenye nguvu lililobaki juu yake
lifaalo kuwa fimbo ya enzi ya mtawala.

Hili ndilo ombolezo na litumike kama ombolezo."

Israeli Waasi

20 Katika mwaka wa saba, mwezi wa tano siku ya kumi, baadhi ya wazee wa Israeli wakaja ili kutaka ushauri kwa BWANA, wakaketi mbele yangu.

2Ndipo neno la BWANA likanijia kusema: 3"Mwanadamu, sema na wazee wa Israeli uwaambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa nini mmekuja? Je, ni kutaka ushauri kwangu? Hakika kama niishivyo, sitawaruhusu mtake ushauri toka kwangu, asema BWANA Mwenyezi.'

4Je, utawahukumu? Je, mwanadamu, utawahukumu? Basi uwakabili kwa ajili ya machukizo ya baba zao 5na uwaambie: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Siku ile nilipochagua Israeli, niliwaapia wazao wa nyumba ya Yakobo kwa mkono ulioinuliwa nami nikajidhihirisha kwao huko Misri. Kwa mkono ulioinuliwa niliwaambia, "Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu. 6Siku ile niliwaapia wao kwamba nitawatoa katika nchi ya Misri na kuwaleta katika nchi niliyowachagulia, nchi itiririkayo maziwa na asali, nchi nzuri kupita zote. 7Nami nikawaambia, "Kila mmoja wenu aondolee mbali sanamu za chukizo ambazo mmekazia macho, nanyi msijitie unajisi kwa sanamu za Misri. Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu."

8Lakini waliniasi na hawakunisikiliza, hawakuondolea mbali sanamu za machukizo ambazo walikuwa wamezikazia macho, wala kuondolea mbali sanamu za Misri. Ndipo nikasema, nitawamwagia ghadhabu yangu na kutimiza hasira yangu dhidi yao huko Misri. 9Lakini kwa ajili ya jina langu nilifanya kile ambacho kingelifanya lisitiwe unajisi machoni mwa mataifa waliyoishi miongoni mwao na ambao machoni pao nilikuwa nimejifunua kwa Waisraeli kwa kuwatoa katika nchi ya Misri. 10Kwa hiyo nikawaongoza watoke Misri na kuwaleta jangwani. 11Nikawapa amri zangu na kuwajulisha sheria zangu, kwa kuwa mtu anayezitii ataishi kwa hizo. 12Pia niliwapa Sabato zangu kama ishara kati yangu nao, ili wapate kujua kuwa Mimi BWANA niliwafanya kuwa watakatifu.

13" 'Lakini watu wa Israeli waliniasi Mimi jangwani. Hawakufuata amri zangu, bali walikataa sheria zangu, ingawa mtu yule anayezitii ataishi kwa hizo, nao walizinajisi Sabato zangu kabisa. Hivyo nilisema, "Ningemwaga ghadhabu yangu juu yao na kuwaangamiza huko jangwani. 14Lakini kwa ajili ya jina langu nikafanya kile ambacho kitalifanya jina langu lisitiwe unajisi machoni mwa mataifa ambao mbele yao nilikuwa nimewatoa Waisraeli. 15Tena kwa mkono ulioinuliwa nikawaapia huko jangwani kwamba nisingewaingiza katika nchi niliyokuwa nimewapa, yaani, nchi itiririkayo maziwa na asali, nchi nzuri kuliko zote, 16kwa sababu walikataa sheria zangu na hawakufuata amri zangu na wakazinajisi Sabato zangu. Kwa kuwa mioyo yao iliandama sanamu zao. 17Lakini niliwahurumia wala sikuwaangamiza wala hakuwafuta kabisa jangwani. 18Niliwaambia watoto wao kule jangwani, "Msifuate amri za baba zenu wala kushika sheria zao au kujinajisi kwa sanamu zao. 19Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu, fuateni amri zangu tena iweni waangalifu kushika sheria zangu. 20Zitakaseni Sabato zangu ili ziwe ishara kati yangu nanyi. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu."

21Lakini watoto hao wakaniasi: Hawakufuata amri zangu, wala hawakuwa waangalifu kushika sheria zangu, ingawa mtu anayezitii anaishi kwa hizo, nao wakazinajisi Sabato zangu. Hivyo nikasema ningemwaga ghadhabu yangu juu yao na kutimiza hasira yangu dhidi yao huko jangwani. 22Lakini nikauzuia mkono wangu na kwa ajili ya jina langu nikafanya kile ambacho kingelifanya jina langu lisitiwe unajisi machoni mwa mataifa ambao mbele yao nilikuwa nimewatoa Waisraeli. 23Tena kwa mkono ulioinuliwa nikawaapia huko jangwani kwamba ningewatawanya miongoni mwa mataifa na kuwatawanya katika nchi mbalimbali, 24kwa sababu hawakutii sheria zangu lakini walikuwa wamekataa amri zangu na kuzinajisi Sabato zangu, nayo macho yao yakatamani sanamu za baba zao. 25Pia niliwaacha wafuate amri ambazo hazikuwa nzuri na sheria ambazo mtu hawezi kuishi kwa hizo. 26Nikawaacha wanajisiwe kwa matoleo yao, kuwatoa wazaliwa wao wa kwanza kafara kwa sanamu, yaani, kule kuwapitisha wazaliwa wao wa kwanza kwenye moto, nipate kuwajaza na hofu ili wajue kwamba Mimi ndimi BWANA."

27Kwa hiyo, mwanadamu, sema na watu wa Israeli na uwaambie, "Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Katika hili pia, baba zenu walinikufuru kwa kuniacha mimi: 28Nilipowaleta katika nchi ile ambayo nilikuwa nimeapa kuwapa na kuona kilima cho chote kirefu au mti wo wote wenye majani mengi, huko walitoa dhabihu zao,

wakatoa sadaka ambazo zilichochea hasira yangu, wakafukiza uvumba wenye harufu nzuri na kumimina sadaka zao za kinywaji. [29]Ndipo nikawaambia: Ni nini maana yake hapa mahali pa juu pa kuabudia miungu mnapopaendea?'
(Basi jina la mahali pale panaitwa Bama[a] hata hivi leo.)

Hukumu Na Kurudishwa Upya

[30]Kwa hiyo iambie nyumba ya Israeli: Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: "Je, mtajinajisi kama vile baba zenu walivyofanya na kutamani vinyago vyao vya machukizo? [31]Mnapotoa matoleo yenu, yaani, wana wenu kafara katika moto, mnaendelea kujinajisi na sanamu zenu zote hadi siku hii ya leo. Je, niulizwe neno na ninyi, Ee nyumba ya Israeli? Hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, mimi sitaulizwa neno na ninyi.

[32]Lile lililoko mioyoni mwenu kamwe halitatokea, mnaposema, "Tunataka tuwe kama mataifa mengine, kama watu wengine wa dunia, wanaotumikia miti na mawe." [33]Hakika kama niishivyo asema BWANA Mwenyezi, nitatawala juu yenu kwa mkono wa nguvu na kwa mkono ulionyooshwa na kwa ghadhabu iliyomwagwa. [34]Nitawatoa toka katika mataifa na kuwakusanya kutoka katika nchi mlikotawanywa, kwa mkono wa nguvu na kwa mkono ulionyooshwa na kwa ghadhabu iliyomwagwa. [35]Nitawaleta katika jangwa la mataifa na huko nitatekeleza hukumu juu yenu uso kwa uso. [36]Kama nilivyowahukumu baba zenu katika jangwa la nchi ya Misri, ndivyo nitakavyowahukumu ninyi, asema BWANA Mwenyezi. [37]Nitawafanya mpite chini ya fimbo yangu, nami nitawaleta katika mkataba wa agano. [38]Nitawaondoa miongoni mwenu wale wanaohalifu na wale wanaoasi dhidi yangu. Ingawa nitawatoa katika nchi wanazoishi, hawataingia katika nchi ya Israeli. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.

[39]Kwa habari zenu ninyi, Ee nyumba ya Israeli, hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: "Nendeni mkatumikie sanamu zenu, kila mmoja wenu! Lakini baadaye hakika mtanisikiliza mimi nanyi hamtalinajisi tena jina langu takatifu, kwa matoleo yenu na sanamu zenu. [40]Kwa kuwa katika mlima wangu mtakatifu, mlima mrefu wa Israeli, asema BWANA Mwenyezi, hapo katika nchi nyumba yote ya Israeli itanitumikia mimi, nami huko nitawakubali. Huko nitataka sadaka zenu na matoleo ya malimbuko yenu, pamoja na dhabihu zenu takatifu zote. [41]Nitawakubali ninyi kama uvumba wenye harufu nzuri wakati nitakapowatoa katika mataifa na kuwakusanya kutoka katika nchi mlipokuwa mmetawanyika, nami nitajionyesha kuwa mtakatifu miongoni mwenu na machoni mwa mataifa. [42]Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA, nitakapowaleta katika nchi ya Israeli, nchi niliyokuwa nimeapa kwa mkono ulioinuliwa kuwapa baba zenu. [43]Hapo ndipo nitakapokumbuka mwenendo wenu na matendo yenu yote ambayo kwayo mlijitia unajisi, nanyi mtajichukia wenyewe kwa ajili ya maovu yote mliyokuwa mmetenda. [44]Nanyi mtajua kuwa mimi ndimi BWANA, nitakaposhughulika nanyi kwa ajili ya jina langu na wala si sawasawa na njia zenu mbaya na matendo yenu maovu, Ee nyumba ya Israeli, asema BWANA Mwenyezi.' "

Unabii Dhidi Ya Kusini

[45]Neno la BWANA likanijia kusema: [46]Mwanadamu, uelekeze uso wako upande wa kusini, hubiri juu ya upande wa kusini na utoe unabii juu ya msitu wa Negebu. [47]Waambie watu wa Negebu: "Sikieni neno la BWANA. Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: "Ninakaribia kukutia moto, nao utateketeza miti yako yote, mibichi na iliyokauka. Miali ya moto haitaweza kuzimwa na kila uso kutoka kusini mpaka kaskazini utakaushwa kwa moto huo. [48]Kila mmoja ataona kuwa mimi BWANA ndiye niliyeuwasha huo moto, nao hautazimwa.' "

[49]Ndipo niliposema, "Aa, BWANA Mwenyezi! Wao hunisema, 'Huyu si huzungumza mafumbo tu?' "

Babeli Upanga Wa Mungu Wa Hukumu

21 Neno la BWANA likanijia kusema: [2]"Mwanadamu, uelekeze uso wako juu ya Yerusalemu na uhubiri dhidi ya mahali patakatifu. Tabiri dhidi ya nchi ya Israeli [3]uiambie: 'Hili ndilo BWANA asemalo: Mimi niko kinyume nawe. Nitautoa upanga wangu kwenye ala yake na kumkatilia mbali mwenye haki na mwovu. [4]Kwa sababu nitamkatilia mbali mwenye haki na mwovu, upanga wangu utakuwa wazi dhidi ya kila mmoja kuanzia kusini mpaka kaskazini. [5]Ndipo watu wote watajua ya kuwa Mimi BWANA nimeutoa upanga wangu kwenye ala yake, nao hautarudi humo tena.'

[6]"Kwa hiyo lia kwa uchungu, mwanadamu! Lia kwa uchungu mbele yao kwa moyo uliopondeka na kwa huzuni nyingi. [7]Nao

[a] 29 Bama maana yake hapa ni mahali pa juu pa kuabudia miungu.

watakapokuuliza, ‘Kwa nini unalia kwa uchungu?’ Utasema hivi, ‘Kwa sababu ya habari zinazokuja. Kila moyo utayeyuka na kila mkono utalegea, kila roho itazimia na kila goti litalegea kama maji.’ Habari hizo zinakuja! Hakika zitatokea, asema BWANA Mwenyezi.’’

8Neno la BWANA likanijia kusema: 9‘‘Mwanadamu, tabiri na useme, ‘Hili ndilo Bwana asemalo:

‘‘ ‘Upanga, upanga,
ulionolewa na kusuguliwa.
10umenolewa kwa ajili ya mauaji,
umesuguliwa ili ung’ae kama umeme wa radi!

“ ‘Je, tuifurahie fimbo ya utawala ya mwanangu Yuda? Upanga unaidharau kila fimbo ya namna hiyo.

11‘‘ ‘Upanga umewekwa tayari ili kusuguliwa,
ili upate kushikwa mkononi,
umenolewa na kusuguliwa,
umewekwa tayari kwa mkono wa mwuaji
12Piga kelele na uomboleze, Ee mwanadamu,
kwa kuwa upanga u dhidi ya watu wangu,
u dhidi ya wakuu wote wa Israeli.
Wametolewa wauawe kwa upanga
pamoja na watu wangu.
Kwa hiyo pigapiga kifua chako.

13“ ‘Kwa maana upanga huu umejaribiwa na kuhakikishwa, itakuwaje basi fimbo ya ufalme ya Yuda inayoudharau kama haitakuwapo tena, bali itakuwa imeondolewa kabisa? Asema BWANA Mwenyezi.’

14“Hivyo basi, mwanadamu, tabiri
na ukapige makofi.
Upanga wako na upige mara mbili,
naam, hata mara tatu.
Ni upanga wa kuchinja,
upanga wa mauaji makuu,
ukiwashambulia kutoka kila upande.
15Ili mioyo ipate kuyeyuka
na wanaouawa wawe wengi,
nimeweka upanga wa kuchinja
kwenye malango yao yote.
Loo! Umetengenezwa umetemete kama umeme wa radi,
umeshikwa kwa ajili ya kuua.
16Ee upanga, kata upande wa kuume,
kisha upande wa kushoto,
mahali po pote makali yako
yatakapoelekezwa.
17Mimi nami nitapiga makofi,
nayo ghadhabu yangu itapungua.
Mimi BWANA nimesema.

18Neno la BWANA likanijia kusema: 19‘‘Mwanadamu, weka alama njia mbili ambazo upanga wa mfalme wa Babeli utapitia, njia hizo zikianzia katika nchi hiyo hiyo. Weka kibao pale ambapo njia zinagawanyika kuelekea mjini. 20Weka alama njia moja kwa ajili ya upanga upate kuja dhidi ya Raba ya Waamori na nyingine upate kuja dhidi ya Yuda na Yerusalemu iliyozungushiwa ngome. 21Kwa kuwa mfalme wa Babeli sasa amesimama katika njia panda, katika makutano ya njia mbili, akipiga ramli: anapiga kura kwa kutumia mishale, anataka shauri kwa sanamu zake, anachunguza maini ya wanyama. 22Upande wake wa kuume inakuja kura ya Yerusalemu, ambapo ataweka vyombo vya kuvunjia boma, ili kuamrisha mauaji, kupiga ukelele wa vita, kuweka vyomba vya kuvunjia boma kwenye malango, kuweka jeshi kuzunguka na kufanya uzingiraji. 23Itakuwa kama kupiga ramli kwa uongo kwa wale watu ambao wameapa kumtii yeye. Lakini mfalme wa Babeli atawakumbusha juu ya uovu wao na kuwachukua mateka.

24“Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Kwa sababu enyi watu mmekumbusha uovu wenu kwa kuasi waziwazi, mkidhihirisha dhambi zenu katika yale yote mfanyayo, kwa kuwa mmefanya jambo hili, mtachukuliwa mateka.

25“Ee mtawala kafiri na mwovu wa Israeli, ambaye siku yako imewadia, ambaye wakati wako wa adhabu umefikia kilele chake, 26hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Vua kilemba, ondoa taji. Kwa kuwa mambo hayatakuwa kama yalivyokuwa. Aliye mnyonge atakwezwa na aliyekwezwa atashushwa. 27Mahame! Mahame! Nitaufanya mji kuwa mahame! Hautajengwa upya mpaka aje yule ambaye ndiye mwenye haki nao, yeye ndiye nitakayempa.

28Nawe mwandamu, tabiri na useme, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kuhusu Waamoni na matukano yao.

“ ‘Upanga, upanga,
umefutwa kwa ajili ya kuua,

umesuguliwa ili kuangamiza
na unametameta kama umeme wa radi!
[29]Wakati wakitoa maono ya uongo kwa ajili yako,
wanapobashiri uongo kwa ajili yako,
wanakuweka wewe kwenye shingo za watu wapotovu, wale walio waovu,
wale ambao siku yao imewadia,
wakati wa adhabu yao ya mwisho.
[30]Urudishe upanga kwenye ala yake!
Katika mahali ulipoumbiwa,
katika nchi ya baba zako,
huko nitakuhukumu.
[31]Nitamwaga ghadhabu yangu juu yako
na kupuliza moto wa hasira yangu dhidi yako,
nitakutia mikononi mwa watu wakatili,
watu stadi katika kuangamiza.
[32]Mtakuwa kuni za kuwashia moto,
damu yenu itamwagwa katika nchi yenu,
wala hamtakumbukwa tena,
kwa maana Mimi BWANA nimesema.' "

Dhambi Za Yerusalemu

22 Neno la BWANA likanijia kusema: [2]"Mwanadamu, je wewe utauhukumu? Je, utauhukumu huu mji umwagao damu? Basi uujulishe juu ya matendo yake yote ya machukizo [3]uuambie: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ee mji ule ujileteao maangamizi wenyewe kwa kumwaga damu ndani yake na kujinajisi wenyewe kwa kutengeneza sanamu, [4]umekuwa na hatia kwa sababu ya damu uliyomwaga na umetiwa unajisi kwa sanamu ulizotengeneza. Umejiletea mwisho wa siku zako na mwisho wa miaka yako umewadia. Kwa hiyo nitakufanya kitu cha kudharauliwa kwa mataifa na kitu cha mzaha kwa nchi zote. [5]Wale walio karibu na wale walio mbali watakudhihaki, Ewe mji wenye sifa mbaya, uliyejaa ghasia.

[6]" 'Ona jinsi kila mkuu wa Israeli aliyeko ndani yako anavyotumia nguvu zake kumwaga damu. [7]Ndani yako wamewadharau baba na mama, ndani yako wamewatendea wageni udhalimu na kuwaonea yatima na wajane. [8]Mmedharau vitu vyangu vitakatifu na kuzinajisi Sabato zangu. [9]Ndani yako wako watu wasingiziaji, watu walio tayari kumwaga damu, ndani yako wako wale wanaokula vyakula vilivyotolewa mahali pa kuwekea vitu vya ibada za miungu kwenye milima, na kutenda matendo ya uasherati. [10]Ndani yako wako wale wanaovunjia heshima vitanda vya baba zao, ndani yako wamo wale wanaowatendea wanawake jeuri wakiwa katika hedhi, wakati wakiwa si safi. [11]Ndani yako mtu hufanya mambo ya machukizo na mke wa jirani yake, mwingine kwa aibu kubwa hukutana kimwili na mke wa mwanawe, mwingine humtenda jeuri dada yake, binti wa baba yake hasa. [12]Ndani yako watu hupokea rushwa ili kumwaga damu, mnapokea riba na faida ya ziada na kupata faida isiyokuwa halali kutoka kwa jirani ili kupata faida kubwa kupita kiasi. Nawe umenisahau mimi, asema BWANA Mwenyezi.

[13]"Hakika nitapiga makofi kwa ajili ya faida isiyo halali uliyojipatia na kwa damu uliyoimwaga ndani yako. [14]Je, ujasiri wako utadumu au mikono yako itakuwa na nguvu siku hiyo nitakapokushughulikia? Mimi BWANA nimesema na nitalifanya. [15]Nitakutawanya miongoni mwa mataifa na kukutapanya katika nchi mbalimbali nami nitakomesha unajisi wako. [16]Ukiisha kunajisika mbele ya mataifa, utajua kuwa Mimi ndimi BWANA.' "

[17]Ndipo neno la BWANA likanijia kusema: [18]"Mwanadamu, nyumba ya Israeli imekuwa kwangu takataka ya chuma,wote kwangu wamekuwa shaba, bati, chuma na risasi iliyoachwa kalibuni. Wao ni taka ya madini ya fedha tu. [19]Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: "Kwa kuwa wote mmekuwa takataka ya chuma, nitawakusanya Yerusalemu. [20]Kama vile watu wakusanyavyo fedha, shaba chuma, risasi na bati kalibuni ili kuyeyusha kwa moto mkali, ndivyo nitakavyowakusanya katika hasira yangu na ghadhabu yangu kuwaweka ndani ya mji na kuwayeyusha. [21]Nitawakusanya na kupuliza juu yenu moto wa hasira yangu na ghadhabu yangu nanyi mtayeyushwa ndani ya huo mji. [22]Kama fedha iyeyukavyo kalibuni, ndivyo mtakavyoyeyuka ndani ya huo mji, nanyi mtajua kuwa Mimi BWANA nimemwaga ghadhabu yangu juu yenu.' "

[23]Neno la BWANA likanijia tena kusema: [24]"Mwanadamu, iambie nchi, 'Wewe ni nchi ambayo haijapata mvua wala manyunyu katika siku ya ghadhabu.' [25]Kuna hila mbaya ya wakuu ndani yake kama simba angurumaye akirarua mawindo yake, wanakula watu, wanachukua hazina na vitu vya thamani na kuongeza idadi ya wajane ndani yake.

26Makuhani wake wameihalifu sheria yangu na
kunajisi vitu vyangu vitakatifu, hawatofautishi
kati ya vitu vitakatifu na vitu vya kawaida.
Wanafundisha kuwa hakuna tofauti kati ya vitu
vilivyo najisi na visivyo najisi, nao wanafumba
macho yao katika kutunza Sabato zangu, hivyo
katikati yao nimetiwa unajisi. 27Maafisa wake
walioko ndani yake ni kama mbwa mwitu
wararuao mawindo yao, wanamwaga damu na
kuua watu ili kupata faida ya udhalimu.
28Manabii wake wanapaka chokaa matendo
haya kwa maono ya uongo na utabiri wa
udanganyifu. Wanasema, 'Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo, 'Wakati BWANA hajasema.'
29Watu wa nchi wanatoza kwa nguvu na kufanya
unyang'anyi, wanawatenda jeuri maskini na
wahitaji na kuwaonea wageni, wakiwanyima
haki.

30Nami nikatafuta mtu miongoni mwao,
ambaye angejenga ukuta na kusimama mbele
zangu mahali palipobomoka kwa ajili ya watu wa
nchi ili nisije nikaiangamiza, lakini sikumwona
mtu ye yote. 31Hivyo nitaimwaga ghadhabu
yangu juu yao na kuwateketeza kwa moto wa
hasira yangu, nikiyaleta juu ya vichwa vyao yale
yote waliyotenda, asema BWANA Mwenyezi.''

Ndugu Wawili Makahaba

23 Neno la BWANA likanijia kusema:
2"Mwanadamu, walikuwepo wanawake
wawili, binti wa mama mmoja. 3Wakawa
makahaba huko Misri, wakajitia kwenye
ukahaba tangu ujana wao. Katika nchi ile vifua
vyao vya ubikira vikakumbatiwa huko na
wakapoteza ubikira wao. 4Mkubwa aliitwa Ohola
na mdogo wake Oholiba. Walikuwa wangu nao
wakazaa wavulana na msichana. Ohola ni
Samaria, Oholiba ni Yerusalemu.

5''Ohola akajitia kwenye ukahaba alipokuwa
bado ni wangu, akatamani sana wapenzi wake,
mashujaa Waashuru, 6waliovaa nguo za buluu,
watawala na majemadari, wote walikuwa
wanaume vijana wa kuvutia, wapandao farasi.
7Akafanya ukahaba na wasomi wote wa
Kiashuru na kujinajisi kwa sanamu zote za kila
mwanaume aliyemtamani. 8Hakuacha ukahaba
wake aliouanza huko Misri, wakati ambapo
tangu ujana wake wanaume walilala naye,
wakikumbatia kifua cha ubikira wake na
kumwaga tamaa zao juu yake.

9Kwa hiyo nilimtia mikononi mwa wapenzi
wake, Waashuru, kwa kuwa ndio aliowatamani.
10Wakamvua nguo zake wakamwacha uchi,
wakawachukua wanawe na binti zake, naye
wakamwua kwa upanga. Akawa kitu cha
kudharauliwa miongoni mwa wanawake na
adhabu ikatolewa dhidi yake.

11'' 'Oholiba dada yake aliliona jambo hili,
lakini kwa tamaa zake na ukahaba wake,
akaharibu tabia zake kuliko Ohola dada yake.
12Yeye naye aliwatamani Waashuru, watawala
na majemadari, mashujaa waliovalia sare,
wapandao farasi, wanaume vijana wote
waliovutia. 13Nikaona kuwa yeye pia alijinajisi,
wote wawili wakaelekea njia moja.

14Lakini yeye akazidisha ukahaba wake.
Akaona wanaume waliochorwa ukutani, picha za
Wakaldayo waliovalia nguo nyekundu, 15wakiwa
na mikanda viunoni mwao na vilemba vichwani
mwao, wote walifanana na maafisa wa
Kikaldayo wapandao magari ya vita, wenyeji wa
Ukaldayo. 16Mara tu alipowaona, aliwatamani
akatuma wajumbe kwao huko Ukaldayo. 17Ndipo
hao Wakaldayo wakaja kwake, kwenye kitanda
cha mapenzi, nao katika tamaa zao wakamtia
unajisi. Baada ya kutiwa unajisi akawaacha kwa
kuwachukia. 18Alipofanya ukahaba wake
waziwazi na kuonyesha hadharani uchi wake,
nilimwacha kwa kuchukia, kama vile nilivyokuwa
nimemwacha dada yake. 19Lakini akazidisha
zaidi ukahaba wake alipozikumbuka siku zake
za ujana, alipokuwa kahaba huko Misri. 20Huko
aliwatamani wapenzi wake, ambao viungo vyao
vya uzazi ni kama vya punda na kile
kiwatokacho ni kama kiwatokacho farasi.
21Hivyo ulitamani uasherati wa ujana wako
wakati ulipokuwa Misri kifua chako
kilipokumbatiwa na walipokutomasa kwa sababu
ya matiti yako machanga.

22Kwa hiyo, Oholiba, hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Nitawachochea wapenzi
wako wawe kinyume na wewe, wale uliowaacha
kwa kuchukia, nitawaleta dhidi yako kutoka kila
upande, 23yaani Wababeli na Wakaldayo wote,
watu toka Pekodi, Shoa, Koa, wakiwa pamoja
na Waashuri wote, vijana wazuri, watawala wote
majemadari na maafisa wa magari ya vita na
watu wa vyeo vya juu, wote wakiwa wamepanda
farasi. 24Watakuja dhidi yako wakiwa na silaha,
magari ya vita, magari ya kukokota pamoja na
umati mkubwa wa watu, watakuzingira pande
zote kwa ngao na vigao na kofia za chuma.
Nitakutia mikononi mwao ili wakuadhibu nao
watakuadhibu sawasawa na sheria zao.
25Nitaelekeza wivu wa hasira yangu dhidi yako

nao watakushughulikia kwa hasira kali. Watakatilia mbali pua yako na masikio yako, na wale watakaosalia miongoni mwako watauawa kwa upanga. Watachukua wana wako na binti zako na wale watakaosalia miongoni mwenu watateketezwa kwa moto. 26Watakuvua pia nguo zako na kuchukua mapambo yako yaliyotengenezwa kwa vito na dhahabu. 27Hivyo ndivyo nitakavyokomesha uasherati wako na ukahaba wako uliouanza huko Misri. Hutatazama vitu hivi kwa kuvitamani tena wala kukumbuka Misri tena.

28"Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ninakaribia kukutia mikononi mwa wale unaowachukia, kwa wale uliojitenga nao kwa kuwachukia. 29Watakushughulikia kwa chuki na kukunyang'anya kila kitu ulichokifanyia kazi. Watakuacha uchi na mtupu na aibu ya ukahaba wako itafunuliwa. Uasherati wako na uzinzi wako 30umekuletea haya yote, kwa sababu ulitamani mataifa na kujinajisi kwa sanamu zao. 31Umeiendea njia ya dada yako, hivyo nitakitia kikombe chake mkononi mwako.'

32"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

"Utakinywea kikombe cha dada yako,
kikombe kikubwa na chenye kina kirefu,
nitaletea juu yako dharau na dhihaka
kwa kuwa kimejaa sana.
33Utalewa ulevi na kujawa huzuni,
kikombe cha maangamizo na ukiwa,
kikombe cha dada yako Samaria.
34Utakinywa chote na kukimaliza,
utakitupa chini kwa nguvu na kukipasua
vipande vipande kwa meno
na kuyararua matiti yako.

Nimenena haya, asema BWANA Mwenyezi .

35" 'Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa kuwa tangu uliponisahau mimi na kunitupa nyuma yako, lazima ubebe matokeo ya uasherati wako na ukahaba wako."

36BWANA akaniambia, "Mwanadamu, Je, utawahukumu Ohola na Oholiba? Basi wakabili kwa ajili ya matendo yao ya machukizo, 37kwa kuwa wamefanya uzinzi na damu imo mikononi mwao. Wamefanya uzinzi na sanamu zao, hata wamewatoa watoto wao walionizalia kuwa kafara, kuwa chakula kwao. 38Pia wamenifanyia hili: wakati huo huo wamenajisi patakatifu pangu na kuzitangua Sabato zangu. 39Siku ile ile walitoa watoto wao kuwa kafara kwa sanamu zao, waliingia patakatifu pangu na kupatia unajisi. Hilo ndilo walilolifanya katika nyumba yangu.

40"Walituma hata wajumbe kuwaita watu kutoka mbali, nao walipowasili ulioga kwa ajili yao, ukapaka macho yako rangi na ukavaa mapambo yako yaliyotengenezwa kwa vito vya dhahabu. 41Ukaketi kwenye kiti cha anasa, kukiwa na meza iliyoandaliwa mbele yake ambayo juu yake ulikuwa umeweka uvumba na mafuta ambayo yalikuwa yangu.

42"Kelele za umati wa watu wasiojali zilikuwa zimemzunguka, wakaleta watu wengi waliokuwa wakifanya makelele na walevi kutoka nyikani, ambao walitia bangili kwenye mikono ya yule mwanamke na dada yake na pia taji nzuri za kupendeza kwenye vichwa vyao. 43Ndipo nikasema kuhusu yule aliyechakazwa na uzinzi, 'Basi wamtumie kama kahaba, kwa kuwa ndivyo alivyo.' 44Nao wakazini naye. Kama vile watu wazinivyo na kahaba, ndiyo hivyo walivyozini na hao wanawake waasherati, Ohola na Oholiba. 45Lakini watu wenye haki, watawahukumia adhabu wanawake wafanyao uzinzi na kumwaga damu, kwa kuwa ni wazinzi na damu iko mikononi mwao.

46"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo, "Leteni watu wengi wenye makelele dhidi yao na uwaache wapate hofu na watekwe nyara. 47Hao watu wengi watawapiga kwa mawe na kuwaua kwa panga zao, watawaua wana wao na binti zao na kuzichoma nyumba zao.

48Hivyo nitaukomesha uasherati katika nchi, ili wanawake wote wapate onyo nao wasije wakafanya uasherati kama ninyi mlivyofanya. 49Utapata adhabu kwa ajili ya uasherati wako na kuchukua matokeo ya dhambi zako za uasherati. Ndipo utakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA Mwenyezi."

Chungu Cha Kupikia

24 Katika mwaka wa tisa, mwezi wa kumi, siku ya kumi, neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, weka kumbukumbu ya tarehe hii, tarehe hii hasa, kwa kuwa mfalme wa Babeli ameuzingira mji wa Yerusalamu kwa jeshi siku hii ya leo. 3Iambie nyumba hii ya kuasi fumbo, na uwaambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Teleka sufuria jikoni,
iteleke na umimine maji ndani yake,

4Weka vipande vya nyama ndani yake,
vipande vyote vizuri, vya paja na vya bega.
Ijaze hiyo sufuria kwa mifupa hii mizuri,
5Chagua yule aliye bora wa kundi la kondoo,
panga kuni chini ya sufuria kwa ajili ya mifupa,
chochea mpaka ichemke na uitokose hiyo mifupa ndani yake.

6Kwa kuwa hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Ole wa mji umwagao damu,
ole wa sufuria ambayo sasa ina ukoko ndani yake,
ambayo ukoko wake hautoki.
Kipakue kipande baada ya kipande,
bila kuvipigia kura.

7'' 'Kwa kuwa damu aliyoimwaga ipo katikati yake,
huyo mwanamke aliimwaga juu ya mwamba ulio wazi,
hakuimwaga kwenye ardhi,
ambako vumbi lingeifunika.
8Kuchochea ghadhabu na kulipiza kisasi,
nimemwaga damu yake juu ya mwamba ulio wazi, ili isifunikwe.

9"Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Ole wa mji umwagao damu!
Mimi, nami nitalundikia kuni nyingi.
10Kwa hiyo lundika kuni
na uwashe moto,
pika hiyo nyama vizuri,
changanya viungo ndani yake
na uiache mifupa iungue kwenye moto.
11Kisha teleka sufuria tupu kwenye makaa
mpaka kiwe na moto sana na shaba yake ing'ae,
ili uchafu wake upate kuyeyuka
na ukoko wake upate kuungua na kuondoka.

12Imezuia juhudi zote,
ukoko wake mwingi haujaondoka,
hata ikiwa ni kwa moto.

13'' 'Sasa uchafu wako ni uasherati wako. Kwa sababu nilijaribu kukutakasa lakini haikuwezekana kutakaswa kutoka kwenye huo uchafu wako, hutatakasika tena mpaka ghadhabu yangu dhidi yako iwe imepungua.

14'' 'Mimi BWANA nimesema, wakati umewadia wa mimi kutenda. Mimi sitazuia, mimi sitaona huruma wala sitapunguza hasira yangu, Utahukumiwa sawasawa na mwenendo na matendo yako, asema BWANA Mwenyezi.''

Kifo Cha Mke Wa Ezekieli

15Neno la BWANA likanijia kusema: 16"Mwanadamu, kwa pigo moja nakaribia kukuondolea kile kilicho furaha ya macho yako. Lakini usiomboleze au kulia wala kudondosha machozi yo yote. 17Lia kwa uchungu kimya kimya usimwombolezee mtu aliyekufa. Jifunge kilemba chako na uvae viatu vyako miguuni mwako, usifunike sehemu ya chini ya uso wako, wala usile vyakula vya kawaida vya wakati wa matanga.''

18Hivyo nikanena na watu asubuhi na jioni mke wangu akafa. Asubuhi yake nilifanya kama nilivyoamuriwa.

19Ndipo watu wakaniuliza, ''Je, jambo hili unalofanya linamaanisha nini kwetu?''

20Kwa hiyo nikawaambia, ''Neno la BWANA lilinijia kusema: 21'Sema na nyumba ya Israeli. Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ninakaribia kupatia unajisi mahali pangu patakatifu, ngome ambayo ndani yake mnaona fahari, furaha ya macho yenu, kitu mnachokipenda. Wana wenu na binti zenu mliowaacha nyuma wataanguka kwa upanga. 22Nanyi mtafanya kama nilivyofanya. Hamtafunika sehemu ya chini ya nyuso zenu wala hamtakula vyakula vya kawaida vya waombolezaji. 23Mtajifunga vilemba vichwani mwenu na kuvaa viatu vyenu miguuni mwenu. Hamtaomboleza au kulia, lakini mtadhoofika kwa sababu ya dhambi zenu na kulia kwa uchungu kila mtu na mwenzake. 24Ezekieli atakuwa ishara kwenu, mtafanya kama yeye alivyofanya. Wakati jambo hili litakapotokea, mtajua kuwa Mimi ndimi BWANA Mwenyezi.'

25"Nawe, mwanadamu, siku ile nitakapoondoa ngome yao iliyo furaha yao na utukufu wao, kitu cha kupendeza macho yao, kile kilicho shauku ya mioyo yao, wana wao na binti zao vile vile, 26siku hiyo atakayetoroka atakuja kuwapasha habari. 27Katika siku ile kinywa chako kitamfumbukia yeye aliyenusurika, nawe utaongea wala hutanyamaza tena. Hivyo

wewe utakuwa ishara kwao, nao watajua kuwa
Mimi ndimi BWANA.''

Unabii Dhidi Ya Amoni

25 Neno la BWANA likanijia kusema:
2"Mwanadamu, elekeza uso wako juu
ya Waamoni utabiri dhidi yao. 3Waambie,
'Sikieni neno la BWANA Mwenyezi. Hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa sababu
ulisema, "Aha!'' Juu ya mahali pangu patakatifu
palipotiwa unajisi na juu ya nchi ya Israeli
ilipoangamizwa na juu ya watu wa Yuda
walipokwenda uhamishoni, 4kwa hiyo nitawatia
mikononi mwa watu wa mashariki mkawe mali
yao. Watapiga kambi zao katikati yenu na
kufanya makazi miongoni mwenu, watakula
matunda yenu na kunywa maziwa yenu.
5Nitaufanya mji wa Raba kuwa malisho ya
ngamia na Amoni kuwa mahali pa kondoo pa
kupumzikia. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi
BWANA. 6Kwa kuwa hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Kwa kuwa umepiga makofi
yako na kufanya kishindo kwa miguu, mkifurahia
kwa mioyo yenu miovu juu ya yale mabaya
yaliyoipata nchi ya Israeli, 7hivyo nitaunyosha
mkono wangu dhidi yako na kukutoa kuwa nyara
kwa mataifa. Nitakukatilia mbali kutoka kwenye
mataifa na kukung'oa katika nchi.
Nitakuangamiza, nawe utajua ya kuwa Mimi
ndimi BWANA.' ''

Unabii Dhidi Ya Moabu

8"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Kwa sababu Moabu na Seiri wamesema,
"Tazama, nyumba ya Yuda imekuwa kama
mataifa mengine yote,'' 9kwa hiyo nitaiondoa ile
miji iliyo kando ya Moabu, kuanzia miji iliyoko
mipakani, yaani: Beth-Yeshimothi, Baali-Meoni
na Kiriathaimu, iliyo utukufu wa nchi hiyo.
10Nitaitia Moabu pamoja na Waamoni mikononi
mwa watu wa Mashariki kuwa milki yao, ili
kwamba Waamoni wasikumbukwe miongoni
mwa mataifa, 11nami nitatoa adhabu kwa
Moabu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi
BWANA.' ''

Unabii Dhidi Ya Edomu

12"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Kwa sababu Edomu ulilipiza kisasi juu ya
nyumba ya Yuda na kukosa sana kwa kufanya
hivyo, 13kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Nitaunyosha mkono wangu dhidi ya
Edomu na kuua watu wake na wanyama wao.
Nitaufanya ukiwa, kuanzia Temani hadi Dedani
wataanguka kwa upanga. 14Nitalipiza Edomu
kisasi kwa mkono wa watu wangu Israeli, nao
watawatendea Edomu sawasawa na hasira
yangu na ghadhabu yangu, nao watakijua kisasi
changu, asema BWANA Mwenyezi.' ''

Unabii Dhidi Ya Ufilistia

15"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Kwa sababu Wafilisti wamewalipiza kisasi kwa
uovu wa mioyo yao na kwa uadui wa siku nyingi
wakataka kuangamiza Yuda, 16kwa hiyo hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo: Mimi ninakaribia
kuunyosha mkono wangu dhidi ya Wafilisti, nami
nitawakatilia mbali Wakerethi na kuwaangamiza
wale waliosalia katika pwani. 17Nitalipiza kisasi
kikubwa juu yao na kuwaadhibu katika
ghadhabu yangu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi
ndimi BWANA, nitakapolipiza kisasi juu yao.' ''

Unabii Dhidi Ya Tiro

26 Mwaka wa kumi na moja, siku ya
kwanza ya mwezi, neno la BWANA
likanijia kusema: 2"Mwanadamu, kwa sababu
Tiro amesema kuhusu Yerusalemu, 'Aha! Lango
la kwenda kwa mataifa limevunjika, nayo
milango yake iko wazi mbele yangu, sasa kwa
kuwa amekuwa magofu nitastawi.' 3Kwa hiyo hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Mimi niko
kinyume na wewe, Ee Tiro, nami nitaleta mataifa
mengi dhidi yako, kama bahari inayovurumisha
mawimbi yake. 4Watavunja kuta za Tiro na
kuibomoa minara yake, nitakwangua udongo
wake na kuufanya mwamba mtupu. 5Itakuwa
huko katikati ya bahari patakuwa mahali pa
kutandaza nyavu za kuvulia samaki, kwa maana
nimenena, asema BWANA Mwenyezi. Atakuwa
nyara kwa mataifa, 6nayo makao yake huko bara
yataangamizwa kwa upanga. Ndipo
watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA.

7"Kwa maana hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Kutoka kaskazini nitamleta dhidi ya
Tiro mfalme Nebukadneza wa Babeli, mfalme
wa wafalme, akiwa na farasi na magari ya vita,
wapanda farasi na jeshi kubwa. 8Atayaharibu
makao yako huko bara kwa upanga, ataweka
jeshi kukuzingira, atakuzingira mpaka kwenye
kuta za ngome zako na kuinua ngao zake dhidi
yako. 9Ataelekeza mapigo ya vyombo vyake vya
kubomolea dhidi ya kuta zako na kubomoa
minara yako kwa silaha zake. 10Farasi zake
zitakuwa nyingi sana kiasi kwamba utafunikwa
na mavumbi watakayotimua. Kuta zako

zitatikisika kwa mshindo wa farasi wa vita,
magari makubwa na magari ya vita wakati
aingiapo malango yako kama watu waingiao mji
ambao kuta zake zimebomolewa kote. 11Kwato
za farasi zake zitakanyaga barabara zako zote,
atawaua watu wako kwa upanga na nguzo zako
zilizo imara zitaanguka chini. 12Watateka utajiri
wako na kuchukua nyara bidhaa zako,
watazivunja kuta zako na kuzibomoa nyumba
zako nzuri, watatupa baharini mawe yako, mbao
zako na kifusi chako. 13Nitakomesha kelele za
nyimbo zako, na uimbaji wako wa kinubi kamwe
hautasikika tena. 14Nitakufanya mwamba mtupu,
nawe utakuwa mahali pa kutandazia nyavu za
kuvulia samaki. Kamwe hutajengwa tena, kwa
maana Mimi BWANA nimenena, asema BWANA
Mwenyezi.

15"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kwa
Tiro: 'Je, nchi za pwani hazitatetemeka kwa
kishindo cha anguko lako, wakati majeruhi
wanapolia kwa maumivu makali na wakati
mauaji yanaendelea ndani yako? 16Ndipo wakuu
wote wa mataifa ya pwani watashuka kutoka
kwenye viti vyao vya enzi na kuweka kando
majoho yao na kuvua nguo zao zilizotariziwa.
Wakiwa wamevikwa hofu kuu, wataketi chini
ardhini, wakiwa wanatetemeka kila dakika na
wakikustajabia. 17Ndipo wao watakuombolezea
na kukuambia:

" 'Tazama jinsi ulivyoharibiwa, Ee mji
uliokuwa na sifa,
wewe uliyekaliwa na mabaharia!
Ulikuwa na nguvu kwenye bahari,
wewe na watu wako,
wote walioishi huko, uliwatia hofu kuu.
18Sasa nchi za pwani zinatetemeka
katika siku ya anguko lako,
visiwa vilivyomo baharini
vinaogopa kwa kuporomoka kwako.'

19Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Nitakapokufanya uwe mji wa ukiwa, kama miji
isiyokaliwa tena na watu, nitakapoleta vilindi vya
bahari juu yako na maji yake makuu
yatakapokufunika, 20ndipo nitakapokushusha
chini pamoja na wale washukao shimoni, kwa
watu wa kale, nami nitakufanya uishi katika
pande za chini za nchi kama katika magofu ya
kale, pamoja na wale washukao shimoni, nawe
hutarudi au kurejea kwenye makao yako katika
nchi ya walio hai. 21Nitakufikisha mwisho wa
kutisha wala hutakuwepo tena. Watu
watakutafuta, lakini kamwe hutaonekana tena,
asema BWANA Mwenyezi.

Maombolezo Kwa Ajili Ya Tiro

27 Neno la Bwana likanijia kusema:
2Mwanadamu, fanya maombolezo kwa
ajili ya Tiro. 3Umwambie Tiro, ulioko kwenye
lango la bahari, ufanyao biashara na mataifa
mengi ya pwani, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo:

''Ee Tiro, wewe umesema,
'Mimi ni mkamilifu katika uzuri.''
4Mipaka yako ilikuwa katika moyo wa bahari,
wajenzi wako walikamilisha uzuri wako.
5Walizifanya mbao zako zote
kwa misonobari itokayo Seniri[a],
walichukua mierezi kutoka Lebanoni
kukutengenezea mlingoti.
6Walichukua mialoni toka Bashani
wakakutengenezea makasia yako,
kwa miti ya msanduku kutoka pwani ya
Kitimu
wakatengeneza sitaha yako na
kuipamba kwa pembe za ndovu.
7Kitani safi kilichotariziwa kutoka Misri kilikuwa
tanga lako,
nacho kilikuwa bendera yako,
chandalua chako kilikuwa cha rangi ya
buluu na ya zambarau
kutoka visiwa vya Elisha.
8Watu kutoka Sidoni na Arvadi walikuwa wapiga
makasia yako,
watu wako wenye ustadi, Ee Tiro, walikuwa
ndio mabaharia wako.
9Wazee wa Gebali pamoja na mafundi stadi
walikuwa mafundi wako melini.
Meli zote za baharini na mabaharia wao
walikuja kwako ili kubadilishana bidhaa
zako.

10Watu wa Uajemi, Ludi na Puti
walikuwa askari katika jeshi lako.
Walitundika ngao zao na chapeo zao
kwenye kuta zako,
wakileta fahari yako.
11Watu wa Arvadi na wa Heleki
walikuwa juu ya kuta zako pande zote,
watu wa Gamadi
walikuwa kwenye minara yako.
Walitundika ngao zao kuzizunguka kuta
zako,

a5 Seniri ndio Hermoni

wakaukamilisha uzuri wako.

12“ ‘Tarshishi walifanya biashara nawe kwa sababu ya utajiri wako mkubwa wa bidhaa, walibadilisha fedha, chuma, bati na risasi kwa mali zako.
13“ ‘Uyunani, Tubali na Mesheki, walifanya biashara nawe, walibadilisha watumwa na vyombo vya shaba kwa bidhaa zako.
14“ ‘Watu wa Beth Togarma walibadilisha farasi wa mizigo, farasi wa vita na nyumbu kwa mali zako.
15“ ‘Watu wa Dedani[b] walifanya biashara nawe, watu wengi wa nchi za pwani walikuwa wachuuzi wako, walikulipa kwa pembe za ndovu na mpingo.
16“ ‘Watu wa Edomu walifanya biashara nawe kwa ajili ya wingi wa kazi za mikono yako, walibadilishana kwa almasi, vitambaa vya rangi ya zambarau, vitambaa vilivyotariziwa, kitani safi, matumbawe na akiki nyekundu.
17“ ‘Yuda na Israeli walifanya biashara nawe, walibadilishana kwa ngano kutoka Minithi, mtama, asali, mafuta na marhamu ya kuponyeshea.
18“ ‘Dameski, kwa sababu ya wingi wa kazi za mikono yako na ukuu wa utajiri wa mali, walifanya biashara nawe wakibadilishana mvinyo kutoka Helboni na sufu kutoka Zahari.
19“ ‘Wadani na Wayunani kutoka Uzali, walikuletea mali za biashara, nao wakabadilishana nawe chuma kilichofuliwa, mdalasini na mchaichai.
20“ ‘Dedani alifanya biashara nawe kwa matandiko ya farasi.
21“ ‘Arabia na wakuu wote wa Kedari walikuwa wanunuzi wako waliobadilishana bidhaa zako na wanakondoo, kondoo waume na mbuzi.
22“ ‘Wafanyi biashara wa Sheba na wa Rama walifanya biashara nawe, walibadilishana bidhaa zako na aina zote za vikolezi, vito vya thamani na dhahabu.
23“ ‘Warani, Kane na Edeni na wafanyi biashara wa Sheba, Ashuru na Kilmadi walifanya biashara nawe. 24Kwenye soko lako, walifanya biashara nawe kwa mavazi mazuri, vitambaa vya buluu, nguo za kutariziwa na mazulia ya rangi mbalimbali yenye kamba zilizosokotwa na kuwekwa mafundo imara.

25“ ‘Merikebu za Tarshishi
ndizo zinazokusafirishia bidhaa zako.
Umejazwa shehena kubwa
katika moyo wa bahari.
26Wapiga makasia wako wanakupeleka
mpaka kwenye maji makavu.
Lakini upepo wa mashariki umekuvunja
vipande vipande katika moyo wa bahari.
27Utajiri wako, bidhaa zako na mali zako,
mabaharia wako, manahodha wako,
mafundi wako wa meli,
wafanyi biashara wako na askari wako wote
na kila mmoja aliyeko melini
atazama kwenye moyo wa bahari
siku ile ya kuvunjika kwa meli yako.
28Nchi za pwani zitatetemeka
wakati mabaharia wako watakapopiga kelele.
29Wote wapigao makasia
wataacha meli zao,
mabaharia wote na wanamaji wote
watasimama pwani.
30Watapaza sauti zao
na kulia sana kwa ajili yako,
watajitupia mavumbi juu ya vichwa vyao
na kujivingirisha kwenye majivu.
31Watanyoa nywele zao kwa ajili yako,
nao watavaa nguo za magunia.
Watakulilia kwa uchungu wa moyo
na kwa maombolezo makuu.
32Watakapokuwa wanalia na kuomboleza juu yako,
watafanya maombolezo kukuhusu:
wakisema, “Ni nani aliyepata kuangamizwa kama Tiro,
katika moyo wa bahari?”
33Wakati bidhaa zako zilipotoka baharini,
ulitosheleza mataifa mengi,
kwa wingi wa utajiri wako na bidhaa zako
ulitajirisha wafalme wa dunia.
34Sasa umevunjwavunjwa na bahari,
katika vilindi vya maji,
bidhaa zako na kundi lako lote
vimezama pamoja nawe.
35Wote waishio katika nchi za pwani
wanakustaajabia,
wafalme wao wanatetemeka kwa hofu kuu,
nazo nyuso zao zimekunjamana kwa woga.
36Wafanyi biashara miongoni mwa mataifa
wanakucheka,
umefikia mwisho wa kutisha
nawe hutakuwepo tena.

b15 Dedani ndio Rhodesi

Unabii Dhidi Ya Mfalme Wa Tiro

28 Neno la BWANA likanijia kusema:
2"Mwanadamu, mwambie mfalme wa
Tiro, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Kwa sababu moyo wako umejivuna
na umesema, "Mimi ni Mungu,
nami ninaketi katika kiti cha enzi cha Mungu
katika moyo wa bahari.''
Lakini wewe ni mwanadamu wala si Mungu,
ingawa unafikiri kuwa una hekima kama
Mungu.
3Je, wewe una hekima kuliko Danieli?
Je, hakuna siri iliyofichika kwako?
4Kwa hekima yako na ufahamu wako,
umejipatia utajiri,
nawe umejikusanyia dhahabu
na fedha katika hazina zako.
5Kwa werevu wako mwingi na katika biashara,
umeongeza utajiri wako
na kwa sababu ya utajiri wako
moyo wako umekuwa na kiburi.

6"Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo:

'Kwa sababu unafikiri una hekima,
mwenye hekima kama Mungu,
7Mimi nitawaleta wageni dhidi yako,
taifa katili kuliko yote,
watafuta panga zao dhidi ya uzuri wa
hekima yako
na kuchafua fahari yako inayong'aa.
8Watakushusha chini shimoni,
nawe utakufa kifo cha kikatili katika moyo
wa bahari.
9Je, wakati huo utasema, ''Mimi ni Mungu,
mbele ya wale wanaokuua?''
Utakuwa mwanadamu tu, wala si Mungu,
mikononi mwa hao wanaokuua.
10Utakufa kifo cha wasiotahiriwa
kwa mkono wa wageni,

kwa kuwa Mimi nimenena, asema BWANA
Mwenyezi.' "

11Neno la BWANA likanijia kusema:
12"Mwanadamu, mfanyie maombolezo mfalme
wa Tiro nawe umwambie: 'Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo:

" 'Ulikuwa kipeo cha ukamilifu,
ukiwa umejaa hekima na mkamilifu
katika uzuri.
13Ulikuwa ndani ya Edeni,
bustani ya Mungu,
kila jiwe la thamani lilikupamba,
akiki nyekundu, yakuti manjano,
zumaridi, krisolitho, shohamu na yaspi,
yakuti samawi, almasi na zabarajadi.
Kuwekwa kwa hayo mapambo na
kushikizwa kwake kulifanywa kwa
dhahabu.
Siku ile ulipoumbwa yaliandaliwa tayari.
14Ulitiwa mafuta kuwa kerubi mlinzi,
kwa kuwa hivyo ndivyo nilivyokusimika.
Ulikuwa kwenye mlima mtakatifu wa Mungu,
ulitembea katikati ya mawe ya moto.
15Ulikuwa mnyofu katika njia zako
tangu siku ile ya kuumbwa kwako,
hadi uovu ulipoonekana ndani yako.
16Kutokana na biashara yako iliyoenea,
ulijazwa na dhuluma nawe ukatenda
dhambi.
Hivyo nilikuondoa kwa aibu kutoka katika
mlima wa Mungu,
nami nikakufukuza, Ee kerubi mlinzi,
kutoka katikati ya mawe ya moto.
17Moyo wako ukawa na kiburi
kwa ajili ya uzuri wako,
nawe ukaiharibu hekima yako
kwa sababu ya fahari yako.
Kwa hiyo nikakutupa chini,
nimekufanya kiona mbele ya wafalme.
18Kwa dhambi zako nyingi na biashara yako ya
dhuluma,
umenajisi mahali pako patakatifu.
Kwa hiyo nilifanya moto utoke ndani yako,
nao ukakuteketeza,
nami nikakufanya majivu juu ya nchi,
machoni pa wote waliokuwa
wakitazama.
19Mataifa yote yaliyokujua yanakustajabia,
umefikia mwisho wa kutisha na hutakuwepo
tena milele.''

Unabii Dhidi Ya Sidoni

20Neno la BWANA likanijia kusema:
21"Mwanadamu, elekeza uso wako juu ya Sidoni,
ukatabiri dhidi yake. 22Nawe useme: 'Hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Mimi ni kinyume chako, Ee Sidoni,
nami nitapata utukufu ndani yako.
Nao watajua kwamba Mimi ndimi Bwana

Mungu,
nitakapotekeleza hukumu zangu
na kuonyesha utakatifu wangu ndani
yake.
23Nitapeleka tauni ndani yake
na kufanya damu itiririke katika
barabara zake.
Waliochinjwa wataanguka ndani yake,
kwa upanga dhidi yake kila upande.
Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi
BWANA.

24" 'Nyumba ya Israeli hawatakuwa tena na majirani wenye nia ya kuwadhuru wanaoumiza kama michongoma na miiba mikali. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA Mwenyezi.

25"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Nitakapoikusanya nyumba ya Israeli kutoka katika mataifa ambako wametawanyika, nitajionyesha kuwa mtakatifu miongoni mwao machoni pa mataifa. Ndipo watakapoishi katika nchi yao wenyewe, niliyompa mtumishi wangu Yakobo. 26Wataishi humo kwa salama na watajenga nyumba na kupanda mashamba ya mizabibu, wataishi kwa salama nitakapowaadhibu majirani zao wote ambao waliwafanyia uovu. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA, Mungu wao.' "

Unabii Dhidi Ya Misri

29 Katika mwaka wa kumi, mwezi wa kumi, siku ya kumi na mbili, neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, elekeza uso wako juu ya Farao mfalme wa Misri na utabiri dhidi yake na dhidi ya Misri yote. 3Nena, nawe useme, "Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

'Mimi ni kinyume nawe, Farao, mfalme wa
Misri,
joka kubwa ulalaye katikati ya vijito
vyako,
Ukisema, "Mto Nile ni wangu mwenyewe,
niliufanya kwa ajili yangu mwenyewe."
4Lakini nitatia ndoana katika mataya yako
nami nitawafanya samaki wa vijito
vyako
washikamane na magamba yako.
Nitakutoa katikati ya vijito vyako,
pamoja na samaki wote walioshikamana
na magamba yako.
5Nitakutupa jangwani,
wewe pamoja na samaki wote wa vijito
vyako.
Utaanguka uwanjani,
nawe hutakusanywa au kuchukuliwa.
Nitakutoa uwe chakula
kwa wanyama wa nchi na ndege wa
angani.

6Ndipo wale wote waishio Misri watakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.

" 'Umekuwa fimbo ya tete kwa nyumba ya Israeli. 7Walipokushika kwa mikono yao, ulivunjika na kuchana mabega yao, walipokuegemea, ulivunjika na migongo yao ikateguka.

8"Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Nitaleta upanga juu yako na kuua watu wako na wanyama wao. 9Misri itakuwa ukiwa na isiyolimwa wala kukaliwa na watu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.

" 'Kwa sababu ulisema, "Mto Nile ni wangu, mimi niliufanya," 10kwa hiyo mimi ni kinyume nawe na kinyume na vijito vyako, nami nitaifanya nchi ya Misri kuwa magofu na ukiwa isiyolimwa wala kukaliwa na watu kuanzia Migdoli hadi Aswani, hata kufikia mpakani wa Ethiopia. 11Hakuna unyayo wa mtu au mnyama utakaopita ndani yake, wala hakuna ye yote atakayeishi humo kwa muda wa miaka arobaini. 12Nitaifanya nchi ya Misri ukiwa, miongoni mwa nchi zilizo ukiwa, nayo miji yake itabaki ukiwa miaka arobaini miongoni mwa miji iliyo magofu. Nami nitawatawanya Wamisri miongoni mwa mataifa na kuwafukuza huko na huko katika nchi nyingine.

13'Lakini hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Mwishoni mwa hiyo miaka arobaini, nitawakusanya Wamisri kutoka katika mataifa walikotawanywa. 14Nitawarudisha kutoka wenye kutekwa kwao na kuwaweka katika Pathrosi, nchi ya baba zao. Huko watakuwa na ufalme usiokuwa na nguvu. 15Utakuwa ufalme dhaifu kuliko zote na kamwe Misri haitajikweza tena juu ya mataifa mengine. Nitaufanya ufalme wake dhaifu sana kiasi kwamba kamwe hautatawala tena juu ya mataifa mengine. 16Misri haitakuwa tena tumaini la watu wa Israeli bali itakuwa kumbukumbu ya dhambi yao kwa kuigeukia kuomba msaada. Ndipo watakapojua kuwa Mmi ndimi BWANA Mwenyezi."

17Katika mwaka wa ishirini na saba, mwezi

wa kwanza, siku ya kwanza, neno la BWANA likanijia kusema: 18"Mwanadamu, Nebukadneza mfalme wa Babeli aliongoza jeshi lake kufanya kazi ngumu dhidi ya Tiro, kila kichwa kilipata upaa na kila bega likachunika. Lakini yeye na jeshi lake hawakupata malipo yo yote kutokana na muda wote alioongoza hiyo vita dhidi ya Tiro. 19Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Nitaitia Misri mikononi mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli, naye atachukua utajiri wa Misri. Atateka mateka na kuchukua nyara mali za Misri kama ujira kwa ajili ya jeshi lake. 20Nimempa mfalme wa Babeli nchi ya Misri kuwa ujira kwa juhudi zake kwa sababu yeye na jeshi lake walifanya kwa ajili yangu, asema BWANA Mwenyezi.'

21Katika siku hiyo nitaifanya nyumba ya Israeli iwe na nguvu nami nitakifungua kinywa chako miongoni mwao. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA.' "

Maombolezo Kwa Ajili Ya Misri

30 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, toa unabii na useme: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Ombolezeni ninyi na mseme,
'Ole wa siku ile!'
3Kwa kuwa siku ile imekaribia,
siku ya BWANA imekaribia,
siku ya mawingu,
siku ya maangamizi kwa mataifa.
4Upanga utakuja dhidi ya Misri,
nayo maumivu makuu yataijia Ethiopia.
Mauaji yatakapoangukia Misri,
utajiri wake utachukuliwa
na misingi yake itabomolewa.

5Ethiopia[a] na Putu, Ludi na Arabia yote, Libya[b] na watu wa nchi ya agano watauawa kwa upanga pamoja na Misri.

6Hili ndilo BWANA asemalo:

"Wale walioungana na Misri wataanguka
na kiburi cha nguvu zake kitashindwa.
Kutoka Migdoli hadi Aswani,
watauawa ndani yake kwa upanga,
asema BWANA Mwenyezi.

7" ' Hizo nchi zitakua ukiwa
miongoni mwa nchi zilizo ukiwa,
nayo miji yao itakuwa magofu
miongoni mwa miji iliyo magofu.
8Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA,
nitakapoiwasha Misri moto
na wote wamsaidiao watapondwa.

9" 'Siku hiyo wajumbe watatoka kwangu kwa merikebu, ili kuwatia hofu Ethiopia, wakiwa katika hali yao ya kuridhika. Maumivu makali yatawapata siku ya maangamizi ya Misri, kwa kuwa hakika itakuja.

10" 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Nitakomesha makundi ya watu jeuri ya Misri
kwa mkono wa Nebukadneza mfalme wa Babeli.
11Yeye na jeshi lake, taifa lililo katili kuliko mataifa yote,
litaletwa ili kuangamiza nchi.
Watafuta panga zao dhidi ya Misri
na kuijaza nchi kwa waliouawa.
12Nitakausha vijito vya Nile
na nitaiuza nchi kwa watu waovu,
kwa mkono wa wageni,
nitaifanya nchi ukiwa na kila kitu kilichomo ndani yake.

Mimi BWANA nimenena haya.

13"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" "Nitaangamiza sanamu
na kukomesha vinyago katika Memfisi[c].
Hapatakuwepo tena na mkuu katika nchi ya Misri,
nami nitaeneza hofu katika nchi nzima.
14Nitaifanya Pathrosi kuwa ukiwa
na kuitia moto Soani,
nami nitaipiga kwa adhabu Thebesi.
15Nitaimwaga ghadhabu yangu juu ya Pelusiumu ngome ya Misri,
nami nitakatilia mbali makundi ya watu wa Thebesi yafanyayo jeuri.
16Nitaitia moto nchi ya Misri,
Pelusiumu itagagaa kwa maumivu makuu.
Thebesi itachukuliwa na tufani,
Memfisi itakuwa katika taabu daima.

a5 Ethiopia ndiyo Kushi.
b5 Libya ndiyo Kubu.
c13 Memfisi ndio Nofu.

[17]Wanaume vijana wa Oni[d] na wa Pi-Besethi[e]
wataanguka kwa upanga
nayo hiyo miji itatekwa.
[18]Huko Tahpanesi mchana utatiwa giza
nitakapovunja kongwa la Misri,
hapo kiburi cha nguvu zake kitakoma.
Atafunikwa na mawingu na vijiji vyake
vitatekwa.
[19]Kwa hiyo nitaipiga Misri kwa adhabu,
nao watajua kuwa Mimi ndimi Bwana
Mungu.' "

[20]Katika mwaka wa kumi na moja, mwezi wa kwanza, siku ya saba, neno la BWANA likanijia kusema: [21]"Mwanadamu, nimevunja mkono wa Farao mfalme wa Misri. Haukufungwa ili upone au kuwekewa kipande cha ubao ili upate nguvu za kuweza kuchukua upanga. [22]Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Mimi ni kinyume na Farao mfalme wa Misri. Nitavunja mikono yake yote miwili, ule mkono ulio mzima pia na ule uliovunjika na kuufanya upanga uanguke toka mkononi mwake. [23]Nitawatawanya Wamisri miongoni mwa mataifa na kuwafukuza huko na huko katika nchi zote. [24]Nitaitia nguvu mikono ya mfalme wa Babeli na kuutia upanga wangu mkononi mwake, lakini nitavunja mikono ya Farao, naye atalia kwa huzuni mbele yake kama mtu aliyetiwa jeraha la kumfisha. [25]Nitaitia nguvu mikono ya mfalme wa Babeli, lakini mikono ya Farao italegea. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA, nitakapoutia upanga wangu mkononi mwa mfalme wa Babeli, naye ataunyosha dhidi ya Misri. [26]Nitawatawanya Wamisri miongoni mwa mataifa na kuwafukuza huko na huko katika nchi mbalimbali. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA.' "

Mwerezi Katika Lebanoni

31 Katika mwaka wa kumi na moja, mwezi wa tatu, siku ya kwanza, neno la BWANA likanijia kusema: [2]"Mwanadamu, mwambie Farao mfalme wa Misri na makundi yake ya watu wenye jeuri:

" 'Je, ni nani awezaye kulinganishwa
na wewe katika fahari.
[3]Angalia Ashuru, wakati fulani ilikuwa
mwerezi huko Lebanoni,
ukiwa na matawi mazuri ukitia msitu
kivuli,
ulikuwa mrefu sana,
kilele chake kilipita majani ya miti yote.
[4]Maji mengi yaliustawisha,
chemchemi zenye maji mengi ziliufanya
urefuke,
vijito vyake vilitiririka
pale ulipoota pande zote
na kupeleka mifereji yake
kwenye miti yote ya shambani.
[5]Hivyo ukarefuka
kupita miti yote ya shambani,
vitawi vyake viliongezeka
na matawi yake yakawa marefu,
yakitanda kwa sababu ya wingi wa maji.
[6]Ndege wote wa angani
wakaweka viota kwenye vitawi vyake,
wanyama wote wa shambani
wakazaana chini ya matawi yake,
mataifa makubwa yote
yaliishi chini ya kivuli chake.
[7]Ulikuwa na fahari katika uzuri,
ukiwa na matawi yaliyotanda,
kwa kuwa mizizi yake ilikwenda chini
mpaka kwenye maji mengi.
[8]Mierezi katika bustani ya Mungu
haikuweza kushindana nao,
wala misonobari
haikuweza kulingana na vitawi vyake,
wala miti ya miamori
haikulinganishwa na matawi yake,
wala hakukuwa na mti katika bustani ya
Mungu
wa kulinganisha na uzuri wake.
[9]Niliufanya kuwa mzuri
ukiwa na matawi mengi,
ulionewa wivu na miti yote ya Edeni
katika bustani ya Mungu.

[10]Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa sababu ulikuwa mrefu sana, kilele chake kikiwa juu ya majani manene ya miti na kwa sababu ulikuwa na kiburi cha urefu wake, [11]niliutia mikononi mwa mtawala wa mataifa, ili yeye aushughulikie sawasawa na uovu wake. Nikaukatilia mbali, [12]nayo mataifa mageni yaliyo makatili sana yaliukata huo mti na kuuacha. Matawi yake yalianguka juu ya milima na kwenye mabonde yote, vitawi vyake vikavunjika na kusambaa katika makorongo yote ya nchi. Mataifa yote ya duniani yakaondoka kutoka kwenye kivuli chake na kuuacha. [13]Ndege wote wa angani wakakaa kwenye ule mti ulioanguka

d[17] Oni ndio Awen kwa Kiebrania au Heliopolis.
e[17] Pi-Besethi ndio Bubastis.

na wanyama pori wote wakakaa katikati ya
vitawi vyake. 14Kamwe hakutakuwa na miti
mingine kando ya hayo maji itakaorefuka zaidi
ya huo, vilele vyake vikiwa juu ya majani yote ya
miti. Hakuna miti mingine, hata kama
imekunywa maji vizuri namna gani itakayofikia
urefu huo, yote mwisho wake ni kifo na kuingia
ardhini, kama vile ilivyo kwa wanadamu, pamoja
na wale waendao shimoni.

15"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Katika siku ile mwerezi uliposhushwa chini
kaburini nilizifunika chemchemi zenye maji
mengi kwa maombolezo: Nilivizuia vijito vyake
na wingi wa maji yake nikauzuia. Kwa sababu
yake niliivika Lebanoni huzuni, nayo miti yote ya
shambani ikanyauka. 16Niliyafanya mataifa
yatetemeke kwa kishindo cha kuanguka kwake
wakati nilipoushusha chini kaburini pamoja na
wale washukao shimoni. Ndipo miti yote ya
Edeni, miti iliyo bora kuliko yote na iliyo mizuri
sana ya Lebanoni, miti yote ile iliyokunywa maji
vizuri, ilifarijika hapa duniani. 17Wale walioishi
katika kivuli chake, wale walioungana naye
miongoni mwa mataifa, nao pia walikuwa
wamezikwa pamoja naye, wakiungana na wale
waliouawa kwa upanga.

18Ni miti ipi ya Edeni inayoweza
kulinganishwa nawe kwa fahari na utukufu?
Hata hivyo, wewe pia, utashushwa chini pamoja
na miti ya Edeni mpaka kuzimu, utalala
miongoni mwa wasiotahiriwa, pamoja na wale
waliouawa kwa upanga.

" 'Huyu ni Farao pamoja na makundi yake
yote ya watu wenye jeuri, asema BWANA
Mwenyezi.' "

Maombolezo Kwa Ajili Ya Farao

32 Katika mwaka wa kumi na mbili, mwezi
wa kumi na mbili, siku ya kwanza ya
mwezi, neno la Mungu likanijia kusema:
2"Mwanadamu, fanya maombolezo kwa ajili ya
Farao mfalme wa Misri na umwambie:

" 'Wewe ni kama simba miongoni mwa
mataifa,
wewe ni kama joka kubwa baharini,
unayevuruga maji kwa miguu yako na
kuchafua vijito.

3"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

" 'Nikiwa pamoja na wingi mkubwa wa watu
nitautupa wavu wangu juu yako,
nao watakukokota katika wavu wangu.
4Nitakutupa nchi kavu
na kukuvurumisha uwanjani.
Nitawafanya ndege wote wa angani watue
juu yako
na wanyama wote wa nchi
watajishibisha nyama yako.
5Nitatapanya nyama yako juu ya milima
na kujaza mabonde kwa mabaki yako.
6Nitailowanisha nchi kwa damu yako inayotiririka
njia yote hadi milimani,
nayo mabonde yatajazwa na nyama yako.
7Nitakapokuzimisha, nitafunika mbingu
na kuzitia nyota zake giza,
nitalifunika jua kwa wingu,
nao mwezi hautatoa nuru yake.
8Mianga yote itoayo nuru angani
nitaitia giza juu yako,
nitaleta giza juu ya nchi yako,
asema BWANA Mwenyezi.
9Nitaifadhaisha mioyo ya mataifa mengi
nitakapokuangamiza miongoni mwa mataifa,
nikikuleta uhamishoni miongoni mwa nchi
ambazo haujapata kuzijua.
10Nitayafanya mataifa mengi wakustaajabie,
wafalme wao watatetemeka kwa hofu kwa
ajili yako
nitakapotikisa upanga wangu mbele
yao.
Siku ya anguko lako
kila mmoja wao atatetemeka
kila dakika kwa ajili ya maisha yake.

11Kwa kuwa hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo:

'Upanga wa mfalme wa Babeli
utakuja dhidi yako.
12Nitafanya makundi ya watu wako wenye jeuri
kuanguka
kwa panga za watu mashujaa,
taifa katili kuliko mataifa yote.
Watakivunjavunja kiburi cha Misri,
nayo makundi yake yote ya watu wenye
jeuri yatashindwa.
13Nitaangamiza mifugo yake yote
wanaojilisha kando ya maji mengi,
hayatavurugwa tena kwa mguu wa
mwanadamu
wala kwato za mnyama hazitayachafua
tena.
14Kisha nitafanya maji yake yatulie
na kufanya vijito vyake vitiririke kama

mafuta,
asema BWANA Mwenyezi.
15Nitakapoifanya Misri kuwa ukiwa
na kuiondolea nchi kila kitu kilichomo
ndani yake,
nitakapowapiga wote waishio humo,
ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi
BWANA.'

16"Hili ndilo ombolezo watakalomwimbia. Binti za mataifa wataliimba, kwa kuwa Misri na kundi lake lote la watu wenye jeuri wataliimba, asema BWANA Mwenyezi.''

17Katika mwaka wa kumi na mbili, mwezi wa kwanza, siku ya kumi na tano ya mwezi, neno la BWANA likanijia kusema: 18"Mwanadamu, omboleza kwa ajili ya kundi la watu wenye jeuri wa Misri na uwatupe kuzimu yeye na binti za mataifa yenye nguvu, waende huko pamoja nao washukao shimoni. 19Je, ninyi mnamzidi nani kwa uzuri? Shukeni chini! Nanyi mkalazwe pamoja na hao wasio tahiriwa! 20Wataanguka miongoni mwa wale waliouawa kwa upanga. Upanga umefutwa, mwache aburutwe mbali pamoja na hao watu wake wote wenye jeuri. 21Kutoka kuzimuni viongozi hodari watanena kuhusu Misri pamoja na wale walioungana nao, 'Wameshuka chini nao wamelala kimya pamoja na hao wasiotahiriwa, pamoja na wale waliouawa kwa upanga.'

22"Ashuru yuko huko pamoja na jeshi lake lote, amezungukwa na makaburi ya watu wake wote waliouawa, wale wote walioanguka kwa upanga. 23Makaburi yao yako kwenye kina cha chini cha shimo na jeshi lake limelala kulizunguka kaburi lake. Wote waliokuwa wameeneza hofu kuu katika nchi ya walio hai wameuawa, wameanguka kwa upanga.

24"Elamu yuko huko, pamoja na makundi yake yote ya watu wenye jeuri wakiwa wamelizunguka kaburi lake. Wote wameuawa, wameanguka kwa upanga. Wote waliokuwa wameeneza hofu katika nchi ya walio hai walishuka kuzimu bila kutahiriwa. Wanaichukua aibu yao pamoja na wale washukao shimoni. 25Kitanda kimetandikwa kwa ajili yake miongoni mwa waliouawa, pamoja na makundi yake yote ya watu wenye jeuri yakiwa yamelizunguka kaburi lake. Wote ni watu wasiotahiriwa, wameuawa kwa upanga. Kwa sababu vitisho vyao vilienea katika nchi ya walio hai, wameichukua aibu yao pamoja na wale washukao shimoni, nao wamewekwa miongoni mwa waliouawa.

26"Mesheki na Tabali wako humo, pamoja na makundi yao ya watu wenye jeuri wakiwa wameyazunguka makaburi yao. Wote hawakutahiriwa, wameuawa kwa upanga kwa sababu walieneza vitisho vyao katika nchi ya walio hai. 27Je, hawakulala na mashujaa wengine wasiotahiriwa waliouawa, ambao wameshuka kaburini wakiwa na silaha zao za vita, ambao panga zao ziliwekwa chini ya vichwa vyao na uovu wao juu ya mifupa yao? Adhabu kwa ajili ya dhambi zao ilikuwa juu ya mifupa yao, ingawa vitisho vya mashujaa hawa vilikuwa vimeenea hadi kwenye nchi ya walio hai.

28Wewe pia, Ee Farao, utavunjwa nawe utalala miongoni mwa wasiotahiriwa, pamoja na wale waliouawa kwa upanga.

29"Edomu yuko humo, wafalme wake wote na wakuu wake wote, ambao ijapokuwa wana nguvu, wamelazwa pamoja na wale waliouawa kwa upanga. Wamelala pamoja na wasiotahiriwa, pamoja na wale washukao shimoni.

30"Wakuu wote wa kaskazini na Wasidoni wote wako huko, wameshuka chini pamoja na waliouawa kwa aibu ijapokuwa kuna vitisho vilivyosababishwa na nguvu zao. Wamelala bila kutahiriwa pamoja na wale waliouawa kwa upanga na kuchukua aibu yao pamoja na wale washukao chini shimoni.

31"Farao, yeye pamoja na jeshi lake lote, atakapowaona atafarijiwa kwa ajili ya kundi lake lote la watu wenye jeuri, wale waliouawa kwa upanga, asema BWANA Mwenyezi. 32Ingawa nilimfanya Farao aeneze vitisho vyake katika nchi ya walio hai, Farao pamoja na makundi yake yote ya watu wenye jeuri watalazwa miongoni mwa wasiotahiriwa, pamoja na wale waliouawa kwa upanga, asema BWANA Mwenyezi.''

Wajibu Wa Hezekieli Kuwa Mlinzi Kwa Watu Wake

33 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, sema na watu wako uwaambie, 'Nitakapoleta upanga dhidi ya nchi, nao watu wa nchi wakamchagua mmoja wa watu wao na kumfanya awe mlinzi wao, 3naye auonapo upanga unakuja dhidi ya nchi na kupiga tarumbeta kuonya watu, 4kama mtu ye yote asikiapo sauti ya tarumbeta hakukubali kuonywa, basi upanga ujapo na kuutoa uhai

wake, damu yake itakuwa juu ya kichwa chake mwenyewe. 5Kwa kuwa alisikia sauti ya tarumbeta lakini hakukubali maonyo, damu yake itakuwa juu ya kichwa chake mwenyewe. Kama angekubali maonyo, angelijiokoa mwenyewe. 6Lakini kama mlinzi akiona upanga unakuja na asipige tarumbeta kuonya watu na upanga ukija na kutoa uhai wa mmoja wao, yule mtu ataondolewa kwa sababu ya dhambi yake, lakini damu yake nitaitaka mkononi mwa mlinzi huyo.'

7"Mwanadamu, nimekufanya wewe kuwa mlinzi kwa ajili ya nyumba ya Israeli, kwa hiyo sikia neno nisemalo na uwape maonyo kutoka kwangu. 8Nimwambiapo mtu mwovu, 'Ewe mtu mwovu, hakika utakufa,' nawe hukusema neno la kumwonya ili atoke katika njia zake, yule mtu mwovu atakufa kwa ajili ya dhambi yake, mimi nitaitaka damu yake mkononi mwako. 9Lakini kama utamwonya huyo mtu mwovu aache njia zake mbaya naye hafanyi hivyo, atakufa kwa ajili ya dhambi yake, lakini utakuwa umejiokoa mwenyewe.

10"Mwanadamu, sema na nyumba ya Israeli uwaambie, 'Hili ndilo mnalosema: "Makosa yetu na dhambi zetu zimetulemea, nasi tunadhoofika kwa sababu ya hayo. Tutawezaje basi kuishi?'' 11Waambie, 'Hakika kama mimi niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, sifurahii kifo cha watu waovu, bali kwamba wageuke kutoka katika njia zao mbaya wapate kuishi. Geukeni! Geukeni kutoka katika njia zenu mbaya! Kwa nini mkafe Ee nyumba ya Israeli?'

12"Kwa hiyo, mwanadamu, waambie watu wako, 'Haki ya mtu mwenye haki haitamwokoa wakati anapoacha kutii, wala uovu wa mtu mwovu hautamsababisha yeye kuanguka anapotubu na kuacha uovu. Mtu mwenye haki, kama akitenda dhambi, hataishi kwa sababu ya uadilifu wake wa awali. 13Kama nikimwambia mtu mwenye haki kwamba hakika utaishi, lakini akategemea hiyo haki yake na kutenda uovu, hakuna tendo lo lote la haki alilotenda litakalokumbukwa, atakufa kwa ajili ya uovu alioutenda. 14Nami kama nikimwambia mtu mwovu, 'Hakika utakufa,' kisha akageuka kutoka katika dhambi yake na kufanya lile lililo haki na sawa, 15kama akirudisha kile alichochukuwa rehani kwa ajili ya deni, akarudisha alichoiba na kufuata amri zile ziletazo uzima, wala hafanyi uovu, hakika ataishi, hatakufa. 16Hakuna dhambi yo yote aliyoitenda itakayokumbukwa juu yake. Ametenda lile lililo haki na sawa, hakika ataishi.

17"Lakini watu wako wanasema, 'Njia ya Bwana si sawa.' Lakini ni njia zao ambazo si sawa. 18Kama mtu mwenye haki akigeuka kutoka katika uadilifu wake na kufanya uovu, atakufa kwa ajili ya huo uovu. 19Naye mtu mwovu kama akigeuka kutoka katika uovu wake na kufanya lile lililo haki na sawa, kwa kufanya hivyo ataishi. 20Lakini, Ee nyumba ya Israeli, unasema, 'Njia ya Bwana si sawa.' Lakini nitamhukumu kila mmoja wenu sawasawa na njia zake mwenyewe.''

Anguko La Yerusalemu

21"Mwaka wa kumi na mbili wa uhamisho wetu, mwezi wa kumi, siku ya tano, mtu aliyekuwa ametoroka kutoka Yerusalemu akanijia na kusema, "Mji wa Yerusalemu umeanguka!'' 22Basi jioni kabla mtu huyo hajaja, mkono wa BWANA, ulikuwa juu yangu, naye alifungua kinywa changu kabla ya mtu yule aliyenijia asubuhi hajafika. Basi kinywa changu kilifunguliwa na sikuweza tena kunyamaza.

23Ndipo neno la BWANA likanijia kusema: 24"Mwanadamu, watu wanaoishi katika magofu hayo katika nchi ya Israeli wanasema hivi, 'Abrahamu alikuwa mtu mmoja tu, hata hivyo akaimiliki nchi. Lakini sisi ni wengi, hakika tumepewa nchi kuwa milki yetu.' 25Kwa hiyo waambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa kuwa mnakula nyama pamoja na damu na kuinulia sanamu zenu macho na kumwaga damu, je, mtaimiliki nchi? 26Mnategemea panga zenu, mnafanya mambo ya machukizo na kila mmoja wenu humtia unajisi mke wa jirani yake. Je, mtaimiliki nchi?'

27"Waambie hivi: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Hakika kama niishivyo, wale waliobaki katika magofu wataanguka kwa upanga, wale walio nje mashambani nitawatoa wararuliwe na wanyama pori, nao wale walio katika ngome na kwenye mapango watakufa kwa tauni. 28Nitaifanya nchi kuwa ukiwa na utupu na kiburi cha nguvu zake zitafikia mwisho, nayo milima ya Israeli itakuwa ukiwa ili mtu ye yote asipite huko. 29Kisha watajua kuwa Mimi ndimi BWANA, nitakapokuwa nimeifanya nchi kuwa ukiwa na utupu kwa sababu ya mambo yote ya machukizo waliyotenda.'

30"Kwa habari yako wewe, mwanadamu, watu wako wanaongea habari zako wakiwa karibu na kuta na kwenye milango ya nyumba, wakiambiana kila mmoja na mwenzake, 'Njoni msikie ujumbe ule utokao kwa BWANA.' 31Watu wangu wanakujia, kama wafanyavyo, nao

wanaketi mbele yako kama watu wangu na kusikiliza maneno yako, lakini hawayatendi. Kwa maana udanganyifu u katika midomo yao, lakini mioyo yao ina tamaa ya faida isiyo halali. 32Naam, mbele yao umekuwa tu kama yeye aimbaye nyimbo za mapenzi kwa sauti nzuri za kuvutia na kupiga vyombo kwa ustadi, kwa kuwa wanasikia maneno yako lakini hawayatendi.

33"Wakati mambo haya yote yatakapotimia, kwa kuwa hakika yatatokea, ndipo watakapojua kwamba nabii amekuwapo miongoni mwao.''

Wachungaji Na Kondoo

34 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, tabiri juu ya wachungaji wa Israeli, tabiri na uwaambie: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ole wa wachungaji wa Israeli ambao hujitunza wenyewe tu! Je, haiwapasi wachungaji kutunza kundi la kondoo? 3Mnakula mafuta ya wanyama, mnavaa mavazi ya sufu na kuchinja kondoo walionona, lakini hamlitunzi kundi. 4Hamkuwatia nguvu walio dhaifu wala hamkuwaganga wenye maradhi wala kuwafunga waliojeruhiwa. Hamkuwarudisha waliotangatanga wala kuwatafuta wale waliopotea. Badala yake mmewatawala kwa ukali na kwa ukatili. 5Hivyo walitawanyika kwa sababu hapakuwepo mchungaji, nao walipotawanyika, wakawa chakula cha wanyama wa mwitu wote. 6Kondoo wangu walitawanyika, wakatangatanga kwenye milima yote na kwenye kila kilima kirefu. Kondoo wangu walitawanyika juu ya uso wa dunia yote bila kuwa na ye yote wa kuwaulizia wala wa kuwatafuta.

7"Kwa hiyo, ninyi wachungaji, lisikieni neno la BWANA: 8'Kwa hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, kwa sababu kondoo zangu wamekosa mchungaji na hivyo wametekwa nyara na kuwa chakula cha wanyama wote wa mwituni na kwa sababu wachungaji wangu, hawakuwatafuta kondoo zangu, bali wachungaji wamejitunza wenyewe, nao hawakuwalisha kondoo zangu, 9kwa hiyo enyi wachungaji, sikieni neno la BWANA: 10Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Mimi ni kinyume na wachungaji nami nitawadai kondoo zangu mkononi mwao. Nitawafukuza kutoka kwenye kuchunga kundi langu, ili wachungaji wasiendelee kujitunza wenyewe. Nitaokoa kondoo zangu kutoka kwenye vinywa vyao, nao kondoo hawatakuwa tena chakula chao.

11"Kwa kuwa hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Mimi mwenyewe nitawaulizia kondoo zangu na kuwatafuta. 12Kama vile mchungaji atafutavyo kundi lake lililotawanyika wakati akiwa pamoja nalo, hivyo ndivyo nitakavyowatafuta kondoo wangu. Nitawaokoa kutoka mahali pote walipokuwa wametawanyikia katika siku ya mawingu na giza nene. 13Nitawatoa katika mataifa na kuwakusanya kutoka nchi mbalimbali, nami nitawaleta katika nchi yao wenyewe. Nitawalisha kwenye milima ya Israeli, katika mabonde na mahali pote panapokalika katika nchi. 14Nitawachunga kwenye malisho mazuri na miinuko ya mlima wa Israeli patakuwa mahali pao pa malisho. Huko watajipumzisha kwa amani katika nchi ya malisho mazuri, nao watajilisha huko katika malisho tele katika milima ya Israeli. 15Mimi mwenyewe nitawachunga kondoo zangu na kuwafanya wapumzike, asema BWANA Mwenyezi. 16Nitawaulizia kondoo waliopotea na kuwaleta walio tangatanga. Nitawafunga waliojeruhiwa na kuwatia nguvu waliodhaifu lakini wale waliojikinai na wenye nguvu nitawaangamiza. Nitalichunga kundi kwa haki.

17" 'Kwa habari yenu, enyi kundi langu, hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Nitahukumu kati ya kondoo na kondoo, kati ya kondoo waume na mbuzi. 18Je, haiwatoshi ninyi kujilisha kwenye malisho mazuri? Je, ni lazima ninyi kuyakanyaga pia malisho yenu yaliyobaki kwa miguu yenu? Je, haiwatoshi ninyi kunywa maji safi? Je, ni lazima kuyachafua maji mengine kwa miguu yenu? 19Je, ni lazima kundi langu wajilishe kwa yale mliyoyakanyaga na kunywa maji mliyoyachafua kwa miguu yenu?

20"Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenyezi awaambialo: 'Tazama, mimi mwenyewe nitahukumu kati ya kondoo wanono na waliokonda. 21Kwa sababu mmewapiga kikumbo na kuwapiga kwa pembe zenu kondoo wote walio dhaifu mpaka wakawafukuza, 22nitaliokoa kundi langu na hawatatekwa nyara tena. Nitahukumu kati ya kondoo na kondoo. 23Nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi, naye atawachunga, atawachunga na kuwa mchungaji wao. 24Mimi BWANA nitakuwa Mungu wao, naye mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu miongoni mwao. Mimi BWANA nimenena.

25" 'Nitafanya nao agano la amani na kuwaondoa wanyama wa mwitu kutoka katika nchi yao ili kondoo wangu waweze kupumzika nyikani na msituni kwa salama. 26Nitawabariki

wao pamoja na maeneo yanayozunguka kilima
changu. Nitawanyeshea mvua kwa majira yake,
kutakuwepo mvua za baraka. 27Miti ya shambani
itatoa matunda yake na ardhi itatoa mazao yake,
watu watakaa salama katika nchi yao. Watajua
kuwa Mimi ndimi BWANA, nitakapovunja vifungo
vya nira zao na kuwaokoa kutoka katika mikono
ya wale waliowafanya watumwa. 28Hawatatekwa
tena nyara na mataifa, wala wanyama pori
hawatawala tena. Wataishi kwa salama, wala
hakuna ye yote atakayewatia hofu. 29Nitawapa
nchi yenye sifa kutokana na mazao yake,
hawatapatwa na njaa katika nchi tena wala
hawatadharauliwa na mataifa. 30Ndipo
watakapojua kuwa Mimi, BWANA, Mungu wao,
niko pamoja nao na ya kuwa wao, nyumba ya
Israeli, ni watu wangu, asema BWANA
Mwenyezi. 31Ninyi ni kondoo wangu, kondoo wa
malisho yangu, ninyi ni watu wangu, nami ni
Mungu wenu, asema BWANA Mwenyezi.' ''

Unabii Dhidi Ya Edomu

35 Neno la BWANA likanijia kusema:
2"Mwanadamu, elekeza uso wako juu
ya mlima Seiri, utabiri dhidi yake 3na useme: Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Mimi ni
kinyume nawe, Ee mlima Seiri, nami nitanyosha
mkono wangu dhidi yako na kukufanya ukiwa na
usiyekaliwa na watu wala kulimika. 4Nitaifanya
miji yako kuwa magofu nawe utakuwa ukiwa.
Ndipo utakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.

5" 'Kwa sababu ulificha moyoni uadui wa
siku nyingi nawe ukawatoa Waisraeli wauawe
kwa upanga wakati wa maafa yao, wakati
adhabu yake ilipofikia kilele chake, 6kwa hiyo
hakika kama niishivyo, asema BWANA
Mwenyezi, nitakutia katika umwagaji damu nao
itakufuatia. Kwa kuwa hakuchukia kumwaga
damu, kumwaga damu kutakufuatia. 7Nitaufanya
Mlima Seiri ukiwa na usiokaliwa na watu wala
kulimika na kuukatilia mbali na wote wanaokuja
na wanaokwenda. 8Nitaijaza milima yenu kwa
watu wake waliouawa, wale waliouawa kwa
upanga wataanguka juu ya vilima vyako na
katika mabonde yako na katika makorongo yako
yote. 9Nitakufanya ukiwa milele, watu hawataishi
katika miji yako. Ndipo utakapojua kuwa Mimi
ndimi BWANA.

10" 'Kwa sababu umesema, "Mataifa haya
mawili na nchi hizi zitakuwa zetu nasi
tutazimiliki,'' Ingawa hata mimi BWANA nilikuwa
huko, 11kwa hiyo hakika kama niishivyo, asema
BWANA, Mwenyezi, nitakutenda kwa kadiri ya
hasira na wivu uliouonyesha katika chuki yako
juu yao nami nitafanya nijulikane miongoni
mwao wakati nitakapokuhukumu. 12Ndipo
utakapojua kuwa Mimi BWANA nimesikia
mambo yote ya dharau uliyosema dhidi ya
milima ya Israeli. Ulisema, "Wamefanyika ukiwa
na kutiwa mikononi mwetu tuwararue.''
13Ulijigamba dhidi yangu na kusema maneno
dhidi yangu bila kujizuia, nami nikayasikia. 14Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Wakati dunia
yote inashangilia nitakufanya ukiwa. 15Kwa
sababu ulishangilia wakati urithi wa nyumba ya
Israeli ulipofanyika ukiwa, hivyo ndivyo
nitakavyokutendea. Utakuwa ukiwa, Ee mlima
Seiri, wewe na Edomu yote. Kisha ndipo watajua
kuwa Mimi ndimi BWANA.' ''

Unabii Kwa Milima Ya Israeli

36 "Mwanadamu, itabirie milima ya Israeli
na useme, 'Ee milima ya Israeli, sikieni
neno la BWANA. 2Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Kwa sababu adui wanasema juu yako,
'Aha! Mahali palipoinuka pa zamani pamekuwa
milki yetu.' '' 3Kwa hiyo tabiri na useme, 'Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa sababu
wamewafanya ukiwa na kuwagandamiza kila
upande ili mpate kuwa milki ya mataifa mengine
na kuwa kitu cha kusimangwa na kudhihakiwa
miongoni mwa watu, 4kwa hiyo, Ee milima ya
Israeli, sikieni neno la BWANA Mwenyezi: Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kwa milima na
vilima, kwa makorongo na mabonde, kwa
mahame yaliyo ukiwa, miji iliyoachwa ambayo
imetekwa nyara na kudharauliwa na mataifa
mengine yanayowazunguka, 5hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: 'Katika wivu wangu uwakao
nimenena dhidi ya mataifa mengine na dhidi ya
Edomu yote, kwa maana kwa furaha na hila
katika mioyo yao waliifanya nchi yangu kuwa
milki yao ili wapate kuteka nyara sehemu yake
ya malisho.' 6Kwa hiyo tabiri kuhusu nchi ya
Israeli na uiambie milima na vilima, makorongo
na vijito na mabonde. Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: 'Ninanena katika wivu wa
ghadhabu yangu kwa sababu mmedharauliwa
na mataifa. 7Kwa hiyo hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Ninaapa kwa mkono wangu
ulioinuliwa kwamba mataifa wanaowazunguka
nao pia watadharauliwa.

8" 'Lakini ninyi, Ee milima ya Israeli, mtatoa
matawi na matunda kwa ajili ya watu wangu
Israeli, kwa sababu hivi karibuni watakuja
nyumbani. 9Mimi ninawajibika nanyi na

nitawaangalia kwa upendeleo, mtalimwa na kupandwa mbegu, 10nami nitaizidisha idadi ya watu kwenu, naam, nyumba yote ya Israeli. Miji itakaliwa na watu na magofu yatajengwa upya. 11Nitaongeza idadi ya watu na wanyama juu yenu, nao watazaana sana na kuwa wengi mno. Nitawakalisha watu ndani yenu kama ilivyokuwa wakati uliopita, nami nitawafanya mfanikiwe kuliko hapo kwanza. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA. 12Nitawafanya watu, watu wangu Israeli, kutembea juu yenu. Watawamiliki ninyi, nanyi mtakuwa urithi wao, kamwe hamtawaondolea tena watoto wao.

13“ ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa sababu watu wanakuambia, “Unawala watu na kuliondolea taifa lako watoto wake,” 14kwa hiyo hutakula tena watu wala kulifanya tena taifa lako lisiwe na watoto, asema BWANA Mwenyezi. 15Sitakufanya tena usikie dhihaka za mataifa, wala kudharauliwa na kabila za watu, wala kulifanya taifa lako lianguke, asema BWANA Mwenyezi.’ ”

16Neno la Mungu likanijia tena kusema: 17“Mwanadamu, nyumba ya Israeli walipokuwa wakiishi katika nchi yao wenyewe, waliinajisi kwa mwenendo wao na matendo yao. Mwenendo wao mbele zangu ulikuwa kama mwanamke aliye katika hedhi. 18Hivyo nilimwaga ghadhabu yangu juu yao kwa sababu walikuwa wamemwaga damu katika nchi na kwa sababu walikuwa wameitia nchi unajisi kwa sanamu zao. 19Nikawatawanya miongoni mwa mataifa, nao wakaenda huko na huko katika nchi mbalimbali, nikawahukumu sawasawa na mwenendo wao na matendo yao. 20Tena po pote walipokwenda miongoni mwa mataifa walilitia unajisi jina langu takatifu, kwa kuwa watu walisema kuhusu wao, ‘Hawa ndio watu wa BWANA, lakini imewapasa kuondoka katika nchi yake.’ 21Lakini niliwahurumia kwa ajili ya jina langu takatifu, ambalo nyumba ya Israeli imelitia unajisi miongoni mwa mataifa huko walikokwenda.

22“Kwa hiyo iambie nyumba ya Israeli, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Si kwa ajili yako, Ee nyumba ya Israeli, kwamba ninafanya mambo haya, bali ni kwa ajili ya jina langu takatifu, ambalo mmelitia unajisi miongoni mwa mataifa mliyoyaendea. 23Nitauonyesha utakatifu wa jina langu kuu, ambalo limetiwa unajisi miongoni mwa mataifa, jina ambalo limetiwa unajisi miongoni mwao. Ndipo mataifa watakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA, asema BWANA Mwenyezi, nitakapojionyesha mwenyewe kuwa mtakatifu kwa kuwapitia ninyi mbele ya macho yao.

24“ ‘Kwa kuwa nitawaondoa ninyi toka katika mataifa, nitawakusanya kutoka katika nchi zote na kuwarudisha kwenye nchi yenu wenyewe. 25Nitawanyunyizia maji safi, nanyi mtakuwa safi,nitawatakasa kutoka katika uchafu wenu wote na kutoka katika sanamu zenu zote. 26Nitawapa moyo mpya na kuweka roho mpya ndani yenu, nitaondoa ndani yenu moyo wenu wa jiwe na kuwapa moyo wa nyama. 27Nami nitaweka Roho yangu ndani yenu na kuwafanya ninyi mfuate amri zangu na kuwafanya kuwa waangalifu kuzishika sheria zangu. 28Mtaishi katika nchi niliyowapa baba zenu, ninyi mtakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wenu. 29Nitawaokoa ninyi kutoka katika unajisi wenu wote. Nitaiita nafaka na kuiongeza iwe nyingi sana nami sitaleta njaa juu yenu. 30Nitaongeza matunda ya miti na mazao ya mashamba, ili kwamba msipate tena aibu miongoni mwa mataifa kwa ajili ya njaa. 31Ndipo mtakapozikumbuka njia zenu za uovu na matendo yenu maovu, nanyi mtajichukia wenyewe kwa ajili ya dhambi zote na matendo yenu ya kuchukiza. 32Ninataka ninyi mjue kwamba sifanyi hili kwa ajili yenu, asema BWANA Mwenyezi. Oneni aibu na mkatahayari kwa ajili ya mwenendo wenu, Ee nyumba ya Israeli!

33“ ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Siku ile nitakapowasafisha kutoka katika dhambi zenu zote, nitarudisha watu waishi katika miji yenu na magofu yatajengwa upya. 34Nchi iliyokuwa ukiwa italimwa badala ya kukaa ukiwa machoni mwa wale wote wanaopita ndani yake. 35Watasema, “Hii nchi iliyokuwa imeachwa ukiwa sasa imekuwa kama bustani ya Edeni, miji ile iliyokuwa magofu, ukiwa na kuangamizwa, sasa imejengewa ngome na kukaliwa na watu.” 36Ndipo mataifa yanayowazunguka yaliyobakia watakapojua kuwa Mimi BWANA nimejenga tena kile kilichoharibiwa na nimepanda tena kile kilichokuwa ukiwa. Mimi BWANA nimenena, nami nitalifanya.’

37 “Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: “Mara nyingine tena nitasikia maombi ya nyumba ya Israeli na kuwatendea jambo hili: Nitawafanya watu wake kuwa wengi kama kondoo, 38kuwa wengi kama kundi la kondoo kwa ajili ya dhabihu huko Yerusalemu wakati wa siku kuu zao za wakati ulioamriwa. Hivyo ndivyo miji iliyokuwa magofu itajazwa na makundi ya

watu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.''

Bonde La Mifupa Mikavu

37 Mkono wa BWANA ulikuwa juu yangu, naye akanitoa nje kwa Roho wa BWANA na kuniweka katikati ya bonde lililokuwa limejaa mifupa tele. 2Akanipitisha pande zote kwenye hiyo mifupa, nami nikaona mifupa mingi sana ndani ya lile bonde, mifupa iliyokuwa imekauka sana. 3Akaniuliza, "Mwanadamu, mifupa hii yaweza kuishi?''

Nikajibu, "Ee BWANA Mwenyezi, Wewe peke yako wajua.''

4Ndipo akaniambia, "Itabirie mifupa hii na uiambie, 'Enyi mifupa mikavu, sikieni neno la BWANA! 5Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kwa hii mifupa: Nitatia pumzi[a] ndani yenu, nanyi mtaishi. 6Nitawawekea mishipa, nami nitaifanya nyama ije juu yenu na kuwafunika kwa ngozi. Nitatia pumzi ndani yenu, nanyi mtakuwa hai. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.''

7Basi nikatabiri kama nilivyoamriwa. Wakati nilipokuwa ninatabiri, kukawa na sauti, sauti ya kugongana, nayo mifupa ikasogeleana, mfupa kwa mfupa mwenziwe. 8Nikatazama, mishipa na nyama vikatokea juu ya mifupa na ngozi ikaifunika, lakini hapakuwepo pumzi ndani yake.

9Ndipo aliponiambia, "Utabirie upepo, tabiri, mwanadamu na uuambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Njoo kutoka pande nne, Ee pumzi, nawe upulizie pumzi ndani ya hawa waliouawa, ili wapate kuishi.' '' 10Hivyo nikatabiri kama alivyoniamuru, nayo pumzi ikawaingia, wakawa hai na wakasimama kwa miguu yao, jeshi kubwa mno.

11Ndipo akaniambia: "Mwanadamu, mifupa hii ni nyumba yote ya Israeli. Nao wanasema, 'Mifupa yetu imekauka na tumaini letu limetoweka, tumekatiliwa mbali.' 12Hivyo watabirie na uwaambie: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Enyi watu wangu, nitayafunua makaburi yenu na kuwatoa ndani yake, nami nitawarudisha tena katika nchi ya Israeli. 13Ndipo ninyi watu wangu, mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA, nitakapoyafunua makaburi yenu na kuwatoa humo. 14Nitatia Roho yangu ndani yenu nanyi mtaishi, nami nitawakalisha katika nchi yenu wenyewe. Ndipo mtakapojua kwamba Mimi BWANA nimenena, nami nitalitenda, asema BWANA!''

Taifa Moja Chini Ya Mfalme Mmoja

15Neno la BWANA likanijia kusema: 16Mwanadamu, chukua fimbo na uandike juu yake, 'Hii ni kwa ajili ya Yuda na Waisraeli waliofungamana naye.' Kisha chukua fimbo nyingine, uandike juu yake, 'Fimbo ya Efraimu, ni kwa ajili ya Yosefu na nyumba yote ya Israeli wanaofungamana naye.' 17Ziunganishe pamoja kuwa fimbo moja ili kwamba ziwe fimbo moja katika mkono wako.

18"Watu wako watakapokuuliza, 'Je, hutatuambia ni nini maana ya jambo hili?' 19Waambie, "Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Nitaichukua fimbo ya Yosefu, iliyoko mikononi mwa Efraimu na ya makabila ya Israeli yanayofungamana naye na kuiunganisha na fimbo ya Yuda, nikizifanya kuwa fimbo moja, nao watakuwa wamoja katika mkono wangu.' 20Inua mbele ya macho yao zile fimbo ulizoziandika 21kisha waambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Nitawatoa Waisraeli katika mataifa walikokuwa wamekwenda. Nitawakusanya po pote walipo na kuwarudisha katika nchi yao wenyewe. 22Nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi, katika milima ya Israeli. Patakuwa na mfalme mmoja juu yao wote na kamwe hawatagawanyika tena kuwa mataifa mawili au kugawanyika katika falme mbili. 23Hawatajitia tena unajisi kwa sanamu zao na vinyago vyao visivyo na maana wala kwa makosa yao yo yote, kwa maana nitawaokoa kutoka katika dhambi zao zote zilizowarudisha nyuma, nami nitawatakasa. Wao watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao.

24" 'Mtumishi wangu Daudi atakuwa mfalme juu yao, nao wote watakuwa na mchungaji mmoja. Watafuata sheria zangu na kuzishika amri zangu kwa uangalifu. 25Wataishi katika nchi niliyompa mtumishi wangu Yakobo, nchi ambamo baba zenu waliishi. Wao na watoto wao na watoto wa watoto wao wataishi humo milele, naye Daudi mtumishi wangu atakuwa mkuu wao milele. 26Nitafanya nao agano la amani, litakuwa agano la milele. Nitawafanya imara na kuongeza idadi yao, nami nitaweka mahali patakatifu pangu miongoni mwao milele. 27Maskani yangu yatakuwa pamoja nao, nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. 28Ndipo mataifa watakapojua kwamba Mimi BWANA ndiye ninayeifanya Israeli kuwa takatifu, wakati mahali patakatifu pangu patakapokuwa miongoni mwao milele.' ''

a5 Pumzi hapa ina maana "roho" kwa lugha ya Kebrania.

Unabii Dhidi Ya Gogu

38 Neno la BWANA likanijia kusema: 2"Mwanadamu, kaza uso wako dhidi ya
Gogu, katika nchi ya Magogu, mkuu wa Roshi,
Mesheki na Tubali, tabiri dhidi yake 3na useme:
'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ee Gogu,
mimi ni kinyume nawe, mtawala mkuu wa Roshi,
Mesheki na Tubali. 4Nitakugeuza kuelekea
ulikotoka na kukutia ndoana kwenye mataya
yako na kukutoa nje wewe pamoja na jeshi lako
lote, yaani, farasi wako, wapanda farasi wako
waliojiandaa tayari kwa vita, pamoja na kundi
kubwa la watu wakiwa na ngao na vigao, wote
wakipunga panga zao. 5Uajemi, Ethiopia[a] na
Putu watakuwa pamoja nao, wote wakiwa na
ngao na kofia za chuma, 6pia Gomeri pamoja na
vikosi vyake vyote na nyumba ya Beth-Togarma
kutoka kaskazini ya mbali pamoja na vikosi
vyake vyote, mataifa mengi wakiwa pamoja
nawe.

7" 'Jiandae, uwe tayari, wewe na makundi
yako yote ya watu wenye jeuri yaliyokusanyika
pamoja nawe, nawe waamrishe. 8Baada ya siku
nyingi utaitwa vitani. Katika miaka ijayo
utaivamia nchi ile ambayo imepona kutoka
katika vita, ambayo watu wake walikusanywa
kutoka katika mataifa mengi ili kuja katika milima
ya Israeli, ambayo kwa muda mrefu ilikuwa
imeachwa ukiwa. Wameletwa kutoka katika
mataifa na sasa wote wanaishi katika hali ya
salama. 9Wewe na vikosi vyako vyote na mataifa
mengi yaliyo pamoja nawe mtapanda juu,
mtawazoa kama tufani na kuifunika nchi kama
wingu.

10" 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
Katika siku ile mawazo yataingia moyoni mwako
nawe utapanga mipango mibaya. 11Utasema,
"Nitapigana vita na nchi ambayo vijiji vyake
havina maboma, nitawashambulia watu
wanaoishi kwa amani na wasiotarajia vita, wote
wanaishi bila maboma na bila malango na
makomeo. 12Nitateka mateka na kuchukua
nyara mali za wale waliorudi kuishi katika
mahame na wale watu waliokusanywa kutoka
kwa mataifa, ambao sasa wana mifugo na mali
nyingi, wanaoishi katikati ya nchi." 13Sheba na
Dedani pamoja na wafanya biashara wa
Tarshishi na vijiji vyake vyote watakuambia, "Je,
umekuja kuteka mateka? Je, umekusanya kundi
lako la watu wenye jeuri ili kuchukua nyara mali,
kutwaa fedha na dhahabu, kutunyang'anya
mifugo na mali na kuteka nyara nyingi zaidi?' "

14"Kwa hiyo, mwanadamu, tabiri na
umwambie Gogu: "Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Katika siku ile, watu wangu Israeli
watakapokuwa wanaishi salama, Je, wewe
mwenyewe hutalijua hilo? 15Utakuja kutoka
kwako huko kaskazini ya mbali, ukiwa pamoja
na mataifa mengi, wote wakiwa wamepanda
farasi, kundi kubwa la watu wenye jeuri.
16Utakuja dhidi ya watu wangu Israeli kama
wingu lifunikavyo nchi. Siku zijazo, Ee Gogu,
nitakuleta wewe dhidi ya nchi yangu, ili kwamba
mataifa wapate kunijua Mimi nitakapojionyesha
mtakatifu kwa kukupitia wewe mbele ya macho
yao.

17" 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
Je, wewe si yule niliyenena juu yako katika siku
za zamani kwa kupitia kwa watumishi wangu
manabii wa Israeli? Wakati ule walitabiri kwa
miaka mingi kwamba ningekuleta upigane nao.
18Hili ndilo litakalotokea katika siku ile: Gogu
atakaposhambulia nchi ya Israeli, hasira yangu
kali itaamka, asema BWANA Mwenyezi. 19Katika
wivu wangu na ghadhabu yangu kali ninasema
kuwa wakati ule patakuwepo tetemeko kuu
katika nchi ya Israeli. 20Samaki wa baharini,
ndege wa angani, wanyama wa kondeni, kila
kiumbe kitambaacho ardhini, na watu wote walio
juu ya uso wa nchi watatetemeka mbele zangu.
Milima itapinduka, majabali yatapasuka na kila
ukuta utaanguka chini. 21Nitaita upanga vita
dhidi ya Gogu juu ya milima yangu yote, asema
BWANA Mwenyezi. Upanga wa kila mtu
utakuwa dhidi ya ndugu yake. 22Nitatekeleza
hukumu juu yake kwa tauni na kwa umwagaji wa
damu. Nitanyesha mvua ya mafuriko, mvua ya
mawe na moto wa kiberiti juu yake na juu ya
vikosi vyake na juu ya mataifa mengi walio
pamoja naye. 23Nami hivyo ndivyo
nitakavyoonyesha ukuu wangu na utakatifu
wangu, nami nitajijulisha mbele ya macho ya
mataifa mengi. Ndipo watakapojua kuwa Mimi
ndimi BWANA.'

Majeshi Ya Gogu Laangamizwa

39 "Mwanadamu, tabiri dhidi ya Gogu
useme: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Ee Gogu mimi ni kinyume nawe
mtawala mkuu wa Roshi, Mesheki na Tubali.
2Nitakugeuza kuelekea ulikotoka na kukuburuta.
Nitakuleta kutoka kaskazini ya mbali na
kukupeleka wewe dhidi ya milima ya Israeli.

a5 Ethiopia hapa maana yake Kushi.

3Kisha nitaupiga upinde wako kutoka mkono
wako wa kushoto na kuifanya mishale ianguke
kutoka mkono wako wa kuume. 4Utaanguka
kwenye milima ya Israeli, wewe pamoja na
vikosi vyako vyote na yale mataifa yaliyo pamoja
nawe. Nitakutoa uwe chakula cha ndege wa
aina zote walao nyama na cha wanyama wa
mwituni. 5Utaanguka katika uwanja, kwa kuwa
nimenena, asema BWANA Mwenyezi. 6Nitatuma
moto juu ya Magogu na kwa wale wanaoishi kwa
salama huko pwani, nao watajua kwamba Mimi
ndimi BWANA.

7"Nitalifanya jina langu takatifu lijulikane
miongoni mwa watu wangu Israeli. Sitaliacha
tena jina langu takatifu litiwe unajisi, nayo
mataifa watajua kuwa Mimi BWANA ndimi niliye
Mtakatifu wa Israeli. 8Hili jambo linakuja! Hakika
litatokea, asema BWANA Mwenyezi. Hii ndiyo
siku ile niliyosema habari zake.

9" 'Ndipo wale wanaoishi katika miji ya
Israeli watakapotoka na kutumia hizo silaha
kuwashia moto na kuziteketeza, yaani, kigao na
ngao, pinde na mishale, rungu za vita na mikuki.
Kwa miaka saba watavitumia kama kuni.
10Hawatahitaji kukusanya kuni kutoka
mashambani wala kukata kuni kutoka kwenye
misitu, kwa sababu watatumia silaha kuwa kuni.
Nao watawateka mateka wale waliowateka na
kuchukua nyara mali za wale waliochukua mali
zao nyara, asema BWANA Mwenyezi.

11" 'Siku ile nitampa Gogu mahali pa kuzikia
katika Israeli, katika bonde la wale wasafirio
upande wa mashariki kuelekea baharini. Jambo
hili litazuia njia ya wasafiri kwa sababu Gogu na
kundi lake la watu wenye jeuri lote watazikwa
huko. Kwa hiyo litaitwa Bonde la Hamon-Gogu[a].

12" 'Kwa miezi saba nyumba ya Israeli
itakuwa ikiwazika ili kuisafisha nchi. 13Watu wote
wa nchi watawazika, nayo siku nitakayotukuzwa
itakuwa siku ya kumbukumbu kwa ajili yao,
asema BWANA Mwenyezi.

14" 'Watu wataajiriwa mara kwa mara
kuisafisha nchi. Baadhi yao watapita nchini kote
na zaidi yao hao wengine, watawazika wale
waliosalia juu ya uso wa nchi. Mwisho wa hiyo
miezi saba wataanza upekuzi wao. 15Wakati
wanapopita nchini kote na mmoja wao akaona
mfupa wa mwanadamu, ataweka alama kando
yake mpaka wachimba kaburi wawe wameuzika
katika Bonde la Hamon-Gogu. 16(Pia mji uitwao
Hamona[b] utakuwa humo.) Hivyo ndivyo
watakavyoisafisha nchi.'

17"Mwanadamu, hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: 'Ita kila aina ya ndege na wanyama
wote wa mwituni, waambie: 'Kusanyikeni mje
pamoja kutoka pande zote kwa ajili ya dhabihu
ninayowaandalia, dhabihu kuu katika milima ya
Israeli. Huko mtakula nyama na kunywa damu.
18Mtakula nyama za watu mashujaa na kunywa
damu za wakuu wa dunia kana kwamba ni za
kondoo waume na kondoo wake, mbuzi na
mafahali, wote walionona kutoka Bashani.
19Katika dhabihu ninayoandaa kwa ajili yenu,
mtakula mafuta mpaka mkinai na kunywa damu
mpaka mlewe. 20Kwenye meza yangu
watajishibisha kwa farasi na wapanda farasi,
watu mashujaa na maaskari wa kila aina, asema
BWANA Mwenyezi.

21"Nitauonyesha utukufu wangu miongoni
mwa mataifa, nayo mataifa yote wataiona
adhabu nitakayotoa na mkono wangu
nitakaouweka juu yao. 22Kuanzia siku ile na
kuendelea nyumba ya Israeli itajua kuwa Mimi
ndimi BWANA, Mungu wao. 23Na mataifa
watajua kuwa nyumba ya Israeli walikwenda
utumwani kwa ajili ya dhambi yao, kwa sababu
hawakuwa waaminifu kwangu. Hivyo niliwaficha
uso wangu na kuwatia mikononi mwa adui zao,
nao wote wakaanguka kwa upanga.
24Niliwatendea sawasawa na uchafu wao na
makosa yao, nami nikawaficha uso wangu.

25"Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Sasa nitamrudisha Yakobo kutoka
utumwani, nami nitawahurumia watu wote wa
Israeli, nami nitakuwa na wivu kwa ajili ya jina
langu takatifu. 26Wataisahau aibu yao na jinsi
walivyoonyesha kutokuwa waaminifu kwangu
wakati walipoishi kwa salama katika nchi yao,
bila kuwa na mtu ye yote wa kuwatia hofu.
27Nitakapokuwa nimewarudisha kutoka katika
mataifa na kuwakusanya kutoka katika nchi za
adui zao, mimi nitajionyesha kuwa mtakatifu kwa
kupitia kwao machoni mwa mataifa mengi.
28Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi
BWANA, Mungu wao, ingawa niliwapeleka
uhamishoni miongoni mwa mataifa,
nitawakusanya tena katika nchi yao wenyewe,
bila kumwacha ye yote nyuma. 29Sitawaficha
tena uso wangu, kwa maana nitamimina Roho
wangu juu ya nyumba ya Israeli, asema BWANA
Mwenyezi."

a11 Hamon Gogu maana yake "Kundi la Gogu la watu wenye jeuri."

b16 Hamona maana yake kundi la watu wenye jeuri.

Eneo La Hekalu Jipya

40 Katika mwaka wa ishirini na tano wa uhamisho wetu, mwanzoni mwa huo mwaka, siku ya kumi ya mwezi, katika mwaka wa kumi na nne baada ya kuanguka kwa mji, siku iyo hiyo mkono wa BWANA ulikuwa juu yangu, naye akanipeleka huko. 2Nikiwa katika maono ya Mungu alinichukua mpaka nchi ya Israeli, naye akaniweka kwenye mlima mrefu sana, ambako upande wa kusini kulikuwepo baadhi ya majengo ambayo yalionekana kama mji. 3Akanipeleka huko, nami nikamwona mtu ambaye kuonekana kwake kulikuwa kama kuonekana kwa shaba. Alikuwa amesimama kwenye lango akiwa na kamba ya kitani na ufito wa kupimia mkononi mwake. 4Mtu huyo akaniambia, "Mwanadamu, angalia kwa macho yako na usikie kwa masikio yako nawe uzingatie kitu nitakachokuonyesha, kwa kuwa ndiyo sababu umeletwa hapa. Iambie nyumba ya Israeli kila kitu utakachoona.''

Lango La Mashariki Kuelekea Ukumbi Wa Nje.

5Nikaona ukuta uliozunguka eneo lote la hekalu. Ule ufito wa kupimia uliokuwa mkononi mwa yule mtu ulikuwa na urefu wa dhiraa ndefu sita[a], yaani, dhiraa ndefu ni sawa na dhiraa na nyanda nne, akapima ule ukuta. Ukuta huo ulikuwa na unene wa dhiraa ndefu sita na kimo cha dhiraa ndefu sita.

6Kisha akaenda kwenye lango linaloelekea mashariki. Akapanda ngazi zake akapima kizingiti cha lango, nacho kilikuwa na kina cha huo ufito. 7Vyumba vya kupumzikia vya walinzi vilikuwa na urefu wa huo ufito mmoja na upana wa huo ufito, kuta zilizogawa vyumba hivyo vya mapumziko zilikuwa na unene wa dhiraa tano[b]. Nacho kizingiti cha lango lililokuwa karibu na ukumbi unaoelekea hekaluni ulikuwa na kina cha huo ufito.

8Kisha akapima baraza ya njia ya lango, 9ambayo ilikuwa na kina cha dhiraa nane[c] na miimo yake ilikuwa na unene wa dhiraa mbili[d]. Baraza ya lango ilielekea hekalu.

10Ndani ya lango la mashariki kulikuwepo vyumba vitatu vya kupumzikia kila upande, vyote vitatu vilikuwa na vipimo vilivyo sawa, nazo nyuso za kuta zilizotenganisha kila upande zilikuwa na vipimo vilivyo sawa. 11Kisha akapima upana wa ingilio la lango, ilikuwa dhiraa kumi na urefu wake ulikuwa dhiraa kumi na tatu. 12Mbele ya kila chumba cha kupumzikia kulikuwepo ukuta uliokuwa na kimo cha dhiraa moja[e] kwenda juu, navyo hivyo vyumba vilikuwa dhiraa sita mraba. 13Kisha akapima njia ya lango kuanzia juu ya ukuta wa nyuma wa chumba kimoja cha kupumzikia hadi juu ya ukuta wa nyuma wa chumba upande wa pili kukawa na nafasi ya dhiraa ishirini na tano, kuanzia ukuta mmoja hadi mwingine. 14Akapima pia ukumbi, urefu wa dhiraa ishirini[f] na lango linalofuatia hiyo nguzo kila upande wa huo ukumbi. 15Umbali kuanzia ingilio la njia ya lango hadi mwisho kabisa wa baraza yake ulikuwa dhiraa hamsini[g]. 16Kulikuwa na vidirisha kwenye hivyo vyumba vya walinzi na nguzo za hivyo vyumba zilikuwa kwenye mzunguko wa hilo lango, vivyo hivyo kulikuwa na madirisha yaliyozunguka kuelekeana na ua na juu ya kila nguzo kulikuwa na mapambo ya miti ya mitende.

Ukumbi Wa Nje

17Kisha akanileta katika ukumbi wa nje. Huko nikaona vyumba vingine pamoja na njia iliyokuwa imejengwa kuzunguka ukumbi wote, kulikuwa na vyumba thelathini vimepangana kando ya hiyo njia. 18Njia hii iliyojengwa iliambaa na lango, ikiwa na urefu sawa na lango, hii ilikuwa ni njia ya chini. 19Kisha akapima umbali kutoka ndani ya lango la chini mpaka nje ya ukumbi wa ndani, nao ulikuwa dhiraa mia moja[h] upande wa mashariki na dhiraa mia moja upande wa kaskazini.

Lango La Kaskazini

20Kisha akapima urefu na upana wa lango linaloekea kaskazini, kukabili ukumbi wa nje. 21Vyumba vyake vilikuwa vitatu kila upande, kuta zilizogawanya vyumba na baraza ilikuwa na vipimo sawa na zile kuta za lango la kwanza. Zilikuwa na urefu wa dhiraa hamsini na upana wa dhiraa ishirini na tano[i]. 22Madirisha yake, baraza yake na nakshi yake ya miti ya mitende vilikuwa na vipimo sawasawa na vile vya lango linaloelekea mashariki. Kulikuwa na ngazi saba za kupandia huko, pamoja na baraza yake

a5 Dhiraa ndefu 6 ni sawa na mita 3.18
b7 Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25
c9 Dhiraa 8 za kawaida ni sawa na mita 3.6
d9 Dhiraa 2 ni sawa na sentimita 90.
e12 Dhiraa 1 ni sawa na sentimita 45.
f14 Dhiraa 20 ni sawa na mita 9.
g15 Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5
h19 Dhiraa 100 ni sawa na mita 45
i21 Dhiraa 25 ni sawa na mita 11.25

mkabala nazo. [23]Kulikuwa na lango kwenye ukumbi wa ndani lililoelekea lile lango la kaskazini, kama vile ilivyokuwa ule upande wa mashariki. Akapima kutoka lango moja hadi lile lililo mkabala nalo, lilikuwa dhiraa mia moja.

Lango La Kusini

[24]Ndipo akaniongoza mpaka upande wa kusini, nami nikaona lango linaloelekea kusini. Akaipima miimo yake na baraza yake, navyo vilikuwa na vipimo sawa kama hivyo vingine. [25]Lango na baraza yake vilikuwa na madirisha membamba pande zote, kama madirisha ya huko kwingine. Ilikuwa na urefu wa dhiraa hamsini na upana wake dhiraa ishirini na tano. [26]Kulikuwa na ngazi saba za kupandia huko, pamoja na baraza yake mkabala nazo, ilikuwa na nakshi ya miti ya mitende kwenye kuta zinazogawanya vyumba kila upande. [27]Ukumbi wa ndani pia ulikuwa na lango linaloelekea kusini, naye akapima kutoka lango hili mpaka kwenye lango la nje upande wa kusini, ilikuwa dhiraa mia moja.

Malango Ya Kuelekea Ukumbi Wa Ndani

[28]Kisha akanileta mpaka ukumbi wa ndani kwa kupitia lango la kusini, naye akapima lango la kusini, ambalo lilikuwa na vipimo sawa na yale mengine. [29]Vyumba vyake, kuta zilizogawanya vyumba na ukumbi wake zilikuwa na vipimo sawasawa na zile nyingine. Hilo lango na baraza yake vilikuwa na madirisha pande zote. Navyo vilikuwa na urefu wa dhiraa hamsini na upana wa dhiraa ishirini na tano. [30](Baraza za malango zilizozunguka ukumbi wa ndani zilikuwa na upana wa dhiraa ishirini na tano na kina cha dhiraa tano.) [31]Baraza yake ilielekeana na ukumbi wa nje, miimo yake ilinakshiwa miti ya mitende, kulikuwa na ngazi nane za kupandia huko.

[32]Kisha akanileta mpaka kwenye ukumbi wa ndani ulioko upande wa mashariki, naye akalipima lango hilo, lilikuwa na vipimo vilivyo sawasawa na yale mengine. [33]Vyumba vyake, kuta zake na baraza yake vilikuwa na vipimo vilivyo sawa na vile vingine. Lile lango pamoja na baraza yake vilikuwa na madirisha pande zote. Urefu wake ulikuwa dhiraa hamsini na upana wake dhiraa ishirini na tano. [34]Baraza yake ilielekea ukumbi wa nje, miimo yake ilinakshiwa miti ya mitende pande zote. Kulikuwa na ngazi nane za kupandia huko.

[35]Kisha akanileta mpaka kwenye lango la kaskazini na kulipima. Lilikuwa na vipimo sawa na yale mengine, [36]kama vile ilivyokuwa kwa vyumba, kuta zake na baraza yake, tena kulikuwa na madirisha pande zote. Ilikuwa na urefu wa dhiraa hamsini[j] na upana wake dhiraa ishirini na tano[k]. [37]Baraza yake ilielekeana na ukumbi wa nje, miimo yake ilinakshiwa miti ya mitende pande zote, kulikuwa na ngazi nane za kupandia huko.

Vyumba Vya Kutayarishia Dhabihu

[38]Kulikuwa na chumba na mlango karibu na baraza katika kila njia ya ndani ya lango ambamo sadaka za kuteketezwa zilioshwa. [39]Kwenye baraza ya lile lango kulikuwepo meza mbili kila upande, ambako sadaka za kuteketezwa, sadaka za dhambi na sadaka za hatia zilichinjiwa. [40]Karibu na ukuta wa nje wa baraza ya lile lango karibu na ngazi kwenye ingilio kuelekea kaskazini kulikuwa na meza mbili, nako upande mwingine wa ngazi kulikuwepo na meza mbili. [41]Kwa hiyo kulikuwa na meza nne upande mmoja wa lango na nyingine nne upande mwingine, zote zilikuwa meza nane, ambapo dhabihu zilichinjiwa. [42]Pia kulikuwa na meza nne za mawe yaliyochongwa kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, kila meza ilikuwa na urefu wa dhiraa moja na nusu[l], upana wake dhiraa moja na nusu na kimo cha dhiraa moja[m]. Juu ya meza hizo viliwekwa vyombo vya kuchinjia sadaka za kuteketezwa na dhabihu nyingine mbalimbali. [43]Kulikuwa na kulabu, urefu wake nyanda nne[n], zilikuwa zimeshikizwa ukutani pande zote. Meza zilikuwa kwa ajili ya nyama za sadaka.

Vyumba Kwa Ajili Ya Makuhani

[44]Nje ya lango la ndani, kwenye ukumbi wa ndani, kulikuwa na vyumba viwili, kimoja upande wa lango la kaskazini nacho kilielekea kusini, kingine upande wa lango la kusini nacho kiliekea kaskazini. [45]Akaniambia, "Chumba kinachoelekea upande wa kusini ni kwa ajili ya makuhani ambao wana usimamizi wa hekaluni, [46]nacho chumba kinachoelekea upande wa kaskazini ni kwa ajili ya makuhani wenye usimamizi wa madhabahuni. Hawa ni wana wa Sadoki, ambao ndio Walawi pekee wanaoweza kumkaribia BWANA ili kuhudumu mbele zake."

---

j[36] Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5
k[36] Dhiraa 25 ni sawa na mita 11.25
l[42] Dhiraa 1.5 ni sawa na sentimita 67.5.
m[42] Dhiraa 1 ni sawa na sentimita 45.
n[43] Nyanda 4 ni sawa na sentimita 8.

47Ndipo alipopima ukumbi: nao ulikuwa
mraba wa dhiraa mia moja[o] urefu na upana.
Madhabahu ilikuwa mbele ya hekalu.

Hekalu

48Akanileta mpaka kwenye baraza ya hekalu
naye akaipima miimo ya hiyo baraza, nayo
ilikuwa na upana wa dhiraa tatu[p] kila upande.
Upana wa ingilio ulikuwa dhiraa kumi na nne[q] na
kuta zake zilikuwa na upana wa dhiraa tatu kila
upande. 49Baraza ilikuwa na dhiraa ishirini[r]
kwenda juu na dhiraa kumi na mbili[s] kuanzia
mbele hadi nyuma. Kulikuwa na ngazi kumi za
kupandia huko, pia kulikuwa na nguzo kwa kila
upande wa miimo.

41 Kisha yule mtu akanileta katika sehemu
ya nje ya patakatifu naye akaipima
miimo, upana wake ulikuwa dhiraa sita[a] kila
upande. 2Ingilio lilikuwa la upana wa dhiraa kumi
na kuta zilizojitokeza kila upande zilikuwa na
upana wa dhiraa tano. Pia akapima sehemu ya
nje ya patakatifu, nayo ilikuwa na urefu wa
dhiraa arobaini[b] na upana wa dhiraa ishirini.

3Kisha akaingia sehemu ya ndani ya
patakatifu na kupima miimo ya ingilio, kila
mmoja ulikuwa na upana wa dhiraa mbili[c].
Ingilio lilikuwa na upana wa dhiraa sita, na kuta
zilizotokeza kila upande zilikuwa na upana wa
dhiraa saba. 4Naye akapima urefu wa ndani ya
patakatifu nao ulikuwa dhiraa ishirini na upana
wake ulikuwa dhiraa ishirini hadi mwisho wa
sehemu ya nje ya patakatifu. Akaniambia, "Hapa
ndipo Patakatifu pa Patakatifu.''

5Kisha akapima ukuta wa hekalu, nao
ulikuwa na unene wa dhiraa sita, na kila chumba
cha pembeni kuzunguka hekalu kilikuwa na
upana wa dhiraa nne[d]. 6Vyumba vya pembeni
vilikuwa na ghorofa tatu, kimoja juu ya kingine,
kila ghorofa ilikuwa na vyumba thelathini.
Kulikuwa na boriti katika ukuta wote wa hekalu ili
kuimarisha vyumba vya pembeni, kwa hiyo boriti
hizo hazikushikamanishwa kwenye ukuta wa
hekalu. 7Vyumba vya pembeni vilivyozunguka
hekalu vilizidi kupanuka kulingana na sakafu
zilivyokwenda juu. Ujenzi uliozunguka hekalu
ulijengwa kukwea juu, kwa hiyo vyumba
vilipanuka kwa kadiri ya kila kimoja
kilivyokwenda juu. Ngazi za kupandia zilianzia
sakafu ya chini hadi sakafu ya juu kabisa kwa
kupitia sakafu ya kati.

8Nikaona pia kuwa hekalu lilikuwa na kitako
kilichoinuliwa pande zote, huu ulikuwa ndio
msingi wa vile vyumba vya pembeni ambao
ulikuwa na urefu wa ule ufito mmoja wa kupimia,
yaani, dhiraa ndefu sita[e]. 9Ukuta wa nje wa
vyumba vya pembeni ulikuwa na unene wa
dhiraa tano[f]. Eneo la wazi katikati ya vyumba
vya pembeni vya hekalu 10na vyumba vya
makuhani lilikuwa na upana wa dhiraa ishirini[g]
kuzunguka hekalu pande zote. 11Kulikuwa na
maingilio kwenye vyumba vya pembeni kutokea
eneo lililo wazi, moja upande wa kaskazini na
lingine upande wa kusini, nao msingi
uliounganisha lile eneo la wazi ulikuwa na upana
wa dhiraa tano ukilizunguka lote.

12Jengo lililoelekeana na ua wa hekalu
upande wa magharibi lilikuwa na upana wa
dhiraa sabini. Ukuta wa jengo hilo ulikuwa na
unene wa dhiraa tano, kulizunguka lote, urefu
ulikuwa wa dhiraa tisini[h].

13Kisha akapima hekalu, lilikuwa na urefu
wa dhiraa mia moja[i] na ua wa hekalu na jengo
pamoja na kuta zake vilikuwa na urefu wa dhiraa
mia moja pia. 14Upana wa ua wa hekalu upande
wa mashariki, pamoja na upande wa mbele wa
hekalu ulikuwa dhiraa mia moja.

15Kisha akapima urefu wa jengo
linaloelekeana na ua upande wa nyuma wa
hekalu, pamoja na vyumba vyake kila upande,
ilikuwa dhiraa mia moja.

Mahali Patakatifu Pa nje, mahali Patakatifu
pa ndani, pamoja na baraza inayoelekeana na
ukumbi, 16pamoja na vizingiti, madirisha
membamba na vyumba vyote vitatu, kila kimoja
pamoja na kizingiti vilifunikwa kwa mbao.
Sakafu, ukuta mpaka kwenye madirisha na
madirisha yenyewe vilifunikwa kwa mbao.
17Katika nafasi iliyokuwa juu upande wa nje wa
ingilio la mahali pa Patakatifu pa ndani na juu ya
kuta zilizozunguka Patakatifu pa ndani na
Patakatifu pa nje kwa nafasi zili sawa
18kulinakshiwa makerubi na miti ya mitende. Miti
ya mitende ilikuwa kati ya kerubi na kerubi. Kila

o47 Dhiraa 100 ni sawa na mita 45.
p48 Dhiraa 3 ni sawa na mita 1.35.
q48 Dhiraa 14 ni sawa na mita 6.30.
r49 Dhiraa 20 ni sawa na mita 9.
s49 Dhiraa 12 ni sawa na mita 5.4.
a1 Dhiraa 6 ni sawa na mita 2.7
b2 Dhiraa 40 ni sawa na mita 18.0
c3 Dhiraa 2 ni sawa na sentimita 90
d5 Dhiraa 4 ni sawa na mita 1.8
e8 Dhiraa 6 ndefu ni sawa na mita 3.18
f9 Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25
g10 Dhiraa 20 ni sawa na mita 9.
h12 Dhiraa 90 ni sawa na mita 40.5
i13 Dhiraa 100 ni sawa na mita 45

kerubi alikuwa na nyuso mbili: [19]upande mmoja
uso wa mwanadamu kuelekea mti wa mtende na
upande mwingine uso wa simba ukielekea mti
mwingine wa mtende. Ilinakshiwa kuzunguka
hekalu lote. [20]Kuanzia sakafu mpaka eneo lililo
juu ya ingilio, palinakshiwa makerubi na miti ya
mitende pamoja na kwenye ukuta wa nje wa
patakatifu.

[21]Mahali patakatifu pa nje palikuwa na
miimo ya mlango uliokuwa mraba na ule
uliokuwa katika Patakatifu Pa Patakatifu ulikuwa
unafanana na huo mwingine. [22]Kulikuwa na
madhabahu ya mbao kimo chake dhiraa tatu na
ilikuwa dhiraa mbili mraba pande zote, tako lake
na pande zake zilikuwa za mbao. Yule mtu
akaniambia, "Hii ni meza ambayo iko mbele za
BWANA.'' [23]Mahali patakatifu pa nje na
Patakatifu Pa Patakatifu zilikuwa na milango
miwili. [24]Kila mlango ulikuwa na vipande viwili,
vipande viwili vilivyoshikwa na bawaba vyenye
kufunguka kwa kila mlango. [25]Juu ya hiyo
milango ya Patakatifu palinakshiwa makerubi na
miti ya mitende kama yale yaliyonakshiwa
kwenye kuta na kulikuwa na ubao ulioning'inia
mbele ya baraza kwa nje. [26]Katika kuta za
pembeni za ukumbi kulikuwa na madirisha
membamba yaliyonakshiwa miti ya mitende kila
upande. Vyumba vya pembeni vya hekalu pia
vilikuwa vimefunikwa kwa mbao.

Vyumba Vya Makuhani

42 Ndipo yule mtu akaniongoza kuelekea
kaskazini mpaka kwenye ua wa nje na
kunileta mpaka kwenye vyumba
vinavyoelekeana na ua wa hekalu na
kuelekeana na ukuta wa nje upande wa
kaskazini. [2]Jengo ambalo mlango wake
ulielekea kaskazini lilikuwa na urefu wa dhiraa
mia moja[a] na upana wa dhiraa hamsini[b]. [3]Mbele
ya zile dhiraa ishirini za ule ua wa ndani
unaoelekeana na ile njia ya ua wa nje, kuliinuka
vyumba virefu kimoja baada ya kingine vya
ghorofa tatu. [4]Mbele ya hivi vyumba kulikuwa na
njia ya ndani yenye upana wa dhiraa kumi[c] na
urefu wa dhiraa mia moja. Milango yake ilikuwa
upande wa kaskazini. [5]Basi vyumba vya juu
vilikuwa vyembamba zaidi, kwa kuwa ujia
ulichukua nafasi zaidi ndani yake kuliko katika
vyumba vya sakafu ya chini na vya katikati ya
jengo. [6]Vyumba katika ghorofa ya tatu havikuwa
na nguzo, kama kumbi zilivyokuwa nazo, kwa
hiyo eneo la sakafu ya vyumba vya juu lilikuwa
ni dogo kuliko la sakafu ya chini na ya kati.
[7]Kulikuwa na ukuta wa nje uliokuwa sambamba
na vile vyumba na ukumbi wa nje, ulitokeza
urefu wa dhiraa hamsini. [8]Wakati safu ya
vyumba katika ua wa nje vilikuwa na urefu wa
dhiraa hamsini, vile vyumba vilivyokuwa karibu
zaidi na hekalu vilikuwa na urefu wa dhiraa mia
moja. [9]Vyumba vya chini vilikuwa na ingilio
upande wa mashariki unapoingia kutoka ukumbi
wa nje.

[10]Upande wa kusini kufuata urefu wa ukuta
wa ukumbi wa nje, unaopakana na ukumbi wa
hekalu na kuelekeana na ukuta wa nje, kulikuwa
na vyumba [11]vyenye ujia unayopita mbele yake.
Hivi vilifanana na vile vyumba vya upande wa
kaskazini, vilikuwa na urefu na upana ulio sawa,
mahali pa kutokea na vipimo vyake vilikuwa
sawa. Kama ilivyokuwa milango ya upande wa
kaskazini, [12]ndivyo ilivyokuwa milango ya
vyumba vya upande wa kusini. Kulikuwa na
ingilio kuanzia mwanzo wa njia ambao ulikuwa
sambamba na ukuta wa pili uliokuwa upande wa
mashariki, ambako ndiko kwa kuingia vyumbani.

[13]Kisha akaniambia, "Vyumba vya upande
wa kaskazini na vya upande wa kusini ambavyo
vinaelekeana na ukumbi wa hekalu ni vyumba
vya makuhani, mahali ambapo wale makuhani
ambao humkaribia BWANA watakula zile
sadaka takatifu sana. Huko ndiko watakakoweka
zile sadaka takatifu sana, yaani, sadaka za
nafaka, sadaka za dhambi na sadaka za hatia,
kwa kuwa mahali ni patakatifu. [14]Mara makuhani
waingiapo mahali patakatifu, hawaruhusiwi
kwenda kwenye ukumbi wa nje mpaka
wayaache mavazi ambayo walivaa wakiwa
wanahudumu, kwa kuwa hayo mavazi ni
matakatifu. Inawapasa kuvaa mavazi mengine
kabla hawajakaribia eneo lililo wazi kwa ajili ya
watu.''

[15]Alipomaliza kupima vile vilivyokuwa katika
eneo la ndani la hekalu, akanitoa nje kupitia
lango la upande wa mashariki na kupima eneo
lote linalozunguka: [16]Akapima upande wa
mashariki kwa ule ufito wa kupimia, nao ulikuwa
dhiraa 500. [17]Akapima upande wa kaskazini,
nao ulikuwa dhiraa 500 kwa ufito ule wa
kupimia. [18]Tena akapima upande wa kusini, nao
ulikuwa dhiraa 500[d] kwa ufito ule wa kupimia.
[19]Kisha akageukia upande wa magharibi na
kuupima, ulikuwa dhiraa 500 kwa ufito ule wa

a[2] Dhiraa 100 ni sawa na mita 45
b[2] Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5
c[4] Dhiraa 10 ni sawa na mita 4.5
d[18] Dhiraa 500 ni sawa na mita 22.5

kupimia. [20]Hivyo akapima eneo katika pande zote nne. Lilikuwa na ukuta kulizunguka wenye urefu wa dhiraa 500 na upana wa dhiraa 500, uliotenganisha mahali Patakatifu na eneo la watu wote.

Utukufu Warudi Hekaluni

43 Kisha yule mtu akanileta kwenye lango linaloelekea upande wa mashariki, [2]nami nikaona utukufu wa Mungu wa Israeli ukija kutoka upande wa mashariki. Sauti yake ilikuwa kama ya ngurumo ya maji yaendayo kasi, nayo nchi ikang'aa kwa utukufu wake. [3]Maono niliyoyaona yalikuwa kama maono yale niliyokuwa nimeyaona wakati Mungu alipokuja kuangamiza mji na kama maono niliyokuwa nimeyaona kando ya Mto wa Kebari, nami nikaanguka kifudifudi. [4]Utukufu wa BWANA ukaingia hekaluni kwa kupitia lango linaloelekea upande wa mashariki. [5]Kisha Roho akanichukua na kunileta katika ule ua wa ndani, nao utukufu wa BWANA ulilijaza hekalu.

[6]Wakati yule mtu akiwa amesimama kando yangu, nilisikia mtu mmoja akisema nami kutoka ndani ya hekalu. [7]Akasema, "Mwanadamu, hapa ni mahali pa kiti changu cha enzi na mahali pa kuweka nyayo za miguu yangu. Hapa ndipo nitakapoishi miongoni mwa Waisraeli milele. Kamwe nyumba ya Israeli hawatalinajisi tena jina langu takatifu, yaani, wao wala wafalme wao, kwa ukahaba wao na kwa sanamu zao zisizokuwa na uhai za wafalme wao katika mahali pao pa juu pa kuabudia miungu. [8]Walipoweka kizingiti chao karibu na kizingiti changu na miimo yao ya milango karibu na miimo yangu, pakiwa na ukuta tu kati yangu na wao, walilinajisi jina langu takatifu kwa matendo yao ya machukizo. Kwa sababu hiyo niliwaangamizi kwa hasira yangu. [9]Basi sasa na waweke mbali nami ukahaba wao na sanamu za wafalme wao zisizo na uhai, nami nitakaa miongoni mwao milele.

[10]"Mwanadamu, waelezee watu wa Israeli juu ya hilo hekalu, ili wapate kuona aibu kwa ajili ya dhambi zao. Wao na wapime hicho kielelezo. [11]Wakishaona aibu kwa ajili ya yale yote waliyotenda, wafahamishe kielelezo cha hilo hekalu, yaani mpangilio wake, maingilio yake ya kutoka na kuingia, Kielelezo chake chote na masharti yake yote na sheria zake zote. Yaandike haya mbele yao ili wapate kuwa waaminifu kwa hicho kielelezo chake na kufuata masharti yake yote.

[12]Hii ndiyo sheria ya hekalu: Eneo lote linalozunguka hekalu juu ya mlima litakuwa takatifu kuliko yote. Hii ndiyo sheria ya hekalu.

Madhabahu

[13]"Hivi ndivyo vipimo vya madhabahu kwa dhiraa ndefu, yaani, dhiraa moja[a] na nyanda nne[b]: Tako lake liwe na kina cha hiyo dhiraa moja na upana wa hiyo dhiraa moja, ikiwa na ukingo wa shibiri moja[c] kuizunguka pembeni. Hiki kitakuwa ndicho kimo cha madhabahu: [14]Kimo cha msingi kuanzia usawa wa ardhi mpaka kwenye mfereji sehemu ya chini kimo chake ni dhiraa mbili na upana wake ni dhiraa moja na kuanzia kwenye ukingo mdogo hadi kwenye ukingo mpana kimo chake ni dhiraa nne na upana wake ni dhiraa moja. [15]Pale pawashwapo moto madhabahuni kimo chake kitakuwa dhiraa nne, na pembe nne zinazoelekeza juu kutoka pale pawashwapo moto. [16]Pale pawashwapo moto pa madhabahu ni mraba, urefu wake ni dhiraa kumi na mbili[d] na upana wa dhiraa kumi na mbili. [17]Pia sehemu ya juu ni mraba, urefu wake dhiraa kumi na nne[e] na upana wa dhiraa kumi na nne, ikiwa na ukingo wa nusu dhiraa na mfereji kuizunguka madhabahu. Ngazi za kupandia madhabahuni zitaelekea upande wa mashariki.''

[18]Kisha akaniambia, "Mwanadamu, hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Haya ndiyo yatakayokuwa masharti ya kutoa dhabihu za kuteketezwa na kunyunyiza damu juu ya madhabahu itakapokuwa imejengwa. [19]Utatoa fahali mchanga kuwa sadaka ya dhambi kwa makuhani, ambao ni Walawi, wa jamaa ya Sadoki, ndio watakaonikaribia kuhudumu mbele zangu, asema BWANA Mwenyezi. [20]Itakupasa kuchukua baadhi ya hiyo damu ya mnyama huyo na kuiweka juu ya hizo pembe nne za madhabahu na juu ya ncha zake nne za sehemu ya juu kuzunguka ukingo wote, ili kuitakasa madhabahu na kufanya upatanisho kwa ajili yake. [21]Itakupasa kumchukua huyo fahali mchanga kwa ajili ya sadaka ya dhambi na kumteketeza mahali palipoagizwa katika eneo la hekalu nje ya mahali Patakatifu.

[22]"Siku ya pili yake utamtoa beberu asiye na dosari kwa ajili ya sadaka ya dhambi, nayo

---

a[13] Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45.
b[13] Nyanda 4 ni sawa na sentimita 8, kwa hiyo dhiraa moja na nyanda 4 ni sawa na sentimita 53.
c[13] Shibiri moja ni sawa na sentimita 22.5
d[16] Dhiraa 12 ni sawa na mita 5.40.
e[17] Dhiraa 14 ni sawa na mita 6.30.

madhabahu itatakaswa kama ilivyotakaswa kwa
yule fahali. 23Utakapokuwa umemaliza kazi ya
kuitakasa, utamtoa fahali mchanga pamoja na
kondoo mume toka kwenye kundi, wote wawe
hawana dosari. 24Utawatoa mbele ya BWANA,
nao makuhani watanyunyizia chumvi juu yao na
kuwatoa kuwa sadaka ya kuteketezwa kwa
BWANA.

25"Kwa siku saba itakupasa kutoa beberu
kila siku kwa ajili ya sadaka ya dhambi, pia
itakupasa kutoa fahali mchanga na kondoo
mume kutoka zizini, wote wawe hawana dosari.
26Kwa siku saba itawapasa kufanya upatanisho
kwa ajili ya madhabahu na kuitakasa na hivyo
ndivyo watakavyoiweka wakfu. 27Mwishoni mwa
hizi siku saba, kuanzia siku ya nane na
kuendelea, makuhani itawapasa kutoa sadaka
zenu za kuteketezwa na sadaka za amani juu ya
madhabahu. Kisha nitawakubali ninyi, asema
BWANA Mwenyezi.''

Mkuu, Walawi, Makuhani

44 Ndipo yule mtu akanirudisha mpaka
kwenye lango la nje la mahali
Patakatifu, lile linaloelekea upande wa
mashariki, nalo lilikuwa limefungwa. 2BWANA
akaniambia, "Lango hili litabaki limefungwa.
Haliruhusiwi kufunguliwa, wala hakuna mtu ye
yote anayeruhusiwa kuingilia kwenye lango hili.
litabaki limefungwa kwa sababu BWANA, Mungu
wa Israeli, ameingia kwa kupitia lango hili. 3Yeye
aliye mkuu peke yake ndiye anayeweza kukaa
penye njia ya hilo lango na kula chakula mbele
za BWANA. Itampasa aingie kwa njia hiyo ya
lango la ukumbini na kutokea njia iyo hiyo.''

4Kisha yule mtu akanileta kwa njia ya lango
la kaskazini mpaka mbele ya hekalu.
Nikatazama nami nikauona utukufu wa BWANA
ukilijaza hekalu la BWANA, nami nikaanguka
kifudifudi.

5BWANA akaniambia, "Mwanadamu,
angalia kwa uangalifu, usikilize kwa bidii na
uzingatie kila kitu ninachokuambia kuhusu
masharti yote yanayohusu hekalu la BWANA.
Uwe mwangalifu kuhusu wale wanaoruhusiwa
hekaluni na wale wasioruhusiwa kuingia mahali
patakatifu. 6Iambie nyumba ya kuasi ya Israeli,
"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Matendo
yenu ya machukizo yatosha, Ee nyumba ya
Israeli! 7Zaidi ya matendo yenu yote ya
machukizo, mmewaleta wageni wasiotahiriwa
mioyo na miili katika patakatifu pangu, mkilinajisi
hekalu langu, huku mkinitolea chakula, mafuta
ya wanyama na damu, nanyi mmevunja agano
langu. 8Badala ya kutimiza wajibu wenu
kuhusiana na vitu vyangu vitakatifu, mmeweka
watu wengine kuwa viongozi katika patakatifu
pangu. 9Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
Hakuna mgeni asiyetahiriwa moyo na mwilini
anayeruhusiwa kuingia patakatifu pangu, wala
hata wageni wanaoishi miongoni mwa Waisraeli.

10" 'Walawi walioniacha wakati Waisraeli
walipopotoka wakatoka kwangu na
kutangatanga kwa kufuata sanamu zao,
watachukua adhabu ya dhambi zao.
11Wanaweza wakatumika katika mahali
patakatifu pangu, wakiwa na uangalizi wa
malango ya hekalu, nao watachinja sadaka za
kuteketezwa na dhabihu kwa ajili ya watu na
kusimama mbele ya watu ili kuwahudumia.
12Lakini kwa sababu waliwatumikia watu mbele
ya sanamu zao na kuifanya nyumba ya Israeli
ianguke kwenye dhambi, kwa hiyo nimeapa kwa
mkono ulioinuliwa kwamba ni lazima wachukue
matokeo ya dhambi yao, asema BWANA
Mwenyezi. 13Hawaruhusiwi kukaribia ili
kunitumikia kama makuhani wala kukaribia cho
chote changu kilicho kitakatifu au sadaka iliyo
takatifu kupita zote, bali watachukua aibu ya
matendo yao ya kuchukiza. 14Lakini nitawaweka
katika uangalizi wa hekalu na kazi zote zile
zinazotakiwa kufanyika ndani yake.

15Lakini makuhani, ambao ni Walawi na
wazao wa Sadoki wale ambao walitimiza wajibu
wao kwa uaminifu katika patakatifu pangu wakati
Waisraeli walipopotoka, watakaribia ili kutumika
mbele zangu, itawapasa wasimame mbele
zangu ili kutoa dhabihu za mafuta ya wanyama
na damu, asema BWANA Mwenyezi. 16Wao
peke yao ndio wenye ruhusa ya kuingia mahali
patakatifu pangu, wao peke yao ndio
watakaokaribia meza yangu ili kuhudumu mbele
zangu na kufanya utumishi wangu.

17Watakapoingia kwenye malango ya
ukumbi wa ndani, watavaa nguo za kitani safi,
hawaruhusiwi kamwe kuvaa mavazi ya sufu
wakati wanapokuwa wakihudumu kwenye
malango ya ukumbi wa ndani wala ndani ya
hekalu. 18Watavaa vilemba vya kitani safi
vichwani mwao na nguo za ndani za kitani safi
viunoni mwao. Hawatavaa cho chote
kitakachowafanya kutoa jasho. 19Watakapotoka
ili kuingia katika ukumbi wa nje mahali watu
walipo, watavua nguo walizokuwa wakihudumu
nazo na wataziacha katika vyumba vitakatifu
nao watavaa nguo nyingine, ili kwamba wasije

wakaambukiza watu utakatifu kwa njia ya mavazi yao.

20“ ‘Hawatanyoa nywele za vichwa vyao wala kuziacha ziwe ndefu, bali watazipunguza. 21Kuhani ye yote asinywe mvinyo aingiapo katika ukumbi wa ndani. 22Wasioe wanawake wajane wala walioachika, inawapasa kuoa wanawake bikira wenye heshima wa Israeli au wajane wa makuhani. 23Watawafundisha watu wangu tofauti kati ya vitu vitakatifu na vitu vya kawaida na kuwaonyesha jinsi ya kupambanua kati ya vitu najisi na vitu safi.

24“ ‘Katika magombano yo yote, makuhani watatumika kama mahakimu na kuamua hilo jambo kufuatana na sheria zangu. Watazishika sheria zangu na maagizo yangu katika sikukuu zangu zote zilizoamriwa, nao watatakasa Sabato zangu.

25“ ‘Kuhani asijitie unajisi kwa kukaribia maiti, lakini, kama mtu aliyekufa alikuwa baba yake au mama yake, mwana au binti yake, ndugu yake au dada ambaye hajaolewa, basi aweza kujitia unajisi kwa hao. 26Baada ya kujitakasa, atakaa hali hiyo kwa muda wa siku saba. 27Siku atakapoingia katika ukumbi wa ndani wa mahali patakatifu ili kuhudumu, atatoa sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe, asema BWANA Mwenyezi.

28“ ‘Mimi nitakuwa ndio urithi pekee walio nao makuhani katika Israeli. Msiwape wao milki, mimi nitakuwa milki yao. 29Wao watakula sadaka za nafaka, sadaka za dhambi na sadaka za hatia na kila kitu kitakachotolewa kwa BWANA kitakuwa chao. 30Yote yaliyo bora ya malimbuko ya vitu vyote na matoleo yenu maalum vitakuwa vya makuhani. Inawapasa kuwapa malimbuko ya kwanza ya unga wenu ili kwamba baraka ipate kuwa katika nyumba zenu. 31Makuhani hawaruhusiwi kula cho chote, ikiwa ni ndege au mnyama, aliyekutwa akiwa amekufa au aliyeraruliwa na wanyama pori.

Mgawanyo Wa Nchi

45 “ ‘Mtakapogawa nchi kuwa urithi, mtaitoa sehemu ya nchi kwa BWANA kuwa eneo takatifu, urefu wake dhiraa 25,000[a] upana wake dhiraa 20,000[b], eneo hili lote litakuwa takatifu. 2Katika hiyo, itakuwepo sehemu mraba ambayo ni mahali patakatifu kila upande dhiraa 500[c] ikiwa imezungukwa na eneo la wazi lenye upana wa dhiraa hamsini[d]. 3Katika eneo takatifu, pima sehemu yenye urefu wa dhiraa 25,000 na upana wa dhiraa 10,000[e]. Ndani ya hilo eneo kutakuwa mahali patakatifu, Patakatifu pa Patakatifu. 4Itakuwa sehemu takatifu ya nchi kwa ajili ya makuhani, wale wanaohudumu ndani ya mahali patakatifu na ambao hukaribia ili kuhudumu mbele za BWANA. Patakuwa mahali pa nyumba zao pamoja na sehemu kwa ajili ya mahali patakatifu. 5Eneo la urefu wa dhiraa 25,000 na upana wa dhiraa 10,000 litakuwa la Walawi wale wanaotumika hekaluni, kama milki yao kwa ajili ya miji ya kuishi.

6“ ‘Utatoa mji kama mali yao wenye upana wa dhiraa 5,000[f] na urefu wa dhiraa 25,000, karibu na sehemu takatifu, itakuwa mali ya nyumba yote ya Israeli.

7“ ‘Mkuu anayetawala atakuwa na lile eneo linalopakana na lile eneo lililowekwa wakfu upande huu na upande huu na eneo la mji. Eneo la mji litaenea upande wa magharibi kuanzia upande wa magharibi na upande wa mashariki kuanzia upande wa mashariki, likiendelea kwa urefu kutoka magharibi hadi mpaka wa mashariki sambamba na mojawapo ya sehemu za makabila. 8Nchi hii itakuwa milki yake katika Israeli. Nao wakuu wangu hawataonea tena watu wangu bali watairuhusu nyumba ya Israeli kuimiliki nchi kulingana na makabila yao.

9“Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Yatosha, enyi wakuu wa Israeli! Acheni mbali ukatili wenu na uonevu wenu mkafanye lile lililo haki na sawa. Acheni kuwatoza watu wangu isivyo haki, asema BWANA Mwenyezi. 10Tumieni mizani sahihi na vipimo sahihi vya efa[g] na bathi[h]. 11Efa na bathi viwe sawa, bathi iwe sehemu moja ya kumi ya homeri na efa iwe sehemu moja ya kumi ya homeri, homeri itakuwa ndicho kiwango cha kukubalika kwa vyote viwili. 12Shekeli moja itakuwa gera ishirini[i]. Shekeli ishirini, jumlisha na shekeli ishirini na tano, jumlisha na shekeli kumi na tano zitakuwa mina moja[j].

---

a[1] Dhiraa 25,000 ni sawa na kilomita 11.
b[1] Dhiraa 20,000 ni sawa na kilomita 9.
c[2] Dhiraa 500 ni sawa na mita 225.
d[2] Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5.
e[3] Dhiraa 10,000 ni sawa na kilomita 4.5.
f[6] Dhiraa 5,000 ni sawa na kilomita 2.25.
g[10] Efa ni kipimo cha ujazo cha kupimia vitu vikavu ambacho ni sawa na omeri 10. Omeri moja ni sawa na lita 3.
h[10] Bathi ni kipimo cha ujazo cha kupimia vitu vya kumiminika ambacho ni sawa na 1/10 ya homeri. Homeri moja ni bathi 10 au efa 10.
i[12] Gera ishirini ni sawa na shekeli moja
j[12] Mina moja ni sawa na shekeli 60.

Sadaka Na Siku Takatifu

13Hili ndilo toleo maalum mtakalotoa: moja
ya sita ya efa kutoka kila homeri ya ngano na
moja ya sita ya efa kutoka kila homeri ya shayiri.
14Sehemu ya mafuta iliyoamriwa, yaliyopimwa
kwa bathi, ni sehemu moja ya kumi ya bathi
kutoka kila kori moja[k] (ambayo ina bathi kumi au
homeri moja.) 15Pia kondoo mmoja atachukuliwa
kutoka kwenye kila kundi la kondoo mia mbili
kutoka kwenye malisho yaliyonyeshewa vizuri ya
Israeli. Hivi vitatumika kwa ajili ya sadaka ya
nafaka, sadaka ya kuteketezwa na sadaka za
amani ili kufanya upatanisho kwa ajili ya watu,
asema BWANA Mwenyezi. 16Watu wote wa nchi
wataungana pamoja na mkuu anayetawala
Israeli ili kutoa hii sadaka maalum. 17Huu
utakuwa ndio wajibu wa mkuu anayetawala
kutoa sadaka ya kuteketezwa, sadaka ya nafaka
na sadaka ya kinywaji kwenye sikukuu, Mwezi
Mwandamo na Sabato, kwenye sikukuu zote
zilizoamriwa za nyumba ya Israeli. Atatoa
sadaka za dhambi, sadaka za nafaka, sadaka za
kuteketezwa na sadaka za amani ili kufanya
upatanisho kwa ajili ya nyumba ya Israeli.

18"Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Katika mwezi wa kwanza, siku ya kwanza ya
huo mwezi utamchukua fahali mchanga asiye na
dosari na kutakasa mahali patakatifu. 19Kuhani
itampasa achukue sehemu ya hiyo damu ya
sadaka ya dhambi na kuipaka kwenye miimo ya
hekalu, kwenye pembe nne za juu za ukingo wa
hiyo madhabahu na juu ya miimo ya lango la
ukumbi wa ndani. 20Itakupasa kufanya vivyo
hivyo katika siku ya saba ya mwezi huo kwa ajili
ya mtu ye yote ambaye hutenda dhambi bila
kukusudia au bila kujua, hivyo utafanya
upatanisho kwa ajili ya hekalu.

21Katika mwezi wa kwanza siku ya kumi na
nne utaadhimisha Pasaka. Sikukuu itaendelea
kwa siku saba, wakati huo wa hizo siku saba
utakula mikate isiyotiwa chachu. 22Katika siku
hiyo mkuu anayetawala atatoa fahali kuwa
sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe na
kwa ajili ya watu wote wa nchi. 23Kila siku wakati
wa hizo siku saba za sikukuu atatoa mafahali
saba na kondoo waume saba wasio na dosari
kuwa sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA na
beberu kwa ajili ya sadaka ya dhambi. 24Pia
atatoa sadaka ya nafaka efa moja[l] kwa kila
fahali na efa moja kwa kila kondoo mume,
pamoja na hini moja[m] ya mafuta kwa kila efa.

25Wakati wa hizo siku saba za sikukuu,
ambayo huanza katika mwezi wa saba kwenye
siku ya kumi na tano, mkuu anayetawala atatoa
mahitaji yale yale kwa ajili ya sadaka za dhambi,
sadaka za kuteketezwa , sadaka za nafaka na
mafuta.

Sheria Nyingine Mbalimbali

46 "Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
'Lango la ukumbi wa ndani linaloelekea
upande wa mashariki litakuwa linafungwa kwa
siku sita za juma, ila siku ya Sabato na siku ya
Mwezi Mwandamo litafunguliwa. 2Mkuu
anayetawala ataingia kupitia baraza ya njia ya
lango la ukumbi na kusimama karibu na nguzo
ya lango. Makuhani watatoa sadaka za mkuu
anayetawala za kuteketezwa na sadaka za
amani. Mkuu anayetawala atasujudu kwenye
kizingiti cha njia ya lango, kisha atatoka nje,
lakini lango halitafungwa mpaka jioni. 3Siku za
Sabato na za Mwezi mwandamo watu wote wa
nchi wataabudu mbele za BWANA penye lile
ingilio la ile njia. 4Sadaka ya kuteketezwa
aletazo mkuu anayetawala kwa BWANA siku ya
Sabato itakuwa ni wana-kondoo sita na kondoo
mume mmoja, wote wasiwe na dosari. 5Sadaka
ya nafaka inayotolewa pamoja na huyo kondoo
mume itakuwa efa moja[a] na sadaka ya nafaka
inayotolewa na hao wana-kondoo itakuwa kiasi
apendacho mtu pamoja na hini[b] ya mafuta kwa
kila efa. 6Siku ya mwezi mwandamo atatoa
fahali mchanga, wana-kondoo sita na kondoo
mume, wote wasiwe na dosari. 7Atatoa kuwa
sadaka ya nafaka efa moja pamoja na fahali
mmoja, efa moja na kondoo mume mmoja na
pamoja na wana-kondoo kama atakavyo kutoa,
pamoja na hini ya mafuta kwa kila efa. 8Wakati
mkuu anayetawala aingiapo, atapitia kwenye
baraza ya njia ya lango, naye atatoka nje kwa
njia iyo hiyo.

9" 'Wakati watu wa nchi wanapokuja mbele
za BWANA katika sikukuu zilizoamriwa, ye yote
aingiaye kwa lango la kaskazini kuabudu atatoka
nje kwa lango la kusini na ye yote aingiaye kwa

NB. Mina ya kawaida ilikuwa sawa na shekeli 50

k14 Kori moja ni sawa na bathi kumi au homeri moja.

l24 Efa ni kipimo cha ujazo cha kupimia vitu vikavu ambacho ni sawa na omeri 10. Omeri moja ni sawa na lita 3, sawa na 1/10 ya Kori. (Eze. 45:11,14.)

m24 Hini ni kipimo cha kupimia vimiminika, chenye ujazo wa 1/6 ya bathi. Bathi moja ni sawa na 1/10 ya homeri. Homeri moja ni sawa na bathi 10 au efa 10.

a5 Efa ni kipimo cha ujazo cha kupimia vitu vikavu. Efa moja ni sawa na kilo 22.

b5 Hini ni kipimo cha vitu vya majimaji. Hini moja ni sawa na lita 4.

lango la kusini atatoka nje kwa lango la kaskazini. Hakuna mtu ye yote atakayerudi kwa kupitia lango lile aliloingilia, lakini kila mmoja atatoka nje kwa lango linalokabili lile aliloingilia. 10Mkuu anayetawala atakuwa miongoni mwao, akiingia nao ndani wanapoingia, naye atatoka nao nje wanapotoka.

11“ ‘Kwenye sikukuu na kwenye sikukuu zilizoamriwa, sadaka ya nafaka itakuwa efa moja pamoja na fahali mmoja, efa moja pamoja na kondoo mume mmoja, pamoja na idadi ya wana-kondoo kama mtu apendavyo kutoa, pamoja na hini ya mafuta kwa kila efa. 12Mkuu anayetawala anapotoa sadaka ya hiari kwa BWANA, ikiwa ni sadaka ya kuteketezwa au sadaka ya amani, lango linaloelekea mashariki litafunguliwa kwa ajili yake. Atatoa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka yake ya amani kama afanyavyo katika siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, naye akiisha kutoka nje, lango litafungwa.

13“ ‘Kila siku utamtoa mwanakondoo wa mwaka mmoja asiyekuwa na dosari kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA, utaitoa kila siku asubuhi. 14Pia kila siku asubuhi pamoja na hiyo sadaka utatoa sadaka ya nafaka, ikiwa na sehemu moja ya sita ya efa pamoja na theluthi moja ya hini[c] ya mafuta ya kuchanganya na ule unga. Utoaji wa sadaka hii ya nafaka kwa BWANA ni amri ya daima. 15Kwa hiyo mwanakondoo na sadaka ya nafaka na mafuta vitatolewa kila siku asubuhi kwa ajili ya sadaka ya daima ya kuteketezwa.

16“Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Ikiwa mkuu atawalaye atatoa zawadi kutoka kwenye urithi wake na kumpa mmoja wa wanawe, hiyo zawadi itakuwa pia kwa wazao wake, itakuwa mali yao kwa urithi. 17Hata hivyo, kama atatoa zawadi kutoka katika urithi wake na kumpa mmoja wa watumishi wake, mtumishi anaweza kuiweka mpaka mwaka wa uhuru, kisha itarudishwa kwa mkuu anayetawala. Urithi wake ni wa wanawe peke yao, ni mali yao. 18Mkuu anayetawala hana ruhusa kuchukua urithi wo wote wa watu na kuwaondoa kwenye mali zao. Mkuu atawalaye atawapa wanawe urithi wao, kutoka kwenye mali zake mwenyewe, ili kwamba pasiwe na mtu wangu ye yote atakayetengwa na urithi wake.’ ”

19Kisha mtu yule akanileta kwa kupitia kwenye ingilio lililokuwa kando ya lango mpaka kwenye vyumba vitakatifu vinavyoelekea kaskazini, ambavyo ni vya makuhani, naye akanionyesha mahali fulani upande wa mwisho wa magharibi. 20Akaniambia, “Mahali hapa ndipo makuhani watakapotokosea sadaka ya hatia na sadaka ya dhambi na kuoka sadaka ya nafaka, kuepuka kuzileta katika ukumbi wa nje na kushirikisha utakatifu kwa watu.”

21Baada ya hapo akanileta kwenye ukumbi wa nje na kunizungusha kwenye pembe zake nne, nami nikaona katika kila pembe ya huo ukumbi kulikuwa na ukumbi mwingine. 22Katika pembe nne za huo ukumbi wa nje kulikuwa na kumbi nyingine, zenye urefu wa dhiraa arobaini na upana wake dhiraa thelathini, ambapo hizo kumbi kwenye hizo pembe nne zilikuwa na vipimo vilivyo sawa. 23Mzunguko wa ndani wa hizo kumbi nne ulikuwa na ukingo wa jiwe, zikiwa na sehemu zilizojengwa kwa ajili ya moto kuzunguka chini ya huo ukingo. 24Akaniambia, “Hizi ndizo sehemu za kupikia ambazo wale wanaohudumu kwenye hekalu watatokosea dhabihu za watu.”

Mto Kutoka Hekaluni

47 Yule mtu akanirudisha mpaka kwenye ingilio la hekalu, nami nikaona maji yakitoka chini ya kizingiti cha hekalu yakitiririkia upande wa mashariki (kwa maana upande wa mbele wa hekalu ulielekea mashariki.) Maji yalikuwa yakitoka chini upande wa kusini wa hekalu, kusini mwa madhabahu. 2Ndipo akanitoa nje kupitia lango la kaskazini na kunizungusha mpaka kwenye lango la nje linaloelekea mashariki, nayo maji yalikuwa yakitiririka kutoka upande wa kusini.

3Mtu yule alipokwenda upande wa mashariki akiwa na kamba ya kupimia mkononi mwake, akapima dhiraa 1,000[a] kisha akanipitisha kwenye hayo maji ambayo yalifika kwenye vifundo vya miguu. 4Akapima dhiraa 1,000 nyingine na kunipitisha kwenye hayo maji ambayo yalifika magotini. Akapima dhiraa nyingine 1,000 na kunipitisha kwenye hayo maji ambayo yalifika kiunoni. 5Akapima tena dhiraa 1,000 nyingine, lakini wakati huu yalikuwa mto ambao sikuweza kuvuka, kwa kuwa maji yalikuwa na kina kirefu ambacho ni cha kuogelea, mto ambao hakuna mtu ye yote ambaye angeweza kuvuka. 6Akaniuliza, “Je, mwanadamu, unaona hili?”

Kisha akanirudisha mpaka kwenye ukingo wa huo mto. 7Nilipofika pale, nikaona idadi kubwa ya miti kila upande wa ule mto.

c14 Theluthi moja ya hini ni sawa na lita 1.3

a3 Dhiraa 1,000 ni sawa na mita 450.

8Akaniambia, “Haya maji yanatiririka kuelekea nchi ya mashariki na kushuka mpaka Araba[b], ambapo huingia Baharini. Yanapomwagikia kwenye hiyo Bahari[c], maji yaliyoko humo huponywa na kuwa safi. 9Po pote mto huu uendapo kila kiumbe hai kinachoyaparamia hayo maji kitaishi, nako kutakuwa na samaki wengi mno, mara maji haya yafikapo huko. Maji hayo yatakuwa hai na kila kitu kitakachoishi kule mto uendako. 10Wavuvi watasimama kando ya bahari, kuanzia En-Gedi hadi En-Eglaimu huko patakuwa mahali pa kutandaza nyavu za kuvulia samaki. Samaki watakuwa wa aina nyingi, kama samaki wa Bahari Kuu[d]. 11Lakini madimbwi yake na mabwawa yake hayatakuwa na maji yanayofaa kunywa, bali yatabakia kuwa maji ya chumvi. 12Miti ya matunda ya kila aina itaota kwenye kingo zote mbili za huu mto. Majani yake hayatanyauka wala haitaacha kuwa na matunda katika matawi yake. Kila mwezi kutakuwa na matunda, kwa sababu maji yatokayo patakatifu yanaitiririkia. Matunda yake yatakuwa chakula na majani yake yatakuwa dawa.’’

Mipaka Mipya Ya Nchi

13“Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Hii ndiyo mipaka ambayo kwayo mtagawanya hiyo nchi kuwa urithi miongoni mwa hayo makabila kumi na mawili ya Israeli, pamoja na mafungu mawili ya Yosefu. 14Mtagawa kwa usawa miongoni mwao. Kwa sababu niliapa kwa mkono ulioinuliwa kuwapa baba zenu, nchi hii itakuwa urithi wenu.

15“Huu ndio utakuwa mpaka wa hiyo nchi:

“Upande wa kaskazini utaanzia Bahari Kuu kwa njia ya Hethloni kupitia Lebo Hamathi hadi maingilio ya Sedadi. 16Berotha na Sibraimu (ambao uko kwenye mpaka kati ya Dameski na Hamathi,) hadi kufikia Haser-Hatikoni, ambao uko katika mpaka wa Haurani. 17Hivyo mpaka utaendelea kuanzia Baharini hadi Hasari Enoni, ukiambaa na mpaka wa kaskazini wa Dameski, pamoja na mpaka wa Hamathi upande wa kaskazini. Huu utakuwa ndio mpaka wa kaskazini.

18“Upande wa mashariki mpaka utapita kati ya Haurani na Dameski, kuambaa Yordani na kati ya Gileadi na nchi ya Israeli, hadi Bahari ya Mashariki[e] na kufika Tamari. Huu utakuwa ndio mpaka wa mashariki.

19“Upande wa kusini utaanzia Tamari hadi kufikia maji ya Meriba Kadeshi, kisha utaambaa na kijito cha Misri hadi Bahari Kuu. Huu utakuwa ndio mpaka wa kusini.

20“Upande wa magharibi, Bahari Kuu itakuwa ndio mpaka hadi kwenye sehemu mkabala na Lebo Hamathi. Huu utakuwa ndio mpaka wa magharibi.

21“Mtagawanya nchi hii miongoni mwenu kufuatana na makabila ya Israeli. 22Mtaigawanya kuwa urithi kwa ajili yenu na kwa ajili ya wageni wanaoishi miongoni mwenu na ambao wana watoto. Wao watakuwa kwenu kama wenyeji wazawa wa Israeli, pamoja na ninyi watagawiwa urithi miongoni mwa makabila ya Israeli. 23Katika kabila lo lote mgeni atakapoishi hapo ndipo mtakapompatia urithi wake,” asema BWANA Mwenyezi.

Mgawanyo Wa Nchi

48 “Haya ndiyo majina ya makabila na sehemu zao: Kwenye mpaka wa kaskazini, Dani atakuwa na sehemu moja, mpaka huo utafuata barabara ya Hethloni hadi Lebo Hamathi, Hasari Enoni hata mpaka wa kaskazini wa Dameski karibu na Hamathi utakuwa sehemu ya huo mpaka wake kuanzia upande wa mashariki hadi upande wa magharibi.

2“Asheri atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Dani kuanzia mashariki hadi upande wa magharibi.

3“Naftali atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Asheri kuanzia mashariki hadi magharibi.

4“Manase atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Naftali kuanzia mashariki hadi magharibi

5“Efraimu atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Manase kuanzia mashariki hadi magharibi.

6“Reubeni atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Efraimu kuanzia mashariki hadi magharibi.

b8 Araba hapa ina maana Bonde la Jordani.
c8 Bahari hapa ina maana ya Bahari ya Bahari ya chumvi.
d10 Bahari Kuu hapa ina maana Bahari ya Mediterania.
e18 Bahari ya Mashariki hapa ina maana ya Bahari ya Chumvi.

7"Yuda atakuwa na sehemu moja, itapakana
na nchi ya Reubeni kuanzia mashariki hadi
magharibi.
8"Kupakana na nchi ya Yuda kuanzia
mashariki mpaka magharibi itakuwa ndiyo
sehemu utakayoitoa ili kuwa toleo maalum.
Itakuwa na upana wa dhiraa 25,000[a] na urefu
wake kuanzia mashariki mpaka magharibi
utakuwa ule ule wa sehemu moja ya kabila,
mahali patakatifu patakuwa katikati ya eneo hilo.
9"Hiyo sehemu maalum mtakayotoa kwa
BWANA itakuwa na urefu wa dhiraa 25,000 na
upana wa dhiraa 10,000[b] 10Hii itakuwa ni
sehemu takatifu kwa ajili ya makuhani. Itakuwa
na urefu wa dhiraa 25,000 upande wa kaskazini,
upana wa dhiraa 10,000 upande wa magharibi,
dhiraa 10,000 upande wa mashariki na urefu wa
dhiraa 25,000 upande wa kusini. Katikati yake
patakuwa mahali patakatifu pa BWANA. 11Hii
itakuwa kwa ajili ya makuhani waliowekwa
wakfu, Wasadoki, ambao walikuwa waaminifu
katika kunitumikia nao hawakupotoka kama
Walawi walivyofanya wakati Waisraeli
walipopotoka. 12Itakuwa toleo maalum kwao
kutoka katika sehemu takatifu ya nchi, yaani,
sehemu takatifu sana, inayopakana na nch ya
Walawi.
13"Kando ya nchi ya makuhani, Walawi
watakuwa na mgao wa urefu wa dhiraa 25,000
na upana wa dhiraa 10,000. Urefu wake
utakuwa jumla dhiraa 25,000 na upana wa
dhiraa 10,000. 14Hawataruhusiwa kuuza wala
kuibadilisha hata mojawapo. Hii ndiyo sehemu
nzuri ya nchi kuliko nyingine zote, hivyo
haitakuwa mikononi mwa watu wengine, kwa
sababu ni takatifu kwa BWANA.
15"Eneo linalobaki lenye upana wa dhiraa
5,000[c] na urefu wa dhiraa 25,000, litakuwa kwa
ajili ya matumizi ya kawaida ya mji, kwa ajili ya
ujenzi wa nyumba na malisho. Mji utakuwa
katikati yake 16nao utakuwa na vipimo hivi:
upande wa kaskazini dhiraa 4,500[d], upande wa
kusini dhiraa 4,500, upande wa mashariki dhiraa
4,500 na upande wa magharibi dhiraa 4,500.
17Sehemu ya malisho kwa ajili ya mji itakuwa na
eneo la dhiraa 250[e] upande wa kaskazini,
dhiraa 250 upande wa kusini, dhiraa 250 upande
wa mashariki na dhiraa 250 upande wa
magharibi. 18Eneo linalobaki, linalopakana na
sehemu takatifu likiwa na urefu sawa nalo,
litakuwa dhiraa 10,000 upande wa mashariki na
dhiraa 10,000 upande wa magharibi. Mazao
yake yatawapa watumishi wa mji chakula.
19Watumishi wa mji wanaolima shamba hili
watatoka katika makabila yote ya Israeli. 20Eneo
lote la hiyo sehemu litakuwa mraba, yaani,
dhiraa 25,000 kila upande. Kama toleo maalum
mtatenga sehemu takatifu, pamoja na milki ya
mji.
21"Eneo linalobaki pande zote za eneo
linalofanya sehemu takatifu na milki ya mji
litakuwa mali ya mkuu atawalaye. Eneo hili
litaenea upande wa mashariki kuanzia kwenye
dhiraa 25,000 za sehemu takatifu hadi mpaka
wa mashariki na kuelekea upande wa magharibi
kuanzia kwenye dhiraa 25,000 hadi mpaka wa
magharibi. Maeneo yote haya mawili
yanayoenda sambamba na urefu wa shemu za
makabila yatakuwa ya mkuu anayetawala, na
sehemu ile takatifu pamoja na mahali patakatifu
pa hekalu itakuwa katikati yake. 22Kwa hiyo milki
ya Walawi na milki ya mji vitakuwa katikati ya
eneo lile ambalo ni mali ya mkuu anayetawala.
Eneo la mkuu anayetawala litakuwa kati ya
mpaka wa Yuda na mpaka wa Benyamini.
23"Kuhusu makabila yaliyobaki: Benyamini
atakuwa na sehemu moja, itakayoanzia upande
wa mashariki hadi upande wa magharibi.
24"Simeoni atakuwa na sehemu moja,
itakayopakana na nchi ya Benyamini kuanzia
mashariki hadi magharibi.
25"Isakari atakuwa na sehemu moja,
itakayopakana na nchi ya Simeoni kuanzia
mashariki hadi magharibi.
26"Zabuloni atakuwa na sehemu moja,
itakayopakana na nchi ya Isakari kuanzia
mashariki hadi magharibi.
27"Gadi atakuwa na sehemu moja,
itakayopakana na nchi ya Zabuloni kuanzia
mashariki hadi magharibi.
28"Mpaka wa kusini wa Gadi utapita kusini
kuanzia Tamari hadi maji ya Meriba Kadeshi,
kisha kupitia upande wa kijito cha Misri hadi
Bahari Kuu[f].
29"Hii ndiyo nchi mtakayogawanya kuwa
urithi kwa makabila ya Israeli, nazo zitakuwa
sehemu zao," asema BWANA Mwenyezi.

Malango Ya Mji

30"Haya yatakuwa ndiyo malango ya mji ya
kutokea: Kuanzia upande wa kaskazini, ambayo

a[8] Dhiraa 25,000 ni sawa na kilomita 11.25.
b[9] Dhiraa 10,000 ni sawa na kilomita 4.5.
c[15] Dhiraa 5,000 ni sawa na kilomita 2.25.
d[16] Dhiraa 4,500 ni sawa na kilomita 2.025
e[17] Dhiraa 250 ni sawa na mita 112.5

f[28] Bahari Kuu hapa ina maana Bahari ya Mediterania.

urefu wake ni dhiraa 4,500, utakuwa na malango
matatu, 31malango hayo ya mji yatapewa majina
ya makabila ya Israeli. Malango hayo matatu ya
upande wa kaskazini moja litakuwa lango la
Reubeni, lango la Yuda na lango la Lawi.

32"Upande wa mashariki, wenye urefu wa
dhiraa 4,500, utakuwa na malango matatu:
lango la Yosefu, lango la Benyamini na lango la
Dani.

33"Upande wa kusini, wenye urefu wa dhiraa
4,500, utakuwa na malango matatu: lango la
Simeoni, lango la Isakari na lango la Zabuloni.

34"Upande wa magharibi, wenye urefu wa
dhiraa 4,500, utakuwa na malango matatu:
lango la Gadi, lango la Asheri na lango la Naftali.

35"Urefu wote kuzunguka utakuwa dhiraa
18,000[g]. Jina la mji kuanzia wakati huo na
kuendelea litakuwa:

BWANA YUPO HAPA."

g35 Dhiraa 18,000 ni sawa na kilomita 8.1.

DANIELI

Utangulizi

Kitabu chote tangu mwanzo hadi mwisho kinaelezea habari za Danieli na wenzake Shadraki, Meshaki na Abednego pamoja na ufunuo kutoka kwa Mungu uliokuja kwa Danieli kwa njia ya ndoto na maono katika maisha yake (606 - 530 K.K). Danieli na wenzake walichukuliwa kutoka Yerusalemu mwaka 606 K.K kwenda uhamishoni huko Babeli na wakawekwa katika jumba la mfalme wa Babeli. Baada ya kutafsiri na kufafanua ndoto ya mfalme, alipewa madaraka makubwa.

Katika sura sita za mwisho, Danieli anaelezea maono yake kuhusu kushinda na kushindwa kwa falme za dunia na hatimaye kuja ufalme usio na mwisho.

Wasomi wengi wachambuzi wanakiona kitabu hiki kama si halisi bali wanakihesabu kama cha kujifanya na kwamba kimeandikwa mwaka 164 K.K. Hoja yao inategemea zaidi kule kukosekana kwa usahihi wa kihistoria, kumbukumbu za matukio yaliyotokea wakati wa Danieli na lugha iliyotumika hudhaniwa kuwa ni ya baadaye kuliko ile ya wakati wa Danieli. Hoja kama hizo hazipaswi kudhuru au kuathiri tarehe za mapokeo za kitabu hiki cha Danieli. Kwa kukisoma kwa uangalifu wasomi wengi wamejibu hoja hizi na imeonekana kwamba hakuna sababu ya kukataa kwamba kitabu hiki hakikuandikwa na Danieli katika karne ya sita.

Kikihesabiwa kuanzia karne hiyo ya sita kina nabii nyingi mahsusi. Katika ile sanamu Danieli aliyoiona, Nebukdneza anaainishwa kuwa ndiye kile kichwa cha dhahabu au mtawala wa kwanza wa ufalme mkubwa, uliofanikiwa sana *(2:38).*Yule kondoo dume anaainishwa kama mfalme wa Umedi na Uajemi na yule beberu mwenye nywele nyingi kama mfalme wa Uyunani *(8:20-21).* Zaidi ya huu uainisho maalumu, tafsiri za ndoto na maono vinaashiria matukio mengi ambayo yatatimizwa tu katika ule Ufalme wa milele utakaposimamishwa.Kwa wale wanaoamini unabii wa kitabu hiki na uhalisi wake kwamba unakubalika , yale yaliyotabiriwa humo hayawapi shida.

Haya yakichukuliwa kama kumbukumbu za Danieli, kitabu hiki kinatoa habari za Danieli wakati wa utumishi wake wa muda mrefu katika tawala za Babeli na za Uajemi. Akiwa amechukuliwa mateka kutoka Yerusalemu kwenda kwenye jumba la mfalme huko Babeli, Danieli alipandishwa na kupewa wajibu wa juu baada ya kumwambia Nebukadneza ndoto yake na tafsiri yake. Katika muongo wa mwisho wa maisha yake, Danieli alipata funuo kadha wa kadha kutoka kwa Mungu zilizowiana na ndoto ya Nebukadneza zikionyesha kuinuka na kuangaka kwa falme za dunia zilizostawi ambazo hatimaye zinafikia mwisho wake kwa kusimamishwa Ufalme wa milele. Danieli kama Myahudi mcha Mungu, aliyekuwa mwombaji na kusoma Maandiko, kwa kiwango kikubwa sana alikuwa anahusika na watu wake Israeli. Hata hivyo, alihakikishiwa kwamba wangefanywa imara tena.

Wazo

Kuelezea habari za Wayahudi waliokuwa mateka lakini wenye imani na walioonyesha jinsi Mungu anavyoweza kuokoa wale wanaomtumaini na kusudio lo lote baya akionyesha uweza Wake kwamba ndiye anayetawala mbingu na nchi na kwamba falme zote za wanadamu ziko chini Yake.

Mwandishi

Danieli ambaye maana ya jina lake ni “Mungu ni mwamuzi (hakimu) wangu,” ndiye mwandishi.

Mahali

Babeli. Huko alitumikia serikali kwa miaka 60 wakati wa utawala wa Nebukadneza, Belshaza, Dario na Koreshi.

Tarehe

Mnamo mwaka 605- 530 K.K.

Kusudi

Aliandika kitabu hiki wakati Wayahudi walipokuwa utumwani ili kuwatia watu moyo waendelee kumwamini Mungu ambaye ndiye anayetawala historia yote.

Mambo Muhimu

Maono ya Danieli *(sura ya 8-12)* yanaonyesha mpango wa Mungu kwa vizazi vyote pamoja na kutabiri wazi wazi kuhusu Masiya.

Wahusika Wakuu

Danieli, Shadraki, Meshaki, Abednego, Nebukadneza, Belshaza na Dario.

Mgawanyo

- Matukio wakati wa utawala wa mfalme Nebukadneza. (1:1-4:37)
- Maandishi ukutani. (5:1-30)
- Danieli katika tundu la simba. (5:31-6:28)
- Maono wakati wa utawala wa Belshaza. (7:1-8:27)
- Ndoto ya Danieli na majuma sabini. (9:1-27)
- Mafunuo ya mwisho ya Danieli. (10:1-12:13)

Mafunzo Ya Danieli Huko Babeli

1 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuja akazingira Yerusalemu kwa jeshi. 2Bwana akamtia Yehoyakimu mfalme wa Yuda mkononi mwa Nebukadneza pamoja na baadhi ya vyombo kutoka katika hekalu la Mungu. Hivi akavichukua hadi kwenye hekalu la mungu wake huko Shinari naye akaviweka katika nyumba ya hazina ya mungu wake.

3Kisha mfalme akamwagiza Ashpenazi, mkuu wa maafisa wa jumba lake la kifalme, kumletea baadhi ya Waisraeli kutoka jamaa ya kifalme na kutoka watu mashuhuri, 4vijana wanaume wasio na dosari mwilini, wenye sura nzuri, wanaoonyesha ujuzi katika kila elimu, wenye ufahamu mzuri, wepesi kuelewa, na waliofuzu kuhudumu katika jumba la kifalme. Alikuwa awafundishe lugha na maandiko ya Wakaldayo. 5Mfalme akawaagizia kiasi cha chakula na divai ya kila siku kutoka katika meza ya mfalme. Walikuwa wafundishwe kwa miaka mitatu, hatimaye waingie kwenye utumishi wa mfalme.

6Miongoni mwa hawa vijana baadhi walikuwa kutoka Yuda: Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria. 7Mkuu wa maafisa akawapa majina mapya, Danieli akamwita Belteshaza, Hanania akamwita Shadraki, Mishaeli akamwita Meshaki na Azaria akamwita Abednego.

8Lakini Danieli alikusudia kuwa hatajitia unajisi kwa chakula cha kifalme na divai, naye akamwomba mkuu wa maafisa ruhusa kwa ajili ya kutokujinajisi kwa njia hii. 9Basi Mungu alikuwa amemfanya huyo mkuu wa maafisa kuonyesha upendeleo na huruma kwa Danieli, 10lakini huyo mkuu wa maafisa akamwambia Danieli, "Ninamwogopa bwana wangu mfalme, aliyeagizia chakula na kinywaji chenu. Kwa nini aone nyuso zenu ni mbaya kuliko za vijana rika lenu? Mfalme atakata kichwa changu kwa sababu yenu.''

11Ndipo Danieli akamwambia mlinzi aliyeteuliwa na huyo mkuu wa maafisa kuwasimamia Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria, 12"Tafadhali wajaribu watumishi wako kwa siku kumi. Usitupe cho chote ila nafaka na mboga za majani[a] tule na maji ya kunywa. 13Ndipo ulinganishe kuonekana kwetu na vijana wanaokula chakula cha kifalme, ukawatendee watumishi wako kulingana na unachoona.'' 14Basi akakubali jambo hili akawajaribu kwa siku kumi.

15Mwisho wa zile siku kumi walionekana kuwa na afya na kunawiri zaidi kuliko ye yote kati ya wale vijana waliokula chakula cha kifalme. 16Hivyo mlinzi wao akaondoa chakula chao na divai yao waliopangiwa kula na kunywa akawapa nafaka na mboga za majani badala yake.

17Mungu akawapa hawa vijana waume wanne maarifa na ufahamu wa kila aina ya maandiko na elimu. Naye Danieli aliweza kufahamu maono na aina zote za ndoto.

18Mwisho wa muda uliowekwa na mfalme kuwaingiza kwake, mkuu wa maafisa akawaleta mbele ya mfalme Nebukadneza. 19Mfalme akazungumza nao, akaona hakuna aliyekuwa amelingana na Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria, hivyo wakaingia katika utumishi wa mfalme. 20Katika kila jambo la hekima na ufahamu kuhusu kile mfalme alichowauliza, aliwaona bora mara kumi zaidi kuliko waganga na wasihiri wote katika ufalme wake wote.

21Naye Danieli akabaki huko mpaka mwaka wa kwanza wa kutawala kwake Mfalme Koreshi.

Ndoto Ya Nebukadneza

2 Katika mwaka wa pili wa utawala wake, Nebukadneza aliota ndoto, akili yake ikasumbuka na hakuweza kulala. 2Hivyo mfalme akawaita waganga, wasihiri, wachawi na wanajimu ili wamwambie ndoto yake aliyokuwa ameota. Walipoingia ndani na kusimama mbele ya mfalme, 3akawaamba, ''Niliota ndoto inayonisumbua nami nataka nijue maana yake.''

4Ndipo wanajimu wakamjibu mfalme kwa lugha ya Kiaramu, ''Ee mfalme, uishi milele! Waambie watumishi wako hiyo ndoto, nasi tutaifasiri.''

5Mfalme akawajibu wanajimu, ''Nimeamua hivi kwa uthabiti, ikiwa hamtaniambia ndoto yangu ilikuwa ipi na kuifasiri, mtakatwa vipande vipande na nyumba zenu zitafanywa kuwa vifusi. 6Lakini mkiniambia ndoto yangu na kuielezea, mtapokea kwangu zawadi, tuzo na heshima kubwa. Basi niambieni ndoto yangu na mnifasirie.''

7Wakajibu kwa mara nyingine, ''Mfalme na awaambie watumishi wake ndoto yake, nasi tutaifasiri.''

8Ndipo mfalme akajibu, ''Nina hakika kuwa

a12 "Nafaka na mboga za majani" yaani "zeroimu" kwa Kiebrania ambavyo ni ngano, shayiri, jamii ya kunde- maharagwe, kunde, choroko nk

mnajaribu kuvuta muda, kwa sababu
mnatambua kuwa nimeamua hivi kwa uthabiti:
9Ikiwa hamtaniambia ndoto yangu, ipo adhabu
moja tu kwa ajili yenu. Mmefanya shauri
kuniambia habari za kunipotosha na mambo
maovu, mkitumaini kwamba hali itabadilika.
Hivyo basi, niambieni hiyo ndoto, nami nitajua
kuwa mwaweza kunifasiria.''
10Wanajimu wakamjibu mfalme, ''Hakuna
mtu duniani ambaye anaweza kufanya
analotaka mfalme! Vile vile hakuna mfalme hata
awe mkuu na mwenye uweza namna gani,
aliyeuliza kitu kama hicho kwa mganga au kwa
msihiri, wala kwa mnajimu ye yote.
11Anachouliza mfalme ni kigumu mno. Hakuna
ye yote awezaye kumfunulia mfalme isipokuwa
miungu, nao hawaishi miongoni mwa
wanadamu.''
12Jambo hili lilimkasirisha na
kumghadhibisha mfalme mno hata kuagiza
kuuawa kwa wenye hekima wote wa Babeli.
13Hivyo amri ikatolewa ya kuwaua wenye
hekima, nao watu wakatumwa kuwatafuta
Danieli na rafiki zake ili wawaue.
14Arioko, mkuu wa askari wa walinzi wa
mfalme, alikuwa amekwenda kuwaua watu
wenye hekima wa Babeli, Danieli akazungumza
naye kwa hekima na busara. 15Akamwuliza huyo
afisa wa mfalme, ''Kwa nini mfalme ametoa amri
kali hivyo?'' Ndipo Arioko akamweleza Danieli
jambo hilo. 16Katika jambo hili, Danieli
akamwendea mfalme akamwomba ampe muda,
ili aweze kumfasiria ile ndoto.
17Ndipo Danieli akarudi nyumbani kwake na
kuwaeleza rafiki zake Hanania, Meshaki na
Azaria jambo hilo. 18Aliwasihi waombe rehema
kutoka kwa Mungu wa mbingu kuhusu siri hii, ili
yeye na rafiki zake wasije wakauawa pamoja na
wenye hekima wengine wa Babeli. 19Wakati wa
usiku lile fumbo lilifunuliwa kwa Danieli katika
maono. Ndipo Danieli akamhimidi Mungu wa
mbinguni,
20na akasema:
"Lihimidiwe jina la Mungu milele na milele,
hekima na uweza ni vyake.
21Yeye hubadili nyakati na majira,
huwaweka wafalme na kuwaondoa.
Huwapa hekima wenye hekima
na maarifa wenye ufahamu.
22Hufunua siri na mambo yaliyofichika,
anajua yale yaliyo gizani,
nuru hukaa kwake.
23Ninakushukuru na kukuhimidi,
Ee Mungu wa baba zangu:
Umenipa hekima na uwezo,
umenijulisha kile tulichokuomba,
umetujulisha kujua ndoto ya mfalme.''

Danieli Aifasiri Ndoto

24Ndipo Danieli akamwendea Arioko,
ambaye mfalme alikuwa amemteua kuwaua
wenye hekima wa Babeli, akamwambia,
"Usiwauwe wenye hekima wa Babeli. Nipeleke
kwa mfalme, nami nitamfasiria ndoto yake.''
25Arioko akampeleka Danieli kwa mfalme
mara moja na kumwambia, "Nimempata mtu
miongoni mwa watu wa uhamisho kutoka Yuda
ambaye anaweza kumwambia mfalme ndoto
yake inamaanisha nini.''
26Mfalme akamwuliza Danieli (aliyeitwa pia
Belteshaza), "Je, unaweza kuniambia nilichoona
katika ndoto yangu na kuifasiri?''
27Danieli akajibu, "Hakuna mwenye hekima,
msihiri, mganga au mwaguzi anayeweza
kumweleza mfalme siri aliyouliza, 28lakini yuko
Mungu mbinguni afunuaye siri. Amemwonyesha
Mfalme Nebukadneza kitakachotokea siku
zijazo. Ndoto yako na maono yaliyopita akilini
mwako ulipokuwa umelala kitandani mwako ni
haya:
29"Ee mfalme, ulipokuwa umelala kitandani,
yalikujia mawazo kuhusu mambo yatakayotokea
baadaye, naye mfunuaji wa siri akakuonyesha ni
kitu gani kitakachotokea. 30Kwangu mimi, siri hii
imefunuliwa kwangu, si kwa sababu nina hekima
kubwa kuliko watu wengine wanaoishi, bali ni ili
wewe, Ee mfalme, upate kujua tafsiri na ili
uweze kuelewa kile kilichopita akilini mwako.
31Ee mfalme, ulitazama na mbele yako
ilisimama sanamu kubwa, kubwa mno kupita
kiasi, sanamu inayong'aa inayotisha kwa
kuonekana kwake. 32Kichwa cha ile sanamu
kilikuwa kimetengenezwa kwa dhahabu safi,
kifua chake na mikono yake vilikuwa vya fedha,
tumbo lake na mapaja yake vilikuwa vya shaba,
33miguu yake ilikuwa ya chuma, kwa sehemu
nyayo zake zilikuwa chuma na sehemu nyingine
zilikuwa udongo wa mfinyanzi uliochomwa.
34Ulipokuwa unaangalia, jiwe lilikatwa, lakini si
kwa mikono ya mwanadamu. Lile jiwe liliipiga ile
sanamu kwenye nyayo zake za chuma na
udongo wa mfinyanzi na kuivunja. 35Ndipo ile
chuma, ule udongo wa mfinyanzi, ile shaba, ile
fedha na ile dhahabu vikavunjika vipande
vipande kwa wakati mmoja na kuwa kama
makapi katika sakafu ya kupuria nafaka wakati

wa kiangazi. Upepo ukavipeperusha bila kuacha hata alama. Lakini lile jiwe lililoipiga ile sanamu likawa mlima mkubwa mno na kuijaza dunia yote.

36Hii ndiyo iliyokuwa ndoto, nasi sasa tutamfasiria mfalme. 37Ee mfalme, wewe ni mfalme wa wafalme. Mungu wa mbinguni amekupa wewe utawala, uweza, nguvu na utukufu, 38mikononi mwako amewaweka wanadamu, wanyama wa kondeni na ndege wa angani. Po pote waishipo amekufanya wewe kuwa mtawala juu yao wote. Wewe ndiye kile kichwa cha dhahabu.

39"Baada yako, ufalme mwingine utainuka, ulio dhaifu kuliko wako. Baadaye, utafuata ufalme wa tatu, ule wa shaba, utatawala juu ya dunia yote. 40Hatimaye, kutakuweko na ufalme wa nne, wenye nguvu kama chuma, kwa maana chuma huvunja na kupondaponda kila kitu, kama vile chuma ivunjavyo vitu vipande vipande, ndivyo ufalme huo utakavyopondaponda na kuvunjavunja nyingine zote. 41Kama vile ulivyoona kuwa kwa sehemu nyayo na vidole vilikuwa vya udongo wa mfinyanzi uliochomwa na kwa sehemu nyingine chuma, hivyo huu utakuwa ufalme uliogawanyikagawanyika, hata hivyo kutakuwa na baadhi zenye nguvu za chuma ndani yake, kama vile ulivyoona chuma imechanganywa na udongo wa mfinyanzi. 42Kama vile vidole vyake vya miguu vilikuwa kwa sehemu chuma na sehemu udongo wa mfinyanzi, hivyo ufalme huo kwa sehemu utakuwa na nguvu na kwa sehemu udhaifu. 43Kama vile ulivyoona chuma kikiwa kimechanganyikana na udongo wa mfinyanzi uliochomwa, ndivyo watu watakavyokuwa mchanganyiko wala hawatabaki kuwa wameungana tena kama vile chuma kisivyoweza kuchanganyikana na udongo wa mfinyanzi.

44"Katika siku za wafalme hao, Mungu wa mbinguni atauweka ufalme ambao kamwe hautaangamizwa, wala hautaachiwa taifa jingine. Utaziponda zile falme zote na kuzikomesha, bali wenyewe utadumu milele. 45Hii ndiyo maana ya maono ya jiwe lililochongwa kutoka mlimani, lakini si kwa mikono ya mwanadamu, lile jiwe ambalo lilivunja chuma, shaba, udongo wa mfanyanzi, fedha na dhahabu vipande vipande.

"Mungu Mkuu amemwonyesha mfalme kile kitakachotokea wakati ujao. Ndoto hii ni ya kweli na tafsiri yake ni ya kuaminika.''

46Ndipo Mfalme Nebukadneza akaanguka kifudifudi mbele ya Danieli kumpa heshima na kuagiza kwamba wamtolee Danieli sadaka na uvumba. 47Mfalme akamwambia Danieli, "Hakika Mungu wako ni Mungu wa miungu na Bwana wa wafalme na mfunuaji wa siri zote, kwa maana umeweza kufunua siri hii.''

48Ndipo mfalme akamweka Danieli kwenye nafasi ya juu na kumpa zawadi nyingi tele. Akamfanya kuwa mtawala wa jimbo lote la Babeli na kumweka kuwa mkuu wa wote wenye hekima. 49Zaidi ya hayo, kwa ombi la Danieli mfalme akawateuwa Shadraki, Meshaki na Abednego kuwa wasimamizi wa jimbo la Babeli, huku Danieli akibaki katika ukumbi wa kifalme.

Sanamu Ya Dhahabu Na Moto Mkali

3 Mfalme Nebukadneza alitengeneza sanamu ya dhahabu, yenye kimo cha dhiraa sitini[a] na upana wake dhiraa sita, akaisimamisha kwenye tambarare ya Dura katika jimbo la nchi ya Babeli. 2Kisha mfalme akaita maliwali, wasimamizi, watawala, washauri, watunza hazina, waamuzi, mahakimu na maafisa wengine wote wa jimbo kuja kuizindua sanamu ambayo mfalme Nebukadneza alikuwa ameisimamisha. 3Basi maliwali, wasimamizi, watawala, washauri, watunza hazina, waamuzi, mahakimu na maafisa wengine wa jimbo walikusanyika kwa ajili ya kuizindua sanamu ile ambayo mfalme alikuwa ameisimamisha, nao wakasimama mbele ya hiyo sanamu.

4Ndipo mpiga mbiu akatangaza kwa sauti kubwa, kusema, ''Enyi watu wa kabila zote, mataifa na watu wa kila lugha, hili ndilo mnaloamriwa kulifanya: 5Mara mtakaposikia sauti ya baragumu, filimbi, marimba, zeze, kinubi, zumari na aina zote za sauti za ala za uimbaji, lazima mwanguke chini na kuabudu sanamu ya dhahabu ambayo mfalme Nebukadneza ameisimamisha. 6Mtu ye yote ambaye hataanguka chini na kuiabudu sanamu hiyo, atatupwa saa iyo hiyo ndani ya tanuru iwakayo moto.''

7Kwa hiyo, mara waliposikia sauti ya baragumu, filimbi, kinubi, zeze, kinubi na aina zote za ala za uimbaji, watu wa kabila zote, mataifa na watu wa kila lugha wakaanguka chini

a[1] Dhiraa sitini ni sawa na mita 27.
Dhiraa sita ni sawa na mita 2.7.
Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45.

na kuiabudu ile sanamu ya dhahabu ambayo
mfalme Nebukadneza alikuwa ameisimamisha.
8Wakati huo baadhi ya Wakaldayo
walijitokeza na kuwashtaki Wayahudi.
9Wakamwambia mfalme Nebukadneza, "Ee
mfalme, uishi milele! 10Ee mfalme, umetoa amri
kwamba kila mmoja atakayesikia sauti ya
baragumu, filimbi, marimba, zeze, kinubi, zumari
na aina zote za ala za uimbaji lazima aanguke
chini na kuiabudu ile sanamu ya dhahabu, 11na
kwamba ye yote ambaye hataanguka chini na
kuiabudu atatupwa saa iyo hiyo ndani ya tanuru
liwakalo moto. 12Lakini wako baadhi ya
Wayahudi ambao umewaweka juu ya mambo ya
jimbo la Babeli: yaani, Shadraki, Meshaki na
Abednego, ambao hawakujali wewe, Ee mfalme.
Hawaitumikii miungu yako wala kuiabudu ile
sanamu ya dhahabu uliyoisimamisha.''
13Mfalme Nebukadneza akiwa amekasirika
na mwenye ghadhabu kali, akawaita Shadraki,
Meshaki na Abednego. Hivyo watu hawa
wakaletwa mbele ya mfalme, 14naye
Nebukadneza akawauliza, "Je, ni kweli kwamba
wewe Shadraki, Meshaki na Abednego
hamuitumikii miungu yangu wala kuiabudu
sanamu ya dhahabu niliyoisimamisha? 15Basi
wakati mtakaposikia sauti ya baragumu, filimbi,
marimba, zeze, kinubi, zumari na aina zote za
ala za uimbaji, kama mtakuwa tayari kusujudu
na kuiabudu hiyo sanamu niliyoitengeneza,
vema sana. Lakini kama hamtaiabudu,
mtatupwa saa iyo hiyo ndani ya tanuru iwakayo
moto. Naye ni mungu yupi atakayeweza
kuwaokoa ninyi, kutoka katika mkono wangu?''
16Shadraki, Meshaki na Abednego
wakamjibu mfalme, "Ee Nebukadneza, hatuhitaji
kujitetea wenyewe mbele zako kuhusu jambo
hili, 17ikiwa tutatupwa ndani ya tanuru iwakayo
moto, Mungu tunayemtumikia anaweza
kutuokoa na moto, naye atatuokoa kutoka
mkononi mwako, Ee mfalme. 18Lakini hata ikiwa
hatatuokoa, Ee mfalme, tunataka ufahamu
kwamba, hatutaitumikia miungu yako wala
kuiabudu sanamu ya dhahabu uliyoisimamisha.''
19Ndipo Nebukadneza akawa na ghadhabu
kali sana kwa Shadraki, Meshaki na Abednego,
nayo nia yake ikabadilika juu yao. Akaagiza
tanuru ichochewe moto mara saba kuliko
kawaida yake 20na kuwaamuru baadhi ya askari
wake wenye nguvu kuliko wengine wote katika
jeshi lake kuwafunga Shadraki, Meshaki na
Abednego na kuwatupa ndani ya tanuru iwakayo
moto. 21Hivyo watu hawa, walifungwa na
kutupwa ndani ya tanuru iwakayo moto wakiwa
wamevaa majoho yao, suruali, vilemba na nguo
zao nyingine. 22Amri ya mfalme ilikuwa ya
haraka sana na tanuru ilikuwa na moto mkali
kiasi kwamba miali ya moto iliwaua wale askari
waliowachukua Shadraki, Meshaki na
Abednego. 23Watu hawa watatu, wakiwa
wamefungwa kwa uthabiti sana, walianguka
ndani ya tanuru iwakayo moto.
24Ndipo mfalme Nebukadneza akashangaa
akainuka kwa haraka na kuwauliza washauri
wake, "Je, hawakuwa watu watatu ambao
tuliwafunga na kuwatupa ndani ya moto?''
Washauri wakajibu, "Hakika, Ee mfalme.''
25Mfalme akasema, "Tazama! Naona watu
wanne wakitembeatembea ndani ya moto,
hawakufungwa na hawakudhurika, naye mtu
yule wanne anaonekana kama mwana wa
miungu.''
26Ndipo Nebukadneza akaukaribia mdomo
wa ile tanuru iwakayo moto na kupaza sauti,
"Shadraki, Meshaki na Abednego, watumishi wa
Mungu Aliye Juu Sana, tokeni! Njoni huku!''
Ndipo Shadraki, Meshaki na Abednego
wakatoka ndani ya moto. 27Nao maliwali,
wasimamizi, watawala na washauri wa kifalme
wakakusanyika kuwazunguka. Waliona kwamba
moto haukudhuru miili yao, wala unywele wa
vichwa vyao haukuungua, majoho yao
hayakuungua, wala hapakuwepo na harufu ya
moto kwenye miili yao.
28Ndipo Nebukadneza akasema, "Ahimidiwe
Mungu wa Shadraki, Meshaki na Abednego,
ambaye amemtuma malaika wake na kuwaokoa
watumishi wake. Walimtumaini na kutoogopa
amri ya mfalme nao wakawa tayari kufa kuliko
kutumikia au kuabudu mungu mwingine ye yote
isipokuwa Mungu wao. 29Kwa hiyo ninaamuru
kwamba watu wa taifa lo lote au lugha yo yote
watakaosema kitu cho chote dhidi ya Mungu wa
Shadraki, Meshaki na Abednego wakatwe
vipande vipande na nyumba zao zifanywe kuwa
malundo ya kokoto, kwa maana hakuna mungu
mwingine awezaye kuokoa namna hii."
30Kisha mfalme akawapandisha vyeo
Shadraki, Meshaki na Abednego katika jimbo la
Babeli.

Ndoto Ya Nebukadneza Ya Mti

4 Mfalme Nebukadneza,

Kwa kabila za watu, mataifa na watu wa kila
lugha, wanaoishi katika ulimwengu wote:

Amani na mafanikio yawe kwenu!

2Ni furaha yangu kuwaambia kuhusu ishara ya miujiza na maajabu ambayo Mungu Aliye Juu Sana amenifanyia.

3Tazama jinsi ishara zake zilivyo kuu,
jinsi maajabu yake yalivyo na nguvu!
Ufalme wake ni ufalme wa milele,
enzi yake hudumu kutoka kizazi hadi kizazi.

4Mimi, Nebukadneza, nilikuwa nyumbani katika jumba langu la kifalme, nikiwa ninaishi kwa raha na hali ya kufanikiwa . 5Niliota ndoto iliyoniogopesha. Nilipokuwa nimelala kitandani mwangu, njozi na maono yaliyopita akilini mwangu vilinitisha. 6Hivyo nikaagiza kwamba watu wote wenye hekima wa Babeli waletwe mbele yangu kunifasiria ndoto yangu. 7Walipokuja waganga, wasihiri, wanajimu na waaguzi, niliwaambia ndoto yangu, lakini hawakuweza kunifasiria. 8Mwishoni, Danieli alikuja mbele yangu nikamweleza hiyo ndoto. (Danieli anaitwa Belteshaza, kwa jina la mungu wangu, nayo Roho ya Miungu Mitakatifu inakaa ndani yake.)

9Nilisema, “Belteshaza, mkuu wa waganga, ninajua kuwa Roho ya Miungu Mitakatifu iko ndani yako, wala hakuna siri iliyo ngumu kwako. Hii ndiyo ndoto yangu, nifasirie. 10Haya ndiyo maono niliyoona nilipokuwa nimelala kitandani mwangu: Nilitazama, na mbele yangu ulisimama mti katikati ya nchi. Ulikuwa mrefu sana. 11Mti ule ulikua ukawa mkubwa na wenye nguvu, nayo ncha yake ikagusa anga, ulionekana mpaka miisho ya dunia. 12Majani yake yalikuwa ya kupendeza, matunda yake yalikuwa mengi, juu yake kulikuwa na chakula kwa ajili ya wote. Chini ya kivuli chake wanyama wa kondeni walipata hifadhi na ndege wa angani waliishi katika matawi yake. Kila kiumbe kililishwa kutokana na mti huo.

13Katika maono niliyoyaona nikiwa nimelala kitandani mwangu, nilitazama, mbele yangu alikuwepo mlinzi aliye mtakatifu, akishuka kutoka mbinguni. 14Akaita kwa sauti kubwa: ‘Kateni mti huu, yafyekeni matawi yake, yaondoeni majani na kuyatawanya matunda yake. Wanyama na wakimbie kutoka chini yake na ndege wakimbie kutoka katika matawi yake. 15Lakini acheni kisiki chake na mizizi, kikiwa kimefungwa kwa chuma na shaba, kibaki ardhini, kwenye majani ya kondeni.

Mwacheni aloweshwe na umande wa mbinguni, naye aachwe aishi pamoja na wanyama miongoni mwa mimea ya dunia. 16Akili yake na ibadilishwe kutoka ile ya mwanadamu na apewe akili ya mnyama, mpaka nyakati saba zipite juu yake.

17Uamuzi huu umetangazwa na walinzi, hukumu hii imetangazwa na watakatifu, ili walio hai wajue kuwa Aliye Juu Sana ndiye anayetawala juu ya falme zote za wanadamu, naye humpa ye yote amtakaye na kumtawaza juu yake hata yeye aliye mnyonge sana miongoni mwa wanadamu.

18Hii ndiyo niliyopata mimi, mfalme Nebukadneza. Sasa Belteshaza, niambie maana yake, kwa maana hakuna hata mmoja wa wenye hekima katika ufalme wangu anayeweza kunifasiria. Bali wewe waweza, kwa sababu Roho ya Miungu Mitakatifu imo ndani yako.

Danieli Anafasiri Ndoto

19Ndipo Danieli (aliyeitwa pia Belteshaza) alipofadhaika sana kwa kitambo, nayo awazo yake yakamtia hofu. Basi mfalme akasema, “Belteshaza, usiruhusu ndoto wala maana yake kukutia hofu.’’

Belteshaza akamjibu, “Bwana wangu, laiti ndoto hii ingehusu adui zako na maana yake iwahusu watesi wako! 20Mti uliouona, uliokua ukawa mkubwa na wenye nguvu, nayo ncha yake ikigusa anga na kuonekana duniani kote, 21ukiwa na majani ya kupendeza na matunda mengi, ukitoa chakula kwa wote, ukiwapa hifadhi wanyama wa kondeni na kuwa mahali pa viota katika matawi yake kwa ajili ya ndege wa angani, 22Ee mfalme, wewe ndiwe ule mti! Umekuwa mkubwa na mwenye nguvu, ukuu wako umekua mpaka kufika juu angani, nayo mamlaka yako yameenea mpaka miisho ya dunia.23Ee mfalme, wewe ulimwona mlinzi,aliye mtakatifu, akishuka kutoka mbinguni na kusema, ‘Ukateni mti na kuuangamiza,lakini kiacheni kisiki kikiwa kimefungwa kwachuma na shaba, kwenye

majani ya kondeni, wakati mizizi yake inabaki ardhini.Mwacheni aloweshwe na umande wa mbinguni, mwacheni aishi kama wanyamapori mpaka nyakati saba zipite juu yake.

24"Ee mfalme, hii ndiyo tafsiri, hii ni amri ya Aliye Juu Sana aliyoitoa dhidi ya bwana wangu mfalme: 25Wewe utafukuzwa mbali na wanadamu, nawe utaishi pamoja na wanyama pori, utakula manyasi kama ng'ombe na kuloana kwa umande wa mbinguni. Nyakati saba zitapita juu yako, mpaka utakapokubali kuwa Yeye Aliye Juu Sana ndiye anayetawala juu ya falme za wanadamu, naye humtawaza ye yote amtakaye. 26Amri ya kuacha kisiki pamoja na mizizi yake inamaanisha kwamba ufalme wako utarejezwa kwako utakapokubali kwamba Mbingu ndizo zitawalazo. 27Kwa hiyo, Ee mfalme, uwe radhi kupokea shauri langu: Acha dhambi zako kwa kutenda yaliyo haki, ukaache uovu wako uwe na huruma kwa walioonewa. Hivyo itawezekana baada ya hayo mafanikio yako yakaendelea.''

Ndoto Inatimia

28Haya yote yalimpata mfalme Nebukadneza. 29Miezi kumi na miwili baadaye, mfalme alipokuwa akitembea juu ya paa la jumba la kifalme la Babeli, 30alisema, "Je, huu si Babeli mji mkuu nilioujenga kama makao ya kifalme, kwa uwezo wangu mkubwa na kwa ajili ya utukufu wa enzi yangu?''

31Maneno yalikuwa bado katika midomo yake wakati sauti ilipokuja kutoka mbinguni, ikisema, "Mfalme Nebukadneza, hiki ndicho kilichoamriwa kwa ajili yako: Mamlaka yako ya kifalme yameondolewa kutoka kwako. 32Utafukuzwa mbali na wanadamu ukaishi pamoja na wanyama pori, utakula manyasi kama ng'ombe. Nyakati saba zitapita juu yako, mpaka utakapokubali kuwa Yeye Aliye Juu Sana ndiye anayetawala juu ya falme za wanadamu, naye humtawaza ye yote amtakaye.''

33Papo hapo yale yaliyokuwa yamesemwa kuhusu Nebukadneza yakatimia. Alifukuzwa mbali na wanadamu, akala majani kama ng'ombe. Mwili wake ulileweshwa kwa umande wa mbinguni mpaka nywele zake zikakua kama manyoya ya tai na kucha zake kama makucha ya ndege.

34Mwisho wa huo wakati, mimi Nebukadneza, niliinua macho yangu kuelekea mbinguni, nazo fahamu zangu zikanirudia. Ndipo nikamsifu Yeye Aliye Juu Sana, nikamheshimu na kumhimidi Yeye aishiye milele.

Utawala wake ni utawala wa milele,
ufalme wake hudumu kizazi na kizazi.
35Mataifa yote ya dunia
yanahesabiwa kuwa si kitu.
Hufanya kama atakavyo
kwa majeshi ya mbinguni na kwa
mataifa ya dunia.
Hakuna anayeweza kuuzuia mkono
wake
au kumwambia, "Umefanya nini
Wewe?''

36Wakati huo huo fahamu zangu ziliponirudia, heshima yangu na fahari yangu nikarudishiwa kwa ajili ya utukufu wa ufalme wangu. Washauri wangu na wakuu wangu walikuja kunitafuta, nami nikarudishiwa kwenye kiti changu cha ufalme hata nikawa mkuu kuliko mwanzoni. 37Basi mimi, Nebukadneza, humhimidi, humtukuza na kumsifu Mfalme wa mbinguni, kwa sababu kila kitu afanyacho ni haki na njia zake zote ni adili. Nao waendao kwa kiburi anaweza kuwashusha.

Maandishi Ukutani

5 Mfalme Belshaza alifanya karamu kubwa kwa ajili ya maelfu ya wakuu wake na akanywa mvinyo pamoja nao. 2Wakati Belshaza alipokuwa akinywa mvinyo wake, aliamuru viletwe vile vikombe vya dhahabu na fedha ambavyo Nebukadneza baba yake alikuwa amevichukua kutoka hekaluni huko Yerusalemu, ili mfalme na wakuu wake, wake zake na masuria wake waweze kuvinywea. 3Kwa hiyo wakavileta vile vikombe vya dhahabu ambavyo vilikuwa vimechukuliwa kutoka katika hekalu la Mungu huko Yerusalemu, naye mfalme na wakuu wake, wake zake na masuria wake wakavinywea. 4Walipokuwa wakinywa mvinyo, wakaisifu miungu ya dhahabu, ya fedha, ya shaba, ya chuma, ya miti na ya mawe.

5Ghafula vidole vya kitanga cha mwanadamu vilitokea na kuandika juu ya ukuta,

karibu na kinara cha taa ndani ya jumba la
mfalme. Mfalme akatazama kitanga kilivyokuwa
kikiandika. 6Uso wa mfalme ukageuka rangi
naye aliogopa sana kiasi kwamba magoti yake
yaligongana na miguu yake ikalegea.
7Mfalme akawaita wasihiri, wanajimu na
waganga waletwe, naye akawaambia hawa
wenye hekima wa Babeli, "Ye yote asomaye
maandishi haya na kuniambia maana yake,
atavikwa nguo za zambarau na kuvikwa mkufu
wa dhahabu shingoni mwake, naye atafanywa
mtawala wa tatu kutoka juu katika ufalme.''
8Ndipo watu wote wa mfalme wenye hekima
wakaingia, lakini hawakuweza kusoma yale
maandishi wala kumwambia mfalme maana
yake. 9Basi mfalme Belshaza akazidi kujawa na
hofu na uso wake ukageuka rangi zaidi. Wakuu
wake wakapigwa na bumbuazi.
10Malkia[a] aliposikia sauti za mfalme na
wakuu wake alikuja akaingia katika ukumbi wa
karamu. Akasema, "Ee mfalme, uishi milele.
Usishtuke! Usibadilike rangi kiasi hicho! 11Yuko
mtu katika ufalme wako ambaye ana Roho ya
Miungu Mitakatifu ndani yake. Wakati wa baba
yako, mtu huyo alionekana kuwa na ufahamu,
akili na hekima kama ile ya miungu. Mfalme
Nebukadneza baba yako, yaani nasema mfalme
baba yako, alimteuwa kuwa mkuu wa waganga,
wasihiri, wanajimu na waaguzi. 12Mtu huyu
Danieli, ambaye mfalme alimwita Beltheshaza,
alionekana kuwa na akili nyepesi, maarifa na
ufahamu, pia uwezo wa kufasiri ndoto, kueleza
mafumbo na kutatua matatizo magumu. Mwite
Danieli, naye atakuambia maana ya haya
maandishi.''
13Hivyo Danieli akaletwa mbele ya mfalme,
naye mfalme akamwuliza, "Je, wewe ndiwe
Danieli, mmoja wa watu wa uhamisho
walioletwa na mfalme baba yangu kutoka
Uyahudi? 14Nimesikia kwamba Roho ya Miungu
iko ndani yako na kwamba una ufahamu, akili na
hekima ya pekee. 15Watu wenye hekima na
wasihiri waliletwa mbele yangu ili kusoma
maandishi haya na kuniambia maana yake,
lakini hawakuweza kunifafanulia. 16Basi
nimesikia kwamba unaweza kutoa tafsiri na
kutatua matatizo magumu. Ikiwa unaweza
kusoma maandishi haya na kuniambia maana
yake, utavikwa nguo za zambarau na mkufu wa
dhahabu shingoni mwako, nawe utafanywa
mtawala wa tatu kutoka juu katika ufalme.''

17Ndipo Danieli akamjibu mfalme, "Waweza
kubaki na zawadi zako mwenyewe na kumpa
mtu mwingine ye yote zawadi zako. Hata hivyo
nitasoma maandishi kwa ajili ya mfalme na
kumwambia maana yake.
18Ee mfalme, Mungu Aliye Juu Sana alimpa
baba yako Nebukadneza utawala, ukuu, utukufu
na fahari. 19Kwa sababu ya nafasi ya juu
aliyompa baba yako, kabila zote za watu,
mataifa na watu wa kila lugha walimhofu na
kumwogopa. Wale ambao mfalme alitaka
kuwaua, aliwaua, wale aliotaka kuwaacha hai,
aliwaacha hai, wale aliotaka kuwapandisha
cheo, aliwapandisha, aliotaka kuwashusha,
aliwashusha. 20Lakini moyo wake ulipokuwa na
majivuno na kuwa mgumu kwa kiburi,
aliondolewa kutoka kwenye kiti chake cha
utawala cha kifalme na kuvuliwa utukufu wake.
21Akafukuzwa mbali na wanadamu na kupewa
akili ya mnyama, akaishi pamoja na punda-
mwitu, akala majani kama ng'ombe, nao mwili
wake ukaloweshwa kwa umande wa mbingu,
mpaka alipotambua kwamba Mungu Aliye Juu
Sana ndiye mtawala juu ya falme za wanadamu
na kwamba humtawaza juu yao ye yote
amtakaye.
22Lakini wewe mwanae, Ee Belshaza,
hukujinyenyekeza, ingawa ulifahamu haya yote.
23Badala yake, umejiinua dhidi ya Bwana wa
mbingu. Uliletewa vikombe vya hekalu lake,
nawe na wakuu wako, wake zako na masuria
wako mlivitumia kwa kunywea mvinyo. Ukaisifu
miungu ya fedha, ya dhahabu, ya shaba, ya
chuma, ya miti na ya mawe, miungu ambayo
haiwezi kuona au kusikia wala kufahamu. Lakini
hukumheshimu Mungu ambaye anaushikilia
uhai wako na njia zako zote mkononi mwake.
24Kwa hiyo ameutuma mkono ule ulioandika
maneno.
25Haya ndiyo maneno yaliyoandikwa:

MENE, MENE, TEKELI NA PERESI.

26"Hii ndiyo maana ya maneno haya:

Mene: Mungu amezihesabu siku za
utawala wako na kuukomesha.
27Tekeli: Wewe umepimwa katika mizani na
umeonekana umepungua.
28Peresi: Ufalme wako umegawanywa na
kupewa Wamedi na Waajemi.''

29Ndipo kwa amri ya Belshaza, Danieli

a10 "Malkia" hapa ina maana mama yake mfalme.

akavikwa nguo za zambarau, mkufu wa dhahabu shingoni, tena akatangazwa kuwa mtawala wa tatu kutoka juu katika ufalme.

30Usiku ule ule Belshaza, mfalme wa Babeli akauawa, 31naye Dario Mmedi akashika ufalme akiwa na miaka sitini na miwili.

Danieli Katika Tundu La Simba.

6 Ilimpendeza Dario kuteua maliwali 120 kutawala katika ufalme wake wote, 2pamoja na wasimamizi watatu juu yao, ambao mmoja wao alikuwa Danieli. Maliwali walitoa hesabu kwa hao wasimamizi ili mfalme asipate hasara. 3Basi Danieli alijidhihirisha mwenyewe, miongoni mwa wasimamizi na maliwali kwa sifa zake za kipekee hata mfalme akapanga kumweka juu ya ufalme wote. 4Kwa hili, wakuu na wasimamizi wakajaribu kutafuta sababu za kumshtaki Danieli kuhusu usimamizi
wake wa shughuli za serikali, lakini hawakuweza kufanikiwa. Hawakuweza kupata kosa kwake, kwa sababu alikuwa mwaminifu na wala hakupatikana na upotofu wala uzembe. 5Mwishoni watu hawa walisema, "Kamwe hatutapata msingi kwa ajili ya mashtaka dhidi ya mtu huyu Danieli isipokuwa kile kinachohusiana na sheria ya Mungu wake.''

6Basi wasimamizi na maliwali wakaingia kwa mfalme kama kikundi wakasema, "Ee Mfalme Dario, uishi milele! 7Wasimamizi wa kifalme, wasaidizi, maliwali, washauri na watawala wote wamekubaliana kwamba mfalme atoe sheria na kukazia amri kuwa ye yote atakayemwomba Mungu ye yote au mwanadamu katika muda huu wa siku thelathini zijazo, isipokuwa kwako wewe, Ee mfalme, atatupwa ndani ya tundu la simba. 8Sasa, Ee mfalme, toa amri na uiandike ili kwamba isiweze kubadilishwa, kwa kulingana na sheria za Wamedi na Waajemi, ambazo haziwezi kubatilishwa." 9Hivyo Mfalme Dario akaiweka amri hiyo katika maandishi.

10Ikawa Danieli alipofahamu kuwa amri ile imetangazwa, alikwenda nyumbani kwenye chumba chake cha ghorofani ambako madirisha yalifunguka kuelekea Yerusalemu. Mara tatu kwa siku akapiga magoti na kuomba, akimshukuru Mungu wake, kama alivyokuwa akifanya mwanzoni. 11Ndipo watu hawa wakamwendea kama kikundi na kumkuta Danieli anaomba na kumsihi Mungu kwa ajili ya msaada. 12Basi wakaenda kwa mfalme na kusema naye kuhusu amri ya kifalme: "Je, hukutangaza amri kwamba kwa muda huu wa siku thelathini zijazo mtu ye yote ambaye atamwomba mungu au mwanadamu ye yote isipokuwa wewe, Ee mfalme, angetupwa ndani ya tundu la simba?

Mfalme akajibu, "Amri ndivyo ilivyo, kulingana na sheria za Wamedi na Waajemi, ambazo haziwezi kutanguka.''

13Ndipo wakamwambia mfalme, "Danieli, ambaye ni mmoja wa watu wa uhamisho kutoka Yuda hakuheshimu, Ee mfalme, wala hajali amri uliyoiweka kwa maandishi. Angalia anaomba mara tatu kwa siku.'' 14Wakati mfalme aliposikia hili, akahuzunishwa mno, akakusudia kumwokoa Danieli, naye akafanya kila jitihada ya kumwokoa hadi jua likatua.

15Ndipo wale watu wakamwendea mfalme kama kikundi na kumwambia, ''Ee mfalme, kumbuka kwamba kulingana na sheria ya Wamedi na Waajemi hakuna amri wala sheria ambayo mfalme ameitoa inayoweza kubadilishwa.''

16Basi mfalme akatoa amri, nao wakamleta Danieli wakamtupa ndani ya tundu la simba. Mfalme akamwambia Danieli, ''Mungu wako unayemtumikia daima na akuokoe!''

17Jiwe likaletwa na kuwekwa kwenye mdomo wa tundu, naye mfalme akalitia muhuri kwa pete yake mwenyewe pamoja na kwa pete za wakuu wake, ili kwamba hali ya Danieli isiweze kubadilishwa. 18Kisha mfalme akarudi kwenye jumba lake la kifalme na usiku kucha hakula chakula wala kutumia viburudisho alivyoletewa. Wala hakuweza kulala.

19Mapema alfajiri mfalme akaondoka na kuharakisha kwenda kwenye tundu la simba. 20Wakati alipokaribia lile tundu, alimwita Danieli kwa sauti ya uchungu, "Danieli, mtumishi wa Mungu aliye hai, je, Mungu wako unayemtumikia daima, ameweza kukuokoa na simba hawa?''

21Danieli akajibu, "Ee mfalme, uishi milele! 22Mungu wangu alimtuma malaika wake, naye akafunga vinywa vya hawa simba. Hawajanidhuru, kwa sababu nilionekana sina hatia mbele zake. Wala kamwe sijafanya jambo lo lote baya mbele yako, Ee mfalme.''

23Mfalme akafurahi mno naye akatoa amri Danieli atolewe kwenye lile tundu. Danieli alipotolewa katika lile tundu, hakukutwa na jeraha lo lote, kwa sababu alikuwa amemtumaini Mungu wake.

24Kwa amri ya mfalme wale watu waliokuwa wamemshtaki Danieli kwa uongo waliletwa na

kutupwa ndani ya ya lile tundu la simba, pamoja
na wake zao na watoto wao. Nao kabla
hawajafika chini kwenye sakafu ya lile tundu,
simba wakawakamata na kusaga mifupa yao
yote.
25Kisha mfalme Dario akawaandikia kabila
zote za watu, mataifa na watu wa kila lugha
katika nchi yote:

"Ninyi na mstawi sana!

26"Natoa amri hii kwamba katika kila sehemu
ya ufalme wangu lazima watu wamwogope na
kumheshimu Mungu wa Danieli.

"Kwa maana Yeye ni Mungu aliye hai
naye hudumu milele,
ufalme wake hautaangamizwa,
nao utawala wake kamwe hauna
mwisho.
27Huponya na kuokoa:
hufanya ishara na maajabu
mbinguni na duniani.
Amemponya Danieli
kutoka katika nguvu za simba.''

28Hivyo Danieli akastawi wakati wa utawala
wa Dario na utawala wa Koreshi Mwajemi.

Ndoto Ya Danieli Ya Wanyama Wanne

7 Katika mwaka wa kwanza wa kutawala
kwake Belshaza mfalme wa Babeli,
Danieli aliota ndoto, nayo maono yakapita katika
akili yake alipokuwa amelala kitandani mwake.
Akayaandika mambo aliyoyaona katika ndoto
yake.
2Danieli akasema: "Katika maono yangu
usiku nilitazama, mbele yangu kulikuwepo na
upepo kutoka pande nne za mbinguni zikivuruga
bahari kuu. 3Wanyama wakubwa wanne, kila
mmoja tofauti na mwenzake, wakajitokeza
kutoka baharini.
4Mnyama wa kwanza alifanana na simba,
naye alikuwa na mabawa kama ya tai.
Nikatazama mpaka mabawa yake
yalipong'olewa naye akainuliwa katika nchi
akasimama kwa miguu miwili kama
mwanadamu, naye akapewa moyo wa
binadamu.
5Hapo mbele yangu kulikuwa na mnyama
wa pili, ambaye alionekana kama dubu. Upande
wake mmoja ulikuwa umeinuka, alikuwa na
mbavu tatu katika kinywa chake kati ya meno
yake. Akaambiwa, 'Amka, ule nyama mpaka
ushibe!'
6Baada ya huyo, nilitazama, mbele yangu
kulikuwa na mnyama mwingine, aliyefanana na
chui. Juu ya mgongo wake alikuwa na mabawa
manne kama yale ya ndege. Mnyama huyu
alikuwa na vichwa vinne, naye akapewa
mamlaka ya kutawala.
7Baada ya huyo, katika maono yangu usiku
nilitazama, mbele yangu kulikuwa na mnyama
wa nne, mwenye kutisha na kuogofya tena
mwenye nguvu nyingi. Alikuwa na meno
makubwa ya chuma, akapondaponda na
kuangamiza wahanga wake na kukanyaga chini
ya nyayo zake cho chote kilichosalia. Alikuwa
tofauti na wanyama wote waliotangulia, naye
alikuwa na pembe kumi.
8Wakati nilipokuwa ninafikiri kuhusu pembe
hizo, mbele yangu kulikuwa na pembe nyingine,
ambayo ni ndogo, ikajitokeza miongoni mwa zile
kumi, pembe tatu za mwanzoni ziling'olewa ili
kuipa nafasi hiyo ndogo. Pembe hii ilikuwa na
macho kama ya mwanadamu na mdomo
ulionena kwa majivuno.
9"Nilipokuwa ninaendelea kutazama,

"viti vya enzi vikawekwa na Mzee wa Siku
akaketi.
Mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji,
nywele za kichwa chake zilikuwa
nyeupe kama sufu.
Kiti chake cha enzi kilikuwa kinawaka kwa
miali ya moto.
nayo magurudumu yake yote yalikuwa
yanawaka moto.
10Mto wa moto ulikuwa unatiririka,
ukipita mbele yake.
Maelfu elfu wakamhudumia,
kumi elfu mara kumi elfu wakasimama
mbele zake.
Mahakama ikakaa ili kuhukumu
na vitabu vikafunguliwa.

11Kisha nikaendelea kutazama kwa sababu
ya yale maneno ya majivuno yaliyosemwa na ile
pembe. Nikaendelea kuangalia mpaka yule
mnyama alipochinjwa na mwili wake
ukaharibiwa na kutupwa katika ule moto
unaowaka. 12(Wanyama wengine walikuwa
wamevuliwa mamlaka yao, lakini waliruhusiwa
kuishi kwa muda fulani.)
13Katika maono yangu ya usiku nilitazama,
mbele yangu nikamwona anayefanana na

mwanadamu, akija pamoja na mawingu ya mbinguni. Akamkaribia huyo Mzee wa Siku na akaongozwa mbele zake. 14Akapewa mamlaka, utukufu na ufalme wenye nguvu, watu, kabila zote za mataifa na watu wa kila lugha wakamwabudu. Utawala wake ni utawala wa milele ambao hautapita, nao ufalme wake ni ule ambao kamwe hautaangamizwa.

Tafsiri Ya Ndoto

15Mimi, Danieli, nilipata mahangaiko rohoni, nayo maono yale yaliyopita ndani ya akili zangu yalinisumbua. 16Nikamkaribia mmoja wa wale waliosimama pale na kumwuliza maana halisi ya haya yote.

Basi akaniambia na kunipa tafsiri ya vitu hivi: 17'Hao wanyama wakubwa wanne ni falme nne zitakazoinuka duniani. 18Lakini watakatifu wa Yeye Aliye Juu Sana watapokea ufalme na kuumiliki milele, naam, milele na milele.'

19Kisha nilitaka kufahamu maana ya kweli ya mnyama yule wa nne, ambaye alikuwa tofauti na wale wengine wote tena wa kutisha mwenye meno ya chuma na makucha ya shaba, mnyama ambaye alipondaponda na kuangamiza wahanga wake na kukanyaga cho chote kilichosalia. 20Pia mimi nilitaka kujua kuhusu zile pembe kumi juu ya kichwa chake na pia kuhusu ile pembe nyingine iliyojitokeza, ambayo mbele yake zile tatu za mwanzoni zilianguka, ile pembe ambayo ilionekana kuvutia macho zaidi kuliko zile nyingine na ambayo ilikuwa na macho na kinywa kilichonena kwa majivuno. 21Nilipoendelea kutazama, pembe hii ilikuwa inapigana vita dhidi ya watakatifu na kuwashinda, 22mpaka huyo Mzee wa Siku alipokuja na kutamka hukumu kwa kuwapa ushindi watakatifu wa Yeye Aliye Juu Sana, na wakati ukawadia walipomiliki ufalme.

23Alinipa maelezo haya: 'Mnyama wa nne ni ufalme wa nne ambao utatokea duniani. Utakuwa tofauti na falme nyingine zote nao utaharibu dunia nzima, ukiikanyaga chini na kuipondaponda. 24Zile pembe kumi ni wafalme kumi watakaotokana na ufalme huu. Baada yao mfalme mwingine atainuka, ambaye atakuwa tofauti na wale waliotangulia, naye atawaangusha wafalme watatu. 25Atanena maneno kinyume cha Aliye Juu Sana na kuwaonea watakatifu wake Yeye Aliye Juu Sana, huku akijaribu kubadili sikukuu zao takatifu pamoja na sheria. Watakatifu watatiwa chini ya mamlaka yake kwa wakati, nyakati mbili na nusu wakati[a].

26' "Lakini ndipo mahakama itakapokaa kuhukumu, nayo mamlaka yake yataondolewa na kuangamizwa kabisa milele. 27Ndipo ufalme, mamlaka na ukuu wa falme chini ya mbingu yote utakabidhiwa kwa watakatifu, watu wa Yeye Aliye Juu Sana. Ufalme wake utakuwa ufalme wa milele, nao watawala wote watamwabudu na kumtii Yeye.'

28''Huu ndio mwisho wa jambo lile. Mimi Danieli nilitaabika sana katika mawazo yangu, nao uso wangu ukabadilika, lakini nililiweka jambo hilo kuwa siri moyoni mwangu.''

Maono Ya Danieli Ya Kondoo Mume Na Beberu

8 Katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake mfalme Belshaza, mimi Danieli, nilipata maono, baada ya maono ambayo yalikuwa yamenitokea. 2Katika maono yangu mimi nilijiona nikiwa ndani ya ngome ya Shushani katika jimbo la Elamu, katika maono nilikuwa kando ya mto Ulai[a]. 3Nikatazama juu, hapo mbele yangu kulikuwa na kondoo mume mwenye pembe mbili, akiwa amesimama kando ya mto, pembe zake zilikuwa ndefu. Pembe moja ilikuwa ndefu kuliko hiyo nyingine lakini iliendelea kukua baadaye. 4Nikamtazama yule kondoo alivyokuwa akishambulia kuelekea magharibi, kaskazini na kusini. Hakuna mnyama ye yote aliyeweza kusimama dhidi yake, wala hakuna aliyeweza kuokoa kutoka katika nguvu zake. Alifanya kama atakavyo naye akawa mkuu.

5Nilipokuwa ninatafakari hili, ghafula beberu mwenye pembe moja kubwa sana katikati ya macho yake alikuja kutoka magharibi, akiruka kasi juu ya dunia yote bila kugusa ardhi. 6Alikuja akimwelekea yule kondoo mume mwenye pembe mbili niliyemwona akisimama kando ya mto na kumshambulia kwa hasira nyingi. 7Nikamwona akimshambulia yule kondoo mume kwa hasira nyingi, akimpiga yule kondoo mume na kuvunja pembe zake mbili. Yule kondoo mume hakuwa na nguvu za kumzuia yule beberu, hivyo akamwangusha yule kondoo mume chini na kumkanyaga, wala hakuna aliyeweza kumwokoa yule kondoo mume kutoka katika nguvu za huyo beberu. 8Yule beberu

a25 "Wakati, nyakati mbili na nusu wakati, maana yake, "Mwaka mmoja, miaka miwili na nusu mwaka," yaani, miaka mitatu na nusu.

a2 "Mto Ulai" ni mfereji wa Euleus ambao unaigawa Shushani na Elymais. Sasa unaitwa mto Karuni.

akawa mkubwa sana lakini kwenye kilele cha nguvu zake ile pembe yake ndefu ilivunjika na mahali pake pakaota pembe nne kubwa kuelekea pande nne za dunia.

9Kutoka katika mojawapo ya zile pembe nne ambao ulianza ukiwa mdogo ukaongezeka nguvu kuelekea kusini na kuelekea mashariki na kuelekea Nchi ya Kupendeza. 10Pembe hiyo ikaendelea kukua hadi kufikia jeshi la mbinguni, nayo ikalitupa baadhi ya jeshi la vitu vya angani hapa chini duniani na kukanyaga juu yake. 11Pembe hiyo ikajikweza ili iwe kama Mkuu wa hilo jeshi, ikamwondolea dhabihu ya kila siku, napo mahali pake patakatifu pakashushwa chini. 12Kwa sababu ya uasi, jeshi la watakatifu na dhabihu za kila siku vikatiwa mikononi mwake. Ikafanikiwa katika kila kitu ilichofanya, nayo kweli ikatupwa chini.

13Kisha nikamsikia mtakatifu mmoja akizungumza na mtakatifu mwingine akamwambia, "Je, itachukuwa muda gani maono haya yatimie, yaani maono kuhusu dhabihu ya kila siku, uasi unaosababisha ukiwa kutwaliwa kwa mahali patakatifu na jeshi litakalokanyagwa chini ya nyayo?"

14Akaniambia, "Itachukuwa usiku 2,300, ndipo mahali patakatifu patawekwa wakfu tena.''

Tafsiri Ya Maono

15Mimi Danieli nilipokuwa ninaangalia maono na kujaribu kuelewa, mbele yangu alisimama mmoja anayefanana na mwanadamu. 16Kisha nikasikia sauti ya mwanadamu kutoka mto Ulai ikiita, "Gabrieli, mwambie mtu huyu maana ya maono haya."

17Alipokuwa akikaribia pale mahali nilipokuwa nimesimama, niliogopa nikaanguka kifudifudi, akaniambia, "Mwana wa mwanadamu, fahamu kuwa maono haya yanahusu siku za mwisho."

18Alipokuwa akinena nami, nilikuwa katika usingizi mzito, huku nimelala kifudifudi. Ndipo aliponigusa na kuniinua nikasimama kwa miguu yangu.

19Akaniambia, "Nitakuambia yale yatakayotokea baadaye katika wakati wa ghadhabu, kwa sababu maono haya yanahusu wakati wa mwisho ulioamriwa. 20Kondoo mume mwenye pembe mbili ambaye ulimwona anawakilisha wafalme wa Umedi na Uajemi. 21Yule beberu mwenye nywele nyingi ni mfalme wa Uyunani, nayo ile pembe ndefu katikati ya macho yake ni mfalme wa kwanza. 22Zile pembe nne zilizoota badala ya ile pembe iliyovunjika zinawakilisha falme nne ambazo zitatokea kutoka katika taifa lake lakini hakuna hata mmoja utakaokuwa na nguvu kama ule uliovunjika.

23Katika sehemu ya mwisho ya utawala wao, wakati waasi watakapokuwa waovu kabisa, atainuka mfalme mwenye uso mkali na stadi wa hila. 24Atakuwa na nguvu nyingi, lakini si kwa uwezo wake mwenyewe. Atasababisha uharibifu wa kutisha na atafanikiwa kwa cho chote anachofanya. Atawaangamiza watu maarufu na watu watakatifu. 25Atasababisha udanganyifu ustawi, naye atajihesabu mwenyewe kuwa bora. Wakati wajisikiapo kuwa wako salama, atawaangamiza wengi na kushindana na Mkuu wa wakuu. Lakini ataangamizwa, isipokuwa si kwa uwezo wa mwanadamu.

26"Maono kuhusu jioni na asubuhi ambayo umepewa ni kweli, lakini yatie muhuri maono haya, kwa maana yanahusu wakati mrefu ujao''.

27Mimi Danieli, nilikuwa nimechoka sana na nikalala nikiwa mgonjwa kwa siku kadhaa. Ndipo nikaamka nikaenda kwenye shughuli za mfalme. Nilifadhaishwa na maono, nami sikuweza kuyaelewa.

Maombi Ya Danieli

9 Katika mwaka wa kwanza wa kutawala kwake Dario mwana wa Ahasuero, (mzaliwa wa Umedi) ambaye alifanywa mtawala juu ya ufalme wa Babeli, 2katika mwaka wa kwanza wa kutawala kwake, mimi Danieli, nilielewa kutokana na Maandiko, kulingana na neno la BWANA alilopewa nabii Yeremia, kwamba ukiwa wa Yerusalemu ungetimizwa kwa miaka sabini. 3Kwa hiyo nikamgeukia BWANA na kumsihi katika maombi na dua, katika kufunga, kuvaa nguo ya gunia na kujipaka majivu.

4Nikamwomba BWANA Mungu wangu na kutubu:

> "Ee Bwana, Mungu mkuu na unayetisha, anayeshika agano lake la upendo kwao wanaompenda na kutii maagizo yake, 5tumetenda dhambi na kufanya mabaya. Tumekuwa waovu na tumeasi, tumegeuka mbali na maagizo yako na sheria zako. 6Hatukuwasikiliza watumishi wako manabii, ambao kwa jina lako walisema na wafalme wetu, wakuu wetu, baba zetu na watu wote wa nchi.

7"Bwana, wewe ni mwenye haki, lakini siku hii ya leo tumefunikwa na aibu, wanaume wa Yuda na watu wa Yerusalemu nayo Israeli yote, wote walio karibu na walio mbali, katika nchi zote ulikotutawanya kwa sababu ya sisi kukosa uaminifu kwako. 8Ee BWANA, sisi na wafalme wetu, wakuuwetu na baba zetu tumefunikwa na aibu kwa sababu tumefanya dhambi dhidi yako. 9BWANA wetu ni mwenye rehema na anayesamehe, hata ingawa tumefanya uasi dhidi yake, 10hatukumtii BWANA Mungu wetu wala kuzishika sheria alizotupakupitia kwa watumishi wake manabii.11Israeli yote imekosea sheria yako nakugeuka mbali, nao wamekataa kukutii.

"Kwa hiyo laana na viapo vya hukumu vilivyoandikwa katika Sheria ya Mose, mtumishi wa Mungu, vimemiminwa juu yetu, kwa sababu tumefanya dhambi dhidi yako. 12Umetimiza maneno uliyosema dhidi yetu na dhidi ya watawala wetu kwa kuleta maafa makubwa juu yetu. Chini ya mbingu yote kamwe hapajatendeka kitu kama kile kilichotendeka katika Yerusalemu. 13Kama vile ilivyoandikwa katika sheria ya Mose, misiba hii yote imekuja juu yetu, lakini hatujaomba fadhili kwa BWANA Mungu wetu kwa kugeuka kutoka katika dhambi zetu na kuwa wasikivu katika kweli yake. 14BWANA hakusita kuleta maafa juu yetu, kwa maana BWANA Mungu wetu ni mwenye haki katika kila afanyalo, lakini hata hivyo hatujamtii.

15"Sasa, Ee Bwana Mungu wetu, ambaye uliwatoa watu wako Misri kwa mkono wenye nguvu na ambaye umejifanyia jina linalodumu mpaka leo, tumetenda dhambi, tumefanya mabaya. 16Ee Bwana, wewe kwa kadiri ya matendo yako ya haki, ondoa hasira yako na ghadhabu yako juu ya Yerusalemu, mji wako, mlima wako mtakatifu. Dhambi zetu na maovu ya baba zetu yameifanya Yerusalemu na watu wako kitu cha kudharauliwa kwa wale wote wanaotuzunguka.

17Basi Mungu wetu, sasa sikia maombi na dua ya mtumishi wako. Ee Bwana, kwa ajili yako tuangalie kwa huruma kuhusu ukiwa wa mahali pako patakatifu. 18Ee Mungu, tega sikio na ukasikie, fumbua macho yako ukaone ukiwa wa mji ule wenye Jina lako. Hatukutolei maombi yetu kwa sababu sisi tuna haki, bali kwa sababu ya rehema zako nyingi. 19Ee Bwana, sikiliza! Ee Bwana, samehe! Ee Bwana, sikia na ukatende! Kwa ajili yako, Ee Mungu wangu, usikawie, kwa sababu mji wako na watu wako wanaitwa kwa Jina lako.''

Majuma Sabini

20Basi, nilipokuwa nikali nikinena na kuomba, nikiungama dhambi yangu na dhambi ya watu wangu Israeli na nikifanya maombi yangu kwa BWANA Mungu wangu kwa ajili ya mlima wake mtakatifu, 21wakati nilipokuwa bado katika maombi, Gabrieli, yule mtu niliyekuwa nimemwona katika maono hapo awali, alinijia kwa kasi karibia na wakati wa kutoa dhabihu ya jioni. 22Akanielimisha na kuniambia, "Danieli, sasa nimekuja kukupa akili na ufahamu. 23Mara ulipoanza kuomba, jibu lilitolewa, ambalo nimekuja kukupasha habari, kwa maana wewe unapendwa sana. Kwa hiyo, tafakari ujumbe huu na uelewe maono haya:

24Majuma sabini yameamriwa kwa ajili ya watu wako na kwa ajili ya mji wako mtakatifu ili kumaliza makosa, kukomesha dhambi, kufanya upatanisho kwa ajili ya uovu, kuleta haki ya milele, kutia muhuri maono na unabii pia kumtia mafuta yeye aliye mtakatifu sana.

25Ujue na kuelewa hili: Tangu kutolewa kwa amri ya kuutengeneza na kujenga upya Yerusalemu mpaka kuja kwa Mpakwa mafuta, aliye mtawala, kutakuweko majuma saba na majuma sitini na mawili. Barabara zitajengwa tena pamoja na mahandaki, lakini katika wakati wa taabu. 26Baada ya majuma sitini na mawili Mpakwa mafuta atakatiliwa mbali wala hatabakia na kitu. Watu wa mtawala atakayekuja watauharibu mji pamoja na mahali patakatifu. Mwisho utakuja kama mafuriko: Vita vitaendelea mpaka mwisho, nao ukiwa umeamriwa. 27Mtawala huyo atathibitisha agano na watu wengi kwa juma moja. Katikati ya juma hilo atakomesha dhabihu na sadaka. Mahali pa dhabihu katika hekalu atasimamisha chukizo la uharibifu, hadi mwisho ulioamuriwa utakapomiminwa juu yake yeye aletaye uharibifu.

Maono Ya Danieli Kuhusu Mtu

10 Katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake Koreshi mfalme wa Uajemi, Danieli (ambaye aliitwa Belteshaza) alipewa ufunuo. Ujumbe wake ulikuwa kweli nao ulihusu

vita vikubwa. Ufahamu wa ujumbe ulimjia katika maono.

2Wakati huo, mimi Danieli, nikaomboleza kwa majuma matatu. 3Sikula chakula kizuri, nyama wala divai havikugusa midomo yangu, nami sikujipaka mafuta kamwe mpaka majuma matatu yalipotimia.

4Kwenye siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa nimesimama kwenye ukingo wa mto mkubwa Hidekeli[a], 5nikatazama juu na mbele yangu alikuwapo mtu aliyevaa mavazi ya kitani na mshipi wa dhahabu safi kutoka Uzafi kiunoni mwake . 6Mwili wake ulikuwa kama kito cha zabarijadi safi, uso wake kama umeme wa radi, macho yake kama mwali wa moto, mikono yake na miguu yake kama mng'ao wa shaba iliyosuguliwa sana, nayo sauti yake kama ya umati mkubwa wa watu.

7Mimi Danieli, nilikuwa ni mimi peke yangu niliyeona hayo maono, watu waliokuwa pamoja nami hawakuyaona, lakini waligubikwa na hofu kuu wakakimbia na kujificha. 8Kwa hiyo niliachwa peke yangu, nikikodolea macho maono hayo makubwa, sikubakiwa na nguvu, rangi ya uso wangu ikabadilika kama aliyekufa, nikakosa nguvu. 9Kisha nikamsikia akisema, nami nilipokuwa nikimsikiliza, nikalala kifudifudi nikapatwa na usingizi mzito.

10Mkono ulinigusa, ukaninyanyua, nikapiga magoti na vitanga vyangu vikiwa vimeshika chini, huku nikiwa ningali bado ninatetemeka. 11Akasema, "Danieli, wewe mtu upendwaye sana, fikiri kwa makini maneno ninayokwenda kunena nawe sasa, simama wima, kwa maana sasa nimetumwa kwako.'' Naye aliposema nami haya, nikasimama nikitetemeka.

12Ndipo akaendelea kusema, "Danieli usiogope. Tangu siku ya kwanza ulipotia moyo wako ili kupata ufahamu na kujinyenyekeza mbele ya Mungu wako, maneno yako yalisikiwa, nami nimekuja kwa ajili ya kuitikia maneno yako. 13Lakini mkuu wa ufalme wa Uajemi alinizuia kwa siku ishirini na moja. Ndipo Mikaeli, mmoja wa hao wakuu, alikuja kunisaidia, kwa sababu nilikuwa nimezuiliwa huko na mfalme wa Uajemi. 14Sasa nimekuja kukueleza mambo yatakayowatokea watu wako wakati ujao, kwa maana maono hayo yanahusu wakati ambao haujaja bado.''

15Wakati alipokuwa akinieleza haya, nilisujudu uso wangu ukiwa umeelekea chini nikawa bubu. 16Ndipo mmoja aliyeonekana kama mwanadamu akanigusa midomo yangu, nami nikafungua kinywa changu, nikaanza kunena. Nikamwambia yule aliyesimama mbele yangu, "Nimepatwa na huzuni kubwa kwa sababu ya maono haya, bwana wangu, nimeishiwa nguvu. 17Bwana wangu, mimi mtumishi wako nitawezaje kuzungumza na wewe? Nguvu zangu zimeniishia hata ninashindwa kupumua.''

18Tena yule aliyeonekana kama mwanadamu akanigusa na kunitia nguvu. 19Akasema, "Ee mtu upendwaye sana, usiogope. Amani iwe kwako! Uwe na nguvu sasa, uwe na nguvu.''

Alipozungumza nami, nilipata nguvu nikasema, ''Nena, bwana wangu, kwa kuwa umenipa nguvu.

20Kwa hiyo akasema, ''Je, unajua kwa nini nimekujia? Sasa hivi nitarudi kupigana dhidi ya mkuu wa Uajemi, nami nikienda, mkuu wa Uyunani atakuja, 21lakini kwanza nitakuambia kile kilichoandikwa katika Kitabu cha Kweli. (Hakuna hata mmoja anayenisaidia dhidi yao isipokuwa Mikaeli, mkuu wako.)

11 Nami katika mwaka wa kwanza wa kutawala kwake Dario Mmedi, nilisimama kumsaidia na kumlinda.

Wafalme Wa Kusini Na Wa Kaskazini

2"Sasa basi, ninakuambia kweli: Wafalme watatu zaidi watatokea Uajemi, kisha atatokea mfalme wa nne, ambaye atakuwa tajiri sana kuliko wengine wote. Wakati atakapokuwa amekwisha kujipatia nguvu kwa utajiri wake, atamchochea kila mmoja dhidi ya ufalme wa Uyunani. 3Ndipo mfalme mwenye nguvu atatokea, ambaye atatawala kwa nguvu nyingi na kufanya anavyopenda. 4Baada ya kujitokeza, milki yake itavunjwa na kugawanyika katika pande nne za mbinguni. Hautakwenda kwa wazao wake, wala hautakuwa na nguvu alizoonyesha, kwa sababu milki yake itang'olewa na kupewa wengine.

5"Mfalme wa kusini atakuwa na nguvu, lakini mmoja wa majemedari wake atakuwa na nguvu zaidi kuliko mfalme, naye atatawala ufalme wake mwenyewe kwa nguvu nyingi. 6Baada ya miaka kadha wa kadha, wataungana. Binti wa mfalme wa kusini ataolewa kwa mfalme wa kaskazini ili kuimarisha mapatano, lakini huyo binti nguvu zake za ushawishi hazitadumu, vivyo hivyo na baba yake. Katika siku hizo

a4 "Hedekeli" ndio mto Tigris.

atafukuzwa, pamoja na hao wasindikizaji wake wa kifalme, watoto wake na ye yote aliyemuunga mkono.

7"Mmoja kutoka jamaa ya huyo binti atainuka na kuchukua nafasi yake. Huyo mtu atashambulia majeshi ya mfalme wa kaskazini na kuingia katika ngome yake, atapigana dhidi yao naye atashinda. 8Naye ataitwaa miungu yao, vinyago vyao vya chuma na vitu vyao vya thamani vya fedha na dhahabu na kuvichukua hadi Misri kama nyara za vita. Kwa miaka kadha wa kadha atamwacha mfalme wa kaskazini bila kumsumbua. 9Kisha mfalme wa kaskazini atashambulia kwa vita mfalme wa kusini lakini atarudi nyuma hadi kwenye nchi yake mwenyewe. 10Hata hivyo, wana wa mfalme wa kaskazini watajiandaa kwa vita na kukusanya jeshi kubwa, ambalo litafagia nchi kama mafuriko yasiyozuilika na kuendelea na vita hadi kwenye ngome ya mfalme wa kusini.

11"Kisha mfalme wa kusini atatoka kwa ghadhabu na kupigana dhidi ya mfalme wa kaskazini, ambaye ataunda jeshi kubwa, lakini litashindwa. 12Wakati jeshi litakapokuwa limechukuliwa, mfalme wa kusini atajawa na majivuno na atachinja maelfu mengi, hata hivyo hatabaki na ushindi. 13Kwa maana mfalme wa kaskazini atakusanya jeshi jingine, kubwa kuliko lile la kwanza, na baada ya miaka kadha wa kadha, atasonga mbele na jeshi kubwa mno lililoandaliwa vizuri.

14Katika nyakati hizo wengi watainuka dhidi ya mfalme wa Kusini. Watu wenye ghasia miongoni mwa watu wako mwenyewe wataasi ili kutimiza maono, lakini bila mafanikio. 15Ndipo mfalme wa Kaskazini atakuja na kuuzunguka mji kwa majeshi na kuuteka mji uliozungushiwa boma. Majeshi ya kusini yatakosa nguvu ya kuyazuia, naam, hata vikosi vyao vya askari vilivyo bora kuliko vingine, havitakuwa na nguvu ya kuwakabili. 16Huyo avamiaye nchi kwa vita atafanya apendavyo, hakuna ye yote atakayeweza kusimama mbele yake. Atajiimarisha mwenyewe katika Nchi ya kupendeza na atakuwa na uwezo wa kuiangamiza. 17Naye atafanya mipango kuja na nguvu za ufalme wake wote na kufanya mapatano ya amani na mfalme wa Kusini. Naye atamtoa binti yake aolewe naye ili kufanya mipango ya kuuangusha ufalme ndani kwa ndani, lakini mipango haitafanikiwa wala kumsaidia. 18Ndipo atabadili mwelekeo wake kuelekea nchi za pwani na ataziteka nyingi, lakini jemadari kutoka mahali pengine atakomesha ufidhuli wake na kurudisha ufidhuli wake juu yake. 19Baada ya hili atazigeukia ngome za nchi yake mwenyewe lakini atajikwaa na kuanguka, wala hataonekana tena.

20"Atakayetawala baada yake atamtuma mtoza ushuru ili kudumisha fahari ya kifalme. Hata hivyo, kwa miaka michache ataangamizwa, lakini si katika hasira wala katika vita.

21Atakayetawala baada yake atakuwa mtu wa kudharauliwa ambaye hajapewa heshima ya kifalme. Atauvamia ufalme wakati watu wake wanapojiona wako salama, naye atautwaa kwa hila. 22Ndipo jeshi kubwa litafagiliwa mbele yake, jeshi pamoja na mkuu wa agano wataangamizwa. 23Baada ya kufanya mapatano naye, atatenda kwa udanganyifu, pamoja na watu wachache tu ataingia madarakani. 24Wakati majimbo yaliyo tajiri sana yanapojiona salama, atayavamia naye atafanikisha kile ambacho baba zake wala babu zake hawakufanya. Atagawa nyara, mateka na utajiri miongoni mwa wafuasi wake. Atafanya hila ya kupindua miji yenye maboma, lakini kwa muda mfupi tu.

25"Pamoja na jeshi kubwa atachochea nguvu zake na ushujaa wake dhidi ya mfalme wa Kusini. Mfalme wa Kusini atafanya vita na jeshi lenye nguvu sana, lakini hataweza kusimama kwa sababu ya mashauri yaliyofanywa kwa hila dhidi yake. 26Wale wanaokula kutoka kwenye ruzuku za mfalme watajaribu kumwangamiza, jeshi lake litafagiliwa mbali, nao wengi watakufa vitani. 27Wafalme hawa wawili, mioyo yao ikiwa imekusudia mabaya wataketi kwenye meza moja na kudanganyana wao kwa wao, lakini pasipo faida, kwa sababu bado mwisho utakuja katika wakati ulioamuriwa. 28Mfalme wa Kaskazini atarudi katika nchi yake na utajiri mwingi, lakini atakuwa ameukaza moyo wake kinyume na agano takatifu. Atachukua hatua dhidi ya hilo agano na kisha atarudi katika nchi yake.

29"Katika wakati ulioamuriwa atavamia tena kusini, lakini wakati huu matokeo yake yatakuwa tofauti na yale ya wakati wa kwanza. 30Meli za nchi za Kitimu zitampinga, naye atavunjika moyo. Ndipo atageuka nyuma na kutoa wazi hasira yake dhidi ya agano takatifu. Atarudi na kuonyesha fadhili kwa wale waliachao agano takatifu.

31Majeshi yake yenye silaha yatainuka ili kunajisi ngome ya hekalu na kuondolea mbali

sadaka ya kuteketezwa ya kila siku. Ndipo watalisimamisha chukizo la uharibifu lisababishalo ukiwa. 32Kwa udanganyifu atapotosha wale walionajisi agano, lakini watu wanaomjua Mungu wao watampinga kwa uthabiti.

33Wale wenye hekima watawafundisha wengi, ingawa kwa kitambo watauawa kwa upanga au kuchomwa moto, au kukamatwa na kufanywa mateka. 34Watakapoanguka, watapokea msaada kidogo, nao wengi ambao si waaminifu wataungana nao. 35Baadhi ya wenye hekima watajikwaa, ili kwamba waweze kusafishwa, kutakaswa na kufanywa wasio na waa mpaka wakati wa mwisho, kwa maana bado litakuja kwa wakati ulioamuriwa.

Mfalme Ajikwezaye Mwenyewe

36Mfalme atafanya apendavyo. Atajikweza na kujitukuza mwenyewe kujihesabu mwenye nguvu zaidi juu ya kila mungu naye atasema vitu ambavyo havijasikiwa dhidi ya Mungu wa miungu. Atafanikiwa hadi wakati wa ghadhabu utimie, kwa maana kile kilichokusudiwa lazima kitokee. 37Hataonyesha heshima kwa miungu ya baba zake au kwa yule aliyetamaniwa na wanawake, wala hatajali mungu ye yote, bali atajikweza mwenyewe juu yao wote. 38Badala ya kuwajali hao miungu, ataheshimu mungu wa ngome, mungu ambaye hakujulikana na baba zake, atamheshimu kwa dhahabu na fedha, kwa vito vya thamani na zawadi za thamani kubwa. 39Atashambulia ngome zenye nguvu mno kwa msaada wa mungu wa kigeni naye atawaheshimu sana wale watakaomkubali yeye. Atawafanya watawala juu ya watu wengi na atagawa nchi kwa kulipia.

40"Katika wakati wa mwisho mfalme wa Kusini atapigana naye vita, naye mfalme wa Kaskazini atamshambulia kwa magari ya vita na askari wapanda farasi na idadi kubwa ya meli. Atavamia nchi nyingi na kukumba nchi hizo kama mafuriko. 41Pia ataivamia Nchi yakupendeza. Nchi nyingi zitapinduliwa, bali Edomu, Moabu na viongozi wa Amoni wataokolewa kutoka katika mkono wake. 42Atapanua mamlaka yake juu ya nchi nyingi, Misri haitaepuka. 43Atamiliki hazina za dhahabu, fedha na utajiri wote wa Misri, pamoja na Walibia na Wakushi kwa kujisalimisha. 44Lakini taarifa kutoka mashariki na kaskazini zitamshtua, naye ataondoka kwa ghadhabu nyingi ili kuangamiza na kuharibu kabisa wengi. 45Atasimika mahema yake ya kifalme kati ya bahari na mlima mtakatifu wa kupendeza. Hata hivyo, atafikia mwisho wake, wala hakuna ye yote atakayemsaidia.

Nyakati Za Mwisho

12 "Katika wakati huo Mikaeli, mtawala mkuu ambaye huwalinda watu wako, atainuka. Kutakuwako wakati wa taabu ambao haujatokea tangu mwanzo wa mataifa hadi wakati huo. Lakini wakati huo, watu wako, kila mmoja ambaye jina lake litakutwa limeandikwa kwenye kitabu, ataokolewa. 2Watu wengi ambao wamelala kwenye mavumbi wataamka, baadhi yao kwa uzima wa milele, wengine kwenye aibu na kudharauliwa milele. 3Wale wenye hekima watang'aa kama mwanga wa mbingu, nao wale ambao huwaongoza wengi kutenda haki, watang'aa kama nyota milele na milele. 4Lakini wewe Danieli, yafunge na kuyatia muhuri maneno ya kitabu hiki mpaka wakati wa mwisho. Wengi watakwenda huku na huko na maarifa yataongezeka."

5Ndipo mimi Danieli, nikaangalia, nako mbele yangu walisimama wengine wawili, mmoja katika ukingo huu wa mto na mwingine ukingo wa pili wa mto. 6Mmoja wao akasema na yule mtu aliyevaa nguo za kitani, aliyekuwa juu ya maji ya mto, "Je, itachukua muda gani kabla mambo haya ya kushangaza hayajatimizwa?"

7Kisha mtu yule aliyevaa nguo za kitani, aliyekuwa juu ya maji ya mto, akainua mkono wake wa kuume na mkono wake wa kushoto kuelekea mbinguni, nami nikamsikia akiapa kwa jina lake Yeye aishiye milele, akisema, "Itakuwa wakati, nyakati mbili na nusu wakati[a]. Nguvu za watu watakatifu zitakapokuwa zimevunjwa kabisa, ndipo mambo haya yote yatakapotimizwa."

8Nilisikia, lakini sikuelewa. Kwa hiyo nikauliza, "Bwana wangu, matokeo ya haya yote yatakuwa nini?"

9Akajibu, "Danieli, enenda zako, kwa sababu maneno haya yamefungwa na kutiwa muhuri mpaka wakati wa mwisho. 10Wengi watatakaswa na kuondolewa mawaa na kuwa safi, lakini waovu wataendelea kuwa waovu. Hakuna mmoja wa waovu atakayefahamu, lakini wale wenye hekima watafahamu.

---

a7 "Wakati, nyakati mbili na nusu wakati, maana yake, "Mwaka mmoja, miaka miwili na nusu mwaka," yaani, miaka mitatu na nusu.

11"Tangu wakati ule wa kukomeshwa dhabihu ya kila siku na kusimamishwa kwa chukizo la uharibifu kutakuweko siku 1,290. 12Amebarikiwa mtu yule atakayevumilia hadi kufikia mwisho wa hizo siku 1,335.

13"Kuhusu wewe, enenda zako mpaka mwisho. Utapumzika, nawe ndipo mwisho wa hizo siku utafufuka ili kuupokea urithi uliowekwa kwa ajili yako.''

Utangulizi

Hosea ambaye maana ya jina lake ni ‘‘wokovu,’’alikuwa mwana wa Beeri *(1:1)*Hakuna mambo mengi yanayofahamika kuhusu nabii isipokuwa machacheyasliyo katika wasifu wake kwenye kitabu hiki.. Nabii Hosea alikuwa mzaliwa wa ufalme wa kaskazini, yaani, Israeli, ambao yeye anauzungumzia pia kama Efraimu. (Majina mawili ya kwanza ya ufalme wa kaskazini) na kwa Samaria ambao ndio uliokuwa mji mkuu wa ufalme huo). Yawezekana kwamba alianza huduma yake kabla ya kifo cha mfalme Yeroboamu II ambaye alikufa mwaka 753 K.K. Huduma ya Hosea kwa ufalme wa kaskazini ilikaribiana sana na ile ya Amosi (nabii kutoka Yuda aliyetabiri kuhusu Israeli). Amosi na Hosea ndio manabii wawli pekee wa Agano la Kale ambao vitabu vyao viliandika kuhusu ufalme wa kaskazini na uangamivu wake ujao.

Hosea aliitwa na Mungu ili kutabiri juu ya matarajio yaliyoshindikana kabisa ya ufalme wa kaskazini (Israeli) katika kipindi chake cha mwisho cha zaidi ya miaka 30, kama Yeremia alivyokuwa akifanya kwa ufalme wa kusini (Yuda).Wakti Hosea alipoanza huduma yake katika miaka ya baadaye ya utawala wa Yeroboamu II, Isareli ilikuwa inafurahia ustawi wake wa kiuchumi na amani ya kisiasa iliyosababisha kuwepo kwa usalama pande zote. Mara baada ya kufa kwa Yeroboamu II mwaka 753 K.K., taifa lilianza kuharibika kwa haraka n a hatimaye kuangamia mnamo mwaka 722 K.K. Katika kipndi cha miaka 15 baada ya kifo chake, wafalme wane waliuawa, katika kipindi kingine cha miaka 15 Samaria iliteketezwa kwa moto, Waisraeli walipelekwa utumwani Ashuru na baadaye kutawanywa katika mataifa mbalimbali.

Wazo Kuu

Kiini cha ujumbe wa Hosea ni kuonyesha upendo wa Mungu kwa wenye dhambi, yaani, upendo wa Mngu kwa Israeli aliyegeuka na kumwacha Mungu. Ujumbe huu wa Hosea ulionekana kwa dhahiri katika maisha ya ndoa ya huyu nabii. Yale majina aliyowaita watoto wake watatu kwa kufuatana kulionyesha kule kuvunjika kwa uhusiano wa upendo wa Israeli kwa Mungu.Jina la mzaliwa wake wa kwanza wa kiume ”Yezreeli,”linaonyesha hukumu ya mfalme anayetawala, yaani Yeroboamu , aliyekuwa wa ukoo wa kifalme wa Yehu (2Wafalme 10:1-14).Jina la binti yake “Lo-ruhama” ambalo maana yake ni “Asiyehurumiwa,” likitoa ujumbe wa Mungu kwamba alikuwa anakaribia kuondoa huruma Yake kwa Israeli. “Lo-ami,” jina la mtoto wake wa tatu, linamaanisha “Sio watu wangu”, likiashiria Mungu kuwakataa Israeli watu Wake.

Kukosa uaminifu kwa Gomeri, mkewe Hosea, kunaonyesha ile hali ya kukengeuka kwa Israeli kutoka kwenye uhusiano wao wa agano na Mungu.Badala ya kuupokea kwa shukrani neema ya Mungu waliyopewa kwa kuwapatia baraka za vitu, Waisraeli walitumia mazao yao kutolea sanamu kafara. Dhuluma, rushwa, kuwaonea wengine, haya yote yanaonyesha udhaifu wa upendo wao kwa Mungu na kati ya wao kwa wao.

Mambo Muhimu

Hosea anaelezea hali ya taifa akitumia hali iliyojitokeza katika maisha ya kila siku: Mungu anafananishwa na mume, baba, simba, chui, dubu, umande, mvua, nondo, n.k. Israeli inafananishwa na mke aliyekosa uaminifu kwa mumewe, mtu mgonjwa, mzabibu, zabibu, mzeituni, mwanamke anayejifungua, jiko la kuokea, ukungu wa asubuhi, makapi, moshi n.k.

Mwandishi

Hosea mwana wa Beeri ("Hosea maana yake ni wokovu").

Mahali

Ufalme wa kaskazini (Israeli), ambao nabii anautaja kama Efraimu. Mji wake mkuu ulikuwa.Samaria.

Tarehe

715-710 K.K.

Wahusika Wakuu

Hosea, Gomeri, watoto wao.

Mgawanyo

- Maisha ya Hosea katika familia. (1:1-3:5)
- Hali ya dhambi ya Israeli. (4:1-6:3)
- Adhabu kwa ajili ya Israeli. (6:4-10:15)
- Hukumu ya Mungu na rehema Zake. (11:1-14:9)

1 Neno la BWANA lililomjia Hosea mwana wa Beeri wakati wa utawala wa Uzia, Yothamu, Ahazi na Hezekia, wafalme wa Yuda, wakati wa utawala wa Yeroboamu mwana wa Yekoashi mfalme wa Israeli:

Mke Wa Hosea Na Watoto

2Wakati BWANA alipoanza kuzungumza kupitia Hosea, BWANA alimwambia, "Nenda ukajitwalie mwanamke wa uzinzi na watoto wa uzinzi, kwa sababu nchi ina hatia ya uzinzi wa kupindukia kwa kumwacha BWANA." 3Kwa hiyo alimwoa Gomeri binti Diblaimu, naye akachukua mimba na kumzalia Hosea mwana.

4Kisha BWANA akamwambia Hosea, "Mwite Yezreeli[a], kwa kuwa kitambo kidogo nitaiadhibu nyumba ya Yehu kwa mauaji ya kule Yezreeli, nami nitaukomesha ufalme wa Israeli.
5Katika siku ile nitavunja upinde wa Israeli katika Bonde la Yezreeli."

6Gomeri akachukua tena mimba akamzaa binti. Kisha BWANA akamwambia Hosea, "Mwite Lo-Ruhama[b], kwa maana sitaonyesha tena upendo kwa nyumba ya Israeli, kwamba nisije kabisa nikawasamehe. 7Hata hivyo nitaonyesha upendo kwa nyumba ya Yuda, nami nitawaokoa si kwa upinde, upanga au vita, wala kwa farasi na wapanda farasi, bali kwa njia ya BWANA Mungu wao."

8Baada ya Gomeri kumwachisha Lo-Ruhama kunyonya, Gomeri alipata mwana mwingine. 9Kisha BWANA akasema, "Mwite Lo-Ami[c] kwa maana ninyi si watu wangu, nami si Mungu wenu.

10"Hata hivyo Waisraeli watakuwa kama mchanga kando ya Bahari, ambao hauwezi kupimika wala kuhesabiwa. Mahali pale walipoambiwa, 'Ninyi si watu wangu,' wataitwa, 'wana wa Mungu aliye hai.' 11Watu wa Yuda na watu wa Israeli wataunganishwa tena, nao watamchagua kiongozi mmoja nao watakwea watoke katika nchi, kwa kuwa siku ya Yezreeli itakuwa kuu sana.

2 "Waambie ndugu zako, 'Watu wangu,' pia waambie dada zako, 'Wapendwa wangu.'

Israeli Aadhibiwa Na Kurudishwa

2"Mkemeeni mama yenu, mkemeeni,
kwa maana yeye si mke wangu,
nami si mume wake.
Aondoe sura ya uzinzi katika uso wake
na uzinzi kati ya matiti yake.
3Vinginevyo nitamvua nguo zake awe uchi
na kumwacha uchi kama siku ile
aliyozaliwa.
Nitamfanya kama jangwa,
nitamgeuza awe nchi ya kiu,
nami nitamwua kwa kiu.
4Sitaonyesha upendo wangu kwa watoto wake,
kwa sababu ni watoto wa uzinzi.
5Mama yao amekosa uaminifu
na amewachukua mimba katika aibu.
Gomeri alisema, "Nitawaendea wapenzi
wangu,
ambao hunipa chakula changu na maji
yangu,
sufu yangu na kitani yangu,
mafuta yangu na kinywaji changu.'
6Kwa hiyo mimi Mungu nitaizuia njia yake
kwa vichaka vya miiba,
nitamjengea ukuta ili kwamba
asiweze kutoka.
7Gomeri atawafuatia wapenzi wake
lakini hatawapata,
atawatafuta lakini hatawapata.
Kisha atasema,
'Nitarudi kwa mume wangu kama
kwanza,
kwa maana nilikuwa na hali njema zaidi
kuliko sasa.'
8Gomeri hajakubali kuwa mimi ndiye
niliyempa nafaka, divai mpya na mafuta,
niliyemwongezea fedha na dhahabu
waliyoitumia kwa kumtumikia Baali.

9"Kwa hiyo nitachukua nafaka yangu wakati
itakapokomaa
na divai yangu mpya wakati
itakapokuwa tayari.
Nitamnyang'anya sufu yangu na kitani
yangu
iliyokusudiwa kufunika uchi wake.
10Basi sasa nitaufunua ufisadi wake
mbele ya wapenzi wake,
hakuna ye yote atakayemtoa mikononi
mwangu.
11Nitakomesha furaha na macheko yake yote:
sikukuu zake za mwaka,
sikukuu za Miandamo ya Mwezi,
siku zake za Sabato,
sikukuu zake zote zilizoamriwa.

---

a4 Yezreeli: Maana yake ni "Mungu hupanda."
b6 Lo-Ruhama: maana yake ni "Asiyependwa."
c9 Lo-Ami: maana yake ni "Sio watu wangu."

12Nitaiharibu mizabibu yake na mitini yake,
ambayo alisema yalikuwa malipo yake
kutoka kwa wapenzi wake,
nitaifanya kuwa kichaka,
nao wanyama pori wataila.
13Nitamwadhibu kwa ajili ya siku
alizowafukizia uvumba Mabaali,
alipojipamba kwa pete na kwa vito vya thamani
na kuwaendea wapenzi wake,
lakini mimi alinisahau,''
asema BWANA.

14''Kwa hiyo sasa nitamshawishi,
nitamwongoza hadi jangwani
na kuzungumza naye kwa upole.
15Huko nitamrudishia mashamba yake ya mizabibu,
nami nitalifanya Bonde la Akori[a]
mlango wa matumaini.
Huko ataimba kama alivyofanya katika
siku za ujana wake,
kama siku zile alizotoka Misri.

16"Katika siku ile" asema BWANA,
"Utaniita mimi 'Mume wangu,'
hutaniita tena mimi 'bwana wangu.'
17Nitaondoa majina ya mabaali
kutoka midomoni mwake,
wala hataomba tena kwa majina yao.
18Katika siku ile nitafanya agano kwa ajili yao
na wanyama wa kondeni na ndege wa angani
na viumbe vile vitambaavyo ardhini.
Upinde, upanga na vita,
nitaondolea mbali katika nchi,
ili kwamba wote waweze kukaa salama.
19Nitakuposa uwe wangu milele,
nitakuposa kwa uadilifu na haki,
kwa upendo na huruma.
20Nitakuposa kwa uaminifu,
nawe utamkubali BWANA.

21''Katika siku ile nitajibu,''
asema BWANA,
''Nitajibu kwa anga,
nazo anga zitajibu kwa nchi,
22nayo nchi itajibu kwa nafaka,
divai mpya na mafuta,
navyo vitajibu kwa Yezreeli.
23Nitampanda katika nchi kwa ajili yangu
mwenyewe,
nami nitaonyesha pendo langu kwake
yule ambaye nilimwita,
'Si mpenzi wangu,'
Nitawaambia wale walioitwa, 'Sio watu wangu,'
'Ninyi ni watu wangu'
nao watasema, 'Wewe ndiwe Mungu wangu.' ''

Upatanisho Wa Hosea Na Mkewe

3 BWANA akaniambia, "Nenda, ukaonyeshe upendo wako kwa mke wako tena, ingawa amependwa na mwingine naye ni mzinzi. Mpende kama BWANA apendavyo Waisraeli, ingawa wanageukia miungu mingine na kupenda mikate mitamu ya zabibu kavu iliyowekwa wakfu.''

2Basi nilimnunua huyo mwanamke kwa shekeli[a] kumi na tano za fedha pia kwa kiasi kama cha homeri moja ya shayiri na nusu ya homeri[b] ya shayiri. 3Kisha nilimwambia, "Utaishi nami kwa siku nyingi, hupaswi kuwa kahaba au kuwa na uhusiano wa karibu na mtu ye yote, nami nitaishi na wewe.''

4Kwa maana Waisraeli wataishi siku nyingi bila kuwa na mfalme wala mkuu, bila kuwa na dhabihu wala mawe matakatifu, bila kizibao wala sanamu. 5Baadaye Waisraeli watarudi na kumtafuta BWANA Mungu wao na Daudi mfalme wao. Watakuja wakitetemeka kwa BWANA na kwa baraka zake katika siku za mwisho.

Shitaka Dhidi Ya Israeli

4 Sikieni neno la BWANA,
enyi Waisraeli,
kwa sababu BWANA analo shitaka
dhidi yenu ninyi mnaoishi katika nchi:
"Hakuna uaminifu, hakuna upendo,
hakuna kumjua Mungu katika nchi.
2Kuna kulaani tu, uongo na uuaji,
wizi na uzinzi, bila kuwa na mipaka,
nao umwagaji damu
mmoja baada ya mwingine.
3Kwa sababu hii nchi huomboleza,
wote waishio ndani mwake
wanadhoofika,
wanyama wa kondeni, ndege wa angani
na samaki wa baharini wanakufa.

a15 "Akori" maana yake "maafa"

a2 Shekeli ni sawa na gramu 170
b2 homeri ni kipimo sawa na lita 220

4"Lakini mtu awaye yote na asilete shitaka,
mtu ye yote na asimlaumu mwenzake,
kwa maana watu wako ni kama wale
waletao mashitaka dhidi ya kuhani.
5Unajikwaa mchana na usiku,
nao manabii hujikwaa pamoja nawe,
kwa hiyo nitamwangamiza mama yako.
6Watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa
maarifa,
"Kwa kuwa wewe umeyakataa maarifa,
mimi nami nitakukataa wewe usiwe
kuhani kwangu mimi, kwa kuwa umeacha
kuijali sheria ya Mungu wako mimi nami
sitawajali watoto wako.
7Kadiri makuhani walivyoongezeka,
ndivyo walivyozidi kutenda dhambi dhidi
yangu,
walibadilisha Utukufu wao kwa kitu cha aibu.
8Hujilisha dhambi za watu wangu
na kupendezwa na uovu wao.
9Hata itakuwa: Kama walivyo watu,
ndivyo walivyo makuhani.
Nitawaadhibu wote wawili kwa ajili ya njia
zao
na kuwalipa kwa matendo yao.

10"Watakula lakini hawatashiba,
watajiingiza katika ukahaba lakini
hawataongezeka,
kwa sababu wamemwacha BWANA
na kujiingiza wenyewe 11katika
ukahaba,
divai ya zamani na divai mpya,
ambavyo huondoa ufahamu 12wa watu
wangu.
Hutaka shauri kutoka kwa sanamu ya mti
nao hujibiwa na fimbo ya mti.
Roho ya ukahaba imewapotosha,
hawana uaminifu kwa Mungu wao.
13Wanatoa dhabihu juu ya vilele vya milima
na sadaka za kuteketezwa juu ya vilima,
chini ya mialoni, milibua na miela,
ambako kuna vivuli vizuri.
Kwa hiyo binti zenu wamegeukia ukahaba
na wake za wana wenu uzinzi.

14"Sitawaadhibu binti zenu
wakati wanapogeukia ukahaba,
wala wake za wana wenu wanapofanya
uzinzi,
kwa sababu wanaume wenyewe
huandamana na malaya na kutambikia
pamoja na makahaba
wa mahali pa kuabudia miungu,
watu wasiokuwa na ufahamu
wataangamia!

15''Ingawa umefanya uzinzi, Ee Israeli,
Yuda naye asije akawa na hatia.

''Usiende Gilgali ,
usipande kwenda Beth-Aveni[a].
Wala usiape, 'Hakika kama Bwana
Mungu aishivyo!'
16Waisraeli ni wakaidi,
kama mtamba wa ng'ombe ambaye ni
mkaidi.
Jinsi gani basi BWANA anaweza
kuwachunga
kama wana kondoo katika shamba la
majani?
17Efraimu amejiunga na sanamu,
ondokana naye!
18Hata wakati wamemaliza vileo vyao
wanaendelea na ukahaba wao,
watawala wao hupenda sana njia za aibu.
19Kisulisuli kitawafagilia mbali
na dhabihu zao zitawaletea aibu.

Hukumu Dhidi ya Israeli

5 "Sikieni hili, enyi makuhani!
Iweni wasikivu, enyi Waisraeli!
Sikieni, Ee nyumba ya kifalme!
Hukumu hii ni dhidi yenu:
Mmekuwa mtego huko Mizpa,
wavu uliotandwa juu ya Tabori.
2Waasi wamezidisha sana mauaji.
Mimi nitawatiisha wote.
3Ninajua yote kuhusu Efraimu,
Israeli hukufichika kwangu.
Efraimu, sasa umegeukia ukahaba,
Israeli amenajisika.
4''Matendo yao hayawaachii
kurudi kwa Mungu wao.
Roho ya ukahaba imo ndani ya mioyo yao,
hawamkubali BWANA.
5Kiburi cha Israeli kinashuhudia dhidi yao,
Waisraeli, hata Efraimu, wanajikwaa
katika dhambi zao, pia Yuda atajikwaa
pamoja nao.
6Wakati wanapokwenda na makundi yao ya
kondoo na ng'ombe
kumtafuta BWANA,
yeye amejiondoa kutoka kwao.

---

a15 "Bethi – Aveni" hapa maana yake " nyumba ya uovu."

7Wao si waaminifu kwa BWANA,
wamezaa watoto haramu.
Sasa sikukuu zao za Mwandamo wa Mwezi
zitawaangamiza wao pamoja na
mashamba yao.
8"Pigeni tarumbeta huko Gibea,
baragumu huko Rama.
Paza kilio cha vita huko Beth-Aveni[a],
Ongoza, Ee Benyamini.
9Efraimu ataachwa ukiwa
katika siku ya malipo.
Miongoni mwa makabila ya Israeli
ninatangaza lile ambalo halina budi
kutokea.
10Viongozi wa Yuda ni kama wale
wanaosogeza mawe ya mpaka.
Nitamwaga ghadhabu yangu juu yao
kama mafuriko ya maji.
11Efraimu ameonewa,
amekanyagwa katika hukumu
kwa kuwa amekusudia kufuatia sanamu.
12Mimi ni kama nondo kwa Efraimu,
kama uozo kwa watu wa Yuda.

13"Wakati Efraimu alipoona ugonjwa wake,
naye Yuda vidonda vyake,
ndipo Efraimu alipogeukia Ashuru,
na kuomba msaada kwa mfalme mkuu.
Lakini hawezi kukuponya,
wala hawezi kukuponya vidonda vyako.
14Kwa maana nitakuwa kama simba kwa
Efraimu,
kama simba mkubwa kwa Yuda.
Nitawararua vipande vipande na kuondoka ,
nitawachukua mbali, hakuna wa
kuwaokoa.
15Kisha nitarudi mahali pangu
mpaka watakapokubali kosa lao.
Nao watautafuta uso wangu,
katika taabu yao watanitafuta kwa bidii.''

Israeli Asiye na Toba

6 "Njoni, tumrudie BWANA.
Ameturarua vipande vipande
lakini atatuponya,
ametujeruhi
lakini atatufunga majeraha yetu.
2Baada ya siku mbili atatufufua,
katika siku ya tatu atatuinua,
ili tuweze kuishi mbele zake.
3Tumkubali BWANA,
tukaze kumkubali yeye.
Kutokea kwake ni hakika kama vile
kuchomoza kwa jua,
atatujia kama mvua za masika,
kama vile mvua za vuli ziinyweshavyo
nchi."

4"Nifanyie nini nawe, Efraimu?
Nifanyie nini nawe, Yuda?
Upendo wako ni kama ukungu wa asubuhi,
kama umande wa alfajiri utowekao.
5Kwa hiyo ninawakata ninyi vipande vipande
kwa kutumia manabii wangu,
nimewaua ninyi kwa maneno ya kinywa
changu,
hukumu zangu zinawaka kama umeme juu
yenu.
6Kwa maana nataka rehema, wala si dhabihu,
kumkubali Mungu zaidi kuliko sadaka za
kuteketezwa.
7Wamevunja agano kama Adamu,
huko hawakuwa waaminifu kwangu.
8Gileadi ni mji wenye watu waovu,
umetiwa madoa kwa nyayo za damu.
9Kama wanyang'anyi wamviziavyo mtu,
ndivyo magenge ya makuhani
wafanyavyo,
wanaulia watu kwenye njia iendayo
Shekemu,
wakifanya uhalifu wa aibu.
10Nimeona jambo la kutisha
katika nyumba ya Israeli.
Huko Efraimu amejitolea kwa ukahaba
na Israeli amenajisika.
11"Pia kwa ajili yako, Yuda,
mavuno yameamuriwa.
"Wakati wo wote ningerejesha neema ya
watu wangu.

7 Kila mara nilipotaka kumponya Israeli,
dhambi za Efraimu zinafichuliwa
na maovu ya Samaria yanafunuliwa.
Wanafanya udanganyifu,
wezi huvunja nyumba,
maharamia hunyang'anya barabarani,
2lakini hawafahamu kwamba
ninakumbuka matendo yao yote
mabaya.
Dhambi zao zimewameza,
ziko mbele zangu siku zote.

3"Wanamfurahisha sana mfalme kwa maovu
yao,

a8 "Bethi – Aveni" hapa maana yake " Nyumba ya uovu."

wakuu wao kwa uongo wao.
4Wote ni wazinzi, wanawaka kama tanuru
ambayo moto wake mwokaji hana haja
ya kuuchochea kuanzia kukanda unga hadi
umekwisha kuumuka.
5Katika sikukuu ya mfalme wetu
wakuu wanawaka kwa mvinyo,
naye anawaunga mikono wenye mizaha.
6Mioyo yao ni kama tanuru,
wanamwendea kwa hila.
Hasira yao inafuka moshi usiku kucha,
wakati wa asubuhi inalipuka kama miali
ya moto.
7Wote wa moto kama tanuru,
wanawaangamiza watawala wao.
Wafalme wake wote wanaanguka,
wala hakuna ye yote kati yao aniitaye
mimi.

8"Efraimu anajichanganya na mataifa,
Efraimu ni mkate ambao haukuiva.
9Wageni wananyonya nguvu zake,
lakini hafahamu hilo.
Nywele zake zina mvi hapa na pale,
lakini hana habari.
10Kiburi cha Israeli kinashuhudia dhidi yake,
lakini pamoja na haya yote
harudi kwa BWANA Mungu wake
wala kumtafuta.

11"Efraimu ni kama hua,
hudanganywa kwa urahisi na hana akili,
mara anaita Misri,
mara anageukia Ashuru.
12Wakati watakapokwenda,
nitatupa wavu wangu juu yao,
nitawavuta chini waanguke kama ndege
wa angani.
Nitakaposikia wakikusanyika pamoja,
nitawanasa.
13Ole wao,
kwa sababu wamepotoka kutoka
kwangu!
Maangamizi ni yao
kwa sababu wameniasi!
Ninatamani kuwakomboa,
lakini wanasema uongo dhidi yangu.
14Hawanililii mimi kutoka mioyoni mwao,
bali wanaomboleza vitandani mwao.
Hukusanyika pamoja kwa ajili ya nafaka
na divai mpya, lakini hugeukia mbali
nami.
15Niliwafundisha na kuwatia nguvu,
lakini wanapanga mabaya dhidi yangu.
16Hawamgeukii Yeye Aliye Juu Sana,
wako kama upinde wenye kasoro.
Viongozi wao wataanguka kwa upanga
kwa sababu ya maneno yao ya jeuri.
Kwa ajili ya hili watadhihakiwa
katika nchi ya Misri.

Israeli Kuvuna Kisulisuli

8 "Wekeni tarumbeta midomoni mwenu!
Tai yuko juu ya nyumba ya BWANA
kwa sababu watu wamevunja agano langu,
wameasi dhidi ya sheria yangu.
2Israeli ananililia,
'Ee Mungu wetu, tunakukubali!'
3Lakini Israeli amekataa lile lililo jema,
adui atamfuatia.
4Wanaweka Wafalme bila idhini yangu,
wamechagua wakuu bila kibali changu.
Kwa fedha zao na dhahabu
wamejitengenezea
sanamu kwa ajili ya maangamizi yao
wenyewe.
5Ee Samaria, tupilieni mbali sanamu yenu ya
ndama!
Hasira yangu inawaka dhidi yao.
Watakuwa najisi mpaka lini?
6Zimetoka katika Israeli!
Ndama huyu ametengenezwa na fundi,
si Mungu.
Atavunjwa vipande vipande,
yule ndama wa Samaria.

7"Wanapanda upepo
na kuvuna upepo wa kisulisuli.
Bua halina suke, halitatoa unga.
Kama lingetoa nafaka, wageni wangeila
yote.
8Israeli amemezwa, sasa yupo miongoni mwa
mataifa kama kitu kisicho na thamani.
9Kwa kuwa wamepanda kwenda Ashuru
kama punda mwitu anayetangatanga peke
yake.
Efraimu amejiuza mwenyewe kwa wapenzi.
10Ingawa wamejiuza wenyewe miongoni mwa
mataifa,
sasa nitawakusanya pamoja.
Wataanza kudhoofika chini ya uonevu
wa mfalme mwenye nguvu.

11"Ingawa Efraimu alijenga madhabahu nyingi
kwa ajili ya sadaka za dhambi,

hizi zimekuwa madhabahu za kufanyia
dhambi.
12Nimeandika kwa ajili yao mambo mengi
kuhusu sheria yangu,
lakini wameziangalia kama kitu cha kigeni.
13Wanatoa dhabihu nilizopewa mimi nao
wanakula hiyo nyama,
lakini BWANA hapendezwi nao.
Sasa ataukumbuka uovu wao
na kuadhibu dhambi zao:
Watarudi Misri.
14Israeli amemsahau Muumba wake
na kujenga majumba ya kifalme,
Yuda amejengea miji mingi ngome.
Lakini nitatuma moto kwenye miji yao
utakaoteketeza ngome zao.''

Adhabu Kwa Israeli

9 Usifurahie, Ee Israeli,
usishangilie kama mataifa mengine.
Kwa kuwa hukuwa mwaminifu kwa Mungu
wako,
umependa ujira wa kahaba kwenye kila
sakafu ya kupuria nafaka.
2 Sakafu za kupuria nafaka na mashinikizo ya
kukamulia divai havitalisha watu,
divai mpya itawapungukia.
3Hawataishi katika nchi ya BWANA,
Efraimu atarudi Misri na atakula chakula
kilicho najisi huko Ashuru.
4Hawatammiminia BWANA sadaka ya
divai
wala dhabihu zao hazitampendeza.
Dhabihu kama hizo zitakuwa kwao kama
mkate wa waombolezaji,
nao wote wailao watakuwa najisi.
Chakula hiki kitakuwa kwa ajili yao
wenyewe,
kisije katika hekalu la BWANA.

5Mtafanya nini katika siku ya sikukuu zenu
zilizoamuriwa,
katika siku za sikukuu za BWANA?
6Hata ikiwa wataokoka maangamizi,
Misri atawakusanya,
nayo Memfisi itawazika.
Hazina zao za fedha zitasongwa na
michongoma,
nayo miiba itafunika mahema yao.
7Siku za adhabu zinakuja,
siku za malipo zimewadia.
Israeli na afahamu hili.
Kwa sababu dhambi zenu ni nyingi sana
na uadui wenu ni mkubwa sana,
nabii anadhaniwa ni mpumbavu,
mtu aliyeongozwa na Mungu anaonekana
mwenda wazimu.
8Nabii, pamoja na Mungu wangu,
ndiye mlinzi juu ya Efraimu,
hata hivyo mitego inamngojea katika
mapito yake yote,
uadui katika nyumba ya Mungu wake.
9Wamezama sana katika rushwa,
kama katika siku za Gibea.
Mungu atakumbuka uovu wao
na kuwaadhibu kwa ajili ya dhambi zao.

10"Nilipompata Israeli,
ilikuwa kama kupata zabibu jangwani,
nilipowaona baba zenu, ilikuwa kama kuona
matunda ya kwanza katika mtini.
Lakini walipofika Baali-Peori,
walijiweka wakfu kwa ile sanamu ya
aibu
nao wakawa najisi kama kitu kile
walichokipenda.
11Utukufu wa Efraimu utaruka kama ndege,
hakuna kuzaa, hakuna kuchukua mimba,
hakuna kutunga mimba.
12Hata wakilea watoto,
nitamuua kila mmoja.
Ole wao
nitakapowapiga kisogo!
13Nimemwona Efraimu, kama Tiro,
aliyeoteshwa mahali pazuri.
Lakini Efraimu wataleta
watoto wao kwa mchinjaji.''

14Wape kile kilicho stahili yao, Ee BWANA,
je, utawapa nini?
Wape matumbo ya kuharibu mimba
na matiti yasiyokuwa na maziwa.

15"Kwa sababu ya uovu wao wote huko Gilgali,
niliwachukia huko.
Kwa sababu ya matendo yao ya dhambi,
nitawafukuza katika nyumba yangu.
Sitawapenda tena,
viongozi wao wote ni waasi.
16Efraimu ameharibiwa,
mzizi wao umenyauka, hawazai tunda.
Hata kama watazaa watoto,
nitawachinja watoto wao waliotunzwa
vizuri.''

17Mungu wangu atawakataa

kwa sababu hawakumtii,
watakuwa watu wa kutangatanga miongoni
mwa mataifa.

10 Israeli alikuwa mzabibu uliostawi sana,
alijizalia matunda mwenyewe.
Kadiri matunda yake yalivyoongezeka,
alijenga madhabahu zaidi,
kadiri nchi yake ilivyostawi,
alipamba mawe yake ya ibada.
2Moyo wao ni mdanganyifu,
nao sasa lazima wachukue hatia yao.
BWANA atabomoa madhabahu zao
na kuharibu mawe yao ya ibada.

3Kisha watasema, "Hatuna mfalme
kwa sababu hatukumheshimu BWANA.

Lakini hata kama tungelikuwa na mfalme,
angeweza kutufanyia nini?"
4Wanaweka ahadi nyingi,
huapa viapo vya uongo wanapofanya
mapatano,
kwa hiyo mashitaka huchipuka kama
magugu ya sumu katika shamba
lililolimwa.
5Watu wanaoishi Samaria huogopa
kwa ajili ya sanamu ya ndama ya
Beth-Aven[a].
Watu wake wataiombolezea,
vivyo hivyo kuhani wake wa kuabudu
sanamu,
wale waliokuwa wamefurahia fahari yake,
kwa sababu itaondolewa kutoka kwao
kwenda uhamishoni.
6Itachukuliwa kwenda Ashuru kama
ushuru kwa mfalme mkuu.
Efraimu atafedheheshwa,
Israeli ataaibika kwa ajili ya sanamu
zake za mti.
7Samaria na mfalme wake wataelea
kama kijiti juu ya uso wa maji.
8Mahali pa kuabudia sanamu pa uovu
pataharibiwa,
ndiyo dhambi ya Israeli.
Miiba na mibaruti itaota na kufunika
madhabahu zao.
Kisha wataiambia milima, "Tufunikeni!"
na vilima, "Tuangukieni!"

9"Tangu siku za Gibea, mmetenda
dhambi, Ee Israeli,
huko ndiko mlikobaki.
Je, vita havikuwapata watenda mabaya
huko Gibea?
10Wakati nitakapopenda, nitawaadhibu,
mataifa yatakusanywa dhidi yao ili
kuwaweka
katika vifungo kwa ajili ya dhambi zao mbili.
11Efraimu ni mtamba wa ng'ombe
aliyefundishwa
ambaye hupenda kupura,
hivyo nitamfunga nira
juu ya shingo yake nzuri.
Nitamwendesha Efraimu,
Yuda lazima alime,
naye Yakobo lazima avunjevunje
mabonge ya udongo.
12Jipandieni wenyewe haki,
vuneni matunda ya upendo usio na
kikomo,
vunjeni ardhi yenu isiyolimwa,
kwa kuwa ni wakati wa kumtafuta BWANA,
mpaka atakapokuja na kuwanyeshea juu yenu
haki.
13Lakini mmepanda uovu,
mkavuna ubaya, mmekula tunda la
udanganyifu.
Kwa sababu mmetegemea nguvu zenu
wenyewe na wingi wa mashujaa wenu,
14mngurumo wa vita utainuka dhidi ya watu
wako,
ili kwamba ngome zako zote
zitaharibiwa,
kama Shalmani alivyoharibu Beth-Arbeli
katika siku ile ya vita,
wakati mama pamoja na watoto wao
walipotupwa kwa nguvu ardhini.
15Ndivyo itakavyotokea kwako, Ee Betheli,
kwa sababu uovu wako ni mkuu.
Siku ile itakapopambazuka,
mfalme wa Israeli ataharibiwa kabisa.

Upendo wa Mungu Kwa Israeli

11 "Wakati Israeli alipokuwa mtoto,
nilimpenda,
nilimwita mwanangu kutoka Misri.
2Lakini kadiri nilivyomwita Israeli,
ndivyo walivyokwenda mbali nami.
Walitoa dhabihu kwa mabaali na
kufukiza uvumba kwa vinyago.
3Mimi ndiye niliyemfundisha Efraimu kutembea,
nikiwashika mikono,

a5 "Beth-Aveni" maana yake hapa ni "nyumba ya uovu."

lakini hawakutambua kuwa
ni mimi niliyewaponya.
4Niliwaongoza kwa kamba za huruma ya
kibinadamu, kwa vifungo vya upendo,
niliondoa nira shingoni mwao
nami nikainama kuwalisha.
5''Je, hawatarudi Misri,
nayo Ashuru haitawatawala
kwa sababu wamekataa kutubu?
6Panga zitametameta katika miji yao,
zitaharibu makomeo ya malango yao
na kukomesha mipango yao.
7Watu wangu wamedhamiria kuniacha.
Hata kama wakimwita Yeye Aliye Juu,
kwa vyo vyote hatawainua.

8''Efraimu, Ninawezaje kukuacha?
Ee Israeli, ninawezaje kukutoa?
Nitawezaje kukutendea kama Adma?
Nitawezaje kukufanya kama Seboimu?
Moyo wangu umegeuka ndani yangu,
huruma zangu zote zimeamshwa.
9Sitatimiza hasira yangu kali,
wala sitageuka na kumharibu Efraimu.
Kwa kuwa mimi ndimi Mungu,
wala si mwanadamu,
Mtakatifu pekee miongoni mwenu.
Sitakuja kwa ghadhabu.
10Watamfuata BWANA,
atanguruma kama simba.
Wakati angurumapo,
watoto wake watakuja wakitetemeka
kutoka magharibi.
11Watakuja wakitetemeka
kama ndege wakitoka Misri,
kama hua wakitoka Ashuru.
Nitawakalisha katika nyumba zao,''
asema BWANA.

Dhambi Ya Israeli

12Efraimu amenizunguka kwa uongo,
nyumba ya Israeli kwa udanganyifu.
Naye Yuda ni mkaidi dhidi ya Mungu,
hata kinyume cha yeye aliye mwaminifu
Mtakatifu Pekee.

12 Efraimu anajilisha upepo,
hufukuzia upepo wa mashariki kutwa
nzima
na kuzidisha uongo na jeuri.
Anafanya mkataba na Ashuru
na kutuma mafuta ya zeituni Misri.
2BWANA analo shitaka dhidi ya Yuda,
atamwadhibu Yakobo kwa kadri ya njia zake
na kumlipa kwa kadri ya matendo yake.
3Yakobo akiwa tumboni alishika kisigino cha
kaka yake,
kama mwanadamu, alishindana na Mungu.
4Alishindana na malaika na kumshinda,
alilia na kuomba upendeleo wake.
Alimkuta huko Betheli na kuzungumza
naye huko,
5BWANA Mungu Mwenye Nguvu,
BWANA ndilo jina lake !
6Lakini ni lazima urudi kwa Mungu wako,
dumisha upendo na haki,
nawe umngojee Mungu wako siku zote.

7Mfanyabiashara hutumia vipimo vya
udanganyifu,
hupenda kupunja.
8Efraimu hujisifu akisema,
"Mimi ni tajiri sana, nimetajirika.
Pamoja na utajiri wangu wote hawatakuta
ndani yangu uovu wo wote au dhambi.''

9''Mimi ndimi BWANA Mungu wenu
niliyewaleta kutoka Misri,
nitawafanya mkae tena kwenye mahema,
kama vile katika siku za sikukuu zenu
zilizoamuriwa.
10Niliongea na manabii, nikawapa maono mengi
na kusema mifano kupitia wao.''

11Je, Gileadi si mwovu?
Watu wake hawafai kitu!
Je, hawatoi dhabihu za mafahali huko
Gilgali?
Madhabahu zao zitakuwa kama
malundo ya mawe katika shamba
lililolimwa.
12Yakobo alikimbilia katika nchi ya Aramu,
Israeli alitumika ili apate mke,
ili aweze kulipa kwa ajili yake alichunga
kondoo.
13BWANA alimtumia nabii kumpandisha
Israeli kutoka Misri,
kwa njia ya nabii alimtunza.
14Lakini Efraimu amemchochea sana hasira,
Bwana wake ataleta juu yake hatia yake
ya kumwaga damu naye atamlipiza
kwa ajili ya dharau yake.

Hasira Ya BWANA Dhidi Ya Israeli

13 Wakati Efraimu alipozungumza,
watu walitetemeka,

alikuwa ametukuzwa katika Israeli.
Lakini alikuwa na hatia ya kumwabudu Baali
naye akafa.
2Sasa wanatenda dhambi zaidi na zaidi,
wanajitengenezea sanamu kutokana na
fedha yao,
vinyago vilivyotengenezwa kwa uhodari,
vyote kazi ya fundi stadi.
Inasemekana kuhusu hawa watu,
"Hutoa dhabihu za binadamu na kubusu
sanamu za ndama."

3Kwa hiyo watakuwa kama ukungu wa asubuhi,
kama umande wa alfajiri utowekao,
kama makapi yapeperushwayo kutoka
katika sakafu ya kupuria nafaka,
kama moshi utorokao kupitia dirishani.

4"Bali mimi ndimi BWANA Mungu wenu,
niliyewaleta ninyi toka Misri.
Msimkubali Mungu mwingine ila mimi,
hakuna Mwokozi isipokuwa mimi.
5Niliwatunza huko jangwani,
katika nchi yenye joto liunguzalo.
6Nilipowalisha, walishiba,
waliposhiba, wakajivuna,
kisha wakanisahau mimi.
7Kwa hiyo nitakuja juu yao kama simba,
kama chui nitawavizia kando ya njia.
8Kama dubu aliyenyang'anywa watoto wake,
nitawashambulia na kurarua vifua
vyenu.
Kama simba nitawala,
mnyama pori atawararua vipande
vipande.
9Ee Israeli, "Umeharibiwa,

kwa sababu wewe u kinyume nami, kinyume
na msaidizi wako.
10Yuko wapi mfalme wako, ili apate kukuokoa?
Wako wapi watawala wako katika miji yako
yote? Ambao ulisema,
'Nipe mfalme na wakuu.'
11Hivyo katika hasira yangu nilikupa mfalme
na katika ghadhabu yangu nilimwondoa.
12Kosa la Efraimu limehifadhiwa,
dhambi zake zimewekwa katika
kumbukumbu.
13Utungu kama wa mwanamke anayejifungua
mtoto humjia,
lakini yeye ni mtoto asiyekuwa na
hekima,
wakati utakapowadia hatatoka katika tumbo
la mama yake.

14"Nitawakomboa watu hawa
kutoka nguvu za kaburi[a],
nitawakomboa kutoka mautini.
Yako wapi, Ee mauti, mateso yako?
Uko wapi, Ee kuzimu, uharibifu wako?
"Sitakuwa na huruma,
15hata ingawa Efraimu atastawi miongoni
mwa ndugu zake.
Upepo wa mashariki kutoka kwa BWANA
utakuja,
ukivuma kutoka jangwani,
chemchemi yake haitatoa maji
na kisima chake kitakauka.
Ghala yake itatekwa
hazina zake zote.
16Watu wa Samaria ni lazima wabebe hatia yao,
kwa sababu wameasi dhidi ya Mungu
wao.
Wataanguka kwa upanga, watoto wao
wadogo watatupwa kwa nguvu ardhini,
wanawake wao walio na mimba
watatumbuliwa."

Toba Kuleta Baraka

14 Rudi, Ee Israeli, kwa BWANA
Mungu wako.
Dhambi zako zimekuwa ndilo anguko lako!
2Chukueni maneno pamoja nanyi,
na mumrudie BWANA.
Mwambieni:
"Samehe dhambi zetu zote
na utupokee kwa neema,
ili tuweze kutoa matunda ya midomo
yetu kama sadaka za mafahali.
3Ashuru hawezi kutuokoa,
hatutapanda farasi wa vita.
Kamwe hatutasema tena 'miungu yetu'
kwa kile ambacho mikono yetu
wenyewe imetengeneza,
kwa kuwa kwako wewe yatima hupata
huruma."
4"Nitaponya ukaidi wao
na kuwapenda kwa hiari yangu,
kwa kuwa hasira yangu imeondoka kwao.
5Nitakuwa kama umande kwa Israeli,
atachanua kama yungiyungi.
Kama mwerezi wa Lebanoni
atashusha mizizi yake chini,

6matawi yake yatatanda.
Fahari yake itakuwa kama mti wa mzeituni,

harufu yake nzuri kama mwerezi wa
Lebanoni.
7Watu wataishi tena kwenye kivuli chake.
Atastawi kama nafaka.
Atachanua kama mzabibu,
nao umaarufu wake utakuwa kama divai
itokayo Lebanoni.
8Ee Efraimu, utasema, ‘Mimi nina shughuli gani
tena na sanamu?’ Nitamjibu na
kumtunza.
Mimi ni kama msonobari wenye majani
mabichi,
kuzaa kwako matunda kunatoka kwangu.’’

9Ni nani mwenye hekima? Atayatambua mambo
haya.
Ni nani mwenye ufahamu? Huyu
atayaelewa.
Njia za BWANA ni adili,
wenye haki huenda katika njia hizo,
lakini waasi watajikwaa ndani yake.

YOELI

Utangulizi

Yoeli ambaye maana ya jina lake ni *"BWANA ni Mungu"* anajitambulisha kama mwana wa Pethueli *(1:1).*Kumbukumbu zake nyingi katika kitabu chake hadi Sayuni na huduma yake hekaluni zinaonyesha kwamba alikuwa nabii aliyetumwa kwa Yuda na Yerusalemu.Kutokana na huduma yake wengi wamemdhania kuwa nabii wa "*kikuhani*", *(ling.Yer 28:1, 5)* aliyenena neno la kweli la Bwana.

Ingawa Yoeli ni jina lililozoeleka katika Agano la Kale, hakuna kinachofahamika kuhusu huyu nabii zaidi ya yale yaliyoandikwa katika kitabu hiki , kwamba alikuwa mwana wa Pethueli. Pia nabii Amosi anaashiria angalizo la Yoeli katika nabii zake.

Tukio la unabii wa Yoeli lilikuwa pigo kubwa la nzige waliokula kila jani bichi mpaka magome ya miti na mizizi. Akiwaonya watu wamgeukie BWANA kwa njia ya toba, Yoeli anatangaza kwamba, "Siku ya BWANA" inakuja na italeta hukumu kubwa. Kabla hiyo hukumu haijaja, Mungu atatuma Roho Wake (2:28 32) ili kuleta muendelezo wa baraka. Petro aligusia kutimizwa kwa sehemu ya unabii huu katika *Mdo 2:16* katika siku ya Pentekoste.Katika kitabu hiki Yoeli anaelezea kwa undani kuhusu kundi la nzige walioshambulia Palestina. Katika tukio hili aliona ishara ya hukumu ya mwisho na akawaonya watu watubu na kumrudia Mungu.

Wazo Kuu

Toba husababisha Mungu kughairi mabaya aliyokusudia na kuleta baraka. Kusudi kubwa lilikuwa kuwaonya Yuda juu ya hukumu ya Mungu iliyokuwa mbele yao kwa sababu ya dhambi zao na kuwahimiza wamrudie Mungu kwa toba ya kweli, kwa kurarua mioyo yao.

Mwandishi

Yoeli mwana wa Pethueli

Mahali

Yerusalemu.Watu wa Yuda walikuwa wamepata mali nyingi na wakawa katika hali ya kuridhika . Walimchukua Mungu kimizaha, walikuwa wanajipenda wenyewe,washirikina na wenye dhambi. Yoeli aliwaonya kwamba ni dhahiri maisha kama haya yangeshusha hukumu ya Mungu dhidi yao.

Tarehe

. Tofauti na manabii wengine, Yoeli hatumii tarehe kuanza unabii wake. Kwa sababu hii wasomi wametofautiana kuhusu wakati wa huduma ya Yoeli na katika tarehe ya kuandikwa kwa kitabu hiki. Maoni yanasema ni kati ya karne ya tisa mpaka karne ya tano K.K. Yale maoni ya mapokeo yanayosema kitabu cha Yoeli kiliandikwa kama 830 K.K. yanaonekana kukubalika zaidi, maadamu mataifa na hali zilizotajwa na Yoeli zinaendana zaidi na kipindi hiki.

Wahusika Wakuu

Yoeli, watu wa Yuda.

Mgawanyo

- Kuvamiwa na nzige (1:1-12)
- Wito kutubu (1:12-20)
- Maonyo na baraka za Mungu (2:1-32)
- Hukumu ya Mungu ya mwisho na sheria (3:1-12)

1 Neno la BWANA ambalo lilimjia Yoeli
mwana wa Pethueli.

Uvamizi Wa Nzige

2Sikilizeni hili, enyi wazee,
sikilizeni, ninyi nyote mnaoishi katika nchi.
Je, jambo kama hili lilishawahi kutokea katika siku
zenu au katika siku za babu zenu?
3Waelezeni watoto wenu,
na watoto wenu wawaambie watoto wao,
na watoto wao kwa kizazi kitakachofuata.
4Kilichosazwa na kundi la tunutu
nzige wakubwa wamekula,
kilichosazwa na nzige wakubwa
parare wamekula,
kilichosazwa na parare
madumadu wamekula.

5Amkeni, enyi walevi, mlie!
Pigeni yowe enyi wanywaji wote wa mvinyo,
pigeni yowe kwa sababu ya mvinyo mpya,
kwa kuwa mmenyang'anywa kutoka midomoni mwenu.
6Taifa limevamia nchi yangu,
lenye nguvu tena lisilo na idadi,
lina meno ya simba,
chonge za simba jike.
7Limeharibu mizabibu yangu
Limebambua magome yake na kutupilia mbali,
pia limeangamiza mitini yangu.
na kuyaacha matawi yake meupe.

8Lia kama bikira aliyevaa nguo ya gunia
anayehuzunika kwa ajili ya mume wa ujana wake.
9Sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji
zimekatiliwa mbali kutoka nyumba ya BWANA.
Makuhani wanaomboleza,
wale wanaohudumu mbele za BWANA.
10Mashamba yameharibiwa,
ardhi imekauka,
nafaka imeharibiwa,
mvinyo mpya umekauka,
mafuta yamekoma.
11Kateni tamaa, enyi wakulima,
lieni, enyi mlimao mizabibu,
huzunikeni kwa ajili ya ngano na shayiri,
kwa sababu mavuno ya shambani
yameharibiwa.
12Mzabibu umekauka
na mtini umenyauka,
mkomamanga, mtende na mtofaa,
miti yote ya shambani, imekauka.
Hakika furaha yote ya mwanadamu
imeondoka.

Wito Wa Toba

13Vaeni nguo ya gunia, Ee makuhani,
muomboleze,
pigeni yowe, enyi mnaohudumu madhabahuni.
Njoni, vaeni nguo ya gunia usiku kucha,
enyi mnaohudumu mbele za Mungu wangu,
kwa kuwa sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji zimezuiliwa
kufika katika nyumba ya Mungu wenu.
14Tangazeni saumu takatifu,
liiteni kusanyiko takatifu.
Iteni wazee na wote waishio katika nchi
waende katika nyumba ya BWANA Mungu wenu,
wakamlilie BWANA.
15Lo! Tazama jinsi siku hiyo itakavyokuwa ya kutisha!
Kwa kuwa siku ya BWANA iko karibu,
itakuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenyezi[a].

16Je, chakula hakikukatiliwa mbali
mbele ya macho yetu na furaha na shangwe
kutoka katika nyumba ya Mungu wetu?
17Mbegu zinakauka chini ya mabonge ya udongo.
Ghala zimeachwa katika uharibifu,
ghala za nafaka zimebomolewa,
kwa maana hakuna nafaka.
18Jinsi gani ng'ombe wanavyolia!
Makundi ya mifugo yanahangaika
kwa sababu hawana malisho,
hata makundi ya kondoo yanateseka.
19Kwako, Ee BWANA, naita,
kwa kuwa moto umeteketeza malisho ya mbugani na miali ya moto imeunguza miti yote ya shambani.
20Hata wanyama wa porini wanakuonea shauku wewe,
vijito vya maji vimekauka
moto umeteketeza malisho yote ya

a15 Mwenyezi hapa ina maana ya "Shaddai" kwa Kiebrania.

mbugani.

Jeshi La Nzige

2 Pigeni tarumbeta katika Sayuni,
pigeni mbiu katika mlima wangu mtakatifu.
Wote waishio katika nchi na watetemeke,
kwa kuwa siku ya BWANA inakuja.
Iko karibu,
2siku ya giza na huzuni,
siku ya mawingu na utusitusi.
Kama mapambazuko yasambaavyo toka
upande huu wa milima hata upande
mwingine
jeshi kubwa na lenye nguvu linakuja.
Jambo kama hili halijakuwapo tangu
zamani wala halitakuwapo tena kamwe.

3Mbele yao moto unateketeza,
nyuma yao moto unawaka kwa nguvu.
Mbele yao nchi iko kama bustani ya Edeni,
nyuma yao jangwa lisilofaa,
hakuna kitu kinachowaepuka.
4Wanaonekana kama farasi,
wanakwenda mbio kama askari wapanda
farasi.
5Wanatoa sauti kama magari ya vita,
wanaporukaruka juu ya vilele vya
milima,
kama mlio wa miali ya moto ilayo mabua,
kama jeshi kubwa lililojipanga kwa ajili
ya vita.

6Wanapoonekana, mataifa yanakuwa katika
maumivu makuu,
kila uso unabadilika rangi.
7Wanashambulia kama wapiganaji wa vita.
wanapanda kuta kama askari.
Wote wanatembea katika safu,
Hawapotoshi safu zao.
8Hakuna anayemsukuma mwenzake,
kila mmoja anakwenda mbele moja kwa
moja.
Wanapita katika vizuizi
bila kuharibu safu zao.
9Wanaenda kasi kuingia mjini,
wanakimbia ukutani.
Wanaingia ndani ya nyumba,
kwa kuingilia madirishani kama wevi.

10Mbele yao dunia inatikisika,
anga linatetemeka,
jua na mwezi vinatiwa giza,
na nyota hazitoi mwanga wake tena.
11BWANA anatoa mshindo wa ngurumo
mbele ya jeshi lake,
majeshi yake hayana idadi,
ni wenye nguvu nyingi wale ambao hutii
agizo lake.
Siku ya BWANA ni kuu, ni ya kutisha.
Ni nani anayeweza kuistahimili?

Rarueni Mioyo Yenu

12"Hata sasa," asema BWANA,
"Nirudieni kwa mioyo yenu yote,
kwa kufunga, kwa kulia na kuomboleza."

13Rarueni mioyo yenu
na siyo mavazi yenu.
Mrudieni BWANA, Mungu wenu,
kwa maana yeye ndiye mwenye neema
na mwingi wa huruma,
si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo,
huona huruma hujizuia kupeleka maafa.
14Ni nani ajuaye? Yeye aweza kugeuka na kuwa
na huruma
na kuacha baraka nyuma yake,
sadaka za nafaka na sadaka za vinywaji
kwa ajili ya BWANA Mungu wenu.

15Pigeni tarumbeta katika Sayuni,
tangazeni saumu takatifu,
liiteni kusanyiko takatifu.
16Wakusanyeni watu,
wekeni wakfu kusanyiko,
waleteni pamoja wazee,
wakusanyeni watoto wale wanyonyao
maziwa.
Bwana arusi na atoke chumbani mwake
na bibi arusi naye atoke katika chumba
chake.
17Makuhani, ambao wanahudumu mbele za
BWANA,
na walie katikati ya ukumbi wa hekalu
na madhabahu.
Waseme, "Wahurumie watu wako,
Ee BWANA.
Usifanye urithi wako kitu cha kudharauliwa,
neno la dhihaka kati ya mataifa.
Kwa nini wasemezane miongoni mwao,
'Yuko wapi Mungu wao?' "

Jibu La BWANA

18Kisha BWANA atakuwa na wivu kwa ajili
ya nchi yake na kuwa na huruma juu ya
watu wake.

19BWANA atawajibu:

"Ninawapelekea nafaka, mvinyo mpya na mafuta,
vyakuwatosha ninyi hadi mridhike kabisa,
kamwe sitawafanya tena
kitu cha kudharauliwa na mataifa.

20Nitafukuza jeshi la kaskazini likae mbali nanyi,
nikilisukuma ndani ya jangwa,
askari wa safu za mbele wakienda ndani ya bahari ya mashariki na wale wa safu za nyuma katika bahari ya magharibi.
Uvundo wake utapaa juu,
harufu yake itapanda juu.''

Hakika ametenda mambo makubwa.
21Usiogope, Ee nchi,
furahi na kushangilia.
Hakika BWANA ametenda mambo makubwa.
22Msiogope, Enyi wanyama pori,
kwa kuwa mbuga za malisho yenu zinarudia ubichi.
Miti nayo inazaa matunda,
23Furahini, Enyi watu wa Sayuni,
shangilieni katika BWANA Mungu wenu,
kwa kuwa amewapa mvua za vuli kwa kipimo cha haki
Anawapelekea mvua nyingi,
mvua ya vuli na ya masika kama mwanzoni.

24Sakafu za kupuria zitajaa nafaka,
mapipa yatafurika mvinyo mpya na mafuta.

25"Nitawalipa kwa ajili ya miaka ile iliyoliwa na nzige, parare, madumadu na tunutu,
jeshi langu kubwa ambalo
nililituma katikati yenu.
26Mtakuwa na wingi wa vyakula mpaka mshibe,
na mtalisifu jina la BWANA Mungu wenu,
ambaye amefanya maajabu kwa ajili yenu,
kamwe watu wangu hawataaibishwa tena.
27Ndipo mtakapojua kwamba mimi Niko katika Israeli
na kwamba mimi ndimi BWANA Mungu wenu,
kwamba hakuna mwingine,
kamwe, watu wangu hawataaibika tena.

Siku Ya BWANA
28"Hata itakuwa, baada ya hayo,
nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili.
Wana wenu, waume kwa wake, watatabiri,
wazee wenu wataota ndoto
na vijana wenu wataona maono.
29Hata juu ya watumishi wangu, wanaume kwa wanawake,
katika siku zile nitamimina Roho yangu.
30Nami nitaonyesha maajabu katika mbingu na juu ya nchi,
damu, moto na wimbi la moshi.
31Jua litageuzwa kuwa giza na mwezi kuwa damu kabla ya kuja siku ya BWANA iliyo kuu na ya kutisha.
32 Kila mmoja atakayeliitia jina la BWANA ataokolewa.
Kwa maana juu ya Mlima Sayuni na katika Yerusalemu kutakuwako wokovu,
kama BWANA alivyosema,
miongoni mwa walionusurika ambao BWANA awaita.

Mataifa Yahukumiwa
3 "Katika siku hizo na wakati huo,
nitakaporejesha neema ya Yuda na Yerusalemu,
2nitayakusanya mataifa yote
na kuyaleta katika Bonde la Yehoshafati.
Hapo nitaingia kwenye hukumu dhidi yao
kuhusu urithi wangu, watu wangu Israeli,
kwa kuwa waliwatawanya watu wangu miongoni
mwa mataifa na kuigawa nchi yangu.
3Wanawapigia kura watu wangu na kuwauza wavulana ili kupata makahaba,
waliwauza wasichana ili wapate kunywa mvinyo.

4"Sasa una nini dhidi yangu, Ee Tiro na Sidoni, nanyi nchi zote za Ufilisti? Je, mnanilipiza kwa yale niliyoyafanya? Kama mnalipa, mimi nitalipiza juu ya vichwa vyenu kwa kasi na kwa haraka yale mliyoyatenda. 5Kwa kuwa mlichukua fedha na dhahabu yangu pia mkabeba hazina zangu nzuri sana mkapeleka kwenye mahekalu yenu. 6Mliwauza watu wa Yuda na Yerusalemu kwa Wayunani, ili kwamba mpate kuwapeleka mbali na nchi yao.

7"Tazama nitawaamsha kutoka zile sehemu
mlizowauza, nami nitawalipiza juu ya vichwa
vyenu kile mlichofanya. 8Nitawauza wana wenu
na binti zenu kwa watu wa Yuda, nao
watawauza kwa Washeba, taifa lilo mbali,''
BWANA amesema.

9Tangazeni hili miongoni mwa mataifa:
Jiandaeni kwa vita!
Amsha askari!
Wanaume wote wapiganaji na wasogee
karibu na kushambulia.
10Majembe yenu yafueni yawe panga
na miundu yenu ya kukatia iwe mikuki.
Aliye dhaifu na aseme,
"Mimi nina, nguvu!''
11Njoni haraka, ninyi mataifa yote kutoka pande
zote,
kusanyikeni huko.

Shusha wapiganaji wako,Ee BWANA!
12"Mataifa na yaamshwe,
na yasonge mbele kuelekea katika
Bonde la Yehoshafati,
kwa kuwa nitaketi mahali pale
kuhukumu mataifa yote yaliyoko kila
upande.
13Tia mundu,
kwa kuwa mavuno yamekomaa.
Njoni, mkanyage zabibu,
kwa kuwa shinikizo la kukamua zabibu
limejaa na mapipa yanafurika
kwa kuwa uovu wao ni mkubwa!''

14Umati mkubwa, umati mkubwa
katika bonde la uamuzi!
Kwa kuwa siku ya BWANA ni karibu
katika bonde la uamuzi.
15Jua na mwezi vitatiwa giza,
na nyota hazitatoa mwanga wake tena.
16BWANA atanguruma kutoka Sayuni
na mshindo wa ngurumo kutoka
Yerusalemu,
dunia na mbingu vitatikisika.
Lakini BWANA atakuwa kimbilio la watu
wake,
ngome imara kwa ajili ya watu wa Israeli.

Baraka Kwa Watu Wa Mungu

17"Ndipo mtakapojua kwamba Mimi, BWANA
Mungu wenu, nakaa Sayuni, Mlima
wangu mtakatifu.
Yerusalemu utakuwa mtakatifu,
kamwe wageni hawataivamia tena.

18"Katika siku hiyo milima itadondosha mvinyo
mpya
na vilima vitatiririka maziwa,
mabonde yote ya Yuda yatatiririka maji.
Chemchemi itatiririka kutoka kwenye
nyumba ya BWANA
na kunywesha bonde la Shitimu.
19Lakini Misri itakuwa ukiwa,
Edomu itakuwa jangwa tupu,
kwa sababu ya jeuri waliofanya kwa watu
wa Yuda,
ambao katika nchi yao walimwaga
damu isiyo na hatia.
20Yuda itakaliwa na watu milele
na Yerusalemu itadumu vizazi vyote.
21Hatia yao ya damu, ambayo sijasamehe,
nitasamehe.''

BWANA anakaa Sayuni!

AMOSI

Utangulizi

Jina Amosi maana yake ni ''Mzigo'' au ''Mchukua mzigo,'' ambalo linaweza likawa kifupi cha Amasia *(2Nya17 :16)*, ambalo maana yake ''Bwana huchukua mizigo''. Amosi alikuwa mchunga wanyama *(1 :1)*, pia mtunza mikuyu (7 :*14)* kutoka Tekoa, kijiji kilichoko Yuda kama kilomita 9.4 kusini mwa Yerusalemu. Mungu alimwita kuwa nabii katika ufalme wa kaskazini, yaani, Israeli. Wakati huo falme hizi zilikuwa na utajiri mwingi. Ujumbe wa Amosi unaonyesha kwamba wakati huo ulikuwa wa mafanikio yasiyo na kifani kiuchumi na ustawi wa kisiasa katika ufalme wa kaskazini wa Israeli kuliko nyakati nyingine zo zote isipokuwa zile za enzi ya Solomoni.

Amosi anawalaumu watu vikali kwa kuliacha neno la Mungu, kukosekana kwa haki katika jamii, kwa maskini, kuwa wakatili, kutawaliwa na ubinafsi, kufuata anasa na kuabudu sanamu kubaya sana.Uwajibikaji wa Israeli ni mkubwa kuliko wa mataifa mengine yanayoizunguka kwa sababu walikuwa wamepewa upendeleo makubwa zaidi. Katika maono matano mfululizo, Amosi aliona kuwa siku ya maangamizo ilikuwa karibu. Aliwaonya watu kwamba inawapasa kujiandaa kukutana na Mungu. Kwa wale waliokuwa wanampenda Mungu, Amosi alikuwa na neno la kuwapa matumaini. Siku ilikuwa inakuja ambapo ufalme wa Daudi ungekomeshwa ghafula lakini wacha Mungu wangeishi salama.

Amosi akiwa ameitwa kuwa msemaji kwa ajili ya Mungu (nabii), alitoa ujumbe huo katika miji ya ufalme wa kaskazini(Israeli) :Samaria,Betheli,Gigali na miji mingine mingi katika karne ya nane Kabla ya Kristo.Huduma ya Amosi ilifanyika katika siku za Uzia alipokuwa mfalme wa Yuda na Yeroboamu II alipokuwa mfalme wa Israeli. Wsfalme hawa walipishana katika miaka 767-753 K.K. Hivyo inawezekana huduma yake ilifanyika 760-755 K.K.

miji

Wazo Kuu

Ujumbe wa Amosi ulionyesha kipindi cha mafanikio ya kiuchumi katika ufalme wa kaskazini wa Israeli ambacho hakijakuwepo wakati wo wote isipokuwa enzi zile za Mfalme Solomoni. Amosi aliwashutumu watu vikali, hivyo kutangaza hukumu ya Mungu dhidi ya watu kwa sababu walikuwa wamemwacha Mungu.

Jambo Muhimu

Amosi alitoa unabii katika kipindi cha miaka miwili kabla ya *"tetemeko la ardhi ."*Wachunguzi wa mambo ya kale wamegundua ushahidi wa uharibifu mkubwa uliosababishwa na tetemeko hili la ardhi lililotokea wakati huo maeneo mbalimbali ya Israeli, pamoja na mji wake mkuu, Samaria. Zekaria alilitaja tetemeko hili hili la ardhi *(Zek.14:5)* zaidi ya miaka 200 baadaye, akielezea zaidi kwamba tetemeko hilo liliua watu wengi. Amosi anasema aliliona kama uthibitisho wa ujumbe wake wa kinabii na huduma yake kwa Israeli *(linganisha 9:1).*

Amosi anatumia mfano wa maneno yanayosisimua kutokana na uzoefu wake wa ukulima na uchungaji wa wanyama: simba angurumaye *(3:8),* kipande cha kondoo kilichopokonywa kinywani mwa simba *(3:12*), ng'ombe walioshiba *(4:1)*, kapu la matunda *(8:1-2).*

Mwandishi

Amosi mchunga kondoo na mtunza mikuyu wa Tekoa.

Mahali

Samaria, Betheli, Gigali na miji mingine mingi. Watu matajiri wa Israeli walikuwa wanafurahia amani na mafanikio. Walikuwa wametosheka na hali ya maisha na kuwaonea maskini kiasi cha kuwauza kama watumwa. Lakini, punde si punde Israeli ilikuwa ishindwe na Asiria (Ashuru) na hao hao matajiri wangekuwa watumwa.

Kusudi

Kutangaza hukumu ya Mungu dhidi ya ufalme wa kaskazini, yaani, Israeli kwa kuishi katika hali ya kutosheka na kuridhika, kuabudu sanamu na kuwadhulumu maskiini.

Tarehe

Amosi alikuwa nabii katika karne ya nane kabla ya Kristo. Amosi aliishi wakati mmoja na Isaya na Mika.

Wahusika Wakuu

Amosi, Amazia, Yeroboamu II.

Mgawanyo

- Hukumu kwa majirani wa Israeli. (1:1-2:5)
- Hukumu kwa Israeli. (2: 6-16)
- Uovu wa Israeli. (3:1-6:14)
- Maono matano. (7:1-9:10)
- Matengenezo ya Israeli. (9:11-15)

1 Maneno ya Amosi, mmoja wa wachunga wanyama wa Tekoa, yale aliyoyaona kuhusu Israeli miaka miwili kabla ya tetemeko la ardhi, wakati Uzia alipokuwa mfalme wa Yuda na Yeroboamu mwana wa Yoashi alipokuwa mfalme wa Israeli.

2Alisema:
‘‘BWANA ananguruma toka Sayuni
pia ananguruma kutoka Yerusalemu,
malisho ya wachunga wanyama yanakauka,
kilele cha Karmeli kinanyauka.’’

Hukumu Juu Ya Majirani Wa Israeli

3Hili ndilo asemalo BWANA:

“Kwa dhambi tatu za Dameski,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu aliipura Gileadi kwa vyombo vya chuma vyenye meno.
4Nitatuma moto juu ya nyumba ya Hazaeli
ambao utateketeza ngome za Ben-Hadadi.
5Nitalivunja lango la Dameski,
nitamwangamiza mfalme aliyeko katika Bonde la Aveni[a]
na yeye ambaye anaishika fimbo ya utawala katika Beth-Edeni.
Watu wote wa Aramu watakwenda uhamishoni huko Kiri,’’
asema BWANA.

6Hili ndilo asemalo BWANA:

“Kwa dhambi tatu za Gaza,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu,
kwa sababu walichukua mateka jumuiya nzima
na kuwauza kwa Edomu,
7Nitatuma moto juu ya kuta za Gaza
ambao utateketeza ngome zake.
8Nitamwangamiza mfalme wa Ashdodi
na yeye aishikaye fimbo ya utawala katika Ashkeloni.
Nitaugeuza mkono wangu dhidi ya Ekroni,
hadi Mfilisti wa mwisho atakapokufa,’’
asema BWANA Mwenyezi.

9Hili ndilo asemalo BWANA:

“Kwa dhambi tatu za Tiro,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu.

Kwa sababu ameuza jumuiya nzima ya mateka kwa Edomu
na kutokujali mapatano ya undugu,
10Nitatuma moto kwenye kuta za Tiro
ambao utateketeza ngome zake.’’

11Hili ndilo BWANA asemalo:

“Kwa dhambi tatu za Edomu,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu alimfuatia ndugu yake kwa upanga,
alikataa kuonyesha huruma yo yote,
kwa sababu hasira yake kali iliendelea kupanda wakati wote na ghadhabu iliwaka bila kuzuiliwa.
12Nitatuma moto juu ya Temani
ambao utateketeza maboma ya Bosra.’’

13Hili ndilo asemalo BWANA:

‘‘Kwa dhambi tatu za Amoni,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu aliwatumbua wanawake wajawazito wa Gileadi ili kuongeza mipaka yake.
14Nitatuma moto kwenye kuta za Raba
ambao utateketeza ngome zake katikati ya vilio vya vita katika siku ya mapigano,
katikati ya upepo mkali katika siku ya dhoruba.
15Mfalme wake atakwenda uhamishoni,
yeye pamoja na maofisa wake,’’
asema BWANA.

2 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Kwa dhambi tatu za Moabu,
hata kwa nne, sitazuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu alichoma mifupa ya mfalme wa Edomu, ikawa kama chokaa.
2Nitatuma moto juu ya Moabu
ambao utateketeza ngome ya Keriothi.
Moabu ataanguka kwa ghasia kubwa katikati ya vilio vya vita na mlio wa tarumbeta.
3Nitamwangamiza mtawala wake na kuwaua

a5 Aven: Maana yake ni uovu.

maofisa wake wote pamoja naye,''
4Hili ndilo asemalo BWANA:

"Kwa dhambi tatu za Yuda,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu wameikataa sheria ya BWANA
na hawakuzishika amri zake,
kwa sababu wamepotoshwa na miungu ya uongo,
miungu ambayo babu zao waliifuata,
asema BWANA.
5Nitatuma moto juu ya Yuda
utateketeza ngome za Yerusalemu."

Hukumu Juu Ya Israeli
6Hili ndilo asemalo BWANA:

"Kwa dhambi tatu za Israeli,
hata kwa nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Wanawauza wenye haki kwa fedha,
na maskini kwa jozi ya viatu.
7Wanakanyaga juu ya vichwa vya maskini
kama vile juu ya mavumbi ya nchi
na kukataa haki kwa walioonewa
Baba na mwanaye hushiriki msichana
mmoja kwa hivyo hulinajisi jina langu takatifu.
8Watu hulala kando ya kila madhabahu
juu ya nguo zilizowekwa rehani.
Katika nyumba ya mungu wao
hunywa mvinyo ulionunuliwa kwa fedha walizotozwa watu.

9"Nilimwangamiza Mwamori mbele yao,
ingawa alikuwa mrefu kama mierezi
na mwenye nguvu kama mialoni.
Niliyaangamiza matunda yake juu na mizizi yake chini.

10"Niliwaleta toka Misri,
na nikawaongoza miaka arobaini jangwani
niwape nchi ya Waamori.
11Pia niliinua manabii kutoka miongoni
mwa wana wenu na Wanadhiri kutoka
miongoni mwa vijana wenu wa kiume.
Je! hii si kweli, Enyi watu wa Israeli?''
Asema BWANA.
12"Lakini mliwafanya Wanadhiri kunywa mvinyo
na kuwaamuru manabii wasitabiri.

13''Sasa basi, nitawaponda kama gari
lipondavyo wakati limejazwa nafaka.
14Mkimbiaji hodari hatanusurika,
wenye nguvu wataishiwa nguvu zao
na shujaa hataweza kuokoa maisha yake.
15Mpiga upinde atakimbia,
askari wapiga mbio hawataweza kutoroka,
na mpanda farasi hataokoa maisha yake.
16Hata askari walio mashujaa sana siku hiyo
watakimbia uchi,''
asema BWANA.

Mashahidi Waitwa Dhidi Ya Israeli
3 Sikilizeni neno hili BWANA alilosema dhidi yenu, Enyi watu wa Israeli, dhidi ya jamaa nzima niliowaleta toka Misri:

2''Ni ninyi tu niliowachagua kati ya jamaa zote za dunia,
kwa hiyo nitawaadhibu kwa ajili ya dhambi zenu zote.''
3Je! Watu wawili hutembea pamoja
wasipokubaliana kufanya hivyo?
4Je! simba hunguruma katika kichaka
wakati hana mawindo?
Aweza kuvuma katika pango
wakati ambao hajakamata cho chote?
5Je! ndege aweza kuanguka kwenye mtego ulio ardhini ambapo hajategewa chambo?
Je! mtego unaweza kufyatuka toka ardhini
wakati ambapo hakuna cho chote cha kunasa?
6Je! tarumbeta inapopigwa mjini kujulisha hatari,
watu hawatetemeki?
Mji upatwapo na maafa,
Je, si BWANA amesababisha?

7Hakika BWANA hatafanya neno lolote
bila kuwafunulia watumishi wake manabii siri yake.

8Simba amenguruma,
Je ni nani ambaye hataogopa?
BWANA Mwenyezi ametamka
Je, ni nani awezaye kunyamaza ila kutabiri?

9Tangazeni katika ngome za Ashdodi
na katika ngome za Misri:
"Kusanyikeni juu ya milima ya Samaria,
angalieni wingi wa wasiwasi ulio ndani yake,
na uonevu ulio miongoni mwa watu

wake.''

10BWANA asema:
''Hawajui kutenda lililo jema,
wale ambao hujilundikia nyara na vitu
vilivyotekwa katika ngome zao.''
11Kwa hiyo hili ndilo asemalo
BWANA Mwenyezi:

''Adui ataizingira nchi,
ataangusha chini ngome zenu na
kuteka nyara maboma yenu.''
12Hili ndilo asemalo BWANA:

''Kama vile mchungaji aokoavyo kinywani
mwa simba vipande viwili tu vya mfupa
wa mguu au kipande cha sikio,
hivyo ndivyo Waisraeli watakavyookolewa,
wale wakaao Samaria kwenye kingo za
vitanda vyao na katika Dameski
kwenye viti vyao vya fahari.''

13"Sikia hili na ushuhudie dhidi ya nyumba ya Yakobo,'' asema Bwana, BWANA Mungu Mwenyezi.

14"Siku nitakapomwadhibu Israeli kwa
sababu ya dhambi zake,
nitaharibu madhabahu za Betheli,
pembe za madhabahu zitakatiliwa mbali
na kuanguka chini.
15Nitabomoa nyumba ya wakati wa masika,
pamoja na nyumba ya wakati wa
kiangazi,
nyumba zilizonakshiwa kwa pembe za
ndovu na majumba makubwa ya fahari
yatabomolewa,''
asema BWANA.

Israeli Hajarudi Kwa Mungu

4 Sikilizeni neno hili, ninyi ng'ombe wa Bashani mlioko juu ya Mlima Samaria,
ninyi wanawake mnaowaonea maskini
na kuwagandamiza wahitaji
na kuwaambia wanaume wenu,
"Tuleteeni vinywaji!''
2BWANA Mwenyezi ameapa kwa
utakatifu wake:
"Hakika wakati utakuja
mtakapochukuliwa na kulabu,
na wanaosalia kwa ndoana za samaki.
3Nanyi mtakwenda moja kwa moja kupitia
mahali palipobomolewa kwenye ukuta,
nanyi mtatupwa nje kuelekea Harmoni,''
asema BWANA.
4''Nendeni Betheli mkatende dhambi,
nendeni Gilgali mkazidi kutenda
dhambi.
Leteni dhabihu zenu kila asubuhi,
zaka zenu kila mwaka wa tatu.
5Mchome mkate uliotiwa chachu kama
sadaka ya shukrani,
jisifuni kuhusu sadaka zenu za hiari,
jigambeni kwa ajili ya sadaka hizo,
Enyi Waisraeli,
kwa kuwa hili ndilo mnalopenda kulitenda,''
asema BWANA Mwenyezi.

6"Niliwapa njaa kwenye kila mji
na ukosefu wa chakula katika kila mji,
hata hivyo bado hamjanirudia mimi,''
asema BWANA.

7"Pia niliwazuilia ninyi mvua miezi mitatu
kabla ya kufikia mavuno.
Nilinyesha mvua kwenye mji mmoja,
lakini niliizuia mvua isinyeshe mji
mwingine.
Shamba moja lilipata mvua,
na lingine halikupata nalo likakauka.

8Watu walitangatanga mji hata mji kutafuta maji,
lakini hawakupata ya kuwatosha kunywa,
hata hivyo hamjanirudia mimi,"
asema BWANA.

9Mara nyingi nilizipiga bustani zenu na
mashamba ya mizabibu,
niliyapiga kwa kutu na ukungu.
Nzige walitafuna tini zenu na miti ya
mizeituni,
hata hivyo hamjanirudia mimi,''
asema BWANA.

10"Niliwapelekea tauni miongoni mwenu
kama nilivyofanya kule Misri.
Niliwaua vijana wenu wa kiume kwa
upanga,
niliwachukua farasi wenu.
Nilijaza pua zenu kwa uvundo wa kambi
zenu,
hata hivyo hamjanirudia mimi,''
asema BWANA.

11"Niliwaangamiza baadhi yenu kama
nilivyoangamiza Sodoma na Gomora.

Mlikuwa kama kijiti kiwakacho
kilichopokonywa motoni,
hata hivyo hamjanirudia,''
asema BWANA.

12"Kwa hiyo hili ndilo nitakalowafanyia Israeli
na kwa sababu nitawafanyia hili,
jiandaeni kukutana na Mungu wenu,
Ee Israeli.''

13Yeye ambaye hufanya milima,
anaumba upepo,
na kufunua mawazo yake kwa mwanadamu,
yeye ageuzaye asubuhi kuwa giza
na kukanyaga mahali pa juu pa nchi,
BWANA Mwenyezi ndilo jina lake.

Maombolezo Na Wito Wa Toba

5 Sikia neno hili, Ee nyumba ya Israeli, ombolezo hili ninalifanya kuhusu ninyi:

2"Bikira Israeli ameanguka,
kamwe hatainuka tena,
ameachwa pweke katika nchi yake,
hakuna ye yote wa kumwinua."

3Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

"Wakati mmoja wa miji yako utakapopeleka
watu elfu moja vitani, mia moja tu
watarudi.
Wakati mji utakapopeleka mia moja,
kumi tu ndio watarudi hai."

4Hili ndilo BWANA asemalo kwa nyumba ya Israeli:

"Nitafuteni mpate kuishi,
5Msitafute Betheli,
msiende Gilgali,
msisafiri kwenda Beerisheba.
Kwa maana kwa hakika Gilgali itakwenda
uhamishoni,
na Betheli itakuwa si kitu.''
6Mtafuteni BWANA mpate kuishi,
au atafagia nyumba ya Yosefu kama moto,
utawateketeza,
nayo Betheli haitakuwa na ye yote wa
kuuzima.

7Ninyi ambao mnageuza haki kuwa uchungu
na kuiangusha haki chini
8(yeye ambaye alifanya Kilimia na Orioni,
ambaye hugeuza giza kuwa asubuhi
na mchana kuwa usiku,
ambaye huyaita maji ya bahari
na kuyamwaga juu ya uso wa nchi,
BWANA ndilo jina lake.
9Yeye hufanya maangamizo kwenye
ngome na kufanya mji uliozungushiwa
ngome kuwa ukiwa,)
10mnamchukia yule akemeaye mahakamani
na kumdharau yule ambaye husema kweli.

11Mnamgandamiza maskini
na kumlazimisha awape nafaka.
Kwa hiyo, ingawa mmejenga majumba
ya mawe ya fahari,
hamtaishi ndani yake,
ingawa mmepanda mashamba mazuri ya
mizabibu,
hamtakunywa divai yake.
12Kwa kuwa ninajua hesabu ya makosa yenu
na ukubwa wa dhambi zenu.

Mmewaonea wenye haki na kupokea
rushwa na kuzuia haki ya maskini
mahakamani.
13Kwa hiyo mtu mwenye busara
hunyamaza kimya nyakati kama hizo,
kwa kuwa nyakati ni mbaya.

14Tafuteni mema, wala si mabaya,
ili mpate kuishi.
Ndipo BWANA Mungu Mwenyezi
atakuwa pamoja nanyi,
kama msemavyo yupo nanyi.
15Yachukieni maovu, yapendeni mema,
dumisheni haki mahakamani.
Yamkini BWANA Mungu
Mwenyezi atawahurumia mabaki ya
Yosefu.

16Kwa hiyo hili ndilo Bwana, BWANA Mungu Mwenye nguvu asemalo:

''Kutakuwepo maombolezo katika
barabara zote na vilio vya uchungu
mahali pa njia kuu.
Wakulima wataitwa kuja kulia
na waombolezaji waje kuomboleza.
17Kutakuwepo kuomboleza katika mashamba
yote ya mizabibu,
kwa kuwa nitapita katikati yenu,''
asema BWANA.

Siku Ya BWANA

18Ole wenu ninyi mnaoitamani
siku ya BWANA!
Kwa nini mnaitamani siku ya BWANA?
Siku hiyo itakuwa giza, si nuru.
19Itakuwa kama vile mtu aliyemkimbia simba
kumbe akakutana na dubu,
kama vile mtu aliyeingia nyumbani mwake
na kuupumzisha mkono wake kwenye
ukuta kumbe akaumwa na nyoka.
20Je, siku ya BWANA haitakuwa giza,
na si nuru,
giza nene, bila mwonzi wa mwanga?

21Ninachukia, ninazidharau sikukuu zenu
za dini,
siwezi kuvumilia makusanyiko yenu.
22Hata ingawa mnaniletea sadaka zenu za
kuteketezwa na sadaka za nafaka,
sitazikubali.
Ingawa mnaniletea sadaka nzuri za amani,
sitazitambua.
23Niondoleeni kelele za nyimbo zenu!
Sitasikiliza sauti za vinubi vyenu.
24Lakini acheni haki itiririke kama mto,
na uadilifu uwe kama kijito kisichokauka!
25"Je, mliniletea dhabihu na sadaka
mlipokuwa jangwani miaka arobaini,
Ee nyumba ya Israeli?
26Mmeyainua madhabahu ya mfalme wenu,
Sakuthi mungu wenu mtawala,
Kiuni mungu wenu wa nyota,
ambao mliwatengeneza wenyewe.
27Kwa sababu hiyo nitawapelekeni
uhamishoni mbali kupita Dameski,"
asema BWANA, ambaye jina lake
ni Mungu Mwenyezi.

Ole Kwa Wanaoridhika

6 Ole wenu ninyi mnaostarehe na kuridhika
katika Sayuni na ninyi mnaojisikia salama
juu ya mlima Samaria,
ninyi watu mashuhuri wa taifa
lililoendelea kuliko mataifa mengine,
ambao watu wa Israeli
wanawategemea!
2Nendeni Kalne mkaone kutoka huko,
mwende hadi Hamathi iliyo kuu,
kisha mshuke hadi Gathi ya Wafilisti.
Je, wao ni bora kuliko falme zenu mbili?
Je, nchi yao ni kubwa kuliko yenu?
3Mnaiweka mbali siku iliyo mbaya
na kuleta karibu utawala wa kuogofya.
4Ninyi mnalala juu ya vitanda vilivyofunikwa
kwa pembe za ndovu na kujinyoosha juu
ya viti vya fahari.
Mnajilisha kwa wana kondoo wazuri na
ndama walionenepeshwa.
5Ninyi mnaopigapiga vinanda ovyo kwa nguvu
na kujifanya wapiga vinubi kama mfalme
Daudi huku mkitunga nyimbo papo hapo.
6Mnakunywa mvinyo kwa bakuli zilizojazwa
na mnajipaka mafuta mazuri,
lakini hamhuzuniki kwa maangamizi ya
Yosefu.
7Kwa hiyo mtakuwa miongoni mwa watu wa
kwanza kwenda uhamishoni,
karamu zenu na kustarehe kutakoma.

BWANA Anachukia Kiburi Cha Israeli

8BWANA Mwenyezi ameapa kwa nafsi yake, BWANA Mungu Mwenye Nguvu asema:

"Nachukia kiburi cha Yakobo,
nachukia ngome zake,
nitautoa mji wao na kila kitu kilichomo ndani
mwake.''
9Kama watu kumi watabaki katika nyumba moja, wao pia watakufa. 10Kama jamaa ambaye atachoma miili akija ili kuitoa nje ya nyumba, na kumwuliza ye yote ambaye bado anajificha humo, "Je,yuko mtu ye yote pamoja nawe?'' Naye akisema, "Hapana,'' ndipo atakaposema, "Nyamaza kimya! Haturuhusiwi kutaja jina la BWANA.''

11Kwa kuwa BWANA ameamuru,
naye atabomoa jumba kubwa vipande vipande na nyumba ndogo vipande vidogo vidogo.
12Je, farasi waweza kukimbia kwenye
miamba mikali?
Je, aweza mtu kulima huko kwa
maksai?
Lakini mmegeuza haki kuwa sumu na
matunda ya uadilifu kuwa uchungu,
13ninyi mnaoshangilia kushindwa kwa Lodebari
na kusema, Je, hatukuteka Karnaimu kwa
nguvu zetu wenyewe?''
14Maana BWANA, Mungu Mwenyezi
asema, ''Nitainua taifa dhidi yenu,
Ee nyumba ya Israeli,
nalo litawatesa kuanzia Lebo Hamathi
hadi bonde la Araba.''

Maono Ya Kwanza: Nzige

7 Hili ndilo alilonionyesha BWANA Mwenyezi katika maono: Alikuwa anaandaa makundi ya nzige baada ya kuvunwa fungu la mfalme na wakati ule tu mimea ya pili ilipokuwa ikichipua. 2Wakati nzige walipokuwa wamekula mimea yote ya nchi, nililia kwa sauti kuu, "BWANA Mwenyezi, samehe! Je, Yakobo atawezaje kuendelea kuishi? Yeye ni mdogo sana!''

3Kwa hiyo BWANA akaghairi. Kisha BWANA akasema,

"Hili halitatokea.''

Maono Ya Pili: Moto

4Hili ndilo BWANA Mwenyezi alilonionyesha katika maono: BWANA Mwenyezi alikuwa akiita hukumu ya moto,nao ulikausha vilindi vikuu, ukateketeza nchi. 5Ndipo nikalia, "BWANA Mwenyezi, nakusihi, zuia! Je, Yakobo atawezaje kuendelea kuishi? Yeye ni mdogo sana!''

6Kwa hiyo BWANA akaghairi.
BWANA Mwenyezi akasema, "Hili nalo halitatokea.''

Maono Ya Tatu: Timazi

7Hili ndilo alilonionyesha katika maono: Bwana alikuwa amesimama karibu na ukuta ambao ulikuwa umejengwa kwa timazi, akiwa na uzi wa timazi mkononi mwake. 8Naye BWANA akaniuliza, ''Je, Amosi unaona nini?''

Nikamjibu, ''uzi wa timazi.''

Kisha Bwana akasema, "Tazama, ninaweka uzi wa timazi miongoni mwa watu wangu Israeli, sitawahurumia tena.

9"Mahali pa juu pa Isaka pa kuabudia miungu pataangamizwa
na mahali patakatifu pa Israeli pa kuabudia
pataharibiwa,
kwa upanga wangu nitainuka dhidi ya
nyumba ya Yeroboamu.''

Amosi Na Amazia

10Kisha Amazia kuhani wa Betheli akatuma ujumbe kwa Yeroboamu mfalme wa Israeli, akisema: "Amosi analeta fitina juu yako katikati ya Israeli. Nchi haiwezi kuvumilia maneno yake yote. 11Kwa kuwa hili ndilo Amosi analosema:

" 'Yeroboamu atakufa kwa upanga,
na kwa hakika Israeli watakwenda
uhamishoni, mbali kabisa na nchi yao.' ''

12Kisha Amazia akamwambia Amosi, "Nenda zako, ewe mwonaji! Urudi katika nchi ya Yuda. Ujipatie riziki yako huko na kufanya utabiri wako huko. 13Usiendelee kutabiri katika Betheli, kwa sababu hapa ni mahali pa mfalme pa kuabudia na hekalu la ufalme huu.''

14Amosi akamjibu Amazia, "mimi sikuwa nabii wala mwana wa nabii, lakini nilikuwa mchungaji wa kondoo na mtunza mikuyu. 15Lakini BWANA akanitoa kutoka kuchunga kondoo na kuniambia, 'Nenda, ukawatabirie watu wangu Israeli.' 16Sasa basi, sikieni neno la BWANA, Nanyi mnasema,

" 'Usitabiri dhidi ya Israeli,
na uache kuhubiri dhidi ya nyumba
ya Isaka.'

17Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA:

" 'mke wako atakuwa kahaba mjini,
nao wana wako na binti zako
watauawa kwa upanga.
Shamba lako litapimwa na kugawanywa,
na wewe mwenyewe utafia katika
nchi ya kipagani[a].
Nayo Israeli kwa hakika itakwenda
uhamishoni, mbali na nchi yao.' ''

Maono Ya Nne: Kikapu Cha Matunda Yaliyoiva

8 Hili ndilo alilonionyesha BWANA Mwenyezi katika maono: kikapu cha matunda yaliyoiva. 2Akaniuliza, ''Amosi, unaona nini?''

Nikajibu, ''Kikapu chenye matunda yaliyoiva.''

Ndipo BWANA akaniambia, ''wakati umewadia kwa watu wangu Israeli, sitawahurumia zaidi.

3BWANA Mwenyezi asema, ''Katika siku ile, nyimbo katika hekalu zitageuka kuwa maombolezo. Miili mingi sana itatupwa kila mahali kimya kimya!''

4Lisikieni hili, ninyi ambao mnawagandamiza
wahitaji na kuwaonea maskini wa nchi.

5Mkisema,

''Ni lini Mwezi Mwandamo utakapopita
ili tupate kuuza nafaka,
na sabato itakwisha lini
ili tuweze kuuza ngano?''

---

a17 nchi ya kipagani maana yake ni nchi najisi.

Tupunguze vipimo,
kuongeza bei
na kudanganya kwa mizani zisizo sawa.
6Tukiwanunua maskini kwa fedha
na wahitaji kwa jozi ya viatu
na tukiuza hata takataka za ngano pamoja
na ngano.

7BWANA ameapa kwa kiburi cha Yakobo: ‘‘Kamwe, sitasahau cho chote ambacho wamefanya.

8‘‘Je, nchi haitatetemeka kwa ajili ya hili,
nao wote waishio ndani mwake
hawataomboleza?
Nchi yote itainuka kama Nile,
itapanda na kushuka kama mto wa
Misri.
9‘‘Katika siku ile,’’ asema BWANA Mwenyezi,

‘‘Nitalifanya jua litue alasiri na kuifanya
dunia
iwe giza wakati wa mchana mwangavu.
10Nitageuza sikukuu zenu za kidini kuwa
maombolezo,
na kuimba kwenu kote kuwe kilio.
Nitawafanya ninyi nyote mvae nguo ya
gunia na kunyoa nywele zenu.
Nitaufanya wakati ule uwe kama
kuombolezea mwana wa pekee,
na mwisho wake kama siku ya
uchungu.
11‘‘Siku zinakuja,’’ asema BWANA
Mwenyezi,
“Wakati nitakapotuma njaa katika nchi yote,
si njaa ya chakula wala kiu ya maji,
lakini njaa ya kusikia maneno ya BWANA.
12Wanaume watayumbayumba kutoka bahari
hadi bahari na kutangatanga kutoka
kaskazini mpaka mashariki,
wakitafuta neno la BWANA,
lakini hawatalipata.

13“Katika siku ile wasichana wazuri na vijana
wanaume wenye nguvu watazimia kwa
sababu ya kiu.
14Wale waapao kwa aibu ya Samaria,
au kusema, ‘Hakika kama miungu yenu
iishivyo, Ee Dani,’
au ‘Hakika kama mungu wa Beer-sheba
aishivyo’ wataanguka, wala
hawatasimama tena.’’

Israeli Kuangamizwa

9 Nilimwona Bwana akiwa amesimama kando ya madhabahu, naye akasema:

“Piga juu ya nguzo ili vizingiti vitikisike.
viangushe juu ya vichwa vya watu
wote,
na wale watakaosalia nitawaua kwa
upanga.
Hakuna awaye yote atakayekimbia,
hakuna atakayetoroka.
2Wajapojichimbia chini mpaka kwenye vina vya
kuzimu, kutoka huko mkono wangu
utawatoa.
Wajapopanda juu hadi kwenye mbingu,
kutoka huko nitawashusha.
3Wajapojificha juu ya kilele cha Karmeli,
huko nitawawinda na kuwakamata.
Wajapojificha kutoka kwenye uso
wangu katika vilindi vya bahari,
huko nako nitaamuru joka kuwauma.
4Wajapopelekwa uhamishoni na adui zao,
huko nako nitaamuru upanga uwaue.
Nitawakazia macho yangu
kwa mabaya wala si kwa mazuri.’’

5Bwana, BWANA Mwenye Nguvu,
yeye agusaye dunia nayo ikayeyuka,
na wote wakaao ndani mwake
wakaomboleza,
nchi yote huinuka kama Nile,
kisha hushuka kama mto Misri,
6yeye ambaye hujenga jumba lake la kifalme
katika mbingu na kuisimika misingi yake
juu ya dunia,
yeye aitaye maji ya bahari na kuyamwaga
juu ya uso wa nchi,
BWANA ndilo jina lake.

7“Je, Waisraeli ninyi si sawa kwangu
kama Wakushi?’’
Asema BWANA.
“Je, sikuleta Israeli kutoka Misri,
Wafilisiti toka Kaftori na Washami
kutoka Kiri?

8“Hakika macho ya BWANA Mwenyezi
yako juu ya ufalme wenye dhambi.
Nami nitauangamiza kutoka kwenye uso wa
dunia hata hivyo sitaiangamiza kabisa
nyumba ya Yakobo,’’
asema BWANA.

9 “Kwa kuwa nitatoa amri,
na nitaipepeta nyumba ya Israeli miongoni
mwa mataifa yote kama vile nafaka ipepetwavyo katika ungo
na hakuna hata punje moja nzuri itakayoanguka chini.
10Watenda dhambi wote miongoni mwa watu wangu watauawa kwa upanga,
wale wote wasemao,
‘Maafa hayatatupata wala kutukuta.’

Kurejezwa Kwa Israeli

11Katika siku ile nitaisimamisha hema ya Daudi iliyoanguka.
Nitakarabati mahali palipobomoka na kujenga upya magofu yake
na kujenga kama ilivyokuwa awali,
12ili wapate kumiliki mabaki ya Edomu na mataifa yote yale yanayobeba jina langu,’’
Asema BWANA ambaye atafanya mambo haya.

13“Siku zinakuja,’’ asema BWANA,

“wakati mvunaji atakapotanguliwa na mkulima
na mpanzi atakapotanguliwa na yeye akamuaye zabibu.
Divai mpya itadondoka kutoka milimani
na kutiririka kutoka vilima vyote.
14Nitawarejeza tena watu wangu Israeli waliohamishwa,
wataijenga tena miji iliyoachwa magofu,
nao wataishi ndani mwake.
Watapanda mizabibu na kunywa divai yake,
watalima bustani na kula matunda yake.
15Nitaipanda Israeli katika nchi yao wenyewe,
hawatang'olewa tena kutoka katika nchi ambayo nimewapa.’’

Asema BWANA Mungu wenu.

OBADIA

Utangulizi

Jina Obadia maana yake ni *"Mtumishi wa Yehova."* Kitu pekee kinachojulikana kuhusu nabii huyu ni haya yaliyoandikwa katika kitabu hiki chenye unabii wake.Obadia alitoa unabii kuhusu hukumu ya Mungu dhidi ya taifa la Edomu juu ya kuangamizwa na kukomeshwa kwake lisiwepo tena ulimwenguni. Waedomu ambao walikuwa uzao wa Esau, walijivunia usalama katika ngome zao zilizokuwa kwenye Mlima Seiri, kusini mwa Bahari ya Chumvi (Bahari Mfu).Waliwatazama watu wa Yuda walipopatwa na mikasa mikononi mwa wavamizi. Mwanzoni mwa karne ya tisa Waedomu wenyewe walishiriki zaidi ya mara nne kuiteka nyara Yerusalemu.

Uvamizi wa Waedomu katika siku za Yehoramu mfalme wa Yuda *(2Wafalme 8 :20 ; 2Mambo ya Nyakati 21:16–17)* unawezekana ukawa ndio wakati wa unabii wa Obadia. Kufikia wakati wa unabii wa Malaki, kama 430 K.K. huu unabii wa kufukuzwa Waedomu kutoka Mlima Seiri na Waarabu inawezekana tayari ulishakuwa ni uhalisi. Waedomu hawakusikika tena baada ya kuharibiwa kwa Yerusalemu mnamo 70 B.K.

Wazo Kuu

Obadia anatangaza hukumu ya Mungu dhidi ya Waedomu na akatabiri kuangamizwa kwao na kufutwa kwa kumbukumbu lao katika uso wa dunia. Wale wanaopigana na watu walioitwa na Mungu, Yeye hupigana nao na kufuta kumbukumbu lao duniani wasipotubu. Kihistoria, wakati wote Waedomu walikuwa wanawasumbua Wayahudi. Kabla ya kuandikwa kitabu hiki, walikuwa wanajiunga na waliokuwa wanashambulia Yuda. Unabii huu ulitoka baada ya Israeli kugawanyika katika falme mbili, kaskazini (Israeli) na kusini (Yuda). Unabii huu ulikuwa kabla ya Yuda kushindwa na mfalme Nebukadneza mnamo mwaka 586 K. K.

Dhumuni

Kuonyesha kwamba Mungu anawahukumu wale wanaowadhuru watu wake.

Mwandishi

Obadia.

Mahali

Edomu, Yerusalemu

Tarehe

Kama 840 K.K.

Wahusika Wakuu

Amosi na Waedomu

.

Mgawanyo

- Maangamizi ya Edomu (1:1-14)
- Edomu katika siku ya Bwana (1:15-21)

1 Maono ya Obadia.

Hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi kuhusu Edomu.

Tumesikia ujumbe kutoka kwa BWANA:
Mjumbe alitumwa kwa mataifa kusema,
''Inukeni, na twendeni tukapigane vita dhidi ya Edomu.''

2''Angalieni, nitawafanya wadogo miongoni mwa mataifa,
mtadharauliwa kabisa.
3Kiburi cha moyo wako kimekudanganya,
wewe unayeishi kwenye nyufa za miamba na kufanya makao yako juu,
wewe unayejiambia mwenyewe,
'Ni nani awezaye kunishusha chini?'
4Ingawa unapaa juu kama tai na kufanya kiota chako kati ya nyota,
kutoka huko nitakushusha chini,''
asema BWANA.
5''Ikiwa wevi wangekuja kwako,
ikiwa wanyang'anyi wangekujia usiku
Lo ! Tazama ni maafa kiasi gani yangekuwa yanayokungojea,
je, si wangeiba tu kiasi kile wanachotaka?
Kama wachuma zabibu wangekuja kwako,
je, wasingebakiza zabibu chache?
6Lakini tazama ni jinsi gani Esau atatekwa,
hazina zake zilizofichwa zitatekwa nyara!
7Wote ulioungana nao watakufukuza hadi mpakani,
rafiki zako watakudanganya na kukushinda,
wale wanaokula mkate wako watakutegea mtego lakini hutaweza kuugundua.

8''Katika siku hiyo,'' asema BWANA,
''je, sitaangamiza watu wenye hekima wa Edomu,
watu wenye ufahamu katika milima ya Esau?
9Ee Temani, mashujaa wako watatiwa hofu,
kila mmoja katika milima ya Esau ataangushwa chini kwa kuchinjwa.
10Kwa sababu ya jeuri uliyofanya dhidi ya ndugu yako Yakobo,
aibu itakufunika, utaangamizwa milele.
11Siku ile ulisimama mbali ukiangalia wakati wageni walipojichukulia utajiri wake
na watu wa nchi nyingine walipoingia malango yake
wakipiga kura kwa ajili ya Yerusalemu,
ulikuwa kama mmoja wao.
12Usingemdharau ndugu yako katika siku ya msiba wake,
wala kufurahia juu ya watu wa Yuda katika siku ya maangamizi yao,
wala kujigamba sana katika siku ya taabu yao.
13Usingeingia katika malango ya watu wangu katika siku ya maafa yao,
wala kuwadharau katika janga lao katika siku ya maafa yao,
wala kunyang'anya mali zao katika siku ya maafa yao.
14Usingengoja kwenye njia panda na kuwaua wakimbizi wao,
wala kuwatoa watu wake waliosalia katika siku ya shida yao.

15''Siku ya BWANA i karibu kwa mataifa yote.
Kama ulivyofanya, nawe utafanyiwa vivyo hivyo,
matendo yako yatakurudia juu ya kichwa chako.
16Kama vile ulivyokunywa juu ya mlima wangu mtakatifu,
vivyo hivyo mataifa yote watakunywa mfululizo,
watakunywa na kunywa,
nao watatoweka kana kwamba hawajawahi kuwepo.
17Lakini katika Mlima Sayuni kutakuwepo na wale watakaookoka,
nao utakuwa mtakatifu na nyumba ya Yakobo itamiliki urithi wake.
18Nyumba ya Yakobo itakuwa moto
na nyumba ya Yosefu itakuwa mwali wa moto,
nayo nyumba ya Esau itakuwa bua kavu,
nao wataiwasha moto na kuiteketeza.
Hakutakuwa na watakaosalimika kutoka katika nyumba ya Esau.''
BWANA amesema.

19Watu kutoka nchi ya Negebu wataikalia milima ya Esau,
na watu kutoka mitelemko ya vilima watamiliki nchi ya Wafilisti.

Watayakalia mashamba ya Efraimu na Samaria,
naye Benyamini atamiliki Gileadi.
[20]Kundi la Waisraeli walioko uhamishoni
Kanaani watarudi na kumiliki nchi mpaka Sarepta.
Walioko uhamishoni Sefaradi
kutoka Yerusalemu watamiliki miji ya Negebu.
[21]Waokoaji watakwea juu ya Mlima Sayuni
kutawala milima ya Esau.
Nao ufalme utakuwa wa BWANA.

YONA

Utangulizi

Yona maana yake "hua".Kitabu hiki kifupi kinachomtaja Yona kuwa mwana wa Amitai*(1:1)*, kinaeleza yale yaliyomtukia yeye kama mjumbe wa Mungu.Yona alikuwa amepewa agizo na Mungu aende akawaonye watu wa Ninawi juu ya hukumu iliyokuwa inakuja. Akijaribu kumkimbia Mungu aliamua kuelekea Tarshishi, ambako ni upande wa magharibi, alitelemka mpaka Yafa, akapanda meli iliyokuwa inaelekea huko. Yona alipotupwa baharini alimezwa na nyangumi[a] ambaye alimrudisha mpaka pwani ya mashariki ya Bahari ya Kati (Mediterania). Hatimaye alikwenda Ninawi na akawaonya watu kuhusu hukumu ya Mungu. Alivunjika moyo kwa ajili ya mafanikio yake mwenyewe watu walipotubu na Mungu akaonyesha rehema Zake kwa kughairi na kuahirisha siku ya hukumu. Yona akajifunza kitu ambacho hakutarajia, kwamba Mungu angeweza kusamehe na kubadili alilokusudia watu wakijinyenyekeza, wakatubu, wakaacha njia zao mbaya na kumtafuta Yeye atasamehe na kuponya nchi husika.. Yamkini hii ilikuwa sababu ya Yona kukasirika Mungu alipowasamehe adui yao.

Inawezekana huyu nabii akawa ndiye yule anayetajwa katika *2Wafalme 14:25* kama Yona mwana wa Amitai. Iwapo ndiye, basi hii inazungumzia huduma yake ya awali. Kipindi hicho alitabiri kuwa Yeroboamu II (793-753) angepanua mpaka wa kaskazini wa Israeli kwa kuitia hasara Shamu (Syria), ambayo kwenye utawala wa ufalme wake Hazaeli alikuwa amepokonya eneo kubwa la Israeli.

Ingawa baadhi ya wasomi wanaotumia akili za kibinadamu wamekihesabu kitabu cha Yona kama kisa cha mambo ya ajabu au hadithi ya kubuniwa, Haifai kusadiki tu nusu ya uthibitisho wake wa kihistoria, kwa sababu majina na sehemu zinazotajwa kwenye kitabu ni za kihistoria. Zile nukuu Yesu alizofanya kwenye Yona *(Mat.12:39,40;* na *Lk.11:29,30),* yote haya yanaonyesha msingi wa kihistoria kuhusu matukio yaliyoandikwa kwenye kitabu hiki cha Yona. Yona alimtangulia Amosi na alihudumu wakati wa Mfalme Yeroboamu II, aliyekuwa mfalme mwenye nguvu kuliko wote katika Israeli (793-753 K.K. - angalia *2Wafalme 14:23-25).*

Wazo Kuu

Wingi wa rehema za Mungu watu wanaposikia neno wakaamini na kutubu, anavyosamehe na kufuta hukumu iliyokuwa inawakabili. Mungu hapendi mtu ye yote aangamie, bali afikilie toba. Watu wa Ninawi waliposikia ujumbe wa Yona juu ya kuangamizwa kwao, walimsadiki Mungu, mfalme akatangaza kufunga, wakajinyenyekeza tangu mkubwa kabisa hadi mdogo wa wote pamoja na wanyama, wakavaa nguo za magunia, wakatubu. Mungu akasikia toba yao akasamehe. Toba ya Ninawi ilikuwa ya muda mfupi kwa sababu baadaye iliharibiwa mnamo mwaka 612 K. K. Ashuru ilikuwa adui mkubwa wa Israeli na iliishinda Israeli mwaka wa 722 B.C

Mwandishi

Yona mwana wa Amitai.

Kusudi

(1)Wito wa Mungu.(2) Ujumbe wa wokovu ni kwa watu wote. (3)Toba ya kweli. (4)Kuonyesha ukubwa wa neema ya Mungu. (4)Kukasirishwa kwa Yona

Mambo Muhimu

Hiki kitabu ni tofauti na vitabu vingine vya unabii kwa sababu mkazo uko katika kuelezea habari za nabii na sio unabii wake. Ni sentensi moja tu inayotoa ufupisho wa ujumbe wake kwa watu wa Ninawi *(3:4).* Kitabu cha Yona kinatoa maelezo ya kihistoria inatajwa pia na Yesu kama picha ya kifo na kufufuka kwake *(Mathayo 12:38-42)*

Mahali

Ninawi.

Tarehe

Kama mwaka 760 K.K.

Wahusika Wakuu

Yona, nahodha wa meli na mabaharia, nyangumi, Mfalme wa Ninawi na Waninawi wote.

Mgawanyo

- Yona anamkimbia Mungu. (1:1-17)
- Sala ya Yona na kuokolewa. (2:1-10)
- Yona aenda Ninawi. (3:1-10)
- Yona amkasirikia Mungu kwa sababu ya huruma yake. (4:1-11)

[a] Nyangumi ni samaki mkubwa sana. Ona pia 1:17; 2:10

Yona Anamkimbia BWANA

1 Neno la BWANA lilimjia Yona mwana wa Amitai. [2]"Nenda katika mji mkubwa wa Ninawi ukahubiri juu yake, kwa sababu uovu wake umekuja juu mbele zangu.''

[3]Lakini Yona alimkimbia BWANA na kuelekea Tarshishi. Alishuka mpaka Yafa, ambapo alikuta meli iliyokuwa imepangwa kuelekea bandari ile. Baada ya kulipa nauli, akapanda melini na kuelekea Tarshishi ili kumkimbia BWANA. [4]Ndipo BWANA akatuma upepo mkali baharini, nayo dhoruba kali sana ikavuma hata meli ikawa hatarini kuvunjika. [5]Mabaharia wote waliogopa na kila mmoja akamlilia mungu wake mwenyewe. Nao wakatupa mizigo baharini ili meli ipungue uzito.

Lakini Yona alikuwa ameteremkia chumba cha ndani ya meli, mahali ambapo alilala na kupatwa na usingizi mzito. [6]Nahodha akamwendea na kusema, "Wewe unawezaje kulala? Amka ukamwite mungu wako! Huenda akatuangalia, tusiangamie."

[7]Kisha mabaharia wakasemezana wao kwa wao, "Njoni, tupige kura tumtafute anayehusika na maafa haya.'' Wakapiga kura, kura ikamwangukia
Yona.

[8]Kwa hiyo walimuuliza, "Tuambie, ni nani anayehusika kwa kutuletea tatizo hili lote? Unafanya kazi gani? Umetoka wapi? Nchi yako ni ipi? Wewe ni kutoka taifa lipi?''

[9]Akajibu, ''Mimi ni Mwebrania, nami namwabudu BWANA, Mungu wa Mbinguni, aliyeumba bahari na nchi kavu.''

[10]Hili liliwaogopesha nao wakamuuliza, "Umefanya nini?'' (Walijua alikuwa anamkimbia BWANA, kwa sababu alishawaambia hivyo.)

[11]Bahari ilikuwa inazidi kuchafuka. Kwa hiyo walimuuliza, "Tukutendee nini ili kufanya bahari itulie kwa ajili yetu?''

[12]Akawajibu, ''Niinueni mkanitupe baharini, nayo itakuwa shwari. Ninajua mawimbi haya makubwa yamewatokea kwa ajili ya kosa langu.''

[13]Badala yake, wale watu walijitahidi kupiga makasia wawezavyo ili wapate kurudi pwani. Lakini hawakuweza, kwa kuwa bahari ilizidi kuchafuka kuliko mwanzo. [14]Ndipo wakamlilia BWANA, ''Ee BWANA, tafadhali usituue kwa kuondoa uhai wa mtu huyu. Usituhesabie hatia kwa kuutoa uhai wa mtu asiyekuwa na hatia, kwa kuwa wewe Ee BWANA, umefanya kama ilivyokupendeza.'' [15]Kisha walimchukua Yona, wakamtupa baharini nayo bahari iliyokuwa imechafuka ikatulia. [16]Katika jambo hili watu wakamwogopa BWANA sana, wakamtolea BWANA dhabihu na kumwekea nadhiri.

[17]Lakini BWANA akamwandaa nyangumi kummeza Yona, naye Yona alikuwa ndani ya tumbo la nyangumi kwa siku tatu mchana na usiku.

Maombi ya Yona Katika Tumbo la Nyangumi

2 Akiwa ndani ya tumbo la nyangumi, Yona alimwomba BWANA Mungu wake.
[2]Akasema :

''Katika shida yangu nalimwita BWANA,

naye akanijibu.
Kutoka kina cha kaburi niliomba msaada,
nawe ukasikiliza kilio changu.
[3]Ulinitupa kwenye kilindi,
ndani kabisa ya moyo wa bahari,
mikondo ya maji ilinizunguka,
mawimbi yako yote na viwimbi vilipita juu yangu.
[4]Nikasema, 'Nimefukuziwa mbali na uso wako,
hata hivyo nitatazama tena kuelekea hekalu lako takatifu.
[5]Maji yaliyonimeza yalinitisha,
kilindi kilinizunguka,
mwani[a] ulijisokota kichwani pangu.
[6]Nilizama chini sana mpaka pande za mwisho za milima,
makomeo ya hiyo nchi yalinifungia hata milele.
Lakini uliuleta uhai wangu kutoka shimoni,
Ee BWANA Mungu wangu.

[7]''Wakati uhai wangu ulipokuwa unatoka,
nilikukumbuka Wewe, BWANA,
maombi yangu yalikufikia wewe,
katika hekalu lako takatifu.

[8]"Wale watu wanaong'ang'ana na sanamu zisizofaa
hupoteza neema ile ambayo ingekuwa yao.
[9]Lakini mimi, kwa wimbo wa shukrani,
nitakutolea dhabihu.
Nililowekea nadhiri nitalitimiza.
Wokovu watoka kwa BWANA.''

---

a[5] "Mwani" hapa maana yake ni magugu yaotayo kwenye sakafu ya kilindi cha bahari.

10Basi BWANA akamwamuru yule nyangumi,
naye akamtapika Yona katika nchi kavu.

Yona Aenda Ninawi

3 Ndipo neno la BWANA likamjia Yona
mara ya pili. 2Ondoka uende katika mji
mkubwa wa Ninawi, ukautangazie ujumbe
ninaokupa."

3Yona akalitii neno la BWANA naye akaenda Ninawi. Basi Ninawi ulikuwa mji maarufu sana, ilichukua siku tatu kuuzunguka. 4Siku ya kwanza, Yona aliingia mjini. Akatangaza: "Baada ya siku arobaini Ninawi utaangamizwa.'' 5Watu wa Ninawi wakamsadiki Mungu, wakatangaza kufunga, nao watu wote kuanzia mkubwa sana hadi yule mdogo kabisa, wakavaa nguo ya gunia.

6Habari zilipomfikia mfalme wa Ninawi, aliondoka kwenye kiti chake cha enzi, akavua majoho yake ya kifalme, akajifunika nguo ya gunia kisha akaketi chini mavumbini. 7Ndipo akatoa tangazo katika Ninawi yote:

"Kwa amri ya mfalme na wakuu wake:

Msiruhusu mtu ye yote au mnyama, makundi ya ng'ombe au wanyama wengine wafugwao, kuonja kitu cho chote, msiwaruhusu kula wala kunywa. 8Bali wanadamu na wanyama wafunikwe kwa nguo ya gunia. Kila mmoja afanye hima kumwomba Mungu. Waziache njia zao mbaya na udhalimu ulio mikononi mwao. 9Ni nani ajuaye? Huenda Mungu akaghairi kwa huruma yake akaacha hasira yake kali ili tusiangamie.''

10Mungu alipoona walivyofanya na jinsi walivyogeuka kutoka katika njia zao mbaya, akawa na huruma wala hakuleta maangamizi juu yao kama alivyokuwa ameonya.

Hasira ya Yona Kwa Ajili ya Huruma ya BWANA.

4 Lakini Yona alichukizwa sana akakasirika.
2Akamwomba BWANA, "Ee BWANA, hili si
lile nililolisema nilipokuwa ningali nyumbani? Hii
ndiyo sababu niliharikisha kukimbilia Tarshishi.
Nikifahamu kuwa wewe ni Mungu mwenye
neema na huruma, si mwepesi wa hasira na
amejaa upendo, ni Mungu ambaye hughairi
katika kupeleka maafa. 3Sasa, Ee BWANA,
niondolee uhai wangu, kwa kuwa ni afadhali
mimi nife kuliko kuishi.'' 4Lakini BWANA
akamjibu, "Je unayo haki yo yote kukasirika?''

5Yona akatoka nje akaketi mahali upande wa mashariki wa mji. Hapo akajitengenezea kibanda, akaketi kwenye kivuli chake na kungojea ni nini kitakachotokea katika mji. 6Ndipo BWANA, Mungu akaweka tayari mzabibu na kuufanya uote, kumpatia Yona kivuli kilichomfunika kichwa ili kuondoa taabu yake, naye Yona akafurahi sana kwa ajili ya ule mzabibu. 7Lakini kesho yake asubuhi na mapema Mungu akaamuru buu, autafune mzabibu huo nao ukanyauka. 8Wakati jua lilipochomoza, Mungu akautuma upepo wa hari wa mashariki, nalo jua likawaka juu ya kichwa cha Yona mpaka akazimia. Akatamani kufa, naye akasema, "Ni afadhali mimi nife kuliko kuishi.''

9Lakini Mungu alimwambia Yona, "Je, unayo haki kukasirika kuhusu mzabibu huo?''

Akasema, "Ndiyo ninayo haki. Nimekasirika kiasi cha kufa.''

10Lakini BWANA akamwambia, "Wewe waona vibaya kwa ajili ya mzabibu huu, nawe hukuusababisha kuota wala kuutunza. Uliota usiku mmoja nao ukafa usiku mmoja. 11Lakini Ninawi ina zaidi ya watu mia moja na ishirini elfu ambao hawawezi kupambanua kulia au kushoto pamoja na ng'ombe wengi. Je, hainipasi kufikiri juu ya mji ule mkubwa?''

MIKA

Utangulizi

Jina Mika linatokana na neno la Kiebrania "*Mi-ka-yah"* ambalo maana yake *"Ni nani aliye kama Bwana?"* Mika alizaliwa huko Moresheth-Gathi*(1:14)* kama kilomita 19.2 kusini magharibi ya Yerusalemu, alikuwa mwenyeji wa ufalme wa kusini (Yuda) wakati wa utawala wa Yothamu (751-736 K.K.), Ahazi (736-716K.K.) na Hezekia (716-687K.K). Mika aliishi wakati mmoja na Isaya na Hosea. Aliona Waashuru wakiendelea wakati Isreali ikididimia hadi kufikia kuwa jimbo la Ashuru baada kuanguka kwa Samaria katika mwaka 722-721 K.K. Yuda mara kwa mara ilipata vitisho kutoka kwa wafalme wa Kiashuru waliofanikiwa.Mika alionya juu ya hukumu ya Mungu dhidi ya falme zote mbili, yaani, Yuda ambayo mji wake mkuu ulikuwa Yerusalemu na Israeli ambayo mji wake mkuu ulikuwa Samaria. Amosi alitabiri kuwa miji hiyo itaangamizwa kwa sababu ya watawala wake waovu, manabii wa uongo, makuhani waovu wafanya biashara wasiokuwa waaminifu na mahakimu wanaopokea rushwa ambao walishindwa kuonyesha hali ya uchaji na hofu ya Mungu katika wajibu wao. Kutokana na kukosekana kwa haki katika jamii, maskini walionewa, maisha ya watu hayakuwa ya uadilifu na hivyo kwa kule kukosekana kwa utakatifu katika maisha ya kila siku, walikuwa wanakabiliwa na uangamivu. Hali halisi ya kisiasa imeelezewa katika *2Wafalme 15-20* na *2Nyakati 26-30*.

Kinyume na hayo, ilitolewa ahidi ya kufanywa upya kwa Sayuni na utawala wa amani kwa wale waliomwamini na kumtumaini Mungu. Alitabiri kwamba Sayuni iliyofanywa upya itakuwa ndiyo kitovu cha utawala wa ulimwengu wote mahali ambapo amani halisi na haki vitatawala. "Mtawala katika Israeli," ambaye angezaliwa Bethlehemu, angesimamisha utawala ambao ungedumu milele.

Wazo Kuu

Kuwaonya watu juu ya dhambi za udhalimu, uroho, uchoyo, ufisadi na ibada za sanamu vitu ambavyo vingesababisha hukumu iwapo watu wasingetubu na kuacha njia zao mbaya.

Mambo Muhimu

Huu ni mfano mzuri wa ushairi wa Kiebrania. Ziko sehemu tatu, kila moja ikianza na "Sikia'' au Sikiliza *(1:2, 3:1, 6:1)* na kufunga na ahadi.

Mwandishi

Mika, mwenyeji wa Moresheti, karibu na Gathi, yapata maili 20 kusini magharibi ya Yerusalemu.

Mahali

Samaria, Yerusalemu na Bethlehemu.

Tarehe

Kama kwaka 740-710 K.K.

Wahusuka Wakuu

Watu wa Samaria na Yerusalemu

Mgawanyo

- Hukumu dhidi ya Samaria na Yerusalemu. (1:1-16)
- Uonevu wa viongozi. (2:1-3:12)
- Marejesho ya kiMungu. (4:1-5:15)
- Hukumu na huruma. (6:1-7:20)

1 Neno la BWANA lilimjia Mika Mmorashti
wakati wa utawala wa Yothamu, Ahazi na
Hezekia, wafalme wa Yuda, ufunuo aliouona
kuhusu Samaria na Yerusalemu.

2Sikia, Ee mataifa, enyi nyote,
sikilizeni, Ee dunia na wote mliomo
ndani yake,
ili BWANA Mwenyezi ashuhudie dhidi yenu,
Bwana kutoka hekalu lake takatifu.

Hukumu Dhidi Ya Samaria Na Yerusalemu

3Tazama! BWANA anakuja kutoka makao
yake,
anashuka na kukanyaga mahali pa juu pa
dunia pa kuabudia miungu.
4Milima inayeyuka chini yake na mabonde
yanagawanyika
kama nta mbele ya moto,
kama maji yatiririkayo kasi kwenye
mtelemko.
5Yote haya ni kwa sababu ya kosa la Yakobo,
ni kwa sababu ya dhambi za nyumba ya
Israeli.

Kosa la Yakobo ni lipi?
Je, sio Samaria?
Je, mahali pa juu pa Yuda pa kuabudia
miungu ni nini?
Je, sio Yerusalemu?

6"Kwa hiyo nitaufanya Samaria kuwa lundo la
kokoto,
mahali pa kuotesha mizabibu.
Nitayamwaga mawe yake katika bonde
na kuacha wazi misingi yake.
7Sanamu zake zote zitavunjwa vipande vipande,
zawadi zake zote za hekalu zitachomwa
kwa moto,
nitaharibu vinyago vyake vyote.
Kwa kuwa alikusanya zawadi zake
kutokana na ujira wa makahaba,
nazo zitatumika tena kulipa mishahara
ya makahaba."

Kulia Na Kuomboleza

8Kwa ajili ya hili nitalia na kuomboleza,
nitatembea bila viatu na tena uchi.
Nitabweka kama mbweha
na kuomboleza kama bundi.
9Kwa sababu jeraha lake halitibiki,
limekuja Yuda.
Limefika hasa kwenye lango la watu wangu,
hata Yerusalemu kwenyewe.
10Usiliseme hili huko Gathi,
usilie hata kidogo.
Huko Beth-le-Afra ugae-gae mavumbini.
11Piteni mkiwa uchi na wenye aibu,
ninyi mkaao Shafiri.
Wale waishio Saanani hawatatoka nje.
Beth-eseli iko katika maombolezo,
kinga yake imeondolewa kwako.
12Wale waishio Marothi wanagaa-gaa kwa
maumivu wakingoja msaada,
kwa sababu maangamizi yamekuja
kutoka kwa BWANA,
hata katika lango la Yerusalemu.
13Enyi mkaao Lakishi,
fungeni farasi kwenye magari ya vita.
Mlikuwa chanzo cha dhambi kwa Binti
Sayuni,
kwa kuwa makosa ya Israeli yalikutwa
kwako.
14Kwa hiyo utaipa Moresheth-Gathi zawadi za
kuagana.
Mji wa Akzibu utaonyesha wazi udanganyifu
kwa wafalme wa Israeli.
15Nitawaleteeni atakayewashinda
ninyi mnaoishi Maresha.
Yeye aliye utukufu wa Israeli atakuja
Adulamu.
16Nyoeni nywele zenu katika kuomboleza
kwa ajili ya watoto wenu
mnaowafurahia,
jifanyieni upara kama tai,
kwa kuwa watawaacha na kwenda
uhamishoni.

Mipango Ya Mwanadamu Na Ya Mungu

2 Ole kwa wale wapangao uovu,
kwa wale wafanyao shauri la hila vitandani
mwao!
Kunapopambazuka wanautimiza
kwa sababu uko katika uwezo wao
kutekeleza.
2Wanatamani mashamba na kuyakamata,
pia nyumba na kuzichukua.
Wanamlaghai mwanaume nyumba yake,
mwanadamu mwenzake urithi wake.
3Kwa hiyo, BWANA asema:

"Ninapanga maangamizi dhidi ya watu
hawa,
ambayo hamwezi kujiokoa wenyewe.
Hamtatembea tena kwa majivuno,
kwa kuwa utakuwa ni wakati wa maafa.

4Siku hiyo watu watawadhihaki,
watawafanyia mzaha kwa wimbo huu
wa maombolezo:
'Tumeangamizwa kabisa,
mali ya watu wangu imegawanywa.
Ameninyang'anya!
Ametoa mashamba yetu kwa wasaliti.' ''

5Kwa hiyo hutakuwa na ye yote katika
kusanyiko la BWANA
wa kugawanya mashamba kwa kura.

Manabii Wa Uongo

6Manabii wao husema, "Usitabiri.
Usitabiri kuhusu vitu hivi,
aibu haitatupata.''
7Je, ingesemwa, Ee nyumba ya Yakobo:
''Je, Roho ya BWANA imekasirika?
Je, yeye hufanya vitu kama hivyo?''

''Je, maneno yangu hayamfanyii mema
yeye ambaye njia zake ni nyofu?
8Siku hizi watu wangu wameinuka kama adui.
Unawavua joho la kitajiri
wale wanaopita pasipo kujali,
kama watu warudio kutoka vitani.
9Unawahamisha wanawake wa watu wangu
kutoka kwenye nyumba zao za
kupendeza.
Unaondoa baraka yangu kwa watoto wao
milele.
10Inuka, nenda zako!
Kwa maana hapa sio mahali pako pa
kupumzikia,
kwa sababu pametiwa unajisi,
pameharibiwa, wala hapatengenezeki
tena.
11Ikiwa mwongo na mdanganyifu atakuja na
kusema,
'nitawatabiria divai na pombe kwa wingi,'
angekuwa ndiye nabii anayekubalika na
watu hawa.

Ahadi Ya Ukombozi

12''Hakika nitawakusanya ninyi nyote, Ee
Yakobo,
Hakika nitawaleta pamoja mabaki ya
Israeli.
Nitawaleta pamoja kama kondoo ndani ya
zizi,
kama kundi kwenye malisho yake,
mahali hapa patakuwa na msongamano
wa watu.
13Yeye afunguaye njia atawatangulia,
watapita kwenye lango na kutoka nje.
Mfalme wao atawatangulia,
BWANA atakuwa kiongozi.

Viongozi Na Manabii Wakemewa

3 Kisha nikasema,

"Sikilizeni enyi viongozi wa Yakobo,
enyi watawala wa nyumba ya Israeli.
Je, hampaswi kujua hukumu,
2ninyi mnaochukia mema na kupenda maovu,
ninyi mnaowachuna watu wangu ngozi
na kuondoa nyama kwenye mifupa yao,
3ninyi mnaokula nyama ya watu wangu,
mnaowachuna ngozi
na kuvunja mifupa yao vipande vipande,
mnaowakatakata kama nyama ya
kuwekwa kwenye sufuria
na kama nyama ya kuwekwa kwenye
chungu?''

4Kisha watamlilia BWANA,
lakini hatawajibu.
Wakati huo atawaficha uso wake kwa
sababu ya uovu waliotenda.

5Hili ndilo asemalo BWANA:

"Kuhusu manabii
wanaowapotosha watu wangu,
mtu akiwalisha,
wanatangaza 'amani',
kama hakufanya hivyo,
wanaandaa kupigana vita dhidi yake.
6Kwa hiyo usiku utawajieni msiweze kuwa na
maono,
na giza msiweze kubashiri.
Jua litawachwea manabii hao,
nao mchana utakuwa giza kwao.
7Waonaji wataaibika
na waaguzi watafedheheka.
Wote watafunika nyuso zao
kwa sababu hakuna jibu litokalo kwa
Mungu.''

8Lakini kuhusu mimi, nimejazwa nguvu,
nimejazwa Roho wa BWANA,
haki na uweza,
kumtangazia Yakobo kosa lake,
na Israeli dhambi yake.
9Sikieni hili, enyi viongozi wa nyumba ya
Yakobo,

enyi watawala wa nyumba ya Israeli,
mnaodharau haki na kupotosha kila lililo sawa,
10mnaojenga Sayuni kwa kumwaga damu
na Yerusalemu kwa uovu.
11Viongozi wake wanahukumu kwa rushwa,
makuhani wake wanafundisha kwa malipo
na manabii wake wanatabiri kwa fedha.
Hata hivyo wanamwegemea BWANA na kusema,
"Je, BWANA si yumo miongoni mwetu?
Hakuna maafa yatakayotupata.''

12Kwa hiyo kwa sababu yenu,
Sayuni italimwa kama shamba,
Yerusalemu itakuwa lundo la kokoto
na kilima cha hekalu kuwa kama
kichuguu kilichofunikwa na vichaka.

Mlima Wa BWANA

4 Katika siku za mwisho
mlima wa hekalu la BWANA utaimarishwa
na kuwa mkuu kuliko milima yote,
utainuliwa juu ya vilima
na mataifa yatamiminika humo.

2Mataifa mengi yatakuja na kusema,

''Njoni, twendeni mlimani kwa BWANA,
kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo.
Atatufundisha njia zake,
ili tutembee katika mapito yake.''
Sheria itatoka Sayuni,
neno la BWANA litatoka Yerusalemu.
3Atahukumu kati ya mataifa mengi
na ataamua migogoro ya mataifa
yenye nguvu na yaliyo mbali.
Watafua panga zao ziwe majembe ya
kulimia na mikuki yao kuwa miundu ya kukatia matawi.
Taifa halitachukua upanga dhidi ya taifa,
wala hawatajifunza vita tena.
4Kila mtu ataketi chini ya mzabibu wake
na chini ya mtini wake,
hakuna mtu atakayewaogopesha,
kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu amesema.
5Mataifa yote yanaweza kutembea
katika jina la miungu yao,
sisi tutatembea katika jina la BWANA
Mungu wetu milele na milele.

Mpango Wa BWANA

6"Katika siku hiyo,'' asema BWANA,

"nitawakusanya walemavu,
nitawakusanya walio uhamishoni
na wale niliowahuzunisha.
7Nitawafanya walemavu kuwa mabaki,
wale waliofukuzwa kuwa taifa lenye nguvu.
BWANA atatawala juu yao katika Mlima Sayuni
kuanzia siku hiyo na hata milele.

8Lakini kuhusu wewe, Ee mnara wa ulinzi wa kundi,
Ee ngome ya Binti Sayuni,
milki ya awali itarudishwa kwako,
ufalme utakuja kwa Binti Yerusalemu.''

9Kwa nini sasa unalia kwa nguvu,
kwani huna mfalme?
Je, mshauri wako amekufa,
hata maumivu yakukamate kama ya mwanamke aliye na utungu wa kuzaa?
10Gaa-gaa kwa utungu, Ee Binti Sayuni,
kama mwanamke mwenye utungu wa kuzaa
kwa kuwa sasa ni lazima uuache mji ukapige kambi uwanjani.
Utakwenda Babeli,
huko utaokolewa.
Huko BWANA atakukomboa
kutoka mkononi mwa adui zako.

11Lakini sasa mataifa mengi yamekusanyika dhidi yako.
Wanasema, ''Mwache anajisiwe,
macho yetu na yatazame Sayuni kwa furaha!''
12Lakini hawayajui mawazo ya BWANA,
hawauelewi mpango wake,
yeye awakusanyaye kama miganda
kwenye sakafu ya kupuria.

13''Inuka upure, Ee Binti Sayuni,
kwa kuwa nitakupa pembe za chuma,
nitakupa kwato za shaba
na utavunja vipande vipande mataifa mengi.''
Utatoa mapato yao waliopata kwa

udanganyifu kwa BWANA,
utajiri wao kwa Bwana wa dunia yote.

Mtawala Aliyeahidiwa Kutoka Bethlehemu

5 Panga majeshi yako, Ee mji wa majeshi,
kwa kuwa kuzingirwa kumepangwa dhidi yetu.
Watampiga mtawala wa Israeli shavuni kwa fimbo.

2"Lakini wewe, Bethlehemu Efrata,
ingawa u mdogo miongoni mwa koo za Yuda,
kutoka kwako atatokea kwa ajili yangu
yeye atakayekuwa mtawala katika Israeli,
ambaye asili yake ni kutoka zamani,
kutoka milele."

3Kwa hiyo Israeli utaachwa
mpaka wakati mwanamke aliye na utungu atakapozaa
na ndugu zake wengine warudi
kujiunga na Waisraeli.

4Atasimama na kulichunga kundi lake
katika nguvu ya BWANA,
katika utukufu wa jina la BWANA Mungu wake.
Nao wataishi kwa usalama, kwa kuwa wakati huo
ukuu wake utaenea hadi miisho ya dunia.
5 Naye atakuwa amani yao.

Ukombozi Na Uharibifu

Wakati Mwashuru atakapovamia nchi yetu
na kupita katika ngome zetu,
tutawainua wachungaji saba dhidi yake,
hata viongozi wanane wa watu.
6Wataitawala nchi ya Ashuru kwa upanga,
nchi ya Nimrodi kwa upanga.
Atatuokoa kutoka kwa Mwashuru
atakapoivamia nchi yetu na
kuingia katika mipaka yetu.

7Mabaki ya Yakobo yatakuwa
katikati ya mataifa mengi
kama umande kutoka kwa BWANA,
kama manyunyu juu ya majani,
ambayo hayamngoji mtu
wala kukawia kwa mwanadamu.
8Mabaki ya Yakobo yatakuwa miongoni mwa mataifa,
katikati ya mataifa mengi,
kama simba miongoni mwa wanyama wa msituni,
kama mwana simba miongoni
mwa makundi ya kondoo,
ambaye anaumiza vibaya na kuwararua kila anapopita katikati yao,
wala hakuna awezaye kuokoa.
9Mkono wako utainuliwa juu kwa ushindi
juu ya watesi wako,
nao adui zako wote wataangamizwa.

10"Katika siku ile," asema BWANA,

"nitaangamiza farasi zenu katikati yenu
na kubomoa magari yenu ya vita.

11Nitaiangamiza miji ya nchi yenu
na kuziangusha chini ngome zenu zote.

12Nitaangamiza uchawi wenu
na hamtapiga tena ramli.
13Nitaangamiza vinyago vyenu vya kuchonga
na mawe yenu ya ibada
yatoke katikati yenu,
hamtasujudia tena kazi ya mikono yenu.
14Nitang'oa nguzo za Ashera katikati yenu
na kubomoa miji yenu.
15Nitalipiza kisasi kwa hasira na ghadhabu
juu ya mataifa ambayo hayajanitii."

Shauri La BWANA Dhidi Ya Israeli

6 Sikiliza asemalo BWANA:

"Simama, tetea shauri lako mbele ya milima,
vilima na visikie lile unalotaka kusema.
2Sikilizeni, Ee milima, mashitaka ya BWANA,

sikilizeni, enyi misingi ya milele ya dunia.
Kwa kuwa BWANA ana shauri dhidi ya watu wake,
anatoa mashtaka dhidi ya Israeli.

3"Watu wangu, nimewatendea nini?
Nimewalemea kwa jinsi gani? Mnijibu.
4Nimewatoa kutoka Misri na kuwakomboa
kutoka nchi ya utumwa.
Nilimtuma Mose awaongoze,
pia Aron na Miriamu.
5Watu wangu, kumbukeni jinsi
Balaki mfalme wa Moabu alivyofanya shauri
na kile Balamu mwana wa Beori alichojibu.

Kumbukeni safari yenu kutoka Shitimu
mpaka Gilgali,
ili mfahamu matendo ya haki ya
BWANA

6Nimjie BWANA na kitu gani
na kusujudu mbele za Mungu
aliyetukuka?
Je, nije mbele zake na sadaka za
kuteketezwa,
nije na ndama za mwaka mmoja?

7Je, BWANA atafurahishwa na kondoo
dume elfu,
au mito elfu kumi ya mafuta?
Je, nimtoe mzaliwa wangu wa kwanza
kwa ajili ya kosa langu,
mtoto wangu mwenyewe kwa ajili ya
dhambi ya nafsi yangu?
8Amekuonyesha yaliyo mema, ee mwanadamu.
BWANA anataka nini kwako?
Ila kutenda kwa haki, kupenda rehema
na kwenda kwa unyenyekevu na Mungu
wako.

Hatia Na Adhabu Ya Israeli

9Sikiliza! BWANA anauita mji,
kulicha jina lako ni hekima,
"tii hiyo fimbo na Yeye aliyeiamuru.
10Je, bado nisahau, Ee nyumba ya uovu,
hazina yako uliyopata kwa udanganyifu
na vipimo vilivyopunguka, ambavyo
vimelaaniwa?
11Je, naweza kuhukumu kuwa mtu mwenye
mizani ya udanganyifu hana hatia,
aliye na mfuko wa mawe ya kupimia ya
uongo?
12Matajiri wake ni wajeuri,
watu wake ni waongo na ndimi zao
zinazungumza kwa udanganyifu.
13Kwa hiyo, nimeanza kukuharibu,
kuwaangamiza kwa sababu ya dhambi
zenu.
14Mtakula lakini hamtashiba,
matumbo yenu bado yatakuwa matupu.
Mtaweka akiba lakini hamtaokoa cho chote,
kwa sababu mtakachoweka akiba
nitatoa kwa upanga.
15Mtapanda lakini hamtavuna,
mtakamua zeituni lakini
hamtatumia mafuta yake.
Mtakamua zabibu lakini hamtakunywa
hiyo divai.
16Mmezishika sheria za Omri
matendo yote ya nyumba ya Ahabu,
tena umefuata desturi zao.
Kwa hiyo nitakutoa kwa maangamizi
na watu wako kuwa dhihaka,
mtachukua dharau za mataifa."

Taabu Ya Israeli

7 Taabu gani hii niliyo nayo!
Nimefanana na yule akusanyaye
matunda ya kiangazi,
aokotaye masazo baada ya kuvunwa
shamba la mizabibu,
hakuna kishada chenye matunda ya kula,
hakuna hata ile tini ya mwanzoni
ninayoitamani.
2Wanaomcha Mungu wameondolewa kutoka
katika nchi,
hakuna mtu mnyofu hata mmoja
aliyebaki.
Watu wote wanavizia kumwaga damu,
kila mmoja anamwinda ndugu yake kwa
wavu.
3Mikono yote miwili ni hodari katika kufanya ubaya,
mtawala anadai zawadi,
hakimu anapokea rushwa,
wenye nguvu wanaamuru wanachotaka,
wote wanafanya shauri baya pamoja.
4Aliye mwema kupita wote kati yao ni kama
mchongoma,
anayeonekana mnyofu zaidi miongoni
mwao ni mbaya kuliko uzio wa miiba.
Siku ya walinzi wako imewadia,
siku atakayokutembelea Mungu.
Sasa ni wakati wao wa kuchanganyikiwa.
5Usimtumaini jirani,
usiweke matumaini kwa rafiki.
Hata kwa yule alalaye kifuani mwako
uwe mwangalifu kwa maneno yako.
6Kwa kuwa mwana humdharau baba yake,
binti huinuka dhidi ya mama yake,
mkwe kuwa kinyume na mama mkwe wake,
adui wa mtu ni wale wa nyumbani mwake
hasa.

7Lakini mimi, namtazama BWANA kwa
matumaini,
namngonja Mungu Mwokozi wangu,
Mungu wangu atanisikia mimi.

Israeli Atainuka

8Usifurahie msiba wangu, Ee adui yangu!

Ingawa nimeanguka, nitainuka.
Japo ninaketi gizani,
BWANA atakuwa nuru yangu.
9Kwa sababu nimetenda dhambi dhidi yake,
nitabeba ghadhabu ya BWANA,
mpaka atakaponitetea shauri langu
na kuithibitisha haki yangu.
Atanileta nje kwenye mwanga,
nami nitaiona haki yake.
10Kisha adui yangu ataliona naye atafunikwa na aibu,
yule aliyeniambia,
"Yu wapi BWANA Mungu wako?"
Macho yangu yataona kuanguka kwake,
hata sasa atakanyagwa chini ya mguu
kama tope barabarani.

11Siku ya kujenga kuta zako itawadia,
siku ya kupanua mipaka yako.
12Siku hiyo watu watakuja kwako
kutoka Ashuru na miji ya Misri,
hata kutoka Misri hadi Eufrati
na kutoka bahari hadi bahari
na kutoka mlima hadi mlima.
13Dunia itakuwa ukiwa kwa sababu ya wakazi wake,
kwa sababu ya matunda ya matendo yao.

Sala Na Sifa
14Wachunge watu wako kwa fimbo yako,
kundi la urithi wako,
ambalo linaishi peke yake msituni,
katika nchi ya malisho yenye rutuba.
Waache walishe katika Bashani na Gileadi
kama ilivyokuwa siku za kale.

15"Kama siku zile mlipotoka Misri,
nitawaonyesha maajabu yangu."

16Mataifa yataona na kuaibika,
waliondolewa nguvu zao zote.
Wataweka mikono yao kwenye vinywa vyao
na masikio yao yatakuwa na uziwi.
17Wataramba mavumbi kama nyoka,
kama viumbe vitambaavyo juu ya ardhi.
Watatoka nje ya mapango yao wakitetemeka,
watamgeukia BWANA
Mungu wetu kwa hofu nao watakuogopa.
18Ni nani Mungu kama wewe,
ambaye anaachilia dhambi
na kusamehe makosa ya mabaki ya urithi wake?
Wewe huwi na hasira milele,
bali unafurahia kuonyesha rehema.
19Utatuhurumia tena,
utazikanyaga dhambi zetu chini ya nyayo
zako na kutupa maovu yetu yote katika
vilindi vya bahari.
20Utakuwa wa kweli kwa Yakobo,
nawe utamwonyesha Abrahamu rehema,
kama ulivyowaahidi kwa kiapo
baba zetu siku za kale.

NAHUMU

Utangulizi

Nahumu ambayejina lake linamaaninisha *" Faraja,"* alikuwa mwenyeji wa Elkoshi. Uainisho wa mji huo na mahali ulipokuwa hapajulikani kwa uhakika. Nahumu alitabiri kuhusu Yuda. Huduma yake ilikuwa wakati mmoja na Sefania, Yeremia na Habakuki.Katika ujumbe wake alizungumzia kuanguka kwa No-amoni, yaani, Thebesi 664 K.K.na kuanguka kwa Ninawi mnamo mwaka 612 K.K.Nahumu anaeleza kwa wazi juu ya uonevu na udhalimu wa kikatili wa Ashuru jinsi walivyosonga mbele na kushinda taifa moja baada ya jingine.

Ukatili huo usiokuwa na chembe ya huruma usingeweza kuvumilika na Mungu mwenye haki aliye mtakatifu pasipo kikomo. Katika unabii huu Nahumu anaeleza vizuri kuonyesha kuzingirwa na kuanguka kwa Ninawi kuwa ndio mwisho wa huu ufalme wenye nguvu wa Waashuru, ambao ndio uliokuwa unakalia sehemu zenye rutuba kwa zaidi ya karne nzima. Kwa nasaha fupi kwa watu wa Yuda *(1:15),* Nahumu anawashauri watu wake kuzitii sikukuu zao za kidini, kwa kuwa kamwe Waashuru wasingeliishambulia tena Yerusalemu.

Wazo Kuu

Nahumu ni kitabu cha unabii dhidi ya Ninawi, mji mkuu wa Ashuru. Kiini cha unabii huu ni mzigo wa Ninawi *(1 :1).* Nabii anakazia juu ya ukweli wa kawaida kwamba Yehova ni Mungu mwenye wivu ambaye mapatilizo Yake kwa hakikika lazima kiwapate adui Zake, lakini Yeye ni ngome kwa wale wanaomtumaini *(1 :2-8)*.

Mambo Muhimu

Kitabu cha Nahumu ni mfululizo wa maono matatu tofauti kuhusu Ashuru hasa mji wake mkuu Ninawi. Nahumu aneleza wazi na kwa uthabiti juu ya tabi ya Mungu, yaani, ghadhabu, haki na nguvu Zake, tabia ambazo zinawafanya waovu wasiepuke hukumu. Nabii anaeleza kukaribia kwa hukumu ya Ninawi na jinsi itakavyokuwa kwa lugha ya wazi. Anaorodhesha kwa kifupi dhambi za Ninawi na kutamka kwamba Mungu ni mwenye haki katika hukumu Zake. Anamalizia kwa kuiona hukumu iliyokamilika. Hiki ndicho kitabu cha Agano la Kale kinachotoa unabii wake waziwazi juu ya ukatili wa Waashuru.

Kusudi

Kutamka hukumu ya Mungu dhidi ya Ashuru na kuwafariji Yuda.

Tarehe

Huduma ya Nahumu ilikuwa mnamo nusu ya pili ya karne ya saba K. K. Alitabiri wakati mmoja na Sefania, Yeremia na Habakuki.

Mahali

Ninawi. Huu unabii ulitoka baada ya No-amoni (Thebesi) kuanguka mnamo mwaka 663 K. K. (angalia *3:8-10)*

Mwandishi

Nahumu Mwelkoshi.

Mgawanyo

- Hasira ya Mungu dhidi ya Ninawi. (1 :1-15)
- Kuanguka kwa Ninawi. (2:1-13)
- Ukiwa kwa Ninawi. (3:1-19)

1 Neno alilosema Mungu kuhusu Ninawi. Kitabu cha maono cha Nahumu Mwelkoshi.

Hasira ya Mungu dhidi ya Ninawi

2BWANA ni mwenye wivu na Mungu mlipiza kisasi,
BWANA hulipiza kisasi na amejaa ghadhabu.
BWANA hulipiza kisasi juu ya watesi wake,
naye anadumisha ghadhabu yake dhidi ya adui zake.
3BWANA si mwepesi wa hasira
naye ni mwenye nguvu,
BWANA hataacha kuadhibu wenye hatia.
Njia yake ipo katika kisulisuli na tufani,
na mawingu ni vumbi la miguu yake.
4Anakemea bahari na kuikausha,
anafanya mito yote kukauka.
Bashani na Karmeli zinanyauka
na maua ya Lebanoni hukauka.
5Milima hutikisika mbele yake
na vilima huyeyuka.
Nchi hutetemeka mbele yake,
dunia na wote waishio ndani yake.
6Ni nani awezaye kuzuia hasira yake yenye uchungu?
Nani awezaye kuvumilia hasira yake kali?
Ghadhabu yake imemiminwa kama moto,
na miamba inapasuka mbele zake.

7BWANA ni Mwema,
kimbilio wakati wa taabu.
Huwatunza wale wanaomtegemea,
8lakini kwa mafuriko makubwa,
ataangamiza Ninawi,
atafuatilia adui zake hadi gizani.

9Shauri baya lo lote wapangalo dhidi ya BWANA yeye atalikomesha,
taabu haitatokea mara ya pili.
10Watasongwa katikati ya miiba na kulewa kwa mvinyo wao.
Watateketezwa kama mabua makavu.
11Ee Ninawi, kutoka kwako
amejitokeza mmoja, ambaye anapanga shauri baya
dhidi ya BWANA na kushauri uovu.

12Hili ndilo asemalo BWANA:
"Ingawa wana muungano nao ni wengi sana,
watakatiliwa mbali na kuangamia.
Ingawa nimekutesa wewe, Ee Yuda,
sitakutesa tena.
13Sasa nitavunja nira zao kutoka katika shingo yako,
nami nitazivunjilia mbali pingu zako."

14Hii ndiyo amri BWANA aliyoitoa kukuhusu wewe,Ninawi:
"Hutakuwa na wazao watakaoendeleza jina lako.
Nitaharibu sanamu za kuchonga na sanamu za kuyeyusha ambazo zipo katika hekalu la miungu yenu.
Nitaandaa kaburi lako,
kwa maana wewe ni mwovu kabisa.''

15Tazama, huko juu milimani,
miguu ya huyo mmoja aletaye habari njema,
ambaye anatangaza amani!
Ee Yuda, sherekea sikukuu zako,
nawe utimize nadhiri zako.
Waovu hawatakuvamia tena,
wataangamizwa kabisa.

Ninawi Kuanguka

2 Mshambuliaji anasogea dhidi yako, Ninawi.
Linda ngome,
chunga barabara,
jitieni nguvu wenyewe,
kusanya nguvu zako zote!

2BWANA atarudisha fahari ya Yakobo,
kama fahari ya Israeli,
ingawa waangamizi wamewaacha ukiwa
na wameharibu mizabibu yao.

3Ngao za askari wake ni nyekundu,
mashujaa wamevaa nguo nyekundu.
Chuma kwenye magari ya vita chametameta,
katika siku aliyoyaweka tayari,
mikuki ya mierezi inametameta.
4Magari ya vita yanafanya msukosuko barabarani,
yakikimbia nyuma na mbele uwanjani.
Yanaonekana kama mienge ya moto,
yanakwenda kasi kama umeme.
5Anaita vikosi vilivyochaguliwa,
lakini bado wanajikwaa njiani.
Wanakimbilia haraka kwenye ukuta wa mji,
ile ngao ya kuwakinga imetayarishwa.

[6]Malango ya mto yamefunguliwa wazi,
na jumba la kifalme limeanguka.
[7]Imeagizwa kwamba mji
uchukuliwe na upelekwe uhamishoni.
Vijakazi wake wanaomboleza kama hua
na kupigapiga vifua vyao.
[8]Ninawi ni kama dimbwi,
nayo maji yake yanakauka.
Wanalia, “simama! simama!’’
Lakini hakuna anayegeuka nyuma.
[9]Chukueni nyara za fedha!
Chukueni nyara za dhahabu!
Wingi wake hauna mwisho,
utajiri kutoka hazina zake zote!
[10]Ameharibiwa, ametekwa nyara, ameachwa uchi!
Mioyo inayeyuka, magoti yanalegea,
Miili inatetemeka, kila uso umebadilika rangi.

[11]Liko wapi sasa pango la simba,
mahali ambapo waliwalisha watoto wao,
ambapo simba dume na simba jike walikwenda
na ambapo wana simba walikwenda bila kuogopa cho chote?
[12]Simba aliua mawindo ya kutosha watoto wake,
alinyonga mawindo kwa ajili ya mwenzi wake,
akijaza makao yake kwa alivyoua
na mapango yake kwa mawindo.

[13]BWANA Mwenye Nguvu anatangaza,
“Mimi ni kinyume na ninyi.
Magari yenu ya vita nitayateketeza kwa moto,
na upanga utakula wana simba wako.
Sitawaachia mawindo juu ya nchi.
Sauti za wajumbe wako
hazitasikika tena.’’

Ole wa Ninawi

3 Ole wa mji umwagao damu,
uliojaa uongo,
umejaa nyara,
usiokosa kuwa na vitu vya kuteka nyara.
[2]Kelele za mijeledi,
vishindo vya magurudumu,
farasi waendao mbio
na mshtuo wa magari ya vita!
[3]Wapanda farasi wanaenda mbio,
panga zinameremeta!
na mikuki inang’aa!
Majeruhi wengi,
marundo ya maiti,
idadi kubwa ya miili isiyohesabika,
watu wanajikwaa juu ya mizoga.
[4]Yote kwa sababu ya wingi wa tamaa ya ukahaba,
anayeshawishi, bibi wa mambo ya uchawi,
anayewafanya mataifa mateka kwa ukahaba wake
na kuwafanya jamaa za watu mateka kwa ulozi wake.

[5]BWANA Mwenyezi anasema,
“Mimi ni kinyume na ninyi.
Nitafunika uso wako kwa gauni lako.
Nitaonyesha mataifa uchi wako
na falme aibu yako.
[6]Nitakutupia uchafu,
nitakufanyia dharau na kukufanya kioja.
[7]Wote wanaokuona watakukimbia na kusema,
‘Ninawi ipo katika kuangamia,
ni nani atakayeomboleza kwa ajili yake?’
Nitampata wapi yeyote wa kukufariji?’’

[8]Je, wewe ni bora kuliko No-amoni,
uliopo katika mto Nile, uliozungukwa na maji?
Mto ulikuwa kinga yake
maji yalikuwa ukuta wake.
[9]Kushi na Misri walikuwa nguvu zake zisizo na mpaka,
Putu na Libya walikuwa miongoni mwa wale walioungana naye.
[10]Hata hivyo alichukuliwa mateka
na kwenda uhamishoni.
Watoto wake wachanga walivunjwa vunjwa vipande kwenye mwanzo wa kila barabara.
Kura zilipigwa kwa watu wake wenye heshima,
na watu wake wote wakuu walifungwa kwa minyororo.
[11]Wewe pia utalewa,
utakwenda mafichoni na kutafuta kimbilio kutoka kwa adui.

[12]Ngome zako zote ni kama mitini
yenye matunda yake ya kwanza yaliyoiva,
wakati inapotikiswa,
tini huanguka kwenye kinywa chake alaye.
[13]Tazama vikosi vyako,

wote ni wanawake!
Malango ya nchi yako
yako wazi kwa adui zako,
moto umeteketeza mapingo yake.
14Teka maji kwa ajili ya kuzingirwa kwako,
imarisha ulinzi wako,
Ufanyie udongo wa mfinyazi kazi,
yakanyage matope!
Karabati tanuru ya kuchomea matofali!

15Huko moto utakuteketeza,
huko upanga utakuangusha chini
na kama vile panzi, watakumaliza.
Ongezeka kama panzi,
ongezeka kama nzige!
16Umeongeza idadi ya wafanyabiashara wako
mpaka wamekuwa wengi kuliko nyota
za angani,
lakini kama nzige wanaacha nchi tupu
kisha huruka na kwenda zake.
17Walinzi wako ni kama nzige,
maafisa wako ni kama makundi ya
nzige
watuao kwenye kuta wakati wa siku ya
baridi,
lakini wakati jua linapotokea wanaruka
kwenda zao,
na hakuna ajuaye waendako.

18Ee mfalme wa Ashuru, Wachungaji[a] wako
wanasinzia,
wakuu wako wanalala chini mavumbini
kupumzika.
Watu wako wametawanyika juu ya milima
bila kuwa na mtu yeyote wa
kuwakusanya.
19Hakuna kitu kinachoweza
kuponya jeraha lako,
jeraha lako ni la kukuua.
Kila anayesikia habari zako,
hupiga makofi kwa kuanguka kwako,
kwa kuwa ni nani ambaye hajaguswa
na ukatili wako usio na mwisho?

a18 ‘‘Wachungaji wako,’’ hapa maana yake ni ‘‘Watawala.’’

HABAKUKI

Utangulizi

Aliyeandika kitabu hiki anajitambulisha kama Nabii Habakuki*(1:1 ; 3: 1).* Hakuna maelezo mengine ya ziada kuhusu maisha ya binafsi au ya familia ya huyu mwandishi yaliyopo po pote katika Maandiko. Alikuwa nabii wa Yuda na inajulikana kutokana na zaburi yake *(sura ya tatu)* na kwenye maelekezo kwa mkuu wa waimbaji *(3:19)* kwamba alikuwa wa kabila la Lawi, mmoja wa waimbaji wa hekaluni. Habakuki maana yake *"Kumbatia"*

.Kitabu cha Habakuki kimeandikwa kwa mtindo wa mazungumzo kati ya Mungu na Nabii. Habakuki aliona kwamba viongozi wa Yuda walikuwa wanawaonea maskini, kwa hiyo aliuliza swali kwamba ni kwa nini Mungu anawaruhusu watu hawa waovu kustawi. Mungu alipomwambia kwamba Wakaldayo wangekuja kuwaadhibu Yuda, Habakuki aliumia zaidi. Hakuelewa ni kwa jinsi gani Mungu angeweza kuwatumia Wakaldayo ambao walikuwa waovu kuliko Wayahudi waovu, ili kutekeleza hukumu dhidi ya watu walikuwa watu waliochaguliwa na Mungu. Jibu la Mungu lilikuwa kwamba wenye haki wangeishi kwa imani kwa Mungu na kwamba walikuwa na uhakika kwamba Mungu alikuwa anafanya lililo sahihi. Mungu alimwambia Habakuki kwamba punde si punde Wakaldayo wangehukumiwa na kwamba hatimaye haki ingeshinda kwa ajili ya watu wa Mungu. Habakuki anamalizia kitabu kwa zaburi ya sifa.

Wazo Kuu

Mungu anavyotumia waovu kuadhibu watu wake wanapotenda uovu kwa nia ya kuwarudisha ili wamrudie, lakini hao waovu wakiisha kutimiza kusudi la Mungu, wao huadhibiwa zaidi. Yuda walitenda dhambi ikiwa ni pamoja na kuabudu sanamu, lakini Mungu anatumia Wakaldayo walio waovu zaidi kuwaadhibu na hatimaye Mungu anawaadhibu Wakaldayo. Ilimshangaza Habakuki kuona waovu wakistawi huku wakiendelea kutenda dhambi nyingi wala Mungu hawaadhibu upesi! Habakuki anaelezea imani yake katika mamlaka ya Mungu na katika uhakika kwamba Mungu ana haki katika njia Zake zote. Ufunuo wa Mungu kwa wenye haki na nia Yake ya kuiangamiza Babeli iliyokuwa ovu iliamsha wimbo wa sifa wa kinabii na ahadi kuhusuwokovu katika Sayuni *(3:1-19)*

Kusudi

Kuonyesha kwamba bado Mungu anaitawala dunia hata kama tunaona kwamba uovu unashamiri na ya kwamba iko siku Mungu atauhukumu na kuadhibu huo uovu hatimye kuuangamiza kabisa usiwepo tena.

Mwandishi

Habakuki

Mahali

Yuda

Wahusika Wakuu

Habakuki, Wababeli.

Tarehe

Kitabu hiki hakikuwekewa tarehe, lakini bila shaka kilikuwa kipindi cha Wakaldayo. 1.Hekalu bado limesimama (2 :20) na huduma ya uimbaji inafanyika *(3 :19)*, 2. Kuinuka kwa Wakaldayo kuwa dola inayotisha miongoni mwa mataifa kunatokea wakati wa kizazi hicho (*1 :5,6)* na kuchinjwa kwa mataifa na Wakaldayo tayari kulishaanza *(1 :6,7).*Wakaldayo walijulikana na Wayahudi muda mrefu kwa kuyashinda mataifa mengine hadi kuongoza katika dola za ulimwengu wakati wa kuanguka kwa Ninawi 612 K.K. au 606 K.K. na kwa ushindi wao juu ya Wamisri huko Kerkemishi mwaka 605 K.K.

Mgawanyo

- Swali la Habakuki na jibu la Mungu. (1 :1-11)
- Swali la pili la Habakuki na jibu la Mungu. (1 :12-2 :20)
- Maombi ya Habakuki. (3 :1-19)

1 Neno alilopokea nabii Habakuki.

Lalamiko La Habakuki

2Ee BWANA, hata lini nitakuomba msaada,
lakini wewe husikilizi?
Au kukulilia, "Udhalimu!''
Lakini hutaki kuokoa?
3Kwa nini unanifanya nitazame dhuluma?
Kwa nini unavumilia makosa?
Uharibifu na udhalimu viko mbele yangu,
kuna mabishano na mapambano kwa wingi.
4Kwa hiyo sheria imepotoshwa,
nayo haki haipo kabisa.
Waovu wanawazunguka wenye haki,
kwa hiyo haki imepotoshwa.

Jibu La BWANA

5''Yatazame mataifa, uangalie na
ushangae kabisa.
Kwa sababu katika siku zako nitafanya kitu ambacho hungeamini,
hata kama ungeambiwa.
6Nitawainua Wababeli,
watu wale wakatili na wenye nguvu,
ambao hupita dunia yote kuteka mahali pa kuishi pasipo pao wenyewe.
7Ni watu wanoogopwa na wanaotisha,
wenyewe ndio sheria yao na huinua heshima yao wenyewe.
8Farasi wao ni wepesi kuliko chui,
wakali kuliko mbwa mwitu wakati wa machweo.
Askari wapanda farasi wao huenda mbio kwa kurukaruka.
Waendesha farasi wao wanatoka mbali.
Wanaruka kasi kama tai ili kunyafua,
9wote wanakuja wameinama kwa fujo.
Kundi la watu wenye jeuri linasonga mbele kama upepo wa jangwani
na kukusanya wafungwa kama mchanga.
10Wanawabeza wafalme
na kuwadhihaki watawala.
Wanaicheka miji yote,
iliyozungushiwa maboma.
Wanazifanya lundo la udongo
wanarukia ndani na kuteka.
11Kisha wanapita kasi kama upepo na
kusonga mbele,
watu wenye hatia, ambao nguvu zao ndio mungu wao."

Lalamiko La Pili La Habakuki

12Ee BWANA, je, wewe sio wa tangu milele?
Mungu wangu, Mtakatifu wangu,
hatutakufa.
Ee BWANA, umewachagua wao ili watekeleze hukumu,
Ee Mwamba, umewaamuru watuadhibu.
13Macho yako ni safi mno hata yasiweze kutazama uovu,
wala huwezi kuvumilia makosa.
kwa nini basi unawavumilia wadanganyifu?
Kwa nini unakuwa kimya wakati
waovu wakiwameza wale wenye haki
kuliko wao wenyewe?
14Umewafanya watu kama samaki baharini,
kama viumbe wa bahari wasio na mtawala.

15Adui mwovu anawavuta wote kwa ndoana,
anawakamata katika wavu wake,
anawakusanya katika juya lake,
kwa hiyo anashangilia na anafurahi.
16Kwa hiyo anatoa kafara kwa wavu wake
na kuchoma uvumba kwa juya lake,
kwa kuwa kwa wavu wake anaishi kwa starehe na anafurahia chakula kizuri.
17Je, aendelee kuwatoa walio katika wavu wake,
akiangamiza mataifa bila huruma?

2 Nitasimama katika zamu yangu na
kujiweka mwenyewe juu ya maboma,
Nitatazama nione atakaloniambia na ni jibu gani nitakalotoa kuhusu lalamiko hili.

Jibu La BWANA

2Kisha BWANA akajibu:

"Andika ufunuo huu na ukaufanye wazi juu ya vibao ili mpiga mbiu akimbie nao.
3Kwa kuwa ufunuo huu unasubiri wakati uliokubalika,
unazungumzia mambo ya mwisho na kamwe hautakosea.
Iwapo utakawia, wewe usubiri,
kwa hakika utakuja na hautachelewa.

4"Tazama, amejaa majivuno,

anavyovitamani si vya unyofu.
Lakini mwenye haki ataishi kwa imani yake.
5Hakika mvinyo humsaliti,
ni mwenye kiburi na hana amani.
Kwa sababu ni mlafi kama kuzimu
na kama kifo kamwe hatosheki
anajikusanyia
mataifa yote na kuchukua watu wote
mateka.

6"Je, watu wote hawatamsuta kwa dhihaka na kumbeza, wakisema,

" 'Ole wake yeye akusanyaye bidhaa
zilizoibwa
na kujifanyia utajiri kwa kutoza kwa
nguvu!
ataendelea hivi kwa muda gani?'
7Je, wadai wako hawatainuka ghafula?
Je, hawataamka na kukufanya utetemeke?
Kisha utakuwa mhanga kwao.
8Kwa kuwa umeteka nyara mataifa mengi,
watu waliobaki watakuteka nyara wewe.
Kwa kuwa umemwaga damu ya mtu,
umeharibu nchi na miji na kila mmoja ndani
yake.

9"Ole wake yeye ajengaye milki yake kwa mapato
ya udhalimu awekaye kiota chake juu,
ili kukimbia makucha ya uharibifu!
10Umefanya shauri la maangamizi ya watu wengi,
ukiaibisha nyumba yako mwenyewe na
kupotewa na maisha yako.
11Mawe ya kuta yatapiga kelele,
na mihimili ya kazi ya mbao itarudisha
mwangwi wake.

12"Ole wake yeye ajengaye mji kwa kumwaga
damu na kuusimamisha mji kwa uhalifu!
13Je BWANA Mwenye Nguvu
hakuonyesha kwamba kazi ya
wanadamu ni mafuta tu kwa ajili ya moto
na kwamba mataifa yanajichosha bure?
14Kwa kuwa dunia itajazwa na maarifa ya utukufu
wa BWANA,
kama maji yaifunikavyo bahari.

15"Ole wake yeye ampaye jirani yake kileo,
akiimimina kutoka kwenye kiriba cha mvinyo
mpaka wamelewa,
ili apate kutazama miili yao iliyo uchi.
16Utajazwa na aibu badala ya utukufu.
Sasa ni zamu yako! Kunywa na ujifunue!
Kikombe kutoka kwenye mkono wa kuume
wa BWANA kinakujia,
na aibu itafunika utukufu wako.
17Ukatili ulioifanyia Lebanoni utakufunika,
na uharibifu uliowafanyia wanyama
utakutisha.
Kwa sababu umemwaga damu ya mtu,
umeharibu nchi na miji na kila mmoja
aliyeko ndani yake.

18"Sanamu ina thamani gani,
kwani mwanadamu ndiye aliyechonga?
Ama kinyago kinachofundisha uongo?
Kwa kuwa yeye aliyekitengeneza
hutegemea kazi ya mikono yake mwenyewe,
hutengeneza sanamu zisizoweza
kuzungumza.
19Ole wake yeye auambiaye mti, 'Uwe hai!'
ama asemaye na jiwe lisilo na uhai,
'Amka!'
Je, linaweza kuongoza?
Limefunikwa kwa dhahabu na fedha,
hakuna pumzi ndani yake.
20Lakini BWANA yuko katika
hekalu lake takatifu,
Dunia yote na inyamaze mbele yake."

Maombi Ya Habakuki

3 Sala ya nabii Habakuki iliyoimbwa kwa shigionothi.

2BWANA, nimezisikia sifa zako,
nami naogopa, Ee BWANA.
Fufua kazi yako katikati ya miaka,
katikati ya miaka tangaza habari yako,
katika ghadhabu kumbuka rehema.

3Mungu alitoka Temani,
Yeye aliye Mtakatifu kutoka Mlima
Parani.
Utukufu wake ulifunika mbingu na sifa zake
zikaifunika dunia.
4Mng'ao wake ulikuwa kama jua lichomozalo,
mionzi ilimulika kutoka mkononi mwake,
ambako nguvu zake zilifichwa.
5Tauni ilimtangulia,
na maradhi ya kuambukiza yalifuata nyayo

zake.

6Alisimama, akaitikisa dunia,
alitazama, na kuyafanya mataifa
yatetemeke.
Milima ya zamani iligeuka mavumbi
na vilima vilivyozeeka vikaanguka.
Njia zake ni za milele.
7Niliona watu wa Kushani katika dhiki,
na makazi ya Midiani katika maumivu makali.

8Ee BWANA, uliikasirikia mito?
Je ghadhabu yako ilikuwa dhidi ya vijito?
Je ulighadhibikia bahari ulipoendesha farasi
wako na magari yako ya ushindi?
9Uliufunua upinde wako na kuita mishale mingi.
Uliigawa dunia kwa mito,
10milima ilikuona ikatetemeka.
Mafuriko ya maji yakapita huko,
vilindi vilinguruma na kuinua mawimbi yake
juu.

11Jua na mwezi vilisimama kimya mbinguni katika
mng'ao wa mishale yako inayoruka,
na katika mng'ao wa mkuki wako
umeremetao.
12Kwa ghadhabu ulipita juu ya dunia
na katika hasira ulikanyaga mataifa.
13Ulikuja kuwaokoa watu wako,
kumwokoa masihi wako.
Ulimponda kiongozi wa nchi ya uovu,
ukamvua toka kichwani hadi wayo.
14Kwa mkuki wake mwenyewe ulitoboa kichwa
chake
wakati mashujaa wake walipofurika nje kwa
kishindo kututawanya,
wakifurahi kama waliokaribu kutafuna wale
wanyonge waliokuwa mafichoni.
15Ulikanyaga bahari kwa farasi wako,
ukisukasuka maji makuu.

16Nilisikia na moyo wangu ukagonga kwa nguvu,
midomo yangu ikatetemeka kwa hofu
niliposikia sauti,
uchakavu ukanyemelea mifupa yangu,
na miguu yangu ikatetemeka.
Hata hivyo nitasubiri kwa uvumilivu siku ya
maafa kuyajilia mataifa yaliyotuvamia.
17Ingawa mtini hauchanui maua na hakuna
zabibu juu ya mizabibu,
ingawaje mzeituni hauzai,
na hata mashamba hayatoi chakula,
iwapo hakuna kondoo katika banda
wala ng'ombe katika zizi,
18hata hivyo nitashangilia katika BWANA,
nitamfurahia Mungu Mwokozi wangu.

19BWANA Mwenyezi ni nguvu yangu,
huifanya miguu yangu kama miguu ya paa,
huniwezesha kupita juu ya vilima.

(Kwa kiongozi wa uimbaji kwa vinanda vyangu
vya nyuzi.)

SEFANIA

Utangulizi

Sefania maana yake "Yeye ambaye Yehova amemficha".Sefania ni wa ukoo wa Hezekia *(Sef 1:1).* Inawezekana huyu babu anayetajwa akawa ni Mfalme Hezekia, mfalme wa Yuda, kutokana na ukweli kwamba ukoo huu umefuatiliwa kutoka mbali na muda husika unakubalika. Nabii Sefania alitumika wakati wa utawala wa Mfalme Yosia (639-609 K. K.). Sefania alionya kwamba siku ya BWANA ingeleta hukumu kwa Yuda pamoja na Yerusalemu, hivyo akawashauri Wayahudi watu na kumrudia Mungu *(2:1*-3). Uvamizi wa kuiteka Yuda kutoka kaskazini ulikuwa unakuja juu yao, nao ungekumba pia mataifa yanayoizunguka. Ingawa wasomi wengi wanahusianisha uvamizi huu na ule wa wa Wasinthia kuelekea kusini kutoka jimbo la Kaukaukasia uliotokea 630 K.K. kama ulivyoelezwa na Herodota. Inawezekana Sefania alikuwa anasema juu ya Wakaldayo, ambao ndio waliotimiza unabii huu wa huku kuharibiwa kwa Yuda mnamo mwaka 605-586 K.K. Ingawa hukumu ya Yuda umeainishwa, ahadi ya kufanywa upya ni yakini.Mtaifa yatahukumiwa na kutiishwa na Mfalme wa Israeli, anayetawala katika Sayuni.

Wazo Kuu

Dhambi ambazo Sefania anazitaja juu ya Yuda na Yerusalemu zinaonyesha alizitabiri kabla ya uamsho wa matengenezo ya Yosia, wakati ambapo dhambi za waliomtangulia kutawala , yaani, Manse na Amoni, zilikuwa zinaendelea kutendwa katika jamii hiyo. Uamsho huo wa matengenezo haukutokea hadi mwaka wa 12 wa kutawala kwake Yosia (627 K.K.) ndipo mfalme alipotuma jeshi kwenda kulipatiliza taifa kwa ajili ya ibada ya sanamu na kurejeshwa tena kwa ibada ya kumwabudu Mungu wa kweli, yaani, Yehova. Baadaye Mika naye akaamuru kujengwa tena kwa hekalu la Solomoni na kulitakasa kipindi nakala ya Sheria ya Bwana ilipogunduliwa (ling.2wafalme 22:1-10). Kwa hiyo Sefania akatabiri kwamba mataifa yaliyokuwa jirani na Yuda yangeangamizwa pia. Aliwapa watu matumaini kwamba Mungu angewarudisha watu wake nyumbani.

Dhumuni

Kuwaonya watu wa Yuda waepukane na kutosheka na maisha, waache kuabudu sanamu na wamrudie Mungu wao (YEHOVA).

Mambo Muhimu

Mfalme Yosia wa Yuda alikuwa anajaribu kurekebisha hali ya uovu iliyosababishwa na tawala za wafalme wawili (Manase na Amoni) waliomtangulia katika Yuda. Yosia aliweza kupanua himaya yake kwa sababu kwa wakati wake hakukuwa na taifa jingine ambalo lilikuwa na nguvu.zaidi kwa maana nguvu za Ashuru zilikuwa zinafifia kwa kasi.

Mwandishi

Sefania

Mahali

Yerusalemu

Tarehe

Maelezo ya Sefania kuhusu kudidimia kiroho na kimaadili kwa Yuda inawezekana yaliandikwa mwaka 630 K.K., lakini kuna uwezekano kkwamba mahubiri ya kinabii yalimgusa sana mfalme na kusababisha mageuzi ya kiroho aliyoyafanya. Tarehe hii ya 630K.K. inazidi kuthibitishwa na ukweli kwamba Sefania hakutaja habari za Babeliiliyokuwa dola inayotambuliwa kimataifa.Babeli iliinuka mnamo mwaka 625 K.K. wakati Napolasa alipotwaa madaraka. Hata hivyo Sefania anatabiri juu ya kuharibiwa kwa Ashuru, jambo ambalo lilitokea mwaka 612 K.K., Ninawi ilipoanguka. Sefania aliishi wakati mmoja na Yeremia lakini wakati huo Yeremia alikuwa mdogo kwa Sefania.

Mgawanyo

- Kutangazwa kwa hukumu ya Mungu. (1:1-2:3)
- Hukumu dhidi ya mataifa. (2:4-15)
- Maisha ya baadaye ya Yerusalemu. (3:1-20)

1 Neno la BWANA ambalo lilimjia Sefania mwana wa Kushi, mwana wa Gedalia, mwana wa Amaria, mwana wa Hezekia, wakati wa utawala wa Yosia mwana wa Amoni mfalme wa Yuda:

Onyo la Maangamizi Yanayokuja

2BWANA asema,
‘‘Nitafagia kila kitu kutoka kwenye uso wa dunia.’’
3“Nitafagilia mbali watu na wanyama,
nitafagilia mbali ndege wa angani na samaki wa baharini.
Wafanyao waovu wajikwae,
pamoja na hao waovu,
nami nitamkatilia mbali mwanadamu atoke katika dunia,’’
asema BWANA.

Dhidi ya Yuda

4“Nitaiadhibu Yuda na wote wakaao Yerusalemu.
Kutoka mahali hapa nitakatilia mbali kila mabaki ya Baali,
majina ya wapagani na makuhani waabuduo sanamu,
5wale ambao husujudu juu ya mapaa kuabudu jeshi la vitu vya angani,
wale ambao husujudu na kuapa kwa BWANA

na ambao pia huapa kwa Malkamu,
6wale ambao wanaacha kumfuata BWANA
wala hawamtafuti BWANA wala kutaka shauri lake.
7Nyamazeni mbele za BWANA Mwenyezi,
kwa maana siku ya BWANA iko karibu.
BWANA ameandaa dhabihu,
amewaweka wakfu wale aliowaalika.
8Katika siku ya dhabihu ya BWANA
nitawaadhibu wakuu na wana wa mfalme
na wale wote wanaovaa nguo za kigeni.
9Katika siku hiyo nitaadhibu wote
ambao hukwepa kukanyaga kizingiti,
ambao hujaza hekalu la miungu yao kwa jeuri na udanganyifu.

10BWANA asema,
‘‘Katika siku hiyo kilio kitapanda juu
kutoka lango la Samaki,
maombolezo kutoka mtaa wa pili,
na mshindo mkubwa kutoka vilimani.
11Ombolezeni, ninyi mnaoishi katika eneo la sokoni,
wafanyabiashara wenu wote wataangamizwa,
wote ambao wanafanya biashara ya fedha wataangamizwa.

12Wakati huo nitasaka katika mji wa Yerusalemu kwa taa
na kuwaadhibu wale ambao wanakaa katika hali ya kuridhika,
ambao ni kama divai iliyobaki kwenye machicha,
ambao hudhani, ‘BWANA hatafanya lo lote, jema au baya.’
13Utajiri wao utatekwa nyara,
nyumba zao zitabomolewa.
Watajenga nyumba, lakini hawataishi ndani yake,
watapanda mizabibu lakini hawatakunywa divai yake.

Siku Kubwa Ya BWANA

14‘‘Siku kubwa ya BWANA iko karibu,
iko karibu na inakuja haraka.
Sikilizeni! Kilio katika siku ya BWANA kitakuwa kichungu,
hata shujaa atapiga kelele.
15Siku ile ni siku ya ghadhabu,
siku ya fadhaa na dhiki,
siku ya uharibifu na ukiwa,
siku ya giza na utusitusi,
siku ya mawingu na giza nene,
16siku ya tarumbeta na mlio wa vita
dhidi ya miji yenye ngome
na dhidi ya minara mirefu.
17Nitawaletea watu dhiki
nao watatembea kama wasio na macho,
kwa sababu wametenda dhambi dhidi ya BWANA.
Damu yao itamwagwa kama vumbi na matumbo yao kama taka.
18Fedha yao wala dhahabu yao haitaweza kuwaokoa katika siku hiyo ya ghadhabu ya BWANA.
Katika moto wa wivu wake
dunia yote itateketezwa,
kwa maana ataleta mwisho wa wote wanaoishi katika dunia ghafula.’’

2 Kusanyikeni pamoja, kusanyikeni pamoja,
enyi taifa lisilo na aibu,
2kabla ya wakati ulioamuriwa haujafika
na siku ile inayopeperusha kama makapi,
kabla hasira kali ya BWANA haijaja juu
yenu,
kabla siku ya ghadhabu ya BWANA
haijaja juu yenu.
3Mtafuteni BWANA,
enyi nyote wanyenyekevu wa nchi.
Ninyi ambao hufanya lile analoamuru.
Tafuteni haki,
tafuteni unyenyekevu,
labda mtahifadhiwa siku ya hasira ya
BWANA.

Dhidi ya Ufilisti
4Gaza utaachwa
na Ashkeloni utaachwa magofu.
Wakati wa adhuhuri Ashdodi utaachwa mtupu
na Ekroni utang'olewa.
5Ole wenu ninyi ambao mnaishi kando ya bahari,
Ee watu wa Wakerethi,
neno la BWANA liko dhidi yenu,
Ee Kanaani, nchi ya Wafilisti.

''Mimi nitawaangamiza,
wala hakuna atakayebaki.''

6Nchi kando ya bahari, mahali ambapo wanaishi
Wakerethi,
patakuwa mahali pa wachungaji na mazizi ya
kondoo.
7Itakuwa mali ya mabaki ya nyumba ya Yuda,
hapo watapata malisho.
Wakati wa jioni watajilaza chini
katika nyumba za Ashkeloni.
BWANA Mungu wao atawatunza,
naye atawarudishia wafungwa wao.

Dhidi ya Moabu na Amoni
8"Nimeyasikia matukano ya Moabu
nazo dhihaka za Waamoni,
ambao waliwatukana watu wangu
na kufanya vitisho dhidi ya nchi yao.
9Hakika, kama niishivyo,"
asema BWANA Mwenye Nguvu zote,
Mungu wa Israeli,
"Hakika Moabu itakuwa kama Sodoma,
Waamori kama Wagomora,
mahali pa magugu na mashimo ya chumvi,
nchi ya ukiwa milele.
Mabaki ya watu wangu watawateka nyara,
mabaki ya taifa langu watarithi nchi yao.''

10Hiki ndicho watarudishiwa kwa ajili ya kiburi
chao,
kwa kutukana na kudhihaki watu wa
BWANA Mwenye Nguvu zote.

11BWANA atakuwa wa kutisha kwao
wakati atakapoangamiza miungu yote ya
nchi.
Mataifa katika kila pwani yatamwabudu,
kila moja katika nchi yake lenyewe.

Dhidi ya Kushi
12"Ninyi pia, Ee Wakushi,
mtauawa kwa upanga wangu.''

Dhidi ya Ashuru
13Mungu atanyoosha mkono wake dhidi ya
kaskazini na kuangamiza Waashuru,
akiiacha Ninawi ukiwa
na pa kame kama jangwa.
14Makundi ya kondoo na ng'ombe yatajilaza pale,
viumbe vya kila aina.
Bundi wa jangwani na bundi waliao kwa sauti
nyembamba
wataishi juu ya nguzo zake.
Mwangwi wa kuita kwao utapita madirishani,
kifusi kitakuwa milangoni,
boriti za mierezi zitaachwa wazi.
15Huu ndio mji uliotukuka na kuishi kwa furaha
wakijisikia salama.
Ulisema moyoni mwako,
"Mimi ndimi, na wala hapana mwingine ila
mimi.''
Jinsi gani umekuwa gofu, mahali pa kulala
wanyama pori!
Wote wanaopita kando yake
wanauzomea na kutikisa mkono kwa
dharau.

Hatima ya Yerusalemu
3 Ole wa mji wa wadhalimu,
waasi na waliotiwa unajisi!
2Hautii mtu yeyote,
haukubali maonyo.
Haumtumaini BWANA,

haukaribii karibu na Mungu wake.
3Maafisa wake ni simba wangurumao,
watawala wake ni mbwa mwitu wa jioni,
ambao hawabakizi chochote kwa ajili ya asubuhi.
4Manabii wake ni wenye kiburi,
ni wadanganyifu.
Makuhani wake hunajisi patakatifu
na kuihalifu sheria.
5BWANA aliye ndani yake ni mwenye haki,
hafanyi kosa.
Asubuhi kwa asubuhi hutoa haki yake,
kila kukipambazuka huitimiza,
bali mtu dhalimu hana aibu.

6''Nimeyafutilia mbali mataifa,
ngome zao zimebomolewa.
Nimeziacha barabara ukiwa,
hakuna anayepita humo.
Miji yao imeharibiwa,
hakuna mmoja atakayeachwa, hakuna hata mmoja.
7Niliuambia huo mji,
'Hakika utaniogopa na kukubali maonyo!'
Ndipo makao yake hayatafutiliwa mbali,
wala adhabu zangu zote hazitakuja juu yake.
Lakini walikuwa bado na shauku
kutenda kwa upotovu katika yote waliyofanya.
8BWANA anasema,
''Kwa hiyo ningojee mimi,
siku nitakayosimama kuteka nyara.
Nimeamua kukusanya mataifa,
kukusanya falme na kumimina ghadhabu yangu juu yao,
hasira yangu kali yote.
Dunia yote itateketezwa
kwa moto wa wivu wa hasira yangu.
9"Ndipo nitatakasa midomo ya mataifa,
kwamba wote waweze kuliitia jina la BWANA
na kumtumikia kwa pamoja.
10Kutoka ng'ambo ya mito ya Kushi
watu wangu wanaoniabudu, watu wangu waliotawanyika,
wataniletea sadaka.
11Siku hiyo hutaaibishwa kwa ajili ya makosa yote ulionitendea,
kwa sababu nitawaondoa kutoka mji huu
wale wote wanaoshangilia katika kiburi chao.
Kamwe hutajivuna tena katika kilima changu kitakatifu.
12Lakini nitakuachia ndani yako
wapole na wanyenyekevu,
ambao wanatumaini jina la BWANA.
13Mabaki ya Israeli hayatafanya kosa,
hawatasema uongo,
wala udanganyifu hautakuwa katika vinywa vyao.
Watakula na kulala wala hakuna ye yote atakayewaogopesha."

14Imba, Ee Binti Sayuni,
Paza sauti, Ee Israel!
Furahi na kushangilia kwa moyo wako wote,
Ee Binti Yerusalemu!
15BWANA amekuondolea adhabu yako,
amewarudisha nyuma adui zako.
BWANA, Mfalme wa Israeli,
yu pamoja nawe,
kamwe hutaogopa tena madhara yo yote.
16Katika siku hiyo watauambia Yerusalemu,
"Usiogope, Ee Sayuni,
Usiiache mikono yako ilegee.
17BWANA Mungu wako yu pamoja nawe,
yeye ni mwenye nguvu kuokoa.
Atakufurahia kwa furaha kubwa,
atakutuliza kwa pendo lake,
atakufurahia kwa kuimba.''

18"Huzuni katika sikukuu zilizoamriwa nitaziondoa kwenu,
hizo ni mzigo wa fedheha kwenu.
19Katika wakati huo nitawashughulikia
wote waliokudhulumu, nitaokoa kilema
na kukusanya wale ambao wametawanywa.
Nitawapa sifa na heshima
katika kila nchi ambamo waliaibishwa.
20Wakati huo nitawakusanya,
wakati huo nitawaleta nyumbani.
Miongoni mwa mataifa yote ya dunia
wakati nitakapowarudishia mateka yenu
mbele ya macho yenu hasa,''
asema BWANA.

HAGAI

Utangulizi

Hagai ni moja ya vitabu vitatu vya kinabii vya Agano la Kale vilivyoandikwa baada ya uhamisho ambavyo ni Hagai, Zekaria na Malaki. Hagai anatajwa kwa jina mara mbili katika kitabu cha Ezra *(Ezr 5:1,6:14)* na "mjumbe wa Bwana" *(1: 13)*. Inawezekana alikuwa mmoja wa wale waliorudi kutoka uhamishoni waliorudi Yerusalemu, walioweza kulikumbuka hekalu la Solomoni lilivyokuwa kabla halijaharibiwa na majeshi ya Nebukadneza mwaka 586 K.K. *(2:3).*
Hagai na Zekaria ndio waliowatia moyo wale watu waliorudi kutoka uhamishoni kujenga upya hekalu.
Ilikuwa ni mnamo mwaka 538 K.K., miaka kumi na minane ilikuwa imepita tangu Dario alipopitisha amri kuwaruhusu Wayahudi kurudi Yerusalemu kutoka uhamishoni. Watu walikuwa bado wanashughulika kujenga nyumba zao, hivyo ujenzi wa hekalu la Mungu ulikuwa bado haujakamilika.

Kundi la kwanza la Wayahudi lililorudi Yerusalemu liliweka msingi wa hekalu jipya.mnamo mwaka 536 K.K.wakiwa na furaha na matumaini makubwa *(Ezr 3:8-10)*.Hata hivyo Wasamaria na majirani wengine walipinga ujenzi huo kwa nguvu nyingi na kuwakatisha tamaa wafanya kazi hata ikafanya ujenzi huo usimame mwaka 534 K.K..Watu waliacha ujenzi wa hekalu, wakageukia ujenzi wa nyumba zao wenyewe. Ujumbe wa Hagai ulikuwa kwamba ni wakati wa kujenga nyumba ya Mungu. Hagai akiwa amefuatana na Zekaria (taz.utangulizi wa kitabu cha Zekaria), yeye alianza kumhimiza Zerubabeli na watu wote kuanza tena kujenga nyumba ya BWANA. Chini ya uongozi wa Zerubabeli mtawala na Yoshua kuhani mkuu na kule kuhimiza kwa Nabii Hagai hekalu lilijengwa mnamo 520 K.K. Miaka minane baadaye hekalu lilimalizika kujengwa na kuwekwa wakfu *(ling.Ezr 4-6).*

Wazo Kuu

Hagai aliwaambia watu kwamba utukufu wa hekalu walilokuwa wanajenga ungekuwa mkubwa kuliko ule wa hekalu lililotangulia, ingawaje halingekuwa imara kama la kwanza. Hili hekalu lingekuwa bora zaidi kwa sababu Mungu angelijaza utukufu Wake ndani yake.

Kusudi

Kuwahimiza watu kujenga upya hekalu la BWANA na kuwahamasiaha kuyatengeneza maisha yao upya na Mungu ili waweze kupata baraka Zake.

Mambo Muhimu

Hekalu la Yerusalemu lilibomolewa mnamo mwaka 586 K.K. Mwaka wa 538 K.K, Mfalme Koreshi wa Uajemi alitoa amri Wayahudi warudi ili kujenga upya mji wa Yerusalemu na hekalu.Mwaka 536 K.K.walianza kujenga hekalu lakini ilikuwa vigumu kumalizia kutokana na upinzani waliokutana nao kutoka kwa Wasamaria na mataifa ya jirani. Kupitia huduma ya Hagai Zekaria na Yoshua, mwaka 520 K.K., walianza kujenga tena hekalu.Miaka minane baadaye kazi hiyo ya ujenzi wa hekalu ilimalizika.

Mwandishi

Hagai

Mahali

Yerusalemu.

Tarehe

Tarehe ya kuandikwa kwa kitabu kwa hiki ni ya uhakika , yaani, mwaka wa pili wa Mfalme Dario wa Uajemi (mwaka 520 K.K. *(1:1).*Mpangilio wa kihistoria ni wa muhimu sana ili kuuelewa ujumbe wa kitabu hiki. Mnamo mwaka 538 K.K., Mfalme Koreshi wa Uajemi alitoa amri ikiwaruhusu Wayahudi waaliokuwa uhamishoni kurudi nchini mwao ili kuujenga upya Yerusalemu na hekalu katika kutimiza unabii wa Isaya na wa Yeremia (Isa45:1,3; Yer 25:11-12; 29:10-14) na maombezi ya Danieli (Dan 9).

Wahusika Wakuu

Hagai, Zerubabel, Yoshua.

Mgawanyo

- Wito wa kujenga hekalu. (1:1-15)
- Matumaini ya hekalu jipya. (2:1-9)
- Baraka zilizoahidiwa. (2:10-19)
- Ushindi wa mwisho wa Mungu. (2:20-23)

Wito wa kuijenga Nyumba ya BWANA

1 Katika mwaka wa pili wa utawala wa mfalme Dario wa Uajemi, katika siku ya kwanza ya mwezi wa sita, neno la BWANA lilikuja kupitia kwa nabii Hagai kwenda kwa Zerubabeli mwana wa Shealtieli, mtawala wa Yuda na kwa kuhani mkuu Yoshua mwana wa Yehosadiki:

2Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenyezi: "Hawa watu husema, 'Wakati haujawadia wa kujenga nyumba ya BWANA.' "

3Kisha neno la BWANA likaja kupitia kwa nabii Hagai: 4"Je, ni wakati wenu ninyi wa kuishi katika nyumba zenu zilizojengwa vizuri, wakati hii nyumba ikibaki, gofu?"

5Sasa hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Zitafakarini vema njia zenu. 6Mmepanda vingi, lakini mmevuna haba. Mnakula
lakini hamshibi, mnakunywa, lakini hamtosheki.
Mnavaa nguo, lakini hamsikii joto. Mnapata mishahara, lakini inatoweka kama imewekwa kwenye mfuko uliotoboka toboka."

7Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Zitafakarini vema njia zenu. 8Pandeni milimani mkalete miti na kujenga nyumba, ili nipate kuifurahia nitukuzwe." 9"Mlitarajia mengi, kumbe, yametokea kidogo. Ulichokileta nyumbani nilikipeperusha. Kwa nini?" Asema BWANA Mwenye Nguvu. "Ni kwa sababu ya nyumba yangu, inayobaki katika hali ya magofu, wakati kila mmoja wenu anajishughulisha na nyumba yake mwenyewe. 10Kwa hiyo, kwa sababu yenu mbingu zimezuia umande wake na ardhi mavuno yake. 11Niliita ukame mashambani na milimani, kwenye nafaka, mvinyo mpya, mafuta pamoja na chochote kinachozalishwa na ardhi, juu ya watu na ng'ombe, pamoja na kazi za mikono yenu."

12Kisha Zerubabeli mwana wa Shealtieli, Yoshua kuhani mkuu mwana wa Yehosadiki, pamoja na mabaki yote ya watu wakaitii sauti ya BWANA Mungu wao pamoja na ujumbe wa nabii Hagai, kwa sababu alikuwa ametumwa na BWANA Mungu wao. Watu walimwogopa BWANA.

13Kisha Hagai, mjumbe wa BWANA, akawapa watu ujumbe huu wa BWANA, "Mimi niko pamoja nanyi," asema BWANA. 14Kwa hiyo BWANA akachochea roho ya Zerubabeli mwana wa Shealtieli, mtawala wa Yuda, na roho ya kuhani mkuu Yoshua mwana wa Yehosadiki, pamoja na roho ya mabaki yote ya watu. Walikuja wakaanza kufanya kazi katika nyumba ya BWANA Mwenyezi, Mungu wao, 15katika siku ya ishirini na nne mwezi wa sita katika mwaka wa pili wa Mfalme Dario.

Utukufu Ulioahidiwa wa Nyumba Mpya

2 Katika siku ya ishirini na moja ya mwezi wa saba, neno la BWANA lilikuja kupitia nabii Hagai, kusema, 2"Sema na Zerubabeli mwana wa Shealtieli, mtawala wa Yuda, kuhani mkuu Yoshua mwana wa Yehosadiki na mabaki ya watu. Uwaulize, 3'Ni nani miongoni mwenu aliyebaki ambaye aliiona hii nyumba katika utukufu wake wa mwanzo? Sasa inaonekanaje kwenu? Je, haionekani kwenu kama si kitu? 4Lakini sasa uwe imara, Ee Zerubabeli,' asema BWANA. 'Kuwa imara, Ee Kuhani Mkuu Yoshua mwana wa Yehosadiki. Muwe imara, enyi watu wote wa nchi,' asema BWANA, 'na mfanye kazi. Kwa kuwa mimi nipo pamoja nanyi,' asema BWANA Mwenyezi. 5'Hili ndilo nililoagana nanyi mlipotoka katika nchi ya Misri. Pia Roho yangu anadumu katikati yenu. Msiogope.'

6"Hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi, 'Baada ya muda kidogo kwa mara nyingine nitazitingisha mbingu na nchi, bahari na nchi kavu. 7Nitatikisa mataifa yote, nacho kile kinachotamaniwa na mataifa yote kitakuja, nami nitaujaza utukufu katika nyumba hii,' asema BWANA Mwenye Nguvu. 8'Fedha ni mali yangu na dhahabu ni mali yangu,' asema BWANA Mwenye Nguvu. 9'Utukufu wa nyumba hii ya sasa utakuwa mkubwa kuliko utukufu wa ile nyumba ya mwanzoni,' asema BWANA Mwenye Nguvu. 'Na mahali hapa nitawapa amani,' asema BWANA Mwenye Nguvu."

Baraka kwa watu waliotiwa unajisi.

10Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa tisa, katika mwaka wa pili wa kutawala mfalme Dario, neno la BWANA lilikuja kwa nabii Hagai: 11Hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi, 'Ulizeni makuhani jinsi sheria inavyosema : 12Kama mtu akibeba nyama iliyowekwa wakfu katika pindo la vazi lake, kisha lile pindo likagusa mkate au mchuzi, divai, mafuta au chakula kingine, je, kitu hicho kitakuwa kimewekwa wakfu?'

Makuhani wakajibu, "La hasha."

13Kisha Hagai akasema, "Je, kama mtu aliyetiwa unajisi kwa kugusa maiti akigusa mojawapo ya vitu hivi, kitu hicho kitakuwa kimetiwa unajisi?"

Makuhani wakajibu, "Ndiyo, huwa

kimenajisiwa.''

14Kisha Hagai akasema, “Basi ndivyo walivyo machoni pangu hawa watu na taifa hili,'' asema BWANA. ‘Lo lote wafanyalo na cho chote watoacho hapo ni najisi.

15“ ‘Sasa fikirini kwa uangalifu kuanzia leo na kuendelea, pia tafakarini jinsi mambo yalivyokuwa kabla halijawekwa jiwe moja juu ya lingine katika hekalu la BWANA. 16Wakati mtu alipoendea lundo la nafaka la vipimo ishirini, kulikuwa na vipimo kumi tu. Wakati mtu alipoendea pipa la mvinyo ili kuchota vipimo hamsini, kulikuwa na vipimo ishirini tu. 17Kazi zenu zote za mikono nilizipiga kwa ukame, ukungu na mvua ya mawe, lakini hata hivyo, hamkunigeukia mimi,'' asema BWANA. 18Kuanzia leo na kuendelea, kuanzia siku hii ya ishirini na nne ya mwezi wa tisa, tafakarini siku ambayo msingi wa hekalu la BWANA uliwekwa. Tafakarini. 19Je, bado kuna mbegu iliyobakia ghalani? Mpaka sasa, hakuna mzabibu au mtini, mkomamanga wala mzeituni uliozaa tunda.

“ ‘Kuanzia leo na kuendelea nitawabariki.’ ''

Zerubabeli Pete ya Muhuri ya BWANA.

20Neno la BWANA likamjia Hagai kwa mara ya pili katika siku ya ishirini na nne ya mwezi kusema, 21“Mwambie Zerubabeli mtawala wa Yuda kwamba nitazitikisa mbingu na nchi. 22Nitapindua viti vya enzi vya kifalme na kuziharibu kabisa nguvu za falme za kigeni. Nitapindua magari ya vita pamoja na waendeshaji wake, farasi na wapanda farasi wataanguka, kila mmoja kwa upanga wa ndugu yake.

23Katika siku ile, asema BWANA Mwenyezi, “Nitakuchukua wewe, mtumishi wangu Zerubabeli, mwana wa Shealtieli,’ asema BWANA. “Nitakufanya kama pete yangu ya muhuri, kwa kuwa nimekuchagua,” asema BWANA Mwenyezi.

ZEKARIA

Utangulizi

Zekaria alianza huduma yake mnamo mwezi wa nane wa mwaka wa pili wa Dario (520 K.K.), miezi miwili baada ya ujumbe wa kwanza wa Hagai. Maana ya jina Zekaria ni "BWANA amekumbuka." Haijulikani kwa uhakika Zekaria aliendelea kufanya huduma hiyo kwa muda gani.Kwa kadiri ionekanavyo alikuwa kijana *(2:4)* wakati alipoanza huduma yake. Ido, ambaye ni babu yake *(Zek 1:1)* alikuwa miongoni mwa wale waliorudi kutoka uhamishoni mwaka 538 K.K.

Katika ujumbe wake wa kwanza *(1:1-6)* Zekaria anawaonya watu ambao ndio kwanza tu walikuwa wameanza kujenga upya hekalu kwamba inawapasa kusikiliza ujumbe wa Mungu kupitia manabii na kudumisha uhusiano wa muhimu na Mungu, wasije wakaharakisha hukumu ya Mungu. Mfululizo wa maono ya usiku *(1:7-6:8)* yanatia moyo wajenzi ule wakati mgumu katika hatua ya kukata tamaa.Ule utaratibu wa ujenzi ulikuwa umesababisha maafisa wa Kiajemi kufanya uchunguzi na kuandika taarifa ya malalamiko kwa Dario *(Ezr 5-6)*. Huenda Wayahudi walikuwa wakingojea hukumu ya Dario wakati Zekaria akitoa ujumbe wake uliowekewa msingi katika haya maono ya usiku. Mtazamo wa jumla wa mfululizo wa maono haya manane yanawahakikishia wajenzi kwamba Mungu anao mpango wa muda mrefu kwa ajili ya Israeli.

Miaka miwili baadaye, (518 K.K.) suala la kutia katika matendo kutii kufunga liliibuka *(7:1-8:23).* Zekaria kwa mara nyingine anaangaliza watu kwamba njia ya kudumisha uhusiano sahihi na Mungu ni utii. Kule kufunga ili tu kwamba mtu amefunga ni ubatili.Utaratibu wa kushika sheria kamwe hauwezi kutumika kama njia mbadala ya kuonyesha upendo wa Mungu katika maisha ya kila siku. Sehemu ya mwisho ya ujumbe wa Zekaria *(9-14)* haukuonyeshwa tarehe. Uwezekano mkubwa ni kwamba ulitolewa baadaye, huenda mnamo mwaka 480 K.K. Hapa mkazo uko katika mpango wa maendeleo wa muda mrefu ukionyesha kusimamishwa kwa ufalme wa mwisho. Mfalme anatambulishwa kama anayekuja kwa tabia ya unyenyekevu akileta wokovu lakini akikataliwa na watu wake mwenyewe, yaani, Waisraeli, ambao baadaye wanaachwa kwenye hukumu ya mataifa. Mataifa yatakapokusanyika kwa ajili ya vita dhidi ya Yerusalemu, Waisreli watamtambua Yeye "Yule waliomchoma mkuki" *(Zek.12:10)* na wataibuka na ushindi. Ndipo mataifa yote yatakuja Yerusalemu kumwabudu Mfalme, Bwana wa Majeshi.

Wazo Kuu

Zekaria anaonyesha kwamba Mungu ana mpango wa muda mrefu na Israeli, hivyo anaita mwito wa utii.Anaonyesha jinsi ambavyo watu wanaweza kufanya mambo *" Si kwa nguvu wala kwa uwezo bali kwa Roho Yangu "asema.(4:6)..* Kuwapa watu wa Mungu matumaini kwa kuwajulisha watu mpango wa Mungu wa baadaye wa ukombozi kupitia kwa Masiya.

.

Mambo Muhimu

Huu ujumbe wa mwanzoni unafuatiliwa na maono ambayo yaliwatia moyo wajenzi ambao Zekaria aliwatia moyo kwa kuwaambia kwamba Mungu alikuwa na mpango mrefu kwa ajili ya Israeli.

Katika sura ya 7 na 8 Zekaria aliwataka watu wamtii Mungu, hii ikiwa ni njia ya kila mtu kumjali na kumhurumia mwenzake. Mungu alitaka utii kwao katika kuhusiana naye.

Sura ya 9 mpaka 14 inazungumzia habari za miezi inayokuja, hukumu ya mwisho na kukua kwa muda mrefu kwa ufalme wa mwisho.

Mwandishi

Zekaria

Mahali

Yerusalemu

Tarehe

520-470 K.K.

Wahusika

Hagai, Zerubabeli, Yoshua na waliorudi kutoka uhamishoni.

.

Mgawanyo

- Wito wa kuwa watiifu. (1:1-6)
- Maono. (1:7-6:15)
- Hukumu dhidi ya maadui wa Israeli. (9:1-8)

Wito Wa Kumrudia BWANA

1 Katika mwezi wa nane wa mwaka wa pili wa utawala wa mfalme Dario, neno la BWANA lilimjia nabii Zekaria mwana wa Berekia, mwana wa Iddo, kusema:

2"BWANA aliwakasirikia sana baba zako wa zamani. 3Kwa hiyo waambie watu: Hivi ndivyo BWANA Mwenye Nguvu asemavyo: 'Nirudieni mimi,' asema BWANA Mwenye Nguvu, 'Nami nitawarudia ninyi,' asema BWANA Mwenye Nguvu. 4Msiwe kama baba zenu, ambao manabii waliotangulia waliwatangazia: Hivi ndivyo BWANA Mwenye Nguvu asemavyo: 'Geukeni, mziache njia zenu mbaya na matendo yenu maovu.' Lakini hawakunisikiliza wala kufuata maelekezo yangu, asema BWANA. 5Wako wapi baba zako sasa? Nao manabii, je, wanaishi milele? 6Je, maneno yangu na amri zangu nilizowaagiza manabii watumishi wangu, hayakuwapata baba zenu?''

"Kisha walitubu na kusema, 'BWANA Mwenye Nguvu ametutenda sawasawa na njia zetu na matendo yetu yalivyostahili, kama alivyokusudia kufanya.' "

Maono Ya Kwanza:
Mtu Katikati Ya Miti Ya Mihadasi

7Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kumi na moja,yaani mwezi uitwao Shebati, katika mwaka wa pili wa kutawala kwake mfalme Dario, neno la BWANA lilimjia nabii Zekaria mwana wa Berekia mwana wa Iddo.

8Wakati wa usiku nilipata maono, mbele yangu alikuwepo mtu akiendesha farasi mwekundu! Alikuwa amesimama katikati ya miti ya mihadasi kwenye bonde. Nyuma yake walikuwepo farasi wekundu, wa kikahawia na weupe.

9Nikauliza, ''Hivi ni vitu gani bwana wangu?''

Malaika aliyekuwa akizungumza na mimi akanijibu, ''Nitakuonyesha kuwa ni nini.''

10Kisha yule mtu aliyesimama katikati ya miti ya mihadasi akaeleza, ''Ni wale ambao BWANA amewatuma waende duniani kote.''

11Nao wakatoa taarifa kwa yule malaika wa BWANA, aliyekuwa amesimama katikati ya miti ya mihadasi, ''Tumepita duniani kote na kukuta ulimwengu wote umepumzika kwa amani.''

12Kisha malaika wa BWANA akasema, ''BWANA Mwenye Nguvu, utazuia mpaka lini rehema kutoka Yerusalemu na miji ya Yuda, ambayo umeikasirikia kwa miaka hii sabini?'' 13Kwa hiyo BWANA akazungumza maneno ya upole na ya kufariji kwa malaika aliyezungumza nami.

14Kisha malaika yule aliyekuwa akizungumza nami akasema, ''Tangaza neno hili: Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo: 'Nina wivu sana kwa ajili ya Yerusalemu na Sayuni, 15lakini nimeyakasirikia sana mataifa yanayojisikia kuwa yako salama. Nilikuwa nimewakasirikia Israeli kidogo tu, lakini mataifa hayo yaliwazidishia maafa.'

16''Kwa hiyo, hivi ndivyo asemavyo BWANA: 'Nitairudia Yerusalemu kwa rehema na huko nyumba yangu itajengwa tena. Nayo kamba ya kupimia itanyooshwa Yerusalemu,' asema BWANA Mwenye Nguvu.

17"Endelea kutangaza zaidi kwamba: Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu: 'Miji yangu itafurika tena usitawi na BWANA atamfariji tena Sayuni na kumchagua Yerusalemu.' "

Maono Ya Pili:
Pembe Nne Na Mafundi Wanne

18Kisha nikatazama juu, na pale mbele yangu nikaona pembe nne! 19Nikamwuliza yule malaika aliyekuwa akizungumza nami, "Ni nini hivi?''

Akanijibu, "Hizi ni zile pembe zilizowatawanya Yuda, Israeli na Yerusalemu.''

20Kisha BWANA akanionyesha mafundi wanne. 21Nikauliza, "Hawa wanakuja kufanya nini?''

Akanijibu, "Hizi ndizo pembe zilizowatawanya Yuda ili asiwepo atakayeweza kuinua kichwa chake, lakini mafundi wamekuja kuzitia hofu na kuzitupa chini hizi pembe za mataifa ambayo yaliinua pembe zao dhidi ya nchi ya Yuda na kuwatawanya watu wake.''

Maono Ya Tatu:
Mtu Mwenye Kamba Ya Kupimia

2 Kisha nikatazama juu, pale mbele yangu alikuwepo mtu mwenye kamba ya kupimia mkononi mwake! 2Nikamwuliza, "Unakwenda wapi?''

Akanijibu, "Kupima Yerusalemu, kupata urefu na upana wake.''

3Kisha malaika aliyekuwa akizungumza nami akaondoka, malaika mwingine akaja kukutana naye 4na kumwambia: "Kimbia, umwambie yule kijana, 'Yerusalemu utakuwa mji usio na kuta kwa sababu ya wingi wa watu na

mifugo iliyomo. [5]Mimi mwenyewe nitakuwa
ukuta wa moto kuuzunguka,' asema BWANA,
'nami nitakuwa utukufu wake ndani yake.'

[6]"Njoni! Njoni! Kimbieni mtoke katika nchi ya
kaskazini,'' asema BWANA, "Kwa kuwa
nimewatawanya kwenye pande nne za mbingu,''
asema BWANA.

[7]"Njoo, Ee Sayuni! Kimbia, wewe uishiye
ndani ya Binti Babeli!'' [8]Kwa kuwa hivi ndivyo
asemavyo BWANA Mwenye Nguvu: "Baada ya
yeye kuniheshimu na kunituma mimi dhidi ya
mataifa yaliyokuteka wewe nyara, kwa kuwa ye
yote awagusaye ninyi, anaigusa mboni ya jicho
lake, [9]hakika nitauinua mkono wangu dhidi yao
ili watumwa wao wawateke nyara. Ndipo
mtakapojua ya kwamba BWANA Mwenye
Nguvu amenituma.

[10]"Piga kelele na ufurahie, Ee Binti Sayuni,
kwa maana ninakuja, nami nitaishi miongoni
mwenu,'' asema BWANA. [11]"Mataifa mengi
yataunganishwa na BWANA siku hiyo, nao
watakuwa watu wangu. Nitaishi miongoni
mwenu nanyi mtajua kwamba BWANA Mwenye
Nguvu amenituma kwenu. [12]BWANA atairithi
Yuda kama fungu lake katika nchi takatifu na
atachagua tena Yerusalemu. [13]Tulieni mbele za
BWANA, enyi watu wote, kwa sababu ameinuka
kutoka makao yake matakatifu."

Maono Ya Nne:
Mavazi Safi Kwa Ajili Ya Kuhani Mkuu

3 Kisha akanionyesha Yoshua kuhani mkuu
akiwa amesimama mbele ya malaika wa
BWANA, naye Shetani amesimama upande
wake wa kuume ili amshitaki. [2]BWANA
akamwambia Shetani, "BWANA akukemee
Shetani! BWANA, ambaye ameichagua
Yerusalemu, akukemee! Je, mtu huyu siyo
kijinga kinachowaka kilichonyakuliwa kwenye
moto?''

[3]Wakati huu, Yoshua alikuwa amevaa nguo
chafu alipokuwa amesimama mbele ya malaika.
[4]Malaika akawaambia wale waliokuwa
wamesimama mbele yake, ''Mvueni nguo zake
chafu.''

Kisha akamwambia Yoshua, ''Tazama,
nimeiondoa dhambi yako, nami nitakuvika
mavazi ya kitajiri.''

[5]Kisha nikasema, "Mvike kilemba kilicho safi
kichwani mwake.'' Kwa hiyo wakamvika kilemba
safi kichwani na kumvika yale mavazi mengine,
wakati malaika wa BWANA akiwa amesimama
karibu.

[6]Malaika wa BWANA akamwamuru Yoshua:
[7]"Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye
Nguvu: 'Ikiwa utakwenda katika njia zangu na
kushika masharti yangu, basi utaitawala nyumba
yangu na kuwa na amri juu ya nyua zangu, nami
nitakupa nafasi miongoni mwa hawa
wasimamao hapa.

[8]'' 'Sikiliza, Ee Yoshua kuhani mkuu, pamoja
na wenzako walioketi mbele yako, ambao ni
watu ishara ya mambo yatakayokuja:
Ninakwenda kumleta mtumishi wangu, Tawi.
[9]Tazama, jiwe nililoliweka mbele ya Yoshua!
Kuna macho saba juu ya jiwe lile moja, nami
nitachora maandishi juu yake,' asema BWANA
Mwenye Nguvu, 'nami nitaiondoa dhambi ya
nchi hii kwa siku moja.

[10]" 'Katika siku hiyo kila mmoja wenu
atamwalika jirani yake akae chini ya mzabibu
wake na mtini wake,' asema BWANA Mwenye
Nguvu.'

Maono Ya Tano:
Kinara Cha Taa Cha Dhahabu Na Mizeituni Miwili

4 Kisha malaika aliyezungumza nami
akarudi na kuniamsha, kama mtu
aamshwavyo kutoka katika usingizi wake.
[2]Akaniuliza, "Unaona nini?''

Nikajibu, "Ninaona kinara cha taa cha
dhahabu tupu, nacho kina bakuli juu yake na taa
zake saba juu yake, tena iko mirija saba ya
kuleta mafuta, kwenye taa zote zilizo juu yake.
[3]Pia kuna mizeituni miwili karibu yake, mmoja
upande wa kuume wa bakuli na mwingine
upande wa kushoto.''

[4]Nikamuuliza malaika aliyezungumza nami,
"Hivi ni vitu gani, bwana wangu?''

[5]Akanijibu, "Hujui kuwa hivi ni vitu gani?''

Nikajibu, "Hapana, bwana wangu.''

[6]Kisha akaniambia, "Hili ni neno la BWANA
kwa Zerubabeli: 'Si kwa nguvu, wala si kwa
uwezo, bali ni kwa Roho yangu,' asema BWANA
Mwenye Nguvu.

[7]''Wewe ni kitu gani, Ee mlima mkubwa
sana? Mbele ya Zerubabeli wewe utakuwa ardhi
tambarare. Kisha ataweka jiwe la juu kabisa la
mwisho na watu wakipiga kelele wakisema,
'Mungu libariki! Mungu libariki!''

[8]Kisha neno la BWANA likanijia: [9]''Mikono
ya Zerubabeli iliweka msingi wa hekalu hili,
mikono yake pia italimalizia. Kisha mtajua ya
kuwa BWANA Mwenye Nguvu amenituma mimi
kwenu.

10"Ni nani anayeidharau siku ya mambo madogo? Watu watashangilia watakapoona timazi mkononi mwa Zerubabeli.

"(Hizi saba ni macho ya BWANA ambayo huzunguka duniani kote.)"

11Kisha nikamwuliza yule malaika, "Hii mizeituni miwili iliyoko upande wa kuume na wa kushoto wa kinara cha taa ni nini?"

12Tena nikamwuliza, "Haya matawi mawili ya mizeituni karibu na hiyo mirija miwili ya dhahabu inayomimina mafuta ya dhahabu ni nini?"

13Akajibu, "Hujui kuwa haya ni nini?"

Nikamjibu, "Hapana, bwana wangu."

14Kwa hiyo akasema, "Hawa ni wawili ambao wamepakwa mafuta ili kumtumikia Bwana wa dunia yote."

Maono Ya Sita: Gombo Linaloruka

5 Nikatazama tena, mbele yangu kulikuwa na kitabu kilichoruka!

2Akaniuliza, "Unaona nini?"

Nikamjibu, "Naona kitabu kinachoruka chenye,urefu wa dhiraa ishirini[a] na upana wa dhiraa kumi[b]."

3Akaniambia, "Hii ni laana inayotoka kwenda juu ya nchi yote, kwa kuwa kufuatana na yale yaliyoandikwa katika upande mmoja, kila mwizi atahamishwa, pia kufuatana na yaliyo upande wa pili, kila aapaye kwa uongo atahamishwa. 4BWANA Mwenye Nguvu asema, 'Nitaituma hiyo laana, nayo itaingia katika nyumba ya mwizi na nyumba ya huyo aapaye kwa uongo kwa jina langu. Itabaki katika nyumba yake na kuiharibu, pamoja na mbao zake na mawe yake.' "

Maono Ya Saba: Mwanamke Ndani Ya Kikapu

5Kisha yule malaika aliyekuwa akizungumza nami akanijia na kuniambia, "Tazama juu uone ni nini kile kinachojitokeza."

6Nikamwuliza, "Ni kitu gani?" Akanijibu, "Ni kikapu cha kupimia." Kisha akaongeza kusema, "Huu ni uovu wa watu katika nchi nzima."

7Kisha kifuniko kilichotengenezwa kwa madini ya risasi kilichokuwa kimefunika kile kikapu, kiliinuliwa na ndani ya kile kikapu alikuweko mwanamke ameketi! 8Akasema, "Huu ni uovu," akamsukumia ndani ya kikapu na kushindilia kifuniko juu ya mdomo wa kikapu.

9Kisha nikatazama juu na mbele yangu, walikuwepo wanawake wawili, wakiwa na upepo katika mabawa yao! Walikuwa na mabawa kama ya korongo, nao wakainua kile kikapu na kuruka nacho kati ya mbingu na nchi.

10Nikamwuliza yule malaika aliyekuwa akizungumza nami, "Wanakipeleka wapi hicho kikapu?"

11Akanijibu, "Wanakipeleka katika nchi ya Babeli na kujenga nyumba kwa ajili yake. Itakapokuwa tayari, kikapu kitawekwa pale mahali pake."

Maono Ya Nane: Magari Manne Ya Vita

6 Nikatazama juu tena, nikaona mbele yangu magari manne ya vita yakija kutoka kati ya milima miwili, milima ya shaba! 2Gari la kwanza lilivutwa na farasi wekundu, la pili lilivutwa na farasi weusi, 3la tatu lilivutwa na farasi weupe na gari la nne lilivutwa na farasi wa madoadoa ya kijivu, wote wenye nguvu. 4Nikamwuliza malaika aliyekuwa akizungumza nami, "Hawa ni nani bwana wangu?"

5Malaika akanijibu, "Hizi ni roho nne za mbinguni zisimamazo mbele ya uwepo wa Bwana wa dunia yote, zinatoka kwenda kufanya kazi yake. 6Gari linalovutwa na farasi weusi linaelekea katika nchi ya kaskazini, la farasi weupe linaelekea magharibi na la farasi wa madoadoa ya kijivu linaelekea kusini."

7Wakati hao farasi wenye nguvu walipokuwa wakitoka, walikuwa wakijitahidi kwenda duniani kote. Akasema, "Nenda duniani kote!" kwa hiyo wakaenda duniani kote.

8Kisha akaniita, "Tazama, wale wanaokwenda kuelekea nchi ya kaskazini wamepumzisha Roho yangu katika nchi ya kaskazini."

Taji Kwa Ajili Ya Yoshua.

9Neno la BWANA likanijia kusema: 10"Chukua fedha na dhahabu kutoka kwa watu waliohamishwa yaani Heldai, Tobia na Yedaya ambao wamefika kutoka Babeli. Siku iyo hiyo nenda nyumbani kwa Yosia mwana wa Sefania. 11Chukua fedha na dhahabu utengeneze taji, nawe uiweke kichwani mwa kuhani mkuu Yoshua, mwana wa Yehosadiki. 12Umwambie, hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: 'Huyu ndiye mtu ambaye jina lake ni Tawi, naye atachipua kutoka mahali pake na kujenga hekalu la BWANA. 13Ni yeye atakayejenga hekalu la BWANA, naye atavikwa utukufu na

a2 "dhiraa ishirini" ni sawa na mita 9.
b2 "dhiraa kumi" ni sawa na mita 4.5

ataketi kumiliki katika kiti cha enzi naye atakuwa
kuhani katika kiti chake cha enzi. Hapo
patakuwa amani kati ya hao wawili.' 14Taji
itatolewa kwa Heldai, Tobia, Yedaya na Heni
mwana wa Sefania kama kumbukumbu ndani ya
hekalu la BWANA. 15Wale walio mbali sana
watakuja na kusaidia kulijenga hekalu la
BWANA, nanyi mtajua ya kwamba BWANA
Mwenye Nguvu amenituma kwenu. Hili litatokea
ikiwa mtamtii BWANA, Mungu wenu kwa bidii.''

Haki Na Rehema, Sio Kufunga

7 Katika mwaka wa nne wa utawala wa
mfalme Dario, neno la BWANA lilimjia
Zekaria siku ya nne ya mwezi wa tisa, mwezi wa
Kisleu. 2Watu wa Betheli walikuwa wamemtuma
Shareza na Regam-meleki pamoja na watu wao,
kumsihi BWANA 3kwa kuwauliza makuhani wa
nyumba ya BWANA Mwenye Nguvu na manabii,
"Je, imempasa kuomboleza na kufunga katika
mwezi wa tano, kama ambavyo nimekuwa
nikifanya kwa miaka mingi?"

4Kisha neno la BWANA Mwenye Nguvu
likanijia kusema: 5"Waulize watu wote wa nchi
na makuhani, 'Je, mlipofunga na kuomboleza
katika mwezi wa tano na wa saba kwa miaka
sabini iliyopita, mlifunga kweli kwa ajili yangu?
6Na mlipokuwa mkila na kunywa, je, hamkuwa
mnasheherekea kwa ajili ya nafsi zenu? 7Je,
haya sio maneno ya BWANA aliyosema kupitia
manabii waliotangulia, wakati Yerusalemu
pamoja na miji inayoizunguka ilipokuwa katika
hali ya utulivu na ya mafanikio, wakati Negebu
na Shefala zikiwa zimekaliwa na watu?' ''

8Neno la BWANA likamjia tena Zekaria:
9"Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye
Nguvu: 'Fanyeni hukumu za haki, onyesheni
rehema na huruma ninyi kwa ninyi.
10Msimwonee mjane wala yatima, mgeni wala
maskini. Msiwaziane mabaya mioyoni mwenu
ninyi kwa ninyi.'

11"Lakini wakakataa kusikiliza, wakanipa
kisogo kwa ukaidi na kuziba masikio yao.
12Wakaifanya mioyo yao migumu kama jiwe
gumu na hawakuisikiliza sheria au maneno
ambayo BWANA Mwenye Nguvu aliyatuma kwa
njia ya Roho wake kupitia manabii waliotangulia.
Kwa hiyo BWANA Mwenye Nguvu alikasirika
sana.

13'Wakati nilipoita, hawakusikiliza, kwa hiyo
walipoita, sikusikiliza,' asema BWANA Mwenye
Nguvu. 14'Niliwatawanya kwa upepo wa kisulisuli
miongoni mwa mataifa yote, mahali ambapo
walikuwa wageni. Nchi ikaachwa ukiwa nyuma
yao kiasi kwamba hakuna aliyeweza kuingia au
kutoka. Hivi ndivyo walivyoifanya ile nchi
iliyokuwa imependeza kuwa ukiwa.' ''

BWANA Anaahidi Kuibariki Yerusalemu

8 Neno la BWANA Mwenye Nguvu likanijia
tena. 2Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye
Nguvu: "Nina wivu sana kwa ajili ya Sayuni,
ninawaka wivu kwa ajili yake."

3Hiii ndilo asemalo BWANA: "Nitarudi
Sayuni na kufanya makao Yerusalemu. Kisha
Yerusalemu utaitwa mji wa kweli, mlima wa
BWANA Mwenye Nguvu utaitwa Mlima
Mtakatifu.''

4Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:
"Kwa mara nyingine tena wazee wanaume kwa
wanawake walioshiba umri wataketi katika
barabara za Yerusalemu, kila mmoja akiwa na
mkongojo wake mkononi kwa sababu ya umri
wake. 5Barabara za mji zitajaa wavulana na
wasichana wanaocheza humo.''

6Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:
"Mambo haya yanaweza kuonekana ya ajabu
kwa mabaki ya watu wakati huo, lakini yaweza
kuwa ya ajabu kwangu?'' asema BWANA
Mwenye Nguvu.

7Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:
"Nitawaokoa watu wangu kutoka nchi za
mashariki na magharibi. 8Nitawarudisha waje
kuishi Yerusalemu, watakuwa watu wangu nami
nitakuwa mwaminifu na wa haki kwao kama
Mungu wao.''

9Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu:
"Ninyi ambao sasa mnasikia maneno haya
yanayozungumzwa na manabii ambao
walikuwepo wakati wa kuwekwa kwa msingi wa
nyumba ya BWANA Mwenye Nguvu, mikono
yenu na iwe na nguvu ili hekalu liweze
kujengwa. 10Kabla ya wakati huo, hapakuwepo
na ujira kwa mtu wala mnyama. Hakuna mtu
aliyeweza kufanya shughuli yake kwa usalama
kwa sababu ya adui yake, kwa kuwa nilikuwa
nimemfanya kila mtu adui wa jirani yake.
11Lakini sasa sitawatendea mabaki ya watu
hawa kama nilivyowatenda zamani,'' asema
BWANA Mwenye Nguvu.

12"Mbegu itakua vizuri, mzabibu utazaa
matunda yake, ardhi itatoa mazao yake, na
mbingu zitadondosha umande wake. Vitu hivi
vyote nitawapa mabaki ya watu kama urithi wao.
13Jinsi mlivyokuwa kitu cha laana katikati ya

mataifa, Ee Yuda na Israeli, ndivyo nitakavyowaokoa, nanyi mtakuwa baraka. Msiogope, bali iacheni mikono yenu iwe na nguvu.''

[14]Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Kama nilivyokuwa nimekusudia kuleta maangamizi juu yenu, wakati baba zenu waliponikasirisha na sikuonyesha huruma,'' asema BWANA Mwenye Nguvu, [15]"Hivyo sasa nimeazimia kufanya mema tena kwa Yerusalemu na Yuda. Msiogope. [16]Haya ndiyo mtakayoyafanya: Semeni kweli kila mtu kwa mwenzake, mtoe hukumu ya kweli na haki kwenye mahakama zenu, [17]usipange mabaya dhidi ya jirani yako, msipende kuapa kwa uongo, nayachukia yote haya,'' asema BWANA.

[18]Neno la BWANA Mwenye Nguvu likanijia tena. [19]Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Saumu za miezi ya nne, tano, saba na kumi itakuwa sikukuu za furaha na za shangwe kwa Yuda. Kwa hiyo uipende kweli na amani.''

[20]Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Mataifa mengi na wakazi wa miji mingi watakuja, [21]na wenyeji wa mji mmoja watakwenda kwenye mji mwingine na kusema, 'Twende mara moja na tukamsihi BWANA, na kumtafuta BWANA Mwenye Nguvu. Mimi mwenyewe ninakwenda.' [22]Pia watu wa kabila nyingi na mataifa yenye nguvu yatakuja Yerusalemu kumtafuta BWANA Mwenye Nguvu na kumsihi.''

[23]Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu: "Katika siku hizo watu kumi kutoka lugha zote na mataifa, watang'ang'ania upindo wa joho la Myahudi mmoja na kusema, 'Twende pamoja nawe kwa sababu tumesikia kwamba Mungu yu pamoja nawe.' ''

Hukumu Juu Ya Adui Za Israeli
(Neno)

9 Neno la BWANA liko kinyume na
nchi ya Hadraki
na Dameski itakuwa mahali pa kupumzika,
kwa kuwa macho ya watu na ya kabila zote
za Israeli yako kwa BWANA,
[2]pia juu ya Hamathi inayopakana nayo,
juu ya Tiro na Sidoni,
ingawa wana ujuzi mwingi sana.
[3]Tiro amejijengea ngome imara,
amelundika fedha kama mavumbi
na dhahabu kama taka za mitaani.
[4]Lakini Bwana atamwondolea mali zake
na kuuangamiza uwezo wake wa baharini,
naye atateketezwa kwa moto.
[5]Ashkeloni ataona hili na kuogopa,
Gaza atagaagaa kwa maumivu makali,
pia Ekroni, kwa sababu matumaini yake
yatanyauka.
Gaza atampoteza mfalme wake na
Ashkeloni
ataachwa pweke.
[6]Wageni watakalia mji wa Ashdodi,
nami nitakatilia mbali kiburi cha Wafilisti.
[7]Nitaondoa damu vinywani mwao,
chakula kile walichokatazwa kati ya meno
yao.
Mabaki yao yatakuwa mali ya Mungu wetu,
nao watakuwa viongozi katika Yuda,
naye Ekroni atakuwa kama Wayebusi.
[8]Lakini nitailinda nyumba yangu dhidi ya majeshi
ya wanyang'anyi.
Kamwe mdhalimu hatashambulia watu
wangu tena,
kwa maana sasa ninawachunga.

Kuja Kwa Mfalme Wa Sayuni

[9]Shangilia sana, Ee Binti Sayuni!
Piga kelele, Binti Yerusalemu!
Tazama, mfalme wako anakuja kwako,
ni mwenye haki naye ana wokovu,
mpole naye amepanda punda,
mwana punda, mtoto wa punda.
[10]Nitaondoa magari ya vita kutoka Efraimu na
farasi wa vita kutoka Yerusalemu,
nao upinde wa vita utavunjwa.
Atatangaza amani kwa mataifa.
Utawala wake utaenea kutoka bahari
hadi bahari na kutoka mto Eufrati hadi
mwisho wa dunia.

[11]Kwako wewe, kwa sababu ya damu ya agano
langu nawe,
nitawaacha huru wafungwa wako watoke
kwenye shimo lisilo na maji.
[12]Rudieni ngome yenu, Enyi wafungwa wa
tumaini,
hata sasa ninatangaza kwamba
nitawarejesheeni mara dufu.
[13]Nitampinda Yuda kama nipindavyo upindi
wangu,
nitamfanya Efraimu mshale wangu.
Nitawainua wana wako, Ee Sayuni,
dhidi ya wana wako,
Ee Uyunani na kukufanya kama upanga wa
shujaa wa vita.

BWANA Atatokea

14Kisha BWANA atawatokea,
mshale wake utamulika kama umeme wa radi.
BWANA Mwenyezi atapiga tarumbeta,
naye atatembea katika tufani za kusini,
15BWANA Mwenye Nguvu atawalinda,
wataangamiza na kushinda kwa mawe ya kutupa kwa kombeo.
Watakunywa na kunguruma kama waliolewa mvinyo,
watajaa kama bakuli linalotumika kunyunyizia
kwenye pembe za madhabahu.
16BWANA Mungu wao atawaokoa siku
hiyo kama kundi la watu wake.
Watang'ara katika nchi yake kama vito vya thamani kwenye taji.
I7Jinsi gani watavutia na kuwa wazuri!
Nafaka itawastawisha vijana wanaume,
nayo divai mpya vijana wanawake.

BWANA Ataitunza Yuda

10 Mwombe BWANA mvua wakati
wa vuli, ni BWANA atengenezaye mawingu ya tufani.
Huwapa watu manyunyu ya mvua,
pia mimea ya shambani kwa ajili ya kila mtu.
2Sanamu huzungumza udanganyifu,
waaguzi huona maono ya uongo,
husimulia ndoto ambazo si za kweli,
wanatoa faraja batili.
Kwa hiyo watu wanatangatanga kama kondoo walioonewa kwa kukosa mchungaji.

3"Hasira yangu inawaka dhidi ya wachungaji,
nami nitawaadhibu viongozi,
kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu
atalichunga kundi lake,
nyumba ya Yuda,
naye atawafanya kuwa kama farasi mwenye kiburi akiwa vitani.
4Kutoka Yuda litatokea Jiwe la pembeni,
kutoka kwake vigingi vya hema,
kutoka kwake upinde wa vita,
kutoka kwake kila mtawala.
5Kwa pamoja watakuwa kama mashujaa wanaokanyaga
barabara za matope wakati wa vita.
Kwa sababu BWANA yu pamoja nao,
watapigana na kuwashinda wapanda farasi.

6"Nitaiimarisha nyumba ya Yuda
na kuiokoa nyumba ya Yosefu.
Nitawarejesha kwa sababu nina huruma juu yao.
Watakuwa kama watu ambao sijawahi kuwakataa kwa sababu mimi ndimi BWANA,
Mungu wao, nami nitawajibu.
7Waefraimu watakuwa kama mashujaa,
mioyo yao itafurahi kama kwamba ni kwa divai.
Watoto wao wataona na kushangilia,
mioyo yao itafurahi katika BWANA.
8Nitawapa ishara na kuwakusanya ndani.
Hakika nitawakomboa,
nao watakuwa wengi kama walivyo kuwa mwanzoni.
9Ijapokuwa niliwatawanya miongoni mwa mataifa,
hata hivyo wakiwa katika nchi za mbali
watanikumbuka mimi.
Wao na watoto wao watasalimika
katika hatari nao watarudi.
10Nitawarudisha kutoka Misri
na kuwakusanya toka Ashuru.
Nitawaleta katika nchi ya Giliadi na Lebanon,
napo hapatakuwa na nafasi ya kuwatosha.
11Watapita katika bahari ya mateso,
bahari iliyochafuka itatulizwa
na vilindi vyote vya mto Nile vitakauka.
Kiburi cha Ashuru kitashushwa na fimbo ya utawala ya Misri itatoweka.
12Nitawaimarisha katika BWANA
na katika jina lake watatembea,''
asema BWANA.

11 Fungua milango yako, Ee Lebanoni,
ili moto uteketeze mierezi yako!
2Piga yowe, Ee mti wa msonobari kwa kuwa mwerezi umeanguka,
miti ya fahari imeharibiwa!
Piga yowe, enyi mialoni ya Bashani,
msitu mnene umefyekwa!
3Sikiliza yowe ya wachungaji:
malisho yao manono yameharibiwa!
Sikia ngurumo za simba,
kichaka kilichostawi sana cha Yordani kimeharibiwa!

Wachungaji Wawili Wa Kondoo

4Hili ndilo asemalo BWANA Mungu wangu: "Lilishe kundi lililokusudiwa kuchinjwa. 5Wanunuzi wake huwachinja na kuondoka pasipo kuadhibiwa. Wale wanaowauza husema, 'BWANA asifiwe, mimi ni tajiri!' Wachungaji wao wenyewe hawawahurumii. 6Kwa kuwa sitawahurumia tena watu wa nchi,'' asema BWANA. "Nitawakabidhi kila mtu mkononi mwa jirani yake na mfalme wake. Wataitenda jeuri nchi, nami sitawaokoa kutoka mikononi mwao.''

7Kwa hiyo nikalilisha kundi lililotiwa alama kwa kuchinjwa, hasa kundi lililoonewa sana. Kisha nikachukua fimbo mbili moja nikaiita Fadhili na nyingine Umoja, nami nikalilisha kundi. 8Katika mwezi mmoja nikawaondoa wachungaji watatu.

Kundi la kondoo likanichukia, nami nikachoshwa nao 9nikasema, "Sitakuwa mchungaji wenu. Waache wanaokufa wafe na wanaoangamia waangamie. Wale waliobakia kila mmoja na ale nyama ya mwenzake.''

10Kisha nikachukua fimbo yangu inayoitwa Fadhili nikaivunja, kutangua agano nililofanya na mataifa yote. 11Likatanguka siku hiyo, kwa hiyo waliodhurika katika kundi waliokuwa wakiniangalia wakajua kuwa hilo lilikuwa neno la BWANA.

12Nikawaambia, "Mkiona kuwa ni vema, nipeni ujira wangu, la sivyo, basi msinipe.'' Kwa hiyo wakanilipa vipande thelathini vya fedha.

13Naye BWANA akaniambia, "Mtupie mfinyanzi,'' hiyo bei nzuri waliyonithaminia! Kwa hiyo nikachukua hivyo vipande thelathini vya fedha na kumtupia huyo mfinyanzi katika nyumba ya BWANA.

14Kisha nikaivunja fimbo yangu ya pili iitwayo Umoja, kuvunja udugu kati ya Yuda na Israeli!

15Kisha BWANA akaniambia, "Vitwae tena vifaa vya mchungaji mpumbavu. 16Kwa maana ninakwenda kumwinua mchungaji juu ya nchi ambaye hatamjali aliyepotea, wala kuwatafuta wale wachanga au kuwaponya waliojeruhiwa, wala kuwalisha wenye afya, lakini atakula nyama ya kondoo wanono na kuzirarua kwato zao.

17"Ole wa mchungaji asiyefaa,
anayeliacha kundi!
Upanga na uupige mkono wake na jicho
lake la kuume!
Mkono wake na unyauke kabisa,
jicho lake la kuume lipofuke kabisa!"

Maadui Wa Yerusalemu Kuangamizwa
(Neno)

12 Hili ni neno la BWANA kuhusu Israeli. BWANA, Yeye azitandaye mbingu, awekaye misingi ya dunia na aiumbaye roho ya mwanadamu ndani yake, asema: 2''Nitakwenda kufanya Yerusalemu kuwa kikombe cha kulewalewa kwa mataifa yote yanayoizunguka. Yuda utazingirwa kwa vita na Yerusalemu pia. 3Katika siku hiyo, wakati mataifa yote ya dunia yatakapokusanyika dhidi yake, nitaufanya Yerusalemu kuwa jabali lisilosogezwa kwa mataifa yote. Wote watakaojaribu kulisogeza watajiumiza wenyewe. 4Katika siku hiyo nitampiga kila farasi kwa hofu ya ghafula, naye ampandaye kwa uenda wazimu,'' asema BWANA. 5Kisha viongozi wa Yuda watasema mioyoni mwao, 'Watu wa Yerusalemu wana nguvu kwa sababu BWANA Mwenye Nguvu ni Mungu wao.'

6"Katika siku hiyo nitawafanya viongozi wa Yuda kuwa kama kigae cha moto ndani ya lundo la kuni, kama mwenge uwakao kati ya miganda. Watateketeza kulia na kushoto mataifa yote yanayowazunguka, lakini Yerusalemu utabaki salama mahali pake.

7"BWANA atayaokoa makao ya Yuda kwanza, ili heshima ya nyumba ya Daudi na wakazi wa Yerusalemu isiwe kubwa zaidi kuliko ile ya Yuda. 8Katika siku hiyo, BWANA atawakinga wale waishio Yerusalemu, ili kwamba aliye dhaifu kupita wote miongoni mwao awe kama Daudi, nayo nyumba ya Daudi itakuwa kama Mungu, kama Malaika wa BWANA akiwatangulia. Katika siku hiyo nitatoka kuangamiza mataifa yote yatakayoushambulia Yerusalemu.

Kumwombolezea Yule Aliyechomwa Mkuki

10"Nami nitamiminia roho ya neema na maombi juu ya nyumba ya Daudi na wakazi wa Yerusalemu. Watanitazama mimi, yule waliyemchoma, nao watamwombolezea kama mtu anayemwombolezea mwanawe wa pekee na kusikitika kwa uchungu kama anayemsikitikia mzaliwa wake wa kwanza wa kiume. 11Katika siku hiyo kilio kitakuwa kikubwa Yerusalemu, kama kilio cha Hadadrimoni katika tambarare ya Megido. 12Nchi itaomboleza, kila ukoo peke yake, nao wake zao peke yao. Ukoo wa nyumba ya Daudi na wake zao, ukoo wa nyumba ya

Nathani na wake zao, [13]ukoo wa nyumba ya
Lawi na wake zao, ukoo wa Shimei na wake
zao, [14]na koo zote zilizobaki na wake zao.

Kutakaswa Dhambi

13 Katika siku hiyo, chemchemi
itafunguliwa kwa nyumba ya Daudi na
wakazi wa Yerusalemu, kuwatakasa dhambi na
unajisi.

[2]"Katika siku hiyo, nitayakatilia mbali majina
ya sanamu kutoka nchi, nayo hayatakumbukwa
tena," asema BWANA Mwenye Nguvu.
"Nitaondoa manabii wao pamoja na roho ya
uchafu katika nchi. [3]Ikiwa yupo ye yote
atakayeendelea kutabiri, baba yake na mama
yake waliomzaa watamwambia, 'ni lazima ufe,
kwa sababu umesema uongo kwa jina la
BWANA.' Atakapotabiri, wazazi wake
mwenyewe watampasua tumbo.

[4]"Katika siku hiyo, kila nabii ataaibika kwa
maono ya unabii wake. Hatavaa vazi la kinabii la
nywele ili apate kudanganya watu. [5]Atasema,
'Mimi sio nabii. Mimi ni mkulima, ardhi imekuwa
kazi yangu tangu ujana wangu.' [6]Ikiwa mtu
atamwuliza, 'Majeraha haya yaliyo mwilini
mwako ni ya nini?' Atajibu, 'Ni majeraha
niliyoyapata katika nyumba ya rafiki zangu.

Mchungaji Apigwa, Kondoo Watawanyika.

[7]"Amka, Ee upanga, dhidi ya mchungaji
wangu,
dhidi ya mtu aliye karibu nami!"
asema BWANA Mwenye Nguvu.
"Mpige mchungaji,
nao kondoo watatawanyika,
nami nitageuza mkono wangu dhidi ya walio
wadogo,
[8]katika nchi yote," asema BWANA,
"Theluthi mbili watapigwa na
kuangamia,
hata hivyo theluthi moja watabakia
ndani yake.
[9]Hii theluthi moja nitaileta katika moto,
nitawasafisha kama fedha isafishwavyo
na kuwajaribu kama dhahabu.
Wataliitia jina langu nami nitawajibu,
nitasema, 'Hawa ni watu wangu,'
nao watasema, 'BWANA ni
Mungu wetu.' "

BWANA Yuaja Kutawala

14 Siku ya BWANA inakuja ambayo nyara
zilizotekwa kwenu zitagawanywa
machoni penu.

[2]Nitayakusanya mataifa yote huko
Yerusalemu kupigana dhidi yake, mji utatekwa,
nyumba zitapekuliwa na wanawake
watanajisiwa. Nusu ya mji watakwenda
uhamishoni, lakini watakaobaki hawataondolewa
kutoka mjini.

[3]Kisha BWANA atatoka na kupigana dhidi
ya watu wa yale mataifa, kama apiganavyo siku
ya vita. [4]Siku hiyo miguu yake itasimama juu ya
Mlima wa Mzeituni, mashariki mwa Yerusalemu,
nao Mlima wa Mizeituni utagawanyika mara
mbili kuanzia mashariki hadi magharibi, ukifanya
bonde kubwa, nusu ya mlima ukisogea kuelekea
kaskazini na nusu kuelekea kusini. [5]Nanyi
mtakimbia kupitia katika bonde hilo la mlima
wangu kwa kuwa litaenea hadi Aseli. Mtakimbia
kama mlivyokimbia tetemeko la ardhi katika siku
za Uzia mfalme wa Yuda. Kisha BWANA Mungu
wangu atakuja, nao watakatifu wote pamoja
naye.

[6]Siku hiyo hakutakuwepo nuru, baridi wala
theluji. [7]Itakuwa siku ya kipekee, isiyo na
mchana wala usiku, siku ijulikanayo na BWANA.
Jioni inapofika nuru itakuwepo.

[8]Siku hiyo, maji yaliyo hai yatatiririka kutoka
Yerusalemu, nusu kwenda kwenye bahari ya
mashariki na nusu kwenda kwenye bahari ya
magharibi, wakati wa kiangazi na wakati wa
masika.

[9]BWANA atakuwa mfalme juu ya dunia yote.
Katika siku hiyo atakuwepo BWANA mmoja na
jina lake litakuwa jina pekee.

[10]Nchi yote kuanzia Geba, kaskazini mwa
Yuda, hadi Rimoni, kusini mwa Yerusalemu,
itakuwa kama Araba[a]. Lakini Yerusalemu
utainuliwa juu na kubaki mahali pake, toka
Lango la Benyamini hadi mahali pa Lango la
Kwanza, mpaka kwenye Lango la Pembeni na
kutoka Mnara wa Hananeli hadi kwenye
mashinikizo ya divai ya mfalme. [11]Utakaliwa na
watu, kamwe hautaharibiwa tena, Yerusalemu
utakaa salama.

[12]Hii ndiyo tauni ambayo BWANA atapiga
nayo mataifa yote ambayo yalipigana dhidi ya
Yerusalemu: Nyama ya miili yao itaoza wangali
wamesimama kwa miguu yao, macho yao
yataoza kwenye matundu yake na ndimi zao
zitaoza vinywani mwao. [13]Katika siku hiyo
BWANA atawatia wanaume hofu kuu. Kila
mwanaume atakamata mkono wa mwenzake

a[10] Araba maana yake nchi tambarare

nao watashambuliana. [14]Yuda pia atapigana katika Yerusalemu. Utajiri wa mataifa yote yanayoizunguka Yerusalemu utakusanywa, wingi wa dhahabu, fedha na nguo. [15]Tauni ya aina iyo hiyo itapiga farasi na nyumbu, ngamia na punda nao wanyama wote walio kwenye kambi za adui.

[16]Kisha walionusurika katika mataifa yote ambayo yaliushambulia Yerusalemu watakuwa wakipanda Yerusalemu kila mwaka kumwabudu Mfalme, BWANA Mwenye Nguvu na kuadhimisha Sikukuu ya Vibanda. [17]Ikiwa taifa lo lote la dunia hawatakwenda Yerusalemu kumwabudu Mfalme, BWANA Mwenye Nguvu, hawatapata mvua. [18]Ikiwa watu wa Misri nao hawatakwenda kushiriki, hawatapata mvua. BWANA ataleta juu yao tauni ile ambayo itawapiga mataifa yale ambayo hayatakwenda kuadhimisha Sikukuu ya Vibanda. [19]Hii itakuwa adhabu ya Misri na adhabu ya mataifa yote yale ambayo hayatakwenda Yerusalemu kuadhimisha Sikukuu ya Vibanda.

[20]Katika siku hiyo, kengele zilizofungwa kwenye farasi zitaandikwa maneno haya: SIKU TAKATIFU KWA BWANA, navyo vyungu vya kupikia katika nyumba ya BWANA vitakuwa kama bakuli takatifu mbele ya madhabahu. [21]Kila chungu kilichoko Yerusalemu na Yuda kitakuwa kitakatifu kwa BWANA Mwenye Nguvu na wote wanaokuja kutoa dhabihu watachukua baadhi ya vyungu hivyo na kupikia. Katika siku hiyo hatakuwepo tena mfanyibiashara katika nyumba ya BWANA Mwenye Nguvu.

MALAKI

Utangulizi

Malaki aliishi katika nusu ya pili ya karne ya tano Kabla ya Kristo, baada ya ujenzi wa hekalu kumalizika. Malaki ambalo ni neno la Kiebrania *"Malaki"* kama lilivyo kwenye Kiswahili, maana yake *"Mjumbe wangu."*. Jina hili ni kifupi cha *" Malakia"* ambalo maana yake ni *" Mjumbe wa Bwana" (1:1)*.Jina hili la kitabu limetumika vivyo hivyo kwenye maandiko ya Kiebrania na Kiyunani likionyesha kwamba hili likuwa jina la nabii ambaye ujumbe wake umenukuliwa humu. Hakuna habari nyingine zo zote za kibinafsi zinazofahamika za huyu nabii. Maisha ya kidini ya Wayahudi yalikuwa mabaya : Walikuwa wamekengeuka, wakawa wameoa wanawake wa mataifa mengine, wakaacha kutoa zaka (fungu la kumi) na dhabihu ambayo na sehemu ya Mungu, hata wakawa wamemwacha Mungu, hali ambayo ilifanana sana na ile iliyokuwepo wakati wa Nehemia (444-432 K.K.).

Wazo Kuu

*M*asikitiko makubwa ya Malaki ni uhusiano kati ya Waisraeli na Mungu haukuwa kama ulivyopaswa uwe. Walimwacha Mungu na kumdharau, wala hawakumheshimu inavyostahili, wakashindwa kufuata yale Mungu aliyowaagiza. Matokeo yake hukumu ikawa inawangoja, lakini watu wanaomcha Mungu wamehakikishiwa kuwa wameandikwa kwenye kitabu cha Mungu, nao watafuhia wokovu wa Mungu milele.

Kusudi

Kuwahimiza watu wafanye mabadiliko thabiti ya kimsingi katika maisha yao, kwa kuwakumbusha upendo wa Mungu *(1:1-5)* na pia kwamba adhabu yake iko karibu *(2:17; 3:13)*

Mambo Muhimu

Kitabu hiki kinaonyesha kuwa:(1)Hekalu lilijengwa tena (516/515 K.K.), dhabihu na sikukuu zilirudishwa. (2)Ufahamu wa jumla wa sheria ulirudishwa tena na Ezra (kama 457-455 K.K. ; *tazama Ezra 7 :10, 14, 25-26)* na (3).Kurudi nyuma kimaadili kulikofuatia kulitokea miongoni mwa makuhani na mwa watu pia (kama mwaka 433K.K.). Kutokana na hali hii hali ya kiroho na upuzi Malaki anaouzungumzia kwa karibu vilifanana sana n aile hali aliyoikuta Nehemia aliporudi kutoka uhamishoni Uajemi (kama 433-425 K.K.) ili kuwa mtawala wa Yerusalemu (*ling. 13 :4-30).*

Mwandishi

Malaki

Mahali

Yerusalemu. Malaki, Hagai na Zekaria walikuwa manabii katika Yuda (Ufalme wa kusini) baada ya watu kurudi kutoka uhamishoni.. Hagai na Zakaria waliwakemea watu kwa kutokumalizia ujenzi wa hekalu. Malaki alipambana nao kwa sababu walipuuzia hekalu na kutokumjali Mungu.

Tarehe

Yale yaliyomo kwenye kitabu hiki yanaonyesha kwamba huduma ya Malaki ilikuwa kwenye utendaji mnamo sehemu ya pili ya karne ya tano Kabla ya Kristo. Hekalu lilikuwa tayari limeshajengwa tena upya. Kutokana na wakati alioishi Malaki na yale yaliyomo kwenye kitabu hiki, inawezekana kiliandikwa 557- 525 K.K.

Wahusika wakuu

Malaki na makuhani

. *Mgawanyo*

- Upendo wa Mungu kwa Israeli. (1:1-5)
- Israeli yamtukana Mungu. (1:6-2:16)
- Hukumu ya Mungu na ahadi yake. (2:17-4:6)

1 Ujumbe: Neno la BWANA kwa Israeli kupitia kwa Malaki.

Yakobo Alipendwa, Esau Alichukiwa

2BWANA asema, "Nimewapenda ninyi.''

"Lakini ninyi mnauliza, 'wewe umetupendaje?'

BWANA asema, "Je, Esau hakuwa ndugu yake Yakobo? Hata hivyo nimempenda Yakobo, 3lakini nikamchukia Esau, nami nimeifanya milima yake kuwa ukiwa na urithi wake nimewapa mbweha wa jangwani."

4Edomu anaweza kusema, "Ingawa tumepondwapondwa, tutajenga upya magofu.''

Lakini hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu asemalo: "Wanaweza kujenga, lakini nitabomoa. Wataitwa Nchi Ovu, watu ambao siku zote wapo chini ya ghadhabu ya BWANA. 5Mtayaona kwa macho yenu wenyewe na kusema, 'BWANA ni mkuu, hata nje ya mipaka ya Israeli!'

Dhabihu zilizo na Mawaa

6"Mwana humheshimu baba yake, naye mtumishi bwana wake. Kama mimi ni baba, iko wapi heshima ninayostahili? Kama mimi ni bwana, iko wapi heshima ninayostahili?'' asema BWANA Mwenye Nguvu. "Ni ninyi, Ee makuhani, mnaolidharau jina langu.

Lakini mnauliza, 'Tumelidharau jina lako kwa namna gani?'

7Mnatoa sadaka chakula kilichotiwa unajisi juu ya madhabahu yangu.

''Lakini ninyi mnauliza, 'Tumekutia unajisi kwa namna gani?'

''Kwa kusema kuwa meza ya BWANA ni ya kudharauliwa. 8Wakati mletapo dhabihu wanyama walio vipofu, je, hilo si kosa? Mnapoleta dhabihu zilizo vilema au wanyama wagonjwa je, hilo si kosa? Jaribuni kuvitoa kwa mtawala wenu! Je, angefurahiwa nanyi? Je, atawakubalia ?'' Asema BWANA Mwenye Nguvu.

9''Basi mwombeni Mungu awe na neema kwetu. Je! kwa sadaka kama hizo kutoka mikononi mwenu, atawapokea?'' Asema BWANA Mwenye Nguvu.

10"Laiti mmoja wenu angalifunga milango ya hekalu, ili msije mkawasha moto usiokuwa na faida juu ya madhabahu yangu! Sina furaha nanyi,'' asema BWANA Mwenye Nguvu, "Nami sitaikubali sadaka toka mikononi mwenu. 11Jina langu litakuwa kuu miongoni mwa mataifa, kuanzia mawio ya jua hata machweo yake. Kila mahali uvumba na sadaka safi zitaletwa kwa jina langu, kwa sababu jina langu litakuwa kuu miongoni mwa mataifa,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

12"Lakini mnalinajisi jina langu kwa kusema kuhusu meza ya Bwana, 'Imetiwa unajisi pamoja na chakula chake. Ni ya kudharauliwa.' 13Nanyi mnasema, 'Mzigo gani huu!' Nanyi mnaidharau kwa kiburi,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

"Wakati mnapowaleta wanyama mliopokonya kwa nguvu, vilema au walio wagonjwa na kuwatoa kama dhabihu, je, niwakubali kutoka mikononi mwenu?'' asema BWANA. 14''Amelaaniwa yeye adanganyaye aliye na mnyama wa kiume anayekubalika katika kundi lake na kuweka nadhiri ya kumtoa, lakini akatoa dhabihu ya mnyama aliye na waa kwa Bwana. Kwa kuwa mimi ni mfalme mkuu, nalo jina langu linapaswa kuogopwa miongoni mwa mataifa,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

Onyo Kwa Makuhani

2 ''Sasa onyo hili ni kwa ajili yenu, Enyi makuhani. 2Kama hamtasikiliza, na kama hamtaki kuielekeza mioyo yenu kuheshimu jina langu, nitatuma laana juu yenu, nami nitalaani baraka zenu. Naam, nimekwisha kuzilaani, kwa sababu hamkuielekeza mioyo yenu kuniheshimu mimi,'' Asema BWANA Mwenye Nguvu.

3''Kwa sababu yenu nitawakatilia mbali wazao wenu. Nitazipaka nyuso zenu mavi,mavi ya dhabihu zenu. Nanyi mtafukuzwa pamoja nazo mtoke mbele zangu. 4Nanyi mtajua kuwa nimewapelekea onyo hili ili kwamba agano langu na Lawi lipate kuendelea,'' asema BWANA Mwenye Nguvu. 5''Agano langu lilikuwa pamoja naye, agano la uhai na amani, nami nilimpa yote, ili aniche na kuniheshimu, naye akaniheshimu na kusimama akilicha jina langu. 6Fundisho la kweli lilikuwa kinywani mwake, wala hakuna uongo wo wote uliopatikana katika midomo yake. Alitembea nami katika amani na unyofu, naye akawageuza wengi kutoka dhambini.

7"Kwa maana yapasa midomo ya kuhani kuhifadhi maarifa. Tena kutoka kinywani mwake watu wangepaswa kutafuta mafundisho, kwa sababu yeye ni mjumbe wa BWANA Mwenye Nguvu. 8Lakini mmegeuka mkaiacha njia na kwa mafundisho yenu mmesababisha wengi kujikwaa, mmevunja agano na Lawi,'' asema BWANA Mwenye Nguvu. 9''Kwa hiyo nimewasababisha ninyi kudharauliwa na

kufedheheshwa mbele ya watu wote, kwa sababu hamkufuata njia zangu, bali mmeonyesha upendeleo katika mambo ya sheria.''

Yuda Si Mwaminifu

10Je, sote hatuna Baba mmoja? Hatukuumbwa na Mungu mmoja? Kwa nini basi tunalinajisi agano la baba zetu kwa kukosa uaminifu kila mmoja kwa mwenzake?

11Yuda amevunja uaminifu. Jambo la kuchukiza limetendeka katika Israeli na katika Yerusalemu: Yuda amenajisi mahali patakatifu apendapo BWANA, kwa kuoa binti wa mungu mgeni. 12Kwa maana kwa mtu awaye yote atendaye jambo hili, BWANA na amkatilie mbali kutoka hema za Yakobo, hata kama huwa anamletea BWANA Mwenye Nguvu sadaka.

13Kitu kingine mnachokifanya: Mnaifurikisha madhabahu ya BWANA kwa machozi. Mnalia na kuugua kwa sababu yeye haziangalii tena sadaka zenu wala hazikubali kwa furaha kutoka mikononi mwenu. 14Mnauliza, "Kwa nini?" Ni kwa sababu BWANA ni shahidi kati yako na mke wa ujana wako, kwa sababu umevunja uaminifu naye, ingawa yeye ni mwenzako, mke wa agano lako la ndoa.

15Je, BWANA hakuwafanya wao kuwa mmoja? Katika mwili na katika roho wao ni wa Mungu. Kwa nini wawe mmoja? Kwa sababu Mungu alikuwa akitafuta mzao mwenye kumcha Mungu. Kwa hiyo jihadharini wenyewe katika roho zenu, mtu asivunje uaminifu kwa mke wa ujana wake.

16"Ninachukia kuachana,''asema BWANA, Mungu wa Israeli, "pia nachukia mtu anayejivika jeuri kama vazi,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

Kwa hiyo jihadharini wenyewe katika roho zenu, wala msije mkavunja uaminifu.

Siku ya Hukumu

17Mmemchosha BWANA kwa maneno yenu.

Nanyi mnauliza, "Tumemchosha kwa namna gani?''

Mmemchosha kwa kusema, "Wote watendao mabaya ni wema machoni pa BWANA, naye anapendezwa nao'' au "Mungu wa haki yuko wapi?''

3 "Angalieni, nitamtuma mjumbe wangu, atakayeiandaa njia mbele yangu. Ndipo ghafula Bwana mnayemtafuta atakuja hekaluni mwake. Mjumbe wa agano, ambaye mnamwonea shauku, atakuja,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

2Lakini ni nani atakayeweza kustahimili hiyo siku ya kuja kwake? Ni nani awezaye kusimama atakapotokea? Kwa kuwa atakuwa kama moto wa mfua fedha au kama sabuni ya afuaye nguo. 3Ataketi kama mfuaji na asafishaye fedha, atawatakasa Walawi, naye atawasafisha kama dhahabu na fedha. Kisha BWANA atakuwa na watu watakaoleta sadaka katika haki, 4nazo sadaka za Yuda na Yerusalemu zitakubalika kwa BWANA, kama katika siku zilizopita, kama katika miaka ya zamani.

5"Basi nitakuja karibu nanyi ili kuhukumu. Nami nitakuwa mwepesi kushuhudia dhidi ya wachawi, wazinzi, waapao kwa uongo, wanaopunja vibarua malipo yao, wanaowaonea wajane na yatima, nao wanaowanyima wageni haki, lakini hawaniogopi mimi,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

Kumwibia Mungu

6"Mimi BWANA sibadiliki. Kwa hiyo ninyi, Ee uzao wa Yakobo, hamjaangamizwa. 7Tangu wakati wa baba zenu mmegeukia mbali na amri zangu nanyi hamkuzishika. Nirudieni mimi, nami nitawarudia ninyi," asema BWANA Mwenye Nguvu.

''Lakini mnauliza, 'Tutarudi kwa namna gani?'

8''Je, mwanadamu atamwibia Mungu? Hata hivyo mnaniibia.

''Lakini mnauliza, 'Tunakuibia kwa namna gani?'

''Mnaniibia zaka na dhabihu. 9Mko chini ya laana, ninyi taifa lote, kwa sababu mnaniibia mimi. 10Leteni zaka kamili ghalani, ili kiwemo chakula katika nyumba yangu. Nijaribuni katika hili,'' asema BWANA Mwenye Nguvu, ''nanyi mwone kama sitawafungulia madirisha ya mbinguni na kuwamwagieni baraka nyingi mpaka mkose nafasi ya kutosha au la. 11Nami kwa ajili yenu nitamkemea yeye alaye, wala hataharibu mazao ya ardhi yenu, wala mzabibu wenu hautapukutisha matunda yake kabla ya wakati wake,'' asema BWANA Mwenye Nguvu. 12''Ndipo mataifa yote yatawaita mliobarikiwa, kwa maana nchi yenu itakuwa ya kupendeza sana,'' asema BWANA Mwenye Nguvu.

13"Mmesema vitu vigumu dhidi yangu,'' asema BWANA.

''Hata hivyo mnauliza, 'Tumesema nini dhidi

yako?’

14‘‘Mmesema, ‘Ni bure kumtumikia Mungu.
Tumepata faida gani kwa kushika maagizo yake
na kwenda kama waombolezaji mbele za
BWANA Mwenye Nguvu? 15Lakini sasa wenye
kiburi wanaobarikiwa. Hakika watenda mabaya
wanastawi, pia hata wale wanaoshindana na
Mungu ndio wanaosalimika.’ ’’

16Ndipo wale waliomcha BWANA
wakasemezana wao kwa wao, naye BWANA
akasikiliza naye akasikia. Kitabu cha
kumbukumbu kikaandikwa mbele yake kuhusu
wale ambao walimcha BWANA na kuliheshimu
jina lake.

17“Nao watakuwa watu wangu,’’ asema
BWANA Mwenye Nguvu, “Katika siku ile
nitakapowafanya watu kuwa hazina yangu.
Nitawahurumia, kama vile kwa huruma mtu
amhurumiavyo mwanae anayemtumikia. 18Kwa
mara nyingine tena utaona tofauti kati ya wenye
haki na waovu, kati ya wale wanaomtumikia
Mungu na wale wasiomtumikia.

Siku ya BWANA

4 ‘‘Hakika siku inakuja, itawaka kama
tanuru. Wote wenye kiburi na kila mtenda
mabaya watakuwa mabua makavu na siku ile
inayokuja itawawasha moto,’’ asema BWANA
Mwenye Nguvu. “Hakuna mzizi wala tawi
litakalosalia kwao. 2Bali kwenu ninyi
mnaoliheshimu jina langu, jua la haki
litawazukia, lenye kuponya katika mbawa zake.
Nanyi mtatoka nje na kurukaruka kama ndama
aliyeachiwa kutoka zizini. 3Kisha ninyi
mtawakanyaga waovu nao watakuwa majivu
chini ya nyayo za miguu yenu siku ile
nitakayofanya mambo haya,” asema BWANA
Mwenye Nguvu.

4“Kumbukeni sheria ya mtumishi wangu
Mose, amri na sheria nilizompa huko Horebu
kwa ajili ya Israeli wote.

5“Tazama, nitawapelekea nabii Elia kabla ya
kuja siku ile iliyo kuu na ya kutisha ya BWANA.
6Ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto
wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao, la
sivyo nitakuja na kuipiga nchi kwa laana.’’